

J. Clarnók

Samling

af

endnu gjældende

Love og Anordninger m. v.

af mere almindelig Interesse,

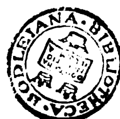
udgiven efter Indenrigsministeriets Foranstaltning.

(Ved Justitsraad C. S. Klein.)

1814—1833.

Priis 84 ß. heftet.

Kjøbenhavn.
Trykt og forlagt af J. H. Schultz.
1863.

Indhold.

1814.

Almindeligt Sportel-Regl. for Retspleien og de dermed forbundne Forretninger i Danmark*). 22 Marts.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Da Vi have fundet det fornødent at fastsætte almindelige Bestemmelser for Vort Rige Danmark, angaaende Betalingen for de Forretninger, som udføres af Rettens Betjente, eller staae i Forbindelse med de Forretninger, som af disse udføres; saa have Vi ladet de ældre herom udgivne Anordninger jevnføre med og lempe efter hinanden, samt et almindeligt Reglement derefter udarbeide. I Følge heraf ville Vi allernaadigst, at F. 19 Dec. 1800, Reglementerne 11 Marts og 8 Sept. 1812, samt de under 7de og 28de April 1812 angaaende Rets-Sportlerne udgivne Anordninger skulle være ophævede. — De Regler, hvilke Vi i foranførte Henseende have fundet for godt at anordne, ere følgende:

1ste Afdeling, angaaende Gebyrerne ved den egentlige Retsbehandling. 1ste Kapitel. Om Rettens Pleie i første Instants. A. Den Betaling, som erlægges til Dommeren. § 1. For Udstedelsen af en Hoved-, Kontra-, Kontinuations- eller Intervenient-Stævning, hvad enten det er Doms- eller Vidne-Stævning, eller begge tillige, saavelsom for en Eeds-Stævning, betales, uden Hensyn til dens Vidtløftighed, eller om een eller flere Personer derved indvarsles, 44 ß. — Den, som begjærer Stævningen udstedt, indleverer til Dommeren et Koncept dertil, med en derpaa tegnet, af Rekvirenten eller hans Fuldmægtig underskreven, Begjæring om Stævningens Udstedelse. Tilligemed dette Koncept lader den Stævnende følge en Kopi deraf, hvilken Dommeren leverer ham tilbage med Paategning om Konceptstævningens Indleverelse. — For den ovenanførte Betaling skal Dommeren reenskrive, samt ved Underskrift og Forsegling autorisere

*) Jfr., foruden flere nedenfor ved enkelte Paragrapher anmærkede senere Bestemmelser, P. 11 Juli 1815 om Betalingen for Brandtaxations-forretninger i Kjøbstæderne, P. 1 Mai 1822 om Gebyrer for private Politisager udenfor Kjøbenhavn og P. 28 Febr. 1845 om dito i Kjøbenhavn, samt K. 6 Aug. 1824 om mindre Gjældssager, §§ 8 og 9. See og L. 19 Febr. 1861 om Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn, § 57, hvorhos bemærkes, at ved L. 19 Febr. 1861 om Lønninger for Rets-betjent- og Magistrats-Embeder, § 1, er bestemt, at de Retssportler og Gebyrer, som hidtil have været tillagte vedkommende Embedsmænd, skulle tilflyde Statskassen fra den Tid, den for Embederne i Loven normerede faste Gage ved Vakance eller iøvrigt indtræder.

22 Marts. Stævningen. — Naar Parterne bruge private Stævninger eller Kaldssedler, betales Intet for Udstedelsen; men dersom særskilt Berammelse af en Sag finder Sted, ved Paategning af Dommeren paa en saadan Stævning, erlægges derfor samme Betaling, som for en Stævnings Udstedelse. § 2. For enhver Sags eller Søgsmaals Anhængiggjørelse, hvad enten Stævning virkelig finder Sted eller ikke, betales 60 ß. § 3. For Vidners Afhørelse erlægges for hvert af de tvende første Vidner, som føres, 36 ß., men for hvert af de øvrige Vidner 27 ß. — Naar et Vidne, efter at være afhørt, afskediges fra Retten, fordi Parterne ikke have videre at tilspørge det, og det siden igjen begjæres yderligere afhørt, da betales derfor, som for et nyt Vidnes Afhørelse. — For Kontra-Kvæstioner, som Indstævnte fremsætter, betales Intet, naar ikkun 5 Kvæstioner fremsættes til hvert Vidne, men fremsætter han flere, da betaler han for hvert Vidne, til hvilket saaledes flere end 5 Kontra-Kvæstioner fremsættes, det Halve af det oven bestemte Gebyr. — Det skal iøvrigt ikke befrie en Part for at erlægge det i nærværende Paragraph fastsatte Gebyr, at han i Form af eet Spørgsmaal fremsætter flere virkelig forskjellige Spørgsmaale. § 4. For, i Overeensstemmelse med Lovens 5-14-53, at optage et Restants-Tingsvidne, betales, foruden det i § 1 bestemte Gebyr, for Udstedelse af Stævningen, naar samme finder Sted, under eet 1 Rbd. 12 ß., og ei videre enten for Inkamination eller for Aktens Underskrift og Forsegling. § 5. For en Kjendelse om Opsættelse, hvad enten den bevilges eller ikke, betales 14 ß., som erlægges af den, der har begjært Anstanden. — Naar en Sag, i Medhold af P. 13 Aug. 1766 § 2, udsættes formedelst begge Parters Udeblivelse, betales det samme af den, paa hvis Forlangende Sagen den næstforegaaende Gang blev udsat*). § 6. For enhver anden Eragtnings Afsigelse betales 36 ß., for hver derved paakjendt Exception**), hvilke 36 ß. udredes af den, ved hvis Exception Kjendelsen blev foranlediget. § 7. Naar en Sag optages til Dom, betales, for Dommen at forfatte, afsige, underskrive og forsegle, 1 Rbd. 12 ß., hvilke bør erlægges af Enhver, som har udtaget Hoved-, Kontra- eller Intervenient-Stævning, eller dog brugt en Procedure, hvortil en saadan Stævning havde været fornøden, saafremt Vederparten ei, i Medhold af Lovens 1-4-1, derpaa havde renonceret. — I dette sidste Tilfælde bør den Vedkommende ved Sagens Optagelse melde sig for Retten, til at erlægge fornævnte Gebyr, samt de i §§ 2 og 13 bestemte

*) Jfr. F. 16 Jan. 1828 § 9.
**) Jfr. L. 19 Febr. 1861, om Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn, § 59.

Infaminationspenge; i Mangel deraf, bliver han at ansee 22 Marts.
saaledes, som i § 24 for et lige Tilfælde er foreskrevet.
§ 8. For en Sags Reassumtion, efter Parternes Begjæring, erlægges det samme, som for en Infamination, efter §§ 2 og 13. § 9. For at underskrive og forsegle en Domsakt, som den Part, der ikke har havt det forbemeldte Infaminations-Gebyr at betale, forlanger beskreven, betales 40 ß. — Den samme Regel bliver og at følge, hvis det skulde hænde, at den, som har betalt Infaminations-Gebyr, forlanger flere end een Akt. — For Tingsvidne-Akter, Kjendelse-Akter og Udskrifter af Protokollen i Akts Form at underskrive og forsegle, betales altid 40 ß. § 10. For en Eeds Modtagelse efter Dom eller Forlig, samt hvor ellers Eed modtages i Retten, de i §§ 3, 4 og 127 omhandlede Tilfælde undtagne, betales 18 ß., som udredes af den, der aflægger Eden. § 11. For Modtagelse til Protokollen af en Deklaration om et eller andet, som ikke henhører til nogen ved Retten staaende og forhen der anhængiggjort Sag, betales 40 ß. af den, som begjærer at faae Deklarationen indført i Protokollen. § 12. For offentlige og beneficerede Sagers Behandling og Paadømmelse, samt for Tingsvidner, der afholdes til at erhverve Moderation i Skatter, formedelst indtrufne Ulykkes-tilfælde, eller til Præmies Erholdelse for Druknedes Redning, naar deslige Tingsvidner optages til sædvanlig Tingtid, erlægges ingen Betaling. Derimod tilkommer der Dommeren Erstatning, efter rigtig og specificeret Regning, for havte virkelige Udgifter. B. Den Betaling, som erlægges til Skriveren. § 13. For Protokollens Førelse betales ved enhver Sags eller Søgsmaals Anhængiggjørelse, hvad enten Stævning virkelig finder Sted eller ikke, 54 ß. § 14. For alle Domsakter, Kjendelsesakter, Udskrifter af Protokoller, Indlægge og andre under en Sag fremlagte Dokumenter, hvad enten disse gives i Form af Akt eller ikke, betales for hvert Ark 30 ß., hvoraf ved Sagens eller Søgsmaalets Anhængiggjørelse (med mindre det er et Kontinuations-Søgsmaal) erlægges 90 ß. for 3 Ark, hvilke den Part, som forud har erlagt bemeldte Betaling, naar Doms- eller Tingsvidne-Akten af ham forlanges beskreven, derfor erholder uden særskilt Betaling. — Foruden foranførte Arkebetaling erlægger den Part, som forlanger en Doms- eller Tingsvidne-Akt beskreven, uden at have forud betalt ovenanførte Gebyr, 40 ß. for Akten at underskrive og forsegle. — Den samme Regel bliver og at følge, hvis det skulde hænde, at den, som har betalt ovenmeldte Gebyr, forlanger flere end een Akt, ligesom han da og for de flere Exemplarer bør betale fuld Skriverløn uden Afkortning. —

22 Marts. Men for Kjendelsesakter eller Udskrifter i Akts Form betales altid 40 ß. for Underskriften og Forseglingen. — Den, som af Skriveren har bestilt en Akt, er altid pligtig at betale den. Skriveren kan til sin Sikkerhed forlange, at Bestillingen skal skee skriftlig. § 15. For en Attest, til hvis Forfattelse Skriveren nødsages at opsøge i flere Protokoller, eller at gjennemgaae flere forskjellige Steder i samme Protokol, eller at gjøre forkortede Extrakter af Protokollen; med andre Ord: i alle de Tilfælde, hvor Udstederen, for at meddele Attesten, behøver selv at koncipere og bringe Attesten i anden Sammenhæng, end i Protokollen selv er anført, og hvor følgelig ei en blot Afskrift eller Udskrift forlanges, betales, uden Hensyn til Attestens Vidtløftighed, 1 Rbd. 48 ß. Men, dersom den forlangte Oplysning kan erholdes ved en blot Udskrift af Protokollen, eller Afskrift af Dokumenter, da betales derfor, efter foranførte Bestemmelser, ligesom for Udskrift. § 16. For Afskrifter af Justits-Protokollen til Brug for Dommeren ved Sagens Paadømmelse (naar Dommeren ikke selv tillige er Skriver) betales for hvert Ark, som Udskriften udgjør, 15 ß. Denne Betaling erlægges af Citanten, i de Sager, hvor der ei har været Kontra-Søgsmaal; men, dersom et saadant i Sagen har fundet Sted, da betaler Citanten og Kontra-Citanten hver en lige Andeel af hvad Udskriften har beløbet sig til. § 17. For at føre Protokollen i det i § 11 omhandlede Tilfælde, betales 40 ß., og Skriveren er for samme Betaling pligtig til at give Udskrift af Protokollen, uden videre Gebyr. § 18. I alle de i § 12 benævnte Tilfælde nyder Skriveren ingen Betaling, men blot Erstatning for virkelige Udgifter, hvorunder dog ikke indbefattes, hvad han til Andre har betalt, for, paa hans Vegne, at forrette Skrivningen. C. Angaaende nogle Tilfælde, i hvilke Forhøielse eller Nedsættelse af Gebyrerne finder Sted. § 19. I de Sørets-, Gjæsterets- og andre Extrarets-Sager, der ere af den Beskaffenhed, at Dommeren, for at pleie Retten, ikke behøver at foretage nogen særskilt Reise, betales saavel de under Litr. A foreskrevne Gebyrer, forsaavidt de her kunne være anvendelige (med Undtagelse af de i § 9 bestemte), som det under Litr. B i § 13 fastsatte Gebyr, med det dobbelte af hvad der for almindelige Tingsager er bestemt. § 20. Udi Aastedssager eller andre Sager, i hvilke Dommeren, for at pleie Retten, maa foretage særskilte Reiser, betales til Dommeren (foruden ordinaire Gebyrer efter Litr. A) for den første Dags Forretning 4 Rbd., for den anden Dags Forretning 3 Rbd., og siden, for hver Dag Forretningen eller Sagen vedvarer, 2 Rbd. — For Protokollens Førelse

betales i disse Sager (foruden den almindelige Skriverløn efter Litr. B) for første Dags Forretning 2 Rbd., for anden Dags Forretning 1 Rbd. 48 ß., og siden for hver Dag, Forretningen eller Sagen varer, 1 Rbd. — Skulde Forretningen paa eengang vare længere end 8 Timer, betales Gebyret som for $1^1/_2$ Dag; dog bør de forhøiede Betalinger, som ere foreskrevne for første og anden Dags Forretning, ikke i nogen Sag betales mere end een Gang, uagtet dens Foretagelse afbrydes, ligesom det og forstaaer sig selv, at der i de Sager, som, efter at være foretagne til overordentlig Tid og Sted, fortsættes paa det sædvanlige Ting, ei kan kræves Dagsbetaling for flere Dage, end dem, der anvendes paa Sagens Foretagelse ved den extraordinaire Ret. — Endelig bør Rekvirenten forskaffe Rettens Betjente fri Befordring til og fra Stedet, hvor et overordentligt Ting holdes; dog bør Dommer og Skriver, naar de boe paa eet Sted, betjene dem af een Befordring. — Iøvrigt bør saavel Dommeren som Skriveren indfinde sig til Sagens Foretagelse saa betids, som Veiens Længde tillader, og uden Ophold vedblive med Forretningen, indtil den er tilendebragt, medmindre den, paa Grund af Parternes Begjæring eller af anden lovlig Aarsag, afbrydes eller opsættes. § 21. Naar Forhør i Told-Overtrædelses-Tilfælde optages, erlægges Betaling i Overeensstemmelse med hvad der er foreskrevet i § 19 eller 20, og blive Omkostningerne at udrede af den Sagsøgte, naar han, enten ved Dom, eller ved Vort General-Toldkammers Kjendelse, findes skyldig; men, naar den Skyldige ikke udfindes, af de konfiskerede Varers Værdi. Dersom der hverken haves Person eller Gods at holde sig til, forholdes der efter §§ 12 og 18, samt, i Henseende til Befordring og Diætpenge, efter Anordningerne for Justitssager. § 22. I alle Sager, der angaae en Gjæld, hvis Hovedstol ikke overstiger 25 Rbd., eller hvor en Ting omtvistes, hvis Værdi med Vished kan ansættes til en ringere Sum, betales de i det foregaaende bestemte Gebyrer kun med det Halve. § 23*). Derimod bliver der, naar der, til Doms Erhvervelse, inkamineres en Sag, hvis Hovedstol angaaer mere end 1000 Rbd., foruden det i §§ 2 og 13 bestemte Gebyr, at betale 1 pro Mille; dog bortfalder denne Forhøielse i det Slags Sager, som omhandles i § 20, og udi de Sager, der henhøre under § 19, bliver den kun at erlægge af det sammes Hovedstol overstiger 3000 Rbd. Med Hensyn til det, en Sags Gjenstand overstiger fulde Tusinder, kommer det, der er under 250 Rbd., ei i Betragtning; men af hvad der er imellem 250 og 750 Rbd., 22 Marts.

*) Jfr. F. 7 Febr. 1823 § 10.

22 Marts. betales ½ Rbd., og hvad der er 750 Rbd. eller derover, regnes for et fuldt 1000 Rbd. § 24. For at sætte Rettens Betjente istand til at bestemme de Gebyrer, som, i Forhold til Sagernes Værdi, blive at erlægge, bør Parterne altid i deres Stævninger angive denne saa nøiagtigt som muligt, og, naar under Sagens Drift Gjenstandens Værdi maatte blive nøiere bestemt, eller Noget samme tilføiet, saaledes at høiere Gebyrer deraf kunne fordres, end de, der allerede ere betalte, bør den, som haver at udrede disse større Gebyrer, ufortøvet derom give Retten Underretning, og erlægge hvad der, i Følge deraf, paaligger ham. — Handler Nogen herimod, bør han, foruden til Vedkommende at betale Beløbet deraf, endvidere at bøde ligesaa meget, hvilket ved Dom i Hovedsagen bør fastsættes. — Hvis Sagen er udført ved en Sagfører, er det denne, som dømmes hertil, mod Regres til sin Part af Gebyret. — Skulde det hænde sig, at det Omtvistede ikke blev bestemt til nogen vis Sum under Sagen, men denne først blev fastsat ved selve Dommen, bør det i samme tillige foreskrives, hvad der, med Hensyn dertil, bør betales mere i Gebyrer, end det, som er blevet erlagt. Hvis den omtvistede Gjenstands Værdi, efter Dommen, skal bestemmes ved uvillige Mænds Skjøn, Parters Eed, eller deslige, bør den af saadan Bestemmelse flydende Sportelforhøielse ufortøvet af den Part; der har at tilsvare samme, eller dennes Sagfører, under foranførte Ansvar, tilkjendegives Retten og det skyldige Gebyr erlægges. — Iøvrigt bliver ved et Kontinuations-Søgsmaals Anlæg det i § 23 anordnede Gebyr kun at erlægge, naar og forsaavidt en større Sum ved samme gjøres til Sagens Gjenstand, end den forhen paastævnte. Kontra-Søgsmaal tages i saa Henseende kun i Betragtning, naar og forsaavidt Kontra-Citanten, foruden Frifindelse, attraaer sig Noget i Penge eller Penges Værdi tillagt (Omkostningerne dog deri ikke regnede). § 25. Af Domssager, der angaae Proprieteten af faste Eiendomme eller og Servituter, bliver, naar de ikke behandles ved Extraret eller paa Aastedet, en halv Gang mere at erlægge, end det i Almindelighed foreskrevne Inkaminations-Gebyr, hvor ingen Værdi paa Sagens Gjenstand er ansat; men, er en saadan under Sagen bestemt, lægges den til Grund. § 26. I Sager, som angaae aarlige Afgifter, beregnes sammes Kapitalværdi efter de Regler, som indeholdes i den, igjennem Vort Rentekammer, under 5 Mai 1810 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. 28 April næstforhen. § 27. I de Doms-Sager, som ved Vor Lands-Over-, samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn, og ved Sorø Akademies Hofret, behandles i første Instants, bør

de samme Gebyrer erlægges, som i det følgende Kapitel ere 22 Marts.
paabudne for Rettens Pleie i anden Instants. — Paa samme Maade forholdes og i Domssager ved Gjæsteretten i Kjøbenhavn; dog betales der desuden i disse 4 Rbd. 48 ß. for Rettens Sættelse, undtagen i de mindre betydelige Sager, som § 22 omhandler, udi hvilke ogsaa dette Gebyr kun betales med det Halve. § 28. Skulde det, under Domssagers Behandling ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten i første Instants, hænde sig, at Rettens Møde paa Aastedet forlanges, da haver den at udnævne to af dens Medlemmer til at foretage Mødet, samt een af Justits-Kontoirets Personale til at føre Protokollen, og da betales for hver Dags Forretning 9 Rbd. — Skulde Forretningen paa eengang vare mere end 8 Timer, betales Gebyret som for halvanden Dag. Derhos erholde Rettens Medlemmer, saavelsom Protokolføreren, naar Forretningen foretages udenfor Stadens Porte, paa Rekvirenters Bekostning, fri Befordring, dog at de Alle betjene dem af samme Vogn; og er det udenfor Kjøbenhavns Forstæder, at sligt Møde afgives, betaler Rekvirenten til hver af de udnævnte Rettens Medlemmer 2 Rbd., og til Protokolføreren 1 Rbd., daglig i Diætpenge. § 29. For en Attest, som af bemeldte Ret meddeles paa en Notarialforretning, betales 2 Rbd. 24 ß. § 30. Ved Søretten i Kjøbenhavn bør de samme Gebyrer erlægges som i § 27 ere foreskrevne for Gjæsteretten; dog betales ikkun for Rettens Sættelse, naar en Sag begjæres foretaget, paa en anden, end Rettens almindelige Tingdag, som er Fredag*). — Dersom Rettens Møde udenfor Tingstedet udfordres, betales derfor til den af de Tilforordnede, som foretager Forretningen, 4 Rbd., og til Skriveren, naar hans Møde derved er fornødent, 2 Rbd., for hver Dag Forretningen varer. — Dersom Forretningen varer over 8 Timer, betales Gebyret som for halvanden Dag. Derhos erholde de, naar Forretningen foretages udenfor Staden, paa Rekvirentens Bekostning, fri Befordring, og er det udenfor røde Pæl, at saadanne Møder afgives, betaler Rekvirenten til det af Retten udnævnte Medlem 2 Rbd., og til Skriveren 1 Rbd. daglig i Diætpenge. § 31**). Ved de for nogle Steder anordnede Gjælds-Kommissioner, ved hvilke Sager angaaende Gjældsfordringer, der ikke ere over 10 Rbd., blive at behandle, bør følgende Gebyrer erlægges: a) For Stævningens Udtagelse 4 ß. b) For en Sags eller Stævnings

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861 om Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn, § 58; L. 19 April 1850 ang. Nedsættelse af Gebyrerne ved Kjøbenhavns Søret.
**) Jfr. F. 6 Aug. 1824 §§ 8 og 9.

22 Marts. Infamination 24 ß., hvoraf en lige Andeel tilfalder Dommer og Skriver. c) For en Kjendelse om Opsættelse 6 ß., hvorved iøvrigt det i § 5 foreskrevne bør iagttages. d) For enhver anden Eragtnings Afsigelse, for hver derved paakjendt Exception, 12 ß. e) Ved en Sags Optagelse til Dom, for Dommen at forfatte, underskrive og forsegle, 16 ß. af Enhver, som, efter § 7, er pligtig at betale det der foreskrevne Gebyr. f) For Sagens Reassumtion, efter Parternes Begjæring, 24 ß. g) For Udskrift af Dommen 15 ß. h) For andre Udskrifter, for Arket 15 ß. § 32*). I private Politisager bør i intet Tilfælde mere betales for Rettens Pleie, end hvad der ovenfor i Litr. A og B er fastsat; dog bliver, for Behandlingen af Sager imellem Huusbonde og Tjenestetyende, forsaavidt deres gjensidige Rettigheder og Pligter, i Henseende til Tyendeforholdet, betræffer, samt af Sager angaaende Hoveri og Huusmænds Pligt-Arbeide, hvilke, ifølge F. 25 Marts 1791 og 30 Jan. 1807, behandles som Politisager, ialt ikkun at betale til Dommeren (som i Politisager under Jurisdiktionerne paa Landet tillige forretter Skriverembedet) 30 ß., med mindre Akten, naar samme beskrives, udgjør mere end 2 Ark, i hvilket Tilfælde for Beskrivelsen erlægges 15 ß. for hvert Ark, Akten udgjør over dette Arketal. § 33*). Ved Politiretten i Kjøbenhavn betales Intet for Rettens Pleie, men for Beskrivelsen erlægges, forsaavidt samme, ifølge R. 10 Mai 1780, bør betales, 30 ß. for Arket. 2det Kapitel. Om Rettens Pleie i anden Instants. § 34. Alle i det foregaaende Kapitel foreskrevne Gebyrer blive ved Overretterne, forsaavidt de der kunne være anvendelige og specielle Regler herom ikke i det Følgende foreskrives, at betale med en Forhøielse af 200 pCt. Saaledes bliver, til Exempel, det ved §§ 2 og 13 bestemte Infaminations-Gebyr ved Overretterne at betale tilsammen med 3 Rbd. 54 ß.; dog bliver den i § 23 omhandlede Forhøielse ved Infaminationen for Overretten af enhver Sag, som angaaer en Hovedstol af over 1000 Rbd. at erlægge med 2 pro Mille. Derimod bortfalde de ved Viborg Lands-Overret forhen erlagte Domhuuspenge. § 35. De i §§ 9 og 14 omhandlede Gebyrer erlægges uforandret paa samme Maade ved Overretterne, som der for Underretterne er bestemt. § 36. For Attester, som meddeles fra en Overret, erlægges der ei høiere Betaling, end efter § 15. § 37. For de i § 16 omhandlede Udskrifter finder heller intet forhøiet Gebyr Sted ved Overdomstolene. § 38. Naar Sager, som i første Instants have været behandlede som Extrarets-Sager eller paa Aastedet, appelleres til Overretten, da betales de samme Gebyrer, som i andre Sager ved

*) Jfr. P. 1 Mai 1822, P. 28 Febr. 1845.

Overretterne. § 39*). Ved Over-Politiretterne betales 22 Marts. Intet for Rettens Pleie, men for Beskrivelsen erlægges i private Politisager Betaling efter § 14. § 40. I Henseende til det paabudne Promille-Gebyr tages Kontra-Søgsmaal ved Overretterne kun i Betragtning, naar og forsaavidt Kontra-Citanten, foruden den paastævnte Doms eller Behandlings Stadfæstelse, attraaer sig Noget i Penge eller Penges Værdi tillagt (Omkostningerne dog deri ikke regnede). — Forresten tages der i Appellationssager Hensyn saavel til det en Part troer sig uretteligen paalagt, som til det han besværer sig over at være ham frakjendt, saa at Sagen, til Exempel, agtes at være af 2000 Rbds. Værdi, naar den, der er dømt til at betale 1000 Rbd., paaanker denne Dom til Forandring derhen, at han ei alene frifindes for Vederpartens Tiltale, men denne endog tilpligtes at betale ham en lige Sum. — Iøvrigt blive de i § 24 foreskrevne Regler ogsaa ved Overretterne at følge, forsaavidt de her ere anvendelige.

3die Kapitel. Om Høiesteret. § 41. For Udstedelsen af en Høiesterets-Stævning (være sig Hoved-, Kontra-, Kontinuations- eller Intervenient-Stævning) betales 11 Rbd. § 42. I Infaminations-Gebyr betaler enhver af Parterne 12 Rbd. § 43. Udi de Sager, som omhandles i §§ 23-26 inklusive, finde de der fastsatte Regler ogsaa ved Høiesteret Anvendelse med den i § 34, i Hensyn paa Overretterne, deri gjorte Forandring og under de i § 40 angivne nærmere Bestemmelser. § 44. For en Høiesterets-Doms-Akt indtil 10 Ark inklusive betales 24 Rbd. For hvert Ark, den maatte udgjøre mere end bemeldte 10 Ark, betales endvidere 1 Rbd.

2den Afdeling. Om de Gebyrer, som for Fogedforretninger blive at erlægge. § 45. For en Arrest-, Sekvestrations- eller Forbuds-Forretning, naar samme skeer i Gods, hvorunder ei alene saavel rørlige som urørlige Ting, men ogsaa udestaaende Gjældsfordringer, indbefattes, samt for Udlægs- og Afsættelses-Forretninger efter Høiesterets eller andre Domme samt Forlig, betales i Forhold af Summens Størrelse, hvorfor Forretningen foretages, saaledes:

For Summer indtil 10 Rbd. inklusive						Rbd.	72 ß.
-	—	fra 10	—	exklusive til 20 Rbd.		1 —	48 -
-	—	- 20	—	—	50 —	2 —	24 -
-	—	- 50	—	—	100 —	3 —	- -
-	—	- 100	—	—	150 —	3 —	48 -
-	—	- 150	—	—	200 —	4 —	- -
-	—	- 200	—	—	500 —	5 —	- -
-	—	- 500	—	—	1000 —	6 —	- -

*) Jfr. L. 14 Juni 1850 § 5.

22 Marts. § 46. For at belægge Nogens Person med Arrest betales 6 Rbd., og dersom Arrest tillige skeer i Gods, betales desuden derfor efter den foregaaende §. § 47. Foruden de i §§ 45 og 46 foreskrevne Gebyrer erlægges endvidere, naar Gjenstanden overstiger en Værdi af 1000 Rbd., og Forretningen fuldbyrdes, 1 pro Mille under de i § 23 angivne Bestemmelser. § 48. Naar Forretningen blot skeer i Gods, og dette ved Taxering ikke befindes at udgjøre saameget, som den Sum, for hvilken Sikkerhed søgtes eller Execution forlangtes, tages der, ved Anvendelsen af § 47, alene Hensyn til den Sum, for hvilken Sikkerhed virkelig er given, eller Execution skeet. Men, hvor denne Regel er uanvendelig, f. Ex. hvor der lægges Arrest paa en Person, beregnes Gjenstanden efter den Sum, hvorfor Sikkerhed ved Forretningen blev søgt. § 49*). Naar Forretningen ei tilendebringes paa den Dag eller Nat, den begynder, enten fordi dens Vidtløftighed ei tillader det, eller fordi Rekvirenten forlanger den udsat, betales atter det i §§ 45 og 46 befalede Gebyr for hver følgende Dag, hvoraf der anvendes over 4 Timer paa samme; men naar der til Forretningens Fortsættelse ei bruges mere end 4 Timer, betales for denne Fortsættelse hver Gang kun det Halve af bemeldte Salarium. Naar derimod Fogden, enten formedelst sine øvrige Forretninger, eller af andre Aarsager, som Parterne ei foranledige, udsætte en Forretning, der ellers paa een Dag kunde sluttes, bør Gebyret ikke derved forhøies. Hvor en Forretning uafbrudt fortsættes i længere Tid end 8 Timer, betales endvidere for denne længere Tid, naar den ei overstiger 4 Timer, halvt, og ellers fuldt Gebyr efter §§ 45 og 46. § 50. Naar, foruden den Paagjældende, andre Personer, der ikke høre til samme Huusstand, skulle underrettes om Forretningen, betales for enhver af disse Anmeldelser 1 Rbd. Men hvor der æskes Arrest paa flere Personer, eller Fleres særskilte Eiendele skulle belægges med Arrest og Forbud, der blive særskilte Forretninger at afholde for hver af disse Personer, uagtet Rekvisitionen maatte være grundet paa en fællebs Forpligtelse. — Derimod blive ingen forøgede Sportler at erlægge blot af den Grund, at det Gods, hvori Forretningen gjøres, er beliggende paa forskjellige Steder. § 51. Naar Execution rekvireres efter flere Domme, Forlig eller Resolutioner (hvor saadanne efter Anordningerne give Ret til Udpantning) hos een og samme Person, da betales Executions-Gebyret for hver af disse særskilt. — Ligeledes bør der, naar Execution efter een og samme Dom, Forlig eller Resolution rekvireres hos flere end een Person,

*) Jfr. P. 27 Dec. 1837 § 6.

holdes og betales en Forretning for hver Person; dog er dette ei at forstaae om de Tilfælde, hvor disse forskjellige Individer have fællesd Eiendomme, hvori Udlæg gjøres. Men fordi at de Ting, hvori Udlæg gjøres, befinde dem paa forskjellige Steder, finder ei Forhøielse i Betalingen Sted, undtagen forsaavidt Forretningen derved maatte blive saa vidtløftig, at § 49 vilde medføre forhøiet Salarium. § 52. For Relaxations-Forretninger erlægges i alle Henseender samme Betaling, som for de ovenomhandlede Forretninger er foreskrevet, dog er § 47 ikke derpaa anvendelig. § 53*). For ovenanførte Forretninger, naar Gjenstanden ikke bestaaer i Penge eller Penges Værdi (dog med den Undtagelse § 46 indeholder), samt for Inkvisitioner, som efter Privates Begjæring ved Fogden iværksættes, betales 4 Rbd. 48 ß. — Naar Forretningen ikke fuldendes paa een Dag, eller den varer længere end 8 Timer, bliver Salariet at forøge efter det i § 49 bestemte Forhold. — For at bivaane Inkvisitioner om ulovligt Krohold og Brændeviinsbrænden, ifølge F. 2 Aug. 1786 § 8, betales af Angiveren 2 Rbd. 24 ß. for hvert forskjelligt Huus eller andet Sted, hvor Inkvisitionen efter Angiverens Anmeldelse foretages, og desuden 1 Rbd. i Diætpenge for hver Dag Forretningen varer. § 54. For en Eragtning i Anledning af en imellem Parterne opstaaet Tvist, som affiges under nogen af de her omhandlede Forretninger, betales for enhver derved paakjendt Indsigelse 1 Rbd., dersom Gjenstanden udgjør en Værdi af over 200 Rbd.; men hvis den kun er 50 til 200 Rbd. inklusive, erlægges det Halve af dette Gebyr, og hvor Forretningen angaaer en mindre Værdi, betales Intet særskilt for de under samme affagte Eragtninger. — Den førstnævnte Betaling erlægges ogsaa for at affige en Eragtning under nogen af de Forretninger, som omhandles i §§ 46 og 53. § 55. For Udkastelse af og Indsættelse i Huusværelser betales 2 Rbd. 64 ß. Skulde det hænde, at en saadan Forretning ei kunde fuldendes paa een Dag, eller varer den længere end 8 Timer, bliver Salariet at forøge efter det i § 49 bestemte Forhold. § 56. For Kjendelser, som maatte blive at affige under de i § 55 omhandlede Forretninger, betales som efter § 54. § 57. For en Synsforretning, i Anledning af tilføiet Legems Beskadigelse, betales 2 Rbd. 64 ß., naar samme skeer efter Privates Begjæring. § 58. Gebyrerne for de foranførte til Foged-Embedet henhørende Forretninger erlægges af Rekvirenten, udenfor de Tilfælde, hvor Anordningerne særlig derfor fritage ham, og forsaavidt de forud lade dem bestemme, 22 Marts.

*) Jfr. P. 27 Dec. 1837 § 6; F. 14 Mai 1845 § 18.

22 Marts. paa den Tid han indleverer sin Rekvisition derom; og Pengene betales ham ikke tilbage, uagtet han siden maatte gjenkalde Rekvisitionen, eller Fogden nægte Forretningens Fremme. § 59*). For Beskrivelsen af alle foranførte til Foged-Embedet henhørende Forretninger, hvad enten de meddeles i Form af Akt eller ikke, betales det samme Gebyr, som i § 14 er fastsat. § 60. For Attester, som af Fogden meddeles, betales Gebyret efter § 15. § 61. For Fogdens Forretninger i offentlige Sager betales Intet; ei heller for Besigtelser over fundne døde Mennesker. — I beneficerede og befalede Sager, samt naar Exekution skeer efter Forlangende af Nogen, som der i en offentlig Sag er tilkjendt Erstatning, saavelsom naar Underholdnings-Bidrag til en separeret Hustru eller uægte Børn, samt Tyendes Tilgodehavende hos deres Huusbonde, ved Exekution inddrives, erlægges ikkun Gebyr, forsaavidt dette af den, hos hvem Forretningen foretages, bliver at erholde, efter at Fordringen, for hvilken Forretningen skeer, først er fyldestgjort. — For Fuldbyrdelse af Domme i kriminelle Sager, efter offentlig Foranstaltning, erlægges under ingen Omstændigheder Gebyr til Fogden. Derimod bør han i alle Tilfælde nyde Erstatning for havte virkelige Udgifter. § 62. Naar Fogden paa Embeds-Vegne indfinder sig ved Strandinger, nyder han intet Salarium, men alene fri Befordring og 1 Rbd. i Diætpenge daglig**). § 63. I Tilfælde af Udpantning eller Exekution for resterende Skatter erlægges Betaling efter F. 30 Jan. 1793, med Forhøielse af 1/8; men forsaavidt det almindelige Exekutions-Gebyr efter bemeldte Anordning bør betales, blive dette Reglements Bestemmelser at følge***).

3die Afdeling†). Om Betalingen for de Forretninger, hvilke henhøre til Bestyrelsen af Pantebøger og Tinglæsninger. § 64. For at læse et Skiøde, Mageskiftebrev, Gavebrev, en Udlægsforretning, et Skiftebrev eller andet Dokument, hvorved Eiendomsret overdrages, forsaavidt ingen anden Regel i det følgende derom fastsættes, samt for Læsning af en i Følge F. 9 Juni 1812 § 3 indgaaet Forening om Ophævelse af en Kjøbe-Kontrakt om faste Eiendomme, betales, i Forhold til Summens Størrelse, saaledes:

Af Summer indtil 50 Rbd. inklusive. . . .						48 ß.
fra	50 Rbd. exklusive til	100 Rbd.				72 -
-	100 — —	- 200 —	1 Rbd.			32 -
-	200 — —	- 400 —	2 —			

*) Jfr. P. 27 Dec. 1837 § 7.
**) Jfr. F. 28 Dec. 1836 § 20.
***) Jfr. F. 8 Juli 1840 om Amtstue-Oppebørsler, §§ 14 og 20 i Slutn.
†) Jfr. L. 4 Juli 1850, om Salg af Bøndergods, og L. 8 April 1851 § 14.

22 Marts.

fra 400 Rbd. exklusive til	600 Rbd.	2 Rbd.	48 ß.
- 600 — —	- 1000 —	3 —	
- 1000 — —	- 2000 —	3 —	48 -
- 2000 — —	- 3000 —	4 —	

og siden tillægges 1 pro Mille, hvorved dog alene fulde Tusinder tages i Betragtning*). — Skulde Dokumentet ei lyde paa nogen Summa, da bør dets Tinglæsning betales i Forhold til den Sum, hvorfor Eiendommen sidst er solgt, hvilken, naar Salget har fundet Sted før F. 5 Jan. 1813 udkom, reduceres, i Forhold til Kjøbets Afslutnings-Datum, til Rigsbankpenge efter den bemeldte F. vedføiede Tabel Litr. A. — I Tilfælde af, at Eiendommen sælges mod en aarlig Afgift istedetfor Kjøbesum, eller mod Kjøbesum og aarlig Afgift tillige, beregnes dennes Kapital-Værdi efter § 26. § 65. For Tinglæsning af Kjøbe- eller andre Kontrakter, der siden skulle fuldbyrdes ved Skjøde, Mageskiftebrev eller Gavebrev, betales det Halve af det i § 64 foreskrevne Gebyr, dog at dette i intet Tilfælde bliver mindre end 48 ß. — Det samme gjælder og, naar Bevillinger at sidde i uskiftet Bo, Testamenter imellem Ægtefolk, Separations-Foreninger, Kopulations-Attester eller deslige Dokumenter læses, som Adkomst paa en Eiendom, i hvilket Tilfælde Læsningspengene beregnes i Forhold til den Sum, hvorfor Eiendommen senest er solgt, med hvis Reduktion til Rigsbankpenge, naar Salget har fundet Sted før F. 5 Jan. 1813 udkom, forholdes efter foregaaende §. § 66. For alle Slags Dokumenter, som give Panteret (Vexel-Obligationer efter § 67 undtagne), erlægges, naar de læses til Tinge, 2/3 af det i § 64 fastsatte Gebyr, dog aldrig mindre end 48 ß. — Det Samme betales og for Læsningen af Gjældsbreve, hvorved man forpligter sig til ei at sælge eller pantsætte sine Eiendomme. § 67. Naar Vexel-Obligationer, hvorved der gives Pant, eller og Domme, Forlig eller andet, som, efter Danske Lovs 5-3-18 og P. 18 Jan. 1788, betager en Eier Raadigheden over sit Gods, samt Lodsedler, læses til Tinge, erlægges halvt saa meget i Gebyr, som efter § 66, dog at Betalingen her heller aldrig bliver mindre end 48 ß. Den samme Regel følges i Henseende til Læsningen af Kautioner**) og Afkalds-Kvitteringer (for hvilke samme Betaling erlægges, hvad enten de ere underskrevne af Een eller Flere) samt naar Gjældsbreve eller Kontrakter, som lyde paa Penge, men ikke give Pant, af en eller anden Aarsag tinglæses; saa og i Tilfælde, at Nogen

*) Jfr. F. 28 Marts 1845 § 17.
**) Jfr. F. 8 Juli 1840 ang. det off. Regnskabsvæsen, § 11.

22 Marts. maatte begjære en Transport paa et Pantebrev læst. — I Henseende til Betalingen for Tinglæsning af Lodsedler i Huusmænds og Inderslers Stervboer forholdes efter F. 21 Juni 1799 § 2, dog saaledes, at den der fastsatte Betaling erlægges med Forhøielse af 1/8. § 68. For Tinglæsning af en Fledførings-Kontrakt betales, forsaavidt denne læses anderledes end som Adkomst paa en bestemt Eiendom, 2 Rdd. Læsningen af en Aftægts- eller Undentags-Kontrakt betales derimod som en Panteobligations Tinglæsning, saaledes at Aftægtens eller Undentagets Kapitalværdi beregnes i Overeensstemmelse med den igjennem Vort Rentekammer under 14 Febr. d. A. bekjendtgjorte allerhøieste Resol af 14 Jan. næstforhen*). § 69. Læsningen af Leie- og Forpagtnings-Kontrakter betales efter § 64 i Forhold til den aarlige Afgift; men hvis den ei for hvert Aar er lige, bestemmes Gebyret efter den høieste aarlige Afgift. — Naar der i et Dokument, som stifter Brugsret, ei nævnes noget Vederlag i Penge, som Brugeren haver at erlægge til Eieren, betales af den, som forlanger et saadant Dokument tinglæst, det Gebyr, som § 71 bestemmer. § 70**). Tinglæsningen af en Kongelig Bevilling til et Proklama betales med 2 Rdd., og af en simpel Indkaldelse, uden Bevilling, med 1 Rdd. § 71***). For ethvert Dokuments Læsning, paa hvilket ingen af de foregaaende Regler er anvendelig, betales 2 Rdd. § 72. Naar et Dokument, der forlanges tinglæst, stifter forskjellige Rettigheder, som Vedkommende ved Tinglæsning attraae at sikkre, (f. Ex. naar der ved Skjøde forbeholdes Sælgeren Beboelses-Ret af visse Værelser i det solgte Huus, eller naar en Kjøbe-Kontrakt tillige indeholder en Pantsætning), betales Gebyr, som om disse Rettigheder vare overdragne ved særskilte Dokumenter. Det maa til den Ende ved Paategning paa Dokumentet bestemt opgives, i hvilken Henseende dets Tinglæsning attraaes, siden Dokumentets Læsning ei kan have Virkning, hvad den Rettighed betræffer, i Hensyn til hvilken det ei forlanges læst; hvoraf flyder, at en Rettighed, der ei ved Tinglæsningen er sikkret, ikke bliver at ommelde i de Attester, som maatte forlanges angaaende hvad der hæfter paa Eiendommen, eller i Paategning paa senere Dokumenter. § 73. Foruden den foranførte Betaling bør og, for Protokollationen af det læste Dokument, erlægges 30 ß for hvert Ark, som det, anordningsmæssigt skrevet, indtager i Protokollen; dog

*) 5 Gange det aarlige Beløb og dertil lagt Præstationerne eengang for alle, Naturalpræstationerne beregnede efter Egnens gangbare Priser.
**) Jfr. B. 31 Aug. 1827 § 3; see og L. 30 Novbr. 1857, om Proklamata, navnlig § 3.
***) Jfr. F. 8 Juli 1840 ang. det off. Regnskabsvæsen, § 11.

faaledes, at hvad der udgjør mindre end et halvt Ark, betales som et halvt Ark, hvorimod det, som er over et halvt Ark, betales som et heelt. § 74. Naar der, ved Tinglæsning af et Dokument, tillige begjæres tinglæst et andet Dokument, som er paaberaabt i Hoved-Dokumentet og vedhæftet samme, som dertil hørende, da betales ikkun som for eet Dokument, efter foregaaende Bestemmelser. § 75. Naar ved eet Adkomstbrev flere Eiendomme overdrages, eller ved eet Dokument flere Eiendomme pantsættes, da betales Gebyrer for hver forskjellig Jurisdiktion, hvor Dokumentet tinglæses, efter de i foreſtaaende §§ anførte Bestemmelser. § 76. For den Betaling, der, efter det foranførte, skal erlægges for et Dokuments Læsning, bliver og den fornødne Attest om Læsningen at paategne Dokumentet, uden at derfor kan fordres nogen særskilt Betaling. Men, naar nogen Paategning skal gjøres om Hæftelser paa den Eiendom, som er Dokumentets Gjenstand, eller om Udstederens Mangel af Adkomst til at disponere over Eiendommen, eller om andet, som tjener til at bestemme Dokumentets Værd og Gyldighed, erlægges, for denne Paategning, det Halve af hvad Tinglæsnings Gebyret beløber sig til, dog i intet Tilfælde over 2 Rbd., og naar den igjen, efter fremkommen nye Oplysning eller erhvervet Tilladelse, udslettes, erlægges derfor samme Betaling indtil 1 Rbd. § 77. Den, som begjærer et Dokument tinglæst, er pligtig at lade dermed følge en verificeret Gjenpart, hvilken forbliver ved Protokollen. § 78*). For Attester af Skjøde- og Panteprotokollerne, angaaende om en Person er indtegnet som Eier af en bestemt urørlig Ting, og hvorvidt samme forud er behæftet, betales 1 Rbd. 48 ß. § 79. For den ved F. 5 Jan. 1813 § 24 foreskrevne Indførelse i Pantebøgerne af de paa tinglæste Dokumenter skete Paategninger (hvilke Paategninger ei behøve at læses) erlægges 8 ß af de første 1000 Rbd., 16 ß for Kapitaler fra 1000 Rbd. exklusive til 5000 Rbd. inklusive, og 24 ß for dem, der overstige denne Sum. § 80. For et Dokuments Udslettelse af Pantebogen, og Paategning herom paa Dokumentet, erlægges det halve af den for et saadant Dokuments Læsning bestemte Betaling. — For at aflyse et paa en Panteforskrivning gjort Afdrag, og derom meddele Paategning, betales det Halve af det Gebyr, som skulde betales for Læsningen af en Panteobligation af lige Størrelse med det gjorte Afdrag. — For Protokollationen erlægges i disse Tilfælde ingen Betaling. § 81. Naar der ved Udslettelser eller Aflysninger forevises 22 Marts.

*) Jfr. L. om Gebyr for Pantebogsattester af 8 Marts 1856.

22 Marts. Dokumenter, som hjemle Vedkommende Ret til at kvittere, betales, foruden det i § 80 foreskrevne Gebyr, for hvert saadant Dokuments Antegnelse i Protokollen det Halve af hvad bemeldte Gebyr beløber sig til; dog i intet Tilfælde over 1 Rbd. § 82. For i Pantebogen at anmærke en paa et tinglæst Dokument gjort Paategning, der indeholder Tilladelse til at optage ny Prioritet, eller anden Moderation i den paa Eiendommen hvilende Hæftelse, betales 1 Rbd. § 83. Udskrifter af Skjøde- og Pante-Protokollerne betales med 50 ß for Arket, og 25 ß for hvert halve Ark. § 84. For Tinglæsningen af et Arvefæstebrev (forsaavidt det ikke tillige er at betragte som et Eiendoms-Skjøde), saavelsom for et Fæstebrev, skal der, naar en Gaard ved noget af disse Dokumenter overlades, betales 64 ß, og, naar det blot angaaer et Huus, 32 ß. Men derimod skal Tinglæsningen af de ved § 13 i F. 25 Juni 1810 befalede Paategninger paa Fæstebreve, om Forandring i Stedernes Hartkorn, foretages uden Betaling. — For Tinglæsning af Skjøder paa Tiender, som sælges til Yderne selv, betales, uden Hensyn til den i Skjødet ommeldte Kjøbesums Størrelse, for Læsning, Paategning, samt Protokollation, 54 ß. — I Henseende til Tinglæsning af Kontrakter om Tiende forholdes efter den Kongelige Indbydelse af 18 Marts 1796 og F. 8 Jan. 1810 § 34, dog saaledes, at de der foreskrevne Gebyrer forhøies med 1/8*). § 85. De i §§ 73, 76, 78, 79 og 83 foreskrevne Gebyrer tilkomme Skriveren alene, men af de øvrige i denne Afdeling bestemte Gebyrer betaler han til Dommeren det Halve.

4de Afdeling. Om Betalingen for de Forretninger som henhøre til Skiftevæsenet. § 86. I alle Boer, som ved Skifterettens Hjælp behandles og bringes til Ende, betales af den hele Masse eller Boets virkelige Indtægt, uden Hensyn til Gjælden, 1 1/8 pCt., hvoraf vedkommende Skifteforvalter, som Salarium til sig selv, oppebærer 1 Rbd. af hvert 100 Rbd., som Massen beløber sig til, indtil 24000 Rbd, og det øvrige, hvorunder er indbefattet saavel Skifteskriver-Salarium i Kjøbenhavn, som den i F. 13 Jan. 1792 paabudne Refusion for de Omkostninger, der anvendes paa Revisions-Kontoirerne, tilfalder den Kongelige Kasse. § 87. Naar Boets Masse er mindre end 100 Rbd., men dog over 50 Rbd., beregnes Salariet, som om den var fulde 100 Rbd.; men er den ikke over 50 Rbd., erlægges alene Salarium af denne sidste Sum. — Paa lige Maade forholdes med den Deel af de større Masser, der overstiger fulde 100

*) Jfr. P. 12 Marts 1828 § 5.

eller 50 Rbd. Dog, naar det, en Sum maatte overstige 22 Marts.
fulde 100 eller 50 Rbd., er saa lidet, at det ikke kan afholde de forhøiede Omkostninger, som vilde flyde af, at det paa foranførte Maade blev taget i Betragtning, bliver, i Stedet for denne Forhøielse, Overskuddet at beregne som Salarium. — Naar saaledes et Boes Masse, til Exempel, er 250 Rbd. 24 ß, blive de 24 ß, foruden Salarium af 250 Rbd., at erlægge. — Iøvrigt bør det have sit Forblivende ved den Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-Kommission i Kjøbenhavn givne Bemyndigelse til, efter Omstændighederne, at eftergive Salariet, hvor samtlige Effekters Beløb, efter Ansættelse til sand Værdi, er ringere end 100 Rbd., og derhos utilstrækkeligt til at bestride Begravelses-Omkostningerne, den skyldige Huusleie og Tjenestefolks Løn. § 88. For det Skifteforvalteren tillagte Salarium skal han være pligtig til, selv at iagttage hvad der henhører til Boets Behandling, og at udføre alt det, som ifølge Lovgivningen paaligger en Skifteforvalter, og han maa ikke, uden vedkommende Arvingers eller Kreditorers Samtykke, antage Curatores bonorum, eller føre Boet noget til Udgift for Iværksættelsen af de Forretnigger, som han selv kan besørge, saasom: Foranstaltning til Auktioner og andre saadanne Forretninger, Brevverling Boets Sager vedkommende o. s. v., undtagen forsaavidt der i det følgende fastsættes Betaling for et eller andet Arbeide. — Dog bliver, i Henseende til Skifteforvaltningen i Kjøbenhavn, P. 21 Marts 1809 at følge. § 89. Naar Revision af Boets Papirer er nødvendig, og Skifteforvalteren paatager sig samme, maa han, for sit Arbeide hermed, samt for Regningers og Rigtigheds Opgjørelse med Boets Debitorer og Kreditorer, beregne sig Salarium fra 5 til 30 Rbd. i Forhold til Arbeidets Vidtløftighed. — Dog beroer det paa vedkommende Arvinger eller Kreditorer at antage en Anden til saadant Arbeide, uden at Skifteforvalteren i saa Tilfælde kan fordre nogen Betaling for Revisionen. — Naar Nogen finder sig beføiet til at føre Anke over den Godtgjørelse, Skifteforvalteren for sligt Arbeide har beregnet sig, skal Overøvrigheden være bemyndiget til, ved Resolution, at afgjøre Klagen. § 90*). For at udstede Proklama til en Skiftebehandling (hvor Proklama efter Anordningerne skal udstedes) betales: naar Boets beholdne Formue beløber indtil 100 Rbd. inklusive, 1 Rbd.; fra 100 Rbd. exklusive til 500 Rbd., 2 Rbd.; fra 600 Rbd. exklusive og derover, 5 Rbd. Dersom Afskrifter af Proklama behøves til Læsning ved flere Jurisdiktioner, da betales for enhver saadan Gjenpart 30 ß. — I de

*) Jfr. F. 5 Juli 1822 § 3.

22 Marts. Boer, hvor ingen beholden Formue er, eller hvor Konkurs af Kreditorer finder Sted, betales til Skifteforvalteren, for Proklamas Udstedelse, ikkun ialt 1 Rbd., uden Hensyn til Boets Indtægt. — For de her anførte Betalinger bør Skifteforvalteren besørge Proklama fremsendt og læst ved de Jurisdiktioner, hvor samme bør læses, men de herved forefaldende Udgifter føres Boet til Regning. § 91. For at affige Decisioner, i Følge F. 29 April 1785 § 2, i de Tilfælde, hvor de indsatte Executores testamenti ei have Jurisdiktion, betales i Almindelighed 12 Rbd.; men hvis Gjenstanden er af mere end 5000 Rbd. Værdi, tilføies 1 pro Mille under den i § 23 givne Bestemmelse. — Betalingen erlægges af det Bo, under hvis Behandling Decisionen behøves. — En Udskrift af Decisionen meddeles uden særskilt Betaling. § 92. Naar Skifteforvalteren har taget et Bo under Behandling, og samme før dets Slutning bliver Vedkommende extraderet, beregnes der, istedetfor det i § 86 fastsatte Salarium, i Forhold til Boets Forfatning og Skifteforvalterens med dets Behandling havte Umage, fra 2 til 120 Rbd., og til Skifteskriveren ⅓ imod det, der betales til Skifteforvalteren. — Hvis der udenfor Kjøbenhavn opstaaer Uenighed om Rekognitionens Størrelse, haver Overøvrigheden, ved sin Resolution, at bestemme samme. § 93. For Skifteaktens Beskrivelse tilkommer der Skifteskriveren 50 ß. for hvert Ark, som Akten udgjør; men ved Beskrivelsen af Skiftebreve efter Huusmænd eller Inderster af Land-Almuen betales ikke for mere end 4 Ark. — Iøvrigt erlægges for alle Slags Udskrifter af Skifteprotokoller, eller de ved Skifteretten fremlagte Dokumenter den Arkebetaling, som er bestemt i § 14; dog meddeles een Udskrift af Registeringsforretninger til Brug ved Auktioner, eller til Efterretning ved Katalogers Trykning, uden Betaling, og for Afskrifter af Skifteprotokollerne, eller for Gjenparter, som af Skriveren, dersom han ikke tillige selv er Skifteforvalter, meddeles til Efterretning ved Decisioner, som skulle affiges, betales kun 15 ß. for Arket. — For Forseglingen, hvis den finder Sted, betales 80 ß., som deles lige imellem Skifteforvalteren og Skifteskriveren; men, for Bekræftelse af en Lodseddel, til den Første 30 ß. — Naar Attester, paa Forlangende, meddeles af Skifteskriveren, bliver § 15 at tage til Følge. § 94. I Skiftebrevet bør intet andet indføres, end det, der nødvendigen behøves til Aktens Sammenhæng og Orden. Heller ikke bør i Skiftebrevet indføres saadanne (enten før eller efter Boets Foretagelse) passerede judicielle og andre Forretninger, af hvilke der igjen kunne erholdes authentiske Afskrif-

ter, i det Tilfælde, at den under Skiftebehandlingen brugte Original ved en eller anden Hændelse bortkom. Af dette Slags ere Domsakter, Tingsvidner, Auktionsforretninger, gamle Skiftebreve o. s. v. Saadanne Dokumenter, saavelsom den under Boets Behandling forfattede Revisionsforretning, bør vedhæftes Original-Skiftebrevet, og i de udfærdigede Gjenparter alene paaberaabes. — Forresten bør Skiftebrevet altid tages beskrevet, naar et Bo deles imellem Arvinger, hvoraf nogen enten er umyndig, eller og fraværende, uden i dette sidste Tilfælde at have antaget en Fuldmægtig til at iagttage hans Tarv under Skiftet. Men hvis alle Arvingerne ere myndige, hvortil og Mandspersoner over 18 Aar, og Piger, der have erholdt veniam sexus*), blive at regne, og de alle have været nærværende, personlig eller ved Fuldmægtig, kan Skiftebrevets Løsning ikke paanødes dem; men det bør da kun gives beskrevet, naar dette maatte forlanges; hvilket og gjælder om alle Slags Konkurs-Boer. — Iøvrigt bør i de Tilfælde, hvor Skiftebrevets Løsning, efter det foranførte, er nødvendig, saavelsom og, hvor det ellers maatte forlanges af saamange af Arvingerne eller Kreditorerne, at i det mindste den halve Deel af Boet tilfalder dem, Skiftebrevets Bekostning udredes af hele Boet; men hvor Skifteakten gives beskreven paa Grund af Minoritetens Forlangende, haver denne selv at bekoste samme. 22 Marts.

§ 95. De Forretninger, som iværksættes efter Rekvisition fra en anden Jurisdiktion, hvor Hovedskiftet behandles, betales saaledes: a) For en Forseglingsforretning, for ethvert forskjelligt Huus, hvor Forretningen skeer, 1 Rbd. 12 ß., uden Hensyn til, hvormange Segl der paasættes. Til et Huus regnes og alle dets Bibygninger. b) Naar ved en Aabningsforretning et eller andet udtages fra de forseglede Steder, og Seglene ei derefter igjen paasættes, betales 54 ß., hvilken Betaling ligeledes erlægges for enhver Extraditionsforretning til den vedkommende Skifteforvalter; men naar Seglene igjen paasættes, betales under eet 72 ß. for Fratagelsen og Paasættelsen af Seglet. c) For en Registeringsforretning betales for hver halve Dag, samme varer, beregnet efter den oven i §§ 20, 28 og 49 fremsatte Regel, 1 Rbd. d) For, efter vedkommende Skifteforvalters Begjæring, at foranstalte Effekter bortsolgte ved Auktion, 72 ß., foruden de af Auktionen flydende Omkostninger. e) I alle ovennævnte Tilfælde bliver den anordnede Betaling for de Udskrifter, som i Anledning deraf maatte blive fornødne, tillige at erlægge. § 96**). I Henseende til de Boer, der be-

*) Jfr. L. 29 Dec. 1857 om Kvindens Myndighed.
**) Jfr. F. 21 Mai 1845 § 32.

22 Marts. handles af Executores testamenti eller Kommissarier, saavelsom i de Tilfælde, hvor den efterlevende Ægtefælle har eller erholder Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, forholdes efter F. 5 April 1754, dog at maximum af den i sammes § 2 bestemte Rekognition forhøies til 120 Rbd., foruden den ⅙ Deel, der beregnes som Skriversalarium. § 97. For at paakjende Huusbondens Fordring i Fæstebonders Stervboer, i Følge F. 8 Juni 1787, betales til Dommeren ialt 54 ß., og, naar Dommeren i den Anledning skal gjøre Reise, tilkommer der ham fri Beforbring, ifølge bemeldte Forordnings Forskrift. § 98. Samtlige Skiftebekostninger blive forlods at udrede af alle et Boes Midler, forinden noget kan udbetales til Arvinger eller Kreditorer, undtagen forsaavidt disse maatte være forsynede med et specielt Privilegium, som hjemler deres Fordringer Fortrin for Skifte-Omkostninger, hvilket Privilegium naturligviis dog ei kan gjælde med Hensyn til de Udgifter, som maae gjøres til Proklamas Udstedelse, eller til at betale Kuratorer, Revisorer eller Andre, som, efter Boets Beskaffenhed og i Medhold af de gjældende Love, ere antagne til at forrette noget for Boet.

5te Afdeling. Om Betalingen for de Forretninger, hvilke henhøre til Auktionsvæsenet*). § 99. Det almindelige Auktions-Salarium, som bliver at betale i alle de Tilfælde, hvor de følgende §§ ikke hjemle et nedsat Salarium, er 4 pCt. § 100**). Af Huse og Gaarde, Jordegods og andre faste Eiendomme, samt Skibe (hvortil ethvert Slags Fartøier, endog Baade, henføres), ligeledes af Aktier, Obligationer, andre Gjældsfordringer, Forpagtninger og deslige Rettigheder, som sælges paa offentlig Auktion, betales i Salarium: af de første 1000 Rbd., 2 pCt.; fra 1000 Rbd. exklusive til 3000 Rbd. inklusive, 1½ pCt.; fra 3000 Rbd. exklusive til 30000 Rbd. inklusive, 1 pCt.; af hvad der er over 30000 Rbd., ½ pCt. § 101. Naar flere Aktier, Gjældsfordringer eller andre i § 100 nævnte Gjenstande sælges ved samme Auktion, beregnes Salarium i Forhold til de ved hvert enkelt Hammerslag solgte Aktiers, Gjældsfordringers eller andre Gjenstandes Beløb; men hvad der sælges ved særskilte Hammerslag, lægges ikke sammen. § 102. Hvor Eiendommen sælges saaledes, at en vis aarlig Afgift deraf skal svares, beregnes dennes Kapitalværdi paa samme Maade, som efter § 26. — I Henseende til Auk-

*) Jfr. P. 3 Juni 1842.
**) Jfr. P. 1 Novbr. 1842 med Hensyn til Børsauktioner over Obligationer og Aktier.

tioner over Forpagtninger og Rettigheder, er det at mærke, at, naar Tilslag skeer efter aarlig (eller til visse bestemte Tider fastsat) Afgift, da beregnes Auktions-Salarium i Forhold til den aarlige Afgift, og hvis denne ikke for alle Aar er lige, da af den Sum, der er høieste Afgift for eet Aar. — Er den opraabte Tings eller Rettigheds Brug bestemt for kortere Tid end et Aar, men Afgiften dog er reparteret paa flere Betalingsterminer, skal Salariet beregnes af den Sum, som alle Terminer sammenlagte udgjøre. Saafremt derimod ingen aarlig Afgift er bestemt, men Tilslaget skeer paa den Maade, at en Sum eengang for alle betales, da beregnes Auktions-Salarium efter denne Sum. 22 Marts.

§ 103. Naar Huse, Planke- og Bolværker sælges til Nedbrydelse, eller Skibe til Ophugning, nyder Sælgeren ikke godt af den i § 100 tilstaaede Moderation, men Salariet betales efter § 99. Det Samme gjælder og, naar Skibsinventarier sælges særskilt fra Skibenes Skrog, samt hvor Sæd paa Marken eller Træer paa Roden forauktioneres.

§ 104*). Af alle Slags Handelsvarer, der i en samlet Sum udgjøre mere end 500 Rdd., og som sælges i saa store Partier, som de, der, efter F. 4 Aug 1742, ere Gjenstande for Handel en gros, bliver, naar samme ved frivillig Auktion sælges af en til Handel med saadanne Varesorter berettiget Person, Salariet saaledes nedsat: af det, som er over 500 Rdd. indtil 3000 Rdd., 2 pCt.; 3000 Rdd. indtil 4000 Rdd., 1½ pCt.; 4000 Rdd. indtil 5000 Rdd., 1 pCt. 5000 Rdd. indtil 10000 Rdd. ½ pCt.; og af det, som er over 10000 Rdd., ⅜ pCt. Herved maa dog ikke Gods, der tilhører forskjellige Personer, regnes sammen, hvorimod Salariet bestemmes med Hensyn til Beløbet af de hver Eier for sig tilhørende Effekter.

§ 105. Naar Handelsvarer sælges stykkeviis, eller i mindre Partier end de i § 104 omhandlede, men ellers alle de i denne § forudsatte Omstændigheder finde Sted, bliver Salariet af det, der overstiger 500 Rdd., 2 pCt.; hvorimod der af Beløbet indtil 500 Rdd., inklusive, erlægges det fulde i § 99 bestemte Salarium.

§ 106. Men af de danske vestindiske Øers Produkter, samt af Retourvarer, som hjembringes fra Island og Finmarken, svares, naar disse ved frivillig Auktion bortsælges af Personer, som dermed drive Handel, kun ½ pCt., forsaavidt Salariet ellers efter § 104 vilde være høiere.

§ 107**). For, med Hensyn til Bestemmelserne i § 106, at godtgjøre, at Varerne virkelig ere af det der benævnte Slags,

*) Jfr. F. 27 Juli 1832 § 1.
**) Jfr. F. 27 Juli 1832 § 1.

22 Marts. bør Rekvirenten derom meddele sin Attest paa Tro og Love, eller, hvis han er Mægler, under sin aflagte Embeds-Eed. Paa lige Maade bør Mæglerne, naar de ei opgive den Mands Navn, som Varerne tilhøre, attestere, at han er en til Handel med saadanne Varer berettiget Person, samt at Auktionen er frivillig; saa og opgive, naar Varerne tilhøre forskjellige Personer, og hvormeget der i saa Fald tilhører hver. — Naar Andre rekvirere Auktion over Kjøbmandsvarer, bør Eieren, saafremt Moderation af det i § 99 bestemte Salarium skal finde Sted, altid opgives, og hans Ret til at drive Handel med det Slags Varer, der begjæres solgte, legitimeres, hvis denne ei kan ansees notorisk. — For urigtig Attestation, som en Mægler forsætlig maatte udstede til at forsvige Auktions-Salariet, er Straffen, i Overeensstemmelse med F. 22 Decbr. 1808 § 7, Bestillings Fortabelse; og hvor han befindes af Skjødesløshed at have udstedt en uefterrettelig Attest, til Skade for Auktions-Gebyrerne, ansees han med en efter Omstændighederne afpasset Mulkt, der dog ei maa være ringere end det dobbelte, eller overstige det femdobbelte, af det, der ved hans Forseelse kunde være tabt i Gebyr. For lige Brøde, udøvet af Andre, anvendes Mulkt eller Borgerskabets Fortabelse efter Omstændighederne. Derhos bør der i alle Tilfælde gives Erstatning for hvad Tab, der er lidt ved den begaaede Svig eller Uefterrettelighed. § 108. Hvad Auktioner paa ostindiske Ladninger angaaer, forbliver det ved de derom givne specielle Anordninger, hvilke dog, efter deres Ord og Hensigt, alene kunne anvendes, naar det asiatiske Kompagni eller andre Entrepreneurer for en ostindisk Expedition selv sælge deres Ladninger, saa at der, naar noget af slige Ladninger først er afhændet til Andre, og det atter igjen skal sælges ved Auktion, altid bør betales Salarium efter nærværende Anordnings almindelige Forskrifter. § 109. Naar Guld og Sølv, myntet eller umyntet, samt Pretiosa ved frivillig Auktion bortsælges, nedsættes Salariet af det, som overstiger 500 Rbd., til 2 pCt. Dog bliver det, som i Slutningen af § 104 er bestemt, ogsaa her at iagttage. § 110. Naar offentlige Lærere eller deres Stervboer lade Bøger eller Kunstsager sælge ved offentlig Auktion, svare de ikkun 2 pCt. deraf, hvilken Moderation i Auktions-Salariet ogsaa fremdeles, i Overeensstemmelse med det allernaadigste Reskript af 10 Juni 1778 § 5, skal tilkomme de nuværende Professorer ved Kjøbenhavns Universitet og deres Stervboer, naar andre rørlige Effekter af dem ved Auktion bortsælges. § 111. Naar en fremmed Gesandt, eller Nogen, som hører

til Gesandtskabet eller staaer i Gesandtens Tjeneste, begjærer 22 Marts.
sine Eiendomme eller Effekter bortsolgte ved Auktionsrettens Hjælp, nedsættes Salariet, forsaavidt det ellers er høiere, til 1 pCt. Den samme Nedsættelse tilkommer og deres Sterboer. § 112. Auktionsforvalteren er pligtig, forinden Auktionen holdes, at bekjendtgjøre saadant ved skrevne eller (hvor Omstændighederne tillade det, og det forlanges) ved trykte Auktions-Plakater. For skrevne Auktions-Plakater betales, foruden Erstatning af Omkostningerne med Omsendelsen, naar samme finder Sted, for hvert Exemplar, som opslaaes eller fremsendes til Læsning og Bekjendtgjørelse paa de Steder, hvor Rekvirenten af Auktionen forlanger det, hvis Plakaten kun er 1/4 Ark. 16 ß.; naar den er 1/2 Ark, 24 ß., og naar den er 1 Ark, 32 ß. — For trykte Auktions-Plakater betales, foruden Trykning- og Omsendelses-Omkostninger, for at koncipere Plakaten, hvis den kun er 1/4 Ark, 32 ß.; naar den er 1/2 Ark, 64 ß., og naar den er 1 Ark, 1 Rbd. — Denne Betaling erlægges kun een Gang, om der end ved samme Auktion maatte sælges Varer af forskjellige Slags, eller endog forskjellige Personer tilhørende. § 113*). Naar faste Eiendomme eller andre af de i § 100 benævnte Gjenstande opraabes, men ei sælges, betales for enhver saadan forgjæves Forretning 2 Rbd. 24 ß. § 114**). Naar faste Eiendomme opraabes til Salg, deels i mindre Dele og deels samlede, og hverken de partielle Auktionsbud, eller Budet paa den hele samlede Eiendom approberes, nyder Auktionsforvalteren Betaling for hvert enkelt forgjæves Opraab, og altsaa baade for Opraabene paa de enkelte Dele, og for Opraabet paa den hele samlede Eiendom. Men skulde Budene paa de enkelte Opraab ikke approberes, og derimod Budet paa den samlede Eiendom antages, eller Budet paa hele Eiendommen samlet forkastes, og derimod alle de gjorte enkelte Bud antages, bør Auktionsforretteren lade sig nøie med Betaling, beregnet til fuldt Salarium af det approberede Auktionsbud, og i saa Fald Intet kræve for de forgjæves Opraab. Dersom derimod et eller flere enkelte Bud, men ikke alle, ei heller det samlede Bud approberes, bør Auktionsforvalteren have fuldt Auktions-Salarium af de approberede Buds Beløb, og desuden 2 Rbd. 24 ß. for hvert af de uapproberede enkelte Opraab, samt 2 Rbd. 24 ß. for det uapproberede Opraab paa den hele Eiendom samlet. § 115. Naar, ved Auktion over Løsøre, Bøger og deslige, den Sælgende ikke vil lade Tingen bortsælge for den ved

*) Jfr. P. 28 Sept 1821 § 3.
**) Jfr. P. 27 Juli 1824.

22 Marts. Auktionen budne Sum, da betales for hvert opraabt Nummer, som, uden at sælges, tages tilbage, 4 ß., hvilket og gjælder, naar intet Bud skeer. § 116*). I lige Tilfælde betales for et forgjæves Opraab over et Parti Handelsvarer, af den i § 104 bestemte Størrelse, 20 ß., men af et Parti, som er under denne Størrelse ikkun 10 ß.; dog, hvis Betalingen for samtlige forgjæves Opraab, i Forbindelse med Salariet af de Handelsvarer, som sælges, ei udgjør 2 Rbd. 24 ß., bør der dog betales en saadan Sum. § 117. I det Tilfælde, hvor Auktion er holdt og Tilslag skeet under Vilkaar af Sælgerens Approbation, bør, naar Approbation paa det gjorte Bud nægtes af Sælgeren, Salarium beregnes som for forgjæves Opraab, efter §§ 113, 115 og 116; hvorimod, i Tilfælde at Approbationen meddeles, fuldt Salarium af det Solgte og Approberede bør beregnes efter Bestemmelserne i §§ 99-106 inklusive og §§ 108-111 inklusive; dog bør Sælgeren, forinden den ved Auktions-Konditionerne til Approbations Meddelelse bestemte Termins Udløb, skriftligen underrette Auktionsforvalteren om Approbationens Nægtelse eller Meddelelse, og i Tilfælde af, at Sælgeren forsømmer saadant, bør han betale fuldt Salarium, ligesom han havde approberet Budet; naar saadan Efterretning meddeles Auktionsforvalteren, tilfører han samme i sin Protokol, og saaledes ved Kjendelse enten bekræfter det skete Hammerslag, og giver det juridisk Virkning, eller han tilintetgjør det, som en Nullitet. § 118. Naar Auktion er holdt under Vilkaar af Approbation, og saadan Approbation nægtes, eller og ingen af de ved Auktionen gjorte Bud af Vedkommende antages, tillades det Auktionsforvalteren, foruden Betaling for forgjæves Opraab, at beregne sig, til Godtgjørelse af Auktionsrekvirenten, de virkeligen medgaaede Reiseomkostninger til og fra Stedet, hvor Auktionen er holdt, efter hvert Steds Vognmandstaxt; dog saaledes, at der af disse Reiseomkostninger, tillagte den sportelmæssige Betaling, ei udkommer mere end ialt 4 Rbd. 48 ß.; ligesom de Auktionsbetjente, der endnu boe udenfor deres Distrikter, ei heller maae beregne sig Reiseomkostninger for længere Vei, end fra det Sted, hvor deres Distrikt begynder, og indtil det Sted i Jurisdiktionen, hvor Auktionen holdes, og samme Vei tilbage. — I det Tilfælde derimod, hvor Approbation paa det skete Bud for en Deel af det ved Auktionen Solgte meddeles, bør denne Godtgjørelse af Reiseomkostninger ikke finde Sted, efterdi der i saa Fald beregnes fuldt Salarium for den Deel af Budet, som

*) Jfr. F. 27 Juli 1832 § 2.

approberes. § 119*). For et Auktionsskjødes Udstedelse betales det samme i Rigsbankpenge, som det stemplede Papir til Skjødet efter F. 25 Mai 1804 vilde koste i dansk Kourant, indtil 2 Rbd. 24 ß., og siden 50 pCt. af hvad det stemplede Papir efter samme Forordning vilde koste mere; dog at Betalingen i intet Tilfælde overstiger 6 Rbd. — Iøvrigt bliver det ved denne Leilighed, til Enhvers Efterretning, bekjendtgjort, at Auktionsskjødet altid skal stiles paa dens Navn, der selv eller ved Fuldmægtig har gjort Bud, og faaet Tilslag, samt udtrykkelig ved Auktionsbudets Tilførelse i Protokollen er bleven navngiven, hvoraf følger, at den, der som Fuldmægtig gjør et Bud, eller som har Medinteressentere i Kjøbet, strax maa opgive sin Mandant eller sine Medinteressentere. Ellers bliver Skjødet af Auktionsforvalteren at udfærdige til den, der har gjort Budet, som igjen haver at udstede Skjøde til sin Mandant eller sine Medinteressentere. § 120. Dersom en Auktion, efter at den hos Auktionsforvalteren er bestilt, tilbagekaldes, forinden den er begyndt eller tiltraadt, da betales til Auktionsforvalteren 1 Rbd. 12 ß. foruden Erstatning af Omkostningerne i Anledning af den bestilte Auktion, saasom Plakaters Afskrivning, Trykning og Bekjendtgjørelse, ligesom og den Plakat, hvorved Afbestillingen bekjendtgjøres, saafremt Auktionsplakaten alt var kundgjort, bør betales i Overeensstemmelse med § 112. Dersom Afbestillingen skeer efter at Forretningen alt er tiltraadt, bør Auktionsforvalteren, foruden forommeldte Erstatning samt Betaling for Auktionsplakaten, nyde 2 Rbd. 24 ß., saa og fri Befordring under den i § 118 foreskrevne Bestemmelse. § 121. For Udskrifter af Auktionsprotokollen betales Arket med 30 ß., og desuden erlægges for Bekræftelsen 40 ß. § 122. For at attestere en Auktionsregning, naar samme ei bestaaer af flere end fire Poster, betales 8 ß., og siden for hver af de følgende Poster 2 ß. § 123. For andre Attester af Auktionsprotokollen erlægges den samme Betaling, som i § 15 er foreskrevet. § 124. For Licitationer betales i Et og Alt det samme, som er fastsat i Henseende til de Auktioner, hvormed de nærmest kunne sættes i Sammenligning. — Saaledes betales, til Exempel, en Licitation, der angaaer Opførelse eller Reparation af en Bygning, en Bro og deslige, efter § 100, og Licitationer, der gaae ud paa Leverancer af Handelsvarer, efter § 104**). § 125. Betalingen erlægges altid til Auktionsforvalteren af Rekvirenten, der, hvis Auktionsforvalteren finder det fornødent, skal stille Sikkerhed

22 Marts.

*) Jfr. B. 21 Sept. 1815 § 3.
**) Jfr. B. 27 Juli 1832 § 3.

22 Marts. Boer, hvor ingen beholden Formue er, eller hvor Konkurs af Kreditorer finder Sted, betales til Skifteforvalteren, for Proklamas Udstedelse, ikkun ialt 1 Rbd., uden Hensyn til Boets Indtægt. — For de her anførte Betalinger bør Skifteforvalteren besørge Proklama fremsendt og læst ved de Jurisdiktioner, hvor samme bør læses, men de herved forefaldende Udgifter føres Boet til Regning. § 91. For at affige Decisioner, i Følge F. 29 April 1785 § 2, i de Tilfælde, hvor de indsatte Executores testamenti ei have Jurisdiktion, betales i Almindelighed 12 Rbd.; men hvis Gjenstanden er af mere end 5000 Rbd. Værdi, tilføies 1 pro Mille under den i § 23 givne Bestemmelse. — Betalingen erlægges af det Bo, under hvis Behandling Decisionen behøves. — En Udskrift af Decisionen meddeles uden særskilt Betaling. § 92. Naar Skifteforvalteren har taget et Bo under Behandling, og samme før dets Slutning bliver Vedkommende extraderet, beregnes der, istedetfor det i § 86 fastsatte Salarium, i Forhold til Boets Forfatning og Skifteforvalterens med dets Behandling havte Umage, fra 2 til 120 Rbd., og til Skifteskriveren ⅓ imod det, der betales til Skifteforvalteren. — Hvis der udenfor Kjøbenhavn opstaaer Uenighed om Rekognitionens Størrelse, haver Overøvrigheden, ved sin Resolution, at bestemme samme. § 93. For Skifteaktens Beskrivelse tilkommer der Skifteskriveren 50 ß. for hvert Ark, som Akten udgjør; men ved Beskrivelsen af Skiftebreve efter Huusmænd eller Inderster af Land-Almuen betales ikke for mere end 4 Ark. — Iøvrigt erlægges for alle Slags Udskrifter af Skifteprotokoller, eller de ved Skifteretten fremlagte Dokumenter den Arkebetaling, som er bestemt i § 14; dog meddeles een Udskrift af Registeringsforretninger til Brug ved Auktioner, eller til Efterretning ved Katalogers Trykning, uden Betaling, og for Afskrifter af Skifteprotokollerne, eller for Gjenparter, som af Skriveren, dersom han ikke tillige selv er Skifteforvalter, meddeles til Efterretning ved Decisioner, som skulle affiges, betales kun 15 ß. for Arket. — For Forseglingen, hvis den finder Sted, betales 80 ß., som deles lige imellem Skifteforvalteren og Skifteskriveren; men, for Bekræftelse af en Lodseddel, til den Første 30 ß. — Naar Attester, paa Forlangende, meddeles af Skifteskriveren, bliver § 15 at tage til Følge. § 94. I Skiftebrevet bør intet andet indføres, end det, der nødvendigen behøves til Aktens Sammenhæng og Orden. Heller ikke bør i Skiftebrevet indføres saadanne (enten før eller efter Boets Foretagelse) passerede judicielle og andre Forretninger, af hvilke der igjen kunne erholdes authentiske Afskrif-

te, i det Tilfælde, at den under Skiftebehandlingen brugte 22 Marts.
Original ved en eller anden Hændelse bortkom. Af dette Slags ere Domsakter, Tingsvidner, Auktionsforretninger, gamle Skiftebreve o. s. v. Saadanne Dokumenter, saavelsom den under Boets Behandling forfattede Revisionsforretning, bør vedhæftes Original-Skiftebrevet, og i de udfærdigede Gjenparter alene paaberaabes. — Forresten bør Skiftebrevet altid tages beskrevet, naar et Bo deles imellem Arvinger, hvoraf nogen enten er umyndig, eller og fraværende, uden i dette sidste Tilfælde at have antaget en Fuldmægtig til at iagttage hans Tarv under Skiftet. Men hvis alle Arvingerne ere myndige, hvortil og Mandspersoner over 18 Aar, og Piger, der have erholdt veniam sexus*), blive at regne, og de alle have været nærværende, personlig eller ved Fuldmægtig, kan Skiftebrevets Løsning ikke paanødes dem; men det bør da kun gives beskrevet, naar dette maatte forlanges; hvilket og gjælder om alle Slags Konkurs-Boer. — Iøvrigt bør i de Tilfælde, hvor Skiftebrevets Løsning, efter det foranførte, er nødvendig, saavelsom og, hvor det ellers maatte forlanges af saamange af Arvingerne eller Kreditorerne, at i det mindste den halve Deel af Boet tilfalder dem, Skiftebrevets Bekostning udredes af hele Boet; men hvor Skifteakten gives beskreven paa Grund af Minoritetens Forlangende, haver denne selv at bekoste samme. § 95. De Forretninger, som iværksættes efter Rekvisition fra en anden Jurisdiktion, hvor Hovedskiftet behandles, betales saaledes: a) For en Forseglingsforretning, for ethvert forskjelligt Huus, hvor Forretningen skeer, 1 Rbd. 12 ß., uden Hensyn til, hvormange Segl der paasættes. Til et Huus regnes og alle dets Bibygninger. b) Naar ved en Aabningsforretning et eller andet udtages fra de forseglede Steder, og Seglene ei derefter igjen paasættes, betales 54 ß., hvilken Betaling ligeledes erlægges for enhver Extraditionsforretning til den vedkommende Skifteforvalter; men naar Seglene igjen paasættes, betales under eet 72 ß. for Fratagelsen og Paasættelsen af Seglet. c) For en Registeringsforretning betales for hver halve Dag, samme varer, beregnet efter den oven i §§ 20, 28 og 49 fremsatte Regel, 1 Rbd. d) For, efter vedkommende Skifteforvalters Begjæring, at foranstalte Effekter bortsolgte ved Auktion, 72 ß., foruden de af Auktionen flydende Omkostninger. e) I alle ovennævnte Tilfælde bliver den anordnede Betaling for de Udskrifter, som i Anledning deraf maatte blive fornødne, tillige at erlægge. § 96**). I Henseende til de Boer, der be-

*) Jfr. L. 29 Dec. 1857 om Kvindens Myndighed.
**) Jfr. F. 21 Mai 1845 § 32.

22 Marts. handles af Executores testamenti eller Kommissarier, saavelsom i de Tilfælde, hvor den efterlevende Ægtefælle har eller erholder Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, forholdes efter F. 5 April 1754, dog at maximum af den i sammes § 2 bestemte Rekognition forhøies til 120 Rbd., foruden den 1/8 Deel, der beregnes som Skriversalarium. § 97. For at paakjende Huusbondens Fordring i Fæstebønders Sterboer, i Følge F. 8 Juni 1787, betales til Dommeren ialt 54 ß., og, naar Dommeren i den Anledning skal gjøre Reise, tilkommer der ham fri Beforbring, ifølge bemeldte Forordnings Forskrift. § 98. Samtlige Skiftebekostninger blive forlods at udrede af alle et Boes Midler, forinden noget kan udbetales til Arvinger eller Kreditorer, undtagen forsaavidt disse maatte være forsynede med et specielt Privilegium, som hjemler deres Fordringer Fortrin for Skifte-Omkostninger, hvilket Privilegium naturligviis dog ei kan gjælde med Hensyn til de Udgifter, som maae gjøres til Proklamas Udstedelse, eller til at betale Kuratorer, Revisorer eller Andre, som, efter Boets Beskaffenhed og i Medhold af de gjældende Love, ere antagne til at forrette noget for Boet.

5te Afdeling. Om Betalingen for de Forretninger, hvilke henhøre til Auktionsvæsenet*). § 99. Det almindelige Auktions-Salarium, som bliver at betale i alle de Tilfælde, hvor de følgende §§ ikke hjemle et nedsat Salarium, er 4 pCt. § 100**). Af Huse og Gaarde, Jordegods og andre faste Eiendomme, samt Skibe (hvortil ethvert Slags Fartøier, endog Baade, henføres), ligelebes af Aktier, Obligationer, andre Gjældsfordringer, Forpagtninger og deslige Rettigheder, som sælges paa offentlig Auktion, betales i Salarium: af de første 1000 Rbd., 2 pCt.; fra 1000 Rbd. exklusive til 3000 Rbd. inklusive, 1 1/2 pCt.; fra 3000 Rbd. exklusive til 30000 Rbd. inklusive, 1 pCt.; af hvad der er over 30000 Rbd., 1/2 pCt. § 101. Naar flere Aktier, Gjældsfordringer eller andre i § 100 nævnte Gjenstande sælges ved samme Auktion, beregnes Salarium i Forhold til de ved hvert enkelt Hammerslag solgte Aktiers, Gjældsfordringers eller andre Gjenstandes Beløb; men hvad der sælges ved særskilte Hammerslag, lægges ikke sammen. § 102. Hvor Eiendommen sælges saaledes, at en vis aarlig Afgift deraf skal svares, beregnes dennes Kapitalværdi paa samme Maade, som efter § 26. — I Henseende til Auk-

*) Jfr. B. 3 Juni 1842.
**) Jfr. B. 1 Novbr. 1842 med Hensyn til Børsauktioner over Obligationer og Aktier.

tioner over Forpagtninger og Rettigheder, er det at mærke, 22 Marts.
at, naar Tilslag skeer efter aarlig (eller til visse bestemte Tider fastsat) Afgift, da beregnes Auktions-Salarium i Forhold til den aarlige Afgift, og hvis denne ikke for alle Aar er lige, da af den Sum, der er høieste Afgift for eet Aar. — Er den opraabte Tings eller Rettigheds Brug bestemt for kortere Tid end et Aar, men Afgiften dog er reparteret paa flere Betalingsterminer, skal Salariet beregnes af den Sum, som alle Terminer sammenlagte udgjøre. Saafremt derimod ingen aarlig Afgift er bestemt, men Tilslaget skeer paa den Maade, at en Sum eengang for alle betales, da beregnes Auktions-Salarium efter denne Sum. § 103. Naar Huse, Planke- og Bolværker sælges til Nedbrydelse, eller Skibe til Ophugning, nyder Sælgeren ikke godt af den i § 100 tilstaaede Moderation, men Salariet betales efter § 99. Det Samme gjælder og, naar Skibsinventarier sælges særskilt fra Skibenes Skrog, samt hvor Sæd paa Marken eller Træer paa Roden forauktioneres. § 104*). Af alle Slags Handelsvarer, der i en samlet Sum udgjøre mere end 500 Rbd., og som sælges i saa store Partier, som de, der, efter F. 4 Aug 1742, ere Gjenstande for Handel en gros, bliver, naar samme ved frivillig Auktion sælges af en til Handel med saadanne Varesorter berettiget Person, Salariet saaledes nedsat: af det, som er over 500 Rbd. indtil 3000 Rbd., 2 pCt.; 3000 Rbd. indtil 4000 Rbd., 1½ pCt.; 4000 Rbd. indtil 5000 Rbd., 1 pCt. 5000 Rbd. indtil 10000 Rbd. ½ pCt.; og af det, som er over 10000 Rbd., ⅜ pCt. Herved maa dog ikke Gods, der tilhører forskjellige Personer, regnes sammen, hvorimod Salariet bestemmes med Hensyn til Beløbet af de hver Eier for sig tilhørende Effekter. § 105. Naar Handelsvarer sælges stykkeviis, eller i mindre Partier end de i § 104 omhandlede, men ellers alle de i denne § forudsatte Omstændigheder finde Sted, bliver Salariet af det, der overstiger 500 Rbd., 2 pCt.; hvorimod der af Beløbet indtil 500 Rbd., inklusive, erlægges det fulde i § 99 bestemte Salarium. § 106. Men af de danske vestindiske Øers Produkter, samt af Retourvarer, som hjembringes fra Island og Finmarken, svares, naar disse ved frivillig Auktion bortsælges af Personer, som dermed drive Handel, kun ½ pCt., forsaavidt Salariet ellers efter § 104 vilde være høiere. § 107**). For, med Hensyn til Bestemmelserne i § 106, at godtgjøre, at Varerne virkelig ere af det der benævnte Slags,

*) Jfr. F. 27 Juli 1832 § 1.
**) Jfr. F. 27 Juli 1832 § 1.

22 Marts. skrevet, med Forhøielse af 1/8. § 150. Det bør, i Overeensstemmelse med F. 4 Marts 1690 § 5, saavidt muligt, iagttages, at der ikke til nogen af de omhandlede Forretninger udnævnes Mænd, som boe længere end 1/2 Miil fra det Sted, hvor Forretningen skal foretages eller beediges; men, naar Nødvendigheden kræver, at der i andre end de i § 148 første Membrum omhandlede Tilfælde maa udmeldes Mænd, hvis Bopæl er saa langt fraliggende, bør de nyde fri Befordring frem og tilbage. § 151. For Vidnernes Umage ved Auktioner paa faste Eiendomme, Skibe, Forpagtninger eller Rettigheder, betales 36 ß., og paa andre Effekter 54 ß., daglig for hvert Vidne. § 152. For de Mænd, der bruges som Vidner ved Skifteforretninger, samt til at gaae Skifteforvalteren tilhaande ved Forseglinger, Registeringer, Tilsigelser o. s. v., maa Skifteforvalteren føre Boet til Udgift fra 1 Rbd. til 30 Rbd., i Forhold til Boets Formue og det Arbeide, som ved slige Forretninger er forefaldet. Dersom Nogen udenfor Kjøbenhavn skulde finde sig beføiet til at føre Anke over den af Skifteforvalteren i saa Henseende anførte Betaling, tilkommer det Overøvrigheden at afgjøre saadan Anke. § 153. I de Tilfælde, i hvilke Rettens Betjente, enten ifølge et almindeligt Lovbud, eller paa Grund af en speciel Bevilling, ingen Betaling nyde, bør ogsaa de i denne Afdeling foreskrevne Gebyrer bortfalde; dog med den Undtagelse, at Granskningsmænd, naar de møde under en fremmed Jurisdiktion, for at udføre den dem paalagte Forretning, altid nyde billig Betaling for deres Bekostninger og Møie.

9de Afdeling. Almindelige Regler til Jagttagelse ved det Foregaaende. § 154. Alle Love og Bevillinger, som fritage Nogen for at betale visse Rets-Gebyrer, saavelsom de specielle Anordninger, der tillægge offentlige eller private Personer den Begunstigelse, at svare ringere Gebyr end Andre, blive i deres Kraft; men naar der, ved særskilte, fra de forhen gjældende almindelige Sportellove afvigende, Anordninger, ere foreskrevne Betalinger for enkelte, i dette Reglement ikke nævnte, Tilfælde, blive samme at erlægge efter slige specielle Anordningers Bydende, med en Forhøielse af 1/8, der tilfalder vedkommende Embedsmand eller Betjent selv, og af det hele Beløb (forommeldte 1/8 deri beregnet) den Tillægsafgift, som paabydes i § 156. § 155. Alle i dette Reglement, eller i Anordninger, der efter samme komme i Betragtning, foreskrevne Gebyrer og Diætpenge bør erlægges i Rigsbankpenge Sølvværdi. Ligeledes ere de Summer, i Forhold til hvilke Gebyrer blive at betale, at forstaae om Rigsbankpenge Sølvværdi; og naar Gebyrerne skulle udredes af eller i Forhold

til Summer i Rigsbankpenge Navneværdie, bør disse redu- 22 Marts.
ceres til Sølvværdi efter den, ifølge F. 5 Jan. 1813 § 6, af Rigsbanken sidst bestemte og bekjendtgjorte Cours, hvorefter Gebyrerne da blive at beregne; men forsaavidt de skulle svares i Forhold til Gjenstandens Værdi af Summer i Rigsbankpenge Sølvmynt, eller i fremmede Penge, bør de erlægges i rede Sølv. — Hvor der handles om Forpligtelser, som ere bestemte i Kornværdi i Forhold til Kapitelstaxterne, beregnes deres Pengeværdi efter de i P. af 8 Aug 1813 foreskrevne Regler. — Med Hensyn til de Kapitaler, som, mod en nedsat Rente, ere ved F. af 5 Jan. 1813 bundne for en vis Tid, bør Værdien bestemmes efter den Maalestok, som indeholdes i F. af 14 Sept. s. A. § 7. — Offentlige Papirers Værd beregnes, naar Retsgebyrerne i Forhold til samme skal fastsættes, efter den sidste Priis, hvortil de efter de nyeste Efterretninger, der paa Stedet haves, ere solgte paa Kjøbenhavns Børs, eller, hvor flere Priser til samme Tid der have fundet Sted, efter Middelprisen. § 156 *). Foruden de Sportler og Gebyrer, som efter dette Reglement, for de forskjellige derunder omhandlede Forretninger, blive at udrede, bør der af Gebyrernes fulde Beløb i Almindelighed betales i Forhøielse 20 p.Ct., som tilfalder Justitsvæsenets Fond, forsaavidt den beregnes af Sportler, som ere tillagte vedkommende Embedsmænd selv, men ellers Vor Kasse. Dog bør denne Tillægsafgift ikke svares af de Gebyrer, som ere foreskrevne i §§ 79, 89 og i 8de Afdeling. Iøvrigt bliver den at beregne af de fulde i § 86 fastsatte 1½ p. Ct., men tilkommer Justitsvæsenets Fond kun af Summer indtil 24000 Rbd. inklusive, hvorimod den af de større Summer forbeholdes Statskassen. — Det ved denne Anordning i nogle Tilfælde foreskrevne Promille-Gebyr, hvoraf den foranførte Forhøielses-Afgift ikke bliver at svare, skal udelukkende beregnes Vor Kasse til Indtægt; dog tilstaaes der de med Sportler lønnede Embedsmænd, for Oppebørselen af samme, ⅙. — De i F. af 23 Dec. 1735 §§ 8, 9 og 10 fastsatte Afgifter til Justitskassen skulle for Fremtiden bortfalde. — For hvad der, ifølge dette Reglement, tilfalder Vor Kasse og Justitsvæsenets Fond, bør vedkommende Embedsmænd aflægge nøiagtigt og fuldstændigt Regnskab. § 157. I de Tilfælde, i hvilke nogen af de i dette Reglement omhandlede Forretninger betales i Forhold til Tiden, samme varer, bør der i Protokollen strax anmærkes Klokkeslettet, naar Forretningen begynder, og naar den sluttes. § 158.

*) Jfr. P. 27 Dec. 1837 § 8. See og L. 23 Jan. 1862, ang. Tiendevederlaget, § 11.

22 Marts. Det fornødne Papir til en Forretning eller dens Beskrivelse bør den, som rekvirerer samme, enten levere til vedkommende Embedsmand, eller derfor erlægge særskilt Betaling efter rigtig og specificeret Regning. Indbindingen betales særskilt. — Iovrigt bør, i Henseende til Akters og Udskrifters Udstedelse, P. af 9 April 1783 iagttages; dog at det befalede Antal af Linier paa hver Side forhøies til 28, og Bogstavtallet i hver Linie bestemmes til 32, i Almindelighed, og hvor der, i Medhold af bemeldte Plakat, behøves een Margen, til 24, og, hvor tvende forekomme, til 16. § 159. Naar Rettens Betjente, for at besørge Embedsforretninger, nødsages at gjøre Reiser til og fra det Sted, hvor samme skee, skulle de selv bekoste deres Befordring og Underholdning, undtagen i de Tilfælde, i hvilke der ved dette Reglement udtrykkeligen er tillagt dem Reise-Omkostninger og Diætpenge. § 160. Paa alle Akter eller Dokumenter, som af vedkommende Embedsmænd udfærdiges, bør den modtagne Betaling anføres baade med Tal og Bogstaver. — Dersom den Embedsmand, der har oppebaaret Betalingen, forsømmer dette, bør han første Gang, han befindes i saadan Forseelse, bøde 20 Rbd. Sølvværdi, og anden Gang 40 Rbd. Sølvværdi, men tredie Gang have sit Embede forbrudt. § 161. Skulde nogen Embedsmand underslaae de den Kongelige Kasse eller Justitsfondet efter dette Reglement tilkommende Gebyrer, bør han ei alene have sit Embede forbrudt, men endog tillige for dette Bedrageri straffes efter Lovenes almindelige Grundsætninger om Straffe for denne Art af Forbrydelse, foruden at give Skades Erstatning. § 162. Befindes nogen Embedsmand at have, for Embedsforretninger, til egen Fordeel oppebaaret større Betaling end ved dette Reglement er fastsat, da bør han, uagtet den, som erlagde Betalingen, deri har samtykket, den første Gang, han saaledes findes skyldig, betale i Mulkt fra 30 til 50 Rbd. Sølvværdi, samt have det formeget Oppebaarne forbrudt til vedkommende Fattigvæsens Kasse. Men i Gjentagelses Tilfælde skal han, istedetfor at udrede bemeldte Mulkt, have sit Embede forbrudt. — Har han derimod svigagtig affordret de Vedkommende saadan høiere Betaling, som om den i Anordningerne var paabuden, bliver den i § 161 dikteerte Straf paa ham at anvende, hvorhos han og bør tilbagegive det ulovlig Oppebaarne. § 163. Skulde Nogen, efter een Gang at være befunden i den udi § 160 omhandlede Overtrædelse, gjøre sig skyldig i den, som er Gjenstanden for § 162 første Membrum, bliver han at ansee med fordobblet Mulkt efter sidstmeldte Paragraph; men er han to Gange forhen anseet

efter forstmeldte Paragraph, bør han have sit Embede forbrudt. — Naar den, som forhen er funden skyldig efter § 162 første Membrum, forseer sig imod § 160, kommer ham den forhen tilkjendte Straf til Last, paa samme Maade, som om det var i Overtrædelse af sidstnævnte Paragragh, han da var befunden. § 164. Alle de Bøder, som ifølge dette Reglement blive at erlægge, tilfalde vedkommende Fattigvæsens Kasse. § 165. Det paaligger Retterne, saavelsom Øvrighederne, nøie at vaage over Efterlevelsen af disse Vore Befalinger, samt, dersom Nogen findes at handle derimod, uopholdeligen at andrage saadant for Vort danske Kancelli, til nærmere Foranstaltning. — Ligeledes paalægges det og de ved Overdomstolene beskikkede Justits-Sekretairer, samt de ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten ansatte Kontoirchefer, naar nogen Overtrædelse maatte forekomme dem, da derom at gjøre Anmeldelse til Retten. § 166. Paa ethvert Tingsted bør et Exemplar af dette Reglement opslaaes, og i enhver Rets-Betjents Kontoir, samt Sognefogeds Huus, henlægges, til Eftersyn for Vedkommende, som forlange det. 22 Marts.

P., ang. hvad der skal iagttages ved Salg af havarerede Spise- og Drikkevarer. 29 Marts.

Vi Frederik den Sjette, o. s. v. G. v.: At Vi, af Omhu for den offentlige Sundhed, have fundet nødvendigt at foreskrive følgende Regler, der, ved Salget af havarerede Spise- og Drikkevarer for Fremtiden skulle iagttages: § 1. Saasnart havarerede Fødevarer eller Drikkevarer, enten ved Søfarten indbringes, eller ved Stranding ankomme til noget Sted i Danmark, paaligger det vedkommende Skipper, Kjøbmand, Mægler og Toldopsyn, at drage Omsorg for, at der uopholdeligen derom gjøres skriftlig Anmeldelse for Politiet, som, ved Stedets Physikus eller Distrikts-Læge, foranstalter den fornødne Undersøgelse om, hvorvidt Varerne kunne ansees uskadelige for den menneskelige Sundhed. § 2. Dersom det befindes, at Varerne blot under visse særdeles Betingelser, eller til et vist bestemt Brug, kunne uden Skade anvendes, da bør Lægen i den Attest han har at meddele om Varernes Beskaffenhed, tillige anføre, enten de Forsigtighedsregler, som kunne tjene til at gjøre slige Varer aldeles uskadelige, eller Underretning om det indskrænkede Brug, hvortil de alene maae sælges. Og er det derved saavel Politiets som Lægens Pligt at paasee, at de Forsigtighedsregler, som paa ethvert enkelt Tilfælde ansees anvendelige,

29 Marts. blive iværksatte. § 3. Skulde Fraliggenheden eller andet lovligt Forfald hindre Stedets Physikus eller anden Læge, inden 24 Timer, at foretage denne Undersøgelse, saavelsom den videre foreskrevne Omgang, da skal vedkommende Politivæsen være bemyndiget til, strax at udnævne tvende sagkyndige Mænd til at foretage Undersøgelsen. § 4. Det skal være forbudet saavel Skipper, Kjøbmand eller Mægler at sælge eller udlevere havarerede Føde- eller Drikkevarer, som Enhver at kjøbe slige Varer, førend dertil haves Politiets Samtykke. § 5. Sælges Varerne ved offentlig Auktion, bør den af Lægen om Varerne udstedte Attest oplæses ved Auktionen, og Kjøberne forbindes til ei at gjøre andet Brug af Varerne, end den med Attesten overeensstemmende; hvorhos Auktionsforvalteren, inden Varerne udleveres, bør underrette Politiet om, hvem Varerne ere blevne tilslaaede. § 6. De havarerede Varer, som ere i den Grad beskadigede, at de alene til et bestemt Brug kunne anvendes, maae aldeles ikke komme i Detailhandel. § 7. Overtrædelse af denne Anordning straffes med Varernes Konfiskation til Bedste for Fattigkassen, eller, hvor disse ikke længere ere i Overtræderens Eie, med Indbetaling af deres Beløb til samme Kasse, og derhos med en Mulkt til bemeldte Kasse, der ei maa være mindre end det halve, og ei overstige det dobbelte af de Varers Værdi, som have været Gjenstand for Forseelsen. Værdien bestemmes enten efter den derfor erholdte, eller betingede Sum, eller naar samme ikke kan oplyses, efter Varernes lovlige Taxation. § 8. Sager angaaende Overtrædelser af denne Anordning skulle behandles efter Politi-Anordningerne, og, paa det at der ved deslige Sagers Behandling kan haves tilbørlig Vished om, at Varerne ere af den Beskaffenhed, som i Lægens Attest angives, bør der, ved havarerede Varers Anholdelse og Eftersyn, strax tages tvende Prøver, som forsegles saavel af Eieren som Anholderen, og hvoraf den ene bestandig følger Sagen, og den anden indsendes til Vort Sundheds-Kollegium, hvis nogen af Parterne maatte attraae sammes Betænkning.

29 Marts. **Andg. ang. hvad Bekjendere af den mosaiske Religion, der opholde sig i Danmark, have at iagttage.** *)

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At Vi have fundet for godt at give følgende Bestemmelser, med Hensyn til de Bekjendere af den mosaiske Religion, der opholde sig

*) Jfr. Pl. 14 Oktbr. 1828 ang. Præsten ved det mosaiske Troessamfund i Kjøbhvn.

i Vort Rige Danmark: § 1. De af den mosaiske Religions Bekjendere, der ere fødte i Vort Rige Danmark, eller have erholdt Tilladelse til at bosætte sig sammesteds, skulle nyde lige Adgang med Vore øvrige Undersaatter til at ernære sig paa enhver lovlig Maade; hvorimod de og, forsaavidt Vi ikke ved denne Vor Anordning derfra have gjort Undtagelse, skulle i alle Maader rette sig efter Landets borgerlige Love, saa at de, i intet borgerligt Anliggende, kunne indskyde sig under de mosaiske Love eller de saakaldte Rabbinske Forskrifter og Vedtægter. Heraf følger, at de, i Henseende til Skiftevæsenet, Fattigvæsenet samt Skolevæsenet (Religions-Underviisningen undtagen) saavelsom i ethvert andet Anliggende, der ei staaer i uadskillelig Forbindelse med Religionen, skulle henhøre under det Steds Jurisdiktion og Øvrighed, hvor de ere bosatte, dog med de Undtagelser, som i Henseende til den mosaiske Religions-Bekjendere i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ere fastsatte i det af Os under Dags Dato udgivne Reglement*). § 2. Strax efter denne Vor Anordnings Kundgjørelse skal Politieøvrigheden, enhver i sit Embeds Distrikt, optage et Mandtal over alle der hjemmehørende Bekjendere af den mosaiske Religion, i hvilket Mandtal enhver bør være anført med et Familie-Navn, hvilket Søn efter Fader uforandret skal føre. Dette Mandtal, som iøvrigt bør være affattet overeensstemmende med det Schema, der under Litr. A er vedføiet denne Vor Anordning, skal Politimesteren i Kjøbenhavn direkte, men paa de øvrige Steder igjennem Overøvrigheden, indsende til Vort danske Kancelli, og lige Mandtal bør derefter paa samme Maade aarligen optages og inden Jan. Maaneds Udgang indsendes. § 3. Alle Gjældsbreve, Testamenter, Ægtepagter, samt alle andre Dokumenter, som oprettes af den mosaiske Religions Bekjendere, skulle, naar de Vedkommende ville vente, at der skal tillægges Dokumentet Gyldig- 29 Marts.

*) Litr. C, § 21, i bemeldte Regl. lyder saaledes: Som Følge af de almindelige Bestemmelser, som indeholdes i Vor under Dags Dato udgangne Anordning, bør saavel Stervboer som Opbudsboer og Fallitboer efter de Bekjendere af den mosaiske Religion, der ere hjemmehørende i Kjøbenhavn, herefter behandles af Vor Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets Skifte-Kommission; dog blive de allerede begyndte Skifter at tilendebringe af de Skifteforvaltere, der lovligen have taget samme under Behandling. — Skulde Skiftekommissionen ansee det fornødent, at der antages en Bekjender af den mosaiske Religion, for at gaae den til Haande med Oplysning om et eller andet i slige Boer, fornemmelig om de Brevskaber, der maatte befindes skrevne i de ebraiske Sprog, da ville Vi have den bemyndiget til at antage en Mand til saadan Forretning, hvorfor han skal nyde Betaling, som bestemmes af Skifte-Kommissionen, og udredes af Boet.

29 Marts. hed, skrives i det danske eller tydske Sprog med gothiske eller latinske Bogstaver, og de, der udstede slige Dokumenter, skulle betjene sig af den i Vort Rige og Vore Lande almindelig gjældende Tidsregning. Paa lige Maade skulle de Handelsbøger, hvilke Bekjendere af den mosaiske Religion maatte føre eller lade føre, hvis der skal tillægges dem nogen Troværdighed, skrives i det danske eller tydske Sprog med gothiske eller latinske Bogstaver, og den ovennævnte Bestemmelse i Henseende til Tidsregningen ogsaa der iagttages. — Hvis et saadant Dokument eller en Handelsbog tillige er affattet i et andet Sprog eller paa anden Maade, end som befalet, bør de Tvistigheder, hvilke i Anledning af samme maatte opstaae, alene paakjendes efter det Dokument eller den Handelsbog, der er affattet i Overeensstemmelse med denne Anordnings Forskrift. § 4. Alle officielle Protokoller, hvilke af et mosaisk Religions-Samfund, efter hvad der i det følgende befales, skulle holdes til Oplysning om Personernes Alder, Ægteskab, Dødsfald eller anden Gjenstand, hvorom der i borgerlige Anliggender kan blive Spørgsmaal, skulle ligeledes føres i det danske eller tydske Sprog med gothiske eller latinske Bogstaver og efter den almindelige i Vort Rige og Vore Lande gjældende Tidsregniug. Disse officielle Protokoller skulle desuden være autoriserede i Kjøbenhavn af Magistraten og udenfor samme af Amtmanden, hvilke Øvrigheder skulle have nøie Indseende med, at Protokollerne virkeligen blive førte paa den foreskrevne Maade, og i modsat Fald drage de Vedkommende til Ansvar. § 5. Ægtepagter og Testamenter, som Bekjendere af den mosaiske Religion efter denne Vor Anordnings Bekjendtgjørelse oprette, og som indeholde Bestemmelser, der ere udenfor eller stride imod de danske Loves Forskrifter, skulle ikke medføre nogen Forbindtlighed eller Kraft, med mindre de blive forsynede med Vor allernaadigste Konfirmation. De Ægtepagter og Testamenter, som ved denne Anordnings Kundgjørelse, allerede maatte være oprettede, skulle, naar de inden eet Aars Forløb indsendes til Vort danske Kancelli, med ordrette Oversættelser, om de ikke ere affattede i det danske Sprog, og med vidimerede Gjenparter af Oversættelsen, efter Omstændighederne blive forsynede med allernaadigst Konfirmation, om de end i Noget maatte være afvigende fra de Regler, som ellers gjælde for slige Dokumenters Konfirmation; hvorimod de, der ikke paa saadan Maade inden forberørte Tids Forløb indsendes til Konfirmation, ville, forsaavidt de ikke have Hjemmel i Landets Love, blive at ansee som aldeles ugyldige. § 6. Intet Ægteskab, som er stridende imod

de danske Love, maa tilstedes imellem Bekjendere af den 29 Marts. mosaiske Religion, med mindre dertil haves Vor særdeles allerhøieste Tilladelse. § 7. Skilsmisse fra Bord og Seng imellem Bekjendere af den mosaiske Religion maa ikke skee paa anden Maade, end ved Øvrighedens, i Overeensstemmelse med F. 23 Mai 1800 meddeelte Bevilling, og intet Ægteskab maa aldeles ophæves, uden ved Dom eller Vor igjennem Vort danske Kancelli meddeelte allernaadigste Bevilling. § 8. Hverken Repræsentantere, Præster eller noget andet Medlem af et mosaisk Religions Samfund, maae fordriste sig til, under Skin eller Paaskud af Religionen, i mindste Maade at forhindre eller forstyrre nogen af denne Religions Bekjendere i sine lovlige Handlingers Udøvelse, eller tiltage sig nogen Magt over deres huuslige Forfatning. — I Følge heraf bliver den under 6 Marts 1722 givne Bevilling til at bruge det lette Band, som ved denne Anordning gjøres unødvendig, herved aldeles afskaffet. § 9 Bekjendere af den mosaiske Religion maae ikke have nogen Synagoge, undtagen hvor de dertil have erhvervet eller herefter erhverve speciel allernaadigst Bevilling. § 10. Ved enhver Synagoge skal ansættes en Præst, som beskikkes af Os, og som af Menigheden skal nyde saadan Embeds Indkomst, som Vi nærmere allernaadigst bestemme. Desuden ville Vi beskikke en øverste Præst, der skal boe i Kjøbenhavn, og hvem de andre Menigheders Præster i alle Embedssager skulle være underordnede. § 11. Ingen præstelig Forretning maa foretages af andre, end de af Os saaledes beskikkede Præster, hvilke som Vore Embedsmænd skulle staae Os til Ansvar for deres Handlinger; dog skulle de, der allerede ere i Besiddelse af Ret til at udøve præstelige Forretninger ved en slig Menighed, i 3 Maaneder efter denne Vor Anordnings Bekjendtgjørelse fremdeles dertil være berettigede, men, efter saadan Tids Forløb, skal det være dem aldeles forbudet at iværksætte nogen saadan Forretning, medmindre de af Os ansættes ved nogen Synagoge, hvorom de, naar de dertil findes værdige, efter Ansøgning kunne gjøre sig Haab. § 12*). Det skal være Pligt for Repræsentanterne eller Forstanderne for de mosaiske Religions Menigheder paa de Steder, hvor det tillades at have Synagoge, at føre eller ved dertil af Øvrigheden udnævnte Mænd

*) Ved P. 2 Febr. 1849 (Min. Skr. 15 Novbr. 1848) er det bestemt, at Anmeldelsen af Vielser, Fødsler og Dødsfald i den mosaiske Menighed i Kjøbhvn under den i Andrg. § 13 fastsatte Mulkt skal skee til hver af de 2 Mænd, af hvem Protokollerne føres, dog uden at derved skeer Forandring i den ved Rescr. 29 Mai 1810 fastsatte Betaling.

29 Marts. at lade føre tvende ligelydende Protokoller, hvori de Fødte, Døde og Ægteviede blive antegnede ved Navn med tilføiet Datum, naar Fødselen, Dødsfaldet eller Vielsen fandt Sted. Disse Protokoller, hvilke bør være autoriserede paa den, i § 4, befalede Maade, skulle indrettes efter det denne Vor Anordning hostrykte Schema Litr. B. De, der føre samme, skulle jevnligen konferere med hinanden, dog at begge Protokollerne ikke nogen Nat ere under eet og samme Tag, og tvende Gange aarligen, nemlig hver 1 Mai og 1 Nov. skulle Bøgerne forevises Øvrigheden, som ved Paategning har at attestere, hvorvidt de stemme med hinanden. — Paa de Steder, hvor ingen Synahoge er, skal Stedets Øvrighed have en særskilt, efter Schemaet Litr. B affattet og af Øvrigheden autoriseret Protokol, hvori ligeledes indføres alle de Børn, som fødes af mosaiske Religions-Bekjendere, alle Dødsfald, som indtræffe, og alle Ægteskaber, som indgaaes. § 13. For at det i foregaaende § Befalede nøiagtigen kan blive efterlevet, skal der gjøres Indberetning til den, der fører Protokollen, angaaende Fødsel og Dødsfald, af Forældre, efterlevende Ægtefælle, eller hvem der ellers er nærmest til at foranstalte det Fornødne i Anledning af saadan Begivenhed, og angaaende Ægteskab af den Præst, som har forrettet Vielsen. — Indberetningen bør skee inden 24 Timer, under Mulkt fra 20 til 500 Rbd. S. V., efter Forseelsens Beskaffenhed og de Skyldiges Vilkaar. Naar Fødselen, Dødsfaldet eller Vielsen foregaaer paa et Sted, hvor der ikke er nogen Synagoge, og hvor Indberetningen altsaa bør skee til Stedets Øvrighed, skal den Vedkommende være pligtig til, under lige Mulkt, med første Postleilighed, at anmelde saadan Begivenhed for den Menigheds Repræsentantere, hvortil de Fødte, Døde eller Ægteviede høre; hvornæst Repræsentanterne have strax at lade saadant antegne i Menighedens Kirkebøger. § 14. Da Vi have autoriseret en Lærebog i Religionen for Ungdommen af den mosaiske Troesbekjendelse, saa skulle alle, saavel Drenge som Pigebørn, herefter være pligtige til, ved en offentlig Prøve at gjøre Rede for hvad de, efter denne Bogs Veiledning, have lært, og derefter høitideligen aflægge deres Troesbekjendelse, samt give Løfte om ikke med fri Villie at handle mod de af dem erkjendte og i denne Bog foredragne Grundsætninger. § 15. Saaban offentlig Examen maa ikke afholdes andetsteds, end hvor der med allernaadigst Tilladelse haves Synagoge, og ikke af Andre, end den derved ansatte Præst eller de Mænd, hvilke til saadan Examens Afholdelse autoriseres

igjennem Vort danske Kancelli. § 16. Til saadan Examen, som kan afholdes tvende Gange aarlig, nemlig den første Uge i Mai og den første Uge i November, maa Ingen antages, forinden han har fyldt sit trettende Aar. § 17. De, som ved denne Anordnings Kundgjørelse have fyldt deres fjortende Aar, eller som siden indkomme her i Landet, efter allerede at have opnaaet denne Alder, fritage Vi for at underkaste sig denne offentlige Prøve; men ellers maae herefter Bekjendere af den mosaiske Religion ingenlunde stedes til at aflægge Eed, at indgaae Ægteskab, at indskrives som Svend i noget Laug, at vinde Borgerskab i nogen Kjøbstad, at drive nogensomhelst Næringsvei af hvad Navn nævnes kan, at indskrives iblandt de Studerendes Tal, eller som myndig at raade over deres Gods, forinden de have underkastet sig forommeldte Prøve og aflagt deres Troesbekjendelse paa den foreskrevne Maade. § 18. Den ved Synagogen ansatte Præst skal holde nøiagtig Protokol over den Ungdom, der saaledes stedes til at aflægge Troesbekjendelse. Denne Protokol, som bør autoriseres og føres paa den i § 4 befalede Maade, skal være indrettet efter det denne Forordning vedføiede Schema Litr. C. § 19*). Enhver, som bekjender sig til den mosaiske Religion, hvad enten han henhører til den saakaldte portugisiske eller høitydske Menighed, og som maatte attraae et længere Ophold i Vort Rige Danmark, end det der udfordres til blot Gjennemreise, hvortil i det høieste ikkun tilstaaes en Tid af 14 Dage, skal, uden Hensyn til Kjøn eller Alder, være pligtig under en Mulkt fra 50 Rbd. til 1000 Rbd. S. V. efter Sagens Beskaffenhed, at indgive Ansøgning om saadant forlænget Ophold til Vort danske Kancelli, som Vi have bemyndiget til, efter Omstændighederne at meddele slig Tilladelse paa nogle Maaneder. — Skulde den Fremmede, under det ham tilstaaede Ophold, gjøre sig skyldig i utilladelig Handel, i det saa kaldte Skakkeri, i Betleri eller andet lovstridigt Forhold, skal han, foruden at tiltales og straffes efter Anordningerne, strax efter udstanden Straf, ved Politiets Foranstaltning føres ud af Landet. § 20. Paa de Steder, hvor de mosaiske Religions-Bekjendere have særskilt Menighed, skulle Repræsentanterne eller Forstanderne være pligtige under vedbørlig Mulkt at anmelde for Politiet enhver Fremmeds Ankomst til Menigheden, og paa denne Maade gaae Politiet tilhaande i dets Opsyn med slige Fremmede. — 29 Marts.

*) Forandret ved Lov 5 April 1850.

2 April. **F. ang. Tolden i Kongeriget Danmark*).**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Da det er Vor allernaadigste Villie under den nu gjenvundne Fred, at give den almindelige Indførsels- og Udførselshandel, samt indenlandske Omsætning, al den Lettelse og Frihed, som kan bestaae med den lovlige Handels, den indenlandske Industries og Vore Finantsers Tarv, saa byde og allernaadigst befale Vi som følger:

1ste Afdeling.)** Om hvilke Varer der maae indføres og udføres. § 1. Alle Varer maae fra fremmede Steder indføres til Vort Rige Danmark, undtagen følgende: A. Klæde og alle Tøier eller Alenvarer, som ere vævede af Uld; trykte Sirtser og Kattuner, samt alle farvede eller brogede Tøier og Alenvarer, som ere vævede af Bomuld; Olmerduger og Bomesier; saa og vævede Strømper af Bomuld. B. Fremmede raae og raffinerede Sukkere fra Europa; fremmede Spillekort; samt fremmed Porcellain. § 2. Alle indenlandske Varer, som i Vore Lande ere fremkomne eller der forarbeidede, samt alle indførte fremmede Varer, maae til fremmede Steder udføres. § 3. Ved Kjøbenhavns Toldsted alene skal det indtil videre være tilladt, at indføre fremmede Varer af de i § 1 A. benævnte Slags, under de Betingelser, som her i 2den Afdeling ere anførte. § 4. I Henseende til de Varer, hvis Indførsel i § 1 er forbuden, bliver Indførsel fra Hertugdømmerne at betragte lige med Indførsel fra fremmed Sted.

2den Afdeling.*)** Om Former og Forholdsregler ved Toldvæsenet. § 5. Hvad Formerne og Forholdsreglerne ved Toldvæsenet angaaer, samt Kontrollen med de i Landet forhaanden værende Varer, og med dem, som herefter indføres, da ophæves herved alle i saa Henseende under Krigen siden 13 Aug. 1807 givne Anordninger og Bestemmelser, og skal det herefter have sit Forblivende ved det, som desangaaende er befalet ved F. om Tolden 1 Febr. 1797 og dens Tillæg i P. 30 Dec. 1797, 31 Dec. 1798, 27 Jan. 1800, 17 Jan. 1801, 31 Marts 1802, 22 Dec. 1803, 30 Jan. og 24 Dec. 1805, 3 Jan. 1807 og 17 Mai 1810 alene med følgende nærmere Bestemmelser: § 6. De her under § 1 A. benævnte Varesorter skulle forsynes med Toldstempel, hvad enten de ere tilvirkede paa de indenlandske Fabriker, eller ere

*) Væsentlig forandret og ophævet ved senere Bestemmelser, navnlig F. 1 Mai 1838 og der anmærkede senere Love; særlig see L. 22 Dec. 1850, § 2.

**) See F. 1 Mai 1838 m. fl.

***) See L. 22 Dec. 1850, § 2.

fremmede, som indgaae til Forblivelse i Landet ifølge § 3. 2 April.
§ 7. De indenlandske Fabrikater skulle derhos endvidere være forsynede med de anordnede Fabrikstempler eller Mærker.*) § 8. Naar de efter § 1 A. til Indførsel forbudne Varer ankomme til Kjøbenhavn, for at fortoldes til Forblivelse i Landet, skulle de: a) Anmeldes for Toldvæsenet, som andre til Indførsel bestemte Varer, og oplægges i Toldbodens Pakhuse. b) Bortsælges ved offentlig Auktion, som af Toldvæsenet afholdes. c) Ikke udleveres fra Toldvæsenets Værge, forend de efter afholdt Auktion og Afgiftens Berigtigelse ere forsynede med det kjøbenhavnske Toldstempel. § 9. Ved andre Toldsteder end Kjøbenhavn maae kuns indenlandske Fabrikater af de under § 1 A. benævnte Slags, som ere frembragte i et Toldsteds Distrikt, forsynes med sammes Toldstempel. § 10. De under § 1 A. nævnte Varer, være sig enten af indenlandsk eller fremmed Forarbeidning, maae ved Omførsel i Landet søværts eller landværts fra et Toldsted til et andet, foruden at være behørigen stemplede, tillige ledsages med Toldseddel fra Afsendingsstedet, hvilken for indenlandske Steder udenfor Kjøbenhavn skal indeholde Stemplingsstedet og Fabrikens Navn; Varer med kjøbenhavnsk Toldstempel, indenlandske eller fremmede, fremsendes direkte fra Kjøbenhavn med almindelig Toldpasseerseddel, fra andre Stæder derimod med Toldseddel, som oplyser om naar og hvorfra de til respektive Afsendingssted ere ankomne. § 11. Naar stemplede Varer udføres til fremmed Sted, skal Toldstemplet enten afskjæres, hvor det uden Skade for Varerne kan skee, eller og et Kontrastempel paatrykkes. § 12. Varer, som ved Indførselen fra fremmed Sted befindes at være forsynede med dansk Toldstempel, behandles, som om Stemplet var forfalsket; men Varer, som maatte tilbageføres med Kontrastempel, betragtes som fremmede Varer, og maae altsaa ikke indføres til andre Steder end Kjøbenhavn, hvor de behandles efter § 8. § 13. Udenfor Kjøbstæderne og de til Handel berettigede Pladse maa ikke være Oplag af hvilkensomhelst fremmed Vare i større Mængde end antageligt til Besidderens eget Brug eller lovlige Næringsdrift paa Stedet, hvorom Kamret i Tilfælde skjønner. § 14.**) Hos alle dem, som ere berettigede til enten en Gros eller en Detail at handle med de Varesorter, der ere Stempling underkastede, er Vort Toldopsyn herved bemyndiget til at undersøge, om de paa deres Udsalgssteder, Varelagere eller i deres Pakhuse og Vaaningshuse have

*) Jfr. F. 16 April 1834, §§ 2—4.
**) Jfr. P. 5 Sept. 1820, Slutningen.

2 April. ustemplede Varer henliggende.*) § 15. Hos dem, som ikke ere Handelsberettigede, maa ligeledes efter Vort General-Toldkammers eller Stedets Overøvrigheds Ordre skee Huusundersøgelse efter ustemplede Varer, samt efter forbudne Oplag af fremmede Varer udenfor Kjøbstæderne og de lovlige Handelspladse; hvilken Undersøgelse skal forrettes af Toldopsynet i Forening med Politiet.*) § 16. Den, som angiver forbudne Vare-Oplag, har at henvende sig enten gjennem Stedets Toldvæsen eller direkte til Vort General-Toldkammer eller Stedets Overøvrighed, for at udvirke Undersøgelses-Ordre, og skal efter Omstændighederne stille Borgen fra 10 indtil 100 Rbd. S. V. § 17. Forefindes ustemplede Varer af det Slags, som burde været stemplede, eller saadanne Oplag af fremmede Varer, som efter § 13 ikke maae være udenfor de handelsberettigede Steder eller Pladser, da forfalde disse til Konfiskation. § 18.**) Af Konfiskationens-Beløb efter Afdrag af Afgifter og Omkostninger samt de offentlige Stiftelsers Andeel erholder Angiveren eller Angiverne det Halve, den anden Halvdeel deles i 2 lige Dele, den ene til Toldvæsenet og den anden til Politiet, som have paa Embedsvegne overværet Undersøgelsen. Hvor ingen Angiver er, og hvor Politiets Nærværelse ikke er her befalet, tilfalde de respektive Andele Toldvæsenets Betjente, som efter Befaling eller af egen Drift foretage Undersøgelsen. § 19. Kunne de angivne ustemplede Varer eller det angivne ulovlige Oplag udenfor de handelsberettigede Steder og Pladser ikke findes, saa hjemfalder den Sum, Angiveren har stillet Borgen for, efter Fradrag af Omkostningerne til Stedets Fattigvæsen.

3die Afdeling. Om Kreditoplag. § 20. Ligesom Transitoplaget allerede ved Vor A. 10 f. M. er sat paa samme Fod, som før Krigens Udbrud eller 13 Aug. 1807, saaledes anordnes dette herved for Kreditoplaget; hvilket dog skal være indskrænket til 6 Kvartaler, saa at Rettighederne af enhver paa Kreditoplag indgaaet Vare skulle endeligen berigtiges inden 6te Kvartals Udgang.***)

4de Afdeling. Om Afgifterne. § 21.†)

30 April.

P., ang. bestemt Tægtedags Angivelse i Appellations-Stævninger fra Bornholm i civile Sager.

Paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling, har det behaget Hans Majestæt Kongen, under 28 d. M.,

*) Jfr. P. 27 Dec. 1837, see og L. 7 Febr. 1851, § 18.
**) Jfr. P. 5 Sept. 1820, Slutningen.
***) Indskrænkningen bortfaldt allerede ved P. 28 Juli 1815.
†) Udelades, da Afgifterne senere ere anderledes bestemte.

allernaadigst at resolvere saaledes: Som en nærmere Bestemmelse i P. 29 Juni f. A. ville Vi allernaadigst have fastsat, at i de Sager, som overeensstemmende med samme fra Bornholm indstævnes til Vor Lands-Overret samt Hof- og Stads-Ret i Kjøbenhavn, skal Varselet være 4 Uger, og Lægtedagen bestemt indføres i Appellations-Stævningerne; hvorhos de i P. 30 Sept. 1808 foreskrevne Regler ogsaa skulle tages til Følge ved Stævningers Udtagelse i civile Bornholmske Sager, som fra bemeldte Vor Lands-Overret maatte blive indankede til Vor Høiesteret. — Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse. 30 April.

P., ang. Værneting for Officerers Hustruer, Enker, Børn og Tjenestefolk. 20 Mai.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At da de udenfor Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn gjældende Love hjemle de Personer, som høre til en Officeers Huusstand, Deelagtighed i det militaire Værneting, men det dog i flere Henseender kan ansees tvivlsomt, hvorvidt denne strækker sig, ligesom Vi og have fundet, at den uden Skade kan lade sig indskrænke til enkelte Tilfælde, saa have Vi fundet for godt at anordne, som følger: § 1. I Almindelighed bør Militairpersoners Hustruer, Enker, ligesom og deres Børn og Tjenestefolk, naar disse ikke staae i virkelig Krigstjeneste, henhøre under de civile Domstole. § 2. Dog bør i de Tilfælde, hvor en Fæstning eller Skandse maatte være beleiret eller erklæret i Beleiringsstand, Officerernes Hustruer, Børn og Tjenestefolk, som de der have hos sig, være vedkommende militaire Ret undergivne. § 3. Ligeledes bør de Officeerstjenere, som følge et Korps, Regiment, eller Armeeafdeling, enten i Kantonnement eller paa Marsch, svare under det militaire Forum.

P., ang. Ophævelsen af en Bestemmelse i den 10de § af F. 14 Okt. 1773, om Sæde-Adgangs og Indløsnings-Retten paa Bornholm. 14 Juni.

Paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling, har det behaget Hans Majestæt Kongen, under 3die d. M., allernaadigst at resolvere saaledes: Vi ville allernaadigst, at den 10de § i F. 14 Okt. 1773, forsaavidt deri bestemmes: „at ingen Arvegaard maa sælges i næste Arvings umyndige Aar, uden Øvrighedens og Samfrændernes Villie og Samtykke", skal ophæves. — Hvilken allerhøieste Resolution her-

14 Juni. ved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

29 Juli. A. for Almue-Skolevæsenet i Kjøbstæderne i Danmark, Kjøbenhavn undtagen*).

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, ligesom Vi, under Dags Dato, allernaadigst have udstedt en Anordning for Almueskolernes fremtidige Indretning paa Landet i Vort Rige Danmark, samt ved et særskilt Reglement have bifaldet, hvorledes Underviisningen i Skolerne for Borgeralmuen i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn herefter bør ordnes,**) saa have Vi og landsfaderligen baaret Omsorg for at Ungdommens Underviisning i de øvrige danske Kjøbstæder kunne fremmes efter lige Grundsætninger, dog med fornødent Hensyn til ethvert Steds Leilighed, og til de forskjellige Næringsveie, som i Kjøbstæderne kunne aabnes Skolernes Lærlinge, til i sin Tid at gavne Borgersamfundet som Handlende, Kunstnere eller Haandværkere. — Til dette Øiemed at opnaae, kundgjøre Vi herved Vor allernaadigste Villie og Befaling om, hvorledes med Almueskolevæsenets Indretning og Bestyrelse i disse danske Kjøbstæder for Fremtiden bør forholdes:

1ste Afdeling. Om Kjøbstædskolerne i Almindelighed.

§ 1. I enhver Kjøbstad skal oprettes det, med Hensyn til Stædernes Folkemængde, fornødne Antal af almindelige Borgerskoler, i hvilke der bør gives Underviisning i de for Almuen meest uundværlige Kundskaber. Med disse almindelige Borgerskoler skulle Industri- eller Haandgjerningsskoler sættes i Forbindelse; alt efter de Bestemmelser, som i det Følgende af denne Anordning fastsættes. § 2. I de folkerige og større Kjøbstæder, hvor et tilstrækkeligt Antal af Drengebørn findes, hvis Forældre have Evne og Villie at bidrage til at Borgerlige Realskoler, der i Stæderne, kunne bestaae, skulle saadanne Skoler tillige oprettes. Disse Skolers Øiemed skal være: at de Børn, der vel ingen lærd Dannelse behøve, men dog bestemmes til en saadan Virkekreds, som fordrer særegne Kundskaber, kunne deri vorde oplærte. § 3. Hvor Antallet af Forældre, som i Kjøbstæderne kunne bidrage til de borgerlige Realskolers Indretning og Vedligeholdelse, ikke findes tilstrækkeligt til de dermed forbundne Omkostningers Udredelse; og hvor dog en mere udvidet Underviisning end den, som egentlig bør gives i de almindelige Borgerskoler,

*) Jfr. L. om Borger- og Almueskolevæsenet af 8 Marts 1856.
**) Afløst ved A. 20 Marts 1844.

er onskelig for de Børn, hvis Forældres borgerlige Stilling synes at kunne gjøre Krav derpaa; bør Underviisningen i de nævnte almindelige Borgerskoler udvides, ved at forøge samme med een Klasse, og, om det ansees fornødent, ved at antage een Lærer mere. § 4. I de Kjøbstæder, hvor der allerede findes gode Skoleindretninger og funderede Skoler, der i det Væsentlige kunne opfylde Diemedet af den tilsigtede Skoleforbedring, bør disse ikke ganske forandres, men ikkun efterhaanden modificeres efter den almindelige Plan. § 5. Overopsynet med Kjøbstædernes Skolevæsen paaligger Skoledirektionen, som bestaaer af vedkommende Amtmand og Amtsprovst. Denne Direktion har at følge de samme Regler, som ere foreskrevne i den, Vor Anordning af Dags Dato for Almueskolevæsenet paa Landet tilføiede, Underretning for Amtsskoledirektionerne.*) § 6. Det nærmeste Tilsyn med Skolevæsenet i enhver Kjøbstad bør paaligge Skolekommissionen. Denne Kommission skal bestaae af Sognepræsten eller, om der er flere Kirker, af Sognepræsterne og Magistraten eller, i de Kjøbstæder hvor ingen Magistrat findes, Byfogden; og, foruden disse, af to eller tre Skoleforstandere, som vælges af Skoledirektionen, og som skulle vedblive dette Ombud idetmindste i 2 Aar.**) § 7. Kjøbstædernes Skolekommissioner skulle, hver i sin Kreds, vaage for alt det, som kan have Indflydelse paa Skolevæsenets Bedste og Fremme, efter den Veiledning, som de dem foreskrevne og denne Anordning vedføiede Regler give. § 8. Dersom Nogen troer sig beføiet til at klage over en eller anden Skolekommission, bør han andrage saadant for Skoledirektionen. Finder denne, at Kommissionen eller noget Medlem af samme, forsætlig har tilsidesat sine Pligter, skal den være bemyndiget til at diktere den Paagjældende en Mulkt indtil 10 Rbdlr. S. V., og, saafremt Forseelsen er stor, eller gjentages, at fordobble Mulkten; men skeer saadant oftere, eller Forseelsen skulde være særdeles grov, da skal den indberette Sagen til Vort danske Kancelli, paa det at de Skyldige kunne blive tiltalte ved Retten, og der dømte til fortjent Straf. — Iøvrigt skulle de Kjendelser, som Skoledirektionen har Ret til at afgive, være inappellable, naar de ikke angaae mere end 10 Rbdlr. S. V. Beløb; men dersom Gjenstanden er større, bør Sagen, saafremt de Paagjældende begjære det, andrages for Vort danske Kancelli til videre Resolution. § 9. Skoledirektionerne skulle, efter

29 Juli.

*) Jfr. 2 B.er af 2 April 1855 om en Overdirekteur for Borger- og Almueskolevæsenet og hans Instrux.
**) Jfr. F. 24 Oktbr. 1837, § 19.

29 Juli. at have igjennem Skolekommissionerne paa ethvert Sted indhentet de fornødne Oplysninger, indsende til Vort danske Kancelli, til nærmere Undersøgelse og Stadfæstelse, Forslag, for enhver Kjøbstad især, angaaende: hvormange og hvilke Skoler, efter Stædernes Folkemængde, lokale Beskaffenhed og Hjælpekilder, der skulle oprettes: om Lærepersonalets Størrelse og anstændige Lønning: om Skolehusenes Indretning: om Skolepengenes Bestemmelse ved de borgerlige Realskoler og Antallet af Fripladserne i samme; samt om: hvilke Udgifter, efter de nærmere i denne Anordning fastsatte Bestemmelser, bør lignes paa Stædernes Indvaanere. § 10.*) I ethvert Sogn i Kjøbstæderne bør første Lærer ved den almindelige Borgerskole, eller, om der i Sognet ere flere af disse Skoler, da een af de første Lærere, være ordineret Kateket, og, foruden den ham tillagte Lønning, være berettiget til at nyde Høitidsoffer af Menigheden. § 11.**) Den første Lærer, saavel ved en almindelig Borgerskole som ved en borgerlig Realskole, ville Vi altid Selv udnævne; de øvrige Lærere beskikkes af Skoledirektionerne, efter derom indgivne Forslag fra Skolekommissionerne. § 12. Biskopperne skulle fremdeles have nøie Tilsyn med samtlige Kjøbstædskoler i de dem anbetroede Stifter, og være pligtige til at undersøge disses Tilstand, saavel ved deres Visitatser, som ved enhver anden Leilighed. De skulle ogsaa være berettigede til, fra Skoledirektionerne, og tillige, igjennem disse, fra Skolekommissionerne, at indhente alle de Efterretninger, som i Anledning heraf maatte ansees fornødne. — Iøvrigt bør de vaage over, at Skolevæsenet, i Overeensstemmelse med disse Vore allernaadigste Forskrifter, fremmes, og at mødende Hindringer, efter Mulighed, ryddes af Veien. — Saa skulle de og, paa deres Visitatser, overhøre Ungdommen, og til Vort danske Kancelli indsende deres Beretninger om, hvorledes de have befundet enhver Skoles Ungdom underviist. § 13. Bestyrelsen af det hele, i denne Anordning ommeldte, Kjøbstadskolevæsen forbliver under Vort danske Kancelli, som aarligen har at forelægge Os en Udsigt over sammes Tilstand.***)

2den Afdeling. Om de almindelige Borgerskoler. 1ste Kapitel. Om Ungdommens Antagelse og Fordeling i Skolerne, og om Tiden til Underviisningen. § 14. Intet Barn maa antages i Skolen, forend det har fyldt det 6te Aar, men det staaer til Forældrene eller dem, der træde i

*) Jfr. L. 8 Marts 1856 om Borger- og Almueskolevæsenet, § 14.
**) Jfr. L. 8 Marts 1856, 3die Kapitel.
***) Jfr. B. 2 April 1855.

disses Sted, om de ville udsætte Barnets Skolegang indtil det er 7 Aar gammelt. Iøvrigt skal Ungdommen antages i Skolen enten til 1ste Mai eller 1ste Novbr., efter at de i 3die Kapitel anordnede, offentlige Prøver ere forbi. Paa andre end disse to fastsatte Tider bør saadant ikke skee, medmindre særdeles Omstændigheder, saasom Opholdsstedets Forandring eller Barnets Sygdom, skulde gjøre en Undtagelse nødvendig. § 15. Hvor Antallet af skolepligtige Børn i en Kjøbstad overstiger 80, bør der, saavidt muligt, sørges for flere Skoler, eller flere Lærere i de allerede forhaanden værende Skoler. § 16. Børnene inddeles, i Forhold til deres Alder samt Kundskaber og Færdigheder, i to Klasser, i hvilke der gives særskilt Underviisning, saaledes som herefter (§ 31.) er anordnet. § 17. Læretimerne i Skolerne skulle være følgende: fra 1ste April til sidste September fra Kl. 7 til 11 om Form., og fra Kl. 4 til 6 om Efterm. I Marts og Oktober Maaneder: fra Kl. 8 til 12 om Form. og fra Kl. 2 til 4 om Efterm. I November, December, Januar og Februar Maaneder fra Kl. 9 til 12 om Form., og fra Klokken 1 til 3 om Efterm. Men Løverdag Eftermiddag holdes ingen Skole. — Dog skal det være Skoledirektionerne tilladt, efter Skolekommissionernes Forslag, at bestemme saadanne Forandringer i de daglige Skoletimers Berammelse, som efter ethvert Steds særdeles Beskaffenhed, maatte ansees meest passende; kun saaledes, at ingen Afkortning skeer i det Timetal, som efter denne Anordning, dagligen skal anvendes til Børnenes Underviisning. Skulde i saadant Tilfælde Skoledirektionen og Skolekommissionen være af ulige Meninger, da henstilles Sagen til Vort danske Kancellies Afgjørelse. § 18. Underviisningstiden inddeles saaledes, at de, som høre til den nederste Klasse, gaae i Skole om Eftermiddagen, og de, der høre til den øverste Klasse, om Formiddagen. § 19. I 4 Uger, fra Kornhøstens Begyndelse at regne, ophører Skolegangen. § 20. De Forældre eller Huusbonder, som befatte sig med Avlsbrug, maae have Ret til at beholde deres Børn og Tyende, som ere over 10 Aar gamle og beviisligen bruges til Markarbeide, hjemme fra Skolen 2 til 3 Uger i Sædetiden om Foraaret og 3 til 4 Uger om Efteraaret; alt efter den anordnede Skolekommissions, paa lokale Omstændigheder grundede, Bestemmelser. 2det Kapitel. Om Udeblivelse fra Skolen og om Børnenes Skolegang. § 21. Børn, som have smittende Udslet, maae ei, forinden de ere helbredede, besøge Skolen, og bør, om de der indfinde sig, strax af Skolelæreren hjemvises; ligesom det og paaligger ham at anmelde 29 Juli.

29 Juli. saadant for Skolekommissionen, som har at drage Omsorg for, at saadanne Børn helbredes. — Skolekommissionen er bemyndiget til at mulktere de Forældre, Værger eller Huusbonder, som vise sig forsømmelige i Hensyn til saadanne Børns Helbredelse, fra 2 Rbmk. til 2 Rbdlr. S. V. ugentlig. — For de uformuende Forældre skal den til Børnenes Helbredelse udfordrende Bekostning udredes af Fattigkassen. § 22. Bliver noget Barn sygt af Kopper, Mæslinger, Forraadnelsesfeber, Blodgang, Kighoste eller nogen anden saadan smitsom Sygdom, da maa det ikke komme i Skolen, førend 3 Uger efter at det er helbredet, og Sygdommen er ophørt i Huset. § 23. Paa det at intet Barn, ved at flytte fra et Skoledistrikt til et andet, skal kunne unddrage sig fra den anordnede Skolegang, skulle de vedkommende Forældre, Huusbonder eller Værger være pligtige til, inden 8 Dage, at melde for vedkommende Skolekommission ethvert Barn, der maatte komme til dem fra en anden Skolekommissions Distrikt, og ligeledes ethvert Barn, der kommer fra dem andetsteds hen; under en Mulkt af 2 Rbmk. til 2 Rbdlr. S. V. ugentligen, efter Skolekommissionens Bestemmelse. § 24. Da Børnene i enhver Klasse skulle underviises paa eengang, og Skolens Indretning ikke tillader, at det, som til bestemt Tid bør læres, særskilt kan vorde gjennemgaaet med dem, som udeblive fra den fælleds Underviisning; saa er det nødvendigt, at alle Børn, dersom de skulle have Nytte af deres Skolegang, flittigen og uafbrudt besøge Skolen i den foreskrevne Tid. — Paa det at denne Hensigt kan opnaaes, bør Præsterne, hvert Halvaar, den første Søndag efter at Examen i Skolen er holdt, (§ 32) fra Prædikestolen advare Forældre, Værger og Huusbonderne at holde deres Børn og Tyende til stadig Skolegang, og paa en passende Maade forestille Menigheden Nytten og Nødvendigheden af denne Foranstaltning. De Forældre, Værger eller Huusbonder, som desuagtet, uden beviislig Sygdom eller anden gyldig Grund, holde deres Børn eller Tyende fra Skolen, skulle, efter Skolekommissionens Sigelse, bøde 3 Rbß. S. V. første Gang for hver Dag, Barnet eller Tyendet er udeblevet; men vedblive de saadan Overhørighed, da skulle Bøderne for gjentagne Forsømmelser forhøies af Kommissionen til 6, 12 og 24 Rbß. S. V. daglig for hvert Barn, som er holdt fra Skolen. — Dem, som ei formaae at betale Mulkterne, foranstalter Amtmanden, efter Kommissionens Anmeldelse derom, straffede paa Kroppen efter F. 6 Decbr. 1743, første og anden Gang med Fængsel paa Vand og Brød, og, for oftere gjentagne Forseelser,

med Tvangsarbeide*). — Skulde det Tilfælde indtræffe, at et skolepligtigt Barn aldeles ikke var at bringe til stadigen at søge Skolen, bør Skoledirektionen indberette saadant til Vort danske Kancelli, som bemyndiges til at foranstalte det videre fornødne i denne Henseende. § 25**). Forpligtelsen til at lade Børn, Myndlinger eller Tyende søge den offentlige Skole, bortfalder for dem, som ved en Student, seminaristisk oplært Skolelærer, eller paa anden Maade, saaledes drage Omsorg for deres Børns, Myndlingers eller Tyendes Underviisning, at Skoledirektionen, efter indhentet Oplysning fra Skolekommissionen, finder anden Skolegang for disse ufornøden. § 26. Forældrene kunne selv tage de mindre Børn med sig i Kirken; men de, som høre til den øverste Klasse i Skolen, og ere over 12 Aar gamle, skulle om Søn- og Helligdagene møde Skolelæreren ved Kirken og følge ind med ham, samt forblive der, saalænge Gudstjenesten varer. Forsømmer nogen af disse, 2 Gange efter hinanden, Kirkegangen, maae, efter Skolekommissionens Bestemmelse, de samme Mulkter anvendes, som ved § 24 ere fastsatte i Henseende til Skoleforsømmelser. — Iøvrigt skal Skolelæreren anvise saa mange af Børnene Plads i Choret, som, foruden Konfirmanderne, der kunne rummes; og bør han dertil især vælge dem, som have de bedste Stemmer, og kunne bedst holde Tonen i Sangen. — Til Brug for Skolebørnene bør Choret forsynes med de fornødne Bænke, hvor samme ei allerede maatte forefindes. § 27. Naar Forældre eller Huusbonder undertiden maatte behøve et Barn om Søn- eller Helligdagene, for at have Tilsyn i Huset, skal det være dem tilladt at beholde samme hjemme; dog saaledes, at det Barn, som har været hjemme den ene Søndag, kommer den næste i Kirken, hvormed Skolelæreren skal have behørigt Opsyn. § 28. Paa det at Skolegangen ikke skal afbrydes med Liigfærd, Barnedaab eller Brudevielser, bør overalt, hvor Skolelæreren forretter Chordegne-Embedet eller Klokkertjenesten, Ligene være Kl. 11½ paa Kirkegaarden; og paa Søgnedage ovenmeldte Kirkeforretninger berammes til lige Tid***) — Ved saadan Leilighed skal Læsningen i Skolen ophøre Kl. 11 om Form., og om Efterm. først begynde Kl. 1½; hvilket Skolelæreren Dagen iforveien har at tilkjendegive vedkommende Skolebørn. 3die Kapitel. Om Underviisningen og om Skolebørnenes offentlige Overhørelse samt om Udgang af Skolen. § 29. Hensigten 29 Juli.

*) Jfr. F. 16 Nov. 1836.
**) Jfr. L. 2 Mai 1855, § 1.
***) Jfr. B. 30 Mai 1828, § 14; A. 2 Okt. 1862, §§ 1 og 2.

29 Juli. med Børnenes Underviisning skal være at danne dem til gode og retskafne Mennesker, i Overeensstemmelse med den evangelisk christelige Religions Lære; samt at bibringe dem de Kundskaber og Færdigheder, der ere dem nødvendige, for at kunne vorde nyttige Borgere i Staten. Desaarsag blive samtlige Skolelærere at meddele den af Os allernaadigst anordnede Instruktion, som foreskriver dem deres Pligter, og omhandler den Underviisningsmaade, de have at bruge; ligesom det og paaligger de vedkommende Skolekommissioner at vaage over, at denne Instruktion nøiagtigen efterleves. § 30. Der skal i Skolerne undervises i Religion, Skrivning og Regning samt Læsning; ogsaa bør Skolelæreren veilede Børnene til ordentlig Sang. — Ved Læsningen skulle fornemmeligen saadanne Bøger benyttes, som kunne give Anledning til at danne Børnenes Sindelag, og som indeholde et kort Begreb om deres Fædrenelands Historie og Geographi, samt meddele dem Kundskaber, der kunne tjene til Fordommes Udryddelse, og blive dem til Nytte i deres daglige Haandtering; og bør der, ved al Underviisning, søges Leilighed til passende Forstands-Øvelser for de Unge. — I de Skoler, hvor Lærere, der, ved de af Os allernaadigst autoriserede Skolelærer-Seminarier, have nydt Underviisning i Gymnastik eller paa anden Maade have erhvervet sig den Duelighed, som udfordres for deri at give Underviisning, ere ansatte, skulle Børnene veiledes af Skolelærerne til gymnastiske Øvelser; saasom Løbe- Springe- Klavre- Svømme- og militaire Øvelser. Til disse Øvelser bør, naar den iøvrigt befalede Skoleunderviisning er tilendebragt, anvendes, saavidt Veirliget tillader det, een Time dagligen, saaledes at hver Klasse af Skolebørnene heri nyder ugentligen Underviisning i 3 Timer; og bør iøvrigt til Svømmeøvelser, efter Skolekommissionernes, paa de lokale Omstændigheder grundede, Bestemmelser, nogle Eftermiddage om Sommeren anvendes, forsaavidt dertil gives Leilighed. — Ved enhver Skole bør, saavidt Omstændighederne tillade, anskaffes en Plads af 800 til 1200 □ Alen, som jævnes og, ved Belægning med Sand eller paa anden hensigtssvarende Maade, gjøres skikket til gymnastiske Øvelser; ogsaa bør de allernødvendigste Apparater til saadanne Øvelser, ved enhver Skole, hvor Gymnastik indføres, anskaffes efterhaanden, paa Skolekassens Bekostning. — De blandt Skolelærerne, som give Skoleungdommen hensigtssvarende Underviisning i gymnastiske Øvelser og tillige udmærke sig i de øvrige Dele af Skoleunderviisningen samt Skoledisciplinen, bemyndiges Skoledirektionen til, eengang om Aaret, at opmuntre ved extraordinaire Belønninger

af indtil 20 Rbd. S. V.*) § 31. Til Skolens første 29 Juli.
eller nederste Klasse høre alle smaae Børn (dog intet Barn, som er yngre end 6 Aar [§ 14]) tilligemed de Børn, som endnu ikke have lært at læse tydeligt, og at skrive Tal og Bogstaver, samt ikke have gjennemgaaet Luthers Katekismus og de vigtigste bibelske Historier. — I den anden eller øverste Klasse optages de, der have erhvervet forommeldte Kundskaber. Saafremt de imidlertid ere under 10 Aars Alder, overlades det til Skolekommissionens Skjønnende, hvorvidt de, denne unge Alder uagtet, maae optages eller ikke. § 32. Børnene skulle 2de Gange om Aaret, nemlig i April og Oktober Maaneder, i den for Stedet anordnede Skolekommissions Nærværelse, offentligen overhøres og gjøre Rede for, hvad de have lært. — Ved saadan offentlig Prøve, som bør afholdes paa den af Skole-Direktionen opgivne Maade og i alle Skoler være fuldført, forinden den 1 Mai og 1 Nov., skal det paaskjønnes, hvilke der i hver Klasse have lært meest, og hvis Flid, Sæder og Opførsel have været de bedste; saavelsom hvorvidt de, der ville udskrives af Skoleprotokollen, have erhvervet de fornødne Kundskaber, eller om de behøve endnu at forblive i Skolen. — Lister over disse Examiners Udfald bør indsendes til Skoledirektionen, tilligemed de iøvrigt befalede Beretninger. — Og maa intet Barn antages til Konfirmation, førend Skolekommissionen, ved den afholdte Halvaars Examen, har fundet, at det kan udskrives af Skolen; og intet Barns Skolegang ophøre, førend det har været til Konfirmation, medmindre at Barnet er 13 Aar gammelt og tillige, ved de i denne § ommeldte offentlige Overhørelser, befindes at have de i § 30 befalede Kundskaber fuldkommen inde, i hvilket Tilfælde det, efter Kommissionens Bestemmelse, fritages for den almindelige Skolegang, uagtet det, formedelst Alderen, endnu ikke kan antages til Konfirmation — dog saaledes, at det, indtil Konfirmationen, skal være pligtigt til at besøge Skolen 2de Dage maanedligen, for at repetere, hvad det har lært**). § 33. De Forældre, Værger eller Huusbonder, som, uden beviislig gyldig Grund, lade deres Børn eller Tyende udeblive fra de Overhørelser, som enten ere befalede i § 32, eller af Biskoppen og Amtsprovsten anstilles paa disses aarlige Omreiser, skulle, efter Skolekommissionens Sigelse, bøde fra 2 Rbmk. til 1 Rbd. S. V. for hvert Barn, som udebliver. § 34. Ethvert Barn skal, forinden det ansees modent til at udskrives af Skolen, kunne gjøre tilstrækkelig Rede for det, som efter § 30

*) Jfr. P. 25 Juni 1828.
**) Jfr. L. 2 Mai 1855, §§ 3 og 4.

29 Juli. skal læres i Skolerne. Ogsaa skal ethvert Barn, som udskrives af Skolen, meddeles af Skolekommissionen en Attest: saavel om de Kundskaber, det i Skolen har erhvervet sig, som om dets Opforsel under Skolegangen. — Paa denne Attest, der skrives paa det stemplede Papiir, som er foreskrevet for Skudsmaal*), og som meddeles fattige Børn paa vedkommende Skolekasses Bekostning, skal anføres Vidnesbyrd fra vedkommende Sognepræst om Barnets Flid og Forhold under Forberedelsen til Konfirmationen, samt de videre Skudsmaal, som bemeldte Person, af Præster og Huusbonder, i Overeensstemmelse med Lovgivningen, i Fremtiden skulle meddeles.**) § 35. For den Ungdom, som har været til Konfirmation, men desuagtet ønsker at blive ved at søge Skolen, for der at øve sig videre i Skrivning eller Regning, eller at tage Deel i anden nyttig Underviisning, skal der, efter Overlæg med Skolekommissionen, om Vinteren holdes Aftenskole 2de Gange om Ugen; dog saaledes, at hvert Kjøn erholder Underviisning særskilt, hvortil Skolekommissionen paa ethvert Sted foranstalter det Fornødne. 4de Kapitel. Om Skoledisciplinen. § 36. Børnene skulle møde i Skolerne til de bestemte Tider, reenlige og sømmeligen paaklædte, samt medbringe de Bøger, de der bruge, saasom ABC Bogen, Luthers Katekismus, Lærebogen i Religionen, Psalmebogen, eller hvilke andre Bøger, der i Fremtiden for dem allernaadigst maatte anordnes. § 37. Naar Skolebørn ikke holdes reenlige, bør deres Forældre, Værger eller Huusbonder, ifald disse befindes at have Skyld deri, betale en Mulkt af 4 til 8 Rbß. S. V. efter Skolekommissionens Sigelse, for hver Gang, de i denne Henseende befindes i Brøde. § 38. Børnene skulle vise Skolelæreren Ærbødighed og Lydighed, og nøie rette sig efter de Forskrifter, han maatte give i Henseende til god Ordens Vedligeholdelse i Skolen. § 39. Alle haarde Straffe-Instrumenter i Skolerne skulle afskaffes, og ingen Mishandling mod Børnene finde Sted. Men naar et Barn begaaer nogen Feil, da bør Skolelæreren søge at rette det ved Formaninger; og, naar disse ikke frugte, straffes Barnet saaledes, som i Instruktionen for Skolelærerne bestemmes. — Skulde nogen Skolelærer forsee sig, ved at bruge haard og vilkaarlig Adfærd mod et Barn, da have dets Forældre, Værge eller Huusbond, i dette, som i andre Tilfælde, hvor de maatte finde sig besvøiede til Anke over Skolelærerne, at henvende sig til Stedets Skolekommission, som, efterat have

*) Jfr. Stplt.-Pap. L 19 Febr. 1861, § 74 Litr. f.
**) Jfr. Tyendel. 10 Mai 1854, § 54.

undersøgt Klagens Rigtighed, drager Omsorg for, at Skole- 29 Juli.
læreren, saafremt han findes skyldig, vorder straffet med Irettesættelse, Mulkt eller Afsættelse, efter Omstændighederne. § 40. De Børn i de alminbelige Borgerskoler, som udmærke sig ved god Opførsel og Flid, skulle af Skolelæreren, ved passende Midler, opmuntres, i Overeensstemmelse med det, som desangaaende i Instruktionen for Skolelærerne er anordnet. 5te Kapitel. Om Skolelærernes Beskikkelse. § 41. Ingen maa antages til Skolelærer ved nogen almindelig Borgerskole, medmindre han besidder de fornødne Egenskaber til vel at forestaae et saadant Embede, og allerede er indtraadt i sit 21de Aar. — Til den Ende bør Enhver, som ønsker der at blive Skolelærer, for Vedkommende, med paalidelige Attester, godtgjøre sin Alder, sin Duelighed og sit gode Forhold. § 42*). Naar et saadant Lærer-Embede ved Borgerskolerne, som ei af Os allernaadigst besættes (1ste Afdeling § 11) vorder ledigt, bør Vakancen uopholdeligen anmeldes for de i Stiftet værende, allernaadigst autoriserede, Skolelærer-Seminariers Forstandere; og disse meddeles en nøiagtig Beretning om Embedes Beskaffenhed og Indkomster. — Enhver af bemeldte Forstandere har da strax, paa saadan Anmeldelse, at underrette Vedkommende om alle, der fra Seminariet dimitterede, Seminarister, som paa den Tid ere tjenstledige, samt om de Vidnesbyrd, der bleve disse tilkjendte ved deres Udgang af Læreanstalten; og blandt disse saaledes opgivne Seminarister bør da udvælges en, til at ansættes i det ledige Embede. Undtagelse herfra kan alene finde Sted til Fordeel for en andetsteds beskikket Skolelærer, saafremt denne enten er oplært paa et af Os allernaadigst autoriseret Seminarium, eller, efterat være beskikket til Skolelærer, har nydt Underviisning ved en af de Præster, som det af Vort danske Kancelli er overdraget at give allerede ansatte Skolelærere en bedre Dannelse; dog bør han, ved afholdt Examen, være duelig befunden, og, om sit Forhold som Skolelærer, have fordeelagtigt Vidnesbyrd fra vedkommende Skolekommission. — Det paaligger Biskopperne, forinden de vedkommende Skolelærere meddeles Kollats, at paasee, at disse Bud ere efterlevede. § 43. De, som, ved et eller andet, af Os allernaadigst autoriseret, Skolelærer-Seminarium, ere blevne examinerede, og derfra have erholdt Attester om deres Duelighed, skulle, naar de kaldes til Skolelærere, fritages for videre at examineres ved Embedets Tiltrædelse, saafremt de dertil beskikkes inden et Aar,

*) Jfr. L. 8 Marts 1856, om Borger- og Almueskolevæsenet, 3die Kapitel.

29 Juli. skal læres i Skolerne. Ogsaa skal ethvert Barn, som udskrives af Skolen, meddeles af Skolekommissionen en Attest: saavel om de Kundskaber, det i Skolen har erhvervet sig, som om dets Opførsel under Skolegangen. — Paa denne Attest, der skrives paa det stemplede Papiir, som er foreskrevet for Skudsmaal*), og som meddeles fattige Børn paa vedkommende Skolekasses Bekostning, skal anføres Vidnesbyrd fra vedkommende Sognepræst om Barnets Flid og Forhold under Forberedelsen til Konfirmationen, samt de videre Skudsmaal, som bemeldte Person, af Præster og Huusbonder, i Overeensstemmelse med Lovgivningen, i Fremtiden skulle meddeles.**) § 35. For den Ungdom, som har været til Konfirmation, men desuagtet ønsker at blive ved at søge Skolen, for der at øve sig videre i Skrivning eller Regning, eller at tage Deel i anden nyttig Underviisning, skal der, efter Overlæg med Skolekommissionen, om Vinteren holdes Aftenskole 2de Gange om Ugen; dog saaledes, at hvert Kjøn erholder Underviisning særskilt, hvortil Skolekommissionen paa ethvert Sted foranstalter det Fornødne. 4de Kapitel. Om Skolediscíplinen. § 36. Børnene skulle møde i Skolerne til de bestemte Tider, reenlige og sømmeligen paaklædte, samt medbringe de Bøger, de der bruge, saasom ABC Bogen, Luthers Katekismus, Lærebogen i Religionen, Psalmebogen, eller hvilke andre Bøger, der i Fremtiden for dem allernaadigst maatte anordnes. § 37. Naar Skolebørn ikke holdes reenlige, bør deres Forældre, Værger eller Huusbonder, ifald disse befindes at have Skyld deri, betale en Mulkt af 4 til 8 Rbß. S. V. efter Skolekommissionens Sigelse, for hver Gang, de i denne Henseende befindes i Brøde. § 38. Børnene skulle vise Skolelæreren Ærbødighed og Lydighed, og nøie rette sig efter de Forskrifter, han maatte give i Henseende til god Ordens Vedligeholdelse i Skolen. § 39. Alle haarde Straffe-Instrumenter i Skolerne skulle afskaffes, og ingen Mishandling mod Børnene finde Sted. Men naar et Barn begaaer nogen Feil, da bør Skólelæreren søge at rette det ved Formaninger; og, naar disse ikke frugte, straffes Barnet saaledes, som i Instruktionen for Skolelærerne bestemmes. — Skulde nogen Skolelærer forsee sig, ved at bruge haard og vilkaarlig Adfærd mod et Barn, da have dets Forældre, Værge eller Huusbond, i dette, som i andre Tilfælde, hvor de maatte finde sig befoiede til Anke over Skolelærerne, at henvende sig til Stedets Skolekommission, som, efterat have

*) Jfr. Stplt.-Pap. L 19 Febr. 1861, § 74 Litr. f.
**) Jfr. Tyendel. 10 Mai 1854, § 54.

undersøgt Klagens Rigtighed, drager Omsorg for, at Skole- 29 Juli.
læreren, saafremt han findes skyldig, vorder straffet med Irettesættelse, Mulkt eller Afsættelse, efter Omstændighederne. § 40. De Børn i de almindelige Borgerskoler, som udmærke sig ved god Opførsel og Flid, skulle af Skolelæreren, ved passende Midler, opmuntres, i Overeensstemmelse med det, som desangaaende i Instruktionen for Skolelærerne er anordnet. 5te Kapitel. Om Skolelærernes Beskikkelse. § 41. Ingen maa antages til Skolelærer ved nogen almindelig Borgerskole, medmindre han besidder de fornødne Egenskaber til vel at forestaae et saadant Embede, og allerede er indtraadt i sit 21de Aar. — Til den Ende bør Enhver, som ønsker der at blive Skolelærer, for Vedkommende, med paalidelige Attester, godtgjøre sin Alder, sin Duelighed og sit gode Forhold. § 42*). Naar et saadant Lærer-Embede ved Borgerskolerne, som ei af Os allernaadigst besættes (1ste Afdeling § 11) vorder ledigt, bør Vakancen uopholdeligen anmeldes for de i Stiftet værende, allernaadigst autoriserede, Skolelærer-Seminariers Forstandere; og disse meddeles en nøiagtig Beretning om Embedes Beskaffenhed og Indkomster. — Enhver af bemeldte Forstandere har da strax, paa saadan Anmeldelse, at underrette Vedkommende om alle, der fra Seminariet dimitterede, Seminarister, som paa den Tid ere tjenstledige, samt om de Vidnesbyrd, der bleve disse tilkjendte ved deres Udgang af Læreanstalten; og blandt disse saaledes opgivne Seminarister bør da udvælges en, til at ansættes i det ledige Embede. Undtagelse herfra kan alene finde Sted til Fordeel for en andetsteds beskikket Skolelærer, saafremt denne enten er oplært paa et af Os allernaadigst autoriseret Seminarium, eller, efterat være beskikket til Skolelærer, har nydt Underviisning ved en af de Præster, som det af Vort danske Kancelli er overdraget at give allerede ansatte Skolelærere en bedre Dannelse; dog bør han, ved afholdt Examen, være duelig befunden, og, om sit Forhold som Skolelærer, have fordeelagtigt Vidnesbyrd fra vedkommende Skolekommission. — Det paaligger Biskopperne, forinden de vedkommende Skolelærere meddeles Kollats, at paasee, at disse Bud ere efterlevede. § 43. De, som, ved et eller andet, af Os allernaadigst autoriseret, Skolelærer-Seminarium, ere blevne examinerede, og derfra have erholdt Attester om deres Duelighed, skulle, naar de kaldes til Skolelærere, fritages for videre at examineres ved Embedets Tiltrædelse, saafremt de dertil beskikkes inden et Aar,

*) Jfr. L. 8 Marts 1856, om Borger- og Almueskolevæsenet, 3die Kapitel.

29 Juli. skal læres i Skolerne. Ogsaa skal ethvert Barn, som udskrives af Skolen, meddeles af Skolekommissionen en Attest: saavel om de Kundskaber, det i Skolen har erhvervet sig, som om dets Opførsel under Skolegangen. — Paa denne Attest, der skrives paa det stemplede Papiir, som er foreskrevet for Skudsmaal*), og som meddeles fattige Børn paa vedkommende Skolekasses Bekostning, skal anføres Vidnesbyrd fra vedkommende Sognepræst om Barnets Flid og Forhold under Forberedelsen til Konfirmationen, samt de videre Skudsmaal, som bemeldte Person, af Præster og Huusbonder, i Overeensstemmelse med Lovgivningen, i Fremtiden skulle meddeles.**) § 35. For den Ungdom, som har været til Konfirmation, men desuagtet ønsker at blive ved at søge Skolen, for der at øve sig videre i Skrivning eller Regning, eller at tage Deel i anden nyttig Underviisning, skal der, efter Overlæg med Skolekommissionen, om Vinteren holdes Aftenskole 2de Gange om Ugen; dog saaledes, at hvert Kjøn erholder Underviisning særskilt, hvortil Skolekommissionen paa ethvert Sted foranstalter det Fornødne. 4de Kapitel. Om Skoledisciplinen. § 36. Børnene skulle møde i Skolerne til de bestemte Tider, reenlige og sømmeligen paaklædte, samt medbringe de Bøger, de der bruge, saasom ABC Bogen, Luthers Katekismus, Lærebogen i Religionen, Psalmebogen, eller hvilke andre Bøger, der i Fremtiden for dem allernaadigst maatte anordnes. § 37. Naar Skolebørn ikke holdes reenlige, bør deres Forældre, Værger eller Huusbonder, ifald disse befindes at have Skyld deri, betale en Mulkt af 4 til 8 Rbß. S. V. efter Skolekommissionens Sigelse, for hver Gang, de i denne Henseende befindes i Brøde. § 38. Børnene skulle vise Skolelæreren Ærbødighed og Lydighed, og nøie rette sig efter de Forskrifter, han maatte give i Henseende til god Ordens Vedligeholdelse i Skolen. § 39. Alle haarde Straffe-Instrumenter i Skolerne skulle afskaffes, og ingen Mishandling mod Børnene finde Sted. Men naar et Barn begaaer nogen Feil, da bør Skolelæreren søge at rette det ved Formaninger; og, naar disse ikke frugte, straffes Barnet saaledes, som i Instruktionen for Skolelærerne bestemmes. — Skulde nogen Skolelærer forsee sig, ved at bruge haard og vilkaarlig Adfærd mod et Barn, da have dets Forældre, Værge eller Huusbond, i dette, som i andre Tilfælde, hvor de maatte finde sig befoiede til Anke over Skolelærerne, at henvende sig til Stedets Skolekommission, som, efterat have

*) Jfr. Stplt.-Pap. L 19 Febr. 1861, § 74 Litr. f.
**) Jfr. Tyendel. 10 Mai 1854, § 54.

undersøgt Klagens Rigtighed, drager Omsorg for, at Skole- 29 Juli.
læreren, saafremt han findes skyldig, vorder straffet med Irettesættelse, Mulkt eller Afsættelse, efter Omstændighederne. § 40. De Børn i de almindelige Borgerskoler, som udmærke sig ved god Opførsel og Flid, skulle af Skolelæreren, ved passende Midler, opmuntres, i Overeensstemmelse med det, som desangaaende i Instruktionen for Skolelærerne er anordnet. 5te Kapitel. Om Skolelærernes Beskikkelse. § 41. Ingen maa antages til Skolelærer ved nogen almindelig Borgerskole, medmindre han besidder de fornødne Egenskaber til vel at forestaae et saadant Embede, og allerede er indtraadt i sit 21de Aar. — Til den Ende bør Enhver, som ønsker der at blive Skolelærer, for Vedkommende, med paalidelige Attester, godtgjøre sin Alder, sin Duelighed og sit gode Forhold. § 42*). Naar et saadant Lærer-Embede ved Borgerskolerne, som ei af Os allernaadigst besættes (1ste Afdeling § 11) vorder ledigt, bør Vakancen uopholdeligen anmeldes for de i Stiftet værende, allernaadigst autoriserede, Skolelærer-Seminariers Forstandere; og disse meddeles en nøiagtig Beretning om Embede s Beskaffenhed og Indkomster. — Enhver af bemeldte Forstandere har da strax, paa saadan Anmeldelse, at underrette Vedkommende om alle, der fra Seminariet dimitterede, Seminarister, som paa den Tid ere tjenstledige, samt om de Vidnesbyrd, der bleve disse tilkjendte ved deres Udgang af Læreanstalten; og blandt disse saaledes opgivne Seminarister bør da udvælges en, til at ansættes i det ledige Embede. Undtagelse herfra kan alene finde Sted til Fordeel for en andetsteds beskikket Skolelærer, saafremt denne enten er oplært paa et af Os allernaadigst autoriseret Seminarium, eller, efterat være beskikket til Skolelærer, har nydt Underviisning ved en af de Præster, som det af Vort danske Kancelli er overdraget at give allerede ansatte Skolelærere en bedre Dannelse; dog bør han, ved afholdt Examen, være duelig befunden, og, om sit Forhold som Skolelærer, have fordeelagtigt Vidnesbyrd fra Vedkommende Skolekommission. — Det paaligger Biskopperne, forinden de vedkommende Skolelærere meddeles Kollats, at paasee, at disse Bud ere efterlevede. § 43. De, som, ved et eller andet, af Os allernaadigst autoriseret, Skolelærer-Seminarium, ere blevne examinerede, og derfra have erholdt Attester om deres Duelighed, skulle, naar de kaldes til Skolelærere, fritages for videre at examineres ved Embedets Tiltrædelse, saafremt de dertil beskikkes inden et Aar,

*) Jfr. L. 8 Marts 1856, om Borger- og Almueskolevæsenet, 3die Kapitel.

29 Juli. efter at de have forladt Seminariet. Men skeer det silbigere, da skulle de igjen prøves, enten i Seminariet eller af Skoledirektionens geistlige Medlem, og dem meddeles nyt Vidnesbyrd om deres Bekvemhed til at undervise Ungdommen, forinden dem af Biskoppen meddeles Kollats. — De, som ellers kaldes til at være Skolelærere, skulle ligeledes, forinden dem af Biskoppen maa meddeles Kollats, examineres af forbemeldte geistlige Embedsmand; og bør det, ved saadan Overhørelse, tillige prøves, hvad Færdighed den, som examineres, besidder i at katekisere for Almuen. § 44. Enhver, der attraaer at beskikkes til et af de her omhandlede Skolelærer-Embeder, men dog ikke har nydt Underviisning ved noget, af Os allernaadigst autoriseret, Skolelærer-Seminarium, bør besidde følgende uundværlige Egenskaber: a) Ei alene at kunne læse tydeligt og med Færdighed, men ogsaa i en saadan Tone, som viser, at han forstaaer hvad han læser, og som kan vedligeholde Opmærksomheden. b) Fornuftigt og med egne Ord at kunne forklare Luthers Katekismus og Lærebogen i Religionen. c) At forstaae vel at regne de fire Species, Reguladetri og Brøk. d) At skrive en reen og tydelig Haand, baade med de latinske og danske Bogstaver. e) At forstaae og kunne skrive sit Modersmaal grammatikalsk rigtigt. f) At være øvet i at anstille Forstandsøvelser og Regning i Hovedet med Børnene; og overalt selv være vel underviist i de Kundskaber, som (§ 30) ere bestemte at skulle læres i Skolerne. g) At kunne synge de almindelige Psalmer rigtigt og i en reen Tone; hvilket sidste især skal fordres af dem, der tillige beskikkes til Kirkesangere. 6te Kapitel. Om Skolernes Bygning og Vedligeholdelse, samt om Skolelærernes Lønning*). § 45. Skolehuset bør være saaledes indrettet, at hver Lærer har sin egen Stue til Underviisning, som bør være rummelig og af en, med Skolebørnenes Antal, passende Størrelse. Skolelæreren, og hvor der findes flere den første, bør desuden have anstændigt Huusrum til sig og Familie, samt Udhuse til Kreaturer og Brændsel. — Skolestuen bør i det mindste være 4 Alen høi fra Gulvet til Bjælkerne. — Taget, Dørre og Vinduer bør være tætte; og de sidste saaledes indrettede, at de kunne lukkes op. — Gulvet bør være enten af Brædder, eller af Muursteen satte paa Kant. Grunden, paa hvilken Gulvet lægges, bør være opfyldt med Gruus eller stridt Sand, indtil en halv Alens Høide over den udvendige Jords Overflade.

*) Jfr. hermed L. om Borger- og Almueskolevæsenet af 8 Marts 1856, 1ste og 4de Kapitel.

§ 46. Foruden de fornødne Indretninger af Borde, Bænke og Boghylder, skal, ved hver Skole, anskaffes en sortmalet Trætavle af 2 Alens Høide og 2½ Alens Brede, hvilken skal ophænges ved Siden af Skolelærerens Plads. Saa skal der og, til Skolelæreren selv, indrettes en saadan Forhøining, at et Bord og en Stol kunne staae derpaa. § 47. Det skal paaligge Skolekommissionerne at drage Omsorg for Skolernes Bygning og Vedligeholdelse, efter de samme (Bilag C) foreskrevne Regler. § 48. Enhver Skolelærer bør, efter Skoledirektionernes nærmere Forslag til Vort danske Kancelli, tillægges saadan Løn, som findes at staae i Forhold til hans vigtige og møisommelige Arbeide; og bør herved tages Hensyn paa de forskjellige Kjøbstæders Folkemængde, Skolekassens Evne og Levestedets Dyrhed. Til Brændsel, Lysning og Skrivematerialier for de uformuende Børn, bestemmes desforuden en vis aarlig Sum. § 49. Alle de Udgifter, som efter approberet Plan udfordres til Bygningernes Opbyggelse, Forbedring og Vedligeholdelse, samt øvrige ved de almindelige Borgerskoler befalede Indretninger, saavelsom til Skolelærernes Lønning og Pensioner, bør, for enhver Kjøbstad, udredes af de til Skolerne henlagte Indtægter; men kunne disse ikke tilstrække, udredes det Manglende af Stedets Indvaanere, paa lige Maade, som, for Udgifterne til Fattigvæsenet, ved allernaadigst approberet Regl. 5 Juli 1803 for Kjøbstæderne i Danmark, er fastsat, nemlig ved Ligning efter Beboernes Formues Tilstand eller deres Leilighed. — Forslaget til denne Ligning affattes aarligen af Skolekommissionen med fire af de hæderligste Mænd paa Stedet, og indsendes til Skoledirektionens Approbation eller nærmere Bestemmelse. — Et ordentligt Regnskab over Udgifterne til Skolebygningernes Opførelse eller Vedligeholdelse bør aflægges af Skolekommissionen, til Skoledirektionens Eftersyn. § 50. Det Bidrag, enhver af Kjøbstadens Indvaanere, ifølge den approberede Ligning, er pligtig at erlægge til Skolevæsenet, til de bestemte Terminer, indbetales i Kæmnerkassen og udbetales derfra til Skolekommissionen. — Hos dem, som udeblive med det, de ere pligtige at betale til Skolerne, inddrives det ved Udpantning, efter vedkommende Amtmands Foranstaltning. § 51. Hvor Skoler ere funderede, skal det, i Henseende til Indtægterne og sammes Anvendelse, forblive ved de oprettede Fundatser, naar Skolehuset, af de til Skolen skjænkede Midler, kan vedligeholdes, og Skolelæreren deraf lønnes ligesaa vel som andre Skolelærere; men dersom Noget mangler heri, da skal det tilveiebringes i Overeensstemmelse med denne Vor

29 Juli.

29 Juli. Anordning og ved de i samme foreskrevne Midler. § 52. Paa det at Skolelærernes Løn, uden alt for stor Byrde for Kjøbstædernes Indvaanere, kan forbedres, blive, naar de nuværende Chordegne afgaae, Degne-Indkomsterne herefter at fordele imellem Skolelærerne i Kjøbstædernes Sogne, saaledes at Enhver nyder Chordegne-Indkomsterne for sit Skoledistrikt; dog under de Vilkaar, som i Skolelærernes Instruktion bestemmes. — Klokker-Embederne blive ligeledes, naar de nuværende Klokkere afgaae, at henlægge til Skolelærerne. — Dersom der ere flere Skolelærere i et Sogn, skal den af dem, som Skolekommissionen finder bedst skikket til at være Kirkesanger, anvendes dertil, og derfor nyde 20 Rbd. S. V. mere, end hvad ham ellers, som Skolelærer, kunde tilkomme. § 53. Skolelærer-Enker kunne tillægges, i Pension af deres afdøde Mænds Embeder, indtil 1/8 af sammes faste Indkomster, efter Vort danske Kancellies nærmere Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde. § 54*). Af den, ifølge Vor Anordning af Dags Dato om Almueskolevæsenet paa Landet i Danmark, i ethvert Amt oprettende Hjælpekasse for Skolelærere skulle og samtlige Amtets Kjøbstæder nyde godt. — Med Hensyn til disse bliver dens Bestemmelse: 1) At forskaffe gamle afgaaende Skolelærere, saavelsom og Skolelærernes Enker, forhøiet Pension i Forhold til deres Trang; om muligt ogsaa Huusly og Brændsel. 2) Ved overordentlige Tillæg at opmuntre udmærkede Skolelærere, saasom at udrede de under § 30 tilstaaede Belønninger for saadanne Skolelærere, som give hensigtspassende Underviisning i Gymnastik og iøvrigt udmærke sig. 3) Ved rentefrit Laan at understøtte værdige Skolelærere, som, uden egen Skyld, ere geraadede i øieblikkelig Trang, og, formedelst tilstødte Uheld, behøve hastig Hjælp. 4) At lønne Medhjælpere ved de Skoler, som maatte behøve samme. 5) Ved Præmier, saavel til Skolelærere som til Børn, at opmuntre til nyttigt Haandarbeide i Skolerne, udenfor de egentlige Underviisningstimer. 6) Endelig skal og denne Kasses Indtægter anvendes til at anskaffe og indrette den under bemeldte § 30 omhandlede gymnastiske Øvelsesplads. — Til Indtægt for Hjælpekassen skal af hver Kirkesanger eller Skolelærer, som har tiltraadt de fulde, for ham, ved approberet Plan, fastsatte Indkomster, ydes aarlig een Tønde Bygs Værdi efter hvert foregaaende Aars Kapitelstaxt; samt af Kjøbstadens Skolekasse svares fra hvert Sogn aarligen 5 Rbd. S. V. Saa skulle og, paa de Steder, hvor der haves Embedsboliger for Chordegne eller Klokkere, disse Boliger, ved

*) Jfr. (B. 22 Marts 1843) L. 8 Marts 1856, § 7, og i det Hele 2det Kapitel, samt §§ 20—22.

indtræffende Vakance i Embederne, naar de ikke behøves til de nye Indretninger, sælges eller bortleies til Fordeel for Hjælpekassen. — Iøvrigt fastsættes de nærmere, specielle Bestemmelser i de Forslag til Fundatser for Hjælpekasserne, vedkommende Skoledirektioner have at indgive til Vort danske Kancelli. § 55. Ved en Kirkesangers eller Skolelærers Afgang fra Embedet, blive Indkomsterne at dele imellem ham, Enke eller Arvinger, og den tiltrædende Kirkesanger eller Skolelærer, saaledes: a) Af alle Pengeindtægter bør den Fratrædende, hans Enke eller Arvinger, nyde saamange $^{1}/_{12}$ Dele, som han har tjent Maaneder i det løbende Aar, beregnet fra Nytaar til Nytaar. b) Af Brændselet beregnes de $^{2}/_{3}$ Dele paa Vintermaanederne, nemlig fra November til April Maaneds Udgang, og den øvrige $^{1}/_{3}$ Deel til de andre Maaneder i Aaret; og Aaret bør, i denne Henseende, regnes fra 1ste November til 1ste November Den afgaaende Skolelærer, hans Enke eller Arvinger nyde deraf den forholdsmæssige Andeel for saamange Maaneder, som han har tjent af det løbende Aar. Det øvrige, for Aaret leverede, Brændsel bør afgives til hans Eftermand i Embedet. — Den fratrædende Skolelærer, hans Enke eller Arvinger skulle beholde Indkomsterne til Udgangen af den Maaned, i hvilken Vakance indtræffer. 7de Kapitel. Om Skolekassens Indtægter, Udgifter og Bestyrelse*). § 56. Til Skolekasserne ved Kjøbstædernes almindelige Borgerskoler, skulle henlægges følgende Indkomster: 1) De saakaldte Kirke-Lysepenge. 2) De Penge, som paa Fastelavns-Søndag og Søndagen efter Mikkelsdag indkomme, i de Tavler, der da skulle ombæres for Skolekassen. I denne Anledning skal Præsten, den foregaaende Søndag, opmuntre Menigheden til efter Evne at vise Goddædighed imod Skolerne**). 3) Andre frivillige Gaver, hvilke, tilligemed Givernes Navne, skulle antegnes i en dertil indrettet Bog, som bevares i Skolekommissionens Arkiv. 4) Endeligen skulle de Bøder, som Nogen maatte vorde tilpligtet at udrede formedelst Overtrædelser imod denne Anordnings Bud, tilfalde Skolekassen i den Kjøbstad, hvor Forseelsen er begaaet; hvilke Bøder indkræves og inddrives paa samme Maade, som Byens Afgifter til Kæmnerkassen. § 57. Af Skolekassen skal udredes: 1) Udgiften til de nødvendigste Lærebøger for fattige Børn, hvis Forældre, Værger eller Huusbonder, efter Skolekommissionens Kjendelse, ikke kunne bekoste samme. 29 Juli.

*) Jfr. hermed L. 8 Marts 1856, om Borger- og Almueskolevæsenet, 2det, jfr. 4de, Kapitel.
**) Jfr. L. om Midler til en fri Fattigunderstøttelse af 8 Marts 1856, § 1.

29 Juli. 2) Skrivpapiir, Penne og Blæk til samtlige Skolebørn samt Regnetavler til Brug i Skolen; dog bør ikkun de Fattige have disse Skrivematerialier for Skolekassens Regning, men for de Formuendes Børn bør Skolekassen, efter Skolekommissionens Bestemmelse, nyde Godtgjørelse for, hvad den i denne Henseende, for dem, har udlagt. 3) Bibler og saadanne Læsebøger, af hvilke der behøves flere til Underviisningen i Skolen. 4) Bøger, som Skolelæreren behøver for at udvide sine egne Kundskaber, samt Landkort og andre Ting, som udfordres til Børnenes Underviisning; hvilket Alt forbliver ved Skolen, som dens Inventarium og Eiendom. § 58. Skolekassen skal af Skolekommissionen saaledes bestyres, at deraf først bestrides de Udgifter, som ere uundgaaeligen nødvendige; dernæst de nyttige Udgifter, forsaavidt Kassen tilstrækker. Til disse henregnes Bøger, som ere gavnlige, skjøndt de ikke ere aldeles nødvendige, samt Kort, Instrumenter, og Belønninger for de Børn, som udmærke sig ved fortrinlig Flid og Sædelighed. § 59. Skolelæreren, og hvor der ere flere, den første, skal føre Regnskabet over Skolens Inventarium, og aflægge samme til Skolekommissionen tvende Gange aarligen, nemlig til 1ste Mai og 1ste November, da det af Skolekommissionen revideres og decideres; og bør Sognepræsten, paa Regnskabet, attestere, at han har efterseet alle Inventarii-Stykker, samt i hvad Tilstand han har befundet dem. § 60. Regnskabet for de til Kæmnerkassen indkomne Penge, og de af samme, efter Skolekommissionens Anviisning, udbetalte Summer, aflægges af Kæmneren, hvert Aar, til Skolekommissionen. — Det specielle Regnskab for Skolekassen bør føres af en af de i 1ste Afdeling § 6 nævnte Skoleforstandere, og aflægges til Skolekommissionen ved hvert Aars Udgang, hvorhos Pengebeholdningen forevises. Dette Regnskab revideres af et af Kommissionens Lemmer, som dertil af samme udnævnes, og indsendes derefter til Skoledirektionen, for af denne at vorde decideret og kvitteret. Med Regnskabet indsendes tillige en summarisk Extrakt af samme, der viser Skolekassens hele Indtægt i det forløbne Aar, samt hvormeget deraf til Skolens Brug er udgivet, og til hvilke Poster. Efter disse, fra samtlige Skolekommissioner indkomne, Extrakter, som blive at bevare af Skoledirektionen, har denne at affatte og at tilstille Vort danske Kancelli en Tabel over samtlige, under dens Embedsdistrikt henhørende, Kjøbstad-Borgerskolers Indtægter og Udgifter, til Afbenyttelse ved den aarlige Beretning, som, efter § 13, bør forelægges Os. § 61. Sekretariatet i Skolekommissionen føres af Præsten, og

hvor der ere flere af den yngste; medmindre Kommissionens 29 Juli.
Medlemmer derom anderledes maatte forenes.

3die Afdeling. Om Haandgjernings-Skolers Indretning i Kjøbstæderne. § 62. Hovedøiemedet af Haandgjernings-Skolers Indretning bør være, i Forening med den øvrige Underviisning for begge Kjøn, at udvikle Børnenes Evner, danne deres forskjellige Naturanlæg, tidligen indgyde dem Lyst til Arbeidsomhed, og derved at gjøre dem i Tiden til nyttige Lemmer af Borgersamfundet. § 63. Haandgjernings-Skolerne staae nærmest i Forbindelse med de almindelige Borgerskoler, og anlægges, saavidt muligt, i alle Kjøbstæder, efter den nærmere Plan, som Skoledirektionen, paa Skolekommissionens Forslag, har at indgive, til forventende Approbation, til Vort danske Kancelli, da der, ved disse Skolers Indretning, stedse bør tages Hensyn paa hvert Steds forskjellige, lokale Omstændigheder. § 64. Alle Børn, som besøge de almindelige Borgerskoler, og hvis Bestemmelse rimeligviis vil blive Haandværksstanden, bør opmuntres til at deeltage i Underviisningen og Arbeidet i Haandgjernings-Skolerne; og de Børn, som nyde fri Skolegang, ere pligtige dertil. — Tiden til at øve Børnene i Haandgjerning bør derfor vælges saaledes, at den ikke afbryder den ordentlige Skolegang, men passende afvexler med samme. § 65. For at opnaae det, med Haandgjernings-Skolerne tilsigtede, Øiemed, blive saadanne Haandværksarbeider, til Øvelse for Drengebørn at foretrække, som, uden at skade Legemets fri Udvikling, øve Haanden og Øiet, danne en rigtig Smag, og nærmest staae i Forbindelse med de forskjellige Haandværker; saasom: alle Arbeider i Træ, som Snedkren og Dreining, de forskjellige Arbeider i Metallerne, Smedning, Filen o. s. v., ligeledes kunde man ogsaa, i Mangel af Leilighed til at udøve de anførte Arbeider, lade Børnene arbeide i Pap og Straae; hvorved der især, som ellers i Almindelighed, bør tages Hensyn paa Formernes rigtige Forhold og Skjønhed. — Mindre at anbefale ere derimod de Arbeider, som mere henhøre til Manufakturvæsenet, saasom: Spinden og Karten, der ei ere passende med Drengebørnenes tilkommende Bestemmelse. § 66. Da Hovedhensigten med disse Skoler skal være Udvikling af Børnenes naturlige Evner, og en forberedende Dannelse for den Virkekreds, som rimeligen vil blive dem anviist, saa bør den Fordeel, som kan flyde af Arbeidet, ikke ene eller fortrinligen komme i Betragtning ved sammes Valg. Det Overskud, som Arbeidet maatte give, efterat de nødvendige Omkostninger til Værktøi, Materialier, Lærernes Lønning o. s. v., ere fradragne, anvendes til de meest trængende Børns Nytte, enten strax, eller naar de have udlært og forlade Skolen;

29 Juli. i Tilfælde af Underballance, bør det Tilskud, som behøves, udredes efter samme Grundsætninger, som ved de egentlige almindelige Borgerskoler anvendes. § 67. Til Lærere ved disse Skoler vælges duelige Haandværkere, eller Andre, som dertil have de fornødne Kundskaber, og som, deels mod Betaling, deels af Gavnelyst, ville paatage sig Underviisningen, under Skolekommissionens Opsyn, og efter den Plan, som, paa Skoledirektionens Indstilling, er bleven approberet af Vort danske Kancelli. § 68. For Pigebørn bør ligeledes indrettes passende Haandgjernings-Skoler, hvor de kunne anføres til at lære de forskjellige Fruentimmer-Arbeider, som Syning, Strikning, Brodering o. s. v. I disse Skoler kunne Pigebørnene især anføres til at spinde, karte, og at lære andre, til Manufakturvæsenet henhørende, Arbeider, som ere passende for det kvindelige Kjøn. — Til Lærerinder vælges et eller flere anstændige Fruentimmer af sat Alder, som ere vel erfarne i kvindelige Haandarbeider. — I Henseende til disse Skolers Indtægter og Udgifter, samt Arbeidstiden, forholdes saaledes, som forhen om Haandgjernings-Skolerne for Drengebørnene er bestemt.

4de Afdeling. Om de borgerlige Realskoler for Drengebørn i Kjøbstæderne. 1ste Kapitel. Om Børnenes Antagelse i Realskolerne og om Underviisningstiden. § 69. Intet Barn maa antages i Realskolen, førend det har fyldt sit 9de Aar, og kan læse godt indeni enhver dansk Bog, skrive Sammenskrift, regne de fire Species, kjender den christelige Religions Hovedsandheder, i Overeensstemmelse med de anordnede Lærebøger, og har lært det Vigtigste af den bibelske Historie, samt er vel underviist i Alt, hvad som bør læres i de almindelige Borgerskolers 1ste Klasse. — Ligesom i hine, antages Børnene kun tvende Gange aarligen i disse, nemlig ved hvert Skolehalvaars Begyndelse, strax efter at den befalede offentlige Prøve (2den Afdeling § 32) er endt; og kunne ligeledes kun tvende Gange aarligen ordentligviis udskrives af Skolen. § 70. Børnene inddeles, i Forhold til deres Alder samt Kundskaber og Evner, i tvende Afdelinger, i hvilke der gives særskilt Underviisning, saaledes som herefter (§ 75) er anordnet. § 71. Læretimerne i Skolerne skulle være 6 Timer daglig, som inddeles i passende Formiddags- og Eftermiddagstimer, efter den forskjellige Aarstid og andre, saasom lokale, Bestemmelsesgrunde. § 72. Underviisningen ordnes saaledes, at der stedse gjøres Begyndelse med de Læregjenstande, som meest beskjæftige Tænkekraften, og endes med de lettere, som med Geographi, Skrivning og Tegning.

§ 73. Foruden nogle Dage før og nogle Dage efter de trende store Høitider, samt 3 Uger i Juli eller August Maaneder, skulle ingen Ferier tillades i disse Skoler. 2det Kapitel. Om Underviisningen, og om Skolebørnenes offentlige Overhørelse i Realskolerne. § 74. Der skal i de borgerlige Realskoler undervises i følgende, forskjellige Læregjenstande: a) I Læsning, med Færdighed, af dansk og latinsk Tryk og Skrift, i Forening med Modersmaalets Grammatik og Retskrivning. b) I Christendom, forbunden med Læsning i Bibelen og især af det nye Testamente; med denne Religions-Underviisning bør tillige Kundskab om Menneskets Natur forenes; ogsaa bør de Ældre, som have gjort Fremgang, øves i egne Udarbeidelser af enkelte, af Læreren opgivne, Spørgsmaal, som angaae en eller anden, i det daglige Liv meest anvendelig, Religionslære. Ligeledes bør det Mærkeligste af Religions- og Reformationshistorien, især Fædrelandets, foredrages for de ældre Børn. c) I Skjønskrivning af dansk, latinsk og Fraktur-Skrift. d) I praktisk Regning paa Tavlen og i Hovedet, samt i Vexelregning og Bogholderi. e) I reen elementair Mathematik og i de første Grunde af Mekaniken, især med Anvendelse paa Fabriker og Haandværker, saavelsom i almeenfattelig Kundskab om Jordens og Verdens naturlige Beskaffenhed og Indretning. f) I Naturhistorie og Naturlære, hvormed forbindes Kundskab om Handelsvarer, samt om Haandværks- og Fabrikarbeider. g) I den alminbelige Verdens- og, udførligst, i Fædrelandets Historie. h) I Geographi, hvormed Handelsgeographi bør forbindes. i) I levende Sprog: Tydsk og Fransk, og tillige Engelsk, saafremt Kjøbstadens Handelsforbindelser dertil kunde give Anledning. k) I Tegning af geometriske Figurer, af Maskiner, Architektur og Ornamenter. l) I Sang, hvor dertil maatte findes Leilighed. m) I Gymnastik i Almindelighed *). n) Endelig bør der i Søstæderne sørges for, at der kan gives Leilighed til en, i det Mindste forberedende, Underviisning i Styrmandskunsten, samt i Svømning. § 75. Disse forskjellige Læregjenstande bør fordeles i de forskjellige Afdelinger, saaledes, at Overgangen stedse skeer fra det Lettere til det mere Vanskelige, fra det mere Bekjendte til det mindre Bekjendte, og at der i hver af Skolens Afdelinger levnes den behørige Tid til nøiagtig at lære det her Foreskrevne. § 76. Tvende Gange aarlig, nemlig først i April og først i Oktober Maaneder, skulle Børnene, i den anordnede Skolekommissions Nærværelse, offentligen overhøres og gjøre Rede for hvad de have lært. — 29 Juli.

*) Jfr. B. 25 Juni 1828.

29 Juli. Ved en slig offentlig Prøve skal det paaskjønnes, hvilke der, i hver Afdeling, have gjort meest Fremgang, og hvis Flid og Opførsel har været bedst; og derefter deres Plads i Skolen bestemmes. Og maa Ingen fra den lavere Afdeling opflyttes i den høiere, forinden han kan gjøre rigtig Rede for alt det, som i den lavere Afdeling bør læres. — Ligesom enhver af Realskolerne bør have tvende Afdelinger, saa bør og samme have i det Mindste tvende Lærere, af hvilke den første stedse bør være en duelig theologisk Kandidat, og den anden en, til denne Bestemmelse dannet, Seminarist eller Skolelærer (kfr. § 81). Iøvrigt paaligger det vedkommende Skoledirektion, at gjøre den fornødne Indstilling til Vort danske Kancelli om, hvormange Lærere den anseer nødvendige ved hver Skole; hvilket bør bestemmes efter Børnenes Antal, da Læreren i Almindelighed ikke bør have flere, end i det Høieste 24 Børn paa eengang, i een Afdeling, at undervise. § 77. Børnenes Underviisning bør fordeles saaledes imellem Lærerne, at hver af dem har sine forskjellige Lærefag, hvori de give Underviisning i begge Afdelinger. § 78. I Henseende til Skolepenge, som af Forældrene skulle erlægges for deres Børns Underviisning, bør der tages Hensyn paa Lokal-Omstændighederne; dog saaledes, at Skolepengene altid ere ringere i den lavere end i den høiere Afdeling, og at de forholdsviis forringes for de Forældre, som paa eengang have flere Børn i Skolen, saa at der erlægges Mindre for det andet og tredie, men Intet for det fjerde Barn. § 79. Der bør i de borgerlige Realskoler ogsaa være nogle Fripladser, som det ene tilkommer Skoledirektionen, paa Skolekommissionens Forestilling derom, at bortgive til de Børn, som i de almindelige Borgerskoler have udmærket sig fortrinligen ved at forene heldige Naturgaver med Flid og sædelig Opførsel, men hvis Forældre befindes uformuende til at erlægge de anordnede Skolepenge for dem; saa at der saaledes gives disse Børn Leilighed til at erholde en mere udvidet Underviisning og en Dannelse, hvorved de i Fremtiden kunne vorde Fædrelandet endnu mere nyttige. Dog bør disse Fripladsers Antal ei overstige en Tiendedeel af de Betalendes. § 80. I Henseende til Skoledisciplinen, da gjælder for disse Skoler det samme, som for de almindelige Borgerskoler forhen (2den Afdeling 4de Kapitel) er anordnet; og ligeledes hvad der, for hine Skoler, i Henseende til Tilsynet med Skolevæsenet i Almindelighed, er fastsat. § 81. Da Ingen maa antages til 1ste ordentlige Lærer ved nogen borgerlig Realskole, som ei er theologisk Kandidat med i det mindste Karakteren haud illaudabilis, og har underkastet sig en Prøve paa et

af Os allernaadigst autoriseret Seminarium, samt der er 29 Juli.
befunden duelig til dette Embede, saa og forresten kan forevise gode Vidnesbyrd om sin Duelighed og moralske Karakteer; saa vil det ei være nødvendigt, at en saadan Kandidat atter underkastes nogen Prøve, naar han beskikkes til et Skolelærer-Embede. Derimod skal Enhver, som beskikkes til anden Lærer ved disse Skoler, hvortil bør vælges en til denne Bestemmelse dannet Seminarist eller øvet Skolelærer, som ligeledes bør kunne forevise fordeelagtige Vidnesbyrd om sin Duelighed og sit Forhold, være forpligtet til at underkaste sig en lignende Examen som den for Lærerne ved de almindelige Borgerskoler anordnede, naar længere Tid end eet Aar er forløbet, efterat han fra Seminariet er dimitteret eller har ophørt at være Skolelærer, forinden han til sligt Lære-Embede vorder beskikket. § 82. De i denne Afdeling anførte Læregjenstande bestemme noksom de Kundskaber, som udfordres af dem, der attraae at beskikkes Lærere i de borgerlige Realskoler; dog, da Lærerne bør dele Underviisningsfagene imellem sig, er det ei nødvendigt at de besidde lige udbredte og grundige Kundskaber i dem alle; kun at de ei ere uvidende i noget af dem, paa det at de, i Sygdoms- og andre Tilfælde, kunne undervise i hinandens Timer. § 83. Det overlades til vedkommende Skoledirektion, efter at have modtaget Skolekommissionens Forslag, at gjøre Indberetning til Vort danske Kancelli, for at erholde sammes Bestemmelse om, hvad der, efter Omstændighederne, maatte befindes rigtigt i Henseende til de borgerlige Realskolers Lokale, enten dette bør leies eller kjøbes. Dog bliver det stedse at paasee, at hver Skole forskaffes idetmindste tvende rummelige, lyse og luftige Værelser til Læsestuer, og, hvor Børnenes Antal maatte gjøre flere Afdelinger nødvendige, saa mange passende Værelser, som dertil maatte udkræves. § 84. Lærerne ved de borgerlige Realskoler bør, efter Skoledirektionens derom til Vort danske Kancelli indgivne Forestilling og nærmere Forslag, tillægges en saadan Løn, som kan staae i Forhold til deres vigtige og møisommelige Arbeide, og til deres borgerlige Stilling; og bør herved tages Hensyn paa de samme Omstændigheder, som angaaende de almindelige Borgerskoler ere anførte (2den Afdeling § 48), dog saaledes, at den første Lærer stedse erholder en forholdsmæssig større Løn, end de Andre. § 85. Alle de Udgifter, som, efter approberet Plan, udfordres til Skolebygningers Opbyggelse, Forbedring og Vedligeholdelse, eller til Huusleies Bestridelse, samt til de øvrige ved Skolerne befalede Indretninger, saavelsom til Lærernes Lønninger, med videre, bør

29 Juli. udredes af Skolekassens Indtægter, af de offentlige Midler og af Børnenes Skolepenge. Med Skolepengenes Erlæggelse og Inddrivelse forholdes som i Henseende til Bidragene til de almindelige Borgerskoler er befalet. § 86. Hvor der maatte befindes Skoler funderede, af den Beskaffenhed at de, med nogen liden Forandring, kunne ansees som borgerlige Realskoler, skal dermed forholdes som det angaaende lignende Borgerskoler (2den Afdeling § 51), er anordnet. § 87. Realskolerne have deres Indtægter deels af det, som, paa vedkommende Øvrigheds Forestilling til Vort danske Kancelli, henlægges til samme af offentlige Midler og andre Hjælpekilder, deels af det, som indkommer af de Skolepenge, som Forældrene skulle erlægge for deres Børns Underviisning. § 88. I Henseende til Skolens Udgifter, Skolekassen og Regnskabets Aflæggelse forholdes, som desangaaende for de almindelige Borgerskoler (2den Afdeling 7de Kap.) er anordnet. — Hvorefter saavel alle Vedkommende i Almindelighed, som De, hvem særdeles Pligter ved denne Anordning og de samme vedføiede Instruktioner*) foreskrives, sig allerunderdanigst have at rette.

29 Juli. **A. for Almueskolevæsenet paa Landet i Danmark**).**

Vi Frederik den Sjette, o. s. v. G. v.: At, som det stedse blev en vigtig Gjenstand for Vor landsfaderlige Omhu, at Statens tilvoxende Ungdom betimeligen lærtes at kjende, hvad Enhver skylder Gud, sig selv, og Andre, og hvorledes han, ved retteligen at bruge sine Evner, kunde blive gavnlig for Borgersamfundet; saa have Vi, med lige Nidkjærhed som Danmarks fremfarne Konger, bestræbt Os for, at Almue- og Borger-Skolevæsenet, ikke mindre end det lærde Skolevæsen, maatte bringes til muligste Fuldkommenhed. — En Plan er saaledes forlængst bleven lagt, til en hensigtssvarende Inddeling af Skoledistrikterne paa Landet, og til de faste Skolers Formerelse og Forbedring; de Midler ere nøie granskede, ved hvilke stadig Skolegang og behørigt Opsyn med det hele Almue-Skolevæsen kunde fremmes; at duelige Lærere dertil kunde dannes, var Øiemedet med de flere Skole-Seminariers Oprettelse; og paa det, at Ungdommens tro Veiledere kunde arbeide med Lyst, bleve deres Kaar bestemte, og Kilder til deres passende Lønning omhyggeligen opsøgte. — Denne Plan tilkjendegives i det provisoriske Regl. for Almue-Skolevæsenet paa Landet i Sjælland og flere Øer, 10 Okt. 1806. — Efterat de Grund-

*) Instruktionerne udelades her.
**) Jfr. L. 8 Marts 1856 om Borger- og Almueskolevæsenet.

sætninger, paa hvilke forommeldte Reglement var bygget, 29 Juli.
ved flere Aars Erfaring ere blevne prøvede, have Vi fundet det passende at lade Reglementets Indhold, med nogle yderligere Bestemmelser, inddrage saavel i denne Vor Anordning for Skolevæsenet paa Landet, som i en anden Anordning for Almue- og Borger-Skolevæsenet i Kjøbstæderne, hvilken ved Siden af denne udgaaer. — Det er med Overbeviisning om disse prøvede Grundsætningers Fasthed, og med glad Forhaabning, at deres trolige Anvendelse skal udbrede sand Religiositet og fremkalde borgerlige Dyder, at Vi herved allernaadigst befale Følgende, i Henseende til Almue-Skolevæsenet paa Landet i Vort Rige Danmark.

1ste Kapitel. Om Skoledistrikter, faste Skoler og Omgangs-Skoleholb. § 1. Skoledistrikterne paa Landet bør, saavidt Stedernes Beliggenhed det tillader, inddeles saaledes, at de, der skulle underviises i Skolen, ikke have længere Vei dertil fra deres Hjem, end 1/4 Miil. Saa skal der og, ved Inddelingen, tages Hensyn til de Unges Antal, saa at ikke flere henlægges til een fast Skole, end at det kan blive muligt for Skolelæreren, at have det fornødne Opsyn med Børnene og tilbørligen underviise dem. Hvor Børnenes Antal maatte befindes at blive uforholdsmæssigt stort for een Skole, og det dog ansees for bekosteligt at oprette nogen anden efter lige Plan, bør en Hjælpe-Skole anlægges for Børn af Underviisningens nederste Klasse. § 2. I de Sogne, hvor Stederne ere saa adspredte, eenlige og langt fra hinanden beliggende, at det fornødne Antal af Skolelærere, efter 1ste §s Forskrift, ikke kunne ansættes, uden altfor stor Byrde for Beboerne, maa Omgangs-Skoleholb finde Sted. Disse Sogne skulle desuagtet inddeles i visse Skoledistrikter efter de i § 1 fastsatte Bestemmelser, og Omgangs-Skoleholdet bestaae deri: at en og samme Skolelærer bliver anviist 2 eller i det høieste 3 Skoledistrikter, i hvilke han skal give Underviisning. — En saadan Skolelærer skal, hvor det bekvemmeligt kan skee, forskaffes, i et af de ham anviste Distrikter, Skole og fast Bopæl for sig og Familie, i Overeensstemmelse med denne Anordnings Forskrift; og i hver af de andre, ham tillagte, Skoledistrikter skal opføres en Skolestue paa 2 til 3 Fag efter Børnenes Antal; og skal han, medens han giver Underviisning i de Distrikter, i hvilke han ikke selv har Bopæl, nyde fri Kost og Natteholb, efter Omgang, hos Gaardbeboerne. Disse bør derfor nyde, efter rimelig Beregning, en passende Godtgjørelse, som bliver at udrede paa samme Maade, som de øvrige Udgifter til Skolevæsenet i Sognet. § 3. Til en saadan Inddeling af

29 Juli. Skoledistrikterne i de vedkommende Sogne, og til de fornødne Bestemmelser angaaende Omgangs-Skoleholb, hvor saadant maatte ansees nødvendigt, samt til Skolelærernes anstændige Lønning, bør vedkommende Amtmand og Amtsprovst, hvor dette ikke allerede er skeet, snarest muligt udkaste en fuldstændig Plan, og forelægge samme til Vort danske Kancellies Approbation. — Ved denne Plan bliver tillige at tage Hensyn til, at samtlige Degnekald paa Landet, som blive ledige, skulle nedlægges, og Indkomsterne anvendes til Skolevæsenets Fremme; saavelsom og til de øvrige, i denne Anordning fastsatte Bestemmelser, om disse Gjenstande. § 4. Hvor Degnekald ere ledige, eller hvor Kirkesanger og Skolelærere ere beskikkede med den Betingelse, at de skulle underkaste sig de Forandringer, i Henseende til Skoledistrikter og Embedsindkomster, som nærmere, ved en ny Anordning om Skolevæsenet, vorde fastsatte, skulle ovennævnte Planer, naar de af Vort danske Kancelli ere approberede, strax gaae i Opfyldelse. — Og bør ligeledes, hvor flere Skolers Oprettelse, eller en anden Fordeling af skolesøgende Børn, findes uundgaaelig nødvendig, dette, efterat Planen er bifaldet, strax skee, dog uden Tab for de allerede beskikkede Skoleholdere. — I andet Fald bør Forandringen udføres efterhaanden, som Degnekald i et og andet Sogn vorde ledige; dog bør vedkommende Amtmand og Amtsprovst til Vort danske Kancellij indsende Forslag til en midlertidig Forbedring i Skoleholdernes Lønning, hvor saadant til deres tarvelige Underhold maatte ansees uundgaaeligen nødvendigt, indtil forommeldte, i Overeensstemmelse med denne Anordning udarbeidede Planer, ved Degnekaldenes Vakancer, i det Hele kunne bringes i Udførelse. § 5. Fordrer Beliggenheden, eller andre særdeles Omstændigheder, at Stykker af 2 eller flere Sogne maae inddrages under eet Skoledistrikt, bør dog ethvert Stykke forblive i samme Sogns Forbindelse som hidtil; og dets Beboere kun i Henseende til Skolevæsenet og hvad der til samme skal ydes, henhøre til det Sogn, hvori Skolen er beliggende; men Offer og Accidentser forblive ved det Kirkesanger-Embede, hvortil de fra andre Sogne henlagte Afdelinger forhen henhørte. § 6. Det bør paasees, at der til hver Skole haves bekvemme Veie eller Stier, samt at disse istandsættes, vedligeholdes, og, naar Snee er falden, opkastes, saaledes, at de Børn, der søge Skolen, kunne komme frem til denne. Skulde det findes nødvendigt, at anvise nogen ny Skolesti over en Mark, hvor der hidtil ingen har været, bør Grundens Besidder ei hindre saadant; men dersom han formener, at den ikke be-

hæves, da afgjøres Sagen paa den Maade, som Vei-Forordningen 13 Dec. 1793 § 18 foreskriver*). 29 Juli.

2det Kapitel. Om Ungdommens Antagelse og Fordeling i Skolerne, og om Tiden til Undervisningen. § 7. Intet Barn maa antages i Skolen, førend det, efter den Protokol, Skolelæreren ifølge den ham tillagte Instruktions § 20 (Litr. A) er forpligtet at holde, har fyldt det 6te Aar; men det staaer til Forældrene eller dem, der træde i disses Sted, om de ville udsætte Barnets Skolegang, indtil det er 7 Aar gammelt. — Iøvrigt skal Ungdommen antages i Skolen, enten til 1 Mai eller 1 Nov., efterat den i 4de Kapitel anordnede offentlige Prøve er forbi. Paa andre, end disse to fastsatte Tider antages den ikke, naar ingen særdeles Omstændigheder, saasom: Opholdsstedets Forandring, eller Barnets Sygdom, maatte gjøre en Undtagelse nødvendig. § 8. Børnene inddeles, i Forhold af deres Alder, samt Kundskaber og Færdigheder, i to Klasser, i hvilke der gives særskilt Undervisning, saaledes som herefter i § 24 er anordnet.t § 9. Læretimerne i Skolerne skulle være følgende: fra 1 Marts til sidste Okt., fra Kl. 8 til 11 om Formiddagen, og fra Kl. 1 til 4 om Eftermiddagen. Fra 1 Nov. til sidste Febr., fra Kl. 9 til 12 om Formiddagen, og fra Kl. 1 til 3 om Eftermiddagen. — Dog skal det være Amtsskoledirektionerne, efter Skolekommissionens Forslag, tilladt, at bestemme saadanne Forandringer i de daglige Skoletimers Berammelse, som, efter ethvert Steds særdeles Beskaffenhed, maatte ansees meest passende. Kun at ingen Afkortning skeer i det Timetal, som, efter denne Anordning, dagligen skal anvendes til Børnenes Undervisning. Skulde i saadant Tilfælde Amtsskoledirektionen og Sognekommissionen være af ulige Meninger, da henstilles Sagen til Vort danske Kancellies Afgjørelse. § 10. Hver Klasse bør søge Skolen 3 fulde Dage om Ugen; dog maa det, hvor særdeles Omstændigheder tale derfor, tillades, at den ene Klasse søger Skolen om Formiddagen, og den anden om Eftermiddagen, naar Sognekommissionen foreslaaer saadant, og Amtsskoledirektionen deri er enig. — Er Amtsskoledirektionen og Sognekommissionen heri af ulige Meninger, da henstilles Sagen ligeledes til Vort danske Kancellies Afgjørelse. § 11. I 4 Uger fra Kornhøstens Begyndelse at regne ophører Skolegangen, paa det at Børnene i den Tid kunne være deres Forældre eller Huusbonder til Hjælp ved Høstarbeidet, og Skolelærerne tillige have Leilighed til udvide deres egne Kundskaber. § 12. Forældre og Huusbonder, som ere

*) Jfr. L. om Gangstier 4 Juli 1850.

29 Juli. Gaardbrugere, maae have Ret til at beholde deres Børn og Tyende, som ere over 10 Aar gamle, og beviisligen bruges til Markarbeide, hjemme fra Skolen 2 til 3 Uger i Sædetiden om Foraaret, og 3 til 4 Uger om Efteraaret; alt efter den for Sognet anordnede Skolekommissions (§ 36), paa lokale Omstændigheder grundede Bestemmelser. § 13. For Børnene i øverste Klasse skal om Sommeren, fra 1 Juni indtil Høstferiernes Begyndelse, ikkun holdes Skole 2 fulde Dage om Ugen, hvilke Dage bestemmes af Amtsskoledirektionen, paa Sognekommissionens derom gjorte Forslag*).

3die Kapitel. Om Udeblivelse fra Skolen, og om Skolebørnenes Kirkegang. § 14. De Børn, som have smittende Udslæt, maae ei, forinden de ere helbredede, besøge Skolen, og bør, om de der indfinde sig, strax af Skolelæreren hjemvises; ligesom og denne har at anmelde saadant for Sognets Skolekommission, som bør drage Omsorg for, at saadanne Børn vorde helbredede. Sognekommissionen er bemyndiget til at mulktere de Forældre eller Huusbonder, som vise sig forsømmelige, i Hensyn til saadanne Børns Helbredelse, fra 2 Mk. til 2 Rbd. S. V. ugentlig; hvilke Mulkter tilfalde Skolekassen. — For de uformuende Forældre skal den til Børnenes Helbredelse fornødne Bekostning udredes af Fattigkassen. § 15. Bliver noget Barn sygt af Kopper, Mæslinger, Forraadnelsesfeber, Blodgang, Righoste, eller nogen anden saadan smitsom Sygdom, da maa det ikke komme i Skolen, forend 3 Uger efterat det er helbredet, og Sygdommen er ophørt i Huset. § 16. Paa det at intet Barn, ved at flytte fra et Sogn til et andet, skal kunne unddrage sig fra den anordnede Skolegang, skulle de vedkommende nærmeste Foresatte være pligtige til, inden 8 Dage, at melde for et af vedkommende Skolekommissions Medlemmer ethvert Barn, der maatte komme til dem fra en anden Sognekommissions Distrikt, og ligeledes ethvert Barn, der kommer fra dem andetstedshen, under en Mulkt af 2 Mk. til 2 Rbd. S. V. ugentligen, efter Sognekommissionens Bestemmelse. § 17. Da Børnene i enhver Klasse skulle undervises paa eengang, og Skolens Indretning ikke tillader, at det, som til bestemt Tid bør læres, særskilt kan vorde gjennemgaaet med dem, som udeblive fra den fælleds Underviisning; saa er det nødvendigt, at alle Børn, dersom de skulle have Nytte af deres Skolegang, flittigen og uafbrudt besøge Skolen i den foreskrevne Tid. — Paa det at denne Hensigt kan opnaaes, bør Præsterne hvert Halvaar, den første Søndag efterat Examen i Skolen er bleven holdt (§ 25), fra Prædike-

*) Jfr. Pl. 27 Aug. 1818, L. 2 Mai 1855 § 2; see og B. 18 Febr. 1860.

skolen advare Forældre, Værger og Huusbonder om, at holde deres Børn og Tyende til stadig Skolegang, og paa en passende Maade forestille Menigheden Nytten og Nødvendigheden af denne Foranstaltning. De Forældre, Værger eller Huusbonder, som desuagtet, uden beviislig gyldig Grund, holde deres Børn eller Tyende fra Skolen, skulle, efter Skolekommissionens Sigelse, bøde 3 Rbß. S. V. første Gang for hver Dag Barnet eller Tyendet er udeblevet; men vedblive de saadan Overhørighed, da skulle Bøderne, ved gjentagne Forsømmelser, forhøies af Kommissionen til 6, 12 og 24 Rbß. S. V. daglig for hvert Barn, som er holdt fra Skolen. — Som gyldige Grunde for Udeblivelse fra Skolen, antages Sygdom, haardt Veir og ufremkommelige Veie. — Dem, som ei formaae at betale Mulkterne, foranstalter Amtmanden, efter Kommissionens Anmeldelse derom, straffede paa Kroppen, efter F. 6 Dec. 1743, første og anden Gang med Fængsel paa Vand og Brød, og for oftere gjentagen Forseelse med Tvangs-Arbeide*). — Skulde det Tilfælde indtræffe, at et skolepligtigt Barn aldeles ikke var at bringe til stadigen at søge Skolen, bør Amtsskoledirektionen indberette saadant til Vort danske Kancelli, som bemyndiges til at foranstalte det videre Fornødne i denne Henseende. 29 Juli.

§ 18**). Forpligtelsen til at lade Børn eller Tyende søge Almueskolerne bortfalder for dem, som ved en Student, seminaristisk oplært Skolelærer, eller paa anden Maade, saaledes drage Omsorg for deres Børns, Myndlingers eller Tyendes Underviisning, at Amtsskoledirektionen, efter indhentet Oplysning fra Sognekommissionen, finder anden Skolegang for disse ufornøden.

§ 19. Forældrene kunne selv tage de mindre Børn med sig i Kirken; men de, som høre til den øverste Klasse i Skolen, og ere over 12 Aar gamle, skulle om Søn- og Helligdagene møde Skolelæreren ved Kirken og følge ind med ham, samt forblive der, saalænge Gudstjenesten varer. Forsømmer nogen af disse, 2 Gange efter hinanden, Kirkegangen, maae, efter Skolekommissionens Bestemmelse, de samme Mulkter anvendes, som ved § 17 ere fastsatte i Henseende til Skoleforsømmelser. Iøvrigt skal Skolelæreren anvise saa mange af dem Plads i Choret, som, foruden Konfirmationsbørnene, der kunne rummes; og han bør dertil især vælge dem, som have de bedste Stemmer og kunne bedst holde Tonen i Sangen. Til Brug for Skolebørnene, bør Kirkepatronen forsyne Choret med de fornødne Bænke.

§ 20. Naar Forældre eller Huusbonder undertiden maatte behøve et Barn om Søn- eller Helligdagene,

*) Jfr F. 16 Nov. 1836.
**) Jfr. L. 2 Mai 1855 § 1,

29 Juli. for at have Tilsyn i Huset, skal det være dem tilladt at beholde samme hjemme; dog saaledes, at det Barn, som har været hjemme den ene Søndag, kommer den næste i Kirken, hvormed Skolelæreren skal have behørigt Tilsyn. § 21. Paa det at Skolegangen ikke skal afbrydes ved Liigfærd, Barnedaab eller Brudevielser, bør i alle de Distrikter, hvor Skolelærerne forrette Kirkesanger-Embedet, Ligene være Kl. 1 1/2 paa Kirkegaarden; og paa Søgnedage ovenmeldte Kirkeforretninger berammes til lige Tid*). — Ved saadanne Leiligheder skal Læsningen i Skolen ophøre Kl. 11 om Formiddagen, og om Eftermiddagen først begynde Kl. 1 1/2; hvilket Skolelæreren, Dagen iforveien, har at tilkjendegive vedkommende Skolebørn.

4de Kapitel. Om Underviisningen og om Skolebørnenes offentlige Overhørelse samt Udgang af Skolen. § 22. Ved Børnenes Underviisning skal der i Almindelighed tages Hensyn til at danne dem til gode og retskafne Mennesker, i Overeensstemmelse med den evangelisk-christelige Lære, samt til at bibringe dem de Kundskaber og Færdigheder, der ere dem nødvendige for at blive nyttige Borgere i Staten. — I denne Henseende blive samtlige Skolelærere at meddele den af Os allernaadigst anordnede Instruktion, som foreskriver dem deres Pligter, og omhandler den Underviisningsmaade, de have at bruge; ligesom det og paaligger de vedkommende Skolekommissioner at vaage for, at denne Instruktion nøiagtigen efterleves. § 23. Der skal i Skolerne underviises i Religion, Skrivning og Regning, samt Læsning; ogsaa bør Skolelærerne veilede Børnene til ordentlig Sang. — Ved Læsningen skulle fornemmeligen saadanne Bøger benyttes, som kunne give Anledning til at danne Børnenes Sindelag, og som indeholde et kort Begreb om deres Fædrelands Historie og Geographi, samt meddele dem Kundskaber, der kunne tjene til Fordommes Udryddelse, og blive dem til Nytte i deres daglige Haandtering; og bør der ved al Underviisning søges Leilighed til passende Forstands-Øvelser for de Unge. — I de Skoler, hvor Lærere, der ved de af Os allernaadigst autoriserede Skolelærer-Seminarier have nydt Underviisning i Gymnastik eller paa anden Maade have erhvervet sig den Duelighed, som udfordres til deri at give Underviisning, ere ansatte, skulle Børnene veiledes af Skolelærerne til gymnastiske Øvelser, saasom Løbe-, Springe-, Klavre-, Svømme- og militaire Øvelser. Til disse Øvelser bør, naar den iøvrigt befalede Skoleunderviisning er tilendebragt, anvendes, saavidt Veirliget det tillader, een

*) Jfr. F. 30 Mai 1828 § 14; A. 2 Okt. 1862 §§ 1 og 2.

Time dagligen, saaledes at hver Klasse af Skolebørnene 29 Juli.
deri nyder ugentligen Underviisning i 3 Timer; dog at Børnene af øverste Klasse, efter den i § 13 indeholdte Bestemmelse, fra 1 Juni indtil Høstferierne ikkun nyde denne Underviisning 2 Timer ugentligen; og bør iøvrigt til Svømmeøvelser, forsaavidt Leilighed dertil gives, efter Sognekommissionernes paa de lokale Omstændigheder grundede Bestemmelser, nogle Eftermiddage om Sommeren anvendes. — Ved enhver Skole bør, saavidt Omstændighederne tillade, anskaffes en Plads af 800 til 1200 □ Alen, som jævnes og, ved Belægning med Sand eller paa anden hensigtssvarende Maade, gjøres skikket til gymnastiske Øvelser; ogsaa bør de allernødvendigste Apparater til saadanne Øvelser, ved enhver Skole, hvor Gymnastik indføres, anskaffes efterhaanden paa Skolekassens Bekostning. — De blandt Skolelærerne, som give Skoleungdommen hensigtssvarende Underviisning i gymnastiske Øvelser, og tillige udmærke sig i de øvrige Dele af Skoleunderviisningen, samt Skoledisciplinen, bemyndiges Amtsskoledirektionen til, eengang om Aaret, at opmuntre ved extraordinaire Belønninger af indtil 20 Rbd. S. V.*). § 24. Til Skolens første eller nederste Klasse høre alle smaae Børn, (dog intet Barn, som er yngre end 6 Aar), tilligemed de Børn, som ikke endnu have lært at læse tydeligt, og at skrive Tal og Bogstaver, samt ikke have gjennemgaaet Luthers Katekismus og de vigtigste bibelske Historier. — I den anden eller øverste Klasse optages de, der have erhvervet forommeldte Kundskaber. Saafremt de imidlertid ere under 10 Aars Alder, overlades det til Skolekommissionens Skjønnende, hvorvidt de, denne unge Alder uagtet, maae optages eller ikke. § 25. Børnene skulle tvende Gange om Aaret, nemlig i April og Okt. Maaneder, i den for Sognet anordnede Skolekommissions Nærværelse, offentligen overhøres og gjøre Rede for, hvad de have lært. Ved saadan offentlig Prøve, som bør afholdes paa den af Amtsskoledirektionen opgivne Maade, og i alle Skoler være udført forinden 1 Mai og 1 Nov., skal det paaskjønnes, hvilke der i hver Klasse have lært meest, og hvis Flid, Sæder og Opførsel have været den bedste; saavelsom hvorvidt de, der ville udskrives af Skoleprotokollen, have erhvervet de fornødne Kundskaber, eller om de behøve endnu at forblive i Skolen. Liste over disse Examiners Udfald bør indsendes til Amtsskoledirektionen, tilligemed de iøvrigt befalede Beretninger. — Og maa intet Barn antages til Konfirmationen, førend Skolekommissionen, ved den afholdte Halvaars-

*) Jfr. P. 25 Juni 1828.

29 Juli. Examen, har fundet, at det kan udskrives af Skolen; og intet Barns Skolegang ophøre, førend det har været til Konfirmation, med mindre at Barnet er 13 Aar gammelt, og tillige ved de i denne § ommeldte offentlige Overhøreiser befindes at have de i § 23 befalede Kundskaber fuldkommen inde; i hvilket Tilfælde det, efter Kommissionens Bestemmelse, fritages for den almindelige Skolegang, uagtet det, formedelst Alderen, endnu ikke kan antages til Konfirmation; dog saaledes, at det, indtil Konfirmationen, skal være pligtigt til at besøge Skolen 2de Dage maanedligen, for at repetere, hvad det har lært *). § 26. De Forældre, Værger eller Huusbonder, som, uden beviislig gyldig Grund, lade deres Børn eller Tyende udeblive fra de Overhørelser, som enten her ere befalede i § 25, eller af Biskoppen og Amtsprovsten anstilles paa disses aarlige Omreise, skulle, efter Skolekommissionens Sigelse, bøde fra 2 Rbmk. til 1 Rbd. S. V. for hvert Barn som udebliver. § 27. Ethvert Barn skal, forinden det ansees modent til at udskrives af Skolen, kunne gjøre tilstrækkelig Rede for det, som efter § 23 skal læres i Skolerne. — Ogsaa skal ethvert Barn, som udskrives af Skolen, meddeles af Sognets Skolekommission en Attest, saavel om de Kundskaber, det i Skolen har erhvervet sig, som om dets Opførsel under Skolegangen. Paa denne Attest, der skrives paa det stemplede Papiir, der er foreskrevet for Skudsmaal**), og som meddeles fattige Børn paa vedkommende Skolekasses Bekostning, skal anføres Vidnesbyrd fra vedkommende Sognepræst om Barnets Flid og Forhold under Forberedelsen til Konfirmationen, samt de videre Skudsmaal, som bemeldte Person, af Præster og Huusbonder, i Overeensstemmelse med Lovgivningen, i Fremtiden skulle meddeles***). § 28. For den Ungdom, som har været til Konfirmation, men desuagtet ønsker at blive ved at søge Skolen, for der at øve sig videre i Skrivning eller Regning, eller tage Deel i anden nyttig Underviisning, skal der, efter Overlæg med Skolekommissionen, holdes Vinterskole 2de Gange om Ugen. Til denne Underviisning bør anvendes een Time hver Gang, saaledes, at der gives een Time ugentlig til Mandspersonerne om Aftenen, og een Time til Pigerne om Dagen, alt efter Sognets Skolekommissions nærmere Bestemmelse.

5te Kapitel. Om Skoledisciplinen. § 29. Børnene skulle møde i Skolen til de bestemte Tider, reenligen og

*) Jfr. L. 2 Mai 1855 §§ 3 og 4.
**) Jfr. Stplt.-Pap. L. 19 Febr. 1861 § 74 Litr. f.
***) Jfr. Tyendelov 10 Mai 1854 § 54.

lemmeligen paaklædte; samt medbringe de Bøger, som de 29 Juli.
bør bruge, saasom ABC-Bogen, Luthers Katekismus, Lærebogen i Religionen, Psalmebogen, eller hvilke andre Bøger, der i Fremtiden allernaadigst for dem maatte anordnes. § 30. Naar Skolebørn ikke holdes reenlige, bør deres Forældre, Værger eller Huusbonder, ifald disse befindes at have Skyld deri, betale en Mulkt af 4 til 8 Rbß. S. V., efter Skolekommissionens Sigelse, for hver Gang de i denne Henseende befindes i Brøde. § 31. Børnene skulle vise Skolelæreren Ærbødighed og Lydighed, og nøie rette sig efter de Forskrifter han maatte give i Henseende til god Ordens Vedligeholdelse i Skolen. § 32. Alle haarde Straffe-Instrumenter i Skolerne skulle afskaffes, og ingen Mishandling mod Børnene finde Sted. Men, naar et Barn begaaer nogen Feil, da bør Skolelæreren søge at rette det ved Formaninger; og, naar disse ikke frugte, straffes Barnet saaledes, som i Instruktionen for Skolelærerne bestemmes. — Skulde nogen Skolelærer forsee sig ved at bruge haard og vilkaarlig Adfærd mod et Barn, da have dets Forældre, Værge eller Huusbond, i dette, som i andre Tilfælde, hvor de maatte finde sig beføiede til Anke over Skolelæreren, at henvende sig til Sognets Skolekommission, som, efter at have undersøgt Klagens Rigtighed, drager Omsorg for, at Skolelæreren, saafremt han findes skyldig, vorder straffet med Irettesættelse, Mulkt, eller Afsættelse, efter Omstændighederne. § 33. De Børn, som udmærke sig ved god Opførsel og Flid, skulle af Skolelæreren, ved passende Midler, opmuntres, i Overeensstemmelse med det, som desangaaende i Instruktionen for Skolelærerne er anordnet.

6te Kapitel. Om Tilsynet med Skolevæsenet*). § 34. Opsynet over et Amts Skolevæsen paa Landet paaligger Amtsskoledirektionen. Denne skal bestaae af Amtmanden og Amtsprovsten; men ere 2de Amtsprovster i eet Amt beskikkede, udgjøre hver af disse, for sit Distrikt, med Amtmanden en Skoledirektion**). § 35 Hver Skoledirektion skal samles paa Amtmandens Bopæl een Gang hvert Fjerdingaar, medmindre indtrufne Omstændigheder oftere maatte gjøre dens Samling fornøden. I disse Samlinger skulle alle de Sager foredrages og afhandles, som ere henlagte til bemeldte Direktions Beslutning eller endelige Afgjørelse. § 36***). Det nærmeste Tilsyn med Almueskolevæsenet bør paaligge Skolekommis-

*) Jfr. 2 B.er 2 April 1855 om Beskikkelse af en Overskoledirekteur og hans Instrux.
**) Jfr. F. 13 Aug. 1841 § 35.
***) Jfr. F. 13 Aug. 1841 § 14, L. 22 Marts 1855 § 2.

29 Juli. sionerne, hver i sit Sogn. Disse Kommissioner skulle bestaae af Sognepræsten, der har Forsædet, og samtlige Skolepatroner i Sognet, samt af een eller to Skoleforstandere. § 37 *) Skolepatroner ere de, som eie 32 Tønder Hartkorn, frit eller ufrit, i Skoledistriktet, eller derover, naar de tillige bekjende dem til den protestantisk-christelige Religion. Er ingen saadan Skolepatron i Distriktet, eller Skolepatronen boer udenfor Sognet, og selv ønsker at fritages for Skolepatronatets Forretninger, da bør Amtsskoledirektionen, efter indhentet Oplysning, udnævne en saadan Mand, helst af Sognets Grundeiere, som maa formodes bedst at kunne medvirke til Skolekommissionens Øiemed, til at indtræde i samme som Skolepatron. — De saaledes beskikkede Skolepatroner skulle vedblive idetmindste i 2 Aar. § 38 *). Skoleforstanderne skulle vælges af Amtskoledirektionen blandt de hæderligste Bønder i Sognet. De vedblive dette Ombud idetmindste i 2 Aar. § 39. Sognenes Skolekommissarier skulle, hver i sin Kreds, vaage for alt det, som kan have Indflydelse paa Skolevæsenets Bedste og Fremme, efter den Veiledning, som de dem foreskrevne Regler give. § 40. Dersom Nogen troer sig beføiet til at klage over en eller anden af Sognets Skolekommissioner, bør han andrage saadant for Amtsskoledirektionen. — Finder denne, at Kommissionen eller noget Medlem af samme forsætlig har tilsidesat sine Pligter, skal den være bemyndiget til at diktere den Paagjældende en Mulkt indtil 10 Rbd. S. V.; og, ifald Forseelsen er grov, eller gjentages, at fordobble Mulkten; men skeer det oftere, da skal den indberette Sagen til Vort danske Kancelli, paa det at de Skyldige kunne blive tiltalte ved Retten, og der dømte til fortjent Straf. — Iøvrigt skulle de Kjendelser, som Amtsskoledirektionen har Ret til at afgive, være inappellable, naar de ikke angaae mere, end 10 Rbd. S. V. Beløb; men dersom Gjenstanden er større, bør Sagen, saafremt de Paagjældende begjære det, andrages for Vort danske Kancelli, til videre Resolution. § 41. Grevskaberne og Friherskaberne høre ogsaa i Henseende til deres Skolevæsen under Amternes Skoledirektioner; dog skulle Greverne og Friherrerne være berettigede at tiltræde Direktionerne for det eller de Amter, hvori deres Lehne ere beliggende. § 42. Bisperne skulle fremdeles have nøie Tilsyn med samtlige Skoler i de dem anbetroede Stifter, og være pligtige til at undersøge disses Tilstand, saavel ved deres Visitatser, som ved enhver anden Leilighed. De skulle ogsaa være berettigede til fra Amtsskoledirektionerne, og tillige igjennem disse fra

*) Jfr. F. 13 Aug. 1841 § 14, L. 22 Marts 1855 § 2.

Sognenes Skolekommissioner, at indhente alle de Efterret- 29 Juli.
ninger, som i Anledning heraf maatte ansees fornødne. — Iøvrigt bør de vaage over, at Skolevæsenet, i Overeensstemmelse med disse Vore allernaadigste Forskrifter, fremmes, og at mødende Hindringer, efter Mulighed, ryddes af Veien. Saa skulle de og paa deres Visitatser overhøre Ungdommen, og til Vort danske Kancelli indsende deres Beretninger om, hvorledes de have befundet enhver Skoles Ungdom underviist. § 43. Beskyrelsen af det hele Almueskolevæsen i Vort Rige Danmark forbliver under Vort danske Kancelli, som aarligen har at forelægge Os en Udsigt over sammes Tilstand.

7de Kapitel. Om Skolelærernes Beskikkelse. § 44. Ingen maa antages til Skolelærer, medmindre han besidder de fornødne Egenskaber til vel at forestaae et saadant Embede, og allerede er indtraadt i sit 21de Aar. Til den Ende bør Enhver, som ønsker at blive Skolelærer, for Vedkommende med paalidelige Attester godtgjøre sin Alder, sin Duelighed og sit gode Forhold. § 45*). Naar et Skolelærer-Embede vorder ledigt, bør den, som dertil er Kaldsberettiget, uopholdeligen anmelde Vakancen for de i Stiftet værende af Os allernaadigst autoriserede Skolelærer-Seminariers Forstandere, og meddele disse en nøiagtig Beretning om Embedets Beskaffenhed og Indkomster. Enhver af bemeldte Forstandere har da strax paa saadan Anmeldelse at underrette Vedkommende om alle, der fra Seminariet dimitterede, Seminarister, som paa den Tid ere tjenstledige, samt om de Vidnesbyrd, der bleve disse tilkjendte ved deres Udgang af Læreanstalten; og blandt disse saaledes opgivne Seminarister paaligger det den Kaldsberettigede at udvælge en, til at ansættes i det ledige Embede. Undtagelse herfra kan alene finde Sted til Fordeel for en andetsteds beskikket Skolelærer, saafremt denne enten er oplært paa et af Os allernaadigst autoriseret Seminarium, eller, efterat være beskikket til Skolelærer, har nydt Underviisning ved en af de Præster, som det af Vort danske Kancelli er overdraget at give allerede ansatte Skolelærere en bedre Dannelse; dog bør han, ved afholdt Examen, være duelig befunden, og om sit Forhold som Skolelærer have fordeelagtigt Vidnesbyrd fra vedkommende Sogns Skolekommission. — Det paaligger Biskopperne, forinden de vedkommende Skolelærere meddeles Kollats, at paasee, at disse Bud ere efterlevede. § 46. De, som ved et eller andet, af Os allernaadigst autoriseret Skolelærer-Seminarium ere blevne examinerede, og derfra have erholdt

*) Jfr. L. 8 Marts 1856, om Borger- og Almueskolevæsenet, 3die Kapitel.

29 Juli. Attester om deres Duelighed, skulle, naar de kaldes til Skolelærere, fritages for videre at examineres ved Embedets Tiltrædelse, saafremt de dertil beskikkes inden et Aar, efterat de have forladt Seminariet. Men skeer det sildigere, da skulle de igjen prøves, enten i Seminariet eller af Amtsskoledirektionens geistlige Medlem, og dem meddeles nyt Vidnesbyrd om deres Bekvemhed til at undervise Ungdommen, forinden der af Biskoppen meddeles dem Kollats. — De, som ellers kaldes til at være Skolelærere, skulle ligeledes, forinden dem af Biskoppen maa meddeles Kollats, examineres af forbemeldte geistlige Embedsmand; og bør det, ved saadan Overhørelse, tillige prøves, hvad Færdighed den, som examineres, besidder i at katekisere for Almuen. § 47. Enhver der attraaer at beskikkes til Skolelærer paa Landet, men dog ikke har nydt Underviisning ved noget af Os allernaadigst autoriseret Skolelærer-Seminarium, bør idetmindste a) kunne læse tydeligt og med Færdighed i en saadan Tone, som viser, at han forstaaer hvad han læser, og som kan vedligeholde Opmærksomheden; b) kunne fornuftigt og med egne Ord forklare Luthers Katekismus og Lærebogen i Religionen; c) forstaae at regne vel de 4 Specier og reguladetri; d) skrive en reen og læselig Haand; e) skrive sit Modersmaal grammatikalsk; og f) synge de almindeligste Psalmer rigtigt og i en reen Tone; hvilket sidste især skal fordres af dem, der tillige beskikkes til Kirkesangere. § 48. De, der ere berettigede til at kalde Skolelærer, bør kalde en dertil duelig Person inden 6 Uger, efterat Vakance i Embedet er indtruffen. — Befindes den, som er kaldet, ved Prøve at være uduelig, bør en anden inden 3 Uger bringes i Forslag. — Skeer dette ei, eller ere, i første Fald, 6 Uger forløbne, uden at Nogen er bleven udnævnt af den Kaldsberettigede, da kalder Amtsskoledirektionen i dennes Sted. — I Tilfælde af Vakance i et Skolelærer-Embede, bør Skolen, hvis det ikke paa anden Maade kan skee, forsynes ved nogle af de nærmest omboende Skolelærere, efter Amtsskoledirektionens Foranstaltning. Amtsskoledirektionen bemyndiges derfor til at tillægge disse Skolelærere noget af de i Vakancen faldne Indtægter. § 49*) I ethvert Skoledistrikt skulle Følgende være berettigede til at kalde Skolelærere, nemlig: a) De, der have funderet eller herefter fundere Skoler, som de selv underholde, og hvor de lønne Skolelærere, uden at de øvrige Hartkorns-Eiere eller Brugere bidrage noget dertil. b) De, som have bygget eller herefter bygge anordningsmæssige Skoler, der baade indeholde bekvemt Rum for Ungdommen

*) Forandret ved L. 8 Marts 1856 § 9.

og beleilig Bolig for Skolelærerne. c) De Lodseiere, som ene eie det, Distriktet underlagte Hartkorn, eller som eie idetmindste 32 Tønder Hartkorn i samme. d) I de Distrikter, hvor der ere forskjellige Lodseiere, skulle de, som eie over 32 Tdr. Hartkorn, ansees som Skolepatroner, og have Ret til at kalde een Gang for hver 32 Tønder Hartkorn; saa at dersom nogen har to, tre, eller flere Gange saa meget Hartkorn, da maa han derfor kalde ligesaa mange Gange, som han har 32 Tønder Hartkorn. Derefter kalder den største Lodseier næst efter ham, og saaledes fremdeles. Men i det Distrikt, som tilhører flere Lodseiere, af hvilke ikke hver eier saameget som 32 Tønder Hartkorn, skal Amtsskoledirektionen kalde, i Forhold til alt det Hartkorn, som tilhører de mindre Lodseiere, nemlig een Gang for hver 32 Tønder Hartkorn. § 50. Naar et Degnekald indgaaer, og dets Indkomster henlægges til Skolerne, skal den, som har Kaldsrettighed til Degnekaldet, for Fremtiden kalde Skolelærer i det Skoledistrikt, i hvilket Degnen forhen boede. Har den Kaldsberettigede tillige Hartkorn i Sognet, da kalder han desuden skifteviis med de andre Lodseiere (kfr. § 49 d). § 51. Paa det at Udgifter til nye Skolelæreres Løn saameget muligt kunne spares, skal enhver Degn i Overeensstemmelse med, hvad i F. 23 Jan. 1739 er befalet, være pligtig at modtage den Skole, som anvises ham i hans Sogn. Men findes han uskikket til at lære Ungdommen, da bør han lade Skolen forsyne ved en Substitut, som, efter foregaaende Prøve af Amtsprovsten, dertil ansees duelig. Vægrer Degnen sig for at opfylde denne Pligt, da bør en dygtig Skolelærer, paa hans Bekostning, antages af Vedkommende, og han selv, efter Foranstaltning af Amtsskoledirektionen, tiltales til at have sit Degne-Embede forbrudt. 29 Juli.

8de Kapitel. Om Skolernes Bygning og Vedligeholdelse, samt om Skolelærernes Lønning*). § 52. Skolestuen bør være rummelig og af en, med Skolebørnenes Antal passende, Størrelse. Skolelæreren bør desuden have anstændigt Huusrum for sig og Familie, samt den fornødne Leilighed til 2 Køer og 6 Faar, saa og til at bevare sit Foder og Brændsel, samt den ham tillagte Jords Avling. — Skolestuen bør idetmindste være 4 Alen høi fra Gulvet til Bjælkerne. — Taget, Dørre og Vinduer bør være tætte, og de sidste saaledes indrettede at de kunne lukkes op. Gulvet bør være enten af Bræder, eller Muursteen satte paa Kant. Grunden, paa hvilken Gulvet lægges, bør være op-

*) Jfr. hermed i det Hele L. 8 Marts 1856, om Borger- og Almueskolevæsenet, 1ste og 4de Kapitel.

29 Juli. fyldt med Gruus, eller strid Sand, indtil ½ Alens Høide over den udvendige Jords Overflade. — Ved Skolebygningen skal, saavidt Omstændighederne tillade, anskaffes en Haugeplads, af ½ til 1 Skjeppe Lands Størrelse, til Brug for Skolelæreren. — Den fornødne Bygge- og Haugeplads maa i de Byer, hvor Gaderne ikke ere udskiftede blandt Beboerne, tages af Gadejorden, naar den dertil er bekvem. Paa de Steder, hvor Bygge- og Haugeplads skal kjøbes, bør Landvæsens-Kommissionen, i Overværelse af Amtsprovsten, udsee den fornødne Plads og søge at mægle Forening med Vedkommende om dens Afstaaelse for billig Betaling; men, hvis saadan Forening ikke kan opnaaes, bør den udsete Plads, forsaavidt den nødvendigen udfordres til Bygningen, vurderes af 2de, ved Retten udnævnte, Mænd, og Vedkommende da være pligtige at afstaae den, for den af disse fastsatte Priis. Dog tillades, paa Vedkommendes Forlangende, Omvurdering ved et dobbelt Antal, af Retten udnævnte, Mænd. § 53. Foruden de fornødne Indretninger af Borde, Bænke og Boghylder, skal, ved hver Skole, anskaffes en sort malet Trætavle af 2 Alens Høide og 2½ Alens Brede, hvilken skal ophænges ved Siden af Skolelærerens Plads. Saa skal der og, til Skolelæreren selv, indrettes en saadan Forhøining, at et Bord og en Stol kunne staae derpaa. § 54. Det skal især paaligge Skolepatronerne, eller dem, som efter § 37 træde i disses Sted, at drage Omsorg for Skolernes Bygning og Vedligeholdelse, efter de Regler, som ere foreskrevne Sognenes Skolekommissioner. De Materialier, som dertil behøves, ere de gaardbrugende Beboere pligtige at tilføre. Disse bør tillige forsvarligen vedligeholde Hegnet omkring Skolens Gaard, Hauge og Jordlod. Huusmændene og Indsidderne i Skoledistriktet bør derimod, efter rigtig Omgang, forrette alt Haandlanger-Arbeide ved Skolernes Opbyggelse og Vedligeholdelse. § 55*). Enhver Skolelærer bør nyde a) som Lønning, efter Amtsskoledirektionens nærmere Forslag, (§ 3) 6 Tønder Rug og 10 Tønder Byg, der leveres ham in natura, samt 25 Tønder Byg, som betales efter hvert foregaaende Aars Kapitelstaxt; dog maa det være Vort danske Kancelli tilladt, efter Omstændighederne, at fastsætte en noget høiere eller noget lavere Indtægt; og bør, i ethvert Forslag til disse Lønninger, opgives efter en rimelig Beregning, hvad de nærværende Indtægtskilder, saasom: Degnetrave, Offer og Accidentser, m. v. beløbe sig til, hvilket for Fremtiden skal tjene til Regel saaledes, at ikkun det Manglende

*) Jfr. P. 22 Mai 1839, L. 8 Marts 1856 §§ 10—12, 15—19.

bliver at ligne paa Sognenes Beboere (§ 56). — Disse 29 Juli.
Bestemmelser skulle dog ikkun bringes i Udførelse paa de Steder, hvor Degnekaldene ere ledige, eller efterhaanden som de blive det. b) Som Brændsel, til hans og Skolens Fornødenhed, 6 Favne Bøgebrænde aarligen, eller saameget af andet Brændsel eller Tørv, som Amtsskoledirektionen finder at være af lige Værdi dermed. — Dette Brændsel skulle vedkommende Jordegodseiere eller Selveiere udrede, i Forhold til det Hartkorn, som er underlagt Skoledistriktet; og Bønderne i samme skulle være pligtige Tørvene at skjære, strue og hjemføre, samt Brændet at skove og hjemkjøre til Skolen*). — Valget imellem Bøgebrænde og andet Brændsel eller Tørv tilkommer Yderne. — De Arvefæstere, som efter deres Arvefæstebreve kunne pantsætte og bortsælge deres Gaarde, bør deeltage, i Forhold til deres Hartkorn, i Brændsels Udredning til Skolelærere. — Naar Jordegodseiere, paa egen Bekostning, have opbygget, eller herefter opbygge, anordningsmæssige Skoler, og vedligeholde disse uden nogen Udgift for Distrikternes Beboere, maa det være tilladt, at Værdien af det Brændsel, som af dem skal leveres til bemeldte Skoler, lignes paa Skoledistrikternes Beboere efter den i § 56 indeholdte Bestemmelse. c) Af Foder til Kreaturer bør Skolelæreren nyde: 4 Læs Hø, hvert til 32 Lispund, og 8 Læs Halm, hvert til 24 Lispund; hvilket ligeledes af de Ydende tilføres ham. d) I Henseende til den Jord, som tilkommer Skolelæreren, blive P. 25 Nov. 1801 og 18 April 1804 at følge. § 56. Alle de Udgifter, som efter approberet Plan udfordres til Skolebygningens Opbyggelse, Forbedring og Vedligeholdelse, samt til de øvrige ved Skolerne befalede Indretninger, saavelsom til Skolelærernes Lønning, bør for ethvert Sogn, eller, efter Omstændighederne, for ethvert Pastorat, udredes af samtlige dets Beboere**), paa lige Maade, som for Udgifterne til Fattigvæsenet, ved allernaadigst approberet Regl. 5 Juli 1803 § 35, er fastsat, nemlig ved Ligning efter Beboernes Hartkorn, deres Formues Tilstand eller deres Leilighed. — Forslaget til denne Ligning affattes aarligen af Sognets Skolekommission med 4 af de hæderligste Mænd i Sognet, og indsendes til Amtsskoledirektionens Approbation eller nærmere Bestemmelse***). — Et ordentligt Regnskab over Udgifterne til Skolebygningens Opførelse og Vedligeholdelse bør aflægges af Skolepatronen, og af den samtlige Skolekommission indsendes til Amtsskoledirektionens

*) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Udj. af Htkskj., §§ 14 og 16.
**) Jfr. B. 5 Dec. 1815.
***) Jfr. F. 13 Aug. 1841 § 15.

29 Juli. Eftersyn*) § 57. De Sogne, som maatte ønske saadant, kunne, af de offentlige Stiftelsers Midler, forvente sig Laan til den anordningsmæssige Jords Indkjøb for Skolelærere, naar den ikke paa anden Maade kan erholdes, end ved Kjøb; saavelsom ogsaa til de fornødne nye Skolers Opførelse, eller til de nuværende Skolers anordningsmæssige Udvidelse og Forbedring. Hvilke Laan, med Renter, blive at afbetale i en efter Omstændighederne fastsat Tid. § 58. De Bidrag, enhver af Sognets Beboere, ifølge den approberede Ligning, er pligtig til at erlægge til Skolen eller dens Lærer, bør udredes til den ved Repartitionen bestemmende Tid. I andet Fald inddrives de ved Udpantning efter Amtmandens Foranstaltning. § 59. Skulde et Sogn befindes saa fattigt, at det ikke formaaer at afholde alle forommeldte Udgifter, bør saadant af Amtsskoledirektionen indberettes til Vort danske Kancelli, som er bemyndiget til at skaffe Sognet Understøttelse, ved Ligning paa Amtet blandt de øvrige offentlige Udgifter. § 60. Hvor Skoler findes at være funderede, skal det, i Henseende til Indtægterne og sammes Anvendelse, forblive ved de oprettede Fundatser, naar Skolehuset, af de til Skolen skjenkede Midler, kan vedligeholdes, og Skolelæreren deraf lønnes ligesaavel, som andre Skolelærere; men dersom noget mangler heri, da skal det, saavidt muligt, tilveiebringes i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning, og ved de i samme foreskrevne Midler. Og skulle Biskopperne, paa deres Visitatser, nøie erkyndige sig, om Fundatserne efterleves; og, i modsat Tilfælde, indberette det til Vort danske Kancelli, at derfra videre Foranstaltning kan vorde føiet. § 61. Paa det at Skolelærernes Løn, uden altfor stor Byrde for Landboerne, kan forbedres, blive, naar de nuværende Degne afgaae, Degne-Indkomsterne herefter at fordele imellem Skolelærerne i Sognet, saaledes, at enhver nyder Degne-Indkomsterne for hans Skoledistrikt; dog under de Vilkaar, som i Skolelærernes Instruktion bestemmes. — Dersom der ere flere Skolelærere i eet Sogn, skal den af dem, som Sognets Skolekommission finder bedst skikket til at være Kirkesanger, beskikkes dertil, og derfor nyde 10 Rbd. S. V. mere, end hvad ham ellers, som Skolelærer, kunde tilkomme**). § 62. Skolelærer-Enker kunne tillægges i Pension af deres afdøde Mænds Embeder indtil 1/8 Deel af sammes faste Indkomster, efter Vort danske Kancellies nær-

*) Jfr. F. 13 Aug. 1841 § 15.

**) Jfr. B. 22 Mai 1839 § 2.

mere Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde. § 63*) Der skal, i ethvert Amt, oprettes en Hjælpekasse for Skolelærere i Amtet, hvis Bestemmelse skal være: 1) at forskaffe gamle afgaaende Skolelærere, saavelsom og Skolelæreres Enker, forhøiet Pension, i Forhold til deres Trang; og muligt ogsaa Huusly og Brændsel. 2) Ved overordentlige Tillæg at opmuntre udmærkede Skolelærere, saasom at udrede de under § 23 tilstaaede Belonninger for saadanne Skolelærere, som give hensigtspassende Underviisning i Gymnastik og iøvrigt udmærke sig. 3) At anskaffe og indrette den under § 52 ommeldte Haugeplads for Skolelæreren, paa de Steder, hvor saadanne Pladse ikke paa anden Maade bekvemt kunne tilveiebringes. 4) Ved rentefrit Laan at understøtte værdige Skolelærere, som, uden egen Skyld, ere geraadede i øieblikkelig Trang, og formedelst tilstødte Uheld behøve hastig Hjælp. 5) At lønne Medhjælpere ved de Skoler, som maatte behøve samme. 6) Ved Præmier, saavel til Skolelærere, som til Børn, at opmuntre til nyttigt Haandarbeide i Skolerne, udenfor de egentlige Underviisningstimer. 7) Endelig skal og denne Kasses Indtægter anvendes til at anskaffe og indrette den under bemeldte § 23 omhandlede gymnastiske Øvelses-Plads. — Til Indtægt for saadanne Hjælpekasser skal af hver Kirkesanger og Skolelærer i Amtet, som har tiltraadt de fulde, for ham ved denne Anordning fastsatte, Indkomster, ydes aarlig een Tønde Byggs Værdi efter hvert foregaaende Aars Kapitelstaxt; samt af hvert Sogns Skolekasse svares 1 Rbd. S. V. aarligen. Saa skulle og de Degneboliger og tilliggende Jorder, som ikke behøves til de nye indrettede Skoler, sælges eller bortleies til Fordeel for de nævnte Hjælpekasser; dog at den sidste Degn, samt hans Enke og Arvinger, forlods erholde, hvad dem tilkommer efter R. 8 Mai 1751, i Tilfælde af at Boligen har været kjøbt; og, dersom denne har været lovligen pantsat, bør den laante Kapital, med Renter, iligemaade først til Vedkommende udredes. — Iøvrigt skulle Amtsskoledirektionerne, til Vort danske Kancellies Bedømmelse og Stadfæstelse efter Omstændighederne, indsende Forslag til Fundats for disse Kasser, hvorefter de nærmere specielle Bestemmelser for hvert enkelt Amt eller Amtsskoledirektions-Distrikt kunne vorde fastsatte. § 64**) Ved en Kirkesangers og Skolelærers Afgang fra Embedet, blive Indkomsterne at dele imellem ham, Enke eller Arvinger, og den tiltrædende Kirkesanger eller Skolelærer,

29 Jul.

*) Jfr. L. om Borger- og Almueskolevæsenet af 8 Marts 1856, 2 Kap. særligt § 7, 4 Kap. §§ 20—22. (B. 22 Marts 1843).
**) Jfr. L. 8 Marts 1856 §§ 20—22.

29 Juli. saaledes: a) Af den i § 55 Litr. a ommeldte Lønning, bør den Fratrædende, hans Enke eller Arvinger nyde saa mange $^{1}/_{12}$ Dele, som han har tjent Maaneder i det løbende Aar, beregnet fra Nytaar til Nytaar. b) Samme Grundsætninger bør følges i Henseende til de i § 61 bestemte særdeles Indkomster for Kirkesanger-Embedet, og Produkterne af den i § 55 Litr. d benævnte Jordlod; dog at, i dette sidste Tilfælde, Omkostningerne paa Jordens Dyrkning, Besaaening og Indhøstning forlods godtgjøres efter uvillige Mænds Skjøn. c) Af det i § 55 Litr. b bestemte Brændsel beregnes de $^{2}/_{3}$ paa Vintermaanederne, nemlig fra November til April Maaneds Udgang, og den øvrige $^{1}/_{3}$ Deel til de andre Maaneder i Aaret; og Aaret bør, i denne Henseende, regnes fra 1 Nov. til 1 Nov. Den afgaaende Skolelærer, hans Enke eller Arvinger, nyde deraf den forholdsmæssige Andeel for saa mange Maaneder, som han har tjent, af det løbende Aar. Det øvrige, for Aaret leverede, Brændsel bør afgives til hans Eftermand i Embedet. d) I Henseende til det, Skolelærerne efter § 55 Litr. c tilkommende Foder bør Tiden regnes alene fra November til April Maaneds Udgang, og en fratrædende Skolelærer, hans Enke eller Arvinger, nyde deraf $^{1}/_{6}$ Deel for hver Maaned af ovenmeldte Tid, hvori han har tjent; det øvrige, for Vinteren leverede, Foder bør afleveres til Eftermanden i Embedet. — Den fratrædende Skolelærer, hans Enke eller Arvinger, skulle beholde Indkomsterne til Udgangen af den Maaned, i hvilken Vakance indtræffer, og være berettigede til at beboe Skolebygningen, indtil Eftermanden er kaldet. Det paaligger Sognekommissionen, saavidt muligt, at drage Omsorg for, at afdøde Skolelæreres Enker kunne erholde passende Bolig, naar de udflytte fra Skolebygningen. § 65. Hvorledes Skolelærerne herefter skulle iagttage de Forretninger, som hidtil have været Degnene paalagte, uden at forsømme deres Skole-Embede, er bestemt ved den Instruktion, som meddeles Skolelærerne.

9de Kapitel. Om Skolekassens Indtægt, Udgift og Bestyrelse*). § 66. Til ethvert Sogns Skolekasse skulle henlægges følgende Indkomster: 1) De saakaldte Kirke-Lyse-penge. 2) De Penge, som paa Fastelavns Søndag og Søndagen efter Michelsdag indkomme i de Tavler, der da skulle ombæres for Skolekassen**). — I denne Anledning skal Præsten, den foregaaende Søndag, opmuntre Menigheden

*) Jfr. hermed F. 13 Aug. 1841 § 15, samt L. 8 Marts 1856 om Borger- og Almueskolevæsenet, 2det jvf. 4de Kap.

**) Jfr. L. 8 Marts 1856, om Midler til fri Fattigunderstøttelse, § 1.

til efter Evne at vise Goddædighed imod Skolerne. 3) Andre frivillige Gaver, hvilke, tilligemed Givernes Navne, skulle antegnes i en dertil indrettet Bog, som i Skolen bevares. 4) De, der eie eller ere beneficerede med Konge- og Kirke-Tiender, skulle betale $1^1/_2$ Rbß. S. V. i aarlig Afgift for hver Tønde Hartkorn, af hvilken de oppebære Tienden*). 5) Endeligen skulle de Bøder, som Nogen maatte vorde tilpligtet at udrede formedelst Overtrædelser imod denne Anordnings Bud, altid tilfalde Skolekassen i det Distrikt, Forseelsen er begaaet. — Saadanne Bøder indkræves af Skoleforstanderen; men, i Mangel af mindelig Betaling, udpantes de ved Sognefogden efter Amtmandens Ordre. § 67. Af Skolekassen skal udredes: 1) Udgiften til de nødvendigste Lærebøger for fattige Børn, hvis Forældre, Værger eller Huusbonder ikke kunne bekoste samme. 2) Skrivpapiir, Penne og Blæk til samtlige Skolebørn, samt Regnetavler til Brug i Skolen; dog bør ikkun de Fattige have disse Skrivematerialier for Skolekassens Regning; men, for de Formuendes Børn, bør Skolekassen, efter Sognekommissionens Bestemmelse, nyde Godtgjørelse for, hvad den i denne Henseende, for dem, har udlagt. 3) Bibler og saadanne Læsebøger, af hvilke der behøves flere til Underviisningen i Skolen. 4) Bøger, som Skolelæreren behøver, for at udvide sine egne Kundskaber, samt Landkaarter og andre Ting, som udfordres til Børnenes Underviisning; hvilket alt forbliver ved Skolen, som dens Inventarium og Eiendom. § 68. Skolekassen skal af Sognets Skolekommission saaledes bestyres, at deraf først bestrides de Udgifter, som ere uundgaaeligen nødvendige; dernæst de nyttige Udgifter, forsaavidt Kassen tilstrækker. Til disse sidste henregnes Bøger, som ere gavnlige, endskjønt de ikke ere aldeles nødvendige, samt Kaarter, Instrumenter, og Belønninger for de Børn, som ved Underviisningen særdeles udmærkes for Flid og Sædelighed. § 69. Skolelæreren skal føre Regnskabet over Skolens Inventarium, og aflægge dette til Sognets Skolekommission, 2 Gange om Aaret, nemlig til 1ste Mai og 1ste November, da det af Kommissionen revideres og decideres; og bør Sognets Præst, paa Regnskabet, attestere: at han har efterseet alle Inventarii-Stykkerne, samt i hvad Tilstand han har befundet dem. § 70**). Regnskabet for Skolekassen bør føres af Skolens Patron, eller hvor der er flere, af een af Skolepatronerne, eller og af een af Sognets Skolekommissions øvrige Medlemmer; og aflægges til bemeldte

29 Juli.

*) Jfr. F. 24 Juni 1840 § 5.
**) Jfr. F. 13 Aug. 1841 §§ 14—15.

29 Juli. Kommission ved hvert Aars Udgang, hvorhos Pengebeholdningen forevises. — Dette Regnskab revideres af et af Kommissionens Medlemmer, som dertil af samme udnævnes, og indsendes derefter til Amtsskoledirektionen, for af denne at vorde decideret og kvitteret. — Med Regnskabet indsendes tillige en summarisk Extrakt af samme, der viser Skolekassens hele Indtægt i det forløbne Aar, samt hvormeget deraf til Skolens Brug er udgivet, og til hvilke Poster. — Efter disse, fra samtlige Skolekommissioner indkomne, Extrakter, som blive at bevare af Amtsskoledirektionen, har denne at affatte og tilstille Vort danske Kancelli en Tabelle over samtlige i dens Embeds-Distrikt værende, Almueskolers Indtægter og Udgifter, til Afbenyttelse ved den aarlige Beretning, som, efter § 43, af fornævnte Kollegium bør forelægges Os. — Hvorefter saavel alle Vedkommende i Almindelighed, som de, hvem særdeles Pligter ved denne Anordning og de samme vedføiede Instruktioner*) foreskrives, sig allerunderdanigst have at rette.

9 Aug. **Kanc.-P., ang. Straffen for dem, som efter Tilsigelse udeblive fra at møde for den borgerlige Indrullerings-Kommission i Kjøbenhavn.**

Hans Majestæt Kongen har, under 29de f. M., allernaadigst resolveret: „At de, som efter Tilsigelse udeblive fra at møde for den borgerlige Indrullerings-Kommission i Kjøbenhavn, skulle, efter bemeldte Kommissions Eragtning, første Gang erlægge en Mulkt af 4 Mk. til 2 Rdlr. Rbp. S. V., hvilken Mulkt fordobbles for hver gjentagen Udeblivelse, og i Mangel af mindelig Betaling inddrives af Underfogden uden Lov og Dom; samt at Kommissionen skal være bemyndiget til at lade dem, som saaledes beviisligen 3de Gange ere udeblevne, afhente ved Politiet, hvis Hjælp betimelig og skriftlig af Kommissionen bør rekvireres. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

5 Sept. **Kanc.-P., ang. Betryggelse for den entledigede Præster tilstaaede Pension.**

Hans Majestæt Kongen har, under 2den dennes, allernaadigst behaget at resolvere saaledes: De i P. 5 Juni 1801 givne Bestemmelser til Betryggelse for den Præste-Enker med flere tillagte Pension af deres afdøde Mænds Embeder, ville Vi allernaadigst udvide til Præster, som ere entledigede med Pension af det af dem afstraadte Kald. —

*) Instruktionerne udelades her.

hvilken allerhøieste Resolution herved bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse. 5 Sept.

Raadst.-P. om Erlæggelse af Præste- Degne- og Klokkerpenge.*) 21 Sept.

Under 12te dennes er Magistraten tilhændekommet Hans Majestæt Kongens allerhøieste Reskript af 5te næstforhen, saaledes lydende: Da for Os allerunderdanigst er foredraget, at Præsterne i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ikke mere have et Udkomme, der svarer til Tiderne, og at de saa kaldte Præstepenge, der, efter Lovens 2—12—5, skal ydes til Geistligheden i Kjøbstæderne 2de Gange om Aaret, ere (medens Tienden, som efter bemeldte Lovsted skal svares til Religionslærerne paa Landet, ikke har været underkastet Tidsomstændighedernes Forandring) i de senere Aar saaledes formindskede, at denne Indtægt, paa den Maade den nu ydes, ikke mere svarer til Hensigten; og da Vi derfor have fundet det nødvendigt, at der drages Omsorg for, at bemeldte Kjøbstadpræsterne ved Loven hjemlede Indtægt for Fremtiden erlægges med mindre Vilkaarlighed, og paa en Maade og i et Forhold, der svarer til de geistlige Embeders Værdighed og de Ydendes Evne; ligesom Vi ogsaa have anseet det passende, at de saakaldte Degne- og Klokkerpenge derunder inddrages, og tilligemed Præstepengene under eet erlægges; saa ville Vi, med Hensyn hertil, for benævnte Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn allernaadigst have følgende Bestemmelser fastsatte: 1) Ligesom ethvert Sogns Præster og Kirkebetjente skulle lønnes af de i Sognet Boende, saa skal og enhver Familie og hver enkelt Person, der boer for sig selv og ikke er Lem af den Familie, hos hvem han boer, uden Hensyn til Stand, Religionsbekjendelse eller Næringsvei, være forpligtet at betale Præste- Degne- og Klokkerpenge til Præsterne og Kirkebetjentene i det Sogn, hvori han opholder sig; dog undtages herfra de nuværende domicilierte Medlemmer af St. Petri tydske Menighed, og af Menigheden til Frederiks tydske Kirke paa Kristianshavn, saavelsom deres Descendentere, som og de, som komme til bemeldte Kjøbenhavn fra Vore Hertugdømmer og fra fremmede Steder og der bosætte sig, samt høre til den luthersk Kirke, saa og deres Descendentere. 2) Alle foranførte Medlemmer i hvert Sogn skulle hvert Aar for den Sum, som de hertil under eet for det løbende Aar ville bidrage, antegne sig i en Protokol, hvilken i dette Øiemed skal aarligen 3 eller 4 Uger efter Flyttedagen i Mai Maaned ombæres i hvert Huus, hvor-

*) Jfr. P. 21 Juli 1815.

21 Sept. ved de tillige have at tilkjendegive, om de ville erlægge Bidraget paa eengang eller i 2de Terminer. 3) Protokollernes Ombæring og Bidragets Indkrævelse besorges af Rodemesterne, imod at nyde 2 pCt. af Beløbet. 4) For hvert Sogn skal organiseres en Kommission, bestaaende af 3 til 5 Medlemmer af Sognet, hvilke Vi allernaadigst bemyndige til at gjennemgaae Protokollerne og at ansætte til en passende høiere Sum dem, hvis antegnede Bidrag findes uforholdsmæssige til deres Næringsvei og Stilling; dog bør bemeldte Kommissioner sørge for, at Afgiften ikke vorder trykkende for de Trængende. 5) Disse Kommissioner udnævnes af en Komitee, bestaaende af Stadens 2de Provster og 3de Medlemmer af Magistraten. Hvert Aar udtræder eet Medlem af disse Kommissioner, som dog efter 2 à 3 Aars Forløb atter kan vælges. 6) Vort danske Kancelli har, efter indhentede nærmere Oplysninger, at indkomme til Os med nærmere allerunderdanigst Forslag om, hvorledes disse Bidrag til Præsternes og Kirkebetjentenes Lønning kunne fordeles imellem dem, samt hvorledes de til Kathedral-Skolen i Kjøbenhavn hidtil svarede Degnepenge blive at fradrage. — Iøvrigt skulle Menighedernes Medlemmer vedblive at yde til de vedkommende Præster og Kirkebetjente Hoitidsoffer og Betaling for de kirkelige Forretninger efter Loven. — Hvilket til alle Vedkommendes Efterretning herved kundgjøres.

1815.

11 Juli. **Gen.-L.-Oek.- og Kom.-Koll. P. ang. Betalingen for Brandtaxationsforretninger i Kjøbstæderne i Danmark.**

Da der i Sportel-Regl. 22 Marts 1814 ikke er bestemt nogen Betaling for Brandtaxationsforretninger i Kjøbstæderne i Danmark, saa har det behaget Hans Kongelige Majestæt paa Kollegiets derom, efter allerhøieste Befaling, gjorte allerunderdanigste Forestilling, under 5te d. M., allernaadigst at resolvere: At Betalingen for Brandtaxationer i Kjøbstæderne fremdeles maa forblive efter Bestemmelsen i den 232 § i Sportel-Regl. 19 Decbr. 1800, ansat i Rigsbankpenge Sølv-Værdi, Daler for Daler, saaledes: at for Taxationsmændenes Udmeldelse og at tage dem i Eed, for at føre Brandtaxations-Protokollen, og den anordnede Indførelse derefter i Brandforsikkrings-Protokollen, erlægges efter Taxationssummen: indtil 200 Rbd., til Magistraten 4 Mk., til Skriveren 1 Rbd.,

til Taxationsmændene 4 Mk, tilsammen 2 Rbd. 2 Mk.; fra 200 Rbd. til 600 Rbd., til Magistraten 4 Mk., til Skriveren 1 Rbd. 4 Mk., til Taxationsmændene 4 Mk., tilsammen 3 Rbd.; fra 600 Rbd. til 1200 Rbd., til Magistraten 1 Rbd., til Skriveren 2 Rbd. 2 Mk., til Taxationsmændene 4 Mk., tilsammen 4 Rd.; fra 1200 Rbd. til 5000 Rbd., til Magistraten 2 Rbd., til Skriveren 3 Rbd., til Taxationsmændene 1 Rbd., tilsammen 6 Rbd.; fra 5000 til 10000 Rbd., til Magistraten 2 Rbd., til Skriveren 6 Rbd., til Taxationsmændene 2 Rbd., tilsammen 10 Rbd.; og fra 10,000 Rbd. og derover, til Magistraten 2 Rbd., til Skriveren 10 Rbd., til Taxationsmændene 4 Rbd., tilsammen 16 Rbd. Udskriften af Taxationsprotokollen, naar samme af Eierne forlanges, betales efter 14de § i Sportel-Regl. 22 Marts 1814 med 30 ß. Arket. 2) Ved den anordnede almindelige Omtaxation hvert tiende Aar betales Magistraten for Mændenes Udmeldelse og at tage dem i Eed 2 Rbd., Skriveren for at assistere Taxationsmændene med at føre Brandtaxationsprotokollen, daglig 1 Rbd. 64 ß.; og Taxationsmændene hver daglig 1 Rbd.; og Skriveren desuden, for efter Taxationsprotokollen at indrette den anordnede Brandforsikkringsprotokol, og deraf at udfærdige Gjenpart til Kollegium, 12 ß. for Arket, alt Sølv-Værdi, foruden Bekostningen saavel af Brandtaxationsprotokollen, som Brandforsikkringsprotokollerne. Alle disse Omkostninger reparteres efter hele Byens Taxationssumma, og udredes af enhver Eier i Forhold til den Sum, hans Eiendom er taxeret for. 3) Iøvrigt gjælder ogsaa i Henseende til Brandtaxationsforretninger, hvad i Sportel-Regl. 22 Marts 1814, §§ 160, 162, 163 og 164 er foreskrevet. — Hvilken allerhøieste Resolution herved til allerunderdanigst Efterretning bekjendtgjøres. 11 Juli.

P. for Danmark, ang. Pasgebyrerne udenfor Kjøbenhavn.*) 21 Juli.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At da Vi have fundet, at de Forskrifter, som ere givne for Pasgebyrers Erlæggelse udenfor Vor Residentsstad Kjøbenhavn, deels ikke ere omfattende nok, deels kunne behøve Forandring og nærmere Bestemmelse, ligesom Vi og finde det fornødent, at Reglerne herfor blive, ved et almindeligt Lovbud, bragte til Alles Kundskab; saa ville Vi i dette Øiemed have fastsat, som følger: § 1. For Udstedelsen af et Pas

*) Jfr. F. 10 Decbr. 1828 §§ 3 og 5, P. 1 Marts 1842, P. 7 Aug. 1846 og L. 12 Febr. 1862.

21 Juli. skal i Almindelighed betales 32 Rbß. Det skal fremdeles være tilladt i et og samme Pas at indbefatte Mand, Hustru med Børn og Tyende; men, forsaavidt de saaledes medfølgende Personer, efter Bor, ved Kanc.-B. 14 Oktbr. 1808, bekjendtgjorte allerhøieste Resol. af 13de s. M., behøve Signalement, bør den ovenmeldte Betaling erlægges for hver Person især. For hver af de Personer, som ei behøve at signaleres, bliver derimod kun 16 Rbß. at tillægge den for Passets Udstedelse fastsatte Betaling; men for Børn, som ere under 7 Aar, bortfalder dette Tillæg. § 2. Naar et Pas gaaer ud paa en Reise til Udlandet, bliver den i § 1 fastsatte Betaling at forhøie med 50 pCt. § 3. For et Passes Paategning om Foreviisning betales, uden Hensyn til Personernes Tal, i Almindelighed 10 Rbß.; men er det et Pas til eller fra Udlandet, erlægges det dobbelte. § 4. De, som godtgjøre, at de ere uformuende til at erlægge den for Passets Udstedelse eller Foreviisning fastsatte Betaling, blive derfor at fritage. Det samme gjælder og om dem af Land- og Sø-Etaten, der, for Tjenestens Skyld, maae reise, saa og om Enhver, der reiser i offentligt Ærinde, eller iøvrigt hidtil har været fritaget for Pasgebyrers Erlæggelse. — Haandværkssvende, Dagleiere, Huusmænd og disses Familier, simple Tjenestetyende, forsaavidt de ikke reise i deres Herskabs Følge eller i sammes Ærinde, saa og alle andre Personer, der kunne staae ved Siden af disse, skulle ikkun erlægge halvt Gebyr. § 5. Paa ethvert Pas skal af vedkommende Embedsmand tegnes, hvad der for sammes Udstedelse eller Foreviisning er betalt; saa bør det og anmærkes, naar Passet eller Paategningen paa samme er meddeelt uden Betaling. § 6. Den, som overtræder ovenanførte Bud (§ 5) eller tager høiere Betaling for Passers Udstedelse eller Foreviisning, end den i det foregaaende bestemte, hvilken overalt bliver at udrede i Rigsbankpenge Sølvværdi, bør derfor ansees saaledes, som Regl. 22 Marts 1814, 9de Afdeling, har fastsat for lige Forseelser begaaede af Rettens Betjente. § 7. Det følger af sig selv, at Analogien af bemeldte Reglements Forskrifter i foranførte Henseende bør anvendes, naar Overtrædelsen begaaes af Embedsmandens Fuldmægtig eller Kontoirbetjent, hvilken, hvor Reglementet bestemmer Straf af Embeds-Forbrydelse, i Stedet herfor, skal erklæres uværdig til at beførdres til noget offentligt Embede, eller at bruges som Medhjælp af nogen Embedsmand. — Den Embedsmand, der har befundet sin Befuldmægtigede skyldig i ulovlig Sportulering, skal forresten være forpligtet og berettiget til strax at afskedige

ham, om det end er hans første Forseelse. § 8. Ligesom Embedsmanden, naar slig Mislighed er begaaet med hans Vidende og Villie, skal straffes, som om den af ham selv var udøvet, saaledes skal han og, saafremt samme kan tilskrives Mangel af vedbørligt Tilsyn, ansees med en Mulkt fra 10 til 40 Rbd. S. V. efter Omstændighederne. 21 Juli.

Raadst.-P. om Præstepenge af Vesterbroes Beboere. 21 Juli.

Da Kongen ved R. 5 Septbr. (bkgj. ved P. 21de s. M.) 1814 har fastsat, hvorledes der skal herefter forholdes med Præstepenge i Kjøbenhavn, og det nu for Ham er blevet andraget, at Vesterbroes Beboere, der henhøre til Frederiksberg Menighed, ingen Præstepenge svare, uagtet de for Størstedelen ligge under Kjøbenhavns Jurisdiktion, og altsaa ere at ansee som Kjøbstadbeboere; saa gives Magistraten hermed tilkjende, at Kongen (med Hensyn til denne Sags oplyste Omstændigheder, samt i Anledning af en Ham ligeledes foredragen Ansøgning fra Sognepræsten for Frederiksberg og Hvidoure Menigheder, Hr. Jens Frechland, om Forbedring i hans Indkomster), har fastsat følgende: Beboerne af Vesterbro skal, forsaavidt de henhøre under Kjøbenhavns Jurisdiktion, svare Sognepræsten for Frederiksberg og Hvidoure Menigheder Præstepenge paa den i R. 5 Septbr. 1814 fastsatte Maade; og da disse Beboere henhøre under Amtsprovsten over Kjøbenhavns Amt i geistlige Sager, saa bemyndiges tillige Amtsprovsten over bemeldte Amt, Hr. Eiler Hammond, Ridder af Dannebrogen, til at tiltræde den efter fornævnte Reskript nedsættende Komitee; ligesom ogsaa en af Vesterbroes Beboere skal tiltræde den i meerbemeldte Reskript anordnede Kommission, forsaavidt angaaer Præstepenge af Vesterbroes Beboere.

P. ang. nogle nærmere Bestemmelser i Henseende til Parcellisters og Huusmænds Forpligtelse til Deeltagelse i Veiarbeidet i Kongeriget Danmark*). 1 Aug.

Hans Kongelige Majestæts til Danmark ꝛc. ꝛc. Præsident, Deputerede og Tilforordnede i Rentekammer-Kollegio bekjendtgjøre herved: at Hans Kongelige Majestæt har ved Resol. 26de s. M. allernaadigst fastsat i Henseende til Parcellisters og Huusmænds Forpligtelse til Deeltagelse i Veiarbeidet i

*) Jfr. F. 29 Septbr. 1841 § 27, Litr. a-b.

1 Aug. Kongeriget Danmark: 1) at, naar en Gaard paa lovlig Maade er eller herefter bliver udstykket til Eiendom saaledes, at en Hovedparcel deraf er eller bliver udlagt, bør det Veiarbeide, som før paalaae hele Gaarden, efter Hartkornet fordeles imellem de enkelte Parceller, hvori Gaarden er eller bliver deelt, dog at Spanddagsarbeidet for de mindre Parceller, hvis Brugere ikke selv holde Heste og Vogn, forrettes af Hovedparcellen, imod at samme derfor af hine Parceller nyder Vederlag i Gangdagsarbeidet, nemlig 3 Gangdage for een Spanddag, og at iøvrigt Forskrifterne i den 8de § i F. 25 Juni 1810 følges; 2) at Brugere af andre særskilt i Hartkorn satte Jorder (hvortil ogsaa henregnes Parceller af Gaarde, som lovligen ere udstykkede til Eiendom, uden at nogen Hovedparcel deraf er udlagt) bør, naar slige Jorder ere ansatte for fulde 9 Skjepper Hartkorn eller derover, selv besørge det dem derefter paaliggende Veiarbeide, saavel af Spanddage, som af Gangdage, om de end selv ikke holde Heste og Vogn, men, naar Jorderne ikke udgjøre 9 Skjepper Hartkorn, være fritagne for Spanddagsarbeide, enten de holde Heste og Vogn, eller ei, imod derfor at gjøre Vederlag i Gangdagsarbeide paa lige Maade, som i følgende Post er bestemt i Henseende til de deri omhandlede Huusmænd; 3) at for Gaarde, der lovligen ere nedlagte saaledes, at deres samlede Jorder ere udlagte til Huusmænd, uden at dog Huuslodderne hver for sig særskilt ere satte i Hartkorn, skal Spanddagsarbeidet forrettes af de øvrige Gaardes Brugere i Sognet, imod at Huusmændene, til Vederlag for hver Spanddag, som saaledes for dem forrettes, komme Gaardmændene til Hjælp med 3 Gangdage, hvilke blive at forrette efter Omgang blandt Huusmændene og i Forhold til enhver Jordlods Størrelse, da Huusmændene for Resten selv have at forrette alt det Gangdagsarbeide ved Veiene, som paalaae den nedlagte Gaard, dog alt forsaavidt Forpligtelsen til at forrette Veiarbeidet ikke ved Fæstebreve eller Afkomstbreve udtrykkeligen skulde være paalagt andre; 4) at for Huuslodder, som ere tagne fra enkelte Gaardslodder, uden særskilt at være satte i Hartkorn, bør disse Gaardslodders Brugere forrette alt Veiarbeide, uden derfor at nyde Godtgjørelse af Huusmændene, saalænge disses Lodder ikke ere satte i Hartkorn, hvorimod saadanne Huusmænd bør forrette Gangdage til Veiarbeidet lige med jordløse Huusmænd;*) 5) at alle Huusmænd, som ikke efter foranførte Bestemmelser forrette Veiarbeide i Forhold til deres Jorder, saavelsom Inderster, frembeles,

*) Jfr. F. 27 Mai 1848, § 1.

ligesom hidtil, bør forrette de ved F. 13 Decbr. 1793, § 32, befalede Gangdage til Veiarbeidet; og 6) at de Tvistigheder, som, i Anledning af disse Bestemmelser, maatte reise sig, angaaende det Forhold, hvori Parcellister og Huusmænd skulle deeltage i Veiarbeidet, skulle, forsaavidt de ikke ved den vedkommende Politimester mindeligen vorde afgjorte, decideres af Amtmanden, ved hvis Resolution det da skal have sit Forblivende. 1 Aug.

P. (Kancelliet), betræffende hvorvidt Transport er fornøden, naar private Gjældsbreve enten udlægges Kreditor paa Skifte, eller sælges ved offentlig Auktion. *) 21 Sept.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, under 13de d. M., allernaadigst at resolvere: 1) at, naar Skifteretten i et Bo herefter giver en Kreditor Udlæg for hans Fordring i et, Boet tilhørende, privat Gjældsbrev, skal saadant ikke kunne skee ved Paategning paa samme, men en formelig Transport paa stemplet Papiir bør udstedes; 2) at der, naar et privat Gjældsbrev sælges ved offentlig Auktion, skal af Auktionsdirekteuren udstedes formelig Transport paa samme paa behørigt stemplet Papiir; 3) at Salariet for saadan Transports Udstedelse skal være det Halve af, hvad for et Auktionsskjødes Udstedelse er bestemt ved Sportelregl. 22 Marts 1814 § 119, hvorved det iøvrigt bliver at iagttage, at det ved Auktionen gjorte Bud, hvorefter Tilslag er skeet, lægges til Grund for Gebyrets Bestemmelse. — Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P. (Kancelliet) for Kjøbenhavn og sammes Forstæder, betræffende de Forholdsregler, som nu og i Fremtiden bør iagttages til Betryggelse med Hensyn til Hunde.**) 4 Okt.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, foranlediget ved den betænkelige Hundesygdom, der for Tiden ytrer sig, og hvis Virkning er, at Hundene blive tilbøielige til at bide, samt at deres Bid blive særdeles farlige, have fundet for godt at foreskrive saadanne alvorlige Forholdsregler, hvorved Faren, saavel nu som i andre lige Tilfælde i Fremtiden, kan, efter Mulighed, afværges; thi befale Vi:

*) Jfr. Stempletpapiirs-L. 19 Febr. 1861, § 62 d og e.
**) Jfr. for Kjøbstæderne P. 29 Oktbr. 1824.

4 Okt. Litr. A. §§ 1-8*) Litr. B. At følgende Forholdsregler til enhver Tid skulle iagttages med Hensyn til Hunde: § 9.**) Ingen Hund maa holdes i Kjøbenhavn eller dens Forstæder, medmindre den er anmeldt for Politiet, og forsynet med et Polititegn, hvorved der gives den et Nummer, som tillige bør antegnes i en dertil indrettet Protokol. Dette Tegn bør Hunden altid bære, anbragt paa et Halsbaand. § 10. Saadan Anmeldelse bør første Gang skee inden Oktober Maaneds Udgang dette Aar, og for Fremtiden bør Tegnet i Løbet af hvert Aars Oktober Maaned fornyes. De i Aarets Løb fødte Hunde bør, i det seneste inden disse blive 2 Maaneder gamle, anmeldes for Politiet til Betegnelse og Indførelse i Protokollen; ligeledes bør enhver Hund, som Nogen imidlertid anskaffer sig, i samme Øiemed anmeldes. § 11.***) For saadant Tegn betales hver Gang 2 Rbd. S. V., dog at ikkun det Halve erlægges, hvis det første Tegn er mindre end 6 Maaneder gammelt. § 12.***) Overtrædelse af de i §§ 9 og 10 fremsatte Forskrifter straffes med en Mulkt af 5 Rbd. S. V., der, i Gjentagelsestilfælde, fordobbles. § 13. Af de i denne Plakat bestemte Mulkter tilfalder Politikassen den ene og Anmelderen den anden halve Deel. Den i § 11 bestemte Kjendelse skal anvendes til Bedste for Politikassen og Fattigvæsenet, efter Vor nærmere allerhøieste Bestemmelse. § 14.†) Forsaavidt der, for Overtrædelse mod de i denne Plakat indeholdte Bud, blot er Spørgsmaal om nogen af de i samme bestemte Mulkter, afgjøres Sagen ved Politidirekteurens Kjendelse. I andre Tilfælde henvises Sagen til Afgjørelse ved Politiretten.

17 Okt. **P. ang. Indskrænkning i den Færgemændene i Danmark givne Tilladelse til at afgjøre, om Farvandet er seilbart eller ikke.**

Det har behaget Hans Majestæt Kongen paa Generalpostdirektionens allerunderdanigste Forestilling under 6te d. M. allernaadigst at resolvere: Vi ville allernaadigst have de civile Underøvrigheder, som boe ved eller i Nærheden af Færgesteder, der ligge under deres Jurisdiktion, paalagt enten selv at afgive, naar Vedkommende maatte henvende sig til dem, eller ved udnævnte søkyndige Mænd at lade

*) Udelades, da denne Deel af Plakaten er ophævet ved L 29 Decbr. 1857 om smitsomme Sygdomme hos Huusdyrene, § 15.
**) Jfr. B. 27 Jan. 1817, L. 28 Jan. 1856, § 3.
***) Jfr. L., om Forandringer i disse §§'er, af 28 Jan. 1856, §§ 1-2.
†) Jfr. L. 11 Febr. 1863, om offentlige Politisager i Kjøbenhavn, § 3.

afgive Kjendelse om Farvandets Beskaffenhed, og ville Vi 17 Okt.
derhos have Øvrigheden bemyndiget til, naar Resolution ei kan oppebies, efterat Overfarten har fundet Sted resolvendo at afgjøre, om Færgemanden har været berettiget til at forlange forhøiet Betaling eller ikke, samt at den Resolution, hvormed Øvrigheden i sidste Tilfælde fastsætter, hvad der bør bødes og tilbagebetales, skal kunne fuldbyrdes ved Udpantning. — Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres til Enhvers Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

Politi-P. om Opkjøb paa Torvene i Kjøbenhavn*). 27 Nov.

Politidirekteuren i Kjøbenhavn gjør vitterligt: Uagtet de om utilladeligt Opkjøb paa Torvene gjældende Anordninger ere Vedkommende ved flere Leiligheder indskjærpede, saa gives der dog saavel virkelige Høkere, som Andre, der besatte sig med Høkerhandelen, hvis Beskjæftigelse især gaaer ud paa at tilvende dem Fødevarer til videre Udsalg, paa Steder og Tider, som Anordningerne, fordi saadant i Almindelighed strider imod Stadens øvrige Indvaaneres Tarv, forbyde. Saaledes finder jeg mig beføiet til nu for Tiden at gjøre enhver Vedkommende opmærksom paa følgende Bestemmelser: 1) De Varer, som Bønderne ville føre til Torvene her i Staden, maae ei udenfor Portene eller paa Veiene af Nogen opkjøbes, ligesom heller ikke saadan Handel maa skee i Gjæstgivergaardene eller i Stadens Gader, alt under Mulkt og Varernes Konfiskation for den Skyldiges Regning. 2) Høkere, samt Kjældermænd og alle andre saadanne Personer, om hvem man, uagtet de ei ere Høkere, dog har grundet Formodning om, at de handle i større og mindre Partier med de Fødevarer, som henhøre til Høkerhandelen, advares om, ei at indfinde sig paa Torvene, eller der kiøbe, førend det for Høkerne bestemte Klokkeslet, nemlig: Kl. 11 Fredag Formiddag, og Kl. 10 Formiddag de øvrige 5 Søgnedage, ligeledes under Straf af Varernes Konfiskation og Mulkt, og kunne de til Høkeri Uberettigede desuden vente, dersom de befindes at drive Høkerhandel, at blive behørigen dragne til Ansvar. 3) Paa Torvene maa Ingen indtrænge sig i en Andens sluttede Kjøb ved sildigere Overbud, under Straf efter Politidirekteurens Kjendelse. 4) De Soldater, Matroser og andre Personer, der ikke indfinde sig

*) Forandret ved P. 31 Juli og 13 Dec. 1841, B. 8 Marts 1853, L. om Handel med Kornvarer og Brød af 15 April 1854 § 1. Jfr. iøvrigt L. om Haandværks- og Fabrikdrift af 29 Dec. 1857, § 37.

27 Nov. ved Torvene i andet lovligt Ærinde, end for at bære for de Torvekjøbende, maae ikke lade sig træffe paa selve Torvene; men de skulle holde sig paa de tilstødende Gadehjørner, indtil de kaldes af dem, der leie dem, da de strax skulle modtage deres Dragter, og forføie sig bort dermed. For Overtrædelse heraf ansees den Paagjældende med en Mulkt eller anden af Politidirekteuren bestemmende Straf. 5) Handlende og Leverandeurer maae ikke under tilbørlig Straf opkjøbe eller sammenkjøbe paa Torvene Korn eller andre til Torvet bragte Levnetsmidler, mere eller andet, end hvad de selv til deres Huusholdning kunne behøve. 6) Enhver, der kommer til Torvene med Varer til Salg, skal være tilfreds med den Plads, som enten Torvemesteren og Politiet selv eller ved de ansatte Torvevægtere maatte anvise, da Vedkommende maae være overbeviste om, at der er taget Hensyn til Sælgernes Bekvemmelighed, saameget den paa Torvene nødvendige Orden kan tillade.

5 Dec. **Kanc.-P. om Afgifter til Fattig- og Skolevæsenet paa Landet.**

Paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling, har det behaget Hans Majestæt Kongen under 15de Nov. d. A. allernaadigst at resolvere: 1) Naar nogen Kjøbstad- eller Landbeboer eier Hartkorn udenfor det Sogn, som af ham beboes, bør han, lige med andre Hartkornseiere, i det Sogn, hvor Hartkornet er beliggende, deraf svare de ved Regl. for Fattigvæsenet paa Landet i Danmark af 5 Juli 1803, §§ 34 og 35, og A. for Skolevæsenet paa Landet i Danmark af 29 Juli 1814, § 56, paabudne Afgifter til Fattig- og Skolevæsenet, i Forhold til det Hartkorn, han udenfor det af ham beboede Sogn besidder. 2) Af sin øvrige Formue svarer han derimod disse Afgifter paa det Sted, hvor han opholder sig. 3) Disse Afgifter erlægges ikke af den, der har bortfæstet eller bortforpagtet det Hartkorn, han eier udenfor det af ham beboede Sogn; thi i dette Tilfælde svarer Fæsteren eller Forpagteren de Hartkornet paalagte Bidrag til Fattig- og Skolevæsenet. — Hvilken allerhøieste Befaling herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

F., ang. Forpligtelse for Militaire til at møde for de civile Domstole i Justits- og Politisager, samt for Civile til at møde i Justitssager, henhørende under Sø- eller Land-Militairetatens Jurisdiktion, m. v. 17 Jan.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Da det vil fremme Rettens hurtige Pleie, naar enhver civil eller militair Domstol, hvor en Justitssag behandles, har Myndighed til selv at afhøre dem, hvis Udsigende i Sagen er fornødent, uagtet en saadan Domstol ikke er disses Værneting; samt, da Politisager hurtigere og bedre ville kunne oplyses, naar samme Bemyndigelse tillægges alle Politiretter; saa have Vi fundet for godt, allernaadigst at befale følgende: 1) Enhver Militair af Sø- eller Landetaten skal være pligtig at møde i Justits- og Politisager, som behandles ved den civile Ret, inden hvis Grændser han opholder sig, naar han indkaldes til at afgive Forklaring eller Vidnesbyrd. 2) Ligeledes skulle de Civile, hvis Forklaring eller Vidnesbyrd maatte udkræves i Justitssager, henhørende under Sø- eller Land-Militairetatens Jurisdiktion, uvægerligen møde efter Indkaldelse, dog ikke udenfor det Distrikt, som henhører til den civile Ret, inden hvis Grændser den Indkaldte opholder sig. 3) I samme Tilfælde ere Militaire i Kjøbenhavn forpligtede til at møde og afgive Forklaring eller Vidnesbyrd, de af Søetaten i Forhører og Krigsretter under Landetatens Jurisdiktion, og de af sidstnævnte Etat i den kombinerede Ret. 4) Med Indkaldelsen skal forholdes, i Henseende til de Militaire, efter F. 10 Marts 1725 Kap. 1 § 4, og, i Henseende til de Civile, efter F. 3 Juni 1796 § 29 saaledes, at disse indkaldes ved Tilsigelsesseddel forkyndt ved Jurisdiktionens Stævnevidner, hvilken Forkyndelse Dommeren har at besørge efter vedkommende militaire Jurisdiktions Begjæring.

P. (Kancelliet) om at Lovbuddene angaaende fatalia appellationis for Fremtiden skulle være uanvendelige paa Justitssager. 25 Jan.

Det har under 10 d. M. behaget hans Majestæt Kongen, allernaadigst at resolvere saaledes: Vi ville allernaadigst have fastsat, at de Bestemmelser, som Loven og Anordningerne indeholde om fatalia appellationis, skulle for Fremtiden være uanvendelige i Justitssager. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterlevelse.

13 Marts. **F., ang. Ophævelsen af den Ildstedskat af Steder paa Landet i Kongeriget Danmark, der, ifølge Forordningen af 6 Mai 1812, §§ 19 og 20, svares i Forhold til Stedernes Jordtillæg og beregnes i Korn*).**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Vi have tilforn tilkjendegivet, at det er et vigtigt Formaal for Vore landsfaderlige Bestræbelser efter den gjenerholdte Fred at kunne efterhaanden lette de Byrder, som Krigen har nødsaget Os at paalægge Vore troe og kjære Undersaatter. I denne Henseende, og derhos i Betragtning af at i Særdeleshed Jordbrugerne, formedelst Tidsomstændighederne, trænge til Lettelse i deres Byrder, ophæve Vi allernaadigst herved, fra Begyndelsen af indeværende Aar 1816 at regne, den Ildstedskat af Steder paa Landet i Vort Rige Danmark, der, ifølge F. 6 Mai 1812, §§ 19 og 20, svares i Forhold til Stedernes Jordtillæg og beregnes i Korn.

26 Marts. **P. (Kancelliet), ang. at Tiendeydere, som vælge at erlægge Tiendevederlaget med Korn, bør transportere Kornet, for Tiendetageren, til nærmeste Forhandlingssted**).**

Hans Majestæt Kongen har, under 15 d. M., behaget allernaadigst at befale, som alminbelig Regel: at de Tiendeydere, som, ifolge Bestemmelserne i F. 8 Jan. 1810, vælge at erlægge det dem paaliggende Tiendevederlag med Korn, skulle være pligtige at føre saadant Korn, for Tiendetageren, til den Sognet nærmest liggende Kjøbstad, eller det nærmeste Ladested. — Hvilken allerhøieste Befaling herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

17 April. **F., ang. den i Kongeriget Danmark ved F. 6 Mai 1812 efter Værelsers eller Aflukkers Kubikindhold paabudne Ildstedskats Ophævelse og dens Beløbs Sammenlæggelse med den ved F. 1 Okt. 1802 paabudne Bygningsafgift.**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Ligesom Vi have for Øie Tid efter anden, hvor skee kan, at indføre større Simpelhed i Skattevæsenet, saaledes ville Vi, deels med Hensyn dertil og deels til Lettelse for flere Beboere af

*) Jfr. F. 17 April 1816.
**) Jfr. L. om Korntiendens Forandring af 14 April 1852; see dog dens § 5.

imaae Leiligheder, herved allernaadigst have den ved F. 6 Mai 1812 efter Værelsers eller Afslukkers Kubik-Indhold paabudne Ildstedskat saavel af Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, som af de mindre Kjøbstæder og de i bemeldte F.'s 18de § nævnte Bygninger paa Landet i Vort Rige Danmark, ophævet fra 1 Okt. 1815 at regne, og derimod anordne: at sammes Beløb skal, fra den Tid af, tillægges den ved F. 1 Okt. 1802 paabudne Bygnings-Afgift, og denne, som en Følge deraf, erlægges med een Gang mere, end dens oprindelige Beløb udgjør, dette beregnet til Rigsbankpenge Sølvværdi, Daler for Daler, saa at altsaa berørte Bygnings-Afgifts oprindelige Beløb, paa denne Maade beregnet, i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn udredes, med Indbegreb af den deri for denne Stad ved F. 4 Sept. 1809, § 2, paabudne Forhøielse, ialt $2^3/_4$ Gange, men i de mindre Kjøbstæder og af de ommeldte Bygninger paa Landet i Vort Rige Danmark ialt 2 Gange. 17 April.

Kancelli-P., om Laugtingets Ophævelse paa Færøerne. 18 Mai.

Hans Majestæt Kongen har, paa Kancelliets derom gjorte allerunderdanigste Forestilling, under 24 f. M. allernaadigst resolveret: 1) at Laugtinget paa Færøerne skal være ophævet; 2) at alle færøiske Justitssager skulle indstævnes umiddelbart til Høiesteret fra den første Instants der paa Landet, ved Varselspaategninger efter F. 7 Juni 1760; 3) at de civile Sager sammesteds skulle, i Tilfælde af Appel, indankes for den Kongelige Landsoverret samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn; samt 4) at de til jurisdictio voluntaria henhørende Sager, saasom Tinglysninger og deslige, som forhen have været afgjorte ved Laugtinget, skulle herefter overdrages til Sorenskriveren sammesteds. Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

F., om nærmere Bestemmelse i Henseende til Straffen af Fængsel paa Vand og Brød *). 12 Juni.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At Vi, deels for nærmere at bestemme Maaden, paa hvilken Straffen af Fængsel paa Vand og Brød bør fuldbyrdes, deels for at skaane de Forbrydere, som efter de hidtil gjældende Love skulle ansees med en kort Tids Hensættelse til Arbeide i Fæstningerne, Rasphuset, Tugt- og Forbedringshusene, for den af saadan Straf flydende Ulempe, have fundet det

*) Jfr. P. ang. Straffen af Fængsel paa Vand og Brød af 23 Mai 1840.

12 Juni. passende allernaadigst at byde og befale, som følger: § 1*). Naar Nogen for Fremtiden hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage eller kortere Tid, bør Straffen fuldbyrdes uden Afbrydelse. Men, hvor Straffetiden er 2 eller flere Gange 5 Dage, bør der mellem hver Gang gives 5 Dages Mellemfrist. § 2*). Hvor Straffetiden er 6 Dage, bør Straffen, efter de 3 Dages Forløb, afbrydes een Dag; men, hvor den er 7, 8 eller 12 Dage, bør den fuldbyrdes saaledes, at den Skyldige, efter i 4 Dage at have udstaaet samme, faaer den femte Dag fri. § 3. I den Tid, hvori Vand- og Brødstraffen (§§ 1 og 2) afbrydes, bør den Skyldige sættes paa fri Fod, medmindre der skulde mangle fornøden Sikkerhed for hans Tilstedeværelse, i hvilket Tilfælde han imidlertid holdes i Fængslet, hvor der gives ham almindelig Fangekost. § 4**). F. 6 Dec. 1743, § 15, formildes saaledes, at de der bestemte Straffetider stedse nedsættes til det Halve; dog bliver Tiden, hvori den, i Overeensstemmelse hermed, eller ifølge nogen anden Lovbestemmelse, vilde være 14 Dage, nu at fastsætte til 3 Gange 5 Dage. § 5**). Hvor Nogen, efter de hidtil gjældende Love, skulde ansees med 6 Maaneders Arbeide i Forbedringshuset eller andet saadant Straffested, bliver Straffen nu at formilde til 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, ligesom og denne sidste Straf, efter selv samme Forhold, bliver at sætte i Stedet for Hensættelse til Straffearbeide, hvor denne skulde været fastsat til en kortere Tid end 6 Maaneder, saaledes nemlig, at hver Maaneds Straffearbeide forandres til 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød. § 6. Saafremt Lægen, paa Grund af den Paagjældendes særegne Legemsbeskaffenhed, skulde finde en videre Lettelse i Vand- og Brøds-Straffens Fuldbyrdelse end den, de foranførte Regler hjemle, nødvendig for at forebygge Fare for hans Helbred, bør Fogden, inden Straffen sættes i Udøvelse, gjøre Indberetning til Overøvrigheden, og vedlægge Lægens motiverede Skjøn, og bemeldte Øvrighed haver da at bevilge den, efter Omstændighederne, fornødne Lettelse. — Hvor en Afbrydelse i den eengang begyndte Straf, formedelst forefaldende særdeles Omstændigheder, maatte være nødvendig, bør denne naturligviis tilstaaes, uden at oppebie Overøvrighedens Resolution, dog at der uopholdeligen gjøres Indberetning til samme. § 7***). Unge Mennesker under 18 Aar, og Folk, som have opnaaet 60 Aars Alderen, fritages

*) Jfr. P. 23 Mai 1840 § 3.
**) Jfr. F. 16 Nov. 1836 om Bøders Afsoning.
***) Jfr. P. 23 Mai 1840 §§ 1 og 2.

for Fængsel paa Vand og Brød, og bør, i Stedet herfor, lide simpelt Fængsel paa sædvanlig Fangekost i firedobbelt saa lang Tid, som den, hvori de skulde have udstaaet hiin Straf. — Efter samme Forhold bliver og Vand- og Brøds-Straffen at forvandle til simpelt Fængsel i alle de Tilfælde, hvor det, paa Grund af den Paagjældendes særegne physiske Tilstand, findes, at han aldeles ei kan udholde samme, eller dog ikke i den hele Tid, som han havde forskyldt. § 8*). Skjøndt Vand- og Brøds-Straffen, ifølge F. 3 Juni 1796, §§ 33 og 34, i Almindelighed bør fuldbyrdes uden mindste Ophold, saasnart samme endeligen er tilkjendt den Skyldige, bør Udsættelse hermed dog tilstaaes Qvindespersoner, saalænge de ere frugtsommelige eller give Die, samt enhver Anden, der, efter sin Legemsbeskaffenhed, ifølge Lægens Betænkning, for Øieblikket ikke taaler at udstaae Straffen, saavelsom og naar andre særdeles Omstændigheder skulde anbefale en kort Tids Udsættelse; dog bør, for at Udsættelse for længere Tid end 14 Dage skal kunne finde Sted, Overøvrighedens Resolution indhentes. § 9. I Henseende til Vand- og Brøds-Straffens Bestemmelse og Fuldbyrdelse ved Landmilitairetaten, skal fremdeles forholdes efter de for samme hidtil gjældende Regler. 12 Juni.

F. om en nærmere Bestemmelse angaaende Samfrændeskifter**). 28 Aug.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for i Fremtiden, saavidt muligt, at sikkre Umyndige mod de Misbrug, som, under Samfrændeskifter, stundom findes at være blevne begaaede dem til Skade, have fundet for godt at foreskrive følgende Regler: 1) Naar nogen Enkemand eller Enke for Fremtiden, ifølge Bevilling, attraaer, ved Hjælp af Samfrænder at skifte med sin afdøde Ægtefælles umyndige Børn og Afkom, bør den, inden saadant Samfrændeskifte begynder, henvende sig til den Øvrighed, som det tilfalder at beskikke Værger, med Begjæring om, af samme at faae de Mænd udnævnte, der, som Samfrænder, skulle forrette Skiftet; dog kan den Vedkommende selv foreslaae de Mænd, den ønsker brugte hertil, hvilke Øvrigheden bør udnævne, naar ingen sær Betænkelighed derved haves; men det paaligger altid Øvrigheden at vaage over, at de Mænd, den, efter eller uden Forslag, udnævner, ere den bekjendte, baade som duelige til Forretningen, og som Mænd af uplettet Redelighed. 2) Ved samme Leilighed bør Øvrigheden og bestemme,

*) Jfr. P. 23 Mai 1840 § 4.
**) Jfr. F. 21 Mai 1845 § 19; Stpl. Pap. L. 19 Febr. 1861 § 30.

28 Aug. om den, der efter sit Slægtskab er nærmest til at værge for de Umyndige, skal, som Tilsynsværge, møde under Skiftet, eller om det skal overdrages en anden Mand, som den dertil forordner. 3) Den, som vil skifte med Samfrænder, har derfor tillige at meddele Øvrigheden Underretning, om der gives nogen født Værge for den Umyndige, hvem denne er, og hvor han opholder sig. Heraf følger da, at den Anmeldelse, F. 23 Aug. 1793 § 1 paalægger Samfrænderne ved Skiftets Begyndelse, som overflødig, bortfalder, hvorimod bemeldte Anordnings øvrige Bud paa det nøieste bør efterkommes og overholdes.

11 Sept. **F. om udvidet Handelsfrihed for Island** *).

Vi Frederik den Sjette, o. s. v. G. v.: Vi have ladet undersøge og taget under Overveielse, hvilken Forandring, efter de nærværende Omstændigheder, kunde være fornøden i Lovgivningen om Handelen og Skibsfarten paa Vort Land Island, for at denne Handel, efter Vor allernaadigste Hensigt og den allerede ved de i Aarene 1786 og 1787 og senere udgivne Anordninger skete Forberedelse, kunde vorde gavnligst saavel for Staten i Almindelighed, som for Vore kjære og troe Undersaatter i bemeldte Vort Land Island i Særdeleshed. Thi byde og befale Vi, som følger: § 1. Vort Rentekammer er allernaadigst bemyndiget til, fra næstkommende Aars Begyndelse og indtil videre, at udstede Passe eller Tilladelser til at beseile Island for et vist Antal Handels-Skibe, der tilhøre fremmede Staters Undersaatter. § 2. De Fremmede, som ville vente at erholde islandske Beseilings-Passe, bør derom saa betimeligen indgive deres Ansøgninger, at de ere indkomne til Vort Rentekammer inden Jan. Maaneds Udgang det Aar, hvori Beseilings-Tilladelsen ønskes afbenyttet. I Ansøgningen anføres Skibets Navn og Drægtighed, samt en Forklaring over den Ladning, som til Island ønskes udsendt, hvorhos i Særdeleshed maa opgives, forsaavidt Ladningen bestaaer i Tømmer, Størrelsen af denne Varesort i Forhold til Skibets Drægtighed. § 3. Ved Beseilings-Passets Modtagelse, eller til hvilken anden Tid og paa hvad Sted, Vort Rentekammer i enkelte Tilfælde maatte bestemme, erlægges, istedetfor Ind- og Udførsels-Told, samt Skibsafgifter, 50 Rbd. i rede Sølv for hver Kommercelæst af Skibets Drægtighed, undtagen naar Ladningen bestaaer af Tømmer, thi da betales for hver Kommercelæst, som denne Varesort maatte

*) Jfr. P. 28 Dec. 1836, men nu fornemmelig i det Hele L. 15 April 1854 om Handel og Skibsfart paa Island.

optage af Skibes Rum, ikkun 20 Rbd. i rede Sølv. Iøvrigt ville Vi i ethvert Tilfælde, naar Fremmede til Handelen paa Island beviisligen maatte befragte danske Skibe med behørigt dansk Mandskab, forunde Vedkommende en efter Omstændighederne passende Nedsættelse i de her anførte Afgifter. § 4. Naar et fremmed Skib, paa den her foreskrevne Maade, er bleven forundt Tilladelse til at handle paa Island, bør Skipperen, forinden Afseilingen fra det Sted, hvor Skibet udredes, være pligtig til at lade det meddeelte Beseilings-Pas paategne af den danske Konsul paa bemeldte Sted, som derved bekræfter Rigtigheden af Skibets, i Passet opgivne, Navn og Drægtighed. Ligeledes bør Skipperen forsyne sig med behørige Attester om, at Skibets Mandskab ei er befængt med nogen farlig smitsom Sygdom, i Særdeleshed ikke med Kopper eller Mæslinger, hvilke Attester, forinden Skibets Afreise, ogsaa bør forevises Konsulen og af ham paategnes. § 5*). Ved Ankomsten til Island skal Skipperen strax anløbe een af Landets Kjøbstæder, som ere: Reikevig i Sønder-Amtet, Eskefiord og Øfiord i Øster- og Nord-Amtet, samt det i Vester-Amtet beliggende Udliggersted Grønnefiord, hvilket herefter skal have Kjøbstads Navn og Rettigheder, istedet for Isefiord, som, formedelst dets mindre beleilige Beliggenhed, bliver for Eftertiden at henregne blandt de autoriserede Udliggersteder. Naar Skipperen ankommer til en af bemeldte Kjøbstæder, blive det islandske Beseilings-Pas, fornævnte Sundheds-Attester, samt Kargaisonlisten, tilligemed Skibets øvrige Papirer, ufortøvet at aflevere i Reikevig til Byfogden, men i de øvrige Kjøbstæder til vedkommende Sysselmand, som bør forsyne Papirerne med Paategning om, at de ere forevistе og rigtige befundne, naar dette sidste er Tilfældet, hvorefter de tilbageleveres til Vedkommende. § 6. Dersom det befindes, at Skibet ved Ankomsten til Landet mangler fornævnte Sundheds-Attester, skal samme ansees, som om det ei var forsynet med det fornødne islandske Beseilings-Pas, og bør derfor af Øvrigheden afvises som aldeles uberettiget til Handel, hvorom vedkommende Embedsmænd skulle afgive Forklaring ved Paategningen af de forevistе Papirer, og om det Skete uopholdeligen affende Beretning til Amtmanden, samt iøvrigt nøie paaagte, at Skibet ikke pleier noget Samkvem med Landet, hvilket under Skibets og Ladningens Konfiskation forbydes. Naar derimod det fremmede Skib, paa den befalede Maade, har legitimeret sig i een af Landets Kjøbstæder, som berettiget til Handel, skal det være Skipperen 11 Sept.

*) Jfr. L. 15 April 1854 § 2.

11 Sept. uformeent, at anløbe de øvrige Kjøbstæder og autoriserede Udliggersteder, hvilke sidste nu for Tiden ere: Havnefjord, Kjeblevig, Ørebakke og Vestmannø i Sønder-Amtet, Berefjord, Vapnefjord, Husevig, Hofsaas og Skagestrand i Nord- og Øster-Amtet samt Reikefjord, Isefjord, Dyrefjord, Bildal, Patriksfjord, Flatø, Stikkesholm, Olufsvig, Stappen og Budenstad i Vester-Amtet*). Dog er Skipperen forbunden til strax ved Ankomsten til een af disse Handelspladse, og forinden han driver nogen Handel, ogsaa der at forevise Skibspapirerne for vedkommende Sysselmand, som ligeledes forsyner dem med Paategning om, at de ere blevne foreviste. § 7. De fremmede Handlende skulle i eet og alt rette sig efter Landets Love i Almindelighed og de for Vore egne Undersaatters Spekulationshandel paa Island gjældende Anordninger i Særdeleshed. Det er derfor, i Overeensstemmelse med Plakaterne 1 Juni 1792 og 23 April 1793, Fremmede ikkun i 4 Uger tilladt at drive Handel en detail i en Kjøbstad eller i et autoriseret Udliggersted, uden at de maae oprette Handel paa Landet ved enten at opføre Skuur, eller ved der at opsætte Bygning eller Telt; ligesom Fremmede ogsaa, ifølge Forordningen 13 Juni 1787, 1 Kap. §§ 13 og 14, skulle være forbundne til at afgive til vedkommende Øvrigheder en Liste over de Varer, som de maatte have kjøbt og solgt i enhver af de Handelspladse, som af dem ere blevne opseilede. § 8. Naar et fremmed Handels-Skib, som er forsynet med islandsk Beseilings-Pas, ankommer til et Udliggersted, forinden det har anløbet een af Kjøbstæderne og der af Øvrigheden erholdt den befalede Paategning paa Skibspapirerne, da skal Skibet, som endnu uberettiget til Handel, af vedkommende Sysselmand ei tilstedes nogen Handel, inden bemeldte Paategning paa lovlig Maade er bleven erhvervet. § 9. Dersom det befindes, at Skipperen paa noget fremmed, ellers til Handel paa Island berettiget, Skib har overtraadt de i §§ 7 og 8, for et saadant Skibs Handel, foreskrevne Regler, bør han bøde fra 50 til 100 Rbd. rede Sølv, hvilken Mulkt af Øvrigheden paa lovlig Maade kan inddrives ved at lægge Beslag paa Skibet og at bortsælge, ved offentlig Auktion, en saa stor Deel af Ladningen, som behøves til Mulktens Betaling. Af denne Mulkt, som, naar Forseelsen igjentages, erlægges med det dobbelte Beløb, tilfalder Angiveren ¼ Deel. Men de øvrige ¾ Dele tillægges Stedets Fattigvæsen. § 10. De fremmede Skibes Ladninger bør være overeensstemmende

*) Jfr. P. 4 Mai 1819 (12 Mai 1821, 9 Mai 1823, 14 Mai 1825, 19 April 1827, 10 April 1829) og 31 Marts 1833; P. 28 Sept. 1824, P. 14 Dec. 1842 og P. 23 Dec. 1846.

med den Forklaring, som derom er indført i de, Vedkommende meddeelte, islandske Beseilings-Passe og den, vedkommende Øvrigheder tillige forevisste, Kargaisonliste. Befindes det, at et fremmed Skib medbringer andre, end de i Beseilings-Passet omforklarede Varesorter, kan Skibsrederen ei vente, at ham oftere forundes Tilladelse til at handle paa Island; ligesom Skipperen ogsaa, naar det i Særdeleshed maatte befindes, at Skibet enten aldeles ikke, eller blot for en Deel, indeholder den Tommerlast, som i Beseilings-Passet er angiven, bør udrede i Mulkt 5 Gange Beløbet af den Afgift, som ved den urigtige Angivelse er besvegen. Denne Mulkt, hvoraf Angiveren ogsaa nyder 1/4 Deel, men de øvrige 3/4 Dele tilfalde Vor Kasse, inddrives paa den foran bestemte Maade. § 11. Det paalægges Byfogden i Reikevig og de Syſselmænd, i hvis Embeds-Distrikter Handelspladse ere beliggende, at have et særdeles Tilsyn med, at de Fremmede holde sig denne Forordning, saavelsom de øvrige for den islandske Handel gjældende Anordninger, efterrettelige. Til bemeldte Vore Embedsmænd skal af ethvert fremmed Handels-Skib, som anløber en inden deres Jurisdiktioner beliggende Handelsplads, udredes 6 Rbd. i rede Sølv, som Skipperen erlægger, forinden Skibspapirerne, efter Foreviisningen paa ethvert Sted, blive ham tilbageleverede. § 12. Saasnart et fremmed Skib kommer tilbage fra Island, skal Skipperen aflevere det islandske Beseilings-Pas, der gjælder ikkun for een Reise, paa fremmede Steder til den nærmeste af Vore Konsuler, men i Vore egne Lande til vedkommende Toldbetjente, hvorefter Passet af dem uopholdeligen indsendes til Rentekammeret. Handler Skipperen herimod, kan Skibsrederen ei vente, at ham oftere forundes Beseilings-Tilladelse paa Island. § 13. Det Forbud, som indeholdes i Forordningen om den islandske Handel og Skibsfart 13 Juni 1787, 2det Kap. 1ste §, mod de i Island bosatte Kjøbmænds Handel paa fremmede Steder, med mindre de forud associere sig med et Handelshuus i Danmark eller Hertugdømmerne, skal, for Eftertiden, være ophævet. Det tillades derfor enhver i Islands Kjøbstæder eller autoriserede Udliggersteder bosat Handelsmand, som der har taget Borgerskab og vedbliver for sig og sin Familie at holde Dug og Disk, med egne, eller andre Vore Undersaatter tilhørende, Skibe, der ere forsynede med anordnet islandsk Søpas, saavel derfra at udsende Ladninger direkte til fremmede Steder, som ogsaa, for egen Regning, direkte fra fremmede Steder, at indføre Skibsladninger i Island. § 14. De i Island stadigen bosatte Handelsmænd, som 11 Sept.

11 Sept. derfra til fremmede Steder ville expedere Handels-Skibe, der ei ere forsynede med islandske Søpasse, udstedte igjennem Vort Rentekammer, skulle være forbundne til, for det Skib, som udsendes, at erhverve behørigt Søpas, hvilket kan skee ved at indsende de i P. 7 Marts 1787 befalede Beviisligheder til Vor Stiftamtmand over Island, som er bemyndiget til derefter at meddele Vedkommende det forlangte Søpas, der gjælder ikkun for een Reise, hvorunder Tilbagereisen ogsaa indbefattes, uagtet Skibet maatte have anløbet flere fremmede Steder. Iøvrigt følger af sig selv, at, dersom Skibe afgaae fra Island til Steder, hvortil algierske Søpasse behøves, bør dermed forholdes for Eftertiden, som hidindtil. § 15. For ethvert af Stiftamtmanden meddeelt Søpas erlægge de Vedkommende 36 Rbß. Sølvværdi for hver Kommercelæst af Skibets Drægtighed, hvilket Gebyr indbetales hver Gang i Islands Jordebogskasse. Og bør Stiftamtmanden derhos aarligen til Rentekammeret afgive en Forklaring over alle de Søpasse, som af ham, ifølge foregaaende § 14, maatte blive meddeelte. § 16. Saasnart et fra Island udgaaet Handels-Skib, som er forsynet med et af Stiftamtmanden meddeelt Søpas, ankommer til fremmede Steder, bør Passet af Skipperen forevises Vore Konsuler sammesteds, og af dem paategnes, ligesom Søpasset ogsaa, naar Skibet, efter fuldendt Reise, kommer tilbage til Island, uopholdeligen bør afleveres til vedkommende Sysselmand og af ham indsendes til Stiftamtmanden, som derefter indsender det, tilligemed de for Passets Udfærdigelse modtagne Beviisligheder, til Vort Rentekammer, for der at vorde efterseet og kasseret. Overbevises Rederen eller Skipperen nogen utilladelig Omgang med Søpassets Erhvervelse eller Brug, bør de paa lovlig Maade tiltales og bøde fra 200 til 2000 Rbd. Sølvværdi, som deles paa den i 9de § bestemte Maade. § 17. Enhver af Vore Undersaatter, som expederer Handels-Skibe direkte fra Island til fremmede Steder, skal, istedetfor den ved P. 18 Aug. 1786, § 10, paabudne 1 pCt. Afgift, naar islandske Varer udføres fra Danmark eller Hertugdømmerne til fremmede Steder, erlægge til Vor Kasse en Afgift af 5 Rbd. rede Sølv for hver Kommercelæst af det udsendte Skibs Drægtighed. Rederen, eller Skipperen paa hans Vegne, bør til den Ende, forinden Skibets Afreise fra Island, udstede og aflevere i Reikevig til Byfogden, men i de andre Steder til vedkommende Sysselmand, tvende ligelydende Anmeldelser, hvori forklares det udsendte Skibs Navn og Drægtighed, saavelsom til hvilket fremmed Sted Skibet maatte være bestemt.

Med disse Anmeldelser, hvoraf vedkommende Syselmænd uophørligen indsende den ene til Landfogden, bør Afgiften enten strax erlægges til Jordebogskassen i Island, eller ogsaa for sammes Beløb tillige afleveres en, paa et vederhæftigt Handelshuus i Kjøbenhavn, in triplo udstedt Anviisning, som derefter med trende forskjellige Skibsleiligheder tilstilles Vort Rentekammer, til hvilket desuden den anden Anmeldelse altid bliver at indsende. § 18. Naar de i Island stadigen bosatte Handelsmænd, for egen Regning og med de af dem fra Island udsendte Skibe, indføre Ladninger sammesteds direkte fra fremmede Steder, skulle de nyde den samme Frihed for Told og andre Afgifter, som Vi, indtil videre, have tilstaaet Vore Undersaatters Handel paa Island i Almindelighed. — For det øvrige forbliver det ved de for den islandske Handel nu gjældende Anordninger. 11 Sept.

Kancelli-P. ang. Forandring i den Straf, at forbydes Næringsvei i en vis Tid. 6 Nov.

Det har behaget hans Majestæt Kongen, under 23de f. M., allernaadigst at resolvere saaledes: — Vi ville allernaadigst, at i alle de Tilfælde, hvor de gjældende Anordninger bestemme den Straf: „for en vis Tid, at nedlægge sin Næringsvei," skal samme være forandret til en Mulkt, der svarer til det, den Skyldige, i den ved Anordningerne bestemte Tid, skjønnes at kunne efter Rimelighed erhverve ved sin Næringsvei. Dog bliver derved at iagttage, at Mulkten, hvor slig Straf er fastsat for gjentagen Forseelse, ikke maa være mindre end det Dobbelte af, hvad Mulkten for den forrige Forseelse udgjorde. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

F., ang. den ordinaire Indkvartering udi Kjøbstæderne i Danmark, Kjøbenhavn undtagen.*) 15 Nov.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At ligesom Tidsomstændighederne have gjort adskillige Forandringer i Indkvarterings-Regl. 4 Aug. 1788 nødvendige, saaledes have Vi og fundet det tjenligt, at samle disse nye Bestemmelser tilligemed de Forskrifter i det ældre Reglement, som skulle blive gjældende, i een Anordning, for derved at gjøre det lettere, saavel for den Indkvarterede, som for enhver Indvaaner i Kjøbstæderne at oversee deres gjensidige Pligter og

*) Jfr. L. ang. den Kjøbstæderne tilkommende Godtgjørelse for ordinair Indkvartering, af 29 Dec. 1850.

15 Nov. Rettigheder. — Til den Ende byde og befale Vi, som følger: § 1. Magistraten overgives, som forhen, maanedlig en Liste paa den virkelige Styrke af de i Byen værende Kompagnier og Eskadroner, hvorunder og forstaaes de til enhver Tid værende Overkomplette; efter disse Lister udfærdiges Billetterne af Magistraten, da intet Kvarteer maa gives nogen, uden han virkelig er tilstede, ei heller Kvarteerpenge gives eller fordres for nogen Fraværende, under hvad Navn det endog kan være, uden i de herefter ommeldte Tilfælde. Saa maa og ingen Omverling skee i Kvartererne, uden Magistratens Anordning, Villie og derpaa givne Billet, efter Overlæg med den udi 17de § anordnede Indkvarterings-Kommission. Hvad permitterede Underofficerer og hvervede Frifolk angaaer, da maa ingen saadan tilstaaes frit Kvarteer, men vel deres Koner, saalænge disse ere i Byen. § 2. Enhver Officeer skal indkvarteres efter hans virkelige Charge, og ikke efter hans Karakteer, men naar Obersten for Regimentet bestandig er fraværende, nyder den Næstkommanderende hans Kvarteer, imod at dennes Kvarteer eller Kvarteerpenge indgaae, da Regimentschefen i saa Fald intet Kvarteer kan fordre. Derimod naar nogen Officeer er udkommanderet, og dette ikke er bestemt at vare over et Aar, da beholder han det ham anviste Kvarteer, eller, om han har valgt Kvarteerpenge, da disse, uagtet hans Fraværelse; men er Udkommanderingen bestemt at vare længere end et Aar, da mister han samme ved den næst efter Udkommanderingen følgende Flyttetid, som Kvarteret lovligen kan opsiges til, hvorimod der, hvis han er ugift, i Standkvarteret skal anvises ham et tørt, passende og sikkert Sted til sine Møbler og Effekter. — Naar derimod en Officeer er over 3 Maaneder borte med Tilladelse, da mister han det ham tillagte Kvarteer næste Flyttetid efter hans Afreise; dog falder det af sig selv, at for en og samme Charge maa ikke anvises to Kvarterer, saa at ingen kan gives frit Kvarteer i en fraværende Officeers Sted, saalænge denne beholder det ham tillagte. § 3. For en Generalsperson skal anvises en Sal og tre rummelige Værelser. — For en Regimentschef en Sal, to Værelser og et Sovekammer, eller i dette sidstes Sted en Alkove i et af Værelserne. — For en Oberstlieutenant eller Bataillons-Kommandeur, samt en Major, to Værelser og et Sovekammer, eller og en Alkove i et af Værelserne. — For en Stabskirurg, Stabs-Dyrlæge, Chef for et Kompagni eller en Eskadron, ligesom og for Regimentskvarteermesteren, Regimentskirurgen, Auditeuren, Regiments-Adjutanten, hver et Værelse med Alkove eller et Sovekam-

mer; og desforuden Regimentskvarteermesteren en Skriver- 15 Nov.
stue, Regimentskirurgen et ledigt Værelse til at dispensere Medicinen i. — For en Sekond-Ritmester, Stabs-Kapitain, subalterne Officerer, Bataillonskirurg, Regiments-Dyrlæge, Eskadrons- og Kompagnikirurg hver et Værelse. — Officerer à la suite gives samme Kvarteer som øvrige Officerer i Tjenesten, hver efter sin Charge. — I ethvert af disse Værelser skal være Kakkelovn, Ildskuffe og Ildtang, et Bord og tre Stole, samt i Sovekammeret eller Alkoven to Stole; ligesom der og leveres Speile og Gardiner af de Værter, som selv have saadant. — Herforuden skal samtlige Stabsofficerer, som holde deres egen Huusholdning, i deres Kvarteer anvises et Kjøkken, Spisekammer og Kjælder, eller, i dennes Sted, et passende Forraadskammer, samt fornødent Rum til Brændsel. Og maa iøvrigt, saavidt muligt, sees derhen, at de gifte Officerer anvises Kvarterer i saadanne Huse, hvor de for billig Betaling kunne erholde den Leilighed de behøve uden for det der ved dette Reglement er dem bevilget. — Til samtlige de Officerer, eller andre til lige Kvarteer med Officerer Berettigede, som ei holde egen Huusholdning, ere Værterne pligtige at levere kogt Vand to Gange daglig. — Saa anvises ogsaa Generaler eller Regimentschefer i deres Kvarterer to Kamre, og enhver Stabsofficeer et Kammer, med en Seng til to Oppassere, og subalterne Officerer, samt de med dem lige værende, fornøden Leilighed til en Tjener. I disse Oppasser- eller Tjenerkamre skal være, foruden foromtalte Seng, Kakkelovn, Ildtang og en Ildskuffe, samt et lidet Træbord og en Jern-Lyseplade eller Stage; og kan det tillades Værterne, istedetfor Stole, at sætte 2 à 3 Bænke derind. — Desuden anvises Kompagni- eller Eskadrons-Chefen Leilighed til Munderingskammer (hvorunder dog ikke forstaaes det fornødne Rum til at forvare de Nationale Militaires Munderinger). Ligeledes skal Generalen anvises det til hans Charge reglementerede Staldrum til 4, 6 eller flere Heste; og ved Kavalleriet anvises en Regimentschef Staldrum til 6 Heste, en Oberstlieutenant til 3 Heste, en Major til 3 Heste, en Eskadronschef til 2 Heste, Sekond-Ritmestere og Lieutenanter hver til 1 Hest. Ligeledes Regimentskvarteermesteren, Auditeuren samt Regimentsfeldtskjæren, naar de holde Heste, Staldrum hver til 1 Hest. Ved Infanteriet anvises enhver Stabsofficeer og Adjutant, forsaavidt de virkelig holde Heste, Staldrum til 1 à 2 Heste. — Paa samme Maade nyder enhver anden Officeer eller Militair-Betjent, der er reglementeret til at holde Heste, det fornødne Staldrum. — Med

15 Nov. Staldrum skal tillige følge fornøden Plads til Hestefoder, hvilket alt, saavidt muligt, skal anvises ved Kvartererne; dog maae de Militaire i saa Henseende rette sig efter Stedets Leilighed. § 4. Alle de, der for Tiden nyde Frihed for ordinair Indkvartering in natura (med Undtagelse af Overøvrigheder og ethvert Steds første Magistratsperson), skulle være pligtige at afgive det i 3die § bestemte Kvarteer for Generalspersoner, naar saadant ikke paa anden Maade er at tilveiebringe. § 5.*) I ethvert af de i § 3 bestemte Kvarterer skal, naar disse anvises in natura, og de Indkvarterede forlange det, foruden de alt meldte Rekvisita, af Værten forskaffes en efter den Indkvarteredes Charge passende vel opredt Seng, bestaaende af Sengested med Omhæng, 2 Underdyner eller en Krølhaars Madrasse og 1 Underdyne, 2 Hovedpuder, en Trækpude og 1 Overdyne eller Sengedækken, og dertil hver Maaned leveres rene Lagen; og erholder Værten for enhver saadan Seng aarlig 16 Rbd. S. V. udbetalt af Byens Kæmner- eller Indkvarteringskasse. Naar derimod de Indkvarterede selv leie sig Kvarteer, hvorom nedenfor vil blive talt, ere de kun berettigede til den Værterne for Sengene tilstaaede Godtgjørelse, hvilken ogsaa tilkommer dem, der selv skaffe sig Seng. — Godtgjørelsen, som Kjøbstæderne saaledes for Officeer-Senge komme til at udrede, inddrages under den i §§ 29 og 30 omtalte almindelige Indkvarterings-Hjælpeskat, og lignes paa samme Maade, som denne, hvorved Kjøbstæderne igjen, saavidt dem kan tilkomme, erholder Udlægget refunderet. Dersom en Officeer ei er fornøiet med det Kvarteer ham saaledes, som før meldt, efter Byens Leilighed anvises, da skal han lade sig nøie med de i § 10 fastsatte Kvarteerpenge, og derfor selv skaffe sig Kvarteer med Munderingskammer, Staldrum og videre, uden at saadant kommer Byen til Last. Iøvrigt skal Officererne ikke tilstaaes Brændsel, Lys eller andet, af hvad Navn nævnes kan, end det, som heri er meldt. § 6. Naar en Stabsofficeer, som er Kasse-Kommissair, ikke er indkvarteret med sit Kompagni eller med sin Eskadron, hvor Staben ligger, skal han, naar han indfinder sig ved denne, anvises et anstændigt møbleret, med Seng, samt øvrige Fornødenheder forsynet Værelse, hvori han kan aftræde og opholde sig. Det samme er ogsaa Tilfældet med Premier-Majoren, som jevnligen maa være tilstede ved Staben, naar hans Kompagni eller Eskadron ei er indkvarteret paa det Sted, hvor Staben ligger. Al Godtgjørelse for dette Kvarteer bortfalder saaledes for Fremtiden. — Naar iøvrigt nogen Stabs-

*) Jfr. L. 29 Dec. 1850, § 2.

officeer maatte være ansat som Høistkommanderende paa et anden Sted, end det, hvor hans Kompagni ligger, da svares de bestemte Kvarteerpenge af den Kjøbstad, hvor Kompagniet ligger, og intet videre. § 7. Ingen Officeer maa fordre eller tage imod høiere Kvarteerpenge end herefter findes anført; ligesom det og skal være Vedkommende forbudet at give eller byde mere; men hvad Underofficererne og de Gemene angaaer, da anvises dem Kvarteer in natura, hvorimod de ei maae fordre eller tage imod Kvarteerpenge. § 8. For alle ved et Regiment eller Korps sig befindende tjenstgjørende Kavallerister og Soldater, og de med dem lige værende, samt for deres Koner, hvis de have Tilladelse til at have disse hos sig i Garnisonen, skal beregnes frit Kvarteer, og skal een af de Gemene, der er gift og har Konen hos sig, samt en Underofficeer eller Trompeter, saavelsom de derhen hørende, hvad enten han er gift eller ei, anslaaes for 2 Mand, for hvilke een Seng anskaffes*). — Iøvrigt skulle de Gifte, saavidt gjørligt, forlægges i de saakaldte Boder eller smaae Huse, hvor saadanne findes, og maae ingen Lofter, eller fugtige og mørke Kjældere til Kvarteer anvises. § 9. De indkvarterede Underofficerer og Gemene skulle nøies med de Leiligheder dem af Værten anvises, naar de kun ere tætte paa Tag og Fag, Vinduer og Døre. — Sengene skulle bestaae af et Stand-Sengested med en Underdyne, Overdyne eller Sengedækken, og en Hovedpude, samt et Par Blaargarns Lagen, hvilke sidste, tilligemed et Blaargarns Haandklæde, hver Maaned skulle leveres rene. Saa skal og den Indkvarterede, udi det Kammer ham anvises, af Værten leveres et Bord, en Bænk og en Træstol. § 10.**) De frie Kvarterer, der anvises saavel Over- som Underofficerer og Gemene, baade af Kavalleriet og Infanteriet, in natura, beregnes aarligen saaledes: a) for en General, for sig og Heste 160 Rdd. S. V. b) for en Regimentschef af Kavalleriet ligeledes 160 Rdd. c) for en Dito af Infanteriet ligeledes 160 Rdd. og til Munderingskammer 24 Rdd. tilsammen 184 Rdd. d) en Oberstlieutenant af Kavalleriet eller Bataillons-Kommandeur af Infanteriet ligeledes 128 Rdd. e) en Major ligeledes 112 Rdd. f) en Eskadrons- eller Kompagni-Chef ligeledes 96 Rdd. g) en Sekond-Ritmester, for sig 51 Rdd., for en Hest 4 Rdd. 77 ß. tilſ. 55 Rdd. 77 ß. h) en Stabs-Kapitain 51 Rdd. i) en Regiments- eller Korps-Adjutant for sig 51 Rdd., for en Hest 4 Rdd. 77 ß., tilſ. 55 Rdd. 77 ß. k) en Lieutenant af Kavalleriet 15 Nov.

*) Jfr. L. om Kvarterer med Eenmandsſenge af 9 Dec. 1861.
**) Jfr. L. 29 Dec. 1850, § 2.

15 Nov. for sig 38 Rbd., for en Hest 4 Rbd. 77 ß., tilſ. 42 Rbd. 77 ß. l) en Lieutenant af Infanteriet 38 Rbd. m) Regimentskvarteermester 51 Rbd. n) Regimentskirurg 60 Rbd. o) Auditeur 51 Rbd. p) Bataillonskirurg, Regiments-Dyrlæge, Eskadrons- eller Kompagni-Kirurg 38 Rbd. — Enhver af disse Charger erholder desforuden efter foreſtaaende 5te §, naar han ikke forlanger Seng leveret in natura, eller naar han selv leier Kvarteer, udbetalt 16 Rbd. S. V. q) for en Kuursmed for sig 12 Rbd. 16 ß., til Værksted 6 Rbd. 8 ß., tilſ. 18 Rbd. 24 ß. r) en Bøssesmed med Værksted 18 Rbd. 24 ß. s) en Eskadrons-Sabelmager*) 12 Rbd. 16 ß. t) en Vagtmester, Stabstrompeter, Korporal og Trompeter hver, for sig 12 Rbd. 16 ß., for hver af deres Heste 4 Rbd. 77 ß. u) for en Kommandeer- og Depot-Sergeant, Foureer, Underofficeer og Overjæger, Overkonstabel og Haandværker 12 Rbd. 16 ß. v) Regimentstambour, Hoboist og Hornblæser 12 Rbd. 16 ß. x) Regiments-Gevaldiger med Profos 18 Rbd. 24 ß. y) Kyrasseer, Lantseneer, Dragon og Husar hver for sig 6 Rbd. 8 ß., for hver af deres Heste 4 Rbd. 77 ß. z) Konstabel, Underkonstabel, Grenadeer, Jæger, Musketeer, Halvmaaneblæser og Tambour 6 Rbd. 8 ß. a) for hvervede Gemenes, Halvmaaneblæseres og Tambourers Koner hver 6 Rbd. 8 ß.**) — Da der herved er givet Officererne saadant Tillæg i Kvarteerpengene, som med Tiderne er passende, saa bortfalde de Kvarteerpenge, som dem ved Vor Resol. 20 Marts 1805 af Vor Kasse allernaadigst bleve tilſtaaede. § 11. Hos Borgere, som formedelst deres Handel og Næringsbrug ikke kunne have deres Sager under Laas og Lukke, bør indlægges saadanne stille og troe Folk, som Eskadrons- eller Kompagnichefen kan være ansvarlig for. § 12. Underofficererne og de Gemene skulle nyde fælleds Ild og Lys med Værten og dermed lade sig nøie, medmindre denne hellere vil anvise dem en varm Stue og Leilighed med fornødent Brændsel til at koge for sig selv, eller i dets Sted godtgjøre dem i de 6 Sommermaaneder fra 1ste April til sidste September hver Person maanedlig 24 Rbſk. S. V., og i de 6 Vintermaaneder hver 1 Rbd. S. V. maanedlig. — Desuden skal Kavalleristen, hvor han har sin Hest i Kvarteret hos sig, til at affodre samme og gaae i Seng ved, forskaffes maanedlig 1/4 Skaalpund Lys, samt derforuden leveres en liden Haandlygte. § 13. Hvor Værten har afdeelt et Kammer til sin Indkvartering, uden at deri findes Skorsteen eller Ildsted, der skal Kavalleristen eller Soldaten, som oven er meldt,

*) Efter P. 4 Dec. 1818 sat i Klasse med Kuur- og Bøssesmedene.
**) Jfr. L. om Kvarterer med Eenmandssenge, af 9 Dec. 1861.

have Frihed at benytte sig af Værtens Varme og Ildsted, 15 Nov.
dog ikke til Tvæt eller Marketenteri for Andre, og saaledes at Værten bliver selv raadig over sin Stue og ham ikke skeer nogen Overlast eller Hindring i sin Haandtering. § 14. Dersom nogen Borger bespiser Underofficerer eller Gemene for Betaling, da maa han søge sine tilgodehavende Penge hver Lehningsdag hos Kompagni- eller Eskadronschefen, hvilke denne da uvægerligen bør indeholde og udbetale; dog at Borgeren ei betroer nogen mere end den halve Lehnings Beløb; og skal det iøvrigt være aldeles forbudet enhver Underofficeer eller Gemeen at holde Marketenteri, saalænge saadant hos Borgerne kan haves, saasom dette, saalænge de ligge i Kvarteer udi Kjøbstæderne, bør ansees for borgerlig Næring. § 15. Enhver Garnison anvises for dens Syge, i Forhold med dens Styrke, et Huus eller Stue, forsynet med fornødne Senge, Lys og Brændsel, alt efter den til Indkvarteringens Vedligeholdelse paa ethvert Sted ifølge den 17de § anordnede Kommissions Beslutning, hvis Attest om de herpaa medgaaede Omkostninger skal følge Byens Regnskab til Vort danske Kancelli; og skal til enhver Sygeseng leveres en Underdyne og en Hovedpude mere, end til de Friskes. § 16. De saavel for Over- som Underofficerer og Gemene med videre ansatte Kvarterer, og hvad dertil hører, haver Magistraten eller Øvrigheden paa ethvert Sted, efter Stedets Leilighed, at forskaffe de Indkvarterede, og sammes Bekostning paa alle Byens Indvaanere, de alene undtagne, som ved særdeles Privilegier og Friheder fra Indkvartering udtrykkelig ere befriede, efter den i foregaaende 10de § fastsatte Bestemmelse, at ligne, og ellers paa samme Maade, som hidtil har været brugelig, paa det at alle kunne bære Byrden med hinanden. Iøvrigt skal Ingen være forbunden til, imod sin Villie, at modtage flere Underofficerer, Gemene eller de, som ere lige med dem, end han efter Ligningen tilkommer; men dersom nogen af Byens Indvaanere ei selv have Leilighed at modtage den dem paalignede Indkvartering og samme ikke kan skaffes Kvarteer for den her fastsatte Priis, da skal den, som de skulde have Kvarteer hos, enten selv forskaffe samme, eller betale det Overskydende som Kvarteret koster mere, uden at saadant kommer Byen til Last. § 17. Naar Indkvarteringen saaledes af Øvrigheden er indrettet, skal til dens ydermere Regulering og Vedligeholdelse paa ethvert Sted anordnes en Indkvarterings-kommission, som skal bestaae af Øvrigheden i Byen, en Officeer, som af den i Byen Høistkommanderende udnævnes, og 2de af Byens bedste Borgere*); og hvad de ikke kunne

*) Jfr. F. 24 Okt. 1837, § 19.

15 Nov. blive enige om, skal af Amtmanden og Regimentschefen bestemmes, og hvis disse ei heller kunne blive enige om Sagen, forestilles denne vedkommende Kollegium til endelig Afgjørelse. § 18. Hvor der for Kavalleriheftene anvises Staldrum i de af Borgerne selv indrettede og vedligeholdte Stalde, der skal Kavalleristen leveres af sin Vært aarligen, naar Hestene opstaldes, paa hver Hest en Træspand, en Træskovl og 2 Staldkoste; desuden forskaffer Byen til hver Eskadron, hvert 4de Aar en ny Hakkelsekiste og hvert Aar en ny Skjærekniv, om saadant ansees fornødent. Saa skal ogsaa til hver Eskadron leveres en Foderkiste, naar de nu i Staldene værende ei længere ere brugelige, og paa de Steder, hvor ingen Foderkister ere, bør disse anskaffes og vedligeholdes af Byen; ligesom og de Borgere, i hvis Stalde, som før meldt, anvises Plads til Garnisonens Heste, ere pligtige til i Staldene at anskaffe og vedligeholde en Foderkiste, imod derfor af Byen at erholde en saadan Godtgjørelse, som Magistraten og de eligerede Mænd maatte eragte billig. — Naar Værten til den Tid Hestene aarlig opstaldes, foreviser sin indkvarterede Kavallerist i Officerens Overværelse, at hans Stald er i forsvarlig Stand, indrettet med Spiltoug, Hække og Krybbe, skal Kavalleristen paa muligste Maade see til, at den ikke bliver beskadiget. Skulde det imidlertid overbevises Kavalleristen at have spoleret Noget, forholdes dermed efter den 24de §; men hvad Skade en uregjerlig og vild Hest, enten ved Striglen eller i andre Tilfælde, eller og en Krybbebider maatte foraarsage, sligt bliver ikke Kavalleristen til noget Ansvar. § 19. Naar Hestene anvises Staldrum i de Kavalleristalde, som ere opbygte eller herefter opbygges, da gives og forskaffes af Byen Staldrekvisiter for et Aar saaledes: een eller, om fornødent gjøres, flere Staldlygter til at hænge i Stalden, med dertil fornøden Line, samt til hver af disse Lygter 20 Potter Tran og 3/4 Pund Bomuldsgarn til Væger i Lampen, desforuden ogsaa de udfordrede Hjulbøre, Træskovle og Træspande, Alt efter som den i 17de § bestemte Indkvarterings-Kommission med Hensyn til Staldens Beskaffenhed og Hestenes Antal maatte finde fornødent, og med Bekostningerne derpaa forholdes, som forhen er sagt om Sygestuer. Skulde bemeldte Indkvarterings-Kommissions Medlemmer være af ulige Meninger om, hvilke og hvormange Staldrekvisiter der udfordres, afgjøres Sagen saaledes, som i anførte 17de § er befalet. § 20. Udi de Kjøbstæder, hvor endnu ingen særdeles Kavalleristald er opbygt, eller hvor Loftsrummet over disse Stalde ei er tilstrækkeligt til at forvare det fornødne Hestefoder, forskaffes af Byen bekvemt Loftsrum, eller anden god Leilighed

til Fouragens Bevaring. § 21. Ligeledes skal Byen afgive 15 Nov.
den fornødne tørre, luftige og med Laas og Lukke forsynede Magazin-Leilighed til Garnisonens Brodkorns Opbevaring. § 22. Plads, hvor Mandskabet kan samles og exercere, anvises og regleres af Indkvarterings-Kommissionen; og skal saavel Rust- som Brødvogne, om Pladsen det tillader, bringes under Skuur i Kompagniets eller Eskadronens Distrikt; men, om dette ikke kan skee, maae de efter Stedets Leilighed paa et samlet Sted sættes under Skuur i tæt og med Laas og Lukke forsynet Bevaring. § 23. Hvor Staben ligger, skal der, foruden det ethvert Kompagni eller Eskadron tilkommende Mundeeringskammer, forskaffes et bekvemt Sted til Depot for hele Regimentets Varebeholdninger, ligesom der og udi enhver Garnison skal af Byen anvises den fornødne Leilighed til Regimentets Feldt-Artilleri; og, ligesom det er en Selvfølge, at de Leiligheder, Kjøbstæderne efter dette Reglement anvise, bør være forsvarlige og passende til deres Bestemmelse, saa skal især til Regimenternes Depot- og Mundeeringskamre anvises saadanne Leiligheder, som ere tørre og luftige, paa det at de Sager, som deri opbevares, ei skulle udsættes for Bedærv. § 24. Ingen Militair maa egenraadig affordre eller paabyrde Borgerne og Indvaanerne det allermindste udenfor det, som de efter dette Reglement ere pligtige; derimod skal der med al mulig Agtsomhed og Varsomhed omgaaes med de dem til Brug leverede Sager; og skulde Noget deraf af dem fordærves eller ved deres Skjødesløshed komme tilskade, da skal Skaden af kyndige Mænd udi den Kommanderendes eller en anden af ham dertil udnævnt Officeers Overværelse taxeres, Sagen strax afgjøres og Skaden uden Ophold af den Skyldige erstattes, eller af den ham tilkommende Gage aftrækkes. § 25. De Indkvarterede skulle hver Aften Klokken 8, eller til den ved Retraiten fastsatte Tid, være i deres Kvarterer; hvis dette ikke skeer, skal Værten, saasnart han bliver det vaer, give den næste Officeer det tilkjende, enten det er af hans Kompagni eller ikke, og den, som det bliver tilkjendegivet, strax advare vedkommende Officeer derom. Jøvrigt skal hver Nat af Vagten patrouilleres, paa det at alle Uleiligheder og Uordener kunne forekommes. § 26. Skeer Værten nogen Fortræd eller Overlast af hans Indkvarterede, skal han først klage for dennes Kompagni- eller Eskadronschef; bliver det da ikke strax afhjulpet, skal han angive det for Byens Øvrighed, som derom henvender sig til den kommanderende Officeer; og om det da ei bliver afhjulpet eller straffet, anmelder han det for Amtmanden, som videre indberetter det, at Sagen af vedkommende Departement kan blive afgjort

15 Nov. § 27. Byen anskaffer til en Vagtstue, hvor samme behøves, i de 6 Vintermaaneder, saamegen Tørv eller Ved, efter Byens Omstændigheder, samt saamange Lys, som Indkvarterings-Kommissionen fastsætter, hvorimod det Stykke Brænde, eller de Stykker Tørv, som efter den hidtilværende Skik tages i Porten af hvert Læs Brænde eller Tørv, der føres til Byen, skal tilhøre Byen og oppebæres for sammes Regning, uden at de i Byen indkvarterede Militaire dermed i nogen Maade maae befatte sig*). § 28. De til Sygehuse, Fouragelofter, Magazin-Leilighed til Brødkorn, Vagthuse, Staldfornødenheder, Feldt-Artilleri, Regiments-Depot, samt Vognremisser til Brødvogne og Feldtekvipage medgaaende Omkostninger, skal den i enhver By nedsatte Indkvarterings-Kommission bestemme og fastsætte, hvorvidt og hvormeget deraf efter Byens Omstændigheder nødvendig behøves. Derefter skal Magistraten og de eligerede Mænd see at anskaffe samme for den mindst mulige Priis, dog at de Akkorder, som derom med Vedkommende maatte sluttes, ikke blive af nogen Gyldighed, forend de af Amtmanden ere overveiede og approberede**). § 29***). Da Vi allernaadigst have befalet Vor General-Indkvarterings-Kommission, der fremdeles skal bestaae af Vor General-kvarteermester, et Medlem af Vort danske Kancelli, et fra Vort General-Kommissariats-Kollegium, og et fra Vort Rentekammer, tilligemed Stiftamtmanden over Sjællands Stift, efter Armeens nuværende Styrke og Fordeling, at forfatte og til Vor allerhøieste Approbation at indsende en General-Ligning over det, som enhver Kjøbstad haver at svare eller nyde i Indkvartering eller Indkvarterings-Hjælpeskat, og hvorved Kjøbstædernes Tilstand, efter indhentede Oplysninger, vil blive taget i Betragtning, saa ville Vi af denne General-Ligning lade tilstille enhver Amtmand Extrakt, forsaavidt samme angaaer Kjøbstæderne i det ham betroede Amt, da han videre har at besørge den Ord til andet bekjendtgjort Øvrighederne og andre Vedkommende udi enhver Kjøbstad, ligesom det igjen af Øvrigheden offentlig paa Raadstuen skal meddeles Borgerskabet. § 30***). Af den Indkvarterings-Hjælpeskat, som enhver Kjøbstad ansættes at svare, skal Halvparten inden Juni Maaneds Udgang og den anden halve Part inden December Maaneds Udgang hvert Aar indleveres i nærmeste Amtstue, og i Tilfælde af Udeblivelse forholdes med Inddrivelsen, som med andre kongelige Skatter.

*) Jfr. L. 29 Dec. 1850, om Indkvarterings-Godtgjørelse til Kjøbstd., § 8.
**) Jfr. L. 29 Dec. 1850, om Indkvarterings-Godtgjørelse til Kjøbstd., § 3.
***) See L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter, § 1 Litr. d, men iøvrigt ere §rne ophævede ved L. 29 Dec. 1850, om Indkvarterings-Godtgjørelse til Kjøbstæderne, § 1.

— Fra Magistraten i de Kjøbstæder, der ere belagte med Indkvartering og derfor nyde Hjælpeskat, skal strax ved hver Juni og December Maaneds Udløb til Vort General-Kommissariats-Kollegium indsendes nøiagtige og af vedkommende Regimenter eller Korps attesterede Lister over Indkvarteringens Styrke og Kvarteerpengenes Beløb i det sidstforløbne halve Aar. — Dette Kollegium paalægge Vi at gjennemgaae disse Lister, og derefter med Bemærkning, om Noget, og da hvad, ved samme findes at erindre, at sende Listerne til Vor General-Indkvarterings-Kommission, som igjennem Vort Rentekammer foranlediger, at Kjøbstæderne derfra kan blive anviist til Udbetaling af nærmeste Amtstue, hvad dem maatte tilkomme. § 31. Iøvrigt forbeholde Vi Os nærmere allernaadigst at bestemme, hvorvidt de der for Fremtiden komme i nogen af de Stillinger, hvilke efter de hidtil gjældende Love hjemle Frihed for ordinair Indkvartering in natura, skulle beholde denne Frihed *). — Endelig ville Vi, at hvad, som ved denne Forordning er befalet, skal i Henseende til Kvarteerpengene regnes at tage sin Begyndelse fra 1ste Juli dette Aar, og iøvrigt uden Ophold iværksættes; ligesom Vi og hermed ville have ophævet Reglementet af 4de August 1788. 15 Nov.

P., ang. en Forhøielse i den ved Børsanordningen af 22 Dec. 1808 § 4 paabudne Afgift af Auktioner, som afholdes paa Børsen **). 18 Dec.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At Vi, til at dække Udgifterne ved en egen Auktionssals Indrettelse paa den herværende Børs, og til Bestridelse af dennes samt Børssalens fremtidige Vedligeholdelse, have fundet Os foranledigede til at anordne: At den ved den 4de § i Vor Anordning om Børsens Holdelse af 22 Dec. 1808 paabudne Afgift af Auktioner, som paa Børsen holdes, for Fremtiden skal erlægges saaledes, at af Auktioner, hvis Beløb er:

under	500	Rbd.	S. V.,	svares			1	Rbd.	S. V.
fra	500	—	—	til 1000	Rbd.	S. V.	2	—	—
—	1000	—	—	2000	—	—	4	—	—
—	2000	—	—	3000	—	—	6	—	—
—	3000	—	—	5000	—	—	8	—	—
—	5000	—	—	8000	—	—	10	—	—
—	8000	—	—	12000	—	—	12	—	—
—	12000	—	—	20000	—	—	15	—	—
over	20000	—	—	....			20	—	—

*) Jfr. P. 16 Juni 1819.
**) Jfr. P. 15 Febr. 1823.

8 Jan. **Raadstue-P. om Tegninger til Mindesmærker og Udkast til Inskriptioner, at indsende til Kunst-akademiet*).**

Under 31 Dec. f. A. er Magistraten tilhændekommet Hans kongelige Majestæts allerhøieste R. af 27 næstforhen, saaledes lydende: „Vor synderlige Gunst! Os er af Vort danske Kancelli allerunderdanigst bleven foredraget et af Vor Stadsbygmester i Vor kongelige Residentsstad Kjøbenhavn forfattet Forslag om, at Mindesmærker og Inskriptioner, som herefter agtes anbragte paa Steder, hvor de ere offentlig til Skue, maatte til en bedre Smags Fremme ved slige Monumenter, naar de ere af den Varighed, at de overantvordes Efterkommerne, underkastes Bedømmelse af Vort Akademi for de skjønne Kunster, forinden deres Anbringelse finder Sted. Efterat Vi allernaadigst have overveiet dette Forslag, tilligemed de af Eder og bemeldte Vort Akademi i denne Anledning afgivne Erklæringer, som i Forbindelse med Sagens øvrige Omstændigheder allerunderdanigst ere Os foredragne, give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi herved allernaadigst ville have fastsat som Regel for Fremtiden: at Enhver, der agter at lade opføre noget Mindesmærke af Steen, Jern, Metal, eller deslige, hvad enten det er fritstaaende eller anbragt i Muur, enten det bekostes for offentlig eller privat Regning, og enten det agtes opført paa offentlige Pladse, eller paa Kirkegaarde, i Kirker, Kapeller, med videre, skal være pligtig til, forud at tilstille Vort Akademi for de skjønne Kunster Tegninger til Mindesmærket saavelsom Udkastet til Inskriptionen, om nogen saadan agtes anbragt derpaa, for at begge Dele kunne underkastes meerbemeldte Akademies Bedømmelse. Derefter I Eder allerunderdanigst have at rette, og Vedkommende saadant til Efterretning at tilkjendegive. Befalende Eder Gud". — Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning kundgjøres.

15 Jan. **F., ang. fatalia appellationis i Politi- og andre Extraretssager, m. v.**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At Vi, med Hensyn til end ydermere at fremme Rettens vedbørlige og hurtige Pleie i de Politi- og andre Extraretssager, som indstævnes for Overdomstolene, have fundet for godt at befale, som følger: 1) Naar der i Politisager, af Underretten paa Landet eller i Kjøbstæderne, skal afsiges Dom, bør Parterne kaldes til at høre samme. Vil Nogen derefter i en privat Politisag paaanke Dommen for Overdomstolene, bør det, saavel paa Landet som i Kjøbstæderne, paa den ved

*) Jfr. P. 11 Aug. 1819.

Anordningerne foreskrevne Maade, iværksættes inden 4 Uger efter Dommens Afsigelse, undtagen i Kjøbstæderne paa Vort Land Bornholm, hvis Politiretsdomme bør indstævnes til Overretten inden 8 Uger, efterat de ere afsagte. I Kjøbenhavn, hvor Parterne ligeledes skulle kaldes til at høre Politirettens Domme, bør disses Indstævning umiddelbar til Høiesteret ogsaa skee inden 4 Uger efter Afsigelsen*). 2) Naar en privat Politisag indstævnes fra Overretten til Høiesteret, bør dette skee inden 3 Maaneder. 3) Efter den i de foregaaende §§ bestemte Tids Forløb skal Ingen være berettiget til at paaanke nogen Over- eller Underretsdom i private Politisager uden Opreisning, som, efter 6 Maaneders Forløb fra den Tid, den Dom er afsagt, eller den Behandling er foregaaet, som paaankes, aldeles ikke kan ventes. Naar Opreisning forundes, skal den Omstændighed, at Sagen ei inden lovbestemt Tid er bleven paaanket, ikke befrie Dommeren fra det Ansvar, der ellers med Rette kunde hvile paa ham, hvorimod det i Lovens 1-6-14 desangaaende Fastsatte blot skal være at forstaae med Hensyn til de Domme, der paaankes efter den almindelige i Loven bestemte Appellationsfrist. 4) I Sø- og Gjæsteretssager, samt i alle andre Sager, der behandles gjæsteretsviis, bør det i § 1 Bestemte, om Parternes Indvarsling til at høre Dom, iagttages; hvorhos den, der vil indstævne Dommen eller Behandlingen til Overretten, har at iværksætte dette inden 8 Uger, ligesom og Indanke til Høiesteret i det Slags Sager bør skee inden 6 Maaneder, og det hvad enten Sagen først har passeret en Mellemminstants, eller, som Sø- og Gjæsteretssager i Kjøbenhavn, umiddelbar indankes for Høiesteret**). Ellers har den Paagjældende ikke Magt til at paatale Dommen eller Behandlingen, med mindre han erholder Opreisning, i Henseende til hvilken det i § 3 Bestemte bliver at iagttage, dog at Adgang til Opreisning, med Hensyn til deslige Sagers Indstævning for Høiesteret, først ophører efter Aar og Dags Forløb. 5) Politi- og andre Extraretssager skulle, efter Stævningens lovlige Forkyndelse med det i Lovens 1-4-28 bestemte Varsel, strax foretages i Høiesteret lige med andre Sager, der enten ifølge en almindelig Anordning eller en sær Bevilling ere anteciperede ante omnes; dog bør det udtrykkeligen være nævnet i Stævningen, at Sagen saaledes uden sær Bevilling bliver, efter det lovbestemte Varsels Udløb, uopholdeligen foretagen til Paakjendelse i Høiesteret. 15 Jan.

*) Jfr. L. 14 Juni 1850 § 3.
**) Jfr. med Hensyn til Kjbhvns Sø- og Handelsret L. 19 Febr. 1861 § 53.

27 Jan. **Politi-P. om Fritagelse for Polititegns Løsning for Lænkehunde udenfor Kjøbenhavns Porte*).**

Politidirekteuren i Kjøbenhavn gjør vitterligt: At det kongelige danske Kancelli under 16 d. M. har kommuniceret mig Hans Majestæts allerhøieste Resol. af 11 f. M., saaledes lydende: „Vi ville allernaadigst fritage Beboerne paa Kjobenhavns Grund udenfor Stadens Porte for at løse Polititegn for de Hunde, som bestandigen holdes lænkede i deres Gaarde, dog at Antallet indskrænkes til 1 à 2 Hunde for hver Gaard, og at Eierne, denne Fritagelse uagtet, ligefuldt skulle være pligtige at gjøre Anmeldelse om slige Hunde for Politiet, hvorhos det forstaaer sig selv, at de, hvis en saadan Hund nogensinde slipper løs, blive at ansee efter Plakaten af 4de Oktober 1815". — I allerunderdanigst Følge af denne allerhøieste Resolution ville samtlige paa Kjøbenhavns Grund udenfor Stadens Porte værende Indvaanere, som ikke i forrige Aars Oktober Maaned have erholdt de fornødne Tegn for deres Hunde, inden Februar Maaneds Udgang 1817, paa sædvanlig Maade, forevise paa Kjøbenhavns Politikammer de Hunde, som bestandigen holdes lænkede i deres Gaarde, da Polititegn uden Betaling ville blive for disse udleverede, naar saadanne Hundes Antal ikke overstiger 1 à 2 i hver Gaard. Skulde nogen af bemeldte Indvaanere, i Forventning af Hans Majestæts allerhøieste Bestemmelse i Henseende til Hundene i Forstæderne, have undladt i forrige Aars Oktober Maaned at tage Tegn til andre Hunde, der ikke kunne henregnes til dem, for hvilke allerhøistbemeldte Resolution bestemmer Fritagelse for Betaling, da kunne de, i Betragtning af Omstændighederne, uden videre Indsigelse, og uagtet de ikke til rette Tid have meldt sig og forevist slige Hunde, inden bemeldte Tids Forløb erholde Tegn til disse imod den sædvanlige Betaling af 2 Rbd. S. V.

4 Febr. **P., ang. Anmeldelse for Kjøbenhavns Toldvæsen om Skibe, hjemmehørende i Kjøbenhavn og dets Tolddistrikt.**

Under 29de f. M. har det allernaadigst behaget Hans Majestæt Kongen at afgive følgende allerhøieste Resolution: „Vi ville allernaadigst have de i Kjøbenhavn og dets Tolddistrikt bosatte Skibseiere eller Hovedredere i Skibe paalagt, i Løbet af hvert Aars Februar Maaned skriftligen under deres Haand at meddele det herværende fremmede Toldkontoir alle de Oplysninger om de, dem tilhørende, Skibe, som af Kontoiret maatte forlanges opgivne; under en Mulkt af 1 Rbd. S. V. for hver Dag, Anmeldelsen skeer senere end den sidste Dag i Februar Maaned. Ligesaa have de

*) Jfr. L., om Forandringer i P. 4 Okt. 1815, af 28 Januar 1856 § 3.

Skibseiere, som maatte erholde Tilladelse til at forandre Navnet paa noget dem tilhorende Skib, derfor til Toldkontoiret at erlægge en Rekognition af 10 Rbd. S. V." — Hvilket til alle Vedkommendes Efterretning herved bekjendtgjøres. 4 Febr.

Kancelli-P. om Kystpolitiet *). 28 Febr.

Hans Majestæt Kongen har, under 26de d. M., behaget allernaadigst at befale, at der paa en Deel af Kysten af Sjælland skal, indtil videre, organiseres et eget Politiopsyn; og med Hensyn dertil allernaadigst resolveret Følgende: § 1. Der skal organiseres et eget Kystpoliti paa Sjællands nordlige- og østlige Kyst, som skal strække sig i Længden fra Kjøge til Indløbet af Isefjorden, og ind i Landet i Almindelighed langs med Strandveien, denne indbegreben, samt iøvrigt saavidtsom Politichefen i Kjøbenhavn, efter Overlæg med vedkommende Amtmænd, finder nødvendigt. § 2. Dette Kystpolities Øiemed skal være, at vaage over Alt, hvad der er paabudet, for at forebygge, at mistænkelige Personer skulle kunne forlade Landet, eller blive landsatte; at mistænkelige Koster skulle blive ind- eller udsnegne; samt at Løsgjængere eller utilladelig Omstreifen skulde finde Sted langs med Kysten. § 3 Overbestyrelsen af dette Kystpoliti skal overdrages Chefen for Kjøbenhavns Politi, som bemyndiges til paa den mest hensigtssvarende Maade at fordele den umiddelbare Administration mellem de Politiøvrigheder, hvorunder han finder, at Kystdistrikterne bekvemmeligen kunne henlægges. § 4*). I denne Hensigt inddeles bemeldte Kyststrækning i 4 Hoveddistrikter, hvoraf eet underlægges enhver af de, i Overeensstemmelse med § 3, dertil udnævnte Embedsmænd. Hvert Hoveddistrikt inddeles endvidere i et passende Antal mindre Distrikter, i hvilke Politiopsynet anbetroes til private, i samme bosatte, Personer, som dertil maatte findes villige og duelige. § 5. Disse Personer skulle, under Navn af Distriktskommissairer, ansættes af Politichefen, og af ham meddeles Bestalling og Instruktion. De skulle forsynes med offentlig Myndighed, saa at Enhver er forpligtet til at efterkomme, hvad de i Lovenes Navn og efter Øvrighedens Befaling anordne; men denne deres Myndighed skal ikke strække sig videre, end til det, der er Gjenstand for Kystpolitiet. Enhver Fornærmelse eller Tilsidesættelse af Agtelse og Lydighed mod Politi-Kommissairerne straffes som Fornærmelse mod Politiet i Almindelighed. — Distrikts-Kommissairerne skulle, for at være kjendelige og have Anseelse blandt

*) Ved L. 12 Marts 1851, om Kystpolitiet, inddroges de 3 Kystpolitidistrikter: Frederiksværks, Kjøbenhavns søndre og Kjøge Havnedistrikts, ligesom Justitsministeren bemyndigedes til yderligere at indskrænke Kystpolitiet.

28 Febr. Almuen, forsynes med et Udmærkelsestegn, der skal bestaae i en rød og grøn Kokarde paa Hatten, samt et rødt- og grøntstribet uldent Skjærf. § 6. Distrikts-Kommissairernes Pligter skulle, som Følge af Foranførte, i Almindelighed være: at gaae Kystpoliti-Øvrighederne tilhaande i Udøvelsen af deres Embede; at vaage over, at det, der er paabudet med Hensyn til Kystpolitiet, nøie overholdes; at foranstalte Løsgjængere og Omløbere i Kystpoliti-Distriktet anholdte; at have vaagent Øie med dem, der opholde sig ved Strandkanten; samt: at paasee, at ikke mistænkelige Personer afgaae eller landsættes, og at ikke Koster, der kunne give Anledning til Mistanke om Tyveri, ind- eller udpraktiseres. — Alle Anmeldelser fra dem skulle skee til Kystpoliti-Øvrigheden i det Distrikt, hvori de ere ansatte. Uagtet de ei have Myndighed til at belægge Personer eller Gods med Arrest eller foretage Huusvisitationer, uden fornævnte Øvrigheds dertil givne Ordres, skulle de dog have Ret til at forsikkre sig Tilstedeblivelsen af alt, som forekommer mistænkeligt, ligesom og at bevogte et Huus, indtil Politi-Øvrighedens Beslutning kan erholdes. § 7. Da det er Alles Pligt, med forenede Kræfter at virke til, at der, ved god Politiorden, kan værnes om den offentlige Sikkerhed, saa skal det i Særdeleshed paaligge Enhver, der opholder sig i et Kystpoliti-Distrikt, at være Kystpolitiet behjælpelig, naar fornødent gjøres, og han dertil opfordres. § 8. I de Distrikter, hvor det eragtes fornødent, ansættes en Underbetjent til Hjælp hos Distrikts-Kommissairen. Denne Underbetjent staaer da umiddelbart under Kommissairen, og har at efterkomme dennes Befaling. Han ansees og respekteres som Politiets Betjent, og Enhver har at efterkomme, hvad han, som saadan, anordner. For at være kjendelige, skulle slige Underbetjente bære en rød og grøn Kokarde paa Hatten. — Underbetjentene, hvortil udsees Personer, som boe i Distriktet, ansættes af vedkommende Distrikts Politi-Øvrighed efter Politi-Kommissairens Forslag; og deres Løn bestemmes fra 5 til 10 Rbd. S. V. maanedligen efter Omstændighederne. § 9. Det skal i de ovennævnte Kystpoliti-Distrikter, under Mulkt fra 10 Rbd. til 50 Rbd. S. V., være forbudet at lægge an med noget Fartøi, eller gaae fra Land, indtage Gods eller Personer, og i Almindelighed losse eller landsætte udenfor de almindelige Toldsteder eller de Færgesteder eller Fiskerleier paa det anmeldte Kystdistrikt, hvor noget særdeles Tilsyn med Skibsfarten er eller vorder anordnet; medmindre særdeles Omstændigheder, saasom Havsnød, Mangel af Proviant og deslige, maatte gjøre en Undtagelse fornøden. I et sligt overordentligt Tilfælde paaligger det Føreren af Fartøiet, uopholdeligen at anmelde sig for

nærmeste Distrikts-Kommissair, og at meddele ham alle de Oplysninger, han maatte forlange, paa det at der fra Politiets Side kan foranstaltes vedbørlig Undersøgelse; og skal Fartøiet blive henliggende under Opsyn af de nærmeste Kystbeboere, indtil Distrikts-Kommissairen har foranstaltet det Fornødne. — Iøvrigt skal Distriktets Politi-Øvrighed være bemyndiget til at meddele erkjendte paalidelige Mænd, som maatte boe i Distriktet udenfor de Steder, hvor særdeles Kystpoliti-Opsyn haves, en almindelig Tilladelse til Afbenyttelse af deres Fartøier, under saadanne Bestemmelser, som eragtes passende til at betrygge mod Misbrug, uden dog at hindre dem i den rolige Udøvelse af deres Næringsvei eller Brugen af deres Baade og Fartøier. § 10. Naar Mandskab eller Passagerer fra et fremmed Distrikt, der ikke ere forsynede med lovligt Pas eller andet Beviis, ville forlade et Fartøi, som lander ved ommeldte Kyststrækning, for at begive sig videre ind i Landet, da skal Distrikts-Kommissairen, saafremt ellers intet Mistænkeligt opdages, meddele enhver af slige Personer en skriftlig Interims-Tilladelse til, at begive sig til nærmeste Kystpoliti-Øvrighed; og skal en saadan Tilladelse indeholde den udtrykkelige Betingelse, at den Vedkommende har, uden Ophold, at følge den ham deri foreskrevne Vei. — Enhver, som uden Pas (hvilket i alle Tilfælde bør paategnes af Distrikts-Kommissairen) eller saadant Beviis, som forommeldt, forlader Fartøiet, for at begive sig videre ind i Landet, maa vente at vorde anholdt som mistænkelig. — Fra denne almindelige Regel undtages alene det Tilfælde, naar den Person, som, uden at være forsynet med Pas, gaaer i Land fra Fartøiet, for at begive sig ind i Landet, er Distrikts-Kommissairen bekjendt, eller og en i Distriktet boende paalidelig Mand vil borge for ham; thi i saa Fald kan det være ham tilladt at fortsætte sin Reise; dog bør ham af Distrikts-Kommissairen meddeles en Attest, hvori disse særegne Omstændigheder anføres. § 11. Skippere, Færgemænd, Fiskere, samt enhver Anden, der eier eller bruger nogen Baad eller noget Fartøi, maae ikke bortføre fra ovenmeldte Kystdistrikt nogen Person, der ei er forsynet med lovligt Pas, medmindre Distrikts-Kommissairen dertil giver sit skriftlige Samtykke. — Overtrædelse heraf straffes med Mulkt fra 20 Rbd. til 100 Rbd. S. V. § 12. Naar Landsættelse af Personer paa bemeldte Kystdistrikt eller disses Bortførelse fra samme skeer hemmeligen, om Nattetider, eller iøvrigt under Omstændigheder, som vidne om Forsæt til at forhjælpe mistænkelige Personer ind eller ud af Landet, skal den Skyldige, hvortil Enhver, der, som Medhjælper, har taget

28 Febr.

15 Nov. § 27. Byen anskaffer til en Vagtstue, hvor samme behøves, i de 6 Vintermaaneder, saamegen Tørv eller Ved, efter Byens Omstændigheder, samt saamange Lys, som Indkvarterings-Kommissionen fastsætter, hvorimod det Stykke Brænde, eller de Stykker Tørv, som efter den hidtilværende Skik tages i Porten af hvert Læs Brænde eller Tørv, der føres til Byen, skal tilhøre Byen og oppebæres for sammes Regning, uden at de i Byen indkvarterede Militaire dermed i nogen Maade maae befatte sig*). § 28. De til Sygehuse, Fouragelofter, Magazin-Leilighed til Brodkorn, Vagthuse, Staldfornødenheder, Feldt-Artilleri, Regiments-Depot, samt Vognremisser til Brødvogne og Feldtekvipage medgaaende Omkostninger, skal den i enhver By nedsatte Indkvarterings-Kommission bestemme og fastsætte, hvorvidt og hvormeget deraf efter Byens Omstændigheder nødvendig behøves. Derefter skal Magistraten og de eligerede Mænd see at anskaffe samme for den mindst mulige Priis, dog at de Akkorder, som derom med Vedkommende maatte sluttes, ikke blive af nogen Gyldighed, førend de af Amtmanden ere overveiede og approberede**). § 29***). Da Vi allernaadigst have befalet Vor General-Indkvarterings-Kommission, der fremdeles skal bestaae af Vor General-kvarteermester, et Medlem af Vort danske Kancelli, et fra Vort General-Kommissariats-Kollegium, og et fra Vort Rentekammer, tilligemed Stiftamtmanden over Sjællands Stift, efter Armeens nuværende Styrke og Fordeling, at forfatte og til Vor allerhøieste Approbation at indsende en General-Ligning over det, som enhver Kjøbstad haver at svare eller nyde i Indkvartering eller Indkvarterings-Hjælpeskat, og hvorved Kjøbstædernes Tilstand, efter indhentede Oplysninger, vil blive taget i Betragtning, saa ville Vi af denne General-Ligning lade tilstille enhver Amtmand Extrakt, forsaavidt samme angaaer Kjøbstæderne i det ham betroede Amt, da han videre har at besørge den Ordre til andet bekjendtgjort Øvrighederne og andre Vedkommende udi enhver Kjøbstad, ligesom det igjen af Øvrigheden offentlig paa Raadstuen skal meddeles Borgerskabet. § 30***). Af den Indkvarterings-Hjælpeskat, som enhver Kjøbstad ansættes at svare, skal Halvparten inden Juni Maaneds Udgang og den anden halve Part inden December Maaneds Udgang hvert Aar indleveres i nærmeste Amtstue, og i Tilfælde af Udeblivelse forholdes med Inddrivelsen, som med andre kongelige Skatter.

*) Jfr. L. 29 Dec. 1850, om Indkvarterings-Godtgjørelse til Kjøbstd., § 8.
**) Jfr. L. 29 Dec. 1850, om Indkvarterings-Godtgjørelse til Kjøbstd., § 3.
***) See L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter, § 1 Litr. d, men iøvrigt ere Frne ophævede ved L. 29 Dec. 1850, om Indkvarterings-Godtgjørelse til Kjøbstæderne, § 1.

— Fra Magistraten i de Kjøbstæder, der ere belagte med Indkvartering og derfor nyde Hjælpeskat, skal strax ved hver Juni og December Maaneds Udløb til Vort General-Kommissariats-Kollegium indsendes nøiagtige og af vedkommende Regimenter eller Korps attesterede Lister over Indkvarteringens Styrke og Kvarteerpengenes Beløb i det sidstforløbne halve Aar. — Dette Kollegium paalægge Vi at gjennemgaae disse Lister, og derefter med Bemærkning, om Noget, og da hvad, ved samme findes at erindre, at sende Listerne til Vor General-Indkvarterings-Kommission, som igjennem Vort Rentekammer foranlediger, at Kjøbstæderne derfra kan blive anviist til Udbetaling af nærmeste Amtstue, hvad dem maatte tilkomme. § 31. Iøvrigt forbeholde Vi Os nærmere allernaadigst at bestemme, hvorvidt de der for Fremtiden komme i nogen af de Stillinger, hvilke efter de hidtil gjældende Love hjemle Frihed for ordinair Indkvartering in natura, skulle beholde denne Frihed *). — Endelig ville Vi, at hvad, som ved denne Forordning er befalet, skal i Henseende til Kvarteerpengene regnes at tage sin Begyndelse fra 1ste Juli dette Aar, og iøvrigt uden Ophold iværksættes; ligesom Vi og hermed ville have ophævet Reglementet af 4de August 1788. 15 Nov.

P., ang. en Forhøielse i den ved Børsanordningen af 22 Dec. 1808 § 4 paabudne Afgift af Auktioner, som afholdes paa Børsen **). 18 Dec.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At Vi, til at dække Udgifterne ved en egen Auktionssals Indrettelse paa den herværende Børs, og til Bestridelse af dennes samt Børssalens fremtidige Vedligeholdelse, have fundet Os foranledigede til at anordne: At den ved den 4de § i Vor Anordning om Børsens Holdelse af 22 Dec. 1808 paabudne Afgift af Auktioner, som paa Børsen holdes, for Fremtiden skal erlægges saaledes, at af Auktioner, hvis Beløb er:

under	500	Rbd.	S. V.,	svares			1	Rbd.	S.	V.
fra	500	—	—	til 1000	Rbd.	S. V.	2	—		—
—	1000	—	—	2000	—	—	4	—		—
—	2000	—	—	3000	—	—	6	—		—
—	3000	—	—	5000	—	—	8	—		—
—	5000	—	—	8000	—	—	10	—		—
—	8000	—	—	12000	—	—	12	—		—
—	12000	—	—	20000	—	—	15	—		—
over	20000	—	—	....			20	—		—

*) Jfr. P. 16 Juni 1819.
**) Jfr. P. 15 Febr. 1823.

8 Jan. **Raadstue-P. om Tegninger til Mindesmærker og Udkast til Inskriptioner, at indsende til Kunstakademiet*).**

Under 31 Dec. f. A. er Magistraten tilhændekommet Hans kongelige Majestæts allerhøieste R. af 27 næstforhen, saaledes lydende: „Vor synderlige Gunst! Os er af Vort danske Kancelli allerunderdanigst bleven forebraget et af Vor Stadsbygmester i Vor kongelige Residentsstad Kjøbenhavn forfattet Forslag om, at Mindesmærker og Inskriptioner, som herefter agtes anbragte paa Steder, hvor de ere offentlig til Skue, maatte til en bedre Smags Fremme ved slige Monumenter, naar de ere af den Varighed, at de overantvordes Efterkommerne, underkastes Bedømmelse af Vort Akademi for de skjønne Kunster, forinden deres Anbringelse finder Sted. Efterat Vi allernaadigst have overveiet dette Forslag, tilligemed de af Eder og bemeldte Vort Akademi i denne Anledning afgivne Erklæringer, som i Forbindelse med Sagens øvrige Omstændigheder allerunderdanigst ere Os forebragne, give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi herved allernaadigst ville have fastsat som Regel for Fremtiden: at Enhver, der agter at lade opføre noget Mindesmærke af Steen, Jern, Metal, eller deslige, hvad enten det er fritstaaende eller anbragt i Muur, enten det bekostes for offentlig eller privat Regning, og enten det agtes opført paa offentlige Pladse, eller paa Kirkegaarde, i Kirker, Kapeller, med videre, skal være pligtig til, forud at tilstille Vort Akademi for de skjønne Kunster Tegninger til Mindesmærket saavelsom Udkastet til Inskriptionen, om nogen saadan agtes anbragt derpaa, for at begge Dele kunne underkastes meerbemeldte Akademies Bedømmelse. Derefter I Eder allerunderdanigst have at rette, og Vedkommende saadant til Efterretning at tilkjendegive. Befalende Eder Gud". — Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning kundgjøres.

15 Jan. **F., ang. fatalia appellationis i Politi- og andre Extraretssager, m. v.**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At Vi, med Hensyn til end ydermere at fremme Rettens vedbørlige og hurtige Pleie i de Politi- og andre Extraretssager, som indstævnes for Overdomstolene, have fundet for godt at befale, som følger: 1) Naar der i Politisager, af Underretten paa Landet eller i Kjøbstæderne, skal afsiges Dom, bør Parterne kaldes til at høre samme. Vil Nogen derefter i en privat Politisag paaanke Dommen for Overdomstolene, bør det, saavel paa Landet som i Kjøbstæderne, paa den ved

*) Jfr. P. 11 Aug. 1819.

Anordningerne foreskrevne Maade, iværksættes inden 4 Uger efter Dommens Afsigelse, undtagen i Kjøbstæderne paa Vort Land Bornholm, hvis Politiretsdomme bør indstævnes til Overretten inden 8 Uger, efterat de ere afsagte. I Kjøbenhavn, hvor Parterne ligeledes skulle kaldes til at høre Politirettens Domme, bør disses Indstævning umiddelbar til Høiesteret ogsaa skee inden 4 Uger efter Afsigelsen*). 2) Naar en privat Politisag indstævnes fra Overretten til Høiesteret, bør dette skee inden 3 Maaneder. 3) Efter den i de foregaaende §§ bestemte Tids Forløb skal Ingen være berettiget til at paaanke nogen Over- eller Underretsdom i private Politisager uden Opreisning, som, efter 6 Maaneders Forløb fra den Tid, den Dom er afsagt, eller den Behandling er foregaaet, som paaankes, aldeles ikke kan ventes. Naar Opreisning forundes, skal den Omstændighed, at Sagen ei inden lovbestemt Tid er bleven paaanket, ikke befrie Dommeren fra det Ansvar, der ellers med Rette kunde hvile paa ham, hvorimod det i Lovens 1-6-14 desangaaende Fastsatte blot skal være at forstaae med Hensyn til de Domme, der paaankes efter den almindelige i Loven bestemte Appellationsfrist. 4) I Sø- og Gjæsteretssager, samt i alle andre Sager, der behandles gjæsteretsviis, bør det i § 1 Bestemte, om Parternes Indvarsling til at høre Dom, iagttages; hvorhos den, der vil indstævne Dommen eller Behandlingen til Overretten, har at iværksætte dette inden 8 Uger, ligesom og Indanke til Høiesteret i det Slags Sager bør skee inden 6 Maaneder, og det hvad enten Sagen først har passeret en Melleminstants, eller, som Sø- og Gjæsteretssager i Kjøbenhavn, umiddelbar indankes for Høiesteret**). Ellers har den Paagjældende ikke Magt til at paatale Dommen eller Behandlingen, med mindre han erholder Opreisning, i Henseende til hvilken det i § 3 Bestemte bliver at iagttage, dog at Adgang til Opreisning, med Hensyn til deslige Sagers Indstævning for Høiesteret, først ophører efter Aar og Dags Forløb. 5) Politi- og andre Extraretssager skulle, efter Stævningens lovlige Forkyndelse med det i Lovens 1-4-28 bestemte Varsel, strax foretages i Høiesteret lige med andre Sager, der enten ifølge en almindelig Anordning eller en sær Bevilling ere anteciperede ante omnes; dog bør det udtrykkeligen være nævnet i Stævningen, at Sagen saaledes uden sær Bevilling bliver, efter det lovbestemte Varsels Udløb, uopholdeligen foretagen til Paakjendelse i Høiesteret.

15 Jan.

*) Jfr. L. 14 Juni 1850 § 3.
**) Jfr. med Hensyn til Kjbhvns Sø- og Handelsret L. 19 Febr. 1861 § 53.

27 Jan. **Politi-P. om Fritagelse for Polititegns Løsning for Lænkehunde udenfor Kjøbenhavns Porte*).**

Politidirekteuren i Kjøbenhavn gjør vitterligt: At det kongelige danske Kancelli under 16 d. M. har kommuniceret mig Hans Majestæts allerhøieste Resol. af 11 f. M., saaledes lydende: „Vi ville allernaadigst fritage Beboerne paa Kjøbenhavns Grund udenfor Stadens Porte for at løse Polititegn for de Hunde, som bestandigen holdes lænkede i deres Gaarde, dog at Antallet indskrænkes til 1 à 2 Hunde for hver Gaard, og at Eierne, denne Fritagelse uagtet, ligefuldt skulle være pligtige at gjøre Anmeldelse om slige Hunde for Politiet, hvorhos det forstaaer sig selv, at de, hvis en saadan Hund nogensinde slipper løs, blive at ansee efter Plakaten af 4de Oktober 1815". — I allerunderdanigst Følge af denne allerhøieste Resolution ville samtlige paa Kjøbenhavns Grund udenfor Stadens Porte værende Indvaanere, som ikke i forrige Aars Oktober Maaned have erholdt de fornødne Tegn for deres Hunde, inden Februar Maaneds Udgang 1817, paa sædvanlig Maade, forevise paa Kjøbenhavns Politikammer de Hunde, som bestandigen holdes lænkede i deres Gaarde, da Polititegn uden Betaling ville blive for disse udleverede, naar saadanne Hundes Antal ikke overstiger 1 à 2 i hver Gaard. Skulde nogen af bemeldte Indvaanere, i Forventning af Hans Majestæts allerhøieste Bestemmelse i Henseende til Hundene i Forstæderne, have undladt i forrige Aars Oktober Maaned at tage Tegn til andre Hunde, der ikke kunne henregnes til dem, for hvilke allerhøistbemeldte Resolution bestemmer Fritagelse for Betaling, da kunne de, i Betragtning af Omstændighederne, uden videre Indsigelse, og uagtet de ikke til rette Tid have meldt sig og forevist slige Hunde, inden bemeldte Tids Forløb erholde Tegn til disse imod den sædvanlige Betaling af 2 Rbd. S. V.

4 Febr. **P., ang. Anmeldelse for Kjøbenhavns Toldvæsen om Skibe, hjemmehørende i Kjøbenhavn og dets Tolddistrikt.**

Under 29de f. M. har det allernaadigst behaget Hans Majestæt Kongen at afgive følgende allerhøieste Resolution: „Vi ville allernaadigst have de i Kjøbenhavn og dets Tolddistrikt bosatte Skibseiere eller Hovedredere i Skibe paalagt, i Løbet af hvert Aars Februar Maaned skriftligen under deres Haand at meddele det herværende fremmede Toldkontoir alle de Oplysninger om de, dem tilhørende, Skibe, som af Kontoiret maatte forlanges opgivne; under en Mulkt af 1 Rbd. S. V. for hver Dag, Anmeldelsen skeer senere end den sidste Dag i Februar Maaned. Ligesaa have de

*) Jfr. L., om Forandringer i P. 4 Okt. 1815, af 28 Januar 1856 § 3.

Skibseiere, som maatte erholde Tilladelse til at forandre Navnet paa noget dem tilhorende Skib, derfor til Toldkontoiret at erlægge en Rekognition af 10 Rbd. S. V." — Hvilket til alle Vedkommendes Efterretning herved bekjendtgjøres. 4 Febr.

Kancelli=P. om Kystpolitiet*). 28 Febr.

Hans Majestæt Kongen har, under 26de d. M., behaget allernaadigst at befale, at der paa en Deel af Kysten af Sjælland skal, indtil videre, organiseres et eget Politiopsyn; og med Hensyn dertil allernaadigst resolveret Følgende: § 1. Der skal organiseres et eget Kystpoliti paa Sjællands nordlige og østlige Kyst, som skal strække sig i Længden fra Kjøge til Indløbet af Isefjorden, og ind i Landet i Almindelighed langs med Strandveien, denne indbegreben, samt iøvrigt saavidtsom Politichefen i Kjøbenhavn, efter Overlæg med vedkommende Amtmænd, finder nødvendigt. § 2. Dette Kystpolities Øiemed skal være, at vaage over Alt, hvad der er paabudet, for at forebygge, at mistænkelige Personer skulle kunne forlade Landet, eller blive landsatte; at mistænkelige Koster skulle blive ind- eller udsnegne; samt at Løsgjængere eller utilladelig Omstreifen skulde finde Sted langs med Kysten. § 3. Overbestyrelsen af dette Kystpoliti skal overdrages Chefen for Kjøbenhavns Politi, som bemyndiges til paa den mest hensigtssvarende Maade at fordele den umiddelbare Administration mellem de Politiøvrigheder, hvorunder han finder, at Kystdistrikterne bekvemmeligen kunne henlægges. § 4*). I denne Hensigt inddeles bemeldte Kyststrækning i 4 Hoveddistrikter, hvoraf eet underlægges enhver af de, i Overeensstemmelse med § 3, dertil udnævnte Embedsmænd. Hvert Hoveddistrikt inddeles endvidere i et passende Antal mindre Distrikter, i hvilke Politiopsynet anbetroes til private, i samme bosatte, Personer, som dertil maatte findes villige og duelige. § 5. Disse Personer skulle, under Navn af Distrikts-kommissairer, ansættes af Politichefen, og af ham meddeles Bestalling og Instruktion. De skulle forsynes med offentlig Myndighed, saa at Enhver er forpligtet til at efterkomme, hvad de i Lovenes Navn og efter Øvrighedens Befaling anordne; men denne deres Myndighed skal ikke strække sig videre, end til det, der er Gjenstand for Kystpolitiet. Enhver Fornærmelse eller Tilsidesættelse af Agtelse og Lydighed mod Politi-Kommissairerne straffes som Fornærmelse mod Politiet i Almindelighed. — Distrikts-Kommissairerne skulle, for at være kjendelige og have Anseelse blandt

*) Ved L. 12 Marts 1851, om Kystpolitiet, inddroges de 3 Kystpolitidistrikter: Frederiksværks, Kjøbenhavns søndre og Kjøge Havnedistrikts, ligesom Justitsministeren bemyndigedes til yderligere at indskrænke Kystpolitiet.

23 April. han finder meest tjenligt; dog forsaavidt Toldanordningerne ingen Indskrænkning i saa Henseende indeholde. § 5. Det skal herefter udfordres, som en almindelig Egenskab hos den der vil vinde Borgerskab som Handlende, at han er fuldmyndig. § 6. Alle aktive Interessentere i Handelsselskaber skulle have erhvervet Berettigelse til at drive den Handel der er Selskabets Formaal, og i saa Henseende have vundet Borgerskab. § 7. Den, som af en Enke gives almindelig Fuldmagt til at styre for hende en Handel, som hun maatte være berettiget at drive, skal i denne Egenskab have vundet Borgerskab, samt forrette alle personlige Tynger, hvorimod Enken selv tilsvarer de reelle Tynger. § 8. Samme Regel skal følges, naar Nogen faaer Tilladelse til at bestyre en Handel for Umyndige, uden selv at være Interessent i Handelen. § 9. Grosserere maae herefter, være sig underhaanden eller ved offentlig Auktion, ikkun sælge Varer i saadanne Partier, som F. ang. Kommercen af 4 Aug. 1742 omtaler i den 10de §, dog med følgende Undtagelse: Kornvarer, Malt og Gryn, som de maae sælge i Partier, der ikke ere under 6 Tønder; røget og saltet Flæsk, Kjød, Smør, Talg og Harpix, som de maae sælge i Partier, der ikke ere under 1 Skpd.; Indigo, Spanskgrønt, Kochinelle og Zinober, Muskat, Muskatenblomme, Kaneel og Kardemomme, ikke under 10 Pund; fiint Klæde, ikke under 1 Stk.; Viin, Eddike, Brændeviin og Rom, ikke under 1 Oxehoved. § 10. Den Forpligtelse, som efter Kommerceforordningen § 12 paaligger Grossererne at tilbyde Handelslaugene deres Varer, førend de sælges ved offentlig Auktion, skal være hævet. § 11. Enhver, som herefter vil vinde Borgerskab som Grosserer, skal: a) med Attest fra Grosserer-Societetet i Kjøbenhavn eller paa anden Maade for Magistraten godtgjøre, at han enten eier Skibsparter til et Beløb af 30 Kommercelæster, eller besidder en saadan Formue, at han kan være istand til at etablere en Groshandel; b) have viist et saadant Forhold, at han kan ansees værdig til at vinde saadant Borgerskab, hvorom i Kjøbenhavn Grosserer-Societetet bør høres; og c) have gjort det befalede Indskud i Statskassen. § 12*). Ved Grosserer-Societetet i Kjøbenhavn skal forordnes en Komitee, der foruden Formand og Ældste, hvilke sidste dog bortfalde, naar de nuværende fratræde, skal bestaae af 12 Medlemmer, hvilke skulle iagttage de Pligter der paaligge hele Societetet, samt afgive de Betænkninger, Erklæringer og

*) Jfr. L. 29 Dec. 1857 § 31. — Ved P 10 Febr. (Resol. 21 Jan.) 1818 gjordes det til Pligt for alle Grosserere i Kjøbenhavn at indtræde i Societetet og dertil erlægge aarligt Kontingent.

Responsa, som Kollegierne, Øvrighederne eller Domstolene 23 April.
maatte fordre, eller som private Personer maatte forlange i dem vedkommende Retssager. — Hvorledes denne Komitee nu og i Fremtiden skal organiseres, have Vi allernaadigst bestemt ved Reskript til Magistraten i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn. § 13. Enhver, der vinder Borgerskab som Detailhandler, skal være pligtig til, inden 6 Uger derefter, at have og holde aaben Bod, da Borgerskabsbrevet i modsat Fald skal være ude af Kraft. § 14. Enhver Detailhandler, som ophører at holde aaben Bod, skal enten nedlægge sit Borgerskab, eller erhverve Øvrighedens Tilladelse til en yderligere Fritagelse fra denne Pligts Opfyldelse. Herfra undtages alene det Tilfælde, at Boet er under Konkurs-Behandling. — Dog tilstaaes der de Detailhandlere, som ikke for Tiden holde aaben Bod i Kjøbenhavn, Frist til strax efter den anordnede Flyttedag i 1818, og paa andre Steder, hvis Tilfældet der maatte gives, til strax efter den første af de der gjældende Flyttedage i 1818, med at anlægge Handelen i aaben Bod. § 15*). Naar Flere, der have vundet Borgerskab paa Handel en detail, ville drive saadan Handel i Kompagni, og altsaa ikkun have een Bod, skal det være Pligt for dem, at bekjendtgjøre deres Handelsfirma i de offentlige Tidender, samt at forevise Øvrigheden deres Interessentskabs-Kontrakt. § 16. Ingen Detailhandler maa have Udsalg paa mere end eet Sted. § 17. I Lighed med hvad der er befalet for Isenkræmmerlauget i Kjøbenhavn ved dets Artikler af 5 Juni 1807 §§ 10, 11 og 12, skal der af Magistraten sammesteds organiseres Examina ved de øvrige Handelslauge i Kjøbenhavn; og ville Vi derhos have fastsat, at den Huusbonde, som er Aarsag i, at hans Dreng ikke har lært, hvad han bør vide og kunne, skal ikke alene betale Omkostningerne paa hans Oplærelse, men endog ansees med Mulkt, efter Rettens Bestemmelse, fra 100 til 200 Rbd. S. V. § 18. Ingen maa herefter blive Svend i et Handelslaug, forend han er idetmindste 18 Aar gammel, og har staaet i Lære, ved Viinhandlerlauget i 7 Aar, og ved de øvrige Lauge i 5 Aar; og Ingen maa blive Interessent i et Handelslaug, uden at have været Svend idetmindste i 3 Aar, og tjent paa Lauget som saadan. — Saavel Læreaarene som Svendeaarene maae først regnes fra den Tid, den Vedkommende er bleven indskreven i Laugsprotokollen som Dreng eller Svend. § 19. Det Slags Borgerskab, der i Kjøbenhavn hidtil er meddeelt under Navn af Thee- og Porcellainshandel, maa herefter ikke ud-

*) Hævet ved L. om Firmaer af 23 Jan. 1862, § 17.

23 April. stedes; saa maa der i Fremtiden ei heller, uden Vor særdeles Tilladelse, udfærdiges nogen Bevilling til Handel med ostindiske, chinesiske og visse vestindiske Varer. Derimod skal Porcellainshandelen i Kjøbenhavn herefter forenes med Pottehandelen; dog skal det være dem, der saaledes meddeles Borgerskab som Porcellains- og Pottehandlere, tilladt at falholde Theer, men ingenlunde nogen anden Vareartikel, som er Gjenstand for Urtekramhandelen. Iøvrigt skulle de, der ville vinde Borgerskab som Porcellains- og Pottehandlere, godtgjøre for Magistraten, at de besidde fornøden Handelskundskab. § 20. De, der herefter vinde Borgerskab som Urtekræmmere i Kjøbenhavn, maae ikke handle med de Isenkramvarer hvormed Urtekræmmerne efter deres Laugsartikler nu ere berettigede til at handle; saa maae de eiheller handle med fremmede Likeurer, hvilken Handel skal være Viinhandlerne alene forbeholden. § 21. Viinhandlerne i Kjøbenhavn skulle, lige med Urtekræmmerne, være berettigede til at handle med Flasker og Propper. § 22. Hørkræmmerne skulle, lige med Urtekræmmerne, være berettigede til at falholde Hørfrø og Hampefrø; saa skulle de og være lige berettigede med Isenkræmmerne til at sælge Staal i Dunker. § 23. Hvorledes Høkerne i Kjøbenhavn skulle organiseres saaledes, at de have Formænd, og bindes ved visse Regler, derom have Vi under Dags Dato, allernaadigst reskriberet Magistraten i Kjøbenhavn det Fornødne.

26 April. **P., ang. nærmere Bestemmelse af Flyttetiden udenfor Kjøbenhavn*).**

Ligesom det ved Kanc.-P. 20 April 1813, grundet paa Hans Majestæts allerhøieste Resol. af 13de næstforhen, er fastsat, at Flyttetiden for Leiere af Huusværelser i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn skal være 3die Tirsdag i April og October Maaneder, dog at Flytningen, i det Tilfælde, at 3die Tirsdag i April Maaned skulde være Dagen efter 2den Paaskedag, udsættes indtil den følgende Torsdag, og at Opsigelsestiden for Gaard- og Huuseiere, saavelsom Leiere, stedse skal være, for Paaske Flyttetid, inden Nytaar, og for Michaelis Flyttetid, inden St. Hansdag; saaledes har det under 16de dennes, efter Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling, behaget Hans Majestæt Kongen, allernaadigst at resolvere saaledes: Vi ville allernaadigst have fastsat, at P. 20 April 1813 skal udvides til, ogsaa at være gjældende for Landdistrikterne i Danmark; dog at det Bud,

*) Jfr. P. 15 Marts 1821.

som indeholdes i Lovens 3-13-7, bør vedblive i Kraft, lige- 26 April.
som de forommeldte lovbestemte Flyttedage heller ikke skulle være hinderlige i, at Vedkommende kunne forenes om andre, for dem mere bekvemme, Tider til Flytning. — Denne allerhøieste Bestemmelse kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

B., ang. Gebyrs Erlæggelse ved Klagers Indlevering til Kjøbenhavns Forligelseskommission og for Sagers Afgjørelse ved samme. 26 Juni.

Det har under 4de dennes behaget Hans Majestæt Kongen, efter Kancelliets derom gjorte allerunderdanigste Forestilling, allernaadigst at fastsætte: at der for Fremtiden ved enhver Klages Indlevering til Kjøbenhavns Forligelseskommission forud skal af Klageren betales 24 Rbß. S. V., samt at der endvidere for enhver Sag, hvori Forlig sluttes, skal erlægges 40 Rbß. S. V., hvoraf Klageren erlægger de 16 Rbß. og Indklagede de øvrige 24 Rbß., saafremt de ei anderledes maatte komme overeens; dog at Forligelseskommissionen bemyndiges til at eftergive ovenmeldte Gebyrer, hvilke tilfalde Statskassen, naar Parterne ere aldeles uformuende. — Denne allerhøieste Bestemmelse kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

F. hvorved nogle nøiere Bestemmelser tilføies F. 29 Okt. 1794, ang. Hegn og Fred for Jorder i Danmark. 9 Juli.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Fra adskillige Egne i Landet er ført Klage over, at nogle Jordbrugere, saasnart de selv have indhøstet, endog uden samtlige Vedkommendes Minde, optage Hegn og lade deres Kreature gaae løse langt ud paa Efteraaret, ligesom og langt ind i Foraaret, efter at Andre have begyndt at behandle deres Jorder til Sæd, hvilken, imod F. 29 Okt. 1794 og især dens §§ 2, 18, 19 og 30 stridende Uskik lægger betydelige Hindringer i Veien for et godt Agerbrug. I Betragtning heraf, og da ovenmeldte Forordning desuden i nogle andre Poster er anseet at kunne behøve forandrede Bestemmelser, have Vi allernaadigst fundet for godt at forordne, som følger, for Vort Rige Danmark: § 1. Enhver skal fremdeles være pligtig til at holde sine Kreature til alle Aarets Tider paa sit Eget, og Enhver til alle Aarets Tider være berettiget til at optage anden Mands Kreature, naar og saa ofte de

9 Juli. findes paa hans besaaede eller ubesaaede Jorder, samt til, foruden den af Kreaturet forvoldte Skades fulde Erstatning saavelsom Foderløn, med videre, efter F. 29 Okt. 1794 § 33 af sammes Eier at oppebære Indløsnings- eller Optagelses-penge saaledes, som disse i nærværende Forordning bestemmes. § 2*). De i F. 29 Okt. 1794 § 32 fastsatte Optagelses-penge blive for Eftertiden i Almindelighed, uden Hensyn til, om Optagerens Jorder ere besaaede eller ubesaaede, indheg-nede eller uindhegnede, bestemte saaledes: a) for et uringet Sviin, en So med sine Grise tilsammen, en Tyr eller en Geed 4 Rbd. S. V.; b) for et ringet Sviin, en Griis, en fuldvoxen Ko eller Stud eller en Hest 3 Rbd. S. V.; c) for et Faar eller et Lam 1 Rbd. S. V.; d) for en Kalv eller et Føl 48 Rbß. S. V.; e) for en Gaas, en And eller en Høne 12 Rbß. S. V. I Henseende til Mulkter og Op-tagelsespenge for løsgaaende Hingster og Vædbere, med videre, forbliver det ved F. 8 Sept. 1812 og 24 Sept. 1813. § 3. Kunne Sviin ikke optages, bør den, paa hvis Jord de findes, være berettiget til, paa hvad Maade han bedst veed og kan, at bortskaffe dem, og Svinenes Eier ikke være be-rettiget til nogen Erstatning, om de derved komme til Skade eller endog omkomme. Dog bør i saa Fald det dræbte eller lemlæstede Sviin tilbagegives sammes Eier, og Opta-gelsespenge bortfalde. § 4. For den Skade, som ved Ufred, eller paa hvilkensomhelst Maade, foraarsages paa anden Mands Hegn, tilkommer Hegnets Eier dobbelt Skadeserstat-ning. § 5 Naar Nogen ved Udsaaening eller Plantning opelsker Skov, eller dyrker saadanne Planter eller Værter som ere ualmindelige i Egnen, saa at de i F. 29 Okt. 1794 an-ordnede Synsmænd med Grund kunne antages ikke at være istand til rigtigen at bedømme den ham ved Ufred til-føiede Skade, skal han, hvis han finder sig brøstholden ved den af disse fastsatte Skadeserstatning, være berettiget til, istedetfor at gaae frem efter F. 29 Okt. 1794, § 17, paa lovlig Maade at æske et dobbelt Antal af uvillige og kyn-dige Landmænd af Omegnen ved Retten udmeldt til at vurdere Skaden, ved hvis Bestemmelse det da skal forblive. Denne Forretnings Bekostning udredes af den, som har voldet Ufred, i Tilfælde at den Skadelidte tillægges større Erstatning end ved det første Syn var fastsat, men i modsat Fald af den, som har æsket Forretningen. § 6. Fra den efter F. 29 Okt. 1794, § 2, enhver Jordbruger paaliggende Forpligtelse at tage halvt Hegn med sin Nabo, naar denne forlanger det, skal ikkun Undtagelse finde Sted i det Til-

*) Jfr. P. 14 Juli 1837.

skalde, at den Jordlod, hvis Bruger skulde deeltage i det af 9 Juli.
Naboen forlangte Hegn, har en saa uforholdsmæssig Længde imod dens Bredde, eller i Almindelighed en saa uforbeelagtig Figur, at mere end 1/10 Deel af dens Indhold vilde gaae bort til Hegn og Grøvt, om den skulde hegnes rundt. Dog medfører saadan Fritagelse for Hegnspligten ingenlunde Fritagelse for Pligten at holde sine Kreature paa sit Eget, hvor Loddens Bruger altsaa maa holde dem i Huus, eller, om han vil have dem paa Marken, da enten tøire eller vogte dem. Eiheller fritager det for Hegnspligten, om Nogen efter denne Forordnings Bekjendtgjørelse, uden høieste Nødvendighed ved Udskiftning eller Udstykning lader sig nogen Lod udlægge af en saa uforbeelagtig Dannelse, at den ikke uden uforholdsmæssig Jordspilde kan indhegnes. De Tvistigheder, som herom maatte opkomme, blive af Landvæsenskommissionen og, om sammes Eragtning af nogen Vedkommende paaankes, af Rentekammeret at paakjende*). § 7. Iøvrigt forbliver det ved F. 29 Okt. 1794, forsaavidt samme ikke ved denne F. eller ved P. 13 Sept. 1806 er nøiere bestemt eller forandret.

P., ang. yderligere Bestemmelser for Forbrydelser, der forøves af Fanger, der ere dømte til Arbeide i Tugt-, Rasp- eller Forbedringshuset i Kjøbenhavn. 16 Juli.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At da Erfaring har viist, at de ved P. 31 Aug. 1813 fastsatte Straffebestemmelser for Forbrydelser, som forøves i Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn, ikke ere aldeles tilstrækkelige til Ordens Opretholdelse, saa have Vi fundet fornødent, endvidere at foreskrive følgende Bud, hvilke skulle gjælde ikke alene for dem, der ere indsluttede i selve Straffeanstalten, men ogsaa for de Fanger, der for Tiden ere, indtil videre, anbragte paa forskjellige Steder udenfor Stiftelsens Bygninger. § 1. Naar for Fremtiden nogen Sammenrottelse finder Sted imellem Fangerne i Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset, hvorunder noget Slags Vold øves, det være sig enten mod Stiftelsens Embedsmænd eller Betjente, eller mod Andre, der sætte sig i Virksomhed for at tilveiebringe Orden og Rolighed i Straffeanstalten, eller og paa Stiftelsens Bygninger, Redskaber, Materialier eller andre Eiendele, saa bør Alle, der enten have taget Deel i slig fredsforstyrrende Aftale, eller som under Udførelsen foretage nogen af hine voldsomme Handlinger, eller deri, være sig endog i fjerneste Maade, understøtte eller styrke Andre, eller som vise sig uly-

*) See L. 30 Dec. 1858, om Landvæsenskommissioner, § 18-21.

16 Juli. dige mod de Befalinger, som, ved slig Leilighed, gives til Ordens og Roligheds Opretholdelse, straffes paa Livet, og bør derhos saadanne Misdæderes Hoveder sættes paa Stage og Kroppene henlægges paa Steile og Hjul. § 2. Alle, der, uden videre Deeltagelse, have været vidende om Sammenrottelsen, og ikke gjort, hvad der stod i deres Magt til at opdage samme og forebygge Udførelsen, skulle straffes paa Livet. Men de, der, naar Sagen kommer til Undersøgelse, søge at lægge Skjul paa Sandheden, skulle, forsaavidt de ikke iøvrigt findes skyldige, ansees med Katning, Tampning eller Riis, samt haardt eensomt Fængsel i flere Maaneder, eller anden saadan stræng Straf, som Retten, efter Sagens Beskaffenhed og den Paagjældendes Stilling, skjønner at være meest passende. § 3. Derimod kan en Fange, der bidrager enten selv til at forebygge Sammenrottelsens Udbrud, eller til at faae de Skyldige opdagede og straffede, af Vor Naade, og efter Omstændighederne, vente enten Løsladelse, eller Straffetidens Forkortelse, eller dog Lindring i hans Tilstand som Fange, hvorhos der, forsaavidt Vi ikke finde Grund nok til at forunde ham Løsladelse, altid skal, naar han begjærer det, blive draget Omsorg for at sikkre ham mod sine Medfangers Hævn. § 4. Dersom den, der angiver en saadan Sammenrottelse, inden den kommer til Udbrud, selv har gjort sig medskyldig i den, skal den derved forskyldte Straf eftergives ham. De Medskyldige, som efterat Sammenrottelsen er udbrudt, vise fortrinlig Redebonhed til Sandhedens Opdagelse, kunne gjøre dem Haab om en, efter Omstændighederne passende, Benaadning i den Straf, de ellers havde at lide. § 5. Naar nogen voldsom Sammenrottelse i Stiftelsen har fundet Sted, bør sammes Bestyrelse, saasnart de, til at afværge den offentlige Roligheds Forstyrrelse, fornødne øieblikkelige Anstalter ere trufne, gjøre Indberetning til Vort danske Kancelli, som uopholdelig har, til Sagens Undersøgelse og Paakjendelse, ad mandatum at beordre en Standret nedsat, der bør bestaae af een Assessor i Vor Høiesteret, een Assessor i Vor Lands-Overret samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn, og een Assessor i Kjøbenhavns Politiret. Denne Standret har, uden mindste Ophold, at foretage Sagen, og uafbrudt at fortsætte dens Undersøgelse og videre Behandling, hvorved blot de Former blive at iagttage, der ere væsentligen fornødne for at give Dommerne saadan Overbeviisning om de Paagjældendes Skyld, at de for Gud og deres Samvittighed kunne forsvare, derpaa at grunde Dommen. § 6. Umiddelbar efterat Dommen er afsagt, bliver Sagen, uden mindste Ophold, igjennem

Vort danske Kancelli, at forelægge Os til allerhøieste Resolution. 16 Juli.
Indstævning til Høiesteret vil ikke finde Sted, medmindre Vi, paa Grund af ganske særdeles Omstændigheder, skulde ansee det fornødent, at lade Dommen prøve ved denne øverste Domstol, i hvilket Tilfælde Vi forbeholde Os, at foreskrive saadanne særdeles Regler for Sagens Behandling sammesteds, at den hurtigste Afgjørelse derved kan fremmes. § 7. Saasnart Vor allerhøieste Resolution er afgiven, blive de Straffe, der ifølge samme skulle finde Sted, uden ringeste Ophold at bringe i Fuldbyrdelse.

Kancelli-P., ang. Opførelsen af Skuespil i Kjøbenhavn. 25 Juli.

Hans Majestæt Kongen har, under 9de denne Maaned, allernaadigst resolveret: 1) at der i Kjøbenhavn og paa dens Grund ikke andetsteds, end paa den Kongelige danske Skueplads, maa, offentligen og for Betaling, opføres noget Skuespil, det være sig i det danske eller hvilketsomhelst andet levende Sprog; 2) at Politidirekteuren bør holde over dette Forbud, og ei alene standse Opførelsen af Skuespil, som nogen herimod maatte ville give, men endog foranstalte Overtræderne tiltalte og dømte ved Politiretten, hvor de blive at dømme i anseelig Mulkt til den Kongelige Theaterkasse, hvilken Mulkt, naar virkelig nogen Indtægt af sligt Skuespil er oppebaaren, ikke bør være mindre, end det dobbelte af sammes oplyste, eller sandsynlige, Beløb; og 3) at det skal være alle Udgivere af offentlige Blade forbudt i samme at indføre Kundgjørelser om Skuespil, der stride mod ovennævnte Forbud. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P. (Kancelliet) ang. til hvilken Tid Marschpenge af vedkommende Mandskab skulle afhentes. 3 Dec.

Hans Majestæt Kongen har, under 26de f. M., behaget allernaadigst at resolvere: At det Mandskab, som ikke afhenter sine Marschpenge inden det Aars Udgang, hvori de ere samme tilstaaede, efter den Tid ei kan vente dem udbetalt, og at de Marschpenge, som ei saaledes til rette Tid affordres, skulle hjemfalde til Allerhøistsammes Kasse; dog saaledes, at denne Bestemmelse ikkun gjælder i Henseende til de Marscher, som Mandskabet, imedens Armeen staaer paa Fredsfod, foretager til de respektive Regimenter eller Korps; ligeledes undtages herfra de Marschpenge, som tilkomme Rekrutterne den første Gang de afmarschere til Regimenterne efter at være udskrevne. — Hvilken allerhøieste Befaling her-

3 Dec. ved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

16 Dec. **P. (Kancelliet), ang. Indskrænkning i de Militaires Frihed til at indlade sig i Ægteskab.**

Hans Majestæt Kongen har allernaadigst befalet, at ingen af Landet udskreven Soldat, saalænge han er inde til Tjeneste ved det respektive Regiment eller Korps, maa indgaae Ægteskab med noget Fruentimmer udenfor det Distrikt, hvorfra han er udskreven, undtagen han dertil ansøger og erholder Tilladelse fra vedkommende Regiment eller Korps; og saadan Tilladelse eller saakaldet Frisedbel maa ikke tilstaaes nogen Soldat, medmindre han kan bevise, at han selv eier tilstrækkelig Formue, eller at han ved Indtrædelse i sligt Ægteskab forbedrer sine oekonomiske Omstændigheder saaledes, at han kan ernære en Familie. — Denne Hans Majestæts allerhøieste Befaling kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

24 Dec. **P., ang. Forhøielse i Skibsmæglernes Kourtage.**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Med Hensyn til de forandrede Tidsomstændigheder have Vi allernaadigst fundet Os foranledigede til at bestemme følgende Forandringer i den ved F. 22 Dec. 1808 anordnede Kourtage for Skibsmæglerne her i Staden, og fastsætte desaarsag allernaadigst Følgende: For et Skibs partielle Befragtning maa Mægleren beregne sig 2 pCt. af Fragtens Beløb, og for Befragtning af et heelt Skib 1 pCt. — For at indklarere eller udklarere et Skib med Ladning fra eller til fremmed Sted betales, for Drægtigheden indtil 50 Kommercelæster, 16 Rbß. rede Sølv pr. Læst, og for den overskydende Drægtighed 12 Rbß. r. S. pr. Læst. For ballastede Skibe i samme Fart beregnes 8 Rbß. r. S. pr. Læst for de første 50 Kommercelæster, og 6 Rbß. r. S. pr. Læst for de overskydende. — For Skibes Klarering til eller fra indenlandske Steder erholder Mægleren Kourtage i S. V. med samme Nominalbeløb som i rede Sølv for Skibe, der klareres til eller fra fremmede Steder. — For at besørge de befalede Pas og Certifikater til et Skib af indtil 50 Kommercelæsters Drægtighed, nyder Mægleren 3 Rbd. r. S., og til et Skib af større Drægtighed 5 Rbd. r. S. — For Inkassationen af Fragt, uden Garanti for Fragten, beregnes 1/2 pCt. hvad enten der er een eller flere Imodtagere af Ladningen. Ønskes Mæglerens Garanti, maa Skipperen eller Rederen forene sig med ham derom før Skibets Losning. — For samtlige

Mæglerforretninger ved Havariaffairer, med Undtagelse af Auktionerne, godtgjøres Mægleren ialt 2 pCt. af de første 10,000 Rbd. Navneværdi af et Havaries Beløb, og 1 pCt. af hvad Havariet maatte overstige denne Sum. Tillige tilkommer Mægleren saavel Diætpenge paa de fornødne Reiser som iøvrigt Erstatning for hans beviislige Udlæg paa Reiserne. — For Auktioner, som under Stadens Jurisdiktion afholdes over havarerede eller strandede Ladninger og Inventarier, hvis Realisation besørges af en Mægler, erholder denne $1^{1}/_{2}$ pCt., og for slige Auktioner udenfor Stadens Jurisdiktion 3 pCt. af Auktionsbeløbet, imod Mæglerens Garanti for samme. — For Salg af havarerede eller strandede Skibe betales under samme Betingelser det Halve af ovennævnte Procenter. 24 Dec.

1818.

P., hvorved de Anordninger, der paalægge Strandsiddere at opdrage deres Baade m. v., indskjærpes og tildeels forandres. 13 Jan.

Det har behaget Hans Majestæt, under 31te f. M. at paalægge Kanc., til almindelig Efterlevelse, at indskjærpe de Bud, som, med Hensyn til at forebygge Baades og Jollers Misbrug, indeholdes deels i F. 13 Okt. 1703, deels i R. 1 Mai 1750, hvorhos Allerhøiistsamme endvidere allernaadigst har foreskrevet nogle forandrede Bestemmelser, der for Fremtiden i saa Henseende skulle finde Sted. — I Overeensstemmelse med, hvad hans Majestæt saaledes allernaadigst har befalet, bliver Følgende at iagttage: 1) Alle ved Strandsiderne Boende skulle, naar de ei bruge deres Baade eller Joller, opdrage dem paa Landet, og lade dem fastgjøre med en stærk Hængelaas ved en Jernlænke i en stærk Egepæl, der maa være fast og dybt nedslaaet i Jorden, og, saavelsom Stavnen i Baaden, forsynet med stærke Jernkramper. Baadene eller Jollerne skulle derhos være forsynede med et Spunds, hvilket, ligesom Aarerne og de løse Tofter, Eierne, hver Gang de komme i Land, skulle tage hjem med sig i deres Huse, og Intet deraf lade blive udi Fartøierne eller ved Strandbredden. 2) Enhver, der gjør sig skyldig i Overtrædelse heraf, skal, for første Gang han deri findes skyldig, idømmes en Mulkt af 2 til 10 Rbd. S. V., hvilken Mulkt, for hver Gang Forseelsen gjentages, skal fordobbles, dog saaledes, at det overlades til Dommeren, for den gjentagne Forseelse, efter Sagens Beskaffenhed, istedetfor Mulkt, at be-

13 Jan. stemme Fængsel paa Vand og Brød i 5 eller nogle Gange 5 Dage. 3) I de Distrikter, hvor et særskilt Kystpoliti er indrettet, skal det paaligge dette Politi, nøie at vaage over foranførte Forskrifters Iagttagelse, af hvilken Aarsag Forseelser mod de her givne Forskrifter blive at behandle saaledes som andre Kystpolitiforseelser, og som en Følge deraf Bøderne, der ellers tilfalde vedkommende Fattigkasse, i forommeldte Distrikter at tildømme Kystpolitikassen. 4) Hvad Drage angaaer, forbliver det ved de særdeles Bestemmelser, som for samme ere givne ved det allernaadigste R. 24 Juli 1750, dog at Overtrædelse af de sammestebs foreskrevne Regler bliver at straffe og behandle efter denne Plakats 2den og 3die §§. — Dette kundgjøres herved, ifølge Hans Majestæts allerhøieste Befaling, til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

10 Febr. **P. (Kancelliet), ang. Amtmændenes Bemyndigelse til at tilsige Personer til Møde, m. v.**

Det har under 28de f. M. behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at befale: 1) at Præsterne, naar de finde det fornødent, at tilsige Ægtefolk at møde hos sig, for at forsøge den ved F. 18 Okt. 1811 omhandlede Mægling, og en af de Paagjældende modvilligen udebliver, skulle derom gjøre Anmeldelse til vedkommende Amtmænd; og 2) at Amtmændene saavel i et saadant Tilfælde, som naar de ellers tilsige Nogen til Møde, skulle være bemyndigede til at paalægge de Vedkommende at fremstille sig paa det opgivne Sted og til den bestemte Tid, under Mulkt fra 2 til 10 Rbd. S. V. til Kjøbstadens eller Amtets Fattigkasse. — Denne Hans Majestæts allerhøieste Befaling kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

10 Marts. **P., hvorved fastsættes den samtlige Physici og Kirurger tilkommende Betaling for alle legale Forretninger, der vedkomme private Personer, samt gives Lægerne Fortrinsret til, i Konkursboer at nyde Betaling for Honorarium m. v*).**

Hans Majestæt Kongen har ved allerhøieste Resol. af 11te f. M. allernaadigst fastsat, at saavel Stadsphysikus i Kjøbenhavn, som Stifts- og Landphysici samt Distriktskirurgerne i Danmark, naar de udføre nogen af de deres Embede vedkommende legale Forretninger, der angaae private

*) P. 4 Okt. 1825 om Betalingen for Lægeforretninger for det Offentlige.

Personer, og som de ikke, ifølge de hidtil gjældende Regler, ere pligtige at foretage dem uden Betaling, saasom: Undersøgelse af havarerede Varer, skulle, for disse Forretninger nyde følgende Betalinger: 1) for enhver saadan Forretning i Almindelighed 2 Rbd. 2) naar Forretningen medtager over 4, men ei over 6 Timer 3 Rbd. 3) naar den varer længere betales der som for 2 Forretninger. 4) for hvert Ark, Forretningen, naar den skal beskrives, udgjør, beskreven efter de i Sportelregl. 22 Marts 1814 fastsatte Regler, 1/2 Rbd. 5) for en Attestes Udfærdigelse 1 Rbd. 32 ß. 6) for at taxere Recepter for Private, og derover afgive Betænkning, for 1 til 10 Magistralrecepter 2 Rbd. og for hvert Antal af 10 Recepter over det første Antal 1 Rbd. mere; for at taxere et i Haandkjøb, eller efter Recept, kjøbt medicamentum simplex eller et compositum, hvis Priis er indført i Medicinaltaxten, samt at give sin Betænkning over Apothekernes Regning, 2 Rbd. — Hvilket Alt beregnes i S. V. — Endvidere har det behaget Hans Majestæt Kongen, ved allerhøistbemeldte Resolution, allernaadigst at tilstaae Lægerne og Kirurgerne Ret til, for deres Honorarium og de med Sygebesøgene forbundne Udgifter, i Stervboer og Konkursboer at nyde Ubkæg ved Siden af Apothekernes Fordringer for udleverede Medikamenter, dog saaledes, at denne Lægerne og Kirurgerne allernaadigst tilstaaede Fortrinsret indskrænkes til de Fordringer, som hidrøre fra det sidste Aar før den Paagjældendes Dødsfald, Opbud eller Fallit. — Disse allerhøieste Bestemmelser kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse. 10 Marts.

P., ang. en Forandring i Lovens 4-1-9- og 15 Artikler. 11 Marts.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Da Vi have fundet, at de Bestemmelser, som indeholdes i Lovens 4de Bogs 1ste Kapitel 9de og 15de Artikel, efter de nærværende Omstændigheder, tildeels behøve Forandring, saa byde Vi som følger: 1) Lovens 4de Bogs 1ste Kapitel 9de Artikel skal være forandret derhen, at, naar en Skipper, ifølge dette Lovsted, er berettiget til at sætte nogen af Skibsmandskabet, som derimod forseer sig, i Land paa fremmede Steder, bør han overlevere den Skyldige til en dansk Konsul, for at han af denne kan hjemsendes til Strafs Lidelse i Overeensstemmelse med Lovens Grundsætninger*). 2) I det Tilfælde, som Lovens 4-1-15 omhandler, skal Skipperen for Fremtiden

*) Jvf. F. 4 Aug. 1824 § 5.

11 Marts. være uberettiget til at sætte Skibsfolket i Land, medmindre det udviiste Forhold er forbundet med saadanne Omstændigheder, at Mytteri eller anden Ulykke deraf lader sig befrygte og altsaa Lovens 4-1-9, i Forbindelse med § 1 i denne Vor Anordning, er anvendelig.

11 Marts. **F., ang. yderligere Straffebestemmelser for Fanger, der undvige af Straffeanstalterne, og derefter begaae nye Forbrydelser, samt for dem, der gjøre sig medskyldige i slig Undvigelse.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, ligesom Vi, med Hensyn til Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn, have, ved Vore Plakater 31 Aug. 1813 og 16 Juli 1817, foreskrevet saadanne Straffe, som Vi til Sikkerhedens Opretholdelse have fundet fornødne for de Handlinger, hvorved de sammesteds hensatte Fanger gjøre Brud paa den indvortes Fred og Orden i Stiftelsen, samt anordnet en for slige Forbrydelsers eller Forseelsers Afstraffelse passende Behandling, saaledes have Vi endvidere anseet det nødvendigt, ved nogle skjærpende Lovbestemmelser, yderligere at betrygge Borgersamfundet mod nye Forbrydelser af Fanger, der undvige enten fra ovenmeldte Straffehuus, eller fra noget andet Straffearbeidssted, samt at sætte alvorlige Straffe for dem, der, ved paa nogensomhelst Maade at understøtte saadan Undvigelse, bidrage til den offentlige Roligheds Forstyrrelse. Vore Bud i foranførte Henseende ere som følger: § 1. Naar en Fange undviger enten fra Fæstningsarbeide eller fra et Tugt- eller Forbedringshuus eller fra nogen anden Straffeanstalt, som er eller i Fremtiden maatte blive oprettet, og derefter begaaer nye Forbrydelser, bør Undvigelsen betragtes som en skjærpende Omstændighed ved Bestemmelsen af Straffens Grad for den nye Forbrydelse, forsaavidt Lovene i saa Henseende overlade Noget til Dommerens Skjøn; og desuagtet bør han, i Straffeanstalten, udstaae behørig Revselse for sin Undvigelse, i Overeensstemmelse med hvad der i P. 31 Aug. 1813 er foreskrevet. § 2. Saafremt den Forbrydelse, hvori Fangen, efter sin Undvigelse, gjør sig skyldig, er af anden Art end den, hvorfor han var hensat til Straffestedet, bør dog den ham forhen paalagte Straf have samme Virkning til at skjærpe Straffen for den nu begaaede Forbrydelse, som om den havde været af samme Art. Saaledes skal den, der er hensat til Strafarbeide for Livstid, skjøndt for en anden Forbrydelse end Tyveri, naar han undviger og gjør sig skyldig i denne

sidstmeldte Forbrydelse, straffes efter F. 20 Febr. 1789 § 5. Herved skal det agtes lige, enten den Straf, hvormed han saaledes allerede var belagt, var bestemt ved Dom eller ved en benaadende Resolution; og Hensættelse paa Vor Naade skal, i denne Henseende, have samme Virkning som Hensættelse paa Livstid. § 3. Hvis Nogen, der alt er straffet med Brændemærke, undviger og begaaer en ny Forbrydelse, som efter de alminbelige Love og uden Hensyn til de ham forhen overgangne Domme vilde medføre Hendømmelse til offentligt Arbeide, bør han have sit Liv forbrudt. § 4. Enhver, som, være sig ved hvilkensomhelst foregaaende Handling, befordrer nogen i Straffeanstalten hensat Forbryders Undvigelse, straffes med Arbeide fra 2 til 10 Aar, hvis det er en Mandsperson i Fæstningen, men hvis det er en Kvindesperson i Forbedringshuset*). Ved Bestemmelsen af Straffens Grad bliver der at tage Hensyn til den Bortbjulpnes Farlighed, samt til den Omstændighed, om Een eller Flere ere undvegne, saa og til Gjerningens Anledning, det større eller mindre Overlæg, hvormed den er øvet, og alt, hvad der ellers forøger, eller nedsætter dens Tilregnelighed. § 5. Den, som vidende huser og hæler en fra nogen af de forommeldte Straffeanstalter undløben Fange, uden, ved foregaaende Aftale, eller i andre Maader, at have gjort sig skyldig i den udi § 4 omhandlede Forbrydelse, ansees med Forbedringshuusarbeide fra 8 Maaneder til 2 Aar efter Sagens Beskaffenhed. Men, dersom den Paagjældende, efter Omstændighederne, maa antages, vel at have været uvidende om, at det var en undvigt Fange, han husede og hælede, men dog i saa Henseende at have viist Skjødesløshed og Ligegyldighed, bliver han at ansee med Mulkt af fra 10 til 100 Rbd. S. V., efter Forseelsens Grad og hans Formues Beskaffenhed. 11 Marts.

P., hvorved bekjendtgjøres en allerhøieste Parolbefaling angaaende Advarsel mod at fornærme militaire Patrouiller, Vagter eller Skildvagter. 17 Marts.

Ved allerhøieste R. af 16de dennes har det behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at tilkjendegive Kancelliet, at Allerhøistsamme, for i Fremtiden at forebygge Fornærmelser mod Vagter, Patrouiller og Skildvagter, under bemeldte Dato allernaadigst har fundet for godt at udstede følgende Parolbefaling: Vor Parolbefaling af 11 Juli 1807, saalydende: „Ingen Patrouille, Vagt eller Skildvagt bør taale det Ringeste, der er vanærende, og de, som understaae

*) Jfr. L. 29 Dec. 1850 og 30 Nov. 1857, om Strafarbeide.

17 Marts. sig at sætte sig op imod disse, eller ikke ville følge det, der befales, maae, naar de ikke strax kunne arresteres, falde og ligge paa deres Gjerninger" tillægges herved følgende ydérligere Bestemmelse: Naar Nogen enten sætter sig op imod en Skildvagt eller ikke vil følge, hvad af ham befales, eller gjørligen overfalder ham, da maa Skildvagten bruge sit Vaaben mod den eller de heri Skyldige, og Enhver, som ved slig Leilighed kommer til Skade eller bliver nedlagt, skal ligge paa sin Gjerning. Skulde derimod Nogen, uden gjørlig Modsættelse, haane en Skildvagt med Skjældsord eller andre fornærmelige Udladelser, bliver den Paagjældende, enten strax, eller saasnart han kan paagribes, at arrestere, og maa ei løslades, forinden Sagen mod ham er paadømt; Skildvagten, der anmelder at være paa saadan Maade af Een eller Flere fornærmet, skal være berettiget til at beedige denne sin Rapports Rigtighed, og i saa Fald agtes som et lovfast Vidne, saaledes, at, om end ikke videre Beviis kan erhverves mod den Paagjældende, skal dog denne i alle Tilfælde ei alene være uberettiget til at fordre Opretning for Arresten, men endog tilpligtes at betale de af hans Arrest og Varetægt m. m. flydende Omkostninger. — Det om enkelte Skildvagter her Befalede skal ligeledes gjælde for Vagter og Patrouiller; hvorefter samtlige Garnisoner og Kantonnements have sig allerunderdanigst at rette, ligesom Vore Kancellier af Os ere paadragne at bekjendtgjøre saadant for Vore øvrige Undersaatter. — Dette bliver herved bekjendtgjort til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

6 April. **Kongeligt aabent Brev, hvorved adskilligt, Rigsbanken og Danmarks Pengevæsen betræffende, kundgjøres*).**

Frederik den Sjette, osv., G. v.: Efterat have taget Sagen, angaaende Rigsbankens Overgang til at blive en Nationalbank, i Overeensstemmelse med Vort Kongelige Tilsagn i Vort aabne Brev 30 Juli 1813, under noieste Overveielse, ville Vi allernaadigst have følgende Bestemmelser, saavel over den nationale Banks Indretning, som i Henseende til Pengevæsenet i Almindelighed, fastsatte: Rigsbanken gaaer, fra 1ste August dette Aar af, over til at blive en Nationalbank, der skal staae under sit eget Interessentskabs Bestyrelse. — Interessentere i Banken skulle være

*) Jfr. Oktroi (og Regl.) for Nationalbanken af 4 (og 27) Juli 1818 tilligemed senere Bestemmelser.

alle de, hvis Hæftelser til Banken (uden at medregne de 6 April.
$^{5}/_{6}$ Dele i Jorder og Tiender, hvis Renter godtgjøres Yderne af Finantserne) beløbe sig til 100 Rbd. og derover, saa og de, som, naar de skylde Mindre, ville tillægge indtil 100 Rbd.; endvidere de, som ved flere mindre Summer ville forene sig til en saadan Sum, og endelig de, som uden at skylde, frivilligen ville indskyde indtil 100 Rbd. eller derover. — En Subskription skal af Vore Kancellier foranstaltes aabnet for dem, som frivillig ville indskyde i Banken. — Denne nationale Bank overtager den nuværende Rigsbanks samtlige Active og Passive, samt alle Rigsbanken tilhørende Valuta og Eiendomme. — Det bør være den nationale Banks bestandige Formaal at medvirke til at Sølv bliver Landets eneste lovbefalede Numeraire, saasnart Omstændighederne tillade det, og det skal paaligge Nationalbanken derom at indkomme med allerunderdanigst Forslag, i det seneste naar Massen af de nuværende Rigsbanksedler er ved Indbragelse formindsket til 20 Millioner. — Af de den nuværende Rigsbank ved sammes Fundation 5 Jan. 1813 tillagte Prioriteter i Landets faste Eiendomme skal Nationalbanken anvende de $^{5}/_{6}$ Dele af Renterne, som for Hæftelserne i Jorder og Tiender af Finantserne godtgjøres Yderne, til Rigsbanksedlers Indbragelse og Tilintetgjørelse. De øvrige Bankens Hæftelser, tilligemed Rigsbankens Valuta og Eiendomme, skulle være Nationalbankens egentlige Fond, og anvendes til dens Tarv, saaledes som i Oktroi og Reglement nærmere vil blive bestemt. Deri skal ogsaa bestemmes, naar og hvorledes Udbytte til Interessenterne skal gives. Naar alle nu kourserende Rigsbanksedler ere indbragne, falde de $^{5}/_{6}$ Dele af Hæftelsernes Renter tilbage til Vore Finantser, af hvilke de nu, ifølge Vor F. 9 Juli 1813, § 10, godtgjøres Yderne i de ældre Skatter. — Saalænge indtil Sølv kan erklæres for Landets eneste lovbefalede Numeraire, skal de af Rigsbanken udstedte Rigsbanksedler gaae og gjælde ved Siden af Sølv, saaledes: A. Alle offentlige og private paa Tid indgaaede kontraktmæssige, saavelsom faste Præstationer, der lyde paa Penge, samt Skatter og Pengeafgifter og alle Obligationer, skulle, fra 1ste Aug. dette Aar af, alene fastsættes i og lyde paa Sølv*); og indtil rede Sølv kan anordnes som Landets eneste Numeraire skulle alle i Sølv kontraherede og anordnede Betalinger erlægges enten i rede Sølv eller i Rigsbanksedler efter en Kours, der kvartaliter skal sættes af en bestandig Komitee, bestaaende af et Medlem af Vort danske Kancelli, et Medlem af Vor Finantsdeputation, en af

*) Allerede forandret ved P. 22 Nov. 1820.

6 April. Nationalbankens Direkteurer og et Medlem af den til Børskoursens Notering anordnede Komitee. Denne Kours skal dernæst offentlig kundgjøres igjennem Vort danske Kancelli. Dog skal det overlades de Kontraherende udtrykkelig at betinge og forpligte sig til Betaling i rede Sølv uden Hensyn til den ovenomtalte Kvartalskours. B. Derimod skal det staae Kreditor frit for, i Navneværdi at fornye alle førend 1ste Aug. dette Aar indgaaede Forpligtelser, lydende paa Navneværdi. C. I daglig Handel og Vandel skal Rigsbanksedlerne gaae og gjælde efter deres paalydende Værd. — De indtil nu, og førend den 1ste Aug. dette Aar, i Sølvværdi indgaaede Forpligtelser gaae over til rede Sølv, men kunne betales efter Kvartalskoursen. De indtil den Tid i Navneværdi indgaaede Forpligtelser opfyldes i Navneværdi efter Rigsbanksedlernes paalydende Værd. — Nationalbanken er bemyndiget til, til Lettelse i Handel og Vandel, at udstede Sedler paa rede Sølv, der ere betalbare til Ihændehaverne, og der til alle Tider paa Anfordring kunne vexles i Banken imod rede Sølv, for alt det Sølv, i Mynt, Barrer eller Banko, som dertil i Banken haves, eller til saadant Øiemed indleveres. Disse, til enhver Tid i rede Sølv realisable Sedler skulle uvægerlig modtages i alle Vore Kasser lige med Sølv. — Nationalbankens Bestyrere skulle være: a) 15 Repræsentanter, der forestille hele Interessentskabet, og som paa dets Vegne føre Overtilsynet med, og Overbestyrelsen over Banken og alle dens Anliggender. Disse Repræsentantere vælge af deres Middel en Formand. b) 5 Direkteurer, som forestaae og udføre de daglige og løbende Forretninger, og have Stemme i de fællebs Forsamlinger, som finde Sted af Repræsentanterne og Direktionen. — Første Gang ville Vi igjennem Vort danske Kancelli, af den nationale Banks Interessentere beskikke et vist Antal Valgkommitterede fra de forskjellige Provindser, til efter de fleste Stemmer at udvælge Repræsentanterne, til hvilken Forretning de da samles i Kjøbenhavn. Siden udvælge hver Gang, en Repræsentant afgaaer, de øvrige Repræsentanter hans Eftermand. Saavel første Gang som siden udvælge Repræsentanterne de 4 Direkteurer. Den 5te Direkteur ville Vi til alle Tider beskikke; og skal den af Os udnævnte Direkteur føre Forsædet saavel i Direktionen, som i de fællebs Forsamlinger, der finde Sted af Repræsentantere og Direkteurer, ligesom han og skal have umiddelbar allerunderdanigst Referat til Os i alle Bankens Anliggender. Baade Repræsentanterne og Direkteurerne maae være Interessentere i Banken og bosatte i Kjøbenhavn, eller denne Stad

saa nær, at de altid, naar deres Embede og Forretninger ved Banken det fordre, kunne være nærværende. — Til at udarbeide en Oktroi og Reglement for Nationalbanken, der igjennem Vort danske Kancelli bliver allerunderdanigst at forelægge Os, ville Vi nærmere allernaadigst beskikke en Kommission af sagkyndige Mænd, hvilken Kommission tvende af den nationale Banks Repræsentantere skulle tiltræde. Af denne Kommission blive tillige at foreslaae de nærmere Forskrifter og Bestemmelser i Henseende til Bestyrelsens Aflevering fra de nærværende Rigsbankbestyrere til den nationale Bank. 6 April.

F., hvorved de gamle Hartkornsskatter og den ved F. 1 Okt. 1802 paabudne og ved F. 6 Juni 1811 og 9 Juli 1813 nærmere bestemte Afgift af Besiddelse, Nytte og Brug af Jorder og Tiender i Kongeriget Danmark forandres til een samlet Skat i Sølv*). 15 April.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: I Forbindelse med de ved Vort aabne Brev af 6te i d. M. kundgjorte Bestemmelser have Vi allernaadigst overveiet, hvorledes de gamle Hartkornsskatter og den ved F. 1 Okt. 1802 paabudne og ved F. 6 Juni 1811 og 9 Juli 1813 nærmere bestemte Afgift af Besiddelse, Nytte og Brug af Jorder og Tiender i Vort Rige Danmark kunne være at fastsætte til Sølv istedetfor de ved bemeldte F. 9 Juli 1813, § 10, bestemte Kornkvantiteter. Vi have derhos ikke alene taget Hensyn til en Nedsættelse, lige med den, som i de tvende foregaaende Aar ved P. 13 Marts 1816 og 14 Marts 1817 har været bevilget i berørte Kornkvantiteter, men Vi have ogsaa besluttet, til større Simpelhed i Skattevæsenet og tillige til en nødvendig Lettelse for en Deel af de Jorder, hvoraf Afgift hidtil er svaret efter Tønder Land, at samle fornævnte Hartkornsskatter og Jord- og Tiendeafgift til een Skat, der udredes af Hartkornet efter den nu gjældende Matrikul, indtil en Deel af Skatten bliver fordeelt efter den nye Matrikul i Overeensstemmelse med F. 1 Okt. 1802, § 44. Thi byde og befale Vi, som følger, for Vort Rige Danmark:

§ 1. De gamle Hartkornsskatter og den ved F. 1 Okt. 1802 paabudne og ved F. 6 Juni 1811 og 9 Juli 1813 nærmere

*) Jfr. F. ang. en ny Skyldsætning af Landeiendomme, af 24 Juni 1840; see og F. 10 Jan. 1823, om Eftergivelse i Landskatten, L. 20 Juni 1850 om Udjævningen af Hartkornsforskjellen, og L. af s. D. om Ophævelse af flere Skatter m. v., samt F. 8 Juli 1840 om Amtstue-Oppebørsler.

15 April. bestemte Afgift af Besiddelse, Nytte og Brug af Jorder og Tiender skulle, fra indeværende Aars Begyndelse at regne, ophøre at svares saaledes, som de hidtil efter den 10de § i fornævnte F. 9 Juli 1813 have været ydede. § 2.*) Derimod skal, under Navn af Landskat, aarligen fra 1 Jan. 1818 svares: I. af Jorder: 1) af privilegeret Hartkorn: a) af hver Tønde Hartkorn Ager og Eng 3 Rbd. Species eller 6 Rbd. Sølv; b) af hver Tønde Hartkorn Skov- og Mølleskyld 1 Rbd. 48 ß. Species eller 3 Rbd. Sølv; 2) af uprivilegeret eller kontribuerende Hartkorn: a) af hver Tønde Hartkorn Ager og Eng 4 Rbd. 16 ß. Species eller 8 Rbd. 32 Rbß. Sølv; b) af hver Tønde Hartkorn Skov- og Mølleskyld 2 Rbd. 8 ß. Species eller 4 Rbd. 16 Rbß. Sølv; II. af Tiender: 1) af hver Tønde tiendeydende Hartkorn for enhver af de 3de Tiendeandele, Konge-, Kirke- og Præstetienden: a) naar Tienden er afhandlet for bestandigen til Yderen imod en fast og uforanderlig aarlig Pengebetaling, 2 ß. Species eller 4 Rbß. Sølv; b) naar den er under andre Vilkaar for bestandigen overdragen Yderen, 11 ß. Species eller 22 Rbß. Sølv; c) naar Præster eller andre Embedsmænd, der ere beneficerede med Tiender, have før Begyndelsen af Aaret 1808 imod en fast og uforanderlig aarlig Pengebetaling for deres Embedstid bortakkorderet samme til Yderne, $2^1/_2$ ß. Species eller 5 Rbß. Sølv; d) naar Tienden i andre Tilfælde er overladt Yderen for en vis Tid, 12 ß. Species eller 24 Rbß. Sølv; e) naar den hæves i Kjærven, 13 ß. Species eller 26 Rbß. Sølv; 2) af det uprivilegerede matrikulerede Tiendehartkorn: a) af hver Tønde Hartkorn Kongetiende 18 ß. Species eller 36 Rbß. Sølv; b) af hver Tønde Hartkorn Kirketiende 14 ß. Species eller 28 Rbß. Sølv. — Dog skal, med Hensyn deels til forhen bevilgede Eftergivelser og Moderationer og deels til forhen gjældende særdeles Bestemmelser, Landskatten for Hirschholms Gods, samt for Vore Lande Amager og Bornholm, være saaledes fastsat, nemlig: A. for Hirschholms Gods: I. af Jorder: 1) af privilegeret Hartkorn: a) af hver Tønde Hartkorn Ager og Eng 2 Rbd. 72 ß. Species eller 5 Rbd. 48 Rbß. Sølv; b) af hver Tønde Hartkorn Skovskyld 1 Rbd. 36 ß. Species eller 2 Rbd. 72 Rbß. Sølv; 2) af uprivilegeret eller kontribuerende Hartkorn: a) af hver Tønde Hartkorn Ager og Eng 4 Rbd. Species eller 8 Rbd. Sølv; b) af hver Tønde Hartkorn

*) Jfr. deels L. 20 Juni 1850 om Udjævningen af Hartkornsforskjellen, deels F. 10 Jan. 1828 sammenholdt med L. 20 Juni 1850 om Ophævelse af flere Skatter m. v., § 1 mod Slutningen.

Skov- og Mølleskyld 2 Rbd. Species eller 4 Rbd. Sølv; 15 April.
II. af Tiender: af hver Tønde tiendeydende Hartkorn for enhver Tiendeandeel den samme Skat, som foran af det tiendeydende Hartkorn i Almindelighed er bestemt. B. for Vort Land Amager: I. af Jorder: 1) af hver Tønde privilegeret Hartkorn Ager og Eng 2 Rbd. 72 ß. Species eller 5 Rbd. 48 Rbß. Sølv; 2) af hver Tønde uprivilegeret eller kontribuerende Hartkorn Ager og Eng 4 Rbd. 38 ß. Species eller 8 Rbd. 76 Rbß. Sølv; II. af Tiender: saavel af hver Tønde tiendeydende Hartkorn for enhver Tiendeandeel, som af det uprivilegerede matrikulerede Tiendehartkorn, den samme Skat, som foran af det tiendeydende Hartkorn og af det uprivilegerede matrikulerede Tiendehartkorn i Almindelighed er bestemt. C. for Vort Land Bornholm: I. af Jorder: af hver Tønde Hartkorn 1 Rbd. 16 ß. Species eller 2 Rbd. 32 Rbß. Sølv; II. af Tiender: af hver Tønde tiendeydende Hartkorn for enhver Tiendeandeel ¼ Deel af den Skats Beløb, som foran af det tiendeydende Hartkorn i Almindelighed er bestemt. § 3. De umatrikulerede Jorder, hvoraf Afgift efter F. 1 Okt. 1802 er svaret efter Tønder Land, har Vort Rentekammer at foranstalte ansatte til Hartkorn, hvorefter Landskatten af dem bliver at svare, som af privilegeret Hartkorn. Dog undtages herfra samtlige Skolers og Degneboligers endnu værende umatrikulerede Jorder, hvilke Vi indtil videre ville have fritagne for Skatten. § 4.*) Naar Jord er bortforpagtet paa eet Aar eller længere Tid, bør Forpagteren, saafremt Forpagtningskontrakten ikke medfører anden Bestemmelse, for hver Tønde Hartkorn Ager og Eng udrede 1 Rbd. 70 ß. Species eller 3 Rbd. 44 Rbß. Sølv og for hver Tønde Hartkorn Skov- og Mølleskyld 83 ß. Species eller 1 Rbd. 70 Rbß. Sølv af Landskatten, hvadenten Hartkornet er privilegeret eller uprivilegeret, da Eieren derimod udreder Resten. § 5*) Naar Jord er overdragen til Eiendom eller i Arvefæste imod aarlig Afgift, som enten ganske eller tildeels ydes i Korn eller andre Naturalprodukter eller Tjenester, bør Afgiftseieren og, naar Jord er overdragen i simpelt Fæste, Eieren, forsaavidt ikke anderledes ved Overdragelsesdokumentet eller Fæstebrevet er fastsat, udrede af Landskatten 10 ß. Species eller 20 Rbß. Sølv for hver Tønde enten privilegeret eller uprivilegeret Hartkorn Ager og Eng, og 5 ß. Species eller 10 Rbß. Sølv for hver Tønde enten privilegeret eller uprivilegeret Hartkorn Skov- og Mølleskyld, hvorimod Brugeren udreder det Øvrige. § 6.*) Er Jord overdragen til Eiendom eller i Arve-

*) Jfr. F. 24 Juni 1840, § 14.

15 April. fæste imod aarlig Afgift, som er bestemt til en fast og uforanderlig Pengebetaling, da skal Afgiftseieren, forsaavidt ikke anderledes ved Overdragelsesdokumentet er fastsat, af Landskatten ikkun udrede 4 ß. Species eller 8 Rbß. Sølv for hver Tønde Hartkorn Ager og Eng og 2 ß. Species eller 4 Rbß. Sølv for hver Tønde Hartkorn Skov- og Mølleskyld, hvadenten Hartkornet er privilegeret eller upivilegeret, og Besidderen derimod afholde Resten. § 7.*) Den Andeel, som Forpagtere, Afgiftseiere og Eiere ifølge foregaaende §§ 4, 5 og 6, skulle tage i Skattens Udredelse af Jorder, beregnes paa Vort Land Bornholm ikkun med 1/4 Deel af det i disse §§ nævnte Beløb. § 8. Naar Embedsmænd, Betjente eller Andre, der efter F. 12 Juni 1770 ere pligtige at svare den ved samme paabudne Embedsskat, have beneficerede Jorder eller Tiender, hvoraf Landskatten erlægges, da betale de ei videre Embedsskat, end forsaavidt denne maatte udgjøre mere, end Landskattens Beløb. § 9. Den Jord- og Tiendeeiere ved F. 9 Juli 1813, § 10, tilsagte Godtgjørelse for 5/6 Dele af Renten af Bankhæftelsen i deres Jorder og Tiender skulle de nyde i Landskatten. § 10.**) Landskatten betales kvartaliter, 1/4 Deel hver Gang, i rede Sølv eller i Rigsbanksedler efter den ved Forfaldstiden gjældende, da i Overeensstemmelse med Vort aabne Brev 6 April 1818 satte, Kvartalskours. Og blive, som en Følge heraf, ogsaa Restancer af Skatten, naar de ikke erlægges i rede Sølv, at tilsvare i Rigsbanksedler efter den Kvartalskours, som ved deres rette Forfaldstid var gjældende. Forfaldstiden er hver 21 Januar for Skatten for Januar Kvartal eller Januar, Februar og Marts Maaneder; hver 21 April for Skatten for April Kvartal eller April, Mai og Juni Maaneder; hver 21 Juli for Skatten for Juli Kvartal eller Juli, August og September Maaneder; og hver 21 Oktober for Skatten for Oktober Kvartal eller Oktober, November og December Maaneder. — Da iøvrigt ingen Kvartalskours sættes for dette Aars 2 første Kvartaler, og heller ingen Kvartalskours kan være sat ved Forfaldstiden i næstkommende Juli Kvartal, siden de ved fornævnte Vort aabne Brev i Henseende til Kvartalskoursers Sættelse kundgjorte Bestemmelser ikke til den Tid ere traadte i Kraft, saa skal af Vort Rentekammer ved Plakater blive bekjendtgjort, i hvilket Forhold Skatten for disse 3 Kvartaler kan betales med Rigsbanksedler, naar Yderne ikke ville erlægge den i rede Sølv. § 11.***) Land-

*) Jfr. F. 24 Juni 1840, § 14.
**) Jfr. F. om Amtstue-Oppebørsler af 8 Juli 1840, § 1.
***) Jfr. F. 8 Juli 1840, § 2 m. fl.

skatten oppebæres af Vore Amtsforvaltere, som derfor af- 15 April.
lægge Regnskab. Den hæfter med sit fulde Beløb paa de skattepligtige Eiendomme, samt indfordres og, i Mangel af Betaling til Forfaldstiderne, inddrives paa den ved Anordningerne om Skatters Inddrivelse foreskrevne Maade hos Eierne, hvorimod disse ikke alene have Regres til Besidderne og Brugerne for den Andeel, disse have at udrede af Skatten; men have endog samme Ret til denne Andeels Inddrivelse, som F. 30 Jan. 1793, § 12, tillægger Jordegodseiere til resterende Skatters Inddrivelse hos deres Fæstebønder. Ere Jorder eller Tiender beneficerede nogen offentlig Stiftelse, Embedsmand eller Anden, da ansees den Beneficerede, i Henseende til Skattens Tilsvar, som Eier.

P. hvorved fastsættes adskillige Forholdsregler, som skulle iagttages ved Auktioner i Sterv- eller Konkursboer. 3 Juni.

Vi Frederik den Sjette, o. s. v., G. v: At Vi allernaadigst have fundet for godt at foreskrive følgende Regler, der, med Hensyn til Auktioner i Sterv- eller Konkursboer, for Fremtiden skulle iagttages: — 1) De Konditioner, paa hvilke rørlige Ting i Sterv- eller Konkursboer bortsælges ved Auktion, skulle for Fremtiden, ligesaavel som de, der angaae faste Eiendomme, approberes af vedkommende Skifteret. — 2) De kontante Penge, som Inkassatorerne modtage ved de i saadanne Boer afholdte Løsøre-Auktioner, skulle, inden 8 Dage efter Auktionens Holdelse, indbetales i Skifteretten. — 3) Dersom Inkassatorerne ikke til rette Tid aflevere det kontant modtagne Auktions-Beløb skulle de fra den Tid af, og uden at der behøves en saadan Forelæggelse, som er bestemt ved F. 12 Febr. 1790 § 11, udrede 6 pCt. i Renter af Beløbet, og desuden erlægge til de Fattige en daglig Mulkt fra 2 Rbmk. til 2 Rbdlr. Sølvværdi, efter Sagens Omstændigheder; hvilke Tvangsmidler og skulle gjælde i ethvert andet Tilfælde, hvor en Inkassator staaer tilbage med den ham paaliggende Aflevering af de modtagne Midler. — 4) Som Inkassations-Salarium ved Salget af Varer og Løsøre kan, i Sterv- eller Konkursboer, i intet Tilfælde tilstaaes mere end 4 pCt. — 5) Af de Pengesummer, som blive kontant betalte, maae Inkassatorerne derimod kun oppebære halvt Salarium. — 6) Auktions-Konditionerne ved alle Auktioner over Varer og Løsøre, være sig enten i Boer eller ved frivillige Auktioner, skulle tilføies Katalogen strax efter Titelbladet, og det hvad enten denne er trykt eller skreven; desuden skulle Konditionerne i det Værelse, hvor Auktionen

3 Juni. holdes, opſlaaes paa et Sted, ſom dertil findes bekvemt, til Alles Efterſyn. — 7) Ligeſom det ved P. angaaende Skifteforvaltningen i Vor Kongelige Reſidentsſtad Kjøbenhavn af 21 Marts 1809 udtrykkeligen er befalet, at Auktions-Beløbet af de faſte Eiendomme, ſom et Bo lader ſælge, ſtedſe ſkal afleveres til Skifteforvalteren, uden at paſſere Inkaſſators Hænder, ſaaledes ſkal denne i Sagens Natur grundede Regel og gjælde udenfor Kjøbenhavn, hvorhos den fra nu af ſkal være udvidet til Auktionsbeløbene for Aktier eller Obligationer, være ſig offentlige eller private, ſom i Sterv- eller Konkursboer bortſælges.

25 Juni. **Gen.-Tldk.- og Komm.-Koll. P. ang. Tillæg og nærmere Beſt. ved Told- og Konſ. F. 1 Febr 1797.**

Følgende allernaadigſt befalede Forandringer og nærmere Beſtemmelſer ved Told- og Konſumtions-Anordningerne bekjendtgjøres herved til Enhvers Efterretning. Til § 73. § 235. § 240. Naar en Oplagshaver, med Afſkrivning i ſit Kreditoplag, vil udføre Varer, hvilke paa Udførſelstiden ikke findes antegnede paa hans Kreditoplag, da ſkal han, forinden han gjør Angivelſen til Udførſel, lade ſig disſe Varer i den foreſkrevne Form transportere fra en anden Oplagshavers Oplag og Transporten behørigen antegne af Oplagsregnſkabsføreren. Forſømmes ſaadant, da tilſtedes der ikke, paa Grund af en ſlig Udførſel, nogenſomhelſt Afſkrivning hverken i Afſenderens eller den Handlendes Oplag, hvor Varerne findes anførte, men disſe blive, ved Kvartalsafregningen, at behandle ſom anſatte til Forblivelſe i Landet. — Til § 78. Naar indenlands ſtøbte Lys udføres til fremmede Steder, da finder ingen Konſumtions-Godtgjørelſe Sted. — Til § 103. For Laas- eller Seglbrud bødes: for Skib eller Pakhuus fra 50 Rbd. til 200 Rbd., for Kasſe eller Kuffert fra 20 Rbd. til 80 Rbd., for enkelt Pakke af mindre Omfang fra 10 Rbd. til 40 Rbd., alt rede Sølv og efter Kollegiets Skjønnende i de enkelte Tilfælde. — Til § 105. Naar de bortſnegne Varers Slags eller Mængde ikke vides, da bødes 100 Gange Tranſittoldens Beløb, beregnet i Forhold til Emballeringens Kubikindhold. Til § 147. For enhver fortiet Indgang til Laſten bødes pr. Læſt af Skibets Drægtighed fra 10 Rbd. til 30 Rbd. rede Sølv efter Kollegiets Skjønnende. Samme Straf finder Sted, naar Skibslugerne eller andre anmeldte Indgange til Laſten eller til anmeldte Gjemmer i Skibet befindes forſynede med løſe Rammer, falſke Bolte eller nogenſomhelſt Indretning, hvorved den befalede Forſegling kan gjøres uvirkſom, og det,

om det endogsaa maatte godtgjøres, at ingen Toldbesvigelse har fundet Sted. — Befindes uanmeldte Gjemmer i Skibet, da bødes 20 Rbd. r. S. for hver Kubikfod de indeholde, forsaavidt de befindes tomme eller bestuvede med toldfrie Varer. Forefindes derimod i saadanne Gjemmer kontrebande eller toldpligtige Varer, da forfalde de til Konfiskation, hvad enten de ere tilladte at indføres eller ikke, og uden Hensyn til, om Varer af lige Beskaffenhed maatte være angivne blandt den øvrige Last, uden der at forefindes. — Til § 151 samt P. 28 Febr. 1817. Ved Salt- og Steenkuls-Ladninger bevirker befundet Overmaal ikke Bøder, medmindre det er større end 8 pCt. af den angivne Kvantitet, men i saa Tilfælde da for hele Overmaalet. — Til § 166 samt P. 28 Febr. 1817. Omtrentlig Angivelse tilstedes for Fremtiden ene i de Tilfælde, hvor Toldopsynet af de medhavende Dokumenter eller andre Omstændigheder skjønner, at Skipperen ikke er istand til med Vished at angive sin Ladning i en saadan Størrelse, der med nogen Bestemthed lader sig reducere til dansk Maal eller Vægt. — Til § 170 samt § 209. Fortoldning af Varer er ikkun tilladt paa de Steder, hvilke Fortoldningsret udtrykkeligen er tillagt og som benævnes Told- og Konsumtions-Steder; altsaa ikke paa de blotte Konsumtions-Steder. — Til § 217 a. § 222, §§ 235 til 239. Naar der udføres indenlands støbte Lys, hvortil Talgen beviisligen er tilforhandlet af Kreditoplagsberettigede, maa der paa disses Oplag afskrives samme Vægt i Talg, som i Lys er udført. — Til § 301. Naar de afsendte Varer ikke inden 2 Maaneder fra Udskibningen befindes at være komne til det angivne Sted, kræves Afsenderen eller Udskiberen til Ansvar, og saafremt han ikke inden 1 Maaned, efter saaledes dertil at være opfordret, tilveiebringer Losseattest, saa betaler han Afgiften og den ½ pCt. maaneblig. — Fra denne Bestemmelse undtages dog Udskibninger til Island, Grønland og Færøerne, med hvilke forholdes som hidtil. — Til § 327. Kunne Sedlerne ikke forevises, naar paafordres, da bødes for saadan Mangel 5 Rbd. rede Sølv. — Til § 338. Det, i Paragraphen givne, Tilsagn om Fritagelse fra Straf under visse Betingelser ophæves, hvorefter Slutningen af Paragraphen, nemlig: „dog naar Forseelsen bestaaer i, ikke at kunne strax fremvise Seddel paa Kornet, og Sedlen saa hastigen hentes og fremvises, at den ikke imidlertid kan være tagen paa Konsumtionskontoiret, maa Mulkten eftergives," bortfalder*). 25 Juni.

*) Slutningen af Plakaten, der indeholder Forandringer i Tariferne, udelades som hævet ved senere Bestemmelser.

4 Juli. **Oktroi for Nationalbanken i Kjøbenhavn paa 90 Aar*).**

Vi Frederik den Sjette, o. s. v., G. v.: Ved Vort aabne Brev af 30 Juli 1813 have Vi kundgjort, hvorledes det var Vores Ønske og Villie, at see den, ved Rigsbank-Fundatsen af 5 Jan. s. A., tilsigtede Orden og Fasthed i Statens Pengevæsen fremvirket ved endnu flere og kraftigere Midler, og til den Ende tilsagt, at Rigsbanken, som er grundfæstet paa Statens faste Eiendomme, skulde gaae over til at blive privat, under et nationalt Interessentskab af Statens Grundeiere, som Hoved-Aktiehavere. — Dette Vort allernaadigste Tilsagn ville Vi nu sætte i Udførelse, efterat de fornødne Forberedelser dertil ere gjorte, i Overeensstemmelse med de, i Vort aabne Brev af 6 April dette Aar, givne Befalinger. Til den Ende give Vi herved den nationale Bank sin Oktroi, hvilken skal være dens Grundlov, og indeholde ligesom dens Forpligtelser, saaledes ogsaa dens Rettigheder, Friheder og Benaadninger; Thi byde og befale Vi, som følger:

1ste Afdeling. Bankens Grundforfatning, dens Rettigheder og Forpligtelser i Almindelighed. § 1. Banken, som fører Navn af: Nationalbanken i Kjøbenhavn, skal ansees som et privat Interessentskab, der, adskilt fra Vore Finantser, bestyres af Mænd, hvilke, paa den Maade, som i den følgende 2den Afdeling ommeldes, blive at vælge og ansætte. De Embedsmænd, som saaledes tiltræde Bankbestyrelsen, skulle, hvad enten de staae i Vor Tjeneste, eller ikke, til Banken at aflægge deres Eed: at de, efter deres bedste Indsigt, ville med Troskab og Nidkjærhed forestaae deres Embeder og Forretninger, i nøie Overeensstemmelse med dens Oktroi, Reglement, og andre dens lovlige Regler og Forskrifter; og skulle de, i Alt hvad Banken og dens Forretninger angaaer, ene og alene være bundne ved denne Eed. Vi give derhos, for Os og Vore Efterfølgere i Regjeringen, det Kongelige Tilsagn, at ingen Befaling fra Os eller Dem, skal nogensinde middelbar eller umiddelbar indvirke i Bankens, alene ved dens Oktroi og Reglement, lovbundne Bestyrelse; eller nogensinde tilstedes Indgreb, af hvad Navn nævnes kan, i Midler og Penge, som Banken hos sig har i Forraad eller Bevaring. § 2. Nationalbanken træder den 1 Aug. d. A. ind i Rigsbankens Sted, og overtager fra den Tid af alle Rigsbankens Activa og Passiva, Valuta og Eiendomme, samt alle dens Rettigheder og Forpligtelser, saaledes som de ved denne Oktroi, og det Reglement, som dertil

*) Jfr. Aab. Br. 4 Dec 1838.

føies, ere og vorde bestemte, ligesom og alle dens Forretninger saaledes, at Enhver, som for det Offentlige, eller det Private, har Pengesager, eller Andet, af hvad Navn være kan, at afgjøre med Rigsbanken, have, fra 1 Aug. d. A., at henvende sig til Nationalbanken, ligesom denne til dem. § 3. Bankens første Bestemmelse er og skal være: at virke frem til at befæste et sikkert Pengevæsen i Landet. — Til den Ende skal den: 1) søge ved alle de Midler, som staae i dens Magt, at fremme og vedligeholde de nu cirkulerende, af den fra Rigsbanken overtagne, Rigsbanksedlers og Rigsbanktegns pari Værd; 2) drage Omsorg for at samle og opbevare en Fond af rede Sølv, i Mynt, Barrer eller Banko, ved hvilken Fond den kan opretholde dens cirkulerende Sedler i deres Værd, og paa hvilken Fond den kan grunde Anviisninger og Sedler, som verles paa Anfordring med Sølv*). — Alt paa det at rede Sølv, eller Banksedler, der paa Anfordring verles med rede Sølv, kunne saasnart muligt blive de eneste gjængse og gjældende Betalingsmidler i Landet. § 4. Bankens anden Bestemmelse er: at forrente og afdrage den paa samme hæftende Obligations-Gjæld, være sig til Staten eller til Private; samt at tilsvare dens Seddelgjæld i den Orden, som det Følgende viser. § 5. Bankens tredie Bestemmelse er: ved Udlaan og ved Diskontering at fremme Penge-Omløbet, til Lettelse for Produktion, Handel og Omsætninger; samt, ved Foliers Aabning, og Depositers Modtagelse, at holde betroede Midler i sikkert Gjemme og Tilsvar, saaledes, at Vedkommende derover til alle Tider kunne have fri Raadighed, efter de Regler, som nærmere vorde foreskrevne. § 6. De Midler ved hvilke Nationalbanken haver at virke til disse Øiemeed, ere: A. Dens Grundfond, som bestaaer i følgende: 1) Samtlige Rigsbanken i Danmark tillagte Behæftelser i Kjøbstad-Bygninger, samt de Bygninger paa Landet, hvilke, ifølge F. 1 Okt. 1802, med disse ere satte i lige Klasse. 2) Den 1/6 Deel Behæftelse af Jorder og Tiender i Danmark. 3) De af Rigsbanken, deels ved Indbetaling af Hæftelser, deels paa anden Maade, erhvervede Aktiver og Tilgodehavender, Bankens Bygning og samtlige dens Inventarier. 4) Alt hvad til Banken indkommer ved frivillig Subskription. 5) Bankhæftelserne fra de af Vore Undersaatter i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten, hvilke i Overeensstemmelse med Vort Patent af Dags Dato erklære sig for at ville vedblive som Interessentere i Nationalbanken. B. 1) En aarlig Indtægt 5/6 Dele af Hæftelses-

4 Juli.

*) Jfr. K. 13 Mai 1845.

4 Juli. renternes Beløb for Jorder og Tiender i Danmark, saalænge indtil alle nu kourserende Rigsbanksedler derved kunne blive inddragne. 2) Hvad der maatte indkomme fra Hertugdømmerne af dem, som paa en af de ved Vort Patent af Dags Dato foreskrevne Maader udløse sig fra deres Forpligtelser til Rigsbanken. § 7. For den i faste Eiendomme Banken forsikkrede Kapital, saalænge den hos Debitor er indestaaende, som og for sammes Rente, 6½ pCt. aarlig, samt for de i foregaaende § 6 Litr. B. 1 og 2 benævnte Bidrag, har Banken umiddelbar, ifølge denne Oktroi, første Prioritets Panteret fremfor al Gjæld, som paa Eiendommen er hæftet eller herefter hæftes, endog fremfor alle kongelige Skatter og Afgifter. Kapitalen kan fra Bankens Side ikke opsiges, men derimod af Debitor til alle Tider afbetales, heelt eller for en Deel, efter Fjerdingaars Opsigelse, naar Afbetalingen skeer med rede Sølv, eller hvad Banken vil modtage som Valuta mod rede Sølv. Saalænge, og forsaavidt Kapitalen ikke er indbetalt, svares deraf ovenmeldte aarlige Rente 6½ pCt. i tvende Terminer, den ene fra 1ste April til 1ste Okt., den anden fra 1ste Okt. til 1ste April, for hver Termin med 3¼ pCt. Renten erlægges i rede Sølv eller i Sedler efter den Kvartalskours, som ifølge Vort aabne Brev 6 April d. A. vil blive sat. § 8. Banken er berettiget til, naar den finder det ønskeligt eller tilraadeligt, at fordre Udstedelsen af en formelig Panteobligation for den Hæftelseskapital i de danske Kjøbstadbygninger, og i de Bygninger paa Landet, som ere satte i Klasse med Kjøbstadbygninger, samt i de Eiendomme i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten, hvis Besiddere, ifølge § 6 Litr. A. No. 5, erklære sig for at ville vedblive som Interessentere i Banken; ligesom og for ⅙ Deel af dens Hæftelser i Jorder og Tiender i Danmark. Ligeledes skal enhver Besidder af saadanne Eiendomme være beføiet til at forlange, at Banken, for bemeldte paa hans Eiendom hvilende Hæftelse, skal modtage formelig Panteobligation, med særdeles Hensyn til, at naar Eiendoms-Besidderen indfrier Hæftelsen, bør Banken ikke blot kvittere, men og, istedetfor Kvittering, naar han forlanger det, formeligen cedere Obligationen, saaledes, at han selv, eller den, han lovligen transporterer den til, bliver i Besiddelse deraf, med samme reelle Rettighed, hvormed Banken forend Indfrielsen eiede den*). § 9. Banken skal være berettiget til at pantsætte og at afhænde disse sine Fordringer. De private Kreditorer, som, i Tilfælde af Afhændelse, træde i Bankens Sted, skulle dog hæve deres

*) Jfr. P. 4 Aug. 1835; Stpl.-Pap. L, 19 Febr. 1861 § 61.

Renter og Afdrag i Bankens Kasse. § 10. Til Banken kan subskriberes for Summer ikke mindre end 100 Rbd. rede Sølv, eller hvad Banken vil modtage som Valuta mod rede Sølv. Subskriptionssummerne erlægges strax ved Subskriptionen eller i det seneste til 11te Juni næste Aar. — Enhver som subskriberer, og derefter indbetaler den Kapital, han har tegnet sig for, erholder fra den Tid Indbetalingen skeer, en aarlig Rente af 4 pCt. rede Sølv, hvilken Rente ingenlunde kan formindskes, men derimod ikke heller forøges, førend Bankens øvrige Interessentere erholde ligesaameget i Udbytte, efter hvilken Tid Udbyttet beregnes i lige Forhold for alle Bankens Interessentere, hvorimod Renten da bortfalder. § 11. Bankens Grundfond er fordeelt i Aktier, hver Aktie paa 100 Rbd.; og som Aktiehavere deeltage deri følgende: 1) Alle Besiddere af Kjøbstadbygninger og af de Bygninger paa Landet i Danmark, som efter Forordningen 1 Okt. 1802 staae i Klasse med Kjøbstadbygninger, for den Sum af deres Hæftelsesbeløb til Banken, som udgjør eet eller flere hundrede Rigsbankdaler rede Sølv; og det, hvad enten de have indbetalt dette deres Hæftelsesbeløb, heelt eller for en Deel, eller og de vedblive at skylde samme, og da at forrente Beløbet med 6¼ pCt. aarlig, indtil Kapitalen er indbetalt. — De ere berettigede til at modtage Udbytte af samtlige til deres Hæftelsesbeløb svarende Aktier, saasnart Udbytte kan gives. De, som have indbetalt Hæftelsens Kapital, erholde dette Udbytte fuldt udbetalt, i Forhold til den indbetalte Kapital. Med dem, som endnu skylde Hæftelseskapital, og forrente samme, likvideres Udbyttet i deres Bankrenter indtil Rente og Udbytte ere lige. Kommer Udbyttet over Renten, erholde de Overskuddet. 2)*) Alle Besiddere af Jorder og Tiender i Danmark for den ⅙ Deel af deres Hæftelser, hvilken de selv, uden Godtgjørelse i Skatter, forrente eller have indbetalt, og nyde de for denne ⅙ Deel lige Ret og Vilkaar med Besidderne af Kjøbstadbygninger. Men forsaavidt de ⅚ Dele angaaer, hvoraf Bankrenten, ifølge F. 9 Juli 1813, godtgjøres i Skatter, kan dem ingen Aktier tildeles, da de for disse ⅚ Dele hverken indskyde Kapital ei heller betale Rente, uden fuld Godtgjørelse; derimod ophører deres Rente til Banken, saasnart Godtgjørelsen fra Finantserne ophører; og da træde de, forsaavidt disse ⅚ Dele angaaer, aldeles ud af Forbindelse med Banken, medmindre de have indbetalt deres Hæftelses-Kapital ogsaa for de ⅚ Dele. I dette Tilfælde gives dem, naar Godtgjørelsen fra Finantserne ophører, 4 Juli.

*) Jfr. Nab. Br. 4 Dec. 1838, §§ 4—6.

4 Juli. Valg imellem enten at erholde tilbage, fra Banken i kontante Penge, hvad de have maattet indbetalt mere end den ene sjette Deel af deres fulde Hæftelsesbeløb, eller at modtage for dette Beløb Bankobligationer lydende paa 6¼ pCt. Rente, hvilke Obligationer blive uopsigelige fra begge Sider, eller og at indtræde for denne Sum, som frivilligen subskriberende Interessenter, og da at erholde lige Vilkaar med disse, efter foranstaaende § 10. 3) Alle de af Vore Undersaatter i Hertugdømmerne, som have betalt deres Hæftelsers Beløb til Banken, saavelsom de af disse, hvilke efter det dem ved Patent af Dags Dato givne Valg erklære, at ville vedblive at være Interessentere i Banken. 4)*) De af fornævnte faste Eiendommes Besiddere, hvis enten betalte, eller endnu ikke indfriede, Hæftelsesbeløb er mindre end 100 Rigsbankdaler Sølv, naar de ville tillægge indtil 100 Rigsbankdaler, da Ingen kan blive Aktiehaver for enten det Hele eller nogen Deel af hans Hæftelse, som ikke udgjør fulde 100 Rigsbankdaler. 5)*) De, som med flere mindre Summer, for hvilke de hæfte, ville forene sig til en saadan Sum. — Dog bliver at iagttage, at de, under No. 1 til 5 inclusive nævnte Vedkommende, som enten tildeels eller ganske have indbetalt deres Hæftelser, maae, for at erholde Aktiebreve meddeelte, forsaavidt de iøvrigt hertil ere berettigede, være i Besiddelse af de dem for Betalingen til Banken givne Kvitteringer eller cederede Obligationer; da i modsat Fald som Aktionairer i deres Sted ansees: 6) Alle de, som ere i lovlig Eiendoms Besiddelse af bemeldte cederede Obligationer eller meddeelte Kvitteringer. 7) De, som, uden at skylde efter Hæftelser, frivilligen have indskudt, eller indskyde efter Subskription. 8) Enhver, som har skjænket nogen Sum til Banken, naar han forlanger derfor at have Aktier, og Summen er 100 Rigsbankdaler og derover, eller den dertil forøges; og bliver han da at sætte i Klasse med dem, der have betalt deres Hæftelser. § 12. Paa Nationalbankens Grundfond og samtlige dens øvrige Aktiver hæfter som Gjæld: 1) Den ved Rigsbank-Fundationens § 6 til Vor Statskasse henlagte Reservefond i uopsigelige Obligationer, senere nedsat til 7 Millioner Rigsbankdaler Sølv, hvilke forrentes og afdrages aarlig med 420,000 Rigsbankdaler Sølv; Renten ansat til 5 pCt., det Øvrige til Afdrag. 2) De Obligationer, som af Rigsbanken, ifølge dens Fundations § 7, ere udstedte, eller fremdeles af Nationalbanken i Rigsbankens Sted, ifølge det udstedende Proklama maatte være at udstede til Indfrielsen af den halve Deel af de for-

*) Jfr. P. 6 Aug. 1839.

hen cirkulerende slesvigholstenske Species-Bankosedler, de paa 4 Juli.
20 Rigsdaler slesvigholstensk Kourant lydende Statkammer-Repræsentativer, og de, ifølge Pat. 19 Dec. 1810, udstedte Assignationer, hvilke Obligationers Forrentning med respektive 6¼, 4 og 5pCt. i det Høieste kan beløbe sig aarlig 350,000 Rigsbankdaler Sølv. 3) Alle de i Omløb værende Rigsbanksedler og Rigsbanktegn. — Hvilken Gjæld, saaledes som den staaer i enhver Green til 1ste Aug. d. A., skal til den Tid nøiagtigen efter Bøgerne opgjøres. — Derimod tilsige Vi allernaadigst, at den Forpligtelse til Statgjældens Afbetaling, som, ved Rigsbankens Fundation 5 Jan. 1818 § 10, var samme paalagt, skal i Henseende til Nationalbanken være hævet. § 13. Obligationsgjælden haver Banken at forrente og tilsvare saaledes, som for ethvert Slags af Forskrivningerne er bestemt, ligesom og samme, efter dens Leilighed, endvidere at formindske. § 14. Seddelgjælden, som Nationalbanken overtager i Rigsbank-Repræsentativer, maa ingensinde forøges, men skal derimod aarligen ved Indbragning formindskes. — Til denne Indbragning skal Banken, naar og saalænge Rigsbanksedlerne staae under pari med rede Sølv, anvende, foruden de 5/6 Dele af Bankrenterne fra Hæftelserne i Jorder og Tiender i Danmark, sin hele overskydende Indtægt efterat Udgifterne til Renter og Administrations-Omkostninger ere fradragne. Naar derimod og saalænge Koursen er pari, skal til Indbragningen alene anvendes de ovenmeldte 5/6 Dele af Hæftelsesrenterne fra Jorder og Tiender. De øvrige Indtægter, efter at Renter og Administrations-Omkostninger ere fradragne, kunne anvendes, efter Bestyrelsens Skjønnende, deels til Udlaan, deels til at forøge Bankens Sølvfond, indtil denne staaer i Forhold til de cirkulerende Sedler. Alle Rigsbanksedler, som saaledes indbrages, lader Banken, under behørig Opsigt, offentligen ved Forbrænding tilintetgjøre, og hver Gang, saadan Forbrænding har fundet Sted, bekjendtgjøres, hvor stor Sum er tilintetgjort. § 15*). Rigsbankpenge i Mynt eller Sedler skal være den Pengesort, som Banken bruger i sine Omsætninger, og hvori dens Bøger føres. § 16*). Rigsbankdaleren skal være udmyntet efter Myntfod 18½ Rigsbankdaler af een Mark fiint Sølv, kølnsk Vægt. § 17. Banken anseer de nuværende Rigsbanksedler og Rigsbanktegn som af den selv udgivne, og bruger dem saalænge de ere til. Imidlertid vedblive de, ved Siden af Sølv, at være almindeligt lovbestemt Betalingsmiddel i Landet, hvor

*) Jfr. L. 10 Febr. 1854 om en forandret Benævnelse for den bestaaende Myntfod.

4 Juli. de cirkulere, deels efter Summerne, hvorpaa de lyde, deels efter Kvartalskoursen. § 18. Banken skal være bemyndiget til, ogsaa at udstede paa sig selv Anviisninger paa Sølv, eller og Sedler, betalbare paa Anfordring til Ihændehaveren med Sølvmynt, eller, om han det frivilligen vil modtage, med stemplede Barrer eller anden Valuta. — Saadanne Anviisninger, eller Sedler, kunne til alle Tider gives Enhver i Hænde, som indsætter Sølv i Mynt, Barrer eller Banko til et Beløb, der svarer til de forlangte Anviisninger eller Sedler. § 19. Det skal staae Banken frit for om den, naar den har det fornødne Forraad af Sølv til at vexle paa Anfordring enhver Seddel, som tilbydes, da vil erklære de endnu cirkulerende Rigsbanksedler saaledes realisable*), eller den vil sætte Sedler som de i § 18 nævnte paa eengang i deres Sted, og saaledes inddrage dem alle. — Skulde den finde det tjenligt, forinden at benytte dette Slags Sedler, maa den, naar, og saalænge Rigsbanksedlernes Kours er slettere end pari, ikke have flere deraf i Omløb, end at deres Beløb svarer til Summen af det Sølv i Mynt, Barrer og Banko, som den hos sig har i Forraad eller til Disposition. — Som saaledes disponibelt kan ikke det rede Sølv ansees, som er indkommet ved Indløsning af Hæftelser. — Bemeldte Sedler skulle gaae og gjælde i og igjennem Vore Kasser, lige med rede Sølvmynt; men imellem Mand og Mand efter frivillig Overeenskomst. — Sedlerne skulle udfærdiges i den Form og paa de Summer, som Vi nærmere ville approbere. § 20. Naar den Tid kommer, da rede Sølv og Bankens Sedler, som paa Anfordring vexles med Sølv, blive de eneste gjængse og lovbestemte Betalingsmidler i Landet, da ville Vi, paa Bankbestyrelsens allerunderdanigste Forestilling, bestemme, i hvilket Forhold de i Omløb værende Sedlers Sum maa staae til den Sølv-Valuta, som Banken har i Eie til Vexlingen paa Anfordring, saaledes, at denne Vexling er sikkret. § 21. For den, som eftergjør eller forfalsker Bankens Sedler, fastsætte Vi samme Straf, som for at eftergjøre eller forfalske Vor Mynt**). Ethvert Steds Øvrighed skal være forpligtet til, paa Embeds Vegne at vaage imod deslige Forbrydelser, og at lade anholde Enhver, som heri maatte befindes skyldig, til derfor at undgjælde. § 22. Banken udlaaner af de Kapitaler, som den til Udlaan bestemmer, i Tid fra 1 til 6 Maaneder, og mod saadan Sikkerhed, som agtes betryggende for den udlaante Kapitals skadesløse Betaling til den Tid,

*) Jfr. K. 18 Mai 1845.
**) Jfr. F. 11 April 1840 § 70 ff.

som for Laanet bestemmes; saafremt Banken ikke kan og vil forny Laanet. Med Laanerne forener Banken sig om den aarlige Rente, dog maa samme ikke overstige 6 pCt. § 23. Til Udlaan igjennem Laanefonden, eller til hvilke Omsætninger Banken finder tjenlige for sig, og for det Almindelige, maa Banken optage eller imodtage Kapitaler i Sølv, saaledes som Bestyrelsen i Henseende til Tid, Renter og øvrige Vilkaar, sig med Indlaanerne kunne forene. § 24. Banken kan af dens Laanefond ogsaa diskontere Vexler og Vexelobligationer, lydende paa Rigsbankpenge Sølv, naar de ansees sikkre. Hvorvidt den vil indlade sig paa Diskontering af Vexler, stilede paa andre Sorter Penge eller Pengevaluta, overlades til Bestyrelsen at bestemme. Tiden kan være kortere end een Maaned. Renten eller Diskontpræmien beroer aldeles paa Overeenskomst med de Vedkommende. § 25. Det skal være alle og enhver Indenlandsk eller Udenlandsk, Kongelige Undersatter eller Fremmede tilladt at indsætte, eller nedlægge i Banken til Bevaring, saavel Rigsbanksedler, saalænge disse ere i Omløb, som Rigsbankdalere i Mynt, og rede Valuta med disse, samt for det saaledes Indsatte at erholde Folium i Banken, hvorpaa kan tilskrives og fraskrives, efterhaanden som den, der har indsat, anviser til sig selv, eller Andre. Alt efter de Forskrifter, som i Reglementet nærmere fastsættes. — For denne Bevaring m. v. betales Intet til Banken uden de Foliopenge, Reglementet bestemmer. § 26. Banken maa ikke alene have Tilladelse til at modtage Midler og Penge som Nogen vil betroe den in deposito, men den skal endog være det eneste rette autoriserede Sted, hvor saavel offentlige, som private, Deposito-Midler og Penge af vedkommende Rettens Betjente eller Andre, saavidt skee kan, maae og bør indsættes til Bevaring og Gjemme. — De, som med Bank-Recipisser, eller paa anden Maade godtgjøre, at saadanne Midler og Penge i Banken ere indsatte, skulle være angerløse i Henseende til Sikkerheden for samme, saalænge de i Banken hvile. — Af det Deponeredes Værdi erlægges for Modtagelsen og Opbevaringen Betaling efter Reglementet. § 27. Ved foreslaaende § 14 er bestemt, at, og hvorledes, samtlige Bankens Indtægter af dens Hæftelser og ellers skulle, efter Fradrag af Renter og Administrations-Omkostninger, anvendes til Seddelinddragning alene, eller til denne Inddragning og til Udlaan og Sølvs Anskaffelse tillige, saalænge indtil Bankens Sølvforraad staaer i det, efter § 20, nærmere bestemmende Forhold til de i Omløb værende Sedler. Naar disse Øiemed ere opnaaede, kan Udbytte af Bankens Overskud aarligen 4 Juli.

4 Juli. gives, og bliver da, efter hvert Bankaars Slutning, naar dens Bøger og Ballancer ere afsluttede, og Regnskabet revideret og decideret, af Repræsentanterne at bestemme.

2den Afdeling. Om Bankbestyrelsen. § 28. Nationalbanken skal bestyres af 15 Repræsentantere, og 5 Direkteurer. § 29. De første Repræsentanter ere allerede valgte af Valgmænd, som dertil af Os have været udnævnte. Herefter, naar nogen Repræsentant afgaaer, vælge de øvrige Repræsentantere hans Eftermand. En Fratrædende kan ikke vælges paany, førend efter 2 Aars Forløb. § 30. De, som ere Repræsentantere den 1 Aug. d. A., naar Nationalbanken aabnes under sin nye Bestyrelse, vedblive samlede i 3 Aar, saafremt Ingen imidlertid ved Døden afgaaer, eller af anden Aarsag fratræder; i dette Fald vælges en Anden eller Andre paa foranførte Maade, i hans eller deres Sted, for den Tid af de 3 Aar, som den eller de Aftrædende havde tilbage. Dernæst skal hvert Aar, efter Lodkastning, i det første Aar imellem dem Alle, dernæst imellem de Ældre, som endnu ere vedblevne, 3 aftræde, indtil de sidste 3 af disse, hvorefter de ældste 3, uden Lodkastning, aarligen afgaae. § 31. Repræsentanterne vælge af deres Middel, eller uden for samme 4 Direkteurer. De førstvalgte vedblive, tilligemed den Direkteur, som i Overeensstemmelse med paafølgende § 32 af Os udnævnes, i deres Embede i 5 Aar. — Naar de første 5 Bankaar ere forløbne, afgaaer den af Os ansatte Bankdirekteur; i hvert af de paafølgende 3 Aar udtræder en af de af Repræsentanterne valgte Direkteurer efter Lodkastning; siden aftræder altid aarligen den ældste blandt samtlige 5 Direkteurer. — En fratrædende Direkteur kan umiddelbart vælges paany og bliver da den yngste. — Dersom nogen Direkteur ved Døden afgaaer, eller fratræder førend hans Betjeningstid er forbi, vælges til den ledig blevne Plads. Den Valgte træder ligeledes ind som yngst; dog skal han lodkaste med de Øvrige, saalænge Lodkastning finder Sted. § 32. Da under Bankbestyrelsen er henlagt en betydelig Deel af Statseiendommenes Værd, og da Banken, tilligemed at paasee dens Aktiehaveres Tarv som Aktiehavere, har vigtige Forpligtelser at opfylde med Hensyn til Staten, saa ville Vi, at der altid skal være en Embedsmand, som fører Navn af Kongelig Bankkommissair, og som saadan staaer Bankbestyrelsen ved Siden; hvorhos som ufravigelig Regel fastsættes, at denne Embedsmands Forretninger skulle altid være forenede med Vor Justitsministers Embede. Ligeledes have Vi og besluttet, at der stedse skal være en af Os, og i Fremtiden af Vore

Efterfølgere i Regjeringen, udnævnt Direkteur, som tilligemed 4 Juli.
de af Repræsentanterne valgte, udgjør det bestemte Antal af 5 Direkteurer. Naar denne af Os udnævnte Direkteur fratræder, kan han, i Overeensstemmelse med foregaaende § 31, paany beskikkes, og indtræder da som den yngste. § 33. Repræsentanterne, som forestille hele Interessentskabet, føre, paa dets Vegne Overtilsyn med og Overbestyrelse over Banken og alle dens Anliggender. Af deres Middel vælge de sig en Formand, som ordner og leder Forretningernes Gang i Repræsentantskabet. Formanden aftræder efter 1 Aars Forløb, men kan vælges paany. § 34. Repræsentanterne forsamle sig, førend den nye Bankbestyrelse indtræder, saa ofte, som fornødent gjøres, for med Direkteurerne at overlægge, beslutte og afgjøre det Fornødne til at sætte Indretningen i Gang, men fra den Tid af, da Nationalbanken er aabnet, idetmindste hvert Fjerdingaar, og ellers, naar de dertil finde Anledning, saavelsom og naar enten Vor Bankkommissair eller Direktionen det begjærer. § 35. Vor Bankkommissair har at paasee, at de Banken med Hensyn til Staten og det offentlige Pengevæsen paalagte Forpligtelser opfyldes, og især, at Inddragningen af Rigsbanksedlerne skeer efter de bestemte Regler, og at de dertil henlagte Indtægter anvendes efter deres Bestemmelse; at i sin Tid Bankens Sølvfond holdes i det af Os anordnende Forhold til de i Omløb værende Sedler, samt at Sagerne angaaende Bankhæftelserne behandles saaledes, at Banken faaer deraf sine Indtægter, og at enhver Yder skeer sin Ret. — Han skal have Forsæde i alle Repræsentantforsamlinger. Han skal have Adgang til Direktions-Forsamlingerne, saa ofte han vil, samt være bemyndiget til der at lade sig forelægge Bankens Bøger og Dokumenter; men derimod skal han ingen Deel tage i den daglige Bank-Administration, eller derfor staae til Ansvar. — Naar han maatte formene, at Noget af Direkteurerne foretages, som kunde stride imod Bankens Oktroi og Reglement, skal han foranledige, at Repræsentanterne med ham derom deliberere, ligesom han og, naar Repræsentanterne ikke med ham vare enige, skal kunne gjøre Paaanke mod den tagne Beslutning, og foranstalte Kvæstionen paakjendt ved Vor Hoiesteret. — Naar Banken har Noget fra sin Side at ønske Os allerunderdanigst forebraget, skeer dette Forebrag fra ham. § 36. Direkteurerne skulle forestaae og udføre de daglige og løbende Forretninger, forvalte og omsætte Bankens Midler og Penge, beraadslaae og beslutte om Alt, hvad disse Forretninger vedkommer; alt efter de Grundsætninger og Regler, som

4 Juli. denne Oktroi, Bankens Reglement og andre dens lovlige Forskrifter bestemme. — I vigtige Tilfælde, som ikke der findes bestemte, henvende de sig, naar dertil er Tid, til Repræsentant-Forsamlingen, for med den derom at overlægge, og derfra at modtage Beslutning. Er Sagen derimod paatrængende, tage de Beslutning efter bedste Overlæg og Stemmefleerhed, i Vente af Repræsentantskabets Bifald, hvorom i næste Repræsentant-Forsamling andrages. § 37. Den første Direkteur, som Vi udnævne, har Forsædet i Direktionen. Naar derimod hans Plads igjen af Os besættes, skal den Tilkommende tage Sæde efter sin Ancienneteet. Iøvrigt ansees den af Os udnævnte Direkteur, i Henseende til Forretningernes Bestyrelse, Pligter og Ansvar, lige med de øvrige 4 Bankdirekteurer. § 38. I Repræsentant-Forsamlingerne have Direkteurerne Sæde og Stemme i alle Sager, hvor Beslutninger ere at tage i Henseende til Regler og Forskrifter for Bankbestyrelsen, og de tagne Beslutninger have de deref er at følge og udføre saavidt dem er vedkommende; ligeledes have de der Sæde og Stemme, i alt hvad angaaer underordnede Embedsmænds og faste Betjentes Antagelse, Instruktion, Lønninger, Pensioner, Gratifikationer og deslige. Men naar Sager maatte forekomme, som angaae deres Embedsførelse og Ansvar, saasom ved Regnskabernes Decision og deslige, deliberere og beslutte Repræsentanterne alene, uden at de ere nærværende. § 39. Bankens Kasserer, Bogholder, Kontrabogholder og øvrige faste Betjente antages ved fleste Stemmer i Repræsentantskabets Forsamling; men samtlige d sse Betjente staae umiddelbart under Direkteurerne, og modtage fra dem, som deres Foresatte, de Befalinger og Anviisninger, efter hvilke de have sig at rette. § 40. Bankens Repræsentantere og Direkteurer skulle alle være Aktieeiere, førend de kunne tiltræde nogen saadan Post, enhver for 5 Aktier idetmindste. Direkteurerne skulle desuden være bosatte i Kjøbenhavn, og Repræsentanterne i Kjøbenhavn eller denne Stad saa nær, at de til alle Tider, naar de kaldes, kunne komme tilstede, følgeligen ikke udenfor Sjælland. § 41. Bankens aarlige Regnskaber skulle, naar de ere deciderede, ved Trykken offentligen bekjendtgjøres.

3die Afdeling. Om de særdeles Friheder og Benaadninger, som forundes Banken. § 42. Nationalbanken skal være og forblive det eneste i Danmark berettigede Institut til repræsentative Betalingsmidlers Udgivelse; og gjentage desaarsag Vi, for Os og Vore Efterfølgere i Regjeringen, til Betryggelse for Nationalbanken og Ihændehaverne af dens Sedler, det Rigsbanken ved Fundation af 5 Jan. 1813

givne Kongelige Tilsagn: at der ikke, saalænge denne Oktroi er gjældende, skal fra Statens Side blive udgivet, eller tilstedes at udgives noget repræsentativt Betalingsmiddel, men at derimod Nationalbankens Sedler skulle være det eneste, der, som saadant, skal kunne være gjældende imellem Mand og Mand, og modtages ved Vore og andre offentlige Kasser. — Derimod skal Nationalbankens Bestyrelse, under Æres og Embeds Fortabelse, være ansvarlig for, at der ikke udenfor de foreskrevne Regler udgives Banksedler eller andre Repræsentativer; ligesom det og skal være dens hellige Pligt, at vaage for, at de udgivne Sedlers Kredit ved de befalede Midler opretholdes. § 43. Da Bankens Fond, som en Kapital, der ene og alene er bestemt til Sikkerhed for dens udstedte Sedler og Forskrivninger, samt øvrige dens Bestemmelser, ikke til andet Brug maa kunne anvendes, saa skal den derfor ikke heller nogensinde med nogen Slags Afgift i Fredstid eller Feidetid vorde betynget eller formindsket. § 44. I de Midler, Penge eller Effekter, som i Banken indsættes, maa i intet Tilfælde Arrest gjøres, hvorimod, hvis Nogen, som har Penge, Midler eller Effekter i Banken staaende, vorder uvederhæftig, eller forfalder under saadant Ansvar eller Forfølgning, at hans Midler efter Lovene maae hæftes, eller Nam og Exekution deri skee, da have Bankens Direkteurer, efter Vedkommendes paa lovlig Maade rekvirerede og effektuerede Forbud, den Anstalt at føie, at hans Tilgodehavende i Banken bliver af ham indtil videre urørt, saaledes, at det kan komme hans Kreditorer eller Sagsøgere, efter lovlig Omgang, tilgode. § 45. Saafremt Midler og Penge udenrigs fra indkomme, og i Banken indsættes, skulle de saavel i Krigs- som Fredstider være aldeles fritagne fra hvilketsomhelst Slags Sekvester eller Konfiskation; samt hvis de igjen, efter kort eller lang Tid, ønskes udførte af Riget, frit uden noget Slags Ophold, Hindring, Afdrag eller Afgift, af hvad Navn nævnes kan, kunne uddrages. § 46. Alt hvad Bankens Debitorer til den have overgivet, som haandfaaet Pant, og er taget under dens Lukkelse, skal, fra det Øieblik af, ikke kunne den fravendes, enten for Mangel af Hjemmel, eller formedelst nogen Konfiskations Paastand, eller anden Fordring fra Os eller Andre, men det skal være og blive den til ufeilbar Sikkerhed for sin Fordring. Dog haver Banken at iagttage, at de Varer, hvorpaa Oplag er tilstaaet, eller tilstaaes, ikke paa anden Maade af Nogen kan eller maae pantsættes, end at de krediterede Told- og Konsumtions- og andre dermed forbundne Afgifter hæfte paa disse Varer og af dem, uden al Forevending, forlods ud- 4 Juli.

4 Juli. redes. § 47. Endskjøndt de Varer, hvilke i Eierens egne eller Andres Pakhuse, som stillet Pant, tages under Bankens Laas, ei mindre end de, som maatte indleveres i Bankens egen Forvaring, i alle andre Tilfælde bør betragtes som haandfaaet Pant efter Loven, skal dog Lovens 5-7-1 ikke, hvis de ved ulykkelig Hændelse maatte forkomme, være hinderlig i Bankens Ret imod Debitor efter hans udgivne Forskrivning. § 48. Vexelobligationer, som Banken diskonterer, eller af dens Debitorer antager, maae, ligesom Vexler, endosseres af adskillige Personer, uden at F. 26 Nov. 1731, eller andre Anordninger, deri skulle være hinderlige, og maa Banken, naar saadant skeer, have samme Krav og Tiltale til Endossenten eller Endossenterne, som til Obligationernes Udstedere, saaat den, uden at tabe sin Ret til Nogen, kan holde sig enten til hver især alene, eller til alle tillige, først eller sidst, som den finder for godt. § 49. Ingen Moratorier (om saadanne nogensinde gives) ei heller Protektorier eller deslige Befrielser, af hvad Navn nævnes kan, skulle i noget Tilfælde, medmindre Banken dertil har givet udtrykkeligt Samtykke, gjælde mod dens Fordringer, eller hindre deres Inddrivelse, hos hvem det end være maatte. § 50*). Det skal være Banken tilladt til dens Sedler, Bøger, Assignationer samt alle Slags Forretninger og Forskrivninger, som fra den og i dens Navn afhandles og udfærdiges, at bruge ustemplet Papiir. Ligeledes maae de Beviisligheder, som Banken har modtaget, eller herefter maatte modtage, for de samme givne Fordringer af 6 pCt. i rede Sølv af alle faste urørlige Eiendommes Værdi, udstedes, samt stedse kunne transporteres, uden stemplet Papiirs Brug. Frembeles maae og de Forskrivninger, hvorved Noget overleveres Banken som haandfaaet Pant, udstedes paa ustemplet Papiir. Og endelig tillades det, at de Forskrivninger, hvorved for bevilgede direkte Laan paa faste Eiendomme, saafremt saadanne nogensinde skulde finde Sted, gives Pant i disse, maae i Betragtning af den bestemte korte Laanetid, udstedes paa stemplet Papiir af 2den Klasse; dog skal Banken i det Seneste inden et Aar efter Forskrivningens Udstedelse paa lovlig Maade søge sin Betaling, hvis en ny Forskrivning ikke derfor udstedes og modtages. De ved foranførte denne Oktrois § 8 ommeldte Obligationers Tinglysning skal af vedkommende Retsbetjente iværksættes og de fornødne Attester derom meddeles uden Betaling**).

*) Jfr. L. 11 Febr. 1868 ang. Begunstigelser i Henseende til Brugen af stemplet Papiir, § 1 jfr. § 8.

**) Jfr. Stplt. Papiirs L. 19 Febr. 1861 § 61; P. 1 Juni 1837. L. 11 Febr. 1868, om Stempletpapiirsbegunstigelser, § 1.

§ 51. Naar Banken har gjort Udlaan mod haandfaaet Pant, og den udlaante Sum ikke til bestemt Tid betales tilbage, eller Laanet ikke, hvis Direktionen det tjenligt eragter, fornyes eller forlænges, da skal Banken være berettiget til, uden foregaaende Dom eller Indførsel, at lade ved dens egne Betjente, og paa hvad Sted den finder beleiligt, holde Auktion over det, den saaledes til haandfaaet Pant forskrevet og overleveret er, og ikke til rette Tid er indfriet. — Det skal være til Banken overladt, naar den saadan Auktion vil foretage, kun at derom 4 Uger tilforn i den danske Statstidende og Adressekontoirets Efterretninger advares, og at Auktionen, hvis Debitor endda ikke indfinder sig, bekjendtgjøres 8 Dage i Forveien, baade i de fornævnte Tidender og ved Plakater, som der, hvor Auktionen holdes, opslaaes til Alles Efterretning. — Imod saadan Omgang og Panternes Bortsælgelse skal Ingen kunne have Noget at indvende, og Vedkommende skulle være forpligtede til at tilbagelevere til Kassation de Beviser eller Recipisser, som for de modtagne Panter af Banken maatte være udgivne. I andet Fald skulle disse Beviser være magtesløse, hvor og hos hvem de siden maatte findes. Beløbe Panterne sig ved Auktion høiere, end det Banken (de tilbagestaaende Renter, samt Auktions- og andre Omkostninger indbefattede) har tilgode, da betales det Overskydende Debitor tilbage. Men skulde det Bortsolgte derimod ikke tilstrække til skadesløs Betaling for Banken, da bliver det Manglende af Debitor at tilsvare, og nægter han mindelig Betaling derfor, kan han søges ved Lands Lov og Ret. § 52. Pantsættes Obligationer eller andre Forskrivninger til Banken, og samme ikke til bestemt Tid indløses, eller Forlængelse af Laanet erholdes, da skal Banken være berettiget til, ei alene saaledes, som i foreskaaende § er nævnet, at stille de pantsatte Forskrivninger til offentlig Auktion, men og, uden foregaaende Dom over dens umiddelbare Debitor, alene, ifølge dennes Forskrivning til Banken, at søge sin Betaling paa lovlig Maade hos Udstederen af den pantsatte Obligation; og ligesom det staaer Banken frit for, at tiltale sin Debitor først eller sidst, saa bør denne, omendskjønt Banken først har søgt Fyldestgjørelse i Pantet, dog i alle Tilfælde holde den skadesløs. § 53. Bankens Direkteurer, som af dens Repræsentantere vælges, ville Vi allernaadigst forunde Rang med No. 3 i 4de Klasse af Vores Rangforordning af 14 Okt. 1746, ikke alene i den Tid, de som Direkteurer forestaae disse deres Embeder, men ogsaa derefter, naar de ere vedblevne Direktionen i den Tid, som for en Direkteur er bestemt. Ogsaa til de under Direktionen 4 Juli.

4 Juli. staaende vigtigste Betjente ville Vi i den Henseende tage Hensyn og tillægge dem passende Rang, naar de, efter deres Foresattes Vidnesbyrd, vise sig troe og nidkjære i deres Forretninger. § 54. Bankens Embedsmænd og Betjente skulle, saalænge de staae i Bankens Tjeneste, ikke bebyrdes eller besværes med nogen af Byens Bestillinger eller personlige onera, omendskjøndt de nogen borgerlig Næring maatte drive. Ei heller maa Nogen af dem formedelst Gjæld, eller anden civil Sag, hæftes paa sin Person, førend den, som begjærer ham anholdt, beviser med Attest fra Bankens Direktion, at den forehavende Arrest for samme er bleven anmeldt. § 55. Bankens Bygning, eller det Sted, hvor den holdes og dens Midler og Effekter bevares, ville Vi stedse lade forsyne med saamange Skildvagter, som behøves; ligesom og Vægtere om Natten omkring Bygningen skulle gives Post. I Tilfælde af Ildsvaade ved eller omkring Bankbygningen, skulle de virksomste Foranstaltninger føies til Redning, og Holmens Sprøitefolk og Brandredskab komme til Hjælp saameget som muligt; hvorom Vi ville lade de Vedkommende tillægge fornødne Befalinger. § 56. Banken maa have sin egen Vægt og Maal, og bruge den i alle Tilfælde, hvor Noget efter Veining eller Maalning skal til den modtages, eller fra den udleveres. Men samme skal være overeensstemmende med den Vægt og Maal, som ellers i Riget er anordnet, og maa Banken ikke benytte sig deraf uden til eget Brug. § 57*). Det skal være Nationalbanken, ligesom det har været Rigsbanken, tilladt, i Tiden, naar den finder det tjenligt, at have Filialindretninger udenfor Kjøbenhavn, men i saa Fald skal Bankbestyrelsens Forslag forelægges Os til Vor allerhøieste Approbation, førend Noget i den Henseende iværksættes. § 58. Skulde endnu andre eller flere Benaadninger vorde Banken fornødne, eller tjenlige, ville Vi være betænkt paa saadanne, efter nærmere allerunderdanigst Forslag, allernaadigst at bevilge, naar de tillige kunne bestaae med det Almindeliges Tarv. — Saaledes have Vi allernaadigst givet Nationalbanken i Kjøbenhavn sin Octroi, som skal gjælde for 90 Aar. De speciellere Bestemmelser ville Vi lade indføre i det Reglement, som nærmere skal blive bekjendtgjort. Vedtægter, som endvidere kunde behøves, skal Bankbestyrelsen være bemyndiget til selv at affatte og udføre, naar de ikke stride imod Octroien og Reglementet.

27 Aug. **Cancelli-P., ang. Sommerskolegangen paa Landet i Danmark**).**

*) Jfr. Kgl. B. 20 Nov. 1837.
**) Jfr. L. 2 Mai 1855 § 2, B. 18 Febr. 1860.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, under 12te d. M., allernaadigst at resolvere saaledes: 1) Det tillades enhver vedkommende Amtsskoledirektion, naar et Landsbydistrikt ønsker det, efter Skolekommissionens Forslag at bestemme Skolegangen paa den Maade, at Børnene af øverste Klasse, i Sommermaanederne, Ferierne undtagne, ikkun søge Skolen een fuld eller to halve Dage ugentlig, imod at de, ligesaa lang Tid af Vinteren, søge Skolen i fire fulde Dage ugentlig; og at Børnene af nederste Klasse søge Skolen i Sommermaanederne, med Undtagelse af Ferierne, fire hele Dage hver Uge, og i ligesaa lang Tid af Vinteren ikkun gaae i Skole to fulde eller fire halve Dage om Ugen: saaledes at der nøie holdes over, at hver Klasse nyder Skoleunderviisning i det hele, ved A. 29 Juli 1814 befalede, aarlige Timeantal. 2) Amtsskoledirektionerne bemyndiges ligeledes til, at tillade Drenge, som fare til Soes og have fyldt deres 10de Aar, samt ere optagne i Skolens øverste Klasse, naar Skibet, hvormed de fare, ikke ligger hjemme, at udeblive fra den daglige Underviisning i Skolen, fra Skibsfartens Aabning om Foraaret indtil Skibene oplægges om Efteraaret; imod at de, om Vinteren og naar de ellers ere hjemme, søge Skolen saameget flittigere, at de i det Hele, saavidt muligt, nyde Underviisning saamange halve Dage, som bemeldte A. 29 Juli 1814 bestemmer. 3) Iøvrigt blive de Bud om Skolegangstiden uforandrede, som indeholdes i A. 29 Juli 1814 for Almueskolevæsenet paa Landet. — Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende. 27 Aug.

P., hvorved adskillige Bestemmelser i Brandforordningen for Kjøbenhavn 1 Nov. 1805 bringes i Erindring. 10 Dec.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at befale Kancelliet, ved et Udtog at bringe i Erindring de Punkter i Anordningen om Hovedstadens Brandvæsen, som Alle og Enhver ved opkommen Huusild have at iagttage. Paa Grund af denne allerhøieste Befaling gjentages her følgende Bestemmelser i Brandforordningen for Kiøbenhavn 1 Nov. 1805: 1) Eieren eller Beboeren eller nærmeste Gjenboer, og hvo som først bliver en opkommende Ild vaer, skulle efter ovenmeldte Anordnings 59de § uopholdelig anmelde det for nærmest boende Brandkapitain og nærmeste Vagt, hvorhos enhver Huuseier eller Beboer, ifølge den 142de §, efter Mulighed skal søge at dæmpe eller standse Ilden. Forsømmes ved Huusild det befalede Anskrig, bødes fra 20 til 100 Rbd. efter Sagens Beskaffenhed og den

10 Dec. Skyldiges Kaar. 2) Indvaanerne i de Gader, som ere nær ved Ilden, og hvilke derved ei have at forrette, skulle efter 108de § holde sig hjemme med Tjenestetyende og Lærebrenge. Uvedkommende maae ikke nærme sig Ilden, eller trænge ind i de med Vagt besatte Gader, under Arrest og Straf efter Brandkommissionens Dom i Overeensstemmelse med Anordningens 162de §. 3) De, som indenfor de udsatte Vagter ville komme deres Venner til Hjælp, skulle efter 109de § melde dem hos den vagthavende Borgerofficeer. Urigtigt Foregivende ansees med Arrest og Straf som ovenmeldt. 4) Uvedkommende, som have trængt sig indenfor Vagterne og ere blevne arresterede, dømmes siden efter 162de § i Bøder fra 1 til 10 Rbd. Militære straffes efter Krigsartiklerne. Urigtigt Foregivende straffes med Bøder fra 2 til 20 Rbd. 5) Gods maa efter § 83 ikke flyttes ud af Husene indenfor Vagten, eller hvor Vand kjøres, førend den Hoistkommanderende eller Brandmajoren tillader det. Egne og Venners Vogne kunne dertil bruges, naar de efter § 86 først, ligesom Vognmandsvognene, ere mødte paa Samlingspladsene, og der er givet Ordre til at flytte. 6) Ved Flytningen skal Enhver, efter § 87, under Vagt følge den af Politidirekteuren anviste Vei til det bestemte Sted, men udenfor Posteringen kunne egne og Venners Vogne flytte saa langt fra Ilden, som de ville, dog efter § 88 under Eierens eller hans Affendtes eget Tilsyn. 7) Ingen maa i Ildsvaades Tilfælde uden Brandofficerernes Tilladelse udkaste Gods af Luger eller Vinduer, paa Gade, Torv eller i Gaarde, naar i disse arbeides mod Ilden. Gjør han det, og Godset er af den Beskaffenhed, at Mennesker derved kunne beskadiges, da bør det ikke alene, om det er ham tilhørende, konfiskeres til Bedste for Brandkommissionens Kasse; men den, som udkastede det, skal bøde fra 1 til 4 Rbd., og desuden være undergiven Tiltale for den Skade, som ved hans Uforsigtighed foraarsages. — Hvilke forhen givne allernaadigste Befalinger herved paany indskjærpes.

12 Dec. **P. hvorved bekjendtgjøres Generalpostdirektionens Bemyndigelse til i visse Tilfælde at diktere Færgeeiere og Bestyrere passende Mulkter.**

Ved Hans Majestæt Kongens allerhøieste Resol. 6 f. M. er Generalpostdirektionen bleven bemyndiget til, naar Færgeeiere, Færgemænd eller Bestyrere, ikke afgive de forlangte Erklæringer og Oplysninger, eller ikke afhjælpe de befundne Mangler ved Færgestedet inden den forelagte Tid, da at diktere dem en Mulkt af 1 Rbd. Sølv daglig, som efter

8 Dages Forløb fordobbles, og at lade samme paa anordnet Maade inddrive. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning. 12 Dec.

1819.

P. (Kancelliet), ang. Underholdningspenge til kriminelle Fanger og Gjældsarrestanter. 7 Jan.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, under 30te f. M., allernaadigst at bifalde: „at de kriminelle Fanger for Fremtiden skulle nyde til deres Underholdning daglig 1 Pund forsvarligt Brød og 8 Rbß. Sølv; samt at Underholdningspengene til Gjældsfanger herefter skulle bestemmes til 1½ Rbd. Sølv ugentlig, dog saaledes, at herforuden det Gjældsarrestanterne, ved P. 4 Juni 1816, bevilgede interimistiske Tillæg af 1 Rbd. Sedler skal, indtil 1 April d. A., udbetales disse med ⅓ Rbd. Sølv, hvorimod dette Tillæg, fra den Dag af, aldeles ophører."*) — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

P. (Kancelliet), som forandrer R. 6 Apr. 1742, ang. Anvendelsen af Politibøder m. v.**) 19 Febr.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, under 10de d. M., allernaadigst at resolvere: „at R. 6 April 1742 forsaavidt samme bestemmer Maaden, hvorpaa Politibøder skulle deles, skal være ophævet, og at alle Bøder, som for Politiforseelser vorde paalagte, naar ikke særskilte Anordninger have foreskrevet en anden Anvendelse for samme, herefter skulle tilfalde Jurisdiktionens Politikasse, hvilken Kasses Indtægter i Særdeleshed blive at anvende til Belønninger for de Sognefogder paa Landet og Politibetjente i Kjøbstæderne, der udmærke sig ved Aarvaagenhed for Lovenes Overholdelse; dog at dertil hver Gang erhverves Samtykke af Overøvrigheden, til hvem ogsaa aarligen bør aflægges Regnskab for Kassens Indtægt og Udgift". — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

P. (Kancelliet) ang. Behandlingen af nogle Sager, det Kjøbenhavnske Vandvæsen betræffende. 19 Febr.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, under 10de d. M., allernaadigst at resolvere: „at de Sager, som Vand-

*) Jfr. P. 22 Dec. 1820, 15 Nov. 1831, L. 22 Febr. 1855.
**) Jfr. F. 14 Mai 1845 § 20; L. 11 Febr. 1863, om Politiets Ordning i Kjøbenhavn, § 18.

19 Febr. mesterne i Kjøbenhavn anlægge mod Grundeierne sammesteds, til at erholde Betaling for forrettet Arbeide ved Vandvæsenet, maae henhøre under Afgjørelse ved Politiretten." — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

8 Marts. **Raadstue-P. om tvende Flyttedage i Kjøbenhavn.**

Ved et Magistraten fra det Kongelige danske Kancelli tilhændekommet allerhøieste Reskript har Hans Majestæt Kongen under 24de f. M. allernaadigst behaget at anordne: 1) At R. 12 April 1814 (kundgjort ved Raadstue-P. 20 f. M.) allernaadigst maa være ophævet, og at der for Fremtiden bestemmes tvende Flyttedage aarligen for Kjøbenhavn, paa samme Maade, som forhen fandt Sted, ifølge allerhøieste R. 28 Juni 1799 (kundgjort ved Raadstue-P. 1 Juli s. A.) nemlig tredie Tirsdag i April og Oktober Maaneder, dog saaledes, at Flytningen, i det Tilfælde, at den tredie Tirsdag i April skulle indtræffe Dagen efter Paaske, udsættes indtil den næstfølgende Torsdag. 2) At, som Følge heraf ogsaa begge de i allerhøieste R. 9 Jan. 1761 (kundgjort ved Raadstue-P. 14 s. M.) fastsatte Opsigelsestider igjen skulle være gjældende. 3) At imidlertid den ovenanførte Forandring af R. 12 April 1814 ikke endnu skal træde i Kraft i det indeværende Aar, hvorhos det bliver at iagttage, at der til Flyttedagen i April 1820 skal betales fuld Leie efter Kontrakten uden Hensyn til, at Flyttedagen kommer noget tidligere, end samme vilde have fundet Sted efter forbemeldte allerhøieste R. 12 April 1814. — Hvilket herved bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

10 Marts. **P. for Danmark, ang. 14Lpds. Bismers Anskaffelse ved enhver Mølle m. v.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have fundet for godt allernaadigst at befale som følger: 1) Der skal ved enhver Mølle i Danmark, Bornholm undtagen, inden 1 Aars Forløb, anskaffes en i det mindste 14Lpds. Bismer, til dermed at veie alt Korn og Meel til og fra Møllen, naar Vedkommende det begjære. Denne Bismervægt bliver fra Justeerkammeret i Kjøbenhavn for første Gang overladt Vedkommende mod 12 pCt. Avance, hvilken Moderation dog ikke skal gjælde længere end i ovennævnte til Anskaffelsen forundte Frist, ligesom og ikkun een Bismer skal overlades til hver Mølle for denne nedsatte Betaling. 2) Omkostningerne paa disse Bismeres Anskaffelse bør udredes af den, som driver Møllenæringen, enten han selv er Eier eller

ikke. 3) Møllerne skulle være pligtige til at give Mølle- 10 Marts.
gjæsterne, naar det paafordres, et Tegn eller en Seddel, der viser Vægten af det leverede Korn. 4) Den Møller, der ikke er forsynet med den befalede Vægt, eller ikke holder den i brugbar Stand, eller nægter paa Vedkommendes Begjæring at veie Kornet eller Melet til eller fra Møllen, skal derfor bøde til Politikassen fra 10 til 50 Rbd. Sølv, efter Sagens Omstændigheder. 5) Ethvert Steds Politimester bør, saa ofte fornødent gjøres, og idetmindste een Gang om Aaret, eftersee, om Møllerne ere forsynede med anordnet og behørig vedligeholdt Vægt; ligesom det iøvrigt paaligger ham at vaage over, at Møllegjæsterne ei forurettes. 6) De Sager, som maatte opstaae i Anledning af foranførte Bestemmelser, blive at behandle politiretsviis. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

P. (Kancelliet), om Forbud mod at Auktionsforvaltere lade sig Noget tilslaae ved Auktioner, de selv eller ved Andre lade afholde m. v. 19 Marts.

Ved allerhøieste Resol. af 10de d. M. har det behaget Hans Majestæt allernaadigst at fastsætte: 1) at det skal være enhver Auktionsforvalter forbudt, selv eller ved Andre at kjøbe Noget paa en Auktion, som han selv eller Nogen paa hans Vegne afholder; 2) at han ikke maa holde Auktion over eget Gods, dog derunder ikke indbefattet, hvad der ublægges ham som Foged for Salarium; samt 3) at den, der i dette Tilfælde konstitueres til at forrette Auktionen, derfor dog ikkun bør nyde halvt Salarium, men den øvrige Halvdeel tilfalde den ellers kompetente Auktionsforvalter. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

P. (Kancelliet), betræffende nogle nærmere Bestemmelser i Henseende til de nationale Hestes Indsendelse til de aarlige Samlinger og en nøiere Kontrol med hvorledes de holdes hjemme hos Udrederne m. v. *) 20 April.

Hans Majestæt Kongen har under 4de d. M. behaget allernaadigst at resolvere: 1) At Udrederne af de nationale Heste i Danmark skulle herefter lade disse ved egne Folk fremføre til det Regiments Garnison, hvorunder Hestene høre, dog at Udrederne af Artilleri-Hestene, der paa samme Maade

*) Jfr. i det Hele L. om Udredning af Distriktsheste, af 16 Marts 1851; med Hensyn til Plakatens § 2 see Lovens § 7.

20 April. have at besørge disse afleverede i Kjøbenhavn, rette sig efter de Bestemmelser, der ere foreskrevne i Henseende til disse Hestes Transport, samlede under en Artilleri-Officeers Tilsyn. 2) At en Mynstrings-Kommission, bestaaende af de sædvanlige militaire Medlemmer og af 2de civile sagkyndige Medlemmer, hvilke sidste beskikkes af den Amtmand, i hvis Amt Regimentets Garnison er beliggende, og af hvilke den ene maa være en Dyrlæge, strax ved Hestenes Ankomst skal besigtige disse, paakjende deres Tilstand og Tjenstdygtighed samt bestemme den Godtgjørelse, som Udrederne, i Forhold til det ved Anordningerne bestemte Maximum, kan tilkomme, ifald Hestene komme tilskade i Exerceertiden; derimod skal den ved F. 14 Sept. 1774 og R. 11 Apr. 1781 befalede Synsforretning, forend Hestenes Affendelse fra Udrederne, i Fremtiden bortfalde. 3) At, saavel for at paasee, at Hestene medens de ere hjemme hos Udrederne holdes tilbørligen og i tjenstdygtig Stand, som for desbedre at vaage over, at ingen Vakancer opstaae, uden at man derom erholder betimelig Kundskab, skulle samtlige nationale Heste fremstilles ved de aarlige Landmilice-Sessioner, paa de Dage og i den Orden, som nærmere i hvert Aars Sessionsplakat vorder bestemt, og at det der af Sessionerne skal bedømmes, om og hvorvidt Hestene af Udrederne holdes i forsvarlig Stand, samt at de Udredere, som der maatte befindes ikke at have efterlevet hvad Anordningerne foreskrive, skulle ansees lige med dem, der fremsende slet fodrede eller utjenstdygtige Heste til de aarlige Samlinger, - at der tillige skal fastsættes en Mulkt af indtil 10 Rbd. rede Sølv for hver Hest, som uden gyldig Aarsag udebliver fra Sessionen, og at den udeblevne Hest desuden skal fremstilles for Mynstrings-Kommissionen ved den paafølgende Exerceertid, uden Hensyn til om den ikke efter sin Tour skulde møde ved Regimentet. 4) At det vel fremdeles maa være en Udreder tilladt at sælge sin Nationalhest, dog at den 24de § i F. 30 Jan 1777, sammenholdt med P. 13 Mai 1785 § 8, nu skal forstaaes saaledes, at ingen Udvexling eller Udløsning af de nationale Heste maa skee i de nærmeste 8 Uger forend den aarlige Samling til Vaabenøvelse; samt at ingen Udvexling, som ikke fulde 8 Uger forend bemeldte Samling er anmeldt for vedkommende Regiment eller Artilleri-Korpset og for Amtmanden, maa antages for gyldig, saa og at de Paagjældende, der ikke istedetfor de tidligere udmeldte Heste inden befalet Tid anskaffe og til Samlingerne fremsende fuldkommen antagelige og tjenstdygtige Heste, derfor efter Anordningerne

blive at ansee. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse. 20 April.

P. (Rentekammeret) ang. Autorisation af Siglefjorden i Øfiords Syssel i Islands Nord- og Øster-Amt, som Udliggersted, samt Tilladelse til Beseiling og Handel i 2 Aar paa Raudarhavn i Norder-Syssel i fornævnte Amt. 4 Mai.

Hans Kongelige Majestæt har allernaadigst tilladt: 1) at Siglefjorden i Øfiords Syssel i Nord- og Øster-Amtet i Island maa betragtes som autoriseret Udliggersted, uagtet dette Sted ikke er anført som saadant i F. 11 Sept. 1816; og 2) at Raudarhavn i Norder-Syssel i fornævnte Amt maa, uden at autoriseres som Udliggersted, til et Forsøg i en Tid af 2 Aar beseiles, og derpaa i bemeldte Tidsrum drives Handel under de Vilkaar og Betingelser, som nu for Handel paa de autoriserede Udliggersteder ere foreskrevne.*) — Dette bliver herved, ifølge allerhøist Resolution af 1ste i denne Maaned, til alle Vedkommendes Efterretning bekjendtgjort.

P. hvorved Bestemmelserne i P. 23 Mai 1812 ang. Retourbefordring, og den i P. 9 Okt. 1813 om Betalingen for korte Tourer fra Kjøbenhavn, ophæves, og anderledes bestemmes. 11 Mai.

Hans Majestæt Kongen har, paa Generalpostdirektionens allerunderdanigste Forestilling under 23de f. M. behaget allernaadigst at resolvere; „Vi ville allernaadigst have Bestemmelserne i P. 23 Mai 1812 ang. Retourbefordring ophævede, og F. 27 Jan. 1804 § 33 igjen sat i Kraft, saavel i Henseende til at det overlades til Vognmændene, hvorvidt de ville søge, og de Reisende, hvorvidt de ville benytte, Retourbefordring, som at Retourfragten erlægges med ²/₃ Dele af Tourfragten, dog at Hviletiden for Vognmændene indskrænkes til halv saamange Timer, som Touren har været Mile lang. Ligeledes ville Vi have Bestemmelsen i P. 9 Okt. 1813, om at Betalingen for korte Tourer fra Kjøbenhavn skal erlægges baade for Tour og Retour, hvad enten denne benyttes eller ikke, ophævet, og F. 27 Jan. 1804 § 42, der ved Resol. 10 Aug. s. A. er udvidet til Helsingørs Vognmænd, igjen sat i Kraft, dog at, naar

*) Tiden forlængedes ved flere Plakater (12 Mai 1821, 9 Mai 1823, 14 Apr. 1825, 19 Apr. 1827, 10 Apr. 1829) indtil Raudarhavn ved P. 31 Marts 1833 endelig autoriseredes som Udliggersted.

11 Mai. Tour og Retour tilsammen udgjør 2½ Miil, Fragten ikkun erlægges for et saadant Miletal, samt at Kjøbenhavns Vognmænd, efter 2 Timers Ophold efter Retouren paa deslige korte Tourer, maae nyde i Godtgjørelse af den Reisende ¼ Miils Fragt for hver halve Time indtil fulde 6 Timer, fra hvilken Tid F. 27 Jan. 1804 § 34 bliver anvendelig, imod at forbemeldte Godtgjørelse da bortfalder." — Hvilken allerhøieste Resolution hermed kundgjøres til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for enhver Vedkommende.

2 Juni. **P. ang. Sager, der ere anticiperede til Foretagelse ved Høiesteret, eller hvori Opreisning er meddeelt.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi til de Sagers hurtige Fremme, der, ifølge en almindelig Anordning, ere anticiperede til Foretagelse i Høiesteret, eller hvor Opreisning paa en Dom eller anden Retshandling er erhvervet, allernaadigst have fundet for godt, at anordne og befale, ligesom Vi og hermed anordne og befale som følger: 1) I alle Tilfælde, hvor Sager, ifølge en almindelig Anordning, ere anticiperede til Foretagelse i Høiesteret, skal det paaligge den, der udtager Stævningen, strax at lade den forkynde med det lovbestemte Varsel, og saasnart dette er udløbet, at melde sig paa Justitskontoiret for at Sagen uden Ophold kan vorde foretagen, da Stævningen i manglende Fald skal være uefterrettelig.*) 2) Naar en Opreisning paa en Dom eller anden Retshandling ikke afbenyttes inden 4 Uger fra Bevillingens Udstedelses-Dato, skal den være ude af Kraft.

2 Juni. **P. ang. Udvidelse af P. 26 Aug. 1785 dens 1ste og 2den §, til ogsaa at gjælde udenfor Kjøbenhavn, m. m.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi til Stifternes hastigere Tilendebringelse allernaadigst have fundet for godt at anordne og befale, ligesom Vi og hermed anordne og befale, som følger: 1) at Stiftedecisioner, der affiges udenfor Kjøbenhavn, skulle, i Lighed med hvad der allerede for Kjøbenhavn er befalet ved P. 26 Aug. 1785 § 1, indstævnes for vedkommende Overdomstol, inden 12 Uger fra Decisionens Datum, om de Vedkommende opholde sig i Danmark, og om de ere udenfor Riget inden 6 Maaneder. Vil Nogen indanke Overrettens Dom for Høiesteret, gives

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861, om Sø- og Handelsretten i Khavn, § 56.

dertil lige Frist. Den Appel, som ikke iværksættes inden foranmeldte Tid, skal, uagtet dertil maatte erholdes Opreisning, ei være til Hinder for Skiftets videre Fremme.*) 2)**) Ligeledes skal den 2den § i P. 26 Aug. 1785 være Regel overalt i Riget, saa at det i Stervboer, Konkurs- eller Fallitboer, hvor det kan skjønnes, at de Afdøde eller Fallerende ikke have havt nogen Handel, Kommissioner eller andre Forretninger udenfor Riget, skal være nok, at Kreditorerne ved Proklama indkaldes med 12 Ugers Varsel; dette Proklama skal læses ved den Afdødes eller Falleredes Hjemting, samt ved den Overret, hvorunder samme sorterer; men, om det maatte findes, at han paa noget andet Sted i Riget har havt Eiendele eller andre særdeles Konnexioner, bør det ligeledes læses ved dette Steds Overret, ligesom og dette Proklama 3de Gange efter hinanden skal indføres i Statstidenden, den til Avertissementers Indførelse i Provindsen autoriserede Avis, samt den altonaiske Merkur. Iøvrigt følger det af sig selv, at foranførte Bud ingen Indflydelse vil have paa Proklama, hvorved Arvinger indkaldes, hvilket i de Tilfælde, hvor samme, formedelst Uvished om, hvorvidt der maatte gives andre Arveberettigede end de, som ere blevne Skifteretten bekjendte, er fornødent, altid bør skee med Aar og Dags Varsel. 3) Alle Skiftesager, som indstævnes til Høiesteret, skulle, efter Stævningens lovlige Forkyndelse, med det i L.s 1—4—28 bestemte Varsel, strax foretages i Høiesteret lige med andre Sager, der enten ifølge en almindelig Anordning, eller en sær Bevilling, ere anticiperede ante omnes; dog bør det udtrykkeligen nævnes i Stævningen, at Sagen saaledes, uden sær Bevilling, bliver efter det lovbestemte Varsels Udløb, uopholdeligen foretagen til Paakjendelse i Høiesteret. 2 Juni.

F. betræffende Straf for Hverving til fremmed Krigstjeneste i Kongeriget Danmark. 9 Juni.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have fundet for godt, nærmere at bestemme Straffen for fremmed utilladelig Hverving her i Riget, saavelsom og for dem, der lade sig hverve til fremmed Krigstjeneste; i hvilken Henseende Vi herved byde, som følger: § 1. Den, som, uden Vor Befaling eller Tilladelse, foretager nogen Hverving her i Riget for fremmed Krigstjeneste, eller skaffer fremmede Hververe Rekruter fra Vore Lande, skal straffes med Arbeide

*) Jfr. F. 16 Jan. 1828 § 17.
**) Væsentlig forandret ved L., om Proklamata i Boer, 30 Nov. 1857. See og L. 25 Apr. 1850 og 22 Febr. 1855.

9 Juni. i nærmeste Forbedringshuus eller Tugthuus, eller og med Fæstningsarrest i strengeste Grad, fra 3 til 8 Aar, efter de med Forbrydelsen forbundne Omstændigheder. Er han Udlænding, som ei har erhvervet Ret til at ansees som hjemmehørende i Vore Lande, da bør han, saasnart Straffetiden er udløben, forvises Landet for bestandigt, hvorhos det tillige bør betydes ham, at han, hvis han desuagtet skulde indfinde sig i Vore Lande, vil blive straffet med Frihedstab for Livstid. — Ved Straffetidens Bestemmelse efter ovenanførte Regel, bør derimod Udlændingen ansees med større Skaansel end den Indlænding, der maatte gjøre sig skyldig i samme Forbrydelse; og, naar ved en foretagen ulovlig Hverving alle øvrige Omstændigheder maatte tale for en Nedsættelse i Straffen, saa kan denne, forsaavidt Udlændingen angaaer, endogsaa nedsættes til 2 Aars Forbedringshuusarbeide eller Fæstningsarrest. § 2. De i foreſtaaende § 1 bestemte Straffe ville blive at anvende, hvad enten det er Indlændinge eller Udlændinge, som opholde sig i Vore Lande, der blive hvervede til fremmed Krigstjeneste. Og vil der ved Straffens Bestemmelse for de Udlændinge, som foretage utilladelig Hverving, ikke blive taget Hensyn til den disse af nogen fremmed Øvrighed muligen dertil meddeelte Autorisation. § 3. For den, som af slig uberettiget Hverver lader sig antage til fremmed Krigstjeneste, er Straffen enten Fængsel paa Vand og Brød i nogle Gange 5 Dage, eller og Arbeide i Forbedringshuset eller Tugthuset, eller Fæstningsarrest indtil 3 Aar, alt efter Sagens Omstændigheder. § 4. Hvervingen er at ansee som fuldført, saasnart Nogen er antagen til fremmed Krigstjeneste, og det er ikke hertil fornødent, at han allerede skal være bragt ud af Landet, eller at han skal befinde sig paa Reisen ud af samme, ei heller at han skal have modtaget Haandpenge, Mundering eller Lønning. Det blotte Forsøg paa utilladelig Hverving, saavelsom Deeltagelse i denne Forbrydelse, bliver at ansee med en forholdsmæssig ringere Straf end den, der finder Anvendelse paa den, der, som Hovedmand, fuldfører Forbrydelsen. § 5. Saafremt den utilladelige Hverving er udøvet paa en Tid, da Landet er indviklet i Krig, bliver saavel Hververen som den Hvervede at ansee med Strafarbeide i 8, 10 eller 12 Aar, eller, efter Omstændighederne, paa Livstid. Men har Hverving til fjendtlig Krigstjeneste fundet Sted, bliver saadant Forræderi at straffe efter Loven.

16 Juni. **P. ang. Ophævelse af Inkvarteringsfriheden m. v.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi ved F. 15 Nov. 1816 § 31, have forbeholdt Os nærmere at bestemme, hvorvidt de, der for Fremtiden komme i nogen af de Stillinger, hvilke, efter de hidtil gjældende Love, hjemle Frihed for ordinair Inkvartering in natura, skulle beholde denne Frihed, saa ville Vi, efter nu at have taget denne Sag i nærmere Overveielse, herved allernaadigst have fastsat, at Ingen, som efter Bekjendtgjørelsen af fornævnte Vor F. 15 Nov. 1816 er kommen i nogen af forberørte Stillinger, skal være fritagen for at modtage ordinair Inkvartering in natura; det er derhos Vor allernaadigste Villie, at i enhver Kjøbstad ikkun offentlige, til Kommunens særlige Nytte indrettede, Bygninger skulle være frie for Indkvarteringsskat, hvorimod alle andre Bygninger uden Undtagelse skulle deeltage i samme. 16 Juni.

P. ang. Forhøielse af Betalingen for Tilsigelser til Møde for Forligelses-Kommissionerne. 9 Juli.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen under 23de f. M. allernaadigst at resolvere: 1) at den for Tilsigelser til Forligelses-Kommissionen i Kjøbenhavn ved P. 10 Dec. 1802 bestemte Betaling forhøies med en Trediedeel, saaledes at hver af de 2de Landsoverrets- samt Hof- og Stadsrets Budde, der besørge Tilsigelserne, erholde 4 Rbß. Sølv for hver Person, der tilsiges indenfor Kjøbenhavns Porte, og 8 Rbß. Sølv for enhver, som tilsiges paa Stadens Grund udenfor Portene; 2) at den ved R. 11 Okt. 1789 bestemte Betaling for Tilsigelser til Forligelses-Kommissionerne i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn og paa Landet i Danmark ligeledes forhøies med en Trediedeel, saaledes at hver af de 2de Stævningsmænd, som besørge Tilsigelsen, erholde 8 Rbß. Sølv for hver Person, som tilsiges. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P. ang. nærmere Bestemmelse af den Fortrinsret som er tillagt visse Fordringer.*) 23 Juli.

Hans Majestæt Kongen har under 7de d. M. behaget allernaadigst at resolvere: „at alle de Fordringer, som efter Loven og Anordningerne ere privilegerede til, i Tilfælde af Konkurs, at nyde Fortrin for simple chirographariske Fordringer, i Fremtiden ogsaa bør have Fortrin for de Fordringer, der ere forbundne med Underpant, forsaavidt dette ikke bestaaer i faste Eiendomme; dog at denne Bestemmelse

*) Jfr. P. 14 Mai 1834.

23 Juli. ikke skal komme Nogen til Skade med Hensyn til alt erhvervede Panterettigheder." — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

30 Juli. **P. (Kancelliet) ang. Overøvrighedernes Bemyndigelse til at bestemme Omkostningerne i offentlige Sager, dog Salarier undtagne.*)**

Hans Majestæt Kongen har under 14de d. M. behaget allernaadigst at resolvere: „at det for Fremtiden ikke skal vedkomme Domstolene at bestemme Diætpengene til Aktor og Defensor eller de øvrige Udgifter, som det paaligger den, der i en Justitssag dømmes til at betale Aktionens Omkostninger, at udrede, hvilket derimod bliver at afgjøre af Øvrigheden paa den i F. 5 April. 1793 bestemte Maade. Herfra blive dog at undtage de Aktor og Defensor tilkommende Salarier, hvilke fremdeles, i Overeensstemmelse med F. 24 Okt. 1806, blive at bestemme ved Dom. Endvidere er det allernaadigst bifaldet, at saafremt det Tilfælde skulde indtræffe, at nogen Justitssag fra Bornholm skulde paaankes til høiere Ret blot for Salariets Skyld, bliver en saadan Sag, uagtet P. 29 Juni 1813, at indstævne for den Kongelige Lands-over- samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn." — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

31 Juli. **Kancelli-P. hvorved det forbydes at sælge Tørv af Embedsjorder m v.**

Det har behaget Hans Majestæt Kongen under 7de d. M. allernaadigst at resolvere: 1) at ingen Præst maa sælge Tørv eller Tørvemasse af Præste- og Annex-Gaardes Moser; 2) at samme Forbud ogsaa skal gjælde for Skolelærere, forsaavidt der maatte findes Tørv i de dem tillagte Jordlodder; 3) at, saafremt der, i nogen saadan pro officio enten en Præst eller en Skolelærer tillagt Jord, skulde findes betydeligt Tørveskjær, hvoraf han ønskede at afhænde noget, saadan Tilladelse da maa meddeles ham af Kancelliet, efter foregaaende Undersøgelse af kyndige Mænd. — Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning bekjendtgjøres.

4 Aug. **F. for Danmark, ang. Forpligtelsen til at sørge for at frelse Skindøde og Andre, som ere i Livsfare.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi aller-

*) Jfr. P. 24 Nov. 1837.

ꝛigst have fundet for godt at anordne og befale, som 4 Aug.
er: § 1. Da det baade efter Sagens Natur og ifølge
ꝛe Loves Grundsætning maa ansees som en almindelig
ꝛrgerpligt for Enhver, der har Leilighed til at frelse Nogen,
ꝛm er i Livsfare, at anvende de Midler, der i saa Henseende
ꝛaae i hans Magt, saa skal det og i Særdeleshed paaligge
Enhver, som bliver vaer, at Nogen er sunken i Vandet,
uopholdeligen, enten selv eller ved tilkaldt Hjælp, at foretage
alt, hvad Omstændighederne tillade, for at faae den Druknede
optagen og de hensigtsmæssigste Redningsmidler anvendte,
ligesom heller Ingen maa vægre sig for, ved saadan Leilighed
at yde den Hjælp, hvortil han maatte være istand. § 2.
Ligeledes skal det være en almindelig Pligt, at sørge for
Hængtes hurtigste Nedtagelse og for de efter Omstændighederne
mulige Redningsmidlers Anvendelse, og overhovedet
for Enhvers Frelse, som paa nogen voldsom Maade findes
beskadiget, eller formedelst andre Omstændigheder er i hjælpeløs
Tilstand. § 3. Foruden at det, ifølge §§ 1 og 2, er
Pligt uopholdeligen at sørge for at faae den Druknede optagen
af Vandet, eller den Hængte nedskaaren, samt at
anvende foreløbige Hjælpemidler, skal det endvidere paaligge
de Vedkommende snarest muligt at kalde en Læge til Hjælp,
hvor Omstændighederne ikke ere saaledes beskafne, at de
Vedkommende see sig istand til, uden saadan Hjælp, med
Sikkerhed at redde den, som er i Fare. Ligeledes bør Tildragelsen
strax anmeldes for Politimesteren, eller paa Landet
for Sognepræsten eller Sognefogden, hvis disse nærmere ere
at finde, deels, for at fornævnte Embedsmænd eller Betjente
kunne, indtil Lægen kommer tilstede, sørge for den hensigtsmæssigste
Behandling af den Paagjældende, deels, for at
de kunne sættes i Stand til at foranstalte det Fornødne,
hvis der er Anledning til at drage Nogen til Ansvar. § 4.
Overtrædelse af foranførte Bud straffes i Almindelighed
enten med Bøder indtil 100 Rbd. Sølv, hvilke Bøder tilfalde
Distriktets Fattigvæsen, eller med Fængsel paa Vand og
Brød i 5 eller nogle Gange 5 Dage, alt efter Sagens
særdeles Omstændigheder. Dog kan høiere Straf anvendes
paa dem, som, efter deres særdeles Stilling, fremfor Andre
vare pligtige at sørge for den Paagjældendes Redning. I
intet Tilfælde maa det tjene Overtræderen til nogen Undskyldning,
at han har staaet i den vrange og uchristelige
Mening, at det er vanærende at røre ved Personer, der paa
voldsom Maade ere ombragte eller beskadigede, inden en
Øvrighedsperson eller Præst er tilkaldet.

11 Aug. F. for Danmark, indeh. nærmere Bestemmelser ang. Mulkten for unødig Trætte.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Ligesom der, med Hensyn til Vor Høiesteret, allerede ved F. 23 Jan. 1817 er gjort saadan nærmere Bestemmelse angaaende den ved F. 23 Dec. 1735 bestemte Bod for unødig Trætte, at samme kan sættes i Forhold til enhver Sags særdeles Omstændigheder, saaledes have Vi nu, i samme Øiemed, fundet for godt at udgive en mere almindelig Anordning; hvorhos Vi tillige have fundet nogen Forandring hensigtsmæssig med Hensyn til de Tilfælde, hvori fornævnte Bod skal finde Sted. — Vi byde og befale derfor, som følger: § 1. Mulkten for unødig Trætte skal for Fremtiden ikke ligefrem paalægges en Part, fordi han, efter Retfærdigheds Grundsætninger, maa dømmes til at erstatte sin Modpart Processens Omkostninger; men denne Straf skal kun finde Anvendelse, hvor det skjønnes, at en Part, uden nogen rimelig Grund, har anlagt Sag, eller sat sin Modpart i den Nødvendighed at anlægge Sag, eller han iøvrigt har brugt kjendelige Udflugter, for at forhale Sagen, eller at skille Modparten ved sin Ret; ligesom og den, der ei giver behørigt Møde ved den befalede Forligsmægling, bør erlægge hiin Mulkt ved første Instants. — Iøvrigt følger det af sig selv, at naar det Forhold, hvorved Nogen paadrager sig Mulkt for unødig Trætte, ogsaa fra andre Sider, efter Lovgivningen, fortjener Straf, bør den Paagjældende ei forskaanes for denne videre Straf. § 2. Bemeldte Mulkt, der, som hidtil, tilfalder Justitskassen, skal i Forhold til Forseelsens Beskaffenhed og Parternes Kaar bestemmes til en Sum, ved Høiesteret af 40 til 200 Rbd., ved Overretterne samt Hof- og Stadsretten, saavelsom Sø-Retten og Gjæsteretten i Kjøbenhavn, af 10 til 50 Rbd., og ved Underretterne i Almindelighed af 4 til 20 Rbd., alt i Sølv*)

11 Aug. Raadstue-P. om Mindesmærker paa Kirkegaarde.

Magistraten er tilhændekommet Hans Kongelige Majestæts allernaadigste R. 28 f. M., hvorved det allerhøieste R. 27 Dec. 1816 (P. 8 Jan. 1817), betræffende de paa Kirkegaardene sættende Monumenter, udvides derhen, at ogsaa Mindesmærker af Træ, med Undtagelse af de sædvanlige sorte Kors og smaae til Indskrifter bestemte Støtter paa Grave, skulle bedømmes af det Kongelige Akademi for de skjønnne Kunster, forinden de

*) Jfr. med Hensyn til Kjøbenhavns Gjældskommission P. 17 Nov. 1827, § 2.

opsættes. — Hvilket herved bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning. 11 Aug.

P. (Kancelliet) om en nærmere Bestemmelse i § 15 af Regl. for Gjordemodervæsenet af 21 Nov 1810. 27 Aug.

Det har behaget Hans Majestæt under 18de d. M. allernaadigst at resolvere: „at, naar der i et Gjordemoder-Distrikt ikke med nogen af sammes Grundeiere kan træffes mindelig Akkord om, imod billig Godtgjørelse, paa et beleiligt Sted at overlades et saadant Huus, som i Regl. 21 Nov. 1810 § 15 foreskrives, eller Byggeplads dertil, med Hauge og Græsning til een Ko; den fornødne Byggeplads, samt Haugerum og Græsning, da bliver at udlægge paa samme Maade, som ved P. 25 Nov. 1801, ang. Jords Udlæg til Degne og Skoleholdere paa Landet, er befalet". — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

F. for Danmark ang. Forandring i Retsplejen i de Sager, som efter offentlig Foranstaltning anlægges mod Lovens Overtrædere. 13 Okt.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for end ydermere at fremme den hurtige Rettens Pleie, som bør finde Sted i de Sager, der, efter offentlig Foranstaltning, anlægges mod Lovens Overtrædere, allernaadigst ville have fastsat, ligesom Vi og hermed befale Følgende: § 1. Ligesom det, efter F. 3 Juni 1796 § 25, paaligger Dommeren at afholde de der omhandlede Undersøgelsesforhører, saa skal det og, naar ikke alle til Sagens Paakjendelse fornødne Oplysninger ved saadant Forhør ere tilveiebragte, være Dommerens Pligt, uagtet Aktor og Defensor ere udnævnte, ene, og uden disses Overværelse, at fortsætte Sagens Undersøgelse, ved ydenligere at afhøre den Anklagede eller andre Personer, af hvilke Oplysning i Sagen kan faaes, og det om end disse skulle beedige deres Forklaringer. Dog bør der, naar Eed skal aflægges, beskikkes et Forsvar til at varetage den Anklagedes Ret, saafremt denne er hæftet under en Jurisdiktion, der er saa langt borte fra det Sted, hvor Vidnet føres, at han ei bekvemmelig derved kan fremstilles. § 2. Aktor og Defensor fritages imidlertid ikke herved for den Pligt, der, efter de gjældende Anordninger, paaligger dem, at vaage for Sagens behørige Oplysning; men forsaavidt den manglende Oplysning skal erhverves ved ydenligere Forhør, bør de blot derom henvende sig til Dommeren,

13 Okt. som, hvis han finder sligt Forhør nødvendigt, haver at forholde sig efter § 1. § 3. Da det baade efter Sagens Natur og Grundsætningerne i P. 28 Marts 1800 er overflødigt, naar den Anklagede selv har tilstaaet det, hvorfor han sigtes, at de Deponenter, hvis Forklaringer stemme med hans Tilstaaelse, beedige samme, saa bør Deponenterne i saadanne Tilfælde ei kaldes til Eeds Aflæggelse. Dog forstaaer det sig selv, at dette ikke er anvendeligt, hvis Depositionerne indeholde nogen, for Sagens Udfald vigtig, Omstændighed, hvorom der ikke haves den Anklagedes bestemte Tilstaaelse; ligesom ei heller, hvor det efter Sagens Beskaffenhed er at formode, at nogen saadan Omstændighed kan komme frem, naar Deponenterne fordres til Eed. § 4. Ihvorvel der, efter Lovgivningen, bør søges Oplysning om den Anklagedes foregaaende Vandel, og i Særdeleshed angaaende hvorvidt han tilforn har begaaet nogen Forbrydelse, der kan virke, at den Lovovertrædelse, hvorfor han nu sigtes, bør belægges med høiere Straf, end ellers, skulle dog ikke i dette Øiemed foretages særskilte Forhører paa de Steder, hvor den Paagjældende forhen har opholdt sig, naar ikke særdeles Omstændigheder gjøre det sandsynligt, at herved kan udbringes Noget, som vil have Indflydelse paa Sagens Udfald. Men det skal i Almindelighed være tilstrækkeligt, at den Paagjældende gjør nøiagtig Forklaring om sit Levnetsløb, og at denne, saavidt muligt, prøves ved Hjælp af hans Skudsmaal, af Præste-Attester, Attester fra Straffestederne og andre Beviisligheder, som uden sær Vidtløftighed lade sig tilveiebringe. § 5. Dommeren bør, saavidt Sagens Beskaffenhed tillader det, sørge for at de Attester og Beviisligheder, som behøves andetsteds fra, forlanges saa betimelig, at Sagen ei derefter kommer til at lide Ophold. § 6. Iøvrigt indskjærpes det Dommeren paa det Omhyggeligste at sørge for, at Justitiens Sager i et og alt befordres med den Hurtighed, som er tilsigtet, saavel ved denne Anordning, som ved F. 3 Juni 1796 og flere Anordninger om denne Gjenstand, hvormed og de vedkommende Øvrigheder, saavelsom Overdomstolene, bør have det nøieste Tilsyn.

20 Okt. **F. ang. en summarisk Procesforms Indførelse i de private Sager, som angaae Fornærmelse i Ord og Gjerning.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, med Hensyn til at private Sager, som angaae Fornærmelser i Ord og Gjerning, lettere og med mindre Bekostning end

Indtil kunne blive oplyste, have besluttet, ligesom Vi og hermed allernaadigst befale, som følger: § 1. Naar Nogen vil paatale Fornærmelser i Ord eller Gjerning, der efter de gjældende Lovbestemmelser ei høre under Justitsvæsenets Forfølgning, skulle slige Sager i Fremtiden behandles politiretsviis, dog undtages herfra de Sager, som angaae trykte eller skriftlige Beskyldninger. § 2. Ere de mundtlige Beskyldninger, som paatales, af den Natur, at Klageren anseer sig beføiet til at nedlægge Paastand om tre Marks Bøder, da skal Sagen vel foretages til Mægling og Undersøgelse paa den i § 1 bestemte Maade; dog hvad Mæglingen angaaer med Undtagelse af de Tilfælde, hvor den Fornærmede er pligtig at fralægge sig Beskyldningerne ved Dom; men Dommeren skal, naar Sagens mindelige Afgjørelse ei kan bevirkes, henvise Sagen til videre Behandling og Paakjendelse ved den ordinaire Ret, efterat han har betydet Klageren de Følger, en saadan Paastand kunde have for ham. § 3.*) De Sager, som efter det Foranførte skulle behandles politiretsviis, blive dog i Kjøbenhavn ikke at foretage ved Politiretten sammesteds, men ved Vor Landsoverrets samt Hof- og Stadsrets 2det Vidnekammer, og saafremt mindelig Forening ei der ved Dommerens Hjælp kan bevirkes, blive de, efterat være behørigen oplyste af Vidne-Dommeren, at afgive til selve Landsoverretten samt Hof- og Stadsretten, hvor, som i andre Sager, fem af de Tilforordnede skulle tage Deel i deres Paakjendelse. § 4. Ved Behandlingen af fornævnte Sager blive de om Politisagers Drift ergangne Anordninger, i Særdeleshed de Bud, som indeholdes i F. 8 Marts 1799, nøie at iagttage. § 5. Indankningen af de i forberørte Sager ved Underretten afsagte Domme og brugte Behandlinger bør, ligesaavel paa Landet som i Kjøbstæderne, skee til vedkommende Landsoverret. § 6. De Betalinger, som i ovenmeldte Sager skulle erlægges for Behandlingen, blive, indtil Vi finde for godt anderledes at anordne, at beregne efter Sportel-Regl. 22 Marts 1814; hvorved dog bliver at iagttage, at Gebyrerne udi det i § 3 omhandlede Tilfælde kun beregnes paa samme Maade, som ved Underretterne. 20 Okt.

F. ang. at betroede Retsgebyrer og de dermed forbundne Afgifter kunne inddrives ved Udpantning m. v.*) 20 Okt.

*) Forandret ved F. 28 Febr. 1845, §§ 1 og 2.
*) Udvidet ved P. 28 Jan. 1823.

20 Okt. Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, for at lette Inddrivelsen af Retssportler og de dermed forbundne Afgifter i de Tilfælde, hvor disse ei øieblikkelig kunne erlægges, allernaadigst have fastsat, ligesom Vi og hermed befale og fastsætte Følgende: § 1. For Retsgebyrer og de dermed forbundne Afgifter til Vor Kasse eller Justitsfonden kan paa vedkommende Retsbetjentes Begjæring, efter foregaaende Ordre, i Kjøbenhavn af Vor Landsoverret samt Hof- og Stadsret og ellers af Amtmanden, foretages Udpantning, som dog ei maa forlanges førend 4 Ugers Forløb, fra den Tid at regne, at fornævnte Retsgebyrer og Afgifter burde været erlagte, ligesom og slig Udpantning heller ikke maa skee for Restancer, der ere over eet Aar gamle. Paa Landet foretages denne Udpantning af Sognefogden. § 2. Udpantningsordren bør indeholde den Klausul: „paa Rekvirentens eget An- og Tilsvar," med Hensyn til, at den, som Udpantningen er overgaaet, bør være berettiget til, ved ordinair Rettergang, at sagsøge Rekvirenten, forsaavidt den Fordring, hvorfor han har forlangt Udpantning, maatte i nogen Henseende være urigtig. Iøvrigt følger det af sig selv, at vedkommende Retsbetjent, hvis Fordringen gjøres ham stridig, kan, istedetfor strax at forlange Udpantning, søge den Paagjældende ved sædvanlig Rettergang. § 3. For de Vor Kasse og Justitsfonden tilfaldende Retsgebyrer eller Afgifter i Anledning af Retspleien bør forlanges Udpantning inden andre 4 Uger, efterat de i § 1 anførte 4 Uger ere forløbne. Forsømmes dette, bliver vedkommende Retsbetjent selv ansvarlig for Beløbet. § 4. Alle de Retsbetjente, som selv nyde Sportler, bør med Hensyn til de Vor Kasse eller Justitsfonden tilkommende Afgifter holde en ordentlig Sporteljournal, indrettet efter det vedføiede Schema. Denne Journal bør være forsynet med vedkommende Øvrigheds Autorisation, og idetmindste een Gang aarlig eftersees og paaskrives af ovenmeldte Øvrighed, der nøie bør paaagte, om den er ordentlig ført, og om den stemmer med de aflagte Regnskaber.

20 Okt.

Schema.

Datum	Forretningerne.	Af hvem betales.	Efter hvad § i Reglementet.	Gebyret i Sølv.			Afgift.						Beløbet af det Hele.						Afskrift for Betaling.
							Kongens Kasse			Justitsfonden			i rede Sølv			i Sedler og Tegn.			
							Sølv.												
				Rbd.	M.	ß.	Rbd.	M.	ß.	Rbd.	M.	ß.	Rbd.	M.	ß	Rbd.	M	ß.	

3 Nov. **P. for Kongeriget Danmark ang. at Extraafgiften paa Udførselen af Kornvarer m. m. er ophævet indtil Udgangen af Aaret 1820.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi til Lettelse for Kornudførselen allernaadigst have besluttet, at den Extraafgift, der efter F. 1 Okt. 1802 og 11 Nov. 1809 hviler paa Udførselen af Kornvarer, Bælgfrugter, Meel og Gryn, skal være ophævet indtil Udgangen af 1820. — Da det imidlertid stedse er af Vigtighed at kunne overskue Omfanget af Landets Ind- og Udførseler, saa paalægges det herved enhver Skipper eller Baadfører, som direkte til fremmed Sted udfører Kornvarer, Bælgfrugter, Meel eller Gryn, under en Mulkt af 50 Rbd. rede Sølv for hver forsømt eller urigtig Angivelse, ved vedkommende Toldsted at anmelde Tøndetallet af hvert Slags af ovennævnte Varer, som han indtager, dog saaledes at 8 pCt. over eller under det angivne Maal ikke agtes, men at en større Forskjel bevirker Mulkten. — I Tilfælde af Mistanke om urigtig Angivelse er Toldvæsenet berettiget til at lade Varerne opløse og eftermaale, og naar der da maatte befindes en saadan Urigtighed, som bevirker den ovenanførte Mulkt, da udredes Omkostningerne af Skipperen, eller i hans Sted af Afladeren; men i modsat Fald gaaer Bekostning og Ophold for dens Regning, som har foranlediget Opløsningen.

3 Dec. **F. ang. nogle nøiere Bestemmelser i Henseende til Jordeiendommes Udstykning i Danmark.*)**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have bragt i Erfaring, at Udstykning af Jordeiendomme i Vort Rige Danmark paa et og andet Sted har bidraget til at indføre nyt Fællesskab og at gjøre Jordernes Indhegning vanskelig, samt da Eiendommenes Deling saaledes, som den paa nogle Steder er skeet i meget smaae og adspredte Parceller, forringer deres Kraft til at ernære deres Besiddere, og desuden letteligen kan give Anledning til Forvirring i Matrikulen og have uforholdsmæssig Fordeling af de offentlige Byrder til Følge, saa ville Vi, for at forebygge saadan Ulempe for Fremtiden, herved allernaadigst have befalet og anordnet, som følger, for bemeldte Vort Rige Danmark:

§ 1. Ved Udstykning af en Bondegaard bør herefter, til bestandig Vedligeholdelse med Bygning og Beboer, altid blive en Hovedparcel tilbage med et Tillæg af idetmindste

*) Jfr. P. ang. autoriserede Kort ved Udstykninger, 21 Apr. 1848; L. om faste Taxationsmænd ved Jordboniteringer, 4 Juli 1850.

20 Tønder Land boniteret Jord til Taxten 24, og denne 3 Dec.
Hovedparcel udlægges saavidt muligt i en samlet Lod af de, Gaardens Bygning nærmest liggende, Jorder. En Bondegaard eller en beboet Jordlod, hvortil ikke ligger mere, end 20 Tønder Land boniteret Jord til Taxten 24, maa, som Følge heraf, ikke udstykkes. Og skal den Omstændighed, at alle Parcellerne af en Bondegaard eller beboet Jordlod agtes særskilt bebyggede eller henlagte til forhen jordløse Huse, ikke give Afgang til nogen Undtagelse fra disse Bestemmelser. § 2. Naar en Hovedgaard udstykkes, bør deraf stedse blive en Hovedparcel tilbage med et Tillæg af idetmindste 60 Tønder Land boniteret Jord til Taxten 24 for hver Rytterhest, som af Gaarden skal udredes. § 3. Enhver Parcel, som afhændes, efterat en Hovedparcel, i Overeensstemmelse med foranførte Bestemmelser, er forbeholden, bør afhændes med Forpligtelse til derpaa inden 2 Aars Forløb fra Udstyknings-Approbationens Dato at opføre fornøden Bygning, medmindre den forenes med en anden, samme tilgrændsende, Eiendom, eller tillægges et, for den bekvemt liggende, jordløst Huus, eller den er en, Stedet fraliggende, Eng-, Skov-, Tørve-, Overdrevs- eller Hedelod. § 4. Enhver, efter foregaaende § 3, til Bebyggelse bestemt Parcel bør tillægges idetmindste 1½ Tønde Land boniteret Jord til Taxten 24. Og paaligger det enhver saaledes bebygget eller til Bebyggelse bestemt Parcels Bruger, i Forhold til dens Hartkorn, at tage Deel i alle de Kjørseler og alt det offentlige Arbeide, som forhen paalaae det samlede Sted, eller, forsaavidt Vedkommende ikke holde Heste, derfor at bidrage med Penge til Hovedparcellisten, til hvem Amtstuen for alt saadant hidtil af den hele Gaard gaaende Ægt og Arbeide kan henholde sig imod Regres for Hovedparcellisten til de mindre Parcellister. Samme Forpligtelse hviler ligeledes paa enhver til Forening med en anden Jordeiendom eller til Henlæggelse til et jordløst Huus afhændet Parcels Bruger, forsaavidt den kan ansættes til 2 Skjepper Hartkorn eller derover. I Henseende til Deeltagelse i Veiarbeidet forbliver det ved Vor, ved Kammer-P. 1 Aug. 1815 bekjendtgjorte, Resol. 26 Juli s. A.*) § 5. Fraliggende Eng-, Tørve- eller Hedelodder maae, uden særdeles Tilladelse fra Vort Rentekammer, hverken deles i mindre Lodder, eller særskilte afhændes til Nogen, som ikke forud har Eiendom i Sognet. § 6. Skoves eller Skovlodders Udstykning kan ikke ventes bevilget i mindre Lodder, end paa 100 Tønder Land geometrisk Maal, og det endda ikke

*) Jfr. P. 18 April 1828 § 1.

3 Dec. uden forsaavidt saadan Deling kan finde Sted uden Skade for Skoven. § 7. Ved Udstykning maa aldeles intet nyt Fællesskab indføres, enten i Henseende til Eiendomsretten til de Parceller, som afhændes, eller til Eiendommens Brug. Det kan saaledes for Exempel ikke ventes bevilget at afhænde Tørveskjæret i en Lod og forbeholde sig Grunden eller Græsningen paa samme, eller tvertimod. § 8. Naar en ubebygget Jordlod forenes med en anden forhen med Bygning forsynet Eiendom, ansees den for Eftertiden at udgjøre en Deel af denne Eiendom og maa ikke derfra igjen adskilles uden Tilladelse, hvormed da bliver at forholde saaledes som for Udstykninger i Almindelighed er anordnet.*) § 9. Den, som attraaer at udstykke en Jordeiendom, bliver vel fremdeles efter F. 25 Juni 1810 § 3 pligtig at lade samme opmaale og under en Landinspekteurs Bestyrelse taxere ved uvillige Mænd, som dertil af Retten udmeldes og siden inden Retten edeligen afhjemle deres Forretning. Men denne Taxering skal, som ogsaa i de foran anordnede Bestemmelser er forudsat, skee ved Jordens Bonitering til 24 saaledes, som bruges til den nye Matrikulering. Dog maa selve Matrikulerings-Taxeringen, som ikke længere anvendelig i nærværende Tilfælde, ikke lægges til Grund for nogen Udstykning. Men ny Taxering paa ovenmeldte Maade bør i ethvert Tilfælde foretages. Forsaavidt Landinspekteuren og de udmeldte Mænd ikke maatte ansee sig tilstrækkeligen bekjendte med denne Taxerings-Maade, kan, til Veiledning, fra Vort Rentekammer paa Forlangende erholdes Underretning om, og paa et indsendt Kort faaes antegnede een eller flere af de Taxter, som til Matrikuleringen ere ansatte paa den Eiendoms Jorder, som skal udstykkes, eller paa den Byes Jorder, hvorunder Eiendommen henhører. For de Amter, hvori Matrikulerings-Taxeringen endnu ikke er fuldført, paaligger det Vort Rentekammer at drage Omsorg for, at anden tilstrækkelig Veiledning kan erholdes; ligesom det har i det hele nærmere at instruere samtlige Vore Landinspekteurer om Fremgangsmaaden ved Udstyknings-Taxeringen. § 10. Naar Eieren før Udstykningen staaer i Handel om nogen Parcels Afhændelse, bør Kjøberen iudvarsles til at overvære Taxations-Forretningen, der i saa Fald ikke uden saavel Kjøbers, som Sælgers, Samtykke maa afhjemles. Men, om endog alle Vedkommende, Kjøbere saavelsom Sælger, ere tilfredse med en afholden Taxations-Forretning, maa denne dog ikke afhjemles uden Landinspekteurens paategnede Tilstaaelse om, at han Intet ved samme finder at

*) Jfr. P. 18 Sep. 1832.

erindre. Finder han derimod Taxationen urigtig, skal han vare pligtig at forlange et dobbelt Antal Mænd, paa Eierens Bekostning, af Retten udmeldt til at foretage en ny Taxering. For Mangel af denne Pligts Opfyldelse maa Landinspekteuren vente med Mulkt af Vort Rentekammer at vorde anseet. § 11. Naar Taxeringen er tilveiebragt, og Parcellerne derefter, i Overeensstemmelse med F. 25 Juni 1810 § 4, skulle af Landinspekteuren afsættes og til Hartkorn ansættes, bliver af ham at iagttage: a) at Parcellerne bør afsættes i saavidt muligt regelmæssige Figurer og saaledes, at til Hegns og Veies Forkortelse tages tilbørligt Hensyn; b) at enhver Parcels Afsætning paa Marken bør skee med kjendelige og varige Mærker; og c) at over den hele udstykkede Eiendom bør være forfattet et Kort in duplo, som ikke alene maa vise de afsatte Parceller og de virkelige Længder af alle Linier, tegnede ved enhver Linie især, samt de udmaalte Vinkler i alle Hjørner, men hvorpaa ogsaa bør bemærkes Eiendommens Beliggenhed imod de tilstødende Eiendomme, især naar nogen Parcel afhændes til dermed at forenes. § 12. Skulde af en eller anden Aarsag nogen Parcel af Eieren forlanges paa en uforbeelagtig Maade afsat, da bor Landinspekteuren anmærke saadant og om Aarsagen, samt hvad han i den Henseende finder at burde skee, gjøre behørig Forklaring i sin Forretning, for at Vort Rentekammer kan sættes i Stand til at bedømme, om Eierens Forlangende kan indvilges, eller ikke. Befindes Skylden for en uregelmæssig Udstykning at være hos Landinspekteuren, da bør han for egen Regning omgjøre samme. § 13. Naar Landinspekteuren paa den i F. 25 Juni 1810 foreskrevne og nærmere ved denne Forordning bestemte Maade har fuldført sin Forretning, afleverer han samme med tilhørende Beregninger og begge Exemplarer af Kortet, med videre, i Overeensstemmelse med hiin F.s § 5, tilligemed Vedkommendes Ansøgning om Tilladelse til Udstykningen, til Amtmanden, som da strax indsender Alt til Vort Rentekammer med sin bestemte Erklæring, om han finder Noget imod den forehavende Udstykning og Afhændelse, og da hvad, at erindre, eller ikke. Den Amtmændene ved F. 25 Juni 1810, § 2, meddeelte Bemyndigelse til foreløbigen at tillade Udstykninger bortfalder altsaa fra denne Vor Forordnings Bekjendtgjørelse. Men de af dem allerede meddeelte foreløbige Udstyknings-Tilladelser forblive i Kraft til Iværksættelse indtil 1 Febr. 1820. § 14. Dersom Vort Rentekammer Intet ved Udstykningen finder at erindre, approberer det samme. Dog maa ingen Approbation paa en Udstykning meddeles, førend Kjøbere haves til den eller 3 Dec.

8 Dec. de Parceller, hvis Afhændelse fra Eiendommen attraaes, og disse Kjøberes Navne og Bopæle opgives, samt deres enten skriftlige Tilstaaelse eller mundtlige Erklæring for Amtmanden om den forehavende Handel tilveiebringes, med mindre Parcellerne agtes afhændede ved Auktion, i hvilket Tilfælde Approbationen vel maa meddeles, men Kjøbernes Navne og Bopæle strax efter Auktionen bør indberettes til Vort Rentekammer. § 15. Om Udstykningens Approbation underretter Vort Rentekammer strax Amtmanden og Amtsforvalteren, hvorhos det ene Exemplar af Udstykningskortet tilbagesendes Amtmanden, for ved Approbationens Bekjendtgjørelse at afleveres til Eieren, da derimod det andet Exemplar forbliver ved Kammeret til Efterretning. Men, indtil lovligt med Amtmandens Paategning forsynet og tinglæst, Skjøde forevises paa Amtstuen, holder Amtsforvalteren sig i Henseende til alle Kongelige Skatter og offentlige Byrder til det samlede Steds forhenværende Eier eller, naar Hovedparcellen ved lovligt, med Amtmandens Paategning forsynet og tinglæst, Skjøde er afhændet, og dette paa Amtstuen foreviist, da til Hovedparcellisten imod Regres for denne til Brugerne af de mindre Parceller. § 16.*) Ved hvert Fjerdingaars Udløb har enhver Amtsforvalter for sit Amtstue-Distrikt at indsende til Vort Rentekammer en af Amtmanden attesteret tabellarisk Fortegnelse over den Forandring i Matrikulen, som ved Udstykninger i samme Fjerdingaar er skeet. I denne Fortegnelse bør nøiagtigen anføres, hvilke de udstykkede Eiendomme ere; hvilke Parceller virkeligen fra samme, og til hvem de ved tinglæste Skjøder ere afhændede, alt med det Nummer, som hver Parcel især er givet i den af Rentekammeret meddeelte Approbation paa Udstykningen, hvis Datum tillige maa opgives. De i F. 25 Juni 1810, § 8, befalede Fortegnelser fra Rettens Betjente over de i hvert Fjerdingaar tinglæste Skjøder paa Parceller af udstykkede Eiendomme, saavelsom den i samme F.s § 7 anordnede Bestemmelse, hvorefter Skjøder paa deslige Parceller ikke maae tinglæses, naar de ikke inden et Aar fra den af Rentekammeret meddeelte Udstyknings-Tilladelses Dato fremkomme til Tinglæsning, kunne for Eftertiden bortfalde § 17. Naar Nogen, som har kjøbt en Jordlod med Forpligtelse til at bebygge samme, ikke inden Udløbet af den fastsatte Tid af 2 Aar har forsynet den med fornøden Bygning, bør Amtmanden foranstalte ham for Retten tiltalt. Og bør han for slig Forseelse erlægge en Mulkt af 50 Rbd. Sølv for een Gang og desuden maanedligen, indtil Lodden beviisligen

*) Jfr. F. 24 Juni 1840 § 19.

med fornøden Bygning er forsynet, en Mulkt fra 2 til 10 Rbd. Sølv efter Dommerens, paa Omstændighederne grundede, Skjonnende. Har han forinden Bebyggelsen igjen afhændet Eiendommen, staae baade han og den nye Kjøber til Ansvar for dens Bebyggelse, hvilket Ansvar ligeledes hviler paa den første Sælger. Dog bemyndige Vi allernaadigst Vort Rentekammer til at fritage Vedkommende for Opfyldelsen af hiin Forpligtelse, naar Lodden afhændes til at forenes med en tilgrændsende Eiendom eller til at henlægges til et jordløst Huus; ligesom Vi og ville i Almindelighed have Vort Rentekammer allernaadigst bemyndiget til at bevilge Undtagelser fra Bestemmelser i denne Vor Forordning, forsaavidt uopdyrkede Jordstrækninger paa enkelte Steder maatte gjøre saadant nødvendigt. § 18. Iøvrigt forbliver det ved F. 25 Juni 1810, forsaavidt samme ikke ved denne Vor Forordning er forandret. 3 Dec.

P. ang. en Forandring i de ved P. 10 Marts 1800 under Litr. E. foreskrevne Bestemmelser i Henseende til hvorledes der skal forholdes med de ved Postkontoirerne som uindløste henliggende Pengebreve og øvrige med Pakkeposten ankomne Sager. 14 Dec.

Paa Generalpostdirektionens derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling, har Hans Majestæt Kongen ved allerhøieste Resol. 26 f. M., allernaadigst behaget at bifalde, at de ved P. 10 Marts 1800 under Litr. E. givne Bestemmelser i Hensyn til de ved Postkontoirerne som uindløste henliggende Pakkepostsager, maae forandres derhen, at Breve med Banksedler, Obligationer, Dokumenter, Pakker og andre Sager, der ere ankomne med Pakkeposten, skulle, saasnart vedkommende Postkontoirer forgjæves have forsøgt at opspørge enten Afsenderen eller den, til hvem de ere bestemte, indsendes til Generalpostdirektionen og der aabnes, samt forsaavidt deres Henliggen kunde medføre Tab eller Skade for Eierne, strax foranstaltes realiserede, og Eierne i ethvert Tilfælde indkaldes i vedkommende Provincial-Avis, Statstidenden og Altona Merkur*) med 3 Maaneders Varsel, og, naar Ingen i dette Tidsrum har meldt sig, Pengene eller den Værdi, hvortil det Forsendte udbringes, tilflyde Direktionens Fattigkasse. — Hvilket herved til alle Vedkommendes allerunderdanigste Efterretning og Iagttagelse bekjendtgjøres.

*) Jfr. L. 25 April 1850.

31 Dec. P. for Danmark indeh. Bestemmelser ang. Ligningen af de paa Hartkornet hvilende Kommune-Afgifter.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At, ligesom Vi, efter gjenerhvervet Fred, Tid efter anden have nedsat de paa Jordbrugerne hvilende Afgifter til Vor Kasse, og derhos, ved Vor F. 15 April 1818, have givet denne Deel af Skattevæsenet den muligste Simpelhed, saaledes have Vi og været betænkte paa, hvorledes Jordbrugernes Kaar kunde lettes med Hensyn til de paa dem hvilende Kommuneafgifter. Foruden hvad Vi iøvrigt, i dette Øiemed, have anordnet og foranstaltet, er det fundet tjenligt, at de forskjellige Udgifter, som skulle fordeles paa hvert Amts eller Stifts Hartkorn, lignes under eet; at Udgifterne udredes betimelig og i taalelige Terminer; og at Yderne, saavidt muligt, sættes istand til forud at vide, hvad de, til hver Termin, have at udrede. — I Betragtning heraf have Vi fundet for godt, med Hensyn til Udredelsen af Delinkvent-omkostninger og alle de øvrige Kommune-Udgifter, der, efter de gjældende Forskrifter, skulle lignes paa hvert Amts eller Stifts Hartkorn i Vort Rige Danmark, at byde som følger: § 1. Til bemeldte Omkostningers og Afgifters Udredelse skal, fra næste Aars Begyndelse, aarligen udskrives indtil 64 Rigsbankskilling Sølv af hver Tønde privilegeret eller uprivilegeret Ager og Engs Hartkorn, og halvt saameget af hver Tønde Skov- eller Mølleskylds Hartkorn, alt til Erlæggelse paa samme Maade og i samme Terminer, som for Vore Skatter ere gjældende. § 2. Større Hartkorns-Bidrag maa ikke udskrives, uden Nødvendigheden deraf hver Gang forud er godtgjort for Vort Rentekammer og Udskrivningen af dette Kollegium er bifaldet, i hvilket Tilfælde Extratillægget ligeledes skal fordeles til Udredelse i et heelt Aars ordinaire Skatteterminer.*) § 3. Hvor Udgifterne kunne bestrides med mindre Bidrag end ovennævnte, skal hver Amtmand især nøie paasee, at af Udskrivningen en forholdsmæssig Deel besparès i det følgende Aar. Dette bør i Særdeleshed altid skee, naar ved Aarets Udgang, efter at alle bidhørende Udgifter ere afholdte, er i Behold 1/4 Deel af hvad i samme Aar, efter den stedfundne Udskrivning, er indkommet, med hvilken Forskrifts Jagttagelse ogsaa ved Regnskabernes Revision i Vort Rentekammer bør holdes Tilsyn. § 4. Det, som, ifølge de ovenmeldte Udskrivninger, indkommer, forbliver, under Benævnelse af Amtsrepartitionsfonden, inde-

*) Jfr. F. 13 Aug. 1841 § 32, Nr. 1.

staaende i Amtstuerne, indtil det efterhaanden afbenyttes til 31 Dec.
de løbende Udgifter efter Amtmændenes Udgiftsordrer.
§ 5.*) Hvor Kommune-Afgifter hidtil ere bestemte at skulle udredes af et heelt Stifts Hartkorn, saasom i de Tilfælde, der omhandles i F. 18 Marts 1778 § 3, og i F. om Delinkvent-Omkostninger 5 April 1793 Kap. 1 § 2, samt i R. 14 Marts 1788 og 2 Juli 1790, bør Stiftamtmanden alene opgive for de vedkommende Amtmænd, hvor stort et Bidrag der bliver at udrede af hvert Amt især, i Forhold til sammes Hartkorn, da dette Bidrag derefter af Amtmændene foranstaltes udbetalt af Amtsrepartitionsfonden, og § 6*). Stifts-Repartitioner af de Delinkvent-Omkostninger, der i en enkelt Sag overstige 200 Rbd. Sølv, skulle, istedetfor efter F. 5 April 1793 Kap. 2 § 6 at forfattes i Vort Rentekammer, herefter behandles af vedkommende Stiftamtmænd, paa den i § 5 bestemte Maade.

1820.

P. for Danmark, hvorved det paabydes, at intet Skjøde paa nogen fast Eiendom maa tinglæses, forinden resterende Bankhæfelsesrenter, Kongelige Skatter og Kommuneafgifter, der hvile paa Eiendommen, ere betalte. 12 Jan.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for at sikkre Kjøbere af faste Eiendomme med Hensyn til de paa Eiendommene hæftende resterende Skatter og Afgifter, og derhos tillige befordre de offentlige Afgifters Erlæggelse, allernaadigst ville have anordnet og fastsat, ligesom Vi hermed anordne og befale som følger: 1) Intet Skjøde paa nogen fast Eiendom maa antages til Læsning i Retten, forinden det med Attest fra Vedkommende er godtgjort, at alle forfaldne Bankhæftelsesrenter, Kongelige Skatter og Kommuneafgifter, som hvile paa Eiendommen, ere betalte. 2) Forommeldte Attester bør udstedes uden Betaling, forsaavidt ikke de Vedkommende, i allerede gjældende Bestemmelser, maatte have Hjemmel til Godtgjørelse for saadan Attestes Meddelelse.

P. om at Forlig, der indgaaes i Retterne, skulle tillægges Exekutionskraft, ligesom de ved Forligelseskommissionerne indgaaede. 21 Jan.

Hans Majestæt Kongen har under 12 d. M., paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling, behaget aller-

*) Jfr. F. 8 Jan. 1830 ang. Afskaffelsen af Stiftsligninger.

21 Jan. naadigst at resolvere: „At de Forlig, der indgaaes ved Retterne, herefter, ligesom de ved Forligelsescommissionerne afsluttede Foreninger, skulle have Exekutionskraft.“ — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse

25 Jan. **P. (Kancelliet) for Danmark, ang., at et uantaget Auktionsbud i Almindelighed ei skal forbinde Nogen længere end 6 Uger.**

Det har behaget Hans Majestæt Kongen under 12 d. M. allernaadigst at resolvere: „At det Bud ved en Auktion, som ikke antages inden 6 Uger efter Auktionen, ikke skal forbinde den Bydende, medmindre det, i de tilbørligen bekjendtgjorte Auktionskonditioner, udtrykkeligen er betinget, at den Bydende skal staae ved sit Bud i længere Tid, og at denne Regel skal være gjældende, saavel naar intet Hammerslag er skeet, men ny Auktion skal foretages, som og, naar Hammerslag paa nærmere Approbration har fundet Sted“. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

4 Febr. **Kongeligt aabent Brev, indeh. Tillæg til den Nationalbanken under 4 Juli 1818 forundte Oktroi*).**

Frederik den Sjette, osv., G. v.: Ligesom Vi allernaadigst have bemyndiget Nationalbanken til en fremskyndet Inddragelse af Rigsbanksedlerne, sigtende til at fremme og vedligeholde bemeldte Sedlers Pariværd, saa have Vi og, for at sætte Banken istand til at udføre ovennævnte for det Almindelige vigtige Øiemed, fundet for godt at tilstaae Samme følgende Benaadninger: 1) I de 5/6 Dele af Bankrenterne for Hæftelserne i Jorder og Tiender i Danmark, som Banken efter den Samme allernaadigst forundte Oktrois § 14 altid var pligtig at anvende til aarlig Seddel-Inddragelse, skal først afgaae Renten af det Laan, Banken til foranmeldte Seddel-Inddragelse optager, saavelsom den Kapital, der efter Lodtrækning aarlig derpaa skal afdrages, saaledes som Bankens forenede Bestyrelse bestemmer samme i Forhold til Laanets Størrelse. Resten af de ovenmeldte 5/6 Dele af Bankrenterne for Hæftelserne i Jorder og Tiender i Danmark skal, saalænge Koursen ikke er 212 eller derunder, ubetinget anvendes til Seddel-Inddragelsen, hvorimod det skal staae Bestyrelsen frit for, enten Koursen er over 212 eller ikke, at anvende

*) Jfr. Aabent Brev 4 Dec. 1838

det Overskydende af Bankens øvrige Indtægter paa den Maade, som til Bankens Tarv ansees at være tjenligst. Ligesaa skal Bankbestyrelsen, naar Koursen er 212 eller derunder, have Ret til samme uindskrænkede Anvendelse af hvad der efter Renters og Kapital-Afdrags Betaling maatte blive tilovers af fornævnte $^{5}/_{6}$ Dele. 2) Fremdeles tilsige Vi herved Banken, at samme, efterat Seddel-Indbragelsen, i Overeensstemmelse med bemeldte Oktrois § 6 Litr. B Nr. 1, er fuldendt, skal vedblive at oppebære Renterne af de $^{5}/_{6}$ Dele af Behæftelsen paa Jorder og Tiender i Danmark, i Forhold til den Sum, som ved Laanet er indkommen og tilintetgjort; saa at Banken holdes aldeles skadesløs for alt det Tab og den Udgift, samme i Anledning af ovenmeldte anticiperede Seddel-Indbragelse maatte lide. — Hvilken Vor allerhøieste Villie herved kundgjøres, som Tillæg til den Nationalbanken under 4 Juli 1818 allernaadigst forundte Oktroi. 4 Febr.

F. for Danmark, hvorved det paabydes, at Jorddrotter inden en vis Tid skulle meddele Fæstebreve paa deres fæsteledige Bøndergaarde. 9 Febr.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have fundet det fornødent at give den Jorddrotterne, efter de gjældende Love, paaliggende Pligt at bortfæste deres Bøndergaarde, nogle nærmere Bestemmelser, der kunne tjene til nøiagtigen at overholde foranførte Pligt, uden at der dog nægtes Jorddrotterne tilstrækkelig Tid til at varetage deres Tarv ved Gaardenes Bortfæstning. Vore Bud i saa Henseende ere følgende: § 1. Naar en Bondegaard bliver fæstelebig, skal Jorddrotten være beføiet til, i det første Aar derefter at overlade Gaardens Brug til en Anden uden formeligt Fæste, under saadanne Vilkaar, hvorom Parterne indbyrdes kunne blive enige. § 2. Men, dersom Jorddrotten ikke inden 14 Dage efter Aarets Udløb udsteder lovligt Fæstebrev med vedføiet Synsforretning over Gaard og Besætning og ligeledes vedføiet Hoverifortegnelse, bør han, til vedkommende Fattigkasse, bøde 20 Rbd. Sølv for hver Tønde Hartkorn, hvoraf Gaarden bestaaer. Herved bliver det at iagttage, at det Hartkorn, Gaarden udgjør over hele Tønder, regnes for en heel Tønde, naar det beløber sig til $^{1}/_{2}$ Tønde eller derover, men ellers ikke regnes med. § 3. Lige Mulkt erlægges for hvert Aar Gaarden fremdeles henstaaer fæstelebig. § 4. Foranførte Regler skulle og være anvendelige med Hensyn til de allerede fæstelebige Gaarde; dog at ingen Tiltale efter denne Anordning

9 Febr. skal finde Sted, saafremt Jordbrotten inden 6 Maaneder fra sammes Kundgjørelse udsteder lovligt Fæstebrev, uagtet eet Aar fra den Tid, Gaarden blev fæsteledig, tidligere maatte udløbe, eller endog allerede er udløbet. § 5. Forsaavidt det Tilfælde maatte indtræffe, at ingen duelig Fæster vil lade sig finde til, paa billige Vilkaar, at antage Gaarden, vil det, i Eet og Alt, have sit Forblivende ved den om denne Gjenstand under 25 Marts 1791 ergangne Anordning. Ogsaa følger det af sig selv, at det i §§ 2 og 3 bestemte Ansvar bortfalder, naar Jordbrotten ved Proces angaaende foreløbig Fæsteakkord, eller af anden lignende Aarsag, er sat ud af Stand til at bortfæste Gaarden inden eet Aar. I saa Fald vil det være nok, at han bortfæster samme inden 6 Maaneder, efterat saadan Hindring er hævet. Iøvrigt træder Forpagtning, under de i F. 15 Juni 1792 § 11 fastsatte Betingelser, i Stedet for Fæste. § 6. For at tilveiebringe et paalideligt Tilsyn med denne Anordnings Overholdelse, skal det være Pligt for Præsterne, ved at afgive de i F. 6 Juni 1769 § 6 og Rentekammerets Cirkulaire 6 Nov. 1792 foreskrevne aarlige Attester, tillige at meddele Attest om de i Aarets Løb ledigblevne Fæstegaarde, med Bemærkning af Tiden, da Fæsteledigheden er indtraadt. § 7. Ligeledes skulle og Jordbrotterne, forinden de overlevere deres Fæsteprotokoller til det befalede Eftersyn af Amtmanden, i Protokollen attestere, om nogen Gaard paa deres Godser er fæsteledig, og til hvilken Tid saadant er indtruffet. Dersom der i slig Attest findes nogen Urigtighed, bør Jordbrotten herfor erlægge Bøder til vedkommende Fattigkasse fra 50 til 200 Rbdlr. Sølv, og ansees tillige efter §§ 2 og 3, forsaavidt disse Lovbud ere overtraadte.

20 April. **P. indeholdende Tillæg til Instruxen for Vaterskouten i Kjøbenhavn af 30 Juni 1752*).**

Det har behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 18 d. M. allernaadigst at resolvere: 1. at i de Tilfælde, Mandskabet paa Skibe, der fare indenrigs, ønsker at lade sig forhyre og afklarere hos Vaterskouten her i Staden, denne da derfor maa nyde samme Betaling, som den, der efter Instrux 30 Juni 1752 § 1 tilkommer ham, naar Mandskabet forhyres til, eller afklareres fra Reiser paa Østersøen; og 2. at Bestemmelsen om, at Mandskab, som har faret udenrigs med i Kjøbenhavn hjemmehørende Skibe, der afklarere her i Staden, skal afklarere for Vaterskouten, ogsaa maa gjælde om andre danske

*) Jfr. P. 22 August 1828 § 3.

Skibe, der, efter fuldendt Reise udenrigs, afklarere her i Staden. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse. 20 April.

P. for Kjøbenhavn, betræffende Inddrivelse af Restancer af Jordskyld og Jordleie til Byens Kasse*). 2 Mai.

Det har behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling, under 19 d. M. allernaadigst at resolvere: at Restancer af den Staden Kjøbenhavns Kasse tilflydende Jordskyld maae inddrives ved Udpantning, dog at Inddrivelsen skeer inden eet Aar, efterat de til Betaling ere forfaldne; samt: at Restancer af den bemeldte Kasse tilkommende Jordleie inddrives paa sædvanlig Maade, dog at de Flere, der staae tilbage med denne Afgift, efterat Forlig med dem anordningsmæssigen er prøvet, kunne søges ved eet Stævnemaal og under een Sag. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P. om Omslagsterminerne paa Bornholm. 6 Juni.

Hans Majestæt Kongen har, paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling, under 24 f. M. allernaadigst resolveret: at de paa Sjælland med flere Øer gjældende Omslagsterminer ikke ere at ansee gjældende for Bornholm, men at det derimod bør forblive ved hvad der hidindtil paa denne Ø har været gammel Sædvane, saa at Gjældsbreve der udgives og indfries til alle Tider af Aaret. — Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P. (Kancelliet), ang. Konstitutioner til Dommeres Fuldmægtige**). 25 Juli.

Hans Majestæt Kongen har under 12 dennes allernaadigst behaget at resolvere, som følger: 1) Konstitutioner for Dommeres Fuldmægtige til at udføre alle de ved Dommerembederne forefaldende Forretninger maae, med Undtagelse af det i F. 19 Aug. 1735, § 2, omhandlede Tilfælde, ikke meddeles uden det danske Kancellies Tilladelse; hvorimod Overøvrighederne skulle være bemyndigede til at konstituere Dommernes Fuldmægtige til, paa hines An- og Tilsvar at udføre Fogedforretninger, Auktionsforretninger, Aabnings-, Registrerings- og andre deslige i Konstitutionen

*) Jfr F. 2 Juni 1830 § 2.
**) Jfr. F. 14 Mai 1845 § 11.

25 Juli. udtrykkelig benævnte Forretninger, dog kun forsaavidt saadant efter Embedernes Omfang maatte befindes nødvendigt, og der heller Intet er til Hinder for at betroe den foreslagne Person en saadan Konstitution. 2) Saadanne Konstitutioner maae ikke udvides til at beklæde det egentlige Dommersæde, og ikkun benyttes, forsaavidt Dommerne ved andre Embedsforretninger forhindres fra selv at udføre deres Embedspligter. 3) Det skal hvergang udtrykkeligen bemærkes i Protokollen, naar Fuldmægtigen fungerer i Embedsmandens Sted, ligesom det ogsaa deri skal anføres, ved hvilket Forfald denne har været hindret i selv at udføre sine Embedsforretninger. 4) Overøvrighederne skulle ved Eftersyn af Protokollerne lægge nøie Mærke til, om Embedsmændene for hyppigen benytte deres Fuldmægtige til at udføre deres Forretninger, samt hvorledes disse deri have forholdt sig. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

12 Aug. **P. ang. nærmere Bestemmelser af Færgestedernes Eneret til Færgefarten i Almindelighed i Danmark.**

Paa Generalpostdirektionens allerunderdanigste Forestilling har Hans Majestæt Kongen under 14 f. M. allernaadigst bifaldet: 1) at Grændserne for de privilegerede Færgesteders Eneret til Farten i Danmark, forsaavidt de ikke allerede ved Lovbud ere eller vorde endvidere og nøiere bestemte, herved fastsættes til een Miil paa hver Side af Færgestedet, 2) at det tillades Kjøbmandsfartøier, der gaae paa Fragt, med Ladninger og behørig Toldklarering, naar de gaae fra Toldsted til andet, fra Afgangsstedet at medtage Passagerer, som ere forsynede med behørige Passer, 3) at det ligeledes skal være Kystbeboerne og Andre indenfor de fastsatte Grændser uformeent at betjene sig af sit eget Fartøi til eget Brug, men at det derimod skal være forbudt disse Fartøiers Eiere at udleie eller udlaane dem til Andre, eller paa bemeldte Fartøier at medtage Andres Gods og Kreaturer eller nogensomhelst Reisende for eller uden Betaling, 4) at det skal forblive ved den for ethvert Færgested for Indgreb i sammes Rettighed bestemte Straf med Tillæg, at saafremt pasløse Personer overføres, hvor Pas for Overfarten udfordres, bliver den Skyldige tillige herfor at ansee efter Politianordningerne, og 5) at alle angaaende foranførte Bestemmelser opstaaende Sager paa vedkommende Færgelaugs eller Færgemands Anmeldelse strax skulle behandles og paadømmes ved Politiretten. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P. indeh. Tillæg og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtions-Anordningerne. 5 Sept.

Følgende allernaadigst befalede Forandringer og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtions-Anordningerne bekjendtgjøres herved til Enhvers Efterretning: Til F 1 Febr. 1797 §§ 12 og 13. Al Fragtfart med Skibe af 15 Kommercelæsters Drægtighed og derunder, saavel fra Sted til Sted i Danmark som imellem Danmark og Hertugdømmerne, maa ene føres med Skibe, der tilhøre Hans Majestæts Undersaatter. — Til § 13. De fremmede fortoldede Varer, som det er tilladt Øboerne og Kystbeboerne fra Kjøbstæderne at hjemtage i deres Baade uden Anmeldelse for Toldvæsenet ved Tilbagekomsten, maae ikke være i større Partier, end der af Toldvæsenet paa Afgangsstedet skjønnes passende til eget Huusholdningsforbrug. — For de Passeersedler, som skulle ledsage slige Varer, skulle de Bestemmelser være gjældende, som indeholdes i P. 27 Jan. 1816 til Toldforordningens §§ 290-297. — Disse Passeersedler skulle Øboerne og Kystbeboerne være pligtige at opbevare, til Foreviisning for Toldvæsenet naar paafordres, saalænge de have Varerne i deres Værge. — Ved § 76. Da Fyr- og Grantømmer, efter dets Natur og Toldforordningens § 58, ikke kan i Partier tages paa Transitoplag, er det allernaadigst tilladt, at den pr. Kommercelæst anordnede Indførselstold maa, efter Fradrag af 38 Rbß. r. S. pr. Kommercelæst som Transittold, tilbagebetales naar af disse Tømmervarer 1 Kommercelæst eller derover beviislig udføres til fremmede Steder. — Ved §§ 132 og 136. Den Anholdere eller Angivere tilfaldende Andeel af konfiskerede Varers Værdi eller af Bøder skal ikke være underkastet Konkurs eller Beslag. — — — — —*). Til F. 2 April 1814 § 14. Ogsaa hos Skippere og Skibsfolk er Toldopsynet bemyndiget til at foretage Huusundersøgelse efter ustemplede stempelpligtige Varer**). — Til sidstnævnte Forordnings 18de §. Politiets Officianter, som overvære Huusundersøgelser, erholde ingen Andeel af Konfiskationernes Beløb, men enhver Politibetjent, som af Toldvæsenet tilkaldes til en saadan Forretning, skal tillægges 2 Rbd. Sølv, naar Forretningen ikke varer over 4 Timer, og ellers forholdsviis mere.

P. ang. Indvarslingens Forkyndelse i Delinkventsager, naar Arrestanten er undvigt af Arresten. 15 Dec.

Paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling

*) P.'s Bestemmelser med Hensyn til §§ 309, 333, 361, 362, 363 og 366 udelades som bortfaldne ved senere Lovbestemmelser.

**) Jfr. P. 27 Dec. 1837.

15 Dec. har det under 6te dennes behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at resolvere, som følger: „Naar Indstævning for høiere Ret i Delinkventsager finder Sted, skal den Forkyndelse ansees tilstrækkelig, som herom gives i Arresten, uagtet at Arrestanten derfra maatte være undvegen“. — Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

15 Dec. **F. for Danmark, indeh. Bestemmelser med Hensyn til Ansøgningers og Klagers Forfattelse og Indsendelse m. v.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have anseet det hensigtsmæssigt, at de gjældende Forskrifter angaaende Klagers og Ansøgningers Affattelse og Indsendelse yderligere og med nogle nærmere Bestemmelser, som Vi, til Øiemedets Opnaaelse, have fundet tjenlige, indskjærpes ved en ny Anordning. — Thi byde Vi, som følger: § 1. Alle Ansøgninger, som indgives enten til Os Selv, eller og til Vore Kollegier eller Departementer om Benaadninger og Dispensationer fra Lovene og Anordningerne, skulle fremdeles, som hidtil, i alle de Tilfælde, hvori særskilt Undtagelse ikke er forundt, skrives paa det anordnede stemplede Papiir. Naar der til en slig Ansøgning ikke er forbrugt det befalede Papiir, skal den ikke blive anseet, eller Resolution derpaa gives, medmindre den er bilagt med gyldig og troværdig Attest om Supplikantens Uformuenhed, hvilken Attest de Vedkommende have at meddele uden Betaling*). § 2. Naar Nogen, som ei selv kan skrive, vil indgive Klage over Embedsmænd eller Andre, bør han lade samme forfatte enten ved en ordentlig beskikket Sagfører eller og ved en anden Embedsmand. Derimod skal det ikke være Nogen formeent, ved enhver skrivkyndig Mand, som han dertil kan formaae, at lade forfatte saadanne Ansøgninger og Forespørgseler enten til Os Selv eller Vore Kollegier, i hvilke der ikke føres Anke mod Nogen. Dersom nogen Uberettiget forfatter en Klage for en Anden, bør han, skjøndt han rettelig angiver sig som dens Forfatter, og iøvrigt ingen Mislighed har begaaet, som kan paadrage større Straf, bøde 5 til 20 Rbd. Sølv til Distriktets Fattigvæsen. § 3. Enhver, der forfatter en Ansøgning for en Anden, skal paa denne navngive sig som Koncipient med tilføiet Forklaring om hans borgerlige Stilling og Bopæl; og for at denne Forskrift i Fremtiden desbedre skal kunne overholdes, haver ogsaa den, der selv har forfattet sin Ansøgning eller Klage, udtrykkelig at

*) Jfr. F. 23 Marts 1827 § 20; Stpl. Pap. L. 19 Febr. 1861 §§ 66 og 85.

anmærke denne Omstændighed. — De Ansøgninger, hvorved 15 Dec.
ovenanførte Regel ikke er iagttagen, bør ikke, forinden Feilen rettes, af vedkommende Øvrighed modtages til Erklæring, eiheller fra Kollegierne enten afgjøres eller Os forestilles. § 4. Dersom Nogen urettelig erklærer sig for Forfatter af en Ansøgning eller Klage, bør han, saavelsom Enhver, der gjør sig medskyldig i dette urigtige Forhold, bøde til Distriktets Fattigvæsen fra 20 til 100 Rbd. Sølv, efter Omstændighederne og den Paagjældendes Kaar. Skulde Nogen oftere begaae en saadan Forseelse, bliver Mulkten anden Gang fra 40 til 200 Rbd. Sølv, og saa fremdeles stedse dobbelt. Saafremt Nogen maatte misbruge en Andens Navn, ved, mod dennes Villie, at nævne ham som Forfatter, bliver den Skyldige at straffe med Arbeide i Forbedringshuset fra 8 Maaneder til 3 Aar, medmindre Forbrydelsen maatte være forbunden med saadanne Omstændigheder, at en høiere Straf efter denne Anordning kan finde Sted. § 5. Hvo, som befindes at ophidse og forlede Andre til aabenbare falske Klagemaal og løgnagtige Angivelser, straffes med Arbeide i Forbedringshuset fra 8 Maaneder til 2 Aar efter Sagens Beskaffenhed. Øver han samme Forbrydelse oftere, dømmes han anden Gang til lige Arbeide i 3 til 6 Aar, men tredie Gang til Tugthuusarbeide paa Livstid. Skulde nogen Prokurator eller anden Embedsmand begaae en saa skammelig Handling, bør han, foruden den øvrige Straf, have sit Embede forbrudt. § 6. Skulde Nogen, uden dog at gjøre sig skyldig i Overtrædelse af § 5, lade sig bruge til at forfatte en Klage, eller Angivelse, hvis Urigtighed er ham bekjendt, bliver han derfor, efter Sagens Beskaffenhed, at straffe med Embedstab eller Bøder til de Fattige fra 100 til 500 Rbd. Sølv. Ligeledes bliver han at ansee med Bøder til de Fattige fra 20 til 200 Rbd. Sølv, naar han indklæder Klagen i utilbørlige og usømmelige Udtryk. Iøvrigt paaligger det i Særdeleshed de Prokuratorer eller Embedsmænd, som paatage sig at forfatte Klager eller Ansøgninger, at udføre dette med Flid og Nidkjærhed i Overeensstemmelse med de Paagjældendes Tarv. § 7. Overbevises Nogen at have skrevet falske Navne under en Klage eller Angivelse, bør han straffes første Gang med Arbeide i Fæstningen eller Rasphuset fra 3 til 6 Aar, og anden Gang med Fæstningsarbeide paa Livstid *). § 8. Alle Klager eller Ansøgninger, som ere af den Beskaffenhed, at derom behøves nærmere Forklaring fra Øvrigheden, skulle først overleveres til vedkommende Øvrighed, der, efter derom at have indhentet den

*) Jfr. L. 29 Dec. 1850, om Strafarbeide, og L. 30 Nov. 1857, om Forbedringshuusarbeide, § 1.

15 Dec. fornødne Efterretning og Oplysning, paa Ansøgningen bør tegne sin Erklæring, ligesom og de Erklæringer, hvilke Øvrigheden maatte have indhentet fra andre Vedkommende, bør in originali følge Ansøgningen eller Klagen. Naar Samme er forsynet med alle fornødne Erklæringer, bliver den forseglet at tilbageleveres til Supplikanterne, som da selv besørger Samme indsendt til vedkommende Kollegium eller Departement. Dog skal det staae Øvrigheden frit for, i enkelte Tilfælde, hvor Uleilighed eller Forsinkelse kunde flyde af denne Fremgangsmaade, selv at indsende Sagen til vedkommende Sted, hvilket i Særdeleshed bliver at iagttage, hvor Sagens Fremme, paa nogen Maade, interesserer det Offentlige. § 9. Dersom nogen Klage eller Ansøgning indkommer, der ikke i Overeensstemmelse med det, som i § 8 er foreskrevet, er forsynet med vedkommende Øvrigheds Erklæring, haver Supplikanten sig selv at tilskrive, at hans Andragende bliver uden Resolution henlagt. Iøvrigt bliver den foranførte Fremgangsmaade ogsaa at iagttage, hvor der føres Klage imod Øvrigheden selv. Kun hvor Øvrigheden, i dette eller andet Tilfælde, nægter sin Erklæring, skal det være tilladt, at indgive Ansøgningen eller Klagen uden Erklæring. § 10. Det skal staae enhver Supplikant frit for, at indlevere en med den til Øvrighedens Erklæring indgivne Ansøgning eller Klage ligelydende Gjenpart til vedkommende Kollegium eller Departement, med Paategning om Tiden, da Originalen er afleveret, for at Kollegiet kan sættes istand til at iagttage det Fornødne, hvis Sagen ei, inden en passende Tid, bliver indsendt fra vedkommende Øvrighed. — Iøvrigt skal det paaligge vedkommende Øvrigheder og Embedsmænd, udtrykkeligen at nævne, naar Ansøgningen eller Klagen er dem tilhændekommen, naar den er affendt til nogen Anden, for fra ham at indhente Oplysninger, og endelig hvad Tid den derfra er kommen tilbage, Alt forsaavidt ikke selve de i Ansøgningerne eller Klagerne og Erklæringerne anførte Data vidne om, at Sagen er fremmet uden mindste Ophold. § 11. Ligesom det paaligger Øvrigheden, som en hellig Pligt og under strængeste Embeds-Ansvar, at afgive deres Erklæringer i Overeensstemmelse med deres bedste Overbeviisning efter Sagens nøieste Undersøgelse, saaledes skal det og være Pligt for vedkommende Øvrighed, redeligen at veilede og oplyse Supplikanterne, især naar disse ere af Almuestanden. Som Følge heraf bør den tilholde Supplikanten at rette de Feil, som maatte findes ved Ansøgningen, samt naar et aldeles lovstridigt og ugrundet Andragende fremkommer, at advare

Supplikanten om den Uleilighed, han kan paadrage sig ved at indlevere Samme. Dog er Øvrigheden ingenlunde bemyndiget til at tilbageholde Ansøgningen eller Klagen, naar den Paagjældende vedbliver sin Begjæring om at faae Samme forsynet med Erklæring til Indsendelse paa vedkommende Sted. Hvor der maatte være Formodning om urigtig Opgivelse af Koncipisten eller om anden Mislighed, har Øvrigheden at foranstalte behørig Undersøgelse desangaaende. 15 Dec.

§ 12. Iøvrigt skulle Klager og andre Ansøgninger saavelsom Øvrighedernes Erklæringer derover, uden unyttig Vidtløftighed og Formaliteter, være forfattede saa korte som muligt, dog at alle Sagens Omstændigheder, som kunde have Indflydelse paa Udfaldet, deri anføres. Derhos bør de være tydelig skrevne samt indrettede efter følgende Schema:

Stedet, hvor Supplikanten har Hjem. Datum og Aarstal. Supplikantens fulde Navn, Embede, Karakteer eller Næringsbrug, samt kortelig anført, hvad der søges. Koncipistens fulde Navn, Stand og Bopæl.	Til Kongen. Her anføres Memorialen selv. allerunderdanigst N. N.

22 Dec. **P. for Danmark, ang. Erlæggelsen af Underholdnings- og Varetægtspengene for Gjældsarrestantere*).**

Hans Majestæt Kongen har paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling under 13de dennes behaget allernaadigst at resolvere: 1) „At Underholdnings- og Varetægtspengene for Gjældsarrestantere efter F. af 18 Marts 1693 ugentligen skulle betales og altid erlægges en Uge forud, da det kan beroe paa den, der har ladet Arresten gjøre, om han paa eengang forud vil betale for mange eller faae Uger; og at første Uges Underholdnings- og Varetægtspenge, som Følge heraf, blive at erlægge den Dag Skyldneren indsættes til Forvaring. 2) At ifald den, der har ladet Arresten gjøre, lader den Arresterede hensidde en Uge eller syv fulde Dage, uden paany at have betalt Underholdnings- og Varetægtspengene for den paafølgende Uge, skal Arresten i Overeensstemmelse med F. 18 Marts 1693 være ophævet". — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

1821.

12 Jan. **Kancelli-P., ang. offentlige Politiforseelsers Paatale samt Dommenes Exekution i slige Sager.**

Paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling har det under 3die dennes allernaadigst behaget Hans Majestæt at resolvere: 1) At enhver Politimester maa, endog uden Overøvrighedens foregaaende Ordre, anlægge og paakjende offentlige Politisager i hans Politijurisdiktion. 2) At, naar Dom i en offentlig, enten efter Overøvrighedens Ordre eller Politimesterens egen Foranstaltning, anlagt Politisag er affagt, bør herom skee Indberetning til Overøvrigheden, hvis Bestemmelse bør haves, forend Dommen fuldbyrdes. 3) At om Nogen skulde tilbyde mindelig og uden Dom at ville rette for sig i deslige Politisager, maae disse dog ei afgjøres uden Overøvrighedens dertil erhvervede Approbation**). — Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

*) Jfr. P. 15 Nov. 1831, L. 22 Febr. 1855.

**) See dog Lov 11 Febr. 1863, om Behdl. af off. Politisager i Kbhvn., §§ 17 og 21.

P. (Rentekammeret), ang. Diætpenge og Godtgjørelse for Befordrings-Udgifter til forstkyndige Mænd, som efter Rentekammerets Foranstaltning foretage Syn over Privates Skove i Danmark. 20 Jan.

Hans Kongelige Majestæt har under 17de i denne Maaned allernaadigst resolveret: 1) at overalt, hvor Rentekammeret foranstalter Syn optagne over Privates Skove i Danmark ved forstkyndige Mænd, blive disse at tillægge 3 Rbd. Sølv i Diætpenge for hver Dag, de tilbringe ved Forretningen eller paa Reisen til og fra Stedet, samt derhos at godtgjøre deres Befordrings-Udgifter efter Vognmandstaxt, forsaavidt ikke fri Befordring er given dem in natura; 2) at disse Diætpenge og Godtgjørelsen for Befordrings-Udgifterne blive, hvor Skovsynet er foranlediget ved Ansøgninger fra private Skoveiere om en eller anden Dispensation fra Skov-Anordningernes Bestemmelser, og bemeldte Skoveiere tillige have vedtaget at bekoste Besigtelses-Forretningen, i Mangel af godvillig Betaling, at inddrive hos disse ved Udpantning efter Regninger, som af Rentekammeret ere approberede; 3) at, naar Skovsynet er foraarsaget ved Tvistigheder, som ere opstaaede i Anledning af Skovenes Udskiftning, og som i sidste Instants henhøre under Rentekammerets Kjendelse, bør forbemeldte Diætpenge og Godtgjørelsen for Befordrings-Udgifterne ligeledes, i Mangel af godvillig Betaling, inddrives ved Udpantning hos den eller dem, som af Rentekammeret kjendes pligtige til at udrede samme;*) 4) at Diætpengene og Godtgjørelsen for Befordrings-Udgifterne derimod, hvor Skov-Besigtelsen er foranstaltet til Undersøgelse af nogen af Eieren, ved Behandlingen af hans Skove, begaaet Overtrædelse af Skov-Anordningerne, bør, under Forfølgningen af den Sag, som i den Anledning reises, indtales ved Domstolene, ved hvilke den Tiltalte, saafremt han findes skyldig, tillige bliver at dømme til at betale omhandlede Diætpenge og Godtgjørelse for Befordrings-Udgifter paa samme Maade, som de øvrige ved Sagens Undersøgelse og Forfølgning foranledigede Udgifter; og 5) at, naar en almindelig Skov-Undersøgelse i Overeensstemmelse med F. 27 Sept. 1805, § 18, er foranstaltet, og nogen Overtrædelse af Anordningerne derved er opdagen, bør den Skyldige erstatte saa stor en Deel af Diætpengene og Befordrings-Udgifterne, som kan ansees at være foranlediget ved hans Skoves Undersøgelse, hvilken Fordring hos ham bør indtales paa samme Maade, som i foranførte 4de Post er foreskreven. — Dette bliver herved til alle Vedkommendes Efterretning bekjendtgjort.

*) Jfr. F. 2 Juni 1830, §§ 8 og 6.

26 Jan. **F. ang. det juridiske Studium ved Kjøbenhavns Universitet m. m.**

Vi Frederik den Sjette osv. G. v.: at for desto mere at fremme Retsvidenskabens grundige Studium ved Vort Universitet i Kjøbenhavn og for at see desto dueligere Mænd dannede for de Embeder, ved hvilke Lov og Ret, og dermed borgerlig Sikkerhed, i Staten skal haandhæves, have Vi anseet det gavnligt at anordne, ligesom Vi herved anordne og befale Følgende: §§ 1-14*). § 15. Ingen uden den, som har underkastet sig en af de i det Foregaaende omtalte tvende Examina og i samme erholdt Karakteer, kan vente at blive ansat i saadant kongeligt eller offentligt Embede, hvortil udfordres Kundskab om Lov og Ret. I Henseende til dem, der efter denne Forordnings Bekjendtgjørelse underkaste sig juridisk Examen, fastsættes som Regel, at ingen Andre, end de, der have udholdt den fuldstændige juridiske Examen, kunne komme i Betragtning til Ansættelse i Embeder som: Medlemmer af Vort danske Kancelli; Høiesterets Tilforordnede og alle øvrige over- og underordnede Dommere**); Stiftamtmænd og Amtmænd; Overpræsident i Kjøbenhavn; Generalauditeurer i begge Vore militaire Etater; Borgermestere i Kjøbenhavn og de øvrige Kjøbstæder***); Kontoirchefer, Kancellister og Underkancellister under Vort danske Kancelli og Høiesteret; Justitssekretair og Protokolsekretairer ved bemeldte Ret, saa og Justitssekretairer ved Landsoverretterne, og alle ved Landsover- samt Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn ansatte Kontoirchefer; Advokater ved Høiesteret og Overrets-Prokuratorer, samt Søkrigsprokureur; Auditeurer ved begge militaire Etater. — Til de øvrige juridiske Embeder kunne ogsaa de have Adgang, som alene have underkastet sig den juridiske Examen for Ustuderede. — Saa kunne de og, naar Omstændighederne maatte fordre det, konstitueres som Underdommere. — Ligeledes maae de, naar fornødent, bringes i Forslag til at ansættes som Sysselmænd i Island. — Dog skulle de, som attraae at blive Sysselmænd i Island eller Prokuratorer ved Underretterne, ved bemeldte Examens theoretiske Prøve have erholdt Karakteren Bekvem, og ved sammes praktiske Prøve Ka-

*) §§ 1-14, der handle om Ordningen af det juridiske Studium og hvad der udfordres til Examen m. v. og som iøvrigt tildeels senere ere forandrede, udelades her ligesaavel som F.'s sidste § 17, der indeholdt nogle Overgangsbestemmelser.

**) Jfr. L. om Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn af 19 Febr. 1861 § 4.

***) Jfr. L. 4 Marts 1857 om Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, § 6.

rakteren Vel. § 16. Ligesom i foregaaende § er bestemt, 26 Jan.
til hvilke Embeder herefter udfordres fuldstændig juridisk Examen, saa fastsættes endvidere, at bedste Karakteer, saavel i denne Examens theoretiske som praktiske Prove, skal være erholdt for at opnaae Ansættelse i folgende Embeder, som Medlemmer af Vort danske Kancelli; Hoiesterets og Overretternes Tilforordnede; Stiftamtmænd og Amtmænd; Generalauditeurer ved begge militaire Etater; Politidirekteur i Kjøbenhavn; Advokater ved Hoiesteret; Assessorer i Kjøbenhavns Politiret; Justitiarius i Søretten i Kjøbenhavn*); Justitssekretair og Protokolsekretairer ved Hoiesteret; Kontoirchefer og Departementssekretairer i Vort danske Kancelli. — Desuden skal der ved Indstillingerne til Ansættelse i Embeder, hvortil bedste Karakteer ikke nødvendigen udfordres, tages fortrinligt Hensyn paa dem, som i Examen have opnaaet den bedste Karakteer.

F. for Danmark, hvorved den Pligt, at fremstaae for Retten, i visse Tilfælde, endmere indskjærpes dem, som ere benaadede med Ordens- eller Hæderstegn, eller med Rang, Charge eller anden Værdighed. 14 Febr.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, efter lige Grundsætninger, som de, der fremkaldte D. L. 1-5-2 og 3-4-4, samt F. 27 Sept. 1799, dens 10de og 11te §§, saa og med Hensyn til den Nidkjærhed, hvormed Enhver, der nyder særdeles Agtelse, bør forsvare denne, allernaadigst ville have anordnet herved og befalet Følgende: § 1. Som det er Pligt for Enhver at fremstaae for Retten, naar han dertil lovligen kaldes, saa skal denne Pligt end strængere være den paalagt, som er benaadet med Ordens- eller Hæderstegn, eller med Rang, Charge eller anden Værdighed, naar han enten paa det Offentliges Vegne sættes under Tiltale, eller og af privat Mand bestemt saggives for nogen vanærende Handling. § 2. Naar derfor nogen saaledes benaadet Person lovligen er bleven stævnet til i slige Sager at forsvare sig, da bør han enten personligen fremstaae for den Ret, til hvilken han er kaldet, ved Sagens Undersøgelse, saafremt saadant er fordret, eller og, om Sagen ikke kræver hans Nærværelse, give Møde ved en Anden, der, paa hans Vegne, kan tage til Gjenmæle. § 3. Reiser han ud af Landet, eller ikke vil lade sig finde, efter at Stævning lovligen var ham forkyndt, uden personligen at fremstaae for

*) Jfr. L. om Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn af 19 Febr. 1861 § 4.

14 Febr. Retten, hvor saadant er fornødent, eller uden at lade møde for sig, hvor dette kan tillades, da skal han ansees forsætligen at have unddraget sig fra Sagens nærmere Oplysning; og, som den, der maa formodes skyldig, strax nedlægge sit Ordens- eller Hæderstegn, sin Rang, Charge eller anden Værdighed, ligesom han heller ikke kan, om han er Adel eller lige med Adel privilegeret, udøve for sin Person nogen af de Adelen tillagte Rettigheder. § 4. I Hensyn hertil skal det, naar et Tilfælde af foranførte Slags indtræffer, paaligge den Ret, for hvilken den Paagjældende var kaldet, med Opgivende af Sagens Beskaffenhed at indberette hans Udeblivelse fra Retten til vedkommende Kollegium eller Departement, som har at gjøre Os allerunderdanigst Forestilling og modtage Vor Befaling om, hvorledes videre bliver at forholde. § 5. Skulde den Sigtede ved Dom senere blive frifunden for den Handling, hvorfor han var sigtet, da paaligger det atter Dommeren at gjøre Indberetning til vedkommende Kollegium eller Departement, som lige allerunderdanigst har at foredrage Os Sagen.

15 Marts. **P. for Danmark, ang. Foraarsflyttedagens Udsættelse, naar den indtræffer i den stille Uge.**

Paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 7 d. M. allernaadigst at resolvere: „at Foraarsflyttedagen, saavel i indeværende Aar som for Fremtiden, naar den indtræffer i den stille Uge, skal for hele Riget udsættes til første Torsdag efter Paaske." — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

11 April. **P. for Danmark, ang. Fremgangsmaaden ved Forandring af Landeiendommes Navne.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for at forebygge de Uleiligheder, som idelige og vilkaarlige Forandringer af Landeiendommes Navne i flere Henseender kunne medføre, allernaadigst ville have anordnet og fastsat følgende Bestemmelser: § 1. Navneforandringer paa Landeiendomme maae herefter ikke foregaae, uden efter dertil erhvervet Bevilling, som fra Vort danske Kancelli bliver at udfærdige; hvorhos Vedkommende bør lade Bevillingen tinglæse og notere i Panteprotokollen, samt derom underrette Amtstuen, ligesom Vort Kancelli og derom har at meddele Chefen for Vor Generalkvarteermesterstab fornøden Underretning. § 2. Naar derimod Nogen ønsker at tillægge en ny etableret Eiendom et Navn, eller at give en Eiendom Navn, som hidtil intet

har havt, skal vel ingen Bevilling dertil være fornøden, dog 11 April.
bør Navngivelsen kundgjøres til Tinge og anmærkes i Panteprotokollen, og Amtstuen derom underrettes; hvorhos vedkommende Retsbetjente da have at give Chefen for Vor Generalkvarteermesterstab fornøden Underretning, hvilken og bør gives ham i ethvert Tilfælde, hvor en ny Landeiendom etableres, være sig ved flere Gaardes Sammenlægning, ved en Gaards Udstykning, eller paa anden Maade, om end intet Navn tillægges saadan Eiendom.

Raadstue-P. om Brændeafgift til Kjøbenhavns Kommune *). 8 Juni.

Overpræsident, Borgermestere og Raad udi den Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, gjøre vitterligt: at det ved Hans Majestæts allerhøieste Reskript til os af Dags Dato allernaadigst er fastsat, at den Stadens Kasse ved allerhøieste Reskripter af 9 Juni 1819 og 24 Mai f. A. tillagte Afgift af Brænde, som indføres til Kjøbenhavn, nemlig 11 ß. Sølv af hvert Læs som landværts indføres og 32 ß. Sølv pr. Favn som søværts indføres, maa vedblive endnu i 3 Aar fra 9 d. M. at regne.

P., indeh. Tillæg og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtionsanordningerne. 9 Juli.

Følgende allernaadigst befalede Forandringer og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtionsanordningerne bekjendtgjøres herved til Enhvers Efterretning: Til Toldf. af 1 Febr. 1797, Skipperens generale Angivelse, §§ 150, 151 og 158. For Skibe som ankomme fra fremmede Steder skal den generale Angivelse, forsaavidt Ladningen angaaer, ikkun indeholde den foreløbige Anmeldelse af hele Ladningens Indhold, under de Bestemmelser, som herefter anføres; vil Skipperen desaarsag selv klarere den hele eller en Deel af Ladningen, skal han desuden over samme afgive en særskilt speciel Angivelse. 1. Angaaer den generale Angivelse Styrtegods, det er Varer, løst styrtede i Skibet, saasom: Kornvarer, Salt og deslige, da skal den indeholde Varernes Slags og Mængde, og ved Saltladninger tillige Saltets Oprindelsessted, da Tolden herefter er forskjellig. Seer Skipperen sig ei istand til at angive sin Ladning i en bestemt Størrelse efter dansk Maal eller Vægt, da maa det være ham tilladt at angive den efter det fremmede Maal, i hvilket Ladningen er indtagen og hvorpaa hans Ladningspapirer

*) Jfr. P. 2 Juni 1824, 7 Mai 1827 og L. 7 Febr. 1851 § 8; see imidlertid med Hensyn til Brændeafgiften af den landværts Tilførsel L. 14 Dec. 1857, om Grundtaxt for Kjøbenhavns udenbyes Grunde, § 15.

9 Juli. lyde. 2. Vedkommer Angivelsen enten heelt eller for en Deel Stykgods, det er Varer, som ved nogensomhelst Emballage eller Ombinding eller ved eget løse Stykketal bestaae af Dele, hvis Slags og Antal lader sig bestemme, saasom Fade, Pakker, Bundter, Bræbder, Jernstænger ꝛc., da skal den nøiagtigen indeholde Kolliernes Antal og deres Mærker, ligesom ogsaa deres forskjellige Slags, da Angivelsen ikke modtages, naar den lyder paa det ubestemte Udtryk N. N. Kollis eller N. N. Emballager. Kolliernes Slags skal betegnes ved Anførsel af eller Henførsel til deres i Handelen almindelig antagne Benævnelser, saasom: a. ved flydende Varer, om Foustagerne ere Stykfade, Foustager større end almindelige Piber (det er over 65 Viertler), almindelige Piber, halve dito, kvart dito, Tromler, Læggere, Oxhovedet, Tiercer, Ahmer, Heeltønder, Ankere o. s. v., eller til hvilke af disse, eller andre i Handelen almindeligen antagne og Toldvæsenet bekjendte Størrelser de kunne henføres. b. ved tørre Varer i Foustager, om det er Fjerdinger, Halvtønder, Tønder, Tiercer, Fade eller større Foustager, eller til hvilke andre almindeligen bekjendte Størrelser de kunne henføres. c. ved Varer i Emballager, om de ere i Baller, Pakker, Bundter, Kasser, Kister, Kurve o. s. v. d. ved Trælastladninger, naar eller forsaavidt de ikke fortoldes efter Læstebrægtighed, angives Antallet af hver Sort, hvori Ladningen bestaaer, saasom Bjælker, Sparrer, Pahlholter, Lægter, Planker eller Bræbder. — Seer Skipperen sig ikke istand til at opgive slige Kjendemærker paa Godset, da skal han dog opgive dem saa nøiagtigen, som hans medhavende Manifest, Fragtkonnossement eller Indladningsoptegnelse sætter ham istand til; men Godset maa da ikke, fra hvilket fremmed Sted endogsaa Ladningen ankommer, udlosses andetsteds end paa Toldboden, og i det Kongelige Pakhuus naar saadant haves. — Om Godsets Indhold afforbres Skipperen ikke anden eller videre Oplysning, end den, som han har kunnet skaffe sig ved Indladningen, eller af hans Manifest, Konnossementer eller andre Befragtningsdokumenter, hvilke samtlige han, naar paaforbres, uvægerligen maa fremvise for Toldvæsenet. — Til § 162. Foruden de i § 162 anførte Straffe for urigtige generale Angivelser, ere følgende Bestemmelser allernaadigst fastsatte: a. Befindes Ladningen ved Udlosningen at bestaae af Varer, som ere ansatte til høiere Afgift end de, som Angivelsen indeholder, da bødes Forskjellen i Tolden 5 Gange. b. Naar de ved Udlosningen forefundne Slags Kolli befindes at være over 25 pCt. større, end det angivne Slags efter almindelig Handelsbrug antages at

holde, da bøder Skipperen de femfolde Afgifters Beløb eller den halve Værdi af de Varer, som Kollien saaledes indeholder mere end angivet er. Forsaavidt Varernes Slags ikke kjendes, og de ere bestemte til uaabnede at gaae igjennem Transitoplaget, eller de ikke klareres før Skipperens Afreise, da bestemmes Værdien efter det kubiske Indhold. c. Naar flere Kollier af samme Mærke og Slags losses, og Antallet er større end den generale Angivelse indeholder, da ansees de senest lossede, med Hensyn til Straffens Bestemmelse, som uangivne. d. Forefindes ved Udlosningen færre Stykker Gods end angivet, da bøder Skipperen Intet, naar Skibet har været taget under stadigt specielt Opsyn af Toldvæsenet fra Angivelsens Udstedelse indtil Losningens Tilendebringelse, men i modsat Fald er han ifalden en Mulkt fra 10 Rbdlr. til 100 Rbdlr. rede Sølv efter Kollegiets Kjendelse. e. En Skippers Strafskyld for urigtigen afgiven general Angivelse hæves ikke ved en paafølgende rigtig speciel Angivelse. — Til § 166 *), samt til P. 27 Jan. 1800 til § 151; P. 28 Febr. 1817 til § 151; P. 25 Juni 1818 til §§ 151 og 166. Ved Styrtegodsladninger skulle de Klarerende, som afgive specielle Angivelser, i disse opgive saavel det fremmede Maal eller den fremmede Vægt, hvorefter Varerne ere indladede, som tillige selv anføre hvad saadant udgjør i dansk Maal eller Vægt, hvilken sidste Størrelse stedse nøiagtigen skal opgives, hvor Toldopsynet ikke, efter P. 25 Juni 1818, tillader omtrentlig Angivelse. Dog tilstedes fremdeles som hidtil for Korn- Salt- og Steenkulsladninger fra fremmed Sted det, ved P. 27 Jan. 1800 og 25 Juni 1818 til § 151 tilstaaede, upaaankede Overmaal af 8 pCt., hvilket ogsaa, under de i Plakaterne indeholdte almindelige Bestemmelser, tilstaaes ved Bark, naar samme indføres løst i Skibet. Ved Angivelse over Brænde, saavel fra indenlandske som fra fremmede Steder, tilstaaes paa samme Maade et Overmaal af 4 pCt. — Ved Stykgodsladninger bør de specielle Angivelser, hvor omtrentlig Angivelse ikke efter P. 25 Juni 1818 til § 166 under særegne Omstændigheder tilstedes, foruden nøiagtig Anførsel af Varernes Slags i Almindelighed, tillige nøiagtigen indeholde Varernes Stykketal, Vægt eller Maal, saavel efter den, med de Handlendes originale Fakturer overeensstemmende fremmede Benævnelse, som denne tillige reduceret til dansk Vægt eller Maal; dog kunne disse Angivelser ogsaa antages efter Benævnelse af Kolliens Slags, naar denne indeholder et bestemt Begreb om Indholdets Tal, Vægt eller Maal, f. Ex. Dunker Staal, Tiercer Kaffe, hvorefter Vægt eller Maal af Toldvæsenet efter Undersøgelse bliver at tilføie; men kan ikkun 9 Juli.

*) Jfr. P. 2 Nov. 1822.

9 Juli. en saadan Emballagebenævnelse opgives, som ikke indeholder noget bestemt Begreb om Størrelsen, f. Ex. Foustage, Balle, Pakke, Kasse, Bundt, da maae slige Varer ikke nogensinde oplosses uden for Toldboden eller dens Pakhuus, hvor da, ved paafølgende Udlevering, det fornødne nøiagtige Eftersyn af Toldvæsenet foranstaltes. — Ved indpakkede Manufaktur- og Fabrikvarer skal den, af den Klarerende selv for Toldvæsenets Undersøgelse afgivne, specielle Angivelse indeholde, ved Alenvarer, hvortil Baand ikke henregnes, Stykketallet, ved andre Varer, foruden nøiagtig Betegnelse af Emballagens Slags, Henførsel af Varerne til deres tarifmæssige Benævnelse i Toldforordningen. — Naar Skibet ikke fra dets Ankomst indtil Udlosningens Tilendebringelse har været taget under Laasning eller Forsegling og specielt Opsyn, eller, forsaavidt Angivelserne angaae særskilte Stykker Gods, disse ikke hver for sig ere specielt undersøgte af Toldopsynet forinden Udleveringen, skal de specielle Angivelsers Indhold lægges til Grund for Fortoldningen, om ogsaa den Klarerende maatte anmelde at have modtaget færre eller andre, til lavere Afgift ansatte, Varer end Angivelsen lyder paa. — Til § 175. Forefindes ved Toldvæsenets Undersøgelse af angivne Manufaktur- og Fabrikvarer, ved Alenvarer, flere eller andre til høiere Afgift ansatte Stkr., og ved de andre Manufaktur- og Fabrikvarer andre, til høiere Afgift ansatte, Slags end angivet er, da bødes af disse efter Toldforordningens § 175. — Naar Overmaal eller Overvægt befindes ved Stykgods fra fremmede Steder, som er angivet efter dansk Maal eller Vægt, da bødes Intet, naar Overmaalet eller Overvægten ikke overstiger 4 pCt. af den angivne Størrelse, men overstiger det disse 4 pCt., da bødes for det fulde befundne Overmaal eller Overvægt. Ere de urigtigen angivne Varer ansatte til høiere Afgift end de forefundne, bødes Intet; ere de ansatte til lavere Afgift, da er det det femfolde Beløb af Forskjellen i Afgiften, som bliver at erlægge. — Til § 191. Strandede bedærvede Varer, som ved Auktion bortsælges og hvis Bedærvelse bevidnes saavel af Øvrigheden, der afholder Auktionen, som af Toldopsynet, maae, naar vedkommende Eier eller Kommissionair ønsker det, fortoldes med saamange Procenter af Auktionsprovenuets Bruttobeløb, som Indførselstolden er i Tarifen, sammenholdt med Transittolden og Toldforordningens 364de §, ansat at udgjøre Procenter af deslige ubedærvede Varers Værdi*).

*) Slutningen af B. udelades, som bortfalden ved senere Bestemmelser.

P., ang. Ret til for Fremtiden at holde offentlige Forelæsninger. 25 Juli.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi allernaadigst have fundet for godt, med Hensyn til den Ret at holde offentlige Forelæsninger, for Fremtiden at anordne og fastsætte: 1) At Ingen, der ikke som Lærer ved Kjøbenhavns Universitet, eller ved en anden af Os sanktioneret Læreanstalt, dertil er særlig berettiget, maa holde Forelæsninger, som enten offentlig anmeldes, eller paa anden Maade kunne ansees at have nogen Offentlighed, med mindre Vort danske Kancellies Tilladelse dertil først er erhvervet. 2) At alle Forelæsninger ved Universitetet i Forveien skulle være anmeldte i Lektions-Katalogen, eller hvis nogen dertil berettiget maatte, efter at bemeldte Katalog allerede er trykt, bestemme sig til at holde en Forelæsning, at derom da forud bør skee Anmeldelse til Konsistorium; og 3) at Lærere ved enhver anden af Os sanktioneret Læreanstalt, som holde Forelæsninger, skulle, ligesom ved Universitetet finder Sted, anmelde samme i en Lektions-Katalog, eller til Læreanstaltens Foresatte.

P. ang. Forholdsregler ved Auktioner over faste Eiendomme, der afholdes udenfor den Jurisdiktion, hvorunder samme ere beliggende. 28 Sept.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, med Hensyn til de Tilfælde, hvor Auktioner over faste Eiendomme begjæres holdte udenfor den Jurisdiktion, hvorunder disse ere beliggende, allernaadigst ville have anordnet og fastsat som følger: § 1. Skjøndt det i Almindelighed er tilladt at lade Auktion over en fast Eiendom holde udenfor den Jurisdiktion, hvorunder samme er beliggende, saa kan dog, forsaavidt vedkommende Panthavere ikke have givet deres Samtykke til, at Auktionen saaledes afholdes i en fremmed Jurisdiktion, Eiendommen ikke derved bortsælges, undtagen paa saadanne Vilkaar, at de nyde fuld Betaling for deres Pantefordringer. Imidlertid skal foranførte Indskrænkning ikke være anvendelig, naar Auktionen over en Landeiendom holdes i nærmeste Kjøbstad. § 2. Auktionsbetjenterne i den Jurisdiktion, hvorunder Eiendommen ligger, skulle være berettigede til at afholde Auktionen, uagtet samme foregaaer ved en fremmed Jurisdiktion, og skulle da, foruden fulde Gebyrer efter Anordningerne, nyde fri Reise til og fra det Sted, hvor Auktionen holdes. Men, dersom de enten ikke ere villige til at gjøre denne Reise, eller Auktions-Rekvirenten, for at undgaae Reise-Udgifterne, hellere vil have Auktionen afholdt ved

28 Sept. Auktionsretten i det Distrikt, hvor samme foregaaer, da haver denne at forrette Auktionen. § 3. I det sidstnævnte Tilfælde bør dog Auktionsretten i den Jurisdiktion, hvorunder Eiendommen ligger, nyde ethvert Gebyr, ligesaafuldt, som om Auktionen af den var forrettet. Derhos bør Auktions-Rekvirenten til den Embedsmand, der virkelig forretter Auktionen, udrede det Gebyr, som bestemmes i Sportelreglementet 22 Marts 1814 § 113, og det, hvad enten Eiendommen sælges eller ikke, ligesom han og bør give denne fri Beforbring, hvis han har Reise at gjøre til Auktionsstedet. Saa bør og Rekvirenten, strax efter at Eiendommen er bortsolgt ved Auktion, tilstille Auktionsretten i det Distrikt, hvorunder Eiendommen er beliggende, Auktionsforretningen in forma beskreven, hvilken denne da haver at indføre i sin Auktions-Protokol, ligesom det og tilfalder den i sin Tid at udstede Auktions-Skjødet.

6 Nov. **P., indeh. Tillæg og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtions-Anordningerne.**

Følgende allernaadigst befalede Forandringer og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtions-Anordningerne bekjendtgjøres herved til Enhvers Efterretning: Til Toldforordningen 1 Febr. 1797 § 66*). — Kreditoplagsrettighed tilstedes i Kjøbenhavn for Fremtiden ikkun de Handlende, der have Handelsret som Grosserere, eller ogsaa ere Medlemmer af de forskjellige Handelslaug, og ifølge Laugs-Artiklerne ere berettigede til at handle en gros med de Varer, som de udsælge en detail, og imod at de føre ordentlige Handelsbøger samt ere i Besiddelse af Pakhuse, der tilstede en ordentlig Sortering og Undersøgelse af Varerne. — De Handlende, som for Tiden ere i Besiddelse af Kreditoplagsrettighed, vedblive dog for deres Personer at nyde samme. —**).

30 Nov. **Kancelli.-P., ang. Forstaaelsen af Lovens 1ste Bogs 21de Kap. 20de Art. med Hensyn til den Arrest, som her i Riget effektueres paa en Udlændings Person eller Gods.**

Paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling har det under 21de d. M. allernaadigst behaget Hans Majestæt Kongen at resolvere: Da det har været ulige Meninger underkastet, hvor den, som, i Medhold af Landets Love, har erhvervet Arrest paa en Udlændings Person eller

*) Jfr. P. 15 Okt. 1841.
**) Slutningen, Forandringer i Tariferne, udelades som bortfalden ved senere Bestemmelser.

Gods, har at anlægge den Sag til Arrestens Forfølgning, 30 Nov.
som Lovens 1ste Bogs 21de Kap. 20 Art. foreskriver, saa bliver det, i Overeensstemmelse med Sagens Natur, Danske Lovs Aand og de i fremmede Love for lige Tilfælde gjældende Regler, herved fastsat som authentisk Fortolkning over Loven: „At Sagen i fornævnte Tilfælde skal i eet og alt forfølges ved det ordinaire Værneting paa det Sted, hvor Arresten er gjort; og, forsaavidt denne maatte være værksat i Effekter, som en Udlænding maatte besidde under forskjellige Jurisdiktioner her i Riget, da ved den, hvor Arresten først er foretagen, medmindre Sagen, efter sin særdeles Beskaffenhed, maatte henhøre under nogen anden Ret her i Riget. Dersom den Paagjældende ikke personlig opholder sig her i Riget, eller har nogen anden Mandatarius, end Godsets Ihændehaver, vil Arrestens Forfølgning kunne skee efter Stævning til denne. Iøvrigt skal Arrestimpetranten ikke ved Debitors Fallissement i Udlandet, om samme endog maatte være erklæret inden Arresten blev iværksat, hindres i at forfølge Arresten paa foranførte Maade og i sin Tid gjøre Exekution i det arresterede Gods". — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

1822.

P., om at der maa gjøres Exekution efter Udskrifter af Domme, hvor den Domhaveren tilkjendte Sum udgjør mindre end 100 Rbd. Sølv*).

13 Febr.

Vi Frederik den Sjette, o. s. v., G. v.: At Vi allernaadigst ville have anordnet og fastsat; „at den Forpligtelse, som i Almindelighed paaligger den, der æsker en Dom fuldbyrdet, at fremlægge en fuldstændig Doms-Akt under Exekutionsforretningen, samt at udlevere denne kvitteret til Domfældte, naar denne fyldestgjør Dommen, for Fremtiden skal bortfalde, hvor den Sum, der efter Dommen er at betale, er mindre end 100 Rbd. Sølv, saa at der i alle deslige Tilfælde, ligesom i dem, hvori saadant forud ved særdeles Anordning er blevet tilladt, skal kunne fordres Betaling og iværksættes Exekution efter en blot Udskrift af Dommen".

P. betræffende Ophævelsen af Borgervæbningens 2den Afdeling i adskillige Kjøbstæder i Danmark**).

20 Febr.

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861, om Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn, § 46.
**) Jfr. Værnepligtslov 2 Marts 1861 § 48.

20 Febr. Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at da Borgervæbningens 2den Afdeling i adskillige danske Kjøbstæder ei er befunden at svare til den Hensigt hvori den ved Regl. 4 Juni 1802 blev paabuden, saa ville Vi allernaadigst hermed have befalet: „at, med Undtagelse af Kjøbstæderne Helsingør, Korsør, Nyborg, Odense*), Fredericia, Ribe*), Horsens*), Aarhuus, Randers, Aalborg og Frederikshavn, hvor 2den Afdeling af Borgervæbningen fremdeles bliver uforandret, da der af samme ere organiserede veldresserede Artilleri- og Jægerkorpser, - skal bemeldte Afdeling herefter være ophævet i alle Kjøbstæder i Danmark, - dog skal det paaligge det Mandskab, som ifølge de hidtil gjældende Bestemmelser henhørte til 2den Afdeling af Borgervæbningen, at forstærke Brandkorpserne og træde ind under de derved ansatte Officerers Kommando, samt, hvad enten det benyttes ved Brandkorpserne eller ikke, være pligtigt til, naar det af vedkommende Politimestere forlanges, at lade sig bruge som Politi. Og bør det derfor iagttages, at alle disse Mandskaber sættes formeligen under Politiets Kommando, saa at de blive forbundne uvægerligen at udføre de Forretninger, som af Øvrigheden paalægges dem; i hvilken Anledning Instruxer af Amtmændene blive at affatte, hvortil Udkast forinden de udfærdiges forelægges Vort danske Kancelli".

13 April. **P. ang. en nærmere Bestemmelse af Tiden, i hvilken Bønderne fra de bestemte Holdepladse udenfor Kjøbenhavns Porte, og Stadens Vognmænd fra deres Hjem, kunne afgive Befordring til Land- eller Skovtoure.**

Hans Majestæt Kongen har paa Generalpostdirektionens allerunderdanigste Forestilling ved allerhøieste Resol. 27 Juli f. A. allernaadigst bifaldet: At den Tid, i hvilken det ved Plakaten 16 Febr. 1780 § 3 og Forordningen 27 Jan. 1804 § 39 er tilladt Bønderne fra de for dem anviste Holdepladse udenfor Stadens Porte og Kjøbenhavns Vognmænd uden Tilsigelse fra deres Hjem efter Akkord at udleie Befordring til Land- eller Skovtoure, maa bestemmes til fra første Juni til sidste Juli hvert Aar.

1 Mai. **P. om Erlæggelse af Inkaminationsgebyr og Betaling for Beskrivelsen, samt Brug af stemplet Papiir i Sager, der ved Retterne afgjøres ved**

*) Borgervæbningens 2den Afdeling senere ophævet i Odense (P. 7 Aug. 1827), Horsens (P. 16 Sept. 1828) og Ribe (P. 6 Nov. 1832).

Forlig, samt om et nyt Regulativ for Gebyrer i private Politisager. 1 Mai.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi med Hensyn til Erlæggelsen af Gebyr for Rettens Sættelse og for Beskrivelser samt Brug af stemplet Papiir i Sager, som ved Retterne afgjøres ved Forlig, saa og med Hensyn til Gebyrer i private Politisager, allernaadigst ville have anordnet og fastsat: 1) Ved samtlige Gjæsteretter udenfor Kjøbenhavn bør, uagtet Sagen afgjøres ved Forlig, erlægges Inkaminationsgebyr efter Sportel-Regl. 22 Marts 1814, hvorimod det ved Sø- og Gjæsteretten i Kjøbenhavn skal, i denne Henseende, have sit Forblivende ved de hidtil gjældende Regler. 2) For Beskrivelsen af de ved Retterne indgaaede Forlig, saavel i Kjøbenhavn, som paa andre Steder, skal betales Gebyr efter bemeldte Sportel-Reglement. 3) Til Udskrifter af deslige Forlig skal bruges det samme stemplede Papiir, som det der til andre Udskrifter ved samme Retter er anordnet, men iøvrigt bliver der, med Hensyn til de ved Retterne indgaaede Forlig, at forholde efter F. om det stemplede Papiir af 25 Mai 1804 § 15*). 4) Gebyrerne for private Politisager udenfor Kjøbenhavn skulle herefter betales saaledes: a) for at modtage en Klage, og derefter udstede fornøden Indkaldelse, til Dommeren 32 ß. Sølv, foruden anordnet Gebyr til Varselsmændene. b) ved Sagens Anhængiggjørelse, til Dommeren 32 ß. Sølv og til Skriveren 32 ß. Sølv, hvilket Gebyr erlægges, endskjøndt Sagen afgjøres ved Forlig. c) naar Vidner føres, til Dommeren for ethvert Vidne 24 ß. Sølv. d) for Dommen at afsige, ved Sagens Optagelse til Doms 1 Rbd. Sølv. e) i Skriverløn, for hvert Ark, der gives beskrevet, 24 ß. Sølv. Alt foruden den i Sportel-Reglementets § 156 befalede Forhøielsesafgift. Dog bliver den særlige Bestemmelse, bemeldte Reglements § 32 indeholder om et nedsat Gebyr i disse Politisager, fremdeles i Kraft**).

P. (Kancelliet) for Kjøbenhavn, ang. at en Deel ved Skjøders Tinglæsning hidtil forlangte Attester for Fremtiden kunne bortfalde. 4 Mai.

Da en Deel af de ved Regl. 5 Juni 1771 og flere Anordninger paabudne Attester, som skulle fremlægges ved et Skjødes Læsning i Kjøbenhavn til Oplysning om, at de

*) Jfr. Stpl.-Pap. L. 19 Febr. 1861 § 13, § 74 Litr. n og o.
**) Jfr. P. om Skovforbrydelses-Sager af 26 Juli 1837 § 14. See med Hensyn til Gebyrerne i Politisager i Kjøbenhavn P. 28 Febr. 1845.

4 Mai. forskjellige oekonomiske Afgifter, som hæfte paa Eiendommen, ere betalte, efter den ved R. 31 Mai 1814 indførte forandrede Organisation af Stadens Skattevæsen ere overflødige, har det behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, ved Resol. 24de f. M. allernaadigst at resolvere, at følgende af foranførte Attester saavelsom den hidtil for samme erlagte Betaling for Fremtiden kunne bortfalde: 1) Attest fra Formanden for Rodemestrene angaaende Renovationsskatten. 2) Attest fra Vægterinspekteuren, angaaende at ingen Restance af Vægterskat hæfter paa Eiendommen. 3) Attest fra Vandinspekteuren, eller nu Vandkommissionens Sekretair, om at Vandskatten er betalt. 4) Attest fra Brolægningsvæsenets Sekretair og Bogholder, at ingen Restance af Brolægningsskatten hæfter paa Eiendommen. 5) Attest fra Sekretairen ved Lygtevæsenet, at ingen Restance af Lygteskat finder Sted. 6) Attest fra Sekretairen ved Brandkommissionen, angaaende Sprøiteskatten. 7) Attest fra Stadskondukteuren, at Indkvarteringsskatten er betalt. 8) Attest fra Rodemesteren og Lygtevæsenets Kasserer, om at den ved R. 20 Marts 1801 befalede Refusion for Belysningen er betalt (for Vesterbro). 9) Attest angaaende at Vægterskatten er svaret af Beboerne paa Vesterbro ifølge R. 7 Sept. 1813. 10) Attest fra Brandkommissionens Kasserer og Rodemestrene, om at den befalede Refusion af de Udgifter, som medgaae aarligen til Brandvæsenets Indretning og Vedligeholdelse paa Broerne, er erlagt. — Derimod skal der, (foruden den Attest fra Kvarterets Rodemestere, som er paabuden i Regl. 5 Juni 1771 Post VII Litr. c, og hvilken for Fremtiden skal uden Betaling verificeres af Kæmnerîets Bogholder), fremdeles, ved Skjøders Læsning i Kjøbenhavn, fremlægges: a) Attest fra Brandkommissionens Sekretair angaaende at de ved Brandforordningen af 1 Nov. 1805 § 45 befalede Brandredskaber ere tilstede. b) Assurance-Police med paategnet Kvittering om at den nye Eier er indtegnet. c) Paategningen af Maalebrevet at ingen Forandring ved Grunden er foretagen. d) Kvittering for at Fattiges Penge af Kjøbesummen er betalt, naar det ikke er Auktionsskjøde. e) Kvittering for at Halvprocent-Afgiften af Kjøbesummen er betalt. f) Naar Jordskyld svares, da Attest om at denne er betalt. g) Dersom Eiendommen ligger ved nogen af Kanalerne, Attest om at Bolværkspenge ere betalte. h) Attest om Bankhæftelses-Renter; og forsaavidt i Særdeleshed Eiendomme paa Broerne angaaer, foruden de af ovennævnte Attester, som, efter de gjældende Anordninger, der ere anvendelige: a) Jordskylds-

Attest fra Stadens Kæmner. b) Attest om at Afgiften til Brandforsikkringen er betalt. c) Attest om at fra Stadens Side Intet er at erindre imod Skjødets Læsning. — Ligeledes vil der og fremdeles være at forholde efter P. 30 Juni 1815 § 4, med Hensyn til den der nævnte Attest om, at ingen Restance af Bidrag til Vandvæsenet paa Vesterbro finder Sted. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse. 4 Mai.

P., indeh. Forbud mod Rapsædshalmens Forbrænding paa Marken til andre end bestemte Tider*). 10 Mai.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 1ste d. M., allernaadigst at resolvere: Vi ville, at det, under en Mulkt af 16 Rbd. Sølv, skal forbydes Alle og Enhver i Danmark, at antænde Rapsædshalm paa Marken tidligere end Kl. 8 om Morgenen, eller senere end Kl. 10 Formiddag. — Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P. ang. Afskaffelse af de ved Auktioner over faste Eiendomme brugelige Omvurderinger. 19 Juni.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at da Vi have fundet, at de gjentagne Omvurderinger over faste Eiendomme, som F. 19 Dec. 1693 § 3 deels udtrykkelig har hjemlet, deels, formedelst en deraf paa adskillige Steder antagen analogisk Anvendelse, har foranlediget ved Auktioner over deslige Eiendomme, ikke svare til deres Hensigt, men derimod foraarsage endeel Misbrug samt Ophold og Udgifter, saa have Vi besluttet heri at gjøre en saadan Forandring, som Vi, efter samtlige Paagjældendes Tarv, have fundet tjenlig. Vi ville derfor allernaadigst have anordnet og fastsat som følger: § 1. Det skal for Fremtiden ikke være nødvendigt, naar den Sum, hvortil en Eiendom er vurderet, ei kan udbringes ved Auktion, da at foranstalte en Omvurdering til Regel for en ny Auktion; men naar en Eiendom paa lovlig Maade 3die Gang er sat til Auktion, bør den ordentligviis sælges for det høieste Bud, der er skeet, hvad enten Vurderingssummen opnaaes eller ikke. § 2. Dog skal det i sidstnævnte Tilfælde staae til enhver Vedkommende, naar han strax paa Auktionsstedet erklærer saadant, at forlange endnu en 4de Auktion, imod at han selv betaler de deraf flydende Om-

*) Jfr. P. 16 Aug. 1828, L. om Brandpolitiet paa Landet af 2 Marts 1861, § 27.

19 Juni. kostninger, forsaavidt disse ikke maatte blive dækkede ved et større Bud, som ved den nye Auktion erholdes, men ved denne 4de Auktion bør Eiendommen absolut bortsælges, uden Hensyn til hvad Bud der ved samme erholdes, medmindre alle Vedkommende ere enige i, at flere Auktioner forsøges, hvilken Enighed ogsaa antages, naar en enkelt Vedkommende fremsætter saadan Begjæring og Ingen af de øvrige derimod gjør nogen Indsigelse. § 3. Dog skal denne Vor allerhøieste Anordning først træde i Kraft paa ethvert Sted 8 Uger efter dens lovlige Kundgjørelse sammestedsʼ, saa at der, ved alle inden denne Tids Forløb forefaldende Auktioner, bliver at forholde efter de hidtil gjældende Regler, uden Hensyn til denne Vor Anordning, forsaavidt samme er afvigende fra disse Regler.

2 Juli. **P. ang. hvorvidt Betaling til den ordinaire Retsbetjent skal erlægges, naar han maa vige sit Sæde*).**

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 26de f. M. allernaadigst at resolvere: at de ordinaire Rettens Betjente i de Tilfælde, hvor de, af nogensomhelst Grund, maae vige deres Sæde, ikke bør være berettigede til at fordre Gebyrer for de Retshandlinger, som de konstituerede Embedsmænd, i deres Sted, udføre. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

3 Juli. **P. ang. Forandring i Forordningen af 2 Nov. 1798.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have fundet, at den ved Forordningen af 2 Nov. 1798 tilsigtede Betryggelse for Umyndige, der ved underordnede Retter ere fundne skyldige til legemlig Straf, kan opnaaes derved, at Omsorgen for disses Tarv i saa Henseende overlades til vedkommende Øvrighedspersoner, istedetfor at Dommene, efter Forordningens Forskrift, inden de maae fuldbyrdes, skulde indsendes til Vort danske Kancelli, hvilket paa de mere fraliggende Steder foraarsager Ophold og Forlængelse af den Domfældtes Arrest, saa have Vi allernaadigst anordnet og fastsat som følger: § 1. Den ved Forordningen af 2 Nov. 1798 paabudne Indsendelse til Kancelliet af Domme, som i kriminelle Sager overgaae Personer under 18 Aar, skal for Fremtiden bortfalde. § 2. Derimod skal vedkommende Øvrighed, som det ellers tilfalder at bedømme, om en Justitssag, uagtet det ei af den Paagjældende begjæres, bør

*) Jfr. P. 24 Nov. 1837.

udstævnes til høiere Ret, ogsaa være bemyndiget til at afgjøre dette i Tilfælde, hvor den Domfældte er under fornævnte Alder, ved hvilken Afgjørelse den i Særdeleshed haver paa det nøieste at undersøge, om der, med Hensyn til den Paagjældendes Tarv, maatte være nogen Grund til Appel, og i saa Fald, uagtet baade den Umyndige selv og dennes Forældre eller Værge erklære dem tilfredse med Dommen, foranstalte det Fornødne til sammes Indankning. 8 Juli.

§ 3. Iøvrigt følger det af sig selv, at Øvrigheden ogsaa, hvor der af andre Aarsager er Anledning til Appel i Overeensstemmelse med Lov og Anordninger, haver at indanke Dommen, ligesaavel naar den Domfældte er under 18 Aar, som naar han har opnaaet denne Alder.

F. ang. de offentlige Indkaldelser, der i visse Tilfælde skulle udstedes til Arvinger*). 5 Juli.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for at hæve den Menings-Forskjellighed, der finder Sted med Hensyn til Maaden, hvorpaa der skal forholdes med de offentlige Indkaldelser, som i visse Tilfælde skulle udstedes til Arvinger, allernaadigst have fundet for godt at befale, som følger: 1) Proklamata og Indkaldelser, som i Boer udstedes til Kreditorer, skulle, naar ogsaa Indkaldelse til Arvinger er nødvendig, tillige indeholde det fornødne Varsel til disse**). 2) Hvor intet Varsel er at give til Kreditorer, men dog offentlig Indkaldelse til Arvinger er nødvendig, bør denne indrykkes i den danske Statstidende og vedkommende Provindsial-Avis, naar den Sum, der er at dele, udgjør mere, end 100 Rbd. Sølv. Overstiger den 1000 Rbd. Sølv, bør Kundgjørelsen tillige skee i Altona Merkur***); derimod bortfalder al Bekjendtgjørelse, naar Summen er 100 Rbd. Sølv eller derunder. I slige smaae Boer bliver der, hvor Oplysning om Arvingerne og disses Opholdssteder mangler, at oppebie Aar og Dag fra den Tid, Skiftebehandlingen begyndte, hvorefter der bliver at forholde paa samme Maade som i de større Boer, hvor Indkaldelsen er udløben. 3) I Boer, hvor særskilt Indkaldelse til Arvinger behøves, bliver Gebyret herfor at beregne i Overeensstemmelse med Sportel-Reglementet 22 Marts 1814 § 90; hvorimod der ikke, fordi baade Kreditorer og Arvinger indvarsles ved een Indkaldelse, maa tages Mere, end enkelt Gebyr efter bemeldte Paragraph i Sportel-Reglementet.

*) Jfr. F. 11 Sept. 1839 §§ 1, 4, 9—13.
**) Jfr. L. om Proklamata, af 30 Nov. 1857.
***) Jfr. L. 25 April 1850.

24 Juli. F., ang. Indskjærpelse og nærmere Bestemmelse af Lovens 3die Bogs 19de Kapitels 8de Artikel m. m.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, saavel med Hensyn til at forebygge Løsgjængeri og de dermed for den almindelige Sikkerhed forbundne skadelige Følger, som og for at sætte Vedkommende i Stand til, uden Ophold eller Vanskelighed, at tilveiebringe det fornødne Beviis om det Sted, hvor en Person, i Tilfælde af Trang til Hjælp af Fattigvæsenet, hører hjemme, have anseet det særdeles vigtigt, at der nøie holdes over Lovens Forskrift i 3die Bogs 19de Kapitel 8de Artikel, hvor det bestemmes, at „naar nogen Fremmed til Sognene ankommer, skal Bønderne strax give Præsten det tilkjende, som deres Pas og Beviis, de medbringe, skal læse, og dem overhøre, og dersom nogen Mistanke kunde være, da Præsten det for Herskabet, eller hans Fuldmægtig, angive; Og skulle Præsterne flittig antegne deres Navne og Fødested, som sig i deres Sogne opholde, være sig Inderster, Tjenestekarle og Drenge, eller Løsgjængere, at man hos dennem herom, naar behøves, kan have fuldkommen Efterretning." Derhos have Vi fundet, at dette Lovsted i enkelte Dele kan behøve nærmere Bestemmelse, og at dette ligeledes er Tilfældet med nogle andre i nøie Forbindelse dermed staaende Forskrifter. Vi ville derfor, ved at indskjærpe fornævnte Lovens Bud, endvidere allernaadigst have fastsat og anordnet, som følger: § 1. Naar nogen Fremmed ankommer til et Sogn paa Landet, og der opholder sig flere Nætter, skal det, saafremt denne ikke er en bekjendt aldeles umistænkelig Person, i Overeensstemmelse med D. L. 3-19-8 paaligge den, som tager ham til Huse, derom at gjøre Anmeldelse til Sognepræsten inden 24 Timer og forevise denne Persons Pas og Beskeed. Præsten haver da at undersøge samme, og, hvis Omstændighederne kræve det, nærmere at afhøre Personen, og saafremt noget Mistænkeligt findes, bør han give det tilkjende for Sognefogden, der uopholdeligen haver at fremstille den Paagjældende for Stedets Politimester. § 2. Naar Nogen tager fast Tjeneste eller stadigt Ophold i et fremmed Sogn, er det, under alle Omstændigheder, Pligt saavel for denne selv, som for den, der tager ham i Tjeneste eller tilsteder ham Ophold hos sig, at sørge for, at der inden 4 Dage derom gjøres Anmeldelse for Præsten, der nøie haver at undersøge hans Pas eller andre lovlige Beviisligheder og paategner samme, naar Anmeldelsen er skeet; ligesom og det øvrige Ovenbestemte vil

finde Anvendelse, saafremt Personen er mistænkelig. § 3. 24 Juli.
Overtrædelse af denne Anordnings §§ 1 og 2 straffes med Bøder til Distriktets Fattigvæsen fra 1 til 10 Rbd. Sølv, medmindre Forseelsen, efter de dermed forbundne Omstændigheder, hører under en Lovbestemmelse, som medfører større Straf, dog at den i L. 3-19-21, for at huse og hæle Løsgjængere, fastsatte Fæstes Forbrydelse bortfalder, og at Overtrædelse af samme Kapitels 7de Artikel i Almindelighed kun straffes med Bøder, som ovennævnt. Imidlertid bliver denne Artikel ved Magt, forsaavidt den forbyder Fæstere at tage Inderster til Huse, uden Tilladelse af Huusbonden eller hans Fuldmægtig, og foreskriver, hvad denne har at paasee ved slig Tilladelses Meddelelse, ligesom og Fæsteren kan sagsøges til Fæstes Forbrydelse, naar han, efterat det af hans Huusbonde eller dennes Fuldmægtig er ham paalagt, inden en vis passende Tid at skille sig ved en Inderste, modvilligen sidder denne i Loven hjemlede Befaling overhørig.*) § 4. Den ved § 4 i F. 25 Marts 1791 befalede Indberetning bør, under en Mulkt ligeledes til Fattigvæsenet efter Omstændighederne fra 2 til 20 Rdl. Sølv, - i hvilken Henseende den længere eller kortere Tid, Præsten staaer tilbage, bør komme i Betragtning - afgives til bestemt Tid, og det hvad enten der findes Løsgjængere i Sognet eller ikke, da det i sidste Tilfælde bør indberettes, at der ingen findes. Præsten bør derhos tillige indberette, om der findes Nogen i Sognet, om hvem der er Anledning til Mistanke, samt, om der sammesteds maatte findes Nogen, som, skjøndt uden at være egentlig Løsgjænger, dog ikke paa aldeles lovlig Maade ernærer sig. Desuden bør Sognefogderne flittigen eftersøge, om der findes ubekjendte og pasløse Fremmede eller Løsgjængere i Sognet, og have vaagent Øie med om Nogen i Sognet paa ulovlig eller utilbørlig Maade ernærer sig, hvorom der strax bør gjøres Anmeldelse for Politimesteren, ligesom de i første Tilfælde strax bør foranstalte den Paagjældende paagreben. § 5. Enhver til en Kjøbstad ankommende fremmed og ubekjendt Person, som agter nogen Nat at opholde sig sammesteds, skal anmelde sig for Byens Politimester, der har at undersøge hans Passer og Beviisligheder; dog undtages herfra de Reisende, som indlogere sig paa de offentlige Gjæstgiversteder, om hvilke, naar de ikke opholde sig længere end een Nat, saadan Anmeldelse er unødvendig, saafremt Gjæstgiveren ikke finder deslige Reisende mistænkelige, men han i saa Henseende vil

*) Forandret ved L. 4 Juli 1850, om Jords Afstaaelse til Fattighuse, § 4.

24 Juli. staae til Ansvar. Saavel den Fremmede, der forsømmer den foreskrevne Anmeldelse, som og den, der uden behørig Anmeldelse husede ham, blive at ansee med Bøder efter denne A.s § 3. § 6.*) Enhver Huusbonde er pligtig til naar det Tyende, der forlader hans Tjeneste, ved dets Bortgang forlanger saadant, og dertil leverer sine i Overeensstemmelse med de gjældende Love og deriblandt A. om Skolevæsenet i Kjøbstæderne 29 Juli 1814 § 34 og A. om Skolevæsenet paa Landet af s. D. § 7 indrettede Attester og Skudsmaale, eller, i Mangel heraf, det anordnede stemplede Papiir, inden 24 Timer under Mulkt af 1 til 10 Rbd. Sølv til Fattigvæsenet, at meddele skriftligt Vidnesbyrd om dets Opførsel i hans Tjeneste. Det indskjærpes herved paa det strængeste, at Ingen meddeles noget Skudsmaal, som strider imod Sandheden. Den Person, der giver et Tyende et Skudsmaal, hvorved 3die Mand kan skuffes, vil derfor blive at ansee med en passende Mulkt, foruden at han, ifølge Lovgivningens alminbelige Grundsætninger, skal staae den Skadelidende til Ansvar. § 7.**) Det skal være Pligt for Enhver, som vil forlade det Sogn, hvor han opholder sig, at begjære skriftligt Skudsmaal af Sognepræsten, hvilket Skudsmaal bliver at tegne paa det Dokument, der indeholder de af Personen forhen erhvervede Attester og Skudsmaale. Præsten haver i det Skudsmaal, han saaledes meddeler, at oplyse, naar Personen er født, døbt, vaccineret og konfirmeret, forsaavidt dette er skeet i Sognet og ikke kan sees af de Attestationer, som allerede forud findes tegnede paa forbemeldte Dokument, og iøvrigt bør han bevidne, naar den Paagjældende sidst har været til Alterens Sakramente, samt hvad der ellers er Præsten bekjendt om hans Vandel og Forhold i Sognet. Saadant Skudsmaal skal den Paagjældende inden 4 Dage forevise for Sognepræsten i det Sogn, hvortil han henflytter, og dennes Pligt bliver det derhos at paategne saavel at, som naar, Forevisningen er skeet. Paa lige Maade skal Skudsmaalet, saa ofte Skudsmaalshaveren flytter fra et Sogn til et andet, forsynes med nyt Vidnesbyrd om dennes Opførsel af Sognepræsten i det Sogn, hvorfra Tyendet flytter, og med ny Foreviisnings-Paategning af Præsten i det Sogn, hvortil Flytningen skeer. Den, som efterlader at erhverve og forevise sligt Skudsmaal, skal, om end Forskrifterne i denne A.s §§ 1

*) Ophævet ved Tyendelov 10 Mai 1854, see dens § 77.
**) Jfr. Fdg. 5 Sept. 1832, §§ 5—6, men see nu Tyendelov 10 Mai 1854 § 77, jfr. §§ 51 ff. Stpl.-Pap. L. 19 Febr. 1861 § 74 Litr. f.

og 2 iøvrigt ere opfyldte, ansees med Bøder efter sammes § 3. § 8. Det paaligger paa Landet saavel Sognefogderne som Lægsmændene flittigen at erkyndige sig, om de til Sognene ankommende eller samme fraflyttende Personer have efterkommet foranførte Bestemmelser, og, naar de spore nogen Forsømmelse heraf, da strax derom at gjøre Anmeldelse for Stedets Politimester, som derefter har at føie de i saa Henseende fornødne Foranstaltninger. § 9. Iøvrigt vil det saavel i Kjøbenhavn som i de Distrikter, hvor et eget Kystpoliti er indrettet, have sit Forblivende ved de derfor givne særskilte Forskrifter, dog at i nysmeldte Distrikter den i denne A.s 2den § paabudne Anmeldelse ligefuldt bør skee. 24 Juli.

P. ang. Tiende-Rettighed af Sandflugts-Jorder. *) 4 Sept.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, i Overeensstemmelse med de Grundsætninger, som indeholdes i Vor A. 8 Jan. 1810, ville, med Hensyn til Tiende-Rettighed af Sandflugts-Jorder i Vort Rige Danmark, allernaadigst have fastsat, som følger: § 1. Opdyrkede Sandflugts-Strækninger, af hvilke ingensinde forhen har været svaret Tiende, fritages for bestandig for Tiendes Ydelse. § 2. Sandflugts-Strækninger, der forhen have været dyrkede, eller anvendte til Eng, Græsning eller deslige, men ere blevne ødelagte ved Sandflugt, og derefter opdyrkes, fritages for Tiendes Ydelse i 20 Aar, fra det Aar at regne, saadanne Jorder første Gang bære Sæd. § 3. Grændserne for de, ifølge den allerhøieste F. 19 Sept. 1792 i Fred lyste Sandflugts-Strækninger, eller de saakaldte Frednings-Linier, skulle tjene som Grændser i Henseende til de Jorder, der, som indtagne fra Sandflugten til Dyrkning, skulle nyde Tiende-Frihed paa den ovenanførte Maade. § 4. Iøvrigt vil det have sit Forblivende ved Bestemmelserne i allerhøistbemeldte F. 19 Sept. 1792.

Generalpostdirektions-P. **) (Resol. 30 Aug.) ang. at der, for Mangel af de i F. 27 Jan. 1804 § 7 fra Nr. 1 til 9 inklusive befalede Passeersedler, for brugende Befordring udenfor Vognmandslaugene, maa bestemmes en Mulkt af 2 Rbd. Sølv for Enhver udenfor Stedets Vognmandslaug, og en Mulkt af 4 Rbd. Sølv for Enhver, som er Medlem af samme, naar ellers Befordringen er befunden lovlig. 21 Sept.

P., ang. utilladelig Kollektering, m. v. 19 Okt.

Det har behaget Hans Majestæt under 25de f. M. aller-

*) Jfr. L. 14 April 1852, om Korntiendens Forandring m. v., § 22.
**) Jfr. P. 17 Sept. 1833.

19 Okt. naadigst at resolvere: „at, ligesom de gjældende Love ikke tillade, at der anstilles Kollekter eller udsættes Bækkener for Kirkedørene uden i de Tilfælde, hvor enten en almindelig Anordning eller en speciel Kongelig Bevilling hjemler saadan Indsamling af milde Gaver eller hvor det, fra gammel Tid, har været Brug, at Bækkener udsættes for en eller anden velgjørende Bestemmelse, saaledes kan det heller ikke, uden Hjemmel i en Anordning eller særdeles Kongelig Bevilling, tilstedes Præsterne, fra Prædikestolene at opfordre Menigheden til Gaver, til en vis bestemt Person eller Indretning, være sig indlændisk eller udlændisk." — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

2 Nov. **P., indeh. Tillæg og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtions-Anordningerne.**

Følgende allernaadigst befalede Forandringer og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtions-Anordningerne bekjendtgjøres herved til Enhvers Efterretning: Til Toldf. 1 Febr. 1797. § 68. kfr. P. 22 Dec. 1803 til § 49. Strandede Varer i upriviligerede Nationers Skibe erlægge, naar de tages til Oplag, den for Varer i priviligerede Nationers Skibe bestemte Afgift. — § 78. Litr. a. samt F. 21 Okt. 1803 § 3. De her omhandlede Attester bør være tilveiebragte og Afgifterne fordrede tilbagebetalte inden 3 Maaneder fra Udførselsdagen. — § 162. Ligesom de ved en Skippers generale Angivelse uangivne, kontrabande Varer forfalde til Konfiskation, saaledes hæfte uangivne toldbare Varer for Bøderne, og kan altsaa Halvdelen af samme tilbageholdes til paafølgende Realisation, naar Skipperen ikke betaler Bøderne. — § 166*) samt P. 9 Juli 1821 til § 166 ꝛc. Naar de Klarerende ikke troe sig istand til, at opgive Saltladningernes Indhold i dansk Tøndemaal, staaer det dem frit, at angive Ladningen efter det fremmede Maal, hvorpaa deres egne og Skipperens Dokumenter lyde, hvilke Dokumenter da blive at fremvise. Men i dette Tilfælde skal Ladningen af den Klarerende besørges opmaalt under speciel Tilsyn af Toldvæsenet, hvorhos der, foruden de almindelige Toldafgifter, erlægges 8 pCt. af Indførselstoldens Beløb, som tilfalde Toldstedets Betjente.**)

19 Dec. **P., ang. Bemyndigelse for den til de Kjøbenhavnske Fattiges Beskjæftigelse ved Fabrikarbeide**

*) Jfr. P. 16 Sept. 1826.

**) Resten af Plakaten, vedrørende Konsumtionen og Tariferne, udelades som bortfalden efter senere Lovbestemmelser.

udsatte Kommission, til i visse Tilfælde at diktere Straffe for Forseelser, begaaede af Almisselemmerne under Fabrik-Indretningerne. 19 Dec.

Ligesom det har behaget Hans Majestæt under 9de Januar d. A. allernaadigst at anordne en Kommission, bestaaende blandt andre af samtlige Medlemmer af den administrerende Direktion for Kjøbenhavns Fattigvæsen, til at tage under Overveielse og gjøre Forslag om, hvorvidt der ved Fabrikanlæg af det mindre kostbare Slags eller paa anden Maade kunde sørges for at beskjæftige de Personer, især af Mandkjønnet, som nyde fast Understøttelse af Kjøbenhavns Fattigvæsen, hvilken Kommission har anstillet det første Forsøg med en saadan for arbeidsløse og huusvilde Personer bestemt Indretning i St. Hans Hospitals forrige Bygninger udenfor Staden; saaledes har det, efter et fra bemeldte Kommission indgivet allerunderdanigst Forslag, og Kancelliets efter Korrespondance med vedkommende Autoriteter nedlagte allerunderdanigste Forestilling, behaget Allerhøistsamme under 11te d. M. allernaadigst at resolvere: 1. At meerbemeldte Kommission maa bemyndiges til, uden at tilkalde Kjøbenhavns Politidirekteur, for Forseelser, som begaaes af de i St. Hans Hospitals forrige Bygninger udenfor Stadens Nørreport optagne fattige og huusvilde Personer, og som ere af den i § 157 af den under 1ste Juli 1799 kundgjorte approberede Plan for Kjøbenhavns Fattigvæsen nævnte Beskaffenhed, at diktere de i bemeldte Paragraph fastsatte Revselser, i hvilken Henseende Fængsel indtil videre træder i Stedet for den i Planen anordnede Hensættelse i Tvangsarbeidshuset. 2) At de Sager imod forommeldte Personer, som ifølge fornævnte Anordning skulde henvises til Fattigvæsenets Politiret, nu bør behandles ved Kjøbenhavns Politiret, uden Hensyn til at bemeldte Bygninger ere beliggende udenfor Kjøbenhavns Jurisdiktion. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P. (Gen.-Toldk.- og Komm.-Koll). ang. Auktions-Katalogers Aflevering til Toldinspektionen i Kjøbenhavn. 31 Dec.

Ved Hans Majestæt Kongens allerhøieste Resolution af 4de d. M. er det allernaadigst bestemt, at enhver Rekvirent af Vare- og Løsøre-Auktioner i Kjøbenhavn skal, 4 Dage forinden Auktionen, afgive 2de Exemplarer af Kataloget til den Kongelige Toldinspektion. — Hvilket herved bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

31 Dec. **P., hvorved F. 30 Jan. 1793, § 11, ang. den Udpantningsmændene paa Landet i Danmark paaliggende Pligt at modtage Skatte-Restancer, nærmere forklares*).**

Hans Kongelige Majestæts til Danmark ꝛc. ꝛc. Præsident, Deputerede og Tilforordnede i Rentekammer-Kollegio, bekjendtgjøre, ifølge allerhøieste Resolution af 11te d. M., herved til alle Vedkommendes Efterretning: at den i F. 30 Jan. 1793, § 11, Udpantningsmændene paa Landet i Danmark paalagte Pligt, at modtage de dem af Skyldneren tilbudne Skatte-Restancer, ikkun er at forstaae om det Tilfælde, at Fogden med tvende tiltagne Mænd har indfundet sig hos Skyldneren for at foretage Udpantning, samt at det ikke før den Tid er Fogden tilladt at modtage Restancernes Beløb eller nogen Deel af samme, men at Skyldneren, udenfor nysnævnte Tilfælde, er pligtig til, direkte til Amtstuen at indbetale de af ham paadragne Restancer, eller, hvis saadant ikke skeer, selv at staae til Ansvar for sammes Beløb.

1823.

8 Jan. **P. for Danmark, indeh. nærmere Bestemmelser ang. hvad der skal iagttages ved Testamenter og Bestikkelser m. v**).**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v. At Vi, for at give visse borgerlige Handlinger den tilsigtede Paalidelighed, samt i Særdeleshed for at sikkre mod de Tvivl, der efter død Mand kunne opstaae om hans erklærede sidste Villie, have fundet det passende herved allernaadigst at anordne følgende: § 1. I Fremtiden kan ingen Konfirmation ventes meddeelt paa noget Testament, eller nogen Gebrevelse, der behøver særdeles at stadfæstes, medmindre samme af den Embedsmand, der fungerer som Notarius publicus, er attesteret at indeholde Vedkommendes Villie, tilkjendegiven i en Tilstand, hvori denne var sin Fornuft fuldkommen mægtig, eller der ved Tingsvidne er tilveiebragt Vished herfor. § 2. Kan den Afdødes sidste Villie ikke anderledes end med Tingsvidne bevises, saa bliver dette til Vort danske Kancelli at indsende, paa det at det der kan skjønnes, om det formeent-

*) Jfr. F. 8 Juli 1840, om Amtstue-Oppebørseler, § 22 mod Slutningen.

**) Jfr. F. 21 Mai 1845 §§ 24-25.

lige Testament kan konfirmeres eller ikke. § 3. Ligesom de Testamenter, der for denne Anordnings Publikation ere affattede, blive i deres Værd, saafremt de enten ere forsynede med allernaadigst Stadfæstelse, eller have Hjemmel i Loven og Anordningernes Forskrifter, eller i dertil meddeelte facultates testandi, saaledes ville og de allerede oprettede Testamenter endnu kunne ventes konfirmerede i Overeensstemmelse med de hidtil gjældende Regler, naar de til Vort danske Kancelli fremsendes inden 6 Maaneder efter denne Plakats Kundgjørelse, saafremt Testators Død eller andre Omstændigheder have foraarsaget, at han ikke har kunnet gjentage sin sidste Villie under de Former, som, efter de foranførte Bestemmelser i § 1, vilde være fornødne. § 4. Saa ville Vi og have Os forbeholdt, i enkelte Tilfælde, at gjøre Undtagelse fra foranførte Bestemmelser, naar et Testament, hvorpaa der efter Testators Død søges allernaadigst Stadfæstelse, synligen bærer Præg af heelt igjennem at være skrevet med den Afdødes Haand og der iøvrigt ere særdeles Omstændigheder, som anbefale slig Undtagelse. § 5. I de Tilfælde, hvor et Testament er gjældende uden allerhøieste Konfirmation, bør og Testamentets Ægthed bekræftes paa den i § 1 foreskrevne Maade, dog undtages herfra de Testamenter, som af Selveiere oprettes paa de i den allernaadigste F. 13 Mai 1769 fastsatte Maade, ligesom og de særdeles Bestemmelser blive ved Magt, som ere givne om de Testamenter, der gjøres i Feldten eller inden Skibsborde. § 6. Ved Bestikkelser skulle de mundtlige Svar, som af de Paagjældende gives, ikke imod disses Benægtelse komme i Betragtning, medmindre Bestikkelsen er udført af Notarius publicus. § 7. Det skal under strængeste Embedsansvarlighed være Notarius paalagt, personlig at udføre de Handlinger og modtage de Erklæringer, som han attesterer. Dog kan, hvis det behøves, en anden paalidelig Mand konstitueres i Kjøbenhavn af Vort danske Kancelli, og udenfor Kjøbenhavn af vedkommende Amtmand, til i bemeldte Embedsmands Forfald at udføre hans Forretninger, og bør dette, hvor Forretningen af en Saadan foretages, anføres i den Akt, som udfærdiges. § 8. Endelig bør Notarius herefter til alle de Forretninger, som af ham udføres, bruge 2de Vitterligheds-Vidner, og ville Vi, med Hensyn hertil, forunde ham et Tillæg af 1/8 Deel til de ham ved Sportelreglementet 22 Marts 1814, dets 7de Afdeling, tillagte Gebyrer, hvoraf han haver at betale Vidnerne for deres Umage. 8 Jan.

F. ang. en treaarig Eftergivelse af 400,000 Rbd. 10 Jan.

10 Jan. **Sølv aarlig af den ved F. 15 April 1818 paabudne Landskats Beløb af Jorder og Tiender*).**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: I Betragtning af de endnu vedvarende, for Besiddere af Landeiendomme ugunstige, Tidsomstændigheder have Vi, for at disse Vore Undersaatter i Vort Rige Danmark kunne erholde en billig Lettelse, allernaadigst besluttet, i et Tidsrum af 3 Aar, fra 1ste Juli f. A. at regne, aarligen, i ethvert af bemeldte 3 Aar, at eftergive 400,000 Rbdl. Sølv af den ved Vor F. 15 April 1818 paabudne Landskats Beløb af Jorder og Tiender. Derimod vil ingen saadan Korn-Udskrivning, som den, der i de 3de sidstforløbne Aar har været paabuden ved Vore F. 2 Aug. 1820, 20 Juli 1821 og 19 Juli 1822, finde Sted i noget af de herefter følgende Aar, i hvilke den nu allernaadigst bevilgede Eftergivelse vedvarer. Thi byde og befale Vi, som følger: § 1. I et Tidsrum af 3 Aar, fra den 1ste Juli f. A. at regne, bevilges aarligen, for ethvert af bemeldte 3 Aar, følgende Eftergivelse i den ved Vor F. 15 April 1818 paabudne Landskat saavel af Jorder som af Tiender: I. af Jorder: 1. af privilegeret Hartkorn: a. for hver Tønde Hartkorn Ager og Eng 72 Rbß. Sølv; b. for hver Tønde Hartkorn Skov- og Mølleskyld 36 Rbß. Sølv; 2. af uprivilegeret eller kontribuerende Hartkorn: a. for hver Tønde Hartkorn Ager og Eng 1 Rbdlr. 4 ß. Sølv; b. for hver Tønde Hartkorn Skov- og Mølleskyld 50 Rbß. Sølv; II. af Tiender: 1. for hver Tønde tiendeydende Hartkorn, for enhver af de 2de Tiende-Andele, Konge- og Kirke-Tienden: a. naar Tienden er afhandlet for bestandigen til Yderen imod en fast og uforanderlig aarlig Pengebetaling, 1 Rbß. Sølv af de i Vor F. 15 April 1818 § 2 II. 1 a. paabudne 4 Rbß. Sølv; b. naar den er under andre Vilkaar for bestandigen overdragen Yderen, 6 Rbß. Sølv; c. naar Embedsmænd, der ere beneficerede med Tiender, have før Begyndelsen af Aaret 1808 imod en fast og uforanderlig aarlig Pengebetaling for deres Embedstid bortakkorderet samme til Yderen, 1 Rbß. Sølv af de i Vor F. 15 April 1818 § 2 II. 1 c paabudne 5 Rbß. Sølv; d. naar Tienden i andre Tilfælde er overladt Yderen for en vis Tid, eller den hæves i Kjærven, 6 Rbß. Sølv; 2. for hver Tønde uprivilegeret matrikuleret Konge- og Kirke-Tiende-Hartkorn 4 Rbß. Sølv. — Dog skal, med Hensyn til forhen

*) Denne Eftergivelse fortsattes ifølge flere senere Lovbestemmelser indtil det i L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter, § 1 i Slutningen, bestemtes at den paagjældende Deel af Landskatten aldeles skulde bortfalde.

giældende særdeles Bestemmelser, Eftergivelsen for Hirschholms Gods, samt for Vore Lande Amager og Bornholm, være saaledes fastsat, nemlig: A. for Hirschholms Gods: I. af Jorder: 1. af privilegeret Hartkorn: a. for hver Tønde Hartkorn Ager og Eng 66 Rbß. Sølv; b. for hver Tønde Hartkorn Skovskyld 33 Rbß. Sølv; 2. af uprivilegeret eller kontribuerende Hartkorn: a. for hver Tønde Hartkorn Ager og Eng 1 Rbdr. Sølv; b. for hver Tønde Hartkorn Skov- ogØlleskyld 48 Rbß. Sølv; II. af Tiender: for hver Tønde tiendeydende Hartkorn, for enhver af de 2de Tiende-Andele, Konge- og Kirke-Tienden, den samme Eftergivelse, som foran for det tiendeydende Hartkorn i Almindelighed er bestemt. B. for Vort Land Amager: I. af Jorder: 1. for hver Tønde privilegeret Hartkorn Ager og Eng 66 Rbß. Sølv; 2. for hver Tønde uprivilegeret eller kontribuerende Hartkorn Ager og Eng 1 Rbdr. 9½ ß. Sølv; II. af Tiender: saavel for hver Tønde tiendeydende Hartkorn, for enhver af fornævnte 2de Tiende-Andele, Konge- og Kirke-Tienden, som for det uprivilegerede matrikulerede Tiende-Hartkorn, den samme Eftergivelse, som foran for det tiendeydende Hartkorn og for det uprivilegerede matrikulerede Tiende-Hartkorn i Almindelighed er bestemt. C. for Vort Land Bornholm: I. af Jorder: for hver Tønde Hartkorn 32 Rbß. Sølv; II. af Tiender: for hver Tønde tiendeydende Hartkorn, for enhver af fornævnte 2de Tiende-Andele, Konge- og Kirke-Tienden, ¼ Deel af den Eftergivelses Beløb, som foran for det tiendeydende Hartkorn i Almindelighed er bestemt.*) § 2. Ligesom den i foranstaaende Paragraph bevilgede treaarige Eftergivelse af en Deel af den, ved Vor F. 15 April 1818 paabudne, Landskats Beløb ophører ved Udgangen af Juni Maaned 1825, saa bliver efter denne Tids Forløb den fulde Skat, uden Nedsættelse, igjen at svare i Overeensstemmelse med bemeldte Vor F. 15 April 1818. § 3. Til Berigtigelse af, eller Afdrag paa, de Restancer i Vore Skatter, som ere paadragne for den før 1ste Juli f. A. forløbne Tid, have vedkommende Skyldnere i ethvert af forbemeldte 3 Aar, eller, dersom Restancerne forinden blive berigtigede, da indtil saadant skeer, at indbetale den fulde, ved Vor F. 15 April 1818 paabudne, Landskat, da Beløbet af den dem, ifølge nærværende Vor Forordning tilkommende Eftergivelse afskrives paa deres Restancer. Skulde for nogen Skyldner disse Restancer udgjøre et større Beløb, end at de i fornævnte 3 Aar kunne 10 Jan.

*) Jfr. med Hensyn til hele Fen L. 20 Juni 1850, om Udjævning af Hartkornsforskjellen; særligt med Hensyn til Hirschholms Gods Amager og Bornholm dens § 3, jfr. L. af s. D. om Ophævelse af flere Skatter § 5.

10 Jan. paa foranførte Maade blive berigtigede, da ville Vi allernaadigst have Vort Rentekammer bemyndiget til at bestemme, i hvilke taalelige Terminer den saaledes overskydende Rest bliver endeligen at afdrage. § 4. Da i Henseende til Udredelsen af de Skatter, der hvile paa de Geistligheden i Vort Rige Danmark, som Embeds-Indkomst, tillagte Jorder og Tiender, ved Vor F. 11 Sept. f. A. er forundt Lettelse, bliver den ved nærværende Vor Forordning bevilgede temporaire Eftergivelse af en Deel af Landskattens Beløb ikke at anvende paa bemeldte Jorder og Tiender, undtagen forsaavidt angaaer de i fornævnte Vor F. 11 Sept. f. A. § 6 omhandlede uprivilegerede Annex- og Mensal-Godses Jorder, for hvilke Eftergivelsen bliver at beregne paa samme Maade, som ovenfor under § 1 er foreskrevet i Henseende til det uprivilegerede eller kontribuerende Hartkorn i Almindelighed.

28 Jan. P., ang. Udvidelse af F. 20 Okt. 1819.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 15de d. M. allernaadigst at resolvere: „at F. 20 Okt. 1819, angaaende at betroede Retsgebyrer og de dermed forbundne Afgifter kunne inddrives ved Udpantning, maa udvides til at gjælde om alle med Retshandlinger forbundne Afgifter til det Offentlige, saasom om den ved A. 22 Dec. 1808 og P. 18 Dec. 1816 paabudne Auktionsafgift til Børsen, og den ved Anordningerne ligeledes paabudne Afgift til Fattigvæsenet af Auktionsbeløbet". — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

7 Febr. F., indeh. Bestemmelser om Mortifikation paa bortkomne Gjældsbreve*).

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi allernaadigst have besluttet, ved en almindelig Anordning for Danmark at foreskrive de Regler, som blive at følge i Henseende til Mortifikationer paa bortkomne Gjældsbreve, ligesom Vi ogsaa have fundet Os foranledigede til at lette Omkostningerne ved slige Mortifikationer, saa byde og befale Vi herved som følger: § 1. For at Nogen kan erhverve Mortifikationsdom paa et bortkommet Gjældsbrev, skal det fremdeles, som hidtil, være fornødent, at han i Vort danske Kancelli har erhvervet Bevilling, der bemyndiger ham til, ved Stævning i de offentlige Tidender, med Aar og Dags Varsel at indkalde den eller dem, der maatte være i Besiddelse af Gjældsbrevet, til inden foreskrevne Tids Forløb

*) Jfr. P. 24 April 1827. F. 21 Juni 1844 § 2; L. 31 Marts 1866 § 4.

at melde sig med Gjældsbrevet og beviisliggjøre sin Adkomst 7 Febr.
til samme. § 2. Alle kongelige eller af offentlige Instituter udstedte Obligationer og Penge-Effekter, som, enten ifølge disse Papirers oprindelige Indhold eller efter foregaaet Transport, ere i de Bøger, som hos vedkommende offentlige Autoriteter holdes over saadanne Effekter, noterede som lydende paa Ihændehaveren, kunne aldeles ikke være Gjenstand for Mortifikation. — Derimod kunne alle deslige Gjældsbreve mortificeres, naar de efter deres oprindelige Indhold, eller efter Transport, ere i bemeldte Bøger noterede som lydende paa et bestemt Navn. Transporter paa fornævnte Penge-Effekter komme altsaa, med Hensyn til Mortifikationer, ikke i Betragtning, naar de ei ere noterede i de ovenmeldte Bøger. § 3. Saafremt der til saadanne Obligationer, som kunne mortificeres, høre Rente-Koupons, saa mortificeres disse tilligemed Obligationen og blive følgelig døde og magtesløse, naar den Obligation, hvortil de ere henhørende, ved Dom er mortificeret. Dog skal, uagtet Koupons saaledes ansees som accessoria til Obligationen, saavel Mortifikations-Bevillingen som Stævningen og Dommen udtrykkelig omtale de til Obligationen hørende Koupons. § 4. Alle Mortifikations-Stævninger angaaende Stats- eller Bank-Papirer skulle i Danmark udtages til den kongelige Lands-Overret samt Hof- og Stadsret, uden Hensyn til hvor den, som søger Mortifikationen, har sit personlige Hjem. § 5. Naar den Obligation, der skal mortificeres, giver Pant i en fast Eiendom, skal Mortifikationen altid søges ved den Jurisdiktion, hvorunder Pantet er beliggende. Skulde dette ligge under flere Jurisdiktioner, er det nok at Mortifikations-Stævningen udtages til een af disse. § 6. Andre Gjældsbreve skulle søges mortificerede ved den Ret, under hvis Jurisdiktion Gjældsbrevet er udstedt. — Hvor imidlertid denne Regels Anvendelse maatte medføre særdeles Vanskeligheder, for Exempel, hvis Gjældsbrevet var udstedt af en dansk Undersaat i Udlandet, skal Vort danske Kancelli være bemyndiget til, paa Ansøgning fra Vedkommende, at gjøre Undtagelse fra denne Regel, og bestemme, ved hvilken Jurisdiktion Mortifikationen kan søges, hvilket da udtrykkelig bliver at indføre i Mortifikations-Bevillingen. § 7. Naar det Gjældsbrev, hvorpaa Mortifikation søges, lyder paa en ringere Sum end 500 Rbd. Sølv, bliver den dertil fornødne Mortifikations-Bevilling i Vort danske Kancelli at udstede uden Betaling. § 8*). I dette Tilfælde skal Mortifikations-Stævningen trende Gange indrykkes i ved-

*) Jfr. L. 25 April 1850.

7 Febr. kommende Provindsialblade, Statstidenden og den Altonaiske Merkur saaledes, at den første Gang indføres ordlydende og de tvende følgende Gange i Udtog, ved hvilket Gjenstanden tilstrækkelig betegnes og tillige henvises til det første Blad og sammes Nummer. § 9. Naar Gjældsbrevet lyder paa en ringere Sum end 200 Rbd. Sølv, bliver for den i § 8 foreskrevne Indrykkelse af Mortifikations-Stævningen i de danske Aviser kun at erlægge ¹/₂ Deel, og for Indrykkelsen i Altonaer Merkur ¹/₂ Deel imod den Betaling, som ellers finder Sted, og under Mortifikationssagen erlægges intet Retsgebyr. § 10. Det i Sportel-Regl. 22 Marts 1814 paabudne pro mille Gebyr bortfalder i alle Mortifikationssager.

15 Febr. P. (Gen. Toldk.- og Komm.-Koll.) ang. Modifikation i Kjendelsen efter Børs-A. 22 Dec. 1808 for Auktioner over Kjøbmandsvarer udenfor Børsen m. m.

Ved Hans Majestæts allerhøieste Resol. 15 Jan. sidstleden er det allernaadigst bestemt, at den Kjendelse, som efter A. om Børsens Holdelse af 22 Dec. 1808 § 4 skal erlægges her i Staden for hver Auktion over Kjøbmandsvarer, der holdes udenfor Børssalen, herefter skal modificeres saaledes, at, naar paa slige Auktioner Kjøbmandsvarernes samlede Beløb er mindre end 500 Rbd. Sølv, svares ingen Kjendelse; er Beløbet 500 Rbd. Sølv eller derover beregnes Kjendelsen saaledes, som i Plakaten af 18 Dec. 1816 er fastsat for Børssalens Afbenyttelse. — Auktionsdirekteuren her i Staden beregner og indkræver saavel denne Kjendelse, som den ved Plakaten af 18 Dec. 1816 for Børssalens Afbenyttelse bestemte Afgift. — Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning bekjendtgjøres.

19 Febr. P. ang. Indskrænkning i den Landboerne ved Plakaten af 22 Juni 1808 tilstaaede Ret til at indføre og forhandle Kjød og Flæsk paa Axeltorvet i Kjøbenhavn*).

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi allernaadigst ville, at det Landboere ved Plakaten af 22 Juni 1808 tilstaaede Udsalg af Kjød og Flæsk paa Axeltorvet i Kjøbenhavn skal indskrænkes derhen, at det alene tillades dem at falholde ommeldte Artikler om Mandagen, Onsdagen og Løverdagen indtil Kl. 12 Formiddag. Hvilken nærmere Bestemmelse af Plakaten skal træde i Kraft den 1ste April d. A.

*) Jfr. P. 27 Dec. 1826, F. 28 April 1846 § 8.

P. ang. den Fortrinsret, som kan gives for de Forstrækninger, der gjøres til Plantagernes fornødne Drift paa St. Croix.

14 Mai.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At det for Os er oplyst, hvorledes det formedelst den andre Kreditorer tilkommende Fortrinsret er vanskeligt for Plantageeierne paa Vort Eiland St. Croix, at forskaffe sig Kredit paa de til Plantagernes Drift fornødne Indkjøb. Da nu denne Forlegenhed ikke alene kunde have en, baade for Panthaverne og for Eierne, saavelsom for hele Øen, fordærvelig Standsning i Plantagernes Drift til Følge, men endog vilde udsætte Plantagenegerne for at mangle den Underholdning, som efter Retfærdighedens og Menneskelighedens Fordringer, under alle Omstændigheder, skyldes dem af de Plantager, hvortil de høre, og til hvilken Underholdning den offentlige Bestyrelse maa være pligtig at forhjælpe dem; saa have Vi overbeviist Os om, at det er en ligesaa retfærdig, som nødvendig og for alle Paagjældendes Tarv tjenlig, Forholdsregel, under saadanne nærmere Bestemmelser, som kunne sikkre mod Misbrug, at tillægge de Fordringer, der reise sig af de til Plantagernes Drift fornødne Forstrækninger, fortrinlig Betaling i den Høst, som der ved Hjælp af slige Forstrækninger tilveiebringes, fremfor alle andre paa Plantagerne hæftende Fordringer, de Vor Kasse tilkommende Skatter derfra ikke undtagne. — Vi have derfor, i Forbindelse med nogle flere Begunstigelser, hvorved Vi have besluttet at fremme Øens Providering, fundet for godt at anordne, som følger:

§ 1. Naar Nogen vil forsyne en Planter paa St. Croix med de til hans Plantages Drift hørende Fornødenheder, eller forstrække ham med Penge til slige Fornødenheders Anskaffelse, kan han, for den Fordring han derved erhverver paa Planteren, betinge sig Ret til i det næste Aars Høst, hvis Forstrækningen gives efter 1ste Juni, eller i det løbende Aars Høst, hvis den gives i Aarets første 5 Maaneder, at nyde fortrinlig Betaling, fremfor alle andre paa Plantagen hæftende Fordringer, være sig Kongelige Skatter eller andre offentlige Afgifter eller Pantegjæld. Dog bør, for at saadan Fortrinsret skal kunne finde Sted, det Beviis, Debitor udsteder for den givne Forskrivning, være forsynet med en Paategning af Vor vestindiske Regjering, som viser, at Fordringen virkelig er kvalificeret til at nyde hiin Fortrinsret, med Hensyn til hvilken Paategnings Meddelelse Regjeringen haver at iagttage, hvad der i de følgende Paragrapher paabydes.

§ 2. Fornævnte Vor Regjering bør i Forbindelse med tvende

14 Mai. af de meest ansete og velhavende Plantere paa Øen, som den i dette Øiemed tilkalder, undersøge og bestemme, hvor meget der i Forhold til enhver Plantages Fornødenheder og disses Priser maa med den ovennævnte Fortrinsret optages. § 3. Regjeringen bør lade indrette et nøiagtigt Bogholderi over hvad der, efter den ifølge § 2 gjorte Bestemmelse, maa optages paa enhver Plantages nærmeste Høst, og hvad der virkelig derefter er optaget, hvorom der bør gives enhver Vedkommende fornøden Oplysning. Med Hensyn paa de Udgifter, denne Indretning medfører, skal der af enhver Fordring, der ved den i § 1 omhandlede Paategning erhverver Ret til fortrinlig Betaling i Plantagens Høst, erlægges et Gebyr af 1 pCt. § 4. Naar det forlanges, at Regjeringen ved den i § 1 omhandlede Paategning skal tillægge en Fordring Ret til at nyde den ovennævnte fortrinlige Betaling, saa haver den at undersøge, om Fordringen efter sin Størrelse og Beskaffenhed samt med Hensyn til de Fordringer, der allerede forud maatte have faaet slig Paategning, har Hjemmel i den i Medhold af § 2 trufne Bestemmelse. Det bliver derhos at iagttage, at Gjældsbevisets Udsteder personlig møder for Regjeringen og vedkjender sig Bevisets Udstedelse, medmindre der haves Notarialattestation om Bevisets Rigtighed. § 5. De Fordringer, som have erholdt foranførte Paategning, kunne uden Lovmaal og Dom inddrives ved Exekution, hvilken bør søges inden den Høst, hvori Sikkerhed er given, er bragt til Ende, saafremt Kreditor ikke vil have tabt sin Fortrinsret.

14 Mai. **P. ang. Opbuds- og Fallitboers Extradition, efter Proklamas Udstedelse, naar de anmeldte Kreditorer deri samtykke.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have fundet det tjenligt for Opbuds- og Fallitboers Fremme, ved en Lovbestemmelse at afgjøre det Spørgsmaal, hvorvidt et udstedt men ei endnu udløbet Proklama kan være til Hinder i, at Boet med de anmeldte Kreditorers Samtykke tilbagegives den Opbydende eller Fallerende; til hvilken Ende Vi allernaadigst ville have anordnet og fastsat: „at Proklamas Udstedelse i et til Skiftebehandling opgivet Bo ikke skal være til Hinder for Boets Overdragelse til den Opbydende eller Fallerende, naar alle Kreditorer, der have anmeldt sig, dertil give deres Samtykke, omendskjøndt den ved Proklama givne Varselstid ikke er udløben".

P. (Rentekammeret) ang. Autorisation af Onunderfjord i Isefjords Syssel i Islands Vester-Amt, som Udliggersted. 31 Mai.

Hans Majestæt Kongen har allernaadigst tilladt, at Onunderfjord i Isefjords Syssel i Islands Vester-Amt maa være autoriseret Udliggersted, uagtet dette Sted ikke er anført, som saadant, i Forordningen af 11 Sept. 1816. — Dette bliver herved, ifølge allerhøieste Resol. af 21 i denne Maaned, til alle Vedkommendes Efterretning bekjendtgjort.

P. ang. en Udvidelse og nærmere Bestemmelse af Reskriptet af 7de Februar 1794 § 2 og Forordningen af 21de Juni 1799 *). 19 Aug.

Ligesom der i § 2 af R. 7de Februar 1794, der indeholder et allernaadigst approberet Udkast til en Anordning angaaende Sikkerheden og Rigtigheden for Umyndiges Midler, og i Forordningen af 21de Juni 1799 om Skifteforvaltningen i Stervboer efter Huusmænd og Inderster af Landalmuen, ere givne særdeles Bestemmelser om, hvorledes Børnemidlerne i visse Tilfælde kunne sikkres, naar der skiftes imellem en Afdøds umyndige Børn eller Børnebørn og den Efterlevende af disses Forældre eller Bedsteforældre, saaledes har det, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, allernaadigst behaget Hans Majestæt under 13de denne Maaned endvidere i denne Henseende at befale som følger: „Hvor der, i Medhold af R. 7de Februar 1794 § 2 eller F. 21de Juni 1799, er givet Børn eller Børnebørn for deres Arv efter den Førstafdøde af deres Forældre eller Bedsteforældre Udlæg i det løse eller faste Gods, som den Længstlevende beholder i Besiddelse, kan efter sammes Død saavel hiin Arv, som den, der endvidere falder efter den Længstlevende, fremdeles blive henstaaende imod samme eller lige Sikkerhed hos den efterlevende Stiffader eller Stifmoder, Stifbedstefader eller Stifbedstemoder, naar saavel vedkommende Værge som Overformynder finde, at denne ei kan skaffe større Sikkerhed, og at de Umyndige ere bedre tjente med at lade deres Arv indestaae i Boet imod saadan Sikkerhed, end at twinge Stiffaderen eller Stifmoderen, Stifbedstefaderen eller Stifbedstemoderen til Realisation. Saafremt Overformynderen finder Betænkelighed ved at stadfæste saadan Værgens Mening, vil Sagen blive at foredrage Amtmanden til Resolution". — Hvilket herved kundgjøres til fornøden Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

*) Udvidet til Kjøbenhavn ved P. 13 April 1824. Jfr. F. 7 Juni 1827 § 5, F. 21 Mai 1845 § 19.

3 Sept. **P. ang. Forandring og nærmere Bestemmelse af Forordningen 19 Dec. 1693 § 7.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Bestemmelsen i Forordningen af 19 Dec. 1693 § 7, om at Auktionsforretninger strax skulle indføres i Auktionsprotokollen, ved Løsøreauktioner ofte ikke uden Vanskelighed kan iagttages, hvilken Vanskelighed især deles hed finder Sted med Hensyn til Auktioner, som afholdes paa Mark eller i Skov, saa have Vi allernaadigst fundet for godt at give foranførte Lovbud følgende nærmere Bestemmelse: at det, naar Auktionsforretninger over Løsøre ikke strax kunne foretages til Auktionsprotokollen, skal være tilstrækkeligt, at vedkommende Embedsmand, som afholder Auktionen, i Auktionsprotokollen strax gjør Bemærkning om sammes Afholdelse, med Henviisning til den særskilte Forretning, hvilken bør være gjennemdragen og forsynet med vedkommende Auktionsbetjents og Auktionsrekvirents Segl, samt strax efter Auktionen underskrives af Auktionsdirekteuren, Auktionsvidnerne og Rekvirenten. — De saaledes i eet Aars Løb afholdte særskilte Forretninger skulle ved Aarets Udgang samlede indbindes eller sammenhæftes, og ved det befalede Eftersyn af Embedsprotokollerne følge Auktionsprotokollen som Bilage.

12 Sept. **P. for Danmark, ang. Forbud mod fremmede Lykkespils Udbredelse her i Landet*).**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for at forebygge fremmede Lykkespils Udbredelse her i Riget, allernaadigst ville have det Forbud, der indeholdes i Plakaterne af 20 Dec. 1771 og 24 Jan. 1806, imod at kolligere for fremmede Lotterier, eller indføre fremmede Lotteriplaner i offentlige Tidender, periodiske Blade og Journaler, indskjærpet og udvidet til enhver anden Art af slige Planers Udbredelse; hvorhos Vi allernaadigst ville have den i foranførte Plakater fastsatte Mulkt, for Overtrædelse heraf, bestemt indtil fra 100 til 300 Rbd. Sølv efter Omstændighederne, af hvilken Mulkt den halve Deel skal tilfalde Angiveren og den anden halve Deel vedkommende Fattigkasse.

17 Dec. **P. for Danmark, (Kjøbenhavn undtagen) betræffende Omkostningerne ved Taxations- og Skjønsforretninger over Panter, der stilles for Laan af offentlige Stiftelsers og Umyndiges Midler, m. v.**

*) Jfr. L. 22 Dec. 1850, om Ophævelse af Tallotteriet, § 5.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi til Nedsættelse af de Bekostninger, som, efter det gjældende Sportelreglement for Retspleien af 22 Marts 1814, ere forbundne med Erhvervelsen af de Beviser, som maae tilveiebringes for Tilstrækkeligheden af de Panter, der stilles for Umyndiges eller andre, under offentlig Bestyrelse værende Midler, samt for at ophæve den Ulighed, der, for Tiden, findes mellem de i saa Henseende gjældende almindelige Forskrifter, og de Regler, som gjælde for enkelte Steder; allernaadigst ville, saavel for Kjøbstæderne, dog Kjøbenhavn deri ikke indbefattet, hvor det forbliver ved de derfor fastsatte særskilte Regler, som for Landet, have fastsat som følger: 17 Dec.
§ 1. For at udmelde Mænd til Taxations-Forretninger over Eiendomme, hvori Laan søges af offentlige Stiftelsers og Umyndiges Midler, eller til de ved Vor allerhøieste Resol. af 11 April 1821 § 3 befalede Skjønsforretninger, samt for at modtage Forretningernes Beedigelse, skal betales til Dommeren 60 ß. Sølv, naar kun to Mænd udnævnes, men, naar flere udmeldes, endvidere 20 ß. for hver af disse; og til Skriveren erlægges for Udskriften sædvanlig Arkebetaling, 30 ß. Sølv for hvert Ark, samme udgjør. Desuden betales til enhver af Rettens Betjente 20 ß. Sølv for Forretningernes Bekræftelse, hvorimod de øvrige i Sportelreglementet af 22 Marts 1814 for Forretninger af det ommeldte Slags bestemte Gebyrer bortfalde. § 2. Enhver af de udmeldte Mænd nyder, uagtet der til Forretningen maatte fordres særdeles Sagkyndighed, kun den i Sportelreglementets 148de § bestemte enkelte Betaling, nemlig for hver halve Dag, Forretningen varer, 54 ß. Sølv, samt for at møde i Retten og beedige Forretningen 14 ß. Sølv, dog, naar Forretningens Gjenstand er en Jordeiendom af mere end 4 Tønder frit eller 8 Tønder ufrit Hartkorn, eller en Bygning, der er forsikkret i Brandkassen til 10,000 Rbdlr. Sølv eller derover, tilkommer dem den dobbelte Betaling, som den nævnte § af Sportelreglementet har bestemt, i de Tilfælde, hvor der til Forretningen udfordres Mænd af særdeles Sagkyndighed. § 3. Naar den, der begjærer en Forretning afholdt, erklærer, at det Laan, han derved søger at erholde af offentlige Stiftelsers eller Umyndiges Midler, ei skal udgjøre over 200 Rbdlr. Sølv eller en dertil svarende Sum i Sedler, erlægges der saavel til Dommeren og Skriveren, som til Mændene kun halv Betaling; men, i saadant Tilfælde, kan Forretningen heller ikke paa nogen Maade bruges som Hjemmel for større Laan end det angivne. § 4. Enhver offentlig Stiftelse og ethvert Overformynderi, skal forsaavidt Omstæn-

17 Dec. dighederne tillade det søge at lette Byrden for Debitorerne ved at rekvirere de ved den allerhøieste Resol. 11 April 1821 § 3 paabudne Skjønsforretninger afholdte under Eet, for alle under een og samme Jurisdiktion hørende Panter; og bør derfor kun betales som for een samlet Forretning, hvis Udgifter blive at fordele paa samtlige vedkommende Debitorer*). § 5. Ved disse Bestemmelser ophæves de i Reskripterne af 1 April og 1 Juli 1757 for Sjællands Kjøbstæder givne særskilte Forskrifter angaaende Mænds Udmeldelse og Betaling af Forretningerne, hvoraf flyder, at i bemeldte Kjøbstæder Mændenes Udmeldelse, ligesom i de øvrige Kjøbstæder og i Landjurisdiktionerne, bør skee fra Retten.

24 Dec. **P. for Danmark, ang. Forbud mod at bære Kaardestokke eller andre deslige skjulte Vaaben.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for at forebygge de Misbrug, hvortil Kaardestokke og andre deslige skjulte Vaaben kunde give Anledning, allernaadigst ville have anordnet og fastsat, som følger: § 1. Det skal for Fremtiden være Enhver forbudt, at falholde eller bære Kaarde, Dolk eller andre Vaaben, skjulte i Stokke, eller paa anden Maade, saaledes at de ei have Udseende af Vaaben. Ligeledes skal det være forbudt at forfærdige eller istandsætte saadanne skjulte Vaaben. § 2. Overtrædelse af foranførte Bestemmelser straffes med Bøder, første Gang fra 10 til 50 Rbdlr. Sølv, anden Gang fra 20 til 100 Rbdlr. og saaledes bliver stedse, ved enhver ny Overtrædelse, fordobblede Bøder at anvende. Bøderne dikteres af Politiretten og tilfalde, den halve Deel Politikassen, og den anden halve Deel Angiveren. § 3**). Den, som bruger saadant Vaaben imod Nogen, skal, om det skeer under et tilfældigviis opstaaet Klammeri, straffes med dobbelte Bøder mod dem, han for at bære sligt Vaaben har at udrede, foruden, naar han gjør Skade, at ansees med den Straf, der, efter Lovens almindelige Regler, kan være ham at paalægge for den tilføiede Skade § 4**). Den derimod, der med Overlæg overfalder Nogen med sligt Vaaben, skal, forsaavidt ikke Gjerningen, efter de dermed forbundne Omstændigheder, i Overeensstemmelse med Lovene, medfører en større Straf, ansees med Arbeide i Fæstningen eller Forbedringshuset fra 2 til 6 Aar.

*) Jfr. B. 13 April 1831.
**) Jfr. F. 4 Okt. 1833 §§ 4, 12, 17.

P. for Danmark, indeh. Bestemmelse angaaende Parters personlige Møde ved Forligelseskommissionerne*). 31 Dec.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi med Hensyn til at fremme Parters personlige Møde ved Forligelseskommissionerne, allernaadigst ville have anordnet og fastsat: „At Forpligtelsen til at møde personligen i Forligelseskommissionen maa udvides til dem, der boe udenfor Kommissionens Distrikt, men dog ikke længere end 4 Mile fra det Sted, hvor Kommissionen holdes, og at de, som ere i dette Tilfælde, saalidet som de, der have hjemme indenfor Forligelseskommissionens Grændser, skulle, om de endog have Forfald, være berettigede til at lade møde ved en Prokurator, hvorimod dette blot maa være tilladt, hvor Parten boer udenfor Forligelseskommissionens Grændser, og tillige over 4 Mile fra det Sted, hvor samme holdes."

1824.

P. for Danmark, indeh. Bestemmelse med Hensyn Opfiskning af Ankertouge m. v. paa Helsingørs Rhed**). 25 Marts.

Ligesom det ved P. af 8 Juni 1770 og 16 April 1783 er tilladt Enhver paa Farvandet fra Helsingør indtil Dragør at opfiske blinde Ankere, eller saadanne, ved hvilke der ikke findes Bøier flydende paa Vandet, og frit at beholde samme uden Paatale af Eieren; hvilken Tilladelse ved P. 25 Marts 1814 og 27 Dec. 1816 er udvidet og nærmere bestemt; saaledes har det behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 17de d. M. allernaadigst at resolvere: „at det maa være Enhver tilladt at opfiske Ankertouge eller andet Gods, der findes paa Havbunden ved Helsingørs Rhed, imod at saadant Gods oplægges paa Toldbodpakhuset, og Anmeldelse derom skeer saavel til Øvrigheden, som i Hensingørs Avis, og at, hvis Eieren ei inden 2 Maaneders Forløb reklamerer det Fundne, dette da maa tilhøre Finderen." — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

*) Jfr. L. om Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn af 19 Febr. 1861 § 19.
**) Udvidet ved P. 25 Aug. 1825. Jfr. P. 14 Nov. 1828 § 5., F. 28 Dec. 1836 § 36.

13 April. **P. (Kancelliet) for Kjøbenhavn, om at R. af 7 Febr. 1794 § 2 og P. 19 Aug. 1823 maae extenderes til at gjælde for Kjøbenhavn*).**

Det har behaget Hans Majestæt, i Lighed med de Bestemmelser, som R. 7 Febr. 1794 § 2 og Kancelli-P. 19 Aug. 1823 indeholde for Landet og de øvrige Kjøbstæder, ved allerhøieste Resol. af 31te f. M. at bifalde, at der i Kjøbenhavn maa for Fremtiden forholdes som følger: Den Arv, som tilfalder umyndige Børn efter den ene af deres Forældre, eller umyndige Børnebørn efter den ene af deres Bedsteforældre, maa, naar samme ei kan udredes uden at sælge det af Boets løse eller faste Gods, som den Afdødes Ægtefælle behøver enten til sin Næringsdrift, eller til dagligt uundværligt Brug, blive indestaaende hos den længstlevende af Forældrene eller Bedsteforældrene, mod at der til Sikkerhed for samme gives tinglæst Udlæg i Boets løse og faste Eiendomme, dog kun forsaavidt den Længstlevende af Magistraten ansees vederhæftig og paalidelig; saa maa og saavel denne Arv, som den, der endvidere maatte falde efter den Længstlevende, i Tilfælde af, at denne atter skulde have indladt sig i Ægteskab, fremdeles blive henstaaende imod samme eller lige Sikkerhed hos den efterlevende Stiffader eller Stifmoder, Stifbedstefader eller Stifbedstemoder, naar Magistraten, efter at have modtaget Erklæring fra vedkommende Værger, maatte finde, at der ei kan skaffes større Sikkerhed, og at de Umyndige ere bedre tjente med at lade deres Arv indestaae i Boet imod saadan Sikkerhed, end at tvinge Stiffaderen eller Stifmoderen, Stifbedstefaderen eller Stifbedstemoderen til Realisation. Udlæget gives beskrevet paa ustemplet Papiir og bliver, for at sikkre de Umyndige deres Ret i det udlagte Gods, at læse til Tinge, hvorfor det i Sportelreglementet af 22 Marts 1814 § 67 for Lodsedlers Tinglæsning bestemte Gebyr bliver at udrede. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

21 April. **P. for Danmark, betræffende Midler til at forebygge Skifters Forhaling, m. v.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, til yderligere at fremme Skifters hurtigst mulige lovlige Tilendebringelse, ville allernaadigst have anordnet, som følger: § 1. Den Skifteforvalter, som befindes at have opholdt et Skifte ulovligen, skal, naar dette paatales enten af Vedkommende, som derunder lide, eller efter Vort Kancellies

*) Jfr. F. 7 Juni 1827 § 5, F. 21 Mai 1845 § 19.

Foranstaltning, straffes med Bøder til vedkommende Fattigkasse, første Gang fra 20 til 200 Rbdlr. Sølv, anden Gang fra 40 til 400 Rbdlr. Sølv og tredie Gang med Embedsforbrydelse; hvorhos den Skifteforvalter, som befindes skyldig i denne Brøde, bør erstatte vedkommende Kreditorer eller Arvinger det dem derved forvoldte Tab*). § 2. I de Tilfælde, hvor det er nødvendigt, at Arvinger eller Kreditorer i et Bo faae Leilighed til at erklære sig over Boets Anliggender, skal Skifteforvalteren, istedetfor specielt at kalde Enhver og indhente hans Erklæring, være beføiet til, uden Hensyn til hvor de Paagjældende, som i fornødent Fald maae antage Fuldmægtige paa Stedet, opholde sig, ved een Bekjendtgjørelse i Statstidenden og vedkommende Provindsialavis, med 14 Dages Varsel**) underrette dem om, naar en Skiftesamling holdes, for at tage en Beslutning, hvorom deres Erklæringer eragtes fornødne, i hvilken Samling de Paagjældende, som ville lade deres Stemme høre, da personlig eller ved Fuldmægtig have at møde. Dog overlades det til Skifteforvalteren at bruge specielle Tilsigelser, forsaavidt saadanne, efter Omstændighederne, kunne skee med mindre Bekostning for Boet. Med Hensyn til Bonderskifter kan den fornødne Underretning til Kreditorer eller Arvinger, hvor den ellers skulde skee ved Bekjendtgjørelse i Aviserne, gives med lige Varsel ved Læsning til Kirkestævne. 21 April.

F. ang. Præsternes Embede med Hensyn til Ægteskab***). 30 April.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v: at Vi have fundet det hensigtsmæssigt, at indskjærpe og i een Anordning samle Alt, hvad Lovene foreskrive angaaende Præsternes Embede med Hensyn til Ægteskab; samt, i Forbindelse dermed, at tilføie en og anden nærmere Bestemmelse, som Vi ansee tjenlig til at afværge uoverlagte Ægteskaber. — I foranførte Henseende byde Vi, som følger: § 1. Præsterne bør, i at forrette Brudevielsen, følge den dem foreskrevne Formular. § 2. Forinden Vielsen maa holdes, bør Personernes Forsæt at indgaae Ægteskab, paa foreskreven Maade, 3 Søndage efter hinanden, ved Hoimessetjenesten bekjendtgjøres fra Prædikestolen, i den Menighed, hvortil Bruden hører. Dog undtages herfra det Tilfælde, hvor Brudgommen er af Adel eller i Rangen, eller, som Søn af

*) Jfr. F. 16 Jan. 1828 § 16; jfr. med Hensyn til § 2 F.'s § 17.
**) Forandret tildeels ved L. om Fallitboer af 30 Dec. 1858 § 15.
***) Jfr. L. 13 April 1851 om Ægteskab mellem Medlemmer af forskj. Troessamfund; L. 4 April 1855 om Sognebaandets Løsning.

30 April. en Embedsmand, der har Embedsrang i nogen af de 3 første Klasser, nyder Adelens Rettigheder. Saa bør der og, med Hensyn paa dem, der høre til Søetaten, forholdes efter Krigsartikelsbrevet for Landtjenesten ved Søetaten. — Endelig følger det af sig selv, at Lysningen fra Prædikestolen bortfalder, naar de Paagjældende, ved Kongelig Bevilling, derfra ere fritagne. § 3*). Præsten bør ei iværksætte Tillysningen, uden først at paasee, at der Intet er til Hinder for det Ægteskab, Personerne agte at indgaaae; hvorved i Særdeleshed bliver at iagttage: 1) at Mandspersonen ikke er under 20, og Kvindespersonen ikke under 16 Aar; 2) at de begge ere konfirmerede og have annammet Nadverens Sakramente; 3)**) at ingen af dem er bunden ved noget foregaaende Ægteskab, eller lovgyldig Forpligtelse til at indgaae et andet Ægteskab; hvorved det i Særdeleshed bliver at iagttage, at den, som er skilt ved sin foregaaende Ægtefælle, forevifer enten Skilsmissedom, som tilsteder den nyt Ægteskab, eller Bevilling til Ægteskabets fuldkomne Ophævelse, indeholdende en lige Tilladelse; 4) at de ikke ere beslægtede eller besvogrede i de Grader, hvori Ægteskaber efter F. 23 Mai 1800 ikke lovligen kunne finde Sted, eller at de, forsaavidt Undtagelse, ved Kongl. Bevilling, kan faaes, ere forsynede med en saadan; 5) at en Enkemand idetmindste oppebier 3 Maaneder, og en Enke idetmindste et Aars Forløb fra den forrige Ægtefælles Død. Imidlertid skal det være Bønder og andre Almuesfolk, hvis Vilkaar og Tilstand ikke tillade dem længere at hensidde i ugift Stand, tilladt at indgaae nyt Ægteskab inden kortere Tids Forløb, nemlig Enkemanden 6 Uger efter hans Hustrues Død og Enken 3 Maaneder efter hendes Huusbondes dødelige Afgang; dog en Enke i saadant Fald ikkun under den Betingelse, at der haves Vished om, at hun ikke er frugtsommelig ved sin afdøde Mand; 6) at Bruden, hvis hun ikke er Enke, har Forældres eller andre Vedkommendes Samtykke, eller i alt Fald disses Indsigelse er af Øvrigheden funden ugyldig; - det samme gjælder og om Brudgommen, saafremt denne ei er fuldmyndig; 7) at de Militaire, som efter Anordningerne behøve Ægteskabstilladelse, ere forsynede med samme; 8) at de, som have bedrevet Hoer med hinanden, ikke maae komme sammen i Ægteskab; 9) at Ægteskab ikke maa tilstedes Nogen, som mangler Fornuftens Brug; 10)***) at ingen

*) Jfr. P. 14 Okt. 1828 om Præsten ved det mosaiske Troessamfund i Kjøbenhavn, § 2.
**) Jfr F. om Skilsmissedomme af 23 Mai 1827 § 1.
***) Forandret ved L. desangaaende af 29 Dec. 1857.

af dem, som agte at indgaae Ægteskab, nyder eller, fra den Tid deres Forsørgelse som Born ophørte, har nydt nogensomhelst urefunderet Understøttelse af Fattigvæsenet; da, i modsat Fald, Ægteskabet ikke kan tilstedes, medmindre den administrerende Direktion for Fattigvæsenet, naar Mandspersonen er forsorgelsesberettiget i Kjøbenhavn, og ellers Sognekommissionen for det Fattigvæsen, hvori Manden er forsørgelsesberettiget, erklærer, at der, for Fattigvæsenets Vedkommende, Intet findes mod samme at erindre. § 4. Om alle de foranførte Punkter bør Præsten, forsaavidt disses Natur tilsteder det, forsyne sig med authentiske Beviser; men iøvrigt bør han, til Sikkerhed for, at intet Andet er hinderligt for Personernes ægteskabelige Forbindelse, affordre disse tilstrækkeligt Forløfte. — Som Forlovere kan Ingen antages, der enten ikke beklæde noget Kongeligt Embede, eller og ere bosatte Mænd, om hvis Paalidelighed ellers ingen grundet Tvivl haves. — Disse Forlovere bør ikke hver borge for een af de paagjældende Personer; men begge bør indestaae for, at der ingen lovlig Hindring gives imod det attraaede Ægteskab. — Præsten bør, hvor det, efter Forlovernes Oplysningsgrad og borgerlige Stilling, ansees fornødent, alvorligen indskjærpe dem det strænge Ansvar, som Lovene forbinde med Forløfte i Ægteskabssager. — Hvor de paagjældende Personer paa behørig Maade ere blevne fritagne for at stille Forlovere, imod med Eed inden Retten at bekræfte, at der ikke, formedelst foregaaende ægteskabelig Forbindelse, eller af andre Aarsager, er nogen lovlig Hindring imod det Ægteskab, hvori de agte at indlade sig, har Præsten at kræve nøiagtigt Beviis, saavel for den dem meddeelte Fritagelse, som for den i Medhold deraf aflagte Eed. § 5. Lysning af Prædikestolen bør, nogle Dage forud, bestilles hos Præsten, hvilket i Almindelighed bør skee personligen af Brudgommen; dog kan, hvis det er en, Præsten bekjendt, Person, Bestillingen ogsaa skee skriftlig, ligesom og Brudgommen, i sit Forfald, kan sende en, Præsten bekjendt, paalidelig Mand til denne, for at foranstalte og meddele det Fornødne. Forloverne bør, enten i Kirkebogen eller ved et særskilt Dokument, meddele deres Forsikkring, og Præsten bør forvisse sig om Underskriftens Ægthed. — Saasnart Lysning af Prædikestolen vedbørligen er bestilt, anføres det i Ministerialbogen. § 6. Dersom de Personer, der have ladet lyse af Prædikestolen for sig, ikke lade sig sammenvie inden 3 Maaneder derefter, skal den skete Tillysning ansees uefterrettelig, og altsaa ny Lysning iværksættes, hvis de senere maatte begjære at sammenvies. § 7. Forinden

30 April.

30 April. Præsten forretter nogen Vielse, har han at paasee Alt, hvad oven i § 3 er foreskrevet, forsaavidt dette ikke, ved de Oplysninger, som ere meddeelte, inden der blev lyst fra Prædikestolen, er overflødigt. § 8. Præsten bør endvidere afholde sig fra at sammenvie Personer, imod hvis Ægteskab Forbud er gjort ved den vedkommende Retsbetjent, naar dette Forbud tillige paa lovlig Maade er forfulgt, og det ikke, ved Dom eller paa anden gyldig Maade, er ophævet. Iøvrigt følger det af sig selv, at baade Forbudet og sammes Forfølgning ved Forligelsescommissionen og Retten bør anmeldes for vedkommende Sognepræst. § 9. Ingen Enke eller Enkemand maa indlade sig i nyt Ægteskab, førend den idetmindste har begyndt et lovligt Skifte med den afdøde Ægtefælles Arvinger, undtagen den, ved et gyldigt Testamente eller paa anden lovlig Maade, derfor er fritagen. — Naar en Enke eller Enkemand, ifølge Bevilling, skifter ved Hjælp af Samfrænder, bør det iagttages, at Samfrændeskiftebrevet, inden Vielsen forrettes, er tilstillet vedkommende Øvrighed, hvis Attest maa fremlægges, til Beviis paa, at Skiftet er iværksat paa behørig Maade. § 10. Ingen Præst maa forrette nogen Ægtevielse, medmindre saavel Brudgommen som Bruden beviisliggjøre, at de have havt Børnekopperne, eller ere vaccinerede. § 11*). Med Hensyn til de Tilfælde, hvor Brudgommen, efter sin borgerlige Stilling, er pligtig at gjøre Indskud i Enkekassen, bliver F. 4 Aug. 1788, under den sammestedsfastsatte Straf, nøie af Præsten at iagttage. § 12. Saa bør Præsten og paasee, at Vedkommende have erlagt de Afgifter, som der paa det Sted, hvor de skulle vies, maatte være foreskrevne for dem, der ville lade sig vie. § 13**). Forinden en Katholik kan vies til en Person, som bekjender sig til Landets almindelige Religion, bør Præsten paasee, at den første udsteder en Revers: at lade alle Børn, der avles i saadant Ægteskab, opdrage i den evangelisk-lutherske Kirke; hvilken Revers bliver at indføre i Kirkebogen, og at forsyne saavel med begge de Forlovedes som med Forlovernes Underskrift. For at forebygge Overtrædelse heraf, bør de katholske Præster aldeles ingen Vielse forrette, forinden det er anmeldt for Cancelliet, og sammes Samtykke dertil er erhvervet. § 14**). Brudevielse tilfalder altid Sognepræsten for den Menighed, hvoraf Bruden er Medlem. Dog beholde de ved de militaire

*) Jfr. Fundats 6 Marts 1829 § 1.
**) See L. 13 April 1851 om Ægteskab imellem Medlemmer af forskj. Troessamfund, særligt §§ 8 og 9. — Med Hensyn til § 14 see og L. om Løsning af Sognebaandet, af 4 April 1855, særligt § 4.

Menigheder ansatte Præster de dem hidtil hjemlede Rettigheder til at forrette Vielsen, naar Brudgommen er Militair, skjøndt Bruden hører til den civile Menighed, ligesom det og tilfalder den lutherske Præst, til hvis Menighed en luthersk Brudgom hører, at forrette Vielsen, naar Bruden hører til den katholske Kirke. — Saa kan og fremdeles som hidtil Bevilling faaes til at lade sig vie af uvedkommende Præst. Dog bør i dette Tilfælde den Præst, som Vielsen ellers vilde tilfalde, nyde Betaling som om Vielsen af ham var forrettet, ligesom der heller Intet maa afgaae Kirkebetjentene, eller Andre, i deres Rettigheder; hvorfor og Attest om, at alle Vedkommende have nydt deres Ret, bør fremlægges, inden Vielsen maa forrettes. Saa bør og, i intet Tilfælde, Vielsen forrettes af Nogen, der ikke er beskikket som Præst ved en vis Menighed. — Og da den Præst, der forretter Handlingen, som saadan bliver ansvarlig for, at Alt, hvad Loven, med Hensyn til den, byder, er iagttaget, saa have og Vedkommende at henvende sig til ham med de fornødne Beviisligheder om, at de ere berettigede til at indgaae Ægteskab med hinanden, samt i saa Henseende at stille ham Forlovere. — Den forrettede Vielse bør han dernæst besørge fuldstændigen protokolleret i den Kirkes Ministerialbog, ved hvilken han er ansat som Præst, og strax derom meddele Underretning til den Præst, som Vielsen, efter Lovens Forskrifter, vilde tilfalde, paa det at denne derom kan indføre det Fornødne i sin Ministerialbog. — Endelig har og den vedkommende Præst, i den Attest, med hvilken han, som ovenanført, skal forsyne den uvedkommende, forinden Vielsen maa forrettes, tillige at anmærke, om Noget er foregaaet, som kan være til Hinder for Personernes Ægteskab; af hvilken Aarsag og Enhver, der troer sig at have nogen lovlig Indsigelse imod et Ægteskab, altid bør lade det Forbud, hvortil han maatte finde sig beføiet, forkynde for den Præst, som efter Loven var berettiget til Vielsen, uagtet Tilladelse til at lade den forrette af uvedkommende Præst maatte finde Sted. § 15. Brudevielse bør, hvor ei Bevilling til at lade sig vie i Huset er meddeelt, i Almindelighed forrettes i Kirken. § 16. Dog, dersom Nogen paa sit Sygeleie begjærer at vies, og Omstændighederne ikke tilstede at oppebie Bevilling dertil, bør dette ikke hindre Vielsen, der i slige Tilfælde ogsaa maa skee, uden foregaaende Lysning af Prædikestolen; hvorimod Alt, hvad der ellers er foreskrevet til Sikkerhed for Ægteskabets Lovlighed, bør iagttages, ligesom det og skal paaligge Præsten, igjennem sine Foresatte at indberette den saaledes foregaaede Vielse til Kancelliet. § 17. Brudevielser maae

30 April.

30 April. i Kjøbstæderne kun forrettes om Søgnedagene; men paa Landet kunne de og tilstedes om Søn- og Helligdagene. — Iøvrigt kan samme foregaae paa enhver Tid af Dagen, og Præsten bør, saavidt muligt, heri rette sig efter de Vedkommendes Ønske. — Han bør og, naar den foregaaer udenfor Gudstjenestedagene, selv dertil befordre sig, hvis Vedkommende ei godvillig ville yde ham Befordring. § 18*). Ligesom Præsten, ved enhver passende Leilighed, bør søge at gjøre Ægteskabets Værd og Hellighed indlysende for sin Menighed, saaledes skal det i Særdeleshed være hans Pligt at arbeide imod Tvedragt, samt forargeligt og uchristeligt Forhold i Ægteskab, hvor samme viser sig. — Naar Ægtefolk, formedelst vedvarende Uforligelighed, attraae enten Afsondring fra Bord og Seng, eller fuldkommen Skilsmisse, bør ingen Ansøgning desangaaende komme i Betragtning, forend deres Sjælesørger paa Ansøgningen bevidner, at der er givet ham Leilighed til at forsøge, hvorvidt han, ved religiøse Forestillinger, kan bringe dem til atter at leve sammen i endrægtigt og christeligt Ægteskab; til hvilken Ende Vedkommende, efter Tilsigelse, bør møde hos ham, enten hver for sig eller samlede, eftersom han, til den gode Hensigts Opnaaelse, finder det tjenligt. — Opholde Ægtefolkene sig i en Afstand af 4 Mile, eller derover, fra hinanden, bør hver kaldes for sin Sjælesørger. Ligesom i Almindelighed den Præst, der skal mægle uenige Ægtefolk imellem, er baade berettiget og forpligtet til at fortsætte sine Bestræbelser for at gjenoprette et christeligt Ægteskab, saalænge dette kan skee med noget Haab om godt Udfald, saaledes bør og, i fornævnte Tilfælde, den af de vedkommende Præster, som maatte finde det tjenligt til Øiemedet, træde i Brevverling med den anden, for derved deels at erholde, deels at meddele, de Oplysninger, som kunde bidrage til at gjøre Mæglingen virksommere. § 19**). Saa bør og Enhver, der attraaer Skilsmisse ved Bevilling, tilveiebringe sin Sjælesørgers Vidnesbyrd om sin Vandel i Separationstiden; ligesom og de Forskrifter, Lovens 3-16-15 indeholder om Præsters Vidnesbyrd, hvor Skilsmissedom søges, blive i Kraft.

27 Juli. **Kancelli-P., ang. Forandring af den 114de § i Sportel-Reglementet 22 Marts 1814.**

Paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 21de dennes allernaadigst

*) See L. 13 April 1851 § 12, L. 4 April 1855 § 5.
**) Jfr. F. 23 Marts 1827, om Overøvrighedens Ret til at afgjøre visse Sager, § 19 Ltr. d. og § 23.

at resolvere: at det i Sportelreglementet 22 Marts 1814, § 114, for forgjæves Opraab ved Auktioner over faste Eiendomme, deels i mindre Dele og deels samlede, bestemte Gebyr, herefter skal indskrænkes derhen, at samme, ved enhver saadan Auktion, kun erlægges for det første af de forgjæves Opraab, og at derimod hvert af de 3 næste Opraab betales med ²/₃, hvert af de 3 efterfølgende med ¹/₃, og alle de øvrige hvert med ¹/₆ af dette Gebyr. — Hvilken allerhøieste Resolution herved bekjendtgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende. 27 Juli.

F., ang. hvorledes de danske Skippere og Søfarende sig have at forholde i fremmede Havne, hvor danske Konsuler eller Vice-Konsuler ere ansatte*). 4 Aug.

Vi Frederik den Sjette, o. s. v., G. v.: Da Vi have fundet for godt, efter Tidsomstændighederne at rette og forandre den hidtil gjældende Instruktion for Vore paa udenlandske Steder ansatte Konsuler, saa ville Vi, i Overeensstemmelse dermed, til Vore handlende og søfarende Undersaatters samt andre Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse, herved allernaadigst have kundgjort, hvilke Pligter de imod fornævnte Vore Konsuler i fremmede Havne have at iagttage, saavelsom og, hvilke Forretninger og Rettigheder disse i Kraft af deres Embede ere overdragne og tillagte; hvorhos Vi tillige allernaadigst ophæve de i saa Henseende udgangne ældre A. 10 Febr. 1749, 2 Jan. 1759, 2 April 1764 med senere Deklaration 18 Juni s. A., samt P. 26 April 1773. — Thi byde og befale Vi som følger: § 1. Da det er Vore Konsulers Pligt, paa Embeds Vegne, at forsvare og beskytte Vore Undersaatter, Skippere og Søfarende, Handlende og Reisende, eller Andre, hvilkesomhelst, der opholde sig i deres Distrikter, saavel deres Personer, som deres Eiendomme, Rettigheder og Friheder efter de imellem Os og de fremmede Magter bestaaende Traktaters Medfør og Stedernes Usance, saa skulle benævnte Vore Undersaatter i alle Tilfælde, hvor de i ovenmeldte Henseender maatte trænge til Hjælp og Bistand, henvende sig til vedkommende Konsul eller Vice-Konsul og forvente, efter de ham tillagte Instruktioner, at blive forhjulpne til deres Ret. § 2. Dog er det derhos Vor Villie, at Vore søfarende og handlende Undersaatter skulle beholde fuld Frihed, paa alle Steder, endog hvor Konsuler af Os ere beskikkede, til at betjene sig

*) Instrux for Konsulerne af 11 Mai 1860.

4 Aug. i deres private Forretninger af hvilkensomhelst Faktor, Kommissionair eller Korrespondent, de ville, og maa, uden Vedkommendes udtrykkelige Forlangende, ingen Konsul befatte sig med deres Handels- eller andre private Anliggender, og endnu mindre paatrænge de Søfarende eller andre Vore Undersaatter sin Tjeneste. Naar derimod disse ville betjene sig af Konsulen i Handels- eller Kommissionssager udenfor Konsulatpligterne, da bliver Konsulen at ansee ligesom andre Kjøbmænd og Kommissionairer, og er i denne Egenskab beføiet til at lade sig betale de sædvanlige Provisioner. § 3. Derimod skulle Vore Undersaatter, saavel Skippere som Søfolk, være pligtige, uvægerligen at adlyde saadanne skriftlige Forholdsordres og Befalinger, som Vore Konsuler, i overordentlige Tilfælde, naar enten Krigsfare eller Sundhedens Tilstand paa et eller andet Sted maatte gjøre det nødvendigt, af Os ere autoriserede at tillægge dem, ligesom de og paa det nøieste have at rette sig efter den Anviisning, som dem af Konsulen ved deres Ankomst i hans Distrikt vil vorde meddeelt angaaende Stedets Love og Vedtægter, samt hvad af dem, med Hensyn til de til Ind- og Udførsel forbudne Varer samt Told- og Havnevæsenet, bliver at iagttage. — Naar nogen af Vore Konsuler, især i Middelhavets og de Portugisiske Havne, maatte, efter mødende Omstændigheder, finde sig beføiet til at meddele Vore skibførende Undersaatter i hans Distrikt nogle Forsigtighedsregler, det være sig i Henseende til Befragtning af danske Skibe med Bestemmelse til Kysten af Barbariet, eller andet deslige, som kunde angaae Vor egen allerhøieste Interesse eller Søfartens Gavn, da skal saadan Underretning og Advarsel af dem nøiagtigen følges, saaledes som de derfor ville staae Os til Ansvar. § 4. Naar Tvistighed opkommer imellem Vore søfarende Undersaatter, Kjøbmænd, Skippere og Skibsfolk paa saadanne fremmede Steder, hvor en Konsul af Os er ansat, da skulle de stridende Parter være pligtige, at henvende sig til denne, for at faae Sagen bilagt i Mindelighed ved et billigt Forlig. Skulde Forlig ei være at opnaae da er Vor Konsul bemyndiget, efter at have anhørt og nøie overveiet alle dermed forbundne Omstændigheder, at afsige Kjendelse efter Ret og Billighed, samt, efter bedste Skjønnende, i Overeensstemmelse med Vore Landes Love og vedtagen Handelsbrug og Sø-Koutüme. En saadan Kjendelse, naar den af Konsulen er afsagt og meddeelt i behørig beskreven Form, hvilket af Konsulen bør skee paa Embedsvegne og uden Betaling, skal af dem uden Vægring vedbørligen vorde efterlevet, hvorefter det da skal staae Enhver frit for, at lade

sin Sag nærmere undersøge og paakjende ved Vore Domstole. 4 Aug.
§ 5. Skulde det hænde sig, at nogen af Vore søfarende Undersaatter paa Reisen til en Havn, hvor nogen Vor Konsul er ansat, eller under hans Ophold sammesteds, ved Opsætsighed imod sine Foresatte, Mytteri eller anden Misgjerning, som dog ikke kan komme under Øvrighedens Kjendelse paa Stedet, havde forbrudt sig saaledes, at han, ifølge P. 11 Marts 1818, bør overleveres til Vor Konsul i den Havn, hvor Skibet er indløbet, for af ham at blive hjemsendt som Arrestant til Vore Stater, da skal saadant iværksættes efter Konsulens Ordre med hvilketsomhelst dansk Skib, som af ham dertil bliver udseet, og er Skibsføreren i saadant Tilfælde forpligtet, uvægerligen at modtage en saadan Forbryder, samt, ved dennes Aflevering ombord, at udstede sit skriftlige Revers til Konsulen af Indhold, at han vil aflevere Arrestanten til Øvrigheden i den første Havn i Vore Lande, hvor han med Skibet indkommer, imod derfor at nyde en billig Godtgjørelse efter Reisens Længde og Sagens Omstændigheder. § 6. Har nogen Skipper, Vor Undersaat, forsømt at oprette den i Vore Anordninger befalede skriftlige Kontrakt eller saakaldet Skibsrulle, eller deri at tilføre de efter Udreisen foregaaede Forandringer, og der desaarsag imellem ham og Folkene, eller nogen af disse, opstaaer Tvistighed angaaende Lønnen, da skal Sagen af Parterne andrages for Vor Konsul i den Havn, hvor Skibet befinder sig, og af ham, paa Embeds Vegne, og uden Betaling, paakjendes efter de ham desangaaende af Os tillagte Instruktioner; hvilken Kjendelse Parterne uvægerligen og ufortøvet have at adlyde, med Forbeholdt, efter Hjemkomsten, at lade den nærmere paadømme af Vore Domstole, saafremt de formene sig derved at være forurettede. § 7. Skjøndt det, efter Vore Anordninger, ikke er nogen Skipper tilladt, førend fuldendt Reise at afskedige nogen af sit Mandskab, men alene, i Tilfælde af grove Forbrydelser, at aflevere den Paagjældende til Vor Konsul, for ved ham at besørges hjemsendt som Arrestant, skal det dog være Skibsførerne uformeent, med fælleds Samtykke at lade een eller anden af deres Mandskab tage Hyre paa et andet Skib. Dog skulle de i saadant Tilfælde være forpligtede, at anmelde det for Vor Konsul, hvilken da har at udslette den Afskedigede paa det Skibs Mandtalsliste, som han hidtil har faret med, og tilføre ham paa Listen af det Skib, hvorpaa han har taget Hyre. § 8. Desuden bør enhver Forandring, som, foruden det i foreſtaaende Paragraph nævnte specielle Tilfælde, foregaaer med Skibsmandskabet, være sig ved Tilgang, Dødsfald, Desertion

14 Aug. eller paa hvilkensomhelst anden Maade, af Skipperen, ved første given Leilighed, anmeldes for Vor Konsul, for af ham at blive anført paa Skibets Mønsterrulle. Bliver en Skipper ved Skibbrud, svært Havari og andet Ulykkestilfælde, eller og ved Skibets Salg paa fremmede Steder forhindret fra at kunne føre Skibet hjem, da bør han til Vor Konsul i det Distrikt, under hvilket han befinder sig, overlevere en Liste over alle indrullerede Søfolk, som han har havt med sig, hvori, foruden hver Mands fulde Navn, skal være anført Distriktet, Byen, Amtet eller Lægdet, hvorunder de ere indrullerede, forsaavidt saadanne Efterretninger enten af ihændehavende Papirer, eller af Hukommelsen og Mandskabets Forklaringer, kunne tilveiebringes. § 9. Naar Handlende, Søfarende, Reisende eller andre af Vore Undersaatter, som opholde sig paa et Sted, hvor en af Vore Konsuler residerer, imellem sig slutte eller indgaae Kontrakter og gjensidige Forbindelser, om hvilke det i sin Tid kunde udfordres, at de bleve fremlagte ved Vore Retter, da skulle de være forpligtede, at lade deslige Dokumenter autorisere ved Vor Konsuls Underskrift, naar de ikke ville vente, at disse, formedelst Mangel af denne Legalisation, skulle blive upaaagtede eller kjendte ugyldige, og er det Vor Konsul paalagt, paa behørig Rekvisition, uden Betaling, at meddele den herved befalede Paategning. Dog skal under de fornævnte Dokumenter ikke forstaaes eller indbefattes de i Handel og Vandel af og med Vore Undersaatter sluttede Kontrakter og Forskrivninger, hvilke beholde deres fulde Gyldighed, om de endog ikke ere efterseete og underskrevne af Konsulen. § 10. Ifald noget, Vore Undersaatter tilhørende, Skib skulde forulykkes, strande eller lide Skibbrud, da skal Vor Konsul, saafremt vedkommende Redere og Interessentere ikke have beskikket nogen anden Fuldmægtig til at besørge Skibets og Godsets Redning, eller det Bjergedes Bortsælgelse, efter Embedspligt antage sig Sagen til Bedste for de respektive Eiere, til hvilke han derfor har at aflægge Regnskab. Til saadan Pligts Opfyldelse have saavel Skipper som Mandskabet af det forulykkede Skib at yde ham vedbørlig Hjælp og Bistand, samt troligen at efterkomme hvad Konsulen i saadan Henseende, overeensstemmende med Stedets Love og Vedtægter, maatte paalægge dem at udføre eller foranstalte. § 11. I lige Maade er det Vore Konsuler paalagt, naar nogen Vor Undersaat ved Døden er afgaaet under deres Distrikt, og ingen myndig Arving ei heller nogen ved Testamente, eller paa anden Maade, dertil autoriseret Person paa Stedet befindes, da at antage sig den Afdødes Efterladen-

skab, og derved at besørge hvad som efter Omstændighederne, 4 Aug.
i Overeensstemmelse med den antagne Brug, og i Medfør af Vore Traktater, ufortøvet bør at iværksættes, samt derom, det snareste skee kan, at give Efterretning saavel til Vort Generaltoldkammer- og Kommerce-Kollegium, som til den Afdødes nærmeste Slægt, ifald denne er ham bekjendt. Paa saadan indløben Efterretning vil det da paaligge den Afdødes myndige Arvinger eller de Umyndiges Formyndere og Værger, enten selv, eller ved en behørigen autoriseret Person, at indfinde sig i Stervboet, for at iagttage deres Tarv, eller og at forsyne Konsulen med Fuldmagt og videre fornøden Underretning om, hvad han paa deres Vegne deri har at foretage sig, ligesom de og i alle Tilfælde skulle fyldestgjøre ham for hans Udlæg og for den havte Uleilighed, samt, efter aflagt Rigtighed, meddele ham vedbørlig Kvittance. § 12. Enhver Skipper, som seiler under Vort Handelsflag, skal være forpligtet, i de første 24 Timer efter Ankomsten til en fremmed Havn, at melde sig hos Vor Konsul paa Stedet eller hos den af ham ansatte Vicekonsul. Forsømmer nogen Skipper at efterkomme denne Vor Befaling, da er han ifalden en Mulkt af 50 Rbdlr. rede Sølv eller 25 Rbdlr. Hamborger Banko, som erlægges til Konsulen, og af denne indsendes til Vort Generaltoldkammer- og Kommerce-Kollegium for at tilfalde dets Understøttelseskasse. § 13. Ved Anmeldelsen hos Konsulen bør Skipperen forevise ham sine medhavende Skibspapirer, saasom: Pas, Mønsterrulle, Sundheds-Beviis m. v., samt for ham aflægge Forklaring om sit førende Skibs Navn og dets Drægtighed efter Kommercelæster, om de med Skibet gjorte Reiser, fra hvad Sted han kommer, naar han derfra er afseilet, hvori hans Ladning bestaaer, om samme skal losses der, eller paa hvilket andet Sted, hvilke Havne han paa sin Reise har anløbet, og hvad andet Mærkeligt, der paa samme maatte være hændet ham. § 14. Efter saadan gjort Anmeldelse bør Skipperen til Vor Konsul oplevere sin af vedkommende Embedsmænd, i Overeensstemmelse med F. 19 Marts 1817, autoriserede Logbog og Journal, forsaavidt disses Brug er indført paa det Sted, hvorfra han er udgaaet. Naar derpaa Konsulen efter disse Bøgers Gjennemsyn har forsynet dem med den af Os befalede Paategning, skal Skipperen for denne Forretning til ham erlægge 2 Rbdlr. Sølvmynt eller 1 Rbdlr. Hamborger Banko, hvorefter Bøgerne ville blive ham af Konsulen tilbageleverede*). § 15. Ligeledes bør enhver Skipper, 24 Timer forinden sin Afreise, igjen melde sig for Vor Konsul, og for ham aflægge Forklaring

*) Jfr. F. 10 Jan. 1840 §§ 2, 4, 8.

4 Aug. om, hvad Ladning han har indtaget, og hvorhen han er bestemt; hvorpaa Konsulen uden Betaling, og i Overeensstemmelse med den ham tillagte Instruktion, meddeler ham et Certifikat for aflagt Rede og Rigtighed, samt forsyner hans Passer med den befalede Paategning. — Forsømmer nogen Skipper at efterkomme, hvad ham i de foranførte Poster er foreskrevet, da kan han vente sig, at saadant af Vor Konsul bliver anmeldt for Vort Generaltoldkammer- og Kommerce-Kollegium, som derfor vil drage ham til Ansvar. § 16. Naar nogen Skipper, Vor Undersaat, bortsælger sit Skib i en fremmed Havn, da bør han forelægge Vor Konsul det over saadant Salg udstedte Dokument og ufortøvet til ham betale den ved Vore Anordninger paabudne Afgift af Kjøbesummen; saa bør han og til Konsulen overlevere alle offentlige Skibsdokumenter, og navnlig det latinske Søpas, naar Salget skeer paa Tider, hvor dette er befalet at bruges, det Algierske Pas, Biilbrevet og Maalebrevet. Endvidere bør Skipperen besørge det ethvert dansk Skib paabrændte Mærke „Dansk Eiendom" udhugget af Skibet i Konsulens Overværelse. § 17. Tilkjøber nogen Vor Undersaat sig et fremmed Skib for at bruge det i Farten under Vort Handelsflag, da skal han være pligtig, hvis Kjøbet skeer i en udenlandsk Havn, under de behørige Adkomstbreves Foreviisning, at betale til Konsulen den ved Vore forbenævnte Anordninger paabudne Afgift af Kjøbesummen, samt ikke sætte Skibet i Fart forinden det er maalt og af Konsulen forsynet med Interimsmaalebrev, og andre, efter Omstændighederne, fornødne Papirer. § 18. Naar nogen Skipper, Vor Undersaat, formedelst indtrufne Omstændigheder, finder det nødvendigt, at lade sit Skib ombygge i en fremmed Havn, da skal Skipperen være pligtig til, derom at gjøre Anmeldelse for Vor Konsul paa Stedet, og af ham at begjære sig meddeelt et Certifikat, hvori det Passerede udførligen forklares, og Skipperen autoriseres til fremdeles Brug af Skibspapirerne, indtil Skibet kommer tilbage til en Havn i Vore Stater. Desforuden skal Skibet, efter fuldendt Ombygning, foranstaltes behørigen maalt og forsynet med et af Vor Konsul udstedt Interimsmaalebrev, som skal følge med samme, indtil dets Ankomst til en indenlandsk Havn. § 19*). I Betragtning af de Vore Konsuler paa fremmede Steder, til de Søfarendes Gavn og Bedste, paalagte Pligter og Forretninger, befale Vi herved allernaadigst, at enhver dansk Skipper, som indkommer i nogen udenlandsk Havn og der losser eller indtager Ladning, skal til den af Os be-

*) Forandret ved P. 19 Febr. 1845.

skikkede Konsul eller dennes Vice-Konsul betale et Gebyr af 4 Aug.
12 ß. Rigsbankpenge rede Sølv eller 3 ß. Hamborger Banko for enhver Kommercelæst af Skibets Drægtighed efter Maalebrevets Udvisende; dog saaledes at forstaae, at om end en Skipper i samme Havn baade losser og igjen indtager Ladning, skal han dog ikke være forpligtet at erlægge mere end enkelt Konsulatgebyr, men af de Skippere, som blot indløbe i en af Konsulatdistriktets Havne, uden enten at losse eller lade, maae ingen Konsulatgebyrer hæves eller fordres.

F. for Danmark, om en forandret Rettergangsmaade i mindre betydelige Gjældssager*). 6 Aug.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have taget under allerhøieste Overveielse, hvorledes Rettergangsmaaden i de mindre betydelige Gjældssager kunde ordnes saaledes, at denne for den daglige Handel og Vandel vigtige Art af Sager paa den hurtigste og mindst bekostelige Maade kan bringes til Ende; og have Vi i denne Anledning allernaadigst anordnet og fastsat som følger: § 1. I alle Gjældssager, hvor ikke selve Fordringen, uden Tillæg af Procesomkostningerne og de fra Sagens Paatale løbende Renter, udgjør idetmindste 100 Rbd. Sølv, skal det ikke være nødvendigt, at der udtages formelig Stævning, men Dommeren haver, paa Klagerens mundtlige eller skriftlige Andragende, og efterat denne har godtgjort, at Lovgivningen om Forligelsesvæsenet er efterkommet, at udstede en Indkaldelse, som indeholder Parternes Navne, Fordringens Beskaffenhed og Størrelse, Tiden og Stedet da Sagen skal foretages, hvilken Indkaldelse Klageren kan erholde udleveret, for ved Stævnevidnerne at lade samme med sædvanligt lovligt Varsel forkynde den Paagjældende**). § 2. Det skal være Pligt for Dommeren at veilede enhver af Parterne, saavel til at afgive bestemte, tydelige og sandfærdige Erklæringer over de Omstændigheder, hvorpaa Fordringens Gyldighed beroer, som og til at forskaffe de Beviser, som, i Benægtelsestilfælde, ere fornødne, samt, naar Beviset skal føres ved Hjælp af Vidner, selv paa den i § 1 bestemte Maade at foranstalte de Vidner kaldte, som de Vedkommende opgive, og afhøre disse. Parterne bør, enten ved Sagens foregaaende Foretagelse i Retten, eller i alt Fald ved Tilsigelse med sædvanligt

*) See med Hensyn til slige Sager for Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn L. om denne af 19 Febr. 1861 §§ 24, 27, 38 og 48.

**) Med Hensyn til det stemplede Papiir see nu Stpl. Pap. L 19 Febr. 1861 § 74 Litr. a, jfr. § 71 i Begyndelsen. — Jfr. iøvrigt ogsaa P. 6 April 1827 § 3, F. 2 Juni 1830 § 6, Stpl. Pap. L. 19 Febr. 1861 § 82.

6 Aug. lovligt Varsel, sættes i Stand til at overvære Vidneføringen og derunder iagttage deres Tarv. § 3. Da slige Sagers Behandling i det Hele bør være saa ukunstlet og kort som muligt, saa bør intet unødvendigt Ophold taales. Naar Klageren ikke ved Sagens Afhængiggjørelse fremlægger noget skriftligt Indlæg, og heller ikke andre Dokumenter end dem, der allerede ere fremkomne ved Forligsmæglingen, skal den Indklagede, saafremt ingen særdeles Grund maatte fordre en Afvigelse fra denne almindelige Regel, være pligtig strax at erklære sig over Fordringens Rigtighed, og Dommeren see at bringe det derhen, at Sagen enten bliver sluttet samme Retsdag, eller at dog ved dens næste Foretagelse de fornødne Beviser kunne føres. § 4. Skjøndt det, efter de ovenanførte Bestemmelser, i de fleste Tilfælde vilde være let for Enhver, der har en Sag af det forommeldte Slags, enten personlig eller ved nogen efter Lovens 1-9-14 dertil berettiget Person, selv og uden Sagførers Hjælp at indtale sin Ret eller at forsvare sig imod Søgsmaalet, saa skal det dog ikke være forbudt i deslige Sager at benytte en Sagførers Hjælp. Men i saa Fald bør ikke det Salarium, eller den Godtgjørelse for Reiseudgiften, som Sagføreren derfor kan fordre, falde Modparten til Byrde, naar denne dømmes til at betale Processens Omkostninger, medmindre Dommeren maatte finde, at der i Sagens særdeles Omstændigheder var Grund til at lade møde ved en Sagfører, og da bør dog det, Modparten i saa Henseende har at erstatte i Sager, der ei angaae en større Værdi end 20 Rbd. Sølv, ikke overstige 2 Rbd. Sølv, hvis ingen Vidneføring har fundet Sted, og i modsat Fald ei 4 Rbd. Sølv; i Sager af større Værdi kan derimod saadan Erstatning ansættes noget høiere efter Omstændighederne, men i intet Tilfælde til mere end det dobbelte af hvad der i de ringere Sager kan tages. § 5. Under Exekutionen af Domme eller Forlig for en Sum, der ei overstiger 100 Rbd. Sølv, bør Fogden og give Parterne den fornødne Veiledning til lovligen at iagttage deres Tarv. Saafremt en Rekvirent ikke destomindre skulde finde for godt, under slige Forretninger at lade en Sagfører møde for sig, da maa derfor ei beregnes Debitor en større Godtgjørelse end saa Meget, som det Fogden i Sportelreglementet af 22 Marts 1814 § 45 tillagte Gebyr, hvorved hverken den i § 156 paabudne Forhøielsesafgift eller andre af Forretningen flydende Udgifter bør komme i Betragtning, ligesom heller ingen særskilt Erstatning for Sagførerens Reiseudgifter bør tilføies. § 6. Naar Nogen vil paaanke Underrettens Dom i det fornævnte Slags Sager, bliver dermed i alle

Maader at forholde efter de almindelige Regler for Sagers 6 Aug.
Indstævning til høiere Ret og deres Behandling sammesteds. § 7 *). I Kjøbenhavn blive de omhandlede Sager at anlægge ved den anordnede Gjældskommission, der fremdeles, som hidtil, tillige forestaaer Forligsmæglingen i dette Slags Sager, og iøvrigt, under Iagttagelse af de i denne Anordnings §§ 1, 2, 3 og 4 givne Bestemmelser, vedbliver at behandle Sagerne efter de hidtil for samme gjældende Regler; dog saaledes, at med den der ansatte Dommer fire andre af Vor Landsover- samt Hof- og Stadsrets Tilforordnede tage Deel i Sagens Paakjendelse, saafremt den angaaer en større Værdi end 20 Rbd. Sølv, men Dommen afsiges ligefuldt ved Gjældskommissionen. Derimod skulle de i Odense og Helsingør anordnede Gjældskommissioner, som overflødige efter denne Vor Anordnings Bestemmelser, ophøre. § 8. For ovenmeldte Sagers Behandling blive følgende Betalinger at erlægge: A. I Sager, som ei overstige en Værdi af 20 Rbd. Sølv 1) for at udstede en Indkaldelse, hvad enten derved Modparten eller Vidner indkaldes eller begge Dele, uden Hensyn til hvormange Personer der varsles, 16 Rbß. Sølv, 2) til Stævningsmændene, til Deling mellem begge for hver Person der indstævnes, 8 Rbß. Sølv, 3) ved Sagens Anhængiggjørelse til Dommeren 16 Rbß. Sølv, og til Skriveren 16 Rbß. Sølv, 4) naar Vidner føres, til Dommeren for hvert Vidne, som føres, 12 Rbß. Sølv, og til Skriveren 6 Rbß. Sølv, 5) for Sagens Udsættelse paa en Parts Begjæring 7 Rbß. Sølv, 6) for en Kjendelse at afsige, naar denne foranlediges ved en Exception, som er fremsat enten af en Sagfører eller i et skriftligt Indlæg, 18 Rbß. Sølv, 7) for Doms Afsigelse 48 Rbß. Sølv, 8) i Skriverløn for hvert Ark 12 Rbß. Sølv, — og derhos af de under No. 1 samt 3 til 8 incl. nævnte Betalinger den i Sportelreglementet af 22 Marts 1814 § 156 paabudne Forhøielsesafgift. — For de øvrige Forretninger, der under Sagens Behandling kunne forefalde, erlægges intet Gebyr. Saaledes, naar en Sag afgjøres ved Eed, bliver for dennes Modtagelse Intet at erlægge, ligesom heller intet særskilt Gebyr efter No. 3 skal betales, naar Vidneføring finder Sted, men samme ansees som en til Hovedsagen hørende Handling. — B. I Sager, som overstige en Værdi af 20 Rbd. Sølv, i alle Tilfælde det dobbelte af hvad under Litr. A. er fastsat. § 9. Naar Nogen i Gjældssager af det i denne Vor Anordning omhandlede Slags, i Medhold af de om Gjæsteretssager gjældende Forskrifter, forlanger Sag

*) Jfr. P. 17 Nov. 1827.

6 Aug. foretaget til en anden Tid, end den, hvorpaa Retten ellers holdes, og Rettens Betjente derfor maae gjøre Reise, forholdes efter Sp. Regl. § 20 (cfr. § 22); men hvor ingen Reise finder Sted, betales de i nærværende Anordnings § 8 fastsatte Gebyrer med det Dobbelte, dog med Undtagelse af Arkebetalingen for det, der beskrives. Iøvrigt er Gjældskommissionen i Kjøbenhavn bemyndiget til at behandle de Sager, som ellers høre under Gjæsteretten sammesteds, naar Fordringen er mindre end 100 Rbd. Sølv. Søsager, af den omhandlede Størrelse, blive derimod fremdeles, som andre Søsager, at behandle ved Søretten.

27 Aug. **F. for Danmark, ang. Ophævelse af Afdragsretten med Hensyn til Formue, som fra Danmark overføres til Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Efterat Vi, med de af Os afsluttede Foreninger om Afdragsrettens Ophævelse imellem Danmark og andre Stater, have bevirket, at de af Vore Undersaatter, som erhverve Formue i Udlandet eller attraae at udføre deres Formue til Udlandet, næsten overalt blive befriede for Decimationsafgift, finde Vi det saa meget mindre passende, at de af Vore Undersaatter, hvis Formue forflyttes indenfor Vore Landes Grændser fra et Sted til et andet, skulle i noget Tilfælde være hiin Afgift underkastede. Thi byde og befale vi til den Ende, som følger: § 1. Ligesom det allerede ved F. 7 Juli 1784 er bestemt, at al Formue, som udføres fra Danmark til Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen, skal være aldeles fritagen for al Afkortning af de den Kongelige Kasse i saadanne Tilfælde hidtil tilførte 6te og 10de Penge, saaledes skal for Eftertiden al Decimationsafgift, der endnu i hiint Tilfælde erlægges, forsaavidt den nemlig indflyder i nogen anden end Vor Kasse, være ophævet, saaledes at Ingen, være sig Kommune, Stiftelse eller Privatmand, som hidtil til 10de Penge have været berettigede, af Formue der overføres fra Vort Rige Danmark til Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen, hvad enten saadant skeer ved Bortreise, Arv, Legat, Brudeudstyr, Gave eller paa hvilkensomhelst anden Maade, maae kræve eller oppebære nogen Decimationsafgift. § 2. Da Vi imidlertid, ved at befale lignende Ophævelse af al Decimationsafgift af Formue, som udføres fra Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen til Vort Rige Danmark (i hvilken Henseende Vi, ved en igjennem Vort Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Kancelli udgaaet allerhøieste Anordning, have tilkjende-

givet Vor allerhøieste Villie), have fundet Os foranledigede 27 Aug.
til at gjøre en Undtagelse for de Steder i Vore Hertugdømmer, hvor en Andeel af Decimationsafgiften hidtil har været tillagt Magistratens Medlemmer eller andre By-Embedsmænd, som en Deel af deres Løn, saaledes nemlig, at disse Embedsmænd, forsaavidt de allerede ere ansatte, blive berettigede til fremdeles at oppebære den dem tilkommende Andeel, saalænge de ere i Embedet, saa ville Vi ogsaa, for at fuldkommen Reciprocitet skal finde Sted, herved allernaadigst have ovenstaaende Vor allerhøieste Befaling i § 1 den nærmere Bestemmelse tilføiet, at forsaavidt Decimationsafgift paa enkelte Steder i Vore Hertugdømmer vedbliver endnu i nogen Tid, skal der ogsaa i samme Tid af Midler, som fra Vort Rige Danmark dertil udføres, og som ellers efter de hidtil gjældende Regler vare saadan Afgift undergivne, svares Decimation i samme Forhold, hvori den der kan hæves.

Kancelli-P., hvorved P. 5 Juni 1801 udvides til ogsaa at gjælde om resterende Afdrag eller Renter af Kapitaler, som fra Stifternes offentlige Midler udlaanes, til Præstegaardes Istandsættelse. *) 10 Sept.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, paa Forestilling fra Kancelliet, under 1ste d. M. allernaadigst at bifalde: at de Restancer af Renter eller Afdrag, som Præster maatte paadrage sig paa de dem, til deres Præstegaardes Opbyggelse eller Istandsættelse, af Stiftets offentlige Midler bevilgede Laan, maae, dog ikke i længere Tid end 1 Aar fra Forfaldsdagen, inddrives paa samme Maade, som resterende Enkepensioner, i Overeensstemmelse med den, ved Kancelli-P. 5 Juni 1801 bekjendtgjorte, allerhøieste Resol. af 29de Mai s. A., saaledes at den derved tilladte Sekvestration foranstaltes af den fungerende Provst, efter vedkommende Stiftamtmands og Biskops foregaaende Resolution. — Hvilket herved bekjendtgjøres, til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

F., hvorved Straffen for Boeslods Forbrydelse og paa yderste Formue, samt andre lignende Straffe, deels ophæves, deels forandres. 24 Sept.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, ved at overveie de flere Uleiligheder, som ere forbundne med den paa adskillige Steder i Loven og Anordningerne forekom-

*) Jfr. P. 25 Aug. 1825.

24 Sept. mende Straf af Boeslods Forbrydelse, have funbet Os bevægede til, for visse Tilfælde aldeles at eftergive samme, og for de øvrige at forandre den til en anden Straf, der mere svarer til Straffeøiemedet. Saa have Vi og fundet det hensigtsmæssigt, paa lige Maade at forandre den paa enkelte Steder i Loven paabudne Straf af yderste Formue, saavelsom og enhver anden Straf, der er bestemt til en vis Andeel af den Skyldiges Boeslod; hvorhos Vi og ville have den stundom med Straf paa Liv og Boeslod forbundne Jords Forbrydelse aldeles ophævet. I foranførte Henseende byde og befale Vi som følger: § 1. Straf af Boeslods Forbrydelse skal for Fremtiden være aldeles afskaffet i de Tilfælde, hvor den, efter Lovgivningen, er forbunden med Straf paa Liv og Lemmer, eller med Frihedens Tab for Livstid, eller med Fredløshed eller Landsforviisning; ligesom og den i Lovens 6-6-21 fastsatte Hovedlods Forbrydelse bortfalder. I andre Tilfælde, hvor Loven og Anordningerne fastsætte Boeslods Forbrydelse, skal den Skyldige, istedet herfor, dømmes til Arbeide, efter Sagens Omstændigheder, fra 1 til 3 Aar, i Almindelighed i Forbedringshuset; men, hvor Forbryderen tillige bliver ærelos, i Tugthuset. § 2. Straf paa yderste Formue skal ligeledes for Fremtiden være ophævet, hvorimod den Skyldige, istedetfor at dømmes dertil, skal ansees med Straf af Fængsel paa Vand og Brød fra 2 Gange 4 til 4 Gange 5 Dage, efter Sagens Omstændigheder. § 3. Hvor Lovene ellers have bestemt en Straf, der gaaer ud paa Forbrydelse af en vis Deel af den Skyldiges Boeslod, bliver, istedet herfor, en saadan Straf at anvende, der staaer i Forhold til den, som i § 1 findes bestemt for den, der, efter Loven, skulde have forbrudt sin hele Boeslod. § 4. Forsaavidt den i § 2 nævnte Straf finder Sted for Hoer, bliver i Kjøbenhavn den Kgl. Lands-Overret samt Hof- og Stadsret*), og udenfor Kjøbenhavn vedkommende Amtmænd bemyndigede til, ved Resolution, at bestemme Straffens Grad, naar den Paagjældende renoncerer paa Dom. Iøvrigt kan ved Hoerstraffens Anvendelse Separation eller den af den anden Ægtefælle givne Aarsag til Skilsmisse vel tages i Betragtning til Straffegradens mildere Bestemmelse, men ikke fritage den Paagjældende for at ansees skyldig i Hoer. Saa kan og, til Bedste for den forurettede og uskyldige Ægtefælle, paa Ansøgning ventes fuld Eftergivelse af Hoerstraffen, naar denne, uagtet den begaaede Brøde, ønsker at fortsætte Ægteskabet, og gaaer i Forbøn for den Skyldige, forudsat derhos, at ikke særdeles

*) Forandret ved F. 28 Febr. 1845, § 4.

Omstændigheder skulde tale imod saadan Eftergivelse. 24 Sept.
§ 5. Den i visse Tilfælde med Straf paa Liv og Boeslod forbundne Jords Forbrydelse skal for Fremtiden være afskaffet.

P., ang. Nedlæggelse af Udliggerstedet Stappen i Snefjeldsnæs Syssel i Islands Vesteramt. 28 Sept.

Paa Rentekammerets allerunderdanigste Forestilling har Hans Majestæt Kongen behaget under 22de i denne Maaned allernaadigst at bifalde, at Udliggerstedet Stappen i Snefjeldnæs Syssel i Islands Vesteramt nedlægges, saa at dette Sted for Eftertiden udgaaer af de ved F. 11 Sept. 1816 autoriserede Udliggersteders Antal. — Dette bliver herved, ifølge allerhøieste Befaling, bekjendtgjort til Efterretning for alle Vedkommende.

F. for Danmark, hvorved Oplæsning af Anordninger og Tillysninger om verdslige Gjenstande fra Prædikestolene afskaffes. 8 Okt.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have funbet, at den hidtil brugelige Oplæsning af Anordninger og Tillysning om verdslige Gjenstande fra Prædikestolen, maa have en forstyrrende Indflydelse paa den andagtsfulde Stemning, som den offentlige Gudstjeneste gaaer ud paa at opvække, saa have Vi anseet det fornødent at gjøre Forandring i de udi foranførte Henseende hidtil gjældende Lovbestemmelser. Thi byde og befale Vi som følger: § 1. Ligesom Læsning af Prædikestolen ikke i Danmark har været foreskrevet som en sædvanlig Bekjendtgjørelsesmaade af Love og Anordninger, men blot fundet Sted i enkelte særdeles paabudne Tilfælde, saaledes er det Vor Villie, at samme for Fremtiden skal aldeles bortfalde. Hvad hidtil har været bestemt om visse Lovstykkers og Anordningers aarlige Bekjendtgjørelse til bestemte Tider, skal som Følge heraf for Fremtiden være ophævet. Ei heller skulle Præsterne i noget Tilfælde meddele nogen Beretning fra Prædikestolen om de udkomne Anordningers Indhold. Derimod forbliver det ved det allerhøieste R. 22 April 1740, hvorefter saadanne Anordninger, der umiddelbart vedkomme Almuen, foruden paa sædvanlig Maade at bekjendtgjøres til Tinge, hvilket vedbliver at være den almindelige og for Alle forbindende Bekjendtgjørelsesform for Love og Anordninger, bør paa Landet tillige efter Gudstjenesten læses paa Kirkegaarden, angaaende hvilken Læsning, der bliver at forrette af Kirkesangeren, Præsten, efter forrettet Gudstjeneste, har at med-

8 Okt. dele Menigheden Underretning. Saa bør og alle andre hidtil indførte Midler til paa muligste Maade at bringe Vore Anordninger til almindelig Kundskab, fremdeles anvendes. § 2. Hvad i adskillige ældre og nyere Anordninger er befalet om Kundgjørelser og Tillysninger fra Prædikestolen, verdslige Gjenstande angaaende, bliver herved ophævet, og skal dermed i Fremtiden saaledes forholdes, at deslige Kundgjørelser og Tillysninger besørges i Stæderne af Øvrigheden paa den for offentlige Bekjendtgjørelser sædvanlige Maade, paa Landet derimod af Kirkesangeren, som uden Betaling har at kundgjøre og tillyse paa Kirkestævne, hvad Øvrigheden eller Rettens Betjente lade ham tilstille. § 3. I de Distrikter af Hertugdømmet Slesvig, som i geistlig Henseende henhøre under Danmark, bliver i foranførte Henseende at forholde efter den for Hertugdømmerne derom under 11te Aug. d. A. udgivne Forordning.

13 Okt. **P. for Kjøbenhavn, indeh. nærmere Bestemmelser ang. Bygningsarbeide indenfor Demarkationslinierne og nærmest udenfor samme.*)**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at da Vi have fundet det tjenligt at samle og tildeels nærmere bestemme de Forskrifter, som, med Hensyn til Hovedstadens Forsvar, ere givne angaaende det Bygningsarbeide, som foretages udenfor Staden, have Vi allernaadigst befalet som følger: § 1. Indenfor den ved P. 6 Juni 1810 bekjendtgjorte Demarkationslinie maae ikke opføres Bygninger, Indhegninger eller nogetsomhelst andet Arbeide af Grundmuur, dog med den Undtagelse, at foruden Ildstederne og Skorstenene i Bygningerne, samt Grunden under Bygningerne, endvidere en Sokkel af indtil 12 Tommers Høide over Middelhøiden af det Bygningen umiddelbart omgivende Terrain, maa være af Grundmuur. § 2. Indenfor Demarkationslinien, og i en Afstand af 1000 Alen udenfor samme, maa ikke begyndes paa noget nyt Bygningsarbeide (hvorved forstaaes ikke alene Opførelse af nye Bygninger, men ogsaa Tilbygning til og Overbygning paa ældre Bygninger, og overhovedet ethvert Bygningsarbeide, der ikke kan henføres til blot Reparationsarbeide) forinden den af Os anordnede Demoleringskommission i Kjøbenhavn har gjennemseet og approberet Tegningerne dertil**). § 3. Saadan Approbation kan, forsaavidt det, der agtes opført, er en Bindingsværks Bygning, fra

*) Jfr. L. 6 Jan. 1852 om Fastsættelsen af en ny Demarkationslinie udenom Kjøbenhavn.
**) Jfr. P. 15 Mai 1840.

Demoleringskommissionens Side i Almindelighed kun ventes under følgende Vilkaar: a. At Bygningen kun maa blive een Etage høi af Stænderværk, udfyldt med halv Steens Tavl, og at der under Etagen skal anbringes Kjælder af idetmindste 3 Fods Dybde, og b. At Bygningen uden Godtgjørelse bliver at nedrive og Pladsen at ryddeliggjøre, naar saadant i paakommende Tilfælde for Fæstningens Forsvar maatte eragtes nødvendigt. — Dog kunne Vedkommende i enkelte Tilfælde, saasom naar en Bygning blot er bestemt til Stald eller Vognremisse, og følgelig i samme ikke anbringes Skorsteen, vente paa derom indgiven Ansøgning til Demoleringskommissionen, af denne at blive meddeelt Dispensation for at anbringe Kjælder under saadan Bygning. § 4. For Overtrædelse af foranstaaende Bestemmelse vil vedkommende Eier, foruden at det paaligger ham som Pligt at bortføre det ulovlig Opfør'e, forsaavidt det af Demoleringskommissionen findes at stride mod ovenanførte Regler, blive at ansee med en Mulkt af 10 til 100 Rbd. Sølv efter Omstændighederne, hvorhos den Tømmer- eller Muurmester, der har ladet sig bruge til Arbeidets Udførelse, vil blive at ansee med en Mulkt af 20 til 200 Rbd. Sølv, hvilke samtlige Mulkter tilfalde Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse. § 5. Iøvrigt følger det af sig selv, at, hvor efter Anordningerne andre Autoriteters Samtykke behøves, bliver samme, under tilbørligt Ansvar, at erhverve, uden at den fra Demoleringskommissionens Side givne Tilladelse, som alene har Hensyn til hvad der med Hensyn til Forsvarsvæsenet er at iagttage, fritager for at efterkomme, hvad Anordningerne ellers, i andre Øiemed, have foreskrevet. 13 Okt.

P. for Kjøbstæderne i Danmark, ang. de Forholdsregler, som bør iagttages til Betryggelse med Hensyn til Hunde. 29 Octbr.

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: At, ligesom Vi ved P. 4 Okt. 1815 have foreskrevet, hvad der i Kjøbenhavn og dens Forstæder bør iagttages til Betryggelse mod omløbende Hunde, saa have Vi og, forsaavidt Rigets øvrige Kjøbstæder angaaer, fundet Anledning til derom allernaadigst at befale Følgende: § 1. Ingen Hund maa holdes i Kjøbstæderne, medmindre den er anmeldt for Politiet og forsynet med et Polititegn, hvorved der gives den et Nummer, som tillige bør antegnes i en dertil indrettet Protokol. Dette Tegn bør Hunden altid bære, anbragt paa et Halsbaand. § 2. Saadan Anmeldelse bør første Gang

29 Octbr. ſkee inden dette Aars Udgang, og for Fremtiden bør Tegnet i Løbet af hvert Aars Oktober Maaned fornyes. De imidlertid fødte Hunde bør, i det seneste inden disse blive 2 Maaneder gamle, anmeldes for Politiet til Betegnelse og Indførelse i Protokollen; ligeledes bør enhver Hund, som Nogen imidlertid anskaffer sig, i samme Øiemed anmeldes. § 3. For saadant Tegn betales hver Gang i Kjendelse til Politikassen 1 Rbd. Sølv; dog at ikkun det Halve erlægges, hvis det første Tegn er mindre end 6 Maaneder gammelt. § 4. Overtrædelser af de i 1ste og 2den Paragraph fremsatte Forskrifter straffes med en Mulkt af 1 til 3 Rbd. Sølv, der i Gientagelses-Tilfælde fordobbles. § 5. Af de i denne Plakat bestemte Mulkter tilfalder Politikassen den ene, og Anmelderen den anden halve Deel. Den i § 3 bestemte Kjendelse erlægges til Politikassen.

1825.

8 April. **P., hvorved Brugen af Kongelige Søpasse aldeles ophæves.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: For at tilveiebringe Eensformighed i Skibspapirerne for de, Vore Undersaatter tilhørende, Skibe paa disses forskjellige Fart, ville Vi herved allernaadigst have ophævet Forpligtelsen til at forsyne bemeldte Skibe med Kongelige Søpasse for Farten udenfor Europa, ligesom Vi ved P. 1 April 1815 have ophævet Brugen af disse Passe for Farten i de europæiske Farvande og Middelhavet.

20 April. **P. for Danmark, indeh. nærmere Bestemmelser ang. Processens Omkostninger i beneficerede Sager, m. v.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for ydermere at sikkre saavel det Offentlige som vedkommende Retsbetjente og Sagførere hvad der i beneficerede Sager tilkommer dem, naar Modparten ved Dom findes pligtig at betale Processens Omkostninger eller Salarium, have anordnet og fastsat som følger: § 1. Istedetfor at hidtil, naar i en benificeret Sag den beneficerede Parts Modpart er dømt til at betale Processens Omkostninger, disse ere ved Dommen tillagte den beneficerede Part, hvorefter denne, ifølge Beneficiets Indhold, har været pligtig, forsaavidt bemeldte Omkostninger i det Hele eller for en Deel erholdes, i Forhold dertil at betale Rettens Gebyr, Skriversalarium og det

stemplede Papiir, som til Sagen, saafremt denne ikke havde 20 April.
været beneficeret, skulde have været forbrugt, skal for Fremtiden i deslige Tilfælde bemeldte Gebyr, Skriversalarium og Godtgjørelse for stemplet Papiir ved Dommen tillægges det Offentlige, eller forsaavidt Retsgebyrerne og Skriversalariet ikke indflyde i den Kongelige Kasse, vedkommende Rettens Betjent. § 2. Saafremt bemeldte Gebyrer, Skriversalarium og Godtgjørelse for stemplet Papiir ikke af Vedkommende erlægges inden den for Dommens Exekution fastsatte Tid, blive de at inddrive paa samme Maade, som for Bøder er anordnet, paa hvilken Maade ligeledes det den beneficerede Parts Sagfører, i Overeensstemmelse med F. 3 Juni 1796 § 42, tillagte Salair, om forlanges, bliver at inddrive. § 3. Forsaavidt fuld Betaling af forommeldte Omkostninger ikke hos Vedkommende er at erholde, bliver Udlæg pro rata at give for Retsgebyrer og Skriversalarium (hvad enten samme tilflyde den Kongelige Kasse eller vedkommende Retsbetjent), samt det Sagføreren tillagte Salair, fremfor hvad der maatte tilkomme den Kongelige Kasse for stemplet Papiir. § 4. Ved de Retter, hvor Gebyrerne tilfalde Vor Kasse, bliver der for det, der i Medhold af det Foranførte indkommer til samme Kasse, at giøre behørig Rigtighed under de Sportel-Regnskaber, som derfor blive at aflægge. Ved de øvrige Retter bliver det at indføre i vedkommende Retsbetjentes Regnskaber for pro mille Gebyr og andre Vor Kasse i Anledning af Retspleien tilflydende Indtægter.

F. ang. trasserede Vexler.

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: At, ligesom Vi 18 Mai.
have fundet det hensigtsmæssigt, ved F. 26 Juni f. A., under visse Betingelser at tillade Udstedelsen og Benyttelsen af de tilforn aldeles forbudne indenbyes Vexler*), saaledes have Vi og henvendt Vor Opmærksomhed paa Lovgivningen om trasserede Vexler; og, da Vi have fundet, at de Forskrifter, som Danske Lovs 5te Bog 14de Kapitel 8de til 28de Artikel, i Forbindelse med enkelte yngre A., indeholde om disse for Handelen saa vigtige Gjældsbreve, efter de mange Forandringer i Forholdene, som siden have funbet Sted, ikke ere tilstrækkelige eller i alle Dele stemmende med Handelens Tarv, saa have Vi besluttet, at ordne denne Sag ved en bestemt og fuldstændig Lov, hvori Vi have optaget det af de hidtil gjældende Love, der fremdeles skal blive ved Magt, men forandret eller nærmere bestemt, hvad Vi have fundet trængende til Forandring eller nærmere Bestem-

*) See F. 7 April 1848.

18 Mai. melse, samt tilføiet yderligere Forskrifter angaaende de til Vexelmaterien hørende Spørgsmaale, som forhen ikke have været afgjorte ved udtrykkelig Lov. Ligesom alle forhen givne Lovbestemmelser angaaende trukne Vexler følgelig herved bortfalde, saa vil derimod ovenmeldte Vor Forordning angaaende indenbyes Vexler fremdeles blive gjældende, dog at, i Medhold af sammes 5te Paragraph, de Regler, som Vi i nærværende Vor Anordning fastsætte, ogsaa blive anvendelige paa de tilladte indenbyes Vexler, forsaavidt disses Natur og de derfor givne særegne Forskrifter tilstede saadan Anvendelse. — Thi byde og befale Vi, som følger: § 1. En trasseret Vexel er et Dokument, hvorved Udstederen (Trassenten), under udtrykkelig Benævnelse af Vexel, forpligter sig til, ved en Anden (Trassatus) og paa et andet Sted, at lade udbetale en vis Pengesum til den, der med behørig Adkomst har Dokumentet i Hænde. § 2.*) Ingen Indlænding maa trække paa sig selv, om han endog udsteder Vexlen paa et andet Sted her i Riget, end det, hvor han har sit Hjem. Hvis der handles herimod, bliver Vexlen at stemple til den for Gjældsbreve, der skulle skrives paa 1ste Klasses Papiir, bestemte Taxt, og de Vedkommende derfor at ansee efter F. om det stemplede Papiir 25 Mai 1804 § 27.**) § 3.*) Dersom et Dokument indklædes i Form af en trasseret Vexel, uden at det dog virkelig er udstedt og modtaget for at præsenteres og betales paa et andet Sted (f. Ex., naar der trækkes i et fingeret eller paa et fingeret Navn), saa er det en Proformavexel, og Enhver, der, paa nogen Maade, har deeltaget i saadan Overtrædelse, skal bøde halvt saa meget, som Vexlens Beløb, af hvilken Bød den halve Deel tilfalder Angiveren, og den anden halve Deel Vor Kasse. § 4. Enhver, der er mægtig og myndig til at udstede Gjældsbeviser, maa fremdeles, som hidtil, trække Vexler samt acceptere og endossere samme. Dersom en af de i en Vexel deeltagende Personer mangler foranførte Egenskab, saa har dette dog ingen Indflydelse paa de øvrige Personers Forpligtelse, hvis Navn findes paa Vexlen. § 5. Trassenten kan udstede Vexlen til sin egen eller Andres Ordre. I sidste Fald bør det bemærkes, om Udstederen har modtaget Valuta for samme, dog bliver Vexlen, uagtet dette ikke er iagttaget, i sin fulde Kraft, men Trassenten kan da søge Godtgjørelse hos den, han har overladt Vexlen til, hvis denne ei paa anden Maade kan bevise, at han har givet Valuta. § 6. En Vexel kan og lyde paa at udbetales til Ihændehaveren, og skal da udbetales til Enhver, som præsenterer den, uden

*) Jfr. F. 7 April 1848. — Jfr. og F. 11 April 1840 § 68.

**) See Stp. Pap. L. 19 Febr. 1861 § 54 jfr. § 52.

at denne behøver at opvise anden Adkomst. Dog vil det, dersom en saadan Verel senere er endosseret til en bestemt Person, være fornødent, at denne, naar han igjen vil overdrage sine Rettigheder efter Verlen til en Anden, forsyner den med Endossement. § 7. I enhver Verel bør Udstedelsesdagen og Stedet, hvor den er trukken, saavelsom det, hvor den skal betales, være opgivet. Dette sidste kan iøvrigt enten være det, hvor Trassatus, som naturligviis bør nævnes, boer, eller et andet. — Kun i sidste Fald behøver det udtrykkelig at anføres som Betalingsstedet, da det, hvor intet andet Betalingssted er opgivet, formodes, at Betalingen skal skee paa Trassati Bopæl. — Summen bør nævnes to Gange, eengang med Bogstaver og eengang med Tal. Saafremt der imellem disse to Angivelser, hvoraf den ene kan findes i Overskriften, skulde være nogen Uovereensstemmelse, saa er Udstederen blot forpligtet for den mindre af de anførte Summer, hvis det ikke kan oplyses, at den større virkelig har været meent. Dersom Verlen herimod akcepteres for den større, vil det altsaa være paa Akceptantens egen Risiko. § 8. I enhver Verel maa det være bestemt, naar den skal betales, dog behøver den ei at lyde paa en fast Betalingsdag eller paa en vis Tid fra Dato, men den kan og lyde paa at betales enten ved Sigt eller en vis Tid efter Sigt. § 9.*) Verler, som trækkes her i Riget, maae ikke lyde paa længere Tid, end 3 Maaneder efter Dato eller efter Sigt, hvad enten de saa trækkes paa et indenrigsk eller udenrigsk Sted. Dog kunne Verler, som udstedes i Island eller trækkes paa dette Land, stiles paa 6 Maaneder, og de Verler, som udstedes paa Færøerne, eller der skulle betales, paa 4 Maaneder efter Dato eller Sigt. Verler, som skulle betales i Europa, kunne fra Vore vestindiske Eilande lyde paa 6 Maaneder, og fra Vore Besiddelser i Ostindien eller Kysten Guinea paa 1 Aar efter Dato eller Sigt. De samme Terminer gjælde, naar Verler trækkes i Danmark paa Kolonierne. — Hvad Verler angaaer, som ere trukne i Udlandet, er det nok, at disse i Henseende til Betalingsfristen, som i alt Øvrigt, ere indrettede i Overeensstemmelse med de paa Trassationsstedet giældende Regler; dog undtages herfra de Tilfælde, hvor en dansk Undersaat, under sit Ophold i Udlandet, kontraherer en Verelsforpligtelse med en anden dansk Undersaat; thi da blive de danske Love at følge. § 10.**) Saa bør der og med Hensyn til Verler, som lyde 18 Mai.

*) Jfr. B. 21 Sept. 1825. See iøvrigt Stpl. Pap. L. 19 Febr. 1861 § 54.

**) Jfr. B. 14 Mai 1835.

18 Mai. paa Rigsbankrepræsentativer, eller paa Sølv, betalbart efter Kvartalskoursen, hvad enten de saa udstedes i eller udenfor Vore Lande, i eet og alt forholdes efter Kancelli-P. 22 Marts 1813, uden at de i § 9 givne Bestemmelser kunne i Henseende til dette Slags Vexler komme i Betragtning. § 11*). Saalænge indtil Vi finde for godt, at indføre en Stempel-Afgift paa trasserede Vexler, bliver saadan Vexel, naar den fremlægges i Retten, i Overeensstemmelse med F. om det stemplede Papiir 25 Mai 1804 § 7 at afskrive paa stemplet Papiir af anden Klasse, efter dens Beløb, og denne Afskrift at vedhæfte Originalen. § 12.*) En Vexel kan endosseres eller overdrages ved en simpel Paaskrift paa samme, uden særskilt Transport. Naar Vexlen endosseres til en bestemt Person, bør det udtrykkelig nævnes, om Endossenten har erholdt Valuta, være sig kontant eller i Regning. — Mangler der Tilstaaelse for erholdt Valuta, betragtes Endossementet kun som en Fuldmagt; men indeholder den, at Valuta er givet, uden at bestemme, om det er kontant eller i Regning, saa formodes det første. Jovrigt kan en Vexel og endosseres in blanco, eller derved, at Endossenten blot tegner sit Navn; i hvilket Tilfælde enhver Ihændehaver ansees som Vexlens Eier, uden at der paaligger ham Beviis for, at han retmæssig haver erhvervet Vexlen og derfor givet Valuta. § 13. Endossenten er forpligtet mod samtlige sine Eftermænd, som Debitor efter Vexelret. § 14. Den, som kjøber en Vexel for en Andens Regning og endosserer den til denne, bliver Vexeldebitor til alle følgende Endossentere, men ikke til den, for hvis Regning han har kjøbt den, medmindre han har paataget sig at staae del credere. § 15. Naar der ere udstedte flere Exemplarer af en Vexel, bør det i ethvert Exemplar anføres, om det er prima, secunda osv. Er dette forsømt, gjælder ethvert Exemplar imod Udstederen, som en særskilt Vexel, dog imod Regres til den, som beviislig maatte være skyldig i Misbrug. § 16. Naar det ene Exemplar af Vexlen er accepteret, eller sendt til Acceptation, og et andet Exemplar endosseres (gireres), saa skal det bemærkes paa dette, hvor hiint Exemplar befinder sig og kan modtages. § 17. Endog en simpel Kopi af en accepteret eller til Acceptation affendt Vexel kan endosseres. Det bemærkes da in dorso, hvor langt Kopien gaaer, og hvor der igjen begynde originale Endossementer, ligesom det og paa Kopien bliver at bemærke, hvor Originalen kan modtages. § 18. Den, som forsømmer at give den i § 16 og 17 bestemte Paategning, skal være ansvarlig for Følgerne.

*) Jfr. Stp. Pap. L. 19 Febr. 1861 § 54, jfr. §§ 62 Ltr. b og 90.

§ 19. Den blotte Ihændehavelse af en Vexel er nok for at give Ret til at fordre sammes Akcept. § 20. Den, som har et akcepteret eller til Akcept afsendt Exemplar af en Vexel i Hænde, uden at samme er ham endosseret, er pligtig til at udlevere det til den retmæssige Ihændehaver af det girerede Exemplar eller den girerede Kopi. — Affordres Vexlen ham ikke inden den Tid, at samme enten bør være betalt eller de non solutione protesteret, bør han, hvis Kjøbenhavn er Betalingsstedet, af den, der skal betale Vexlen, forlange Beløbet deponeret i Nationalbanken, samt, i Mangel af saadan Deposition, iværksætte Protest. Udenfor Kjøbenhavn, hvor intet lignende Depositionssted haves, bortfalder denne Forpligtelse; dog er Ihændehaveren berettiget til at fordre Beløbet indsendt til Deposition i Nationalbanken, naar han vil betale de dermed forbundne Omkostninger, eller taale, at disse indeholdes i Beløbet. § 21. Ikke blot den, der udtrykkelig har forbundet sig til at akceptere en Vexel, er pligtig dertil, men i Handelsstanden skal den, der sidder inde med Penge for en Anden, være pligtig imod denne at akceptere den Vexel som derfor trækkes paa ham, forudsat at hiint Beløb er forfaldet til Betaling, inden Betalingstiden efter Vexlen indtræder. Ogsaa udenfor Handelsstanden finder en lignende Forpligtelse Sted, saafremt det forhen har været Brug mellem Trassenten og Trassatus, at den Første inddrog sit Tilgodehavende hos den Sidste ved Vexel, og Intet siden er foregaaet, som viste, at denne ei længere vilde afgjøre sin Gjæld paa denne Maade. Dersom en Trassatus i de Tilfælde, hvor han er pligtig at akceptere Vexlen, vægrer sig derfor, bliver han ansvarlig for al deraf flydende Skade. § 22. Naar i Vexlen er paaberaabt Advis, saa bør Trassatus ikke akceptere, førend han har modtaget samme. Gjør han herimod, er det paa hans egen Risiko. § 23. Har Advisbrevet været betroet Remittenten, saa skal denne ogsaa sørge for, at det betimelig kommer Trassatus til Hænde, eller have Skade for Hjemgjæld. § 24. Naar en Vexel akcepteres, tegnes dette paa Vexlen selv med Navns Underskrift. Hvis Vexlen lyder „efter Sigt", bør Akceptationsdagen nævnes. Ellers er Akceptanten pligtig at betale, som om det var en a dato Vexel. Saafremt Vexlen skal betales paa et andet Sted, end Trassati Bopæl, skal den tillige domicilieres, det er, der skal nævnes en Person, der paa det bestemte Sted skal sørge for Betalingen. § 25. Trassatus kan akceptere Vexlen for en Deel af den Sum, hvorpaa den lyder; dog bør Præsentanten da lade protestere for det Manglende. Men

18 Mai.

18 Mai. tilføier Trassatus ellers noget Vilkaar uden Præsentantens Samtykke, betragtes dette Vilkaar som udskrevet. Naar Præsentanten samtykker i sligt Vilkaar, hvilket maa antages, naar han ei lader Vexlen protestere, bør han, eller, dersom han kun er Fuldmægtig, hans Mandant, mod Regres til ham, bære al deraf opstaaende Skade. § 26. Efterat Trassatus eengang har tegnet Akcept paa en Vexel, er han derved uigjenkaldelig forbunden, uden at han, ved at overstryge Akcepten, kan hæve denne sin Forpligtelse. § 27. Ligesom det paaligger Ihændehaveren af en Vexel, der er stilet a dato, at sørge for dens betimelige Tilstedeværelse, at den ei alene kan være præsenteret inden Forfaldsdagen, men og i fornødent Fald i det Seneste paa denne Dag protesteret, saaledes er Ihændehaveren, naar Vexlen lyder paa Sigt (ved eller efter Sigt), pligtig at affende den saa betimeligt, at den inden den i følgende § bestemte Tid kan være præsenteret for Trassatus. § 28. En Vexel, lydende paa at betales ved Sigt eller en vis Tid efter Sigt, skal være præsenteret til Betaling eller Akcept inden 3 Maaneder, hvis den er trukken fra et Sted her i Riget eller i Vore Hertugdømmer, og, hvis den er trukken fra et udenrigsk Sted, inden 6 Maaneder, alt fra dens Udstedelse. Dog undtages herfra Vexler, som trækkes paa eller fra Island eller Færøerne, eller fra eller paa Pladser udenfor Europa, for hvilke Vexler Tiden forlænges til 1 Aar, og forsaavidt Vexlen er trukken paa Vore ostindiske Besiddelser eller derfra paa Vore europæiske Lande til 2 Aar. § 29. Trassatus er pligtig inden 24 Timer at erklære sig, om han vil akceptere eller ikke. Dersom han ikke inden fornævnte 24 Timer akcepterer, bør Vexlen inden andre 24 Timer protesteres de non acceptatione, hvilket ogsaa i det Tilfælde, Vexlen akcepteres, men kun for en Deel af den Sum, samme lyder paa, bør skee for den øvrige Deel. Dog skal det, hvis Præsentationen er foregaaet tidligere end det, efter Bestemmelserne i §§ 27 og 28, var nødvendigt, være nok, at Protesten iværksættes inden den i fornævnte §§ fastsatte Tid. — Saafremt den Tid, hvorpaa Erklæring eller Vexlens Protest skulde foregaae, indtræffer en Søn- eller Helligdag, saa gives Udsættelse til den nærmest følgende Søgnedag. — Hvis Trassatus bekjender sig til den mosaiske Tro, kan Vexlens Akceptation ei forlanges af ham en Løverdag eller anden efter hans Religion hellig Dag, og da gives ligeledes Udsættelse til næstfølgende Søgnedag. § 30. Protesten udføres af Notarius publicus eller den Embedsmand, som efter Loven og Anordningerne udfører Notarialforretninger. Skulde det Tilfælde indtræffe,

at saadan Embedsmands Assistance ei i betimelig Tid kunde haves, saa kunne to lovfaste Vidner bruges til denne Forretning. § 31. Mundtlig Rekvisition til den eller dem, der skulle optage Protesten, tilligemed Overlevering af Vexlen, er tilstrækkelig. § 32. Protesten skal optages i Tidsløbet fra Kl. 8 om Morgenen til Kl. 8 om Aftenen, og bør, foruden en fuldstændig Gjenpart af Vexlen og alle paa samme gjorte Paategninger, indeholde Tiden og Stedet, da Forretningen er iværksat. Saa bør det og bemærkes, om Vexlen er bleven foreviist Trassatus selv, eller for hvilken anden Person, der er bleven truffen paa hans Bopæl eller Handelskontoir, Foreviisningen er skeet, samt hvad Erklæring der af Trassatus eller den i hans Sted antrufne Person er afgivet. Ogsaa, naar Trassatus aldeles ikke er at finde, og intet Etablissement har paa Stedet, bliver Protest at optage, som da kan skee paa Notarialkontoiret. § 33. Dersom Trassatus, under Protesten, anmoder Præsentanten om igjen at melde sig til eller inden Forfaldstiden, saa er denne dog ikke dertil forpligtet, ligesom han ikke er berettiget til, paa Grund deraf, at udsætte hvad der nedenfor foreskrives om de Præsentanten efter passeret Protest paaliggende Pligter. § 34. Om Protesten bør Præsentanten give Enhver, hos hvem han vil søge sin Betaling, Underretning inden 24 Timer, hvis denne boer paa Stedet, og ellers med første Post, som afgaaer efter 24 Timers Forløb; og dersom han kun er Fuldmægtig, haver han med samme Post, eller hvis Protesten ei inden dens Afgang er bleven expederet, med næste Post derefter at tilsende sin Mandant den modtagne Vexel med Protest. Den Endossent, til hvem Præsentanten har henvendt sig, er aldeles paa samme Maade forpligtet til at give Underretning til den eller dem af hans Formænd, til hvem han vil holde sig om Betaling. § 35. Tager Præsentanten nogen Forsømmelse i hvad der er foreskrevet med Hensyn til Vexlens Præsentation, eller Protesten eller dennes Kundgjørelse for Vedkommende, har han forbrudt sin Vexelret og derunder al sin Tiltale imod Endossenterne. Dog beholder Vexlen sin Gyldighed imod Trassenten, som simpelt Gjældsbrev, saafremt det kan oplyses, at han ikke ved den begaaede Forsømmelse har lidt noget Tab med Hensyn til sit Mellemværende med Trassatus. § 36. Dersom Trassatus efter optagen Protest, men dog medens Præsentanten endnu har Vexlen i Hænde, tilbyder at acceptere, bør dette tilstedes ham, imod at han betaler Protestens Omkostninger, saavelsom og de øvrige Udgifter, Præsentanten maatte have gjort for at skaffe sig eller

18 Mai.

18 Mai. andre Vedkommende Sikkerhed mod Trassenten eller nogen Endossent. Saafremt Verlen lød paa Sigt, bør Akcepten indrettes saaledes, at Verlen ikke faaer længere Tid at løbe, end om den var bleven akcepteret ved første Præsentation. Hvis Trassatus, efter vægret Akcept, vil betale til Forfaldstid, bør dette og, under de ovenanførte Forudsætninger, tilstedes ham. § 37. Dersom Verlen er forsynet med Nødsadresser, saa er Verlens Ihændehaver, i Tilfælde af at Trassatus nægter Akcept, pligtig at lade Verlen præsentere for den eller de Personer, som i saa Henseende ere opgivne. Ere der flere Nødsadresser, bør den foretrækkes, som gaaer ud paa at akceptere for Trassenten, og derefter den, i hvis Følge Akcept skulde gives for den tidligste Endossent. Saafremt den eller de, til hvem Verlen saaledes er adresseret, nægte Akcept, bliver Verlen for ham eller dem at protestere og Vedkommende derom at underrette. § 38. Men dersom Nogen, der ikke er nævnt paa Verlen, vil, efterat Akceptationen af Vedkommende er nægtet, akceptere den for Regning af Trassenten eller nogen af Endossenterne (per onore, ved Intervention), hvilken Akcept medfører de samme Pligter for ham, som den vilde havt for Trassatus, saa er Verlens Ihændehaver ikke pligtig at tilstede det. Antager han en saadan Intervention, saa er han derved ikke fritagen for de Pligter, som ere ham foreskrevne med Hensyn paa Protesten og den Underretning, som derom bør gives Vedkommende. I det Tilfælde, hvor Trassatus nægter Akcept, fordi Trassenten har kontramanderet samme, er det aldeles ikke tilladt at antage Intervention paa Trassentens Vegne. Derimod kan det altid tilstedes, at en Anden akcepterer tilligemed Trassatus eller den, som ifølge Nødsadresse er denne substitueret. Den, der saaledes tiltræder, er solidarisk forpligtet med den første Akceptant. § 39. Dersom Intervenienten strax vil betale den fulde Sum, Verlen lyder paa, bør samme i alle Tilfælde modtages, forudsat, at Verlens Ihændehaver har en saadan Adkomst til den, at han er berettiget til at modtage Beløbet. § 40. Naar en protesteret Verel indfries per onore, saa udleveres tilligemed Verlen Protesten til Intervenienten, der da har Regres efter Verelret til den, han har akcepteret for, og alle dennes Formænd, dog at Forskrifterne angaaende betimelig Underretning om Protesten af ham ere fyldestgjorte. § 41. Dersom Trassatus selv per onore vil akceptere Verlen enten paa Trassentens egen Regning, naar Verlen er trukken for nogen Andens Regning, eller for en af Endossenterne, saa skal Akcepten modtages, dog at § 37 iagttages, forsaavidt

der ere Nødsadresser fra Trassenten eller en tidligere Endossent. Iøvrigt betragtes Trassatus i det foranførte Tilfælde som en anden Intervenient, hvoraf følger, at Vexlen ligefuldt bør protesteres og Vedkommende derom underrettes. § 42. Saafremt Trassatus, efter at Vexlen er bleven protesteret og siden accepteret per onore, endnu vil acceptere den i Overeensstemmelse med dens Indhold, saa bør Acceptanten per onore, saavelsom Præsentanten lade dette skee, og den Første udslette sin Accept, medmindre der alt om det Passerede er meddeelt Efterretning til nogen af dem, som ved Vexlen ere interesserede. § 43. Intervenienten bør altid ved Acceptationen bemærke, for hvis Regning han accepterer; ellers antages det at være for Trassentens. § 44. Saasnart en Vexel behørigen er protesteret de non acceptatione, er dens Eier berettiget til at fordre Betaling af Trassenten eller Endossenterne, uden at være pligtig til at oppebie den Tid, som i Vexlen maatte være bestemt. Han kan blandt alle dem, der have paadraget sig Vexelforpligtelse, holde sig til hvem han vil, uden deri at være bunden til nogen vis Orden, eller at tabe sin Regres til dem, der senest have tiltraadt, fordi han først har søgt de foregaaende Interessentere. Men har han tilladt Nogen at udslette sit Navn, saa befries derved alle de, som ere efter denne. § 45. Foruden Vexlens egentlige Beløb bør Trassenten eller enhver Anden, imod hvem Tiltale efter Vexelret haves for en protesteret Vexel, tilsvare ½ pCt. for Provision og Kourtage foruden Protestomkostninger, Brevporto og Udgifter med Stempling, hvor disse finde Sted. Ligeledes er Debitor pligtig fra Forfaldsdagen at betale Renter 1 pCt. om Maaneden i de første 6 Maaneder og siden ½ pCt. maanedlig. Vexlen bør altid indfries med den Pengesort, hvorpaa samme lyder. § 46. Med Hensyn til de paa Vore vestindiske Øer trukne Vexler, som komme tilbage med Protest de non acceptatione, bliver der at forholde efter R. 22 Sept. 1769 og P. 8 Nov. 1799. § 47. Naar Acceptanten af en Vexel gjør Opbud eller Fallit førend Forfaldstiden, saa kan den strax protesteres, som om den ikke var accepteret. § 48. Naar en Vexel lyder paa Maaneder, saa forfalder den samme Dag i Maaneden, som den er accepteret, eller a dato udstedt, uden Hensyn til Maanedernes forskjellige Dagetal. Altsaa er en den 28de Februar udstedt paa 2 Maaneder a dato lydende Vexel forfalden den 28de April. Men dersom det Datum, hvorfra der skal regnes, ikke findes i den Maaned, hvori Vexlen forfalder, bliver den sidste Dag i Maaneden den rette Forfaldsdag; altsaa vil den 28de Februar eller i 18 Mai.

18 Mai. Skudaar den 29de Februar være rette Forfaldsdag for en 2 Maaneders Verel fra 29de, 30te eller 31te December. Hvor Verlen nævner 1/2 Maaned, regnes samme altid for 15 Dage. § 49. Lyder Verlen paa Dage, saa regnes disse fra Udstedelses- eller Akceptationsdagen af til Forfaldsdagen, begge inclusive, samt med Indbegreb af alle imidlertid indtræffende Søn- og Helligdage. § 50. Paa Betalingsdagen haver den, som med Ret til at inddrive Beløbet har Verlen i Hænde, at kræve Betaling hos Akceptanten mod Verlens Udlevering med paategnet Kvittering. § 51. Dersom Akceptanten betaler en Verel inden Forfaldstiden, er han ansvarlig i Tilfælde, at det siden skulde vise sig, at Betalingen var skeet til en uretmæssig Besidder, og det uagtet ingen synlig Feil fandtes hos Verlen. § 52. Efter Forfaldsdagen tilkommer der Akceptanten 8 Løbedage. Dersom han ikke inden Udløbet af denne Frist indfrier Verlen, kan Ihændehaveren endnu oppebie den anden Dag derefter, men, saafremt Betaling ei imidlertid erlægges, paaligger det ham inden fornævnte 2 Dages Udløb, at lade Verlen protestere de non solutione. § 53. Dersom den sidste af de Akceptanten forundte Løbedage er en Helligdag, saa bør Verlen betales nærmest foregaaende Søgnedag. Hører Akceptanten til et Religions-Samfund, der har andre hellige Dage end de i Landets Love hjemlede, kan der dog ikke, paa Grund heraf, tilkomme ham nogen Udsættelse med Betalingen. § 54. Naar den anden af de Verel-Ihændehaveren til Protestens Foretagelse ved § 52 tilstaaede Respitdage falder paa en Søn- eller Helligdag, saa bliver Protesten at foretage den nærmest foregaaende Søgnedag, og det uagtet denne maatte høre til de Akceptanten efter § 52 tilkommende Løbedage. § 55. A vista Verler skulle betales inden 24 Timer efter Præsentationen. § 56. Med Protesten de non solutione forholdes for Resten i alle Maader, som med Protest de non acceptatione. Den bliver, hvis Verlen er akcepteret til Betaling paa et andet Sted end det, hvor Akceptanten boer, at foretage paa det Sted, hvor Betalingen saaledes skulde skee. Saafremt Noget forsømmes enten med Hensyn til dens Iværksættelse eller den Underretning, som i Overeensstemmelse med hvad der i § 34 er foreskrevet, bør gives Vedkommende, saa har det de samme Følger, hvad Trassenten og Endossenterne angaaer, som om Forsømmelsen var begaaet med Hensyn til Protest de non acceptatione; dog beholder Verelejeren sin Ret imod Akceptanten. § 57. Dersom der ere tegnede Nødsadresser paa Verlen, saa skal Ihændehaveren, skjøndt

ken af Trassatus selv, dog, naar Betaling ei i 18 Mai.
nne er erlagt, henvende sig til den eller de
er saaledes ere substituerede, for at erfare, om
rved bliver at erholde, og i manglende Fald
Protest i saa Henseende, hvilket dog ikke fritager
:a behørig Maade at lade protestere hos Akcep-
)erom give Vedkommende befalet Underretning.
:, hvis der ere flere Nødsadresser, den Orden
m § 37 foreskriver. § 58. Naar Akceptanten
den tilbyder Betaling af en Deel af Vexlens
skal Ihændehaveren modtage samme og derfor
ning paa Vexlen, men for det øvrige Beløb
Protest. § 59. Naar Protest de non solutione
haver Vexeleieren de samme Rettigheder mod
)g enhver Endossent, som i Tilfælde af Protest
ptatione efter § 44 og § 45, og kan da til-
in finder for godt, holde sig til Akceptanten.
som det følger af Sagens Natur, at enhver
)er indfrier en protesteret Vexel, erhverver det
som tilkom Vexlens forrige Eier, saavel mod
...... Formænd, som mod Akceptanten, saaledes til-
kommer der og Trassenten, naar han har indfriet Vexlen,
Vexelret mod Akceptanten. Dersom denne siger sig at have
akcepteret paa Kredit, saa kan dette ei komme i Betragtning
under den til Vexlens Indfrielse imod ham anlagte Sag,
men han har at gjøre sin Ret i saa Henseende gjældende
ved et særskilt Søgsmaal. § 61. Saafremt det Exemplar
af Vexlen, hvorpaa Akcepten findes, ikke tillige indeholder
Besidderens Adkomst til at modtage Beløbet, saa bør, for-
uden dette Exemplar, ogsaa det, som indeholder hele Endos-
senternes Følge, udleveres Akceptanten, naar denne betaler.
Det samme gjælder og, naar en akcepteret Vexel skal ind-
fries af Trassenten, eller en Endossent, i hvilke Tilfælde
tillige Protesten de non solutione bliver at udlevere. § 62.
Dersom et af bemeldte Exemplarer er forkommet, saa skal
Akceptanten alligevel, paa Forlangende af den, som beviisligt
har havt Vexlen i Hænde, eller præsenteret samme, deponere
Beløbet i Nationalbanken i Kjøbenhavn, dog at den, der
fordrer saadan Deposition, udreder enhver af Depositionen
samt fra Steder udenfor Kjøbenhavn af Forsendelsen flydende
Udgift; ligesom han og, inden han kan paastaae Summen
sig udbetalt, enten maa tilveiebringe det savnede Exemplar,
eller derpaa erhverve Mortifikation. § 63. Naar en de
non acceptatione protesteret Vexel fordres indfriet af Tras-
senten eller Endossenten, er det nok, at tilligemed Protesten,

18 Mai. det protesterede Exemplar af Vexlen, som det eneste, hvorefter Betaling kan fordres, udleveres. § 64. Naar nogen af de Underskrifter, som findes paa en Vexel, fragaaes, saa kan den dog ligefuldt gjøres gjældende mod de øvrige Personer, som have tegnet deres Navne paa Vexlen. Dog bliver naturligviis den, som har gjort sig skyldig i Mislighed, ansvarlig til alle dem, som derved have lidt Skade. § 65. Den, som accepterer eller efter rette Forfaldstid udbetaler en Vexel, der er kommen i urigtige Hænder, bør ikke lide under den indløbne Mislighed, naar Vexlen og dens Endossementer ere i behørig Form. Dog hvis han, inden Acceptationen, er af Vedkommende derom bleven underrettet, bør han ikke acceptere. Saafremt derimod Vexlen alt er accepteret, bør den, som paastaaer, at den er kommen i urette Hænder, og derfor vil forhindre dens Udbetaling til Ihændehaveren, gjøre lovligt Forbud. Imidlertid bør Beløbet, naar det af nogen af de Paagjældende forlanges, deponeres i Nationalbanken, og de i saa Henseende fornødne Bekostninger indeholdes af Beløbet. § 66. Diskontopræmien skal fremdeles, som hidtil, være overladt til de Paagjældendes egen Overeenskomst, uden at den lovbestemte Rentefod derved kommer i Betragtning. § 67. Hvo, som er forpligtet efter Vexelret og ikke strax kan betale, bør, efter Vexelkreditors Forlangende uopholdeligen arresteres saavel paa Gods, som paa Person. Den, som er benaadet med et Privilegium, som fritager ham for Arrest, skal, ved at udstede, acceptere, eller endossere Vexler, antages at have renonceret paa samme, ligesaa fuldt, som om han udtrykkelig havde frastrevet sig slig Arrestfrihed. Dog, naar Nogen har opgivet sit Bo, bør den Befrielse, som maatte være ham forundt, til, uden Fare for Arrest, at kunne blive tilstede, ogsaa gjælde med Hensyn til Vexelgjæld. § 68. Fogden bør, for at iværksætte foranførte Arrest, ikke affordre Kreditor nogen Sikkerhed, medmindre den Paagjældende benægter sin Underskrift, eller gjør nogen anden Indsigelse, der under Vexelprocessen vil komme i Betragtning. Iøvrigt bør Arresten strax forfølges til Tinge. § 69.*) Sager, som anlægges mod Trassenter, Endossenter eller Acceptanter af Vexler til sammes Indfrielse, undtages fra at behandles ved Forligelses-Kommissionen. Under en saadan Sag kan, foruden de Indvendinger, som gaae ud paa selve Vexlens Indretning og Indhold, eller den til Vexelfordringens Vedligeholdelse foreskrevne Omgangsmaade, ingen anden Indsigelse komme i Betragtning, end den, at den Indstævntes

*) Jfr. Sø- og Handelsretslov 19 Febr. 1861, §§ 19 og 48.

Underskrift er urigtig, eller at han ikke ved sammes Med- 18 Mai.
delelse var mægtig og myndig til saaledes at forbinde sig, eller at der i Vexelbrevets Indhold, efterat han meddeelte sin Underskrift, er foregaaet nogen Forfalskning. Dog bør andre Indsigelser, hvorpaa den Indstævnte er sindet at grunde et Regressøgsmaal, opgives eller idetmindste forbeholdes. Det paaligger ikke Sagsøgeren, med Hensyn til deslige forbeholdte Indsigelser, at stille nogen Sikkerhed; men det maa i alt Fald være den Indstævntes Sag, under Iagttagelse af Lovens Forskrifter i 1ste Bogs 21de Kapitel, at søge Sikkerhed ved Arrest. § 70. Der bør uden Sagsøgerens Samtykke ikke gives den Indstævnte mere end 8 Dages Udsættelse til at fremme sit Tilsvar i Sagen, medmindre det klarlig oplyses, at yderligere Udsættelse er ham nødvendig til sit lovlige Forsvar. § 71. Dommen bør, hvis ikke Sagen har faaet en større Vidtløftighed end den, der for Vexelsager er sædvanlig, eller andre særdeles Omstændigheder ere til Hinder, afsiges 8 Dage efter Sagens Optagelse til Doms, og ellers, saasnart muligt, ligesom og Dommen og Domsakten, uden Ophold, skal paa Forlangende gives beskreven, alt under en saadan Mulkt, som F. 3 Juni 1796 § 35 og 39 bestemmer for befalede Sager. Hvis den i Lovens 1-5-8 bestemte Termin til Doms Afsigelse er forsømt, bliver den der fastsatte Mulkt at anvende. § 72. Naar Dom i deslige Sager er afsagt, og samme af Domfældte appelleres, bliver Lovens 1-6-23 og F. 13 Jan. 1792 at anvende, uagtet Dommen ikke umiddelbar indstævnes til Høiesteret, saa at under de i fornævnte Forordning fastsatte Betingelser Exekution eller i alt Fald Affættelses Forretning, uagtet den udtagne Ankestævning, kan iværksættes. § 73. En Vexelfordring bør i det Seneste paatales inden 5 Aar fra den Tid af, at Vexlen er bleven protesteret. Efter denne Tids Forløb skal Fordringen være uden al Kraft og Gyldighed.

P. for Danmark, ang. Behandlingen af Sager, som angaae Opfostringshjælp til uægte Børn. 28 Mai.

Det har behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 18de d. M. allernaadigst at resolvere: „Naar et udenfor Ægteskab besvangret Fruentimmer henvender sig til Øvrigheden om Opfostringshjælp af den udlagte Barnefader, uden at der forud haves Vished om, at denne med Rette kan ansees som saaban, bør Øvrigheden foranstalte Sagen behandlet ved den Politiret, hvorunder han henhører, hvilken, saafremt mindelig Afgjørelse

28 Mai. ikke finder Sted, har, paa den for private Politisager foreskrevne Maade, at undersøge og paakjende Sagen, saavelsom og at modtage den Eed, der ifølge Forening eller Dom maatte blive at aflægge. Retten har derhos, hvis, som Følge af Sagens Udfald, Opfostringshjælp af Øvrigheden bliver at fastsætte, at meddele denne fornøden Underretning om alt, hvad der er foregaaet. Iøvrigt bliver der i fornævnte Sager intet Gebyr at betale i 1ste Instants, enten til Dommeren eller Skriveren, eller til Stævningsmændene, men, forsaavidt Sagen indankes til høiere Ret, bliver der i eet og alt at forholde efter de sædvanlige Regler." — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Underretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

14 Juni. **Kanc.-P. ang. Tienderettigheden af Hedestrækninger, der opdyrkes i Forbindelse med anden, allerede opdyrket Jord.*)**

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, efter at have ladet Sig forelægge allerunderdanigst Betænkning fra Kancelliet, under 7de d. M. allernaadigst at befale: „at Hedestrækninger, der opdyrkes i Forbindelse med anden, allerede opdyrket Jord, skulle være fritagne fra at svare Tiende i et Tidsrum af 20 Aar, fra det Aar at regne, saadan Hedejord første Gang bærer Sæd." — Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

25 Aug. **P. for Danmark ang. Udvidelse af P. 25 Marts 1824, betræffende Opfiskning af Ankertouge m. v. paa Helsingørs Rhed.**)**

Ved allerhøieste Resol. 17 Marts 1824, som ved Kanc.-P. 25de s. M. er bragt til offentlig Kundskab, er det tilladt Enhver at opfiske Ankertouge eller andet Gods, der findes paa Havbunden ved Helsingørs Rhed, imod at saadant Gods oplægges paa Toldbod-Pakhuset, og Anmeldelse derom skeer saavel til Øvrigheden som i Helsingørs Avis, og at, hvis Eieren ei inden 2 Maaneders Forløb reklamerer det Fundne, dette da maa tilhøre Finderen. — Det har nu behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 10de d. M. allernaadigst at udvide foranførte Bestemmelse til hele Riget, dog saaledes, at den udenfor bemeldte Rhed kun skal anvendes paa Ankertouge

*) Jfr. P. 13 Marts 1827, L. om Korntiendens Forandring af 14 April 1852, § 22.
**) Jfr. P. 14 Nov. 1828, § 5, F. 28 Dec. 1836, § 36.

og andet Skibsredskab, samt at Bekjendtgjørelsen udenfor Helsingør skeer i den Avis, hvori offentlige Bekjendtgjørelser for Provindsen indføres, og Oplægningen, hvor den ei kan skee paa Toldboden, paa et andet af Øvrigheden billiget Sted. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse. 25 Aug.

Kanc.-P. ang. Udvidelse af P. 10 Sept. 1824, til at gjælde om ethvert Laan til Geistlige, af et Stifts offentlige Midler. 25 Aug.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, paa Forestilling fra Kancelliet, under 17de d. M. allernaadigst at bifalde: at Bestemmelserne i den, paa allerhøieste Resol. 1 Sept. f. A. grundede, Kanc.-P. af 10de s. M., angaaende Inddrivelsen af resterende Renter eller Afdrag af Laan, som Præster af respektive Stifts offentlige Midler have erholdt til deres Præstegaardes Opbyggelse eller Istandsættelse, skulle gjælde i ethvert Tilfælde, hvor en Præst af et Stifts offentlige Midler har erholdt eller i Fremtiden erholder Laan. — Hvilket herved bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P., (Adm.- og Komm.-Koll.) ang. at Skipperne ikke herefter skulle være pligtige at oprette skriftlige Hyrekontrakter med deres Skibsmandskab, naar deres førende Fartøier kun ere 16 Kommercelæster eller derunder drægtige*). 1 Sept.

Ved allerhøieste Resol. 26 f. M., har det behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at bestemme: At F. 19 Juni 1807 skal i dens 1ste § Litr. a. være forandret derhen: at det ikke herefter skal være Pligt for Skipperne at oprette skriftlige Hyrekontrakter med deres Mandskab, naar deres førende Fartøier kun ere 16 Kommercelæster eller derunder drægtige, dog bør de frembeles være forbundne til, naar de forhyre en Matros, at give denne Kontrabog, og deri, under deres Haand, at indføre den imellem dem sluttede Kontrakt, hvad enten denne er indgaaet skriftlig eller mundtlig, samt siden Alt hvad derpaa er udbetalt Matrosen, hvilke Kontrabøger Indrollerings-Officererne eller Betjentene frembeles skulle, uden Betaling, undersøge og attestere. — Ved forestaaende Forandring skulle dog Vaterskouterne paa de Steder, hvor disse ere ansatte, Intet afgaae i de for dem

*) Jfr. P. 22 Aug. 1828.

1 Sept. bestemte Embeds-Indtægter *). — Hvilket herved bekjendtgjøres, til alle Vedkommendes Efterretning.

21 Sept. **P. for Danmark, om at Verler, som trækkes paa udenrigske Steder, maae lyde paa 6 Maaneder efter Dato.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for yderligere at lette Vore Undersaatters Vareomsætninger med Udlandet, have fundet for godt, under saadanne nærmere Bestemmelser, som til Betryggelse af Vore Stempel-Papiirs Indtrader ere fundne fornødne, at forlænge den i Vor F. 18 Mai 1825 § 9 fastsatte Tid, hvorpaa Verler, som trækkes paa udenrigske Steder, maae lyde; i hvilken Henseende Vi byde, som følger: „At den i F. 18 Mai 1825 § 9 i Almindelighed bestemte Tid af 3 Maaneder, hvorpaa en Verel maa lyde, med Hensyn til Verler, der stiles à Dato og trækkes paa udenrigske Steder, maa forlænges til 6 Maaneder; dog at der til de Verler, som saaledes trækkes paa længere Tid end den i fornævnte Lovsted tilladte, bruges det i F. 26 Juni 1824 § 2 ommeldte stemplede Papiir af 2den Klasse efter Summens Størrelse; ligesom foranførte Bestemmelse bliver uanvendelig paa de i den førstnævnte Forordnings § 10 omhandlede, paa Rigsbankrepræsentativer eller paa Sølv, betalbart efter Kvartalskoursen, lydende Verler, med Hensyn til hvilke det forbliver ved de hidtil gjældende Regler“ **).

4 Okt. **P. for Danmark, ang. Tart for Lægers Forretninger for det Offentlige, samt om den Betaling, der tilkommer en Physikus for et Apotheker-Subjekts Prøvelse.**

Med Hensyn til at det er fundet gavnligt, at foreskrive et almindeligt Regulativ for de Betalinger, som blive at erlægge til de i Provindserne ansatte Læger for Forretninger, der udføres for det Offentlige, har det, paa Kancelliets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling, behaget Hans Majestæt ved Resol. af 21de s. M., allernaadigst at bifalde, at følgende Betalinger for Fremtiden skulle tillægges be-

*) Ved K. 3 Marts 1849 er bestemt, at Vaterskoutens Gebyr, 1½ ß. af hver Rbd. af Skibsfolkenes Hyre, skal nedsættes til 1 ß., naar de paa Embedet hvilende Pensioner ere sunkne til 200 Rbd. aarligt, og at de Skippere, som efter nærværende Plakat ikke behøve at oprette skriftlig Hyrekontrakt, fritages for at møde for Vaterskouten og for at erlægge noget Gebyr til ham.

**) Forandret ved P. 14 Mai 1835 og Stpl.-Pap. L. 19 Febr. 1861 § 54.

meldte Læger: 1. for en Synsforretning ved Liig 2 Rbd. S. 4 Okt.
2. For en Obduktionsforretning 8 Rbd. S.; hvilke skulle deles lige imellem de derved fungerende Læger. 3. For en chemisk Undersøgelse i Forgiftnings Tilfælde, med Beretning, 2 Rbd. S; denne Betaling bliver at erlægge til hver af Lægerne, hvor flere tage Deel i Undersøgelsen; dog bør ingen særskilt Betaling gives for denne Forretning, hvor Obduktion tillige finder Sted, da der saa ikke skal betales videre end efter No. 2. 4*). For Undersøgelse af en Persons Sundheds Tilstand, Sygdoms Natur, Sindssvaghed, Avlebygtighed, et Barns Fuldbaarenhed osv. i det Tilfælde, at Betalingen falder Distriktet til Byrde, efter Omstændighederne 1 til 2 Rbd. S. 5. For Veneriskes Kuur for offentlig Regning, for hver helbredet 2 Rbd. S. 6. For syge Reservers Kuur, for hver helbredet 2 Rbd. S. 7. for Besigtigelser ved Sessionen for Sø- og Landmilitair-Etaten, for hver Dag Lægen indfinder sig ved Sessionen, hvad enten han har at gjøre Reise dertil eller ikke, 2 Rbd. S. 8. For Undersøgelse af Medikamenter, Næringsmidler, private Bygninger eller andre deslige Gjenstande, som ere komne under det offentlige Sundheds-Polities særdeles Opmærksomhed, 2 Rbd. S. 9.**) For Vakcination, hvor denne efter Anordningerne skeer for offentlig Regning, for hver Person 1/4 Rbd. S; Attester over alle disse Forretningers Udfald betales ikke særskilt. Derimod nyder Lægen Diætpenge, foruden fri Befordring ved alle ovenstaaende Forretninger, hvormed Reiser ere forbundne, for hver Dag 2 Rbd. S. Herfra undtages dog: a. Reiser til Almisselemmer og syge Reserver, hvorfor kun Diætpengene blive at betale med 1 Rbd. S; hvilket gjælder, hvad enten den Syge er fast Almisselem i den Kommune, hvori Lægen er ansat, eller der ellers, i Medhold af Anordningerne om Fattigvæsenet, ydes ham fri Kuur og Pleie i hans Sygdom. b. Reiser under 2 Mile, hvorfor der kun erlægges halve Diætpenge***). c. Reiser i Anledning af Vakcination, hvorfor Intet betales. — Endvidere har Hans Majestæt, som Tillæg til den ved Kancelli-B. 10 Marts 1818 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. af 11te Febr. s. A., angaaende Betalinger til Lægerne for de legale Forretninger, der vedkomme private Personer, allernaadigst fastsat, at der til vedkommende Physikus

*) Jfr B. om Straffen af Fængsel paa Vand og Brød af 28 Mai 1840, § 5.

**) Naar en Vakcinationsattest, efter engang at være bleven udstedt, paany begjæres meddeelt, kan efter Kancelli-Skr. 11 Dec. 1828 herfor fordres i Betaling 1 Mk.

***) Ved F. 27 Jan. 1847 § 5 forandret derhen, at fulde Diæter skulle erlægges naar Reisen er 1 Miil.

4 Okt. skal for et Apotheker-Subjekts Prøvelse betales 5 Rbd. S; hvilken Betaling bør udredes af den, som forlanger Examinationen. — Dette kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

18 Okt. **P., ang. Forbud mod privat Overeenskomst mellem de til Frikjørsel berettigede, saavel civile, som militaire, Embedsmænd i Danmark paa den ene Side, og vedkommende Ægtpligtige paa den anden, om Vederlag i Penge eller andre Præstationer, i Stedet for Befordring in natura, m. v*).**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Det skal herefter i Almindelighed være forbudt de Vore Embedsmænd i Vort Rige Danmark, saavel civile, som militaire, der ifølge Anordningerne ere berettigede til Frikjørsel, efter privat Overeenskomst med vedkommende Ægtpligtige at modtage Vederlag, enten i Penge, eller andre Præstationer, istedetfor Befordring in natura. Dog kan Tilladelse til Forening om saadant Vederlag ventes meddeelt fra Vort Rentekammer, som Vi derhos allernaadigst have bemyndiget til, efter Omstændighederne, at tilstaae eller nægte Approbation paa bemeldte Foreninger. For Overtrædelse af ovenstaaende Forbud skal Enhver, som befindes deri at have gjort sig skyldig, dog uden at saadanne aggraverende Omstændigheder ere tilstede, som ifølge den gjældende Lovgivning medføre anden og høiere Straf, hver Gang bøde fra 20 til 100 Rbd. Sølv til Amtets Fattigkasse.

17 Nov. **P. for Danmark, ang. Udvidelse af F. 22 Okt. 1794 § 1, til alle Agerdyrknings-Redskaber.**

Paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt under 9de d. M. allernaadigst at resolvere: „at den ved F. 22 Okt. 1794 § 1 givne Tilladelse for Alle og Enhver i Kjøbstæderne og paa Landet, med Maskiner, saavelsom ved Haandarbeide, at tilvirke og forfærdige Leer og Skjæreknive, samt forhandle samme i store og smaae Partier, saavel i deres egne Huse, som ved offentlige Markeder, maa udvides til alle til Agerdyrkningen henhørende Redskaber.“ — Hvilket herved bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

25 Nov. **Tillæg til Reglementet for Kjøbenhavns Borgervæbning af 1 Juni 1808 **).**

*) Jfr. F. 26 Juni 1844 § 11.
**) Jfr. i det Hele P. 18 April 1843.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, som 25 Nov.
yderligere Tillæg til Reglementet for Borgervæbningen i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn af 1 Juni 1808, allernaadigst ville have følgende Bestemmelser og Forandringer anordnede: § 1. Naar Nogen, som, efter sin Stilling, er pligtig at indtræde under Borgervæbningen, ønsker, i Overeensstemmelse med Reglementets § 6, at fritages for denne Pligt, og Vort danske Kancelli finder Grund til at bevilge ham saadan Fritagelse, bliver den Kjendelse, som derfor skal erlægges til Borgervæbningsfondet, for Fremtiden at bestemme fra 100 til 900 Rbd. Sølv. — De privilegerede Personer, der, ved at drive borgerlig Næring, blive pligtige til at indtræde under Borgervæbningen, ere uden videre Grund berettigede til at fritages for denne Pligt, imod efter Kancelliets nærmere Bestemmelse at erlægge foransørte Sum. I Tilfælde af at Hovedstaden trues med fjendtlig Overfald, skal derimod ingen Frikjøbelse finde Sted. § 2. Den som har udstaaet en, efter den offentlige Mening, vanærende Straf, og som derfor, i Overeensstemmelse med den 9de § i Reglementet, er udelukket fra at ansættes eller forblive i noget borgerligt Korps, skal betale et aarligt Bidrag af 4 Rbd. Sølv til Borgervæbningsfondet. § 3. Reglementets § 10 forandres saaledes, at Tjenestepligten ved det borgerlige Infanteri og Artilleri altid bortfalder med det opnaaede 50 Aar, uden Hensyn til hvorlænge Personen har været ansat ved Borgervæbningen. § 4. Kompagnicheferne ved det borgerlige Infanteri, hvem det efter den 13de § i Reglementet paaligger, til Huusværterne i Kjøbenhavn at uddele de sammesteds omhandle Schemata, — hvilke for Fremtiden dog ikkun engang om Aaret skulle uddeles, — skulle være berettigede til, naar de have modtaget disse Schemata udfyldte tilbage, ved en Officeer og 2 Underofficerer at lade undersøge Rigtigheden af de Schemataerne paaførte Angivelser, for hvilke de skulle være ansvarlige. I Forstæderne skulle disse Schemata uddeles, og Mandtalsrullerne indkræves ved Brandkorpsets Officerer og Underofficerer i samme Orden som her i Staden. § 5. Den Mulkt, som den borgerlige Indrullerings-Kommission, efter den 15de § i Reglementet, er bemyndiget til at ikjende den Huusvært, af hvem aldeles ingen eller utilstrækkelig Oplysning er bleven given paa de ombeelte Schemata, skal i intet Tilfælde fastsættes til mindre end 1 Rbd. Sølv, som skal tilfalde Borgervæbningsfondet. § 6 *). Enhver som indtræder under Borgervæbningen i fast Nummer skal, som hid-

*) Jfr. B. 24 Dec. 1828, B. 18 Jan. 1839.

25 Nov. indtil paa den i den 18de § af Reglementet fastsatte Maade, aflægge Os sin Troskabseed, hvorhos Vi for Fremtiden ville have fastsat, at denne Eed skal aflægges i Overværelse af en Stabsofficeer, en Kompagnichef, en Lieutenant og Auditeuren. § 7. Enhver uden Undtagelse skal være pligtig til at møde for den borgerlige Indrullerings-Kommission, efter skeet Tilsigelse, hvilken her i Staden besørges af de borgerlige militaire Spillemænd, og i Forstæderne af Brandkorpsets derværende Tambourer, efter foregaaende Rekvisition fra Kommissionen til Korpserne. Udebliver Nogen, som har modtaget Tilsigelse, paalægges ham, efter Kommissionens Eragtning, en Mulkt fra 4 Mk. til 2 Rbd. Sølv til Borgervæbningsfondet, hvilken Mulkt fordobbles for hver gjentagen Udeblivelse, og inddrives, i Mangel af Betaling, ved Udpantning af Underfogden. Endeligen skal Kommissionen og være bemyndiget til at lade dem, som saaledes beviisligen trende Gange ere udeblevne, afhente ved Politiet, hvis Hjælp betimeligen og skriftlig bør rekvireres. § 8. Ligesom Ansøgninger om Fritagelse for borgerlig militair Tjeneste, i Overeensstemmelse med den 17de § i Reglementet, skulle tilstilles den borgerlige Indrullerings-Kommission, saaledes skulle og alle Ansøgninger om Afskeed fra Korpserne, forsynet med disses Erklæring, til samme indleveres. § 9. De, der, uden at kunne ansees som aldeles utjenstdygtige til al Tjeneste ved Borgervæbningen, dog ere mindre dygtige, kunne, efter Kommissionens Skjønnende, efter Overeenskomst med Stabshauptmandskabet, midlertidigen ansættes ved de forskjellige Korpser og disses Kompagnier som Overkomplette. De kunne bruges til Ordonantstjeneste, til Ammunitions Forfærdigelse, til Depot eller Munderingssagers Geleidelse, til Sygevogtere i Krigstider og andre slige Forretninger, indtil de findes, som tjenstdygtige, at kunne ansættes i fast Nummer, eller, som aldeles udygtige, at kunne afskediges. § 10*). Som Bidrag til Bestridelsen af Kommissionens Udgifter til de fornødne Protokoller, Skrivmaterialiers Anskaffelse, Rullers, Listers, Patenters, Fritagelsesbevisers Trykning m. m. skal for Fremtiden til Borgervæbningsfondet erlægges: a. For ethvert Fritagelses- eller Afskedsbeviis, som udstedes til den, som har frikjøbt sig, 3 Rbd. Sølv. b. For enhver anden Afskeed eller Fritagelse 1 Rbd. Sølv. Hvilke Gebyrer besørges indkasserede af vedkommende Korpser forsaavidt de Paagjældende staae i samme. §. 11.*) Med Hensyn til det lønnede Personales aarlige Gehalt, samt de

*) Jfr. B. 18 April 1843.

øvrige Udgifter ved Kjøbenhvns Borgervæbning, ville Vi for Fremtiden have anordnet følgende Gage- og Udgifts-Reglement: 1) Stabshauptmanden skal, som hidindtil, vedblive at nyde en aarlig Gage af 1800 Rbd. Sølv. 2) De 6 Bataillonskommandeurers Gage skal i Fremtiden nedsættes fra 600 til 500 Rbd. Sølv aarlig. 3) De 24 Kompagnichefers Gage skal ligeledes nedsættes fra 300 til 250 Rbd. Sølv aarlig for hver. 4) Chargen Regimentsadjudant skal i Fremtiden bortfalde. 5) Exerceerinspekteurerne ved begge Korpserne skulle for Eftertiden ikkun nyde 300 Rbd. Sølv hver i aarlig Gage. 6) De tvende ældste Chefs-Adjudanter, nemlig een af hvert Korps, skulle, som hidtil, nyde 200 Rbd. Sølv aarlig Gage. 7) Regimentschirurgikatet skal fremdeles, som alt er skeet, vedblive forenet i een Person for begge Korpser, og denne Læges Gage reglementeres til 400 Rbd. Sølv aarlig. 8)*) Regimentskvarteermester- og Auditeur-Embedet skal i Fremtiden forenes i een Person, og dennes Gage reglementeres til 800 Rbd. Sølv aarlig. Dog skal Auditeuren, der hidtil har fungeret som Sekretair ved Stabshauptmandskabet, for Fremtiden herfor fritages, da han ikkun skal bruges til juridiske Forretninger og Korrespondance, ligesom Auditeuren ved Vore Regimenter, hvorfor der ikke tilkommer ham nogen Betaling, da sligt henhører til hans Embedspligter. 9) De 3 ældste Bataillonsadjudanters Gage skal for Fremtiden nedsættes fra 150 til 100 Rbd. Sølv aarlig. 10) De nu ansatte 6 Kommandoskrivere ved begge Korps skulle i Fremtiden reduceres til 2, een ved hvert Korps, uden at den hidtil for hver reglementerede Gage, 150 Rbd. Sølv aarlig, forhøies. 11) De 6 chirurgiske Assistenter skulle i Fremtiden reduceres til 2, hver med 150 Rbd. Sølv aarlig. 12) De 12 Exerceermestere og Regimentstambourer ved begge Korpser, hver med 100 Rbd. Sølv aarlig, blive uforandrede. 13) De 12 Faneposter, med den for hver af dem reglementerede Løn af 80 Rbd. Sølv aarlig, forblive uforandrede. 14) De 72 Spillemænd ved begge Korpserne, som hver nyde 80 Rbd. Sølv i aarlig Løn, skulle i Fremtiden reduceres til 48, som udgjøre 2 for hvert Kompagni. 15) Den aarlige Gratifikation af 200 Rbd. Sølv, som forhen har været tilstaaet Bestyreren af Borgervæbningens Varedepot, skal fremtidigen bortfalde, og da skal Regimentskvarteermesteren være pligtig til at overtage denne Bestyrelse uden videre Godtgjørelse. 16) Betalingen for Revisionen af Borgervæbningens Regnskab skal i Fremtiden nedsættes til 30 Rbd. Sølv. 17) De 200 Rbd. Sølv, som gives aarlig til en 25 Nov.

*) Jfr. P. 24 Dec. 1828, P. 18 Jan. 1839.

25 Nov. Examinator ved begge Korpser, skulle for Fremtiden vedblive. 18) Ved hvert Korps skal i Fremtiden ansættes en Musiklærer, hver med en aarlig Løn af 120 Rbd. Sølv. 19) De ved Borgervæbningen hidindtil ansatte overkomplette Hoboister skulle for Fremtiden bortfalde, som unødvendige. 20) Sekretairen ved den borgerlige Indrullerings-Kommission skal for Fremtiden nyde i aarlig Gage 400 Rbd. Sølv, og til Arkivets Opbevaring 100 Rbd. Sølv. 21) Den borgerlige Indrullerings-Kommission skal for Fremtiden, som hidindtil, anvises den til sine Udgifters Bestridelse fornødne Sum, som dog ikke maa overskride 900 Rbd. Sølv. 22) Budet ved den borgerlige Indrullerings-Kommission skal, som forhen, nyde en aarlig Løn af 80 Rbd. Sølv. 23) Til Uniformer for Exerceermestere, Spillemænd og Hoboister, skal af Borgervæbningsfondet aarligen anvises den fornødne Sum, som dog, naar den under No. 14 befalede Reduktion af Spillemænd har fundet Sted, ikke maa overskride 960 Rbd. Sølv. 24) Til Underviisning i Musik, Instrumenters Reparation samt diverse Udgifter reglementeres 1000 Rbd. Sølv. 25) Efterhaanden som de 4 Kommandoskrivere indgaae, skal Stabshauptmandskabet til Kontoirhold anvises indtil 500 Rbd. Sølv aarlig. 26) De Pensioner og aarlige Gratifikationer, foruden de her anførte, som hidindtil have været udredede af Borgervæbningsfondet, inddrages ved deres dødelige Afgang, som nyde samme, og bør for Eftertiden ikke mere finde Sted. § 12. De Besparelser, som herved sukcessive ville indkomme, skulle efterhaanden som de finde Sted især anvendes til at hæve den Kjendelse af respektive 4 Rbd. og 2 Rbd. til Borgervæbningsfondet, som de tjenstgjørende Underofficerer aarlig, og Borgerne ved deres Indtrædelse i Borgervæbningen, hidindtil, i Overeensstemmelse med den 39te § i Reglementet, have maattet yde; og naar den besparede Sum bliver saa stor, at den kan dække saameget af denne Kjendelses Beløb, da begyndes med at nedsætte Underofficerernes, og derefter Mandskabets Recognition til respektive 3 og 1 Rbd., derefter til 2 Rbd. for Underofficererne, indtil Borgerne aldeles kunne befries for denne Afgift. — Det som, efter at denne Kjendelses Beløb, ved de i Tiden indtrædende Besparelser, er dækket, endvidere overbliver, skal anvendes til at formindske Borgervæbningsskatten. § 13 Ved ethvert Aars Udgang, haver Stabshauptmandskabet, saavel til Os, som til Vort danske Kancelli, at indberette hvilke Besparelser der i det forløbne Aar have fundet Sted. § 14. Naar Vi i det Foregaaende have nævnet, at Besparelser skulle finde Sted i Fremtiden,

da er derved at forstaae, at slig Besparelse skal indtræde naar Vedkommende afgaae; thi ethvert Individ skal beholde hvad han nu har, saalænge han forbliver i den Stilling han nu er. § 16. Det Regnskab, som aarligen aflægges for Anvendelsen af de til Borgervæbningsfondets Udgifter henlagte Indtægter, skal, ligesom Byens andre oekonomiske Regnskaber, henlægges under Revision af Stadens 32 Mænd, dog at dette Regnskab, ligesom Kjøbenhavns øvrige Kommune-Regnskaber, desuden fremdeles underkastes den yderligere Revision, som hidindtil har fundet Sted i Vort danske Kancelli, ligesom ogsaa Decisionen af de gjorte Udsættelser fremdeles skal blive hos dette Kollegium. 25 Nov.

F. ang. Strandingskommissionairers Salarium*). 2 Dec.

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: At, ligesom der i Danske Lov og tilhørende Anordninger indeholdes flere Bestemmelser, der have til Formaal at betrygge dem, der indstrande paa de danske Kyster, imod at udsuges med ubillig Betaling for den Hjælp, som Lovene tilsige dem, saaledes have Vi og, til dette Formaals yderligere Opnaaelse, fundet det tjenligt at fastsætte saadanne Regler for Bestemmelsen af det Salarium, som de paa enkelte Steder ansatte Strandingskommissionairer maae lade sig betale for deres Tjeneste, at de Strandede, der maatte finde sig anledigede til at afbenytte slige Kommissionairer, ikke skulle blive udsatte for, i deres Forlegenhed eller Uvidenhed om Landets Love, at give efter for overdrevne Fordringer i saa Henseende. — Vi byde og befale derfor, som følger: § 1. De bevilgede Strandingskommissionairer maae ordentligviis ikke lade sig udbetale noget Salarium for deres Arbeide i Strandingstilfælde, forinden dette af Stedets Amtmand, som derover haver at indhente vedkommende Underøvrigheds Betænkning, er billiget. § 2. Undtagelse herfra bliver alene at gjøre i de Tilfælde, at Skipperen eller den, som ellers træder i Rederne og Ladningseiernes Sted, udtrykkelig for vedkommende Underøvrighed har tilstaaet Strandingskommissionairen et vist Salarium, efterat bemeldte Øvrighed tydeligen, og i et Sprog som han forstaaer, har underrettet ham om hans Adgang til at faae Salariet bestemt ved Amtmandens Resolution og om de Regler, som derved, efter denne Vor Anordning, blive at iagttage; om hvilket Alt et med behørige Underskrifter forsynet Dokument bør udstedes, der udtrykkelig

*) Jfr. F. 28 Dec. 1836 §§ 15 og 32.

2 Dec. indeholder, at den fornødne Underretning er given den Paagjældende. For at attestere dette Dokument nyder bemeldte Øvrighedsperson den samme Betaling, som for en notarial Attestation; ligesom og de for Notarialforretninger befalede Former derved blive at iagttage. § 3. Til Veiledning for Amtmændene ved Salariets Bestemmelse, bliver følgende Forhold til det Bjergedes Værdi fastsat, der, forsaavidt ikke Omstændighederne fordre en Afvigelse, bliver at lægge til Grund: af det, hvis Værdi ei overstiger 5,000 Rbd. Sølv 4 pCt.; af det, der overstiger 5,000 Rbd. Sølv og indtil fulde 10,000 Rbd. Sølv incl. 3 pCt.; af det, der overstiger 10,000 og indtil fulde 20,000 Rbd Sølv incl. 2 pCt.; af det høiere Beløb 1 pCt. § 4. For dette Salarium haver Strandingskommissionairen ordentligviis selv at besørge de fornødne Reiser i det ham overdragne Anliggende, uden enten for Befordring eller Diæt at erholde nogen særskilt Godtgjørelse. Dog kan Amtmanden derfra gjøre Undtagelse, hvor han finder, at sligt Salarium, efter det Bjergedes Værdi og Arbeidets Beskaffenhed, er utilstrækkeligt til at give Strandingskommissionairen vedbørlig Belønning for sit Arbeide i Forbindelse med Skadesløsholdelse for hans Udgifter. Men i saa Fald bør den Godtgjørelse, der, foruden Salariet, tillægges Strandingskommissionairen, ei være større end 2 Rbd. Sølv for hver Dag han har maattet være borte fra sit Hjem, tilligemed Befordringsudgifter for de virkelig gjorte Reiser. § 5. Har Arbeidet været af ualmindelig Vidtløftighed og Vanskelighed, og det er udført med vedbørlig Flid, er Amtmanden bemyndiget til at gaae udenfor den i § 3 foreskrevne Regel, dog ikke videre, end at der i det høieste gives Strandingskommissionairen et Tillæg, lig det halve af det der fastsatte Salarium, saa at han i Alt erholder indtil resp. 6, 4½, 3 og 1½ pCt., hvorved den i § 4 under visse Omstændigheder hjemlede Godtgjørelse, for Reiser og Ophold paa fremmed Sted, ikke udelukkes. § 6. Derimod bør Amtmanden nedsætte Salairet under de i § 3 bestemte Procenter og indtil Halvdelen af samme, altsaa resp. 2, 1½, 1 og ½ pCt., hvis Arbeidet, i Forhold til Værdien, har været særdeles ringe. § 7. Ligeledes bør han nedsætte det sædvanlige Salarium, eller efter Omstændighederne endog ganske nægte Strandingskommissionairen saadant, naar det findes, at denne ei har viist tilbørlig Flid og Omhu for de Paagjældendes Tarv, hvorved iøvrigt disses yderligere Tiltale til Strandingskommissionairen ikke afskjæres dem.

P. for Danmark, betræffende Lehnsbesidderes, Fideikommissariers og Beneficiariers Stilling, som Aktieberettigede i Nationalbanken, m. v.

21 Dec.

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: I Anledning af at der ved Regl. for Nationalbanken af 27 Juli 1818 § 8 Litr. f er lovet Vor nærmere allerhøieste Bestemmelse angaaende Lehnsbesidderes, Fideikommissariers og Beneficiariers Stilling, som Aktieberettigede i bemeldte Bank, ville Vi, saavel angaaende denne Gjenstand selv, som med Hensyn til det Retsforhold, der iøvrigt opstaaer ved Indfrielsen af den paa Lehns- Fideikommis- eller Beneficiargods hvilende Bankhæftelse, have foreskrevet følgende paa Sagens Natur og de gjældende Loves Grundsætninger byggede Regler: § 1. Den Lehns- eller Fideikommisbesidder, saavelsom den Beneficiarius, der ved egne Midler (ikke ved Hjælp af Kapitaler, som tilhørte Lehnet, Fideikommisset eller Beneficiet) har, imod cederet Obligation, indfriet eller indfrier den paa Lehnet, Fideikommisset eller Beneficiet til Nationalbanken hvilende Hæftelse (forsaavidt denne kan indfries), erhverver den cederede Obligation, som en privat Eiendom, hvoraf Eftermanden i Lehnets, Fideikommissets eller Beneficiets Besiddelse maa til Obligationens retmæssige Ihændehaver svare 6½ pCt. Rente, indtil han har indløst samme, eller, forsaavidt de ⅚ Dele af Hæftelserne paa Jorder og Tiender angaaer (hvor, i Medhold af den forhen gjældende Lovgivning, ogsaa denne Deel af Bankhæftelsen er bleven indfriet), indtil Bankens Ret dertil, i Overeensstemmelse med dens Oktroi af 4 Juli 1818, er ophørt, i hvilket Tilfælde Obligationens Eier nyder de Rettigheder, som bemeldte Oktrois § 11 No. 2 hjemler. § 2. Det Samme skal ogsaa gjælde, naar nogen Lehnsbesidder, Fideikommisbesidder eller Beneficiarius allerede har indfriet Hæftelsen enten ganske eller for en Deel imod Kvittering, forsaavidt han ikke har foretaget nogen Handling, hvorved han har tilkjendegivet den Villie at skjænke Lehnet, Fideikommisset eller Beneficiet Frugterne af den skete Indfrielse. § 3. Derimod skal for Fremtiden den, der foretager Indfrielsen imod generel Kvittering, og uden at benytte det Middel at udstede Obligation og lade sig samme cedere, altid antages at have gjort dette til Fordeel for Lehnet, Fideikommisset eller Beneficiet; hvilket imidlertid ei kan anvendes med Hensyn til den, der blot har taget Interimsbeviis for den skete Afbetaling, og altsaa endnu havde det i sin Magt at kræve cederet Obligation. § 4. Den Aktionairrettighed, som svarer til den til Bankens

21 Dec. Grundfond hørende Hæftelse, skal altid forblive ved Godset, uden at sammes Besidder behøver at indløse Bankhæftelsen fra den, der er kommen i lovlig Besiddelse af det i Anledning af den passerede Indfrielse udstedte Dokument.

21 Dec. **P. ang. en i Odense indrettet Tvangsarbeidsanstalts Anvendelse for hele Fyens Stift, til deri at indsætte Betlere og de Almisselemmer, som gjøre sig skyldige i usædeligt og gjenstridigt Forhold.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At ligesom Vi, ved Vort allerhøieste R. af 11 Juni 1817, have hjemlet en Tvangsarbeidsanstalts Indretning i Odense Kjøbstad, hvori saavel Betlere som de Almisselemmer, der vise et usædeligt og gjenstridigt Forhold, kunne indsættes til Straf og Forbedring, saaledes have Vi og nu fundet Anledning til at bifalde en saadan Udvidelse af foranførte Indretning, at den i hele Fyens Stift kan benyttes til foranførte Øiemed. — I Overeensstemmelse hermed ville de Straffe, som de allernaadigst approberede Reglementer for Fattigvæsenet af 5 Juli 1803, i Mangel af Arbeidshuse, have foreskrevet for Betlere, med Hensyn til Fyens Stift i det Hele, være at forandre i det Væsentlige paa samme Maade, som de allerede for Odense By ere blevne forandrede ved ovennævnte Reskript. — Saavel denne Straffeforandring som nogle flere i Anledning af bemeldte Udvidelse af Odense Tvangsarbeidsanstalt givne Bestemmelser have Vi fundet det fornødent at bringe til almindelig Kundskab. — Thi byde og befale Vi som følger: § 1*). For Fremtiden skal i Fyens Stift Straffen for Betleri være Hensættelse i Tvangsarbeidsanstalten i Odense, første Gang fra 1 til 3 Maaneder, anden Gang fra 3 til 6 Maaneder, tredie Gang fra 6 Maaneder til 1 Aar, og siden bliver paa lignende Maade Straffetiden stedse at fordobble for enhver ny Gjentagelse. § 2*). Ligesom Valget mellem den større eller ringere Straf efter § 1 bliver at bestemme med Hensyn til alle de Omstændigheder, som have Indflydelse paa Betleriets Tilregnelighed, saaledes bør og, naar særdeles skjærpende Omstændigheder ere forbundne med Forseelsen, saasom naar Betleren, ved opdigtede Ulykkestilfælde eller ved at fremvise forstilt Skade, har misbrugt sine Medmenneskers Medlidenhed, eller han, ved særdeles Paatrængenhed eller uforskammet Tale og Adfærd, har søgt at afpresse dem Almisse, som og naar han har streifet omkring fra Distrikt til Distrikt for at øve

*) Straffen for Betleri bliver nu at bestemme efter L. 3 Marts 1860.

Betleri, skligt ei blot komme i Betragtning ved Straffetidens 21 Dec.
Bestemmelse, men og Straffen yderligere skjærpes ved den Tillægsbestemmelse, at en Deel af Straffen skal afholdes i eensomt Fængsel. Dette bør dog ikke være over en fjerde Deel af den hele Straffetid, og paa eengang kun være 8 til 14 Dage, saa at den Skyldige afvexlende og med passende Mellemfrister, alt efter Overtilsynsmandens Bestemmelse, tilbringer Straffetiden, snart i det eensomme Fængsel, snart i Arbeidsstuen. Iovrigt er Overtilsynsmanden bemyndiget til, naar den Indsluttede viser kjendelig Tegn til Fortrydelse og Forbedring, at afkorte den Deel af Tiden, som i eensomt Fængsel skulde tilbringes; ligesom og den Paagjældendes svagelige Legemsforfatning herved kan komme i Betragtning. § 3*). Den i Regl. 5 Juli 1803, for Kjøbstæderne § 50 og for Landet § 67, givne Regel, angaaende Forældres og Pleieforældres Straf, naar de holde deres Børn til Betleri, eller dog ei derfra afholde dem, bliver i Kraft; hvorhos vedkommende Fattigkommission er bemyndiget til, i saadanne Tilfælde, at tage Børnene fra Forældrene og sørge for dem paa anden Maade, og Forældrene ere, forsaavidt de dertil have Evne, pligtige at betale Omkostningerne, for hvilke der, efter Kommissionens af Amtmanden approberede Beregning, kan gjøres Udpantning hos dem. § 4*). Med Børn mellem 10 og 15 Aar, som betle, forholdes der efter Regl. 5 Juli 1803, for Kjøbstæderne § 51, og for Landet § 68; hvorhos de dog, saafremt de, efter at have udstaaet den der bestemte Straf af Riis, paa ny gjøre dem skyldige i Betleri, blive at straffe som for første Gang begaaet Forseelse, efter nærværende Anordnings § 1, og, i Tilfælde af yderligere Gjentagelse, hvad enten denne skeer inden eller efterat de have fyldt det 15de Aar, efter bemeldte §'s videre Forskrifter. § 5**). Ligesom de Almisselemmer i Odense, som Fattigkommissionen, i Medhold af P. 14 Dec. 1810, §§ 21 og 22, finder Anledning til, for utilbørligt Forhold, at paalægge Fængselsstraf, blive at indsætte i Odense Tvangsarbeidsanstalt, saaledes skulle og de øvrige Fattigkommissioner i Stiftet være berettigede til at lade de Almisselemmer, som, i Overeensstemmelse med fornævnte Plakat, findes skyldige til Fængselsstraf, indbringe i oftmeldte Tvangsarbeidsanstalt; men, hvis der paa Stedet haves et efter Plakatens § 23 dertil tjenligt befundet Lokale, kan det fremdeles benyttes. § 6**). Naar noget Almisselem, efter 2 Gange at have udholdt en samme efter § 5 tilkjendt Straf, atter skulde gjøre sig skyldig

*) Straffen for Betleri bliver nu at bestemme efter L. 3 Marts 1860.
**) Jfr. P. 19 Dec. 1832.

21 Dec. i et saadant utilbørligt Forhold, at Kommissionen finder den Straf af 4 Ugers Hensættelse i Tvangsarbeidsanstalten utilstrækkelig, bliver Sagen at behandle ved Politiretten, som derfor kan tilkjende den Skyldige en lige Straf indtil 6 Maaneder; og hvis den Paagjældende, efter at være saaledes dømt, modvillig vedbliver et utilborligt Forhold, bør han ligeledes ved Politiretten dømmes som for tredie Gang begaaet Betleri, og saaledes fortfares der, i Tilfælde af ny Gjentagelse, stedse med forøget Straf efter § 1, ligesom og den Dom, der efter nærværende § er Nogen overgaaet, vil, hvis han siden findes i Betleri, have samme Virkning til Straffens Skjærpelse, som om han for denne Forseelse var dømt til en lige Straf. § 7. Uordentligt og modvilligt Forhold, som i Tvangsarbeidsanstalten udvises, straffes med eensomt Fængsel i nogen Tid efter Overtilsynsmandens Bestemmelse. Ligeledes er denne berettiget til, hvis Nogen ei ved dette Slags Straf vil lade sig rette, at lade en Saadan tildele indtil 10 Slag Tamp. § 8. Da Odense Tvangsarbeidsanstalt nu bliver til Brug for hele Fyens Stift, saa bliver ogsaa hele Stiftet pligtigt at bidrage til de Bekostninger, som dettes Indretning har medført, og dem, som dets Vedligeholdelse fremdeles vil medføre. De Renter og Afdrag, som bemeldte Anstalt har at svare, i Anledning af et til Indretningen gjort Laan, samt de Udgifter, det har til Lønninger, Inventariets Vedligeholdelse og Andet, der ikke vedkommer Forpleiningen (for hvilke Udgifter Vi dog ved Vort Reskript af Dags Dato til Vor Stiftamtmand og Biskop over Fyens Stift have foreskrevet et fast Regulativ), blive fra 1 Jan. 1826 saaledes at fordele, at Landdistrikterne gjennem Stiftets Amtsrepartitionsfonds tilsvare de $^{2}/_{3}$, og samtlige Stiftets Kjøbstæder, Odense derunder indbefattet, $^{1}/_{3}$, der lignes mellem Kjøbstæderne efter samme Forhold, som andre Delinkventudgifter*). § 9. Da de i Tvangsarbeidsanstalten indsatte Personer ei kunne antages, ved deres Arbeidsfortjeneste, fuldkommen at dække Udgifterne paa deres Forpleining, saa bliver der for hver Person af vedkommende Kommune at svare et Tilskud, som dog ei maa overstige 4 ß. Sølv daglig. Dette Tilskud udredes, forsaavidt Indsættelsen skeer for Betleri, paa samme Maade som Omkostningerne ved Sagens Forfølgning, men i de øvrige Tilfælde er det den Fattigkommission, som benytter Stiftelsen, der har at svare Godtgjørelsen. § 10. Ved Personers Transport til Tvangsarbeidsanstalten forholdes efter de gjældende Anordningers Forskrifter, saaledes at Regl. 5 Juli 1803 for Kjøb-

*) Jfr. F. 7 Juni 1848.

stæderne § 55 og for Landet § 73 ogsaa anvendes i de udi denne Anordnings §§ 5 og 6 omhandlede Tilfælde. § 11. Skulde Nogen indbringes, som er befængt med nogen Smitte, bør den Kommune, som har at udrede den i § 9 fastsatte Godtgjørelse, ogsaa betale de ved hans Kuur og Pleie foraarsagede større Bekostninger. § 12. Forsaavidt denne Anordning indeholder en eller anden nærmere Bestemmelse i de udi R. 11 Juni 1817 givne Forskrifter, bliver den og anvendelig i Odense, hvor det iøvrigt, hvad de Punkter angaaer, som ei i denne Anordning ere afhandlede forbliver ved Reskriptets Bestemmelser. 21 Dec.

1826.

P., indeh. Tillæg til P. 31 Aug. 1813, for Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn. 1 Febr.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi i Anledning af de Omstændigheder, der have været forbundne med enkelte farlige Fangers Forsøg paa at sætte sig i Frihed, have med Hensyn til den almindelige Sikkerhed fundet det fornødent, som Tillæg til P. for Tugt- Rasp- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn, af 31 Aug. 1813, at foreskrive følgende Regel, der som alle andre Anordninger for bemeldte Straffeanstalt ogsaa ere anvendelige for det extraordinaire Lokale, der for Tiden afbenyttes af bemeldte Stiftelse, og deriblandt de i Citadellet Frederikshavns Krudttaarne indrettede Arrester: „Naar Udbrud af et til Tugt- Rasp- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn hørende Fangerum er forsøgt paa en saadan Maade, at de øvrige sammesteds hensidoende Fanger ei derom kunne have været uvidende, skulle samtlige i hiint Fangerum hensiddende Fanger, som have forsømt at gjøre Anmeldelse for Vedkommende om det forsøgte Udbrud, ansees som de, der have været enige i Udbrudets Iværksættelse, og straffes saaledes som Vor P. 31 Aug. 1813 § 12 fastsætter for dem, der have sammenrottet sig for at undvige."

P. indeh. Tillæg og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtionsforordningen 1 Febr. 1797. 16 Sept.

Følgende allernaadigst befalede Forandringer og nærmere Bestemmelser ved Told- og Konsumtionsanordningerne bekjendtgjøres herved til Enhvers Efterretning: Til Toldf. 1 Febr. 1797, §§ 56 og 364. Hertugdømmernes Manufaktur- og Fabrikvarer samt fremmede i Hertugdømmerne fortoldede Varer kunne for Fremtiden tages paa Transitoplag

16 Sept. og udgaae derfra uden Transittolds Erlæggelse. — §§ 58 og 160. Varer maae ikke oplosses til Oplæggelse paa Transit i Privates Pakhuse uden foregaaende Undersogelse. Forinden Oplosningen skal derfor speciel Angivelse afgives efter Reglerne i P. 9 Juli 1821 for Angivelser paa Fortoldningsvarer. I Mangel heraf skal Oplosningen skee i Toldvæsenets Pakhuus. — § 139. Ligesom ved Indseilingen, skulle Skibe og Fartøier ved Udseilingen af Fjorde lægge an til det Sted, hvor Betjente ere ansatte, for af disse at undersøges. For Forsømmelse heraf bødes efter Toldforordningens § 15. — §§ 151, 162, 175 og P. 9 Juli 1821 til § 175. Naar Varer, producerede i Hertugdømmerne og derfra kommende, angives, det være sig i Skipperens generale eller i den specielle Angivelse, efter Danmarks og ikke efter Hertugdømmernes Vægt, maa Overvægt være ustraffet, saafremt den ikke overstiger 4 Procent af den angivne Størrelse. Er den befundne Overvægt større, bødes for den fulde Overvægt. — § 166 og P. 2 Nov. 1822 til § 166. De 8 Procent af Indførselstolden, som ere tillagte Toldbetjentene for specielt Tilsyn med Saltladninger, naar de blot angives i fremmed Maal, nedsættes til 4 Procent, og det tillades, at alle Styrtegodsladninger under samme Vilkaar angives blot i fremmed Maal *).

27 Dec. **P. ang. Forandring i den ved P. 19 Febr. 1823 bestemte Tid, paa hvilken det er tilladt Landmændene at falholde Kjød paa Kjøbenhavns Axeltorv **).**

Paa Kancelliets i Henhold til P. 1 Mai d. A. nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt under 20de dennes allernaadigst at resolvere: at de ved P. 19 Febr. 1823 bestemte Tider, paa hvilke det er tilladt Landmændene at falholde Kjød paa Kjøbenhavns Axeltorv, skulle forandres og yderligere bestemmes saaledes: 1) at benævnte Kjødudsalg skal, istedetfor paa de i P. ommeldte Dage, fra 1 Febr. næste Aar at regne, være tilladt Tirsdag, Onsdag, Fredag og Løverdag, samt 2) at Salget om Tirsdag og Fredag maa vare hele Dagen, men Onsdag og Løverdag ikkun til Kl. 3 om Eftermiddagen. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

*) Resten af P. udelades her som bortfalden efter senere Lovbestemmelser, der have hævet Konsumtionen og indført nye Tarifer.

**) Jfr. F. 28 April 1845 § 3.

F. for Danmark, om Salarium for Høiesterets-advokaterne og Landsoverretsprokuratorerne i de Justitssager, hvilke de udføre som Aktores*). 7 Marts.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have bragt i Erfaring, at det med befalede Sagers Udførelse forbundne Arbeide, hvorfor der allerede ved F. 24 Okt. 1806 blev forundt Underretsprokuratorerne Betaling, i de senere Aar er i en betydelig Grad blevet byrdefuldere for Høiesterets-advokaterne og Landsoverretsprokuratorerne i Danmark, end det tilforn har været, saa have Vi taget under Overveielse, om ikke Forordningens Bestemmelser ganske eller tildeels kunde være at udvide til Bedste for disse Embedsmænd. Imidlertid have Vi, efter alle Forholds nøiagtige Overveielse, ikke anseet det nødvendigt, at give dem Ret til Salarium i fornævnte Sager i det samme Omfang, som det, hvori saadan Ret ved F. 24 Okt. 1806 er bleven Underrets-prokuratorerne tilstaaet, men have fundet det tilstrækkeligt, til deres Kaars Forbedring, at sikkre dem nogen Godtgjørelse i de Justitssager, hvilke de udføre som Aktores. — Thi byde og befale Vi herved som følger: § 1. Advokaterne ved Vor Høiesteret, saavelsom de ved Vor Landsover- samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn, og ved Vor Landsoverret i Viborg ansatte Prokuratorer bør for Fremtiden nyde Salarier i Justitssager, forsaavidt de, som Aktores, udføre samme; hvilke Salarier blive at bestemme af vedkommende Retter ved Sagernes Paakjendelse. § 2. Da Salariet ikke er bestemt til at indeholde en fuldstændig Betaling for Sagførernes Arbeide i Aktionssager, men kun nogen Godt-gjørelse for det ved Tidsomstændighederne foraarsagede Mis-forhold imellem deres Fordele og Byrder, saa skal det for Høiesteretsadvokaterne kun være 10 Rbdlr. Sølv i aldeles korte og simple Sager, men i Sager af større Omfang for-høies indtil 30 Rbdlr. Sølv, og for Prokuratorerne ved Overretterne i Danmark 5 Rbdlr. Sølv i korte og simple Sager, men i Sager af større Omfang forhøies indtil 15 Rbdlr. Sølv. § 3. De Salarier, som saaledes tilkjendes Sagførerne, blive, naar de ikke kunne erholdes hos de Dom-fældte, at udrede af den Kasse, som efter enhver Sags Beskaffenhed, i Overeensstemmelse med Anordningerne, maa bære de øvrige med Sagen forbundne Omkostninger. § 4. Derimod skulle Høiesteretsadvokaterne og Prokuratorerne ved Overretterne i Danmark fremdeles, som hidtil, uden nogen Godtgjørelse udføre de Sager, hvori de beordres som De-

*) Jfr. P. 8 Marts 1841, F. 28 Febr. 1845 § 22, P. 17 Febr. 1847 § 1.

7 Marts. fensores *), ligesom det og i de Sager, som det befales dem at udføre ifølge beneficia paupertatis eller processus gratuiti, vil have sit Forblivende ved den Abgang til Salarium af den tabende Modpart, som F. 3 Juni 1796 § 42 hjemler dem, uden at det Offentlige i noget Tilfælde maa bebyrdes med Salarium til fornævnte Sagførere i dette Slags Sager.

13 Marts. **Kancelli-P., ang. en nærmere Bestemmelse af den, ved F. 8 Jan. 1810 § 2 og Kancelli-P. 14 Juni 1825 bestemte, Tiendefrihed af Hedejorder **).**

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling, under 21de f. M. allernaadigst at befale: „at den Tiendefrihed, som F. 8 Jan. 1810 § 2 for bestandigt har tillagt de hidtil udyrkede Hedejorder, naar de indtages til Dyrkning uden Sammenhæng med nogen anden dyrket Jord, og som den, ved Kancelli-P. 14 Juni 1825 kundgjorte, allerhøieste Resol. 7de s. M. for 20 Aar har forundt de Hedejorder, som opdyrkes i Forbindelse med anden allerede opdyrket Jord, skal være anvendelig, om end slige Jorder i ældre Tider have baaret Sæd, naar de i de sidste 30 Aar, førend de paany opdyrkes, have henligget udyrkede; hvorimod der af forhen dyrkede Jorder, som i et kortere Tidsrum, end 30 Aar, have henligget udyrkede, og derved ere blevne lyngbegroede, skal svares Tiende som sædvanligt, naar de igjen bære Sæd." — Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

23 Marts. **P., hvorved den hidtil anordnede Kollegialrevision og Decision over Kjøbstædernes Regnskaber henlægges under Amtmændene.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, i det samme Øiemed, hvori Vi, ved en Forordning af Dags Dato, have betroet Vore Amtmænd i Danmark Afgjørelsen af adskillige Sager, der forhen maatte andrages for Vort danske Kancelli, ogsaa have fundet det tjenligt at henlægge den hidtil anordnede Kollegialrevision og Decision af Kjøbstædernes Regnskaber under Amtmændene. Vi ville derfor have foreskrevet følgende Regler for Kjøbstædernes Regnskabsvæsen, hvilke dog ikke skulle vedkomme Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, hvis Bestyrelse, i flere Punkter, er væsentlig forskjellig fra de øvrige Kjøbstæders. § 1. Enhver Kjøbstads Hovedregnskab skal for Fremtiden aflægges af Kæmneren. § 2. Umiddelbar efter at Regnskabet er aflagt,

*) Forandret ved P. 8 Marts 1841 og P. 17 Febr. 1847.
**) Jfr. L. 14 April 1852, om Korntiendens Forandring, § 22.

henlægges det paa Byens Raadstue eller andet dertil bekvemt Sted, hvor det i 3 Uger skal være til Eftersyn for de af Byens Borgere, som maatte attraae at gjøre sig bekjendte dermed. § 3. Regnskabet bliver derefter nøie at gjennemgaae af Byens Magistrat og de eligerede Borgere, og med de Bemærkninger, som Gjennemsynet maatte foranledige, at tilstille Amtmanden. § 4. Amtmanden haver derpaa, ved en dertil af ham udnævnt duelig Mand, at foranstalte Regnskabet behørig revideret. For dette Arbeide bliver der paa ethvert Sted tilstaaet Revisor en passende Betaling, der udredes af Stedets Kæmnerkasse. Honorarets Størrelse bliver eengang for alle, efter derom indhentet Betænkning fra Amtmanden, af Vort Kancelli at bestemme til en Sum af 5 til 30 Rbd. Sølv for hvert, i Forhold til det Arbeide, der, efter Stedets Beskaffenhed, kan antages at være forbundet med Revisionen af dets Regnskab. § 5. De ved Revisionen gjorte Udsættelser blive, efterat de, paa behørig Maade, have været meddeelte Regnskabsføreren til Besvaring, og videre regnskabsmæssig Omgang er brugt, at decidere af Amtmanden. § 6. Regnskabstiden bliver ganske den samme som hidtil; og den Regnskabsfører, der ei betimelig aflægger Regnskab, bliver at behandle efter de alminbelige Regler, som der ere, eller maatte blive fastsatte desangaaende. Amtmanden har altsaa for Udeblivelse med Regnskaberne eller Besvaringen af Antegnelser over den ved Anordningerne foreskrevne Tid uopholdelig at diktere Vedkommende de ved P. 28 Mai 1771 bestemte Mulkter, hvilke fremdeles bør deles paa samme Maade som hidtil, og at drage Omsorg for disses prompte Indbrivelse; men udebliver nogen af disse Regnskabssager desuagtet over 6 Maaneder, har han da strax at indberette Sagen til Vort danske Kancelli, til videre Foranstaltnings Føielse. § 7. Det vil paaligge Amtmændene hvert Aar forinden 1 Juli at indsende til Vort Kancelli en Generalextrakt over enhver af de under Amtet henlagte Kjøbstæders Indtægter og Udgifter i det foregaaende Aar, i Overeensstemmelse med det Schema, som af Kancelliet dertil bliver dem meddeelt. § 8. De ovenanførte Forskrifter ville dog først komme til Anvendelse ved de Regnskaber, som skulle aflægges for Aaret 1827, hvorimod der med de ældre Regnskaber i eet og alt bliver at forholde efter de hidtil gjældende Regler. 23 Marts.

P., ang. at den i F. 3 Juni 1796 § 40 omhandlede Tilladelse til at procedere paa Prøve herefter skal søges i Kancelliet. 23 Marts.

23 Marts. Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At da Vi have fundet det mindre passende, at den i F. 3 Juni 1796 § 40 omhandlede Tilladelse til at procedere paa Prøve, der giver Adgang til, efter 2 Aars Forløb, at erholde Vor Bestalling som Prokurator for et heelt Stift, saaledes som hidtil meddeles af hver enkelt Amtmand, ville Vi, at denne Tilladelse herefter skal ansøges i Vort danske Kancelli og af samme, efter befundne Omstændigheder, enten tilstaaes eller afslaaes.

23 Marts. **F, hvorved Biskopperne bemyndiges til at bevilge nogle Undtagelser fra Konfirmationsanordningerne *).**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At ligesom Vi, ved Forordning af Dags Dato, have bemyndiget Amtmændene og andre i Klasse med dem staaende Øvrigheder til at afgjøre adskillige Sager, som forhen maatte andrages for Vort danske Kancelli, saaledes have Vi og fundet Anledning til at tillægge Biskopperne Bemyndigelse til at bevilge enkelte Undtagelser fra Anordningerne om Konfirmationen. Thi byde Vi, som følger: § 1. Det skal i Fremtiden være Biskopperne overladt, at bevilge Børns Antagelse til Konfirmation, uagtet der maatte mangle dem noget i den befalede Alder af 14 Aar**). Men, ligesom slig Undtagelse ei bør tilstedes, hvor ikke særdeles Grunde, hentede af Forældrenes Kaar eller Barnets Bestemmelse, anbefale samme, som en for dets Velfærd vigtig Gjenstand, saa bør det nøie paasees, at Barnet tilfulde har alle i Skoleanordningerne foreskrevne Kundskaber, samt at der i dets Sæder og Opførsel Intet er, som kan være til Hinder for slig Begunstigelse. Endelig maa og kun en kort Tid eftergives, og selv under de meest anbefalende Omstændigheder ikke mere end 6 Maaneder. Iøvrigt bør vedkommende Præstes og Provstes Erklæring være erhvervet, inden Biskoppen meddeler slig Dispensation. § 2. I følgende Tilfælde skal Biskoppen være bemyndiget til at tilstede, at Konfirmation holdes udenfor de dertil befalede Dage: 1) Naar den Præst, der skal forrette Konfirmationen, bliver syg; dog kan Konfirmationen, af den Aarsag, ei udsættes over 3 Uger, da der, hvis Præsten ei sættes i Stand til inden denne Tids Forløb selv at forrette Konfirmationshandlingen, bør drages Omsorg for at denne udføres af en anden. 2) Naar et Barn, der skal konfirmeres, formedelst Sygdom ei kan fremstille sig paa Konfirmationsdagen; thi da kan Præsten af Biskoppen be-

*) Jfr. B 4 April 1843.
**) Jfr. B. 9 Nov. 1847.

myndiges til at konfirmere samme paa en anden Søndag, 23 Marts.
eller paa en Ugedag, hvorpaa der holdes Gudstjeneste. 3) Naar Sognets Beboere for det meste leve af Søfarten, og det derfor, med Hensyn til Søfartens tidligere Begyndelse, kan være adskillige af disse vigtigt, at Konfirmationen holdes førend 1ste Søndag efter Paaske, i hvilket Tilfælde Biskoppen kan tilstede at dette skeer 3 à 4 Uger tidligere. 4) Naar et enkelt Barn, enten fordi det skal fare tilsøes, eller af andre særdeles Aarsager udsættes for mærkeligt Afbræk i sin Velfærd, hvis det skulde oppebie den sædvanlige Konfirmationsdag, da det i saa Fald kan tilstedes, at dette Barn konfirmeres en særskilt Søndag eller anden Dag, hvorpaa der er Gudstjeneste. 5) Naar flere ved en Kirke ansatte Præster ønske at konfirmere hver sin Ungdom paa en forskjellig Dag istedetfor at de, efter F. 13 Jan. 1736 § 12 og Regl. 26 April 1754 §§ 6 og 10, skulde udføre Forretningen paa samme Dag og i Forening; thi da kan Biskoppen tilstede, at den Ene holder Konfirmationen paa en anden, end den anordnede Konfirmationsdag. § 3. Endelig skal Biskoppen, naar et Barn, der skal konfirmeres, er Krøbling i den Grad, at det ikke uden Besværlighed kan fremstille sig i Kirken til Konfirmationshandlingen, eller dette, formedelst Barnets vedvarende sygelige Tilstand, ei uden Fare kan skee, eller og Barnet har en saa betydelig Lyde, at dets Fremstillelse og Afhørelse i Kirken kunde være til Anstød, være bemyndiget til at tilstede, at det konfirmeres hjemme i Huset i Vidners Overværelse.

F. for Danmark, hvorved Overøvrighederne bemyndiges til at afgjøre adskillige Sager, som hidtil behøvede Afgjørelse i Kancelliet. 23 Marts.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi efter nøie Overveielse have fundet, at adskillige af de Sager, som hidtil behøve Afgjørelse i Vort danske Kancelli, kunne, til Simplifikation af Forretningsgangen og derved til Lettelse for Vore kjære og troe Undersaatter, under Iagttagelse af bestemte Regler, for Fremtiden betroes Vore Amtmænd, og, hvad Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn angaaer, tildeels sammes Magistrat, tildeels Politidirekteuren. Med Hensyn til denne Gjenstand have Vi besluttet og befale Vi herved som følger: § 1. Det skal for Fremtiden være Vore Amtmænd overladt at afgjøre Ansøgninger om fri Proces i første Instants. Naar den, der attraaer saadan Begunstigelse, har hjemme i et andet Amt, end det, hvorunder Sagen er anlagt eller skal anlægges, vil det være

28 Marts. Amtmanden over det sidstnævnte Amt, hvem det tilfalder at afgjøre Ansøgningen. § 2. Beneficium paupertatis maa ikke meddeles, medmindre den Paagjældendes Forfatning beviislig er saaledes beskaffen, at han ikke, uden at savne det Nødvendige til sin og Families Underholdning eller til Fortsættelsen af sin Næringsdrift, kan udrede de med Sagens Udførelse forbundne Bekostninger, og det derhos, efter de Oplysninger, som kunne haves om Sagens Beskaffenhed, er at formode, at han har rimelig Grund til at procedere, ligesom han heller ikke under den befalede Forligsmægling maa have viist sig uvillig til Sagens mindelige Afgjørelse, i hvilken Henseende F. 10 Juli 1795 § 53 nøie bliver at iagttage. I de Tilfælde, hvor det vil beroe paa Udfaldet af et Tingsvidne, om den Paagjældende bør have Adgang til fri Proces i Hovedsagen eller ikke, bør der først meddeles ham det til sligt Tingsvidnes Erhvervelse fornødne Beneficium, og, naar dette er erhvervet, nærmere Bestemmelse tages, om han og bør nyde Beneficium i Hovedsagen eller ikke. § 3. Beneficium processus gratuiti bør af Amtmanden udstedes for offentlige Stiftelser, naar en saadan, efter Beslutning af vedkommende Overbestyrelse, anlægger Sag, saavelsom og naar Sag anlægges mod Stiftelsen. Men Kommuner blive ingenlunde at henføre til offentlige Stiftelser, og kunne ikke nyde lige Begunstigelser med disse, undtagen i Sager, der angaae deres Kirke- Skole- eller Fattigvæsen. Fornævnte Beneficium bliver og at meddele Embedsmænd, naar de paa Embedsvegne sagsøges eller anlægge Sager, hvortil de findes at have rimelig Grund. § 4. Naar Nogen af vedkommende Amtmand har erholdt Beneficium i Hovedsagen, bør dette og berettige ham til fri Proces under de Tingsvidner eller andre Retshandlinger, som, til Sagens Fremme, maatte blive fornødne i andre Jurisdiktioner, hvortil Amtmanden sammestedss eller, hvis det forefalder i Kjøbenhavn, Justitiarius i Vor Landsoverret samt Hof- og Stadsret haver at beskikke en Sagfører, forsaavidt den Paagjældende behøver en saadan. § 5. Den Part, hvis Ansøgning om Beneficium er bleven afslaaet af vedkommende Øvrighed, har ikke Adgang til at erholde Udsættelse i Hovedsagen paa Grund af Ansøgning til Os eller Vort Kancelli om saadan Begunstigelse. § 6. Naar den beneficerede Parts Modpart kjendes pligtig til at betale Processens Omkostninger, bør Dommeren strax tilsende Amtmanden Udskrift af Dommen med specificeret Regning over de Retsgebyrer og det stemplede Papiir, som under disse idømte Omkostninger indbefattes, samt over det den befalede Sagfører tilkjendte Salair m. v.,

for at Amtmanden, i Overeensstemmelse med P. 20 April 1825, kan foranstalte Beløbet inddrevet og indbetalt i vedkommende offentlige Kasse, eller udbetalt til andre Vedkommende. §§ 7-16*). § 17. Med Hensyn til Landsbyerne overlades det Amtmændene at meddele Dispensationer fra P. 8 Dec. 1809, indeholdende en nøiere Bestemmelse af F. om Brandvæsenet paa Landet af 29 Febr. 1792 § 3, angaaende nye Gaardes og Huses Afstand fra de ældre Bygninger, dog at den nye Bygning, skjøndt ikke fulde 50 Alen fra den nærmeste Bygning, bør ligge saa langt fra samme, at Amtmanden tilligemed Politimesteren og Branddirekteuren finder, at ingen Fare med Hensyn til Ildebrandstilfælde derved vil foraarsages**). § 18. Alle fornævnte Bevillinger blive at udstede af Amtmændene i eget Navn, hvoraf følger, at intet Gebyr derfor erlægges, samt at Ansøgninger desangaaende ei behøve at skrives paa stemplet Papiir***). § 19. Foruden de Kongelige Bevillinger og Expeditioner, der, i Overeensstemmelse med F. 23 Mai 1800, 3die Afdeling, ere betroede Amtmændene, for af disse Øvrigheder at overleveres til Vedkommende, skulle Amtmændene for Fremtiden endnu kunne uddele følgende Bevillinger: a. Bemyndigelse for Piger over 18 Aars Alder til at være myndige under Kuratorer†). b. Bevillinger til at være fuldmyndige for Mandspersoner, der have opnaaet idetmindste en Alder af 22 Aar. — Disse tvende Slags Bevillinger meddeles kun, hvor det med troværdige Vidnesbyrd er oplyst, at de Paagjældende have opnaaet en saadan Modenhed og Fasthed, at det ikke er at befrygte, at de ville misbruge Bevillingerne, i hvilken Henseende den fødte eller satte Værges eller Kurators, samt vedkommende Øvrigheds og Sjælesørgers Erklæringer i Særdeleshed bør komme i Betragtning; ligesom det og tilstrækkeligt bør godtgjøres, at Bevillingens Meddelelse vil være til sandt Gavn for den Paagjældende. Saa bør og Amtmanden nøie iagttage, at han ikke ved slig Bevilling giver Nogen Adgang til, førend den opnaaede Fuldmyndighedsalder efter Loven, at nedsætte sig paa en Næring, der allerede paa det Sted, hvor han vil nedsætte sig, drives af saa stort et Antal, at en Forøgelse ei kan ansees ønskelig for Kommunen. c. Protektorier for dem, 23 Marts.

*) §§ 7-16 udelades her, da de ere hævede, — §§ 4-14 og § 16, ang. Bevillinger til Haandværks- og Næringsdrift, ved L. derom af 29 Dec. 1857 § 100, og § 15, ang. Tilladelse til Ophold heri Landet for fremmede Jøder, ved L. 5 April 1850.

**) Jfr. i det Hele L. om Brandpolitiet paa Landet af 2 Marts 1861, særligt § 18.

***) Jfr. Stpl. Pap. L. 19 Febr. 1861 § 66.

†) Bortfalder efter L. om Kvindens Myndighed 29 Dec. 1857 § 1.

28 Marts. der have opgivet deres Bo, under sædvanlige Betingelser og Indskrænkninger *). d. Bevillinger til Ægteskabs aldeles Ophævelse, naar Ægtefolkene med behørig Separationsbevilling have levet adsondrede fra hinanden idetmindste i 3 Aar, og den befalede geistlige og verdslige Mægling efter disse tre Aars Forløb er foregaaet, uden at nogen af Ægtefolkene har været villig til Ægteskabets Fornyelse; hvorhos den, der vil erhverve Tilladelse til at indgaae nyt Ægteskab, maa føre nøiagtigt Beviis for i hele Separationstiden at have ført en ulastelig Vandel. e. Bevillinger til Proklamas Udstedelse i levende Live og uden at den Paagjældendes Bo er taget under Behandling, under sædvanlige Klausuler. f**). Bevillinger for Enkemænd eller Enker til at sidde i uskiftet Bo, uagtet der, foruden fælleds Børn, maatte være umyndige Særkuldbørn af den Afdøde, hvilke Bevillinger ei maae uddeles, medmindre vedkommende Værger ere hørte, uden at Nogen af disse have Noget derimod at erindre; ligesom de og kun meddeles med den Klausul, at der af vedkommende Skifteret maa optages en status over Boets Forfatning, som kan tjene til Regel, naar Skifte skal holdes. — Saa bør og Stiftamtmanden over Viborg Stift, som Præsident for Vor Landsoverret i Viborg, kunne meddele: g. Bevillinger til at føre nye Vidner og fremlægge nye Dokumenter i de Sager, som indankes til bemeldte Overret. § 20. Ansøgninger om de i § 19 nævnte Bevillinger bør, saavel med Hensyn til det stemplede Papiir, som i det Øvrige, være indrettede efter hvad der er foreskrevet angaaende de Ansøgninger, som til Os indgives ***). For Bevillingerne betales de foreskrevne Gebyrer, som findes enhver Bevilling paatrykte. Dog skal det være Øvrighederne tilladt, at eftergive Gebyret for de under Litr. a og b nævnte Bevillinger, naar det antageligen godtgjøres, at den Paagjældendes Formue ei overstiger 100 Rbdlr. Sølv; for de under Litr. d benævnte, naar paalidelige Beviser om Fattigdom fremlægges, og for dem, der nævnes i Litr. f, hvor det hele fælleds Boes beholdne Midler ei kan ansættes over 200 Rbdlr. Sølv; ligesom der og for Fremtiden meddeles Øvrighederne Blanketter til sædvanlige Bevillinger at sidde i uskiftet Bo, paatrykte at udleveres aldeles gratis, hvilke og blive at forunde de Paagjældende under den nylig nævnte Betingelse. Endelig blive de under Litr. g anførte Bevillinger at meddele uden Betaling, naar den Paagjældende har Beneficium paupertatis eller processus gratuiti til Sagens Udførelse men ellers ikke. § 21. I Henseende til

*) See L. 30 Decbr. 1858, om Fallitboer, § 8.
**) Jfr. F. 21 Mai 1845 § 18.
***) Jfr. Stpl. Pap. L. 19 Febr. 1861 § 66.

Regnskabet for Gebyrerne og hvad dermed staaer i Forbindelse, bliver der, hvad de i §§ 19 og 20 omhandlede Bevillinger angaaer, i eet og alt at forholde efter de Forskrifter, som ere givne i Anledning af de Bevillinger, som ved F. 23 Mai 1800 ere blevne Øvrighederne overladte. 23 Marts.
§ 22. Samtlige foranførte Bestemmelser ere kun at forstaae med Hensyn til dem, der beklæde egentligt Amtmandsembede; hvorimod ingen Forandring derved gjøres i de Pligter og Rettigheder, som paaligge og tilkomme Vore Lehnsgrever og Baroner, forsaavidt disse udøve visse Amtmandsforretninger.
§ 23*). Den Myndighed, som efter nærværende Forordnings §§ 11, 13 og 14 tilkommer Amtmændene i de dem underlagte Kjøbstæder, tillægges i Vor Residentsstad Kjøbenhavn sammes Magistrat. Saa bliver denne Øvrighed og berettiget til at meddele de i § 19 Litr. a, b, c, d, e og f, anførte Bevillinger, under de derom i §§ 20 og 21 givne Bestemmelser. De i §§ 15 og 16 omhandlede Sager afgjøres derimod i Kjøbenhavn af Politidirekteuren. Fremdeles bør Kjøbenhavns Magistrat være bemyndiget til at afgjøre følgende hidtil under Vort Kancellies Afgjørelse hørende Sager: a. Blandt de af Repræsentanterne for det mosaiske Troessamfund dertil foreslaaede Kandidater at udnævne dem, som skulle indtræde i de Afgaaendes Sted i Overeensstemmelse med Regl. 29 Marts 1814 § 2. b. At meddele Bevilling til Svendehold for de Haandværkere af Borgere, som endnu efter Regl. 1 Juni 1808 § 29 have Adgang til denne Begunstigelse. c. At bevilge Anlæg af Karnapper eller udbuede Vinduer under de i P. 21 Mai 1811 fastsatte Betingelser**). d. At tillade Konditorer, som have Borgerskab i denne Egenskab, tillige at udskjænke Kaffe og The. e. At tilstaae Forandring i Henseende til Haandværkeres Skildt. f. At bestemme Tidepengenes Forhøielse eller Nedsættelse, hvor dertil findes tilstrækkelig Anledning. — For de under Litr. c. benævnte Bevillinger bliver det sædvanlige Gebyr at betale og at beregne Vor Kasse til Indtægt i Forbindelse med de Gebyrer, der tilkomme samme for de øvrige Bevillinger, som af Magistraten udleveres. Derimod skal ingen Betaling finde Sted for de øvrige i nærværende § omhandlede Bevillinger.

F. om Landsforviisningsstraffens Ophævelse. 30 Marts.

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: Ligesom Vi, ved F. 24 Sept. 1824, have ophævet den Straf, at forbryde sin Boeslod, saavelsom de Straffe, der bestaae i at

*) § 23 er tildeels bortfalden efter L., om Haandværks- og Fabrikdrift, af 29 Dec. 1857, see dens § 100.
**) See Bygningsl. for Kbhvn 17 Marts 1856 § 105.

30 Marts. forbryde en vis Deel af Ens Formue, saaledes ere Vi og betænkte paa at afskaffe de øvrige i Loven og Anordningerne hjemlede Straffearter, som findes mindre hensigtsmæssige og svarende til de nuværende Forhold. Ved nu at tage under Overveielse, at den i Loven og enkelte Anordninger stundom forekommende Straf af Fredløshed eller Forviisning fra de Kongelige Lande, foruden at medføre en Deel anden Ulempe, ikke albeles passer til de nuværende Forhold mellem Staterne, have Vi besluttet at ophæve samme, og at sætte andre mere passende Straffe i dens Sted. — Thi byde Vi som følger: § 1. I Stedet for den Straf af Fredløshed, som Lovens 1-24-49 foreskriver for Modstand, der, under de der forudsatte Betingelser, vises imod Rettens Betjente, skal herefter Straffen for dette Slags Modstand, efter sammes Beskaffenhed og de dermed forbundne Omstændigheder, være enten Fængsel paa Vand og Brød eller Hensættelse til Strafarbeide i en forholdsmæssig Tid, alt med Hensyn til Analogien af de Anordninger, som ellers sætte Straf for Opsætsighed, der udøves imod dem, som paa Vore Vegne have Noget at befale, under Udøvelsen af den disse betroede Myndighed; hvilket og skal gjælde i de Tilfælde, der omhandles i Lovens 1-19-9 og 1-24-29. Da iøvrigt Lovens 6-4-17 og 18 indeholde særdeles Straffebestemmelser, der ere anvendelige, naar personlige Fornærmelser af det der omhandlede Slags ere udøvede imod selve den, der, som Foged, iværksætter Forretningen, saa ville disse tvende Loves Artikler, med den Forandring, der er dem given ved F. 24 Sept. 1824, fremdeles være Reglen, naar en saadan Forgribelse er forbunden med den Modstand, der vises under en Fogedforretning*). § 2. Den Landsforviisningsstraf, Lovens 3-16-9-8 fastsætter for dem, der begive sig uden Riget, der at lade sig i Ægteskab sammenvie, som ellers her i Riget imod Loven ikke burde tilsammen at stedes, skal bortfalde, hvorimod Lovens alminbelige Straffe ere anvendelige, hvis nogen af Vore Undersaatter udenfor Riget indgaaer Ægteskab i de her forbudne Grader, eller gjør sig skyldig i Bigami; ligesom de, der ellers paa slig Maade søge at undvige de her gjældende Befalinger eller Forbud, med Hensyn til hvad der skal iagttages inden Personer kunne komme sammen i Ægteskab, skulle ansees med anseelige Pengebøder eller forholdsmæssig Straf paa Friheden efter de med Forbrydelsen forbundne Omstændigheder; hvorhos Vi og forbeholde Os, efter Sagens Beskaffenhed, ved Vor Resolution at tilintetgjøre et saadant Ægteskab, hvor det

*) Jfr. F. 4 Okt. 1833 §§ 16—18 og 31.

ikke allerede, efter de almindelige Love, er at ansee som en Nullitet. § 3. Den i Lovens 4-5-3 første Membrum fastsatte Forviisning fra Vore Lande skal og for Fremtiden bortfalde; hvorimod den Skipper, som gjør sig skyldig i det der omhandlede Forhold, skal være uværdig til fremdeles at føre Skib, og, hvis beviislig Svig derunder findes, ansees med anden Straf efter de i Loven hjemlede Grundsætninger for slig Forbrydelses Afstraffelse. § 4. L. 6-1-12 skal være saaledes forandret, at de, som ved de der omhandlede Kunster forføre eller bedrage deres eenfoldige Medborgere, skulle, istedetfor at lide efter bemeldte Artikel, ansees med Arbeide i Forbedringshuset indtil 3 Aar efter Sagens Omstændigheder*). § 5. De i L. 6-6-2 nævnte Deeltagere i Slagsmaal, hvorunder Drab er begaaet, skulle, istedetfor efter bemeldte Lovsted at miste deres Fred, hensættes til Arbeide i Fæstningen eller i Forbedringshuset fra 1 til 4 Aar efter Sagens Beskaffenhed**). § 6. Det i Lovens 6-7-1 hjemlede Straffealternativ af Fredløshed skal for Fremtiden bortfalde, hvorimod de i Lovstedet omhandlede Forbrydelser, hvor der i Sagens Omstændigheder findes Grund til at fritage den Paagjældende for det der bestemte Alternativ af Straffearbeide paa Livstid, skal ansees med saadant Arbeide i nogle Aar, dog at Tiden ei bliver ringere end 8 Aar**). § 7. De Misgjerninger, som omhandles i F. 27 Sept. 1799 §§ 2, 3, 4 og 5, skulle for Fremtiden straffes med Forbedringshuusarbeide fra 4 til 8 Aar, forsaavidt Straffen efter bemeldte Forordning skulde være Landsforviisning for bestandig, men fra 1 til 3 Aar, hvor den ifølge samme vilde være at bestemme til Landsforviisning fra 3 til 10 Aar. Dog skal Dommeren, naar den Tiltalte ikke forhen allerede har været dømt for de i denne § omhandlede Misgjerninger, være bemyndiget til, istedetfor saadan Arbeidsstraf at bestemme Hensættelse i et Statsfængsel for lige Tid, hvor Omstændighederne klarlig vise, at Forbrydelsen ikke har sin Grund i bestemt Ondskab men kun i Ubesindighed, saa at der er Grund til at haabe, at den Skyldige, ved større Modenhed eller Eftertanke, selv vil komme til at indsee sin Forvildelse. Hvor Dommen lyder paa denne Straf, bliver den Domfældte at hensætte i det paa Christiansø indrettede Statsfængsel, medmindre der maatte mangle Plads sammesteds, da Vi i saa Fald forbeholde Os at bestemme et andet Fængsel, som skal træde i Stedet. Men, om endog Domstolene maatte, i 30 Marts.

*) Jfr. F. 11 April 1840 § 46.
**) Jfr. F. 4 Okt. 1833, see dens § 31.

30 Marts. Medhold af foranførte Bestemmelse, finde Anledning til at vælge den sidstnævnte mere skaanende Straf, maa dog den Fortabelse af Embede, Rang og al anden hæderlig Udmærkelse, som den for hiin Forbrydelse ordentligviis fastsatte Straf efter sin Natur vilde medføre, ligefuldt finde Sted*). § 8. Udi det i F. 21 Marts 1800 § 11 No. 11 omhandlede Tilfælde skal Landsforviisning aldeles bortfalde; hvorimod den Skyldige alene bliver at ansee med den ellers sammestedes bestemte Straf af 6 Aars Fæstningsarbeide medmindre han maatte være i det Tilfælde, at han, i Overeensstemmelse med nærværende Anordnings § 9, bliver at bortvise. § 9. Da denne Vor Anordning kun afskaffer Landsforviisning som Straf, men ei den Landsforviisning, der blot er en Politiforholdsregel mod Fremmede, saa vil det uforandret have sit Forblivende ved de Love og Anordninger, hvorefter Fremmede kunne blive at udføre af Vore Lande, naar de enten formedelst deres Stilling eller foregaaende Opførsel, eller af Mangel paa rigtigt Pas eller Besked, ikke bør modtages her i Riget, eller og de ved deres Opførsel forbryde den dem i saa Henseende tilstaaede Ret, eller de, inden de nogetsteds i Vore Lande have erhvervet Hjemstedsret, blive satte ud af Stand til at ernære sig. § 10. Som Følge heraf vil og i Særdeleshed Bortviisning af Riget finde Sted udi det i F. 19 Sept. 1766 § 1 ommeldte Tilfælde; ligesom med Hensyn til L. 6-1-1 de af Vore Undersaatter, der maatte affalde fra den evangelisk-christelige Religion, fremdeles skulle udelukkes fra Ophold her i Riget, naar de ei dertil maatte have erhvervet Vor allernaadigste Tilladelse**).

6 April. **F. for Danmark, ang. en nærmere Bestemmelse i den ved F. 10 Juli 1795 § 55 foreskrevne Betaling til Forligelseskommissionerne, samt angaaende Klagerens Udeblivelse ved bemeldte Kommissioner.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi med særdeles Hensyn til at sætte Grændser for den Uskik, at Sager indklages til Forligelseskommissionerne, som vedkommende Klager siden end ikke bekymrer sig om at fremme, allernaadigst have besluttet, og herved befale som følger: § 1. I Lighed af hvad der allerede er befalet for Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn skal der for Fremtiden ogsaa ved Forligelseskommissionerne i de øvrige Stæder og paa Landet af den, der indgiver Klage, strax ved Klagens Indlevering

*) Denne § er bortfalden med F. 27 Sept. 1799; jfr. nu L. 3 Jan. 1851, om Pressens Brug. see dens § 17.
**) Jfr. Grundloven (5 Juni 1849) VII, §§ 81 og 84.

betales 24 ß. Sølv, med hvis Deling der bliver at forholde i Overeensstemmelse med F. 10 Juli 1795 § 55; hvorimod der siden, naar Forlig indgaaes, istedetfor de der fastsatte 64 ß., kun bliver endvidere at betale 40 ß. Sølv, hvoraf, saafremt Parterne ei anderledes komme overeens, Klageren har at udrede de 16 ß., og den Indklagede de øvrige 24 ß. 6 April.
§ 2. Naar Klageren udebliver paa den Dag, da Sagen er berammet til Foretagelse, men Indklagede møder, skal Forligelseskommissionen paa Sidstnævntes Begjæring meddele ham en Attest herom, med hvilken han kan henvende sig til vedkommende Ret, som da skal tilfinde Klageren, saafremt denne ikke kan oplyse, at han ved lovligt Forfald har været forhindret fra at møde eller lade møde for Forligelseskommissionen til den bestemte Tid, at betale billig Kost og Tæring til den Indklagede. § 3. Slige Sager skulle behandles i eet og alt efter de Forskrifter, som indeholdes i F. 6 Aug. 1824 angaaende Rettergangsmaaden i mindre betydelige Gjældssager, dog at ingen foregaaende Forligsmægling her er nødvendig.

P., ang. Indkaldelsen af Ihændehavere af bortkomne Kontrabøger for Indskud til Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn*). 24 April.

For at give de Interessenter i Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn, hvis Kontrabøger med bemeldte Kasse maatte bortkomme, Adgang til at kunne erholde deres Tilgodehavende udbetalt, uden at underkastes det Ophold og de Bekostninger, som ere forbundne med Mortifikationsdoms Erhvervelse, har det behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, ved allerhøieste Resol. af 11te d. M. at bemyndige Direktionen for Sparekassen til, naar nogen for Indskud til Kassen meddeelt Kontrabog bortkommer, ved Bekjendtgjørelse, som 3de Gange efter hinanden indføres i Statstidenden og Adressekontoirets Efterretninger**), med 12 Ugers Varsel at indkalde Ihændehaveren af en saadan Kontrabog, og, hvis Ingen melder sig inden bemeldte Tids Forløb, at udbetale Summen til den paagjældende Interessent, hvem Kontrabogen er meddeelt, uden at nogen tredie Mand, til hvem Kontrabogen maatte være overdragen, derfor kan have nogen Tiltale til bemeldte Kasse. — Hvilket herved kundgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende.

P. for Danmark, hvorved der tilstaaes de i Døv- 10 Mai.

*) Udvidet udenfor Kjøbenhavn ved P. 16 Sept. 1828.
**) Jfr. L. 22 Febr. 1855.

10 Mai. stumme-Institutet i Kjøbenhavn oplærte Personer visse Rettigheder, med Hensyn til Næringsdrift*).

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for at sætte de Døvstumme, der ere oplærte i Vort til disses Dannelse oprettede Institut i Kjøbenhavn, i Stand til, ved deres Udgang af samme, at erhverve det Fornødne til deres Underholdning, have fundet for godt, i Lighed af hvad der allerede tidligere er bevilget med Hensyn til de Døvstumme i Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen, allernaadigst at anordne, som følger: § 1. De Døvstumme, som ved Døvstumme-Institutet i Kjøbenhavn have lært et Haandværk, og med Beviis fra Vor Direktion for bemeldte Institut godtgjøre, at de tilbørligen forstaae samme, skulle være berettigede til, saavel paa Landet som i Kjøbstæderne, uden at erhverve særdeles Tilladelse eller Borgerskab, at udøve deres saaledes lærte Haandværk og dertil betjene sig af en Svend eller en Dreng. § 2. Frimestere og Landhaandværkere, der ellers ikke ere berettigede til at holde Svende, skal det dog staae frit for at antage Døvstumme, der ere oplærte ved fornævnte Institut, som Medhjælpere.

23 Mai. F., indeh. nærmere Bestemmelser med Hensyn til Ægteskaber, som indgaaes efter erhvervet Skilsmissedom.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, i Anledning af opstaaet Tvivl angaaende hvorvidt en ved en underordnet Ret afsagt Skilsmissedom kan, inden Udløbet af de lovbestemte fatalia appellationis, hjemle Domhaveren Ret til ny Vielse, have fundet for godt at anordne en Fremgangsmaade, der giver den Dømte tilstrækkelig Leilighed til at paaanke Dommen, hvis dertil findes Anledning, uden dog at foraarsage den, der har erhvervet Dommen, større Ophold end nødvendigt. Thi byde og befale Vi herved, som følger: § 1 Den, der ved en underordnet Ret har erhvervet en Skilsmissedom, som tilsteder ham at indgaae nyt Ægteskab, bør, hvis den Dømte ikke udtrykkelig har frafaldet Appel, enten fra Dommens Afsigelse lade de sædvanlige fatalia appellationis hengaae, eller foranstalte Dommen lovligen forkyndt for den Dømte, og fra den Tid af oppebie 8 Uger. Naar denne Tid er forløben uden at Ankestævning er udtagen, hvorom der for vedkommende Præst maa fremlægges tilbørligt Beviis, skal det forrige Ægteskab ikke længere være til Hinder for ny Vielse. § 2. Hvor

*) Jfr. L. om Haandværks- og Fabrikdrift, 29 Dec. 1857, § 8.

den Domfældte har været varslet som den, der ei vil lade sig finde, bør Dommens Forkyndelse skee til de samme Steder, hvorfra Stævning i Overeensstemmelse med Lovens 1-4-10 maa forkyndes. § 3. Med Hensyn til de allerede afsagte Skilsmissedomme bør de ovennævnte 8 Uger først regnes fra den Forkyndelse af Dommen, der iværksættes efter denne Vor Anordnings Kundgjørelse og under Paaberaabelse af samme. 28 Mai.

F. for Danmark, ang. de til de Kongelige Gesandtskaber i fremmede Stater hørende Personers Værneting. 30 Mai.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for at forebygge enhver Tvivl om det Værneting, hvorunder de til Vore Gesandtskaber i fremmede Stater hørende Personer henhøre, have fundet for godt allernaadigst at foreskrive følgende Regler: § 1. Naar en til Vore Gesandtskaber i fremmede Stater hørende Person vedligeholder en fast Bopæl for sig eller Familie her i Riget, skal det Ting, hvorunder samme er beliggende, betragtes som hans personlige Værneting i de Tilfælde, hvor ikke Lovene gjøre Undtagelse fra det i Lovens 1-2-4 hjemlede alminbelige Værneting. § 2. Hvis han derimod ingen Bopæl beholder her i Riget, og han heller ikke efter sin øvrige Stilling har et særdeles priviligeret personligt Værneting (f. Ex. efter Lovens 1-2-12), bliver Vor Lands-Overret samt Hof- og Stadsret at ansee som hans personlige Værneting. § 3. I Overeensstemmelse med foranførte Regler bliver det og, efter den i F. 21 Juni 1793 § 1 fastsatte almindelige Grundsætning, at bestemme, hvor Skifte efter en til et af Vore Gesandtskaber hørende Person bør holdes. § 4. Dog bliver i alle Tilfælde, hvor den Paagjældende umiddelbart inden sin Ansættelse ved et af Vore Gesandtskaber havde Bopæl i noget af Vore Hertugdømmer, den Overret eller Landret, hvorunder han sammesteds hørte, at betragte som hans Værneting.

F., ang. adskillige Forholdsregler til Betryggelse for Umyndiges og andre under offentlig Bestyrelse eller offentligt Tilsyn staaende Midler. 7 Juni.

Vi Frederik den Siette, osv., G. v.: At Vi, for at tilveiebringe den størst mulige Betryggelse for de Udlaan, som gjøres af Umyndiges og andre under offentlig Varetægt staaende Midler, allernaadigst have fundet for godt at for-

7 Juni. andre de Bestemmelser, som, under Forhold og Omstændigheder, der vare meget forskjellige fra de siden indtraadte, desangaaende ere blevne givne ved F. 12 Sept. 1806, samt hermed at forbinde nogle andre til hiint Øiemed sigtende Forskrifter. — Vi byde og befale derfor som følger: § 1. Naar Umyndiges eller andre under offentlig Bestyrelse eller offentligt Tilsyn staaende Midler herefter udlaanes, bør de Eiendomme, hvori Sikkerhed skal gives*), uden Hensyn til Assurance eller de ved de i Anledning af F. 1 Okt. 1802 udnævnte Kommissioner satte Vurderinger paa Jordeiendomme, vurderes efter de gangbare Priser i Kjøb og Salg; og af den Værdi i Sølv, hvortil Eiendommene saaledes ere ansatte, maa ei udlaanes mere end ⅔ Dele. Dog er særskilt Vurdering ufornøden, saafremt Laanet hjemles ved den i R. 7 Febr. 1794 § 11 antagne Værdi. § 2. Ved de specielle Taxationer over Eiendommene blive følgende Regler at iagttage: a) Dommeren bør altid nøie indskjærpe Taxationsmændene, at de, i Overeensstemmelse med R. 7 Febr. 1794 § 6, have at tage Hensyn til Eiendommens virkelige Værdi i Handel og Vandel, og ikke enten til Assurancen eller til hvad Bygningen kan have kostet at opføre, saalidet som til det, Eiendommen under heldigere Konjunkturer har været og kan forventes igjen at ville blive værd. Ved Afhjemlingen bør og Taxationsmændene udtrykkeligen beedige, at hiin Regel af dem er iagttaget. b) Den, der attraaer Laanet, bør for Mændene opgive den Sum, hvorfor Eiendommen sidst er solgt. Dersom han dertil behøver en Attest af Pantebogen, bør derfor i Gebyr til Retsskriveren ei betale mere end 24 Rbß. Sølv, men der bør da gives Attesten den Paategning, at den kun maa bruges til hiin Hensigt. Hvis Eiendommen ikke er solgt i en saadan Periode, at der kan sluttes noget af Kjøbesummen, bør Mændene tage Hensyn til hvad andre lignende Eiendomme koste, hvilket heller ikke i det modsatte Tilfælde bør tabes af Sigte. c) Mændene skulle tillige tage de Indtægter i Betragtning, som Eiendommen efter Rimelighed kan give af sig, naar den udleies, og de særdeles Byrder, som hæfte paa samme. d) Naar den Sum, der skal udlaanes, overstiger 500 Rbd. Sølv, bør Rettens Skriver overvære Forretningen, veilede Mændene og føre Forretningen i Pennen, hvorved han bør sørge for, at den bliver vel motiveret og nøiagtig i alle sine Dele. Han bør derfor, foruden fri Befordring, nyde den samme Betaling, som den, der er tilstaaet Dommeren for Udnævnelsen og Afhjemlingen, og, hvis Summen er over 1,000

*) Jfr. P. 25 Juli og 30 Dec 1848.

Rbd. Sølv, det Dobbelte; hvorhos det følger af sig selv, 7 Juni.
at han desforuden nyder de øvrige ham, efter Vor P. 17 Dec. 1823 tilkommende Gebyrer. e) Forsaavidt de Midler, hvoraf Udlaan skal gjøres, ei umiddelbart bestyres af en Overøvrighed, bør Taxationsforretningen, inden den afhjemles, indsendes til Amtmanden, eller hvem der ellers har Overtilsynet med hine Midler. Den saaledes foresatte Autoritet maa være beføiet til at nedsætte den Sum, der bevilges udlaant, under det, der, ifølge Forretningens Udfald, kunde udlaanes, hvis der findes Betænkelighed ved at udlaane den fulde Sum. f) Saavel ved Mændenes Udnævnelse, som ved Forretningens Afhjemling, bør Dommeren iagttage den størst mulige Omhu for at tilveiebringe en paalidelig Vurdering. § 3. Den ved F. 12 Sept. 1806 § 1 givne Bestemmelse om Udlaan af de omhandlede Midler paa anden, tredie eller følgende Prioriteter, skal for Fremtiden være ophævet; hvorimod slige Midler alene maae udlaanes imod 1ste Prioritet, medmindre det er en uopsigelig Kapital, som indestaaer paa ældre Prioritet, eller og det opsigelige ældre Prioritetslaan ei er større, end at det, i Forbindelse med det nye Laan, kun udgjør i det Høieste den halve Deel af Eiendommens paa ovenmeldte Maade bestemte Værdi. § 4. Dog skal det ikke være Pligt at opsige allerede udlaante Kapitaler, fordi der for disse ei haves den Sikkerhed, som de foranførte Regler fordre, naar iøvrigt Panterne vedbørligen vedligeholdes. Ogsaa kan det tilstedes, at deslige Kapitaler blive indestaaende i Panterne, naar disse overdrages til tredie Mand, forsaavidt det findes, at der ikke, med Hensyn til den personlige Sikkerhed, tabes noget ved slig Forandring af Debitor; hvilket dog, hvor Midlerne ei bestyres umiddelbart af en Overøvrighed, bør indstilles til dennes Bedømmelse. Iøvrigt bør alle, der have Bestyrelse af eller Tilsyn med Kapitaler, som staae under offentlig Varetægt, af al Flid sørge for, at de mindre fuldkomne Sikkerheder, der nu haves, Tid efter anden forbedres, men herved maa stedse iagttages den Lempelighed imod Debitorerne, som endog vil være det hensigtsmæssigste Middel til at afværge Tab paa hine Kapitaler. § 5. For de Tilfælde, hvor Forældre eller Bedsteforældre, Stifforældre eller Stifbedsteforældre, ved Skifte med deres umyndige Børn eller Børnebørn, Stifbørn eller Stifbørnebørn, blive Debitorer til disse for deres Arvemidler, bør det have sit Forblivende ved R. 7 Febr. 1794 § 2 samt Plakaterne 19 August 1823 og 13 April 1824, saa at det, hvor rede Penge eller fuldkommen Sikkerhed, efter Boets Beskaffenhed, ei kan tilveiebringes, maa være

7 Juni. nok, at der gives dem Udlæg i Boets løse og faste Gods, under Iagttagelse af de i bemeldte Lovsteder foreskrevne Regler. § 6. Ved Udlaan af Umyndiges Midler bør vedkommende Værge, naar Kapitalen udgjør 200 Rbd. eller derover og tilhører en enkelt Umyndig eller flere Umyndige, der have samme Værge, altid derover høres; og, naar han har Indsigelser imod den af Overformynderen foreslaaede Sikkerhed, bør saadant, ved Indsendelsen af den over Pantet optagne Taxationsforretning, indberettes til Amtmanden, som har at afgjøre, om denne Sikkerhed ikke desto mindre findes antagelig; ligesom der og om det saaledes Passerede bør gjøres Forklaring i Overformynderi-Regnskabet. § 7. Naar flere Umyndiges Kapitaler udlaanes under Eet, bør Obligationen udtrykkeligen indeholde, hvilke Umyndiges Midler der i samme ere anbragte; og, hvad de ældre Obligationer angaaer, hvori blot Umyndiges Midler i Almindelighed ere nævnte, bør der tilføies samme en Paategning desangaaende. § 8. Naar Nogen, der er Interessent i en saadan Obligation, udtræder af Overformynderiet, kunne andre i Overformynderiet indkomne Kapitaler benyttes til at udbetale ham, og disse igjen anbringes i hiin Obligation, hvorom der blot behøver at gives Paategning paa samme. Dog bliver der at drage tilbørlig Omsorg for at Pantet endnu har vedligeholdt en saadan Værdi, at den Kapital, der saaledes nu træder i den udbetaltes Sted, deri er anordningsmæssig sikkret, uden at det herved ansees tilstrækkeligt, at Pantet, paa den Tid Obligationen blev udstedt, afgav lovlig Sikkerhed. Naar den Sum, med Hensyn til hvilken saadan Substitution finder Sted, overstiger 500 Rbd., bliver i saa Henseende en ny Taxation at foretage. Men, saafremt Summen kun er 500 Rbd. eller derunder, og Overformynderne, samt i Kjøbstæderne tillige Magistraten, udtrykkeligen og bestemt erklære, at Pantet ikke ved indvortes Forringelse eller ved Konjunkturerne er saaledes nedsat i Værdi, at det ei længere kan afgive tilbørlig Sikkerhed for den Sum, som, istedetfor den udtrædende Interessents Lod, deri skal anbringes, saa kan denne Sums Anbringelse i Obligationen af Overøvrigheden tillades, uden nogen ny Vurdering af Pantet; dog at vedkommende Værger dertil give deres Samtykke, forsaavidt der under samme Værgemaal hører en Sum af 200 Rbd. eller derover. § 9. Ogsaa skal det, naar den, som har Lod i en slig Obligation, efter sin Udtrædelse af Overformynderiet, ønsker det og Debitor deri er enig, være tilladt, at han beholder sin Andeel i samme, og til den Ende, imod

behørigt Afkalds Meddelelse, af Overformynderiet erholder 7 Juni.
en verificeret Gjenpart paa ustemplet Papiir*) af Obligationen, forsynet med Overformynderiets Paategning om, hvor stor en Andeel der overlades ham til fri Raadighed, saavelsom Paategning af Debitor om, at han for Eftertiden vil direkte udbetale den slig udtraadt Interessent tilkommende Andeel af Renterne til denne, og at ligeledes hans Andeel af Kapitalen, saavelsom den Deel, der bliver tilbage under Overformynderiet, hver for sig særligen kan opsiges med det bestemte Varsel. § 10. De Bestemmelser, som indeholdes i §§ 1, 3, 4 og 5, skulle og gjælde for Kjøbenhavn; og ligeledes § 2, Litr. a, b, c og f, med den Modifikation, som flyder af, at det der er Magistraten, som udmelder Mændene og imodtager deres Eed; hvorimod de øvrige Bestemmelser i denne Vor Forordning blive Kjøbenhavns Overformynderi uvedkommende.

P., ang. nærmere Bestemmelse og Forandring ved Lovens 6-13-3. 12 Juni.

I Anledning af den Meningsulighed, der har viist sig, angaaaende Maaden, hvorpaa den første Deel af Lovens 6-13-3 skal sættes i Fuldbyrdelse, har det behaget Hs. Maj., paa Kancelliets derom allerunderdanigst gjorte Forestilling, under 6te dennes allernaadigst at resolvere: at det ikke tilkommer Domstolene, men Overøvrigheden at afgjøre, naar Personer af forskjelligt Kjøn, til Forebyggelse af forargeligt Samliv, skulle fjernes fra hinanden, til hvilken Ende vedkommende Overøvrighed først har at erhverve de muligst nøiagtige Oplysninger angaaende Samlivets Beskaffenhed, i Særdeleshed ved derom at indhente Sognepræstens Erklæring; hvorimod Tiltale ved Domstolene skal finde Sted, hvis de Paagjældende sidde Øvrighedens Tilhold og Befaling overhørige, i hvilket Tilfælde de blive at straffe med Fængsel paa Vand og Brød, eller, naar de fremture i Ulydighed, efter Omstændighederne med Forbedringshuus-Arbeide indtil 2 Aar. Saa har Hs. Maj. og befalet, at det Øvrighedsdekret, hvorved der gives de Paagjældende Tilhold om at adskilles, skal forkyndes dem ved de sædvanlige Stævningsmænd paa den ved Dommens Forkyndelse brugelige Maade, hvorefter det med behørig Paategning skal remitteres vedkommende Overøvrighed. — Hvilken allerhøieste Bestemmelse herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

*) Jfr. Stpl. Pap. L. 19 Febr. 1861, § 62, Ltr. b.

31 Aug. **P., ang. Lovbydelsen ved Bornholmske Selveiergaardes Afhændelse.**

Det har behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets derom allerunderdanigst nedlagte Forestilling, under 22de dennes allernaadigst at resolvere: 1) at det skal fastsættes som authentisk Fortolkning af den 10de § i F. 14 Okt. 1773, at den der foreskrevne Lovbydelse paa Lovens Maade af Bornholmske Selveiergaarde, forend disse kunne sælges til Fremmede, kun skal, i Overeensstemmelse med Lovens 5-3-1, bestaae i en 3 Gange gjentagen Bekjendtgjørelse til det Ting, hvorunder Gaarden ligger; 2) at al Lovbydelse skal bortfalde, naar de omhandlede Eiendomme agtes bortsolgte ved offentlig Auktion, og denne paa behørig Maade er kundgjort; 3) at vedkommende Retsbetjenters Gebyr for en Eiendoms Lovbydelse skal, i Overeensstemmelse med Sportelrgl. 22 Marts 1814 § 70, fastsættes til 1 Rbd. Sølv for hver Læsning, samt derhos for Beskrivelse og Bekræftelse af det Tingsvidne, der i Overeensstemmelse med bemeldte Lovens Artikel maatte udfærdiges, det for disse Retshandlinger reglementerede Gebyr. — Hvilken allerhøieste Bestemmelse herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

15 Sept. **P. (Rentekammeret), hvorved indskjærpes det i P. 26 Okt. 1751 indeholdte Forbud mod Fiskeri af Uberettigede i de Kongelige færske Søer og Damme m. m.**

Ligesom P. 26 Okt. 1751, i Henhold til Loven, har gjort Alle og Enhver opmærksomme paa Utilladeligheden af den uhjemlede Fisken med Medekroge eller andre Redskaber, som Adskillige da havde tilladt sig i de Kongelige færske Søer og Damme i de der nævnte Distrikter, saaledes bliver, ifølge allerhøiest Befaling af 5te i denne Maaned, det i fornævnte Plakat indeholdte Forbud, der, som grundet i Loven, ogsaa er anvendeligt paa alle andre Kongelige færske Søer og Fiskedamme, herved paany bragt i Erindring, med Tillæg, at de specielle Tilladelser, som ere eller maatte blive meddeelte til at fiske i en enkelt af bemeldte Søer og Damme, ingenlunde hjemle Fiskeri paa noget andet, end dette enkelte Sted.

19 Sept. **Rbst.-P. om Betaling for Afholdelsen af Taxationsforretninger*).**

Overpræsident, Borgemestere og Raad i den kongelige

*) Jfr. P. 13 April 1831 § 2.

Residentsstad Kjøbenhavn, g. v.: At Hans Majestæt ved R. til os af 12te dennes allernaadigst har befalet: at den ved allerhøieste R. 18 Mai 1813, kundgjort ved Rdst.-P. 24de dernæst, bestemte Betaling for Afholdelsen af Taxationsforretninger over faste Eiendomme her i Staden, skal forandres saaledes: at den, hvor Taxationssummen er fra 5,000 Rbd. Sølv inklusive til 10,000 Rbd. Sølv exklusive, herefter nedsættes til 3 Rbd. Sølv til hver af de udmeldte Mestere, og hvor Taxationssummen er 10,000 Rbd. Sølv eller derover til 4 Rbd. Sølv til hver Mester; hvorhos det dog forbliver ved det Tillæg forbemeldte allerhøieste Reskript har fastsat for det Tilfælde at Forretningerne foretages udenfor Portene, ligesom det iøvrigt har sit Forblivende ved den ved allerhøistbemeldte Reskript fastsatte Betaling, hvor Taxationssummen er under 5,000 Rbd. Sølv. Tillige har Hans Majestæt allernaadigst befalet, at der i de Tilfælde, hvor Taxationsforretningerne skulle afholdes og deres Afhjemling skal skee i Overeensstemmelse med de i F. 7 Juni sidstleden foreskrevne Regler, ingen særskilt Betaling for Afhjemlingen skal erlægges. — Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette. 19 Sept.

Rdst.-P. om Betaling for Afholdelsen af Taxationsforretninger. 28 Sept.

Overpræsident, Borgemestere og Raad i den kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, g. v.: At Betalingen for Afholdelsen af Taxationsforretninger over faste Eiendomme er fra 1ste i næste Maaned og indtil videre bestemt saaledes: at enhver til disse Forretninger udmeldt Mester erholder: naar Taxationssummen er under 1,000 Rbd. Sølv, 1 Rbd. i Sølv eller 1 Rbd. 9 ß. i Sedler og Tegn; naar Summen er fra 1,000 til 2,000 Rbd. Sølv, 1 Rbd. 2 Mk. i Sølv eller 1 Rbd. 44 ß. i Sedler og Tegn; naar Summen er fra 2,000 til 5,000 Rbd. Sølv, 2 Rbd. i Sølv eller 2 Rbd. 18 ß. i Sedler og Tegn; naar den er fulde 5,000 til 10,000 Rbd. Sølv, 3 Rbd. i Sølv eller 3 Rbd. 27 ß. i Sedler og Tegn; naar den er fulde 10,000 Rbd. Sølv og hvor høi den maatte være, 4 Rbd. i Sølv eller 4 Rbd. 36 ß. i Sedler og Tegn; til hvilken Betaling der altid bliver at erlægge 1 Rbd. i Sølv eller 1 Rbd. 9 ß. i Sedler og Tegn for hver Mester, naar Forretningerne foretages udenfor Portene. — Hvilket herved bekjendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

29 Sept. **P. (Rentekammeret), ang. Mulkt for vedkommende Beboere i de Kongelige Vildtbanedistrikter, som, efter Tilsigelse, udeblive fra Klapjagter, m. m.*).**

Hans Majestæt Kongen har under 12te d. M. allernaadigst resolveret: 1) at vedkommende Beboere i de Kongelige Vildtbanedistrikter, der tilsiges til at møde til Klapning ved nogen af de Jagter, som afholdes efter Ordrer fra Overjægermesteren eller de tjenstgjørende Hofjægermestere, og desuagtet, uden at kunne bevise lovligt Forfald, enten aldeles udeblive fra en saadan Jagt, eller møde sildigere, end til den bestemte Tid, eller endeligen uden Tilladelse forlade Jagten, førend samme er forbi, og Klapperne ere afmønstrede, derfor have hver især at erlægge en Mulkt af 48 Rbß. Sølv til vedkommende Amts Fattigkasse, hvorforuden den eller de Paagjældende ligefuldt blive at tilsige til nyt Møde til Klapning, saasnart Leilighed dertil gives; 2) at, naar nogen Sognefoged eller Oldermand, der skal have Opsigt med Klapperne, gjør sig skyldig i lignende Forseelser, har Førstnævnte at udrede en Mulkt af 2 Rbd. Sølv og Sidstnævnte en Mulkt af 1 Rbd. Sølv, hvilke Mulkter ligeledes tilfalde Amtets Fattigkasse; 3) at Amtmanden har at foranstalte samtlige forannævnte Bøder indfordrede og, i Mangel af mindelig Betaling, ved Udpantning inddrevne hos alle dem, der, efter de af Vedkommende forfattede Lister, findes at have gjort sig skyldige i de her omhandlede Forseelser, hvorimod, saafremt Nogen maatte undskylde sig med Mangel paa behørig Tilsigelse, eller med nogen anden saadan Aarsag, der behøver nøiere Undersøgelse, Sagen bliver at behandle ved en Politiret, dog at den Paagjældende i saa Fald, naar han findes skyldig, dømmes i dobbelte Bøder**). — Hvilket herved bekjendtgjøres til allerunderdanigst Efterretning og Jagttagelse for alle Vedkommende.

31 Okt. **P., ang. en nærmere Bestemmelse af F. 8 Jan. 1810 § 29 Litr. d.***)**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da Vi have bemærket, at den Forskrift, som Vor F. 8 Jan. 1810 § 29

*) Jfr. F. 20 Mai 1840 § 22. L., om Jagten og Afløsning af Jagtretten, af 25 Marts 1851 § 12.

**) See F. 2 Juni 1830, om Fremgangsmaaden ved Udpantninger, §§ 3 og 6.

***) Med Hensyn til Tiendevederlag har Plakaten efter senere Lovbestemmelser, see L. 14 April 1852 om Korntiendens Forandring, neppe nogen praktisk Betydning (see dog L. 1852 § 5), men Plakaten har Betydning med Hensyn til andre Forhold, see P. 2 Nov. 1836 § 3.

Litr. d. indeholder, ang. Inddrivelsen af det Tiendeveberlag, der er bestemt til Korn in natura, ei blot fører til et ikke lidet Ophold for den, Tiendeveberlaget tilkommer, men tillige til Bekostninger, som for begge Parter ere bebyrdende, saa have Vi besluttet, i Stedet herfor, at anordne en kortere og mindre bekostelig, samt til Betryggelse for den Tiendeberettigede mere hensigtsmæssig, Fremgangsmaade. — Vi byde derfor som følger: § 1. Naar i Fremtiden den Tiendeberettigede nødsages til at inddrive et Tiendeveberlag, der er bestemt til Korn in natura, ved Rettens Tvang, skal Kornets Ansættelse i Penge ikke foretages ved dertil af Retten særlig udnævnte Mænd, men Fogden og de af ham ved Udpantningen medtagne Mænd have selv at bestemme det Pengebeløb, hvortil det skyldige Korn rettelig kan ansættes; ved hvilken Ansættelse de have at tage Hensyn til de høieste Torvepriser, som i de sidste 14 Dage have fundet Sted i nærmeste Kjøb- og Ladested. § 2. Skulde det hænde, at nogen af Parterne maatte finde sig beføiet til at føre Anke over saadan Ansættelse, har han derom at henvende sig til Amtmanden, som er beføiet til, ved sin Resolution, endeligen at afgjøre Sagen. § 3. Dog har den Tiendeberettigede, som med de ham tilkommende Tvangsmidlers Anvendelse vil oppebie den Tid, da Kapitelstaxten for Aarets Afgrøde er bleven sat, Valget imellem Kornets Beregning efter bemeldte Kapitelstaxt, eller dets Ansættelse efter den i § 1 angivne Maalestok. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. 31 Okt.

F. for Danmark ang. Betaling for de Attester, som udfærdiges af Præsterne. 7 Nov.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have fundet det tjenligt, ved faste og almindelige Lovbestemmelser, at hæve de Tvivl, der hidtil have fundet Sted med Hensyn til den Betaling, som Præsterne kunne fordre for de Embeds-Attester, som af dem udstedes; i hvilken Henseende Vi byde og befale, som følger: § 1. Præsterne skulle være uberettigede til at fordre Betaling: a) for alle Attester, som de, enten umiddelbart ifølge almindelige foreskrevne Regler, eller ifølge speciel Opfordring af vedkommende Embedsmænd paa Embedsvegne, have at meddele til Brug ved noget offentligt Anliggende; b) for Attester, der bruges til Legitimation ved Ansøgninger om Pensioner eller anden Understøttelse af det Offentlige, eller for at kunne oppebære Pensionen eller Understøttelsen; c) for Attester angaaende forsøgt Mægling i Skilsmissetilfælde; d) for Attester, som meddeles Ufor-

7 Nov. muende, i hvilken Anledning de end forlanges. — Hvad i Særdeleshed de Attester angaaer, som af Præsterne udstedes, til Benyttelse ved Landmilitse- og Sø-Sessionerne, da er det en Følge af den under Litr. a fremsatte Regel, at alle Fortegnelser og Attester, som efter de givne Forskrifter skulle indsendes til Sessionerne, eller som af disse affordres Præsten, fremdeles som hidtil bør meddeles uden Betaling; hvorimod det for de Attester, som en privat Mand forlanger, for ved Hjælp deraf at bane sig Adgang til en eller anden Fritagelse eller Begunstigelse med Hensyn til Krigstjenesten, ei skal være Præsten formeent at kræve den Betaling, som er fastsat i nærværende Anordnings § 2. § 2. Den Betaling, Præsten kan fordre for de Attester, som det ei efter § 1 paaligger ham at meddele uden Betaling, skal være 16 ß. Sølv, naar Rekvirenten er Huusmand, Inderste, Tjenestetyende, Haandværkssvend eller henhører til en anden Stilling, der ikke kan ansees fordeelagtigere; og 32 ß. Sølv af alle Andre. Forsaavidt Præsten, i Form af een Attest, maa meddele flere Attestationer, saasom Udtog af flere Steder af Kirkebogen, maa endvidere fordres for de øvrige Attestationer det Halve af den ovenbestemte Betaling, dog saaledes, at det hele Beløb for den samlede Attest ingensinde kommer til at udgjøre mere, end det Dobbelte af hvad en enkelt Attest koster. § 3. For Skudsmaal og Skudsmaals-Paategninger maa dog kun fordres 12 ß. Sølv. § 4. Præsterne i Kjøbenhavn maae i alle Tilfælde nyde det Dobbelte af den i §§ 2 og 3 hjemlede Betaling. § 5. Hvis, imod Formodning, Tvist nogensinde skulde opstaae angaaende den Betaling, som en Præst, i Medhold af de foranførte Regler, maa fordre for en Attest, bliver saadan Tvist at afgjøre ved Resolution, i Kjøbenhavn af Magistraten, og andetsteds af Amtmændene; og skal i saadant Fald den, der, for ikke at savne Attesten, har erlagt en Betaling, hvortil han ikke ansaae sig pligtig, inden 4 Uger indgive sin Besværing til bemeldte Øvrighed, hvis den skal komme i Betragtning til den erlagte Betalings Tilbagegivelse. — Med Hensyn til den Klage, Rekvirenten saaledes maatte have at føre over den fordrede Betaling, bør Præsten, naar det forlanges, paategne Attesten den af ham for sammes Udstedelse fordrede Betaling. § 6. Endskjøndt Vi have den velgrundede Tillid til Vore Præster, at de ikke, i at affordre Betaling for Attester, ville vise Ubillighed eller Egennytte, saa ville Vi dog, med Hensyn til det mulige Tilfælde, at en enkelt Præst ikke maatte svare til denne Forventning, have den Øvrighed, der maatte opdage Misbrug i saadan Henseende, paalagt derom at gjøre Ind-

beretning til Vort danske Kancelli, der har at tildele den Præst, som deri findes skyldig, en passende Irettesættelse, og, i Tilfælde af gjentagen Forseelse, endog er bemyndiget til at paalægge ham en Mulkt af indtil 20 Rbd. Sølv for hans uværdige Forhold. 7 Nov.

P., indeh. nogle Bestemmelser angaaende de Tingsvidner, som optages til Brug ved Landmilitse-Sessionerne. 7 Nov.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, deels til Afgjørelse af de Spørgsmaale, som ere opstaaede, angaaende Rettens Betjentes Adgang til at oppebære Betaling for Optagelsen og Beskrivelsen af de Tingsvidner, der erhverves til Brug ved Landmilitse-Sessionerne, deels for at give det Beviis, der ved slige Vidneforhører skal tilveiebringes, den størst mulige Paalidelighed, have fundet for godt at byde og befale, som følger: 1) De Tingsvidner, som en privat Person søger at erhverve til Afbenyttelse ved Landmilitse-Sessionerne, blive for Fremtiden ikke at optage eller at beskrive uden Erlæggelse af Retsgebyrer, undtagen hvor de gaae ud paa at oplyse en saadan Svaghed eller Legemsfeil hos en Reserve, der, efter de givne Forskrifter, skal bevises med Tingsvidne, t. Ex. Slagsyge, Liigfald, Mangel paa Sandsers Brug, Vanvittighed, uforsætlig Lemlæstelse paa Fingrene, m. m., eller hvorom Sessionen udtrykkeligen har fordret et saadant Beviis tilveiebragt. Dog følger det af sig selv, at intet Gebyr kan finde Sted, naar Amtmanden i et eller andet Tilfælde beordrer et Vidneforhør optaget til Brug ved en Landmilitse-Sag, ligesom der ogsaa i ethvert Tilfælde kan gives den Vedkommende beneficium paupertatis til Vidneforhørets Optagelse, saafremt han dertil findes trængende. 2) Alle Tingsvidne-Sager, som til Brug ved Landmilitse-Sessionerne blive at foretage, bør behandles politiretsviis, og Dommeren haver derunder at varetage det Offentliges Ret ved selv at fremsætte saadanne Spørgsmaale til de fremstillede Vidner, som kunne tjene til Sagens nærmere Oplysning, og til at forsikkre sig om, at Vidnerne virkelig have nøiagtig Kundskab om det, de udsige; ligesom han og bør kalde og afhøre andre Vidner, end de af den Paagjældende fremstillede, naar der er grundet Aarsag til at formode, at derved kan tilveiebringes yderligere og paalideligere Oplysning end den, disses Forklaringer indeholde. For de Vidner, Dommeren saaledes afhører uden for den Paagjældendes Begjæring, kan dog ikke tages noget Gebyr.

7 Nov. Dette bliver for Restens, naar det finder Sted, som Følge af det Foranførte, at erlægge efter P. 1 Mai 1822 § 4 Litr. b, c og e, og tillige efter sammes Litr. a, saafremt Sagen begynder med Andragende til Dommeren om, at lade Vidner indkalde.

17 Nov. **P. (Kancelliet), ang. Sagers Udsættelse ved Kjøbenhavns Gjældskommission paa Begjæring af den ved Forligsmæglingen mødende Fuldmægtig, og om Nedsættelse af Mulkten for unødig Trætte ved bemeldte Ret.**

Hans Majestæt Kongen har under 7de d. M. allernaadigst resolveret: 1) at den Part, der ved Kjøbenhavns Gjældskommission behørigt har ladet møde ved Forligsmæglingen, kan, i Mangel af mindelig Forening, faae Sagen udsat i 8 Dage paa Begjæring af den samme Person, der har givet Møde for ham under Mæglingen, om end denne ellers ikke, i Overeensstemmelse med Lovens 1-9-14, er kompetent til at udføre Sagen i Retten paa hans Vegne; 2) at Minimum af Mulkten for unødig Trætte ved Gjældskommissionen, naar denne Mulkt anvendes blot formedelst Mangel af behørigt Møde under Forligsmæglingen, maa nedsættes til 1 Rbd. Sølv. — Hvilket herved kundgjøres til fornøden Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

19 Nov. **P. om Skibsmandskabets Forpleining paa kjøbenhavnske Handelsskibe*).**

Hans Majestæt Kongen har under 14de dennes allernaadigst reskriberet os saaledes: Da Vi have anseet det hensigtsmæssigt, at der med Hensyn til Mandskabets Forpleining paa de fra Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn farende Handelsskibe haves en Taxt, der afgiver en bestemt Regel for, hvad Skibsmandskabet af Fødemidler er berettiget til at fordre og Rederne og Skipperne pligtige at yde, hvorved saavel de Spørgsmaal kunne afgjøres, som kunne opstaae imellem Skipperen og Mandskabet om Forpleiningens Forsvarlighed som og de Tvistigheder bedømmes, der kunne foranlediges imellem Rederne og Skipperen ved dennes Regnskab over Skibsudgifterne, saa ville Vi, efter det af Oldermanden for Kjøbenhavns Skipperlaug paa Laugets Vegne i denne Henseende gjorte Forslag og de i den Anledning indhentede Oplysninger, hvilket alt af Vort danske Kancelli er Os allerunderdanigst foredraget, herved allernaadigst have foreskrevet som Regel for Mandskabets Forpleining paa de fra Kjøbenhavn farende Handelsskibe følgende Ration og Spisetaxt:

*) Jfr. P. 22 April 1828, for hele Landet.

En Mands Kost eller Ration skal ugentlig udgjøre: 5 Pd. haardt Brød eller 8 Pd. blødt Brød. 1½ Pd. raat saltet Flæsk, for 2 Dage. 3 Pd. raat saltet Kjød for 3 Dage. 1½ Pd. tør Fisk for 2 Dage. — Hvis ei Fisk haves, gives hver Fiskedag ½ Dags Ration af Flæsk eller Kjød. — 1 Pd. Smør. — Naar Smørret slipper og Skibet ligger ved et Sted hvor Oliven-Olie bruges og kan erholdes, faaer hver Mand ugentlig ½ Bouteille, som er 1 Pd. Oliven-Olie og ½ Pot Eddike. Mangler baade Smør og Olie tilstaaes hver Mand i dets Sted 2 Pd. Flæsk ugentlig. — 1¼ Otting Byggryn, eller i Mangel heraf Risengryn. ¾ Otting Ærter, eller i Mangel heraf Bønner. 1/16 Pot Eddike. — Hver Mand faaer hver Morgen 1 Snaps (1/16 Pot) Brændeviin eller Rum. — 1 Td. Skibsøl medtages for hver Mand paa Reisen, naar Skibet gaaer herfra Norden vester efter paa lange Reiser; hvorimod de, der fare paa kortere Reiser, saasom paa Østersøen, Norge, England og Holland, hvor til alle Tider Øl er at faae, medtage Øl til Reisen efter eget Behag. Af dette Øl faaer hver Mand dagligen 1½ Pot, men naar Øllet er sluppet i Søen dagligen 1½ Pot Vand og hver Middag en Snaps Brændeviin eller Rum, indtil Skibet kommer til et Sted, hvor Øl eller Viin kan erholdes; der, hvor Viin er at faae, saasom i Frankrig Portugal, Spanien og overalt i Middelhavet, faaer hver Mand, i Mangel af Øl, hver Kjød- eller Flæskdag ¼ Pot Viin, men i Ost- eller Vestindien, hvor Viin ikke er menig Mands Drik, faaer hver Mand, naar Øllet er sluppet og ikke kan erholdes, hver Middag en Snaps Brændeviin eller Rum foruden deres Morgensnaps. — Det skal forøvrigt beroe paa Skibsføreren hvorvidt der paa Reisen i enkelte Tilfælde skal gives Forfriskninger (saasom mere Viin eller Brændeviin end bestemt er) enten til hele Mandskabet eller til en Deel af samme; dog at han ikke heri gaaer uden for, hvad Omstændighederne, Reisens og Mandskabets Tarv kan ansees at fordre. Heraf vil fornemmelig i Tilfælde af haardt Veir eller af ualmindelig anstrænget Arbeide blive at gjøre Brug. — Hvor fersk Kjød er at faae, tildeles Mandskabet dette idetmindste eengang om Ugen til Forfriskning, og hver Mand faaer da 1 Pd. fersk Kjød istedetfor salt Kjød eller Flæsk, hvorved for hver Dag, fersk Kjød saaledes gives, 1 Dags Ration salt Kjød eller Flæsk bespares. — Til fersk Kjød gives fornødent Grønt, saafremt dette kan faaes. — I Sygdoms Tilfælde erholder den Syge ingen Ration, men han bespises efter Sygdommens Art. — Kapitainen og Styrmændene, som spise i Kahyten, nyde 1½ Mands Ration af 19 Nov.

19 Nov. Smør, Kjød og Flæsk, Viin og Brændeviin. — Al Skibets Mundprovision skal ved Reisens Tiltrædelse være frisk, sund og nærig, og Skibet dermed være rigeligen forsynet, for at Mangel ikke strax skal indtræde, hvis Reisen skulde blive usædvanlig lang. Skulde imidlertid Mangel paa en eller anden Artikel formedelst en saadan usædvanlig lang Reise finde Sted, skal Mandskabet gives Godtgjørelse af en anden Sort for den Dag, saasom Flæsk istedetfor Kjød, og Gryn istedetfor Ærter, eller omvendt, hvormed Mandskabet bør være tilfreds. — Hvilket herved bekjendtgjøres til Vedkommendes fornødne Efterretning.

23 Nov. **P. for Danmark, indeh. Midler til at fremme kollegiale Expeditioners Løsning.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At, da det er befundet, at den Forskrift, som indeholdes i den allerhøieste Resol. 23 Dec. 1803, bekjendtgjort ved Kanc.-P. af 27de s. M., § 4, ikke har været tilstrækkelig til at fremme Indløsningen af kollegiale Expeditioner, saa have Vi været betænkte paa andre Midler, hvorved dette Øiemed sikkrere kan opnaaes. — I denne Henseende byde og befale Vi, som følger: § 1. Enhver, der har erholdt en Kongelig Bevilling eller Benaadning, være sig af det Slags, der forsynes med Vor egen allerhøieste Underskrift, eller af dem, som udstedes af Vore Kollegier ad mandatum, skal være pligtig til at løse samme i det seneste inden 6 Uger fra den Tid, at han har faaet Notifikation om Bevillingens Udfærdigelse. Dog maa Undtagelse herfra skee, hvis hans Opholdssted maatte gjøre det nødvendigt for ham at bestemme en længere Frist, i hvilket Tilfælde det Kollegium, igjennem hvilket Expeditionen udfærdiges, skal være bemyndiget til at fastsætte denne i Notifikationen om Udfærdigelsen. § 2. Lader han denne Frist udløbe, uden at foranstalte det Fornødne til Expeditionens Løsning, bør vedkommende Kollegium sørge for, at Løsningsgebyret inddrives, enten ved igjennem vedkommende Departement at foranstalte samme indeholdt i den Vedkommendes Gage, eller, hvor dette ei er anvendeligt, at lade derfor gjøre Udpantning. Dog bør i dette sidste Tilfælde Ordren altid udstedes af Vort danske Kancelli, til hvilket derfor de øvrige Kollegier i fornødent Fald bør henvende sig. § 3. Hvor Gebyret ikke ved noget af de i § 2 ommeldte Midler lader sig inddrive, har vedkommende Kollegium enten at kassere Bevillingen, hvis det er af det Slags, der udstedes ad mandatum, eller i modsat Fald at forelægge Os Sagen til allerhøieste Resolution.

§ 4. Med Hensyn til de Bevillinger, som Kjøbenhavns Magistrat og Amtmændene ere blevne bemyndigede til at udlevere, vil det paaligge disse Øvrigheder at gjøre Anmeldelse til Vort danske Kancelli, saafremt Løsningen ei skeer inden de i § 1 bestemte 6 Uger, hvorefter Kancelliet har at foranstalte det videre Fornødne. § 5. Hvad de Benaadninger angaaer, hvis Udfærdigelse er forbunden med særdeles Bekostninger, f. Ex. Adelsdiplomer, da skal den Benaadede være forpligtet til, inden den i § 1 bestemte Tid, at gjøre det dertil fornødne Forskud, saaledes som dette af vedkommende Kollegium bliver bestemt, og siden inden samme Frist, fra den Tid af at han er bleven underrettet om at Expeditionen er bleven færdig, at løse samme, og i begge Henseender blive de ovennævnte Midler at anvende, hvis han ikke betaler hvad der paaligger ham. § 6. Saafremt Nogen i enkelte Tilfælde har erholdt Udsættelse med Betaling af et Expeditionsgebyr, og han da ikke til bestemt Tid erlægger Betalingen, bliver der at forelægge ham en ny Frist i Overeensstemmelse med § 1, og siden at forholde efter de øvrige oven fremsatte Regler. § 7. De foranførte Bestemmelser skulle ikke blot være anvendelige paa de Bevillinger eller Benaadninger, som for Fremtiden forundes Nogen, men og paa de allerede forundte, dog, hvad disse angaaer, med den Indskrænkning, at Tvangsmidler efter denne Anordning ei kunne anvendes inden Udløbet af et Aar fra den Tid, Bevillingen eller Benaadningen er den Vedkommende forundt, ligesom der, uagtet den alt forhen passerede Notifikation, bør foregaae en ny Bekjendtgjørelse efter § 1 forinden Tvangsmidler efter § 2 anvendes. § 8. Iøvrigt vil det have sit Forblivende ved Bestemmelsen i den ved Kanc.-P. 27 Dec. 1803 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. af 23de næstforhen § 3; ligesom heller Ingen, paa en blot Notifikation om en ham forundt Bevilling, maa kunne benytte samme ved Domstolene, eller noget af en Embedsmand derefter foranstaltes, forinden Bevillingen er bleven expederet, hvilken derfor ogsaa bør fremlægges eller forevises. 23 Nov.

Adm.- og Komm.-Koll.-P. ang. Oprettelsen af et Søindrulleringsfond i Danmark, samt nærmere Bestemmelse om, hvilken Betaling Indrullerings-Betjentene maae tage for Skibsdokumenters Udfærdigelse, og Straffene for at fordre eller modtage ulovlig Betaling m. v. 20 Dec.

20 Dec. Kongen har givet følgende nærmere Bestemmelser, Søindrulleringsvæsenet i Danmark angaaende: § 1.*) Til at bestride adskillige til Søindrulleringsvæsenets Fremme nødvendige Udgifter, skal oprettes et Fond under Navn af Søindrulleringsfondet, hvilket tillægges følgende Indtægter: For Meddelelsen af: Et Styrmands-Patent betales til bemeldte Fond en Kjendelse af 4 Rbd. Sølv. Et Volontair-Patent 3 Rbd. Sølv. En Bevilling til som Sætteskipper eller Baadfører at føre et vist ved Navn, Drægtighed og Eier benævnt Fartøi, paa bestemte Farvande, hver Gang nogen saadan meddeles en Mand, hvadenten det er en ny eller en forandret Bevilling: a) naar Fartøiet er 6 Kommercelæster, eller derunder, drægtigt 2 Rbd. Sølv, b) men naar det er over 6 Kommercelæster drægtigt 4 Rbd. Sølv. En Bevilling til at fare med fremmede Nationers Skibe som Bekjendtmand eller Lods, dog uden at lodse i noget Lodsfarvand, 2 Rbd. Sølv. Et Friheds-, Afskeds- eller Gaardmands-Pas, naar et saadant efter Ansøgning bevilges Nogen, uden at han dertil er strikte berettiget efter Anordningernes udtrykkelige Forskrifter, en Kjendelse fra 20 til 50 Rbd. Sølv. efter Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiets nærmere Bestemmelse i ethvert enkelt Tilfælde; hvilket ogsaa gjælder for andre i Henseende til Søindrulleringen udstedende Bevillinger, for hvilke Kjendelserne ikke ere bestemte. § 2.**) De Forhyringskontrakter, som det ved Anordningerne er befalet at skulle sluttes hos Vaterskouten, skulle paa de Steder, hvor en saadan Embedsmand ikke er ansat, indgaaes for den paa Stedet værende Søindrullerings-Officeer eller Betjent, der med Hensyn til disse Dokumenters Udfærdigelse har at iagttage de Regler, der ere Vaterskouten foreskrevne; og skal bemeldte Indrullerings-Officeer eller Betjent være berettiget til for denne Forretning, i Lighed med hvad der for Vaterskouten i Kjøbenhavn er bestemt i hans Instrux 30 Juni 1752 § 1, at oppebære af et Skib eller et Fartøi, som er bestemt til een eller flere Reiser enten til fremmede Havne i Østersøen, eller til en svensk Havn i Kattegattet, eller til nogen norsk Havn, 2 Mk. Sølv; men naar det er bestemt til noget andet udenrigsk Sted, da 1 Rbd. Sølv. § 3.**) Den ved F. 19 Juni 1807 § 4

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861, om Sønæringen, § 11, samt med Hensyn til Fritagelse for Søværnepligt ved Indbetaling af en Kjendelse til Søindrulleringsfondet P. 27 Juli 1846 (som bestemte, at den saaledes erhvervede Frihed ikke skulde være bedre end den, der var begrundet i Fødsel udenfor den tidligere alene værnepligtige Stand), og Værnepligts-L. 2 Marts 1861 § 52, — der forsaavidt stemmer med den tilsvarende, allerede i Værnepligts-L. 12 Febr. 1849 § 4 givne Bestemmelse.

**) Jfr. P. 12 Aug. 1843 og L. 23 Marts 1851, om Udskrivningsvæsenets Omordning m. v., § 3.

bestemte Betaling for Skibs-Bemandingslisternes Anskaffelse og Udfyldning, naar Skipperne, istedetfor selv at levere disse Lister, overdrage dette til Indrulleringen, forhøies fra 8 til 24 Rbß. Sølv for en Baad eller et Fartøi, som er under 3 Kommercelæster drægtigt; og af større Fartøier for de første tre Kommercelæster ligeledes forhøies fra 8 til 24 Rbß. Sølv. § 4. Paa ethvert af de ved Søindrulleringen udstedende Dokumenter, for hvilket noget Gebyr eller nogen Kjendelse erlægges, skal af den, der oppebærer Gebyret eller Kjendelsen, under hans Navn, — Karakteertitel, om han nogen haver, — og Embedstitel, tegnes Gebyrets eller Kjendelsens Beløb, baade med Tal og Bogstaver, hvilket ogsaa skal gjælde om Betalingen for Skibs-Bemandingslisternes Attestation, samt for Forfærdigelsen saavel af disse Lister, som af Forhyringskontrakter. De Dokumenter, der udstedes uden Betaling, saasom: Skipper-Certifikatser, Matros-Patenter, med flere, skulle ligeledes under Navn og Titel paategnes de Ord: „Meddeelt uden Betaling." Undladelse af at give Dokumenterne saadanne Paategninger straffes første Gang med en Mulkt af 10 Rbd. Sølv; anden Gang med en Mulkt af 20 Rbd. Sølv; men tredie Gang med Embedsforbrydelse. Mulkterne tilfalde Søindrulleringsfondet. § 5. Taxten, som bestemmer Gebyrerne, saavel til Indrullerings-Chefen og den subalterne Indrullerings-Officeer eller Betjent, som eventualiter til Mynsterskriveren, skal altid, med store og tydelige Tal, være opslaget i det Kontoir, hvor Gebyrerne oppebæres, og disse altid erlægges i Kontoiret selv. § 6. Den 80 § i Søindrullerings-F. 8 Jan. 1802 bestemmes nøiere derhen: at den Indrullerings-Chef, eller subalterne Officeer eller Betjent, eller Mynsterskriver, der fordrer eller modtager enten høiere Gebyr, end Taxten bestemmer, eller nogen Gave for nogen ham paaliggende Forretning, Søindrulleringsvæsenet vedkommende, af hvilket Slags det end maatte være, skal tiltales og dømmes til at have sit Embede forbrudt. 20 Dec.

P. for Danmark, ang. nærmere Bestemmelser om de Trængendes Forsørgelse, som intet beviisligt Hjemsted have.*) 28 Dec.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, da der gives enkelte Tilfælde, hvori det Fattigdistrikt, der maa antage sig en Person eller Familie, som uden at have hjemme i samme, der bliver trængende, efter de hidtil gjældende Love, ikke for de derved foraarsagede Udgifter kan erholde

*) Jfr. F. ang. Erhvervelse af Forsørgelsesret af 24 Jan. 1844.

28 Dec. Godtgjørelse af noget andet Fattigdistrikt, have taget under Overveielse, hvorledes den Ubillighed og de øvrige Uleiligheder, som dette kan medføre, kunne være at forebygge; i hvilken Henseende Vi allernaadigst befale som følger: § 1.*) Naar intet Sted kan udfindes, hvor en Person, som et Sted i Danmark befindes trængende til offentlig Understøttelse, enten ved treaarigt Ophold, eller ved sin Fødsel, eller i Medhold af Bestemmelserne i P. 14 Dec. 1810 §§ 10-13 har erhvervet Forsørgelsesret, skal han forsørges paa det Sted i Riget, hvor han i de sidste 3 Aar længst, dog i det mindste i 1 Aar, har opholdt sig. § 2.**) Dersom end intet Sted kan udfindes, som den Paagjældendes Forsørgelse, i Overeensstemmelse med Reglen i § 1, kan paalægges, i hvilken Henseende den nøiagtigste Undersøgelse bør anstilles, og intet Middel, der kunde lede til at opdage det rette Forsørgelsessted, lades uforsøgt, bliver der af vedkommende Amtmand at tillægge det Fattigdistrikt, hvor en saadan Person befindes trængende, Godtgjørelse for de Udgifter, hans Forsørgelse vil medføre, hvilken Godtgjørelse, som dog ingensinde maa overstige de i P. 14 Dec. 1810 § 5 fastsatte 48 ß. Sølv ugentlig, bliver at udrede enten af Amtsrepartitionsfonden eller ved Ligning paa Stiftets Kjøbstæder, eftersom det er paa Landet eller i en Kjøbstad (dog Kjøbenhavn, hvorpaa nærværende §'s Indhold ei kan anvendes, ikke derunder indbefattet,) at den Paagjældende bliver at forsørge.

1828.

16 Jan. F. indeh. nærmere Bestemmelser ang. Rettens vedbørlige og hurtige Pleie.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have bragt i Erfaring, hvorledes der, uagtet de flere omhyggelige og hensigtsmæssige Bestemmelser, som de gjældende Love, og i Særdeleshed F. 3 Juni 1796, indeholde angaaende Rettens vedbørlige og hurtige Pleie, dog atter have indsneget sig betydelige Misbrug i fornævnte Henseende, hvorved Lovgivningens velgjørende Øiemed undergraves. Vi have derfor allernaadigst besluttet, ikke alene ydermere at indskjærpe ovennævnte Forordnings Grundsætninger og Forskrifter, men og i sammes Aand at tilføie saadanne nærmere Bestemmelser, som Vi finde fornødne til at udrydde hine

*) Jfr. P. 6 Nov. 1839 § 3, F. 24 Jan. 1844 §§ 2-4.
**) Jfr. P. 9 Jan. 1830 § 2; F. 24 Jan. 1844 § 14

Misbrug og, saavidt muligt, forebygge, at andre lignende igjen opstaae. — Vi byde og befale derfor, som følger: 16 Jan.
§ 1. Ligesom F. 3 Juni 1796 § 7 udtrykkeligen bestemmer, at Enhver, som begjærer Udsættelse i en Retssag, skal være forbunden til nøiagtigen at anføre Aarsagen og bestemt opgive, hvad Brug han vil gjøre af den forlangte Opsættelsestid, saaledes bør og alle Domstole, i Overeensstemmelse med dette Lovbuds tydeligen tilkjendegivne Øiemed, paa det Omhyggeligste prøve Værdien af den Grund, der paaberaabes til Hjemmel for Sagens Udsættelse, og ikke bevilge samme, undtagen forsaavidt det, hvortil den Paagjældende agter at benytte Udsættelsen, virkeligen skjønnes at kunne være fornødent til Sagens Tarv og Oplysning. Som Følge heraf skal, til Exempel, den Omstændighed, at Sagens Dokumenter af Sagføreren ere tilstillede eller skulde tilstilles Mandanten selv til Gjennemsyn, ordentligviis ikke komme i Betragtning til at bevirke Udsættelse i længere Tid, end den, der ellers efter Sagens Beskaffenhed maa ansees fornøden til dens Fremme. Kun hvor det fra Modpartens Side sidst Indgivne skjønnes at indeholde en særdeles Grund for Sagføreren til at forlange nye Oplysninger eller Forholdsregler af sin Mandant, der ei kunne faaes inden den ellers bevilgede Frist, kan Udsættelse af foranførte Grund gives. Til den Ende skal Sagføreren saavel gjøre nøie og tilfredsstillende Forklaring om de Omstændigheder, der foranledige ham til at forlange slige nærmere Oplysninger eller Forholdsregler, som og beviisliggjøre, at og naar dette er skeet; ligesom han og, naar yderligere Udsættelse maatte begjæres, har at godtgjøre, at Sagen endnu beroer hos Mandanten, hvilket dog ikke kommer i Betragtning for længere Tid end den, der efter Sagens Beskaffenhed maa ansees nødvendig for ham til at gjennemgaae Sagen og tilkjendegive Sagføreren det Fornødne. § 2. Ogsaa bliver det paa det Nøieste at iagttage, at det ikke er nok, at den Handling, med Hensyn til hvilken Udsættelse begjæres, i sig selv er et hensigtsmæssigt Middel til Sagens Fremme, men at det dertil endvidere forudsættes, at den Paagjældende ikke forud maa have havt tilstrækkelig Tid til at iværksætte samme, da der ellers ikke maa gives ham ny Udsættelse til at foretage det, som alt tilforn burde været foretaget. Der bør saaledes ingenlunde tilstaaes Udsættelse, fordi en Sagfører, efterat han allerede forud har havt en Frist, hvori han kunde og burde have foretaget Noget til Sagens Fremme, finder for godt at tilstille sin Mandant Sagens Dokumenter, eller fordi Vidnestævning udtages, Kontraklage eller Stævning

16 Jan. indgives eller deslige, efterat den Vedkommende allerede forud har havt Sagen udsat i en saadan Tid, at der deri havde været tilstrækkelig Leilighed for ham til, om ikke at give endeligt Tilsvar, saa dog at iværksætte slige Foretagender, hvorved Sagens videre Fremme forberedes. § 3. Ligesom Dommeren ikke bør nægte den, hvis Modpart fremlægger eller tilfører Noget, som behøver Tilsvar, Udsættelse i 8 Dage, eller efter Sagens Vidtløftighed i længere Tid, saaledes kan eller bør han heller ikke afslaae enhver Forlængelse af slig Frist, som grundes paa en særegen Omstændighed, fordi denne ikke strax nøiagtigen kan bevises; men da bør Udsættelsen dog indskrænkes til 8 eller høist 14 Dage, og denne Henstand ikke siden forlænges uden Beviis for den paaberaabte Omstændigheds Rigtighed. Naar, til Exempel, Sygdom eller andre Forretninger anføres som Grund til Udsættelsen, vil vel Udsættelse i 8 eller 14 Dage kunne bevilges, uden at der for det opgivne Forfald føres Beviis. Naar Sagen derimod af slig Aarsag skal udsættes i længere Tid, bør nøiagtigt Beviis for samme føres; hvorhos det følger af Sagens Natur, at, hvor Forfald af det nævnte Slags, der kunne afhjælpes ved at overgive Sagens Udførelse til en anden, blive langvarige, bør Sagen ei vedblive at udsættes derefter; men Dommeren bør sætte Grændse for saadan Henstand ved en Kjendelse, hvorved det tilkjendegives, at der kun til en vis i samme opgiven kort Frist kan gives Udsættelse paa Grund af det paaberaabte Forfald. § 4. Da det er befundet, at F. 3 Juni 1796 § 7 stundom misbruges, forsaavidt den hjemler en Sagfører Adgang til, uden videre Grund at erholde Sagen udsat, naar hans Modpart selv og ikke blot dennes Sagfører dertil giver sit Samtykke, saa fastsættes det som Regel for Fremtiden, at han, naar han, paa Grund af Samtykke, vil erholde Sagen udsat i længere Tid end 14 Dage, endvidere skal godtgjøre, at ogsaa hans egen Part bifalder saadan Udsættelse. Denne Bestemmelse om 14 Dage som den længste Tid, hvori en Sagfører, paa Grund af Modpartens Samtykke alene, kan faae en Sag udsat, er at forstaae med Hensyn til hver Gang, Sagens Fremme beroer paa ham, saa at den, der eengang af denne Grund har faaet 14 Dages Udsættelse, ei paa samme Grund kan erholde videre Udsættelse førend efterat Sagen af ham er bleven indladt til Dom, og noget Nyt derpaa fra hans Modparts Side er fremkommet. Da iøvrigt den ene Parts Ønske om udenfor den befalede Forligsmægling at see Sagen mindelig afgjort, i sig selv ingen lovlig Grund er

til Udsættelse, men samtlige Parters Samtykke er fornødent for at en Sag formedelst slige Forligs-Forsøg skal udsættes, saa bliver der, naar samme paaberaabes som Hjemmel til en Udsættelse i Sagen, at forholde som i ethvert andet Tilfælde, hvor Udsættelse begjæres paa Grund af Samtykke.*) § 5. I Betragtning af at Tilveiebringelsen af de Gjenparter, som den ene Part kan behøve af det, der fra den Andens Side er indgivet, ofte foranlediger gjentagne Udsættelser af Processer, som ellers hurtigere kunde tilendebringes, skal det for Fremtiden være Pligt for enhver Part tilligemed de Indlægge eller de Dokumenter, han fremlægger, at indlevere rigtig Afskrift af samme, og bør han, forsaavidt saadan Afskrift ei medfølger, ansees ligefrem at samtykke i, at selve Indlægget eller Dokumenterne udleveres Modparten til Gjennemsyn og Besvarelse. Hine Gjenparter bør han derhos forlange attesterede af Skriveren, som for Konferencen og Attestationen nyder det halve af den Betaling, som vilde have tilkommet ham for selve Afskriften. Bemeldte Kopier bør den Part, som har at give Tilsvar, kunne erholde behørigen attesterede hos Skriveren Dagen efter at Originalerne ere blevne fremlagte, forsaavidt samme efter den i Sportel-Regl. 22 Marts 1814 § 158 foreskrevne Regel ei udgjøre over 5 Ark; men ellers gives Skriveren een Dags Frist for hver Gang 5 Ark, som de saaledes udgjøre. Saafremt vedkommende Part forsømmer betimeligen at afhente Afskrifterne, kan han naturligviis ikke derpaa grunde nogen Begjæring om forlænget Udsættelse. Det er iøvrigt en Selvfølge, at den Part, der fremlægger Dokumenter, som ere forfattede i et fremmed Sprog, tillige paa samme Tid bør fremlægge bekræftede Oversættelser af disse. § 6. Da det undertiden er Tilfældet, at den, der udtager Overretsstævning, ei saa betimeligen kan erholde sin Domsakt, at han er istand til ved Stævningens Inkamination at fremkomme med sin Deduktion og Paastand, hvoraf følger, at F. 3 Juni 1796 §§ 5 og 6 ei bogstaveligen kunne anvendes i Appellationssager, men der dog paa den anden Side ikke bør tilstedes større Afvigelse fra deres Forskrift, end Nødvendigheden kræver, saa bliver det for Eftertiden at iagttage, at den, der undskylder sig med ikke betimeligen at have erholdt Domsakten, skal fremlægge Attest for at samme er begjært beskreven inden Stævningens Udtagelse, men at den enten ei endnu er expederet, eller at dette i alt Fald er skeet saa sildigt, at han ei ved Stævningens Inkamination kunde fremme Sagen fra sin Side; hvorhos det følger af sig selv, 16 Jan.

*) Jfr. Sø- og Handelsrets-L. 19 Febr. 1861 § 40.

16 Jan. at han, hvis lige Forhindring skulde vedvare een eller flere Tægtedage efter Stævningens Infamination, har at fremlægge yderligere Attest desangaaende. Iøvrigt kan Akten ikke ansees som lovligen bestilt, medmindre den Vedkommende, naar Skriveren forlanger det, dertil leverer det fornødne stemplede Papiir, samt betaler det Halve af hvad Skriverlønnen kan antages at ville udgjøre. § 7. Befindes det, at Skriveren har gjort sig skyldig i utilbørligt Ophold med Aktens Beskrivelse, bliver han af Overretten, hvad enten Paastand derom nedlægges eller ikke, at ansee med Mulkt. Dersom han opholder Aktens Beskrivelse over det dobbelte af den i L. 1-8-9 foreskrevne Tid, kan den, der har bestilt samme, desangaaende henvende sig til vedkommende Øvrighed, som haver at gjøre den efter Omstændighedernes fornødne Foranstaltning til at fremme Beskrivelsen, og i denne Henseende enten kan forelægge Skriveren en vis Tid, inden hvilken han under en følelig Mulkt skal levere Akten beskreven, eller, hvis Øiemedet paa denne Maade ei kan ventes opnaaet, kan konstituere en Anden hertil. Den Part, der forsømmer at benytte dette Middel til at paaskynde Aktens Beskrivelse, kan ikke vente, paa Grund af Ophold dermed, at erhverve videre Udsættelse. § 8. Det i § 7 Foreskrevne skal ogsaa anvendes med Hensyn til Beskrivelsen af Tingsvidner eller Andet, som under en Sag skal fremlægges. Ligesom det iøvrigt følger af sig selv, at de ovennævnte af Øvrigheden trufne Foranstaltninger ikke fritage Skriveren for det Ansvar, han efter bemeldte Lovens Artikel maatte have paadraget sig, saaledes bør Skriveren forsyne enhver Expedition angaaende Rettergangstrætter med Paategning om, naar samme er bestilt og naar den er udfærdiget. § 9. Den i R. 8 Aug. 1766, kundgjort ved Raadst.-P. af 13de s. M., § 2, og Sportel-Regl. 22 Marts 1814 § 5 hjemlede Regel, at en Sag udsættes i 8 Dage, naar samtlige Parter udeblive, skal for Fremtiden være afskaffet, hvorimod Sagen strax ophæves, naar saaledes ingen af Parterne foretager Noget for at holde den i Kraft. § 10. Forsaavidt nærværende Anordning medfører en skjærpet Strængehed i at afgjøre, om en Sag bør udsættes eller ikke, bør Domstolene dog i de første Retsdage efter dens Forkyndelse tage billigt Hensyn til, hvorvidt Parterne eller deres Sagførere efter de hidtil fulgte Regler kunde havt Grund til at vente den Udsættelse, som de foranførte Bestemmelser ei tilstede, uden endnu at have havt tilstrækkelig Tid til at belave sig paa den nye strængere Orden. Men efter 4 Ugers Forløb fra denne Anordnings Bekjendtgjørelse maa ingen Afvigelse fra de i

samme foreskrevne Regler finde Sted. § 11. Da de ordinaire Underretter, uagtet Budet i Lovens 1-3-5, paa mange Steder ikke holdes til nogen bestemt Tid, hvilket har til Følge, at Enhver, der har Ærinde til Tinge, maa, for at være sikker, anvende længere Tid til sit Møde, end der ellers vilde behøves, og at den mindre Forsigtige udsættes for, ved Mangel af Møde til den Tid, Retten holdes, at paadrage sig det ofte betydelige Tab, som følger af Udeblivelse, saa bliver det herved indskjærpet, at fornævnte Retter i Fremtiden stedse bør sættes til bestemt Tid, hvilken dog for By-, Herreds- og Birketingene skal, istedetfor den i Lovens 1-3-5 fastsatte Tid, være Kl. 10 Formiddag baade om Sommeren og om Vinteren; og bør det hver Tingdag tilføres Protokollen, naar Retten er bleven sat. Hvis Dommeren en enkelt Gang skulde blive forhindret i at sætte Retten til bestemt Klokkeslet, bør han, saafremt meer end eet Kvarteer fra den befalede Tid er forløbet, udtrykkeligt i Protokollen anføre denne Omstændighed saavelsom det Forfald, der har forhindret ham. § 12.*) I Forbindelse med hvad der i § 11 er anordnet bestemmes endvidere, at Dommeren i det mindste bør oppebie een Time fra den Tid, Retten er sat, inden han igjen hæver samme. Herved bortfalder imidlertid ikke den enhver Part paaliggende Forpligtelse til at være tilstede i Retten, naar den ham vedkommende Sag efter sin Orden paaraabes. Men, saafremt en Part, der har forsømt at møde til rette Tid, siden indfinder sig, forend Retten hæves, skal han, for at faae Sagen for igjen, erlægge en Kjendelse af 2 Mk., eller, hvis det er en Sagfører, af 1 Rbd. Sølv til en i Retten værende Fattigbøsse, hvis Indhold tilfalder i Kjøbstæderne disses og paa Landet Amtets Fattigkasse. Dog skal Dommeren være bemyndiget til at give Udsættelse med Betalingen af denne Kjendelse i 8 Dage, naar ellers den Paagjældendes Ret kunde spildes; men, hvis Kjendelsen ikke erlægges inden Udløbet af denne Frist, bliver den at inddrive ved Udpantning. Forsaavidt den Part, der saaledes kommer for sildig, først indfinder sig efterat Modparten eller dennes Fuldmægtig, som bestemtgen har givet Møde, igjen har forladt Retten, bliver det fremdeles at iagttage, at Sagen, naar hiin Part imod Erlæggelsen af bemeldte Kjendelse fremstiller sig til Møde og enten fremlægger eller tilfører Noget, udsættes til næste Retsdag, for at der kan gives den anden Part Leilighed til at foretage det i saa Henseende Fornødne. Og, hvad enten Sagen udsættes ifølge foranførte Bestemmelse eller efter Begjæring af 16 Jan.

*) Jfr. Sø- og Handelsrets-L. 19 Febr. 1861 § 41.

16 Jan. den for silbig mødte Part, skal denne, foruden at betale det anordnede Gebyr for Udsættelsen, endvidere være pligtig at tage Udskrift af hvad der i Anledning af hans Møde er passeret og lade denne Udskrift med i det mindste 4 Dages Varsel forkynde for Modparten eller dennes Fuldmægtig. Hvis dette ikke til den Dag, Sagen paany falder i Rette, beviisligen af ham er efterkommet, bliver Sagen af Retten at behandle saaledes, som om han den Tægtedag, da han mødte for silbig, aldeles var udebleven. Iøvrigt kan naturligviis den Part, der indfinder sig efter rette Mødetid, ikke erholde Sagen udsat, undtagen forsaavidt han, hvis han havde mødt itide, dertil havde været berettiget; ligesom han heller ikke kan være beføiet til i Sagen selv at fremlægge eller tilføre Noget, naar han allerede fra sin Side havde indlagt Sagen til Dom, uden at Vederparten siden den Tid er fremkommet med noget Nyt. Foranførte Bestemmelser skulle og gjælde for Landsover-Retterne i Kjøbenhavn og Viborg, hvad den første angaaer ogsaa i dens Egenskab af Hof- og Stadsret, saa og for Gjældskommissionen i Kjøbenhavn, dog at den ovenmeldte Kjendelse, som skal erlægges for at faae en Sag for igjen, hvori man ei har mødt betimeligen, ved de førstnævnte tvende Retter bestemmes til 1 Rbd. Sølv for en Part selv og 2 Rbd. Sølv for en Sagfører. Herved bortfalder naturligviis det ved Hof- og Stadsrets-P. 23 Febr. 1785 § 1 bekjendtgjorte allernaadigste R. af 18de næstforhen, forsaavidt sammes Indhold er afvigende fra foranførte Bestemmelse. § 13. De Spørgsmaale, der maatte opstaae ved Retten om en Sags Udsættelse, bør ordentligviis afgjøres samme Retsdag. For imidlertid ikke at opholde de øvrige Sager, som skulle forhandles, efter den, hvori sligt Spørgsmaal opstaaer, kan Retten lade det beroe med slig Kjendelses Afsigelse, indtil alle hine Sager ere blevne foretagne, og ved Vor Landsover- samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn samt Vor Landsoverret i Viborg ogsaa til næste Dag, skjøndt denne ikke ellers er sædvanlig Retsdag. Dog maa Retten i de enkelte Tilfælde, hvor der til slig Kjendelses Afsigelse kræves en nøiere Undersøgelse af Sagens Stilling, end den, der strax eller ved fornævnte tvende Retter indtil næste Dag kan finde Sted, være beføiet til at udsætte Kjendelsens Afsigelse til næste Retsdag eller, hvis Sagens Vidtløftighed kræver det, endnu længere. Men Lovens 1-5-8 kan ikke tjene til Regel for den Tid, hvori Retten kan have et saadant Spørgsmaal optaget til Overveielse, forsaavidt ikke Resultatet bliver, at den ved Nægtelsen af den begjærte Udsættelse afsiger endelig Dom; hvorimod

det, hvor en blot Kjendelse om Udsættelse er affagt efter een eller flere Retsdages Forløb, vil beroe paa vedkommende Overdomstol, efter Sagens Beskaffenhed at bedømme, om deri indeholdes nogen Overtrædelse af den enhver Dommer ifølge Lovens 1-5-7 paaliggende Pligt, efter Mulighed at befordre Sagernes Fremgang, eller ikke. Findes dette første, bliver den eller de, som eragtes skyldige i uforsvarligt Ophold, at ansee med Mulkt, der dog bliver ringere, end den i 1-5-8 bestemte, saafremt Kjendelsen er affagt inden 6 Uger. I de Retter, som bestaae af flere Personer, bør, hvis Kjendelsen ei afsiges enten strax eller næste Dag, en saadan Paategning meddeles Akten, som F. 3 Juni 1796 §§ 28 og 34 foreskrive. § 14. Den Sagfører, som befindes at have utilbørligen opholdt en Sag, bliver, om end ikke hans Forhold kan henføres under F. 3 Juni 1796, §§ 10 og 11, og skjøndt Sagen ikke er af det i samme Forordnings §§ 35 og 39 omhandlede Slags, ved den endelige Dom at ansee med Bøder til Amtets eller Byens Fattigkasse fra 10 til 100 Rbd. Sølv, uden Hensyn til om derom er gjort Paastand. Lige Mulkt skal og den Dommer være underkastet, som findes at have tilsidesat de ham til Sagens vedbørlige Fremme paaliggende Pligter. Ved Overdomstolene bør det og paaagtes, om nogen saadan Forseelse er begaaet i de foregaaende Instantser, og Høiesterets-Advokaterne bør i de Sager, som de mundtligen udføre, anmærke, naar uforsvarligt Ophold har fundet Sted. § 15. De Forskrifter, som Vi i denne Vor Anordning have givet, for at afværge Retssagers uforsvarlige Forhaling, skulle ikke være indskrænkede til Domssager, men ogsaa have Anvendelse paa Tingsvidner og andre deslige Forhandlinger; og, ligesom der under disse selv ikke bør finde ufornødent Ophold Sted, saaledes bør den Part eller Sagfører, der forhaler et Tingsvidne eller anden Forretning, som staaer i Forbindelse med en Domssag, derfor kunne drages til Ansvar under Hovedsagen, hvorhos der heller ikke under samme bør gives ham Udsættelse til at iværksætte det, som han har forsømt betimelig at iværksætte. § 16. Ligesom og foranførte Bestemmelser angaaende Retssagers hurtige Fremme skulle være anvendelige paa Skifteforretninger, forsaavidt de ifølge disses særegne Natur passe paa samme, saaledes skal det ikke være en Skifteforvalter tilladt at have et Bo optaget til Slutning i længere Tid end den, Lovens 1-5-8 og F. 3 Juni 1796 § 23 tilstaae til Doms Afsigelse, medmindre han dertil har erhvervet en ham af Vort Kancelli meddeelt sær Bevilling; og skal det i denne Henseende ei fritage 16 Jan.

16 Jan. ham for Ansvar, at vedkommende Kreditorer og Arvinger have givet deres Samtykke til en længere Frist. Den Skifteforvalter, som ikke holder sig bemeldte Forskrift efterrettelig, bliver herfor at ansee efter fornævnte Lovens Artikel eller, naar Forseelsen er særdeles betydelig, med strængere Straf efter P. 21 April 1824 § 1. § 17. Fremdeles bliver det med Hensyn til Skiftepartitioner at iagttage, at, naar ikke ved en efter behørig Kundgjørelse afholdt Skiftesamling Dagen til Repartitionens Fremlæggelse forud er bleven berammet, bør Skifteforvalteren paa en af de i P. 21 April 1824 § 2 ommeldte Maader betimeligen give samtlige Vedkommende fornøden Underretning om, naar Repartitionen bliver at fremlægge til Skifteprotokollen, hvorhos de i P. 26 Aug. 1785 § 1 og P. 2 Juni 1819 § 1 bestemte fatalia appellationis først bør regnes fra den Tid, da Repartitionen saaledes er fremlagt i en forud tilbørligen berammet og kundgjort Skiftesamling. § 18. Da det maa ansees tilstrækkeligt, for at sætte en underordnet Dommer istand til at iværksætte hvad han maatte finde fornødent til Forsvar for sin Dom og Behandling, naar han ved lovlig forkyndt Stævning er bleven tilbørlig underrettet om, at Sagen er indstævnet til høiere Ret, saa skal det for Fremtiden ikke være nødvendigt, at Kontra- eller Kontinuations-Appelstævninger forkyndes for den underordnede Dommer, medmindre Vedkommende ifølge samme vil søge ham tilpligtet at betale Omkostningerne eller Andet, som ikke uden sær Paastand kan paalægges ham. — Iøvrigt følger det af sig selv, at Lovens 1-4-21 er anvendelig paa slige Stævningers Forkyndelse for Modparten. § 19. Da Stævnevidnerne stundom ved Skjødesløshed foraarsage, at en Stævning til ikke ubetydeligt Tab og Ophold spildes, saa bliver det, for at lette Vedkommende Adgang til at faae slig Forurettelse paatalt, herved fastsat, at Stævnevidnerne herfor ved en Politiret kunne tiltales til, foruden Skadeserstatning, at betale en Mulkt til vedkommende Fattigkasse fra 1 til 10 Rbd. Sølv. Er slig Forseelse begaaet i en offentlig Sag, har Øvrigheden at foranstalte samme paatalt. Dog skal den, hvis Feilen maatte være mindre tilregnelig, være beføiet til med Hensyn til Stævnevidner, der ellers have viist Bestræbelse for at opfylde deres Pligter, at indskrænke sig til at lade dem give en passende Paamindelse.

22 Jan. **P. ang. Skipperes Forpligtelse at overføre Personer for offentlig Regning.**

Det har behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets derom

allerunderdanigst nedlagte Forestilling, under 9de d. M. allernaadigst at resolvere: 1) at seilfærdige Skippere under danst Flag skulle være pligtige til, efter Opfordring af Politimesteren paa Afseilingsstedet, at medtage Personer, der ved offentlig Foranstaltning skulle overføres fra et Sted til et andet, imod en billig Betaling for Fragten og Kosten, der, i Mangel af mindelig Overeenskomst, af Politimesteren bliver at bestemme; 2) at Fragten for deslige Personers Overførelse imellem Kjøbenhavn og Bornholm skal være 2 Rbd. Sølv, men Kosten paa disse Reiser betales efter Regning, hvis Billighed, i fornødent Fald, af Amtmanden over Bornholm bliver at paaskjønne. — Hvilken allerhøieste Bestemmelse herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning. 22 Jan.

F. om en hurtigere Rettergangsmaade i Sager, der anlægges i Anledning af klare Gjældsforskrivninger*). 25 Jan.

Vi Frederik den Syvende, osv., G. v.: At, ligesom Vi ved Vor allernaadigste Forordning af 16de d. M. have søgt at sikkre Rettens vedbørlige og hurtige Pleie i borgerlige Retssager i Almindelighed, saaledes have Vi været betænkte paa, til Bedste for den private Kredit, at give de Kreditorer, der forsyne sig med klare Gjældsforskrivninger, Leilighed til end yderligere at betrygge sig Rettens hurtige Bistand, naar de nødes til at forfølge deres i saadan Forskrivning hjemlede Rettigheder. Efterat have taget denne vigtige Sag under nøieste Overveielse, byde og befale Vi, som følger: § 1. Naar der i et Gjældsbrev indføres den Betingelse, at Debitor underkaster sig den hurtige Retsforfølgning, som nærværende Vor Anordning hjemler, eller denne Betingelse ved Paategning eller ved et nyt Dokument tilføies en allerede udstedt Forskrivning, skal, i Tilfælde af Søgsmaal efter et saadant Gjældsbrev, den Indstævnte ordentligviis kun være berettiget til derunder at benytte sig af de Indsigelser mod Fordringen, som enten gaae ud paa, at Underskriften under Gjældsbrevet er urigtig, eller at der i Indholdet er foregaaet en Forfalskning, eller at Udstederen ikke ved Dokumentets Udstedelse var mægtig og myndig til derved at forpligte sig. § 2. Dog skal ogsaa enhver anden lovlig Indsigelse komme i Betragtning, naar den Sagsøgte kan gjøre samme gjældende, uden at der gives ham Udsættelse til derfor at søge Beviis; ligesom og den, der imod Sagsøgeren fremsætter Sigtelse for Aager eller anden ulovlig Omgang, og godtgjør, at en behørig Undersøgelse fra det Offentliges Side derom er be-

*) Jfr. Sø- og Handelsretslov 19 Febr. 1861, see dens § 46.

25 Jan. gyndt, kan erholde fornøden Udsættelse til at oppebie og benytte Resultatet deraf. § 3. Hvis den Sagsøgte har Indsigelser, som han, i Medhold af Bestemmelserne i §§ 1 og 2, ei bliver istand til at gjøre gjældende under den mod ham anlagte Sag, staaer det til ham, under en særskilt Sag at udføre slige Indsigelser, for, paa Grund af samme, at søge Skadesløsholdelse. Dog bør han, for dertil at være berettiget, have nævnt disse Indsigelser under den til Gjældsforskrivningens Indfrielse anlagte Sag. Det paaligger ikke Sagsøgeren med Hensyn til deslige forbeholdte Indsigelser at stille nogen Sikkerhed; men det maa i alt Fald være den Indstævntes Sag, under Jagttagelse af Lovens Forskrifter i 1ste Bog 21de Kap., at søge Sikkerhed ved Arrest. § 4. Som Følge af Bestemmelserne i §§ 1 og 2 kan der i fornævnte Slags Sager i Almindelighed kun indrømmes den Indstævnte en meget kort Udsættelse til at fremkomme med sit Tilsvar. I Særdeleshed maa længere end 14 Dages Frist ikke tilstaaes ham, undtagen der maatte finde saadanne ganske særdeles Omstændigheder Sted, som gjorde, at en Udsættelse var fornøden, for at han kunde benytte sig af de i § 1 hjemlede Forsvarsmidler, eller og det Tilfælde maatte indtræde, som omhandles i Slutningen i § 2. Iøvrigt følger det af sig selv, at den Udsættelse, hvortil Sagsøgeren, i Overeensstemmelse med F. 3 Juni 1796 § 7, giver sit Samtykke, hvorved iøvrigt den nærmere Bestemmelse, som indeholdes i Vor Forordning af 16de Jan. d. A. § 4, bliver at tage i Betragtning, ikke bliver at bedømme efter foranførte Regler. § 5. I de ovennævnte Sager bør der ei tilstaaes Udsættelse paa Grund af indgiven Ansøgning om Beneficium paupertatis, naar ikke Ansøgningen idetmindste tre Dage efter Sagens Slutning ved Forligelses-Kommissionen har været indleveret til dennes Erklæring. § 6. Saafremt den Indstævnte, efterat have erholdt Udsættelse i Sagen, maatte finde sig beføiet til at nedlægge Afviisningspaastand, bør han, tilligemed samme, fremsætte de Indsigelser, han maatte have mod selve Fordringen. § 7. Dersom den Sagsøgte har Kontraforbringer paa Sagsøgeren, kunne disse ei heller gjøres gjældende under samme Sag, forsaavidt han i saa Henseende vil benytte Beviser, til hvis Erhvervelse særskilt Udsættelse maatte være fornøden. § 8. I Sager af foranførte Slags bør ordentligviis Dom afsiges i det Seneste 14 Dage efter Sagens Optagelse, ligesom og Dommen og Domsakten uden Ophold skal paa Forlangende gives beskreven, alt under en saadan Mulkt, som F. 3 Juni 1796 §§ 35 og 39 bestemme

med Hensyn til befalede Sager. Hvis den i L. 1-5-8 bestemte Termin til Doms Afsigelse er forsømt, bliver den der fastsatte Mulkt at anvende. I de Retter, som bestaae af flere Personer, bør, hvis Dommen først afsiges senere end 14 Dage efter Sagens Optagelse, en saadan Paategning meddeles Akten, som F. 3 Juni 1796 §§ 23 og 34 foreskrive. § 9. Naar Dom i deslige Sager er affagt og samme af den Domfældte appelleres, blive L. 1-6-23 og F. 13 Jan. 1792 at anvende, uagtet Dommen ikke umiddelbart indstævnes til Høiesteret, saa at under de i fornævnte Forordning fastsatte Betingelser Exekution eller i alt Fald Affættelses-Forretning, uagtet den udtagne Ankestævning, kan iværksættes. § 10. Skulde det i det ommeldte Slags Sager hænde, at Sagsøgeren, i Anledning af de Indsigelser, som, i Medhold af §§ 1 og 2, fremføres imod Fordringen, selv finder det fornødent at føre Vidner eller andre deslige Beviser, saa skal og den Sagsøgte være berettiget til at bruge samme Fremgangsmaade; og da bortfalde alle foranførte særdeles Bestemmelser angaaende Sagens Behandling, hvorimod der i eet og alt bliver at forholde efter de almindelige Love om Rettens vedbørlige og hurtige Pleie. § 11. Den Klausul, som i R. 25 Juli 1788 § 7, 10 Juli 1789 § 7 og 7 Febr. 1794 § 12 er befalet indført i Obligationer, der udstedes for Umyndiges Midler, at Pantet uden Lovmaal og Dom skal kunne sættes til Auktion, skal bortfalde, hvorimod slige Obligationer for Fremtiden bør indeholde den Forpligtelse, at Debitor underkaster sig den hurtige Retsforfølgning, som nærværende Forordning hjemler. Ogsaa bør denne Forpligtelse ved Paategning eller, hvis særdeles Omstændigheder herfor ere til Hinder, ved et særskilt Dokument tilføies de allerede udstedte Obligationer, og derimod den foranførte Klausul bortfalde. Et saadant Dokument kan skrives paa ustemplet Papiir, hvilket og skal gjælde i ethvert andet Tilfælde, hvori en Erklæring af lige Indhold udstedes i Anledning af en allerede nu existerende Gjældsforskrivning. Hvad ovenmeldte Reskripter tillige have foreskrevet om, at alle Obligationer, der for Umyndiges Midler udstedes, bør indeholde den Betingelse, at, saafremt Renten ikke til rette Tid vorder erlagt, skal Kapitalen til samme Termin være forfalden til Betaling, bliver uforandret. § 12. I de Forskrivninger, som udstedes for andre under offentlig Varetægt staaende Midler, skal ligeledes den Betingelse for Fremtiden indføres, at Debitor underkaster sig den i nærværende Anordning hjemlede hurtige Retsforfølgning; ligesom den og ved Paategning eller ved særskilt 25 Jan.

25 Jan. Dokument bør tilføies de allerede udstedte Obligationer; hvorimod den Klausul, disse maatte indeholde om Pantets Realisation uden Lovmaal og Dom, skal bortfalde. Hvis nogen Debitor skulde vægre sig for saaledes at tilføie sin for Umyndiges eller andre under offentlig Varetægt staaende Midler udstedte Obligation den ovenmeldte Betingelse, bliver Kapitalen at opsige eller, forsaavidt den uden Opsigelse er forfalden, paa lovlig Maade at inddrive.

29 Jan. **P., ang. hvorlænge en syg Laugssvend i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn er berettiget til at fordre Understøttelse af vedkommende Svendelade*).**

Det har behaget Hans Majestæt, paa Kancelliets derom allerunderdanigst nedlagte Forestilling, under 16de d. M. allernaadigst at resolvere: 1) at den længste Tid i hvilken det i Kjøbstæderne, Kjøbenhavn undtagen, kan paalægges vedkommende Laug, i Sygdomstilfælde, at understøtte de paa samme tjenende Svende, skal bestemmes til tre Maaneder, hvilken Forpligtelse derimod ikke skal gjælde i Henseende til omreisende Svende, der blive syge paa et Sted, hvor der er Laug, uden der at være tagne i Arbeide, da der, med Hensyn til disses Kuur og Pleie, strax bliver at forholde efter de almindelige Bestemmelser angaaende Fattigforsørgelsen, forsaavidt de ikke maatte være istand til af egne Midler at afholde de dermed forbundne Omkostninger; 2) at, hvis paa et eller andet Sted Svendeladen ei formaaer at udrede Alt, hvad der ifølge heraf paaligger samme, Stedets Fattigkommission da bør, naar den Syge er trængende til offentlig Understøttelse, overtage hans Kuur og Pleie, imod et passende Bidrag fra Svendeladens Side, dog at Fattigkommissionen derhos har at fordre nøie Oplysning om, at Svendeladens Uformuenhed ikke hidrører fra Mangel af vedbørlig Omhu for at inddrive dens Indtægter, eller af god Huusholdning med disse, da i dette Tilfælde Vedkommende bør drages til Ansvar for Følgerne af deres Efterladenhed; samt 3) at det iøvrigt maa ansees som en Selvfølge, at Fattigkommissionen i intet Tilfælde bør lade en trængende syg Svend savne den fornødne Hjælp, fordi den finder, at samme bør ydes fra Laugets Side; hvorimod Kommissionen bør andrage Sagen for Amtmanden, der, saavel naar der opstaaer Tvistighed imellem Lauget og Fattigvæsenet angaaende Forsørgelsespligten overhovedet, som naar Lauget, idet samme erkjender sig forpligtet til at yde Bidrag efter § 2, dog finder sig misfor-

*) Jfr. F. 24 Jan. 1844 § 13.

nøiet med dettes af Fattigkommissionen bestemte Størrelse, hør endelig at afgjøre Sagen ved sin Resolution 29 Jan.

P. for Kjøbenhavn, hvorved Forordningen 1 Nov. 1805 § 24 forklares. 21 Febr.

Hans Majestæt Kongen har ved allerhøieste Resolution af 13de d. M. allernaadigst befalet Kancelliet at bringe til offentlig Kundskab, at Brandforordningen for Kjøbenhavn 1 Nov. 1805 § 24 skal være anvendelig paa alle Oplag af Tømmerforraad til Handel, ikke blot paa dem, der findes under aaben Himmel, men og paa dem, som maatte haves i Huse. — Hvilket herved bekjendtgjøres til fornøden Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

P. (Rentekammeret) for Kongeriget Danmark, ang. Officerers og andre til Militair-Etaterne hørende Embedsmænds Forpligtelse til at svare Rangskat*). 29 Febr.

Ligesom det ikke vedkommer de civile Oppebørselsbetjente at opkræve Rangskat hos de Officerer og andre til Militairetaterne hørende Embedsmænd, der enten staae i virkelig Tjeneste, eller ere afskedigede med Pension eller Vartpenge, eller endeligen ere ansatte à la suite med Gage, hvad enten saadanne Officerer og Embedsmænd ere benaadede med høiere Rang, end den, deres militaire Charge medfører, eller ikke, eftersom der i deres Gage, Pension eller Vartpenge skeer Afkortning for bemeldte Skat, saaledes har Hans Majestæt Kongen under 28 Marts f. A. allernaadigst resolveret, at alle Officerer, der enten staae i virkelig Tjeneste uden Gage, eller ansættes à la suite ligeledes uden Gage, skulle, saalænge de ei nyde saadan, aldeles fritages for at svare Rangskat, det være sig af deres militaire Rang, eller af anden høiere Rang, hvormed de udenfor det Militaire ere benaadede, samt at den samme Bestemmelse skal være gjældende med Hensyn til andre Embedsmænd, der ansættes uden Gage i fornævnte Etater. — Hvad derimod angaaer de Officerer eller andre til Militairetaterne hørende Embedsmænd, der ere afskedigede uden Pension eller Vartpenge, og for hvilke saaledes ingen Afkortning skeer for Rangskatten, da have disse, ifølge allerhøistbemeldte Resolution, fremdeles, ligesom ogsaa afgaaede militaire Embedsmænd i Almindelighed, der ansættes i civilt Embede, til vedkommende civile Oppebørselsbetjente at erlægge titnævnte Skat af den høieste Rang, dem er tillagt. Dog skulle de fra Sø- og Landetaten uden Pension eller Vartpenge afskedigede subalterne Officerer,

*) Jfr. P. 25 Marts 1834.

29 Febr. efter allerhøiest Resolution af 30te i s. M., være fritagne for at svare Rangskat, om de endog ved Afskeden eller siden benaades med en høiere militair Karakteer eller Rang, end deres forhenværende, saalænge de ikke ansættes i civilt Embede. Men erholde de en saadan Ansættelse, eller naar dem ved Afskeden eller senere maatte forundes høiere civil Karakteer eller Rang, end deres forhenværende militaire, have de af den dem tillagte Rang at svare den paabudne Rangskat. — Hvilket saaledes herved, ifølge allerhøiest Befaling, bekjendtgjøres til allerunderdanigst Efterretning og Jagttagelse for alle Vedkommende.

12 Marts. F., ang. nogle nærmere Bestemmelser, betræffende Omkostningerne paa Tiende-Kommissionernes Forretninger, og om disses Indanke til den overordnede Tiende-Kommission, samt om Tiendekjendelsers og Tiendeforeningers Tinglæsning. *)

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi ere blevne opmærksomme paa, at det Øiemed, hvori Vi, ved Vor allerhøieste Resol. 15 Mai 1816, der ved Plakat fra Vort danske Kancelli 25de s. M. er bragt til alminbelig Kundskab, have tillagt den af Os nedsatte overordnede Tiende-Kommission Bemyndigelse til at paakjende Lovligheden og Billigheden af de over Omkostningerne ved Tiendeforhandlinger opgjorte Regninger, ikke tilfulde opnaaes, idet Parterne, selv i de Sager, som inddrages for bemeldte overordnede Tiende-Kommission, ofte forsømme at fremsætte og behørig oplyse de Klager over hine Regninger, hvormed de dog senere komme frem. Vi have derfor været betænkte paa et andet Middel til at fremme hiint for Hovedformaalet med Vor F. 8 Jan. 1810 vigtige Øiemed. Endvidere have Vi fundet Anledning til at forlænge den Frist, som bemeldte Vor Anordning giver til at paaanke Amts-Tiende-Kommissionernes Kjendelser, ligesom Vi og, med Hensyn til Vigtigheden af, at der stedse kunne faaes paalidelige Afskrifter af de Kjendelser, hvorved Tiendevederlaget ordnes, saavelsom af de Tiendeforeninger, som ved bemeldte Kommissioners Mægling tilveiebringes, have anseet det nødvendigt at træffe en saadan Foranstaltning, at disse Kjendelser og Foreninger, foruden at opbevares i vedkommende Kommissioners Protokoller, ogsaa blive at finde i vedkommende Stiftsarkiv, samt i Tingprotokollen. — Vi byde og befale derfor, som følger: § 1. De Regninger, som Amts-Tiende-Kommissionerne opgjøre over de af Tiendeforhandlingerne flydende

*) Jfr. L. 23 Jan. 1862, ang. Tiendevederlagets Berigtigelse, særligt med Hensyn til Tinglæsning §§ 3-6.

Omkostninger, skulle for Fremtiden underkastes vedkommende Amtmands Bedømmelse, hvorefter det af denne Vor Embedsmand approberede Beløb kan inddrives ved Udpantning*), saavel hos Rekvirenterne, som og, efter Begjæring af den, der har udlagt Beløbet, hos dem, der have igjen at erstatte dette ganske eller for en Deel. Herved bliver at iagttage, at saafremt Beløbet ved Amtmandens Resolution nedsættes saa bør det Mere, som muligen allerede maatte være betalt til Tiende-Kommissionerne, af disse gives tilbage. — Den af Os beskikkede overordnede Tiende-Kommission skal saaledes i Fremtiden være fritaget for at prøve og paakjende forommeldte Regninger, hvorimod den blot haver, ved sin endelige Kjendelse i de til samme indankede Sager, at bestemme det Forhold, hvori Omkostningerne bør bæres af Parterne, uden at indlade sig paa disses Størrelse. Dog vil der, med Hensyn til de allerede for bemeldte Kommission indankede Sager, være at forholde efter den, ved Plakat fra Vort danske Kancelli 25 Mai 1816 kundgjorte, allernaadigste Resolution af 15de s. M., ligesom det følger af sig selv, at det vil have sit uforanderlige Forblivende ved de Regninger, som ere billigede af fornævnte overordnede Tiende-Kommission. § 2. Den Frist, inden hvilken Anke over en Amts-Tiende-Kommissions Kjendelse bør fremføres for den overordnede Tiende-Kommmission, skal for Fremtiden, istedetfor at bestemmes efter Vor F. 8 Jan. 1810 § 28 No. 5, være 6 Maaneder, at regne fra den Dag, da Amts-Tiende-Kommissionens Kjendelse afsiges, til hvilken Afsigelse de Vedkommende behørigen bør kaldes**). Dog skal Vort Kancelli være bemyndiget til at udfærdige Opreisning paa fornævnte Kjendelser, hvor særdeles Omstændigheder oplyses, som have forhindret de Vedkommende i betimeligen at paaanke den afsagte Kjendelse; men saadan Opreisning kan ei ventes efter Aar og Dags Forløb fra den Tid, Kjendelsen er afsagt. § 3. Som en Følge af den i § 2 gjorte Forandring i F. 8 Jan. 1810 § 28 No. 5, vil det nu beroe paa den Part, som vil paaanke en Amts-Tiende-Kommissions Kjendelse, inden hvilken Tid han vil tage samme beskreven. Derimod skal det være Pligt for Amts-Tiende-Kommissionen at give samme beskreven inden 6 Uger, efter at den er bestilt. Opholdes Beskrivelsen længere, kan den Vedkommende henvende sig til Amtmanden. som, under en daglig Mulkt, kan paalægge Amts-Tiende-Kommissionen, inden en vis af ham foreskreven kort Frist, at meddele Beskrivelsen. § 4. Alle Kjendelser til Tien- 12 Marts.

*) Jfr. F. 2 Juni 1830 §§ 3 og 6.
**) Jfr. L. 14 April 1852 om Korntiendens Forandring, § 15.

12 Marts. des Bestemmelse, hvad enten de affiges af en Amts-Tiende-Kommission eller af den overordnede Tiende-Kommission, tilsendes vedkommende Stiftamtmand og Biskop, der have at foranstalte dem tinglæste ved den Ret eller de Retter, under hvis Jurisdiktion de vedkommende tiendepligtige Jorder ligge. Rettens Betjente have derefter at tilbagesende Originalen til Bevaring i Stiftsarkivet, og iøvrigt at tilstille Tiendetagerne en, og samtlige Tiendeydere en anden Udskrift af Kjendelsen. Forsaavidt Læsningen er skeet ved forskjellige Retter, bliver dette at foranstalte af den Retsbetjent, under hvis Jurisdiktion det største Hartkorn ligger. § 5. Gebyret for en saadan Kjendelses Læsning skal være det, som Sportel-Regl. 22 Marts 1814 § 84 kfr. § 156 hjemler for Tiendeforeningers Læsning, hvorhos Protokollation og Afskrifter blive at betale efter Sportel-Reglementets almindelige Forskrifter. Disse Udgifter blive hvor det er en Amts-Tiende-Kommissions Kjendelse, som tinglæses, at udrede af den eller dem, der have begjært Tiendebestemmelsen, og, hvor det er en af den overordnede Tiende-Kommission afsagt Kjendelse, af dem, der have paaanket Amts-Tiende-Kommissionens Kjendelse; dog kunne Rettens Betjente holde sig til hvilken de ville af de flere Personer, der have taget Deel i Rekvisitionen eller Paaankningen. Iøvrigt kunne disse Udgifter, af den eller dem, der saaledes have erlagt dem, søges godtgjorte af de øvrige Vedkommende paa samme Maade, som de øvrige med Tiendebestemmelsen forbundne Udgifter. § 6. De Tiendeforeninger, der tilveiebringes ved Amts-Tiende-Kommissionernes Mægling, bør ligeledes alle at tinglæses, samt en Udskrift deraf opbevares i Stiftsarkivet. Denne Læsning bliver, med Hensyn til de Foreninger, som behøve Vor allerhøieste Konfirmation, at foranstalte af Stiftsøvrigheden efterat Konfirmationen (der bliver at læse tilligemed Foreningen, som den vedhæftes) er bleven udfærdiget; men, hvad de øvrige angaaer, er det Tiende-Kommissionernes Sag at foranstalte Læsningen. De heraf flydende Omkostninger blive at udrede i Overeensstemmelse med hvad Vor F. 8 Jan. 1810 § 28 No. 4 Litr. a har fastsat angaaende de øvrige Omkostninger, der maatte medgaae paa de Tiendeforhandlinger, som tilendebringes ved mindelig Forening, og ellers forholdes efter nærværende Anordnings § 5. § 7. Fremdeles ville Vi, at Vort Kancelli foranstalter, at alle de hidtil afsagte endelige Tiende-Kjendelser, saavelsom ved Amts-Tiende-Kommissionernes Mægling tilveiebragte Tiendeforeninger, ting-

læses og afgives til Opbevaring i Stiftsarkivet, forsaavidt dette ikke allerede er skeet. Men for de i saa Henseende fornødne Afskrifter bliver kun at betale 16 Rbß. Sølv for Arket, hvad enten de meddeles af Sekretairen i den overordnede Tiende-Kommission eller af nogen Amts-Tiende-Kommission. En lige Betaling tilstaaes Retsskriverne for Protokollationen, men for Tinglæsningen selv erlægges intet Gebyr. De af denne Foranstaltning flydende Udgifter tillade Vi at maatte udredes af Justitsvæsenets Fond. 12 Marts.

Kancelli-P., indeh. adskillige Bestemmelser, Landbygningerne i Danmark og disses Brandforsikkring angaaende. 15 April.

Det har behaget Hans Kongelige Majestæt, med Hensyn til Landbygningerne i Danmark og Brandforsikkringen for disse, under 26de Marts sidstleden allernaadigst at resolvere: 1. At enhver til Oplysning om anordningsmæssig Anvendelse af Branderstatningen afholdt Taxationsforretning bør indsendes til Amtmandens Bedømmelse, der, saafremt han ved samme maatte finde det Offentlige brøstholden, for Brandforsikkringens Regning har at foranledige Omtaxation ved et dobbelt Antal Mænd; ligesom det og, hvor det efter Bygningernes Beskaffenhed ansees nødvendigt til fuldkommen Visheds Erhvervelse om Assurancens rigtige Anvendelse, kan af Amtmanden forlanges, at der under Arbeidet, i Særdeleshed naar Bygningen er reist og Murene opførte, optages en Taxation over det da udførte Arbeide. 2.*) At Branddirekteuren ved hvert Kvartals Udgang har at indberette til Amtmanden de i Kvartalet afholdte Taxationer, for at Amtmanden, i Tilfælde af, at han maatte finde særdeles Anledning til, efter indhentet speciellere Oplysning, at foranledige Omtaxation over nogen Bygning fra det Offentliges Side, derefter kan foranstalte det Fornødne. 3. At Branddirekteurerne hvert Aar have at efterse de betydeligste forsikkrede Steder, og i Særdeleshed dem, om hvis tilbørlige Vedligeholdelse der med Grund kunde tvivles, samt at der, hvor nogen Mangel findes, forholdes efter den 7de § i Brandforsikkrings-A. for Landet af 29 Febr. 1792, ligesom Branddirekteurerne i det Hele bør anvende den største Opmærksomhed paa de Bygninger, der paa Grund af Forringelse, i Overeensstemmelse med F. 26 Marts 1800 § 7 Litr. B. Nr. 8, ere kvalificerede til at omvurderes til Assu-

*) Jfr. P. 27 Nov. 1839, § 5, smhldt med A. 13 Aug. 1841, § 19, og L. 4 Marts 1857, om Brandforsikkringsvæsenet paa Landet, § 13.

15 April. rancens Nedsættelse. 4.*) At foruden det, ifølge Brandvæsens-A. for Landet af 29 Febr. 1792 § 17, kfr. F. ang. Branddirekteurer paa Landet af 26 Marts 1800 § 7 Litr. A. Nr. 1, befalede vidnesfaste Eftersyn af Branddirekteuren, det i ovennævnte § i A. 29 Febr. 1792 befalede Brandfogedsyn ligeledes skal afholdes vidnesfast, og at der til den Ende forinden hvert Aars Paaske af hvert Sogn bør udnævnes tvende Mænd til som Vidner at medfølge ved de befalede Brandfogedsyn. 5.**) At intet Skjøde herefter maa antages til Tinglæsning paa nogen Bygning eller paa nogen Landeiendom, hvorpaa der findes Bygning, uden at være forsynet med Branddirekteurens Attest om, at det har været ham foreviist, hvorfor Betaling dog ikke bliver at erlægge. 6. At Branddirekteurernes Forretninger paa Øerne Møen, Falster, Langeland, Samsø, Anholt, Læsø og Fanø ved forefaldende Vakance, til Besparelse for Brandforsikkringen, underlægges vedkommende Herredsfogder, Birkedommere, eller Politimestere imod en passende Godtgjørelse. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

18 April. **P., ang. Gaardmænds, Huusmænds og Inderssters Pligtarbeide til Kirkernes og Kirkegaardenes Istandsættelse og Vedligeholdelse.*****)

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At da Vi have bragt i Erfaring, at der følges meget forskjellige Regler ved Fordelingen af det Gangdagsarbeide, Sognebeboerne ere pligtige at forrette til Landbykirkernes og Kirkegaardenes Istandsættelse og Vedligeholdelse, saa have Vi anseet det for gavnligt, at denne Sag kunde ordnes ved en almindelig Bestemmelse. Vi byde derfor, som følger: § 1. Alle Bønder, der have en Tønde Hartkorn eller derover i Brug, bør, efter lige Omgang og uden Hensyn til Hartkorn, forrette alle de Pligtkjørsler til Sognekirkens Bygning og til dennes og den samme tilliggende Kirkegaards forsvarlige Vedligeholdelse, hvilke ifølge Lov og Anordninger rettelig af Sognemændene kunne fordres; dog, hvor det Hartkorn, der tilligger et Bondested, er en Parcel af en Bondegaard, bliver den samme forhen paaliggende Kjørepligt at fordele paa den i Vor F. 3 Dec. 1819 § 4 foreskrevne Maade.

*) Ophævet ved L. 2 Marts 1861, om Brandpolitiet paa Landet, § 54.
**) Ophævet ved P. 27 Nov. 1839, § 4.
***) Jfr. F. 26 Juni 1844 § 48, F. om Jords Afstaaelse til Kirkegaarde af 23 April 1845 § 9, L. om Udjævning af Hartkornsforskjellen af 20 Juni 1850 § 18, L. 28 Febr 1856, om Afløsning af Ægt og og Arbeide til Kirkereparationer.

§ 2. I Udredelsen af det Haandlangerarbeide, som ifølge Lov og Anordninger af Sognemændene bør udredes til Kirkernes Bygning og Reparation, bør hver arbeidsfør Huusmand og Indsidder tage lige Deel med Sognets Gaardbrugere, alt efter Omgang. § 3. Alle Tilsigelser, saavel til forommeldte Pligtkjørsler som Haandlanger-Arbeide, bør skee i det seneste 2 Dage forud, inden Kjørslen skal afgives eller Arbeidet forrettes; og bør Kirkepatronen eller den, der træder i hans Sted, over Tilsigelserne til disse Kjørsler og Arbeider holde en Protokol, som, naar forlanges, for Amtmanden bør forevises, for at godtgjøre at behørig Omgang blandt Sognemændene derved er iagttagen, ligesom det ogsaa, i paakommende Tvistigheder angaaende om Nogen behørig er tilsagt eller ikke, paaligger Kirkepatronen lovlig at bevise at dette er skeet. § 4. Alle Tvistigheder, som opstaae i Anledning af Bestemmelserne om fornævnte Kjørsler og Arbeider, blive at afgjøre ved vedkommende Amtmands Kjendelse. 18 April.

P. (Cancelliet) for Danmark, indeh. Regulativ for de Rationer, som tilkomme Mandskabet paa Handelsskibe. 22 April.

Hans Majestæt har ved allerhøieste Resol. 9 d. M. allernaadigst resolveret, at efterfølgende Regulativ, som ved allerhøieste R. til Kjøbenhavns Magistrat 14 Nov. f. A. er blevet foreskrevet for de Rationer, som tilkomme Mandskabet paa de fra Kjøbenhavn farende Handelsskibe, skal udvides til ogsaa at gjælde paa de Skibe, som fare fra andre Steder i Danmark: En Mands Kost eller Ration skal ugentligen udgjøre: 5 Pd. haardt Brød eller 8 Pd. blødt Brød. 1½ Pd. raat saltet Flæsk, for 2 Dage. 3 Pd. raat saltet Kjød, for 3 Dage. 1½ Pd. tør Fisk, for 2 Dage. Hvis ei Fisk haves, gives hver Fiskedag ½ Dags Ration af Flæsk eller Kjød. 1 Pd. Smør. Naar Smørret slipper og Skibet ligger ved et Sted, hvor Oliven-Olie bruges og kan erholdes, faaer hver Mand ugentlig ½ Bouteille, som er 1 Pd. Oliven-Olie, og ½ Pot Eddike. Mangler baade Smør og Olie, tilstaaes hver Mand i dets Sted 2 Pd. Flæsk ugentlig. 1¼ Otting Byggryn, eller i Mangel heraf Risengryn. ¾ Otting Ærter, eller i Mangel heraf Bønner. 1/16 Pot Eddike. Hver Mand faaer hver Morgen 1 Snaps (1/16 Pot) Brændeviin eller Rum. 1 Tde. Skibsøl medtages for hver Mand paa Reisen, naar Skibet gaaer herfra Norden Vester efter paa lange Reiser; hvorimod de, der fare paa kortere Reiser,

22 April. saasom paa Østersøen, Norge, England og Holland, hvor til alle Tider Øl er at faae, medtage Øl til Reisen efter eget Behag. Af dette Øl faaer hver Mand dagligen 1½ Pot, men naar Øllet er sluppet i Søen, gives daglig 1½ Pot Vand og hver Middag 1 Snaps Brændeviin eller Rum, indtil Skibet kommer til et Sted, hvor Øl eller Viin kan erholdes. Der, hvor Viin er at faae, saasom i Frankrig, Portugal, Spanien og overalt i Middelhavet, faaer hver Mand, i Mangel af Øl, hver Kjød- eller Flæskedag ¼ Pot Viin; men i Ost- eller Vestindien, hvor Viin ikke er menig Mands Drik, faaer hver Mand, naar Øllet er sluppet og ikke kan erholdes, hver Middag en Snaps Brændeviin eller Rum foruden deres Morgensnaps. — Det skal forøvrigt beroe paa Skibsføreren, hvorvidt der paa Reisen i enkelte Tilfælde skal gives Forfriskninger (saasom mere Viin eller Brændeviin end bestemt er) enten til hele Mandskabet eller til en Deel af samme; dog at han heri ikke gaaer udenfor hvad Omstændighederne, Reisens og Mandskabets Tarv kan ansees at fordre. Heraf vil fornemmelig i Tilfælde af haardt Veir eller af ualmindelig anstrængende Arbeide blive at gjøre Brug. — Hvor fersk Kjød er at faae, tildeles Mandskabet dette i det mindste eengang om Ugen til Forfriskning, og hver Mand faaer da 1 Pd. fersk Kjød istedet for salt Kjød eller Flæsk, hvorved for hver Dag, fersk Kjød saaledes gives, 1 Dags Ration salt Kjød eller Flæsk bespares. Til fersk Kjød gives fornødent Grønt, saafremt dette kan faaes. — I Sygdoms-Tilfælde erholder den Syge ingen Ration, men han bespises efter Sygdommens Art. Kapitainen og Styrmændene, som spise i Kahytten, nyde 1½ Mands Ration af Smør, Kjød og Flæsk, Viin og Brændeviin. — Al Skibets Mundprovision skal ved Reisens Tiltrædelse være frisk, sund og nærende, og Skibet dermed være rigelig forsynet, for at Mangel ikke strax skal indtræde, hvis Reisen skulde blive usædvanlig lang. Skulde imidlertid Mangel paa en eller anden Artikel formedelst en saadan usædvanlig lang Reise finde Sted, skal Mandskabet gives Godtgjørelse af anden Sort for den Dag, saasom Flæsk istedetfor Kjød og Gryn istedetfor Ærter, eller omvendt, hvormed Mandskabet bør være tilfreds. — Hvilket herved kundgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende.

30 April. **P. ang. den tvungne Vragnings Ophævelse.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da den Forpligtelse som hidtil har fundet Sted til at underkaste visse Varer Vragning, under de nærværende Handelsforhold,

ikke længere svarer til det Øiemed hvori denne Indretning i ældre Tider er indført, saa have Vi allernaadigst fundet for godt nu at befrie Handelen for dette Baand; hvorhos Vi dog have anseet det for billigt, i Overeensstemmelse med hvad der ved andre lignende Leiligheder har været anordnet, at sikkre de nu ansatte Bragere de Indtægter, som deres Tjenester for Tiden give dem. Vi byde derfor som følger: § 1. Den i de hidtil gjældende Anordninger hjemlede Tvangsforpligtelse til at lade visse Varesorter underkastes Bragning skal for Fremtiden aldeles bortfalde, saa at det skal beroe paa Vedkommende selv, om de attraae Bragerens Tjeneste eller ikke. § 2. Uagtet den tvungne Bragning saaledes fra nu af ophører, skulle dog de for Tiden beskikkede Bragere for deres Embedstid beholde Ret til Betaling i alle de Tilfælde, hvor Bragning efter de for nærværende Tid gjældende Anordninger er nødvendig, hvad enten deres Tjeneste begjæres eller ikke. 30 April.

F. om Adskilligt, som i Henseende til Daaben bliver at iagttage. 30 Mai.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: at Vi ere komne i Erfaring om, hvorledes F. 27 Juli 1771, tvertimod sin Hensigt, jevnligen misbruges til utilbørlig Udsættelse med Børns Daab; hvorfor Vi have fundet det uomgjængelig fornødent at anordne passende Tvangsmidler mod de Forældre, der forsømme den Pligt, der baade efter Religionens og Statens Love paaligger dem i saa Henseende. Endvidere have Vi anseet det meest svarende til Daabens Væsen og Betydning, at den forrettes paa de til Gudstjenesten helligede Steder, og at Undtagelse derfra kun tilstedes i virkelige Nødvendigheds-Tilfælde. Saa have Vi og fundet det hensigtsmæssigt at give nærmere Bestemmelser angaaende nogle andre i Forbindelse dermed staaende Punkter. — Thi byde og befale Vi allernaadigst, som følger: § 1. Ligesom det er Pligt for alle Forældre, der bekjende sig til den christelige Religion, at lade deres Børn ved Daabens Sakramente indlemme i den christne Kirkes Samfund, saaledes paaligger dem det og at opfylde denne Pligt inden en vis passende Tid. — Denne bestemmes saaledes, at Børn, der fødes fra 1ste Marts til 1ste Sept., begge inkl., skulle døbes inden 8 Uger efter Fødselen; hvorimod det tillades Forældre at udsætte Daaben af de Børn, som fødes i den øvrige Tid af Aaret, til den først paafølgende Mai Maaneds Udgang. § 2. Daaben bør, som Sakrament, ordentligviis altid forrettes af vedkommende Præst og i Kirken. Dog bør det,

30 Mai. naar Barnet, formedelst beviisligt Sygdomstilfælde, kunde være Fare undergivet ved at føres til Kirken, være tilladt at lade det døbe i dets Hjem, og hvis saadan Svaghed skulde vedvare til Barnet naaer den i § 1 befalede Alder, skal det endog være Pligt at foranstalte det hjemmedøbt, da det ikke kan tilstedes, at lade det længere Tid henligge udøbt, ligesom det naturligviis og vilde være utilladeligt at føre det svage Barn til Kirken i en Tilstand, hvori dets Liv og Sundhed kunde være udsat for Fare. § 3. Naar i Medhold af § 2 et Barn hjemmedøbes, skal Daaben dog forrettes af vedkommende Præst, medmindre Barnets Liv maatte være i saa øieblikkelig Livsfare, at det var umuligt at faae Daaben forrettet ved ham; thi i saa Fald skal det være tilstedt, at lade en anden ordineret Mand, en Skolelærer eller en anden vel oplyst Christen af sat Alder og gode Sæder døbe Barnet, ligesom og Daaben da kan meddeles af Barnets Fader. Jordemødre eller andre Kvinder maae ikke dertil bruges, medmindre Barnets Svaghed, i Forbindelse med de øvrige Omstændigheder, skulde forhindre at faae en Mandsperson af ovenanførte Egenskaber til at forrette Daaben. § 4. Naar Barnet døbes hjemme i Huset, skal det være Præsten tilladt at gjøre saadanne Afkortninger i den foreskrevne Formular, som Omstændighederne kræve, dog at hvad der væsentlig hører til den christne Daab ingenlunde forbigaaes. I de enkelte Tilfælde, hvor en Uordineret, i Medhold af § 3, døber, bør den Døbende, efter at have ladet sig opgive Barnets Navn, blot navngive det, og, ved at øse reent Vand paa dets Hoved, døbe det i Navnet Faderens, Sønnens og den Hellig-Aands, samt derpaa læse Fader Vor. Iøvrigt bør ved Hjemmedaab al mulig Værdighed og Anstændighed iagttages. § 5.*) Saafremt den lovbefalede Tid er udløben, uden at Barnet er blevet døbt, bør Præsten advare Faderen eller, hvis det er et uægte Barn, Moderen om at iagttage Lovens Bud, og hvis den Paagjældende ikke inden 8 Dage derefter opfylder saadan sin Pligt, bør Præsten anmelde Forsømmelsen, i Kjøbenhavn for Magistraten, men paa andre Steder for Amtmanden. — Disse Øvrigheder have da at tilholde Forældrene inden 8 Dage at lade Barnet døbe, under Mulkt af 1 til 5 Rbd. Sølv til vedkommende Fattigkasse, hvilken Mulkt paalægges for hver Uge, de fremdeles sidde Øvrighedens Tilhold overhørige, og hver fjerde Uge fordobbles. — Ved Mulktens Bestemmelse har Øvrigheden at tage Hensyn saavel til de Paagjældendes

*) Jfr. L. 13 April 1851, om Ægteskab udenfor Folkekirken, § 10, samt L. 4 Marts 1857, om Forandring i F. 30 Mai 1828.

Kaar, som til de Omstændigheder, der gjøre Forsømmelsen mere eller mindre tilregnelig. Iøvrigt bør denne Mulkt, saafremt den ei mindelig erlægges, hver Uge inddrives ved Udpantning, tilligemed samme Udpantnings-Gebyr, som for kongelige Skatter er bestemt. — I Uformuenheds-Tilfælde afsones Mulkten efter de almindelige Lovbestemmelser. § 6.*) Hvor Forældrene have ladet deres Barn hjemmedøbe, bør dette dog, inden den i § 1 bestemte Tid, og under de i § 5 hjemlede Tvangsmidler, føres til Kirken og dets Daab der stadfæstes paa den hidtil brugelige Maade. Dog bør Sognepræsten, paa Grund af beviislig Sygdom, meddele Udsættelse hermed i 4 Uger, og fornye denne Udsættelse hver Gang for 4 Uger, saa ofte Beviset gjentages for at Barnets Sundheds Tilstand endnu ikke tilsteder, at det føres til Kirken. § 7. Daaben og dens Stadfæstelse i Kirken tilfalder altid, hvor intet særskilt Regulativ deri gjør Forandring, Sognepræsten i den Menighed, hvortil Barnet hører paa den Tid, Handlingen forrettes; ligesom denne og har at antegne Daaben i sin Embedsbog paa den i saa Henseende befalede Maade. Til Hjemmedaab kan derimod enhver af Menighedens Præster, og, under den i § 3 nævnte Betingelse, ogsaa Andre bruges; men naar saaledes en Anden, end en af Menighedens Præster, har forrettet en Hjemmedaab, bør Faderen, eller, naar denne er fraværende eller Barnet er født udenfor Ægteskab, den, der har forrettet Daaben, inden 24 Timer i en Kjøbstad og 4 Dage paa Landet, derom gjøre Anmeldelse til Sognepræsten, for at denne kan foranstalte den fornødne Antegnelse i Kirkebogen. Denne Anmeldelse bør indeholde en fuldstændig Forklaring om Aarsagen til at Barnet blev hjemmedøbt, og, hvis Daaben er forrettet af en uordineret Person, bør Præsten tillige forsikkre sig om, at Barnet virkelig har modtaget den christne Daab, hvorom de tilstedeværende Vidner, saavelsom den, der har forrettet Daaben, skulle være pligtige, ved Møde for Præsten, om det af ham begjæres, at afgive deres Forklaring. — Foruden denne Anmeldelse til Sognepræsten, skal tillige enhver Hjemmedaab, hvad enten den forrettes af vedkommende Præst eller af hvilken anden dertil Berettiget ifølge § 3, tillige, inden foranførte Tidspunkter, anmeldes for den Kirkebetjent, som tilligemed Præsten fører Bog over de ministerielle Handlinger. § 8. Forsømmes den i § 7 foreskrevne Anmeldelse, bør den Skyldige derfor ansees med Mulkt, fra 1 til 5 Rbd. Sølv til vedkommende Fattigkasse efter den i § 5 nævnte Øvrigheds nærmere Bestemmelse. 30 Mai.

*) Forandret ved L. 4 Marts 1857, om Forandring i F. 30 Mai 1828.

30 Mai. Dersom det findes, at Hjemmedaab er valgt uden tilstrækkelig Grund, eller at man, uden nogen i § 3 hjemlet Aarsag, har ladet Barnet døbe af nogen Anden end vedkommende Præst, bør enhver af de Skyldige tiltales til at erlægge en Mulkt til Fattigkassen fra 2 til 10 Rbd. Sølv efter Sagens Beskaffenhed og deres Formuesomstændigheder. § 9.*) For at have paalideligt Opsyn med, at alle Børn betimeligen døbes i Overeensstemmelse med de ovenanførte Forskrifter, bør enhver Barnefødsel, i Kjøbstæderne inden 2 Dage og paa Landet inden 8 Dage, anmeldes for den i Slutningen af § 7 ommeldte Kirkebetjent, der strax indfører saadan Anmeldelse i det Exemplar af Kirkebogen, han haver at holde, og hver Uge giver Sognepræsten Underretning om alle deslige i Ugens Løb gjorte Anmeldelser, hvorefter denne og haver at bemærke det Fornødne i sit Exemplar af Kirkebogen. § 10. Foranførte Anmeldelse paaligger i Almindelighed Faderen, men hvor denne ikke er tilstede, samt naar det er et uægte Barn, da Moderen eller dem, som ere om hende og besørge de Anliggender, som denne, formedelst sin Tilstand, ikke selv kan besørge. Forsømmelse af foranførte Pligt straffes, efter den i § 5 nævnte Øvrigheds nærmere Bestemmelse, med Mulkt fra 1 til 5 Rbd. Sølv til Districtets Fattige, med Tillæg af 1 til 5 Rbd. Sølv for hver Uge, hiin Pligts Opfyldelse maatte være tilsidesat. § 11. Naar Forældrene, inden Barnet døbes, forlade det Sogn, hvori Barnet er født, have de, under det i § 10 ommeldte Ansvar, inden den i § 9 bestemte Tid fra Flytningen at regne, at gjøre Anmeldelse om Barnet for vedkommende Kirkebetjent i det Sogn, i hvilket de nu ere indflyttede, samt om den saaledes i Anledning af Bopæls Forandring skete Anmeldelse fremlægge Attest for Kirkebetjenten ved det førstmeldte Sogn, som foranstalter det Fornødne herom bemærket i Kirkebogen, og derom meddeler Sognepræsten Underretning. § 12. Til ydermere Betryggelse for at behørig Anmeldelse skeer, bør i Kjøbenhavn Jordemødrene 14 Dage efter hvert Nytaar give vedkommende Sognepræster speciel Underretning om de Fødsler, hvorved de i det tilendebragte Aar have været brugte. I Forsømmelsestilfælde bødes 1 Rbd. Sølv for hver Uge, hvilken Mulkt inddrives ved Udpantning efter den i § 5 nævnte Øvrigheds Foranstaltning. — Dersom i Indberetningen nogen Fødsel findes at være udeladt, eller Tiden urigtig bemærket, bør Jordemoderen derfor tiltales og dømmes til en Mulkt af indtil 20 Rbd. Sølv til Fattig-

*) Jfr. L. 13 April 1851, om Ægteskab udenfor Folkekirken, § 10, og L. 4 April 1855, om Løsning af Sognebaandet, § 4.

væsenet, hvis Feilen har sin Grund i Uagtsomhed, men til høiere Bøder eller efter Omstændighederne Bestillings Fortabelse, saafremt forsætlig Urigtighed er begaaet. § 13. To til tre Dage, førend et Barn skal døbes i Kirken eller dets Daab sammesteds bekræftes, skal Forretningen bestilles hos Sognepræsten. — Ordentligviis bør, naar det er et ægte Barn, Faderen selv møde hos Præsten i foranførte Henseende; men er det en bekjendt Mand, kan Begjæringen og Anmeldelsen og skee skriftlig, ligesom og, hvor Faderen ei selv kan møde, samt naar det er et uægte Barn, en paalidelig Person kan sendes til Præsten, for at foranstalte og meddele det Fornødne. — Da det derhos paaligger Præsten at paasee og overholde al mulig Orden og Nøiagtighed i Protokollernes Førelse, af hvilke Attester udstedes, hvorpaa Børnenes Vel i Tiden kan beroe, have Vedkommende uvægerligen at meddele ham alle til Forretningen hørende Oplysninger, samt, naar Forældrene ere viede udenfor Pastoratet, forevise Vielse-Attest, om han det forlanger. — Den samme Bestilling skal ogsaa skee hos vedkommende Kirkebetjent, hvis Pligt det er at indføre Daabsforretningen i sin Embedsbog. § 14. Naar Daaben eller Daabens Bekræftelse forefalder paa en Dag, da der er offentlig Gudstjeneste, bør den skee til Høimessen, og saasnart Psalmen efter Prædiken er afsjungen, medmindre Altergang finder Sted paa en saadan Dag; thi da skal, for at ikke Altergangen skal forsinkes, Daaben først forrettes, naar Kommunionen er forbi, dog førend Beslutningspsalmen synges. Dog ville Vi, i Betragtning af det større Antal Børn, som i de Kjøbenhavnske Menigheder blive at føre til Kirke, have tilladt, at det i disse Menigheder fremdeles forbliver som hidtil, at Daaben eller dennes Stadfæstelse først foregaaer, efter at Høimesse-Tjenesten er til Ende.*) — Paa andre Dage kan denne hellige Handling foretages, i Kjøbenhavn til hvilken Tid om Formiddagen, der regnes til Kl. 2, Præsten bestemmer, hvorved han dog, saavidt muligt, bør rette sig efter Forældrenes Ønsker og Leilighed; men udenfor Kjøbenhavn bør paa saadanne Dage A. om Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne i Danmark, Kjøbenhavn undtagen, 29 Juli 1814 § 28 og A. for Skolevæsenet paa Landet i Danmark af samme Dato § 21 iagttages. — Naar flere Børn paa samme Dag skulle døbes, bør dette skee i den Orden, hvori Daaben er bestilt. § 15. Naar Hjemmedaab forlanges hos Præsten, bør han, saasnart skee kan, foretage denne Handling; dog bør Forældrene, hvor det behøves, skaffe

*) Jfr. P. 4 April 1843, § 2.

30 Mai.

30 Mai. ham Befordring til det Sted, hvor Daaben skal forrettes. § 16. Hvor det er tvivlsomt, om et Barn retteligen er døbt, bør det døbes paa samme Maade, som ethvert andet Barn. — Denne Regel finder og i Særdeleshed Anvendelse paa Hittebørn, og om der ved et saadant findes en Seddel, som indeholder, at det er døbt, skal dette ikke ansees som Beviis nok, men kan dog benyttes som Veiledning til nærmere Efterforskning. § 17. Til Faddere ved Daaben maa Ingen antages, som ikke bekjender sig til den christelige Religion, ei heller Nogen, som ikke endnu er konfirmeret. — Iøvrigt bør det have sit Forblivende ved Lovens 2 Bogs 5 Kapitels 5 Artikel, hvorhos der ved enhver Daab bør i det mindste være tre Vidner. § 18. Ved den i § 13 befalede Anmeldelse, hvorved Fadderne opgives for Præsten, haver denne at paaagte, at ingen Uberettiget stedes til at være Daabsvidne; ligesom han og bør paasee, at intet upassende Navn, som Vedkommende kunde falde paa at foreslaae, gives noget Barn. Iøvrigt bør hvert Barn ved Daaben benævnes ei alene med Fornavn, men og med det Familie- eller Stamnavn, som det i Fremtiden bør bære. § 19. Hvad de Børn angaaer, som for Tiden henligge udøbte eller blot ere hjemmedøbte, uden at deres Daab endnu er stadfæstet i Kirken, blive de i §§ 5 og 6 hjemlede Forskrifter ei at anvende førend 4 Uger, efterat denne Anordning paa behørig Maade er kundgjort, om end ellers den ved Anordningen givne Frist tidligere udløber.

25 Juni. **P., indeh. nærmere Bestemmelser ang. den gymnastiske Underviisning i Almue- og Borger-Skolerne i Danmark.*)**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da hensigtsmæssige gymnastiske Øvelser udgjøre en ikke uvigtig Deel af Ungdommens Dannelse, der stedse har været en kjær Gjenstand for Vor landsfaderlige Omhu, saa have Vi, saavel ved Befalinger som ved Foranstaltninger, søgt at fremme Ungdommens gymnastiske Underviisning ved Siden af den øvrige for samme nødvendige og gavnlige Underviisning; men hidindtil har denne Sag dog kun paa enkelte Steder havt en Fremgang, der svarede til Vore Hensigter. Vi have derfor, efter at have, i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, oprettet en Normalskole for Gymnastiken, endvidere været betænkte paa at udfinde Midler, hvorved en passende gymnastisk Underviisning kunde, uden trykkende Bekostning, ind-

*) Jfr. for Kjbhvn. Pl. 24 Aug. 1830.

føres i alle Skoler, endog i dem, hvor Læreren ikke selv har erhvervet sig nogen særdeles Duelighed og Færdighed i dette Fag. Til den Ende have Vi ladet udarbeide og paa Vor Bekostning trykke en Lærebog, der tydeligen beskriver de forskjellige Gradationer af hiin Underviisning, af hvilke den tredie eller meest indskrænkede er af den Beskaffenhed, at den ikke kan overstige enten nogen Skolelærers Evne til at meddele Underviisningen eller nogen Skolekasses til at anskaffe de fornødne Apparater; og, i Forbindelse med denne Foranstaltning, ville Vi herved allernaadigst have befalet som følger: § 1. Den af Os foranstaltede og i Trykken udgivne „Lærebog i Gymnastik for Almue- og Borger-Skolerne i Danmark" approberes herved som Regel og Rettesnor for samtlige Almue- og Borger-Skoler i Danmark. Af denne Lærebog bliver, ved Vort Kancellies Foranstaltning, at uddele eet Exemplar til hver af fornævnte Skoler, eet til hver Skoledirektion og eet til hver af Skolekommissionerne. § 2. Den i fornævnte Lærebog, 1ste Kapitel § 2, ommeldte og paa de der anviste Steder nærmere beskrevne, meest indskrænkede, gymnastiske Underviisning skal strax indføres ved alle Landsbyskoler, hvor ikke denne eller endog en mere udvidet gymnastisk Underviisning allerede er i Gang; og de dertil fornødne Apparater blive at anskaffe paa Skolekassens Regning. § 3. Skolekommissionerne i Kjøbstæderne, Kjøbenhavn derunder indbefattet, have snarest muligt at indgive Forslag om, hvilken Grad af Gymnastiken i enhver dem underordnet Skole, efter Lærerens Duelighed og Stedets Leilighed til at anskaffe de fornødne Apparater, i Overeensstemmelse med Lærebogen, kunde indføres; hvilke Forslag, ledsagede med Skoledirektionernes Betænkninger, blive at indsende til Vort Kancellies Bedømmelse og endelige Afgjørelse. § 4. Direktionerne for Almue- og Borger-Skolerne bør, udi de aarlige Beretninger om Skolevæsenets Tilstand, som de have at indgive, nøiagtigen forklare, hvorledes Gymnastiken fremmes i de dem underordnede Skoler, samt hvorvidt der, efter Stedets Leilighed til at anskaffe de fornødne Apparater og Lærernes Duelighed til at undervise, endvidere kunde fremmes en høiere Grad af Underviisning i Gymnastik; hvilket da bliver at afgjøre ved Vort Kancellies Resolution. § 5. Det skal, under de Tvangsmidler, som ellers ere anordnede for Skolegangs Forsømmelse, være Pligt for alle skolepligtige Drengebørn at deeltage i den gymnastiske Underviisning, der, i Overeensstemmelse med fornævnte Vore Befalinger i Forbindelse med de Forskrifter, som allerede indeholdes i Skole-Anordningerne, bliver at give 25 Juni.

25 Juni. i enhver Almue- eller Borger-Skole. § 6. Skoledirektionerne og i Særdeleshed Provsterne bør paasee, at ovennævnte Vore Befalinger nøie efterleves, og at den gymnastiske Underviisning drives med behørig Iver og Omhyggelighed; hvorom de i deres aarlige Beretninger til Vort Cancelli have at meddele Forklaring. Det Samme have og Biskopperne, ved deres Skolevisitationer og i deres aarlige Indberetninger, at iagttage.

5 Juli. **Kancelli-P., ang. hvorvidt Indsiddere skulle forrette Høstdag for Sognepræsten.*)**

Det har behaget Hans Majestæt Kongen, under 25 f. M. allernaadigst at bifalde: at det, i Lighed med hvad R. 3 Septbr. 1784 § 3 alt har fastsat for Sjællands Stift, maa foreskrives som alminbelig Regel for hele Riget: 1) at enhver arbeidsfør Indsidder, dog Aftægtsfolk undtagne, har aarlig at forrette en Høstdag for Sognepræsten, saafremt han ikke hellere maatte foretrække at yde Præsten Høitidsoffer, hvilket maa udgjøre i det mindste 24 Rbß. Sølv aarlig; 2) at Enhver, som fornævnte Pligt paaligger, skal være forbunden til, paa Præstens Opfordring, at erklære, hvilket af ovenmeldte Alternativer han vil paatage sig, og at han, hvis han har valgt at forrette Høstdag, skal, saafremt han ei, efter betimelig Tilsigelse, møder den bestemte Dag for at forrette Arbeidet, til Skadesløsholdelse betale Præsten 48 Rbß. Sølv; medmindre han kan bevise lovligt Forfald, i hvilket Tilfælde han, for den forsømte Høstdag, kun har at udrede enkelt Betaling eller 24 Rbß. Sølv; 3) at der af gifte Indsiddere ikkun kan fordres een Høstdag om Aaret, og at den Høstdag, den ugifte Inderste af Kvindekjønnet har at udrede, kun ansættes til 16 Rbß. Sølv, og at hun altsaa, ved at yde et aarligt Offer af dette Beløb, kan befrie sig for Høstdagen, ligesom Betalingen for hende, naar hun, efter vedbørlig Tilsigelse, ei har forrettet Høstdagen, kun bliver 16 Rbß. Sølv, hvis hun har havt lovligt Forfald, og i modsat Fald 32 Rbß. Sølv; 4) at endeligen alle Sager, som angaae Opfyldelsen af forberørte Pligt, blive at behandle og paadømme ved Politiretten, paa samme Maade, som de, der angaae den Præsten tilkommende Høstdag hos Huusmænd. — Hvilket herved bekjendtgjøres til fornøden Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

16 Aug. **P., ang. Anvendelsen af P. 10 Mai 1822, om**

*) Jfr. F. 27 Mai 1848, om Forbedring i Huusmænds og Indersters Kaar, §§ 1 og 6.

Rapsfædhalms Forbrænding paa Marken, paa Forbrænding af al anden Halm, Foder og deslige*). 16 Aug.

Hans Majestæt har ved allerhøieste Resol. af 30 forrige Maaned, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, behaget allernaadigst at bifalde Anvendelsen af den ved Kancelli-P. 10 Mai 1822 kundgjorte allerhøieste Resol. af 1 samme Maaned, angaaende at Ingen under en Mulkt af 16 Rbdlr. Sølv maa antænde Rapsfædhalm paa Marken tidligere end Kl. 8 om Morgenen eller senere end Kl. 10 Formiddag, paa Forbrænding paa Marken af al anden Halm, Foder og deslige. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

P., indeh. adskillige Bestemmelser med Hensyn til Skipperes Forpligtelse til at forhyre og afklarere deres Skibsmandskab hos Vaterskouten i Kjøbenhavn. 22 Aug.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v. Da de Bestemmelser, som indeholdes i Lovgivningen med Hensyn til Skipperes Forpligtelse til at forhyre og afklarere deres Skibsmandskab for Vaterskouten i Vor Kgl. Residentsstad Kjøbenhavn, deels ikke ere blevne ansete anvendelige i alle Tilfælde, hvori Øiemedet kræver deres Jagttagelse, deels af Mangel paa tilstrækkelig Kontrol ikke nøiagtigen ere efterkomne, saa have Vi allernaadigst fundet for godt at befale Følgende: § 1. Den Befaling, som ved Instruxen for Vaterskouten i Kjøbenhavn af 30 Juni 1752 § 1, P. af 28 Juni 1781 § 1 og F. af 19 Juni 1807 § 1 Litr. a er given om at alle Skippere, som fare fra Kjøbenhavn til udenrigske Steder, skulle for Vaterskouten afslutte skriftlige Forhyringskontrakter med deres Skibs-Mandskab, og hvori ved Vor allernaadigste Resol. af 26de Aug. 1825, kundgjort ved Vort Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiums P. af 1 Septbr. s. A., er gjort den Modifikation, at Forpligtelsen for Skipperne til at have skriftlige Forhyringskontrakter bortfalder, naar Skibet kun indeholder 16 Kommerce-Læster eller derunder, dog at Vaterskouten Intet afgaaer i hans Indtægter, skal ogsaa være gjældende i de Tilfælde, at Skippere fra Provindserne forhyre nyt Mandskab i bemeldte Vor Kgl. Residentsstad, for at gaae til udenrigsk Sted. Saa er det og en Følge af hine Anordningers Bestemmelser, at de bør iagttages af de fra Kjøbenhavn til udenrigsk Sted fa-

*) Jfr. L. 2 Marts 1861, om Brandpolitiet paa Landet, § 27.

22 Aug. rende Skippere, skjøndt disse ikke med deres Skibe afgaae direkte til Udlandet, men først indtage Ladning paa et andet Sted i Riget, forudsat ellers, at de her antagne Folk ere forhyrede til at følge dem ud af Riget og ei blot til det indenrigske Ladested. § 2. For at der kan haves fornøden Kontrol med, at foranførte Bestemmelser om Skipperes Forpligtelse til at paamynstre deres Mandskab for Vaterskouten iagttages, befales herved, at ingen Skipper maa hos Indrulleringschefen i Kjøbenhavn endeligen expederes til at afgaae til Udlandet, førend han har foreviist denne Embedsmand den for Vaterskouten indgaaede Forhyringskontrakt eller, forsaavidt skriftlig Kontrakt efter fornævnte Vor Resol. af 26 Aug. 1825 ikke er fornøden, Vaterskoutens Kvittering for at have modtaget hvad ham tilkommer. § 3. For at det ligeledes kan paasees, at den Bestemmelse iagttages, som i Instruxen for Vaterskouten i Kjøbenhavn af 30 Juni 1752 § 1 indeholdes om at Mandskab, som har faret udenrigs med i Kjøbenhavn hjemmehørende Skibe, naar disse afklarere sammestedS, skal afklarere for Vaterskouten, og Bestemmelsen i den ved Kancelli-P. af 20 April 1820 kundgjorte allerhøieste Resol. af 18de næstforhen, om at det Samme skal gjælde om andre danske Skibe, der efter fuldendt Reise udenrigs afklarere i Kjøbenhavn, befales fremdeles, at enhver Skipper, som ifølge heraf er forpligtet til at afklarere sit Mandskab for Vaterskouten i Kjøbenhavn, skal, naar han efter Forskrifterne i Indrulleringsforordningen af 8 Jan. 1802 § 7 afmynstrer Mandskabet for Indrulleringschefen, producere Beviis fra Vaterskouten for at Mandskabets Afklarering er skeet paa behørig Maade. § 4. Dersom det, uagtet foranførte Bestemmelser, skulde hænde, at nogen Skipper fravender Vaterskouten den ham tilkommende Betaling for Skibsmandskabets Forhyring eller Afklarering, saa at Vaterskouten ved Søgsmaal maa inddrive sit Tilgodehavende, skal den paagjældende Skipper, som ved Dom findes skyldig, ei alene tilfindes at betale alt hvad bemeldte Embedsmand har at fordre, men desuden ansees med Mulkt til Skipperlaugets Fattigkasse fra 5 Rbdlr. til 30 Rbdlr. Sølv efter Omstændighederne.

6 Sept. **P., ang. Behandling af Sager, som opstaae i Anledning af Dagleie, m. m.**

Hans Majestæt har, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 27 forrige Maaned allernaadigst resolveret: „at de Regler, som Anordningerne foreskrive angaaende Behandlingen af Sager imellem Huusbonde og Tyende, saa-

velsom om de Retsgebyrer, der i dette Slags Sager skulle erlægges, ogsaa skulle være anvendelige i de Sager, som opstaae i Anledning af Dagleie eller andre Overeenskomster, hvorved Nogen overtager sig Arbeider, der ere lige med dem, som forrettes af Tyende, uden dog at indgaae i et egentligt Tyendeforhold". — Hvilket herved, efter allerhøieste Befaling, kundgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende. 6 Sept.

F., ang. Maaleredskabernes og Vægtloddernes Justering. 10 Sept.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, til ydderligere Betryggelse for den størst mulige Nøiagtighed i Maaleredskaberne og Vægtlodderne, allernaadigst have fundet det tjenligt at byde og befale som følger: § 1. Den Rettighed, der ifølge F. af 10 Jan 1698 Kap. 2 § 2, og Rescripterne af 16 April 1790 og 1 Juni 1792 tilkommer Magistraterne i Aarhuus, Aalborg, Odense og Ribe til at lade forfærdige og justere Maaleredskaber og Vægtlodder, bliver herved ophævet. § 2. Alle slige Maale- og Vægtredskaber, der fra ny af forfærdiges og justeres, skulle derimod herefter over hele Riget udelukkende justeres paa Justeerkammeret i Vor Kgl. Residentsstad Kjøbenhavn, hvor ogsaa de forhen brugte, men forfaldne Redskaber ene skulle omjusteres, efterat de behørigen ere blevne reparerede.*) § 3. Ligesom Magistraten i Kjøbenhavn skal være berettiget til, paa Stadens Regning, at have Oplag og Udsalg af de saaledes paa Justeerkammeret i Kjøbenhavn justerede Maale- og Vægtredskaber i alle Rigets Kjøbstæder, saaledes skal sligt Oplag og Udsalg altid vedligeholdes i de udi § 1 nævnte 4 Stæder. Iøvrigt forbeholdes der Magistraterne i Aarhuus, Aalborg og Ribe, for de nuværende Magistratspersoners Embedstid, Ret til at overtage det Oplag og Udsalg, som der skal finde Sted, saafremt de maatte ønske det. § 4. For at Maale- og Vægtredskaber overalt i Riget kunne sælges til samme Priser som i Kjøbenhavn, hvor det er Justeerkammeret tilladt, af hvad der forhandles, at oppebære en Avance af 50 pCt.,**) skal bemeldte Justeerkammer overlade dem, der holde Oplag og Udsalg i de andre Kjøbstæder, disse Redskaber mod en Avance af 25 pCt., og de andre 25 pCt. tillægges Forhandlerne, deels til Dækning af Transportudgifterne, deels som Avance.

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861, om en forandret Inddeling af Handelsvægten, § 6, jfr. B. 25 Juli 1861.
**) Forandret ved Resol. 30 Juni 1861.

16 Sept. **P., (Kancelliet) ang. Indkaldelsen af Ihændehavere af bortkomne Kontrabøger for Indskud til Sparekasser udenfor Kjøbenhavn.**

Ligesom Hans Majestæt Kongen, ved allerhøieste Resol. af 11 April f. A., der ved dette Kollegii P. af 24 s. M. er bragt til almindelig Kundskab, har fritaget de Interessentere i den for Kjøbenhavn og sammes Omegn oprettede Sparekasse, hvis Kontrabøger ved bemeldte Kasse maatte bortkomme, for derpaa at søge Mortifikationsdom, og derimod foreskrevet en anden Fremgangsmaade, hvorved samme Øiemed med mindre Ophold og Bekostninger kan opnaaes, saaledes har det og, i Lighed hermed, behaget Allerhøistsamme under 3 d. M., til Bedste for Interessenterne i de Sparekasser, som uden for Kjøbenhavn ere oprettede eller maatte oprettes med Tilladelse til at benytte Kontrabøger istedetfor Gjældsbreve paa stemplet Papiir, allernaadigst at fastsætte, at Bestyrelsen for enhver saaban Sparekasse skal være bemyndiget til, naar nogen for Indskud til Kassen meddeelt Kontrabog bortkommer, ved Bekjendtgjørelse, som 3 Gange efter hinanden indføres i Statstidenden og den Avis, hvori offentlige Bekjendtgjørelser for Provindsen eller Stiftet ellers blive at indføre, med 12 Ugers Varsel at indkalde Ihændehaveren af en saadan Kontrabog, og hvis Ingen melder sig inden saadant Varsels Udløb, at udbetale Summen til den paagjældende Interessent, hvem Kontrabogen er meddeelt, uden at nogen tredie Mand, til hvem Kontrabogen maatte være overdragen, derfor kan have nogen Tiltale til bemeldte Kasse. — Hvilket herved kundgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende.

14 Okt. **Kancelli-P., indeh. Adskilligt, der vedkommer den ved det mosaiske Troessamfund i Kjøbenhavn ansatte Præst.**

Hans Majestæt Kongen har, med Hensyn til den nu ved det mosaiske Troessamfund i Kjøbenhavn allernaadigst udnævnte Præst, foreskrevet adskillige Bestemmelser, hvoraf følgende, i Medfør af allerhøieste Befaling, blive at bekjendtgjøre til Efterretning for alle Vedkommende: § 1. Uagtet fornævnte Præst, saalænge der ei, i Overeensstemmelse med Anordningen angaaende hvad Bekjendere af den mosaiske Religion, der opholde sig i Danmark, have at iagttage, dateret 29 Marts 1814, § 10, ere ansatte Præster ved de mosaiske Menigheder her i Riget udenfor Kjøbenhavn, ikke fører det sammestebs bestemte Navn af øverste Præst, skulle dog

alle Katecheter, som ere eller maatte blive ansatte ved det mosaiske Troessamfund i Danmark, saavel i Kjøbenhavn som i Provindserne, i deres Embedsførelse staae under hans Tilsyn. § 2. Alle i Kjøbenhavn forefaldende ministerielle Forretninger hos den mosaiske Religions Bekjendere, saasom Vielser og hvad der i Anledning af Skilsmisser bliver efter de mosaiske Love at foretage, tilfalde Præsten; hvorimod de Vielser, som forefalde hos den mosaiske Troes Bekjendere i Sjælland, men udenfor Hovedstaden, blive at forrette af den ved bemeldte Troessamfund her i Staden ansatte Katechet. Iøvrigt bliver, i Forbindelse med A. af 29 Marts 1814 § 17, de i Forordningen angaaende Præsternes Embede med Hensyn til Ægteskab af 30 April 1824 § 3 givne Forskrifter, forsaavidt de ere anvendelige paa Bekjendere af den mosaiske Tro, at iagttage inden nogen Vielse i Troessamfundet maa forrettes; ligesom Præsten, i Overeensstemmelse med førstnævnte Anordnings § 7, ikke maa iværksætte nogen Skilsmisse imellem Ægtefolk, inden deres Ægteskab ved Dom eller Resolution er aldeles ophævet i Overeensstemmelse med Landets almindelige Love. § 3. Den ved det mosaiske Troessamfund i Kjøbenhavn ansatte Katechet haver at afholde den i ovenmeldte allerhøieste A. af 29 Marts 1814 § 14 befalede Religionsprøve og modtage den dermed forbundne Troesbekjendelse og religiøse Løfte, saalænge indtil Præsten, der ikke endnu er det danske Sprog mægtig, efterat have erhvervet den dertil fornødne Sprogkundskab, som Hans Majestæt har paalagt ham inden en vis Tid at forskaffe sig, overtager sig bemeldte Forretning, under den i saa Henseende foreskrevne Bestemmelse. § 4. Menigheden skal for Fremtiden have sin, i Overeensstemmelse med Regl. af 29 Juli 1814 indrettede, Skolekommission, bestaaende af Præsten i Forbindelse med nogle verdslige Medlemmer af Menigheden, der udnævnes af den Kgl. Direktion for Almue- og Borger-Skolevæsenet i Kjøbenhavn, men hvortil Repræsentanterne have at foreslaae nogle gode og duelige Mænd for Direktionen. Repræsentanterne ville saaledes blive at fritage for de dem ved allerhøieste Resol. af 17 Aug. 1813 indtil videre paalagte Pligter med Hensyn til Menighedens Skolevæsen. § 5. Ligesom Præsten haver, paa Forlangende, mundtligen at besvare alle Spørgsmaale angaaende Ceremonialloven, samt at examinere og autorisere Schechtere, samt ellers at iagttage det Fornødne med Hensyn til Ceremonialloven, saaledes tilfalder det ham og skriftligen, paa Forlangende, at besvare Spørgsmaale angaaende den jødiske Ret, forsaavidt samme, uagtet Bestem- 14 Okt.

14 Okt. melserne i Anordningen af 29 Marts 1814, kan komme i Betragtning, samt oversætte Dokumenter, affattede i det jødiske Sprog. § 6. Uagtet det hører til hans Embede at overvære Eedsfæstelse af Parter og Vidner, der bekjende sig til den mosaiske Tro, og i Overeensstemmelse med Forordningen af 15 Septbr. 1747, eller de Forskrifter, som derom allernaadigst maatte blive givne, at bestyre de til Eden hørende Ritus m. v., bliver dog denne Forretning at udføre af Katecheten, saalænge indtil den nu allernaadigst ansatte Præst har erhvervet den fornødne Færdighed i det danske Sprog. § 7. Skjøndt der er tillagt Præsten en passende Løn af Menighedens Kasse, skal han dog være berettiget til at modtage det Offer, som Menighedens Medlemmer, af egen god Villie, yde ham, men uden at Nogen dertil kan ansees pligtig. Fremdeles er han berettiget til at oppebære Betaling for Vielser, saa og for at afholde den befalede Religionsprøve, samt modtage den dermed forbundne Troesbekjendelse og Religionsløfte, og dertil forberede Ungdommen, naar han, i Medhold af § 3, i sin Tid overtager denne Forretning; dog bør Betalingens Størrelse i begge disse benævnte Tilfælde stedse overlades til Vedkommendes fri Villie, og de, der mangle Evne til at betale Noget, bør være aldeles frie. Endvidere nyder han Betaling for de i § 5 omhandlede skriftlige Responsa og Oversættelser, naar disse maatte forlanges af Private, hvilken Betaling, i Mangel af mindelig Overeenskomst, bliver at afgjøre ved Magistratens Kjendelse. Derimod tilkommer der ham ingen Betaling, naar slige Responsa eller Oversættelser kræves af en offentlig Autoritet eller til Brug ved en offentlig eller beneficeret Sag; dog, hvad disse sidste angaaer, med Undtagelse af de Tilfælde, hvori den allerhøieste P. af 20 April 1825 kan hjemle ham Adgang til Betaling.

14 Nov. **P. for Danmark, ang. Opfiskningen af Ankere, som findes i Farvandene omkring de danske Kyster.*)**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da det er befundet, at de Bestemmelser, som Vor allerhøieste Resol. af 4 Decbr. 1816, kundgjort ved Plakat fra Vort danske Kancelli af 27 samme Maaned, har foreskrevet med Hensyn til Udøvelsen af den ved tidligere Anordninger tilladte Opfiskning af blinde Ankere i Farvandene omkring de danske Kyster, saavelsom den ved allerhøistbemeldte Vor Resolution

*) Jfr. F. 28 Decbr. 1836 § 36.

befalede Fremgangsmaade med Hensyn til Opfiskningen af 14 Nov.
Ankere med Boie, ikke fuldkommen have svaret til Øiemedet, saa have Vi fundet for godt nærmere at bestemme, hvorledes der for Fremtiden skal forholdes ved Opfiskningen af begge Slags Ankere. Thi byde og befale Vi, som følger: § 1. Det maa være Alle og Enhver af Vore Undersaatter tilladt overalt i Farvandene omkring de danske Kyster at fiske efter blinde Ankere, eller saadanne, ved hvilke der ikke findes Boier flydende paa Vandet, uden at derom iforveien behøves nogen Anmeldelse for vedkommende Øvrighed. Derimod skal Enhver, som har opfisket et saadant Anker, strax melde sig for Politiøvrigheden og afgive nøiagtig Forklaring om de Omstændigheder, der have været forbundne dermed; og, hvis der maatte være Grund til at formode nogen Mislighed, har bemeldte Øvrighed at foranledige, at Forhør optages til nærmere Oplysning om det Passerede. § 2. Naar der ikke fremkommer Noget, hvorefter der er Grund til at antage, at ulovlig Omgang har fundet Sted fra Bjergerens Side, maa denne beholde Ankeret uden Tiltale af Eierne, hvo disse end maatte være; dog at det først tilbydes Sø-Etaten, for om det til Vor Tjeneste skulde behøves indkjøbt. § 3. Det tillades ligeledes Alle og Enhver, som i Farvandene omkring de danske Kyster finde Ankere, der ere forsynede med Bøier, flydende paa Vandet, strax at optage samme, imod at Anmeldelse derom ufortøvet gjøres for ovenmeldte Øvrighed, og Kundgjørelse desangaaende indrykkes i Avisen, hvorhos Ankeret skal oplægges enten paa den ved Bjergningsstedet værende Toldbod eller paa et andet dertil bekvemt Sted. Bekjendtgjørelsen skal skee i den Avis, hvori offentlige Bekjendtgjørelser for Provindsen indføres; dog bliver, hvis Ankeret er optaget paa Helsingørs Rhed, Anmeldelsen at indføre i Helsingørs Avis. § 4. Hvis Eieren ikke inden 2 Maaneder efter den saaledes skete Kundgjørelse reklamerer Ankeret, maa dette tilhøre Finderen, dog at det, ligesom foran er bestemt om blinde Ankere, først tilbydes Sø-Etaten, for om det til Vor Tjeneste skulde behøves indkjøbt. § 5. Med Hensyn til Opfiskning af Ankertouge og andet Skibsredskab i Farvandene omkring de danske Kyster, saavelsom af andet Gods, der findes paa Havbunden ved Helsingørs Rhed, forbliver det ved Bestemmelserne i Vore allerhøieste Resolutioner af 17 Marts 1824, kundgjort ved Plakat fra Vort danske Kancelli af 25 samme Maaned, og af 10 Aug. 1825, kundgjort ved Plakat fra bemeldte Kollegium af 25 samme Maaned.

14 Okt. melserne i Anordningen af 29 Marts 1814, kan komme i Betragtning, samt oversætte Dokumenter, affattede i det jødiske Sprog. § 6. Uagtet det hører til hans Embede at overvære Eedsfæstelse af Parter og Vidner, der bekjende sig til den mosaiske Tro, og i Overeensstemmelse med Forordningen af 15 Septbr. 1747, eller de Forskrifter, som derom allernaadigst maatte blive givne, at bestyre de til Eden hørende Ritus m. v., bliver dog denne Forretning at udføre af Katecheten, saalænge indtil den nu allernaadigst ansatte Præst har erhvervet den fornødne Færdighed i det danske Sprog. § 7. Skjøndt der er tillagt Præsten en passende Løn af Menighedens Kasse, skal han dog være berettiget til at modtage det Offer, som Menighedens Medlemmer, af egen god Villie, yde ham, men uden at Nogen dertil kan ansees pligtig. Fremdeles er han berettiget til at oppebære Betaling for Vielser, saa og for at afholde den befalede Religionsprøve, samt modtage den dermed forbundne Troesbekjendelse og Religionsløfte, og dertil forberede Ungdommen, naar han, i Medhold af § 3, i sin Tid overtager denne Forretning; dog bør Betalingens Størrelse i begge disse benævnte Tilfælde stedse overlades til Vedkommendes fri Villie, og de, der mangle Evne til at betale Noget, bør være aldeles frie. Endvidere nyder han Betaling for de i § 5 omhandlede skriftlige Responsa og Oversættelser, naar disse maatte forlanges af Private, hvilken Betaling, i Mangel af mindelig Overeenskomst, bliver at afgjøre ved Magistratens Kjendelse. Derimod tilkommer der ham ingen Betaling, naar slige Responsa eller Oversættelser kræves af en offentlig Autoritet eller til Brug ved en offentlig eller beneficeret Sag; dog, hvad disse sidste angaaer, med Undtagelse af de Tilfælde, hvori den allerhøieste P. af 20 April 1825 kan hjemle ham Adgang til Betaling.

14 Nov. P. for Danmark, ang. Opfiskningen af Ankere, som findes i Farvandene omkring de danske Kyster.*)

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da det er befundet, at de Bestemmelser, som Vor allerhøieste Resol. af 4 Decbr. 1816, kundgjort ved Plakat fra Vort danske Kancelli af 27 samme Maaned, har foreskrevet med Hensyn til Udøvelsen af den ved tidligere Anordninger tilladte Opfiskning af blinde Ankere i Farvandene omkring de danske Kyster, saavelsom den ved allerhøistbemeldte Vor Resolution

*) Jfr. F. 28 Decbr. 1836 § 36.

befalede Fremgangsmaade med Hensyn til Opfiskningen af 14 Nov.
Ankere med Boie, ikke fuldkommen have svaret til Øiemedet, saa have Vi fundet for godt nærmere at bestemme, hvorledes der for Fremtiden skal forholdes ved Opfiskningen af begge Slags Ankere. Thi byde og befale Vi, som følger: § 1. Det maa være Alle og Enhver af Vore Undersaatter tilladt overalt i Farvandene omkring de danske Kyster at fiske efter blinde Ankere, eller saadanne, ved hvilke der ikke findes Boier flydende paa Vandet, uden at derom iforveien behøves nogen Anmeldelse for vedkommende Øvrighed. Derimod skal Enhver, som har opfisket et saadant Anker, strax melde sig for Politieøvrigheden og afgive nøiagtig Forklaring om de Omstændigheder, der have været forbundne dermed; og, hvis der maatte være Grund til at formode nogen Mislighed, har bemeldte Øvrighed at foranledige, at Forhør optages til nærmere Oplysning om det Passerede. § 2. Naar der ikke fremkommer Noget, hvorefter der er Grund til at antage, at ulovlig Omgang har fundet Sted fra Bjergerens Side, maa denne beholde Ankeret uden Tiltale af Eierne, hvo disse end maatte være; dog at det først tilbydes Sø-Etaten, for om det til Vor Tjeneste skulde behøves indkjøbt. § 3. Det tillades ligeledes Alle og Enhver, som i Farvandene omkring de danske Kyster finde Ankere, der ere forsynede med Boier, flydende paa Vandet, strax at optage samme, imod at Anmeldelse derom ufortøvet gjøres for ovenmeldte Øvrighed, og Kundgjørelse desangaaende indrykkes i Avisen, hvorhos Ankeret skal oplægges enten paa den ved Bjergningsstedet værende Toldbod eller paa et andet dertil bekvemt Sted. Bekjendtgjørelsen skal skee i den Avis, hvori offentlige Bekjendtgjørelser for Provindsen indføres; dog bliver, hvis Ankeret er optaget paa Helsingørs Rhed, Anmeldelsen at indføre i Helsingørs Avis. § 4. Hvis Eieren ikke inden 2 Maaneder efter den saaledes skete Kundgjørelse reklamerer Ankeret, maa dette tilhøre Finderen, dog at det, ligesom foran er bestemt om blinde Ankere, først tilbydes Sø-Etaten, for om det til Vor Tjeneste skulde behøves indkjøbt. § 5. Med Hensyn til Opfiskning af Ankertouge og andet Skibsredskab i Farvandene omkring de danske Kyster, saavelsom af andet Gods, der findes paa Havbunden ved Helsingørs Rhed, forbliver det ved Bestemmelserne i Vore allerhøieste Resolutioner af 17 Marts 1824, kundgjort ved Plakat fra Vort danske Kancelli af 25 samme Maaned, og af 10 Aug. 1825, kundgjort ved Plakat fra bemeldte Kollegium af 25 samme Maaned.

19 Nov. **P. for Danmark, ang. Slægtninges Forpligtelse til at antage sig affindige Paarørende.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at da det har været ulige Meninger underkastet, hvorvidt den Forpligtelse, Lovens 1ste Bogs 19de Kap. 7de Art. paalægger den Affindiges Frænder til at sørge for ham, saafremt de have Middel dertil, endnu er gjældende, eller kan ansees ophævet ved de nyere Anordninger angaaende Fattigforsørgelsen, og da denne Meningsforskjellighed har foraarsaget ulige Behandling af lige Tilfælde, saa have Vi fundet for godt at byde og befale som følger: § 1. Det skal for Fremtiden ikke i Almindelighed paaligge Familien at bekoste Affindiges Bevogtning og Forpleining, men dette bor foranstaltes af vedkommende Øvrighed og paa Fattigvæsenets Bekostning, naar ikke enten den Affindige selv dertil har Formue, eller hans Frænder eller Andre godvilligen ville antage sig ham. § 2. Herved ville Vi dog ikke have ophævet den Forældre paaliggende Pligt, at sørge for deres Børn, naar disse ved Affindighed blive trængende til Hjælp, om end saadant Uheld indtræffer, efterat Børnenes Opdragelse er tilendebragt og Fædrenemagten ophørt; ligesom og Børn, naar de dertil have Evne, skulle være pligtige til at antage sig deres affindige Forældre. § 3. Iøvrigt have vedkommende Øvrigheder, ved Anvendelsen af ovenanførte Bestemmelse (§ 2), nøie at overveie de Paagjældendes hele oekonomiske Forfatning, og iagttage, at der ei paalægges dem større Bidrag til deres affindige Børn eller Forældre, end de, uden derved at sættes ud af Stand til at opfylde deres øvrige Pligter, kunne taale.

21 Nov. **Kancelli-P., ang. Istandsættelsen af brøstfældige Bolværker i Kjøbstæderne.**

Det er allerede forhen for enkelte Steder, og i Særdeleshed hvad Kjøbenhavn angaaer ved Forordningen af 18 April 1744 § 7 og den allerhøieste Resol. af 20 Aug. 1768, der er bekjendtgjort ved Raadstue-P. af 28 Septbr. næstefter, udtrykkelig bestemt, hvorledes der skal forholdes, naar vedkommende Eiere, der have noget Bolværk at vedligeholde, forsømme denne deres Pligt. Men, da der, for andre Steder, ikke haves nogen saadan udtrykkelig Bestemmelse, og der desaarsag har været Tvivl om det Offentliges Rettigheder i saa Henseende, og den Fremgangsmaade, hvorved samme skal gjøres gjældende, saa har det behaget Hans Majestæt, til Regel for deslige Tilfælde, under 15 d. M. allernaadigst

at resolvere: At, hvor private Grundeiere i Kjøbstæderne, som ere forpligtede til at besørge Bolværkers Reparation, ikke, inden en vis dem forelagt Tid, efterkomme denne Forpligtelse, skal vedkommende Magistrat, efter foregaaende Skjøn af uvillige dertil af Retten udmeldte Mænd, foranstalte de brøstfældige Bolværker bortliciterede til at istandsættes, eller, hvis Omstændighederne kræve det, af ny at opføres; og at de herpaa medgaaende Omkostninger, der forskudsviis blive at afholde af Kæmnerkassen, derefter skulle inddrives ved Udpantning hos vedkommende Eiere, og nyde samme Præference som Kommuneafgifter, dog at denne Udpantnings- og Fortrinsret kun vedvarer i 1 Aar fra Istandsættelsens Fuldførelse. — Hvilket herved bekjendtgjøres til fornøden Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse. 21 Nov.

P. for Danmark, hvorved de i F. 11 Mai 1775 § 66 indeholdte Forskrifter gjentages med nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser. 28 Nov.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Da det er anseet tvivlsomt, hvorvidt de i F. om de latinske Skoler af 11 Mai 1775 § 66 indeholdte Forskrifter ere ophævede ved den senere F. om de lærde Skoler af 7 Nov. 1809, saa ville Vi herved allernaadigst have disse Forskrifter gjentagne, dog med nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser, som Vi have fundet hensigtsmæssige. — Thi byde og befale Vi, som følger: § 1. Ingen, der driver Næring som Værtshuusholder, Kromand, Billardholder, Konditor, Restaurateur eller Gjæstgiver, maa tillade nogen Discipel af de lærde Skoler at sidde i deres Huse for at drikke, eller der at forsamle sig eller have nogetslags Spil, af hvad Navn nævnes kan, Alt under Straf for Værten af en Mulkt fra 2 Rbd. til 10 Rbd. Sølv efter Omstændighederne, hvilken Mulkt, der bliver at diktere af vedkommende Politiret, tilfalder Skolens Bibliothek. § 2. Den Voxne, som beviisligen forfører en Skolediscipel til usædeligt Forhold, bliver derfor at straffe efter Lovens 6-22-3, saaledes som dette Lovsted er forandret ved Vor F. 24 Sept. 1824.

F. om det stemplede Papiirs Brug i Kongeriget Danmark*). 3 Dec.

§ 6. No. 4. Enhver Jorddrot eller Huusbonde, samt

*) Af denne F., der iøvrigt er ophævet ved L. 19 Febr. 1861, om Brugen af stemplet Papiir, see § 92, optages ikkun § 6 No. 4. og § 48, til hvilke der henvises i den nævnte Lovs §§ 73 og 83 i Slutningen.

3 Dec. Enhver, som pro officio er benaadet med Jordegods, hvilket han, efter Anordningerne, har at bortfæste, er pligtig at holde: a. en Hoved- eller Kassebog, som med Fæsternes Kvitteringsbøger bør komme overeens, til Sikkerhed for Fæsterne ifald en eller anden af dem skulde miste sin Kvitteringsbog, saavelsom og til Fremlæggelse, hvor der gjøres Indsigelser imod Kvitteringsbøgerne, hvis Rigtighed da ved Hoved- eller Kassebogens Hjælp kan prøves, da nemlig i enhver saadan Hoved- eller Kassebog skal indføres og holdes en ordentlig og speciel Fortegnelse over alle de Fæstere, der henhøre under Godset, med Bedtegning ved hver Fæster især om, hvad Skat, Landgilde eller anden Afgift han aarligen har at svare, samt med en Rubrik, hvori, ligesaavel som i Kvitteringsbøgerne, hver Gang Fæsterne betale noget af deres Skatter, Landgilde og andre Afgifter, det saaledes Betalte strax bør afskrives; b. en Fæsteprotokol, hvori indføres alle paa Godset udgivne Fæstebreve med deres Reverser, og c. forsaavidt de Godser angaaer, hvor Besidderne eller Eierne, efter F. 25 Juli 1817, tilkommer Skifteret, en Skifteprotokol, hvori alle paa Godset forefaldende Skifteforretninger indføres. — I disse Bøger, som alle bør være indbundne, paginerede, igjennemdragne, samt af vedkommende Amtmand behørigen autoriserede, forseglede og med Attest om Sidernes Antal forsynede, skal saavel det første som det sidste Ark være stemplet Papiir af følgende Numere: af No. 6 til 1 Rbd. 72 ß. Sølv, naar Godset udgjør 200 Tdr. Hartkorn, eller derunder; af No. 7 til 3 Rbd. 48 ß. Sølv, naar Godset udgjør mere, end 200, men ei over 500 Tdr. Hartkorn, og af No. 9 til 8 Rbd. Sølv, naar Godset udgjør over 500 Tdr. Hartkorn*). — De Protokoller af ovenmeldte Slags, som holdes for det Os selv tilhørende Gods, saavelsom for det Gods, der er henlagt til Kirker, Skoler, Fattige og Hospitaler, eller anden offentlig Stiftelse, som efter denne Anordnings § 42, I, 2, nyder Begunstigelse med Hensyn til Brugen af stemplet Papiir, kunne indrettes uden stemplet Papiir. Og skeer iøvrigt deres Autorisation af Vedkommende, hvem Inspektion over Godset er betroet. — § 48. Ligeledes ville Vi i Særdeleshed have paalagt Vore Amtmænd at have nøie Indseende med, at til de Landvæsenet vedkommende Protokoller og Dokumenter bruges det anordnede stemplede Papiir. I denne Henseende have Jordegodseiere eller Forvaltere, saa og Beneficiarier, under Mulkt af 2 Rigsbankdaler Sølv til Amtsfattigkassen for hver Uges Udeblivelse, aarligen for vedkommende Amtmand, til Eftersyn, paa den Tid og det Sted, han tilsiger, at forevise de for

*) Om det nu brugelige stpl. Papiir see L. 19 Febr. 1861 § 78.

Godserne indrettede og i foregaaende § 6 nævnte Protokoller, samt udstedte Reversalsæstebreve, saa og derover, hver for sig, at levere ham en rigtigen forfattet og underskreven Specifikation, hvorhos, hvad Fæsteprotokollerne angaaer, disse hver Gang, forinden Foreviisningen skeer, forsynes med den ved Vor F. 9 Febr. 1820 befalede Attest, om nogen Gaard paa Godserne er fæsteledig, og til hvilken Tid saadan Fæsteledighed er indtruffen. Og har Amtmanden, der iøvrigt er bemyndiget til at diktere og lade ovenmeldte Mulkt for Udeblivelsen inddrive ved Udpantning, ved Eftersynet tillige at paasee, at Fæstebrevene ere behørigen tinglæste, og at de foreskrevne Bestemmelser om samtlige fornævnte Protokollers Indretning, ikke alene i Henseende til det stemplede Papiir, men og for den øvrige Deel, ere iagttagne. Hver Gang, Protokollerne forevises, har Amtmanden deri, under sin Haand, at tegne den Dag, paa hvilken samme ere ham forevisle, ligesom han og har at forsyne de medfulgte Specifikationer, efter Befindende, med Attest, hvorefter han har uopholdeligen at indsende de saaledes attesterede Specifikationer til Vort Rentekammer, med Forklaring om, hvad Anordningsstridigt han maatte have befundet ved bemeldte Protokollers og Dokumenters Eftersyn. — — 8 Dec.

F. for Danmark, ang. de Foranstaltninger, der blive at træffe for at hindre reisende Haandværkssvendes Omflakken i Landet, m. m*). 10 Dec.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have bragt i Erfaring, hvorledes i de senere Aar en Mængde Personer, for det meste under Navn af Haandværkssvende, have omstreifet i Vort Rige Danmark uden Beskjæftigelse og uden Midler til at ernære sig, hvilken Omstreifen har været ikke blot til betydelig Byrde for Haandværkslaugene i Vore Kjøbstæder, men ogsaa til ikke liden Besvær for Kjøbstædernes og Landets Indvaanere i Almindelighed, og iøvrigt foraarsaget adskillige Uordener. Vi have derfor været betænkte paa at udfinde virksomme Midler, hvorved slig skadelig Omstreifen kan forebygges og standses, uden at der dog derved lægges ufornødne Hindringer i Veien for de Fremmede af den arbeidende Klasse i Almindelighed eller Haandværksstanden i Særdeleshed, om hvilke det med Rimelighed kan antages, at de ved deres Flid og Duelighed kunne og ville erhverve deres Brød her i Riget; hvilke der-

*) Jfr. L. 12 Febr. 1862 om Forandringer i Paslovgivningen. (Cirk. fra Just.-Min. af 4 April 1862).

10 Dec. imod, fremdeles som hidtil, ville finde al Beskyttelse og passende Begunstigelse her i Landet. — Med Hensyn hertil byde og befale Vi som følger: § 1. Det skal paa det Sted, hvortil en fremmed Svend først ankommer her i Riget, være sig fra Udlandet eller fra Vore Hertugdømmer, nøie undersøges, om han er i det Tilfælde, at det med Rimelighed kan ventes, at han kan og vil ernære sig her i Landet ved sit lovlige Arbeide. Han bør derfor ikke alene godtgjøre sin Egenskab som lovlig udlært Haandværkssvend, enten ved Foreviisning af Læarebrev, eller ved saakaldet Kundschaft eller Wanderbuch, eller paa anden betryggende Maade, men han bør og oplyse sin Vandel, og i Særdeleshed godtgjøre, at han paa behørig Maade har ernæret sig af sin Profession, og ikke flakket omkring uden Arbeide. Saadanne Svende, som paa den Tid, de ankomme hertil, i længere Tid end 6 Uger have været uden Arbeide i deres Profession, maae, med Undtagelse af de Muur- og Tømmersvende, som ankomme hertil i Marts eller April Maaneder, ikke modtages her i Landet, medmindre de paa en antagelig Maade kunne godtgjøre, at Mangelen af Arbeide i det nævnte Tidsrum har havt sin Grund i saadanne Omstændigheder, at deraf ingen uforbeelagtig Formodning opstaaer imod dem. § 2. Endvidere skal der affordres den fremmede Svend Beviis for, at han har de fornødne Penge, ikke alene til at bestride Omkostningerne ved hans Underholdning paa Reisen, men og, naar der ikke haves Vished om at han paa et bestemt Sted kan erholde Arbeide, ved hans Ophold paa hans Bestemmelsessted, medens han søger Arbeide, og indtil han, hvis det ikke lykkes ham at erholde saadant, igjen kan være ude af Landet. Dog bør denne Fordring i intet Tilfælde strækkes videre, end til en Sum af 10 Rbdlr. Sølv eller 5 Species; og naar en Svend beviisligen er forskreven til et Sted her i Riget, er det tilstrækkeligt, at han er forsynet med Midler til at reise derhen. Iøvrigt maa ingen Politiøvrighed tilstede nogen Svend Adgang til et Sted, hvorfra det af vedkommende Øvrighed eller Laug er ham tilmeldt, at intet Arbeide for Svenden er at faae. § 3 *). Den, der ikke efter de foranførte Regler kan legitimere sig som berettiget til at fortsætte sin Reise her i Landet, skal strax vises tilbage. Men, naar han findes berettiget til Reisen, meddeles ham af den til Passers Udstedelse berettigede Øvrighed en Vandrebog, hvori det udtrykkeligen anføres, at han har legitimeret sig, og de Dokumenter nævnes, der have tjent til hans Legitimation,

*) Jfr. P. 1 Marts 1842, om Lettelser i Pasvæsenet.

hvilke Dokumenter derhos skulle forsynes med Øvrighedens 10 Dec.
Foreviisnings-Paategning, ligesom det og i Vandrebogen skal bemærkes, hvormange Penge den Paagjældende er funden i Besiddelse af. Vandrebogen, der skal indeholde en paa Dansk og Tydsk affattet Anviisning om de Pligter, den reisende Svend har at iagttage, bliver at indrette efter en af Os allernaadigst approberet Form, hvorefter Exemplarer af Vort danske Kancelli foranstaltes trykte og tilstillede vedkommende Politiøvrigheder. Ved Meddelelsen af denne Vandrebog haver han at godtgjøre dens Bekostning efter en moderat Priis, som af bemeldte Kancelli nærmere bestemmes, hvorhos han, i Lighed af hvad der ved P. 21 Juli 1815 §§ 1 og 4 er bestemt for Passers Udstedelse til Haandværkssvende, som Gebyr til Politiøvrigheden har at betale 16 Rbß. Sølv, der svarer til 5 Sch. Lybsk, uden at noget videre kan fordres paa de Steder, hvor ellers et høiere Pasgebyr er bevilget. § 4. Haandværkssvenden bør tilholdes nøie at følge den ordentlige og sædvanlige Vei til sin Bestemmelse. Dog er det ham tilladt i enhver Kjøbstad, hvorigjennem Veien gaaer, at opholde sig nogen Tid for at søge Arbeide. Men dersom saadant ikke er at faae inden 24 Timer, bør han fortsætte sin Reise. Dog er Politiøvrigheden berettiget til, naar særdeles Omstændigheder tale derfor, endnu at tilstaae ham nogle Dages Frist. Paa Landet maa han ikke tage videre Ophold, end det, som nødvendig Forfriskning og Hvile kræver. § 5. Vandrebogen skal forevises Politiøvrigheden i enhver Kjøbstad, som Svenden passerer, ligesom han og ved denne Foreviisning har at godtgjøre, at han er i Besiddelse af en saadan Sum Penge, som staaer i passende Forhold til den, han ved sin Ankomst her til Riget var i Besiddelse af. For denne Foreviisning bliver, dog kun paa de Steder hvor Pasforeviisning efter de almindelige Anordninger var nødvendig, at betale 5 Rbß. i Overeensstemmelse med P. 21 Juli 1815 §§ 3 og 4; ligeledes uden at det for enkelte Steder bevilgede høiere Gebyr for Passers Foreviisning ved denne Leilighed kan komme i Betragtning. § 6. Naar det er bekjendt eller godtgjøres, at Arbeide for en Svend er at faae paa et Sted, som ligger udenfor den i Vandrebogen bestemte Reiseroute, eller Politiøvrigheden paa anden Maade forvisser sig om, at der med Rimelighed ingen Misbrug vil blive gjort af at tillade Svenden at begive sig derhen, kan der meddeles ham Paategning i Vandrebogen, der berettiger ham til at reise til hiint Sted. § 7. Dersom Arbeide ikke inden 4 Dage er at faae paa det i Vandrebogen nævnte

10 Dec. endelige Bestemmelsessted, bør Svenden strax reise bort, hvis ikke Politieøvrigheden af særdeles Aarsager maatte tilstaae ham nogen kort Udsættelse. § 8. Ligeledes bør den fremmede Svend, som vel engang har faaet Arbeide paa et Sted her i Riget, men siden igjen forlader dette Arbeide, ikke uden Politieøvrighedens Samtykke kunne opholde sig der paa Stedet over 4 Dage derefter, naar han ikke kan erholde noget Arbeide sammesteds. Forsaavidt det er paa den i Vandrebogen bestemte Reise, han for nogen Tid har faaet Arbeide, kan det, naar han i Overeensstemmelse med § 2 har de dertil fornødne Penge, tilstaaes ham at fortsætte denne Reise, efter at have erholdt Paategning i Vandrebogen, der viser, hvorlænge han har opholdt sig paa hiint Sted. Men ellers har han strax at forlade Landet, saafremt han ikke i Medhold af Bestemmelsen i § 6 kan erholde Tilladelse til at søge et andet Sted her i Riget. § 9. I Vandrebogen har den reisende Haandværkssvend at forsyne sig med Attester for sit Forhold paa de Steder, hvor han har havt Arbeide. Disse Attester meddeles af den eller de Mestere, i hvis Arbeide han har været, og bekræftes af Politieøvrigheden paa Stedet. § 10. Den fremmede Haandværkssvend, som findes i Riget uden at være forsynet med anordnet Vandrebog, eller de fornødne Midler til sin Underholdning paa sin videre Reise eller Ophold i Landet, eller som opholder sig længere paa et Sted, end efter denne Anordning tilladt er, eller afviger fra den ham foreskrevne Reiseroute, eller findes ikke at have sin Vandrebog forsynet med de anordnede Foreviisningspaategninger, bør efter Omstændighederne enten udvises af Landet, eller paa anden Maade ansees. Den Øvrighedsperson, som ved at forsømme de ham paaliggende Pligter har været Aarsag i, at en Svend uden tilbørlig Legitimation er kommen ind i Riget, eller der har fundet Leilighed til at forlænge eller udvide sit Ophold udenfor de ovenbestemte Grændser, kan vente, enten at Svenden paa hans Bekostning udføres af Landet, eller at han paa anden Maade bliver dragen til Ansvar. Det skal med Hensyn dertil være en Pligt for enhver anden Øvrighed, som faaer Leilighed til at bemærke saadan Forsømmelse, derom at gjøre Anmeldelse for Vedkommende til videre Foranstaltning desangaaende. § 11. Politieøvrigheden bør foranstalte fremmede Haandværkssvende, som efter foranførte Bestemmelser ere pligtige at forlade Landet, paa den mindst bekostelige Maade, og i Overeensstemmelse med hvad der angaaende Fattiges og Betleres Transport er foreskrevet, udførte over Grændsen, saafremt der mangler dem Evne til selv at be-

stride Reisen, eller der er grundet Anledning til at frygte for Misbrug, naar det overlades dem selv at befordre sig ud af Riget. Men hvor det efter Omstændighederne kan ansees tilstrækkeligt, og derfor til Omkostningers Besparelse bør foretrækkes, at tilstede Svenden selv at reise ud af Landet, bør Reiserouten og den Tid, inden hvilken han bør være ude af Landet, nøie i Vandrebogen betegnes, og den Svend, som ikke holder sig det i saa Henseende Foreskrevne efterrettelig, bliver at straffe med 3 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Skjøndt alt Betleri under de ved Anordningerne bestemte Straffe er reisende Haandværkssvende forbudet, skal det dog ikke være dem formeent at søge eller modtage den ved Laugene sædvanlige Understøttelse. § 12. Ethvert Steds Politiøvrighed er berettiget og forpligtet til at træffe de Foranstaltninger, som maatte være fornødne for at sætte den i Stand til at føre det samme paaliggende nøiagtige Tilsyn med fremmede Svende. § 13. Naar en i Danmark hjemmehørende Svend vil forlade det Sted, hvor han har hjemme, for andetsteds at søge Arbeide, blive og de ovennævnte Bestemmelser paa ham at anvende, men saaledes, at §§ 1 og 2 ikke uden Indskrænkning komme til Anvendelse, naar nemlig Pasudstederen paa anden Maade forsikkrer sig om at Reisen har det af den Paagjældende angivne Formaal, og at denne, uden ved Betleri eller paa anden Maade at bebyrde Indvaanerne, kan udføre Reisen. Dog bliver heller intet Særdeles i saa Henseende at iagttage, hvis Personen vil reise til et Sted, der nærmere end det, hvorfra han reiser, maa ansees som hans Hjem; hvorhos i de Tilfælde, hvor en fremmed Svend skal føres ud af Landet, den, som har hjemme her i Riget, bliver at hensende til det Sted, der nærmest maa ansees som hans Hjem. § 14. Ligesom det i det Foregaaende er foreskrevet, hvorledes der skal forholdes i Henseende til Haandværkssvende, der attraae at reise i Landet, saaledes bør det ogsaa i Henseende til enhver Anden, der enten fra fremmed Sted agter at begive sig ind i Landet, eller fra sit hidtil havte Opholdssted vil reise andetsteds hen for at søge Arbeide eller Fortjeneste, iagttages, at naar en saadan Persons Stilling og Udvortes er af den Beskaffenhed, at derved vækkes Tvivl om han ikke kunde falde Landet til Byrde ved den forehavende Reise, bør Reisen ikke tilstedes, forinden Pasudstederen ved en anstillet Undersøgelse finder Tvivlen at være svækket. Til saadanne Personer, der ikke henhøre til Haandværksstanden, blive sædvanlige Reisepasse at meddele; dog saaledes, at de i det Foregaaende givne Forskrifter om Paategning og Foreviisning af Vandrebøger

10 Dec.

10 Dec. ogsaa ved Paategning paa disse Passe blive at følge, forsaavidt de, efter Beskaffenheden af den Legitimation, der kan affordres dem, kunne være anvendelige; ligesom der og med Hensyn til Gebyrerne for Passenes Udstedelse og Foreviisning bliver at forholde efter denne Anordnings Paragrapher 3 og 5. § 15. Nærværende Anordning træder, forsaavidt fremmede Haandværkssvende angaaer, først i Kraft med 1 Mai 1829, hvorhos det dog følger af sig selv, at Politiøvrighederne ogsaa indtil den Tid have nøiagtigen at overholde de Bestemmelser i samme, der have Hjemmel i de alt gjældende Anordninger.

24 Dec. **P. hvorved nogle Forandringer i Regl. af 1 Juni 1808, for Borgervæbningen i Kjøbenhavn, og Tillæget til bemeldte Regl. af 25 Nov. 1825, fastsættes.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi allernaadigst have fundet for godt at gjøre efterfølgende Forandringer i de Bestemmelser, der indeholdes i Regl. for Borgervæbningen i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn af 1 Juni 1808 dets 18de §, cfr. Tillægsregl. for bemeldte Borgervæbning af 25 Nov. 1825 § 6, samt i denne sidstnævnte Anordnings § 11 No. 8, — 1) at samtlige Underofficerer ved ovenmeldte Borgervæbning for Fremtiden skulle aflægge den befalede Troskabseed mundtligen; 2) at Auditeuren ved bemeldte Borgervæbning for Fremtiden skal fungere som Sekretair ved Stabshauptmandskabet.

1829.

---

6 Marts. **Ny Fundation for Sjællands Stifts Præsteenkekasse.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at da det er Os allerunderdanigst foredraget, hvorledes den under 24 Sept. 1662 allernaadigst udgivne Fundation for Sjællands Stifts Præsteenkekasse, tilligemed de øvrige for denne Kasse gjældende Forskrifter, i enkelte Punkter kunde trænge deels til Forklaring eller nærmere Bestemmelse, deels til Forandring, samt at der for nogle Tilfælde aldeles mangler fornøden Bestemmelse, saa have Vi, i Overeensstemmelse med det af Stiftets Landemode yttrede Ønske og det Os derom allerunderdanigst gjorte Forslag, anseet det for rigtigt, at Kassen forsynes med en ny Fundation, hvori alle de hidtil givne Forskrifter, forsaavidt de endnu findes hensigtsmæssige, kunne optages

i Forbindelse med de nærmere Bestemmelser, Forandringer, og Tillæg, som ere ansete fornødne. — Thi byde og befale Vi som følger: § 1. Enhver, der som Præst i Sjællands Stift indlader sig i Ægteskab, skal, naar han kan fremlægge saadan Sundhedsattest, som til Indskud i den almindelige-Enkekasse udkræves, og ikke er over 60 Aar gammel, hvilket ved en anordningsmæssig Dobeattest maa godtgjøres, være pligtig til, forinden han træder i Ægteskab, at forsikkre sin eventuelle Enke en Pension i Stiftets Præsteenkekasse, i Overeensstemmelse med de Regler, som siden foreskrives. — Til den Ende bestemmes det herved, at ingen Præst maa, under Straf af 100 Rbdlr. Sølv, - hvilken Mulkt tilfalder Præsteenkekassen, og der ikke fritager Præsten for tillige at ansees efter F. 4 Aug. 1788 § 1, forsaavidt dette Lovsted ogsaa maatte være overtraadt, - vie nogen Præst i Sjællands Stift, forinden han har Visshed for, at det bestemte Indskud i Stiftets Præsteenkekasse er vedbørligen berigtiget, eller i alt Fald at Præsten er over 60 Aar gammel, eller saa svagelig, at Indskud i Kassen ikke kan tilstaaes ham. § 2. Men da det er Hovedhensigten med Præsteenkekassen at sikkre enhver Præsteenke i Stiftet den Forsørgelse, som ved denne Foranstaltning kan fremmes, saa bestemmes endvidere: at Enhver, der, allerede gift, vorder ansat som Præst i Sjællands Stift, skal, imod at tilveiebringe ovenanførte Beviis for sin Sundhed og for sin Alder, være berettiget til at gjøre Indskud i Kassen. Og maa Kollatsbrev ikke meddeles nogen saadan Præst, forinden han medbringer Attest fra Regnskabsføreren for Præsteenkekassen for at have berigtiget saadant Indskud, eller erklæret aldrig at ville gjøre Indskud i Kassen for sin dalevende Hustru. — Ved Præster i Stiftet forstaaes alle Sognepræster og residerende Kapellaner, saa og alle Andre, der ansættes som Præster for en vis Embedskreds, om denne end ikke kan siges at være et Sogn. § 3. Adgang til at indsætte i denne Sjællands Stifts Præsteenkekasse have desuden: 1) Samtlige Professorer, Lektorer og Adjunkter i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet. 2) Samtlige personelle Kapellaner i Stiftet, der indtræde i Ægteskab. 3) Samtlige ordinerede Katecheter i Stiftet. 4) De øvrige Katecheter, som ved nogen særlig Menighed eller Kirke i Stiftet ere ansatte. 5) Samtlige Skibs- og Feltpræster i Danmark, Præsterne paa Chinaskibe eller andre Skibe derunder indbegrebne, forsaavidt de ere ordinerede i Stiftet eller udgaaede fra noget Sted i samme. 6) Samtlige ved de danske Legationer ansatte, fra Sjællands Stift udgangne og der ordi- 6 Marts.

6 Marts. nerede Legationspræster. 7) Samtlige Præster og Missionairer paa de danske Kolonier og Etablissementer, som i bemeldte Stift ere ordinerede og derfra udgangne. 8) Samtlige i Stiftet ansatte Klokkere eller Chordegne og Degne, der ere akademiske Borgere, og samtlige med Kaldsbrev og Kollats forsynede Kirkesangere eller Skolelærere i Stiftet, der have theologisk Embedsexamen. — At ogsaa for dem, der saaledes have Adgang til at indsætte i Kassen, det Befalede i Henseende til Sundhed og Alder maa iagttages, er en Selvfølge. Ligeledes paaligger det dem, saafremt de ville gjøre Indskud i Kassen, at berigtige dette i det seneste ½ Aar efterat de ere indtraadte i Ægteskabet, da den dem givne Adgang ellers fortabes. § 4. Indskuddet er i Almindelighed 133 Rbdlr. 2 Mk. Sølv; men af de i § 3 under No. 8 anførte Personer kan og halvt Indskud imodtages, i hvilket Tilfælde deres Enker naturligviis og kun nyde halv Pension. Foruden selve Indskuddet bør og enhver Interessent betale lovlige Renter af samme fra Ordinationsdagen, hvis han er Præst, og ellers fra den Dag, da han blev ansat i Embedet, dog at de Renter, som Nogen saaledes ved sin Indtrædelse har at betale, ikke i noget Tilfælde svares mere end for 10 Aar. — Dette Tillæg bortfalder iøvrigt naar den, der forhen har været gift og gjort Indskud i bemeldte Kasse for sin forrige Kone, siden indlader sig i nyt Ægteskab. — De i §§ 1 og 2 omhandlede Interessentere kunne, istedetfor kontant at betale Indskudssummen med de forberørte Renter, derfor udstede deres Obligation, lydende paa lovlig Rente og Afdrag i 10 Aar med 1/10 om Aaret, samt med Prioritet for Kapital og Renter i Embedsindtægter og Naadensaar. Obligationen bliver at tinglæse for vedkommende Ret. — Naar nogen saadan Interessent forflyttes fra Stiftet, har han strax at indbetale det hele Restbeløb af hans Indskudsobligation, medmindre han maatte vælge at udtræde af Interessentskabet. I dette Tilfælde erholder han de præsterede Afdrag uden Renter tilbagebetalte; dog, hvis den Kone, for hvem Indskud er skeet, er død inden hans Forflyttelse, bortfalder Tilbagebetalingen, hvorimod han heller Intet videre har at betale til Kassen, end hvad forud er forfaldet. — Enhver derimod, der efter § 3 har Adgang til at indsætte i denne Enkekasse, indbetaler strax sit Indskud med de Renter, som efter det Foranførte blive at tillægge, kontant; forinden saadant er berigtiget, meddeles ham ingen Police. § 5. Indskuddet kan gjøres af Vedkommende til enhver Tid af Aaret. Til Beviis for at Indskud er skeet, meddeles den Vedkommende en Police af Direktionen, hvilken Vi ville

tillade udstedt paa ustemplet Papiir, og for hvilken til Bogholderen betales 2 Rbdlr. Sølv i Gebyr. — Policen underskrives af Direktionen og parapheres af Bogholderen. Skulde Omstændighederne hindre Policens øieblikkelige Udstedelse, naar den forlanges, da kan Bogholderen udstede Interimsbeviis for Indskuddets Berigtigelse, og kan ifølge dette Beviis saavel Vielse foretages, som Enken, i Tilfælde af at Manden skulde døe forinden Policen var erholdt, være berettiget til Pensions Hævelse efter de gjældende Bestemmelser. § 6. Pensionen, som Interessenternes Enker nyde, bestemmes til 40 pCt. af Indskuddet eller 53 Rbdlr. 2 Mk. Sølv, forsaavidt heelt Indskud er skeet, og 26 Rbdlr. 64 ß. Sølv, hvor ikkun halvt Indskud er gjort. Naar Omstændighederne maatte tillade det, bør Direktionen, efter Overlæg med Landemodet, udmelde en Komitee, som nærmere kan tage under Overveielse, om ikke noget kan tillægges Pensionen; dog at saadant Tillæg aldrig bestemmes uden af saadant kontant Overskud, som der for Fremtiden med Sikkerhed kan regnes paa. — Til Præsteenker betales Pension fra det Kvartals Begyndelse, i hvilket deres Naadensaar løber til Ende, og til Enker efter Interessenter, der ikke nyde Naadensaar, fra det Kvartals Begyndelse, hvori Aarsdagen efter Mandens Død indtræffer. Iøvrigt betales Pensionen i hver 11te Juni og 11te Dec. Termin, hvergang med det Halve, dog at de Enker, der hæve deres Pensioner hos de respektive Provster, ei kunne fordre den, ellers til 11te Juni Termin forfaldne, Andeel forinden til St. Hans Landemode. § 7. For Udbetalingen af Pensioner gives hver Termin en trykt Kvittering, der underskrives af Enken med Lavværge, og som af hendes Sjælesørger skal være attesteret, at hun lever ugift og fører et ulasteligt Liv. — Paa denne Pension maa ingen Beslag eller Arrest lægges enten for Gjæld eller af nogen anden hvilkensomhelst Aarsag. § 8. Pensionen ophører ved Enkens Giftermaal eller Død, men hun eller Arvinger ere dog berettigede til at nyde fuld Pension for det Kvartal, hvori hun sidst levede som Enke. Kvartalerne regnes fra 11te Dec., 11te Marts, 11te Juni og 11te Sept. — En Enke, der ved at indgaae Ægteskab har mistet sin Pension, har Ret til at faae denne tilbage, naar hendes anden Mand ved Døden afgaaer, hvad enten denne var geistlig eller verdslig; og Pensionen regnes da fra Begyndelsen af det Kvartal, hvori Mandens Dødsdag er falden. § 9. Biskoppen og Stiftsprovsten i Sjælland ere paa Embedsvegne Bestyrere af Kassen og udgjøre som saadanne en Direktion, der skal forestaae samme, overeens-

6 Marts.

6 Marts. stemmende med de Regler, som indeholdes i denne Vor Fundation. § 10. Til at besørge alle Ind- og Udtællinger og føre Korrespondancen antager Directionen en Bogholder og Kasserer, hvem det paaligger Directionen at give Bestalling. — Paa hans Bestalling maa søges Vor allerhøieste Konfirmation, saaledes som allernaadigst for lignende Embedsmænd ved allerhøieste Resol. 25 Sept. 1822 er bestemt, og, da Directionen derved kommer til at staae til Ansvar for ham, er den berettiget til at fordre en passende Kaution af ham for de betroede Oppebørseler. Iøvrigt har Kassen i bemeldte Embedsmands Bo den Fortrinsret, som offenlige Stiftelser efter P. 10 April 1795 § 6 have hos deres Oppebørselsbetjente, hvorfor ogsaa hans Bestalling bør tinglæses. Lønningen er Directionen bemyndiget til at bestemme til 1/20 af Renteindtægten. Skulde den derimod formene at maatte forhøie Lønningen herover, da er den forpligtet til at forelægge Sagen for Landemodet, uden hvis Samtykke ingen saadan Forhøielse kan finde Sted. § 11. Directionens Pligt er det, at drage Omsorg for, at Kassen bestyres med muligste Orden. Den er forpligtet til at sørge for, at Indtægterne vedbørlig indkræves ved Slutningen af hvert Aars Mai og November Maaneder. Den haver at udsende de af Regnskabsføreren forfattede Designationer over de Renter og Afdrag, som af de vedkommende Provster i deres Provstier skulle indkasseres hos Debitorerne udenfor Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, ligesom den og bør tilholde Debitorerne, der opholde sig i bemeldte Vor Residentstad, at betale, hvad der maatte paaligge dem. Efter Terminens Udløb aflægger hver enkelt Provst Regnskab til Directionen for de af ham modtagne Summer og afkorter deri de Pensioner, som han har udbetalt til de i hans Provsti sig opholdende Pensionister, hvis Kvitteringer indsendes. Regnskaberne aflægges af Provsterne for deres Vedkommende til St. Hans Landemode for 11te Juni Termin, og for 11te Dec. Termin forinden December Maaneds Udgang; hvorhos de, om Restancer haves, bør indgive Beretning om disse og de Debitorer, der ere in mora. Strax efter Terminernes Afslutning indgiver Kassereren til Directionen Kasseextrakten, som oplyser det Indkomne og de Restancer, der haves. § 12. Det paaligger Directionen at sørge for, at Kassereren saa betids aflægger sit Regnskab for det afvigte Aar, at dette kan forevises samtlige Provster ved St. Hans Landemode. — Directionen foranstalter Regnskabet revideret af Stiftsrevisor, eller og af en anden offentlig ansat Revisor. — Naar Regnskabsføreren har besvaret de af Revisor gjorte

Udsættelser, decideres Regnskabet af trende af Landemodet imellem Provsterne udvalgte Decisorer, og, naar Decisionerne ere opfyldte, meddeles Regnskabsføreren af Direktionen Kvittering for rigtigt aflagt Regnskab. Kassens Status efter det for foregaaende Aar aflagte Regnskab anføres i hvert Aars Dionysii Landemodsakt. § 13. Direktionen er berettiget til at anvise paa Kassen til Udbetaling alle nødvendige Administrationsudgifter. — Skulde Omstændigheder indtræffe, som ikke kunne afgjøres efter Bestemmelserne i nærværende Fundation, da udvælger Landemodet af sine Medlemmer Nogle, som skulle undersøge Sagen og afgive Forslag til dens Afgjørelse, hvorefter da paa næste Landemode endelig Bestemmelse tages efter Stemmefleerhed. § 14. Den kontante Beholdning udsætter Direktionen paa Rente, forsaavidt samme ikke maatte behøves til Kassens Udgifter. — I denne Henseende har den at følge de Regler, som Vor F. 7 Juni 1827, i Forbindelse med de øvrige gjældende Anordninger om offentlige Stiftelsers Midlers Udlaan, foreskrive, og staaer derfor til Ansvar. Da det imidlertid stedse har været antaget som tilladt, at der af denne Kasse, som fornemmelig har sin Oprindelse af det, som af Præsteskabet er indbetalt, maatte ydes disse Hjælp til Betalingen af Indløsningssummen af deres Præstegaarde, saa er Direktionen forpligtet til at udlaane disse Indløsningssummens Beløb, naar Præstegaarden er i anordningsmæssig Stand, og som saadan er antagen ved det sidst afholdte Syn, og Vedkommende, foruden Indløsningssummen, stiller sit Naadensaar til subsidiair Sikkerhed. Udlaanet kan skee i rede Sølv, hvis denne Pengesort haves, men, naar Laanet gjøres i Sedler, bør det dog ikke udgjøre et høiere nominelt Beløb end Løsningssummen. § 15. Restancer af Renter og Afdrag, saavel af Indskuds- som Panteobligationer, som ere udstedte af Præster og andre Geistlige, er Direktionen berettiget, ligesom ogsaa forpligtet til at foranstalte inddrevne paa den i R. 4 Okt. 1793, og den ved P. fra Vort danske Kancelli 25 Aug. 1825 kundgjorte allerhøieste Resol. af 17de næstforhen, fastsatte Maade, og den er fritagen for alt Ansvar i Anledning af Restancerne, naar den betimelig har foranlediget, at der er givet vedkommende Provst den fornødne lovmedholdelige Ordre til at gjøre Sekvester hos Debitor, og den derhos har paaseet, og Ordren bliver fuldbyrdet, samt at Restancer af Renter og Afdrag, som ei paa foranførte Maade kunne inddrives, blive paa anden lovlig Maade behandlede saaledes, at Kassen paa det Hurtigste kommer til skadesløs Betaling. § 16. I Overeensstemmelse med allerhøieste 6 Marts.

6 Marts. Resol. 19 Nov. 1828 paaligger det Direktionen aarlig at afgive til Kancelliet en detailleret Beretning om Regnskabets Revision og Kassens Forfatning, med Forklaring om, hvorvidt den opfylder sit Øiemed, og derhos, hvorvidt de Præstegaarde, i hvis Indløsningssummer Udlaan ere skete, holdes forsvarligen vedlige, og forsaavidt ved et foregaaende Aars Syn ere befundne Mangler, om disse til det næste Aars Syn ere blevne afhjulpne. Ligeledes bør Direktionen opgive Størrelsen af Indløsningssummen for de Præstegaarde, i hvilke Laan ere tilstaaede, til Beviis for, at ingen Urigtigheder ved for store Udlaan have indsneget sig. § 17. Ved denne Fundation ere alle ældre Bestemmelser, der angaae denne Kasse og dens Bestyrelse, ophævede, forsaavidt de ikke i nærværende Fundation ere gjentagne.

18 Marts. **P., ang. Betalingen for Syns- Vurderings- og andre Forretninger, som foretages ombord paa eller vedkomme Skibe.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at da den Betaling, som Sportelreglementet 22 Marts 1814 § 148 hjemler for Syns- og Vurderings-Forretninger, er befunden at være utilstrækkelig for de Forretninger, der foretages paa Skib og Gods, der ligger paa en Rhed eller i aaben Sø, og da Bestemmelserne i forbemeldte Paragraph af Sportel-Reglementet ikke ere ansete anvendelige, hvor de Mænd, som have foretaget slige Forretninger ombord paa Skibe, ei udmeldes af Retten men af Øvrigheden, saa have Vi allernaadigst fundet for godt, at fastsætte følgende almindelige Regulativ i Henseende til Betalingen for Mænd, som udmeldes enten af Retten, eller af Øvrigheden til Syns- Vurderings- og andre deslige Forretninger, der skulle udføres ombord paa eller vedkomme Skibe. § 1. Naar Forretningen udføres paa eller vedkommer Skibe, der ligge i Havn eller ere indstrandede paa Kysten, bliver Betalingen at beregne efter hvad Sportel-Regl. 22 Marts 1814 § 148 fastsætter med Hensyn til de Syns- og andre deslige Forretninger, der udkræve Mænd af særdeles Sagkyndighed, altsaa 1 Rbd. 12 ß. til hver af Mændene, naar Forretningen ei medtager over 4 Timer, og det dobbelte, naar den medtager over 4 men ei over 8 Timer, og saa fremdeles efter lige Forhold. § 2. Naar derimod Forretningen afholdes paa Rhed eller i aaben Sø, nyder hver af de udmeldte Mænd, hvis Forretningen forefalder i Tidsrummet fra 1ste April til 30te September, begge inclusive, det dobbelte, og i den øvrige Aarstid det tredobbelte af den Betaling, som den i § 1 fremsatte Regel hjemler.

§ 3. Tiden, som til Forretningen er medgaaet, bliver at beregne fra det Klokkeslet, da Mændene efter den trufne Bestemmelse have indfundet sig for at tage ombord og indtil de igjen ere satte i Land; og bliver der desuden i alle Tilfælde at give dem passende Beforbring frem og tilbage uden nogen Udgift for dem. § 4. For Afhjemling af deslige Forretninger bliver, naar denne finder Sted, kun den i fornævnte Sportel-Reglement fastsatte Betaling af 28 ß. Sølv for hver af Mændene at erlægge. 18 Marts.

P., (Rentekammeret) ang. Forbud imod Fiskeri i en Deel af Indløbet til Ringkjøbing Fjord, Nymindegab kaldet*). 10 April.

Under 11te i s. M. har det behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at resolvere saaledes: „Det skal herefter være Alle og Enhver forbudet at drive Fiskeri med Garn, være sig enten staaende eller Baad, i Indløbet til Ringkjøbing Fjord, Nymindegab kaldet, udenfor Linien imellem det forhen Anders Heide, nu Søren Mathiassen tilhørende Huus paa Holmslands Klit og Lønborg Kirke inde i Landet, under Straf af Fiskeredskabernes Konfiskation, hvorimod det paa den anden Side af nysnævnte Linie ind imod Fjorden bliver, som hidtil, tilladt at fiske med Garn." — Dette bliver herved, ifølge allerhøiest Befaling, bekjendtgjort til Efterretning for alle Vedkommende.

P. (Gen.-Postdir.) om, at den ved F. 16 Aug. 1775, for Breves Beforbring paa anden Maade end med Posten, fastsatte Mulkt, skal, forsaavidt saadanne Breve fremføres af Reisende med eller af Mandskabet paa Dampskibene, udelukkende tilflyde Angiveren. 21 April.

Hans Majestæt Kongen har under 3die dennes allernaadigst resolveret saaledes: „Vi ville allernaadigst have bestemt, at den i F. 16 Aug. 1775 for anordningsstridig Beforbring af Breve fastsatte Mulkt af 2 Rbd. Sølv i Forhold til et enkelt Brev maa for de Breve, som fremføres af Reisende med eller af Mandskabet paa Dampskibene, under de i bemeldte Anordning fastsatte Bestemmelser i Hensyn til af hvem samme skal udredes, udelukkende tilflyde Angiveren, men Portoen for disse derimod som hidtil Generalpostkassen." — Hvilken allerhøieste Bestemmelse herved til almindelig Efterretning bekjendtgjøres.

*) See L. 30 Jan. 1861 om Fiskeriet i Ringkjøbing og Stadil Fjorde.

22 April. **Regl. for Kongens Livjæger-Korps*).**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have fundet det passende udi en ny almindelig Anordning at samle de forskjellige Bestemmelser angaaende Vort Livjæger-Korpses Indretning og dets Medlemmers Rettigheder og Pligter, som deels indeholdes i Regl. 31 Jan. 1806 og Tillæget til samme af 21de Nov. s. A., og deels findes fastsatte ved flere Tenere af Os givne allerhøieste Resolutioner, samt dermed forbinde nogle yderligere Bestemmelser, som Korpsets nærværende Indretning kræver, saa befale Vi herved, at alle Vort Livjæger-Korpses Lemmer og andre Vedkommende skulle sig i Fremtiden efter følgende Reglement allerunderdanigst rette og forholde:

A. **Om Korpset i Almindelighed.** § 1. Livjæger-Korpset skal fremdeles som hidtil udgjøre 480 Mand, deelte i 4 Kompagnier. § 2. Dets Hovedbestemmelse skal være, at værne for Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn; dog forbeholde Vi Os i Krigstider at bruge dette Korps paa hvilketsomhelst Sted indenfor Sjællands Grændser, hvor Vi finde det hensigtsmæssigt at anvende samme. Skulde Vi under Krigsuroligheder forlade Vor Residents og begive Os til et andet Sted i Sjælland, skal Korpset, ligesom Livgarderne og tilligemed samme, anvises Tjeneste, hvor Vi opholde Os. Iøvrigt bør Korpset udenfor den Tid, det saaledes staaer under Vaaben, være fritaget for staaende militair Tjeneste, og alene være pligtigt at møde til den aarlige Exercice og anden Tjeneste, som dets militaire Organisation fører med sig. § 3. Korpset skal bestaae deels af det i Kjøbenhavn værende unge Mandskab, som er pligtigt at indtræde i borgerlig militair Tjeneste, og af den borgerlige Indrullerings-Kommission bliver udvalgt, deels af Frivillige, hvem ingen saadan borgerlig militair Pligt paaligger, men som attraae at indtræde i Korpset og af Chefen antages, deels endeligen af saadanne Værnepligtige, som dertil forundes speciel Tilladelse. § 4. Ligesom det af den borgerlige Indrullerings-Kommission vil blive paaseet, at kun det Mandskab afgives til Korpset, der er skikket til dets Tjeneste, og kan formodes at have Evne til at bekoste Uniformen samt betale de indtil videre bestemte aarlige Bidrag, saa bør Korpsets Chef, naar han ønsker at antage de i forrige Paragraph omtalte Frivillige, selv paasee dette for deres

*) Jfr. Tillæg til Regl. af 18 Jan. 1832. See forøvrigt Værnepligtslov 2 Marts 1861 § 48, hvorved (og allerede tidligere ved Værnepligtslov 12 Febr. 1849 § 40) navnlig Regl.s §§ 2 og 5 (P. 23 Mai 1822) ere forandrede.

Vedkommende. § 5. Enhver, som antages i dette Korps, maa enten være født i Vore Lande, eller være benaadet med Indfødsret. Han maa ei være yngre end 18, eller ældre end 24 Aar, og han tjener i 12 Aar, medmindre han forinden befordres til et Kongeligt Embede, forlader Kjøbenhavn for bestandig, eller formedelst Svagelighed eller andre Aarsager forafskediges. Hvis han, efterat være tilstaaet Afgang fra Korpset, fordi han forlod Staden, siden kommer tilbage, for igjen at tage stadigt Ophold her, skal han, saafremt han ikke til den Tid har fyldt sit 36te Aar, melde sig ved Korpset, for igjen at indtræde i samme, om Chefen forlanger det. De Værnepligtige, som ifølge speciel Tilladelse blive ansatte i Korpset, tjene ved samme i 16 Aar; og gives dem forinden, af en eller anden Aarsag, Afsked fra Korpset, hvortil, ligesom til deres Antagelse, behøves speciel Tilladelse, ansættes de ved Forstærkningsbataillonerne i det Distrikt, hvor de tage Ophold, for der at udtjene Resten af deres værnepligtige Tid, saaledes som nærmere er bestemt ved Resolutionerne 17 Okt. 1821 og 26 Febr. 1823. § 6. Til Chef for Vort Livjæger-Korps ville Vi selv uden videre Forslag stedse udnævne den, Vi dertil finde bedst skikket, uden Hensyn til om han staaer eller har staaet i Korpset eller ikke. § 7. Korpsets Officerer, som alle udnævnes af Os, rangere med Officerer af Armeen. § 8. I Almindelighed kan Ingen blive Officeer i Korpset forinden han har taget den allernaadigst befalede Examen i de militaire Videnskaber. § 9. Naar en subaltern Officeerpost skal besættes, haver Chefen dertil at bringe den ældste Overjæger i Forslag, hvis han er duelig, og efter sin borgerlige Stilling egner sig dertil. Dog kan en Overjæger, der ved den foreskrevne Officeersexamen har viist fortrinlige Kundskaber, foretrækkes for den ældre, der enten ikke endnu har aflagt denne Prøve, eller som derved kun har viist maadelig Kundskab; hvorved iøvrigt Attester om praktisk Duelighed og Konduite i Tjenesten ogsaa bør komme i Betragtning. § 10. Saafremt Vi finde for godt, i et enkelt Tilfælde at udnævne Nogen til Officeer, der ikke har Examen, og han ei inden halvandet Aar efter sin Udnævnelse underkaster sig samme, og erkjendes duelig, taber han sin Anciennitet i Klassen, og den regnes da først fra den Dag, han bliver færdig med sin Examen. § 11. Examen afholdes saa ofte Nogen forlanger at examineres, og foretages under Inspektion af en dertil kommanderet Officeer; Kvæstionerne gives af de af Os beskikkede Officeerslærere og besvares skriftligt, hvorefter Besvarelserne censureres af Chefen, de nævnte Lærere

22 April.

22 April. og tvende Officerer, som dertil befales. § 12. Avancement i Officeerklassen gaaer stedse efter Ancienniteten; dog skal i Overeensstemmelse med Vor allerhøieste Parolbefaling 24 Nov. 1823, ved forefaldende Vakance, ikkun den Kapitain bringes i Forslag til Major, som besidder den til denne Charge fornødne særdeles Duelighed og Aktivitet, og altsaa den Ældre forbigaaes, naar han ikke har disse Egenskaber § 13. Naar en Overjægerpost skal besættes, da haver hver Kompagnichef at foreslaae den værdigste og dueligste Livjæger af Kompagniet til Chefen for Korpset, og af disse saaledes foreslagne udvælger Chefen den, som skal være Overjæger. § 14. Skulde Nogen, som foreslaaes til Officeer eller Overjæger, ville frabede sig en saadan Post, da bør det ei formenes ham; ligesom og den, der allerede er Overjæger og skulde ønske at træde tilbage som Livjæger, skal have Ret dertil, naar han paa behørig Maade derom ansøger Korpsets Chef igjennem sin Kompagnichef. § 15. Ved Korpset ansættes en Regimentskvarteermester, der tillige skal være Auditeur, en Bataillonschirurg og en Kompagnichirurg, hvilke beskikkes paa samme Maade, som i Armeen. § 16. Regimentskvarteermesteren, der, som anført, tillige skal være Auditeur, har at stille Sikkerhed for den Oppebørsel, der anbetroes ham. Hans Pligter ere, at forvalte Korpsets Regnskabsvæsen, og administrere Retten paa lovbefalet Maade, samt besørge Korpsets Korrespondance. Han staaer umiddelbar under Korpsets Chef eller Høistkommanderende. Han rangerer med Premierlieutenanter, og kan som Auditeur gjøre sig Haab om Befordring i Lighed med andre Auditeurer i Armeen. § 17. Bataillonschirurgen staaer ligeledes umiddelbar under Korpsets Chef eller Høistkommanderende. Han bør følge Korpset i Krigstider i Tilfælde af Udmarsch, ligesom han og i Fredstider bør uden Betaling kurere det gagerede Personale ved samme. Med Hensyn til Overjægere og Jægere, saa, foruden at han skal betjene enhver af dem, der i Tjenesten kommer til Skade, med Forbinding og videre Behandling, er han og pligtig til, uden Betaling, at give de Uformuende af dem, saavelsom deres Koner og Børn, den medicinske og chirurgiske Behandling, de maatte behøve. Han bør uopholdeligen melde til Korpset, naar en syg Overjæger eller Jæger er saavidt helbredet, at han igjen kan tages til Tjeneste. Skulde Nogen, paa Grund af Legemssvaghed, søge om Afsked, Fritagelse for Tjeneste o. s. v., skal han undersøge hans Tilstand, og gratis meddele ham Attest, om han endog fra andre autoriserede Læger kunde have Attester at fremvise. Battaillonschirurgen forundes Rang som Battaillonschirurger

af Armeen. § 18. Kompagnichirurgen staaer under Bataillonschirurgen, og bør være ham behjælpelig i hans Forretninger ved Korpset. Han er pligtig at følge samme, naar det udmarscherer, og at være tilstede ved Exerceringer og andre Øvelser, saa ofte dette af ham forlanges. § 19. Korpsets Bøssemager, Valdhornister og Hornblæsere antages og afskediges af Chefen. Bøssemageren og Valdhornisterne staae alene under Korpsets Chef eller den, han sætter til at befale over dem; men Hornblæserne staae tillige under Kompagnicheferne. § 20. De af Korpsets Medlemmer, som ikke ere opførte i det for samme gjældende Gagerings-Reglement, erholde ingen Lønning, forinden de til virkelig Krigstjeneste beordres, i hvilket Tilfælde de lønnes og erholde samme Portioner in natura, som Armeens øvrige Jægerkorpser er tilstaaet eller tilstaaes. § 21. Korpset munderer sig selv med den foreskrevne Uniform; dog har ethvert af sammes Medlemmer Adgang til fra det militaire Uldmanufaktur at erholde det fornødne Munderingsklæde imod reglementeret Betaling. Det forsynes derimod fra Arsenalet med Armatur, Læbertøi og Krudthorn, og, i Tilfælde af Kantonnement, meddeles det Vognpasse til fri Transport for dets civil-militaire Personale, og for de Fornødenheder, som det tillades at medtage. Ligeledes leveres det i saa Tilfælde fra Arsenalet og Varedepotet de fornødne Brødvogne, Krudtkarrer med Bespænding og Kjøretøi, Feltflasker og Brødsække. § 22. Korpsets Uniform skal bestaae af: a) en sexkantet Chakot af sort Læder, med en grøn riflet Rem paa Midten af Pullen, en guul Messingkrampe, samt Messingkant om Skyggen, en grøn Ponpon og Kokarde, Guldkordons for Officererne, Sølvkordons for Overjægerne, og grønne uldne Kordons for Livjægerne. b) En mørkegrøn Klædes Trøie eller Kollet med sorte Manchesters Brystrabatter, Krave og Opslag, og gule kugelrunde Knapper. Officererne bære de befalede Distinktioner, en Sælskinds Patrontaske i en sort lakeret Rem med dertil hørende forgyldt Beslag, samt Skjærf. Overjægerne bære Skulderdragoner af sort Manchester, kantede med Guldtresser, og Distinktions-Snore af Guld, samt en Sølv Sabelkvast. Livjægerne bære Skulderdragoner af sort Manschester og en grøn ulden Kvast i Sabelen. c) Lange vide Buxer over Støvlerne af graat meleret Klæde, med en sort Manchesters Brem ned ad de ydre Sider, samt hvide Lærreds eller Ravndugs Buxer, hvide Støvletter og Skoe. — Disse ovennævnte Munderingsstykker skulle bæres overeensstemmende med de allernaadigst approberede Modeller. § 23. Foruden den befalede Uniform tillades det Korpset 22 April.

22 April. udenfor Tjenesten, som hidtil, at bære den eengang antagne Pelstrøie med Hue. § 24. Officerer af Korpset, der entlediges i Naade, kunne vente dem Tilladelse til fremdeles at bære Uniformen og Armeens Felttegn, naar de have tjent saalænge, som hertil udfordres i Armeen. § 25. Regimentskvarteermesteren bærer samme Uniform, som Korpsets Premierlieutenanter. Bataillons- og Kompagnichirurger bære samme Uniform, som for disse Charger i Armeen er reglementeret. § 26. Valdhornisterne og Hornblæserne bære Korpsets Uniform, dog med den Forskjel at førstnævnte bære høirøde uldne Kordons med Sølvfrynbser, og sidstnævnte karmoisinrøde Kordons uden Frynbser, samt derhos de Distinktions-Snore, som for disse Charger i Armeen ere reglementerede. § 27. Enhver, som indtræder i Korpset, bør aflægge Os Troskabseed i Overværelse af Chefen, en Officeer af det Kompagni, hvorved han er ansat, og Auditeuren. § 28. Til at bestride Korpsets Udgifter erlægges indtil videre af ethvert Medlem 1 Rbd. Sølv kvartaliter, som betales forud ved hvert Kvartals Begyndelse, samt 48 Rbß. Sølv aarligen til Skydebanen, som betales tilligemed Kontigentet for Juli Kvartal. § 29. Saafremt disse Kontingenter ikke blive erlagte til rette Tid, har Regimentskvarteermesteren ved hvert Kvartals Slutning at forfatte en Restance-Liste, som med Kassekommissionens Paategning indsendes til Chefen, hvorefter denne lader Udpantning for det Resterende foretage ved Undersogden paa samme Maade, som ved Regl. 1 Juni 1808 § 85 er bestemt i Henseende til Indbrivelsen af de ved samme fastsatte Pengebetalinger. § 30. Det ved ovenmeldte Bidrag samlede Fond skal bevares i Chefens Bolig i en dertil indrettet Kasse med 4 forskjellige Laase for, til hvilke de tre ældste efter Chefen følgende Officerer og Regimentskvarteermesteren, som Kassekommissairer, skulle have hver sin Nøgle. § 31. Regnskabet over Korpsets Indtægter og Udgifter aflægges ved hvert Aars Udgang til Vort danske Kancelli til Revision og Decision. § 32. De af Korpsets Medlemmer, som ere Borgere, befries, saalænge de staae i Korpset, for alle borgerlige personelle Tynger; og de som afskediges, efterat have tjent i resp. 12 og 16 Aar (§ 5), fritages for al anden borgerlig militair Tjeneste. § 33. Ingen af Korpsets Medlemmer kan antages i nogen anden militair Tjeneste, medmindre Korpsets skriftlige Tilladelse dertil forevises. § 34. Naar Nogen af Korpset ved Døden afgaaer, og begraves med militair Honneur, som hidtil er brugt, da maa Vedkommende være fri for at betale Liigbærerne; dog at Kirkens Betjente

Intet afgaaer i deres Rettigheder. § 35. Det tillades 22 April.
Korpset at bruge et eget Segl efter den af Os allernaadigst approberede Tegning. § 36. Ved alle Høitideligheder, hvor Livgarden til Hest og Fods paradere, saasom ved Høiesterets Aabning m. v., skal tillige dette Korps eller et Detachement deraf paradere, og anvises sin Plads paa venstre Fløi af Garden til Fods, men i Tilfælde, at dette Korps træder sammen med noget andet af Armeens Regimenter og Korps, da indrangeres det efter sin Anciennitet i Armeen, som regnes fra 4de Dec. 1807. § 37. Naar Nogen, der har tjent ved dette Korps, maatte attraae Befordring til en civil Betjening, hvortil han iøvrigt har de fornødne Egenskaber, vil saadan hans Tjeneste, naar han derunder har viist Troskab og et godt Forhold, og i Særdeleshed hvis han har udmærket sig ved Kjækhed i Krigstider, komme i fortrinlig Betragtning til hans Fordeel.

B. **Om Korpsets Vaabenøvelser.** § 38. De aarlige Exerceringer rette sig i eet og alt efter de Befalinger, som derom modtages fra den kommanderende General. § 39. Officererne og Overjægerne exerceres forud, førend de almindelige Vaabenøvelser tage deres Begyndelse, eftersom Chefen maatte finde det fornødent. § 40. Rekrut-Exerceringen besørges i en Exerceerskole, som forestaaes af en Kapitain eller Lieutenant, som Forstander, tilligemed saamange Officerer og Overjægere, som Chefen finder fornødent med Hensyn til Rekruternes Antal. § 41. Foruden Exercceringen bør Rekruten i Skolen tillige lære at behandle sin Riffel, og bringe det saavidt, at han kan gjøre Patroner, lade og skyde med Kugle, samt kjende og forstaae at adskille og sammensætte Riffelens enkelte Dele. § 42. Uagtet Skolen bør søge at bibringe Rekruten den høieste Grad af Færdighed i Vaabenøvelserne, bør det dog paasees, at dertil ikke anvendes mere Tid, end høist fornødent. § 43. Saavel det Krudt, som forbruges ved Exerceringen, som og det finere Krudt og Bly til Skydeøvelserne, udleveres Korpset fremdeles, som hidtil, fra Arsenalet paa Chefens Rekvisition. § 44. Fra den 1ste Juli til midt i Oktober foretages Skydeøvelser efter Skiven med 1/4 Kompagni daglig, om Morgenen fra Kl. 6 til 8, under Inspektion af en Officeer og en Overjæger, som fører Protokollen, i hvilken anføres, hvorledes Enhver har skudt. Vaabenmesteren af det Kompagni, som skyder, skal ligeledes være tilstede ved denne Øvelse, for at paasee at Alt skeer efter de derfor antagne Regler. § 45. Naar Skydeøvelserne ere tilendebragte, skulle samtlige Kompagnichefer sammentræde i en Kommission, som har at gjennem-

22 April. gaae Skydeprotokollerne og deraf uddrage dem, som paa en Distance af ikke mindre end 120 Skridt have skudt saa godt, at Kommissionen anseer dem for gode Riffelskytter, hvilke da, efter Kommissionens nærmere Forslag til Chefen, tildeles det approberede Sølvkrudtmaal, som bæres istedetfor det med Riffelen leverede. Udgiften i denne Anledning udredes af Korpsets Kasse.

C. **Om Forseelser og Straffe.** § 46. Officererne og det gagerede Personale ved Korpset henhøre under dets Jurisdiktion, saavel i egentlig militaire som kriminelle Sager, og dømmes efter Krigslovene, Alt paa lige Maade, som andre Militaire i samme Stilling. Skulde imidlertid nogen af de fornævnte Personer blive sigtet for en Forseelse eller Forbrydelse, der angaaer ham som civil Embedsmand, næringsdrivende Borger eller deslige, har Korpset uopholdeligen at underrette Vor Generalauditeur for Land-Etaten om Sagen, for at det derefter kan tages under Overveielse med Vort danske Kancelli, om der ikke efter Omstændighederne maatte være Grund til at afgive samme til civil Ret. § 47. Overjægere og Livjægere henhøre i Fredstid under Korpsets Jurisdiktion i Sager, som vedkomme deres militaire Pligter og Forhold, men i alle andre Sager henhøre de under de borgerlige Domstole. Derimod forbeholde Vi Os i Krigstid at bestemme, hvorvidt den militaire Jurisdiktion over denne Deel af Korpset bør være samme Regel undergiven, som i foregaaende Paragraph er fastsat med Hensyn til Korpsets øvrige Personale. § 48. Skulde nogen Overjæger eller Livjæger blive af den civile Ret belagt med personlig Arrest, eller tilfunden en Straf af Vand og Brød eller større Straf, har Retten at anmelde Sagen for Korpset, for at han, hvis han har gjort sig skyldig i en efter den offentlige Mening vanærende Handling, strax kan vorde udsat af Korpset. I et saadant Fald, som og i Tilfælde af Kassation efter § 49, skal den Paagjældende desuagtet være pligtig fremdeles at erlægge det aarlige Bidrag af 4 Rbd. Sølv til Korpsets Fond. § 49. I Sager mod Overjægere og Livjægere for Overtrædelse af militair Pligt har Krigsretten ved Afgjørelsen af den Paagjældendes Straffskyld at følge Krigslovenes Grundsætninger, men istedetfor de i samme hjemlede Straffe blive følgende at anvende: Irettesættelse, forholdsmæssige Pengebøder, Arrest paa kortere eller længere Tid, eensomt og mørkt Fængsel, dog ikke over i 14 Dage, og Kassation af Korpset, med eller uden offentlig Bekjendtgjørelse. Endvidere kan Degradation anvendes som Straf for Overjægere. Saafremt imidlertid Forbrydelsen er saa betydelig, at den

efter Krigslovens Medfør ikke kan affones med nogen af de forberørte Straffe, til Exempel, hvis den Undergivne viser en særdeles Grad af Ulydighed eller Trods mod sin Foresatte, trækker Værge mod ham, eller endog lægger Haand paa ham, da har Krigsretten at ansee ham med en civil Straf, der er forholdsmæssig til den Legemsstraf, som i Armeen vilde have været anvendt, eller, hvis Krigslovene bestemme en endnu strængere Straf, ligefrem at dømme efter disse Love. I begge de sidstnævnte Tilfælde skal Sagen stedse indsendes til Generalauditeuren, for af ham at vorde Os forelagt til allerhøieste Resolution. § 50. Endskjøndt Korpsets Medlemmer have i de almindelige Krigslove at søge Underretning om det Forhold, de som saadanne bør iagttage, blive dog, for yderligere at indskjærpes dem, nogle af de i samme hjemlede Hovedpligter herved bragte i Erindring. § 51. Enhver bør under Tjenesten vise Stilhed, Orden og Paapasselighed, med Nidkjærhed udføre, hvad ham af Foresatte befales, og, skulde han end finde Befalingen urigtig, eller troe sig derved fornærmet, dog ligefuldt adlyde samme, da det skal være ham forbeholdt siden at paatale sin formeentlige Ret. Saa er og enhver af Korpset pligtig, at iagttage militair Respekt mod sine Overordnede saavel i Korpset som i Armeen. Korpsets Officerer bør lade sig det være magtpaaliggende, at bibringe deres Undergivne et rigtigt Begreb om Subordination i Almindelighed, der er nødvendig i ethvert militairt Korps. Derimod ville Vi tillige have dem og Overjægerne strængeligen paalagt, at vise i Exerceerskolen Lemfældighed og Taalmodighed mod deres Undergivne, og i anden Tjeneste ligeledes at afholde dem fra opfarende og fornærmende Adfærd. Skulde Nogen af Korpset finde sig beføiet til at klage i saa Henseende over sine Foresatte, har han at indgive sin Klage, forsynet med Kompagnichefens Paategning om, at den er ham foreviist, til Korpsets Chef. Sagen bør da undersøges, og hvis Klagen befindes grundet, bliver den Skyldige at straffe efter den militaire Lovgivning om Myndigheds Misbrug. § 52. Ligesom Enhver er pligtig at indfinde sig til Exercering og anden Tjeneste, naar han dertil kommanderes, bør han og møde til det bestemte Klokkeslet. Den, som ei er tilstede naar Kompagnichefen opstiller Kompagniet, men dog førend Afmarschen, tildeles første Gang en Irettesættelse, anden Gang straffes han med en liden Mulkt efter hans Formuesforfatning, eller med faae Timers Arrest, hvilken Straf forhøies i Gjentagelsestilfælde. Møder Nogen først efter Afmarschen, eller udebliver han endog aldeles, bør Straffen i 22 April.

22 April. ethvert Tilfælde være strængere end den, der efter de foranførte Forskrifter skulde anvendes. § 53. Forhindres Nogen ved uopsættelige Forretninger eller af andre antagelige Grunde fra at møde til befalet Tjeneste, har han betimeligen forud enten skriftlig eller mundtlig at anmelde sit Forfald for Kompagnichefen, og indhente hans Tilladelse til Udeblivelse. Sygdomstilfælde bør endvidere anmeldes for Korpsets Chirurg. Bringes det siden i Erfaring, at den Vedkommendes Anmeldelse af Forfald indeholdt Urigtighed, ansees han med idetmindste en dobbelt saa stor Straf, som den, hvormed han vilde have været anseet, hvis han var udebleven uden Anmeldelse af Forfald. § 54. Vil en Overjæger eller Livjæger forlade Byen paa længere Tid end 24 Timer, bør han dertil have sin Kompagnichefs Tilladelse, hvilken i Almindelighed ei bør nægtes, medmindre det skulde være til Skade for Tjenesten; dog i Exerceertiden kan ingen Overjæger eller Jæger, og, saalænge Exerceerskolen varer, ingen af Rekruterne vente dem Reisetilladelse uden i særdeles Tilfælde, og den maa da gives af Korpsets Chef. Efter sin Hjemkomst bør han strax at melde sig ved Kompagniet, og opsætter han det saalænge, at han derover forsømmer nogen Tjeneste, bliver denne Forsømmelse tillige at straffe. Forandrer en Overjæger eller Livjæger sin Bopæl her i Staden, bør han ligeledes ufortøvet derom gjøre Anmeldelse til Kompagniet. § 55. Vi bemyndige herved Korpsets Chef til at straffe Overjægere og Livjægere for Overtrædelse af de i § 51 til § 54 nævnte Forskrifter, samt for andre Forseelser, der af dem maatte begaaes mod militair Orden og Disciplin, saasom ureglementeret Paaklædning, skjødesløs Omgang med Armatur, Mangel paa Agtpaagivenhed i Tjenesten o. s. v., dog bør den Straf, han dikterer, ikke i noget Fald overstige 48 Timers Arrest eller en Mulkt af 10 Rbd. Sølv. Ved den af ham saaledes bestemte Straf skal det have sit Forblivende, altsaa ingen Rettergang tilstedes, om end den Paagjældende maatte forlange samme. Forsaavidt imidlertid Chefen, forinden han afgjør Sagen, ønsker til sin Oplysning et Krigsforhør, staaer det til ham, at anordne et saadant. Finder han derimod, enten at Sagen efter sin særdeles Beskaffenhed kvalificerer sig til Rettens Paakjendelse, eller at Forseelsen ei kan afsones med de nævnte Disciplinairstraffe, henviser han den til Rettergang. § 56. Naar i Tilfælde af Rettergang Dommen udfalder til Arrest i længere Tid end 4 Uger eller til en Mulkt af over 100 Rbd. Sølv, eensomt Fængsel over i 8 Dage, eller til Kassation af Korpset, bliver Sagen,

ifald den Paagjældende begjærer det, Os igjennem General- 22 April.
auditoriatet at forelægge; men i Tilfælde af mindre Straf forbliver det ved Dommen. I Henseende til den i § 46 nævnte Deel af Korpset forholdes som i Armeen, og skal Korpsets Chef forøvrigt have samme Rettigheder og Pligter, som en militair Jurisdiktionschef. § 57. Endvidere ville Vi have fastsat, at Korpsets Chef skal kunne bemyndige Kompagnicheferne og Forstanderne for Exerceerskolen til, naar de ere Høistkommanderende paa Stedet, at ansee deres Undergivne for de mindre Disciplinarforseelser med Arrest indtil 4 Timer og en Mulkt af indtil 1 Rdd. Saa skal og enhver Høistkommanderende være beføiet til, i Tjenesten at arrestere sin Undergivne, hvis dette for at hindre videre Uorden eller for Exemplets Skyld maatte være fornødent. Men i alle saadanne Tilfælde bør uopholdelig afgives Rapport til Chefen, som derefter med Hensyn til Arresten eller Mulkterne har at resolvere, hvad Tjenestens Tarv kræver. § 58. Bøder tilfalde Korpsets Kasse og betales i det Seneste inden 8 Dage, efter at de ere dikterede, eller Dommen publiceret. Forsømmes dette, lader Chefen strax foretage Udpantning ved Underfogden. Paa lige Maade inddrives paalagt Erstatning for manglende eller beskadiget Armatur, Lædertøi m. m. Naar Arrest er dikteret eller tildømt, har den Paagjældende at begive sig til Arresten i Uniform, og ved sin Ankomst at aflevere sin Sabel til den inspektionshavende Overjæger. Skulde den Arresterede ikke selv kunne bekoste sin Underholdning, tilstaaes ham saalænge Arresten vedvarer 16 ß. Sølv daglig, som udredes af Korpsets Fond. — Ved nærværende Reglement ere Regl. for Korpset af 31 Jan. 1806, Tillægsregl. af 21de Nov. s. A., og P. 25 Sept. 1813 at ansee som hævede.

P., ang. Assurance-Præmiens Nedsættelse for de i Kjøbenhavns Brandkasse forsikkrede Bygninger, m. v.*) 20 Mai.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da det nye Fond, som, efter den Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn i Aaret 1795 overgaaede ulykkelige Ildebrand, skulde, i Overeensstemmelse med den allernaadigste A. 17 Juli s. A., tilveiebringes for bemeldte Vor Residentsstads Brandkasse, nu har opnaaet en Størrelse af mere end 800,000 Rbdlr. Sølv, hvilken Sum, med Hensyn til det befalede Forhold af Forsikkringssummernes Omsætning fra Dansk Kourant til

*) See P. 12 Febr. 1840, jfr. B. 18 April 1857 og B. 7 April 1859.

20 Mai. Rigsbankpenge, svarer til de i forannævnte Anordning § 13 Litr. d. fastsatte 500,000 Rbdlr. daværende Kourant, saa er det, ligesom den midlertidig overtagne Kongelige Garanti, efter Anordningens Indhold, derved ophører, endvidere, i Medhold af meerbemeldte Anordning, kommet under Overveielse, hvorvidt der nu, til Bedste for de Forsikkrede, kunde skee en Forandring i den ved Anordningen bestemte Assurance-Præmie. — I denne Henseende er det vel, efter Brandkassens nuværende forøgede Risiko, og da den nu, uden videre Byrde for de Forsikkrede, udreder de Udgifter til Stadens Brandvæsen, som forhen særskilt lignedes paa Assurance-Summerne, fundet utilraadeligt, at de ældre Interessenter aldeles skulde fritages for fremdeles at betale noget Tilskud til Brandkassen. Derimod har Generalforsamlingen af Brandforsikkringens kommitterede Medlemmer yttret Ønske om bemeldte Præmies Nedsættelse til det Halve, af alle de Forsikkringssummer, hvoraf den fulde Præmie først er betalt i 33 Aar; og da dette Ønske er fundet billigt, saa have Vi bevilget Assurance-Præmiens Nedsættelse i Overeensstemmelse hermed. — Angaaende denne Nedsættelse og hvad dermed staaer i Forbindelse byde og befale Vi, som følger: § 1. Af de Brandforsikkringer, som i Kjøbenhavns Brandkasse vare indtegnede ultimo Decbr. 1795, skal Assurance-Præmien indtil videre være nedsat til 1/20 pCt. eller 1/2 Promille, dog at Præmien, saafremt det skulde findes, at Brandassurancens Fond nogensinde igjen skulde gaae ned under en Kapital af 800,000 Rbdlr., atter bliver at forhøie til 1/10 pCt. eller 1 Promille, hvorhos der og iøvrigt da vil blive at forholde efter Anordningen om Kjøbenhavns Brandforsikkring af 17de Juli 1795 § 13 Litr. d.*) § 2. Den samme Nedsættelse, der saaledes er tilstaaet af de Forsikkringer, som ved Begyndelsen af nærværende Aar uafbrudt have vedvaret i 33 Aar eller derover, skal og, under den i § 1 fastsatte Betingelse, komme de yngre Assurancer tilgode, saavel dem, der allerede ere tegnede, som dem, der i Fremtiden tegnes, naar der i 33 Aar af samme er svaret den fulde Assurance-Præmie, 1/10 pCt. eller 1 Promille.*) § 3. Naar i Løbet af de 33 Aar, hvori fuld Præmie af enhver forsikkret Bygning skal udredes, en saadan er afbrændt eller herefter afbrænder, eller iøvrigt har lidt eller i Fremtiden lider nogen Brandskade, bliver der af den nye Assurance, som, efter Ombygning eller Istandsættelse, er tegnet eller bliver tegnet, atter at beregne fuld Præmie i

*) Jfr. P. 12 Febr. 1840 § 1, men see B. 18 April 1857 og 7 April 1859.

blive Tilfældet, at Smørrets Afsætning ved indenlandske Markeder stundom kan befordres ved dets Indpakning i Foustager af den hidtil befalede Indretning, saa skal det fremdeles paaligge Magistraterne i Kjøbstæderne samt Herredsfogderne og Birkedommerne paa Landet, naar det af dem forlanges, at forsyne deslige Foustager med Justeermærke, under Jagttagelse af den Fremgangsmaade, og mod Udredelsen af den Betaling, som i de hidtil gjældende Anordninger findes bestemt. 4 Septbr.

F., ang. visse Fartøiers Ahming og disses Eftersyn i Kjøbenhavn. 28 Okt.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have fundet Os foranlediget til at samle under Eet de om visse Fartøiers Ahming i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn gjældende Regler, og derhos at anordne saadanne Forandringer og nærmere Bestemmelser, som Vi have anseet for hensigtsmæssige, saa befale Vi allernaadigst som følger: § 1. Alle Steenjagter, Baglast- eller Sandbaade samt Pramme og andre Fartøier, der benyttes til at føre Varer eller Gods af hvad Navn nævnes kan, skulle, forsaavidt de enten ikke allerede efter de hidtil gjældende Bestemmelser ere ahmede, eller ingen Omahming har fundet Sted i Løbet af de 3 sidste Aar, inden Udgangen af April Maaned næste Aar underkastes Ahming, og mærkes hvor dybt de maae lades, ligesom de og skulle besigtiges af 2 ved Skipperlaugets Oldermand dertil udnævnte Skippere, med Hensyn til at de med Tilbehør ere i god og forsvarlig Stand, samt skikkede til den Bestemmelse, hvortil de ahmes. § 2. Ahmingen foretages paa Gammelholm af den der ansatte Veiermester, i Overværelse af de i 1ste § ommeldte 2 Skippere, der tillige skulle have Tilsyn med, at intet Fartøi ahmes til at indtage større Last end det med Sikkerhed kan føre. § 3. Baglast- og Sandbaade ahmes til smaae Læsters Drægtighed, eller til 4000 Pd. pr. Læst, Steenjagter til 6000 Pd. for hver Læst, samt Pramme eller Baade, der benyttes til at føre Varer eller Gods, til Kommercelæster, beregnede til 5200 Pd. pr. Læst, og skulle disse Fartøier altid holdes i saa forsvarlig Stand, at det deri førende Gods ei beskadiges, da Pram- eller Baadudleieren i modsat Fald har at erstatte Skaden. § 4. Fartøiernes Læstedrægtighed vises ved paaspigrede, af Havneadministrationen autoriserede, Kobbertal, og hvad Sand- og Baglastbaadenes Ahming angaaer, da foretages denne paa følgende Maade: — Først mærkes den ledige Baad, eller hvor dybt denne ligger i

28 Okt. Vandet, naar blot den for dens Seilføring nødvendige Baglast haves inde, med et Kobbersøm for og agter. Dernæst indlægges 2 smaae Læster, hver à 4000 Pd., og naar disse 8000 Pd. ere inde, paaspigres Tallet 2 baade for og agter, saaledes at dets Underkant, paa begge Steder berørende Vandets Overflade, viser Læstedrægtigheden. Er Baaden større, indlægges endvidere 4000 Pd., og Tallet 3 anbringes paa samme Maade saavel for som agter, og saaledes fortfares for hver Læst, der videre kan indtages og med fuldkommen Sikkerhed føres. Under denne Betingelse kan det og tillades Baade af 5 Læsters Drægtighed og derunder til Slutning at indtage 2000 Pd, eller 1/2 Læst, og vises denne da ved et Kobbersøm paa hver Stavn, af samme Slags som de, hvormed Ahmingen begyndtes. For at Tallene ingensinde skulle komme til at staae for nær ved hinanden, blive Kobbersømmene, der vise Baadens Dybtgaaende uden Læst, og alle lige Tal, saasom 2, 4, 6 osv., at paaspigre om Styrbord, men derimod de ulige, saasom 3, 5, 7 osv., om Bagbordside. — Alle øvrige i 1ste § ommeldte Pramme og Fartøier ahmes paa lige Maade, men til det Slags Læster, som for enhver især er bestemt, og blot med den Forskjel, at naar de ere 10 Læster drægtige og derover, kunne strax istedetfor 2 Læster indlægges 4 Læster, og Tallet 4 paaspigres for og agter. § 5. Paa ethvert saaledes ahmet Fartøi eller Pram skal Holmens Veiermester meddele vedkommende Eier et Ahmingsbrev efter den, denne Forordning vedføiede, Formular; hvilket Ahmingsbrev de 2 Skippere, der ifølge 1ste § skulle besigtige det paagjældende Fartøi eller Pram, have at paategne en saadan Attest, som findes vedføiet bemeldte Formular. § 6. Fartøierne skulle stedse være forsynede, foruden med de i 4de § ommeldte Ahmingsmærker eller Tal, tillige med en sortmalet Blikplade, fastspigret udenbords ved Forstavnen, hvorpaa med tydelige hvidmalede Bogstaver maa være anført Fartøiets Nummer, dets fulde Drægtighed i Læster, hvormange Pund hver Læst er beregnet til, og Tiden naar Ahmingen har fundet Sted *). § 7. De til Ahmingen fornødne Kobbertal, Mærker og Spiger saavelsom den i næstforestaaende § ommeldte Blikplade leveres og besørges paanaglede af Holmens Veiermester, mod Godtgjørelse af det vedkommende Fartøis Eier, efter Regning, grundet paa en af Havneadministrationen autoriseret Priiskourant, der til Vedkommendes Efterretning skal være opslagen i bemeldte Veiermesters Kontoir. § 8. For Ahmingen og Ahmingsbrevets Udfærdigelse betales til Veiermesteren, i

*) Jfr. P. 19 Novbr. 1833, B. 24 Oktbr. 1859.

33 Aar. § 4. Da der, i Anledning af de mange Foran- 20 Mai.
dringer snart til Forhøielse og snart igjen til Nedsættelse, som Bygningernes Assurance siden Aaret 1795 har været undergiven, saavelsom de Sammenlægninger og Adskillelser, som i dette Tidsrum ere foregaaede med adskillige forsikkrede Bygninger, let kunne opstaae enkelte Tilfælde, hvori det ei med strængeste Nøiagtighed lader sig bestemme, til hvilken Tid hver enkelt Deel af Bygningens nuværende Assurance bør henføres, saa blive slige enkelte Tilfælde at afgjøre efter Rimelighed og Billighed, og tillige med Hensyn til at undgaae altfor besværende Forviklinger. Saafremt nogen Interessent maatte finde sig brøstholden ved Maaden, hvorpaa den paa hans Bygning hvilende Assurance, med Hensyn til dens Alder, er beregnet fra Brandforsikkringens Side, har Vedkommende derom at henvende sig til Vort danske Kancelli, som ved sin Resolution endelig afgjør deslige Sager. § 5. Istedetfor de i A. 17 Juli 1795 § 3 bestemte 4 Terminer, hvori det da fastsatte aarlige Tilskud til Brandkassen skulde fordeles, skal Interessenternes Bidrag til Brandkassen for Fremtiden kun opkræves i to Terminer, hver Gang med det Halve, hvilke Terminer skulle være 11 Juni og 11 Decbr. Dette skal allerede være anvendeligt i nærværende Aar, hvori Bidrag for den første i bemeldte Anordning bestemte Termin ikke er blevet opkrævet. § 6. Uagtet den i § 1 benævnte Nedsættelse allerede skal komme de Vedkommende tilgode for dette Aar, saa skal det dog, i Betragtning af at det kunde være uoverkommeligt at faae de Beregninger, som i den Henseende behøves, fuldførte til den nu forestaaende 11 Juni Termin, være Brandkassens Bestyrelse tilladt, at lade den Præmie, som til bemeldte Termin skal betales, opkræves uden Hensyn til denne Nedsættelse, imod at Vedkommende derfor faae tilbørlig Godtgjørelse i det, der betales til næste Forfaldstid.

P. (Kancelli-) for Kjøbenhavn, ang. Foranstaltninger til at hindre det mulige Tilfælde af Skindødes Begravelse, m. m.*) 26 Juni.

Det har behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhøieste R. 9 d. M. allernaadigst at befale som følger: § 1. Præsterne i Kjøbenhavn maae ikke kaste Jord paa noget Liig, forend det ved Attest fra en autoriseret Læge er godtgjort, at sikkre utvivlsomme Tegn paa Døden have viist sig. § 2. Det paalægges Lægerne i ethvert Tilfælde, hvor der

*) Jfr. for Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn P. 13 Jan. 1832, og yderligere Bestemmelser for Kjøbenhavn i P. 17 Febr. 1832.

26 Juni. maatte findes noget Spor, som kunde give Anledning til at antage at Dødsaarsagen fortjener en justitiel Undersøgelse, uopholdelig derom at gjøre omstændelig Indberetning til Politiet, og i saadant Tilfælde ikke at meddele nogen Attest, som kan hjemle Ligets Begravelse, inden Politiet dertil har givet sit Samtykke. § 3. Naar den Afdøde ikke har været under Behandling af nogen Læge, eller og naar det af andre Aarsager maatte fordres, skulle de ved Fattigvæsenet ansatte Distriktslæger være pligtige til at besigtige Liget og meddele Dødsattest, imod at de i de Tilfælde, hvor den Afdødes Begravelse bekostes af Familien eller andre Private, derfor nyde 40 Rigsbankskilling Sølv; hvorimod de med Hensyn til Liig, som jordes for offentlig Regning, skulle meddele saaban Attest uden Betaling. — Hvilket herved kundgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende.

4 Septbr. **P., som ophæver de hidtil gjældende Indskrænkninger med Hensyn til de Foustager, hvori Smør maa forhandles.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da det er befundet, at de givne Bestemmelser om Smørfoustagers Størrelse eller Vægt samt om Forpligtelsen til at lade dem af Øvrigheden brænde med Justeermærke ikke ganske svare til Hensigten, men derimod give Anledning til adskillige Uleiligheder og Bryderier for Smørproducenterne, og blandt Andet lægge Hindringer i Veien for at forsende Smørret i de Foustager, der helst søges paa Steder i Udlandet, hvor dette vigtige Produkt ellers fordeelagtigen kan afsættes, saa have Vi besluttet, ligesom Vi og herved allernaadigst befale, som følger: § 1. De Forskrifter, som de hidtil gjældende Anordninger indeholde om en vis Størrelse eller Vægt, som de Foustager, hvori Smør forhandles, ufravigelig skulle have, samt om Forpligtelsen til at lade disse Foustager forsyne med Justeermærke af Øvrigheden, skulle være ophævede, saa at det i Fremtiden skal staae Enhver frit for at nedpakke og forhandle sit Smør i Foustager af selvvalgt Størrelse og Vægt, og at forenes med Kjøberen om den Thara, der for Træet skal beregnes. § 2. Dog vil det, naar Handel om Smør sluttes efter de hidtil brugelige Tønder, Halvtønder, Fjerdinger eller Ottinger, paaligge Sælgeren at indestaae for, at Foustagen indeholder den dertil svarende Vægt af reent Smør, nemlig 1 Td. 14 Lpd., og de øvrige Foustager i Forhold dertil respektive 7 Lpd., 3½ Lpd. og 1 Lpd. 12 Pd. § 3. Da det, uagtet den ved denne Vor Anordning tilstaaede Frihed, mulig kan

stride dens Udgifter, bør de, med Approbation af Amtmanden og Provsten, udnævne een, to eller tre retsindige og duelige Mænd til, som Kirkeværger, at sørge for alle de Kirkeeierne, som saadanne, paaliggende Forpligtelsers Opfyldelse. Til den eller de saaledes beskikkede Kirkeværger, der idetmindste bør blive ved deres overtagne Bestilling i 3 Aar, har det Offentlige altsaa at henvende sig med Ordre, Kirkevæsenet vedkommende. De blive at kalde til de befalede Kirkesyn, og Gjenpart af de afholdte Forretninger dem at meddele. De have at opkræve og indsamle, hvad der behøves for at udrede Refusioner, Skatter og andre faste Udgifter, som hvile paa Kirken, og besørge dette erlagt til rette Tid og Sted. Saa bør de og opkræve og indsamle, hvad der udfordres til Kirkens Vedligeholdelse og Afhjælpning af de ved Kirken befundne Mangler. Dog staaer det og til Kirkeeierne, naar betydelige Istandsættelser forefalde, med Amtmandens og Provstens Approbation at overdrage sammes Besørgelse til andre dertil særlig duelige Mænd. § 2. Naar Kirkeeierne selv ei kunne eller ville udnævne paalidelige Kirkeværger, beskikke Amtmanden og Provsten umiddelbart een, eller, hvis Omstændighederne tilraade det, to duelige og retsindige Mænd til at besørge dette Arbeide. De saaledes udnævnte Kirkevægers Forretninger, saavelsom deres Stilling mod Kirkeeierne og deres Ansvarlighed, bliver den samme, som om de, i Overeensstemmelse med § 1, vare valgte af Kirkeeierne. Dog bør Øvrigheden for de af den udnævnte Kirkeværger bestemme en billig aarlig Løn, som bør indkræves tilligemed de andre Kirkeeierne paaliggende Bidrag; hvorimod det, forsaavidt Kirkeeierne selv vælge, beroer paa dem selv, om de ville tillægge Kirkevægerne nogen Godtgjørelse, og da hvor Meget, forudsat ellers at disse ere enige i at modtage Valget under de af Kirkeeierne fastsatte Betingelser, da ellers Amtmanden og Provsten ligeledes have at bestemme den dem efter Billighed tilkommende Betaling. § 3. Den Beregning, Kirkevægerne gjøre over, hvad der af Kirkeeierne og hver enkelt af disse skal udredes til Kirkens Vedligeholdelse og Bestridelse af dens øvrige Udgifter, bliver at forelægge Amtmanden og Provsten til Approbation, og, hvad Enhver ifølge deraf har at yde, kan, i Mangel af mindelig Betaling, inddrives ved Udpantning; dog efter foregaaende dertil erhvervet Ordre fra Amtmanden. § 4. Ligningen skeer i Forhold til det tiendeydende Hartkorn, forudsat at ikke nogen anden Maalestok for de kirkelige Udgifters Udredelse af de Paagjældende er vedtagen. Men

13 Nov.

13 Nov. hvad der hos en eller anden Enkelt ei kan indkomme, bliver at ligne paa de Øvrige. For Resten bør Kirkeværgerne søge det Tab, der lides hos den Enkelte, godtgjort ved at indfordre i fornødent Fald Tiende af hans tiendepligtige Jord, indtil skadesløs Betaling af det for ham Udlagte er erholdt. Ogsaa ere Medeierne berettigede til, i Analogi af Lovens 2den Bog 22de Kapitel 4de Artikel, at sagsøge ham til at have hans Andeel i Kirkeeiendommen forbrudt, og, naar Dom derfor er erhvervet, bliver der af hans Lod at svare Tiende, som oppebæres af Kirkeværgerne og komme dem tilgode, som beholde Kirken. § 5. Naar de Mangler, som ved Syn ere fundne paa en Tiendeyderne tilhørende Kirke, ikke i rette Tid afhjælpes, skal Vort danske Kancelli være bemyndiget til, gjennem Amtmanden og Provsten, at foranstalte Arbeidet udført ved Licitation, under Sognepræstens Tilsyn og paa Kirkeeiernes Regning. Beløbet bliver da ved Rettens Betjent at ligne efter de i § 4 hjemlede Regler. Ogsaa har det Offentlige samme Ret mod deslige, som mod andre Kirkeeiere, til at sætte Lovens 2den Bog 22de Kapitel 4de Artikel i Anvendelse. § 6. Den samme Maalestok, hvorefter de Vedkommende, i Medhold af § 4, skulle deeltage i Kirkens Udgifter, skal og lægges til Grund ved Beregningen af Stemmefleerheden i de Anliggender, hvori Kirkeeierne have at tage Beslutning. Dog hvis det ringere Antal finder, at der, ved den af Stemmefleerheden saaledes tagne Beslutning, paaføres dem ufornødne Udgifter, og derom indkommer med Andragende til Amtmanden og Provsten, har denne Øvrighed at afgjøre, om Stemmefleerhedens Beslutning bør, paa samtlige Kirkeeieres fællebs Regning, sættes i Fuldbyrdelse, ligesom og, efterat denne Øvrighed har afgivet Resolution, Sagen kan af dem, som dermed finde sig utilfredse, indstilles til Kancelliets nærmere Bedømmelse. Forsaavidt det, for at tilveiebringe den behørige Orden ved Stemmegivningen, maatte findes fornødent at foreskrive noget Regulativ i saa Henseende, overlades det til Amtmanden og Provsten at træffe de efter Omstændighederne passende Bestemmelser. § 7. De foranførte Regler skulle og, hvor Kirken, uden at eies af samtlige tiendepligtige Sognebeboere, eies af et lignende Interessentskab, finde Anvendelse, med de Modifikationer, som Forholdets Natur gjør fornødne.

25 Nov. **P., ang. adskillige Bestemmelser med Hensyn til Behandlingen af Veisager.*)**

*) Jfr. F. 13 Aug. 1841 § 17.

Overeensstemmelse med de nu gjældende Bestemmelser om Betalingen for svære Varers Veining, og saalænge ikke anderledes fastsættes, 62 Rbß. Sølv pr. Læst af de Fartøier, der ahmes til smaae Læster; 93 Rbß. Sølv pr. Læst af dem til 6000 Pd., samt 81 Rbß. Sølv pr. Læst af de Fartøier, som ahmes til 5200 Pd. pr. Læst, og for Besigtigelsen af samtlige disse Fartøier erlægges desuden, uden Hensyn til Størrelsen, 48 Rbß. Sølv pr. Stk. til hver af de vedkommende 2 Skippere. § 9. Videre end de i forestaaende § bestemte Gebyrer maa Veiermesteren eller de til Fartøiernes Eftersyn udnævnte 2 Skippere ikke under noget Paaskud oppebære, og ansees de i Overhørigheds Tilfælde med en Mulkt af det Firdobbelte af hvad saaledes ulovlig er oppebaaret. § 10. Ahmingsbrevene skulle, ligesom Maalebreve paa Skibe, til enhver Tid følge de ahmede Fartøier og uvægerligen forevises Den eller Dem, der oppebære den, Havnekassen tillagte, Sandafgift, ligesom og Enhver, der enten skal modtage den indehavende Last, eller i mindste Maade kan være berettiget til at see samme. § 11. I Henhold til foranstaaende § 1 skal ingen Ahming være gjældende længere end 3 Aar, efter hvilken Tids Forløb ethvert ahmet Fartøi i alle Henseender paa forhen beskrevne Maade bliver at omahme førend det videre afbenyttes. § 12. Bliver et Fartøi tilbygget eller repareret saaledes, at dette i mindste Maade kan have nogen Indflydelse paa Drægtigheden, kommer Tiden naar det sidst ahmedes ikke i Betragtning; hvorimod det ligeledes bliver at omahme førend det tages i Brug. § 13. Alle ugyldige Ahmingsbreve blive at tilbagelevere til Holmens Veiermester, for hvem og Anmeldelse skal skee naar et ahmet Fartøi faaer en ny Eier eller bliver ophugget. § 14. Forsømmer Nogen at lade sit Fartøi ahme eller omahme, og efterlader Nogen det, som til Ordens Overholdelse i forestaaende 13de § er paabudet, ansees han med Mulkt fra 1 til 10 Rbdlr. Sølv efter Forseelsens Beskaffenhed. § 15. Med samme Mulkt ansees Enhver, som indtager større Ladning end Fartøiet ved Ahmingen er antaget at kunne bære, eller lader dette dybere end i Ahmingsbrevet er anført som Grændse for det ladede Fartøi mellem Vandlinien og Reilingens Overkant midtskibs; men forandrer Nogen paa en eller anden Maade sit Fartøi, saa at det ei stemmer med Ahmingen, eller og forandrer dennes Mærker, da straffes den Person, som heri har gjort sig skyldig, med en Mulkt af 20 Rbdlr. Sølv og i Gjentagelsestilfælde med Fængsel paa Vand og Brød efter Omstændighederne. § 16. Sager, som angaae Overtrædelse 28 Okt.

28 Okt. af denne Anordning, behandles og paakjendes ved Politiretten, og af de deri bestemte Bøder tilfalder Halvdelen Angiveren og den anden halve Deel Havnekassen.

Formular til Ahmingsbrevet og til vedkommende Besigtigelsesmænds Attest. I Overeensstemmelse med F. af 28 Oktbr. 1829 har jeg Undertegnede ahmet Steenjagten Nr. ... (Prammen, Baglast- eller Sandbaaden) tilhørende N. N. til ...... Læster, Læsten beregnet til 6000 Pd. (5200 Pd., eller 4000 Pd.) og er, naar dette Fartøi har sin fulde Ladning inde, Afstanden fra dets Reiling midtskibs til Vandlinien ..... Tommer. — Til videre Oplysning er et Exemplar af fornævnte Forordning vedlagt dette Ahmingsbrev, og Fartøiet derhos paaspigret en sortmalet Blikplade, mærket som følger:

Nr. .....
... Læster, à ... Pd. pr. Læst.
18..

Sø-Etatens Veierkontoir den ...... 18..
N. N.

Ligeledes have vi Undertegnede ifølge ovenmeldte Forordning besigtiget Fartøiet, for hvilket nærværende Ahmingsbrev er udstedt, og funden samme i enhver Henseende at være i forsvarlig Stand samt passende til sin Bestemmelse; ligesom vi og have forvisset os om, at det ikke er ahmet til større Last end det med Sikkerhed kan bære.

Gammelholm den .... 18..
N. N. N. N.

13 Nov. F., ang. Bærgers Beskikkelse for Kirker, der eies af Sognemændene, m. v.*)

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, for at raade Bod paa de Vanskeligheder og Forviklinger, der jevnligen møde i de Tilfælde, hvor en Kirke eies af samtlige Sognemænd eller af et andet lignende Interessentskab, have fundet for godt at byde og befale som følger: 1. Hvor de tiendepligtige Sognebeboere selv ere blevne Kirkeeiere, det er: selv have erhvervet de Kirken tillagte Indtægter, under den sædvanlige Forpligtelse til at vedligeholde Kirken og be-

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861, om Kirkesyn, see §§ 26 og 29.

som efter de hidtil gjældende Regler have hørt under Stifts- 8 Jan.
ligningen, nu blive at bære alene af denne Kjøbstad, som den eneste i Aarhuus Amt, uden Bidrag fra nogen anden Kjøbstad, ligesom den heller ikke i saa Henseende har at bidrage til andre Kjøbstæders Udgifter. § 3. Fra den i § 2 foreskrevne almindelige Regel bliver dog at undtage Udgifterne til Friægter og extraordinair Indkvartering efter Fripas i Sjællands og Fyens Stifter, med Hensyn til hvilke det bør have sit Forblivende ved de hidtil gjældende Regler. § 4. I de enkelte Tilfælde, hvori Ligning hidtil er skeet under Eet paa et Stifts Kjøbstæder og dets Hartkorn, skal samme herefter for hvert Amt indskrænkes til dettes Kjøbstæder og Landdistrikter, med Iagttagelse af det samme indbyrdes Forhold imellem disse, som ved Stiftsligningen er lagt til Grund. Ifølge heraf ville for Fremtiden hvert Amts Kjøbstæder have at udrede 1/3 Deel, og Amtets Repartitionsfond 2/3 Dele af de paa Stiftslægernes Reiser til Apothekernes Visitation medgaaede Omkostninger. § 5. Den i det Foregaaende befalede Forandring af Stiftsligningen skal tage sin Begyndelse med 1ste d. M., saaledes at Alt, hvad der af de herunder henhørende Omkostninger før eller ved Udgangen af Aaret 1829 var kvalificeret til Ligning paa Stiftet, endnu skal lignes efter de hidtil gjældende Regler, men derimod alle fra 1ste d. M. forefaldende Udgifter af fornævnte Slags reparteres efter de nu foreskrevne Regler. Det paalægges derhos vedkommende Øvrigheder, under eget Ansvar, i det Seneste inden den 1ste Juli indeværende Aar, at anmelde saavel alle Udgifter, som ved Udløbet af Aaret 1829 til Stiftsligning vare blevne kvalificerede til Ligning paa Stiftets Kjøbstæder eller Hartkorn, som og alle ældre endnu ikke til Ligning anmeldte Bekostninger af fornævnte Slags. § 6. Da denne Vor Anordning alene angaaer Stiftsligningen, saa skal samme ikke medføre nogen Forandring i de hidtil gjældende Regler, hvorefter visse Udgifter lignes enten paa hele Rigets Hartkorn, eller paa dets samtlige Kjøbstæder, eller udredes efter nogen anden særdeles Forskrift.

Cancelli-P., ang. en forandret Lovbestemmelse 9 Jan.
for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen om Erhvervelse af Forsørgelsesret ved Ophold i en Kommune, samt den med Hensyn til det gjensidige Forhold imellem Danmark og Hertugdømmerne

9 Jan. heraf flydende nærmere Bestemmelse i de for Danmark gjældende Regler.*)

Ved et igjennem det Kongelige Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Kancelli den 7de Dec. f. A. udfærdiget Patent for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen, der kundgjør Hans Majestæts allernaadigste Villie angaaende Forandring i Henseende til de i Pat. af 23 Dec. 1808 indeholdte Forskrifter om Erhvervelse af Ret til Fattigforsørgelse ved Ophold i en Kommune, er blandt Andet fastsat som følger: 1. En Fattig, som har opholdt sig 15 Aar i det Distrikt, hvor han første Gang begjærer offentlig Understøttelse som Fattig, skal nyde saadan Understøttelse af dette Distrikt, saalænge han behøver samme. 2. Har han ikke opholdt sig 15 Aar uafbrudt i Distriktet, da skal det Distrikt, hvor han sidst har opholdt sig 15 fulde Aar, være forpligtet at forsørge ham. 3. Har den, som behøver Understøttelse, intetsteds opholdt sig 15 Aar efter hinanden, da skal han forsørges paa det Sted, hvor han er født. 4. De Personer, som i Overeensstemmelse med de hidtil gjældende Forskrifter vilde den 1ste Januar 1830 have erhvervet Hjemsteds-Rettighed i et Fattigdistrikt, beholde samme i dette Distrikt saalænge indtil de, ifølge de i §§ 1 og 2 indeholdte Bestemmelser, erhverve Hjemsteds-Rettighed i et andet Distrikt. 5. Imellem Fattigdistrikterne i Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen skulle, i Henseende til de enkelte Distrikters Forpligtelse til Fattiges Forsørgelse, ovenstaaende Forskrifter ligeledes komme til Anvendelse. — Af foranførte for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen anordnede Bestemmelser, og den derhos allernaadigst foreskrevne Gjensidighed, bliver det en Følge, at Ingen, som er født i bemeldte Hertugdømmer, naar han ikke allerede den 1ste Januar 1830 har erhvervet Hjemsteds-Rettighed i noget Fattigdistrikt i Danmark, kan erhverve Forsørgelsesret i et saadant Distrikt førend ved 15 Aars uafbrudt Ophold sammesteds, og at ligeledes ethvert Individ, som, uden at være født i oftmeldte Hertugdømmer, eengang hidtil har vundet Hjemstedsret i nogen af sammes Fattigkommuner, og ikke senere, forinden 1ste Januar 1830, har, i Medhold af de hidtil gjældende Anordninger, erhvervet nyt Hjemsted her i Danmark, saavelsom og Enhver, der herefter ved 15 Aars uafbrudt Ophold, i Overeensstemmelse med Pat. 7 Dec. f. A., erhverver Hjemstedsret udi noget Fattigdistrikt i Hertugdøm-

*) Jfr. B. 6 Nov. 1839, § 3.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have bragt i Erfaring, at der har været Tvivl om Forstaaelsen af de i F. om Veivæsenet af 13 Dec. 1793 § 34 givne Bestemmelser, angaaende visse Veisagers Afgjørelse ved Domstolene, saa have Vi allernaadigst fundet for godt, ved en Anordning at hæve saadan Tvivl, og tillige at foreskrive nogle yderligere Regler for den Fremgangsmaade, der skal bruges ved Behandlingen af Veisager. Thi byde og befale Vi allernaadigst som følger: § 1. Den Ret, som F. 13 Dec. 1793 § 34 hjemler til at faae visse Veisager afgjorte ved Dom, skal ingenlunde kunne udstrækkes til at faae de Bestemmelser angaaende Veienes Indretning og Arbeidets Fordeling, som ere Gjenstande for Vort Rentekammers eller vedkommende Øvrigheds Afgjørelse, underkastede Retternes Bedømmelse, men kun finde Anvendelse, naar der, med Hensyn til Kontrakter, Hævd eller anden sær Adkomst, opstaaer Trætte imellem Flere om, hvem det paaligger at udføre et Veiarbeide. § 2. Saadan privat Trætte skal, istedetfor som hidtil at foretages ved Gjæsteretten, herefter afgjøres ved Politiretten og maa aldeles ingen Standsning medføre i Veiarbeidet, hvilket, medens Sagen staaer under Behandling ved Domstolene, bør udføres af den, Øvrigheden dertil finder nærmest pligtig, imod Regres til Modparten, hvis denne ved endelig Dom findes at være den Pligtige, alt forsaavidt ellers ingen mindelig Overeenskomst i saa Henseende maatte være at træffe. § 3. Det skal ikke alene fremdeles have sit Forblivende ved den Øvrigheden i F. 13 Dec. 1793 § 33 tillagte Myndighed til uden Domstolenes Mellemkomst at diktere Bøder, for at fremtvinge forsømt Veiarbeide; men Amtmanden skal og være berettiget til at foranstalte de for forsømt Spand- og Gangdagsarbeide ved Veiene fastsatte daglige Mulkter af respektive 48 ß. og 16 ß. indfordrede, og i Mangel af Betaling ved Udpantning inddrevne. Dog bliver Sagen at henvise til Politiretten, saafremt Nogen maatte undskylde sig med Mangel af behørig Tilsigelse, eller med nogen anden saadan Aarsag, der behøver nærmere Undersøgelse; men den Paagjældende skal da og, naar han findes skyldig, dømmes i dobbelte Bøder. 25 Nov.

P., indeh. en authentisk Fortolkning af P. 14 Dec. 1810 § 18.*) 29 Dec.

Hans Majestæt har paa Kancelliets allerunderdanigst nedlagte Forestilling den 23de d. M. allernaadigst resolveret

*) Jfr. F. 24 Jan. 1844, § 13.

29 Dec. saaledes: „Vi bifalde allernaadigst, at Bestemmelsen i P. 14 Dec. 1810 § 18, om at Udgifterne til syge Tienestefolks Kuur, til Lægemidlerne og til den særdeles Pleie, som maatte behøves, skulle, forsaavidt Tienestetyendet selv ei har Evne til at udrede samme, afholdes af Stedets Fattigkasse, bør forstaaes saaledes, at hine Udgifter, under bemeldte Forudsætning, skulle bæres af den Fattig-Kommune, hvor Tyendet tjener, uden at den kan fordre samme refunderede af det Steds Fattigvæsen, hvor Tyendet ellers er berettiget til Forsørgelse.“ — Hvilket, efter allerhøieste Befaling, kundgjøres til fornøden Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

1830.

8 Jan. F., ang. Afskaffelsen af Stiftsligninger m. m.*)

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: Da den Ligning af visse Kommune-Udgifter paa et heelt Stifts Hartkorn eller paa et heelt Stifts Kjøbstæder, som i Medhold af de hidtil gjældende Anordninger har fundet Sted, er befunden ikke aldeles at svare til Øiemedet, hvorimod det, fra flere Sider, er mere hensigtssvarende i Almindelighed at indskrænke Ligningen af Udgifterne til de Kommuner, som staae under en fælleds Øvrighed, saa have Vi fundet Os foranledigede til, med enkelte Undtagelser, for Fremtiden at ophæve Stiftsligningen, i hvilken Henseende Vi allernaadigst byde og befale som følger: § 1. De Udgifter, der hidtil have været lignede paa et heelt Stifts Hartkorn, skulle herefter udredes af vedkommende Amts Repartitionsfond, uden nogen Hjælp af de øvrige Amter i Stiftet. § 2.**) De Omkostninger, der hidtil have været reparterede paa et Stifts samtlige Kjøbstæder, eller hvad Aalborg og Viborg Stifters Kjøbstæder angaaer paa begge disse Stifters Kjøbstæder i Forening, skulle herefter for hvert Amts Vedkommende lignes paa dettes Kjøbstæder, hvorved bliver at iagttage, at det Forhold, hvori enhver Kjøbstad i et Amt hidtil har bidraget til Stiftsligningen, indtil videre skal være Reglen for disse Kjøbstæders indbyrdes Deeltagelse i den saaledes til Amtets Kjøbstæder indskrænkede Ligning. Som Følge af foranførte Regel vilde de i Kjøbstaden Aarhuus forefaldende Udgifter,

*) Jfr. F. 7 Juni 1843. See iøvrigt L. 20 Juni 1850 om Ophævelsen af flere ældre Skatter og Skatteligninger og om Fordeling af Vederlaget herfor.

**) Jfr. 15 Sept. 1832, § 3.

§ 1. Ligesom der efter F. 30 Jan. 1793 § 8 skal foregaae Advarsel til Kirkestævne 8 Dage førend Udpantning paa Landet kan iværksættes for Kongelige Skatter og Afgifter, saaledes bør og, inden Udpantning for Skatter og Afgifter foretages i Kjøbstæderne, Opfordring med lige Varsel skee til Restancedragerne, enten ved Kundgjørelse gjennem Stedets Avis, hvor en saadan udgives, eller ved Opslag paa offentlige Steder, eller ved Trommeslag, alt efter den i enhver Kjøbstad indførte Brug. § 2. Den i § 1 nævnte Fremgangsmaade skal anvendes ei alene paa Bankrenter, Brandpenge, Kommuneskatter og alle andre Afgifter til det Offentlige, men og paa Tiendeyederlag, Dommerkorn, Brokorn, og alle andre deslige Indtægter, som Nogen efter Anordningerne er berettiget til ved Udpantning at inddrive hos Beboerne af et Sogn eller anden Kommune. § 3. Hvor i andre Tilfælde en Fordring uden Dom eller Forlig kan inddrives ved Udpantning, bør den Øvrigheds-Resolution, der hjemler Udpantningen, (hvilken uden slig hver Gang erhvervet Resolution fra vedkommende Overøvrighed ingenfinde, end ikke om Fordringens Størrelse tidligere er bestemt ved Øvrigheds-Resolution, maa iværksættes) forud ved Stedets Stævnevidner kundgjøres den Paagjældende; hvilket, forsaavidt ikke Resolutionen, som t. Ex. ved Bestemmelsen af Underholdningspenge til uægte Børn, fastsætter en længere Frist, bør skee idetmindste 3 Dage inden Udpantningen iværksættes. For at udføre denne Kundgjørelse og derom give Attest, betales til hvert af Stævnevidnerne 8 ß Sølv. Forommeldte Udgift, som bør godtgjøres af den, der, ved ei betimeligen at have opfyldt sin Forpligtelse, har foranlediget samme, bliver i fornødent Fald at inddrive tilligemed selve Fordringen og Udpantnings-Gebyret. § 4. Den i § 3 hjemlede Fremgangsmaade kan og bruges med Hensyn til de i §§ 1 og 2 omhandlede Skatter og andre Ydelser, naar Rekvirenten, efter Omstændighederne, finder Anledning til at foretrække den, dog at der ligefuldt gives det i fornævnte Paragrapher foreskrevne 8 Dages Varsel. § 5. Foranførte Bestemmelser skulle dog ingen Forandring gjøre i de Forskrifter, som indeholdes i Vor P. 24 Sept. 1828 med Hensyn til Skatters og Afgifters Inddrivelse hos Landboere udenfor Bondestanden. § 6. Da det vilde stride mod det naturlige Forhold mellem Domstolenes og Øvrighedens Funktioner og tillige imod Hensigten af de Anordninger, som hjemle Udpantningsrettigheden, at Øvrigheden, inden den udstedte en Udpantningsordre, skulde anstille en nøiagtig 2 Juni.

2 Juni. Undersøgelse om alle de Omstændigheder, hvorpaa Fordringens Rigtighed beroer, og afgjøre de Indsigelser, som derimod maatte fremsættes, ved sin Resolution, saa bliver Rekvirenten altid ansvarlig for Fordringens Rigtighed. Ordren bør derfor indeholde den Klausul: „paa Rekvirentens eget An- og Tilsvar, forsaavidt Fordringens (Restancens) Rigtighed betræffer;“ og dersom den, Udpantning er overgaaet, enten maatte trøste sig til at bevise, at den Fordring, hvorfor Udpantning blev iværksat, var betalt, eller han iøvrigt maatte have nogen Erindring imod Fordringens Rigtighed, er han beføiet til at sagsøge Rekvirenten til derfor at give ham Skadesløsholdelse. Dette Søgsmaal kan han, efter foregaaende Klage til Forligelseskommissionen, uden Hensyn til Rekvirentens Værneting, anlægge ved den Jurisdiktion, hvorunder Udpantningen er gjort, men det bør i det Seneste anlægges inden 8 Uger fra Forretningens Dato. Iøvrigt vil under slig Sag den i F. 6 Aug. 1824 hjemlede Rettergangsmaade finde Sted, forsaavidt denne, efter Størrelsen af den Fordring, som derved fremsættes imod den, der har ladet Udpantningen iværksætte, er anvendelig.

24 Aug. Kancelli-P., ang. Underviisningen i Gymnastik for Kjøbenhavns og Forstædernes Drengeborn.*)

I Anledning af P. ang. den gymnastiske Underviisnings almindelige Indførelse i Almue- og Borgerskolerne i Danmark, af 25 Juni 1828, har den Kongelige Direktion for Almue- og Borgerskolevæsenet i Kjøbenhavn indgivet et Forslag angaaende Maaden, hvorpaa Hans Majestæts allerhøieste Villie kunde være at udføre her i Hovedstaden. — Bemeldte Forslag er af Kancelliet blevet Hans Majestæt allerunderdanigst forelagt, og det har derpaa behaget Allerhøistsamme at bemyndige Direktionen til, i Overeensstemmelse med fornævnte af samme lagte Plan, paa Stadens almindelige Skolevæsens Bekostning, at organisere de fornødne Indretninger for den gymnastiske Underviisning; og derhos at foreskrive følgende Regler for Benyttelsen af disse Indretninger: 1) at ikke alene de offentlige Skoler, som henhøre under ovenmeldte Direktions Virkekreds, og hvori Drengeborn undervises, skulle, forsaavidt de ikke ere forsynede med egne, hensigtsmæssige Gymnastikindretninger, benytte de Anstalter, som dertil organiseres, efter den nærmere Bestemmelse om Sted og Underviisningstid, som meerbemeldte Direktion i saa Henseende giver; men at det samme, under lige Be-

*) Jfr. A. 20 Marts 1844, § 16.

merne, først bliver forsørgelsesberettiget udi en Fattigkommune her i Riget ved senere at have havt stadigt Ophold sammesteds i 15 Aar. — Dette kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og Jagttagelse, med Tilføiende, at, da den saaledes gjorte Forandring i de hidtil her i Danmark gjældende Regler om Forsørgelsesrettens Erhvervelse kun har Hensyn til de gjensidige Forhold mellem Fattigkommunerne i Kongeriget Danmark paa den ene, og i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen paa den anden Side, saa blive fornævnte Regler i enhver anden Henseende i deres fulde Kraft. 9 Jan.

P. for Kongeriget Danmark, ang. den fremtidige Maaling af Skibes og Baades Læstedrægtighed. 13 Jan.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: For at tilveiebringe en fuldkomnere Overeensstemmelse end hidtil imellem den Drægtighed, hvortil Skibe og Baade i Vort Kongerige Danmark udmaales, og den Last, de kunne rumme eller bære, have Vi allernaadigst autoriseret Vort Generaltoldkammer- og Kommerce-Kollegium til at udfærdige en ny Instruktion for Skibsmaalingen, i Overeensstemmelse med de af Os allernaadigst approberede Regler for samme*). — Samtlige Skibseiere, naar Fartøierne ere beliggende paa Hjemstedet, og Skibsførere, naar Skibene ere beliggende paa noget andet Sted i Vort Kongerige, have desaarsag, strax efter denne Vor Anordnings Publikation, skriftligen at anmelde de dem tilhørende eller af dem førte Fartøier, i Kjøbenhavn paa Skibsmaalingskontoiret, og i Provindserne paa Toldkontoiret i det Tolddistrikt, hvor Fartøierne ere beliggende, og have da paa Anfordring uopholdeligen at frembyde dem til Ommaaling. — For denne Maaling bliver intet Gebyr at erlægge, naar ikke Skibet eller Baaden ellers vilde have været pligtige til Maaling eller Ommaaling. — Indtil Vi nærmere have allernaadigst bestemt, i hvilken Form Skibsmaalebrevene i Fremtiden skulle udfærdiges, blive for den herved befalede Maaling interimistiske Maaleattester meddeelte paa ustemplet Papiir, hvilke Attester tilligemed de ældre Maalebreve senere ville være at ombytte med formelige, paa anordnet stemplet Papiir udfærdigede, Maalebreve.**)

P. for Danmark, indeh. Bestemmelse om, hvor 21 April.

*) Den sidste Instrux er bekjendtgjort under 27 Mai 1861.
**) Jfr. Stpl. Pap. L. 19 Febr. 1861, § 70.

21 April. **Skifte skal afholdes efter det udskrevne Mandskab, som afgaaer ved Døden under dets Ophold ved eller Reise til og fra Regimenterne eller Korpserne.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v: at, da det er anseet tvivlsomt, hvilken Skifteret der skal behandle Boerne efter de til Vor Tjeneste udskrevne Nationale, naar disse døe paa det Sted, hvorhen de ere kaldte for Tjenestens Skyld, eller paa deres Reise til eller fra dette Sted, saa have Vi, for at indføre en lige og med Vedkommendes Tarv stemmende Fremgangsmaade i deslige Tilfælde, fundet for godt allernaadigst at befale, som følger: Naar Nogen af det udskrevne Mandskab døer paa det Sted, hvor han opholder sig for Tjenestens eller Vaabenøvelsernes Skyld, saavelsom og naar Dødsfaldet indtræffer paa Reisen til eller fra dette Sted, skal Skiftet efter den Afdøde behandles af Skifteretten paa det Sted, hvor han forhen havde sit Hjem, uden at det ovenmeldte Ophold i saa Henseende kommer i Betragtning. Og skal det paaligge Skifteretten paa det Sted, hvor Dødsfaldet er skeet, uopholdeligen derom at underrette Skifteretten paa Hjemstedet, samt dernæst, efter Fradrag af Begravelses-Omkostningerne og det, der maatte være at udrede til vedkommende Regiment eller Korps, snarest muligt at oversende Efterladenskaberne eller det ved sammes Forauktionering udbragte Beløb til den sidstmeldte Skifteret, forudsat ellers, at der ikke allerede paa det Sted, hvor den Paagjældende er død, fremstaae myndige Arvinger, som uden Skifteholb ville tiltræde Boet, eller dette tiltrædes af en Enke, som ifølge Lov eller Bevilling er berettiget til at hensidde i uskiftet Bo.

2 Juni. **F. for Danmark, ang. den Fremgangsmaade, der skal iagttages med Hensyn til Udpantninger.*)**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, ved at overveie, hvorledes Landets Love og Anordninger, i adskillige Tilfælde, hjemle endog private Fordringers Inddrivelse ved Udpantning, uden at den Fremgangsmaade, som derved skal iagttages, almindeligen og nøiagtigen er foreskreven, have fundet det tjenligt, at de Regler for denne Fremgangsmaade, som de hidtil gjældende Loves Grundsætninger og Analogi tilsige, til Veiledning og Betryggelse for alle Vedkommende stadfæstes og kundgjøres ved en almindelig Anordning. Vi byde og befale derfor, som følger:

*) Jfr. P. 2 Nov. 1836.

tingelse, og skal gjælde for de, under Direktionen staaende, private Skoler; 2) at enhver Skolebestyrer enten selv skal ledsage Skolebrengene, eller, ved en paalibelig Lærer, lade dem ledsage til Underviisningsanstalten for Gymnastik, hvor den, der har ledsaget Børnene, skal overvære Underviisningen; 3) at enhver Bestyrer af en privat Skole, ved hver Maaneds Udgang, skal, for Underviisningen i Gymnastik, erlægge til Formanden i Sognets Skolekommission en Godtgjørelse til Stadens Skolevæsen af 12 ß. Sølv for hvert, til Skolen henhørende, Drengebarn; 4) at der vel, naar Forældre, eller de, der staae i Forældres Sted, skriftlig begjære deres, i en privat Skole gaaende, Drengebørn undtagne fra at tage Deel i den gymnastiske Underviisning, bør tilstaaes saadan Undtagelse; men at ovenanførte Betaling ikke desto mindre bør erlægges for det fulde Antal Drengebørn, som besøge Skolen; 5) at Bestyrerne af de private Skoler skulle være berettigede til at fordre de, af Deeltagelsen i den gymnastiske Underviisning flydende, Udgifter, efter rigtig Fordeling, godtgjorte af Forældrene eller andre Vedkommende, foruden den øvrige betingede Skoleløn, uden at den oven indrømmede Undtagelse fra den gymnastiske Underviisning skal fritage Nogen for at give saadan Godtgjørelse. — Hvilket herved bekjendtgjøres, til alle Vedkommendes Underretning og allerunderdanigste Efterlevelse. 24 Aug.

P., ang. Ophævelsen af det ved danske Skibes Ankomst til Havne i Levanten hidtil erlagte Konsulatgebyr. 8 Sept.

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: At Vi, til Lettelse for Vore Undersaatters Handel og Skibsfart paa Levanten, herved ville allernaadigst have aldeles ophævet den Afgift af 2 pCt., som hidtil er bleven erlagt til Vore Konsulatembedsmænd i Gebyr af Ladningernes Værdi i danske, til og fra Havne i Levanten ind- og udgaaende, Skibe, hvorimod der til Vore Konsuler eller Vicekonsuler sammesteds bliver, naar danske Skibe indkomme i en Havn under deres Konsulatdistrikt og der losse eller indtage Ladning, at erlægge det for Vore Konsulatembedsmænd i Almindelighed allernaadigst bestemte Gebyr.

Kancelli-P., indeh. en authentisk Fortolkning af den ved Kancelli-P. 23 April 1813 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. af 20de næstforhen m. m. 14 Sept.

Paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling har det

14 Sept. behaget Hans Majestæt under 1ste d. M. allernaadigst at resolvere: at, naar der i Anledning af den ved Kancelli-P. 23 April 1813 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. 20de Febr. næstforhen, der ogsaa skal være gjældende i Suspensionstilfælde, skulde opstaae Tvist om Delingen af Embedets Indtægter og Udgifter imellem den virkelige og den konstituerede Embedsmand, skal slig Tvist ikke afgjøres af Domstolene men af vedkommende Overøvrighed, som i Særdeleshed haver at bedømme Beregningen over de af den konstituerede Embedsmand havte Udgifter i Overeensstemmelse med hvad der efter Embedets Beskaffenhed og de lokale Forhold billigen kan behøves til Embedets Bestyrelse; hvorhos det, navnligen i Henseende til den Embedet tilliggende fri Bolig, bliver af Overøvrigheden at bestemme, om nogen og da hvilken Deel af denne med sammes Tilliggende, efter de lokale Omstændigheder, bør indrømmes den konstituerede Embedsmand, for behørigen at kunne varetage Embedet, samt hvad Andeel af Skatter, Afgifter og Vedligeholdelsesomkostninger han til Gjengjæld derfor bør udrede; hvorved dog bliver at iagttage, at Værdien af Benyttelsen af saadan Bolig med Tilliggende, hvad enten den i Konstitutionstiden ganske eller kun tildeels forbliver enten til den Konstitueredes eller den virkelig beskikkede Embedsmands Brug og Disposition, vel bliver at tage med i Beregning ved Indtægternes Deling, men dog uden ubetinget at ansættes efter den Leie, som af en slig Bolig kunde faaes, hvorimod kun det Gavn, den Vedkommende virkeligen efter Øvrighedens billige Skjøn kan antages at have af Boligen, bliver at lægge til Grund ved Beregningen. — Iøvrigt vil der, hvor særdeles Omstændigheder gjøre det fornødent at afvige fra det i allerhøiistbemeldte Resol. 20 Febr. 1813 foreskrevne almindelige Forhold, desangaaende være at gjøre Indberetning til vedkommende Kollegium, som da skal være beføiet til at træffe den i et saadant særdeles Tilfælde fornødne Bestemmelse; hvorimod Øvrighederne ikke, uden saadan Bestemmelse, kunne afvige fra det Forhold, som indeholdes i allerhøiistbemeldte Resolution, der for Resten dog ikke bliver at anvende, hvor andre særegne Regler ere foreskrevne angaaende den Betaling, der for visse Embeders Bestyrelse af en anden end den dertil beskikkede Embedsmand skal udredes, og endnu mindre hvor der ved Overeenskomst mellem denne og den fungerende Embedsmand er fastsat en anden Regel.

17 Dec. P., indeh. nærmere Bestemmelse af det ved F.

9 Nov. 1798 gjorte Forbud imod at Koffardikapitainer bruge deres Skibsmandskab til at bringe Varer fra Lossestederne i Vestindien m. v. 17 Dec.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v: Da de i F. 9 Nov. 1798 indeholdte Forbud, imod at Koffardikapitainer bruge deres Skibsmandskab til at bringe Varer fra Lossestederne paa Vore Vestindiske Eilande, kunne, til Lettelse for Rederne og andre Vedkommende og uden Afbræk for bemeldte Anordnings Hensigt, at betrygge Skibsmandskabet for ved anstrængende Arbeide at udsættes for Helbredens Tab, modtage nogen Lempelse og nærmere Bestemmelse, saa have Vi fundet for godt at byde og befale, som følger: 1) Skibsmandskabet paa danske Koffardiskibe, der føre Varer til eller fra Vore Vestindiske Eilande, skal være forpligtet til at føre Skibets Ladning til ethvert Sted ved Søkanten, som ikke strækker sig til en Afstand af længere end 20 Alen fra det Sted, hvor Baaden lægger til, ligesom det og, hvad Retourladningen angaaer, skal være Skibsmandskabets Pligt, at modtage Varerne i en lignende Afstand, hvilken Forpligtelse ogsaa indbefatter Paa- og Aflæsningen af Varerne af Vognene. 2) Skjøndt det ved fornævnte Forordning er gjort til Pligt for Politiet at vaage over, at dens Bud ikke overtrædes, hvilken Pligt fremdeles skal vedblive, dog med Hensyn til den Modifikation, der ved den ovenanførte Bestemmelse er given Forordningens Bud, saa har Politiet dog ikke at paatale, naar nogen af Skibsmandskabet frivillig paatager sig at ombære i Byerne smaae Pakker eller at foretage andet lignende Arbeide, der ikke kan antages at medføre nogen overdreven og skadelig Anstrængelse.

F., ang. Forandring og nærmere Bestemmelse af Lovens Bud i 2 B. 4 K. 17 Art., om Tiden til Gudstjenestens Holdelse i Kirker paa Landet. 17 Dec.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi ere komne i Erfaring om, at Lovens Bydende i 2den Bog 4de Kapitel 17de Artikel, angaaende Tiden, paa hvilken Gudstjenesten skal holdes paa Landet, ikke i Almindelighed overholdes, ligesom Vi og have fundet, at de Forskrifter, som fornævnte Lovens Artikel indeholder, hverken ere fuldstændige nok eller aldeles hensigtsmæssige. Da det imidlertid er utvivlsomt, at den deels ubestemte deels for Menigheden ubeleilige Tid, hvorpaa Gudstjenesten holdes i adskillige Landsbykirker, er en betydelig Anledning til Gudstjenestens Forsømmelse, saa

17 Dec. have Vi anseet det for en Sag af særdeles Vigtighed at træffe saadanne Regler, hvorved denne Hindring for flittig Kirkegang og dennes velgjørende Virkninger saavidt muligt bortryddes. — Thi byde og befale Vi allernaadigst som følger: § 1. I de Sognekald paa Landet, hvor en Præst kun har een Kirke at forsyne samme Søn- eller Helligdag, skal Gudstjenesten Vinter og Sommer begynde Klokken 10 Formiddag. § 2. I de Sognekald paa Landet, hvor en Præst har to Gudstjenester at holde, skal første Gudstjeneste altid begynde Klokken 9 Formiddag, og sidste Gudstjeneste Klokken 1, baade Vinter og Sommer. Hvor det imidlertid findes, at i enkelte Pastorater, formedelst særdeles Omstændigheder, en Forandring i denne Tidsbestemmelse maatte være nødvendig, eller dog stemmende med Menighedens Tarv, bør Biskoppen andrage saadant for Vort Cancelli, som i saadanne enkelte Tilfælde er bemyndiget til at afgive en anden Bestemmelse, dog saaledes, at Gudstjenesten altid bør begynde til et vist bestemt Klokkeslet, saavel til Førsttjeneste som til Sidsttjeneste. § 3. Naar Præsten en enkelt Gang ved uforudsete Tilfælde og uovervindelige Vanskeligheder er bleven forhindret fra nøiagtig til befalet Tid at begynde Gudstjenesten, hvad enten han havde at holde den i een Kirke eller i tvende, og i sidste Tilfælde hvad enten det var til Førsttjeneste eller Sidsttjeneste, har han at indberette saadant til vedkommende Provst med Forklaring om Forhindringens Beskaffenhed. § 4. I de til eet Præstekald henlagte Kirker, der paa samme Søn- eller Helligdag skal betjenes af een Præst, skal hele Aaret igjennem skifteviis holdes Førsttjeneste og Sidsttjeneste. Som Følge deraf bør der, hvor to Kirker ere annekterede, i hver af disse hver anden Søn- eller Helligdag holdes Førsttjeneste, og hver anden Søn- eller Helligdag Sidsttjeneste; men hvor tre Kirker kun have een Præst, hver tredie Søn- eller Helligdag Førsttjeneste, og hver tredie Søn eller Helligdag Sidsttjeneste i hver af disse. § 5. De ovenanførte Forskrifter ere og anvendelige, hvor et Landsbykald er annekteret til et Kjøbstadkald og der kun er ansat een Præst ved de saaledes forenede Menigheder. Iøvrigt forbliver det i Kjøbstæderne ved de hidtil gjældende Regler i Henseende til Gudstjenestetiden. § 6. Samtlige foranførte Bestemmelser skulle træde i Kraft med den første Søndag i Marts Maaned 1831 og derefter ufravigelig overholdes.

P., indeh. nærmere Bestemmelse i Henseende til de aarlige Skiftedesignationers Indsendelse fra extraordinaire Skifteforvaltere i Kjøbenhavn. 28 Jan.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da det ved F. 12 Febr. 1790 §§ 7-9, saavelsom og tildeels ved ældre Kongelige Befalinger er foreskrevet, at de Fortegnelser og Forklaringer, der aarlig bør indsendes til Kancelliet af Skifteforvalterne, blive først at tilstille Amtmanden, der har at sammenholde dem med Skifteprotokollerne ved disses aarlige Foreviisning, og noie paasee, om Behandlingerne findes lovlige, samt, hvis han ved Revisionen skulde opdage Misbrug, indberette dette ved Skiftedesignationernes Indsendelse til Kancelliet, men et saadant Tilsyn ikke hidtil er paabudet med Hensyn til Vor Residentsstad Kjøbenhavn, hvor det dog, i Særdeleshed med Hensyn til de Skifter, som der behandles af overordentlige Skifteforvaltere, baade maa ansees ikke mindre fornødent, og tillige lader sig iværksætte paa en med Forordningens Forskrift analog Maade, saa have Vi allernaadigst fundet for godt at befale som følger: De Designationer over sluttede og usluttede Skifter, som blive at indsende til Vort danske Kancelli fra extraordinaire Skifteforvaltere i Kjøbenhavn, bør for Fremtiden tilligemed Skifteprotokollerne først tilstilles Justitiarius i Vor Lands-Over- samt Hof- og Stadsret, der haver derved at iagttage Alt hvad F. 12 Febr. 1790 § 9 i lige Tilfælde foreskriver Amtmanden.

F., som bestemmer, hvorvidt Sæd i Straaet, Græs og Kløver, Hø og Halm maa sælges fra en Landsbypræstegaard eller Skolelod, m. m. 9 Febr.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have erfaret, at der, uagtet den Bestemmelse, som indeholdes i Vor allerhoieste Resol. 5 Mai 1819, kundgjort ved P. fra Vort danske Kancelli af 19de s. M., endnu i adskillige Tilfælde er Spørgsmaal om, hvorvidt en Landsbypræst eller den, der i Naadensaaret nyder en Deel af Præstegaardens Afgrøde, er berettiget til at afhænde de Produkter, som kunne behøves til at forskaffe Jorderne den fornødne Gjødning, ligesom det og er blevet sat under Spørgsmaal, om Skolelærere kunne afhænde slige Produkter fra deres Skolelodder, saa have Vi fundet for godt, til Afgjørelse af deslige Tvivlsmaal, at byde og befale som følger: § 1. Landsbypræsterne skulle i Almindelighed være uberettigede til at afhænde enten Sæd i Straaet, eller Græs og Kløver, eller

9 Febr. Hø og Halm fra Præstegaarden. § 2. Da der imidlertid kunde gives Tilfælde, hvori en Præst, uden at betage sin Jord den til dens forsvarlige Dyrkning fornødne Gjødning, kan skille sig ved noget af de ovennævnte Produkter: saasom naar Præstegaarden har uforholdsmæssig megen Eng, eller naar Præsten, enten i Naturaltiender, eller ved Dyrkning af Rodfrugter i Mængde, har usædvanlige Hjælpekilder for sit Agerbrug, eller naar han dertil indkjøber Gjødning, saa kan, i alle saadanne Tilfælde, Undtagelse gjøres fra den almindelige Regel. Men, for at forekomme Misbrug, bør Præsten dog dertil forud have erhvervet Tilladelse fra Amtmanden og Provsten, der have at tilføie Tilladelsen de nærmere Bestemmelser, som, efter Omstændighederne, findes hensigtsmæssige, for at forebygge Overskridelse af sammes Grændser. § 3. I Naadensaaret skal heller ikke den fratrædende Præst, eller den Afdødes Bo, Enke eller Arvinger, være berettigede til at afhænde eller fra Præstegaarden bortføre deres Andeel af ovennævnte Produkter, uden dertil at erhverve den i § 2 omhandlede Tilladelse. Imidlertid skulle Amtmanden og Provsten, i saadanne Tilfælde, og være berettigede til at tage Hensyn til de Omstændigheder, som stundom kunne gjøre det særdeles vanskeligt for de Vedkommende, der nyde Naadensaaret, at benytte de i samme faldende Fodringsmidler til Fortæring i Præstegaarden; dog at der, af saadan Grund, ei bør bevilges nogen Undtagelse, medmindre der er givet Eftermanden i Kaldet Leilighed til at tilkjøbe sig forommeldte Produkter til en billig Priis; hvorved der da bør tages Hensyn til, at den Gjødning, som vilde fremkomme ved hine Fodringsmidlers Fortæring i Præstegaarden, vilde have tilhørt Eftermanden uden Vederlag, og at det altsaa kun er den Nytte, de iøvrigt kunne give, der bør erstattes. — Saafremt Parterne ikke kunne komme overeens om denne Godtgjørelse, bliver den at bestemme ved uvillige, dertil af Retten udmeldte, Mænd, og Bekostningen derpaa at dele lige imellem Parterne; medmindre Udfaldet viser at den ene Part, ved at forkaste et billigt Tilbud, har gjort en saadan Forretning fornøden; thi i saa Fald bør denne Part ene bære Bekostningerne. Skulde en Overtaxation forlanges, saa ville Udgifterne paa samme blive at afholde af Rekvirenten; men dog bør den halve Deel erstattes denne af Modparten, hvis den nye Forretning viser, at der var Grund til at paaanke den første. Hvad de Fodringsmidler angaaer, som den, der nyder Naadensaaret, ei kan anvende til Udtæring i Præstegaarden, fordi Naadensaaret udløber inden 1ste Mai efter den sidste Høst, der kommer

ind under samme, da bør disse altid følge Præstegaarden, 9 Febr.
men erstattes af Eftermanden, under Jagttagelse af de ovenanførte Regler i Henseende til Vederlagets Bestemmelse. § 4. Da det paa en Skolelod avlede Halm og Hø, saavelsom det, der, i Medhold af A. for Skolevæsenet paa Landet af 29 Juli 1814 § 55 Litr. c, leveres Skolelæreren af disse Artikler, til Vinterfoder for hans Kreaturer, tilhører Embedet, saa vil den, i § 1 anførte, almindelige Bestemmelse og herpaa være anvendelig. Skulde der være noget enkelt Tilfælde, hvori Undtagelse billigen og uden Skade for Lodden kunde gjøres, saa skal Amtmanden og Provsten være bemyndigede til at tilstaae saadan Undtagelse. — Iøvrigt følger det af sig selv, at hverken den ved en Præstegaard eller den ved et Skolehuus samlede Gjødning i noget Tilfælde maa afhændes eller bortføres. § 5. Skulde ovenanførte Bestemmelser overtrædes, bliver den Skyldige at ansee med en Mulkt af 10 til 100 Rbd. Sølv, saafremt Overtrædelsen er begaaet med Hensyn til en Præstegaard, og af den halve Størrelse, hvis det er med Hensyn til en Skolelod. Ved den nærmere Bestemmelse af Mulktens Størrelse bør det Omfang, hvori Forseelsen er begaaet, og den Skade, som i Forhold dertil, med Rimelighed, kan antages at være tilføiet Præstegaarden eller Skolelodden, tages i nøieste Betragtning; og skulde denne skjønnes at være saa betydelig, at selv den høieste Grad af foranførte Mulkt maa ansees utilstrækkelig, bør denne Mulkt skjærpes indtil det Dobbelte af det, hvortil Skadens Størrelse kan ansættes. Mulkten bør tilfalde Stiftets geistlige Enkekasse, naar Forseelsen er begaaet af en Præst eller den, som nyder Naadensaaret i et Præstekald; men, naar den er begaaet med Hensyn til en Skolelod, Skolelærerhjælpekassen. Dersom den Paagjældende vil underkaste sig saadant, kan Mulkten dikteres af Amtmand og Provst; men i modsat Fald foranstalter Amtmanden Sag anlagt ved det Ting, hvorunder Præstegaarden eller Skolelodden hører. — Iøvrigt bør bemeldte Øvrigheder tilholde den Embedsmand, som ved slig Overtrædelse har tilføiet Avlingen Skade, at søge samme oprettet ved sin tilkommende Avlsdrift; ligesom og en Eftermand maa være berettiget til at søge Erstatning for den Skade, der, ved saadan Overtrædelse, er tilføiet ham af hans Formand, eller den eller dem, der nyde Naadensaar efter denne.

F. ang. Lodsvæsenet i Danmark.

27 Marts.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da de for Lodsvæsenet i Vort Rige Danmark, ifølge Vor allerhøieste

27 Marts. Autorisation udstedte forskjellige Interims-Reglementer nu i en Række af Aar ved Erfaring ere prøvede, have Vi fundet det hensigtsmæssigt af disse at uddrage de Bestemmelser, som ansees passende for nærværende Tid, og at sammendrage disse, med de fornødne Forandringer, i een Lovgivning, der, tilligemed det under Dags Dato udstedte Reglement, for Fremtiden skal være den eneste almindelige Regel for Lodsvæsenet. — Vore Bud desangaaende ere følgende:

Kap. I. Om Skibsføreres Pligter og Rettigheder. § 1. I Almindelighed er en Skibsfører ikke pligtig til i de danske Farvande at bruge Lods, eller at yde nogen Lodsbetaling, naar Lodsen ei benyttes, de enkelte Steder undtagne, hvor Lodstvang enten i det Hele eller for en Deel finder Sted; men, vil han lodses, maa han i de Farvande, hvor Lodser ere ansatte, ikke til Lodsning benytte sig af Andre, end de dertil Berettigede; medmindre det skulde hænde sig, naar fra et Skib gjøres Tegn efter Lods, at Ingen af Lodserne ere tilstede, eller de ikke efter Pligt uden Ophold gaae ud for at komme til Skibet, hvilket Skibsføreren, i saa Fald, strax bør indberette til Lodsernes nærmeste Foresatte, eller Stedets Øvrighed, med Sagens Omstændigheder. Benytter en Skibsfører sig i andet Fald af nogen uberettiget Person til Lodsning, skal han til de fornærmede Lodser betale de bestemte Lodspenge efter Taxten, om han endog ikke var pligtig til sammesteds at bruge Lods, og desforuden bøde 5 Rbd. Sølv til vedkommende Lodseries Pensionskasse. § 2. Den Skibsfører, som vil have Lods, skal derom betimeligen fra Skibet gjøre Tegn med Flag; men naar dette ei kan sees af vedkommende Lodser, da med Skud. Naar Lodsen er kommen ombord, skal Flaget strax nedtages. Naar en Skibsfører vil have Lods fra det Sted han gaaer ud, skal han betimeligen forud bestille ham hos vedkommende Lodseri. Kalder en Skibsfører ikke paa ovennævnte Maade Lods ombord, da ere Lodserne angerløse, hvis nogen Ulykke skulde indtræffe; indfinder derimod Lodsen sig ikke betimeligen efter foregaaende Lodssignal, eller Bestilling, bør Skibsføreren derom underrette Lodsens nærmeste Foresatte. Naar en Lods formedelst Mørke, Taage, eller af andre Omstændigheder hindres fra at see Lodsmærkerne, og desaarsag ikke med Sikkerhed kan foretage sig Lodsningen, samt erklærer dette i Skibsmandskabets Paahør, men Skibsføreren desuagtet forlanger at lodses, da bør Lodsningen skee paa Skibsførerens An- og Tilsvar, og Lodsen være angerløs, naar han desuagtet gjør sit Bedste. § 3. Den Skibsfører, der har gjort Signal efter Lods, skal, som Omstændighederne

tillade, være forbunden til, naar Lodsen sees at komme ud, 27 Marts.
strax at lade maneuvrere saa passende med Skibet, saa at Lodsen snarest og bekvemmest kan komme ombord, brase op i rette Tid, og betids give fornødne paalidelige Touge til Lodsbaaden. Kommer Lodsen eller Lodsbaaden tilskade, enten fordi Touget, som gaves fra Skibet, springer, eller af anden Aarsag, som kan tilregnes Skibsføreren, da er denne pligtig, derfor at give Erstatning. § 4. Naar der fra et Skib gjøres Signal efter Lods, men Skibsføreren efterat Lodsen er gaaet Skibet imøde, eller har indfundet sig ved samme, ikke vil gjøre Brug af ham, da skal Skibsføreren dog være pligtig at betale den udkaldte Lods i Godtgjørelse saameget, som Lodsens Landsætnings-Penge ere bestemte til. § 5. Skibsføreren er pligtig til for Lodsen at angive sit Skibs Dybtgaaende i dansk Fodmaal; angiver han dette for mindre, end det virkelig er, skal han for hver Fod, Skibet stikker dybere, end han har angivet, bøde 10 Rbd. Sølv, og derhos betale Lodsningen efter Skibets virkelige Dybtgaaende. Dersom under Lodsningen noget Uheld tilstøder Skibet, formedelst saadan urigtig Angivelse, da haver Skibsføreren Skade for Hjemgjæld. § 6. Beregningen af Fodmaalet til Betalings Erlæggelse skal forstaaes saaledes: naar Skibets Dybtgaaende er imellem tvende Fodmaal, da betales som for det høieste; til Exempel, imellem 6 og 7, da betales som for fulde 7 Fod, og saaledes fremdeles. § 7. Betalingen for Lodsning erlægges efter de gjældende Taxter, i hvilke enhver Betaling er beregnet i Sølv, og bliver følgelig at erlægge i denne Mynt, eller Sedler og Tegn efter den gjældende Kvartals-Kours. § 8. Hvor der for Lodsningen er bestemt en vis Betaling ved Taxt, der er ingen Skibsfører pligtig at betale Mere, end samme foreskriver, undtagen i Tilfælde af Iisgang, Storm, eller saa haardt Veir, at Lodsen eller Lodserne maae sætte sig selv i Fare, eller bruge mere end almindeligt Mandskab, eller Skibet har mistet Mast, Stænger eller noget af dets Hovedseil eller dets Roer og derved eller af andre Aarsager ei tilstrækkelig kan udføre den fornødne Maneuvre; thi da skal det være Lodsen eller Lodserne tilladt, at tinge med Skibsføreren om Taxten, i hvilket Tilfælde der om Lodsbetalingens Størrelse bør oprettes skriftlig Kontrakt, hvis det er muligt, eller Skibsføreren i manglende Fald i Mandskabets Paahør erklærer sig villig til at indgaae Akkorden; men kunne de ikke blive enige om Betalingen, skal Lodsen desuagtet af yderste Evne søge at bringe Skibet i Sikkerhed, og naar saadant er skeet, da strax af vedkommende Øvrighed eller Dommer

27 Marts. forlange udnævnt 3 eller idetmindste 2 kyndige og uvillige Mænd, som skulle undersøge Sagen og skjønne hvad Skibsføreren bør betale for Lodsningen. Er nogen af Parterne misfornøiet med det afgivne Skjøn, da bliver Sagen at paatale i Kjøbenhavn ved Søretten, og paa andre Steder for en Gjæsteret, hvis Dom kan indankes for Overadmiralitetsretten, naar Sagens Gjenstand beløber sig til 200 Rbd. Sølv. Vil Skibsføreren seile bort, førend Sagen er tilendebragt, da bør Toldvæsenets Betjente, eller Øvrigheden, paa Lodsens Forlangende, paasee, at saadant ikke skeer, førend Skibsføreren har deponeret eller stillet antagelig Sikkerhed for den af Lodsen paastaaede Betaling og Sagens Omkostninger. Efter samme Regler bør der forholdes, hvor det i andre Tilfælde er Lodsen tilladt at træffe mindelig Overeenskomst med Skibsføreren om Betalingens Størrelse. § 9. Saalænge en Lods er ombord paa et Skib nyder han der fri Kost og Tæring, samt et passende Sted at hvile paa, naar han har Tid og Leilighed dertil. Ønsker Lodsen at have en Medhjælper ombord under Lodsningen, da skal han dertil begjære den Skibsførendes Samtykke; erholder han samme, da nyder hans Medhjælper ogsaa fri Kost og Tæring og et passeligt Hvilested, men ingen Betaling. Forbliver en Lods ved et Skib til dets Lodsning længere Tid end de Etmaal, som ifølge Taxterne ansees tilstrækkelige til et Skibs Lodsning fra et Sted til et vist andet, da betales ham foruden de fastsatte Lodspenge for ethvert paaløbende Etmaal 64 ß. Sølv,*) og for overskydende kortere Tid efter samme Forhold; dette gjælder ikke alene naar Lodsen er ombord paa Skibet til dets Lodsning, men ogsaa naar en Skibsfører har bestilt en Lods til en vis Tid at være tilstede, i hvilket Tilfælde Etmaalspengene beregnes efter 24 Timers Forløb fra den Tid af, at Lodsen er bestilt til at være tilstede. § 10. Hvor der til de Søfarendes Veiledning findes udlagt Tønder, Prikker eller andre Sømærker, have Skibsførerne at erlægge den for samme fastsatte Betaling, hvilken forbliver uforandret i Sommer- og Vintermaanederne; for hvis Erlæggelse han efter Forlangende erholder Lodsens Tilstaaelse efter Formular Nr. 3. § 11. Dersom nogen Skibsfører bortseiler fra en Lods uden at have betalt ham de ham tilkommende Lodspenge (hvad enten samme skulde erlægges for Ud- eller Indlodsning) Etmaalspenge, Hjemreisepenge, eller for at have kaldt Lods ud til sig, eller bestilt ham i Land, uden at bruge ham til Lods-

*) Ifølge B. 16 Juli (Resol. 7 Juli) 1858, fra 1 Aug. s. A. indtil videre forhøiede til 1 Rd.

ning, da bør Skibsføreren, saasnart han kan antræffes, ikke alene betale de skyldige Lodspenge, med videre, men endog erlægge dobbelt saameget i Bøder. Til den Ende skal Lodsen strax anmelde saadant Skibsførerens Forhold for sin Lodsoldermand, eller hvor ingen Oldermand er for den ved Lodseriet ansatte Formand, som i Tilfælde af, at Skibsføreren endnu ligger med sit Skib paa et saadant Sted, hvorfra Oldermanden eller ovennævnte Formand kan indstævne Sagen for Retten, da uopholdelig, og om fornødent gjøres ved Øvrighedens Hjælp, iværksætter dette; er Skibsføreren derimod ikke længer beliggende udi den Jurisdiktion, hvorunder Lodseriet hører, skal Lodsoldermanden, eller ovennævnte Formand, indberette Skibsførerens Forhold til Overlodsen, som da hos den Øvrighed, hvor Skibet maatte antræffes, haver at rekvirere Skibet anholdt, Betalingen samt Bøderne fordret, og disse tilligemed Sagens Omkostninger ved lovlig Forfølgning inddrevne. Disse Sager behandles gjæsteretsviis. § 12. Paa lige Maade skal der forholdes med den Skibsfører, som ikke erlægger Tønde-, Prikke- og Mærkepenge, saaledes som i § 10 er befalet. § 13. Intet indkommende Skib maa klareres paa Toldboden, førend Skibsføreren beviser at have, naar han ikke har brugt Lods, erlagt de befalede Tønde- Prikke- og Mærkepenge, eller at have betalt Lodspenge for Indseilingen, hvor Lodstvang finder Sted. Ei heller maa noget udgaaende Skib eller Fartøi, hvor Lodstvang finder Sted, klareres paa Toldboden, førend Skibsføreren har beviist at han har betalt de foreskrevne Udlodsningspenge eller Betaling for Sømærker. Skulde Skibsføreren paaskyde, at han, førend han betaler de ham afforbrede Lodspenge, vil derom indgive Klage eller føre Proces, da maa han dog ikke klareres paa Toldboden, medmindre han stiller antagelig Sikkerhed for Lodspengene og Sagens Omkostninger. § 14. I Tilfælde af, at det lodsede Skib ikke gaaer til Ankers, men blot seiler forbi det Sted, hvor Lodsen skal i Land, og Skibsføreren ikke dertil vil udsætte sit eget Fartøi, da bør han betids heise det sædvanlige Tegn efter Lods, og denne, naar han kommer ombord til Skibet, være pligtig at ilandsætte den ombord værende Lods samt hans Medhjælper (om det er Tilfældet han har nogen Kammerat med sig ombord) for den Betaling af Skibsføreren, som ved ethvert særskilt Lodseri er bestemt. § 15. Enhver Skibsfører er pligtig til, efter fuldendt Lodsning, at udfylde, undertegne, og til Lodsen at tilbagelevere den ham af denne leverede Kvitteringsblanket, (Formular Nr. 1); nægter han dette og han siden antræffes, bøder han

27 **Marts.**

27 Marts. derfor 2 Rbd. Sølv. Paa den anden Side er han berettiget til at affordre Lodsen Kvittering for den modtagne Betaling (Formular Nr. 2). § 16. Bliver en Lods formedelst Storm og Uveir, eller ved Forsømmelse fra Skibsførerens Side, bortført udenfor Lodsningens Bestemmelse og Farvande, enten til et indenrigsk eller udenrigsk Sted, skal Skibsføreren, foruden de fastsatte Lodspenge for den bestemte Lodsning, samt fri Kost og Tæring til Lodsen saa længe han er ombord, endvidere betale denne Etmaalspenge for saa lang Tid som han, efterat Lodsningen er tilendebragt, har været ombord, saavelsom og for den Tid, det efter Rimelighed kan antages, at Lodsen behøver til igjen at hjemkomme, og desuden besørge ham frit til sit Hjem. Dersom Lodsen, saaledes som i § 9 er anført, har havt nogen Medhjælper med sig, da skal denne eller, hvis der have været Flere, Enhver af disse i ovenanførte Tilfælde af Skibsføreren nyde samme Rettigheder, dog kun halve Etmaalspenge. Desuden bør Skibsføreren besørge Lodsfartøiet til Lodspladsen, eller og erlægge Godtgjørelse efter Overeenskomst. Skulde herom opstaae Tvistighed imellem Skibsføreren og Lodsen, eller dennes Medhjælper, da indstævnes Sagen og paakjendes af Dommeren paa det Sted heri Riget, hvor Lodsen sættes i Land, og behandles gjæsteretsviis. Paa fremmede Steder bør vedkommende Konsul søge at forhjælpe de bortførte Lodser og Folk til deres Ret. § 17. Naar et Skib kommer uden Lods i en Havn, hvor der i Farvandet til samme er Lodstvang, og Skibsføreren ikke beviisliggjør, at han saa betimeligen har gjort Tegn efter Lods at denne kunde være kommen ud til ham, bør han erlægge de bestemte Lodspenge, som komme vedkommende Lodseri tilgode. Har derimod Skibsføreren betimeligen gjort Signal efter Lods, men ikke faaet Nogen, fordi Ingen har været tilstede eller ikke betids er kommen ud til ham, da erlægger han ingen Lodspenge; ligesaa er en Skibsfører fritagen for at betale Lodspenge paa disse Steder, naar Storm, Mørke, eller andre Omstændigheder have gjort det umuligt for Lodserne at komme ud eller paa nogen Maade at veilede Skibet. § 18. Paa de Steder, hvor Lodstvang finder Sted, ere Vore egne Orlogsfartøier, saavelsom de Skibe eller Fartøier, der ere fragtede paa Vor Regning, ogsaa underkastede samme.

Kap. II. Lodsernes Pligter og Rettigheder. § 19. Lodserne ere pligtige at oppasse de Søfarende, og paa første, fra et Skib givet Tegn efter Lods, strax at bestræbe sig for at komme ombord paa samme. Kan Lodsen, formedelst haardt Veir eller svær Sø, ei komme ombord, skal

P., indeh. nærmere Bestemmelse i Henseende til de aarlige Skiftedesignationers Indsendelse fra extraordinaire Skifteforvaltere i Kjøbenhavn. 28 Jan.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da det ved F. 12 Febr. 1790 §§ 7-9, saavelsom og tildeels ved ældre Kongelige Befalinger er foreskrevet, at de Fortegnelser og Forklaringer, der aarlig bør indsendes til Kancelliet af Skifteforvalterne, blive først at tilstille Amtmanden, der har at sammenholde dem med Skifteprotokollerne ved disses aarlige Foreviisning, og nøie paasee, om Behandlingerne findes lovlige, samt, hvis han ved Revisionen skulde opdage Misbrug, indberette dette ved Skiftedesignationernes Indsendelse til Kancelliet, men et saadant Tilsyn ikke hidtil er paabudet med Hensyn til Vor Residentsstad Kjøbenhavn, hvor det dog, i Særdeleshed med Hensyn til de Skifter, som der behandles af overordentlige Skifteforvaltere, baade maa ansees ikke mindre fornødent, og tillige lader sig iværksætte paa en med Forordningens Forskrift analog Maade, saa have Vi allernaadigst fundet for godt at befale som følger: De Designationer over sluttede og usluttede Skifter, som blive at indsende til Vort danske Kancelli fra extraordinaire Skifteforvaltere i Kjøbenhavn, bør for Fremtiden tilligemed Skifteprotokollerne først tilstilles Justitiarius i Vor Lands-Over- samt Hof- og Stadsret, der haver derved at iagttage Alt hvad F. 12 Febr. 1790 § 9 i lige Tilfælde foreskriver Amtmanden.

F., som bestemmer, hvorvidt Sæd i Straaet, Græs og Kløver, Hø og Halm maa sælges fra en Landsbypræstegaard eller Skolelod, m. m. 9 Febr.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have erfaret, at der, uagtet den Bestemmelse, som indeholdes i Vor allerhøieste Resol. 5 Mai 1819, kundgjort ved P. fra Vort danske Kancelli af 19de s. M., endnu i adskillige Tilfælde er Spørgsmaal om, hvorvidt en Landsbypræst eller den, der i Naadensaaret nyder en Deel af Præstegaardens Afgrøde, er berettiget [illegible] at afhænde de Produkter, som kunne behøves til [illegible] Jorderne den fornødne Gjødning, [illegible] sat under Spørgsmaal, om Skole- [illegible] je Produkter fra deres Skolelodder, [illegible] odt til Afgjørelse af deslige Tvivls- [illegible] le som følger: § 1. Landsby- [illegible] eligheb være uberettigede til at af- [illegible] raaet, eller Græs og Kløver, eller

27 Marts. søge Ankerplads eller Havn og han desaarsag gjør Signal efter Lods, da skal denne, om det endog er den samme Lods, for Indlodsningen have fuld Lodsbetaling. § 25. Lodsen skal i Almindelighed først søge det ham nærmeste Skib, som gjør Tegn eller Lodssignal efter ham, og under Straf af at have de ham tilkommende Lodspenge forbrudt ikke foretrække et længere fraværende Skib for et nærmere. § 26. Ingen Lods maa lade sig forskrive eller betinge at reise fra sit Hjem, eller sin Station, for at lodse fra andre Steder, til Fornærmelse for vedkommende Lodser; skeer dette, da bøder den Skyldige, foruden den bekomne Lodshyre, 4 Rbd. Sølv til den eller de fornærmede Lodsers Pensionskasse; igjentager han denne Forbrydelse, bør han indstilles til at miste sin Lodstjeneste. Den Lodsoldermand, med hvis Vidende saadant ulovligt Foretagende skeer, bøder 50 Rbd. Sølv, hvoraf det Halve tilfalder Angiveren, og det Øvrige den eller de fornærmede Lodsers Pensionskasse. § 27. Høiere Lodsbetaling, end den fastsatte eller hjemlede, maa en Lods under sin Tjenestes Fortabelse ei fordre med Undtagelse af det i § 8 omtalte Tilfælde. Ligesaalidt maa han akkordere om færre Lodspenge end dem, som ere bestemte for den Lodsning han forretter. For Overtrædelse heraf skal den Angjældende bøde ligesaameget, som han efter Taxten skulde have havt i Lodsbetaling. § 28. Naar der til noget af Vore Orlogsfartøier, eller til noget for Vor Regning fragtet Skib eller Fartøi, bruges Lods, erlægges derfor Betaling ligesom for private Fartøier. § 29. Naar et Skib, som har Lods ombord, benyttes som Leder for et andet Skib, da tilkommer Lodsen kun Betaling for det Skib, paa hvilket han er ombord, ligesom han og kun for samme er ansvarlig. Men tages Lods til et Skib, som har et andet paa Slæbetoug, da bør der betales fulde Lodspenge for begge Skibene. § 30. Dersom noget Skib i sigtbart Veir kommer i et Farvand, hvor Lods er ansat, og gjør Tegn efter Lods, men formedelst Lodsernes Forsømmelighed ei faaer Lods, og desaarsag tager Skade, og saadant lovligen bevises, da bør Lodsoldermanden, hvor en saadan er, og Skyld findes hos ham, tilligemed vedkommende Lodser, der uden lovgyldigt Forfald have forsømt deres Lodspligt, give Erstatning, forsaavidt deres Formue tilstrækker. Desuden bør enhver af disse Lodser, hvad enten Skibet er tilføiet nogen Skade eller ikke, bøde 2 Rbd. Sølv, belægges med Arrest, eller endog miste sin Lodstjeneste, Alt efter Sagens Beskaffenhed. Har Lodsoldermanden feilet i det Tilsyn han bør have med Lodsernes Paapassenhed, eller deri viist sig efterladen, da

skal han for saadan Forseelse bøde, første Gang 10 Rbd. Sølv, anden Gang det Dobbelte, og tredie Gang af Overlodsen indstilles til at miste sin Bestilling. § 31. Nægter en Lods at indlodse et Skib, fordi han og den Skibsførende i det i § 8 ommeldte Tilfælde ei kunne blive enige om Lodsbetalingen, eller han uden Skibsførerens Samtykke under Indlodsningen forlader det, førend det er bragt sikkert til Ankers, eller i Havn, eller under Udlodsningen førend det er bragt saavidt, som han er pligtig at lodse det, da bør han, foruden at erstatte Skibsføreren den Skade, som Skibet desaarsag muligen kunde være tilføiet, forsaavidt hans Formue tilstrækker, og Lodseriet Tabet af Lodshyren, endvidere bøde ligesaameget, som Lodshyrens Beløb, eller miste sin Lodstjeneste, eller belægges med nogle Aars offentligt Arbeide. Den Lods, som af Ukyndighed, Forsømmelse eller Forseelse, sætter et Skib paa Grund, eller lodser, saa at det kommer til Skade, skal erstatte Skaden og efter Omstændighederne enten kjendes uværdig til længere at være Lods, eller og tillige straffes med nogle Aars Fæstningsarbeide. Men skulde nogen Lods forsætligen sætte et Skib paa Grund, eller enten forandre noget Lodsmærke, eller opsætte falsk Mærke, for at vildlede de Søfarende, da skal han efter Forbrydelsens Grad straffes med Fæstningsarbeide paa Livstid, eller have sit Liv forbrudt. I alle Tilfælde, hvor et Skib formedelst Lodsens Forseelse tilføies Skade, bortfalder Skibsførerens Forpligtelse til at erlægge Lodsbetaling. § 32. Omendskjøndt det i Almindelighed er Enhver forbudt, de egentlige Lodser undtagne, at paatage sig Lodsning, skal det dog i de enkelte Tilfælde, hvor, efterat et Skib har gjort Tegn efter Lods, enten Ingen af disse er tilstede, eller de ikke uden Ophold gaae ud, for at komme til Skibet, være enhver Anden, som dertil er duelig, tilladt at lodse dette, imod derfor at erholde de bestemte Lodspenge. Dersom den rette Lods siden efter kommer til Skibet, skal han være behjælpelig med at indlodse og bringe det til Ankers, uden at han derfor maa fordre nogen Betaling. Men skulde Skibsføreren ikke ville ankre paa den nærmeste Ankerplads, da maa Ingen uden den rette Lods fortsætte denne Lodsning, og den Mand, som uden at være Lods kom til Skibet, for at lodse det, maa i dette Tilfælde alene føre Skibet nærmere ind under Kysterne, saa at Lodsen lettere og bekvemmere kan komme ombord og antage sig den videre Lodsning; i saa Fald betaler Lodsen denne Mand 2 Rbd. Sølv af den efter Taxten bestemte Lodshyre, som ingenlunde maa komme den Skibsførende til Udgift. Den, som paa ovennævnte Maade paatager sig at lodse et Skib, 27 Marts.

27 Marts. er pligtig at advare Skibsføreren om, at han ei er beskikket Lods, samt at Tegnet efter Lods bør vedblive at veie og ikke nedtages førend den beskikkede Lods er kommen ombord, eller Skibet er bragt til Ankers. § 33. Befindes Nogen, med Undtagelse af det i § 32 ommeldte Tilfælde, uberettiget at paatage sig Lodsning i Farvande, hvor Lodser ere ansatte, skal han, foruden at han hver Gang bør til vedkommende Lodseri have forbrudt saameget som ellers kunde tilkomme samme i Lodshyre, desuden for saadan sin Forseelse bøde 1ste Gang fra 2-8 Rbd. Sølv, 2den Gang fra 4-16 Rbd. Sølv, og saaledes fremdeles dobbelt efter Sagens Beskaffenhed, hvilken Mulkt tilfalder vedkommende Lodseries Pensionskasse. Hvor Lodsens Betaling ikke ved Taxt er bestemt, men beroer paa frivillig Akkord imellem ham og Skibsføreren, betaler den, som uberettiget lodser, saameget til de fornærmede Lodser, som han beviisligen af Skibsføreren har oppebaaret, og bøder desuden som ovenfor bestemt. § 34. En Lods fra et andet Lodseri maa ikke paatage sig Lodsning ind i nogen Havn eller Fjord, hvor Lodser ere ansatte, men alene til Rhedene eller Ankerpladserne sammesteds, da de i Havnen eller Fjorden ansatte Lodser skulle lodse videre ind, efter de Reglementer, som for ethvert Sted ere eller blive bestemte; Overtrædelse heraf straffes efter § 33. § 35. Drister nogen Uvedkommende sig til at bruge det i § 20 ommeldte Lodstegn i Fartøiet, eller til at bære det for Lodserne anordnede Skildt, skal han straffes med at bøde 10 Rbd. Sølv, Halvdelen til Angiveren og Halvdelen til vedkommende Lodseries Pensionskasse, samt desuden have forbrudt Seilet, Flaget eller Tegnet. § 36. Lodserne skulle, medens de ere ombord, advare Skibsførerne om, ikke at udkaste Baglast eller Andet til Skade for Havnen, eller paa noget andet Sted i Løbene eller Farvandet, som kunde være til Hinder for Seiladsen, men kun paa saadaane Steder, som vedkommende Havnekommission efter Overlæg med ham anviser; forsømmer han at give Skibsføreren denne Advarsel, belægges han med Mulkt af 4 Rbd. Sølv. § 37. De Kommanderende paa fremmede Krigsskibe eller armerede Fartøier, som ville salutere nogen Fæstning, noget Batteri eller Skib, skal Lodsen gjøre opmærksom paa, at de ikke salutere i for lang Afstand fra Fæstningen 2c. § 38. Naar et Skib vil gaae til Ankers skal Lodsen paasee, at Skibet ikke kommer til at ligge saaledes, at det bliver til Hinder for andre Skibe eller Fartøier, samt tillige underrette Skibsføreren om Grundens Beskaffenhed. § 39. Lodserne skulle ikke alene give Toldvæsenets Betjente paa Forlangende al den Efterretning,

de have om Skibe, under og imellem Kysterne, men ogsaa uopholdeligen melde vedkommende Toldbetjent, naar de bemærke, at et Skib ankrer eller opholder sig i Farvandet uden Nødvendighed, eller at ulovlig Lossen eller Laden foregaaer nogetsteds. Skulde nogen Lods, for hvem det er bekjendt at ulovlig Lossen eller Laden har fundet Sted, forsætligen fortie dette, skal han have forbrudt sin Lodstjeneste. Begaaes lignende Forbrydelse af Nogen, som uden at være Lods ifølge § 32 paatager sig at lodse et Skib, skal den Skyldige straffes med at hensættes paa Vand og Brød. Iøvrigt rette Lodserne sig efter Havne-, Told- og Kvarantaine-Anordningerne, forsaavidt disse angaae Lodsvæsenet. § 40. Kommer nogen Lods beskjænket ombord til Lodsning, eller befindes han siden under Lodsningen i beskjænket Tilstand, skal han 1ste Gang bøde fra 2 Rbd. til 10 Rbd. Sølv, 2den Gang det dobbelte, eller belægges med Arrest; men dersom Forseelsen oftere igjentages, skal han efter Omstændighederne indstilles til at afskediges fra sin Tjeneste; med samme Straf skal og den Lods belægges, der kommer beskjænket til sit Vagthold, eller drikker sig beskjænket under samme. § 41. Opkommer Trætte imellem nogen Skibsfører og Lods, eller en af Parterne har noget at klage Lodsningen angaaende, eller Mishandling paa nogen Maade har fundet Sted, da behandles Sagen gjæsteretsviis paa det Sted heri Riget, hvor Skibet først ankommer. Skulde Dommen blive appelleret, kunne Lodserne paa Ansøgning vente efter Sagens Beskaffenhed at erholde beneficium processus gratuiti. § 42. Bøder, som for denne Forordnings Overtrædelse skulle erlægges, bør efter Overlodsens Rekvisition af vedkommende Øvrighed foranstaltes inddrevne hos de Paagjældende. Forsaavidt Angiveren ikke er tillagt Deel i Bøderne, tilfalde disse vedkommende Lodseries Pensionskasse. § 43. Ved denne Forordning hæves alle de tidligere Lovgivninger, Lodsvæsenet i Almindelighed betræffende.

27 Marts.

Formular Nr. 1.

Schema til det Beviis, Skibsføreren under sin Haand skal give Lodsen.

Jeg underskrevne N. N., hjemmehørende i N. N., førende Skibet N. N., som hører hjemme i N. N., største Dybtgaaende N. N., er bleven af N. N. Lods lodset fra N. N. til N. N., hvorfor jeg haver betalt ham .... N. N. Rbd. N. N. ß.
og for Ophold i N. N. Etmaal ombord. N. N. — N. N. -

ialt... N. N. Rbd. N. N. ß.

15 Juli. skal bortfalde, naar Jorder af det der omhandlede Slags, skjøndt solgte til udenbyes Mand, dog drives af indenbyes Mand, saaledes at Avlen indhøstes til Kjøbstaden." — Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

26 Juli. **Kancelli-P. ang. en Forandring i de hidtil gjældende Bestemmelser om Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midlers Indbetaling i den Kongelige Kasse.*)**

Hans Majestæt Kongen har, paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling, under 13de dennes allernaadigst resolveret, at de hidtil gjældende Bestemmelser angaaende Indbetalingen af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler i den Kongelige Kasse skulle forandres derhen, at 100 Rbd. i den Art af Rigsbankvaluta, hvori de skulle anbringes, skulle være det ringeste Beløb, der for Fremtiden sammesteds kan modtages til Forrentning. I Forbindelse hermed har Hans Majestæt endvidere bestemt, at Overformynderne og Bestyrerne af de offentlige Stiftelsers Midler have at søge de mindre Summer, som tilsammen ikke udgjøre fulde 100 Rbd., anbragte og gjorte frugtbringende i en af de allernaadigst approberede Sparekasser, indtil de ved nye indkomne Kapitaler eller paa anden Maade kunne kompletteres til 100 Rbd. eller derover, hvorefter samme, saafremt de ikke ellers kunne blive udlaante mod sædvanlig anordningsmæssig Sikkerhed, blive paa anordnet Maade at opbyde; og hvis de eiheller ved Hjælp af saadan Opbydelse kunne anbringes imod lovligt Pant, blive de at indbetale i den Kongelige Kasse, dog at ingen af de enkelte Arvelodder, der samlede udgjøre det ovenmeldte Beløb, der modtages, forsaavidt de ei hver for sig udgjøre idetmindste 20 Rbd. Iøvrigt bør de saaledes i en Sparekasse indsatte Penge ikke derfra uddrages, førend de paa anden anordnet Maade kunne anvendes. — Hvilket herved bekjendtgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende.

5 Aug. **P., ang. Indgreb i det Kjøbenhavns Universitet forundte udelukkende Privilegium paa Almanakkens Udgivelse.**

*) Jfr. L. 28 Marts 1855, om den svævende Statsgjæld, (B 17 Apr. 1855) og B. 29 Marts 1862, hvorefter Indbetaling i Statskassen bortfalder. See og L. 29 Dec. 1857, om at Midler under 100 Rbd. ikke skulle indsættes i Overformynderierne.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da det er funden, at de Bestemmelser, som hidtil ere givne til Betryggelse for det Vort Universitet i Kjøbenhavn forundte udelukkende Privilegium paa at forsyne Vort Kongerige med Almanakker, ikke i alle Dele svare til deres Hensigt, saa have Vi, i Overeensstemmelse med det fra Universitetets Side desangaaende yttrede Ønske, fundet for godt at ophæve foranførte Bestemmelser og istedet derfor herved allernaadigst at byde og befale, som følger: § 1. Naar Nogen gjør Indgreb i Universitetets ovennævnte Privilegium, være sig ved her i Riget at indføre eller forhandle fremmede Almanakker, eller ved uden Universitetets Tilladelse at trykke nogen Almanak, skal han, istedetfor den hidtil paabudne høiere Bod udrede en Mulkt af 20 til 200 Rbd. Sølv, hvorhos de Exemplarer, hvormed den Paagjældende antræffes, blive at konfiskere, og han endvidere at ansee med en Tillægsmulkt af 1/4 Rbd. for hvert saadant Exemplar. Halvdelen af Boderne saavelsom af de konfiskerede Exemplarer tilfalder den, til hvem Universitetet har bortforpagtet Almanakkens Udgivelse, og den anden Halvdeel det astronomiske Observatorium i Kjøbenhavn. § 2. Det skal paaligge samtlige Politi-Øvrigheder at have nøie Tilsyn med, at der ei gjøres Indgreb i foranførte Universitetets Privilegium. § 3. Alle Sager angaaende Indgreb i det titnævnte Privilegium blive at behandle ved Politiretterne. 5 Aug.

P. ang. at enhver i Danmark eller Hertugdømmerne examineret og med Bestalling forsynet Landmaaler kan paa begge Steder retsgyldigen foretage Opmaalinger. 20 Sept.

Paa Rentekammerets allerunderdanigste Forestilling har Hans Majestæt under 7de i denne Maaned allernaadigst resolveret saaledes: „Det skal være Enhver, som enten i Vort Rige Danmark eller i Vore Hertugdømmer har underkastet sig den for Landmaalere befalede Examen og derefter har erholdt Bestalling som Landmaaler, tilladt retsgyldigen at foretage Opmaalingsforretninger og at ledsage disse med fornødne Korter og Beregninger, uden Hensyn til, om de Eiendomme, der opmaales, ere beliggende i Danmark eller i Hertugdømmerne.“ — Hvilket, efter allerhøiest Befaling, herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

P. ang. nogle nærmere Bestemmelser med Hensyn til Bortfæstelsen af beneficeret Bondergods.*) 26 Okt.

*) See L. 24 April 1860 om Afhændelse af visse Stiftelsers Bondergods.

26 Okt. Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, ligesom Vi, ved Vort allerhøieste R. 19 Mai 1809, der paabød det beneficerede fæstelebige Godses sukcessive Salg, blandt Andet havde tilsigtet at tilveiebringe en Anvendelse af hiint Gods, der gav de forskjellige efter hinanden følgende Beneficiarer den bedste og ligeligst forbeelte Indtægt af samme, saa have Vi, efterat Vi, i Betragtning af det Tab, som Salget af saadant Gods, under forandrede Priser paa Jordeiendomme, kunde foraarsage, ved R. 31 Juli 1822 have ophævet hiin Befaling, været betænkte paa at see det foranførte Øiemed paa en anden Maade opnaaet; i hvilken Henseende Vi hermed byde som følger: § 1. De Embedsmænd, til hvis Embede Bøndergods er henlagt, maae herefter ikke bortfæste, eller, forsaavidt Bortfæstning ikke efter Lovgivningen er nødvendig, bortleie dette paa længere Tid, end deres Embedstid, uden erhvervet Approbation paa de Vilkaar, hvorunder saadan Overdragelse skal foregaae. § 2. Foranmeldte Approbation skal, med Hensyn til det Bøndergods, der pro officio er tillagt geistlige Embeder, stedse ansøges hos Vort danske Kancelli, naar den Jordeiendom, som skal overlades, udgjør en Tønde Hartkorn eller derover. Men i modsat Fald skal vedkommende Amtmand og Provst være bemyndiget til at meddele Approbationen, dog med Undtagelse af det Tilfælde, at sligt mindre Jordegods er beneficeret til en Bispestol, hvilket kan bortfæstes eller bortleies under de Vilkaar, hvorom Stiftamtmanden er enig med Biskoppen. § 3. Til Bortfæstelse eller Bortleielse af det Bøndergods, der er henlagt til andre Embedsmænd, skal altid haves Approbation af vedkommende Kollegium. § 4. Den Indfæstningssum, som erholdes af beneficeret Gods, skal, med Fradrag af en Fjerdedeel, som det tillades Beneficiarius selv at beholde, anvendes til Fordeel for Embedet, og udsættes blandt de offentlige Stiftelsers Midler, saafremt ikke en anden for Embedet fordeelagtigere Anvendelse frembyder sig, f. Ex. til at indfrie den paa Embedsgodset og de samme tillagte Tiender hvilende Bankhæftelse, forsaavidt samme efter Anordningerne kan indfries, eller til Nedsættelse af Præstegaardenes Løsningssum, til hvilket sidste dog hver Gang udfordres Vor egen allerhøieste Resolution. Imidlertid skulle de, som for Tiden ere i de Embeder, hvortil Beneficiargods er henlagt, beholde den hele Indfæstning, som efter de paa den oven foreskrevne Maade approberede Fæstevilkaar kan faaes, og saaledes den foranførte Indskrænkning kun være anvendelig paa de tilkommende Beneficiarier. § 5. Foranførte Bestemmelser skulle ikke gjælde for det Beneficiargods, som efter sin Natur

er bestemt til at drives af vedkommende Embedsmand selv, men hvis det i et enkelt Tilfælde skulde være fornødent at bortleie eller bortforpagte saadant Gods saaledes, at Eftermanden derved skal forbindes, bør dertil stedse søges Tilladelse i vedkommende Kollegium; hvorhos det dog med Hensyn til de egentlige Præstegaards-Jorder i eet og alt vil forblive ved de allerhøieste Bestemmelser, der ere kundgjorte ved Kancelli-P. 19 Marts 1812. 26 Okt.

Kancelli-P. om en fremtidig Forhøielse i Underholdningspenge for Gjældsfanger i Vinter-Halvaaret. *) 15 Nov.

Det har behaget Hans Majestæt under 9de d. M. allernaadigst at resolvere saaledes: „Vi ville allernaadigst have de ved Vor Resol. 25 Septbr. 1813 anordnede Underholdningspenge for Gjældsfanger i Vort Rige Danmark forhøiede ved et Tillæg af 24 ß. Sølv ugentlig i de sex Maaneder: Oktober, November, December, Januar, Februar, Marts; hvorimod det for de øvrige 6 Maaneder haver sit Forblivende ved ovennævnte Vor Resolution. Dog skal bemeldte Forhøielse, der iøvrigt træder i Kraft med denne Vor Resolutions Kundgjørelse, ikke, med Hensyn til de for Tiden arresterede Skyldnere, medføre den Virkning, som Anordningerne forbinde med de befalede Underholdningspenges Udeblivelse, førend en Uge efter at vedkommende Arrestrekvirent, ved Vor Fogeds Foranstaltning, er bleven underrettet om Forhøielsen." — Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres for alle Vedkommende til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

F., som nærmere bestemmer Retsforholdet mellem en Forpagter eller Leietager af en Jordeiendom paa den ene, og Kjøber eller Panthaver paa den anden Side. 25 Nov.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: „Da Vi have erfaret, at det, uagtet de Regler, som den allerhøieste F. 4 Decbr. 1795, med særdeles Hensyn til Leiekontrakter om Beboelse af Huus og Gaard, har foreskrevet for at afværge de Trætter mellem Leietagere paa den ene og Panthavere eller Kjøbere paa den anden Side, hvortil ulige Fortolkning over Loven forhen gav Anledning, dog hidtil er anseet tvivlsomt, i hvilket Omfang Forpagtnings- og Leiekontrakter angaaende Jordeiendomme kunne uden Tinglysning gjøres gjældende mod lovlig tinglyste Skjøder og Behæftelsesbreve, naar de

*) See L. 22 Febr. 1855.

25 Nov. komme i Strid med hinanden, saa have Vi besluttet for Fremtiden at ophæve disse Tvivl ved faste og efter Forholdenes Natur afpassede, men iøvrigt med Analogien af den forannævnte Forordning overeensstemmende, Lovbestemmelser. — Vi byde og befale derfor, som følger: § 1. Forpagtnings- og Leiekontrakter angaaende Jordeiendomme bør for Fremtiden, til fuldkommen Betryggelse for den Besiddelses- og Benyttelsesret, som samme, mod de fastsatte aarlige Afgifters Erlæggelse og andre kontraktmæssige Pligters Opfyldelse, hjemle Forpagteren eller Leietageren, lig andre Behæftelses-Dokumenter, læses til det Ting, hvorunder Eiendommen henhører, og da kan foranforte Rettighed i ingen Henseende svækkes ved nogen senere Afhændelse eller Forhæftelse; hvorimod Forpagtnings- eller Leiekontrakten ikke kan gjøres gjældende mod lovgyldige Adkomstbreve, der ere ældre end slig Kontrakts Tinglæsning, og eiheller mod lovlig erhvervede ældre Panterettigheder, forsaavidt disse ikke kunne fyldestgjøres, naar saadan Kontrakt bliver i Kraft. Dog skal Forpagteren eller Leieren, naar han, som Følge heraf, haver at vige for en Panthaver eller ny Eier, ikke være pligtig at fratræde Eiendommen førend til 1ste Mai, efterat han lovlig er bleven opsagt i det seneste St. Hansdag det næstforegaaende Aar, medmindre han, ifølge selve Kontraktens Indhold, er pligtig at fratræde tidligere eller med kortere Varsel. — Det følger iøvrigt af sig selv, at de ovennævnte Kontrakter, endog uden Tinglysning, blive i deres fulde Kraft, forsaavidt de ei komme i Strid med de Rettigheder, som Trediemand ved lovgyldige Adkomst- eller Behæftelsesbreve have erhvervet sig. § 2. Hvad de allerede oprettede Forpagtnings- eller Leiekontrakter om Jordeiendomme angaaer, da skal denne Vor Anordning, naar Forpagteren eller Leietageren lader Kontrakten tinglæse inden 1ste Mai 1832, ikke være ham til Hinder i at faae sine formeentlige Rettigheder, i Tilfælde af Kollision med tredie Mands Eiendomsadkomster eller Panterettigheder, afgjorte efter de hidtil gjældende Love, men Domstolene have i eet og alt at paakjende de i den Henseende opstaaende Tvistigheder saaledes som de efter bemeldte Love finde det ret og forsvarligt, uden at nærværende Anordning skal kunne paaberaabes til Styrke enten for den ene eller anden af Parternes Paastande. — Forsømmer Forpagteren eller Leieren inden fornævnte Tidsfrist at lade sin Kontrakt tinglæse, saa bliver denne Anordning gjældende til Fordeel for enhver tredie Mand, som, førend Forpagtnings- eller Leiekontraktens Tinglæsning omsider iværksættes, har erhvervet Eiendomsadkomst eller Panterettighed over den paa-

gjældende Eiendom. § 3. Denne Vor Anordning skal 25 Nov.
ikke have Anvendelse paa Fæstegods, i Henseende til hvilket det i eet og alt skal have sit Forblivende ved de hidtil gjældende Anordninger; dog bliver der, naar en Selveier- eller Arvefæstegaard bortfæstes, med samme at forholde efter nærværende Anordning.

P., hvorved det tilstedes at forsikkre Landbygninger med Undtagelse af disses udvendige Mure.*) 14 Dec.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, for at lette Optagelsen i Brandforsikkringen for visse Landbygninger, allernaadigst have fundet for godt at byde som følger: § 1. Det skal, uagtet Bestemmelserne i Brandforsikkrings-Anordningen for Landet af 29de Febr. 1792, være bemeldte Forsikkring tilladt, paa vedkommende Eiers Forlangende, at forsikkre Landbygninger med Undtagelse af sammes udvendige Mure, saaledes, at disse staae paa Eierens egen Risiko, og Asſurancen dog erstatter den hele Brandskade, som maatte tilstøde Bygningens øvrige Dele, forsaavidt disse ere forsikkrede til den fulde Værdi, der lovligen er sat paa samme, affondrede fra Murene. § 2. Dog haver Eieren, naar han ønsker saadan Forsikkringsmaade anvendt paa en forhen anderledes forsikkret Bygning, at fremlægge Attest af Pantebogen for at Bygningen ikke er behæftet med noget Pant, eller og Panthaverens Samtykke til saadan mindre fuldstændig Forsikkring, tilligemed en Attest af Pantebogen, at Stedet ikke er behæftet med flere Prioriteter. § 3. Saa bør og enhver Asſuranceattest, som udstedes paa en Bygning, der er forsikkret paa foranførte Maade, udtrykkelig indeholde Underretning desangaaende.

1832.

P. for Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn samt for Landet i Danmark, ang. Foranstaltninger til at hindre det mulige Tilfælde af Skindødes Begravelse, m. m. 13 Jan.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Ligesom Vi allerede, med Hensyn til Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, have foreskrevet de Forholdsregler, der ere fundne hensigtsmæssige til Betryggelse mod Skindødes Begravelse, saaledes ville Vi nu, i samme Øiemed, for de øvrige Kjøb-

*) Jfr. (L. 4 Marts 1857, om Brandforsikkringsvæsenet paa Landet, § 6 Litr. c, og) B. 18 Juni 1858 § 5 Slutningen.

13 Jan. stæder samt Landet allernaadigst have anordnet, som følger: § 1. Intet Liig maa jordes, førend det med behørig Attest er godtgjort, at sikkre utvivlsomme Tegn paa Døden have viist sig. § 2. Denne Attest bliver i de Kjøbstæder, hvori en Læge er ansat, at meddele enten af denne eller af en anden autoriseret Læge. Men i Landdistrikterne, saa og i de Kjøbstæder, hvori ingen Læge er ansat, blive Ligene, forsaavidt de Vedkommende ei hellere ville desuagtet forskaffe Attest af en Læge, eller Øvrigheden af særdeles Aarsager maatte finde en Lægeundersøgelse fornøden, at undersøge af tvende paa Politimesterens Forslag til deslige Forretninger af Amtmanden udnævnte gode og oplyste Mænd, og Attest af disse at meddele, inden Begravelsen maa gaae for sig. Til at udføre saadanne Forretninger blive fornemmelig Skolelærere, Sognefogder og Fattigforstandere at udnævne, men Øvrigheden kan ogsaa udnævne andre paalidelige Mænd, som dertil ere at formaae. — For at Vanskelighed ei skal indtræde, om nogen af de udnævnte Mænd maatte være forhindrede, bliver der i enhver Kjøbstad, som ingen Læge har, samt i ethvert Sogn paa Landet at udnævne flere end to Mænd. Hvorvidt Mændene i en bestemt Orden skulle fordele Forretningerne mellem hinanden, eller om Forretningerne ordentligviis skulle tilfalde enkelte, og de øvrige blot bruges i deres Forfald, overlades det til Øvrighederne efter Omstændighederne at bestemme. Dog bør udstrakte Landsbysogne stedse deles i flere Distrikter, saaledes at der i intet Tilfælde bliver nogen lang Vei mellem Liighuset og de Mænd, som have at syne Liget og derom afgive Attest. § 3. Til Veiledning for dem, der ikke ere Læger, er en Anviisning, som indeholder de sikkreste Kjendetegn paa Døden, udarbeidet af Vort Sundhedskollegium og kundgjort ved Trykken, hvilken Anviisning findes vedføiet denne Vor Anordning og tilligemed denne bør meddeles dem, som Øvrigheden i Medhold af § 2 udnævner til at foretage Liigsyn; hvorhos disse i de Attester, de udstede, udtrykkelig bør bevidne, at de have overveiet Anviisningens Indhold og med Hensyn dertil finde den omhandlede Persons Død aldeles utvivlsom. — Iøvrigt overlades det til Overøvrighederne, under indtræffende Epidemi at bestemme, om og hvilke yderligere Forholdsregler der formedelst disse ved Liigsynene og Attesternes Udstedelse blive at iagttage paa de Steder, hvor Epidemien hersker og saalænge samme vedvarer. § 4. For at undersøge Liget og derom udstede Attest nyder Lægen 40 ß. Sølv, og, hvor Undersøgelsen i Medhold af det Foranførte foretages og Attesten udstedes af andre dertil autoriserede Mænd, erlægges samme Beta-

ling til Deling mellem begge. Dog bliver, hvad enten det er Lægen eller Andre, som udføre denne Forretning, kun halv Betaling at udrede, hvis den Døde var Huusmand, Inderste, Haandværkssvend, Dagleier, Tjenestetyende eller hørte til en anden Stilling, der ikke kan ansees fordeelagtigere, ligesom og al Betaling bortfalder, hvor Fattigvæsenet skal besørge Begravelsen. § 5. Naar vedkommende Læger eller de andre til Liigsyn og Dødsattesters Udstedelse efter denne Anordning autoriserede Mænd maatte finde nogen Anledning til at antage, at Dødsaarsagen fortjener Justitsvæsenets Opmærksomhed, bør de uopholdelig derom gjøre omstændelig Indberetning i Kjøbstæderne til Politiet og paa Landet til Præsten, der igjen har at tilstille Politiøvrigheden Beretningen med sine Tanker derom, og, inden det af Politiet eller Sognepræsten er dem tilkjendegivet, at Intet derfor i saa Henseende er til Hinder, bør Begravelsesattest ei meddeles. § 6. Hvor Attest ei meddeles af en Læge, bør altid idetmindste 3 Dage fra den Tid, Døden viste sig, oppebies, inden Liget nedlægges i Kisten, medmindre tidligere umiskjendelige Tegn paa Forraadnelse maatte vise sig; dog at der i Tilfælde af smitsom Syge forholdes efter de derom særlig givne Anordninger. § 7. Foranførte Vore Befalinger træde i Kraft med Begyndelsen af April Maaned d. A., inden hvilken Tid de Mænd bør være udnævnte, som have at foretage de befalede Liigsyn og udstede de fornødne Dødsattester i Landdistrikterne og i de Kjøbstæder, hvori ingen Læge er ansat. 13 Jan.

Anviisning for dem, der ikke ere Læger, til at bedømme, om et Liig sikkert tør vorde begravet, samt til ved denne Leilighed at betrygge sig mod Smitte. 1. For at dømme om et Liig sikkert kan begraves, bør lægges Mærke til følgende Tegn paa samme: 1) at den bekjendte Liiglugt bemærkes paa Stedet, hvor Liget findes, og ved Liget selv; 2) at Legemet er overalt iiskoldt, og, efter at have været stivt, atter er blevet slapt og bøieligt; — dog maa man tage Hensyn paa, om det henligger i saa stræng Kulde, at det kunde være stivfrosset; 3) at Øinene ere indfaldne, og den midterste Deel af samme (Hornhinden) ikke længere blank og gjennemsigtig, eller at Øinene, som det i Almindelighed kaldes, ere brustne; 4) at der sees store grønne Steder paa Underlivet og blaasorte paa Ryggen; 5) at Underlivet udspændes og at der flyder stinkende Vædske ud af Næsen, Munden og Endetarmens Aabning; 6) at Overhuden gaaer af i store Stykker saavel paa Underlivet som flere andre Steder af Legemet. — 2. Af disse Tegn

18 Jan. maae idetmindste de under Nr. 1, 2, 3, 4 være at see paa Liget, naar Døden har været en Følge af nogen Sygdom, der ei pludselig eller efter udvortes Vold er opstaaet. — 3. Er derimod et Menneske død pludselig, f. Ex. efter Fald, Stød, Saar, der have blødt meget, eller efter anden Blodstyrtning, efter Krampeslag eller andre krampagtige Sygdomme, saasom Modersyge, Besvimelse og deslige, eller efter hvilketsomhelst Tilfælde, naar det træffer et Menneske, der ellers ansaaes for frisk og sundt, da bør saadant dødt Menneskes Liig ei begraves førend alle her ovenfor nævnte Tegn paa Døden tydelig have viist sig. — 4. Naar Smitte er at befrygte, maae de, der foretage Liigskuet, strax efter denne Forretning skylle Munden og vadske Ansigtet og Hænderne med en Blanding af Eddike og Vand.

18 Jan. Tillæg til Reglementet for Kongens Livjægerkorps af 22 April 1829.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, som Tillæg til Reglementet for Vort Livjægerkorps af 22 April 1829, allernaadigst ville have følgende Bestemmelser anordnede: § 1. Tjenestetiden for de Mandskaber, som i Fremtiden ansættes ved Vort Livjægerkorps, bør først regnes fra den Dag, paa hvilken de første Gang give Møde i Korpsets Exerceerskole. Med Hensyn hertil bør de Patenter, som udstedes til disse Mandskaber af den borgerlige Indrulleringskommission i Kjøbenhavn, efter forud af Korpset meddeelt nærmere Opgivende, herom gives den fornødne Paategning. § 2. I Følge heraf skal ligeledes Mandskabets Forpligtelse til at erlægge de, ved § 28 af Regl. 22 April 1829, fastsatte Bidrag til Korpsets Kasse først regnes at indtræde fra det Tidspunkt, da det møder i Exerceerskolen.

20 Jan. F., indeh. Bestemmelser om Aflevering af Exemplarer af udkommende Skrifter m. v. til det store Kongelige Bibliothek og til Universitets-Bibliotheket.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at eftersom det er befundet, at de i Vor F. 19 Jan. 1821 indeholdte Forskrifter angaaende Friexemplarers Aflevering til det store Kongelige Bibliothek og til Kjøbenhavns Universitets Bibliothek af trykte Skrifter og Kunstværker, forsaavidt den i de ældre Anordninger Trykkerne paalagte Forpligtelse til slig Aflevering derved gik over paa Forlæggerne, ikke have svaret til den Hensigt, hvori Bibliothekernes Foresatte havde derpaa andraget, saa have Vi allernaadigst fundet for godt om denne Gjenstand at udgive en ny Anordning, hvorved hiin For-

pligtelse atter paalægges Bogtrykkerne, men iøvrigt den 20 Jan.
største Deel af de Bestemmelser, som ovennævnte Vor Anordning indeholdt, optages med den Modifikation, som hiin Forandring fører med sig. I Overeensstemmelse hermed bydes og befales, som følger: § 1. Den Forpligtelse, som Vor F. 19 Jan. 1821 har paalagt Enhver, paa hvis Forlag eller Bekostning et Skrift udkommer, til at aflevere Frieremplarer af samme til det store Kongelige Bibliothek samt til Kjøbenhavns Universitets Bibliothek, skal for Fremtiden paahvile den Bogtrykker, i hvis Officin Skriftet trykkes. I det Tilfælde, at et Skrift trykkes i forskjellige Officiner, skal det være Pligt for den Bogtrykker, i hvis Officin et Bind sluttes, at aflevere Exemplarer af det hele Bind; i hvilken Henseende det bliver hans Sag, ved at paatage sig Trykningen af det, som staaer tilbage, at sørge for at komme i Besiddelse af de fornødne Exemplarer af det, der tidligere er trykt. Iøvrigt vil det, skjøndt Bibliothekerne have at holde sig til Bogtrykkerne for de dem tilkommende Frieremplarer, dog altid være paa vedkommende Forlæggeres Regning. Afleveringen skeer, saa at Bogtrykkeren tilbageholder disse Exemplarer i det Oplag, som Forlæggeren har bestilt og bekostet. § 2. Fornævnte Forpligtelse beholder iøvrigt i eet og alt det Omfang, som ovennævnte Forordning havde givet samme, saa at begge ovennævnte Bibliotheker erholde Frieremplarer saavel af de Skrifter, der trykkes i selve Danmark, som af dem, der udkomme i Island og Kolonierne; ligesom og ei alene Aviser og Ugeblade, men og Kataloger over Bøger, Kobberstykker, Steentryk og deslige, samt over Mynt- Kunst- og Naturalie-Kabinetter fremdeles ligesaavel leveres til Universitets-Bibliotheket, som til det store Kongelige Bibliothek; hvorimod andre Kataloger, Auktionsplakater, og Bryllups- og Begravelsesvers vedblive at være undtagne fra Aflevering til Bibliothekerne. Saa bliver der og fremdeles, som hidtil, af alle de trykte Sager, der saaledes skulle afleveres til Bibliothekerne, at afgive to uindbundne Exemplarer til det store Kongelige Bibliothek, det ene paa Skrivpapiir, og til Universitets-Bibliotheket eet ligeledes uindbundet Exemplar, der skal være paa Skrivpapiir. § 3. Med Hensyn til Korter, Kobbere, Steentryk og andre Kunstværker af lige Natur bør, hvad enten saadanne udkomme særskilt, i hvilket Tilfælde alene to Exemplarer blive at aflevere til det store Kongelige Bibliothek, eller de henhøre til et udgivet Skrift, i hvilket Tilfælde Universitets-Bibliotheket ogsaa fremdeles er berettiget til at fordre Frieremplarer, Forpligtelsen til disses Aflevering herefter paahvile vedkommende Kobberstikker eller

[illegible] Kobber-
[illegible] de befale-
[illegible] med De-
[illegible] i hvis
[illegible] med Hensyn
[illegible] mellem Kunst-
[illegible] hvorefter det
[illegible] Henseende til
[illegible] § 4.
[illegible] Kobberstikkere
[illegible] Januar og
[illegible] de befalede
[illegible] næst fore-
[illegible] overeensstemmende
[illegible] den ene til-
[illegible] § 5.
[illegible] ved directe
[illegible] her
[illegible] Stift-
[illegible] Regjering.
[illegible] 10
[illegible] samme
[illegible] Forig-
[illegible] andre Vedkommende
[illegible] paaliggende Pligt.
[illegible] eller Lithographs
[illegible] skulle Bibliothekerne
[illegible] at reclamere de dem tilkommende
[illegible] § 7. Den Bogtrykker,
[illegible], som ikke inden den i § 4
[illegible] den befalede Designation, skal bøde
[illegible] hver Maaned, han forsømmer denne Pligts
[illegible] Den Bogtrykker, som befindes at have forsveget
[illegible] nogen Skrift, som i hans Officin er trykt, skal
[illegible] for hvert Ark, et saadant Skrift inde-
[illegible] det er under eet Alphabet, 10 Rbd. Sølv for
[illegible] som er eet Alphabet og derover indtil to Alpha-
[illegible] og saa fremdeles 10 Rbd. Sølv for hvert Alphabet.
[illegible] Overtrædelser af denne Anordning, som ikke kunne ind-
[illegible] under foranførte Bestemmelser, kan Retten paalægge
[illegible] Bøder efter Sagens Beskaffenhed. § 8.
[illegible] Sager, som maatte opstaae i Anledning af Overtrædelse
af denne Anordning, skulle behandles som Politisager, og
[illegible] Mulkter, som maatte idømmes Nogen, tilfalde vedkommende
[illegible]kasse.

Kancelli-P., indeh. yderligere Bestemmelser ang. de ved allerhøieste Resol. 9 Juni 1829, kundgjort ved Kancelli-P. 26de s. M., paabudne Dødsattester, som inden Jordspaakastelse i Kjøbenhavn maa finde Sted skulle tilveiebringes. 17 Febr.

I Forbindelse med de Bestemmelser, som den ved Kancelli-P. 26 Juni 1829 kundgjorte allerhøieste Resol. 9de s. M. har foreskrevet for Kjøbenhavn i Henseende til de Attester, som skulle tilveiebringes førend Begravelse maa finde Sted, bliver, ifølge Hans Majestæts allernaadigste Resol. af 8de d. M., endvidere Følgende at iagttage i bemeldte Kongelige Residentsstad: 1) De ved den allerhøieste Resol. 9 Juni 1829 paabudne Dødsattester skulle tilveiebringes inden nogensomhelst Begravelse maa tilstedes, selv om ingen Jordspaakastelse dermed er forbunden, altsaa og forinden dødfødte Børn maae begraves, hvilke Attester ogsaa i dette Tilfælde skulle afgives til vedkommende geistlige Embedsmænd, som derefter meddele den fornødne Tilladelse til Ligets Begravelse. Iøvrigt maa Jordspaakastelse ikke efterlades paa noget Liig, som begraves paa de til de evangelisk-lutherske Menigheder hørende Kirkegaarde, alene med Undtagelse af dødfødte Børn og dem, som det ved Lovene er formeent at kaste Jord paa. 2) De i ovenmeldte allerhøieste Resol. 9 Juni 1829 indeholdte Bestemmelser skulle ligeledes ansees anvendelige paa mosaiske Troesbekjenderes Liig, og Budene i den ved Kancelli-P. 21 Mai 1811 kundgjorte allerhøieste Resol. 18de næstforhen derefter være forandrede. 3) Det skal gjøres samtlige Læger til Pligt i de ved den Kongelige Resol. 9 Juni 1829 paabudne Dødsattester at opgive den Afdødes Alder og Stand efter den Oplysning, de derom have eller hos dem, som forefindes i Liighuset, kunne erholde, samt ligeledes at angive Aarsagen til Døden saa nøiagtigen, som det staaer i deres Magt efter den Kundskab, de have været istand til at erholde. 4) Der skal ugentligen til Stadsphysikus indgives specificerede Anmeldelser fra samtlige christne Menigheders geistlige Embedsmænd eller Kirkebetjente og det mosaiske Troessamfunds Repræsentanter om alle i Menigheden forefaldne Dødsfald, med hvilke Anmeldelser tillige forommeldte Dødsattester skulle følge som Bilage.

A., indeh. nærmere Bestemmelser angaaende Brandvæsenet i Kjøbstæderne i Danmark, Kjøbenhavn dog derunder ei indbefattet*). 6 April.

*) Jfr. Bygningslov for Kjøbstæderne af 30 Dec. 1858.

20 Jan. Lithograph; medmindre, i det sidst anførte Tilfælde, Kobberstikkeren eller Lithographen forvisser sig om, at de befalede Exemplarer af bemeldte Kunstværker, i Forbindelse med det Skrift, hvortil de høre, indsendes af den Bogtrykker, i hvis Officin Skriftet er trykt; ligesom og iøvrigt, med Hensyn til de her omhandlede Gjenstande, Forholdet imellem Kunstneren og den, der har bestilt og bekoster Arbeidet, bliver det samme, som i Slutningen af § 1 er bestemt i Henseende til Bogtrykkeren og den, der lader et Skrift trykke. § 4. I Kjøbenhavn skulle vedkommende Bogtrykkere, Kobberstikkere og Lithographer, i Begyndelsen af hvert Aars Januar og Juli Maaneder, til bemeldte Bibliotheker indsende de befalede Frieremplarer af de Artikler, som i Løbet af det næst foregaaende Halvaar af dem ere trykte, tilligemed to eenslydende Designationer over samme, af hvilke de erholde den ene tilbage med Kvittering fra vedkommende Bibliothek. § 5. Udenfor Kjøbenhavn skal Afleveringen ikke skee ved direkte Indsendelse til Bibliothekerne, men derimod, som hidtil, her i Riget til vedkommende Amtmænd, paa Island til Stiftamtmanden, og i Kolonierne til vedkommende Regjering, hvorefter Exemplarerne besørges indsendte paa den i F. 10 Jan. 1781 bestemte Maade. Iøvrigt gjælde de samme Regler, som for Kjøbenhavn ere fastsatte; og have Øvrighederne at paasee, at Bogtrykkerne og andre Vedkommende opfylde den dem efter denne Anordning paahvilende Pligt. § 6. Naar en Bogtrykkers, Kobberstikkers eller Lithographs Bo kommer under Opbud eller Fallit, skulle Bibliothekerne være berettigede til af Boet at reklamere de dem tilkommende Exemplarer, som deres Eiendom. § 7. Den Bogtrykker, Kobberstikker eller Lithograph, som ikke inden den i § 4 foreskrevne Tid afgiver den befalede Designation, skal bøde 4 Rbd. Sølv for hver Maaned, han forsømmer denne Pligts Opfyldelse. Den Bogtrykker, som befindes at have forsveget eller udeladt noget Skrift, som i hans Officin er trykt, skal bøde 2 Mk. Sølv for hvert Ark, et saadant Skrift indeholder, naar det er under eet Alphabet, 10 Rbd. Sølv for hvert Skrift, som er eet Alphabet og derover indtil to Alphabeter, og saa fremdeles 10 Rbd. Sølv for hvert Alphabet. For Overtrædelser af denne Anordning, som ikke kunne indbefattes under foranførte Bestemmelser, kan Retten paalægge forholdsmæssige Bøder efter Sagens Beskaffenhed. § 8. Alle Sager, som maatte opstaae i Anledning af Overtrædelse af denne Anordning, skulle behandles som Politisager, og de Mulkter, som maatte idømmes Nogen, tilfalde vedkommende Politikasse.

Kancelli-P., indeh. yderligere Bestemmelser ang. de ved allerhøieste Resol. 9 Juni 1829, kundgjort ved Kancelli-P. 26de s. M., paabudne Dødsattester, som inden Jordspaakastelse i Kjøbenhavn maa finde Sted skulle tilveiebringes. 17 Febr.

I Forbindelse med de Bestemmelser, som den ved Kancelli-P. 26 Juni 1829 kundgjorte allerhøieste Resol. 9de s. M. har foreskrevet for Kjøbenhavn i Henseende til de Attester, som skulle tilveiebringes forend Begravelse maa finde Sted, bliver, ifølge Hans Majestæts allernaadigste Resol. af 8de d. M., endvidere Følgende at iagttage i bemeldte Kongelige Residentsstad: 1) De ved den allerhøieste Resol. 9 Juni 1829 paabudne Dødsattester skulle tilveiebringes inden nogensomhelst Begravelse maa tilstedes, selv om ingen Jordspaakastelse dermed er forbunden, altsaa og forinden dødfødte Børn maae begraves, hvilke Attester ogsaa i dette Tilfælde skulle afgives til vedkommende geistlige Embedsmænd, som derefter meddele den fornødne Tilladelse til Ligets Begravelse. Iøvrigt maa Jordspaakastelse ikke efterlades paa noget Liig, som begraves paa de til de evangelisk-lutherske Menigheder hørende Kirkegaarde, alene med Undtagelse af dødfødte Børn og dem, som det ved Lovene er formeent at kaste Jord paa. 2) De i ovenmeldte allerhøieste Resol. 9 Juni 1829 indeholdte Bestemmelser skulle ligeledes ansees anvendelige paa mosaiske Troesbekjenderes Liig, og Budene i den ved Kancelli-P. 21 Mai 1811 kundgjorte allerhøieste Resol. 18de næstforhen derefter være forandrede. 3) Det skal gjøres samtlige Læger til Pligt i de ved den Kongelige Resol. 9 Juni 1829 paabudne Dødsattester at opgive den Afdødes Alder og Stand efter den Oplysning, de derom have eller hos dem, som forefindes i Liighuset, kunne erholde, samt ligeledes at angive Aarsagen til Døden saa nøiagtigen, som det staaer i deres Magt efter den Kundskab, de have været istand til at erholde. 4) Der skal ugentligen til Stadsphysikus indgives specificerede Anmeldelser fra samtlige christne Menigheders geistlige Embedsmænd eller Kirkebetjente og det mosaiske Troessamfunds Repræsentanter om alle i Menigheden forefaldne Dødsfald, med hvilke Anmeldelser tillige forommeldte Dødsattester skulle følge som Bilage.

A., indeh. nærmere Bestemmelser angaaende Brandvæsenet i Kjøbstæderne i Danmark, Kjøbenhavn dog derunder ei indbefattet*). 6 April.

*) Jfr. Bygningslov for Kjøbstæderne af 30 Dec. 1858.

6 April. Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi have fundet det fornødent at træffe saadanne Bestemmelser, hvorved de farlige Straatage, der, uagtet de Bud, der indeholdes i den almindelige F. ang. Kjøbstædernes Brandvæsen, dateret 24 Jan. 1761, saavelsom i flere, tildeels endog ældre Anordninger, endnu finde Sted i adskillige Kjøbstæder, omsider kunne blive aldeles afskaffede; ligesom Vi og i andre Henseender have anseet det gavnligt, til Betryggelse for Kjøbstæderne, yderligere at indskjærpe og nærmere bestemme de Bud, som Anordningerne allerede indeholde angaaende Bygningsmaaden sammesteds, og dertil endnu føie nogle nye til Øiemedets Opnaaelse tjenende Bestemmelser, som dog i det Væsentlige allerede have været indførte i en Mængde enkelte Kjøbstæder, og der ere fundne at svare til Hensigten. Fremdeles have Vi fundet Os anledigede til ved nøiagtige Lovbestemmelser at ophæve de Tvivl, som hidtil have fundet Sted deels angaaende de Brandredskaber, der bør være ved enhver Kjøbstadbygning, deels angaaende de for Kjøbstæderne givne Brandanordningers Anvendelighed paa de udenfor Byernes egentlige Grændse men dog paa deres Grunde opførte Bygninger. — Thi byde og befale Vi allernaadigst som følger: § 1. Alle Straatage, som endnu findes paa Kjøbstadbygninger, skulle i Almindelighed være nedtagne inden 10 Aar fra dette Aars Udgang, saaledes at det af Amtmanden, efter Forslag af den Bygningskommission, som, efter hvad der i nærværende Anordnings § 13 vil blive bestemt, i enhver Kjøbstad skal finde Sted, hvert Aar fastsættes, paa hvilken tiende Deel af Byens straatækte Bygninger Straataget i Aarets Løb skal nedtages. § 2. Herved bliver at tage Hensyn saavel til Straatagenes større eller mindre Farlighed efter Bygningernes Beliggenhed mod andre, som og til Eiernes Evne til at bekoste Tegltag oplagt i Staatagets Sted, og hvis Nogen, som det saaledes paalægges at udføre denne Forandring, hellere end at fuldbyrde dette alt til den fastsatte Tid, vil fordele samme paa saa mange Aar, som der til den Tid endnu staae tilbage af de ovenmeldte 10 Aar, da bør dette tilstedes ham. § 3. I de Kjøbstæder, hvor der kun er saa faae enkelte straatækte Bygninger tilbage, at den ovenmeldte Fordeling ei er aldeles anvendelig, overlades det til Amtmanden, efter Bygningskommissionens Forslag, at lempe disse Regler i Overeensstemmelse med Forholdene, men saaledes, at Straatagenes Afskaffelse ei alene ufeilbar opnaaes inden 10 Aar, men endog, hvor særdeles Omstændigheder ei forhindre det, tidligere tilendebringes. § 4. Iøvrigt skal Vort Kancelli

være bemyndiget til i samtlige Kjøbstæder at meddele Forlængelse i den anordnede Tid, inden hvilken ethvert Straatag skal være afskaffet, men kun for saadanne enkelte Tilfælde, hvori det klarligen kan skjonnes, at Bygningernes, med lovlige og noiagtige Synsforretninger oplyste, Beskaffenhed og Beboernes Kaar lægge uovervindelige Hindringer i Veien for Straatagets Bortskaffelse inden foranførte Tid. — Herom bør saavel den ovenmeldte Bygningskommissions som Amtmandens Betænkninger indhentes, og have disse noie at undersøge de af Vedkommende paaskudte Undskyldningers Sandhed og Vigtighed, og derved at tage behørigt Hensyn til den særdeles Interesse, Straatages Afskaffelse har saavel for samtlige Kjøbstæders Brandforsikkring som i Særdeleshed for den enkelte Kommune og dens Indvaaneres Sikkerhed og Velfærd. § 5. Jøvrigt bør, saalænge en Kjøbstad ei aldeles er bleven befriet for Straatage, sammes Bygningskommission aarlig gjøre Amtmanden Beretning om hvad der i Aarets Løb er foregaaet til Straatagenes Afskaffelse, hvorom denne igjen afgiver Beretning til Kancelliet. § 6. Saafremt nogen Bygningseier ikke efterkommer hvad der, efter det Foranførte, paaligger ham, skal han ei alene være forfalden i en Mulkt fra 10 til 50 Rbdlr. Sølv, men Øvrigheden skal være berettiget til, paa hans Bekostning, at lade Bygningen sætte i anordningsmæssig Stand, dersom han ikke selv, inden en af Øvrigheden bestemt Frist, udfører dette, og heller ingen Prioritetshaver melder sig for at iværksætte det. — For skadesløs Betaling af Bekostningerne, som udlægges af Kæmnerkassen, gjøres Udpantning hos Eieren, og, hvis Betaling ei paa anden Maade kan faaes, søges den i Eiendommen, uden Hensyn til de derpaa hvilende Prioriteter; dog at det Fornødne til saaledes at faae Bekostningerne godtgjorte af den Skyldiges Bo eller i den paagjældende Eiendom iværksættes inden 1 Aar fra den Tid, Bekostningerne bleve gjorte. § 7*). Der skal for Fremtiden aldeles ingen Dispensation kunne gives til i en Kjøbstad at belægge nogen ny Bygning eller nogen ombygt Bygning eller nogen Tilbygning med Straatag; og ligesom det fremdeles skal være enhver Haandværker forbudt at opføre nye Bygninger, der ikke ere indrettede til at bære Tegltag, saaledes bør og enhver Reparation paa Tag og Fag af straatækte Bygninger, der for Tiden ikke kunne bære Steen, skee saaledes, at de Bjælker eller Mure, der indsættes, ere i Stand til at bære Tegl. — For Overtrædelse af disse Forskrifter skulle saavel Eierne som og de, der forrette 6 April.

*) See Bygningslov for Kjøbstæderne 30 Dec. 1858 § 12.

6 April. Bygningsarbeidet eller Straatækningen, bøde hver 10 til 50 Rbdlr., foruden at det ulovligen lagte Tag eller det ulovligen forrettede Bygningsarbeide bliver at borttage*). § 8. For de straatækte Bygninger, som endnu finde Sted i Kjøbstæderne, bliver Kontingentet til Brandassurance at forhøie, saaledes at det, der forfalder den 1ste Okt. 1833, betales med en halv Deel mere end det, der ellers efter Assurancesummens Størrelse skulde svares, hvorved det forbliver indtil 1ste Okt. 1835, til hvilken Tid og fremdeles, indtil en yderligere Forhøielse maatte blive paabuden, det dobbelte af det ordinaire Brandkontingent af deslige Bygninger bør udredes, og skal foranførte Forhøielse strække sig til alle de Bygninger, der henhøre til det Assurancenummer, under hvilket den straatækte Bygning findes. Foranførte Bestemmelse skal og gjælde om halmdukkede Tag, ligesom og Alt, hvad denne Anordning ellers foreskriver om Straatag, ligeledes skal være anvendeligt paa Tag med Halmdukker. § 9. Ved alle Taxationer til Prioritetsefterretning over Bygninger, hvorpaa findes Straatag, skal der tages Hensyn til de Byrder og Indskrænkninger, som ifølge de foranførte Bestemmelser hvile paa deslige Bygninger, og disse altsaa ansættes forholdsmæssig lavere, end om de vare forsynede med vedbørligt Tegltag. § 10**). Det skal nøie paasees, at for Fremtiden ei alene ingen Kjøbstadbygning opføres med Brædegavl, ei heller nogen Rullestue, Skure eller anden saadan Bibygning beklædes med Bræder, men at heller ikke slige Brædegavle eller smaae Bibygninger, naar de ere forfaldne, repareres, ligesom det og forbydes at anbringe Tagrender af Træ. Fra foranførte Regel undtages saadanne smaae Bygninger, som ikkun have en Høide af 5 Alen eller derunder og staae i en Afstand af idetmindste 20 Alen fra enhver anden Bygning, dog kun forsaavidt der i slige Bygninger ei maatte være Ildsted. Imidlertid forstaaer det af sig selv, at Bygningen bliver at borttage eller vedbørligen at forandre, saafremt siden en anden Bygning opføres inden fornævnte Afstand fra samme. Saa skal det og være tilladt at anbringe Brædegavle paa Bygninger, der vende ud mod Haver eller mod aaben Mark, og ei komme en anden Bygning saa nær som 20 Alen, hvilken Tilladelse dog ligeledes maa bortfalde, hvis siden en anden Bygning i nærmere Afstand maatte blive opført. — Hvor saaledes en engang lovlig, men dog under foranførte Betingelse, opført Bygning skal forandres paa Grund af andre Bygninger,

*) See Bygningslov for Kjøbstæderne 30 Dec. 1858 § 36.
**) Jfr. L. 30 Dec. 1858 § 6 ff.

som siden opføres i Nærheden af samme, bliver dertil af 6 April.
Bygningskommissionen med Amtmandens Samtykke at tilstaae en passende Frist, der dog ikke maa være længere end 1 Aar. § 11. Foretages noget Bygningsarbeide, som strider mod Bestemmelserne i § 10, saa bliver der at forholde i Lighed med hvad der er foreskrevet i § 7 sidste Menbrum. § 12. Forsaavidt derimod Bygningerne for Tiden ikke ere indrettede i Overeensstemmelse med § 10, bliver der, med Hensyn til den deraf flydende forøgede Fare for Brandforsikkringen, fra 1 Okt. 1833 at svare forhøiet Brandkontingent aldeles saaledes, som der i § 8 er anordnet for det sammestebs omhandlede Tilfælde. — Naar den i § 8 og den i nærværende § paabudne Forhøielse af Brandkontingentet finder Anvendelse paa samme Eiendom, bliver dog kun 3/4 af den dobbelte Forhøielses samlede Beløb at udrede. — Endelig bliver og § 9 analogisk at anvende paa Bygninger, som ikke ere indrettede i Overeensstemmelse med § 10. § 13. At ligesom Bygningskommissioner allerede ere indførte i adskillige Kjøbstæder, saaledes skal der og for Fremtiden i enhver Kjøbstad være en saadan, der skal bestaae af Borgermesteren, og, hvis denne ei tillige er Politimester, da tillige af sidstnævnte Embedsmand, endvidere af Brandinspekteuren eller, hvor et egentligt Brandkorps er organiseret, den Hoistkommanderende ved samme, to af de eligerede Mænd, som, hvor et større Antal finder Sted, udnævnes af Amtmanden, efterat Forslag af dem samtlige er gjort og Magistratens Erklæring derover indhentet, og endelig af to andre Mænd, som Amtmanden efter Forslag fra Magistraten dertil finder tjenlige, af hvilke idetmindste den ene bør være en bygningskyndig Mand, dersom ellers ikke denne Egenskab findes hos nogen af de øvrige forbemeldte Medlemmer*). § 14. Foruden de Bestemmelser, som denne Vor Anordning iøvrigt indeholder angaaende bemeldte Bygningskommissions Virkekreds, skulle følgende Regler, der fornemmeligen ved nye Bygningers Opførelse, eller ved Hovedreparationer paa Bygninger, blive at iagttage, være Gjenstanden for bemeldte Kommissions Omhu. A. Naar det, til større Sikkerhed i Henseende til Ildsvaade, eller for at skaffe en bekvemmere Færdsel, ansees nødvendigt at give en Gade en større Brede, skal Enhver, som opfører nogen ny Bygning til Gaden, eller som eier nogen ubebygget til Gaden stødende Plads, være pligtig til at indrykke saa meget af hiin Grund til Gaden, som, for at give samme den behørige Brede, ansees

*) Forandret ved A. 24 Okt. 1837 § 19; see fremdeles Bygningslov for Kjøbstæderne 30 Dec. 1858 §§ 33—34.

6 April. fornødent, imod at han derfor nyder Godtgjørelse, som i Forhold til hele Byggepladsens Størrelse og Værdi og den Forringelse, samme ved Afstaaelsen vil lide, af bemeldte Kommission med Amtmandens Samtykke bestemmes*). B**). Alle Gavlvægge i de Bygninger, som herefter opføres, skulle fra Grunden af være af Brandmuur, ibetmindste af een Steens Tykkelse, lige til Gavlens øverste Spids, saaledes at Træværket af den ene Bygning paa ingen Maade maa staae i umiddelbar Forbindelse med Nabogaardens Træværk, men hvor der bliver et frit Rum til Naboens Grund af 10 Alen, skal det være nok, at Gavlen er af Bindingsværk, og maa ingen Bygning, Taget uberegnet, opføres høiere end Gadens Brede; dog dersom Nogen, for at kunne reise høiere Bygning end han efter Gadens Brede kan være berettiget til, vil indrykke Bygningen og uden Betaling overlade den større Plads, som derved bliver udenfor hans Gaard, til Afbenyttelse som Gade, skal han være berettiget til at opføre sin Bygning af saadan Høide, som den Brede udgjør, Gaden derved paa det Sted erholder, naar denne ikke overstiger 18 Alen, thi høiere end 18 Alen, Taget uberegnet, maa ingen Bygning opføres. — Findes Nogen foranførte Befaling overhørig, foranstalter Politiet, for Eierens Regning, Bygningen, forsaavidt den er bygget høiere end tilladt er, nedreven. C. Naar nogen ny Bygning ud til Torve, Gader eller Stræder skal opføres, har bemeldte Kommission, paa Amtmandens nærmere Approbation, at bestemme den Linie, som bør gives Bygningen til Gaden, de Godtgjørelser, som der for den Grund, som det ved denne Leilighed maatte paalægges de Byggende at afgive til Gaden, af Kæmnerkassen bør tilstaaes dem, og de flere Regler, som samme i Henseende til Sikkerhed for Ildsvaade saavel ved Bygningens indvendige som udvendige Bygningsmaade finder fornødent at iagttage, ligesom og denne Kommission idelig har at føre Tilsyn med alle nye Bygninger, medens de staae under Bygning, saavelsom med ældre Bygninger, forsaavidt Pligter maatte paaligge disses Eiere til at gjøre Forandringer ved deres Bygninger for Brandsikkerhedens Skyld; ligeledes bør den føre Tilsyn, naar der foretages Hovedreparationer, og haver den nøie at paasee, at Vedkommende strængt rette sig efter de dem givne Forskrifter, og at de opfylde Alt, hvad er befalet at skulle iagttages for at forebygge Ildsvaade***). D. Enhver, som

*) Jfr. Bygningslov for Kjøbstæderne 30 Dec. 1858 § 2.
**) Jfr. L. 30 Dec. 1858 §§ 6—13.
***) Jfr. L. 30 Dec. 1858 §§ 20, 33—37.

agter at opføre nogen Bygning, eller ved ældre Bygninger at gjøre Forandringer eller at foretage Hovedreparationer, bør derfor, inden hermed skeer Begyndelse, først desangaaende gjøre Anmeldelse for oftommeldte Kommission, og indhente sammes med Amtmandens Approbation forsynede skriftlige Bestemmelse, om og efter hvilke Regler han maa bygge*). E. Dersom Nogen begynder med nogen Bygning inden dette er efterkommet, bør saavel han som vedkommende Mestere bøde fra 10 til 50 Rbdlr. til Byens Fattigkasse efter Politirettens Kjendelse, og maa Forstnævnte derhos taale, at Bygningen, saavidt den ikke er indrettet efter de Regler, som Kommissionen finder at derved, i Overeensstemmelse med Anordningerne, burde have været iagttagne, for hans Regning nedrives*). — Iøvrigt bør Politimesteren, saafremt han bringer i Erfaring, at der begyndes paa noget Bygningsarbeide, hvortil Kommissionens Samtykke behøves, uden at samme er indhentet, strax forbyde, at der med samme videre fortfares. — Foranførte Bestemmelser skulle og i de i § 13 ommeldte Kjøbstæder, hvor Bygningskommissioner allerede ved specielle Reskripter ere indrettede, tjene til Regel, saa at disse Reskripter i de enkelte Punkter, hvori de derfra ere forskjellige, ei længere skulle komme i Betragtning. § 15. Som alminbelig Regel for de Brandredskaber, som enhver Bygningseier skal anskaffe og vedligeholde, ville Vi have fastsat, at for Steder, der ere assurerede indtil en Sum af 300 Rbdlr., skal holdes 1 Brandspand; fra 300 til 600 Rbdlr., 2 Brandspande; fra 600 til 1200 Rbdlr., 3 Brandspande; fra 1200 til 2000 Rbdlr., 4 Brandspande; fra 2000 til 3000 Rbdlr., 5 Brandspande; fra 3000 til 4000 Rbdlr., 6 Brandspande; og over 4000 Rbdlr., 7 à 8 Brandspande; for ethvert Sted, som er assureret for 800 Rbdlr. og derover, desuden en Brandhage og en Brandstige, samt til hvert Huus en Lygte; hvilke Brandredskaber overalt skulle findes tilstede inden Aarets Udgang 1833. Dog skal Vort Kancelli for de Tilfælde, hvor lokale Omstændigheder skulde gjøre en Modifikation tilraadelig, være bemyndiget til at bevilge en saadan; ligesom det og, forsaavidt enkelte Kjøbstæder allerede have approberede Brandreglementer senere end F. 24 Jan. 1761, ved disse bør have sit Forblivende i fornævnte Henseende. — Og bør det, med Hensyn til de Brandredskaber, hvert Sted bør have, forblive ved hvad der efter de nu gjældende Assurancesummer bestemmes, uden at dette Antal forøges eller formindskes paa Grund af Omtaxationer til Brand- 6 April.

*) Jfr. Bygningslov for Kjøbstæderne 30 Dec. 1858 §§ 20, 33—37.

6 April. forsikkring, forsaavidt denne ikke er en Følge af betydelige Ombygninger eller Tilbygninger. § 16*). Naar en Gaard eller et Huus i en Kjøbstad enten af ny opbygges eller undergaaer en Hovedreparation, og deri skal være Kjølle, bør denne være af Muur og Jern. Kjøller, som anderledes opføres, bør gjøres ubrugelige. Hvor en Kjølle opføres i et forhen opbygt Huus, som ikke kan bære Byrden af deslige Kjøller, bør de opføres af Muur og Bindingsværk med Jernaas og Flager samt murede Skumfjelle. Men alle de Kjølleskorstene, som ikkun ere af en halv Steens Muur, bør nedrives og igjen med en heel Steen opføres, ligesom alle Kjøller indvendig saavelsom alt til Grisen og Skorstenen grændsende Træværk maa beklædes med en halv Steens Muur. — Dog skulle foranførte Bestemmelser, forsaaaidt de angaae de allerede tilværende Kjøller, ikke træde i Kraft førend om 3 Aar fra denne Vor allernaadigste Forordnings Dato. § 17**). Alle Bygninger, som udenfor en Kjøbstads egentlige Grændse opføres paa dens Grund, bør, naar de ikke ligge i en Afstand af idetmindste 300 Alen fra bemeldte Grændse, i eet og alt være indrettede efter de for Kjøbstadbygninger foreskrevne Regler, hvilket og skal gjælde for de Bygninger, der allerede inden ommeldte Afstand ere opførte paa Kjøbstadens Grund, forsaavidt forommeldte Regler ved forefaldende Reparationer blive anvendelige. — Derimod bør det, hvad de fjernere Bygninger angaaer, være nok, at de ere indrettede efter de for Landbygninger givne Forskrifter. Dog bør herfra undtages de Tilfælde, hvor en Række af Bygninger er fremkommen udenfor Byens egentlige Grændse, der ikke ligge i en saadan indbyrdes Afstand som for Landbygningerne er foreskrevet; thi da bør, forsaavidt en saadan Række strækker sig, de for Kjøbstæderne foreskrevne Regler følges, uden Hensyn til Afstanden fra selve Byen. Hvor der, efter de lokale Forhold, er Anledning til at formode, at en saadan Række vil danne sig, bør der af den ommeldte Bygningskommission gjennem Amtmanden gjøres Andragende til Kancelliet, som skal være bemyndiget til at træffe den under slige Omstændigheder fornødne nærmere Bestemmelse om Udvidelsen af det Territorium, hvorpaa de for Kjøbstæder gjældende Anordninger om Brandvæsenet skulle finde Anvendelse. Skulde det i noget Tilfælde ansees tvivlsomt, hvorvidt den egentlige By selv strækker sig, bør Magistraten og Borgerrepræsentanterne med deres Betænkning igjennem Amtmanden til Kancelliets Afgjørelse indsende et efter de

*) See Bygningslov for Kjøbstæderne 30 Dec. 1858 § 18, jfr. 15—17.
**) See L. 30 Dec. 1858 §§ 1 og 41.

lokale Omstændigheder lempet Forslag angaaende hvorledes Grændsen der skal bestemmes. § 18. Den Kjøbstadbygningers Eiere paaliggende ubetingede Forpligtelse til at holde deres Bygninger forsikkrede skal blot gjælde for dem, hvis Bygninger ligge indenfor den egentlige Byes Grændse, dog at det, forsaavidt og saalænge der paa de øvrige Bygninger hviler Hæftelse til Nationalbanken, vil have sit Forblivende ved F. 9 Juli 1813 § 4, ligesom naturligviis bemeldte Bygninger, saalidet som Landbygninger, kunne udslettes af Assurancen, eller Assurancesummen paa den Assurerededes Begjæring nedsættes, uden vedkommende Panthaveres Samtykke. — Iøvrigt bør dog alle paa Kjøbstadgrund opførte Bygninger, naar de attraaes forsikkrede, indlemmes i Brandforsikkringen for Kjøbstæderne, ligesom og alle deslige Bygninger i Henseende til Brandpolitiet høre under Kjøbstadøvrigheden. § 19. De Bygninger, der i Medhold af § 17 skulle behandles efter de for Kjøbstæderne gjældende Regler, bør være forsynede med de i § 15 foreskrevne Brandredskaber, og yde Bidrag til Kjøbstadens Brandvæsen efter samme Forhold som Byens egne Bygninger. Forsaavidt de ikke ere forsikkrede, bliver den Taxation, som er optagen i Medhold af F. 1 Okt. 1802 § 36, at lægge til Grund, og forsaavidt en saadan ei maatte finde Sted, bliver den paa Eierens Bekostning at iværksætte. — Derimod bør de øvrige paa Kjøbstadgrund opførte Bygninger ikkun være forsynede med de Brandredskaber, som med Hensyn til Landbygninger ere befalede, samt deeltage i Brandvæsenets Udgifter i et ringere Forhold end Kjøbstadbygningerne, hvilket Forhold for ethvert Sted bør, paa Magistratens og Borgerrepræsentanternes Forslag, bestemmes af Amtmanden efter de lokale Omstændigheder. 6 April.

Kancelli-B., ang. Jordmødres Afskedigelse. 27 April.

Hans Majestæt Kongen har, paa Kancelliets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling, under 18de d. M. allernaadigst behaget at resolvere saaledes: „Vi bifalde allernaadigst, at Jordmødre udenfor Kjøbenhavn, der herefter gjøre sig skyldige i et saadant Forhold, at Bestillingen ikke længere kan betroes dem, maae afskediges ved Resolution af vedkommende Amtmand, dog at Stifts- eller Land-Physici, og i tvivlsomme Tilfælde ogsaa Vort Sundheds-Kollegii Betænkning indhentes, naar Spørgsmaalet om en Jordmoders Afskedigelse opstaaer i Anledning af Feil begaaede i Udøvelsen af hendes Kunst. Saafremt hendes Forhold maatte gjøre det nødvendigt, skal tillige med hendes Bestilling ogsaa

27 April. Rettigheden at øve Jordmoderkunsten betages hende. Hvad Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn angaaer, skal bemeldte Vort Sundheds-Kollegium være bemyndiget til at forbyde de sammesteds praktiserende Jordmødre Udøvelsen af deres Kunst, naar Nogen ved sit Forhold dertil maatte gjøre sig uværdig." — Hvilken allerhøieste Resolution herved meddeles alle Vedkommende til fornøden Efterretning.

30 Mai. **P., ang. adskillige Begunstigelser for dem af Bornholms Indvaanere, der maatte ønske deres Jorder samlede i Overeensstemmelse med F. 23 April 1781 og sildigere, dermed i Forbindelse staaende, Anordninger.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi allernaadigst have taget under Overveielse, hvorledes Agerbruget paa Vort Land Bornholm kunde være at fremme, og Indbyggernes Velstand derved beforddres. Ligesom Vi til den Ende have besluttet at see det Fælledsskab, der nu finder Sted med Hensyn til de saakaldte Udmarksjorder mellem Os, som Eier, og Bornholms Indvaanere, som Brugere, hævet paa den Maade, at de Sidstnævnte faae fuldkommen Erstatning for den dem tilkommende Brugsret til Græsning og Lyngslet, ved at erholde et dertil svarende Areal udlagt til Afbenyttelse i sin Tid som Eiendom, saaledes have Vi tillige henvendt Vor Opmærksomhed paa Bortryddelsen af de Hindringer, som den adspredte Beliggenhed paa mange forskjellige Steder af de enkelte Lodseieres Jorder lægger i Veien for et velordnet Landbrug. Det er desaarsag Vor Villie, at det skal staae i enhver Lodseiers Magt at forlange sine samtlige Jorder - derunder indbefattede saavel Indlodden som Udlodderne - samlede i Overeensstemmelse med F. 23 April 1781 og sildigere, dermed i Forbindelse staaende, Anordninger, paa eet Sted, eller, hvor dette ikke er muligt, paa 2 eller høist 3 Steder, saaledes at de andre Lodseiere i Sognet ikke kunne modsætte sig saadant, men, skjøndt de selv maatte ønske at beholde Sognets øvrige Jorder paa den Maade, hvorpaa de hidtil have besiddet samme, skulle være forpligtede til at deeltage i Omkostningerne ved de til Opnaaelsen af det omhandlede Øiemed fornødne Foranstaltninger. Imidlertid er det, til Beboernes Bedste, Vort landsfaderlige Ønske, at Øiemedet vorder opnaaet saa almindeligen som muligt, og at i Særdeleshed alle et Sogns Lodseiere forenes om paa een Gang at attraae de dertil nødvendige Foranstaltninger udførte. Vi forvente

derfor allernaadigst, at samtlige Vore Undersaatter paa Vort Land Bornholm lade sig denne for deres eget Vel vigtige Sags Fremme være magtpaaliggende. Og ville Vi, for, saa meget som muligt, at bidrage hertil, have de Lodseiere paa bemeldte Vort Land, der begjære at erholde deres Jorder samlede paa den ved ovennævnte Anordninger foreskrevne Maade, tilstaaede følgende Begunstigelser, nemlig: 1) at dem maae udleveres de fornødne Kopier af de til Brug ved Matrikuleringen optagne Kort, dog uden paategnet Taxation, alene mod Betaling af de sædvanlige Kopierings-Omkostninger; 2) at Halvdelen af de øvrige Udgifter i den omhandlede Henseende maa udredes af Vor Kasse for deres Vedkommende, der melde sig med den ovennævnte Begjæring inden Udløbet af 3 Aar; 3) at de paagjældende Lodseiere, naar de, efterat deres Jorder ere paa foranførte Maade blevne samlede, indhegne deres Lodder, erholde den Os sammestedš tilkommende Jagtret, dog først fra Udløbet af den Tid, til hvilken bemeldte Jagtret nu er bortforpagtet, altsaa fra den 22de Sept. 1837; og 4) at i de faae Tilfælde, hvor Gaardes Flytning i den her omspurgte Anledning maatte blive nødvendig, Vedkommende, som dertil erklære sig villige, maa af Vor Kasse udbetales en Flytningshjælp af 12 Rbd. Sølv for hvert Fag Stuehuus og 6 Rbd. Sølv for hvert Fag Udhuus. 30 Mai.

F., ang. Forpligtelsen til at holde behørige Handelsbøger. 1 Juni.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, for yderligere at fremme Opfyldelsen af den de Handlende efter Anordningerne paaliggende Pligt, at holde ordentligt indrettede Bøger, og for tillige at tilstaae de Vedkommende passende Lettelse i det til slige Bøger anordnede stemplede Papiir, have fundet for godt allernaadigst at befale, som følger: § 1. Ligesom adskillige ældre Anordninger have paalagt Kjøbmænd at være forsynede med lovligen autoriserede Handelsbøger, hvori det første og sidste Ark skal være stemplet Papiir, saaledes skal det herefter være en ufravigelig Pligt for alle saavel Grosserere som Interessenter i Handelslaugene, hvor disse finde Sted, og for dem, der i Provindserne have Borgerskab som Kjøbmænd uden Indskrænkning til nogen vis Handel, saa og for Vexelerer, Apothekere, Boghandlere, Handelskommissionairer og Andre, hvis Handel maa sættes over Høkeres, idetmindste at være forsynede med en Journal og en Hovedbog, indrettede paa den ovennævnte Maade. § 2. De tvende Ark stemplet Papiir,

1 Juni. hvormed berørte Handelsbøger, som meldt, bør være forsynede, skulle, istedetfor det i Vor allernaadigste A. 3 Dec. 1828 § 5 Litr. i anordnede, herefter kun være af 4de Klasse No. 7. Denne samme Nedsættelse i det stemplede Papiirs Taxt bevilges ogsaa med Hensyn til Protokoller, som Mæglerne ere pligtige at holde*). § 3. Skulde iøvrigt nogen Handlende ønske de andre Bøger, som han holder til bedre Oversigt over sin Tilstand og Udfaldet af sine Handelsforetagender, samt til Legitimation for sit Forhold i Tilfælde af Fallissement, autoriserede af Øvrigheden, saa maa Autorisationen meddeles, naar blot det første og sidste Ark i en saadan Bog er et Stykke stemplet Papiir af 4de Klasse No. 5*). § 4. Den de Handlende ved § 1 paalagte Forpligtelse til altid at være forsynede med lovligen indrettede Journaler og Hovedbøger skal ogsaa gjælde for saadanne Fabrikanter, som benytte den ved Vor allerhøieste Resol. 1 Juli 1825, kundgjort ved Plakaten af 5te s. M., givne Tilladelse til at have Udsalg af deres Fabrikater enten paa Stedet, forsaavidt de ere etablerede i en Kjøbstad, eller, naar de boe paa Landet, da i nærmeste Kjøbstad; dog at det stemplede Papiir til Fabrikanteres Bøger ikkun skal være 2 Ark af 4de Klasse No. 4*). § 5. Høkere og deslige Handlende skulle ikke være forbundne til at holde autoriserede Handelsbøger; men, saafremt de, for at nyde godt af den rette Kjøbmands-Bøger ved Loven tillagte Beviiskraft, ønske at holde deslige Bøger, skulle de lade disse forsyne med 2 Ark stemplet Papiir af 4de Klasse No. 4*). § 6. Gebyret for Autorisationen af Kjøbmands-Bøger, med Hensyn til hvilket det indtil videre har sit Forblivende ved Bestemmelserne i det allernaadigste R. 31 Jan. 1738, samt for Kjøbenhavns Vedkommende ved det Vort allerhøieste R. 31 Mai 1814 vedføiede Regulativ for Gebyrers Erlæggelse ved Stadens Raadstue No. 8, skal dog for de Bøger, som omhandles i § 3, 4 og 5, ikkun være det Halve af det der foreskrevne. § 7. Alle Handlende, som derom melde sig inden 3 Maaneders Forløb fra Dato, kunne vente at erholde deres hidtil førte, men ikke autoriserede eller med behørigt stemplet Papiir forsynede Handelsbøger, uden videre Ansvar autoriserede af Øvrigheden, saafremt ellers denne ikke ved Bøgernes Eftersyn maatte i Maaden, hvorpaa de ere førte, finde noget til Hinder for Autorisationen, samt imod at det fra Øvrighedens Side paasees, at de forinden Autorisationen ere blevne forsynede med det fornødne stemplede Papiir. Saafremt derimod nogen Kjøbmand, efter Udløbet

*) See Stpl-Pap. L. 19 Febr. 1861 § 73.

af bemeldte Frist, skulde befindes ikke at have de Bøger, 1 Juni.
hvilke han efter denne Vor Anordning skulde være forpligtet at holde, bør han til Justitskassen betale saa meget, som det stemplede Papiir og Autorisationen vilde koste; men forsaavidt Bøgerne ere førte, men ikke paa behørigt stemplet Papiir, derfor ansees, som for anden Overtrædelse af Forordningen om det stemplede Papiir. Derhos skal Øvrigheden under en forelagt daglig Mulkt tilholde den Paagjældende at anskaffe sig tilbørlige Handelsbøger. Dog skal det i saadanne Tilfælde ikke være fornødent, at de Bøger, med hvilke Forseelse med Hensyn til det stemplede Papiir maatte være begaaet, foranstaltes indsendte til Vort Rentekammer til Stempling. Derimod overlades det til Øvrigheden, naar saadan Forseelse imidlertid af den Paagjældende maatte være berigtiget, herom at give en Paategning i Bøgerne, og i fornødent Fald selv at paasee, at de blive forsynede med de fornødne Stykker stemplet Papiir, hvilke, om der vel maatte være brugt stemplet Papiir, men efter en for lav Taxt, skulle være saadanne, der supplere Taxten af det brugte stemplede Papiir til det, der skulde være brugt, men, forsaavidt dette ikke nøiagtigen kunde skee, da til den næste høiere Taxt; hvorhos Øvrigheden tillige skal oppebære og til Rentekammeret indsende den Mulkt, hvortil den Paagjældende har gjort sig skyldig, og som altid skal bestemmes til maximum af de i F. 3 Dec. 1828 § 44 anordnede Bøder for Stempellovgivningens Overtrædelse**), forsaavidt Vort Rentekammer ikke efter Andragende fra Vedkommende maatte have bevilget nogen Nedsættelse. Det skal iøvrigt paaligge vedkommende Øvrigheder, ved alle forekommende Leiligheder at have Indseende med, at de Handlende ere forsynede med de befalede Bøger, og at disse ere indrettede paa anordnet Maade. § 8. Ikkun saadanne Handelsbøger, der ere indrettede overeensstemmende med denne Vor Anordnings Forskrifter og derhos ere ordentlig førte, skulle i Rettergang nyde den rette Kjøbmandsbøger ifølge Lovens 5-14-48, 49 og 50 tilkommende Beviiskraft, saa at den, der i Overeensstemmelse med samme søges som Debitor, skal, naar intet videre Beviis tilveiebringes enten for eller imod Fordringens Rigtighed, i Almindelighed være pligtig til, i Overeensstemmelse med Lovens 1-14-6, edeligen at fralægge sig Fordringen, hvis han imodsiger samme, forudsat dog, at Kjøbmanden ikke har oversiddet den Tid, inden hvilken han, efter ovennævnte Lovsteders Indhold, maatte være pligtig at fremkomme med sin Fordring; hvor-

**) See Stpl.-Pap. L. 19 Febr. 1861 § 77.

1 Juni. hos det i saadanne Tilfælde, hvor Benægtelses Eed enten formedelst den Paagjældendes Død eller af anden Aarsag ikke maatte kunne anvendes, kan, med Hensyn til de ellers til Fordeel for en ved en rigtigt indrettet og ført Handelsbog understøttet og i behørig Tid indgiven Regnings Rigtighed fremkomne, men ikke aldeles tilstrækkelige Beviisligheder, efter Sagens Beskaffenhed tilstedes Kjøbmanden eller den, der har ført hans Bog, ved sin Eed at udfylde Beviset. § 9. Den Kjøbmand, der, med Hensyn til en af ham paatalt Fordring, vil nyde godt af den Kjøbmandsbøger tillagte Beviiskraft, skal, naar Indsigelse skeer mod de af ham førte Bøgers Lovlighed, være pligtig til, hvis han ikke hellere vil fremkomme med sine Bøger for Retten, da ei blot ved Notarial-Attest at bevise den fremlagte Regnings Overeensstemmelse med Handelsbøgerne, men ogsaa at godtgjøre disses lovmæssige Indretning ved Attest fra Stedets Øvrighed, der, for at eftersee og attestere saavel Hovedbogen som Journalen, oppebærer et Gebyr af 1 Rbd. Sølv, hvis Regningen er mindre end 200 Rbd., og ellers 2 Rbd. Sølv.

11 Juli. F., ang. Affoning af Bøder, som tilfalde Private*).

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: Da det er anseet tvivlsomt, om F. 6 Dec. 1743 og de senere i Forbindelse med samme givne Bestemmelser angaaende Bøders Affoning kunne komme til Anvendelse paa de Straffebøder, som Lovene i enkelte Tilfælde tillægge den fornærmede Person selv, eller om ikke det i den sidste Deel af Lovens 1 B. 24 K. 14 Artikel hjemlede Tvangsmiddel maatte være det, der skulde anvendes, naar Bøder af foranførte Slags ei kunne inddrives hos den Dømte, saa have Vi fundet det tjenligt, ved en ny Anordning at afgjøre dette Spørgsmaal saaledes, at Øiemedet med bemeldte Bøder kan opnaaes, og, paa den anden Side, den Domfældte sikkres imod at komme til at lide et uforholdsmæssigt Onde, hvortil den ovenmeldte Lovens Artikel, saafremt den paa hine Bøder kunde anvendes, vilde kunne give Leilighed. — Vi byde derfor allernaadigst, som følger: § 1. De Straffebøder, som Loven og Anordningerne tillægge den Fornærmede, skulle, ligesaavel som de Bøder, der ere tillagte enten Vor Kasse eller den Sagefaldsberettigede eller en eller anden offentlig Indretning, naar de ei i den Skyldiges Bo kunne inddrives, paa Domhaverens Begjæring af vedkom-

*) Jfr. F. 16 Nov. 1836 § 4; F. 20 Mai 1840 § 35.

mende Øvrighed foranstaltes afsonede efter F. 6 Dec. 1743 og øvrige angaaende Boders Afsoning gjældende Regler, uden nogen Bekostning for Domhaveren. § 2. Derimod skal det ikke staae til den Forurettede, istedetfor det fornævnte Tvangsmiddel at anvende Gjældsarrest; hvorhos det er en Selvfølge, at han i de Tilfælde, hvor Bøder for een og samme Forseelse ere tillagte saavel ham som det Offentlige, ikke kan være berettiget til at forøge den Dømtes Straf ved at udsætte Begjæringen om hine forstmeldte Boders Afsoning, indtil de sidstmeldte ere foranstaltede afsonede, og at han altsaa, hvis han ikke til samme Tid, som Bestemmelse tages i denne Henseende, ogsaa forlanger de ham tillagte Bøder derved tagne i Betragtning, - hvorom der stedse bør gives ham Leilighed til at erklære sig - siden ei kan forlange nogen yderligere subsidiair Straf anvendt paa den Dømte, uden naar og forsaavidt der til det samlede Beløb af begge Slags Bøder vilde have svaret en længere Afsoningstid end den, der for de offentlige Bøder alene kunde finde Sted. 11 Juli.

F. for Danmark, ang. visse Lettelser med Hensyn til Benyttelsen af Auktionsvæsenet. 27 Juli.

Vi Frederik den Siette, osv., G. v.: at Vi, for at fremme Omsætning af Handelsvarer ved Auktioner, have fundet for godt at anordne en betydelig Nedsættelse i det Salarium, som det nugjældende Sportel-Reglement bestemmer for frivillige Vareauktioner. Og da det er anseet tvivlsomt, hvorvidt F. 21 Juni 1793 § 3, forsaavidt samme indeholder, at Løsøre-Auktioner skulle holdes i den Jurisdiktion, hvorhen Godset flyttes, tilsteder, at lade Auktioner, der ikke have enkelte bestemte Ting, men kun en vis Kvantitet af Korn eller andre Varer til Gjenstand, afholde udenfor det Sted, hvorfra eller hvortil Varerne skulle leveres, saa have Vi ligeledes fundet for godt at afgjøre dette Spørgsmaal paa den med bemeldte Forordnings Hensigt meest overeensstemmende og for den frie Omsætning meest begunstigende Maade. Endelig have Vi anseet det gavnligt ved en udtrykkelig Bestemmelse at hæve den Tvivl, som der i de Tilfælde, hvori en Retsbetjent har Hjemmel til at holde Ting eller have Bopæl udenfor sin Jurisdiktion, kunde opstaae om hans Ret til paa Tingstedet eller sin Bopæl at holde Auktioner. — Vi byde derfor, som følger: § 1*). Det ved Sportel-Regl. 22 Marts 1814 § 104 for frivillige Auktioner over Handelsvarer, som sælges i større Partier, bestemte Salarium,

*) Jfr. P. 19 Okt. 1836 § 2.

27 Juli. skal indtil videre være saaledes nedsat, at det kun betales efter følgende Taxt:

af de første 500 Rbd. Sølv af det samlede Auktionsbeløb			2 pCt.
af det, som er over 500 Rbd. Sølv indtil	1000 Rbd incl.		$1\frac{1}{2}$ —
af — — — 1000 —	— 2000 —	—	1 —
af — — — 2000 —	— 4000 —	—	$\frac{1}{2}$ —
af — — — 4000 —	— 10,000 —	—	$\frac{1}{4}$ —
af det, som er over 10,000 —		—	$\frac{1}{8}$ —

Derhos bortfalder Alt hvad bemeldte Paragraph i Sportel-Reglementet i Forbindelse med den paafølgende § 107 fastsætter, med Hensyn til hvem Varerne tilhøre, saa at det, for at hjemle Anvendelsen af foranførte Regel for Salariets Bestemmelse, skal være nok, at Varerne ere Handelsvarer, og at de sælges frivillig, samt i større Partier, i hvilken sidste Henseende det fremdeles haver sit Forblivende ved den Grændse, som bestemmes i F. 4 Aug. 1742 § 11. Det følger iøvrigt af sig selv, at den i Sportel-Reglementets § 156 fastsatte almindelige Forhøielses-Afgift ogsaa bliver at svare af det paa ovenanførte Maade modererede Gebyr. § 2. For forgjæves Opraab ved Vareauktioner nedsættes Gebyret herefter til det halve af det i fornævnte Sportel-Reglements § 116 bestemte Beløb, dog uden at derved skeer Forandring i den sidste Deel af fornævnte § i Sportel-Reglementet, hvorefter der, saafremt Betalingen for samtlige forgjæves Opraab i Forbindelse med Salariet for de Varer, som sælges, ei udgjør fulde 2 Rbd. 24 ß. Sølv, dog bør betales et saadant Beløb, foruden Forhøielses-Afgiften. § 3. Forommeldte Moderation i Gebyrerne for Vareauktioner bliver ogsaa anvendelig paa Licitationer over Leverance af Handelsvarer i de ovennævnte større Partier. § 4. F. 21 Juni 1793 § 3 skal ikke være til Hinder for at det i alle Tilfælde, hvor Auktion holdes over saadanne Effekter, som ikke behøve at forevises for de Lysthavende uden i alt Fald i en blot Prøve, saasom naar Kornleverancer fra et vist Sted eller fra visse Ydere, eller et vist Kvantum Brænde af en bestemt Skov forauktioneres, skal være tilladt at lade Auktionen afholde paa det Sted, hvor Rekvirenten finder det fordeelagtigst, uden Hensyn til det Sted, hvorfra eller hvortil Varerne skulle leveres, hvorimod den i bemeldte Lovsted for Løsøre-Auktioner foreskrevne Regel bliver anvendelig, naar saadanne Præstationer skulle forauktioneres, med Hensyn til hvilke en Forevisning eller et Eftersyn paa Stedet udkræves. § 5. Da Rettens Betjente i adskillige Tilfælde have Hjemmel til at holde Ting eller have Bopæl udenfor deres Jurisdiktions Grændser, og der kunde op-

kastes Tvivl om, hvorvidt en saadan Retsbetjent paa Ting-stedet eller sin Bopæl kan afholde Auktion, saa bestemmes herved, hvad Forholdets Natur og tilsiger, at han derti maa være berettiget i ethvert Tilfælde, hvor det iøvrigt til-kommer ham at holde Auktionen, og hvor der ellers, efter Auktions-Gjenstandens Beskaffenhed, Intet er til Hinder for at den holdes paa bemeldte Sted. 15 Sept.

P., (Rentekammeret) ang. en nærmere Bestemmelse af den 8de § i F. 3 Dec. 1819, betræffende Jord-eiendommes Udstykning i Danmark.

Under 22de i s. M. har Hans Majestæt allernaadigst resolveret, at Bestemmelsen i F. 3 Dec. 1819, § 8, hvorved den Fremgangsmaade, som er anordnet for Udstykninger i Almindelighed, foreskrives ogsaa for de Tilfælde, hvor en ubebygget Jordlod, der er forenet med en bebygget Eiendom, igjen agtes adskilt derfra, skal være indskrænket til at gjælde i saadanne Tilfælde, hvor den sammenlagte Eiendom er beliggende i eet og samme Sogn, da derimod i de Tilfælde, hvori en ubebygget Jordlod, der er bleven forenet med en Eiendom, paa hvilken Bygninger allerede ere opforte, og som er beliggende i et andet Sogn, atter derfra ønskes adskilt, ingen ny Hartkornsligning behøves, men den ubebyggede Jordlod igjen kan adskilles fra den øvrige Eiendom med det samme Hartkorn, hvortil den var ansat, inden dens Henlæggelse foregik, imod at det gamle Skjel imellem begge Eiendommene, forsaavidt de stode umiddelbart til hinanden, paany afmærkes, Alt under den Betingelse, at Rentekammerets Approbation til den saaledes paatænkte Adskillelse er erhvervet.

F., ang. en Forandring med Hensyn til Opkrævningen af adskillige Afgiftssummer, der hidtil, hver for sig, have skullet reparteres enten paa Hartkornet i Danmark, eller paa dette saavelsom paa Kjøbstæderne, m. v.*) 15 Sept.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Ligesom Vi ved Vor F. 15 April 1818 og Vor P. 31 Dec. 1819 have havt til Hensigt at give Skatte- og Afgitsvæsenet i Vort Rige Danmark en større Simpelhed, saaledes have

*) Væsentlig forandret (navnlig forsaavidt angaaer Indledningen, Ferne 1, 2, 5 og 6 samt de Forordningen vedføiede, men her udeladte Tabeller) ved (P. 21 Sept. 1840, F. 7 Juni 1843, P. 7 Febr. 1845 og 21 April 1848) L. om Ophævelsen af flere ældre Skatter m. v. af 20 Juni 1850.

27 Juli. Vi fremdeles været betænkte paa, hvilke flere Foranstaltninger kunde træffes til Opnaaelsen af dette Øiemed. Vi have i den Henseende i Særdeleshed havt for Øie at simplificere Opkrævningen af adskillige Udgifter, som, efter de gjældende Anordninger, hidtil særskilt have skullet lignes deels paa hele Landets Hartkorn, deels saavel paa dette som paa Kjøbstæderne, deels endeligen paa enkelte Provindsers Hartkorn og de i disse beliggende Kjøbstæder. — Af disse Udgifter ere i flere paa hinanden følgende Aar, i Betragtning af Tidsomstændighederne, forskjellige, saasom: a. til Anskaffelse af den fornødne Fourage til Vor Landmilitairetat i Danmark, b. til Marschpenge for Landsoldaterne i Danmark, c. til Døvstumme-Institutet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, og d. i Anledning af Kystmilitsen indtil den Tid, da dette Slags Udgifter, efter Freden, ophørte, blevne udredede af Vor Kasse, uden at denne har erholdt Godtgjørelse derfor ved Ligning paa nysanforte Maade. Imidlertid have Vi dog, med Hensyn til den Byrde, en saadan Ligning paa nærværende Tid vilde medføre for Vedkommende, allernaadigst tilladt, at de omhandlede Summer endnu i nogen Tid maae henstaae uden Opkrævning, da Spørgsmaalet, om og hvorvidt denne bør skee, eller ikke, samt, i første Fald, om Terminerne for en slig Opkrævning, vil af Os blive taget under nøiere Overveielse, naar det, henimod Udløbet af den, sidste Gang ved Vor Forordning af 24de Aug. f. A. bevilgede, treaarige Eftergivelse af 400,000 Rbd. af Landskattens aarlige Beløb, vil blive Gjenstand for Vor nærmere Resolution, om saadan Eftergivelse da fremdeles kan være at forunde, eller ei. — Derimod ville Vi i Henseende til Udredelsen saavel af de ovenfor under Litr. a, b og c nævnte Udgifter, som af adskillige andre Udgifter, for den følgende Tid have fastsat efterskrevne Bestemmelser:

§ 1. Til Dækning saavel af den extraordinaire Bekostning paa Anskaffelse af den fornødne Fourage til Landmilitairetaten i Vort Rige Danmark for Aaret til næstkommende 26 Okt., som af Marschpenge for Landsoldaterne i bemeldte Vort Rige for indeværende Aar, bliver af det upriviligerede Hartkorn sammesteds, dog med Undtagelse af Bornholms og Amager Lands Hartkorn, ved en Plakat fra Vort Rentekammer under Eet at udskrive det fornødne Beløb, til Opkrævning i dette Aars Oktober Kvartal. — Ligeledes bliver for ethvert af de efterfølgende Aar at foranstalte en lignende Udskrivning til at dække de i sammes Løb forefaldende Udgifter af nysnævnte Slags. Dog skal Udskrivningen hver Gang, efter foregaaende allerunderdanigst Forestilling til Os

fra Vort Rentekammer, kundgjøres saa betimeligen, at hvad der skal erlægges efter en saadan Udskrivning kan opkræves i samme Terminer, og efter samme indbyrdes Forhold for disse, som Landskatten. — Da imidlertid hvad saaledes aarligen skal udskrives, paa denne Maade vil beroe paa en omtrentlig Beregning over de Udgifter, som i den omhandlede Henseende i Aarets Løb maatte forefalde, ville Vi allernaadigst have bestemt, at hvad det virkelige Udgiftsbeløb, efter nærmere Opgjørelse, maatte befindes i noget Aar at udgjøre enten mere eller mindre, end den Sum, der, paa Grund af Udskrivningen, indkommer i Vor Kasse, bør, saasnart skee kan, enten fradrages eller tillægges Udskrivningssummen for et følgende Aar. § 2. Speciel aarlig Opkrævning af efternævnte Afgifter, nemlig: a. til Døvstumme-Institutet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, b. til Lønninger for Stifts- og Land-Physici, c. til Lønninger for Distriktschirurger og andre Læger, som ere at sætte ved Siden af disse, samt d. til Elevers Underholdning ved Veterinairskolen, - bortfalder aldeles fra næstkommende 1ste Januar, imod at for det Beløb, der til disse forskjellige Gjenstande bliver at foreskyde af Vor Kasse, bestemmes indtil videre, som en staaende Erstatning til bemeldte Kasse, en Sum af 28,500, Rbd. Sølv, at udredes med 500 Rbd. Sølv af Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, som den, bemeldte Vor Kongelige Residentsstad vedkommende, Andeel af Afgiften til Døvstumme-Institutet, og med 28,000 Rbd. Sølv af samtlige Amters Repartitionsfonds og af Kjøbstæderne i Vort Rige Danmark, Kjøbenhavn undtagen, saaledes at bemeldte Repartitionsfonds udrede 5/6 og Kjøbstæderne 1/6, og at derhos Bidraget for enhver enkelt Amtsrepartitionsfond fastsættes med Hensyn til Kvantiteten af det under samme hørende Hartkorn, ligesom Kjøbstædernes Bidrag indtil videre bliver at fordele mellem disse indbyrdes med Hensyn til det Ligningsforhold, der er anordnet, eller maatte blive anordnet for Indkvarterings-Hjælpeskatten. Iøvrigt blive i denne Henseende Kjøbstæderne paa Vort Land Bornholm ikke at medtage blandt de andre Kjøbstæder, eftersom hine, ifølge ældre Forskrifter, yde Bidrag til Amtets Repartitionsfond, og saaledes paa denne Maade erlægge deres Andeel i de ovenfor omhandlede Udgifter. — Saafremt forresten enten nogen vedvarende Forøgelse i Udgifterne til en eller anden af forommeldte Gjenstande i Fremtiden skulde blive nødvendig, eller nogen extraordinair Udgift maatte forefalde, der ikke skulde kunne dækkes ved nysnævnte staaende Erstatningssum, bliver, efter Omstændighederne, enten denne at forhøie, eller Udgiften extraordinairt at udrede af Amtsrepartitionsfondene 15 Sept.

15 Sept. og Kjøbstæderne i samme indbyrdes Forhold, som det, der er fastsat for den staaende Erstatningssum, dog at Vort Rentekammer i ethvert saadant Tilfælde derom i Forveien har at nedlægge allerunderdanigst Forestilling. Og er det en Selvfølge, at ofnævnte staaende Erstatningssum paa den anden Side vil blive forholdsmæssigen nedsat, saafremt Udgifterne skulde saaledes formindskes, at Nedsættelse maatte blive mulig. § 3. Vi bevilge allernaadigst en Sum af 6,000 Rbd. Sølv aarligen af Vor Kasse til Deling, fra den 1ste Januar 1833 at regne, mellem samtlige Amters Repartitionsfonds og Kjøbstæderne i Vort Rige Danmark, Kjøbenhavn og Bornholms Kjøbstæder undtagne, i samme indbyrdes Forhold, som det, der i foregaaende § 2 er allernaadigst bestemt, imod at enhver Amtsrepartitionsfond, ligeledes fra den 1ste Januar 1833, selv har at afholde alle de i Amtets Landdistrikter forefaldende Udgifter, som hidtil have været udredede af Sigt- og Sagefalds-Kassen, samt at ligeledes alle Udgifter af dette Slags, der forefalde i et Amts Kjøbstæder, fra bemeldte Tidspunkt blive at udrede af disse paa samme Maade, hvorpaa de, efter de nu gjældende Regler, afholde de med visse Forbrydelsers Forfølgning forbundne Omkostninger. Dog tillade Vi, at Udgifterne i alle inden 1ste Januar 1833 begyndte Delinkventsager af det Slags, hvori Bekostningerne hidtil have været udredede af Sigt- og Sagefalds-Kassen, endnu maae beregnes denne Kasse til Udgift, uagtet Sagerne først sildigere tilendebringes, og Udgifterne tildeels paadrages efter nysnævnte Tidspunkt. Derhos ville Vi, for det Tilfælde, at en eller anden Sag skulde forefalde, hvis Bekostninger vilde blive altfor byrdefulde for et enkelt Amt eller især for de paagjældende Kjøbstæder, allernaadigst have Vort Rentekammer bemyndiget til at indkomme med allerunderdanigst Forestilling om nogen overordentlig Hjælp til Udgifternes Bestridelse ved en extraordinair Repartition af en saadan Udgift paa Landdistrikterne og Kjøbstæderne. § 4. Hvad Amternes Repartitionsfonds og Kjøbstæderne, ifølge foregaaende § 2, efter Fradrag af den i § 3 berørte Godtgjørelse, ville have at tilsvare Vor Kasse, hvilket Beløb for ethvert Amt og enhver Kjøbstad er specificeret i vedhæftede Tabel Litr. A, bliver at indbetale i fornævnte Kasse halvaarligen, hver Gang med Halvdelen, og første Gang ved Udløbet af Juni Maaned i næste Aar. § 5. Den specielle Opkrævning, der hidtil, i Overeensstemmelse med R. 7 Febr. 1766, 8 Nov. 1805 og 26 Sept. 1817, har fundet Sted af Afgiften til Tugt- og Forbedrings-Huset i Viborg, bortfalder fra næstkommende 1ste Januar, imod at der, til Dækning af

de Forskud, som fra Vor Kasse, ifølge Vor Resol. 14 Juni 1820, anvises til bemeldte Strafanstalt, bestemmes en aarlig Erstatningssum, indtil videre, af 7,200 Rbd. Sølv, at udredes af de jydske Amters Landdistrikter med 7/8, og af de jydske Kjøbstæder med 1/8, saaledes at hines Andeel afholdes af Amtsrepartitionsfondene i det indbyrdes Forhold, der bestemmes med Hensyn til det under enhver Fond især hørende Hartkorn, med ialt 6,300 Rbd. Sølv, og Kjøbstædernes Andeel paa samme Maade, som hidtil, men med 900 Rbd. Sølv, samt iøvrigt - hvad Fordelingen mellem de enkelte Kjøbstæder angaaer - indtil videre i Forhold til, hvad enhver af dem er eller bliver ansat for ved Generalligningen til Indkvarterings-Hjælpeskatten. Det Beløb, som, i Overeensstemmelse hermed, falder paa ethvert Amts Repartitionsfond samt paa enhver Kjøbstad, og som er specificeret i vedhæftede Tabel Litr. B, bliver at indbetale i Vor Kasse halvaarligen, hver Gang med Halvdelen, og første Gang ved Udløbet af Juni Maaned i næste Aar. § 6. Ligeledes bortfalder, fra næstkommende 1ste Januar at regne, hvad Landdistrikterne under Fyens Stift angaaer, den specielle Opkrævning, der hidtil, i Overeensstemmelse med R. 3 April 1782 og 24 April 1822, har fundet Sted af Afgiften til Tugt- og Forbedringshuset i Odense, imod at den Sum, der for Landdistrikternes Vedkommende ved bemeldte Opkrævning er indkommen, med 1200 Rbd. Sølv aarligen fordeles til Udredelse, fra samme Tid, af Odense og Svendborg Amters Repartitionsfonds, saaledes at af førstnævnte Amt afholdes 655 Rbd. Sølv og af sidstnævnte Amt 545 Rbd. Sølv, hvorimod det i Henseende til Opkrævningen af de 320 Rbd. Sølv, hvilke det, ifølge de forommeldte 2de Reskripter, paaligger samtlige Kjøbstæder under Fyens Stift at tilsvare ligeledes til Tugt- og Forbedringshuset i Odense, fremdeles bør have sit Forblivende ved de derom nu gjældende Forskrifter. 15 Sept.

Kancelli-P., ang. den Sognemændene ifølge Loven og Anordningerne paaliggende Tvangspligt, at yde Hjælp med Kjørsler og Arbeide til afbrændte Bøndergaardes og Huses Gjenopførelse. 22 Nov.

Paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling har det, under 14de d. M., behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at resolvere: Ligesom den Eierne af afbrændte Bøndergaarde eller Huse, ifølge Lovens 3die Bogs 13de Kapitels 10de Artikel og F. 28 Jan. 1682 § 13, samt F.

22 Nov. 29 Juli 1778, tilkommende Hjælp af Sognemændene til deres Bygningers Gjenopførelse skal, i det Tilfælde, at Bygningerne have været forsikkrede i Landets Brandkasse, efter den allernaadigste Resol. 17 Dec. 1802, der er bekjendtgjort ved Kancelli-P. af 24de s. M., ikke kunne fordres uden mod billig Betaling for de Kjørsler og det Arbeide, som af Sognemændene blive at ydе, saaledes skal det Samme for Fremtiden ogsaa gjælde med Hensyn til de Eiere, der have efterladt at lade deres Bygninger forsikkre i bemeldte Kasse. Iøvrigt bliver Betalingen at bestemme af Amtmanden efter Egnens Leilighed; men i Henseende til Kjørslerne bliver det at iagttage, at, hvor Betalingen, efter disses Beskaffenhed, kan bestemmes i Forhold til Miletallet, bør den ikke overstige ⅔ af den Betaling, som Vognmandstaxten fastsætter, under behørigt Hensyn paa Forskjellen mellem den Vægt, som den kjøre pligtige Sognebeboer fremfører, og den, som en Vognmand er forbunden at tage til Læs; og i andre Tilfælde bliver Betalingen at fastsætte i Forhold til foranførte Regel. — Hvilket herved bekjendtgjøres for alle Vedkommende til fornøden Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

19 Dec. **P. for Danmark, indeh. en Tillægsbestemmelse til den under 1 Juli 1799 kundgjorte Plan for Kjøbenhavns Fattigvæsen, og P. 14 Dec. 1810 §§ 21 og 22*).**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da det er blevet anseet tvivlsomt, om de Disciplinairstraffe, som for Brud paa den Orden, der bør iagttages af Fattiglemmer, ere fastsatte i den under 1 Juli 1799 bekjendtgjorte, allernaadigst approberede Plan for Fattigvæsenet i Kjøbenhavn § 157 samt i den for de øvrige Fattigvæsener udstedte Kancelli-P. 14 Dec. 1810 §§ 21 og 22, jfr. P. ang. Tvangsarbeidsanstalten i Odense af 21 Dec. 1825 §§ 5 og 6, ere anvendelige, naar Personer, der ere tagne under Fattigvæsenets Forsorg, forlade det dem anviste Arbeide eller det dem anviste Opholdssted, uden førend Bortgangen at have underrettet deres Foresatte om, at de nu ville give Slip paa Fattigvæsenets Hjælp, og oplyst, hvorledes de ville sørge for sig selv; og det ligeledes er blevet underkastet Tvivl, om det kan henregnes til den i bemeldte Anordninger omhandlede Forvanskning af betroede Varer eller Arbeidsredskaber, naar Nogen, ved at gaae ud fra Fattigvæsenets

*) Jfr. P. 9 Okt. 1833 §§ 2—3.

Forsorg, uden Tilladelse medtager noget af det, der, medens han har staaet under Fattigvæsenets Forsorg, har været ham overladt til Brug, saa bliver det, for at hæve slig Tvivl, der fører til ulige Behandling, herved fastsat: at fornævnte Lovbestemmelser skulle anvendes paa de Almisselemmer, der forlade det dem af Fattigvæsenet anviste Arbeide eller det dem anviste Opholdssted, uden om saadant deres Forehavende at have gjort saa betimelig Anmeldelse for Fattigvæsenets Bestyrelse, at denne derved er sat istand til at forvisse sig om at de Paagjældende virkeligen ved de af dem opgivne Erhvervskilder vilde kunne finde Udkomme. Naar Fattigvæsenets Bestyrelse ikke finder det opgivne Erhverv antageligt, men de Paagjældende ikke desto mindre vedblive deres Forlangende om at udgaae fra Fattigvæsenets Forsorg, bliver Spørgsmaalet at overlade til Politiøvrighedens Afgjørelse efter Anordningerne, og de Paagjældende maae under Straf som foranført ikke unddrage dem Fattigvæsenets Forsorg og Tilsyn, førend en Afgjørelse finder Sted, som dertil berettiger dem. I lige Maade bør de Fattige, der, ved at forlade Fattigvæsenets Arbeide eller det af Fattigvæsenet anviste Opholdssted, uden dertil erholdt Tilladelse medtage Klædningsstykker eller Andet, der har været dem overladt til Brug, ansees skyldige i den i ovenmeldte Anordninger omhandlede Brøde at forvanske hvad dem af Fattigvæsenet har været betroet, hvilket, som en skjærpende Omstændighed, skal komme i Betragtning ved Straffens Bestemmelse for dem, der paa ovenanførte ulovlige Maade ere gaaede ud fra Fattigvæsenets Forsorg. 19 Dec.

1833.

F., ang. Forandring i Lovens 1ste Bogs 13de Kapitels 8de Artikel. 10 April.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi have taget under Overveielse, hvorledes den Betryggelse, som Vidneeden skal afgive for, at Tanken paa den hellige og retfærdige Gud staaer Vidnerne levende for Øie, idet de aflægge deres Vidnesbyrd, tilforladeligere vil opnaaes, naar saadan Eed, der nu i de fleste Tilfælde gaaer foran selve Vidnernes Afhørelse, som Løfte om at blive Sandheden troe i deres Udsigende, først efter at Vidnernes Forklaring er modtaget affordres dem til Bekræftelse paa, at deres Udsigende, saaledes som det er tilført Retsprotokollen og oplæst samt derpaa vedtaget, og, i fornødent Tilfælde, berigtiget eller nærmere bestemt, indeholder den rene og

10 April. fuldstændige Sandhed. Vi have derfor allernaadigst besluttet at gjøre denne Fremgangsmaade, der ogsaa frembyder flere Fordele for Retsplejen, alminbelig for al Vidneføring, ligesom den allerede forhen er indført med Hensyn til enkelte Arter af Sager. — Thi byde og befale Vi som følger: § 1. Istedetfor at det nu i Overeensstemmelse med Lovens 1ste Bogs 13de Kapitel 8de Artikel er almindelig Regel ved Vidneføring, at Vidnet, inden dets Forklaring modtages, aflægger Lovens Eed og derunder tilsiger at blive Sandheden tro i sit Vidnesbyrd, skal for Fremtiden Eden først gjøres, efterat Vidnet har afgivet sin Forklaring om hvad det veed til Oplysning om Sagen og de Spørgsmaale, som i saa Henseende fremsættes til Samme. § 2. Derimod skal Dommeren, inden Vidnets Afhørelse begynder, alvorligen lægge det Sanddruhedspligten paa Hjerte, og erindre det om, at det, efterat dets Afhørelse er tilendebragt, haver at bekræfte sit Udsigendes Sandhed med Eed, saa og gjøre Vidnet opmærksomt paa, at derunder indbefattes, at det Intet fordølger af hvad det veed til Oplysning om det, hvorom der spørges. Endvidere bør han og, hvergang der findes Anledning til Formodning om at Vidnet ikke haver dette tilbørligen for Øie, derom paaminde det. § 3. Naar Vidnets Forklaring om Sagen er modtaget, bliver samme tydeligen at oplæse og Vidnet at opfordre til at erklære, om det i eet og alt tør vedstaae samme som den rene og fuldstændige Sandhed, eller om det finder Noget at berigtige eller nærmere at bestemme; hvorhos Dommeren, foruden den lovbestemte Advarsel mod Meeneed, haver at anbringe de Erindringer og Formaninger, som i det enkelte Tilfælde maatte findes tjenlige til at forsikkre sig om Vidnets Sanddruhed. § 4. Ved forommeldte Bestemmelser bliver dog Intet forandret i de gjældende Loves Forskrifter angaaende selve Vidners Afhørelse. Parterne kunne saaledes fremdeles som hidtil, udenfor de Tilfælde, hvori inkvisitorisk Behandling finder Sted, selv eller ved dertil berettigede Personer overvære hele Vidneførelsen, og fremsætte de Spørgsmaal, som de, i Overeensstemmelse med den paa hidtil anordnet Maade udtagne Stævning, ønske Vidnerne forelagte; ligesom det og, i Henseende til Vidnecitantens Forpligtelse at møde og fremlægge skriftlige Spørgsmaal, i eet og alt har sit Forblivende ved hvad der nu er anordnet. Det ventes i Særdeleshed, at Dommeren, foruden, som anført, at iagttage Alt hvad der kan tjene til at holde Vidnet den samme paaliggende strænge Pligt, at blive Sandheden tro, i levende Erindring, ogsaa paa det Omhyggeligste sørger for, at

ingen Urigtighed imod Vidnets Villie indløber i dets Forklaring, og at han derfor, hvor det gjøres Behov, tydeliggjør de af Parten fremsatte Spørgsmaal for Vidnet, og i ethvert Tilfælde, hvor der er Anledning til at formode, at det misforstaaer et Spørgsmaal, eller at dets Svar ikke tydeligen udtrykker dets sande Mening, søger ved yderligere Eftersporgsel at faae slig Mangel afhjulpen. § 5. Iøvrigt bør intet Vidne, uden Nødvendighed, besværes med flere Møder i Retten, og altsaa Eedfæstelsen i Almindelighed finde Sted, saasnart dets Forklaring angaaende Alt, hvorom man har at adspørge det, fuldstændigen er modtaget. Det følger og af sig selv, at Parterne i enhver aldeles privat Sag kunne frafalde Eedfæstelsen og samtykke i at Vidnets Forklaring, uden saadan Bekræftelse, skal ansees lige saa gyldig som om den havde fundet Sted. 10 April.

P., ang. et særeget Borgerskab som Møllebygger*). 28 Aug.

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: at Vi, med Hensyn til velindrettede Mølleværkers Vigtighed for Landet, have fundet det tjenligt, at Rettigheden til at forestaae nye Møllers Bygning, hvilken Rettighed hidtil har fulgt med Tømmerprofessionen, for Fremtiden skal erhverves ved særegne Prøver paa de Indsigter og Færdigheder, som ere fornødne for hiin Deel af Bygningsfaget. — Vi byde og befale derfor allernaadigst som følger: § 1. Der skal herefter, saavel i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, som i de øvrige Kjøbstæder i Vort Rige Danmark, kunne vindes særeget Borgerskab som Møllebygger. § 2. De, der attraae saadant Borgerskab, skulle forinden ved en Prøve, som aflægges ved den polytekniske Læreanstalt i Kjøbenhavn **), godtgjøre, at de besidde Kundskab i Maskinlæren, forsaavidt Møllebyggeriet i videste Omfang vedkommer, og i Særdeleshed i Mekaniken i Vind- og Vandmøller. Dernæst skulle de, til Beviis paa deres praktiske Duelighed, udføre: a. en fuldstændig Tegning til enten en Vind- eller Vand- eller Hestemølles Indretning, hvori Alt vises anbragt paa den bedste og hensigtsmæssigste Maade, enten til Meel- og Grynmaling, eller Oliepresning, til Saugning, til Tærskning og til Hakkelseskjæring; og b. en Model af en opgiven vanskelig Deel af Tegningen. — Denne praktiske Prøve aflægges for

*) Jfr. L. 29 Dec. 1857, om Haandværks- og Fabrikdrift m. v., § 2 Slutningen.
**) Gjentaget i Regl. for den polytekniske Læreanstalt af 22 Aug. 1860 § 29.

28 Aug. en Komitee af nogle dertil af Kjøbenhavns Magistrat udnævnte Mænd, der enten bør være Møllebyggere, som selv have aflagt de ovennævnte Prøver, eller, indtil saadanne kunne haves, andre til Møllebygning berettigede og i dette Fag sær kyndige og erfarne Mænd; hvorhos Prøven tillige bedømmes af Vort Akademi for de skjønne Kunster. § 3. Den, der saaledes erhverver Rettighed som Møllebygger, skal være berettiget til at holde Svende af ethvert Laug, som udfordres til Møllebyggeriet. § 4. Det skal vel være alle dem, som for Tiden ere berettigede til Møllebygning, uformeent, fremdeles dermed at afgive sig; men derimod maa Ingen, som for Fremtiden nedsætter sig paa Tømmerprofessionen, uden at aflægge de i denne Anordnings § 2 foreskrevne Prøver, overtage sig Bygningen af nye Vand- Vind- eller Dampmøller, hvorhos det dog ikke skal være en Saadan formeent at paatage sig Reparationer af Møller.

11 Sept. F., ang. den Betalingsfrist, der bør tilstaaes Kjøbere ved Auktioner over faste Eiendomme, som sælges til Kreditorernes Tilfredsstillelse.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, for at forebygge adskillige Tvistigheder, som ikke sjeldent opstaae i Anledning af udlagte Eiendommes Realisation, og hvoraf et for de Vedkommende skadeligt Ophold kan foranlediges, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger: § 1. Naar en urørlig Eiendom efter lovligt Udlæg og paa vedkommende Kreditors Begjæring stilles til offentlig Auktion, bør han, hvis ikke saavel Debitor som alle de Pant- eller Udlægshavere, der skulle staae tilbage for Rekvirenten i at nyde Betaling af Eiendommen, samtykke i en anden Fremgangsmaade, ved Auktionskonditionerne tilstaae Kjøberen en til Kapitalens Tilveiebringelse passende Tid. Denne bør, saavidt den Deel af bemeldte Kapitalbeløb angaaer, der er under ⅓ af Kjøbesummen, idetmindste være 3 Maaneder fra Hammerslagets Dato, eller, hvis dette er skeet paa nærmere Approbation, da fra Approbationens Dato, men med den Deel, der overstiger fornævnte ⅓, bør der gives Henstand til den første Omslagstermin, der indtræffer 3 Maaneder fra Hammerslagets eller Auktionsbudets Approbations Dato, ved hvilken Leilighed dog 11 Dec. ogsaa i Jylland bliver at regne for Omslagstermin, men paa Bornholm, hvor efter Vor allerhøieste Resol. 24 Mai 1820, kundgjort ved P. fra Vort danske Kancelli 6 Juni samme Aar, ingen Omslagsterminer finde Sted, bliver i Henseende til den sidstomhandlede Deel af Kjøbesummen

Betalingsterminen at bestemme til 6 Maaneder fra Hammer- 11 Sept.
slagets eller Auktionsbudets Approbations Dato. — Det følger iøvrigt af sig selv, at det ikke er Auktionsrekvirentens Sag at gjøre Betingelse om de øvrige i Eiendommen indestaaende Kapitalers Udtælling inden en vis Tid, kun at vedkommende Kreditorer, forsaavidt de efter Auktionernes Udfald og deres Prioriteters Beskaffenhed komme til at tage Deel i Kjøbesummen, erholde Betaling inden Eiendommen tilskjødes Kjøberen, medmindre de enten ifølge de dem meddeelte Forskrivningers Indhold ere pligtige, eller senere have samtykket i, at deres Kapitaler frembeles kunne indestaae i Eiendommen. § 2. Naar Eiendomme realiseres for resterende Kongelige Skatter, Bankrenter, Brandpenge eller Kommuneafgifter, blive ligeledes de i § 1 bestemte Betalingsfrister at tilstaae Kjøberne. Derimod bør med Hensyn til de Udlægshaveren tilkommende Renter, hvis Prioritet i Medhold af Lovgivningens Bestemmelser er bleven vedligeholdt, Betalingstiden, saafremt Vedkommende ikke ville tilstaae længere Frist, bestemmes til 8 Uger fra Hammerslagets eller Approbationens Dato; men de Omkostninger, der blive at erlægge i Anledning af Auktionerne og den forudgaaende Retsforfølgning, kan Rekvirenten fordre betalte om 14 Dage, ligeledes fra Hammerslagets eller Auktionsbudets Approbations Dato at regne. § 3. Imidlertid ere de Vedkommende ikke pligtige til med saadan Kredit, som §§ 1 og 2 foreskrive, at lade Eiendommen tilslaae Nogen, som ei kan stille Sikkerhed, hvis Eiendommen skal overleveres, inden Betaling finder Sted, for det Halve, og ellers for en tredie Deel af det Beløb, som Rekvirenten, i Overeensstemmelse med Forskriften i §§ 1 og 2 har at fordre udbetalt, alt foruden Omkostningernes og de prioriterede Renters Beløb. Sikkerheden bør, hvis Vedkommende ei ville antage anden personlig eller reel Sikkerhed for fyldest, bestaae i Kongelige eller Kongelig garanterede Obligationer eller i Bankobligationer, eller Panteobligationer i Eiendomme, som fyldestgjøre, hvad der efter de nugjældende Anordninger kræves til Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midlers Betryggelse. Iøvrigt følger det af sig selv, at den Eiendom, der tilslaaes Kjøberen, ikke selv kan benyttes til den Sikkerhed, der, som forommeldt, skal stilles for en Deel af Kjøbesummen. Til at skaffe ovenmeldte Sikkerhed tilveie, kan der dog af Auktionsdirekteuren gives 8 Dages Frist, naar der kun ikke mangler Sikkerhed for de Omkostninger, som maatte flyde af, at der maa holdes en ny Auktion. § 4. Skulde det hænde, at Kjøberen ikke i sin Tid erlægger Betalingen, og Eiendommen

11 Sept. derfor maa for hans Regning sættes til ny Auktion, behøver Rekvirenten af saadan Auktion ei i noget Tilfælde at tilstaae den nye Kjøber længere Frist end 8 Uger. § 5. Naar en fast Eiendom efter Skifterettens Foranstaltning skal sælges til Kreditorernes Tilfredsstillelse, blive de foranførte Regler ogsaa anvendelige, dog saaledes, at de Panthavere, hvis Kapitaler ei ere forfaldne til Betaling, ei kunne fordre nærmere Betalingsterminer fastsatte end dem, hvortil Kapitalerne, naar de nu vilde opsige samme, vilde forfalde til Betaling, ligesom Betalingsterminerne, forsaavidt ingen Panthavers Ret i Medhold af de her foreskrevne Regler derfor kan være til Hinder, fastsættes i Overeensstemmelse med samtlige Vedkommendes Tarv, hvis Meninger, saavidt muligt, skulle høres og iagttages. § 6. Da Vi endelig have erfaret, at det er anseet tvivlsomt, om den Indløsningsret, som Danske Lovs 5 Bog 6 Kapitel 2, kfr. 5 og 8 Artikel, 5 Bog 7 Kapitel 12 Artikel og flere Lovbestemmelser hjemle til Huus eller Jord, der paa lovlig Maade udlægges en Kreditor, endnu er gjældende eller ikke, men Vi finde, at hine Lovbestemmelser, som formene Udlægshaveren strax at overdrage Eiendommen med uigjenkaldelig Afkomst, maae antages ved den senere Lovgivning indirekte at være satte ud af Kraft, saa ville Vi, for at bortrydde den Leilighed til Forhaling af lovlige Rettigheders Fuldbyrdelse, som hiint Spørgsmaal imidlertid, til Skade for den private Kredit, kan foranledige, herved have samme afgjort derhen, at fornævnte Løsningsret aldeles er ophævet, hvorimod enhver Udlægshaver, hvad enten han er Pantekreditor eller ikke, er berettiget til, uden enten at tage Eiendomsdom eller at indstævne Forretningen til Stadfæstelse, eller at oppebie nogen Løsningsfrist, strax at lade Eiendommen bortsælge ved Auktion, under Jagttagelse af hvad der oven er foreskrevet med Hensyn til alle Vedkommendes Tarv.

4 Okt. A. om de Forbrydelser, hvorved Andre angribes paa Legeme og Frihed.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi have henvendt Vor Opmærksomhed paa de Straffebestemmelser, som Rigets Lovbogs 6te Bogs 7de og 9de Kapitler, tilligemed andre Lovsteder og Anordninger, indeholde for de Forbrydelser, hvorved Nogen angriber en Medborger paa Legeme og Frihed; og da Vi have fundet, at de ikke overalt staae i et rigtigt Forhold til Handlingernes forskjellige Strafværdighed, saa have Vi besluttet ved en ny Anordning at see et saadant rigtigere Forhold tilveiebragt. Da derhos nogle af de

Tilfælde, som, efter Lovbogens 6te Bogs 6te Kapitel Art. 1, sammenholdt med samme Bogs 11te Kap. 1ste Art., straffes som forsætligt Manddrab, ikke egentlig have denne Forbrydelses Natur eller egne sig til den derfor satte Straf, saa have Vi fundet for godt deri at gjøre en passende Indskrænkning, og i Forbindelse dermed tillige at formilde de om Mord handlende Lovsteder og Anordninger, forsaavidt de taale Formildelse. Endvidere have Vi besluttet at lade mere forholdsmæssige Straffebestemmelser for de uagtsomme Handlinger, hvorved Nogen enten skilles ved Livet eller skades paa Legeme eller Sundhed, træde i Stedet for dem, der indeholdes i bemeldte Lovbog, og navnligen sammes 6te Bogs 11te Kapitel. Vi byde og befale derfor, som følger: § 1. Naar Nogen uberettiget tilføier en Anden Hug og Slag eller anden personlig Vold uden at nogen saadan Omstændighed dermed er forbunden, at større Straf, i Overeensstemmelse med denne Vor Anordnings øvrige Bestemmelser, derfor bør finde Sted, bør den Skyldige ansees med Bøder til vedkommende Fattigkasse fra 5 til 100 Rbdlr. Sølv. Ved Bestemmelsen af Mulktens Størrelse bliver, foruden Graden af den udøvede Vold, Gjerningens Anledning og det mere eller mindre Krænkende, slig Adfærd, efter de personlige Forhold, medfører for den Fornærmede, at tage i vedbørlig Betragtning, ligesom der og bliver at tage Hensyn til den Skyldiges Vilkaar. Hvor det, paa Grund af den med slig Behandling forbundne særdeles Forhaanelse, efter Forhold og Omstændigheder, findes passende, kan Dommeren, til den Forurettedes yderligere Fyldestgjørelse og efter dennes Paastand, paalægge den Skyldige at gjøre Afbigt; hvilket og, under lige Betingelser, skal gjælde i de Tilfælde, som omhandles i de følgende Paragrapher af denne Anordning, forsaavidt Straffen efter samme bliver ringere end Arbeide i Forbedringshuset. § 2. Dersom slig voldelig Behandling har til Følge, at Nogen mister Haand, Fod, Øie eller andet Lem af lige Vigtighed, eller et saadant Lem bliver ubrugbart, eller der paaføres ham en Skade, hvorved hans Sjæls- eller Legemskræfter i den Grad svækkes, at han bliver uskikket til at udføre sine Kaldspligter eller det daglige Livs Sysler, enten for bestandig eller dog for en ubestemt Tid, saaledes at der ingen rimelig Udsigt er til at han igjen kan hjælpes, saa vil Gjerningsmanden være at straffe med Fæstnings- eller Forbedringshuusarbeide fra 8 Maaneder til 4 Aar efter Skadens Beskaffenhed og Sagens øvrige Omstændigheder. Sætter Nogen derved Livet til, bliver samme Straf at idømme den Skyldige fra

4 Okt.

4 Okt. 3 til 6 Aar efter Omstændighederne*). § 3. Men foraarsages der Skade af mindre Betydenhed, end den i § 2 omhandlede, saa bliver Straffen at bestemme i et passende Forhold til de Straffe, som ere anordnede i §§ 1 og 2. For ubetydelige Saar bliver saaledes Straffen, efter Omstændighederne, enten en høiere Grad af Mulkt, efter § 1, end den, som ellers, efter samme §, vilde finde Sted, eller og nogen Tids Fængsel paa Vand og Brød. Men er der paaført den Beskadigede betydelige Saar, en langvarig eller farlig Sygdom, der dog ei efterlader sig en saadan Svækkelse, som § 2 forudsætter, eller en vedvarende mærkelig Lyde eller andet saadant Onde, vil Straffen være Forbedringshuusarbeide indtil 2 Aar, eller, efter Gjerningens Beskaffenhed, Fængsel paa Vand og Brød, dog idetmindste i 4 Gange 5 Dage. § 4. Hvis det af det brugte Redskabs Beskaffenhed eller paa anden Maade indlyser, at den Angrebnes Liv eller Sundhed har været udsat for øiensynlig Fare, bør, om end denne ved et lykkeligt Tilfælde afvendes, Forbedringshuusstraf indtil 2 Aar eller, efter Omstændighederne, Fængsel paa Vand og Brød, idetmindste i 4 Gange 5 Dage, finde Sted. Men forsaavidt der frembringes et saadant Onde, at der med Hensyn dertil efter Bestemmelserne i § 2, kfr. § 3, bliver Anledning til at anvende en større Straf, bliver hiin Angrebets Beskaffenhed at henregne til de Omstændigheder, der tages i Betragtning ved Straffegradens Udmaaling. § 5. I Slagsmaalstilfælde bliver Straffen for enhver Deeltagende, forsaavidt Paatale finder Sted, at nedsætte i Forhold til den Skyld, som den, der derunder har taget Skade eller er bleven udsat for Fare, selv maatte have deri. Naar Straffen ellers vilde været Fængsel paa Vand og Brød, kan den, efter Omstændighederne, nedsættes til en saadan Mulkt, som § 1 bestemmer. Dersom Handlingen, efter sine øvrige Egenskaber, egnede sig til Fæstnings- eller Forbedringshuusarbeide, bliver Straffetiden at nedsætte, dog ei dybere end til det Halve af den sædvanlige, hvorhos Fængsel paa Vand og Brød, i Overeensstemmelse med Reglen i F. 12 Juni 1816 § 5, træder istedetfor de kortvarige Arbeidsstraffe. Saafremt Handlingen efter sin egen Beskaffenhed kunde affones med Bøder, kunne disse ikke blot nedsættes under den i § 1 bestemte Grændse, men endog, efter Sagens Omstændigheder aldeles bortfalde. Det følger iøvrigt af sig selv, at, hvor den Paagjældendes Forhold har Hjemmel i Lovens Forskrifter og Grundsætninger om Nødværge, vil aldeles ingen Straf være anvendelig. § 6.

*) Jfr. F. 11 April 1840 § 34.

Naar Voldsgjerninger ere udøvede efter foregaaende Overlæg, bliver altid den sædvanlige Straf at skjærpe. Til overlagt Vold bliver det at henregne, naar Nogen, der søger en Strid med en Anden, er forberedet paa at udøve personlig Vold hvis denne ikke giver efter, uden at det herved kan komme ham tilgode, at han ikke ubetinget havde foresat sig at bruge slig Vold. Saa bør og den for overlagt Voldsgjerning fastsatte Straf stedse finde Anvendelse, naar Nogen angriber en fuldkommen sagesløs Mand, det er en saadan, der ikke har foretaget Noget, som kunde give rimelig Anledning til saadan Vold. Tidligere foregaaet Uenighed eller Fornærmelse kan ikke i denne Henseende komme i Betragtning; men kun hvad der er gaaet umiddelbart foran den udøvede Voldsgjerning kan paaberaabes til at fritage Gjerningsmanden for Straf i Overeensstemmelse med nærværende §. § 7. Naar Overlæg saaledes har fundet Sted, bliver Straffen, hvis den ellers kun vilde været Bøder efter denne Forordnings § 1, Fængsel paa Vand og Brød, idetmindste i 3 Gange 5 Dage. Kun da kan den Skyldige affone sin Brøde med Pengemulkt, naar det er aabenbart, at aldeles ingen farlig Hensigt har været forenet med Angrebet, og ellers Gjerningens Anledning og de personlige Forhold tale for slig Strafs Anvendelse. Men i saa Fald bliver altid en høiere Mulkt at fastsætte, end den, der efter § 1 vilde fundet Sted, hvis Gjerningen var øvet uden foregaaende Overlæg; og den kan da, efter Sagens Beskaffenhed, stige indtil 200 Rbdlr. Sølv. § 8. Dersom ved sligt Angreb Nogen lemlæstes, eller der ellers paaføres ham en Skade, der har saadanne Følger for hans Sjæls- og Legemstilstand, som omtales i § 2 første Membrum, saa bliver Gjerningsmanden at straffe med Fæstnings- eller Forbedringshuusarbeide fra 2 til 6 Aar, forudsat at det, efter Omstændighederne, maa antages, at hans Hensigt dog ikke bestemt er gaaet ud paa et saa stort Onde. Under den modsatte Forudsætning bliver Fæstningsarbeide paa 8 eller flere Aar, eller efter Omstændighederne paa Livstid, at anvende. § 9. I Forhold til de i § 8 fastsatte Straffe bliver den Skyldige at ansee, naar anden Skade er skeet (kfr. § 3), hvorved den der gjorte Forskjel efter den Skyldiges Hensigt, saaledes som den af Gjerningens Beskaffenhed og Sagens øvrige Omstændigheder kan sluttes, bliver at iagttage. § 10. Naar Nogen ved en overlagt Voldsgjerning bliver Aarsag til en Andens Død, skal Lovens 6te Bogs 6te Kapitels 1ste Artikel være at anvende, saafremt det ved Handlingen foraarsagede Drab ei kan tilskrives en særdeles, Gjerningsmanden ubekjendt

4 Okt.

4 Okt. Omstændighed, eller en usandsynlig og uforudseelig tilstødende Begivenhed, men stod i en saadan naturlig Forbindelse med de den Dræbte tilføiede Mishandlinger, at Gjerningsmanden maatte forudsee samme, som en Følge, hans Mishandlinger letteligt kunde føre med sig. Dersom derimod den Mishandledes Død kan tilskrives en tilfældig Omstændighed og altsaa ikke stod i en saadan umiddelbar Forbindelse med Mishandlingen, at den maatte kunne forudsees, som en rimelig Følge af samme, bliver den Skyldige at straffe saaledes, som i den sidste Deel af § 8 er bestemt. Men har der med den overlagt beskadigende Handling beviisligen været forbundet bestemt Hensigt at skille den Anden ved Livet, bliver Gjerningsmanden at straffe efter Lovens 6te Bogs 9de Kapitels 1ste Artikel eller, hvis de i samme Kapitels 12te Artikel eller i anden Lovbestemmelse om visse særegne Arter af Mord foreskrevne Betingelser ere tilstede, da efter samme. Dog skulle de Anordninger, som for visse grove Mord have fastsat piinlige Dødsstraffe, være ophævede, saa at ingen større Straf derfor bliver at anvende end den i 6te Bogs 9de Kapitels 12te Artikel bestemte; ligesom og den Straf, der i F. 18 Dec. 1767 fastsættes for Mord, som Nogen begaaer for at underkastes Livsstraf, formildes derhen, at saavel Brændemærke, som den i Forordningens § 2 befalede aarlige Gjentagelse af Kagstrygningen bortfalder, hvilket ligeledes skal gjælde om den Bestemmelse, der indeholdes i samme Forordnings § 4. Iøvrigt bliver ved Anvendelsen af foranførte Lovsteder Vor F. 24 Sept. 1824 at iagttage. § 11. Naar Nogen dræber en Anden under et legemligt Angreb, som ikke har været forbundet med beviisligt Overlæg, men dog et bestemt Forsæt til at skille denne ved Livet under Gjerningen har fundet Sted, bliver Lovens 6te Bogs 6te Kapitels 1ste Artikel, sammenholdt med Vor F. 24 Sept. 1824, at anvende. Dersom under et saadant Angreb Nogen med bestemt Forsæt tilføier en Anden Skade, vil samme Straf finde Sted, som denne Anordnings §§ 8 og 9 fastsætte for den, der udøver saadan Beskadigelse under en overlagt Voldsgjerning, men uden bestemt Forsæt til at tilføie en Skade af den Beskaffenhed. § 12. For en overlagt Voldsgjerning, der formedelst de Redskaber, hvorved samme er udført, eller andre Omstændigheder, har været forenet med Fare for den Angrebnes Liv og Helbred, bliver den Skyldige, om end ingen betydelig Skade er skeet eller bestemt tilsigtet, at straffe med Forbedringshuus- eller Fæstningsarbeide fra 2 til 4 Aar. Er Gjerningen udført ved Hjælp af Kaarde, Dolk eller andet Vaaben, der er skjult i

en Stok eller paa anden Maade, saaledes at det ei har 4 Okt.
Udseende af Vaaben, bliver dette at tage i Betragtning ved Bestemmelsen af Straffegraden, som da, efter Omstændighederne, kan forhøies indtil 6 Aar. § 13. Naar overlagt Vold udøves af Flere i Forening, blive, hvis ellers Straf af Fængsel paa Vand og Brød efter § 7 vilde været anvendelig, de Paagjældende at ansee med Forbedringshuusarbeide indtil 1 Aar; og hvis Gjerningen, efter sine øvrige Egenskaber, vilde have medført Strafarbeide paa nogen Tid, bliver denne, med Hensyn til hiin skjærpende Omstændighed, at forlænge efter Sagens Beskaffenhed indtil det Dobbelte. Men dersom Omstændighederne ere af den Beskaffenhed, at Gjerningen efter § 7 kunde være afsonet med Bøder, bliver Fængsel paa Vand og Brød at anvende. § 14. Naar ved et legemligt Angreb et større Onde har været tilsigtet, end det, der er blevet fuldført, bliver den Straf, som, efter Gjerningens øvrige Beskaffenhed, er anvendelig paa den Skyldige, at skjærpe med Hensyn til det tilsigtede større Onde, dog saaledes, at den bliver ringere, end om dette var fuldført. Har han havt den overlagte Hensigt at ombringe den Anden, bliver han, i Overeensstemmelse med Lovens 6te Bogs 6te Kapitels 22de Artikel, at straffe paa Livet. Hvis Nogen, uden beviisligt foregaaende Overlæg, iværksætter Handlinger, som sigte til at ombringe en Anden, men disse Handlinger, formedelst Omstændigheder, der ere uafhængige af Gjerningsmandens Villie, ikke faae den tilsigtede Virkning, vil Fæstnings- eller Forbedringshuusarbeide fra 4 til 8 Aar være at anvende. § 15. Naar den Paagjældende forhen er straffet for Voldsgjerninger, bliver dette i alle Tilfælde, hvor Straffegradens nærmere Bestemmelse efter denne Vor Anordning er overladt til Domstolenes Skjøn, at tage i Betragtning til Straffens Forhøielse; og dersom han, ved grov eller oftere gjentagen Brøde, har lagt et særdeles voldsomt Sindelag for Dagen, kunne Domstolene, naar Sagens øvrige Omstændigheder fordre det, endog gaae udenfor den høieste Grad af den Straf, nærværende Anordning har fastsat for den Gjerning, hvorfor han nu skal straffes, ved et Tillæg dertil, som dog ei maa overstige den halve Deel af hiin Straf. § 16.*) Dersom Nogen, der enten ifølge et ham af Os betroet Embede eller efter et ham af Øvrigheden overdraget Kald har at udføre en offentlig Forretning, angribes med Vold under Udførelsen af denne sin Forretning eller i Anledning af samme, bliver den Skyldige, hvis Handlingen ellers vilde hørt under denne

*) Jfr. F. 28 Dec. 1836, § 37, VIII; F. 20 Mai 1840, § 34.

4 Okt. Vor Anordnings § 1, at ansee med Forbedringshuusarbeide indtil 2 Aar, hvilken Straf dog, under særdeles formildende Omstændigheder, kan nedsættes til Fængsel paa Vand og Brød, idetmindste i 2 Gange 5 Dage. § 17.*) Men dersom Angrebet er skeet med Overlæg, eller morderiske Redskaber ere brugte, eller en legemlig Beskadigelse er tilføiet Embedsmanden eller den, som udførte det offentlige Ærinde, bliver 8 Maaneders til 4 Aars Strafarbeide at anvende, og dertil at føie den Straf, som den Skyldige, i Medhold af de ovenanførte Bestemmelser, vilde have paadraget sig, om Gjerningen var øvet imod en Anden, forsaavidt denne Straf ligeledes maatte bestaae i Strafarbeide. § 18. Men er det en Dommer eller en Øvrighedsperson eller en Præst, som er overfaldet under Udøvelsen af sine lovlige Forretninger, saa bliver Straffen i det Tilfælde, som i § 16 omhandles, 2 til 6 Aars Strafarbeide; og forsaavidt Forbrydelsen ellers maatte være at indbefatte under § 17, bliver lige Straf i 4 til 8 Aar at anvende i Forbindelse med den Tillægsstraf, som maatte hjemles ved den sidste Deel af Paragraphen. Skulde Overfaldet være udøvet paa en Præst i Kirken eller paa Kirkegaarden, eller paa en Dommer, imedens denne paa det ordinaire Tingsted beklæder sit Dommersæde, bliver stedse den høieste Grad at anvende af den Straf, som de ovenanførte Bestemmelser hjemle for Overfaldet efter dets Beskaffenhed. § 19. Naar en Voldsgjerning udøves paa de i Lovens 6te Bogs 9de Kapitels 16de Artikel nævnte Steder eller paa noget andet Sted, der staaer under særdeles offentlig Varetægt, bliver, hvor ellers denne Anordnings § 1 vilde have fundet Anvendelse, den Skyldige at ansee efter § 7; og hvor denne §, efter Gjerningens øvrige Beskaffenhed, vilde været at anvende, straffes den Skyldige efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 4 Gange 5 Dage, eller med Forbedringshuusarbeide indtil 1 Aar. Hvis Gjerningen, udøvet udenfor slige Steder, vilde været at straffe efter nogen af de øvrige Paragrapher, bliver Stedet, hvor den er forøvet, at tage i Betragtning til Straffens Forhøielse indenfor de sammesteds bestemte Grændser. § 20. Overfald paa fremmede Gesandter og de til selve Gesandtskabet hørende Personer straffes paa samme Maade, som i § 18 er bestemt; hvorimod andre Voldsgjerninger, hvorved deslige Personer kunne ansees fornærmede, straffes efter de i § 19 fastsatte Forhold. § 21. Da § 19 ogsaa er anvendelig, naar Voldsgjerninger foretages paa det Slot, hvor Vi have Bopæl, saa ville Lovens

*) F. 28 Dec. 1836, § 37, VIII; F. 29 Mai 1840, § 34.

6te Bogs 7de Kapitels 11te, 12te og 16de Artikler ei længere blive at anvende. Dog vil en yderligere Skjærpelse af den sædvanlige Straf finde Sted, hvis Nogen skulde understaae sig at udøve nogen Voldsgjerning i Kongens Paasyn. Imidlertid ophæves den i Lovens 6te Bogs 7de Kapitels 17de Artikel for slig Adfærd foreskrevne Livsstraf; men dersom et saadant Tilfælde skulde indtræffe, bliver det at ansee i Analogi med de Love, der bestemme Straffen for Tilsidesættelse af den Regentens Person skyldige Ærbødighed, saafremt ikke Handlingen skulde være forbunden med saadanne særdeles Omstændigheder, der krævede høiere Straf. § 22. Den Livsstraf, Lovens 6te Bogs 5te Kapitels 3die Artikel foreskriver for Vold mod Forældre, bliver at indskrænke til de Tilfælde, hvori denne Vor Anordning, efter Gjerningens egen Beskaffenhed, fastsætter Strafarbeide for Livstid. Naar Børn udøve imod nogen af deres Forældre saadan Adfærd, at den almindelige Straf vilde være Bøder eller Fængsel paa Vand og Brød, blive de at ansee med Forbedringshuusarbeide indtil 4 Aar; men begaaes imod dem nogen Forbrydelse, hvorfor denne Vor Anordning fastsætter større Straf, bliver denne at forene med den ovennævnte Forbedringshuusstraf, der dog i saa Fald naturligviis forvandles til den Frihedsstraf, som med Hensyn til Forbrydelsen i det Hele vil finde Sted. Som Følge af foranførte Forandring i Lovens 6te Bogs 5te Kapitels 3die Artikel, bliver og den foregaaende 2den Artikel saaledes formildet, at Straffen for det der omhandlede Forhold bliver enten Fængsel paa Vand og Brød idemindste 4 Gange 5 Dage eller Forbedringshuusarbeide indtil 3 Aar. Iøvrigt bør det Barn, der er fundet skyldigt i nogen af de ovennævnte Fornærmelser imod en af sine Forældre, have forbrudt sin Arveret efter begge, men den Skyldiges Børn træde i dens Sted; dog staaer det til Forældrene, eller een af disse for sit Vedkommende, ved en bestemt og beviislig Villieserklæring at gjengive den Paagjældende sin forbrudte Arv. § 23. Betræffende Voldsgjerninger, som ellers Nogen maatte udøve imod Personer, hvilke han skylder en særdeles Ærbødighed eller kjærlig Omhu, vil det forblive ved de nærværende Loves Forskrifter og Grundsætninger. Dog bliver der altid ved Straffens Bestemmelse tillige at tage Hensyn til denne Vor Anordning, saaledes at, hvor Straffens Beskaffenhed tillader det, en høiere Straffegrad stedse anvendes, end den, der vilde finde Sted for lige Gjerning udøvet imod en Fremmed. § 24. Dersom Nogen voldelig binder eller indespærrer en Medborger, uden at saadant har været forbundet med nogen 4 Okt.

4 Okt. anden retstridig Hensigt, bliver dette at straffe med Fængsel paa Vand og Brød idetmindste paa 3 Gange 5 Dage, eller, efter Omstændighederne, med Forbedringshuusarbeide indtil 1 Aar. Men skulde det Tilfælde indtræffe, at Nogen voldelig blev bortført til fremmede Lande, eller ved Indspærring paa et assondret Sted for lang Tid sat ud af Stand til at bruge sin personlige Frihed, eller bragt under uberettigede Personers Magt og Myndighed, saa bliver høiere Straf at anvende i Lighed med den Straf, som denne Vor Anordning har sat for de overlagte Beskadigelser, hvormed den saaledes udøvede Frihedsberøvelse, efter sin Beskaffenhed, nærmest kan sættes ved Siden, og hvorved naturligviis ogsaa de Mishandlinger, som ellers dermed maatte forbindes, bør komme i tilbørlig Betragtning.*) § 25. Den, som under selve Udførelsen af nogen af de i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser, er Gjerningsmanden deri behjælpelig, bliver at straffe, ligesom om han selv med egen Haand havde udøvet slig Gjerning. Dog bliver det herved at iagttage, at, hvor den Ulykke, som virkeligen er skeet, efter de oplyste Omstændigheder, maa antages at være udenfor hans Villie, kan det saaledes bevirkede større Onde ei tilregnes ham til videre Straf, end efter § 2 eller § 3, og efter Omstændighederne kunne endog de der fastsatte Straffe nedsættes paa samme Maade, som i § 5 er bestemt. § 26. Dette samme gjælder og i eet og alt med Hensyn til den, som ved Løfter, Trudsler eller andre Forestillinger har forledet Nogen til en Forbrydelse af foranførte Slags. § 27. Hvad den angaaer, som paa en mindre virksom Maade gjør sig medskyldig i saadan Brøde, f. Ex. ved at give Anviisninger eller Opmuntringer til et allerede fattet Forsæts Udførelse, eller ved dertil at forsyne Gjerningsmanden med Redskaber, vil der ligeledes blive at iagttage, hvad der er fastsat i den sidste Deel af § 25. Men Straffen bliver desuden i alle Tilfælde mildere, end om han personligen havde udøvet den Gjerning, hvortil han har bidraget. Hvor nemlig, under denne sidste Forudsætning, Livsstraf vilde have fundet Sted, vil han blive at ansee med Fæstningsarbeide fra 6 til 10 Aar, eller, under særdeles skjærpende Omstændigheder, paa Livstid; hvor han, som Hovedmand, vilde været at straffe med Fæstningsarbeide paa Livstid, træder lige Straf fra 5 til 8 Aar i Stedet; og, hvor Bøder eller tidbestemt Frihedstab finder Sted, vil kun den halve eller, efter Omstændighederne, tre Fjerdedele af den Straf blive at anvende, som vilde blevet ham

*) Jfr. F. 3 Juli 1835 ang. Negerhandelens Undertrykkelse; see særligt dens § 25.

tilkjendt, saafremt han, under lige Omstændigheder, personlig 4 Okt.
havde udført Forbrydelsen. § 28. For Legemsbeskadigelser, som Nogen af Mangel paa tilbørlig Agtsomhed, uden alt Hensyn til at skade, tilføier en Anden, skal i Almindelighed ingen Straf anvendes; men den Skyldige haver blot i dette, som i alle ellers i denne Anordning ommeldte, Tilfælde at erstatte de Udgifter, som den Beskadigedes Helbredelse medfører, samt det Næringstab, der bliver en Følge af Beskadigelsen; hvorhos den Skadelidende, dersom han selv er uden Brøde, kan fordre en billig, efter Omstændighederne og begges Stilling og Kaar lempet Godtgjørelse for de Lidelser som ere ham paaførte, og den Lyde eller Vanziir, der maatte flyde af den ham tilføiede Skade. § 29. Imidlertid bliver den, som, endog ved en ringere Uagtsomhed, maatte blive Aarsag til en Andens Død, derfor at ansee, enten med Bøder fra 20 til 100 Rbd. Sølv til vedkommende Fattigkasse eller med Fængsel indtil 6 Uger. Men, dersom de farlige Følger, som Handlingen kunde medføre, laae saa nær for Øinene, at Gjerningsmanden maatte være opmærksom paa dens Farlighed, og han altsaa, ved ikke destomindre fremfusende at foretage samme, har viist en særdeles Ligegyldighed for Andres Liv, Sundhed og Velbefindende, saa bliver, hvad enten saadan grov Skjødesløshed har foraarsaget Nogens Død, eller og en saadan Beskadigelse, som denne Vor Anordnings § 2 omhandler, høiere Straf at anvende, der, efter Sagens Beskaffenhed og især naar den fremfusende Handlemaade var af den Natur, at Fleres Liv og Sundhed derved var udsat for øiensynlig Fare, kan stige indtil 2 Aars Arbeide i Forbedringshuset. Hvis den Handling, hvorved Nogen, imod sin Villie, har skadet en Anden, i og for sig strider imod et særdeles Lovbud eller imod de Gjerningsmanden, efter hans Stilling, paaliggende særdeles Pligter, vil den Straf, han for denne Pligtforsømmelse i og for sig har forskyldt, blive at tage i Betragtning ved Straffens Bestemmelse efter de ovenstaaende Forskrifter. Men skulde førstmeldte Straf være større end den sidstnævnte, bliver den at anvende, men derved tillige at tage Hensyn til den gjorte Skade. § 30. I de Tilfælde, som omhandles i §§ 1 og 7, finder ingen offentlig Paatale Sted, men Sagen overlades ganske til den Forurettedes Forfølgning og Afgjørelse i Overeensstemmelse med de gjældende Love og i Særdeleshed F. 20 Okt. 1819. Dersom den begaaede Gjerning indbefattes under Bestemmelserne i §§ 3, 4 eller 9, vil det være at bestemme ved Amtmandens og i Kjøbenhavn Vor Landsoversamt Hof- og Stadsrets Resolution*), om Sagen skal forfølges

*) See F. 28 Febr. 1845 § 4.

4 Okt. af det Offentlige eller ikke; hvilket Første kun bør finde Sted, hvis den almindelige Sikkerhed kunde lide ved at Brøden ei behørigen blev revset, hvorimod der ellers bør gives Parterne Leilighed til ved mindelig Afgjørelse at udsone sig med hinanden. Iøvrigt er det en Selvfølge, at de Sager, der, paa Grund af deres Beskaffenhed, ere efter Lovgivningen kvalificerede til at behandles som Politisager, ogsaa for Fremtiden, uanseet den nysanførte Bestemmelse, ville blive at behandle paa samme Maade, og vil det i de Tilfælde af foranførte Slags, der blive at behandle ved Politiretten, fremdeles som hidtil i Kjøbenhavn være Politidirekteuren, som det tilkommer at afgjøre, om mindelig Forening kan finde Sted eller ikke. De foranførte Regler blive iøvrigt, hvad de i Paragrapherne 25-27 omhandlede Personer angaaer, at bedømme med Hensyn til den Grad af Forbrydelse, hvori de have taget Deel. Hvad de i § 29 omhandlede Tilfælde angaaer, da finder kun offentlig Paatale Sted, naar enten Nogens Død er bevirket, eller Handlingen var af den Beskaffenhed, at Flere, end den Skadelidende, derved vare udsatte for øiensynlig Fare, eller den indeholder en Overtrædelse af andre Love, hvis Overholdelse vedkommer det Offentlige. Hvor den Dommer, som, i Medhold af F. 20 Okt. 1819, behandler de Voldssager, der indklages af den Forurettede, finder det tvivsomt, om Sagen er af den Beskaffenhed, at mindelig Afgjørelse kan finde Sted, bør han vel ei afholde sig fra Forligsmægling, men dog kun modtage Forliget paa Approbation af de ovennævnte Autoriteter, til hvilke han uden Ophold haver at indsende Forliget med sin Betænkning. I alle andre Tilfælde end de ovennævnte høre Forbrydelser imod denne Vor Anordning under det Offentliges Forfølgning. Dog er Vort Kancelli bemyndiget til at tilstede mindelig Afgjørelse endog af Sager angaaende betydeligere Voldsgjerninger, naar Sagens særdeles Omstændigheder medføre, at den Forurettede derved paa bedste Maade vil erholde Fyldestgjørelse, uden at det Offentlige udsættes for Fare ved saadan Afgjørelse. § 31. Som Følge af de foranførte Bestemmelser ere Lovens 6te Bogs 7de, 9de og 11te Kapitler ophævede i det Hele, forsaavidt ikke denne Vor Anordning særligt har bekræftet enkelte Artikler i fornævnte 9de Kapitel. Ligeledes bortfalde 6te Bogs 4de Kapitels 15de og 16de Art., forsaavidt de angaae personligt Angreb paa de der nævnte Personer, og den paafølgende Artikel 17 i det Hele. Saa ere og 6te Bogs 5te Kapitels 2den og 3die Artikel samt 6te Bogs 6te Kapitels Artikel 2, 11 og 12 og 6te Bogs 10 Kapitels 1ste Artikel

albeles ophævede, ligesom og 6te Bogs 6te Kapitels 1ste Artikel nu ikke finder Anvendelse uden for de Tilfælde, som omhandles i nærværende Anordnings § 11 samt første Deel af dens 10de §. Endelig bortfalde de flere indbyrdes forskjellige Straffebestemmelser, som i de hidtil gjældende Anordninger ere givne for Angreb paa dem, der udføre offentlige Forretninger. 4 Okt.

P., ang. Hensættelse i Kjøbenhavns Fattigvæsens Tvangsarbeidsanstalt. 9 Okt.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da det er fundet fornødent paany at indrette en egen Tvangsarbeidsanstalt for Fattigvæsenet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, saa er en saadan Anstalt, dog for det Første med en mere indskrænket Bestemmelse end den, som i sin Tid var bleven oprettet, i Medhold af den under 31 Mai 1799 allernaadigst approberede og under 1ste Juli s. A. kundgjorte Plan for bemeldte Fattigvæsen, bleven bragt i Stand paa de Fattigvæsenet tilhørende saakaldte Ladegaardsbygninger udenfor Stadens Nørreport; hvilken Indretning fra 1ste Nov. d. A. skal benyttes i Overeensstemmelse med de Regler, som Vi herved allernaadigst foreskrive: § 1. De i Vor F. 21 Aug. 1829 foreskrevne Regler angaaende Straffen for Betleri skulle herefter for Kjøbenhavn anvendes med den Forandring, at Hensættelse i Fattigvæsenets Tvangsarbeidsanstalt træder i Stedet for Fængsel paa Vand og Brød eller simpelt Fængsel paa sædvanlig Fangekost, hvor disse Straffe efter Forordningen kunne komme til Anvendelse, saaledes at altid 1 Maaneds Tvangsarbeide træder i Stedet for 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød eller den tilsvarende Straf af simpelt Fængsel. Derimod skulle bemeldte Anordnings Forskrifter iøvrigt uden Forandring blive i Kraft*). Tvangsarbeidsstraffen kan, under særdeles mod den Skyldige talende Omstændigheder, skjærpes ved den Tillægsbestemmelse, at en Deel af Straffetiden bliver at tilbringe i eensomt Fængsel, hvilket dog ikke bør være over en Fjerdedeel af den hele Straffetid, og paa eengang ikke over 14 Dage, saa at den Skyldige afvexlende og med passende Mellemfrister, efter Fattigvæsens-Direktionens nærmere Bestemmelse, tilbringer Straffetiden snart i det eensomme Fængsel, snart i en Arbeidsstue. Endvidere er Direktionen bemyndiget til, naar den Skyldige viser kjendelige Tegn til Fortrydelse og Forbedring, at forkorte den Deel af Tiden, som i eensomt Fængsel skulde tilbringes, ligesom ogsaa den

*) See L. 3 Marts 1860, om Straffen for Løsgjængeri og Betleri.

9 Okt. Paagjældendes svagelige Legemsforfatning herved bør komme i Betragtning. § 2. Naar nogen under Kjøbenhavns Fattigvæsen henhørende Person gjør sig skyldig i nogen af de i den under 31 Mai 1799 allernaadigst approberede, og under 1ste Juli s. A. kundgjorte Plan for bemeldte Fattigvæsen § 157, kfr. B. 19 Dec. 1832, omhandlede Forseelser, og Direktionen finder det utilstrækkeligt at anvende de i førstnævnte Anordning hjemlede mildere Korrektionsmidler, hvortil ogsaa kan henføres Forbud imod at forlade den Arbeidsanstalt, hvori den Paagjældende er hensat, saa ofte og paa saa lang Tid, som Direktionen finder det passende, saa kan den, i Forbindelse med den fungerende Politidirekteur, for saadant utilbørligt Forhold paalægge den Skyldige Arbeide i Tvangsarbeidsanstalten, første Gang indtil 4 Uger og anden Gang indtil 2 Maaneder; og skulde han, efter at være anseet i Overeensstemmelse hermed, atter lade sig finde i et lignende Forhold, kan han, ligeledes ved Resolution af fornævnte Direktion i Forbindelse med den fungerende Politidirekteur, ansees med Tvangsarbeidsstraf fra 2 til 6 Maaneder. Hvis Nogen, der saaledes er anseet, vedbliver et utilbørligt Forhold, bør han ved Kjøbenhavns Politiret dømmes som for 3die Gang begaaet Betleri, og saaledes fortfares der, i Tilfælde af ny Gjentagelse, stedse med forøget Straf som for gjentaget Betleri; ligesom og den Dom, der i Overeensstemmelse med disse Regler er Nogen overgaaet, vil, hvis han siden findes i Betleri, have samme Virkning til Straffens Skjærpelse, som om han for denne Forseelse var dømt til en lige Straf*). § 3. Tvangsarbeidsstraffen kan ogsaa i de i § 2 omhandlede Tilfælde efter Omstændighederne skjærpes saaledes, at en Deel af Straffetiden bliver at tilbringe i eensomt Fængsel, hvorved det ovenfor i § 1 Foreskrevne bliver at iagttage. Saa er Direktionen og bemyndiget til for uordentligt eller ustyrligt Forhold, som af Nogen udvises i Tvangsarbeidsanstalten, at anvende eensomt Fængsel i en passende Tid. Fremdeles skal det i alle Tilfælde, hvor Nogen, der hører under Fattigvæsenets Forsorg, har været hensat i Tvangsarbeidsanstalten, komme an paa Direktionens Bestemmelse, om den Paagjældende efter udstaaet Straffetid ganske kan sættes tilbage i sin oprindelige Stilling, eller om han endnu i nogen Tid maatte være at holde i en mildere Tvang, saasom ved Forbud imod Udgang om Søn- og Helligdagene. Paa den anden Side er Direktionen bemyndiget til i de Tilfælde, hvor Tvangsarbeidet er paalagt ved dens egen i Forbindelse med Politidirekteuren tagne Resolution,

*) Jfr. L. 3 Marts 1860 § 3.

og naar Omstændighederne give grundet Anledning til at antage, at den Paagjældende i Straffetiden har forbedret sig, da at afkorte Tiden indtil det Halve. 9 Okt.

P. (Gen.-Toldk. og Kom.-Koll.), ang. Bestemmelse om, at Ballast- eller Sandbaade i Kjøbenhavn skulle have deres Ahmingsnummer anbragt i Storseilet. 19 Nov.

Under 13de dennes har det behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at resolvere saaledes: Vi ville allernaadigst, at Ballast- eller Sandbaade her i Kjøbenhavn skulle, foruden fremdeles at være forsynede med de i Vor F. 28 Okt. 1829 § 6 anordnede Mærker, tillige have Baadens Ahmingsnummer anbragt paa en kjendelig Maade og paa et iøinefaldende Sted i Baadens Storseil, og at de Baadeiere, som ikke efterkomme dette, underkastes en Mulkt fra 1 Rbd. til 10 Rbd. Sølv efter Forseelsens Beskaffenhed. — Dette bekjendtgjøres herved til Efterretning for alle Vedkommende.

Samling

af

endnu gjældende

Love og Anordninger m. v.

af mere almindelig Interesse,

udgiven efter Indenrigsministeriets Foranstaltning.

(Ved Justitsraad C. S. Klein.)

1834—1848.

Priis 1 Rbl. 32 ß. heftet.

Kjøbenhavn.

Trykt og forlagt af J. H. Schultz.

1862.

Indhold.

Forkortelser.

A.	betyder	Anordning.	P.	betyder	Plakat.
B.	—	Bekjendtgjørelse.	Pat.	—	Patent.
F.	—	Forordning.	R.	—	Reskript.
K.	—	Kundgjørelse.	Regl.	—	Reglement.
L.	—	Lov.	Resol.	—	Resolution.

Hvor en § er deelt i flere Stykker, antydes et nyt Stykkes Begyndelse ved en —.

F., ang. Betalingen for Afbenyttelse af Havnevæsenets og Privates Bolværker i Kiøbenhavn. 12 Febr.

Vi Frederik den Siette, osv. G. v.: Skjøndt saavel Sagens Natur som Anordningerne tilsige, at det ikke kan staae i deres Magt, som eie Bolværker ved Havne og offentlige Kanaler, vilkaarligt at bestemme, hvad Betaling de ville tage for Fartøiers Anlæg ved Samme, saalidet som de kunne være beføiede til aldeles at nægte denne for Handel og Samfærdsel fornødne Benyttelse af bemeldte deres Eiendomme, saa er hidtil dog, hvad Vor Kongelige Residentsstad Kiøbenhavn angaaer, kun givet udtrykkelig Bestemmelse om Betalingen for de Havnevæsenet tilhørende Bolværkers Benyttelse. — Da der nu stundom føres Klage over ubillige Fordringer af de private Bolværkseiere, og det desuden fra flere Sider er tjenligst for alle Vedkommende, at der haves en fast Regel for Betalingen, hvorom der ofte ikke er Tid og Leilighed til at underhandle, saa have Vi fundet for godt at foreskrive passende og billige Regler, der, indtil videre, skulle være gjældende for Bolværkspengenes Bestemmelse i Kiøbenhavn, ligesaavel naar Bolværkerne ere i privat Eiendom, som naar de tilhøre Havnevæsenet. — Vi byde og befale derfor som følger: § 1. Naar noget, til Læstedrægtighed ansat, Fartøi anlægger ved et Bolværk, betales derfor til Bolværkseieren, hvad enten denne er Havnevæsenet eller en privat Mand, 16 Rigsbankskilling Sølv pr. Læst, og, naar Fartøiet efter 3 Ugers Forløb endnu bliver henliggende sammestedes, erlægges endvidere 12 Skilling Sølv pr. Læst, og saaledes vedbliver det hver Gang, 3 Uger atter ere udløbne. Naar imidlertid et Fartøi henlægges i Vinterleie, saa kunne fornævnte Bolværkspenge for den hele Tid, hvori Vinterleiet fortsættes, ikke tages mere end to Gange, for hvilke dobbelte Bolværkspenge det saaledes kan blive henliggende, indtil det paa ny

12 Febr. indtager Ladning; dog at Vinterleiet ikke kan begynde førend 1 Nov., eller regnes længere end til 31 Marts. § 2. For Pramme, naar de ikke blive over 24 Timer liggende ved Bolværket, nedsættes Betalingen til 8 Rigsbankskilling Sølv pr. Læst, og for Baade, som ikke til Læstedrægtighed ere ansatte, betales i lige Tilfælde kun 3 Skilling Sølv. Men for Pramme, som blive længere henliggende, erlægges Betaling efter § 1, og for Baade 6 Skilling Sølv, hvilken Betaling paa ny udredes hver Gang, 3 Uger ere forløbne.*). § 3. Fornævnte Betaling kan ikke forhøies, fordi Fartøiet losses eller lades, ei heller fordi Slæbestæder, der ere anbragte i Bolværkerne, derved afbenyttes. § 4. Naar et Fartøi forlader et Bolværk, inden Udløbet af den Tid, hvorfor Betaling er erlagt, saa kan dets Fører, ved at anmelde Saadant for Havnefogden, forbeholde sig at kunne igjen benytte den tilbagestaaende Deel af fornævnte Tid, saafremt Tilbagekomsten skeer inden 48 Timer og Liggetiden ikke forinden er udløben. § 5. Ligger et Skib ud for 2de forskjellige Bolværker, betales Bolværkspengene til enhver Bolværkseier især, efter det Forhold, hvori Skibet benytter det ene eller det andet Bolværk, og hvis der i denne Henseende opstaaer Tvist, afgjøres samme af Havneadministrationen efter foregaaende lokal Undersøgelse. § 6. Ankomme Fartøier for en Bolværkseiers egen Regning, for at losse eller lade Varer, ham tilhørende, saa skal han, naar ellers Bolværket paa den Tid staaer ledigt, have Fortrinsret til at erholde dem anlagte ved Samme, uden Hensyn til de tidligere for Havnefogden anmeldte Fartøier. § 7. I Tilfælde af Uenighed mellem Bolværkseieren og Fartøiets Fører om Bolværkspengenes Beløb, maa denne, for at kunne blive udklareret gjennem Toldboden, forinden saadan Tvist er afgjort, enten, under Forbeholdenhed, betale hvad Bolværkseieren fordrer, eller deponere det omtvistede Beløb hos Havnefogden, hvis Tilstaaelse desangaaende her træder i Stedet for den ellers fornødne Kvittering fra Bolværkseieren. § 8. Den foranførte Bestemmelse af Bolværkspengenes Størrelse skal paa ingen Maade være til Hinder for en Overeenskomst med en Bolværkseier om lavere Betaling, og, ligesom en saadan Lempelse, fremdeles som hidtil, fra Havne-Administrationens Side vil blive tilstaaet, hvor kun en Deel af Ladningen losses eller indtages ved et Bolværk, saaledes forventes det, at de private Bolværkseiere ville findes villige til en lignende billig Nedsættelse. § 9. Denne Vor Forordning træder i Kraft 1 April d. A.

*) Forandret ved P. 6 Octbr. 1843.

P. for Kongeriget Danmark, indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Rangskatten for adskillige, til det Militaire hørende, Rangspersoner, saavelsom for de ved Borgervæbningerne ansatte Officerer og andre med Rang benaadede Embedsmænd, m. v. 25 Marts.

Ligesom Hs. Maj. i de af Rentekammeret ved P. 29 Febr. 1828 kundgjorte allerh. Resolutioner af 28 Marts 1827 og 30 Jan. 1828 har fastsat almindelige Regler for Officerers og andre til Militair-Etaterne hørende Embedsmænds Forpligtelse til at svare Rangskat, saaledes har det behaget Allerhøistsamme under 31 Marts 1830, 18 Decbr. f. A. og 9 d. M., i Forbindelse dermed, endvidere at bestemme Følgende: **1.** De i fornævnte P. 29 Febr. 1828 indeholdte Forskrifter blive i Eet og Alt at anvende med Hensyn til de ved det nu ophævede Veikorps hidtil ansatte og de derfra entledigede Officerer, saavelsom med Hensyn til de ved Hs. Maj.s Livjægerkorps ansatte eller derfra entledigede Officerer og andre med Rang benaadede Embedsmænd. **2.** I Henseende til de fra det forhenværende Landværn eller de saakaldte annekterede Batailloner afskedigede Officerers Rangskat bliver at forholde paa den Maade, at, ligesom det ikke vedkommer de civile Oppebørselsbetjente at opkræve bemeldte Skat hos dem af disse Officerer, der nyde Pension eller Vartpenge, saaledes skulle ogsaa alle de af nysnævnte Officerer, der ere afskedigede uden Pension eller Vartpenge, uanseet hvilken Charge de have beklædt, i Overeensstemmelse med allerh. Resol. 30 Novbr. 1803 være fritagne for at svare bemeldte Skat, om de endog ved Afskeden eller sildigere ere blevne benaadede med høiere militair Karakteer eller Rang, end den, de ved deres Entledigelse havde, og om de endog ere eller blive ansatte i civilt Embede. Derimod ere de, naar de have eller erholde civil Karakteer eller Rang, forpligtede til af denne at erlægge den paabudne Rangskat til vedkommende civile Oppebørselsbetjente. **3.** Forsaavidt angaaer Rangskatten for samtlige, ved det borgerlige Militaire — Brandkorpserne derunder indbefattede — saavel i Kjøbenhavn, som i de andre Kjøbstæder ansatte, med Rang benaadede Officerer og øvrige Embedsmænd, bliver at forholde saaledes: 1) saalænge Vedkommende staae i virkelig Tjeneste eller ere ansatte à la suite: de af dem, der oppebære Gage som borgerlige Militaire, have at udrede den befalede Rangskat af den høieste Rang, dem er forundt, hvad enten samme er den, de have i fornævnte Egenskab, eller nogen anden, civil

25 Marts. eller militair, Rang; — de af dem derimod, der ikke oppebære Gage som borgerlige Militaire, ere frie for at svare Rangskat af deres Rang som saadanne, hvorimod de have at svare den befalede Rangskat af den Rang, der maatte være dem tillagt udenfor deres Stilling i det borgerlige Militaire; — og 2) naar de entlediges: de af dem, der erholde Pension eller Vartpenge, have at udrede Rangskat af den høieste Rang, der er dem forundt, hvad enten denne er militair eller civil; — de derimod, som ikke nyde Pension eller Vartpenge, ere frie for Rangskats Svarelse af deres militaire Rang, om de endog ved Afskeden eller siden benaades med en høiere militair Karakteer eller Rang, end deres forhenværende, hvorimod denne Fritagelse bortfalder, naar de ansættes i civilt Embede, saavelsom naar de enten have, eller ved Afskeden eller sildigere erholde civil Karakteer eller Rang, i hvilke Tilfælde Skatten bliver at svare, i det første af den høieste militaire Rang, og i det sidste af den civile Rang. 4. De ovenfor under Nr. 3 anførte Regler skulle ogsaa være gjeldende med Hensyn til de Officerer eller andre med Rang benaadede Embedsmænd, der ere ansatte i Hs. Maj.s Livkorps, eller der ved deres Afskedigelse fra samme enten i Overeensstemmelse med allerh. Resol. 12 f. M. beholde den dem forhen tillagte Rang, eller erholde en anden. — Disse Bestemmelser blive herved, efter allerhøieste Befaling, bekjendtgjorte til Efterretning og Jagttagelse for alle Vedkommende.

1 April. **P., ang. nærmere Bestemmelser af og Tillæg til F. 27 Jan. 1804 om Befordringsvæsenet i Danmark.**

Paa Generalpostdirektionens allerunderdanigste Forestilling har Hs. Maj. ved allerh. Resol. 28 Febr. d. A. bestemt følgende: § 1. Den ved F. 27 Jan. 1804 § 21 bestemte Mødetid af 3/4 Time for Extrapostbefordring og Befordring til kjørende Kourerer skal forkortes til 1/2 Time for alle Stationssteder paa Routerne fra Kjøbenhavn til Kolding, fra Kjøbenhavn til Kallundborg, fra Kjøbenhavn til Vordingborg og fra Kolding til Aalborg, samtlige nævnte Stationssteder inklusive, og endelig for Stationsstederne Helsingør, Hillerød, Assens og Svendborg, hvorimod bemeldte §s øvrige Bestemmelser, Mødetiden betræffende, frembeles blive i Kraft. § 2. Befordringstiden for Extraposter og kjørende Kourerer paa Chausseer, og navnligen paa Routerne fra Kjøbenhavn til Middelfart og Assens, fra Kjøbenhavn til Kallundborg, fra Kjøbenhavn til Vordingborg, og fra Kjøbenhavn til Helsingør, bliver for Sommertiden, beregnet fra 1ste April til ultimo Septbr., 3/4 Time pr. Miil for Toure

under 4 Mile, $3^1/_4$ Time i alt for Toure af 4 Miles Længde, 1 April.
og 1 Time pr. Miil for Toure over 4 Mile. Denne Bestemmelse bliver tillige i Almindelighed at anvende paa de Veie, der efter Overøvrighedernes Betænkninger ere lige gode med Chausseer.*) — Forsaavidt Befordringstiden for Tidsrummet fra 1 Oktbr. til ultimo Marts ved F. 27 Jan. 1804 § 30 er bestemt til $1^1/_4$ Time pr. Miil, skal Befordringen for Fremtiden udføres i 1 Time pr. Miil paa alle Veie, der ere af lige Godhed med Chausseer. Ikkun paa de Veie, der ikke ere af saadan Beskaffenhed som foranført, tilstaaes der i Vintertiden $1^1/_4$ Time pr. Miil og om Sommeren 1 Time pr. Miil uden Hensyn til Stationens Længde. Befordringstiden for Pakkeposten skal overalt være 1 Time pr. Miil baade Vinter og Sommer. § 3. Det ved F. 27 Jan. 1804 § 30 tilstaaede Tillæg af Bedetiden til Befordringstiden om Vinteren skal, forsaavidt samme ikke allerede er ophævet ved P. 27 Decbr. 1831, for Fremtiden ganske bortfalde. § 4. De reglementerede taxtmæssige Drikkepenge skulle for Fremtiden erlægges forud tilligemed Fragten, Tilsigelsespengene m. v. til Opsynsmanden paa Afgangsstedet, der, efter tilendebragt Reise og forsaavidt der ingen Klage findes paa Timesedlen, udbetaler Beløbet til Postillonerne, hvem det skal være forbudt under Mulkt af 2 à 5 Rbd. Sølv under nogetsomhelst Paaskud at forlange Drikkepenge af de Reisende. § 5. Litr. a. Den ved F. 27 Jan. 1804 § 21 bestemte Mulkt for forsildigt Møde forhøies for det første Kvarteer til 1 Rbd. Sølv, og for den første halve Time til 1 Rbd. 48 ß. Sølv, men forbliver iøvrigt uforandret. Litr. b. Den ved Forordningens § 30 foreskrevne Mulkt for Forsinkelse i Befordringstiden forhøies til 48 ß. Sølv for hvert Kvarteer. Litr. c. Den Postillon, som, naar han er i Reise, ikke er forsynet med Postmundering, Posthorn og Postskilt, ansees med en Mulkt af 1 Rbd. Sølv for hver Deel han mangler, og naar en Postillon ikke er anstændigt og reenligt paaklædt, er han lige Straf undergiven. Litr. d. Forsømmelse i at medbringe Ruf til Wiener- og Offenbacher-Vogne ansees med en Mulkt af 2 Rbd. Sølv; mangler der Forlæder eller Presenning til Postvognene paa Fjedre mulkteres Vedkommende paa 1 Rbd. Sølv for hver Deel, der ikke medfølger, og dersom der med forstnævnte Slags Vogne ikke er Jernkjede med tilhørende Laas eller Reeb til at fastgjøre Reisegodset med, bødes der for Manglen af de to første Rekvisitter 1 Rbd. Sølv, og for Manglen af det sidste 48 ß. Sølv. Litr. e. Mulkten for uforsigtig Kjørsel, Uhøflighed og

*) Forandret ved P. 11 Aug. 1846.

1 April. Utjenstagtighed med øvrige i Forordningens § 67 nævnte Forseelser, bestemmes ligesom Mulkten for den Postillon, der under nogetsomhelst Paaskud forlanger Drikkepenge, til 2 à 5 Rbd. Sølv. Iøvrigt blive Straffebestemmelserne i den citeerte § 67 og F.s § 73 uforandrede. Litr. f. Naar en Postillon enten i beskjænket eller i sovende Tilstand vælter Vognen, skal han straffes med Mulkt, Fængsel paa Vand og Brød, eller anden høiere korporlig Straf efter Rettens Kjendelse. Litr. g. Mulkten for Tilsidesættelse af F.s § 64 ang. Timesedlernes Forevüsning for den Reisende førend Afgangen og efter Ankomsten skal forhøies til 2 Rbd. Sølv. Litr. h. Den Postillon, der lader Tømmen ligge løs paa Hestene, og, uden at fraspænde Skaglerne, gaaer bort saalænge de Reisende endnu ere i Vognen, skal være ifalden en Mulkt af 1 Rbd. Sølv. Litr. i. Den Vognmand eller Postillon, som i Tilfælde af Klage paa Timesedlen forsætligen tilintetgjør denne, eller i nogen Maade forandrer eller forvansker dens Indhold, skal ansees med en Mulkt fra 2 à 10 Rbd. Sølv eller med anden Straf efter Omstændighederne og efter Rettens Kjendelse. § 6. Vognmændene paa de i § 1 nævnte Stationer skulle inden Udgangen af indeværende Aar, og paa de Stationer til hvilke Generalpostdirektionen ellers maatte finde Anledning til at udvide saadan Foranstaltning, inden en af samme nærmere bestemmende Tid, anskaffe og fremtidig vedligeholde forsvarlige Fjedre under de to Agestole paa hver af deres almindelige Postvogne. § 7. Det i F. 27 Jan. 1804 § 3, Litr. C. indeholdte Forbud mod at nogen Vognmand maa indtegnes i et Vognmandslaug for flere end 2 enkelte Ruller ophæves, og som Følge heraf maae flere Ruller i et Laug overdrages til en enkelt Vognmand. § 8. Generalpostdirektionen er bemyndiget til, hvor samme efter Omstændighederne maatte finde det hensigtsmæssigt, deels at paalægge de Vognmænd, som have to Ruller i et Laug, at anskaffe en Postvogn paa Fjedre til den ene Rulle, og deels at gjøre det til en Betingelse ved enhver Vognmandsrulles Overdragelse, at Vedkommende skal anskaffe sig en Vogn af forberørte Konstruktion. § 9. De Vognmænd, der anskaffe sig Postvogne paa Fjedre, maae nyde Forrettighed til med disse Vogne at afgive Befordring til Bivogn med Dagvognen og til Pakkepostpassagerernes Fremførelse, uden at slige Toure skulle afskrives dem i den sædvanlige Omgang. Hvilket saaledes herved kundgjøres til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for samtlige Vedkommende.

F. for Kongeriget Danmark, ang. Ophævelse af Forpligtelsen til at lade Klædevarer halle i Kjøbenhavn, og Indførelse af Fabrikationsbøger ved Klædefabrikkerne i Danmark m. v. 16 April.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At Vi have fundet Os foranlediget til allernaadigst at anordne Følgende: § 1. De for Ulden-Manufakturerne ved Forordningerne 31 Marts 1705, 11 Juli 1739 og 11 Octbr. 1769 givne Bestemmelser ville Vi herved have ophævede fra 1 Juli d. A. at regne. — Som Følge heraf ophører den Klædefabrikanterne i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn hidtil paahvilende Forpligtelse til at lade de af dem tilvirkede uldne Varer halle ved en offentlig Halle-Kommission, men hvorimod Vi dog ville have tilladt, at Halle-Kommissionen maa forblive i Virksomhed for det første indtil Udgangen af Aaret 1835 *), for i sin nuværende Form at sætte de herværende Fabrikanter i Stand til, forsaavidt de selv maatte ønske det, at faae deres Varer hallede; dog blive de ikke derved fritagne for at underkaste sig de i det Efterfølgende for alle indenlandske Fabrikanter for uldne Varers Tilvirkning anordnede Bestemmelser. § 2. Enhver Fabrikant eller Entrepreneur, som tilvirker uldne Varer, skal være pligtig at føre fuldstændige, efter det denne Vor Forordning vedføiede Schema indrettede, Fabrikationsbøger, som skulle uden Betaling autoriseres, i Kjøbenhavn af Fabrikdirekteuren og i Provindserne af Vore Amtmænd. Disse Fabrikationsbøger skulle i Kjøbenhavn være underkastede Fabrikdirekteurens, i Kjøbstæderne Byfogdens, og paa Landet vedkommende Herredsfogeds eller Kongelige Birkedommers Tilsyn med, at de føres ordentligt og nøiagtigt, og de skulle sammenligne dem med de Stemplings-Kontoer, som ved Told- eller Konsumtionsstederne føres over de indenlandsk tilvirkede Varer, der, i Overeensstemmelse med F. 2 April 1814 § 6, forsynes med Toldstempel. Befindes det, at et Stykke enten aldeles ikke, eller urigtigt, eller ufuldstændigt er indført i Fabrikationsbogen, forfalder Fabrik-Eieren hvergang i en Mulkt, efter vedkommende Politirets Kjendelse, fra 5 til 20 Rbd. Sølv, som tilfalder i Kjøbstæderne Byens, men paa Landet Amtets Fattigkasse. § 3. Ligeledes ere alle Fabrikanter og Entrepreneurer forpligtede til, naar de uldne Varer ere vævede, men forinden Valkningen foretages, at lade i ethvert Stykke indsye med Linned- eller Bomulds-Garn Fabrikstedets eller Fabrikkens Navn, det for Fabrikken af Vort General-Toldkammer- og Kommerce-

*) Hævet ved P. 3 Febr. (Resol. 6 Jan.) 1836.

16 April. Kollegium autoriserede Fabrikmærke, og Stykkets i Fabrikationsbogen givne Løbenummer, for at disse, til Beviis for den indenlandske Tilvirkning sigtende, Mærker kunne vorde indvalkede i Stykket. — Ligesom uldne Varer, der ere tilvirkede her i Landet, skulle være forsynede med indvalkede Fabrikations-Mærker, for at kunne erholde Toldstempling, saaledes forfalde deslige stempelpligtige Varer til Konfiskation efter F. 2 April 1814 § 17, naar de antræffes ustemplede. § 4. Bestemmelserne i foregaaende § 3 gjælde ogsaa for de uldne Varer, som tilvirkes ved Vor militaire Klædefabrik paa Usserød, ved Tugthusene, Ladegaards-Fabrikken og andre Arbeids-Anstalter for Fattige i Vort Kongerige Danmark, naar de falholdes eller forsendes med anordningsmæssig Toldpasseerseddel. § 5. Med Stempling og Forsendelse af indenlandske stempelpligtige uldne Varer forholdes som hidtil er anordnet.

Fabrikationsbog for Klædefabrikant N. N.

Løbe-Nummer.	Hvad Slags uldne Varer.	Naar Stykket er sat i Væven.	Naar kommet fra Væven.	Naar afleveret til Valken.	Naar modtaget fra Valken.	Hos hvem valket.	Naar blevet fuldfærdigt.	Længde i Alen.	Brede i Kvarteer.	Kjædens Traadetal.	Farve.	Naar stemplet.	Anmærkning.

23 April. ## P. ang. en yderligere Nedsættelse af det aarlige Kontingent til den almindelige Brandforsikkring for Kjøbstæderne i Danmark*).

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: at, efter at Vi ved P. 31 Aug. 1831 havde forundt Eierne af de i Kjøbstædernes almindelige Brandforsikkring assurerede Bygninger en betydelig Nedsættelse i det forhen bestemte Brandkontingent, har den Formue, som bemeldte Brandforsikkring den Tid havde erhvervet, faaet en ikke ubetydelig Tilvæxt, og derhos er denne Brandforsikkrings Tilstand forbedret ved de Bestemmelser, som indeholdes i Vor A. 6 April 1832, hvilke, idet de efterhaanden ville føre til en betydelig Forringelse i Brandforsikkringens Fare, ogsaa indtil dette fuldbyrdes ville give den en billig Forøgelse i dens Indtægt af de Bygninger,

*) Jfr. hermed P. 5 Mai 1841 (P. 16 Decbr. 1841, B. 29 Marts 1861).

der meest udsætte den for Fare. Ved disse Omstændigheder see Vi os nu satte i Stand til atter at bevilge en betydelig Nedsættelse i det sædvanlige Brandkontingent, der tillige vil blive en Lettelse for dem, der, formedelst deres Bygningers Beskaffenhed, have at svare et forhøiet Kontingent. — Vi byde og befale derfor som følger: § 1. Det ved Vor P. 31 Aug. 1831 til 15 Sk. Tegn for hvert 100 Rbd. Sølv Forsikkringssum nedsatte aarlige Kontingent af de i Kjøbstædernes almindelige Brandforsikkring assurerede Bygninger nedsættes herefter til 10 Sk. Tegn for hvert 100 Rbd. Sølv af Assurance-Summen; hvilken Nedsættelse skal tage sin Begyndelse ved Opkrævningen af det Kontingent, der den 1 Oktbr. d. A. bliver at opkræve for Halvaaret til 1 April 1835. § 2. Det vil imidlertid have sit Forblivende ved de Bestemmelser, som indeholdes i Vor A. 6 April 1832, §§ 8 og 12, ang. Forhøielse af det sædvanlige Kontingent for Bygninger af den deri omhandlede Beskaffenhed, hvilken Forhøielse dog nu bliver at beregne i Forhold til det, som foranført, nedsatte almindelige Kontingent. 23 April.

P. indeholdende en nærmere Bestemmelse ang. privilegerede Fordringers Inddrivelse hos dem, der have givet Underpant i deres Løsøre. 14 Mai.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At da det er blevet Tvivl underkastet, hvorvidt den Fortrinsret, som tilkommer visse privilegerede Fordringer, kan gjøres gjældende uden at Debitors hele Bo tages under Skiftebehandling, saa have Vi, for at forebygge de for alle Vedkommende skadelige Følger, som denne Tvivl kunde foraarsage, fundet for godt allernaadigst at bestemme, som følger: Den Fortrinsret, som Vor ved Kanc.-P. 23 Juli 1819 kundgjorte allerh. Resol. 7 næstforhen tillægger de deri ommeldte privilegerede Fordringer, fremfor det Underpant i Løsøre, der er erhvervet efter Kundgjørelsen af fornævnte Plakat, skal ogsaa være anvendelig, naar Exekution eller Udpantning gjøres for en slig privilegeret Fordring, uden at det, for at gjøre hiin Fortrinsret gjeldende, skal være fornødent, at begjære Debitors hele Bo taget under Konkursbehandling. Dog følger det af Lovens 1 B. 24 Kap. 26 Art., at pantsat Løsøre ikke ved en saadan Forretning maa angribes, naar og forsaavidt der er upantsat Gods, hvori Udlæg for den privilegerede Fordring kan gjøres. Ei heller bør Inddrivelsen af de Skatter og andre offentlige Afgifter, der hvile paa faste Eiendomme, begynde med Udlæg i Løsøre, naar intet

14 Mai. deraf haves, som ikke er pantsat, men i dette Tilfælde bør der strax skrides til Udlæg i den skattepligtige Eiendom, hvori der haves Prioritet for Afgiften, hvorimod de øvrige Afgifter, der ikke saaledes hvile paa en fast Eiendom, men ere blot personlige, være sig Kgl. Skatter eller Kommune-Afgifter, blive at henføre til de Fordringer, hvorfor der, som meldt, maa skee Udlæg i Løsøre, om det endog er pantsat. — Iøvrigt følger det af sig selv, at der ved foranførte Bestemmelse, saalidet som ved Vor allerh. Resol. 7 Juli 1819, er gjort nogen Forandring i det indbyrdes Forhold, som Loven og Anordningerne hjemle imellem forskjellige Klasser af privilegerede Fordringer, hvorhos det i Særdeleshed bliver at iagttage, at Kgl. Skatter gaae forud for Kommuneafgifter.

27 Mai. **Kanc.-P., ang. hvorvidt Læredrenge skulle udskrives til borgerlig militair Tjeneste.**

Hs. Maj. Kongen har under 11 denne Maaned behaget allernaadigst at resolvere: at Læredrenge maae fritages for Udskrivning til borgerlig militair Tjeneste indtil deres fyldte 22de Aar, naar de bevise deres Stilling ved skriftlig og lovlig med deres Huusbond oprettet Kontrakt, men at de ellers blive at udskrive til bemeldte Tjeneste, forsaavidt de ere over 18 Aar gamle. — Denne allerhøieste Resolution kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning.

25 Sept. **Kanc.-P., ang. en nærmere Bestemmelse af den allerh. Resol. 25 April 1821 om herværende fremmede Konsulers Rettigheder.**

Paa en af det Kgl. Departement for de udenlandske Sager allerunderdanigst nedlagt Forestilling, ang. en nærmere Bestemmelse af den allerh. Resol. 25 April 1821 om herværende fremmede Konsulers Rettigheder, har det under 5 f. M. behaget Hs. Maj. allernaadigst at forandre den første Passus af bemeldte allerh. Resol. derhen: 1) at Kgl. Undersaatter, ved i de Kgl. Stater at udnævnes til og anerkjendes som fremmede Konsuler eller Konsular-Agenter af hvilkensomhelst Klasse, herefter ikke skulle erhverve nogen Fritagelse for personlige Forretninger, der efter Ombud paaligge en Stads Borgere og Indvaanere, eller for andre borgerlige Byrder, der medføre personlige Forretninger,

---

Anm. De under 15 Mai 1834 udkomne Forordninger ang. Provindsial-Stændernes Indretning i Danmark udelades her, da de ere uden praktisk Betydning efterat bemeldte Institution er bortfalden.

ligesaalidet som Fritagelse for Byrder og Afgifter, enten personlige eller saadanne, der flyde af deres hidtil havte borgerlige Stilling med Hensyn til Eiendom, Næring eller Formue, dog saaledes, at den de hidtil anerkjendte fremmede Konsuler, der ere Kgl. Undersaatter, tilstaaede Fritagelse for personlige borgerlige onera forbeholdes dem, saalænge de uafbrudt vedblive at være fremmede Konsuler enten i deres nuværende eller i en forandret Kvalitet. — Hvorhos det endvidere har behaget Hs. Maj. allernaadigst at approbere: 2) at det i Henseende til Kgl. Undersaatter, der i Helsingør for Fremtiden udnævnes til og anerkjendes som fremmede Konsuler eller Konsular-Agenter af hvilkensomhelst Rang, i Eet og Alt maa have sit Forblivende ved den allerh. Resol. 25 April 1821, samt endelig 3) at den Fritagelse for enhver personlig Byrde og for personlige Afgifter, som i ovenmeldte allerh. Resol.s 2 Pasſ. er tilstaaet de fremmede Magters Undersaatter, der som fremmede Konsuler indsendes i de Kgl. Stater, maa forstaaes derhen, at den ikke alene tilkommer saadanne Konsuler for deres egen Person, men ogsaa for deres Familie og Børn, saalænge disse ikke have erhvervet nogen særskilt og uafhængig borgerlig Stilling her i Landet. — Hvilket herved kundgjøres alle Vedkommende til fornøden Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse. 25 Sept.

P., (Adm.- og Komm.-Koll.) om Forbedring i endeel af de Lønninger og Underholdningspenge, som ere fastsatte for de udskrevne indrollerede Søfolk, og om Ophævelse af Konsumptions-Douceuren.*) 2 Dec.

Det har allernaadigst behaget Hs. Maj. Kongen ved Resol. 14 Septbr. d. A. at bevilge nogen Forbedring i endeel af de Lønninger og Underholdningspenge m. m., som ved F. 8 Jan. 1802, § 8, Litr. a, b, c og d ere fastsatte for de indrollerede Søfolk, som udskrives eller udkommanderes til den Kgl. Tjeneste, og derimod at ophæve den i samme F.s 12 § omhandlede Godtgjørelse, som, under Navn af Konsumptions-Douceur, er hidtil bleven udbetalt dem af de Indrollerede, som boe og opholde sig i Kjøbstæderne. I allerunderdanigst Følge heraf skulle de saaledes udskrevne eller udkommanderede Indrollerede herefter nyde: a) fra den Dag de udskrives indtil de indgaae i Kost paa Transportskibet, eller møde under Hvervingen, maanedlig: en Styrmand 8 Rbd. Sølv; en Tømmermand, en Seilmager og en

*) See Love af 27 og 30 Mai 1856 om Søgagen for det til Søkrigstjenesten udskrevne værnepligtige Mandskab og for Underklasserne af Sø-Etatens faste Mandskab.

2 Dec. Bødker hver 4 Rbd. Sølv; en Bøssesmed og en heelbefaren Matros hver 3 Rbd. 48 ß. Sølv; en halvbefaren Matros 2 Rbd. 48 ß. Sølv; en Søvant eller Usøvant 1 Rbd. 72 ß. Sølv; og desuden 5 Rbß. Sølv for hver Miil de have at reise fra Samlings- eller Transport-Stedet til Kjøbenhavn eller deres Bestemmelsessted, samt fri Vognbeforbring for deres Tøi, hvor Reisen gaaer over Land, og fri Befordring, baade for deres Personer og Tøi, over Belterne og Færgestederne. Men i den Tid de nyde Kost ombord i Transportskibene eller paa anden Maade underholdes for Kgl. Regning, bortfalder al anden Godtgjørelse; b) fra den Dag de afleveres under Hvervingen indtil den Dag de kommanderes ombord i de Kongelige Skibe, i Underholdningspenge hver 28 Dag: en Styrmand 12 Rbd. Sølv, og de Øvrige hver 5 Rbd. Sølv*). Mandskabet kan derhos vente, under Opholdet ved Hvervingen, at faae Fortjeneste ved Arbeide paa Holmen; c. naar de komme ombord i de Kongelige Skibe: en Overstyrmand paa et Orlogskib eller en Fregat, 22 Rbd. Sølv i Løn maanedlig, og 8 Rbd. Sølv i Kostpenge hver 28 Dag, anden Styrmand eller Overstyrmand paa en Korvet eller Brig 18 Rbd. Sølv i Løn maanedlig og 8 Rbd. Sølv i Kostpenge hver 28 Dag; tredie Styrmand eller anden Styrmand paa en Korvet eller Brig 15 Rbd. Sølv i Løn maanedlig og 8 Rbd. Sølv i Kostpenge hver 28 Dag; fjerde Styrmand 12 Rbd. Sølv i Løn maanedlig og 8 Rbd. Sølv i Kostpenge hver 28 Dag; en Tømmermand, efter den Tjeneste hvortil han bruges i Skibene, 15, 13, 11 eller 9 Rbd. Sølv; en Seilmager 10 Rbd. Sølv; en Bødker og en Bøssesmed hver 9 Rbd. Sølv; en Matros efter den Tjeneste, hvortil han bruges i Skibene, saasom: en Baadsmand 18 Rbd. Sølv, en Skibmand 15 Rbd. Sølv, en Baadsmandsmath 12 Rbd. Sølv, en Skibmandsmath eller Kvarteermester 10 Rbd. Sølv, en Skibskok 9 Rbd. Sølv, en heelbefaren Matros 8 Rbd. Sølv, en halvbefaren Matros 5 Rbd. 64 ß. Sølv, en Søvant 4 Rbd. Sølv, en Usøvant 2 Rbd. 48 ß. Sølv; alt i Løn maanedlig. Alle de, som efter det her anførte ikke faae Kostpenge, nyde Skibskost ombord, nemlig hver een Rançon efter Spise-Reglementet. Desuden faaer hver Matros, fra den Fuldbefarne af indtil den Usøvante, i Paaklædnings- eller Haandpenge 3 Rbd. Sølv for et Togt paa kortere eller længere Tid, dog saaledes, at om det varer længere end et Aar, et nyt Togt da regnes at begynde. — Disse Lønninger m. v. tage deres Begyndelse fra 1 Jan. 1835, saaledes at de

*) Jfr. P. 8 Dec. 1848.

tilfalde dem, som da ere eller siden blive udskrevne; og fra samme Dag ophører Betalingen af Konsumptions-Douceuren. — Hvilket Alt, ifølge Hans Majestæt Kongens allerhøieste Befaling, herved bekjendtgjøres til Efterretning og Jagttagelse for Vedkommende. 2 Dec.

1835.

P. betræffende Ophævelsen af Forbudet mod at udstede Vexler i Rigsbanksedler paa lang Sigt, samt Tilladelse til at de ved F. 26 Juni 1824 hjemlede indenbyes Vexler ogsaa maae lyde paa Sedler*). 14 Mai.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At, da den gode Tilstand, hvori Rigets Pengevæsen nu i en Række af Aar har befundet sig, giver Anledning til at antage, at de Indskrænkninger, som under Omstændigheder af en ganske modsat Natur bleve foreskrevne med Hensyn til Vexler, trukne i Sedler, ikke længere ere nødvendige til Pengevæsenets Opretholdelse, saa have Vi allern. besluttet, til Lettelse for den indvortes Samhandel, at ophæve hine Indskrænkninger, hvorhos Vi og, af lige Grund, have fundet Os bevægede til at udvide den ved Vor F. 26. Juni 1824, under visse Betingelser, hjemlede Frihed til at udstede indenbyes Vexler i Sølv, til at skulle gjælde ogsaa naar saadanne Vexler lyde paa Rigsbanksedler. Dog have Vi, i Betragtning af den store Vigtighed, som Vedligeholdelsen af Seddelværdien har for Landets Velfærd, fundet det overeensstemmende med Forsigtighed, at tilføie den Bestemmelse, at foranførte større Frihed kun skal gjælde indtil videre. — Thi byde og befale Vi, at det i P. 22 Marts 1813 indeholdte og i F. 18 Mai 1825 § 10 gjentagne Forbud mod at trække eller honorere Vexler, lydende paa Rigsbanksedler, anderledes end a vista eller under visse Omstændigheder med en Sigt, der ej maa være høiere end 8 Dage, herefter skal bortfalde, samt at det skal være tilladt ogsaa at benytte Sedler til de i F. 26 Juni 1824 omhandlede indenbyes Vexler, saa at de paa Rigsbanksedler lydende Vexler i Eet og Alt skulle være lige Bestemmelser undergivne som de Vexler, der lyde paa Rigsbankpenge rede Sølv eller paa fremmed Valuta, hvorimod der med Hensyn til de Vexler, der lyde paa Sølv, betalbart med Sedler efter Kvartalskoursen, ingen Forandring skal skee i de for Tiden gjældende

*) Jfr. med Hensyn til indenbyes Vexler i det Hele F. 7 April 1843.

14 Mai. Regler. Dog skal den saaledes tilstaaede større Frihed med Hensyn til de paa Rigsbanksedler lydende Vexler kun gjælde indtil videre.

3 Juli. F., indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Negerhandelens Undertrykkelse.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Uagtet det allerede ved den af Vor Høisalige Herr Fader under 16 Marts 1792 udgivne Forordning om Negerhandelen er blevet fastsat, at al saadan Handel for de kongelige Undersaatter med Begyndelsen af Aaret 1803 skulde ophøre paa de afrikanske Kyster og ellers, hvor den kunde finde Sted udenfor de kongelige Besiddelser i Vestindien, saaledes at efter dette Tidsrums Udløb ingen Neger eller Negerinde enten paa Kysten eller paa andre fremmede Steder maatte ved eller for kongelige Undersaatter indkjøbes, i kongelige Undersaatters Skibe føres eller til de kongelige vestindiske Øer til Salg indføres, og at al mod dette Forbud stridende Handel skulde efter denne Tid ansees som ulovlig, saa have Vi dog, efterat Vi fra Hans Majestæt, de Franskes Konge, samt Hans Majestæt, Kongen af det forenede Kongerige Storbritannien og Irland, have modtaget Indbydelse om at tiltræde de af disse Magter under 30 Novbr. 1831 og 22 Marts 1833 til Negerhandelens Undertrykkelse afsluttede Konventioner, saavel paa Grund af Vor Uvillie imod denne skjændige Handel som i Følge de nævnte høie Kontrahenteres venskabelige Anmodning, været villige til at forene Vore Bestræbelser med disses i at træffe de virksomste Foranstaltninger til hiin Handels Undertrykkelse. Idet derfor bemeldte, ved den under 26 Juli 1834 i Vor Kongelige Residentsstad undertegnede Akcessions-Traktat, af Os tiltraadte Konventioner, forsaavidt de i dem indeholdte Regler for Fremtiden skulle tjene Vore handlende og søfarende Undersaatter til Efterretning og Jagttagelse, ved efterstaaende Vor Forordning ydeligere bringes til almindelig Kundskab, have Vi tillige besluttet i Henseende til Behandlingen og Paadømmelsen af de Sager, der maatte foranlediges ved Opbringelse til Vore Havne af Skibe, der findes skyldige i eller ere mistænkte for Negerhandel, at foreskrive saadanne Regler, ved hvilke saavel Vore egne som og fremmede Magters Undersaatter kunne være aldeles betryggede, samt derhos at anordne de Straffe, som for Overtrædelse af denne Vor allerh. Forordnings Forskrifter ville være at anvende. Thi kundgjøre samt byde og befale Vi, som følger. — § 1. De

kontraherende Magter have, for paa den virksomste Maade 3 Juli.
at hemme den skjændige Handel, der er bekjendt under Navn af Negerhandel, indrømmet hinanden en gjensidig Ret til, med Hensyn til slig Handels Opdagelse, at visitere hinandens Handelsskibe, dog kun i følgende Farvande: 1) Langs med Afrikas vestlige Kyst fra det grønne Forbjerg indtil en Afstand af 10 Grader syd for Ækvator, det er, fra den 10 Grad sydlig Brede til den 15 Grad nordlig Brede og indtil den 30 Grad vestlig Længde, at regne fra Meridianen gjennem Paris. 2) Rundt omkring Øen Madagaskar i en Afstand af omtrent 20 Lieues. 3) I samme Afstand fra Øen Kubas Kyster. 4) I samme Afstand fra Øen Puerto-Riko's Kyster. 5) I samme Afstand fra Brasiliens Kyster. Herved bliver imidlertid at bemærke, at et mistænkeligt Fartøi, som er opdaget og forfulgt indenfor ovenmeldte Kreds af 20 Lieues, af Krydserne kan visiteres, selv udenfor samme, naar disse ikke under Forfølgningen have tabt det af Sigte, om det end først lykkes dem at naae det i en større Afstand fra Kysten. De af Os udsendte Krydsere skulle være berettigede og forpligtede til, ogsaa udenfor ovennævnte Grændser, at visitere danske Handelsskibe, naar en troværdig Angivelse giver grundet Formodning om at de ere bestemte til Slavehandel. § 2. Rettigheden til at visitere den ene eller den anden Nations Handelsskibe i de ovenfor angivne Farvande kan kun udøves af de af de kontraherende Magters Krigsskibe, som gjensidigen dertil bestemmes, og som i dette Øiemed skulle være forsynede med en særskilt Bemyndigelse. — Disse Krigsskibes Chefer skulle have Grad som Kapitain eller i det mindste som Premier-Lieutenant i Søetaten, og skulle disse, saavel ved Handelsskibenes Visitation og Anholdelse, som ved deres Henførelse til vedkommende Domstol, nøiagtigen holde sig de Instruktioner efterrettelige, som i Medfør af de mellem de kontraherende Magter oprettede Konventioner ere dem givne. § 3. Skulde det hændes, at Chefen for en af de kontraherende Magters Krydsere havde Anledning til Mistanke om, at et Handelsskib, der seiler under Konvoi af eller i Følge med et af de andre kontraherende Magters Krigsskibe, havde deeltaget i Negerhandelen eller var udrustet til denne Handel, skal han meddele sin Mistanke til Chefen for Konvoien eller Krigsskibet, og denne skal alene foretage det mistænkte Skibs Undersøgelse; og, i Tilfælde af, at han finder Mistanken grundet, skal han, i Overeensstemmelse med Forskriften i denne Forordnings § 6, lade Skibet føre til en af den Nations Havne, hvortil det hører. § 4. Hvergang et Handelsskib skal visiteres af en

3 Juli. Krydser, skal Chefen for Krydseren forevise dette Skibs Kapitain de specielle Ordrer, hvorved Rettigheden til undtagelsesviis at foretage Visitation meddeles ham, og skal han give ham et af ham underskrevet Beviis, hvori hans Rang i sit Lands Søetat og det af ham kommanderede Skibs Navn anføres, og hvori bevidnes, at Visitationens Øiemed udelukkende er at overbevise sig, om Skibet driver Negerhandel eller er udrustet til denne Handel. Naar Visitationen ikke kan foretages af Chefen selv, bør han dog ei overdrage samme til nogen, der ei er virkelig Officeer i Søetaten. Den saaledes udnævnte Officeer har at forevise Kapitainen paa Handelsskibet en af Chefen for Krydseren underskreven Gjenpart af de ovenomtalte specielle Ordrer, ligesom han og skal meddele ham et af ham selv undertegnet Beviis, hvori anføres den Rang, han beklæder i Søetaten, Chefens Navn, hvis Ordre det er ham overdraget at udføre, Krydserens Navn, til hvilken han hører, saavelsom Visitationens Øiemed, saaledes som ovenfor er sagt. Dersom det ved Visitationen befindes, at Skibets Dokumenter ere regelmæssige, og dets Forehavende lovligt, skal Officeren anføre i Skibsjournalen, at Visitation kun har fundet Sted i Kraft af de for ommeldte specielle Ordrer, og det skal da staae Skibet frit for at fortsætte sin Reise. § 5. Dersom Officeren, som kommanderer Krydseren, ifølge Visitationens Resultat befinder, at der er tilstrækkelige Grunde til at antage, at Skibet driver Negerhandel, eller at det er blevet udrustet og indrettet til denne Handel, og dersom han derefter bestemmer sig til at anholde det og overgive det til vedkommende Domstol, skal han strax in duplo lade forfatte en Fortegnelse over alle de ombord forefundne Papirer; begge Exemplarer af denne Fortegnelse skal han underskrive og ved sit Navn tilføie sin Rang i Søetaten, saavelsom det Skibs Navn, han kommanderer. — Paa samme Maade skal han og in duplo forfatte og underskrive en Deklaration, hvori betegnes Tiden, da, og Stedet, hvor Anholdelsen foregik, Skibets, Kapitainens og Skibsmandskabets Navne, saavelsom de ombord fundne Slavers Antal og Sundhedstilstand; denne Deklaration skal desuden indeholde en nøiagtig Beskrivelse over Skibets og Ladningens Forfatning. § 6. Det anholdte Skib saavelsom Skipperen, Skibsmandskabet, Ladningen og de Slaver, som maatte findes ombord, blive derpaa af Krydserens Chef uopholdeligen at henføre eller affende til en af de for enhver af de respektive Nationer ved Konventionerne bestemte Havne, og skulle ved Ankomsten dertil af ham overleveres til de til den Ende af de respektive Regjeringer beskikkede

Autoriteter, for at behandles og dømmes efter de paa Stedet gjældende Love. — Naar Chefen for Krydseren ikke troer selv at burde paatage sig at anføre og aflevere det anholdte Skib, kan han ikke overdrage denne Forretning til Nogen, der ei er virkelig Officeer i den Kongelige Søetat. § 7. Alle danske Skibe, som i Følge af de ovenmeldte Konventioner maatte blive anholdte af Hans Majestæt de Franskes Konges, eller af Hans Majestæt Kongen af det forenede Kongerige Storbritannien og Irlands Krydsere, som gjøre Tjeneste paa den amerikanske Station, skulle henføres og afleveres til de danske Autoriteter paa Vort Eiland St. Kroix. — Alle danske Skibe, som anholdes af franske eller brittiske Krydsere af den afrikanske Station, skulle henføres og afleveres til de danske Autoriteter paa Vort Fort Kristiansborg paa Guldkysten af Guinea. — Ethvert dansk Skib, som maatte anholdes af franske eller brittiske Krydsere, der gjøre Tjeneste paa Madagaskar-Stationen, skal afleveres paa den ene eller paa den anden af de ovenanførte danske Besiddelser, eller til de danske Autoriteter paa Vort Etablissement Trankuebar paa Koromandel-Kysten i Ostindien, dersom sidstnævnte Bestemmelse ifølge Omstændighederne maatte blive at foretrække. Med de danske Skibe, som i fornævnte Farvande opbringes af Vore egne Krydsere, bliver der og aldeles at forholde efter de foranførte Bestemmelser. § 8. Ingen af de ombord paa det anholdte Skib værende Personer skal føres fra samme, ei heller skal nogen Deel af Ladningen eller de Slaver, der maatte findes inden Borde, bortfjernes, inden Skibet er blevet overgivet til sin egen Nations Autoriteter, uden i det Tilfælde, at Omskibning af Mandskabet eller af de ombord forefundne Slaver, enten i det Hele eller for en Deel, maatte ansees nødvendig, enten for deres Livs Vedligeholdelses Skyld eller ifølge nogensomhelst anden af Menneskelighed paabuden Grund, eller for deres Sikkerheds Skyld, hvem det er overdraget at føre Skibet efter dets Anholdelse. I dette Tilfælde skal Chefen for Krydseren eller den Officeer, hvem det er overdraget at føre det anholdte Skib, forfatte en Deklaration betræffende bemeldte Omskibning, hvori Grunden til samme anføres, og skulle Kapitainen, Matroserne, Passagererne eller Slaverne, der saaledes ere omskibede, føres til samme Havn som Skibet og Ladningen, og deres Overlevering og Modtagelse skal skee paa samme Maade som deres, der findes paa det. § 9. Saasnart et Handelsskib, der er blevet anholdt, ankommer til noget af de ovenfor i § 7 anførte Steder, skal Chefen for Krydseren eller den Officeer, hvem det er paalagt at

3 Juli.

3 Juli. overføre det anholdte Skib, uopholdeligen overlevere til Vore respektive Gouvernementer Skibet og Ladningen, saavelsom Kapitainen, Mandskabet, Passagererne og de ombord fundne Slaver, som og de ombord tagne Papirer, ligeledes og det ene Exemplar af de i Medfør af § 5 forfattede Fortegnelser over bemeldte Papirer, hvorimod det andet Exemplar forbliver i hans Besiddelse. — Bemeldte Officeer skal til samme Tid overlevere vedkommende Gouvernement et Exemplar af den ifølge § 5 in duplo udstedte Deklaration, og han skal dertil føie en Beretning om de Forandringer, som kunne være indtrufne fra Anholdelsens Øieblik indtil Afleveringen, saavelsom en Gjenpart af Beretningen om de Omskibninger, som maatte have fundet Sted, i Overeensstemmelse med denne Forordnings § 8. Ved at overgive disse forskjellige Papirer skal Officeren under Eed skriftligen bevidne deres Troværdighed. § 10. Paakjendelsen af de Sager, der ved Skibets Opbringelse i Medfør af Ovenstaaende maatte foranlediges, tilfalder paa Vort Eiland St. Kroix Vor vestindiske Landsoverret, paa Vort Fort Kristiansborg og paa Vort Etablissement Trankuebar samtlige Medlemmer af de der ansatte Gouvernementer. Men den foreløbige Undersøgelse og Behandling udføres paa St. Kroix af en af bemeldte Landsoverrets Assessorer, som dertil af Justitiarius udnævnes, i Forbindelse med vedkommende Byfoged, og paa Kristiansborg og Trankuebar af tvende Medlemmer af Gouvernementet, eller af eet af disse i Forening med en anden af Gouvernementet dertil udnævnt duelig Mand. Dersom det skulde hænde, at noget dansk Skib skulde af nogen af Os udsendt Krydser blive anholdt i et saadant Farvand, at det ei kan indbringes til noget af de i § 7 benævnte Steder, men maatte indkomme i nogen Havn i Vort Rige Danmark, skal der strax af Stedets Dommer anstilles Undersøgelse efter de i denne Anordning foreskrevne Grundsætninger, og tillige Beretning strax gjøres til vedkommende Amtmand, som har at vaage over Sagens tilbørlige Behandling, og strax skal indberette det Forefaldne til Vort danske Kancellie, der vil have at udnævne en Kommission til Sagens ydderligere Undersøgelse og Behandling. § 11. Saasnart noget anholdt Skib er blevet afleveret paa den i § 9 bestemte Maade, har Gouvernementet uopholdeligen og i det seneste inden 24 Timer at foranstalte et nøiagtigt Undersøgelsesforhør optaget af de Mænd, som saadant efter § 10 tilfalder. Til denne Undersøgelses-Ret blive alle de i § 9 nævnte Dokumenter at aflevere, og den haver saavel ved at gjennemgaae disse og undersøge det opbragte

Skib med Ladning, som og ved at mønstre sammes Mand- 3 Juli.
skab og de Slaver, som maatte befinde sig ombord, saa og modtage alle de Forklaringer, som ere at erholde baade af Mandskabet paa det opbragte Skib og paa det Skib, der har indbragt samme, at søge enhver Oplysning, som kan faaes angaaende alle de Omstændigheder, der ville faae Indflydelse deels paa Skibs og Ladnings Skjebne, deels paa de Paagjældendes Strafskyld efter de nedenstaaende Bestemmelser. Bemeldte Ret haver med den muligste Hurtighed at tilendebringe Undersøgelsen og paa det Omhyggeligste sørge for, at Sandheden oplyses i dens hele Omfang, altsaa baade forsaavidt dette kan paadrage Skib og Ladning Kondemnation og dem, som have gjort sig skyldige i Negerhandel, Strafansvar, og ikke mindre forsaavidt det kan tjene til at godtgjøre de Mistænktes Uskyldighed eller til at formindske deres Brøde. — Ved Undersøgelsen bør der gives Chefen for Krydseren eller den Officeer, af hvem Skibet efter Anholdelsen er blevetført, Leilighed til at møde eller lade møde, for at medvirke til Sagens Oplysning. § 12. Naar Undersøgelses-Retten finder, at Sagen behørig er oplyst, bliver det erhvervede Forhør med alle dertil hørende Dokumenter at afgive til Formanden i den Ret, som efter § 10 har at paakjende Sagen. Denne foranstalter da, at Sagen uden Ophold kommer under Overveielse af denne Rets samtlige Medlemmer. Findes det derved, at Sagen i nogen Deel kan behøve yderligere Oplysninger, saa har Retten, eftersom det i ethvert Tilfælde findes tjenligst til Sagens Fremme, enten selv umiddelbar at tilveiebringe saadanne Oplysninger eller at overdrage dette til de Mænd, som have udført den foregaaende Undersøgelse. — Af ovennævnte Forhør med alle dertil hørende Dokumenter blive tvende Exemplarer at forfatte, der skulle underskrives af de Personer, som have forestaaet eller overværet samme, og bliver af bemeldte Exemplarer det ene at aflevere til Chefen for Krydseren eller til den Officeer, hvem det har været overdraget at overføre det anholdte Skib. § 13. Naar Sagen er moden til endelig Paakjendelse, bliver Dom at afsige snarest muligt og i det seneste inden 8 Dage. Dommen bør indeholde en klar Udvikling af de Grunde, hvorpaa den er bygget, med Henviisning saavel til denne Vor Forordning som til de ovennævnte af Os tiltraadte Konventioner til Slavehandelens Afskaffelse. Skulde særdeles Omstændigheder forhindre, at Sagen inden forommeldte Tids Forløb endeligen kan paakjendes, da bør Forklaring herom anføres i Dommen. — En fuldstændig Afskrift af den hele Retsforhand-

3 Juli. ling bliver derefter uopholdeligen at udfærdige og overlevere Chefen for Krydseren eller den Officeer, hvem det har været overdraget at overføre det anholdte Skib, ligesom og en lige Afskrift bør indsendes til Vort danske Kancellie. § 14. Ethvert Handelsskib, der i Overeensstemmelse med ovenstaaende Forskrifter er anholdt, skal have Formodning imod sig om at have drevet Negerhandel eller været udrustet til denne Handel, naar ombord paa dette Skib eller ved dets Udrustning og Indretning nogen af de herefter opregnede Gjenstande befindes, nemlig: 1) Luger af Gitterværk og ikke hele Luger, saaledes som de sædvanlig ere paa Handelsskibe; 2) et større Antal Afslukker paa Mellemdækket eller paa det øverste Dæk, end det er sædvanligt paa Handelsskibe; 3) et Forraad af Planker, der ere indrettede dertil, eller til strax at lægge et dobbelt Dæk, flydende Dæk eller saakaldet Slavedæk; 4) Lænker, Hals- eller Haandjern; 5) et større Vandforraad end fornødent for Mandskabet paa et Handelsfartøi; 6) et overflødigt Antal Vandfade eller andre Tønder, tjenlige til at opbevare Vand, medmindre Kapitainen forevisер Attest fra Toldvæsenet paa Afseilingsstedet, som godtgjør, at Rhederne have stillet betryggende Sikkerhed for at disse Fade eller Tønder alene skulle fyldes med Palmeolie eller ere bestemte til hvilkensomhelst anden lovlig Handel; 7) et større Antal Spise- eller Drikkekar, end udkræves til Brugen paa et Handelsskib; 8) to eller flere Kobberkjedler, eller endog kun een, som er øiensynlig større, end udkræves til Brugen for Mandskabet paa et Handelsskib; 9) endelig et større Forraad af Riis, brasiliansk Maniokmeel (farinha), Kassade, Mais eller indisk Korn, end efter Rimelighed kan antages at udfordres til Mandskabets Fornødenhed, og som ikke i Ladningsmanifestet ere anførte som udgjørende en Del af Skibets til Forhandling bestemte Ladning. — Dog bortfalder den Formodning, der ved nogen af de foranførte Omstændigheder opvækkes imod et Skib, naar der gjøres fyldestgjørende Forklaring og Rigtighed, der viser, at den Indretning eller Forsyning, hvorpaa Formodningen grundedes, har en anden Aarsag. Men hvor der saaledes var lovlig Grund til Mistanke om Skibets Benyttelse eller Bestemmelse for Slavehandel, uden at den Vedkommende er istand til strax paa en fyldestgjørende Maade at gjendrive Mistanken, kan ingen Erstatning tilstaaes enten Skipper eller Rheder eller nogen anden i Handelsskibet eller dets Ladning interesseret Person for Opbringelsen, uagtet Skibet iøvrigt maatte frifindes. § 15. Befindes det derimod, at et Handelsskib er blevet visiteret eller anholdt paa

en ubeføiet Maade eller uden tilstrækkelig Anledning til Mistanke, eller naar Visitationen og Anholdelsen have været ledsagede af Misbrug eller Vexationer, saa skal Chefen for Krydseren eller den Officeer, der har begivet sig ombord paa bemeldte Skib, eller endeligen den, hvem det har været betroet at overføre det, være Kapitainen, Rhederen og Ladningseierne efter Sagens Omstændigheder ansvarlig for den tilføiede Skade og Forliis. — Denne Skadesløsholdelse og Godtgjørelse kan tilkjendes af den Domstol, for hvilken Processen er indledet mod det anholdte Skib, dets Kapitain, dets Mandskab og dets Ladning; og det Lands Regjering, til hvilket den Officeer, der har paadraget sig sligt Ansvar, hører, vil, i Overeensstemmelse med de indgaaede Konventioner, have at betale Beløbet af den omhandlede Skadesløsholdelse og Godtgjørelse i Løbet af eet Aar, at regne fra Dommens Datum. — Til Veiledning for vedkommende Domstole ved Bestemmelsen af Skadeserstatningen er der vedføiet denne Forordning en Efterretning om de Regler, der i saa Henseende ere vedtagne i nogle mellem Storbritannien og andre Stater afsluttede Traktater, til hvilke Regler ogsaa bemeldte Domstole have at tage Hensyn, dog under Overveielse af de særegne Omstændigheder i ethvert Tilfælde, hvilke kunne gjøre større eller mindre Afvigelser fra bemeldte Regler fornødne. § 16. Naar det ved et dansk Handelsskibs Visitation eller Opbringelse bliver begaaet Misbrug eller Vexationer, men Skibet ikke er blevet overleveret til nogen af de i § 7 nævnte Autoriteter, skal Kapitainen for vedkommende Autoriteter i den første af Vore Havne, hvorhen han kommer, eller for Vor Konsul, dersom Skibet anløber en fremmed Havn, hvor en saadan Embedsmand findes, gjøre en edelig Forklaring over de Misbrug og Vexationer, hvorover han har at besvære sig, saavelsom over den Skadesløsholdelse og Godtgjørelse, han paastaaer. Denne Forklaring bør oplyses ved et beediget Forhør, der bliver at optage over de Fornemste af Skibsmandskabet eller Passagererne, som maatte have været Vidner til Visitationen eller Anholdelsen, og over det Hele bliver en Akt at udfærdige, hvoraf to Exemplarer blive at meddele Kapitainen, der har at indsende det ene til Vort danske Kancellie, til Styrke for sit Andragende om den Erstatning, hvortil han troer sig berettiget. — Dersom uafvendelige Omstændigheder forhindre Kapitainen i at afgive denne Forklaring, da kan saadant skee af Rhederen eller af enhver Anden, der er interesseret i Skib eller Ladning. — Finder Vort danske Kancellie, at der er Anledning til at forfølge Sagen, da har samme at for-

3 Juli.

3 Juli. anledige, at Andragendet saavelsom de med Dette indsendte Oplysninger ved Vort Departement for de udenlandske Sager igjennem Gesandtskabet tilstilles den vedkommende Regjering, der da i Medfør af Konventionerne strax lader den fornødne Undersøgelse anstille og, naar Klagen findes grundet, udbetaler Skadeserstatning til alle Vedkommende. — Foranførte Bestemmelser have iøvrigt kun Hensyn til de Tilfælde, hvor der klages over ulovlig Adfærd fra en af de medkontraherende Staters Krydseres Side; men, hvor der maatte føres Anke over saadan Adfærd udøvet mod et dansk Skib af nogen af Vore egne Krydsere, bliver slig Anke naturligvis at gjøre gjældende ved de Paagjældendes Værnething paa sædvanlig lovlig Maade. § 17. Overbevises det nogen af Vore Undersaatter, at han enten ene eller i Forbindelse med Andre har udrustet noget Skib til Negerhandel, skal han, saafremt Skibet anholdes, førend det endnu er afgaaet fra det Sted, hvorfra det bliver udredet, ansees med Straf af Forbedringshuus-Arbeide fra 2 til 5 Aar. Heri gjør det ingen Forskjel, om det er en dansk eller en fremmed Havn, hvorfra Skibet udredes. § 18. Anholdes derimod Skibet først efterat det har forladt den Havn, hvorfra det blev udrustet, da bliver Straffen Fæstnings-Arbeide fra 10 til 20 Aar. § 19. De i §§ 17 og 18 fastsatte Straffe blive og at anvende paa dem, der gaae en Slavehandler til Haande i at forskaffe Negre til Udførsel og Forhandling som Slaver. § 20. Enhver, der som Kapitain eller Superkargo vidende har taget Tjeneste paa et til Negerhandel udrustet Skib, straffes, saafremt Skibet anholdes inden det er afgaaet til denne Bestemmelse, med Forbedringshuus-Arbeide fra 2 til 5 Aar. § 21. Anholdes derimod Skibet først efterat det er gaaet til Søes, bliver Straffen at bestemme til Fæstnings-Arbeide fra 5 til 10 Aar og, dersom Negerhandel allerede er iværksat, til lige Strafarbeide fra 10 til 20 Aar. Foranførte Straffe ville finde Anvendelse paa dem, der have overtaget Kapitains- eller Superkargo-Tjeneste, om de end ikke ere indførte paa Ekvipagerollen. § 22. I hvert af de i §§ 20 og 21 ommeldte Tilfælde ansees de, der som Skibsofficerer have gjort sig medskyldige i Slavehandel, med Strafarbeide i halv saa lang Tid som den i bemeldte §§ bestemte, og for Skibsmandskabet, som deri har taget Deel, bliver Straffetiden atter den halve af den, der i lige Tilfælde vilde finde Sted for Skibsofficererne. — Straffen bliver for de i denne § omhandlede Personer Forbedringshuus-Arbeide i alle Tilfælde, i hvilke Straffetiden ikke overstiger 5 Aar, men ellers Fæstnings-Arbeide. § 23. De,

som ved at give Forstrækninger til et Skibs Udredelse til Negerhandel, ved at forskaffe Mandskab til samme, ved at tegne Assurance paa Skibet, eller dets Ladning, eller paa nogen anden Maade vidende understøtte et saadant Foretagende, ansees med Forbedringshuus-Arbeide fra 1 til 5 Aar. § 24. Skulde imod al Formodning nogen af Vore Embedsmænd befindes at have deeltaget i eller søgt at fremme et saa skjændigt Foretagende, da bliver han, foruden at forbryde sit Embede, at ansee med den strengeste Grad af de i §§ 17, 18, 19 og 23 bestemte Straffe, ligesom og Enhver, der ellers gjør sig skyldig i nogen af de i §§ 17 til 23 ommeldte Overtrædelser, derved skal have forbrudt den Rang eller anden hædrende Udmærkelse, hvoraf han maatte være i Besiddelse. § 25. Dersom Nogen, foruden den Forbrydelse, hvori han som deelagtig i Negerhandel gjør sig skyldig, udøver andre Mishandlinger mod en Neger, bliver dette at tage i Betragtning til Straffens Skjærpelse; men, dersom den forøvede Mishandling er af den Beskaffenhed, at den i Overeensstemmelse med Vor F. af 4 Oktbr. 1833 medfører Straf af offentligt Arbeide, bliver denne Straf at forbinde med den Arbeidsstraf, som den Paagjældende efter nærværende Forordning maatte have forskyldt, forsaavidt ikke enten den ene eller den anden Forbrydelse egner sig til Strafarbeide paa Livstid. § 26. Det Skib, som er bestemt eller afbenyttet til Negerhandel, skal være forbrudt, hvilket og skal gjælde om Ladningen, forsaavidt sammes Eier ikke maatte være uvidende om hiin Skibets Bestemmelse. — Hvis Skibet undkommer, eller iøvrigt nogen Omstændighed foraarsager, at Konfiskation ei kan anvendes, bør Alle, der enten som Rhedere eller paa nogen af de i § 23 omhandlede Maader, have gjort sig medskyldige i Negerhandel, udrede en Mulkt af lige Beløb med Værdien af det, der ellers skulde være konfiskeret. Denne Mulkt have de at udrede Een for Alle og Alle for Een, men, forsaavidt Beløbet ikke kan tilveiebringes, bør Enhver for sig afsone sin forholdsmæssige Andeel. Dersom der hos en enkelt af de Skyldige har været mere at erholde end hans egen Andeel, bliver dette Mere i lige Dele at afdrage i det, som de øvrige Medskyldige have at afsone. § 27. Saafremt det forbrudte Skibs Konstruktion eller særegne Indretning giver Anledning til at befrygte, at det paany kunde blive anvendt til Negerhandel eller til noget andet ulovligt Øiemed, maa det ikke sælges inden det saaledes er forandret, at det ikke længere er tjenligt til en saadan forbryderisk Bestemmelse. — I Tilfælde af Konfiskation skal en Andeel af det ved saa-

3 Juli.

3 Juli. danne Fartøiers og deres Ladningers Salg udbragte Netto-Beløb overgives det Lands Regjering, til hvilken Skibet, der har foranstaltet Anholdelsen, hører, for ved dens Omsorg at fordeles mellem dette Skibs Officerer og Mandskab, og denne Andeels Størrelse bestemmes indtil videre til 65 pCt. af Salgets Netto-Beløb. Er Anholdelsen skeet af en dansk Krydser, skulle i Henseende til Fordelingen de for Byttes Deling i Vor Søetat gjældende Regler lægges til Grund. — De øvrige 35 pCt. af Netto-Provenuet hjemfalde til Vor Kasse til nogenlunde Godtgjørelse for Udgifterne, der i Anledning af Foranstaltningerne til Negerhandelens Afskaffelse ville paaføres samme. Hvor Konfiskation eller Bøder efter § 26 finde Sted, uden at nogen Opbringelse er foregaaet, vil Beløbet ligeledes tilfalde Vor Kasse, dog at den halve Deel skjænkes Angiveren, naar Opdagelsen er skeet ved Hjælp af en privat Mand, og denne derfor paastaaer Belønning. § 28. Skjøndt de af Mandskabet paa et til Negerhandel udredet Skib, der paa den Tid, de gik ombord, have været uvidende om Skibets lovstridige Bestemmelse, og som ikke siden have havt Leilighed til at forlade det, ikke kunne blive at straffe, naar de ingen videre Deel have taget i Forbrydelsen end den, at forrette den Tjeneste, hvorfra de ei have kunnet unddrage sig, saa skal det dog være Pligt for dem, efterat være landede enten paa et Sted i Vore Lande eller paa noget Sted, hvor der er en dansk Konsul, at gjøre Anmeldelse om det Passerede, i det forstnævnte Tilfælde for Stedets Øvrighed og i det sidste for bemeldte Konsul. Saafremt der paa det fremmede Sted, hvor de lande, ikke er ansat nogen dansk Konsular-Agent, bliver Anmeldelsen at gjøre for en Øvrigheds- eller Retsperson samme Sted. — Lader nogen af de Paagjældende en Tid af 14 Dage forløbe uden at efterkomme forommeldte Pligt, skal han have Formodningen imod sig om frivillig at have deltaget i Forbrydelsen, dog kan han, naar Omstændighederne iøvrigt tale for ham, ansees med en mildere Straf end den, der er fastsat i § 22. § 29. Men endog udenfor det i § 28 omhandlede Tilfælde skal Enhver af Skibsmandskabet, hvortil Kapitainen, Superkargoen og Skibsofficererne dog ikke kunne henregnes, være fri for Straf, naar saadan Anmeldelse af ham gjøres, førend nogen Anholdelse eller Undersøgelse er begyndt i Anledning af Forbrydelsen, og i det seneste inden 14 Dage efterat han er kommen i Land. § 30. Enhver, som overbevises at have skjult nogen efter denne Forordnings Kundgjørelse ved Negerhandel til Vore Kolonier indbragt Slave eller kjøbt eller

solgt en saadan, straffes, hvis dette inden 1 Aar efter Negerens Indførelse paatales, med Forbedringshuus-Arbeide indtil 5 Aar. § 31. Saavel alle de Negre, der ere i foranførte Tilfælde, som de, der maatte findes paa et i Overeensstemmelse med foranstaaende Regler anholdt og til Vore Kolonier opbragt Skib, skulle erklæres frie, hvilket skal indføres i en Protocol, ligesom der og skal leveres enhver Saadan en Akt, der hjemler hans Frihed, uden at nogen Betaling kan fordres for denne Expedition. Det skal derhos paaligge Øvrigheden at drage Omsorg for at sikkre dem Underhold enten ved at skaffe dem Arbeide, hvorved de selv kunne fortjene samme, eller ved at afgive dem til saadanne Kolonier, hvor deres Frihed og Subsistens er sikkret. § 32. Forsaavidt imidlertid det Offentlige maa anvende Udgifter paa dem, som ikke paa anden Maade kunne erstattes, skal det være Øvrigheden forbeholdt at paalægge dem Arbeide, hvorved disse Udgifter kunne erstattes; dog kan saadant Arbeide, naar de enten kunne skaffe dem et andet Opholdssted eller paa anden Maade selv sørge for deres Udkomme, i intet Tilfælde affordres dem i længere Tid end 7 Aar, hvilke syv Aar dog for dem, der, paa den Tid, de, som foranført, sættes i Frihedsstand, ere under 16 Aar, regnes fra den Tid, de have fyldt denne Alder. § 33. Det overlades Gouvernementet paa det Sted, hvortil et Skib er opbragt i Overeensstemmelse med denne Vor Forordning, efter Overlæg med Opbringeren og efterat have modtaget Erklæring fra Kapitainen og Kargadeuren paa det opbragte Skib, at tage de Forholdsregler, som til Skibs og Godses Konservation maatte være fornødne. § 34. Med Hensyn til dem, der opbringes med noget saaledes anholdt Skib, bliver deres Strafskyldighed efter de foranstaaende Bestemmelser at undersøge og paakjende under den Sag, der anlægges i Anledning af Opbringelsen. Forsaavidt den de Paagjældende idømte personlige Straf betræffer, staaer det til dem at forlange Dommen indstævnet til Vor Høiesteret, i hvilken Henseende vedkommende Gouvernement har at foranstalte det Fornødne efter de paa ethvert Sted gjældende Love, men saavidt Skib og Ladning, samt Omkostninger og Erstatning for utilbørlig Opbringelse angaaer, skal den afsagte Dom fuldbyrdes uden Paaanke; dog med Undtagelse af de i det sidste Membrum af § 10 omhandlede Tilfælde, i hvilke Appel til Høiesteret tilstedes. § 35. Dersom Nogen udenfor det i § 34 forudsatte Tilfælde maatte være at tiltale som skyldig i Forbrydelse mod denne Vor Forordning, 3 Juli.

8 Juli. saa bliver dermed i Eet og Alt at forholde efter de almindelige Love for kriminelle Sagers Behandling.

Anhang, indeh. de Regler, der i Henseende til Fastsættelsen af Skadeserstatningens Størrelse i Tilfælde af saadan uhjemlet Opbringelse af noget Skib, som der omtales i foreftaaende F.s § 15, ere vedtagne i nogle imellem Storbritannien og andre Stater afsluttede Traktater, til hvilke vedkommende Domstole, overeensstemmende med Forskrifterne i bemeldte § 15, have at tage Hensyn, dog under Overveielse af de konkrete Omstændigheder.

Dersom Skibet og Ladningen aldeles gaaer tabt for Eierne, skulle disse erholde Erstatning: a) for Skibet, Takkelagen, de staaende og løbende Redskaber og Provianten; b) for den tilgodehavende Fragt; c) for Ladningens og Varernes Værdi, saafremt Skibet førte saadanne, dog med Fradrag af alle ved en saadan Ladnings Salg medgaaende Omkostninger og Afgifter, Kommissions-Provisionen for Forhandlingen derhos indbegreben; d) for alle ved slige Tilfælde af totalt Tab brugelige og lovhjemlede Omkostninger. — Naar sligt totalt Tab ikke finder Sted, skal Erstatning gives: a) for hver særskilt Skade eller Udgift, der paaføres Skibet ved Anholdelsen, og for den tilgodehavende Fragt; b) Godtgjørelse for Liggedagene efter den nedenstaaende Tabel; c) for Ladningens Bedærvelse; d) en Godtgjørelse af 5 pCt. for Beløbet af den Kapital, der er bleven anvendt paa Ladningens Indkjøb, for hele det Ophold, Anholdelsen har foraarsaget; e) for enhver Assurance-Præmie. — Godtgjørelsen for Liggedagene efter den nedenstaaende Tabel skal iøvrigt kun tilstaaes, naar det bevises, at Kapitainen eller Føreren af det opbragte Skib ikke ved en frivillig og tilregnelig Feil har ledet Opbringeren i Vildfarelse og saaledes selv har foranlediget Opbringelsen.

Tabel over den Godtgjørelse, der bliver at beregne et Skib for Liggedage:

For et Skib stort: fra	100	Tons	120	incl.	5	Lstrl.
	121	—	150	—	6	—
	151	—	170	—	8	—
	171	—	200	—	10	—
	201	—	220	—	11	—
	221	—	250	—	12	—
	251	—	270	—	14	—
	271	—	300	—	15	—

og saa fremdeles i samme Forhold.

Kanc.-P., indeh. Bestemmelser sigtende til at lette Indfrielsen af de endnu ikke indfriede Bankhæftelser. 4 Aug.

Hs. Maj. Kongen har paa Kancelliets derom allerunderdanigst nedlagte Forestilling under 22 f. M. allernaadigst resolveret: 1) at de Grundeiere, der af Banken have erholdt de til samme udstedte Obligationer for de paa deres Eiendomme hvilende Hæftelser cederede, maae ved Paategning paa Obligationerne underkaste sig den Banken tilkommende Udpantningsret, naar bemeldte Obligationer ved Cession komme i tredie Mands Hænder. Iøvrigt blive Forskrifterne i F. 2 Juni 1830 at iagttage, naar bemeldte Udpantningsret gjøres gjældende, hvorhos denne ikke kan udøves for længere Tids Renter end den, for hvilken Cessionarius i Medfør af F. 12 Marts 1790 beholder sin Prioritet for samme; 2) at offentlige Stiftelsers og Umyndiges Midler maae kunne anbringes i saadanne cederede Hæftelses-Obligationer, naar Debitor har underkastet sig hiin Forpligtelse, og det uagtet Hæftelsesrenten ved Cessionen er nedsat, dog ikke under 4 pCt., samt under Betingelse af, at Debitor i Tilfælde af Forsømmelse med Renternes rigtige Erlæggelse paadrager sig den fulde oprindelige Renteforpligtelse. — Hvilket herved meddeles til Efterretning for alle Vedkommende.

P., ang. at Urtekræmmere og andre Handlende bør iagttage fornøden Sikkerhed i Henseende til Svovlsyre og andre lignende farlige Gjenstande. 6 Aug.

Hs. Maj. Kongen har, foranlediget ved en Forvexling imellem Svovlsyre og Drikkevarer, som er indtruffet hos en Handlende, paalagt Kancelliet at kundgjøre, at det ligesaavel skal være Pligt for Urtekræmmere og andre Handlende som for Apothekerne at holde deslige farlige Ting hensatte paa affondrede passende Steder, for at ikke derved skal anstiftes Skade. — Hvilket herved kundgjøres til almindelig Underretning.

P. ang. nærmere Bestemmelser og Forandringer i Brandforordningen 1 Novbr. 1805 og Regl. for Brandkorpset 1 Mai 1818. 16 Sept.

Vi Frederik den Sjette osv., G. v.: At da vi have fundet, at der i den allernaadigste Forordning ang Brandvæsenet i Vor Kgl. Residentsstad Kjøbenhavn, dateret 1 Nov. 1805, samt i Vort under 1 Mai 1818 udgivne Regl. for

16 Sept. det Kjøbenhavnske Brandkorps, indeholdes enkelte Bestemmelser, som deels til Gavn for Brandvæsenet, deels uden Afbræk for samme og til Lettelse for Vedkommende, kunne forandres, saa have Vi i saa Henseende fundet for godt allernaadigst at byde og befale som følger: § 1. Bestemmelserne i Brandforordningen 1 Novbr. 1805 § 104 og Regl. 1 Mai 1818 skulle, forsaavidt samme indeholde, at den der befalede Afløsning ophører, naar der ved Kiimning er givet Tegn til at Ilden er slukket, være forandrede saaledes: at naar Brandmajoren, efter at saadan Kiimning har fundet Sted, lader de anordnede Signaler af Flag om Dagen og Lygter om Natten forblive udhængende fra Nicolai Vagt-, Frelsers og Vor Frue Taarne, skulle de til Afløsning bestemte Roder, der høre til de, ifølge det udfærdigede Regulativ, for Tour staaende Sprøiter, Kiimningen uagtet, vedblive at møde ved Ildstedet, hver Gang 6 Timer ere forløbne, lige indtil de fornævnte Signaler af Flag eller Lygter ere indtagne, hvilken Nedtagelse Brandmajoren har at beordre, saasnart han efter Omstændighederne finder, at bemeldte Mandskab ei længere behøves ved Ilden. Det samme skal og i eet og alt være gjældende med Hensyn til Reserve- og Nedbrydnings-Mandskabet samt Kanalpumpe-Mandskabet. § 2. Brandforordningens § 71 forandres saaledes: at de der omhandlede Kompagnisprøiter, eller som de nu kaldes Distriktssprøiter, af det Distrikt, hvori Ilden er opkommen, og de 4 Kabinetssprøiter tilligemed deres Mandskab ikke behøve strax at møde, hvorimod de siden bør møde, naar det behøves, for at slukke den mulige Ild, der kunde findes ved Grundens Oprydning, eller og til anden Anvendelse, til hvilket Møde Mandskabet da vil blive tilsagt efter Brandmajorens Foranstaltning. § 3. Det skal for Fremtiden ei være fornødent, at de tvende Vognmandsvogne med Hestegjødning, der efter F. 1 Novbr. 1805 § 91 og Regl. 1 Mai 1818 § 57 skulle ved opkommende Huusild afgives af Vognmandslauget, tilligemed de fornødne Bærebøre, Skuffer og Grebe, strax indfinde sig, men det er nok, at dette skeer, naar det af Brandmajoren nærmere forlanges. § 4. Den ved F. 1 Novbr. 1805 § 92 og Regl. 1 Mai 1818 § 47 Vognmandslauget paalagte Pligt, ved enhver opkommende Huusild at afgive 10 Vogne til Tjeneste for Indvaanerne, som behøve at flytte for at frelse deres Gods, skal herefter være forandret saaledes: at ikkun 4 Vogne til forbemeldte Brug skulle afgives.*) § 5. De i F. 1 Novbr. 1805 § 82 og i ovennævnte Regl.s § 4 omhandlede Brandstiger og Brandhager skulle herefter ikke

*) Jfr Lov 1 Mai 1851, om Befordringsvæsenet i Kjbhvn., § 5.

føres til Brandstedet ved Vognmandsvogne, men, efter Brand- 16 Sept.
majorens Ordre, af Brandkorpsets Mandskab afhentes fra disse Redskabers Opbevaringssteder. § 6. Naar Huusild opkommer i de Eiendomme, hvori Sprøiter opbevares, eller i de ved samme værende nærmeste Bygninger, eller i Bygninger ligeoverfor Sprøitens Bevaringssted, skal denne Sprøite tilligemed det ved samme ansatte Mandskab, om samme end ellers ikke staaer for Tour, møde ved Ilden, og de Vedkommende i saa Henseende være de samme Regler underkastede, som det for Tour staaende Mandskab. § 7. Hvad Brandforordningens § 66 og Regl.s § 45 bestemmer om at 4 Districtssprøiter skulle, tilligemed det ved samme ansatte Mandskab, møde ved opkommende Skorsteensild, skal for Fremtiden bortfalde.

Kanc.-P., ang. Indskjærpelse med nogle Modifikationer af P. 31 Juli 1812, betræffende hvorvidt Nogen maa holde Jægere m. v., samt ang. Nedsættelse af den i P. af s. D., betræffende Uniformer m. v., § 7 bestemte Mulkt. 24 Nov.

Efter allerh. Resol. 17 d. M. bliver Kanc.-P. 31 Juli 1812, ang. hvorvidt Nogen maa holde Jægere eller give Tjenestetyende Liberier m. v., herved gjentaget og indskjærpet, dog med nedenanførte for Overtrædelsestilfælde indtrædende Moderationer i de sammesteds bestemte Straffe. 1) Ingen uden de, som dertil efter Loven og F. 18 April 1732 ere berettigede, maa holde Jægere eller give deres Tjenere Jægerliberier, ei heller tillade dem at bære enten Hirschfængere eller andet Sidegevær. 2) De, som ere berettigede til at holde Jægere, maae dog ei give disse Kvast i Hirschfængeren eller Sidegeværet, eller Fjedre i Hatten, hverken i opstaaende Busk eller indlagte inden i Hatten, af hvilken Farve end saadanne Fjedre maatte være, ei heller nogensomhelst Besætning af Guld eller Sølv, hverken i slaaet Arbeide, Tresser eller Broderi, paa Klæder eller Hat; et Skilt paa Hirschfængerbeltet og Krudthorn-Bandeleret alene undtaget. 3) Ingen maa give sine Tjenere, Kudske, Rideknægte eller andre Domestikker nogen anden Besætning paa Klæder, Kapper, Hatte osv. end Uldsnore, saa at al Besætning af Guld, Sølv, Silke eller deslige, paa hvad Maade samme end maatte anbringes, er aldeles forbuden. 4) Ingen maa give sine Tjenere, Kudske, Rideknægte eller andre Domestikker Fjedre i Hatten, hverken i opstaaende Busk eller indlagte inden i Hatten, af hvilken Farve end Fjedrene ere, ei heller maa paa noget Liberi an-

24 Nov. bringes spidse Opslage eller Noget, der ligner de Distinktioner, som for militaire Uniformer ere befalede, ei heller Epauletter af noget Slags. 5) Ligesom det er Enhver forbudet, uden særskilt Kgl. Tilladelse, at give sine Domestikker Liberikjoler af høirød, kraprød eller karmoisinrød Farve, saa er det og Enhver forbudet at give Liberikjoler af mørkeblaa Farve. 6) Det Herskab eller den Husbonde, som giver sine Domestikker eller Tjenestetyende Liberi eller Klæder, stridende mod denne Anordning, straffes med en Mulkt af 20 Rbd. Sølv, og den Domestik eller det Tjenestetyende, som bærer saadant Liberi eller Klæder, med en Mulkt af 5 Rbd., uden at Herskabets eller Husbondens Villie eller Befaling i saa Maade kan tjene til Undskyldning. Af disse Mulkter, der i Gjentagelsestilfælde blive at fordobble, tilfalder Halvdelen Angiveren og det andet Halve Stedets Politiekasse. — Endvidere er ved allerhøiistbemeldte Resol. 17 d. M. Straffen for Overtrædelse af det i Kanc.-P. 31 Juli 1812, ang. Stads- og Galla-Uniformers samt civile Epauletters Afskaffelse, indeholdte Forbud mod at bære Huer, besatte med Sølv og Guld, nedsat til 20 Rbd. Sølv. — Hvilket herved kundgjøres til alminbelig Efterretning og Jagttagelse.

1836.

19 Oct.

P., ang. Udvidelse af Grosserernes Handelsret.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, under de nærværende Forhold, have fundet det billigt og hensigtsmæssigt at gjøre Forandring i de for Tiden gjældende Bestemmelser ang. Grændserne for Grosserernes Handelsret, i hvilken Henseende Vi, efter at have desangaaende indhentet allerunderd. Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, allern. byde og befale, som følger: § 1. Det skal herefter være Grossererne tilladt saavel underhaanden som ved offentlig Auktion at sælge Varer i saadanne Partier, som Kommerce-F. 4 Aug. 1742 § 11 omtaler, ligesom det endvidere skal være dem uformeent at sælge enhver Varesort, hvad enten den hører til de deri udtrykkeligen benævnte eller ikke, i Kvantiteter ikke ringere end 20 Rbd. Sølv. De kunne derhos benytte Paragraphens øvrige Bestemmelser, forsaavidt disse med Hensyn til en eller anden Varesort hjemle Adgang til at udsælge en Kvantitet, hvorfor Prisen er mindre end 20 Rbd. Sølv. *) § 2. Den ved Vor F.

*) Jfr. L. 29 Decbr. 1857 om Haandværks- og Fabrikdrift, § 31, kfr. § 100 og den tilføiede Fortegnelse, der giver nye Regler for Grosserernes Handelsberettigelse, ligesom bemeldte Lovs § 6 har hævet en P. af 13 Juni 1838, der nærmere bestemte Grosserernes Ret til at indtræde i Handelslaug.

27 Juli 1832 § 1 tilstaaede Lettelse i Auktionssalairet ved friwillige Auktioner over Handelsvarer, som sælges i større Partier, skal ogsaa være anvendelig i alle de Tilfælde, hvor den Kvantitet, der sælges ved eet Hammerslag, er af den Størrelse, at den i Medhold af foranførte Regel ligger indenfor Grændsen af Groshandel. § 3. Den ved nærværende Vor P. skete Udvidelse i Grosserernes Handelsret skal hverken gjøre nogen Forandring i den Rettighed, der ved Vor A. 23 April 1817 § 2 er tilstaaet fremmede Handlende, eller i den Skippere ved ovennævnte F. 4 Aug. 1742 hjemlede Udsalgsret. *) 19 Oct.

P., ang. Udvidelse af Udpantningsretten. 2 Nov.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, for at Kirker og andre offentlige Stiftelser samt Kommuner og Embeder desto nøiagtigere og i Tide kunne erholde de Indtægter, som efter deres Natur tilstede Inddrivelse uden foregaaende Rettergang, have, efter at have indhentet allerunderd. Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, fundet for godt allernaadigst at befale, som følger: § 1. Ligesom efter de nu gjældende Love og Anordninger Inddrivelse ved Udpantning finder Sted for en Deel, Kirker, Kommuner, andre offentlige Stiftelser og Embeder tilkommende, Indtægter, saaledes skulle for Fremtiden alle de af fornævnte Indtægter, der hidrøre fra de i Loven og Anordningerne indeholdte umiddelbare Bud, eller fra en i Samme hjemlet Repartition, under Jagttagelse af de i F. 2 Juni 1830 foreskrevne Former og i Særdeleshed under Ansvar efter Forordningens § 6, være Udpantning undergivne, dog alt kun forsaavidt Inddrivelsen iværksættes inden eet Aar fra den Tid, at Ydelsen er forfalden til Betaling. § 2. Den Jordskyld, som tilkommer Kirker, Kommuner, offentlige Stiftelser og Embeder, maa ligeledes under de i § 1 nævnte Betingelser inddrives ved Udpantning. Det samme skal og gjælde om Stolestadepenge til Kirkerne samt de Stadepenge, som Nogen aarlig eller visse Gange om Aaret er pligtig at erlægge til en Kjøbstad-Kommune for Overladelse af et Udsalgssted paa Torvene eller andre offentlige Pladse. Dog bliver Udpantning for disse tvende sidstnævnte Slags Indtægter kun at anvende i det Tilfælde, at de ere bestemte til en uforanderlig Størrelse, eller og saavel Fordringens Størrelse som Erlæggelsestiden ved et skriftligt Dokument er sat uden for Tvivl. § 3. Forsaavidt nogen

*) Om Handelen fra Skibe see nu L. 29 Decbr. 1857 om Haandværks- og Fabriksdrift, §§ 38—39.

2 Nov. af de i §§ 1 og 2 ommeldte Afgifter maatte være bestemt i Kornvarer, bliver disses Pengebeløb at inddrive paa den i P. 31 Oktbr. 1827 ang. Inddrivelse af Tiendeveberlag, der er bestemt til Korn in natura, fastsatte Maade. § 4. Iøvrigt forbliver det ved de hidtil gjældende Anordninger, forsaavidt disse hjemle Udpantningsret for adskillige det Offentlige tilkommende Indtægter, der ikke kunne henregnes til de i denne Anordning nævnte.

16 Nov. F., ang. den fremtidige Affoning af Bøder og visse andre Pengeforpligtelser.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da Vi have fundet, at de Bestemmelser, som Anordningerne indeholde om Maaden, hvorpaa Bøder og nogle andre Pengeforpligtelser i Mangel af Betaling skulle affones, hverken ere fuldstændige eller aldeles forholdsmæssige og indbyrdes overeensstemmende, saa have Vi taget under Overveielse, hvorledes der, i Stedet for samtlige hine Bestemmelser, der saaledes fra nu af ophæves, kunne fastsættes saadanne for alle Tilfælde af ovenanførte Slags gjældende Regler, at hverken den offentlige Orden eller de Privates Rettigheder skulle savne fornøden Beskyttelse imod de Uformuende, og heller ikke disse behandles med ufornøden Strenghed. Og, efterat Vi i denne Anledning have indhentet allerunderd. Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, byde og befale Vi herved allernaadigst, som følger: § 1. Naar Nogen, der efter Dom, Forlig eller Resolution, som i Medhold af særegne Lovbestemmelser træder i Doms Sted, har at udrede Pengebøder, dertil ikke er istand, bliver den ifaldne Mulkt eller Beløbet af de flere den Paagjældende paahvilende Bøder, alt med Afkortning af den Deel deraf, som har været at inddrive hos den Skyldige, i Almindelighed at affone med Fængsel paa Vand og Brød efter følgende Forhold:

1. For et Beløb indtil 10 Rbd. Sølv incl.,
1 Dag for hver Gang 2 Rbd.
2. For det som er mellem 10 og 25 Rbd. Sølv incl.,
1 Dag for hver Gang 3 Rbd.
3. — — 25 og 50 Rbd. Sølv incl.,
1 Dag for hver Gang 5 Rbd.
4. — — 50 og 100 Rbd. Sølv incl.,
1 Dag for hver Gang 10 Rbd.
5. — — 100 og 200 Rbd. Sølv incl.,
1 Dag for hver Gang 20 Rbd.
6. — — 200 og 400 Rbd. Sølv incl.,
1 Dag for hver Gang 40 Rbd.

Ifølge heraf bliver t. Ex. et Mulktbeløb af 80 Rbd. Sølv at afsone med 18 Dages Fængsel paa Vand og Brød, nemlig med saadant Fængsel i 5 Dage for de første 10 Rbd., i andre 5 Dage for de næste 15 Rbd., og atter i andre 5 Dage for de paafølgende 25 Rbd., og endelig i 3 Dage for de sidste 30 Rbd. — Iøvrigt bliver at mærke, at, om Beløbet end er under 2 Rbd., bliver det dog at afsone med 1 Dags Fængsel paa Vand og Brød, og at, hvor Summen er over 2 Rbd. men under 10 Rbd. Sølv, Straffetiden forlænges med 1 Dag for hver Rigsbankdaler, som overstiger de resp. 2, 4, 6 og 8; hvorimod der, naar Summen er større end 10 Rbd., kun tages Hensyn til den Deel af Beløbet, hvortil der efter de ovenstaaende Regler svarer fulde Dages Straf, saa at det Overskydende bortfalder. — Fremdeles bør vedkommende Embedsmand sørge for, at der, saa vidt muligt, til Bøders Afsoning benyttes andre Arrester end de, hvor de grovere Forbrydere i Almindelighed hensættes. § 2. Naar det Mulktbeløb, som den Skyldige ikke kan udrede, er større end 400 Rbd. Sølv, skal dog ingen høiere Afsoning end 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød finde Sted, men det overskydende Beløb bliver at behandle som en paa den Skyldige hæftende Gjæld, der, naar hans Formuesforfatning i Tiden maatte forbedre sig, bliver at inddrive, hvorfor Vedkommende have at sørge, forsaavidt Bøderne tilfalde en offentlig Kasse. Der bør derhos, hver Gang Nogen saaledes har paadraget sig en større Mulkt til en offentlig Kasse, end han kan betale, eller efter nærværende Anordning haver at afsone, gjøres Indberetning til vedkommende Kollegium, for at dette, hvis det til Anordningers Overholdelse i noget Tilfælde (saasom naar for Told- og Konsumtionssvig af betydeligt Omfang sær høie Bøder maatte være forskyldte) ansees tjenligt, kan foranstalte, at den Skyldige for den Deel af Bøderne, der saaledes hverken er betalt eller afsonet, underkastes Gjældsfængsel; dog bør han i intet Tilfælde holdes længere i saadant Fængsel end 1 Maaned for hvert 100 Rbd., som denne Deel af Mulkten udgjør, og ingensinde over 2 Aar. § 3. Ved Fuldbyrdelsen af Vand og Brøds Straffen efter § 1 bliver der at forholde efter F. 12 Juni 1816, ligesom den og under de i sammes § 6 og 7 fastsatte Betingelser bliver at forvandle til Fængsel paa sædvanlig Fangekost, i Overeensstemmelse med de der foreskrevne Regler. Men desuden har Overøvrigheden, hvis den Paagjældendes personlige Stilling er af saadan Beskaffenhed, at hiin Straf vilde for ham være en uforholdsmæssig haard Afsoningsmaade, i Stedet derfor at fastsætte for hver 16 Nov.

16 Nov. Dag, hvori han efter § 1 skulde have hensiddet paa Vand og Brød, 4 Dages simpelt Fængsel (hvilket ikke udelukker den Paagjældende fra at erholde andre Næringsmidler end sædvanlig Fangekost, dog at dette skeer paa egen Bekostning og saaledes, at intet Brud skeer paa den Orden, som i Arresten bør finde Sted). Denne Lempelighed skal dog ei komme Nogen til Gode, med mindre hans foregaaende Vandel tillige maatte anbefale ham til Skaansel. § 4. I de enkelte Tilfælde, hvor Bøderne ere tillagte den forurettede Person, har Overøvrigheden og paa dennes Begjæring, og under Jagttagelse af hvad der er fastsat i Vor A. 11 Juli 1832 § 2, at foranstalte dem affonede efter de ovenanførte Bestemmelser, ligesom Domhaveren og, hvis det Mulktbeløb, der ei kan inddrives i den Skyldiges Bo, overstiger 400 Rbd. Sølv, er beføiet til at fordre den Skyldige hensat i Gjældsfængsel, dog ei i længere Tid, end § 2 hjemler, og mod at Domhaveren selv betaler de sædvanlige Underholdnings- og Varetægts-Omkostninger, og i saa Henseende iagttager Alt, hvad Anordningerne foreskrive Den, som vil holde sin Debitor i Fængsel. § 5. I de Tilfælde, hvor Underholdningspenge til uægte Børn eller til forladte eller fraskilte Hustruer, i Overeensstemmelse med Anordningerne, skulle, paa Vedkommendes Begjæring, affones, bliver der at forholde efter § 1, uden at den Adgang til Lempning i Affoningsmaaden, som det sidste Membrum af § 3 hjemler, derved kan finde Sted. Dog kan Affoningen i intet Tilfælde fordres for mindre end det, der staaer tilbage for et halvt Aar, om det endog maatte være betinget, at Bidraget skulde erlægges i kortere Terminer; ei heller kan, om end Beløbet nogensinde maatte udgjøre mere end 400 Rbd., den Vedkommende ved Siden af Affoning efter § 1 fordre Gjældsfængsel anvendt for det Overskydende; hvorimod det staaer til den Vedkommende, aldeles at opgive Affoningen og derimod benytte de sædvanlige Tvangsmidler mod den Debitor, der ei kan betale. § 6. Hvor Nogen under Tvang af en fortløbende Mulkt er ved Dom eller Øvrigheds Resolution i Medhold af Lovene tilholdt at opfylde en Forpligtelse mod det Offentlige, og hverken denne Handling foretages, ei heller Mulkten erlægges, eller ved lovlig Omgang kan indkomme af den Paagjældendes Bo, bør ogsaa Beløbet af saadan Mulkt, paa Begjæring af den offentlige Autoritet, som har Ret til at fordre Dommen eller Resolutionen fuldbyrdet, affones efter Bestemmelserne i §§ 1 og 3, dog saaledes, at Affoningen første Gang ei maa overstige 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød eller en tilsvarende Straf af simpelt Fængsel, og at der, efterat denne

Straf er udstaaet, maa hengaae 4 Uger, inden Afsoning paany kan finde Sted, hvorimod da det hele Mulktbeløb, som han har paadraget sig fra den Tid, da den første Fuldbyrdelse af Afsoningen var tilendebragt, kan fordres afsonet aldeles i Overeensstemmelse med Indholdet af de forbemeldte Paragrapher i denne Anordning. — Med Hensyn til de Dagmulkter, der paalægges for at fremtvinge Opfyldelsen af en Pligt mod en Privat, vil indtil Videre forholdes efter de hidtil gjældende Bestemmelser. 16 Nov.

F. ang. hvad der i Strandingstilfælde skal iagttages *). 28 Dec.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at da Vi have bragt i Erfaring, at de angaaende Strandingstilfældes Behandling udgivne Anordninger ikke altid ere tilstrækkelige til at opnaae det ved samme tilsigtede Øiemed, forsaavidt samme gaae ud paa, at de Skadelidende ei alene bør nyde den kraftigste Hjælp, men at denne ogsaa gives dem under de billigst mulige Vilkaar, saa have Vi fundet for godt, ved en ny Anordning yderligere at sørge for Opnaaelsen af fornævnte Øiemed, og til den Ende indhentet allerunderdanigst Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder. — Thi byde og befale Vi, som følger: § 1. Det skal fremdeles, som hidtil, være en almindelig Pligt for alle Vore Undersaatter, naar de bemærke, at noget Skib er i Fare, eller at strandet Gods inddriver paa Kysterne, da at iagttage Alt, hvad der kan tjene til at redde Menneskene og bjerge Godset, hvortil i Særdeleshed hører ufortøvet at give Strandfogden eller den, der træder i dennes Sted, Underretning. Lodser, Strandfogder og de, der i enkelte Distrikter ere ansatte som Forbjergere, ere ogsaa forpligtede til paa de Tider, der lade Forulykkelse paa Søen befrygte, ideligen at indfinde sig paa Stranden og være belavede paa de, i paakommende Tilfælde, fornødne Redningsmidler. § 2. Strandfogderne ere pligtige til ufortøvet at gjøre Anmeldelse for Politiemesteren og nærmeste Toldembedsmand, naar Stranding er foregaaet, og førstnævnte Embedsmand haver igjen, uden Ophold, at give Amtmanden Underretning. Men dersom Amtmanden boer saa nær, at den fornødne Underretning hurtigere og bekvemmere kan

*) Ifølge R. 28 Dec. 1836 — see og nærv. F.s § 5 — skal det med Hensyn til Strandingsvæsenet paa Bornholm indtil videre have sit Forblivende ved de i denne Henseende der gjældende særlige Bestemmelser (R. 21 Mai 1785). Ved R. 11 Dec. 1846 er dog med Hensyn til Toldvæsenets Diæter og Reisegodtgjørelse F. 28 Dec. 1836 § 22, de 2 sidste Stykker, gjort anvendelig ogsaa paa Bornholm.

28 Dec. gives ham umiddelbart af Strandfogden, haver denne selv at anmelde Strandingen baade for Amtmanden og for Politiemesteren. Hvor ingen særlig Strandfoged er ansat, træder Sognefogden i enhver Henseende i dennes Sted. — For at Anmeldelserne kunne skee med fornøden Hurtighed, maae ridende Bud dertil benyttes, og de derpaa gaaende Omkostninger kunne fordres erstattede af Strandingsmassen. § 3. Saalænge indtil Øvrigheden har afgivet sin Bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes, bør Intet videre foretages til Bjergningen af strandet Gods, hvormed Folk ikke følge, end hvad der er paatrængende nødvendigt til Godsets Redning. Med Hensyn til de Foretagender, der saaledes ikke taale Udsættelse, indtil Øvrigheden kommer tilstede, maa den fornødne Beslutning tages af den, som er nærmest til at træde i Øvrighedens Sted (§ 2), men hvis heller ikke nogen saadan er tilstede, da af andre Tilstedeværende, hvorved dog stedse bliver at bruge en saadan Fremgangsmaade, at den ikke bliver Øvrigheden, naar den indfinder sig, til Hinder i at undersøge Sagen og forsikkre sig om, at Intet er blevet forvansket. Forresten er Øvrighedens Møde ikke nødvendigt, naar det paa Forstranden Indrevne er løst Vrag af Træ eller lignende Gjenstande af ubetydelig Værdie, som stykkeviis opdrive. — Fremdeles bør det, uagtet Politiet skal have Tilsyn med det hele Strandingsanliggende, ikke være de private Forstrandseiere formeent, som hidtil, med egne Folk at bjerge og opbevare det løst paa deres Forstrand fra Havet uden levende Folks Medfølge opdrevne Stykgods eller Vrag. — Det bliver derhos at iagttage, at Toldvæsenets Betjente, forsaavidt disse maatte ankomme paa Strandingsstedet før Øvrigheden, ifølge F. 1 Febr. 1797 § 184, have at erkyndige sig, om den befalede Anmeldelse er skeet til hiin, og, hvis dette skulde være forsømt, da at sørge for, at Saadant ufortøvet skeer, samt imidlertid iagttage det Fornødne ogsaa paa Øvrighedens Vegne. § 4. Saalænge Skipperen eller Nogen, der træder i dennes Sted, er tilstede, maa Ingen, under Foregivende af at komme ham til Hjælp, foretage nogen Bjergning mod hans Villie, men, hvis Hjælp enten ved givet Signal eller paa anden Maade begjæres, bør den uvægerligen ydes ham; dog maa det endnu beroe paa ham, om han derom vil komme overeens med Enkelte (under Iagttagelse af Bestemmelserne i A.s § 9), eller han vil overlade det til Øvrigheden at bestyre Bjergningen. Ligeledes kan i ethvert Tilfælde vedkommende behørigen legitimerede Eiere, naar de selv eller ved Fuldmægtige derom melde sig, til enhver Tid sættes i

Besiddelse af det bjergede Skib og Gods, naar de enten i Mindelighed tilfredsstille Vedkommende for Bjergeløn og Omkostninger, eller Amtmanden dog finder det Tilbudne tilstrækkeligt, og betryggende Sikkerhed stilles for, at det vil blive udbetalt, saasnart de Vedkommende ville modtage Samme. § 5. I Almindelighed skulle alle dertil dygtige Mandspersoner af Almuen, paa Opfordring af Strandfogden eller andre Vedkommende, være pligtige til at indfinde sig, for at tage Deel i Bjergningsarbeidet. Ogsaa bør de fornødne Baade, Vogne og Redskaber, som til Bjergningen udkræves, leveres af dem, som eie deslige Ting, og, hvis fornødent gjøres, kan Øvrigheden sætte samme i Rekvisition. Paa de Steder, hvor Strandinger jevnligen indtræffe, bliver derhos en Inddeling af Herredsfogden eller Birkedommeren at forfatte og derefter af Amtmanden at approbere over det Mandskab og over det Material, som skal holdes i Beredskab til Øvrighedens Disposition i paakommende Tilfælde. Da der iøvrigt paa enkelte Steder er truffet en saadan Indretning, at faste Forbjergere ere antagne, for, under dertil ansatte Overbjergeres Bestyrelse, at forestaae Bjergningen, hvilken Indretning dog udenfor Bornholm, hvor R. 21 Mai 1785 indtil videre bliver i Kraft, ikke har tilstrækkelig Hjemmel, saa ville Vi have Vort Kancellie bemyndiget til, paa nærmere Andragende, at tage under Overveielse, hvorvidt en saadan Indretning for hine Distrikter kan være hensigtsmæssig, og efter befundne Omstændigheder bekræfte samme, hvilket dog, som foranført, bortfalder med Hensyn til Bornholm. Saafremt det endog maatte findes, at en saadan Indretning paa Grund af lokale Omstændigheder med Nytte skulde kunne indføres i noget Distrikt, hvori samme ikke hidtil har fundet Sted, saa bliver derom at gjøre Os allerunderd. Forestilling. § 6. Saavel naar ingen Skipper eller Styrmand følger det strandede Gods, og heller ingen Anden af Eierne er bemyndiget til ved Strandingen at varetage disses Tarv, som og naar de Vedkommende, fordi de ei kunne komme til Akkord med Bjergerne, eller af anden Grund overgive Omsorgen til Øvrighedens Foranstaltning, haver Amtmanden, efter derover at have modtaget Politiemesterens Betænkning, at fastsætte den Betaling, der efter Billighed tilkommer Bjergerne for deres Flid og Anstrængelser. Og, skjøndt det er grundet i naturlig Billighed og derhos stemmende med de vedkommende Eieres eget Tarv, at Bjergerne bør have en tilstrækkelig Betaling for de Farer og Anstrængelser, som maatte være forbundne med Bjergningen, og at derved tillige tages Hensyn til den større eller mindre Værdie, som ved

28 Dec.

28 Dec. deres Virksomhed er reddet for Eierne, saa bør dog Bjergernes Løn, hvor Folk findes paa Skibet, ikke være lig den Betaling, som Lovens 4-4-5 tillægger dem, der paa Søen finde og frelse det, som aldeles er frakommet rette Eier. Betalingen bør saaledes i førstnævnte Tilfælde i Almindelighed være under 1/3 og mere eller mindre fjerne sig derfra efter det Forhold, hvori det Bjergedes Værdie staaer til Faren og Møien. Kun, hvis det Bjergedes Værdie skulde staae i et saa ringe Forhold til de med Bjergningen forbundne Farer og Anstrængelser, at en mindre Andeel ikke kan udgjøre en tilstrækkelig Betaling for Samme, kan Bjergelønnen gaae til den samme 1/3, som den første Deel af bemeldte Lovens Artikel bestemmer (kfr. nærværende F.s § 31). Naar et Skib er blevet kastet saa langt ind paa Strandbredden, at der til dets Udlosning ikke behøves Baade, bør dog Værdien ikke komme i Betragtning til Forhøielse af den Arbeiderne tilkommende Betaling, men Hensyn kun tages til den større eller mindre Hurtighed, Forsigtighed og Troskab, hvormed Udlosningen er bleven udført. — Iøvrigt følger det af sig selv, at Bjergerne, foruden den dem tilkommende Belønning for deres Flid og Anstrængelse, ogsaa bør have de Udgifter godtgjorte, som de i foranførte eller anden Henseende maae gjøre i Anledning af Bjergningen. Imidlertid bør det, saavel naar Bjergelønnen bestemmes af Øvrigheden, som naar den fastsættes ved Kontrakt (§ 9), antages, at samme tillige indeholder Godtgjørelsen for de Udgifter, som ere forbundne med at føre det Bjergede i Land, saaledes at det ikke staaer Fare for igjen at bortskylles. Men, naar enten saadanne Udgifter særligen skulle godtgjøres Bjergerne eller disse omvendt skulle bære flere Udgifter end dem, for hvilke, som ovenanført, Formodningen taler, bør det tydeligt tilkjendegives i Resolutionen eller Kontrakten. Hvad de Skibbrudne selv besidde af Baade, Toug eller andre til Bjergning tjenlige Redskaber, bør altid af dem afgives. Men ved Bestemmelsen af den Bjergeløn, der bliver Bjergerne at tillægge, bør der tages Hensyn saavel hertil som til den Hjælp, der ydes af det skibbrudne Mandskab. § 7. Betalingen for Baade, Vogne, Toug eller Andet, som til Bjergningen benyttes, bør ogsaa, naar slige Ting ei leveres af Bjergerne selv, men af Andre (§ 5), i Mangel af mindelig Overeenskomst desangaaende, bestemmes efter Billighed, enten af Amtmanden, efterat Politiemesterens Betænkning er indhentet, eller, hvis en hurtigere Bestemmelse kræves, af denne sidstnævnte Embedsmand, dog at det da staaer Vedkommende, som dermed maatte finde sig utilfreds, frit for at

underkaste Sagen Amtmandens nærmere Bedømmelse. § 8. 28 Dec.
Amtmanden haver, ligeledes efterat have derom modtaget Politiemesterens Meningsyttring, at bestemme den Andeel, som de enkelte Bjergere bør nyde af Bjergelønnen, forsaavidt denne ikke ved mindelig Overeenskomst er bleven fastsat. Den bør vel være lige for dem, der have anvendt lige Tid og Virksomhed paa Bjergningen; men de, som enten bestyre og lede de øvrige Bjergeres Virksomhed, eller som iøvrigt ved særdeles Anstrængelser have bidraget fortrinligen til Bjergningen; bør nyde en forøget Lod, ligesom naturligviis og den forskjellige Tid, hvori Bjergerne have været behjælpelige, bør komme i vedbørlig Betragtning. Strandfogden skal i Særdeleshed altid nyde en Bjergelod, foruden den, der kan tilkomme ham som Deeltagende i Bjergningen. § 9. Naar Bjergningskontrakt indgaaes af Skipperen eller den, der træder i hans Sted, bør den oprettes eller vedgaaes i Overværelse af Amtmanden, der haver at gjøre Skipperen eller den, som træder i dennes Sted, opmærksom paa, at han ingenlunde behøver at give efter for Vedkommendes Fordringer, da Lovene hjemle ham Adgang til at faae Bjergningen udført mod en billig Betaling (§ 6), ligesom han og, naar den i Kontrakten betingede Betaling bærer Præg af Ubillighed, udtrykkeligen bør derom gjøre Bemærkning. Saa bør Skipperen og, naar den Stat, hvortil han hører, har en Konsul eller Vicekonsul i Nærheden af Strandingsstedet, gjøres opmærksom paa, at han, inden han afslutter Kontrakten, kan søge Raad og Veiledning hos denne. Foranførte Meddelelse bør naturligviis skee i et Sprog, som Skipperen eller den, der træder i hans Sted, er mægtig. Naar han da erklærer sig at ønske Kontrakten stadfæstet, og der ingen Omstændighed er, som giver at formode, at han ikke har handlet med fuldt Overlæg, og heller ingen aabenbar Ubillighed findes i den Maalestok for Betalingen, hvori han har indvilliget, bliver Kontrakten endeligen at afslutte og at forsyne med bemeldte Øvrigheds Attest om det, der saaledes er foregaaet, hvorefter den bliver forbindende i Overeensstemmelse med Lovens almindelige Bestemmelser om Kontrakters Gyldighed. Er en Bjergningskontrakt indgaaet, uden Iagttagelse af hvad der saaledes er befalet, kan Skipperen, eller hvo der ellers har at varetage Eierens Tarv, modsætte sig den deri fastsatte Betaling, og paastaae den indskrænket til det, som Amtmanden, i Overeensstemmelse med § 6, finder at være billig Betaling for Arbeidet. Bjergerne ere derimod, uanseet hiin Mangel, bundne ved Kontrakten, naar Eierne eller disses Repræsentant vil blive

28 Dec. ved samme. Det følger af den de Omkringboende paalagte Pligt at komme de Skibbrudne til Hjælp, at Bjergningen ingenlunde maa udsættes, fordi Forening om Bjergeløn ei kan tilveiebringes, men at den fornødne Hjælp desuagtet uopholdeligen bør ydes, og Bjergelønnen da, forsaavidt ingen Overeenskomst senere træffes, fastsættes i Overeensstemmelse med § 6. § 10. Øvrigheden haver, forsaavidt ikke en indgaaet lovlig Bjergningskontrakt gjør det overflødigt, at drage Omsorg for, at Alt iværksættes paa den hensigtsmæssigste Maade. Ligesom det følger af sig selv, at der fremfor Alt bør sørges for Mandskabets Redning, dersom Noget i den Henseende endnu er at gjøre paa den Tid, Øvrigheden træder til*), saaledes bør der og ved Godsets Bjergning i alle Maader omgaaes paa den for Eieren gavnligste og meest betryggende Maade. Er der rimelig Udsigt til, at Skibet kan hjælpes fra Stranden og igjen gjøres seilbart, bliver dette fornemmelig Gjenstand for Øvrighedens og Bjergernes Omhu. Forsaavidt dette ei kan skee, blive alle Skibspapirer først og fremmest at redde og tage i Bevaring; af Godset bør, saavidt muligt, det, der er kostbarest, først reddes, undtagen forsaavidt det mindre kostbare vilde være udsat for Forbærvelse, og der ingen grundet Anledning er til Frygt for, at det kostbareste vil ved Udsættelse med dets Redning gaae tabt. Det Reddede bør bringes til et Sted, hvor det ikke er udsat for at blive bortskyllet af Havet, og de kostbarere og let transportable Ting bør, snarest muligt, bringes i sikker Bevaring, under forsvarligt Lukke og paalidelige Folks Ansvar. Ligeledes bør de Ting, der ere meest udsatte for Fordærv ved Luftens og Veirets Paavirkning, bringes under Tag eller anden tilstrækkelig Bedækning. Forsaavidt muligt bør Alt bortføres i de Pakker eller Foustager, hvori det antræffes. Men hvor enten disses Størrelse ikke tillader dette, eller hvor Pakkerne eller Foustagerne ere saaledes beskadigede, at Varerne ei deri kunne være sikkert opbevarede, eller at endog Varernes Udtagelse og Affondring kan være fornøden, for at redde dem fra Bedærvelse, bliver der at forholde saaledes, som Omstændighederne fordre. Dog bør der, saavidt det kan skee uden Hindring for selve Bjergningen, sørges for, at Pakkernes eller Foustagernes Indhold saa nøiagtigt som muligt bestemmes og optegnes eller paa anden Maade saaledes bekræftes, at Oplysning derom ikke vil mangle. Varernes Bortbringelse bør og besørges paa den omhyggeligste Maade,

*) Jfr. L. 26 Marts 1852 ang. Redningsvæsenet paa de danske Kyster, § 4.

saaledes at de, saavidt muligt, sikkres baade imod Beskadigelse og Underslæb. § 11. Der bliver ved paalidelig Vagt at sørge for, at det, der ei har været at indbringe i Huse, ikke bortstjæles eller paa anden Maade forvanskes, og Øvrigheden haver, i fornødent Tilfælde, efter de for andre offentlige Ombud gjældende Regler, at udnævne Mænd til dette Vagthold. Disse bør tages af de nærmest Boende ordentligviis indtil en Afstand af 1/2 Miil fra Strandingsstedet, men, hvor det fornødne Mandskab ikke kan faaes indenfor denne Afstand, maa der gaaes udenfor bemeldte Grændse. Ogsaa bør Øvrigheden, i Mangel af anden mindelig Forening, bestemme Vagtmandskabets Betaling. Ved foranførte, som ved enhver anden Bjergningen vedkommende Foranstaltning bør vedbørlig Sparsommelighed iagttages, følgelig ikke større Vagthold ansættes, end Nødvendigheden kræver. Endvidere bør der sørges for, at Godset, snarest muligt, bringes i Bevaring paa et bekvemt Sted og under forsvarligt Lukke. Hertil kan Øvrigheden, i fornødent Tilfælde, anvise saavel et Kirkeloft som og private Bygninger, der staae ledige, og som efter deres Beskaffenhed ikke kunne lide ved slig Benyttelse, og i Mangel af mindelig Overeenskomst haver Amtmanden at bestemme Pakhuusleien. Saa bør og det Gods, som enten ved at gjemmes er udsat for Bedærvelse, eller som iøvrigt efter Sandsynlighed derved vilde tabe saa meget i Priis, eller paadrage saadanne Bekostninger, at Vedkommende ei kunne være tjente med dets Henliggen, snarest muligt sættes til Auktion, hvorom Politiemesteren i saadanne Tilfælde haver at gjøre Indstilling til Amtmanden. Ogsaa kan der, efter derom indhentet Resolution fra Amtmanden, ved foreløbig Auktion over en Deel af det Bjergede sørges for at anskaffe de fornødne Midler til løbende uopsættelige Udgifter, dersom Forskud ikke dertil kunne erholdes, eller de Betingelser, hvorunder samme ere at faae, maatte være saa byrdefulde, at det vil være mere overeensstemmende med alle Vedkommendes Tarv at søge Midlerne ved en saadan Auktion. Herved bør i Almindelighed de Varer, hvis Hengjemmen og Konservation vilde medføre største Udgifter, vælges fremfor de øvrige. § 12. Naar de Folk, som findes paa det forulykkede Skib, ikke selv kunne forskaffe sig Logis, Kost og andre Fornødenheder, hvortil og behørig Sygepleie naturligviis hører, imod billig Betaling, bør Øvrigheden foranstalte dem indkvarterede og forsynede med det Fornødne mod en af samme efter Billighed fastsat Betaling. Paa lige Maade sørger Øvrigheden for de til Skibet hørende Dødes Begravelse, der bør skee med størst 28 Dec.

28 Dec. mulige Sparsommelighed, naar ikke andre Udveie til sammes Afholdelse haves end det Bjergede, og ikke Skipperen, eller hvo der ellers kan handle paa Eiernes Vegne, ønsker en noget anseligere Begravelse. Saa bør og Øvrigheden sørge for, at de Skibsfolk, som ei behøves, naar de ei selv kunne hjælpe sig frem, borthjælpes paa det Bjergedes Bekostning, men med Iagttagelse af den største Sparsommelighed.

§ 13. Stedets Politiemester bør ei alene, uden Ophold, indfinde sig ved Strandingen og der ordne det til Bjergningens hensigtsmæssigste Iværksættelse Fornødne, men endog selv, eller ved en af Amtmanden dertil autoriseret Fuldmægtig, overvære hele Bjergningen og føre Protokol over Alt, hvad derved foregaaer. Denne Protokol maa udvise, hvilken Dag og Time samt af hvem Anmeldelsen er gjort; Dagen og Klokkeslettet, naar Politiemesteren i Følge deraf indfandt sig; Stedet, hvor, og den Tilstand, hvori han ved sin Ankomst fandt Skibet og Godset; hvorvidt Skipper, Skibsfolk eller Passagerer fulgte med Skibet, hvilke Personer da bør nævnes. Saa bør og Forklaring modtages om, naar og hvor Strandingen først blev bemærket, samt om hvad der har foraarsaget samme, med alt Videre, hvad der kan tjene til enten at bedømme Vedkommendes Forhold eller til at opdage, hvem Skibet tilhører, hvor Folkene ere afblevne m. v. Frembeles bør der anføres de Beslutninger, som af Politiemesteren tages i Henseende til Bjergningens Iværksættelse eller dens Fortsættelse, om den allerede maatte være begyndt, i hvilket Tilfælde derom gjøres omstændelig Forklaring i Protokollen. Frembeles antegnes efterhaanden i Protokollen, hvilke Bjergere der daglig ere tilstede, ligesom og det Gods, der bortføres fra Skibet, hvilket bør angives saa nøiagtigt, som Omstændighederne tillade det Saa bemærkes og Alt, hvad der ellers foregaaer, og som enten kan faae Indflydelse paa Eiernes og Bjergernes gjensidige Rettigheder mod hinanden, eller føre til Ansvar for Nogen. Politiemesteren foranstalter og, at der paa det Sted eller de Steder, hvor Godset afleveres, af paalidelige Personer holdes Fortegnelse over Godset, og forsaavidt det, uden skadelig Forhaling i Bjergningen kan skee, bør han daglig konferere denne Fortegnelse med den, som indeholdes i Protokollen over det bortførte Gods, samt dermed forbinde en nøiagtigere Undersøgelse af Varernes Vægt, Maal, Kvantitet, Mærker o. s. v. end den, der ved Bortførelsen fra Strandingsstedet har kunnet finde Sted. Ligesom han har at vaage over, at der, ved Bortførelsen af Godset, bruges den for Eierne meest betryggende Fremgangsmaade, saaledes haver han og at paasee, at dets Henlæggelse

og Bevaring er udført paa forsvarlig Maade efter de af 28 Dec.
ham tagne Beslutninger. Hvis Noget findes deri at kunne til de Vedkommendes Tarv rettes, haver han i saa Henseende at iagttage den hensigtsmæssigste Fremgangsmaade. Dersom han ved sit Eftersyn af det, der er bragt i Land, eller paa anden Maade skulde faae Anledning til at antage, at nogen Forvanskelse har fundet Sted, bør det, snarest muligt, undersøges, og hvor Randsagelse af de Huse eller andre Steder, hvor det Forvanskede kunde formodes at befinde sig, maatte til Sandhedens Oplysning behøves, bør slig Randsagelse uden Ophold iværksættes. Ligesom Politiemesteren under hele Forretningen bør vaage over, at Alt, hvad bjerges kan, bjerges og kommer de Vedkommende til Gode, saaledes bør Strandingsforretningen heller ikke sluttes, inden alle Vedkommende ere spurgte, om der vides noget Yderligere at bjerge, og Politiemesteren selv har attesteret, at han ikke har været istand til at opdage noget Videre, som kan komme under Bjergning, end det, Forretningen indeholder. § 14. Politiemesteren har og at sørge for, at alle Uvedkommende, som indfinde sig ved Strandingen, bortvises, ligesom han og bør bortvise de Bjergere, som ved Drukkenskab, Urolighed eller Utroskab gjøre sig uskikkede til at bruges i denne Egenskab. Saa haver han og at anholde dem, der, efterat være bortviiste, ei godvilligen ville forføie sig bort, for at disse, for den saaledes udviste Overhørighed, kunne drages til Ansvar. Ligeledes bør han anholde dem, der ellers maatte have udviist et saa lovstridigt Forhold, at de, med Hensyn til den Tiltale, som i den Anledning bliver at anstille, egne sig til at hæftes. Han afgjør og alle de Stridigheder, som opstaae med Hensyn til Bjergningens Udførelse, og hans mundtligt afgivne Resolution bliver senere at tilføre Protokollen. § 15. Hvis Bjergningskontrakt oprettes, bliver og derom at gjøre Bemærkning i Protokollen, der tillige bør indeholde de Forhandlinger, der, til Opfyldelse af Forskrifterne i § 9, ere foregaaede for Politiemesteren, dersom Amtmanden i sit Forfald har overladt Saadant til hiin Embedsmand, i hvilket Tilfælde dog den endelige Bekræftelse af Kontrakten bør efter Sagens nøieste Overveielse gives af Amtmanden selv, ligesom og de Forhandlinger desangaaende, der personligt ledes af Amtmanden, bør optages i Protokollen. Ligeledes bør Protokollen vise, om en Strandings-Kommissionair er antagen, og dersom der, under de i F. 2 Dec. 1825 § 2 foreskrevne Betingelser, er akkorderet med Kommissionairen om et bestemt Salarium, saa bør og derom gjøres Tilførsel i Protokollen, der, ligesaavel som det Do-

28 Dec. kument, der i saa Henseende udfærdiges, bør indeholde, at hine Forskrifter nøie ere iagttagne. § 16. Hvis Politiemesteren eller den Fuldmægtig, der møder paa hans Vegne, selv forstaaer et Sprog, som Skipperen eller den, der træder i hans Sted, taler, saaledes at de indbyrdes kunne gjøre dem forstaaelige for hinanden, saa bliver ingen særlig Tolk at benytte. Men i modsat Fald bør enten en eedsvoren Tolk eller, i Mangel af en saadan, to lovfaste Vidner, som have den fornødne Sprogfærdighed, bruges til den gjensidige Forklaring. § 17. Hver Gang Protokollen sluttes, bliver den at underskrive, ei alene af Politiemesteren eller dennes Fuldmægtig, men og af Skipperen og Strandings-Kommissionairen, hvis en saadan er brugt, saa og af den eller dem, der maatte være brugte som Tolke, og endvidere af to af de anseligste blandt Bjergerne, hvorhos Protokollen først bør lydeligen oplæses, og alle Vedkommende have Adgang til at høre dens Oplæsning. Det bemærkes hver Dag, naar Forretningen begynder, og naar den sluttes. § 18. Til ovennævnte Forretninger behøver Politiemesteren ikke at benytte den sædvanlige Politie-Protokol, men han kan indrette en særlig Protokol for hver Stranding, hvilken pagineres og gjennembrages, og, hvis Amtmandens Autorisation ikke strax kan faaes, af Politiemesteren selv forsynes med Segl, men dog siden forelægges Amtmanden til Eftersyn og Paategning. § 19. Skjøndt Politiemesteren er beføiet til at lade en autoriseret Fuldmægtig møde for sig, bør han dog, naar ikke uomgjængeligt Forfald derfor er i Veien, selv indfinde sig den første Dag, for at gjøre sig bekjendt med Tilfældets særegne Beskaffenhed og tage de fornødne Beslutninger, og, dersom Strandingen er af Vigtighed, eller forudsees at ville være forbunden med særdeles Vanskeligheder, til hvis Udjevning hans personlige Tilstedeværelse vil tjene, bør han fremdeles, saavidt muligt, selv udføre hine Forretninger, fornemmeligt paa de Dage, da noget særdeles Vigtigt eller Vanskeligt kan ventes at forefalde. Ogsaa bør han i Almindelighed, i det mindste een Gang om Ugen, selv indfinde sig ved en Strandingsforretning, naar denne varer i længere Tid, for personligt at underrette sig om, hvorledes den er fremmet, og tage de Beslutninger, som maatte kunne tjene til dens hurtigste og bedste Fremme. § 20. For den Dag, Forretningen begynder, erlægges i Salarium til Politiemesteren 5 Rbd., og for hver af de følgende Dage 4 Rbd., Alt med Tillægsafgift efter Sportel-Regl. 22 Marts 1814 § 156, hvorimod Intet særligen bliver at beregne for Protokolførelsen. Naar Politiemesterens

Tilstedeværelse kræves i længere Tid end 8 Timer, men ei over 12 Timer paa een Dag, bliver Betalingen at forøge med 50 pCt., og anvendes over 12 Timer, bliver ovennævnte Gebyhr at fordoble. Dog bliver herved alene den Tid, hvori bemeldte Embedsmand for Bjergningens Skyld har at være tilstede ved Stranden, at tage i Betragtning, og ikke tillige den Tid, som han iøvrigt maatte behøve til Protokollens Ordning m. v. Fremdeles bør og Politiemesteren for de Forretninger af det foranførte Slags, der forefalde i Tidsløbet fra 1 Nov. til 1 Marts, nyde et Tillæg af 1/4 af den Betaling, der efter de ovenstaaende Bestemmelser tilkommer ham. Foranførte Gebyhr-Beregning ophører, saasnart der af Ladningen og Skibsredskabet er bjerget, hvad der er muligt, uden at Politiemesteren kan beregne sig noget Gebyhr for den Tid, der anvendes paa Skibsskrogets Ophugning, hvorved hans Nærværelse ei er fornøden. Iøvrigt bliver, naar Politiemesteren boer over 1/4 Miil fra Strandingsstedet, Befordring med 2 Heste at godtgjøre for den Dag, Forretningen begynder, og for den Dag, den igjen ophører. I den Tid, Bjergningen fortsættes, nyder Politiemesteren eller hans konstituerede Fuldmægtig 1 Rbd. Sølv daglig som Godtgjørelse for Befordring mellem Strandingsstedet og Nattekvarteret. De foranførte Gebyhrer blive dog kun at beregne med de ovennævnte Beløber, naar og forsaavidt Politiemesteren selv overværer Forretningen, men de Dage, hans Fuldmægtig alene udfører samme, erlægges kun 2/3. Naar bemeldte Embedsmand selv indfinder sig en Deel af Dagen, bliver derimod fuldt Gebyhr at beregne for hele Dagen, men ingenlunde tillige særligt Gebyhr for Fuldmægtigens Funktioner. Naar Strandingsprovenüet er saa ubetydeligt, at Gebyhrer og Reisegodtgjørelse, beregnet paa foranførte Maade, vilde udgjøre over 4 pCt. af sammes Brutto, blive de Første at nedsætte til 2/3 af det, de ellers efter de foranførte Regler vilde udgjøre. § 21. For den Søforklaring, som, naar levende Mennesker følge med Skibet eller Godset, bliver at optage til Oplysning om, hvorledes det er tilgaaet med Strandingen, og hvad der har foraarsaget samme, saavelsom for det Forhør, hvilket, naar ei levende Folk medfølge, bliver, til nærmere Oplysning om de med Strandingen forbundne Omstændigheder, at optage og indsende til Amtmanden, nyder Rettens Betjent 4 Rbd. Sølv, foruden at Tillægsafgiften til Justitsfonden erlægges. — Iøvrigt er det en Selvfølge, at Politiemesteren uden særligt Gebyhr har i foranførte Protokol at afholde de flere Forretninger, som

28 Dec. den Strandede eller hans Kommissionair maatte finde nødvendige i Strandingsanliggendet; men saasnart Bjergnings-Forretningen er sluttet i Protokollen, og Politiemesteren har forladt Strandingsstedet, bør de Forretninger, som senere maatte forlanges, betales efter det almindelige Sportel-Reglement. Derhos bør Amtmanden have Tilsyn med, at Retsbetjenten ikke uden Nødvendighed nedsætter Extraret i disse Sager, eller adskiller de samme Strandingsanliggende vedkommende Forretninger, naar disse lovmedholdeligt kunne behandles i Forbindelse med hverandre. § 22. Forsaavidt den i nærværende A. § 2 Strandfogden eller Sognefogden paalagte Anmeldelse for Toldvæsenet maatte være forsømt, bør Politiemesteren, der, i Overeensstemmelse med F. 1 Febr. 1797 § 184, ved sin Ankomst paa Strandingsstedet har at erkyndige sig, om hiin Anmeldelse er skeet, sørge for, at den ufortøvet iværksættes. Saasnart Toldinspekteuren enten umiddelbart eller gjennem den Strandtoldbetjent, til hvem Anmeldelsen er gjort, har erholdt Underretning, haver han at foranstalte det Fornødne i Henseende til Toldopsynet, der, naar det, efter Strandingens Betydenhed eller andre Omstændigheder, maatte ansees hensigtsmæssigt, bør være tilstede under hele Bjergningen, for i Forbindelse med Øvrigheden at paasee, at Alt, hvad bjerges kan, bjerges og kommer i god Forvaring. I Almindelighed, og naar ikke særdeles Omstændigheder gjøre en Undtagelse fornøden, bør Opsynet dog kun overdrages til een Betjent. Toldopsynet har at gjøre Optegning over Alt, hvad der bjerges, og, ved Strandingsprotokollens Oplæsning, dermed konferere disse Antegnelser og gjøre Bemærkning, hvor Uovereensstemmelse findes, ligesom han og bør underskrive fornævnte Protokol (§ 17). Men hvad enten nogen Toldbetjent er tilstede under Forretningen fra dens Begyndelse eller ikke, bør dog Toldvæsenet, ved Bjergningens Tilendebringelse, sørge for, at saavel kontrebande som toldbare Varer behandles efter F. 1 Febr. 1797 § 186 ꝛc. i Forbindelse med de øvrige Toldanordninger; dog ville Vi, at der ingen Told svares af den Proviant, som er bestemt til Mandskabets Underholdning, og som de strandede Folk beholde til Fortæring, hvilke Varer imidlertid blive at anføre særskilt i Bjergningsforretningen med Oplysning om Mandskabets Antal*). — Den Toldinspekteur eller Overbetjent, der overværer en Stranding, nyder for hver Dag 2 Rbd. Sølv i Diætpenge, hvorimod en Underbetjent kun nyder 1 Rbd. i Diætpenge. Derhos tilkommer der Toldinspekteuren eller Overbetjenten 1 Rbd.

*) Jfr. Toldanordning 1 Mai 1838 § 7.

Sølv og Underbetjenten 64 ß. Sølv daglig som Godtgjørelse for Befordringsudgifter mellem Strandingsstedet og deres Nattekvarteer. — Naar Toldkassereren paa Embedsvegne, overeensstemmende med Anordningerne, møder ved Strandingsauktioner, erholder han samme Diætpenge og Befordringsgodtgjørelse, som Toldinspekteuren eller en Overbetjent. § 23. Politiemesteren har at drage Omsorg for, at de Spise- og Drikkevarer, som findes havarerede, blive undersøgte og behandlede efter P. 29 Marts 1814. § 24. Naar Strandinger indtræffe paa en Tid, da der, i Overeensstemmelse med de fra Kvarantaine-Direktionen skete offentlige Kundgjørelser, hersker en pestartet Sygdom, som gjør Kvarantaine-Forholdsregler nødvendige, bliver F. 8 Febr. 1805 og de i Forbindelse dermed udkomne eller herefter udkommende Anordninger behørigen at iagttage. § 25. Auktion over strandet Skib og Gods bør udenfor de i § 11 ommeldte Tilfælde ikke finde Sted, med mindre Skipperen eller Andre, der ere berettigede til at handle paa Eierens Vegne, derfor erklære sig, eller og, naar Ingen i saa Henseende melde sig, uagtet 12 Uger ere forløbne fra den Tid, offentlig Kundgjørelse er skeet over Strandingstilfældet i Overeensstemmelse med de Forskrifter, som indeholdes i det Følgende. Eierne eller de, som træde i disses Sted, kunne altid, saalænge Godset ei endnu er bortsolgt, erholde samme udleveret in natura, imod at betale alle derpaa hvilende Omkostninger, og bliver da Værdien i fornævnte Tilfælde at bestemme ved lovlig Taxation, hvormed der i alle Henseender forholdes efter Lovens almindelige Grundsætninger og Regler angaaende Taxationer. § 26. Naar strandet Skib eller Gods skal bortsælges ved Auktion, bør denne foranstaltes saaledes, at Godset kan ventes udbragt til de fordeelagtigste Priser. Der bør altsaa vælges en saa bekvem Tid og et saa bekvemt Sted for Auktionen, som Omstændighederne tillade. Naar Godset er af nogen Betydenhed, bør Auktionen kundgjøres saavel i vedkommende Provindsialblade som i den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende samt, hvor Lysthavende kunne ventes udenfor Riget, i den altonaiske Merkur*), og det med saadan Frist, at de Lysthavende kunne faae Leilighed til at indfinde sig eller give deres Kommissioner. Da intet Vilkaar bør fastsættes, som kan afskrække de Lysthavende fra at indlade sig, saa bør Kjøberen ikke besværes med nogen Omkostning, hvis Størrelse ei nøiagtigt kan opgives, men ligesom det i Almindelighed maa ansees rettest, at Auktionsomkostningerne blive Kjøberen aldeles uvedkommende, saaledes maa i alt Fald, hvis noget

28 Dec.

*) Jfr. L. 25 April 1850.

28 Dec. Tillæg til Auktionsbudene i Anledning af Omkostninger skulde foreskrives, dettes Størrelse aldeles nøiagtigt opgives. Auktionskonditionerne bør derhos, naar Salg angaaer Gods, hvis Eier formedelst Fraværelse i denne Henseende ikke selv kan varetage sit Tarv og ei heller dertil har befuldmægtiget Nogen, forelægges Amtmanden til Approbation eller Forandring tilligemed de Bestemmelser, der blive at tage i Henseende til Tid, Sted og Kundgjørelsesmaade. Ligeledes bør Inkassator af ham i dette Tilfælde udnævnes, og dennes Salarium ikke bestemmes høiere, end P. 3 Juni 1818 § 4 hjemler for de Auktioner, som holdes i Sterv- og Konkurs-Boer, under Iagttagelse af den sammestedes gjorte Forskjel paa, hvad der kontant betales og hvad der sælges paa Kredit. Amtmanden haver og at sørge for, at Beløbet anvendes til at dække alle paa Godset hvilende Udgifter, og iøvrigt saalænge til det er afgjort, hvem det tilfalder, i Almindelighed deponeres i Nationalbanken, dog kan det til større Bekvemmelighed for Vedkommende af Vort Rentekammer tillades, at det indsættes i nærmeste Amtstue, ligesom og Amtmanden, hvis der i Anledning af en Stranding maatte være nogen Pengesum, som maatte ønskes indtaget i Amtstuen, inden der blev Leilighed til derom at erhverve bemeldte Vort Kammers Resolution, kan give foreløbig Tilladelse til sammes Modtagelse paa Amtstuen, hvorom da saavel Amtmanden som Amtsforvalteren uopholdeligen har at gjøre Indberetning til Rentekammeret. — Hvis Nogen er tilstede, som kan handle paa Eiernes Vegne, uden at dog det Tilfælde er forhaanden, hvori Auktion efter § 25 bortfalder, bør disses Mening stedse indhentes med Hensyn til Beslutning om Varernes Forauktionering og Auktions-Vilkaarenes samt Inkassators Antagelse. Endog om den, der melder sig paa Eiernes Vegne, ikke er aldeles tilstrækkelig legitimeret, bør dog hans Mening høres og tages under Overveielse, skjøndt der da naturligviis maa tillægges den mindre Vægt, ligesom i intet Tilfælde Eiernes Ønske kan være bindende Regel for Øvrighedens Beslutning, hvis andre Vedkommendes og i Særdeleshed Bjergernes Rettigheder derunder kunde lide. Hvor Andeel af Godset tilfalder Bjergerne, bør og deres Mening om den retteste og fordeelagtigste Behandling paa lignende Maade komme i Betragtning. I det Hele bør ved de Beslutninger, som Øvrigheden tager i Anledning af Strandingstilfælde, de Vedkommendes Mening, saavidt muligt, indhentes, og alt Hensyn dertil tages, som kan bestaae med andre Vedkommendes Tarv. § 27. Saafremt den Stat, hvortil et paa Vore Kyster strandet Skib hører, har en Konsul eller

Rs. 1859. - Incasst. 12f.

Vicekonsul i det Distrikt, hvor Strandingen er foregaaet, saa bør bemeldte Embedsmand, naar ellers Ingen er tilstede, som har uindskrænket Fuldmagt til at handle paa alle Vedkommendes Vegne, have Adgang til selv eller ved Fuldmægtig at overvære Bjergningen, for derunder at paasee de Paagjældendes Tarv og afgive Mening om de Forholdsregler, der til dette Øiemed maatte være tjenlige. Forsaavidt en saadan fremmed Embedsmand er bosat i det Tolddistrikt, hvor Strandingen er forefalden, bør Øvrigheden ufortøvet give ham Underretning om samme, uden at dog med Hensyn dertil nogen Udsættelse kan skee med Bjergningen. § 28. Naar Skib og Gods bjerges, uden at Skipperen eller nogen Anden, som træder i hans Sted, følger samme, og heller Ingen har meldt sig, der paa en utvivlsom Maade har legitimeret sig, har Amtmanden uopholdeligen at kundgjøre Strandingstilfældet i de offentlige Tidender med en nøiagtig Angivelse saavel af Stedet og Tiden, hvor Bjergningen er foregaaet, som af de Egenskaber ved Skibet eller Godset, som kunne tjene til at kjendeliggjøre samme, samt af enhver anden Omstændighed, som dertil kan bidrage, hvorhos Eierne skulle opfordres til at melde sig hos ham inden Aar og Dag (1 Aar og 6 Uger), for behørigen at godtgjøre deres Adkomst til det Strandede og mod Omkostningernes Afholdelse efter hans Anviisning modtage dette eller det Pengebeløb, som ved Realisation er traadt i sammes Sted. Kundgjørelsen skeer 3 Gange efter hinanden saavel i Stiftsaviserne, i hvis Sted i Sjællands Stift Kjøbenhavns Adresseavis skal træde, og den Berlingske Tidende, som i den altonaiske Merkur, dersom det Strandede, efter Fradrag af det Omkostningsbeløb, som med Sikkerhed kan skjønnes at ville medgaae, kan ansættes til 200 Rbd. Sølv eller derover. Men dersom den beholdne Værdi er under 200 Rbd. Sølv, men dog kan ansættes til 100 Rbd. Sølv eller derover, er een Kundgjørelse i den sidstnævnte Avis i Forbindelse med 3 Ganges Kundgjørelse i de øvrige Aviser tilstrækkelig, og, hvis Netto-Værdien end ikke naaer 100 Rbd. Sølv, skal al Kundgjørelse i Altonaer-Merkur bortfalde. Hvis kun en Værdi af 50 Rbd. Sølv bliver tilbage, skal det være nok, at Kundgjørelsen skeer een Gang i de øvrige befalede Aviser, ligesom og al Kundgjørelse kan bortfalde, naar Værdien er ringere end 5 Rbd. Sølv, men Eieren dog have Adgang til at melde sig i Aar og Dag fra den Tid, Strandingen foregik. Hvis den beholdne Værdi udgjør 500 Rbd. Sølv eller derover, bør Kundgjørelsen og skee i en Hamborgsk Avis samt paa den Kjøbenhavnske og Hamborgske Børs,

28 Dec.

28 Dec. hvorhos der og, naar Værdien er betydelig, og Omstændighederne give Formodning om, at en saadan Forholdsregel med Nytte kan anvendes, bør gjøres Indberetning til Vort General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium, for at en passende Kundgjørelse igjennem vedkommende Konsul eller Handelsagent kan foranlediges paa en Handelsplads, hvorfra den kan ventes at komme til de Paagjældendes Kundskab*). § 29. Naar Nogen melder sig som Eier, bør Amtmanden prøve de Beviser, hvormed han vil godtgjøre sin Eiendomsret. I tvivlsomme Tilfælde kan Amtmanden henstille Sagen til Vort Kancellies Afgjørelse; og, om end en eller anden Mangel maatte være i Beviset, kan bemeldte Vort Kollegium dog, efterat den Tid er forløben, hvori Andre endnu kunne melde sig, efter i Forveien desangaaende at have brevvexlet med Vort Rentekammer, tilkjende Reklamanten Godset, hvis der, hiin Mangel uagtet, findes en til Visshed grændsende Formodning om, at det virkelig tilhører ham. Inden at der, ved hiin Tids Forløb, er erhvervet Sikkerhed imod Andres Reklamation, kan derimod saadan Begunstigelse ikke erholdes, uden i alt Fald mod en aldeles utvivlsom Sikkerhed for eventuel Tilbagegivelse, hvis en slig Reklamation skulde finde Sted. — Dersom den, der har meldt sig, skulde troe, at de af ham fremlagte, men af Amtmanden ikke for fyldestgjørende antagne Beviisligheder i sig ere tilstrækkelige, kan han andrage Sagen for Vort Kancellie, der da haver at bedømme, om Beviserne virkeligen ere tilstrækkelige. Ogsaa er Reklamanten beføiet til at faae sine Bevisers Tilstrækkelighed prøvet ved Domstolene. — Ligeledes maa det, naar nogen privat Mand er forstrandsberettiget paa det Sted, hvor Indstrandingen skeer, staae denne frit for at faae de af Reklamanten fremlagte Bevisers Gyldighed og Tilstrækkelighed prøvet ved Domstolene, da den Myndighed, som, ved de foranførte Bestemmelser, er overladt deels Amtmanden, deels Vort Kancellie, kun har Hensyn til de Tilfælde, hvor Godset, i Mangel af behørigen legitimeret Reklamation, vilde tilfalde Vor Kasse. § 30. Det Gods, hvortil Ingen melder sig inden den foreskrevne Frist, hjemfalder fremdeles til Vor Kasse, dersom ikke nogen privat Mand er Forstrandsberettiget paa det Sted, hvor Indstrandingen skete. Det er Vort Rentekammer, som haver at sørge for Modtagelsen af den Os i saa Henseende tilkommende Indtægt, ligesom og Anmeldelse og Rigtighed bør gjøres til bemeldte Vort Kollegium. Skulde der indtræffe saadanne særdeles Om-

*) Forandret i Henseende til Bekjendtgjørelsesmaaden ved L. 25 April 1850.

stændigheder, som kunde indeholde Grund til, enddog efterat 28 Dec.
Beløbet var tilfaldet Vor Kasse, at tilstaae Eieren samme, bliver allerunderdanigst Forestilling derom at gjøre gjennem meerbemeldte Kollegium. § 31. Bjergelønnen for det, der findes i aaben Sø uden at Folk følge Samme, er i Overeensstemmelse med Lovenes 4-4-5 den halve Part af det Bjergede, men, hvis det findes paa Forstranden eller mellem Landene, saasom i Fjorde, Viger eller andre Steder tæt ved Forstranden, tilkommer Bjergerne kun en tredie Part. Alle de Bekostninger, som ere forbundne med at bringe det Bjergede i Land, saaledes at det ikke staaer Fare for igjen at bortskylles af Søen, afholdes af Bjergerne selv, men naar disse ei strax modtage in natura den dem for Bjergningen tilkommende Deel, hvortil de bør være berettigede, blive alle de Omkostninger, som derefter anvendes paa den samlede Varemasses videre Transport, Opbevaring, Salg, (forsaavidt Bjergernes Andeel tillige bortsælges), o. s. v., at fordele paa hele Massen, og Bjergerne have deraf at bære deres pro qvota Deel. — Samtlige de med Strandingssagen forbundne Retsomkostninger, (med Undtagelse af Auktionsomkostningerne i det Tilfælde, at Bjergernes Andeel tillige bortsælges), saavelsom Betaling til Strandings-Kommissionairen, naar denne skal erlægges, blive af Eierens Andeel alene at udrede. § 32. Alle Regninger over de ved Strandingstilfælde foranledigede Udgifter, som skulle gaae af det Bjergede, bør at fremlægges under en Extraret, som i saa Henseende afholdes, og hvorunder der gives de Vedkommende Leilighed til derved at gjøre deres Bemærkning. — Derefter blive de af Politiemesteren med dennes Betænkning at indsende til Amtmanden, som haver at bestemme, hvorvidt de kunne passere til Afgang i det, der tilkommer Eierne. Iøvrigt bliver den Godtgjørelse, der kan tilfalde vedkommende Stats Konsul eller Vicekonsul eller hvem der ellers maatte melde sig, for at iagttage Eiernes eller Assurandeurernes Tarv, uden for den Godtgjørelse, der saaledes sanktioneres af Øvrigheden; dog at der, med Hensyn til Strandings-Kommissionairen, forholdes efter Vor F. 2 Dec. 1825, der for Fremtiden og bør anvendes, naar Nogen er brugt som Strandings-Kommissionair, uden at have erholdt nogen sær Bevilling i denne Egenskab. — Saavel Bjergerne som Rettens Betjente og andre Vedkommende bør i Almindelighed give Kredit, indtil der, i alt Fald ved Auktion over en Deel af det Bjergede, kan gjøres Udvei til efterhaanden at betale. Forskud af Amtsrepartitionsfondet eller i Kjøbstæderne af Kæmnerkassen bør kun gjøres, naar og forsaavidt Nød-

28 Dec. vendigheden kræver det, og der bør da sørges for, at Udlæget, snarest muligt, dækkes. § 33. Foruden det, som denne Vor Forordning særligen har foreskrevet angaaende Amtmændenes Pligter med Hensyn til Strandinger, have disse Vore Embedsmænd i det Hele at føre det nøiagtigst mulige Overtilsyn med Strandingstilfældes lovlige Behandling. Er Tilfældet af Betydenhed, eller iøvrigt nogen sær Anledning dertil opfordrer, bør Amtmanden af og til selv indfinde sig ved Stranden, for at skaffe sig den bedst mulige Oplysning om alle de Omstændigheder, der kunne faae Indflydelse ved de Resolutioner, som han i Medhold af denne Vor Anordning har at afgive, og iøvrigt at paasee Behandlingen, samt, efter Omstændighederne, selv at træffe de fornødne Anordninger og Bestemmelser. Ligesom Amtmanden, ved slig Leilighed, umiddelbart kan beslutte i Alt, hvad der ellers er overladt Politiemesteren, saaledes ere og de af denne tagne Beslutninger stedse Amtmandens Prøvelse og nærmere Bestemmelse undergivne. Ogsaa bør der om Sagens Fremgang, og hvad Vigtigt derved forefalder, gjøres jevnlige Beretninger til Amtmanden, som har at paasee, at dette ikke forsømmes. § 34. Amtmændenes Resolutioner i Strandingssager underkastes Vort Kancellies nærmere Bedømmelse, dersom nogen af Parterne maatte attraae det. Derimod kunne deslige Beslutninger, hvilke maae tages efter lokale og øieblikkelige Overveielser, ikke i Almindelighed blive Gjenstande for Rettergang. Men forsaavidt der under et Strandingstilfælde opstaaer et egentligt Retsspørgsmaal, f. Ex. om hvilken Bjergeløn efter de forskjellige Regler i § 31 kan fordres, eller om en indgaaet Bjergningskontrakts Retsgyldighed eller dens Fortolkning, saa kan Sagen desangaaende afgjøres ved sædvanlig Rettergang. Hvor det er Tvivl underkastet, om en i Anledning af en Stranding opstaaet Tvist hører under Rettergang eller ikke, haver Kancelliet at afgjøre dette foreløbige Spørgsmaal*). § 35. Alt, hvad efter nærværende Vor Anordning i Almindelighed skal udføres og besluttes af Øvrigheden, tilfalder i Kjøbenhavn, hvis Strandinger paa dens Grund skulde forefalde, Politiedirekteuren, der deels træder i Amtmandens Sted, deels udnævner En af Politiets Embedsmænd til, under hans Tilsyn, at udføre, hvad der andetsteds paaligger Politiemesteren. Den saaledes udnævnte Embedsmand oppebærer de Politiemesteren tillagte Gebyrer. § 36. Hvad Ankeres Opfiskning angaaer, forbliver det ved P. 14 Nov. 1828, ligesom og de i sammes § 5 nævnte Kancellie-P. af 25

*) Jfr. Grundloven af 5 Juni 1849 § 77.

Marts 1824 og 25 Aug. 1825, med Hensyn til de deri omhandlede særdeles Gjenstande, blive i Kraft. Med Hensyn til andet Gods, der maatte være nedsunket paa Havets Bund, forholdes derimod efter nærværende Vor Anordnings almindelige Forskrifter, forsaavidt samme derpaa ere anvendelige*), dog saaledes, at Finderen, som iøvrigt i Overeensstemmelse dermed haver at gjøre ufortøvet Anmeldelse for Øvrigheden, foruden den ham efter § 31 tilkommende Bjergeløn, nyder særlig Godtgjørelse for Arbeide og Omkostninger ved Godsets Optagelse; hvorhos Vi, forsaavidt Godset hjemfalder til Vor Kasse, forbeholde Os, efter Omstændighederne, ganske eller tildeels at skjænke Finderen ogsaa det Os saaledes Tilfaldende, saafremt Vi, efter Gjenstandens Værdi og Beskaffenhed, maatte finde det passende, som yderligere Opmuntring til Borttagelsen af Ting, som besvære Seiladsen. Naar en Strandfoged ved sin Nærværelse paa Kysten opdager og alene eller ved Hjælp af Folk, med hvilke han selv affinder sig, bjerger enkelte Stykker af Havet indbrevet løst Gods, skal, forsaavidt Vore Forstrande angaaer, ei alene den sædvanlige Bjergeløn tilfalde ham, men der kan endog, saafremt ingen Eier melder sig, efter Sagens Omstændigheder, og paa Amtmandens derom gjorte Indstilling, af Vort Rentekammer tilstaaes ham en større Andeel af det Indbjergede til Belønning for hans Paapassenhed. § 37. I. Den, som forsømmer de Pligter, som denne Vor Anordnings §§ 1 og 2 paalægge ham i Anledning af Strandinger, ansees med Mulkt fra 10 til 100 Rbd. Sølv til vedkommende Fattigkasse, eller efter Omstændighederne, og forsaavidt uforsvarlig Ligegyldighed er viist ved at frelse de Paagjældendes Liv, Fængsel paa Vand og Brød i 5 eller nogle Gange 5 Dage. Er Overtrædelse af bemeldte §§ begaaet af en Strandfoged, Lods eller Anden, som særlige Pligter i saa Henseende paaligge, bliver han efter Sagens Beskaffenhed tillige at ansee med Bestillings Fortabelse. II. Naar Nogen mod Bestemmelserne i § 3 egenmægtigen bjerger og derved betager de Vedkommende den Betryggelse mod Godsets Forvanskning, som den foreskrevne Ordens Iagttagelse giver, ansees han enten med en saadan Mulkt, som i Nr. 1 er fastsat, eller efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød fra 2 Gange 5 til 6 Gange 5 Dage. III. Viser Nogen under Bjergningen sig modvillig, forsømmelig eller opsætsig, bliver han efter Sagens Omstændigheder at ansee enten med Bøder fra 1 til 20 Rbd. eller med Fængsel paa Vand og Brød fra 5 til 3 Gange 5 Dage, forudsat at 28 Dec.

*) Jfr. F. 16 Marts 1842 ang. Dykkervæsenet.

28 Dec. Forholdet ikke er af den Beskaffenhed, at det, efter den øvrige Lovgivning, egner sig til større Straf. Derhos kan den Andeel, som ellers kunde tilkomme den Skyldige i Bjergeløn, efter Omstændighederne nedsættes eller endog aldeles betages ham. IV. Den, som beviislig har borttaget eller underslaaet noget strandet Gods eller paa nogen anden Maade beviislig gjort sig skyldig i uredelig Behandling af saadant Gods, bliver at straffe som for Tyveri, men ved Straffegradens Bestemmelse bliver den Pligt, der paaligger Enhver til at hjælpe ved slig Leilighed, saavelsom den Umulighed af at bevogte deres Gods, hvori de vedkommende Eiere befinde sig, saa og det Afbræk, som slig Adfærd let kan gjøre i den Tillid, som det maa være Nationen vigtigt at bevare, at tage i Betragtning som særdeles skjærpende Omstændigheder*). V. Benyttes en skibbrudden Mands øieblikkelige hjælpeløse Forfatning til at bestjæle ham, bliver den Skyldige, hvis han ellers kun skulde dømmes for 1ste Gang begaaet Tyveri, at straffe med Forbedringshuusarbeide indtil 3 Aar, eller efter Omstændighederne med Arbeide i Rasphuset fra 3 til 5 Aar, Alt under Hensyn til de i F. 20 Febr. 1789 § 1 for Straffegradens Bestemmelse angivne Regler**). VI. Er den Paagjældende forhen dømt som Tyv, bliver Straffen Rasphuusarbeide fra 4 til 8 Aar. Er han derimod i det Tilfælde, som F. 20 Febr. 1789 § 3 eller § 5 forudsætter, bliver han aldeles at straffe efter disse §§ers Indhold; ligesom naturligviis og F.s § 4 bliver at anvende, dersom Tyveriet er udøvet ved Hjælp af Indbrud om Natten**). VII. Den, som er Medvider eller Hæler i noget Tyveri, som hører under Bestemmelserne i Nr. V, bliver, hvis han ellers skulde dømmes for første eller anden Gang begaaet Medvideri eller Hæleri, at ansee med det Dobbelte indtil det Firedobbelte af den ved F. 20 Febr. 1789 § 7 bestemte Straf, hvorimod det, hvis han egner sig til at dømmes for 3die Gang eller oftere begaaet Hæleri, forbliver ved den i nysmeldte Lovsted derfor bestemte Straf**). VIII. Skulde Nogen forgribe sig paa skibbruden Mand ved personlige Mishandlinger, bliver dette en særdeles skjærpende Omstændighed ved Anvendelsen af de Straffebud, som indeholdes i Vor A. 4 Okt. 1833, saaledes at den Skyldige, hvor ikke Mishandlingens egen Beskaffenhed, efter bemeldte Anordnings Forskrifter, medfører hoiere Straf, bliver at

*) Jfr. F. 11 April 1840 ang. Straffen for Tyveri m. m § 58.

**) Forandret ved F. 11 April 1840 ang. Straffen for Tyveri m. m. § 58, cfr. §§ 11, 1, 14—17, 21—22.

ansee i Lighed med hvad sammes §§ 16 og 17 have fastsat 28 Dec.
for voldsom Adfærd mod Nogen under Udførelsen af en offentlig Forretning. Hvis Nogen ved Hjælp af personlig Vold berøver en Skibbruden sit Gods, bliver han at ansee med Fæstningsarbeide paa Livstid, forudsat at Handlingen ikke er forbunden med saadanne Omstændigheder, at den, i Overeensstemmelse med den øvrige Lovgivning, medfører større Straf. IX. Skulde Nogen være saa ugudelig at foretage sig Handlinger, der sigte til at vildlede de Seilende og bringe dem til saadan Ulykke, hvorved Menneskers Liv udsættes for Fare, straffes saadan Udaad paa Livet. Hvis derimod Ingen, ved sligt Foretagende, har været udsat for Livsfare, bliver Straf af Fæstningsarbeide paa 6 à 12 Aar eller, efter Sagens Beskaffenhed, paa Livstid at anvende. § 38. De i § 37 benævnte Sager blive at behandle politieretsviis, naar der efter Omstændighederne ikke kan blive Spørgsmaal om videre Straf end efter Nr. I, II eller III, men ellers under de almindelige for kriminelle Sager foreskrevne Former. § 39. Ingen, som paa Embedsvegne har at sørge for Strandlidtes Tarv, dog Strandfogden derunder ei at forstaae, maa i sin Embedskreds paa nogen Maade interessere i nogen Bjergningskontrakt, ei heller af den Skibbrudne, Bjergerne eller Andre modtage nogen Slags Gave eller Erkjendtlighed, som i fjerneste Maade kunde henføres til hans Embedsforretninger i Anledning af Strandingen, Alt under Embedsfortabelse. Ei heller maa Nogen af bemeldte Embedsmænd indlade sig i andre private Foretagender, som paa nogen Maade staae i Forbindelse med Strandingsanliggender, og som kunde svække den Tillid til fuldkommen Upartiskhed, som de bør vedligeholde. Overtrædelse heraf straffes med Bøder til Fattigvæsenet fra 20 til 200 Rbd., dersom der ikke med den Paagjældendes Forhold maatte være forbunden saadan Mislighed, at det kunde sættes ved Siden af de foranførte under Embedsstraf forbudne Handlinger. End ikke ved offentlig Auktion maa Nogen af forommeldte Embedsmænd tilforhandle sig Noget af det strandede Gods, under Bøder fra 20 til 100 Rbd. § 40. Denne Vor Anordning skal foranstaltes oversat i det engelske, franske, tydske og hollandske Sprog, og saavel af Forordningen selv som af Oversættelserne bør nogle Exemplarer opbevares af enhver Politiemester og enhver Strandfoged i de Distrikter, hvor Strandinger pleie at forefalde, for at den Strandlidte kan faae Adgang til at læse Forordningen i det af bemeldte Sprog, som han bedst forstaaer.

28 Dec. **P., indeh. nogle nærmere Bestemmelser med Hensyn til Anordningerne om den islandske Handel og Skibsfart.** *)

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, efter at have bragt i Erfaring, at adskillige Forandringer i den nugjældende Lovgivning om Handelen og Skibsfarten paa Vort Land Island ansaaes gavnlige, have taget denne Sag under nøieste Overveielse. Idet Vi imidlertid herved ere blevne bestyrkede i den Overbeviisning, at de Hovedgrundsætninger, hvorpaa bemeldte Lovgivning støtter sig, endnu ere de hensigtsmæssigste, have Vi kun fundet det nødvendigt at tilføie de gjældende Anordninger nogle Modifikationer og nøiere Bestemmelser, især sigtende deels til, saavidt Omstændighederne tillade det, end mere at fremme en til Forholdene passende Handelsfrihed, navnlig ved at hæve den hidtil stedfundne Forskjel mellem Kjøbstæder og autoriserede Udliggersteder, deels til at afgjøre forskjellige hidtil som tvivlsomme ansete Punkter. — Thi byde og befale Vi, efter i den Anledning at have indhentet Betænkning fra samtlige Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder, saavel for Vort Kongerige Danmark, som for Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsten, som følger: § 1. Den hidtil stedfundne Forskjel imellem Kjøbstæder og autoriserede Udliggersteder paa Island skal for Fremtiden være hævet. Dog skal Reikevig i Sønder-Amtet, der, i Overeensstemmelse med A. 17 Novbr. 1786, § 18, har erholdt sin egen Jurisdiktion, fremdeles benævnes Kjøbstad. — De øvrige hidtil saakaldte Kjøbstæder, nemlig Eskefjord og Øefjord i Øster- og Norder-Amtet samt Grønnefjord i Vester-Amtet, skulle for Eftertiden, tilligemed de autoriserede Udliggersteder, nemlig Havnefjord, Kjeblevig, Ørebak og Vestmannøe i Sønder-Amtet, Berefjord, Vapnefjord, Husevig, Hofsaas, Skagestrand, Siglefjord og Raudarhavn i Øster- og Norder-Amtet, samt Reikefjord, Isefjord, Dyrefjord, Bildal, Patriksfjord, Flatøe, Stikkelsholm, Olufsvig, Ønundarfjord og Budenstad i Vester-Amtet, benævnes „autoriserede Handelssteder". **) § 2. Som Følge

*) Jfr. Pl. 7 April 1841, om Forbud mod flere Udsalgssteder paa Island, og L. 15 April 1854, om Handel og Skibsfart paa Island.

**) Jfr. Pl. 14 Dec. 1842 og 23de Dec. 1846, hvorved flere nye Handelssteder paa Island ere autoriserede. — Ved Pl. 11 Mai 1847 tillodes Beseiling og Handel paa 3 Steder i Island under visse Indskrænkninger i 3 Aar fra 1 Jan. 1847 at regne, men uden at de dog autoriseredes som Handelssteder, og for et af disse 3 Steders Vedkommende (Krossvik) udvidedes Tilladelsen under visse nærmere Regler ved Pl. 17 Mai (Resol. 16 Mai) 1850 til at gjælde endnu i 3 Aar fra 1 Jan. 1850 at regne.

heraf skal det være Enhver, der, efter de gjældende Anord- 28 Dec.
ninger, er berettiget til at nedsætte sig i Island som Handlende, tilladt at etablere sig paa hvilketsomhelst af de til Handel autoriserede Steder i bemeldte Land med samme Ret til at handle paa samtlige disse, som der hidtil har været tilstaaet enhver i nogen islandsk Kjøbstad bosat Kjøbmand med Hensyn til alle de Steder, der, under Navn af Udliggersteder, have været autoriserede til Handel. Dog skal den, som saaledes agter at nedsætte sig, i Forveien hos vedkommende Underøvrighed erhverve et Antagelsesbrev til at maatte etablere Handel paa et af disse Steder, som navnlig maa opgives. For et saadant Antagelsesbrev erlægges det i Sportelregl. for Island 10 Septbr. 1830, § 61, fastsatte Gebyr. § 3. Da den ved A. 17 Novbr. 1786, §§ 4 og 5, Kjøbstæderne i Island tilstaaede Begunstigelse, at erholde den fornødne Grund for Kongelig Regning, alene blev forundt de Kjøbstæder, som da oprettedes, og disse kun forsaavidt deres første Anlæg angik, kan Ingen, der for Fremtiden vil nedsætte sig som Borger paa noget af disse Steder og der opføre Bygning, gjøre Fordring paa at udvises Byggeplads, undtagen forsaavidt der sammestteds endnu maatte haves nogen til denne Bestemmelse allerede anviist Grund. § 4. Den Adgang, der, ifølge allerhøiest Resol. 20 Marts 1789, er tilstaaet dem, som agte at opføre Bygninger i de islandske Kjøbstæder, til at erholde enten en Præmie af 10 pCt. af Bygningsomkostningerne, eller og, under visse Betingelser, et Forskud af den halve Deel af bemeldte Omkostninger som et Laan, skal herefter aldeles ophøre. Dog ville Vi, efter Omstændighederne, have Adgang til denne Begunstigelse forbeholdt dem, som beviisligen allerede ved denne Vor Plakats Publikation have begyndt paa Opførelse af Bygninger i Reikevig, Eskefjord, Oefjord eller Grønnefjord, saafremt disse Bygninger fuldendes inden Udgangen af Aaret 1838. § 5. De øvrige, Kjøbstæderne i Island nu tilkommende, Rettigheder og Friheder ville Vi for Fremtiden have samtlige autoriserede Handelssteder forundte. — Imidlertid skal den, bemeldte Kjøbstæder sildigst ved Vor Resol. 3 Dec. 1823, bekjendtgjort ved Rk.-P. af 23 samme Maaned, bevilgede Afgifts-Frihed for 20 Aar kun vedblive at gjælde for de i foregaaende § 4 nævnte Steder, saaledes at disse i den endnu tilbageværende Deel af bemeldte 20 Aar beholde saadan Frihed. § 6. Den i F. 13 Juni 1787, Cap. II, § 12, indeholdte Befaling, at Ingen maa anlægge fast Handel paa noget af de autoriserede Udliggersteder, med mindre

28 Dec. han har et Forraad af Varer til en Værdi af i det Mindste 500 Rd. — nu 500 Rbd. r. S. — , hvoraf Halvdelen bør være Kornvarer og den anden Halvdeel Tømmer og andre til Næringernes Drivt fornødne Varer, skal for Eftertiden gjælde ligesaavel Reikevig Kjøbstad som samtlige autoriserede Handelssteder. Og have vedkommende Øvrigheder at paasee det i saadan Henseende Fornødne. § 7. Den, de saakaldte Spekulanthandlere paa Island hidtil paahvilende, Forpligtelse til at skulle anløbe en af Landets Kjøbstæder og der forevise vedkommende Øvrighed deres Papirer, forinden de maae anløbe og handle paa noget af de øvrige, til Handel autoriserede, Steder sammestebs, ville Vi allernaadigst have ophævet. Det skal desaarsag for Fremtiden være tilladt enhver Spekulanthandler, hvad enten en saadan hører til Vore egne Undersaatter eller ikke, naar han, i Overensstemmelse med de for ethvert Tilfælde især gjældende Bestemmelser, er forsynet med behørig Beseilings-Tilladelse, direkte at opseile hvilketsomhelst af de til Handel autoriserede Steder paa Island og der at drive Handel overeensstemmende med de Regler, der allerede ere eller herefter maatte blive anordnede for Spekulanthandelen. Dog skal han være forpligtet til strax ved Ankomsten, og forinden han begynder nogen Handel, at forevise samtlige de ved Anordningerne befalede Dokumenter for vedkommende Syſselmand, som forsyner dem med Paategning om, at de ere blevne foreviste. Og skal dette have samme Virkning, som hidtil har været forbunden med Dokumenternes Foreviisning i en af Kjøbstæderne. § 8. I Følge heraf paaligger det den Sysselmand, i hvis Distrikt det Handelssted er beliggende, som nogen Spekulanthandler saaledes opseiler, at iagttage Alt, hvad der efter Anordningerne i saa Henseende hidtil har paaligget Øvrighederne i Kjøbstæderne. § 9. For det Tilfælde, at Sysselmanden ikke maatte være bosat paa selve Handelsstedet eller i Nærheden af samme, og at der paa Handelsstedet maatte være en paalibelig og upartisk Mand, til hvem den ved Anordningerne paabudne Undersøgelse og Paategning af Skibspapirerne maatte kunne betroes, ville Vi allernaadigst have vedkommende Amtmand bemyndiget til at meddele en saadan Mand den i den omhandlede Henseende fornødne Autorisation. Men heraf skal dog ei følge nogen Forpligtelse for Skipperne til at lade deres Papirer undersøge af den saaledes Autoriserede. Derimod skal det staae Enhver frit for, enten at benytte sig af denne, i hvilket Tilfælde der dog ikke bør afgaae Sysselmanden Noget i den

ham efter Sportelregl. 10 Septbr. 1830, § 62, for en Forretning af det her omspurgte Slags tilkommende Betaling, hvorimod der desforuden bliver til den, der undersøger og paategner Papirerne, at erlægge Halvdelen af nysnævnte Betaling, eller at sende Papirerne til vedkommende Sysselmand selv, i hvilket Tilfælde den sidstmeldte extraordinaire Betaling bortfalder. Og skal Skipperen iøvrigt i det første Tilfælde være forpligtet til, ufortøvet at meddele Sysselmanden Underretning om sin Ankomst. § 10. Fremdeles, ligesom hidtil, bliver det en Spekulanthandler, hvad enten han hører til Vore egne Undersaatter eller ikke, kun tilladt, paa enhver Reise, han foretager til Island, at opholde sig og drive Handel i 4 Uger paa eet og samme, til Handel berettiget, Sted. Dog bliver under disse 4 Uger ikke at henregne enten Indseilings- eller Udseilings-Dagen eller den eller de Dage, som beviisligen medgaae, forinden han maatte kunne erholde den i foregaaende § 7 befalede Paategning af Sysselmanden, hvilket endog skal gjælde, naar den Vedkommende i det i § 9 omhandlede Tilfælde foretrækker at henvende sig til Sysselmanden selv. Og, ligesom det af det Foranførte paa den ene Side er en Følge, at en Spekulanthandler ikke, efter de ovennævnte 4 Ugers Forløb, under noget Paaskud, maa ligge ved eet og samme Handelssted, hvad enten han fører Handel sammesteds eller ei, Nødvendighedstilfælde alene undtagne, saasom naar Sygdom eller Uveir og Modvind forhindre Afreisen, saaledes skal det paa den anden Side fremdeles være tilladt den Handlende at dele bemeldte Tid af 4 Uger, som han paa eet og samme Handelssted maa opholde sig, paa den Maade, at han, skjøndt han paa den samme Reise bortfjerner sig een eller flere Gange fra et saadant Sted, igjen maa indfinde sig der og handle, naar blot Handels- og Ligge-Tiden i det Hele ikke udstrækkes over 4 Uger paa eet Sted. — Dersom nogen Spekulanthandler maatte befindes at ligge over den bestemte Tid, da bliver han for hver Dag, han saaledes maatte blive liggende længere i Havnen, at ansee med en Mulkt til vedkommende Districts Fattigkasse af 4 til 20 Rbd. r. S., efter Dommerens Skjønnende, grundet paa Sagens Omstændigheder, og navnlig derpaa, om han i den Tid, han har ligget længere, end ham tilladt var, har drevet nogen Handel, og paa denne Handels større eller mindre Betydenhed. — Iøvrigt blive de nu gjældende Bestemmelser med Hensyn til Spekulanthandelen, forsaavidt de ikke ved denne Vor Plakat ere forandrede, herved indskjærpede. Og bliver det saaledes, 28 Dec.

28 Dec. navnlig ifølge allerhøiest Resol. 17 April 1793 bekjendtgjort ved Rk.-P. 23 i samme Maaned, Spekulanthandlerne paa det Strængeste forbudet at opsætte Varer til Forhandling hos Bønder eller Andre, hvem de ogsaa maatte være, samt at udsende Nogen med Varer til Forhandling i Landet, under de ved bemeldte Resolution og Plakat fastsatte Mulkter i Overtrædelsestilfælde, hvilke Mulkter tilfalde vedkommende Distrikts Fattigkasse.*) § 11. Naar de lokale Omstændigheder ved et Handelssted i Island ei tillade, at de Skibe, som tilhøre Stedets faste Handel, og Skibe, som tilhøre Andre, samtidigen kunne benytte det derværende Havneleie, eller de derværende kunstige Fortøiningsmidler, bør de førstnævnte Skibe have Fortrinsret til Benyttelsen fremfor de sidstnævnte, og disse følgelig være pligtige at vige Leie og Fortøining for hine. Derhos er det en Selvfølge, at Eieren af deslige Fortøiningsredskaber, være sig enten Ringe, Landtouge, eller andet deslige, er berettiget til af Andre at fordre en billig Leie for Benyttelsen heraf. Saafremt Eieren og den, der vil benytte sig af Redskaberne, imidlertid ei kunne blive enige om Leiesummen, bliver samme for hver Uge eller Dag, efter forudgaaen nøiagtig Undersøgelse af samtlige Omstændigheder, at fastsætte af vedkommende Sysselmand, men, hvis nogen af Parterne erklærer sig utilfreds med, hvad denne bestemmer, da af vedkommende Amtmand, ligesom det, naar nogen af dem ei heller skulde finde sig tilfreds med Amtmandens Resolution, skal staae den Paagjældende frit for at paaklage samme til Vort Rentekammer, der i saa Fald endeligen afgjør Sagen. Men Erlæggelsen af den ved Sysselmandens Resolution fastsatte Betaling skal dog ikke kunne udsættes formedelst en slig Paaklage, hvorimod, hvis Nedsættelse eller Forhøielse af Amtmanden eller Kammeret skulde blive bestemt, det i ethvert Tilfælde formeget eller forlidet Betalte nærmere maa indfordres hos Modparten. I alt Fald skal Eieren være pligtig til strax at indrømme det, Andre tilhørende, Skib Havneleie og Fortøiningsredskaber, naar han paa den Tid ei selv behøver dem, uden Hensyn til den Tvistighed, der kan være opstaaet om Leien. Og har Øvrigheden nøie at paasee, at et saadant Skib ei heri gjøres nogen Forhindring. § 12. Vi ville allernaadigst have samtlige Vore Undersaatter tilladt i de første 5 Aar, fra 1 Jan. 1837 at regne, at beseile Portland i Islands Sønder-Amt og der at drive Handel fra

*) Jfr. med Hensyn til denne § Lov 15 April 1854, om Skibsfart og Handel paa Island, § 3.

Skibet, dog under de for den islandske Spekulanthandel i Almindelighed fastsatte Vilkaar.*) § 13. Den Frihed for Told og Konsumtion, som hidtil har været forundt den islandske Handel, ville Vi allernaadigst fremdeles, indtil videre, have samme tilstaaet. Imidlertid skal for Fremtiden, ligesom nu, svares 1 pCt. Afgift, naar islandske Varer udføres fra Vort Rige Danmark eller fra Vore Hertugdømmer til fremmede Steder.**) Og ville Vi derhos have den ved Vor F. 11 Septbr. 1816, § 17, paabudne Afgift af 5 Rbd. rede Sølv for hver Kommercelæst af de Skibes Drægtighed, som af nogen af Vore Undersaatter expederes direkte fra Island til fremmede Steder, nedsat, fra 1837 Aars Begyndelse at regne, til 2 Rbd. 32 ß. rede Sølv pr. Kommercelæst af ethvert saadant Skibs hele Drægtighed.**) Og bemyndige Vi allernaadigst Vort Rentekammer til, naar særdeles Omstændigheder maatte tale derfor, at eftergive eller tilbagebetale en forholdsmæssig Deel af bemeldte Afgift, saafremt det i noget Tilfælde beviisligen godtgjøres, at de i Udlandet solgte Varekvantiteter have udgjort mindre, end hvad der svarer til Skibets hele Drægtighed. § 14. Derimod skal den ved allerhøiest Resol. 20 Marts 1789 udlovede Præmie for hver Kommercelæst af Skibe, som bygges i Island, for Fremtiden bortfalde. § 15.***) Da Vi have bragt i Erfaring, at den i § 8 af P. 7 Marts 1787, angaaende islandske Søpasse, indeholdte almindelige Bestemmelse, at et saadant Pas kun skal gjælde for een Reise, dog at Hen- og Hjemreisen ansees for een Reise, om endog Skibet, enten for at indtage eller at udlosse sin Ladning, maatte anløbe adskillige Havne, er bleven fortolket paa forskjellige Maader, have Vi, for at Hensigten med bemeldte Passes Meddelelse, nemlig Sikkerhed for, at de dermed forsynede Skibe og Ladninger alene ere Vore Undersaatters Eiendom, ikke skal forfeiles, og for at paa den anden Side de islandske Handelsexpeditioner saa lidet som muligt skulle opholdes, fundet nødvendigt at give forberørte Bestemmelse følgende nærmere Tillæg: a) Den Eed, som ifølge P. 7 Marts 1787, § 3, ved Meddelelsen af et islandsk Søpas gjennem Vort Rentekammer affordres Rhederne, og, hvis 28 Dec.

*) Ved Pl. 9 April (Resol. 30 Marts) 1842 forlængedes Tilladelsen til at beseile Portland og der at drive Handel fra Skibet til Udgangen af Aaret 1842, og ved Pl. 14 Decbr. 1842 autoriseredes et Handelssted ved det nævnte Sted.

**) Forandret ved L. 15 April 1854, om Skibsfart og Handel paa Island, § 6.

***) Indholdet af denne § er væsentlig forandret ved L. 15 April 1854, om Skibsfart og Handel paa Island, see særligt dens §§ 4—8.

28 Dec. Skibet er befragtet til Andre, da ogsaa Befragterne, bør for Eftertiden udstrækkes derhen, at Samme ogsaa skal indbefatte den Forpligtelse, at Skibet ikke med disse Personers Vidende paa nogen af de Farter til eller fra Island, hvortil det, imedens det er forsynet med Passet, maatte anvendes, skal komme til at indeholde nogen Ladning, der ikke udelukkende tilhører Vore Undersaatter. b) Et saadant Pas er derefter vel, som hidtil, kun gjældende for een Reise til Island og derfra igjen tilbage til Vort Rige Danmark eller Vore Hertugdømmer, saaledes at dog flere Havne i Island kunne beseiles med den Ladning, hvorpaa Passet lyder, men derimod ville Vi allernaadigst have tilladt, at Skibet midlertidigen, efter at være ankommet til Island, maa paa det samme Pas foretage Reiser til udenrigske Havne, for derfra at vende tilbage til Island med ny Ladning, imod at Passet, naar og saa ofte en saadan Reise foretages, før Afreisen tilføies en Paategning af vedkommende Underøvrighed, hvorved det gjøres gjældende for den hver Gang forehavende Reise fra og tilbage til Island; og, dersom nogen Skipper, der er udgaaen fra Island til et udenrigsk Sted, i Udlandet bestemmer sig til at vende tilbage til Island, skjøndt han ei der før sin Afreise har forskaffet sig den nysnævnte Paategning paa det islandske Søpas, bør Skibet ved sin Ankomst til Island ikke desaarsag afvises, naar Skipperen afgiver en edelig Forsikkring om, at den medbragte Ladning ei tilhører Andre, end danske Undersaatter, men Øvrigheden skal være bemyndiget til, herom at give den fornødne Paategning paa Passet. c) Ved enhver saadan Paategning bliver, foruden hvad i Overeensstemmelse med Sportelregl. for Island 10 Sept. 1830, § 62, for samme tilkommer Byfogden eller Sysselmanden, endvidere et lige Gebyr, som det, der erlægges for et nyt Pas gjennem Vort Rentekammer, at betale til Vor Kasse. d) Dette Gebyr bliver at oppebære af den Underøvrighed, som meddeler Paategningen, og har enhver Underøvrighed i det Silbigste inden hvert Aars Udgang, at indsende samtlige i saa Henseende oppebaarne Gebyrer med dertil hørende Forklaringer til vedkommende Amtmand, eller, hvis intet sligt Gebyr er oppebaaret, da herom at meddele Amtmanden Underretning. e) Amtmanden har derpaa til Vor islandske Jordebogskasse at indbetale alle i Aarets Løb inden Amtet oppebaarne Paategningsgebyrer og for dette Beløb med behørig Forklaring snarest muligt at tilsende Vort Rentekammer Landfogdens prima Kvittering, ligesom og dermed maa følge de modtagne Underretninger fra de Under-

øvrigheder, der ikke i Aarets Løb maatte have oppebaaret beslige Gebyrer. § 16. Iøvrigt forbliver det i Eet og Alt ved de for den islandske Handel og Skibsfart nu gjældende Anordninger. 28 Dec.

1837.

P. hvorved de hidtil gjældende Bestemmelser angaaende Indberetninger om Kirkers Salg forandres. 1 Marts.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da de Tvangsmidler, som F. 8 Nov. 1726 har paabudt for at fremkalde de fornødne Indberetninger om Kirkers Afhændelse, under de nærværende Forhold ikke ere aldeles passende, saa have Vi været betænkte paa, i Stedet for hvad bemeldte Forordning saavelsom ældre Reskripter have fastsat i foranførte Henseende, at foreskrive andre Regler, der give større Sikkerhed for at paalidelig Kundskab, om hvo der eier en Kirke, altid vil kunne haves paa de Steder, hvor saadan Kundskab er fornøden. — Thi byde og befale Vi som følger: Det skal for Fremtiden, hver Gang en Kirke bliver bortskjøbet, hvad enten dette skeer særligt eller i Forbindelse med anden Eiendom, paaligge vedkommende Retsbetjent strax at meddele Stiftsøvrigheden Underretning derom. Saa bør og enhver Retsbetjent, der administrerer Panteprotokollen i en Jurisdiktion, hvori Kirker findes, som ere i privat Eiendom, hvad enten der i Aarets Løb har fundet noget Kirkesalg Sted i hans Jurisdiktion eller ikke, aarligen til vedkommende Amtmand indsende Beretning herom, og deri tillige anføre, under hvilket Datum enhver saadan Underretning til Stiftsøvrigheden er afgiven. Disse Beretninger haver Amtmanden derpaa at indsende til Vort Danske Kancellie.

Kancellie-P. ang. Bemyndigelse for Nationalbanken til Indførelsen af en vis Klausul i de Obligationer, der udstedes for direkte Udlaan af Banken mod Pant i faste Eiendomme. 1 Juni.

I Anledning af et fra Direktionen for Nationalbanken, i Overeensstemmelse med en af den forenede Bankbestyrelse tagen Beslutning, indkommet Andragende, samt efter derover at have modtaget Kancelliets Betænkning, har Hans Majestæt under 14 April d. A. allernaadigst resolveret saaledes:

1 Juni. Vi ville allernaadigst have Direktionen for Nationalbanken bemyndiget til, i enhver Obligation for de af Banken bevilgede direkte Udlaan imod Pant i faste Eiendomme, som retsgyldig Klausul at maatte indføre den Bestemmelse, at, naar Gjælden ei betales til Forfaldstid, skal Banken være berettiget til, ved Fogden at gjøre Udlæg i Pantet og derefter at lade det udlagte Pant ved offentlig Auktion uden foregaaende Lovmaal og Dom realisere, saa at det af Banken rekvirerede Udlæg og den derefter iværksatte Auktion ei skal kunne underkjendes ved nogen Indankning for høiere Ret, naar Auktionen er afholdt i Overeensstemmelse med P. 22 April 1817 og F. 11 Sept. 1833, dog at det er Debitor forbeholdt at anlægge Regressøgsmaal imod Banken til at erholde fuld Erstatning af denne, hvis han formener, at hans Ret er krænket ved den imod ham af Banken brugte Fremgangsmaade. Hvilket, efter allerhøieste Befaling, herved kundgjøres til alle Vedkommendes Underretning.

13 Juni. **Kancellie-P. ang. Moderation i Gebyret for visse i Anledning af Bankaktiebrevenes Udstedelse fornødne Attester.**

Paa en af Kancelliet nedlagt, ved et Andragende fra Direktionen for Nationalbanken foranlediget, allerunderdanigst Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 31 f. M. allernaadigst at resolvere: at, forsaavidt det i noget Tilfælde skulde blive nødvendigt at der, forinden Aktiebrev kan udstedes for en indfriet Bankhæftelse, fremskaffes specielt Beviis for at den behæftede Eiendom ikke hører til noget Lehn, Fideikommis eller Beneficium, skal den Attest, som af vedkommende Retsbetjent herom bliver at udstede, kun betales med 32 Rigsbankskilling Sølv, naar Hæftelsen er 500 Rigsbankdaler eller derunder, og med 64 Rigsbankskilling Sølv, naar den er over 500 Rigsbankdaler Sølv. Hvilket herved kundgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

14 Juli. **P. ang. Nedsættelse i de ved F. 9 Juli 1817, § 2, paabudne Optagelsespenge.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi, i Overeensstemmelse med allerunderdanigst Andragende fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, have besluttet at nedsætte de ved Vor F. 9 Juli 1817, § 2, fastsatte Optagelsespenge. — Thi byde og befale Vi, at der indtil videre skal forholdes, som følger: I Optagelses-

penge — der, ligeſom hidtil, blive de ſamme, hvad enten Optagerens Jorder ere beſaaede eller ubeſaaede, indhegnede eller uindhegnede — ſkal Optageren være berettiget til at fordre: for en Ko, en Stud, en Heſt, et ringet Sviin, en Griis 64 Rbß. Sølv, for en So med dens Griſe tilſammen, eller for et uringet Sviin, 1 Rbd. Sølv, for en Tyr 2 Rbd. Sølv, for et Faar, et Lam, en Bede, en Geed, et Kid, et Æſel 24 Rbß. Sølv, for en Kalv eller et Føl, naar disſe ei ere over Aar gamle, 16 Rbß. Sølv, hvorimod, naar de ere ældre, Optagelſespenge for dem blive at erlægge ſom for den Klasſe af fuldvoxne Kreature, hvortil de blive at henregne, for en Gaas 8 Rbß. Sølv, og, forſaavidt den har Yngel med ſig, det Halve for hver af Ungerne, for en And, en Høne, en Kalkun 4 Rbß. Sølv, og, forſaavidt de have Yngel med ſig, det Halve for hver af Ungerne. Optageren er derhos berettiget til at tilbageholde det optagne Kreatur, eller, naar flere ſaadanne ere optagne, ſaa mange af dem, ſom behøves til at udbringe Optagelſespengene, Skadeserſtatningen og de paaløbne Omkoſtninger, indtil det Hele er betalt. — Iøvrigt har det, med Undtagelſe af bemeldte § 2 i Vor F. 9 Juli 1817, hvilken § herved ophæves, indtil videre i Eet og Alt ſit Forblivende ved de nu gjældende Anordninger, og ſaaledes navnlig i Henſeende til Mulkter og Optagelſespenge for løsgaaende Hingſter og Vædere ved Vore F. 8 Sept. 1812 og 24 Sept. 1813. 14 Juli.

P. for Danmark, ang. Procesſens Form i Skovforbrydelſes-Sager. 26 Juli.

Vi Frederik den Sjette, oſv., G. v.: Da Vi have bragt i Erfaring, at de i P. 6 Juni 1788, ſammenholdt med F. 18 April 1781 og allerhøieſt Reſol. 28 Decbr. 1791, med Henſyn til de deri omhandlede, Os tilhørende, Skove i Vort Rige Danmark ſaavelſom Sorø Akademies Skove, indeholdte Forſkrifter for Procesſens Form i Skovforbrydelſesſager og navnligen i Sager, angaaende de Skovforbrydelſer, der, efter de gjældende Beſtemmelſer, ſtraffes med Boder, ikke aldeles ſvare til Henſigten, have Vi taget under Overveielſe, hvorledes disſe Forſkrifter til Øiemedets Opnaaelſe paa den for alle Vedkommende ſikkreſte og ſimpleſte Maade kunne være at forandre og nærmere at beſtemme. Og have Vi tillige fundet Os foranledigede til at faſtſætte, hvorledes der med Henſyn til Behandlingen af deslige Sager, forſaavidt Vore andre Skove ſaavelſom Privates Skove angaaer, pasſende kunde være at forholde. Thi byde og befale Vi, efter i den

26 Juli. Anledning at have indhentet allerunderdanigst Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore tro danske Provindsialstænder, at følgende Regler i den omhandlede Henseende for Fremtiden indtil videre skulle iagttages. A. Forsaavidt angaaer Vore Skove i de tvende Overførsterdistrikter i det nordlige Sjælland, Vore petersgaardske Skove paa nysnævnte Vort Land Sjælland, Vore falsterske Skove samt Skovene ved Baadesgaards Gods i Lolland, Vore bornholmske Skove, Skovanlægene paa de jydske Heder samt ved Palsgaard og ved Nederfeldborg i Jylland, Silkeborg Skove sammesteds, saavelsom de Skove, der for Fremtiden maatte blive Domaineskove*), samt endeligen Vallø Stifts og Sorø Akademies Skove: § 1. Saasnart en Skovfoged opdager eller gjennem vedkommende Skovløber, Opsynsmand eller Andre erholder Kundskab om nogen Skovforbrydelse, har han ufortøvet at anmelde Saadant for den paagjældende Skovrider eller Holzførster, der har at forskaffe sig alle de til Sagens nærmere Oplysning fornødne Efterretninger. § 2. Hvad de Skovforbrydelser betræffer, der, efter Lovgivningens Bestemmelser, straffes med Bøder, da har Skovrideren eller Holzførsteren hver 14de Dag at affatte Rapport over de Forbrydelser af dette Slags, hvorom han i de sidstforløbne 14 Dage, enten paa den i foregaaende § 1 omhandlede Maade, eller ved det Tilsyn, hvortil han selv er forpligtet, maatte være kommen til Kundskab. I enhver saadan Rapport bliver ikke alene at gjøre nøiagtig Forklaring om enhver enkelt Sag for sig, og hvilke Beviser i samme haves, men ogsaa nøie at opgive Forstvæsenets Fordring paa Erstatning og Mulkt i Overeensstemmelse med de gjældende Anordninger. Disse Rapporter blive til de nysbestemte Tider, forsaavidt angaaer de 2de nordsjællandske Overforsterdistrikter, at tilstille vedkommende Overførster; forsaavidt de petersgaardske, falsterske og baadesgaardske Skove angaaer, den overordnede Forstembedsmand, hvem Tilsynet med disse er betroet; forsaavidt Vallø Stifts Skove angaaer, den derved ansatte Overførster, og forsaavidt angaaer Sorø Akademies Skove, Forstinspekteuren, hvilke Embedsmænd gjennemgaae Rapporten, nøie paasee de deri ommeldte Paastandes Rigtighed, og derpaa, i det Sildigste inden 2de Dages Forløb efter en slig Rapports Modtagelse, igjen affende samme, med fornøden Paategning om Datum af

*) Efter B. 30 April 1842, 11 Decbr. 1847 og 10 April 1852 blive til Domaineskove fremdeles at henregne: Frederiksgave og Flenstofte Godsers Skove i Fyen, Velling Skov i Skanderborg samt endeel af de Buderupholmske Skove i Aalborg Amt; endeel Skov- og Hedestrækninger i Aalborg, Viborg og Holbæk Amter, samt de Frederiksværkske Skove, Kongelunden paa Amager og Smidstrup Krat i Veile Amt.

Modtagelsen og Affendelsen til den paagjældende Politiemester. 26 Juli.
Og have Skovriderne ved de nysnævnte Skove iøvrigt, saafremt i Løbet af 14 Dage ingen deslige Forbrydelser ere opdagede, ligeledes derom at underrette Overførsteren, Forstinspekteuren eller vedkommende overordnede Forstembedsmand. Forsaavidt derimod angaaer de andre ovennævnte, Os tilhørende, Skove paa Bornholm og i Jylland, har Skovrideren eller Holzførsteren selv at tilstille Politiemesteren Anmeldelse med behørig Paategning om Affendelsens Datum. § 3. Naar Rapporten eller Anmeldelsen er modtagen, har Politiemesteren, det snareste skee kan, at lade samtlige Sigtede indkalde med det i Politieretssager befalede Varsel ved de sædvanlige Stævningsmænd. Saadan Indkaldelse bør indeholde en tydelig Angivelse af den Lovovertrædelse, hvorfor Enhver især er sigtet, og den derfor paastaaede Erstatning og Straf, tilligemed udtrykkelig Advarsel om, at den Paagjældende, naar han ikke møder til den bestemte Tid, maa vente, at Sagen strax, og i Henhold til F. 3 Juni 1796 uden at nogen Forelæggelse eller Lavdag gives, bliver optagen til Doms, samt at han saaledes taber de Erindringer, som han maatte kunne have mod Sigtelsen. Og bliver iøvrigt med Hensyn til deslige Indkaldelser at forholde efter de almindelige Regler angaaende Omgangsmaaden med Stævningers Forkyndelse. — Ligeledes har Politiemesteren, forsaavidt fornødent gjøres, at indkalde snarest muligt med fornævnte Varsel og under den for Udeblivelse i Politieretssager bestemte Straf samtlige dem, der kunne afgive Forklaringer i Sagerne. § 4. Udebliver da nogen af de som Deponenter Indkaldte uden lovligt Forfald, forholdes med dem efter Politieanordningernes almindelige Forskrifter. — Udebliver nogen af de Sigtede uden lovligt Forfald, ansees en Saadan, naar Indkaldelsen befindes at være lovligen forkyndt overeensstemmende med det ovenfor i § 3 Foreskrevne, at have vedgaaet Sigtelsen og idømmes den Straf, der i Lovgivningen er bestemt for den opgivne Lovovertrædelse, saavelsom Erstatning og Søgsmaalets Omkostninger. § 5. Møder den Sigtede og erklærer sig villig til at betale hele den i Forstvæsenets Rapport paastaaede Erstatning og Mulkt tilligemed Søgsmaalets Omkostninger inden en Tid af i det længste 4 Uger, modtages derom hans Erklæring til Protokollen, og har da denne Afgjørelse af Sagen samme Kraft som en uforkastelig Dom i Henseende saavel til Exekution som til Virkning i Tilfælde af gjentagne Skovforbrydelser. — Hvis derimod den Sigtede enten begjærer længere Betalingsfrist, eller ikkun tilbyder at fyldestgjøre en Deel af Forstvæsenets Fordring, da kan han

26 Juli. ei derved afvende, at Sagen fremmes til Doms. — I saadant Fald, saavel som naar den Indklagede benægter den mod ham fremførte Sigtelse i det Hele eller for en Deel, har vedkommende Retsbetjent at anstille de fornødne Undersøgelser og at afsige Dom, Alt i Overeensstemmelse med de for Politiesager gjældende Regler. § 6. Ligesom vedkommende Skovfoged og enhver ham overordnet Skovbetjent kan, naar Noget er borttaget i Skoven, og Gjerningsmanden ikke træffes, medtage to Mænd og randsage, hvor han kan have nogen Formodning om, at det Borttagne kunde findes, saaledes bør den, i hvis Besiddelse Kosterne findes, saafremt han ikke kan skaffe Hjemmel til det Forefundne, straffes, som om han havde borttaget dette, naar det bevises, at Ting, der svare til det Forefundne, ere bortkomne i Skoven. Forsaavidt der, efter Sagens Beskaffenhed, behøves til at udgjøre et saadant Beviis, at Eed skal gjøres af den Bestjaalne, bliver denne Eed at aflægge af vedkommende Skovbetjent. § 7. Naar Nogen for Skovtyveri eller andre Forbrydelser mod Skovanordningerne angives af en Skovbetjent eller Andre under Eeds Tilbud, og der for den anmeldte Forbrydelse er Kjendsgjerning, skal den Sigtede, saafremt han benægter Faktum, ved Dom paalægges at værge sig med sin Eed. Og skal han, hvis han ei vil aflægge denne, fældes som Skyldig. § 8. Dom i Sager, angaaende samtlige i det Foregaaende omhandlede Skovforbrydelser, bør afsiges saasnart muligt, efterat de fornødne Undersøgelser ere endte, og i det Sildigste 14 Dage, efterat Sagen er optagen til Paakjendelse. § 9. Saa mange af de for deslige Skovforbrydelser, om endog af forskjelligt Slags, paa een Gang Anklagede eller Angivne, som have tilstaaet Fakta, kunne dømmes under Eet. § 10. I Tilfælde af Appel blive de her omhandlede Sager at indanke til vedkommende Landsoverret, forsaavidt de, efter F. 25 Jan. 1805, § 18, egne sig til at indkomme for denne Domstoel. § 11. Frifindes nogen Tiltalt ved Underrettens Dom, har Dommeren uopholdeligen at sende Domsakten til vedkommende Overførster forsaavidt de 2de nordsjællandske Overførsterdistrikter og Vallø Stifts Skove angaaer; til vedkommende Forstinspekteur, forsaavidt Sorø Akademies Skove betræffer; til den overordnede Forstembedsmand, hvem Tilsynet med de petersgaardske, falsterske og baadesgaardske Skove er betroet, forsaavidt disse angaaer, og til vedkommende Skovrider eller Holzførster, forsaavidt angaaer de øvrige i det Foregaaende nævnte Skove paa Bornholm og i Jylland. Og have disse Embedsmænd derefter at afgjøre, om Dommen, naar Sagen, med Hensyn til den af Forstvæsenet nedlagte

Paastand, er appellabel, attraaes appelleret fra Forstvæsenets Side. Er den Tiltalte derimod funden skyldig, lader Dommeren uopholdeligen en Udskrift af Domskonklusionen ved de sædvanlige Stævningsmænd forkynde for den Paagjældende, som, naar Sagen er appellabel, enten strax ved Forkyndelsen har for Stævningsmændene udtrykkeligen at erklære, om han med Dommen er tilfreds eller begjærer den appelleret, hvorom det Fornødne i Forkyndelsespaategningen bliver at bemærke, eller at anmelde Saadant for Dommeren inden 14 Dages Forløb efter Forkyndelsen, da, hvis Begjæring om Appel ikke inden den Tid skeer, Vedkommende ansees at akkviescere ved Dommen. Og har i saa Fald Dommeren at give den i den omhandlede Henseende fornødne Paategning. Derefter tilstiller Dommeren i ethvert Fald den paagjældende af de nylig nævnte Forst-Embedsmænd den fornødne Domsakt, hvornæst denne Embedsmand har at forsyne samme med Paategning, om han paa Forstvæsenets Vegne, naar iøvrigt Sagen, med Hensyn til den fra Forstvæsenets Side nedlagte Paastand, er appellabel, attraaer Forandring i Dommen, eller ikke. Forsaavidt Appel i noget af de foranførte Tilfælde enten fra Tiltaltes eller fra Forstvæsenets Side begjæres, sender Forstembedsmanden dernæst Domsakten til Amtmanden, som har at forsyne samme med den i Sager, som paa Justitsvæsenets Vegne paatales, ved F. 31 Mai 1805 foreskrevne, Appellationspaategning, samt, efterat denne for de Paagjældende er forkyndt, indsender Sagen til vedkommende Landsoverret. Denne har da at besørge dens Udførelse og Paakjendelse aldeles efter de for Sager, som paa Justitsvæsenets Vegne paatales, foreskrevne Regler. — Naar Sagen er afgjort ved Landsoverrettens Dom, tilstilles i ethvert Fald Amtmanden Domsakten, hvilken han, naar Tiltalte er frifunden, strax, men naar han er funden skyldig, efterat den paa lovlig Maade er ham forkyndt, og efterat Domsakten, hvis Sagen efter de almindelige Regler om Appel til Høiesteret dertil egner sig, er forsynet med sædvanlig Paategning om, hvorvidt Tiltalte ønsker at appellere, eller ikke, sender vedkommende af de forannævnte Forstembedsmænd. Denne har da, forsaavidt Sagen, med Hensyn til den fra Forstvæsenets Side gjorte Paastand, er appellabel, uopholdeligen at tegne paa Akten, om der paa Forstvæsenets Vegne attraaes Forandring i Dommen, eller ei. Og, hvis Appel i noget af de foranførte Tilfælde, enten fra Tiltaltes eller fra Forstvæsenets Side begjæres, har Forstembedsmanden dernæst at sende Akten til Amtmanden, som foranstalter det Fornødne til Sagens Indankning for Vor Høiesteret, i Overeens- 26 Juli.

26 Juli. stemmelse med de for Sager, der paa Justitsvæsenets Vegne paatales, gjældende Regler. Disse blive da ogsaa at følge ved en slig Sags Behandling for Høiesteret saavelsom ved Dommens Forkyndelse for Vedkommende. § 12. Exekutionen af de i det Foregaaende (§ 5) ommeldte mindelige Foreninger og af de endelige Domme, ved hvilke Forstvæsenet er tilkjendt Noget, foranstalter Politiemesteren ex officio, saasnart den Skyldige, efter den ham ved Foreningen eller Dommen givne Frist, ikke har indfundet sig med Betaling hos nysnævnte Embedsmand. Og bliver altid, naar ei fuld Betaling præsteres, det, som erholdes, i Overeensstemmelse med Lovens 1-24-8, først at afskrive paa den Deel af Forstvæsenets Fordring, der angaaer Erstatning og Omkostninger, saa at, forinden Fyldestgjørelse herfor er erholdt, Intet afskrives som Afdrag paa Bøderne. § 13. Naar den Skyldige ikke, efter det Foranførte, kan udrede de ifaldne Bøder, da sender Politiemesteren Udskrift af den indgaaede Forening eller af Domskonklusionen til Amtmanden, som da foranstalter Afsoning i Overeensstemmelse med de for Bøders Afsoning foreskrevne almindelige Regler, hvorimod Bestemmelsen i F. 18 April 1781, § 27, om Bøders Afsoning ved Arbeide til Forstvæsenets Nytte, aldeles bortfalder. § 14. Uagtet vedkommende Retsbetjente i de Skovsager, som angaae Vor Interesse, ikke, efter de almindelige Regler, kunne fordre noget Gebyr for de dermed forbundne Forretninger, ville Vi dog allernaadigst have Underdommeren for disse Sagers Behandling forundt de for private Politiesager udenfor Vor Residentsstad Kjøbenhavn anordnede Gebyrer. Og tillade Vi derhos, at Dommeren, forsaavidt, efter det Foranførte, nogen Sag mod flere forskjellige Skyldige behandles under Eet, maa beregne sig bemeldte Gebyrer paa den Maade, at der til det sædvanlige enkelte Gebyr i en saadan Sag lægges ½ af samme for hver af de Personer, der, flere end een, ere tiltalte, dog saaledes at ogsaa i disse Sager kun erlægges 24 Rbß. Sølv for ethvert Vidne, som føres. Endeligen ville Vi allernaadigst have bevilget, at der i samtlige Sager af det omhandlede Slags udredes det i Vor P. 1 Mai 1822, § 4, Litr. c, nævnte Gebyr for Beskrivelsen, hvorhos Stævningsmændene maae nyde anordningsmæssigt Gebyr, ligesom der og, i Tilfælde af Dommens Exekution, bliver at erlægge Fogedgebyr efter Sportelregl. 22 Marts 1814. — Bemeldte Gebyrer, saavelsom, i Tilfælde af Appel, de dermed forbundne Omkostninger, navnligen Salairer til Aktorerne ved Landsoverretterne og Høiesteret, blive, forsaavidt det ei ved Forening eller ved Dom paalægges de Skyldige at udrede dem, eller forsaavidt de ikke hos disse kunne erholdes,

at betale af vedkommende Forstkasse. Iøvrigt er det en Selvfølge, at Alt i de omspurgte Sager forhandles og gives beskrevet paa ustemplet Papiir. § 15. De Politiemestere, i hvis Jurisdiktioner de her omhandlede Skove ere beliggende, have, Enhver for sit Vedkommende, hvert Aars 31 Marts og 30 Septbr. til de beskikkede Forstkasserere, forsaavidt Vore sjællandske og bornholmske saavelsom Sorø Akademies og Vallø Stifts Skove betræffer, til vedkommende Forstskriver med Hensyn til Vore falsterske Skove, til Forvalteren ved Vort baadesgaardske Gods med Hensyn til de under samme henlagte Skove og til vedkommende Skovrider eller Holzførster, forsaavidt de ovenomtalte Skovanlæg i Jylland betræffer, at indlevere et nøiagtigt Regnskab over, hvad der i det forløbne Halvaar i de ved hans Jurisdiktion behandlede Forstsager maatte være indkommet i Erstatning, Bøder og Omkostninger ved Sagernes Behandling, hvorimod nysnævnte Omkostninger, naar de, efter fremlagte Exekutionsforretninger, ei hos de Skyldige kunne erholdes, saavelsom Udgifterne ved Bødernes Afsoning, efter fremlagte dokumenterede Regninger, kunne passere til Udgift i Regnskabet. Og have Politiemesterne til samme Tider ligeledes til de ovennævnte Embedsmænd, Enhver for sit Vedkommende, at aflevere de Pengesummer, som ved Halvaarets Udløb, efter Regnskabet, ere i Behold. Saafremt i noget Halvaar ingen Forstsager ved en eller anden af forberørte Jurisdiktioner have været behandlede, bliver herom at gjøre Anmeldelse til vedkommende Forstkasserer, Forstskriver, Skovrider eller Holzførster. Iøvrigt bliver vedkommende Retsbetjente, efter Vort Rentekammers nærmere Bestemmelse, at tillægge et passende Inkassations-Salarium af de Summer, som de oppebære i Erstatning og Bøder. § 16. Hvad angaaer de Skovforbrydelser, der, efter Lovgivningens Bestemmelser, medføre anden Straf, end Bøder, da blive Sager desangaaende at behandle i Eet og Alt som Delinkventsager, hvoraf det er en Selvfølge, at Politiemesteren ex officio bør begynde den fornødne Undersøgelse, naar han paa hvilkensomhelst Maade bliver vidende om en Forbrydelse af det her omhandlede Slags. Men det er naturligviis ikke desto mindre samtlige Vore Forstembedsmænds og Skovbetjentes Pligt i kraftigste Maade at medvirke ogsaa til saadanne Forbrydelsers Opdagelse, og har navnligen Skovrideren eller Holzførsteren, naar han, i Overeensstemmelse med foregaaende § 1 eller paa anden Maade, er kommen til Kundskab om en slig Forbrydelse, uopholdeligen at anmelde samme for vedkommende Politiemester og derhos at meddele alle de Oplysninger, hvoraf han maatte være i

26 Juli.

26 Juli. Besiddelse. B. Forsaavidt angaaer de øvrige, Os tilhørende, saavelsom de i Privates Besiddelse værende Skove i Danmark: § 17. Sager angaaende Skovforbrydelser i disse Skove blive, forsaavidt de straffes med Bøder, at behandle efter de ved den gjældende Lovgivning for private Politiesager foreskrevne Regler, dog saaledes at Indankningen af Underretsdommene, hvis Sagerne ere appellable, i alle Tilfælde skeer til vedkommende Landsoverret, forsaavidt saadanne Domme ikke, efter Lovgivningens øvrige Bestemmelser, kunne indankes umiddelbart for Vor Høiesteret. § 18. Forsaavidt derimod deslige Forbrydelser medføre anden Straf, end Bøder, blive Sager desangaaende at behandle i Eet og Alt som Delinqventsager.

25 Aug. **Kancellie-P., indeh. en Tillægs-Bestemmelse til den 2den § af den ved P. 20 April 1819 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. 4 s. M.*)**

Hans Majestæt Kongen har under 26 f. M. allernaadigst resolveret: at den 2den § af den ved Kancellie-P. 20 April 1819 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. 4 s. M., der foreskriver, at en Mønstrings-Kommission, bestaaende af de sædvanlige militaire Medlemmer og af tvende civile sagkyndige Medlemmer, strax ved de nationale Hestes Ankomst i vedkommende Regiments Garnison skal besigtige disse og paakjende deres Tjenstdygtighed m. v., maa tilføies den nærmere Bestemmelse, at en af de samme Medlemmer bestaaende Mønstrings-Kommission ligeledes skal sammentræde, saasnart Exerceertiden er tilende, for at besigtige de omtalte Heste førend deres Hjemsendelse til Udrederne, paakjende deres Tilstand og udsætte de Heste, som erkjendes utjenstdygtige, for at de paagjældende Udredere derefter strax kunne tilholdes inden den i Anordningerne foreskrevne Tid at besætte Nummerne med tjenstdygtige Heste. Hvilken allerhøieste Resolution herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

24 Okt. **A. ang. Kjøbstædernes oekonomiske Bestyrelse, Kjøbenhavn dog derfra undtagen**).**

*) Jfr. L. 16 Marts 1851, ang. Udredning af Distriktsheste, § 7.

**) Jfr. Regl. for Silkeborg af 20 Marts 1855, B. om Nørresundbyes Kommunalvæsen af 17 Okt. 1858. Med Hensyn til de kommunale Valg er nærv. A., og da navnlig dens §§ 1—13 samt § 21, væsentlig forandret ved L. 31 Marts 1860, ang. de kommunale Valg i Kjøbstæderne, jfr. L. 23 Dec. 1861 ang. de kommunale Valg i Frederiksberg m. fl. St.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At Vi have været betænkte paa at udgive en almindelig Anordning angaaende Kjøbstædernes oekonomiske Bestyrelse, hvorved det har været Vort Hovedøiemed at forskaffe Borgerne Adgang til, ved selvvalgte Repræsentanter, at bestyre deres samtlige oekonomiske Anliggender, dog under den Medvirkning og det Tilsyn af de af Os beskikkede Embedsmænd, som er fornødent til yderligere Sikkerhed for, at det tilbørlige Hensyn saavel til Statens almindelige Interesser, som til selve Kommunens fremtidige Vel ikke sættes tilside. Efterat et Udkast til denne Anordning, der dog ikke omfatter Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, hvis Kommunalvæsen Vi ved en særegen Anordning agte at give en til Forholdene sammestedes passende Organisation, har været forelagt begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, og disse derover have indgivet allerunderdanigst Betænkning, have Vi taget de af dem meddeelte Bemærkninger under nøieste Overveielse, og derefter besluttet, ligesom Vi herved allernaadigst byde og befale, som følger: § 1. Enhver Kjøbstad med alle de til samme hørende Grunde udenfor selve Kjøbstadens Grændser vil fremdeles, som hidtil, udgjøre en særskilt Kommune, hvis oekonomiske Bestyrelse med Undtagelse af de Gjenstande, hvorfor en anden særlig Bestemmelse er truffen, tilkommer den af Os beskikkede Magistrat, eller hvor ingen saadan er Byfogden, i Forening med dens eligerede Borgere, under Tilsyn af Amtmanden og Vort Kancellies Overbestyrelse. Dog ere Vi sindede for de af de mere betydende Kjøbstæder, hvor det efter indhentet Oplysning maa ansees tjenligt, at bevilge, at een eller to Mænd, dog paa Vor allerhøieste Approbation, af Borgerrepræsentanterne maae udvælges til som Raadmænd at tage Sæde i Magistraten tilligemed de af Os beskikkede Øvrighedspersoner. Disse Raadmænd, der ikke nyde nogen Embedsindtægt, kunne alene vælges blandt Borgerrepræsentanterne selv eller blandt de Mænd, som have de Egenskaber, der udkræves for at være valgbar som Borgerrepræsentant; og de udnævnes kun paa 8 Aar, men kunne dog ved Fratrædelsen vælges paany. Forsaavidt noget Landdistrikt er henlagt til en Kjøbstadkirke, eller og Kjøbstadens Jurisdiktion og Politie er blevet udvidet udenfor selve Kjøbstadgrunden, vedbliver den særegne Forbindelse med Kjøbstaden, som deraf har sin Oprindelse, saaledes som den hidtil er anordnet, men uden at Landdistriktet iøvrigt bliver at indbefatte under Kjøbstad-Kommunen. § 2. De ovennævnte Borgerrepræsentanters Tal skal ved de særskilte Regulativer, som til Udførelse og nærmere Bestemmelse af denne Vor Anordning ville 24 Okt.

24 Okt. være fornødne for de enkelte Byer, i enhver Kjøbstad bestemmes saaledes, som dens Størrelse og øvrige Forhold fordre, og derved Hensyn tages saavel til det hidtilværende Tal som de forøgede Forretninger og den forøgede Betydning, som der ved denne Anordning tillægges dem. Tallet bør i ingen Kjøbstad være under 5, men heller ikke i nogen over 18. § 3. Borgerrepræsentanterne vælges for Fremtiden frit af alle efter denne Vor Anordning dertil kvalificerede Borgere, saa at den Magistraten nu tilkommende Forslagsret bortfalder. § 4. De, der i Kjøbstaden eller paa dens Grund eie Gaarde eller Huse, der enten ere behæftede med Grundtaxt eller efter anden Regel, der i en eller anden By maatte træde i Stedet for Grundtaxt, bidrage til de Kjøbstadudgifter, der efter Loven og Anordningerne skulle lignes deels paa Grund deels paa Næring, skulle, naar de tillige have deres personlige Hjem i Byen, have Adgang til, efter aflagt Borgereed, at erhverve Borgerskab, uden Hensyn til om de tillige ere Næringsbrugere eller ikke, dog kun naar Eiendommen er af en vis Værdie, som i enhver Kjøbstads Regulativ nærmere vil blive bestemt. Men, ligesom saadant Borgerskab vil give dem den Medvirkning i Kommuneanliggenderne, som denne Vor Anordning hjemler, saaledes have de da og at bære alle borgerlige Tyngder, forsaavidt Nogen ikke af en eller anden særdeles Grund derfra maatte være fritagen. Det Borgerbrev, der saaledes meddeles Nogen, som ikke derved tillige erhverver Adgang til at drive borgerlig Næring, skrives paa stemplet Papiir af 4 Klasse Nr. 4 til 42 ß. og for dets Meddelelse betales til Magistraten eller Byfogden 1 Rd., og til Raadstue- eller Byskriveren 64 ß., alt Sølv. § 5. Hvad de personlige Egenskaber angaaer, som udkræves til at vinde Borgerskab, saa forbliver det ved de hidtil gjældende Regler. Dog skulle de Næringsbrugere, der efter Vor Resolution af 1 Dec. 1810 i Stedet for egentlige Borgerbreve skulde have et skriftligt Tilladelsesbeviis, der traadte i Borgerskabs Sted, for Fremtiden forsynes med formeligt Borgerbrev. Dette skal ligeledes gjælde om de Mandskaber af Forstærkningsbataillonerne og andre i Klasse med disse staaende Militaire, der efter P. 26 April 1814 og flere Anordninger have Adgang til borgerlig Næring, uden at erholde egentligt Borgerbrev, hvorved iøvrigt aldeles ingen Forandring gjøres i de hidtil gjældende Forskrifter om deres og Børns Værnepligt. Det Tilladelsesbeviis, som hidtil er meddeelt fornævnte Personer, bliver uden nogen ny Udgift for den Vedkommende, at ombytte med et formeligt Borgerbrev, efterat de forud have aflagt Borgereed. § 6. Lige-

som det følger af sig selv, at den Medvirkning i Kommune- 24 Okt.
anliggender, som en Borger ved at deeltage i Valgene af Borgerrepræsentanterne udøver, maa bortfalde, naar Borgerskabet af en eller anden Aarsag ophører, saaledes skal og Enhver, der ved Dom er funden skyldig i nogen i den offentlige Mening vanærende Handling, udelukkes fra hiin Medvirkning, om end Straffen for samme ikke er af det Slags, at han efter P. 29 Okt. 1824 aldeles forbryder sit Borgerskab. Saa kan heller Ingen, der maatte være sat under Værgemaal, eller hvis Boe er under Opbuds- eller Fallitbehandling, eller som iøvrigt er underkastet nogen Retsforfølgning, der efter Lovene betager ham Raadigheden over alt sit Gods, tage Deel i hine Valg, saalænge saadan Uraadighedstilstand vedvarer; ei heller den, som er bleven sat under Tiltale for nogen Forbrydelse, der kan medføre Tabet af Borger-Rettighed, førend han ved endelig Dom er bleven aldeles frifunden for saadan Forbrydelse. Har Nogen i de Tilfælde, hvori det er tilladt, frasagt sig sit Borgerskab for en Tid, kan han heller ikke deeltage i fornævnte Repræsentantvalg i den Tid, hvori hans Borgerskab saaledes hviler. § 7. Under Jagttagelse af, hvad i § 6 er fastsat, skal enhver Borger være berettiget til at deeltage i Valget af Borgerrepræsentanterne. Men kun de, der enten have en saadan Grundeiendom, som efter § 4 hjemler Adgang til Borgerskab, eller der, som Næringsbrugere, ere ansatte til Næringsskat af en vis Størrelse, der for enhver Kjøbstad bliver at bestemme i dens Regulativ, kunne vælges til Repræsentanter, hvorhos stedse ⅔ af disses Tal bør bestaae af Grundeiere. Saa maa det og iagttages, at Ascendenter og Descendenter eller Brødre ei maae paa een Tid have Sæde i Borgerrepræsentationen, ei heller de, der ere ligesaa nær besvogrede, og at ligesaa lidet nogen Borgerrepræsentant maa staae i saadant Slægtskabs- eller Svogerskabsforhold til nogen af Byens Magistratspersoner. § 8. Den, der er valgt til Borgerrepræsentant, vedbliver denne sin Post i 6 Aar, hvorefter han afgaaer, og hans Plads besættes ved et nyt Valg, dog skal, naar Nogen af en eller anden særdeles Aarsag udtræder inden Udløbet af de 6 Aar, den, der vælges i hans Sted, kun vedblive for den Deel af hine 6 Aar, der endnu var tilbage ved slig Udtrædelse. Den Udtrædende kan dog stedse vælges paany, og indtager da sin Plads efter det nye Valg. Men, saafremt hans tidligere Funktionstid ei har været kortere end 3 Aar, er han ikke pligtig at modtage noget Valg, førend efter Forløbet af et saa stort Antal Aar, som det, hvori han har fungeret som Borgerrepræsentant; ligesom og

24 Okt. den, der har opnaaet en Alder af 60 Aar, altid paa Grund deraf, kan undskylde sig for at modtage et paa ham faldet Valg. § 9. De, som for Tiden ere Borgerrepræsentanter, vedblive deres Funktioner, indtil et nyt Valg Dagen eller nogle Dage efter næste Nytaar, efterat denne Vor Anordning er traadt i Kraft, bliver at foretage; og da afgaae dog ikke samtlige nuværende Borgerrepræsentanter, men kun saamange, at 1/3 af det Antal, som Borgerrepræsentanterne herefter skulle udgjøre, kan besættes ved nyt Valg, og, forsaavidt 3 ikke gaaer op i hiint Antal, saa det, der ligger 1/3 nærmest. Heraf følger, at ingen Afgang ved fornævnte Leilighed er fornøden, naar det Tal, hvortil Borgerrepræsentanterne for Fremtiden bestemmes, er 1/2 Gang større end det, samme hidtil har udgjort. De, som længst have beklædt deres Poster, ere nærmest til at afgaae, og, forsaavidt Flere, om hvis Udtrædelse der bliver Spørgsmaal, have beklædt deres Poster lige længe, gjør, i Mangel af mindelig Overeenskomst, Lodtrækning Udslag. Siden udgaaer stedse 1/6 aarlig, hvorved Funktions-Alderen eller i alt Fald Lodtrækning paa lige Maade gjør Udslaget. Hvorledes der skal forholdes, forsaavidt der ved Antallets Deling med 6 bliver en Brøk, vil blive at bestemme i de oven (§ 2) omhandlede særlige Regulativer, hvorved det dog naturligviis maa iagttages, at det hele Antal afgaaer i Løbet af 6 Aar. § 10. Valgene, der stedse udenfor de Tilfælde, hvori en extraordinair Vakance skal besættes, skulle foregaae Dagen efter Nytaar, eller dog en af de nærmest paafølgende Dage, forberedes ved en Liste over de Valgberettigede og Valgbare, som udfærdiges af Valgbestyrelsen, der skal bestaae af Magistraten eller Byfogden og Formanden for Borgerrepræsentanterne samt en anden af disse, hvilken de selv dertil udnævne. Ved denne Fortegnelses Affattelse bør saavel Kæmneren som andre Byens Bestillingsmænd, hvis Hjælp dertil behøves, gaae Valgbestyrelsen tilhaande. Listen udlægges 14 Dage i Forveien til almindeligt Eftersyn; og, forsaavidt Nogen maatte finde, at enten en Uberettiget var optagen eller en Berettiget var udeladt, haver han 3 Dage forinden Valgdagen at anmelde sin motiverede Indsigelse eller Reklamation for det første Medlem i Valgbestyrelsen, som, hvis fornødent gjøres, anstiller nærmere Undersøgelse, for at Sagen strax paa Valgdagen kan afgjøres ved dens i Medhold af Lovene tagne Beslutning. En Anke over Nogens Udelukkelse kan ei komme i Betragtning, naar den ei inden den foranførte Tid er fremsat. § 11. Dagen og Klokkeslettet, da Valgene skulle foregaae, blive i det Mindste 8 Dage forud paa den for offentlige Kundgjørelser

i Byen sædvanlige Maade at bekjendtgjøre. Valgene foregaae offentligt paa Raadstuen, og alle Vælgerne, som ville udøve deres Ret, have at møde personlig, og der enten mundtlig for Valgprotokollen eller ved Stemmeseddel tilkjendegive, paa hvilke Personer de vælge. Naar alle Valgberettigede have faaet Adgang til at afgive deres Stemmer og disse ere tilførte Protokollen, har Valgbestyrelsens Formand tydeligt at oplæse og Valgbestyrelsens tvende øvrige Medlemmer at optegne og sammentælle samtlige afgivne Stemmer. Den, som efter Stemmernes Optælling findes at have de fleste Stemmer, erklæres da for valgt Borgerrepræsentant. Have Flere lige Stemmer, gjør Lodtrækning Udslag. § 12. Naar der er flere Vakancer, som ved Valget skulle besættes, bliver der paa foranførte Maade at stemme om hver Posts Besættelse for sig. § 13. Dersom den, paa hvem Valg er faldet, fremkommer med nogen Undskyldning, haver Valgbestyrelsen at bedømme sammes Tilstrækkelighed, og finder Pluraliteten af Valgbestyrelsens samtlige Medlemmer Undskyldningen antagelig, skrides til et nyt Valg. Forkastes derimod Undskyldningen, haver den Valgte, hvis han ei vil underkaste sig den tagne Beslutning, at fremføre sin Anke for Vort Kancellie paa den Maade, som i det Følgende fastsættes. — Forsaavidt der, enten i Følge en Anke fra nogen Vedkommende eller formedelst en hos Valgbestyrelsens Medlemmer selv fremkommen Tvivl, opstaaer Spørgsmaal om hvorvidt et Valg har Pluralitet for sig eller ikke, eller om der iøvrigt maatte være noget at indvende imod Valgets Gyldighed, har Valgbestyrelsen derover at afgive en motiveret Kjendelse, der uopholdeligen tilstilles Amtmanden, ligesom der ogsaa, uagtet intet saadant Spørgsmaal er opstaaet, strax bør om Valghandlingen gjøres Indberetning til Amtmanden. Hvis denne Øvrighed da maatte finde, at der ved Valget ikke er brugt den lovlige Omgang, har han uopholdeligen at indsende Sagen til Kancelliets Afgjørelse, og samtidigen dermed at tilkjendegive saadant for Valgbestyrelsen. Ligeledes bør han, hvis han Intet finder at erindre imod Valghandlingen, inden 14 Dage derom meddele Valgbestyrelsen Underretning. Derhos skal Enhver, som har noget at anke over den foregaaede Valghandling og navnligen over de i Anledning af samme afsagte Kjendelser, hvis hans Anke skal komme i Betragtning, inden 8 Dage, efterat Kjendelsen er afsagt eller Valghandlingen sluttet, have indgivet sin skriftlige til Kancelliet stilede Besværing til Valgbestyrelsen, som uopholdeligen bør tilstille Amtmanden samme med sin Erklæring. Hvis et Valg da i Følge Vort Kancellies Resolu- 24 Okt.

24 Okt. tion bliver sat ud af Kraft, bliver nyt Valg at foretage. § 14. Den, som er valgt til Borgerrepræsentant, haver til Magistraten at indlevere en skriftlig Forsikkring, hvori han, i Henhold til sin aflagte Borgereed, forpligter sig til med samvittighedsfuld Troskab at iagttage alle de Pligter, der i hiint Kald paaligger ham, saavel imod Konge og Fædreland, som i Særdeleshed imod den Kommune, der har valgt ham til at tage Deel i Bestyrelsen af dens Anliggender. § 15. Skulde nogen til Borgerrepræsentant udvalgt Mand, i Løbet af den Tid, hvori han har at fungere, komme i et Tilfælde, der betager ham sin Habilitet til foranførte Post, bliver han at entledige, hvorved det dog bliver at iagttage, at den Omstændighed, at Nogen senere ophører at være Eier af Gaard eller Huus, eller hans Næringsskat senere nedsættes under den Størrelse, som til Valgbarhed udkræves (§ 7), ikke skal bevirke Udtrædelse af den Post, hvortil han engang ved sine Medborgeres Tillid er udvalgt. Hvis et saadant Tilfælde indtræder, som, i Overeensstemmelse med § 6 kfr. § 7, for Tiden betager ham sin Kvalifikation til at beklæde hiin Post, bliver han midlertidigen at udelukke fra Forretningerne, indtil Forhindringen er ophørt, eller den gaaer over til en vedvarende Forhindring. Det tilfalder Magistraten og Borgerrepræsentanterne at afgjøre de Spørgsmaal der kunne opstaae i de ovenanførte Henseender, eller naar nogen af Repræsentanterne ellers har gjort sig skyldig i saadanne Pligtovertrædelser, som gjøre hans Udtrædelse nødvendig, dog at naturligviis Adgang til at andrage Sagen for høiere Autoriteter staaer Vedkommende aaben. — Dersom Nogen i Løbet af den Tid, hvori han efter den almindelige Regel skulde vedblive sin Post, finder sig befoiet til at forlange sin Entledigelse, og saadant Forlangende af Byens Øvrighed og de eligerede Borgere, eller i alt Fald ved Andragende til høiere Sted (§ 13) bifaldes, bliver nyt Valg at foretage. Dog kan i alle Tilfælde det nye Valg, som en i Aarets sidste 6 Maaneder indtraadt Vakance foranlediger, udsættes indtil den i Begyndelsen af § 10 ommeldte Tid, saafremt Omstændighederne ikke gjøre Pladsens tidligere Besættelse fornøden. § 16. Borgerrepræsentanterne vælge ved hvert Aars Begyndelse imellem sig selv indbyrdes ved fleste Stemmer en Formand, der sammenkalder Repræsentanterne, naar han finder det fornødent, og leder Forhandlingerne samt sørger for, at Beslutningerne rettelig protokolleres og expederes, hvorhos i Tilfælde af Stemmelighed den Mening, hvorfor han erklærer sig, ansees som Pluralitetens. Paa samme Maade vælge de en Viceformand, der i Formandens

Forfald træder i hans Sted, men ellers fører Protokollen over, hvad der er foregaaet under Forhandlingerne. Protokollen underskrives stedse af alle tilstedeværende Repræsentanter. 24 Okt.
§ 17. Udi alle Anliggender, Kjøbstadens Eiendomme og Indretninger, Indtægter og Udgifter vedkommende, der ikke ved nogen særlig Bestemmelse ere unddragne den sædvanlige kommunale Forvaltning, er de eligerede Borgeres Medvirkning nødvendig, saa at Magistraten eller Byfogden ikke uden deres Samtykke kan tage nogen Beslutning. Naar Byens Øvrighed ei kan blive enig med de eligerede Borgere, bør der anstilles en mundtlig Konference med disse angaaende Sagen; men, naar Meningsforskjellen ikke derved hæves, bliver Sagen at indstille til høiere Øvrigheds Beslutning, hvorved naturligviis det, som Fleerheden af de eligerede Borgere bifalder, ansees som den samlede Borgerrepræsentations Mening, og ligeledes i de Byer, der have en af flere Medlemmer bestaaende Magistrat, disses Pluralitet bestemmer, hvad der skal gjælde som Magistratens Mening.*) **§ 18.** Hvor Øvrighedens Erklæring indhentes over nogen Kjøbstadens Tarv vedkommende Gjenstand, bør den altid enten tage samme under Overveielse i Forening med Borgerrepræsentanterne, eller og indhente disses særlige Betænkning, der stedse bør vedlægges Øvrighedens Erklæring.*) Saa ere og Borgerrepræsentanterne berettigede til selv at sætte enhver Byens Tarv vedkommende Gjenstand under Overveielse, og Øvrigheden er pligtig, naar et Forslag af Borgerrepræsentanterne indkommer, derover, paa disses Forlangende, at afgive skriftlig Resolution, hvorhos Borgerrepræsentanterne, hvis de ikke med dennes Indhold ere tilfredse, kunne forlange Sagen, i fornødent Fald forsynet med deres og Øvrighedens nærmere Erklæring, forelagt høiere Øvrighed.
§ 19. For at de af Borgerne udvalgte Repræsentanter ogsaa kunne erholde en passende Medvirkning paa de Kommunal-Anliggender, der ere anbetroede nogen særlig Administration, bør for Fremtiden de Mænd, der, som Fattig- og Skoleforstandere, have Sæde i Fattig- og Skole-Kommissionerne, udnævnes af fornævnte Repræsentanter, hvoriblandt i det Mindste den ene bør være af deres egen Midte, hvorhos dog, saafremt et Landdistrikt hører ind under Byens Fattig- eller Skolevæsen, een af bemeldte Distrikts Beboere, der indtil videre udnævnes af Amtmanden**), ogsaa skal være Forstander for bemeldte Distrikt samt have Sæde i

*) Jfr. L. 23 Jan. 1862 ang. Forandring i A. 24 Okt. 1837 §§ 17 og 18.
**) Forandret ved A. 13 Aug. 1841 om Landkommunevæsenet, § 23.

24 Okt. Kommissionen. Saa bør og, med særdeles Hensyn til den Sognebeboerne efter Lovens 2 Bogs 22 Kapitel 64 Artikel paaliggende eventuelle Forpligtelse til at tilveiebringe det Fornødne til Kirkens Vedligeholdelse ved Ligning, een af Borgerrepræsentanterne, som de øvrige dertil udvælge, have Sæde i Byens Kirkeinspektion, eller i de Byer, som have flere Kirker, een i hver af Kirkeinspektionerne. Ligeledes bør og Borgerrepræsentanterne for Fremtiden selv udnævne de af sammes Medlemmer, der skulle have Sæde i de efter F. 6 April 1832 § 13 i alle Kjøbstæder og paa enkelte Steder forhen ifølge specielle Reskripter oprettede Bygningskommissioner, saavelsom de tvende andre af Byens Indvaanere, der skulle tiltræde bemeldte Kommission. Fremdeles bør de for Fremtiden paa lige Maade udnævne de af Byens Borgere, der skulle have Sæde i de ved allerh. Resol. 4 April 1798 anordnede Havnekommissioner og de i F. 15 Nov. 1816 § 17 befalede Indkvarteringskommissioner, ligesom altid det ene Medlem i hver af bemeldte Kommissioner skal vælges blandt Repræsentanterne selv. Saa bør og een af Borgerne, som dertil af de øvrige udnævnes, have Sæde i den Kommission, der, i Følge P. 11 Mai 1804, skal bestyre Borgervæbningsfondet, og Repræsentanterne ligeledes for Fremtiden udnævne den Tjenestgjørende af Haandværksstanden, som, efter Plakaten, skal have Sæde i førnævnte Kommission, hvorhos Magistraten og de eligerede Borgere bør, naar Ansøgning indgives om Fritagelse for Borgervæbningspligten, træde sammen med den ovennævnte Kommission, for i Forening med denne gjennem Amtet at gjøre den fornødne Indstilling til Vort Kancellie angaaende Størrelsen af den Kjendelse, som, i Tilfælde af at Fritagelsen bevilges, bliver at erlægge. § 20. Borgerrepræsentanterne have i Forening med Magistraten eller Byfogden betimeligen at forfatte et aarligt Overslag over de Udgifter, som Byen efter Rimelighed vil have at bestride i det følgende Aar, hvori bør optages ikke blot de Udgifter, som henhøre til den almindelige dem selv tilkommende Kommunalforvaltning, men ogsaa de Summer, der behøves til de Grene af Byens Oekonomie, der ere overladte til særskilte Bestyrelser (§ 1). — Bemeldte Overslag maa derhos indeholde en Forklaring over de Midler, der haves til, uden Skatteligning, at bestride Udgifterne, og derpaa fremsætte, hvad der bliver tilbage at ligne paa Byens Indvaanere enten efter Grund og Næring, eller efter Formue og Leilighed, eller efter anden særdeles Maalestok, Alt i Overeensstemmelse med de Regler, som nu ere givne eller i Fremtiden maatte gives for de enkelte Udgifters Ligning. Forsaavidt ingen

særlige Omstændigheder give Anledning til at formode, at Udgifterne eller de Indtægter, som haves til deres Bestridelse, ville blive større eller mindre, end de, som i det nærmest foregaaende Overslag bleve antagne, blive de at opføre med det samme Beløb. Hvad de Summer angaaer, som udkræves til de afsondrede Bestyrelsesgrene, navnlig til Fattig- og Skolevæsenet, have vedkommende Administrationer betimeligen til Magistraten eller Byfogden samt Borgerrepræsentanterne at indgive deres Beregning over det Fornødne. Forsaavidt der maatte findes Anledning til at nedsætte den begjærte Sum, bliver dette nærmere at overveie med den vedkommende Administration, og, hvis de ei indbyrdes blive enige, anbrages Sagen for den Overøvrighed, hvorunder den særegne Bestyrelsesgreen er henlagt, navnlig Direktionen for Fattigvæsenet eller Direktionen for Skolevæsenet, og denne Autoritet har da at bestemme, hvad der skal udredes. Det samlede Overslag bliver derhos at indsende til Amtmanden, der, saafremt han Intet finder at erindre, tilbagesender det med sin Paategning. I modsat Fald meddeler han Kommunebestyrelsen de Erindringer, som han finder at burde gjøre, og, hvis denne, efter at have taget Sagen under Overveielse, ikke finder at kunne erkjende de gjorte Erindringers Rigtighed, er den forpligtet til inden 14 Dage at indkomme med skriftligt Andragende derom til Amtmanden, som da forelægger Vort Kancellie Samme til Afgjørelse. § 21. Naar ingen Erindringer af Amtmanden ere gjorte mod Overslaget, eller det Fornødne i Anledning af hans Erindringer er afgjort i Overeensstemmelse med § 20, bliver det Beløb, som i Overeensstemmelse dermed skal tilveiebringes ved Skatter paa Byens Indvaanere, at ligne paa de Skattepligtige. Herved blive alle de Afgifter, som skulle tilsvares efter en fælleds Maalestok, at ligne under Eet, paa hvert skattepligtigt Individ; dog iagttages, at de, der, efter Anordningerne, ere frie for en eller anden Green af de Afgifter, der saaledes samles, f. Ex. Præsten for Skoleskat, kun ansættes til det, der, efter de gjældende Regler, kan paahvile dem til de øvrige Afgifters Bestridelse. Ogsaa hvad der i en eller anden Kjøbstad efter Formue og Leilighed skal udredes til Kirkevæsenet, samles med de øvrige Skatter, der udredes efter samme Maalestok, forsaavidt Byen kun har een Kirke, dog med behørigt Hensyn til dem, der maatte være frie for dette Slags Bidrag; men har Byen flere Sogne, og Ligningen altsaa kun skeer paa eet af disse, eller hvor en særlig Maalestok for slig Skats Udredelse maatte være foreskreven, maa naturligviis en afsondret Ligning for samme finde Sted. — 24 Okt.

24 Okt. Hvor et Landdistrikt staaer i Forbindelse med en Kjøbstad med Hensyn til en vis Green af Udgiftsvæsenet (saasom hvad der vedkommer Fattig- og Skolevæsenet, Jordemodervæsenet) bliver den samme paahvilende Andeel at afsondre fra det, der lignes paa Kjøbstaden, hvilken Andeels Bestemmelse behøver Amtmandens Approbation. — Kjøbstadens Skatteligninger foretages for Fremtiden enten af selve Magistraten eller Byfogden og Borgerrepræsentanterne, eller af en særskilt Lignings-Kommission, bestaaende af Kæmneren og et vist Antal Borgere, der udnævnes af det samlede Borgerskab paa 3 Aar, og saaledes at ⅓ afgaaer aarlig, hvorved Funktionsalderen og, saalænge den endnu er lige, Lodtrækning gjør Udslag. Hvilken af disse Ligningsmaader der skal finde Sted, vil i Regulativet for enhver Kjøbstad blive at bestemme efter Byens Leilighed og med Hensyn til de derom fra Kommunalbestyrelsen indkommende Andragender, ligesom og, forsaavidt den sidste Ligningsmaade bliver anordnet, bemeldte Borgeres Antal, der dog ikke maa være ringere end fem, bliver at fastsætte i Regulativet.*) Ligesom de i Lovens 3 Bogs 6 Kapitel foreskrevne Taxeerborgere, der aarlig skulle udnævnes, herved bortfalde, saaledes blive og Fattig- og Skole-Kommissionerne fritagne for at fordele det til Fattig- og Skolevæsenets Tarv fornødne Beløb paa de enkelte Indvaanere. — Samtlige Skatter blive derhos at indføre i en fællebs Skatte- og Kvitteringsbog for enhver Kontribuent. Kæmneren haver efter almindelig Ordre eller særlig Anviisning af Øvrigheden og de eligerede Borgere at udtælle til de særskilte Administrationer, hvad de af Skattebeløbet behøve til Bestridelsen af de dem vedkommende Udgifter. — Skulde i Aarets Løb Udgifter forefalde, som ere udenfor det gjorte Overslag, bliver angaaende disse at gjøre Indberetning, saaledes som det med Hensyn til det samlede Overslag er paabudet i § 20, ligesom der i det Hele, forsaavidt disse Udgifter angaaer, bliver at forholde efter Bestemmelserne i fornævnte Paragraph. Skulde imidlertid Udgiften udenfor Overslaget ei overgaae en vis Sum, der nærmere bliver at fastsætte i enhver Byes Regulativ, kan det beroe med sammes Dækning indtil næste Aars Ligning.

§ 22. Overslaget og Ligningerne blive derefter i et Tidsrum af 3 Uger at henlægge paa Raadstuen eller et andet bekvemt offentligt Sted til Eftersyn visse Timer om Dagen. Dersom Nogen finder Noget imod Ligningen at erindre, haver han at fremføre sin Erindring for Magistraten, der, i Forening med Repræsentanterne, har at overveie og bestemme,

*) Jfr. L. ang. de kommunale Valg i Kjøbstæderne af 31 Marts 1860.

hvorvidt nogen Forandring med Hensyn til denne Anke bør foretages, og, hvis han med deyne Bestemmelse er utilfreds, staaer det ham aabent, gjennem Amtmanden at andrage Sagen for Vort Kancellie. § 23. Det paaligger Borgerrepræsentanterne i Forening med Magistraten eller Byfogden at føre det nøieste Tilsyn med Byens Kassevæsen, følgelig at paasee, at saavel Byens Skatter som andre Indtægter rettelig og betimelig opkræves og i fornødent Fald inddrives, samt at Beløbet anvendes til at bestride Byens Udgifter og, indtil de dertil behøves, nedlægges i en paa Raadstuen hensat lukket Kasse af en betryggende Indretning og forsynet med 3 forskjellige Laase, saaledes at Øvrigheden har Nøglen til den ene, den af Borgerrepræsentanterne, som disse mellem dem selv udvælge, til den anden, men Kæmneren til den tredie Laas. Til den Kontrol, som Øvrigheden og Borgerrepræsentanterne saaledes bør føre, hører ogsaa, at de i det Mindste hvert Kvartal lade sig meddele nøiagtige Kasse-Extrakter, der vise, saavel hvad der er indkommet, som hvad deraf er udgivet, og, ligesom de, naar Indtægter, som burde være indkomne, ei derpaa findes anførte, have at anstille den efter Omstændighederne fornødne Undersøgelse ved Eftersyn af de opgivne Restanters Kvitteringsbøger eller paa anden efter Sagens Beskaffenhed hensigtsmæssig Maade, samt at foranstalte, hvad der maatte være fornødent til Indtægternes Inddrivelse, saaledes bør der og for Udgifterne fremlægges behørig Legitimation. Iøvrigt kunne de bemyndige Een eller Flere af deres Midte til paa deres Vegne tilligemed Øvrigheden at underskrive Anviisninger paa Stadens Kasse. Saa bør der og, ved Siden af det Tilsyn, som paaligger den samlede Kommunalbestyrelse med Byens Kassevæsen, føres en speciellere Kontrol med samme af en Magistratsperson, der hvor Byen har flere Magistratspersoner af disse dertil udnævnes, og af den Borgerrepræsentant, som Nøglen til Kassen er betroet. Disse have jevnlig at eftersee Kæmnerens Bøger, gjennemgaae og paategne Extrakterne, forinden de indleveres til Magistraten, med Mere, som kan henføres til saadan mere speciel Kontrol, og hvorom Regulativerne for de enkelte Kjøbstæder skulle indeholde det Fornødne. Borgerrepræsentanterne bør og saavelsom Øvrigheden lade sig det være magtpaaliggende, at de Arbeider, som udføres paa Byens Bekostning, udføres forsvarligen og paa den meest besparende Maade. § 24. Borgerrepræsentanterne skulle altid, hvad enten Kæmnerforretningerne udføres paa Lovens Maade som et Ombud, eller der med behørig Hjemmel er

24 Okt.

24 Okt. ansat en fastlønnet Kæmner, tage Deel med Magistraten eller Byfogden i at udnævne denne Bestillingsmand, samt i det sidstanførte Tilfælde i at bedømme den Sikkerhed, han har at stille for de Oppebørseler, som betroes ham, samt de nærmere Bestemmelser i Henseende til Tjenestetid med videre, der maatte findes hensigtsmæssige. Forsaavidt bemeldte Øvrighed og Borgerrepræsentanter ei kunne forenes, bliver Sagen at indstille til Amtmanden. § 25. Skjøndt det i Almindelighed tilfalder Kjøbstadens Øvrighed og Borgerrepræsentanter, eller i de fra den almindelige Kommunalforvaltning undtagne Bestyrelsesgrene den Administration, der forsaavidt træder i hines Sted, at tage Beslutninger paa Kommunens Vegne angaaende oekonomiske Anliggender, dog under Tilsyn af vedkommende overordnede Autoritet, saa maa dog derfra gjøres Undtagelse med Hensyn til saadanne Foranstaltninger, der ere aldeles extraordinaire, eller som have sær indgribende og vedvarende Følger for Kommunen. — Hertil maa regnes: Optagelse af nye Laan eller Forlængelse af de Terminer, inden hvilke et allerede bevilget Laan skal afbetales; Indførelse af nye Lønninger og Lønningsforhøielser; Pensioner, hvortil der ikke allerede haves en speciel Hjemmel; Gratifikationer; Afhændelse af Byens faste Eiendomme, altsaa og Udskiftning af Kommunejorder, hvorved disse gaae over til at blive den enkelte Mands Eiendom mod visse aarlige Afgifter til Kæmnerkassen; Leiemaal af Byens Jorder, indgaaede paa længere Tid, end hidtil, eller anderledes, end ved offentlig Auktion; Bygningsarbeider, som ikke kunne iværksættes uden en Forhøielse i det Skattebeløb, som Kommunen i de nærmest foregaaende 3 Aar efter Middeltal har svaret; Forlig, hvorved Byen, for at undgaae Rettergangstrætter, overtager sig en vis Forpligtelse eller opgiver Noget af en formeentlig Rettighed. — Iøvrigt vil der i det særlige Regulativ for de enkelte Kjøbstæder være at træffe saadanne nærmere Bestemmelser i foranførte Henseender, som efter Kjøbstadens Betydenhed og oekonomiske Forfatning findes passende, og hvorved en Myndighed til inden visse Grændser at afgjøre Sager af de forannævnte Slags kan blive den lokale Kommuneforvaltning indrømmet. Men i alle de Tilfælde, der undtages fra sammes Afgjørelse, bliver Sagen med alle Vedkommendes og deriblandt Overøvrighedens Erklæring at indstille til Vort Kancellie, der, forsaavidt det ikke er bemyndiget til selv at tage Beslutning, haver at andrage Sagen for Os, ligesom det og, naar der handles om en sær vigtig og derhos overordentlig Foranstaltning, kan foreskrive, at Borger-

skabet sammenkaldes for selv at erklære sig derover. § 26. 24 Okt.
Umiddelbart efterat Kæmner-Regnskabet er aflagt, henlægges det paa Byens Raadstue eller et andet dertil bekvemt Sted, hvor det i 3 Uger skal være til Eftersyn for de af Byens Borgere, som maatte attraae at gjøre sig bekjendte dermed. Regnskabet bliver dernæst nøie at gjennemgaae af een eller flere af det samtlige Borgerskab valgte Revisorer, saaledes som det i Regulativet for enhver Kjøbstad, med Hensyn til dens Leilighed, maatte blive bestemt. Valget foregaaer paa samme Maade som Valget af Borgerrepræsentanter og ellers ligesom dette paa 6 Aar. Efterat Revisorernes Bemærkninger have været meddeelte Regnskabsføreren til Besvarelse og videre regnskabsmæssig Omgang, blive de at tilstille Amtmanden, der haver at decidere samme, forsaavidt der er Spørgsmaal om Ansvar for Regnskabsføreren. Men forsaavidt enten Revisorerne maatte have gjort nogen Udsættelse, hvorefter Ansvar skulde hvile paa Magistraten eller Repræsentanterne, eller Amtmanden selv maatte finde Anledning til nogen Anke af denne Beskaffenhed, haver han, efterat behørig Erklæring er indhentet, at indsende Sagen med sin Betænkning til Kancelliets Decision. Iøvrigt forbliver det, navnlig med Hensyn til Regnskabstiden og Ansvaret for Forsømmelse i Regnskabets betimelige Aflæggelse, ved de hidtil foreskrevne Regler. Naar Kæmnerregnskabet er revideret og decideret, bliver det at foranstalte offentliggjort ved Trykken enten fuldstændigt eller i en tilstrækkelig Extrakt deraf, efter hvad der vil blive nærmere bestemt i de enkelte Regulativer. I Henseende til Regnskabsførelsen for de under specielle Bestyrelser henlagte Grene af Kommunens Anliggender, saavelsom Regnskabernes Revision, vil der indtil videre forholdes efter de derom udgivne Anordninger, dog at et fuldstændigt Regnskab gjøres over alle Skolevæsenets Indtægter og Udgifter; saa bør der og med alle foranførte Regnskabers Henlæggelse til Eftersyn og videre Offentliggjørelse forholdes, saaledes som for Kæmner-Regnskabet i denne Paragraph er anordnet. — Naar nogen Borger, ved Eftersyn af Kæmner-Regnskabet eller andet Kommune-Regnskab, ønsker at medtage en regnskabskyndig Mand, som derved kan være ham behjælpelig, bør dette ikke nægtes. § 27. Denne Vor Anordning kan dog ei træde i Kraft i nogen Kjøbstad, forinden det i § 2 omhandlede særlige Regulativ er givet. Med Hensyn hertil bliver der uopholdelig fra enhver Kjøbstad at indsende Forslag til et saadant Regulativ. Bemeldte Regulativ bliver at sanktionere af Vort Kancellie, for det Første dog kun provisorisk,

24 Okt. da det, efterat nye Borgerrepræsentanter i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning ere udnævnte, maa staae Kommune-Bestyrelsen frit for at indkomme med nyt Forslag til et endeligt Regulativ. Dette vil og blive at sanktionere af Kancelliet, der dog, forsaavidt samme maatte indeholde nogen Afvigelse fra nærværende almindelige Anordnings Bestemmelser, haver at forelægge Os Sagen til allerhøieste Resolution. Ligeledes vil det, i Henhold til hvad i § 1 er bestemt, ved Vor egen Resolution være at afgjøre, i hvilke Kjøbstæder Mænd, som af Borgerrepræsentanterne dertil udvælges, skulle tage Sæde i Magistraten som Raadmænd, hvorom derefter det Fornødne bliver at indføre i Regulativet.

20 Nov. Kgl. B. ang. en Filial-Indretning af Nationalbanken, som oprettes i Aarhuus.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: at Vi, i Henhold til den Nationalbanken under 4 Juli 1818 forundte Oktroi § 57, allernaadigst have approberet et Os af Vor Bank-Kommissair forelagt Forslag fra den forenede Bankbestyrelse om i Vor Kjøbstad Aarhuus som et Forsøg at oprette en Filial-Indretning. Denne Filial-Indretning, der skal føre Navn af det jydske Bank-Kontoir i Aarhuus, skal være berettiget til sammestedds at udføre alle sædvanlige Bankforretninger, Foliers Aabning og Modtagelse af Deposita alene undtagne, og vil den 4de December førstkommende begynde sin Virksomhed.

22 Nov. F. indeh. nærmere Bestemmelser angaaende den Selveierbønder ved F. 13 Mai 1769 hjemlede Testationsfrihed.*)

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: At, da Vi have erfaret, at den Selveierbønder ved F. 13 Mai 1769 § 5 hjemlede Ret til at anordne, hvorledes der efter deres Død skal forholdes med deres Gaarde og Tilbehør, i flere Maader er underkastet Tvivl og Meningsulighed, hvilket deels paa den ene Side hemmer denne af vigtige Grunde tilstaaede Friheds Brug, deels og paa den anden Side stundom kan give Anledning til dens Misbrug, ligesom hiin Uvished kan afstedkomme fordærvelige Rettergangstrætter, saa have Vi fundet for godt at give det foranførte Lovbud nogle nærmere Bestemmelser. — Efterat have i denne

*) Jfr. F. 21 Mai 1845, om Arv, § 25 og 26, samt P. 17 Marts 1847 ang. en Udvidelse af Selveieres Testationsfrihed.

Anledning indhentet allerunderdanigst Betænkning fra begge 22 Nov.
Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, byde og befale Vi allernaadigst som følger. § 1. Naar en gift Eiendomsbonde, der lever i det sædvanlige Formuesfællesskab med sin Hustrue, vil benytte den Frihed, F. 13 Mai 1769 § 5 giver ham til at gjøre testamentarisk Anordning over hans Gaard med Tilbehør, bør han dertil erhverve Hustruens Samtykke. § 2. Ved den testamentariske Anordning, som Forældre saaledes gjøre over en Selveiergaard kan det og bestemmes, at den af dem, der bliver den Længstlevende, skal, dog under de nærmere Bestemmelser, som den efterfølgende 4de § indeholder, beholde Gaarden med Tilbehør, imod et Vederlag, der svarer til den Værdie, hvorfor Gaarden i sin Tid skal overlades til et af Børnene, hvilket Vederlag sikkres i Eiendommen og udbetales i de Tilfælde, hvori Børns Fædrene- eller Mødrene-Arv ellers skal udbetales dem. Den Længstlevende er ikke bemyndiget til at sælge Gaarden, uden at den først tilbydes den Søn eller Datter, som den i sin Tid skal tilfalde, hvilken da skal være berettiget til at modtage samme for den i Testamentet satte Værdie og med Beløbets Tilveiebringelse have Henstand til den anden derpaa følgende Juni eller December Termin, hvilken sidste ved denne Leilighed ogsaa i Jylland bliver at regne for Omslagstermin. Saafremt bemeldte Arving ikke er myndig, skal Sagen, inden Beslutning tages om Gaardens Overtagelse, indstilles til Vort Kancellies Bedømmelse. Det følger ellers af sig selv, at der ved Ægtefolkenes fælleds Testament ogsaa kan bestemmes yderligere Indskrænkning i den Længstlevendes Raadighed over Gaarden, og at det navnlig kan formenes denne at pantsætte samme, ligesom den Længstlevende i intet Tilfælde kan give Nogen Panteret foran de Arvelodder, som ere Børnene tilfaldne efter den forhen afdøde Fader eller Moder, hvilke Arvelodder, som foranført, blive prioriterede i Gaarden, indtil der paa anden Maade gjøres Arvingerne Fyldest for samme. § 3. Det følger ligeledes af sig selv, at den Længstlevende ikke kan efter sin Ægtefælles Død gjøre nogen Forandring i den engang, til Fordeel for et af Børnene, af dem tilkjendegivne sidste Villie, men skulde bemeldte Barn døe eller ei ville modtage Eiendommen, kan den Længstlevende ved en ny testamentarisk Disposition bestemme, hvo af de øvrige Børn der skal træde i dets Sted, saafremt det fælleds Testament ei allerede indeholder nogen Bestemmelse desangaaende. § 4. Den Ret til at beholde Gaarden, som der ved Ægtefolks fælleds Testament kan tillægges den

22 Nov. længstlevende af disse, skal med Hensyn til Manden ikke være indskrænket til den Tid, han bliver hensiddende ugift, ligesom Gaarden og, naar Enken indlader sig i nyt Ægteskab, kan forblive hos hende og hendes anden Mand, saalænge indtil den Søn, hvem Gaarden efter Testamentet skal tilfalde, bliver myndig, hvorved i Overeensstemmelse med Lovens 3-17-34 forstaaes, at han har opnaaet 18 Aars Alderen, eller den Datter, som den er tillagt, indgaaer Ægteskab. Naar saaledes Enken indgaaer nyt Ægteskab, bør en Forretning af vedkommende Skifteforvalter foranstáltes optaget, som viser Beskaffenheden af Gaarden med Tilbehør, der, som foranført, i sin Tid skal afleveres til en Søn eller Datter. Ligeledes bør og en saadan Forretning optages, hvor det ellers ved Anvendelsen af § 2 maatte være fornødent til fuldstændig Oplysning om, hvad den vedkommende Arving i sin Tid kan fordre. Iøvrigt skal den Søn eller Datter, som i Anledning af Enkens nye Ægteskab kommer i Besiddelse af Gaarden, saafremt Testamentet ikke indeholder nogen for Samme fordeelagtigere Bestemmelse fyldestgjøre hende for sin Halvpart i Gaarden efter den Værdie, som den ved lovlig Vurdering findes at have, uden Hensyn paa den i Testamentet til Regel for Delingen mellem Børnene satte Værdie, og bør i dette Tilfælde samme Frist til Summens Tilveiebringelse gives, som i § 2 er tilstaaet. § 5. Istedetfor en saadan Disposition, som §§ 2 og 4 hjemle en Selveierbonde og hans Hustrue Ret til at oprette til hinandens Fordeel, skal det ogsaa, uanseet de have Livsarvinger, staae dem frit for ved reciprokt Testament at bestemme, at den Længstlevende skal beholde Gaarden med Tilbehør som sin fuldkomne Eiendom, imod efter foregaaet edelig Taxation at udbetale den Førstafdødes Arvinger ½ af Gaardens og dens Tilbehørs sande Værdie, denne dog kun beregnet efter Fradrag af den derpaa hvilende Gjæld, hvormed disse i ethvert Tilfælde skulle lade sig nøie, samt endelig under den Betingelse, at den Længstlevende frafalder sin Ret til at tage Broderlod efter den Førstafdøde, hvor ellers en saadan Ret maatte tilkomme den. § 6. Forsaavidt en Selveier ingen Livsarvinger har, skal han ikke i Benyttelsen af F. 13 Mai 1769 § 5 være bunden til nogen af sine Arvinger, men han kan borttestamentere Gaarden med Tilbehør til hvem han vil, ligesom det heller ikke skal være fornødent at fastsætte noget Vederlag til hans Slægtninge. Dog skal han, naar han besidder Eiendommen i Fælledsskab med sin Hustrue, i Overeensstemmelse med § 1, have dennes Samtykke, naar han vil benytte foran-

førte Testationsfrihed til Fordeel for Andre, end Hustruen selv. Iøvrigt kunne Ægtefolk, som ingen Livsarvinger have, oprette sligt Testament til Bedste for hinanden indbyrdes. § 7. Den Selveiere ved F. 13 Mai 1769 § 5 tilstaaede Ret til at bestemme, hvad der skal følge med Gaarden og regnes til dens Besætning, skal ikke indskrænkes til Kreaturbesætning, men ogsaa indbefatte Inventarium, Indboe og Udboe af alt Slags, som findes i Gaarden. § 8. Den ovennævnte ved F. 13 Mai 1769 § 5 Selveiere tilstaaede og ved denne Vor Forordning nærmere forklarede og bestemte Testationsfrihed finder Sted, hvad enten en Selveiergaard besiddes med fuldkommen eller kun med ufuldkommen Eiendomsret, og tilkommer ligeledes selv de Arvefæstere, som ei ere berettigede til at sælge eller pantsætte deres Gaarde, forsaavidt sadbant kan bestaae med det Arvefæstebrev eller andet Dokument, hvorpaa Testators Hjemmel til Eiendommen grunder sig; fremdeles skal den og være anvendelig paa bebyggede Hovedgaardsjorder, naar disse ikke overstige 12 Tønder Hartkorn*), hvorimod det ikke skal være til Hinder for Rettighedens Udøvelse over en af upriviiegeret Hartkorn bestaaende Gaard, at dette maatte være af et større Beløb. — Hvad Steder med Tillæg af mindre end 1 Tønde Hartkorn angaaer, da, eftersom disse ei kunne betragtes som Selveiergaarde, saa kunne Eierne, hvad enten Jorderne ere frie eller ufrie, ikke raade over samme ved Testament anderledes, end i Medhold af de almindelige Love, hvorimod F. 21 Juni 1799 kommer slige Steders Besiddere tilgode. Foranførte Bestemmelser ere at forstaae om Ager og Engs Hartkorn; dog bliver Skov- og Mølleskyld at medregne efter det sædvanlige Forhold 1 : 2. — Forøvrigt skal det ikke, for at kunne udøve den oftnævnte ved F. 13 Mai 1769 § 5 og denne Vor F. hjemlede Testationsret, være fornødent, at Paagjældende efter sin Fødsel og personlige Stilling hører til Bondestanden. § 9. Ligesom den, der besidder flere Selveiergaarde, ikke kan ved Testament tillægge eet Barn flere af disse, saaledes kan der heller ikke forbeholdes den Længstlevende flere Gaarde; dog maa Sidstnævnte ogsaa kunne beholde den Gaard, som er tillagt en ikke fuldmyndig Søn eller en Datter, indtil han bliver fuldmyndig og hun gift, hvorved det imidlertid i Overeensstemmelse med § 4 bliver at iagttage, at i det Tilfælde, hvor Enken gifter sig paa ny, ikke Fuldmyndighed, men alene Myndighed udkræves, for at vedkommende Søn skal sættes i Besiddelse af Gaarden. Ei heller kan det Foranførte være

22 Nov.

*) Forandret ved L. 17 Marts 1847 § 2.

22 Nov. til Hinder for, at den Længstlevende beholder de flere Eiendomme, der kunne tilfalde den som Boeslod efter Loven. § 10. En Enke, der eier en Selveiergaard, kan i Eet og Alt udøve den Testationsfrihed, som hjemles i denne Vor F. Imidlertid kan den Enke eller Enkemand, som hensidder i uskiftet Boe efter den Afdøde, uden at der, medens denne levede, er gjort nogen testamentarisk Anordning om Gaarden, ikke benytte den nævnte Testationsfrihed anderledes, end at den Afdødes Arvinger maae beholde den allerede faldne Fædrene- eller Mødrene-Arv uforkrænket. § 11. Det skal have sit Forblivende ved den Tilladelse, som F. 13 Mai 1769 § 5 giver Selveiere til at diktere deres sidste Villie til Tingbogen og deraf tage en Udskrift. Det Gebyr, som ved denne Leilighed skal erlægges, bliver fremdeles, i Overeensstemmelse med F. 13 Mai 1769 § 5, sammenholdt med Sportel-Regl. 22 Marts 1814 § 154, 9 ß. Sølv til Dommeren og 18 ß. Sølv til Skriveren foruden Tillægsafgiften efter bemeldte Regl. § 156. Udskrifter af Retsprotokollen meddeles paa stemplet Papiir af 4 Klasse § 3.*) Naar Vedkommende vil fremlægge en forud skriftlig affattet testamentarisk Disposition, kan denne være paa ustemplet Papiir,*) men til Udskriften maa det ovenmeldte stemplede Papiir bruges, ligesom for Modtagelsen og Udskriften betales Gebyr, som foranført. Naar Testatorerne formedelst Alder eller Sygdom ikke ere istand til at møde paa Tingstedet, kunne de begjære Extraret sat paa deres Bopæl for at modtage Erklæringen af deres sidste Villie, og da betales i Gebyr 1 Rbd. 48 ß. til Dommeren og ligesaameget til Skriveren, foruden den ovenberørte Tillægsafgift, hvorhos der som Godtgjørelse for Befordringen, uden Hensyn til kortere eller længere Vei, i ethvert Tilfælde betales 2 Rbd. Sølv til den vedkommende Retsbetjent, eller hvis Dommer- og Skriver-Embederne ere adskilte, da til hver af disse; men ingen særskilt Betaling maa da tages for Aktens Beskrivelse og Forsegling eller i Anledning af de ved Forretningen brugte Vitterligheds-Vidner. Naar der i et engang oprettet Selveierbonde-Testament siden foretages nogen Forandring, bliver i Eet og Alt det Samme at iagttage, som ved selve Testamentets Oprettelse. Iøvrigt ophæver et i Overeensstemmelse med F. 13 Mai 1769 § 5 og denne Vor F. oprettet Selveier-Testament ikke Nødvendigheden af Skifteholdt efter den Afdøde, hvor samme ellers efter Loven og Anordningerne er fornødent, men ligesom Testamentet i det Hele bør tages til Følge ved Skiftets Afslutning, saaledes kan Gaarden med Tilbehør ikke med Hensyn til Skiftegebyrene

*) Forandret ved L. 19 Febr 1861, ang. det stemplede Papiirs Brug, § 24.

og de dermed forbundne Udgifter beregnes til en større Værdie, end den, hvortil samme i Testamentet er ansat. § 12. Det staaer ogsaa en Selveier frit for under de sædvanlige Testationsformer at oprette et Testament af det Indhold, som denne Vor F. hjemler, og skal han i saa Tilfælde bruge det for Testamenter anordnede stemplede Papiir. — Forsaavidt Testamentet oprettes mellem Ægtefolk saaledes, at det giver den ene af disse Adkomst til, efter den andens Død, at besidde Gaarden med de Indskrænkninger, som denne Vor F. §§ 2 og 4 indeholde, bør, hvis det oprettes i den førstanførte Form, en Afskrift af den til Tingbogen dikterede Villies-Erklæring indføres i Panteprotokollen og derfor det sædvanlige Tinglæsnings- og Protokollations-Gebyr betales, ligesom Testamentet, naar det paa anden Maade er oprettet, bør tinglæses. 22 Nov.

P. ang. Diætpenge og Befordring for de i enkelte Sager konstituerede Retsbetjente. 24 Nov.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v: At Vi have fundet det hensigtsmæssigt at give en almindelig Bestemmelse for, hvorledes der skal forholdes i Henseende til Diætpenge og Befordring for dem, som, fordi de ordinaire Retsbetjente af særdeles Grunde ei kunne udføre enkelte ellers til deres Embede hørende Forretninger, af Øvrigheden beskikkes til at træde i deres Sted. — I den Anledning ville Vi, efter desangaaende at have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Danmark, allernaadigst have fastsat som følger. § 1. Naar Øvrigheden i en Sag, hvori den ordentlige Dommer, af en eller anden Grund, maa vige sit Sæde, beskikker en Sættedommer, bør denne, hvis han i denne Anledning maa gjøre Reiser, foruden fri Befordring, nyde 2 Rbd. Sølv i Diætpenge for hver Dag, som han anvender paa Reisen og det dermed forbundne Ophold paa det Sted, hvor han har at pleie Retten. Derimod skal Sættedommeren ellers ingen anden Godtgjørelse nyde, end de reglementerede Retsgebyrer, som maatte blive at erlægge i Sagen, og hvilke efter Vor allerhøieste Resol. 26 Juni 1822, kundgjort ved P. fra Vort Danske Kancellie af 2 Juli næstefter, ikke tilkomme den ordinaire Dommer, men den, som i hans Sted beskikkes. § 2. Fornævnte Diætpenge udredes af Rekvirenten, med mindre denne har erholdt fri Proces, da de i saa Tilfælde, saavel som i Justitssager, afholdes paa samme Maade, som de øvrige af Justits- og beneficerede Sager flydende Udgifter. Paa lige Maade bliver der ved Sættedommerens Befordring i dette

24 Nov. Slags Sager at forholde efter de ellers for slig Befordring gjældende Regler, med Jagttagelse af den Forskjel, som de gjældende Love i saa Henseende gjøre mellem Kjøbstæderne og Landdistrikterne. Derimod er det i andre Tilfælde Rekvirentens Sag at forskaffe Sættedommeren Befordring eller derfor give Erstatning efter Vognmandstaxt. § 3. Iøvrigt vil det ved endelig Dom være at afgjøre, hvorvidt der for slige Udgifter, efter Sagens Beskaffenhed, tilkommer Rekvirenten Erstatning hos Modparten, ligesom der og i Justits- og beneficerede Sager bliver, paa samme Maade, som for Sagens øvrige Omkostninger, at tillægge det Offentlige Erstatning for de ved Sættedommerens Beskikkelse foranledigede Udgifter, forsaavidt der er Nogen, som saadan Erstatning efter Lov og Ret kan paalægges. Saafremt der ere saadanne Omstændigheder tilstede, at det rettelig kan tilregnes den ordinaire Dommer, at han ei selv er istand til at udføre sit Embede, vil og enhver Vedkommende kunne holde sig til ham for de derved foraarsagede Udgifter. § 4. Saafremt særdeles Omstændigheder skulde tale for, at Rekvirenten, uagtet han ikke i det Hele har egnet sig til at begunstiges ved fri Proces, dog ikke bør bebyrdes med de ovenanførte ved Sættedommeres Beskikkelse foraarsagede særlige Udgifter, saa skal Vort Kancellie være bemyndiget til i saadanne enkelte Tilfælde at bevilge disse Udgifters Udredelse af de Fonds, der afholde Omkostningerne i beneficerede Sager. § 5. Hvad der i det Foranførte er bestemt med Hensyn til Sættedommere skal og anvendes, hvor den ordinaire Retsbetjent er sat ud af Stand til at udføre enkelte af de ellers med hans Embede forbundne judicielle Forretninger, saasom de, der høre til Foged-Embedet.

29 Nov. F., indeh. nærmere Bestemmelser ang. Jurisdiktionsforholdene i kriminelle Sager m. v.

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: at Vi, til yderligere Befordring af en hurtig og virksom Forfølgning af de Lovovertrædelser, der egne sig til offentlig Paatale, efterat have indhentet allerunderdanigst Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe Danske Provindsialstænder, have fundet for godt allernaadigst at befale som følger. § 1. Naar en Dommer i nogen Sag, der er Gjenstand for et Undersøgelsesforhør, anseer det nødvendigt, til Sagens hurtigere Fremme og bedre Oplysning, selv at afhøre Personer, der boe udenfor hans Jurisdiktions Grændser, da skulle de efter lovlig Indkaldelse være pligtige at give Møde ved den

vor et saadant Forhør er begyndt, forsaavidt de op- 29 Nov.
sig inden en Afstand af 3 Mile fra det Sted, hvor
ret holdes, eller de dog ikke ville faae længere Vei til
Sted, end den, de ville være pligtige at reise for at
ved deres eget Tingsted. Denne Forpligtelse skal dog
nde Sted i blotte Politisager, ligesom de, der, for at
Møde i de foranførte Tilfælde, maatte passere et Sund
en Arm af Havet, ikke skulle være saadan Forpligtelse
givne, undtagen forsaavidt en Bro fører over Vandet,
der haves en reguleret Færgebefordring sammesteds, og
nden da ikke er over en Fjerdingvei. § 2. Saafremt
eller de Personer, som Dommeren i Medhold af § 1
r det magtpaaliggende at afhøre under Sagen, boe i
aadan Afstand fra det Sted, hvor han sædvanlig hol-
Ting, at de efter § 1 ikke dertil kunne indkaldes, maa
være bemyndiget til at beramme Extraret paa et saa-
Sted i sin Jurisdiktion, som ligger indenfor den oven-
te Afstand; men, naar dette ikke er gjørligt, maa han,
Omstændighederne iøvrigt særdeles opfordre dertil, hos
ommende Amtmand andrage paa Konstitution til at be-
e Dommersædet i den fremmede Jurisdiktion, hvor For-
et bliver at optage. Naar Amtmanden meddeler en saa-
Konstitution, bør han derom give Stedets Dommer
errretning. § 3. Hvad Kjøbstadbeboerne angaaer, da
le de foranførte Bestemmelser angaaende en Persons For-
telse til efter Indkaldelse at møde i en fremmed Juris-
ion ikke være anvendelige. Dog kunne de ei undslaae
for at møde under et Forhør, som af en anden Dom-
r optages i selve Byen. § 4. Hvor en Dommer, i
dhold af de foranførte Bestemmelser (§§ 1 og 2), lader
gen udenfor hans Jurisdiktion boende Person kalde, kan
n, for at undgaae det Ophold, som maatte være forbun-
t med at henvende sig til det Steds Dommer, hvor den
aagjældende findes, umiddelbart til Vedkommende udstede
n fornødne Ordre, saavel om at foranstalte Indkaldelsen
rkyndt, som om, hvor saadant behøves, at fremstille den
aldede; dog bliver i Indkaldelsen, saavelsom i Ordren til
dkommende Sognefoged, denne Vor Anordning udtrykkelig
paaberaabe, ligesom der og uden Ophold bør gives Ste-
ts Dommer Underretning om det saaledes Foretagne. § 5.
igesom F. 3 Juni 1746 § 6 saavelsom F. 21 Mai 1751
§ 6 og 7 tilsige, at den, der under forskjellige Jurisdik-
oner har begaaet forskjellige Misgjerninger, bør tiltales og
ommes for dem alle der, hvor den Gjerning, der har givet
ærmest Anledning til Forfølgningen, er foregaaet, saaledes

29 Nov. bør og Sagen sammestedes behandles mod alle dem, der ere indviklede i hiin Misgjerning, om end dette er skeet ved Handlinger, der ere foregaaede under en anden Jurisdiktion, saavelsom mod dem, der ellers, enten i Forening med ham eller med nogen af bemeldte Medskyldige, maatte, skjøndt under andre Jurisdiktioner, have deeltaget i en af de Forbrydelser, som ere Gjenstand for hiin Sag. Omkostningerne blive i Almindelighed, forsaavidt de ikke kunne erholdes af de Skyldige, at udrede af den Kasse, der paa det Sted, hvor Sagen i Medhold af det her Foreskrevne forfølges, har at bære deslige Omkostninger, undtagen hvor saadanne særdeles Omstændigheder finde Sted, at Hjælp i Overeensstemmelse med F. 15 Sept. 1832 § 3 kan forundes bemeldte Kasse ved en mere alminbelig Repartition. Da foranførte Bestemmelse imidlertid kun har til Formaal, at Sagen hurtigst og med størst Nøiagtighed kan blive oplyst, samt at den samlede Straf for de flere af samme Person begaaede Lovovertrædelser kan blive bestemt under eet, saa skal det, hvor hiin Forening af flere Forbrydelsers og Forbryderes Forfølgning, paa Grund af de særdeles Omstændigheder, ikke vil til hine Øiemeds Opnaaelse være fornøden, men samme snarere vilde lede til Forvikling og Forhaling, være vedkommende Overøvrighed tilladt at afsondre Sagerne fra hinanden, i hvilket Tilfælde hver Sag for sig bliver at forfølge under det Værneting, hvorunder samme efter Lovens øvrige Forskrifter henhører. I tvivlsomme Tilfælde har Øvrigheden at henstille Spørgsmaalet til Vort Cancellies Afgjørelse. § 6. Ligesom den undersøgende Dommer efter § 4 kan uden Medvirkning af Stedets Dommer foranstalte de Personer fremstillede, som efter denne Anordnings Bestemmelser ere pligtige at møde for ham, saaledes kan han og lade en Person, som han i Kraft af sin Embedsmyndighed har erklæret arrestabel, eftersætte udenfor sin Jurisdiktion, og er i denne Henseende ikke bunden ved hvad § 1 bestemmer om Afstanden. Naar saaledes den Dommer, der har dekreteret Arresten, har ladet den fuldbyrde i en fremmed Jurisdiktion uden Mellemkomst af Stedets Dommer, skal denne dog strax derom underrettes. § 7. Istedetfor at det hidtil efter F. 7 Juni 1760 § 1 og F. 31 Mai 1805 §§ 2 og 3 har paaligget Overøvrigheden i de Delinkventsager, hvor enten nødvendig Appel efter Anordningerne finder Sted, eller hvor Domfældte benytter sin Ret til at appellere, efter Dommens Forkyndelse at tegne Stævningen paa Domsakten og derefter at remittere denne til Underdommeren til Stævningens Forkyndelse, skal herefter, for at undgaae ufornødent Ophold

ns Frem- og Tilbagesendelse, Underdommeren være 29 Nov.
et til i de foranførte Tilfælde selv at tegne Stæv-
l høiere Instants paa Domsakten, hvorhos han
) Paategning har at erklære, at han for sit eget
ende frafalder alt videre Varsel i Sagen. Doms-
oer da efter Indstævningens lovlige Forkyndelse at
verøvrigheden til videre Foranstaltning. Hvor derimod
afældte ikke erklærer Appel, og denne heller ikke efter
gernes umiddelbare Bud er nødvendig, men dog,
nd af Sagens Beskaffenhed, af Overøvrigheden be-
bliver der at forholde efter de ovennævnte Anord-
Bud.

indeh. Forbud imod Eftergjørelse af Kunst- 13 Dec.
r.

rederik den Sjette, osv. G. v.: at, ligesom Lov-
en beskytter Forfattere og dem, til hvem disse over-
eres Rettigheder, mod Eftertryk af deres Skrifter,
have Vi og fundet det billigt og gavnligt, i Lighed
g under saadanne nærmere Bestemmelser, som behø-
nsyn til Kunstværkers særdeles Beskaffenhed fordrer,
e Kunstnerne Frugterne af deres Kunst og de Bekost-
som de anvende paa at gjøre Kunstens Værker til-
lige for Mange. I dette Øiemed ville Vi, efter at
ndhentet allerunderdanigst Betænkning fra begge For-
ger af Vore troe danske Provindsialstænder, allernaa-
ave befalet, som følger: § 1. Naar en Maler eller
hugger foranstalter sit Kunstværk gjengivet ved Hjælp
obberstik, Lithographie, Afstøbning eller nogen anden
som tillader ved blot mekaniske Midler at frembringe
t Antal af Exemplarer, da maa det i 5 Aar, at regne
n Tid, da Kobberstikket, Lithographien o. s. v. er ud-
ikke være Nogen tilladt at foretage nogen Efterligning
nt Arbeide ved en Kunst af foranførte Beskaffenhed.
haver han, for at nyde godt af denne Beskyttelse, ved
ndtgjørelse i den Berlingske Tidende og Kjøbenhavns
sekontoirs Efterretninger*) samt ved et Efterligningen
ykt Stempel, hvori, foruden hans Navn, Ordet: „Ene-
iget“ maa anbringes, at drage Omsorg for, at den
tilkommende Eneret kommer til almindelig Kundskab.
der her er bestemt med Hensyn til Kunstneren selv,
ogsaa gjælde, hvis denne har overladt Stikningen, Af-
ningen o. s. v. til en Anden, der træder i hans Sted,
om og den udelukkende Rettighed, der saaledes tilkommer

*) Jfr. L. 22 Febr. 1855.

13 Dec. Rogen, gaaer over paa hans Børn eller Arvinger. § 2. De i § 1 nævnte 5 Aar kunne efter Arbeidets Omfang og andre særdeles Omstændigheder fordobbles ved Bevilling, som, efterat Akademiet for de skjønne Kunster derover har afgivet sin Betænkning, bliver at meddele af Vort Danske Cancellie, dog bør i saa Fald den Vedkommende igjennem de i § 1 nævnte offentlige Tidender bekjendtgjøre slig Forlængelse af den Tid, hvori Eneretten vedvarer. § 3. Dersom Rogen ellers udgiver et Kobberstik, skal det i det i § 1 nævnte Tidsrum, der ligeledes, i Overeensstemmelse med § 2, kan blive forlænget, være enhver Anden formeent at eftergjøre det i samme Format og Størrelse enten ved Kobberstik eller ved Lithographie, dog at Kunstneren iagttager, hvad i bemeldte §§ er foreskrevet som Betingelse for, at han kan gjøre sin Ret gjældende. § 4. Dersom Rogen, uden at være i det Tilfælde, som § 1 forudsætter, ønsker ved Kobberstik, Lithographie, Afstøbning at gjengive et Malerie, Kobberstik eller Skulpturarbeide, og dette hans Foretagende er af særdeles Interesse for Kunsten og af saa betydeligt Omfang, at det med Rimelighed kan formodes, at det ikke uden en beskyttende Bevilling kan komme i Stand, saa skal Vort Cancellie være bemyndiget til paa Ansøgning, og efterat det af Vort Akademie for de skjønne Kunster er befundet, at de foranførte Betingelser finde Sted, at meddele ham en Bevilling, der paa nogle Aar, dog i det Høieste kun paa 10 Aar, forbyder Andre paa lige Maade at mangfoldiggjøre hiint Kunstværk. Iøvrigt haver han, for at nyde godt af en saadan, at iagttage, hvad i § 1 er bestemt. § 5. Den, som ved Overtrædelse af foranførte Bestemmelser krænker den Kunstneren eller den, til hvem denne har overdraget sin Ret, tilkommende Eneret, bør give den Beskadigede en tilstrækkelig Erstatning, beregnet efter det Antal Exemplarer, som den Skyldige har afsat, eller, forsaavidt nøiagtig Oplysning ei derom kan haves, efter det, der med nogen Rimelighed kan antages at være afsat, og hvorved det stedse maa iagttages, at det i Tvivlstilfælde hellere maa paalægges den Skyldige at udrede en rigelig Erstatning, end at den Forurettede skulde være udsat for ingen fyldestgjørende Erstatning at erholde. Derhos bør den Skyldige erlægge en Mulkt til vedkommende Fattigkasse af 50 til 200 Rbdlr. Sølv, hvilken Mulkt dog kan nedsættes efter Omstændighederne indtil 20 Rbdlr. Sølv, dersom den Skyldige ikke har benyttet det Stempel, som den Vedkommende i Overeensstemmelse med §§ 1, 3 og 4, har sat paa sit Arbeide. Fremdeles bør alle ulovligt forarbeidede Exemplarer, som

:dige endnu har i Besiddelse, hvortil og høre de, 13 Dec.
hans Regning findes hos Andre til Forhandling,
s; hvorhos de dog, om den Forurettede ønsker det,
›ergives denne til Eiendom og Benyttelse, i hvilket
Afdrag derfor bør gjøres i den ham tilkommende
ıg. Skulde Nogen befindes at forhandle saadanne
ȷen eftergjorte Kunstsager, vil han for dette Forhold
ansee med en Mulkt af 10 til 50 Rbdlr. Sølv, for-
han tilligemed Eftergjøreren selv bliver ansvarlig
Skade, som den Vedkommende maatte have lidt
st de af ham afsatte Exemplarer, ligesom og de Ex-
r, der findes i hans Værge, bør konfiskeres. § 6.
ı Forurettede efter § 5 tilkommende Søgsmaal bør
ægges inden Aar og Dag, og kan, naar han har
orurettelsen upaaanket i saa lang Tid, ikke antages.

for Kongeriget Danmark, indeh. nærmere Be- 27 Dec.
:lser ang. Fremgangsmaaden ved de i F. 2
1814 §§ 14 og 15 og P. 5 Sept. 1820
ıdlede Huusundersøgelser.*)

Frederik den Sjette, osv. G. v: I Anledning af
Forsamlingen af Vore troe Provindsialstænder for
Land Nørrejylland indgivet allerunderdanigst Andra-
ang. Iagttagelse af visse Former ved de Undersøgelser,
:old-Opsynet ifølge F. 2 April 1814 § 14 og P. 5
1820 er bemyndiget til at foretage hos Handelsberet-
Skippere og Søefolk, have Vi taget under Overveielse,
des der for Fremgangsmaaden saavel ved disse Under-
r, som ved dem, der ifølge den nævnte F s § 15 efter
General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegii eller ved-
:nde Overøvrigheds Ordre af Toldopsynet i Forening
Politiet foretages hos dem, der ikke ere Handelsberet-
kunde gives saadanne nærmere Forskrifter, hvorved,
at dog Undersøgelsens Øiemed derved forfeiledes, saa-
en muligste Betryggelse kunde forskaffes de Vedkom-
: imod vilkaarlig Behandling, som ugrundede Klager
Toldvæsenet forebygges, og ville Vi derfor have anord-
›m følger: § 1. De Undersøgelser efter ustemplede
elpligtige Varer, som Toldopsynet ifølge Forordningen
ril 1814 § 14 og P. 5 Sept. 1820 er bemyndiget til at
ıge hos Handelsberettigede, Skippere og Søefolk, bør
:remtiden i Kjøbenhavn foretages i Overværelse af en

*) Jfr. L. 7 Febr 1851, ang. den sydske Toldgrændses Ophævelse m. m., § 18.

27 Dec. af Politiets Embedsmænd, som af Politiedirekteuren dertil udnævnes, og i Kjøbstæderne udenfor Hovedstaden af Politiemesteren eller i hans lovlige Forfald hans konstituerede Fuldmægtig. — Saa bør det og stedse være de nævnte Politie-Embedsmænd, der give Toldopsynet Medfølge ved de Undersøgelser, der i Medfør af bemeldte F.s § 15 efter Vort General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegii eller vedkommende Overøvrigheds Ordre foretages hos dem, der ikke ere Handelsberettigede. § 2. Naar Specifikation foretages af Varer, der ved nogen af de i § 1 omhandlede Undersøgelser ere anholdte, bør de sammestéds anførte Politie-Embedsmænd ligeledes ved denne Forretning være tilstede. § 3. Forinden Politiet efter Toldvæsenets Rekvisition kommer tilstede, hvilket bør skee med muligste Hurtighed, skal Toldvæsenet være berettiget til at vaage over, at saadanne Varer, som ved den forehavende Undersøgelse kunde blive Gjenstande for Anholdelse, ikke bortbringes fra det Sted, hvor Undersøgelsen skal foregaae, og skal derfor enhver, som forinden Politiets Ankomst maatte bortføre Varer fra et saadant Sted, være pligtig, først at forevise samme for Toldvæsenet, der kan tilstede Bortførelsen, naar det findes, at disse Varer ikke ere af den ommeldte Beskaffenhed. § 4. Alt, hvad ved Undersøgelsen eller Specifikationen foregaaer, skal protokolleres af den tilstedeværende Politie-Embedsmand og Protokollen, naar Forretningen er endt, og det Tilførte lydeligen oplæst, underskrives af den Toldembedsmand, der styrer Undersøgelsen og af de med ham værende Toldbetjente, af Politie-Embedsmanden og af de Vidner, som maatte være tilkaldte af den, hos hvem Undersøgelsen foregaaer, saavelsom af denne selv. Vægrer han sig ved at underskrive, bliver saadant tilligemed Aarsagen til hans Vægring at bemærke i Protokollen. § 5. Indsigelser, som maatte gjøres mod Forretningen, skulle ikke være til Hinder for at denne fremmes paa vedkommende Toldembedsmands Ansvar. Dog bør saadanne Indsigelser, naar de korteligen anmeldes, ogsaa forinden Undersøgelsen er endt, tilføres Protokollen, hvorhos det staaer den Paagjældende frit for, umiddelbart efter at Undersøgelsen er fuldbyrdet, at lade protokollere Alt, hvad han videre har at bemærke. § 6. For at overvære en Undersøgelses-Forretning tillægges i Kjøbenhavn vedkommende Politie-Embedsmand og udenfor Hovedstaden Politiemesteren det i Sportelreglementet 22 Marts 1814 § 53 fastsatte Gebyr. For at overvære Specifikationen af de anholdte Varer, beregnes Gebyr som for en Kontinuations-Forretning efter Sportelreglementet § 49. — Disse Gebyrer udredes af Konfiskations-Beløbet, eller, forsaavidt dette ikke dertil er tilstrækkeligt, eller intet ved Under-

er bleven anholdt, af Stedets Konsumtionskasse. 27 Dec.
Beskrivelser af Undersøgelses- eller Specifikations-
inger meddeles af vedkommende Politie-Embedsmand
et i Sportel-Reglementet 22 Marts 1814 § 59 be-
Gebyr. § 8. Den ved Sportel-Reglementet 22
1814 § 156 anordnede 20 Procent-Afgift til Justits-
s Fond bliver i de i §§ 6 og 7 omhandlede Tilfælde
beregne.

1838.

indeh. nogle nærmere Bestemmelser med Hen-
il Sandflugtsvæsenet, forsaavidt Nørre-Jyl- 6 Marts.
angaaer.*)

Frederik den Sjette, osv. G. v: at Vi, efter at
taget et af Vore troe Provindsialstænder for Vort Land
-Jylland, allerunderdanigst indgivet Andragende, betræf-
Arbeidet ved Klitterne, navnlig i nysnævnte Provindses
e Amter, under nøieste Overveielse, allernaadigst have
t for godt at give følgende nærmere Bestemmelser med
n til Sandflugtsvæsenet, forsaavidt Nørre-Jylland an-
. A. Med Hensyn til Hjørring, Thisted, Ring-
ing og Ribe Amter: § 1. Amtmanden i ethvert
isse Amter har snarest muligt at sammentræde med
mmende Herredsfoged og Sandflugtskommissair, hver
for deres Distrikter, samt tvende, af ham udnævnte,
ndige og upartiske Mænd, for at udarbeide et Regula-
hvori fastsættes, hvilke Sogne der i ethvert Amt i Al-
delighed skulle deeltage i Arbeidet til Sandflugtens
npning, og hvilket Forhold der for saa vidt i Almin-
ighed skal finde Sted mellem de egentlige Klitsogne og
lpesognene. Ved at bestemme dette indbyrdes Forhold
em Sognene, bør, foruden Hensyn til disses Hartkorn,
a komme i Betragtning alle lokale Omstændigheder samt
større eller mindre Fare, der er forbunden med Sandene,
den Vigtighed, som Sandflugtens Dæmpning har for de
agjældende. Fremdeles blive Hjælpedistrikterne, efter fore-
ende Undersøgelse, saameget som muligt at indskrænke og
n, hvor det er hoiligen nødvendigt, at udstrække videre,
til en Afstand af 3 Mile i lige Linie fra Arbeidsstedet,
rhos det og i Almindelighed bør iagttages, at forsaavidt
e Districter maatte være adskilte fra Sandflugten ved
rde eller Vige, ville de ikke være at medtage til Hjælpe-
eide, naar Kjøreveien til samme maatte være længere, end

*) Forandret og nærmere bestemt ved L. 26 Marts 1852 om Sand-
flugtens Dæmpning; jfr. L. ang. Sandflugtstrækningers Behand-
ling af 29 Decbr. 1857.

6 Marts. 3¼ Miil. De saaledes forfattede Regulativer blive derefter at indsende til Vort Rentekammer, for, hvis Intet derimod findes at erindre, at approberes som Regel indtil videre. § 2.*) Til, i Forening med vedkommende Sandflugtskommissair, aarligen at udkaste en Plan, som viser, hvilket Arbeide i Aarets Løb skal udføres til Sandflugtens Dæmpning i ethvert Sandflugtskommissairdistrikt, samt hvorledes dette Arbeide, i Henhold til det alminbelige Regulativ, bør for det enkelte Aar fordeles paa de paagjældende Sogne, blive at udnævne 2de paalidelige og sagkyndige Mænd, den ene blandt de Arbeidspligtige i selve de Sogne, hvori Sandflugten findes, og den anden blandt de Arbeidspligtige i de Sogne, der yde Hjælp til Klitsognene. Med disse Mænds Udnævnelse forholdes paa den Maade, at de 2de største Lodseiere i hvert af de førstnævnte Sogne foreslaae een, og de 2de største Lodseiere i hvert af de sidstnævnte Sogne ligeledes een Mand, hvorefter Amtmanden blandt samtlige de saaledes i Forslag bragte Mænd vælger tvende, een af Klitsognene og een af Hjælpesognene. Arbeidsplanen bliver dernæst at forelægge Amtmanden til Approbation, i hvilken Henseende denne Embedsmand, hvis der maatte være forskjellige Meninger mellem dem, der have affattet Planen, har at afgjøre Sagen ved sin Resolution, hvorimod han, hvis Planen er eenstemmigen antagen, men han selv finder Forandringer hensigtsmæssige, har at indstille Sagen til Vort Rentekammers Afgjørelse. Paa de Reiser, som de ovenfor nævnte 2de Mænd have at gjøre, for at sættes i Stand til at udarbeide forommeldte Plan, nyde de fri Befordring og 1 Rbdlr. dagligen, forsaavidt de ikke maatte, til Bedste for Kommunerne, frafalde begge Dele eller een af disse. Og bliver Penge-Udgiften i fornødent Fald at udrede paa samme Maade, som de øvrige Omkostninger i Anledning af Sandflugtens Dæmpning. Iøvrigt maae disse Mænd vedblive den her omhandlede Funktion i 5 Aar, hvorimod de, efter den Tids Forløb, afgaae, med mindre de paany blive valgte og modtage det paa dem faldne Valg. Hvert 5te Aar have saaledes de paagjældende Sogne paa den ovenanførte Maade at gjøre nye Forslag til saadanne Mænds Udnævnelse, hvorimod, saafremt nogen af disse maatte afgaae i Mellemtiden, Amtmanden for den tilbageværende Deel af de 5 Aar udvælger en Anden i den Afgaaendes Sted, saavidt muligt af dem, der sidst vare bragte i Forslag, dog at stedse den ene af Mændene hører til Klitsognene og den anden til Hjælpesognene. § 3. Uagtet det saaledes efter foregaaende

*) Forandret ved L. 26 Marts 1852, om Sandflugtens Dæmpning, §§ 7—9; jfr. L. 29 Decbr. 1857 §§ 8 og 10.

)arbeidede Regulativ saavelsom den efter foranførte § 6 Marts.
:oberede Plan i det Hele nøiagtigen bør følges, skal
ımtmanden med Hensyn til Regulativet, og Sand-
ommissairen med Hensyn til Planen, være berettiget
Nødvendighedstilfælde, saasom naar Storm har tilføiet
lig Skade i Klitterne, naar Sandflugt pludseligen
: udbryde o. s. v., at gjøre enkelte Forandringer.
ertid skal det altid være Sandflugtskommissairens Pligt,
noget Arbeide, i Betragtning af de her nævnte Om-
gheder, udføres udenfor den lagte Arbeidsplan, strax
at gjøre Indberetning til Amtmanden, ligesom denne
dsmand, naar nogen Forandring, efter det Ovenanførte,
med Hensyn til Regulativet, derom har at gjøre Ind-
ıing til Vort Rentekammer. § 4. De ovennævnte, af
mmende Sogne foreslaaede og af Amtmanden udnævnte,
d ere vel berettigede til, saa ofte som de dertil maatte
Anledning, at overvære det Arbeide, der foretages efter
ıpproberede Arbeidsplan, for at overbevise sig om, at
udføres forsvarligt. Men, da de stedse dertil ville kunne
e den for dem beleiligste Tid, vil der ikke være at til-
e dem Diætpenge, naar de i saa Henseende gjøre Reiser,
alene, om de begjære det, fri Befordring. § 5. Med
ningslinien maa i Almindelighed ingen Forandring skee,
at Erklæring først er indhentet fra de oftnævnte Mænd.
bliver Sandflugtskommissairen berettiget til, i Tilfælde
ludseligen udbrudt Sandflugt, øieblikkeligen at udvide
ɛldte Linie, imod at en saadan Foranstaltning strax ind-
ttes til Amtmanden, der, efter indhentet Erklæring fra
)mhandlede Mænd, har at afgjøre, om det bør have sit
blivende ved Foranstaltningen, eller ikke. Paa Reiser,
i den her omspurgte Anledning blive nødvendige, er-
)e Mændene de i § 2 nævnte Diætpenge saavelsom
Befordring. § 6. Enhver Sandflugtskommissair
for sit Distrikt, i Henhold til de gjældende Bestemmelser
med specielt Hensyn til de lokale Omstændigheder, at for-
e et Udkast til en Instruktion for samtlige Klitfogder,
hvilken Instruktions Udarbeidelse vil være at hensee til
ı for Ribe Amt i Aaret 1833 givne Instrux for disse Be-
ingsmænd. Nysnævnte Udkast bliver derefter med ved-
nmende Amtmænds Betænkninger at indsende til Vort
ntekammer, som, efter at have sammenholdt dem alle, har
bemyndige Amtmændene til at approbere deslige Instruk-
ner med de nærmere Bestemmelser, som muligen maatte
des fornødne. § 7. Det bliver paa det Alvorligste at
)skjærpe alle Opsynsmænd og Klitfogder, at de ingenlunde

6 Marts. maae paatage sig for Betaling at besørge Arbeide udført ved Sanddæmpning i de deres Opsyn underlagte Distrikter. Og bliver dette udtrykkeligen at indføre i de Instruktioner, som blive at udfærdige i Overeensstemmelse med foranførte § 6. § 8. De nu existerende Sandflugtsdistrikter forblive uforandrede, saalænge de for Tiden ansatte Sandflugtskommissairer vedblive deres Tjeneste. Men, naar nogen af disse afgaae, har vedkommende Amtmand til Vort Rentekammer at afgive Betænkning, om ikke det paagjældende Distrikt kunde være at dele i flere mindre, hvorved bliver at tage Hensyn til samtlige lokale Forholde saavelsom til Sandenes større eller mindre Udstrækning og Farlighed. B. Hvad angaaer de øvrige Amter i Jylland, hvor Sandflugt findes: § 9. De Forskrifter, der i det Foregaaende ere givne for Hjørring, Thisted, Ringkjøbing og Ribe Amter, blive ogsaa anvendelige for de øvrige Amter i Jylland, hvori Sandflugt findes, dog at de der indskrænkes til de mere betydelige Sandflugtsstrækninger og ikke komme til Anvendelse i Henseende til enkelte ubetydelige Sande, med Hensyn til hvilke de vilde medføre altfor store Bekostninger, i hvilken Anledning Amtmændene ville have at indkomme med nærmere Oplysning og Forslag til Vort Rentekammer, som da har at foranstalte det videre Fornødne.

9 Marts. **F., indeh. adskillige nærmere Bestemmelser ang. Retsforholdet mellem Jordbrotter og Fæstere i Danmark.*)**

Vi Frederik den Sjette osv., G. v: Da Bestemmelserne i Danske Lovs 3—13—1 og 2 have fremkaldt ulige Meninger med Hensyn til de nærmere Betingelser, hvorunder en Fæstebonde, i Overeensstemmelse med samme, kan for sine Fæstepligters Misligholdelse dømmes til Fæstes Forbrydelse, have Vi anseet det tjenligt for begge Parters Tarv at afhjælpe den af hiin Meningsforskjellighed flydende Usikkerhed ved saadanne nøiere Bestemmelser, at, medens paa den ene Side den Fæster, der ikke ganske er enten uden Evne eller uden Villie til at opfylde sine Fæstepligter, betrygges i sin Fæstebesiddelse, saaledes paa den anden Side Jordbrotten kan sættes i Stand til at gaae frem med Sikkerhed mod den uduelige og uordentlige Fæster. Derhos have Vi, for at befordre Hoveriets Ophævelse saavelsom Overladelsen af den selve Jordbrotten tilhørende Tiende af Fæstejorderne, fundet det hensigtsmæssigt at lette Inddrivelsen af det Vederlag, der betinges for bemeldte Naturalpræstationer. Efter nu over det begge Forsamlinger af Vore troe danske Pro-

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861 ang. Forandr. i Fæstelovg.

lstænder forelagte Udkast til en Anordning angaaende 9 Marts.
Gjenstand at have modtaget disses allerunderdanigste
:ning, byde og befale Vi allernaadigst, som følger:
Naar en Fæster i Overeensstemmelse med Danske
3—13—1 og 2 tiltales til Fæstes Forbrydelse forme-
ldeblivelse med nogen Deel af den ham som saadan
ilende Skyld, skal han kunne frie sig for at frabøm-
Fæstet, naar han, inden Sagen ved Underretten optages
oms, godtgjør, at han har erlagt saadan sin Skyld.
ligesom Vi paa den ene Side ville have Domstolene
gt at vaage over, at den Gunst, der herved vises Fæ-
, ikke fra dennes eller hans Sagførers Side misbruges
udhale Sagen ved ugrundede Exceptioner, saaledes
Vi paa den anden Side have bestemt, at, hvis en saa-
Sag skulde være moden til Optagelse til Doms inden
lgers Forløb fra den Tid, Indkaldelse til Forligelsescom-
onen er forkyndt, er Fæsteren berettiget til efter Begjæ-
at erholde en saa lang Henstand til at berigtige sin
d, at der ved Sagens Optagelse i Alt er forløben 16
fra bemeldte Tidspunkt at regne. Naar Fæsteren in-
fornævnte Frist berigtiger den Skyld, hvorfor Søgs-
let var anlagt, men Jorddrotten under Sagens Drift
udvidet sin Paastand til andre imidlertid paadragne
ancer, bliver der fra den Tid af atter at tilstaae Fæsteren
Frist af 16 Uger, saa at Sagen først, naar denne er ud-
en, kan optages til Doms, forsaavidt den gaaer ud paa
tes Forbrydelse. Iøvrigt er det en Selvfølge, at der,
r Fæsteren har faaet Udsættelse i Sagen for at kunne
igtige sin Skyld, ingen yderligere Anstand i Anledning
Exceptioner mod Søgsmaalet kan ventes bevilget. Er
ælden paa den ovenanførte Maade berigtiget inden Sa-
ns Optagelse, bliver den at hæve, naar Fæsteren har godt-
ørt Eieren Processens Omkostninger. § 2. Ligesom der
der Fæsterens i Lovens 3—13—1 omhandlede Skyld er
henregne Alt, hvad han ifølge Fæstebrevet er forbunden
at betale Eieren enten for Brugen af den ham tilfæstede
endom, altsaa ligesaavel betinget Erstatning for Natural-
overie som Landgilde, Gjæsterie, Oldengjæld, o. s. v., eller
odtgjørelse for Skatter og andre Afgifter af Stedet, som
ieren maa udrede, men hvorfor han enten efter Lovgivnin-
ens almindelige Forskrifter eller efter særegne Bestemmelser
Fæstebrevet har Regres til Fæsteren, saaledes ville Vi, for
t fremme Natural-Tiendens Forandring til aarlig Afgift,
llernaadigst have Vedkommende tilladt at forene sig om, at
gsaa det Vederlag, som maatte tilkomme Eieren hos Fæ-

9 Marts. steren istedetfor Tienden i Kjærven, skal indbefattes under ovennævnte Skyld. § 3. Det skal være Eier og Fæster tilladt at vedtage, at den samme Udpantningsret, der efter den gjældende Lovgivning haves med Hensyn til det Krav, Eieren har paa Fæsteren for Skatter og de øvrige af Fæstestedet gaaende Afgifter, som denne har at erstatte, saavelsom for den ved Forening eller ved Tiendekommissions Kjendelse fastsatte Tiendeafgift, skal finde Sted for Hoveriepenge og for det i § 2 ommeldte Tiendevederlag *), hvilke Præstationer dog med Hensyn dertil bør være nøie adskilte fra Landgilden, der ikke kan være Gjenstand for en lige Overeenskomst. § 4. Paa det at Jordbrotterne kunne sættes i Stand til yderligere at forsikkre sig om Fæstestedernes tilbørlige Vedligeholdelse, skal det være en Jordbrot tilladt, under den Synsforretning, som ifølge F. 8 Juni 1787 optages ved et Fæstesteds Overlevering **), ogsaa at lade de til samme hørende Hegn i Mark og omkring Hauge, saa og Ledde, Vandingssteder og Vandafledningsgrøfter indbefatte under hiint Syn, uden at der af den Aarsag skal erlægges nogen forhøiet Betaling enten til Rettens Betjente eller til Synsmændene eller til Stævnevidnerne, og skal da Fæsteren være forpligtet at vedligeholde disse Gjenstande i den Tilstand, hvori de saaledes beviislig ere ham overleverede. Iøvrigt bør Fæsteren, naar Mangler maatte findes ved Bygninger, Besætning eller Gaardens Inventarium, ligesaavel til Istandsættelsen heraf som til Betaling af hans Afgifter have en passende Frist, hvis han i Anledning af slige Mangler skal kunne dømmes til Fæstes Forbrydelse. Den Jordbrot, som formedelst saadanne Mangler vil tiltale Fæsteren til Fæstes Forbrydelse, haver derfor allerede inden Udgangen af April Maaned ved en lovlig Synsforretning at oplyse Manglerne og opfordre Fæsteren til under Fæstes Forbrydelse at afhjælpe Manglerne paa Bygning inden Udgangen af August Maaned i samme Aar eller af April Maaned i det næstpaafølgende, saaledes som Synsmændene efter Manglernes forskjellige Natur maatte finde det passende, og Manglerne paa Besætning og Inventarium inden 15 Novbr. i det løbende Aar. Forsaavidt Manglerne hidtil upaatalt ere paadragne for længere Tid, eller, naar der ved Fæsteren utilregnelige Omstændigheder, saasom ved Orkanstorme, er tilføiet Bygningen en betydelig Skade, og det paa Grund deraf vilde falde ham for besværligt at faae samme istandsat inden fornævnte Frist, bør Istandsættelsen efter Synsmændenes Be-

*) Jvfr. F. 20 Mai 1840, om Jagten i Danmark, § 24, og L. 4 Juli 1850, om Afløsning af Hoveri af Gaarde, § 6.

**) Jfr. L. 19 Febr. 1861 ang. Forandr. i Fæstelovg., § 6.

ælse fordeles paa en længere Tid og til Udførelse i 9 Marts.
Terminer, dog at den i det Hele skal være fuldført
3 Aars Forløb. Den samme Frist-Forlængelse maa
der foranførte Betingelser for Fremtiden tilstaaes Fæ-
naar ikke Jorddrotten i det Mindste hvert 3die Aar
April Maaneds Udgang besørger et Syn optaget, og
:en paa foranførte Maade opfordres til at afhjælpe de
ndne Mangler inden de ovenanførte Frister. Befindes
t saadant Syn, som forommeldt, Mangler ved Hegn,
, Vandingssteder og Vandafledningsgrøfter, skal Jord-
n endog uden for det Tilfælde, hvori F. 29 Oktbr.
§ 49 dertil giver ham Hjemmel, være berettiget til at
dem istandsætte paa Fæsterens Bekostning, naar denne
elv afhjælper Manglerne inden Udløbet af den Frist,
det af Synsmændene befindes, at han dertil behøver, og
ikke maa overstige 2 Aar. Kan da Jorddrotten beviis-
ke komme til Erstatning for de paa Hegnets Vedlige-
lse og de øvrige Gjenstandes Istandsættelse anvendte
stninger, maa Fæsteren søges til Fæstes Fortabelse, dog
estemmelserne i § 1 iagttages. Foranførte Syn bliver
Mangler derved oplyses, at give beskrevet i den i F.
ıni 1787 foreskrevne Form; hvorimod det, dersom ingen
gel forefindes, er tilstrækkeligt, at Synsmændene herom
den fornødne Paategning paa den ved Gaardens Over-
ing udstedte Synsforretning. For at lette de omhand-
Eftersyn skal Jorddrotten, uagtet Forretningen angaaer
Fæstesteder, ikke for Synsmændenes Udnævnelse, naar
ne foregaaer paa een Gang og til samme Ting, erlægge
re Gebyrer til Rettens Betjente end de, som erlægges
de ved oftnævnte Forordning befalede Synsforretninger.
hos skulle Synsmændene, naar de paa een Gang ud-
des til at syne flere Fæstesteder, kun oppebære den fulde
rdnede Betaling for eet af Stederne, nemlig hver 54
sbankskilling Sølv, men for ethvert af de øvrige Steder,
synes, lade sig nøie med ⅓ Deel af denne Betaling eller
Rigsbankskilling Sølv hver. For Tilsigelse til forom-
dte Syn tilstaaes ikke Stævnevidnerne høiere Betaling
den, de nyde for at forkynde en Klage til Forligelses-
missionen, nemlig til lige Deling 16 Rigsbankskilling
lv for hver Person, som tilsiges. Og skal iøvrigt den
:agelse for Brug af stemplet Papiir, som er bleven til-
et med Hensyn til de ved F. 8 Juni 1787 foreskrevne
nsforretninger, være anvendelig med Hensyn til alle dem,
i Medhold af ovenstaaende Bestemmelser optages *), lige-

) Jofr. L. 19 Febr. 1861 om Brugen af stemplet Papiir § 71, cfr.
§§ 92, 1 og 74.

9 Marts. som Gebyrerne ogsaa, forsaavidt yderligere Lempelse ei ved nærværende Anordning er tilstaaet, blive at udrede saaledes som for forstnævnte Forretninger. Forsaavidt Oversyn i noget Tilfælde maatte blive begjært, blive Gebyrerne saavel for Udnævnelsen som til hver af Mændene at bestemme efter de foranførte Regler og samme at udrede af den, der begjærer Oversynet, imod Regres til Modparten, forsaavidt Sagen maatte gaae denne imod. § 5. De i den nugjældende Lovgivning, navnlig Danske Lovs 3—13—1 og 2, indeholdte Forskrifter angaaende Fæstes Forbrydelse for Misbrug af Fæstestedets Tilliggende, ville Vi, for at forebygge de hidtil stedfundne ulige Fortolkninger og, forsaavidt muligt, at give Eierne bedre Sikkerhed mod deres Eiendoms Ødelæggelse, uden at Fæsteren for enhver Misbrug skal kunne fortabe sit Fæste, allernaadigst have nærmere bestemt derhen, at alene følgende Slags Misbrug, og selv disse alene under de i det Følgende nærmere fastsatte Betingelser, skulle kunne bevirke Fæstes Forbrydelse, nemlig: naar en Fæster enten a) mod Loven overlader Andre nogen Andeel i Gaardens Ager og Eng, eller b) sælger eller paa anden Maade anvender det indavlede Foder, Hø og Halm, anderledes end til Stedets Vedligeholdelse og Gjødnings Tilveiebringelse, saaledes at han derved sættes ud af Stand til forsvarlig at gjøde sine Jorder; eller c) enten selv eller ved Andre uden foregaaende Udviisning hugger i sin Gaards tilliggende Skovpart eller Have og Løkke, hvortil og Gjerdselshugst bliver at henføre, dog Hegningsplantning derunder ikke indbefattet, hvorved iøvrigt bliver at iagttage, at den fornødne Gjerdsel til Hegnene udvises paa Gaardens Tilliggende, forsaavidt samme der befindes og fordres paa den for Gjerdselshugst passende Tid; eller d) sælger eller til Andre overlader noget af den Gaarden tilliggende Tørvemose i tilberedt eller utilberedt Tilstand; eller e) til eget Brug benytter Tørveskjæret stridende imod en ham af Eieren i Medhold af Fæstebrevet given Anviisning. Gjør en Fæster sig skyldig i nogensomhelst af disse Misbrug, da kan Eieren, den første Gang saadant skeer, lade ham sagsøge til Erlæggelse af en Mulkt fra 1 til 10 Rbdlr. Sølv. Har derimod Fæsteren enten i Mindelighed underkastet sig at betale denne Mulkt, eller er han ved endelig Dom bleven kjendt pligtig hertil, og gjør han sig 2den Gang skyldig i enten den samme eller nogen anden af de ovenanførte Misbrug, kan Eieren lade ham sagsøge til Erlæggelse af en Mulkt fra 2 til 20 Rbdlr. Sølv. Men er Fæsteren ogsaa 2den Gang enten ifølge mindelig Forening eller endelig Dom bleven forpligtet til at betale Mulkt, og han tredie Gang gjør sig skyldig i en

nden af de ovennævnte Misbrug, kan Eieren med 9 Marts.
rkning lade ham sagsøge til Fæstets Forbrydelse. Og
en Selvfølge, at Eieren i samtlige foranførte Til-
er berettiget til at fordre Erstatning for den tilføiede
. Iøvrigt blive de her anførte Forskrifter gjældende
for det Tilfælde, at en Fæster ikke overeensstemmende
F 24 Juli 1822 efter given Paamindelse skiller sig
ıdtagne Inderster, saa at Fæsteren for saadan Over-
se først retsgyldigen kan søges til Fæstes Forbrydelse,
han af den Aarsag tvende Gange i Mindelighed har
kastet sig eller ved endelig Dom er kjendt pligtig til
tale de i det Foregaaende bestemte Mulkter *). § 6.
:emt en Fæster ifølge endelig Dom eller benaadende
elig Resolution har forbrudt sin Frihed i det mindste i
r, er Jorddrotten berettiget til at bortfæste Stedet til
nden, med mindre han er gift, da i saa Fald hans
:u, saalænge hun bliver i Ægteskab med ham og op-
r hans Fæstepligter, kan drive Gaarden paa hans
ıe, ligesom hun, hvis hun erholder Skilsmisse, bliver
Hensyn til Gaardens Besiddelse at ansee som Enke.
derimod en Fæster forbrudt sin Frihed paa kortere Tid
3 Aar, beholder han vel sin Fæsteret, men, forsaavidt
ikke er gift, og Stedet saaledes ikke midlertidigen kan
ıres ved hans Hustru, bør han antage en Mand, der
illig til paa hans Regning og Ansvar at paatage sig
ırdens midlertidige Bestyrelse. § 7. Gaards Forbry-
: skal ikke kunne finde Sted i andre Tilfælde end de i
ıe Anordning udtrykkelig nævnte, saavelsom i de Til-
ıe, hvor F. 25 Marts 1791, ang. hvorledes god Orden
haandthæves ved Hoveriet, §§ 9, 10 og 12, hjemler
me. § 8. De Sager, under hvilke Fæsteren, i Over-
sstemmelse med § 5, søges til at erlægge Mulkter, hvilke
ılde vedkommende Amts Fattigkasse, blive at behandle
ı private Politiesager. Iøvrigt skal det være Jorddrottens
gt i ethvert Tilfælde, hvor han agter ved ordinair Retter-
ıg at sagsøge en Fæster til Fæstes Forbrydelse, at hen-
ıde sig til vedkommende Amtmand for Sagens Anlæg
d Anmodning om, at der beskikkes Fæsteren en fri Sag-
er, der da udfører Sagen ved Underretten paa ustemplet
ıpiir og uden Betaling til Rettens Betjente. § 9. For
fremme saadanne Sagers Afgjørelse i Tilfælde af Appel
for at bortrydde de Hindringer for Øiemedet med F. 9
br. 1820, der ere en Følge af den længere Tid, i hvilke

*) Forandret hvad Forbudet mod at tage Inderster tilhuse angaaer ved L. 4 Juli 1850, om Jords Afstaaelse til Fattighuse m. m., § 4.

9 Marts. Opreisning paa Domme i deslige Sager kunne soges, ville Vi for det Tilfælde, at nogen Dom i en Sag, der har været anlagt til Fæstes Forbrydelse, fra hvilkensomhelst af Parternes Side indankes til høiere Ret, have fatalia appellationis til vedkommende Landsoverret fastsatte til 3 Maaneder, og til Hoiesteret til 6 Maaneder fra Dommens Affigelse at regne, saa at efter den Tids Forløb Ingen skal være berettiget til at paaanke nogen Underrets- eller Overrets-Dom i en saadan Sag uden Opreisning, som efter 6 Maaneder eller Aar og Dag fra den Tid at regne, da Dom er afsagt, Alt eftersom denne vil være at indanke til Lands-Overretten eller Hoiesteret, aldeles ikke kan ventes. Saa bør og slige Sager, naar de indstævnes for Hoiesteret, efter Stævningens lovlige Forkyndelse strax foretages lige med andre Sager, der enten ifølge almindelig Anordning eller en sær Bevilling skulle foretages frem for alle andre, hvilket i Stævningen udtrykkelig bør anføres. § 10. Uagtet det fremdeles bliver Jordbrottens Pligt, i Overeensstemmelse med F. 8 Juni 1787 § 6 og under de der bestemte Følger i Undladelses Tilfælde, at sørge for, at enhver Fæster ved Fæstets Tiltrædelse erholder tilstrækkelig Besætning, Inventarium m. v., skal det dog for Fremtiden være Jordbrot og Fæster tilladt at komme overeens om, at Sidstnævnte selv leverer Besætning og Inventarium, eller en Deel deraf, imod at det saaledes leverede forbliver Fæsterens Eiendom, hvilken han imidlertid skal være forpligtet til i Fæstetiden at vedligeholde paa samme Maade som det, der af Jordbrotten bliver ham leveret. Og bliver det Fornødne herom at bemærke i den Synsforretning, der skal optages ved Fæstestedets Tiltrædelse. § 11. Iøvrigt skal det i Eet og Alt have sit Forblivende ved de nu gjældende Anordninger om Retsforholdet imellem Jordbrot og Fæster, forsaavidt de ikke ved denne Vor Forordning ere forandrede. Og bliver det saaledes fremdeles Eieren af et Fæstested tilladt, forend endelig Dom er falden over Fæsteren til at have hans Fæste forbrudt, at lade dennes Bo beskrive og ham sætte ud af Stedets Brug og Besiddelse, dog under de i F. 8 Juni 1787 §§ 12 til 14 fastsatte Betingelser.

9 Marts. **P., hvorefter ingen hoveriefri Gaard nogensinde maa blive hoveriepligtig, m. v.**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Endskjøndt det fremdeles, som hidtil, er Vort landsfaderlige Ønske, at Naturalhoveriet kunde paa alle Steder i Vort Rige Danmark, til fælleds Gavn for Godseiere og Fæstere, ophæves, og end-

Vi saaledes stedse med allerhøiest Velbehag ville ansee 9 Marts.
Hoveriets Ophævelse, erkjende Vi dog med Vore troe
.dsialstænder, at dette vigtige Formaal kun bør søges
:t mod passende Vederlag og ved mindelig Overeens-
mellem Godseier og Fæster. Imidlertid have Vi sogt
'e hertil, deels ved i en anden Anordning af Dags
.1, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Rets-
det mellem Jorddrotter og Fæstere, at give hine en
re Adgang til at erholde de betingede Hoveriepenges
ng, deels ved allernaadigst at bemyndige Vort Rente-
er til, ligesom hidtil, paa indkommende Ansøgninger,
dlægge allerunderdanigst Forestilling om, at de Hoved-
seiere, der aldeles og uigjenkaldeligen afskaffe Hoveriet,
forundes Tilladelse til at indtage et i Forhold til de
ne Omstændigheder passende Kvantum Bondejord under
dgaarden, deels endeligen ved at udvide denne Be-
tgelse til ogsaa at gjælde de Tilfælde, hvor kun den
tligste Deel af Hoveriet afskaffes.*) — Derhos holde
)s overbeviste om, at alle Vedkommende, saasnart Om-
igheaderne tillade det, ville bidrage til det her nævnte
iaals Fremme, til hvilken Ende Vi ogsaa have paalagt
Rentekammer i ethvert forekommende Tilfælde at med-
alle de Efterretninger, hvoraf det maatte være i Be-
lse, og som maatte kunne tjene til Hjælp ved Grund-
ingen af frivillige Overeenskomster om Naturalhoveriets
ævelse. Og ville Vi, da det hidtil er anseet tvivlsomt,
vidt der maatte kunne paalægges hoveriefrie Gaarde
ıralhoverie ved Fæsteforandringer eller ifølge mindelig
reenskomst mellem Godseier og Fæster, herved, efter An-
ɀende fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Pro-
ɔsialstænder, allernaadigst have fastsat, at for Eftertiden
Gaard, som ei forhen har været hoveriepligtig eller som
ɀang er bleven eller fremdeles bliver fritagen for at præstere
Naturalhoverie, ikke nogensinde igjen maa blive hoverie-
,tig, lige saa lidet som der, naar en Gaard eengang er
ɔen eller fremdeles bliver fritagen for visse Hoveriepræsta-
ıer, nogensinde maa indgaaes Forening om Forøgelse af
derefter ved Gaarden tilbageblevne Hoverie. Dog er
en Selvfølge, at den her givne Bestemmelse i det Hele
kommer til Anvendelse i de enkelte Tilfælde, hvor Hoverie-
ed hidtil blot er bleven betinget for en vis Tid, saaledes
Hoveriet igjen efter den Tids Forløb skulde indtræde.

) Denne Bemyndigelse er bortfalden efter L. 4 Juli 1850, om Af-
løsning af Hoverie af Gaarde, § 13.

14 Marts. **P. for Danmark, ang. nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser i F. 5 Dec. 1792 om et extraordinairt Fourage-Forraad.**

Vi Frederik den Sjette, osv. G. v.: Efterat Vi, ifølge Andragender fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, have taget under Overveielse, hvorvidt nogen Forandring i de ved F. 5 Dec. 1792 givne Forskrifter for den saakaldte Oplags- eller Forraads-Fourage maatte kunne træffes uden Hinder for det med denne Fourage tilsigtede Øiemed, have Vi, til Lettelse for vedkommende Ydere, allernaadigst fundet for godt at anordne, som følger: § 1. Det skal vel fremdeles, i Overeensstemmelse med F. 5 Dec. 1792, være Pligt for vedkommende Beboere i de i Forordningens § 1 nævnte Distrikter bestandigen at have i Behold og, efter Paafordring, uopholdeligen at levere de sammesteds ommeldte Kvantiteter Fourage af den i samme Forordnings § 2 nævnte Beskaffenhed. Derimod ville Vi have enhver Yder især tilladt for Fremtiden at beholde Fouragen i sin egen Værge, indtil den fordres leveret, dog saaledes at, hvad samlede Godser angaaer, Proprietairerne blive forpligtede til, paa Anfordring at tilsige deres Fæstebønder til at levere den fornødne Fourage, i hvilken Henseende det, hvis een eller flere Fæstere udelive, og vedkommende Godseier ei selv strax maatte ville afgive det Manglende mod Regres til Yderne, skal være Godseierens Pligt at opgive den eller de Fæstere, der ikke maatte have ydet Leverancen, for at der, hvad disse angaaer, kan blive forholdt efter den næstfølgende § 2. § 2. I det Tilfælde, at nogen Yder ikke leverer Oplagsfouragen paa Anfordring, bliver samme strax at anskaffe for hans Regning. Og skal han desforuden være ifalden en Mulkt til Vor Kasse af 10½ ß. for hver Skjeppe Havre, 5 ß. for hvert Lpd. Hoe og 2⅔ ß. for hvert Lpd. Halm, der saaledes ikke er bleven leveret, hvilken Mulkt er lige med Beløbet af den ordinaire Godtgjørelse for Fouragen, som udredes af Vor Kasse. De Omkostninger, der, efter det Foranførte, medgaae til Fouragens Anskaffelse, dog efter Afdrag af den Yderen tilkommende Godtgjørelse, saavelsom Mulkten blive, i fornødent Fald, at inddrive ved Udpantning paa lovbefalet Maade. § 3. Iøvrigt har det sit Forblivende ved de om Oplagsfouragen nu gjældende Regler, forsaavidt de ikke ved det Foranførte ere forandrede eller de som Følge deraf ville bortfalde, hvilket navnligen vil blive Tilfældet med det ved

Dec. 1792, § 6, befalede aarlige Eftersyn af Oplags- 14 Marts.
en.

ang. Told- og Skibs-Afgifterne i Dan- 1 Mai.
*)

Frederik den Sjette, osv. G. v.: Vi have taget Overveielse, hvorledes de i Vort Kongerige Danmark ne Told- og Skibsafgifter kunde ved en forandret ring bringes i et mere passende Forhold til Hande- Industrie- og Fabrikflidens samt Agerdyrkningens Tarv, om hvorledes Lighed, saavidt Omstændighederne til- et, kunde opnaaes imellem disse Afgifter i Vort Konge- g Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen, og en fri erdsel aabnes imellem disse Statens forskjellige Dele. — t Vi i denne Anledning have modtaget allerunder- t Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder samt i Forbindelse med disse have Os de af Vore troe Provindsialstænder for Vort gdømme Slesvig og for Vort Hertugdømme Holsteen e Betænkninger over Udkastet til Tarifer for Told- kibsafgifterne i bemeldte Vore Hertugdømmer allerun- igst foredrage, byde og befale Vi herved, som følger:

Almindelige Bestemmelser om Varers Indførsel, Tran- g og Udførsel, samt Omførsel i Riget. A Om r til Fortoldning. § 1. Alle Varer maae fra gske Steder indføres til Forbrug i Riget, undtagen kort**), brændt Kaffe og brændte Kaffesurrogater.***) skulle og raffinerede Sukkere og Sirup fra fremmede r endnu i 3 Aar, fra 1 Jan 1839 af at regne, være ne at indføres, hvilket dog ikke skal gjælde om frem- Lumpen, naar samme ved Indførselen sønderslaaes og

ofr. P. 13 Marts 1844, hvorved, foruden forskjellige andre Forandringer, nye Tarifer bleve gjorte gjældende, sammenholdt med P. 28 Jan. 1846 og P. 9 Juni 1847. Fremdeles P. 27 Marts 1844, om Begunstigelser for den direkte Handel paa andre Verdensdele, sammenholdt med L 7 Jan. 1853 og L. 8 Febr. 1854. Endvidere L. 22 Decbr. 1850 og L. 26 Juli 1853, ed hvilke Toldforskjellen mellem Kongeriget og Slesvig samt Holsteen ophævedes, til hvilken Ende derhos Tariferne for Ind- førsels- og Transit-Told i flere Punkter forandredes og flere En- dringer i Toldanordningerne gjordes. Endelig L. 6 Mai 1857 m Transittolden. — Jvfr. og L. 7 Febr. 1851 om den jydske Toldgrændses Ophævelse, Konsumtionens Ophør m. m.

Forandret ved P. 9 Juni 1847, ang. Indførsel m. v. af Spille- ort.

Forandret ved P. 9 Juni 1847, ang. Forandringer i Toldanord- ningerne.

1 Mai. bestrøes med Beenkul*). § 2**). Af de i F. 2 April 1814 § 1 og 16 Marts 1831 § 1 nævnte stempelpligtige Manufakturvarer blive følgende at fortolde efter Vægt: a. Klæde og Halvklæde, Kasimir, Kirsai og Kords. b. Koathing, Düffel, Flonel, Kalmuk, Multum og Bay. c. Bombasin, Kamelot, Chalon, Kubikas, Merino og Thibet, naar de ere eensfarvede samt uden Mønster eller Vatring. d. Farvede og pressede Linnings, glatte eller kiprede, iligemaade farvet og presset Kambrick, Sarsinet, Shirting, Stout og Tvill. e. Sirts, samt trykket Kalliko, Kambrick, Shirting, Stout og Tvill. f. Hvidt Bomesie og Olmerdug. g. Bomuldsstrømper, Bomuldshandsker og al anden Slags Trikotage af Bomuld, eller af Bomuld i Forbindelse med andre Stoffer. § 3. Fortoldningen af de i § 2 anførte Varer, af hvilke de under f og g nævnte, med Undtagelse af Bomuldsstrømper, fritages for al forsynes med Toldstempel, skal fremtidigen kunne skee ved alle Toldsteder i Kongeriget. I Henseende til andre i F. 2 April 1814, og 16 Marts 1831, nævnte stempelpligtige Varer, bliver derimod fremdeles at forholde efter de i bemeldte Forordninger foreskrevne Regler, dog at Fortoldningen foruden i Kjøbenhavn, Nakskov, Odense, Aalborg, Aarhuus, Fredericia og Ringkjøbing, skal kunne skee i Helsingør, Roeskilde, Holbek, Kallundborg, Korsør, Nestved, Præstøe, Rønne, Nykjøbing paa Falster, Rudkjøbing, Nyborg, Assens, Faaborg, Svendborg, Kolding, Horsens, Randers, Frederikshavn og Thisted**). — Med Stemplingen forholdes i Kjøbenhavn efter de hidtil gjældende Bestemmelser. Alle stempelpligtige Varer, som indføres til Fortoldning i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn, blive at forsyne med Vignetstempel. § 4. Indførselstolden erlægges efter den under Litr. A vedføiede Tarif***). — I Tarifen er tillige angivet de mindste Kvantiteter, hvori oplagsberettigede Varer kunne til- eller fraskrives Kreditoplaget, ligesom den Thara, der tilstaaes Varer, hvis Bruttovægt alene undersøges. § 5. Af Varer, der indføres i uprivilegerede Nationers Skibe, som ere 5 danske Kommercelæster drægtige, eller derover, ligesom af Salt, som til Fortoldning eller Kreditoplag indføres i svenske Skibe, erlægges, foruden den tarifmæssige

*) Forandret ved P. 13 Marts 1844 ang. Told- og Skibsafgifter (hvorefter Pl. 20 Juni 1839 om fremmede Lumpensukkere, jvfr. og P. 31 Decbr. 1841, bortfaldt.).

**) Forandret ved P. 12 Mai 1841, jvfr. iøvrigt Tarifen til P. 13 Marts 1844, ang. Told- og Skibsafgifter.

***) Forandret ved P. 13 Marts 1844, ang. Told- og Skibsafgifter, med tilføiet Tarif Litr. A.

Indførselstold, dennes halve Beløb som Forhøielsestold, 1 Mai.
hvilken Sidste for Kreditoplagsvarer strax erlægges ved Oplagstagelsen, saaledes, at alene den tarifmæssige Told krediteres. — For denne Forhøielsestold fritages imidlertid Varer, som i uprivilegerede Skibe indføres direkte fra Steder udenfor Europa, ligesom Varer i strandede uprivilegerede Skibe. § 6. Af fremmede toldfrie Varer erlægges ved Indførselen til konsumtionspligtige Steder Indførselskonsumtion, forsaavidt indenlandske Varer af samme Slags ere ansatte til denne Afgift*). § 7. Varer, som indstrande paa Rigets Kyster, maae, naar saavel den Øvrighedsperson, som har behandlet et saadant Strandingsanliggende, som Toldopsynet, bevidne, at de ere bedærvede, og, naar vedkommende Eier eller Kommissionair ønsker det, fortoldes med 12½ pCt. af Auktionsprovenuets Bruttobeløb. — Forsaavidt den derefter beregnede Toldafgift maatte beløbe mere, end den tarifmæssige Told for Varerne, erlægges Indførselstolden efter Tarifen. Af den Proviant, som er bestemt til Mandskabets Underholdning, og som de strandede Folk beholde til Fortæring, bliver ifølge F. 28 Decbr. 1836 § 22 ingen Told at svare. — Med Berigtigelsen af indstrandede stempelpligtige Manufakturvarer forholdes efter de i §§ 2 og 3 anførte Bestemmelser**). B. Om toldbare Varers Forsendelse i Landet og Vareførsel fra Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen til Danmark***). § 8. Varer, som søeværts forsendes fra Sted til andet i Kongeriget, eller som søe- eller landværts indføres fra Hertugdømmerne, indgaae ikkun da som fortoldede til Bestemmelsesstedet, naar de ledsages med Toldpasseerseddel, som indeholder, at de som frigjorte ere affendte fra et Toldsted. — Det samme gjælder ved den landværts Forsendelse fra andre Told- eller Konsumtionssteder i Danmark, end Kjøbenhavn, om efternævnte Varer: Baand, alle Slags, Bobinet og Tyl, Bomuldsgarn, alle ikke stempelpligtige Bomuldsmanufakturvarer, Brændevine Chikorie-Kaffe, Kocheniffe, Eddike, Frugter tørre, Glasvarer, Handskemagerarbeide. Humle, Jernvarer med Undtagelse af Stang- og Baand-Jern, Indigo, Kaffe, linned Garn og linnede vævede Varer, Mandler, Messing- og

*) Jvfr. i det Hele L. 7 Febr. 1851 om Konsumtionens Ophør.
**) Ophævet — sidste Stykke — ved B. 12 Mai 1841 Nr. 2.
***) Jvfr. til §§ 8—11 og 17, §§ 12—13 samt §§ 16—17 B. 13 Marts 1844 ang Told- og Skibsafgifter, men i det Hele see nu L. 22 Decbr. 1850, om Ophævelse af Toldforskjellen mellem Danmark og Slesvig, § 3, og L. 26 Juli 1853, om Ophævelse af Toldforskjellen mellem Danmark samt Slesvig og Holsteen, § 4 ff.

1 Mai. Gjørtler-Arbeider, Papiir, Porcelain, Possementmagerarbeide, Riis, Rosiner og Korender, Sæbe, Seildug og Ravndug, Silkevarer, Skind og Huder, garvede og beredte, samt Korduan og Saffian, Steentøi, Sukkere, Thee, Tobak, uldne ikke stempelpligtige Varer, samt Viin. — I Henseende til alle andre landværts afsendte toldbare Varer, behørigen stemplede Manufakturvarer herunder indbefattede, er det, til at legitimere deres toldfrie Indførsel til Bestemmelsesstedet tilstrækkeligt, at de ledsages med de i F. 1 Febr 1797 § 291 omhandlede, af Afsenderne udstedte, efter den paafølgende § 292 for Udførselen attesterede Følgesedler, som bør opgive Varernes tarifmæssige Kvantiteter, og ved de stempelpligtige Varer foruden deres Art og Vægt, forsaavidt de efter § 2 fortoldes efter Vægt, tillige deres Alenmaal eller Stykketal. § 9. Ved Forsendelse af Varer fra andre Toldsteder end Kjøbenhavn, bliver Fortoldnings-Nummer og Datum som hidtil i Passeersedlen at anføre, dog kun for det løbende Aar — Har den Handlende ved Aarets Udgang Varer i Beholdning, som han ønsker senere at kunne forsende som fortoldede, da har han om disse at gjøre formelig Angivelse, hvis Rigtighed af Toldvæsenet bliver at undersøge og attestere. — Ved frigjorte Varers Forsendelse fra Kjøbenhavn blive de hidtil gjældende Bestemmelser at tage til Følge. § 10. For Udfærdigelsen af Toldpasseersedler skal Told- eller Konsumtions-Kassereren som hidtil nyde 4 Rbß. Sølv for hvert deri anført Nummer af Toldbogen. § 11. Ogsaa de i § 8 omhandlede Varer behøve ved landværts Forsendelser ikkun at ledsages med Følgeseddel, naar de under Eet afsendte, og i samme Følgeseddel anførte Varers samlede Toldbeløb ikke overstiger 5 Rbd. § 12. Ved Forsendelsen af stempelpligtige Varer bortfalder den ved F. 16 Marts 1831 paabudne Indskrænkning, i hvis Følge disse Varer naar de vare berigtigede ved Toldsteder udenfor Kjøbenhavn, ikke maatte forsendes eller forefindes hos Handlende udenfor de i Forordningens § 2 angivne Distrikter, hvor de vare fortoldede, saa at de paa ethvert af de i § 8 angivne Steder berigtigede og stemplede Varer, ligesaavel som de efter § 2 berigtigede Varer, med behørig Legitimation kunne forsendes over hele Riget. — Ved den søværts Forsendelse af saadanne stemplede Varer bør i Toldsedlerne, og ved den landværts Forsendelse i Følgesedlerne, anføres Varernes Slags, Kvantitet eller Værdie, Vignettens Løbe-Nummer og Stemplingsstedet. Stuver af stempelpligtige Alenvarer, nemlig af Klædevarer under 8 ☐

Alen og af andre Alenvarer under 16 □ Alen*), kunne, naar de ved den søværts Forsendelse ledsages af Toldsedler, og ved den landværts Forsendelse af behørigen attesterede Følgesedler, som opgive deres Slags og Alenmaal, samt Vægt eller Værdie, ogsaa ustemplede forsendes. § 13. Ankomme stempelpligtige med Vignet eller Kjøbenhavns Toldstempel forsynede Varer uden Toldpasseersseddel eller behørigen attesteret Følgeseddel, eller de ikke stemme overeens med Toldpasseersedlen eller Følgesedlen, anholdes de, og blive, naar forøvrigt Vignetten eller Toldstemplet, efter anstillet Undersøgelse, befindes rigtig, at udlevere mod en Mulkt, der fastsættes af Vort General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium i Overeensstemmelse med Toldforordningen 1 Febr. 1797 § 212. Forefindes Varerne at være ustemplede eller forsynede med makuleret Vignetstempel, i hvilket Fald de ansees lige med ustemplede Varer, anholdes de til Konfiskation, hvilket ogsaa finder Sted med fraskaarne Stuver under respective 8 og 16 □ Alen, som ikke ere ledsagede med behørigen attesterede Told- eller Følgesedler. § 14. Med Markedsvarer forholdes i Henseende til Forsendelsen efter de herom særskilt udgivne Forskrifter. § 15. I Henseende til stempelpligtige Varer af indenlandsk Forarbeidning ere de derom udgivne Bestemmelser ogsaa fremtidig gjældende**). § 16. Stempelpligtige Varer fra Hertugdømmerne kunne ikkun berigtiges efter de for deslige Varers Indførsel fra udenrigske Steder givne Forskrifter, og bør de, foruden Toldpasseerseddel være forsynede med Toldstempel fra det Toldsted i Hertugdømmerne, hvor de ere toldberigtigede. I manglende Fald blive de at behandle som indførte fra fremmede Steder. § 17. Naar Varer, som i Danmark ere ansatte til en høiere Told, end i Hertugdømmerne, derfra indføres som fortoldede, bliver Differencetold at erlægge, og fradrages saaledes ved Indførselstoldens Beregning den efter Toldsedlen i Hertugdømmerne erlagte Told. Den Indførselstold, som i Hertugdømmerne er anordnet for disse i Tarifen Litr. A med * betegnede Artikler, findes, til Efterretning ved Differencetoldens Beregning, anført i Anhanget til bemeldte Tarif. — Alle andre i Hertugdømmerne beviisligen fortoldede Varer, indgaae som toldberigtigede fra Hertugdømmerne til Danmark. § 18. Hertugdømmernes raae Produkter og de deraf tilberedte 1 Mai.

*) Forandret ved P. 13 Marts 1844 ang. Told- og Skibsafgifter (hvorefter P. 17 Septbr. 1839, om samme Gjenstand, bortfaldt).

**) Jfr. P. 9 Juni 1847 om adskillige Forandringer i Toldanordningerne, samt L. 22 Decbr. 1850 § 2, hvorved Toldstempling ophæves undtagen for Spillekort.

1 Mai. Varer indgaae med Undtagelse af Brændeviin, Øl og Eddike, afgiftsfrit til Landet i Danmark; men indføres de til konsumtionspligtige Steder, erlægges den paa Indførselsstedet for danske Produkter anordnede Indførselskonsumtion. Af Brændeviin, Øl og Eddike erlægges derimod i alle Tilfælde Indførselskonsumtion, nemlig ved Indførselen til Kjøbenhavn den der anordnede, og ved Indførselen til Landet eller til de andre Kjøbstæder den for disse sidste paabudne. § 19. Alle i Hertugdømmernes toldpligtige Distrikter tilvirkede Manufaktur-, Fabrik- og Haandværksvarer, indgaae frit til Danmark, naar de ledsages med Toldsedler, som godtgjøre, at de ere tilvirkede i toldpligtige Distrikter, og derhos, forsaavidt Fabrikmærke eller Toldstempling er foreskrevet, befindes dermed forsynede*). Dog skal af de i Hertugdømmernes Raffinaderier tilvirkede Sukkere endnu i 3 Aar, fra 1 Jan. 1839 af at regne, ved Indførselen til Kongeriget erlægges en Afgift af 3 Rbd. 32 ß. pr. 100 Pd. og af Sirup 72 ß. pr. 100 Pd.**) — I Mangel af behørig Legitimation som foranført behandles Hertugdømmernes Fabrikata som fremmede. § 20. Af Manufaktur-, Fabrik- og Haandværksvarer, tilvirkede i Altona eller paa andre toldfrie Steder i Hertugdømmerne, erlægges ved Indførselen til Kongeriget de for Indførselen fra fremmede Steder bestemte tarifmæssige Afgifter, forsaavidt ikke særskilte Privilegier hjemle dem afgiftsfri Indførsel eller Indførsel mod nedsatte Afgifter, hvorved det ikke kommer i Betragtning, om vedkommende Fabrikant eller Haandværker har Ret til for sine Fabrikater at fordre afgiftsfri Indførsel eller Indførsel mod nedsat Afgift til Hertugdømmerne.***) C. Om Transitoplagsvarer. § 21. Af alle Varer, som under deres Førsel fra et fremmed Sted til et andet, eller fra fremmed Sted til frie Steder, (ved hvilke Sidste i denne Anordning ikke alene forstaaes Island, Grønland og Færøerne samt indenlandske Steder udenfor Toldgrændsen i Hertugdømmet Holsteen, men ogsaa Kolonierne) passere Landet eller sammestebs oplægges paa Transit- eller Kredit-Oplag, svares Transittold efter den under Litr. A vedføiede Tarif. †) § 22. Transittolden erlægges ikkun een Gang for hver Gjennemførsel, om ogsaa under samme de paagjældende Varer flere Gange maatte passere over eller oplægges i Landet, og den fordres ikke for saadanne fra

*) Jvfr. P. 9 Juni 1847 om Indførselen m. v. af Spillekort, § 5; see iøvrigt L. 26 Juli 1853 § 4.

**) Fra 1 Jan. 1842 afgiftsfrit efter P. 31 Decbr. 1841.

***) See L. 26 Juli 1853 § 5, jvfr. B. 15 April 1854.

†) See (Tarifen A. til P. 13 Marts 1844 og) L. 6 Mai 1857 om Transittolden.

Transit-Oplaget udførte Varer, som ved deres Førsel gjennem Øresundet, Belterne eller Kanalen have erlagt, eller skulle erlægge den sammestedsanordnede Afgift. *) § 23. Transittolden erlægges paa det sidste Toldsted, hvorfra Varerne udføres til fremmed Sted. Naar Oplagsvarer angives til Udførsel til fremmed Sted, bliver Oplagsstedet at betragte som sidste Udførselssted, om Varerne ogsaa under Udførselen henføres til andet indenlandsk Sted, forsaavidt de ikke der tages paa Oplag. § 24. Af Pakker, Kasser, Foustager og deslige, som uaabnede, og uden at Indholdet kjendes, søeværts udføres fra Transitoplaget, erlægges Transittolden efter Omfanget saaledes som anført til Slutningen af den under Litr. A vedføiede Tarif for Indførselstolden. — Afgiften beregnes af Gods over een Kubikfod for hele Kubikfod, saaledes at under en halv Kubikfod ikke regnes, men en halv Kubikfod og derover beregnes som en heel Kubikfod. § 25. Da Tømmer og Træ i Partier ikke kan tages paa Transitoplag, maa for Trælast af Fyr og Gran den pr. Kommercelæst anordnede Indførselstold tilbagebetales, naar deraf een Kommercelæst eller derover udføres til fremmede eller frie Steder; dog blive 20 ß. pr. Kommercelæst eller pr. 100 Kubikfod at indeholde som Transittold, naar Sund- eller Kanaltold ikke erlægges. **) § 26. Naar Tansitvarer søeværts udføres fra Transit- eller Kreditoplaget til fremmede og frie Steder, nyde de de Begunstigelser i Henseende til Laste- og Fyrpenge, som omhandles i §§ 66, 67, 76 og 77. ***) D. Om Kreditoplagsvarer. § 27. Ikkun de Varer, for hvilke Oplagskvantum er anført i den under Litr. A vedføiede Tarif for Indførselstolden, kunne tages paa Kreditoplag. — Ved Ind- eller Udførsel fra eller til fremmed Sted til- eller fraskrives Varerne Oplaget ikke i mindre Kvantiteter, end de i Tarifen anførte. Ved Transport fra et Kreditoplag til et andet følges saavel ved Fraskrivningen som ved Tilskrivningen de for denne Sidste bestemte Kvantiteter. †) § 28. Naar Brændeviin, Eddike og Viin, der efter Viertelmaal til- og fraskrives Kreditoplaget, udføres fra Oplaget aftappet paa Bouteiller, regnes 10 Bouteiller à $^3/_4$ Pot lige med een Viertel. Forsaavidt ogsaa Bouteillerne haves paa Oplag, tilstaaes for disse Afskrivning, uagtet deres Antal er under det i Tarifen for Bouteiller bestemte Fraskrivningskvantum. § 29. Talg 1 Mai.

*) Udvidet ved P. 13 Marts 1844 (P. 14 April 1842 Nr. 2.).

**) Jvfr. P. 9 Juni 1847 ang. Forandringer i Toldanordningerne.

***) Jvfr. P. 13 Marts 1844 ang. Told- og Skibsafgifter.

†) Jvfr. P. 10 Marts 1841 ang. Afskrivning i Kreditoplagets Kornbeholdninger.

1 Mai. fra Kreditoplaget, anvendt efter Forsikring paa Troe og Love til Lys, kan med somme Vægt, som i Lys udføres til fremmede og frie Steder, afskrives Oplaget, dog ikke i mindre Kvantiteter, end det for Talg bestemte Fraskrivningskvantum. § 30. Naar indenlands fabrikeret Tobak udføres i saa stor Kvantitet, som er foreskrevet for Tobaksblades Afskrivning, maae for 100 Pd. Røg- og Snuustobak afskrives 100 Pd. Blade, og for 100 Pd. Skraaetobak 90 Pd. Blade. § 31. Naar Tougværk, forfærdiget af fremmed Hamp paa Kreditoplag, udføres til fremmed Sted, afskrives Hampen Oplaget med 256 Pd. for 320 Pd. tjæret Tougværk og for utjæret med samme Vægt, som i Tougværk udføres. § 32. For fremmed Seildug, der med fremmede Skibe forsendes til fremmede Steder i syede med Kontrol-Plombering forsynede Seil, tilstaaes Afskrivning fra Kreditoplaget efter de bestemte Afskrivningsforhold. — Paa samme Maade finder Afskrivning Sted for Seildug, Presenningdug, Ravndug og Lærred, som udføres i nye Sække. § 33. Varer, som fra Oplaget udføres til Kolonierne, eller til Island, Grønland og Færøerne, kunne afskrives med det Halve af det i Tarifen anførte Fraskrivningskvantum. E. Om Pakhuusleie. § 34. Naar Varer, som oplægges i Kgl. Pakhuse inden 14 Dages Forløb igjen udtages af samme, erlægges ingen Pakhuusleie. Henligge de derimod længere, da svares fra hine første 14 Dages Forløb af at regne maanedlig 1/8 Deel af Transittoldens Beløb i Pakhuusleie, hvilken erlægges, naar Varerne udgaae fra Transitoplaget enten til Udførsel eller Indførsel, hvorimod de i F. 28 Mai 1825 § 2 anordnede Afgifter for Transitoplagsvarer bortfalde. — For Varer, som ere fritagne for Transittold, og saaledes ikke i Tarifen dertil ere ansatte, beregnes Pakhuusleien maanedlig med de Størrelser, som ere anførte til Slutningen af den under Litr. A vedføiede Tarif for Indførselstolden. — Pakhuusleien erlægges ikke, naar Varer i Overeensstemmelse med § 58 i F. 1 Febr. 1797 oplægges i private Pakhuse. § 35. Pakhuusleien beregnes ikke i mindre Dele end halve Maaneder, saaledes at for Tiden under 8 Dage Intet beregnes, men for 8 Dage og derover erlægges Leien som for en halv Maaned. § 36. Henligge Varerne indtil Udgangen af det næste Aar, efter hvilket de ere indførte, da skal Pakhuusleien særskilt for sig betales. Melder Ingen sig inden bemeldte Tid som Eier eller Kommissionair, forholdes efter Toldforordningen 1 Febr. 1797 § 64. F. Om Varer til Udførsel.*)

*) Jfr. B. 27 Juli 1842 om Godtgjørelse af erlagt Materialtold ved Udførelsen af indenlandske Fabrikater.

§ 37. Alle Varer maae udføres af Landet. En Undtagelse herfra skal dog endnu i 3 Aar fra 1 Jan. 1839 af at regne finde Sted med Hensyn til Klude, hvilke i den anførte Tid ikke heller maae føres til Hertugdømmerne og Kjøbstaden Ribe.*) § 38. Udførselstold erlægges efter den under Litr. B.**) vedføiede Tarif af alle deri anførte Gjenstande, naar de ikke udføres fra Transit- eller Kredit-Oplaget, altsaa ogsaa af Varer, der angives som fremmede og frigjorte. — Ved Varers Udførsel beregnes den i Tarifen anførte Thara. — Udføres Varerne i uprivilegerede Skibe af 5 Kommercelæster eller derover, erlægges foruden den tarifmæssige Udførselstold, sammes halve Beløb som Forhøielsestold. § 39. Alle Varer, som ikke ere anførte i Tarifen for Udførselstolden, udgaae afgiftsfrit, dog bliver af islandske, grønlandske og færøiske Varer ved deres Udførsel til fremmede Steder, hvad enten de ere anførte i Tarifen eller ikke, som Udførselsafgift blot at beregne den hidtil anordnede Rekognition af 1 pCt. af Varernes Værdie i rede Sølv. § 40. Den af indenlandske Produkter og Varer, som fra Danmark udføres til Altona, erlagte Udførselstold godtgjøres, naar Modtageren af saadanne Produkter og Varer for Magistraten i Altona beviisliggjør, at de ere indførte til Brug eller Konsumtion sammesteds, og en af Stadssekretairen***) herom under Stadens Segl udstedt Attest inden 3 Maaneder afleveres ved det Toldsted, fra hvilket Varerne ere udførte. — For Heste og Kvæg, som fra Danmark udføres til Brug eller Konsumtion i Altona, beregnes ikkun af Heste pr. Stk. 1 Rd. 57 3/5 ß., af Hornkvæg alle Slags pr. Stk. 1 Rd. 26 ß., af Kalve 1 Rd., og godtgjøres det Overskydende af den erlagte Udførselstold imod Tilveiebringelse af den fornævnte Attest.†) § 41. Den hidtil paabudne Udførselstold for Varers Forsendelse til Hertugdømmerne ophæves. § 42. Naar søeværts udgaaende Varer ikke direkte udføres til fremmed Sted, men først udgaae til et andet indenrigs Toldsted, for uopløsede derfra at udføres, kan Udførselstolden efter Afsenderens Valg erlægges enten paa det første Toldsted, hvorfra de afsendes, eller paa det sidste Toldsted, hvorfra de udgaae til fremmed Sted. G. Om Thara. § 43. 1 Mai.

*) Forandret ved P. 13 Marts 1844, ang. Told- og Skibsafgifter (P. 31 Dec. 1841), samt L. 26 Juli 1853 om Ophævelse af Toldforskjellen mellem Danmark samt Slesvig og Holsteen, § 3.
**) See Tarifen B til P. 13 Marts 1844.
***) Forandret ved P. 13 Marts 1844, B. 15 April 1854.
†) Forandret ved P. 28 Jan. 1846, see iøvrigt B. 15 April 1854.

1 Mai. Varer, for hvilke der ikke i Tariferne er angivet bestemt Thara, fortoldes samt til- og frasktrives Kreditoplaget efter den af Toldopsynet undersøgte og befundne Netto-Vægt. § 44. Kreditoplagsvarer, for hvilke Thara er foreskreven, til- eller fraskrives efter den for dem bestemte Thara, med mindre at Toldopsynet, naar Emballagen er anderledes, end ellers sædvanlig i Handelen, finder Anledning til at undersøge Netto-Vægten, hvortil det da er berettiget. — Ved Varers Fortoldning maa ikkun da viges fra den anordnede Thara, naar Toldopsynet enten efter de Handlendes Opfordring, eller fordi Emballagen ansees usædvanlig, specielt undersøger og attesterer for Netto-Vægten, og der ved saadan Undersøgelse viser sig en Forskjel imellem den befundne og den lovbestemte Thara, som udgjør mere, end 1/5 Deel af denne Sidstes Størrelse. Ved Foretagelsen af saadan Undersøgelse maae de Handlende oppebie en Tid, hvorpaa den kan udføres uden skadeligt Ophold for andre Klarerende. Undersøgelse af Netto-Vægt tilstedes ikke ved Thee i Kasser eller Blydaaser*). § 45. For Varernes tilfældige større Fugtighed end sædvanlig tilstedes intet Fradrag i Vægten. § 46. For Foustager med flydende Varer, der fortoldes efter Vægt, maa der, naar den anordnede Thara ikke overstiger 25 pCt., gives dobbelt Thara, naar Foustaget kun er halvt fuldt, og halvanden Thara, naar ikke mere end omtrent 1/4 Deel af Indholdet er udlækket. § 47. For Baand, Bark, Halm og Lærred om fine Varer samt Papiir og Voxdug, hvormed Varer kunne være omgivne, beregnes ingen særskilt Thara; dog kunne Indførerne aftage sligt forinden Veiningen, ligesom Toldvæsenet ved Udførselen fra Oplaget er berettiget dertil. H. Om Afgift af Skibe og Fartøier, som erhverves fra Udlandet.**) § 48. Af Skibe og Fartøier, som danske Undersaatter erhverve til Eiendom fra Udlandet, saavel nye som brugte, erlægges i Indførselsafgift: 1. Af Egeskibe, hvortil henregnes foruden de Skibe, i hvilke saavel Indtømmer som Uden- og Indenbordsklædningen bestaaer af Eeg eller Tihk, ogsaa de, som have Indtømmer af Eeg eller Tihk, men hvori Uden- eller Indensbordsklædningen bestaaer deels af Eeg eller Tihk deels af nogen anden Træsort, pr. Kommercelæst 20 Rbd. r. S. 2. Af Fyrreskibe, hvortil henføres foruden de Skibe, hvori saavel Indtømmeret som Klædningerne bestaae alene af Fyr, ogsaa Skibe, som ere byggede af forskjellige Tømmersorter i andre Sammen-

*) Forandret ved B. 13 Marts 1844.
**) Jfr. B. 13 Marts 1844.

sætninger, end den under Egeskibe anførte, pr. Kommercelæst 14 Rbd. r. S. — uden Hensyn til om Skibet er bygget heri Landet eller paa fremmed Sted, eller om det tidligere har været dansk Eiendom. — Afgiften skal være erlagt, forinden Skibet maa efter P. 9 Nov. 1803 paabrændes Mærket „Dansk Eiendom", og, forinden det som saadan Eiendom maa forsynes med Maalebrev eller sættes i Fart under dansk Flag. § 49. Denne Afgift erlægges med det Halve: a. Af Skibe paa 10 Kommercelæster og derover. b. Af Fiskefvaser eller Brøndskibe, som anskaffes for deri at føre levende Fisk, samt af Fartøier, som erhverves til Sildefangst eller anden Fiskefangst eller Robbe- og Hvalfiskefangst, forsaavidt der efter deres Beskaffenhed skulde tilsvares respektive 20 Rbd. r. S. eller 14 Rbd. r. S. pr. Kommercelæst, og saalænge de benyttes, saaledes som her angivet. — Med 2 pCt. af Kjøbesummen eller Taxationsværdien erlægges Afgiften paa Skibe af 50 Kommercelæster eller derover, som ere byggede af Fyrretræ, og skal Kjøberen, for at denne Afgift behørigen kan beregnes, være forpligtet til at fremlægge det over Kjøbslutningen udstedte Kjøbebrev, Skjøde eller andet Adkomstbeviis, hvorhos, saafremt Kjøbesummen ei deri maatte være benævnt, tillige bør fremlægges lovlig Taxationsforretning. Befindes nogen ved urigtige eller pro forma Kjøbebreves og Adkomsters Fremlæggelse at have besveget Afgiften, da skal han, foruden Afgiften af den fulde Kjøbesum, erlægge en Mulkt af den besvegne Afgifts dobbelte Beløb, samt iøvrigt være Tiltale undergiven efter Loven. — Afgiften forbliver ukrævet: c. for Skibe af 16 Kommercelæster og derunder, som anskaffes til Fiskerie og indenlandsk Samfærdsel i Island, samt d. for Skibe, som anskaffes til Robbe- og Hvalfiskefangst. — Anvendes de under Litr. b, c og d nævnte Skibe senere til andet Brug, blive for de under Litr. b nævnte Fartøier de uberegnede respektive 10 Rbd. r. S. og 7 Rbd. r. S. og for de under Litr. c og d nævnte den fulde anordnede Afgift at indfordre ved det første Toldsted, hvor Skibet klareres. § 50. Af strandede Skibe erlægges istedetfor de i §§ 48 og 49 anordnede Afgifter, naar de sælges ved Auktion, respektive $12^1/_2$ eller $6^1/_4$ pCt. af Kjøbesummen, men i andet Fald, den i bemeldte § anordnede Indførselsafgift. § 51. Naar Skibe afhændes til Fremmede, bliver for saadan Afhændelse herefter ingen Afgift at erlægge. I. Om erlagte Afgifters Tilbagebetaling. § 52. Naar den nærværende Anordning træder i Kraft, ophører den Toldfrihed, ligesom de Afgiftsnedsættelser, der ved Privilegier eller aller- 1 Mai.

1 Mai. høieste Resolutioner have „indtil videre" været tilstaaet Fabrikanter eller Andre for de af dem indførte Varer. — Hvor derimod slige Begunstigelser efter Privilegiernes eller de allerhøieste Resolutioners Indhold fremdeles maae vedblive, skal den Privilegerede ved de paagjældende Varers Indførsel erlægge den tarifmæssige Indførselstold, som da ved Varets Udgang tilbagebetales efter ført Beviis for Anvendelsen efter Bestemmelsen.*) § 53. Naar stempelpligtige Varer fra det Toldsted, hvor de ere toldberigtigede, udføres til fremmede og frie Steder i hele uanskaarne Stykker, hvoraf Tolden udgjør 10 Rbd. eller derover, godtgjøres den erlagte Told, naar Varerne ere fortoldede efter Vægt, med Fradrag af 6 pCt. af Tolden, hvorhos Godtgjørelse af Sportlerne ikke finder Sted, og naar de ere fortoldede efter Værdie, efter Fradrag af 1/5 Deel af det erlagte Afgiftsbeløb.**) § 54. For Kandis og Topsukker, som udføres til fremmede eller frie Steder under indenlandske Raffinadeurers Forsikkring paa Troe og Love om dets indenlandske Tilvirkning, tilbagebetales, som Godtgjørelse for Tolden af det dertil anvendte raae Sukker, 3 Rbd. 62 ß. r. S. pr. 100 Pd., naar Udførselen ikke skeer i mindre Partier end 100 Pd. hver Gang og Godtgjørelsen kræves inden 3 Maaneder fra Udførselsdagen. Skulde det angivne Topsukker ved Udførselen befindes at mangle Fabrikmærke, eller Mærkerne paa Kandiskisterne være saaledes anbragte, at Ombytning har været mulig, anholdes disse Sukkere til Konfiskation.***) § 55. For Sirup, som paa lige Maade udføres, tilbagebetales ligeledes, dog ikkun naar Partier af 1000 Pd. eller derover paa een Gang udføres, 13 Rbd. r. S. pr. 1000 Pd. § 56. Naar 25 Tønder Smør, samlede under een Toldklarering, udføres til fremmede eller frie Steder, godtgjøres Tolden for 1 Tønde Salt, saafremt Godtgjørelsen kræves inden 3 Maaneder fra Udførselsdagen.†) § 57. For Trælast af Fyr og Gran tilbagebetales efter § 25 den pr. Kommercelæst anordnede Indførselstold efter Fradrag af 20 ß pr. Kommercelæst eller 100 Kbfd. som Transittold, naar deraf een Kommercelæst eller derover ud-

*) Jfr. L. 15 April 1854, om Ophævelse af vedblevne Toldbegunstigelser, § 1 Nr. 4, kfr. B. 9 Juni 1853, L. 8 Febr. 1854.

**) Forandret ved P. 12 Mai 1841, § 5, samt P. 9 Juni 1847 ang. adskillige Forandringer i Toldanordningerne.

***) Len er ophævet ved Lov 26 Juli 1853, om Ophævelse af Toldforskjellen mellem Danmark samt Slesvig og Holsteen, § 2.

†) Jfr. P. 13 Marts 1844, ang. Told- og Skibsafgifter, med Hensyn til Godtgjørelse for Salt ved Udførsel af saltet Kjød og Flæsk (P. 16 April 1841), samt P. 9 Juni 1847 ang. adskillige Forandringer i Toldanordningerne.

føres til fremmede og frie Steder.*) § 58. Den ved 1 Mai.
P. 12 Jan. 1825 tilstaaede Godtgjørelse for anvendt Salt til Huder, som udføres, bortfalder. K. § 59. Den ved F. 1 Okt. 1802, 23 Juli 1811 og 2 April 1814 med flere paabudne Extraafgift af søværts ind- og udgaaende Varer ophæves herved.

II. Om Skibsafgifter. § 60. Ved Skibsafgifterne, nemlig Lastepenge og Fyrpenge, saavelsom ved Skibsklarerings-Sportlerne skjelnes der imellem indenrigs og udenrigs Fart. — Indenrigs-Fart er Farten imellem de forskjellige Steder i Kongeriget og Hertugdømmerne, Altona herunder indbefattet. Hertil henregnes ogsaa Farten paa Island, Grønland og Færøerne. — Udenrigs-Fart er Farten paa fremmede Steder. Lige med den behandles ogsaa Farten paa de danske Besiddelser i Ostindien, Vestindien og Guinea. § 61. Skibsafgifterne og Sportlerne beregnes efter den danske Kommercelæst, og erlægges enten af Skibets fulde, i Maalebrevet anførte, Drægtighed, eller efter det Antal Kommercelæster, hvortil det indladede eller udlossede Gods efter det af Vort General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium approberede Bestuvnings-Reglement ansættes; i sidste Tilfælde skeer Beregningen, saalænge Skibets udmaalte Drægtighed ikke opnaaes, efter fulde Læster, saaledes at under ½ Kommercelæst ikke regnes, hvorimod ½ Kommercelæst eller derover regnes som en fuld Kommercelæst. Skibsafgifterne saavelsom Sportlerne kunne i intet Tilfælde beregnes af et større Læstetal, end det, hvortil Skibet er udmaalt. § 62. Skibe, som udenfor Kjøbenhavns Toldbod-Bom eller paa Helsingørs Rhed losse eller indtage Varer, erlægge i alle Tilfælde Skibsafgifter og Sportler efter Bestuvningen af det udlossede eller indtagne Gods. § 63. Dampskibe, forsaavidt de ikkun befordre Postgods eller Reisende med disses Vogne eller Gods, fritages for Skibsafgifter og Sportler, og erlægge, naar de udlosse eller indtage andet Gods, alle Skibsafgifter saavelsom Sportler, ikkun efter Bestuvningen af det indladede eller udlossede Gods. § 64. Skibsafgifterne saavelsom Skibsklareringssportlerne kunne for den indenrigske Fart betales med Sølv efter Kvartalskoursen, men erlægges for den udenrigske Fart stedse med rede Sølv. A. Om Lastepenge.**) § 65. Lastepenge beregnes, under Iagttagelse af de i § 61 anførte Bestemmelser, af saamange Kommercelæster, som det indladede eller udlossede Gods bestuver. De erlægges saavel for Indgaaende som for Ud-

*) Jfr. P. 9 Juni 1847 om Forandringer i Toldanordningerne.
**) See L. 8 Febr. 1854 desangaaende, § 3.

1 Mai. gaaende efter den under Litr. C. vedføiede Tarif.*) — Af Varer, som ved et Skibs Indklarering fra udenrigs Sted forblive uoplossede i Skibet og senere udlosses paa indenrigske Steder, betales paa disse sidste de for den udenrigske Fart paabudne Lastepenge. § 66. For Lastepenge fritages: a. Baade og Fartøier af 2 Kommercelæster og derunder i indenrigs Fart. b. Skibe, som fare fra Toldsted til Toldsted i Isefjorden og Liimfjorden. c. Færgefartøier, forsaavidt de bruges i den paagjældende Færgefart. d. Skibe, som udgaae paa Robbe- og Hvalfiskefangst eller til andet Fiskerie i aaben Soe, og, uden at have losset eller ladet paa fremmede Steder, igjen hjembringe Fangsten. e. Skibe, som indkomme for Modvind, Jisgang eller andre Uheldstilfælde, naar de igjen udføre deres oplossede Ladning. f. Det med brugte tomme Foustager bestuvede Læsterum. g. Det Læsterum, der bestuves med Transitvarer, som udføres til fremmede Steder og Kolonierne. § 67. Foruden den i § 66 g tilsagte Fritagelse for udgaaende Lastepenge godtgjøres endvidere, naar Transitvarer udføres fra Transit- eller Kreditoplaget til fremmede eller frie Steder, de for Indgaaende erlagte fulde Lastepenge, naar det udførte Gods bestuver en fuld Kommercelæst, og naar derhos hver enkelt Varesort af det samlede Partie ikke udgjør mindre, end ¼ Læst. — Ved Kreditoplagsvarer maa Udførselen, saafremt de ved Indførselen beregnede Lastepenge skulle godtgjøres, foregaae inden eet Aar efter Oplagstagelsen, samt Nummer og Datum for Indklareringen opgives. I Mangel heraf godtgjøres ikkun de i Tarifen for den udenrigske Fart anordnede laveste Lastepenge, 64 ß pr. Kommercelæst. — For Beeg og Tjære godtgjøres i alle Tilfælde ikkun 32 ß. pr. Kommercelæst. B. Om Fyrafgiften. § 68. Fyrafgiften beregnes deels af Skib og deels af Ladning efter den under Litr. D. vedføiede Tarif.**) § 69. Den i udenrigs Fart for Ladningen paabudne Afgift beregnes i alle Tilfælde, under Iagttagelse af de i § 61 anførte Bestemmelser, ikkun efter Læstebestuvningen af det indladede eller udlossede Gods og betales for dette sidste paa det Sted, hvor de fra fremmed Sted indførte Varer udlosses. § 70. I udenrigs Fart erlægges Afgiften for Skibet: 1. Af den fulde udmaalte Drægtighed: for Indgaaende: a. ved det første Toldsted, Skibet anløber, naar det er bestemt til et indenlandsk Sted. — Dette gjælder ogsaa, naar Skibet ind-

*) See (Tarifen C til P. 13 Marts 1844, jfr. P. 9 Juni 1847) L. 8 Febr. 1854 ang. den direkte Indførsel fra andre Verdensdele samt ang. Tarifen for Lastepenge, § 3.

**) See Tarifen D til P. 13 Marts 1844.

kommer for Havarie. b. Ved det Toldsted, som et Skib 1 Mai.
paa sin Reise fra fremmed til fremmed Sted anløber, naar det der udlosser eller indlader Gods, som bestuver 1/4 Deel af dets Drægtighed eller derover, dog at i dette Afgiftsbeløb kommer til Afgang, hvad der for Skibet tidligere paa samme Reise fra fremmed til fremmed Sted maatte være erlagt efter denne §'s Nr. 2. — For Udgaaende erlægges Afgiften ved det Toldsted, hvor et Skib først angiver sig at udgaae til fremmed Sted. 2. Efter Bestuvningen af det indladede eller udlossede Gods: Naar et Skib paa sin Reise fra fremmed til fremmed Sted anløber et indenrigs Toldsted, og der udlosser, eller med Bestemmelse til fremmed Sted indlader Gods, som bestuver under 1/4 Deel af dets Drægtighed. Er det indladede Gods bestemt til indenrigs Sted, erlægges indenrigs Fyrpenge af den dermed bestuvede Drægtighed. § 71. I indenrigs Fart erlægges Afgiften, med Undtagelse af det i § 70, Nr. 2, omhandlede Tilfælde, af Skibets fulde udmaalte Drægtighed, og der tages saaledes intet Hensyn til, om Skibet er ladet eller ballastet. — Afgiften erlægges for Farten imellem Steder i Danmark og Hertugdømmerne, Altona undtagen, alene ved Skibets Udklarering, men for Farten paa den nævnte Stad samt paa Island, Grønland og Færøerne, saavelsom for Farten til eller fra al Slags Fiskerie i aaben Søe, saavel ved Udklareringen derhen, som ved Indklareringen derfra. § 72. Naar et Skib, som er udklareret i indenrigs Fart og har erlagt Fyrpenge, paa Reisen til det i Toldsedlen angivne Bestemmelsessted anløber et andet indenrigs Sted for der at indtage Ladning, bliver ingen Fyrafgift at erlægge. — Udlosser Skibet derimod paa et saadant Sted Varer, som bestuve 1/4 Deel af Skibets Drægtighed eller derover, ansees Reisen som fuldendt, hvorfor Fyrafgiften erlægges paa Nyt ved Skibets Udklarering. § 73. Naar et Skib, som paa Reisen fra fremmed Sted til indenrigs Sted har anløbet et Toldsted, og der har erlagt den for Skibet i udenrigs Fart paabudne Afgift, og uden at indlade Gods, som bestuver 1/4 Deel af Skibets Drægtighed eller derover, afgaaer med Resten af den indbragte Ladning til Bestemmelsesstedet, erlægges ved Udklareringen derhen ingen indenrigs Fyrpenge. § 74. Naar et Skib, som er udklareret til fremmed Sted, og har erlagt den for Skibet i udenrigs Fart paabudne Afgift, enten for at udlosse Gods eller indtage Varer til fremmed Sted, paa den forehavende Reise anløber et indenrigs Toldsted, bliver ingen Fyrafgift der at erlægge. § 75. Skibe, der blot anløbe Toldsteder for at søge Marked eller Fragt, høre Ordre eller for Modvind og altsaa uden at klarere, have

1 Mai. ingen Fyrafgift at erlægge. § 76. For den almindelige Fyrafgift fritages: a. Skibe, som under den paagjældende Reise i indenrigs Fart ikke passere noget Fyr. b. Skibe fra og til Havnene paa Jyllands og Hertugdømmernes Vestkyst, forsaavidt de paa den forehavende eller tilbagelagte Reise ikke passere noget Fyr, det paa Lodsskibet ved Eideren undtaget. c. Skibe fra og til Havne paa Sjællands Østkyst, som ikke passere Kronborgs, Drogdens eller Stevns Fyr. d. Baade og Fartøier af 2 Kommercelæster og derunder. e. Færgefartøier, forsaavidt de bruges i den paagjældende Færgefart. f. Indstrandede Skibe, ogsaa naar de igjen maatte udgaae enten uden Ladning, eller alene med de indstrandede Varer, for hvilke sidste da heller ingen Fyrafgift er at erlægge. g. Skibe, der indkomme for Havarie. h. Skibe, som til fremmede Steder og Kolonierne udføre Transitvarer, for det dermed bestuvede Læsterum, saavel for Skib som for Ladning. § 77. Foruden den i § 76 h tilsagte Fritagelse for udgaaende Fyrpenge godtgjøres endvidere, naar Transitvarer udføres fra Transit- eller Kredit-Oplaget til fremmede eller frie Steder, den fulde for Indgaaende erlagte Fyrafgift, altsaa med det dobbelte for Varernes Læstebestuvning anordnede Beløb, og iøvrigt paa samme Maade, og under samme Vilkaar, som i § 67 for Lastepenge er anordnet.

III. Om Sportler. § 78. Sportler til Toldvæsenet erlægges efter den under Litr. E. vedføiede Tarif. § 79. For Varer og levende Kreaturer, som fortoldes, samt for islandske, grønlandske og færøiske Varer, der erlægge Udførselsrekognition, betales Sportlerne i rede Sølv. For strandede Varer beregnes de i det Numerair, hvori Tolden erlægges. § 80. Sportlerne erlægges, om endog Toldafgifterne eftergives. Naar Tilbagebetaling af rettelig erlagt Told bevilges ved specielle Resolutioner, godtgjøres saaledes ikke Sportlerne. § 81. Skibsklareringssportlerne erlægges efter Bestuvningen af det udlossede eller indladede Gods: a. Naar et Skib anløber et andet indenlandsk Toldsted end dets enten i Toldseddlen anførte eller ved Skibets Ankomst angivne Bestemmelsessted, og der enten udlosser eller indtager Gods under ¼ Deel af Skibets Drægtighed. b. Naar et Skib, som fra indenrigs Sted er udklareret til udenrigs Sted, paa Reisen derhen anløber andre indenrigske Toldsteder og der indtager Ladning, uden Hensyn til om denne maatte udgjøre ¼ Deel af Skibets Drægtighed eller derover. — I alle andre Tilfælde, de i §§ 62 og 82 nævnte undtagne, erlægges Skibsklareringssportlerne af Skibets fulde Drægtighed saavel ved Skibets Indklarering, som ved dets

Udklarering.*) § 82. Skibe, som, efter at være udklarerede til udenrigs Sted, formedelst Havarie komme tilbage til Udklareringsstedet, eller indkomme til noget andet indenrigs Toldsted, uden at have losset eller ladet og ere pligtige til der at gjøre Indklarering, erlægge saavel for Indgaaende, som naar Skibet igjen udgaaer, ikkun de for indenrigs Fart bestemte Sportler. § 83. Skibe, der anløbe Toldsteder alene for at søge Marked eller Fragt, høre Ordre, eller for Modvind, og altsaa uden at klarere, have ingen Sportler at erlægge. § 84. Skibsmaalingssportlerne erlægges saavel for indenlandske Skibe som for fremmede Skibe i rede Sølv.**) 1 Mai.

Tarifer.***)

Denne Vor Forordning træder i Kraft den 1 Jan. 1839, og skulle alle ældre mod samme stridende Bestemmelser være ophævede. — Vort General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium har hvert 3 Aar at afgive allerunderdanigst Indberetning angaaende hvorvidt det paa Grund af forandrede Omstændigheder maatte ansees fornødent eller gavnligt at foretage Modifikationer i Tariferne, ligesom og bemeldte Kollegium, saafremt indtræffende Konjunkturer maatte gjøre det paatrængende nødvendigt, endog inden den anførte Tids Forløb at træffe Forandring i nogen af de i Tariferne indeholdte Afgifter, i saa Henseende har at indkomme med allerunderdanigst Forslag til provisoriske Bestemmelser.

Regl. for Pas-Gebyrer og andre Omkostninger, som ifølge Kongelige allernaadigste Resol. 31 Juli 1832 og 31 Juli 1838 ere, fra 1 Oktbr. 1838, at erlægge til Kvarantaine-Væsenet i Danmark, samt i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen. (Kvarantaine-Direktionen).†) 20 Sept.

1) Ethvert Skib, indenlandsk eller fremmed, som fra hiin Side Cap Finis terræ eller fra fremmede Steder paa denne Side bemeldte Cap indtil Høiden af Landskrone ankommer til nogen dansk eller holsteensk Havn, eller passerer Øresundet, Belterne eller den Holsteenske Kanal, og ved Undersøgelse af vedkommende Kvarantaine-Kommission befindes saa umis-

*) Undtagelse gjort ved P. 13 Marts 1844.

**) See om Undtagelse P. 13 Marts 1844.

***) Tarif Litr. A for Indførselstolden og Transittolden, Tarif Litr. B for Udførselstolden, Tarif Litr. C for Lastepenge, Tarif Litr. D for Fyrafgift og Tarif Litr. E for Sportler udelades her som afløste af Tariferne A—E til F. 13 Marts 1844 ang. Told- og Skibsafgifter med senere Bestemmelser.

†) Forandret, navnlig §§ 1 og 7 ophævede, ved L. 12 Jan. 1858 desangaaende.

20 Sept. tænkeligt, at det kan tillades ubehindret Samkvem, Losning og Ladning, skal derom og dertil af vedkommende Kvarantaine-Kommission gives et Pas, for hvilket Pas der, som Gebyr, skal erlægges til Kvarantaine-Kassen paa Stedet, efter Antallet af Skibets Besætning og Passagerer: a) naar Skibet kommer fra hiin Side Cap Finis terræ, for hver Person, Skibsføreren derunder indbefattet, 4 Rbmk. rede Sølv. b) naar det kommer fra Høiden af Cap Finis terræ, indtil Høiden af Landskrone, ligeledes for hver Person 2 Rbmk. rede Sølv. — Beløbet af det hele Gebyr skal tegnes paa Passet selv, og videre end dette maa Intet, af hvad Navn nævnes kan, fra Kvarantainevæsenets Side kræves eller tages. 2) Naar et Pas engang er betalt, gjælder det for samme Reise overalt i Kongens Rige og Lande, uden at noget Slags nyt Gebyr for Paategning eller i anden Maade bliver at erlægge. 3) Gebyrerne oppebæres ved ethvert Steds Kvarantaine-Kommission, samt erlægges og beregnes i Rigsbankpenge rede Sølv. 4) Intet Skib expederes ved noget Toldkammer, førend Sundheds-Beviis forevises, nemlig: a) Sundheds-Pas med Tilstaaelse for at Gebyret er erlagt, af de Skibe, som ere pligtige at tage saadant Pas, og b) Sundheds-Attest, der meddeles uden Betaling, for de Skibe, som ifølge den paafølgende § 5 ere fritagne for Udgift til Kvarantainevæsenet. 5) Alle Skibe fra Østersøen til Nordsøen, og alle Skibe, som komme fra nogen Havn paa den østre Side i Kattegattet, Sønden for Landskrone, ligesom og alle Skibe i Farten imellem Danmark og Hertugdømmerne, ere paa disse Reiser fritagne for al Udgift til Kvarantainevæsenet. 6) For bemeldte Gebyr ere ogsaa de Skibe fritagne, som lægges i Observations-Kvarantaine; derimod betales af ethvert saadant Skib: a) for det første Sundheds-Besøg, d. e. den første Undersøgelse, som efter Forordningen 8 Febr. 1805, dens 10 §, foretages, til Lægen, eller hvem som ellers efter Kvarantaine-Kommissionens Foranstaltning undersøger Skibet, naar Skibet er over 50 Kommercelæster 5 Rbdlr. rede Sølv; for Skibe fra 31 til 50 Kommercelæster 3 Rbdlr. rede Sølv; for Skibe, som ere 30 Kommercelæster og derunder, 2 Rbdlr. rede Sølv. b) For den eller de Baade, som i Kvarantainetiden efter Skipperens Forlangende gaaer fra eller til Skibet, den Baadleie, som efter Lov eller Billighed, eller Sædvane der paa Stedet, betales; hvilken vedkommende Kvarantaine-Kommission skal betinge eller bestemme. c) Til Opsynsmanden, som sættes ombord paa Skibet, fra den Dag han træder ombord indtil den Dag han forlader Skibet, begge inklusive, dagligen 1 Rbdlr. rede Sølv, foruden hans Kost ombord.

d) Hvad som under Kvarantainen anvendes til Røgelse — efter Regning. e) For Kvarantaine-Passets Udfærdigelse, til den, som besorger Expeditionen, naar Skibet er over 50 Kommercelæster 2 Rbdlr. rede Sølv; for Skibe indtil 50 Kommercelæster inklusive 1 Rbdlr. rede Sølv. 7) De Passe, som ere udstedte efter fuldendt Observations-Kvarantaine, gjælde siden hvor Skibet i Kongens Rige og Lande ankommer; men de Skibe, som paa Grund af Forordningens 17 § fritages for Kvarantaine, tage Pas og betale Gebyr efter dette Reglements 1 §. 20 Sept.

Raadstue-P., ang. Hesteskattens Opkrævning. 12 Okt.

Overpræsident, Borgemestere og Raad udi den Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, G. v: at os er tilhændekommet Hans Majestæts allerhøieste R., dateret 26 f. M., saaledes lydende: Frederik den-Sjette, osv., Vor synderlige Bevaagenhed! Efter at et fra Direktionen for den Kongelige Fødsels- og Pleie-Stiftelse her i Staden indkommet Forslag, betræffende forandrede Regler for Hesteskattens Opkrævelse, af Vort Danske Kancellie har været Os allerunderdanigst foredraget, give Vi Eder herved allernaadigst tilkjende, at Vi i den Anledning allernaadigst ville have bestemt Følgende: 1) at de i Raadstueplakaten 31 Dec. 1798 for Opkrævelsen af den til Fordeel for Vor Fødsels- og Pleiestiftelse, ved Anordningen 7 Dec. 1770 § 14, kfr. Kancellie-Plakaten 23 Okt. 1824, her i Staden paabudne Hesteskat, foreskrevne Regler forandres derhen, at de paabudne Fortegnelser over de i hver enkelt Gaard her i Staden værende Heste, hvad enten disse formenes afgiftsfrie eller ikke, skulle afleveres ved Udgangen af hvert Aars Jan. og Juli Maaneder, og skulle omhandle alle de Heste, der, som tilhørende her i Staden bosiddende Personer, og derhos bestemte til Afbenyttelse sammestedes, i de nævnte Maaneders Løb, endog kun en enkelt Dag, have været paa Stald i de ommeldte Eiendomme, samt at det paalægges Rodemestrene at kontrollere Rigtigheden af de gjorte Opgivelser, hvorhos den Huuseier, som maatte befindes at have fordulgt eller ikke rigtigen opgivet nogen i hans Gaard værende Hest, bliver at ansee med en Mulkt til Stiftelsens Kasse af 4 Rigsbankdaler for hver af Fortegnelsen udeladt eller urigtigen opgivet Hest; 2) at det som en nærmere Bestemmelse af den i det allerhøieste R. til Kjøbenhavns Magistrat af 15 Marts 1793, kundgjort ved Raadstue-P. af 23 s. M., indeholdte Forpligtelse for Vognmændene til, forsaavidt de tage Deel i Hyrekudskenes Næring, at svare lige Afgift med disse af de Heste, som benyttes til

12. Okt. sidstnævnte Næringsbrug, herefter bliver at iagttage som Regel, at Interessenterne i det store Vognmandslaug*) blive at indrømme Fritagelse for Afgiften a) af 6 Heste til Bestridelse af den med Rullen forbundne Kjørsel, b) af 4 Heste til 2 Gadevogne og c) af 6 Heste til 3 Bivogne, eller ialt af 16 Heste for hver havende Vognmandsrulle, og at Interessenterne i det lille Vognmandslaug, naar de tillige ere Natførere, indrømmes Fritagelse af 4 Heste for hvert Natførerlaug, alt under den Forudsætning, at disse Næringsbrugere, som deeltagende i Hyrekudskenæringen, forøvrigt ere afgiftspligtige. Men da nysnævnte Interessentere i det lille Vognmandslaug ogsaa kunne holde Heste til anden Arbeidskjørsel, som maatte medføre en yderligere Fritagelse for Afgiften, end de nævnte, men som ikke let lader sig indbefatte under en almindelig Regel, saa vil Formanden for Hyrekudskekorporationen, i Forening med vedkommende Rodemester, hvert Halvaar til Eder have at indgive Oplysning om disse Næringsbrugeres Arbeidskjørsel samt det Antal Heste, Enhver især holder, hvorefter det af Eder vil blive at afgjøre, hvormange af disse Heste, der kunne henregnes til Hyrekudskekjørselen og som Følge deraf bør ansættes til Hesteskat; og 3) at Størrelsen af den aarlige frivillige Subskription, som i Anordningen 7 Dec. 1770 § 14 er fastsat for dem, der ville være fritagne for at betale Hesteskat, i Overeensstemmelse med Skattens Forhøielse ved Kancellie-P. 23 Okt. 1824, forhøies fra 20 til 40 Rigsbankdaler Sølv. Hvorefter I Eder allerunderdanigst have at rette og det Fornødne i Overeensstemmelse dermed at foranstalte. Befalende Eder Gud! — Ved at bekjendtgjøre forestaaende allerhøieste Bestemmelser til fornøden Efterretning for alle Vedkommende, tilføies, at den for et halvt Aar til forestaaende 1 Novbr. forfaldne Hesteskat endnu vil vorde opkrævet efter de hidtil gjældende Regler, hvorimod dens Opkrævning i Overeensstemmelse med allerhøistbemeldte R. vil tage sin Begyndelse med ultimo Jan. 1839 for det da forløbne Fjerdingaar, og Afgiften fremtidig blive at erlægge halvaarlig i Forbindelse med Skatterne for hvert Aars 1 og 3 Kvartal.

4 Dec. **Kgl. aabent Brev ang. Afgjørelsen af de Kongelige Finantsers Mellemværende med Nationalbanken.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v: Efterat et Forslag til en endelig Afgjørelse af Vore Finantsers og Nationalbankens hele Mellemværende i Særdeleshed med Hensyn til de 5/6 af Bankhæftelsesrenterne af Jorder og Tiender i Vort

*) Jfr. L. 1 Mai 1851, om Befordringsvæsenet i Kjøbhvn., § 3.

Rige Danmark, som have været henlagte til Indbragelsen af Seddelgjælden, og Forrentningen samt Afbetalingen af det af Banken, overeensstemmende med Vort aabne Brev 4 Febr. 1820, optagne Laan, er af Nationalbankens forenede Bestyrelse den 10 Sept. d. A. ratihaberet og af Os den 13 næstefter allernaadigst approberet, saa ville Vi ved nærværende Vort aabne Brev have følgende paa foranførte Maade vedtagne Bestemmelser kundgjorte som Tillæg til den Nationalbanken under 4 Juli 1818 allernaadigst forundte Oktroi: § 1. Inden Udgangen af indeværende Aar vil der af Vor Direktion for Statsgjælden og det synkende Fond blive at cedere til Nationalbanken adskillige, Vor Kasse tilhørende Prioritets-Obligationer, til et Beløb af 2,000,000 Rbd. Sølv, hvilke Panteobligationer af Bank-Direktionen ere udvalgte blandt flere, der sandtes anførte paa en Samme meddeelt Fortegnelse. Disse Panteobligationer blive Bankens fuldkomne Eiendom, og den hæver deraf de fra 11 Dec. d. A. paaløbende Renter. § 2. Inden samme Tid afgives fremdeles til Nationalbanken, som dens retmæssige Eiendom, en af Os udstedt Hovedobligation paa 7,300,000 Rbd. r. S., samt følgende af Vor Direktion for Statsgjælden og det synkende Fond, i Henhold til denne Hovedobligation udfærdigede partielle, paa Ihændehaveren lydende Obligationer, nemlig: 4 Dec.

2,000 partielle Obligationer, hver paa 200 Rbd. r. S.
4,000 — — — 500 —
2,900 — — — 1,000 —
eller 1,500 Mk. Hb. Bco.,
og 1,000 partielle Obligationer, hver paa 2,000 —
eller 3,000 Mk. Hb.-Bco.,

hvilke med halvaarige Koupons forsynede Obligationer Nationalbanken er forpligtet til, saalænge den oppebærer de nedenfor i § 4 omhandlede Indtægter, fra 11 Dec. d. A. at forrente med 3 Procent aarlig, ligesom den i hvert Aars 11 Dec. Termin, første Gang i 11 Dec. 1839, efter forudgaaet offentlig Lodtrækning, har at indfrie et saa stort Antal af bemeldte partielle Obligationer med disses fulde paalydende Beløb, som ved nysnævnte Indtægter, efter Fradrag af hvad der medgaaer til Forrentningen af den til hver Termin tilbagestaaende Deel af Gjælden, kan dækkes. § 3. De i de foregaaende 2de §§ nævnte Effekter træde istedetfor de 5/6 af Bankhæftelsesrenterne af Jorder og Tiender i Vort Rige Danmark, som have været henlagte til Indbragelsen af Seddelgjælden og Forrentningen samt Afbetalingen af det af Nationalbanken, overeensstemmende med Vort aabne Brev 4 Febr. 1820, optagne Laan, saa at Nationalbanken selv, ved

4 Dec. Hjælp af hine Effekter og af sine øvrige Midler, bestrider Seddelindløsningen og sidstnævnte Laans Forrentning og Afbetaling, aldeles med samme Forpligtelse for Banken, som den, der hidtil har paahvilet den, medens den oppebar bemeldte 5/6 Dele. § 4. Da de i § 2 ommeldte Effekters Forrentning og Afbetaling bliver at sikkre paa samme Maade som de hidtil værende Bidrag til Seddelgjældens Inddragelse, saa skulle to af de fornævnte fem sjette Dele af Bankhæftelsesrenterne af Jorder og Tiender i Vort Rige Danmark, fra 1 April d. A. af, fremdeles og i den nedenanførte Tid forblive hos Nationalbanken. Disse 2/6 af fornævnte Bankhæftelsesrenter oppebærer Nationalbanken hos Yderne aldeles med samme Fortrinsret, paa samme Maade og med samme Affondring fra Vore egne Intrader, som den hidtil, overeensstemmende med dens Oktroi og Reglement, har oppebaaret de fulde 5/6. De hos Nationalbanken saaledes forblivende 2/6 beregnes Vore Finantser tilgode med 328,000 Rbdlr. Sølv aarlig, for hvilket Beløb Nationalbanken modtager samme, uden noget Ansvar for Vore Finantser for Restancer, Afgang, Koursforskjel eller deslige, imod, saalænge denne Indtægt tilflyder Banken, at anvende 324,000 Rbdlr. r. S. aarlig til Forrentning og Amortisation af fornævnte 3 pCts. Effekter, og 4000 Rbdlr. aarlig, efter Bankdirektionens eget Skjøn, til Honorar for Vore Oppeborselsbetjente, der for Banken opkræve disse 2/6. Da med 324,000 Rbdlr. aarlig den hele ovennævnte 3 pCts. Gjæld af 7,300,000 Rbdlr. kan forrentes og være afbetalt omtrent i 38 1/2 Aar, saa ophører Bankens Ret til de ovenmeldte 2/6 af Bankhæftelsesrenterne af Jorder og Tiender i Vort Rige Danmark i Aaret 1876. Dog forbeholde Vi Os i Mellemtiden at gjøre extraordinaire Afdrag paa den her omhandlede 3 pCts. Gjæld, i hvilket Tilfælde det er en Selvfølge, at de ovenmeldte 2/6 da forholdsmæssigen saameget tidligere bortfalde. § 5. Fra 1 April d. A. ophøre de 3/6 eller Halvdelen af Bankhæftelsen af Jorder og Tiender i Vort Rige Danmark, og som Følge deraf tillige den Yderne for Renterne af denne Halvdeel tilstaaede Likvidation i Skatterne til Vor Kasse. Derimod beholde Yderne fra 1 April d. A. af, altsaa første Gang for Terminen fra 1 April til 1 Okt. d. A., samme Abgang, som hidtil har været dem allernaadigst tilstaaet, til Likvidation i Vore Skatter for de 2/6 af de ovenmeldte Bankhæftelsesrenter, saalænge disse blive at erlægge til Banken. § 6. Forsaavidt de 5/6 af Hæftelsen i Jorder og Tiender i Vort Rige Danmark for Nationalbankens Oprettelse ere indfriede, kunne de Vedkommende for de tre af disse Sjettedele,

for hvis Renter Likvidation i Skatterne fra 1 April d. A. 4 Dec.
ophører, strax gjøre det Valg gjældende, som ved Bankoktroien 4 Juli 1818 § 11 er dem forbeholdt, og regnes det dem derefter af Banken tilkommende Vederlag for de ³/₆ af den indbetalte Hæftelse dem tilgode ligeledes fra 1 April d. A. af, hvorimod de for Renten af de øvrige ³/₆ af den indfriede Hæftelse beholde samme Godtgjørelse i Vore Skatter, som andre Jord- og Tiende-Eiere i Vort Rige Danmark, saalænge indtil de ³/₆ Bankhæftelser ogsaa for disse ophøre, og blive de først efter dette Tidsrums Udløb berettigede til, forsaavidt disse ³/₆ angaaer, at gjøre det Valg gjældende, som omhandles i Oktroiens fornævnte § 11. Har Nogen overdraget til Andre Beviserne for slige indbetalte Bankhæftelser, da træde Bevisernes nuværende Eiere, med Hensyn til deres Krav paa Vederlag af Banken, ganske i de oprindelige Eieres Sted, og nyde samme Ret som disse vilde have havt til Banken, hvorhos dog de særegne Bestemmelser, som maatte indeholdes i Overdragelsesdokumenterne, forsaavidt vedkommer Parternes gjensidige Forhold, blive i deres Kraft. § 7. Ogsaa alle øvrige, i det Foregaaende ikke udtrykkeligt omhandlede Fordringer, som kunne vedkomme Mellemværendet imellem Vore Finantser og Nationalbanken, hvad enten de hidrøre fra Seddelgjælden, Overskuddet for de første 5 Bankaar, de af Vore Finantser overtagne Restancer til 1 Febr. 1819 af Bankhæftelsesrenter i Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen eller fra nogen anden Anledning, derunder dog ikke indbefattet det Mellemværende, der reiser sig fra Bankhæftelser i Eiendomme, der tilhøre Vor Kasse, eller fra særegne privatretlige Forhold, bortfalde saaledes aldeles. Og tilfalder saaledes Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteens Bidrag, i Anledning af Seddelgjælden, Nationalbanken som dennes lovlige Eiendom, uden anden eller videre Godtgjørelse til Vore Finantser, end den her foran allerede omhandlede. § 8. Hvad Bankhæftelsesrenterne af de i F. 11 Septbr. 1822 § 1 nævnte Jorder og Tiender angaaer, hvormed Vore geistlige Embedsmænd i Vort Rige Danmark ere beneficerede, da vil dermed blive at forholde overeensstemmende med nysnævnte F, saaledes, at ligesom bemeldte Embedsmænd, med Hensyn til den Lettelse, der ellers er bevilget dem i Skatterne til Vor Kasse, hidtil ikke have nydt Godtgjørelse for de ⁵/₆ af bemeldte Bankhæftelsesrenter, saaledes vil der ei heller for Eftertiden kunne tilkomme dem en saadan for de ³/₆, men at de fra 1 April d. A. af, da de ikke længere svare de ³/₆ til Nationalbanken, have at erlægge Beløbet af samme som Skat til Vor Kasse, hvorhos der fremdeles forholdes

4 Dec. efter bemeldte F.s § 4 i de enkelte Tilfælde, hvori de $^{2}/_{6}$, i Forbindelse deels med de herefter til Skat overgaaende $^{2}/_{6}$ af bemeldte Renter, deels med den disse Embedsmænd paalagte 1 Rbd. pr. Tønde af deres Jorders Hartkorn, maatte udgjøre mere, end den i Almindelighed paabudne Landskat af Jorder og Tiender med lige Hartkorn.*)

18 Dec. **Kancellie-P. ang. Nedsættelse i Renten af de i den Kgl. Kasse indsatte Skiftemidler.**)**

Hans Majestæt har under 30 f. M. allernaadigst resolveret, at Renten af de Sterv- og Konkurs-Boers Midler, der indbetales i Statsgjældskassen i rede Sølv eller Sedler af ordinaire eller extraordinaire Skifteforvaltere saavel i Kjøbenhavn som i de danske Provindser, skal, istedet for de ved den allerhøieste Resol. af 31 Mai 1822, bekjendtgjort ved Kancellie-P. 2 Juli næstefter, bestemte $3^{1}/_{2}$ pCt., herefter ikkun være 3 pCt., hvilken Rentenedsættelse dog først indtræder med Hensyn til Kapitaler, Sterv- og Konkurs-Boer tilhørende, der fra næstkommende Aars Begyndelse indbetales i Statsgjældskassen. — Hvilket herved kundgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende.

1839.

18 Jan. **Kanc.-P. ang. nogle Modifikationer i Tillægs-Regl. 25 Novbr. 1825.**

Hs. Maj. Kongen har under 31 f. M. allernaadigst reskriberet Kancelliet: 1) at de ved Kjøbenhavns Borgervæbning reglementerede 12 Faneposter skulle inddrages, og at der i deres Sted skal ved Stabshauptmanden reglementeres 6 Ordonnantser, der gives samme Lønning, som hidtil har været reglementeret for Faneposterne, af hvilke bemeldte 6 Ordonnantser skulle tages, saalænge nogen af dem dertil er skikket. De Faneposter, der ikke paa denne Maade anvendes, skulle dog beholde de Indtægter, de nu have, indtil de enten ved Døden afgaae eller paa anden Maade forflyttes; 2) at de 200 Rbd. aarlig, som ere reglementerede for en Examinator ved begge de Korpser, hvoraf Borgervæbningen bestaaer, strax skulle ophøre og bespares for Borgervæbnings-

*) Forandret ved L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere ældre Skatter m. v., § 6.

**) Jfr. L. om den svævende Statsgjæld 28 Marts 1855, § 3, jfr. B. 17 April 1855, L. 1 April 1856, 24 Febr. 1858 og 4 Novbr. 1859; efter B. 29 Marts 1862 modtages slige Midler imidlertid ikke mere til Forrentning i Statskassen efter 31 Marts 1862.

fondet, hvorimod Enhver, som underkaster sig den for Officererne ved Kjøbenhavns Borgervæbning befalede Examen, efterat denne er endt, har at løse Testimonium eller Beviis, indeholdende den erholdte Examenskarakteer. For dette Testimonium, der bliver at udfærdige af Examinator og at underskrive af samtlige Censorer, har den Vedkommende at erlægge til Examinator en Betaling af 20 Rbd. Sølv; 3) at den ved Tillægsreglementet for Kjøbenhavns Borgervæbning 25 Novbr. 1825 § 11 No. 8 bestemte Forening af Regimentskvarteermester- og Auditeurembedet skal ved indtræffende Vakance ophøre, hvorimod der ved Borgervæbningen skal reglementeres en Regimentskvarteermester, der for Fremtiden skal besørge de egentlige Regimentskvarteermester-Forretninger saavelsom den dermed forbundne Korrespondence, samt en Auditeur, der skal varetage de egentlige juridiske Forretninger og fungere som Sekretair ved Stadshauptmandskabet, ligesom han skal besørge Korrespondencen saavel for Infanteriet som Artilleriet, og have Opsyn med Varedepotet. For Regimentskvarteermesteren, der har at stille en Sikkerhed af 6000 Rbd., reglementeres Gagen til 500 Rbd. Sølv aarlig, og for Auditeuren til 700 Rbd. om Aaret. Hvilket herved kundgjøres til Efterretning for alle Vedkommende. 18 Jan.

P. ang. det almindelige Kornmaals Indførelse paa Bornholm. 30 Jan.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, i Anledning af et fra Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens, Lollands og Falsters Stifter samt Island og Færøe i Aaret 1836 indgivet allerunderdanigst Andragende, have ladet bemeldte Stænder ved deres Forsamling i sidstafvigte Aar forelægge et Udkast til en Plakat angaaende det almindelige Kornmaals Indførelse paa Vort Land Bornholm, og at Vi, efter desangaaende at have modtaget fornævnte Vore troe Provindsialstænders allerunderdanigste Betænkning, allernaadigst byde og befale, som følger: § 1. Ligesom det ved F. 10 Jan. 1698 paabudne almindelige Maal og Vægt iøvrigt er indført paa Vort Land Bornholm, saaledes skulle de gamle Korntønder med sammes Afdelinger, som endnu der ere i Brug, være afskaffede fra 1 Marts 1840, saa at de fra den Tid af ikke mere maae bruges i Handel og Vandel, men den almindelige danske Korntønde og dens Afdelinger være Reglen for alle Kornydelser, der beroe paa Maal. § 2. Alle kontraktmæssige Kornydelser, som hidtil enten udtrykkelig ere betingede efter

30 Jan. det gamle Maal, eller med Hensyn til hvilke det dog paa anden Maade er klart, at dette Maal har været meent af Parterne, saavelsom alle Kornydelser, hvortil en anden Adkomst, end Kontrakt haves, og som hidtil ere udredede efter gammelt Maal, skulle tilsvares efter Forholdet mellem gammelt og nyt Maal, følgelig med $1^1/_9$ Td. nyt Maal for hver gammel Tønde og med $1^7/_9$ Skjeppe, Fjerdingkar eller Otting nyt Maal for hver gammel Skjeppe, Fjerdingkar eller Otting. Dog er dette ikke anvendeligt i de Tilfælde, hvor en Kornydelse, der ved udtrykkelig Lov har været indskrænket til nyt Maal, hidtil uretteligt har været ydet i gammelt Maal, hvorimod den Vedkommende da bør lade sig nøie med det, hvortil slig Lov har givet ham Adkomst.

24 April. F. hvorved F. 26 Oktbr. 1804 og Pl. 14. Decbr. s. A., som angaae Gjældsforpligtelser, der indgaaes af Umyndige og Mindreaarige, forandres.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at, da Erfaring har viist, hvorledes de Bestemmelser, der i F. 26 Oktbr. 1804 ere givne for at betrygge Umyndige og Mindreaarige mod snedige Aagerkarles Rænker, ere blevne misbrugte til grove Falskneriet, saa have Vi været betænkte paa, hvorledes bemeldte Anordning og i Forbindelse dermed den i § 4 af den allerhøieste Resol. 7 Decbr. næstefter, der er kundgjort ved Kanc.-P. 14 s. M., givne yderligere Bestemmelse kunde forandres saaledes, at slige Misligheder kunne forebygges, uden at dog Øiemedet med fornævnte Anordninger derved forfeiles. Efterat et i saa Henseende udarbeidet Lovudkast har været begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelagt, og Vi have modtaget disses allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi hermed som følger: § 1. F. 26 Oktbr. 1804 skal fra nu af være ophævet, saa at de, der af Personer, som ei ere fuldmyndige, modtage Forskrivninger, Transporter, Kvitteringer eller andre Dokumenter, som behøve Underskrift af Forældre, Værger eller Kuratorer, ved Erhvervelsen af de fornødne Underskrifter ikke skulle være bundne til at iagttage de i bemeldte Forordning foreskrevne Former, hvorimod det skal være Vedkommende overladt at benytte ethvert i Lovenes almindelige Regler hjemlet Beviismiddel til dermed at godtgjøre de givne Underskrifters Ægthed. § 2. Imidlertid skal det fremdeles være Enhvers Pligt, der vil indlade sig i Kontraktsforhold med Nogen, at forvisse sig om, at denne enten har den Myndighed, som efter hvert Forholds Beskaf-

hed behøves til derved at forpligte sig, eller i manglende 24 April.
ld dertil har erhvervet rette Vedkommendes Samtykke.
t skal saaledes ikke være nok, for at kunne erhverve Ret-
jeder mod en Umyndig eller Mindreaarig, med hvem
in har indladt sig i Kontraktsforhold, at denne urigtigen
: udgivet sig for at have de til gyldigen at forpligte sig
nødne Egenskaber, eller har foregivet, at Kurator eller
dre Vedkommende dertil have givet deres Samtykke.
lv om han i denne Henseende har for sin Medkontrahent
eviist Dokumenter, efter hvis Indhold han vilde have den
nødne Myndighed eller være forsynet med Vedkommendes
mtykke, skal dette ikke kunne paaberaabes til at gjøre
jen Fordring mod ham gjældende, med mindre Sagen
ı den Maade, som i den næstfølgende § bestemmes, har
ret undersøgt, og denne Undersøgelse har givet et saadant
sultat, at han, i Medhold af Sens Indhold, derfor maa
ıges til Ansvar. § 3. Naar den, der har handlet med
Person, som findes at mangle den til at forpligte sig
nødne Myndighed, paaberaaber sig, at denne har brugt
saadan Fremgangsmaade, som den i Slutningen af § 2
orte, haver han at andrage dette for vedkommende Øv-
hed, som foranstalter eller foretager en nøiagtig Undersø-
se af Sagens hele Sammenhæng. Dersom det ved denne
iagtige Undersøgelse godtgjøres, at Medkontrahenten selv
r været vidende om de af den Mindreaarige eller Umyn-
e benyttede Dokumenters Urigtighed eller dog har maattet
de Formodning derom, saa bliver den Umyndige eller
ndreaarige ikke at drage til Ansvar, hverken til Straf
r til Skadeserstatning, og Medkontrahenten maa da i
Fald tilskrive sin egen Uforsigtighed det Tab, han maatte
e. Men, dersom Undersøgelsen ikke leder til at tillægge
edkontrahenten slig Mislighed, bliver den Umyndige eller
ndreaarige at dømme saavel til at lide Straf efter Lo-
es almindelige Forskrifter, som til at give Erstatning til
ı besvegne Medkontrahent. Det følger iøvrigt af sig
), at Justitsvæsenet, endog om det ikke attraaes af Med-
ıtrahenten, haver at forfølge den Mindreaarige eller
ıyndige til Straf, forsaavidt han, i Medhold af foran-
te Bestemmelser, dertil har kvalificeret sig, og at ligeledes
edkontrahenten maa drages til Ansvar, saafremt han har
ırt sig skyldig i beviislig Svig. § 4. Udenfor det i §
omhandlede Tilfælde kan Mangel af Fuldmyndighed al-
es ikke ophæve Straffelovenes Anvendelse paa dem, der
færdige eller benytte falske Dokumenter eller gjøre sig
ldige i anden svigagtig Omgang, naar de kun have den

24 April. Alder og de øvrige Egenskaber, som efter Lovenes almindelige Forskrifter udkræves til at begrunde Strafansvar. § 5. Da nærværende Vor Anordning har optaget Alt, hvad der af den ved Plakat fra Vort danske Kancellie 14 Decbr. 1804 kundgjorte allerh. Resol. af 7 s. M. for Fremtiden skal være gjældende, saa vil ogsaa den iøvrigt bortfalde. — Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

15 Mai. **P. indeh. nærmere Bestemmelser angaaende Forbud imod Reisepasses Udstedelse.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: Da det har viist sig, at de Bestemmelser, som indeholdes udi § 6 i det allerhøieste Reskript til Kjøbenhavns Magistrat 11 Marts 1791, der er bekjendtgjort ved Raadstue-P. 28 Oktbr. næstefter, angaaende den Omgangsmaade, der skal bruges af den, der, paa Grund af en privat Fordring, vil forhindre en Persons Afreise, kunne misbruges, saa have Vi været betænkte paa, ved nærmere Bestemmelser, at forebygge slige Misbrug. Efter nu desangaaende at have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra Vore troe danske Provindsialstænder, byde og befale Vi hermed, som følger: § 1. Naar Nogen formedelst en privat Fordring vil gjøre Forbud imod, at Reisepas meddeles en Anden, bør han i det Seneste inden 24 Timer, efterat skriftlig Anmeldelse derom er skeet til Politieøvrigheden, hvorved Fordringens Beskaffenhed og saavidt muligt dens Størrelse bør opgives, gjøre de fornødne Skridt til at iværksætte et formeligt Forbud i Overeensstemmelse med Lovens 1 Bog 21 Kap., hvortil hører, at han tilveiebringer den Sikkerhed, som Fogden, i Medhold af sammes 4 Artikel maatte æske, hvorefter det nedlagte Forbud bliver at forfølge ved Gjæsteretten. Naar dette ikke iagttages, skal den for Politieøvrigheden gjorte Anmeldelse ei komme i videre Betragtning til Passets Tilbageholdelse. § 2. Skjøndt det blotte for vedkommende Politieembedsmand anmeldte Forbud ifølge § 1 skal i Løbet af 24 Timer træde istedetfor et paa Lovens Maade gjort Forbud, saa skal dog herfra Undtagelse finde Sted, naar enten det saaledes ommeldte Forbud er aabenbar lovstridigt, eller og den, der har anmeldt en Fordring af tvivlsom Beskaffenhed, ikke kan ansees saa vederhæftig, at han i alt Fald vilde være istand til at erstatte den Anden det Tab, som efter Forholdenes Beskaffenhed kunde flyde af Reisens foreløbige Standsning. I dette sidste Tilfælde kan Politieøvrigheden tilholde Anmelderen, der bør indfinde sig for at modtage Besked i

ıledning af sin Anmeldelse, strax at foretage det For- 15 Mai.
dne til at iværksætte et Forbud paa Lovens Maade,
ıfremt Passets Meddelelse skal nægtes; ligesom og be-
ldte Øvrighed uden videre kan meddele Passet, naar den
o vil staae Anmelderen til Ansvar for Følgerne. Endelig
ger det af sig selv, at den, hvis Reise Nogen paa Grund
en Fordring vil forhindre, i alle Tilfælde kan, mod at
le Sikkerhed for Fordringens Beløb, strax erholde Reise-
s. § 3. Hvad der ifølge det Foranførte gjælder om
isepas, skal og finde Anvendelse paa saadan Pasvisering,
: sætter Pashaveren istand til at fortsætte sin Reise, saa
paa Vandrebøgers Meddelelse og paa disse Bøgers
sering.

P. ang. Forbedring i Landsbyeskolelærernes 22 Mai.
ıar i Danmark.*)

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: at Vi i An-
ning af de allerunderdanigste Andragender, som i Aaret
36 indkom til Os fra begge Forsamlinger af Vore troe
nske Provindsialstænder angaaende nogle Forbedringer i
ndsbyeskolelærernes Kaar, have, foruden strax at sætte
gle af de gjorte Forslag i Værk, ladet bemeldte Stænder,
) deres Sammenkomst i det nu afvigte Aar, forelægge et
kast til en Plakat, hvorved flere af de øvrige Forslag
ılle sættes i Kraft. Efterat Vi nu herover have modtaget
nævnte Vore troe Provindsialstænders ydérligere allerunder-
nigste Betænkning, byde og befale Vi herved som følger:
1. Landsbyeskolelærerne i Vort Rige Danmark skulle
re fritagne for alle Skatter, Bankrenter og andre offent-
e Afgifter, for saavidt saadanne hvile paa de, dem efter
29 Juli 1814 § 55 Litr. d tillagte, Skolelodder, saa
Beløbet udredes af Sognets eller Pastoratets Beboere,
forbindelse med hvad der ellers, i Overeensstemmelse med
ıordningens § 56, lignes paa disse. Ligeledes bør, hvor
nævnte Skolelodder ere tiendepligtige, Skolekommunen
rede Vederlaget, eller, hvor Tienden ydes i Kjærven, en
)dtgjørelse derfor til Skolelæreren efter Vort Kancellies
stemmelse; hvorhos Kommunen fremdeles har at betale
:andforsikkringspræmien for Skolebygningen. § 2. En-
er Skolelærer, som tillige er Kirkesanger, skal, om han
)cg er eneste Skolelærer i Sognet, nyde den i fornævnte

*) Jvfr. L. 23 April 1850, ang. Ophævelse af Degnepensionen; L. 11 Febr. 1851 om Skolelærernes Fritagelse for at besørge Embedsbreve mellem Præster; samt fornemmelig L. 8 Marts 1856, om Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne og paa Landet, § 2, og 4 Kap.

22 Mai. Anordnings § 61 ommeldte Kirkesangerløn, 10 Rbd. Sølv aarlig. § 3. Forsaavidt det, efter indhentet Betænkning fra vedkommende Skoledirektion og Skolekommission, maatte befindes, at Sognet eller Pastoratet kan taale den deraf flydende forøgede Byrde, kan det forventes bevilget ved Vort Kancellies Resolution, at den Afkortning maa bortfalde, som for det Beløb, hvortil Offer og Akcidentser kunne ansættes, er gjort i den, ved allerede approberet Plan, overeensstemmende med § 55 Litr. a i A. 29 Juli 1814 for Almue-Skolevæsenet paa Landet fastsatte, Løn, saa og at saadan Afkortning maa bortfalde i Skoleplaner, som herefter approberes.*) § 4. Naar en Skolelærer har Løn til en Medhjælper eller Pension til sin Formand at udrede, bør han ikke bebyrdes med Enkepension, men denne udredes af vedkommende Kommune, nemlig Sognet eller Pastoratet, efter § 56 i forbemeldte Vor A. 29 Juli 1814. Ogsaa bør Kommunen udrede enten hele Enkepensionen eller en forholdsmæssig Deel deraf, naar den Andeel af Skolelærerens Løn, som betales efter hvert foregaaende Aars Kapitelstaxt, efter Fradrag af bemeldte Enkepension, vilde udgjøre mindre end 20 Tdr. Byg. Herved bliver det dog at iagttage, at det Beløb, hvortil Offer og Akcidentser ved Skoleplanen ere blevne ansatte, bør, naar Afkortning for samme siden, i Medhold af denne Anordnings § 3, er Skolelæreren eftergiven, lægges til hans Løn, for at bedømme, om hun paa Grund af dennes Størrelse skal fritages for at svare Enkepension, og denne derimod udredes af Kommunen, ligesom der ogsaa med Hensyn hertil stedse i de Skoleplaner, som for Fremtiden approberes, skal gjøres en Beregning over Offer og Akcidentser, skjøndt ingen Afkortning for samme skeer i Lønnen. Iøvrigt vil det i ethvert Tilfælde, ved Pensionens Bestemmelse af Vort danske Kancellie, tillige af dette Vort Kollegium være at afgjøre, hvorvidt Pensionen, i Overeensstemmelse med foranførte Regler, skal udredes af Skolelæreren eller af Kommunen. Er der flere end een Enke paa Embedet, udredes kun den ene Enkes Pension af Skolelæreren eller Kommunen, den eller de øvrige Enkepensioner derimod af Skolelærer-Hjælpekassen.

8 Juni. **F. indeh. nærmere Bestemmelser angaaende Fremmedes Handelsberettigelse.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: For at forebygge, at der gjøres de i Vort Kongerige bosatte Hand-

*) Jvfr. P. 22 Marts 1843, ang. Skolelærerhjælpekassernes Indtægter og Udgifter, § 1, sammenholdt med L. 8 Marts 1856, om Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne og paa Landet, §§ 7 og 21.

nde Afbræk ved Fremmede, som indfinde sig her i Landet 8 Juni.
›r at søge Afsætning paa Varer, ville Vi, efter derom at
ave modtaget allerunderdanigst Betænkning fra begge For-
ımlinger af Vore troe danske Provindsialstæder, allernaa-
igst have anordnet som følger: § 1. Fremmede Handlende
ler Handelskommissionairer, der indfinde sig i Kongeriget,
'ulle være uberettigede til at falbyde eller afhænde Varer
ndetsteds, end i Kjøbenhavn og i Kjøbstæderne udenfor
›ovedstaden. § 2. De maae derhos ikke f.lbyde eller af-
ænde Varer til andre, end dem, der ere berettigede til at
rive Kjøbmandshandel en gros eller en detail, saa og til
'abrikanter, Haandværkere og andre Næringsbrugere. —
igesom de dog til Kjøbmænd kun maae afhænde saadanne
Varer, hvormed enhver af disse er berettiget til at handle,
ıaledes maae de til Fabrikanter, Haandværkere og andre
Næringsbrugere kun afhænde saadanne Varer, som enhver
l sin Næringsdrift behøver. — Ligeledes skulle de være
berettigede til at afhænde Varer i ringere Partier, end
em, som det efter F. 4 Aug. 1742, F. 23 April 1817 og
3. 19 Oktbr. 1836 er tilladt Grossererne at sælge. § 3.
; Henseende til Indkjøb, som her i Landet gjøres af Frem-
ıede, saavelsom Forbudet imod at de her i Landet sælge
Varer, som de her have tilforhandlet sig, skal det have sit
;orblivende ved de gjældende Anordninger, ligesom ved de
§§ 1 og 2 anførte Bestemmelser ingen Forandring skeer
den Udsalgsret, som ved F. 4 Aug. 1742 er tilstaaet
:emmede Skippere. § 4.*) Den fremmede Handlende eller
›andelskommissionair, der vil udføre de i § 1 ommeldte
›andelsforretninger her i Riget, skal for vedkommende Told-
mbedsmand paa det første Toldsted, hvortil han fra Ud-
ındet ankommer, ved Attester fra Øvrigheden paa hans
›jemsted oplyse, om det er for egen eller for andres og i
idste Fald for hvilke Handlendes eller Fabrikanters Reg-
ııng han agter at handle. — Af Toldkammeret paa be-
neldte Sted meddeles ham derefter et Abgangsbeviis, der,
orinden det afbenyttes, bør forevises for vedkommende Po-
itieembedsmand, som uden Betaling har at paategne
amme. — Abgangsbeviset gjælder i eet Aar fra Udstedel-
ens Dato og kan efter Aarets Udløb ombyttes med et
ıyt, der ligeledes gjælder for eet Aar, og meddeles af
Told- eller Konsumtionsstedet der, hvor den Paagjældende
›a opholder sig. — For et saadant Abgangsbeviis, og
›vergang det fornyes, erlægger den Paagjældende, saafremt

*) Forandret ved Raadst. P. 16 April 1841, om Abgangsbeviis for Handelsreisende.

8 Juni. han vil udføre Handelsforretninger alene for egen eller kun for eet Handelshuses eller een Fabrikants Regning, en Kjendelse til Vor Kasse af 80 Rbd. Sølvmynt, men reiser han for flere Handlendes eller Fabrikanters Regning, da skal for hver af disse endvidere betales 40 Rbd. Sølvmynt. § 5.*) De Adgangsbeviser, som fremmede Handlende eller Handelskommissionairer i Overeensstemmelse med den for Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen under 24 Oktbr. 1837 udgivne Forordning § 4 maatte have erhvervet nogetsteds i bemeldte Vore Hertugdømmer, skulle have samme Gyldighed, som om de i Medfør af § 4 vare udfærdigede i Kongeriget. § 6. Medfører den Paagjældende Vareprøver, da bør disse paa anordnet Maade fortoldes. Derhos skulle saavel disse, som de Prøvebøger eller Mønsterkort, den Handlende maatte medbringe, ligeledes forevises paa det første Toldsted, hvortil han fra Udlandet ankommer, og om Prøvernes Beskaffenhed og Mængde gjøres Bemærkning i Adgangsbeviset. — Ved Afreisen fra en Kjøbstad skal den Handlende lade Prøverne og Prøvekortene toldforsegle,**) og maae Seglene ikke aftages førend ved Ankomsten til en anden Kjøbstad, hvor saadant skeer af vedkommende Told- eller Konsumtions-Inspekteur. For Forseglingen og Seglenes Fratagelse erlægges efter Toldanordningerne ingen Betaling. § 7. I enhver Kjøbstad, hvor den Fremmede vil udføre Handelsforretninger, skal han forevise det meddeelte Adgangsbeviis saavel for Toldkammeret, eller, hvor et saadant ikke er, paa Konsumtions-Hovedkontoiret, som for vedkommende Politieembedsmand, og skal samme saavel af denne som af vedkommende Told- eller Konsumtions-Embedsmand uden Betaling viseres. Denne sidste Embedsmand har derhos i en særlig Protokol at optegne det Væsentlige af Adgangsbevisernes Indhold, hvilken Protokol ved hvert Aars Udgang bør være til de Handlendes Eftersyn. § 8. De foranførte Bestemmelser skulle ligeledes være anvendelige paa Indlændinge, forsaavidt de omreise for at falbyde og afhænde Varer for Fremmedes Regning, og skal det fornødne Adgangsbeviis af dem erhverves ved det Told- eller Konsumtionssted, hvor de ere bosatte. § 9.*) Handlende eller Fabrikanter, der ere bosatte i Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen, skulle, forsaavidt de paa den i

*) Midlertidig sat ud af Kraft for Holsteens Vedkommende ved L. 22 Decbr. 1850, om Udjævningen af Toldforskjellen mellem Danmark og Slesvig, § 4 jvfr. § 3, men igjen sat i Kraft for Holsteen ved L. 26 Juli 1853, om Ophævelsen af Toldforskjellen mellem Danmark, Slesvig og Holsteen, § 10.

**) Forandret ved P. 15 April 1843.

enne Forordning omhandlede Maade her i Landet søge 8 Juni.
.ffætning for egen eller fremmed Regning, ansees lige med
)andlende eller Fabrikanter i Kongeriget. § 10. Har
logen udført Handelsforretninger i en Kjøbstad, forinden
[dgangsbeviset efter § 4 er foreviist for vedkommende Po-
tieembedsmand, eller i det i § 7 ommeldte Tilfælde for
Bolitiet og for Toldvæsenet, da ansees han med Mulkt af
Rbd. — Gjør Nogen sig skyldig i anden Overtrædelse
f de i §§ 1, 2, 4, 5 og 6 indeholdte Forskrifter, skal den
Baagjældende, foruden den Straf, som han for uberettiget
)andel samt for Overtrædelse af Toldanordningerne maatte
ære ifalden, samt foruden at betale den ikke erlagte Afgift,
aafremt en saadan burde være erlagt, endvidere bøde første
Hang 32 Rbd., anden Gang 48 Rbd., og tredie Gang
4 Rbd. Gjør Nogen sig fjerde Gang skyldig i en saadan
Overtrædelse, fortaber han, foruden paa nyt at ansees med
Mulkt af 64 Rbd., Ret til at reise for at falbyde eller
fhænde Varer i Kongeriget og Hertugdømmerne, og bliver,
aafremt han er en Udlænding, ved Politiets Foranstaltning
it udføre af Landet. — Vareprøver, der ikke paa anordnet
Maade ere foreviste eller ved Afreisen fra et Told- eller
Konsumtionssted toldforseglede, forfalde til Konfiskation. —
Konfiskations-Beløbet saavelsom de ovenanførte Mulkter til-
alde i Kjøbstæderne Byens og paa Landet Amtets Fattig-
'asse, dog tilstaaes Angiveren paa Forlangende det Halve.
I Tilfælde af Uformuenhed blive Mulkterne at afsone efter
F. 16 Novbr. 1836. — Om den idømte Straf bliver
)ver Gang at gjøre Paategning paa det meddeelte Abgangs-
)eviis. — Saa bør og Indberetning herom skee til Vort
Generaltoldkammer- og Kommerce-Kollegium, som foran-
kalter saadant bekjendtgjort for vedkommende Toldsteder,
'or at disse, naar den Paagjældende melder sig om nyt
Abgangsbeviis, kunne give samme den behørige Paategning,
eller i fornødent Fald nægte dets Meddelelse. § 11.
Sager angaaende Overtrædelse af denne Forordning behand-
les ved Politieretten. § 12. Denne Vor Forordning
træder i Kraft den 1 Jan. 1840, og skulle de fremmede
Handlende eller Handelskommissionairer, saavelsom de i §
8 omhandlede Indlændinge, som paa den Tid allerede ud-
føre de forommeldte Handelsforretninger i Riget, erhverve
det fornødne Abgangsbeviis i den Kjøbstad, hvor de da
opholde sig.

P. ang. Tiden, inden hvilken den ved Oktroien for Nationalbanken § 11 Nr. 4 og Reglementet 6 Aug.

6 Aug. **§ 8 Litr. B. de Bankbehæftede indrømmede Ret til at supplere Hæftelser til fulde Hundreder bør udøves.**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, i Overeensstemmelse med et fra den forenede Bestyrelse for Nationalbanken paa Sammes Vegne gjennem Vor Bankkommissair til Os indgivet allerunderdanigst Andragende, allernaadigst have bifaldet, at den ved den under 4 Juli 1818 Nationalbanken allernaadigst meddeelte Oktroi § 11 Nr. 4 og Reglementet for Banken 27 s. M. § 8 Litr. B. indrømmede Ret til at supplere Bankhæftelser til fulde Hundreder, for derefter at erholde Aktier for det saaledes udkommende Beløb, bør benyttes inden Udløbet af tre Aar fra 1 Aug. 1839 at regne, hvorimod Benyttelsen af den ved Oktroiens § 11 Nr. 5 og Reglementets § 8 Litr. B. hjemlede Ret til at sammenlægge flere mindre Hæftelser, for at erholde Aktier for det samlede Beløb, ikke skal være bunden til nogen Tidsfrist.

8 Aug. **Kanc.-P., ang. Ophævelsen af Reisendes Forpligtelse til at tage nyt Pas for at fortsætte deres Reise i Riget eller ud af samme.*)**

Paa Kancelliets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hs. Maj. allernaadigst at resolvere, som følger: „Vi bifalde allernaadigst, at den Forpligtelse, som der hidtil i visse Tilfælde har hvilet paa Reisende, der med behørigt Pas ankomme til et Sted her i Riget, at tage nyt Pas for at fortsætte deres Reise i Riget eller ud af samme, for Fremtiden skal bortfalde, saa at en af vedkommende Politieøvrighed gjort Paategning paa det medbragte Pas derfor skal være tilstrækkelig Hjemmel. Iøvrigt bør der ved Meddelelsen af en saadan Paategning og med Hensyn til den Tid, hvori den kan benyttes til videre Reise, i Eet og Alt forholdes efter de for selve Reisepasse gjældende Regler. Saa bør og det samme Gebyr derfor udredes, som om et nyt Pas blev udstedt,**) dog at alene enkelt Gebyr betales, om end Passet lyder paa flere Personer, hvorimod der i de Tilfælde, hvori der allerede efter de hidtil gjældende Regler kun behøves en Visionspaategning, ikke maa tages større Betaling end den, der hidtil er hjemlet. Endelig forbeholde Vi Os, dersom Erfaring maatte vise, at nogen yderligere Kontrol formedelst Ophævelsen af den oven-

*) Jvfr. L. 12 Februar 1862 ang. Forandring i Lovgivningen om Reisepas.
**) Forandret ved B. 30 Marts 1858.

œvnte Forpligtelse maatte være fornøden, navnlig enten 8 Aug.
Idstedelse af Opholdskort eller det medbragte Passes Opbevaring hos Politieøvrigheden, da at paabyde det i saa
)ehseende Fornødne." — Hvilket hverved kundgjøres til alle
Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

F. ang. Behandlingen af en bortebleven Persons Formue. 11 Sept.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At da Vi ave fundet, at de gjældende Regler angaaende Arvs Affæting til Personer, om hvis Tilværelse der ikke haves Visæd, ikke svare til Øiemedet, og at der iøvrigt ikke haves tilrækkelige Regler angaaende Behandlingen af Personers erverbede Formue, som ikke ere at opspørge, saa have Vi ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstæner forelægge et Udkast til en Forordning, der indeholder de Bestemmelser, som Vi have fundet hensigtsmæssige til at ordne ornævnte Forhold, og, efter at Vi derom have modtaget emeldte Vore Provindsialstænders allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi herved allernaadigst, som ølger: § 1. Den i Lovens 5 Bogs 2 Kap. 10 Artikel, i Henhold til de foregaaende Artikler, givne og siden ved ingre Anordninger nærmere bestemte Forskrift om Arvs Afætning til en Arving, naar det ikke vides, hvor han er at inde, skal for Fremtiden ikke komme til Anvendelse, med nindre der haves Vished for, at hiin bortevœrende Person, ved at overleve den, hvis Efterladenskaber skulle deles, har rhvervet Arv efter denne. Med den Arvelod, som i saavant Tilfælde bliver at udlægge den fraværende Arving, bliver der, hvad enten han aldeles ikke har meldt sig under Skiftet, eller han har mødt eller ladet møde, at forholde aldeles paa samme Maade, som i nærværende Anordning er foreskrevet om Behandlingen af en forsvunden Persons efterladte øvrige Formue. Men udenfor saadanne Tilfælde kal, naar Proklama til Arvingerne i Overeensstemmelse med Vor F. 5 Juli 1822 er udstedt og udløbet, eller naar dette, paa Grund af Arvens ringe Beløb, efter bemeldte Forordnings § 2, bortfalder, men dog Aar og Dag er forløbet fra den Tid, Skiftebehandlingen begyndte, den beholdne Formue deles mellem dem, der have meldt og legitimeret sig som Arvinger, uden Hensyn til den Mulighed, at en anden nærmere eller ligesaa nær berettiget Arving, som ikke har meldt sig, endnu kunde have været ilive paa den Tid, Arven faldt. Dog bliver Proklama til Arvingerne at indrykke i Altonaer Merkur,*) naar den Sum, der vilde tilkomme den eller de

*) Jfr. L. 25 April 1850.

11 Sept. Udeblevne, er over 500 Rbd. Sølv, istedetfor at Saadant efter F. 5 Juli 1822 kun skeer, hvor det, der er at dele, overstiger 1000 Rbd. Derhos har Skifteforvalteren, i Forbindelse med Proklamas Udstedelse, tillige, paa hvilkensomhelst anden Maade Omstændighederne maatte tillade, at drage Omsorg for, at Dødsfaldet kommer til den Paagjældendes Kundskab, saafremt iøvrigt de forhaanden værende Oplysninger give grundet Formodning om, at hans Opholdssted, om det end for Øieblikket ikke vides, med Udsigt til et heldigt Udfald kan efterspørges. De herpaa medgaaende Omkostninger blive i ethvert Tilfælde at afholde af den Fraværendes Lod. Dog bør Boets Slutning, saafremt Proklama er udløbet, ikke beroe efter deslige Undersøgelsers Udfald. § 2. De i § 1 givne Bestemmelser skulle imidlertid ikke betage den forbigaaede Arving, som senere maatte melde sig, hans Ret til Arven, men denne skal, i Overeensstemmelse med Lovens 5 Bogs 2 Kap. 11 Artikel, fremdeles staae ham aaben i 15 Aar. I fornævnte 15 Aar, at regne fra den Dag, da Arven ved Arveladerens Død faldt, skal han være berettiget til at søge Arven tilbage fra de Arvinger, til hvilke den, af Mangel paa betimelig Anmeldelse eller Legitimation fra hans Side, er udlagt. Dog kan han kun hos hver af disse søge, hvad denne har oppebaaret af den Lod, der, hvis hans Tilværelse under Skiftet havde været bekjendt, maatte have været ham udlagt, ligesom de imidlertid oppebaarne Renter ikke blive ham at erstatte. Undtagelse herfra vil alene finde Sted, forsaavidt de, der have oppebaaret Arven, maatte have gjort sig skyldige i den dem bekjendte Sandheds Fordølgelse eller i nogen anden Mislighed, der efter Lov og Ret kan medføre Forpligtelse til Skadeserstatning. Forsaavidt den Omstændighed, at det siden viser sig, at en Arving, hvis Tilværelse var ubekjendt paa den Tid, Arvedelingen fandt Sted, dog virkelig har overlevet Arveladeren, medfører, at der tilkommer enkelte af de øvrige Arvinger en større Lod end den, der oprindeligviis var dem tillagt, blive de foranførte Regler og herpaa at anvende. § 3. Den samme Ret, som tilkommer den forbigaaede Arving, saafremt han siden melder sig inden fornævnte 15 Aar, tilkommer ligeledes hans Arvinger eller enhver Anden, der lovlig er berettiget til at træde i hans Sted, naar det godtgjøres, at han, efterat have overlevet vedkommende Arvelader, er død, inden Arven ved 15 Aars Forløb var præskriberet. § 4. De ovenanførte Bestemmelser ville og være anvendelige paa den Arv, som allerede ved denne Anordnings Kundgjørelse er falden, og hvor der ere Arvinger, med Hensyn til hvilke

det ei vides, om de vare ilive paa den Tid Arven faldt, dog kun forsaavidt Arven ikke allerede er hjemfalden til Fondet ad usus publicos eller et andet Fond, eller af Os er bortskjænket. Dog skulle de Arvinger, der omtales i F. 2 April 1817 § 1, være berettigede til at paastaae saadanne Midler behandlede efter bemeldte Anordnings Bydende, dersom de maatte foretrække dette. Saa skal det og i ethvert Tilfælde, hvor Nogen, paa Grund af nærværende Vor Anordning, vil sættes i Besiddelse af en allerede ved denne Anordnings Kundgjørelse falden Arvelod, hvortil den rette Arving ikke har meldt sig, være fornødent, at han, uden Hensyn til den Indkaldelse til Arvinger, der tidligere er foregaaet, gjennem vedkommende Skifteret foranstalter denne, under udtrykkelig Paaberaabelse af nærværende Anordning, indkaldt med et saadant Varsel, som, efter F. 5 Juli 1822, i Forbindelse med Bestemmelserne i denne Vor Anordnings § 1, maatte være fornødent. § 5. Iøvrigt staaer det Enhver frit for, til Sikkerhed for sit Barn eller anden sin Arving, som maatte være fraværende, at bestemme, at den Samme tilfaldende Arvelod i en saadan Tid, som af ham maatte fastsættes, dog ikke over 15 Aar, skal bevares og frugtbargjøres enten i Overformynderiet eller paa anden af Arveladeren bestemt Maade, hvilken hans Villie ikke, for at være forbindende, behøver at være tilkjendegiven i Form af Testament, hvorimod det er nok at den er bevislig. § 6. Hvad den Formue angaaer, der ellers her i Riget maatte tilhøre en Person, som ikke er at finde, da vil den Øvrighed, som har at vaage for Umyndiges Tarv, ogsaa være pligtig at drage Omsorg for hiin Formue, f. Ex. ved, hvor det gjøres fornødent og af de derunder Interesserede begjæres, at beskikke en Værge til enten at opbevare og bestyre hans Gods, som ved Skifteforvalteren bør registreres og vurderes, eller til at foranstalte Godset realiseret og Beløbet indsat i Overformynderiet og derfra frugtbargjort, under Iagttagelse af de for Bestyrelsen af Umyndiges Midler gjældende Regler. Til Værge bør, saavidt muligt, beskikkes en Mand, der, foruden at have de ellers fornødne Egenskaber, kan efter sine Forhold antages at have særdeles Interesse for den Fraværendes Tarv og Bekjendtskab med hans Anliggender, og iøvrigt bør ved de Beslutninger, som i foranførte Henseende tages, Eierens Tarv stedse haves for Øie, og derunder saavel de Bekostninger, som kunde være forbundne med Godsets Bevaring og Forvaltning, og den Forringelse, hvorfor det kunde være udsat, som og Muligheden i, at den Udeblevne kan være ilive og 11 Sept.

11 Sept. komme tilbage, tages i Betragtning. Saavel de nærmeste af hans Arvinger, der ere tilstede, som og den beskikkede Værge have derover at afgive deres Mening, hvorpaa Beslutning bliver at tage af vedkommende Overformynder, dog, forsaavidt denne ikke tillige er Jurisdiktionens Øvrighed, med dennes Samtykke. Naar derimod ikke alle fornævnte Personer ere enige, bliver Sagen at indstille til Amtmandens nærmere Resolution. I Kjøbenhavn vil Resolutionen tilfalde Magistraten, der dog, naar den ei bifalder den Mening, hvorom Værgen og Arvingerne ere enige, bør andrage Sagen for vort Kancellie til endelig Resolution. Hvad de rede Kapitaler angaaer, som en slig fraværende Person eier, da blive de stedse at indtage under Overformynderiet. § 7. De foranførte Bestemmelser (§ 6) ere dog uanvendelige, naar den Borteværende har en Ægtefælle, som findes her i Riget. Det vil nemlig da tilfalde denne, dog Hustruen med en dertil af Øvrigheden beskikket Værges Samtykke, at bestyre Boet, saalænge Ægteskabet bliver ved Magt. Men erholder den efterladte Ægtefælle Skilsmisse, bliver Boet af Skifteforvalteren at dele, og den anden Ægtefælles Lod at behandle efter § 6. Ei heller vil nogen Foranstaltning fra Øvrighedens Side være at føie, forsaavidt den Borteværende har indsat en Fuldmægtig, der er bemyndiget og tillige villig til at varetage hans Anliggender, saalænge ellers ingen tredie Persons Ret opfordrer Øvrigheden til slig Foranstaltning, eller saadanne Omstændigheder indtræde, som maae forudsættes at have villet bestemme den Fraværende til at tilbagekalde den Fuldmægtigen givne Fuldmagt, da Øvrigheden i saa Fald ogsaa skal være berettiget til at removere denne. Det følger af sig selv, at Øvrigheden i alle Tilfælde er beføiet til at sørge for, at den Forsvundnes Børn nyde Underholdning og Opdragelse ved Hjælp af det Gods, han her besidder, samt at hans Kreditorer beholde deres Ret til efter lovlig Omgang at søge Betaling i bemeldte Gods, hvilket og kan skee ved at erklære ham fallit, naar saadanne Omstændigheder finde Sted, der indeholde lovlig Grund til en Fallit-Erklæring. § 8. Naar en Person, som har nogen Formue her i Riget, i 5 Aar har været borte, uden at der imidlertid er nogen Efterretning om, at han er ilive, kunne hans Livsarvinger, under Iagttagelse af den Fremgangsmaade som i det Følgende foreskrives, stedes til fremtidig Rentenydelse af hans Kapitaler eller til Nytten og Brugen af de Eiendele, som ellers maatte være at bevare for ham. Hvis han ingen Livsarvinger har, indtræder denne Ret for hans Arvinger derimod først efter 10 Aar, hvilke, saafremt han er

bortreist, inden han havde fyldt sit 18de Aar, først regnes fra dette sidste Tidspunkt. Iøvrigt forstaaer det sig af sig selv, at, saafremt den Bortebleevne maatte have efterladt nogen testamentarisk Disposition, angaaende hvorledes med hans Formue skulde forholdes, vil denne, forsaavidt denne Disposition ellers er lovgyldig, blive at følge. § 9. For saaledes at stedes til Nydelsen af Renter af den Udebleevnes Kapital eller til Nytten og Brugen af hans øvrige Eiendele, have Arvingerne at foranstalte ham indstævnt til den Ret, der var hans sidste Værneting her i Landet, og bør denne Stævning tillige udtrykke den Hensigt at føre Vidner, samt indeholde en udtrykkelig Opfordring til de øvrige mulige Arvinger af den Paagjældende om under samme Sag at varetage deres Tarv. Ved Stævningen gives 3 Maaneders Varsel, og den indføres i den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende samt den Altonaer Merkur,*) og derhos, hvis den er udtagen til nogen Ret i Kjøbenhavn eller Sjællands Stift, i Kjøbenhavns Adressekontoirs Efterretninger,**) men ellers i vedkommende Stiftsavis. Den indføres 3 Gange, hvis den Formue, af hvis Renter eller Indtægter de Vedkommende ville sætte sig i Besiddelse, udgjør fulde 2000 Rbd. Sølv, men, om den er ringere, er Indførelsen een Gang i hver af de vedkommende Aviser tilstrækkelig. Forsaavidt de Vedkommende betjene sig af den sidstnævnte Indvarslingsmaade, have de, hvis Formuens Størrelse ikke paa anden Maade kan oplyses, under Sagens Drift at lade Godset vurdere til Hjemmel for Varslets Tilstrækkelighed. § 10. Under Sagen have de vedkommende Arvinger at tilveiebringe de Beviser, som slige Tilfældes Natur tilsteder, til Oplysning saavel om at den Indstævnte har været borte i det i § 8 bestemte Tidsrum, som om, at der i samme ingen Efterretning haves om, at han er ilive. Til den Ende bør der fremstilles Vidner af den Indstævntes Bekjendtskab, som derom kunne afgive Forklaring, og i manglende Fald bør det oplyses, hvorfor saadanne Vidner ei kunne fremstilles. Ogsaa have Citanterne selv at aflægge personlig Forklaring angaaende Alt, hvad der kan tjene til Oplysning i foranførte Henseende, og, naar Dommeren finder det fornødent, have de at bekræfte deres Forklaringer med Eed. Ligesom Dommeren har at paasee Alt, hvad der kan tjene til den Indkaldtes Tarv, saaledes er det Enhver, som dertil maatte see sig i Stand, tilladt at træde frem for at tilveiebringe Oplysning om, at den Indstævnte ikke virkelig er i det Tilfælde, som Stævningen forudsætter. § 11. Dommeren har ved

11 Sept.

*) Indførelsen i Altonaer Merkur bortfalder efter L. 25 April 1850.
**) Jfr. L. 22 Febr. 1855.

11 Sept. en formelig Dom at bestemme, om de Vedkommende have oplyst, hvad der udfordres, for at kunne være berettigede til foreløbig at nyde Renterne eller de andre Indtægter af den Indstævntes Formue eller ikke, og i første Tilfælde kjende dem berettigede til de Indtægter eller Renter, som paaløbe efter 5 eller 10 Aarsdagen fra den Tid af, at der ingen Efterretning haves om, at den Indstævnte var ilive (§ 8). Dersom denne siden maatte melde sig, saa kan han fordre alle endnu ikke forfaldne og oppebaarne Renter og Indtægter, uden at hans Arvinger fremdeles kunne nyde noget deraf. Skulde efter Dommens Afsigelse andre Personer godtgjøre, at de ere nærmere berettigede end de Arvinger, der ved Dom have faaet sig Renterne eller Indtægterne af den Bortebleves Formue tilkjendte, skulle disse Sidste dog heller ikke i dette Tilfælde være pligtige at refundere de af dem alt oppebaarne Renter eller Indtægter. Men, saafremt Nogen af Arvingerne inden den Tid, som § 12 fastsætter, er forløben, døer, uden at efterlade sig Livsarvinger, paa hvilke hans Ret gaaer over, saa hjemfalder hans Andeel af Indtægterne for Fremtiden til de øvrige Arvinger. Dog følger det af sig selv, at der, paa Grund af et sligt Dødsfald, vil med Hensyn til Fremtiden kunne finde en anden Fordeling af Renterne Sted efter de nu opstaaende Arveforhold, f. Ex. naar forhen Sødskende tilligemed Børn af forhen afdøde Sødskende have hævet Renterne, men der nu, som en Følge af Dødsfaldet, kun bliver dette sidste Slags Arvinger tilbage. § 12. Naar 20 Aar ere forløbne fra den Tid af, at Efterretning mangler om, at den Indstævnte er ilive, kunne hans Arvinger erhverve Dom, hvorved selve hans Formue tilkjendes dem. For at opnaae dette, have de at udtage Stævning paa den i § 9 foreskrevne Maade, dog at der gives Aar og Dags Varsel, og at Indkaldelsen indrykkes 3 Gange i hver af de sammesteds nævnte Aviser, dersom Formuen beløber sig til 500 Rbd. Sølv eller derover. Iøvrigt bliver Sagen at behandle i Overeensstemmelse med Forskrifterne i §§ 10 og 11, og, hvis den Indstævntes Udeblivelse i 20 Aar derved skjellig oplyses, bliver hans Formue at tilkjende hans Arvinger som Eiendom efter de Arveforhold, som fandt Sted paa den Tid, da de 20 Aar ved Dom ere erkjendte at være udløbne, ligesom og de befalede Arveafgifter blive at udrede paa samme Maade, som om den Paagjældendes Formue, i Anledning af hans beviste Død, var gaaet i Arv. Dog bør denne Tidsfrist, hvis den Fraværende ved sin Bortreise var under 18 Aar, først regnes fra den Tid, han har opnaaet denne Alder. § 13. Alle de i §§ 9—12 foreskrevne Regler

skulle og være anvendelige paa den Formue, som for Tiden tilhøre Personer, der ere borte, uden at det vides, om de ere ilive. Dog skal det i § 10 omhandlede Søgsmaal ikke kunne finde Sted førend efter Udgangen af 1840, og det, der hjemles i § 12, førend efter Udgangen af 1842, uagtet de ellers efter de tilstedeværende Forhold tidligere kunde indtræde. 11 Sept.
§ 14. Naar særdeles Omstændigheder ere tilstede, som opvække en til Vished grændsende Sandsynlighed for, at en Person, der ei er at finde, er død, t. Ex. naar det Skib, hvormed han er afreist, beviislig er forgaaet, eller det har været saa længe borte, uden at Efterretning derom er hørt, at Assurancen, om en saadan havde fundet Sted, efter Lovens 4de Bogs 6te Kapitel 10de Artikel vilde kunne affordres Assurandeurerne, og der Intet er fremkommet, som kunde give at formode, at han er bjerget, saa kunne de vedkommende Arvinger, uden at oppebie den i § 8 foreskrevne Frist, forfølge Sagen i Overeensstemmelse med Forskrifterne i §§ 9, 10 og 11, forsaavidt de i et saadant Tilfælde ere anvendelige, for at komme i Besiddelse af Renterne eller de andre Indtægter af den Bortesværendes Formue, og, efterat 3 Aar ere udløbne fra den Tid, den Begivenhed forefaldt, hvorved han formodes at have fundet sin Død, kunne de, under Jagttagelse af Bestemmelserne i § 12, faae sig hans Formue tilkjendt til Eiendom. Disse 3 Aar blive dog i det Tilfælde, hvor et Skib, paa Grund af den ovennævnte Lovens Artikel, formodes at være forulykket, at regne fra den Tid, da Assurancen i Medhold af dette Lovsted kunde fordres udbetalt. Skulde imidlertid den bortreiste Person i de her omhandlede Tilfælde imod Formodning vende tilbage, skal han være berettiget til i et Tidsrum af 20 Aar fra sin Bortreise at fordre sin Formue tilbage fra dem, som den er bleven tilkjendt til Raadighed. Hvis den Fraværende ved sin Bortreise var unde 18 Aar, regnes fornævnte Tidsfrist først fra den Tid, han har opnaaet denne Alder. § 15. Naar den fraværende Person, om hvem ingen Efterretning kan faaes, vilde være 90 Aar gammel, om han var ilive, kunne Arvingerne paa den i § 12 bestemte Maade procedere til at faae sig hans efterladte Formue tilkjendt til Eiendom, uden at de behøve at opbebie nogen anden Tid, end den, som den i bemeldte § foreskrevne Fremgangsmaade selv kræver. § 16. I de samme Tilfælde, hvori en fraværende Persons Livsarvinger, i Medhold af §§ 8 og 14, ere berettigede til at komme i foreløbig Besiddelse af Renterne eller anden Indtægt af hans Formue, maa og dennes Ægtefælle være berettiget til at søge Skilsmisse, efterat have dertil stævnet paa den i § 9

11 Sept. foreskrevne Maade, og efterat iøvrigt den i § 10 samt i F. 29 Mai 1750 foreskrevne Fremgangsmaade er iagttaget. Den Arv, som en forladt Ægtefælle har erhvervet paa en Tid, da det ikke vides, om den bortreiste Ægtefælle var ilive, bliver ikke at indføre i Boet ved dets Deling med den Sidstes Arvinger. § 17. Naar Ingen har meldt sig som Arving efter en Person, der i 20 Aar er forsvunden, uden at der haves Efterretning om, at han er ilive, kan vedkommende Skifteret foranstalte saavel ham som hans Arvinger indkaldte paa den i denne Anordnings § 12 foreskrevne Maade, og, naar hverken han eller de melde sig, bliver Formuen at udlægge til Fondet ad usus publicos.*) Dog forbliver det, hvad de i Kjøbenhavns Overformynderi indestaaende Midler angaaer, ved den allerhøieste Resol. 3 Febr. 1804, saaledes at de tilfalde Overformynderiets Reservefond, hvilket iøvrigt, forsaavidt slige Midler ei allerede ved denne Anordnings Kundgjørelse ere erhvervede af samme, først vil finde Sted efter 20 Aars Forløb og under Iagttagelse af, hvad den fornævnte § 12 foreskriver.

5 Nov. **Kanc.-P. ang. Nedsættelse i Renten af Midler, tilhørende Umyndige og offentlige Indretninger, der indsættes i den Kongelige Kasse.**)**

Den Kongelige Direktion for Statsgjælden og det synkende Fond har tilmeldt Kancelliet, at Hans Majestæt paa Sammes derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling under 16 f. M. har bifaldet, at der af de Umyndiges Midler og offentlige Indretningers Midler, som fra 1 Jan. 1840 i Danmark indbetales i den Kongelige Statsgjældskasse til Forrentning, erlægges i aarlig Rente $3^1/_2$ pCt. Hvilket herved, ifølge allerhøieste Befaling, kundgjøres til alle Vedkommendes Underretning.

6 Nov. **P., ang. Forlængelse af det Tidsrum, der udfordres til at erhverve Forsørgelsesret i en Fattigkommune.***)**

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, i Anledning af en fra Vore troe Provindsialstænder for Nørre-

*) Jfr. P. 26 April 1842.

**) Jfr. L. om den svævende Statsgjæld af 28 Marts 1855 (Kfr. B. 17 April s. A.), 1 April 1856, 24 Febr. 1858 og 4 Novbr. 1859; ifølge B. 29 Marts 1862 er imidlertid Indbetalingen af Umyndiges m. Fl.s Midler til Forrentning i Statskassen ophørt fra 31 Marts 1862.

***) Nærmere bestemt ved F. 24 Jan. 1844 ang. Erhvervelsen af Forsørgelsesret i en Kommune.

Jylland i Aaret 1836 indgiven allerunderdanigst Petition, 6 Nov.
hvori de blandt andet andrage paa en Forlængelse af det Tidsrum, der efter de gjældende Anordninger udkræves til at vinde Forsørgelsesret i en Fattigkommune, samt et i Aaret 1838 fra vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt Island og Færøerne indgivet allerunderdanigst Andragende af lige Indhold, have fundet for godt allernaadigst at byde og befale som følger: § 1. Det Tidsrum af 3 Aar, der, efter den under 31 Mai 1799 allernaadigst approberede og under 1 Juli næstefter kundgjorte Plan for Kjøbenhavns Fattigvæsen § 2 samt Reglement for Fattigvæsenet i Kjøbstæderne af 5 Juli 1803 § 4 og Reglement for Fattigvæsenet paa Landet af samme Dato § 6 i Forbindelse med den ved Kanc.-P. 20 Febr. 1817 kundgjorte allerhøieste Resol. 5 samme Maaned, udfordres, for at en Person, ved stadigt Ophold i een og samme Fattigkommune, kan erhverve Forsørgelsesret sammesteds, skal for Fremtiden være forlænget til 5 Aar. § 2. Imidlertid skulle Alle, der den 1 Januar 1840 have fuldendt det efter fornævnte Anordninger tilstrækkelige treaarige Ophold i en Fattigkommune, i Trangstilfælde nyde Forsørgelse sammesteds, med mindre de, forinden de blive trængende, ved senere femaarigt Ophold i en anden Kommune, der have erhvervet Forsørgelsesret. § 3. Den Bestemmelse, som indeholdes i § 1, gjør ingen Forandring i Vor P. 28 Decbr. 1827 § 1, undtagen forsaavidt at den i samme foreskrevne Regel vil blive saaledes at anvende, at den trængende Person, der ikke enten ved stadigt Ophold i en Fattigkommune i det nu befalede Tidsrum, eller i Medhold af Bestemmelserne i P. 14 Decbr. 1810 §§ 10 og 13, har erhvervet Forsørgelsesret i en bestemt Kommune, skal, naar heller ikke hans Fødested kan oplyses, forsørges paa det Sted i Riget, hvor han i de sidste 5 Aar længst, dog ikke kortere end i 1 Aar, har opholdt sig. Saa vil der og, saafremt end intet Sted kan udfindes, som den Paagjældendes Forsørgelse i Medhold af den nysanførte Regel kan paalægges, fremdeles være at forholde efter fornævnte P. 28 Decbr. 1827 § 2. Ogsaa forbliver det i det Øvrige i Eet og Alt ved de hidtil givne Forskrifter om Forsørgelsesrettens Erhvervelse; navnlig vil der fremdeles i Overeensstemmelse med den fra Vort Danske Kancellie under 9 Jan. 1830 skete Kundgjørelse angaaende hvad der i saa Henseende er bestemt ved det under 7 Dec. næstforhen emanerede Patent for Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen, udkræves 15 Aars Ophold, for at den, der engang ved Fødsel eller paa andre

6 Nov. Maader er bleven forsørgelsesberettiget nogetsteds i bemeldte Vore Hertugdømmer, kan erhverve Forsørgelsesret i Vort Kongerige Danmark.*)

27 Nov. **P. indeh. nogle yderligere Bestemmelser ang. Brandassurancevæsenet paa Landet.****)

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, i Anledning af tidligere allerunderdanigste Andragender fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, have ladet disse, ved deres Sammenkomst i Aaret 1838, forelægge et Udkast til en Anordning, indeholdende nogle yderligere Bestemmelser angaaende Brandassurancevæsenet paa Landet, og at Vi, efter derover at have modtaget bemeldte Vore Stænders allerunderdanigste Andragender, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger: § 1. Brandkontingentet for Kirker skal herefter under Brandforsikkringen for Landbygninger være nedsat til 1/4 af det, der nu er eller i Fremtiden maatte blive fastsat for andre Bygninger i Almindelighed. Dog skal den fulde Nedsættelse ei finde Sted, naar de udvendige Mure, i Overeensstemmelse med P. 14 Decbr. 1831, udelukkes af Forsikkringen, hvorimod der da, af den forsikkrede Deel af Kirken, bør svares det Halve af det almindelige Brandkontingent. — Saa vil og den ovennævnte Nedsættelse bortfalde for de Kirker, der heelt eller tildeels ere tækkede med Spaan eller andet forbrændeligt Material eller ere sammenbyggede med Bygninger, hvori der ere Ildsteder. — Bemeldte Nedsættelse finder ei Anvendelse paa det Brandkontingent, som, ifølge Vor P. 5 Septbr. 1827, allerede skal være erlagt inden Emanationen af denne Anordning, hvorimod den i Fremtiden ligesaavel kommer de alt forsikkrede Kirker, som dem, der herefter forsikkres, til Gode. § 2. Da det maa antages, at der paa adskillige Steder findes Bygninger, der ikke svare til de Summer, hvortil de ere forsikkrede, saa bliver der snarest muligt at foranstalte en ny lovlig Taxation over deslige Bygninger, for at Assurancen i Overeensstemmelse dermed kan blive nedsat til en passende Størrelse. — Herved blive især de Taxationer at tage i Betragtning, som have fundet Sted i Tidsrummet fra 11 Septbr. 1807 og indtil den ved Plakat fra Vort danske Kancellie 17 Juni 1817 kundgjorte allerh.

*) Jfr. Pl. 9 Jan. 1845 om Terminen for Forsørgelsesrets Erhvervelse i Løve og Møgeltønder Herreder.

**) Forandret og nærmere bestemt ved L. 4 Marts 1857 ang. Forandringer i Brandforsikkringen for Landet 29 Febr. 1792 m. m. (kfr. B. 18 Juni 1858).

Resol. 21 Mai næstforhen blev sat i Anvendelse, dog at 27 Nov.
derfor ingenlunde andre Bygninger, der efter den foranførte almindelige Regel egne sig til Omtaxation, forbigaaes. — Saa bør det og iagttages, at en vel vedligeholdt Landbygning ikke bør underkastes Nedsættelse blot fordi dens indvortes Værd ved Alderen er bleven noget forringet, men at en saadan bør finde Sted hvor det har manglet paa forsvarlig Vedligeholdelse, altsaa t. Ex. hvor Over- og Undertømmer er angrebet af Raadenhed, eller naar Vinduer, Døre, Lofter eller Gulve ere utætte, saa at de maae ansees at trænge til en betydelig Reparation. Hvad derimod saadanne Bygninger angaaer, der skulle have en for sig bestaaende, af Forbindelsen med et Landbrug uafhængig, Værdie, saasom Lyststeder, Kroesteder, Møller og Fabriker, da bør disse ikke behandles paa lige Maade, men hvis slige Bygninger eller de i de to sidstnævnte Arter af samme anbragte Værker og Maskiner, forsaavidt disse i Landbygningernes Brandforsikkring ere assurerede, formedelst deres ved Alderen forringede Godhed, ikke findes at svare til den Sum, hvortil de ere forsikkrede, saa bør Forsikkringen være en passende Nedsættelse underkastet. Den paabudne Omvurdering bliver først at udføre med Hensyn til Møller, saaledes at dette Arbeide kan være fuldført inden ½ Aar efter denne Anordnings Emanation, ligesom og en lignende Omvurdering af Møller eller Eftersyn af deres Tilstand skal finde Sted hvert 5te Aar. For i Forening med Branddirekteuren, eller den Embedsmand, til hvem dennes Forretninger i Distriktet maatte være overdragne, at bedømme, hvilke Bygninger, der, i Medhold af det Foranførte, egne sig til Omtaxation, haver Amtmanden at udnævne bekjendte, erfarne og retskafne Mænd blandt de betydeligere Interessenter i Brandforsikkringen, i hvilken Henseende Branddirekteurens Distrikt bør deles i passende mindre Distrikter, saasom af 4 til 6 Sogne, saaledes at tvende af de udmeldte Mænd i hvert saadant Distrikt med bemeldte Embedsmand tage Deel i, som foranført, at bedømme, hvilke assurerede Bygninger, der kunne egne sig til Omtaxation. — For Omtaxationernes Udførelse nyder vedkommende Embedsmand samt Taxationsmændene, foruden fri Befordring, den ved P. 5 Juni 1827 § 1 for visse Tilfælde fastsatte Dagsbetaling, nemlig den Første 1½ Rbd. Sølv og de Sidste hver 1 Rbd. Men derhos kan fornævnte Embedsmand, i Forhold til den Flid, den Hurtighed og det gode Omdømme, hvormed han i det Hele udfører bemeldte Arbeide, efter Vort Kancellies nærmere Bestemmelse, vente en Godtgjørelse, der tilligemed de øvrige Udgifter, som de nu anordnede Om-

27 Nov. taxationer maatte medføre, vil blive at udrede af Landbygningernes Brandforsikkringsfond, og saaledes navnlig at opføre i det aarlige Regnskab, der ved Trykken bekjendtgjøres over Brandforsikkringens Indtægter og Udgifter. § 3. I enhver Jurisdiktion skal der, efter sammes Størrelse, være et passende Antal Taxationsmænd, saa at de Vedkommende ikke formeget skulle besværes med slige Mænds Beforbring, ligesom der og blandt Amtets Taxationsmænd bør findes nogle, som ikke blot have fornøden Duelighed til at ansætte almindelige Bondebygninger, men og ere skikkede til at vurdere Bygninger af anden Beskaffenhed, navnlig ogsaa Møller, og hvilke Mænd, skjøndt fjernere boende, skulle bruges, naar Taxationer forefalde over saadanne Bygninger. — Men naar Taxationer skulle iværksættes, hvortil ingen af Amtets Taxationsmænd maatte have fornøden Duelighed, bør Branddirekteuren henvende sig til Amtmanden, som enten umiddelbart eller gjennem en Kjøbstad-Øvrighed, der dog for denne Udnævnelse ei erholder noget Gebyr, udnævner de i saadant enkelt Tilfælde fornødne Taxationsmænd, hvilke nyde det Dobbelte af det i P. 5 Juni 1827 fastsatte Gebyr. § 4. Bestemmelsen i den ved Kanc.-P. 15 April 1828 kundgjorte allerh. Resol. 26 Marts næstforhen § 5 bortfalder, hvorimod alle Retsskrivere inden 14 Dage efter hvert Kvartals Slutning have at anmelde for vedkommende Branddirekteurer, hvilke Skjøder der i det forløbne Kvartal ere blevne tinglæste paa de i deres Distrikter beliggende Bygninger eller Landeiendomme, hvorpaa der findes Bygning. § 5. De samme Mænd, der i Overeensstemmelse med § 2 udnævnes til at deeltage i Bedømmelsen af de Bygninger, der egne sig til Omtaxation, bør ogsaa vaage over, at de Brandassurancer, som herefter foregaae, ikke overstige Bygningernes rette Værd. — De Kvartalsberetninger, som Branddirekteuren, i Overeensstemmelse med P. 15 April 1828 § 2, har at indgive til Amtmanden over de i Kvartalets Løb afholdte Taxationer, bør derfor tilstilles bemeldte Mænd, for at de kunne gjøre Bemærkninger over de Taxationer, som de maatte have Anledning til at finde overdrevne; hvilket de hver for sig bør gjøre inden 14 Dage. Saa bør de og i det Hele være opmærksomme paa de Assurancer i Distriktet, som maatte forekomme dem mislige, og desangaaende fremføre deres Erindringer for Branddirekteuren eller Amtmanden. For at sætte fornævnte Mænd i Stand til tilbørlig at røgte det dem overdragne vigtige Kald, bør Branddirekteuren saavel mundtlig som skriftlig give dem alle de Oplysninger, som de i fornævnte Øiemed maatte attraae, og skulde de finde,

at de udnævnte Taxationsmænd ikke med Samvittighedsfuldhed eller Nøiagtighed udføre de dem paahvilende Forretninger, have de hos Amtmanden at andrage paa disses Afskedigelse. § 6. Endelig ville Vi have Vort Danske Cancellie bemyndiget til i forekommende Tilfælde af Landbygningernes Brandforsikkringsfond at udsætte en Belønning fra 50 til 500 Rd. for den eller dem, der, naar Ild er paasat paa nogen under bemeldte Brandforsikkring assureret Bygning, meddeler saadanne Oplysninger, der lede til Brandstifterens Opdagelse og Domfældelse. 27 Nov.

P., indeh. nærmere Bestemmelser om Omløben med Varer. 27 Nov.

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, i Anledning af et fra Vore troe Provindsialstænder for Nørre-Jylland i Aaret 1836 indgivet allerunderdanigst Andragende, have ved de Stænderforsamlinger, som fandt Sted i 1838, forelagt saavel ovenmeldte Stænder som Vore troe Provindsialstænder for Sjælland, Fyen og Lolland-Falsters Stifter, samt Island og Færøerne, et Udkast til en Plakat, der gaaer ud paa yderligere at hæmme ulovlig Omløben med Varer, og at Vi, efterat have modtaget begge Stænderforsamlingers allerunderdanigste Betænkning desangaaende, allernaadigst byde og befale som følger: § 1. Foruden den Straf af at have de medførte Varer forbrudte, som F. 13 Febr. 1775 § 4 bestemmer for uberettiget Omløben med Varer og Bissekramhandel, skal den, som gjør sig skyldig i denne Forseelse, endvidere ansees med en Mulkt fra 5 til 30 Rbdlr. Sølv første Gang, fra 10 til 60 Rbdlr. Sølv anden Gang og saaledes fremdeles i ethvert Gjentagelsestilfælde dobbelt. Naar Varerne, hvormed Bissekræmmeren anholdes, ere kontrabande eller ustemplede stempelpligtige Varer, bliver den Paagjældende, foruden at ansees med foranførte Straffe, at dømme i en Mulkt, lig de anholdte Varers Værdie. Iøvrigt følger det af sig selv, at Bissekræmmeren ogsaa bliver at ansee efter Anordningerne om Løsgjængeri, forsaavidt disse efter hans øvrige Forhold ere anvendelige paa ham. § 2. Sognefogden er pligtig til at vaage over Forbudet mod Bissekramhandelen, og dersom han forsømmer at anholde en ham vitterlig i Sognet værende Bissekræmmer, ansees han med Bøder fra 1 til 5 Rbdlr., men dersom han endog paa Opfordring af Toldvæsenet eller Andre, som have anholdt en Bissekræmmer, skulde nægte at yde den fornødne Bistand til at faae Bissekræmmeren og de Varer, denne fører med sig, henbragte til vedkommende Justitsbetjent, efter Om-

27 Nov. stændighederne fra 10 til 30 Rbdlr. § 3. Den Handlende, der holder Omløbere, skal være underkastet de i § 1 bestemte Bøder, foruden at Omløberen selv ansees efter bemeldte §, samt at Varerne i Medhold af samme konfiskeres. § 4. Alle Sager angaaende Overtrædelser af denne Anordning blive, i Henhold til den ved Plakat fra Vort Kancellie under 30 Jan. 1823 bekjendtgjorte allerhøieste Resolution, at behandle politieretsviis, og de i samme fastsatte Bøder tilfalde Politiekassen. § 5. Af de i F. 13 Febr. 1775 og nærværende Vor Anordning indeholdte Bestemmelser skal en Extrakt bestandig være opslaaet i alle Gjæstgivergaarde, Værtshuse og Kroer paa Landet og i Kjøbstæderne.

27 Nov. **P. indeh. nærmere Bestemmelser af Lovens 5-3-18 og P. 18 Jan. 1788 m. v.***)

Vi Frederik den Sjette, osv., G. v.: At Vi, til fuldstændig Opnaaelse af det Øiemed, hvori Tinglæsning er paabudt af Namsdomme, med flere Handlinger, der betage en Person Raadighed over hans Gods, have fundet nogle nærmere Bestemmelser fornødne, og at Vi, efter derom at have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra Vore troe danske Provindsialstænder, allernaadigst byde og befale som følger: § 1. Namsdomme, Forlig og andre deslige Dokumenter, som efter P. 18 Jan. 1788 og andre Lovbestemmelser skulle tinglæses, for i Almindelighed at betage den Paagjældende Raadighed over sit Gods, skulle ikke komme tredie Mand, der senere erhverver Skjøde paa nogen af hans faste Eiendomme eller Pant i samme, til Skade, med mindre den, som vil gjøre hiint Dokument gjældende, har ladet samme tinglæse ved den Jurisdiktion, hvorunder Eiendommen er beliggende. Derhos haver han ved Paategning paa Dokumentet at opgive de faste Eiendomme, som den Paagjældende eier under den Jurisdiktion, hvor Læsningen skal foregaae, ligesom han og, hvis denne senere erhverver flere Eiendomme under samme Jurisdiktion, haver paa lige Maade at opgive dette for vedkommende Rettens Betjent, Alt for at Dokumenterne paa vedkommende Register kunne bemærkes som vedkommende Raadigheden over forbemeldte Eiendomme. § 2. Hvad de Dokumenter af foranførte Slags angaaer, som allerede ere læste ved den Paagjældendes Værneting, uden tillige at være læste ved det Ting, hvorunder han ellers maatte have nogen fast Eiendom, da bør de inden 3 Maaneder efter nærværende Anordnings Kund-

*) Jfr. P. 10 April 1841 ang. Kundgjørelse af Umyndighedsdekreter, Opbuds- og Fallitерklæringer.

gjørelse læses ved sidstnævnte Ting. Naar saadan Tinglæsning skeer, vil det, uden Hensyn til nærværende Anordning, være at bedømme efter de hidtil gjældende Loves Grundsætninger og Forskrifter, hvorvidt det saaledes tinglæste Dokument skal komme i Betragtning imod lovlige Eiendoms-Adkomster og Behæftelses-Dokumenter; men dersom Tinglæsningen forsømmes, skal det i ethvert Tilfælde staae tilbage for disse. 27 Nov.

P. ang. en forandret Bestemmelse i Lovgivningen om Alimentationsbidrag til uægte Børn. 6 Dec.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, efterat begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder have afgivet allerunderdanigst Betænkning over et dem i 1838 forelagt, ved et i 1836 fra Provindsialstænderne for Nørre-Jylland indgivet allerunderdanigst Andragende foranlediget Udkast til en Anordning, der indeholder en Forandring og nærmere Bestemmelse med Hensyn til den Tid, hvori Faderen til et uægte Barn skal være pligtig til at sørge for dette, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale, som følger: § 1. Den i Overeensstemmelse med F. 14 Oktbr 1763 Faderen til et udenfor Ægteskab avlet Barn paaliggende Forpligtelse til at bidrage til Barnets Underholdning indtil det fyldte 10de Aar skal for Fremtiden, under de nærmere Bestemmelser og Indskjærpelser af denne Pligt, som de senere Anordninger indeholde, vedblive, indtil Barnet har opnaaet 14 Aars Alderen, dog at Bidraget for de sidste 4 Aar, med Hensyn til at Barnet da i Almindelighed kan begynde at erhverve Noget, kan ved Øvrighedens Resolution nedsættes under det, som for de første 10 Aar har været bestemt. § 2. Denne Udvidelse af foranførte Pligt skal imidlertid ikke være anvendelig med Hensyn til de Børn, der allerede ere fødte paa den Tid, nærværende Anordning kundgjøres. § 3. Ligesom F. 14 Oktbr. 1763 og de nyere Anordninger, der under særdeles Tvangsmidler paalægge Faderen at være Moderen behjælpelig til deres sammenavlede Børns Underholdning, ikke ophæve den Forpligtelse, som ifølge Naturens Bud paaligger Faderen til, under visse Omstændigheder (f. Ex. naar Moderen døer), og forsaavidt han dertil har Evne, i et større Omfang at sørge for sit uægte Barn, saa kan heller ikke foranførte Bestemmelser, der kun angaaer den Pligt, som under de sædvanlige Forhold paaligger Barnefaderen, og som er de ommeldte særdeles Tvangsmidler undergiven, gjøre nogen Indskrænkning i den mere udstrakte Forpligtelse, som ellers kan paaligge ham.

1 Jan.

A. ang. Kommunalbestyrelsen i Kjøbenhavn.*)

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Ligesom Vor forevigede Forgjænger, Kong Frederik den Sjette, Høilovlig Ihukommelse, umiddelbart efter at have stiftet Provindsialstænderne henvendte sin landsfaderlige Opmærksomhed paa Indførelsen af en selvstændigere Kommunalforvaltning, saaledes havde Han, efterat have ordnet Kommuneforvaltningen i de øvrige Kjøbstæder ved sin A. 24 Oktbr. 1837, ogsaa i Aaret 1838 forelagt sine troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter, samt for Island og Færøerne, et Udkast til en lignende Anordning for Hans Residentsstad og derover modtaget Stændernes allerunderdanigste Betænkning. — Det er faldet i Vor Lod at afgjøre denne Sag, og da Vi tilfulde dele den Høisalige Konges Erkjendelse af en fri og velordnet Kommuneforvaltnings virksomme Indflydelse paa at fremme ægte Borgersind og derved Kommunens Bedste, saa har det været Os en i høi Grad tilfredsstillende Følelse, at Vi, efter at have taget Sagen, og derunder ogsaa Vore troe Provindsialstænders Betænkning, under nøieste Overveielse, have seet Os istand til at kunne paa flere Maader give det forelagte Udkast saadanne Forandringer, som svare til de igjennem Stænderne, som og tildeels tidligere igjennem Stadens 32 Mænd, udtalte Ønsker. Navnligen have Vi givet den Ret, som Udkastet har tillagt Borgerskabet til igjennem dets selvvalgte Repræsentanter at udnævne nogle af Magistratens Medlemmer, den Udvidelse, hvorpaa Stænderne have andraget. Saa have Vi og bestemt Os for, at lade den umiddelbare Valgmaade, som Stænderne, ligesom tidligere de 32 Mænd, have foreslaaet, træde istedetfor det middelbare Valg, hvorved Stadens Repræsentanter efter Udkastet skulde vælges, og i Forbindelse dermed at sætte den Grændse for Valgretten, der eenstemmigen er bleven erkjendt for nødvendig, naar den foreslaaede Valgmaade skulde finde Sted. — Vi have den ligesaa faste som velgrundede Overbeviisning, at Kjøbenhavns oplyste og retsindige Borgerskab vil vide at benytte de det tilstaaede Rettigheder med en saadan Skjønsomhed, og i en saadan god Aand, at denne Vor Anordning vil bære rige Frugter til Gavn for Hovedstaden i Særdeleshed og Fædrelandet i Almindelighed, og til Glæde for Os. I denne Overbeviisning byde og befale Vi som følger: § 1. Vor

*) Jvf. L. 4 Marts 1857, om Bestyrelsen af Kjøbenhavns kommunale Anliggender, hvorved navnlig nærværende A.s første 6 §§er og dens sidste Afsnit (fra § 29) væsentlig ere forandrede.

Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn skal fremdeles, som hidtil, være en fra den i Vort Rige Danmark sædvanlige Indbdeling i Amter og al deraf flydende Forbindelse med de øvrige Kjøbstæder og sammes Overøvrigheder aldeles undtagen Kommune, der bestyres af dens Magistrat i Forbindelse med dens Borgerrepræsentanter, alene under Tilsyn af Vort Danske Kancellie og Vort eget allerhøieste Overtilsyn. Imidlertid skulle de Grene af Kommunalbestyrelsen, som for Tiden ere overdragne særegne Kommissioner eller Direktioner, indtil videre forblive under denne særegne Bestyrelse, dog at Magistraten tilligemed Borgerrepræsentanterne med Hensyn til hine Kommunalanliggender beholde den Medvirkning, som ved flere senere Kgl. Resolutioner er tillagt Samme, og som yderligere vil blive bestemt ved nærværende Vor Anordning. § 2. Til Kjøbenhavns Kommune henhøre ogsaa samtlige dens Forstæder og øvrige Grunde udenfor Stadens egentlige Grændser. Dog blive de hidtil gjældende Regler ved Magt, hvorefter de udenbyes Eiendomme og disses Beboere med Hensyn til Næringsbrug, Beskatning, Assurance og nogle andre Forhold ere visse særegne Vilkaar undergivne, ligesom og Vesterbroe vedbliver i kirkelige Anliggender at høre under Frederiksberg Sogn, men uden derfor at staae i nogen Kommunalforbindelse med dette Sogn, navnligen med Hensyn til Fattig- eller Skolevæsenet. § 3. Kjøbenhavns Magistrat skal bestaae af een Overpræsident, tre Borgemestre og sex Raadmænd. Overpræsidenten og Borgemestrene udnævnes af Os selv, hvorimod Vi ville have det overladt til Stadens Borgerskab, igjennem dets Repræsentanter at vælge Raadmændene, dog paa Vor allerhøieste Approbation. Dette Valg skeer kun paa 12 Aar, men den Afgaaende kan stedse vælges paa ny. § 4. Til Raadmænd kunne alene vælges Borgere, og det kun saadanne, der efter de Regler, som indeholdes i det Følgende, kunne deeltage i Valget af Borgerrepræsentanter samt vælges i denne Egenskab. De tre Raadmandsposter skulle derhos stedse holdes besatte med Mænd, der have underkastet sig den fuldstændige juridiske Examen med bedste eller næstbedste Karakteer for begge dens Prøver. Valget skeer ved Stemmesedler paa samme Maade som med Hensyn til Valget af Borgerrepræsentanterne foreskrives i denne Vor Anordning, men saaledes, at, saafremt Ingen ved den første Afstemning erholder absolut Pluralitet, bliver ny Afstemning at foretage, der omsider indskrænkes til de to, der have fleest Stemmer, for at absolut Pluralitet saaledes kan tilveiebringes. Ere der paa eengang flere Pladser at besætte, bliver særskilt Valg at foretage til hver af disse.

1 Jan.

1 Jan. § 5. Da den nuværende Fordeling af Raadmandsgagerne ikke vil være aldeles passende, naar, i Medhold af § 3, Raadmændene vælges paa Tid og med Ret til at vælges paa ny, og da derhos en ny Raadmandsgage maa tilveiebringes, saa haver Magistraten og Borgerrepræsentanterne, saasnart et Repræsentantvalg i Medhold af denne Vor Anordning er foretaget, igjennem Vort Kancellie at indgive Forslag til en ny Regulering af Lønningerne, ligesom de og til samme Tid bør indkomme med Forslag til de Regler, hvorefter Pensioner af Stadens Kasse blive at bestemme for de Raadmænd, som enten efter een eller flere Gange 12 Aars Tjeneste eller af en anden Aarsag, der giver Adgang til Pension, afgaae fra deres Embeder. Dog, ligesom de for Tiden ansatte fem Raadmænd beholde deres Embeder, indtil de ved Døden eller paa anden Maade afgaae, saaledes kan den Regulering af Lønninger og Pensioner, som i Medhold af det Foranførte vil finde Sted, ikke betage dem nogen af de Rettigheder og Fordele, som deres nuværende Stillinger hjemle dem. § 6. Saasnart Vi have afgivet Vor Resolution paa det i § 5 omhandlede Forslag, have Borgerrepræsentanterne at vælge en ny Raadmand, eller, hvis imidlertid nogen Afgang blandt de nuværende Raadmænd har fundet Sted, da de flere Raadmænd, som behøves til Tallets Fuldstændiggjørelse. Saalænge idetmindste tre af de nuværende Raadmænd blive i deres Embeder, er det ikke nødvendigt ved Valget at tage Hensyn til juridisk Examen, hvorimod dette Hensyn først indtræder, naar ikke det fulde Antal af tre lovkyndige Raadmænd er tilbage. § 7. Borgerrepræsentanterne skulle for Fremtiden frit og umiddelbart vælges af alle i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning dertil kvalificerede Borgere, paa den Maade og i den Orden, som i det Følgende nærmere vil blive bestemt. Repræsentanternes Antal skal herefter være 36. § 8. Alle, der eie grundtaxtpligtige Gaarde og Huse i Kjøbenhavn til en Assurance af idetmindste 4000 Rbd., eller Bygninger, som ere frie for Grundtaxt (hvilket især deleshed er Tilfældet med de udenbyes Bygninger) til en Assurance af 6000 Rbd. eller derover, skulle, naar de tillige have personligt Hjem i Staden eller paa dens Grund, være berettigede til, efter aflagt Borgereed, at erhverve Borgerskab, uden Hensyn til om de tillige ere Næringsbrugere eller ikke. Naar en Eiendom, som efter sin Beskaffenhed giver Adgang til Borgerskabs Erhvervelse, besiddes af Flere i Fælledsskab, skal det være Sameierne overladt at overdrage Rettighedens Afbenyttelse til een iblandt dem, som iøvrigt har de dertil fornødne Egenskaber. Ligesom saadant Borgerskab vil give vedkommende Grundeiere

den Medvirkning i Kommunens Anliggender, som denne Anordning hjemler, saaledes have de og at bære alle borgerlige Tyngder, forsaavidt Nogen ikke maatte have en eller anden særdeles Aarsag til Fritagelse derfor. Det Borgerskab, der saaledes meddeles Nogen, som ikke derved tillige erhverver Adgang til at drive borgerlig Næring, skrives paa stemplet Papir af 4 Kl. No. 5 til 84 Sk. og for dets Meddelelse betales til Stadens Kasse 3 Rbd. 2 Mk., Alt Sølv.*) Samtlige Medlemmer af Magistraten skulle stedse uden videre betragtes som Borgere. § 9. Hvad de personlige Egenskaber angaaer, som udkræves til at vinde Borgerskab, saa forbliver det ved de hidtil gjældende Regler. Dog skulle de Næringsbrugere, der efter den allerhøieste Resol. 1 Decbr. 1810, istedetfor egentlige Borgerbreve, skulle have skriftlige Tilladelsesbeviser, der træde i Borgerbreves Sted, for Fremtiden forsynes med formeligt Borgerbrev. Dette skal ligeledes gjælde om de Mandskaber af Forstærkningsbataillonerne og andre i Klasse med disse staaende Militaire, der efter Pl. 26 April 1814 og flere Anordninger have Adgang til borgerlig Næring uden at erholde egentligt Borgerbrev, hvorved iøvrigt aldeles ingen Forandring gjøres i de hidtil gjældende Forskrifter om deres og deres Børns Værnepligt. Det Tilladelsesbeviis, som hidtil er meddeelt fornævnte Personer, bliver, uden nogen ny Udgift for den Vedkommende, at ombytte med et formeligt Borgerbrev, efterat han forud har aflagt Borgereed. § 10. Det skal være Magistraten og Borgerrepræsentanterne, naar de Alle derom ere enige, tilladt at meddele enkelte særdeles udmærkede Mænd, eller saadanne, der i en fortrinlig Grad have gjort sig fortjente af Staden, Æresborgerskab. Dette skal dog ikke give den Vedkommende nogen Medvirkning i Kommunalanliggenderne, ligesom han heller intet Slags borgerlig Tyngde skal bære. § 11. Ligesom det følger af sig selv, at den en Borger tilkommende Deeltagelse i Valgene af Borgerrepræsentanterne maa bortfalde, naar Borgerskabet af en eller anden Aarsag ophører, saaledes skal og Enhver, der ved Dom er funden skyldig i nogen i den offentlige Mening vanærende Handling, udelukkes fra saadan Deeltagelse, om end Straffen for samme ikke er af det Slags, at han efter P. 29 Oktbr. 1824 aldeles forbryder sit Borgerskab. Saa kan heller Ingen, der maatte være sat under Værgemaal, eller hvis Boe er under Opbuds- eller Fallitbehandling, eller som iøvrigt er underkastet nogen Retsforfølgning, der efter Lovene betager ham Raadigheden over alt hans Gods, tage Deel i hine Valg,

1 Jan.

*) Jfr. L. om Haandværks- og Fabrikdrift 29 Decbr. 1857 § 12, og L. om Brugen af stemplet Papiir 19 Febr. 1861 § 67.

1 Jan. saalænge saadan Uraadighedstilstand vedvarer; ei heller den, som er bleven sat under Tiltale for nogen Forbrydelse, der kan medføre Tabet af fornævnte Rettighed, førend han ved endelig Dom er bleven aldeles frifunden for saadan Forbrydelse. Naar Nogen i de Tilfælde, hvori det er tilladt, for en Tid frasiger sig sit Borgerskab, kan han heller ikke deeltage i Valgene, saalænge hans Borgerskab saaledes hviler. § 12. De, der som Næringsbrugere have erhvervet Borgerskab, skulle dog, forsaavidt de ikke tillige have saadan Grundeiendom som § 8 fordrer, ikke tage Deel i de Borgerne tilkommende Valg, med mindre de ved den sidst foretagne Ligning ere ansatte til idetmindste 5 Portioner Næringsskat,*) hvorimod de Borgere, der ere i Besiddelse af Grundeiendom af foranførte Beskaffenhed, uden videre ere stemmeberettigede, forsaavidt ingen personlig Omstændighed herfor er iveien. Saa skulle og Magistratens Medlemmer (§ 8) være valgberettigede, men kunne ifølge deres Stilling ikke vælges, hvorimod alle øvrige valgberettigede Borgere ogsaa ere valgbare. Iøvrigt bør det halve Antal Borgerrepræsentanter altid bestaae af Grundeiere. Ingen, der er nogen allerede udnævnt Repræsentant beslægtet eller besvogret i op- og nedstigende Linie eller i første Grad i Sidelinien, maa indtræde i Borgerrepræsentationen. Ei heller bør til Raadmandsposter Nogen vælges, der staaer i en saadan Forbindelse enten med nogen af de øvrige Magistratspersoner eller med en af Borgerrepræsentanterne. Senere stiftet indbyrdes Svogerskabsforhold skal derimod ikke have nogen af de Paagjældendes Udtrædelse til Følge. § 13. Af de nuværende Repræsentanter afgaae de 8 ældste, saasnart et Valg i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning kan foretages, hvilket i det Seneste bør skee inden Udgangen af næstkommende April Maaned. Ved dette Valg blive saavel de 8 Pladser, der ved denne Aftrædelse blive ledige, som de 4 nye Pladser at besætte. Siden afgaae aarlig de 6 ældste, og forsaavidt Flere ere indtraadte til samme Tid bestemmes Afgangen ved Lodtrækning. Naar de nuværende 32 Mænd alle ere udtraadte, afgaae fremdeles stedse 6 aarlig, til den Tid, da det nye Valg i Overeensstemmelse med § 15 er fuldbyrdet, efter den Orden, hvori de indtage deres Pladser i Repræsentationen, saa at Funktionstiden for hver bliver 6 Aar. Den, der vælges istedetfor en Borgerrepræsentant, som af særdeles Aarsager udtræder inden Udløbet af de 6 Aar, hvori han ordentligviis skulde vedblive, indtræder blot paa

*) Forandret ved senere Lovbestemmelser, see navnlig L. 19 Febr. 1861, om Omordning af de kommunale Skatter i Kjøbenhavn, § 24.

en Deel af bemeldte 6 Aar, der endnu maatte være tilbage 1 Jan.
ed hiin Udtrædelse. Enhver udtrædende Borgerrepræsen-
ınt kan stedse vælges paa ny, og tager da den Plads, som
et nye Valg giver ham; men saafremt hans Funktionstid
: har været kortere end 3 Aar, er han ikke pligtig at mod-
ıge det nye Valg, forend efter et saa stort Antal Aar, som
et, hvori han sidst har fungeret som Borgerrepræsentant,
:gesom og den, der har opnaaet en Alder af 60 Aar, altid
aa Grund deraf kan undskylde sig for at modtage et paa
am faldende Valg. § 14. Hvergang Valg paa Borger-
epræsentanter foregaaer, bliver der tilligemed disse at vælge
t halvt saa stort Antal Suppleanter, hvilke i den Orden,
er svarer til det Antal Stemmer hvormed Enhver især er
ıalgt, have at indtræde istedetfor de til Repræsentanter
Valgte, som paa Grund af lovligt Forfald fritages for at
nodtage Valget, hvorimod de Pladser, der ved tilfældig
lfgang maatte blive ledige i Aarets Løb, henstaae ubesatte
ndtil de i det næste Aar kunne besættes tilligemed dem, der
live ledige ved den i § 13 anordnede aarlige Afgang.
§ 15. I Aaret 1841 og ethvert paafølgende Aar skulle de
ıye Valg stedse foretages kort efter Nytaar og i det Seneste
nden Marts Maaneds Udgang. Valgene forberedes ved en
liste over de Valgberettigede. Denne Fortegnelse udfærdiges
fter Magistratens Befaling og under dens Medvirkning og
Ansvar, og ingen Embedsmand maa vægre sig ved paa Be-
gjæring af Magistraten at meddele de Oplysninger, som til
Fortegnelsens nøiagtige Affattelse maatte være fornødne.
Fortegnelsen indrettes efter Stadens Kvarterer og disses fort-
øbende Eiendomsnummere, og enhver Valgberettiget hen-
øres til det Sted, hvor han har Bopæl, om han end an-
detsteds i Staden eller paa dens Grund maatte eie Huus
ller Gaard. Fortegnelsen udlægges 4 Uger inden Valg-
handlingen begynder til almindeligt Eftersyn, hvorom Kund-
gjørelse, inden Udlæggelsen finder Sted, skeer i Adressekon-
toirets Efterretninger*) saavelsom i den Berlingske politiske og
Avertissementstidende. Forsaavidt Nogen maatte finde enten
n Uberettiget optagen, eller en Berettiget udeladt, har han
nden 14 Dage efterat Fortegnelsen er udlagt at anmelde
in motiverede Indsigelse eller Reklamation for den i den
olgende § omhandlede Kommitee. En Anke over Nogens
Udelukkelse kan ikke komme i Betragtning, naar den ei inden
foranførte Tid er fremført. § 16. Til at paakjende de
Indsigelser, der maatte fremkomme med Hensyn til de ud-
agte Lister, bliver samtidigen med Kundgjørelsen om deres
Henlæggelse til Eftersyn at nedsætte en Kommittee, bestaaende

*) Jfr. L. 22 Febr. 1855.

1 Jan. af een Borgemester og 2 Raadmænd, som Overpræsidenten dertil udnævner, og 4 af Borgerrepræsentanterne selv udnævnte Medlemmer af deres Forsamling. Denne Kommittee holder et Møde, hvortil saavel de, der have fremført Erindringerne, som de, hvilke disse vedkomme, blive at kalde, og efterat behørig Oplysning paa den hurtigste og nøiagtigste Maade er tilveiebragt afgjør den de fremsatte Spørgsmaal ved sine motiverede Kjendelser. Saavel disse som den forudgaaende Forhandling tilføres Protokollen, der føres af et af Kommitteens Medlemmer, som dertil af Formanden udnævnes, og underskrives af dem Alle. § 17. Efterat Listerne over samtlige Valgberettigede i Hovedstaden paa den ovenanførte Maade ere blevne berigtigede, bliver der under Bestyrelse af den ovennævnte Kommittee (§ 16) at affatte særskilte Fortegnelser over de Valgberettigede, fordeelte i 6 Distrikter, saaledes at hvert Distrikt kommer til at bestaae af omtrent lige mange Vælgere. Fornævnte Kommittee har derefter i Kjøbenhavns Adressekontoirs-Efterretninger saavelsom i den Berlingske politiske og Avertissementstidende 3 Gange efter hinanden at kundgjøre den trufne Distriktsinddeling, og nøie betegne ethvert Distrikt ved at opgive de Gader, som enten ganske eller tildeels høre til samme, og i sidste Tilfælde tillige nøie at betegne de Matrikulnummere, som indbefattes under Distriktet. I Forbindelse hermed bør det tillige bringes til offentlig Kundskab, paa hvilken Dag og paa hvilket Sted Valget i ethvert Distrikt vil foregaae, samt Antallet af de Personer, paa hvilke der skal stemmes, ligesom de Stemmegivende bør indbydes til at møde til forskjellige Klokkeslet, hvilket saa nøiagtigt som muligt bør bestemmes, Alt i den Orden, hvori de under Valgmødet blive at opraabe, for at Valghandlingen kan foregaae med desto større Orden og Hurtighed. Derhos bliver en Fortegnelse over samtlige Valgberettigede, der ifølge Bestemmelsen i § 12 med den der nævnte enkelte Undtagelse ere valgbare, at trykke, og et Exemplar deraf at omdele til enhver Valgberettiget. Valghandlingen for ethvert Distrikt bestyres og de under samme opstaaende Spørgsmaal afgjøres af en Kommittee, bestaaende af et Medlem af Magistraten, som dertil af Overpræsidenten beskikkes, og 2 blandt Distriktets valgberettigede Borgere, som Borgerrepræsentationen dertil udnævner. Denne Kommittee bliver der at tilstille to Fortegnelser over de Valgberettigede i Distriktet. § 18. Ved Valghandlingen, der foregaaer offentlig, og hvortil foruden de Valgberettigede ogsaa alle Andre have Adgang, forsaavidt det kan skee uden at være de Valgberettigede til Hin-

der ved Udøvelsen af deres Valgret, bliver en af Overpræsidenten autoriseret Protokol at føre af en dertil af Magistraten udnævnt duelig Mand. § 19. Valghandlingen bør foregaae i alle Distrikter paa en og samme Dag, og Vælgerne kunne stemme paa enhver valgbar Borger uden Hensyn til om han har Bopæl i det ene eller andet Distrikt. Enhver Vælger har, naar han i Overeensstemmelse med den som foranført bekjendtgjorte Orden fremkaldes, til Kommitteen at aflevere en Stemmeseddel, hvorpaa han har anført det Antal af Stadens valgbare Borgere, hvorpaa der skal træffes Valg, deels som Repræsentanter og deels som Suppleanter. Denne Stemmeseddel, der bør være sammenlukket, for at Muligheden af at Nogen skulde afgive flere Stemmesedler derved kan være aldeles borfjernet, bliver strax af Formanden at nedlægge i en dertil indrettet Kasse, der, forinden Nedlægningen begynder, maa saaledes forevises, at det kan sees, at den er tom. Saasnart Stemmesedlen er afleveret, bemærkes det i Valgprotokollen, hvori Fortegnelsen over Vælgerne bør være indført, og derhos haver et Medlem af Kommitteen, til ydérligere Forvisning om, at ingen Feiltagelse indløber, derom at gjøre Bemærkning i et Exemplar af Fortegnelsen over de Valgberettigede. § 20. Dersom nogen Valgberettiget ikke er tilstede, naar han efter sin Orden opraabes, saa maa af den Aarsag ingen Standsning skee i Valghandlingen, men ved Slutningen blive de, som ikke have indstillet sig efter det første Paaraab, paa ny at paaraabe, og de, som da ikke melde sig, maae tilskrive sig selv, at de ikke komme til at afgive Stemme. Ingen Stemmeseddel kan antages uden at Vælgeren selv personlig afgiver samme under Valgmødet. § 21. Naar Stemmegivningen er tilendebragt, aabnes Kassen og Stemmesedlerne oplæses lydeligen af Kommitteens Formand, hvorefter de henlægges og samles paa eet Sted. Saavel Protokolføreren som et af Kommitteens Medlemmer optegner Navnene paa dem, der have faaet Stemmer, og bemærker, hvormange Stemmer Hver af dem erholder. Efterat alle Stemmesedlerne ere oplæste, meddeler Protokolføreren lydeligen Tallet af de Stemmer, som ere faldne paa Hver især, og det ovennævnte Kommittee-Medlem har at erklære, om det kommer overeens med de af ham gjorte Optegnelser. Saafremt nogen Uovereensstemmelse maatte findes, blive Stemmesedlerne paa ny at eftersee og oplæse til Berigtigelse af den indløbne Uovereensstemmelse. § 22. Naar Stemmegivningen i ethvert Distrikt er tilendebragt, og Stemmerne paa den foranførte Maade (§ 21) ere optalte, sammentræde alle Kommitteerne 1 Jan.

1 Jan. i et fælleds Møde, i hvilket de Stemmer, som enhver Valgbar har erholdt i de forskjellige Distrikter, blive at sammentælle. De, der da befindes at have erholdt de fleste Stemmer, blive i det Antal, hvori nye Repræsentanter skulle vælges, at erklære for Borgerrepræsentanter, og de, som næst efter dem have de fleste Stemmer, med det halve Antal at erklære for Suppleanter (kfr. § 14). Skulde i noget Tilfælde Stemmelighed finde Sted, gjør Lodtrækning Udslaget. § 23. Saafremt den, paa hvem et Valg er faldet, fremkommer med nogen Undskyldning, har den i § 16 omhandlede Kommittee at bedømme sammes Tilstrækkelighed. Finder nogen sig i en eller anden Henseende misfornøiet med Kommitteens Bestemmelse, har han at henvende sig med sin Anke til Vort Danske Kancellie, af hvilket Kollegium Sagen bliver endeligen at afgjøre. § 24. Saasnart den hele Valghandling er tilendebragt, indsendes samtlige Valgprotokoller med alle dertil hørende Bilage til Magistraten. § 25. Den, som er valgt til Borgerrepræsentant, har til Magistraten at indlevere en skriftlig Forsikkring, hvori han, i Henhold til sin aflagte Borgereed, forpligter sig til med samvittighedsfuld Troskab at iagttage alle de Pligter, der i hans Kald paaligge ham, saavel mod Konge og Fædreland, som mod Staden og dens Indvaanere isærdeleshed. § 26. Skulde nogen til Borgerrepræsentant udvalgt Mand i Løbet af den Tid, hvori han har at fungere, komme i et Tilfælde, der betager ham hans Habilitet til foranførte Funktion, bliver han at entledige, hvorved det dog bliver at iagttage, at den Omstændighed, at Nogen senere ophører at være Eier af Gaard eller Huus, der efter § 8, kfr. § 12, giver Valgbarhed, eller hans Næringsskat nedsættes under den i § 12 bestemte Størrelse, ikke skal bevirke Udtrædelse af den Post, hvortil han engang ved sine Medborgeres Tillid er udnævnt. Hvis et saadant Tilfælde indtræder, som i Overeensstemmelse med § 11 kan for Tiden betage ham sin Kvalifikation til at beklæde hiin Post, bliver han midlertidigen at udelukke fra Forretningerne, indtil Forhindringen er ophørt, eller den gaaer over til at være vedvarende. Det tilfalder Magistraten og Borgerrepræsentanterne at foranstalte det i denne Henseende Fornødne, samt i Forening at afgjøre de Spørgsmaal, der kunne opstaae i de ovenanførte Henseender, eller naar nogen af Repræsentanterne ellers har gjort sig skyldig i saadanne Pligtovertrædelser, som gjøre hans Udtrædelse nødvendig, dog at Adgang til at andrage Sagen for Vort Kancellie staaer Vedkommende aaben, ligesom og Sagen bør indstilles til Kancelliet, hvis begge hine Autoriteter ikke ere enige. § 27.

skulde, imod al Formodning, det Tilfælde nogensinde ind- 1 Jan.
æffe, at Repræsentantskabet befandtes vedvarende at tilsidesætte dets Pligter, ville Vi have Os forbeholdt, efter indentede nøiagtige Oplysninger, at opløse Samme og foranalte en ny Repræsentant-Forsamling valgt, samt at suspenere de Skyldiges fremtidige Valgbarhed. § 28. Borgerpræsentanterne vælge ved hvert Aars Begyndelse imellem j selv indbyrdes ved fleste Stemmer en Formand, der samenkalder Repræsentanterne, naar han finder det fornødent, leder Forhandlingerne, samt sørger for at Beslutningerne teligen protokolleres og expederes, hvorhos i Tilfælde af temmelighed den Mening, hvorfor han erklærer sig, ansees n Pluralitetens. Paa samme Maade vælge de en Vicemand, der i Formandens Forfald træder i hans Sted. r er iøvrigt Intet imod, at den ved Aarets Udgang afbende Formand og Viceformand vælges paa ny. Borgerræsentanterne kunne og udnævne en særskilt Notarius, n fører Protokollen og efter Formandens Anviisning gjør fast til de fornødne Expeditioner, der forelægges Forman- inden de reenskrives. Protokollen underskrives stedse af tilstedeværende Repræsentanter. § 29. Udi alle Anjender, Stadens Eiendomme og Indretninger, Indtægter Udgifter vedkommende, der ikke ved nogen særlig Bestemse ere unddragne den sædvanlige kommunale Forvaltning, Borgerrepræsentanternes Medvirkning nødvendig, saa at gistraten ikke uden deres Samtykke kan tage nogen Bening. Naar denne Øvrighed ei kan blive enig med Borgeræsentanterne, bliver Sagen at indstille til Vort Danske icellies Afgjørelse, hvorved naturligviis det, som Fleerheden Borgerrepræsentanterne bifalder, ansees som den samlede gerrepræsentations Mening, og ligeledes Pluraliteten i gistraten bestemmer hvad der skal ansees som denne Øvebs Mening. Imidlertid skal Vor Overpræsident, saat han maatte finde, at en Beslutning, hvori Fleerheden Magistraten og Borgerrepræsentationen er enig, er lovstri- eller almeenskadelig, være bemyndiget til, under vedigt Embedsansvar, at suspendere samme, hvorefter han olbeligen har at indberette Sagen til Vort Kancellie.). Borgerrepræsentanternes Mening bør stedse indhentes, der er Spørgsmaal om nye Bestemmelser angaaende orgerlige Næringer eller Andet, der, uden umiddelbart ngaae Kommunalvæsenet, dog ikke vil være uden Indlse paa Kommunens Tarv. § 31. Borgerrepræsenrne vedblive indtil videre paa samme Maade som hidtage Deel i Brødtaxtens Sættelse, ligesom de og paa

1 Jan. lignende Maade have at deeltage i de øvrige særlige Taxter, som det for Tiden er eller i Fremtiden maatte blive bestemt, at der til Kommunens Taxt skulle sættes paa visse Varer eller andre Præstationer. Især deelesshed bør Magistraten og Borgerrepræsentanterne i Forening med Havneadministrationen for Fremtiden ansætte Bolværkspengenes Størrelse, naar Omstændighederne maatte gjøre en Forandring i den ved F. 12 Febr. 1834 trufne Bestemmelse fornøden. Dog bør, inden den Forandring foregaaer, der af bemeldte Autoriteter maatte findes billig, Indberetning gjøres til Vort General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium, som haver at forelægge Os Sagen til allerhøieste Afgjørelse, saafremt det skulde finde, at Søfarten derved blev ubillig besværet. § 32. Borgerrepræsentanterne skulle være berettigede til imellem sig at udnævne enkelte Medlemmer til som en Kommittee istedetfor den hele Forsamling at meddele Magistraten Betænkning over saadanne mindre vigtige Sager, der kunne henføres under en vis almindelig Regel, saaledes at angaaende deslige Sager, indenfor den Grændse, som i saa Henseende fastsættes, Kommitteens Betænkning træder istedetfor den hele Forsamlings. Dog, saafremt Kommitteen efter Sagens særdeles Beskaffenhed ikke finder sig beføiet til paa egen Haand derom at afgive Mening, kan den henskyde samme under den samlede Borgerrepræsentations Overveielse og Beslutning. Ogsaa maa det staae til Magistraten, endog efterat Kommitteen er hørt over Sagen, at forlange den hele Forsamlings Tanker over samme, ligesom denne naturligviis og maa være beføiet til, om den i noget enkelt Tilfælde dertil skulde finde Anledning, da at begjære en Sag, der ellers hørte under Kommitteen, forelagt den selv til derover at afgive Betænkning, og det hvad enten Kommitteen allerede forhen har yttret sig eller ikke. § 33. Hvis enten Magistraten eller Borgerrepræsentanterne ønske, at en eller anden Sag, som hører under deres fællebs Virkekreds, først gjøres til Gjenstand for en mundtlig Konference imellem nogle af begge Autoriteter dertil udnævnte Medlemmer, bør en saadan mundtlig Konference finde Sted. § 34. I alle Tilfælde, hvor et Andragende eller en Betænkning afgaaer fra Magistraten til Os eller noget af Vore Kollegier over et Anliggende, der hører under Borgerrepræsentanternes Medvirkning, bør stedse Borgerrepræsentanternes Erklæring vedlægges. Dog, hvor Sagen blot har været forhandlet med en saadan Kommittee, som omhandlet i § 32, og den har været enig med Magistraten, er det nok, at dette bemærkes. § 35. Borgerrepræsentanterne ere ogsaa berettigede til selv at sætte enhver Stadens

Tarv vedkommende Gjenstand under Overveielse, og Magistraten er pligtig, naar et Forslag af Borgerrepræsentanterne indkommer, derover paa disses Forlangende at afgive skriftlig Resolution, hvorhos Borgerrepræsentanterne, hvis de ikke med dennes Indhold ere tilfredse, kunne forlange Sagen, i fornødent Fald forsynet med deres og Magistratens nærmere Erklæring, forelagt Kancelliet. § 36. Ligesom det i den senere Tid er foranstaltet, at Medlemmer deels af Magistraten deels af Borgerrepræsentationen have faaet Sæde i de forskjellige Stadens Væsen vedkommende Direktioner og Kommissioner, til hvilke særegne Kommunalanliggender ere henlagte, saaledes skal der og fremdeles ved deres Afgang indtræde et lige Antal af Magistratens eller Borgerrepræsentationens Medlemmer i deres Sted, hvilke sidste det overlades Borgerrepræsentationen selv at udnævne. Saa bør og for Fremtiden et af Borgerrepræsentationens Medlemmer, der ligeledes udnævnes af denne selv, have Sæde i den borgerlige Indrullerings-Kommission. De Regnskaber, der aflægges af fornævnte Direktioner og Kommissioner, blive ogsaa fremdeles som hidtil at gjennemgaae af de af Borgerrepræsentationens Medlemmer, som den dertil udnævner, inden de underkastes den endelige Revision, hvorom det Følgende vil handle. Fremdeles bør Magistraten og Borgerrepræsentationen stedse afgive Betænkning, forinden nogen under hine særegne Bestyrelser hørende Sag af det Slags, der omhandles i § 41, afgjøres. Saafremt Borgerrepræsentanterne iøvrigt skulde finde det fornødent, at der for andre Grene end de, for hvilke særegne Kommissioner eller Direktioner ere organiserede, indrettes nogen saadan, have de derom igjennem Magistraten at indkomme med Forslag til Kancelliet, som har med dets Betænkning at forelægge Os et saadant Forslag § 37. Magistraten foranstalter det Fornødne, for at den hvert Aar i Slutningen af Novbr. Maaned kan sættes istand til at bedømme, hvilke Udgifter der i næste Aar ville forefalde i de forskjellige Grene af Stadens Huusholdning, og hvad der desaarsag, efterat de øvrige Ressourcer, som dertil haves, og hvilke saavidt muligt bør beregnes, ere anvendte til bemeldte Udgifters Udredelse, vil blive at ligne paa Byens Indvaanere, Alt efter de Regler, som allerede ere foreskrevne eller for Fremtiden maatte blive foreskrevne for de forskjellige Udgifters Ligning. Til den Ende haver enhver af de Direktioner eller Kommissioner, hvorunder Bestyrelsen af enkelte Kommunalanliggender henhører, inden Slutningen af Okt. Maaned til Magistraten at indsende et motiveret og saavidt muligt dokumenteret Overslag over de Udgifter, som inden dens 1 Jan.

1 Jan. Virkekreds ville forefalde. Paa lige Maade bør og Politidirekteuren inden forommeldte Tid indgive Overslag over hvad der vil være fornødent til Politieudgifternes Bestridelse, samt over den Indtægt, Politiekassen kan formodes at have. Saa bør og de Magistraten underordnede Embedsmænd, igjennem hvilke Stadens Indtægter og Udgifter passere, med Hurtighed og Nøiagtighed meddele Samme alle de Oplysninger om Stadens Indtægts- og Udgiftsvæsen, som behøves for at kunne beregne, hvad der i næste Aar bliver at ligne paa Indvaanerne. Naar Alt er behørigen forberedet, indbyder Magistraten saavel Borgerrepræsentanterne som alle forommeldte Direktioner og Kommissioner til ved nogle af deres Medlemmer at overveie, hvad der ifølge alle disse Oplysninger vil kunne være at ligne under de forskjellige Kommuneafgifter, som for Hovedstaden ere bestemte. Ogsaa Politiedirekteuren indbydes til at overvære dette Møde. Ved foranførte Overveielser vil det fremdeles, som hidtil, af alle Vedkommende, og navnligen af Magistraten og Borgerrepræsentanterne paa det Nøieste være at paasee, at Stadens Indvaanere ikke besværes med større Udgifter og Byrder end der, ved god og aarvaagen Bestyrelse, udkræves, for at alle Kommunens Fornødenheder, i Overeensstemmelse med de foreskrevne Regler, tilbørligen kunne bestrides. Dog bør der ikke mindre omhyggeligen sørges for, at de Udgifter, som skulle lignes paa Indvaanerne, ikke anslaaes saa lavt, at der kunde blive rimelig Anledning til at frygte for, at den lignede Sum ikke vilde blive tilstrækkelig til sit Formaal, og at altsaa de vedkommende Grene af Bestyrelsen enten maatte savne tilbørlig Vedligeholdelse eller komme i Gjæld. Naar Forhandlingerne ere tilendebragte, og i det Seneste inden Midten af Dec. Maaned, indsender Magistraten til Vort Kancellie Forslag til Kommuneafgifternes Regulering for næste Aar, ledsaget af de fra ovennævnte Direktioner, Kommissioner og Embedsmænd indkomne Forslag med Bilage, samt af en klar Oversigt over de Beholdninger og Mangler, samt over de ubestaaende Restancer eller den Gjæld, som maatte finde Sted under de forskjellige Grene af Kommunens Kassevæsen, hvorhos det maa bemærkes, om alle Vedkommende ere blevne enige om Resultatet eller ikke, i hvilket sidste Tilfælde de afvigende Meninger bør udvikles og motiveres enten i selve Magistratens Indberetning eller i særskilte Deduktioner, som de, der have været af saadan afvigende Mening, kunne vedlægge. Vort Kancellie har derpaa at meddele Forslaget til Vore Deputerede for Finantserne, som derover have at yttre deres Tanker, hvorefter Sagen af Kancelliet forelægges Os med Sammes allerunderdanigste Betænkning, og naar Vor

lerhøieste Resol. er afgiven, bliver den paa sædvanlig Maade 1 Jan.
kundgjøre af Magistraten. Angaaende Overslaget og dets
ræmisser, samt, om nogen Modifikation deri er skeet ved
n allerhøieste Resol., de Grunde, hvorved denne Modifika-
on maatte være foranlediget, foranstaltes en Kundgjørelse
Kollegial-Tidenden, saaledes som hidtil i en Række af Aar
ır fundet Sted. § 38. Med Kommunalafgifternes Op-
ævning og Inddrivelse samt Næringsskattens Ligning saavel-
m med Kæmnerforretningernes Bestyrelse forholdes indtil
dere efter de nu foreskrevne Regler*). Det vil derimod være
agistratens og Borgerrepræsentanternes Pligt at tage under
verveielse, hvilke Forandringer der i saa Henseende maatte
ære tilraadelige, og derom afgive deres Betænkninger til
ort Kancellie, som har at forelægge Os de saaledes ind-
mne Forslag tilligemed dets egne Tanker desangaaende.
og ville Vi have det overdraget til Magistraten i Forening
ed Borgerrepræsentanterne, for Fremtiden med Vor aller-
adigste Stadfæstelse at udnævne Stadens Kæmner, saavel-
n Kasserer og Bogholder ved Stadens Hovedkasse, saaledes
bemeldte Autoriteter, naar de ei kunne blive enige, have
er at bringe Os en Kandidat i Forslag. Iøvrigt ved-
ver bemeldte Kasserer som hidtil at oppebære de Os til-
mmende Skatter og Afgifter af Staden, og bør i saa Hen-
nde stille passende Sikkerhed til Vor Kasse efter nærmere
estemmelse, som vi derom forbeholde Os, hvorhos Vor
asse i hans Boe bør nyde Fortrin fremfor de Staden ved-
mmende Oppebørsler. Hvorledes der ved indtræffende Va-
nce i de underordnede Betjeninger ved Stadens Kæmner-
sen bliver at forholde med de dertil hørende Forretningers
esørgelse, vil paa den ovenanførte Maade være nærmere at
dersøge og bestemme. Saa ville Vi ogsaa have Os for-
holdt, paa nærmere Forslag fra Magistraten og Borger-
præsentanterne at bestemme, hvorvidt det atter kan over-
des Magistraten, enten allene eller under Medvirkning af
orgerrepræsentanterne, at besætte nogle af de Bestillinger,
hvilke den forhen har havt Udnævnelsesret**). § 39. Til
revidere samtlige Stadens Regnskaber udvælge Borger-
præsentanterne blandt Byens Borgere 4 Revisorer, imellem
ilke Arbeidet fordeles efter et af Magistraten og Borger-
præsentanterne gjort og af Vort Kancellie bifaldet Forslag,
esom det og paa samme Maade bestemmes, hvilken Løn
: bliver at tillægge dem for deres Arbeide. De saaledes
valgte Revisorer udnævnes paa 4 Aar, saa at aarlig een
dem afgaaer; de første Gang beskikkede vedblive dog Alle

Jfr. Lov 19 Febr. 1861, ang. de komm. Skatter i Kjbhvn, § 1 ff.
Jfr. i det Hele L. 4 Marts 1857, navnlig see §§ 11 og 13.

1 Jan. i 4 Aar, hvorefter Lodtrækning afgjør, i hvilken Orden de skulle afgaae, respective med det 4, 5, 6 og 7 Aars Udgang; senere bestemmes Afgangen efter Anciennitet. Bemeldte Revisorer have nøiagtigen at gjennemgaae saavel Hovedregnskabet for Stadens Kasse som alle de speciellere Regnskaber for enkelte Grene af Stadens Oekonomie, dog først efterat samtlige disse Regnskaber foreløbigen ere gjennemgaaede af de blandt Borgerrepræsentanterne dertil udvalgte Mænd, hvis Bemærkninger blive at meddele Revisorerne til Efterretning og Benyttelse, ligesom de bør følge Revisions-Udsættelserne, naar samme fremsendes til Besvarelse og siden til Decision. Naar Revisions-Udsættelserne ere forsynede med de behørige Besvarelser og Bedtegninger, blive de tilligemed Regnskabet og dets Bilage indtil videre at indsende til vedkommende Kollegium for at decideres. Dog, dersom der er Spørgsmaal om Ansvar for selve Magistraten eller anden Autoritet, der i en eller anden Forretningsgreen træder i Magistratens Sted, eller endog for den samlede af Magistraten og Borgerrepræsentanterne bestaaende Kommunalbestyrelse, bør Sagen, naar det af Vedkommende forlanges, henvises til Afgjørelse ved Domstolene. § 40. Strax efterat alle Stadens Regnskaber ere aflagte, foranstaltes ved Trykken offentliggjort et summarisk Regnskab over enhver Green af Bestyrelsen tilligemed en Generalbalance over samtlige Regnskaber, der udviser Beholdningen af Stadens Formue, ledsaget af oplysende Forklaringer. I Forbindelse hermed bekjendtgjøres hvad der ellers i Aarets Løb er forefaldet, og hvis Offentliggjørelse kan være tjenlig til at gjøre Borgerne bekjendte med Kommunaltilstanden og Kommunalbestyrelsen. Magistraten og Borgerrepræsentanterne have nøie med hinanden at overlægge den Plan, hvorefter en saadan Kundgjørelse til Øiemedets fuldkomneste Opnaaelse bedst bør indrettes, ligesom og den aarlige Kundgjørelse selv bør underkastes begge hine Autoriteters Prøvelse. § 41. Naar der under nogen af de Bestyrelsesgrene, der ere overladte til særegne Direktioner eller Kommissioner, bliver Spørgsmaal om Foranstaltninger, der ere aldeles extraordinaire, eller som have sær indgribende og vedvarende Følger for Kommunen, saasom om Laan eller Forlængelse af de Terminer, inden hvilke et ældre Laan skal afbetales, Indførelse af nye Lønninger og Lønningsforhøielser, Pensioner, hvortil der ikke allerede haves en speciel Hjemmel, Gratifikationer, Afhændelse af nogen fast Eiendom, Bygningsarbeider, som ikke kunne iværksættes uden en Forhøielse i det Skattebeløb, som i de nærmest foregaaende 3 Aar efter Middeltal er blevet svaret til at bestride de under bemeldte Direk-

tioner eller Kommissioner hørende Grene af Stadens Huusholdning, Forlig, hvorved den paa Kommunens Vegne, for at undgaae Rettergangstrætter, overtager sig en vis Forpligtelse eller opgiver noget af en formeentlig Rettighed, bør altid Magistraten og Borgerrepræsentanterne først derover have Leilighed til at yttre sig, hvorhos Sagen saavel i foranførte Tilfælde, som naar Foranstalninger af bemeldte Slags forefalde under selve Magistratens og Borgerrepræsentanternes egen Bestyrelse, bliver at indstille til Vort Kancellie, der, forsaavidt Samme ikke er bemyndiget til selv at tage Beslutning, har at andrage Sagen for Os. Skulde Magistraten og Borgerrepræsentanterne finde det gavnligt, at der indrømmes dem Myndighed til, under visse nærmere Bestemmelser, at tage endelig Resolution med Hensyn til Gjenstande af foranførte Slags, saa have de derom at indkomme med Forslag, hvorpaa de kunne forvente Vor allerhøieste Resolution. 1 Jan.

F. ang. Journalføringen ombord i danske Skibe. 10 Jan.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Efterat Vor høisalige Forgjænger, Kong Frederik den Sjette, høilovlig Ihukommelse, i Aaret 1836 havde modtaget et allerunderdanigst Andragende fra Sine troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne, der gik ud paa Ophævelsen af den ved F. 19 Marts 1817 med Hensyn til Skibsjournaler paabudne Indretning, og et andet Andragende fra Sine troe Provinsialstænder for Nørre-Jylland, hvori disse, i at erkjende den ved bemeldte Forordning foreskrevne Ordens Gavnlighed, dog allerunderdanigst indstillede, at adskillige Lettelser i de af Forordningens Bestemmelser flydende Byrder maatte tilstaaes, fandt allerhøistbemeldte Vor Forgjænger overveiende Betænkeligheder ved at følge de førstnævnte Stænders Indstilling, hvorimod han fandt sig bevæget til at bevilge alle de til Lettelse i hine Byrder førende Forandringer, hvorpaa de sidstmeldte Stænder havde andraget, og dertil endog at føie andre. I denne Henseende lod han, ved Stændernes Forsamling i 1838, disse forelægge et Udkast til en ny Anordning angaaende fornævnte Gjenstand, der skulde træde i Stedet for F. 19 Marts 1817. I at afgive allerunderdanigst Betænkning herover ere Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne vedblevne deres tidligere Andragende, hvorimod Provindsialstænderne for Nørre-Jylland intet Væsentligt have havt ved det forelagte Udkast at erindre. Ligesom nu under denne Sagens Stilling den i Udkast forelagte Anordning end ikke

1 Jan. i et fælleds Møde, i hvilket de Stemmer, som enhver Valgbar har erholdt i de forskjellige Distrikter, blive at sammentælle. De, der da befindes at have erholdt de fleste Stemmer, blive i det Antal, hvori nye Repræsentanter skulle vælges, at erklære for Borgerrepræsentanter, og de, som næst efter dem have de fleste Stemmer, med det halve Antal at erklære for Suppleanter (kfr. § 14). Skulde i noget Tilfælde Stemmelighed finde Sted, gjør Lodtrækning Udslaget. § 23. Saafremt den, paa hvem et Valg er faldet, fremkommer med nogen Undskyldning, har den i § 16 omhandlede Kommittee at bedømme sammes Tilstrækkelighed. Finder nogen sig i en eller anden Henseende misfornøiet med Kommitteens Bestemmelse, har han at henvende sig med sin Anke til Vort Danske Kancellie, af hvilket Kollegium Sagen bliver endeligen at afgjøre. § 24. Saasnart den hele Valghandling er tilendebragt, indsendes samtlige Valgprotokoller med alle dertil hørende Bilage til Magistraten. § 25. Den, som er valgt til Borgerrepræsentant, har til Magistraten at indlevere en skriftlig Forsikkring, hvori han, i Henhold til sin aflagte Borgereed, forpligter sig til med samvittighedsfuld Troskab at iagttage alle de Pligter, der i hans Kald paaligge ham, saavel mod Konge og Fædreland, som mod Staden og dens Indvaanere isærdeleshed. § 26. Skulde nogen til Borgerrepræsentant udvalgt Mand i Løbet af den Tid, hvori han har at fungere, komme i et Tilfælde, der betager ham hans Habilitet til foranførte Funktion, bliver han at entledige, hvorved det dog bliver at iagttage, at den Omstændighed, at Nogen senere ophører at være Eier af Gaard eller Huus, der efter § 8, kfr. § 12, giver Valgbarhed, eller hans Næringsskat nedsættes under den i § 12 bestemte Størrelse, ikke skal bevirke Udtrædelse af den Post, hvortil han engang ved sine Medborgeres Tillid er udnævnt. Hvis et saadant Tilfælde indtræder, som i Overeensstemmelse med § 11 kan for Tiden betage ham sin Kvalifikation til at beklæde hiin Post, bliver han midlertidigen at udelukke fra Forretningerne, indtil Forhindringen er ophørt, eller den gaaer over til at være vedvarende. Det tilfalder Magistraten og Borgerrepræsentanterne at foranstalte det i denne Henseende Fornødne, samt i Forening at afgjøre de Spørgsmaal, der kunne opstaae i de ovenanførte Henseender, eller naar nogen af Repræsentanterne ellers har gjort sig skyldig i saadanne Pligtovertrædelser, som gjøre hans Udtrædelse nødvendig, dog at Adgang til at andrage Sagen for Vort Kancellie staaer Vedkommende aaben, ligesom og Sagen bør indstilles til Kancelliet, hvis begge hine Autoriteter ikke ere enige. § 27.

'ulde, imod al Formodning, det Tilfælde nogensinde ind- 1 Jan.
:ffe, at Repræsentantskabet befandtes vedvarende at tilside-
te dets Pligter, ville Vi have Os forbeholdt, efter ind-
ıtede nøiagtige Oplysninger, at opløse Samme og foran-
lte en ny Repræsentant-Forsamling valgt, samt at suspen-
e de Skyldiges fremtidige Valgbarhed. § 28. Borger-
ræsentanterne vælge ved hvert Aars Begyndelse imellem
selv indbyrdes ved fleste Stemmer en Formand, der sam-
ıkalder Repræsentanterne, naar han finder det fornødent,
leder Forhandlingerne, samt sørger for at Beslutningerne
eligen protokolleres og expederes, hvorhos i Tilfælde af
:mmelighed den Mening, hvorfor han erklærer sig, ansees
Pluralitetens. Paa samme Maade vælge de en Vice-
nand, der i Formandens Forfald træder i hans Sted.
: er iøvrigt Intet imod, at den ved Aarets Udgang af-
)ende Formand og Viceformand vælges paa ny. Borger-
:æsentanterne kunne og udnævne en særskilt Notarius,
fører Protokollen og efter Formandens Anviisning gjør
aft til de fornødne Expeditioner, der forelægges Forman-
inden de reenskrives. Protokollen underskrives stedse af
tilstedeværende Repræsentanter. § 29. Udi alle An-
:nder, Stadens Eiendomme og Indretninger, Indtægter
ldgifter vedkommende, der ikke ved nogen særlig Bestem-
e ere unddragne den sædvanlige kommunale Forvaltning,
)orgerrepræsentanternes Medvirkning nødvendig, saa at
ˌistraten ikke uden deres Samtykke kan tage nogen Be-
ing. Naar denne Øvrighed ei kan blive enig med Borger-
esentanterne, bliver Sagen at indstille til Vort Danske
:ellies Afgjørelse, hvorved naturligviis det, som Fleerheden
ıorgerrepræsentanterne bifalder, ansees som den samlede
ˌerrepræsentations Mening, og ligeledes Pluraliteten i
istraten bestemmer hvad der skal ansees som denne Øv-
ds Mening. Imidlertid skal Vor Overpræsident, saa-
han maatte finde, at en Beslutning, hvori Fleerheden
!agistraten og Borgerrepræsentationen er enig, er lovstri-
ller almeenskadelig, være bemyndiget til, under ved-
ʒt Embedsansvar, at suspendere samme, hvorefter han
ɔldeligen har at indberette Sagen til Vort Kancellie.
Borgerrepræsentanternes Mening bør stedse indhentes,
der er Spørgsmaal om nye Bestemmelser angaaende
ˈrgerlige Næringer eller Andet, der, uden umiddelbart
gaae Kommunalvæsenet, dog ikke vil være uden Ind-
ſe paa Kommunens Tarv. § 31. Borgerrepræsen-
ne vedblive indtil videre paa samme Maade som hid-
tage Deel i Brødtaxtens Sættelse, ligesom de og paa

1 Jan. lignende Maade have at deeltage i de øvrige særlige Taxter, som det for Tiden er eller i Fremtiden maatte blive bestemt, at der til Kommunens Tarv skulle sættes paa visse Varer eller andre Præstationer. Især deleshed bør Magistraten og Borgerrepræsentanterne i Forening med Havneadministrationen for Fremtiden ansætte Bolværkspengenes Størrelse, naar Omstændighederne maatte gjøre en Forandring i den ved F. 12 Febr. 1834 trufne Bestemmelse fornøden. Dog bør, inden den Forandring foregaaer, der af bemeldte Autoriteter maatte findes billig, Indberetning gjøres til Vort General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium, som haver at forelægge Os Sagen til allerhøieste Afgjørelse, saafremt det skulde finde, at Søfarten derved blev ubillig besværet. § 32. Borgerrepræsentanterne skulle være berettigede til imellem sig at udnævne enkelte Medlemmer til som en Kommittee istedetfor den hele Forsamling at meddele Magistraten Betænkning over saadanne mindre vigtige Sager, der kunne henføres under en vis alminbelig Regel, saaledes at angaaende deslige Sager, indenfor den Grændse, som i saa Henseende fastsættes, Kommitteens Betænkning træder istedetfor den hele Forsamlings. Dog, saafremt Kommitteen efter Sagens særdeles Beskaffenhed ikke finder sig beføiet til paa egen Haand derom at afgive Mening, kan den henskyde samme under den samlede Borgerrepræsentations Overveielse og Beslutning. Ogsaa maa det staae til Magistraten, endog efterat Kommitteen er hørt over Sagen, at forlange den hele Forsamlings Tanker over samme, ligesom denne naturligviis og maa være beføiet til, om den i noget enkelt Tilfælde dertil skulde finde Anledning, da at begjære en Sag, der ellers hørte under Kommitteen, forelagt den selv til derover at afgive Betænkning, og det hvad enten Kommitteen allerede forhen har yttret sig eller ikke. § 33. Hvis enten Magistraten eller Borgerrepræsentanterne ønske, at en eller anden Sag, som hører under deres fælleds Virkekreds, først gjøres til Gjenstand for en mundtlig Konference imellem nogle af begge Autoriteter dertil udnævnte Medlemmer, bør en saadan mundtlig Konference finde Sted. § 34. I alle Tilfælde, hvor et Andragende eller en Betænkning afgaaer fra Magistraten til Os eller noget af Vore Kollegier over et Anliggende, der hører under Borgerrepræsentanternes Medvirkning, bør stedse Borgerrepræsentanternes Erklæring vedlægges. Dog, hvor Sagen blot har været forhandlet med en saadan Kommittee, som omhandlet i § 32, og den har været enig med Magistraten, er det nok, at dette bemærkes. § 35. Borgerrepræsentanterne ere ogsaa berettigede til selv at sætte enhver Stadens

:ard vedkommende Gjenstand under Overveielse, og Magi- 1 Jan.
raten er pligtig, naar et Forslag af Borgerrepræsentanterne
ıdkommer, derover paa disses Forlangende at afgive skriftlig
:esolution, hvorhos Borgerrepræsentanterne, hvis de ikke med
ennes Indhold ere tilfredse, kunne forlange Sagen, i for-
ødent Fald forsynet med deres og Magistratens nærmere
:rklæring, forelagt Kancelliet. § 36. Ligesom det i den
nere Tid er foranstaltet, at Medlemmer deels af Magistraten
eels af Borgerrepræsentationen have faaet Sæde i de for-
jellige Stadens Væsen vedkommende Direktioner og Kom-
ıissioner, til hvilke særegne Kommunalanliggender ere henlagte,
ıaledes skal der og fremdeles ved deres Afgang indtræde
: lige Antal af Magistratens eller Borgerrepræsentationens
ledlemmer i deres Sted, hvilke sidste det overlades Borger-
:præsentationen selv at udnævne. Saa bør og for Frem-
den et af Borgerrepræsentationens Medlemmer, der ligeledes
dnævnes af denne selv, have Sæde i den borgerlige Ind-
ıllerings-Kommission. De Regnskaber, der aflægges af for-
ævnte Direktioner og Kommissioner, blive ogsaa fremdeles
ım hidtil at gjennemgaae af de af Borgerrepræsentationens
ledlemmer, som den dertil udnævner, inden de underkastes
en endelige Revision, hvorom det Følgende vil handle.
rembeles bør Magistraten og Borgerrepræsentationen stedse
fgive Betænkning, forinden nogen under hine særegne Be-
yrelser hørende Sag af det Slags, der omhandles i § 41,
fgjøres. Saafremt Borgerrepræsentanterne iøvrigt skulde
nde det fornødent, at der for andre Grene end de, for hvilke
eregne Kommissioner eller Direktioner ere organiserede, ind-
'ttes nogen saadan, have de derom igjennem Magistraten
t indkomme med Forslag til Kancelliet, som har med dets
ietænkning at forelægge Os et saadant Forslag § 37.
lagistraten foranstalter det Fornødne, for at den hvert Aar
Slutningen af Novbr. Maaned kan sættes istand til at be-
əmme, hvilke Udgifter der i næste Aar ville forefalde i de
ırskjellige Grene af Stadens Huusholdning, og hvad der
:saarsag, efterat de øvrige Ressourcer, som dertil haves, og
ilke saavidt muligt bør beregnes, ere anvendte til bemeldte
dgifters Udredelse, vil blive at ligne paa Byens Indvaanere,
lt efter de Regler, som allerede ere foreskrevne eller for
remtiden maatte blive foreskrevne for de forskjellige Udgifters
:gning. Til den Ende haver enhver af de Direktioner eller
ommissioner, hvorunder Bestyrelsen af enkelte Kommunal-
nliggender henhører, inden Slutningen af Okt. Maaned
l Magistraten at indsende et motiveret og saavidt muligt
ɔkumenteret Overslag over de Udgifter, som inden dens

1 Jan. Virkekreds ville forefalde. Paa lige Maade bør og Politidirekteuren inden forommeldte Tid indgive Overslag over hvad der vil være fornødent til Politieudgifternes Bestridelse, samt over den Indtægt, Politiekassen kan formodes at have. Saa bør og de Magistraten underordnede Embedsmænd, igjennem hvilke Stadens Indtægter og Udgifter passere, med Hurtighed og Nøiagtighed meddele Samme alle de Oplysninger om Stadens Indtægts- og Udgiftsvæsen, som behøves for at kunne beregne, hvad der i næste Aar bliver at ligne paa Indvaanerne. Naar Alt er behørigen forberedet, indbyder Magistraten saavel Borgerrepræsentanterne som alle forommeldte Direktioner og Kommissioner til ved nogle af deres Medlemmer at overveie, hvad der ifølge alle disse Oplysninger vil kunne være at ligne under de forskjellige Kommuneafgifter, som for Hovedstaden ere bestemte. Ogsaa Politiedirekteuren indbydes til at overvære dette Møde. Ved foranførte Overveielser vil det fremdeles, som hidtil, af alle Vedkommende, og navnligen af Magistraten og Borgerrepræsentanterne paa det Nøieste være at paasee, at Stadens Indvaanere ikke besværes med større Udgifter og Byrder end der, ved god og aarvaagen Bestyrelse, udkræves, for at alle Kommunens Fornødenheder, i Overeensstemmelse med de foreskrevne Regler, tilbørligen kunne bestrides. Dog bør der ikke mindre omhyggeligen sørges for, at de Udgifter, som skulle lignes paa Indvaanerne, ikke anslaaes saa lavt, at der kunde blive rimelig Anledning til at frygte for, at den lignede Sum ikke vilde blive tilstrækkelig til sit Formaal, og at altsaa de vedkommende Grene af Bestyrelsen enten maatte savne tilbørlig Vedligeholdelse eller komme i Gjæld. Naar Forhandlingerne ere tilendebragte, og i det Seneste inden Midten af Dec. Maaned, indsender Magistraten til Vort Kancellie Forslag til Kommuneafgifternes Regulering for næste Aar, ledsaget af de fra ovennævnte Direktioner, Kommissioner og Embedsmænd indkomne Forslag med Bilage, samt af en klar Oversigt over de Beholdninger og Mangler, samt over de udestaaende Restancer eller den Gjæld, som maatte finde Sted under de forskjellige Grene af Kommunens Kassevæsen, hvorhos det maa bemærkes, om alle Vedkommende ere blevne enige om Resultatet eller ikke, i hvilket sidste Tilfælde de afvigende Meninger bør udvikles og motiveres enten i selve Magistratens Indberetning eller i særskilte Deduktioner, som de, der have været af saadan afvigende Mening, kunne vedlægge. Vort Kancellie har derpaa at meddele Forslaget til Vore Deputerede for Finantserne, som derover have at yttre deres Tanker, hvorefter Sagen af Kancelliet forelægges Os med Sammes allerunderdanigste Betænkning, og naar Vor

allerhøieste Resol. er afgiven, bliver den paa sædvanlig Maade 1 Jan.
at kundgjøre af Magistraten. Angaaende Overslaget og dets Præmisser, samt, om nogen Modifikation deri er skeet ved den allerhøieste Resol., de Grunde, hvorved denne Modifikation maatte være foranlediget, foranstaltes en Kundgjørelse i Kollegial-Tidenden, saaledes som hidtil i en Række af Aar har fundet Sted. § 38. Med Kommunalafgifternes Opkrævning og Inddrivelse samt Næringsskattens Ligning saavelsom med Kæmnerforretningernes Bestyrelse forholdes indtil videre efter de nu foreskrevne Regler*). Det vil derimod være Magistratens og Borgerrepræsentanternes Pligt at tage under Overveielse, hvilke Forandringer der i saa Henseende maatte være tilraadelige, og derom afgive deres Betænkninger til Vort Kancellie, som har at forelægge Os de saaledes indkomne Forslag tilligemed dets egne Tanker desangaaende. Dog ville Vi have det overdraget til Magistraten i Forening med Borgerrepræsentanterne, for Fremtiden med Vor allernaadigste Stadfæstelse at udnævne Stadens Kæmner, saavelsom Kasserer og Bogholder ved Stadens Hovedkasse, saaledes at bemeldte Autoriteter, naar de ei kunne blive enige, have hver at bringe Os en Kandidat i Forslag. Iøvrigt vedbliver bemeldte Kasserer som hidtil at oppebære de Os tilkommende Skatter og Afgifter af Staden, og bør i saa Henseende stille passende Sikkerhed til Vor Kasse efter nærmere Bestemmelse, som vi derom forbeholde Os, hvorhos Vor Kasse i hans Boe bør nyde Fortrin fremfor de Staden vedkommende Oppebørsler. Hvorledes der ved indtræffende Balance i de underordnede Betjeninger ved Stadens Kæmnervæsen bliver at forholde med de dertil hørende Forretningers Besørgelse, vil paa den ovenanførte Maade være nærmere at undersøge og bestemme. Saa ville Vi ogsaa have Os forbeholdt, paa nærmere Forslag fra Magistraten og Borgerrepræsentanterne at bestemme, hvorvidt det atter kan overlades Magistraten, enten allene eller under Medvirkning af Borgerrepræsentanterne, at besætte nogle af de Bestillinger, til hvilke den forhen har havt Udnævnelsesret**). § 39. Til at revidere samtlige Stadens Regnskaber udvælge Borgerrepræsentanterne blandt Byens Borgere 4 Revisorer, imellem hvilke Arbeidet fordeles efter et af Magistraten og Borgerrepræsentanterne gjort og af Vort Kancellie bifaldet Forslag, ligesom det og paa samme Maade bestemmes, hvilken Løn der bliver at tillægge dem for deres Arbeide. De saaledes udvalgte Revisorer udnævnes paa 4 Aar, saa at aarlig een af dem afgaaer; de første Gang beskikkede vedblive dog Alle

*) Jfr. Lov 19 Febr. 1861, ang. de komm. Skatter i Kjbhvn, § 1 ff.
**) Jfr. i det Hele L. 4 Marts 1857, navnlig see §§ 11 og 13.

1 Jan. i 4 Aar, hvorefter Lodtrækning afgjør, i hvilken Orden de skulle afgaae, respektive med det 4, 5, 6 og 7 Aars Udgang; senere bestemmes Afgangen efter Anciennitet. Bemeldte Revisorer have nøiagtigen at gjennemgaae saavel Hovedregnskabet for Stadens Kasse som alle de speciellere Regnskaber for enkelte Grene af Stadens Oekonomie, dog først efterat samtlige disse Regnskaber foreløbigen ere gjennemgaaede af de blandt Borgerrepræsentanterne dertil udvalgte Mænd, hvis Bemærkninger blive at meddele Revisorerne til Efterretning og Benyttelse, ligesom de bør følge Revisions-Udsættelserne, naar samme fremsendes til Besvarelse og siden til Decision. Naar Revisions-Udsættelserne ere forsynede med de behørige Besvarelser og Vedtegninger, blive de tilligemed Regnskabet og dets Bilage indtil videre at indsende til vedkommende Kollegium for at decideres. Dog, dersom der er Spørgsmaal om Ansvar for selve Magistraten eller anden Autoritet, der i en eller anden Forretningsgreen træder i Magistratens Sted, eller endog for den samlede af Magistraten og Borgerrepræsentanterne bestaaende Kommunalbestyrelse, bør Sagen, naar det af Vedkommende forlanges, henvises til Afgjørelse ved Domstolene. § 40. Strax efterat alle Stadens Regnskaber ere aflagte, foranstaltes ved Trykken offentliggjort et summarisk Regnskab over enhver Green af Bestyrelsen tilligemed en Generalbalance over samtlige Regnskaber, der udviser Beholdningen af Stadens Formue, ledsaget af oplysende Forklaringer. I Forbindelse hermed bekjendtgjøres hvad der ellers i Aarets Løb er forefaldet, og hvis Offentliggjørelse kan være tjenlig til at gjøre Borgerne bekjendte med Kommunaltilstanden og Kommunalbestyrelsen. Magistraten og Borgerrepræsentanterne have nøie med hinanden at overlægge den Plan, hvorefter en saadan Kundgjørelse til Øiemedets fuldkomneste Opnaaelse bedst bør indrettes, ligesom og den aarlige Kundgjørelse selv bør underkastes begge hine Autoriteters Prøvelse. § 41. Naar der under nogen af de Bestyrelsesgrene, der ere overladte til særegne Direktioner eller Kommissioner, bliver Spørgsmaal om Foranstaltninger, der ere aldeles extraordinaire, eller som have sær indgribende og vedvarende Følger for Kommunen, saasom om Laan eller Forlængelse af de Terminer, inden hvilke et ældre Laan skal afbetales, Indførelse af nye Lønninger og Lønningsforhøielser, Pensioner, hvortil der ikke allerede haves en speciel Hjemmel, Gratifikationer, Afhændelse af nogen fast Eiendom, Bygningsarbeider, som ikke kunne iværksættes uden en Forhøielse i det Skattebeløb, som i de nærmest foregaaende 3 Aar efter Middeltal er blevet svaret til at bestride de under bemeldte Direk-

tioner eller Kommissioner hørende Grene af Stadens Huus- 1 Jan.
holdning, Forlig, hvorved den paa Kommunens Vegne, for at undgaae Rettergangstrætter, overtager sig en vis Forpligtelse eller opgiver noget af en formeentlig Rettighed, bør altid Magistraten og Borgerrepræsentanterne først derover have Leilighed til at yttre sig, hvorhos Sagen saavel i foranførte Tilfælde, som naar Foranstalninger af bemeldte Slags forefalde under selve Magistratens og Borgerrepræsentanternes egen Bestyrelse, bliver at indstille til Vort Kancellie, der, forsaavidt Samme ikke er bemyndiget til selv at tage Beslutning, har at andrage Sagen for Os. Skulde Magistraten og Borgerrepræsentanterne finde det gavnligt, at der indrømmes dem Myndighed til, under visse nærmere Bestemmelser, at tage endelig Resolution med Hensyn til Gjenstande af foran førte Slags, saa have de derom at indkomme med Forslag, hvorpaa de kunne forvente Vor allerhøieste Resolution.

F. ang. Journalføringen ombord i danske Skibe. 10 Jan.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Efterat Vor høisalige Forgjænger, Kong Frederik den Sjette, høilovlig Ihukommelse, i Aaret 1836 havde modtaget et allerunderdanigst Andragende fra Sine troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne, der gik ud paa Ophævelsen af den ved F. 19 Marts 1817 med Hensyn til Skibsjournaler paabudne Indretning, og et andet Andragende fra Sine troe Provinsialstænder for Nørre-Jylland, hvori disse, i at erkjende den ved bemeldte Forordning foreskrevne Ordens Gavnlighed, dog allerunderdanigst indstillede, at adskillige Lettelser i de af Forordningens Bestemmelser flydende Byrder maatte tilstaaes, fandt allerhøistbemeldte Vor Forgjænger overveiende Betænkeligheder ved at følge de førstnævnte Stænders Indstilling, hvorimod han fandt sig bevæget til at bevilge alle de til Lettelse i hine Byrder førende Forandringer, hvorpaa de sidstmeldte Stænder havde andraget, og dertil endog at føie andre. I denne Henseende lod han, ved Stændernes Forsamling i 1838, disse forelægge et Udkast til en ny Anordning angaaende fornævnte Gjenstand, der skulde træde i Stedet for F. 19 Marts 1817. I at afgive allerunderdanigst Betænkning herover ere Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne vedblevne deres tidligere Andragende, hvorimod Provindsialstænderne for Nørre-Jylland intet Væsentligt have havt ved det forelagte Udkast at erindre. Ligesom nu under denne Sagens Stilling den i Udkast forelagte Anordning end ikke

10 Jan. kunde tilbageholdes uden i det Mindste for en rum Tid at betage Søfarten de af begge Stænderforsamlinger attraaede Lettelser, saaledes have vi heller ikke, efter Sagens nøieste Overveielse, kunnet komme til anden Erkjendelse, end at den ved meerbemeldte Anordning foreskrevne Orden bidrager saa meget til at betrygge Skibsjournalernes Paalidelighed, at Fordelene heraf maae overveie de dermed forbundne Byrder, naar disse lettes i Overeensstemmelse med det forelagte Udkast. Vi have derfor besluttet at give bemeldte Udkast Lovskraft, dog med nogle mindre væsentlige Forandringer, som Vi i Anledning af Vore troe Provindsialstænders Betænkninger have fundet, at Samme kan modtage. — Vi ville derfor, i at ophæve ovennævnte F. 19 Marts 1817, allernaadigst have anordnet og befalet som følger: § 1. Enhver Skipper, som fører et dansk Skib paa Reiser, der gaae Vesten for Linien fra Texelen til Lindesnæs og Østen for Rygenwalde og Kalmar, skal stedse have en Logbog ombord, der indrettes saaledes som i det Følgende bestemmes. § 2. Denne Logbog, der skal kunne benyttes for alle de Reiser, der gjøres med samme Skib, skal bestaae af godt stærkt Papiir og være indbunden, med en forsvarlig Lidse gjennemdraget og pagineret. Den autoriseres og forsegles af Dommeren paa det Sted, hvorfra Reisen begynder, i Kjøbenhavn af Justitiarius i Søretten.*) For denne Autorisation nyder vedkommende Embedsmand ialt 2 Rbd. Sølv, naar Skibet er over 50 Kommercelæsters Drægtighed, men ellers 1 Rbd.**) Toldvæsenets Betjente skulle have Tilsyn med, at enhver Skipper, naar han udklarerer sit Skib for saadanne Reiser, som forommeldt, tillige medbringer Logbog, og til den Ende skulle de paategne, at denne ved Udgaaende er dem foreviist, dog uden derfor at nyde nogen Betaling. Skulde det paa langvarige Reiser indtræffe, at Logbogen formedelst Reisens Længde bliver fuldskreven, kan den danske Konsul eller Vice-Konsul i en fremmed Havn, til hvem Skipperen derom maatte henvende sig, autorisere en ny Logbog, hvorom han, umiddelbart efter de i den ældre Logbog gjorte sidste Tilførsler, bør gjøre Paategning i samme. Dog har den af ham autoriserede nye Logbog kun Gyldighed for den øvrige Deel af samme Reise, og bliver for saadan Autorisation kun det halve Gebyr at erlægge imod det, som foran er tilstaaet Dommeren, hvilket dog altid skal erlægges i Sølvmynt. § 3. I Logbogen skal, fra den Dag af Kjøkkenet tændes, den Vagthavende, være sig Kapitain,

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861 om Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn, § 16.
**) Jfr. s. L.'s § 57.

overstyrmand eller anden Styrmand, saasnart han er afløst 10 Jan.
fin Vagt, indføre ei alene hvad der imidlertid er passeret
eiladsen og Koursen vedkommende, men endog enhver anden
egivenhed, som paa nogen Maade kunde være til Oplysning enten
r Rhederne, Afladerne eller Assurandeurerne. Saafremt der ved
gbogens Førelse skulde indløbe nogen Skrivfeil, maa denne
e rettes saaledes, at Stedet derved gjøres ulæseligt, eller
d Raderinger; men det skal saaledes overprikkes eller
erstryges, at man kan læse, hvad der forhen har staaet.
Bogens Førelse skulle alle Skippere og Styrmænd, rette
g efter det her vedføiede Schema. § 4. Saafremt der
a en Reise tilstøder Skibet nogen Skade, i Anledning af
vilken Protest skal nedlægges, og Skipperen anløber en dansk
avn eller en fremmed Havn, hvori dansk Konsul eller
ice-Konsul er ansat, skal han i det seneste 24 Timer efter
n Ankomst oplevere sin Logbog, i førstnævnte Tilfælde til
tedets Dommer og i sidste til Konsulen eller Vice-Konsulen.
emeldte Embedsmænd have, strax efter den sidste Tilførsel,
nder Dag og Datum at paategne, at saadan Foreviisning
den de foreskrevne 24 Timer efter Ankomsten er foregaaet,
mt anmærke, om Bogen inden den Tid er befunden at
ære ført ordentlig Dag for Dag. Skeer Opleveringen
ke inden 24 Timer, skal det anmærkes, med Tilførsel af,
vor lang Tid Skipperen er udebleven. For fornævnte
ttestation nyder vedkommende Embedsmand det halve af
en Betaling, som er bestemt i § 2. Iøvrigt bør Bogen,
fterat det Foreskrevne er iagttaget, uopholdelig tilbageleveres
Skipperen. § 5. Naar Skipperen kommer tilbage med
Skibet til en dansk Havn, hvor Reisen ansees at have Ende,
kal han inden 24 Timer afgive sin Logbog, i Kjøbenhavn
il Justitiarius i Søretten, og ellers til Stedets Dommer.
Bemeldte Embedsmand har strax under den sidste Tilførsel
t bevidne, om Bogen i behørig Tid er indleveret, og om
en daglig er ført eller ikke. For denne Bevidnelse erlægges,
aafremt Skibet er over 50 Kommercelæster, 1 Rbd. 2 Mk.
Sølv, hvis Reisen ei har varet over et halvt Aar; 2 Rbd.
Sølv, hvis den har varet over et halvt men ei over 1 Aar;
men 2 Rbd. 4 Mk. Sølv, hvis den har varet over 1 Aar.
Men er Skibet af ringere Drægtighed end foranførte, bliver
i alle Tilfælde kun den halve Betaling at erlægge. Endes
Reisen i en fremmed Havn, forholdes med dette Eftersyn
saaledes, som i § 4 er befalet for de Tilfælde, hvori Skibe,
efter lidt Skade, anløbe en saadan Havn. Dersom det ei
af Søpasset eller Forhyringskontrakten kan skjønnes, naar
Reisen er endt, da skal saadant ansees at være Tilfældet,

10 Jan. naar Skibet kommer tilbage til en dansk Havn og der udlosser sin Ladning eller den største Deel deraf, eller naar Mandskabet afmønstres. § 6. I alle Tilfælde, hvor enten Rhederne, Afladerne eller Assurandeurerne til Sandhedens Oplysning æske Logbogen fremlagt, bør den uvægerligen fremlægges. Dersom Skibet endnu ikke er hjemkommet, saa at den ei kan fremlægges in originali, bør Skipperen indsende en notarialiter bekræftet Gjenpart deraf til Afbetjening. § 7. Befindes en Skipper eller Styrmand at have efterladt at føre Logbogen i Overeensstemmelse med de her givne Forskrifter, da skal han første Gang, han har gjort sig skyldig i saadan Forseelse, ansees med en Mulkt af 20 til 50 Rbd. Sølv efter Omstændighederne, anden Gang med en Mulkt af 50 til 200 Rbd. Sølv, og tredie Gang forbryder han sin Ret til at føre Skib eller lade sig forhyre som Styrmand. Dersom nogen Skipper eller Styrmand skulde have ført falsk Logbog eller forfalsket samme, saa skal han ikke alene have forbrudt sin Ret til at fare som Skipper eller Styrmand, men desuden ansees med Straf efter Loven for Bedragerie, samt være pligtig til at give Skadeserstatning. Hvis nogen Skipper eller Styrmand befindes at have raderet i den af ham førte Logbog eller ved Overstregning at have gjort noget af sammes Indhold ulæseligt, da skal han, om saadant er skeet uden lovstridig Hensigt, ansees med samme Straf, som i nærværende § er foreskreven for Mangel af at føre Logbogen; men, hvis Sagens Omstændigheder vise, at Raderingen eller Overstregningen er skeet i Hensigt at fordølge det paa Reisen Passerede, da straffes den Skyldige, ligesom her foran er fastsat for falsk Bogføring. § 8. Saafremt nogen Skipper forsømmer, naar han i det i § 4 omhandlede Tilfælde anløber nogen Havn eller naar Reisen er til Ende, at lade Logbogen forevise og attestere, skal han ansees med en Mulkt fra 2 til 5 Rbd. Sølv efter Omstændighederne for hver 24 Timer, i hvilke han har forsømt saadant. De Sager, som maatte opstaae i Anledning af saadan Overtrædelse, blive at forfølge politieretsviis, men dog i Kjøbenhavn, under Iagttagelse af de for Politiesager gjældende Regler, altsaa uden at nogen Aktor udnævnes, at behandle ved Søretten. § 9. Alle Skippere og Styrmænd skulle være betænkte paa, i ulykkelige Tilfælde at bevare Logbogen lige med Skibets øvrige Papirer. Saafremt disse ere reddede, men Logbogen befindes at mangle, bør Skipperen med sit Mandskab bevise Anledningen til denne Mangel, og kan han da ikke føre skjelligt Beviis for, at Mangelen ei kan tilregnes ham, bør han ansees enten med en Mulkt fra 10 til

100 Rbd. Sølv, eller hvis det befindes, at han med Forsæt har undladt at redde Logbogen, med den i § 7 for falsk Bogføring bestemte Straf. § 10. Skipperen maa, under Ansvar efter Sagens Omstændigheder og med Hensyn til Analogien af denne Anordnings §§ 7 og 9, ikke tilintetgjøre Logbogen, forinden Alt, Reisen vedkommende, endeligen er afgjort mellem Rhedere, Afladere og Assurandeurer. Naar Skibet efter fuldendt Reise kommer tilbage til en dansk Havn, og Skipperen foretager en ny Reise, forinden Alt, hvad der angaaer den forrige Reise, endeligen maatte være afgjort mellem alle Vedkommende, maa han ei medtage den til Skibet hørende Logbog, men skal for Rhederiets Regning bekoste en ny Logbog til den nye Reise. § 11. Alle Mulkter, som i nærværende Anordning ere bestemte, skulle tilfalde Fattigvæsenet paa det Sted, hvor Skibet har hjemme. De Betalinger, som ifølge Anordningen forefalde paa Vore Kolonier i Vestindien, erlægges med 1 Rbd. vestindisk Kourant for hver Rbd. Sølv, og paa Vore ostindiske Besiddelser med en Piaster for hver 2 Rbd. Sølv. § 12. Af de Betalinger, som efter det Foranførte tilkomme Justitiarius i Kjøbenhavns Søret eller andre Dommere, bliver i Fremtiden ingen Afgift at erlægge til Justitsvæsenets Fond. 10 Jan.

10 Jan.

Schema til

Aar Maaned Hvor

Dag	Time	Styret Kours	Dist. K. F.	Beholden Kours	Vind	Veir	Dybde	Grund
	1							
	2							
	3							
	4							
	5							
	6							
	7							
	8							
	9							
	10							
	11							
Dag og	12							
Datum	1							
	2							
	3							
	4							
	5							
	6							
	7							
	8							
	9							
	10							
	11							
	12							

Generale misvisende Kours er ° fra ab
forbedret med ° NVestring.
Generale retvisende Kours er ° fra ab
Generale Distance er Mile.

Mærk. Naar Skibet er i saadanne Farvande, at Lodskud

10 Jan.

ıgbog.

kibet er

Mærkværdigt.

E. M.

Kl. 1½ peilte udi ° ' Mile

Kl. peilte ⊙ i Nedg. ° ' fra
ab fandt herved Misvisn.
° ' NVestring.

Kl. bjergede Bramseil.

F. M.

Kl. maalte ⊙ ° ' høi og peilte
den ° fra ab fandt Mis-
visning ° ' NVestring.

Kl. pumpet Streg.

Kl. t. ' maalte ⊙ ° ' høi og
peilte ⊙ i S. S. O.
Kl t. ' maalte ⊙ ° ' høi
fandt ved disse 2de Høider Breden at
være ° ' NBrede.
Om Midd. maalte ⊙ ° ' " høi i S.

Pt. Gissede NBrede ° '
Pt. Længde ° '
Observerede NBrede ° '

behøves, falde de 2de sidste Rubrikker bort.

12 Febr. **P. ang. yderligere Lettelse i Afgifterne til Kjøbenhavns Brandkasse.**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Efterat det nye Fond, som den Kjøbenhavnske Brandkasse, hvis ældre Formue ved den i 1795 Staden overgaaede store Ildebrand var aldeles udtømt, ifølge den allernaadigste A. 17 Juli s. A. havde at opsamle, var voxet til mere end 800,000 Rigsbankdaler Sølv, blev det, i Overeensstemmelse med Interessentskabets Ønske og i Henhold til bemeldte Anordnings § 13 Litr. d, ved P. 20 Mai 1829 bestemt, at Assurancepræmien af de Brandforsikkringer, som den 31te Decbr. 1795 vare indtegnede i Brandkassen, indtil videre skulde være nedsat fra 1 pro mille til 1/2 pro mille og at samme Nedsættelse efterhaanden skulde indtræde med Hensyn til de øvrige Forsikkringer, naar de uafbrudt havde vedvaret i 33 Aar eller derover. Da nu bemeldte Fond, naar det særlige Administrationsfond dermed forenes, har opnaaet en Størrelse af over 1,500,000 Rigsbankdaler, har Interessentskabet anbraget paa, at alt Brandkontingent, saalænge Kassen beholder en saa stor Formue, maa bortfalde for enhver Forsikkring, der er eller efterhaanden bliver over 33 Aar gammel, samt at den særlige Afgift, der efter ovenmeldte A. 17 Juli 1795 § 12 Litr. b, er blevet svaret til Dækning af Bestyrelses-, Taxations- og andre Omkostninger, maa hæves. Og da Vi have fundet, at Kassen, under sin nærværende gode Tilstand taaler saadan Afgang, saa byde og befale Vi som følger: § 1. For Fremtiden bortfalder den 1/2 pro mille Afgift, som efter P. 20 Mai 1829 §§ 1 og 2 skal udredes af de i Kjøbenhavns Brandkasse forsikkrede Bygningers Forsikkringssum, efterat der i 33 Aar uafbrudt deraf har været svaret det fulde Brandkontingent 1 pro mille. Dog saafremt Brandforsikkringens Fond nogensinde maatte gaae ned under 1,500,000 Rigsbankdaler, bliver bemeldte 1/2 pro mille paany at udrede, saalænge indtil Kapitalen atter naaer hiin Størrelse.*) § 2. Ligeledes bortfalder den særskilte Afgift af 2 ß. for hvert hundrede Rigsbankdaler, der hidtil i Overeensstemmelse med A. 17 Juli 1795 § 12 Litr. b, har været svaret af samtlige i Kjøbenhavns Brandkasse forsikkrede Bygninger, til Dækning af Brandforsikkringens Administrations-Udgifter. § 3. Iøvrigt vil det have sit Forblivende ved A. 17 Juli 1795 og P. 20 Mai 1829, ligesom de foranførte Bestemmelser ere uanvendelige paa de

*) Ifølge B. 18 April 1857 erlægges igjen den ommeldte 1/2 Promille-Afgift; jfr. ogsaa B. 7 April 1859 om Opkrævning af en Tillægs-Præmie af samtlige brandforsikkrede Bygninger i Kjøbenhavn.

ovenmeldte Afgifter, forsaavidt disse allerede inden nærværende Aar have været forfaldne til Betaling. 12 Febr.

Kanc.-P. om Udvidelse til Kongeriget Danmark af de i Pat. 10 Juni 1809, ang. Bremer- og Weser-Søetønders Bjergning, indeholdte Bestemmelser for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen. 25 Febr.

Collegium seniorum i Bremen har i et gjennem den Kgl. Ministerresident i Hamborg indsendt Andragende anholdt om en Udvidelse til Kongeriget Danmark af den Koncession i Henseende til Bjergningen af Bremer- og Weser- Søetønder, der, forsaavidt Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen vedkommer, tidligere paa Begjæring af fornævnte Kollegium er bleven tilstaaet. — Da H. Maj. paa en af det Kgl. Departement for de udenlandske Sager nedlagt allerunderdanigst Forestilling allernaadigst har indvilliget dette, saa blive følgende for bemeldte Hertugdømmer i Pat. 10 Juni 1809 foreskrevne Regler fra nu af ogsaa anvendelige i Danmark. — Fornævnte Søetønder, hvilke ere betegnede med Navnet „Bremen" og med Stadens Vaaben, som er en Nøgle, skulle i intet Tilfælde behandles som strandet Gods, men, efter foregaaende Anmeldelse af Bjergningen, uopholdeligt udleveres til den, som ovenmeldte Kollegium dertil befuldmægtiger, imod Erlæggelse af den istedetfor Bjergeløn fastsatte uforanderlige Betaling, nemlig fem Rigsdaler i Guld for hver Tønde og fire Lsk. for hver af de ved Tønden værende Kjæder, saa at ingen flere end disse Omkostninger maa beregnes eller tages, naar Kollegium selv lader Tønde og Kjæde afhente, hvorimod i andet Fald Omkostningerne paa Tilbagebringelsen bør erstattes efter Billighed. — Saa skal det og være Pligt for Øvrigheden paa Søekysten, naar nogen saadan Søetønde er bjerget, da ufortøvet derom at give ovenmeldte Kollegium Underretning, dog paa dettes Bekostning. — Hvilket herved kundgjøres til Underretning og Jagttagelse for alle Vedkommende.

F. ang. Straffen for Tyverie, Bedragerie, Falsk og andre dermed beslægtede Forbrydelser. 11 April.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v: At Vi, efterat have taget de af begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder indgivne allerunderdanigste Betænkninger over det dem forelagte Udkast til en F. angaaende Straffen for Tyverie, Bedragerie, Falsk og andre dermed beslægtede Forbrydelser under nøieste Overveielse, allernaadigst have

11 April. fundet for godt at befale som følger: § 1. Straf for første Gang begaaet simpelt Tyverie. Straffen for Tyverie skal, naar dette ikke er forbundet med nogen særegen Omstændighed, der medfører, at en eller anden af de nedenstaaende Bestemmelser deri gjør Forandring, være i de ringere Grader Fængsel paa Vand og Brød fra 2 Gange 5 til 6 Gange 5 Dage og ellers Strafarbeide indtil 4 Aar. § 2. Det Stjaalnes Værdies Indflydelse paa Straffen. Ved Valget af den høiere eller ringere Straffegrad efter § 1 have Domstolene at tage stadigt Hensyn til Tyveriets Størrelse, og derunder ikke blot til de stjaalne Kosters Værdie, som særskilte Ting betragtede, men ogsaa til den særdeles Skade, som den Forurettede maatte have lidt, enten formedelst den Forbindelse hvori disse Ting staae med en anden Ting, hvorfra de ere blevne affondrede, eller af andre Aarsager. § 3. Skjærpende Omstændigheder. Ved Siden af den Indflydelse, der, i Overeensstemmelse med § 2 bliver at tillægge Tyveriets Værdi, bør følgende Omstændigheder fornemmelig komme i Betragtning som Grunde til en forhøiet Straffegrads Anvendelse: 1) Naar den stjaalne Ting var af saadan Beskaffenhed, at den Vedkommende ei kunde holde samme i nøie Forvaring; 2) naar Nogen med Vold eller ved Hjælp af Dirker, falske eller tillistede Nøgler eller ved at bryde Segl har aabnet Skab, Kiste eller andet Gjemmested, eller Forbrydelsen iøvrigt har været forbunden med særdeles Overlæg, Snedighed eller Dumdristighed; 3) naar den Skyldige befandt sig i en trangfri Forfatning; 4) naar han stod i den Bestjaalnes Tjeneste eller af anden Aarsag skyldte denne særdeles Troskab og Omhu; 5) naar ellers hans Stilling, hans Forhold til den Bestjaalne eller den Tillid, som denne har viist ham, har givet ham en særdeles Leilighed til det af ham udøvede Tyverie; 6) naar Forbrydelsen, uden ganske at kunne henregnes til noget af de Tyverier, hvorfor der i det Følgende er sat en forhøiet Straf, dog nærmer sig et saadant med Hensyn til de Egenskaber, der have gjort samme til Gjenstand for den skjærpede Straffebestemmelse; 7) naar Forbryderens øvrige Vandel vidner om, at streng Straf behøves for at overvinde hans forbryderske Tilbøielighed; 8) naar han under samme Sag findes skyldig i flere Tyverier, i hvilket Tilfælde ikke blot det samlede Beløb af alle de stjaalne Koster bør komme i Betragtning, men ogsaa det større Hang til Misgjerningen, som han har lagt for Dagen ved oftere at forbryde sig. § 4. Formildende Omstændigheder. Derimod bør især følgende Omstændigheder komme i Betragtning som Grunde til Lem-

elbighed i Straffens Anvendelse: Ungdom, Eenfoldighed, 11 April.
ırsomt Opdragelse, Forførelse, uforskyldt Trang, foregaaende
od Opforsel, den ved skjødesløs Bevogtning givne særdeles
eilighed, Aabenhjertighed i at tilstaae og Redebonhed i at
irke til den Bestjaalnes Skadesløsholdelse. § 5. Nærmere Bestemmelser om Straffen af Fængsel paa
Vand og Brød. Ligesom det i det Hele er overladt til
edkommende Retters Bedømmelse, hvilken Grad af den i
1 hjemlede Straf, der i ethvert enkelt Tilfælde, naar alle
Omstændigheder, der tale enten for eller imod den Skyldige,
fveies imod hinanden efter de i §§ 2, 3 og 4 angivne Synspunkter, rettelig bør anvendes, saaledes vil det og især beroe
aa disses nøiagtige Overveielse af samtlige Sagens Omstændigheder, hvorvidt den Skyldige kan afsone sin Brøde
ıed Fængsel paa Vand og Brød, hvilken mildere Straf
og ei af Domstolene bør vælges, medmindre de formildende
Omstændigheder maae ansees som de overveiende. § 6.
Kvægtyverie paa Marken. Den, som stjæler Heft eller
tort Kvæg paa Marken, bliver at hensætte til Strafarbeide
ra 3 til 8 Aar efter Omstændighederne. Skjøndt dette ikke
ımiddelbart er anvendeligt, naar andre Kreaturer stjæles paa
Marken, saa skal dog sligt Tyverie altid saavel i Analogie
ıf foranførte Bestemmelse, som i Medfør af den i § 3 Nr.
. foreskrevne Regel ansees med større Straf end andet Tyverie
ıf lige Beskaffenhed, og navnlig vil Straffen idetmindste
ıære at bestemme til offentligt Arbeide paa 1 Aar, naar der
tjæles enten Faar, eller Kalve eller Fol, hvortil dog kun et
Dyr regnes, indtil det er blevet 1 Aar gammelt. Iovrigt
kulle Domstolene og være bemyndigede til at nedsætte den
Begyndelsen af nærværende § bestemte Straf, naar en aldeles udlevet Hest stjæles paa Marken. § 7. Kirketyverie. Tyverie, som begaaes i Kirke, ansees i Almindelighed med 3 til 12 Aars Arbeidsstraf. Dog, dersom de stjaalne
Koster ikke tilhørte Kirken eller nogen i Forbindelse dermed
taaende Indretning, eller kun stode i fjern Forbindelse med
Gudstjenesten, og de derhos vare af ubetydelig Værdie, og
øvrigt Omstændighederne tale for Straffens Formildelse,
bliver kun den i § 1 foreskrevne alminbelige Tyvsstraf at
anvende, ved hvis Bestemmelse der dog bør tages behørigt
Hensyn til den forøgede Strafværdighed, som Stedet, hvor
Forbrydelsen er begaaet, giver samme. Iovrigt kan den,
der stjæler af Kirkeblokken, i intet Tilfælde nyde godt af
denne mildere Bestemmelse, hvorimod han under alle Omstændigheder bliver at ansee efter Paragraphens første Deel.
§ 8. Slotstyverie. Stjæler Nogen paa de Slotte eller

11 April. Palaier, der tjene til Beboelse eller dog ere indrettede til at tjene til Beboelse for Os eller Nogen af Vort Kongehuus, skal, uden Hensyn til hvem det Stjaalne tilhører, i lige Maade Arbeidsstraf fra 3 til 12 Aar anvendes, dog at ogsaa heri kan skee en saadan Formildelse, som § 7 hjemler, saafremt Tyveriet er begaaet udenfor de Værelser, som ere indrettede til Brug for Os selv eller Nogen af de Kgl. Herskaber, og det Stjaalne derhos ikke er af betydelig Værdie, og heller ikke andre skærpende Omstændigheder finde Sted. § 9. Posttyverie. Foranførte Straf af 3 til 12 Aars Hensættelse til Arbeide er og anvendelig, naar Nogen stjæler eller paa anden ulovlig Maade tilvender sig Noget, være sig Penge eller Andet, der forsendes med Posten, medens Samme endnu er under Postvæsenets Ansvar. Ved Anvendelsen af denne Bestemmelse vil det være en særdeles skjærpende Omstændighed, naar Forbrydelsen er begaaet af en ved Postvæsenet ansat Person. § 10. Skipperes og Styrmænds Tyverie paa det dem anbetroede Gods. Skipper (hvorunder enhver Fører af et større eller mindre Fartøi skal henregnes) eller Styrmand, som paa en tyvagtig eller underfundig Maade tilvender sig Noget af det, der er hans Varetægt eller Tilsyn betroet, straffes ligeledes med 3 til 12 Aars Hensættelse til Arbeide. § 11. Tyverie, begaaet i Anledning af Skibbrud, Ildebrand eller anden saadan Ulykke. Naar Skibbrud, Ildebrand eller anden saadan Ulykke benyttes til at bestjæle eller besvige dem, som Ulykken er overgaaet, eller hvis Gods derved er blevet udsat for Fare, bør den Straf, som Forbrydelsen efter § 1 vilde have paadraget den Skyldige, skærpes indtil det Tredobbelte, og Straffetiden altsaa efter Omstændighederne forlænges til 12 Aar. § 12. Indbrud m. M. Har en Tyv paa en voldsom Maade eller ved Hjælp af Dirikker, falske eller tillistede Nogler banet sig Adgang til Huus, Gaard eller Værelser, beboede eller ubeboede, eller til Skib, eller er det skeet ved at stige over Huus, Muur eller andet saadant Lukke, eller ved at stige ind ad Vinduer, Skorstene eller andre saadanne Aabninger, som ikke ere bestemte til Indgang, saa bliver han at straffe med Arbeide fra 2 til 6 Aar. Men, er det om Nattetid, at Tyven paa en af de anførte Maader har indtrængt sig i et beboet Sted, eller dersom han paa en underfundig Maade har indsneget sig sammestedsfor at kunne udøve Tyverie til hiin Tid, eller dersom ellers nogen af de ovennævnte Handlinger har været forbunden med Omstændigheder, som indeholde skjellig Grund til at antage, at Gjerningsmanden i paakommende Tilfælde

ilde bruge personlig Vold for at forsvare sig selv eller sine 11 April.
'oster, saa bliver han at ansee med 6 til 16 Aars Arbeide;
g, dersom Nogen har udøvet flere deslige dumdristige og
ırlige Tyverier, kan Straffen, under iøvrigt skjærpende Om-
ændigheder, endog bestemmes til Arbeide for Livstid. For-
ıavidt Forbryderen virkelig har brugt Vold eller bestemte
'rudsler med Vold, vil der tillige være at tage Hensyn til
e Bud, som findes i nærværende A.s §§ 34 og 36, i hvis
'olge der efter Sagens Beskaffenhed endog kan anvendes
øiere Straf end den, som de ovenfor fremsatte Bestemmelser
ıdeholde. § 13. Straf for anden Gang begaaet
'yverie. Den, som efter een Gang at være dømt for Tyverie
tter findes skyldig i lige Forbrydelse, bliver, forsaavidt
Straffen ellers vilde være at bestemme efter nærværende For
.s § 1, at ansee med Strafarbeide fra 1 til 8 Aar. Ved
Straffetidens Bestemmelse bliver Størrelsen, Antallet og Be-
'affenheden af de Forbrydelser, hvorfor den Paagjældende
u skal dømmes, at tage i Betragtning i Overeensstemmelse
ıed de Regler, som ere foreskrevne i F.s §§ 2—4; men i
'orbindelse hermed bør og den Grad, hvori han forhen er
ınden skyldig, have Indflydelse paa den Straf, som bliver
t tilkjende ham. Da Tyveriets Gjentagelse derhos allerede
og for sig fordrer en alvorligere Straf, bør det fastsatte
Minimum af 1 Aars Strafarbeide kun komme til Anvendelse,
vor den, som forhen har paadraget sig en af de ringere
Straffegrader, igjen i en ubetydelig Grad gjør sig skyldig i
enne Forbrydelse. § 14. Nærmere Bestemmelser
or det Tilfælde, at det gjentagne Tyverie er
valificeret. Hvis den gjentagne Forbrydelse er af det
Slags, som denne A.s §§ 6—12 have tillagt en særdeles
Strafværdighed, saa ville Bestemmelserne i § 13 være at
nvende i Forbindelse med dem, der indeholdes i fornævnte
§. Men, dersom den eller de Tyvsforbrydelser, som ere
Gjenstand for den senere Paatale, i og for sig egne sig til
ı saa høi Straf, at det ikke bliver muligt ved Siden af
ımme at tillægge Gjentagelsen en passende Indflydelse, uden
t gaae udenfor den høieste Straffegrad, som den vedkom-
ıende § hjemler, hvad enten denne saa er lige med den,
om er fastsat i § 13, nemlig 8 Aar, eller høiere, saa bliver
er, hvis den tidligere forskyldte Straf ikke maatte være al-
eles ubetydelig, til hiin Straffegrad at føie 1 til 3 Aars
Arbeide. Forsaavidt iøvrigt §§ 9, 10 og 11 tildeels indbe-
ıtte Handlinger, der ikke ligefrem høre under det alminde-
ge Begreb om Tyverie, men dog ganske ere satte ved Siden af
ımme med Hensyn til Straffen, saa vil slig Forbrydelse og-

11 April. saa, hvor der spørges om Anvendelse af Straffen for gjentagen Forbrydelse, i Eet og Alt være at betragte som Tyverie. § 15. Straf for tredie Gang begaaet Tyverie. Findes Nogen 3die Gang i Tyverie, bliver han at ansee med Strafarbeide fra 4 til 16 Aar under de i § 13 nævnte Hensyn. Men, hvis den eller de nye Forbrydelser maatte være af det Slags, som omhandles i §§ 6—12, saa vil efter de begaaede Forbrydelsers Grovhed i Forbindelse med Størrelsen af de den Skyldige forhen idømte Straffe endog offentligt Arbeide paa Livstid kunne idømmes ham. § 16. Straf for fjerde Gang begaaet Tyverie. Dersom Nogen efterat være dømt i Overeensstemmelse med § 15 atter befindes i Tyverie, bliver han, selv under iøvrigt formildende Omstændigheder, at dømme til 8 Aars Arbeide; men, ere Omstændighederne af anden Beskaffenhed, vil, under Jagttagelse af Grundsætningerne i §§ 13 og 15, Straffetiden blive at forlænge eller endog Arbeide paa Livstid være at fastsætte. § 17. Straf for femte Gang begaaet Tyverie. Den, som 5te Gang gjør sig skyldig i Tyverie, bliver altid at ansee med Strafarbeide paa Livstid. § 18. Om Indflydelsen af de den Skyldige i Medhold af de ældre Love overgaaede Domme. De Straffedomme, som ere Forbryderen overgaaede efter de ældre Anordninger, skulle, eftersom de ere ham overgaaede for 1ste, 2den Gang begaaet Tyverie o. s. v., have samme Indflydelse paa den Straf, der for senere Forbrydelser skal paalægges ham, som om de vare afsagte i Overeensstemmelse med denne Vor Forordning. § 19. Om de efter en Persons Domfældelse opdagede Tyverier, paa hvilke han forhen har lagt Skjul. Naar den, som har været under Tiltale for Tyvsforbrydelse, derunder har lagt Skjul paa nogle af de Forbrydelser, hvori han var skyldig, og han paa Grund deraf dømmes i en mildere Straf end den, som, hvis ogsaa disse havde været oplyste, vilde været ham paalagt, saa vil han siden under en ny Sag være at dømme til den yderligere Straf, som han med Hensyn til de saaledes fordulgte Forbrydelser vilde have forskyldt. § 20. Om de den Skyldige tidligere overgangne Domme, der opdages, efterat han for nye Forbrydelser er dømt. Paa lignende Maade forholdes og, naar Nogen ved usand Forklaring har saaledes fordulgt den ham overgaaede Dom, at han derved har unddraget sig den Straf, som han med Hensyn til Gjentagelsen havde forskyldt. Men, dersom dette opdages paa en Tid, da han skal dømmes for senere Tyvsforbrydelser, straffes han saaledes, som Tilfældet

lde have været, saafremt han forhen havde været dømt i den 11 April.
straf, der vilde været ham paalagt, hvis de tidligere over-
gaaede Domme vare komne for Dagen. § 21. Om Medvirk-
ning til Tyverie. De, som under Udførelsen af Tyverier
e, om det endog blot er ved deres Tilstedeværelse for at
olde Vagt og understøtte Tyvens Mod, behjælpelige til at
efordre Tyveriernes Fuldbyrdelse eller bortrydde Hindringerne,
saavelsom og de, der ved at forføre, tilskynde, give Anviis-
ing, forsyne med Værktøi, aabne Tyven Udsigt til at
jemme eller afsætte sine Koster, eller paa nogen anden lig-
ende Maade ved foregaaende Handlinger medvirke til en
saadan Forbrydelse, skulle straffes, som om de selv havde
jaalet, saaledes at der ved Straffens Bestemmelse tages
yensyn saavel til de Tyveriers Størrelse, Antal og Beskaffen-
ed, hvortil de have medvirket, som til Medvirkningens Grad,
ja og til alle de øvrige Omstændigheder, der i Overeens-
emmelse med §§ 2, 3 og 4 bør have Indflydelse paa
Straffens Størrelse. Da der saaledes ved Straffens Be-
emmelse bør tages Hensyn saavel til Graden af den Skyldiges
Medvirkning som til de øvrige Omstændigheder, der med-
øre, at Forbrydelsen i større eller ringere Grad kan tilregnes
am, saa følger deraf, at han snart kan blive anseet med
øiere Straf end den, som vil blive at paalægge den umid-
elbare Gjerningsmand (f. Ex. naar Forældre tilskynde
eres Børn til at stjæle, eller iøvrigt Gjerningsmandens
lder, Umodenhed, eller det Forhold, hvori han staaer til
en, der medvirker til Forbrydelsen, maa give den Sidste
n særdeles Indflydelse paa ham), snart med ringere (saasom
vis Forbrydelsen blev udført i et større Omfang eller med
iere skjærpende Omstændigheder end den, der som foranført
emkaldte eller befordrede samme, kunde have gjort Regning
aa). § 22. Hælerie. Den derimod, der uden noget
Slags foregaaende Aftale eller Overeenskomst gjør sig med-
kyldig i et allerede fuldbyrdet Tyverie, enten ved at tilfor-
andle sig eller paa anden Maade modtage de Koster, hvor-
m han vidste eller formodede, at de vare stjaalne, saavelsom
en, der lægger Dølgsmaal paa Koster, der efterlyses som
tieren ulovligen frakomne, bliver at ansee i Analogie af de
ngdaaende selve Tyveriets Afstraffelse givne Bestemmelser,
og med en forholdsmæssig Nedsættelse i Straffen. Denne
kal, hvis der ikke forhen er overgaaet den Paagjældende
Dom for lige Forbrydelse, i Forhold til de Forbrydelsers
Størrelse, Mængde og Beskaffenhed, hvori han har taget
Deel, samt Graden i selve denne Deeltagelse, i Forbindelse
ned de øvrige Omstændigheder, som forhøie eller nedsætte

11 April. hans Strafskyld, være fra 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød til 2 Aars Strafarbeide. Befindes han anden Gang, bliver Straffens ringeste Grad 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød og dens høieste 4 Aars Strafarbeide. Gjør han sig atter skyldig i lige Brøde, skal Straffetiden være fra 2 til 8 Aar, og, findes han fjerde Gang, fra 4 til 16 Aar. Femte Gang skal 8 Aars Strafarbeide være den ringeste Straf, men efter Omstændighederne endog saadant Arbeide paa Livstid kunne finde Sted, hvilken sidste Straf stedse skal anvendes, hvis den Paagjældende sjette Gang maatte blive funden skyldig i foranførte Brøde. § 23. Da der kunne tænkes Tilfælde, hvori Nogen, som redelig er kommen i Besiddelse af stjaalne Koster, dog lægger Dølgsmaal paa samme, naar de efterlyses som Eieren ulovligen frakomne, uden at han derved har havt til Hensigt at fravende Eieren sit Gods, men kun har ladet sig bestemme af øieblikkelig Forlegenhed eller Frygt, saa bør han, naar Omstændighederne vise dette, kun ansees med en passende Pengebod eller en kort Tids Fængsel, og efter Sagens Beskaffenhed vil han endog kunne forskaanes for al Straf, dersom han selv siden af egen Drift er kommen frem med de Koster, hvis Besiddelse han fra først af urigtigen fragik. § 24. Den, der gjør Vane eller Næringsvei af at tilforhandle sig eller paa anden lignende Maade at modtage stjaalne Koster, og som saaledes, skjøndt uden nogen udtrykkelig Aftale, har givet Tyvene Opmuntring til at stjæle ved at aabne dem Leilighed til at blive af med deres Koster, straffes, som om han selv havde stjaalet (§ 21). § 25. Straffen for den Hæler, der forhen er dømt som Tyv, og den Tyv, der forhen er dømt som Hæler. De Domme, som forhen ere en Tyvshæler overgaaede for Tyverie, blive at tage i Betragtning til Straffens Skærpelse paa samme Maade, som om han derved var befunden i Tyvshælerie. Er den, der nu skal dømmes som Tyv, forhen funden skyldig i Hælerie, kan han i intet Tilfælde dømmes mildere, end om den nye Forbrydelse blot bestod i Hælerie; men, dersom den Straf, hvortil han som Tyv vilde være at dømme, allerede er større end den, der fra foranførte Synspunkt kunde paalægges ham, bliver hiin ældre Dom, ved Bestemmelsen af Straffen for det af ham begaaede Tyverie, alene at tage i Betragtning i Overeensstemmelse med denne Forordnings § 3 Nr. 7. § 26. Tyverie, begaaet af Børn imellem 10 og 15 Aar. Stjæler Barn mellem 10 og 15 Aar, straffes det enten med Riis af Slutteren under Fogdens Opsyn eller med Fængsel fra 1 til 4 Uger. Ved Valget af de

›rnævnte Strafarter bør det fornemmelig komme under 11 April.
)verveielse, hvilken af disse der efter de personlige Egen-
'aber og Forhold kan antages at være det virksomste og
ensigtsmæssigste Middel til Barnets Forbedring, ligesom der
gsaa bør tages særdeles Hensyn til, om der paa Stedet
aves et Fængsel, hvor Barnet ei alene kan være befriet for
!adeligt Samkvem med Andre, men ogsaa have passende
Beskjæftigelse og være under tilbørligt Tilsyn. Men, er et
ærdeles strafværdigt Tyverie begaaet af et Barn, der mere
ærmer sig 15 end 10 Aars Alderen, og derhos dette Barns
Udvikling og de øvrige Omstændigheder tale for en høiere
Grad af Tilregnelse, bliver det enten at ansee med en al-
vorlig Revselse af Riis, efter Omstændighederne fordeelt paa
Dage, dog ingensinde ad Gangen over 25 Slag, hvorved
naturligviis bør paasees, at dets Sundhed ikke lider, eller med
Fængselsstraf indtil 8 Uger. § 27. Befindes et Barn
under 15 Aar anden Gang i Tyverie, vil det blive at ansee
Overeensstemmelse med den sidste Deel af § 26; men,
dersom denne allerede er anvendt paa samme, kunne efter
Omstændighederne begge de der nævnte Straffe i Forening
paalægges det. Skulde Barnet, endnu inden det opnaaer
15 Aars Alderen, oftere lade sig finde i Tyverie, bliver det
at hensætte til Strafarbeide indtil 2 Aar. § 28. Iovrigt
bør det, naar Børn findes skyldige i Tyverie, tages under
nøie Overveielse, om der ikke af Forældrene eller Andre,
hvem Forsorg for Barnet paaligger, maatte være viist en
saadan Mangel paa behørig Omhu for dets Sædelighed, at
et særdeles Tilsyn fra det Offentliges Side eller en anden
Foranstaltning maatte være fornøden for at frelse det fra
videre Fremgang paa Lastens og Fordærvelsens Bane, hvor-
om Dommeren haver at henvende sig til de Autoriteter, som
Tilsyn med Opdragelsesvæsenet tilkommer. Hvis Forhold
og Omstændigheder gjøre det antageligt, at det Barn, der
første Gang befindes i Tyverie, ved anden Foranstaltning,
som kan træffes, vil rettes og forbedres uden at lide den
Straf, som efter de foranførte Bestemmelser skulde paalægges
samme, bliver derom at gjøre Indberetning til Vort Danske
Kancellie, som da skal være bemyndiget til at frafalde Paa-
alen. § 29. Tyverie, begaaet af unge Mennesker
mellem 15 og 18 Aar. Skjøndt de almindelige For-
skrifter om Straffene for Tyverie og Hælerie blive anvendelige
med det opnaaede 15de Aar, saa bør der dog ei blot, i
Henhold til § 4, ved Straffegradens Bestemmelse vises sær-
deles Lemfældighed imod unge Mennesker., der ere imellem
hiin Alder og 18 Aar, forsaavidt ikke Forbrydelsens Be-

11 April. skaffenhed eller den Paagjældendes øvrige Forhold maatte vidne om et saadant Hang til Forbrydelse, at Strænghed bliver fornøden; men Vi ville endog, for at Fængselsstrafs Anvendelse paa deslige unge Mennesker saameget muligt kan undgaaes, have bestemt, at, hvor den almindelige Straf vilde være Fængsel paa Vand og Brød, bør en Mandsperson i bemeldte Alder, hvis det efter indhentet Erklæring fra en autoriseret Læge findes, at der med Hensyn til hans Helbredstilstand ingen Betænkelighed derved kan haves, og Omstændighederne ellers ikke tale derimod, istedetfor at lide Straf af Fængsel ansees med Slag af en Rotting, ikke under 10 og ikke over 25 Slag. Er den Skyldige af Kvindekjøn, eller er hiin Legemsrevselse af anden Aarsag uanvendelig, bliver i Overeensstemmelse med F. 12 Juni 1816 § 7 Fængsel paa sædvanlig Fangekost at anvende, men kun i det Halve af det der bestemte Dagetal, hvorhos der, i Lighed med hvad der er fastsat i § 26, skal drages Omsorg for at give den Paagjældende passende Beskjæftigelse i Fængslet. Iøvrigt skal den Lempelse i den almindelige Straf, som nærværende § har hjemlet med Hensyn til ovenmeldte unge Mennesker, ikke betage den Dom, som overgaaer et saadant, sin Virkning til Straffens Skærpelse i Tilfælde af Forbrydelsens Gjentagelse.

§ 30. Tilfælde, hvori den almindelige Tyvsstraf bortfalder paa Grund af Forbrydelsens Beskaffenhed. Da der gives Handlinger, der, skjøndt de efter deres Form maae henføres under det almindelige Begreb om Tyverie, dog paa Grund af Gjenstandens Ubetydelighed, i Forbindelse med dens øvrige Beskaffenhed eller formedelst særdeles Forhold, ikke i den almindelige Forestilling fremtræde som en saadan Forbrydelse og derfor heller ikke vidne om den paa at tilvende sig Andres Gods rettede Villie, der hører til Tyveriets sande Væsen, saasom naar Frugter paa anden Mands Mark eller i dennes Hauge, eller Føde- eller Drikkevarer borttages til umiddelbar Fortæring eller dog af ubetydelig Værdie, uden at der i den Maade, hvorpaa den Paagjældende har banet sig Adgang til de Steder, hvor bemeldte Frugter eller Varer fandtes, er Noget, som udelukker Handlingen fra den foranførte mildere Bedømmelse, saa ville Vi, i Overeensstemmelse med den Grundsætning, der allerede forhen med Hensyn til nogle enkelte Tilfælde har viist sig i flere Lovsteder, f. Ex. 6—17—30 kfr. 31, have fastsat som almindelig, saavel for disse som for andre Tilfælde af lignende Natur gjældende, Regel, at de ikke skulle behandles som Tyverie eller uden paa dens Forlangende, som derved finder sig forurettet, gjøres til Gjenstand for

Undersøgelse eller Paatale. Men, naar en saadan Handling 11 April.
paaklages, bliver Sagen at behandle politieretsviis, og den
Paagjældende, som findes skyldig, at ansee enten med en
Bod indtil 20 Rbd. Sølv eller efter Omstændighederne med
Fængsel indtil 14 Dage. Dog, hvis et Forhold af foran-
orte Beskaffenhed, enten fordi det i Begyndelsen har havt
Udseende af en større Brøde eller formedelst sin Forbindelse
med andre Handlinger, der egnede sig til offentlig Under-
søgelse, er blevet Gjenstand for en saadan, bliver den Straf,
som den Paagjældende derved har paadraget sig, at bestemme
ved den Dom, som afsiges under den desangaaende anlagte
Justitssag, forsaavidt ikke vedkommende Eier har frafaldet
Paatale. § 31. Ulovlig Skovhugst og anden
Skovforbrydelse. Hvad ulovlig Skovhugst og anden
Skovforbrydelse angaaer, vil det indtil videre have sit For-
blivende ved de derom givne særegne Anordninger. § 32.
Om de Handlinger, som i Loven henføres til Ran.
De Handlinger, som i Loven henføres til Ran, skulle, for-
saavidt de bestaae i Borttagelse af rørlige Ting, for Frem-
tiden i alle Maader behandles efter de Bestemmelser, som
nærværende Anordning indeholder for Tyverie. Hvad de
Tilfælde angaaer, hvori egenmægtig Behandling af Andres
urørlige Ting efter Loven straffes som Ran, da, ligesom saa-
dant Forhold efter sin Natur maa henføres til Vold paa
Andres Eiendele, bliver Straffen derfor at bestemme efter
Grundsætningerne for dette sidste Slags Forbrydelser. Det
Samme bør og være Reglen i det i Lovens 6—15—19
omhandlede Tilfælde, naar Intet er blevet borttaget af den,
der paa den i Artiklen ommeldte Maade har krænket Vei-
freden. § 33. Om den med Magt eller Trudsel
forbundne Borttagelse af anden Mands Gods.
Dersom Nogen for at fratane en Anden hans Gods har
brugt Magt eller Trudsel, men samme dog har været saa-
ledes beskaffen, at der aldeles ingen Anledning har været til
at befrygte nogen egentlig Mishandling, f. Ex. naar Nogen
blot har snappet eller slaaet en Ting ud af en Andens
Hænder eller brugt Trudsler, som der ikke var Anledning
til at antage, at han kunde eller vilde sætte i Værk, saa
bliver denne voldsomme Adfærd at tage i særdeles Be-
tragtning ved den nærmere Bestemmelse af den i § 32
hjemlede Straf, under omhyggeligt Hensyn til alle de Om-
stændigheder, som forøge eller nedsætte dens Strafbarhed.
§ 34. Om Røverie. Naar derimod Nogen ved virkelig
tilføiet personlig Overlast eller ved Trudsler med personlig
Vold, som vare af anden Beskaffenhed end de i § 33 for-

11 April. udsatte, frakker anden Mand ved Penge eller Gods, hvoraf denne var i Besiddelse, saa bliver han, saafremt ingen af de Omstændigheder ere tilstede, som i Medhold af det Følgende vilde paadrage ham høiere Straf, at ansee med Strafarbeide fra 4 til 8 Aar. Men, dersom Forbryderen ved Indbrud eller paa anden Maade, der i § 12 er sat ved Siden af Indbrud, er trængt ind i anden Mands Bolig, eller hvis iøvrigt Tiden eller Stedet, hvor det røveriske Anfald foregaaer, Fleerheden af de Personer, som deri tage Deel, de Vaaben, hvormed den eller de Skyldige ere forsynede, eller som endog til Handlingens Udførelse ere benyttede, eller andre Omstændigheder give Forbrydelsen en særdeles Grad af Farlighed, eller dersom virkelig Mishandling er udøvet, saasom ved at binde, kneble eller saare Nogen, saa skal Straffen være Arbeide fra 8 til 16 Aar eller efter Sagens Beskaffenhed paa Livstid, Alt i Forhold til det mere eller mindre farlige Forsæt, som ved det hele røveriske Foretagende er lagt for Dagen, samt den Grad, hvori samme er kommet til Udførelse. Under særdeles skjærpende Omstændigheder, og navnligen naar enten betydelig Mishandling er tilføiet Nogen, eller de brugte Vaaben eller andre Omstændigheder vidne om, at Forbryderen har været beredt paa til sin Hensigts Fremme at gaae til slig Yderlighed, bliver Kagstrygning at forene med Arbeidsstraffen for Livstid. Er ved det røveriske Anfald Livet berøvet Nogen, eller der er tilføiet ham en Mishandling af det Slags, som F. 4 Okt. 1833 § 2 omhandler, skal den Skyldige have sit Liv forbrudt; men dersom Gjerningen var forbunden med en umiddelbar morderisk Beslutning, bliver, eftersom denne er bleven udført eller ikke, Lovens 6—9—12 eller 6—6—22 at anvende. — Hvad Sørøverie angaaer, vil F. 20 April 1825 §§ 1 og 2 blive at anvende, dog at Forbryderen i det Tilfælde, som § 1 sidste Membrum omhandler, udenfor Vore vestindiske Kolonier, istedetfor at underkastes den der nævnte skjærpede Livsstraf, ansees efter Lovens 6—9—12. § 35. Dersom Røverie maatte været udøvet imod Posten (§ 9) eller paa dem, som Skibbrud eller anden saadan Ulykke er overgaaet (§ 11), bliver Saadant altid ved Straffens Bestemmelse at tage i Betragtning som en særdeles skjærpende Omstændighed, saa at enten den ellers forskyldte Straffetid forlænges, eller at Kagstrygning forenes med Strafarbeide for Livstid, naar dette allerede ved Forbrydelsens øvrige Beskaffenhed var forskyldt. § 36. Dersom den, der fratager en Anden hans Gods, har udøvet saadan Vold eller Trudsel, som § 34 omhandler, for at sætte sig

11 April.

and til at fuldbyrde Borttagelsen eller bringe det tagne ods i Sikkerhed, bliver han at straffe i Overeensstemmelse ed bemeldte § uden Hensyn til, om han ved at begynde a Forbrydelsen allerede havde været sindet at benytte slige idler eller ikke. § 37. Dersom Nogen ved Vold eller rudsler aftvinger Nogen en Forskrivning, Kvittering er andet Dokument, som kan paadrage ham eller Andre orpligtelser, eller skille ham eller Andre ved Rettigheder, iver han i alle Maader at ansee, ligesom om han umidlbart havde berovet en Anden Penge eller Gods. § 38. m Liigs Udplyndring. Den, som udplyndrer Liig, iver selv i det Tilfælde, der omhandles i Lovens 6—16—3, straffe som for Tyverie. Er slig Forbrydelse udøvet i et igs Begravelsessted, eller har Mishandling af Liget dermed eret forbunden, bliver dette ved Anvendelsen af den alindelige Tyvsstraf at tage i Betragtning som en særdeles ærpende Omstændighed. § 39. Besiddelsestyverie. en, der paa ulovlig Maade sætter sig i Besiddelse af en m selv tilhørende Ting, skal, forsaavidt dermed ikke aatte være forbunden nogen svigagtig Hensigt, istedetfor at de efter Lovens 6—17—12, ansees med Bøder fra 2 til Rbd. Sølv efter Omstændighederne. Men i Tilfælde af, en svigagtig Hensigt dermed er forbunden, saasom naar ogen hemmelig sætter sig i Besiddelse af Ting, som han l en Anden har pantsat, eller den, som har udlaant sin ing, hemmelig tager den tilbage og vil kalde Laantageren l Ansvar for samme, ansees den Skyldige med den Straf, m saadant Bedragerie, efter de dermed forbundne Omstængheder, i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning n paadrage. Hvis Nogen, for at sætte sig i Besiddelse af t Eget, har udøvet Vold, bliver han herfor tillige at ansee ter den udøvede Volds Beskaffenhed. § 40. Brugsyverie. Dersom Nogen paa ulovlig Maade har sat sig i esiddelse af en Andens Ting, men det efter Omstændigederne maa antages, at han ikke har villet tilegne sig den ler skille Eieren derved, men ikkun villet benytte sig af mme til et bestemt Brug, bliver han efter Sagens Beaffenhed og navnlig med Hensyn til, hvorvidt Eieren dered har været udsat for noget særdeles Tab ved Tingens orringelse eller i andre Maader, at ansee med Bøder fra til 20 Rbd. eller Fængsel paa Vand og Brød indtil 8 Dage. § 41. Bedragerie. Den, som ved at udgive sig r en anden Person end den, han er, eller ved falskeligen t foregive sig at gaae en Andens Ærinde og af denne at ære bemyndiget til at modtage Varer, Penge og deslige,

11 April. eller ved andre lignende svigagtige Midler fravender en Anden Penge eller Gods, bliver at straffe i Overeensstemmelse med nærværende Vor Anordnings § 1 og de for dennes Anvendelse i de paafølgende §§ foreskrevne Regler. § 42. Bestemmelsen i den foregaaende § bliver at anvende paa den, som underslaaer noget et Stervbo tilhørende Gods eller en samme tilkommende Fordring, eller paa anden saadan Maade besviger Nogen ved forsætlig at fordølge, hvad han er pligtig at opgive; ligeledes paa den, der mod bedre Vidende og for at fravende en Anden, hvad der lovlig tilkommer denne, fragaaer Modtagelsen af hvad der er ham betroet til Laan (Penge eller Andet), Leie, Forvaring, Pant eller i andre Maader, saaledes at enten det Modtagne selv skulde tilbagegives eller noget Andet istedetfor samme betales; fremdeles paa den, der svigagtigen nægter den Tilbagegivelse eller Betaling, som har fundet Sted af hvad han har havt at fordre af en Anden; videre paa den, der fremfører opdigtede Fordringer i et Stervbo eller ved anden Leilighed, hvor de formedelst de Vedkommendes Mangel paa Kundskab om Omstændighederne kunne ventes at sættes igjennem; saa og paa den, der svigagtig modtager Penge eller Gods, som en Anden, paa Grund af urigtig Kundskab til Omstændighederne, troer sig pligtig at betale eller afgive til ham; samt paa den, der berøver en Anden Midlerne til at gjøre en lovlig Fordring gjældende eller til at værge sig mod en urigtig Fordring ved at fravende ham Dokumenter eller tilintetgjøre disse eller gjøre dem ubrugelige. Det skal iøvrigt ingensinde tjene som Beviis til at fælde Nogen som skyldig i Svig, at han ikke med Eed vil fralægge sig en Fordring eller en Indsigelse eller paa saadan Maade bekræfte en af ham fremsat Fordring eller Indsigelse. § 43. Den, der ulovlig afhænder eller paa anden saadan svigagtig Maade, hvorved rette Eiers Eiendomsret kunde gaae tabt, tilegner sig, hvad der er ham betroet til Laan, Leie, Forvaring, Bestyrelse, Pant, saa og den, der sælger eller paa anden Maade afhænder eller pantsætter Gods, der ikke er ham tilhørende, eller hvorover han tidligere har overdraget anden Mand en Rettighed, som er uforenelig med den, der ved hiin Handling skulde stiftes, straffes ligeledes i Overeensstemmelse med § 41. Dette bliver og at anvende paa den, som bortflytter, afhænder eller pantsætter arresteret eller udlagt Gods, saa og paa den Fæster eller Forpagter som svigagtig forvansker den ham overleverede Besætning og Inventarium m. M. § 44. Den foranførte Straf er og anvendelig paa den, der til eget Brug anvender Penge, som han for Andre har

modtaget, eller som ere ham overgivne til Forvaring eller 11 April.
til en bestemt Anvendelse; dog, dersom det ikke er ved at bryde Segl eller Laas for de fremmede Penge, at han har sat sig i Stand til at benytte dem, og han heller ikke svigagtigen har fragaaet Modtagelsen, bortfalder alt Strafansvar, hvis han, inden Dom i første Instants overgaaer ham, erstatter hvad han saaledes har forbrugt. Det skal iøvrigt, forsaavidt saadan Forødelse af anden Mands Midler ikke har været forenet med de ovenmeldte skjærpende Omstændigheder, altid staae i den Skadelidendes Magt, om han vil have Sagen forfulgt; den Skyldige skal i saa Fald ei heller kunne undergives Arrest, uagtet samme ellers ifølge den af ham begaaede Forseelses Beskaffenhed maatte være anvendelig, medmindre dette tillige er begjært af den Forurettede, ligesom denne og, indtil Dom er afsagt, kan frafalde Sagens fortsatte Forfølgning. Som Følge af foranførte Bestemmelse skal F. 4 Marts 1690 ikke længere være anvendelig mod private Regnskabsbetjente. § 45. Optagelse eller Flytning af Skjelsteen eller andet Mærke. Den, som for at udvide sin Eiendom eller skaffe den paa en Andens Bekostning en fordeelagtig Egenskab optager eller flytter Skjelsteen eller andet Mærke, der betegner Grændsen for de forskjellige Eiendomme eller de dermed forbundne Rettigheder, ansees i Overeensstemmelse med § 41. § 46. Bedragerie ved Signen og Manen m. M. Dersom Nogen ved saadanne indbildte og overtroiske Kunster, som omtales i Lovens 6—1—10 til 13, bedrager Almuen eller Andre, som maatte være baarlige nok til saaledes at lade sig bedrage, bliver ogsaa denne Anordnings § 41 derpaa at anvende; men ved Straffegradens Bestemmelse bliver ikke blot det Pengetab, som han derved paaforer de Bedragne, men ogsaa slig Fremgangsmaades øvrige fordærvelige Følger at tage i Betragtning. Ligeledes bliver ved Anvendelsen af § 41 paa Svig, begaaet i Spil, særdeles Strænghed at iagttage mod dem, som paa saadan Maade have bedraget Ungdommen eller Almuesfolk. Fornævnte Lovens Artikler og i Forbindelse med disse den i F. 30 Marts 1827 § 4 givne Bestemmelse bortfalder saaledes for Fremtiden. § 47. Falsk Maal og Vægt m. M. Befindes Maal- og Vægtredskaber at være, med Hensigt til ved sammes Hjælp at kunne forurette Andre, dannede af større eller mindre Indhold end det forordnede, hvortil det og hører, naar de lovlige Maal- og Vægtredskaber ere blevne forsætlig forandrede, være sig ved Hjælp af Stavers Indsættelse eller Bundens Flytning i Tønder eller Skjepper, ved Me-

11 April. talmaals Ud- eller Indhamring, Vægtlodders Formindskelse eller Forøgelse, eller i andre Maader, saa skal saavel den, der har forfærdiget sligt falsk Maal og Vægt eller forfalsket det rette, som den, der har ladet dette gjøre, eller som vidende betjener sig af saadanne falske Maal- eller Vægtredskaber, straffes efter § 41. Dersom ellers Vægt eller Maal benyttes, som ikke lovlig er justeret, eller som ved Tid og Brug er blevet forandret, eller dersom Nogen ved Brugen af Vægt og Maal foruretter dem, med hvem han handler, ansees den Skyldige første Gang med Bøder. Disse blive ordentligviis at bestemme fra 2 til 20 Rbd. Sølv; dog maae Bøderne i det sidstnævnte Tilfælde ikke sættes ringere end til det Dobbelte af det Beløb, som det efter Rimelighed kan antages, at der ved slig Mislighed er fravendt Andre, uden at de ovennævnte 20 Rbd. forsaavidt skulle være en Grændse. Gjentages en af bemeldte Forseelser, blive høiere Bøder eller, efter Sagens Beskaffenhed, Forbrydelse af Borgerskab eller anden Adkomst til Næringsbrug, Fængsel paa Vand og Brød eller andet Fængsel at anvende. Den Næringsbruger, der tredie Gang er funden i saadan ulovlig Omgang, bliver altid at ansee med Borgerskabs eller anden Næringsrettigheds Fortabelse. Den Mand, i hvis Værge det ulovlige Maal eller Vægt er funbet, og i hvis Handel eller Næring samme er benyttet, skal ansees som foranført, naar ikke Omstændighederne gjøre det antageligt, at han har været uvidende derom, i hvilket Tilfælde han dog formedelst sit slette Tilsyn kan ansees med Bøder indtil 10 Rbd. Sølv. Med lige Mulkt ansees den, i hvis Handel eller Næring Forurettelse forefalder ved Brug af Vægt og Maal, naar Veiningen og Maalingen er udført af hans Folk, saaledes at det ikke med Sikkerhed kan antages, at Misligheden er foregaaet med hans Vidende, men dog Mangel paa behørigt Tilsyn efter Omstændighederne kan tilregnes ham. § 18. Om Bedragerie ved falsk Stempel eller Mærke. Saafremt Nogen falskelig forsyner Varer eller andre Gjenstande med et Stempel eller Mærke, der skal indeholde en offentlig autoriseret Borgen for sammes Ægthed eller Godhed, eller den, som er bemyndiget til at anbringe sligt Stempel eller Mærke, forsætlig misbruger samme ved at anbringe det paa Gjenstande, der ikke have den Egenskab, som derved skal udtrykkes, straffes han efter § 41. Det Samme gjælder og om den, der svigagtigen tilvender sig sligt Stempel eller Præg paa forfalskede Varer, navnlig naar en Guldsmed udfylder noget huult Guld- eller Sølvarbeide med Bly eller Andet, eller

sammenlodder Metal af ringere Værdi med det bedre, saa 11 April.
at det, som falder til Prøve, findes forsvarligt, medens det, som er indenfor, er af slettere Beskaffenhed. § 49. Salg af falske eller forfalskede Varer. Med lige Straf bliver og enhver Anden at ansee, der sælger falske eller forfalskede Varer, naar denne Forbrydelse udøves i noget betydeligt Omfang. Som en skjærpende Omstændighed skal det komme i Betragtning, naar Varerne urigtig ere blevne forsynede med et Stempel eller Mærke, der betegner en Fabrikant eller Handlende, hvis Navn skulde bidrage til at skaffe Søgning og Tillid. Selv om Varerne ere af ikke mindre god Beskaffenhed end de, som det misbrugte Stempel eller Mærke vilde antyde, bliver foranførte Fremgangsmaade at ansee med efter Omsætningens Størrelse og de øvrige Forhold lempede følelige Bøder. Fremdeles bliver Straf efter § 41, og det med Strænghed i Straffegradens Bestemmelse, altid at anvende, naar saadan Forfalskning af Varer har fundet Sted, at Andres Liv eller Sundhed derved er sat i Fare, og efter Sagens Beskaffenhed kan der endog paalægges den Skyldige en Straf, som gaaer udenfor den i nærværende Vor Anordnings § 1 fastsatte høieste Straffegrad, hvorved Grundsætningerne i F. 4 Oktbr. 1833 blive at tage i Betragtning. Derimod bliver med Hensyn til andre i Smaahandelen forefaldende Vareforfalskninger, ved hvilke kun ubetydeligt Tab tilføies Nogen, Undtagelse at gjøre fra den oven foreskrevne Regel, saa at den Skyldige, istedetfor at lide efter denne Anordnings § 1, kun ansees saaledes, som § 47 har bestemt for den, der ved Brugen af Vægt og Maal forurettter Andre, ligesom og da Alt, hvad §'en har anordnet om Huusbondens Ansvar for sine Folk, paa slig Forseelse maa anvendes. § 50. Bedragerier, som ansees med mildere Straf end den sædvanlige. Ligesom Vi med Hensyn til adskillige Handlinger, der kunne henføres under det almindelige Begreb om Bedragerie, have paa Grund af den mindre betydende Skade, som de medføre, og den mindre strænge Maade, hvorpaa de pleie at betragtes, i §§ 47 og 49 hjemlet mildere Straffes Anvendelse end den, som Vi ellers have fastsat for Bedragerie, saaledes ville Vi og, at Undtagelse maa gjøres fra de almindelige Regler i § 41 og paafølgende §§, naar de der ommeldte Handlinger ere udøvede i en saa lidet betydende Grad og under saadanne særdeles Omstændigheder, at samme baade med Hensyn til deres Følger og til det Sindelag, som den Paagjældende derved har lagt for Dagen, have en mærkelig ringere Grad af Strafværdighed, end den,

11 April. eller ved andre lignende svigagtige Midler fravender en Anden Penge eller Gods, bliver at straffe i Overeensstemmelse med nærværende Vor Anordnings § 1 og de for dennes Anvendelse i de paafølgende §§ foreskrevne Regler. § 42. Bestemmelsen i den foregaaende § bliver at anvende paa den, som underslaaer noget et Stervbo tilhørende Gods eller en samme tilkommende Fordring, eller paa anden saadan Maade besviger Nogen ved forsætlig at fordølge, hvad han er pligtig at opgive; ligeledes paa den, der mod bedre Vidende og for at fravende en Anden, hvad der lovlig tilkommer denne, fragaaer Modtagelsen af hvad der er ham betroet til Laan (Penge eller Andet), Leie, Forvaring, Pant eller i andre Maader, saaledes at enten det Modtagne selv skulde tilbagegives eller noget Andet istedetfor samme betales; fremdeles paa den, der svigagtigen nægter den Tilbagegivelse eller Betaling, som har fundet Sted af hvad han har havt at fordre af en Anden; videre paa den, der fremfører opdigtede Fordringer i et Stervbo eller ved anden Leilighed, hvor de formedelst de Vedkommendes Mangel paa Kundskab om Omstændighederne kunne ventes at sættes igjennem; saa og paa den, der svigagtig modtager Penge eller Gods, som en Anden, paa Grund af urigtig Kundskab til Omstændighederne, troer sig pligtig at betale eller afgive til ham; samt paa den, der berøver en Anden Midlerne til at gjøre en lovlig Fordring gjældende eller til at værge sig mod en urigtig Fordring ved at fravende ham Dokumenter eller tilintetgjøre disse eller gjøre dem ubrugelige. Det skal iøvrigt ingensinde tjene som Beviis til at fælde Nogen som skyldig i Svig, at han ikke med Eed vil fralægge sig en Fordring eller en Indsigelse eller paa saadan Maade bekræfte en af ham fremsat Fordring eller Indsigelse. § 43. Den, der ulovlig afhænder eller paa anden saadan svigagtig Maade, hvorved rette Eiers Eiendomsret kunde gaae tabt, tilegner sig, hvad der er ham betroet til Laan, Leie, Forvaring, Bestyrelse, Pant, saa og den, der sælger eller paa anden Maade afhænder eller pantsætter Gods, der ikke er ham tilhørende, eller hvorover han tidligere har overdraget anden Mand en Rettighed, som er uforenelig med den, der ved hiin Handling skulde stiftes, straffes ligeledes i Overeensstemmelse med § 41. Dette bliver og at anvende paa den, som bortflytter, afhænder eller pantsætter arresteret eller udlagt Gods, saa og paa den Fæster eller Forpagter, som svigagtig forvansker den ham overleverede Besætning og Inventarium m. M. § 44. Den foranførte Straf er og anvendelig paa den, der til eget Brug anvender Penge, som han for Andre har

modtaget, eller som ere ham overgivne til Forvaring eller 11 April.
til en bestemt Anvendelse; dog, dersom det ikke er ved at bryde Segl eller Laas for de fremmede Penge, at han har sat sig i Stand til at benytte dem, og han heller ikke svigagtigen har fragaaet Modtagelsen, bortfalder alt Strafansvar, hvis han, inden Dom i første Instants overgaaer ham, erstatter hvad han saaledes har forbrugt. Det skal iøvrigt, forsaavidt saadan Forødelse af anden Mands Midler ikke har været forenet med de ovenmeldte skjærpende Omstændigheder, altid staae i den Skadelidendes Magt, om han vil have Sagen forfulgt; den Skyldige skal i saa Fald ei heller kunne undergives Arrest, uagtet samme ellers ifølge den af ham begaaede Forseelses Beskaffenhed maatte være anvendelig, medmindre dette tillige er begjært af den Forurettede, ligesom denne og, indtil Dom er afsagt, kan frafalde Sagens fortsatte Forfølgning. Som Følge af foranførte Bestemmelse skal F. 4 Marts 1690 ikke længere være anvendelig mod private Regnskabsbetjente. § 45. Optagelse eller Flytning af Skjelsteen eller andet Mærke. Den, som for at udvide sin Eiendom eller skaffe den paa en Andens Bekostning en fordeelagtig Egenskab optager eller flytter Skjelsteen eller andet Mærke, der betegner Grændsen for de forskjellige Eiendomme eller de dermed forbundne Rettigheder, ansees i Overeensstemmelse med § 41. § 46. Bedragerie ved Signen og Manen m. M. Dersom Nogen ved saadanne indbildte og overtroiske Kunster, som omtales i Lovens 6—1—10 til 13, bedrager Almuen eller Andre, som maatte være daarlige nok til saaledes at lade sig bedrage, bliver ogsaa denne Anordnings § 41 derpaa at anvende; men ved Straffegradens Bestemmelse bliver ikke blot det Pengetab, som han derved paaforer de Bedragne, men ogsaa slig Fremgangsmaades øvrige fordærvelige Følger at tage i Betragtning. Ligeledes bliver ved Anvendelsen af § 41 paa Svig, begaaet i Spil, særdeles Strænghed at iagttage mod dem, som paa saadan Maade have bedraget Ungdommen eller Almuesfolk. Fornævnte Lovens Artikler og i Forbindelse med disse den i F. 30 Marts 1827 § 4 givne Bestemmelse bortfalder saaledes for Fremtiden. § 47. Falsk Maal og Vægt m. M. Befindes Maal- og Vægtredskaber at være, med Hensigt til ved sammes Hjælp at kunne forurette Andre, dannede af større eller mindre Indhold end det forordnede, hvortil det og hører, naar de lovlige Maal- og Vægtredskaber ere blevne forsætlig forandrede, være sig ved Hjælp af Stavers Indsættelse eller Bundens Flytning i Tønder eller Skjepper, ved Me-

11 April. eller ved andre lignende svigagtige Midler fravender en Anden Penge eller Gods, bliver at straffe i Overeensstemmelse med nærværende Vor Anordnings § 1 og de for dennes Anvendelse i de paafølgende §§ foreskrevne Regler. § 42. Bestemmelsen i den foregaaende § bliver at anvende paa den, som underslaaer noget et Stervbo tilhørende Gods eller en samme tilkommende Fordring, eller paa anden saadan Maade besviger Nogen ved forsætlig at fordølge, hvad han er pligtig at opgive; ligeledes paa den, der mod bedre Vidende og for at fravende en Anden, hvad der lovlig tilkommer denne, fragaaer Modtagelsen af hvad der er ham betroet til Laan (Penge eller Andet), Leie, Forvaring, Pant eller i andre Maader, saaledes at enten det Modtagne selv skulde tilbagegives eller noget Andet istedetfor samme betales; fremdeles paa den, der svigagtigen nægter den Tilbagegivelse eller Betaling, som har fundet Sted af hvad han har havt at fordre af en Anden; videre paa den, der fremfører opdigtede Fordringer i et Stervbo eller ved anden Leilighed, hvor de formedelst de Vedkommendes Mangel paa Kundskab om Omstændighederne kunne ventes at sættes igjennem; saa og paa den, der svigagtig modtager Penge eller Gods, som en Anden, paa Grund af urigtig Kundskab til Omstændighederne, troer sig pligtig at betale eller afgive til ham; samt paa den, der berøver en Anden Midlerne til at gjøre en lovlig Fordring gjældende eller til at værge sig mod en urigtig Fordring ved at fravende ham Dokumenter eller tilintetgjøre disse eller gjøre dem ubrugelige. Det skal iøvrigt ingensinde tjene som Beviis til at fælde Nogen som skyldig i Svig, at han ikke med Eed vil fralægge sig en Fordring eller en Indsigelse eller paa saadan Maade bekræfte en af ham fremsat Fordring eller Indsigelse. § 43. Den, der ulovlig afhænder eller paa anden saadan svigagtig Maade, hvorved rette Eiers Eiendomsret kunde gaae tabt, tilegner sig, hvad der er ham betroet til Laan, Leie, Forvaring, Bestyrelse, Pant, saa og den, der sælger eller paa anden Maade afhænder eller pantsætter Gods, der ikke er ham tilhørende, eller hvorover han tidligere har overdraget anden Mand en Rettighed, som er uforenelig med den, der ved hiin Handling skulde stiftes, straffes ligeledes i Overeensstemmelse med § 41. Dette bliver og at anvende paa den, som bortflytter, afhænder eller pantsætter arresteret eller udlagt Gods, saa og paa den Fæster eller Forpagter, som svigagtig forvansker den ham overleverede Besætning og Inventarium m. M. § 44. Den foranførte Straf er og anvendelig paa den, der til eget Brug anvender Penge, som han for Andre har

modtaget, eller som ere ham overgivne til Forvaring eller 11 April.
til en bestemt Anvendelse; dog, dersom det ikke er ved at bryde Segl eller Laas for de fremmede Penge, at han har sat sig i Stand til at benytte dem, og han heller ikke svigagtigen har fragaaet Modtagelsen, bortfalder alt Strafansvar, hvis han, inden Dom i første Instants overgaaer ham, erstatter hvad han saaledes har forbrugt. Det skal iøvrigt, forsaavidt saadan Forødelse af anden Mands Midler ikke har været forenet med de ovenmeldte skjærpende Omstændigheder, altid staae i den Skadelidendes Magt, om han vil have Sagen forfulgt; den Skyldige skal i saa Fald ei heller kunne undergives Arrest, uagtet samme ellers ifølge den af ham begaaede Forseelses Beskaffenhed maatte være anvendelig, medmindre dette tillige er begjært af den Forurettede, ligesom denne og, indtil Dom er afsagt, kan frafalde Sagens fortsatte Forfølgning. Som Følge af foranførte Bestemmelse skal F. 4 Marts 1690 ikke længere være anvendelig mod private Regnskabsbetjente. § 45. Optagelse eller Flytning af Skjelsteen eller andet Mærke. Den, som for at udvide sin Eiendom eller skaffe den paa en Andens Bekostning en fordeelagtig Egenskab optager eller flytter Skjelsteen eller andet Mærke, der betegner Grændsen for de forskjellige Eiendomme eller de dermed forbundne Rettigheder, ansees i Overeensstemmelse med § 41. § 46. Bedragerie ved Signen og Manen m. M. Dersom Nogen ved saadanne indbildte og overtroiske Kunster, som omtales i Lovens 6—1—10 til 13, bedrager Almuen eller Andre, som maatte være daarlige nok til saaledes at lade sig bedrage, bliver ogsaa denne Anordnings § 41 derpaa at anvende; men ved Straffegradens Bestemmelse bliver ikke blot det Pengetab, som han derved paafører de Bedragne, men ogsaa slig Fremgangsmaades øvrige fordærvelige Følger at tage i Betragtning. Ligeledes bliver ved Anvendelsen af § 41 paa Svig, begaaet i Spil, særdeles Strænghed at iagttage mod dem, som paa saadan Maade have bedraget Ungdommen eller Almuesfolk. Fornævnte Lovens Artikler og i Forbindelse med disse den i F. 30 Marts 1827 § 4 givne Bestemmelse bortfalder saaledes for Fremtiden. § 47. Falsk Maal og Vægt m. M. Befindes Maal- og Vægtredskaber at være, med Hensigt til ved sammes Hjælp at kunne forurette Andre, dannede af større eller mindre Indhold end det forordnede, hvortil det og hører, naar de lovlige Maal- og Vægtredskaber ere blevne forsætlig forandrede, være sig ved Hjælp af Stavers Indsættelse eller Bundens Flytning i Tønder eller Skjepper, ved Me-

11 April. eller ved andre lignende svigagtige Midler fravender en Anden Penge eller Gods, bliver at straffe i Overeensstemmelse med nærværende Vor Anordnings § 1 og de for dennes Anvendelse i de paafølgende §§ foreskrevne Regler. § 42. Bestemmelsen i den foregaaende § bliver at anvende paa den, som underslaaer noget et Stervbo tilhørende Gods eller en samme tilkommende Fordring, eller paa anden saadan Maade besviger Nogen ved forsætlig at fordølge, hvad han er pligtig at opgive; ligeledes paa den, der mod bedre Vidende og for at fravende en Anden, hvad der lovlig tilkommer denne, fragaaer Modtagelsen af hvad der er ham betroet til Laan (Penge eller Andet), Leie, Forvaring, Pant eller i andre Maader, saaledes at enten det Modtagne selv skulde tilbagegives eller noget Andet istedetfor samme betales; fremdeles paa den, der svigagtigen nægter den Tilbagegivelse eller Betaling, som har fundet Sted af hvad han har havt at fordre af en Anden; videre paa den, der fremfører opdigtede Fordringer i et Stervbo eller ved anden Leilighed, hvor de formedelst de Vedkommendes Mangel paa Kundskab om Omstændighederne kunne ventes at sættes igjennem; saa og paa den, der svigagtig modtager Penge eller Gods, som en Anden, paa Grund af urigtig Kundskab til Omstændighederne, troer sig pligtig at betale eller afgive til ham; samt paa den, der berøver en Anden Midlerne til at gjøre en lovlig Fordring gjældende eller til at værge sig mod en urigtig Fordring ved at fravende ham Dokumenter eller tilintetgjøre disse eller gjøre dem ubrugelige. Det skal iøvrigt ingensinde tjene som Beviis til at fælde Nogen som skyldig i Svig, at han ikke med Eed vil fralægge sig en Fordring eller en Indsigelse eller paa saadan Maade bekræfte en af ham fremsat Fordring eller Indsigelse. § 43. Den, der ulovlig afhænder eller paa anden saadan svigagtig Maade, hvorved rette Eiers Eiendomsret kunde gaae tabt, tilegner sig, hvad der er ham betroet til Laan, Leie, Forvaring, Bestyrelse, Pant, saa og den, der sælger eller paa anden Maade afhænder eller pantsætter Gods, der ikke er ham tilhørende, eller hvorover han tidligere har overdraget anden Mand en Rettighed, som er uforenelig med den, der ved hiin Handling skulde stiftes, straffes ligeledes i Overeensstemmelse med § 41. Dette bliver og at anvende paa den, som bortflytter, afhænder eller pantsætter arresteret eller udlagt Gods, saa og paa den Fæster eller Forpagter, som svigagtig forvansker den ham overleverede Besætning og Inventarium m. M. § 44. Den foranførte Straf er og anvendelig paa den, der til eget Brug anvender Penge, som han for Andre har

obtaget, eller som ere ham overgivne til Forvaring eller 11 April.
. en bestemt Anvendelse; dog, dersom det ikke er ved at
:yde Segl eller Laas for de fremmede Penge, at han har
t sig i Stand til at benytte dem, og han heller ikke svig-
ɜtigen har fragaaet Modtagelsen, bortfalder alt Strafansvar,
ɔis han, inden Dom i første Instants overgaaer ham, er-
ɑtter hvad han saaledes har forbrugt. Det skal iøvrigt,
rsaavidt saadan Forødelse af anden Mands Midler ikke
ɪr været forenet med de ovenmeldte skjærpende Omstændig-
ɛder, altid staae i den Skadelidendes Magt, om han vil
ɪve Sagen forfulgt; den Skyldige skal i saa Fald ei heller
ɪnne undergives Arrest, uagtet samme ellers ifølge den af
ɪm begaaede Forseelses Beskaffenhed maatte være anvendelig,
edmindre dette tillige er begjært af den Forurettede, ligesom
ɛnne og, indtil Dom er afsagt, kan frafalde Sagens fort-
tte Forfølgning. Som Følge af foranførte Bestemmelse
al F. 4 Marts 1690 ikke længere være anvendelig mod
rivate Regnskabsbetjente. § 45. Optagelse eller
lytning af Skjelsteen eller andet Mærke. Den,
m for at udvide sin Eiendom eller skaffe den paa en
ndens Bekostning en fordeelagtig Egenskab optager eller
ytter Skjelsteen eller andet Mærke, der betegner Grændsen
r de forskjellige Eiendomme eller de dermed forbundne
ettigheder, ansees i Overeensstemmelse med § 41. § 46.
edragerie ved Signen og Manen m. M. Dersom
ogen ved saadanne indbildte og overtroiske Kunster, som
ntales i Lovens 6—1—10 til 13, bedrager Almuen eller
ndre, som maatte være daarlige nok til saaledes at lade
ʒ bedrage, bliver ogsaa denne Anordnings § 41 derpaa
anvende; men ved Straffegradens Bestemmelse bliver ikke
ot det Pengetab, som han derved paafører de Bedragne,
en ogsaa slig Fremgangsmaades øvrige fordærvelige Følger
tage i Betragtning. Ligeledes bliver ved Anvendelsen af
41 paa Svig, begaaet i Spil, særdeles Strænghed at iagt-
ge mod dem, som paa saadan Maade have bedraget
ngdommen eller Almuesfolk. Fornævnte Lovens Artikler
ʒ i Forbindelse med disse den i F. 30 Marts 1827
4 givne Bestemmelse bortfalder saaledes for Fremtiden.
47. Falsk Maal og Vægt m. M. Befindes Maal-
ʒ Vægtredskaber at være, med Hensigt til ved sammes
jælp at kunne forurette Andre, dannede af større eller
indre Indhold end det forordnede, hvortil det og hører,
ɪar de lovlige Maal- og Vægtredskaber ere blevne forsæt-
ʒ forandrede, være sig ved Hjælp af Stavers Indsættelse
er Bundens Flytning i Tønder eller Skjepper, ved Me-

11 April. talmaals Ud- eller Indhamring, Vægtlodders Formindskelse eller Forøgelse, eller i andre Maader, saa skal saavel den, der har forfærdiget slig falsk Maal og Vægt eller forfalsket det rette, som den, der har ladet dette gjøre, eller som vidende betjener sig af saadanne falske Maal- eller Vægtredskaber, straffes efter § 41. Dersom ellers Vægt eller Maal benyttes, som ikke lovlig er justeret, eller som ved Tid og Brug er blevet forandret, eller dersom Nogen ved Brugen af Vægt og Maal foruretter dem, med hvem han handler, ansees den Skyldige første Gang med Bøder. Disse blive ordentligviis at bestemme fra 2 til 20 Rbd. Sølv; dog maae Bøderne i det sidstnævnte Tilfælde ikke sættes ringere end til det Dobbelte af det Beløb, som det efter Rimelighed kan antages, at der ved slig Mislighed er fravendt Andre, uden at de ovennævnte 20 Rbd. forsaavidt skulle være en Grændse. Gjentages en af bemeldte Forseelser, blive høiere Bøder eller, efter Sagens Beskaffenhed, Forbrydelse af Borgerskab eller anden Adkomst til Næringsbrug, Fængsel paa Vand og Brød eller andet Fængsel at anvende. Den Næringsbruger, der tredie Gang er funden i saadan ulovlig Omgang, bliver altid at ansee med Borgerskabs eller anden Næringsrettigheds Fortabelse. Den Mand, i hvis Værge det ulovlige Maal eller Vægt er funbet, og i hvis Handel eller Næring samme er benyttet, skal ansees som foranført, naar ikke Omstændighederne gjøre det antageligt, at han har været uvidende derom, i hvilket Tilfælde han dog formedelst sit slette Tilsyn kan ansees med Bøder indtil 10 Rbd. Sølv. Med lige Mulkt ansees den, i hvis Handel eller Næring Forurettelse forefalder ved Brug af Vægt og Maal, naar Veiningen og Maalingen er udført af hans Folk, saaledes at det ikke med Sikkerhed kan antages, at Misligheden er foregaaet med hans Vidende, men dog Mangel paa behørigt Tilsyn efter Omstændighederne kan tilregnes ham. § 48. Om Bedragerie ved falsk Stempel eller Mærke. Saafremt Nogen falskelig forsyner Varer eller andre Gjenstande med et Stempel eller Mærke, der skal indeholde en offentlig autoriseret Borgen for sammes Ægthed eller Godhed, eller den, som er bemyndiget til at anbringe sligt Stempel eller Mærke, forsætlig misbruger samme ved at anbringe det paa Gjenstande, der ikke have den Egenskab, som derved skal udtrykkes, straffes han efter § 41. Det Samme gjælder og om den, der svigagtigen tilvender sig sligt Stempel eller Præg paa forfalskede Varer, navnlig naar en Guldsmed udfylder noget huult Guld- eller Sølvarbeide med Bly eller Andet, eller

ammenløbder Metal af ringere Værdi med det bedre, saa 11 April.
it det, som falder til Prøve, findes forsvarligt, medens det, om er indenfor, er af slettere Beskaffenhed. § 49. Salg if falske eller forfalskede Varer. Med lige Straf liver og enhver Anden at ansee, der sælger falske eller for-alskede Varer, naar denne Forbrydelse udøves i noget be-ydeligt Omfang. Som en skjærpende Omstændighed skal tet komme i Betragtning, naar Varerne urigtig ere blevne orsynede med et Stempel eller Mærke, der betegner en Fabrikant eller Handlende, hvis Navn skulde bidrage til at kaffe Søgning og Tillid. Selv om Varerne ere af ikke nindre god Beskaffenhed end de, som det misbrugte Stem-bel eller Mærke vilde antyde, bliver foranførte Fremgangs-naade at ansee med efter Omsætningens Størrelse og de øvrige Forhold lempede følelige Bøder. Fremdeles bliver Straf efter § 41, og det med Strænghed i Straffegradens Bestemmelse, altid at anvende, naar saadan Forfalskning af Varer har fundet Sted, at Andres Liv eller Sundhed der-ved er sat i Fare, og efter Sagens Beskaffenhed kan der endog paalægges den Skyldige en Straf, som gaaer uden-for den i nærværende Vor Anordnings § 1 fastsatte høieste Straffegrad, hvorved Grundsætningerne i F. 4 Oktbr. 1833 blive at tage i Betragtning. Derimod bliver med Hensyn til andre i Smaahandelen forefaldende Vareforfalskninger, ved hvilke kun ubetydeligt Tab tilføies Nogen, Undtagelse at gjøre fra den oven foreskrevne Regel, saa at den Skyl-dige, istedetfor at lide efter denne Anordnings § 1, kun an-sees saaledes, som § 47 har bestemt for den, der ved Bru-gen af Vægt og Maal foruretter Andre, ligesom og da Alt, hvad L'en har anordnet om Huusbondens Ansvar for sine Folk, paa slig Forseelse maa anvendes. § 50. Bedrage-rier, som ansees med mildere Straf end den sæd-vanlige. Ligesom Vi med Hensyn til adskillige Handlin-ger, der kunne henføres under det almindelige Begreb om Bedragerie, have paa Grund af den mindre betydende Skade, som de medføre, og den mindre strænge Maade, hvorpaa de pleie at betragtes, i §§ 47 og 49 hjemlet mildere Straf-fes Anvendelse end den, som Vi ellers have fastsat for Be-dragerie, saaledes ville Vi og, at Undtagelse maa gjøres fra de almindelige Regler i § 41 og paafølgende §§, naar de der ommeldte Handlinger ere udøvede i en saa lidet bety-dende Grad og under saadanne særdeles Omstændigheder, at samme baade med Hensyn til deres Følger og til det Sindelag, som den Paagjældende derved har lagt for Dagen, have en mærkelig ringere Grad af Strafværdighed, end den,

11 April. Forbrydelsen efter sin almindelige Natur fører med sig. Dette vil t. Ex. finde Anvendelse, naar den, som har pantsat noget ham betroet Gods, kjendelig har været beredt paa at løse det tilbage, saaledes at hverken Eieren eller Panthaveren derved skulde lide Tab; eller den, der har solgt anden Mands Gods, dermed har forbundet en saadan aabenlys Fremgangsmaade, at det kan sees, at han dog ikke har villet unddrage sig for at give Vedkommende Erstatning; hvorimod i slige Tilfælde efter Omstændighederne enten en kort Tids Fængsel paa Vand og Brød eller andet Fængsel eller under særdeles formildende Omstændigheder Bøder kunne træde istedetfor hiin Straf. Paa lige Maade vil den i § 45 for den der omhandlede Forbrydelse fastsatte Straf være at formilde, naar den er udøvet paa en saadan Maade og under saadanne Omstændigheder, at det klarlig skjønnes, at den Skyldige ei kunde vente, at den af ham foretagne Forandring med Eiendommen kunde blive skjult og hans Handling saaledes mere har Præg af Selvraadighed end af Attraa efter ved det brugte Middel at berøve en Anden Beviset for sin Ret. Dog bør den Skaansel, som bør vises i foranførte og andre Tilfælde, som dermed kunne sættes ved Siden, ikke lettelig finde Sted imod den, der forhen har gjort sig skyldig i enten lignende Forseelse eller endog i en saadan Forbrydelse, at han derved har paadraget sig enten Straf efter denne Anordnings § 1 eller anden lige eller større Straf. § 51. Saadanne svigagtige Handlinger, der ikke indbefattes under de i de foregaaende §§ udtrykkelig omhandlede og heller ikke fuldkomment kunne sættes ved Siden af samme, t. Ex. naar Nogen bortleier det, som ikke er ham tilhørende, eller som han til en Anden forud har bortleiet, uden at Saadant kan undskyldes med Feiltagelse eller et urigtigt Begreb om hans Raadighed over Tingen, eller naar Nogen benytter Opdigtelser eller endog urigtige Attester, for dermed at understøtte Indgreb i Nærings- eller deslige Rettigheder, forudsat, at heri ikke indeholdes en særlig Forbrydelse (f. Ex. Efterskrift af Andens Haand), blive efter deres Beskaffenhed at ansee enten med forholdsmæssige Bøder eller Fængsel paa Vand og Brød eller andet Fængsel. § 52. Forseelser af det Slags, som omhandles i § 51, blive ikke at paatale uden efter den Forurettedes Begjæring, men bør dog, naar denne forlanger det, undersøges og paakjendes efter de for offentlige Politiesager gjældende Regler. Paa denne Maade bør og de Tilfælde behandles, for hvilke § 50 har hjemlet en nedsat Straf, dog at det, hvad disse angaaer, ikke ubetinget beroer

aa den Forurettede, om Paatale skal finde Sted eller ikke, 11 April.
ien at det, naar denne onsker, at Sagen maa bortfalde,
liver at indstille til vedkommende Ovrigheds Resolution,
vorvidt dette kan tilstedes, eller om det til Haandhævelsen
f den for den indbyrdes Samhandel saa vigtige gjensidige
ro og Tove er nodvendigt, at Sagen desuagtet forfolges.
lavnligen bor selv de mindre betydende Forseelser mod
47 saavelsom de i Slutningen af § 49 omhandlede
iindre betydende Vareforfalskninger fremdeles være Gjen-
and for Politiets Opmærksomhed og Forfolgning, uden
jensyn til, hvorvidt det maatte begjæres af nogen enkelt
Nand eller ikke. § 53. Om Assurancesvig. Den, som
ied Hensyn til So- eller Brandassurance gjor sig skyldig
svigagtig Omgang, bliver i Almindelighed at straffe i
Overeensstemmelse med denne Anordnings § 1 (kfr. § 41),
aaledes at ved Straffens Bestemmelse tages særdeles Hen-
yn til det Skammelige og Fordærvelige i at misbruge saa-
anne velgjorende Indretninger til egennyttige Hensigters
Opnaaelse. Og, er hiin Svig af det betydeligere Slags,
Ex. naar Nogen har tegnet Assurance paa Gods, som
ian ikke har agtet at indskibe eller paa anden Maade under-
aste den Fare, der var Forsikkringens Gjenstand, eller han
ed Forsikkring paa flere Steder har sogt at skaffe sig For-
eel ved den Skade, der maatte tilstode den forsikkrede
Gjenstand, eller han har forsikkret, hvad der ham vitterligt
lerede var forgaaet, eller han har lagt Dolgsmaal paa
Omstændigheder, der vilde have havt Indflydelse paa den
ttraaede Assurances Indvilgelse, eller han, uden dog at
ære beviislig skyldig i en Brøde, der efter det Følgende
nedfører storre Straf, modvillig har medvirket til at forøge
Skaden, eller han ved at opgive den lidte Skades Omfang
g Storrelse kjendelig og forsætlig er afvegen fra Sand-
jeden, saa vil Straffen være at skjærpe indtil 8 Aars Ar-
beide. Men, hvis Nogen for at besvige Forsikkreren forsæt-
ig sætter Ild paa Huus, bliver han, om han end selv er
Eier af samme, i Overeensstemmelse med P. 7 April 1819
t straffe som Mordbrænder.*) Ligeledes finder Livsstraf Sted,
iaar Skib i et lige Oiemed forsætlig tilsættes under saa-
anne Omstændigheder, at Nogens Liv derved sættes i Fare.
Under andre Omstændigheder bliver derimod denne sidste
Misgjerning at straffe med Arbeide idetmindste i 10 Aar,
g, efter Forbrydelsens Grovhed, endog paa Livstid Fov-
igt ere foranforte Bestemmelser lige anvendelige, hvad enten
Forsikkring er tegnet hos en af de til at tegne Forsikkring
rivilegerede Indretninger, eller hos nogen Anden i eller

*) Jfr. F. 26 Marts 1841 ang. Straffen for Brandstiftelse.

11 April. udenfor Vore Lande. § 54. Svigagtig eller paa anden Maade tilregnelig Fallit. Naar Nogen, hvis Bo er taget under Behandling eller forudsees at maatte komme under Behandling som Opbuds- eller Fallitbo, forstikker sit Gods eller til Skade for Boet afhænder samme, hemmelig inddriver sine Fordringer eller skaffer Beviserne for samme tilside eller i andre Maader fordølger disse, eller han meddeler Gjældsbreve for Summer, som han ei er skyldig, eller Kvitteringer for hvad der ei er betalt, eller han iøvrigt foretager Noget, der gaaer ud paa, at urigtige Fordringer paa Boet gjøres gjældende, eller dettes lovlige Eiendele eller Fordringer ikke komme samme tilgode, straffes han efter § 41, saaledes at der ved Straffegradens Bestemmelse tages særdeles Hensyn til de fordærvelige Følger, som sligt uredeligt Forhold medfører endog for den almindelige Kredit*). Men, dersom han skulde have viist en saa høi Grad af Uredelighed, at han, uden at have været i den Nødvendighed at opgive sit Bo eller at standse med Betaling, har ved saadanne Midler, som de foranførte, givet det Udseende af, at hans Bo var utilstrækkeligt til hans Kreditorers Fyldestgjørelse, og han saaledes alene har gjort Opbud eller er gaaet Fallit for at berige sig paa sine Kreditorers Bekostning, saa bliver han at hensætte til Strafarbeide fra 5 til 10 Aar. § 55. Bestemmelsen i den første Deel af § 54 bliver og at anvende paa den, der paa en Tid, da han maatte forudsee sit forestaaende Opbud eller Fallit, svigagtig optager nye Forstrækninger eller udsteder nye Panteforskrivninger, som ville give enkelte af hans Kreditorer Fortrin for de øvrige, eller benytter de Midler, som han har ihænde, til at forskaffe enkelte Kreditorer Betaling paa de øvriges Bekostning, saa og paa den, der, udenfor Tilfælde af Opbud eller Fallit, foretager sig Proformaafhændelser, Proformapantsættelser eller benytter opdigtede Fordringer for at betage sine Kreditorer Midlerne til at erholde, hvad dem tilkommer. Dog kan ved Straffegradens Bestemmelse efter Omstændighederne en større Lempelighed finde Sted end den, som Anvendelsen af § 54 tilsteder. § 56. Befindes det, at Nogen før sit Opbud eller Fallissement, hvorved der især skal tages Hensyn til de nærmeste 6 Uger, har foretaget sig saadanne Handlinger, der i en mærkelig Grad forøge Boets Gjæld eller formindske Midlerne til dens Dækning, skal det, saavel ved nøie at gjennemgaae hans Bøger og Papirer, som og i fornødent Fald ved Forhør

*) Jfr. P. 10 April 1841 ang. Kundgjørelsen af Umyndigheds- og Fallit-Erklæringer.

r ham saavelsom Andre, der desangaaende kunne give 11 April.
lysning, undersøges, hvorvidt saadanne Omstændigheder
e fundet Sted, at han kan antages at have handlet
n uredelig Hensigt. Men, skulde det derved befindes, at
, ved at forfalske eller bortskaffe sine Handelsbøger eller
e dem saaledes, at den Oplysning om hans Tilstand og
ndlinger, som disse burde give, mangler, eller paa andre
lige Maader forsætlig har lagt Hindringer i Veien for
dan Undersøgelse, dømmes han efter den første Deel af
54. Dersom det efter Omstændighederne ei kan antages,
Fallenten har havt et saadant svigagtigt Forsæt, men
n dog findes at have gjort sig skyldig i grove Uordener
enseende til Førelsen af sine Handelsbøger, bliver han
ansee med Straf af Fængsel fra 1 til 6 Maaneder.
57. Naar det findes, at den, hvis Bo er kommet under
bubs- eller Fallitbehandling, ved ødsel, uregelmæssig Le-
naade, ved høit Spil eller andre vovelige og til hans
rmue og Indtægskilder i intet Forhold staaende Fore-
jender saaledes har ødelagt sin Formue, at det hans Kre-
orer paaførte Tab væsentlig maa hidledes af saadan let-
dig Adfærd, uden at iøvrigt nogen egentlig svigagtig
ngang kan overbevises ham, saa bliver han, efter Graden
det Utilbørlige i hans Forhold og med Hensyn til det
ns Kreditorer derved paaførte Tab, at straffe med Fæng-
indtil 2 Aar. Saa bør han og være uberettiget til
any at drive den Handel eller Næring, hvortil han for-
n havde Hjemmel, og heller ikke maa han stedes til at
ive en Næring af mindre Betydenhed, uden at dertil er
verbet Vort Kancellies særdeles Tilladelse. Iøvrigt kan
n Omstændighed, at den Opbydende eller Fallerende i
edhold af det Foranførte maatte blive straffet med Fæng-
, ikke betage hans Kreditorer deres Ret til under de i
ven hjemlede Betingelser at paastaae ham, dog først efter
løbet af Straffetiden, hensat i Gjældsfængsel. § 58.
vigagtig Omgang med Hittegods m. M. Den,
n ikke oplyser Hittegods, skal efter de med hans Frem-
ngsmaade forbundne Omstændigheder ansees med ¹/₈ til
af den i denne Anordnings § 1 fastsatte Straf, saaledes
3 Dages Fængsel paa Vand og Brød bliver den ringeste
rab af Straffen, undtagen forsaavidt Bestemmelserne i §§
og 50 maatte føre til en lempeligere Straf. Dog kan
enanførte Bestemmelse ikke anvendes paa den, der under-
aer eller paa anden uredelig Maade behandler strandet
ods; men en Saadan bliver, i Overeensstemmelse med F.
Decbr. 1836 § 37 Nr. IV, at straffe som for Tyverie,

11 April. hvorimod de Straffebestemmelser, der indeholdes i nærværende Vor Anordning, træde istedetfor dem, der indeholdes i bemeldte § af F. 28 Decbr. 1836 under Nr. V, VI og VII. § 59. Besvigelse af Told-, Stempel-Papiirs-, Post- og andre Stats-Indtægter. Hvad Besvigelse af Told-, Stempel-Papiirs-, Post- og andre Stats-Indtægter angaaer, saa og Tiendesvig, vil det indtil videre have sit Forblivende ved de i de disse Gjenstande omhandlende særegne Anordninger derfor hjemlede mildere Straffe. Dog, hvis Besvigelsen skeer ved en Handling, som efter nærværende Anordning udgjør en særegen Forbrydelse (f. Ex. ved Benyttelsen af falske Dokumenter), bliver ogsaa denne Anordning at anvende. § 60. Efterskriven af anden Mands Navn. Den, som falskelig efterskriver anden Mands Navn under noget Testament, Kontrakt, Gjældsbrev, Transport, Kvittering, Anviisning, Kaution, Fuldmagt, Kreditiv eller andet lignende Dokument, ansees med Strafarbeide fra 3 til 10 Aar efter Forbrydelsens Beskaffenhed. Men, er det en Statsforskrivning eller en Vexel eller andet saadant til almindeligt Omløb bestemt Gjældsbrev, med Hensyn til hvilket Forbrydelsen er begaaet, bliver en længere Straffetid efter Omstændighederne indtil 16 Aar at bestemme. § 61. Frembringelse af falske offentlige Dokumenter. Dersom Nogen paa lige Maade frembringer en falsk Kollegial- eller Øvrigheds-Resolution, en Retsakt eller noget andet offentligt Dokument, der, hvis Underskrifterne vare rigtige, vilde indeholde en Afgjørelse af de Vedkommendes Anliggender eller en anden bindende Regel for deres Handlinger, eller og udgjøre et juridisk Beviis, bliver den Skyldige at straffe med 3 til 16 Aars Arbeide, saaledes at der ved Straffegradens Bestemmelse tages særdeles Hensyn saavel til Gjenstandens Vigtighed, som til den mere eller mindre indgribende Indflydelse, Dokumentet efter dets Beskaffenhed maatte have paa denne Gjenstands Afgjørelse. Foranførte Bestemmelse bliver ikke uanvendelig, fordi Dokumentet, dets Ægthed forudsat, dog ikke vilde været af en saa bindende Beskaffenhed, at den deri indeholdte Bestemmelse jo ved Paaankning eller Klage kunde været Forandring underkastet, ei heller derved, at der iøvrigt i dets Form eller Indhold maatte være en eller anden Feil, som kunde have betaget samme sin Gyldighed; men det er nok, at Dokumentet efter sin Hensigt har en saadan Betydning som foranført. § 62. Falsk Underskrift paa mindre betydende Dokumenter eller under sær formildende Omstændigheder. Dersom Nogen meddeler falske Underskrifter under Dokumenter, der ikke ere af saa stor Betydenhed

n de i §§ 60 og 61 nævnte, eller dersom Dokumentet 11 April.
kan henføres under en af bemeldte §§, men enten for-
delst Gjenstandens særdeles Beskaffenhed eller paa Grund
Dokumentets øiensynlige Mangler har været mindre farligt
skadeligt, saa kan efter Sagens Omstændigheder Straffen
temmes under den i § 60 nævnte mindste Grad. Hvis
okumentet blot gik ud paa at anbefale Nogen til en eller
den Understøttelse eller paa at afgive et fordeelagtigt
dnesbyrd om en Persons Forhold, kan Straffen efter
nstændighederne, og navnligen hvis den Skyldige hører
den mindre oplyste Almue, endog gaae ned til en af de
iere Grader af Fængsel paa Vand og Brød. Men, er
okumentet af noget større Betydenhed, bør, selv under de
origt meest formildende Omstændigheder, Strafarbeide finde
ed, og i det Hele bør der ved Anvendelsen af denne og
to nærmest foregaaende §§ stedse tages Hensyn til den
ie Grad af Vigtighed, som det har saavel for den borger-
e Orden som for de Enkeltes Rettigheder og den gjensidige
llid i den borgerlige Samhandel, at der kan stoles paa
gtheden af de Underskrifter, hvorpaa et Dokuments for-
gtende eller beviisende Kraft skal grundes. § 63. For-
lskning af Dokumenter. Naar den, i hvis Navn et
okument er udstedt, vel selv har underskrevet samme, men
okumentet dog ikke endnu har været bestemt til at udgives,
en Anden ved svigagtig at forsyne det med Segl eller
fylde de aabne Steder har givet det den Fuldendelse, som
hovedes, for at det kunde benyttes, bliver denne at ansee,
n om han falskelig havde underskrevet det. § 64. Det
amme gjælder og, naar Nogen svigagtig forandrer Ind-
ldet af et Dokument. Dog, hvis Forfalskningen skulde
re saa kjendelig, at Ingen uden aabenbar Uforsigtighed
rved kunde skuffes, kan Straffen nedsættes efter Omstændig-
derne indtil det Halve af den, som i Medhold af §§ 60,
og 62, eftersom Dokumentet hører under den ene eller
den af disse §§, vilde fundet Sted. § 65. Efterskriven
Kongens Haand m. M. Skulde Nogen driste sig til
efterskrive Vor Haand eller forfalske et med Vor Under-
ift forsynet Dokument, bliver han at straffe med Arbeide
a Livstid. § 66. Om hvad der udfordres til de
§§ 60-65 omhandlede Forbrydelsers Fuldendelse,
mt om Deelagtighed i samme. De i §§ 60-65 fore-
evne Straffe ere dog ikke i deres fulde Omfang anvendelige,
alænge der aldeles ikke er gjort det tilsigtede Brug af det
ske Dokument. Derimod er det ingenlunde nødvendigt,
Nogen virkelig derved er bleven skuffet, ei heller at Falsk-

11 April. neren selv har foreviist Dokumentet for den, paa hvem det var bestemt at virke; men Forbrydelsen maa agtes for fuldbyrdet, saasnart han har givet Dokumentet fra sig til Benyttelse af en Anden. Den, som benytter sig af et falsk Dokument, som en Anden falskelig har skrevet eller forfalsket, skal, hvis han har tilskyndet eller formaaet den Anden hertil, straffes, som om han selv havde udført disse Handlinger; i modsat Fald kan derimod denne Straf efter Omstændighederne nedsættes, dog ikke dybere end til to Trediedele. § 67. **Straf for falske eller forfalskede Dokumenter, der efter deres Beskaffenhed kunde forvolde et særdeles stort Onde.** Dersom et falsk Dokument er af en saadan Beskaffenhed, at det, naar det tages for ægte, maatte forvolde nogen enkelt Mand et større Onde end blot Formuestab eller og forstyrre den offentlige Orden eller lægge Hindring i Veien for Vor Tjeneste, saa bliver der ikke blot ved Straffegradens Bestemmelse efter de foregaaende §§ hertil at tage Hensyn, men, dersom det Onde, der ved Forbrydelsen var tilsigtet, skulde være saa betydeligt, at selv den høieste i bemeldte §§ hiemlede Straf ikke kan ansees tilstrækkelig, bliver Strafarbeide for Livstid at sætte i Stedet; ligesom det følger af sig selv, at hvis det begaaede Falsk med Hensyn til det derved tilsigtede Onde skulde udgjøre en særegen Forbrydelse, hvorved en endnu større Straf var forskyldt, bliver denne at anvende. § 68. **Forfærdigelse eller Benyttelse af Dokumenter med opdigtede Navne.** Naar Nogen forfærdiger eller benytter et under opdigtede Navne udstedt Dokument, saa bliver han at ansee med Hensyn til de Straffebestemmelser, der efter Dokumentets Beskaffenhed og Hensigt vilde fundet Anvendelse, saafremt en Andens Navn falskelig var efterskrevet. Dog blive disse ikke i saadanne Tilfælde at anvende i deres fulde Strækning, men Straffen bliver, eftersom den med et sligt Forhold forbundne Farlighed og Skadelighed, ifølge de samme ledsagende Omstændigheder, mere eller mindre fjerner sig fra den, som Dokumenter med falske Underskrifter føre med sig, at nedsætte indtil det Halve. Iøvrigt er denne § ikke anvendelig paa Proformaverler, med Hensyn til hvilke det forbliver ved F. 18 Mai 1825 § 3. § 69. **Svig, begaaet af Embedsmænd, Værger eller Kuratorer m. Fl. i lignende Egenskaber.** Naar Embedsmænd, Værger, Kuratorer eller Andre, som enten Statens eller Enkeltmands Anliggender under offentligt Tilsyn ere betroede, misbruge den Leilighed, som deres Stillinger give dem, til bedrageriske Foretagender, bliver ikke blot den Bestemmelse, hvorunder

:brydelsen efter sin Beskaffenhed kan henføres, at anvende 11 April.
) større Strænghed end imod Andre, der begaae lige
:brydelser (hvilket ogsaa i Henhold til § 3 Nr. 4 og 5
: gjælde, naar private Betjente saaledes besvige den, som
: betroet dem sine Anliggender); men, forsaavidt deres
øde maatte være af den Betydenhed, at selv den høieste
ad af den Straf, som hiin Bestemmelse maatte hjemle,
: findes at svare til dens Grovhed, bliver en høiere Straf,
r Omstændighederne indtil det Dobbelte af hiin, at an-
ıde. Med Hensyn til Straffen for dem, der forøde de
dler, som de i Kraft af et Kongeligt Embede eller ifølge
zen anden Egenskab efter Lov og Anordninger eller anden
entlig Foranstaltning have at oppebære, opbevare eller
valte, vil der være at forholde efter de særegne Be-
nmelser, som derfor ere eller maatte blive givne. § 70.
tergjøren af Landets Penge. Den, som eftergjør
ngens Mynt eller Nationalbankens Sedler eller Tegn,
fees med Strafarbeide fra 6 til 16 Aar eller, hvis For-
)delsen er særdeles betydelig, for Livstid. Ved Valget af
ıne Straf bliver der at tage nøie Hensyn til det Omfang,
ori, samt den Kunstfærdighed og Planmæssighed, hvormed
rbrydelsen er udøvet, og denne skal betragtes som fuldført
ısnart nogen til Udgivelse bestemt Mynt eller Seddel er
even forfærdiget, om end samme ikke er bleven udgiven.
: Forbrydelsen ikke tilfulde bleven fuldført, bliver der at
forholde efter § 80, dog at de deri indeholdte Forskrifter
:d særdeles Strænghed komme til Anvendelse. § 71.
edvirkning til denne Forbrydelse. Bestemmelsen i
70 er i sin fulde Strækning anvendelig paa en saadan
edvirkning til den der omhandlede Forbrydelse, der er af en
r indgribende Natur, saasom naar Nogen forarbeider Plader,
templer eller andre til Penges Forfærdigelse indrettede
:dskaber eller det til Sedlerne brugelige Papiir, eller paa
den Maade skaffer Falskneren disse Midler til Forbrydelsens
)førelse, eller naar Nogen forud forener sig med Falsk-
ren om at afsætte de falske Mynter eller Sedler, som af
ım forarbeides. Hvis Nogen paa en mindre betydende
aade har medvirket til hiin Brøde, bliver vel § 70 iøvrigt
anvende, men dog med en forholdsmæssig Forkortelse af
traffetiden, hvilken, naar den Hjælp, som han har ydet
ılskneren, foruden at være af liden Betydenhed, er saaledes
skaffen, at det ikke vilde være vanskeligt at have erholdt
mme andetsteds, og hvis derhos ingen Deel i den af For-
ydelsen følgende eller derved tilsigtede Fordeel er ham
vet, under ellers formildende Omstændigheder endog kan

11 April. nedsættes til 1 Aar. § 72. Den, som, uden nogen inden de falske Penges Forfærdigelse derom truffen Aftale, er behjælpelig i at afsætte disse, ansees efter det Omfang, hvori dette er skeet, samt Sagens øvrige Omstændigheder, med 2 til 6 Aars Strafarbeide. Men, er selve Forfærdigelsen af de falske Penge foregaaet i Udlandet, saaledes at Ingen som Hovedmand derfor kan drages til Undgjældelse efter Vore Love, bliver den, der her i Riget besørger Afsætningen af deslige Penge, at ansee efter § 70. For den, som udgiver falske Penge, hvormed han selv er bleven skuffet, efterat han er kommen til Kundskab om deres Falskhed, bliver Straffen derimod kun Fængsel paa Vand og Brød, idetmindste i 2 Gange 5 Dage, eller Arbeide indtil 1 Aar. Men, dersom der alene var givet ham Anledning til at formode Pengenes Falskhed, bliver saadan Forseelse at afsone enten med Bøder i Forhold til den saaledes udgivne Sum eller med nogen Tids Fængsel paa Vand og Brød eller andet Fængsel. § 73. Eftergjøren af fremmede Penge samt Deelagtighed heri. Den, som her i Riget eftergjør fremmede Mynter eller Pengesedler, skal, om de end ei ere bestemte til Udgivelse her i Riget, ansees med Strafarbeide fra 3 til 10 Aar, og den, som har deeltaget i sligt Falsk, bliver efter denne Deelagtigheds Beskaffenhed at ansee, i Lighed med hvad der er foreskrevet i §§ 71 og 72 for en saadan, dog at Straffen i ethvert Tilfælde bliver mildere end den, der vilde fundet Sted, hvis Landets egne Penge havde været Gjenstanden, og i Almindelighed bestemmes saaledes, at den svarer til det Halve af denne. § 74. Forfalskning af Penge. Den, som forfalsker Kongens Mynt eller Nationalbankens Repræsentativer, hensættes til Strafarbeide i 2 til 6 Aar efter Forbrydelsens Grad. Dersom Forbrydelsen er begaaet med Hensyn til fremmede Penge, straffes den Skyldige med Arbeide fra 1 til 3 Aar. I Forhold hertil og til de i §§ 71 og 72 fastsatte Straffe ansees de, som gjøre sig medskyldige i foranførte Forbrydelse. § 75. Falsk, hvorved Nogen tilegner sig en ham ikke tilkommende offentlig Egenskab. Den, som tilegner sig en ham ikke tilkommende offentlig Egenskab, være sig et egentligt Kongeligt Embede eller et overordentligt Kongeligt Ærinde eller anden Bestilling eller Ombud, for i en saadan opdigtet Egenskab at udøve nogen Forretning, der har juridisk Virkning, eller at nyde en Rettighed eller Fordeel, hvortil samme vilde give ham Adkomst, hensættes til Strafarbeide indtil 4 Aar, foruden at være særskilt Straf undergiven for det Bedragerie eller anden Forbrydelse, som han ved Hjælp af

ı foregivne Egenskab maatte have udøvet eller tilsigtet. 11 April.
76. Ulovbestemte Bedragerier. Da det ikke er
rligt ved alminbelig Lov at assondre alle de mangfoldige
ter af Bedragerier, som lade sig udføre, saa fastsættes
ved, at ethvert unævnt Bedragerie bliver at straffe i Lighed
d det af de ovennævnte, hvormed det efter sin Beskaffenhed
i Medhold af de Grundsætninger, som herske i foranførte
stemmelser, nærmest kan sammenlignes. Iovrigt træde de
ærværende Anordning foreskrevne Straffe istedetfor dem,
ı for de i samme omhandlede Bedragerier ere fastsatte i
ıre Love, hvilke saaledes sættes ud af Kraft. Det maa
dlertid nøie iagttages, at denne Vor Anordning nærmest
: Hensyn til de svigagtige Handlinger, der efter deres
tür enten udelukkende eller dog i Almindelighed gaae
paa at berøve andre deres Eiendom, men ikke omfatter
danne, hvorved andre Statens eller Enkeltmands Rettig-
ıer krænkes, eller som dog efter deres Natur ligesaavel
ıne sigte til en saadan Krænkelse som til Indgreb i
ındomsretten, men at kun enkelte deslige Forbrydelser ere
dragne under denne Anordning, fordi Sammenhængen
d dem, der udgjøre dennes Gjenstand, fordrer det. Saaledes
t. Ex. Bestikkelse, falske Attesters Udstedelse og andre
ẹdeligheder, hvori Embedsmænd maatte gjøre sig skyldige,
saavidt samme ikke kan henfores under de i nærværende
ordning omhandlede særlige Bestemmelser, fremdeles indtil
eré blive at ansee efter de hidtil gjældende Love. Dog,
saavidt disse ikke indeholde aldeles nøiagtige Straffe-
temmelser, bør der tillige tages Hensyn til Grundsæt-
ıgerne i nærværende Anordning. Saa blive og i Sær-
esḥed de i §§ 60 og 61 fastsatte Straffe at sætte istedetfor
ı, som Lovens 1—8—8 har anordnet; ligesom i ethvert
lfælde, hvor nogen Anordning har henviist til den Straf, Loven
ter for Falsk, nu den Straf bliver at anvende, som nær-
rende Vor Anordning har bestemt for den Art Falsk,
ortil der ved slig Henviisning maa antages at være sigtet.
77. Om dem, der gjøre sig meddeelagtige i
dre af de i nærværende Anordning omhandlede
ırbrydelser end Tyverie. De i §§ 21 og 22 for dem,
: gjøre sig medskyldige i Tyverie, foreskrevne Regler blive
anvendelige paa dem, der enten ved foregaaende eller
ẹrfølgende Handlinger gjøre sig deelagtige i nogen af de
rige i denne Vor Anordning omhandlede Forbrydelser,
saavidt ikke særegne Regler indeholdes i det Foregaaende.
78. Kumulation af Straf for forskjellige af de
nærværende Anordning omhandlede Forbry-

11 April. delser. Saafremt Nogen under samme Sag findes skyldig i forskjellige Arter af de Forbrydelser, som ere Gjenstand for nærværende Anordning, bliver, ligesom naar flere Forbrydelser af samme Art ere begaaede, Straffen at bestemme under Eet for samtlige de udøvede Forbrydelser, der saaledes alle medvirke til at bestemme Straffens Størrelse. Dog bør denne ordentligviis holde sig indenfor Grændserne af den blandt de paagjældende Bestemmelser, der hjemler den høieste Straf. Kun, hvis saa grove Forbrydelser af forskjelligt Slags, saasom Tyverie, Bedragerie, Falsk maatte være begaaede, at selv den længste Straffetid, som for nogen af disse i Medhold af den §, som paa samme er anvendelig, kunde fastsættes, maatte findes utilstrækkelig, bliver dertil at føie et Tillæg, som dog ei maa overstige det Halve af hiin Straffetid. — Forsaavidt den ved nogen af de begaaede Forbrydelser paadragne Straffetid ikke, i Medhold af den Regel, som indeholdes i § 82, taaler saadan Forlængelse, vil Strafarbeide paa Livstid finde Sted. § 79. Om Gjentagelse af de forskjellige i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser. Domme, hvorved Nogen, i Medhold af Bestemmelserne i §§ 32—38, 41—49, 53—56, 60—76 kfr. § 77, er for de der omhandlede Forbrydelser anseet med Straf som for Tyverie eller endog med høiere Straf, skulle og, hvor der spørges om Straffen for gjentagen Forbrydelse, have lige Virkning med en Tyvsdom, hvad enten det er samme Forbrydelse, som flere Gange er gjentagen, eller den Paagjældende har afverlet mellem flere af hine Forbrydelser, saa og, naar den, som findes skyldig i en af disse, forhen er dømt som Tyv, eller omvendt den, som skal dømmes i saadan Egenskab, forhen i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning er dømt for nogen af de ovenmeldte Forbrydelser. Foranførte Regel er imidlertid i sin hele Strækning kun anvendelig, naar hverken den ringeste eller den høieste Grad af Straf, som hjemles i den Bestemmelse, hvorefter den Paagjældende er dømt, staaer under den i § 1 fastsatte, saa at det ikke er nok, at den i det givne Tilfælde den Paagjældende idømte Straf er lige med en af de Straffegrader, som indeholdes under sidstmeldte §. Som Følge heraf kan en Dom, hvorved Nogen i Overeensstemmelse med § 72 er anseet for at have udgivet falske Penge, hvormed han først selv var bleven skuffet, ikke have den foranførte Virkning, uagtet den ham for denne Forseelse idømte Straf maatte være en saadan, hvormed og et Tyverie efter denne Anordnings § 1 kunde være assonet. Med Hensyn til slige Tilfælde samt til andre Forseelser, hvorfor

:rværende Anordning bestemmer mildere Straf end for 11 April.
)verie, dog med Undtagelse af Tyvshælerie, hvorfor §§ 22
25 indeholde særegne Regler, bliver vel den Dom, som
rhen er overgaaet Nogen for saadan Brøde, at tage i
etragtning ved Straffegradens Bestemmelse for gjentagen
røde af lignende Slags, saavelsom naar ellers Forbrydelse
od nærværende Vor Anordning er begaaet, ligesom og de
n Paagjældende forhen for nogen af disse overgaaede
omme bør komme i Betragtning ved Valget af Straffe-
aden for hine Forseelser, Alt i Overeensstemmelse med
rundsætningerne saavel i nærværende Anordning som i
ore øvrige Love, men uden dog at have en saa bestemt
; omfattende Virkning, som den i den første Deel af
erværende § hjemlede. Imidlertid bør den Brøde, som
nhandles i § 58, forsaavidt dennes alminbelige Regel
mmer til Anvendelse, have lige Virkning med Tyvshælerie
§§ 22 og 25). Iøvrigt blive ogsaa Bestemmelserne i
§ 19 og 20 at anvende med Hensyn til samtlige i denne
nordning omhandlede Forbrydelser. § 80. Attentat
aa de i denne Anordning omhandlede Forbry-
elser. Naar Nogen har foretaget Handlinger, som inde-
olde Forsøg paa en af de i nærværende Anordning om-
andlede Forbrydelser, men han dog ei har faaet udført
lt, hvad der hører til denne Forbrydelses fuldstændige
uldbyrdelse, skal een Trediedeel indtil to Trediedele af den
traf, som den fuldendte Forbrydelse efter alle med samme
rbundne Omstændigheder vilde have medført, finde Sted,
Forhold til som den Skyldige er kommen Fbyrdyrdelsen
ere eller mindre nær. Hvis den Straf, i Forhold til
vilken den forsøgte Forbrydelse skal ansees, er Strafarbeide
aa Livstid, skal 6 Aars Arbeide ansees som en Trediedeel
:raf. Da de den Skyldige forhen overgaaede Domme høre
l de ovenberørte Omstændigheder, med Hensyn til hvilke
traffen ogsaa for den ufuldendte Forbrydelse bliver at
dmaale, saa vil f. Ex. den, der, efter forhen engang at
ære dømt som Tyv, findes skyldig i et forsøgt Tyverie, være
t dømme med Hensyn til § 13, skjøndt kun til en saadan
)eel af den der bestemte Straf, som den foranførte Be-
emmelse tilsiger. Dersom Nogen, der er befunden i fuldendt
orbrydelse, forhen for et Forsøg paa en saadan Forbrydelse
ar været dømt til en Straf, der ligger indenfor Grændsen
f den, hvormed han for fuldendt Forbrydelse kunde have
æret anseet, vil han blive at straffe efter den for Forbry-
elsens Gjentagelse gjældende Bestemmelse. Saafremt Nogen
ar tilsigtet en større Forbrydelse, men kun en ringere er

11 April. bleven fuldbyrdet (saasom naar Nogen ved Forførelse, Tilskyndelse eller andre af de i § 21 betegnede Midler har søgt at bevirke et Tyverie af det Slags, der henhører under §§ 6—12, men Tyveriet ei er blevet udført under saadanne Omstændigheder, som bemeldte §§ forudsætte), saa bliver han at ansee efter den ovenanførte Regel, medmindre den Bestemmelse, som paa den fuldbyrdede Forbrydelse er anvendelig, medfører større Straf. § 81. Anvendelse af de i §§ 26—28 givne Bestemmelser ogsaa paa andre Forbrydelser mod denne Anordning. De Bestemmelser, denne Vor Anordnings §§ 26—28 indeholde om Børn imellem 10 og 15 Aar, der befindes i Tyverie, blive og at anvende med Hensyn til de øvrige i denne Anordning omhandlede Forbrydelser. Dog bliver der ikke blot at see paa den for disse bestemte Strafs Forhold til Straffen for Tyverie, men der bliver tillige at tage Hensyn til de begaaede Forbrydelsers egen Beskaffenhed, hvorefter Tilregneligheden af enkelte saadanne Forbrydelser, skjøndt de iøvrigt ikke ere ringere end Tyverie, dog ikke kan antages at indtræde i en saa tidlig Alder som den, hvori denne Forbrydelse bliver at tilregne. Fremdeles vil § 29 være anvendelig, naar foranførte Forbrydelser begaaes i Alderen imellem 15 og 18 Aar. § 82. Regler for Straffestedet. Hvor Strafarbeide i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning bliver at tilfinde Nogen paa 5 Aar eller kortere Tid, bliver denne at dømme til Forbedringshuset, eller i de Provindser, hvori særskilt Forbedringshuus endnu ei haves, at behandle efter P. 5 Juni 1822, medmindre den Skyldige enten har mistet sin Ære eller forhen har været indsat til Rasphuus-, Tugthuus- eller Fæstnings-Arbeide. Men, dersom et saadant Tilfælde finder Sted, eller en længere Tids Straf er forskyldt, blive Mandspersoner over 20 Aar at hensætte til Arbeide i Rasphuset eller Fæstningen, men Kvindespersoner samt Mandspersoner under 20 Aar til Tugthuusarbeide.*) Iøvrigt bliver med Hensyn til ovenanførte Forskjel mellem Mandspersoner af ældre og yngre Alder P. 27 Febr. 1827 at iagttage. Hvor, ved Anvendelsen af de i nærværende Anordning foreskrevne Regler, en længere Tids Straffearbeide vilde udkomme end paa 16 Aar, bliver den Skyldige at dømme paa Livstid. § 83. Kjøbenhavns Politierets Kompetence til at paakjende Forbrydelser mod denne Anordning. Den Politieretten i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ved

*) Forandret ved Lov om Anvendelsen af de forskjellige Arter af Strafarbeide, af 29 Decbr. 1850.

5 Juli 1793 tillagte Myndighed til at paakjende Sager, 11 April.
angaae første Gang begaaet simpelt Tyverie, skal dog
kunne udstrækkes til de Tilfælde, hvor bemeldte Ret i
edhold af nærværende Vor Anordning finder Anledning
at anvende en større Straf end 2 Aars Forbedringshuus-
)eide. Det Samme skal gjælde med Hensyn til de Be-
igerier; der efter de hidtil gjældende Regler kunne være
enstand for Politierettens Paakjendelse. Skulde det imid-
tid ved en i Medhold heraf ved Politieretten paakjendt
igs Indankning for Vor Høiesteret af denne øverste
)mstoel findes, at den Paagjældende har forskyldt en Straf,
n ligger udenfor hiin Grændse, da vil dog derfor ingen
nviisning af Sagen til Lands-Over- samt Hof- og Stads-
ten finde Sted, men dens Realitet af Høiesteret blive
paakjende. Endelig skal Politierettens Myndighed til at
akjende Sager angaaende Tyvshælerie være indskrænket til
ste Gang begaaet Forbrydelse.*)

F. ang. Straffen for falsk Vidnesbyrd og an- n Meeneed m. M. 15 April.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v: At Vi, efterat
ve taget de af begge Forsamlinger af Vore troe danske
ovindsialstænder indgivne allerunderdanigste Betænkninger
er det dem forelagte Udkast til en F. angaaende Straffen
falsk Vidnesbyrd og anden Meeneed m. M, under nøieste
)erveielse, allernaadigst have fundet for godt at befale,
n følger: § 1. Falske Vidner skulle for Fremtiden,
detfor at dømmes efter Lovens 1 Bogs 13 Kap. 9 Art.,
isættes til Strafarbeide fra 4 til 10 Aar. Denne Straf
anvendelig paa ethvert Vidne, der har aflagt falsk edelig
rklaring saaledes, at det kan kjendes, at det forsætlig er
eget fra Sandhed, hvad enten dette bestaaer i, at det
nægtet at vide, hvad der dog var det bekjendt, eller at
har foregivet Noget, der ei saaledes forholder sig, hvor-
det naturligviis og maa henføres, dersom noget Vidne
skelig foregiver at vide det af egen Erfaring, som det blot
ladet sig fortælle af Andre, uden at den Tillid, Vidnet
atte have dertil, kan udelukke Straffens Anvendelse. Ei
ler kan det fritage noget Vidne for at ansees med foran-
te Straf, at det ikke ved den Usandhed, hvori det har
rt sig skyldigt, har villet skade Nogen, men at det der-
)d har ladet sig bevæge ved den Hensigt at afvende Skade
Ulykke fra Andre, og ligesaalidet at det har anseet den

) Jfr. F. ang. Kjøbenhavns Kriminal- og Politieret af 28 Febr.
1845 § 17.

15 April. Omstændighed, med Hensyn til hvilken det er afveget fra Sandheden, for uvigtig, da det er et Vidnes ubetingede Pligt, uden alt videre Hensyn at udsige den rene Sandhed og Intet fordølge. — Iøvrigt have Dommerne, ved at modtage Vidners Forklaring og Eedsfæstelse, paa det Omhyggeligste at sørge for at bortfjerne al Misforstaaelse eller Letsindighed, som kunde fremkalde mislige Vidnesbyrd, og derved i Særdeleshed at iagttage, hvad der er foreskrevet i den allerhøieste F. 10 April 1833. § 2. Ved Straffens nærmere Bestemmelse skal Dommeren stedse have for Øie, at ethvert falsk Vidnesbyrd indeholder en grov Tilsidesættelse af den Ærefrygt, som skyldes det høieste Væsen, hvis hellige Navn bruges til at bekræfte Usandhed, og at denne Forbrydelse derhos undergraver Grundstøtterne for Ret og Retfærdigheds Haandhævelse i det menneskelige Samfund. — De mildere Straffegrader bør anvendes, naar den Paagjældende stod i saadanne Forhold til den Part, for hvis Skyld han har villet skjule Sandheden, at deri indeholdes en meget betydelig Fristelse til saadan Afvigelse, eller naar Vidnet har viist en saadan Ustadighed i sit Vidnesbyrd, at det deraf kan kjendes, at dets Forsæt at afvige fra Sandheden har været mindre fast og bestemt. I det Hele skal der ved Valget af Straffetiden tages nøie Hensyn saavel til den større eller mindre skadelige Følge, som Vidnet kunde vente, at det falske Vidnesbyrd efter sin Beskaffenhed vilde have, enten til at berøve det Offentlige eller en Enkelt det Beviis, ved hvis Hjælp Sandhed og Ret skulde gjøres gjældende, eller til at sætte Usandhed og Uret igjennem, saa og til den mere eller mindre omhyggelige Plan, hvormed Forklaringen er udtænkt, ligesom ogsaa særdeles Strænghed bliver at anvende imod den, der har ladet sig bestemme til det falske Vidnesbyrd af Egennytte eller Lyst til at skade. § 3. Dersom det falske Vidnesbyrd maatte kunne bidrage til at paaføre Nogen Skade paa Ære eller Frihed, kan Straffen efter Omstændighederne stige over den i § 1 bestemte høieste Straf endog til Arbeide paa Livstid. Men, er et falsk Vidnesbyrd aflagt, der gaaer ud paa at paabyrde Nogen en Forbrydelse, der medfører Dødsstraf, da skal den Skyldige, hvis denne Udaad virkelig maatte have havt den Følge, at Nogen blev dømt til Døden, og denne Straf fuldbyrdet, straffes som Morder, ligesom og den, der paa saadan Maade har søgt at paaføre en Anden Dødsstraf, uden at denne ondskabsfulde Hensigt er bleven opnaaet, bliver i Overeensstemmelse med Lovens 6—6—22 at ansee med Livsstraf. § 4. Derimod kan efter Omstændighederne Straffetiden bestemmes under den, der ellers efter § 1 er den

:ste, hvis den Paagjældende, efterat have afgivet falsk 15 April.
g Forklaring, af egen Drift tilbagekalder og berigtiger
ne. Naar ved den senere Tilbagekaldelse al den skade-
Folge afværges, som Usandheden kunde have medført,
til det hører, at det kan skjønnes, at der ikke ved Vid-
Afvigelse fra Sandheden er blevet Nogen berøvet et
iis, hvorved han kunde værge om sin Ret, samt naar
tændighederne ellers tale til Fordeel for den Paagjæl-
e, kan Straffetiden nedsættes til 8 Maaneder. § 5.
r Nogen har aflagt falsk Forklaring for Retten, uden
u at have bekræftet samme med Eed, ansees han med
f efter Sagens Beskaffenhed af Fængsel paa Vand og
d, i det Mindste 3 Gange 5 Dage, eller af Arbeide ind-
Aar. De strængere Grader af denne Straf blive at
nde, naar den Skyldige har handlet efter en bestemt,
Fasthed og Haardnakkethed forfulgt Plan, naar han
givne eller lovede Fordele eller af Ondskab har ladet
bevæge til Usandhed, men fremfor Alt, hvis han ved at
yve Nogen en Forbrydelse har paaført denne Arrest eller
et betydeligt Onde. Under Omstændigheder af modsat Be-
enhed bliver en mildere Straffegrad at vælge. Dersom den
gjældende af egen Drift tilbagekalder og berigtiger sin
ı Eed aflagte usande Forklaring, bliver, selv naar ellers
Omstændigheder finde Sted, som efter det Foregaaende
Skjærpelse, Straffen at bestemme med Lempelighed, og
ı slige skjærpende Omstændigheder bliver efter Sagens
kaffenhed Straffen kun at bestemme enten til nogle Gange
Dages Fængsel paa Vand og Brød, eller under særdeles
den Paagjældende talende Omstændigheder til simpelt
ıgsel. § 6. Ligesom den fulde Straf for falsk Vid-
yrd ogsaa er anvendelig paa dem, der paa Grund af
s Religionsgrundsætninger afgive deres edelige Bekræf-
paa anden end den sædvanlige i Loven foreskrevne
ade, naar den saaledes bekræftede Forklaring findes falsk,
edes skal det og med Hensyn til de Tilfælde, hvor en
jender af den mosaiske Religion paa et Sted, hvor ingen
agoge ei heller noget synagogemæssig indrettet Bedehuus
es, aflægger sit Vidnesbyrd paa den i F. 15 Septbr
7 § 14 foreskrevne Maade, have sit Forblivende ved hvad
sammesteds er foreskrevet om, at han, hvis hans Udsigende
ndes løgnagtigt, skal straffes ligesaa fuldt, som om han
de gjort en korporlig Eed i Synagogen. Ogsaa hvor
ene have hjemlet, at en skriftlig Bekræftelse under Eed
der istedetfor korporlig Eed (saasom i de udi Lovens
13—4 og F. 3 Juni 1796 § 20 cfr. § 19 omhandlede

15 April. Tilfælde), bliver det under hiin Eed aflagte falske Vidnesbyrd aldeles at straffe efter § 1 eller hvilkensomhelst anden § i denne vor A., som efter Tifældets Beskaffenhed derpaa er anvendelig. § 7. Naar Mænd, som af Retten eller Øvrigheden ere udnævnte til at afholde Syns-, Skjøns- eller Taxationsforretninger, under Eed eller i udtrykkeligt Henhold til en forhen aflagt Eed, svigagtigen og mod bedre Overbeviisning afgive saadant Syn, Skjøn eller Taxation, blive de at behandle som falske Vidner. Begaaes andre mindre strafværdige Misligheder af deslige Mænd, blive de i Forhold til Forseelsens Grad at ansee i det Ringeste med simpelt Fængsel. § 8. Hvor en Part har Adgang til at bekræfte sit Udsagn med Eed, bliver han, saafremt den saaledes aflagte Eed befindes falsk, at straffe lige med et falskt Vidne. Forsaavidt den af den interesserede Part selv begaaede Meeneed maatte være af en saadan Beskaffenhed, at Nogen derved blev udsat for saadant Onde, som i § 3 er omhandlet, f. Ex. naar Nogen i Medfør af Lovens 6—17—10 beediger, at den Ting, der findes i en Andens Værge, er ham frakommen imod hans Villie, uagtet han frivillig har skilt sig ved Besiddelsen, bliver han endog at straffe i Overeensstemmelse med fornævnte §, hvorimod den almindelige Straf efter nærværende § bliver at formilde i de Tilfælde, hvor en Part ved sin falske Eed ikke har villet paaføre nogen Anden et Reistab, men alene har villet frie sig selv for et Onde, i hvilket Tilfælde Straffetiden efter Omstændighederne kan indskrænkes til 8 Maaneder. § 9. Hvor Nogen udenfor egentlige Retssager har at bekræfte Noget med sin Eed (f. Ex. hvor Eiendomsretten over det Skib med Ladning, hvorfor Søpasse skulde udfærdiges, legitimeres ved Rhederiets Eed), vil og den i § 1 foreskrevne Straf være anvendelig paa den, som ved slig Leilighed gjør sig skyldig i Meeneed. Dog kan Straffen under særdeles formildende Omstændigheder nedsættes til 2 Aars Strafarbeide. § 10. Skjøndt denne Vor A. ikke i Almindelighed er anvendelig paa Misligholdelse af et edeligt Løfte, men en saadan efter Beskaffenheden af den Forbrydelse, som deri indeholdes, maa ansees i Overeensstemmelse med de for samme givne særegne Love, saa bliver der dog stedse ved Straffegradens Bestemmelse, forsaavidt denne er overladt til Dommerens nærmere Skjøn, at tage behørigt Hensyn til den Krænkelse af et edeligt Løfte, som indeholdes i den begaaede Pligtovertrædelse. I Særdeleshed skal under Iagttagelse af de Lovbestemmelser, som ere givne angaaende forskjellige Arter af Forbrydelser, hvorved Vore Embedsmænd ville svige den Eed, som de have svoret Os, Embeds-

ıbelse være den almindelige Straf for ethvert forsætligt 15 April.
d paa denne Eed, forsaavidt ikke deri maatte indeholdes
Forbrydelse, der efter Lovens Forskrifter eller Grundsæt-
ıer kræver en endnu høiere Straf. § 11. Den, som
Trudsler, Løfter eller andre Forestillinger har forledet
Anden til nogen af de i de foreſtaaende Paragrapher
ıandlede Forbrydelser, straffes som om han selv havde
ıaet samme. Men, naar saadanne Midler ere anvendte,
ı at dog den tilsigtede Forbrydelse virkelig er bleven
vet, vil en forholdsmæssig mildere Straf finde Sted.
2. Hvor Strafarbeide i Overeensstemmelse med denne
: A. bliver at idømme Nogen paa 5 Aar eller kortere
, bliver samme, i Henhold til Vor F. angaaende Straffen
Tyverie m. fl. Forbrydelser, dateret 11 April d. A., § 82,
ıdstaae i Forbedringshuset. Men, hvor en længere Straf-
ı er forskyldt, bliver den Paagjældende, hvis det er en
ndsperson, at hensætte i Rasphuset eller Fæstningen, men,
s det er en Kvindesperson, i Tugthuset, dog at P. 27
r 1827 iagttages i Henseende til Mandspersoner under
Aar.*) § 13. Hvad de Forbrydelser angaaer, som, uden
ıøre til de i nærværende A. omhandlede, dog have Lig-
med disse, vil det vel indtil videre forblive ved de hid-
for samme gjældende Lovbud; men, forsaavidt disse ikke
e paabudt en aldeles bestemt Straf, har Dommeren ved
affegrabens Valg dog tillige at tage tilbørligt Hensyn
Grundsætningerne i denne Vor A. § 14. Ligesom Sa-
s Natur og Lovens almindelige Grundsætninger tilsige,
de Forbrydelser, for hvilke Straffen er bestemt i nærvæ-
ıe A., med Undtagelse af de Tilfælde, hvor Straffen blot
emmes til simpelt Fængsel, gjøre den Skyldige uværdig
enhver Bestilling, der forudsætter offentlig Tillid, saavel-
til enhver hædrende Udmærkelse, og at i Særdeleshed
, som er funden skyldig i Meeneed, ikke kan komme i
en Betragtning som Vidne, saaledes skal en saadan heller
nogensinde være berettiget til at afgjøre en Sag ved
egen Eed, hvorimod han i ethvert Tilfælde, hvor han
rs efter Loven kunde værge sig med sin Eed, maa taale,
Sagen afgjøres ved Modpartens Eed.

Kanc.-P., ang. Ophævelse af Demolerings- 15 Mai. nmissionen m. v.

ıs. Maj. har allernaadigst tilkjendegivet, at Demolerings-
ımissionen skal være ophævet og de samme overdragne
retninger for Fremtiden underlægges Ingenieurkorpset. —

Forandret ved L. 29 Decbr. 1850 om Anv. af Strafarbeide.

15 Mai. Hvilket herved kundgjøres til Efterretning for alle Vedkommende, der som Følge af allerhøistbemeldte Befaling have at henvende sig til Ingenieurkorpset angaaende Approbation paa de Bygningsarbeider, der efter Anordningerne og navnlig P. 13 Okt. 1824 ikke maatte iværksættes, forinden Tegningerne vare gjennemsete af bemeldte nu ophævede Kommission.

20 Mai. F. om Jagten i Danmark. *)

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Ifølge derom fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder indgivet allerunderdanigst Andragende have Vi allernaadigst fundet for godt i en almindelig Anordning at samle de hidtil adspredte Lovbestemmelser om Jagten i Vort Rige Danmark, og derhos at give disse saadanne Forandringer, som ere fundne at stemme med de i Tidernes Løb forandrede Forholde. I Særdeleshed have Vi derved havt for Øie, saavidt Omstændighederne kunne tillade Saadant, at sikkre enhver Grundeier Jagten paa de ham tilhørende, af Jordfælledsskabet udskiftede Grundeiendomme, til hvilken Ende Vi i de fleste Tilfælde have til Grundeierne overladt den Os efter F. 18 April 1732 § 18 hidtil tilkommende Jagtret, ligesom Vi ogsaa for dem, der maatte gjøre sig skyldige i ulovlig Jagt, have anordnet saadanne, for Vore Vildtbanedistrikter og for Privates Jagtdistrikter eensformige, Straffe, der staae i passende Forhold til deslige Overtrædelsers Beskaffenhed. Efter om Sagen at have indhentet yderligere allerunderdanigst Betænkning fra fornævnte Vore Provindsialstænder, byde og befale Vi, som følger: § 1. Jagten i Vort Rige Danmark skal, udenfor Vore Vildtbanedistrikter samt de Steder, hvor den, i Henhold til de efterfølgende Bestemmelser, fremdeles bliver Os forbeholden, tilkomme Grundeieren, dog at derved iagttages de nærmere Forskrifter i Henseende til Forskjellen mellem Jagt paa Enemærker og paa Fællig, som denne Vor Forordning indeholder, ligesom ogsaa hvad specielt i efterfølgende § 7 og § 8 er foreskrevet. § 2. De i næstforegaaende § 1 ommeldte Vildtbanedistrikter ere: a) den Deel af det nordostlige Sjælland, hvis sydvestlige Grændse fra ældre Tider er betegnet med forskjellige Vildtbanepæle, anbragte i Strækningen fra Kjøge Bugt indtil Roeskilde Fjord; b) Vort Land Amager tilligemed Saltholmen; c) Vort jægerspriisske Gods samt d) Vort Gods i Odsherred. Og ville Vi derhos, for at forebygge enhver Tvivl om, hvor den sydvestlige Grændse for det under Litr. a nævnte Vildtbanedistrikt gaaer, have denne indskrænket til den syd-

*) Jfr. L. 25 Marts 1851 om Jagten og Afløsning af Jagtretten.

lige Grændse for det under de forrige kjøbenhavnske 20 Mai.
frederiksborgske Rytterdistrikter henhørende Gods, uagtet
derved paa enkelte Steder frafalde Jagten paa Jorder,
hidtil have henhørt under Vildtbanen. I Overeens-
melse hermed skal Grændsen for Vildtbanen herefter følge
rkeskjellet mellem efternævnte Byer og Eiendomme fra
ge Bugt indtil Roeskilde Fjord, paa den ene Side:
negilde, Vallensbæk, Vridsløselille, Herstedvester, Vrids-
magle, Nybølle, Hove, Verøe, Steenløse, Svedstrup og
Rørbæk, hvilke Byers Jorder alle ligge i Vildtbanen,
paa den anden Side: Ishøi, Tostrup-Valdbye, Klaatofte
Sengeløse Byer, Parcelgaarden Frederiksholm og Ka-
neberg Hovedgaard samt Herringløse, Østrup, Gundse-
gle og Jyllinge Byer, hvilke Byers og Eiendommes
der alle ville komme til at ligge udenfor Vildtbanen. —
ranførte, Os forbeholdne, Vildtbanedistrikter, saavel hvad
benhavns og de øvrige Kjøbstæders som hvad Land-
sdiktionernes Jorder angaaer, ville Vi, ligesom hidtil, lade
gten udøve ved de af Os dertil ansatte Embedsmænd og
jente. Dog skulle de, som paa Grund af speciel dertil
deelt Tilladelse eller anden lovlig Adkomst have Adgang
at udøve nogen Jagt i fornævnte Vore Vildtbanedistrikter,
ideles, og iøvrigt under de Indskrænkninger, Adkomsten
maatte indeholde, forblive i Nydelsen af denne deres
tighed. § 3. Ved Enemærker — cfr. § 1 — forstaaes
alene samtlige, under en Hovedgaard eller en Hoved-
rdsparcel henhørende, Marker og Grunde, men ogsaa de
ver Landsbye tilliggende Marker og Grunde, i hvilke
n een Eier er Lodtager, uden Hensyn paa, om Jord-
edsskabet mellem Brugerne indbyrdes er ophævet eller
. Fremdeles bliver enhver, ved formelig Udskiftnings-
etning fra Jordfælledsskabet adskilt, for sig beliggende,
end ikke indhegnet, stor eller liden Jordlod, forsaavidt
henhører til Landsbyejorder, at betragte som Eierens
gtenemærke. Udskiftede Kjøbstadjorder blive derimod at
e som Jagtenemærke til Fordeel for Kommunen, der har
bestemme, hvorledes der paa den saavel for sammes som
Jordeierens Tarv hensigtsmæssigste Maade kan være at
olde med Jagtens Udøvelse. Saafremt iøvrigt nogen
r har erholdt sine, under et Jordfælledsskab henhørende,
der samlede paa eet eller flere Steder, uden at Saadant
skeet ved formelig Udskiftning, skal Vort Rentekammer
e bemyndiget til at afgjøre, hvorvidt en saadan Adskillelse
Jordfælledsskabet, ifølge de i ethvert Tilfælde oplyste
istændigheder, kan med Hensyn til Jagten tillægges lige

20 Mai. Virkning med en foretagen formelig Udskiftning. § 4.*) Ret til Jagt paa Fællig — cfr. § 1 —, hvorved forstaaes de ikke af Jordfællesdsskabet udskiftede Landsbye-Marker og Grunde, hvori flere end een Eier ere Lodtagere, tilkommer udenfor de Tilfælde, i hvilke Vi fremdeles ville have Os selv den forbeholden, ingen Andre, end Eiere af privilegerede Sædegaarde, der have Andeel i Fælliget, i hvilke Henseender der bliver at forholde efter følgende Regler: a) Enhver Eier af en privilegeret Sædegaard skal have Adgang til at udøve bemeldte Jagt, naar Gaardens Andeel i Fælliget udgjør i det Mindste 20 Tønder Hartkorn. b) Saa skal ogsaa Jagt sammesteds være Os forbeholden, naar det i Fælliget værende og ikke til nogen privilegeret Sædegaard hørende, enten offentlige og beneficerede Gods tilsammentaget, eller andet Strøegods ligeledes tilsammentaget, altsaa uden at begge disse Klasser sammenlægges med hinanden, udgjør 20 Tønder Hartkorn eller derover. c) Skulde ingen af de under Litr. b omtalte Klasser af Gods udgjøre hver for sig 20 Tønder Hartkorn og ei heller nogen privilegeret Sædegaards Eier besidde en saa stor Andeel i Fælliget, da skal Jagten tilfalde Os, saafremt nogen af de under Litr. b omhandlede Klassers Beløb af Hartkorn er større, end det under en privilegeret Sædegaard henhørende, og omvendt tilfalder Jagten Eieren af den privilegerede Sædegaard, dersom dennes Andeel er større, end nogen af hine 2 Klassers. Ere i de her under Litr. c nævnte Tilfælde de Hartkornsbeløb, der skulle tages i Betragtning for at afgjøre Spørgsmaalet om, hvem Jagten tilkommer, af lige Størrelse, da er Jagten fællleds for alle Vedkommende. Iøvrigt er det en Selvfølge, at Enhver, der efter foranførte Bestemmelser har Adgang til Jagt paa Fællig, er berettiget til at udøve denne paa alle de til Fælliget hørende Marker og Grunde. — Ved det ommeldte Hartkorn forstaaes Ager- og Engs-Hartkorn, dog saaledes, at 2 Tønder Skovskyld beregnes som 1 Tønde Ager- og Engs-Hartkorn. § 5.*) Til privilegerede Sædegaarde, hvis Besiddelse ifølge § 4 kan give Adgang til at udøve Jagt paa Fællig, henregnes: a) De Sædegaarde, der foruden Hovedgaardstaxten have et Tilliggende af fulde 200 Tønder Hartkorn Bøndergods beliggende ikke længere end 2 Miil fra Hovedgaarden. b) De Sædegaarde, hvis til Kompletteringen fornødne Hartkorn af Bøndergods i det Hele eller for en Deel er blevet, eller herefter bliver, afhændet i Overeensstemmelse med F. 13 Mai 1769 samt den ved Rentekammerp. 30 Marts 1814

*) §§ne 4 og 5 ere ophævede ved L. 25 Marts 1851, om Jagten og Afløsning af Jagtretten, §§ 2—4; jfr med Hensyn til privilegerede Sædegaardes Jagtret paa Fællig allerede L. 20 Juni 1850, om Udjævning af Hartkornsforskjellen, § 13.

gjorte allerhøieste Resolution af 10 i samme Maaned. 20 Mai.
ie af disse Sædegaarde tilkommer Jagtret ikke alene
det ved Hovedgaarden tilbageblevne, men ogsaa paa det
Forbehold af Jagtretten afhændede Bøndergods, efter
ie Regler, som om ingen Afhændelse var skeet. c) De
egaarde, fra hvilke Afhændelsen af det til Kompletteringen
ødne Bøndergods er skeet ifølge en speciel Tilladelse,
det paa nogen af de forskjellige allerhøieste Resolutioner,
ommeldes i den ved Rentekammerp. 26 Jan. 1807
gjorte allerhøieste Resolution af 23 samme Maaned.
om imidlertid Eierne af slige Sædegaarde ikke retsgyldigen
kunnet tage nogen Reservation af Jagtretten paa det
e nogen af de ommeldte Tilladelser fra Sædegaardene
lte Bøndergods, saaledes er det en Selvfølge, at Jagt-
n paa Fællig ogsaa paa det tilbageblevne Bøndergods
'alder, saafremt eller saasnart den ved Bevillingen
lede saakaldte Hovedgaardstaxts-Frihed af en eller anden
nd er ophørt eller ophører. d) Hovedparceller af
anne privilegerede Hovedgaarde, der ere eller blive ud-
ellerede saaledes, at den saakaldte Hovedgaardstaxts-
ed ikke derved tabes. Dog skal, forsaavidt nogen Deel
et til en saadan Parcel hørende Bøndergods maatte
afhændet i Overeensstemmelse med den i Slutningen
12 i F. 15 Juni 1792 indeholdte, men siden ved § 2
26 Jan. 1807 ophævede, Tilladelse, Parcellens Eier
kunne udøve nogen Jagtret paa det saaledes afhændede
dergods. § 6. Den Jagtret, som ifølge denne For
rdning tilkommer Grundeiere, skal ogsaa være forundt
anne Arvefæstere, som have Ret til at sælge og pantsætte
em arvefæstede Jorder, forudsat at ikke Jagtrettigheden
ndbefattet under den Herlighed der maatte tilkomme
n Mand.*) Lige med Grundeiere betragtes ogsaa med
yn til Jagtretten Præster og andre Beneficiarier, dog
hvor Skolelodder ere udlagte af Fæstegods eller af
ant Gods, hvor en Anden, end Eieren, har lovlig Ad-
k til Jagtretten, bør samme blive hos den, der er jagt-
tiget paa de Jorder, fra hvilke Skolelodderne ere ud-
e. Angaaende Lehnsbesidderes Jagtret skal det derhos
sit Forblivende ved de derom i Grevernes Privilegier,
2, og Friherrernes Privilegier, § 11, indeholdte Be-
melser. — Under den, offentlige Stiftelser tilkommende,
domsret over Jorder og Grunde skal ogsaa Jagtretten
disse være indbefattet, saaledes, at sammes Udøvelse, i

Jfr. L. om Jagten og Jagtrettens Afløsning af 25 Marts 1851, navnlig §§ 1, 8 ff.

20 Mai. Overeensstemmelse med de for private Grundeiere i denne Anledning foreskrevne Regler, bliver paa Stiftelsens Vegne af dennes Bestyrere at bestemme og ordne, hvorved dog i Særdeleshed bliver at paaagte, at Jagtretten paa Universitetets, Kommunitetets, Domkirkers, Skolers og Hospitalers Strøegods, forsaavidt dette efter Anordningerne skal være bortfæstet, bør søges overdraget til dem, der have Jorderne i Brug, naar ikke særegne Grunde maatte gjøre Saadant utilraadeligt. Det Samme skal, under lige Forudsætning, være gjældende om Jagtretten paa beneficeret Gods. § 7. Enhver efter de hidtil gjældende Love retsgyldig Forbeholdenhed eller Overdragelse eller anden særlig Adkomst, hvorved Jagtrettigheden er bleven erhvervet af en Anden, end Grundeieren, skal fremdeles blive i Kraft. § 8. Ogsaa herefter kan Jagtret gyldigen forbeholdes,*) naar en Godseier afhænder sit Bøndergods eller en Deel deraf under de Vilkaar, som ere bestemte i F. 13 Mai 1769 § 2, og den ved Rentekammer-P. 30 Marts 1814 kundgjorte allerhøieste Resolution af 10 i samme Maaned. Endvidere skal det, naar nogen Godseier ellers afhænder Fæstegods til Selveiendom, være tilladt, at han forbeholder sig og den nærmeste Eftermand i Besiddelsen af den Gaard, hvortil Godset hørte, Jagtret paa de saaledes afhændede Jorder. Saa er det og enhver Grundeier eller den, der med Hensyn til Jagtretten, ifølge foregaaende § 6, agtes lige med en Grundeier, uformeent at overlade den ham paa hans Enemærke tilkommende Jagtret til Fæstere, Forpagtere eller Andre, til hvem Brugsretten af slig Eiendom overdrages, for den Tid, hvori Brugsretten varer, ligesom ogsaa Grundeieren kan overlade Andre Udøvelsen af sin Jagtret ligeledes paa Enemærke til en vis Tid, der dog i intet Tilfælde maa vare længere, end for Overdragerens Besiddelsestid**). Udenfor hvad de foranførte Regler hjemle, skal det ikke være tilladt at indgaae nogen Forening, hvorved den en Grundeier tilkommende Jagtret skilles fra Grundeiendommen. — Hvad Jagtrettigheden paa Fællig angaaer, da maa denne, uden Hensyn til, om den grunder sig enten paa saadan Eiendomsret i Fælliget, som omhandles i denne Vor Forordnings foregaaende § 4, eller paa speciel, dertil gjennem Vort Rentekammer udfærdiget, Koncession, under Jagtrettighedens Fortabelse ikke bortleies eller paa anden Maade overdrages til nogen Anden, med mindre Saadant skeer enten til den eller de ellers til Jagt paa Fælliget Berettigede, saafremt saadanne gives, eller til vedkommende Jordbrugere selv, der

*) Forandret ved L. 25 Marts 1851 §§ 5—7.
**) Jfr. L. 25 Marts 1851 § 7 smhldt. med L. 30 Jan. 1861 § 2.

:des i Overeensstemmelse med den indgaaede Kontrakt, 20 Mai.
:tiges til at udøve Jagt paa de Grunde, som de have
:siddelse, dog kun forsaavidt og saalænge Overdrageren
dertil vilde være berettiget. Ere Flere Lodtagere i
ten paa Fælliget, da udfordres Alles Samtykke til sidst-
nte Slags af Jagtrettighedens Overdragelse. § 9.
aavidt den Os ved F. 18 April 1732 § 18 forbeholdte
tret paa offentlige Stiftelsers Gods eller paa Kjøbstad-
er for Tiden er overdragen Andre, end Stiftelserne eller
dernes Eiere selv, vil det, hvad enten fornævnte Gods
Jorder ere udskiftede af Fællesskabet, eller ikke, have sit
blivende ved de meddeelte Koncessioner, og, som Følge
f, kan den Jagtrettighed, som ellers efter denne Vor
ordning vilde tilkomme Stiftelsen eller Jordens Eier, ikke
es gjældende, forend Koncessionen, enten ved Udløbet
en Tid, hvorfor den er given, eller paa anden Maade,
raadt ud af Kraft. § 10. Forsaavidt derimod den
ellers hidtil tilkommende Jagtret paa Fællig lider nogen
ing ved den i foranførte § 3 indeholdte Bestemmelse,
efter Jagten paa de af Jordfællesskabet udskiftede,
idt ikke indhegnede, Jorder herefter tilfalder Grundeieren,
de, til hvilke den i et eller andet Distrikt er overdragen,
lde forholdsmæssigt Afslag i den derfor betingede aarlige
ft, med mindre de hellere maatte ønske Forpagtningen
les ophævet, hvilket skal være dem uformeent. Naar, i
reensstemmelse hermed, enten Afslag i den for en koncederet
t betingede aarlige Afgift eller fuldkommen Ophævelse
Forpagtningen finder Sted, vil ogsaa, saafremt Vedkom-
de begjære saadant, en forholdsmæssig Deel af det
gte Kollegialgebyr vorde tilbagebetalt. § 11.*) Paa
af Jordfællesskabet ikke udskiftede Kjøbstadjorder skal
tretten fremdeles, ligesom hidtil, være Os forbeholden.
vil det, efterhaanden som de Koncessioner udløbe, ved
ke der for Tiden er disponeret over Jagten sammesteds,
e taget under nærmere Overveielse, om da ikke Jagten
være at overdrage Kjøbstadkommunerne selv, og i saa
elde under hvilke Betingelser. Ligeledes skal der, saafremt
ikke maatte finde Anledning til direkte at lade den Os
denne Vor Forordnings § 4 tilkommende Jagtret paa
ig udøve, og naar den saaledes af Vort Rentekammer
nstaltes bortforpagtet paa visse Aaremaal, blive taget
rigt Hensyn til, at Beboerne, forsaavidt Jagten til-
mer Os alene, gives Leilighed til, mod en billig aarlig

*) Forandret ved L. om Jagten og Jagtrettens Udøvelse af 25 Marts 1851 §§ 2—4.

20 Mai. hvilke i Vore ikke bortforpagtede Jagtdistrikter, saavelsom paa Salløe Stifts og Sorøe Akademies Jagtdistrikter, Vort Jagtskilt er betroet, og dette forinden er blevet den Paagjældende forevist, bliver Straffen at fastsætte efter de Regler, som i F. 4 Oktbr. 1833, § 16 og § 17, indeholdes for Opsætsighed mod dem, der ere i offentlige Forretninger. § 35. Sager angaaende Overtrædelser af Jagtlovgivningen blive i første Instants at behandle efter de for private Politiesager foreskrevne Regler, med den nærmere Bestemmelse, at, naar Nogen af en Jagt- eller anden Opsyns-Betjent under Eeds Tilbud er anmeldt for saadan Overtrædelse, og naar enten Kjendsgjerning eller andre Omstændigheder tale for, at Overtrædelse af Jagtlovgivningen har fundet Sted, skal den Sigtede, saafremt han benægter Faktum, ved Dom paalægges at værge sig med sin Eed, og, hvis han ei vil aflægge denne, fældes som skyldig. Indankningen af Underretsdommen i disse Sager, forsaavidt de ere appellable, skeer til vedkommende Landsoverret, med Undtagelse af de Domme, der ere afsagte ved Jurisdiktioner, hvorfra Sager ellers indankes umiddelbart for Vor Høiesteret. — Foruden de Bøder, som i denne Vor Forordning ere foreskrevne, og som, forsaavidt ikke anderledes er bestemt, tilfalde vedkommende Jagtberettigede, bliver den Skyldige, og naar de ere flere, da disse in solidum, endvidere ved Dommen at tilpligte at erstatte Sagens Omkostninger, med videre; og skal Jagteieren være berettiget til, naar fuld Betaling ikke hos den eller de Skyldige kan opnaaes, da at afskrive det, som erholdes, først paa den Deel af Fordringen, der bestaaer af nysnævnte Omkostninger og anden mulig Erstatning, saa at, forinden Fyldestgjørelse herfor er erholdt, Intet afskrives som Afdrag paa Bøderne, hvilke sidste, i Mangel af Betaling enten i det Hele eller for en Deel, afsones i Overeensstemmelse med de i F. 16 Novbr. 1836, sammenholdt med F. 11 Juli 1832, foreskrevne Regler. § 36. Angaaende ulovlig Jagts Udøvelse, og hvad dermed staaer i Forbindelse, maa intet Søgsmaal, forsaavidt Sagens Forfølgning henhører under næstforegaaende § 35, anlægges, efterat et Aar er forløbet fra den Tid, da Forseelsen er begaaet. § 37. Forsaavidt der i Forbindelse med Jagtovertrædelsen er foregaaet en anden Forbrydelse, for hvilken Vedkommende kan være at tiltale til større Straf, end Bøder, bliver Sagen i det Hele at behandle som en Delinkventsag. § 38. Alle de om Jagten hidtil gjældende Lovbestemmelser skulle være ophævede, forsaavidt der ikke i denne Vor Forordning til dem er skeet Henviisning.

nod af den, der ellers er jagtberettiget paa Stedet, an- 20 Mai.
han med en Mulkt af 10 Rbd. Sølv til Amtets Fattig-
:. Ligeledes bliver en saadan Jagt, udøvet sammesteds
logen, som ellers ikke er berettiget til der at jage, at
: med en Mulkt af 10 Rbd. Sølv til Amtets Fattig-
, hvorhos det er en Selvfølge, at den Skyldige desuden
nysnævnte Tilfælde, saavelsom naar han udenfor dette
tte udøve hvilkensomhelst anden ulovlig Jagt, er Straf
rgiven i Overeensstemmelse med efterfølgende § 27.
7. Den Jagtberettigede, der paa egen Grund saarer
t Slags Vildt, skal ingen Rettighed dertil have, dersom
falder paa en Grund, hvor han ikke har Adgang til
ts Udøvelse. § 18. Enhver, som ifølge denne Vor
rdning har Adgang til Jagt i Almindelighed, være sig
Fællig eller paa Enemærker, er berettiget til at udøve
ne med Hensyn til alle Slags Vildt uden nogen Und-
lse. § 19. Da det i flere Henseender maa ansees
eligt, at Jagten ikke foretages med Mynder, skal ingen
tberettiget have Tilladelse til at bruge saadanne Hunde
Jagt, med mindre Jagtretten er forenet med Besiddelsen
n Hovedgaard og derhos kan udøves paa et Jagtdistrikt
det mindste 200 Tønder Hartkorn. Overtrædelse heraf,
ansees med den i efterfølgende § 27 anordnede Straf
ulovlig Jagt, skal enhver Jagtberettiget ikke alene i
me Sogn, men ogsaa i de nærmest tilgrændsende Sogne
: beføiet til at paatale. § 20. Til Klapjagter kan
Godseier kun tilsige enten Gaardbrugere eller Huusmænd,
r en hertil svarende Forpligtelse er grundet for de Først-
nte paa de om Hoveriet enten indgaaede og approberede
eninger eller affagte Kjendelser, og for de sidstnævnte paa
af dem indgaaede Fæste- eller Leie-Kontrakter, og bliver
aarsag Overtrædelse af Vedkommendes Forpligtelse i for-
vrte Henseende nærmest at bedømme efter F. 25 Marts
1 og 30 Jan. 1807 ang. god Orden ved Hoveriet og
usmænds Pligtarbeider. Imidlertid skal det paa de
)ser, hvor Klapperes Afgivelse for Tiden finder Sted og
grundet i gammel Vedtægt, uden specielt at være nævnet
nu gjældende Fæstebreve eller Leiekontrakter, fremdeles,
il nye Fæstebreves eller Leiekontrakters Udstedelse giver
ghed til i disse at optage en saadan Forpligtelse, derved
e sit Forblivende, dog at ei mere end 2 Gangdage om
et fordres af en Gaardbruger og 1 Gangdag af en
usmand, hvilket Antal af 2 Dage ei heller maa over-
des ved Udstedelse af fornævnte nye Fæstebreve til Gaard-
ad § 21. Forsaavidt Jagt paa Fællig ikke tilkommer

23 Mai. Rets Dom, hvorved den Dømte er funden skyldig til offentligt Arbeide, forinden denne har erklæret, om han forlanger Sagen indstævnet til høiere Ret, skal for Fremtiden være udvidet til de Tilfælde, hvor Nogen under en af en privat Mand anlagt Sag er dømt til nogen af de i § 1 benævnte Straffe, dog, forsaavidt Dommen er afsagt ved nogen af de der omhandlede Retter, kun naar den idømte Straf i Medhold af Reglerne i bemeldte § 1 er appellabel. Derhos bliver, saavel hvor Sagen i Overeensstemmelse med ovenbemeldte Forordnings Indhold skal indankes, som og hvor dette ifølge den foranførte Udvidelse skal skee, den samme Fremgangsmaade i Eet og Alt at bruge som i offentlige Sager, dog at Indstævningen tillige forkyndes for den, der har erhvervet Dommen, for at denne kan møde eller lade møde, saafremt han, uagtet hans Tarv bliver at iagttage af den befalede Aktor, maatte finde det for godt. Foranførte Bestemmelser skulle og være anvendelige, naar Nogen under en af en privat Mand anlagt Sag er dømt til at bøde sine 3 Mark. § 3. P. 19 April 1805, der bestemmer, hvorledes der efter udløben Straffetid skal forholdes med Udlændinge, som have været hendømte til offentligt Arbeide, skal ikke være anvendelig, hvor en saadan har været idømt Vand- og Brødsstraf, uanseet at denne efter F. 12 Juni 1816 § 5 er traadt istedetfor hiin førstnævnte Straf, og ligesaa lidet paa de unge Mennesker, der i Medhold af den i § 1 nævnte Plakat eller ifølge Vor Forordning angaaende Straffen for Tyverie, Bedragerie, Falsk og andre dermed beslægtede Forbrydelser af 11 April d. A. §§ 29 og 81, maatte være dømte til Rottingslag.

23 Mai. **P. indeh. Modifikationer i F. 12 Juni 1816 ang. Straffen af Fængsel paa Vand og Brød.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at Vi, efterat have taget Vore troe danske Provindsialstænders allerunderdanigste Betænkninger over et dem forelagt Udkast til en Plakat, indeholdende Modifikationer i F. 12 Juni 1816 angaaende Straffen af Fængsel paa Vand og Brød, under Overveielse, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger: § 1. Ligesom Vi, med Hensyn til saavidt muligt at indskrænke Anvendelsen af Fængselsstraf paa unge Mennesker under 18 Aar, have ved Vor Forordning angaaende Straffen for Tyverie, Bedragerie, Falsk og andre dermed beslægtede Forbrydelser af 11 April d. A. §§ 29 og 81 med Hensyn til bemeldte Forbrydelser fore-

er, med mere, bøder fra 20 til 100 Rbd. Sølv efter 20 Mai.
tændighederne*), ved hvis Bedømmelse bliver at tage
yn til, om den ulovlige Jagt er udøvet af Flere i For-
j, om Vedkommende forhen har gjort sig skyldig i ulov-
Jagt, om Geværet er en Vindbøsse eller af de saakaldte
bøsser, hvilke ere indrettede til at adskilles i flere Styk-
og igjen med Lethed kunne sammensættes, med videre.
skal ogsaa den Skyldige, foruden at erstatte Værdien
ildtet, forsaavidt dette ikke uforbærvet kan afleveres til
Jagtberettigede, være pligtig til, i Tilfælde af at han
ldes, at udlevere til den, der anholder ham, Gevær,
d, Skydetøi og øvrige Jagtredskaber, hvilket Alt, eller
Fald, om den Skyldige foretrækker det, sammes fulde
die, bør være forbrudt til Anholderen. — Er ved den
aede ulovlige Jagt skudt eller fanget noget af efter-
nde Slags Vildt, da bødes desuden: for et Stykke
ıvildt, stort eller lidet, 40 Rbd. Sølv; for et Stykke
vildt, stort eller lidet, 30 Rbd. Sølv; for et Stykke
vildt, stort eller lidet, 20 Rbd. Sølv; for en Hare,
, Odder eller Grævling, 10 Rbd. Sølv; for en Maar
Ilder, 5 Rbd. Sølv; for en Svane eller en Fasan,
Rbd. Sølv; for Vildgjæs, Urfugle, Agerhøns, Holz-
per og Regnspover pr. Stykke, 10 Rbd. Sølv; for
ænder, Bekkasiner, Brokfugle, Pomerantsfugle, Bruus-
s, Rødbeen, Staalsnepper, Vagtelkonger, Vagtler og
nsfugle, ligeledes pr. Stykke, 5 Rbd. Sølv. § 28.
lig Borttagelse eller Ødelæggelse af det i næstfore-
nde § 27 ommeldte Vildts Yngel eller Reder, saavel-
uberettiget Indsamling af alle Slags vilde Fugles Æg,
es med en Mulkt af 5 til 10 Rbd. Sølv efter Omstændig-
rne. § 29. Ingen Jagtbetjent maa, uden Bemyndigelse
edkommende Jagteier, sælge noget Slags Vildt under
kt af 10 Rbd. Sølv for hver Gang, han maatte over-
e dette Forbud, og skulde han forresten derved, eller
Maaden, hvorpaa han er kommen i Besiddelse af saa-
Vildt, have gjort sig skyldig i nogen anden ulovlig
dling, er det en Selvfølge, at han desuden bliver der-
at ansee efter Anordningerne. § 30. Ingen Uvedkom-
de maa med Skydegevær eller Jagthunde lade sig finde
gens Jagtdistrikt, med mindre hans lovlige Reise fører
derigjennem, og bør da Geværet være uladt og Laasen
ne fraskruet, saavelsom Hundene bundne. For Over-
else heraf bødes 10 Rbd. Sølv, og skal desuden Jagt-
n være berettiget til at lade Hundene nedskyde. — Have

Jfr. L. 25 Marts 1851 § 21.

20 Mai. derhos Hundene streifet omkring i Jagtdistriktet udenfor de alminbelige Veie, foreges nysnævnte Mulkt til 20 Rbd. Sølv, hvilken sidste Mulkt ligeledes skal være anvendelig, naar nogen Uvedkommende med Skydegevær, om samme endog er uladt og Laasen fraskruet, eller med Jagthunde, om endog disse ere bundne, lader sig finde udenfor de alminbelige Veie i Distriktet paa Steder, hvor Leilighed kunde gives til ulovlig Jagt*). § 31. Alle andre løse Hunde, saavelsom Katte, naar de antræffes at omvanke i Nogens Jagtdistrikt, er vedkommende Jagteier berettiget til at lade nedskyde, og skal det derhos være forbudet, ved forefaldende Markarbeider at medtage saadanne løse Hunde i Marken, under en Mulkt af 32 Skilling Sølv for hver Gang*). — Foranførte Bestemmelser skulle imidlertid ikke være anvendelige enten paa saadanne Hunde, som ere afrettede til at vogte Faar og Kreaturer, naar de dertil bruges, og det af Eieren er anmeldt for den Jagtberettigede, at slige Hunde benyttes, eller naar Hunde af det ellers i denne § omhandlede Slags følge med deres Herrer eller andre Vedkommende paa alminbelige enten Veie eller Spadseretoure saafremt ikke Stedet, hvor Hunden antræffes, eller andre Omstændigheder gjøre det sandsynligt, at Krænkelse af Jagteierens Ret har været tilsigtet eller er skeet. § 32. Foranstaaende Paragrapher, nemlig den 26de, 27de, 28de, 29de, 30te og 31te, ere anvendelige saavel i Vore Vildtbanedistrikter som udenfor samme. § 33**). Den Jordbruger, paa hvis Lod nogen Anden, end selve Grundens til Jagt berettigede Eier eller dennes fastansatte Jagtbetjent, antræffes at udøve Jagt, har Ret til selv eller ved sine Folk at forlange af den saaledes Antrufne enten Beviis for, at han er beføiet til at udøve Jagt sammestedss, eller Udlevering af Gevær, Hund og øvrige medbragte Jagtrekvisiter, indtil de fornødne Beviisligheder tilveiebringes, og bør derhos i sidste Tilfælde gjøres Anmeldelse til vedkommende Jagteier om den passerede Anholdelse. I Vore Vildtbaner saavelsom i de Distrikter, hvor Jagten ellers udøves umiddelbart paa Vore Vegne ved Vore Jagtembedsmænd eller Jagtbetjente, godtgjøres saadan Jagtbeføielse ved Foreviisning af det af Os autoriserede Jagtskilt. Dette skal ligeledes være gjældende med Hensyn til Walløe Stifts og Sorøe Akademies Jagtdistrikter, i hvilke Jagtvæsenet er ordnet paa samme Maade, som i Vore egne Distrikter, og har desaarsag Vort Rentekammer at forsyne

*) Forandret ved L. 25 Marts 1851 § 19—20; jfr. L. 30 Jan. 1861 ang. Forbud mod at medtage løse Hunde i Jægersborg Dyrehave.

**) Jfr. L. 25 Marts 1851 § 7, sidste Punktum.

;agtskilter, som fra disse Stiftelser indsendes til samme, 20 Mai.
det for Jagtskilterne i Vore egne Distrikter anordnede
npel. Hvor den Os tilhørende Jagt er eller bliver
;orpagtet til Andre, end Beboerne selv, bør enhver af
)agterne være forsynet med et Jagtskilt til Foreviisning
nysnævnte Maade, hvilket Jagtskilt Forpagterne selv
at indsende til Stempling i Vort Rentekammer. Lige-
bør Enhver, der, som Eier af en privilegeret Hoved-
d, og iøvrigt under de i denne Vor Forordnings § 4
krevne Betingelser, er berettiget til Jagt paa Fællig,
forsynet med behørigt Jagtskilt, om hvis Stempling
en paa samme Maade har at henvende sig til Vort
tekammer, og bør dette Jagtskilt, som ovenmeldt, paa
angende af den Jordbruger i Fælliget, paa hvis Grund
ten udøves, forevises af Enhver, der, som Fuldmægtig,
ier eller Skytte, udøver Jagt i Fælliget paa fornævnte
s Vegne, ligesom ogsaa af Jagteieren selv, naar denne
elliget udøver Jagt paa Steder, hvor han ikke tillige
Grundeier Det er iøvrigt en Selvfølge, at de forom-
)te Jagtskilter afgive behørig Hjemmel ikke alene for den
dem, som selv ere dermed forsynede, men ogsaa for
ver, der er i Følge med fornævnte Personer, eftersom
alene tilkommer Jagteieren at paasee, at den, til hvem
tskiltet er betroet, ikke misbruger samme ved at benytte
udenfor den ham i saa Henseende givne Anviisning
Tilladelse; og have Vi til den Ende, forsaavidt Vore
tdistrikter angaaer, givet vedkommende Vore Jagtem-
smænd fornøden Instruktion om, hvorvidt en slig Deel-
lse i Jagtens Udøvelse af dem kan tillades. Hvad den,
)ate tilkommende, Jagtret paa Enemærker angaaer, da
det være overladt til Jagteieren selv at forsyne den
dem, der paa hans Vegne udøve Jagt sammesteds,
hvem han ellers maatte tillade at benytte Jagten, med
)rigt Tegn, der i paakommende Tilfælde kan forevises.
4. Ret til at anholde dem, som gjøre sig skyldige i
)lig Jagt, tilkommer ikke alene Jagteieren og vedkom-
de Jordbruger, men ogsaa alle Andre, som paa den i
foregaaende § 33 anordnede Maade godtgjøre, at de
Jagteierens Vegne eller med hans Tilladelse ere beret-
)e til Jagt. Den, der sætter sig til Modværge, saa at
)olderen er i den Nødvendighed at maatte bruge Magt,
r Skade for Hjemgjæld og straffes desuden efter Loven
Anordningerne ifølge Beskaffenheden af den ulovlige
ıdling, hvori han ved den Leilighed maatte gjøre sig
dig. Vises saadan Adfærd mod Nogen af dem, til

24 Juni. kald, saaledes at ogsaa den disse paahvilende Afgift til Vor Kasse bliver at udrede efter det nye Matrikuls-Hartkorn. § 7. Vort Rentekammer har at foranstalte den i foregaaende § 3 nævnte aarlige Afgift ordnet, hvorefter den til Underretning i Fremtiden bliver at anføre i en særskilt Rubrik i Protokollerne over det nye Matrikuls-Hartkorn. — Og bliver iøvrigt denne Afgift at erlægge i samme Terminer og med en lige Deel i hver af disse, som Landskatten, ligesom den, i Mangel af Betaling til rette Tider, bliver at inddrive paa samme Maade som bemeldte Landskat. § 8. Da den nye Skyldsætning ikke angaaer de Gjenstande, hvorpaa Mølleskyld samt Broe-, Færgeløbs- og Fiskerie-Hartkorn hviler, vedblive disse Normer for Skats og Afgifts Svarelse ligesom nu.*) Paa samme Maade bliver at forholde med Hensyn til den Skovskyld og det Ager- og Engs-Hartkorn, som for Tiden hviler paa Skovstrækninger, der, ifølge F. 27 Septbr. 1805, skulle konserveres som Fredskov. I de Tilfælde, hvor Skovskyld nu paahviler Jorder, der anvendes til Agerbrug og Græsning, og der i Følge heraf ansættes til nyt Matrikuls-Hartkorn, bliver derimod Skovskylden, til Beregning af gammel Skat, at nedsætte til sin halve Størrelse og derefter at behandle som gammelt Ager- og Engs-Hartkorn overeensstemmende med foregaaende §§ 3 og 4. § 9. Den nye Matrikul har ingen Indflydelse paa det saakaldte matrikulerede Tiende-Hartkorn, der forbliver aldeles uforandret. § 10. Ligesom den nye Matrikul fra den Tid, den træder i Kraft, bliver, dog med Iagttagelse af den i foregaaende § 3 givne Bestemmelse; hvad angaaer en Deel af Landskatten, den eneste Maalestok for alle Skatter og Afgifter til Vor Kasse, der ere eller blive paabudne efter Hartkorn, saaledes skal den ogsaa fra samme Tid træde i Stedet for den nugjældende Matrikul som Regel for alle andre Præstationer af Penge og Arbeider til det Offentlige eller til enkelte Kommuner, forsaavidt disse Præstationer ere eller blive regulerede efter Hartkornet, dog saaledes, at Mølleskyld, Bro-, Færgeløbs- og Fiskerie-Hartkorn saavelsom den Skovskyld, der ikke, i Overeensstemmelse med foregaaende § 8, gaaer over til Ager- og Engs-Hartkorn, ogsaa i saadan Henseende medtages, hvor dette hidtil har været Tilfældet, eller fremdeles bliver paabudet.**) § 11. Det nye Matrikuls-Hartkorn bliver privilegeret eller uprivilegeret, Alt eftersom

*) Forandret ved L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter m. v., § 8

**) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter m. v., § 8, og L. 20 Juni 1850, om Udjævning af Hartkornsforskjellen, § 21.

orb, hvorpaa det kommer til at hvile, hidtil har 24 Juni.
ansat for privilegeret eller uprivilegeret Hartkorn.*)
Naar, efterat den nye Matrikul er indført, nogen
endom udstykkes eller deles i Overeensstemmelse med
:ldende Anordninger, skal, hvad enten Eiendommen
rer under Selveiergods eller Fæstegods, den, samme
ilende, gamle Skat efter foregaaende § 3 lignes paa
e Parter, hvori Eiendommen deles, og det i samme
ld, som det, hvori det paa denne hæftende nye Matri-
iartkorn bliver lignet. Til den Ende skal, saavidt
ergods angaaer, den vedkommende Amtsforvalter med-
en Landinspekteur, som udfører Parcelleringen, Attest
:n gamle Skat ligesom om Hartkornet, og, saavidt
jods betræffer, Godseieren, ved de Beretninger, han
t afgive efter F. 25 Juni 1810, §§ 11 og 12, godt-
at den gamle Skat ligesaavel som Hartkornet er an-
igsmæssigen deelt. § 13. Den nye Matrikul har al-
ingen Indflydelse paa Behæftelsen til Nationalbanken.
I Henhold til Bestemmelserne i F. 15 April 1818,
, 5., 6 og 7, ang. Delingen af Landskatten mellem
og Bruger, bliver, saafremt ikke vedkommende Over-
.ses-Dokumenter medføre andre Regler, efter den nye
kuls Indførelse at svare, forsaavidt Ager- og Engs-
ornet angaaer: 1) naar Jord er bortforpagtet paa eet
ller længere Tid: a) saafremt Hartkornet er privilege-
f Forpagteren $^3/_5$ og af Eieren $^2/_5$, og b) saafremt
ornet er uprivilegeret: af Forpagteren $^2/_5$ og af Eieren
det sammenlagte Beløb af den, Eiendommen paahvi-
gamle Skat og den Deel af Landskatten, der skal ud-
af det nye Hartkorn; 2) naar Jord er overdragen
endom eller i Arvefæste mod aarlig Afgift, som enten
: eller tildeels ydes i Korn eller andre Natural-Pro-
eller Tjenester, saavelsom naar Jord er overdragen i
t Fæste: i første Tilfælde af Afgiftseieren, og i sidste
de af Jordeieren $^1/_{40}$ af det sammenlagte Beløb af
Eiendommen paahvilende, gamle Skat og den Deel af
katten, der skal udredes af det nye Hartkorn, hvad en-
:tte er privilegeret eller uprivilegeret, hvorimod Bru-
udreder Resten, samt 3) naar Jord er overdragen til
om eller i Arvefæste mod aarlig Afgift, som er bestemt
: fast og uforanderlig Pengebetaling: af Afgiftseieren
f det sammenlagte Beløb af den, Eiendommen paa-
de, gamle Skat og den Deel af Landskatten, der skal
es af det nye Hartkorn, hvad enten dette er privilegeret

*) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Udjævning af Hartkornsforskjellen.

24 Juni. eller uprivilegeret, hvorimod Besidderen afholder Resten. — Derimod er det en Selvfølge, at det med Hensyn til Skattens Deling, forsaavidt Skov- og Mølleskyld angaaer, i Eet og Alt har sit Forblivende ved de i ovennævnte Paragrapher af F. 15 April 1818 indeholdte Forskrifter. Dog bliver dette ikke at anvende paa den hidtilværende Skovskyld, der, i Overeensstemmelse med foregaaende § 8, bliver at reducere til Ager- og Engs-Hartkorn, med hvilket der aldeles vil være at forholde efter de i nærværende Paragraph foreskrevne Regler. § 15. Forsaavidt det i Dokumenter og Kontrakter om Fæste, Leie, Forpagtning eller anden Overdragelse af Jord eller Tiende til Brug for bestemt eller ubestemt Tid er betinget, at Brugeren skal udrede Skatter og offentlige Afgifter og Præstationer af Eiendommens Hartkorn, da skal dette, efter den nye Matrikuls Indførelse, forstaaes saaledes, at Brugeren udreder deels den efter den nugjældende Matrikuls Hartkorn beregnede gamle Skat, deels den øvrige Deel af Landskatten saavelsom alle andre paa Hartkornet hvilende Afgifter og Præstationer efter det nye Matrikuls-Hartkorn. § 16. Paa alle Foreninger, Kontrakter eller Akkorder, af hvad Navn nævnes kan, som allerede ere indgaaede eller, førend den nye Matrikul træder i Kraft, indgaaes, og i hvilke den nugjældende Matrikuls Hartkorn er Grundlag for Afgifters eller Præstationers Beregning, har Indførelsen af den nye Matrikul ingen Indflydelse. Som Følge heraf bliver det i ethvert saadant Tilfælde Totalbeløbet af den betingede Afgift eller Præstation, beregnet, som hidtil, efter det hele nugjældende Hartkorn, der ogsaa for den følgende Tid bliver at udrede efter Overeenskomsten. Men, da ved den nye Matrikuls Indførelse den nugjældende Matrikul, som saadan, træder ud af al Kraft, vil der til Sikkerhed, navnlig i de Tilfælde, hvor der kan blive Spørgsmaal om Afgiftens eller Præstationens Deling, Intet være imod, at Afgiftens eller Præstationens nuværende Totalbeløb igjen fordeles paa det Hartkorn, der kommer til at paahvile Eiendommen efter den nye Matrikul, og at det Fornødne derom paategnes det paagjældende Dokument. Og er det iøvrigt en Selvfølge, at der, naar Hartkornet bruges til Grundlag for Afgifter eller Præstationer ved Forhandlinger eller Dokumenter, efterat den nye Matrikul er indført, alene kan forstaaes Hartkorn efter denne Matrikul. § 17. Enhver, hvem nogen Eiendom, der er bortfæstet, tilhører, skal være forpligtet til, saasnart den nye Matrikul træder i Kraft, at forsyne vedkommende Fæstebreve, saavel Originalerne som Reversalerne, med Paategninger, som ikke

'uldstændigen indeholde den bortfæstede Eiendoms gamle 24 Juni.
og nye Hartkorn, men ogsaa vise, hvad de, Fæsterne
ilende, Korn- og Penge-Afgifter eller andre Præstatio-
ırsaavidt samme ere betingede efter Hartkorn, ville ud-
pr. Tønde af det nye Matrikuls-Hartkorn i Overeens-
:lse med foranstaaende § 16. Og skal vedkommende
ıerhos den første Gang, han, efter den nye Matrikuls
relse, forevıser Amtmanden sin Fæsteprotokol, deri ved
Fæstebrev især have noteret Resultatet af de nysnævnte
gninger. De ovenanførte Forklaringer skulle iøvrigt
gjøres i enhver Fæsters Kvitteringsbog. Befindes
: at have undladt at give Fæstebrevene eller Kvitte-
ogerne de saaledes befalede Paategninger, har Amt-
:n at tilholde den Paagjældende at foranstalte samme
elte under en ugentlig Mulkt til Amtets Fattigkasse
Skilling Sølv for hvert Fæstebrev eller for hver Kvit-
sbog, hvilken Mulkt, i Mangel af Betaling, bliver at
ve ved Udpantning paa lovbefalet Maade. § 18. J
:nde til alle saadanne Rettigheder og Benaadninger,
efter Anordninger eller Privilegier, ere knyttede til et
vantum Hartkorn, privilegeret eller uprivilegeret, skal
ye Matrikul, forsaavidt de allerede ere erhvervede eller
:les inden dennes Indførelse blive erhvervede, ingen
)delse have, saa at en slig Rettighed eller Benaadning
ıbes, fordi det nye Hartkorn bliver mindre, end Hart-
efter den hidtil gjældende Matrikul. Og forbeholde
s ved nærmere Anordning at regulere de herhen hørende
ld, forsaavidt yderligere Bestemmelser maatte være for-
.*) § 19. For at der, efter den nye Matrikuls Ind-
:, bestandigen ved Rentekammeret kan haves nøiagtig
retning om den, hvert enkelt Sted paahvilende, gamle
saavelsom sammes nye Hartkorn, indskjærpes det herved
Vedkommende nøiagtigen at afgive de ved Forordnin-
25 Juni 1810, §§ 11 og 14, og 3 Decbr. 1819, §
ıefalede Indberetninger til de bestemte Tider. § 20.
emt den nye Matrikul med Hensyn til de saakaldte
ede Distrikter paa Grændsen af Nørre- og Sønder-
ıd, mod Formodning, ikke skulde være fuldkommen til-
ragt til den Tid, da denne Matrikul iøvrigt vil blive
't, skal den hidtil gjældende Matrikul, forsaavidt disse
kter angaaer, vedblive, indtil den nye Matrikul ogsaa
kan træde i Kraft, uforandret at være Rettesnoer for
elsen af alle Skatter, Afgifter og Præstationer, der ere
live bestemte at skulle udredes efter Hartkorn. § 21.

Saadan Anordning udkom under 25 Oktbr. 1843.

24 Juni. De Foranstaltninger, som Vi iøvrigt ville have trufne for at forberede den nye Matrikuls Indførelse, indeholdes i en anden Anordning af Dags Datum.

1 Juli. **P. for Kongeriget Danmark, om at det for Fremtiden overlades Vedkommende, om de paa egen Fare ville undlade at løse saakaldet algiersk Søpas.**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Til Lettelse for Vore Undersaatters Skibsfart ville Vi, paa Grund af flere Skibsrederes derom indgivne Andragende, allernaadigst have bestemt, at det for Fremtiden maa være Vedkommende overladt, om de paa egen Fare ville undlade at løse det ved F. 1 Mai 1747 anordnede saakaldte algierske Søpas, hvilket ellers traktatmæssig sikkrer imod Opbringelse af de marokkanske Krydsere.

8 Juli. **F. for Kongeriget Danmark ang. det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v: Da de Bestemmelser, som indeholdes i Kammerets-Ordningen 18 Marts 1720 og F. 30 Jan. 1793 saavelsom i flere ældre og yngre A. angaaende Oppebørselen af de Kgl. eller andre offentlige Kassers Indtægter og Rigtighedsholdelse dermed samt om andre Dele af Kasse- og Regnskabsvæsenet, forsaavidt det staaer under offentligt Tilsyn, vare befundne i adskillige Henseender at trænge til Forandring og yderligere Tillæg, blev der efter Befaling af Vor forevigede Forgjænger, Kong Frederik den Sjette, Hoilovlig Ihukommelse, udarbeidet et Udkast til en F., indeholdende de Forskrifter der herefter skulle være gjældende for alle Klasser af det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen, tilligemed særskilte Udkast angaaende hvad der desuden fandtes at maatte blive at iagttage ved enkelte Klasser af Kasse- og Regnskabsvæsenet. Forinden imidlertid Sagen var bleven moden til allerhøieste Afgjørelse, indløb der fra begge de danske Provindsialstænder allerunderdanigste Andragender betræffende Opsynet med de offentlige Oppebørselsbetjente og Overholdelsen af Straffebud imod utroe Betjente. Efterat disse Andragender vare tagne under nøieste Overveielse, og det paa ny gjennemgaaede Udkast til F. for Kasse- og Regnskabsvæsenet i Almindelighed derefter var bleven underkastet allerhøieste Prøvelse og derpaa forelagt de i 1838 forsamlede Provindsialstænder, have Vi taget Sagen i det Hele og navnlig de af Vore troe Provindsialstæn-

erunderdanigst afgivne Betænkninger under nøieste 8 Juli.
ielse og derpaa fundet for godt at byde og befale,
.ger: § 1. Om Nødvendigheden af Sikker-
:illelse. Enhver, som et Embede eller en Bestilling
betroes, der har Modtagelsen af Vore Indtægter til
nd; bør i Almindelighed stille Sikkerhed for de Mid-
ı saaledes har at modtage, indtil et saadant Beløb,
er Størrelsen af de Beholdninger, han kan have i
ge, findes passende. Ligesom der imidlertid gives
Kasser, hvis Betydenhed ikke tilsteder at afforbre de
ansatte Oppebørselsbetjente en efter foranførte Regel
Sikkerhed, saaledes ville Vi have Os forbeholdt,
erunderdanigst Forestilling fra de vedkommende Kol-
med Hensyn til de særdeles Forhold, der finde Sted
forskjellige Oppebørseler, nærmere at bestemme Stør-
f den Sikkerhed, der for ethvert Oppebørsels-Embede
les. Iøvrigt ville vi ikke have foranførte Regel om
:dsstillelse anvendt paa de Embedsmænd, med hvis
vigtige Forretninger en eller anden mindre betydelig
rsel kan være forbunden; men i ethvert Tilfælde,
vivl herom kan finde Sted, har vedkommende Kolle-
ler Departement, hvorigjennem Bestallingen udfærdi-
rom at indhente Vor Resolution. I de Tilfælde,
3i selv udnævne de Embedsmænd, der have at oppe-
tiftelsers, Kommuners eller andre under offentlig Vare-
rende Indtægter, vil det, forsaavidt det findes for-
blive iagttaget, at lignende Sikkerhed ogsaa affor-
m. Saa bør og de, som ellers ere bemyndigede til
evne deslige Betjente, drage Omsorg for, at en for-
æssig Sikkerhed bliver stillet. Iøvrigt bliver Sikker-
at afforbre Overformyndere eller Skifteforvaltere, ei
or Fattig- eller Skolekommissionernes Oppebørseler,
: de Kassebestillinger, der paaligge de Vedkommende
:gerlige Tyngder. Hver Gang et saadant Embede
digt, at Sikkerhed skal stilles af den, samme betroes, bliver,
jendtgjørelsen af Vakancen, Størrelsen af hiin Sikkerhed
t opgive, og bør den da inden den Tid, der hver
orelægges Betjenten, være bragt tilveie, førend Be-
n eller Beskikkelsen for ham som Kassebetjent udfær-
§ 2. Hvori Sikkerheden bør bestaae. Hvad
kerhed angaaer, der skal stilles for de Vor Kasse til-
de Oppebørseler, da bør den bestaae i Kongelige
ioner, hvilke, naar de lyde idetmindste paa 4 pCt.
modtages som Sikkerhed efter deres paalydende
r, men ellers ikkun til et i Forhold til den lavere

8 Juli. Rentefod nedsat Beløb, og kunne ligemed Kongelige Obligationer stilles til Sikkerhed kongelig garanterede Obligationer, Nationalbankens Obligationer, Bankhæftelses-Obligationer, første Prioritets Panteobligationer i Landeiendomme indtil ⅔ af den Værdie, der med Hensyn til Udlaan af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler er antaget i R. 7 Febr. 1794 § 11 jfr. med F. 7 Juni 1827 § 1, sidste Membrum, samt endelig første Prioritets Panteobligationer i Jorder indtil ¼ af den som Følge af F. 1 Oktbr. 1802 derpaa satte Taxt. I Tilfælde af Ansvar beregnes dog de til Sikkerhed deponerede uopsigelige Obligationer de Vedkommende alene tilgode med det Beløb, hvortil de udbringes paa den Tid, da Kassen i dem skal søge Fyldestgjørelse. Ønsker derimod Nogen kontant i rede Sølv at deponere i Vor Kasse den Sum, hvorfor han skal stille Sikkerhed, eller en Deel deraf, da kan samme modtages i Statsgjældskassen mod Obligation, lydende paa 4 pCt. aarlig Rente og Kapitalens Udbetaling efter ½ Aars Opsigelse med Samtykke af den Autoritet, til hvilken Sikkerheden er stillet, eller efter dennes Foranstaltning til Dækning for et Ansvar, som Embedsmanden har paadraget sig. Forsaavidt Sikkerhed bliver at stille for Oppebørselen af andre under offentlig Forsorg værende Indtægter (kfr. § 1), kan den enten bestaae i Effekter af det foranførte Slags eller i saadant Pant i faste Eiendomme, som efter Anordningerne ere tilstrækkeligt til Sikkerhed for de under offentlig Bestyrelse staaende Midler, hvad enten disse Eiendomme tilhøre Embedsmanden selv, eller det er Andres Eiendomme, hvori han har erhvervet Pant, eller som af rette Vedkommende overlades til Sikkerhed for Oppebørselerne. Personlig Kaution bliver herefter ikke at antage, uden hvor ny Sikkerhed maa bringes tilveie af de nu allerede ansatte Kassebetjente, forsaavidt disse have stillet saadan Kaution, og denne, paa Grund af Kautionistens Opsigelse, Uvederhæftighed eller Dødsfald, ophører, saa og naar i det i § 3 omhandlede Tilfælde ingen anden Sikkerhed kan tilveiebringes. § 3. Konstitueres Nogen paa eget An- og Tilsvar blot for en kort Tid i en saadan Post, hvorfor Sikkerhed ellers skal stilles, skal det være overladt til vedkommende Autoritets Bestemmelse, for hvor stor Sum og paa hvilken Maade han imidlertid bør stille Sikkerhed, eller om han ganske kan derfor være fritagen, ligesom Konstitutionen, hvor den uopholdelig maa skee, bør finde Sted endogsaa førend Sikkerheden er berigtiget. § 4. Om Formerne, under hvilke Sikkerheden bliver at stille. Naar Sikkerheden i de Tilfælde, hvori det efter § 2 kan tilstedes, gives enten i Embedsmandens egne Eien-

eller i anden Mands Eiendomme, som er villig til 8 Juli.
give Pant, bliver der desangaaende at udstede en
ning paa stemplet Papiir af 3 Klasse*) efter den paa-
Sums Størrelse, der tinglæses ved de Jurisdiktioner,
vilke de faste Eiendomme, som derved gives til Pant,
ggende. I de enkelte Tilfælde, hvor, efter foregaaende
§ 3, personlig Kaution herefter endnu maa anta-
ver den Forskrivning, som desangaaende udfærdiges
mplet Papiir som foranført*), at forsyne med Paateg-
Kautionisten angaaende, om han eier faste Eien-
eller ikke, og i første Tilfælde, hvilke Eiendommene
orefter den tinglæses ved det Værneting, hvorunder
isten er bosat, og, dersom han eier faste Eiendomme
ndre Jurisdiktioner, da tillige ved disse. Forandrer
en sit Værneting, uden at Kautionen allerede er ting-
den nye Jurisdiktion, eller han erhverver nogen ny
ndom, om hvilke begge Dele Kassebetjenten uophol-
har at gjøre Indberetning til den vedkommende Au-
bør Kautionens Tinglæsning med Hensyn til det
ede Værneting eller Notering i Panteregistrene med
til den nye erhvervede Eiendom strax iværksættes.
Om den Sikkerhedstillendes Ret til at for-
Oplysning angaaende, hvorvidt Kassebe-
ns Regnskab er indgivet til rette Tid m. m.
er har stillet Sikkerhed for en Kassebetjent, er beret-
hos den Autoritet, igjennem hvilken Betjentens Regn-
decideres, at forlange sig meddeelt alle de Oplysnin-
haves angaaende hvorvidt Kassebetjenten til bestemt
r indgivet sine Regnskabssager, naar de sidste Regn-
ere kvitterede, samt hvad der maatte være decideret
en til Ansvar efter Regnskaber, der endnu ikke ere
de. § 6. Angaaende Omfanget af den Sik-
stillendes Forpligtelse og Maaden, hvor-
nsvaret skal søges dækket. De Mulkter, der
blive Kassebetjenten paalagte for Uorden eller For-
se i hans Embedsførelse, tilsvarer han selv alene,
t Vedkommende ere berettigede til derfor at holde sig
for Oppebørselerne givne Sikkerhed. Derimod om-
denne, indtil sammes Beløb, alt det øvrige Ansvar til
fentlige, som paahviler Kassebetjenten i Anledning af
m betroede Embede, eller den Deel af de til samme
e Oppebørseler, som er Kautionens Gjenstand, der-
ogsaa indbefattet Renter og Omkostninger med hvad
der hører til det Betjenten paahvilende Ansvars ska-

F. 19 Febr. 1861, om Brugen af stemplet Papiir, § 58.

8 Juli. desløse Berigtigelse. Først naar Hovedmanden ikke kan betale det Skyldige, og dette ei heller kan udbringes ved Realisation af samtlige hans Eiendomme, holder man sig til Kautionisten, eller de Sikkerheder, en Anden har stillet for Betjenten. Dog bliver der, naar Sekvestration for Kassemangelen er gjort i Betjentens Bo, uden at derved tilstrækkelig Betryggelse er erhvervet, strax for det Manglende, indtil det Beløb, hvorfor Oppebørsels-Sikkerheden er stillet, saafremt denne bestaaer i personlig Kaution, at foranstalte Sekvestration hos Kautionisten, forsaavidt han ikke kan stille tilbørlig Sikkerhed for Beløbet, ligesom der og, naar rentebærende Effekter ere nedlagte som Sikkerhed for Betjenten, strax lægges Beslag paa Renterne til at dække Ansvaret, dog at ei blot de med Beslag belagte Renter, men ogsaa Rentes Rente godtgjøres Effekternes Eier, naar og forsaavidt det ved Sagens Tilendebringelse mod Oppebørselsbetjenten viser sig, at de ei behøvedes til Dækning af dennes Ansvar.

§ 7. Om Sikkerhedens Opsigelse og Følgen af samme. Det skal staae Kautionisten frit for at opsige sin Kaution, naar dette skeer med et halvt Aars Varsel, saavel for den Autoritet, hvorunder Kassebetjenten, som saadan, hører, som for Kassebetjenten selv. Kautionistens Forpligtelse ophører da, naar Ansvaret efter Regnskabet for hele det Regnskabsaar, eller, hvor Regnskab aflægges for en kortere Tid, saasom halvaars- eller kvartalsviis, da for den Regnskabsperiode, hvori Opsigelsen udløber, er endelig berigtiget, hvorimod han indtil den Sum, hvorfor han har kaveret, indestaaer for hvad Kassebetjenten, som saadan, indtil den paagjældende Regnskabsperiodes Udløb maatte være eller blive skyldig, Alt saafremt Betjenten ikke stiller saadan ny Sikkerhed, som vedkommende Autoritet, i Overeensstemmelse med § 2, finder fyldestgjørende, og hvorved det Ansvar, der paalaae den forrige Kautionist, tillige overtages, i hvilket Tilfælde den Opsigende strax kan fritages for sin Kautions-Forpligtelse. Det samme gjælder ogsaa saavel om den, der til Sikkerhed for en Kassebetjent har givet Pant i sine faste Eiendomme (forsaavidt det efter § 2 er tilladt at benytte dette Slags Sikkerhed), som om den, der har laant en Kassebetjent Kongelige eller andre offentlige Obligationer eller private Panteobligationer, med Samtykke til, at de af ham maae afbenyttes til Sikkerhed for hans Oppebørseler, forudsat, at den Andens Eiendomsret til Obligationerne, enten ved at disse lyde paa hans Navn eller paa anden Maade, er opgiven strax, da de stilledes til Sikkerhed, eftersom de i modsat Tilfælde betragtes som Kassebetjentens

alene fuldstændigen indeholde den bortfæstede Eiendoms gamle 24 Juni.
Skat og nye Hartkorn, men ogsaa vise, hvad de, Fæsterne paahvilende, Korn- og Penge-Afgifter eller andre Præstationer, forsaavidt samme ere betingede efter Hartkorn, ville udgjøre pr. Tonde af det nye Matrikuls-Hartkorn i Overeensstemmelse med foranstaaende § 16. Og skal vedkommende Eier derhos den første Gang, han, efter den nye Matrikuls Indførelse, forevifer Amtmanden sin Fæsteprotokol, deri ved hvert Fæstebrev især have noteret Resultatet af de nysnævnte Paategninger. De ovenanførte Forklaringer skulle iøvrigt tillige gjøres i enhver Fæsters Kvitteringsbog. Befindes Nogen at have undladt at give Fæstebrevene eller Kvitteringsbøgerne de saaledes befalede Paategninger, har Amtmanden at tilholde den Paagjældende at foranstalte samme meddeelte under en ugentlig Mulkt til Amtets Fattigkasse af 48 Skilling Sølv for hvert Fæstebrev eller for hver Kvitteringsbog, hvilken Mulkt, i Mangel af Betaling, bliver at inddrive ved Udpantning paa lovbefalet Maade. § 18. I Henseende til alle saadanne Rettigheder og Benaadninger, der, efter Anordninger eller Privilegier, ere knyttede til et vist Kvantum Hartkorn, privilegeret eller uprivilegeret, skal den nye Matrikul, forsaavidt de allerede ere erhvervede eller fremdeles inden dennes Indførelse blive erhvervede, ingen Indflydelse have, saa at en slig Rettighed eller Benaadning ikke tabes, fordi det nye Hartkorn bliver mindre, end Hartkornet efter den hidtil gjældende Matrikul. Og forbeholde Vi Os ved nærmere Anordning at regulere de herhen hørende Forhold, forsaavidt yderligere Bestemmelser maatte være fornødne.*) § 19. For at der, efter den nye Matrikuls Indførelse, bestandigen ved Rentekammeret kan haves nøiagtig Underretning om den, hvert enkelt Sted paahvilende, gamle Skat saavelsom sammes nye Hartkorn, indskjærpes det herved alle Vedkommende nøiagtigen at afgive de ved Forordningerne 25 Juni 1810, §§ 11 og 14, og 3 Decbr. 1819, § 16, befalede Indberetninger til de bestemte Tider. § 20. Saafremt den nye Matrikul med Hensyn til de saakaldte blandede Distrikter paa Grændsen af Nørre- og Sønder-Jylland, mod Formodning, ikke skulde være fuldkommen tilendebragt til den Tid, da denne Matrikul iøvrigt vil blive indført, skal den hidtil gjældende Matrikul, forsaavidt disse Distrikter angaaer, vedblive, indtil den nye Matrikul ogsaa der kan træde i Kraft, uforandret at være Rettesnoer for Udredelsen af alle Skatter, Afgifter og Præstationer, der ere eller blive bestemte at skulle udredes efter Hartkorn. § 21.

*) Saadan Anordning udkom under 25 Oktbr. 1843.

8 Juli. betjente, eller at Nogen, hvis personlige Kautions-Forskrivning for en saadan Kassebetjent er tinglæst, erhverver under deres Jurisdiktion en fast Eiendom, uden at Bestallingen, Beskikkelsen eller Kaution-Forskrivningen, med Hensyn til denne nye Erhvervelse, allerede er forlangt noteret i Pantebogen, bør de ex officio foranstalte, at saadan Notering foregaaer, og uopholdeligen derom gjøre Indberetning til vedkommende Autoritet. § 11. Om de allerede ansatte Kassebetjentes Bestallingers Tinglæsning samt Gebyret for Tinglæsning af Bestallinger, Beskikkelser og Kautioner m. v. I Henseende til de nu allerede ansatte Kassebetjente der henhøre under den i § 9 omtalte Klasse, have samtlige vedkommende Autoriteter at vaage over, at deres Bestallinger eller Beskikkelser vorde, forsaavidt ikke allerede er skeet, snarest muligt tinglæste paa den i bemeldte § 9 foreskrevne Maade, hvilket i dette Tilfælde skal skee uden Retsgebyrs Erlæggelse, hvorimod herefter for alle Bestallingers, Beskikkelsers eller Kautioners Tinglæsning svares Gebyr efter Sportel-Regl. 22 Marts 1814, nemlig efter § 71 kfr. § 156 for Bestallinger og Beskikkelser, og efter § 67 kfr. § 156 for Kautioner, ligesom for Udslettelsen ogsaa erlægges ordinairt Gebyr, hvilke Gebyrer blive at udrede af de Vedkommende selv. De, inden nærværende Anordning traadte i Kraft, udstedte Kautions-Forskrivninger for Kassebetjente blive i Eet og Alt at bedømme og behandle efter Forskrivningernes Indhold og de Love, som gjaldt, da Forskrivningerne udstedtes. § 12. Om Attester betræffende Kautionisternes vedvarende Vederhæftighed, Pantets Vedligeholdelse m. v. I de enkelte Tilfælde, hvor ny personlig Kaution herefter tilstedes, har Kassebetjenten ved hvert Aars Regnskab, som aflægges til den Autoritet, der skal paasee Kautionen stillet, at fremlægge Attest fra Øvrigheden paa det Sted, hvor Kautionisten er bosat, om denne fremdeles ansees vederhæftig for den indgaaede Kaution, tilligemed Attest fra Retsskriveren, om han eier faste Eiendomme og da hvilke, samt hvorvidt de ere behæftede. Naar der til Betryggelse for Oppebørselen er givet specielt Pant i faste Eiendomme, bør hvert 3die Aar ved Regnskabet fremlægges Attest fra Øvrigheden paa det Sted, hvor Pantet er beliggende, om at dette, efter den i § 2 foreskrevne Regel, fremdeles ansees betryggende. Ligesaa har Kassebetjenten ved hvert Aars Regnskab til den ovenanførte Autoritet at fremlægge Attest fra Retsskriveren, om han er Eier af faste Eiendomme og i saa Fald af hvilke, samt hvorvidt de ere

der allerunderdanigst afgivne Betænkninger under nøieste 8 Juli.
Overveielse og derpaa fundet for godt at byde og befale, som følger: § 1. Om Nødvendigheden af Sikkerhedsstillelse. Enhver, som et Embede eller en Bestilling herefter betroes, der har Modtagelsen af Vore Indtægter til Gjenstand; bør i Almindelighed stille Sikkerhed for de Midler, han saaledes har at modtage, indtil et saadant Beløb, som efter Størrelsen af de Beholdninger, han kan have i sit Værge, findes passende. Ligesom der imidlertid gives enkelte Kasser, hvis Betydenhed ikke tilsteder at affordre de derved ansatte Oppebørselsbetjente en efter foranførte Regel bestemt Sikkerhed, saaledes ville Vi have Os forbeholdt, paa allerunderdanigst Forestilling fra de vedkommende Kollegier, med Hensyn til de særdeles Forhold, der finde Sted ved de forskjellige Oppebørseler, nærmere at bestemme Størrelsen af den Sikkerhed, der for ethvert Oppebørsels-Embede skal stilles. Iøvrigt ville vi ikke have foranførte Regel om Sikkerhedsstillelse anvendt paa de Embedsmænd, med hvis øvrige vigtige Forretninger en eller anden mindre betydelig Oppebørsel kan være forbunden; men i ethvert Tilfælde, hvor Tvivl herom kan finde Sted, har vedkommende Kollegium eller Departement, hvorigjennem Bestallingen udfærdiges, derom at indhente Vor Resolution. I de Tilfælde, hvori Vi selv udnævne de Embedsmænd, der have at oppebære Stiftelsers, Kommuners eller andre under offentlig Varetægt hørende Indtægter, vil det, forsaavidt det findes fornødent, blive iagttaget, at lignende Sikkerhed ogsaa affordres dem. Saa bør og de, som ellers ere bemyndigede til at udnævne deslige Betjente, drage Omsorg for, at en forholdsmæssig Sikkerhed bliver stillet. Iøvrigt bliver Sikkerhed ikke at affordre Overformyndere eller Skifteforvaltere, ei heller for Fattig- eller Skolekommissionernes Oppebørseler, eller for de Kassebestillinger, der paaligge de Vedkommende som borgerlige Tyngder. Hver Gang et saadant Embede bliver ledigt, at Sikkerhed skal stilles af den, samme betroes, bliver, ved Bekjendtgjørelsen af Vakancen, Størrelsen af hiin Sikkerhed tillige at opgive, og bør den da inden den Tid, der hver Gang forelægges Betjenten, være bragt tilveie, førend Bestallingen eller Beskikkelsen for ham som Kassebetjent udfærdiges. § 2. Hvori Sikkerheden bør bestaae. Hvad den Sikkerhed angaaer, der skal stilles for de Vor Kasse tilkommende Oppebørseler, da bør den bestaae i Kongelige Obligationer, hvilke, naar de lyde idetmindste paa 4 pCt. Rente, modtages som Sikkerhed efter deres paalydende Summer, men ellers ikkun til et i Forhold til den lavere

8 Juli. skulle og i Eet og Alt være gjældende, naar Nogen konstitueres til midlertidig at bestyre et Kasseembede paa eget Ansvar. § 14. Kassebetjentens Pligt at sørge for, at Kassens Indtægter betimeligen indkomme. Enhver, som det er betroet at oppebære nogen den Kongelige eller anden offentlig Kasse tilkommende Indtægt, har at drage Omsorg for, at denne betimeligen indkommer. Saafremt han dermed, udenfor de særdeles Tilfælde, hvori det er tilladt, giver nogen Henstand, eller forsømmer, forsaavidt det paaligger ham, at inddrive eller lade inddrive Fordringen i den Orden og ved de Tvangsmidler, Anordningerne fastsætte, bliver han ansvarlig for de Tab, som vedkommende Kasse maatte lide, foruden at ansees efter de Bestemmelser i denne Anordning eller de øvrige angaaende det ham vedkommende Oppebørselsvæsen givne Forskrifter, som efter Sagens Beskaffenhed paa ham maatte være anvendelige. § 15. Forbud mod at modtage nogen Indtægt før Forfaldstiden. Før Forfaldstiden maa derimod ingen Kassebetjent lade sig nogen Oppebørsel betale; men Enhver, som til ham erlægger hvad der endnu ikke til Betaling er forfaldet, tager Skade for Hjemgjæld, da slig Betaling, i Tilfælde af at Beløbet, formedelst befunden Mislighed hos Betjenten, ikke kommer den vedkommende Kasse til Indtægt, heller ikke skal fritage den Betalende for, mod Regres til Betjenten, paany at erlægge hvad der tilkommer bemeldte Kasse. Dog skal Betjenten, naar saadan Svig er begaaet, derfor straffes, som om han havde oppebaaret Beløbet for bemeldte Kasses Regning og besveget samme. § 16. Forbud imod at modtage nogen Indtægt uden dertil at have behørig Hjemmel. Forsaavidt Kassebetjenten ikke, enten i selve Anordningerne, eller i en af vedkommende Foresatte meddeelt almindelig Indtægtsordre, har Hjemmel til at modtage visse Indtægter, maa han ikke oppebære nogen Indtægt, uden at speciel skriftlig Ordre dertil af rette Vedkommende er given ham. Dog vil dette ikke være anvendeligt, naar et Pengebeløb enten ved Tilsendelse med Posten eller paa anden lignende Maade maatte være kommet i Oppebørselsbetjentens Besiddelse, hvorimod han, naar der til Modtagelsen af et saadant Beløb ikke haves en saadan Hjemmel, som efter det Foranførte behøves, uopholdelig derom bør gjøre Indberetning til vedkommende ham foresatte Autoritet. Hvis Betjenten tilsidesætter de foranførte Forskrifter, ansees han, om end ingen Mislighed ellers dermed er forbunden, med Irettesættelse, og, naar det skeer oftere, med Mulkt efter Omstændighederne.

domme eller i anden Mands Eiendomme, som er villig til deri at give Pant, bliver der desangaaende at udstede en Forskrivning paa stemplet Papiir af 3 Klasse*) efter den paalydende Sums Størrelse, der tinglæses ved de Jurisdiktioner, under hvilke de faste Eiendomme, som derved gives til Pant, ere beliggende. I de enkelte Tilfælde, hvor, efter foregaaende § 2 og § 3, personlig Kaution herefter endnu maa antages, bliver den Forskrivning, som desangaaende udfærdiges paa stemplet Papiir som foranført*), at forsyne med Paategning af Kautionisten angaaende, om han eier faste Eiendomme eller ikke, og i første Tilfælde, hvilke Eiendommene ere, hvorefter den tinglæses ved det Værneting, hvorunder Kautionisten er bosat, og, dersom han eier faste Eiendomme under andre Jurisdiktioner, da tillige ved disse. Forandrer han siden sit Værneting, uden at Kautionen allerede er tinglæst ved den nye Jurisdiktion, eller han erhverver nogen ny fast Eiendom, om hvilke begge Dele Kassebetjenten uopholdeligen har at gjøre Indberetning til den vedkommende Autoritet, bør Kautionens Tinglæsning med Hensyn til det forandrede Værneting eller Notering i Panteregistrene med Hensyn til den nye erhvervede Eiendom strax iværksættes. § 5. Om den Sikkerhedstillendes Ret til at forlange Oplysning angaaende, hvorvidt Kassebetjentens Regnskab er indgivet til rette Tid m. m. Den, der har stillet Sikkerhed for en Kassebetjent, er berettiget til hos den Autoritet, igjennem hvilken Betjentens Regnskaber decideres, at forlange sig meddeelt alle de Oplysninger, der haves angaaende hvorvidt Kassebetjenten til bestemt Tid har indgivet sine Regnskabssager, naar de sidste Regnskaber ere kvitterede, samt hvad der maatte være decideret Betjenten til Ansvar efter Regnskaber, der endnu ikke ere kvitterede. § 6. Angaaende Omfanget af den Sikkerhedstillendes Forpligtelse og Maaden, hvorpaa Ansvaret skal søges dækket. De Mulkter, der maatte blive Kassebetjenten paalagte for Uorden eller Forsømmelse i hans Embedsførelse, tilsvarer han selv alene, uden at Vedkommende ere berettigede til derfor at holde sig til den for Oppebørselerne givne Sikkerhed. Derimod omfatter denne, indtil sammes Beløb, alt det øvrige Ansvar til det Offentlige, som paahviler Kassebetjenten i Anledning af det ham betroede Embede, eller den Deel af de til samme hørende Oppebørseler, som er Kautionens Gjenstand, derunder ogsaa indbefattet Renter og Omkostninger med hvad andet, der hører til det Betjenten paahvilende Ansvars Ska-

8 Juli.

*) Jfr. F. 19 Febr. 1861, om Brugen af stemplet Papiir, § 58.

8 Juli. Underskrift, til Beviis for, at den af dem er noteret. Ligesom imidlertid Kassereren i dette Tilfælde bliver at ansee efter den foregaaende § 15, saaledes skal han ogsaa, saafremt han, hvor Kontoirets Indretning tilsteder og den ham meddeelte Instrux foreskriver Saadant, undlader at lade sine Kvitteringer notere af Kontrolleuren eller Bogholderen, ansees med Irettesættelse eller, efter Omstændighederne, med Mulkt, selv om ingen anden Mislighed dermed maatte være forbunden. Den fornødne Bekjendtgjørelse angaaende Nødvendigheden af saadan Notering skal være ophængt i Kassekontoiret saaledes, at den let falder Enhver i Øie, ligesom der og, hvor trykte Exemplarer af Kvitteringer bruges, bør paa disse findes paatrykt en Underretning om den til Kvitteringens fuldkomne Gyldighed nødvendige Notering. Saafremt andre Kasser maatte komme i lige Stilling med de ovenfor udtrykkelig omhandlede, bør derom Kundgjørelse skee ved en Plakat, der bekjendtgjøres paa samme Maade som Love og Anordninger, foruden at alt i nærværende Forordning Foreskrevne bør iagttages*). Om der imidlertid, i Henseende til Efterlevelsen af disse Bestemmelser (skjøndt samme nøie bør overholdes), skulde et eller andet Sted findes nogen Mangel, skulle Vedkommende alligevel ikke kunne paaberaabe sig denne Omstændighed, for at gjøre en Kvittering gjældende, med Hensyn til hvilken den befalede Notering ei er iagttagen. § 18. Forbud imod at sammenblande Kassens Midler med andre samt om utilladelig Anvendelse af hine Midler. De Penge, som Kassebetjenten i denne Egenskab oppebærer, maa han ikke sammenblande med Kassen uvedkommende Midler, men han skal holde dem, saalænge indtil de vedbørlig ere afleverede, i saadan sikker og særskilt Forvaring, at han til enhver Tid, naar det æskes, strax kan forevise samme. Befindes nogen Oppebørselsbetjent at have drevet Handel, gjort Udlaan eller lignende Omsætning med de Penge, der som Oppebørsel ere ham betroede, saa skal han, om end Kassen allerede, inden det opdages, derfor har faaet fornøden Dækning, have sit Embede forbrudt. § 19. Forbud imod Udbetaling af Kassen uden imod Kvittering og behørig Hjemmel. Kassebetjenten maa Intet udbetale af den ham betroede Kasse uden mod behørig Kvittering, og han maa ei heller, medmindre han ved selve Lovgivningen er bemyndiget til Udbetalingen, foretage den, uden efter

*) Jfr. P. 29 Dec. 1840, cfr. B. 31 Dec. 1857. — P. 16 April 1846 om Noteringer af Kontrabogholderen ved Kjbhvns. Vandvæsens Kontoir.

Eiendom, og ikke kunne fordres tilbage, saalænge Ansvar hviler paa Betjenten, med mindre denne stiller anden ligesaa god Sikkerhed i Stedet. Iøvrigt har Kassebetjenten, inden det Tidsrum er udløbet, for hvilket den opsagte Forpligtelse er gjældende, at stille ny Sikkerhed paa den i ovenmeldte § 2 opgivne Maade, da han ellers maa fratræde Tjenesten. 8 Juli.
§ 8. Naar den, der har indgaaet Kaution for en Kassebetjent, døer eller opgiver sit Bo, skal Skifteforvalteren, som behandler Boet, saasnart han bliver vidende om Kautions-Forpligtelsen, give den vedkommende Autoritet, hvorunder Betjenten hører, saavelsom denne selv, Underretning om Dødsfaldet eller Opbudet, til hvilken Ende Retsskriveren har, saasnart en Kaution er tinglæst, at gjøre Anmeldelse derom til vedkommende Skifteforvalter. Der forholdes da, saavel i Henseende til Boets Forpligtelser i Anledning af Kautionen, som med Hensyn til Kassebetjentens Pligt at skaffe ny Sikkerhed tilveie, ganske efter de i foregaaende § 7 fastsatte Regler, saaledes at Kautionen, uden at videre desangaaende behøver at tilkjendegives fra Boets Side, ansees opsagt den Dag, den Paagjældendes Død eller Opbud indberettes. § 9. Bestallingers og Beskikkelsers Tinglæsning. Enhver, som betroes et Embede eller en Bestilling af det Slags, at der efter nedenanførte § 48 haves stiltiende Panteret hos ham for de Oppebørseler og Midler, der gives i hans Værge, skal være forpligtet til, førend han tiltræder Posten, at lade den ham meddeelte Bestalling eller Beskikkelse tinglæse, aldeles paa samme Maade, som i foregaaende § 4 er foreskreven for personlige Kautioner, ligesom og det, der sammesteds er anordnet med Hensyn til Eiendomme, som Kautionisten siden erhverver, skal være anvendeligt paa Bestallinger for ovenmeldte Betjente. Hver Gang Tinglæsningen og Noteringen i Panteregistrene er foregaaet, bør Kassebetjenten derom til den Autoritet, hvorunder han i bemeldte Egenskab hører, indsende Attest fra vedkommende Retsbetjent. Iøvrigt maa saadan Kassebetjent ikke bosætte sig udenfor den Jurisdiktion, der engang er bestemt til Opholdssted for ham, med mindre han dertil erhverver den vedkommende Autoritets Tilladelse, og bør hans Bestalling da ligeledes tinglæses ved den nye Jurisdiktion. § 10. Om Notering i Panteprotokollerne, naar Kassebetjenten eller hans Kautionist erhverver nye faste Eiendomme. Saasnart vedkommende Retsbetjente erfare, at Nogen, som de, enten af tidligere Tinglæsninger eller af andre Omstændigheder, skjønne at henhøre blandt de i foregaaende § omhandlede Kasse-

8 Juli. Hensyn til hvilke Mangel har fundet Sted, vil dog saadan Benaadning ikke kunne ventes uden efter Anbefaling af dem, som Tilsyn med Stiftelsens eller Kommunens Tarv nærmest er betroet. Iøvrigt ville Vi med Hensyn til Vore egne Oppebørselsbetjente fremdeles have Os forbeholdt (kfr. F. 30 Jan. 1793 § 20), naar Kassemangel klarlig er lagt for Dagen, strax at afskedige en saadan utro Embedsmand, som dog, med Hensyn til de øvrige Følger af denne hans Forbrydelse, bliver at tiltale ved Domstolene. - Formaaer Betjenten ikke selv eller ved de for hans Oppebørseler stillede Sikkerheder at udrede den Sum, han har at tilsvare, og han heller ikke kan give Betryggelse for, at det Manglende vil blive erlagt i visse korte Terminer, som dertil maatte blive ham bevilgede, skal han, foruden at have sit Embede forbrudt, hendømmes til Fæstningsarrest, indtil han betaler eller døer*). Forsaavidt der med Kassemangelen maatte være forenet Brug af falske Dokumenter eller andet Forhold, der efter den almindelige Lovgivning udgjør en særlig Forbrydelse, bliver han desuden derfor at straffe efter bemeldte Lovgivning, hvorhos den, som i Overeensstemmelse hermed, findes skyldig til Arbeide i en eller anden offentlig Straffeanstalt og ikke har formaaet at udrede, hvad han er funden skyldig at tilsvare, skal forblive hensiddende i bemeldte Straffeanstalt, indtil han betaler eller døer. Er en Oppebørselsbetjent undvegen med nogen Deel af de ham betroede Midler, eller har han alene forsøgt derpaa, bliver han at dømme fra sin Ære og til Fæstningsarbeide paa Livstid, samt, naar han paagribes, i alle Dele med fuld Strænghed at behandle som en uærlig Slave. Dersom nogen Bogholder, Revisor, Kassekontrolleur eller anden Embedsmand, der er sat til at kontrollere en Kassebetjent, befindes at kolludere med denne, bør han i Eet og Alt være lige Ansvar og Straf undergiven med Kassebetjenten. § 22. Hvad den vedkommende Autoritet har at iagttage, naar Kassemangel opdages. Hver Gang nogen Kassemangel for Fremtiden opdages hos en Kassebetjent, skal den vedkommende Autoritet drage Omsorg for, at det saa nøiagtigt som muligt oplyses, hvorledes den har kunnet finde Sted og skjules, hvorlænge den har været fortsat, og om den i Særdeleshed kan tilregnes Mangel af Opmærksomhed eller Tilsyn fra de Embedsmænds Side, hvis Pligt det er at vaage over saadan Kassemangels Forebyggelse. Saasnart den i saa Henseende fornødne Undersøgelse er foregaaet, hvilken bør iværksættes saa hurtigt, som det er muligt, og

*) Jfr. F. om Gjældsarrestanter af 17 Febr. 1847 § 6.

behæftede. Samtlige disse Attester, der blive at meddele uden Betaling, bør tillige være forsynede med Paategning af vedkommende Overøvrighed om, hvorvidt samme finder Noget derved at erindre. De paagjældende Revisorer have nøie at paasee, at Ovenstaaende iagttages, og at hvad der i §§ 4 og 9 er foreskrevet om Tinglæsningerne af Kautionerne og Bestallingerne eller Beskikkelserne er efterkommet. 8 Juli.

§ 13. **Hvad der bør iagttages, naar en Kassebetjent tiltræder Embedet, eller Nogen for en Tid konstitueres i et Kasse-Embede.** Naar Kassebetjenten tiltræder Embedet, overleveres ham, foruden Kassen med hvad dertil hører, tillige nøiagtige Fortegnelser over tilbagestaaende Indtægter, forsaavidt de af den tiltrædende Embedsmand blive at indkræve, hvilke Restancers Rigtighed af denne nøie undersøges; ligeledes attesterede Fortegnelser over beordrede men endnu ikke præsterede Udgifter, med tilhørende Bilage, og samtlige Embedet vedkommende Bøger, Koncept-Regnskaber og andre Dokumenter, Alt efter ethvert Embedes særegne Beskaffenhed; dog er det en Selvfølge, at Formanden eller den, der paa hans Vegne skal opgjøre hans Regnskabssager, foruden at beholde i sit Værge de Dokumenter, der hjemle de passerede Indtægter og Udgifter, tilstedes fremdeles Adgang til de afleverede Bøger og Dokumenter, forsaavidt de behøves til Regnskabets Aflæggelse. Aflevereren bør forfatte Registratur in triplo over det, som afleveres, af hvilken Registratur, der af den Tiltrædende paategnes Kvittering for det Modtagne, det ene Exemplar forbliver ved Embedet, det andet overleveres den Fratrædende, hans Bo eller andre Vedkommende paa hans Vegne, og det tredie indsendes til det Autoritet, under hvilken den Fratraadte sorterede. Den tiltrædende Embedsmand kan vel ikke vægre sig ved at overtage de Restancer, der maatte indestaae fra hans Formands Tid, ligesom han og under vedbørligt Ansvar er pligtig at drage Omsorg for deres Inddrivelse; men det skal dog staae ham frit for at tage Forbeholdenhed med Hensyn til Følgerne af en tidligere begaaet Forsømmelse, hvorfor hans Formand eller dennes Bo ikke kan undgaae at staae til Ansvar. Skal den Tiltrædende strax overtage Embedet, uden at Tiden tillader en formelig Aflevering, bør dog saa nøiagtige Fortegnelser, som efter Omstændighederne er muligt, forfattes over det Afleverede, og Registraturerne derefter snarest muligt affattes. Iøvrigt bør Overleveringen skee under Tilsyn enten af den Autoritet selv, under hvilken Kassebetjenten sorterer, eller af en af samme dertil udnævnt Embedsmand eller Kommittee. — Disse Regler

8 Juli. Udgifter, naar ikke andre Forskrifter derfor ere givne. Den endelige Afslutning af Kassebogen skal skee til samme Tid, Regnskabet afsluttes. Hvis den vedkommende Autoritet ved Regnskabets Revision finder det fornødent, kan det paalægges Regnskabsføreren at indsende den originale Kassebog, hvilken dog i saa Fald i det Seneste inden een Maaned efter dens Modtagelse skal være tilbagesendt vedkommende Kassebetjent. Forsaavidt den foresatte Autoritet ifølge Oppebørselsforretningernes særdeles Beskaffenhed undtagelsesviis skulde finde Anledning til i nogen Henseende at dispensere Kassebetjenten fra de givne Forskrifter om den øieblikkelige Indførelse af alle Indtægter og alle Udgifters daglige Indførelse i Kassebogen, om dens Optælling og Afslutning m. m., bliver det i en særlig Anordning eller i den en saadan Betjent meddeelte Instrux nøie at bestemme, inden hvilken Frist al Indtægt og Udgift skal være indført i Kassebogen, naar den skal være afsluttet, med Videre hvad dertil hører. § 24. Straf for Undladelse af at føre de befalede Bøger m. m. Den Kassebetjent, som aldeles forsømmer at holde den i foreslaaende § omhandlede Kassebog, forsaavidt det paaligger ham at føre samme, eller og Hovedbogen, hvor en saadan er befalet særskilt at skulle holdes, eller som fører disse Bøger med saadanne Mangler og Feil, at de derved blive uefterrettelige, og Hensigten dermed tilintetgjøres, bør, om end ingen anden dermed forbunden Misligheb overbevises ham, ansees enten med følelige Bøder, eller, efter Sagens Beskaffenhed, endog med Embeds-Fortabelse. Saafremt der under Bogføringen er udviist Skjødesløshed, der ikke kan henføres til det ovennævnte Slags, bliver der enten at give den skyldige Embedsmand en Irettesættelse, eller, efter Sagens Beskaffenhed, en Mulkt at paalægge ham. Saafremt det, efter anstillet Undersøgelse, befindes, at den feilagtige Bogføring er grundet i Hensigt til egen Fordeel eller Andres Forurettelse, bliver den Skyldige at ansee saaledes som i nedenstaaende § 27 er bestemt. § 25. Kassebetjentens Pligt at følge de befalede Schemata. Saavel de Bøger, Kassebetjenten har at føre, som og Regnskabet, hvor dette særskilt skal aflægges, og Extrakterne, skulle, til Lettelse ved Revisionen og Kontrollen, nøiagtigen indrettes og føres efter de Schemata og Forskrifter, som dertil ere eller vorde givne. Afviger Betjenten uden skjellig Grund derfra, udsætter han sig for, hvad Regnskaberne og Extrakterne angaaer, at blive paalagt at omarbeide samme, og dersom Afvigelsernes Beskaffenhed eller øvrige Omstændigheder vidne om særdeles Skjødesløshed, eller endog vække Formodning om Hensigt

§ 17. Hvad der bliver at iagttage ved Kvitteringers Udstedelse. For hver en Sum, som Kassebetjenten modtager, har han at meddele sin Kvittering, naar ikke denne, formedelst Oppebørselens Beskaffenhed, allerede ligger indirekte deri, at den Expedition er foregaaet, eller det udleveret, hvorfor Betalingen skulde erlægges, i hvilken Henseende dog bliver at iagttage, hvad der er anordnet om de Paategninger, der paa visse Expeditioner skulle gjøres om det erlagte Gebyr. Vedkommende foresatte Autoritet skal kunne give Kassebetjenten Tilladelse til at lade kvittere for Skatter og andre Afgifter ved Fuldmægtige. Dog bør Kassebetjenten, naar han i Henhold til saadan Tilladelse har antaget en Fuldmægtig, anmelde denne Antagelse for den foresatte Autoritet, sørge for, at en Bekjendtgjørelse herom er ophængt i Kontoiret samt lade den bekjendtgjøre saavel i vedkommende Stiftsavis, som, hvad navnlig Amtstuedistrikter angaaer, ved samtlige Kirke- eller Sognestævner under Oppebørselsdistriktet. Den Betaling, der erlægges til en saaledes behørig antagen Fuldmægtig, skal, i enhver Henseende, være lige saa gyldig til Ydernes Befrielse, som om den var bleven erlagt til selve Embedsmanden. Først fra den Tid det paa foranførte Maade er bleven kundgjort, at Fuldmagten er tilbagekaldt, ophører dens forbindende Kraft. Der maa ikke udstedes flere Exemplarer af een og samme Kvittering, medmindre der i hvert Exemplar af Kvitteringen bemærkes, om det er prima, secunda eller tertia osv. Ved de Kasser, hvor særskilte Kassekontrolleurer ere ansatte, eller hvor det er overdraget Bogholderen at notere Kassererens Kvitteringer, navnlig ved Zahlkassen, Statsgjældskassen, de under Vort danske Kancellies umidelbare Bestyrelse henlagte Kasser, Generalpostkassen, Admiralitets- og Kommissariats-Kollegii Kasser, General-Kommissariats-Kollegii-Kasser, den grønlandske og færøiske Handelskasse, den almindelige Enkekasse, Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skiftekommission i Kjøbenhavn, Nationalbanken, Kjøbenhavns Universitets og Kommunitets Kasser, det almindelige Skolefond, Sorø Akademies Hovedkasse og de samme underlagte Jordebogskasser samt Sorø Akademies Depositum i Kjøbenhavn, Frederiks Hospitals Kasse, den under Kjøbenhavns Magistrat henlagte Hovedkasse, Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, Kjøbenhavns Havnevæsens Kasse, Brandforsikkringskassen for Huse og Gaarde i Kjøbenhavn og Kjøbenhavns Assistentshuus, er ingen Kvittering af Kassereren, dersom Mislighed siden opdages, forbindende for Kassen, medmindre den tillige forsynes med Kontrolleurens eller vedkommende Bogholders 8 Juli.

8 Juli. muligt, anstillet. Opdages da derved ingen Mislighed, og Extrakten eller Regnskabet tillige afgives inden en saadan kort Tid, som Undersøgeren efter Omstændighederne finder passende, har den Skyldige alene at bøde de ovenanførte Mulkter, beregnede for den hele Tid, hvori Extraktens eller Regnskabets Affendelse er forhalet. Befindes derimod ved Kasseundersøgelsen nogen Mislighed, eller dersom Extrakten eller Regnskabet endnu ikke afgives inden den af Undersøgeren bestemte Tid, bør Betjenten suspenderes fra sit Embede. Derhos bliver han i det førstnævnte Tilfælde, forsaavidt han ikke, i Medhold af nærværende Anordnings § 21, strax bliver at afskedige, at sætte under Tiltale til Embeds-Fortabelse og videre Undgjældelse, efter Sagens Beskaffenhed; i det sidste Tilfælde vil det derimod beroe paa Vor Resolution, om han skal tiltales til Embeds-Fortabelse eller om han maa igjen indsættes i sit Embede, ved hvilken Vor Beslutning Vi ville tage Hensyn til hans Embedsførelse i det Hele, saa at Ingen, der iøvrigt har viist sig skjødesløs og unøiagtig i sit Embede, kan gjøre sig Haab om at undgaae dettes Fortabelse. § 29. Hvad der bliver at iagttage, naar de Attester og Bilage, der skulle medfølge Extrakterne eller Regnskaberne, ikke meddeles Kassebetjentene. De Attester eller Bilage, som Kassebetjentene maatte fra Andre behøve til at vedlægge deres Extrakter eller Regnskaber, have de saa betimeligen som muligt at forlange fra Vedkommende, der ere pligtige til uden Vægring at meddele dem samme til den Tid, de opgives at skulle bruges. Udeblive de, da bør Kassebetjenten uopholdeligen derom gjøre Indberetning til vedkommende Øvrighed eller Kollegium, som, hvis det er en Embedsmand, der har forsømt at meddele de forlangte Bilage, har, under en passende ugentlig Mulkt, at paalægge ham saadant, men, hvis det ikke er en Embedsmand, foranstalte, hvad der efter Omstændighederne kan være at foretage til Hensigtens Opnaaelse. Kunne Bilagene ikke erholdes til den Tid, Extrakterne eller Regnskaberne skulle være indleverede, maae disse dog ikke derfor tilbageholdes; men ved deres Indsendelse have Kassebetjentene specielt at gjøre Forklaring om de manglende Bilage, naar de hos Vedkommende ere forlangte, samt naar behørig Indberetning om Udeblivelsen er gjort m. v.; hvorefter den Autoritet, til hvem Extrakten eller Regnskabet er indsendt, har at træffe de yderligere Foranstaltninger, som endnu maatte være fornødne, for at faae hiin Forsømmelse afhjulpen og den Skyldige tilbørligen anseet. Dersom der, ifølge Bilagene, er skeet en Indbetaling

specielle eller almindelige Ordrer fra vedkommende Autoritet, 8 Juli.
hvilke Ordrer og Kvitteringer medfølge Regnskabet som Bilage, eller, forsaavidt almindelige Ordrer, eller saadanne specielle Ordrer, der gjælde for en vis længere Tid, engang ere fremlagte ved et Regnskab, siden alene paaberaabes. § 20. Om Aflevering af Kassebeholdningen til rette Tid. Forsaavidt Kassebetjenten har at aflevere sine Beholdninger til nogen anden Kasse, eller det er foreskrevet ham, i Nationalbanken paa den vedkommende Autoritets Navn at deponere hvad Beholdningen maatte overskyde en vis Sum, eller og det er ham paalagt at sørge for, at de indkommende Summer vorde gjorte frugtbringende, bør han nøie iagttage, at dette skeer uopholdeligen eller til de Tider, som enten i Anordningerne eller i specielle Instruktioner eller Ordrer fra vedkommende Autoriteter ere bestemte Holder han sig ikke disse Forskrifter efterrettelig, eller dersom nogen Kassebetjent, under Paaskud, at der i Kassen for Øieblikket ikke findes Midler dertil, afviser en ham beordret Udgift, skjøndt han er sat istand til at udrede samme, bør han, uagtet han ikke har Kassemangel, eller kan overbevises om en saadan ulovlig Brug af Pengene, som den foregaaende 18de § omhandler, dog, foruden at tilsvare Renter af den tilbageholdte Sum, ansees med Irettesættelse eller, efter Omstændighederne, en passende Mulkt; og, dersom han gjentagne Gange gjør sig skyldig i saadan Forseelse, kan han endog derved paadrage sig Embeds Forbrydelse. § 21. Om Straf og videre Ansvar for Kassemangel. Enhver Kassebetjent, hos hvem der findes nogen Mangel i de ham betroede Midler, skal, naar denne er af anden Beskaffenhed, end at den, efter Omstændighederne, kan antages at hidrøre fra Feiltælling eller af andre særdeles Aarsager, der ikke vidne om Tilsidesættelse af den Troskab eller af den strænge Nøiagtighed, der er uefterginelig Pligt for Enhver, som Oppebørsel af offentlige Midler er betroet, have sit Embede forbrudt. Dersom han imidlertid inden 3 Gange 24 Timer kan tilveiebringe det Manglende, og Mangelen ikke er paadragen enten ved Handel, Udlaan eller lignende Omsætning med de Penge, der som Oppebørsel ere ham betroede, eller ved Ødselhed eller uordentligt Levnet, vil der af vedkommende Kollegium blive at nedlægge allerunderdanigst Forestilling, hvori tillige Forklaring bliver at afgive om hans øvrige Embedsforhold, for at Vi, med Hensyn til saadanne særdeles Omstændigheder, kunne bestemme, om Sagen paa lempeligere Maade kan være at afgjøre. Forsaavidt det er Stiftelsers eller Kommuners Midler, med

8 Juli. tegnes af ham, noteret med Navn og Dato. Hvor det er foreskrevet, at Kassereren ikkun maa have indtil en vis Sum i Kasse, og at han skal til en anden Kasse aflevere Alt, der overskyder denne Sum, bør Kontrolleuren nøie paasee, at dette iagttages, og, hvis han forsømmer uopholdelig at gjøre Indberetning om, at Kassereren har tilsidesat denne Forskrift, bliver han at ansee paa samme Maade, som i § 20 for Kassereren er bestemt. Ingen Extrakt, som Kassereren har at afgive, bliver at modtage, førend Kontrolleuren har sammenholdt den med sine Bøger, og paategnet at den i Hovedbeløbene stemmer med samme. Fremdeles skal Kontrolleuren, forsaavidt de specielle ham givne Instruktioner ikke maatte indeholde andre Forskrifter om et stadigt Eftersyn af Kassererens Beholdning, hver Gang Kassereren afgiver sin Kasseextrakt, undersøge Kassebeholdningens Størrelse og paa Extrakten forklare, hvorvidt Beholdningen derved er befunden overeensstemmende med hvad den i Extrakten opgives at være. Dog, hvor Extrakter afgives ugentligen, behøver Kasse-Beholdningens Eftertælling og Attestationen derom af Kontrolleuren ikkun at foretages, naar den første Extrakt i hver Maaned afgives. Opdager Kontrolleuren nogen af Kassereren begaaet Mislighed, har han uopholdeligen derom at gjøre Indberetning til vedkommende Autoritet. Forsømmer Kontrolleuren at holde den befalede Kontra-Kassebog, eller befindes han deri at have indført nogen Indtægts- eller Udgiftspost efter Kassererens Bøger, istedetfor efter de originale Kvitteringer, uden at dette i Kassebogen selv og siden paa Extrakterne udtrykkeligen bemærkes, eller at have undladt at foretage de befalede Kasse-Eftersyn, eller og at have forsynet Extrakterne med sin Paategning, uden at have sammenholdt dem med sine Bøger, hvilket stedse antages at være Tilfældet, naar han uden Bemærkninger har paategnet Extrakten, og denne ikke i Hovedbeløbene stemmer med hans Kassebog, skal han have sit Embede forbrudt, og, har nogen Kollusion med Kassereren fundet Sted, hvorved Kassemangel er foranlediget, forholdes efter § 21 i denne F. Indkomme Kassererens Extrakter for seent, og han kan beviisliggjøre at have forelagt Kontrolleuren dem saa betimeligt, at han tilbørligen kunde have sammenholdt dem med sine Bøger, og at Forhalingen bliver denne at tilregne, da er han selv angerløs, og Mulkterne for Forhalingen falde derimod paa Kontrolleuren. Iøvrigt ere de her foreskrevne Regler ogsaa anvendelige paa de Bogholdere eller andre Betjente, som det er paalagt at notere hver Indtægts- eller Udgifts-Kvittering, der af Kassereren udstedes

uden at udsættes, indtil det sidste Regnskab er aflagt og decideret, har den Autoritet, hvorunder Kassen hører, eller som har Overtilsynet med samme, til Os at indberette Undersøgelsens Udfald og derved, i fornødent Tilfælde, at nedlægge Forslag til, hvorledes lignende Kassemangel for den følgende Tid kunde være at forebygge. Naar det endelige Ansvar er opgjort, og Alt er anvendt for at faae inddrevet hvad der er at erholde, bliver derom ligeledes til Os at afgive allerunderdanigst Beretning. § 23. Om Bogføringen i Almindelighed. Foruden de øvrige Bøger, som efter enhver Oppebørsels særegne Beskaffenhed foreskrives og til hvilke vedkommende Autoriteter, forinden denne Forordning træder i Kraft, have at meddele de dem underordnede Kassebetjente fornødne Schemata, skal det være Pligt for enhver Kassebetjent, naar der ikke, paa Grund af hans Oppebørselers Beskaffenhed, i den Henseende gjøres nogen Undtagelse, at føre en Kassebog eller Kassejournal. I denne Kassebog har Betjenten, forsaavidt ikke særegne Forskrifter, paa Grund af Forretningernes særdeles Beskaffenhed, ere ham meddeelte af hans Foresatte, at indføre under Indbetalingens Datum enhver Indtægtssum strax, naar Kvittering derfor meddeles, eller Beløbet kommer til Indtægt for Kassen, og ligeledes enhver Udgiftssum dagligen, dog paa et særskilt Sted i Bogen eller i en særskilt Udgifts-Kassebog, dersom Betjenten hellere ønsker dette, saa at man til enhver Tid, ved at opsummere Beløbet og fradrage Udgiften fra Indtægten, kan erfare Kassebeholdningen. Denne Kassebog bør være pagineret, gjennemdraget og af den vedkommende Autoritet, eller hvem den dertil beskikker, forseglet og autoriseret, hvorimod den ikke behøver at forsynes med stemplet Papiir. Hvor det tillige er befalet at der skal føres Hovedbog, bliver det Samme derved at iagttage, forsaavidt ingen særlig Undtagelse maatte blive gjort. Der maa intet Sted i Kassebogens Indtægts- eller Udgifts-Fortegnelser være oversprungne Steder (forsaavidt ikke særskilte Afdelinger i Kassebogen gjør det nødvendigt), men hver Side skal være fuldskreven; heller ikke maa Radering i Summerne finde Sted, men hver indløben Feil bør rettes saaledes, at det kan sees, hvori Feilen har bestaaet. Saavel Indtægts- som Udgifts-Siderne bør, naar de ere fuldskrevne, daglig, eller dog saa ofte skee kan, optælles, og hver Gang Extrakter skulle afgives, eller Aflevering af Beholdninger foregaae, bør Afslutning altid finde Sted saaledes, at det summariske Beløb, saavel af Indtægten som af Udgiften, til den Dag anføres, og siden lægges til de følgende Indtægter og

8 Juli.

8 Juli. skaffenhed, af den vedkommende Autoritet foreskrives, regnes enhver Sum, der overstiger 100 Rbd. Sølv, om hvilken det med Rimelighed antages, at den vil falde Regnskabsføreren til Last, eller der af en eller anden Omstændighed fattes Mistanke om svigagtig Omgang, bør Revisor strax, og uden at oppebie Tilendebringelsen af den hele Revision, angive Mangelen eller de Grunde, der foranledige Mistanken, for vedkommende Kollegium eller Autoritet, der, efterat denne Post først af Decisor nøiagtig er gjennemgaaet, uophoIdelig har, enten ved at affordre Betjenten hans Erklæring eller ved andre efter Omstændighederne passende Foranstaltninger, at søge samme oplyst og berigtiget. De øvrige Udsættelsesposter tilstilles derimod Regnskabsføreren under Eet til Besvarelse inden en saadan Tid, som den vedkommende Autoritet dertil anseer tilstrækkelig og forelægger ham. Afgiver han da ikke sin Besvarelse eller tilveiebringer de forlangte Beviisligheder inden den ham forelagte Tid, forholdes paa samme Maade, som i § 28 er bestemt for Regnskabets Udeblivelse. Beroer nogen Post paa Oplysninger fra en anden Embedsmand, forholdes der overeensstemmende med det, som i § 29 er foreskrevet. § 36. Regnskabets Decision. Naar Kassebetjentens Besvarelse paa Antegnelserne indkommer, har Revisor at forfatte sine Vedtegninger, saavidt muligt inden Halvdelen af den Tid, der for Besvarelsen var bestemt, og Decisionen skal derpaa affiges, og ordlydende, saaledes som den ved hver enkelt Post især er affattet, meddeles Regnskabsføreren inden en vis Tid, som Vi forbeholde Os at fastsætte for de forskjellige Arter af Regnskaber efter disses Beskaffenhed, og efter derom nedlagt allerunderdanigst Forestilling fra vedkommende Kollegium. Dersom ikke Decisionen inden hiin Tid er afsagt, kan vedkommende Kassebetjent eller Kautionist indkomme med Andragende desangaaende, da saa den fornødne Foranstaltning vil blive truffen til at paaskynde Regnskabets endelige Berigtigelse. Til Opfyldelse af Decisionen forelægges der Regnskabsføreren en passende Frist, uden at Berigtigelsen i Almindelighed maa udsættes til det næste Regnskab, saafremt den forinden kan iværksættes. Regnskabs-Decisioner kunne ikke blive Gjenstand for Domstolenes Paakjendelse, men, forsaavidt de ere afgivne af en Autoritet, der henhører under Vore Kollegier eller Departementer, skal det staae Regnskabsføreren frit at andrage, hvad han ved Decisionen maatte have at bemærke for det vedkommende Departement, ved hvis Resolution det da skal have sit Forblivende. Hvad de under Vore

til at forhale den Berigtigelse, han skylder, bliver han at behandle, som om han ganske var udebleven med Regnskabet eller Extrakten. Afvigelser, forsaavidt Bøgerne betræffer, ansees med Irettesættelse, eller, efter Omstændighederne, med en passende Mulkt. § 26. Fra hvilken Dag Extrakter og Regnskaber skulle dateres. Extrakterne og Regnskabet skulle dateres fra den Dag, de virkeligen afgives, men der maa dog ikke optages i dem andre Indtægter eller Udgifter, end saadanne, som have fundet Sted i, eller vedkomme det Tidsrum, for hvilket Extrakterne eller Regnskabet afgives. § 27. Straf for falske Extrakter eller Regnskaber. Dersom Nogen udelader af sine Extrakter eller af Regnskabet noget af Indtægten, eller anfører een og samme Udgiftspost flere Gange, og det efter Sagens Beskaffenhed ikke kan antages at være skeet af Uagtsomhed, i hvilket Tilfælde han dog kan gjøres ansvarlig for Renterne af det udeladte eller formeget til Udgift beregnede Beløb, eller dersom han ved Udgiften fremlægger falske Kvitteringer eller Beviser, eller gjør sig skyldig i anden Svig eller Bedragerie, bør han, foruden at have sit Embede forbrudt, ansees efter de Bestemmelser i Vor F. 11 April d. A., som efter Sagens Beskaffenhed maatte være anvendelige, og navnlig med Hensyn til dens § 69. Saafremt han ikke kan erstatte den besvegne Sum, behandles han derhos efter den ovenanførte 21 §. § 28. Om Ansvaret for Extrakters og Regnskabers Udeblivelse til den befalede Tid. De ugentlige, maanedlige, eller Qvartals-Extrakter, som det ved Vore Anordninger eller ved specielle Ordrer fra vedkommende Autoriteter er paalagt Kassebetjenten at indgive, saavelsom Regnskaberne, skulle være affendte til den Tid, som for hver især bestemmes. Udsættelse dermed maa aldrig gives, uden af særdeles vigtige og klarligen oplyste Grunde, og naar i Særdeleshed Udsættelse med Regnskabets Indsendelse skal kunne bevilges over 2 Maaneder, maa Sagen først allerunderdanigst foredrages Os. Udebliver Extrakten eller Regnskabet, da bøder den Skyldige strax, naar den til Affendelse bestemte Tid er forløben, i Forhold til Oppebørselernes Vigtighed, fra 3 til 10 Rbd. Sølv, og siden fra 5 til 20 Rbd. Sølv for hver fulde Uge Extrakten, og 14 Dage Regnskabet udebliver over den fastsatte Affendelsesdag. Er Extrakten ikke afgiven inden 14 Dage, eller Regnskabet inden 4 Uger, har den vedkommende Autoritet uophørligen at foranstalte hos den Paagjældende, saafremt han ikke kan godtgjøre, at Extrakten eller Regnskabet allerede fra ham er affendt, en saa nøiagtig speciel Kasseundersøgelse, som

8 Juli.

8 Juli. kvartaliter eller oftere, om det findes fornødent, lade sig af hver Revisor forelægge en tabellarisk Oversigt over det ham betroede Revisionsvæsens Gang, saavel hvad Regnskaberne som hvad Extrakterne angaaer. Og ville Vi, at ethvert Kollegium, som har umiddelbart Foredrag for Os, skal, saavel for dets eget Vedkommende, som for de under samme nærmest sorterende Autoriteter, aarligen, inden en Maaneds Udløb fra den Tid, samtlige under det henlagte Regnskaber skulle være indkomne, forelægge Os for det sidstforløbne Revisionsaar en fuldstændig tabellarisk Forklaring, hvoraf kan ved hvert Regnskab erfares, naar det skulde indkomme og naar det er indkommet, om og hvilke Tvangsmidler i Udeblivelses-Tilfælde have været anvendte, naar de indkomne Regnskaber ere blevne reviderede, og hvad videre dermed er foregaaet, og til hvad Tid, og derunder navnlig, naar Sagen er indkommen til Decision og naar denne er afsagt, samt hvad der, forsaavidt dette ikke er skeet inden den i Overeensstemmelse med § 36 bestemte Tid, dertil har været Aarsag; fremdeles, naar Regnskabet er kvitteret, eller, dersom Kvittance endnu ikke er meddeelt, hvorpaa den endelige Afgjørelse beroer; saa bør det og bemærkes, naar de nedenfor foreskrevne Undersøgelser senest ere foretagne med Hensyn til de Kasser, der ere Gjenstande for den tabellariske Oversigt, ligesom det og, naar Restancer i Revisionsvæsenet finde Sted, bør foredrages Os, hvorledes de, det hurtigste muligt, kunne oparbeides og for Fremtiden afværges. Endelig bør de fornævnte tabellariske Forklaringer over Revisionsvæsenets Fremgang og de nysnævnte Beretninger offentliggjøres igjennem Kollegialtidenden eller paa anden Maade. § 39. Om Ansvar for de ved Revisionen ansatte Embedsmænd og Sammes Foresatte. Dersom Nogen ved Revisionen ansat Embedsmand eller nogen af Sammes Foresatte gjør sig skyldig i Forsømmelse eller i Efterladenhed i at varetage deres i nærværende Anordning foreskrevne eller forudsatte Forpligtelser, da blive de ei blot pligtige at erstatte det Tab, som dermed maatte være foranlediget for det Offentlige, men blive og at ansee med følelige Bøder eller Embedets Fortabelse efter Sagens Beskaffenhed, og vil der altid ved de i §§ 22 og 38 foreskrevne Beretninger om Kassemangler eller om Restantser i Revisionsvæsenet være at gjøre Os Rede for, hvorvidt der er Anledning til at gjøre Erstatnings- eller Straf-Ansvar gjældende imod nogen ved Revisionen ansat eller denne foresat Embedsmand. § 40. Almindelige Kasseundersøgelser. Ethvert Departement og enhver anden Autori-

til Kassen, der er foregaaet saa silde, at Indtægten, fordi Kassebogen er sluttet, først kan optages i det følgende Aars Regnskab, bør ligeledes derom gjøres Forklaring. Iøvrigt skal med Regnskabet altid følge en Fortegnelse in duplo over de samme vedlagte Bilage, af hvilke Fortegnelser det ene Exemplar med vedkommende Revisors paategnede Kvittering for Bilagenes Modtagelse tilbagesendes Regskabsføreren inden 4 Uger. § 30. Kassebetjentens Ansvar for hans Fuldmægtig eller Kontoirbetjent. Enhver Kassebetjent skal indestaae for sin Fuldmægtigs eller Kontoirbetjents Handlinger i hans Embedssager og være ansvarlig for alt det Tab og al den Skade og Uorden, som ved denne i den nævnte Egenskab foraarsages, hvorimod han kan føre saadan Kontrol med ham, som han finder betryggende for sig. Det Ovenanførte gjælder ogsaa naar Fuldmægtigen eller Kontoirbetjenten er Kongelig Embedsmand, og det under Undersøgelsen oplyses, at Kassebetjenten har viist nogensomhelst Forsømmelse i at kontrollere ham. Den Kongelige eller private Fuldmægtig eller Kontoirbetjent, som ikke kan tilsvare, hvad der er ham betroet, straffes efter den ovenanførte § 21; dog bør den private Betjent i det Tilfælde, hvor han er undvegen med nogen Deel af de ham betroede Midler, ikke i Eet og Alt behandles efter fornævnte §; hvorimod han bør ansees med Strafarbeide paa 2 eller flere Aar eller efter Omstændighederne paa Livstid, hvorved Vor F. 11 April d. A. § 81 bliver at følge med Hensyn til Straffestedet. Det følger iøvrigt af foranførte § 21 i denne Vor Anordning, at han, saafremt han for hiin Lovovertrædelse kun dømmes til nogle Aars Arbeide og ikke inden denne Tids Udløb betaler sin Skyld, bør forblive i Straffeanstalten, indtil han betaler eller ved Døden afgaaer. Er han ellers skyldig i nogen svigagtig Omgang, forholdes der efter § 27. § 31. Om Kassekontrolleurer og lige med dem ansete Betjente. Ved de Kasser, hvor særskilte Kontrolleurer ere ansatte, skulle disse, foruden at føre de andre Bøger og i det Hele at udføre de Forretninger, som ved deres Bestikkelse og de for dem udfærdigede specielle Instruxer ere foreskrevne, holde Kontra-Kassebøger, indrettede ganske paa samme Maade, som i § 23 er bestemt, saa at Kontrolleuren strax, saasnart nogen Kvittering for Indtægten af ham noteres, opfører Beløbet i sin Kontra-Kassebog, og ligeledes i samme optegner enhver Udgift, naar Kvittering derfor, enten strax efterat eller førend Kassereren har indført den i sin Hoved-Kassebog, forelægges ham. Enhver saadan Kvittering for Udgiften skal ligeledes paa- 8 Juli.

8 Juli. staaende Udtællinger behøves, kan foranledige det Overskydende afleveret eller affendt til de vedkommende Kasser, som have at modtage Beholdningerne. § 13. Detaillerede Kasseundersøgelser. Ved den detaillerede Kasseundersøgelse begynder Undersøgeren med Kassebogens og Kassens Eftersyn og Kassebeholdningens Indsendelse paa samme Maade, som ved den summariske; men derhos foretager han et nøiagtigere Eftersyn. Dette skal bestaae deri, at det saa nøie, som enhver Kasses særegne Indretning tillader, undersøges, om alle Indtægterne ere i Kassebogen indførte med de rigtige Summer og under de rigtige Datis; om de Restancer, der maatte anføres som udestaaende, virkeligen ikke endnu ere betalte, og om Regnskabsføreren i Henseende til Restancerne har forholdt sig anordningsmæssigt, samt om ikke Mere er i Kassebogen ført til Udgift, end der behørigen kan legitimeres. Ved de Kasser, hvor speciel Kontrol er indført, undersøges tillige, om Kontra-Kassebogen er ført ordentlig og stemmer med Hoved-Kassebogen. Hvor imidlertid Vidtløftigheden ikke tilsteder at gjennemgaae det oven Forskrevne ved hver Post især, vælges iflæng saamange Poster paa forskjellige Steder til at prøves, som findes fornødent. Derhos skal ved samme Leilighed eftersees, hvorvidt de øvrige Bøger, saavelsom Kassens Regnskabsvæsen i det Hele, føres paa den Maade og holdes i den Orden, som er foreskreven. Forresten modificeres Undersøgelserne nærmere efter enhver Kasses særegne Indretning. § 14. De summariske Kasseundersøgelser kunne oftere gjentages, og skulle i det mindste een Gang aarligen finde Sted ved hver Kasse. De detaillerede Undersøgelser blive ligeledes saa ofte muligt at foretage, og længere Tid end 3 Aar maa ved ingen Kasse af Betydenhed hengaae, uden at denne Undersøgelse anstilles. Om Udfaldet aflægges i begge Tilfælde Beretning til den vedkommende Autoritet. Skulde ved Undersøgelserne saadanne Misligheder opdages, der gjorde det farligt længere at betroe Kassen i den Paagjældendes Værge, da er Undersøgeren bemyndiget til, foreløbigen, og saalænge indtil det videre Fornødne fra den vedkommende Autoritets Side kan foretages, at træffe de hensigtsmæssigste midlertidige Foranstaltninger til Kassens Betryggelse og de løbende Forretningers Besørgelse, dersom de ere uopsættelige, til hvilke Foranstaltningers Iværksættelse, og navnligen til i fornødent Fald at udsætte Betjenten fra Oppebørselen, Stedets Øvrighed bør være behjælpelig, naar dens Medvirkning dertil begjæres. § 15. Kassebetjentens Pligt at forevise Undersøgeren Kassebe-

eller modtages. § 32. Revisors Pligt at paasee, at Extrakterne og Regnskaberne samt Besvarelserne paa Antegnelserne indkomme i rette Tid. Revisor skal holde vaagent Øie med, at Extrakterne og Regnskaberne samt Besvarelserne paa Antegnelserne indkomme i rette Tid, og, naar de udeblive, strax skriftligen opgive det for vedkommende Kollegium eller Autoritet, som uopholdeligen skal lade det Fornødne foranstalte. § 33. Revision af Kasse-Extrakterne. Kasse-Extrakterne underkastes uopholdeligen, saasnart de indkomme, en saa noiagtig Revision, som muligt, og til sin Tid, naar og forsaavidt med Regnskabet indsendes Kassebogen, sammenholdes alle vedkommende Extrakter med denne og med Regnskabet, for at erfare, om de i Hovedsummerne stemme med hvad Beløbet efter Kassebogen og Regnskabet udgjør. § 34. Regnskabets Revision. Ved Regnskabets Revision paasees ikke alene, at Alt er af Regnskabsføreren rigtigen udregnet og dokumenteret, men og, at ingen Indtægt, forsaavidt dette af Revisor kan kontrolleres, er udeladt, og at Alt er behandlet overeensstemmende med Anordningerne og de særegne Regler og Forskrifter, der maatte være gjældende for de specielle Grene af Forvaltningen af den offentlige Formue. Forsaavidt Kassebogen medfølger Regnskabet, undersøges derhos, om dette i Hovedbeløbet stemmer med Kassebogen, hvis Opsummeringers og Lateringers Rigtighed prøves. Ved enhver Leilighed, hvor en af Regnskabsføreren udstedt Embeds-Kvittering kommer Revisor tilhænde, bør han eftersee, ikke alene om dens paalydende Beløb er til Indtægt i Regnskabet, forsaavidt dette specielt af samme kan erfares, men ogsaa, om det rigtigen er opført i Kassebogen. Er Regnskabet tilligemed Kassebogen endnu ikke indkommet, bør Revisor i en særskilt Bog, som han i dette Øiemed holder, debitere Regnskabsføreren for Beløbet, for siden at kunne anstille Undersøgelse, naar Regnskabet er afgivet. Til den Ende skal enhver Revisor lade alle de Kvitteringer, der forekomme ved det Regnskab, han har under Revision, forsaavidt Beløbet skal være til Indtægt i et andet Regnskab, der er under offentlig Revision, paategne af sidstnævnte Regnskabs Revisor, naar han er bosat paa samme Sted, enten at Beløbet er befundet rigtigt ført til Indtægt i Regnskabet og Kassebogen, eller at det er Regnskabsføreren debiteret, for nærmere at eftersees, naar Regnskabet og Kassebogen indkomme. § 35. Saasnart der ved Extrakternes eller Regnskabets Revision opdages nogen Post af Betydenhed, hvortil, forsaavidt ikke et større Beløb, efter Regnskabets Be- 8 Juli.

8 Juli. Vedkommedes Navn, som eier dem, forsaavidt saadan Notering kan finde Sted. Er Kassen eller Stiftelsen i det Tilfælde, at den kan afbenytte den ved Vor allerhøieste Resol. 3 April 1835, bekjendtgjort ved P. af 4de næstefter fra Vor Direktion for Statsgjælden og den synkende Fond, aabnede Adgang til at erholde de Kassen eller Stiftelsen tilhørende Kongelige uopsigelige Obligationer indskrevne i de ved bemeldte Direktion indrettede Indskrivnings-Protokoller, bør dette Betryggelsesmiddel anvendes. Har nogen anden Autoritet end den, som umiddelbart bestyrer Kassen, Stiftelsen eller Midlerne, specielt Tilsyn med samme, bør desuden de ovenmeldte offentlige Pengepapirer, saavelsom og de private Obligationer, der høre under saadan Bestyrelse, være paategnede, at de ikke maae kvitteres, afhændes eller pantsættes, og, hvad de i fornævnte P. 4 April 1835 omhandlede Indskrivningsbeviser angaaer, ikke tilbageleveres Udstederen uden Overbestyrelsens Minde, hvilken Paategning, forsaavidt den er skeet paa offentlige Pengeeffekter, og Overbestyrelsen er etableret i Kjøbenhavn, ligelebes bør noteres i de ovenmeldte Bøger, hvor saadan Notering er mulig. Ligesaa bør ogsaa de Obligationer og andre Pengeeffekter, der overgives nogen af de ovenmeldte Kasser eller Stiftelser m. v. til Pant, som Sikkerhed for Oppebørseler eller til anden Betryggelse, oprindeligen lyde eller være noterede paa Eierens Navn, samt af den administrerende Autoritet, naar samme bestaaer af flere Medlemmer, paategnes at være stillede Kassen eller Indretningen til Sikkerhed, og, hvor der er en Overbestyrelse, ligeledes forsynes med dens Paategning om, at Effekterne ikke uden dens Minde maae udleveres, hvilke tvende Paategninger, hvad offentlige Pengeeffekter angaaer, blive, forsaavidt Bestyrelsen eller Overbestyrelsen er etableret i Kjøbenhavn, at notere i de ovenmeldte Bøger. Dog kunne disse Paategninger bortfalde, og Obligationerne lyde paa Ihændehaveren, naar de enten direkte gives Nationalbanken til Sikkerhed, eller naar Eieren paa sin Bekostning deponerer dem i Nationalbanken, og Recipissen derfor overleveres til den vedkommende Autoritet, transporteret og noteret paa sammes Navn, hvilken Recipisse da ogsaa bør gives den ovenmeldte Paategning af Overbestyrelsen, hvor denne finder Sted. Samtlige heromhandlede Obligationer og Pengeeffekter bør gjemmes paa et sikkert Sted, og, saalænge der ikke haves nødvendigt, øieblikkeligt Brug for samme, holdes under fælleds Bevaring af den administrerende Autoritet og den vedkommende Kasserer eller Bogholder, forsaavidt disse

eller modtages. § 32. Revisors Pligt at paasee, at Extrakterne og Regnskaberne samt Besvarelserne paa Antegnelserne indkomme i rette Tid. Revisor skal holde vaagent Øie med, at Extrakterne og Regnskaberne samt Besvarelserne paa Antegnelserne indkomme i rette Tid, og, naar de udeblive, strax skriftligen opgive det for vedkommende Kollegium eller Autoritet, som uopholdeligen skal lade det Fornødne foranstalte. § 33. Revision af Kasse-Extrakterne. Kasse-Extrakterne underkastes uopholdeligen, saasnart de indkomme, en saa nøiagtig Revision, som muligt, og til sin Tid, naar og forsaavidt med Regnskabet indsendes Kassebogen, sammenholdes alle vedkommende Extrakter med denne og med Regnskabet, for at erfare, om de i Hovedsummerne stemme med hvad Beløbet efter Kassebogen og Regnskabet udgjør. § 34. Regnskabets Revision. Ved Regnskabets Revision paasees ikke alene, at Alt er af Regnskabsføreren rigtigen udregnet og dokumenteret, men og, at ingen Indtægt, forsaavidt dette af Revisor kan kontrolleres, er udeladt, og at Alt er behandlet overeensstemmende med Anordningerne og de særegne Regler og Forskrifter, der maatte være gjældende for de specielle Grene af Forvaltningen af den offentlige Formue. Forsaavidt Kassebogen medfølger Regnskabet, undersøges derhos, om dette i Hovedbeløbet stemmer med Kassebogen, hvis Opsummeringers og Lateringers Rigtighed prøves. Ved enhver Leilighed, hvor en af Regnskabsføreren udstedt Embeds-Kvittering kommer Revisor tilhænde, bør han eftersee, ikke alene om dens paalydende Beløb er til Indtægt i Regnskabet, forsaavidt dette specielt af samme kan erfares, men ogsaa, om det rigtigen er opført i Kassebogen. Er Regnskabet tilligemed Kassebogen endnu ikke indkommet, bør Revisor i en særskilt Bog, som han i dette Øiemed holder, debitere Regnskabsføreren for Beløbet, for siden at kunne anstille Undersøgelse, naar Regnskabet er afgivet. Til den Ende skal enhver Revisor lade alle de Kvitteringer, der forekomme ved det Regnskab, han har under Revision, forsaavidt Beløbet skal være til Indtægt i et andet Regnskab, der er under offentlig Revision, paategne af sidstnævnte Regnskabs Revisor, naar han er bosat paa samme Sted, enten at Beløbet er befundet rigtigt ført til Indtægt i Regnskabet og Kassebogen, eller at det er Regnskabsføreren debiteret, for nærmere at efterseees, naar Regnskabet og Kassebogen indkomme. § 35. Saasnart der ved Extrakternes eller Regnskabets Revision opdages nogen Post af Betydenhed, hvortil, forsaavidt ikke et større Beløb, efter Regnskabets Be-

8 Juli.

8 Juli. alene hos sine egne Kassebetjente, men ogsaa hos dem af Vore Embedsmænd, som tillige oppebære dens Indtægter i Henhold til Bankens Regl. 27 Juli 1818, og, forsaavidt disse sidste Embedsmænd, ifølge deres Embeder, ogsaa oppebære Brandhjælpspenge, Kommune-Afgifter eller andre offentlige Kasser tilkommende Indtægter, have de vedkommende Kasser ligeledes for disse Indtægter stiltiende Panteret hos Betjentene. Ligesaa haves stiltiende Panteret hos samtlige Magistrats-Personer,*) Byfogder, Herredsfogder og de Birkedommere, der have Skiftejurisdiktion, ei alene for de offentlige Oppebørsler, der paaligge dem, men endog for al den private Formue, der kommer under deres Varetægt som Skifteforvaltere, Overformyndere, eller i anden Egenskab som Embedsmænd. Det Samme gjælder og om alle Andre, til hvis Embede Skifteforvaltning eller Overformynderie-Bestyrelse hører, dog med Undtagelse af de Assessorer i Vor Lands-Over- samt Hof- og Stadsret, der ere Medlemmer af Rettens Skiftekommission. Videre tilkommer ogsaa Postkassen stiltiende Panteret hos Postmesterne, ikke alene for disses Oppebørsler men og med Hensyn til Pengebreve og Sager af Værdie, som leveres dem, for at affendes med Pakkeposterne, og for hvilke Postkassen staaer til Ansvar i Tilfælde af Postbetjentenes Utroskab eller Skjødesløshed. Endelig have og alle offentlige Stiftelser, der staae under Stiftsøvrighedernes Tilsyn, stiltiende Panteret hos deres Forstandere og Oppebørselsbetjente, hvilket og gjælder om Frederiks Hospitals Oppebørsels- og Regnskabsbetjente, de lærde Skolers Regnskabsførere, samt de Regnskabsbetjente for Kjøbenhavns offentlige Kasser, der henhøre enten under Magistraten i denne Vor Residentsstad, eller under den administrerende Direktion for sammes Fattigvæsen. Dersom det endnu i andre Tilfælde findes ønskeligt at betinge Panteret hos vedkommende Betjente for de dem betroede Oppebørsler eller Midler, tilhørende offentlige Kasser, Kommuner eller Stiftelser, bliver dette i ethvert enkelt Tilfælde udtrykkeligen at tilføie de Bestallinger eller Beskikkelser, som meddeles deslige Betjente, ligesom overalt i enhver Bestalling eller Beskikkelse, der herefter udfærdiges for nogen Embedsmand eller Betjent, hos hvem der for de i hans Værge givne Midler haves stiltiende Panteret, bør indføres, at den, overeensstemmende med nærværende Anordning, bliver at tinglæse. § 49. Som Følge af den stiltiende Panteret, der haves hos de i foregaaende § omhandlede Embedsmænd og Betjente, nyde alle

*) Jfr. Pl. 11 Novbr. 1846, hvorved Medlemmerne af Kjøbenhavns Magistrat fritages for den stiltiende Panterets-Forpligtelse.

Kollegier eller Departementer henlagte Regnskaber angaaer, da blive Decisionerne i Fremtiden blot at udfærdige i det Medlems Navn, som dette Hverv er betroet, fra hvis Decision Regnskabsføreren da, hvis han dertil finder Anledning, kan indskyde sig under det hele Kollegii Resolution. Dog skulle de Embedsmænd, hvem den hidtil gjældende Lovgivning har hjemlet Adgang til at faae Decisionerne paa deres Regnskaber indankede for Høieste-Ret, navnlig Regnskabsførerne ved offentlige Stiftelser, fremdeles beholde denne Adgang, ligesom de foranførte Bestemmelser skulle være uden Indflydelse paa den i Vor allerhøieste A. 1 Jan. d. A. hjemlede Maade, hvorpaa de Vor kongelige Residentsstad Kjøbenhavns Kommunalvæsen vedkommende Regnskaber blive endelig at afgjøre. § 37. Kvittancer og sammes Betydning. Naar efter Decisionen alt det er opfyldt, som strax skal opfyldes, kvitteres Regnskabet, hvilken Kvittance stedse udfærdiges og underskrives af det Kollegium eller den Autoritet, hvorunder Regnskabet er revideret og afgjort. Dog ville Vi have Os forbeholdt at tage nærmere Bestemmelser med visse Regnskaber, hvilke Vi, med Hensyn til deres Betydenhed eller andre særdeles Forhold, ville have forsynede med Vor egen allerhøieste Kvittance. Kvittancen beskytter dog ikke Regnskabsføreren imod senere opdaget Ansvar, hidrørende enten fra udeladte Indtægtsposter eller fra falsk Legitimation af Udgiften, hvorimod saadant Ansvar, efterat Kvittancen er udfærdiget, ikke kan gjøres gjældende imod Kautionisten eller søges betalt i den Oppebørsels-Sikkerhed, som af nogen Anden er stillet for Kassebetjenten. Ei heller skal noget Efterkrav kunne gjøres gjældende mod Kassebetjenten eller hans Arvinger i et længere Tidsrum end 10 Aar fra Kvittancens Udfærdigelse at regne, naar han ei findes at have gjort sig skyldig i Svig; ligesom alt saadant Krav bortfalder, naar efter Oppebørselsbetjentens Død lovligt Proklama til Kreditorerne er udstedt, uden at Kravet inden sammes Udløb er blevet anmeldt. § 38. Hvad der bliver at iagttage for at paaskynde Revisionens Fremgang. Det skal være vedkommende Kollegii eller Autoritets Pligt, ideligen og nøie at paasee, at Revisionsvæsenet fremmes med al den Hurtighed, der lader sig forene med den fornødne Nøiagtighed og Paalidelighed, saa at ethvert Regnskab for det sidst forløbne Tidsrum, hvad enten det aflægges for en kortere eller længere Tid, i Almindelighed kan være decideret inden den Tid, det følgende Regnskab skal indkomme. Til den Ende skal Kollegiet eller anden vedkommende Autoritet

8 Juli.

8 Juli. eller uden at den, forsaavidt Kreditor har en i nærværende § hjemlet Panteret, om Exekutionen er forud underrettet, maa ingen Exekution hos de anførte Embedsmænd og Betjente foretages. Forøvrigt maa vedkommende Autoritet ikke nægte sit Samtykke til Exekutionen, uden tillige at suspendere vedkommende Embedsmand og foranledige hans Bo taget under Skiftebehandling. **§ 50.** Om Fortrinsret uden Pant for Oppebørseler. Hos de enkelte i foregaaende § 48 som fritagne fra at underkastes den stiltiende Panteret omtalte Embedsmænd, saavelsom hos Stiftsøvrigheder, Bestyrere af Fattig- og Skolekasser, Overformyndere i Vore Kjøbstæder, Godseiere eller Godsbesiddere, forsaavidt de som saadanne ere Skifteforvaltere eller Overformyndere, og enhver Anden, der som Embedsmand, eller ifølge ham af det Offentlige paalagt Pligt, har at oppebære eller forvalte nogen Deel af Statens, Kommuners, Stiftelsers eller enkelte Personers Midler, forsaavidt stiltiende Panteret for disse ikke efter fornævnte § 48 kan gjøres gjældende, skulle de Krav, der reise sig fra de saaledes betroede Midler, ligemed den første Klasse af de i L.'s 5—14—37 nævnte privilegerede Fordringer, nyde Fortrinsret fremfor simple chirographariske Fordringer, og fremfor de, efterat Vor allerhøieste Resol. 7 Juli 1819 ved P. 23 næstefter bekjendtgjordes, erhvervede Fordringer, der ere forbundne med Underpant, naar dette ikke bestaaer i faste Eiendomme. **§ 51.** Kassebetjentens Fritagelse for at overtage Værgemaal m. m. Ingen Kassebetjent, hvis Eiendomme, overeensstemmende med foregaaende § 48, hæfte med stiltiende Panteret til det Offentlige, er pligtig til at overtage sig noget Værgemaal, end ikke som født Værge, eller noget Kuratel, og om han end er villig dertil, kan et Værgemaal dog ei betroes ham, uden med Samtykke af den Autoritet, gjennem hvilken han er udnævnt, og hvorved det tillige bliver at bestemme, hvorvidt der, med Hensyn til det eventuelle Ansvar, han som Værge maatte paadrage sig, kan skee nogen Eftergivelse i den vedkommende Kasse tilkommende Fortrinsret. **§ 52.** Hvad der er at iagttage, naar en Kassebetjent døer. Naar en Kassebetjent døer, hos hvem det Offentlige efter § 48 har stiltiende Panteret, skal den vedkommende Skifteret strax forsegle Kassen og samtlige den Afdødes Kasseembede vedkommende Sager og Dokumenter, saavelsom hans Bo, og uden mindste Ophold derom underrette den Autoritet, hvorunder den Afdøde som Kassebetjent hørte. Dog bliver denne Underretning, med Hensyn til de udenfor Kjøbenhavn ansatte, under et af Vore civile Kollegier eller De-

tet, skal, forsaavidt de samme underlagte Kasser angaaer, 8 Juli.
aarligen lade foretage almindelige Kasseundersøgelser, enten ved enkelte af den vedkommende Autoritets egne Medlemmer, eller ved saadanne af den dertil hver Gang udnævnte erfarne og dygtige Mænd, til hvis Retsindighed og Konduite man kan fæste Lid, saa at Forretningen kan vorde udført med Paalidelighed, og tillige med den Vaersomhed og Agtelse, der skyldes en vigtig og betroet Embedsklasse. Naar en Embedsmand har Oppebørseler under forskjellige Autoriteter, bør disse enten forene sig om at lade Undersøgelsen foretage af een Mand, eller dog sørge for, at den skeer paa samme Tid, saa at den omfatter alle de Pengeforretninger, der vedkomme Kassen. § 41. De i foregaaende § omhandlede Undersøgelser bør iværksættes saaledes, at ingen Kassebetjent forud kan vide eller beregne, naar de hos ham ville blive foretagne, og de bør finde Sted ved alle offentlige Kasser, om man end til Betjenten har den fuldkomneste personlige Tillid, eftersom denne almindelige Forretnings Foretagelse ingenlunde kan eller skal ansees, som om Mistanke var opstaaet mod den, hos hvem Undersøgelsen skeer. Dog ere disse Undersøgelser ikke ubetinget nødvendige, hvor det blot er en ubetydelig eller temporair Oppebørsel, der er henlagt under en Embedsmand. § 42. Summariske Kasseundersøgelser. De ovenmeldte Kasseundersøgelser skulle være af et dobbelt Slags, deels nemlig blot summariske, deels detaillerede Ved de første lader Undersøgeren sig uopholdeligen forelægge Kassebogen, i hvilken han strax paategner saavel Indtægts- som Udgifts-Fortegnelsen, umiddelbart efter den sidst indførte Sum, sit „Foreviist“ med Navn og Dato. Dernæst foretager han ligeledes uopholdeligen en Eftertælling af Kassebeholdningen. Først naar dette er skeet, opsummerer han hvad der af Indtægten eller Udgiften hidtil ikke i Kassebogen selv er optalt, og undersøger da, om den Saldo, der, ved at Udgiften drages fra Indtægten, udkommer, stemmer med den forefundne Kassebeholdning; dog er det en Selvfølge, at til Udgiften maa lægges Beløbet af de enkelte Udgifts-Kvitteringer, som endnu ikke i Kassebogen maatte være indførte; ligesaa undersøger han, om Kassebogen er ført ordentlig, i Særdeleshed at ingen aabne Steder i den, hvor samme ikke maae finde Sted, forefindes. Iøvrigt skal fra denne summariske Undersøgelse heller ikke være udelukket en Prøvelse af enkelte Posters Rigtighed, forsaavidt Tiden og Omstændighederne tillade Undersøgeren dette; ligesom denne og, naar Kassebeholdningen findes betydeligere, end der til fore-

8 Juli. staaende Udtællinger behøves, kan foranledige det Overskydende afleveret eller afsendt til de vedkommende Kasser, som have at modtage Beholdningerne. § 43. Detaillerede Kasseundersøgelser. Ved den detaillerede Kasseundersøgelse begynder Undersøgeren med Kassebogens og Kassens Eftersyn og Kassebeholdningens Indsendelse paa samme Maade, som ved den summariske; men derhos foretager han et nøiagtigere Eftersyn. Dette skal bestaae deri, at det saa nøie, som enhver Kasses særegne Indretning tillader, undersøges, om alle Indtægterne ere i Kassebogen indførte med de rigtige Summer og under de rigtige Datis; om de Restancer, der maatte anføres som udestaaende, virkeligen ikke endnu ere betalte, og om Regnskabsføreren i Henseende til Restancerne har forholdt sig anordningsmæssigt, samt om ikke Mere er i Kassebogen ført til Udgift, end der behørigen kan legitimeres. Ved de Kasser, hvor speciel Kontrol er indført, undersøges tillige, om Kontra-Kassebogen er ført ordentlig og stemmer med Hoved-Kassebogen. Hvor imidlertid Vidtløftigheden ikke tilsteder at gjennemgaae det oven Forskrevne ved hver Post især, vælges iflæng saamange Poster paa forskjellige Steder til at prøves, som findes fornødent. Derhos skal ved samme Leilighed eftersees, hvorvidt de øvrige Bøger, saavelsom Kassens Regnskabsvæsen i det Hele, føres paa den Maade og holdes i den Orden, som er foreskreven. Forresten modificeres Undersøgelserne nærmere efter enhver Kasses særegne Indretning. § 44. De summariske Kasseundersøgelser kunne oftere gjentages, og skulle i det mindste een Gang aarligen finde Sted ved hver Kasse. De detaillerede Undersøgelser blive ligeledes saa ofte muligt at foretage, og længere Tid end 3 Aar maa ved ingen Kasse af Betydenhed hengaae, uden at denne Undersøgelse anstilles. Om Udfaldet aflægges i begge Tilfælde Beretning til den vedkommende Autoritet. Skulde ved Undersøgelserne saadanne Misligheder opdages, der gjorde det farligt længere at betroe Kassen i den Paagjældendes Værge, da er Undersøgeren bemyndiget til, foreløbigen, og saalænge indtil det videre Fornødne fra den vedkommende Autoritets Side kan foretages, at træffe de hensigtsmæssigste midlertidige Foranstaltninger til Kassens Betryggelse og de løbende Forretningers Besørgelse, dersom de ere uopsættelige, til hvilke Foranstaltningers Iværksættelse, og navnligen til i fornødent Fald at udsætte Betjenten fra Oppebørselen, Stedets Øvrighed bør være behjælpelig, naar dens Medvirkning dertil begjæres. § 45. Kassebetjentens Pligt at forevise Undersøgeren Kassebe-

holdningerne m. v. Det skal være Pligt for enhver ved nogen offentlig Kasse ansat Embedsmand uopholdeligen at forevise de Mænd, der skulle foretage de ovenmeldte Kasseundersøgelser, deres Kassebeholdninger, og at forelægge dem alle de Embedsbøger og Dokumenter, samt meddele dem alle de Oplysninger, som de maatte forlange. Skulde nogen Betjent lægge dem Hindringer iveien herfor, eller lægge Dolgsmaal paa nogen Green af sin Embedsførelse, udsætter han sig ved den Mistanke, han saaledes selv foranlediger, for at vorde, paa den i foregaaende § 44 anførte Maade, udsat fra Oppebørselerne, indtil den formelige Undersøgelse er foregaaet. § 46. Om Kassekommissairer. Ved de Kasser, hvor det hidtil har været Tilfældet, at een eller flere af den Autoritets Medlemmer, under hvilken Kassen sorterer, eller en anden dertil forordnet Embedsmand har ført det specielle Tilsyn med samme, bør denne Indretning fremdeles vedblive. For saadanne Embedsmænd bør det i Særdeleshed være Pligt som Kassekommissairer, under behørigt Ansvar, at have jevnligt Tilsyn med, at Alt ved Kassen foregaaer paa den foreskrevne Maade, og fornemmelig at vaage over, at Kassereren nøie holder sig de Forskrifter efterrettelig, som maatte være ham givne om Kassebeholdningens Aflevering i rette Tid, eller om at den, naar den overskrider hvad der til de løbende Udgifter er anseet fornødent, foranstaltes enten indsat i Banken eller deponeret i en Kasse med forskjellige Laase, til hvilke hver af Kommissairerne og Kassereren har sin egen Nøgle, hver til sin forskjellige Laas. Iøvrigt have Vore Kollegier og Departementer at indgive til Os allerunderdanigst Forslag om, hvorvidt et lignede Kasse-Tilsyn maatte være at indføre ved nogen af de under dem hørende Kasser, hvor det ikke hidtil har fundet Sted, forsaavidt disse Kasser ere etablerede paa samme Sted, som den Autoritet, under hvilken de sortere. § 47. Om Opbevaringen af de Kassen tilhørende Pengeeffekter. Samtlige Obligationer, Aktier eller andre offentlige Pengeeffekter, som tilhøre Vore egne Kasser eller nogen offentlig Kasse, Stiftelse eller Kommune, eller som henhøre under Overformynderier, eller tilhøre Legater og Donationer til Skoler, Fattige eller andet offentligt Brug, eller høre til andre Midler, som staae under offentlig Varetægt, bør enten oprindeligen lyde paa, eller i de Bøger, som over saadanne Effekter holdes hos de Autoriteter, under hvilke Udstedelsen af, eller den almindelige Rigtighedsholdelse med, deslige Dokumenter henhører, være noterede paa den Kasses, Stiftelses eller 8 Juli.

8 Juli. der ansees som Kassebetjente. Som Kassebetjent ansees i nærværende Anordning ikke alene Enhver, der, under hvilkensomhelst Benævnelse, er ansat som Kasserer eller Oppebørselsbetjent ved nogen Kongelig eller offentlig Kasse, men ogsaa, forsaavidt Bestemmelserne ikke ere indskrænkede til visse Klasser Betjente, enhver Anden, der, enten i Kraft af et Kongeligt Embede, eller ifølge nogen anden Egenskab, efter Lov og Anordninger eller anden offentlig Foranstaltning, har at modtage eller opbevare nogen Deel af Statens, Kommuners eller offentlige Stiftelsers Formue, eller som Skifteforvalter eller Overformynder at forvalte private Midler, eller i en anden Stilling at tage private Midler under embedsmæssig Bevaring. Iøvrigt ere de i denne Anordning indeholdte Forskrifter ikke mindre anvendelige paa de Embedsmænd og Betjente, som Modtagelsen eller Forvaringen af Korn, Fourage, Materialier eller andre Ting er betroet, end paa dem, der have Pengeoppebørseler; dog følger det af sig selv, at Bestemmelserne med Hensyn til hine førstnævnte Embedsmænd og Betjente blive at anvende med de Modifikationer, som flyde af de dem betroede Gjenstandes Natur. § 58. Fra hvilken Tid Forordningen træder i Kraft, samt hvorvidt de tidligere Forskrifter om Kassevæsenet ophæves. Nærværende Forordning skal først træde i Kraft med Begyndelsen af Aaret 1841, og fra samme Tid ophæve Vi saavel Kammerrets-Ordningen 18 Marts 1720 og F. 30 Jan. 1793, som og alle øvrige Lovbestemmelser, der om det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen eller nogen enkelt Deel af samme hidtil have været givne, forsaavidt de ikke af Os ved denne Vor Forordning eller ved Vore øvrige Anordninger af Dags Dato om de specielle Grene af Kasse- og Regnskabsvæsenet ere erklærede at staae ved Magt. Dog bør de specielle Reglementer, Instruktioner, Forskrifter og Schemata, som hidtil ere meddeelte de Betjente, hvilke offentlige Kasser eller Midler ere betroede, eller som dermed bør have det nærmeste Tilsyn, fremdeles, forsaavidt de ikke stride imod nærværende Forordning og de særskilte Anordninger, Vi i Forbindelse dermed under Dags Dato have udstedt angaaende enkelte Klasser af det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen, følges af disse Betjente saalænge, indtil der i denne Henseende gives dem nye Forskrifter.

8 Juli. F. for Kongeriget Danmark, indtil videre med Undtagelse af Bornholm, ang. Amtstue-Oppebørselerne og de Oppebørseler i Kjøbstæderne, der

ere bosatte i samme By, og, hvor bemeldte Autoritet bestaaer af flere Medlemmer, der boe i samme By, bør ogsaa flere af disse, tilligemed Kassereren eller Bogholderen, hver have sin Nøgle til en forskjellig Laas for den Kasse, hvori Effekterne gjemmes, og idetmindste ved Renteterminerne forvisse sig om Effekternes Tilstedeværelse. Iøvrigt bør Enhver, der forsømmer Noget af hvad der efter det Foranførte paaligger ham som Pligt med Hensyn til de under hans Tilsyn værende Midler, staae til Ansvar for den Skade og det Tab, som deraf maatte flyde, ligesom enhver vedkommende Autoritet bør være ansvarlig for, at de i denne § indeholdte Forskrifter snarest muligt, og i det seneste til den Tid, da denne Vor Forordning i Overeensstemmelse med § 58 træder i Kraft, ere bragte til Anvendelse med Hensyn til de Obligationer eller Pengeeffekter, som de ovenmeldte Kasser, Stiftelser m. v., allerede nu have i Eie eller til Sikkerhed. Og skal herefter enhver Transport eller Deklaration, hvorved saadanne Effekter udgaae fra Kassen eller Indretningen, naar Administrationen eller Overbestyrelsen bestaaer af to Medlemmer, underskrives af dem begge, og, naar den bestaaer af flere Medlemmer, underskrives idetmindste af dens Pluralitet. 8 Juli.

§ 48. Om stiltiende Panteret hos Oppebørselsbetjente m. fl. For de Vore Embedsmænd betroede Oppebørseler og Midler, hvad enten de vedkomme den almindelige Statskasse, eller hvilkensomhelst anden Os tilhørende Kasse, tilkommer Vor Kasse stiltiende Panteret hos disse Embedsmænd i samtlige deres Eiendomme, fra den Tid, deres Bestallinger, overeensstemmende med foregaaende § 9, ere tinglæste. Dog undtages Følgende fra at være underkastede saadan stiltiende Panteret: a) de Embedsmænd, som ikkun have Oppebørseler af mindre Betydenhed, saasom Vore Amtmænd, forsaavidt de modtage Gebyrer for Bevillinger m. v.; b) ligeledes de blandt Vore Embedsmænd, som alene betroes en vis Sum til en temporair Forretnings Udførelse; og c) de Medlemmer af Vore Kollegier, Departementer eller andre offentlige Indretninger, som under fælleds Bevaring gjemme offentlige Midler, saavelsom de blandt Vore Embedsmænd, der, som Bogholdere eller i anden saadan Egenskab, alene deeltage i Opbevaringen af de Vor Kasse tilhørende, eller samme til Sikkerhed overleverede Obligationer eller andre deslige Pengeeffekter. Men, dersom det Offentlige hos nogen af de her undtagne Embedsmænd allerede i anden Anledning tilkommer stiltiende Panteret, skal den ogsaa omfatte de her omhandlede Oppebørseler og Midler. Frembeles har ogsaa Nationalbanken stiltiende Panteret, ikke

8 Juli. alene hos sine egne Kassebetjente, men ogsaa hos dem af Vore Embedsmænd, som tillige oppebære dens Indtægter i Henhold til Bankens Regl. 27 Juli 1818, og, forsaavidt disse sidste Embedsmænd, ifølge deres Embeder, ogsaa oppebære Brandhjælpspenge, Kommune-Afgifter eller andre offentlige Kasser tilkommende Indtægter, have de vedkommende Kasser ligeledes for disse Indtægter stiltiende Panteret hos Betjentene. Ligesaa haves stiltiende Panteret hos samtlige Magistrats-Personer,*) Byfogder, Herredsfogder og de Birkedommere, der have Skiftejurisdiktion, ei alene for de offentlige Oppebørseler, der paaligge dem, men endog for al den private Formue, der kommer under deres Varetægt som Skifteforvaltere, Overformyndere, eller i anden Egenskab som Embedsmænd. Det Samme gjælder og om alle Andre, til hvis Embede Skifteforvaltning eller Overformynderie-Bestyrelse hører, dog med Undtagelse af de Assessorer i Vor Lands-Over- samt Hof- og Stadsret, der ere Medlemmer af Rettens Skiftekommission. Videre tilkommer ogsaa Postkassen stiltiende Panteret hos Postmesterne, ikke alene for disses Oppebørseler men og med Hensyn til Pengebreve og Sager af Værdie, som leveres dem, for at afsendes med Pakkeposterne, og for hvilke Postkassen staaer til Ansvar i Tilfælde af Postbetjentenes Utroskab eller Skjødesløshed. Endelig have og alle offentlige Stiftelser, der staae under Stiftsøvrighedernes Tilsyn, stiltiende Panteret hos deres Forstandere og Oppebørselsbetjente, hvilket og gjælder om Frederiks Hospitals Oppebørsels- og Regnskabsbetjente, de lærde Skolers Regnskabsførere, samt de Regnskabsbetjente for Kjøbenhavns offentlige Kasser, der henhøre enten under Magistraten i denne Vor Residentsstad, eller under den administrerende Direktion for sammes Fattigvæsen. Dersom det endnu i andre Tilfælde findes ønskeligt at betinge Panteret hos vedkommende Betjente for de dem betroede Oppebørseler eller Midler, tilhørende offentlige Kasser, Kommuner eller Stiftelser, bliver dette i ethvert enkelt Tilfælde udtrykkeligen at tilføie de Bestallinger eller Beskikkelser, som meddeles deslige Betjente, ligesom overalt i enhver Bestalling eller Beskikkelse, der herefter udfærdiges for nogen Embedsmand eller Betjent, hos hvem der for de i hans Værge givne Midler haves stiltiende Panteret, bør indføres, at den, overeensstemmende med nærværende Anordning, bliver at tinglæse. § 49. Som Følge af den stiltiende Panteret, der haves hos de i foregaaende § omhandlede Embedsmænd og Betjente, nyde alle

*) Jfr. Pl. 11 Novbr. 1846, hvorved Medlemmerne af Kjøbenhavns Magistrat fritages for den stiltiende Panterets-Forpligtelse.

de Krav, der hidrøre fra de dem betroede Oppebørseler og Midler, Fortrin fremfor hvilkesomhelst privilegerede eller uprivilegerede Fordringer, der ikke allerede vare sikkrede ved Pant i deres Eiendomme den Tid, deres Bestallinger eller Beskikkelser tinglæstes, eller siden have erhvervet en i nærværende § hjemlet Panteret; og skal det være enhver saadan Embedsmand og Betjent formeent, fra ovennævnte Tid af at afhænde eller pantsætte noget af sit urørlige Gods, eller at give sit Løsøre til Underpant, med mindre han dertil forud har erhvervet Vort Samtykke igjennem den Autoritet, som har foranstaltet hans Bestalling eller Beskikkelse udfærdiget, eller, naar han ikke er Vor Embedsmand, da bemeldte Autoritets Samtykke. Dog behøves saadan Tilladelse, hvad Pantsætningen angaaer, ikke, naar Betjenten, efterat han er tiltraadt Embedet, erhverver en fast Eiendom, og Pant i denne, samtidig med Skjødets Tinglæsning, alene gives for Kjøbesummen eller en Deel af samme, eller naar paa samme Tid, som han udsteder et nyt Pantebrev, en ældre paa hans Eiendele lovlig hvilende Panteforskrivning for et idetmindste ligesaa stort Beløb udslettes, uden at der i den nye Forskrivning vedtages noget Vilkaar, som kunde være til større Afbræk for den vedkommende Kasse, end de, der indeholdes i den indfriede Forskrivning. Udenfor disse Tilfælde, eller uden at den ovenmeldte Tilladelse er erhvervet, maa altsaa intet Skjøde og ingen Panteforskrivning, som af nogen af de her omhandlede Embedsmænd og Betjente udstedes, ved nogen Ret tinglæses, uden at Udstederens Mangel af Berettigelse til Dokumentets Udfærdigelse udtrykkeligen bemærkes i Tinglæsnings-Paategningen. Det Samme gjælder ogsaa i Eet og Alt om den, som herefter indgaaer personlig Kaution for nogen Kassebetjent, da det Offentlige hos en saadan Kautionist skal have samme stiltiende Panteret, som hos Kassebetjenten, hvorimod det følger af sig selv, at hiin almindelige Panteret ikke haves hos den, der, til Sikkerhed for en Kassebetjent, blot har stillet visse bestemte Eiendele, saa at hans Forpligtelse for den Anden er indskrænket til disse Eiendele. Overgaaer nogen Embedsmand eller Betjent, hvis Eiendomme, efter det Foranførte, hæfte med stiltiende Panteret til det Offentlige, Dom for Gjæld, eller dersom han ved noget Forlig, der har Exekutionskraft, forpligter sig til at betale en Gjæld, bør den Ret eller den Kommission, som har afsagt Dommen, eller for hvem Forliget er sluttet, uophøldeligen om det Passerede underrette den Autoritet, gjennem hvilken Kassebetjenten er udnævnt, og, uden at bemeldte Autoritets Samtykke dertil af Kreditor forud er erhvervet, 8 Juli.

8 Juli. eller uden at den, forsaavidt Kreditor har en i nærværende § hjemlet Panteret, om Exekutionen er forud underrettet, maa ingen Exekution hos de anførte Embedsmænd og Betjente foretages. Forøvrigt maa vedkommende Autoritet ikke nægte sit Samtykke til Exekutionen, uden tillige at suspendere vedkommende Embedsmand og foranledige hans Bo taget under Skiftebehandling. § 50. Om Fortrinsret uden Pant for Oppebørseler. Hos de enkelte i foregaaende § 48 som fritagne fra at underkastes den stiltiende Panteret omtalte Embedsmænd, saavelsom hos Stiftsøvrigheder, Bestyrere af Fattig- og Skolekasser, Overformyndere i Vore Kjøbstæder, Godseiere eller Godsbesiddere, forsaavidt de som saadanne ere Skifteforvaltere eller Overformyndere, og enhver Anden, der som Embedsmand, eller ifølge ham af det Offentlige paalagt Pligt, har at oppebære eller forvalte nogen Deel af Statens, Kommuners, Stiftelsers eller enkelte Personers Midler, forsaavidt stiltiende Panteret for disse ikke efter fornævnte § 48 kan gjøres gjældende, skulle de Krav, der reise sig fra de saaledes betroede Midler, ligemed den første Klasse af de i L.'s 5—14—37 nævnte privilegerede Fordringer, nyde Fortrinsret fremfor simple chirographariske Fordringer, og fremfor de, efterat Vor allerhøieste Resol. 7 Juli 1819 ved P. 23 næstefter bekjendtgjordes, erhvervede Fordringer, der ere forbundne med Underpant, naar dette ikke bestaaer i faste Eiendomme. § 51. Kassebetjentens Fritagelse for at overtage Værgemaal m. m. Ingen Kassebetjent, hvis Eiendomme, overeensstemmende med foregaaende § 48, hæfte med stiltiende Panteret til det Offentlige, er pligtig til at overtage sig noget Værgemaal, end ikke som født Værge, eller noget Kuratel, og om han end er villig dertil, kan et Værgemaal dog ei betroes ham, uden med Samtykke af den Autoritet, gjennem hvilken han er udnævnt, og hvorved det tillige bliver at bestemme, hvorvidt der, med Hensyn til det eventuelle Ansvar, han som Værge maatte paadrage sig, kan skee nogen Eftergivelse i den vedkommende Kasse tilkommende Fortrinsret. § 52. Hvad der er at iagttage, naar en Kassebetjent døer. Naar en Kassebetjent døer, hos hvem det Offentlige efter § 48 har stiltiende Panteret, skal den vedkommende Skifteret strax forsegle Kassen og samtlige den Afdødes Kasseembede vedkommende Sager og Dokumenter, saavelsom hans Bo, og uden mindste Ophold derom underrette den Autoritet, hvorunder den Afdøde som Kassebetjent hørte. Dog bliver denne Underretning, med Hensyn til de udenfor Kjøbenhavn ansatte, under et af Vore civile Kollegier eller De-

partementer hørende Oppebørselsbetjente, at meddele igjennem den vedkommende Amtmand, som, foruden at træffe de nødvendige foreløbige Foranstaltninger til Forretningernes ufstandsede Fremgang, hvorunder da og hører, under de for den Afdødes Regnskabs Aflæggelse fornødne Forsigtigheds-reglers Anvendelse, at faae mod Kvittering udleveret, hvad der af Embedsbøger og Dokumenter strax uomgjængeligen behøves, har med den første Post at gjøre Indberetning desangaaende til den ovenmeldte Autoritet til nærmere Foranstaltning, og tillige at opgive, om en paalidelig Fuldmægtig forefindes, eller til hvem ellers Oppebørselen, medens Embedet er ledigt, kunde være at overdrage. Den vedkommende Autoritet bør drage Omsorg for, at, i Overeensstemmelse med 5—14—29, Anmeldelse skeer for Kautionisten, inden Proklama udløber i Oppebørselsbetjentens Bo. Saa skal det og i ethvert Tilfælde, hvori det, uagtet de i nærværende § samt i § 8 befalede Indberetninger, kan blive fornødent, til Vedligeholdelse af den Kgl. Kasses eller anden under offentlig Forsorg staaende Fordring, at anmelde samme i Embedsmandens eller Kautionistens Bo, paaligge vedkommende Autoritet at sørge for, at denne Anmeldelse betimeligen foregaaer. Ligesom iøvrigt den afdøde Oppebørselsbetjents Embedskasse, eller de Beholdninger, der vedkomme hans Kasseembede, strax blive med Kvittering at aflevere til den til sammes Modtagelse Berettigede, saaledes bør ogsaa, i et af de første Møder i Boet, det Offentliges Krav til dette foreløben opgjøres, saavidt det inden det endelige Regnskabs Aflæggelse kan skee. § 53. Fuldmægtigen bør i de i foregaaende § nævnte Tilfælde blive tilstede saalænge, indtil han har gjort nøiagtig Regnskab og Rigtighed for alle de Bøger og Oppebørseler, som han selv har havt under Hænder. Det samme skal ogsaa være hans Pligt i ethvert Tilfælde, naar Kassebetjenten suspenderes. Skifteforvalteren har iøvrigt at sørge for, at den afdøde Kassebetjents efterstaaende Regnskaber for Boets Regning aflægges enten af Fuldmægtigen eller af en anden dertil antagen duelig Mand; dog bør han, inden han antager nogen hertil, først indhente Samtykke fra den Autoritet, hvorunder den Afdøde hørte, efter forud at have raadført sig med de tilstedeværende Arvinger og Kreditorer, saavelsom med Kautionisten eller den, der har stillet sine Effekter til Sikkerhed for den Afdødes Oppebørseler, forsaavidt dennes Mening uden Ophold kan faaes; hvorhos han har til foranførte Autoritet at indberette, hvad bemeldte Vedkommende have yttret, samt meddele de Grunde, hvorpaa han støtter sin Indstilling, især

8 Juli.

8 Juli. forsaavidt den er afvigende fra deres. Naar den afdøde Oppebørselsbetjent imidlertid ved en af ham efterladt Disposition har tilkjendegivet, at han ønsker Opgjørelsen af hans Regnskabsvæsen overdraget til en vis Person, saa bliver denne at vælge, naar ikke særdeles Grunde tale derimod.

§ 54. At Undersøgelse skal anstilles, naar en Kassebetjents Bo ikke er tilstrækkeligt til at dække det Ansvar, der paahviler samme i Anledning af de Betjenten betroede offentlige Midler. Kan en afdød Kassebetjents Bo ikke dække det Ansvar, der paahviler samme i Anledning af de Betjenten betroede offentlige Midler, bør Skifteretten anvende saa meget større Omhu for at søge ethvert Spoer, der kunde lede til at opdage, om Noget af hans Midler før eller efter hans Død maatte være fordulgt, eller paa anden Maade ulovligen bortvendt. Opstaaer derved Mistanke mod Nogen, bliver Sagen under et Forhør nøiere at undersøge, og kan den Paagjældende da endog efter Omstændighederne ved Dom paalægges at frie sig med sin Eed. — Foranførte Bestemmelser gjælde og, hvor Kassemangel opdages i Betjentens levende Live, uden at han formaaer at erstatte samme, i hvilket Tilfælde ligeledes Kassebetjenten, forsaavidt Mistanke er opkommen imod ham og det iøvrigt skjønnes fornødent, kan affordres edelig Forklaring om, hvorvidt Noget af Midlerne maatte være fordulgt.

§ 55. Af hvem de i Anordningen foreskrevne Mulkter blive at diktere, hvilken Kasse de tilfalde m. v. De Mulkter, som ved nærværende Anordning ere foreskrevne, dikteres, forsaavidt ikke anderledes er bestemt, af det Kollegium eller den Autoritet, hvorunder den Skyldige som Kassebetjent henhører, og, naar de ikke uopholdeligen erlægges, inddrives de ved Udpantning, eller indeholdes, hvor Betjenten har fast Gage, i denne. Forsaavidt der under det Kollegium, som dikterer Mulkterne, hører nogen af Os autoriseret Fattigkasse, tilfalde de samme. Ved Vor Søetat tilfalde de Kvæsthuuskassen, og ved Vor Landmilitairetat Krigshospitalskassen. I andre Tilfælde tilfalde Mulkterne, saafremt den Paagjældende er bosat i en Kjøbstad, dennes, og, hvis han har sin Bopæl paa Landet, Amtets Fattigkasse, dog at de Mulkter, som paalægges Retsbetjente ved Landjurisdiktioner, der boe i Kjøbstæderne, altid tilfalde Amtets Fattigkasse. Er der Spørgsmaal om, at den Skyldige skal have sit Embede forbrudt, forsaavidt som dette ikke i Medhold af § 21 vil blive afgjort uden Tiltale for Domstolene, eller om andet yderligere Ansvar, bliver han at tiltale ved sit Værneting, eller, om Sagens Beskaffenhed skulde

kræve det, for en af Os dertil udnævnt Kommission. § 56. 8 Juli.
Om Kassebetjentes Suspension og deres foreløbige Udsættelse fra Kasseforretningerne. Naar en Kassebetjent, ifølge nærværende Anordning, uden formelig at suspenderes, blot foreløbigen udsættes fra sit Embede, beholder han vel sammes Indtægter, men skal, foruden at udrede de til den midlertidige Bestyrelse medgaaende Udgifter, afgive et billigt Salarium, Alt efter vedkommende Kollegii eller Autoritets Kjendelse, til den, som konstitueres til at overtage Forretningerne, og er denne berettiget til at erholde passende sukcessive Aftrag paa bemeldte Salarium efter vedkommende Autoritets Bestemmelse. Suspenderes han derimod fra Kasseembedet, forholdes der, i Henseende til Indtægternes Deling, efter de i Kanc.-Plakaterne 23 April 1813 og 14 Sept. 1830 indeholdte Bestemmelser, forsaavidt ikke andre Regler herfor ved de forskjellige Departementer ere approberede. Saadan Suspension skal iøvrigt altid finde Sted, naar det af Undersøgelserne skjønnes, at Udfaldet kan blive, at den Skyldige fortaber sit Embede. Formaaer han ikke at rede for sig, bliver hans Bo strax at sekvestrere eller efter Omstændighederne at tage under Skiftebehandling, og saafremt der ikke ved de i Boet forefundne Midler, saavelsom ved den for hans Oppebørseler stillede Sikkerhed, eller tillige ved yderligere af ham tilveiebragt Sikkerhed, der bliver at bedømme efter de i § 2 foreskrevne Regler, kan ventes Fyldestgjørelse for det Beløb, hvortil Kassemangelen, efter de forhaanden værende Oplysninger, maa ansættes, eller dersom hans Forbrydelse er af den Beskaffenhed, at han desuden bliver at sigte til at lide Straf paa sin Frihed, bør tillige hans Person belægges med Arrest, og bliver der strax at meddele Kautionisten Underretning om det Passerede, dog uden at Forsømmelse af denne Underretning kan fritage ham for Ansvar. Dersom den Skyldige som Regnskabsbetjent hører under en anden Autoritet, end i hans øvrige Embedsforhold, bliver hans Suspension, Remotion eller Tiltale, der i saa Fald skal omfatte hans hele Embede, ligesom og Sekvestrationen og Arresten, efter dertil af den vedkommende Regnskabs-Autoritet given Anledning, at foranstalte gjennem det Kollegium, eller, i Overeensstemmelse med § 43, at foranledige af den Autoritet, som Betjenten ellers nærmest sorterer under. Foreløbig Udsættelse fra Kasseforretningerne kan derimod altid dekreteres af Regnskabs-Autoriteten eller den, ved hvem den lader Kasseundersøgelsen anstille; dog bør det Departement, hvorunder Betjenten ellers hører, derefter underrettes om Sagen. § 57. Hvilke Betjente

8 Juli. der ansees som Kassebetjente. Som Kassebetjent ansees i nærværende Anordning ikke alene Enhver, der, under hvilkensomhelst Benævnelse, er ansat som Kasserer eller Oppebørselsbetjent ved nogen Kongelig eller offentlig Kasse, men ogsaa, forsaavidt Bestemmelserne ikke ere indskrænkede til visse Klasser Betjente, enhver Anden, der, enten i Kraft af et Kongeligt Embede, eller ifolge nogen anden Egenskab, efter Lov og Anordninger eller anden offentlig Foranstaltning, har at modtage eller opbevare nogen Deel af Statens, Kommuners eller offentlige Stiftelsers Formue, eller som Skifteforvalter eller Overformynder at forvalte private Midler, eller i en anden Stilling at tage private Midler under embedsmæssig Bevaring. Iøvrigt ere de i denne Anordning indeholdte Forskrifter ikke mindre anvendelige paa de Embedsmænd og Betjente, som Modtagelsen eller Forvaringen af Korn, Fourage, Materialier eller andre Ting er betroet, end paa dem, der have Pengeoppebørseler; dog følger det af sig selv, at Bestemmelserne med Hensyn til hine førstnævnte Embedsmænd og Betjente blive at anvende med de Modifikationer, som flyde af de dem betroede Gjenstandes Natur.

§ 58. Fra hvilken Tid Forordningen træder i Kraft, samt hvorvidt de tidligere Forskrifter om Kassevæsenet ophæves. Nærværende Forordning skal først træde i Kraft med Begyndelsen af Aaret 1841, og fra samme Tid ophæve Vi saavel Kammerrets-Ordningen 18 Marts 1720 og F. 30 Jan. 1793, som og alle øvrige Lovbestemmelser, der om det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen eller nogen enkelt Deel af samme hidtil have været givne, forsaavidt de ikke af Os ved denne Vor Forordning eller ved Vore øvrige Anordninger af Dags Dato om de specielle Grene af Kasse- og Regnskabsvæsenet ere erklærede at staae ved Magt. Dog bør de specielle Reglementer, Instruktioner, Forskrifter og Schemata, som hidtil ere meddeelte de Betjente, hvilke offentlige Kasser eller Midler ere betroede, eller som dermed bør have det nærmeste Tilsyn, fremdeles, forsaavidt de ikke stride imod nærværende Forordning og de særskilte Anordninger, Vi i Forbindelse dermed under Dags Dato have udstedt angaaende enkelte Klasser af det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen, følges af disse Betjente saalænge, indtil der i denne Henseende gives dem nye Forskrifter.

8 Juli. **F. for Kongeriget Danmark, indtil videre med Undtagelse af Bornholm, ang. Amtstue-Oppebørselerne og de Oppebørseler i Kjøbstæderne, der**

ere af samme Slags, som de, der paa Landet vedkomme Amtstuerne, m. v.*) 8 Juli.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: I Forbindelse med de Bestemmelser, som indeholdes i Vor Forordning af Dags Datum, angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabs-Væsen i Vort Rige Danmark i Almindelighed, ville Vi, efter at have modtaget Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, herved allernaadigst have fastsat, hvad der fra Begyndelsen af Aaret 1841 desuden bliver at iagttage i bemeldte Vort Rige, dog indtil videre med Undtagelse af Bornholm, med Hensyn til Amtstue-Oppebørselerne og de Oppebørseler i Kjøbstæderne, der ere af samme Slags som de, der paa Landet vedkomme Amtstuerne: § 1. Ligesom for nogle Skatter og Afgifter hidtil har været bestemt, saaledes skulle herefter, saavel paa Landet som i Kjøbstæderne, alle staaende Skatter og Afgifter til Vor Kasse, Bankhæftelsesrenter og Brandhjælpspenge, samt paa Landet de Kommune-Afgifter, der erlægges til Amtstuerne, forfalde til Betaling og opkræves to Gange aarligen, nemlig hvert Aars 1 April og 1 Okt., hver Gang med det Halve af det aarlige Beløb**). Dette gjør dog ingen Forandring i de hidtil gjældende Bestemmelser om, hvorvidt Skatterne og Afgifterne skulle erlægges enten forskudsviis eller først ved Udløbet af den Tid, for hvilken de svares, saa at Opkrævningen i indeværende Aar skeer som hidtil, hvorimod den første Termin, den 1 April 1841, indbefatter et forskjelligt Tidsløb for de forskjellige Skatter og Afgifter, saasom: for Bankhæftelsesrenterne og Bygningsafgiften Tiden fra 1 Okt. 1840 til 31 Marts 1841, for Landskatten og de i den Henseende i lige Klasse med samme satte Afgifter fra 1 Jan. til 30 Juni 1841 og for Brandhjælpspengene fra 1 April til 30 Sept. 1841. De Skatter, som hidtil have været forfaldne maanedsviis eller kvartalsviis, uden at forudbetales, saasom Rangskat og Embedsskat, opkræves den 1 April 1841 kun for ¼ Aar, men hver følgende Termin for et fuldt Halvaar. Iøvrigt skulle Besidderne af Gods, der, efter Lovgivningens Bestemmelser, skal bortfæstes, fremdeles være berettigede til at lade opkræve og i fornødent Fald inddrive hos Fæsterne de Skatter, for hvilke de indestaae, kvartalsviis som hidtil, og skulle derfor Amtstuerne være forpligtede til, paa Begjæring af saadanne Besiddere af Fæstegods,

*) Udvidet til Bornholm ved P. 12 Juni 1844.

**) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter m. v., § 9.

8 Juli. i Begyndelsen af hvert Kvartal at meddele dem Beregning over Skatternes og Afgifternes samlede Beløb, efter de nu gjældende Regler, for det paagjældende Kvartal. Det Samme skal derhos være Regel med Hensyn til Arvefæstere, for hvis Skatter Herlighedseierne indestaae. — Forsaavidt Skatterne eller Afgifterne ere paabudne i Sølv, der kan erlægges med Sedler og Tegn efter Kvartalskoursen, bliver, for at det inden Forfaldstiden nøiagtigen kan beregnes, hvor meget der, naar denne Betalingsmaade af Yderne vælges, skal erlægges, den Kvartalskours at tage til Følge, som er gjældende det sidste Kvartal før Forfaldstiden, og det uanseet, naar Betalingen skeer. Men, ligesom Sølv altid kan betales med et lige Beløb i rede Sølv, saaledes skal ogsaa det, som skyldes i Repræsentativer, modtages med rede Sølv efter Pari-Kours, saafremt Yderne selv ønske paa den Maade at afgjøre det. § 2. Forsaavidt Skatterne og Afgifterne, hvad enten de ere staaende eller de aarligen eller extraordinairt paalignes, ere at ansee som reelle, saa at de ere lignede paa eller svares af faste Eiendomme (til hvilke Eiendomme ogsaa Tiender regnes), hæfte de paa de Eiendomme, hvoraf de ere forfaldne, med Fortrinsret endog fremfor Pantefordringer. Iøvrigt følge de indbyrdes i den Orden, at Bankhæftelsesrenterne først blive at udrede, dernæst Vore egne Skatter og Afgifter, lige med hvilke ogsaa Amtsforvalternes Skriverpenge regnes, derpaa Brandhjælpspengene og endeligen samtlige Kommune-Afgifter, hvorhos det dog er en Selvfølge, at vedkommende Tiendetageres Fortrinsret i Overeensstemmelse med F. 8 Jan. 1810, § 29, Litr. C., er dem forbeholden. — Ere Skatterne og Afgifterne derimod alene personlige, forbliver det ved den Fortrinsret, Lovens 5-14-37, i Forbindelse med den ved Kanc.-P. 23 Juli 1819 bekjendtgjorte allerh. Resol. af 7 næstforhen samt P. 14 Mai 1834, tillægger Skatter. — Skulde det nogensinde hænde sig, at de reelle Skatter og Afgifter ikke kunde dækkes ved Realisationen af de faste Eiendomme, hvorpaa de hæfte, bliver det, der af disse ei maatte komme til Udredning, da at ansee som personlig Skat, og har da samme Fortrinsret, som tilkommer dette Slags Skatter. — Den her omhandlede Fortrinsret skulle dog saavel reelle som personlige Skatter og Afgifter herefter ikkun nyde for 2 Aar fra den Tid af, at de forfalde til Betaling; men den holdes i Kraft, naar Restancerne, i det Sildigste inden 3 Maaneder efter bemeldte 2 Aars Udløb, ere beordrede Fogden til Inddrivelse, og Forretningen siden forsvarligen er fortsat, eller naar Skyldneren inden samme Tid er død eller har opgivet sit Bo,

og dette er taget under Skiftebehandling. Efterat Fortrinsretten er tabt, betragtes Restancen alene som en simpel Fordring hos Skyldneren. — De Restancer af Skatter og Afgifter, som ere paadragne, inden nærværende Anordning træder i Kraft, beholde derimod, indtil de betales, deres Fortrinsret saaledes, som Lovgivningen hidtil har hjemlet dem. § 3. Amtsforvalterne paa Landet og Magistraterne eller, hvor ingen ere, Byfogderne i Kjøbstæderne, som have at opkræve de i foreſtaaende 2 §§ ommeldte Skatter og Afgifter, saavelsom de af Os beskikkede Inspekteurer og Forvaltere, der ved enkelte af Vore Godser træde i Amtsforvalternes Sted og derfor overalt have at rette sig efter, hvad der gjælder for disse, have, foruden hvad andre Bøger eller Lister, som ere eller vorde dem foreskrevne, eller som de selv finde fornødne, uden Undtagelse at holde 2 Bøger over de dem betroede Oppebørseler, nemlig en Hovedbog eller speciel Oppebørselsbog og en Journal eller Kassebog. § 4. Hovedbogen skal, forsaavidt Landet angaaer, tydeligen indbefatte alle Jord-, Gaard- og Huus-Eiere m. Fl. i Distriktet, hvilke, saavidt muligt, anføres i den Orden, hvori de samlede Jordegodser, Sognene og Byerne følge paa hverandre, og i Kjøbstæderne skulle Magistraternes og Byfogdernes Hovedbøger paa lige Maade nøiagtigen indbefatte alle Gaard- og Huus-Eiere i den bekvemmeste Orden samt de Ydere, der maatte eie nogen Deel af Kjøbstadens Jorder, uden tillige at være Gaard- eller Huus-Eiere. Ligesaa anføres paa særskilte Steder i Hovedbogen de Ydere, som alene have personlige Skatter at erlægge. — Enhver Skatyder skal i Hovedbogen have sin Konto, paa hvilken først anføres hans Eiendommes samlede Hartkorn af hvert Slags, altsaa ogsaa det tiendeydende Hartkorn, naar han eier Tienden, samt den Kapital, hvorfor Eiendommene ere bankhæftede. Dersom Udstykning har fundet Sted, bemærkes derhos første Gang paa vedkommende Konti, til hvilken Eiendom eller fra hvilken Eiendom Parcellen er kommen. Dernæst skal paa den ene Side af Kontoen postviis indføres Alt, hvad Yderne have at erlægge, samt paa den anden Side ved Dag og Datum, hvad derpaa betales til vedkommende Embedsmand, kontant eller ved Likvidation, naar det ikke er en staaende Likvidation, der paa Debet-Siden fradrages inden Linien. — I samme Hovedbog, der kan indrettes for eet eller flere Aar efter Oppebørselsbetjentens Bekvemmelighed, ligesom den kan bestaae af saa mange Bind, som behøves, skal, ved hvert Regnskabsaars Slutning, enhver Skatyders Konto opgjøres og afsluttes, og den

8 Juli.

8 Juli. Restance, der finder Sted, inden Linien bemærkes, hvilken da med det summariske Beløb, ligeledes inden Linien, overføres paa Kontoen for det nye Aar, paa det at Oversigt bestandigen paa eet Sted kan haves over Alt, hvad en Skatyder er skyldig. Dog skeer Afskrivningen, naar Restancerne betales, paa Kontoen for det Aar, da de ere forfaldne, og paa Kontoen for det nye Aar bemærkes alene inden Linien, at Betalingen er skeet. — Ligesaa skulle i Hovedbogen føres særskilte Konti over saadanne Indbetalinger, der ikke kunne anføres paa de specielle Skatyderes Konti, saa at Hovedbogen skal indeholde alle de Summer, uden nogensomhelst Undtagelse, som Oppebørselsbetjenten i denne Egenskab har havt at modtage, og hvad han deraf har modtaget. § 5. Journalen eller Kassebogen, der altid maa være for ikkun eet Regnskabsaar, skal have særskilte Rubriker for hver Klasse af Oppebørseler, hvorfor særskilt Regnskab aflægges, og saaledes, at de Indtægter, hvilke Amtsforvalteren, naar de udeblive, skal besørge inddrevne og som kunne kaldes hans direkte Oppebørseler, affondres fra andre Indtægter, som han ellers har at modtage, samt at desuden de Skatter og Afgifter til Vor Kasse, der afgjøres ved Likvidation i, hvad der tilkommer Yderne som Godtgjørelse for leverede Kornvarer (naar Kornudskrivninger maatte finde Sted) saavelsom for præsteret Udskrivnings-Fourage, anføres i en Rubrik for sig adskilt fra de Summer, der kontant indbetales, hvorimod alle andre Likvidationer, naar de ikke i Hovedbogen og Skattekvitteringsbogen inden Linien skulle fradrages Indtægten og altsaa ikke vedkomme Kassebogen, betragtes som kontante Indbetalinger og derfor tillige anføres under Udgiften. Ligesaa tilføies en Indtægtsrubrik for Skriverpengene. Hvad der indkommer af Restancer opføres for hver Termin paa et særskilt Sted i Kassebogen affondret fra de løbende Indtægter. — Udgifterne anføres ligeledes under en særskilt Rubrik for hvert Slags Oppebørseler, hvorfor særskilt Regnskab aflægges. Dog behøves her ingen Rubrik for likvideret Korn- eller Fourage-Godtgjørelse. Derimod blive Skriverpengene i en særskilt Rubrik at føre til Udgift. Naar eensartede Udtællinger, saasom Renter, Pensioner og deslige, bestaae af mange Poster, kunne disse, saavidt de høre til een Klasse, med det samlede Beløb indføres i Kassebogen, hvilket dog bør skee betimeligen, inden Udløbet af hver Maaned. — I Kassebogen, der for Resten føres paa den i § 23 af Forordningen af Dags Datum, angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabs-

Væsen i Almindelighed, bestemte Maade, skal tillige ved hver Indtægtssum henvises til det Folium i Hovedbogen, hvor den videre findes specificeret. — Ønsker nogen Amtsforvalter at føre Udgiftsbogen adskilt fra Indtægtsbogen, eller at føre en særskilt Indtægtsbog for de direkte og en særskilt for de indirekte Oppebørseler, eller at indføre Indtægterne under flere Rubriker, end de ovenmeldte, da skal dette staae ham frit, naar alene Kassebogen er saaledes indrettet, at man af samme kan see enhver Indbetaling, som er skeet, og paa hvilken Dag den har fundet Sted, samt, ved at opsummere de forskjellige Rubriker og fradrage Udgiften, til enhver Tid strax erfare saavel hele Amtstuekassens Status som den specielle Tilstand af de forskjellige Kasser eller Fonds, hvoraf den bestaaer, og, ved at fradrage det, der er indkommet paa de direkte Oppebørseler, fra hvad der skulde indkomme, tillige de Restanceer, der for hver Termin udestaae. — Paa lignende Maade føres ogsaa Kassebogen af Magistraterne eller Byfogderne i Kjøbstæderne. Dog kan Kassebogen for deres Vedkommende være mere summarisk, saa at, naar Skatterne og Afgifterne oppebæres ved Rodemestere eller andre Skatteopkrævere, alene det samlede Beløb for hver Klasse af Oppebørseler indføres i Kassebogen hver Gang, Afregning skeer med Opkræverne, hvilket dog i det Mindste bør foregaae hver Uge. Saavel Amtsforvalternes som Magistraternes og Byfogdernes originale Kassebøger blive, naar Vort Rentekammer forlanger Saadant, at indsende til samme, for at sammenholdes med Regnskaberne, Alt i Overeensstemmelse med Forskrifterne i den ovenanførte Forordning af Dags Datum angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabs-Væsen i Almindelighed. 8 Juli.

§ 6. De Betjente, som tillige have Kornvarer, Fourage eller andre Natural-Præstationer at aflægge Regnskab for, skulle desforuden derover føre særskilte Bøger, saavel nemlig specielle Oppebørselsbøger som Journaler, indrettede efter de samme Regler, som ovenfor i §§ 4 og 5 ere foreskrevne for Hoved- og Kasse-Bøgerne, saa at altsaa den specielle Oppebørselsbog viser, hvad enhver enkelt Yder har at levere af hvert Slags Natural-Præstationer og hvad han af disse har leveret, ligesom i Journalen indrettes særskilte Rubriker for hvert Slags Præstationer. Dog kan denne Journal være summarisk, saa at deri blot indføres det samlede Beløb, under de forskjellige Rubriker, af hvad der hver Dag eller hver Uge er indkommet, eller, forsaavidt Afleveringen skeer til en anden Embedsmand, og det Afleverede altsaa ikke ligger for Amtsforvalterens Regning, da saasnart Amtsforvalteren

8 Juli. erholder Underretning om, at Afleveringen er foregaaet.

§ 7. Enhver, som har staaende aarlige Skatter og Afgifter at erlægge af de i § 1 omhandlede Slags, skal have sin Kvitteringsbog, som i det Mindste bør indeholde 4 Ark Papiir og være pagineret, igjennembraget og forseglet med vedkommende Amtmands Segl samt forsynet med et Ark stemplet Papiir af 4 Klasse til den Taxt, som i Stempletpapiirsf. 3 Dec. 1828, § 5, for de forskjellige Ydere er foreskreven.*) Dog fritages de, som alene have personlige Skatter eller Brandhjælpspenge at erlægge, for stemplet Papiir til deres Skattekvitteringsbøger, der ogsaa kunne indeholde færre Ark. — Iøvrigt har Skatyderen selv at bekoste Kvitteringsbogen, i Henseende til hvilken derhos de Forskrifter blive at iagttage, som indeholdes i ovennævnte F. 3 Dec. 1828, § 28, om, hvorledes der skal forholdes, naar Nogen tiltræder et skatpligtigt Sted, eller besidder forskjellige skatpligtige Eiendomme.*)

§ 8. I enhver af de i foregaaende § omhandlede Skattekvitteringsbøger skal Oppebørselsbetjenten optegne paa første Side den Skatydendes Navn og Folium i Hovedbogen, hans skatpligtige Eiendom og dennes Hartkorn af alle Slags, dersom den er matrikuleret, derunder ogsaa indbefattet det tiendeydende Hartkorn, hvoraf han maatte eie Tienden, samt den Kapital, hvorfor Eiendommen er bankhæftet, og derefter paa de følgende lige over for hinanden staaende Sider tydeligen indføre, paa den ene Side Alt, hvad Yderen har at erlægge til hver Termin, samt paa den modsatte Side, ved Dag og Datum og under Modtagerens Haand, hvad derpaa kontant eller ved Likvidation afbetales, Alt ganske paa samme Maade, som i § 4 er foreskrevet for Hovedbogen, med hvilken Kvitteringsbøgerne stedse skulle stemme overeens. Dersom en Skatyder forglemmer, naar han betaler sin Skat, at medbringe sin Kvitteringsbog, skal det være Oppebørselsbetjenten tilladt i et saadant enkelt Tilfælde at udgive paa en løs Seddel sin Interimskvittering, hvori Aarsagen til dens Udstedelse i saadan Form tillige bør forklares, ligesom dette ogsaa i Hovedbogen udtrykkeligen bør anmærkes. Men denne Interimskvittering bør da inden 6 Maaneders Forløb, og i ethvert Tilfælde, inden de i § 43 anordnede Restance-Undersøgelser skulle foretages, indføres i den ordentlige Kvitteringsbog, eller, om denne ikke inden den Tid fremkommer, i en ny Kvitteringsbog, som paa Yderens Bekostning, under samme Tvangsmidler, som for resterende Skatter ere bestemte, anskaffes. — Befindes nogen Interimskvittering ældre, uden at være indført i den gamle eller en ny anskaffet Kvitteringsbog, kan Udstederen, saafremt nogen

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861 om Brugen af stemplet Papiir, § 73.

særdeles Forsømmelse falder ham til Last, og navnligen saa- 8 Juli.
fremt han ikke har indført det mod Interimskvittering betalte Beløb i Kvitteringsbogen, uagtet denne i behørig Tid har været ham foreviist, derfor af Vort Rentekammer mulkteres paa 5 til 10 Rbd. Sølv til vedkommende Fattigvæsen. Men, dersom Beløbet ikke findes til Indtægt i hans Hovedbog og Kassebog, bør Oppebørselsbetjenten bøde fra 10 til 50 Rbd. Sølv, og tager desuden Kvitteringens Modtager i dette Tilfælde Skade for Hjemgjæld, saafremt Kassen iøvrigt ikke kommer til fuld Skadesløsholdelse hos Betjenten. — Forsaavidt Kornvarer eller Fourage angaaer, da bør Modtageren meddele Yderen, naar han forlanger det, Interimskvittering, strax ved Modtagelsen, for det, der afleveres, hvilken Kvittering Yderen, saasnart han vil det, kan forlange indført i sin Kvitteringsbog af Amtsforvalteren. I alt Fald bør denne i Kvitteringsbogen paa samme Tid, han deri afskriver Godtgjørelsen for Leverancen, tillige anføre, naar, og med hvilket Beløb, Leverancen er skeet. § 9. Inden den Tid, Skatterne og Afgifterne ere forfaldne til Betaling, skal det Beløb, der bliver for den bestemte Termin at erlægge, være indført paa enhver Skatyders Konto i Hovedbogen, og til samme Tid ogsaa de Godtgjørelser, som, efter almindelige eller specielle Befalinger, deri blive at likvidere, dog uden at Datum tilføies, førend Afskrivningen tillige kan foregaae i Kassebogen. — Overstiger Godtgjørelsen det, som i een Termin skal erlægges, bliver det Overskydende, forsaavidt det ikke kontant skal betales, at tilgodeskrive inden Linien til Likvidation i den følgende Termin. — Oppebørselsbetjenten har derpaa ved Skatternes Forfaldstid, eller dog strax efter, at indkalde Kvitteringsbøgerne, i hvilke han da indfører, ganske ligesom i Hovedbogen, paa den ene Side Alt, hvad Skatyderen har at betale, og paa den anden Side Beløbet af de Godtgjørelser, som deri til samme Tid skulle likvideres. — Kvitteringsbøgernes Indkaldelse skeer ved en almindelig Indvarsling, der paa Landet bekjendtgjøres ved Kirkestævne og i Kjøbstæderne paa den paa ethvert Sted sædvanlige Maade; og bør Indkaldelsen lyde paa en bestemt Dag og Tid. Dog skulle Amtsforvalterne være forpligtede til, direkte at tilsende Eiere af samlet Gods en speciel Indvarsling for deres Vedkommende. Den, hvis Kvitteringsbog da ikke fremsendes, uden at nogen gyldig Grund har forhindret det, har at erlægge til vedkommende Fattigkasse en Mulkt af 16 Rbß. Sølv for Huusmænd og Eiere af Steder under 1 Tønde Hartkorn af hvilketsomhelst Slags, 48 Rbß. for Møllere, Kromænd, Eiere af Steder med 1 Tønde Hartkorn

8 Juli. og derover samt Gaard- og Huuseiere i Kjøbstæderne og i Almindelighed alle andre Skatydere, med Hensyn til hvilke ingen særskilt Mulkt udtrykkeligen er fastsat, og 4 Rbd. Sølv for Eiere af komplette og ukomplette Jordegodser, hvorhos Beneficiarier og Fideikommis-Besiddere samt Arvefæstere ansees lige med Eiere. — Og have Oppebørselsbetjentene, naar de holde for, at Mulkterne bør komme til Anvendelse, i saa Henseende at henvende sig til Amtmændene, hvilke have at høre de Vedkommende om Aarsagen til Forhalingen og derefter at afgjøre, om Mulkt bør erlægges, hvilken da, i Mangel af Betaling, bliver at inddrive ved Udpantning. — Ved Kvitteringsbøgernes Tilbagelevering underretter dernæst Oppebørselsbetjenten paa den Maade, der paa ethvert Sted hidtil har været brugt, de vedkommende Ydere om den Dag og Tid, de have at møde eller lade møde for at betale Skatterne og igjen medbringe Kvitteringsbøgerne, Alt, saafremt Betjenten ikke kan modtage Skatterne paa samme Tid, han indfører Beløbet i Kvitteringsbøgerne, da han ellers tilkjendegiver dette ved den førstnævnte almindelige Indvarsling, der gjør det til Pligt for Yderne, under den bestemte Mulkt, at fremsende deres Kvitteringsbøger, om de end ikke strax kunne betale det Pligtige. — Iøvrigt bør Oppebørselsbetjenten stedse indrette sine Indvarslinger og Tilsigelser saaledes, at han kan expedere de Vedkommende uden unødvendigt Ophold for dem, ligesom Vi forvente, at Oppebørselsbetjentene, hvor Omstændighederne nogenlunde gjøre det muligt, sørge for, at Skatterne og Afgifterne kunne modtages til samme Tid, som Beløbet indføres i Kvitteringsbøgerne. Og have de i saa Tilfælde, forsaavidt Landet angaaer, med Tilsigelsen at lade følge til hvert Sogn en Liste over, hvad Enhver især skal betale. § 10. Saasnart Betalingen foregaaer, enten alene ved Kontanter eller tillige ved Likvidationer, skal Amtsforvalteren, foruden strax at kvittere derfor i Kvitteringsbogen, tillige optegne Beløbet i Kassebogen og afskrive det i Hovedbogen, saa at disse Bøger altid holdes à jour. — Hvad Magistraterne eller Byfogderne i Kjøbstæderne angaaer, da maa Optegnelsen i Kassebogen og Afskrivningen i Hovedbogen, overeensstemmende med foregaaende § 5, i det Mindste skee ugentligen. — Kan Yderen, efter de i § 9 omtalte Likvidationer, ikke betale det fulde Restbeløb, der kontant er at erlægge, skal Betjenten dog altid uvægerligen modtage og i Kvitteringsbogen saavelsom i Hoved- og Kasse-Bogen afskrive, hvad der tilbydes, hvilket stedse, saavidt tilstrække kan, tages til Afdrag først paa Bankhæftelsesrenterne, dernæst paa de staaende Skatter og

Afgifter til Vor Kasse, lige med hvilke Skriverpengene 8 Juli.
regnes, og endeligen paa Brandhjælpspengene og Kommune-Afgifterne samt hvilke andre Slags Præstationer der oppebæres, hvorhos det dog iagttages, at hvad der betales altid bliver først at tage til Afdrag paa de ældste Restancer, til hvilken Klasse disse end høre, eller, dersom der i noget enkelt Tilfælde maatte være tilstaaet Yderne visse Terminer til disse Restancers Betaling, da til Afdrag paa de saaledes allerede forfaldne Terminer. For hver af de Ydere, som Intet betale, uden hvad der likvideres i de ommeldte Godtgjørelser, blive disse Godtgjørelser alene at anføre i Kassebogen, inden de i den følgende § 11 ommeldte Restancelister indgives; og bemærkes Dagen, da dette skeer, saavel strax i Hovedbogen som og siden i Kvitteringsbogen den første Gang, denne igjen kommer Oppebørselsbetjenten tilhænde. § 11. Dersom Yderne til Forfaldstiden enten slet ikke betale eller ikke betale Alt, hvad de ere skyldige, skal Oppebørselsbetjenten være forpligtet til, 3 Maaneder efter Forfaldsdagen, at tilstille vedkommende Amtmand rigtige Fortegnelser, der, hvad Landdistrikterne angaaer, bør affattes sogneviis, over Beløbet af de Skatter og Afgifter, med videre, af de i §§ 1 og 2 ommeldte Slags, med hvis Betaling enhver Skatyder især staaer tilbage; og bliver derhos, forsaavidt der maatte være Restancer af et saa stort Beløb, at de, efter denne Vor Anordnings § 12, skulle exekveres af Kongens Foged selv, Fortegnelse over disse særligen at meddele, een for hver Fogedjurisdiktion. Beløbet anføres iøvrigt for hver Termin alene summarisk for enhver Skyldner, dog de reelle og personlige Skatter, hver Art for sig, og Bankhæftelsesrenterne samt Brandhjælpspengene for sig, i særskilte Rubriker. Med disse Restancelister skal følge en summarisk Fortegnelse in duplo over alle de indsendte Lister, af hvilken det ene Exemplar tilbagesendes Oppebørselsbetjenten, forsynet med Amtmandens Tilstaaelse for, at han har modtaget de i den summariske Fortegnelse ommeldte Restancelister, og Paategning om, naar Inddrivelse er beordret; det andet Exemplar beholder Amtmanden til sin Efterretning. — De paa de indsendte Lister opførte Restancer skal Amtmanden derpaa uopholdeligen, og i det Sildigste inden 8 Dage efter Modtagelsen, autorisere vedkommende By-, Herreds- eller Birke-Foged til at foranstalte inddrevne, dog under Rekvirentens Ansvar saavel i Henseende til Restancernes Beløb og Klassifikation som med Hensyn til, at de virkeligen skyldes for de opgivne Terminer, og skal denne Autorisation med behørig Datering paategnes enhver af Restancelisterne.

8 Juli. Disse tilstilles dernæst af Amtmanden direkte og uden Ophold den paagjældende Retsbetjent til Foranstaltning af Inddrivelse paa den i efterfolgende § 12 foreskrevne Maade; og har Retsbetjenten strax at meddele Amtmanden Tilstaaelse for Modtagelsen af de autoriserede Restancelister. — Under de til Vor Kasse skyldige Afgifter, som paa denne Maade inddrives, indbefattes ogsaa Mølle-, Kroholds- og andre saadanne paa faste Eiendomme hvilende Afgifter, samt Jagtforpagtningsafgifter og Renterne af de i enkelte Eiendomme fra det forrige Ryttergodses Salg indestaaende, Vor Kasse tilhørende, halve Kjøbesummer saavelsom Arvefæste-Afgifter paa Vore Domainer. — Forsaavidt Yderen tillige skylder ældre Restancer, som allerede ere beordrede inddrevne, men uden at Betaling endnu er paafulgt, bemærkes dette paa Listen inden Linien alene til Efterretning for Fogden. — Forsømmer Oppebørselsbetjenten at indgive til Amtmanden de foreskrevne Restancelister inden den i det Foregaaende befalede yderste Tid, har han selv uopholdeligen at tilsvare Beløbet. Dog forbeholdes ham samme Regres til Restancedragerne, som det Offentlige tilkommer hos dem, saa at altsaa Amtmanden, naar 2 Aar og 3 Maaneder endnu ikke ere forløbne siden Skatternes Forfaldstid, har at autorisere paa den ovenfor foreskrevne Maade, Restancerne til Inddrivelse hos Yderne. Men efter den Tid maa Amtmanden ikke autorisere Skatterestancer til Inddrivelse, da saadanne forældede Restancer ved sædvanligt Søgsmaal blive at indtale. Derhos skal den Oppebørselsbetjent, som i den her omhandlede Henseende viser Forsømmelse, være ifalden en Mulkt til vedkommende Fattigkasse fra 10 Rbd. til 50 Rbd. Sølv efter Vort Rentekammers nærmere Bestemmelse, hvilken Mulkt i Gjentagelsestilfælde endog kan forøges. — Iøvrigt bør Oppebørselsbetjenten, naar han modtager Restancerne, efterat han har begjært dem inddrevne, ved at meddele Kvittering i Skattekvitteringsbogen, give denne den Bemærkning, at den strax skal forevises Fogden, hvorpaa han derhos mundtligen har at gjøre Vedkommende opmærksom. § 12. Saasnart Fogden har modtaget de i foregaaende § 11 omhandlede, af Amtmanden autoriserede, Restancelister, skal det være hans Pligt, uden nærmere Paamindelse enten fra Amtmandens eller fra Oppebørselsbetjentens Side, paa den herefter foreskrevne Maade at forfølge Sagen mod enhver enkelt Restancedrager, som paa Listen er anført, saalænge, indtil Restancen er betalt, eller Alt er realiseret, som til Betalingen udfordres. — Først skal han uopholdeligen, forsaavidt Landet angaaer, sende hver Sognefoged Listen paa Restancerne i

hans Fogderie og derhos lade bekjendtgjøre ved Kirkestævne, 8 Juli.
at de autoriserede Restancelister i det Hele ere modtagne fra Oppebørselsbetjenten for den navngivne Termin, samt at Inddrivelse af Restancerne, hvilke dog ikke specielt maae publiceres, vil blive iværksat, naar ikke sammes Betaling inden 14 Dage ved Oppebørselsbetjentens Kvittering for ham godtgjøres at være skeet. Forsaavidt Kjøbstæderne angaaer, skeer derimod den ommeldte Bekjendtgjørelse paa den paa ethvert Sted brugelige Maade. Dog overlades det i alle Tilfælde til Fogden, naar det alene er enkelte Ydere, der staae tilbage, at lade en speciel, men beviislig, Anmeldelse til hver især træde i den offentlige Bekjendtgjørelses Sted. — Naar 14 Dage ere forløbne, uden at Betaling bevises at have fundet Sted, iværksætter Fogden strax, og uden nogensomhelst Forhaling, Inddrivelsen paa een og samme Maade, hvad enten Skyldneren er Landboer eller Kjøbstadboer, og i første Tilfælde, hvad enten han hører til Bondestanden, eller ikke, alene med den Forandring, at han hos enhver Skyldner paa Landet, hvis samlede Restancebeløb ikke overstiger 50 Rbd. Sølv, lader Udpantningen i Løsøret udføre af vedkommende Sognefogder, hvilke han derfor strax, saasnart de ovenmeldte 14 Dage ere forløbne, uden at Betaling er skeet, meddeler Ordre til Udpantningens uopholdelige Iværksættelse. Dog skal Fogden stedse have vaagent Øie med, at Sognefogderne i rette Tid og paa rigtig Maade udføre Forretningen, ligesom, hvor der under en saadan Forretning maatte kunne blive Spørgsmaal om Kjendelses Affigelse, denne bør skee af den Kongelige Foged.
§ 13. Saafremt der hos Skyldneren forefindes saa meget upantsat Løsøre inden Jurisdiktionen, at hele Restancen saavel af personlige som af reelle Skatter og Afgifter derved kan dækkes, da foretages Udpantningen for begge disse Klasser af Restancer alene i Løsøret. Er dette derimod ganske eller tildeels pantsat, udlægges først for de personlige Skatter og Afgifter saa meget af det upansatte Løsøre, naar dette gives, eller naar dette ikke er tilstrækkeligt, saa meget af det til Underpant, efterat P. 23 Juli 1819 bekjendtgjordes, stillede Løsøre, som behøves til at dække Restancebeløbet. Og iagttages det overalt, hvor Udlæg skeer i Skyldnerens Løsøre, at de for ham mindst uundværlige Effekter først udlægges, saa at altsaa hans nødvendige Besætning og de til Eiendommens Drift uundværlige Avlsredskaber samt Haandværksredskaber og andre til Skyldnerens Næringsdrift uomgjængeligen fornødne Redskaber ikke udlægges, saalænge andre mere undværlige Ting hos ham

8 Juli. forefindes, dog saaledes, at alt Upantsat, som ovenmeldt, først udlægges for det Pantsatte. — Panthaveren i Løsøret har iøvrigt her selv at varetage sit Tarv, saa at, naar ikke han, eller nogen paa hans Vegne, beviisliggjør Panteretten, inden Løsøret ved Auktion er bortsolgt, kan Indsigelse mod Salget siden ikke gjøres. — Dersom der til de reelle Skatters og Afgifters Tilfredsstillelse intet upantsat Løsøre er tilbage, eller dersom det ikke vurderes saa høit, at det er sandsynligt at det vil blive tilstrækkeligt til at afgjøre Restancen tilligemed Omkostningerne, hvorom Sognefogden, forsaavidt Udpantning skeer ved ham, uopholdeligen skal gjøre Indberetning til den Kongelige Foged, har denne strax at iværksætte Exsekutionen tillige i Skyldnerens faste Eiendomme, paa hvilke Restancen hviler, hvad enten det er Hovedgaarde, Bøndergaarde, Kjøbstad- eller andre Eiendomme; og følge da med Landeiendommene disses uundværlige Besætninger og Inventarier, naar de tilhøre Skyldneren og ikke særskilt ere pantsatte. Forlanger derimod Debitor i dette Tilfælde udtrykkeligen Besætningen og Inventariet specielt udlagt, og samme ikke med den faste Eiendom er bortforpagtet eller bortfæstet, eller dersom han paaviser til deri at søge Fyldestgjørelse enkelte af sine, i vedkommende Fogeds Jurisdiktion beliggende, Eiendomme, eller enkelte Dele af samme, forsaavidt disse, uden særlig Tilladelse, maae skilles fra den samlede Eiendom, og saadanne Dele ikke ere særskilt pantsatte, eller dog ikke pantsatte høiere, end at det med Rimelighed kan antages, at Pantefordringerne ville vorde dækkede foruden Restancebeløbet af de resterende reelle Skatter og Afgifter, der ikke hæfte paa samme, da indskrænkes Udlæget til disse enkelte Dele, naar de skjønnes tilstrækkelige til Restancens og Omkostningernes Betaling. — Det er iøvrigt en Selvfølge, at ogsaa for personlige Skatter og Afgifter kan af Fogden gjøres Exsekution i faste Eiendomme, dog det Pant, som Nogen deri lovligen har erhvervet, upræjudiceret. — Endeligen skal det, hvad Vor Residentsstad, Kjøbenhavn, angaaer, staae vedkommende Restancedrager frit for, efter Begjæring, strax at kunne erholde Udlæget for Restancer af reelle Skatter foretaget i den faste Eiendom, som disse paahvile. § 11. For Exsekutionen eller Udpantningen, naar samme forrettes af Herreds- eller Birke-Fogden, betales i Forhold til det samlede Beløb af Restancerne af reelle og personlige Skatter og Afgifter for hver Skyldner især, det fulde ved Sportelregl. 22 Marts 1814, § 45, bestemte Gebyr, uden at dog Forhøielse til Justitsfonden eller pro mille Gebyr beregnes, ligesom og Forretningen uden Be-

taling skal gives Amtmanden, forsaavidt han i enkelte Tilfælde maatte have Brug for samme, beskreven paa ustemplet Papiir. Hver af de 2 Vidner, der af fornævnte Foged bruges ved Forretningen og der tillige have at vurdere de udlagte Eiendomme, tilstaaes 12 ß. Sølv. — Naar Udpantning foretages ved Sognefogden, erlægges derfor til ham 16 ß. Sølv og ligesaa meget til Herreds- eller Birke-Fogden. — Til Byfogden betales, naar Udpantningen eller Exsekutionen ved ham udføres, 24 ß. Sølv, uden Forhøielse til Justitsfonden, og til hver af de 2 Mænd, han bruger som Vidner og Vurderingsmænd ved Forretningen, 6 ß. Sølv. Dog bør, ogsaa naar Udpantningen eller Exsekutionen skeer ved Byfogden, samme altid skee efter Restancelister, som ere affattede i den med Hensyn til Amtsforvalterne ved foregaaende § 11 foreskrevne Form, men saaledes, at der for Kgl. Skatter eller Afgifter samt Brandhjælpspenge og for Kommune-Afgifter udstedes særskilte Restancelister, naar de opkræves af forskjellige Oppebørselsbetjente. — Alt, hvad der saaledes skal erlægges for de her omhandlede Forretninger, inddrives tilligemed det Restancebeløb, hvorfor Udpantningen eller Exsekutionen iværksættes. Og, om end Restancen maatte være betalt, naar dette ikke betimeligen legitimeres for Fogden, inden han forlader sit Hjem for at foretage Forretningen, eller dersom Restancen betales under selve Forretningen, saa at Udpantning eller Exsekution for Restancen bortfalder, skal Gebyret alligevel erlægges, og Fogden være berettiget til, i Mangel af Betaling, strax at foranstalte Udpantning eller Exsekution for Omkostningerne aldeles paa samme Maade som for selve Afgiften. 8 Juli.

§ 15. Det udlagte Løsøre kan forblive hos Skyldneren, indtil det realiseres, saafremt han vil indestaae for samme, og Fogden eller Sognefogden skjønner, at det kan betroes ham. I modsat Fald hensættes det under Fogdens eller Sognefogdens Forvaring, paa det nærmeste bekvemme Sted, og, dersom det er Kreaturer, indtinges de paa Foder saa billigt som muligt. — I 6 Uger efter Udpantningen staaer det Udlagte til Indløsning, saafremt nemlig Skyldneren betaler Restancen, Gebyret og de Omkostninger, der allerede maatte være medgaaede til Godsets Opbevaring, m. m. — Naar disse 6 Uger ere forløbne, uden at Indløsningen er skeet, hvorom Sognefogden, forsaavidt Udpantningen er skeet ved ham, uopholdeligen har at gjøre Indberetning, ledsaget med fuldstændige Fortegnelser over det Udlagte, til Herreds- eller Birke-Fogden, foranstalter denne, eller i Kjøbstæderne Byfogden, saasnart det for den fornødne Bekjendtgjørelses Skyld, der maa gaae forud, er muligt,

8 Juli. Disse tilstilles dernæst af Amtmanden direkte og uden Ophold den paagjældende Retsbetjent til Foranstaltning af Inddrivelse paa den i efterfølgende § 12 foreskrevne Maade; og har Retsbetjenten strax at meddele Amtmanden Tilstaaelse for Modtagelsen af de autoriserede Restancelister. — Under de til Vor Kasse skyldige Afgifter, som paa denne Maade inddrives, indbefattes ogsaa Mølle-, Kroholds- og andre saadanne paa faste Eiendomme hvilende Afgifter, samt Jagtforpagtningsafgifter og Renterne af de i enkelte Eiendomme fra det forrige Ryttergodses Salg indestaaende, Vor Kasse tilhørende, halve Kjøbesummer saavelsom Arvefæste-Afgifter paa Vore Domainer. — Forsaavidt Yderen tillige skylder ældre Restancer, som allerede ere beordrede inddrevne, men uden at Betaling endnu er paafulgt, bemærkes dette paa Listen inden Linien alene til Efterretning for Fogden. — Forsømmer Oppebørselsbetjenten at indgive til Amtmanden de foreskrevne Restancelister inden den i det Foregaaende befalede yderste Tid, har han selv uopholdeligen at tilsvare Beløbet. Dog forbeholdes ham samme Regres til Restancedragerne, som det Offentlige tilkommer hos dem, saa at altsaa Amtmanden, naar 2 Aar og 3 Maaneder endnu ikke ere forløbne siden Skatternes Forfaldstid, har at autorisere paa den ovenfor foreskrevne Maade, Restancerne til Inddrivelse hos Yderne. Men efter den Tid maa Amtmanden ikke autorisere Skatterestancer til Inddrivelse, da saadanne forældede Restancer ved sædvanligt Søgsmaal blive at indtale. Derhos skal den Oppebørselsbetjent, som i den her omhandlede Henseende viser Forsømmelse, være ifalden en Mulkt til vedkommende Fattigkasse fra 10 Rbd. til 50 Rbd. Sølv efter Vort Rentekammers nærmere Bestemmelse, hvilken Mulkt i Gjentagelsestilfælde endog kan forøges. — Iøvrigt bør Oppebørselsbetjenten, naar han modtager Restancerne, efterat han har begjært dem inddrevne, ved at meddele Kvittering i Skattekvitteringsbogen, give denne den Bemærkning, at den strax skal forevises Fogden, hvorpaa han derhos mundtligen har at gjøre Vedkommende opmærksom. § 12. Saasnart Fogden har modtaget de i foregaaende § 11 omhandlede, af Amtmanden autoriserede, Restancelister, skal det være hans Pligt, uden nærmere Paamindelse enten fra Amtmandens eller fra Oppebørselsbetjentens Side, paa den herefter foreskrevne Maade at forfølge Sagen mod enhver enkelt Restancedrager, som paa Listen er anført, saalænge, indtil Restancen er betalt, eller Alt er realiseret, som til Betalingen udfordres. — Først skal han uopholdeligen, forsaavidt Landet angaaer, sende hver Sognefoged Listen paa Restancerne i

stemmende med nedenanførte § 18, at rette for sig, kan forebygge Auktionen. Men, naar Berigtigelse ikke inden 4 Uger er skeet, gjør Fogden uopholdeligen Anstalt til Eiendommenes Salg og giver først skriftligen den, som er første Prioritetshaver i Eiendommen, forsaavidt det af den Panteattest, som til den Ende erhverves, kan erfares, hvor han er, og forsaavidt Meddelelsen kan komme ham tilhænde, inden det endelige Salg kan ventes iværksat, Underretning om det forehavende Salg, for at han kan varetage sit Tarv. Gebyret for Panteattesten udredes forresten ligesom de øvrige ved Inddrivelsen foranledigede Omkostninger. — Over de udlagte Eiendomme afholdes 3 Auktioner, der forud bekjendtgjøres paa den ved Canc.-P. 22 April 1817, § 3, foreskrevne Maade, saa at Bortsalg, med samme Retsvirkning som efter Dom og Exekution, skeer ved 3die Auktion, naar saa høit Bud opnaaes, at de Fordringer, hvorfor Salget foretages, derved blive fyldestgjorte. Dog kan, under de i P. 19 Juni 1822, § 2, indeh. Betingelser, endnu en fjerde Auktion afholdes. Blandt Vilkaarene for disse Auktioner betinges det, at Kjøberen skal af Kjøbesummen betale deels Restancens Beløb til vedkommende Oppebørselsbetjent, deels til Fogden Exekutions- og øvrige Omkostninger saavelsom for hans Uleilighed med Auktionens Besørgelse et lige Beløb med Exekutionsgebyret, samt derhos udenfor Kjøbesummen tilsvare alle øvrige i Anledning af Auktionerne og Salget flydende Omkostninger, derunder indbefattet Auktionsgebyret, Alt til de i F. 11 Sep. 1833 bestemte Betalingsterminer, saa at Gebyrer og Omkostninger erlægges om 14 Dage, men Restancen selv til den i bemeldte Forordnings § 1 fastsatte Tid; at Kjøberen stiller behørig Sikkerhed overeensstemmende med nysnævnte Anordnings § 3; at han udreder alle Skatterne og Afgifterne af Eiendommen fra den Tid, indtil hvilken Restancerne, hvorfor Exekutionen er skeet, ere beregnede, og at han i Henseende til Resten af Kjøbesummen afgjør det Fornødne med Panthaverne eller den forrige Eier, da Auktions-Skjøde ikke forinden udfærdiges. — Skulde nogensinde ved den endelige Auktion intet Bud opnaaes, eller ikke saa høit Bud, at Restancen og Omkostningerne derved fuldkommen betales, indberettes det igjennem Amtmanden til Vort Rentekammer, som da tillige tilstilles Udskrift af Exekutions- og Auktions-Forretningerne, for at der kan træffes, hvad videre Foranstaltninger der findes fornødne. — Iøvrigt skal, selv i saadanne Tilfælde, det lovbestemte Foged- og Auktions-Gebyr erlægges, bog saaledes, at, saafremt intet Salg skeer, Salairet for forgjæves Opraab 8 Juli.

8 Juli. forefindes, dog saaledes, at alt Upantsat, som ovenmeldt, først udlægges før det Pantsatte. — Panthaveren i Løsøret har iøvrigt her selv at varetage sit Tarv, saa at, naar ikke han, eller nogen paa hans Vegne, beviisliggjør Panteretten, inden Løsøret ved Auktion er bortsolgt, kan Indsigelse mod Salget siden ikke gjøres. — Dersom der til de reelle Skatters og Afgifters Tilfredsstillelse intet upantsat Løsøre er tilbage, eller dersom det ikke vurderes saa høit, at det er sandsynligt at det vil blive tilstrækkeligt til at afgjøre Restancen tilligemed Omkostningerne, hvorom Sognefogden, forsaavidt Udpantning skeer ved ham, uopholdeligen skal gjøre Indberetning til den Kongelige Foged, har denne strax at iværksætte Exsekutionen tillige i Skyldnerens faste Eiendomme, paa hvilke Restancen hviler, hvad enten det er Hovedgaarde, Bøndergaarde, Kjøbstad- eller andre Eiendomme; og følge da med Landeiendommene disses uundværlige Besætninger og Inventarier, naar de tilhøre Skyldneren og ikke særskilt ere pantsatte. Forlanger derimod Debitor i dette Tilfælde udtrykkeligen Besætningen og Inventariet specielt udlagt, og samme ikke med den faste Eiendom er bortforpagtet eller bortfæstet, eller dersom han paaviser til deri at søge Fyldestgjørelse enkelte af sine, i vedkommende Fogeds Jurisdiktion beliggende, Eiendomme, eller enkelte Dele af samme, forsaavidt disse, uden særlig Tilladelse, maae skilles fra den samlede Eiendom, og saadanne Dele ikke ere særskilt pantsatte, eller dog ikke pantsatte høiere, end at det med Rimelighed kan antages, at Pantefordringerne ville vorde dækkede foruden Restancebeløbet af de resterende reelle Skatter og Afgifter, der ikke hæfte paa samme, da indskrænkes Udlæget til disse enkelte Dele, naar de skjønnes tilstrækkelige til Restancens og Omkostningernes Betaling. — Det er iøvrigt en Selvfølge, at ogsaa for personlige Skatter og Afgifter kan af Fogden gjøres Exsekution i faste Eiendomme, dog det Pant, som Nogen deri lovligen har erhvervet, upræjudiceret. — Endeligen skal det, hvad Vor Residentsstad, Kjøbenhavn, angaaer, staae vedkommende Restancedrager frit for, efter Begjæring, strax at kunne erholde Udlæget for Restancer af reelle Skatter foretaget i den faste Eiendom, som disse paahvile. § 11. For Exsekutionen eller Udpantningen, naar samme forrettes af Herreds- eller Birke-Fogden, betales i Forhold til det samlede Beløb af Restancerne af reelle og personlige Skatter og Afgifter for hver Skyldner især, det fulde ved Sportelregl. 22 Marts 1814, § 45, bestemte Gebyr, uden at dog Forhøielse til Justitsfonden eller pro mille Gebyr beregnes, ligesom og Forretningen uden Be-

Restancer af Skatter og Afgifter, han har paadraget sig, ikke kunne erholdes betalte ved Udpantning i hans Løsøre overeensstemmende med foregaaende § 13, blive Eiendommens redeste Indtægter — Penge-Indtægterne først —, eller saamange af samme, som til Restancernes Dækning findes fornødne, ved Fogden at sekvestrere, indtil det Skyldige er betalt, saaledes at det paalægges vedkommende Forpagtere, Forvaltere, Fæstere eller andre Ydere, der have Afgifter at erlægge til Besidderen, i Stedet derfor, saa længe, indtil Sekvestrationen ophæves, at præstere Afgifterne til en af Fogden, efter Overlæg med Oppebørselsbetjenten, dertil beskikket, i Nærheden bosat, paalidelig Mand, der har at modtage Afgifterne, naar de tilbydes ham, og, forsaavidt det Modtagne bestaaer af Naturalier, at drage Omsorg for dets Bortsalg ved offentlig Auktion, samt dernæst at indbetale Pengene, efter Afkortning af de havte Udgifter samt visse Procent, der af Fogden, efter Omstændighederne, tilstaaes ham for Indkassationen, m. v., til Amtstuen eller Oppebørselsbetjenten, forsaavidt fornødent gjøres til Restancens Dækning, hvorimod det derfra muligen Overskydende udbetales til de paagjældende Eiendommes Besidder, til hvem han iøvrigt har at aflægge Rigtighed for Indkassationen i det Hele. Dog skal, naar der til Fyldestgjørelse af en Restance af Skatter eller Afgifter maa søges Betaling i en Tiende, som oppebæres i Kjærven, denne, efter at være bleven belagt med Sekvester, af Fogden foranstaltes bortsolgt ved Auktion, forsaavidt behøves til Restancens Dækning, paa en passende Tid før Høsten, med Ret for Kjøberen til at gjøre sig den saaledes kjøbte Tiende-Indtægt saa nyttig, som han lovligen kan. — Forsaavidt nogle af de ovenmeldte Ydere ikke strax kunne, efter Tilsigelse, møde ved Forretningen, for der umiddelbart af Fogden at tilkjendegives det Fornødne, har Fogden skriftligen at paalægge vedkommende Sognefogder at besørge Forkyndelsen for dem, hvilket da inden 8 Dage maa være skeet. Ved Sekvestrationsforretningen bør Fogden derhos betyde Besidderen, at naar ikke samtlige Restancer af Skatter og Afgifter, saavel de, for hvilke Sekvestrationen iværksættes, som de, der senere paadrages, ere betalte inden 6 Maaneder fra Forretningens Datum, er han uden Videre udsat fra Besiddelsen af de faste Eiendomme og Tiender eller de Dele af samme, som Amtmanden til Hensigtens Opnaaelse skjønner fornødne, hvilke da tages under Administration af en paalidelig Mand, som dertil af Amtmanden beskikkes og som af Eiendommens Indtægter, hvorfor han iøvrigt til den fratraadte Besidder

8 Juli.

8 Juli. Løsøret absolut bortsolgt ved een eneste Auktion under saadanne Betingelser, at han kan være ansvarlig for, at Restancen, saavidt Kjøbesummen dertil er tilstrækkelig, vorder indbetalt til Amtstuen eller vedkommende Oppebørselsbetjent i det Seneste inden 4 Uger efter Auktionens Afholdelse. For denne Forretning tillades det ham at beregne sig i Indkassations-Salarium 2 pCt., naar Auktions-Beløbet betales kontant, og 4 pCt., naar Kredit gives, hvilket Salair forløbs fradtages Beløbet eller betinges af Kjøberne. — Dersom der enten i det givne Tilfælde, eller kort forinden i lignende Tilfælde, forgjæves har været afholdt Auktion i Sognet, uagtet det har været betydet de Mødende, at Flytning af Godset vilde finde Sted, hvis passende Bud ei skete, kan Fogden foranstalte Godset, efter Indløsningstidens Udløb, henflyttet til et bekvemmere Sted, i alt Fald til nærmeste Kjøbstad, hvor Fogden da skal være berettiget til, om han end ikke der tillige har Jurisdiktion, at afholde Auktionen, saafremt han ikke hellere vil overlade samme til den derværende Auktionsdirekteur. Saadan Flytning af Godset maa imidlertid, forsaavidt den skeer til et Sted udenfor Jurisdiktionen, ikke foranstaltes uden efter Amtmandens forud indhentede Tilladelse dertil. Derhos bør Omkostningerne ved Flytningen, hvilke udredes ligesom de øvrige Omkostninger i Anledning af Inddrivelsen, søges nedsatte til det mindst mulige, og Flytningen, saavidt skee kan, iværksættes ved Skyldnerens egne Folk. § 16. Skulde Udfaldet af Løsøre-Auktionen vise, at Restancen tilligemed Gebyret og øvrige Omkostninger ikke dækkes ved Realisationsbeløbet, og der ikke allerede er tillige gjort Udlæg i de faste Eiendomme, foranstaltes dette Udlæg, overeensstemmende med foregaaende § 13, uopholdeligen iværksat, saafremt Skyldneren ei maatte være i Besiddelse af videre Løsøre, hvori det er sandsynligt, at Fyldestgjørelsen kan opnaaes ved nyt Udlæg og ny Auktion, som strax derefter maa foranstaltes. — Ved saadant nyt Udlæg maa Løsøret ei vurderes høiere, end i Forhold til de Priser, hvortil det tidligere udlagte Gods ved den over samme afholdte Auktion blev udbragt. — Naar saaledes ikke ved Løsørets Salg opnaaes fuld Betaling, eller naar intet Udlæg i Løsøre har været at erholde, skrides der til de udlagte faste Eiendommes Realisation i Forbindelse med deres uundværlige Besætninger og Inventarier, forsaavidt samme, i Medhold af fornævnte § 13, følge Eiendommene. Dog bliver Auktion ei at beramme for efter Udløbet af 4 Uger, for at den Vedkommende, ved, overeens-

dette maatte ansees hurtigere at ville føre til Maalet, end at søge Betaling i selve Eiendommen. Og har i saa Fald Oppebørselsbetjenten herom at henvende sig til Amtmanden i det Amt, hvor Eiendommen er beliggende, hvilken Embedsmand, efter at have forsynet Restancelisten med den fornødne Autorisation til Inddrivelse, gjennem Amtmanden i det Amt, hvor Restancedrageren boer, har at foranstalte det videre Fornødne. § 22. Iovrigt skulle paa een Dag foretages saa mange Udpantninger, Exsekutioner, Sekvestrationer og Auktioner for Skatterestancer som muligt. — By-, Herreds- eller Birke-Fogderne bør ogsaa ikke alene selv iagttage den størst mulige Hurtighed ved disse Forretninger, som uafbrudt fortsættes i den ovenbeskrevne Orden, men ogsaa nøie paasee, at Sognefogderne ligeledes gaae frem med den muligste Hurtighed og, saafremt de heri findes efterladne, blive gjorte medansvarlige for Restancebeløbet samt ansete med en Mulkt af 1 til 5 Rbd. Sølv, der dikteres af Amtmanden og tilfalder vedkommende Fattigkasse. Viser By-, Herreds- eller Birke-Fogden i nogen af disse Henseender Forsømmelighed, skal han for samme drages til Ansvar saaledes, at Restancerne, hvis Inddrivelse han har forsømt eller ikke tilbørligen paaseet, efter lovlig Tiltale og Dom, hos ham selv kunne inddrives, imod at han igjen holder sig til Restancedragerne, hos hvilke der forbeholdes ham samme Regres, som det Offentlige tilkommer hos dem, saa at altsaa Amtmanden, naar 2 Aar og 3 Maaneder endnu ikke ere forløbne siden Skatternes Forfaldstid, har at autorisere, paa den i det Foregaaende foreskrevne Maade, Restancerne til Inddrivelse hos Yderne. Derhos bør den Fogeb, der har viist Forsømmelighed i de ovennævnte Henseender, ansees med en Mulkt til vedkommende Fattigkasse af 10 til 50 Rbd. Sølv, som i Gjentagelses Tilfælde endog forøges. — Oppebørselsbetjenten skal derfor, 3 Maaneder efterat Udpantning eller Exsekution for Restancer efter denne Vor Forordning skal gjøres, strax til Amtmanden indgive særskilte Fortegnelser over de forskjellige, til Inddrivelse opgivne Restancer, som da endnu ikke ere betalte, saaledes at de, enhver Autoritet vedkommende, Restancer opføres paa en Liste for sig, saasom Kongelige Skatter og Amtsrepartitionsfondsbidrag paa een, Bankhæftelsesrenter paa een, Brandhjælpspenge paa een, Alt med tilføiet Bemærkning om, naar de af ham ere begjærte inddrevne. Og skal Amtmanden derpaa inden 14 Dage forlange bestemt og nøiagtig Efterretning fra vedkommende Fogder om, hvad der ved hver Post især er foranstaltet, hvilke Erklæringer inden andre 14 Dage skulle afgives paa 8 Juli.

8 Juli. i ethvert Fald kun beregnes som enkelte Opraabspenge, om end Eiendommen er opraabt paa forskjellige Maader. § 17. I de enkelte Tilfælde, hvor Udlæg i faste Eiendomme, overeensstemmende med § 13, ikkun skeer under Forbehold af, at Pantekreditorerne i samme først tilfredsstilles, bliver det Fornødne i den Henseende at iagttage ved Auktionsvilkaarene; og skeer da intet Salg, naar Pantegjælden ei derved først dækkes. § 18. Melder Restancedrageren sig, for at indløse de udlagte Effekter eller Eiendomme, endog efterat Auktionerne ere bekjendtgjorte, men inden endeligt Salg er foregaaet, skal Indløsningen staae ham frit og Auktionerne aflyses, enten naar han, foruden at bevise at have klareret alle sine Restancer hos vedkommende Oppebørselsbetjent, tillige godtgjør Fogden det ham tilkommende Exsekutions-Gebyr og det i § 16 nævnte Salarium for Auktionernes Besørgelse samt derhos betaler samtlige de Omkostninger, som Udpantningen, Exsekutionen og Auktionerne allerede have foranlediget, og som Aflysningen endvidere vil foraarsage, eller og dersom han stiller fuldkommen betryggende Sikkerhed for, at alt det Ovenanførte vorder berigtiget, Gebyret og Omkostningerne inden 14 Dage og samtlige Restancer inden 3 Maaneder, hvilket Fogden da har nøie at paasee opfyldt. — Under samme Betingelser skal det ogsaa staae Panthaverne i de udlagte Eiendomme og enhver Anden frit at forlange Auktionerne tilbagekaldte. § 19. Forresten blive nye Udpantninger eller Exsekutioner for senere paadragne Skatterestancer ikke af Fogden at foranstalte, naar alle Skyldnerens løse og faste Eiendomme, saavidt man i dem kunde søge Fyldestgjørelse for Restancerne, allerede ved tidligere Skatte-Indbrivelser ere udlagte, og Betalingen følgeligen ogsaa for de senere Restancer, ved det Udlagtes endelige Realisation, maa antages at ville opnaaes, af hvilken samme Grund heller ikke videre Udlæg gjøres for senere Restancer af en skatpligtig Eiendom, naar denne selv allerede for tidligere Restancer af samme er udlagt. Men, dersom for de ældre Restancer ikkun er skeet partielt Udlæg i Løsøre, eller i enkelte Dele af Eiendommen, hvoraf Fogden ikke skjønner tillige at kunne udbringe de senere Restancer, for hvilke han ellers har at drage Omsorg, da bør han, saasnart den nye Restanceliste er ham tilstillet, atter for de derpaa anførte Restancer forfølge Sagen paa den ovenfor foreskrevne Maade, om end ikke Sagen i Henseende til de ældre Restancer endnu maatte være bragt fuldkommen til Ende. § 20. Forsaavidt Nogen som Beneficiarius, Fideikommissarius eller Usufruktuarius besidder faste Eiendomme eller Tiender, og de

dette maatte ansees hurtigere at ville føre til Maalet, end at søge Betaling i selve Eiendommen. Og har i saa Fald Oppebørselsbetjenten herom at henvende sig til Amtmanden i det Amt, hvor Eiendommen er beliggende, hvilken Embedsmand, efter at have forsynet Restancelisten med den fornødne Autorisation til Inddrivelse, gjennem Amtmanden i det Amt, hvor Restancedrageren boer, har at foranstalte det videre Fornødne. § 22. Iøvrigt skulle paa een Dag foretages saa mange Udpantninger, Exsekutioner, Sekvestrationer og Auktioner for Skatterestancer som muligt. — By-, Herreds- eller Birke-Fogderne bør ogsaa ikke alene selv iagttage den størst mulige Hurtighed ved disse Forretninger, som uafbrudt fortsættes i den ovenbeskrevne Orden, men ogsaa nøie paasee, at Sognefogderne ligeledes gaae frem med den muligste Hurtighed og, saafremt de heri findes efterladne, blive gjorte medansvarlige for Restancebeløbet samt ansete med en Mulkt af 1 til 5 Rbd. Sølv, der dikteres af Amtmanden og tilfalder vedkommende Fattigkasse. Viser By-, Herreds- eller Birke-Fogden i nogen af disse Henseender Forsømmelighed, skal han for samme drages til Ansvar saaledes, at Restancerne, hvis Inddrivelse han har forsømt eller ikke tilbørligen paaseet, efter lovlig Tiltale og Dom, hos ham selv kunne inddrives, imod at han igjen holder sig til Restancedragerne, hos hvilke der forbeholdes ham samme Regres, som det Offentlige tilkommer hos dem, saa at altsaa Amtmanden, naar 2 Aar og 3 Maaneder endnu ikke ere forløbne siden Skatternes Forfaldstid, har at autorisere, paa den i det Foregaaende foreskrevne Maade, Restancerne til Inddrivelse hos Yderne. Derhos bør den Foged, der har viist Forsømmelighed i de ovennævnte Henseender, ansees med en Mulkt til vedkommende Fattigkasse af 10 til 50 Rbd. Sølv, som i Gjentagelses Tilfælde endog forøges. — Oppebørselsbetjenten skal derfor, 3 Maaneder efterat Udpantning eller Exsekution for Restancer efter denne Vor Forordning skal gjøres, strax til Amtmanden indgive særskilte Fortegnelser over de forskjellige, til Inddrivelse opgivne Restancer, som da endnu ikke ere betalte, saaledes at de, enhver Autoritet vedkommende, Restancer opføres paa en Liste for sig, saasom Kongelige Skatter og Amtsrepartitionsfondsbidrag paa een, Bankhæftelsesrenter paa een, Brandhjælpspenge paa een, Alt med tilføiet Bemærkning om, naar de af ham ere begjærte inddrevne. Og skal Amtmanden derpaa inden 14 Dage forlange bestemt og nøiagtig Efterretning fra vedkommende Fogder om, hvad der ved hver Post især er foranstaltet, hvilke Erklæringer inden andre 14 Dage skulle afgives paa 8 Juli.

8 Juli. saavelsom til Amtstuen eller Oppebørselsbetjenten har at aflægge Regnskab, erholder et billigt Honorarium, men ellers indbetaler alle Eiendommens Indtægter, forsaavidt de ikke til dens Drift og Vedligeholdelse uomgjængeligen behøves, i Amtstuen eller til den vedkommende Oppebørselsbetjent, hvilken Bestyrelse vedvarer, indtil samtlige Restancer med alle paaløbne Omkostninger ere betalte. — Saalænge denne Administration finder Sted, kan ingen Likvidation for muligen forud erlagte Afgifter eller for andre Fordringer, der kunne haves mod den fratraadte Besidder af Forpagtere, Fæstere eller Andre, gjøres gjældende mod det Offentliges Krav paa de fulde Indtægter, der fra Administrationstidens Begyndelse forfalde af de sekvestrerede Eiendomme. — Sekvestrationsforretningen tilstilles Oppebørselsbetjenten, som, naar Betalingen ikke inden de bestemte 6 Maaneder paafølger, derom gjør Indberetning til Amtmanden, der foranstalter det videre Fornødne til Eiendommens Administration. — For Sekvestrationen saavelsom for Forretningens Beskrivelse, der dog, forsaavidt den meddeles Oppebørselsbetjenten, kan skee paa ustemplet Papiir, erlægges det fulde i Sportelreglementet af 22 Marts 1814 for deslige Forretninger bestemte Gebyr, dog uden at Forhøielse til Justitsfonden, pro mille Gebyr eller særskilt Betaling for, hvad der som ovenmeldt skal tilkjendegives Yderne, beregnes. Og bliver Gebyret saavelsom de øvrige Omkostninger at afholde af de første Indtægter, Eiendommene kaste af sig. § 21. Paadrages Skatte- og Afgifts-Restancer af nogen fast Eiendom, hvis Besidder har Bopæl uden for den Foged-Jurisdiktion, hvori Eiendommen er beliggende, da forholdes med Restancernes Inddrivelse ved Udpantning i hans paa bemeldte Eiendom værende Løsøre og, naar fuld Betaling deri ei kan faaes, saavelsom naar intet af Skatyderens Løsøre paa Stedet findes, ved Udlæg i og Realisation af selve Eiendommen eller, i det i foregaaende § 20 ommeldte Tilfælde, ved Sekvestration af dens Indtægter paa samme Maade, som om han der var tilstede. Dog bør vedkommende Oppebørselsbetjent, naar Eiendomsbesidderen boer i Nærheden, og Underretning om, at Afgifterne ville blive søgte inddrevne, saaledes kan gives ham, uden at deres betimelige Inddrivelse derved udsættes, ei undlade at meddele ham en slig Underretning. Men Mangel af en saadan skal ikke begrunde nogen Indsigelse imod Udpantningens, Exsekutionens eller Sekvestrationens Lovlighed. Iøvrigt er det en Selvfølge, at Intet kan være til Hinder for at rekvirere deslige Restancer inddrevne paa den Afgiftspligtiges Bopæl i Tilfælde af, at

ethvert andet Tilfælde, være tilstrækkeligt Beviis for Fordringens Rigtighed, saafremt Boet ikke kan skaffe den Skyldiges Kvitteringsbog tilveie eller paa anden lovlig Maade modbevise den paa Oppebørselsbetjentens Hovedbog grundede Fordring. — Skifteretten skal sørge for, at saavel Restancen som de siden paaløbende Skatter og Afgifter, hvilke Oppebørselsbetjenten hver Termin afforbrer Boet som enhver anden Skatyder, vorde, efter Boets Beskaffenhed, strax, og uden at Skiftets Tilendebringelse oppebies, betalte efter den Præference, der tilkommer samme. Udebliver Betalingen, har Oppebørselsbetjenten, istedetfor at rekvirere Exekution, til samme Tid, som dette ellers skulde skee, om Restancen at gjøre Indberetning til Amtmanden, der lader anstille Undersøgelse om Aarsagen til Forhalingen og derefter indberetter Sagen til Vort Rentekammer eller andet vedkommende Departement, som i fornødent Fald lader Skifteforvalteren drage til Ansvar for, hvad Forsømmelse der i denne Henseende kan tilregnes ham, paa samme Maade, som i foregaaende § 22 for Fogden er bestemt, ligesom det, efter Omstændighederne, kan gjennem Vort danske Kancellie foranlediges, at Boet, overeensstemmende med allerhøiest Resol. 7 April 1824, fratages en saadan Skifteforvalter, og at en anden beskikkes til dets Behandling. § 25. For Rigtigheden af de Restancelister, Oppebørselsbetjenten i forskjellige Anledninger indgiver, skal han staae til Ansvar. Befindes der at være forlangt Exekution for nogen Skat eller Afgift, som til den Tid allerede er betalt, eller dersom Oppebørselsbetjenten ellers af nogen Yder oppebærer for meget i Skatter og Afgifter, skal den Skyldige ikke alene erstatte den Forurettede al den Skade, han derved maatte have lidt, men desforuden, naar det har sin Grund i Skjødesløshed, bøde til vedkommende Fattigkasse fra 10 til 100 Rbd. Sølv efter Vort Rentekammers nærmere Bestemmelse, og, naar det er skeet i svigefuld Hensigt, have sit Embede forbrudt. § 26. Hvad angaaer simple Fæsteafgifter og andre deslige Jordebogsafgifter, som af Fæstere af Bondersteder paa Vore Domainer skyldes til Vor Kasse, da kunne de, saavelsom de i foregaaende § 11 omhandlede Afgifter, uden Hensyn til, hvor stort Beløbet er, inddrives af vedkommende Sognefogder ved Udpantning i de Skyldiges Løsøre paa samme Maade og under samme Betingelser, som for de i bemeldte § 11 nævnte Afgifter ere foreskrevne, dog med følgende Forandringer: a) at Omsorgen for Inddrivelsen her ikke paaligger Herreds- eller Birke-Fogden, men den vedkommende Oppebørselsbetjent, som har at paasee disse Af- 8 Juli.

8 Juli. de ovenanførte forskjellige Lister, særskilt for hver Art af Restancer. Saasnart disse Erklæringer ere modtagne, skal Amtmanden uopholdeligen tilstille det vedkommende Kollegium eller Departement, hvorunder Restancerne høre, de af Amtstuerne indsendte Restancelister tilligemed de nysnævnte Erklæringer med de Bemærkninger, hvortil han selv maatte finde sig foranlediget; og har dette Kollegium eller Departement da, hvis det finder nogen Foged skyldig i en tilregnelig Forsømmelse, efter de befundne Omstændigheder, gjennem Amtmanden at foranledige ham tiltalt efter denne Vor Forordnings Indhold. — Forresten har Fogden uopholdeligen at aflevere til vedkommende Oppebørselsbetjent, hvad han i Anledning af de her omhandlede Forretninger indkasserer eller har at afgive, og, dersom han forbliver indesiddende med Pengene, ansees han efter § 20 i Vor Forordning af Dags Datum angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabs-Væsen i Almindelighed. I Henseende til Fogdens Berettigelse til at modtage de Restancer, der maatte tilbydes ham, skulle derhos de nu gjældende Regler, navnlig den ved Rentekammer-Plakat 31 Dec. 1822 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. af 11te i samme Maaned, forblive ved Magt, saa at ingen Yder maa betale nogen Skatterestance til Fogden uden i det Tilfælde, at denne indfinder sig med tvende tiltagne Mænd hos ham for at foretage Udpantning; thi i ethvert andet Fald staaer Yderen selv til Ansvar for Restancens Beløb. § 23. Den ved nærværende Anordning foreskrevne Indbrivelsesmaade for resterende Skatter og Afgifter skal dog alene anvendes, forsaavidt disse ere komne til Restance, efterat denne Anordning er traadt i Kraft, hvorimod der med tidligere paadragne Restancer forholdes efter de tilforn gjældende Forskrifter, med mindre Restancedrageren selv maatte ønske Indbrivelsen iværksat overeensstemmende med nærværende Anordning, eller og der med disse ældre Restancers Betaling, paa Grund af ganske særegne Omstændigheder, maatte være eller blive tilstaaet Udsættelse, da i saa Fald de Terminer, der af saadanne Restancer forfalde til Betaling, efterat nærværende Anordning er traadt i Kraft, indbrives paa den der foreskrevne Maade. § 24. Naar Nogen, som har offentlige Skatter eller Afgifter at udrede, døer eller opgiver sit Bo til Skifterettens Behandling, bør Skifteforvalteren, der har taget Boet under Behandling, strax hos vedkommende Oppebørselsbetjent søge Oplysning om, hvad Restancer af bemeldte Skatter og Afgifter den Paagjældende har paadraget sig, i hvilken Henseende Restancens Overeensstemmelse med Oppebørselsbetjentens Hovedbog skal, som i

ethvert andet Tilfælde, være tilstrækkeligt Beviis for Fordringens Rigtighed, saafremt Boet ikke kan skaffe den Skyldiges Kvitteringsbog tilveie eller paa anden lovlig Maade modbevise den paa Oppebørselsbetjentens Hovedbog grundede Fordring. — Skifteretten skal sørge for, at saavel Restancen som de siden paaløbende Skatter og Afgifter, hvilke Oppebørselsbetjenten hver Termin afforbrer Boet som enhver anden Skatyder, vorde, efter Boets Beskaffenhed, strax, og uden at Skiftets Tilendebringelse oppebies, betalte efter den Præference, der tilkommer samme. Udebliver Betalingen, har Oppebørselsbetjenten, istedetfor at rekvirere Exsekution, til samme Tid, som dette ellers skulde skee, om Restancen at gjøre Indberetning til Amtmanden, der lader anstille Undersøgelse om Aarsagen til Forhalingen og derefter indberetter Sagen til Vort Rentekammer eller andet vedkommende Departement, som i fornødent Fald lader Skifteforvalteren drage til Ansvar for, hvad Forsømmelse der i denne Henseende kan tilregnes ham, paa samme Maade, som i foregaaende § 22 for Fogden er bestemt, ligesom det, efter Omstændighederne, kan gjennem Vort danske Kancellie foranlediges, at Boet, overeensstemmende med allerhøiest Resol. 7 April 1824, fratages en saadan Skifteforvalter, og at en anden beskikkes til dets Behandling. § 25. For Rigtigheden af de Restancelister, Oppebørselsbetjenten i forskjellige Anledninger indgiver, skal han staae til Ansvar. Befindes der at være forlangt Exsekution for nogen Skat eller Afgift, som til den Tid allerede er betalt, eller dersom Oppebørselsbetjenten ellers af nogen Yder oppebærer for meget i Skatter og Afgifter, skal den Skyldige ikke alene erstatte den Forurettede al den Skade, han derved maatte have lidt, men desforuden, naar det har sin Grund i Skjødesløshed, bøde til vedkommende Fattigkasse fra 10 til 100 Rbd. Sølv efter Vort Rentekammers nærmere Bestemmelse, og, naar det er skeet i svigefuld Hensigt, have sit Embede forbrudt. § 26. Hvad angaaer simple Fæsteafgifter og andre deslige Jordebogsafgifter, som af Fæstere af Bondersteder paa Vore Domainer skyldes til Vor Kasse, da kunne de, saavelsom de i foregaaende § 11 omhandlede Afgifter, uden Hensyn til, hvor stort Beløbet er, inddrives af vedkommende Sognefogder ved Udpantning i de Skyldiges Løsøre paa samme Maade og under samme Betingelser, som for de i bemeldte § 11 nævnte Afgifter ere foreskrevne, dog med følgende Forandringer: a) at Omsorgen for Inddrivelsen her ikke paaligger Herreds- eller Birke-Fogden, men den vedkommende Oppebørselsbetjent, som har at paasee disse Af- 8 Juli.

8 Juli. gifters Indbrivelse, og som i det Mindste 14 Dage, førend han til Amtmandens Autorisation indgiver Restancelisterne, een for hvert Sognedistrikt, bør lade samme bekjendtgjøre ved Kirkestævne; b) at paa disse Restancelister tillige anføres de Skatter og andre deslige offentlige Afgifter, hvormed de Paagjældende staae til Restance; c) at Restancelisterne, saasnart de af Amtmanden ere forsynede med Autorisation til, under Rekvirentens Ansvar, at kunne udpantes, hvilken Autorisation dog, forsaavidt Fæsteafgiften angaaer, ikke meddeles, saafremt derimod til Amtmanden ere indkomne Indsigelser, der ei findes aabenbart ugrundede, tilsendes Oppebørselsbetjenten, som selv har at tilstille Sognefogderne de autoriserede Restancelister og at iagttage det Fornødne i Henseende til Udpantningen og Auktionernes Afholdelse, dog uden derfor at kunne beregne sig noget Gebyr, hvorimod Indkassations-Salair tilkommer ham, og d) at, forsaavidt der under Afgifterne er indbefattet Korn eller andre Naturalier, hvis Pengebeløb ikke ved indgaaede Foreninger er bestemt, bør Værdien af saadanne Naturalier fastsættes af Sognefogden og de af ham ved Udpantningen medtagne Mænd. § 27. Jordegodseiere, der indestaae for Skatterne af deres Bøndergods, tilkommer hos Bønderne for alle resterende Skatter og andre offentlige Afgifter, som Bønderne, efter deres Fæstebreve eller andre Kontrakter, ere pligtige at tilsvare, forsaavidt Beløbet ikke er ældre end eet Aar tilbage, Ret til Udpantning ved Sognefogderne, uden Hensyn til Beløbets Størrelse, paa samme Maade og efter samme Omgang, som er bestemt for de Skatter, der af Vore Oppebørselsbetjente umiddelbart indkræves hos Yderne, ikkun med følgende Forandringer: at de i foregaaende § 11 ommeldte Fortegnelser over de indsendte Restancelister her ikke behøves; at selve Listerne i det Mindste 14 Dage, førend de indsendes til Amtmandens Autorisation, bekjendtgjøres ved Kirkestævne, samt at Restancelisterne, efter at være af Amtmanden autoriserede til Udpantning under Rekvirentens Ansvar, tilsendes denne, som selv har at foranledige Udpantningen og Auktionerne, uden derfor at kunne beregne sig videre end Indkassations-Salarium. — Paa samme Maade og under samme Vilkaar bliver Udpantningsretten at udøve, naar den, i Overeensstemmelse med F. 9 Marts 1838, er vedtagen med Hensyn til Tiendegodtgjørelse og Hoveriepenge. — For resterende Landgilde eller anden Jordebogsafgift tilkommer derimod Jordegodseieren ingen Udpantningsret, ligesaa lidet, som den, udenfor de i nysnævnte Forordning ommeldte Tilfælde, kan betinges for deslige Afgifter. — Den i det Foregaaende

nævnte Ret til Udpantnings Erhvervelse tilkommer iøvrigt 8 Juli.
paa lige Maade, som der anført, ogsaa Eiere hos Forpagtere eller Leiere af faste Eiendomme, naar Forpagterne eller Leierne have paataget sig at svare Skatterne og Afgifterne af samme. § 28. Foruden de Afleveringer af Kassebeholdningerne, som i det Følgende foreskrives, maae Amtsforvalterne, med de i nedenanførte §§ 29 og 30 nævnte Undtagelser, ikke udbetale nogen Sum af de Amtstue-Intrader, der tilhøre Vor Kasse, uden efter en af de Deputerede for Vore Finantser gjennem Zahlkammeret udfærdiget Anviisning, hvilken, saasnart den er indfriet og behørigen kvitteret, uopholdeligen tilbagesendes Zahlkassereren, som for Beløbet strax meddeler Amtstuen sin Kvittering ligesom for en kontant Remisse. Indeholder Anviisningen flere Udgiftsposter, og de ikke alle paa een Gang kunne betales, maa Likvidationen med Zahlkassen for det, som er udbetalt, og som overeensstemmende med foregaaende § 5 i rette Tid opføres i Kassebogen, dog ikke udsættes længere, end til den Tid, Kvartals-Extrakten skal indgives. Amtsforvalteren beholder da, naar ikke andre Forskrifter i enkelte Tilfælde gives ham, en Afskrift eller Extrakt af Anviisningen, forsaavidt de endnu ikke betalte Poster angaaer, tilbage og fortsætter saaledes, i det Sildigste ved hvert Kvartals Udløb, Likvidationen med Zahlkassen, indtil samtlige de tilbagestaaende Poster ere betalte. Dog maa ingen Udbetaling efter en saadan Anviisning skee sildigere, end at Likvidationen med Zahlkassen kan foregaae inden det samme Regnskabsaars Udløb. § 29. Vort Rentekammer skal det være forbeholdt, foruden de Berigtigelser, der ere en Følge af Extrakternes og Regnskabets Revision, ogsaa i de enkelte Tilfælde, naar nogen Skatyder maatte befindes at have erlagt for meget i Skat, og dette er beregnet til Indtægt i Regnskabet, direkte at beordre Oppebørselsbetjenten det Fornødne til Skattesummens Berigtigelse enten ved Likvidation eller ved Tilbagebetaling, hvilke Ordrer vedlægges Regnskabet. — Ligesaa skal de Departementer og Autoriteter, som ere betroede specielle Kasser eller Fonds, og som det hidtil har været tilladt, efter Afhandling med Finantsbestyrelsen, enten middelbart gjennem Zahlkammeret eller umiddelbart ved specielle eller staaende Ordrer at lade Udbetalinger for de dem underlagte Kassers eller Fonds' Regning foranstalte af Vore egne Intrader ved Amtstuerne, fremdeles forbeholdes denne Ret, men ikkun under den udtrykkelige Betingelse, at, til samme Tid Amtstuen har at udbetale Summen, skal det vedkommende Departements eller den vedkommende Autoritets egen Kasserer tillige

8 Juli. meddeles Ordre til at erstatte Zahlkassen Beløbet mod Udlevering af den Kvittering, som Amtstuen modtager for Udbetalingen. Amtstuen skal derfor, saasnart den, efter en saadan staaende eller speciel Ordre, har foranstaltet Betalingen, paa samme Maade, som for Udbetalinger, der skee efter Vore Finantsdeputeredes Anviisninger, er bestemt, uopholdeligen, eller, dersom der efter Anviisningen endnu henstaae nogle Poster uberigtigede, da inden den i foregaaende § 28 bestemte Tid, indsende de modtagne Kvitteringer til Zahlkammeret, som strax indkasserer Beløbet fra den Kasse, for hvilken Udbetalingen er skeet, og meddeler Amtstuen Kvittering for Summen som for en kontant Remisse. Skulde det nogensinde indtræffe, at Zahlkassen ikke strax kan faae Refusion af den Kasse, for hvilken Udbetalingen er skeet, uden at dette grunder sig i en Mangel ved den Kvittering, Amtstuen har indsendt, eller anden saadan Omstændighed, der gjør det fornødent at forlange nærmere Legitimation af Amtstuen, hvilket uopholdeligen skal skee, da har Zahlkassereren strax at indberette det til Vore Finantsdeputerede. § 30. Hvad de Godtgjørelser angaaer, som vedkommende Ydere have Krav paa, og som tilflyde dem ved Likvidation i deres Skatter og Afgifter til Vor Kasse for leveret Fourage efter de Udskrivninger, der i Overeensstemmelse med Forordningerne 28 Juli 1784 og 5 Decbr. 1792, foranstaltes, samt for afleverede Kornvarer, naar Kornudskrivninger maatte finde Sted, da blive disse Godtgjørelser, saasnart de, efter den foregaaende § 10, afskrives i Kassebogen, at ansee som formelige Udgifter og, som saadanne, at anføre i Extrakterne og Regnskaberne under behørig Legitimation for deres Rigtighed, saaledes som i de følgende §§ 40 og 47 foreskrives. — Dersom Amtsforvalteren, efter Ordre, har udbetalt noget Forskud, hvis Refusion han skal paasee, og denne ikke inden Kvartalets eller Regnskabsaarets Slutning har været at erholde — saasom om Korn eller Fourage er ved Licitation anskaffet for Yderens Regning, og Beløbet endnu ikke hos denne har været at inddrive —, da skulle slige enkelte Poster, hver for sig, i Kvartals-Extrakterne og Regnskabet opføres under Udgiften, og ved den første Kvartals Extrakt, hvor Udgiften forekommer, ikke alene fremlægges fuldstændigt Beviis — saasom i det nævnte Tilfælde den originale Licitationsforretning og Vedkommendes Kvittering — for, at Udgiften har fundet Sted, hvortil siden henvises, men tillige afgives tilbørlig Forklaring om, hvad der fra Amtsforvalterens Side er foranstaltet til at erholde Refusionen, hvorefter saadanne Poster, ligeledes hver for sig, tages til Ind-

tægt i den følgende Kvartals-Extrakt eller det følgende Regnskab, indtil Refusionen er erholdt. § 31. Som en Følge af ovenanførte Bestemmelser maae for Fremtiden aldeles ingen saakaldte uapproberede eller ulegitimerede Udgifter, i den Betydning, at Rigtigheden for samme siden skal aflægges, nogensinde finde Sted enten i Extrakterne eller i Regnskaberne, men for samtlige Udgifter skal ved hvert Regnskab aflægges fuldstændig og endelig Rede og Rigtighed, saa at denne, under ingen Omstændigheder og under intetsomhelst Paaskud, udsættes fra eet Regnskab til et andet. De nu henstaaende uapproberede Udgifter skulle, det hurtigste skee kan, bringes dertil, at de formeligen anvises. § 32. Ved de under Vort Rentekammers Bestyrelse henlagte Jordebogs-, Forst-, Kirke-, eller andre deslige Kasser, fra hvilke alene Overskudet indflyder i Amtstuerne eller Hovedkassen, foranstaltes Administrations-Udgifterne anviste af Vort Rentekammer, hvilke Anviisninger med behørige Kvitteringer vedlægges som Udgiftsbilage de Regnskaber, der for bemeldte Kasser afgives. Ligesaa er det en Selvfølge, at Vort danske Kancellie kan assignere paa Brandhjælpspengene, Nationalbankens Direktion paa Bankhæftelsesrenterne, Vore Amtmænd paa Amtsrepartitionsfondene, og Amtsfattigdirektionerne paa Amtsfattigkasserne. § 33. Magistraterne eller Byfogderne i Kjøbstæderne skulle, uden Undtagelse, inden 3 Dage efter hver Maaneds Slutning, aflevere, eller, dersom Amtstuen ikke er etableret i samme Kjøbstad, da med den første Pakkepost i Maaneden affende de af dem i den foregaaende Maaned for Vor Kasses Regning oppebaarne Skatter og Indtægter til vedkommende Amtstue, hvorfor de modtage dennes Kvittering in duplo. — For Fremtiden have bemeldte Magistrater eller Byfogder at aflægge direkte Rigtighed til Vort Rentekammer for samtlige disse Oppebørseler, derunder ogsaa indbefattede Vore Skatter af Kjøbstædernes Jorder og Tiender samt Indkvarterings-Hjælpeskatten af de Kjøbstæder, der skulle udrede denne. Derimod behøve de, ved de ommeldte Intraders Aflevering til Amtstuerne, ingen særskilt Forklaring at meddele om, af hvilket Slags Indtægterne bestaae, da Amtsforvalterne alene have at modtage og kvittere for det, der tilbydes som Kongelige Intrader af den vedkommende Kjøbstad. — Ligesaa bør Magistraterne eller Byfogderne, til samme Tid, med særskilt Forklaring, afgive til vedkommende Amtstue de oppebaarne Brandhjælpspenge og med den første Pakkepost i hver Maaned affende til Nationalbanken de i den foregaaende Maaneds Løb oppebaarne Bankhæftelsesrenter, Alt imod

8 Juli.

8 Juli. derfor at meddeles Kvittering in duplo. § 34. Amtsforvalterne bør ligeledes, uden dertil at oppebie nærmere Ordre, ved hver Maaneds Udgang afslutte deres Kassebøger og med den første derefter afgaaende Pakkepost (i Kjøbenhavn inden 3 Dage) til Zahlkammeret, mod sammes Kvittering in duplo, indsende Beholdningerne af de af dem for Vor Kasses Regning modtagne Oppebørseler, af hvilketsomhelst Slags de end ere, alene med Fradrag af, hvad der maatte være anviist til Udbetaling af disse Intrader, uden at Pengene endnu ere hævede, eller hvad der ellers maatte behøves til Udgifter, som kunne forudsees at ville forefalde i Maanedens Løb. — Til samme Tid have Amtsforvalterne at indsende til Nationalbanken, mod Kvittering in duplo, de fulde Beholdninger af oppebaarne Bankhæftelsesrenter, og til Vort danske Kancellies Kasserer, ligeledes mod Kvittering in duplo, Beholdningerne af de oppebaarne Brandhjælpspenge, efter Fradrag ikkun af de Summer, som af Brandhjælpspengene maatte være anviste til Udbetaling, men endnu ikke hævede, eller som kunne forudsees i Maanedens Løb at ville blive anviste. § 35. Det er iøvrigt en Selvfølge, at det aldeles ikke er Oppebørselsbetjenten formeent, i Maanedens Løb, saa ofte han finder for godt, at gjøre Aflevering, hvilket i Særdeleshed forventes at ville skee, hvad Bankhæftelsesrenterne angaaer. Men til de her befalede Tider skal desuagtet den endelige Aflevering for hver Maaned ufravigeligen finde Sted. § 36. I Henseende til de Beholdninger, der vedkomme Amtsrepartitionsfonden, have Vore Amtmænd fremdeles at vaage over, at saadanne Beholdninger, forsaavidt det er hjemlet, at de for en længere Tid opsamles ved Fonden, efterhaanden gjøres frugtbringende, men at ellers det aarlige Udskrivningsbidrag, overeensstemmende med Forskrifterne i P. 31 Decbr. 1819, § 3, nedsættes. § 37. Ligesaa bør Amtsfattigdirektionerne paasee, at hvad der af Amtsfattigkassernes Beholdninger kan gjøres frugtbringende, anvendes til Udlaan, overeensstemmende med de i Kanc.-P. 26 Juli 1831 indeholdte Forskrifter. — Forsaavidt der ellers i nogen anden, under Amtstuerne henlagt, særskilt Kasse maatte findes Beholdninger, som overstige nogle enkelte Hundrede Rigsbankdaler, uden at de behøves til nærforestaaende Udgifter, have vedkommende Autoriteter at træffe lignende Foranstaltning til Pengenes Frugtbargjørelse. § 38. Til enhver af de Autoriteter, til hvilke Oppebørselsbetjentene have at aflægge Regnskab for de forskjellige Grene af de dem betroede Oppebørseler, bør de ligeledes afgive Kasse-Extrakt-

ter, nemlig for visse Oppebørseler Maaneds-Extrakter — 8 Juli.
kfr. § 39 —, og for alle Oppebørseler Kvartals-Extrakter. Dog blive Extrakterne for Amtsrepartitionsfondens Vedkommende, skjøndt Regnskabet aflægges til Vort Rentekammer, at afgive til Amtmanden, som først ved Regnskabsaarets Slutning indsender dem til Vort Rentekammer. — Har i Maanedens eller Kvartalets Løb ingen Indtægt eller Udgift fundet Sted, indberettes dette til samme Tid, Extrakten skulde have været indgivet. § 39. Maaneds-Extrakter behøve ikke at afgives af Magistraterne eller Byfogderne i Kjøbstæderne, men de skulle derimod af Amtsforvalterne, dog alene forsaavidt Vore egne Intrader, Bankhæftelsesrenterne og Brandhjælpspengene angaaer, afgives for hver Maaned, altsaa ogsaa for den sidste Maaned i Kvartalet. Disse Extrakter skulle alene bestaae i et summarisk Opgivende af Kassebogens Indtægter og Udgifter i den forløbne Maaned, uden at nogen af disse videre specificeres, end efter Kassebogens Rubrikker, hvorimod der i Henseende til de Beholdninger, som fremkomme ved at drage Udgiften fra Indtægten, bør udtrykkeligen opgives, hvilken Dag de ere affendte til vedkommende Kasser, paa det at Kontrol dermed kan holdes, og, dersom Beholdninger af Vore egne Intrader eller af Brandhjælpspengene ere tilbageholdte, fordi der ved Kassen henhvile uindfriede Udgifts-Anviisninger paa samme, eller det kan forudsees, at deraf ellers vil behøves en Deel til Udgifter i Løbet af Maaneden, bør de ommeldte Anviisninger eller forventede Udgifter i Extrakten udtrykkeligen specificeres, saa at behørig Kontrol dermed kan føres. Enhver saaledes tilbageholdt Beholdning fra den foregaaende Maaned bliver i Extrakten for den følgende Maaned særskilt at anføre og at lægge til Indtægten. — De ommeldte Maaneds-Extrakter skulle affendes med den første Brevpost i den følgende Maaned, der afgaaer efter den Pakkepost, hvormed Kassebeholdningen, efter de ovenfor i § 34 givne Forskrifter, skal være affendt, og, hvor Brev- og Pakke-Posten afgaaer paa een og samme Dag, bør ogsaa Maaneds-Extrakterne affendes samme Dag, Kassebeholdningerne skulle indsendes. § 40. Kvartals-Extrakterne, der skulle afgives for hver Klasse af Oppebørseler, hvorfor særskilt aflægges Regnskab, skulle, overeensstemmende med de Schemata og Ordrer, som dertil ere eller vorde meddeelte fra vedkommende Autoriteter, være specificerede, saavel hvad Indtægterne, som hvad Udgifterne angaaer. — Udgifterne bør i bemeldte Extrakter, forsaavidt Vore egne Intrader, Bankhæftelsesrenterne og Brandhjælpspengene angaaer, be-

8 Juli. kumenteres ved Fremlæggelsen af de derfor meddeelte Sekunda-Kvitteringer. Dersom disse paa den Tid, Extrakterne skulle afgives, endnu ikke ere modtagne for affendte kontante Remisser, eller, hvad Vore egne Intrader angaaer, for præsterede Udbetalinger af disse, hvorfor Beviislighederne ere affendte til Likvidation med Zahlkassen, anmærkes alene i Extrakterne, naar Affendelsen er skeet, og Kvitteringen fremlægges da ved næste Kvartals-Extrakt. — Likvideret Korn- og Fourage-Godtgjørelse, naar samme har fundet Sted, anføres ligeledes til formelig Udgift i Extrakterne for Vore egne Intrader, og til Legitimation for, at ikke mere er anført i saadan Godtgjørelse, end der virkelig er kommet Yderne tilgode, vedlægges særskilt Extrakt for Korn- og Fourage-Oppebørselen, saaledes at deri tillige gjøres Forklaring om, hvor meget Godtgjørelsen beløber sig til for de i Kvartalets Løb af Yderne afleverede Korn- og Fourage-Sorter, hvor meget deraf virkeligen er likvideret med Yderne, og hvor meget der af Godtgjørelsen staaer tilbage endnu at likvidere, hvilket sidste Beløb igjen tages til Indtægt i den følgende Extrakt for Korn- og Fourage-Oppebørselen. — I Kvartals-Extrakterne for Amtsrepartitionsfonden, Amtsfattigkassen, og hvilke andre specielle Fonds, hvorfor særskilte Regnskaber aflægges, bør hver Udgift især specificeres, saavidt det ikke er smaae Udgifter af een og samme Beskaffenhed, der kunne sammenlægges. — De hidtil anordnede General-Extrakter saavelsom særskilte Extrakter til Vore Finantsdeputerede ophøre for Fremtiden. — Med de Kvartals-Extrakter, der saavel fra Amtstuerne som fra Byfogderne eller Magistraterne i Kjøbstæderne afgives til Vort Rentekammer for de, samme vedkommende, Oppebørseler, skal derimod herefter følge en fidimeret Gjenpart af samtlige de Kvartals-Extrakter, som Oppebørselsbetjentene for de i nærværende Anordning omhandlede Intrader afgive til andre Kollegier eller Autoriteter, uden at dog denne Gjenpart behøver at vedlægges Bilage eller Affkrifter af samme. — Kvartals-Extrakterne skulle uden Undtagelse alle være affendte i det Seneste inden 3 Uger fra Kvartalets Udløb.

§ 41. Skjøndt Regnskabsaaret regnes fra 1ste Januar til 31te December, bliver dog, for at Regnskabet kan vorde aflagt uden Restancer eller med saa faae Restancer som muligt, i samme at indbefatte de Indtægter og Udgifter, som i de første 3 Maaneder af det paafølgende Aar forefalde, naar de vedkomme det foregaaende Regnskabsaar, og Kassebeholdningen kan vorde affendt til vedkommende Hovedkasser inden Marts Maaneds Udgang. Som Følge heraf skeer

den endelige Afslutning ved Amtstuen af Kassebogen og af Regnskabsaaret i det Seneste paa den Dag, den sidste Pakkepost paa det Sted, hvor Amtstuen er etableret, afgaaer i Marts Maaned, eller saa længe i Forveien, som behøves for nøiagtigen at opgjøre den endelige Beholdning, og efter den Tid bliver enhver Indtægt og Udgift, omendskjøndt den vedkommer det foregaaende Aar, at indføre i Kassebogen for det løbende Aar. Naar altsaa vedkommende Oppebørselsbetjent forlanger det, har Kassereren i Kjøbenhavn, til hvem Beholdningerne indsendes, forsaavidt han skjønner, eller det i alt Fald ved Postbeviis godtgjøres, at disse ere affendte inden Udgangen af Marts Maaned, udtrykkeligen at bemærke i de Kvitteringer, som derfor meddeles, at Summen hører til det foregaaende Aars Intrader, hvorimod Kvitteringerne selv altid skulle dateres fra den Dag, de virkeligen udstedes. De Summer, hvorfor deslige Kvitteringer meddeles, skulle da ogsaa af Hovedkassereren tages til Indtægt for det foregaaende Aars Intrader, og, saasnart han skjønner, at ingen flere Remisser kunne ventes afsendte i Marts Maaned, afslutter han selv sin Kassebog og sit Regnskab for det foregaaende Aar. — Lignende Regler iagttages ved de Kvitteringer, Amtsforvalterne meddele Byfogderne eller Magistraterne for de til det foregaaende Aar henhørende Intrader, som de til dem indlevere, naar disse saa betimeligen indkomme i Amtstuerne, at de igjen inden Marts Maaneds Udgang derfra kunne vorde affendte til vedkommende Kasser i Kjøbenhavn. 8 Juli.

§ 42. Enhver Oppebørselsbetjent skal desaarsag indgive dobbelte Maaneds-Extrakter (forsaavidt han har at afgive Maaneds-Extrakter) for hvert Aars Jan., Febr. og Marts Maaneder, eller indtil den Tid, han, efter foregaaende § 41, endeligen afslutter Kassebogen, og ligeledes dobbelte Kvartals-Extrakter for hvert Aars Januar Kvartal, een nemlig for de Oppebørseler og Udgifter, som endnu vedkomme det eller de foregaaende Aar, og en anden over de, som henhøre til eller blive at indføre i Kassebogen for det løbende Aar. Dersom ingen Indtægter eller Udgifter ere forfaldne, vedkommende det sidstnævnte Aar, bemærkes dette alene i den Extrakt, der angaaer det foregaaende Aar.

§ 43. Paa samme Tid, Regnskabsaaret og Kassebogen endeligen afsluttes, skal Oppebørselsbetjenten til Amtmanden indlevere nøiagtige Fortegnelser over alle Restancer i hans Oppebørsels-Distrikt for den forløbne Tid til det afvigte Regnskabsaars Udgang, nemlig en særskilt Restance-Fortegnelse for hvert Slags Oppebørseler, hvorfor han har at aflægge særskilt Regnskab, i

8 Juli. hvilke Fortegnelser enhver Skatyders Restancer anføres særskilt for hver Termin, og tillige ved hver Post anmærkes, om og naar den er anmeldt og autoriseret til Exsekution. — Amtmanden har da at undersøge de paa disse Fortegnelser anførte Restancers Rigtighed, ei alene i Henseende til, om de virkeligen udestaae, til hvilken Ende Fortegnelserne bør sammenholdes med Skyldnernes originale Skattekvitteringsbøger, men og med Hensyn til, om Restancerne ere i behørig Tid anmeldte til Exsekution. Er Mængden af Restanceposterne saa stor, at det vilde blive Amtmanden uoverkommeligt specielt at undersøge hver enkelt Post i Fortegnelserne, skal det være ham tilladt alene paa denne Maade at gjennemgaae de for hver Godseier især anførte Restancer, men ellers saa mange Poster af de øvrige Restancer, som han holder for tilstrækkeligt, dog at ingen By forbigaaes, uden at nogen af de Restanceposter, som findes paa Fortegnelserne, prøves, og at Valget skeer isflæng, saa at snart de større, snart de mindre Poster hist og her undersøges, hvorefter Amtmanden bør tegne sin Attest i begge de ommeldte Henseender, hvori Undersøgelsen skeer, ved hver enkelt Restancepost i Fortegnelserne, som han har prøvet. Paa samme Maade forholdes med de ved Regnskabsaarets Slutning udestaaende Restancer efter Korn- og Fourage-Udskrivninger, naar disse finde Sted. — Saasnart Restance-Undersøgelsen er tilendebragt, hvilket bør være skeet i det Seneste inden 4 Ugers Forløb, har Amtmanden at gjøre Indberetning til Vort Rentekammer om Udfaldet samt at tilbagelevere Oppebørselsbetjenten Fortegnelserne med de behørige Attester og Bedtegninger. § 14. Til Afbetjening ved denne Restance-Undersøgelse skal det være vedkommende Skyldneres Pligt at indfinde sig med deres Skattekvitteringsbøger, eller ved Sognefogderne at fremsende dem til Amtmanden, nøiagtigen til den Dag og Tid, som han ved en almindelig Indvarsling, der paa Landet bekjendtgjøres ved Kirkestævne og i Kjøbstæderne paa ellers sædvanlig Maade, forud bestemmer, under den i foregaaende § 9 bestemte Mulkt, og skulle samtlige Skyldneres Kvitteringsbøger saaledes indkaldes, om end Restance-Undersøgelsen, efter foregaaende 13de §, ikke anstilles ved hver enkelt Post. De muligen udeblevne Kvitteringsbøger, forsaavidt det ikke blot er nogle faae og ubetydelige Restanceposter, som ved dem skulle undersøges, har Amtmanden siden, snarest muligt, specielt at lade indkalde, for at sammenholde hver af dem med Restancelisterne. § 15. Paa samme Tid og ved samme Leilighed, at Restance-Undersøgelsen foretages, skal Amtmanden

tillige ved saa mange Poster, han kan overkomme, og som ligeledes vælges uden nogen bestemt Orden, efterseе, om de Summer, der ere afskrevne i Kvitteringsbogerne, under samme Datum og med samme Beløb ere opførte i Kassebogen, som Oppebørselsbetjenten til den Ende skal tilstille ham, saalænge Undersøgelsen varer. Ogsaa om Udfaldet af denne Deel af Undersøgelsen bør Amtmanden afgive Forklaring i den i foregaaende § 43 omtalte Beretning til Vort Rentekammer. § 46. Fremdeles har Amtmanden, i det Mindste een Gang aarligen, uden foregaaende Anmodning eller Bemyndigelse og til ubestemte Tider, at foretage den i § 42 af Vor Forordning af Dags Datum, angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed, befalede summariske Kasse-Undersøgelse hos de under hans Embedsdistrikt hørende Amtsforvaltere, Magistrater eller Byfogder, hvilke Undersøgelser skulle omfatte samtlige deres i nærværende Anordning omhandlede Oppebørseler, hvorimod de i samme Paragraph, sammenholdt med § 43, anordnede detaillerede Kasse-Undersøgelser ikkun foretages af Amtmændene, naar og forsaavidt de dertil forud af Vort Rentekammer bemyndiges. — Iøvrigt ville af Kammeret særskilte Instruktioner blive at meddele for, hvorledes bemeldte detaillerede Kasse-Undersøgelser hos fornævnte Oppebørselsbetjente skulle anstilles. § 47. Oppebørselsbetjentenes Regnskaber bør aflægges paa den Maade og i den Form, som er eller fremdeles vorder foreskrevet, hvorved stedse bliver at iagttage, at de, forsaavidt Vore egne Intrader angaaer, altid omfatte samtlige disse Intrader, uden at nogle af dem afsondres i eet, andre i et andet Regnskab, undtagen naar særskilte Jordebogs-, Forst-, eller Kirke-Kasser henhøre under en Amtstue, da der for samme aflægges særskilt Regnskab. — For Brandhjælpspengene aflægges det aarlige Regnskab til Vort danske Kancellie, og underkastes der behørig Revision, saa at Intet derom bliver at optage i det Regnskab, som aflægges til Vort Rentekammer. — Samtlige Regnskaber blive for hvert forløbet Aar at afslutte til samme Tid, som i § 41 er befalet for Kassebogen. De Restancer, som da endnu udestaae for den forløbne Tid til Udgangen af det Aar, hvorfor Regnskabet aflægges, skal det, naar de ved den i foregaaende § 43 ommeldte Restance-Undersøgelse befindes at være rigtige og i behørig Tid anmeldte til Exsekution, være Regnskabsføreren tilladt at anføre i Regnskabet ligesaavel under Udgiften som under Indtægten, imod at til Legitimation derfor fremlægges den undersøgte, i bemeldte § 43 anførte, originale 8 Juli.

8 Juli. Restance-Fortegnelse, og imod at Beløbet siden igjen føres til Indtægt i det efterfølgende Regnskab. — I Hovedindholdet maae Regnskaberne stemme saavel med de indsendte Kvartals-Extrakter som med Kassebogen. — Hvor Oppebørselsbetjenten for afleverede Beholdninger modtager Kvittering in duplo, skal altid Prima-Kvitteringen vedlægges Regnskabet som Bilag; og maa Regnskabet for ethvert Aars Oppebørseler ikke herefter bilægges med andre Kvitteringer, end saadanne, der ere daterede i det samme Aar, eller i hvilke det dog, forsaavidt de i det paafølgende Aar ere udstedte, udtrykkeligen er, i Overeensstemmelse med § 41, bemærket, at Summen henhører til de foregaaende Aars Intrader. — Likvideret Korn- og Fourage-Godtgjørelse føres i Regnskabet til formelig Udgift, dog saa at Godtgjørelsen anføres særskilt for hver Korn- og Fourage-Udskrivning. Til Hjemmel for denne Godtgjørelses Likvidation vedlægges behørig Legitimation for Fourage-Leverancen saavelsom Korn-Regnskabet, hvilket altid afsluttes til samme Tid og behandles paa samme Maade som Kontributions-Regnskabet, hvoraf følger, at ogsaa de af Amtmanden vedtegnede og attesterede Restancelister for den tilbagestaaende Leverance vedlægges Regnskabet. Grundet paa den saaledes aflagte Rigtighed, bør tillige en Beregning affattes, og vedlægges Kontributions-Regnskabet, over den hele Godtgjørelse, der tilkommer Yderne for de af dem leverede Korn- og Fourage-Sorter, og, forsaavidt denne Godtgjørelse ikke har med det fulde Beløb kunnet likvideres i Ydernes Skatter for det forløbne Regnskabsaar, anføres samme som Restance, der i det følgende Aar tilgodeskrives. — Samtlige her omhandlede Regnskaber bør for hvert forløbet Aar være affendte i det Seneste inden Udgangen af det følgende Aars Juni Maaned, forsaavidt Amtsforvalterne angaaer, og inden Mai Maaneds Udgang for Magistraternes eller Byfogdernes Vedkommende, samt, i Tilfælde af Oppebørselsbetjentens Dødsfald, Forflyttelse, Afskedigelse eller Suspension, inden et halvt Aar fra den Tid, han saaledes har ophørt at fungere. Dog kan, hvor Regnskabet skal aflægges efter en afdød Betjent, længere Tid dertil ventes bevilget, naar dette oplyses at være nødvendigt eller gavnligt. § 48. Det skal være enhver af Vore Amtsforvaltere tilladt, naar han selv derfra er forhindret, og under den i § 30 i Vor Forordning af Dags Datum, angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed, omhandlede Ansvarlighed, at lade Oppebørselerne modtage og Kvitteringerne derfor udstede ved sin Fuldmægtig, naar han forud har gjennem

Amtmanden indberettet saadan sin Fuldmægtigs Navn til Vort Rentekammer, paa det at samme kan paasee, at de forekommende Kvitteringer af den rette vedkommende Person ere udstedte. Og bliver herved iøvrigt at forholde efter Bestemmelserne i § 17 af den ovennævnte almindelige Kasse- og Regnskabs-Anordning. Det Samme gjælder også om Magistraterne eller Byfogderne, der dog ikke behøve at indberette, hvem de befuldmægtige til Skatteopkrævninger. Amtsforvalteren bør forresten, naar han betroer Indkassationen til sin Fuldmægtig, enten lade denne indføre det Beløb, der efterhaanden modtages, i den autoriserede Kassebog, eller, dersom han ønsker denne forbeholdt for sig alene, fordi han selv besørger nogle af Oppebørselerne, lade Fuldmægtigen føre en særskilt Kassebog paa den i foregaaende § 5 foreskrevne Maade, i hvilket Tilfælde Amtsforvalteren da, hver Gang han gjør Afregning med Fuldmægtigen, overfører det summariske Beløb fra dennes Kassebog i den autoriserede Kassebog, hvilken Overførsel i det Seneste skal skee ved hver Maaneds Slutning, og begge disse Kassebøger, nemlig baade Amtsforvalterens egen og hans Fuldmægtigs, bør da og, naar Vort Rentekammer, i Henhold til foregaaende § 5, forlanger sig Kassebogen tilstillet, indsendes. Rodemestere, eller andre af Magistraterne eller Byfogderne befuldmægtigede Skatteopkrævere, behøve derimod ingen Kassebog at føre. § 49. De Lehnsbesiddere, som umiddelbart til Vort Rentekammer aflægge Regnskab for Vore Skatter og Afgifter, forsaavidt deres Feudalgods, og Grever tillige, forsaavidt deres Allodialgods angaaer, skulle være fritagne for Maaneds-Extrakters Afgivelse, men derimod lade deres Kvartals-Extrakter og Regnskaber indsende til samme Tid, som for Amtsforvalterne er bestemt. Skeer dette ikke, har den Fuldmægtig, til hvem Lehnsbesidderen har overdraget disse Forretninger, at erlægge en Mulkt af 10 Rbd. Sølv, som er forfalden strax, saasnart Tiden overskrides, og, uden foregaaende Varsel, gjentages for hver 14 Dage, Regnskabet, Extrakten eller Besvarelsen paa Antegnelserne i Regnskabet udebliver over den fastsatte Tid. Og ville disse Mulkter, der tilfalde vedkommende Fattigkasse, i fornødent Fald, efter Vort Rentekammers Resolution, være at inddrive ved den Kongelige Foged. Indkommer Extrakten ikke inden 3 Maaneder, og Regnskabet eller Besvarelsen paa Antegnelserne ikke inden 6 Maaneder fra den bestemte Tid, bør Lehnsbesidderen afskedige sin Fuldmægtig og antage en anden, der nøiagtigen opfylder sine Pligter, da Lehnsbesidderen ellers for sin Besiddelsestid for- 8 Juli.

8 Juli. taber sin Ret til umiddelbart at aflægge Regnskab i ovenmeldte Henseende, og saavel i dette Tilfælde, som og dersom nogen Lehnsbesidder, efter personligen dertil at være opfordret, ikke erlægger de paabudne Skatter og Afgifter i det Seneste inden 6 Maaneder fra Forfaldstiden, skal den nærmeste Amtsforvalter, saalænge Lehnet forbliver hos den daværende Besidder, indkræve og oppebære hos ham, samt aflægge Rigtighed og Regnskab for samtlige Skatter og Afgifter af saadanne Godser, paa samme Maade som af andre samlede Eiendomme. **§ 50.** Forsaavidt de oven omhandlede Oppebørseler ere henlagte under Kjøbenhavns Magistrat, da ere de i det Foregaaende for Kjøbstæderne i Almindelighed indeholdte Forskrifter ogsaa anvendelige paa samme, ikkun med følgende Forandringer: a) at de anordnede Skattekvitteringsbøger bortfalde i Kjøbenhan, hvorimod der, i det Mindste 14 Dage for Skatternes Opkrævning, meddeles hver Skatyder en af Bogholderen ved Kæmneriet attesteret og af Kæmneren underskreven Skattebillet, der viser det Beløb, Yderen har at erlægge, og, naar Betaling foregaaer, meddeles ham derfor en anden ligelydende, men med Kvittering forsynet, Skattebillet*); b) at de i § 43 befalede Restance-Undersøgelser ligeledes bortfalde i Kjøbenhavn, hvorimod Magistraten dog bør føre Tilsyn med Restancernes Rigtighed, ved at sammenholde de ovenmeldte originale, af Kæmneren udstedte og endnu ikke afleverede, kvitterede Skattebilleter med Restancelisterne, samt, dersom det findes fornødent, ved, forsaavidt enkelte Poster af Restancerne angaaer, at lade Yderne forevise de sidste Kvitteringer; c) at den maanedlige Aflevering af de for Vor Kasses Regning oppebaarne Intrader skeer direkte til Vor Zahlkasse, og af de af Kjøbenhavns Forstæder oppebaarne Brandhjælpspenge direkte til Vort danske Kancellies Kasserer, samt at for disse Oppebørseler afgives ikke alene Kvartals- men og Maaneds-Extrakt; d) at Magistraten lader Regnskaberne aflægge og Extrakterne afgive ved Kassereren for Stadens Hovedkasse, saaledes at han staaer til Ansvar, som for Oppebørselerne i det Hele, saa og i Særdeleshed for den betimelige Indsendelse fra hans Side af Regnskabet og Extrakterne, hvilke af Bogholderen attesteres at være overeensstemmende med de Bøger, han har at føre, og altid indsendes gjennem Magistraten, samt e) at, ligesom Kæmneren fører dagligt og detailleret Tilsyn med Stadens Hovedkasse og alle dens Oppebørseler, og derfor, næstefter Kassereren, staaer til Ansvar, saaledes skal ogsaa

*) Jfr. Rdsk.-P. 24 Martß 1841.

Kjøbenhavns Magistrat, foruden at overtage de særegne Forretninger i Anledning af Hovedkassens Oppebørseler, som med Hensyn til de andre Kjøbstæder ere paalagte Amtmændene, hvoriblandt at autorisere Restancelisterne til Exsekution af Underfogden, desuden føre idelig Tilsyn med bemeldte Kasse og dens Oppebørseler, og derfor staae subsidiairt til Ansvar næstefter Kæmneren. — I Henseende til Bankhæftelsesrenternes og Brandassurance-Præmiernes Oppebørsel i Kjøbenhavn (Brandhjælpspengene af Forstæderne derunder ikke indbefattede), da foranstaltes samme herefter, som hidtil, af de vedkommende Institutter selv, hvis Direktioner ogsaa have at autorisere Restancerne af disse Oppebørseler, naar de ikke efter § 2 ere forældede, til Exsekution ved Underfogden. 8 Juli.

F. ang. nødvendig Appel i kriminelle Sager. 16 Dec.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v: Da Vi have anseet det for rettest, at det ved en ny Lov bestemmes, i hvilke Tilfælde nødvendig Appel af kriminelle Sager skal finde Sted saavel til Overretten som til Høiesteret, saa have Vi ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et Udkast til en Forordning, der indeholder de Bestemmelser, som Vi i fornævnte Henseende have fundet hensigtsmæssige, og, efterat Vi derover have modtaget bemeldte Vore troe Provindsialstænders allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi herved allernaadigst, som følger: § 1. Naar Nogen ved en sædvanlig Underret er dømt til Frihedens Tab for Livstid, maa denne Dom, om end den Dømte dermed erklærer sig tilfreds, og Øvrigheden heller ikke i Sagens særdeles Omstændigheder finder Anledning til at ønske samme indstævnet til høiere Ret, dog ikke fuldbyrdes, forend den er bleven prøvet ved Overretten. I de Tilfælde, hvor en Underretsdom staaer umiddelbart under Høiesterets Paakjendelse, bør i Sager af foranførte Betydenhed stedse Indstævning til denne øverste Domstoel finde Sted, hvilket imidlertid ikke finder Anvendelse med Hensyn til de af Vor Lands-Over- samt Hof- og Stadsret, som første Instants for Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, paakjendte Sager*). Dødsdomme blive stedse at indstævne ikke blot til Overretten, men og til Vor Høiesteret, hvorfra, forsaavidt de der udfalde til Livsstraf, skeer Indberetning til Os. § 2. Udenfor de i § 1 nævnte Tilfælde vil derimod ingen Straffedom være at indstævne til høiere Ret, undtagen hvor det enten af den Domfældte

*) Jfr. F. ang. Kbhavns Kriminal- og Politieret 28 Febr. 1845 § 24.

16 Dec. begjæres, eller Øvrigheden dertil finder en særdeles Anledning; ligesom den iøvrigt ikke blot haver at foranstalte Dommens Indankning, hvor den finder, at den Paagjældende ikke er dømt i den forskyldte Straf, men ogsaa naar der maatte være Anledning til at antage, at Dommen ved Appel kunde blive forandret til den Dømtes Fordeel, saaledes bør dette i Særdeleshed anvendes, saasnart der er nogen grundet Tvivl om, hvorvidt hans Sindstilstand tilsteder Tilregnelse, eller der er Formodning om, at han formedelst Eenfoldighed eller Ungdom ikke selv er i Stand til at paasee sit Tarv.

16 Dec. P. indeh. en authentisk Fortolkning af Lovens 4de Bogs 5te Kapitel 1ste Artikel.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Da Vi have bragt i Erfaring, at der iblandt de Lovkyndige ere forskjellige Meninger angaaende den rette Forstaaelse af Lovens 4de Bogs 5te Kapitel 1ste Artikel, navnlig forsaavidt det deri forekommende Udtryk „fremmede Lande" betræffer, saa have Vi efter i den Anledning at have modtaget Vore troe danske Provindsialstænders allerunderdanigste Betænkninger anseet det rettest ved en authentisk Fortolkning af bemeldte Lovsted at hæve den omhandlede Tvivl. Til den Ende byde og befale Vi, som følger: De i Lovens 4de Bogs 5te Kapitel omhandlede Bodmeriebreve bør vel ordentligviis ikke udstedes af danske Skippere, uden naar de med deres Skibe befinde sig i fremmede Lande, hvormed dog Island, Færøerne og Kolonierne udenfor Europa maae staae ved Siden. Imidlertid maae Bodmeriebreve, som en Skipper udsteder i selve Kongeriget eller Hertugdømmerne i Overeensstemmelse med den i Lovens 4-5-1 forkyndte almindelige Grundsætning, være i Kraft, naar det er oplyst, at Skipperen har befundet sig i et saadant Nødvendighedstilfælde, som bemeldte Lovsted forudsætter.

29 Dec. Kanc.-P. ang. Anvendelsen af § 17 i F. ang. det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed af 8de Juli 1840 paa Kjøbenhavns Overformynderie*).

I Overeensstemmelse med § 17 i F. for Kongeriget Danmark angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed af 8de Juli d. A. bliver det herved bragt til offentlig Kundskab, at foruden de i den nævnte § op-

*) Jfr. B. 31 Decbr. 1857.

regnede Kasser er der ogsaa ved Kjøbenhavns Overformynderie truffen den Foranstaltning, at de af Kassereren udstedte Kvitteringer noteres af Bogholderen, og vil som Følge heraf ingen Kvittering af Kassereren, dersom Mislighed siden maatte opdages, være forbindende for bemeldte Overformynderie, med mindre den tillige er forsynet med Bogholderens Underskrift til Beviis for, at den af ham er noteret. 29 Dec.

1841.

P., indeh. nærmere Bestemmelser ang. Appellationsstævninger i Skiftesager. 20 Jan.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, foranledigede af et tidligere Andragende fra Provindsialstænderne for Nørre-Jylland, have ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et Udkast til en Plakat, der gaaer ud paa at forebygge det lange Ophold for de under Skiftebehandling værende Boer, der stundom har viist sig som Følge af Maaden, hvorpaa Indvarslingen skal skee, naar Skiftebehandlingen eller nogen under samme afsagt Eragtning indankes til høiere Ret; og at Vi, efter at have over det Stænderne saaledes forelagte Udkast modtaget disses allerunderdanigste Betænkning, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger:

§ 1. Naar Nogen for høiere Ret vil paaanke en Skiftebehandling eller nogen under samme afsagt Eragtning eller anden derunder foretagen Handling, der er Gjenstand for Indstævning for Overdomstolene, skal personlig Forkyndelse af Stævningen alene skee til Skifteforvalteren paa Boets Vegne og til de enkelte i Boet Interesserede, der maatte være traadte frem som Parter under Omhandlingen af det Spørgsmaal, hvis Afgjørelse er Gjenstand for Appellen, og som derhos enten høre hjemme i det Stift, hvor Skiftet behandles, eller ere forsynede med der hjemmehørende, til Skifteprotokollen anmeldte Mandatarier, der ere bemyndigede til at modtage Varsel paa deres Vegne. Imidlertid skal foranførte Indvarslingsmaade ikkun være anvendelig, hvor Appellen iværksættes, enten inden Skiftet sluttes, eller i modsat Fald inden Skifteslutningen har overstaaet fatalia appellationis. Saafremt efter Udløbet af denne Frist Skiftebehandlingen eller nogen under samme foretagen Handling i Medhold af dertil erhvervet Opreisning indankes til høiere Ret, bliver Stævningen at forkynde paa den i de hidtil

20 Jan. gjældende Lovbestemmelser foreskrevne Maade. § 2. Saafremt Stævningen i Overeensstemmelse med § 1 er bleven forkyndt for Skifteforvalteren, har denne uopholdelig, i en af de i P 21 April 1824 § 2 hjemlede Former og med udtrykkelig Angivelse af den skete Indankning, at indkalde alle Vedkommende til et Møde i Boet, paa hvilket der bliver at tage Beslutning angaaende hvad der i Anledning af Appellen vil være at foretage. Og for at der hertil kan levnes behørig Tid, skal der ved Stævningens Forkyndelse for Skifteforvalteren gives denne et Varsel, der er 4 Uger længere end det, der efter det Steds Beliggenhed, hvor Skiftet har staaet under Behandling, ifølge de almindelige Regler vilde være fornødent. § 3. For det Tilfælde, at et Bo har været behandlet af extraordinaire Skifteforvaltere, med eller uden Jurisdiktion, men disse, paa den Tid Indstævningen foregaaer, enten ved Døden maatte være afgaaede, uden at Andre ere beskikkede i deres Sted, eller de paa anden Maade ere satte ud af Stand til at modtage Indvarslingen, vil Stævningen være at forkynde for den ordinaire Skifteret paa det Sted, hvor Skiftet har staaet under Behandling, hvilken derefter i Overeensstemmelse med § 2 har at foranstalte det videre Fornødne. § 4. De ovenanførte Regler ere og anvendelige, naar den i en Skiftesag afsagte Overretsdom yderligere indstævnes for Høiesteret.

29 Jan. **Kancellie-P., hvorved Indholdet af F. ang. Brandvæsenet i Kbhvn. 1 Novbr. 1805 § 28 indskjærpes m. v.*)**

Ifølge Hans Majestæts allerhøieste Befaling skulde Kancelliet herved til nøiagtig Efterlevelse indskjærpe Indholdet af Forordningen angaaende Brandvæsenet i Kjøbenhavn, dateret 1 Nov. 1805 § 28, der forbyder Enhver at have i sit Huus eller samlet paa eet Sted mere end 10 Pund Krudt, som dog skal gjemmes i et laaset Blik- eller Kobber-Rum og være ophængt under Taget over Hanebjælkerne, alt under Mulkt af 10 til 100 Rbdlr., samt befaler, at alle med Krudt Handlende skulle tvende Gange om Aaret, under Mulkt af 10 Rbdlr., anmelde saadan Handel for vedkommende Brandofficierer, som derover have at holde en særskilt Bog, hvorhos den dog tilføier, at det fremdeles, i Overeensstemmelse med F 9 Nov. 1680, skal være dem, som sælge Krudt, saavelsom og Andre, der bruge Krudt, tilladt at lade det forvare i de kongelige Krudt-Taarne, hvor de kunne lade det afhente efterhaanden, som det kan bort-

*) Jvf. F. 4 April 1845 om Krudts Bevaring.

sælges eller bruges. Endvidere har Hs. Maj. befalet, at Enhver, som enten land- eller søeværts indfører Krudt her i Staden, skal lade medfølge en skriftlig Anmeldelse om, hvem Krudtet er bestemt for, hvilken Anmeldelse til Toldopsynet bliver at aflevere, forinden Krudtet tillades at indpassere, ligesom Toldopsynet uopholdeligen har at afgive en saadan Anmeldelse til Brandkommissionen — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse. 29 Jan.

P. indeholdende Forandring af Bestemmelserne i F. 7 Marts 1827, ang. Salarium for Høiesterets-advokaterne og Prokuratorerne ved Landsover- samt Hof- og Stadsretten i Kbhvn. og Landsoverretten i Viborg i Justitssager.*) 3 Marts.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, efterat have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder angaaende et dem i 1840 forelagt, ved et tidligere Andragende fra Samme foranlediget, Udkast til en Plakat, sigtende til at forskaffe Advokaterne ved Vor Høiesteret og Prokuratorerne ved Vore Landsoverretter i Danmark yderligere Godtgjørelse for deres Arbeide i Justitssager, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger: Den allerhøieste F. 7 Marts 1827 angaaende Salarier for Høiesterets-Advokaterne og Landsoverrets-Prokuratorerne i de Justitssager, hvilke de udføre som Aktorer, skal for Fremtiden saaledes være forandret, at det Salarium, der tilkommer Høiesterets-Advokaterne i fornævnte Egenskab, kan i Sager af særdeles betydeligt Omfang, efter Vor Høiesterets Skjøn, forhøies over den i Forordningens § 2 bestemte Grændse indtil en Sum af 100 Rbd., og at Prokuratorerne saavel ved Vor Landsover- samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn, som ved Vor Landsoverret i Viborg ogsaa skulle nyde Salarium i de Justitssager, som de udføre i Egenskab af Defensorer, hvilket, ligesom det, der tilkommer dem som Aktorer, i Overeensstemmelse med Forordningen bliver af Retten at bestemme fra 5 til 15 Rbd. Iøvrigt vil det i Et og Alt have sit Forblivende ved bemeldte Forordning.

Raadstue-P. ang. Afskrivning i Kreditoplagets Kornbeholdninger. 10 Marts.

*) Jfr. F. 28 Febr. 1845 om Kjøbenhavns Kriminal- og Politieret, § 22, samt P. 17 Febr. 1847 om Høiesteretsadvokaters Salair som Defensorer.

10 Marts. Overpræsident, Borgemestere og Raad udi den Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, S. v.: at det, ifølge den os fra det Kongelige General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium under 2den dennes derom meddeelte Underretning, er allernaadigst bifaldet, at der under en saadan Kontrol, som nærmere af bemeldte Kollegium bestemmes, maa tilstaaes Afskrivning i Kreditoplagets Kornbeholdninger, naar formalet Korn eller forbagt Brød, som efter angivne Anmeldelser er tilvirket af Kreditoplagskorn, udføres til fremmede eller frie Steder. — Det Kongelige General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium har derhos, efterat de fornødne Undersøgelser om det Forhold mellem Meel eller Brød til uformalede Kornvarer, som kunde følges ved saadan Afskrivning, nu ere tilendebragte, tilkjendegivet os, at Vedkommende, for at benytte denne allerhøieste Tilladelse, have til Kjøbenhavns Toldkammer at afgive Forsikkring paa Troe og Love om at det udførte Meel, Gryn eller Brød er tilvirket af det paa Kreditoplag indtagne Korn, samt at der i Oplaget vil blive at afskrive: 1 Tde. Hvede for udførte respektive 13 Lpd. 10 Pd. samfænget Hvedemeel, 12 Lpd. sigtet eller fiint Hvedemeel, 150 Pd. haardt Hvedebrød af sigtet eller fiint Meel og 190 Pd. haardt Hvedebrød af samfænget Meel; 1 Tde. Rug for udførte respektive 12 Lpd. 10 Pd. samfænget Rugmeel, 11 Lpd. sigtet eller fiint Rugmeel, 150 saakaldte Schönroggen samt haardt Brød af sigtet Rugmeel og 175 Pd. Rugbeskoiter; 1 Tde. Byg for udførte respektive 10 Lpd. 10 Pd. samfænget Bygmeel, 9 Lpd. sigtet eller fiint Bygmeel, 8 Lpd. Bankebyg og 6 Lpd. og 4 Pd. Byggryn.

26 Marts. **F., der forandrer og nærmere bestemmer Straffen for Brandstiftelse.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, efter at have ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et ved tidligere Andragende fra Stænderne foranlediget Udkast til en Forordning, der forandrer og nærmere bestemmer Straffene for Brandstiftelse, og over dette Udkast modtaget Stændernes allerunderdanigste Betænkninger, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger: § 1. Den, som sætter Ild paa Huus, hvad enten det er hans eget eller en Andens, skal straffes paa Livet, naar Forbrydelsen enten er udøvet i det Forsæt, at Nogen derved skulde indebrænde, i hvilket Tilfælde den Skyldige, naar Nogen virkelig ved Ildebranden omkommer, endog bliver at straffe som for Mord, eller den

har været forbunden med saadanne Omstændigheder, der 26 Marts.
klarligen vise, at den Skyldige har maattet indsee, at han ved sin Gjerning udsatte Andres Liv for aabenbar Fare. Det vil i denne Henseende især være en mod Gjerningsmanden talende Omstændighed, naar Forbrydelsen er begaaet til en Tid, da Husets Beboere, efter hvad de sædvanlige Forhold medføre, eller efter hvad der var Gjerningsmanden særlig bekjendt, vare gaaede til Sengs. § 2. Ogsaa bliver Livsstraf at anvende, naar Brandstiftelsen, uden paa en saa bestemt Maade, som § 1 forudsætter, at have udsat enkelte Personer for Livsfare, har været af en saadan Beskaffenhed, at den maa antages at have sigtet til at befordre Opror, Plyndring eller andre saadanne Samfundsfreden forstyrrende Uordener, eller til at forvolde en udstrakt Ødelæggelse, f. Ex. naar Ild er anlagt paa flere Steder, fornemmelig naar dette Foretagende er grundet paa Overeenskomst mellem Flere, eller naar den Eiendom, der var Forbrydelsens nærmeste Gjenstand, eller det Middel, der blev brugt til at bevirke Branden, var af en saadan særdeles Beskaffenhed, at den Skyldige maatte kunne forudsee, at Brand og Ødelæggelse derfra let kunde udbrede sig til flere Eiendomme. § 3. Bestemmelserne i §§ 1 og 2 ere og anvendelige paa den, der sætter Ild paa Skib, forsaavidt dette skeer under de der fastsatte Betingelser. § 4. Den, som udenfor de i §§ 1, 2 og 3 nævnte Tilfælde sætter Ild paa anden Mands Huus eller Skib, straffes efter Forbrydelsens større eller mindre Farlighed og den større eller mindre Grad af Ondskab, Gjerningsmanden har lagt for Dagen, med Strafarbeide enten paa Livstid eller paa en Tid af i det Mindste 8 Aar. Naar Huset er anden Mands Eiendom, vil den foranførte Bestemmelses Anvendelse ikke udelukkes derved, at Gjerningsmanden som Fæster eller paa anden Maade har Brugs- og Beboelses-Ret til samme. § 5. Den, som sætter Ild paa eget Huus eller Skib, uden at Forbrydelsen kan henføres under §§ 1, 2 og 3, bliver ogsaa at ansee med Straf efter § 4, saafremt Eiendommen eller det deri værende Gjerningsmanden tilhørende Gods har været forsikkret eller der i Huset har været andre Beboere, hvis Eiendele derved blive udsatte for Opbrændelse, eller ogsaa andre nærliggende Bygninger eller Skibe have været udsatte for kjendelig Fare. Hvis Forbrydelsen hverken umiddelbar har været til Fornærmelse for Andre eller sat disse i Fare, men Gjerningsmanden kun har villet gjøre sig Fordeel ved den Medlidenhed, som den ham overgaaede Brand skulde opvække, eller havt anden

26 Marts. saadan mindre strafværdig Hensigt, vil en efter Omstændighederne ringere Grad af Straffen finde Sted; dog kan denne ikke nedsættes dybere end til 2 Aars Strafarbeide. § 6. Den, der sætter Ild paa anden Mands Skov, Tørvemose, Hede eller Ager, eller paa Brændestabel, Tømmer- eller Brændeforraad, Korn- eller Høstakke eller andre lignende Gjenstande, straffes i Forhold til Handlingens Skadelighed eller Farlighed samt de øvrige Omstændigheder, der have Indflydelse paa Gjerningsmandens Strafskyld, med 5 til 10 Aars Strafarbeide. Saafremt de Ting, der have været Gjenstand for en saadan Ildspaasættelse, tilhørte Gjerningsmanden selv, bliver der at forholde efter Analogien af de i § 5 givne Bestemmelser. Dersom den paa slige Gjenstande satte Ild var bestemt til at udbrede sig til Huus eller Skib, bliver den Skyldige, hvis det derved virkelig er blevet antændt, at straffe, som om han ligefrem havde sat Ild paa samme, men i modsat Fald som den, der havde tilsigtet slig Ildebrand. Foranførte Hensigt maa altid antages, naar de med Sagen forbundne Omstændigheder vise, at den Skyldige har maattet indsee, at Ilden, saafremt en eller anden Hændelse ikke forhindrede det, maatte forplante sig til Huus eller Skib. § 7. Sættes der lovstridigen Ild paa Gjenstande, der ikke med Hensyn til deres Betydenhed eller Faren for Ildens videre Udbredelse kunne sættes ved Siden af de i § 6 nævnte, bliver en ringere Straf end den i bemeldte § fastsatte at anvende. Dette skal ogsaa gjælde, naar Gjenstanden vel hører til de ommeldte, men er af en sær ringe Betydenhed, og Omstændighederne have været af den Beskaffenhed, at ingen videre Fare derfra er opstaaet. Og skjøndt det Ord Huus i nærværende Vor Anordning ikke blot indbefatter de ganske eller tildeels beboede eller til Beboelse indrettede Bygninger, med de dertil hørende Udhuse, men ogsaa Kirker, Møller, Fabrikker, Magazinbygninger og alle andre, som deraf kunne sættes ved Siden, saa skal dog alene nærværende § være anvendelig i Tilfælde af at der sættes Ild i smaae aldeles ubetydelige Hytter eller Skure, hvori kun Ting af ringe Værdie opbevares, naar de ere saa langt fra vigtigere Bygninger, at disse ikke derved sættes i Fare Skulde det imidlertid indtræffe, at Ildspaasættelsen paa en saadan ringe Hytte, som foranført, havde de Egenskaber, som denne Anordnings § 1 forudsætter, vil denne derpaa være at anvende. § 8. Naar den, der har foraarsaget en Ildebrand, der ellers vilde være at behandle efter § 1, har ved at vække det antændte Huses Beboere forebygget, at disse inde-

brændte, vil, istedetfor den der bestemte Livsstraf, Strafarbeide enten paa Livstid, eller paa en vis Tid, dog ikke kortere end 8 Aar, være at anvende. — Det Samme gjælder og, naar den Skyldige i Tilfælde, der henhøre under § 2, paa en afgjørende Maade har bevirket, at Forbrydelsen ikke bliver skadelig i den Grad, som den ellers efter sin Beskaffenhed maatte befrygtes at ville blive. I lige Maade blive og de i §§ 4, 5, 6 og 7 hjemlede Straffe at nedsætte, naar den Paagjældende ved sine virksomme Bestræbelser i nogen mærkelig Grad har forebygget den Skade, som Handlingen ellers vilde medføre, og kan Straffen, naar iøvrigt Omstændighederne ere af det meest formildende Slags, i ethvert af de i de trende førstnævnte af disse §§ omhandlede Tilfælde nedsættes til det Halve af den, der sammestedS er nævnt. § 9. Enhver, der under Udførelsen af nogen af de ovennævnte Forbrydelser har medvirket til samme, straffes, ligesom han selv med egen Haand havde udøvet den Gjerning, der nærmest foraarsager eller er bestemt til at foraarsage Branden. Det Samme gjælder ogsaa med Hensyn til den, som ved Løfter, Trudsler eller andre Forestillinger har forledet Nogen til en Forbrydelse af foranførte Slags. Iøvrigt medfører al Medvirkning til Forbrydelsen Forpligtelse til den derved forvoldte Skades Erstatning. § 10. Naar Nogen efter en Eiers Begjæring eller med hans Samtykke sætter Ild paa dennes Eiendom, bliver han, forsaavidt der iøvrigt efter Gjerningens Beskaffenhed er Forskjel paa Straffen, eftersom det er egen eller fremmed Eiendom, hvorpaa Forbrydelsen udøves, kun at ansee, som om han havde sat Ild paa sin egen Eiendom. § 11. Hvo, som paa anden og mindre virksom Maade end den, hvorom handles i § 9, har medvirket til nogen af de ommeldte Forbrydelser, saasom ved at give Brandstifteren Anviisning eller Opmuntring til Udførelsen af det allerede fattede Forsæt, eller dertil forsyne ham med Midler, ansees med Strafarbeide fra 5 til 10 Aar, naar selve den Forbrydelse, hvortil han saaledes har medvirket, vilde medføre Livsstraf eller Strafarbeide paa Livstid, men, forsaavidt selve Forbrydelsen kun vilde medføre tidsbestemt Strafarbeide, vil Straffetiden blive forholdsmæssig at nedsætte indtil det Halve; ligesom og en lignende Nedsættelse vil finde Sted, saafremt selve Forseelsen, i Medhold af § 7, kun maatte egne sig til at ansees med en ringere Straf. § 12. Begaaes nogen af de Forbrydelser, der efter de foregaaende Bestemmelser blive at ansee enten med Dødsstraf eller med Strafarbeide paa Livstid eller paa 8 Aar eller længere Tid, 26 Marts.

5 Mai. forundt Eierne af de i de danske Kjøbstæders almindelige Brandforsikkring assurerede Bygninger betydelig Nedsættelse i det bestemte Brandkontingent, saaledes har Brandforsikkringens Tilstand ogsaa senere forbedret sig i den Grad, at der, uden rimelig Fare for, at de Forsikkredes Byrder i Tiden atter skulde forøges, kan indrømmes dem en yderligere Lettelse. Vi have derfor ladet Vore troe danske Provindsialstænder forelægge Udkast til en Plakat, der gaaer ud paa, at det ved P. 23 April 1834 bestemte Brandkontingent med Hensyn til de Bygninger, der ikke formedelst deres Beskaffenhed paaføre Brandforsikkringen en særdeles Fare, kan nedsættes til det Halve. Efter nu at have taget de angaaende denne Sag af Vore Stænder allerunderdanigst afgivne Betænkninger under noie Overveielse, have Vi fundet, at der, i Medhold af disses Ønsker, kan, under visse nærmere Bestemmelser, tilstaaes forommeldte Bygninger fuld Kontingentfrihed, efterat der i en vis Aarrække har været svaret Kontingent af samme. Vi have altsaa, i Overeensstemmelse dermed, lempet fornævnte Udkast, og byde og befale herved som følger: § 1. Det ved den allernaadigste P. 23 April 1834 § 1 til 10 ß. for hvert 100 Rbd. Forsikkringssum nedsatte aarlige Kontingent af de i Kjøbstædernes almindelige Brandforsikkring assurerede Bygninger skal, saasnart bemeldte Brandforsikkrings rentebærende Fond er voxet til 500,000 Rbd., ophøre for de Bygninger, som have havt deres fulde daværende Assurance forend den 1 Oktbr. 1834. Saasnart bemeldte Fond har naaet den fornævnte Størrelse, har Vort Danske Kancellie at bringe det til almindelig Kundskab.*) Dog følger det af sig selv, at det allerede inden slig Kundgjørelse forfaldne Kontingent bliver at opkræve og i fornødent Fald at inddrive paa sædvanlig Maade, saa at Fritagelsen for Kontingent først indtræder den nærmeste 1 April eller 1 Oktbr. efter Kundgjørelsen. § 2. Af de Assurancer, som først ere tegnede den 1 Oktbr. 1834 eller senere, bliver derimod det fornævnte Kontingent fremdeles at udrede, indtil 20 Aar ere udløbne fra den Tid, de bleve forsikkrede, ligesom dette og, forsaavidt de Bygninger angaaer, hvis tidligere Assurance fra den 1 Oktbr. 1834 er bleven forhøiet, bliver at svare af den Forøgelse, Assurancen saaledes har faaet, dog ogsaa kun i 20 Aar, fra den Tid af, at denne Forøgelse er indtraadt. Paa lige Maade bliver af alle fremtidige Assurancer, saavelsom af alle fremtidige Assuranceforhøielser, meerbemeldte Kontingent at udrede i 20 Aar fra den Tid af, at Bygningerne bleve forsikkrede, eller For-

*) Kancellie-P. 16 Decbr. 1841; see imidlertid Anm. til § 4.

melbte Anordningers Bud. Men forsaavidt der enten ved bisses Overtrædelse eller iøvrigt ved aabenbar Tilsidesættelse af den Agtsomhed, som almindelig Forsigtighed kræver, er foraarsaget nogen Ildsvaade, bliver den Skyldige at ansee med forholdsmæssig Straf af Fængsel paa Vand og Brød eller andet Fængsel, hvilken Straf dog bortfalder, hvis han kan gjøre Udveie til at erstatte den gjorte Skade. Saafremt den foretagne Handling paa en saa iøinefaldende Maade har medført Brandsfare, at denne ikke har kunnet undgaae Gjerningsmandens Opmærksomhed, saa kan han for denne sin Fremfusenhed og grove Ligegyldighed for sine Medborgeres Velfærd efter Sagens Beskaffenhed underkastes høiere Straf indtil eet Aars Strafarbeide, dog vil ogsaa i dette Tilfælde Straffen kunne formildes eller endog efter Omstændighederne aldeles bortfalde, naar Erstatning for Skaden tilveiebringes. § 15. Hvad Stedet angaaer, hvori det ved nærværende Vor Forordning paabudne Strafarbeide skal udholdes, vil der blive at forholde efter ovennævnte Vor F. 11 April 1840 § 80.*) 26 Marts.

P., hvorved det forbydes Kjøbmændene i Island, paa samme Handelsplads at have Udsalg paa flere end eet Sted, m. v. 7 April.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: at Vi, for at forebygge, at den Konkurrence, som finder Sted paa Handelspladserne i Island, skulde ophøre, og Handelen udelukkende paa en eller anden af disse Pladser falde i enkelt Mands Hænder, ville, efterat Vi have modtaget allerunderdanigst Betænkning over denne Sag fra Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens- og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne, allernaadigst have fastsat som følger: § 1. I Island maa for Eftertiden ingen Kjøbmand paa samme Handelsplads etablere Udsalg paa flere end eet Sted. § 2. Naar paa bemeldte Øe Flere ville føre Handel i Kompagnie og altsaa ikkun have een Bod, skal det være Pligt for dem at bekjentgjøre deres Handelsfirma i den „Berlingske politiske og Avertissements-Tidende", samt tillige at forevise vedkommende Øvrighed, nemlig i Reikjavig Byfogden og andetsteds Sysselmanden, deres Interessentskabs-Kontrakt § 3. Har nogen Kjøbmand allerede nu flere Udsalgssteder paa samme Plads, skal han fremdeles have Ret til at benytte disse, hvorimod de, som allerede nu

*) Jfr. L. 29 Decbr. 1850 om Anvendelsen af de forskjellige Arter af Strafarbeide.

26 Marts. af Barn mellem 10 og 15 Aar, bliver dette i Forhold til dets Alder og Udviklingsgrad samt den mere eller mindre bestemte onde Villie, som det har lagt for Dagen, saavelsom Forbrydelsens egen Beskaffenhed, paa en kortere eller længere Tid at hensætte i en Straffeanstalt, hvor der bliver at drage vedbørlig Omsorg for et saadant Barns Opdragelse og Forbedring. Naar Barnet af Ældre er blevet forledet til at udføre Forbrydelsen, vil dette komme i særdeles Betragtning som Grund til at vælge en kortere Straffetid. Hvis Barnet selvstændig har fattet det Forsæt at begaae Forbrydelsen, og i Beslutningen og Udførelsen har røbet en bestemt ond Villie, kan Straffetiden, naar Forbrydelsen tillige er særdeles grov, endog gaae til 5 Aar. Men, dersom et Barn i fornævnte Alder har begaaet en Forbrydelse, hvorfor Straffen efter foranførte Bestemmelser vilde være ringere end Strafarbeide paa 8 Aar, bliver det at behandle saaledes som det i Vor allerhøieste Forordning angaaende Straffen for Tyverie, Bedragerie, Falsk og andre dermed beslægtede Forbrydelser, dateret 11 April 1840, §§ 26—28, er bestemt med Hensyn til Børn i fornævnte Alder, der gjøre sig skyldige i Tyverie. § 13. Enhver af de omhandlede Forbrydelser ansees fuldbyrdet, saasnart der er opstaaet Ild i den Gjenstand, hvis Antændelse udgjør Forbrydelsen, uden Hensyn til om den har grebet mere eller mindre om sig, og skjøndt den slukkes uden at have gjort nogen mærkelig Skade. Saalænge der derimod ikke har viist sig Ild i selve Gjenstanden, er ikke den fulde Straf anvendelig, om der end er opkommet Ild i de Ting, hvorfra Ilden skulde udbrede sig til bemeldte Gjenstand. Den Skyldige bliver imidlertid i dette Tilfælde at ansee med en Straf, som kommer den for den fuldbyrdede Misgjerning nær, nemlig med Strafarbeide paa Livstid, naar den fuldbyrdede Forbrydelse vilde medføre Dødsstraf, med lige Arbeide fra 10 til 15 Aar, hvis den fuldbyrdede Misgjerning vilde paadrage ham Frihedens Tab for Livstid, og, hvis der for samme kun vilde finde Frihedstab i en vis Tid Sted, bliver denne at nedsætte indtil ²/₃. Den, der har viist virksom Bestræbelse for at faae nogen af de ommeldte Forbrydelser udført, uden at være kommen Fuldbyrdelsen saa nær som foranført, bliver med Hensyn til om han er kommen mere eller mindre vidt i sin forbryderiske Virksomhed, at ansee med en forholdsmæssig ringere Straf. § 14. Med Hensyn til de foretagne eller efterladte Handlinger, for hvilke der paa Grund af den Brandsfare, som de medføre, ved Anordningerne er sat Straf, vil det have sit Forblivende ved be-

angaaer, der ere foretagne eller maatte blive foretagne af Nogen, der allerede er gjort umyndig, eller hvis Bo er taget under Behandling, uden at Kundgjørelse til Tinge derom er skeet, da skal denne Vor Anordning, hvis Formaal er for Fremtiden at hæve de Tvivl, der angaaende saadan Kundgjørelses Nødvendighed have fundet Sted, ikke være til Hinder for, at de i saa Henseende opstaaende Retstvistigheder ogsaa i Eet og Alt afgjøres efter de hidtil gjældende Love, uden at nærværende Anordning i saadanne Tilfælde maa benyttes til Styrke, enten for den ene eller den anden af Parternes Paastande; dog bør Skifteretten eller Værgen, for i ethvert Tilfælde at betrygge Boet eller Myndlingen med Hensyn til fremtidige Transaktioner, ufortøvet lade Opbuds- og Falliterklæringen eller Umyndiggjørelsen bekjendtgjøre til vedkommende Ting, forsaavidt det ikke forhen er skeet. § 4. Ligesom det følger af sig selv, at Mangelen af den ovenforeskrevne Kundgjørelse kun kan komme den tilgode, der i en utilregnelig Uvidenhed maatte indlade sig med den Person, der er gjort umyndig, eller hvis Bo er blevet taget under Behandling som Opbuds- eller Fallitbo, saaledes vil ikke blot den Opbydende eller Fallerende, som, inden Kundgjørelsen til Tinge har fundet Sted, afhænder eller pantsætter noget Gods, kvitterer noget Tilgodehavende eller foretager nogen anden saadan Handling, hvortil han efter sin Stilling er uberettiget, derfor være at ansee i Overeensstemmelse med Vor F. 11 April 1840 om Straffen for Tyverie, Bedragerie, Falsk og andre dermed beslægtede Forbrydelser § 54, men denne skal ogsaa være anvendelig paa den, der vidende om Opbuddet eller Fallitten har, til Skade for Boet, indladt sig med ham i en saadan Handling. Paa lige Maade straffes og den, der vidende om en Persons Umyndiggjørelse søger at benytte Mangelen af den foreskrevne Kundgjørelse for at erhverve Rettigheder imod ham. — Naar Dokumenters Antedatering eller andre lignende Misligheder benyttes for at opretholde en af en umyndiggjort Person eller af Nogen, der har gjort Opbud eller Fallit, foretagen kontraktmæssig Handling, bliver dette som en sær skjærpende Omstændighed at tage i Betragtning ved Straffegradens Bestemmelse. Hvorvidt den umyndiggjorte Person selv kan paadrage sig Straffeansvar, naar han inden den derom skete Kundgjørelse udøver en ham ei længere tilkommende Raadighed over sit Gods, eller naar han benytter Antedatering eller anden Mislighed for at give sit Foretagende Udseende af at være skeet i hans Myndighedstilstand, vil være at bedømme med Hensyn til ethvert Tilfældes særdeles Beskaffenhed. 10 April.

7 April. drive deres Handel i Kompagnie, skulle være pligtige til, inden eet Aars Forløb at bekjendtgjøre deres Handelsfirma paa den i foregaaende § 2 nævnte Maade, og at forevise deres Interessentskabs-Kontrakt for Øvrigheden.

10 April. **P., ang. Kundgjørelse af Øvrigheds-Resolutioner, hvorved en ellers myndig Person sættes i Umyndigheds-Tilstand, samt af Opbuds- og Fallit-Erklæringer.**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At Vi, da det var anseet tvivlsomt, hvorvidt de Øvrigheds-Resolutioner, hvorved en forhen myndig Person gjøres umyndig, saavel som Opbuds- og Fallit-Erklæringer, for ubetinget at sætte Personen ud af Stand til med Retsvirkning at raade over sit Gods behøve Kundgjørelse, have forelagt begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder et Udkast til en Plakat, hvorved denne Retsuvished vil bortfalde, og at Vi, efter desangaaende at have modtaget deres allerunderdanigste Betænkninger, allernaadigst byde og befale som følger: § 1. Naar Øvrigheden, i Henhold til Lovens 3 Bog 17 Kap. 1 eller 42 Art., ved sin Beslutning sætter en Person ud af den Myndighedstilstand, hvori samme forhen befandt sig, haver den beskikkede Værge uopholdelig at kundgjøre dette ved det Ting, hvorunder den Paagjældende har sit Hjem. Saa bør og i Forbindelse dermed iagttages hvad P. 27 Novbr. 1839 ydberligere har foreskrevet for at sætte den Paagjældende ud af Stand til at udøve Raadighed over de faste Eiendomme, som han enten paa den Tid, da han gjøres umyndig, maatte besidde eller senere maatte erhverve. Iøvrigt bør, for at en saadan Persons Umyndighedstilstand saavidt muligt kan bringes til almindelig Kundskab, den beskikkede Værge herom indføre en Bekjendtgjørelse, hvad Kjøbenhavn angaaer, i den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende samt i Adresseкontoirets Efterretninger*), og udenfor Hovedstaden saavel i førstnævnte Tidende som i Stiftsavisen, hvor en saadan udgives; men, hvis den Paagjældende hører til Landalmuen, træder Læsning ved Kirkestævne istedetfor Indførelse i Aviserne. Dog skal, i Overeensstemmelse med Lovens almindelige Grundsætninger, Dekretets juridiske Virkning alene være afhængig af dets Tinglæsning. § 2. Alt hvad i § 1 er foreskrevet skal og iagttages, naar Nogens Bo tages under Behandling som Opbuds- eller Fallitbo, i hvilken Henseende Skifteretten haver at foranstalte det Fornødne. § 3. Hvad de Handlinger

*) Jfr. L. 22 Febr. 1855.

dstue-Plakat at bringe til almindelig Kundskab, ligesom g have at iagttage det iøvrigt i saa Henseende Fornødne. med skeer Vor Villie. Befalende Eder Gud! 16 April.

Raadstue-P. ang. Abgangsbeviser for Handelsreisende. 16 April.

Overpræsident, Borgemestere og Raad udi n Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, g. v.: Hans Majestæt Kongen, efter den os af det Kongelige eneral-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium derom meddelte Kommunikation, under 3die f. M. allernaadigst har beyndiget bemeldte Kollegium til i saadanne Tilfælde, hvor en af et fremmed Handelshuus eller Fabrikant antagne Handelsreisende ikke kan benytte det ham, i Overeensstemmelse med F. 8 Juni 1839, meddeelte Abgangsbeviis for den hele Tid, hvori det efter bemeldte F.'s § 4 er gjældende, og det behørigen godtgjøres, at Omstændighederne have gjort en anden Handelsreisendes Antagelse fornøden, da imod det meddeelte Abgangsbevises Tilbagelevering, uden den befalede Kjendelses Erlæggelse, at tilstaae et nyt Abgangsbeviis for den tilbageværende Deel af Aaret, lydende paa den senere antagne Handelsreisendes Navn. — Ved at bringe Forestaaende til offentlig Kundskab bekjendtgjøres derhos, at det fornævnte nye Abgangsbeviis vil kunne ventes meddeelt, naar Vedkommende til det Kongelige General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium indgive Ansøgning derom, bilagt med de fornødne Beviisligheder.

Raadstue-P., hvorved bekjendtgjøres en Skrivelse fra Direktionen for Nationalbanken af 6 f. M. saalydende: 16 April.

Paa Direktionens Indstilling har Bankens forenede Bestyrelse under 25 f. M. vedtaget, at Banken, under de nærværende Forhold, ikke skal benytte den samme i F. 9 Juli 1813 § 4 hjemlede Ret til at fordre de Bygninger, der for Fremtiden opføres paa Tomter, hvis Bygninger vare afbrændte førend bemeldte Anordning udkom, ansatte til Bankhæftelse.

P. ang. en yderligere Nedsættelse af Brandkontingentet af de i Kjøbstædernes Brandkasse forsikkrede Bygninger. 5 Mai.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At ligesom der allerede ved P. 31 August 1831 og 23 April 1834 er

16 April. Raadstue-P., hvorved bekjendtgjøres et allerhøieste R. af 7 s. M. ang. Ophævelse af Brødtaxten, saalydende:

Vor synderlige Bevaagenhed! Efterat have af Vort Danske Kancellie ladet Os foredrage den allerunderdanigste Betænkning, der er afgiven af den i Aaret 1837 til en nøiagtig Undersøgelse af alle de Punkter, som kunne have Indflydelse paa Brødtaxten for Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, nedsatte Kommission, saa og de derefter saavel fra Borgerrepræsentanterne som fra Eder over denne Sag indhentede Betænkninger, have Vi deraf erfaret, at det næsten eenstemmig er blevet erkjendt, at de hidtil foreskrevne Regler for Brødtaxtens Sættelse ikke ere istand til at betrygge Hovedstadens Indvaanere en billig Priis paa denne Fornødenhedsartikel, og at man heller ikke saae sig istand til at foreslaae andre Regler, hvorved dette Øiemed sikkert kunde opnaaes, men at det billige Forhold snarere vil fremkomme ved Taxtens Ophævelse. Vi have derfor, efterat have taget denne Sag under nøie Overveielse, allernaadigst besluttet, at Taxten paa alt Slags Brød indtil videre maa bortfalde i Kjøbenhavn, hvormed Vi dog ville have forbundet nogle nærmere Bestemmelser, hvortil de afgivne Betænkninger og fremkomne Oplysninger have givet Anledning. Thi er Vor allernaadigste Villie: 1) at den hidtil for Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn befalede Taxtsættelse for Brød indtil videre ophører med Hensyn til alt Slags Brød, dog at denne Forandring først indtræder fra 1 Juni d. A.; 2) at den hidtil bestemte Vægt for Grovbrød af resp. 4, 8 og 12 Pund ikke destomindre fremdeles skal vedblive at tjene til Regel for Bagerne; 3) at Bagerpengene ligesom hidtil bestemmes ved Taxt, og at denne sættes 2 Gange aarlig, hvert Foraar og Efteraar; 4) at Bagerne fremdeles tilpligtes at holde det nu anordnede Forraad af Kornvarer. Vi gjøre iøvrigt Regning paa, at Bagerne ikke ville benytte Taxtens Ophævelse til Brødets Fordyrelse eller anden ubillig Adfærd, og ville i denne Forudsætning ikke for Tiden tilstede Forøgelse af Laugsbagernes Antal i Staden, skjøndt Vi ingenlunde kunne erkjende, at de have erhvervet Ret til at det stedse derved vil have sit Forblivende, ligesom Vi forvente, at det ei heller vil blive fornødent at træffe andre Foranstaltninger for at modvirke Brødets mulige Fordyrelse, saasom ved at give Tilladelse til Anlæggelsen af flere Bagerier i Forstæderne eller til Brøds Indførsel til Falholdelse paa Axeltorvene.*) Dette Vort allerhøieste Reskript have I ved en

*) Jfr. L. 12 Febr. 1852, og L. 15 April 1854 om Handel med Brød.

Raadstue-Plakat at bringe til alminbelig Kundskab, ligesom I og have at iagttage det iovrigt i saa Henseende Fornødne. Dermed skeer Vor Villie. Befalende Eder Gud! 16 April.

Raadstue-P. ang. Abgangsbeviser for Handelsreisende. 16 April.

Overpræsident, Borgemestere og Raad udi den Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, g. v.: at Hans Majestæt Kongen, efter den os af det Kongelige General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium derom meddeelte Kommunikation, under 3die f. M. allernaadigst har bemyndiget bemeldte Kollegium til i saadanne Tilfælde, hvor den af et fremmed Handelshuus eller Fabrikant antagne Handelsreisende ikke kan benytte det ham, i Overeensstemmelse med F. 8 Juni 1839, meddeelte Abgangsbeviis for den hele Tid, hvori det efter bemeldte F.'s § 4 er gjældende, og det behørigen godtgjøres, at Omstændighederne have gjort en anden Handelsreisendes Antagelse fornøden, da imod det meddeelte Abgangsbevises Tilbagelevering, uden den befalede Kjendelses Erlæggelse, at tilstaae et nyt Abgangsbeviis for den tilbageværende Deel af Aaret, lydende paa den senere antagne Handelsreisendes Navn. — Ved at bringe Forestaaende til offentlig Kundskab bekjendtgjøres derhos, at det fornævnte nye Abgangsbeviis vil kunne ventes meddeelt, naar Vedkommende til det Kongelige General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium indgive Ansøgning derom, bilagt med de fornødne Beviisligheder.

Raadstue-P., hvorved bekjendtgjøres en Skrivelse fra Direktionen for Nationalbanken af 6 f. M. saalydende: 16 April.

Paa Direktionens Indstilling har Bankens forenede Bestyrelse under 25 f. M. vedtaget, at Banken, under de nærværende Forhold, ikke skal benytte den samme i F. 9 Juli 1813 § 4 hjemlede Ret til at fordre de Bygninger, der for Fremtiden opføres paa Tomter, hvis Bygninger vare afbrændte førend bemeldte Anordning udkom, ansatte til Bankhæftelse.

P. ang. en yderligere Nedsættelse af Brandkontingentet af de i Kjøbstædernes Brandkasse forsikkrede Bygninger. 5 Mai.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At ligesom der allerede ved P. 31 August 1831 og 23 April 1834 er

13 Aug. kræves. Forsaavidt disse efter det Foranførte beroe paa Bygningers Assurancesværdie, vil det ikke komme an paa, om Bygningerne virkelig ere forsikkrede i Brandkassen eller ikke, men i sidste Tilfælde bliver den Taxation, som i Overeensstemmelse med F. 1 Oktbr. 1802 § 36 er eller maatte blive optaget, at lægge til Grund. Naar en Eiendom, som efter sin Beskaffenhed giver Valgret og Valgbarhed, besiddes af Flere i Fælledsskab, kunne disse Rettigheder udøves af den iblandt Medinteressenterne, til hvem de Øvrige forene sig om at overlade samme og som har de dertil fornødne Egenskaber. I Mangel af saadan Overeenskomst kan ingen Valgret eller Valgbarhed udøves for den i fælleds Besiddelse værende Eiendom. § 4. Ligesom Ingen, der ved Dom er funden skyldig i nogen i den offentlige Mening vanærende Forbrydelse, kan deeltage i Valget af Sogneforstandere eller vælges til denne Post, saaledes skal det ogsaa gjælde om Enhver, der er sat under Tiltale for en Forbrydelse af foranførte Beskaffenhed, og ikke ved endelig Dom er bleven aldeles frifunden for samme. Fremdeles kan Ingen, der maatte være sat under Værgemaal, eller hvis Bo er under Opbuds eller Fallitbehandling, eller som iøvrigt er underkastet nogen Retsforfølgning, der efter Lovene betager ham Raadigheden over alt hans Gods, udøve Valgret eller have Adgang til at vælges, saalænge en saadan Uraadigheds-tilstand vedvarer. Skulde nogen af de i § 2 omhandlede større Lods-Eiere have lidt saadan Dom eller være sat under saadan Tiltale, der efter det Foranførte udelukker fra Deeltagelse i Sogneforstanderskabet, skal han heller ikke kunne give Møde i samme ved en paa hans Vegne konstitueret Mand. Men er en af bemeldte større Lods-Eiere umyndig, eller er han paa anden Maade sat ud af Raadighed over sit Gods, saa vil hans Værge eller de, til hvilke Bestyrelsen af hans Gods er overdragen, paa hans Vegne have at tage Deel i Sogneforstanderskabet, ligesom dette og paa offentlige Stiftelsers Vegne, der besidde det foranførte Hartkorn i et Sognedistrikt, tilfalder disses Bestyrere. § 5. Ascendenter og Descendenter maa ikke paa een Tid have Sæde i Sogneforstanderskabet. Skulde det indtræffe, at et saadant Slægtskabsforhold, finder Sted mellem flere af de større Lodseiere, som i Medhold af § 2 som saadanne have Sæde i Forstanderskabet, vil det afvexlende tilfalde dem at indtræde i samme i et saa langt Tidsrum, som det, hvorpaa de valgte Medlemmer udnævnes. § 6. Sogneforstanderne vælges paa 6 Aar. Dog afgaaer af dem, der udvælges første Gang efterat nærværende Vor Anordning er traadt i Kraft, Halv-

sikkringerne paa samme forhøiede. § 3. Hvad de Bygninger angaaer, der have de i A. 6 April 1832 §§ 8 og 12 omhandlede Mangler, vil der og, indtil disse Mangler blive afhjulpne, fremdeles i Overeensstemmelse med den ovennævnte Plakats § 2 være at svare 10 ß. for hvert Hundrede Rigsbankdaler Assurancesum af de Bygninger, som ganske eller for en Deel, enten 1) ere tækkede med Straa eller have Tag med Halmdukker, eller og 2) formedelst Brædegavl eller andre i A. 6 April 1832 § 10 nævnte Aarsager, ifølge sammes § 12, ere undergivne forøget Brandkontingent, og med 15 ß. ligeledes for hver 100 Rbd. Assurance, naar Bygningerne have Mangler af begge fornævnte Slags, Alt foruden den i § 2 nævnte Afgift, saafremt Bygningerne ere i det Tilfælde, at Afgift efter bemeldte § vil finde Sted. § 4. Saafremt det i denne Plakats § 1 nævnte Fond nogensinde skulde lide saadant Tab, at dets aarlige Renter ikke længer vilde udgjøre ½ pro mille af det hele Beløb, der er assureret i bemeldte Forsikkring, vil der atter af alle forsikkrede Bygninger blive at svare 10 ß. af ethvert forsikkret 100 Rbd., hvorom da skal skee Kundgjørelse fra Vort Danske Kancellie.*) Et saadant Kontingent skal da vedblive, indtil Fondet igjen har opnaaet den i § 1 benævnte Størrelse. Af de i § 3 omhandlede Bygninger blive disse 10 ß. at udrede i Forbindelse med det Kontingent, som der efter bemeldte § af dem bliver at erlægge. Saafremt foranførte Bestemmelse maatte komme til Anvendelse, bliver det Tidsrum, hvori Kontingent i Medhold af samme bliver at udrede, ikke at indbefatte under de 20 Aar, hvori der af de i § 2 ommeldte Assurancer skal erlægges et særskilt Kontingent; men dette vil, naar det ovennævnte, for alle Assurancer fælleds, Kontingent igjen ophører, blive at svare i saa lang Tid, som der, da dette Kontingent begyndte, stod tilbage af fornævnte 20 Aar. § 5. Naar derimod det oftnævnte Fond maatte opnaae en saadan Størrelse, at dets aarlige Renter udgjøre 1 pro mille af samtlige i Kjøbstædernes Brandkasse forsikkrede Bygninger, vil det blive at tage under Overveielse, hvorledes det enten ved Eftergivelse eller Nedsættelse af Assurance-Kontingentet eller paa anden Maade yderligere kan komme de forsikkrede Bygningers Eiere tilgode. 5 Mai.

P. ang. forskjellige Forandringer i F. 1 Mai 1838 for Kongeriget Danmark. 12 Mai.

*) Saadan B. udgik under 22 Jan 1851; efter B. 26 Jan. 1857 indtraadte den i F.'s § 1 ommeldte Kontingent-Frihed atter fra 1 April 1857, men ifølge B. 20 Marts 1861 bliver det i F. § 4 omtalte Kontingent at svare fra 1 April s. A.

12 Mai. Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Efterat Vi have ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge Udkast til flere Forandringer i F. 1 Mai 1838 angaaende Tolden i Vort Kongerige Danmark og derover modtaget Stændernes allerunderdanigste Betænkninger, have Vi til Lettelse ved Toldklareringerne, fornemmeligen af nogle af de stempelpligtige Manufakturvarer, allernaadigst fundet for godt at anordne og befale som følger: § 1. For Fremtiden blive alle stempelpligtige Manufakturvarer at fortolde efter Vægt og skulle kunne fortoldes ved alle Toldsteder i Kongeriget efter følgende Tarif, hvori tillige er optagen en forandret Toldsats for ikke-stempelpligtigt Bomulds-Trikotage, til hvilket vævede Strømper nu ogsaa blive at henføre: — — — *) § 2. Indstrandede stempelpligtige Manufakturvarer maae, naar Vedkommende ikke foretrækker at svare Told efter Tarifen, berigtiges med 30 pCt. af Auktionsprovenuets Bruttobeløb. § 3. Naar stempelpligtige Manufakturvarer fra det Toldsted, hvor de ere toldberigtigede, udføres til fremmede og frie Steder, og Tolden af de udførte, til een Vareklasse henhørende og med samme Told i Tarifen opførte, Gjenstande udgjør 3 Rbd. eller derover, godtgjøres den erlagte Told, alene med Fradrag af Transittold, men Godtgjørelse af Sportlerne finder ikke Sted.**) § 4. Tharaen for Sukkere i Kasser og Kister ville Vi have fastsat saaledes: for Kasser af og under 500 Pund Brutto til 12 pCt., for Kister over 500 Pund Brutto til 17 pCt.***) § 5. Som en Følge af Foranstaaende ophæves § 2, af § 3 første Passus, af § 7 sidste Passus og § 53 i F. 1 Mai 1838, samt de paagjældende Steder af Tarifen; ligesom § 8 in fine og § 12 i samme Forordning blive at forstaae i Overeensstemmelse hermed. § 6. Denne Vor Anordning træder i Kraft den 1 Juli 1841.

28 Juli. **F. indeh. nærmere Bestemmelser om Underpant i rørligt Gods m. M.** †)

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, foranledigede ved et fra Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt Island og Færøerne i 1838 indgivet allerunderdanigst Andragende om, at alminbelig Pantsætning saavelsom al anden Pant-

*) Tarifen udelades her, da den er forandret ved, og optagen i, Tarifen til F. 13 Marts 1844.

**) Forandret ved P. 9 Juni 1847.

***) Jfr. Tarifen til F. 13 Marts 1844 under „Sukkere".

†) Jfr. F. om Registre til Skjøde- og Panteprotokollerne af 28 Marts 1845 § 14.

sætning af rørligt Gods, der ikke gives ihænde, maatte, om 28 Juli.
ikke forbydes, saa dog underkastes saadanne Betingelser, at de dermed forbundne Misligheder kunde forhindres, have ladet saavel bemeldte Provindsialstænder som Vore troe Provindsialstænder for Nørre-Jylland ved deres Sammenkomst i 1840 forelægge Udkast til en Forordning, der indeholdt de Bestemmelser, der vare ansete tjenlige til saavidt muligt at forebygge hine Misligheder. Efterat vi nu have taget Vore Stænders angaaende dette Udkast afgivne allerunderdanigste Betænkninger under Overveielse, have Vi fundet for godt at byde og befale som følger: § 1. Det skal herefter, naar Nogen giver Underpant enten i alt hvad han eier eller eiende vorder, eller i en ved en almindelig Benævnelse betegnet Samling af eensartede eller til et fælleds Brug bestemte Ting, saavelsom og, naar Nogen ellers pantsætter noget af sit rørlige Gods uden at det, som haandfaaet Pant overleveres, stedse iagttages, at det Dokument, hvorved Pantet stiftes, underskrives af Debitor i tvende gode Mænds Nærværelse, der nøie have at agte paa, at den rette Udstedelsesdag i samme er anført, hvorhos det bør tinglæses til første eller andet Ting (kfr. L. 5—3—28 og 5—7—7), saa at Pantsættelsens Gyldighed, naar hiin Termin er oversiddet, ikke, som ved andre Pantsættelser, senere kan indtræde ved Tinglæsning og regnes fra denne.*) Naar Debitor forandrer sin Bopæl, saaledes at han kommer til at boe under en anden Jurisdiktion, bør Dokumentet til første eller andet Ting, efterat denne Flytning er foregaaet, læses ved denne nye Jurisdiktion. — Saa bør og alle de hidtil udstedte Forskrivninger, der angaae et Pant af foranførte Slags, tinglæses inden 12 Uger fra denne Vor Anordnings Dato, for, i Medhold af Forskrifterne i de hidtil gjældende Love, at holdes i Kraft. Det maa iøvrigt ansees som en Følge af de gjældende Loves Grundsætninger, at ingen hypothekarisk Forskrivning, om den end behørig er tinglæst, kan med Hensyn til Statspapirer, Aktier, Privatobligationer eller andre deslige Pengeeffekter komme i Betragtning til Skade for den, der senere paa lovlig Maade har faaet dem til haandfaaet Pant eller tilforhandlet sig samme, med mindre der er givet bemeldte Effekter en Paategning, der tydelig indeholder, at de ere indbefattede under hiin hypothekariske Forskrivning. § 2. Om end det Dokument, hvorved de omhandlede Arter af Pant stiftes, udstedes under Jagttagelse af de oven i § 1 befalede Former og tinglæses inden den sammesteds foreskrevne Frist, skal det dog være uden Virkning for Kreditor,

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861, om det stemplede Papiir, § 19.

28 Juli. naar det er udstedt i det i F. 28 Oktbr. 1702 § 4 ommeldte Tidsrum af 6 Uger før Debitors Fallissement. § 3. Ligesom de indmurede og nagelfaste Appertinentier til en Eiendom altid maae formodes at være indbefattede under det i denne givne Pant, der ligeledes omfatter alt hvad der ellers efter de hidtil gjældende Regler rettelig ansees som Tilbehør ved Eiendommen, saaledes kan det, ved Pantsættelsen af en Landeiendom, vedtages, at den dertil hørende Besætning og Inventarium skal være indbefattet i Pantet, saa at Kreditor med Hensyn til disse Gjenstande i alt nyder samme Ret, som med Hensyn til selve Eiendommen, dog bliver Pantebrevet at læse inden den i Lovens 5—3—28 forskrevne Tid, naar Panteretten skal udvides til disse Gjenstande.

31 Juli. **Kancellie-P. hvorefter de gjældende Bestemmelser om, at Høkerne og andre slige Handlende i Kjøbenhavn ikke inden en vis Tid maae gjøre Indkjøb paa Torvene og i Havnen, skulle være deels indskrænkede deels ophævede.*)**

H. Maj. Kongen har under 16de d. M. allernaadigst resolveret: At de hidtil gjældende Bestemmelser, ifølge hvilke det er formeent Høkerne og andre Handlende i Kjøbenhavn at opkjøbe Varer paa Stadens Torve forend efter et vist Klokkeslet, indtil videre ophæves med Hensyn til de 4 af Ugens Søgnedage, nemlig Mandag, Tirsdag, Torsdag og Fredag, saaledes at hiin Indskrænkning alene skal vedblive at gjælde paa de almindelige Torvedage, Onsdag og Løverdag.**) — Ligeledes har det allernaadigst behaget H. Maj. at ophæve den i det allerhøieste R. til Kjøbenhavns Politimester af 16 April 1811 (bekjendtgjort ved Politip. 22 næstefter) indeholdte Bestemmelse, hvorved det er forbudt dem af Stadens Indvaanere, som drive Handel med Fødevarer, at kjøbe saadanne Varer af de hertil ankommende Skippere i de første 4 Søgnedage af de 3 Uger, en Skipper i smaae Partier maa udsælge sin Ladning. — Hvilket herved bringes til offentlig Kundskab.

13 Aug. **A. ang. Landkommunevæsenet.***)**

*) Jfr. P. 13 Decbr. 1841, B. 8 Marts 1853, L. om Handel med Kornvarer og Brød af 15 April 1854 § 1, L. ang. midlertidige Foranstaltninger til at sikkre Kjøbenhavn Forsyning med billige Livsfornødenheder, af 28 Jan. 1856 § 3, jfr. § 5, samt B. 30 August 1856.

**) Modificeret ved B. 8 Marts 1853.

***) Jfr. L. 22 Marts 1855 om Sogneforstanderskabernes og Amtsraadenes Sammensætning og Valg; see og L. 8 Marts 1856 om Borger- og Almueskolevæsenet, § 6 m. fl.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: I den Overbeviisning, at en fri og velordnet Kommunalforfatning ikke alene giver Borgerne en foroget Betryggelse for en paalidelig og hensigtsmæssig Bestyrelse af de Anliggender, der vedkomme det Samfund, hvortil de nærmest høre, men at den og maa have en gavnlig Indflydelse paa at nære Iver og rigtig Sands for det almindelige Vel, have Vi lige fra Vor Thronbestigelse ladet det være Os magtpaaliggende at fuldende den Ordning af Kommunalforholdene i Vort Rige Danmark, som af Vor forevigede Forgjænger deels allerede var begyndt, deels forberedt. — Vi have derfor ladet de sidst forsamlede danske Provindsialstænder forelægge Udkast til en Anordning angaaende Landkommunevæsenet, og, efter at have taget de af disse Vore troe Provindsialstænder afgivne allerunderdanigste Betænkninger over bemeldte Udkast i noieste Overveielse, byde og befale Vi som følger: 13 Aug.

§ 1. Paa Landet skulle herefter Beboernes kommunale Anliggender, dog under Vedligholdelse af de nuværende særskilte Direktioner for Skolevæsenet, bestyres af et Amtsraad i hvert Amt og af et Sogneforstanderskab i ethvert Sognedistrikt. Dette Distrikt skal, hvor flere Landsbysogne ere forenede under eet Præstekald, bestaae af disse saaledes forenede Sogne, forsaavidt de, i Overeensstemmelse med den almindelige Regel i § 1 af det under 5 Juli 1803 udgivne Reglement for Fattigvæsenets provisoriske Indretning og Bestyrelse paa Landet i Danmark, have fælleds Fattigvæsen. Men hvor de forskjellige til et Præstekald horende Sogne, enten fordi de ere beliggende i forskjellige Amter (cfr. Kancellie-P. 2 Septbr. 1808) eller af anden Aarsag, have hvert sit særskilte Fattigvæsen, skulle de og for Fremtiden have hvert sit særskilte Sogneforstanderskab. Dersom noget under en Kjobstadkirke henlagt Landdistrikt, uagtet den almindelige Bestemmelse i Reglementet for Fattigvæsenets provisoriske Indretning og Bestyrelse for Kjobstæderne i Danmark af 5 Juli 1803 § 1, paa Grund af særegne Omstændigheder har faaet sit affondrede Fattigvæsen, bør der i et saadant Distrikt oprettes et Forstanderskab, ligesom i de fuldstændige Landsbysogne. Saa skal og Vort Kancellie med Hensyn til de Landdistrikter, der endnu have Fattigvæsen fælleds med en Kjobstad, være bemyndiget til, efterat Amtsraadet og andre Vedkommende derom ere hørte, at bevilge en lige Affondring, hvor det paa Grund af Distriktets Omfang, Folkemængde eller andre Forhold maatte ansees hensigtsmæssigt. Saafremt de i Følge den ovenanførte Regel under et fælleds Sogneforstanderskab henhørende Sogne i

13 Aug. noget Tilfælde skulde ønske at adskille deres Kommunalvæsen, vil det gjennem Amtsraadet og med dets Betænkning være at foredrage for Vort Danske Kancellie, der, naar særdeles Omstændigheder tale derfor, kan bifalde Adskillelsen. § 2 *) Sogneforstanderskabet skal bestaae af Sognepræsten, den eller de Lodseiere, der af Sognedistriktets Hartkorn eie idetmindste 32 Tønder, hvorved dog Skov- og Mølleskyld kun beregnes med det Halve, samt boe i Sognedistriktet, eller hvis dette ikke er Tilfældet, dog ere villige til at indtræde i Forstanderskabet, samt 4 til 9 andre Mænd, der udvælges af de øvrige, i Medhold af det Følgende, dertil kvalificerede Beboere i Distriktet. Amtmanden har, efterat have indhentet Betænkning fra sagkyndige Mænd i Distriktet, nærmere at bestemme Antallet af de Mænd, som skulle vælges af Sognemændene. Viser dette sig i Tiden ikke passende, kunne Forandringer deri tilstedes af Amtsraadet. Saafremt det i noget Tilfælde, paa Grund af et Sognedistrikts særdeles store Udstrækning og Folkemængde, maatte være fornødent, at Forstanderskabets Medlemmer maatte overstige det foranførte Antal, haver Amtsraadet derom at gjøre Indstilling til Vort Kancellie. Herredsfogden og Birkedommeren i den eller de Jurisdiktioner, hvori Sognedistriktet er beliggende, er ogsaa berettiget til at tiltræde Sogneforstanderskabets Samlinger med Stemmeret, naar hans Leilighed tillader det. Naar Sager, ved hvis Drøftelse Sogneforstanderskabet anseer hans Medvirkning for nødvendig, komme under Forhandling, bør Sogneforstanderskabet ved sin Formand betimeligen skriftlig underrette denne Embedsmand om disses Gjenstand og om det til sammes Foretagelse berammede Møde, hvorved han da, saavidt Omstændighederne tillade ham Saadant, har at indfinde sig, men i andet Fald betimeligen underrette Formanden derom og enten nævne en anden Tid, til hvilken han kan møde eller og skriftlig meddele sine Tanker om Sagen, eller, efter dennes Beskaffenhed, forlange de yderligere Oplysninger, som han kan behøve for dertil at sættes istand. Saafremt oftmeldte Embedsmand selv finder det fornødent at afhandle en eller anden Gjenstand med Sogneforstanderskabet, haver han at anmelde det for Formanden, som da efter Overeenskomst berammer et Møde til en bekvem Tid, og derom betimeligen underretter bemeldte Embedsmand. — Er nogen af de Lodseiere, der have det ovennævnte Kvantum Hartkorn, forhindret i personlig at tage Deel i Sogneforstanderskabet,

*) §§ 2—11 ere væsentlig forandrede ved L. 22 Marts 1855, om Sogneforstanderskabernes og Amtsraadenes Sammensætning og Valg, §§ 1—6.

kan han lade møde ved sin i Medhold af F. 25 Juli 1817 13 Aug.
til paa hans Vegne at forrette Skifte bemyndigede Fuldmægtig eller ved en anden af Amtsraadet dertil konstitueret paalidelig Mand, der maa besidde de i Følge denne Vor Anordnings §§ 3 og 4 fornødne Egenskaber. § 3. For at Nogen skal kunne deeltage i Valget af Sogneforstandere og vælges i denne Egenskab, udkræves det, at han, foruden at have opnaaet 25 Aars Alderen, maa eie eller have i Arve- eller Livsfæste idetmindste 1 Tønde Hartkorn Ager og Eng eller 2 Tønder Skov- eller Mølleskyld i Sognedistriktet. Lige med disse ansees og de, der, som Beneficiarer eller iøvrigt ifølge deres Bestilling, bruge Embeds- eller Tjenestejord af ovennævnte Størrelse. Saa skal og Valgret og Valgbarhed tilkomme dem, der i Sognedistriktet eie eller med en Arvefæsterettighed, der er forbunden med Ret til at sælge og pantsætte, besidde Bygninger, som i Overeensstemmelse med F. 1 Oktbr. 1802 ere undergivne Arealskat, til en Assurancværdie af 1,000 Rbd. Sølv. Fremdeles skal og Enhver, der ifølge tinglæst Kontrakt har et Avlsbrug i Distriktet i Forpagtning eller Leie paa 6 Tønder Hartkorn, hvortil og Skovskyld kan regnes men kun med sit halve Beløb, ligeledes være valgberettiget og valgbar, dog kun, naar hans Forpagtning er gjældende for den Aarrække, hvorfor Valget skeer. Heller ikke kan han udøve bemeldte Rettigheder, dersom Eieren vil ved Hjælp af hiint bortforpagtede eller bortleiede Hartkorn gjøre samme Rettigheder gjældende, hvilket dog ikke skal finde Anvendelse, naar det er som Besidder af det i § 2 ommeldte Kvantum Hartkorn Eieren indtager Sæde i Forstanderskabet. — Saafremt Antallet af de Eiendomme, der ifølge foranførte Regler hjemle Valgret og Valgbarhed, ikke idetmindste er 4 Gange saa stort som det fulde Antal af de Pladser i Forstanderskabet, som besættes ved Valg, blive af de Eiendomme, der komme det oven bestemte Hartkorn eller den foranførte Bygningsværdie nærmest, saamange at medtage, at det ovennævnte Tal derved udfyldes. Flere forskjellige i een Mands Besiddelse værende Eiendomme i samme Sognedistrikt, hvoraf ingen hver for sig begrunder Valgret eller Valgbarhed, kunne lægges sammen for ved den sammenlagte Værdie eller det sammenlagte Hartkorn at begrunde disse Rettigheder. Ere de forskjellige Eiendomme af forskjellig Beskaffenhed, saasom Ager og Engs og Skov- og Mølleskylds Hartkorn, eller Hartkorn og Assurancværdie, saa bliver hver af bemeldte Eiendomme at ansætte efter sit Forhold til det Hartkorn eller den Værdie, som til de forommeldte Rettigheder ud-

13 Aug. kræves. Forsaavidt disse efter det Foranførte beroe paa Bygningers Assuranceværdie, vil det ikke komme an paa, om Bygningerne virkelig ere forsikkrede i Brandkassen eller ikke, men i sidste Tilfælde bliver den Taxation, som i Overeensstemmelse med F. 1 Oktbr. 1802 § 36 er eller maatte blive optaget, at lægge til Grund. Naar en Eiendom, som efter sin Beskaffenhed giver Valgret og Valgbarhed, besiddes af Flere i Fælledsskab, kunne disse Rettigheder udøves af den iblandt Medinteressenterne, til hvem de Øvrige forene sig om at overlade samme og som har de dertil fornødne Egenskaber. I Mangel af saadan Overeenskomst kan ingen Valgret eller Valgbarhed udøves for den i fælleds Besiddelse værende Eiendom. § 4. Ligesom Ingen, der ved Dom er funden skyldig i nogen i den offentlige Mening vanærende Forbrydelse, kan deeltage i Valget af Sogneforstandere eller vælges til denne Post, saaledes skal det ogsaa gjælde om Enhver, der er sat under Tiltale for en Forbrydelse af foranførte Beskaffenhed, og ikke ved endelig Dom er bleven aldeles frifunden for samme. Fremdeles kan Ingen, der maatte være sat under Værgemaal, eller hvis Bo er under Opbuds eller Fallitbehandling, eller som iøvrigt er underkastet nogen Retsforfølgning, der efter Lovene betager ham Raadigheden over alt hans Gods, udøve Valgret eller have Adgang til at vælges, saalænge en saadan Uraadigheds-tilstand vedvarer. Skulde nogen af de i § 2 omhandlede større Lods-Eiere have lidt saadan Dom eller være sat under saadan Tiltale, der efter det Foranførte udelukker fra Deeltagelse i Sogneforstanderskabet, skal han heller ikke kunne give Møde i samme ved en paa hans Vegne konstitueret Mand. Men er en af bemeldte større Lods-Eiere umyndig, eller er han paa anden Maade sat ud af Raadighed over sit Gods, saa vil hans Værge eller de, til hvilke Bestyrelsen af hans Gods er overdragen, paa hans Vegne have at tage Deel i Sogneforstanderskabet, ligesom dette og paa offentlige Stiftelsers Vegne, der besidde det foranførte Hartkorn i et Sognedistrikt, tilfalder disses Bestyrere. § 5. Ascendenter og Descendenter maa ikke paa een Tid have Sæde i Sogneforstanderskabet. Skulde det indtræffe, at et saadant Slægtskabsforhold, finder Sted mellem flere af de større Lodseiere, som i Medhold af § 2 som saadanne have Sæde i Forstanderskabet, vil det afvexlende tilfalde dem at indtræde i samme i et saa langt Tidsrum, som det, hvorpaa de valgte Medlemmer udnævnes. § 6. Sogneforstanderne vælges paa 6 Aar. Dog afgaaer af dem, der udvælges første Gang efterat nærværende Vor Anordning er traadt i Kraft, Halv-

delen efter 3 Aars Forløb, hvorved i Mangel af mindelig 13 Aug.
Overeenskomst Lodtrækning gjør Udslag, men den anden Halvdeel først ved Udgangen af det 6te Aar. Som Følge heraf afgaaer siden stedse hvert 3die Aar det halve Antal af de valgte Sogneforstandere. Dersom Nogen af en eller anden særdeles Aarsag udtræder inden Udløbet af de 6 Aar, skal den, der vælges i hans Sted, kun vedblive for den Deel af hine 6 Aar, der endnu var tilbage ved slig Udtrædelse. Den Udtrædende kan stedse vælges paany, og indtager da sin Plads efter det nye Valg. Men, saafremt hans tidligere Bestillingstid ei har været kortere end 3 Aar, er han ikke pligtig at modtage noget Valg førend efter Forløbet af saa stort et Antal Aar, som det, hvori han har været Sogneforstander, ligesom og den, der har opnaaet en Alder af 60 Aar, altid paa Grund deraf kan undskylde sig for at modtage et paa ham faldet Valg. § 7. Valgene, som stedse udenfor de Tilfælde, hvor en extraordinair Vakance skal besættes, skal foregaae i Aarets sidste Kvartal, forberedes ved en Liste over de Valgberettigede og Valgbare, som udfærdiges af Valgbestyrelsen. Denne skal første Gang bestaae af trende af Amtmanden, helst blandt de større Lodseiere, udnævnte Mænd, men for Fremtiden af Forstanderskabets Formand og tvende af dettes andre Medlemmer, som det selv udnævner. — Ved bemeldte Fortegnelses Affattelse bør Sognefogderne gaae Valgbestyrelsen tilhaande; Listen udlægges 14 Dage iforveien til almindeligt Eftersyn; og forsaavidt Nogen maatte finde, at enten en Uberettiget var optagen eller en Berettiget var udeladt, haver han forinden eller paa selve Valgdagen at fremføre sin Indsigelse eller Paastand, som Valgbestyrelsen, efterat have modtaget de Oplysninger, som de Tilstedeværende kunne give, afgjør ved sin Beslutning. § 8. Dagen og Klokkeslettet, da Valgene skulle foregaae, blive idetmindste 8 Dage forud ved Kirkestævne at bekjendtgjøre. Valgene foregaae offentligt paa et dertil bekvemt Sted, og alle Vælgerne, som ville udøve deres Valgret, have at møde personlig, og mundtlig for Valgprotokollen at tilkjendegive, paa hvilke Personer de vælge. Naar alle Valgberettigede have faaet Adgang til at afgive deres Stemmer, og disse ere tilførte Protokollen, har Valgbestyrelsens Formand tydelig at oplæse og Valgbestyrelsens øvrige Medlemmer at optegne og sammentælle samtlige afgivne Stemmer. De, som efter Stemmernes Optælling findes at have de fleste Stemmer, erklæres da for valgte Sogneforstandere. Have Flere lige Stemmer, gjør Lodtrækning Udslag. § 9. Dersom den, paa hvem et Valg er faldet, fremkommer med

13 Aug. nogen Undskyldning, haver Valgbestyrelsen at bedømme sammes Tilstrækkelighed, og finder Pluraliteten af Valgbestyrelsens Medlemmer den antagelig, skrides der til et nyt Valg. Forkastes derimod Undskyldningen, haver den Valgte, hvis han ei vil underkaste sig den tagne Beslutning, at fremføre sin Anke for Amtsraadet. Forsaavidt der enten ifølge en Anke fra nogen Vedkommende eller formedelst en hos Valgbestyrelsens Medlemmer selv fremkommen Tvivl opstaaer Spørgsmaal om, hvorvidt et Valg har Stemmefleerhed for sig eller ikke, eller hvis der iøvrigt maatte være Noget at indvende imod Valgets Gyldighed, har Valgbestyrelsen derover at afgive en motiveret Kjendelse, der uopholdeligen tilstilles Amtmanden, for at forelægges Amtsraadet. — Ogsaa bør der, uagtet intet saadant Spørgsmaal er opstaaet, strax om Valghandlingen gjøres Indberetning til Amtmanden. Hvis denne Øvrighed da maatte finde, at der ved Valget ikke er brugt den lovlige Omgang, har han i Forbindelse med Amtsraadet at afgjøre Sagen og om Udfaldet at give Valgbestyrelsen Underretning. Ligeledes bør han, hvis han Intet finder at erindre ved Valghandlingen, inden 14 Dage derom meddele Valgbestyrelsen Underretning. Derhos skal Enhver, som har Noget at anke over den foregaaede Valghandling og navnlig over de i Anledning af samme afsagte Kjendelser, hvis hans Anke skal komme i Betragtning, inden 8 Dage efterat Kjendelsen er afsagt eller Valghandlingen er sluttet, have indgivet sin skriftlige Besværing til Valgbestyrelsen, som uopholdelig bør tilstille Amtmanden samme med sin Erklæring. Hvis et Valg da ifølge Amtsraadets Bestemmelse bliver sat ud af Kraft, bliver nyt Valg at foretage. § 10. Skulde nogen Sogneforstander i Løbet af den Tid, hvori han efter § 6 skulde forestaae sin Bestilling, komme i et Tilfælde, der betager ham nogen af de Egenskaber, der udkræves til foranførte Post, bliver han at entledige, hvorved det dog bliver at iagttage, at den Omstændighed, at nogen af de valgte Sogneforstandere senere ophører at eie eller besidde saadan Eiendom, som efter § 3 udkræves til Valgbarhed, ikke skal bevirke hans Udtrædelse af den Post, hvortil han engang ved sine Medborgeres Tillid er udvalgt. Hvis et saadant Tilfælde indtræder, som i Overeensstemmelse med § 4 for Tiden betager ham de til at beklæde hiin Post fornødne Egenskaber, bliver han midlertidigen at udelukke fra Forretningerne, indtil Forhindringen er ophørt, eller den er gaaet over til en vedvarende Forhindring. Det tilfalder de øvrige Medlemmer af Forstanderskabet at afgjøre de Spørgsmaal, der kunne opstaae i de

ovenanførte Henseender, eller naar noget Medlem ellers har gjort sig skyldig i saadanne Pligtovertrædelser, som maatte gjøre Sammes Udtrædelse nødvendig, dog at naturligviis Adgang til at andrage Sagen for høiere Autoriteter staaer Vedkommende aaben. — Dersom Nogen i Løbet af den Tid, hvori han efter de alminbelige Regler skulde vedblive sin Post, finder sig beføiet til at forlange sin Entledigelse, og saadant Forlangende af Forstanderskabet eller i alt Fald ved Andragende til Amtsraadet (§ 9) bifaldes, bliver, forsaavidt den Udtrædende hørte til de valgte Medlemmer, nyt Valg at foretage. § 11. Saasnart Valget af Sogneforstanderskabets Medlemmer ifølge det Foregaaende er fuldendt, og Valgene, hvis Noget mod dem har været at erindre, ere berigtigede, har den Ældste af de Udvalgte at sammenkalde Sogneforstanderskabet og foranstalte en Formand valgt. Saafremt Flere erholde ligemange Stemmer, da stemmes der om paa disse; men skulde paa denne Maade ingen Pluralitet af Stemmer fremkomme for noget Medlem, da er den Ældste af dem, der have ligemange Stemmer, Formand. Formanden fratræder med Udløbet af hvert Aar, og haver stedse i Aarets sidste Møde at foranstalte Valg af en Formand for det kommende Aar, hvorved dog den fratrædende Formand kan vælges paany. Ethvert valgt Medlem af Sogneforstanderskabet kan, naar han har fungeret som Formand i eet Aar, undslaae sig for at modtage Valg i to derpaa følgende Aar, hvorimod Præsten og de Lodseiere, der ifølge § 2 uden Valg tiltræde Sogneforstanderskabet, ikke kunne af denne Grund vægre sig for at modtage fornyet Valg. § 12. Formanden berammer Forstanderskabets saavel ordinaire som extraordinaire Møder, og foranstalter Medlemmerne dertil sammenkaldte. Han leder Forhandlingerne i Møderne, fører Forhandlingsprotokollen og sørger for, at Forsamlingens Beslutninger nøiagtig tilføres. Ligeledes foranstalter han Udførelsen af alle Beslutninger og besørger Korrespondancen, dog med Undtagelse af de Sager, der angaae Fattig- og Skolevæsenet, i hvilke det altid tilkommer Sognepræsten, uagtet en Anden maatte være Formand, at bringe Forsamlingens Beslutning i Udførelse samt at besørge den disse Gjenstande vedkommende Korrespondance*), ligesom Formanden ogsaa ellers med Forstanderskabets Samtykke i enkelte Tilfælde kan overlade Udførelsen og Korrespondancen til andre Medlemmer af Forsamlingen. Endelig opbevarer Formanden alle Protokoller, Breve og andre Papirer og 13 Aug.

*) Jfr. L. 22 Marts 1855, om Sogneforstanderskabernes Sammensætning og Valg, § 2.

13 Aug. Dokumenter, der vedkomme Sogneforstanderskabets Anliggender, dog ogsaa her med Undtagelse af dem, der maatte vedkomme Fattig- og Skolevæsenets Sager, med Hensyn til hvilke det vil tilfalde Sognepræsten. Dog finder dette ikke Anvendelse paa de Dokumenter, der omhandles i § 16. § 13. Ingen Beslutning kan tages af et Sogneforstanderskab, naar ikke idetmindste Halvdelen af dets Medlemmer ere tilstede, Herredsfogden eller Birkedommeren dog ikke derunder indbefattet. Naar der mellem Medlemmerne ere ulige Meninger, afgjøres Sagen efter de fleste Stemmer. I Tilfælde af Stemmelighed ansees den Mening, for hvilken Formanden erklærer sig, som Fleerhedens. Protokollen underskrives af alle tilstedeværende Medlemmer af Sogneforstanderskabet. § 14. De Forretninger i Henseende til Fattig- og Skolevæsenet, som efter de nugjældende Anordninger paahvile Fattig- og Skolekommissionen, skulle herefter gaae over til Sogneforstanderskabet; hvoraf følger, at bemeldte Kommissioner ville ophøre, saasnart Sogneforstanderskaberne ere traadte i Virksomhed. Derimod vil det fremdeles tilfalde Sognepræsten mellem Sogneforstanderskabets Møder at varetage alt hvad Fattig- og Skolevæsenet vedkommer, saaledes som Regl. 5 Juli 1803 og A. 29 Juli 1814 have bestemt. Og skjøndt en Anden, i Overeensstemmelse med § 11, kan som Formand have at lede Forretningerne i Forstanderskabets Møder, haver Sognepræsten dog at foredrage Fattig- og Skolevæsenets Sager i Møderne, samt i Fattig- og Skolevæsenets Protokoller at overføre hvad der i den almindelige Forhandlingsprotokol, bemeldte Sager betræffende, maatte være indført, ligesom det og kan vedtages, at Forhandlingerne desangaaende umiddelbart af ham indføres i Fattig- og Skoleprotokollerne, i hvilket Tilfælde der i den almindelige Forhandlingsprotokol blot derom gjøres en almindelig Bemærkning. Iøvrigt bør og Formanden foranstalte, at Forstanderskabet vælger nogle af dets Medlemmer til, som Fattig- og Skoleforstandere samt Skolepatroner, at udføre de disse efter bemeldte Anordninger paahvilende Pligter, hvorhos dog de af dets Medlemmer, der i et Skoledistrikt besidde det i § 2 nævnte Hartkorn, uden videre Valg ere Skolepatroner. § 15. I det aarlige Overslag over Udgifterne saavelsom i sammes Ligning tager det hele Sogneforstanderskab Deel. Herved blive de hidtil gjældende Regler at iagttage, dog at Sogneforstanderskabet skal være beføiet til selv at tage endelig Beslutning angaaende Ligningen af Skolevæsenets, ligesaavel som af Fattigvæsenets Udgifter, uden at samme, saaledes som i A. 29 Juli 1814 § 56 er

fastsat, først behøver at indstilles til Amtsskoledirektionens 13 Aug.
Approbation. Finder Nogen sig misfornøiet med den af Forstanderskabet gjorte Ansættelse til Fattig- eller Skoleskat, staaer det ham frit for at paaanke den for Amtsraadet, dog at Amtmanden, i Overeensstemmelse med Regl. 5 Juli 1803, afgjør Sagen, dersom den ikke kan opsættes, indtil Raadet holder sit næste Møde. Regnskaberne blive at gjennemgaae af det hele Sogneforstanderskab, der dog kan overdrage det til en Enkelt først særlig at gjennemsee dem og derved gjøre sine Bemærkninger, og saafremt Erindringer fremsættes, hvis Rigtighed Regnskabsføreren ikke vil erkjende, vil Anken være at afgjøre af Amtsraadet. Det overlades til Sogneforstanderskaberne eller i alt Fald til Amtsraadene at bestemme Formen og Indretningen af Kommunens Regnskaber, og det skal i saa Henseende være Sogneforstanderskabet tilladt, med Amtsraadets Samtykke at inddrage de Indtægter, som Anordningen om Skolevæsenet paa Landet 29 Juli 1814 Kap. 9 har tillagt de særskilte Skolekasser, under Skolevæsenets almindelige Indtægter, imod at der af Kommunen forsvarligen sørges for de Skolefornødenheder, der skulle bekostes af bemeldte Kasser. § 16. Det paaligger Præsten at føre rigtigt Regnskab for Fattigvæsenet, og for Skolevæsenets Vedkommende tilkommer det de større Lodseiere, der efter § 2 indtræde uden Valg. Ere der flere saadanne Lodseiere, skifte de hvert 3die Aar saaledes at, i Mangel af mindelig Overeenskomst, den af dem, der har det største Hartkorn, først overtager denne Forretning. Er ingen saadan større Lodseier Medlem af Sogneforstanderskabet, eller han derfor er fritagen, saa at Regnskabsføreren for Skolevæsenet er udnævnt af Sogneforstanderskabet, da hviler Ansvaret for rigtigt Regnskab paa det hele Forstanderskab. Forsaavidt de særskilte Skolekasser endnu vedblive, vil Regnskabet for samme fremdeles være at aflægge af den, hvem Patronatet for den enkelte Skole paaligger. Det hele Sogneforstanderskab er ansvarligt for de Kapitaler, Aktiver og andre Eiendomme, der maatte tilhøre Sognedistriktets kommunale Indretninger. De samme vedkommende Dokumenter opbevares af Formanden eller af den, til hvem Forstanderskabet ellers overdrager dette. — Iøvrigt blive de reviderede Regnskaber efter forudgaaet Bekjendtgjørelse at fremlægge i 14 Dage paa et passende Sted til Sognebeboernes Indseende, hvorefter de blive at indsende til Amtsraadets Eftersyn. § 17. Fremdeles ville Vi, med Hensyn til alle andre Sognedistrikternes Anliggender, indrømme Sogneforstanderskaberne al den Med-

13 Aug. virkning, som Forholdenes Natur tilsteder.*) Saaledes vil Sogneforstanderskabet i Forbindelse med Politiemesteren have at drage Omsorg for, at Sognet er forsynet med de fornødne Biveie, og at disse forsvarlig vedligeholdes, og, naar Omstændighederne fordre det, grundforbedres. Naar Sogneforstanderskabet ikke kan blive enigt med Politiemesteren om, hvilke Biveie der høre under offentlig Forsorg, eller om Maaden, hvorpaa en saadan Vei bør anlægges, grundforbedres eller vedligeholdes, henhører Sagen under Amtsraadets Afgjørelse. Saavel dette som Amtmanden have derhos i alle Tilfælde at paasee, at ogsaa denne Deel af Veivæsenet holdes i forsvarlig Stand, og, naar fornødent gjøres, blive de i saa Henseende opstaaende Spørgsmaal at afgjøre af Vort Rentekammer; ligesom det og følger af sig selv, at enhver privat Mand beholder Adgang til at søge Spørgsmaalet desangaaende afgjort ved Domstolene, forsaavidt dette hjemles ved den allerhøieste P. 25 Novbr. 1829. Sogneforstanderskabet har at føre Tilsyn med, at det besluttede Veiarbeide forsvarligen udføres, hvad enten det saa skal forrettes af de Veipligtige in natura, eller det er bortliciteret eller paa anden Maade bortakkorderet, hvorhos dog den Politiemesteren med Hensyn til Veivæsenet tilkommende Embedsmyndighed og de denne saavelsom Sognefogderne paaliggende Pligter vedblive. Ogsaa skal Sogneforstanderskabet vaage over, at rigtig Omgang iagttages ved Sognekjørsel. § 18. Der bør gives Sogneforstanderskabet Leilighed til at yttre dets Tanker, naar Noget udenfor det, der umiddelbart hører til de gjældende Loves Overholdelse, skal foretages i Sognedistriktets Anliggender, ligesom det og skal være beføiet til angaaende saadanne Gjenstande at gjøre Forestilling til vedkommende Autoriteter. Dets Betænkning bør indhentes, førend Haandværksbevillinger meddeles til Nogen i Distriktet. Ligeledes bliver det at høre, inden der meddeles Nogen Bevilling til sammesteds at hæve Bropenge, til at holde Kro, til at drive Handel, til Anlæg af Møller eller Brænderier m. v. Saa bør og dets Formening indhentes om Forandringer i Læge- og Jordemoder-Distrikterne, og om det, der fra det Offentliges Side kunde være at foranstalte til Standsningen af smitsomme Sygdomme i Distriktet, hvilket dog ikke skal være til Hinder for, at de øieblikkeligen fornødne For-

*) Jfr. L. 22 Marts 1855 om Sogneforstanderskabernes og Amtsraadenes Sammensætning og Valg, § 6. — Jfr. og med Hensyn til Sogneforstanderskabets Indflydelse paa Valget af Skolelærer, dennes Løn, m. v., L. 8 Marts 1856 om Borger- og Almueskolevæsenet, 3 Kap, § 9. see og denne Lovs §§ 1—4, 11, 12, 15—17, 21. — Jfr. med Hensyn til Veivæsenet og Frikjørselsvæsenet F. 29 Sept. 1841 §§ 9, 27—28, og F. 26 Juni 1844 §§ 25, 47 og 50.

anstaltninger strax iværksættes, dersom Tiden ikke tillader først at indhente Sogneforstanderskabets Erklæring. § 19. Det Tilsyn med Assurancevæsenet, som nu ifølge P. 27 Novbr. 1839 er overdraget visse af Amtmanden udnævnte Mænd, bliver for Fremtiden at udøve af de resp. Sogneforstanderskaber, dog at derved den i bemeldte Plakats § 5 indeholdte Befaling til Branddirekteuren om at tilstille forbemeldte Tilsynsmænd de ved P. 15 April 1828 § 2 befalede Kvartalsberetninger, forandres derhen, at Branddirekteuren skal underrette Forstanderskabets Formand om enhver Brand-Taxation, som forefalder i Sognedistriktet, for at denne enten selv kan møde under Forretningen, eller foranledige, at en Anden af Forstanderskabet møder, eller og paa anden Maade skaffe sig Kundskab om sammes Udfald, hvorom Forstanderskabet i alle Tilfælde bliver at underrette, for at Samme derved kan gjøre sine Bemærkninger, om dertil findes Anledning.*) Som Følge heraf ville de efter fornævnte Plakats Indhold udnævnte Tilsynsmænd være at fritage for de dem ved Plakaten paalagte Pligter fra den Tid af, at nærværende Vor Anordning træder i Kraft. § 20. Sogneforstanderskaberne bør ogsaa ved de Midler, der staae til deres Raadighed, søge at forhindre Betlerie og Løsgjængerie, og derved understøtte Sognefogderne i Opfyldelsen af de disse paaliggende Pligter. Ogsaa i andre Henseender bør Sogneforstanderskabet paa lige Maade bidrage til at fremme og opretholde god Politie-Orden. § 21. Sogneforstanderskabet samles i Almindelighed 6 Gange aarlig, nemlig i hver anden Maaned, og ellers saa ofte Formanden finder det fornødent, eller Halvdelen af Medlemmerne forlanger det, eller det af Herredsfogden eller Birkedommeren (§ 2) eller med Hensyn til Fattig- og Skolevæsenets Anliggender af Præsten skriftlig begjæres. § 22. Naar Sogneforstanderskabet ikke kan tilveiebringe det fornødne Lokale uden Godtgjørelse, og naar Møderne ikke skulde kunne berammes til saadanne Tider, at Skolestuerne dertil kunne anvendes, da maa det mod en billig Betaling leie passende Lokale. — De Udgifter, som ere fornødne saavel hertil som til Anskaffelse af Skrivematerialier, Protokoller, til Porto og Budsendelse med videre derhenhørende, blive at ligne paa Sognedistriktet i Forbindelse med andre Kommunalafgifter. Over disse Udgifter fører Formanden Regnskab. § 23. Hvor et Landdistrikt hører ind under en Kjøbstads Fattig- eller Skolevæsen, skal det tilfalde de Beboere i Distriktet, der i Overeensstemmelse 13 Aug.

*) Forandret ved L. 4 Marts 1857, om Brandforsikringsvæsenet paa Landet, § 13.

15*

13 Aug. med § 3 ffr. § 4 ere valgberettigede, af deres Midte at udnævne den Mand, der ifølge A. 24 Oktbr. 1837 § 19 bør være Forstander for bemeldte Distrikt, samt have Sæde i Fattig- eller Skolekommissionen. Ved dette Valg, der iøvrigt kun skal gjælde for 3 Aar, bliver den i det Foregaaende foreskrevne Fremgangsmaade i det Hele at iagttage. § 24.*) Det Amtsraad, der i Overeensstemmelse med § 1 bliver at oprette i ethvert Amt, skal bestaae af Amtmanden som Formand, een af Amtets Provster, som af Vort Kancellie dertil udnævnes, og 6 andre af Amtets Beboere udvalgte Medlemmer. Forsaavidtsom der i Amtet findes Lehn, skulle disses Besiddere, dog ei flere end 2, indtræde i Amtsraadet; dog er det, for at en saadan i denne Egenskab kan være Medlem af Amtsraadet, nødvendigt, at i det Mindste 500 Tønder Hartkorn Ager og Eng, hvorunder dog Skov- og Mølleskyld efter det sædvanlige Forhold kan indbefattes, af hans Lehn er beliggende i Amtet. Paa Bornholm skulle, foruden Amtmanden og Provsten, ikkun 4 Medlemmer have Sæde i Amtsraadet. § 25. I de enkelte Amter, hvori 2 ældre Amtsdistrikter, der i samme ere indlemmede, ere vedblevne at beholde deres afsondrede Udgiftsvæsen og saaledes hvert har sit særegne Repartitionsfond, skal der, saalænge denne Afsondring finder Sted, ogsaa være 2 Amtsraad, der hvert for sig skal bestaae af det i § 24 bestemte Antal Medlemmer. § 26. Af de 6 valgte Medlemmer, der ifølge § 24 skulle indtræde i Amtsraadet, udnævne Sædegaardseierne i Amtet 3, saafremt i det Mindste den halve Deel af Amtets Hartkorn er i deres Besiddelse, men ellers 2. I foranførte Henseende bliver iøvrigt det Hartkorn, der maatte henhøre under et Lehn, at betragte som en Deel af Sædegaardenes Hartkorn. Til Sædegaardseiernes Klasse henregnes ikke blot de, som i Amtet eie Hovedgaarde, der endnu have komplet Bøndergods, men ogsaa Eierne af saadanne Sædegaarde, hvorfra det til deres Komplettering hørende Bøndergods er blevet afsondret, naar dette er skeet enten med Reservation af Herligheden og ellers under de i F. 13 Mai 1769 § 2 foreskrevne Betingelser, eller og komplette Sædegaardes Rettigheder ere blevne forbeholdte, dog i dette sidste Tilfælde kun, naar ikke selve Hovedgaarden er bleven udparcelleret, eller dog i alt Fald 25 Tdr. Hartkorn fri Hovedgaardstaxt ere blevne tilbage. De øvrige Medlemmer vælges af samt-

*) Forandret, hvad Lehnsbesiddernes Adgang til Amtsraadet angaaer, allerede ved L. 10 Marts 1852, og hele Sen saavelsom §§ 26—30 derefter væsentlig forandret ved L. 22 Marts 1855, om Sogneforstanderskabernes og Amtsraadenes Sammensætning og Valg, §§ 7—12.

Sogneforstanderskaber i Amtet, saaledes at ethvert af af dets egen Midte udkaarer Een til at deeltage i et. Da der paa Bornholm ikke findes Sædegaards- blive de 4 Mænd, der ifølge § 24 skulle vælges til at Deel i Sammes Amtsraad, alle at udnævne paa den nførte Maade. — Forsaavidt som der i Amtet findes end to Lehnsbesiddere, der ere kvalificerede til som saa- e at have Sæde i Amtsraadet, have disse at forene sig hvo af dem der skal indtræde. I Mangel af saadan ning alternere de hvert 6te Aar, saaledes at den, der be- r det største Kvantum Hartkorn i Amtet, først indtræder, a fremdeles. De Lehnsbesiddere, der ei i denne Egen- erholde Sæde i Amtsraadet, have dog Adgang til at valgte Medlemmer af Raadet, ligesom Lehnsbesidderne nindelighed som Sædegaardseiere deeltage i det disse nmende Valg. § 27. De, der, uden at høre til Sæde- dseierklassen, vælges til Medlemmer af Amtsraadet, bør Eiendomsret, hvortil dog den Arvefæsterettighed, som er anden med Ret til at sælge og pantsætte, bliver at hen- e, i Amtet besidde 4 Tdr. Hartkorn Ager og Eng eller dr. Hartkorn Skov- og Mølleskyld eller og Bygninger, i Overeensstemmelse med F. 1 Oktbr. 1802 ere under- e Arealskat, til en Assuranceværdie af 2000 Rbd. Gaard- re, saa og de, der som Beneficiarier eller iøvrigt ifølge Bestillinger maatte bruge Embeds- eller Tjenestejord, valgbare, naar de besidde i det Mindste 5 Tdr. Hartkorn og Eng eller 10 Tdr. Hartkorn Skov- og Mølleskyld. Vedkommende til Sammenlægningen af forskjellige Slags korn eller af Hartkorn og Bygningsværdie, saavelsom Hensyn til Valgret og Valgbarhed paa Grund af en i es fælleds Besiddelse værende Eiendom, forholdes der i reensstemmelse med de i nærværende A.'s § 3 i Anled- af Valgene til Sogneforstanderskaberne givne Regler. ndeles tilkommer ogsaa Valgbarhed Forpagtere af Hoved- de paa 25 Tdr. Hartkorn eller derover, naar deres For- ningskontrakter ere tinglæste og ikke udløbe i den Aar- e, for hvilken Valget er gyldigt. Eieren af den bort- agtede Hovedgaard beholder iøvrigt ligefuldt den Valg- og Valgbarhed, samme maatte hjemle ham i Sædegaards- es Valgklasse. Saafremt derimod Hovedgaarden ikke f den Beskaffenhed, som efter § 26 udfordres for at be- de Valgret og Valgbarhed i bemeldte Valgklasse, kan agteren ikke udøve den ham ellers tilkommende Valg- ed, hvis Eieren vil ved Hjælp af hiin Eiendom gjøre samme Rettighed gjældende. § 28. Saavel Sæde- 13 Aug.

13 Aug. gaardseierne som de, der i Medhold af § 26 vælges til Medlemmer af Amtsraadet, bør, foruden at have de iøvrigt fornødne personlige Egenskaber, kfr §§ 4 og 5, have opnaaet 30 Aars Alderen. Dette Samme gjælder og om Lehnsbesidderne, hvilke ikke kunne udøve den dem tillagte Ret til at være Medlemmer af Amtsraadet, uden ved at møde personlig sammesteds. Valget til Medlem af Amtsraadet udelukker ikke den Valgte fra tillige at være Medlem af vedkommende Sogneforstanderskab; dog maa han være beføiet til at udtræde af dette sidste, naar han indtræder i Amtsraadet. § 29. Valgene bestyres af Amtmanden under Medvirkning af 2 Mænd, som første Gang vælges af ham selv iblandt de større Grundeiere i Amtet, men siden stedse udnævnes af Amtsraadet. Vælgerne skulle udøve deres Valgret personlig. Ligge der mindre Øer til Amtet, kan Amtmanden efter disses Størrelse enten beramme et særligt Valgmøde for dem eller tilstede de der boende Vælgere at indsende Stemmesedler med Underskrift. Amtmanden har strax at bekjendtgjøre Udfaldet af Valget, forsaavidt Sjælland angaaer i den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende, for Bornholm i den der paa Landet udkommende Avis, og i de øvrige Provindser i vedkommende Stiftstidender. Iøvrigt bliver der i Henseende til Fremgangsmaaden i Anledning af Valget paa Amtsraadets Medlemmer saavelsom til disses Funktionstid og den Orden, hvori de afgaae, med hvad videre hermed staaer i Forbindelse, at forholde i Overeensstemmelse med de i det Foregaaende med Hensyn til Sogneforstanderskaberne foreskrevne Regler, forsaavidt disse efter Forholdets Beskaffenhed her kunne komme til Anvendelse. § 30. Hvergang der foretages nyt Valg paa Medlemmer til Amtsraadet, bliver der tillige at udnævne to Suppleanter, den ene af Sædegaardseierne og den anden af Sogneforstanderskabernes Valgmænd. Disse have, hver for sin Valgklasse, at tiltræde Amtsraadet, naar noget af dets Medlemmer enten skulde afgaae eller for længere Tid være forhindret fra at deeltage i Forhandlingerne. Paa Bornholm vælges der kun een Suppleant. § 31. Amtsraadet samles i det Mindste 4 Gange om Aaret, i Februar, Mai, August og November Maaneder. Men Amtmanden er beføiet til ogsaa til andre Tider at sammenkalde det, og bør dette altid skee, naar i det Mindste det halve Antal af Raadets Medlemmer forlanger det. Saavidt muligt bør Medlemmerne forend Mødet underrettes om de Gjenstande, som ville komme under Forhandling. Tilstedeværelsen af i det Mindste Halvdelen af Raadets Medlemmer vil være for-

ı, for at en Beslutning skal kunne tages. Ogsaa skal 13 Aug.
§ 13 bestemmer angaaende Afgjørelsen i Tilfælde af
melighed mellem Sogneforstanderskabets Medlemmer
ınde Anvendelse. Protokollen føres af et Medlem, som
ıang af Raadet dertil udnævnes, og underskrives af alle
ıeværende Medlemmer. § 32.*) De Forretninger,
ville tilfalde Amtsraadet, blive følgende: 1) Det bestem-
hvor stort et Beløb der aarlig skal lignes til Amts-
titionsfondet. Fremdeles tager det Beslutninger an-
ıde Anvendelsen af bemeldte Fond i Overeensstemmelse
Anordningerne, hvorved det dog maa iagttages, at
nanden i alle de Tilfælde, der ikke taale Udsættelse ind-
taadet samles, vedbliver at anvise Udgifter paa Fondet,
om ogsaa vedkommende Regjerings-Kollegii Beslutning
deles skal indhentes i alle de Tilfælde, hvori samme efter
idtil gjældende Regler er fornøden, med Undtagelse af
Amtsraadet uden Vort Rentekammers Samtykke kan be-
ne den aarlige Ligning høiere end til de i P. 31 Dec.
ı fastsatte 64 ß. pr. Tønde Hartkorn, hvorom dog Ind-
ning bliver at gjøre til bemeldte Vort Rentekammer.
bør og Amtsraadet gjennemgaae Regnskabet over be-
te Fond og forsyne det med sine Bemærkninger, forinden
afgaaer til Revision og Decision i Vort Rentekammer.
Med Hensyn til Amtsfattigkassen tilfalder det Amtsraadet
estemme, hvilke Understøttelser der af samme, i Medfør
Anordningerne, kan gives. Ligeledes gjennemgaaer det
nskabet over Kassens Indtægter og Udgifter samt for-
r samme med dets Bemærkninger, forinden det indsendes
Revision og Decision i Vort Kancellie. 3) Paa lige
ıde gjennemgaaer det Regnskaberne for Skolelærerhjælpe-
erne.**) 4) Forsaavidt de under Nr. 1 og 2 omhand-
Fonds eie Kapitaler, har Amtsraadet at sørge for disses
erhed og Frugtbargjørelse efter de for offentlige Midlers
yrelse gjældende Regler. 5) Af de aarlige Regnskaber
alle fornævnte Fonds besørger Amtsraadet en Extrakt
Trykken bragt til offentlig Kundskab, ligesom og i For-
else dermed deres Status bliver at kundgjøre. 6) Amts-
dets Betænkning bliver at indhente, naar overordentlige
anstaltninger skulle iværksættes, der ville medføre Udgifter
ikke for hele Amtet saa dog for flere til Amtet hørende

Jfr. med Hensyn til Oprettelsen af en Skolefond, en Amtsskoledi-
rektion og et Skoleraad, L. 8 Marts 1856 om Borger- og Al-
mueskolevæsenet, 2 Kapitel.

Jfr. P. 22 Marts 1843 ang. Skolelærerhjælpekassernes Indtægter
og Udgifter. § 7, men see nu L. 8 Marts 1856 om Borger- og
Almueskolevæsenet, § 7.

13 Aug. Sognedistrikter, saasom over Arbeids- og Sygehuse for flere deslige Distrikter og over nye Ting- og Arresthuses Opførelse for een eller flere af Amtets Landjurisdiktioner, hvilket og finder Anvendelse, naar saadanne Bygninger opføres for fælleds Regning af en Kjøbstad og een eller flere Landjurisdiktioner. 7) Ligeledes indhentes dets Erklæring, naar Tilladelse ansøges af Herredsfogder eller Birkedommere til at boe udenfor deres Herreder eller Birker, forsaavidt dette ikke er en Følge af at de tillige beklæde Justitsembeder i en Kjøbstad. Fremdeles udnævner det de Mænd, der efter P. 25 Febr. 1837 § 4 skulle tiltræde Stutteriekommissionen.*) 8) Det meddeler Konstitution til de Mænd, der ifølge § 2 behøve samme for at kunne give Møde for de større Lodseiere i Sogneforstanderskaberne,**) ligesom det har at gjennemgaae Sognedistrikternes Regnskaber og afgjøre de Udsættelser, som maatte være gjorte i disse. 9) Det afgjør de Besværinger, der maatte fremkomme fra nogen af Amtets Beboere over Ansættelse til Fattig- og Skolebidrag (kfr. § 15). 10) Det tager de Bestemmelser, som omhandles i nærværende A.'s § 9. — Fremdeles vil og af vedkommende Kollegier Amtsraadets Betænkning være at indhente over enhver Gjenstand, der, skjøndt den ikke kan henføres under de ovenbenævnte, dog paa en noget betydende Maade vil gribe ind i Amtets Oekonomie, som og over andre Amtets Anliggender, ved hvis Bedømmelse den Indsigt og Erfaring, der maa forudsættes hos samme, kan være af Vigtighed. — Hvilke Forretninger der tilfalde Amtsraadet med Hensyn til Veivæsenet, vil blive bestemt i Vor allerhøieste Forordning ang. Veiarbeidet og Veiudgifternes Fordeling m. v.***) — Iøvrigt ere de i Amtet værende Kjøbstæder aldeles udenfor Amtsraadenes Virkekreds. § 33. Ligesom det Foregaaende med Hensyn til enkelte af de foranførte Gjenstande indeholder, hvorledes Amtmanden alene har at tage Beslutning samme vedkommende, forsaavidt de ikke taale at udsættes, indtil Amtsraadet sammenkaldes, saaledes skal dette, som en Følge af Sagens Natur, finde Sted i alle andre Tilfælde af foranførte Beskaffenhed, hvorom han dog stedse haver at meddele Amtsraadet Underretning, naar det første Gang derpaa samles. Ligeledes vil det, saalænge Amtsraadene endnu ikke ere organiserede, naturligviis tilfalde Amtmanden at afgjøre Alt, hvad der ellers efter denne Anordning hørte

*) Jfr. nu (L. 31 Marts 1852 og) L. 23 Jan. 1862, om Huusdyr- og især Hesteavlens Fremme.

**) Bortfalder efter L. 22 Marts 1855 om Sogneforstanderskabernes og Amtsraadenes Sammensætning og Valg.

***) Jfr. F. 29 Septbr. 1841 §§ 4—7, 21, 25—29.

Amtsraadet. Ogsaa bør Amtmanden, naar han 13 Aug.
e finde, at en af Amtsraadet tagen Beslutning ei er
:dholdelig, være berettiget til at suspendere samme, ind-
ın desangaaende har erhvervet Vore Kollegiers eller,
)t fornødent gjøres, Vor egen allerhøieste Resolution.
. De Protokoller, som føres angaaende Amtsfattig-
ı, blive at anskaffe paa dens Regning, ligesom den og-
il have at betale de Udgifter, der ellers i noget Til-
maatte blive fornødne i Anledning af denne Kasse.
andre Udgifter, som i Anledning af Amtsraadenes
omhed maatte forefalde, navnlig og til de Protokoller,
udenfor de foranførte maatte blive at føre i Amtsraa-
udredes af Amtsrepartitionsfondet. § 35. De ved
. 5 Juli 1803 anordnede Amtsfattigdirektioner skulle
ophævede fra den Tid af, at Amtsraadene i Over-
temmelse med denne Vor Anordning ere traadte i Virk-
ed, hvorimod Amtsskoledirektionerne vedblive aldeles
den samme Indretning og Virkekreds som hidtil, alene
den Forandring, som bliver en Følge af hvad der er
:revet med Hensyn til Ligningerne af Skoleudgifterne.*)
i. Da det er Vor landsfaderlige Villie, at de i nær-
nde Vor Anordning omhandlede Sogneforstanderskaber
: træde i Virksomhed ved Begyndelsen af 1842, saa vil
)ære Pligt saavel for Vore Amtmænd som for alle an-
Vedkommende at anvende al Flid og Nidkjærhed for at
ıenne Vor Villie fuldbyrdet. Derhos ville Vi, at der,
ıart Sogneforstanderskaberne ere indrettede, uopholdelig
kſættes det Fornødne til Organisationen af Amtsraadene,
at disse overalt kunne træde i Virksomhed i Mai Maaned

3. om Indførelse af Befordring med Eenspænder-ne ved Stationerne i Sjællands og Fyens Stifter. 21 Aug.

ıans Majestæt Kongen har paa Generalpostdirektionens
:underdanigste Forestilling allernaadigst behaget ved Resol.
f. M. at bestemme Følgende: § 1. Befordring med
spændervogne skal indføres ved Stationerne i Sjællands
Fyens Stifter, og bliver derved Følgende at iagttage:
. Forsaavidt Vognmandslaugene ikke in corpore an-
e Eenspændervogne, tillades det enkelte Vognmænd at
ve Befordringer med samme, uden at saadanne afskrives
:n almindelige Vognmandstour. § 3. Saafremt Vogn-
ıdene i de respektive Kjøbstæder ikke præstere det Antal
Eenspænderbefordringer, som Generalpostdirektionen for

*) Jfr. L. 8 Marts 1856 om Borger- og Almueskolevæsenet, §§ 6, 9 m. fl.

21 Aug. enhver Station især finder hensigtssvarende at bestemme, maa det paa derom til Direktionen indgiven Ansøgning overlades til Folk udenfor Laugene at holde saadanne Beforbringer til Brug saavel for egentlige Reisende som for Byens Indvaanere, dog at slige Bevillinger kun meddeles paa 5 Aar ad Gangen, efter hvilket Tidsrums Udløb de ikkun under den Forudsætning kunne ventes fornyede, at vedkommende Vognmænd ikke ville overtage Eenspænderbefordringen. § 4. Det tillades med Eenspændervogne at afgive Befordring gjennem de Stationer, hvor saadanne ikke ere anskaffede. § 5. Generalpostdirektionen bemyndiges til at lade efter den dertil approberede Tegning forfærdige tvende Eenspændervogne med Kurvefadning, den ene til Afbenyttelse i Sjælland og den anden i Fyen som Mønster for de anskaffende Vogne, og til efter Omstændighederne til Hjælp ved Anskaffelsen at forunde Vedkommende passende Laan. § 6. Den Vægt, som paa en saadan Vogn skal fremføres, bestemmes til 350 Pd. foruden Kudskens Vægt, saaledes at der paa Chausseer eller Veie af lige Godhed med Chausseer efter de Reisendes Forlangende skal endvidere paatages indtil 50 Pd. imod en Betaling af 5 Rbß. pr. Miil. § 7. Befordringstiden, Bedetiden derunder indbefattet, ansættes baade Sommer og Vinter til een Time pr. Miil for en Veilængde af indtil 5 Miil incl, dog med Tillæg af ½ Time i det Hele naar Veien er 4 Miil og derover indtil 5 Miil, og til 1¼ Time pr. Miil for en Veilængde af over 5 Miil. § 8. Eenspænderbefordring og en enkelt Hest til Forspand for Eenspændervogn skal afgives for en Betaling, som selv i Tilfælde af Akkord ikke maa overstige ⅔ af Betalingen for en mindre Vogn efter den almindelige Vognmandstart.*) § 9. Til disse Befordringer skal stedse løses Timeseddel, og med Hensyn til Afgiften til Befordringsvæsenets Fond, Drikkepenge til Postilloner m. M forholdes som ved Vognmandsbefordring i Almindelighed, ligesom forøvrigt de almindelige for Befordringsvæsenet gjældende Forskrifter blive at iagttage under Ansvar efter F. 27 Jan. 1804 og øvrige derhen hørende Bestemmelser.

8 Sept. **F., indeholdende nærmere Bestemmelser om Beviset i kriminelle Sager.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At, da Vi have fundet det hensigtsmæssigt ved Lov at bestemme, om og under hvilke Betingelser der ved Indicier kan tilveiebringes fuldstændigt Beviis i kriminelle Sager, hvorpaa der ogsaa af Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og

*) Tarten er senere nærmere bestemt, see Bekj. 3 Dec. 1853.

nds-Falsters Stifter samt Island og Færøerne var an- 8 Sept.
.t. saa have Vi ladet saavel disse som Vore troe Pro-
ialstænder for Nørre-Jylland forelægge et dertil sigtende
dkast. Efterat have modtaget begge bemeldte Stænder-
mlingers allerunderdanigste Betænkninger byde og befale
erved som følger: § 1. Foruden det Beviis, der efter
lmindelige Regler i L. 1 B. 13 Kap. 1 Art. og 1 B.
kap. 1 Art., eller efter Lovbud, som indeholde særegne
mmelser ang. Beviset for visse Arter af Forbrydelser,
strækkeligt til derpaa at begrunde en Straffedom, skal
a et saadant Beviis, i Overeensstemmelse med hvad
ens Natur og Lovgivningens Grundsætninger medføre,
om i Særdeleshed i F. 30 Dec. 1771 § 10 bestemt er
lt, kunne tilveiebringes ved saadanne forenede Omstæn-
eder, der give ligesaa stærk og sikker Overbeviisning om
Tiltaltes Skyld, som den, der tilveiebringes ved de Be-
gheder, der ved de ovenmeldte Lovens almindelige Regler
rkjendte som fuldgyldige. § 2. Et saadant Beviis bør
ges fuldstændigt at være tilveiebragt, naar flere beviste
tændigheder ere tilstede, der hver for sig gjøre det sand-
gt. at den Anklagede har begaaet den Forbrydelse, hvor-
han er sigtet, og disse ved deres Forbindelse med hin-
en indbyrdes og de øvrige oplyste i sig mindre betydende
stændigheder saa bestemt henvise til ham som skyldig i
Forbrydelse, at der efter Forstandens og Erfaringens
edning ikke er nogen rimelig Grund til derom at tvivle.
følger iøvrigt af sig selv, at alle Midler til Sagens
stændige Oplysning maae være benyttede, og at navnlig
de Omstændigheder, som tale imod den Tiltalte, maae
e ham udførlig foreholdte, og han opfordret til derover
orklare sig, inden de foranførte Betingelser for et fuld-
digt Beviis kunne siges at være tilstede. § 3. Skjøndt
er ugjørligt ved almindelig Lov at opregne og nøiag-
n betegne alle Omstændigheder af foranførte Slags,
rsom deres Betydning for en stor Deel bestemmes ved
særegne Modifikationer og Forbindelser, hvorunder de i
rt enkelt Tilfælde forekomme, saa ville Vi dog til Vei-
ing for Dommeren have følgende Omstændigheder nævnte,
under de i § 2 angivne nærmere Bestemmmelser maae
ne tjene til at udgjøre et fuldstændigt Beviis imod den
klagede: 1. Naar Nogen paa den Tid, da Forbrydelsen
begaaet, har været tilstede paa Gjerningsstedet uden at
jen anden rimelig Aarsag til hans Tilstedeværelse kan
ives, hvorved det endvidere kommer i Betragtning til at
te hiin Omstændigheds Beviiskraft, dersom han kjendelig

8 Sept. har søgt at lægge Skjul paa saadan sin Tilstedeværelse. 2. Naar han kort for eller efterat Forbrydelsen er udøvet er funden i Besiddelse af de Redskaber eller andre Midler, hvormed den maa antages at være begaaet, uden at han er istand til at give nogen Forklaring, som kunde gjøre det troligt, at han desuagtet ikke er skyldig i Forbrydelsen, ligesom det og vil give denne Omstændighed forøget Virksomhed, saafremt han har søgt at dølge saadan Besiddelse. 3. Naar der paa den Anklagede eller de ham tilhørende Ting findes Spoer, som ikke, uden at antage Noget, der er blottet for al rimelig Grund, kunne forklares anderledes end af at han har begaaet Forbrydelsen, eller dog deri været deelagtig. 4. Naar han er funden i Besiddelse af de Ting, der udgjøre Forbrydelsens Gjenstande, eller som paa den Tid, Forbrydelsen blev udøvet, vare i dens Besiddelse, imod hvem samme er begaaet, og han ikke paa antagelig Maade kan godtgjøre, at han uskyldig er kommen til disse Ting, eller han endog har lagt Dølgsmaal paa samme. 5. Naar det er beviist, at han har anvendt Bestræbelser paa at faae den Forbrydelse udført, som findes at være begaaet, hvorved der maa tages Hensyn til, om der ved den oplyste Forbrydelse findes flere eller færre særegne Omstændigheder, der netop svare til det Forsøg, som han beviislig har gjort paa Forbrydelsen. — Det maa iøvrigt erindres, at ligesom paa den ene Side en enkelt af de foranførte Omstændigheder, i Henhold til den almindelige Regel i § 2, ei for sig, men kun i Forbindelse med andre samme understøttende Data, kan være tilstrækkelig til derpaa at grunde en Straffedom, saaledes kunne paa den anden Side andre Omstændigheder som ere af ikke mindre Vægt end de ovennævnte, have samme Virkning. Dersom der maatte mangle Noget i de Egenskaber, der udfordres til at give en Omstændighed den fulde Virkning, som er tillagt de oven under Nr. 1—5 anførte Omstændigheder, kan den dog efter Sagens Beskaffenhed betragtes som et Moment, der, skjøndt i mindre Grad, taler for den Sigtedes Skyld, og som i Forening med andre Beviisligheder kan tilveiebringe tilstrækkelig Vished for samme. § 4. Under Overveielsen af de oplyste Omstændigheders Tilstrækkelighed til at ugjøre et fuldt Beviis skal det komme i Betragtning til den Anklagedes Fordeel, naar hans foregaaende Forhold ikke lader formode, at han skulde kunne have begaaet en saadan Forbrydelse som den, hvorfor han er sat under Tiltale, og naar hans Forklaringer i det Hele bære Præg af Oprigtighed. Dog følger det af sig selv, at disse for den Anklagede talende Omstændigheder maae kunne

tilbage for de Bevisers Klarhed og Styrke, der vidne 8 Sept.
ans Skyld. Paa den anden Side vil det tjene til at
e Styrken af disse Beviser, naar hans foregaaende
el vidner om Tilboielighed til en saadan Forbrydelse,
den, der er Gjenstand for Paatale. Saa skal det og, i
d med hvad § 3 allerede tildeels har fastsat, være en
idelig Regel, at den Beviiskraft, som de ellers mod
Paagjældende talende Omstændigheder have, foreges,
mt han ved tilbageholdende, vaklende eller usande
aringer har viist Bestræbelse for at undertrykke Sand-
, hvorhos der dog maa sees hen til, om der have
t særdeles Omstændigheder, som kunde bevæge selv den
dige til at tilbageholde Sandheden. § 5. Saadanne
aelser, der formedelst en eller anden Mangel ikke have
fulde i L. 1—15—1 hjemlede Beviiskraft, men dog ikke
edelst ulovlig Tvang eller af andre særdeles Aarsager
betragtes som aldeles ugyldige, saa og de Vidnesbyrd
enten som eenlige eller som aflagte af Vidner, der ikke
e ansees som fuldgyldige, eller som ikke fuldkomment
ge eller samstemmende, ikke i og for sig udgjøre et fuldt
is, bør dog, under tilbørligt Hensyn til den større eller
re Mangel, der findes ved Samme, komme i Betragtning
i Forbindelse med saadanne Omstændigheder, som om-
les i §§ 1, 2 og 3, at bidrage til at udgjøre det
iis, som disse Lovsteder fordre. Det samme bør og
de om en Dræbts med Bestemthed og ved fuld Bevidst-
gjorte Udsagn mod en bestemt Person som Banemand
L. 6—6—15), saavelsom om enhver Forklaring, som
s aflægges af den, der ved Forbrydelsen skal være for-
tet, naar ingen Paastand gjøres om Erstatning, saa og
den af en Medskyldig aflagte Forklaring, især naar denne
ge paasiger sig selv en Brøde. § 6. Hvad i Særdeles-
Tyvsforbrydelsen angaaer, da skal L. 6—17—10 og 11
fremtiden være saaledes at anvende, at Besiddelsen af
alne Koster i Almindelighed kun skal være tilstrækkelig til
fælde den som Tyvshæler, der ikke kan oplyse, at han
lovlig Maade er kommen i Besiddelse af samme. Men,
som paa den ene Side ogsaa denne Virkning bortfalder,
r Omstændigheder maatte være fremkomne, der svække
Beviis, som den uhjemlede Besiddelse ellers indeholder,
nligen saadanne, som omhandles i den første Deel af
, saaledes vil han omvendt blive at dømme som Tyv,
fremt der med den uhjemlede Besiddelse ere forbundne
deles Omstændigheder, der vise, at han selv har stjaalet
sterne. Iøvrigt vil det, med Hensyn til Beviset for

8 Sept. Skovforbrydelser, have sit Forblivende ved de særdeles Bestemmelser, som indeholdes i P 26 Juli 1837, saavelsom de øvrige A. ang. dette Slags Forbrydelser. § 7. Hvis den Forbrydelse, hvorom der er fremkommet et i Overeensstemmelse med denne A. fuldgyldigt Beviis, er af det Slags at den i Medhold af Lovene vilde medføre Livsstraf, skulle dog Domstolene være beføiede til, istedet herfor kun at tilkjende den Paagjældende Strafarbeide paa Livstid.

24 Sept. **P., indeholdende, hvorledes den i visse Tilfælde skal ansees, der findes i Besiddelse af stjaalne Koster, m. M.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Da Vi have fundet det stemmende med Retfærdighed og til Eiendomsrettens yderligere Betryggelse tjenligt, at Personer, der ere fundne at have været i Besiddelse af stjaalne Koster, og som, uden at svigagtig Omgang er dem overbeviist, have viist Mangel paa tilbørlig Agtsomhed, underkastes et passende Straffeansvar, men der herfor i de hidtil gjældende Anordninger, især delesheds udenfor Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, ikke findes behørig Hjemmel, saa have Vi ladet Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et Lovudkast, der gaaer ud paa at afhjælpe denne Mangel. Efterat have modtaget fornævnte Vore Stænders allerunderdanigste Betænkninger, have Vi nu fundet for godt at byde og befale som følger: § 1. Naar Nogen er funden i Besiddelse af stjaalet Gods, uden at saadanne Omstændigheder ere forhaanden, at han enten kan dømmes som skyldig i Tyverie, Hælerie eller ulovlig Omgang med Hittegods, men han dog maa ansees overbeviist at have udviist nogen Mislighed eller Uforsigtighed ved Kosternes Erhvervelse, bør han ansees enten med Bøder indtil 50 Rbd. Sølv eller med Fængsel indtil 4 Uger, eller under særdeles skjærpende Omstændigheder med Fængsel paa Vand og Brød indtil 4 Gange 5 Dage. Ved Anvendelsen af denne Regel vil der blandt Andet være at tage Hensyn til Kosternes Værdie saavel i og for sig som i Forhold til den Paagjældendes Kaar, og til den Priis, han derfor har givet. Det vil derhos være en særdeles skjærpende Omstændighed, dersom den Tiltalte forhen er funden skyldig i Tyverie, Hælerie eller nogen anden af de Forbrydelser, som ved F. 11 April 1840 ere satte ved Siden deraf. § 2. Hvor Straf efter foranførte Bestemmelse finder Sted, kan ingen særskilt Mulkt anvendes for den Overtrædelse, der i det udviste Forhold maatte indeholdes af F. 27 Juli 1742, eller de øvrige An-

ıger, hvorved det forbydes at kjøbe eller paa anden 24 Sept.
ˈe at tilforhandle sig Noget af visse Personer. Der-
ville bemeldte Anordninger fremdeles være at anvende,
den mod samme stridende Handel ikke tillige findes at
: indbefattes under nærværende Anordnings § 1. § 3.
nærværende Plakat fastsatte Mulkter tilfalde i Kjøben-
Politiekassen og ellers i Kjøbstæderne Byens og paa
et Amtets Fattigkasse. Alle Sager angaaende de Over-
lser, der blive at straffe efter Plakaten, blive saavel i
udenfor Kjøbenhavn at behandle politieretsviis, dog at
Paagjældende, hvis Sagen er bleven paatalt ved den
aire Ret, fordi der enten har været fundet Anledning
t tiltale ham for en større Brøde, eller hans Forseelse
r i Forbindelse med en anden under egentlig criminel
ølgning hørende Forbrydelse, bliver, forsaavidt han
s skyldig til Straf efter denne Anordning, derfor at
me under den saaledes mod ham anlagte Sag.

:., indeholdende adskillige nærmere Bestemmelser 29 Sept.
hvad i F. 13 Dec. 1793, ang. Beivæsenet i
nmark, er foreskrevet om Beiarbeidet og Bei-
ifternes Fordeling, m. M.

ıi Christian den Ottende, osv., G. v.: Overeens-
mende med derom fra begge Forsamlinger af Vore troe
ke Provindsialstænder indgivet allerunderdanigst Andra-
ıe have Vi taget under Overveielse, hvorledes adskillige
ˈe i F. 13 Dec. 1793, ang. Beivæsenet i Danmark, inde-
te Bestemmelser om Beiarbeidet og Beiudgifternes For-
ıg kunde være paa passende Maade at forandre, for-
melig i det Øiemed, at alt Naturalarbeide saavel til nyt
æg af Hovedlandeveie og mindre Landeveie, som til Ved-
)oldelse af de Hovedlandeveie og mindre Landeveie, der
n allerede nu ere eller efterhaanden blive grundforbedrede,
ıtte saavidt muligt aldeles kunne ophøre, og derhos en
:igere Fordeling af Beiarbeidsbyrden gjøres mulig. Efter
Sagen at have indhentet yderligere allerunderdanigst
ænkning fra fornævnte Vore Provindsialstænder, byde og
le Vi, som følger: § 1. Det skal have sit Forblivende
de i F. om Beivæsenet i Danmark af 13 Dec. 1793 inde-
)te almindelige Forskrifter ang. Beienes Inddeling og
ˈretning, dog med den Forandring, at lige med de i
eldte Forordning nævnte Hovedlandeveie blive at ansee:
den Bei, der i Nærheden af Bissenberg bøier af fra
)edlandeveien mellem Odense og Middelfart og i sydvestlig

29 Sept. Retning gaaer til Assens, b) Veien fra Nørresundby til Hjørring og derfra til Frederikshavn og c) Veien fra Holstebro over Ottesund til Thisted Kjøbstad, ligesom og Hovedlandevei bliver at anlægge fra Aarhuus over Silkeborg og Gjellerupl[u]nd til Ringkjøbing samt mellem Randers og Viborg Kjøbstæder, hvorimod Veien fra Viborg til Hobro saavelsom Veien fra Ringkjøbing til Lemvig, forsaavidt denne ikke kommer til at udgjøre en Deel af Hovedlandeveien til Holstebro, gaae ud af Hovedlandeveienes Klasse og blive saaledes herefter at behandle som mindre Landeveie. Og skulle de nye Hovedlandeveie, hvor disse endnu ikke ere blevne anlagte, i Reglen ikke have større Brede end 16 Alen mellem Grøfterne, hvilken Brede paa de Steder, hvor Jordbundens Beskaffenhed, en ringere Færdsel eller andre særegne Hensyn tillade det, skal kunne indskrænkes til 14 eller endog 12 Alen. Hvorvidt Veien bør anlægges som sværere eller lettere Chaussee, eller endog kun med Leer og Gruus, skal ligeledes beroe paa Omstændighederne og i Særdeleshed paa Beskaffenheden af det paa ethvert Sted eller i sammes Nærhed værende Veimaterial, dog at der tillige bliver at tage tilbørligt Hensyn paa, hvilken Indflydelse Valget af det forskjellige Material efter Rimelighed vil have paa de fremtidige aarlige Vedligeholdelses-Udgifter. § 2. Alt Arbeide til de endnu tilbagestaaende nye Hovedlandeveies første Anlæg og derefter paafølgende aarlige Vedligeholdelse saavelsom til aarlig Vedligeholdelse af samtlige nye Hovedlandeveie, der allerede nu ere fuldførte, uden Hensyn til, om saadant er skeet, forend den nævnte F. 13 Dec. 1793 udkom, eller efter den Tid, skal, tilligemed alt Arbeidet til de paa disse Veie værende Broer og Steenkister, være henlagt under Ingenieurkorpsets umiddelbare Anordning og Bestyrelse; og skal vedkommende Amtmand have Tilsynet, og Vort Rentekammer, ligesom hidtil, udøve Overopsynet og Overbestyrelsen over saavel disse som alle andre Arbeider paa Landets offentlige Veie. § 3. Det i næstforegaaende § 2 ommeldte, under Ingenieurkorpset henlagte, Arbeide skal være en, hele Rigets Kjøbstad- og Land-Jurisdiktioner vedkommende, fælleds Sag, dog at derfra undtages deels Staden Kjøbenhavn, der fremdeles vil have at vedligeholde de samme nu tildeelte Veistrækninger, deels Bornholms Amt, og blive derhos de nærmere Bestemmelser at iagttage, som indeholdes i efterfølgende § 15. § 4. Førend det specielle Forslag til en ny Hovedlandeveis-Linie udarbeides, skal dens paatænkte Retning af Ingenieurkorpset foranstaltes betegnet paa Marken, og om denne Retnings Hensigtsmæssighed saa-

n og om de alminbelige Synspunkter, der ligge til 29 Sept.
d for Veiplanen, en Forhandling finde Sted mellem
dirigerende Stabsofficier for Ingenieurkorpsets Veitjeneste
edkommende Amtmand eller Amtmænd, samt for Land-
terne de øvrige Medlemmer af Amtsraadet eller Amts-
ne og vedkommende Politie-Embedsmænd og Sogne-
r foruden, efter Amtsraadets Valg, 2de af de største
eiere i ethvert Sogn, hvorigjennem Veien gaaer, og for
stæderne Magistraten og Politiemesteren, eller Byfogden,
ogle af Borgerskabets Repræsentanter efter indbyrdes
eenskomst. Afholdelsen af denne Forhandling bliver
mtmanden ved Circulaire at kundgjøre samtlige for-
te Personer og derhos at foranstalte offentlig bekjendt-
ved Sognestævne og paa anden hensigtsmæssig Maade
i det mindste 14 Dages Varsel, da Enhver, der enten
Eier eller som Fæster bruger de Jorder, der træffes af
nien, skal have Adgang til at møde, for under For-
lingen at tilkjendegive deres Formening om Udførelsen
et paatænkte Forslag m. v. Er Tilfældet af en saadan
affenhed, at der kan være Spørgsmaal om den Virkning,
Veianlæget muligen vil have paa de et Vandløb til-
ende, lavt beliggende, Jorder, Vandmøller eller andre
ninger, bliver Forslaget til Veibanens Forhøielse over
omliggende Terrain, m. v., af Amtmanden tillige at
ægge til Eftersyn paa et passende Sted, ligeledes idetmindste
Dage før Mødetiden, og saafremt der maatte skee Ind-
se mod den foreslaaede Høide af Veianlæget med Hen-
til mulige Oversvømmelser ved pludselig indtrædende
vande, bør ogsaa Amtets Landvæsens-Kommission være
t Leilighed til at yttre sig over Forslaget. — Over For-
dlingerne, der ledes af Amtmanden som Formand, føres
Protokol, som, naar Forretningen er endt, oplæses, hvor-
den underskrives af Amtmanden og Ingenieur-Officieren,
bliver, tilligemed den almindelige Plan for Veianlæget,
ingenieurkorpset at indsende til Vort Rentekammer, gjennem
ket Kollegium Sagen foredrages Os til endelig Afgjørelse.
. Pligtarbeidet ved de i foranstaaende § 2 ommeldte
nlæg, m. v., bør for Eftertiden, saavidt Omstændighederne
de det, ikke kræves in natura, men betales med Penge.
den Ende skulle de specielle Forslag, som Ingenieur-
sket lader forfatte angaaende, hvad der i et givet Aar
være at foretage af saavel nyt som Vedligeholdelses-
eide paa de nye Hovedlandeveie, ledsages med særskilte
rslag over de dertil fornødne Spænd- og Gangdags-
eide, derunder ogsaa indbefattet den fornødne Transport

29 Sept. af Steen, Gruus, Leer, Sand, Tømmer og andre nødvendige Materialier, hvilket alt, saa nøiagtigt som skee kan, er at beregne efter det Arbeidskvantum, der i en given Tid kan med Billighed forlanges udført af en betalt Arbeider, og til den Bekostning, der vilde udfordres for at lade Arbeidet udføre ved leiede Folk. — For at derhos behørigt Hensyn kan vorde taget til alle de lokale Forholde, der kunne tjene til at fremme Arbeidet paa den meest hensigtmæssige og sparsomme Maade, skal, for ethvert Arbeidssted, for Kjøbstædernes Vedkommende Kommunalbestyrelsen, og for Landdistrikternes Vedkommende Amtsraadet, beskikke 2 à 3 af de nærmest boende, med disse Forholde bedst bekjendte, Mænd, hvis Pligt det skal være at meddele deres Formening om Arbeidets bedste Fremme til den Ingenieur-Officier, der udarbeider den specielle Plan, og med ham at overveie Alt derhen hørende, samt i Særdeleshed hvilke Dele af Arbeidet bedst maatte kunne bortakkorderes underhaanden istedetfor at sættes til Licitation, hvilket ellers i Almindelighed bør være Reglen. Det skal ligeledes være disse Mænds Pligt med Officieren at overveie Licitationsvilkaarene, der bør være saaledes indrettede, at derved Arbeidets gode og fuldstændige Udførelse kan sikkres og Konkurrence af Lysthavende tilveiebringes, samt at de Lysthavende kunne lade sig tilslaae enten hele Entreprisen eller enkelte Dele af samme — I Særdeleshed bliver det, saasnart noget sammenhængende Veistykke af en passende Længde er blevet fuldstændigen fuldført enten fra nyt af eller efter foretagen Istandsættelse, at paaagte, at den fremtidige Vedligeholdelse af et saadant Veistykke foranstaltes paa den Maade, at der ved Licitation anskaffes det i ethvert Aar fornødne Veimaterial, som leveres efter Kubikmaal, og at Transporten deraf ligeledes sættes til Licitation, hvorimod Veivedligeholdelsesarbeidet selv bliver at udføre ved fast ansatte Veimænd under Ingenieurkorpsets Opsyn. § 6. Det af Ingenieur-Officieren saaledes udarbeidede Forslag bliver derefter af ham at forelægge Amtmanden, Politiemesteren og de i næstforegaaende § 5 ommeldte, for Arbeidsstedet tilforordnede, Mænd, for om der fra disses Side maatte være Noget imod samme at erindre; og haver Amtmanden til den Ende, under Tilkaldelse af Ingenieur-Officieren, at foranstalte et Møde afholdt det snareste muligt, samt derefter at indsende den saaledes passerede Forretning til Vort Rentekammer, hvorimod Arbeidsforslaget selv tilligemed en Gjenpart af Forretningen afleveres til Officieren for af ham at indsendes til hans nærmeste Foresatte, hvorefter det fra Ingenieurkorpset tilstilles Vort Rentekammer.

Saasnart Veiarbeidet for et Aar er af Os blevet 29 Sept.
›beret, og dets Iværksættelse derefter er beordret, har
mmende Ingenieur-Officier uden Ophold at requirere
ornødne Licitation afholdt af den paagjældende Auk-
forvalter, der for enhver saadan Forretning er berettiget
: nyde 2 Rbd. 24 ß Sølv i Salarium, foruden Godt-
lse for Befordringsudgifter efter hvert Steds Vogn-
›staxt, og bør derhos for Plakater, Udskrifter osv. sæd-
g sportelmæssig Betaling erlægges.*) Iøvrigt kunne
itionerne paa hvilketsomhelst Sted, hvor saadant af
æsenets Bestyrelse findes meest hensigtsvarende, afholdes
iktionsforvalteren sammestebs, uden at Auktionsforvalteren
Distrikt, hvor det licitere de Arbeide skal forrettes, kan
berettiget til nogen Godtgjorelse, dog at Forretningen,
den holdes i en Kjøbstad, bør udføres af den, der
Auktionsret i fornævnte Arbeidsdistrikt eller i en Deel
amme, saafremt en saadan Embedsmand er bosat i
›staden. — Ved fornævnte Licitationer skulle tillige de i
jaaende § 5 ommeldte, for Arbeidsstedet tilforordnede,
nd være tilstede, da deres Formening om Licitationens
ild bliver at tilføre Protokollen, hvoraf en Udskrift ud-
iges til den Ingenieur-Officier, der har requireret For-
ingen. § 8. Forsaavidt Licitationsbudene ikke overstige
ilsvarende Overslagssummer, eller i alt Fald ikke med
: end 10 pCt. af disse Summers Beløb, og der ikke
den i foregaaende § 7 ommeldte Tilførsel til Protokollen
gjort nogen Bemærkning mod Budenes Antagelse, skal
imanden i Forening med den paa Stedet fungerende
jenieur-Officier være bemyndiget til at approbere Budene,
rom dog strax bør gjøres Indberetning til Vort Rente-
mer. Derimod kunne de Licitationsbud, der overstige
erslagssummen med mere end 10 pCt., eller mod hvis
agelse Bemærkning er gjort ved ovennævnte Tilførsel til
›tokollen, eller om hvis Antagelse Amtmanden og bemeldte
genieur-Officier ere af forskjellig Mening, ikke approberes
n efter dertil gjennem bemeldte Vort Kollegium erhvervet
ielt Samtykke. Lige Samtykke udfordres, naar noget
›eide formenes retteligst at burde overdrages Nogen som
treprise uden foregaaende Licitation. § 9. Skulde der ikke
neerholdes noget antageligt Bud for Arbeidets Overdragelse
ntrepriseenten i det Hele eller for en Deel, blive vedkommende
rtkornsbrugere pligtige til in natura at udføre det Arbeide,

) Jfr. P. 24 Marts 1847 om Retsbetjentes Betaling for Licitationer m. v. med Hensyn til Veiarbeider; jfr. og L. 17 Jan. 1859 om Vands Afledning m. v., § 19.

29 Sept. der, i Overeensstemmelse med, hvad i efterfølgende § 10 og § 11 nærmere foreskrives, kan paalægges dem, dog imod at dem derfor godtgjøres i Penge det fulde Beløb, som det Arbeide, der saaledes kan affordres dem, er beregnet til i de approberede Overslag. I lige Tilfælde og med lige Adgang til Godtgjørelse i Penge skulle alle arbeidsføre, saavel Huusbeboere uden Hartkorn som Inderster, naar de boe i en Afstand af ikke over 1 Miil i lige Linie fra Arbeidsstedet, men iøvrigt uden Hensyn til, om Stedet, hvor de boe, er Hovedgaardstaxts- eller Præstegaards- Degneboligs- og Skole-Grund, eller ikke, i Henhold til den ved Kancellie-P. 19 Novbr. 1802 kundgjorte allerhøieste Resol. af 12te i samme Maaned, være forpligtede til, forsaavidt saadant forlanges, at forrette een Gangdag om Aaret til de her omhandlede Hovedlandeveis-Arbeider. For saadant Arbeide skulle dog Skolelærere, Lodser, de af Ingenieurkorpset antagne Veiopsynsmænd og faste Veimænd saavelsom Aftægtsfolk være fritagne, ligesom ogsaa vedkommende Amtmand, efter derover at have modtaget Sogneforstanderskabets Erklæring, skal være bemyndiget til at fritage de Huusbeboere og Inderster, hvilke det, paa Grund af særegne Omstændigheder, ikke med Billighed kunde paalægges personligen at møde ved Arbeidet. § 10.*) For det i næstforegaaende § 9 ommeldte, paa Hartkornet hvilende Arbeide in natura skal efterfølgende Hartkorn være aldeles fritaget: a) al privilegeret Hovedgaardstaxt, hvad enten samme bestaaer af Ager- og Engs-Hartkorn eller af Skovskyld; b) al uprivilegeret Hovedgaardstaxt af enten Ager- og Engs-Hartkorn eller Skovskyld, dog kun forsaavidt den henhører under en Hovedgaard, eller, saafremt denne er udparcelleret, under sammes Hovedparcel; c) Hartkornet paa Bondejord, der, førend F. om Veivæsenet i Danmark af 13 Decbr. 1793 udkom, lovligen breves og fremdeles drives under en Hovedgaard, eller, i Tilfælde af at denne er udparcelleret, under sammes Hovedparcel, men i begge Tilfælde uden Hensyn til om Hovedgaarden eller dennes Hovedparcel er privilegeret eller uprivilegeret; d) det Lehnsbesiddere og enkelte Andre forundte Friheds-Hartkorn af Bøndergods, dog, hvad de her omhandlede nye Hovedlandeveie angaaer, kun forsaavidt Arbeide in natura maatte udkræves til disses første Anlæg; e) alt Hartkorn paa Præstegaardsjorder og Degnejorder saavelsom paa Skolelodder; f) alt Hartkorn paa Geistlighedens Annex- og Mensal- Gods, dog, hvad de her omhandlede nye Hoved-

*) Forandret ved L. 20 Juni 1850 om Udjevning af Hartkornsforskjellen, § 14.

veie angaaer, kun forsaavidt Arbeide in natura maatte 29 Sept.
ves til disses første Anlæg; g) Sognefogdernes Hart-
h) alt Hartkorn, som hviler paa Fredskove, hvad
dette er Ager- og Engs-Hartkorn eller Skovskyld;
Møllesk yld, dog kun forsaavidt angaaer Spændbags-
)et; k) alt Fiskerie- samt Bro-Hartkorn. — Derimod
Forpligtelsen til at forrette Veiarbeide in natura paa-
alt andet Ager- og Engs-Hartkorn og al anden Skov-
samt, hvad Gangdagsarbeidet angaaer, al Mølleskyld,
ıvidt bemeldte Hartkorn samt Skov- og Mølleskyld ikke
rbeidsstedet længere fraliggende end 1$^3/_4$ Miil i lige
uden Hensyn til, om det hører til Amtet, hvorigjennem
løber, eller ikke, og skal det i Henseende til Beregningen
bemeldte Afstand have sit Forblivende ved, hvad derom
eskrevet i den gjennem Vort danske Kancellié udfærdigede
7 Marts 1797. — Kjøbstadhartkornet, hvad enten dette
ivilegeret eller uprivilegeret, afgiver iøvrigt alene den
lestok, hvorefter enhver Kjøbstads Andeel i Naturalarbeidet
nindelighed bestemmes, hvorimod Arbeidet selv, uden
lt at kunne affordres de enkelte Hartkornsbrugere,
r at besørge af Kjøbstaden som Kommune, imod at
munen igjen berettiges til den ved næstforegaaende § 9
nte Godtgjørelse for Arbeidet. § 11. I Henseende
orbemeldte Naturalarbeide bliver iøvrigt Følgende at
age: a) I Reglen skal der i et Aar ikke paalægges
t større Arbeidskvantum end det, der, i Overeensstemmelse
foranstaaende § 5, med Billighed kan forlanges udført
$^1/_2$ Spændbag eller 1$^1/_2$ Gangdag for hver Tønde Ager-
Engs-Hartkorn og ved Halvdelen deraf for hver Tønde
)skyld, samt ved Halvdelen af Gangdagsarbeidet for
Tønde Mølleskyld; og saafremt iøvrigt i noget Tilfælde
orre Arbeidskraft gjøres nødvendig, skal der dog ingen-
i et Aar kunne paalægges et større Arbeidskvantum,
indtil det Tredobbelte af foranførte Beløb, hvilket
imum under ingen Omstændigheder maa overskrides;
)eb Bestemmelsen af det Arbeide in natura, der for noget
paalægges en Hartkornsbruger, skal der alene tages
yn til det Hartkorn, som Enhver, efter foreviist lovlig
)mst, virkelig eier eller har i Besiddelse og Brug paa
Tid, Hartkornslisterne affattes; og bør desaarsag i
elde af, at en Eiendoms Deling vel foreløbigen maatte
foregaaet, men uden at være til den Tid fuldstændigen
ıtiget i Overeensstemmelse med, hvad Anordningerne
m foreskrive, Naturalarbeidet paahvile Eiendommen, som
ingen saadan Deling var foregaaet, da det maa være

29 Sept. Vedkommendes egen Sag mellem sig indbyrdes at træffe Overeenskomst om Arbeidets Udførelse; c) Spændbagsarbeide skal ikke affordres nogen til Naturalarbeide iøvrigt forpligtet Hartkornsbruger, som ikke er i Besiddelse af i det mindste 1 Tønde Ager- og Engs-Hartkorn; d) de Hartkornsbrugere, som have under 1 Tønde Hartkorn, affordres alene Gangdagsarbeide i Forhold til deres Hartkorn og det Spænddagsarbeide, der i vedkommende Aar paalægges de større Hartkornsbrugere, dog saaledes, at der forrettes: 1) naar Spænddagsarbeidet ansættes til ikke over ½ Spænddag pr. Tønde Hartkorn: af 6 Skjepper Hartkorn eller derover 2 Gangdage, af mindre end 6 Skjepper Hartkorn 1 Gangdag; 2) naar Spænddagsarbeidet ansættes til over ½, men ikke over 1 Spænddag pr. Tønde Hartkorn: af 6 Skjepper Hartkorn eller derover 3 Gangdage, af 3 Skjepper Hartkorn indtil ikke fulde 6 Skjepper 2 Gangdage, af mindre end 3 Skjepper Hartkorn 1 Gangdag; 3) naar Spænddagsarbeidet ansættes til over 1 indtil 1½ Spænddag pr. Tønde Hartkorn: af 6 Skjepper Hartkorn eller derover 4 Gangdage, af 4 Skjepper Hartkorn indtil ikke fulde 6 Skjepper 3 Gangdage, af 2 Skjepper Hartkorn indtil ikke fulde 4 Skjepper 2 Gangdage, af mindre end 2 Skjepper Hartkorn 1 Gangdag. Iøvrigt bør, naar Arbeidet skeer in natura, vedkommende Sognefogder møde tilligemed de arbeidende Hartkornsbrugere og være tilstede under Arbeidets Udførelse, samt derved paasee Alt, hvad der hører til god Orden. § 12. Da det er af Vigtighed, at Arbeiderne i ethvert Aar fremskyndes det meste muligt, bør samtlige, i foranstaaende §§ 5—9 berørte, foreløbige Omhandlinger være tilendebragte saa betimeligen, at Licitationer over Veiarbeidet altid foretages i det sildigste i November Maaned for det Aar, hvori Arbeidet skal udføres, dog at denne Bestemmelse ikke indtræder som gjældende Regel førend med Hensyn til de Veiarbeider, der skulle udføres i Aaret 1843 og de derefter følgende Aar. Iøvrigt bliver tillige at drage Omsorg for, at ethvert Aars Veiarbeide kan tage sin Begyndelse i Midten af April Maaned, naar det skal udføres efter Licitation eller Akkord underhaanden, og i Midten af Mai Maaned, eller i Egne, hvor Foraars-Markarbeiderne ikke til den Tid sædvanligen ere tilendebragte, sildigst i Begyndelsen af Juni Maaned, naar Arbeidet skal udføres in natura. § 13. Naar Arbeidsforslagene for et Aar ere approberede, har Vort Rentekammer, i Tilfælde af at Arbeidet enten i det Hele eller for en Deel udføres ved Entreprise, at træffe fornøden Foranstaltning til, at vedkommende Entrepreneur efterhaanden, som Arbeidet skrider

frem, kan, efter Amtmandens Rekvisition, grundet paa nærmere 29 Sept.
Opgivende af den paa ethvert Arbeidssted Opsigt havende Ingenieur-Officier, erholde fra nærmeste Amtstue en passende Deel af den ham tilkommende Betaling, hvis endelige Rest paa samme Maade foranlediges udbetalt, saasnart det hele Arbeide forsvarligen er blevet udført, Alt paa vedkommende Officiers eget Ansvar. — Forsaavidt Arbeidet forrettes in natura af de dertil pligtige Hartkornsbrugere, foranlediger Vort Rentekammer, at Summen, saasnart et Sogns Andeel i Arbeidet forsvarligen er tilendebragt og Beviis derom fremsendes fra vedkommende Ingenieur-Officier, bliver anviist til Udbetaling paa nærmeste Amtstue. § 14. Istedetfor fri Befordring in natura skal vedkommende Ingenieur-Officier saavelsom de Opsigt førende Veibetjente tillægges en passende Pengegodtgjørelse, der nærmere af Vort Rentekammer bliver at regulere efter, hvad Fornødenheden i de forskjellige Tilfælde kan kræve, men under alle Omstændigheder paa en saadan Maade, at al Naturalbefordring i Veivæsenets Anliggender bortfalder for de ommeldte Embedsmænd og Betjente, ikke alene forsaavidt Talen er om Befordring i det eller de Distrikter selv, hvor der i noget Aar arbeides, men ogsaa i Tilfælde af at nogen Ingenieur-Officier eller Veibetjent beordres til ellers i Veivæsenets Anliggender at foretage Reiser. Ligeledes skal al Befordring in natura med de Veivæsenet tilhørende Arbeidsredskaber herefter bortfalde, og disses Transport, forsaavidt fornødent gjøres, besørges ved leiet Befordring, i hvilken Henseende vedkommende Ingenieur-Officier nøie har at paasee, at saadant skeer paa den hensigtmæssigste og mindst bekostelige Maade. — I Kjøbstæderne skal det staae Vedkommende frit for til foranstaaende Reiser og Transporter at leie Befordring udenfor Vognmandslaugene, og skal det paa Landet, naar en for Veitjenesten nødvendig Befordring ikke maatte kunne erholdes uden i alt Fald for en overdreven Betaling, være Pligt for Sognefogden, efter Officierens eller Veibetjentens Rekvisition til ham, at forskaffe den fornødne Befordring afgiven af Sognet imod Betaling for enhver Vogn som for Befordring med en stemplet Postvogn Disse tilsagte Befordringer afgives af den eller dem, som staae nærmest for Tour til at førrette Frireiser, dog uden at kunne i Omgangen afskrives som saadanne, og ydes derhos Befordringen i en saadan Afstand, som efter de for ethvert Amt gjældende Bestemmelser er sædvanligt, ligesom den Vægt, enhver Vogn med 2 Heste bør modtage, bestemmes til 800 Pund. § 15. Samtlige Udgifter til de forommeldte Hovedlandeveis-Arbeider blive, i

29 Sept. Vedkommendes egen Sag mellem sig indbyrdes at træffe Overeenskomst om Arbeidets Udførelse; c) Spænddagsarbeide skal ikke affkræves nogen til Naturalarbeide iøvrigt forpligtet Hartkornsbruger, som ikke er i Besiddelse af i det mindste 1 Tønde Ager- og Engs-Hartkorn; d) de Hartkornsbrugere, som have under 1 Tønde Hartkorn, affkræves alene Gangdagsarbeide i Forhold til deres Hartkorn og det Spænddagsarbeide, der i vedkommende Aar paalægges de større Hartkornsbrugere, dog saaledes, at der forrettes: 1) naar Spænddagsarbeidet ansættes til ikke over ½ Spænddag pr. Tønde Hartkorn: af 6 Skjepper Hartkorn eller derover 2 Gangdage, af mindre end 6 Skjepper Hartkorn 1 Gangdag; 2) naar Spænddagsarbeidet ansættes til over ½, men ikke over 1 Spænddag pr. Tønde Hartkorn: af 6 Skjepper Hartkorn eller derover 3 Gangdage, af 3 Skjepper Hartkorn indtil ikke fulde 6 Skjepper 2 Gangdage, af mindre end 3 Skjepper Hartkorn 1 Gangdag; 3) naar Spænddagsarbeidet ansættes til over 1 indtil 1½ Spænddag pr. Tønde Hartkorn: af 6 Skjepper Hartkorn eller derover 4 Gangdage, af 4 Skjepper Hartkorn indtil ikke fulde 6 Skjepper 3 Gangdage, af 2 Skjepper Hartkorn indtil ikke fulde 4 Skjepper 2 Gangdage, af mindre end 2 Skjepper Hartkorn 1 Gangdag. Iøvrigt bør, naar Arbeidet skeer in natura, vedkommende Sognefogder møde tilligemed de arbeidende Hartkornsbrugere og være tilstede under Arbeidets Udførelse, samt derved paasee Alt, hvad der hører til god Orden. § 12. Da det er af Vigtighed, at Arbeiderne i ethvert Aar fremskyndes det meste muligt, bør samtlige, i foranstaaende §§ 5—9 berørte, foreløbige Omhandlinger være tilendebragte saa betimeligen, at Licitationer over Veiarbeidet altid foretages i det sildigste i November Maaned for det Aar, hvori Arbeidet skal udføres, dog at denne Bestemmelse ikke indtræder som gjældende Regel forend med Hensyn til de Veiarbeider, der skulle udføres i Aaret 1843 og de derefter følgende Aar. Iøvrigt bliver tillige at drage Omsorg for, at ethvert Aars Veiarbeide kan tage sin Begyndelse i Midten af April Maaned, naar det skal udføres efter Licitation eller Akkord underhaanden, og i Midten af Mai Maaned, eller i Egne, hvor Foraars Markarbeiderne ikke til den Tid sædvanligen ere tilendebragte, sildigst i Begyndelsen af Juni Maaned, naar Arbeidet skal udføres in natura. § 13. Naar Arbeidsforslagene for et Aar ere approberede, har Vort Rentekammer, i Tilfælde af at Arbeidet enten i det Hele eller for en Deel udføres ved Entreprise, at træffe fornøden Foranstaltning til, at vedkommende Entrepreneur efterhaanden, som Arbeidet skrider

kan, efter Amtmandens Rekvisition, grundet paa nærmere 29 Sept.
vende af den paa ethvert Arbeidssted Opsigt havende
nieur-Officier, erholde fra nærmeste Amtstue en passende
af den ham tilkommende Betaling, hvis endelige Rest
samme Maade foranlediges udbetalt, saasnart det hele
de forsvarligen er blevet udført, Alt paa vedkommende
iers eget Ansvar. — Forsaavidt Arbeidet forrettes in
a af de dertil pligtige Hartkornsbrugere, foranlediger
Rentekammer, at Summen, saasnart et Sogns Andeel
beidet forsvarligen er tilendebragt og Beviis derom
endes fra vedkommende Ingenieur-Officier, bliver anviist
ldbetaling paa nærmeste Amtstue. § 14. Istedetfor
eforbring in natura skal vedkommende Ingenieur-Officier
lsom de Opsigt førende Veibetjente tillægges en passende
jegodtgjørelse, der nærmere af Vort Rentekammer bliver
gulere efter, hvad Fornødenheden i de forskjellige Til-
kan kræve, men under alle Omstændigheder paa en
an Maade, at al Naturalbeforbring i Veivæsenets An-
nder bortfalder for de ommeldte Embedsmænd og Be-
e, ikke alene forsaavidt Talen er om Beforbring i det
de Distrikter selv, hvor der i noget Aar arbeides, men
a i Tilfælde af at nogen Ingenieur-Officier eller Vei-
nt beordres til ellers i Veivæsenets Anliggender at foretage
er. Ligeledes skal al Beforbring in natura med de Vei-
net tilhørende Arbeidsredskaber herefter bortfalde, og
s Transport, forsaavidt fornødent gjøres, besørges ved
Beforbring, i hvilken Henseende vedkommende Ingenieur-
cier nøie har at paasee, at saadant skeer paa den hen-
næssigste og mindst bekostelige Maade. — I Kjøbstæderne
det staae Vedkommende frit for til foranstaaende Reiser
Transporter at leie Beforbring udenfor Vognmands-
jene, og skal det paa Landet, naar en for Veitjenesten
vendig Beforbring ikke maatte kunne erholdes uden i alt
d for en overdreven Betaling, være Pligt for Sogne-
den, efter Officierens eller Veibetjentens Rekvisition til
, at forskaffe den fornødne Beforbring afgiven af Sognet
d Betaling for enhver Vogn som for Beforbring med en
plet Postvogn Disse tilsagte Beforbringer afgives af
eller dem, som staae nærmest for Tour til at forrette
eiser, dog uden at kunne i Omgangen afskrives som
danne, og ydes derhos Beforbringen i en saadan Afstand,
efter de for ethvert Amt gjældende Bestemmelser er sæd-
ligt, ligesom den Vægt, enhver Vogn med 2 Heste bør
dtage, bestemmes til 800 Pund. § 15. Samtlige Ud-
er til de forommeldte Hovedlandeveis-Arbeider blive, i

29 Sept. Henhold til foregaaende § 3, at udrede af den almindelige Beikasse, som er fælleds for samtlige vedkommende Amter, dog saaledes, at ethvert Amts Kjøbstæder og Landdistrikter i Forening og forlods bør udrede Trediedelen af Udgifterne for de Arbeider, der saavel til nyt Anlæg som til Vedligeholdelse af allerede fuldførte Beistrækninger i ethvert Aar foretages paa de gjennem Amtet løbende nye Hovedlandeveie udenfor selve Kjøbstæderne, med den nærmere Bestemmelse, at de i ethvert Amt faldende Bom-Indtægter fortrinligen skulle anvendes til Dækning af fornævnte, i samme Aar i Amtet udførte, Hovedlandeveis-Arbeider udenfor Kjøbstæderne, saa at Bomindtægternes fulde Beløb føres til Afgang fra Værdien af bemeldte Arbeider, førend deraf beregnes den Trediedeel, som Amtet haver forlods at udrede.*) — Med Hensyn til de Kjøbstadgader, der udgjøre en Deel af Hovedlandeveis-Linien, bliver at forholde paa følgende Maade: enhver Kjøbstad skal selv udrede, hvad en ny Brolægning af bemeldte Gader kan koste, hvorved imidlertid alene bliver at tage Hensyn til, hvad en Brolægning med tildannede, dog ikke ækvarerede, Steen vilde koste, og ikke til Bekostningen for en Brolægning med ækvarerede Steen, saafremt en saadan maatte eragtes fornøden for Beivæsenets Skyld, og bliver derhos den Beivæsenet vedkommende Andeel i Brolægnings-Udgifterne at beregne ikkun for selve Gadens Brede, Rendestenene paa begge Sider derunder indbefattede, og hvis Gaden maatte have en usædvanlig stor Brede, eller hvis den løber over et Torv eller en anden aaben Plads, da indtil en Brede af 12 Alen, ligesom derhos alle Steenkister mod Sidegaderne og alle Overkjørselskister til de langs med Gaden liggende Eiendomme skulle være Beivæsenet uvedkommende. Forsaavidt det af Veibestyrelsen findes fornødent, at Gaden eller nogen Deel af samme enten ved at udvides, eller paa anden Maade, gives et forandret Profil, bør Kjøbstaden være fritagen for Andeel i Udredelsen af, hvad Jordarbeidet dertil kan koste, men derimod haver den at afholde en Trediedeel af Udgiften til Dækning af den Erstatning, der kan tilkomme de Gaden tilstødende Grundes eller Bygningers Eiere i Anledning af bemeldte Profil-Forandring, hvilken Erstatning iøvrigt, i Mangel af mindelig Overeenskomst, bliver at bestemme ved Taxation paa lovlig Maade. Af de Udgifter, der siden medgaae til Brolægningens forsvarlige Vedligeholdelse, udreder Kjøbstaden den halve Deel. — Til Opførelse og fremtidig Vedligeholdelse

*) Jfr. L. 11 Marts 1851 og L. 15 April 1854 om Nedlæggelse af Bomme paa Fyen og Sjælland.

paa bemeldte Gader nødvendige Steenkister bør end- 29 Sept.
: enhver Kjøbstad selv udrede Halvdelen af de med-
.de Udgifter. — De Udgifter, som ifølge foranstaaende
nmelser ikke skulle udredes af vedkommende Kjøbstad
blive at afholde af fornævnte almindelige Veikasse.
. Den i næstforegaaende § 15 ommeldte almindelige
sse har, foruden de Bekostninger, der medgaae til det
lige Vei-, Bro- og Steenkiste-Arbeide, at overtage Ud-
en ogsaa af de mere almindelige Udgifter til Hoved-
veiene, altsaa ikke alene hvad dertil, i Overeensstemmelse
F. ang. Veivæsenet af 13 Decbr. 1793, kan være at
gne, saasom Godtgjørelse for afstaaet Jord til Lande-
:s Anlæg eller for andet, ved Veiarbeidets Udførelse
't, Tab, Udgifter til Nivellering, Korttegning, Opsyn
Betaling for de særegne Arbeidsredskaber, som Vei-
iet fremdeles vil kunne have at anskaffe og vedligeholde,
mere, men ogsaa den i foranstaaende § 14 anordnede
gjørelse istedetfor fri Befordring, og ligeledes hvad der
har af Vor Veikasse været aarligen reglementeret for
nieurkorpset, hvilken Vor Veikasse, som en Følge af,
'r med Vedligeholdelsen og Istandsættelsen af de 2 første
af Hovedlandeveien fra Kjøbenhavn til Helsingør og
oeskilde bliver at forholde paa samme Maade, som med
igeholdelsen og Istandsættelsen af de øvrige fuldførte
dlandeveie, for Eftertiden aldeles skal være ophævet
særskilt Kasse. § 17. Til Dækning af de den
ndelige Veikasse paahvilende Udgifter tillægges samme
nde Indtægter: a) samtlige Indtægter af de Bomme,
nu ere eller herefter maatte vorde oprettede paa de
ørte nye Hovedlandeveie, eller, hvor Chausseepenge ere
)te eller træde istedetfor Bomindtægter, da bemeldte
ısseepenge, ligesom ogsaa Bropenge, hvor disse ere eller
bestemte; b) Rente-Indtægten af nogle Summer,
taaende i enkelte Bomhuse, m. v; c) et Bidrag af alt
el priviligeret som upriviligeret deels Ager- og Engs-
korn, deels Skov- og Mølleskyld, hvilket Bidrag ikke i
t Aar maa overstige 32 ß. Sølv pr. Tønde Ager- og
s-Hartkorn og 16 ß. Sølv pr. Tønde Skov- og Mølle-
; fra fornævnte Bidrags Udredelse undtages dog Staden
enhavns og Bornholms Lands Hartkorn saavelsom
nefogdernes Hartkorn; *) d) den Trediedeel, som ethvert
s Kjøbstæder og Landdistrikter, efter hvad i foregaaende
5 er bestemt, have i Forening og forlods at udrede af
Udgifter, der, efter det ligeledes i samme § bestemte

Jfr. L. 20 Juni 1850 om Udjevning af Hartkornsforskjellen, § 14, tfr. L.
1 Marts 1857 om Sognefogdernes Lønning.

[29 Sept. Afdrag, i ethvert Aar ere medgaaede til Hovedlandeveis-Arbeider i samme Amt, til hvilken Ende det, saasnart Veiarbeidet i et Amt er i noget Aar tilendebragt, skal nøiagtigen opgjøres, hvad de dermed forbundne Udgifter have beløbet sig til, dog uden at dertil henregnes de af den almindelige Veikasse reglementerede Lønninger eller andre Udgifter af et saadant Slags, at de maae betragtes som vedkommende Veivæsenet i Almindelighed og ikke det enkelte Amt i Særdeleshed. Saafremt imidlertid den paa Hartkornet, som Følge heraf, faldende Andeel i Udgiften maatte i noget Aar udgjøre saa meget, at en Repartition af Beløbet, naar dertil lægges, hvad ellers vil være at udrede efter den under næstforegaaende Litr. c ommeldte almindelige Udskrivning, vilde overstige i det Hele 1 Rbd. Sølv af hver Tønde Ager- og Engs-Hartkorn og 48 ß. af hver Tønde Skov- og Mølleskyld, da skal Amtet dog ikke være forpligtet til i noget Aar at svare høiere Bidrag end det nylig nævnte, hvorimod den øvrige Deel bliver at forskyde af den almindelige Veikasse, der saaledes berettiges til aarligen at oppebære det ommeldte Bidrag, indtil hele Forskudet, dog uden Renters Svarelse, er afdraget; e) den Andeel, som desuden enhver Kjøbstad, ligeledes i Overeensstemmelse med foranstaaende § 15, særskilt har at udrede af Udgifterne for de gjennem samme løbende Gader, der udgjøre en Deel af Hovedlandeveis-Linien. Dog skal det være overladt til Vort Rentekammer, efter Brevvexling med Vort danske Kancellie, nærmere at bestemme, hvorvidt det hele Beløb bør opkræves paa eengang eller fordeles til Udredelse i flere paa hinanden følgende Aar, i hvilket sidste Tilfælde den almindelige Veikasse har at udrede de fornødne Forskud, imod at samme efterhaanden tilbagebetales med et passende aarligt Afdrag uden Renter.

§ 18. Det aarlige Bidrag, som ifølge næstforegaaende § 17 Litr. d ethvert Amt særskilt, og udenfor hvad i samme Paragraphs Litr. e er bestemt, har at udrede, fordeles mellem Amtets Kjøbstæder og Landdistrikt i nøiagtigt Forhold til Hartkornet, og afholdes da den Deel deraf, som falder paa Landdistriktet, af Amtsrepartitionsfonden. Af samme Fond afholdes ligeledes det Bidrag, som ethvert Amts Landdistrikt har at udrede ifølge næstforegaaende § 17 Litr. c. — Hvad angaaer den paa enhver Kjøbstad faldende Andeel i det i nærværende Paragraphs Begyndelse ommeldte Bidrag, da bliver samme, saavelsom hvad Kjøbstæderne have at udrede i Overeensstemmelse med fornævnte § 17 Litr. c og e, forskudsviis at udbetale af de respektive Kæmnerkasser, imod at Forskudene godtgjøres disse efter speciel Fordeling paa Kjøbstædernes Indvaanere efter de for enhver Kjøbstad

lbende Regler for Udredelsen af lignende, Kjøbstaden, 29 Sept.
Kommune, vedkommende Udgifter. § 19. Da de i
nstaaende § 17 indeholdte Bestemmelser lede til et
ximum af, hvad i noget Aar maa anvendes til Anlæg
nye Hovedlandeveie foruden til de allerede fuldførte Ho-
landeveies fremtidige Vedligeholdelse, har Ingenieurkorp-
derefter at indrette sine aarlige Arbeidsforslag, hvorved
ledes bliver at iagttage, at disse indskrænkes til de Ar-
der, der kunne udføres i Løbet af et Aar, uden at der-
overskrides den Sum, der haves til Raadighed efter
drag af de Veivæsenet i Almindelighed vedkommende
gifter, som skulle afholdes af den almindelige Veikasse,
som ogsaa de til alt fornødent Vedligeholdelses-Arbeide
gaaende Udgifter forlods bør bringes i Beregning, for-
en nogen Deel anvendes til nye Anlæg. § 20. Som
Følge af de i det foregaaende indeholdte Bestemmelser
Vedligeholdelses-Arbeidet paa de fuldførte nye Hoved-
deveie, skulle de Inddelinger, hvorefter vedkommende
rtkornsbrugere i et Amt hidtil, enten førend F. om Vei-
senet i Danmark af 13 Decbr. 1793 udkom, eller i Over-
sstemmelse med hvad i bemeldte Forordnings § 43 er
eskrevet, have erholdt hver sin Andeel af en fuldført
vedlandeveis-Strækning anviist til fremtidig Vedligehol-
se in natura, for Eftertiden være ophævede. — Ligeledes
l den gjennem Vort danske Kancellie udfærdigede P. 6
ni 1805 for Eftertiden være ophævet, og vil i Henseende
Vedligeholdelsen af de gjennem en Kjøbstad løbende
der, der udgjøre en Deel af Hovedlandeveislinien, saa-
es blive, ogsaa hvad de Kjøbstæder angaaer, hvis her
handlede Gader ere efter de hidtil gjældende Bestemmel-
blevne fra nyt af brolagte for den almindelige Veikas-
Regning, at forholde i Overeensstemmelse med hvad i
anstaaende § 15 er foreskrevet. Iøvrigt er det en Selv-
ge, at Ingenieurkorpset for Eftertiden bør have det for-
dne Tilsyn med de ommeldte Gaders forsvarlige Vedlige-
ldelse. § 21. Forsaavidt det ikke er endeligen bestemt,
ilke Veie i ethvert Amt ere at betragte som mindre Lande-
e, eller forsaavidt nogen Forandring maatte ønskes i tid-
ere derom tagne Bestemmelser, skal dette ved specielle
gulativer gjennem Vort Rentekammer afgjøres, og haver
den Ende Amtsraadet, i fornødent Fald efter Overveielse
d vedkommende Kjøbstad-Kommunalbestyrelse, at indgive
rmere Forslag desangaaende til bemeldte Kollegium, der,
snart de mindre Landeveies Gang i et Amt paa den
aade er bleven bestemt, foranstalter det Fornødne herom

29 Sept. kundgjort for Amtets Beboere. § 22. Alt Arbeide deels til disse mindre Landeveies Grundforbedring eller første Anlæg, deels til de grundforbedrede Veistrækningers aarlige Vedligeholdelse og fornødne Istandsættelse, derunder tillige indbefattet alt Arbeide til de paa bemeldte Veie nødvendige Broer og Steenkister, skal bekostes af ethvert enkelt vedkommende Amt saaledes, at Kjøbstæderne deeltage i Byrden i Forhold til deres Hartkorn, og kan derhos ingen Kjøbstadgade betragtes som udgjørende en Deel af de her omhandlede mindre Landeveie. Fra foranførte Bestemmelse om Kjøbstædernes Deeltagelse i Byrden efter Hartkornet undtages dog Staden Kjøbenhavn, der efter det Foranførte fremdeles vil have at vedligeholde de Veistrækninger, der nu ere samme tildeelte, ligesom det tillige indtil videre skal have sit Forblivende ved den særegne Kommunal-Forbindelse, der ogsaa i Henseende til Veivæsenet for Tiden finder Sted mellem Kjøbstæderne og Landdistrikterne paa Bornholm. § 23. Ligesom i det Foregaaende er bestemt angaaende Arbeidet paa de nye Hovedlandeveie, skal ligeledes ikke alene de mindre Landeveies første Anlæg eller Grundforbedring, forsaavidt denne endnu ikke er tilendebragt i noget Amt, men ogsaa de nu grundforbedrede mindre Landeveies fremtidige aarlige Vedligeholdelse og fornødne Istandsættelse, Alt uden Hensyn til, om Amtet henhører til dem, der specielt ere nævnte i P. 4 April 1800 eller ikke, saavidt muligt søges udført ved Entreprise efter offentlig Licitation, og ikkun, naar Omstændighederne maatte gjøre det fornødent, ved Arbeide in natura af de dertil indenfor Amtets Grændser pligtige Hartkornsbrugere samt Huusbeboere uden Hartkorn og Inderster, i hvilken Henseende der, hvad angaaer saavel Bestemmelsen af det arbeidspligtige Hartkorn som Maximum af Naturalarbeidet og sammes Fordeling, bliver at forholde i Overeensstemmelse med hvad i denne Vor Forordnings §§ 9, 10 og 11 er foreskrevet for Arbeidet til de nye Hovedlandeveie. Dog skal, hvad de her omhandlede mindre Landeveie angaaer, forbemeldte Fritagelse for Veiarbeide in natura ikke tilkomme de under Litr. d og f i foranstaaende § 10 ommeldte Klasser af Hartkorn undtagen med Hensyn til fornævnte Veies første Anlæg eller Grundforbedring*). De Hartkornsbrugere og øvrige Beboere, hvilke saaledes affkræves Arbeide in natura, skulle derhos, i Lighed med, hvad i foregaaende § 9 er bestemt, have fuld Betaling for dette deres Arbeide efter de affattede Overslag. § 24 Som en Følge af de i næstforegaaende § 23 indeholdte Bestem-

*) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Udjevning af Hartkornsforskjellen, § 14.

'er skal nysnævnte P. 4 April 1800 for Eftertiden al- 29 Sept.
s være ophævet. § 25. De Udgifter, der medgaae til
mindre Landeveies første Anlæg eller Grundforbedring
derefter paafolgende aarlige Vedligeholdelse med videre,
ædes for de respektive Kjøbstæders Vedkommende paa
me Maade, som i foregaaende § 18 er bestemt an-
ende de sammestedes omhandlede Udgifter, men, forsaavidt
ddistrikterne betræffer, af ethvert enkelt Amts Reparti-
sfond, i hvilken Fond Kjøbstædernes forommeldte Bi-
g bliver at indbetale. Paa Bornholm udredes 'for-
nte Udgifter af den for dette Amts Kjøbstæder og Land-
rikt fælleds Repartitionsfond. Iøvrigt bør til de mindre
deveies saavel Grundforbedring som fremtidige Vedlige-
delse i grundforbedret Tilstand ikke i noget Aar anven-
en større Sum, end at Udgiften dertil, med Tillæg af,
d Amtets Hartkorn i samme Aar vil faae at udrede i
ereensstemmelse med denne Vor Forordnings § 17 Litr.
g d, kan vorde dækket ved et Bidrag af i det Høieste
Rbd. 32 ß. Sølv pr. Tønde Ager- og Engs-Hartkorn
64 ß. Sølv pr. Tønde Skov- og Mølleskyld, og der-
med den nærmere Bestemmelse, at Udgiften til de mindre
deveies Grundforbedring ikke i noget Tilfælde maa over-
e 72 ß. Sølv pr. Tønde Ager- og Engs-Hartkorn og
ß. Sølv pr. Tønde Skov- og Mølleskyld. Dog ville
, i Tilfælde af at det forommeldte Maximum maatte i
get Amt findes ikke at være tilstrækkeligt for Øiemedet,
e Vort Rentekammer allernaadigst bemyndiget til at sam-
ke i Anvendelsen af en saadan større Sum, som vedkom-
nde Amtsraad maatte efter Omstændighederne finde An-
ning til at foreslaae. § 26. Forslaget til de forom-
dte aarlige Arbeider paa de mindre Landeveie samt til
tationsvilkaarene, saavelsom, i Tilfælde af at der skrides
Naturalarbeide, da til Betalingen for samme, haver for
bstædernes Vedkommende Magistraten og Politiemesteren,
r Byfogden, efter foregaaende Overveielse med Borger-
dets Repræsentanter, betimelig at indgive til Amtmanden,
for Landdistrikternes Vedkommende Politiemesteren, efter
egaaende Overveielse med 2 eller 3 af de største Lods-
e i enhver Jurisdiktion, som af Amtsraadet dertil beskik-
ligeledes betimelig at indgive til Amtsraadet, og skal i
stnævnte Tilfælde Amtmanden og i sidstnævnte Tilfælde
tsraadet være bemyndiget til, saafremt der ikke findes
get væsentligt mod Forslaget at erindre, at approbere
me; men i andet Fald, saavelsom i alle de Tilfælde, i
lke en forandret Veilinie foreslaaes, og hvorom da fore-

29 Sept. gaaende Omhandling maa have fundet Sted i Lighed med, hvad i foranstaaende § 4 er foreskrevet, bliver Sagen at indsende til Afgjørelse af Vort Rentekammer. Naar Arbeidet for et Aar er blevet bestemt, lader for Kjøbstædernes Vedkommende Amtmanden og for Landdistrikternes Vedkommende Amtsraadet, i alt Fald ved nogle dertil af samme valgte Mænd, det Fornødne paasee til dets forsvarlige Udførelse. De medgaaende Udgifter anvises af Amtmanden til Udbetaling af Amtsrepartitionsfonden, imod at der ved Regnskabet for samme fremlægges behørig Legitimation for de saaledes anviste Summer. § 27. Foruden de i det Foregaaende omhandlede Veiarbeider skal det, ligesom hidtil, paaligge ethvert Amts saavel Kjøbstæder som Landdistrikter at bekoste den fornødne Istandsættelse og aarlige Vedligeholdelse af de gjennem Amtet løbende gamle, endnu ikke grundforbedrede Hovedlandeveie og mindre Landeveie, indtil der efterhaanden kan skrides til deres Grundforbedring i Overeensstemmelse med, hvad i det Foregaaende derom er foreskrevet. Af disse Veie med tilhørende Broer og Steenkister har enhver af Amtets Kjøbstæder, som Kommune, at besørge de over sammes Grund løbende Strækninger forsvarligen istandsatte og vedligeholdte. Hvad Landdistrikternes Andeel betræffer, foreskrives Følgende: 1) de Udgifter, der medgaae til de fornødne Broers og Steenkisters Vedligeholdelse og Istandsættelse, afholdes af Amtsrepartitionsfonden; 2) i Henseende til det øvrige Vedligeholdelses-Arbeide kan der i Almindelighed forholdes paa samme Maade som hidtil, saa at vedkommende Hartkornsbrugere i Amtet have ved Arbeide in natura at vedligeholde de dem for Tiden tildeelte Veistykker; og kunne saaledes de nu stedfindende Vei-Inddelinger indtil videre vedblive, med mindre Amtmanden, efter derom at have indhentet Sogneforstanderskabets Erklæring, maatte finde en Omdeling for et eller andet Sogn nødvendig, i hvilket Tilfælde der, foruden at ikkun de i foranstaaende § 10 Litr. a til c samt Litr. e og Litr. g til k nævnte Klasser af Hartkorn ville være at fritage for saadant Naturalarbeide*), bliver alene at tage Hensyn til det Hartkorn, som Enhver, efter foreviist lovlig Adkomst, virkelig har i Besiddelse og Brug paa den Tid, Inddelingen foregaaer. Naar iøvrigt nogen Gaard, der enten ved tidligere Inddeling har erholdt, eller ved ny Inddeling erholder sin bestemte Veipart tildeelt, herefter udstykkes eller nedlægges, bliver, i Stedet for hvad for saadanne Tilfælde er foreskrevet i den ved Plakat gjennem Vort Rentekammer 1 August 1815 kundgjorte allerhøieste Resol. 26 Juli s. A.,

*) Jfr. L. 20 Juni 1850 om Udjevning af Hartkornsforskjellen, § 14.

ıde at iagttage: a) Enhver Parcel, der ansættes for 29 Sept.
ıde Hartkorn eller derover, skal forrette eller lade for-
)en paa Parcellen i Forhold til dens Hartkorn faldende
l i hele Gaardens Beiarbeide saavel af Spænddags-
f Gangdags-Arbeide. b) For de Parceller, som ere
e end 1 Tønde Hartkorn, besørges Parcellisternes An-
ıf den forrige Gaards Beiarbeide udført ved dertil af
efogden leiede Folk, forsaavidt ikke Vedkommende selv
hver for sig overtage eller indbyrdes forenes om
dets Udførelse. Betalingen fordeles til Indfordring
Parcellisterne, og kan, hvis den ikke i Mindelighed er-
s, af Amtmanden autoriseres til Udpantning. 3)
)e imidlertid den i et Aar fornødne Istandsættelse af
er andet Beistykke være af saa betydeligt et Omfang,
e dertil fornødne Arbeider erkjendes at overstige, hvad
ned Billighed kan fordres som sædvanligt Vedligehol-
-Arbeide af det Sogn, i hvis Beipart det omhandlede
ykke falder, da bliver om saadan Istandsættelse at ind-
specielt Forslag til Amtsraadet paa lige Maade, som
stforegaaende § 26 er bestemt angaaende de samme-
omhandlede Beiarbeider, og skulle derhos, forsaavidt
gt gjøres, Brugerne af det ikke udenfor 1¾ Miil i
Linie fra Arbeidsstedet, men indenfor Amtets Grændse
gende Hartkorn med Undtagelse af det, som er nævnet
anstaaende § 10 Litr. a til c samt Litr. e og Litr. g
., være forpligtede til in natura at udføre Arbeidet,
om ogsaa en Gangdag kan affordres de arbeidsføre
el Huusbeboere uden Hartkorn som Inderster i Lighed
hvad foran i § 9 og § 23 om dem er bestemt. For-
n skulle vedkommende Hartkornsbrugere og øvrige Be-
e, hvilke Naturalarbeidet saaledes paalægges, have Ad-
g til en efter Størrelsen af dette Arbeide billig Godt-
else af Amtsrepartitionsfonden, dog hvad dem angaaer,
ois Beipart det her omhandlede Beistykke falder, med
drag af hvad det ellers sædvanlige Vedlig-holdelses-
eide kunde have været ansat til. § 28. I Lighed med,
d i foregaaende § 21 er bestemt med Hensyn til de
dre Landeveie, bør det ved specielle Regulativer for hvert
t ligeledes afgjøres, hvilke af Amtets øvrige Beie blive
henregne til Biveienes Klasse og, som saadanne, at under-
e Beitilsyn fra det Offentliges Side*). Til den Ende
. for Kjøbstædernes Vedkommende Magistraten og Politie-
teren, eller Byfogden, og Borgerskabets Repræsentan-
, samt for Landdistrikternes Vedkommende Politie-Em-

*) Jfr. L. 4 Juli 1850 om offentlige Gangstier.

29 Sept. bedsmændene og Sogneforstanderskaberne indkomme med Forslag respektive til Amtmanden eller Amtsraadet, der haver at bedømme og efter Omstændighederne at bifalde eller forandre disse Forslag, hvorefter Regulativer udfærdiges til fornøden Kundgjørelse for alle Vedkommende, hvergang dog kun for et Tidsrum af ikke over 3 Aar, da det efter saadan Tids Forløb nærmere skal tages under Overveielse, om der maatte findes Anledning til at foretage nogen Forandring i samme. — Det paaligger iøvrigt enhver Kjøbstad, som Kommune, at holde samtlige, over dens Grund løbende, det Offentliges Veitilsyn undergivne, Biveie med tilhørende Broer og Steenkister i forsvarlig Stand. I Landdistrikterne paahviler denne Forpligtelse de vedkommende Sogne, gjennem hvilke Veiene løbe, dog saaledes, at saafremt de Veie af foranførte Slags, der danne Kommunikationen mellem flere til hinanden grændsende Sogne i et Herred, maatte behøve en saadan Grundforbedring eller større Istandsættelse, hvis Byrde vilde være altfor trykkende for et enkelt Sogn, skulle de nærmeste Sogne i Herredet komme et saadant Sogn til fornøden Hjælp, ligesom det ogsaa ved det i foregaaende § 21 ommeldte Forslag til Bestemmelse af de mindre Landeveie i et Amt bliver at tage under nærmere Overveielse, om ikke de paa forbemeldte Biveie værende større Broer eller Steenkister kunne være at vedligeholde og istandsætte for Amtsrepartitionsfondens Regning, uagtet disse Veie ellers ikke henhøre til de mindre Landeveies Klasse*). — I Henseende deels til den sædvanlige aarlige Vedligeholdelse af Biveiene, deels til saadanne større Istandsættelser, som de nylig nævnte, bliver iøvrigt at forholde paa lige Maade, som i næstforegaaende § 27 under Nr. 2 og Nr. 3 er foreskrevet angaaende de sammesteds omhandlede Veireparationer, dog med den Forskjel, at Forpligtelsen til ved de forefaldende større Istandsættelser at yde Hjælp, enten ved Arbeide in natura eller med Penge eller med begge Dele tillige, ikke maa udstrækkes udenfor Herredets Grændser, og derhos efter den Grundsætning, at Byrden i begge nysnævnte Henseender fordeles ligeligen mellem det i ethvert Tilfælde arbeidspligtige Hartkorn; Alt tillige med den nærmere Bestemmelse, at det for Arbeide in natura ellers fritagne Hartkorn bør kunne tilkaldes til Arbeide ved de her omhandlede Biveies enten Grundforbedring eller aarlige Vedligeholdelse saavelsom til at deeltage i de dermed forbundne Penge-Udgifter, saafremt og forsaavidt en saadan Forpligtelse hidtil paa noget Sted

*) Jfr. P. 4 Juni 1845, om Veimateriale til Biveie.

paahvilet dette Hartkorn*). § 29. Skulde Amts- 29 Sept.
det for noget Amt ansee det for gavnligt, at Tilsynet
› Udførelsen af de Amtet paaliggende Veiarbeider saa-
om Affattelsen af de aarlige Arbeidsforslag m. v. maatte
rdrages enten en Ingenieur-Officier eller nogen Anden,
har havt Leilighed til specielt at gjøre sig bekjendt med
bygningsfaget, da vil saadant, efter nærmere indgivet
)ragende til Vort Rentekammer, efter Omstændighederne
ne ventes bevilget, dog kun som en interimistisk For-
taltning, og imod at Amtet selv afholder de dertil med-
ende Udgifter, hvorhos det bliver at iagttage, at Ved-
ımende, i Lighed med hvad i foregaaende §§ 4—9 er
emt angaaende Hovedlandeveis-Arbeidet, bør, førend
ıeidsforslaget for noget Aar indgives, have omhandlet
mes forskjellige Poster med de Mænd, hvilke det ellers
ıe have paaligget at affatte Forslaget, ligesom disse
ınd ogsaa, forsaavidt Arbeidet søges bortliciteret eller
rdraget til Udførelse underhaanden, have udtrykkeligen
tilkjendegive deres Formening om Antageligheden af de
rte Bud m. v. — Skulde enten herved eller ved de
ige Omhandlinger nogen væsentlig Meningsforskjel frem-
ıe, bliver Sagen at forelægge Vort Rentekammer til Af-
relse. — Iøvrigt have Amtmændene ved Udgangen af
)ert Aar at indsende til bemeldte Vort Kollegium sum-
:isk Beretning angaaende saavel Omfanget af som Be-
ningerne paa samtlige de i Aarets Løb foretagne deels
ındforbedringer deels større Istandsættelser paa de Veie
:mtet, som ikke ifølge denne Vor Forordning ere hen-
te under Ingenieurkorpsets umiddelbare Bestyrelse. § 30.
:uden de Anordninger, der udtrykkelig nævnes i denne
r Forordning som ophævede ved samme, skulle ogsaa
de saavel i F. om Veivæsenet i Danmark af 13 Decbr.
ı3 som i sildigere Anordninger indeholdte Forskrifter an-
ende Fordelingen af Veiarbeidsbyrden og af de dertil
)gaaende Omkostninger for Eftertiden være ophævede.

Raadstue-P., 15 Okt.

rved bekjendtgjøres Generaltoldkammer- og Kommerce-
legiets Skrivelse af 11te f. M. om, at P. 6 Novbr. 1821
har ophævet eller indskrænket den ved F. 24 Novbr.
ı0 alle Kongens Undersaatter indrømmede Rettighed til
jøbenhavn at tage Kornvarer paa Kreditoplag, og at
ne Rettighed derfor tilkommer enhver Undersaat, der vil

ı Jfr. L. 20 Juni 1850, om Udjevning af Hartkornsforskjellen,
§§ 14—15.

15 Okt. befatte sig med Kornhandel her i Staden, under Betingelse af at han fører ordentlige Handelsbøger og er i Besiddelse af Pakhuus, som tilsteder en ordentlig Undersøgelse af Kornvarer, samt at han stiller antagelig Sikkerhed for de krediterede Toldafgifter, forsaavidt han vil være fritagen for det Eftersyn, som Opsynet hos ham imellem Kvartals-Afregningerne maatte finde Anledning til.

26 Okt. **P. (fra Rentekammeret) for Kongeriget Danmark, indeh. nærmere Bestemmelser om, til hvem de Afgifter ville være at betale, som, ifølge F. 8 Febr. 1810, skulle erlægges, hver Gang faste Eiendomme overdrages enten til nye Eiere eller Brugere, med videre.**

Ved allerhøieste Resol. af 1ste i f. M. og 20de dennes har det behaget Hans Majestæt allernaadigst at bestemme, at Indbetalingen af de Afgifter, der, ifølge F. 8 Febr. 1810, skulle erlægges, hver Gang faste Eiendomme overdrages enten til nye Eiere ved Skjøder, Gave- og Mageskifte-Breve, eller til nye Brugere ved Fæste- og Arvefæste-Breve, skal, i Stedet for, som hidtil, at skee til vedkommende Oppebørselsbetjent, for Eftertiden, fra 1ste Januar næste Aar at regne, skee til vedkommende Retsbetjent, og det samtidigen med Tinglæsningsgebyrerne og de Afgifter, hvilke dermed ere forbundne. — Som Følge deraf ville de førstnævnte Afgifter i samlede Beløb af Retsbetjentene være at indbetale til vedkommende Amtstuer til samme Tid, som den, der er fastsat for de øvrige Indbetalinger, hvilke fornævnte Betjente have at besørge af Afgifter, der tilfalde den Kongelige Kasse, ligesom der med Hensyn til Regnskabs Førelse samt Kontrollen dermed i nærværende Henseende i Eet og Alt bliver at forholde i Overeensstemmelse med F. 8 Juli f. A., angaaende det under det danske Kancellie hørende Kasse- og Regnskabsvæsen. — Iøvrigt bliver, i Tilfælde af Udeblivelse med Betalingen af de her omhandlede Afgifter over den i F. 20 Oktbr. 1819, §§ 1 og 3, ommeldte Tidsfrist, at forholde efter de i nysnævnte Anordning indeholdte Forskrifter. — Hvilket herved, ifølge allerhøiest Befaling, bekjendtgjøres til Efterretning og Iagttagelse for alle Vedkommende.

18 Dec. **Kanc.-P., hvorefter Forbudet mod, at de Handlende i Kjøbenhavn paa de almindelige Torvedage, Onsdag og Løverdag, indkjøbe Varer paa Stadens**

orv førend efter et vist Klokkeslet, ophæves, for- 13 Dec.
avidt fersk Fisk angaaer.

Hans Majestæt Kongen har under 8de denne Maaned ernaadigst resolveret, at den Indskrænkning, der uagtet n allerhøieste Resol. 16 Juli d. A., kundgjort ved Kanc.-P. 31te s. M., endnu finder Sted med Hensyn til de Handlbdes Berettigelse til at opkjøbe Varer paa Kjøbenhavns)rve, maa bortfalde, forsaavidt fersk Fisk angaaer. — vilket herved bringes til offentlig Kundskab.

1842.

P. ang. Ophævelsen af Inkvisitionskommissionen Kjøbenhavn m. m. 5 Jan.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: at, ligesom n ved R. 29 Okt. 1772 hjemlede saakaldte skarpe Examinan i Inkvisitionskommissionen i Vor Kgl. Residentsstad øbenhavn ved den allerh. Resol. 6 Dec. 1837 er bleven ævet, saaledes have vi fundet for godt endvidere at byde ; befale som følger: Inkvisitionskommissionen i Vor Kgl. esidentsstad Kjøbenhavn skal fra nu af være ophævet, orimod der i sammes Sted oprettes et andet Kriminelmmer under Vor Lands-Over- samt Hof- og Stadsret i melbte Kjøbenhavn.*) Paa dette nye Kriminelkammer ılle alle de samme Lovbestemmelser, som gjælde om det ıværende Kriminelkammer, være anvendelige, dog at begge minelle Kamre skulle, saaledes som Inkvisitionskommissionen dtil, være bemyndigede til at arrestere de Individer, som r under Forhørene findes lovlig Grund til at belægge ed Arrest. — Derhos have vi allernaadigst bifaldet, at det enmeldte andet Kriminelkammer holdes i det Lokale, som dtil har været afbenyttet af Inkvisitionskommissionen, og ligelebes de dertil hørende Arrester blive til Brug for restanterne i de Sager, der behandles ved bemeldte iminelkammer, Alt saalænge indtil der paa anden Maade n skaffes Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens kriminelle ırisdiktion Erstatning for Stokhuusarresterne, som da tilligeed det Lokale, der, som meldt, indtil videre anvises det nye minelle Kammer, blive at afgive.

*) Forandret ved F. 28 Febr. 1845, ang. Kjøbhvns Kriminal- og Politiret, see navnlig dens § 2.

1 Marts.

Kanc.-B., hvorved § 3 i det i Henhold til den allerh. Resol. 11 April 1821 udgangne Kanc.-Circ. af 17 næstefter forandres, og § 9 i Udkastanordn. 7 Febr. 1794 ang. Bestyrelsen af Umyndiges Midler nærmere bestemmes.

Ved § 9 af den ved R. 7 Febr. 1794 indtil videre i Kraft satte Udkastanordn. angaaende Sikkerheden og Rigtigheden for Umyndiges Midler m. v. er det fastsat som Regel, at de til Sikkerhed for de af saadanne Midler udlaante Kapitaler stillede Panter, forsaavidt de bestaae i Huse og Gaarde, hvis Bygninger udgjøre deres eneste eller fornemste Værdie, skulle hvert 3die Aar paa Debitors Bekostning omvurderes, med mindre de Umyndiges Værger tilligemed to i Nærheden af de til Pant forskrevne Eiendomme bosatte gode Mænd give Attest til vedkommende Overformyndere om, at Pantet er tilstrækkeligt, eller og at Debitor derfor stiller antagelig Kaution, i hvilke Tilfælde Taxationen i det Hoieste to Gange maa gaae over. Senere blev det paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling ved allerh. Resol. 11 April 1821 (kundgjort ved Kanc.-Circ. 17 s. M.) § 3 fastsat, at det ikke skal ansees som Grund til at opsige en paa den Tid udlaant Kapital af det omhandlede Slags, at Pantet, skjøndt det paa den Tid, Gjælden blev stiftet, afgav anordningsmæssig Sikkerhed efter de øieblikkelige Priser i Kjøb og Salg, ikke længere kan ansættes til den Sum, der behøves for at afgive saadan Sikkerhed, samt at der, i Medfør heraf, med Hensyn til de allerede gjorte Laan skal, istedetfor de ved R. 7 Febr. 1794 § 9 (der iøvrigt bestemtes at skulle være Reglen for alle under offentligt Tilsyn staaende Midler) befalede Omvurderinger, blot afholdes lovligt Skjøn til nøiagtigt Beviis for, at Pantet er holdt forsvarligen vedlige, og at dets indvortes Værdie saaledes er uformindsket. — Foranførte ved Tidsomstændighederne fremkaldte Bestemmelser angaaende en lempeligere Kontrol med Tilstrækkeligheden af de Panter, der ere stillede til Sikkerhed for Umyndiges og offentlige Midler, som vare udlaante forinden allerhøistbemeldte Resol. 11 April 1821 afgaves, ere imidlertid fundne under de nuværende forandrede Forhold at kunne bortfalde, og efterat Kancelliet herom har nedlagt allerunderdanigst Forestilling, har det behaget Hs. Maj. under 23 f. M. allernaadigst at bifalde, at § 3 i det i Henhold til den allerh. Resol. 11 April 1821 under 17de næstefter udgangne Kanc.-Circ. skal være ophævet, forsaavidt samme med Hensyn til

paa den Tid udlaante under offentlig Forsorg staaende 1 Marts.
pitaler har tilladt, at de sammesteds omhandlede Skjøns-
retninger maae træde i Stedet for de i R. 7 Febr. 1794
9 befalede Omvurderinger, og skal som Følge heraf R.
Febr. 1794 § 9 for Fremtiden afgive den almindelige
gel for den sukcessive Kontrol med Tilstrækkeligheden af
ınter af den deri omhandlede Beskaffenhed, der ere stillede
Midler, som staae under offentlig Forsorg, uden at der
›res nogen Forskjel paa de til den Tid ovennævnte aller-
ieste Resolution blev afgivet gjorte Udlaan og dem, som
:st senere have fundet Sted. For at Omvurderingen paa
:und af Attester fra gode Mænd kan bortfalde i Over-
ısstemmelse med bemeldte R. 7 Febr. 1794 § 9, skal det
g derhos være nødvendigt, at, forsaavidt Umyndiges
idler angaaer, vedkommende Overformyndere og i Kjøb-
:derne tillige Magistraten, og forsaavidt andre under
entlig Varetægt staaende Midler angaaer, den nærmeste
'ale Bestyrelse for disse Midler, erklære, at de ikke have
gen Anledning til at tvivle om Attesternes Rigtighed,
esom, hvad Umyndiges Midler angaaer, lige Paategning
r gives af Værgerne for de Umyndige, som Obligationerne
)ore, eller som i alt Fald have Andeel i samme for i det
ndste 200 Rbd. Endelig skulle de nævnte, i Reskriptet
ıhandlede Attester aldeles kunne bortfalde, naar de oven-
:vnte Vedkommende attestere, at de efter deres personlige
ındskab til Panterne ere overbeviste om, at samme endnu
: tilstrækkelige, eller at de ved anstillet Undersøgelse derom
ve overbeviist sig, ligesom det og skal have sit Forblivende
d oftmeldte Reskripts Bestemmelser, forsaavidt samme ogsaa
:vner Kaution som et Middel, hvorved Omvurdering, ligesom
d Naboattester, kan undgaaes.

Kanc.-P., ang. Lettelser i Pasvæsenet med ensyn til Reiser mellem Danmark og Hertug-ımmerne.*) 1 Marts.

Paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling har det
haget Hs. Maj. Kongen under 16de f. M. allernaadigst at
olvere som følger: 1. Forordningen angaaende de For-
staltninger, der blive at træffe for at hindre reisende
ıandværkssvendes Omflakken her i Landet m. v., af 10
:c. 1828 § 3 skal for Fremtiden være saaledes forandret,
det, naar en Haandværkssvend ved sin Ankomst her i
get medbringer en i Hertugdømmet Slesvig eller Hertug-

*) Jfr. P. 7 Aug. 1846 ang. Pasfrihed i Indlandet; see og L. 12 Febr. 1862 ang. Forandringer i Lovgivningen om Reisepas.

1 Marts. kommet Holsteen udfærdiget eller der af vedkommende Politieøvrighed viseret Vandrebog, ikke skal være fornødent, at han her i Riget forsynes med en ny. Derimod bør han saavel paa Grændsestedet som i enhver Kjøbstad, som han ellers maatte passere, melde sig hos Politieøvrigheden og for denne forevise sin Vandrebog, samt, paa dennes Opfordring, ved at godtgjøre Besiddelsen af en saadan Pengesum, som F. 10 Dec. 1828 fordrer, eller paa anden Maade i Overeensstemmelse med denne Anordning, tilveiebringe tilbørlig Sandsynlighed for, at han kan og vil ernære sig ved lovligt Arbeide; ligesom der iøvrigt vil blive at forholde efter meerbemeldte Forordnings Forskrifter Derhos bør der ved Bogens Foreviisning paa Grændsestedet meddeles ham et trykt Exemplar paa Tydsk og Dansk af den i F. 10 Dec. 1828 § 3 omhandlede Anviisning om de Pligter, som han efter bemeldte Forordning haver at iagttage her i Riget; og herfor saavelsom for Foreviisnings-Paategningen, hvori det anmærkes at en saadan Anviisning er bleven meddeelt, bliver der at erlægge 8 Rbß. 2. Da Personer, der have hjemme i bemeldte Hertugdømmer, med Hensyn til Pasvæsenet paa alle Maader skulle behandles som om de havde hjemme i Kongeriget, saa vil det ikke være fornødent, at de forsyne sig med Reisepas naar de ad Landsiden begive sig ind i Jylland og videre fortsætte deres Reise i bemeldte Provinds. Dog vil det paaligge en saadan som enhver anden Indlænding, der gjør Reiser, hvortil Pas ei behøves, paa anden Maade at legitimere sig, da det er Pligt for enhver Politieøvrighed at føre et aarvaagent Tilsyn med Alle, der tage Ophold i hans Jurisdiktion, og i fornødent Tilfælde affordre dem betryggende Rigtighed for, hvoraf de ernære sig, Alt i Overeensstemmelse med Anordningerne og navnlig den ovennævnte F. 10 Dec. 1828 § 14.

16 Marts. F. ang. Dykkervæsenet m. v.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At vi for at fremme Optagelsen af de Skibe og andre Ting, som maatte findes nedsjunkne paa Havets Bund, have ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et Udkast til en Anordning angaaende Dykkervæsenet, og at Vi efter at have taget deres derover allerunderdanigst afgivne Betænkninger under allerhøieste Overveielse have fundet for godt at byde og befale, som følger: § 1. Det skal indtil videre, forsaavidt de tidligere i saa Henseende for bestemte Distrikter og med Indskrænkninger til visse Aar meddeelte udelukkende Bevillinger ikke derfor ere til Hinder, og under

ɔrbehold af den vedkommende private Forstrandseier tilkom- 16 Marts.
ende Ret, være Alle og Enhver tilladt ved Hjælp af Dykker-
ı andre Redskaber at optage Skibe og andre paa Havets Bund
bsjunkne Ting, dog at de nedenanførte nærmere Bestemmelser
gttages. § 2. Den, der agter at benytte den i § 1 givne
illadelse, bør først for vedkommende Amtmand anmelde, hvor
ın agter at benytte sit Apparat, og denne Embedsmand har da
tage de til den behørige Kontrol med Bjergningen fornødne
ɔrholdsregler, ligesom han og, naar han efter Omstændig-
derne finder det fornødent, haver at affordre den Paa-
ældende Sikkerhed for, at Anordningens Forskrifter ville
ive iagttagne. — Den, der har fundet et Vrag eller en
amling af Gjenstande, skal have udelukkende Ret til i en
s Tid at bjerge indenfor en passende Grændse. Amt-
anden haver at bestemme saavel denne, som Tiden, hvilken
ɔg i intet Tilfælde bør gaae over 1 Aar, ligesom bemeldte
mbedsmand haver at anordne, hvorledes Grændsen til
lles Efterretning bliver at betegne. Iøvrigt bliver det
dse at iagttage, at Vraget i saadanne Tilfælde, hvor det
n være til Hinder for Seiladsen, snarest muligt bør optages.
aar Optagelsen iværksættes, bør den, der forestaaer Bjerg-
ngen, holde nøiagtig Fortegnelse over det bjergede Gods,
ɔilken Fortegnelse daglig efter Arbeidets Tilendebringelse
iver at underskrive af ham selv og tvende af Bjergnings-
andskabet, hvorhos der angaaende det Optagne, saavel til
mtmanden som til Toldvæsenet, bør gjøres Anmeldelse,
ɔis Rigtighed i Tilfælde, hvor dertil maatte findes An-
dning, Amtmanden bør søge nærmere oplyst ved Forhør.
3. Angaaende det Optagne bør paa samme Maade, som
foreskreven i Henseende til andet bjerget Gods, foranstaltes
ıordningsmæssig offentlig Kundgjørelse i Aviserne, hvilken
ıidlertid, saafremt det Fundnes Værdie ei maatte udgjøre
)0 Rbd., kan udsættes, indtil den Paagjældende i alt har
ɔtaget Gods af et saa stort Beløb, dog at Kundgjørelsen
intet Tilfælde udsættes længere end 1 Aar, medmindre
ærdien af det Bjergede ikke udgjør 20 Rbd. § 4. Det
ergede Gods bliver at bortsælge ved offentlig Auktion.
elobet oppebæres af Entrepreneuren, der og affatter Auk-
ɔnskonditionerne, dog blive de stedse for Auktionens Af-
ɔldelse at indsende til Amtmandens Gjennemsyn og Appro-
ıtion, ligesom denne Øvrighed haver at tage Bestemmelse
n, hvorledes der skal forholdes i Tilfælde af, at det Bjergede
aatte bestaae af Gjenstande, der ikke egne sig til Salg ved
uktion. § 5. Af det optagne Gods blive Toldafgifterne
erlægge i Overeensstemmelse med de Regler, som ere eller

16 Marts. maatte blive foreskrevne. § 6. Ligesom nærværende Anordning bliver uden Indflydelse i Strandingstilfælde, hvor Bjergningen uden Dykkeriets Medvirkning kan udføres overeensstemmende med de ellers gjældende Forskrifter, skal den heller ikke være til Hinder for, at vedkommende Eier af det ved Hjælp af Dykker- eller andre Redskaber fra Havets Bund optagne Gods gjør sin Ret gjældende til Godset eller dets Værdie (kfr. F. 28 Dec. 1836, § 36) imod at tilsvare Omkostningerne og Bjergeløn; dog at der under de nævnte Omkostninger kun indbefattes Pakhuusleie, Vognleie i Anledning af Godsets Transport fra Stranden, Vagthold, Auktionsomkostninger, Omkostninger ved Indkaldelse i Aviserne, Toldafgifter og Betaling til Toldvæsenets Betjente, forsaavidt disses Tilstedeværelse af Amtmanden er anseet fornøden. § 7. Dersom Nogen ved Udøvelsen af den i nærværende Anordning givne Tilladelse maatte gjøre sig skyldig i Overtrædelse af de ovenanførte Forskrifter, bør han, foruden for Fremtiden at tabe sin Ret til at benytte fornævnte Tilladelse, ansees med Bøder af 10 til 100 Rbd. Sølv til vedkommende Amts eller Kjøbstads Fattigkasse. Sager angaaende Forseelser af foranførte Slags blive at behandle ved Politieretten. Hvis Forseelsen er af den Beskaffenhed, at der ingen Mislighed kan befrygtes af, at han paany driver den omhandlede Bjergning, skal Amtmanden være bemyndiget til at meddele ham en ny Tilladelse dertil. § 8. Naar den ved nærværende Anordning hjemlede Ret benyttes i den til Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn stødende Deel af Havet, haver Politiedirekteuren sammesteds at iagttage, hvad der ellers efter denne Vor Anordning paaligger Amtmanden, og som Følge heraf have Vedkommende at henvende sig til bemeldte Embedsmand, hvor de andetsteds i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning have at gjøre Anmeldelse til Amtmanden eller indhente dennes Resolution.

6 April. **F., ang. de Tvangsmidler, ved Hjælp af hvilke de Domme, der gaae ud paa enten at foretage eller efterlade en Handling, kunne gjøres gjældende, m. m.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At, da de Regler, der af de gjældende Love kunne hibledes, med Hensyn til de Tvangsmidler, ved Hjælp af hvilke de Domme, der gaae ud paa enten at foretage eller efterlade en Handling, kunne gjøres gjældende m. m., ikke ere fundne aldeles tilstrækkelige til i ethvert Tilfælde at sætte Domhaveren istand

at komme til sin Ret med den tilbørlige Lethed og Sik- 6 April.
rhed, ligesom de og under visse Omstændigheder kunne
emle en ubillig Adfærd mod den Domte, saa have Vi
eret betænkte paa ved en ny Lov at ordne denne Sag.
i have desaarsag ladet Vore troe danske Provindsialstænder
relægge Udkast til en saadan Lov, og efterat have taget
sses derover afgivne allerunderdanigste Betænkninger under
)ieste Overveielse, byde og befale Vi som følger: § 1.
aar Nogen ved en Retsdom forpligtes at foretage en Hand-
ıg, vil det i Overeensstemmelse med L. 1—5—15 fremdeles
ere overladt til Domstolene, ved Siden af en passende
rist til denne Handlings Iværksættelse, at bestemme det
vangsmiddel, som efter Sagens Omstændigheder findes ret-
st og hensigtsmæssigst at kunne anvendes, for at sikkre
pfyldelsen af den Forpligtelse, som den Domte skylder
omhaveren. Dette vil i Almindelighed, naar ikke Sagens
eskaffenhed frembyder et sikkrere og bekvemmere Middel til
gjøre Domhaverens Ret gjældende, f. Ex. Udkastelse,
)or Nogen er dømt til at fravige Besiddelsen af en Eien-
)m, Bestemmelsen af en Vederlagssum, der i Mangel af
n ved Dommen paalagte Forpligtelses Opfyldelse skal
æde i sammes Sted, hvor den af Parterne brugte Proce-
ıre dertil giver Anledning o. s. v., bestaae i en passende
ulkt for hver Dag, eller hvor Omstændighederne tale der-
r, for hver Uge, den Dømte sidder Dommen overhørig.
vad i Særdeleshed det Tilfælde angaaer, at en Dom gaaer
) paa at udlevere Domhaveren visse Ting, da kan Fogden,
ıar disse forefindes, umiddelbart sætte Domhaveren i Be-
)delse af samme, uden Hensyn til, at Dommen alene har
stemt en Tvangsbod som Middel til at bevirke Udleverin-
n, eller en Erstatningssum, der i Mangel deraf skal udre-
s. § 2. De Bøder, hvorunder det paalægges den Dom-
ldte at opfylde den idømte Forpligtelse, blive at tillægge
dkommende Kjøbstads eller Amts Fattigkasse; dog blive
$^3/_4$ af Mulktbeløbet indtil videre at opbevare af vedkom-
ende Fattigvæsens Bestyrelse, for at det, dersom der i
vereensstemmelse med de nedenstaaende Bestemmelser skulde
ive tillagt Domhaveren Pengeerstatning for den idømte
ligts Ikkeopfyldelse, kan benyttes dertil, eller til Bestridel-
ı af de paa Domfældtes senere Hensættelse i Gjældsfængsel
ødgaaende Udgifter og af Omkostningerne paa Dommens
ekution, forsaavidt saadan Erstatning ikke er at erholde
ıen Domfældtes Bo. For saaledes at kunne nyde Godt
det inddrevne Mulktbeløb, bør Domhaveren imidlertid,
den et Aars Forløb efterat det er blevet inddrevet, melde

6 April. sig og godtgjøre, enten at han i Overeensstemmelse med det Foranførte dertil vil være berettiget, eller i alt Fald, at Sagen ikke endnu saaledes er bragt til Ende, at det med Vished kan vides, om han vil behøve at holde sig til hiint Beløb, i hvilket Tilfælde han, hvis endnu et Aar skulde hengaae, har at forholde sig paa samme Maade, og saa fremdeles. Naar ovennævnte $^{3}/_{4}$ af Mulktbeløbet ikke bliver at anvende til Domhaverens Fyldestgjørelse, hjemfalder samme til vedkommende Fattigkasse; dog skal Vort Kancellie, saafremt den Domfældte kan godtgjøre, at han ved særdeles Omstændigheder er bleven forhindret i betimeligen at opfylde Dommen, i et saadant enkelt Tilfælde være bemyndiget til, ganske eller tildeels at lade Beløbet tilbagebetale, ligesom og de paaløbne, men endnu ikke inddrevne Mulkter bortfalde, naar Domfældte opfylder den ham paalagte Forpligtelse. § 3. Foranførte Bøder bør dog ikke paa eengang kunne inddrives for en længere Tid end 12 Uger. Lader Domhaveren en længere Tid hengaae, kunne ingen videre Bøderpaaløbe, forinden de ældre Bøder ere blevne erlagte eller Udlæg derfor gjort; fra den Tid, dette er skeet, ville derimod Bøderne, hvis Dommen forbliver uopfyldt, igjen paaløbe, ligeledes indtil en Tid af 12 Uger, og saaledes bliver der fremdeles at forholde saalænge, indtil Dommen er opfyldt eller Bøderne ikke ved Udlæg i den Dømtes Bo ere at erholde. § 4. Naar Bøderne ikke kunne inddrives i den Dømtes Bo, staaer det til Domhaveren, af Fogden at fordre den Dømte hensat i Fængsel, indtil han opfylder den ham ved Dom paalagte Forpligtelse, og bliver der i Henseende til Anvendelsen af dette Tvangsmiddel i et og alt at forholde efter de for Gjældsfængsel givne Forskrifter.*) Naar saaledes Arrest anvendes, bortfalde Bøderne, forsaavidt der ikke allerede er gjort Udlæg for samme, dog at Domhaveren, hvis han siden seer sig istand til at paavise Gods, hvori Bøderne kunne inddrives, kan give Slip paa Arresten og fordre, at Bøderne atter paaløbe og inddrives fra den Tid, Arresten er ophørt, i hvilket Tilfælde han dog ei siden kan fornye denne, hvorimod der iøvrigt forholdes efter de oven givne Forskrifter. § 5. Det staaer dog til Domhaveren, naar han finder, at han ikke ved Hjælp af de ovenmeldte Midler kan vente at komme til sin Ret, da istedetfor dermed at vedblive, efter foregaaende anordnet Forligsmægling, at anlægge en ny Sag, for paa anden Maade at gjøre den Ret gjældende, som Dommen gik ud paa at forskaffe ham. Denne Sag kan han enten anlægge ved den Ret, ved hvilken den forrige Sag i første Instants

*) See F. 17 Febr. 1847, om Gjældsarrest, § 6.

behandlet og paakjendt, eller hvis der i Sagen tillige er af- 6 April.
]t Dom ved høiere Ret, da, om han skulde foretrække
, ved den Overdomstoel, hvor bemeldte Sag saaledes en-
ng er bleven paakjendt. § 6. Efter Sagens forskjellige
skaffenhed og den af Domhaveren gjorte Paastand, kan
da enten tilstedes ham, paa den Dømtes Regning selv
lade den Gjerning udføre, som ikke ifølge den tidligere
›m er bleven iværksat, eller og kan en billig Erstatning
ægges ham for det Tab, han lider ved, at denne Gjer-
ig ikke er udført, ligesom Domhaveren og i ethvert Til-
de maa kunne fordre Erstatning for det Tab, han har
t ved Forhaling af Dommens Opfyldelse. Hvorledes den
›mhaveren tilkommende Erstatning bliver at fastsætte, en-
umiddelbart ved Dommen, eller ved uvillige Mænds
jøn, eller ved Domhaverens Eed, vil efter hver Sags
deles Beskaffenhed være at bestemme i Overeensstemmelse
d Lovgivningens almindelige Grundsætninger. § 7.
rsaavidt det efter Omstændighederne maatte være umuligt
den Dømte at udføre det, der ved Dommen er bleven
n paalagt, maa han være beføiet til at frigjøre sig for
til Forpligtelsens Opfyldelse fastsatte Bøder og det videre
paa følgende Tvangsmiddel af Arrest, imod at være under-
let den Forpligtelse, at udrede tilbørlig Erstatning for
Tab, Domhaveren lider derved, at den idømte Forplig-
e ikke opfyldes. Naar han under Fogedforretningen frem-
nmer med Andragende desangaaende, bør Fogden søge
muligt at tilveiebringe en Forening mellem Parterne.
:n, dersom en saadan ikke kan komme istand, og den
›mte for sit Andragende om Umuligheden af at opfylde
›mmen tilveiebringer antagelig Oplysning, eller i alt Fald
er Sikkerhed for et Beløb, der kan ansees som en pas-
de Skadesløsholdelse, saa maa Fogden fravige Forret-
gen, hvis Omkostninger dog blive at afholde af den
›mte. Denne bliver derhos pligtig, ufortøvet at foretage
Fornødne, for at faae ovenanførte sin Indsigelses Rig-
)ed paa lovlig Maade afgjort. I den Henseende har
ı inden 8 Dage at indgive Klage til Forligelsescommis-
ıen paa det Sted, hvor Dommens Execution er begyndt,
siden, hvis Forlig ikke opnaaes at forfølge Sagen enten
Retten sammesteds eller ved Domhaverens Værneting.
avel i de Sager, der reises i Medhold af nærværende §,
ı naar Sag anlægges i Overeensstemmelse med § 5, an-
ıles det Domstolene at iagttage Alt, hvad der kan tjene
at den endelige Fuldbyrdelse af den Ret, som er bleven
jendt den oprindelige Domhaver, ikke uden Nødvendighed

6 April. opholdes. Dersom denne, for at undgaae yderligere Forhaling, skulde ønske Underrettens Dom indstævnet umiddelbart til Høiesteret, kan saavel Bevilling hertil, som Anticipations-Bevilling til Sagens Foretagelse ved denne øverste Domstoel paa Ansøgning ventes meddeelt, forudsat at ikke særdeles Omstændigheder maatte tale derimod. § 8. Da det, hvor en Dom gaaer ud paa, at Nogen skal efterlade en Handling, som er befunden at være til Forurettelse for en anden Part, ordentligviis ikke lader sig gjøre, umiddelbart ved Dommen at bestemme det Ansvar, som den Domfældte vil paadrage sig ved at handle mod Dommens Forbud, hvilket Ansvar for en stor Deel vil beroe paa Overtrædelsens Beskaffenhed, og kan stige i Forhold til den Modvillie, hvormed den fortsættes, ligesom den Omstændighed, at den Dømte har foretaget den imod Dommen stridende Handling, ofte ikke lader sig oplyse under en Fogedforretning, saa skal Domhaveren, naar en saadan Handling er foregaaet, være beføiet til ved Politieretten at forfølge Modparten, hvilken der bliver at dømme til vedbørlig Erstatning og Bøder, og, hvis han fremturer i sin Overhørighed, bliver yderligere Erstatning og skjærpede Bøder at paalægge ham. Dog kunne Bøderne første Gang bortfalde, dersom det befindes, at der ligger en undskyldelig Misforstaaelse til Grund for den Paagjældendes Forhold. I de Tilfælde, hvor Sagen saaledes er bleven afgjort ved Politieretten, har Politiet desuden paa Domhaverens Begjæring at anvende ethvert andet lovligt Middel, der maatte tjene til at beskjærme ham i den ham tilkjendte Ret, saasom at tilintetgjøre, hvad der er foretaget imod Dommen, og, under fortsat Ulydighed imod denne, betage den Dømte de Midler og Redskaber, ved hvis Hjælp Dommen overtrædes, alt eftersom Omstændighederne i ethvert Tilfælde maatte fordre. Saadan Bistand har Politiet og ellers at yde, naar Fogden, til at hævde den Domhaveren hjemlede Ret, finder Anledning til at forlange samme. Saafremt den Dømte ikke kan udrede de Bøder, som for ovenomhandlede Overhørighed paalægges ham, bliver han at behandle efter de for Bøders Afsoning ved F. 16 Novbr. 1836 foreskrevne Regler. § 9. Ligesom de i § 8 givne Bestemmelser ikke kunne finde Anvendelse, naar den afsagte Dom er paaanket, saaledes bør der og, hvis der ikke i selve Dommen indeholdes en vis Tid, efter hvis Forløb Dommen skal kunne gjøres gjældende, hengaae en Tid af 8 Uger, hvis den bliver at indstævne umiddelbart til Høiesteret, og ellers af 4 Uger, alt efter Dommens Forkyndelse, inden hvilken Domhaveren ei kan

ıe frem efter fornævnte § 8. Dog bør ogsaa i ethvert 6 April.
fælde, hvor et lovligt Forbud ved Fogden er gjort imod
vis Handling, og samme lovligen er blevet forfulgt,
sidesættelsen af dette Forbud kunne paatales paa den i
3 bestemte Maade, og Politiet, naar Omstændighederne
dre det, yde ham den øvrige Bistand, som bemeldte §
mler. § 10. Dersom den, der er dømt til at fore-
e en Gjerning, vel iværksætter samme, men derefter fore-
er noget Andet, hvorved Virkningen af hiin Gjerning
ntetgjøres, bliver der at forholde paa lignende Maade,
ı i det i § 8 omhandlede Tilfælde. § 11. De foran-
te Bestemmelser skulle og tjene til Regel med Hensyn til
Forlig, som gaae ud paa at foretage eller efterlade Noget,
ır saadanne Forlig have en Doms Virkninger, forsaavidt
ıme iøvrigt derpaa ere anvendelige.

Kanc.=P., ang. den fremtidige Indbetaling af det ophævede Fond ad usus publicos tillagte ıdtægter. 26 April.

Ligesom den allernaadigste K. af 26 Febr. sidstleden indehol-
:, at den Kongelige Direktion for Fondet ad usus publi-
ı skal være ophævet og de derunder hørende Forretninger
re henlagte under den Kongelige Finantsdeputation, saa-
es har Hans Majestæt allernaadigst befalet, at de Ind-
ter, som tilfaldt bemeldte Fond, navnligen arveløse Kapi-
er, Sjette- og Tiendepenge og de paa Skifte til Kreditorer
lagte Summer, som ikke ere affordrede inden Forløbet af
r og Dag, herefter skulle indflyde i Finantskassen. —
ilket herved bekjendtgjøres til Efterretning og Jagttagelse
alle Vedkommende.

Kanc.=P., ang. Nedsættelse i de Landsoldaterne d F. 20 Juni 1788 § 37 tilstaaede aarlige ouceurer. 14 Mai.

Det har behaget Hans Majestæt, ved under 28de forrige
ıaned allernaadigst at foreskrive de Regler, hvorpaa Land-
itair Etatens Betalings-Reglement, fra 1 Juli næstkom-
nde at regne, skal være bygget, og ved disse blandt andet
give Bestemmelse om en forhøiet Lønning for Mand-
bet, at nedsætte de ved F. 20 Juni 1788 § 37 tilstaaede
uceurpenge af 5 Rbd. til 2 Rbd. aarlig, dog at dette
er uden Tab for dem, der allerede ere udskrevne, hvor-
d disse oppebære hvad de forhen bestemte Douceurpenge
gjøre, efter Fradrag af den forhøiede Lønning. Endvidere
: Hans Majestæt befalet, at Bepakningsrekvisiterne i Frem-

14 Mai. tiden skulle leveres Rekruterne, og Beløbet for samme udredes af det militaire Fond. — Hvilken allerhøieste Resol. herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

3 Juni. **P. indeh. nærmere Bestemmelser om Retsbetjentenes Adgang til at erholde Salair i Anledning af Auktioner og Licitationer, som foretages i Kongelig Tjeneste, m. v.**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At Vi have fundet Os foranledigede til at tilstaae vedkommende Retsbetjente Gebyrer for adskillige Vor Tjeneste vedkommende Auktions- og Licitations-Forretninger, i Anledning af hvilke de hidtil tildeels ikke have nydt Betaling, og i den Henseende allernaadigst anordnet som følger: § 1. Vedkommende Retsbetjente skulle for Fremtiden ogsaa for de Auktioner og Licitationer, der forefalde paa de Kongelige Domainegodser, nyde Salarium og Gebyr efter de almindelige Sportelanordninger, dog at det forbliver ved de særegne allerhøieste Resolutioner, der ere givne for Skovauktioner paa de ældre Domainer. § 2. Ligeledes skulle og i Almindelighed de sædvanlig anordnede Gebyrer og Salairer udredes af de Auktioner og Licitationer, der ellers foretages for den Kongelige Tjenestes Skyld. Dog skal dette ikke gjælde i de Tilfælde, hvori den nuværende Lovgivning indeholder en særdeles Hjemmel for en Undtagelse herfra. Saaledes bor alle de Auktioner og Licitationer, der inden F. 15 Juni 1771 og P. 19 April 1805 deri gjorde Forandring, bleve foretagne af Landmilitairetatens Embedsmænd, forrettes uden Betaling, forsaavidt de afholdes for Kongelig Regning. Ogsaa skulle de Beskrivelser af Auktions- og Licitationsforretninger, der ere nødvendige som Bilage for offentlige Regnskaber, fremdeles som hidtil leveres uden Betaling. § 3. I Lighed med det Gebyr m. v., der ved F. 29 Decbr.*) 1841 § 7 er tillagt vedkommende Retsbetjente for Licitationer over Arbeide paa Hovedlandeveiene, vil der og blive at tillægge dem et Gebyr af 2 Rbd. 24 ß., foruden Godtgjørelse for Reiseudgifter samt sædvanlig sportelmæssig Betaling for Plakater, Udskrifter o. s. v., i Anledning af Licitationer over Korn- og Fourage-Leverancer i Vor Tjeneste.**) § 5. Saafremt der i noget enkelt Tilfælde maatte opstaae Tvist om, hvorvidt en Forretning hører til de saaledes undtagne eller ikke, bliver denne at afgjøre ved Vort Kancellies Resolution.

*) Trykfeil for September.
**) Jfr. L. 17 Jan. 1859, om Vands Afledning m. v., § 19.

F., ang. en forandret Formular til Formaningstalen ved Eeds Aflæggelse for Retten. 25 Juni.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At, da Vi ave fundet det hensigtsmæssigt, at den Forklaring paa :den og Formaningen, som findes i Kong Christian den emtes Lov, ombyttes med en anden mere passende, saa ybe og befale Vi herved allernaadigst som følger: Den i hristian den Femtes L. 1 Bog 13 Kap. 8 Art. omelbte, og bag i Bogen indførte, Eeds-Forklaring og Foraning skal fra nu af ikke mere bruges, hvorimod den heros trykte Formaning ved Eeds Aflæggelse skal træde i sames Sted til Brug ved alle Retter i Danmark, naar Eed er skal aflægges, saaledes, at den benyttes uden Forandring ed Vidners Eedsfæstelse, men, naar Nogen skal aflægge :ed som Part, med den efter Forholdets Beskaffenhed forøbne Forandring i den Periode, der begynder med de Ord: Den Sværgende forsikkrer, at han har udsagt 5andheden".

Hvert Menneske, hvem det af den lovlige Ret paalægges at :dfæste sit Udsagn, skal betænke, at, ligesom vi Alle skulle vandre Sandhed og tale Sandhed, og vort Ja og Nei skal være opigtigen meent, som Ordene lyde, saaledes har Øvrigheden, som r forordnet af Gud, Ret til at kræve Ordet stadfæstet med Eed, aa det at Sagen kan blive vis og afgjort. Han skal betænke, t det ikke er et ligegyldigt Ord, der gaaer over hans Læber, ıen et høist alvorligt og vigtigt, og at han ingen Undskyldning an have i at være bleven overilet; thi han er strængt opfordret il at overveie hvad han siger, saa at hvad han heri synder, et synder han med Vidende og Forsæt. Den Sværgende orsikkrer, at han har udsagt Sandhed, den rene og fulde 5andhed, saa at han Intet har forklaret, som han ikke ıidste, og Intet fordulgt af hvad han vidste til Oplysning ngaaende det, hvorom hans Forklaring blev æsket, ei heller ıar brugt nogen Forbeholdenhed, men oprigtigen taget Ordene i den Mening, hvori han vidste, at de bleve forstaaede. 5an staaer for Menneskers Dom, som haardeligen ville straffe en Meensvorne, naar Gud lader Sandheden komme for Lyset. g Alles Hjerter ville tillukke sig for den, som er mærket med n Meeneders forfærdelige Navn. Han staaer for den alvidende 5uds Aasyn, som seer i det Skjulte og betaler aabenbare, som od Forbandelse udgaae, at den skal komme til Tyvens Huus g til dens Huus, som sværger falskeligen ved hans Navn. 5an oprækker efter den gamle Vedtægt de trende Fingre paa ans høire Haand, at dette synlige Tegn skal minde ham om,

25 Juni. at han kalder den treenige Gud til Vidne, og at, dersom han sværger falskeligen, har han frasagt sig Guds Faders Naade, Beskjærmelse og Velsignelse; han har fornægtet Verdens Frelser, og kan ikke søge Tilflugt hos Ham i Livets Angester eller paa Dommens Dag; han har tillukt Veien for Guds Aand, og opgivet al Trøst af Guds Ord i Livets og i Dødens Nød; han har udelukt sig fra den christelige Menigheds Samfund, saa at dens Forbøn ikke kommer ham tilgode, at Evangeliets Prædiken ikke er ham til Trøst, at hans Synder ikke vorde ham forladne, og han ikke har Haab om at opstaae til den Herlighed, som er beredt den sande troende Christen. — Medens han er paa Jorden, vil hans Hjerte være bævende, og hans Fod ikke finde Hvile; derefter gaaer han hen, hvor der skal betales Enhver efter hans Gjerninger; thi hvad et Menneske saaer, det skal han og høste. — Med denne Formaning og Advarsel have vi gjort Vort; det Øvrige overlade vi til den alseende og retfærdige Gud. Hvo der bliver ved Sandhed, aflægge med Frimodighed sin Eed; men Enhver vogte sig for at sværge falskeligen ved den Høiestes Navn.

27 Juni. **F., indeh. nogle nærmere Bestemmelser ang. Udskrivningen til Krigstjeneste og Tjenestetiden.*)**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: at Vi have fundet for godt, ved en Anordning at kundgjøre de allerhøieste Bestemmelser, som Vi, med Hensyn til den nye Organisation af Vor Armee, have taget angaaende Tjenestetiden samt Mandskabets Høide og øvrige personlige Egenskaber, og i Forbindelse dermed endvidere at gjøre Forandringer i enkelte af de ellers for Tiden gjældende Regler, Udskrivningsvæsenet betræffende. I denne Henseende byde og befale Vi som følger: § 1. Tjenestetiden ved den staaende Hær vedbliver som hidtil at være 8 Aar, at regne fra den Tid, Exerceerskolen er tilende. Af disse 8 Aar tjener Mandskabet ved Artilleriet i 6 Aar, men ved de øvrige Vaabenarter kun i 4 Aar i Linien, efter hvilken Tids Forløb det gaaer over til Krigsreserven.**) — Under Tjenestetiden ved Linien har Mandskabet først at forrette den stadige Garnisonstjeneste og derefter at indfinde sig ved de aarlige Vaabenøvelser. Forpligtelsen til Garnisonstjeneste vedvarer, med de nebenan-

*) Den største Deel af denne F.'s Bestemmelser ere bortfaldne eller uden Betydning efter Værnepligtsloven af 2 Marts 1861, men dette gjælder dog ikke med Hensyn til §§ 1 og 3, see L. 2 Marts 1861 § 32 Nr. 1, som derfor optages her, med Udeladelse af de øvrige §§ 2 og 4—9.

**) Jfr. L. 2 Marts 1861 § 21.

ørte Undtagelser, i 2 Aar, dog vil den, forsaavidt Omstæn- 27 Juni.
digheberne tillade det, blive afkortet. — Ved Vor Livgarde
til Hest og Garde-Husardivisionen skal Mandskabet forblive
4 Aar, og ved Vor Livgarde til Fods i 2½ Aar til
Garnisonstjeneste, og ved Artilleriet forblive Konstablerne og
Pontonnererne i 25 Maaneder til stadig Tjeneste. — Frem-
deles skulle de Mandskaber, som i det første Tjenesteaar ved
Kavalleriet eller Infanteriet blive udvalgte til Underkorporaler
eller Jægere, endnu i denne Egenskab forblive fulde 2 Aar
til stadig Tjeneste i Garnisonen. Ligeledes forblive de Ar-
tillerister, der efter omtrent 1 Aars Tjeneste avancere til Over-
konstabler eller Overpontonnerer, i saadan Egenskab endnu
2 Aar til stadig Tjeneste, og det samme gjælder om de
Sappeurer, der efter et Aars Tjeneste blive ansatte som
Obersappeurer. Medens Mandskabet staaer ved Krigsreserven
bliver det i Regelen kun i Krigstider at indkalde til stadig
Tjeneste, og tjener da deels til at forøge den sædvanlige
Styrke af de Afdelinger af Linien, hvortil den hører, deels
til at danne særegne Afdelinger. I Fredstid har den at
møde ved de aarlige Vaabenøvelser, naar den indkaldes;
men i Regelen vil dertil kun blive at indkalde det af be-
meldte Mandskab, som staaer i det 5te Tjenesteaar. — — § 3.*)
Efterat have udtjent ved Linien og Krigsreserven gaaer Mand-
skaberne over til Forstærkningen af den samme Vaabenart,
hvorved de forhen have tjent, og forblive staaende i Fast-
mandsklassen i 8 Aar, hvorefter de endvidere blive staaende
i Reserveklassen til de have fyldt det 45de Aar — For Tje-
neste ved Forstærkningen fritages imidlertid de, som have
udtjent deres fulde Tjenestetid ved Vor Garde til Hest eller
Garde-Husardivisionen eller ved Vor Livgarde til Fods. I
Krigstid kan ingen forlange Afsked fra den staaende Hær,
blot fordi han har tjent ved samme i 8 Aar; men den vil
kun blive ham meddeelt, forsaavidt Forholdene tillade, at
hans Afgang strax erstattes. — —

B. om Godtgjørelse af den erlagte Materialtold ved Udførselen af indenlandske Fabrikater til fremmede og frie Steder. 27 Juli.

Kollegiet (Gen.-Toldk.- og Kommerce-Kollegiet) er allernaadigst
bemyndiget til efter anstillede Undersøgelser at tilstaae Godt-
gjørelse af den af Materialierne erlagte Indførselstold, naar
indenlandske Fabrikater udføres til fremmede og frie Steder.
— For at erholde saadan Toldgodtgjørelse, forsaavidt samme
ikke allerede maatte være tilstaaet, maa Ansøgning paa be-

*) Jfr. L. 2 Marts 1861 §§ 21, 32, 37.

27 Juli. hørig stemplet Papiir indgives til Kollegiet og kan da, efter Omstændighederne og under Jagttagelse af de fornødne Kontrolforholdsregler i hvert enkelt Tilfælde, ventes bevilget, foreløbig i det Tidsrum, i hvilket F. 1 Mai 1838 staaer ved Magt. — Fremdeles kunne ifølge ældre Begunstigelser, som efter F. 1 Mai 1838 § 52 maae vedblive, hvide Kattuner, der beviisligen trykkes eller farves af indenlandske Kattuntrykkere eller Farvere, indtil videre indgaae mod det Halve af den tarifmæssige Indførselstold; i hvilken Henseende Toldstederne ere instruerede om de fornødne Kontrolbestemmelser.*) — Hvilket herved bringes til Kundskab for alle Vedkommende.

1 Nov. **Kanc.-P. om Afholdelse af Auktioner paa Børsen over Kongelige Obligationer, Aktier og andre slige Effekter for modereret Salarium.**

I Overeensstemmelse med allerhøieste Resol. 1 Juli d. A. tillades det indtil videre, at der om Mandag og Torsdag paa Børsen i Børstimerne imellem Kl. 1 og 3 afholdes Auktioner over Kongelige Obligationer, Aktier og andre slige Effekter, hvoraf ei betales videre end 1/4 pCt. Salarium til Auktionskontoiret, der herfor og haver at bekoste de behørige Kataloger trykte, ligesom heller ingen af de ellers i Anledning af Auktioner paabudne Afgifter skulle være at udrede ved de foranførte Auktioner. — Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

26 Nov. **Kanc.-P. ang. Ophævelsen af den, de Værnepligtige paahvilende, Forpligtelse til for Sessionen at fremlægge Vakcinationsattest.**

Paa Kancelliets allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt under 18de d. M. allernaadigst at resolvere saaledes: Vi ville allernaadigst have ophævet den i P. 20 Mai 1825 saavelsom i de tidligere hermed i Forbindelse staaende Anordninger og Befalinger indeholdte Forpligtelse for det Mandskab, der staaer for Tour til Udskrivning, til for Sessionen at fremlægge Vakcinationsattest. — Hvilket herved kundgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

14 Dec. **P. ang. Autorisationen af et Handelssted ved Seidisfjord i Islands Nord- og Øster-Amt samt ved Portland (Dyrholar) i Islands Sønder-Amt.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at Vi, efter at have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra Vore

*) Forandret ved B. 9 Juni 1853 og L. 15 April 1854, om Ophævelse af Toldbegunstigelser, § 1 Nr. 4.

›e Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands- 14 Dec.
ılsters Stifter samt for Island og Færøerne, allernaadigst
lle have autoriseret et Handelssted ved Seidisfjorden i
ord- og Øster-Amtet samt et ved Portland (Dyrholar) i
onder-Amtet paa Vort Land Island saaledes, at det navn-
ɉen skal være enhver af Vore Undersaatter tilladt, efter
beværende Aars Udløb, der at nedsætte sig under de i P.
ı Dec. 1836 fastsatte Betingelser. Grændserne for bemeldte
andelspladse forbeholde Vi os nærmere at bestemme.

1843.

P. ang. Ophævelsen af de i P. 23 Dec. 1823 ıdeh. Bestemmelser om visse Retourbefordringer. 14 Jan.

Hans Majestæt Kongen har paa Generalpostdirektionens
lerunderdanigste Forestilling under 30te f. M. allernaadigst
falbet: at den i P. 23 Dec. 1823 indeh. Bestemmelse om,
Indvaanerne paa en Befordringsstation, som bestille Be-
rdring frem og tilbage til næste Station, skulle i Retour-
ıgt ikkun erlægge det halve af Tourfragtens Beløb, imod
r et forlænget Ophold at betale Logis og Fortæring for
ostillonen samt Staldrum og Foder til Hestene, skal være
ævet, saaledes at de almindelige Bestemmelser om Retour-
:fordring, og navnligen, at Retourfragten erlægges med ²/₃
Tourfragten uden nogen Godtgjørelse for et længere Op-
›ld, ogsaa blive anvendelige paa dette Tilfælde; dog med
:n Modifikation, at det vedbliver at være Pligt for Vogn-
anden at opholde sig paa Bestemmelsesstedet i indtil 24
imer efter Ankomsten for at afgive Retourbefordring med
:n reisende Indvaaner, saafremt Befordringen paa ved-
ımmende Befordringskontoir er bestilt baade i Tour og
etour, hvilket i saa Fald af Opsynsmanden bliver at be-
ærke paa Timesedlen. — Hvilket herved bekjendtgjøres
[Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for alle
:edkommende.

F., ang. Indretningen af en særlig raadgivende ·orsamling for Island under Navn af Althing.*) 8 Marts.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at da Vi
ıvde overbeviist Os om, at den landsfaderlige Hensigt, hvori
ırovindsialstænderne vare indstiftede, med Hensyn til Vore
ære og troe Undersaatter paa Island, kun paa en tilfreds-

*) Jfr. Kgl. R. 12 Mai 1852, F. om Valgene til Althinget af 6 Jan. 1857

8 Marts. tioner, som og siden naar yderligere Oplysninger under Forhandlingernes Løb maatte gjøres fornødne. Han modtager Thingets Erklæringer og Betænkninger, saavelsom de Forestillinger, Ansøgninger og Besværinger, som det maatte ville indgive, Alt for at befordre disse Andragender til Os. — Alle Meddelelser imellem Regjeringen og Althinget skee saaledes gjennem Vor Kommissarius, og Thinget har ikke, med Hensyn til nogen af de til dets Virksomhed henhørende Gjenstande, at forhandle med Andre end ham. § 15. Ingen kan befuldmægtige nogen Anden til at møde eller stemme for sig paa Althinget. — — § 59. Enhver Althingsmand kan, under Jagttagelse af den foreskrevne Orden, gjøre Forslag paa Thinget, saa og bringe Forandringer og Tilsætninger til de gjorte Propositioner i Forslag, ligesom han og er beføiet til at tale over alle Gjenstande, som paa behørig Maade ere bragte under Omhandling. Da han i denne sin Virksomhed alene haver at rette sig efter sin samvittighedsfulde Overbeviisning om, hvad der kan fremme det almindelige Vel, saa kan han ikke lade sig binde ved nogen Instrux af Vælgerne. Dog kunne Valgdistriktets Beboere forlange, at han skal forelægge de Ansøgninger og Besværinger, som de maatte ønske at bringe for Althinget, og understøtte disse, forsaavidt det stemmer med hans Overbeviisning. — — § 61. Ingen Beslutning maa tages af Thinget, naar ikke idetmindste $^{3}/_{4}$ af sammes Medlemmer ere tilstede. I Sager der høre under dets egen Afgjørelse, gjør Stemmefleerhed altid Udslag, og dersom der er ligemange Stemmer for tvende modsatte Meninger, maa ialmindelighed den Motion, som er sat under Spørgsmaal, bortfalde (§§ 47, 55, 63, 70, 77). Dog finder Undtagelse fra denne almindelige Bestemmelse Sted i Henseende til de Thinget tilkommende Valg, hvorfor Reglen indeholdes i §§ 48, 50, 52 og 65. — Hvad de Gjenstande angaaer, som Vi have ladet Althinget forelægge til Overveielse, agtes og det for dets Mening, hvorfor Fleerheden af de stemmegivende Medlemmer have erklæret sig; men i Tilfælde af Stemmelighed blive begge de modsatte Meninger Os at foredrage, ligesom det og, hvor Stemmefleerhed i en Sag, der hører under Vor allerhøieste Afgjørelse, finder Sted, altid staaer Minoriteten frit at forlange, at dens afvigende Mening, tilligemed de Grunde, hvorpaa den er bygget, fremsættes i den Betænkning, der til Os skal afgives. Over en af et Medlem gjort Proposition bliver ingen Betænkning til Os at afgive, naar ikke mere end den halve Deel af de afgivne Stemmer er til dens Fordeel. § 62. Dersom et Medlem agter at sætte en eller anden Gjenstand under Overveielse, har han derom at henvende sig til Præ-

denten med skriftligt Andragende, som altid bør indeholde 8 Marts.
bestemt Forslag. — Præsidenten har derpaa at meddele
or Kommissarius en Afskrift, og til samme Tid, ved Op-
ag paa en dertil indrettet Tavle, at kundgjøre Indholdet
r Althinget samt at bestemme Tiden, hvorpaa det af Pro-
onenten nærmere skal foredrages af*) Thinget. — — § 77.
lthinget haver ikke at befatte sig med Enkeltes Ansøgninger
g Besværinger, men bør henvise samme til Os eller til ved-
ommende Kollegium eller Øvrighed. Dog, hvis noget Med-
m har bestemt Overbeviisning om Forurettelser, udøvede
od enkelte Individer, saa staaer det til ham at andrage
agen for Althinget og der fremkomme med de fornødne
eviser, for at Althinget, hvis Stemmefleerhed dertil finder
agen egnet, derom kan indkomme med skriftlig Forestilling
l Os. § 78. For at det Væsentlige af, hvad der for-
andles ved Althinget, kan bringes til offentlig Kundskab,
ar Vor Kommissarius at sørge for, at samme saasnart som
uligt kundgjøres i en egen dertil bestemt Tidende. Til
darbeidelsen af denne Tidende under Præsidentens Med-
irkning og Tilsyn af Vor Kommissarius har Althinget at
dnævne 2 af dets Medlemmer. § 79. Medlemmerne af
lthinget erholde, efter derover indgiven Regning, Diætpenge
f 3 Rbd. r. S. daglig, saavel for den Tid, som de behøve
l Reisen til og fra Stedet, hvor Althinget holdes, som for
en Tid, de opholde sig ved samme. Ligeledes erholde de
eiseomkostninger godtgjorte efter billig Regning. — Disse
dgifter udredes forskudsviis af Jordebogskassen og refun-
eres bemeldte Kasse igjen paa den Maade, som Vi, efter
erom at have modtaget Althingets Betænkning, nærmere
ille bestemme. — De Udgifter, som Valgene ville foranledige,
ulle derimod, efter de vedkommende Amters deciderede Regn-
aber, afholdes af Amternes Repartitionsfond. — Iøvrigt
liver ingen Porto at betale for den Korrespondance, som
øres af Embedsmændene i Anledning af Valgene og For-
andlingerne paa Althinget. — Saafremt Vi, til Opnaaelse
f Vort landsfaderlige Øiemed med denne Anordning, i Tiden
ulde finde nogen Forandring i samme fornøden, ville Vi
og først indhente Althingets Betænkning, inden Vi, i saa
enseende, tage nogen endelig Beslutning.

P. indeh. forandrede Bestemmelser ang. Skole- 22 Marts.
ærerhjælpekassernes Indtægter og Udgifter.**)

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Da det er

*) Formeentlig en Trykfeil for „for".
**) Skolelærerhjælpekasserne ere ophævede ved L. 8 Marts 1856 om Borger- og Almueskolevæsenet, see dens § 7 kfr. § 21; see i det Hele Lovens 2 og 4 Kapitel, §§ 6—7, 10—11, 20—22.

25 Juni. at han kalder den treenige Gud til Vidne, og at, dersom han sværger falskeligen, har han frasagt sig Guds Faders Naade, Beskjærmelse og Velsignelse; han har fornægtet Verdens Frelser, og kan ikke søge Tilflugt hos Ham i Livets Angester eller paa Dommens Dag; han har tillukt Veien for Guds Aand, og opgivet al Trøst af Guds Ord i Livets og i Dødens Nød; han har udelukt sig fra den christelige Menigheds Samfund, saa at dens Forbøn ikke kommer ham tilgode, at Evangeliets Prædiken ikke er ham til Trøst, at hans Synder ikke vorde ham forladne, og han ikke har Haab om at opstaae til den Herlighed, som er beredt den sande troende Christen. — Medens han er paa Jorden, vil hans Hjerte være bævende, og hans Fod ikke finde Hvile; derefter gaaer han hen, hvor der skal betales Enhver efter hans Gjerninger; thi hvad et Menneske saaer, det skal han og høste. — Med denne Formaning og Advarsel have vi gjort Vort; det Øvrige overlade vi til den alseende og retfærdige Gud. Hvo der bliver ved Sandhed, aflægge med Frimodighed sin Eed; men Enhver vogte sig for at sværge falskeligen ved den Høiestes Navn.

27 Juni. **F., indeh. nogle nærmere Bestemmelser ang. Udskrivningen til Krigstjeneste og Tjenestetiden.** *)

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: at Vi have fundet for godt, ved en Anordning at kundgjøre de allerhøieste Bestemmelser, som Vi, med Hensyn til den nye Organisation af Vor Armee, have taget angaaende Tjenestetiden samt Mandskabets Høide og øvrige personlige Egenskaber, og i Forbindelse dermed endvidere at gjøre Forandringer i enkelte af de ellers for Tiden gjældende Regler, Udskrivningsvæsenet betræffende. I denne Henseende byde og befale Vi som følger: § 1. Tjenestetiden ved den staaende Hær vedbliver som hidtil at være 8 Aar, at regne fra den Tid, Exerceerskolen er tilende. Af disse 8 Aar tjener Mandskabet ved Artilleriet i 6 Aar, men ved de øvrige Vaabenarter kun i 4 Aar i Linien, efter hvilken Tids Forløb det gaaer over til Krigsreserven.**) — Under Tjenestetiden ved Linien har Mandskabet først at forrette den stadige Garnisonstjeneste og derefter at indfinde sig ved de aarlige Vaabenøvelser. Forpligtelsen til Garnisonstjeneste vedvarer, med de nebenan-

*) Den største Deel af denne F.'s Bestemmelser ere bortfaldne eller uden Betydning efter Værnepligtsloven af 2 Marts 1861, men dette gjælder dog ikke med Hensyn til §§ 1 og 3, see L. 2 Marts 1861 § 32 Nr. 1, som derfor optages her, med Udeladelse af de øvrige §§ 2 og 4—9.

**) Jfr. L. 2 Mars 1861 § 21.

ørte Undtagelser, i 2 Aar, dog vil den, forsaavidt Omstæn- 27 Juni.
digheberne tillade det, blive afkortet. — Ved Vor Livgarde
il Hest og Garde-Husardivisionen skal Mandskabet forblive
4 Aar, og ved Vor Livgarde til Fods i 2½ Aar til
Garnisonstjeneste, og ved Artilleriet forblive Konstablerne og
Pontonnererne i 25 Maaneder til stadig Tjeneste. — Frem-
eles skulle de Mandskaber, som i det første Tjenesteaar ved
Kavalleriet eller Infanteriet blive udvalgte til Underkorporaler
ller Jægere, endnu i denne Egenskab forblive fulde 2 Aar
il stadig Tjeneste i Garnisonen. Ligeledes forblive de Ar-
illerister, der efter omtrent 1 Aars Tjeneste avancere til Over-
onstabler eller Overpontonnerer, i saadan Egenskab endnu
2 Aar til stadig Tjeneste, og det samme gjælder om de
Sappeurer, der efter et Aars Tjeneste blive ansatte som
Oversappeurer. Medens Mandskabet staaer ved Krigsreserven
liver det i Regelen kun i Krigstider at indkalde til stadig
Tjeneste, og tjener da deels til at forøge den sædvanlige
Styrke af de Afdelinger af Linien, hvortil den hører, deels
il at danne særegne Afdelinger. I Fredstid har den at
møde ved de aarlige Vaabenøvelser, naar den indkaldes;
men i Regelen vil dertil kun blive at indkalde det af be-
meldte Mandskab, som staaer i det 5te Tjenesteaar. — — § 3.*)
Efterat have udtjent ved Linien og Krigsreserven gaaer Mand-
skaberne over til Forstærkningen af den samme Vaabenart,
hvorved de forhen have tjent, og forblive staaende i Fast-
standsklassen i 8 Aar, hvorefter de endvidere blive staaende
Reserveklassen til de have fyldt det 45de Aar — For Tje-
neste ved Forstærkningen fritages imidlertid de, som have
udtjent deres fulde Tjenestetid ved Vor Garde til Hest eller
Garde-Husardivisionen eller ved Vor Livgarde til Fods. I
Krigstid kan ingen forlange Afsked fra den staaende Hær,
lot fordi han har tjent ved samme i 8 Aar; men den vil
kun blive ham meddeelt, forsaavidt Forholdene tillade, at
hans Afgang strax erstattes. — —

B. om Godtgjørelse af den erlagte Materialtold ved Udførselen af indenlandske Fabrikater til fremmede og frie Steder. 27 Juli.

Kollegiet (Gen.-Toldk.- og Kommerce-Kollegiet) er allernaadigst
bemyndiget til efter anstillede Undersøgelser at tilstaae Godt-
gjørelse af den af Materialierne erlagte Indførselstold, naar
indenlandske Fabrikater udføres til fremmede og frie Steder.
- For at erholde saadan Toldgodtgjørelse, forsaavidt samme
ikke allerede maatte være tilstaaet, maa Ansøgning paa be-

*) Jfr. L. 2 Marts 1861 §§ 21, 32, 37.

22 Marts. befundet, at de ifølge Anordningerne om Skolevæsenet af 29 Juli 1814 oprettede Skolelærerhjælpekasser ikke ved de dem anviste Indtægter ere istand til paa en tilfredsstillende Maade at opfylde deres for Almueskolevæsenet vigtige Øiemed, saa have Vi været betænkte paa at forbedre deres Tilstand og i dette Øiemed ladet vore tro danske Provindsialstænder forelægge et Lovudkast. Efter derom at have modtaget disses allerunderdanigste Betænkninger, saavelsom deres Forslag til yderligere Foregelse af bemeldte Kassers Indtægter, byde og befale Vi herved som følger: § 1. Det ved § 63 af A. for Skolevæsenet paa Landet af 29 Juli 1814 Landsbyskolelærerne paalagte aarlige Bidrag til Skolelærerhjælpekassen bliver fra dette Aars Begyndelse ikke at udrede efter de hidtil foreskrevne Regler, ligesom og især deleshed det i bemeldte A. fastsatte Maximum bortfalder. Derimod vil enhver Skolelærer, som efter den nævnte §, sammenholdt med Fundatsen af 1 Aug. 1817 § 3, er pligtig at bidrage til Hjælpekassen, have at udrede aarlig til samme ¹/₈ Skjeppe Byg af hver Tønde Byg, som i Henhold til hiin A.s 55de § Litr. a er tillagt ham i Lønning, derunder og indbefattet den Forbedring, som ifølge P. 22 Mai 1839 §. 3 maatte være bevilget i hans Løn. Den ovennævnte Afgift bliver at udrede i Penge efter hvert foregaaende Aars Kapitelstaxt. § 2. Ved Lønningens Beregning bliver 1 Tønde Rug at ansee lige med 1¹/₂ Tønde Byg, og af Pengeindtægterne bør 15 Rbd. Sølv ansees lige med 1 Tønde Byg, saafremt Pengebeløbet ikke i de ifølge A.s 3die § approberede Skoleplaner er ansat til et bestemt Kvantum Byg, ved hvilket det da vil have sit Forblivende. § 3. Skolelærerhjælpekassernes Bestemmelse indskrænkes herefter til: a) at forskaffe gamle afgaaede Skolelærere saavelsom og Skolelæreres Enker forhøiet Pension i Forhold til deres Trang og Værdighed, samt om muligt Huusly og Brændsel; b) at lønne Medhjælpere ved de Skoler, som maatte behøve samme; c) at understøtte værdige Skolelærere, som formedelst Sygdom eller andet saadant tilstødt Uheld uden egen Skyld ere geraadede i en øieblikkelig Trang, hvilken de ikke paa anden Maade formaae at afhjælpe, derved at der, forsaavidt Hjælpekassen i Provstiet dertil har Evne, forundes dem en Gave en enkelt Gang paa 10 indtil 30 Rbdlr; og d) at udrede de Pensioner, som ved P. 22 Mai 1839 § 4 sidste Passus ere disse Kasser paalagte. — Iøvrigt bliver der ved at bedømme en Enkes Adgang til Understøttelse ikke at tage Hensyn til det Beløb, som hendes afdøde Mand maatte have forsikkret hende fra Enkekasser eller andre Forsørgelsesanstalter. § 4. De ifølge allerhøieste R. 22 Dec. 1826 oprettede Tabel-

ısser ophæves, og de Beholdninger, som deri findes, hen- 22 Marts.
:gges for hvert Provsties Vedkommende til Hjælpekassen
m en Forøgelse af dennes Fond. § 5. Foruden den
:d A. for Almueskolevæsenet paa Landet af 29 Juli 1814
63 paabudne Afgift af 1 Rbdlr. Sølv af hvert Sogns
ıkolekasse skal fra dette Aars Begyndelse, i Lighed med
vad der forhen har været svaret til Tabelkasserne, udredes
Rbdlr. Sølv aarlig for hver fast Landsbyskole til Hjælpe-
ısſen. Hvor de specielle Skolekasser ere hævede eller ikke
ırmaae at svare denne Afgift, bliver den at udrede af Kom-
:unens almindelige Skolekasse. — Ligeledes bliver der, for-
den den Afgift af 5 Rbdlr. Sølv, som ifølge A. om Almue-
olevæsenet i Kjøbstæderne af 29 Juli 1814 § 54 svares for
vert Sogn af Kjøbstadens Skolekasse, endvidere fra dette
ars Begyndelse til Hjælpekassen at udrede 2 Rbdlr. Sølv
ırlig for hver Skole, være sig Borgerskole eller Friskole,
l hvis Vedligeholdelse de fornødne Midler i Overeensstem-
ıelse med bemeldte A. skulle tilveiebringes ved Ligning paa
jøbstadens Indvaanere. § 6. Fra samme Tid bliver
:r af hver Sognepræst, som ifølge allerhøieste Resol. 17
uli 1822 er fritagen for at deeltage i, hvad der paalignes
l Skolevæsenet, at udrede et Bidrag til Hjælpekassen ligt
'4 af Pastoratets i foregaaende § foreskrevne nye Bidrag
ır de under hans Embedsvirksomhed hørende faste Skoler.
7. Saasnart et Hjælpekasse-Regnskab er aflagt, bliver
et, forinden det i Henhold til A. 13 Aug. 1841 § 32 Nr. 3
ıdsendes til Amtsraadet, i 14 Dage at henlægge hos Prov-
en til Underretning for Distriktets Skolelærere.

P. (Gen.-Toldk.- og Kommerce-Kollegiet) ang. Til- 3 April.
adelse for Dampskibe til med Ild under Kjedlen
t gaae igjennem Bommen ved Kjøbenhavns Told-
ıod.

Paa Kollegiets allerunderdanigste Forestilling har det
nder 29de f. M. behaget Hans Majestæt allernaadigst at
pprobere: at det indtil videre tillades Damskibe med Ild
nder Kjedlen at gaae gjennem Bommen ved Kjøbenhavns
:oldbod. Gjennemgangen kan skee naarsomhelst paa den
:id af Dagen, da Bommen efter de gjældende Bestemmelser
llers aabnes for Skibe, og som for Tiden er saaledes fast-
ıt: 1. for Aabningen: fra 1ste til medio Jan. Kl. 9½,
ra medio til ultimo Jan. Kl. 9, fra 1ste til medio Febr.
l. 8½, fra medio til ultimo Febr. Kl. 8, fra 1ste til medio
Marts Kl. 7½, fra medio til ultimo Marts Kl. 7, fra
ste til medio April Kl. 6½, fra medio April til ultimo
lug. Kl. 6, fra 1ste til medio Septbr. Kl. 6½, fra medio

8 April. til ultimo Septbr. Kl. 7, fra 1ste til medio Oktbr. Kl. 7½, fra medio til ultimo Oktbr. Kl. 8, fra 1ste til medio Novbr. Kl. 8½, fra medio til ultimo Novbr. Kl. 9, fra 1ste til ultimo Decbr. Kl. 9½. 2. for Lukningen: fra 22de Novbr. til 22de Jan. Kl. 4 Efterm., fra 22de Jan. til 22de Febr. Kl. 5 Efterm., fra 22de Febr. til 22de Marts Kl 6 Efterm., fra 22de Marts til 22de April Kl. 7 Efterm., fra 22de April til 22de Mai Kl. 8 Efterm., fra 22de Mai til 22de Juli Kl. 9 Efterm., fra 22de Juli til 22de Aug. Kl. 8 Efterm., fra 22de Aug. til 22de Septbr. Kl. 7 Efterm., fra 22de Septbr. til 22de Oktbr. Kl. 5 Efterm., fra 22de Oktbr. til 22de Novbr. Kl. 4½ Efterm. Dog undtages den Tid om Formiddagen, da Vagterne skulle afløses, ligeledes Tidsrummet mellem Kl. 12 og 12½, samt om Eftermiddagen fra Kl. 2½ til 3 og fra Kl. 3¾ til 4½. — Denne Tilladelse tilstaaes kun Dampskibene under følgende Betingelser: 1. Det ankommende Dampskib bør mindske sin Fyring, saa at det ikke har mere Ild end der behøves for med ringe Fart at gaae igjennem Bommen op ad Strømmen. Overtrædelsen heraf straffes med en Mulkt af 5 til 10 Rbd. — Dampskibene bør altid vige af Veien og efter Omstændighederne standse for at lade andre Skibe passere, samt itide mindske Fart for ei at løbe an paa andre Fartøier eller sætte Vandet i saamegen Bevægelse, at Baade og Pramme derved sættes i Fare. For Overtrædelsen heraf erlægges en Mulkt af 10 til 20 Rbd. 2. De ankomne Dampskibe, som ikke atter skulle gaae bort førend efter et Ophold af 6 Timer, bør i det Seneste 2 Timer efter Ankomsten til Anlægningsstedet have deres Ild aldeles slukket. Overtrædelsen heraf straffes med en Mulkt af 5—10 Rbd. 3. De Dampskibe, som skulle afgaae, maae under en Mulkt af 20 til 50 Rbd. ei stikke Ild under Kjedlen førend til den Tid, som af Føreren forud er opgiven for Havnefogden og den nærmeste Holmens Vagt. Veien fra Anlægsstedet gjennem Bommen bør tilbagelægges med formindsket Fart, og Overtrædelse heraf ansees med den i § 1, første Passus, bestemte Mulkt.*) 4. Naar Baadsmanden paa Bommen ved at heise en Kugle over sit Huus paa Toldboden tilkjendegiver, at Strækningen udenfor Bommen eller indenfor samme, saalangt han kan see, er saa belemret, at Dampskibet ikke kan passere, bør det strax stoppe, indtil Baadsmanden tilkjendegiver at Farvandet atter er frit. Overtrædelsen heraf straffes med en Mulkt af 2 til 5 Rbd. 5. Det forbydes Dampskibene indtil videre

*) Nr. 3 er, hvad dets første Deel angaaer, hævet ved Havneadm. B. 3 April (Resol. 29 Marts) 1855.

under en Mulkt af 10 til 20 Rbd., at lægge til noget 3 April.
andet Sted end ved Bolværkerne ved Toldboden eller Nyhavns Havnekontoir. Skulde et Dampskib i enkelte Tilfælde ønske at lægge an noget andet Sted i den indre Havn, da maa speciel Tilladelse dertil indhentes hos Gen.-Toldk.- og Kommerce-Kollegium. 6. Det gjøres Dampskibsførerne til Pligt under deres Henliggen i Havnen, under en Mulkt af 2 til 5 Rbd., at bruge Jernkjæder til Fortøining, under en lignende Mulkt at holde Vagt paa Dækket om Dagen, samt under Mulkt af 10 til 20 Rbd. at holde det halve Mandskab efter Skibets Folkeliste ombord om Natten samt Vagt paa Dækket. Dog gjælder dette kun for den Tid, Skibet er i Fart. 7. Forsaavidt Dampskibene lægge an noget andet Sted end ved Toldboden, maae de der iklun losse Reisendes Gods eller indenlandske, frie eller frigjorte Varer; hvorimod Oplæggelsesvarer blive at losse paa Toldboden eller dertil at henføre uden Omkostninger for Toldvæsenet, ligesom Dampskibene iøvrigt maae underkaste sig de Kontrolforanstaltninger, som Toldvæsenet med Hensyn til denne Farts særlige Beskaffenhed maatte finde Anledning til at anordne. 8. Dampskibene, som strax ved deres Ankomst løbe ind i Havnen, fritages indtil videre for den Forpligtelse at melde sig ved Kvarantainekontoiret paa Langelinie, forinden de gaae gjennem Bommen. 9. For at saavidt muligt videre Fare for Skibene i Havnen kan forebygges i ulykkelige Tilfælde, som maatte opstaae fra Dampskibene, maae disse ikke ligge indenfor en vis Afstand fra Seilskibene, hvilken i de konkrete Tilfælde bliver nærmere at bestemme af vedkommende Havnefoged. 10. Jøvrigt er det en Selvfølge, at Bommen ikkun aabnes for Dampskibe, forsaavidt som de under Jagttagelse af de for Skibe i Almindelighed gjældende Regler, hvorfra ikke i de foregaaende Bestemmelser er gjort Undtagelse, have Adgang til at passere ind i Havnen. — I Tilfælde af Overtrædelse af de givne Forskrifter, bliver foruden de ovennævnte Mulkter tillige fuld Erstatning at give for den Skade, som maatte tilføies. Skulde ved Overtrædelse Ildsvaade være bevirket, er den Skyldige at drage til Ansvar efter F. 26 Marts 1841 § 14. De idømte Bøder og Skadeserstatninger blive at udrede af Dampskibsførerne med Regres til Vedkommende. — Mulkterne tilfalde Kjøbenhavns Havnekasse, og for at befordre en hurtig Afgjørelse af de paagjældende Sager bemyndiges Havneadministrationen til at affordre Vedkommende Mulkterne med et af Administrationen selv efter Omstændighederne afpasset og mellem de fastsatte minima og maxima faldende

3 April. Beløb. — Kun i Vægringstilfælde bliver Sagen at henvise til Afgjørelse ved Rettergang og at paadømme af Kjøbenhavns Politieret, der forøvrigt i sin Dom ikke skal være indskrænket ved den Størrelse af Mulkt, som af Havneadministrationen er afforbret. — Hvilket herved tilkjendegives alle Vedkommende til fornøden Efterretning.

4 April. **Kanc.-P. ang. Bemyndigelse for Biskopperne til at meddele nogle Bevillinger i kirkelig Henseende.**

Det har behaget Hans Majestæt under 18de f. M. allernaadigst at resolvere: 1) at det, foruden de Undtagelser fra Konfirmationsanordningerne, som Biskopperne ved F. 23 Marts 1827 ere bemyndigede til at bevilge, endvidere for Fremtiden skal være dem overladt, at meddele Tilladelse til at antages til Konfirmation uden de i Almindelighed befalede Kundskaber, naar det er oplyst, at et Barn, der er over den anordnede Konfirmationsalder, formedelst svage Evner eller af andre, hverken det selv eller Forældrene tilregnelige, Aarsager ikke har kunnet skaffe sig bemeldte Kundskaber, men det dog er i Besiddelse af saadanne religiøse Følelser og Begreber, at det bør kunne stedes til at nyde den hellige Nadvere; 2) at Biskopperne skulle være bemyndigede til at bevilge Udvidelse af den i F. 30 Mai 1828 § 14 indeholdte særlige Bestemmelse for Kjøbenhavn, — at Daaben eller Daabens Bekræftelse, naar den forefalder paa en Dag, da der er offentlig Gudstjeneste, først skal foregaae, efterat Høimessetjenesten er tilende, — til andre Menigheder, hvor Folkemængde eller andre Omstændigheder maatte gjøre en saadan Udvidelse nødvendig; samt at saavel Afgjørelsen af de sidstnævnte Tilfælde, som Meddelelsen af de fornævnte Dispensationer i Henseende til de for Konfirmander anordnede Skolekundskaber, skal skee ved Skrivelse, og uden Erlæggelse af nogen Betaling. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

7 April. **F., indeh. samtlige særegne Regler ang. indenbyes Vexler.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Ligesom det allerede ved F. 26 Juni 1824 er blevet visse Handlende og Fabrikanter tilladt at udstede indenbyes Vexler, og nogle ved bemeldte Anordning i saa Henseende foreskrevne Indskrænkninger senere ere blevne ophævede ved P. 14 Mai og 12 Oktbr. 1836, saaledes have Vi, til yderligere Lettelse for Handel og Omsætninger, fundet for godt at gjøre hiin Frihed almindelig for Alle, der have den fornødne Myndig-

d til at forpligte sig ved Gjældsforskrivninger. I dette 7 April.
iemed have Vi forelagt Vore troe danske Provindsial-
ænder et Udkast til en ny Forordning, der skal træde i
tedet for de ovennævnte trende Anordninger, og, efter
rover at have modtaget deres allerunderdanigste Betænk-
nger, byde og befale Vi herved som følger: § 1. Det
al for Fremtiden være Alle og Enhver, som er mægtig
 myndig til at udstede Gjældsbeviser, tilladt at udstede
exler paa sig selv og betalbare paa det samme Sted, hvor
 udstedes; dog maae fornævnte Vexler ikke lyde paa
ngere Tid end 3 Maaneder fra Udstedelses-Dagen. § 2.
oranførte Vexler blive at skrive paa stemplet Papiir af
iden Klasse i Forhold til Summens Størrelse, hvortil
og et særskilt Slags Papiir af større Fiinhed og af et for
t Slags Dokumenter passende Format er at erholde.*)
øvrigt skulle de altid udstedes til en bestemt, fra Ud-
deren forskjellig, Person, hvorimod de, som andre Vexler,
nne endosseres saavel in blanco eller til Ihændehaveren
m til en bestemt Person. § 3. Dersom en indenbyes
exel udstedes paa længere Tid end den oven i § 1 til-
dte, bliver den at stemple til den for Gjældsbreve, der
ulle skrives paa stemplet Papiir af første Klasse i Forhold
l Summens Størrelse, foreskrevne Taxt, og de Vedkom-
ende blive derhos at ansee efter F. om det stemplede
apiir af 3 Decbr. 1828. Saa vil der og blive at forholde
ter bemeldte Forordning, saafremt en indenbyes Vexel er
dfærdiget paa ustemplet Papiir eller ringere stemplet Papiir
id det i nærværende Forordnings § 2 anordnede*); lige-
m og fornævnte Forordnings § 14 bliver at anvende,
aar ikke Kreditor, i Overeensstemmelse med nærværende
norbnings § 2, har været nævnt i Vexlen, men Navnet
ar været in blanco eller urigtigt angivet, eller Vexlen har
dt paa Ihændehaveren, saa og naar enten Datum har
æret in blanco eller urigtig angivet, saaledes at Vexlens
orfaldsdag derved kunde udsættes over den oven i § 1
estemte Grændse. § 4. De i Overeensstemmelse med nær-
ærende Anordnings § 1 udstedte indenbyes Vexler blive,
aar de ikke i rette Tid betales, at protestere de non solu-
one til samme Tid, paa samme Maade og under samme
nsvar, som med Hensyn til andre Vexler er eller maatte
ive foreskrevet. Saa skal og iøvrigt de alminbelige For-
rifter om Vexler, forsaavidt de kunne anvendes paa for-
evnte Vexler, tjene til Regel for disse, hvilke i Et og Alt
ulle medføre samme Rettigheder og Forpligtelser, som
asserede Vexler, dog at Kreditor ei bør nyde høiere Rente

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861 om Brugen af stemplet Papiir, § 54.

7 April. end 6 pCt. pro anno, og at denne først begynder fra Stævningens Dato.

15 April. **P., betræffende en Modifikation af § 6 i F. 8 Juni 1839.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Vi have fundet for godt, efter derom at have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra begge Forsamlingerne af Vore troe danske Provindsialstænder, at ophæve den ifolge anden Passus af § 6 i F. 8 Juni 1839, angaaende Fremmedes Handelsberettigelse, gjældende Forskrift om Prøvers og Prøveforters Toldforsegling ved de Handlendes Afreise fra en Kjøbstad.

18 April. **P. ang. adskillige Forandringer ved Kjøbenhavns Borgervæbning og det ved Tillægsreglement 25 Novbr. 1825 approberede Gage- og Udgiftsreglement.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Da Vi have fundet, at der hensigtsmæssig kan skee nogle Forandringer ved Kjøbenhavns Borgervæbning og derved navnlig indføres nogle yderligere Besparelser i Henseende til sammes Udgiftsvæsen, end de, der ere hjemlede deels i det under 25 Novbr. 1825 emanerede Tillæg til Reglementet for Kjøbenhavns Borgervæbning af 1 Juni 1808, og deels i senere afgivne allerhøieste Resolutioner, saa byde og befale Vi som følger: § 1. Den i Reglementet for Kjøbenhavns Borgervæbning af 1 Juni 1808 § 4 indeholdte Bestemmelse, at den ene af det borgerlige Artilleries 3 Batailloner skal dannes og øves til Feldtartillerietjeneste, skal fra nu af være ophævet, og vil som Følge heraf det borgerlige Artilleriekorpses Bestemmelse ene blive at tjene ved Fæstningsartilleriet. — Paa Grund af denne Forandring ville de Douceurer, som hidtil ere blevne udredede til Artilleriebrigadens Underofficierer og Artillerister for at fremføre de til det borgerlige Feldtartillerie hørende Heste, for Fremtiden bortfalde. Hvad derimod angaaer det faste Batteries Montering, Skytses Udrykning, Kuglesamling m. v., da ville disse Forretninger enten være at varetage umiddelbart af det borgerlige Artillerie selv, eller, hvis de udføres ved Folk af Artilleriebrigaden, bør disse Sidste, ligesom hidtil, derfor honoreres efter en nærmere i saa Henseende træffende Overeenskomst. — Ligeledes vil det borgerlige Artillerie selv for Eftertiden have at sørge for Ordens Overholdelse ved dets Exercitie, hvorimod der paa Revuedagene til dette Øiemed kan forventes beordret det fornødne militaire Kom-

ıando. § 2. De ved Borgervæbningen ansatte 24 Kompagniechefer skulle, efterhaanden som Vakance indtræder, ıddeles i Kapitainer af første og anden Klasse, saaledes t de 3 yngste Kompagniechefsposter i hvert Borgerkorps 'ulle beklædes med Kapitainer af anden Klasse. § 3. legimentskvarteermester-Embedet samt Auditoriatet ved :jøbenhavns Borgervæbning skulle for Fremtiden, ved ind- :ædende Vakance, tilligemed Sekretairtjenesten ved Kjøben- avns Stadshauptmandskab forenes i een Person, som til- ge vil have at føre Tilsyn med Borgervæbningens Vare- epot, og skal bemeldte Embedsmand for de ham betroede)ppebørseler fremtidigen stille en Kaution af 3000 Rbd., i vilken Henseende bliver at forholde overeensstemmende med 2 i F. 8 Juli 1840 angaaende det offentlige Kasse- og legnskabsvæsen i Almindelighed. § 4. De 200 Rbd., ɔm ifølge allerhøieste Resol. 17 Aug. 1837 skulle bespares f den de tvende ældste Chefsadjutanter ved Tillægsregle- ıentet 25 Novbr. 1825 § 11 Nr. 6 tillagte Gage af 00 Rbd. for hver, skulle, ved indtrædende Vakance, istedet- or efter fornævnte allerhøieste Resolution at tillægges Borger- ıæbningens Musikinspekteurer, inddrages til Fordeel for Borgervæbningsfondet. Ligeledes skal den ved bemeldte Lillægsreglement § 11 Nr. 9 for hver af de 3 ældste Ba- aillonsadjutanter reglementerede aarlige Gage af 100 Rbd., ıed indtrædende Vakance i disse Tjenester, inddrages til Fordeel for bemeldte Fond. § 5. Ved hvert af Borger- ıæbningens tvende Korpser skal for Fremtiden ikkun være ł Exerceermestere, og vil som Følge heraf de 4 andre ved ıemeldte Korpser nu ansatte Exerceermestere strax afgaae, ıog beholde de den dem i fornævnte Egenskab tillagte Lønning i Pension eller Vartpenge, saalænge og forsaavidt ıen ikke ved Gage eller Gageforhøielse, som de i anden Tjeneste ved Borgervæbningen maatte erholde, bliver dækket; mod at de midlertidigen skulle være pligtige til ved ind- :ræffende Vakance mellem det reglementerede Antal Exerceer- nestere, at overtage disse Sidstes Funktioner, naar de til aadan Tid dertil maatte findes at være skikkede. § 6. For de ifølge allerhøieste Resol. 31 Decbr 1838 ansatte 5 Ordonnantser skal for Fremtiden, istedetfor det borgerlige Infanteries Uniform, reglementeres en civil Dragt med Distinktioner efter Stadshauptmandens nærmere Forslag. § 7. Borgervæbningen skal for Fremtiden reglementeres ned eet fælleds Musikkorps, der skal forrette Tjeneste ved ɔegge de borgerlige Korpser og bestaae af 1 Regiments- :ambour, 1 Musiklærer og 12 Hoboister, hvilke skulle uni- 'ormeres saaledes, at de kunne benyttes til begge Korpser. — 18 April.

7 April. end 6 pCt. pro anno, og at denne først begynder fra Stævningens Dato.

15 April. **P., betræffende en Modifikation af § 6 i F. 8 Juni 1839.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Vi have fundet for godt, efter derom at have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra begge Forsamlingerne af Vore troe danske Provindsialstænder, at ophæve den ifølge anden Passus af § 6 i F. 8 Juni 1839, angaaende Fremmedes Handelsberettigelse, gjældende Forskrift om Prøvers og Prøvekorters Toldforsegling ved de Handlendes Afreise fra en Kjøbstad.

18 April. **P. ang. adskillige Forandringer ved Kjøbenhavns Borgervæbning og det ved Tillægsreglement 25 Novbr. 1825 approberede Gage- og Udgiftsreglement.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Da Vi have fundet, at der hensigtsmæssig kan skee nogle Forandringer ved Kjøbenhavns Borgervæbning og derved navnlig indføres nogle yderligere Besparelser i Henseende til sammes Udgiftsvæsen, end de, der ere hjemlede deels i det under 25 Novbr. 1825 emanerede Tillæg til Reglementet for Kjøbenhavns Borgervæbning af 1 Juni 1808, og deels i senere afgivne allerhøieste Resolutioner, saa byde og befale Vi som følger: § 1. Den i Reglementet for Kjøbenhavns Borgervæbning af 1 Juni 1808 § 4 indeholdte Bestemmelse, at den ene af det borgerlige Artilleries 3 Bataillоner skal dannes og øves til Feldtartillerietjeneste, skal fra nu af være ophævet, og vil som Følge heraf det borgerlige Artilleriekorpses Bestemmelse ene blive at tjene ved Fæstningsartilleriet. — Paa Grund af denne Forandring ville de Douceurer, som hidtil ere blevne udredede til Artilleriebrigadens Underofficierer og Artillerister for at fremføre de til det borgerlige Feldtartillerie hørende Heste, for Fremtiden bortfalde. Hvad derimod angaaer det faste Batteries Montering, Skytses Udrykning, Kuglesamling m. v., da ville disse Forretninger enten være at varetage umiddelbart af det borgerlige Artillerie selv, eller, hvis de udføres ved Folk af Artilleriebrigaden, bør disse Sidste, ligesom hidtil, derfor honoreres efter en nærmere i saa Henseende træffende Overeenskomst. — Ligeledes vil det borgerlige Artillerie selv for Eftertiden have at sørge for Ordens Overholdelse ved dets Exercitie, hvorimod der paa Revuedagene til dette Øiemed kan forventes beordret det fornødne militaire Kom-

ando. § 2. De ved Borgervæbningen ansatte 24 Kom- 18 April.
ıgniechefer skulle, efterhaanden som Vakance indtræder,
ddeles i Kapitainer af første og anden Klasse, saaledes
de 3 yngste Kompagniechefsposter i hvert Borgerkorps
ulle beklædes med Kapitainer af anden Klasse. § 3.
egimentskvarteermester-Embedet samt Auditoriatet ved
jøbenhavns Borgervæbning skulle for Fremtiden, ved ind-
ædende Vakance, tilligemed Sekretairtjenesten ved Kjøben-
avns Stadshauptmandskab forenes i een Person, som til-
ge vil have at føre Tilsyn med Borgervæbningens Vare-
epot, og skal bemeldte Embedsmand for de ham betroede
)ppebørseler fremtidigen stille en Kaution af 3000 Rbd., i
vilken Henseende bliver at forholde overeensstemmende med
2 i F. 8 Juli 1840 angaaende det offentlige Kasse- og
tegnskabsvæsen i Almindelighed. § 4. De 200 Rbd.,
ım ifølge allerhøieste Resol. 17 Aug. 1837 skulle bespares
f den de tvende ældste Chefsadjutanter ved Tillægsregle-
ıentet 25 Novbr. 1825 § 11 Nr. 6 tillagte Gage af
00 Rbd. for hver, skulle, ved indtrædende Vakance, istedet-
or efter fornævnte allerhøieste Resolution at tillægges Borger-
ıæbningens Musikinspekteurer, inddrages til Fordeel for
Borgervæbningsfondet. Ligeledes skal den ved bemeldte
Tillægsreglement § 11 Nr. 9 for hver af de 3 ældste Ba-
aillonsadjutanter reglementerede aarlige Gage af 100 Rbd.,
ved indtrædende Vakance i disse Tjenester, inddrages til
Fordeel for bemeldte Fond. § 5. Ved hvert af Borger-
ıæbningens tvende Korpser skal for Fremtiden ikkun være
ı Exerceermestere, og vil som Følge heraf de 4 andre ved
bemeldte Korpser nu ansatte Exerceermestere strax afgaae,
og beholde de den dem i fornævnte Egenskab tillagte
Lønning i Pension eller Vartpenge, saalænge og forsaavidt
den ikke ved Gage eller Gageforhøielse, som de i anden
Tjeneste ved Borgervæbningen maatte erholde, bliver dækket;
mod at de midlertidigen skulle være pligtige til ved ind-
træffende Vakance mellem det reglementerede Antal Exerceer-
mestere, at overtage disse Sidstes Funktioner, naar de til
saadan Tid dertil maatte findes at være skikkede. § 6.
For de ifølge allerhøieste Resol. 31 Decbr 1838 ansatte
6 Ordonnantser skal for Fremtiden, istedetfor det borgerlige
Infanteries Uniform, reglementeres en civil Dragt med
Distinktioner efter Stadshauptmandens nærmere Forslag.
§ 7. Borgervæbningen skal for Fremtiden reglementeres
med eet fællebs Musikkorps, der skal forrette Tjeneste ved
begge de borgerlige Korpser og bestaae af 1 Regiments-
tambour, 1 Musiklærer og 12 Hoboister, hvilke skulle uni-
formeres saaledes, at de kunne benyttes til begge Korpser. —

18 April. Spillemændenes Antal ville Vi for Eftertiden have nedsat fra 24 til 18 ved hvert Korps; og vil der af sidstnævnte Antal, hvis fornødent gjøres, være at afgive 6 fra hvert Korps til det ovenfor reglementerede Musikkorpses Forstærkning. — Som Følge heraf skulle 1 Regimentstambour og 1 Musiklærer, der blive at udvælge af Stadshauptmanden i Forening med Korpskommandeurerne, samt 12 Hoboister og 12 Spillemænd, der udtages med det halve Antal af hvert Korps, strax afskediges. Dog skulle de, som saaledes afgaae, beholde deres hidtilhavende Lønning i eet Aar fra deres Afgang at regne. § 8. Naar den for Tiden ansatte Examinator afgaaer, skal det være overladt til Borgervæbningen at antage en dertil skikket Mand til mod et passende Honorar at overtage sig Examinationen ved begge Korpser. — Den til Examinator hidtil erlagte Gage af 200 Rbd. aarlig skal som Følge heraf inddrages, ligesom Vi og ville, at de 20 Rbd., som ifølge allerhøieste Resol. 31 Decbr. 1838 skulle erlægges ved Løsning af testimonium, strax skulle bortfalde. § 9. Den i Tillægsreglementet 25 Novbr. 1825 § 11 Nr. 16 foreskrevne Betaling af 30 Rbd. for Revisionen af Borgervæbningens Regnskab vil efter A. om Kommunalvæsenet i Kjøbenhavn af 1 Jan. 1840 § 39 for Eftertiden bortfalde. § 10. For Fremtiden ville Vi have anordnet følgende Gage- og Udgiftsreglement: 1) Stadshauptmanden skal som hidtil nyde den ham ved allerhøieste R. 3 April 1828 bestemte Gage af 1400 Rbd. Sølv aarlig. 2) De tvende Korpskommandeurer, som tillige ere Bataillonskommandeurer, hver aarlig 740 Rbd. Sølv. 3) De 4 Bataillonskommandeurer, som ikke tillige ere Korpskommandeurer, hver aarlig 500 Rbd. Sølv. 4) De 18 Kompagniechefer af første Klasse hver aarlig 250 Rbd. Sølv. 5) De 6 Kompagniechefer af anden Klasse hver 150 Rbd. Sølv aarlig. 6) Gagen for de tvende Exerceerinspekteurer skal ved indtrædende Vakance nedsættes til 200 Rbd. Sølv for hver. 7) Ligeledes vil Gagen for de 2 ældste Chefsadjutanter, ved indtrædende Vakance, i Medfør af allerhøieste Resol. 17 Aug. 1837, blive at nedsætte saaledes, at hver tillægges 100 Rbd. Sølv. 8) Den ved Borgervæbningen ansatte Overlæge skal som hidtil nyde aarlig 400 Rbd. Sølv. 9) Gagen for den, der, overeensstemmende med § 3, i Fremtiden vil blive beskikket til Regimentskvarteermester og Auditeur ved Borgervæbningen og til Sekretair ved Stadshauptmandskabet samt til at føre Tilsyn med Varedepotet, bestemmes til 800 Rbd. Sølv aarlig. 10) Den hos Stadshauptmanden ansatte Kommandoskriver erholder aarlig 200 Rbd. Sølv. 11) Korpskommandeurerne skulle, over-

ısstemmende med allerhøieste R. 17 Aug. 1837, naar de 18 April.
ıs dem ansatte Kommandoskrivere ere afgaaede, hver nyde
0 Rbd. Sølv aarlig for at besørge Skriveriet. 12) De
kirurgiske Assistenter skulle, overeensstemmende med den
lerhøieste Resol. 16 Aug. 1838, hver nyde 100 Rbd.
ølv aarlig. 13) De 8 Exerceermestere nyde i aarlig Gage
ıer 100 Rbd. Sølv. 14) Det til Borgervæbningens
lusikkorps ifølge § 7 hørende Personale tillægges i aarlig
age: a) Regimentstambouren 120 Rbd. Sølv. b) Musik-
ereren 140 Rbd. Sølv. c) Hver af de 12 Hoboister
)0 Rbd. Sølv, d) og hver af de 18 Spillemænd ved
ıert Korps 80 Rbd. Sølv. 15) Hver af de 6 Ordonnant-
r erholder, overeensstemmende med allerhøieste Resol.
l Decbr. 1838, 80 Rbd. Sølv aarlig. 16) Sekretairen
:d den borgerlige Indrolleringskommission skal som hidtil
yde i aarlig Gage 400 Rbd. Sølv, og, til Arkivets
ıpbevaring, 100 Rbd. Sølv. 16) Til Bestridelse af Ud-
fterne ved den borgerlige Indrolleringskommission vil for
remtiden ikkun være at anvise indtil 650 Rbd. Sølv aarlig.
8) Budbet ved den borgerlige Indrolleringskommission
al som hidtil nyde 80 Rbd. Sølv aarlig. 19) Til
niformer for Musikkorpsets Personale, Spillemændene og
)rdonnantserne samt Exerceermestrene (forsaavidt disse sidste
ke ere Officierer), skal aarlig anvises et Beløb af indtil
00 Rbd. Sølv.*) 20) Til Kontoirhold for Stabshaupt-
ıanden skal der aarlig anvises et Beløb af indtil 500 Rbd.
ølv. For Anvendelsen af dette Beløb, hvoraf blandt
ndet skal udredes hvad der medgaaer til Anskaffelsen af
e for bemeldte Autoritet fornødne Protokoller, Bøger,
isters Trykning m. v., bør af Stabshauptmanden aarlig
pgjøres en detailleret Forklaring, der udviser, hvormeget
er virkelig er forbrugt og hvortil de anvendte Beløb ere
ıedgaaede. 21) Endelig skal der til Bestridelse af alle ikke
ndetsteds i det her foreskrevne Reglement opførte sædvan-
ge, ubestemte og tilfældige Udgifter anvises en Sum af
000 Rbd. Sølv aarlig; dog skal det Honorar af 100 Rbd.,
ım hidtil aarlig er givet til den Fyrværker, som udleverer
anonerne til Exercitien, saalænge den nuværende Fyrværker
: i denne Bestilling, udredes udenfor de nysnævnte 1000 Rbd.
ølv.*) — Forøvrigt skal Stabshauptmanden, naar An-
ragende indgives om en extraordinair Udgift, udtrykkelig
nføre, om den kan afholdes af den normerede Sum, eller
vorledes Ressource dertil i andet Fald kan tilveiebringes.

II. De Bidrag, som for Tiden, overeensstemmende med
39 i Reglementet for Kjøbenhavns Borgervæbning af 1 Juni

*) Jfr. Kanc.-B. 29 Jan. 1846.

18 April. 1808, paahvile Underofficierer saavelsom menige Infanteristter og Artilleristter ved Avancements og Indtrædelse i Borgervæbningen, saavelsom de aarlige Bidrag, som erlægges af Over- og Underofficierer, samt de Gebyrer, som hidtil efter § 10 i Tillægsreglementet 25 Novbr. 1825 ere erlagte for Afskeds- og Fritagelsesbeviser, skulle for Fremtiden bortfalde.*) — Forsaavidt der ved denne Afgang i Borgervæbningens Indtægter maatte opstaae et Savn i de-til Borgervæbningens Vedligeholdelse fornødne Midler, vil det saaledes Manglende være at dække ved Forøgelse i Borgervæbningsskatten, saalænge indtil det Fornødne er tilbagevundet ved de ovenfor i Borgervæbningens Udgiftsvæsen foreskrevne Besparelser. § 12. Med Hensyn til Bestyrelsen af Borgervæbningsfondet, der skal vedblive som et særligt Fond, skal der forholdes overeensstemmende med P. 11 Mai 1804, og bør intet Forbrug af bemeldte Fond eller af de samme tilflydende, til Frugtbargjørelse bestemte, Indtægter skee, forinden Vores allerhøieste Samtykke dertil er blevet indhentet. § 13 Ved Udgangen af hvert Aar skal Stadshauptmanden gjennem Vort danske Kancellie indgive allerunderdanigst Beretning til Os om, hvorvidt der er avanceret med de ved det nye Gage- og Udgiftsreglement befalede Besparelser, og dermed tillige indsende en Status over Borgervæbningsfondets Tilstand, hvilket ligeledes bliver at tilsende Kjøbenhavns Magistrat.

19 April. **P., indeh. nærmere Bestemmelser i de gjældende Anordninger angaaende Handel med Gift.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at da Vi have fundet, at de Forskrifter angaaende Gifthandelen, der indeholdes i Anordningerne, og navnlig i F. 1 April 1796, i enkelte Dele kunne trænge til Forandring eller nærmere Forklaring og Bestemmelse, saa have Vi ladet Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et dertil sigtende Lovudkast. Efterat have modtaget disses allerunderdanigste Betænkning, byde og befale Vi nu som følger: § 1. Kongeguult (Citrinum regis) bliver for Fremtiden at henregne til de egentlige Gifter, hvorpaa F. 1 April 1796 er anvendelig; derimod skal Blysukker (Saccharum Saturni) ikke længere indbefattes under denne Art af Gifter, ligesom og den ved P. fra Vort danske Kancellie af 27 Sept. 1814 kundgjorte allerhøieste Resolution, hvorefter Rævekager (nuces vomicæ) skulde behandles efter de ved ovenmeldte Forordning foreskrevne Regler, herved ophæves. § 2. Det skal herefter ikke være Grosserererne tilladt at afsætte Gifter af foranførte

*) Jfr. P. 4 April 1848.

t paa anden Maade end i de samme Emballager, hvori 19 April.
ankomme her til Landet, og derhos ikke i mindre Partier
d B. 19 Okt. 1836 foreskriver. De Kjøbmænd, som, for-
en at være berettigede til at handle en gros, tillige drive
etail-Handel, skal det være aldeles formeent at falholde
ifter.*) § 3. De, der have erhvervet Tilladelse til at drive
andel som Materialister, skulle være berettigede til at sælge
ifter til Apothekere, saa og til Fabrikanter, Kunstnere og
aandværkere, til disses Næringsbrug, men ikke til Andre,
onlig ikke til Dyrlæger eller Kammerjægere.*) § 4. Ma-
ialisterne skulle være følgende Forholdsregler underkastede
d Opbevaringen og Udsalget af bemeldte Gifter:*) a) Gif-
ne skulle hos dem opbevares i et særskilt rummeligt, til-
aset Værelse eller Aflukke, i hvilket skulle forefindes egne
disse bestemte Vægtskaale, Skeer m. v., og det særskilte
r Arsenicalia og Mercurialia. Karrene, hvori Gifterne
bevares, skulle tydeligen og med Oliefarve være betegnede
m saadanne, og forsynede med nøie sluttende Laag. b)
ndpakning af Gift, som de udsælge, bør skee i bemeldte
ærelse eller Aflukke, og Giften bør ikke udleveres uden i
børlig stærke Kar eller Emballager, der omsnøres, forsegles
ed Vedkommendes Signet, og betegnes med Ordet „Gift."
Gifterne maae ikke udleveres til Fabrikanter, Kunstnere
Haandværkere, uden skriftlig Rekvisition fra disse, hvilken,
derskreven af Rekvirenten selv og forsynet med dennes
egl, skal indeholde Giftens Navn, Mængde og Anvendelse
mt Datum. d) Rekvisitionerne blive at numerere, opbevare
indføre i en egen Giftbog, som i 5 Rubriker indeholder:
ekvisitionens Numer, Datum, Rekvirentens Navn og Haand-
ring, Giftens Navn og Kvantitet, og hvortil den skal an-
endes. Giftbøgerne bør pagineres og gjennembrages samt
den Godtgjørelse af Stedets Øvrighed autoriseres til det
estemte Brug, hvilket ogsaa gjælder om de Giftbøger, som
potheker ne ifølge F. 1 April 1796 § 4 bør holde. e)
ndelig skulle Materialisterne med Hensyn til Gifterne under-
istes en aarlig Visitation, i Kjøbenhavn af Stadsphysikus i
orening med nogle af det Kongelige Sundhedskollegii Med-
mmer, i Provindserne af vedkommende Stifts- eller Land-
hysikus i Forening med Distriktslægen og en af Stedets
Magistrat eller Byfogden. § 5. Apothekerne skulle og,
aaledes som i § 4 Litr. c er bestemt med Hensyn til Ma-
erialister, være pligtige at forsyne sig med skriftlig Rekvisi-
on, hver Gang de udlevere Gift til Fabrikanter, Kunstnere
g Haandværkere. § 6. Ligesom det strider mod de gjældende

*) Jfr. L. 29 Decbr. 1857 om Haandværks- og Fabrikdrift, §§ 35 og 46.

19 April. Love at anvende giftholdige Substantser til Farvning af Kager, Devisér, Oblater eller Legetøi, og der allerede forhen af Politiet, navnlig i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, er truffet Foranstaltninger til Betryggelse herimod, saaledes skal det for Fremtiden overalt i Vort Rige Danmark være forbudt alle dem, der forfærdige og falholde deslige Ting, dertil at bruge andre end de i den Fortegnelse, som findes nærværende Vor Anordning vedhæftet, opregnede Farver, eller dem, som det i Fremtiden, efter Forhandling med Vort Sundheds-Kollegium, af Vort Kancellie maatte blive tilladt at anvende til foranførte Brug. For Overtrædelse af dette Forbud bliver den Skyldige ved Politieretten at dømme i Bøder fra 10 til 100 Rbd., der tilfalde Politiekasserne, forudsat, at der ikke hermed maatte være forbundet saadanne Omstændigheder, at han i Overeensstemmelse med Lovenes Bestemmelser derved har forskyldt høiere Straf. § 7. Vi ville have Alle, der drive Handel med Skedevand, Vitriololie, Mønnie, Blysukker, Blyhvidt, Sølverglød, blaa, grøn og hvid Vitriol eller andre saadanne Gjenstande, hvorved Forgiftning kunde skee, paalagt, at de ommeldte Artikler velbetegnede henstilles afsondret fra de øvrige Handelsvarer, ligesom det og iøvrigt alvorligen indskærpes dem, at iagttage tilbørlig Forsigtighed ved Opbevaringen og Forhandlingen af deslige Ting, under Ansvar efter Forseelsens Beskaffenhed, saafremt de tilsidesætte saadan Forsigtighed, i Særdeleshed naar Skade derved foraarsages.

Fortegnelse over uskadelige Farver: Røde Farver: Kochenille, (Karmin, Florentinerlak); Fernambuk, (Brasilietræ, Rødspaan, Berlinerrødt, Wienerlak, Kugellak); Kampechetræ, (Blaaspaan); Saft af Valmue, (Kornrose); Saft af Kirsebær og deslige Frugter: Kraprødt, Bruunrødt, (Dodtenkopf). — Blaae Farver: Indigo, (Nyblaat, blaa Karmin); Vajd, Lakmus, Kornblomster, Violer, reent Berlinerblaat, (Pariserblaat, Syntherblaat). — Violette Farver: Sammensætninger af ovennævnte røde og blaae Farver, Kochenille med Soda, Kalkvand eller Salmiakspiritus. — Gule Farver: Gurgemeie; Sitguult, (Schytguult, Stil de grain); Saftguult; Orleans, (Ulbrian); Safran; Saflor, (uægte Saffran); Vau; Kvercitron; Fustiktræ, (Guultspaan); Engeskjær; Morgenfrue; Okkerguult. — Grønne Farver: Sammensætninger af ovennævnte blaae og gule Farver; Saftgrønt; Saft af blaa Sværdlilie; Saft af Grønkaalsblade; raae Kaffebønner, (de afskylles og omrøres med Æggehvide, der, efterat have henstaaet saaledes 1 eller 2 Dage, udrives i hvidt Sukker). — Sorte Farver: Kjønrøg, (Frankfurter-Sort); brændt Elfenbeen. — Brune Farver:

ammensætninger af ovennævnte røde og sorte Farver; 19 April.
ıfritsfaft, Kølnsk Jord (Umbra). — Hvide Farver:
ræpareret Kridt, Æggeskaller, Østersskaller. — Bladguld
ı Bladsølv: Ægte (men ikke uægte).

F. ang. Maaden, hvorpaa Bekjendere af den osaiske Tro for Fremtiden skulle eedfæstes. 10 Mai.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At da de eremonier, der ifølge F. 15 Septbr. 1747 skulde iagttages :d Eeds Aflæggelse af den mosaiske Troes Bekjendere, saa·:lsom de Formularer, der ved bemeldte Anordning vare rescrevne, ikke mere findes passende til bemeldte Troes·mfunds nuværende religiøse og moralske Tilstand, saa have i ladet Vore troe danske Provindsialstænder forelægge dkast til en ny Anordning, angaaende denne Gjenstand, ȝ efter at have modtaget disses allerunderdanigste Betænk·nger, byde og befale Vi hermed som følger: § 1. F. 5 Sept. 1747, ang. Jødernes Eedsfæstelse i Tingsvidne·ger, skal være ophævet, hvorimod Bekjendere af den osaiske Tro, naar de i Fremtiden skulle tages i Eed, have aflægge samme i Retten, efterat Edens Hellighed og igtighed først af Dommeren er indskærpet den Sværgende, :d den, nærværende Anordning vedføiede, Formaningstale. 2. Ved Edens Aflæggelse bør Præsten, eller den ved lenigheden ansatte Katechet være tilstede, for i Forbindelse ed Dommeren at paasee, at Alt, hvad der vedkommer dens bindende Kraft med Hensyn til den Sværgendes eligionsbekjendelse, vorder iagttaget, samt hvor Anledning :rtil maatte gives, eller han dertil af Dommeren opfordres, Overeensstemmelse med F. 10 April 1833, at anbringe de rindringer og Formaninger, som i det givne Tilfælde maatte ndes tjenlige til at forsikkre sig om den Sværgendes Sand·:uhed. § 3. Paa de Steder, hvor ingen jødisk Geistlig pholder sig, bør efter Dommerens Foranstaltning en anden :loplyst og agtbar Mand af den mosaiske Troesbekjendelse øde i Retten i fornævnte Øiemed; dog bør det altid staae ıhver Paagjældende frit for, naar han ønsker den ved·ımmende Katechets Nærværelse, og han vil bekoste dennes ieforbring, samt give ham Diæter, der blive at udrede med Rbd. Sølv daglig, at erholde Eedssagen foretagen paa ı derefter lempet Tid, dog ikke udenfor de sædvanlige :etsdage, medmindre Sagen efter sin Beskaffenhed kvalificerer g til Extraretsbehandling, eller han vil erlægge de for ıadant Tilfælde bestemte høiere Retsgebyrer. § 4. Under :edsfæstelsen bør den Sværgende, med Undtagelse af ugifte ruentimmer, staae med bedækket Hoved. Eden aflægges

19 April. Love at anvende giftholdige Substantser til Farvning af Kager, Devisér, Oblater eller Legetoi, og der allerede forhen af Politiet, navnlig i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, er truffet Foranstaltninger til Betryggelse herimod, saaledes skal det for Fremtiden overalt i Vort Rige Danmark være forbudt alle dem, der forfærdige og falholde deslige Ting, dertil at bruge andre end de i den Fortegnelse, som findes nærværende Vor Anordning vedhæftet, opregnede Farver, eller dem, som det i Fremtiden, efter Forhandling med Vort Sundheds-Kollegium, af Vort Kancellie maatte blive tilladt at anvende til foranførte Brug. For Overtrædelse af dette Forbud bliver den Skyldige ved Politieretten at dømme i Bøder fra 10 til 100 Rbd., der tilfalde Politiekasserne, forudsat, at der ikke hermed maatte være forbundet saadanne Omstændigheder, at han i Overeensstemmelse med Lovenes Bestemmelser derved har forskyldt høiere Straf. § 7. Vi ville have Alle, der drive Handel med Skedevand, Vitriololie, Monnie, Blysukker, Blyhvidt, Sølvergløb, blaa, grøn og hvid Vitriol eller andre saadanne Gjenstande, hvorved Forgiftning kunde skee, paalagt, at de ommeldte Artikler velbetegnede henstilles affondret fra de øvrige Handelsvarer, ligesom det og iøvrigt alvorligen indskærpes dem, at iagttage tilbørlig Forsigtighed ved Opbevaringen og Forhandlingen af deslige Ting, under Ansvar efter Forseelsens Beskaffenhed, saafremt de tilsidesætte saadan Forsigtighed, i Særdeleshed naar Skade derved foraarsages.

Fortegnelse over uskadelige Farver: Røde Farver: Kochenille, (Karmin, Florentinerlak); Fernambuk, (Brasilietræ, Rødspaan, Berlinerrødt, Wienerlak, Kugellak); Kampechetræ, (Blaaspaan); Saft af Valmue, (Kornrose); Saft af Kirsebær og deslige Frugter: Kraprødt, Bruunrødt, (Dodtenkopf). — Blaae Farver: Indigo, (Nyblaat, blaa Karmin); Vajd, Lakmus, Kornblomster, Violer, reent Berlinerblaat, (Pariserblaat, Gyntherblaat). — Violette Farver: Sammensætninger af ovennævnte røde og blaae Farver, Kochenille med Soda, Kalkvand eller Salmiakspiritus. — Gule Farver: Gurgemeie; Sitguult, (Schytguult, Stil de grain); Saftguult; Orleans, (Uldrian); Safran; Saflor, (uægte Saffran); Vau; Kvercitron; Fustiktræ, (Guultspaan); Engeskjær; Morgenfrue; Okkerguult. — Grønne Farver: Sammensætninger af ovennævnte blaae og gule Farver; Saftgrønt; Saft af blaa Sværdlilie; Saft af Grønkaalsblade; raae Kaffebønner, (de afskylles og omrøres med Æggehvide, der, efterat have henstaaet saaledes 1 eller 2 Dage, udrives i hvidt Sukker). — Sorte Farver: Kjønrøg, (Frankfurter-Sort); brændt Elfenbeen. — Brune Farver:

rdeligen ville straffe den Meensvorne, naar Gud lader 10 Mai.
idheden komme for Lyset, og Alles Hjerter ville tillukke
for den, som er mærket med en Meeneders forfærdelige
on. Han staaer for den alvidende Guds Aasyn, som
i det Skjulte, og betaler aabenbare, som lod Forbandelse
aae, at den skal komme til Tyvens Huus, og til dens
us, som sværger falskeligen ved hans Navn. — Den,
her stedes til Eed, lægger sin høire Haand paa den
g, som er ham den helligste, som indeholder Guds Lov,
lken han ikke tør nægte Lydighed, og hans Finger peger
det Sted, hvor der staaer skrevet: Du skal ikke udtale
rens, din Guds, Navn til Falskhed! Og hvor den Trudsel
tilføiet, som ved intet andet Bud, at Herren ikke vil lade
blive ustraffet, som udtaler hans Navn til Falskhed.
n rækker sin anden Haand mod Himmelen, hvilket betyder,
han kalder den alvidende Gud til Vidne, saa at, dersom
i sværger falskeligen, har han frasagt sig al Naade, Be-
rmelse og Velsignelse fra Gud i Himmelen; han har
lukt sig fra sin Menigheds Samfund, saa at dens Forbøn
kommer ham tilgode, og at dens Forjættelser ikke gjælde
n. — Medens han er paa Jorden, vil hans Hjerte være
oende, og hans Fod ikke finde Hvile; derefter gaaer han
i, hvor der skal betales Enhver efter hans Gjerninger;
den Almægtige har sagt: Jeg er Herren, som randsager
rter, som prøver Nyrer, til at give Enhver efter hans
ie, efter hans Idrætters Frugt. — Med denne Formaning
Advarsel have vi gjort Vort; det Øvrige overlade vi til
i altseende og retfærdige Gud. Hvo der bliver ved
ndhed, aflægge med Frimodighed sin Eed; men Enhver
gte sig for at sværge falskeligen ved den Høiestes Navn!"
Den i Forordningens § 4 ommeldte Eedsformular for
dner er saalydende: „Ved den almægtige, alvidende og
færdige Gud, som har skabt Himmelen og Jorden, og
n ikke vil lade den blive ustraffet, der udtaler hans Navn
Falskhed, sværger jeg N. N., at den Forklaring, som jeg
enne Sag har afgivet (og som nu er bleven mig forelæst),
aldeles overeensstemmende med Sandhed, samt at jeg har
sagt den fulde Sandhed uden al Tilbageholdenhed, og
en at jeg i nogen Deel af min Forklaring har lagt en
den Mening end den, hvori samme efter Ordenes naturlige
tydning og Sammenhæng maa forstaaes. Saasandt
elpe mig Gud, Himmelens og Jordens Skaber, hvis ret-
rdige Straf komme over mig, saafremt jeg har talet
skeligen. Amen."
Ved Aflæggelse af Parters Eed bliver denne Formular at
andre saaledes: Ved ...... sværger jeg N. N., at (her

10 Mai. anføres Gjenstanden for Eden, f. Ex. at den Sværgende ikke har skrevet eller tilladt Andre paa sine Vegne at skrive det Navn, som findes under det omhandlede Dokument, og at denne min Forsikkring er aldeles overeensstemmende med Sandhed, og afgiven uden al Tilbageholdenhed, og uden at jeg deri har lagt en anden Mening o. s. v.

10 Mai. **P., ang. Organisationen af en Lægdsindretning i Danmarks Kjøbstæder med Undtagelse af Kjøbenhavn.*)**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At da det er fundet nødvendigt, at der over det værnepligtige Mandskab i Kjøbstæderne holdes nøiagtigere Rigtighed end den, der hidtil har fundet Sted, saa have Vi ladet Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et dertil sigtende Lovudkast, og efterat have modtaget sammes allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi herved som følger: § 1. Istedetfor at Kjøbstæderne hidtil med Hensyn til de værnepligtige Personer, der opholde sig i samme og for en stor Deel endog der ere fødte, have været satte i Forbindelse med de tilgrændsende Landlægder, skal der for Fremtiden i hver Kjøbstad, derunder og indbefattet dens udenfor Byen beliggende Grunde, indrettes et eget Lægdsvæsen, der bestyres af Byfogden efter de for Lægdsforstanderen og Lægdsmændene paa Landet gjældende Regler, og som forøvrigt kommer til at henhøre under den Land- og Søkrigskommissair, i hvis Distrikt Kjøbstaden er beliggende. § 2. Dersom Byfogden maatte finde det fornødent, at der gives ham nogen Medhjælp til Udførelsen af de ham efter § 1 paaliggende Pligter, haver han gjennem Amtmanden at henvende sig til Vort danske Kancellie, der er bemyndiget til at bevilge een, eller i de største Kjøbstæder to Medhjælpere ansatte ved Bestyrelsen af Lægdsvæsenet. De saaledes bevilgede Medhjælpere, der paa Amtmandens Approbation udnævnes af Byfogden blandt Byens Borgere, skulle gaae denne Embedsmand tilhaande ved det ham paaliggende Tilsyn med det værnepligtige Mandskab, efter de nærmere Forholdsregler, som han i saa Henseende maatte meddele dem, hvilke dog, forsaavidt det af de saaledes udnævnte Mænd maatte forlanges, blive at underkaste Vort Kancellies nærmere Bestemmelser. — Men, skjøndt det kan paalægges dem at modtage Anmeldelser om Af- og Tilgang, skulle Listerne herover dog føres under Byfogdens Tilsyn. — Den saaledes Udnævnte er pligtig at forestaae Bestillingen i 3 Aar; men kan dog efter den Tid, naar han intet har derimod, og Byfogden

*) Jfr. L. 23 Marts 1851 om Udskrivningsvæsenet, § 5.

ıſker det, vedblive længere, og ſkal han imidlertid, ſaavidt 10 Mai.
uligt, fritages for andre perſonlige Byrder i Kjøbſtaden.
ed de aarlige Landmilitie-Sessioner har ſaavel Byfogden
m ovenmeldte Medhjælpere at indfinde ſig, naar Kjøb-
ıdens Lægd foretages. § 3. Da enhver Kjøbſtad, ſom
ølge af foranførte Beſtemmelſe, bliver at betragte ſom et
ægd i det Amt, hvori ſamme ligger, ſaa vil den, en Værne-
ligtig efter F. 22 Marts 1793 § 6 paaliggende Forpligtelſe
l at forſyne ſig med Amtspas, naar han flytter til en Kjøb-
ıd, bortfalde, forſaavidt denne Kjøbſtad er beliggende i det
mt, hvortil han henhører. — Naar en til en Kjøbſtads
ulle henhørende Værnepligtig ſkulde tage Ophold andet-
ds i Amtet, haver han eller hans Forældre, eller de, der
æde i Forældres Sted, at henvende ſig til Byfogden ang.
ølgeſeddel, hvorved der i Et og Alt vil blive at forholde
ter de for Landlægderne foreſkrevne Regler.*) § 4. En-
ver Huusbonde eller Huusfader ſkal, naar Af- eller Tilgang
ıten ved Fødſel, Dødsfald, Forandring af Tjeneſte eller
ıa anden Maade indtræffer i hans Huus med nogen Per-
n, der hører til det værnepligtige Mandſkab, inden 24
imers Forløb anmelde det for Byfogden eller for den, der
ıa dennes Vegne har at modtage deslige Anmeldelſer.
orſømmes dette, bøder han 2 Rbd. til Politiekasſen, hvilken
ulkt bliver at biktere ved Politieretten, ſaafremt han ei
indeligen erlægger ſamme.*) § 5. Med Henſyn til den
rſte Affattelſe af den ſærlige Rulle for hver enkelt Kjøb-
ıd, ſkulle Land- og Søkrigskommisſairerne meddele ſamtlige
yfogder i deres Embedsdiſtrikt en Fortegnelſe over alle
ærnepligtige Perſoner, der efter Rullernes Udviſende have
pholb i de vedkommende Kjøbſtæder. Ligeſaa har By-
gden at lade forfatte et fuldſtændigt Mandtal over alle, i
jøbſtaden værende, værnepligtige Perſoner, hvorunder natur-
gviis ogſaa de ommeldte Perſoners Sønner blive at ind-
fatte. Dette Mandtal bliver derefter, ſaavel af Byfogden
m af Land- og Søkrigskommisſairen, at ſammenholde med
n ommeldte, af ſidſtnævnte Embedsmand forfattede, For-
gnelſe, og til behørig Berigtigelſe de fornødne Oplysninger
t indhente af Byfogden. Til den Ende ſkulle de vedkom-
ende Sognepræſter meddele enhver Oplysning, ſom i ſaa
enſeende af dem maatte begjæres; ligeſom og de Perſoner,
m Byfogden, i Medfør af Foranførte, maatte finde det for-
ødent at indkalde, for at give Oplysning, have at give
øde under de i P. 10 Febr. 1818 foreſkrevne Tvangs-
ulkter. Af den, i Overeensſtemmelſe med disſe Underſøgel-

*) Jvfr. Værnepligtslov af 2 Marts 1861, §§ 7, 40, 49, 51.

10 Mai. ser, endelig berigtigede Fortegnelse har Byfogden at forfatte en fuldstændig Lægdsrulle over det, i Medfør af de gjældende Anordninger, værnepligtige Mandskab, som hører hjemme i Kjøbstaden og paa dens Grund, aldeles indrettet paa samme Maade, som de Lægdsruller, der holdes paa Landet, og deraf indsende en Afskrift til den vedkommende Land- og Søkrigskommissair, som nærmere har at prøve samme, og derefter, om fornødent gjøres, foranstalte dens endelige Berigtigelse. Strax efter denne Anordnings Emanation have samtlige Vedkommende at foranstalte det Fornødne til de nye Kjøbstadrullers Forfattelse og Berigtigelse, saaledes at disse kunne være fuldfærdige til dette Aars Udgang, og vil da fra næste Aars Begyndelse den Forbindelse ophøre, hvori Kjøbstæderne hidtil med Hensyn til Lægdsvæsenet have staaet med det nærmeste Landdistrikt. § 6. Den saaledes affattede særlige Rulle for hver Kjøbstad bliver derefter at vedligeholde paa samme Maade og under de samme Tvangsforpligtelser, som for Lægdsrullen paa Landet er foreskrevet. Foruden at de i § 4 befalede Anmeldelser i saa Henseende blive at iagttage, skal og Fortegnelse over alle de, i det sidste Aars Forløb i Kjøbstaden fødte, Drengebørn af Sognepræsterne hvert Aar, kort efter Nytaar, meddeles Byfogden; og bør Præsten stedse, i Forbindelse med den Oplysning, han, for at kunne antegne Drengebørnene i Kirkebogen, behøver om Forældrenes Stilling, lade sig opgive Alt, hvad der ellers kan have Indflydelse paa Spørgsmaalet om de Paagjældendes Værnepligt, hvorom det Fornødne bør antegnes i Kirkebogen, og derhos indføres i den forommeldte Fortegnelse til Byfogden. — Saaledes bør, navnlig hvad uægte Børn angaaer, i Henhold til F. 8 Mai 1829 § 14, Oplysning meddeles angaaende, om Moderen er født i Bondestanden (den værnepligtige Stand), og hvorlænge hun i saa Fald har været i Byen, forinden hun fødte.*) § 7. Paa forommeldte af Præsten meddeelte Udskrift af Kirkebogen, som saaledes kommer til at indeholde en fuldstændig Fortegnelse over alle, i det forløbne Aar i hans Sogn fødte, Børn af Mandkjønnet, uden Undtagelse, med Angivelse af Forældrenes Stilling, har Byfogden, efter nærmere anstillet Undersøgelse, hvor denne gjøres fornøden, at anmærke, hvilke Børn der, som Udskrivningen uvedkommende, bør udgaae,*) og derefter affende samme til Land- og Søkrigskommissairen, som, hvis han angaaende noget Individ har Tvivl, kan forlange det Fornødne oplyst, og Fortegnelsen derefter berigtiget. — Ved Landmilitie-Sessionerne blive for-

*) Jfr. Værnepligtslov af 2 Marts 1861, §§ 1 og 7.

origt de Spørgsmaal at afgjøre, som efter denne Revision 10 Mai.
f Listen blive tilbage, og derunder tillige enhver Anke, som
aatte fremkomme over, at et eller andet Individ formeentlig
rettelig er blevet indført i Rullen, hvorhos Adgang til
ppel af Sessionens Kjendelse, efter de sædvanlige Regler,
aaer de Vedkommende aaben. § 8. Til yderligere Be-
ryggelse for Rullens Fuldstændighed og Orden overlades
et Kjøbstadøvrigheden, hvor saadant maatte findes tjenligt,
t træffe den Foranstaltning, at der aarligt een eller to
gange, efter de anordnede Flytte- eller Skiftetider, omgaae
hematiske Lister, hvorpaa Huusværterne under deres Navne
ave at anføre alle, i deres Huus værende, Personer, og
m disses Stilling derpaa gjøre saadan Forklaring, at det
eraf kan sees, om de vare værnepligtige eller ei. § 9.
Samtlige Bestemmelser i denne Vor Anordning ere dog uan-
endelige for Vor kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, hvor
et, indtil en særegen, efter Forholdene sammesteds lempet,
Indretning til Rigtigholdelse over det derværende værne-
pligtige Mandskab kan blive truffen, vil have sit Forblivende
ed de hidtil gjældende Forskrifter.*)

P., indeh. nærmere Bestemmelser med Hensyn til Exsekution i en Landeiendoms Afgrøde. 24 Mai.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At Vi, i
Anledning af et Andragende fra Vore troe Provindsialstænder
or Nørre-Jylland, have ladet saavel disse som Vore troe
Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Fal-
ters Stifter samt for Island og Færøerne forelægge Udkast
il en Anordning, der gaaer ud paa at forhindre, at enkelte
Kreditorer kunne, ved Forfølgningen af deres Ret, skille
Foder og Gjødning fra en Landeiendom. Efter derover at
have modtaget Vore Stænders allerunderdanigste Betænk-
ninger byde og befale Vi som følger: Det skal ikke være
tilladt at gjøre Udlæg i den til en Landeiendom hørende
Afgrøde af Hø og Straa eller i Gjødningen, uden at Eien-
dommen tillige udlægges. Ei heller skal det, naar fornævnte
Gjenstande ere blevne Nogen udlagte tilligemed Eiendommen,
eller Debitors Bo er kommet under Skiftebehandling, være
tilladt ved Auktion at skille bemeldte Ting fra Eiendommen,
forudsat at de, som derunder have retlig Interesse, ville
holde dem, som Auktionsbeløbet for disse Ting vilde komme
tilgode, skadesløse efter den Værdie, hvortil de paa de saaledes
Interesseredes Bekostning lovligen ansættes.

*) Jfr. (P. 10 Dec. 1845) L. 23 Marts 1851 om Sessionsvæsenet i Kjøbenhavn.

7 Juni. **F., ang. et nyt Ligningsforhold for de Udgifter, der blive at fordele mellem Kjøbstæderne.*)**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Da Vi have fundet det fornødent at afhjælpe de Misforhold, som flyde af de forskjellige Regler, hvorefter flere Udgifter fordeles mellem samtlige Kjøbstæder i Riget, eller mellem enkelte Provindsers, Stifters eller Amters Kjøbstæder, saa have Vi i dette Øiemed ladet Vore troe danske Provindsialstænder forelægge Udkast til en Anordning, der bestemmer et fælleds Forhold for alle deslige Ligninger. Efter desangaaende at have modtaget bemeldte Vore Stænders allerunderdanigste Betænkning, byde og befale Vi herved som følger: § 1. I alle Tilfælde, hvori visse Udgifter efter de hidtil foreskrevne Regler skulle fordeles enten mellem samtlige Kjøbstæder i Riget (ved hvilke Leiligheder iøvrigt Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og Kjøbstæderne paa Vort Land Bornholm have været undtagne) eller mellem enkelte Provindsers, Stifters eller Amters Kjøbstæder, skal fra 1 Jan. 1844 Kjøbstædernes Folkemængde tjene til Maalestok for denne Fordeling, og som Følge deraf de forskjellige Ligningsforhold, som have været anordnede for Repartitioner af fornævnte Slags, være afskaffede. § 2. Ved den i § 1 paabudne Ligning vil første Gang den Folketælling være at lægge til Grund, der blev foretaget i 1840, og ved det, i Overeensstemmelse dermed bestemte, Forhold vil det have sit Forblivende indtil 1 Jan. 1851. Til den Tid bliver derimod Ligningsforholdet for 10 Aar at bestemme efter den sidste Folketælling, som da har fundet Sted, og saaledes vil der fremdeles være at forholde. § 3. Iøvrigt vil der af Vort Rentekammer inden Udgangen af dette Aar, dernæst inden Udgangen af Aaret 1850, og siden hvert 10de Aar blive at udfærdige en Plakat, der indeholder, hvad enhver Kjøbstad haver at udrede for hvert 100 Rbd., som bliver at ligne mellem Kjøbstæderne; hvilken Plakat, forsaavidt Kjøbstæderne angaaer, træder i Stedet for de Tabeller, som ere vedføiede F. 15 Septbr. 1832, og ligeledes skal tjene til Regel for alle øvrige i nærværende F. § 1 omhandlede Ligninger.

23 Juni. **P., ang. Nedsættelse i Afgiften af Vognmandsfragterne for de danske Provindser udenfor Sjælland og Fyen.**

*) Jfr. P. 21 April 1848 § 2, L. 15 Mai 1850 § 2, L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter m. m., §§ 3—4, L. 20 Aug. 1853, om en Daareanstalt for Østifterne, § 2, og L. 29 Decbr. 1857, om Ligning af Udgifter til Daareanstalterne.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At da Vi 23 Juni.
ıve fundet, at den Bestemmelse i F. 27 Jan. 1804, § 35,
ɔorefter Vognmændene udenfor Sjælland og Fyen af deres
rtjenende Fragter erlægge en dobbelt saa stor Afgift, som
ognmændene i de nævnte Provindser, ikke længere er til-
ækkelig begrundet, saa byde og befale Vi herved som føl-
:r: Bestemmelsen i F. 27 Jan. 1804, § 35, hvorefter der
Vognmandsfragterne paa alle Steder i Danmark udenfor
jælland og Fyen afkortes 8 Rbß. pr. Rigsbankdaler i
fgift til Befordringsvæsenets Fond, skal være forandret saa-
des, at bemeldte Afgift, fra 1 Jan. 1844 at regne, ned-
:ttes til det Halve, og erlægges overalt i Danmark med et
ge Beløb, nemlig med 4 Rigsbankskilling af hver Rigs-
ankdaler.

P., ang. Forhøielsen af Taxten for Drikkepenge ed Extrapostbefordringer i Danmark, Indførelsen f Vognpas m. m. Befordringsvæsenet vedkom- ıende. 8 Juli.

Paa Generalpostdirektionens allerunderdanigste Forestilling ar det behaget Hans Majestæt Kongen, ved allerhøieste tesol. af 9 f. M., allernaadigst at bestemme som følger: § 1. :axten for Drikkepenge ved alle Slags Extrapostbefordringer Danmark skal fra næste Aars Begyndelse og indtil videre ære fastsat til 12 Rbß. Sølv pr. Miil for hver Postillon.*) 2. Paa Hovedrouterne i de danske Provindser og Her- ıgdømmerne skal indføres saakaldte Vognpas, saaledes at en teisende paa Afgangsstedet kan erlægge Betalingen for Be- ɔrdringer med Extrapost gjennem flere Stationer, og at)psynsmændene ved Befordringsvæsenet paa Mellemstatio- erne ved Foreviisningen af det i en saadan Anledning ud- edte Vognpas ere pligtige til strax og saavidt muligt at ɔrskaffe den Reisende den Befordring, paa hvilken Passet)der, imod senere at erholde Betalingen for samme tilstillet :a dettes Udsteder. § 3. For Udstedelsen af et saadant Jognpas erlægges af den Reisende 32 Rbß. eller, saafremt Befordringen bliver forud bestilt ved en Løbeseddel, 48 Rbß. 4. Vognmændene skulle være pligtige til, naar de afgive Befordring med Wienervogn, paa Forlangende af den Rei- :nde, at levere tændte Lygter til Vognen imod en Godt- jørelse af 32 Rbß. for en Station af 4 Miil og derunder, g 48 Rbß. for en Station af over 4 Miil. — Hvilket saa-

*) Ved senere Taxter for Extrapostbefordringer (7 Jan. 1856, 22 Dec. 1858) er Taxten for Drikkepenge til Postillonerne forhøiet (8 ß. for hver Hest pr. Miil).

10 Mai. efter de Formularer, som ere vedføiede nærværende Anordning; og bør der under Edens Aflæggelse være forelagt den Sværgende et trykt Exemplar af Pentateuchen i det hebraiske Sprog, som er aabnet og opslaaet paa 2den Mosebog 20—7, og hvorpaa han holder sin høire Haand saaledes, at han med Fingeren peger paa Ordene: Jehovah Eloheka, medens han løfter den venstre Haand i Veiret. Bemeldte Exemplar bør være forsynet med en Paategning af Præsten ved det mosaiske Troessamfund i Kjøbenhavn om, at det egner sig til dette Brug, og i hvilken tillige henvises til det Sted i Bogen, hvor det ovennævnte Vers findes. Skulde den Sværgende ei besidde saamegen Kundskab til det hebraiske Sprog, at han selv kan forstaae Indholdet af bemeldte Vers, bør den jødiske Geistlige, eller den tilstedeværende agtbare Mand af Menigheden, gjøre ham bekjendt med samme. Den mosaiske Menighed i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn bør forsyne Vor Landsover- samt Hof- og Stadsret saavelsom Politieretten i Kjøbenhavn med et saadant Exemplar af Pentateuchen som foranført, ligesom et Exemplar og bør findes ved Retten paa de Steder, hvor der ellers er Synagoger, hvilket bliver at anskaffe paa vedkommende Menigheders Bekostning. Skulde der blive Brug for samme paa andre Steder, bør det skaffes tilstede ved Laan fra en af de Retter, som dermed ere forsynede. § 5. Eden kan aflægges paa enhver Dag i Ugen, med Undtagelse af Løverdagen og de jødiske Festdage.

Den i § 1 af nærværende Forordning berørte Formaningstale lyder saaledes: „Hvert Menneske, hvem det af den lovlige Ret vaalægges at eedfæste sit Udsagn, skal betænke, at ligesom vi Alle skulle vandre i Sandhed og tale i Sandhed, og vort Ja og Nei skal være oprigtigen meent, som Ordene lyde, saaledes har Øvrigheden, som er forordnet af Gud, Ret til at kræve Ordet stadfæstet med Eed, paa det at Sagen kan blive vis og afgjort. Han skal betænke, at det ikke er et ligegyldigt Ord, der gaaer over hans Læber, men et høist alvorligt og vigtigt, og at han ingen Undskyldning kan have i at være bleven overilet, thi han er strængt opfordret til at overveie, hvad han siger, saa at hvad han deri synder, det synder han med Vidende og Forsæt. Den Sværgende forsikkrer, at han har udsagt Sandhed, den rene og fulde Sandhed, saa at han Intet har forklaret, som han ikke vidste, og Intet fordulgt af, hvad han vidste til Oplysning angaaende det, hvorom hans Forklaring blev æsket, ei heller har brugt nogen Forbeholdenhed, men oprigtigen taget Ordene i den Mening, hvori han vidste, de bleve forstaaede. — Han staaer for Menneskers Dom, som

rdeligen ville straffe den Meensvorne, naar Gud lader 10 Mai.
ıdheden komme for Lyset, og Alles Hjerter ville tillukke
for den, som er mærket med en Meeneders forfærdelige
ɔn. Han staaer for den alvidende Guds Aasyn, som
i det Skjulte, og betaler aabenbare, som lod Forbandelse
,aae, at den skal komme til Tyvens Huus, og til dens
us, som sværger falskeligen ved hans Navn. — Den,
her stedes til Eed, lægger sin høire Haand paa den
g, som er ham den helligste, som indeholder Guds Lov,
lken han ikke tør nægte Lydighed, og hans Finger peger
ı det Sted, hvor der staaer skrevet: Du skal ikke udtale
rens, din Guds, Navn til Falskhed! Og hvor den Trudsel
tilføiet, som ved intet andet Bud, at Herren ikke vil lade
blive ustraffet, som udtaler hans Navn til Falskhed.
n rækker sin anden Haand mod Himmelen, hvilket betyder,
han kalder den alvidende Gud til Vidne, saa at, dersom
ı sværger falskeligen, har han frasagt sig al Naade, Be-
ırmelse og Velsignelse fra Gud i Himmelen; han har
lukt sig fra sin Menigheds Samfund, saa at dens Forbøn
kommer ham tilgode, og at dens Forjættelser ikke gjælde
n. — Medens han er paa Jorden, vil hans Hjerte være
ɔende, og hans Fod ikke finde Hvile; derefter gaaer han
ı, hvor der skal betales Enhver efter hans Gjerninger;
den Almægtige har sagt: Jeg er Herren, som randsager
rter, som prøver Nyrer, til at give Enhver efter hans
ie, efter hans Idrætters Frugt. — Med denne Formaning
Advarsel have vi gjort Vort; det Øvrige overlade vi til
ı altseende og retfærdige Gud. Hvo der bliver ved
ndhed, aflægge med Frimodighed sin Eed; men Enhver
ɡte sig for at sværge falskeligen ved den Høiestes Navn!"
Den i Forordningens § 4 ommeldte Eedsformular for
ɔner er saalydende: „Ved den almægtige, alvidende og
ærdige Gud, som har skabt Himmelen og Jorden, og
ı ikke vil lade den blive ustraffet, der udtaler hans Navn
Falskhed, sværger jeg N. N., at den Forklaring, som jeg
enne Sag har afgivet (og som nu er bleven mig forelæst),
aldeles overeensstemmende med Sandhed, samt at jeg har
agt den fulde Sandhed uden al Tilbageholdenhed, og
n at jeg i nogen Deel af min Forklaring har lagt en
ɔen Mening end den, hvori samme efter Ordenes naturlige
tydning og Sammenhæng maa forstaaes. Saasandt
lpe mig Gud, Himmelens og Jordens Skaber, hvis ret-
dige Straf komme over mig, saafremt jeg har talet
skeligen. Amen."
Ved Aflæggelse af Parters Eed bliver denne Formular at
andre saaledes: Ved ...... sværger jeg N. N., at (her

8 Juli. ledes herved kundgjøres til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for samtlige Vedkommende.

12 Juli. P., ang. den Indkaldelse, der i visse Tilfælde skal finde Sted af dem, der maatte være berettigede til ledige Legatportioner eller Pladser i Stiftelser m. v.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Da det ikke ved nogen almindelig Bestemmelse findes foreskrevet, paa hvilken Maade Personer, der, paa Grund af Familie- eller andre Rettigheder, maatte ansee sig fortrinsviis berettigede til at nyde godt af en Stiftelse eller et Legat, ved indtræffende Vakance i samme, bør indkaldes til at melde sig, eller hvorledes der bliver at forholde, naar den, der allerede nyder Understøttelse af en Stiftelse eller et Legat, lader længere Tid hengaae uden at oppebære den ham tillagte Understøttelse, samt da der ligeledes savnes almindelige Regler for den Fremgangsmaade, der skal iagttages, naar Rettigheden til at disponere over en Stiftelse eller et Legat tilkommer Private, og der enten i Patronatet indtræffer Vakance, uden at det vides hvem Rettigheden i den Fratraadtes Sted tilfalder, eller vedkommende Berettigede ikke ved forefaldende Vakance i Stiftelsen eller Legatet melder sig for at udøve sin Ret, saa have Vi, for at bortrydde de Hindringer for slige Indretningers velgjørende Virksomhed, som deraf kunne opstaae, fundet for godt at ordne denne Gjenstand ved en Anordning, og efterat have fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder indhentet Betænkning over Udkastet til en saadan Anordning, byde og befale Vi derfor som følger. § 1. Naar det ved indtræffende Vakance af en Plads i en Stiftelse eller en Portion af et Legat, hvortil der er indrømmet visse Personer, paa Grund af Familie- eller andre Rettigheder, et Fortrin, ikke vides, hvem den fortrinsberettigede Person er, eller hvor denne opholder sig, saa bliver han 3 Gange efter hinanden med 12 Ugers Varsel at indkalde i den „Berlingske politiske og Avertissements-Tidende“ og derhos, hvis Stiftelsen eller Legatet har hjemme i Kjøbenhavn eller andetsteds i Sjællands Stift, i „Kjøbenhavns Adressekontoirs Efterretninger“*), men ellers i den vedkommende Stiftstidende. Den, som efter slig Indkaldelse ikke melder sig med behørig Legitimation, har derved tabt sin Ret til den ledige Plads i Stiftelsen eller Portion af Legatet. § 2. Naar den, som allerede nyder Understøttelse af en Stiftelse eller et Legat, lader eet Aar hengaae, uden

*) Jfr. L. om Avisbekjendtgjørelser af 22 Febr. 1855.

oppebære den ham tillagte Understøttelse, bliver han lige- 12 Juli.
·es paa foranførte Maade at indkalde, og, naar han da
e melder sig, bliver hans Portion at uddele til Andre, i
)ereensstemmelse med Fundationerne for Stiftelsen eller
gatet. § 3. Lige Indkaldelse vil og finde Sted, naar
:ttighed til at disponere over en Stiftelse eller et Legat,
a Grund af Familie- eller andre Rettigheder, tilkommer
:ivate, og der i dette Patronat er indtruffen Vakance, uden
det nøiagtig vides, hvem Rettigheden i den Fratraadtes
ted tilfalder, og Patronatet vil da forblive hos den, der
de Anmeldte findes nærmest berettiget, uden Hensyn til,
der senere maatte fremstaae Nogen, som er nærmere beret-
,et. § 4. Saafremt det til den Tid, Vakance indtræffer
:n Stiftelse eller et Legat, ikke vides, hvo den Dispositions-
rettigede er eller hvor denne opholder sig, saa vil en lig-
nde Indkaldelse som foranført blive at udstede, i hvilken
:nseende det bliver at iagttage, at i sidstnævnte Tilfælde
n Dispositionsberettigede navnligen betegnes i Indkaldelsen,
r tillige bør indeholde en almindelig Opfordring til de
·rige Berettigede om at melde sig. Naar da Vedkommende
e inden Varslets Udløb melder sig, maa den Autoritet,
orunder Stiftelsen eller Legatet hører, bortgive den ledige
:lads eller Legatportion til den, som efter de gjældende
:gler dertil findes meest kvalificeret. § 5. Naar ved-
mmende Berettigede ikke efter en i Henhold til § 4 ud-
dt Indkaldelse har meldt sig til at udøve Dispositions-
:ten, vil der to Gange, ved indtræffende nye Vakancer i
tiftelsen eller Legatet, atter, under Paaberaabelse af den
er de tidligere stedfundne Indvarslinger, være at udstede
lige Indkaldelse; men derefter vil ingen ny Indkaldelse
d senere Vakancer være fornøden, hvorimod det da maa
:re den Vedkommendes Sag uden Opfordring at melde
;, hvis han nogensinde vil gjøre sin Ret gjældende. § 6.
›ranførte Regler ere dog uanvendelige, hvor en anden
:emgangsmaade er hjemlet ved Fundationerne for ved-
mmende Stiftelser eller Legater eller ved andre gjældende
:stemmelser. § 7. Saafremt der i Anledning af Rettig-
den til at disponere over eller nyde godt af en Stiftelse
er et Legat skulde forekomme saadanne Tilfælde, paa hvilke
i denne Vor Anordning givne almindelige Regler ikke
nne anvendes, og hvorfor der heller ikke haves saadanne
regne Regler som omhandlet i § 6, eller naar Vedkommende
e kunne blive enige om, hvem Dispositionsretten tilkommer
er hvo der skal nyde godt af en Plads i en Stiftelse eller
Legatportion, skal det af Vore Regjeringskollegier, hvor-
ıder Stiftelsen eller Legatet sorterer, være bemyndiget til

12 Juli. at afgjøre Spørgsmaalet i Analogie af de i det Foregaaende indeholdte Bestemmelser, med mindre det efter sin Beskaffenhed bør indstilles til Vor egen allerhøieste Resolution eller de Vedkommende maatte ønske Spørgsmaalet afgjort ved Domstolene og det efter sin Natur dertil egner sig.

12 Juli. **P. betræffende Kollisioner imellem Udlægshaveres Ret i Løsøre.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi have ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et Udkast til en Anordning, som gaaer ud paa at afhjælpe de Retskollisioner, der fremkomme af Udlæg, som flere Kreditorer have erhvervet i det samme rørlige Gods, og, efterat have modtaget bemeldte Vore Stænders allerunderdanigste Betænkninger, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger: Naar der er givet en Kreditor Udlæg i Løsøre, hvori Udlæg til Forauktionering forhen er givet en Anden, saa er han berettiget til at opfordre denne ældre Udlægshaver til at foranstalte det Udlagte bortsolgt ved Auktion; og, saafremt denne ikke i det Seneste inden 3 Maaneder fra den Tid, Opfordringen er skeet, foranstalter det i saa Henseende Fornødne, staaer det til den sidste Udlægshaver at lade Godset forauktionere. Dog bør i dette Tilfælde de af Auktionen flydende Omkostninger ikke komme den ældre Udlægshaver til Skade, og bliver Beløbet at anvende til hans Fyldestgjørelse, forinden Noget kan komme den yngre Udlægshaver tilgode, ligesom og hiin første maa være berettiget til, derfor at fordre Sikkerhed, samt til at modsætte sig saadanne Auktionsvilkaar, som kunde være til Hinder for Godsets fordeelagtige Realisation.

25 Juli. **Kancellie-P. ang. Tilladelse for Bestyrerne af offentlige Stiftelsers Midler til af disse at gjøre Udlaan til Opførelsen af nye Ting- og Arresthuse.*)**

Efterat Kancelliet har nedlagt allerunderdanigst Forestilling i Anledning af flere fra forskjellige Kommunalbestyrelser indkomne Andragender om at forhjælpes til Laan for at kunne bestride Omkostningerne ved nye Ting- og Arresthuses Opførelse, har Hans Majestæt under 12te dennes allernaadigst resolveret: „Vi ville allernaadigst have Bestyrerne af offentlige Stiftelsers Midler tilladt, af disse at gjøre Udlaan til Opførelsen af nye Ting- og Arresthuse samt Hovedsforbedringer i deslige Bygninger, naar allernaadigst

*) Jfr. P. 30 Decbr 1843.

torisation er given til at optage saadanne Laan, for hvilke 25 Juli.
de vedkommende Kommuner ere ansvarlige." — Hvilket
ved bringes til almindelig Kundskab.

P. (igjennem Admiralitets- og Kommerce-Kollegiet) ang. 12 Aug.
ynstring ved Søindrulleringen af Mandskabet
a Skibe i indenrigsk Fart og paa visse Skibe
Fartøier, som fare til fremmede Steder, samt
ıg. Nedsættelse af Indrulleringsgebyrerne for
ampskibe.

Hans Majestæt Kongen har under 14de forrige Maaned,
a Kollegiets allerunderdanigste Forestilling, allernaadigst
olveret: at de, angaaende Skibsmandskabers Mynstring
r Indrulleringen og om den Betaling, som bør erlægges
r Udfærdigelse og Paategning af Skibsbemandingslisterne,
r Kongeriget og Hertugdømmerne udgangne Anordninger
ulle, til Lettelse for den indenrigske Skibsfart og for visse
indre Fartøier, ogsaa naar de udklarere til fremmede Steder,
avelsom for Damp- og Paketskibsfarten, forandres derhen:
) Skibsførere, der udklarere i indenrigsk Fart, til Steder i
ongeriget eller Hertugdømmerne, skulle herefter kun den første
gang de i hvert Aar begynde deres Fart og ellers saa ofte
er i Aarets Løb foregaaer nogen Forandring med Skibets
ler Fartøiets Besætning, være pligtige til at udmynstre
eres Mandskab paa samme Maade som hidtil, efter an-
rdningsmæssig forfattede Skibsbemandingslister, for ved-
ommende Indrulleringsembedsmand, som da har at paategne
isterne, mod den paabudne Betaling; dog bør Skibsførerne.
vergang de udklarere ved Toldstederne, forevise for den
oldembedsmand, ved hvem Toldexpeditionen skeer, deres
kibsbemandingsliste, hvilken han, naar de under lovmæssigt
nsvar anmelde, at ingen Forandring er foregaaet med Be-
ætningen siden Listen senest er paategnet af Indrulleringen,
den Betaling skal paategne, at Anmeldelsen er skeet. Saa
ulle de og, naar de efter endt Reise afskedige deres Mandskab,
fmynstre dette paa lovbefalet Maade for Indrulleringen.
) Førere af Smaafartøier paa ikke over 5 Kommercelæsters
drægtighed, som udklarere til fremmede Steder, og Førere
f Damp- og Paketskibe, som ere i stadig Fart paa visse
astsatte Dage til fremmed Sted, tilstaaes samme Lettelse, i
enseende til Mynstring af deres Mandskab, som under
lr. 1 er given Skibe i indenrigsk Fart. 3) For Dampskibe
al ikkun erlægges det Halve af den ved F. 19 Juni 1807
g P. 20 Decbr. 1827 efter Skibenes Læstedrægtighed be-
emte Betaling; men iøvrigt ere de, forsaavidt de ikke hen-

12 Aug. høre til de under Nr. 2 nævnte stadige Paketfarere, med Hensyn til Søindrulleringen, underkastede de samme Regler som andre Skibe. — Denne allerhøieste Resolution bliver, til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for alle Vedkommende, herved bekjendtgjort.

6 Okt. **P. (Gener. Toldk. og Kommerce-Kollegiet) ang. Ophævelsen af den ved F. 12 Febr. 1834 § 2 paabudne Bolværksafgift af Baade, som ikke ere brændte til Læstedrægtighed.**

Hans Majestæt Kongen har under 27de f. M. paa Kollegiets allerunderdanigste Forestilling, allernaadigst resolveret saaledes: „Vi befale allernaadigst, at den ved F. 12 Febr. 1834 § 2 paabudne Bolværksafgift af Baade, som ikke ere brændte til Læstedrægtighed, bortfalder, forsaavidt den erlægges for Benyttelsen af de offentlige Bolværker til Fordeel for Vor Kasse og for Havnevæsenet. — Dette bringes herved til almindelig Kundskab.

10 Nov. **P. indeh. nærmere Bestemmelse af F. 3 Juni 1796 § 42.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, efter at have modtaget de af begge Forsamlingerne af Vore troe danske Provindsialstænder allerunderdanigst afgivne Betænkninger over et dem forelagt Udkast til en Plakat, indeholdende forandrede Bestemmelser angaaende det de befalede Sagførere i beneficerede og visse offentlige Sager tilkommende Salair, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger: § 1. F. 3 Juni 1796 § 42 skal herefter være saaledes forandret, at det ikke i de Sager, hvori der er tilstaaet Nogen fri Proces, skal paalægges Modparten at betale Salair til den Førstes befalede Sagfører, med mindre Sagen findes at være af den Beskaffenhed, at denne efter Retfærdighedens Grundsætninger bør dømmes til at erstatte Processens Omkostninger. § 2. Saavel Høiesteretsadvokaterne som Prokuratorerne ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn, samt ved Lands-Overretten i Viborg, skulle nyde Salair i alle de Tilfælde, hvori et saadant efter F. 3 Juni 1796 § 42 vilde tilkomme dem, hvilket bliver at udrede af det Fond, hvoraf de øvrige Omkostninger i beneficerede Sager betales, naar det som Følge af nærværende Anordnings § 1 ikke paalægges Modparten, eller det ikke

Anm. Fdg. 25 Oktbr. 1843, ang. Virkningen af den nye Skyldsætning med Hensyn til Vedligeholdelsen af Rettigheder, der vare knyttede til et vist Kvantum Hartkorn, udelades, da der efter den senere Lovgivning ikke bliver Spørgsmaal mere om slige Rettigheder.

s denne er at erholde. Hvad de øvrige Retter angaaer, 10 Nov.
:bliver det ved F. 24 Oktbr. 1806. § 3. Den samme
:gel, hvorefter det i Overeensstemmelse med § 1, i bene-
erede Sager skal afgjøres, om der kan tillægges en bene-
eret Parts Sagfører Salair hos Modparten, skal ogsaa
:re anvendelig, naar Kammeradvokaten eller nogen Anden,
er vedkommende Kollegii Foranstaltning, for det Offentlige
›fører en Sag, der ikke behandles som kriminel, ligesom
ller ikke Modparten i en Sag af fornævnte Slags vil blive
›mt til at betale Procesomkostningerne, undtagen forsaavidt
tte hjemles i de almindelige Grundsætninger angaaende
mkostningers Tilkjendelse. Dog maa det herved iagttages,
hvor en slig Sag har en Lovovertrædelse til Gjenstand,
l Spørgsmaalet om de Sigtedes Forpligtelse til at udrede
avel Processens Omkostninger som Salair til Kammer-
›vokaten eller andre vedkommende offentlige Sagførere være
afgjøre efter de for andre Sager, hvorunder Lovover-
ædelse paatales, gjældende Grundsætninger.

Kancellie-P. ang. en Udvidelse af den Bestyrerne 30 Dec.
f offentlige Stiftelsers Midler ved allerhøieste Resol.
4 Juli d. A. bekjendtgjort ved Kancellie-P.
5 s. M. givne Tilladelse til at gjøre Udlaan af
emeldte Midler imod Sikkerhed hos Kommunerne.

Under 13de dennes har Hans Majestæt paa en af Kan-
lliet derom allerunderdanigst nedlagt Forestilling resolveret
.aledes: „Vi ville allernaadigst have den allerhøieste Resol.
: 14 Juli d. A., — hvorved det allernaadigst er tilladt Be-
yrerne af offentlige Stiftelsers Midler af disse at gjøre
dlaan til Opførelsen af nye Ting- og Arresthuse samt
›ovedforbedringer i deslige Bygninger, naar allernaadigst
utorisation er given til at optage saadanne Laan saaledes
t vedkommende Kommuner derfor ere ansvarlige — udvidet
:rhen, at det under samme Vilkaar tillades Stiftelsernes
Bestyrere ogsaa at gjøre Udlaan til andre offentlige For-
nstaltninger, forsaavidt Midlerne ikke paa anden Maade
unne anbringes imod anordningsmæssig Sikkerhed." —
›vilket herved bringes til almindelig Kundskab.

1844.

F. indeh. nærmere Bestemmelser af Reglerne 24 Jan.
or Erhvervelsen af Forsørgelsesret i en Kom-
mune. *)

*) Jfr. P. 9 Jan. 1845 om Tiden for Forsørgelsesrets Erhvervelse i
Løve og Møgeltønder Herreder.

24 Jan. Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, fornemmelig for at tilveiebringe større Overeensstemmelse imellem de i Vort Kongerige Danmark med Hensyn til det Sted, hvor en Trængende bliver at forsørge, gjældende Regler, og de, som for Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen ere foreskrevne i Vor allernaadigste A. 29 Decbr. 1841, have ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et Udkast til en Anordning, indeholdende nærmere Bestemmelser af Reglerne for Erhvervelsen af Forsørgelsesret i en Kommune, og at Vi, efter derom at have modtaget bemeldte Stænders allerunderdanigste Betænkninger, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger: § 1. Naar der ikke paa anden Maade kan tilveiebringes Beviis for de faktiske Omstændigheder, hvorpaa Afgjørelsen af Spørgsmaalet om en Trængendes Forsørgelsessted beroer, bliver den Paagjældendes Udsagn i saa Henseende at ansee som bevisende, saafremt det er fuldkommen bestemt, samt saa fuldstændigt og nøiagtigt, at det kan antages, at han har tilforladelig Kundskab derom, og der heller ikke ere andre Omstændigheder forhaanden, som svække Troværdigheden af hans Forklaring, hvilken iøvrigt, for at kunne tillægges den ommeldte Betydning, bør være afgiven ved et Politieforhør. § 2. Med Hensyn til ægte Børn, som fødes paa Reiser eller under Forældrenes forbigaaende Ophold paa et fremmed Sted, bliver det Sted, hvor Forældrene paa den Tid, da Barnet fødes, have fast Ophold, eller dersom de intetsteds have et saadant, det, hvor de til samme Tid vare forsørgelsesberettigede, at ansee som Fødehjemmet. Hvis heller intet Sted kan udfindes, der i Medhold af Anordningerne, derunder indbefattet P. 28 Decbr. 1827 § 1, jvf. med P. 6 Novbr. 1839 § 3, kan ansees som Forældrenes Forsørgelseshjem, kan dog den Kommune, hvori Barnet virkelig er født, ikke have de Forpligtelser, som hvile paa Fødestedet, men der vil, naar Barnet i sin Tid bliver trængende, uden at have erhvervet noget andet Forsørgelseshjem, være at forholde efter P. 28 Decbr. 1827 § 2. — Naar et Barn af indenlandske Forældre, som er født under disses Reise i Udlandet, maatte blive Gjenstand for Fattigforsørgelse her i Landet, maa der og i Overeensstemmelse med de foranførte Regler forholdes, som om det var født i den Kommune, hvor Forældrene til den Tid havde fast Bopæl, eller hvis de ikke have nogen saadan, da i den, hvor Forældrene til samme Tid vare forsørgelsesberettigede. § 3. Efter de samme Regler blive de i Fødselsstiftelser eller i et Fængsel eller en Straffeanstalt fødte ægte Børns Fødehjem at bestemme

4. Med Hensyn til uægte Børn bliver det Sted, hvor 24 Jan.
Moderen Timaanedersdagen forinden Fødselen har havt
sit Ophold eller Tjeneste, at betragte som Fødehjem; men,
dersom hun intet fast Opholdssted til den Tid har havt,
bliver den Kommune at ansee som Barnets Fødehjem, hvor
Moderen ved sin Nedkomst er forsørgelsesberettiget, ligesom
der og med Hensyn til den eventuelle Anvendelse af P. 28
Decbr. 1827 bliver at forholde saaledes som ovenfor er
bestemt for ægte Børn. § 5. Naar i Overeensstemmelse
med foranførte Regler et Barn skal ansees at have sit Fødehjem paa et andet Sted end det, hvor det virkelig er født, bør
Præsten paa sidstnævnte Sted uopholdeligen gjøre Anmeldelse
til Præsten paa det førstnævnte Sted, og den fornødne
Antegnelse om Barnets Fødsel og Hjemsted foretages i begge
Steders Kirkebøger. Saafremt den Præst, til hvem hiin
Anmeldelse er skeet, skulde have Tvivl om Rigtigheden af
de Forudsætninger, hvorpaa samme er grundet, haver han
at foranledige Spørgsmaalet afgjort paa den for Forsørgelsessagers Afgjørelse anordnede Maade, hvorefter det
endelige Resultat, som foranført, bliver at tilføre vedkommende
Kirkebøger. I de Tilfælde, hvor det er i en af flere Sogne
bestaaende Kjøbstad, at et andetsteds født Barn antages at
have sit Fødehjem, bliver den Anmeldelse, som i Almindelighed
skal skee til Sognepræsten, at gjøre til Fattigkommissionnen,
og hvad Kjøbenhavn angaaer til den administrerende Direktion
for Fattigvæsenet, ligesom det da vil paaligge fornævnte
Autoriteter at foranstalte det videre Fornødne. § 6. Da
Indholdet af P. 15 Mai 1839, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende det Sted, der i disse Tilfælde skal
ansees som en Trængendes Fødested, med nogle Modifikationer,
som ere fundne hensigtsmæssige, er optaget i nærværende
Anordnings §§ 2—5, saa vil bemeldte Plakat for Fremtiden ingen videre Anvendelse finde § 7. Ved Beregningen af den Tid, i hvilken Tjenestetyender ved fortsat
Ophold erhverve Hjemstedsret i en Kommune, skal, naar
Tyendekontrakten var afsluttet fra en Skiftetid til en anden,
den Omstændighed, at de af tilfældige Aarsager først have
tiltraadt Tjenesten kort Tid efter den bestemte Skiftedag eller
forladt den kort Tid forinden samme, ikke komme i Betragtning, hvorimod Aarene blive at regne fra den ene Skiftetid
til den anden. Paa samme Maade bliver Tiden at beregne
med Hensyn til andre Personer, hvis Ophold paa et Sted
retter sig efter de sædvanlige Flyttetider, saasom Forpagtere
og Leiere, naar disse, af tilfældige Aarsager eller formedelst
det ved Flytningen foraarsagede Ophold, først kort Tid efter

24 Jan. den bestemte Flyttetid have tiltraadt eller kort Tid forinden samme have forladt de af dem forpagtede eller leiede Eiendomme eller Boliger. § 8. Militaires Ophold paa et Sted som Tjenstgjørende skal ikke i og for sig kunne begrunde Erhvervelse af Forsørgelsesret i den Kommune, hvor et saadant Ophold finder Sted. Til Militaire henføres og de ved nogen af Militair-Etaterne ansatte Haandværkere, der ikke staae i nogen borgerlig Forbindelse med den Kommune, hvorunder de ifølge denne Ansættelse opholde sig. Eiheller kan Døvstummes Ophold i Døvstumme-Institutet i Kjøbenhavn komme i Betragtning til at paadrage denne Stad Forsørgelsespligt, ligesom den Kommune, hvorunder en Person er hensat i et Fængsel eller i en Straffeanstalt, eller hvor en Afsindig, i Anledning af sin Afsindighed, er henbragt til Helbredelse eller Bevogtning, ikke paa Grund deraf er underkastet nogen Forpligtelse til slige Personers Forsørgelse. Under et sligt Ophold bliver Erhvervelsen af Hjemstedsret paa det Sted, hvor et Individ i Forveien havde fast Ophold, ikke afbrudt, men ansees som hvilende, saa at det fortsættes efter den Paagjældendes Tilbagekomst. Forsaavidt som han paa den Tid, da han kom i noget af foranførte Tilfælde, var bosat i en Kommune, bliver det, naar hans Huusholdning og Næringsdrift der fortsættes, at ansee, som om han havde vedligeholdt sin Bopæl sammesteds. § 9. I Trangstilfælde bliver en gift Kone altid, om hun endog opholder sig paa et andet Sted, at forsørge af den Kommune, hvorunder Manden er forsørgelsesberettiget, uden at det heri gjør nogen Forandring, at de med behørig Bevilling ere adskilte i Henseende til Bord og Seng. Ligeledes beholder en Enke, med hvem den fuldkommen adskilte Kone sættes i Klasse, indtil hun selv erhverver Hjemstedsret, det Forsørgelseshjem, som Manden havde, da han døde, eller da Skilsmisse ved Dom eller Bevilling blev sanktioneret. — Indtil det fyldte 18de Aar ere Børn forsørgelsesberettigede i den Kommune, hvori deres Forældre have, eller ved deres Død havde Hjemstedsret, uden Hensyn til om de allerede, ved at tage Tjeneste eller paa anden Maade, have begyndt selv at erhverve. Ligesom derhos Børnene dele Forsørgelseshjem med Moderen, naar denne efter Mandens Død paa foranførte Maade har erhvervet et andet Forsørgelsessted end det, hun havde ved Begyndelsen af sin Enkestand, saaledes bør og de Børn, som i Skilsmissetilfælde blive hos Moderen, altid indtil deres fyldte 18de Aar være forsørgelsesberettigede sammesteds som hun. Uægte Børn følge Moderen, og skulle om de ere trængende, endog efter Moderens Død forsørges

aa det Sted, hvor hun er eller paa Dødsfaldets Tid var 24 Jan.
erettiget til Forsørgelse. — Naar en Enke, der har Børn,
ller et Fruentimmer, der har uægte Børn, gifter sig, skulle
e saaledes i Ægteskabet indbragte Børn have samme
forsørgelseshjem, som Moderen selv erhverver ved sit Ægteskab,
ed hvilket Manden og paadrager sig samme Pligt til at
ørge for deres Underholdning og Opdragelse, som om de
are hans egne Børn, ligesom efter Faderens Død en Sted-
noder skal være forpligtet til at sørge for sine Stedbørns
Underholdning og Opdragelse. § 10. Uagtet det iøvrigt
kal have sit Forblivende ved P. 14 Decbr. 1810 § 3, saa
t Ingen, der behøver offentlig Forsorg og Understøttelse,
naa bortflytte fra eller nødes til at forlade det Fattigdistrikt,
vori han opholder sig, og hvor saadan Hjælp ydes ham,
orinden det, enten ved Brevvexling med vedkommende
Øvrighed eller ved Vort Kancellies Resolution, er blevet
bestemt, paa hvilket andet Sted han i Fremtiden bør for-
sørges, kan det, naar det ikke uden stor Vidtløftighed lader
ig oplyse, hvilket der for Tiden er det rette Forsørgelsessted
or en Person, der udenfor sit Forsørgelseshjem findes
trængende, men det dog er oplyst, at han forhen har havt
Forsørgelsesret i en vis Kommune, ved Vort Kancellies Re-
solution paalægges denne, at overtage sig hans Forsørgelse
og foreløbig erstatte de paa ham anvendte Omkostninger,
mod, efter nærmere Oplysning om, at han senere har
erhvervet Forsørgelsesret i en anden Kommune, at søge
Regres hos denne. § 11. Ligesom det paaligger den
Fattigkommune, der vil fordre Erstatning af en anden for
den interimistiske Hjælp, som den har ydet en under sammes
Forsørgelse hørende Person, uopholdelig derom at gjøre
Anmeldelse til denne, og andrage paa Erstatning for dens
Udlæg, og efter Omstændighederne paa hans Modtagelse,
saasnart hans Transport kan finde Sted, saaledes bør den
senest inden 6 Uger, efterat den interimistisk ydede Under-
støttelse er ophørt, sende Regning over de medgaaede Om-
kostninger, saafremt det ikke formedelst særegne Omstændig-
heder endnu maatte være umuligt at opgjøre samme. For-
sømmelse af disse Forskrifters Opfyldelse bevirker Tabet af
Erstatningen, hvorfor da vedkommende Fattigbestyrelse, eller
de af sammes Medlemmer, paa hvem Skylden særlig hviler,
igjen bør holde Kommunen skadesløs. Den Kommune, af
hvilken Erstatning for Interimshjælp eller en Trængendes
Modtagelse begjæres, bør, saafremt den har Noget derimod
at indvende, uopholdelig meddele den Kommune, som har
fremsat hiin Begjæring, sine Indvendinger, ligesom den og

24 Jan. i modsat Fald strax bør gjøre de fornødne Skridt til Begjæringens Opfyldelse, og derom give den sidstnævnte Kommune Underretning. Hvis en Kommune, paa Grund af at den Paagjældende forhen der har havt Forsørgelsesret, maa modtage ham, uagtet han formenes senere at have erhvervet Forsørgelsesret i en anden Kommune, vil den og være forpligtet til, uopholdelig at iværksætte det Fornødne, for at gjøre sin Erstatningsfordring gjældende mod denne anden Kammune, og skal i Mangel deraf have tabt sin Ret imod samme, imod Regres til Fattigbestyrelsen som foranført. § 12. Om der end er Personer, som paa Grund af Familieforhold ere pligtige til at forsørge eller understøtte den, der udenfor sit Forsørgelseshjem bliver trængende til offentlig Understøttelse, kan dog den Kommune, der foreløbig maa komme ham til Hjælp, med Hensyn til hans Modtagelse og Erstatning for de anvendte Bekostninger holde sig til den forsørgelsespligtige Kommune, hvilken derefter vil have at søge Regres hos Vedkommende. § 13. Ligesom det efter den ved Kancellie-P. 29 Decbr. 1829 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. af 23 s. M. altid paaligger det Steds Fattigvæsen, hvor et Tyende tjener, selv at bære de Omkostninger, som maatte medgaae til Kuur og Pleie for samme i Sygdomstilfælde, forsaavidt ikke Tyendet selv eller dets Herskab kan og bør udrede dem, saaledes skal det, ogsaa udenfor Tyendeforholdet, være bemeldte Fattigvæsens Sag at udrede Bekostningerne, naar en Person, der idetmindste i 3 Maaneder har havt stadigt Ophold i Kommunen, bliver trængende til Sygehjælp. Dog skal denne Forpligtelse ikkun gjælde for en Tid af 6 Uger. Bliver han under fortsat Ophold i samme Kommune atter formedelst Sygdom trængende til Understøttelse af Fattigvæsenet, saa vil dette ikke i noget Aar have at bære de heraf flydende Omkostninger for en længere Tid end 6 Uger, hvorved Aaret stedse bliver at regne fra 1 Jan. til 31 Dec. Forsaavidt en Person, der er i foranførte Tilfælde, i længere Tid trænger til Sygehjælp, blive de Bekostninger, der efter forommeldte Tids Forløb medgaae, paa sædvanlig Maade at erstatte af den Kommune, hvor han har Hjemstedsret, og dermed i alle Maader at forholde efter de hidtil gjældende Love. Saa bør og den ovennævnte allerhøieste Resol. 23 Dec. 1829 i alle Maader vedblive at være Reglen med Hensyn til Tyende, hvor disse formedelst Sygdom blive trængende til Understøttelse af Fattigvæsenet, dog at den Kommune, hvor den Paagjældende tjener, har i det løbende Aar i det Mindste at bekoste hans Kuur og Pleie i 6 Uger, om end Tyendeforholdet tidligere ophører. Hvad Haand-

værksvende angaaer, bliver der at forholde efter den ved Kancellie-P. 29 Jan. 1828 kundgjorte allerhøieste Resol. af 16 s. M., saafremt der paa Stedet er Laug paa den Profession, hvortil den Paagjældende hører, og han der har været taget i Arbeide af en af sammes Mestere, men ellers efter den ovenanførte almindelige Regel. Den Forpligtelse, som efter det Foranførte paaligger en Kommune til at bære Bekostningerne ved en, ellers til en anden Kommune hørende, Persons Kuur, skal dog ikke strække sig uden til det Tilfælde, hvor han selv bliver syg; men dersom hans Kone eller Børn formedelst Sygdom blive trængende, forholdes der efter de hidtil gjældende Regler. Iøvrigt kan den Sygehjælp, der saaledes bliver at yde en Trængende af en anden Kommune end den, hvori han har Hjemstedsret, ligesaalidet afbryde Erhvervelsen af Hjemstedsret, som denne derved kan begrundes. — Naar en Person afgaaer ved Døden, imedens han som Tyende eller iøvrigt i Medfør af nærværende § er tagen under Kuur og Pleie paa den Kommunes Regning, hvor han tjener eller har Ophold, uden sammestebs at være forsørgelsesberettiget, ville Omkostningerne paa hans Begravelse være at afholde af bemeldte Kommunes Fattigvæsen. — Forsaavidt det paagjældende Individ har sit Forsørgelseshjem i noget af Vore Hertugdømmer, bliver de herværende Kommuners Forpligtelse i foranførte Henseende i Et og Alt at bedømme efter de hidtil giældende Regler. § 14. Den Godtgjørelse, som kan fordres for de af en Kommune paa andetsteds hjemmehørende Personer eller paa de i P. 28 Dec. 1827 § 2 jfr. P. 6 Novbr. 1839 § 3 ommeldte Individer, hvis Forsørgelsessted ikke har været at udfinde, anvendte Forpleiningsomkostninger, maa, Sygdomstilfælde undtagne, ikke beregnes høiere end 72 Rbß. om Ugen. Naar det er en Familie, der understøttes, kan dette Beløb dog kun fordres for Hovedpersonen, hvorimod der for ethvert af de flere til samme hørende Individer i det Høieste maa beregnes 36 Sk. ugentlig. De Klædningsstykker, der medgives den interimistisk Understøttede, maae ikke ansættes høiere end til 4 Rbd. Dog vil i det gjensidige Forhold imellem Kommunerne i Vort Kongerige Danmark og Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen den ovennævnte ugentlige Betaling af 72 Sk. og 36 Sk. være at forhøie til resp. 76⁴/₅ og 38²/₅ Sk. Saa ville Vi og i disse indbyrdes Forhold have fastsat som Regel, at der i Forpleiningsomkostninger i det Høieste maa beregnes 2 Rbd. ugentlig for en Syg, derunder dog ikke indbefattet Betalingen for Lægemidler, hvorhos der, naar Lægen udtrykkelig forlanger, at der skal antages særlige

24 Jan.

24 Jan. Sygevogtere, hvilket bør bevises ved en, Regningen vedlagt, skriftlig Rekvisition, derfor ikke maa beregnes mere end 25⁵/₆ Rbß. for hver 24 Timer. Derimod vil det udenfor disse Forhold med Hensyn til Størrelsen af den Godtgjørelse, der i Sygdomstilfælde kan fordres, have sit Forblivende ved de hidtil gjældende Bestemmelser. § 15. Imellem Fattigdistrikterne i Vort Kongerige Danmark og Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen finder der, i Henseende til de enkelte Distrikters gjensidige Forpligtelser, med de i §§ 13 og 14 indeholdte Undtagelser og nærmere Bestemmelser, det samme Forhold Sted som imellem flere enkelte Kommuner i Kongeriget. Skulde der opstaae nogen indbyrdes Ulighed imellem Anvendelsen af nærværende Anordning og de Forskrifter, som indeholdes i Vor F. for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen af 29 Dec. 1841, bør disse Uligheder, ved indbyrdes Forhandlinger mellem Vore Kancellier, søges udjevnede.

13 Marts. **P. for Kongeriget Danmark, ang. adskillige Forandringer i F. 1 Mai 1838, med Tilføiende af nye Tarifer for Told- og Skibsafgifterne.*)**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Ligesom der, i Overeensstemmelse med Slutningsbestemmelsen i den fra 1 Jan. 1839 i Kraft traadte F. om Told- og Skibsafgifterne af 1 Mai 1838, er ved Udgangen af Aaret 1841 foretaget en almindelig Revision angaaende hvilke Forandringer der maatte ansees fornødne eller gavnlige i Tariferne til bemeldte Forordning, saaledes er der ogsaa i selve F. 1 Mai 1838 fundet Adskilligt at rette og forbedre. Efterat Udkast til de derhen hørende Forandringer har været forelagt begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, og Vi dernæst have ladet Os allerunderdanigst foredrage Indholdet af Provindsialstændernes derom afgivne Betænkninger, have Vi allernaadigst fundet for godt at anordne som følger, idet Vi, for at forebygge Feiltagelser og til en lettet Oversigt, have anseet det hensigtsmæssigt at lade udgaae fuldstændige nye Tarifer angaaende Told- og Skibsafgifterne, hvori ere optagne baade de af Os nu allernaadigst approberede Forandringer og tillige de vedkommende ældre bestaaende Tarifbestemmelser, som indeholdes i F. 1 Mai 1838 med senere Tillæg. — Thi byde og befale Vi: Til F. 1 Mai 1838, § 1.

*) Jfr. (P. 27 Marts 1844 og) L. 8 Febr. 1854, ang. den direkte Indførsel fra andre Verdensdele, P. 28 Jan. 1846 og 9 Juni 1847 ang. Forandringer i Toldtariferne, Love om Udjevning af Toldforskjellen imellem Landsdelene af 22 Dec. 1850 og 26 Juli 1853, samt L. om Transittolden af 6 Mai 1857.

Indførselen af fremmede raffinerede Sukkere, hvorunder og 13 Marts.
lumpen er indbefattet, og af Sirup skal for Fremtiden være tilladt i Overeensstemmelse med Tarifsen, Bilag Litr. A. til nærværende Plakat. Til § 4. Indførselstolden bliver for Fremtiden at erlægge i Overeensstemmelse med Tarifen, Bilag Litr. A. til nærværende Plakat.*) — Vort General-Toldkammer og Kommerce-Kollegium er bemyndiget til at tilstaae toldfri Indførsel af Maskiner, naar saadan Indforsel i industriel Henseende skjønnes at være af særdeles Vigtighed for Vore Undersaatter i Almindelighed. — For brugte Sager, saasom Klædningsstykker, Meubler, Instrumenter og deslige, som indføres fra fremmed Sted, erlægges ingen Indførselstold, saafremt de indføres som Flytte- og Reisegods for deres Regning og til Brug for dem, som allerede have afbenyttet disse Sager. Tillægsbestemmelse til Afdelingen 1. Litr. A. i F. 1 Mai 1838., Ubrugte Skibsinventarie-Gjenstande, som medbringes af indenlandske eller fremmede Skibe fra Udlandet eller toldfrie Steder, blive at fortolde efter Tarifen, hvad enten de høre til Skibets Brug eller ikke, med mindre de forblive uoplossede i Skibet, eller de oplægges paa Transit- eller Kreditoplag. Til §§ 8, 9, 10 og 11, samt 17.**) Toldpasseersedler for den landværts Forsendelse af fremmede og frigjorte Varer mellem Kjøbstad og Kjøbstad i Kongeriget falde bort, og alle frigjorte Varer, uden Hensyn til Afgiftsbeløbet, skulle for Fremtiden kunne forsendes landværts i Kongeriget med de i F. 1 Febr. 1797, §§ 291-297 ommeldte Følgesedler. Saa bortfalder og Anforsel af Fortoldnings-Nummer og Datum i Toldsedlerne for den søværts Samfærdsel, ligesom i Toldpasseersedlerne for den landværts Forsendelse af frigjorte Varer fra Hertugdømmerne til Kongeriget. Til §§ 12 og 13. Ved Forsendelsen af behørigen stemplede Manufakturvarer er det tilstrækkeligt, at der i Told- eller Følgesedlerne anføres, foruden Varernes Slags og Vægt, tillige deres Alenmaal og Stykketal. — Størrelsen af de Stuver af stempelpligtige Alenvarer, som efter § 12, sidste Passus, skulle ustemplede kunne forsendes, bestemmes for Klæde, og de til samme Told som Klæde i Tarifen anførte Varer, til 10 løbende Alen og for andre Alenvarer til 20 løbende Alen. Til §§ 16 og 17.***) Af differencetoldpligtige, i Hertug-

*) Jfr. P. 28 Jan. 1846 og 9 Juni 1847 ang. adskillige Forandringer i Toldtarifferne, Love 22 Dec. 1850 og 26 Juli 1853.

**) Jfr L. 22 Dec. 1850 § 3, og L. 26 Juli 1853 § 4.

***) Jfr. Love om Udjevning af Toldforskjellen af 22 Dec. 1850 og 26 Juli 1853.

18 Marts. dømmerne toldberigtigede, Varer, som efter den dem ledsagende Toldseddel ere blevne undergivne videre Tilberedning i Hertugdømmerne, saasom ved Syening til Klæder og deslige, erlægges ved Indførselen til Kongeriget Differencetold, uden Forhøielse for Arbeidet. — Ikke differencetoldpligtige, i Hertugdømmerne afgiftsberigtigede, Varer, som paa lignende Maade efter Toldseddel ere blevne undergivne videre Tilberedning i Hertugdømmerne, indgaae derimod frit. — Ligesom i Indførselstold-Tarifen til F. 1 Mai 1838, er ogsaa i Bilag Litr. A. til nærværende Plakat de Varer, som i Danmark ere ansatte til en høiere Told, betegnede med *, og den Indførselstold, som i Hertugdømmerne er anordnet for disse Varer, findes anført i Anhanget til sidstnævnte Bilag. Til § 21. Transittolden bliver for Fremtiden at erlægge efter Tarifen, Bilag Litr. A. til nærværende Plakat.*) Til § 22. Fritagelsen for Transittold gjælder ogsaa for fra Kreditoplaget udførte Varer, som ved deres Førsel gjennem Øresundet, Belterne eller Kanalen have erlagt eller skulle erlægge den sammestedes anordnede Afgift. Til § 26. Samme Begunstigelse skal ogsaa tilkomme Trælast af Fyr og Gran, som ved Udførselen har erholdt den i § 25 bestemte Toldgodtgjørelse. Til § 37. Sidste Passus falder bort og bliver Udførselstold af Klude i Fremtiden at erlægge efter Tarifen, Bilag Litr. B. til nærværende Plakat.**) Til § 38. Udførselstolden bliver for Fremtiden at erlægge efter Tarifen, Bilag Litr. B. til nærværende Plakat. Til § 40. Den i sen ommeldte Attest bliver at udstede af den i Altona ansatte Fabrikkontrolleur for saadanne indenlandske Materialier og Produkter, som udføres til Altona, for der at forarbeides, hvorimod der i andre Tilfælde forholdes efter Forordningen. Til § 44. I Henseende til Undersøgelse af Nettovægten ved Thee i Kasser og Blydaaser bliver for Fremtiden at forholde efter Anordningernes alminbelige Forskrifter om Undersøgelse af Varers Nettovægt. Til §§ 48 og 49. Afgiften erlægges ogsaa af Skibe, som danske Undersaatter erhverve til Eiendom fra Vore Kolonier. — Af Jernskibe erlægges pr. Kommercelæst 14 Rbd. r. S., naar de ere under 10 Kommercelæster drægtige, og 7 Rbd. r. S., naar de ere 10 Kommercelæster eller derover. Tillægsbestemmelse til Afdelingen 1, Litr. H. i F. 1 Mai 1838. Fartøier af 2 Kommercelæster og derunder, af hvilke ved Indførselen fra fremmede og frie Steder svares Indførselstold efter Tarifen som Baade, hvorimod

*) Jfr. L. om Transittolden af 6 Mai 1857.
**) Jfr. L. 26 Juli 1853 § 3.

ere fritagne for den i F. 1 Mai 1838 §§ 48-50 ommeldte 13 Marts.
gift, blive uden Betaling at maale efter Skibsmaalings-
struktionen. Til Beviis derom bliver der, saafremt ved-
nmende Eier ønsker det, at meddele Attest paa ustemplet
ıpiir*) om den udmaalte Drægtighed og det udfundne
steantal, samt Mærket „dansk Eiendom" at paabrændes
n. Til §§ 54—56.**) Naar saltet Kjød og Flæsk
føres til fremmede og frie Steder i ikke mindre Kvantiteter
d 900 Pund Netto ad Gangen, godtgjøres Tolden af det
rtil anvendte Salt med 12⁴/₅ ß. for hver 100 Pund Netto,
g at Godtgjørelsen kræves inden 3 Maaneder fra Ud-
rselsdagen. — Ved Udførselen til fremmede og frie Steder
Sild, som er nedsaltet ved indenlandske Sildesalterier,
staaes Godtgjørelse for den af Saltet erlagte Indførselstold,
:d:

Rbd. 11 ß. pr. Læst à 12 Tdr. for hele og halve alm. danske Tdr.,
— 83 - .... ¼ og ⅛ — — —
— 27 - .... hele og halve saakld. fyst. Tdr.;
— 3 - .... ¼ og ⅛ — — —

g at Godtgjørelsen kræves inden 3 Maaneder fra Ud-
rselsdagen. Til § 65.***) Lastepenge erlægges for Frem-
ıen efter Tarifen, Bilag Litr. C. til nærværende Plakat. —
de Tilfælde, i hvilke en Remission af 25 pCt. i Indførsels-
ldens og Sportlernes Beløb for visse Artikler er eller
aatte vorde tilstaaet, skal Vedkommende tillige være berettiget
at erholde 25 pCt. Remission i de for Indgaaende
stemte Lastepenge af Skibets dermed bestuvede Drægtighed.
il § 66. Tilføies: h. Indstrandede og som Vrag bort-
lgte Skibe. Til § 81. For Skibsklareringssportler
tages: Alle Fartøier af 2 Kommercelæster og derunder i
denrigs Fart. Til § 84. Skibsmaalingssportler erlægges
'e af Fartøier af 2 Kommercelæster og derunder, som blive
maale efter Tillægsbestemmelsen til Forordningens Afdeling
Litr. H. — Denne Vor Anordning træder i Kraft den
Mai 1844 og skulle alle ældre Tarifbestemmelser, ved-
mmende Told- og Skibsafgifterne, ligesom ogsaa alle
ıdre mod Samme stridende Bestemmelser, Tolden og Skibs-
gifterne vedkommende, fra samme Dato af at regne, være
ɔhævede.

*) Jfr. L. om Brugen af stemplet Papiir af 19 Febr. 1861, § 70.
**) Jfr. P. 9 Juni 1847 ang. adskillige Forandringer i Toldanordningerne.
***) Jfr. L. 8 Febr. 1854 om den direkte Indførsel fra andre Verdens-
dele m. m. § 3.

24 Jan. i modsat Fald strax bør gjøre de fornødne Skridt til Begjæringens Opfyldelse, og derom give den sidstnævnte Kommune Underretning. Hvis en Kommune, paa Grund af at den Paagjældende forhen der har havt Forsørgelsesret, maa modtage ham, uagtet han formenes senere at have erhvervet Forsørgelsesret i en anden Kommune, vil den og være forpligtet til, uopholdelig at iværksætte det Fornødne, for at gjøre sin Erstatningsfordring gjældende mod denne anden Kammune, og skal i Mangel deraf have tabt sin Ret imod samme, imod Regres til Fattigbestyrelsen som foranført. § 12. Om der end er Personer, som paa Grund af Familieforhold ere pligtige til at forsørge eller understøtte den, der udenfor sit Forsørgelseshjem bliver trængende til offentlig Understøttelse, kan dog den Kommune, der foreløbig maa komme ham til Hjælp, med Hensyn til hans Modtagelse og Erstatning for de anvendte Bekostninger holde sig til den forsørgelsespligtige Kommune, hvilken derefter vil have at søge Regres hos Vedkommende. § 13. Ligesom det efter den ved Kancellie-P. 29 Decbr. 1829 bekjendtgjorte allerhøieste Resol. af 23 s. M. altid paaligger det Steds Fattigvæsen, hvor et Tyende tjener, selv at bære de Omkostninger, som maatte medgaae til Kuur og Pleie for samme i Sygdomstilfælde, forsaavidt ikke Tyendet selv eller dets Herskab kan og bør udrede dem, saaledes skal det, ogsaa udenfor Tyendeforholdet, være bemeldte Fattigvæsens Sag at udrede Bekostningerne, naar en Person, der idetmindste i 3 Maaneder har havt stadigt Ophold i Kommunen, bliver trængende til Sygehjælp. Dog skal denne Forpligtelse ikkun gjælde for en Tid af 6 Uger. Bliver han under fortsat Ophold i samme Kommune atter formedelst Sygdom trængende til Understøttelse af Fattigvæsenet, saa vil dette ikke i noget Aar have at bære de heraf flydende Omkostninger for en længere Tid end 6 Uger, hvorved Aaret stedse bliver at regne fra 1 Jan. til 31 Dec. Forsaavidt en Person, der er i foranførte Tilfælde, i længere Tid trænger til Sygehjælp, blive de Bekostninger, der efter forommeldte Tids Forløb medgaae, paa sædvanlig Maade at erstatte af den Kommune, hvor han har Hjemstedsret, og dermed i alle Maader at forholde efter de hidtil gjældende Love. Saa bør og den ovennævnte allerhøieste Resol. 23 Dec. 1829 i alle Maader vedblive at være Reglen med Hensyn til Tyende, hvor disse formedelst Sygdom blive trængende til Understøttelse af Fattigvæsenet, dog at den Kommune, hvor den Paagjældende tjener, har i det løbende Aar i det Mindste at bekoste hans Kuur og Pleie i 6 Uger, om end Tyendeforholdet tidligere ophører. Hvad Haand-

Alabast, som Blokſteen.						
Allehaande, Pimenta, Amonium	100 ℔	1. 64	- 16	200 ℔	100 ℔	i Sække af Siv, enkelte pr. Stk. 2 ℔ dobbelte - - 4 -
Aloe, som Gummi.						
Alun, alle Slags	100 ℔	- 24	- 6	300 ℔	200 ℔	i Foust. paa c. 300 ℔ Bto. 24 ℔ i $\frac{1}{2}$ Td. 18 ℔, i $\frac{1}{4}$ Tdr. 12 ℔ i $\frac{1}{8}$ Td. 8 ℔, i andre Foust. 12 pCt.
Ambra, som Gummi.						
Angler eller Kroge til Fiskerie, see Jernkram.						
Angoragarn, som Uldgarn.						
Angorahandsker, og andre Arbeider af Angoragarn, see uldne Varer.						
Anis, almindelig	100 ℔	- 88	- 10	200 ℔	100 ℔	i Foust., Kasser 16 pCt. i Matter af Straa 8 pCt.
— Stjernanis	100 ℔	3. 12	- 40	50 ℔	25 ℔	i Lærreds-Emball. 3 pCt.
Ansioser, see Fisk.						
Antimonium, Spidsglands eller Spiesglas	100 ℔	frie	- 12			
Apelsiner, see Oranger.						
Apothekervarer, simplicia og sammensatte, som ei kunne henføres under nogen af de i Tarifen anførte Klasser	100 ℔	8. 32	1. 16			
Akvavit, see Brændeviin.						
Arrak, see Brændeviin.						

*) Jfr. P. 28 Januar 1846 og P. 9 Juni 1847 ang. adskillige Forandringer i Toldtariferne, samt Love om Ophævelse af Toldforskjellen mellem Kongeriget og Slesvig og Holsteen af 22 December 1850 og 26 Juli 1853. See og L. 24 Februar 1858 om midlertidig Ophævelse af Indførselstolden for adskillige Gjenstande.

**) Jfr. (P. 9 Juni 1847 og) L. ang. Transittolden af 6 Mai 1857.

24 Jan. Sygevogtere, hvilket bør bevises ved en, Regningen vedlagt, skriftlig Rekvisition, derfor ikke maa beregnes mere end 25³/₅ Rbß. for hver 24 Timer. Derimod vil det udenfor disse Forhold med Hensyn til Størrelsen af den Godtgjørelse, der i Sygdomstilfælde kan fordres, have sit Forblivende ved de hidtil gjældende Bestemmelser. § 15. Imellem Fattigdistrikterne i Vort Kongerige Danmark og Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen finder der, i Henseende til de enkelte Distrikters gjensidige Forpligtelser, med de i §§ 13 og 14 indeholdte Undtagelser og nærmere Bestemmelser, det samme Forhold Sted som imellem flere enkelte Kommuner i Kongeriget. Skulde der opstaae nogen indbyrdes Ulighed imellem Anvendelsen af nærværende Anordning og de Forskrifter, som indeholdes i Vor F. for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen af 29 Dec. 1841, bør disse Uligheder, ved indbyrdes Forhandlinger mellem Vore Kancellier, søges udjevnede.

13 Marts. **P. for Kongeriget Danmark, ang. adskillige Forandringer i F. 1 Mai 1838, med Tilføiende af nye Tariffer for Told- og Skibsafgifterne.*)**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Ligesom der, i Overeensstemmelse med Slutningsbestemmelsen i den fra 1 Jan. 1839 i Kraft traadte F. om Told- og Skibsafgifterne af 1 Mai 1838, er ved Udgangen af Aaret 1841 foretaget en alminbelig Revision angaaende hvilke Forandringer der maatte ansees fornødne eller gavnlige i Tarifferne til bemeldte Forordning, saaledes er der ogsaa i selve F. 1 Mai 1838 fundet Adskilligt at rette og forbedre. Efterat Udkast til de derhen hørende Forandringer har været forelagt begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, og Vi dernæst have ladet Os allerunderdanigst foredrage Indholdet af Provindsialstændernes derom afgivne Betænkninger, have Vi allernaadigst fundet for godt at anordne som følger, idet Vi, for at forebygge Feiltagelser og til en lettet Overfigt, have anseet det hensigtsmæssigt at lade udgaae fuldstændige nye Tariffer angaaende Told- og Skibsafgifterne, hvori ere optagne baade de af Os nu allernaadigst approberede Forandringer og tillige de vedkommende ældre bestaaende Tarifbestemmelser, som indeholdes i F. 1 Mai 1838 med senere Tillæg. — Thi byde og befale Vi: Til F. 1 Mai 1838, § 1.

*) Jfr. (P. 27 Marts 1844 og) L. 8 Febr. 1854, ang. den direkte Indførsel fra andre Verdensdele, P. 28 Jan. 1846 og 9 Juni 1847 ang. Forandringer i Toldtarifferne, Love om Udjevning af Toldforskjellen imellem Landsdelene af 22 Dec. 1850 og 26 Juli 1853, samt L. om Transittolden af 6 Mai 1857.

— af og under 6 Fod lange	1000 Stk.	- 8	- 3			
Bændeler, see Baand.						
Ballastjern, see Jern.						
Ballastkuffer af Træ og Jern, som Jernkram.						
Balsam, Riga .... Tolden for Flskr. indbefattet.	100 Flask. à ½ Pot	2. 8	- 16			
— andre Slags	100 ℔	2. 8	- 20			
Bambus-, Spansk- og andre Rør:						
— raae	100 ℔	frie	- 6			
— forarbeidede:						
— alene gjennemborede, saasom til Piberør	100 ℔	3. 12	- 30			
— heelt eller halvt forarbeidede, med eller uden Dopsko, saasom Spadserestokke, Paraplui- og Parasolstokke, Ridepidske m. v.	100 ℔	16. 64	1. 4			
Barattesbaand, see Baand.						
Bark, Kaneelbark, ægte og uægte eller Cassia lignea .... Hvid Kaneelbark, som Barkarter for Apotheker.	100 ℔	5. 20	- 28	25 ℔	25 ℔	Kaneelbark i al Slags Emball. 16 pCt. Cassia lignea i Kasser 28 pCt i Straamatter 12 pCt.
— China- og Kaskarillebark samt andre ei til Told navnligen ansatte Barkarter for Apotheker	100 ℔	1. 48	- 20	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 4 pCt.
— af Eeg, Elle, Birk, Fyr ꝛc. til Garverier ..	100 ℔	frie	- 2			
Basthatte, see Spaanarbeide.						

24 Jan. Sygevogtere, hvilket bør bevises ved en, Regningen vedlagt, skriftlig Rekvisition, derfor ikke maa beregnes mere end 25⁸/₈ Rbß. for hver 24 Timer. Derimod vil det udenfor disse Forhold med Hensyn til Størrelsen af den Godtgjørelse, der i Sygdomstilfælde kan fordres, have sit Forblivende ved de hidtil gjældende Bestemmelser. § 15. Imellem Fattigdistrikterne i Vort Kongerige Danmark og Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen finder der, i Henseende til de enkelte Distrikters gjensidige Forpligtelser, med de i §§ 13 og 14 indeholdte Undtagelser og nærmere Bestemmelser, det samme Forhold Sted som imellem flere enkelte Kommuner i Kongeriget. Skulde der opstaae nogen indbyrdes Ulighed imellem Anvendelsen af nærværende Anordning og de Forskrifter, som indeholdes i Vor F. for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen af 29 Dec. 1841, bør disse Uligheder, ved indbyrdes Forhandlinger mellem Vore Kancellier, søges udjevnede.

13 Marts. P. for Kongeriget Danmark, ang. adskillige Forandringer i F. 1 Mai 1838, med Tilføiende af nye Tarifer for Told- og Skibsafgifterne.*)

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Ligesom der, i Overeensstemmelse med Slutningsbestemmelsen i den fra 1 Jan. 1839 i Kraft traadte F. om Told- og Skibsafgifterne af 1 Mai 1838, er ved Udgangen af Aaret 1841 foretaget en alminbelig Revision angaaende hvilke Forandringer der maatte ansees fornødne eller gavnlige i Tariferne til bemeldte Forordning, saaledes er der ogsaa i selve F. 1 Mai 1838 fundet Adskilligt at rette og forbedre. Efterat Udkast til de derhen hørende Forandringer har været forelagt begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder, og Vi dernæst have ladet Os allerunderdanigst foredrage Indholdet af Provindsialstændernes derom afgivne Betænkninger, have Vi allernaadigst fundet for godt at anordne som følger, idet Vi, for at forebygge Feiltagelser og til en lettet Oversigt, have anseet det hensigtsmæssigt at lade udgaae fuldstændige nye Tarifer angaaende Told- og Skibsafgifterne, hvori ere optagne baade de af Os nu allernaadigst approberede Forandringer og tillige de vedkommende ældre bestaaende Tarifbestemmelser, som indeholdes i F. 1 Mai 1838 med senere Tillæg. — Thi byde og befale Vi: Til F. 1 Mai 1838, § 1.

*) Jfr. (P. 27 Marts 1844 og) L. 8 Febr. 1854, ang. den direkte Indførsel fra andre Verdensdele, P. 28 Jan. 1846 og 9 Juni 1847 ang. Forandringer i Toldtariferne, Love om Udjevning af Toldforskjellen imellem Landsdelene af 22 Dec. 1850 og 26 Juli 1853, samt L. om Transittolden af 6 Mai 1857.

stene, Bordplader, Gesimser, Mortere m. v.						
af Marmor, Alabast og Porphyr	100 ℔	1. 4	- 6	.....	.....	i Kasser 16 pCt.
— Sandsteen, Serpentin og andre grove Steenarter	1000 ℔	1. 24	- 10	.....	.....	i Kasser 16 pCt.
Birkeriis, flækkede, som Spaan til Bogbindere, Sværdfegere og Skomagere.						
Blaafarve, Smalteblaat, Blausel............	100 ℔	3. 72	- 32	100 ℔	50 ℔	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Blaar, af Hamp........................	100 ℔	- 32	- 8	300 ℔	100 ℔	i Matter pr. Stk. 4 ℔.
— af Hør	100 ℔	- 48	- 8	300 ℔	100 ℔	
Blade, Blomster, Bær og Urter for Apotheker..	100 ℔	1. 48	- 24	.....	.....	i Lærreds Emball. 4 pCt.
Blæk og Blækpulver	100 ℔	6. 24	- 48			
Blanksværte, uden Thara for Flasken eller Krukken	100 ℔	2. 8	- 16			
Blegpulver eller Klorkalk	100 ℔	- 64	- 10			
Blikkenslagerarbeide:						
af Jern, see Jern.						
af Messing, see Messing.						
Blikplader, af Jern, see Jern.						
af Kobber, see Kobber.						
af Messing, see Messing.						
Blod	....	frit	frit			
Blodsteen	100 ℔	frie	- 16			
*Blokstene, alle Slags.................	100 Kbf.	frie	1. 32			
Blommer, see Frugter.						
Blomster-Planter.....................	....	frie	frie			
— Løg- eller Svibler..................	100 Stkr.	frie	- 8			

	Vægt Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Frakskriv-ning.	Thara.
B.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Blomster:						
— kunstige:						
af Straa, see Straa-Arbeide.						
andre Slags,						
Netto	1 ℔	5. -	.....			
Brutto, veiet med Æskerne	1 ℔	1. 24	- 8			
***Blonder:**						
— Blonder, Flor og Tyl af Silke eller hvori forefindes Silke	1 ℔	2. 48	- 12			
— Bobinet og Bobinetsstrimler, glatte eller figurerede, af Bomuld eller Linned	1 ℔	1. 24	- 6			
— afpassede Strimler samt Kapper, Kraver, Tørklæder og deslige som Damepynt.						
Bly i Klumper og gammelt ubrugeligt Beklædningsbly	100 ℔	frie	- 8			
— i Ruller og Plader samt Blypapiir	100 ℔	- 64	- 8	200 ℔	100 ℔	
— Rør samt Kjedler, Lodder og deslige grovt Arbeide af Bly	100 ℔	- 80	- 10			
— Andet Arbeide af Bly, saasom: Daaser og deslige, som Tinstøberarbeide.						
Blyant	100 ℔	- 64	- 6	100 ℔	100 ℔	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Blyantsdigler, see Digler.						
Blyantspenne:						
— saakaldte Tømmermandsblyanter	100 ℔	2. 64	- 28			

de ere fritagne for den i F. 1 Mai 1838 §§ 48-50 ommeldte Afgift, blive uden Betaling at maale efter Skibsmaalings-Instruktionen. Til Beviis derom bliver der, saafremt vedkommende Eier ønsker det, at meddele Attest paa ustemplet Papiir*) om den udmaalte Drægtighed og det udfundne Læsteantal, samt Mærket „dansk Eiendom" at paabrændes dem. Til §§ 54—56.**) Naar saltet Kjød og Flæsk udføres til fremmede og frie Steder i ikke mindre Kvantiteter end 900 Pund Netto ad Gangen, godtgjøres Tolden af det dertil anvendte Salt med 12⁴/₅ ß. for hver 100 Pund Netto, dog at Godtgjørelsen kræves inden 3 Maaneder fra Udførselsdagen. — Ved Udførselen til fremmede og frie Steder af Sild, som er nedsaltet ved indenlandske Sildesalterier, tilstaaes Godtgjørelse for den af Saltet erlagte Indførselstold, med: 13 Marts.

4 Rbd. 11 ß. pr. Læst à 12 Tdr. for hele og halve alm. danske Tdr.,
3 — 83 - .... ¼ og ⅛ — — —
5 — 27 - .... hele og halve saakld. fysk. Tdr.;
5 — 3 - .... ¼ og ⅛ — — —

dog at Godtgjørelsen kræves inden 3 Maaneder fra Udførselsdagen. Til § 65.***) Lastepenge erlægges for Fremtiden efter Tarifen, Bilag Litr. C. til nærværende Plakat. — I de Tilfælde, i hvilke en Remission af 25 pCt. i Indførselstoldens og Sportlernes Beløb for visse Artikler er eller maatte vorde tilstaaet, skal Vedkommende tillige være berettiget til at erholde 25 pCt. Remission i de for Indgaaende bestemte Lastepenge af Skibets dermed bestuvede Drægtighed. Til § 66. Tilføies: h. Indstrandede og som Vrag bortsolgte Skibe. Til § 81. For Skibsklareringssportler fritages: Alle Fartøier af 2 Kommercelæster og derunder i indenrigs Fart. Til § 84. Skibsmaalingssportler erlægges ikke af Fartøier af 2 Kommercelæster og derunder, som blive at maale efter Tillægsbestemmelsen til Forordningens Afdeling I. Litr. H. — Denne Vor Anordning træder i Kraft den 1 Mai 1844 og skulle alle ældre Tarifbestemmelser, vedkommende Told- og Skibsafgifterne, ligesom ogsaa alle andre mod Samme stridende Bestemmelser, Tolden og Skibsafgifterne vedkommende, fra samme Dato af at regne, være ophævede.

*) Jfr. L. om Brugen af stemplet Papiir af 19 Febr. 1861, § 70.
**) Jfr. P. 9 Juni 1847 ang. adskillige Forandringer i Toldanordningerne.
***) Jfr. L. 8 Febr. 1854 om den direkte Indførsel fra andre Verdensdele m. m. § 3.

B.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Fraskriv-ning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
*Bomuldsmanufakturvarer,						
— stempelpligtige:						
Farvet Book og Gaze af og under 30 Traade som linned Haardug.						
c. Kouleurt vævede, stribede eller tærnede Lommetørklæder, trykket Beaverteen samt alle andre farvede eller kouleurt vævede Bomuldsmanufakturvarer, som ei ere indbefattede under a. og b.	100 ℔	33. 32	1. 4			
— ikke stempelpligtige:						
a. Bomulds-Trikotage, vævet eller strikket af Bomuld eller af Bomuld i Forbindelse med andre Materialier, hvid, broget eller farvet .... (Bureseler med ivævet Kautschuck som Possementmagerarbeide).	100 ℔	50. -	3. -			
b. hvide Musseliner, brocherede, broderede eller ubroderede, Gardinnettelbug (Lapet) med ivævede Monstre	100 ℔	50. -	3. -	5 ℔	2 ℔	
c. Alle andre hvide Varer af Bomuld samt Bomuld og Linned (Halvlærred, Bordbækketøi) med Undtagelse af Bobinet, Bomuldsbaand, Damepynt, Kniplinger og Possementmagerarbeide	100 ℔	20. 80	1. 48	25 ℔	5 ℔	

Borax, raa og raffineret	100 ℔	frie	- 28		
Bouillonskager	100 ℔	5. 20	- 32		
Bouteiller, see Glasvarer.					
Brækrod, (Ipecacoanha) see Rødder for Apotheker.					
Brændeved	1 Favn.	fri	- 6		
*Brændeviin:					
— af Korn og Kartofler	30 Vrt. à 8 Gr. og derunder	24. -	- 48		
Tolden stiger for hver 1/4 Grad over 8 Grader 72 Rbß. pr. 30 Viertler.					
— af Druer, iligemaade Arrak, Genever og Rom.					
— i Foustager, paa Krukker eller Dunke .. Tolden stiger for hver 1/4 Grad over 8 Grader 72 Rbß. pr. 30 Viertler.	30 Vrt. à 8 Gr. og derunder	24. -	- 48	20 Vrt.	2½ Vrt.
— paa Bouteiller. Tolden for Bouteillerne indbefattet.	100 Btlr. à ¾ Pot.	16. 64	- 20		
— Genever paa Kjeldere:					
— med 15 Flasker à 1³/4 Pot	1 Kjelder	3. 32	- 8	5 Kjeld.	1 Kjeld.
— med 12 Flasker à 1¹/4 Pot. Tolden for Kjelder og Flasker indbefattet. For Kjeldere af mindre Indhold beregnes Indførselstolden efter Flaskernes kubiske Indhold forholdsviis til den i Tarifen bestemte Afgift.	1 Kjelder	2. -	- 4	uden Hensyn til Kjeldernes Størrelse.	
— Rom, udklareret fra St. Kroix eller efter Toldseddel beviislig tilvirket paa St. Tho-					

B.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
*Brændeviin:						
mas og St. Jan og indført i Skibe, hjemmehørende i Danmark eller Hertugdømmerne	30 Vrt. à 8 Gr og derunder	17. 48	- 48	20 Vrt.	2½ Vrt.	
Tolden stiger for hver 1/4 Grad over 8 Grader 52½ Rbß. pr. 30 Viertler.						
— Akvavit og Likører af Druer og Korn m. v.:						
— i Foustager	30 Vrt.	50. -	1. 24			
— paa Bouteiller	100 Btr. à ½ Pot.	29. 16	- 72			
Tolden for Bouteillerne indbefattet.						
Brasilietræ, see Farvetræ.						
Brevtasker, af Papiir, som Paparbeide.						
— af Læder, see Skind.						
Briller, som optiske Instrumenter.						
Broderier, alle Slags, iligemaade Perlestikker-arbeide:						
— til Klædningsstykker, som Damepynt.						
— til anden Anvendelse	1 ℔	1. -	- 6			
Bronce-Metal, som Metal.						
— i Arbeide, som Messing- og Gjørtlerarbeide.						
Brunrødt, see Malervarer.						
Brunsteen	100 ℔	frie	- 4			
Brynesteen, see Hvædstene.						

Brød, alle Slags	100 ℔	1. 4	- 4	.....	.....	i Bundt. 10 pCt.
Buggjorder:						
— af Hampegarn, som Reebslagerarbeide.						
— af Bomuld, Linned og Uld m. v.	100 ℔	16. 64	- 88			
Bukke, see Faar.						
Bundstykker uden Staver, som Staver.						
Bundtmagerarbeide, see Skind for Bundtmagere.						
Burbom	100 ℔	frie	- 2			
Byg, see Kornvarer.						
Bødkerarbeide:						
— finsk, som finske Trævarer.						
— alt andet, samt nedslagne Tønder.........	100 ℔	1. 4	- 6			
Bøger, trykte, med dertil hørende Kobberstykker.	....	frie	frie			
Bønner:						
— Hestebønner	1 Tønde	- 24	- 4	.....	.....	i Lærreds Sække 3 pCt.
— Alle andre, som Haugevæxter.						
Bønnemeel som andet Meel, see Kornvarer..						
Børstenbinderarbeide, saasom Tjærekoste, Feiekoste, Muur- og Malerkoste, Pensler og alle Slags Børster:						
— grovt, i upoleret eller ulakeret Træ eller Jern	100 ℔	4. 16	- 16	.....	.....	i Foust. og Kasser 35 pCt.
— fiint, i poleret eller lakeret Træ eller forbundet med andre Materialier...........	100 ℔	25. -	1. 72			
Bøssemagerarbeide:						
— Bøssepiber, raat forarbeidede............	100 ℔	3. 12	- 40			
— alt andet, skæftet og uskæftet............	100 ℔	12. 48	1. 80	.....	.....	i Kasser 16 pCt.
Bøssestene eller Ildstene.....................	100 ℔	2. 8	- 16	.....	.....	i Kasser 12 pCt.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafskrivning.	Thara.
C.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Cacao, allevegne fra	100 ℔	2. 32	- 18	250 ℔	100 ℔	i Foust. 12 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Calescher til Vogne, see Hjulmands- og Vognmager-Arbeide.						
Caliaturtræ, see Farvetræ.						
Cambricks, see Bomuldsmanufakturvarer.						
Campeschetræ, see Farvetræ.						
Campher, raa og raffineret	100 ℔	frie	- 56			
Canariefrø	100 ℔	- 80	- 6	.....	.....	i Lærreds Emball. 3 pCt.
Cantiller, see Guldtrækkerarbeide.						
Capers	100 ℔	2. 48	- 16	.....	.....	i Foust. 20 pCt. paa Fl. og Gl. i Kasser 50 pCt. paa Fl. og Gl. uden Kasser 40 pCt.
Cardemomme	100 ℔	16. 64	1. -	10 ℔	5 ℔	i Foust. og Kasser 28 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt. i Sække af Siv enkelte pr. Stk. 2 ℔. dobb. pr. Stk. 4 ℔. i Gunni Sække enkelte 2 pCt. dobb. 4 pCt.
— vild	100 ℔	4. 16	- 48	10 ℔	5 ℔	
Carmin, see Malervarer.						

Carristof	100 ℔	12. 48	- 50	.....	.....	paa Fl. og Gl. i Kasser 50 pCt. paa Fl. og Gl. uden Kasser 40 pCt.
Caskarillebark, see Bark.						
Cassia lignea, see Bark.						
Cassia fistula, som Frøarter for Apotheker.						
Castorhaar, see Haar.						
Castorgarn, som Uldgarn.						
— Handsker og andet Arbeide deraf, som uldne Varer.						
Catechu (terra catechu, terra japonica, Gambier)	100 ℔	- 48	- 9			
Cathrineblommer, see Frugter.						
Caviar, see Fisk.						
Cedertræ, som Tømmer og Træ.						
Cement	1 Tønde	- 48	- 8			
Chagrin, see Skind.						
Champignoner	100 ℔	6. 24	- 24	.....	.....	paa Fl., Gl. og Kruk. i Kasser 50 pCt. paa Fl., Gl. og Kruk. uden Kasser 40 pCt.
Chemiske Præparater, som i Tarifen ei navnligen til Told ere ansatte	100 ℔	8. 32	1. 16			
Chinabark, see Bark.						
— Rod, see Rødder for Apotheker.						
Chokolade	100 ℔	15. -	- 64	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Chrystalli tartari, som Viinsteen.						
Cichorie, see Kaffe.						
Cichorierødder, raae	100 ℔	- 32	- 2	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Cider eller Must	1 Tønde	2. -	- 10			i Lærreds Emball. 3 pCt.
— Eddike, see Eddike.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Fraskriv-ning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
C.						
Cigarer, see Tobak.						
Citroner, see Oranger.						
Citronsaft, see Oranger.						
Cochenille	1 ℔	- 24	- 4	5 ℔	1 ℔	i Foust. og Kasser 20 pCt. i Seroner 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Cocull indici, som Frøarter for Apotheker.						
Cokosnødder, see Nødder.						
Colokvinter, som Frøarter for Apotheker.						
Confekt-Sukker, see Frugter.						
Copal, som Gummi.						
Coraller, ægte, som Ædelstene.						
— af Glas, som slebne Glasvarer.						
Corduan, see Skind.						
Corender, som Rosiner.						
Coriander, som Frøarter for Aphotheker.						
Cremor tartari............................	100 ℔	1. 4	- 28	100 ℔	100 ℔	i Foust, og Kasser 16 pCt.
Crepin, som Guldtrækkerarbeide.						
Creveller, see Elephanttænder.						
Cubeber, som Frøarter for Apotheker.						
Cølnsk Jord, hvid............................	100 ℔	frie	- 4			
— bruun, som Umbra, see Malervarer.						

D.

Dadler	100 ℔	2. 24	- 12	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt. i dobb. Siv-Sække pr. Stk. 4 ℔. i enkelte do. — 2 ℔.
Damepynt (Modepynt), som ei særskilt til Told er ansat, navnligen broderede Kapper, Strimler, Torklæder	1 ℔	3. 32	- 12			
forsaavidt den større Deel bestaaer af stempelpligtige Varer, som Materialet.						
Desmer, som Moskus.						
Deviser	100 ℔	5. 20	- 20	.....	.....	i Kasser 40 pCt.
Digler, af Blyant og af Leer	100 ℔	- 24	- 4	.....	.....	i Foust. og Kasser 12 pCt.
— af Jern, see Jern.						
Dodderfrø	1 Td.	- 64	- 6			
Drageblod, som Gummi.						
Dreiel, eller Bordbækketøi, see Linned.						
Dreierarbeide:						
Rokke- og Blokkedreierarbeide	100 ℔	6. 24	- 36			
Kunstdreierarbeide:						
a. af Been, Fiskebeen, Horn, Kokos, Steenkul og Træ, med og uden Beslag og Ringe, bestaaende af et eller flere af disse Materialier, iligemaade Kamme og Knapper deraf samt heelt eller halvt forarbeidede Stokke af Træ og fornævnte Materialier (med Undtagelse af de saakaldte Naturstokke), med eller uden Dopsko, Knapper						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frakskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
D.						
Dreierarbeide:						
Kunstdreierarbeide:						
eller Krykker, saasom Spadserestokke, Paraplui- og Parasolstokke 2c.	100 ℔	16. 64	1. 4			
b. af Elfenbeen, Perlemoer, Rav og Skildpadde, med og uden Metalbeslag og Ringe, bestaaende af et eller flere af disse Materialier, iligemaade Kamme og Knapper deraf	1 ℔	1. 64	- 8			
c. sammensatte af de under a og de under b anførte Materialier	100 ℔	33. 32	2. 8			
Duun, af Edderfugle	100 ℔	33. 32	frie	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 4 pCt.
— af andre Fugle	100 ℔	8. 32	frie	.....	.....	
Dvelg, som Lærred, see Linned.						
*Dynevaar, linned, eller Bolster	100 ℔	16. 64	- 88	50 ℔	25 ℔	
— i Forbindelse med kouleurt Bomuld, som stempelpligtige Bomulds-Manufakturvarer, dog, forsaavidt deri alene findes enkelte kouleurte Bomuldstraade til Afmønstring, som heelt linnede Dynevaar.						
— uldent, som uldne Varer.						
Dyr, levende, vilde	....	frie	frie			
Dyvelsdræk (Assa foetida)	100 ℔	frie	- 28			
E.						
Ebenholt	100 ℔	frie	- 8			

Edderduun, see Duun.						
Eddike, af Øl	1 Td.	1. -	- 6			
— Krydderedddike Tolden for Bouteillerne indbefattet.	100 Bt. à ½ Pt.	8. 32	- 40			
Al anden Eddike	30 Viertl.	3. 72	- 32	20 Viertl.	2½ Viertl.	
Egetømmer, see Tømmer.						
Eier- eller Hirsegryn, see Hirsegryn.						
Elain	100 ℔	2. 8	- 10			
Elephanttænder, Kreveller og Hvalrostænder	100 ℔	frie	1. 64			
Elfenbeen, som Elephanttænder,						
— i Plader	100 ℔	16. 64	1. -			
— brændt, som Been af Kreaturer, „brændte".						
Emaille, som Glasvarer, „alle andre".						
Enebær	100 ℔	frie	- 2			
Enebærstager	....	frie	frie			
Engelskjær, som Farveurter.						
Erter, see Kornvarer.						
— grønne, tørrede	100 ℔	8. 32	- 56	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Ertse, see Malme, usmeltede.						
Essentser, vellugtende, saasom vellugtende Vande og Olier I Bruttovægten, hvorefter Tolden beregnes, medregnes ikke den ydre Emballage af Kasser eller deslige.	100 ℔ Brt.	16. 64	- 64			
Etuier, saasom Sye-, Barbeer- og Friseer-Etuier, som Galanterievarer.						
F.						
Faar, Geder, Bukke, Lam, Kid, levende	eet	- 24	frie			
Fajance, see Steentøi.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Frafkriv-ning.	Thara.
B.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
*Brændeviin:						
mas og St. Jan og indført i Skibe, hjemmehørende i Danmark eller Hertugdømmerne	{30 Brt. à 8 Gr og derunder}	17. 48	- 48	20 Brt.	2½ Brt.	
Tolden stiger for hver 1/4 Grad over 8 Grader 52½ Rbß. pr. 30 Viertler.						
— Akvavit og Likører af Druer og Korn m. v.:						
— i Foustager	30 Brt.	50. -	1. 24			
— paa Bouteiller.........	{100 Btr. à ½ Pot.}	29. 16	- 72			
Tolden for Bouteillerne indbefattet.						
Brasilietræ, see Farvetræ.						
Brevtasker, af Papiir, som Paparbeide.						
— af Læder, see Skind.						
Briller, som optiske Instrumenter.						
Broderier, alle Slags, iligemaade Perlestikkerarbeide:						
— til Klædningsstykker, som Damepynt.						
— til anden Anvendelse	1 ℔	1. -	- 6			
Bronce-Metal, som Metal.						
— i Arbeide, som Messing- og Gjørtlerarbeide.						
Bruunrødt, see Malervarer.						
Bruunsteen	100 ℔	frie	- 4			
Brynestene, see Hvæbstene.						

Filt, som uldne Varer. Klædevarer af Filt, respektive som Klæde eller som andre stempelpligtige uldne Varer.						
— af Fæhaar til Skibsforhudning	100 ℔	- 20	- 3			
Finerer af Mahogni og andre Træsorter	100 ℔	6. 64	- 72			
Finske Trævarer, see Tømmer						
Fisk:						
— ferske, alle Slags	....	frie	frie			
— saltede eller syltede, saasom:						
— Ansioser, krydrede	100 ℔	4. 16	- 20	50 ℔	50 ℔	i Dunke 25 pCt.
— krydrede Lampretter, Negenøier, Muslinger, Sardeller, samt Kaviar	100 ℔	4. 16	- 20	.....	.....	paa Fl. og Gl. i Kasser 50 pCt. paa Fl. og Gl. uden Kasser 40 pCt.
— Aal	100 ℔	- 80	- 4	.....	.....	1 Td. 56 ℔, ½ Td. 40 ℔. ¼ Td. 28 ℔, ⅛ Td. 20 ℔.
— Lax	100 ℔	3. 12	- 16			
— Sild {hvad enten Tønderne ere fyldte eller ikke}	1 Td.	1. -	- 6	12 Tdr.	6 Tdr.	
— andre Slags, i Tønder, samt Rogn, hvad enten Tønderne ere fyldte eller ikke....	1 Td.	1. -	- 6			
1¼, ½, ¼, ⅛, 1/16, og 1/32 Tønde behandles forholdsviis.						
— tør saltet samt tørret, alle Slags	100 ℔	- 80	- 6	300 ℔	300 ℔	
— røget:						
— Lax, røget eller ræset...............	100 ℔	5. 20	- 32			
— andre Slags	100 ℔	- 80	- 4			
Fiskebeen, see Hvalfiskebeen.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
F.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Fiskegarn	100 ℔	1. 64	- 12			
Fiskekroge eller Angler, see Jernkram.						
Fiskesnører	100 ℔	6. 24	- 60			
Flagdug, see Haardug.						
Flamskdug, som Lærred, see Linned.						
Flasker, see Glasvarer.						
Flaskefodre, tomme (Flaskerne fortoldes særskilt), som Snedkerarbeide.						
Flesk, fersk	....	frit	frit			saltet i Foust. 28 pCt. røget i ditto 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
— saltet og røget, alle Slags	100 ℔	2. 8	- 12	.....	.....	
Flinter, see Bøssemagerarbeide.						
Flintestene, see Bøssestene.						
Fliser af Marmor og Allabast	100 □ Fod	3. 32	- 32			
— gullandske og andre af samme Art	100 Stk.	1. 32	- 16	100 Stk.	100 Stk.	
Florentinerlak, see Malervarer.						
Flores cassiæ (Kaneelfrø)	100 ℔	frie	- 24			
Flor, see Blonder.						
Floretvarer, som Silkevarer.						
Florsbaand, see Baand.						
Flotholt	100 ℔	frie	- 6			
Fluer, spanske	100 ℔	frie	1. 16			
Flygel, see Instrumenter, musikalske.						

Carristof	100 ℔	12. 48	- 50	.....	.....	paa Fl. og Gl. i Kasser 50 pCt. paa Fl. og Gl. uden Kasser 40 pCt.
Cascarillebark, see Bark.						
Cassia lignea, see Bark.						
Cassia fistula, som Frøarter for Apotheker.						
Castorhaar, see Haar.						
Castorgarn, som Uldgarn.						
— Handsker og andet Arbeide deraf, som uldne Varer.						
Catechu (terra catechu, terra japonica, Gambier)	100 ℔	- 48	- 9			
Cathrineblommer, see Frugter.						
Caviar, see Fisk.						
Cedertræ, som Tømmer og Træ.						
Cement	1 Tønde	- 48	- 8			
Chagrin, see Skind.						
Champignoner	100 ℔	6. 24	- 24	.....	.....	paa Fl., Gl. og Kruk. i Kasser 50 pCt. paa Fl., Gl. og Kruk. uden Kasser 40 pCt.
Chemiske Præparater, som i Tarifen ei navnligen til Told ere ansatte	100 ℔	8. 32	1. 16			
Chinabark, see Bark.						
— Rod, see Rodder for Apotheker.						
Chokolade	100 ℔	15. -	- 64	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Chrystalli tartari, som Viinsteen.						
Cichorie, see Kaffe.						
Cichorierødder, raae	100 ℔	- 32	- 2	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Cider eller Must	1 Tønde	2. -	- 10			
— Eddike, see Eddike.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum.		Thara.
				Tilskrivning.	Frafkrivning.	
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
C.						
Cigarer, see Tobak.						
Citroner, see Oranger.						
Citronsaft, see Oranger.						
Cochenille	1 ℔	- 24	- 4	5 ℔	1 ℔	i Foust. og Kasser 20 pCt. i Seroner 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Cocculi indici, som Froarter for Apotheker.						
Cokosnødder, see Nødder.						
Colokvinter, som Froarter for Apotheker.						
Confekt-Sukker, see Frugter.						
Copal, som Gummi.						
Coraller, ægte, som Ædelstene.						
— af Glas, som slebne Glasvarer.						
Corduan, see Skind.						
Corender, som Rosiner.						
Coriander, som Froarter for Aphotheker.						
Cremor tartari	100 ℔	1. 4	- 28	100 ℔	100 ℔	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Crepin, som Guldtrækkerarbeide.						
Creveller, see Elephanttænder.						
Cubeber, som Froarter for Apotheker.						
Cølnsk Jord, hvid	100 ℔	frie	- 4			
— bruun, som Umbra, see Malervarer.						

— saltede eller syltede	100 ℔	2. 8	- 10		
— røgede	100 ℔	6. 24	- 32		
Fyrsvamp, see Svampe.					
Fyrtøier, kemiske, som Instrumenter, mathematiske, physiske ꝛc.					
Fyrværkerier, (Kunstfyrværkerier)	100 ℔	4. 16	- 28		
G.					
Galæbler og Knopper	100 ℔	frie	- 28		
Galangarod, see Rødder for Apotheker.					
Galanterievarer, sammensatte af forskjellige Materialier, som ei navnligen til Told ere ansatte	100 ℔	33. 32	2. 48		
Galmeie	100 ℔	frie	- 4		
Gardin-Ketteldug (Lapet) see Bomuldsmanufakturvarer.					
Garn, see Bomulds-, Linned og Uldgarn.					
***Gaze** af Bomuld, ufarvet:					
af 20 Traade og derunder, see Haardug.					
over 20 Traade, som Musselin, see ikke stempelpligtige Bomuldsmanufakturvarer.					
farvet:					
af 30 Traade og derunder, see Haardug.					
over 30 Traade, som Musselin, see stempelpligtige Bomuldsmanufakturvarer.					
— af Linned, som Kammerdug, see Linned.					
Geder, see Faar.					
Genever, see Brændeviin.					

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frastrivning.	Thara.
G.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Gjær, alle Slags	100 ℔	6. 24	- 24	.....	.....	i Lærreds Emball. enkelt 3 pCt. dobb. 5 pCt.
Gjæs, see Fugle.						
Gibsafstøbninger	....	frie	frie			
Gibssteen, see Kalksteen.						
Gibs, pulveriseret	100 Tdr. à 8 Skpr.	12. 48	1. 48			
Gjødning, naturlig eller kunstig, saasom Patent-gjødning, Sukkerskum 2c.	100 ℔	frie	- 1			
Gjørtlerarbeide, see Messing.						
Glandslærred, som farvet Lærred, see Linned.						
Glasvarer:						
(for Brekkage gives ingen Godtgjørelse)						
— Vinduesglas:						
— grønt og hvidt, Taffel- og Lægerglas	100 ℔	1. 48	- 6	200 ℔	100 ℔	i Kasser: enkelte Emball. 14 pCt. dobb. dito 22 pCt.
— Kronglads:						
— i Skiver	100 ℔	2. 58	- 16	200 ℔	100 ℔	i Kurve 23 pCt.
— i Ruder	100 ℔	4. 16	- 28	200 ℔	100 ℔	i Kasser 27 pCt.
Glas-Tagpander eller Glas-Tagsteen, Patent-Glas til Skibe og Glas til Fyr	100 ℔	1. 48	- 20	.....	.....	i Kasser 16 pCt.
— Speilglas:						
— ufolieret:						
for indtil 25 □ Tom. pr. Stk.	100 Stk.	- 72	- 8			
fra 26 til 50 — —	100 Stk.	1. 64	- 16			

Edderduun, see Duun.						
Eddike, af Øl	1 Td.	1. -	- 6			
— Kryddereddike	100 Bt. à ½ Pt.	8. 32	- 40			
Tolden for Bouteillerne indbefattet.						
Al anden Eddike	30 Viertl.	3. 72	- 32	20 Viertl.	2½ Viertl.	
Egetømmer, see Tømmer.						
Eier- eller Hirsegryn, see Hirsegryn.						
Elain	100 ℔	2. 8	- 10			
Elephanttænder, Krevetter og Hvalrostænder	100 ℔	frie	1. 64			
Elfenbeen, som Elephanttænder,						
— i Plader	100 ℔	16. 64	1. -			
— brændt, som Been af Kreaturer, „brændte".						
Emaille, som Glasvarer, „alle andre".						
Enebær	100 ℔	frie	- 2			
Enebærstager	....	frie	frie			
Engelskjær, som Farveurter.						
Erter, see Kornvarer.						
— grønne, tørrede	100 ℔	8. 32	- 56	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Ertse, see Malme, usmeltede.						
Essentser, vellugtende, saasom vellugtende Vande og Olier	100 ℔ Brt.	16. 64	- 64			
I Bruttovægten, hvorefter Tolden beregnes, medregnes ikke den ydre Emballage af Kasser eller deslige.						
Etuier, saasom Sye-, Barbeer- og Friseer-Etuier, som Galanterievarer.						
F.						
Faar, Geder, Bukke, Lam, Kid, levende	eet	- 24	frie			
Fajance, see Steentøi.						

G.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Glasvarer.						
— Speilglas, folieret:						
— i Rammer:						
indtil 75 □ Tom. af Glassets Størrelse:						
- af Papiir eller Spaan............	100 ℔	12. 48	- 88			
- af Blik eller Tin................	100 ℔	8. 32	- 40			
- andre Slags som ufolieret, med 75 pCt. Tillæg.						
af 76 □ Tom. af Glassets Størrelse og derover som ufolieret med 75 pCt. Tillæg.						
— Øvrige Glasvarer:						
— Bouteiller og Flasker, grønne:						
— af ½ Pot og derunder	100 Stk.	1. 24	- 5	500Stk.	250Stk.	
— fra ½ Pot til 1 Pot, inkl........	100 Stk.	1. 64	- 5	500Stk.	250Stk.	
— over en Pot, samt grønne Sylteglas	100 Pts Indhold	1. 64	- 5	500Stk.	250Stk.	
— Flasker af hvidt og blaat Glas, som alle andre Glasvarer (sidste Klasse).						
— Flasker med Omfletning, som Flasker. Bouteiller, Flasker, Krukker og desl., som Emballage om toldbare Varer, fortoldes ei særskilt fra disse. Veies Varerne til Fortoldning, gives den fastsatte Thara.						

Filt, som uldne Varer. Klædevarer af Filt, respektive som Klæde eller som andre stempelpligtige uldne Varer.						
— af Fæhaar til Skibsforhudning	100 ℔	- 20	- 3			
Finerer af Mahogni og andre Træsorter.......	100 ℔	6. 64	- 72			
Finske Trævarer, see Tømmer						
Fisk:						
— ferske, alle Slags	....	frie	frie			
— saltede eller syltede, saasom:						
— Ansioser, krydrede	100 ℔	4. 16	- 20	50 ℔	50 ℔	i Dunke 25 pCt.
— krydrede Lampretter, Negenøier, Muslinger, Sardeller, samt Kaviar..............	100 ℔	4. 16	- 20	.....	.....	paa Fl. og Gl. i Kasser 50 pCt. paa Fl. og Gl. uden Kasser 40 pCt.
— Aal	100 ℔	- 80	- 4	.....	.....	1 Td. 56 ℔, ½ Td. 40 ℔. ¼ Td. 28 ℔, ⅛ Td. 20 ℔.
— Lax	100 ℔	3. 12	- 16			
— Sild {hvad enten Tønderne ere fyldte eller ikke}	1 Td.	1. -	- 6	12 Tdr.	6 Tdr.	
— andre Slags, i Tønder, samt Rogn, hvad enten Tønderne ere fyldte eller ikke.... $1^1/_4$, $^1/_2$, $^1/_4$, $^1/_8$, $^1/_{16}$, og $^1/_{32}$ Tønde behandles forholdsviis.	1 Td.	1. -	- 6			
— tør saltet samt tørret, alle Slags	100 ℔	- 80	- 6	300 ℔	300 ℔	
— røget:						
— Lax, røget eller ræset...............	100 ℔	5. 20	- 32			
— andre Slags	100 ℔	- 80	- 4			
Fiskebeen, see Hvalfiskebeen.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafkrivning.	Thara.
G.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Guldtrækkerarbeide, al Slags, samt Folie, Lahn og Pailletter	100 ℔	50. -	4. 16			
Gulvmatter af Bast, Siv og Straa, samt af oppløidset Værk	100 ℔	- 48	- 4			
Gulvtæpper:						
— uldne, som uldne stempelpligtige Varer.						
— af Fæhaar	100 ℔	2. 8	- 12			
— af Hampegarn og malet Lærred	100 ℔	4. 16	- 20			
Gummi, alle Slags	100 ℔	4. 16	- 56	25 ℔	25 ℔	i Kasser af Tikt og andet svært Træ 24 pCt. i almindelige Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Gummielastikums Galoscher, som Gummi.						
Gummielastikum i Forbindelse med Læder, som Skomagerarbeide.						
— Seler, som Posemenimagerarbeide.						
Gurkemeie og Gurkemeierod, som Farveurter.						
H.						
Haar:						
— Krølhaar	100 ℔	5. 20	- 48	100 ℔	50 ℔	i Lærreds Emball. 4 pCt.
— Hestehaar	....	frie	frie			
— stive Svinehaar eller Svinebørster	....	frie	frie			
— andre Haar	100 ℔	frie	- 2			
*Haarduq:						
— af Hestehaar til Solde- og Stolebetræk	100 ℔	33. 32	2. 48			

Fløiel af Bomuld, som stempelpligtige Bomuldsmanufakturvarer.						
— af Silke, see Silkevarer.						
Fløiter, see Instrumenter, musikalske.						
Folie til Speile og for Snedkere.............	100 ℔	4. 16	1. 16			
— andre Slags, som Guldtrækkerarbeide.						
Fortepianoer, see Instrumenter, musikalske.						
Foustager, tomme, forsaavidt de ere gamle og ei Gjenstand for Handel..................	....	frie	frie			
Frugter:						
— friske:						
— Æbler og Pærer..................	100 Tdr.	25. -	2. 48			
— Kirsebær, Blommer og anden Frugt...	100 ℔	- 24	- 2			
— tørre, med Undtagelse af Blommer.......	100 ℔	1. 24	- 12	50 ℔	50 ℔	i Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
— Blommer:						
Kathrineblommer, Pruneller, Svedsker og andre Slags........................	100 ℔	- 75	- 6	100 ℔	100 ℔	Svedsker i Foust. 10 pCt. Andre Blommer i Kasser. c. Br. 80-100 ℔ 14 pCt. Br.40-50 ℔ 18pCt. Br.20-25 ℔ 20pCt.
— i Sukker, syltede i Sirup eller Brændeviin, samt Konfekt-Sukker og Konfiturer.......	100 ℔	5. 20	- 16	.....	.....	i Kasser 16 pCt. paa Fl. og Gl. i Kasser 50 pCt. paa Fl. og Gl. uden Kasser 40 pCt.

H.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Hatte:						
— af Filt	100 Stk.	80. -	5. -			
— Silke Mandshatte	100 Stk.	50. -	3. -			
— — Damehatte, samt Bomuldshatte, som Damepynt.						
— lakerede, saavelsom af Vorduq og af Sælskind, samt Straahatte for Søfolk	100 Stk.	8. 32	1. -			
— af Papiir, som Papiirarbeide.						
— af Bast og Straa, see Basthatte og Straaarbeide.						
Hatteforme af Filt, med eller uden Stivning	100 Stk.	12. 48	1. -			
Haugevæxter, ei særskilt til Told ansatte, friske torrede og saltede	100 ℔	- 32	- 3	.....	.....	Løg, alle Slags, undtagen Blomsterløg eller Svibler i Foust. og Kasser 16 pCt. Asia, alle Slags, samt syltede og saltede
— syltede i Eddike	100 ℔	1. 4	- 4	.....	.....	Agurker, i Foust. 20 pCt. paa Fl. og Gl. i Kasser 50 pCt.
— — i Sukker eller Sirup	100 ℔	5. 20	- 16	.....	.....	paa Fl. og Gl. uden ditto 40 pCt.

— saltede eller syltede	100 ℔	2. 8	- 10			
— røgede	100 ℔	6. 24	- 32			
Fyrsvamp, see Svampe.						
Fyrtøier, kemiske, som Instrumenter, mathematiske, physiske ꝛc.						
Fyrværkerier, (Kunstfyrværkerier)	100 ℔	4. 16	- 28			
G.						
Galæbler og Knopper	100 ℔	frie	- 28			
Galangarod, see Rødder for Apotheker.						
Galanterievarer, sammensatte af forskjellige Materialier, som ei navnligen til Told ere ansatte	100 ℔	33. 32	2. 48			
Galmeie	100 ℔	frie	- 4			
Gardin-Ketteldug (Lapet) see Bomuldsmanufakturvarer.						
Garn, see Bomulds-, Linned og Uldgarn.						
***Gaze** af Bomuld, ufarvet:						
af 20 Traade og derunder, see Haardug.						
over 20 Traade, som Musselin, see ikke stempelpligtige Bomuldsmanufakturvarer.						
farvet:						
af 30 Traade og derunder, see Haardug.						
over 30 Traade, som Musselin, see stempelpligtige Bomuldsmanufakturvarer.						
— af Linned, som Kammerdug, see Linned.						
Geder, see Faar.						
Genever, see Brændeviin.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafkrivning.	Thara.
H.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Humle	100 ℔	6. -	- 24	200 ℔	100 ℔	i Sække 4 pCt.
Husblas	1 ℔	- 40	fri	.....	.....	i Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 4 pCt.
Hvædstene, Brynestene og Probeerstene	100 Stk.	- 48	- 8	100 Stk.	100 Stk.	
Hvalfiskebeen, lige fra Fangsten, nemlig Hvalfiskebarder	100 ℔	frie	- 80			
— skaarne eller arbeidede	100 ℔	12. 48	1. 32			
Hvalrav (Spermacet), samt Spermacetolie	100 ℔	frie	- 80			
— Lys, see Lys.						
Hvalroshuder	....	frie	.....			
Hvede, see Kornvarer.						
Hverkengarns Tøier, see uldne Varer.						
Hø	....	frit	frit			
Høns, see Fugle.						
Hør, uheglet	100 ℔	1. 4	frit	300 ℔	100 ℔	i Matter pr. Stk. 4 ℔
— heglet	100 ℔	3. 12	- 40	300 ℔	100 ℔	i Matter pr. Stk. 4 ℔ i Lærreds Emball. 4 pCt.
— Frø	....	frit	frit			
J.						
Jakonetter, som Bomuldsmanufakturvarer.						
Jalapperod, see Rødder for Apotheker.						
Jalousier, som Galanterievarer.						

Jern:						
— Ruejern samt gammelt Støbe- og Smedejern, kun tjenligt til Omarbeidning	100 ℔	frit	- 2			
— Stang- og Baandjern samt Emningsjern og provisorisk Jernbaneskinner	100 ℔	- 36	- 4	300 ℔	300 ℔	
— Ballastjern	100 ℔	- 20	- 2	300 ℔	300 ℔	
— Smedet Jern:						
— Jern og Staaltraad	100 ℔	1. 48	- 16	100 ℔	50 ℔	i Foust. 9 pCt.
— Søm og Spiger:						
— af 3 Tommer og derover	100 ℔	1. 32	- 8	200 ℔	100 ℔	i Foust. 8 pCt.
— under 3 Tommer	100 ℔	2. 8	- 12	200 ℔	100 ℔	i Kasser 20 pCt.
— Jernplader, smedede og valtsede:						
— af og over 1/8 Tommes Tykkelse	100 ℔	- 36	- 6	200 ℔	100 ℔	i Kasser 12 pCt.
— under 1/8 Tomme, eller Blikplader:						
— sorte eller ufortinnede	100 ℔	1. 48	- 8	200 ℔	100 ℔	i Kasser 12 pCt.
— hvide eller fortinnede	100 ℔	2. 32	- 14	200 ℔	100 ℔	i Kasser 12 pCt.
— Skibsankere	100 ℔	1. 54	- 16	1 Stk.	1 Stk.	
— Kjæder, Bandkasser, iligemaade Ambolte	100 ℔	1. 54	- 16			
— Dampkjedler	100 ℔	1. 4	- 12			
— Skibsankere, opfiskede ved indenlandske Strande eller i indenlandske Farvande	100 ℔	frie	- 16			
— andre smedede Jernvarer, see Jernkram.						
— Støbegods:						
— Søm, som Søm og Spiger, see smedet Jern.						
— fortinnet og emailleret Støbegods samt støbte Jernknapper, Knive og Saxe	100 ℔	3. 12	- 20			
— Kanoner, Bomber, Granater og Kugler samt andre støbte Jernvarer:						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
J.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Jern:						
= Støbegods:						
— Kanoner, Bomber, Granater og Kugler samt andre støbte Jernvarer:						
simple, grove, saasom: Kakkelovne, Gryder, Pander og Kjedler, Komfurer, Skorsteensplader, Riste til Ovne, Rør, Retorter, Digler, Gelændere og Gittere, Vægte og Lodder m. v.; samt afslebet, affilet, afdreiet simplere Støbegods, saasom: afdreiede Mortere, afslebne Strygejern, Presjejern, Axler og Tappe, Balancer, Sprosser til Trappegelændere, afslebne Ambolte og Hammere, Maskindele, saasom: udborede Cylindere, afdreiede Valtser m. v.	100 ℔	1. 54	- 20	300 ℔	300 ℔	
finere affilet, poleret, ciceleret, saasom: Lysestager, Stillinger til Lyseskjærme og Uhre, Lamper, Presenteer- og andre Bakker, Skrivetøier, Nøgelsekar, Papiirsvingere, Frugtskaale, Blomstervaser, Büster, Statuer, Basreliefs, Medaillons ꝛc.	100 ℔	12. 48	- 80			

Bijouterivarer, saasom:

Ringe, Brystnaale, Kors, Signeter, Uhr- og Halskjeder, Uhrkroge og Strikkekroge, Liv- og Armbaand, Spænder, m. v....	100 ℔	33. 32	3. 12			
— Jernkram (Jern og Staal-Smede-Arbeide):						
— simpelt, saasom:						
Skruestikker, Hammere, Balancer, Hesteskoe, Kakkelovnsrør og Arbeide af Pladejern, Jernpander, Spader og Skuffer, Leer og Skjæreknive, Stemme- og Huggejern, Hovlejern, Dyer, Borer, Savblade, Brodknive, simple Foldeknive, Uldsaxe, Huggepiber, Laase, Skodder, Hængsler, Holzskruer, Jernpassere og Cirkler, Jernbug eller Tvist, samt Kaffemøller	100 ℔	3. 12	- 30			
— finere, saasom:						
andre Saxe end Uldsaxe, Knive og Gafler (med Undtagelse af Brodknive og simple Foldeknive), Sabel- og Kaarde-Klinger, Ildtænger og Skuffer, Proptrækkere, Fyrstaal, Skoiter, Sabelskeder, Angler eller Fiskekroge, Staalpenne, Skomagernaale, Stoppe-, Seil-, Pak-, Spæk- og Træk-Naale, Strikkepinde, Karabinhager, alt Spore- og Spændemagerarbeide, blankt, fortlakeret og fortinnet, samt Knapper........................	100 ℔	6. 24	- 60			
— inkrusterede, facetterede og pletterede, eller paa lige Maade udstyrede Varer, saasom:						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
G.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Guldtrækkerarbeide, al Slags, samt Folie, Lahn og Pailletter	100 ℔	50. -	4. 16			
Gulvmatter af Bast, Siv og Straa, samt af oppsydset Værk	100 ℔	- 48	- 4			
Gulvtæpper:						
— uldne, som uldne stempelpligtige Varer.						
— af Fæhaar	100 ℔	2. 8	- 12			
— af Hampegarn og malet Lærred	100 ℔	4. 16	- 20			
Gummi, alle Slags	100 ℔	4. 16	- 56	25 ℔	25 ℔	i Kasser af Tihk og andet svært Træ 24 pCt. i almindelige Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Gummielastikums Galoscher, som Gummi.						
Gummielastikum i Forbindelse med Læder, som Skomagerarbeide.						
— Seler, som Possementmagerarbeide.						
Gurkemeie og Gurkemeierod, som Farveurter.						
H.						
Haar:						
— Krølhaar	100 ℔	5. 20	- 48	100 ℔	50 ℔	i Lærreds Emball. 4 pCt.
— Hestehaar		frie	frie			
— stive Svinehaar eller Svinebørster		frie	frie			
— andre Haar	100 ℔	frie	- 2			
***Haardug:**						
— af Hestehaar til Solde- og Stolebetræk	100 ℔	33. 32	2. 48			

Fortepianoer &c.	1 Stk.	32. -	1. 64			
— Harper, Lirekasser, Orgelpositiver	1 Stk.	12. -	1. -			
— Violiner, Bratscher, Fløiter og Posthorn, samt Klarinetter og Trompeter	1 Dousin	1. 48	- 12			
— Spilledaaser, som Galanterievarer.						
— Harmonikaer, Akkordium og deslige, naar de ei ere virkelige musikalske Instrumenter, som Legetøi.						
— Violinbuer, som indkomme særskilt uden Instrument, som Dreierarbeide.						
— alle andre Slags	1 Stk.	- 64	- 6			
Joller, som Baade.						
Jord:						
— Engelskjord og Sukkerjord &c., see Leer.						
— Kolnsk Jord, see Cølnsk Jord.						
Ipekakoanha, see Rødder for Apotheker.						
Isenfarve, som Blyant.						
Ister, see Fedt.						
Juchter, eller Ryslæder, see Skind.						
K.						
Kaal, frisk, alle Slags	1 Skok	- 20	fri			
— saltet eller suur, som Haugevæxter.						
Kaarder, see Sværdfegerarbeide.						
Kabelgarn, see Tougværk.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
K.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
***Kaffe**, allevegne fra, med og uden Skaller....	100 ℔	3. 12	- 24	250 ℔	50 ℔	i Foust. og Kasser over 400 ℔ Br. 14 pCt. i Foust. og Kasser af og under 400 ℔ Br. 17 pCt. i Gunni Sække, enkelte 2 pCt. dobbelte 4 pCt. i Sække af Lærred, enkelte 3 pCt. dobbelte 5 pCt. i Sække af Siv enkelte pr. Stk. 2 ℔ dobbelte pr. Stk. 4 ℔.
— brændt og alle Slags brændte Værter, som paa samme Maade kunne bruges, saasom Cikorie, ere forbudne at indføres	100 ℔	.....	- 6			
— Cikorie tilvirket i Altona	100 ℔	1. 36	- 6	.....	.....	i Foust. og Kasser 10 pCt.
Kaffemøller, see Jernkram.						
Kager, alle Slags	100 ℔	5. 20	- 16			
Kalk, brændt..........................	100 Tdr à 8 Skp.	12. 48	1. 48			
Kalksteen, og Gipssteen	100 Tdr.	frie	1. 4			
Kalkuner, see Fugle.						
Kalve, see Hornkvæg.						

Kameelgarn, som Uldgarn.						
Kameelhaar, see Haar.						
Kamme, see Dreierarbeide.						
Kammerdug:						
— af Bomuld: tæt, som Kambricks, klar, som Musselin, see Bomuldsmanufakturvarer.						
— linned, see Linned.						
Kampsteen, see Graasteen.						
Kandestøberarbeide, som Tinstøberarbeide.						
Kaneel see Bark.						
Kaneelfrø, see Flores cassiæ.						
Kaningarn, som Uldgarn.						
— Handsker og andet Arbeide deraf, see uldne Varer.						
Kanoner af Jern, see Jern.						
— af Metal, see Messing.						
Karteblade	100 ℔	12. 48	3. 48	.....	.....	i Kasser 16 pCt.
Karteboller	100 ℔	frie	- 40			
Karter til Uld	100 ℔	4. 16	- 24	.....	.....	i Kasser 16. pCt.
Kartofler, Potatos, Jordæbler	....	frie	frie			
— Meel og Gryn, som Hvedemeel, see Kornvarer.						
Karve, see Kommen.						
Karvekager, see Peberkager.						
Kasketter, alle Slags	100 ℔	66. 64	4. 16			
Kasketskygger:						
— af lakeret Læder, som Arbeider af lakeret Læder.						
— af Pap, som Paparbeide.						

K.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Kasser med Instrumenter, saasom Sye- Barbeer- og Friseerkasser	100 ℔	33. 32	2. 48			
— Pakkasser, tomme, forsaavidt de ere gamle og ei Gjenstand for Handel	....	frie	frie			
Kastanier	100 ℔	1. 4	- 8	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Kattuner, see Bomuldsmanufakturvarer.						
Kermeskorn	100 ℔	25. -	3. 12			
Kid, see Faar.						
Kikkerter, see optiske Instrumenter.						
Kirsebær, see Frugt.						
Kjød af Hornkvæg, Faar og Lam:						
— fersk	....	frit	frit			
— saltet, alle Slags	100 ℔	1. 4	- 6	.....	.....	i Foust. 28 pCt.
— røget, samt røgede Oxetunger	100 ℔	2. 8	- 16	.....	.....	i Foust. 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Klæde, see stempelpligtige uldne Varer.						
Klæder, syede, som det Hoved-Materiale, hvoraf de ere forarbeidede, med Forhøielse af $^1/_2$ Deel for Arbeidet.						
Klapholt, som Tømmer.						
Klaverer, see musikalske Instrumenter.						
Klie	100 Tdr.	8. 82	- 60			
Klinger, uden Hæfte, til Kaarder og Sabler, see Jernkram.						

Klokker af Metal, see Messing og Gjørtlerarbeide.						
Klude eller Lumper	100 ℔	frie	- 6			
Kloverfrø, see Frø.						
Knapper:						
— af Been, Elfenbeen, Horn, Perlemoer, Rav, Kokosnød og Træ, see Dreierarbeide.						
— af Glas, som Glasvarer, „alle andre".						
— af Jern og Staal, see Jernkram.						
— af Messing og Metal, see Messing- og Gjørtlerarbeide.						
— af Tin, som Tinstøberarbeide.						
— overspundne og overtrukne, som Posementmagerarbeide.						
Knappenaale, see Naale.						
Kniplinger af Traad eller Bomuld:						
vævede	1 ℔	1. 24	- 6			
kniplede	1 ℔	5. -	- 24			
— af Silke, som Blonder m. v.						
Knopper, see Galæbler.						
Kobber:						
— Garkobber, Kobbermøntplader og gammelt Kobber ikkun tjenligt til Omarbeidning	100 ℔	frie	- 40			
— Plader, hamrede eller valsede, samt Bolte og Søm til Skibsforhudning	100 ℔	2. 80	- 48	300 ℔	100 ℔	i Kasser 12 pCt.
— til anden Anvendelse samt Kobbertraad	100 ℔	5. 64	- 48	300 ℔	100 ℔	i Kasser 12 pCt.
— Plader, pletterede samt glatte pletterede Lister	100 ℔	10. 40	1. 4			

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafkrivning.	Thara.
J.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Jern:						
= Støbegods:						
— Kanoner, Bomber, Granater og Kugler samt andre støbte Jernvarer:						
simple, grove, saasom: Kakkelovne, Gryder, Pander og Kjedler, Komfurer, Skorsteensplader, Riste til Ovne, Rør, Retorter, Digler, Gelændere og Gittere, Vægte og Lodder m. v.; samt afslebet, affilet, afdreiet simplere Støbegods, saasom: afdreiede Mortere, afslebne Strygejern, Pressejern, Axler og Tappe, Balancer, Sprosser til Trappegelændere, afslebne Ambolte og Hammere, Maskindele, saasom: udborede Cylindere, afdreiede Valtser m. v.	100 ℔	1. 54	- 20	300 ℔	300 ℔	
finere affilet, poleret, ciseleret, saasom: Lysestager, Stillinger til Lyseskjærme og Uhre, Lamper, Presenteer- og andre Bakker, Skrivetøier, Rogelsekar, Papiirsvingere, Frugtskaale, Blomstervaser, Büster, Statuer, Basreliefs, Medaillons 2c.	100 ℔	12. 48	- 80			

Bijouterievarer, saasom:

Ringe, Brystnaale, Kors, Signeter, Uhr- og Halskjeder, Uhrkroge og Strikkekroge, Liv- og Armbaand, Spænder, m. v....	100 ℔	33. 32	3. 12			
— Jernkram (Jern og Staal-Smede-Arbeide):						
— simpelt, saasom:						
Skruestikker, Hammere, Balancer, Hesteskoe, Kakkelovnsrør og Arbeide af Pladejern, Jernpander, Spader og Skuffer, Leer og Skjæreknive, Stemme- og Huggejern, Hovlejern, Drer, Borer, Savblade, Brodknive, simple Foldeknive, Uldsaxe, Huggepiber, Laase, Skodder, Hængsler, Holzskruer, Jernpassere og Cirkler, Jernbug eller Tvist, samt Kaffemøller	100 ℔	3. 12	- 30			
— finere, saasom:						
andre Saxe end Uldsaxe, Knive og Gafler (med Undtagelse af Brodknive og simple Foldeknive), Sabel- og Kaarde-Klinger, Ildtænger og Skuffer, Propitrækkere, Fyrstaal, Skøiter, Sabelskeder, Angler eller Fiskekroge, Staalpenne, Skomagernaale, Stoppe-, Seil-, Pak-, Spæk- og Træk-Naale, Strikkepinde, Karabinhager, alt Spore- og Spændemagerarbeide, blankt, fortlakeret og fortinnet, samt Knapper........................	100 ℔	6. 24	- 60			
— inkrusterede, facetterede og pletterede, eller paa lige Maade udstyrede Varer, saasom:						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
K.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Kufferter:						
— som Emballage	....	frie	frie			
— brugte, naar ei Gjenstand for Handel	....	frie	frie			
Kugellak, see Malervarer.						
Kugler, af Jern, see Jern.						
Kul:						
— Beenkul, som Been af Kreaturer, brændte, hele eller pulveriserede.						
— Steenkul, see Steenkul.						
— Trækul	100 Tdr.	frie	1. 4			
Kurvemagerarbeide:						
— uafbarket, samt groveste Kurve af Spaan..	100 ℔	1. 4	- 8			
— afbarket, samt andre Kurve af Spaan	100 ℔	10. 40	- 64			
— flækket	100 ℔	60. -	5. -			
Kølnsk Jord (see under Cølnsk Jord)						
Kønrøg	100 ℔	2. 8	- 6	50 ℔	16 ℔	i Pakn. under 50 ℔ Bto. 75 pCt.; i Pakn. af og over 50 ℔ Bto. 50 pCt.
L.						
Læder, see Skind.						
Læder-Arbeider:						
— Handskemagerarbeide, see H.						
— Sadelmagerarbeide, see S.						
— Skomagerarbeide see S.						
— Andre Arbeider af lakeret, presset og figureret Læder, samt af Korduan og Saffian, see Skind.						

Lak til at forsegle med, alt Slags	[illegible]	[illegible]	[illegible]			
— Lac-dye	100 ℔	4. 16	- 84	25 ℔	25 ℔	i Foust. 20 pCt. i Seroner 16 pCt.
— Florentinerlak, Kugellak, see Malervarer.						
— Gummi-Lak, som Gummi.						
Lakmos	100 ℔	2. 48	- 20	100 ℔	50 ℔	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Lakritssaft	100 ℔	1. 48	- 20	100 ℔	50 ℔	i Kasser 16 pCt.
— Rod, see Rødder for Apotheker.						
Lam, see Faar.						
Lamper af lakeret Blik, af Bronce, af Jern &c., som Materialet hvoraf de bestaae.						
— sammensatte af flere Materialier, samt Lanterner til Vogne og deslige............	100 ℔	16. 64	- 84			
— Menage-Lamper paa Kork og paa Træ ...	100 ℔	8. 32	- 72			
*Lampevæger	100 ℔	20. 80	2. 8			
Lampretter, see Fisk.						
Laurbær og Laurbærblade..................	100 ℔	- 80	- 6	25 ℔	25 ℔	i Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 4 pCt.
Lax, see Fisk.						
Leer, saasom Pibeleer, Sukkerjord, Porcelainjord, Mergel, Engelskjord og andre ei særskilt nævnte Leerarter	100 Tdr.	frie	1. 4			
Legetøi eller saakaldet Nyrnbergerkram	100 ℔	8. 32	- 40			
Lemoner, see Oranger.						
Lemonsaft, see Oranger.						
Lidser af Bomuld, Linned, Uld og Silke, som Possementmagerarbeide.						
Liim	100 ℔	3. 12	- 16	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
K.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
***Kaffe**, allevegne fra, med og uden Skaller	100 ℔	3. 12	- 24	250 ℔	50 ℔	i Foust. og Kasser over 400 ℔ Br. 14 pCt. i Foust. og Kasser af og under 400 ℔ Br. 17 pCt. i Gunni Sække, enkelte 2 pCt. dobbelte 4 pCt. i Sække af Lærred, enkelte 3 pCt. dobbelte 5 pCt. i Sække af Siv enkelte pr. Stk. 2 ℔ dobbelte pr. Stk. 4 ℔.
— brændt og alle Slags brændte Værter, som paa samme Maade kunne bruges, saasom Cikorie, ere forbudne at indføres	100 ℔	.....	- 6			
— Cikorie tilvirket i Altona	100 ℔	1. 36	- 6	.....	.....	i Foust. og Kasser 10 pCt.
Kaffemøller, see Jernkram.						
Kager, alle Slags	100 ℔	5. 20	- 16			
Kalk, brændt...........................	100 Tdr à 8 Skp.	12. 48	1. 48			
Kalksteen, og Gipssteen	100 Tdr.	frie	1. 4			
Kalkuner, see Fugle.						
Kalve, see Hornkvæg.						

— af Linned og Bomuld, som hvide Bomuldsmanufakturvarer.						
— *Kammerdug, ubleget og bleget, klar og tæt, broderet eller ubroderet, samt Linon og Gaze af Linned, broderet eller ubroderet	1 ℔	2. -	- 12	5 ℔	1 ℔	Thara efter Undersøgelse.
— Lærred af Hør og Hamp, med Undtagelse af Seildug, Presenningdug og Ravndug:						
— *stribet, tærnet, trykket, samt Lærreds-Torklæder	100 ℔	16. 64	- 88	50 ℔	20 ℔	
— *bleget og farvet	100 ℔	12. 48	- 60	50 ℔	20 ℔	
— ubleget over 20 Traade	100 ℔	8. 32	- 60	50 ℔	20 ℔	
— — af 20 Traade og derunder, eller Paklærred	100 ℔	1. 4	- 6	50 ℔	50 ℔	i Foust. og Kasser 12 pCt.
— spartled	100 ℔	4. 16	- 44			
— syet, som Materialet med 50 pCt. Tillæg.						
— Seildug, Presenningdug og Ravndug, see Seildug.						
— Lærreds-Baand eller Bændeler, see Baand.						
— Buggjorde, see B.						
— Dynevaar, see D.						
— Strømper, see Traad-Trikotage.						
Linon af Bomuld, som Musselin, see Bomuldsmanufakturvarer.						
— linned, som Kammerdug, see Linned.						
Lithographerede Sager, see Kobberstykker.						
Logglas, som mathematiske Instrumenter ꝛc.						
Lugtende Vande, alle Slags, som Essentser.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Frakriv-ning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
L.						
Lumper, see Klude.						
Lunter	100 ℔	- 80	- 8			
Lys af Talg	100 ℔	4. 16	- 20	.....	.....	i Kasser 14 pCt.
— af Vox, Hvalrav og Marv, ligeledes Stearinlys	100 ℔	12. 48	- 72	.....	.....	i Kasser 16 pCt.
Lysekroner af Glas, som slebne Glasvarer.						
— af forgyldt Metal, som forgyldt Messing- og Gjørtlerarbeide.						
— sammensatte af flere Materialier, som Galanterievarer.						
Lyseskjærme, sammensatte af flere Materialier, som Galanterievarer.						
Løg, alle Slags, undtagen Blomsterløg eller Svibler, som Haugevæxter.						
M.						
Makaroni, see Nudler.						
Madratser med Krølhaar, see Sengeklæder.						
Magnesia	100 ℔	1. 4	- 28			
Mahogni	100 Kfd.	2. 58	2. 58			
Mais, see Kornvarer.						
Malerier, see Kobberstykker.						

Kromfarve, Berlinerblaat, Bremerblaat, Nyblaat, Bremergrønt og andre grønne Farver, Berlinerrødt, Florentinerlak, Kugellak, og andre Lakfarver, Karmin, Zinnober, Ultramarin og deslige, samt Farver til Tegning, saasom Pastelfarver, Saftfarver, Tusch &c. i Tavler, Blærer, Glas, Kasser m. v.	100 ℔	8. 32	1. 4	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt. for Farver til Tegning i Kasser, Tavler, Blærer Glas, gives ingen Thara.
— de grovere Malervarer, saasom: Bruunrødt, (Engelskrødt, Svenskrødt, Preussiskrødt), Oker, Umbra og bruun kølnsk Jord (hvid kølnsk Jord, see C), grøn Jord, Sitgeel, pulveriseret Spat, samt andre i Tarifen ei nævnte grovere Malervarer	100 ℔	- 64	- 4	.....	.....	i Foust. og Kasser 10 pCt.
(Blaafarve, Blyhvidt, Kønrøg, Minie, Spanskgrønt, uraffineret, ere særskilt i Tarifen opførte).						
— alle i Olie og Fernisser revne Malervarer, samt Fernisser	100 ℔	5. 20	- 20	.....	.....	i Foust. 20 pCt. p. Fl., Gl. og Kruk. i Kass. 50 pCt. p. Fl, Gl. og Kruk. uden dito 40 pCt.
Mallas:						
— udklareret fra St. Kroix, eller, efter Toldseddel, beviislig tilvirket paa St. Thomas eller St. Jan, og indført i Skibe, hjemmehørende i Danmark eller Hertugdømmerne	100 ℔	- 80	- 4	.....	.....	i Foust. $12\frac{1}{2}$ pCt.

M.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafkrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Mallas:						
— fra fremmede europæiske Steder og i alle andre Tilfælde	100 ℔	1. 48	- 4	.....	.....	i Foust. 12⅓ pCt.
Maller og Hægter, som Knappenaale, see Naale.						
Malme, usmeltede og raae Ertse, alle Slags	100 ℔	frie	- 8			
Malmgryder og Mortere, see Messing og Gjortlerarbeide.						
Malmkanoner, see Metalkanoner.						
Malt, umalet	1 Tonde	- 40	- 4			
Mandler	100 ℔	3. 12	- 20	50 ℔	50 ℔	i Foust. 12 pCt. i Straamatter 8 pCt. i Lærreds Emball. 4 pCt.
Mandelklie	100 ℔	3. 12	- 20			
Manna	100 ℔	frie	- 40			
— Gryn, see Kornvarer.						
Marcipan, som Konfekt-Sukker, see Frugter, syltede.						
Marienglas	100 ℔	frie	3. 72			
Marmor, see Blokstene og Fliser.						
— Arbeide deraf, see Billedhuggerarbeide.						
Marvlys, see Lys.						
Masker	100 ℔	16. 64	- 88			
Maskiner, saasom Dampmaskiner, Kartemaskiner, Spindemaskiner, Overskjæremaskiner, Papiirmaskiner, og andre deslige i Industrie- og Fabrikvæsenet anvendelige Maskiner, sammen-						

satte eller Dele deraf, forsaavidt ei særskilt til Told opførte	100 ℔	1. 4	- 16			
— Dampkjedler, see Jern.						
Master og Spiir, som Tømmer.						
Mastix, som Gummi.						
Matter til at pakke med	100 Stk.	- 60	- 16	100Stk.	100Stk.	
— brugte, naar de ere Gjenstand for Handel, svare tarifmæssig Afgift.						
Medailler af Guld og Sølv samt Bronce	....	frie	frie			
Medicinglas, see Glasvarer.						
Meel, see Kornvarer, formalede.						
Meerskum, raat	....	frit	frit			
— Pibehoveder, see P.						
Mercurius vivus, som Kviksølv.						
Merkur-Præparater, som Apothekervarer.						
Mergel, see Leer.						
Merlin, som Haardug af Linned.						
Messing, uforarbeidet og gammelt	100 ℔	frit	- 24			
— Traad, upoleret	100 ℔	2. 8	- 48	50 ℔	25 ℔	} i Foust. og Kasser 12 pCt.
— — poleret	100 ℔	2. 48	- 56	25 ℔	10 ℔	
— forsølvet, samt Traad af Nysølv	100 ℔	16. 64	1. 48			
Messing- og Metal-Strenge, see Strenge.						
— Plader, Bolte og Søm af Messing eller Metalkompositioner til Skibsforhudning	100 ℔	2. 80	- 48	300 ℔	100 ℔	i Kasser 12 pCt.
— Blik og Plader til anden Anvendelse end Skibsforhudning, samt trukne Rør, saasom til Lamper	100 ℔	4. 48	- 48	100 ℔	50 ℔	i Kasser 12 pCt.
— — pletterede, samt Nysølv i Plader og Blik	100 ℔	10. 40	1. 4			

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Fraskriv-ning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
M.						
Messing- og Gjørtlerarbeide, saavel støbt, som af Blademetal:						
— upoleret, grovt affilet eller afdreiet, saasom: Gryder, Klokker, Bjelder, Mortere, Pander, Bosninger og andre Maskindele, Haner, Hængsler, Dørbeslag (Jernet iberegnet), grove Fingerbøl og Syeringe, Gardinringe, grove Uhrnegler, Ruller til at sætte under Meubler, Messing-Kjedler og Bækkener, Messingsom med og uden Jernstifter, samt upolerede Messing- og Metalknapper	100 ℔	8. 32	- 48			
— poleret og afslebet, saasom: Blikkenslagerarbeide af poleret Messing, polerede Knapper til Skuffer, polerede Skruekroge, Gardinskruer og Rosetter, samt andre pressede og alene ferniserede Varer, forsaavidt nogen Deel deraf er Jern, Messingdug og Tvist, samt polerede og alene ferniserede Metalknapper	100 ℔	16. 64	- 88			
— bronceret, ferniseret, pletteret, forsølvet og forgyldt, saasom:						

Lysestager, Lamper, Gardinbøiler, Bordklokker, Geschirer, Stigbøiler, fine Spændebeslag, Sporer, Knapper til Skuffer, Skruekroge, pressede Varer: saasom Gardinskruer og Rosetter; Basreliefs og Bronce-Zirater til Meubler, Pibebeslag, Sværdfegerarbeide, dog ikkun Sabel- og Kaarde-Greb og Skeder, samt forgyldte, forsølvede og pletterede Knapper med eller uden Stene, Uhrfutteraler med og uden Uhrværker, Vaser og Bordopsatser af Bronze; Bijouterievarer, uægte og ægte forgyldte, pletterede og forsølvede, med eller uden Stene, saasom: Armbaand, Ørenringe, Fingerringe, Brystnaale, Uhrkjeder, Uhrnøgler m. v.; Arbeider af hvide Kobberkompositioner, saasom: af Nysølv, Packfong, Argentan, iligemaade af brittisk Metal	100 ℔	33. 32	1. 80			
Metal, forarbeidet, ei særskilt tariferet, som Messing- og Gjørtlerarbeide.						
— sammensat og uarbeidet, forsaavidt ei særskilt til Told opført	100 ℔	frit	- 32			
Metalkanoner	100 ℔	8. 32	- 56			
Mineralier, see Naturalier.						
Mineralske Vande, see Suurbronds-Vande.						
Minie, Mønnie	100 ℔	1. 4	- 8	100 ℔	100 ℔	{ i Foust. og Kasser 10 pCt.
Mjød	1 Tønde	4. -	- 20			

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
M.						
Modeller, alle Slags, ikke tjenlige til andet Brug	....	frie	frie			
Modepynt, see Damepynt.						
Mol, som Musselin, see Bomuldsmanufakturvarer.						
Mos:						
— for Apotheker, som Blade ꝛc. for Apotheker.						
— til Indpakning eller Udstopning	100 ℔	frit	- 30			
Moskus, Desmer	1 Unze	fri	- 8			
Multum, som stempelpligtige uldne Varer.						
Mundharper, sammensatte af Messing og andre Materialier, som poleret Messing- og Gjørtlerarbeide.						
Murkler	100 ℔	6. 24	- 40	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Musikalier	....	frie	frie			
Musikalske Instrumenter, see Instrumenter.						
Muskat-Blomme	100 ℔	25. -	1. 48	10 ℔	5 ℔	i Kasſ. 25 pCt., i Lærr. Emb. 4 pCt.
— **Nødder**	100 ℔	16. 64	1. 16	10 ℔	5 ℔	i Foust. og Kasser 12 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Muslinger, see Fisk.						
Musseliner, see Bomuldsmanufakturvarer.						

Must, see Cider.			
Muursteen:			
— af og under 5 ℔ pr. Stk.	1000 Stkr.	1. 4	- 8
— over 5 ℔ pr. Stk., ildfaste Muursteen og brændte Fliser	1000 Stkr.	2. 8	- 16
Myreæg	100 ℔	- 64	- 10
Myrrha, som Gummi.			
Mollestene og Kværnstene, hele eller sammenføiede:			
— af og under 41 T. dansk Maal i Diameter, som Slibestene.			
— over 41 T. dansk Maal i Diameter	100 Rbf.	16. 64	2. 8
— Dele til Mollestene som Steenhuggerarbeide.			
Mønt alle Slags	....	frie	frie
N.			
Naalemagerarbeide:			
— Synaale	100 ℔	33. 32	2. 64
— Alle andre Naale med Undtagelse af Skomagernaale, Stoppe-, Seil-, Pak-, Træk- og Spæknaale, Stemme- og Strompenaale, samt Strikkepinde, hvilke fortoldes som Jernkram, samt Hægter og Maller	100 ℔	16. 64	1. 16
— Andet Naalemageearbeide	100 ℔	6. 24	- 40
Nankin, som stempelpligtige Bomuldsmanufakturvarer.			
Naturalier, saasom Jordarter, Steen- og Ertsstuffer, Konkylier, Dyr udstoppede eller i			

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Frafskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
L.						
Lumper, see Klude.						
Lunter	100 ℔	- 80	- 8			
Lys af Talg	100 ℔	4. 16	- 20	.....	.....	i Kasser 14 pCt.
— af Vox, Hvalrav og Marv, ligeledes Stearinlys	100 ℔	12. 48	- 72	.....	.....	i Kasser 16 pCt.
Lysekroner af Glas, som slebne Glasvarer.						
— af forgyldt Metal, som forgyldt Messing- og Gjørtlerarbeide.						
— sammensatte af flere Materialier, som Galanterievarer.						
Lyseskjærme, sammensatte af flere Materialier, som Galanterievarer.						
Løg, alle Slags, undtagen Blomsterløg eller Svibler, som Haugevæxter.						
M.						
Makaroni, see Nudler.						
Madratser med Krølhaar, see Sengeklæder.						
Magnesia	100 ℔	1. 4	- 28			
Mahogni	100 Kfd.	2. 58	2. 58			
Mais, see Kornvarer.						
Malerier, see Kobberstykker.						

Malervarer og Farver:						
— de finere Malerfarver, saasom: Kromfarve, Berlinerblaat, Bremerblaat, Nyblaat, Bremergrønt og andre grønne Farver, Berlinerrødt, Florentinerlak, Kugellak, og andre Lakfarver, Karmin, Zinnober, Ultramarin og deslige, samt Farver til Tegning, saasom Pastelfarver, Saftfarver, Tusch ꝛc. i Tavler, Blærer, Glas, Kasser m. v.	100 ℔	8. 32	1. 4	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt. for Farver til Tegning i Kasser, Tavler, Blærer Glas, gives ingen Thara.
— de grovere Malervarer, saasom: Bruunrødt, (Engelskrødt, Svenskrødt, Preussiskrødt), Oker, Umbra og bruun kølnsk Jord (hvid kølnsk Jord, see C), grøn Jord, Sitgeel, pulveriseret Spat, samt andre i Tarifen ei nævnte grovere Malervarer	100 ℔	- 64	- 4	.....	.....	i Foust. og Kasser 10 pCt.
(Blaafarve, Blyhvidt, Kønrøg, Minie, Spanskgrønt, uraffineret, ere særskilt i Tarifen opførte).						
— alle i Olie og Fernisser revne Malervarer, samt Fernisser	100 ℔	5. 20	- 20	.....	.....	i Foust. 20 pCt. p. Fl., Gl. og Kruk. i Kasſ. 50 pCt. p. Fl, Gl. og Kruk. uden dito 40 pCt.
Mallas:						
— udklareret fra St. Kroix, eller, efter Toldseddel, beviislig tilvirket paa St. Thomas eller St. Jan, og indført i Skibe, hjemmehørende i Danmark eller Hertugdømmerne	100 ℔	- 80	- 4	.....	.....	i Foust. 12½ pCt.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Frakskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
O.						
Oranger:						
— Citron- og Lemon-Asia	100 ℔	1. 4	- 4	.....	.....	i Foust. 20 pCt. paa Flask. og Glas i Kasser 50 pCt. paa Flask. og Glas uden Kasser 40 pCt.
— Citroner og Lemoner, saltede	100 ℔	- 60	- 2	.....	.....	i Foust. 20 pCt.
— Citron- og Lemon-Saft	1 Orhd. à 30 Vrt.	3. -	- 32	30 Vrt.	15 Vrt.	
Orleans	100 ℔	2. 8	- 28	100 ℔	50 ℔	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Ormfrø, som Froarter for Apotheker.						
Orseille	100 ℔	1. 4	- 28	.....	.....	i Fade og Kasser 16 pCt.
Ost	100 ℔	4. 16	- 12	100 ℔	100 ℔	i Kasser 20 pCt., i Kurve 12 pCt.
Oxehovedstaver, see Staver.						
Oxetunger, som Kjød.						
P.						
Pærer, see Frugter.						
Papiir:						
— Skrivpapiir, Node- og Tegne-Papiir samt limet Papiir, hvidt, ogsaa med forgyldt Snit	100 ℔	4. 16	- 28	100 ℔	50 ℔	i Kasser 16 pCt.
— Trykpapiir og ulimet Papiir til Spillekort	100 ℔	2. 48	- 16	100 ℔	50 ℔	i Lærreds Emball. 8 pCt.
— Karduuspapiir	100 ℔	2. 8	- 16	100 ℔	50 ℔	

— Pappapiir samt bestrøet eller Sandpapiir og al Slags Tækkepapiir	100 ℔	1. 24	- 10	100 ℔	50 ℔	i Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 8 pCt.
— Uldent, graat og Makulaturpapiir	100 ℔	- 64	- 4	100 ℔	50 ℔	
— Prespapiir	100 ℔	- 72	- 20	100 ℔	50 ℔	
— Blaat, saakaldet Sukkerpapiir	100 ℔	- 48	- 10	100 ℔	50 ℔	
— Papiirs-Tapeter eller Beiræfpapiir	100 ℔	12. 48	- 72	100 ℔	50 ℔	
— Rouleurte, presſede, forſølvede og forgyldte Papirer og Papiirs-Border samt Billed-Ark, Omslag til Bøger og Blanketter til Vexler m. v.	100 ℔	6. 24	- 48			
— Papiirspaaner (Affald)	....	frie	frie			
— Paparbeider samt Arbeider af Papiir og papier mâché, med Undtagelse af Legetøi	100 ℔	12. 48	- 88			
Paraplyer og Parasoller med Silke-Overtræk eller med Overtræk hvori befindes Silke	100 Stk.	50. -	3. -			
— med andet Overtræk samt uden Overtræk	100 Stk.	25. -	1. 48			
Parykmagerarbeide, alle Slags, af Haar og Silke m. v.	1 ℔	2. -	- 12			
Pastelfarver eller Tegne-Kridt, alle Slags, see Malerfarver.						
Peber:						
al Slags	100 ℔	2. 8	- 16	100 ℔	50 ℔	i Kasser 16 pCt. i Gunni Sække, dobbelte 4 pCt. enkelte 2 pCt. i Lærreds Sække 8 pCt.
Peberkager, Honningkager, Karvekager, Pebernødder, som Kager.						
Peberrod	100 ℔	1. 4	- 4			
Penne, Staalpenne eller Patent Skrivepenne, som finere Jernkram.						
Pennefier, alle Slags, utilberedte og tilberedte	100 ℔	40. -	frie	.....	.....	i Kasser 45 pCt.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafkrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
P.						
Pensler, see Borstenbinderarbeide.						
Pergament, see Skind.						
Perlegryn, see Kornvarer.						
Perlemoer, uforarbeidet	100 ℔	frie	- 64			
— i Arbeide:						
— uden at være forbundet med andre Materialier, som Dreierarbeide.						
— forbundet med andre Materialier, som Galanterievarer.						
Perler, uindfattede:						
— ægte, som Ædelstene.						
— uægte:						
— af Glas, som „alle andre" Glasvarer.						
— af Rav, som Dreierarbeide deraf.						
— andre Slags, som Galanterievarer.						
— indfattede, veies med Indfatningen og fortoldes som den.						
Perlestikkerarbeide, see Broderier.						
Persio, som Orseille.						
Pibehoveder, med og uden Beslag:						
— af Meerskum, ægte og uægte	100 ℔	25. -	1. 80	.....	.....	} i Kasser 16 pCt.
— af Porcellain, Træ, Steen og Leer 2c.	100 ℔	12. 48	- 88	.....	.....	}
Pibeleer, see Leer.						

Lysestager, Lamper, Gardinboiler, Bordklokker, Geschirer, Stigboiler, fine Spændebeslag, Sporer, **Knapper** til Skuffer, Skruekroge, pressede Varer: saasom Gardinskruer og Rosetter; **Basreliefs** og Bronce-Zirater til **Meubler**, Pibebeslag, Sværdfegerarbeide, dog **ikkun** Sabel- og Kaarde-Greb og Skeder, samt forgyldte, forsølvede og pletterede **Knapper** med eller uden Stene, Uhrfutteraler med og uden Uhrværker, Vaser og Bordopsatser af Bronze; Bijouterievarer, uægte og ægte forgyldte, pletterede og forsølvede, med eller uden Stene, saasom: Armbaand, Ørenringe, Fingerringe, Brystnaale, Uhrfjeder, Uhrnøgler m. v.; Arbeider af hvide Kobberkompositioner, saasom: af Nysølv, Packfong, Argentan, iligemaade af brittisk Metal.	100 ℔	33. 32	1. 80			
Metal, forarbeidet, ei særskilt tariferet, som Messing- og Gjørtlerarbeide.						
— sammensat og uarbeidet, forsaavidt ei særskilt til Told opført	100 ℔	frit	- 32			
Metalkanoner	100 ℔	8. 32	- 56			
Mineralier, see Naturalier.						
Mineralske **Vande**, see Suurbrønds-Vande.						
Minie, Mønnie	100 ℔	1. 4	- 8	100 ℔	100 ℔	i Foust. og Kasser 10 pCt.
Mjød	1 Tønde	4. -	- 20			

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Frakskriv-ning.	Thara.
P.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Possement- og Knapmagerarbeide:						For Træ eller Pap, hvorpaa Frynder og deslige ere opvundne, gives ei særskilt Godtgjørelse.
— *af Bomuld, Linned, Uld eller Kameelgarn.	100 ℔	50. -	2. 64	.....	.....	
— af Silke og Floret	1 ℔	1. 24	- 8			
— sammensat af Silke og af Bomuld, Linned, Uld, m. v.	1 ℔	- 64	- 6			
Veies tilligemed det, som det er overspundet, uden Afdrag derfor.						
Postejer, uden Godtgjørelse for Thara	1 ℔	- 64	- 4			
Potaske, see Aske.						
Pottemagerarbeide eller Leertøi, alle Slags, med Undtagelse af Digler, Sukkerforme og Sukkerpotter, samt Vandlednings- og Varmerør..	100 ℔	1. 4	- 6	.....	.....	i Fade 34 pCt., i Kurve 22 pCt.
Pozzolana	1 Tønde	fri	- 8			
Presenningdug, see Seildug.						
Probeerstene, see Hvædstene.						
Pruneller, see Frugter.						
Pudder	100 ℔	3. 12	- 12	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
***Punscheextrakt**	30 Pttl.	24. -	- 48			
Pynt til Damer, see Damepynt.						
Pølser, røgede	100 ℔	3. 12	- 20	.....	.....	i Foust. 16 pCt.
Q.						
Qvæg, see Hornqvæg.						

Qværnstene, see Møllestene.						
Qverſitronbark, som Farvetræ.						
Qviksølv	100 ℔	frit	- 88			
R.						
Rapsfæd og **Roefrø**	1 Td.	- 64	- 6	12 Tdr.	12 Tdr.	
Rav, see Bernsteen.						
— Perler, som Dreierarbeide.						
Ravnduq, see Seilduq.						
Reebslagerarbeide, see Tougværk.						
Regne- og **Stivetavler** samt Grifler	100 ℔	- 64	- 6	.....	.....	i Foust. og Kasser 12 pCt.
Remmesniderarbeide, see Sadelmagerarbeide.						
Retorter og **Kolber** af Glas, see Glasvarer						
Rhabarberrod, see Rødder for Apotheker.						
Riis i Skaller (Nellou, Paddy)	100 ℔	- 80	- 6	300 ℔	100 ℔	i Foust. 12 pCt. i Gunni Sække, dobbelte 4 pCt. enkelte 2 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Risengryn og **Riismeel**	100 ℔	1. 80	- 8	300 ℔	100 ℔	
Roer, Petersillerødder, Sellerierødder, Skorzonerrødder, røde Beder, og andre til Spise brugelige **Rødder**, som ei ellers i Tarifen ere nævnte	100 Tdr.	25. -	1. 24			
— Peberrod see P.						
Rogn, see Fisk.						
Rom, see Brændeviin.						
Rosiner og **Korender**	100 ℔	1. 16	- 8	100 ℔	50 ℔	i Foust. 14 pCt. i Kasser 24 pCt. i Sivsække enkelte pr. Stk. 2 ℔. dobb. pr. Stk. 4 ℔. i Straamatter 8 pCt.
Rosinviin	30 Vrtl.	20. -	- 48			
Rosmarin, som Blade for Apotheker.						
Rottekrudt, som Arsenik.						
Rug, see Kornvarer.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Fraskriv-ning.	Thara.
R.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Rullegardiner, malede	100 ℔	50. -	3. 12			
Rusgeel, som Arsenik.						
Ryslæder, see Skind.						
Rødder for Apotheker, saasom:						
Rhabarberrod, Ipecacoanha (amerikansk Brækrod) Costi arabici radix, Chinarod, Jalapperod, Lakritsrod, Sassaparilrod, Galangarod, Violrod, Zedoarrod og andre i Tarifen ei nævnte Rødder for Apotheker ..	100 ℔	1. 48	- 24	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
Rødkridtspenne, som Blyantspenne.						
Rødsteen, som Kridt, rød.						
Røgelse, alle Slags, samt Dvnlak	100 ℔	25. -	1. 4			
Rør, see Bambus.						
S.						
Sadelmager- og **Remmesniderarbeide** samt Hestegeschirer:						
— med forgyldt og pletterede eller Nysølvs Beslag eller med Sølvbeslag	100 ℔	33. 32	2. -			
— uden Beslag, eller med simpelt og sort lakeret Beslag	100 ℔	16. 64	1. -			
Sæbe, grøn	100 ℔	2. 8	- 10	.....	.....	i Foust. og Kasser 14 pCt.

— Lin-, Raps- og Roe-Olie samt Palmolie og Kokosolie	100 ℔	3. 12	- 16	100 ℔	100 ℔	Terpentinolie i enkelte Fouſt. 20 pCt. Terpentinolie i dobb. Fouſt. 34 pCt. Andre Olier paa Fouſt. 18 pCt.
— Bomolie:						
— paa Fade og Krukker	100 ℔	3. 12	- 16	100 ℔	35 ℔	
— paa Flasker og Glas	100 ℔	8. 32	- 28			paa Flask. og Glas i Kasser 50 pCt.
— Spermacet, see Hvalrav.						
— Vitriololie, see Syrer.						paa Flask. og Glas uden Kasser 40 pCt.
— Alle andre Olier	100 ℔	2. 8	- 10	100 ℔	100 ℔	i Leerkrukker 33 pCt.
Oliekager	100 ℔	- 20	- 2			i Fouſt. 20 pCt. paa Glas og Flask.
Oliven paa Foustager og i Glas	100 ℔	3. 12	- 10	.....	.....	i Kasser 50 pCt. paa Glas og Flask. uden Kasser 40 pCt.
Olmerdug, see Bomuldsmanufakturvarer.						
Operment, see Auripigmentum.						
Opium	1 ℔	frit	- 6			-
Oranger:						
— friske, alle Slags, saasom: Citroner, Apelsiner Pomerantser, Lemoner ꝛc.	100 Stk.	- 32	- 1	300 Stk.	200 Stk.	i Fouſt. og Kasser 16 pCt.
— tørrede, samt tørrede Citron- og Pomerants-skaller	100 ℔	1. 4	- 6	50 ℔	50 ℔	i Straamatter 8 pCt. i Lærreds Emball. 4 pCt.
— i Sukker eller syltede	100 ℔	5. 20	- 16	.....	.....	i Kasser 16 pCt. paa Flask. og Glas i Kasser 50 pCt. paa Flask. og Glas uden Kasser 40 pCt.

S.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Frafkrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Salt:						
Karlsbadersalt, Sedlitzersalt, Glaubersalt, Tartarus vitriolatus, &c.	100 ℔	- 48	- 8			
— Steensalt	1000 ℔	1. 24	- 4			
— Al anden Salt:						
— løst i Skibet og i Foustager	1 Td.	1. 16	- 1½	25 Tdr.	12 Tdr.	
— i Sække	100 ℔	- 50	- ½	5500 ℔	2600 ℔	3 pCt.
Saltsyre, see Syrer.						
Sandeltræ, Sapantræ, som Farvetræ.						
Sandsteen som Blokstene.						
Sardeller, see Fisk.						
Sassafrastræ, see Træarter for Apotheker.						
Sassaparilrød, see Rødder for Apotheker.						
Sauce, som Soya.						
Schellak, som Gummi.						
Shirting, see Bomuldsmanufakturvarer.						
Seildug og Presenningdug	100 ℔	5. 20	- 40	100 ℔	50 ℔	i Lærreds Emball. 3 pCt. i Matter pr. Stk. 4 ℔.
— syede Seil, deraf	100 ℔	5. 20	- 40			
— Ravndug	100 ℔	8. 32	- 48	50 ℔	25 ℔	i Lærreds Emball. 3 pCt. i Matter pr. Stk. 4 ℔.
— syede Seil deraf	100 ℔	8. 32	- 48			
Sennep, umalet (Sennepsfrø)	100 ℔	- 64	- 8	.....	.....	i Foust. 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.

— malet:						
— paa Glas og i Krukker, utilberedt og tilberedt, uden Thara	100 ℔	5. 20	- 24			
— i anden Emballage	100 ℔	8. 32	- 32	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Sengeklæder, samt Madratser med Krølhaar	100 ℔	8. 32	- 60			
Sennesblade, see Blade for Apotheker.						
Serpentinsteen, som Blokstene.						
Serpentin i Arbeide, see Billedhuggerarbeide.						
*Silkevarer:						
— Silke, saavel raa, som forarbeidet, utvundet og tvundet, alle Slags	1 ℔	- 32	- 8	2 ℔	1 ℔	
— Silke-, Floiels og Flors-Baand, see Baand.						
— Silke-Haarlokker, see Parykmagerarbeide.						
— Blonder, Flor og Tyl, see Blonder.						
— Silke-Hatte:						
— Mandshatte, see Hatte.						
— Damehatte, som Damepynt.						
— Silkelidser, som Possementmagerarbeide af Silke.						
— Andre Silke- og Floretvarer, glatte og brocherede, Silkefloiel, samt Handsker og Strømper af Silke	1 ℔	2. 48	- 16	.....	.....	Naar af det Træ eller Pap, hvorom Silkevarer ere vundne, intet aftages: for Træ 12 pCt. — Pap 5 pCt.
— Varer af Silke i Forbindelse med andre Stoffer	1 ℔	1. 24	- 6			
De med Bomuld og Uld blandede Silkevarer ere stempelpligtige.						
— Vortaft, see Vorbug.						
Sirtser, see stempelpligtige Bomuldsmanufakturvarer.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Fraskriv-ning.	Thara.
P.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Pensler, see Børstenbinderarbeide.						
Pergament, see Skind.						
Perlegryn, see Kornvarer.						
Perlemoer, uforarbeidet....................	100 ℔	frie	- 64			
— i Arbeide:						
— uden at være forbundet med andre Materialier, som Dreierarbeide.						
— forbundet med andre Materialier, som Galanterievarer.						
Perler, uindfattede:						
— ægte, som Ædelstene.						
— uægte:						
— af Glas, som „alle andre" Glasvarer.						
— af Rav, som Dreierarbeide deraf.						
— andre Slags, som Galanterievarer.						
— indfattede, veies med Indfatningen og fortoldes som den.						
Perlestikkerarbeide, see Broderier.						
Persio, som Orseille.						
Pibehoveder, med og uden Beslag:						
— af Meerskum, ægte og uægte............	100 ℔	25. -	1. 80	.....	.....	} i Kasser 16 pCt.
— af Porcellain, Træ, Steen og Leer ꝛc.....	100 ℔	12. 48	- 88	.....	.....	
Pibeleer, see Leer.						

— Ko- og Hestelæder	100 ℔	16. 64	1. 4		
— — — lakeret	100 ℔	20. 80	1. 24		
— Huder, hvidgarvede eller semsberedte	100 ℔	8. 32	- 48		
— Ryslæder	100 ℔	4. 16	- 40		
— Kalveskind	100 ℔	16. 64	1. 4		
— lakerede	100 ℔	20. 80	1. 24		
Svineskind	100 ℔	20. 80	1. 24		
— Skind:					
— uberedte:					
— af Rensdyr, Elsdyr, Hjorte, Raa- og Daadyr samt Harer	100 ℔	frie	- 48		
— af Kalve, Faar, Lam og Sviin	100 ℔	frie	- 16		
— af Geder	100 ℔	frie	- 24		
— halvt- eller fuldtberedte:					
— hvidgarvede eller semsberedte, af Rensdyr, Elsdyr, Hjorte, Raa- og Daadyr, Bukke, Kalve, Væder, Faar og Lam, samt de Skind, som komme disse nærmest	100 ℔	16. 64	1. 4		
— Korduan, Saffian, Pergament, farvet Skind, Læder, forgyldt og forsølvet eller med paatrykte og pressede Figurer, samt Chagrin	100 ℔	25. -	2. -		
Chagrin, Arbeider deraf: saasom Brevtasker, Remme af lakeret Læder, med eller uden Spænder m. v.	100 ℔	33. 32	2. 64		
— Skind til Buntmagere, uberedte og beredte	100 ℔	12. 48	1. 48		
— Arbeide heraf (Buntmagerarbeide)	100 ℔	33. 32	2. -		

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
P.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Possement- og Knapmagerarbeide:						
— *af Bomuld, Linned, Uld eller Kameelgarn.	100 ℔	50. -	2. 64	.....	.....	For Træ eller Pap, hvorpaa Frynder og deslige ere opvundne, gives ei særskilt Godtgjørelse.
— af Silke og Floret	1 ℔	1. 24	- 8			
— sammensat af Silke og af Bomuld, Linned, Uld, m. v.	1 ℔	- 64	- 6			
Veies tilligemed det, som det er overspundet, uden Afdrag derfor.						
Posteier, uden Godtgjørelse for Thara	1 ℔	- 64	- 4			
Potaske, see Aske.						
Pottemagerarbeide eller Leertøi, alle Slags, med Undtagelse af Digler, Sukkerforme og Sukkerpotter, samt Vandlednings- og Varmerør	100 ℔	1. 4	- 6	.....	.....	i Fade 34 pCt., i Kurve 22 pCt.
Pozzolana	1 Tønde	fri	- 8			
Presenningdug, see Seildug.						
Proberstene, see Hvædstene.						
Pruneller, see Frugter.						
Pudder	100 ℔	3. 12	- 12	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
*__Punscheextrakt__	30 Prtl.	24. -	- 48			
Pynt til Damer, see Damepynt.						
Pølser, røgede	100 ℔	3. 12	- 20	.....	.....	i Foust. 16 pCt.

Q.

Qvæg, see Hornkvæg.

Sminke, uden Godtgjørelse for Thara	1 ℔	- 48	- 4			1 Td. 36 ℔, ½ Td. 20 ℔, ⅓ Td. 16 ℔., ¼ Td. 12 ℔, ⅛ Td. 7 ℔, $\frac{1}{16}$ Td. 4 ℔; i Foust. af 2 Tdrs. Størrelse pr. Foust. 60 ℔.
Smør	1 Td. ell. 14 L℔.	6. -	- 48	.....	.....	
Snedker- og Stolemagerarbeide:						
— af Fyr	100 ℔	2. 48	- 16			
— af Eeg, Birk, Bøg, Alm, Ask og beslige indenlandske Træarter	100 ℔	4. 16	- 24			
— fourneret og ikke fourneret, af Mahogni og andre fine udenlandske Træarter, iligemaade alt forgyldt Arbeide af Træ	100 ℔	6. 64	- 40			
Snorrottinger, see Bambus.						
Soda, see Aske.						
Solde, Sigter og alt Soldemagerarbeide	100 ℔	4. 16	- 40			
Soya og Saucer	100 Pot.	8. 32	- 64			
Spaane til Bogbindere, Sværdfegere og Skomagere samt flækkede Birkeriis	100 ℔	- 16	- 4			
Spaanarbeider:						
— Bast- og Spaanmatter til Hatte, Bast- og Spaan-Hatte, samt Spaanfletninger, alle Slags	100 ℔	6. 24	- 36			
— Færdigsyede Hatte med Besætning, som Damepynt.						
— Spaan-Kurve, see Kurvemagerarbeide.						
— Spaan- og Træ-Esker, see Esker.						
Spanske Fluer, see Fluer.						
Spanskgrønt, uraffineret	100 ℔	4. 16	- 48	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Spanskrør, see Bambus.						

S.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Fraskriv-ning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Spatsteen	100 Tdr.	frie	3. 12			
— pulveriseret, som Malervarer.						
Speile og						
Speilglas, see Glasvarer.						
Spæk, Lever, Grever ꝛc. til Tran	1 Td.	fri	- 16			
Spermacet og Spermacetolie, see Hvalrav.						
Spidsglands eller						
Spiesglas, see Antimonium.						
Spillekort, forbudne at indføres.						
Spisevarer, tilberedte og hermetisk tillukkede....	100 ℔ Brt.	8. 32	- 48			
Spiskommen, see Kommen.						
Spore- og Spændemagerarbeide, see Jern og Messing i Arbeide.						
Staal	100 ℔	- 64	- 10	100 ℔	100 ℔	i Foust. og Kasser 10 pCt.
— Arbeider, see Jernkram.						
— Strenge, see Strenge.						
— Traad, see Jern.						
Staver, ikke færdigdannede....................	120 Stk.	frie	- 2			
— færdigdannede, see Bødkerarbeide.						
Stearin	100 ℔	2. 8	- 20			
Stearinlys, see Lys.						
Stene i Arbeide:						
— ægte, see Ædelstene.						

— uægte, uden Indfatning, som Glasvarer, „alle andre".						
— indfattede, veies med Indfatningen og fortoldes som den.						
Steen til Steentryk	1000 □ Tommer.	frie	- 10			
Steenhuggerarbeide, see Billedhuggerarbeide.						
Steenkul	100 Tdr.	12. 48	1. 4	25 Tdr.	12 Tdr.	
Steenkulstjære, see Tjære.						
Steentryk, see Kobberstykker.						
Steentøi eller Fajance:						
— hvidt og andet, ogsaa i Forbindelse med Metaller, saasom Kruse med Laag	100 ℔	3. -	- 16	1000 ℔	200 ℔	i Fade 34 pCt., i Kurve 22 pCt.
Stjernanis, see Anis.						
Stivelse	100 ℔	2. 48	- 10	.....	.....	i Foust. 16 pCt.
Stokke af Bambus og andre Rør:						
— gjennemborede eller udhulede, see Piberør.						
— heelt eller halvt forarbeidede, see Bambus.						
— af Træ med Barken paa, udhulede, see Piberør.						
— saakaldte Naturstokke, med eller uden Dopsko	100 ℔	3. 12	- 30			
— heelt eller halvt forarbeidede, som Dreierarbeide.						
Stolemagerarbeide, see Snedkerarbeide.						
Storax, som Gummi.						
Straa-Arbeide:						
— Hatte, Pulle, Skygger, samt Blomster	1 ℔	2. -	- 10			
— Færdigsyede Hatte med Besætning, som Damepynt.						

S.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Fraskriv-ning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Straa-Arbeide:						
— Fletninger, Vævninger, samt alt andet Straaarbeide med eller uden Indvævning af Silke, Linon og deslige	1 ℔	1. -	- 6			
— Hatte, grove for Søfolk, see Hatte.						
— grove Foderkurve og deslige af Straa	100 ℔	- 48	- 4			
Strenge:						
— Tarmstrenge og Tarmsnore	100 ℔	41. 64	2. 72			
— af Staaltraad	100 ℔	1. 48	- 16			
— af Messing og Metal, samt overspundne Strenge (veies tilligemed det de ere omvundne).	100 ℔	2. 48	- 56			
Strikkede Varer:						
— af Bomuld, see Bomuldsmanufakturvarer.						
— af Traad, see Traad-Trikotage.						
— af Uld, see uldne Varer.						
Strikkenaale og **Strikkepinde**, see Jernkram.						
Strudsfjer, see Fjerpynt						
Strømper, see Bomuldsmanufakturvarer, Silkevarer, Traad-Trikotage og uldne Varer.						
Sukkade	100 ℔	5. 20	- 32	.....	.....	i Kasser 16 pCt.

Sukkere:						
— raffinerede .... Anm. Lumpen til Omraffinering i de privilegerede Sukkerraffinaderier, imod at det ved Indførselen sønderslaaes og bestrøes med Beenkul og imod at Vedkommende er undergiven de Kontrolforanstaltninger, som fra Toldvæsenets Side ansees nødvendige, for at sikkre Lumpensukkerets Anvendelse paa den anførte Maade, endnu i 3 Aar.....	100 ℔	6. 64	- 20	.....	.....	Raffinade, Melis og Lumpen i Fade 10 pCt. Kandis i Kasser 16 pCt. Kandis i Kurve 12 pCt.
— Sirup, see Sirup.						
— uraffinerede:						
— udklarerede fra St. Kroix eller, efter Toldseddel, beviisligen tilvirkede paa St. Thomas og St. Jan og indførte i Skibe, hjemmehørende i Danmark og Hertugdømmerne..................	100 ℔	1. 64	- 8	250 ℔	100 ℔	i Kasser: af og under 500 ℔ Brutto 12 pCt. over 500 ℔ Brutto og i Foustager 17 pCt. i Gunni Sække, enkelte 2 pCt. dobbelte 4 pCt.
— i alle andre Tilfælde...............	100 ℔	2. 60	- 10	.....	.....	i Lærreds Emballage 3 pCt. i Sække af Siv, enkelte pr. Stk. 2 ℔. dobbelte pr. Stk. 4 ℔. i Kanastre eller Kranjans 12 pCt.
— Mallas, see M.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafkrivning.	Thara.
S.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Sukkerforme og Sukkerpotter af Leer	100 ℔	- 12	- 2			
Sukkerjord, see Leer.						
Sukkerskum, som Gjødning.						
Sumak, see Smak.						
Suurbrønds eller mineralske Vande paa Krukker og Flasker	100 Stk.	1. 64	- 24			
Tolden for Krukken eller Flasken indbefattet.						
Sværdfegerarbeide eller alle færdige Hug- og Stikvaaben, med eller uden Skede, og uden Hensyn til Materialierne, hvoraf de ere sammensatte	100 ℔	12. 48	- 88			
Svampe, Badskesvampe	100 ℔	33. 32	3. -	.....	.....	i Lærreds Emballage 4 pCt.
— alle andre Slags, upræparerede og præparerede	100 ℔	3. 12	- 30			
Svedsker, see Frugter.						
Svibler, see Blomsterløg.						
Sviin, lidet eller stort, levende	eet	- 64	- 6			
— de pattende Grise, som følge Moderen	....	frie	frie			
— Vildsviin, see Vildt.						
Svinebørster, see Haar.						
Svinehaar, bløde, see Haar.						
Svovl, raa	100 ℔	- 24	- 2	1000 ℔	500 ℔	
— i Stænger, samt Svovlbug og Svovlblomme	100 ℔	1. 4	- 4	500 ℔	100 ℔	

Svovlstikker:						
— Friktions	100 ℔	20. 80	1. 80			
— andre	100 ℔	3. 12	- 20			
Svovlsuurt Bly, see Blyhvidt.						
Svovlsyre, see Syrer.						
Syenaale, see Naale.						
Sylteglas, see Glasvarer.						
Syrer:						
— Svovlsyre (Vitriololie)	100 ℔	1. 24	- 6	100 ℔	100 ℔	Syrer paa Fl. og Bout. uden Omsvøb eller i grove Kurve, enkelte eller dobbelte, med Halm 20 pCt.
— Saltsyre	100 ℔	1. 48	- 10	100 ℔	100 ℔	
— Salpetersyre (Skedevand) samt andre mineralske Syrer, saasom: Phosphorsyre og deslige	100 ℔	6. -	- 32	100 ℔	100 ℔	i Leerkrukker, indpakkede i Savspaaner i Kasser 40 pCt.
— Andre, ikke mineralske Syrer, saasom Træsyre ꝛc.	100 ℔	- 80	- 8	.....	.....	i Leerkrukker alene 30 pCt.
Sølv:						
— i Barrer, uforarbeidet eller gammelt til Omsmeltning, iligemaade Sølvmønt, navnligen ogsaa Piastre	....	frie	frie			
— presset, som Materiale for Sølvarbeidere	100 Lod	4. 16	- 88			
— i nyt Arbeide	100 Lod	8. 32	1. 48			
— Bogsølv, ægte og uægte	100 ℔	16. 64	1. 4			
— Sølvtraad, Lahn, Tresser ꝛc. som Guldtrækkerarbeide.						

S.

	Vægt Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frastrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Skomagerarbeide, alle Slags..................	100 ℔	66. 64	3. 48			
Skriftstøberarbeide:						
— Trykkerier og Bogstaver samt Metalplader til Aftryk af Noder, Forziringer m. v.	100 ℔	2. 48	- 36	.....	.....	i Kasser 10 pCt.
Skrivetavler, see Regnetavler.						
Skydegevær, see Bøssemagerarbeide.						
Skøiter, see Jernkram.						
Slibestene, alle Slags:						
— indtil 10 danske Tommer i Diameter	36 Stk.					
— fra 10 til 14 — — —	30 Stk.					
— — 14 - 16 — — —	27 Stk.					
— — 16 - 18 — — —	21 Stk.					
— — 18 - 20 — — —	18 Stk.	} - 80	- 12			
— — 20 - 24 — — —	12 Stk.					
— — 24 - 28 — — —	9 Stk.					
— — 28 - 32 — — —	6 Stk.					
— — 32 - 36 — — —	5 Stk.					
— — 36 - 41 — — —	3 Stk.					
— over 41 Tommer i Diameter...........	100 Kbfd.	16. 64	2. 8			
Smak eller Sumak.........................	100 ℔	frie	- 4			
Smaltblaat, see Blaafarve.						
Smergel..................................	100 ℔	frie	- 10			

Thee, al Slags	100 ℔	10. 40	- 48	100 ℔	50 ℔	for Kasser over 75 ℔ Bto. 24 pCt. for Kass. fra 50 til 75 ℔ Bto. 30 pCt. for Kass. fra 25 til 50 ℔ Bto. 35 pCt. for Kass. under 25 ℔ Bto. 40 pCt. i Daaser fra 1 til 4 ℔ Bto. 50 pCt.
Tjære	1 Tønde	- 48	frie	12 Tdr.	6 Tdr.	
— Steenkulstjære	1 Tønde	- 32	frie	12 Tdr.	6 Tdr.	
Tin, uforarbeidet og gammelt samt raspet	100 ℔	frie	- 32			
Tinsalt, som Apothekervarer.						
Tinstøberarbeide eller Tin og Bly i Arbeide, samt Tinknapper	100 ℔	12. 48	- 72			
— Legetøi af Tin og Bly, som Legetøi.						
Tobak:						
— ufabrikeret, Blade og Stilke	100 ℔	1. 54	- 16	300 ℔	100 ℔	i Foust. 12 pCt., i Kurve 3 pCt. i Matter pr. Stk. 4 ℔. i Lærreds Emball. 3 pCt. i Seroner 15 pCt.
— fabrikeret:						
— Røgtobak og Skraatobak, alle Slags	100 ℔	6. -	- 32	.....	.....	i Foust., Kasser og Kurve 18 pCt.
— Snuustobak, alle Slags, med Indbegreb af Rappeer i Stænger og Karotter	100 ℔	8. 32	- 28	.....	.....	paa Fl. i Kasser 50 pCt. paa Fl. uden ditto 40 pCt. i andre Emballager 15 pCt.
— Cigarer	100 ℔	33. 32	1. 4	.....	.....	i enkelte Kass. 30 pCt. flere ditto indsluttede i en ydre Kasse 50 pCt. i Straaæsker 20 pCt.

T.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Tobakspiber af Leer eller Kridtpiber, Brutto med Indpakning i Kurv eller Kasse og Omsvøbning, og uden Godtgjørelse for Brækkage	100 ℔	1. 48	- 12			
Todtenkopf, som grovere Malervarer.						
Tommestokke af Træ, som Snedkerarbeide.						
— af andre Materialier, som mathematiske Instrumenter.						
Tougværk, Kabelgarn og Reebslagerarbeide	100 ℔	1. 64	frie	300 ℔	300 ℔	
— gammelt og ituhugget, til Opplukning samt Værk......................	100 ℔	- 16	- 2			
Traad af Hør og Hamp, som tvundet Garn, see Linned.						
— Trikotage, saasom: Traad-Strømper, Pantalons 2c.	100 ℔	10. 40	3. -			
Træ-Arbeider:						
— Æsker af Spaan og Træ, see Æsker.						
— Bødkerarbeide, see B.						
— Finske Trævarer, see Tømmer.						
— Dreierarbeide, see D.						
— Flaskefodre, see F.						
— Hjulmandsarbeide, see H.						
— **Snedker- og Stolemagerarbeide**, see S.						
— sammensatte af Træ, Læder eller Skind, saasom Kufferter, Pustere m., som Snedkerarbeide.						

— uægte, uden Indfatning, som Glasvarer, „alle andre".						
— indfattede, veies med Indfatningen og fortoldes som den.						
Steen til Steentryk	1000 □ Tommer.	frie	- 10			
Steenhuggerarbeide, see Billedhuggerarbeide.						
Steenkul	100 Tdr.	12. 48	1. 4	25 Tdr.	12 Tdr.	
Steenkulstjære, see Tjære.						
Steentryk, see Kobberstykker.						
Steentøi eller Fajance:						
— hvidt og andet, ogsaa i Forbindelse med Metaller, saasom Kruse med Laag	100 ℔	3. -	- 16	1000 ℔	200 ℔	i Fade 34 pCt., i Kurve 22 pCt.
Stjernanis, see Anis.						
Stivelse	100 ℔	2. 48	- 10	.....	.....	i Foust. 16 pCt.
Stokke af Bambus og andre Rør:						
— gjennemborede eller udhulede, see Piberør.						
— heelt eller halvt forarbeidede, see Bambus.						
— af Træ med Barken paa, udhulede, see Piberør.						
— saakaldte Naturstokke, med eller uden Dopsko	100 ℔	3. 12	- 30			
— heelt eller halvt forarbeidede, som Dreierarbeide.						
Stolemagerarbeide, see Snedkerarbeide.						
Storax, som Gummi.						
Straa-Arbeide:						
— Hatte, Pulle, Skygger, samt Blomster.....	1 ℔	2. -	- 10			
— Færdigsyede Hatte med Besætning, som Damepynt.						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum.		Thara.
				Tilskrivning.	Frafkrivning.	
T.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Tømmer og Træ:						
a) Naar Fyr og Gran indkommer i hele Skibsladninger, for Lasten under Dækket, forsaavidt Klarereren vælger denne Fortoldningsmaade og Ladningen udlosses ved et Toldsted)	1 K. Læst	3 -				
b) udgjør Trælasten den større Deel af Ladningen under Dækket, og, naar den øvrige Deel bestaaer af Beeg, Jern, Salt, Slibestene, Steenkul eller Tjære, men ikke af andre Varer, da tilstedes ogsaa Fortoldning af Trælasten efter Læstedrægtigheden paa følgende Maade: De indehavende Varer udenfor Trælasten anslaaes til Læster, og regnes i dette Tilfælde paa 1 Kommercelæst: 24 Tønder Beeg, 60,000 ℔ Jern i Stænger, 40,000 ℔ Jern Støbegods 32 Tønder Salt, løs i Skibet, 100 Kubikfod Slibestene, 24 Tønder Steenkul, løs i Skibet, og 24 Tønder Tjære. Det Læstetal, hvortil de udenfor Trælasten indehavende Varer ansættes, fra-						

drages da i Skibets fulde Drægtighed, og af det øvrige Læstetal beregnes den under Litr. a. angivne Told.

c) Dækslasten og Trælast i Skibe uden Dæk, ligesom Trælast, der indkommer sammenblandet med andre, end de under Litr. b. nævnte Varer, opmaales og fortoldes efter Kubikindholdet. Dette gjælder ogsaa, naar Trælast indkommer i ikke fuldt bestuvede Skibe, medmindre de Klarerende foretrække at fortolde efter Skibets fulde Læstedrægtighed

d) naar der afgives specielle Angivelser til Fortoldning af Tømmer efter Kubikmaal er det tilstrækkeligt, at de Handlende, foruden Tømmervarernes Stykketal og Slags, alene opgive deres Længdemaal, og Mulkt bliver ikke at erlægge for et Overmaal paa Planker og Bræder af 1 Fod og paa andre Tømmervarer af 2 Fod.

— *Finske Trævarer....................	1 K. Læst	2. 24			
— — naar de i enkelte Partier og affondret fra Ladningen angives til Fortoldning..................	100 ℔	- 24	- 2		
Tøndebaand, uden Hensyn til Størrelse.......	120 Stk.	- 6	- 2	12000 St	2400 Stk
— Staver, see Staver.					

*) Jfr. P. 28 Jan. 1846 ang. adskillige Forandringer i Toldtariferne, Slutningen.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
S.		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Sukkerforme og Sukkerpotter af Leer	100 ℔	- 12	- 2			
Sukkerjord, see Leer.						
Sukkerskum, som Gjødning.						
Sumak, see Smak.						
Suurbrønds eller mineralske Vande paa Krukker og Flasker	100 Stk.	1. 64	- 24			
Tolden for Krukken eller Flasken indbefattet.						
Sværdfegerarbeide eller alle færdige Hug- og Stikvaaben, med eller uden Skede, og uden Hensyn til Materialierne, hvoraf de ere sammensatte	100 ℔	12. 48	- 88			
Svampe, Badskesvampe	100 ℔	33. 32	3. -	.....	.....	i Lærreds Emballage 4 pCt.
— alle andre Slags, upræparerede og præparerede	100 ℔	3. 12	- 30			
Svedsker, see Frugter.						
Svibler, see Blomsterløg.						
Sviin, lidet eller stort, levende	eet	- 64	- 6			
— de pattende Grise, som følge Moderen	....	frie	frie			
— Vildsviin, see Vildt.						
Svinebørster, see Haar.						
Svinehaar, bløde, see Haar.						
Svovl, raa	100 ℔	- 24	- 2	1000 ℔	500 ℔	
— i Stænger, samt Svovlbug og Svovlblomme	100 ℔	1. 4	- 4	500 ℔	100 ℔	

Uldgarn, alle Slags:						
— ufarvet	100 ℔	6. 24	2. -	.....	.....	i Foust. 16 pCt. i Lærreds Emball. 3 pCt.
— farvet	100 ℔	8. 32	2. 56	.....	.....	
Uldne Varer:						
— stempelpligtige:						
— *uldne med Silke eller Bomuld og Silke blandede Varer, Schavler og Tørklæder m. v.	100 ℔	125. -	4. 16			
— *Klæde og Halvklæde, Kasimir, Cirkassia, Schavler og Tørklæder deraf samt Kords, alle Slags (saasom Kirsai, Bockskin m. fl.) af Uld eller af Uld med iblandet Bomuld eller Linned	100 ℔	100. -	3. 12			
Anm. Af Klæde kunne Listerne forinden Beiningen frarives imod at fortoldes som groveste uldne Varer med 12 Rbd. 48 ß. pr. 100 ℔. Aftages de ikke forinden Beiningen rabatteres 5 pCt. i Vægten.						
— *Raat og ufarvet Bombasin og Merinos	100 ℔	33. 32	1. 4			
— Gulvtæppetøi	100 ℔	25. -	- 80			
— *Alle andre vævede Manufakturvarer af Uld eller Uld med iblandet Bomuld eller Linned	100 ℔	54. 16	1. 72			
Anm. Det Træ eller Pap, hvorpaa Kasimir, Kords, Merinos, Moreen m. fl. ere vundne, kan forinden						

U.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Afskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Uldne Varer.						
— stempelpligtige:						
Veiningen aftages eller dets Vægt paa anden Maade udfindes og afdrages ved Toldens Beregning.						
— Groveste uldne Varer, saasom: Hverkengarn, groveste uldent Dynevaar, Vadmel, groveste uldne vævede Strømper og grove strikkede uldne Varer, samt grove uldne Skjorter og Huer for Søfolk, hvoraf Pundet er af Værdie 1 Rbd. og derunder	100 ℔	12. 48	- 80			
— *Andre vævede og strikkede Strømper og andet Trikotage af Uld og Rasmagergarn, samt Handsker og andet Arbeide af Angora-, Kanin- og Kastorgarn samt af Kameelgarn	100 ℔	50 -	3. 12			
— uldne Baand, see Baand.						
— Posementmagerarbeide af Uld, see Posementmagerarbeide.						
Ultramarin, see Malervarer.						
Umbra, see Malervarer.						
Urter for Apotheker, see Blade.						

V.

Værk, see Tougværk.						
Vaid og **Vau**, som Farveurter.						
Valkejord	100 Tdr.	frie	1. 4			
Valmuefrø, som Rapsfæd.						
Valnødder, som Nødder.						
Vanille	1 ℔	1. 24	- 20	.....	.....	i Blikkasser 20 pCt.
Vandlednings- og						
Varmerør af Leer	100 ℔	- 24	- 2			
Vermicelli, see Nudler.						
Vidier til Kurvemagerarbeide	100 ℔	frie	- 6			
Vifter, som Galanterievarer.						
***Viin:**						
— paa Foustager	30 Vrtl.	20. -	- 48	20 Vrt.	2½ Vrt.	
— paa Bouteiller	100 Btl. à ⅜ Pot.	16. 64	- 20			
Tolden for Bouteillerne indbefattet.						
Viindruer	100 ℔	6. 24	- 12	.....	.....	i Krukker og anden Emball. 65 pCt.
Viinmudder:						
— tør	100 ℔	frie	- 2			
— i flydende Tilstand, som Viin.						
Viinsteen, upræpareret og præpareret, samt Chrystalli tartari	100 ℔	1. 4	- 28	100 ℔	100 ℔	i Foust. 16 pCt.
Vikker, see Kornvarer.						
Vildt af Fugle og andet Vildt, samt Vildsviin	100 ℔	4. 16	- 32	.....	.....	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Violrod, see Rødder for Apotheker.						
Virak, som Gummi.						
Virer, som Jerntraad.						

T.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Tobakspiber af Leer eller Kridtpiber, Brutto med Indpakning i Kurv eller Kasse og Omsvøbning, og uden Godtgjørelse for Brækkage	100 ℔	1. 48	- 12			
Todtenkopf, som grovere Malervarer.						
Tommestokke af Træ, som Snedkerarbeide.						
— af andre Materialier, som mathematiske Instrumenter.						
Tougværk, Kabelgarn og Reebslagerarbeide	100 ℔	1. 64	frie	300 ℔	300 ℔	
— gammelt og ituhugget, til Opplukning samt Værk......................	100 ℔	- 16	- 2			
Traad af Hør og Hamp, som tvundet Garn, see Linned.						
— Trikotage, saasom: Traad-Strømper, Pantalons ꝛc..........................	100 ℔	10. 40	3. -			
Træ-Arbeider:						
— Æsker af Spaan og Træ, see Æsker.						
— Bødkerarbeide, see B.						
— Finske Trævarer, see Tømmer.						
— Dreierarbeide, see D.						
— Flaskefodre, see F.						
— Hjulmandsarbeide, see H.						
— Snedker- og Stolemagerarbeide, see S.						
— sammensatte af Træ, Læder eller Skind, saasom Kufferter, Pustere m., som Snedkerarbeide.						

Ø.

Øl:						
— paa Foustager	1 Tønde	3. -	- 18			
— paa Bouteiller Tolden for Bouteillerne indbefattet.	100 Bt. à ⅜ Pt.	4. 16	- 24			
Østers, friske	1 Td. ell. c800 St.	3. -	- 16			paa Fl. og Gl. i Kasser 50 pCt.
— syltede	100 ℔	4. 16	- 16	.....	.....	paa Fl. og Gl. uden Kasser 40 pCt.
Ubenævnte Varer, som ikke kunne henføres under nogen af de i Tarifen angivne Rubrikker	100 ℔	3. 12	- 24			
Varer af Træ, Metaller og deslige, som ved Forarbeidning ere forbundne med andre Materialier og ikke kunne henføres til Galanterievarer eller andre i Tarifen nævnte Vareartikler, blive at fortolde efter det Material, som udgjør Hovedbestanddelen.						
Af Pakker, Kasser, Foustager og deslige, som uaabnede og, uden at Indholdet kjendes, søværts udføres fra Transitoplaget, erlægges Transittolden efter Omfanget saaledes:						
naar Omfanget af en Kolly er 1 Kubikfod, eller derunder	.....	.....	- 12			
fra 1 til 16 Kubikfod inclusive	à Kbf.	.....	- 12			
over 16 Kubikfod:						
for de første 16 Kubikfod	à Kbf.	.....	- 12			
for hver Kubikfod over 16 Kubikfod	à Kbf.	.....	- 6			

13 Marts. Naar Varer, for hvilke Thara i Tarifen er anordnet, indkomme i andre Emballager end de ved hver Varesort især angivne, beregnes følgende Thara:

for Tønder med tørre Varer	....	1 Tønde	24 ℔
— — —	....	½ —	18 ℔
— — —	....	¼ —	12 ℔
— — —	....	⅛ —	8 ℔
— andre Foustager og Kasser		....	16 pCt.
— Varer, der indføres paa Bouteiller, Flasker, Glas og Krukker veiede med Kasserne		....	50 pCt.
— Varer, der indføres paa Bouteiller, Flasker, Glas og Krukker veiede uden Kasserne		....	40 pCt.
— Varer, der indføres paa Jern- og Kobber-Blikbaaser og Flasker		....	20 pCt.
— Bastmatter til Omsvøb, pr. Matte		....	4 ℔
— Matter af Straa		....	8 pCt.
— Gunni-Sække, enkelte		....	2 pCt.
— dobbelte		....	4 pCt.
— Sække og Matter af Siv, enkelte pr. Stk.		....	2 ℔
— dobbelte pr. Stk.		..	4 ℔
— Emballager af almindeligt Paklærred		....	3 pCt.
— ditto af Strie, grovere end Paklærred		..	6 pCt.
— enkelt Lærreds-Emballage, der forefindes uden om Kasser og deslige, og som ikke aftages forinden Veiningen		....	2 pCt.
— dobbelt Lærreds-Emballage i samme Tilfælde		..	4 pCt.
— Træerammer, hvormed Papiir, Zinkplader og deslige ere forsynede for Enderne		....	3 pCt.
— Toug-Omsnøring om Emballager gives, foruden den anordnede Thara, endvidere		....	1 pCt.

— Strikker eller Bindsler om Hør, Hamp og Blaar gives ingen Thara.

For efternævnte Varer, som ikke i Tarifen ere ansatte til Transittold, beregnes den i § 34 anordnede Pakhuusleie maanedlig med følgende Størrelser:

Aske, alle Slags	for 100 ℔ Brutto ...	Rbd.	1 ß
Duun af Edderfugle ..	— 100 ℔ Brutto ...	—	40 -
— af andre Fugle .	— 100 ℔ Brutto ...	—	16 -
Enebærstager	— 100 Stkr.	—	1 -
Fjer til Dyner	— 100 ℔ Brutto ...	—	8 -
Guld og Sølv i Barrer, Medailler og Mønt, samt gammelt til Omsmeltning	....		⅛ pCt.
Haar af Heste	— 100 ℔ Brutto ...	Rbd.	6 ß

13 Marts.

Svinebørster	— 100 ℔ Brutto	- Rbd.	6 β
Hamp-Frø	— 100 Tdr.	- —	72 -
Huusblas	— 100 ℔ Brutto	- —	84 -
Hør-Frø	— 100 Tdr.	1 —	54 -
Hampolie	—1000 ℔ Brutto	- —	12 -
Pennefjer i Kasser	— 100 ℔ Brutto	- —	16 -
— i Lærreds-Emballage	— 100 ℔ Brutto	- —	28 -
Tougværk	—1000 ℔ Brutto	- —	16 -
Vox	— 100 ℔ Brutto	- —	6 -

For alle andre Varer, som ikke ere ansatte til Transittold, beregnes Pakhuusleien efter deres kubiske Indhold med en ottende Deel maaneblig af den for Kollyer af ubekjendt Indhold anordnede Transittold.

Fortegnelse over de Indførselsartikler, som i Kongeriget og Hertugdømmerne ere forskjellig tariferede, og af hvilke derfor Differencetold erlægges*).

Litr. B. Tarif for Udførselstolden.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Udførselstold efter Netto-Vægt. Rbd. ß.	Thara.
Been af Kreaturer, hele og maskinhuggede	100 ℔	- 10	
Beenpulver eller Beenstøv, frit.			
Glasskaar	100 ℔	- 24	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Haar:			
— af Harer og Kaniner	1 ℔	- 24	i Lærreds-Emball. 4 pCt.
— af Heste	100 ℔	1. 4	
Krølhaar, frie			
Heste	een	3. -	
de pattende Føl, naar de følge Moderhoppen, frie.			
) **Hornkvæg	eet	1. 64	
Kalve: under 80 ℔ frie.			
— fra 80 til 160 ℔	een	- 48	
— fra 160 til 200 ℔	een	1. 16	
— over 200 ℔	een	1. 64	

*) Udelades her, da Toldforskjellen imellem Kongeriget og Slesvig samt Holsteen er udjevnet ved L. af 22 Decbr. 1850 og 26 Juli 1853.

**) Jfr. P. 28 Januar 1846 om Forandring i Toldtariferne, samt L. 29 Marts 1850 om Udførselstoldfrihed for Hornkvæg.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Udførselstold efter Netto-Vægt.	Thara.
		Rbd. ß.	
Jern, gammelt	100 ℔	- 32	i Foust. og Kasser 12 pCt.
*) Klude eller Lumper.....	100 ℔	2. 80	
Kobber, gammelt.........	100 ℔	4. 16	i Foust. og Kasser 12 pCt.
Liimlæder...............	100 ℔	- 80	
Messing, gammelt	100 ℔	4. 16	i Foust. og Kasser 12 pCt.
Skind og Huder:			
Huder, uberedte, af stort Kvæg og Heste:			
Huder, tørre	100 ℔	4. 16	
— vaade eller saltede	100 ℔	2. -	i Foust. 12 pCt. Saltede Huder og Skind, hvoraf Saltet ikke er afskrabet tilstaaes i Godtgjørelse for Saltet 8 pCt.
Skind, uberedte eller med ringe Beredning:			
Skind, af Geder	100 ℔	3. 32	
— af Kalve, Faar og Lam:			
tørre..............	100 ℔	2. 8	
vaade eller saltede...	100 ℔	1. -	i Foust. 12 pCt.
— af Harer og Kaniner.	100 ℔	20. -	
Tin, gammelt	100 ℔	2. 48	i Foust. og Kasser 12 pCt.
**) Uld	100 ℔	1. 4	i Lærreds-Emball. 5 pCt.
Kalkuld fri.			

Litr. C. Tarif for Lastepenge.***)

	à Kommerce-Læst.
	Rbd. ß.
1. For Reiser fra Toldsted til Toldsted i Danmark eller Hertugdømmerne samt for Farten paa Altona.........	- 8
2. — for Farten paa Island, Grønland og Færoerne.................	- 16

*) Jfr. L. 26 Juli 1853 § 3.
**) Jfr. B. 9 Juni 1847 ang. Forandring i Toldanordningerne.
***) Ophævet og forandret ved L. 8 Februar 1854 ang. den direkte Indførsel fra andre Verdensdele m. m., § 3. — Nr. 3 blev iøvrigt allerede forandret ved B. 9 Juni 1847 om Forandringer i Toldanordningerne.

13 Marts.

	à Kommerce-Læst. Rbd. ß.
3. For Reiser fra eller til Havne i Norge, Sverrig, Rusland, Østersøen, Tydskland, Holland og Belgien	- 64
For Reiser til eller fra fremmede Steder ved Elben samt Helgoland, naar den slesvig-holsteenske Kanal passeres, saavelsom for Reiser imellem de nævnte fremmede Steder og Ribe, Hjerting eller Ringkjøbing og Agger-Kanal excl. erlægges Lastepenge som for indenlandsk Fart.	
4. — fra eller til andre Havne i Europa og fra eller til alle Havne i Middelhavet og det sorte Hav, samt fra eller til de danske vestindiske Kolonier.......................	- 80
Upriviligerede Skibe tilsvare de ovenstaaende fra 1—4 anførte tarifmæssige Lastepenge med 50 pCt. Forhøielse; ligeledes svenske Skibe, som udlosse Salt, for det dermed bestuvede Læsterum.	
5. — fra eller til andre end de under Nr. 4 nævnte transatlantiske Steder, alle Skibe uden Undtagelse	1 64
6. Af Skibe, som fra fremmed Sted indføre Beeg, Potaske og Tjære, beregnes Lastepengene for det med disse Varer virkelig bestuvede Læsterum, uden Hensyn til hvorfra eller med hvilken Nations Skibe Indførselen skeer, ikkun med..	- 32

Litr. D. Tarif for Fyrafgift.*)

	Rbd. ß.
1. Ved Udklareringen fra Sted til andet i Danmark eller Hertugdømmerne, ligesom ved Udklareringen til saavelsom ved Indklareringen fra Altona, Island, Grønland eller Færøerne,	

*) Jfr. L. 8 Februar 1854 ang. den direkte Indførsel fra andre Verdensdele m. m., § 2.

13 Marts.

	Rbd.	ß.
samt til eller fra Fiskerie i aaben Sø, pr. Kommerce-Læst af Skibets fulde Drægtighed.	-	3
2. Ved Indklareringen fra saavelsom ved Udklareringen til alle andre Steder:		
a. for Skibet pr. Kommerce-Læst af dets fulde Drægtighed..........................	-	16
b. for Ladningen pr. Kommerce-Læst af det Udlossedes eller Indladedes Læstebestuvning	-	16
Litr. E. Tarif for Sportler.		
I. For Varer og levende Kreaturer:*)		
1) for Varer af Toldens og søværts Konsumtionens eller Udførsels-Rekognitionens Beløb..............................	6 pCt.	
2) for Kreaturer:		
a. af Heste, Øxen og andet stort Kvæg, pr. Stk..........................	-	16
b. af Faar, Sviin, Kalve og deslige...	-	4
II. For Skibe:		
1) i indenrigs Fart pr. Kommerce-Læst ...	-	3
2) i udenrigs Fart pr. Kommerce-Læst....	-	8
III. For Skibes Maaling, Maalebreves Udstedelse og Maalets Paabrænding erlægges:		
1) for fuldstændig Maaling, for hver Læst Maalebrevet lyder paa...............	-	10
2) for Ommaaling, for hver Kommerce-Læst	-	5
3) naar Maalebrevet alene paategnes.....	Intet	

20 Marts. **A. ang. Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn.**)**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Det har allerede i længere Tid været erkjendt, at den Ordning, der blev given Almue- og Borger-Skolevæsenet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ved det under 29 Juli 1814 aller-

*) Jfr. P. 28 Januar 1846 om Forandringer i Toldtariferne, samt L. 29 Marts 1850 om Udførselstoldfrihed for Hornkvæg.

**) I Forbindelse med denne A. bleve A: Regler til Jagttagelse for Skolekommissionerne, og B: Instrux for Lærerne ved Almue- og Borgerskolerne i Kjøbenhavn og Forstæderne approberede og bekjendtgjorte. — See iøvrigt de paa vedkommende Steder i Andgn. anmærkede senere Bestemmelser.

naadigst approberede Reglement, ikke i alle Henseender er tilstrækkelig til at sikkre den opvoxende Ungdoms tilbørlige Oplærelse saavel i Christendommens Sandheder som i de Kundskaber og Færdigheder, som for det borgerlige Liv ere fornødne; ligesom det og er fundet, at der yderligere bør sørges for at forebygge, at Forældre, der ikke ere uden Evne til at erlægge en lempelig Betaling for deres Børns Underviisning, overføre denne Byrde aldeles paa Kommunen. Vi have derfor lige fra Vor Regjerings Tiltrædelse ladet det være Os magtpaaliggende at fremme denne vigtige Sag, der allerede forinden var forberedet; og efter at alle i saa Henseende fornødne Betænkninger vare indhentede, have Vi ladet et Udkast til en ny Anordning angaaende foranførte Gjenstand forelægge Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Lollands-Falsters og Fyens Stifter samt Island og Færøerne ved deres Samling i 1842. De Bemærkninger, som disse Vore troe Provindsialstænder have fremsat, have Vi taget under nøieste Overveielse, og kundgjøre nu herved Vor allernaadigste Villie og Befaling om, hvorledes der med Borger- og Almueskolevæsenets Indretning og Bestyrelse i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn for Fremtiden skal forholdes. 20 Marts.

I. **Bestyrelsen og Opsynet.*)** § 1. Samtlige Skoler i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og dens Forstæder med Undtagelse af dem, der enten henhøre under Militair-Staten eller have den egentlige lærde Underviisning til Formaal, skulle, under hvilket Religions-Samfund de end høre, staae under Overbestyrelse og Overopsyn af Vor Direktion for Almue- og Borgerskolevæsenet. — Denne Direktion skal bestaae af Overpræsidenten, Provsten ved Frue og Provsten ved Holmens Provstie, en af Os, paa Forslag af Stadens Magistrat, udnævnt Borgermester eller Raadmand og 2 af Stadens Repræsentanter, der i Overeensstemmelse med A. om Kommunalbestyrelsen af 1 Jan. 1840 § 36 udvælges af Repræsentanterne; endelig forbeholde Vi Os selv paa Indstilling af Vort danske Kancellie at udnævne en i Underviisningsfaget kyndig og erfaren Mand til under Navn af administrerende Direkteur at tage Sæde i Direktionen med en aarlig Løn af 1600 Rd., der ligesom

*) Jfr. L. om nogle Forandringer i A. 20 Marts 1844 af 29 Dec. 1857, §§ 1—2. Under 2 April 1855 er udkommet 2 Bekjendtgjørelser ang. Ansættelsen af en Overdirekteur for Borger- og Almueskolevæsenet og Instruxen for denne, ligesom under 7 Dec. 1860 er bekjendtgjort Vedtægt ang. den Kommissionerne for de offentlige Betalings- og Friskoler i Kjøbenhavn tillagte Myndighed og Virksomhed.

V.	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafkrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Vitriol:						
— grøn	100 ℔	- 12	- 4	100 ℔	100 ℔	i Foust. og Kasser 16 pCt.
— hvid	100 ℔	- 32	- 8	100 ℔	100 ℔	
— blaa	100 ℔	- 48	- 12	100 ℔	100 ℔	
— Olie, see Syrer.						
Vogne og Vognmagerarbeide, see Hjulmandsarbeide.						
Vox, guult og hvidt	....	frit	frit			
— Lys, see Lys.						
— Stabler, som Voxlys.						
Voxdug:						
— Voxtaft	100 ℔	30. -	2. -			
— Pakvoxdug under 20 Traade	100 ℔	3. 12	- 32			
— Alt andet paa Linned, Kattun og Bommesie, samt velouteret Voxdug	100 ℔	16. 64	1. -			
Z.						
Zedoar-Rod, see Rødder for Apotheker.						
Zink:						
— uforarbeidet eller i Tavler	100 ℔	frie	- 4			
— i Plader	100 ℔	1. 16	- 12	300 ℔	100 ℔	i Kasser 10 pCt.
— i Bolte eller Spiger	100 ℔	2. 32	- 24	300 ℔	100 ℔	
— i Arbeide:						
— støbt	100 ℔	12. 48	- 72			
— af Plader	100 ℔	16. 64	- 88			
Zinnober, see Malervarer.						

Ø.

Øl:						
— paa Foustager	1 Tønde	3. -	- 18			
— paa Bouteiller Tolden for Bouteillerne indbefattet.	100 Bt. à ½ Pt.	4. 16	- 24			
Østers, friske	1 Td. ell. 800 St.	3. -	- 16			
— syltede	100 ℔	4. 16	- 16	.....	.....	paa Fl. og Gl. i Kasser 50 pCt. paa Fl. og Gl. uden Kasser 40 pCt.
Ubenævnte Varer, som ikke kunne henføres under nogen af de i Tarifen angivne Rubrikker	100 ℔	3. 12	- 24			
Varer af Træ, Metaller og deslige, som ved Forarbeidning ere forbundne med andre Materialier og ikke kunne henføres til Galanterievarer eller andre i Tarifen nævnte Vareartikler, blive at fortolde efter det Material, som udgjør Hovedbestanddelen.						
Af Pakker, Kasser, Foustager og deslige, som uaabnede og, uden at Indholdet kjendes, søværts udføres fra Transitoplaget, erlægges Transittolden efter Omfanget saaledes: naar Omfanget af en Kolly er 1 Kubikfod, eller derunder	.....	.....	- 12			
fra 1 til 16 Kubikfod inclusive	à Kbf.	.....	- 12			
over 16 Kubikfod:						
for de første 16 Kubikfod	à Kbf.	.....	- 12			
for hver Kubikfod over 16 Kubikfod	à Kbf.	.....	- 6			

13 Marts. Naar Varer, for hvilke Thara i Tarifen er anordnet, indkomme i andre Emballager end de ved hver Varesort især angivne, beregnes følgende Thara:

for Tønder med tørre Varer........	1 Tønde....	24 ℔
— — —	½ —	18 ℔
— — —	¼ —	12 ℔
— — —	⅛ —	8 ℔
— andre Foustager og Kasser		16 pCt.
— Varer, der indføres paa Bouteiller, Flasker, Glas og Krukker veiede med Kasserne		50 pCt.
— Varer, der indføres paa Bouteiller, Flasker, Glas og Krukker veiede uden Kasserne............		40 pCt.
— Varer, der indføres paa Jern- og Kobber-Blikbaaser og Flasker		20 pCt.
— Bastmatter til Omsvøb, pr. Matte..........		4 ℔
— Matter af Straa		8 pCt.
— Gunni-Sække, enkelte		2 pCt.
— dobbelte....................		4 pCt.
— Sække og Matter af Siv, enkelte pr. Stk.....		2 ℔
— dobbelte pr. Stk...		4 ℔
— Emballager af almindeligt Paklærred		3 pCt.
— ditto af Strie, grovere end Paklærred..		6 pCt.
— enkelt Lærreds-Emballage, der forefindes uden om Kasser og deslige, og som ikke aftages forinden Veiningen		2 pCt.
— dobbelt Lærreds-Emballage i samme Tilfælde..		4 pCt.
— Trærammer, hvormed Papiir, Zinkplader og deslige ere forsynede for Enderne		3 pCt.
— Toug-Omsnøring om Emballager gives, foruden den anordnede Thara, endvidere		1 pCt.

— Strikker eller Bindsler om Hør, Hamp og Blaar gives ingen Thara.

For efternævnte Varer, som ikke i Tarifen ere ansatte til Transittold, beregnes den i § 34 anordnede Pakhuusleie maanedlig med følgende Størrelser:

Aske, alle Slags......	for 100 ℔ Brutto...	-Rbd.	1 β
Duun af Edderfugle ..	— 100 ℔ Brutto...	- —	40 -
— af andre Fugle.	— 100 ℔ Brutto...	- —	16 -
Enebærstager.........	— 100 Stkr.	- —	1 -
Fjer til Dyner	— 100 ℔ Brutto...	- —	8 -
Guld og Sølv i Barrer, Medailler og Mynt, samt gammelt til Omsmeltning			⅛ pCt.
Haar af Heste........	— 100 ℔ Brutto...	-Rbd.	6 β

Svinebørster .... — 100 ℔ Brutto... -Rbd. 6 β 13 Marts.
Hamp-Frø............ — 100 Tdr......... - — 72 -
Huusblas .... — 100 ℔ Brutto... - — 84 -
Hør-Frø .... — 100 Tdr........ 1 — 54 -
Hampolie .... —1000 ℔ Brutto... - — 12 -
Pennefjer i Kasser .... — 100 ℔ Brutto... - — 16 -
— i Lærreds-Emballage .... — 100 ℔ Brutto... - — 28 -
Tougværk .... —1000 ℔ Brutto... - — 16 -
Vox................ — 100 ℔ Brutto ... - — 6 -

For alle andre Varer, som ikke ere ansatte til Transittold, beregnes Pakhuusleien efter deres kubiske Indhold med en ottende Deel maanedlig af den for Kollyer af ubekjendt Indhold anordnede Transittold.

Fortegnelse over de Indførselsartikler, som i Kongeriget og Hertugdømmerne ere forskjellig tariferede, og af hvilke derfor Differencetold erlægges*).

Litr. B. Tarif for Udførselstolden.

	Vægt, Maal eller Styktetal.	Udførselstold efter Netto-Vægt.	Thara.
		Rbd. ß.	
Been af Kreaturer, hele og maskinhuggede.........	100 ℔	- 10	
Beenpulver eller Beenstøv, frit.			
Glasskaar	100 ℔	- 24	i Foust. og Kasser 16 pCt.
Haar:			
— af Harer og Kaniner..	1 ℔	- 24	} i Lærreds-Emball. 4 pCt.
— af Heste............	100 ℔	1. 4	}
Krølhaar, frie			
Heste	een	3. -	
de pattende Føl, naar de følge Moderhoppen, frie.			
) **Hornkvæg	eet	1. 64	
Kalve: under 80 ℔ frie.			
— fra 80 til 160 ℔	een	- 48	
— fra 160 til 200 ℔	een	1. 16	
— over 200 ℔	een	1. 64	

*) Udelades her, da Toldforskjellen imellem Kongeriget og Slesvig samt Holsteen er udjevnet ved L. af 22 Decbr. 1850 og 26 Juli 1853.

**) Jfr. P. 28 Januar 1846 om Forandring i Toldtariferne, samt L. 29 Marts 1850 om Udførselstoldfrihed for Hornkvæg.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Udførselstold efter Netto-Vægt.	Thara.
		Rbd. ß.	
Jern, gammelt	100 ℔	- 32	i Foust. og Kasser 12 pCt.
*) Klude eller Lumper.....	100 ℔	2. 80	
Kobber, gammelt.........	100 ℔	4. 16	i Foust. og Kasser 12 pCt.
Liimlæder...............	100 ℔	- 80	
Messing, gammelt	100 ℔	4. 16	i Foust. og Kasser 12 pCt.
Skind og Huder:			
Huder, uberedte, af stort Kvæg og Heste:			
Huder, tørre	100 ℔	4. 16	
— vaade eller saltede	100 ℔	2. -	i Foust. 12 pCt. Saltede Huder og Skind, hvoraf Saltet ikke er afskrabet tilstaaes i Godtgjørelse for Saltet 8 pCt.
Skind, uberedte eller med ringe Beredning:			
Skind, af Geder	100 ℔	3. 32	
— af Kalve, Faar og Lam:			
tørre..............	100 ℔	2. 8	
vaade eller saltede...	100 ℔	1. -	i Foust. 12 pCt.
— af Harer og Kaniner.	100 ℔	20. -	
Tin, gammelt	100 ℔	2. 48	i Foust. og Kasser 12 pCt.
**) Uld	100 ℔	1. 4	i Lærreds-Emball. 5 pCt.
Kalkuld fri.			

Litr. C. Tarif for Lastepenge.***)

	à Kommerce-Læst.
	Rbd. ß.
1. For Reiser fra Toldsted til Toldsted i Danmark eller Hertugdømmerne samt for Farten paa Altona.........	- 8
2. — for Farten paa Island, Grønland og Færøerne..................	- 16

*) Jfr. L. 26 Juli 1853 § 3.
**) Jfr. B. 9 Juni 1847 ang. Forandring i Toldanordningerne.
***) Ophævet og forandret ved L. 8 Februar 1854 ang. den directe Indførsel fra andre Verdensdele m. m., § 3. — Nr. 3 blev iøvrigt allerede forandret ved B. 9 Juni 1847 om Forandringer i Toldanordningerne.

13 Marts.

	à Kommerce-Læst.
	Rbd. ß.
3. For Reiser fra eller til Havne i Norge, Sverrig, Rusland, Østersøen, Tydskland, Holland og Belgien	- 64
For Reiser til eller fra fremmede Steder ved Elben samt Helgoland, naar den slesvig-holsteenske Kanal passeres, saavelsom for Reiser imellem de nævnte fremmede Steder og Ribe, Hjerting eller Ringkjøbing og Agger-Kanal excl. erlægges Lastepenge som for indenlandsk Fart.	
4. — fra eller til andre Havne i Europa og fra eller til alle Havne i Middelhavet og det sorte Hav, samt fra eller til de danske vestindiske Kolonier.....................	- 80
Uprivilegerede Skibe tilsvare de ovenstaaende fra 1—4 anførte tarifmæssige Lastepenge med 50 pCt. Forhøielse; ligeledes svenske Skibe, som udlosse Salt, for det dermed bestuvede Læsterum.	
5. — fra eller til andre end de under Nr. 4 nævnte transatlantiske Steder, alle Skibe uden Undtagelse	1 64
6. Af Skibe, som fra fremmed Sted indføre Beeg, Potaske og Tjære, beregnes Lastepengene for det med disse Varer virkelig bestuvede Læsterum, uden Hensyn til hvorfra eller med hvilken Nations Skibe Indførselen skeer, ikkun med..	- 32

Litr. D. Tarif for Fyrafgift.*)

	Rbd. ß.
1. Ved Udklareringen fra Sted til andet i Danmark eller Hertugdømmerne, ligesom ved Udklareringen til saavelsom ved Indklareringen fra Altona, Island, Grønland eller Færøerne,	

*) Jfr. L. 8 Februar 1854 ang. den direkte Indførsel fra andre Verdensdele m. m., § 2.

18 Marts.

	Rbd.	ß.
samt til eller fra Fiskerie i aaben Sø, pr. Kommerce-Læst af Skibets fulde Drægtighed.	-	3
2. Ved Indklareringen fra saavelsom ved Udklareringen til alle andre Steder:		
a. for Skibet pr. Kommerce-Læst af dets fulde Drægtighed	-	16
b. for Ladningen pr. Kommerce-Læst af det Udlossedes eller Indladedes Læstebestuvning	-	16

Litr. E. Tarif for Sportler.

	Rbd.	ß.
I. For Varer og levende Kreaturer:*)		
1) for Varer af Toldens og søværts Konsumtionens eller Udførsels-Rekognitionens Beløb	6 pCt.	
2) for Kreaturer:		
a. af Heste, Øxen og andet stort Kvæg, pr. Stk.	-	16
b. af Faar, Sviin, Kalve og deslige	-	4
II. For Skibe:		
1) i indenrigs Fart pr. Kommerce-Læst	-	3
2) i udenrigs Fart pr. Kommerce-Læst	-	8
III. For Skibes Maaling, Maalebreves Udstedelse og Maalets Paabrænding erlægges:		
1) for fuldstændig Maaling, for hver Læst Maalebrevet lyder paa	-	10
2) for Ommaaling, for hver Kommerce-Læst	-	5
3) naar Maalebrevet alene paategnes	Intet	

20 Marts. **A. ang. Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn.**)**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Det har allerede i længere Tid været erkjendt, at den Ordning, der blev given Almue- og Borger-Skolevæsenet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ved det under 29 Juli 1814 aller-

*) Jfr. B. 28 Januar 1846 om Forandringer i Toldtariferne, samt L. 29 Marts 1850 om Udførselstoldfrihed for Hornkvæg.

**) I Forbindelse med denne A. bleve A: Regler til Iagttagelse for Skolekommissionerne, og B: Instrux for Lærerne ved Almue- og Borgerskolerne i Kjøbenhavn og Forstæderne approberede og bekjendtgjorte. — See iøvrigt de paa vedkommende Steder i Anhgn. anmærkede senere Bestemmelser.

13 Marts.

	à Kommerce-Læst.
	Rbd. ß.
3. For Reiser fra eller til Havne i Norge, Sverrig, Rusland, Østersøen, Tydskland, Holland og Belgien	- 64
For Reiser til eller fra fremmede Steder ved Elben samt Helgoland, naar den slesvig-holsteenske Kanal passeres, saavelsom for Reiser imellem de nævnte fremmede Steder og Ribe, Hjerting eller Ringkjøbing og Agger-Kanal excl. erlægges Lastepenge som for indenlandsk Fart.	
4. — fra eller til andre Havne i Europa og fra eller til alle Havne i Middelhavet og det sorte Hav, samt fra eller til de danske vestindiske Kolonier......................	- 80
Upriviligerede Skibe tilsvare de ovenstaaende fra 1—4 anførte tarifmæssige Lastepenge med 50 pCt. Forhøielse; ligeledes svenske Skibe, som udlosse Salt, for det dermed bestuvede Læsterum.	
5. — fra eller til andre end de under Nr. 4 nævnte transatlantiske Steder, alle Skibe uden Undtagelse	1 64
6. Af Skibe, som fra fremmed Sted indføre Beeg, Potaske og Tjære, beregnes Lastepengene for det med disse Varer virkelig bestuvede Læsterum, uden Hensyn til hvorfra eller med hvilken Nations Skibe Indførselen skeer, ikkun med..	- 32

Litr. D. Tarif for Fyrafgift.*)

	Rbd. ß.
1. Ved Udklareringen fra Sted til andet i Danmark eller Hertugdømmerne, ligesom ved Udklareringen til saavelsom ved Indklareringen fra Altona, Island, Grønland eller Færøerne,	

*) Jfr. L. 8 Februar 1854 ang. den direkte Indførsel fra andre Verdensdele m. m., § 2.

13 Marts.

	Rbd.	ß.
samt til eller fra Fiskerie i aaben Sø, pr. Kommerce-Læst af Skibets fulde Drægtighed.	-	3
2. Ved Indklareringen fra saavelsom ved Udklareringen til alle andre Steder:		
a. for Skibet pr. Kommerce-Læst af dets fulde Drægtighed	-	16
b. for Ladningen pr. Kommerce-Læst af det Udlossedes eller Indladedes Læstebestuvning	-	16
Litr. E. Tarif for Sportler.		
I. For Varer og levende Kreaturer:*)		
1) for Varer af Toldens og søværts Konsumtionens eller Udførsels-Rekognitionens Beløb	6 pCt.	
2) for Kreaturer:		
a. af Heste, Øxen og andet stort Kvæg, pr. Stk.	-	16
b. af Faar, Sviin, Kalve og deslige ...	-	4
II. For Skibe:		
1) i indenrigs Fart pr. Kommerce-Læst ...	-	3
2) i udenrigs Fart pr. Kommerce-Læst	-	8
III. For Skibes Maaling, Maalebreves Udstedelse og Maalets Paabrænding erlægges:		
1) for fuldstændig Maaling, for hver Læst Maalebrevet lyder paa	-	10
2) for Ommaaling, for hver Kommerce-Læst	-	5
3) naar Maalebrevet alene paategnes.....	Intet	

20 Marts. **A. ang. Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn.**)**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Det har allerede i længere Tid været erkjendt, at den Ordning, der blev given Almue- og Borger-Skolevæsenet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ved det under 29 Juli 1814 aller-

*) Jfr. P. 28 Januar 1846 om Forandringer i Toldtariferne, samt L. 29 Marts 1850 om Udførselstoldfrihed for Hornkvæg.

**) I Forbindelse med denne A. bleve A: Regler til Iagttagelse for Skolekommissionerne, og B: Instrux for Lærerne ved Almue- og Borgerskolerne i Kjøbenhavn og Forstæderne approberede og bekjendtgjorte. — See iøvrigt de paa vedkommende Steder i Andgn. anmærkede senere Bestemmelser.

naadigst approberede Reglement, ikke i alle Henseender er tilstrækkelig til at sikkre den opvoxende Ungdoms tilbørlige Oplærelse saavel i Christendommens Sandheder som i de Kundskaber og Færdigheder, som for det borgerlige Liv ere fornødne; ligesom det og er fundet, at der yderligere bør sørges for at forebygge, at Forældre, der ikke ere uden Evne til at erlægge en lempelig Betaling for deres Børns Underviisning, overføre denne Byrde aldeles paa Kommunen. Vi have derfor lige fra Vor Regjerings Tiltrædelse ladet det være Os magtpaaliggende at fremme denne vigtige Sag, der allerede forinden var forberedet; og efter at alle i saa Henseende fornødne Betænkninger vare indhentede, have Vi ladet et Udkast til en ny Anordning angaaende foranførte Gjenstand forelægge Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Lollands-Falsters og Fyens Stifter samt Island og Færøerne ved deres Samling i 1842. De Bemærkninger, som disse Vore troe Provindsialstænder have fremsat, have Vi taget under nøieste Overveielse, og kundgjøre nu herved Vor allernaadigste Villie og Befaling om, hvorledes der med Borger- og Almueskolevæsenets Indretning og Bestyrelse i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn for Fremtiden skal forholdes. 20 Marts.

I. **Bestyrelsen og Opsynet.***) § 1. Samtlige Skoler i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og dens Forstæder med Undtagelse af dem, der enten henhøre under Militair-Etaten eller have den egentlige lærde Underviisning til Formaal, skulle, under hvilket Religions-Samfund de end høre, staae under Overbestyrelse og Overopsyn af Vor Direktion for Almue- og Borgerskolevæsenet. — Denne Direktion skal bestaae af Overpræsidenten, Provsten ved Frue og Provsten ved Holmens Provstie, en af Os, paa Forslag af Stadens Magistrat, udnævnt Borgermester eller Raadmand og 2 af Stadens Repræsentanter, der i Overeensstemmelse med A. om Kommunalbestyrelsen af 1 Jan. 1840 § 36 udvælges af Repræsentanterne; endelig forbeholde Vi Os selv paa Indstilling af Vort danske Kancellie at udnævne en i Underviisningsfaget kyndig og erfaren Mand til under Navn af administrerende Direkteur at tage Sæde i Direktionen, med en aarlig Løn af 1600 Rd., der ligesom

*) Jfr. L. om nogle Forandringer i A. 20 Marts 1844 af 29 Dec. 1857, §§ 1—2. Under 2 April 1855 er udkommet 2 Bekjendtgjørelser ang. Ansættelsen af en Overdirekteur for Borger- og Almueskolevæsenet og Instruxen for denne, ligesom under 7 Dec. 1860 er bekjendtgjort Vedtægt ang. den Kommissionerne for de offentlige Betalings- og Friskoler i Kjøbenhavn tillagte Myndighed og Virksomhed.

20 Marts. efter Embeds Medfør Tilsynsmænd med alle inden Sognets Grændser beliggende Skoler, naar de kun ikke høre under nogen anden Skolekommission; dog gjælder dette kun om Skoler, der besøges af skolepligtige Børn af den evangelisk-lutherske Konfession og ikke have lærd Underviisning til Formaal.

II. Skolevæsenets Øiemed. § 6. Det Øiemed, med Hensyn til hvilket Underviisningen i Skolerne og alle Øvelser i samme bør indrettes, er, at Børnene ved deres Sjæls- og Legemskræfters rigtige Udvikling kunne dannes til gudfrygtige, forstandige og retsindige Mennesker og Borgere, og til den Ende tidligen hindres fra Lediggang og Laster, vænnes til Sædelighed og Orden og anføres til Kundskaber og Færdigheder, som ere nødvendige for Mennesket og Borgeren.

III. Offentlige Skoler. § 7. Offentlige Skoler ere de, hvis Bestyrelse og Benyttelse ere underlagte de anordnede Skoleautoriteter, om Skolerne end ganske eller tildeels have deres Oprindelse fra privat Godgjørenhed. De bør i Almindelighed have egne fra al Forbindelse med private Instituter affsondrede Lokaler, dog kan herfra af Skoledirektionen tilstedes Undtagelse i Tilfælde, hvor Omstændighederne maatte tale derfor, og saadant uden Skade for Skoleunderviisningen kan skee. — Der skal efterhaanden, som Kommunens Evner tillade det, og Leilighed dertil gives, anskaffes og indrettes Skolebygninger for hvert Sogn, hvis Bestemmelse skal være at optage samtlige Børn, som søge de offentlige Skoler, og bliver der ved Anskaffelsen af slige Bygninger navnlig at tage Hensyn til, at Lokalet tilsteder Anbringelse af gymnastiske Apparater. De nærmere Foranstaltninger, som til foranførte Hensigts Opnaaelse gjøres fornødne, har Vort danske Kancellie at indlede med Skoledirektionen og Kommunalbestyrelsen, hvorefter Vor allerhøieste Approbation bliver at indhente.

A. Kirkeskoler. § 8. Kirkeskolerne betragtes som offentlige Skoler, og staae som saadanne, fornemmelig hvad Underviisningsvæsenet angaaer, under Skoledirektionens Overtilsyn og Overbestyrelse. De forestaaes nærmest af deres Kurateler, hvilke foruden de dem i Overeensstemmelse med Fundatserne ved denne Anordning hjemlede Rettigheder have de samme Tvangsmidler at anvende mod Børn, Forældre og andre Paagjældende, som Skolekommissionerne i de forskjellige Sogne. § 9. Da der i Kirkeskolerne gives en mere udvidet Underviisning end den, der kan erholdes i de øvrige Almueskoler i Staden, bør Kuratelerne til Optagelse i Kirkeskolerne aarlig vælge Halvdelen blandt saadanne Børn af uformuende Forældre, som i andre offentlige Skoler have

Præster, saavelsom og de til Medhjælp i de geistlige Forretninger ansatte Katecheter, ere paa Embedsvegne Medlemmer af Skolekommissionerne, med Undtagelse af Sognepræsterne ved Vor Frue- og Holmens-Menigheder, der som Provster have Sæde i Skoledirektionen; og vil altsaa i deres Sted den første residerende Kapellan ved hver af hine Menigheder have at indtræde som Formand i Skolekommissionerne. Iøvrigt udnævner Skoledirektionen, efterat have modtaget vedkommende Kommissions Forslag, saa mange bekjendte duelige og gode Mænd, som den anseer fornødent til Udførelsen af de Kommissionen paahvilende Forretninger. — I Tilfælde, at nogen af Kommissionens Medlemmer giver Underviisning i en under samme sorterende Skole, eller paa anden Maade fungerer i en Kommissionen underordnet Stilling, bør dette Medlem udtræde af Kommissionens Forsamlinger, hver Gang der maatte være Noget at forhandle, hans Stilling i foranførte Henseende vedkommende. § 4. Det bliver Skolekommissionernes Pligt hver i sin Kreds at drage Omsorg for, at Hensigten af Skoleunderviisningen opnaaes i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning, og at Menighedens til dens Forsorg betroede Skoler holdes i behørig Orden; til hvilken Ende Medlemmerne efter indbyrdes Aftale dele Forretningerne mellem sig saaledes som de til Hensigtens Opnaaelse finde det tjenligst; hvorved dog bliver at iagttage, at et af de verdslige Medlemmer overtager Omsorgen for det Oekonomiske, og at de geistlige Medlemmer fortrinligviis overtage Tilsynet med Underviisningen, især deleshed i Religionen. — Hver Gang, et af Skolekommissionens Medlemmer besøger en Skole, bør han desangaaende gjøre Antegnelse i Skolens Protokol med Bemærkning om, hvorledes han har befundet Tilstanden, samt angaaende Resultatet af hans Undersøgelse afgive Beretning til den samlede Kommission, der betræffende Forfatningen i samtlige den underlagte Skoler har at afgive Kvartalsberetninger til Direktionen. § 5. Biskoppen har paa Embedsvegne at gjøre sig bekjendt med Skolernes Tilstand her i Staden, til hvilken Ende han er berettiget ikke alene til at besøge Skolerne, men ogsaa til fra Skolekommissionerne og Skolernes Bestyrelser at indhente alle de Efterretninger, som i denne Henseende maatte ansees fornødne. Ligesom Stadens Provster som Medlemmer af Skoledirektionen ifølge Forordningens § 1 have at sørge for Underviisningens Fremme, saaledes skal det og i Særdeleshed paaligge hver Provst i sit Provstie aarlig at visitere de deri værende Skoler, der ei have lærd Underviisning til Gjenstand. — Iøvrigt ere Sognets Præster 20 Marts.

20 Marts. ligeholdes paa Kommunernes Regning, af Forældrene eller andre Vedkommende erlægges en vis maanedlig Betaling, hvis Størrelse nærmere af Skoledirektionen bliver at fastsætte for hver Skole. Erklære imidlertid Forældrene eller Værgerne sig saa trængende, at de ikke kunne erlægge Betaling, blive Børnene at optage i særegne Friskoler, der for Fremtiden aldeles afsondres fra dem, i hvilke Betaling erlægges — De for Betalingsskolerne fastsatte Skolepenge skulle Skolekommissionerne være bemyndigede til at eftergive for enkelte Børn for en Tid af een eller to Maaneder, naar det bevises, at der er tilstødt Forældrene eller andre Vedkommende noget Uheld, hvorved de for en Tid ere satte ud af Stand til at afholde samme. Udebliver ellers Nogen med Betalingen for 2 Maaneder eller erklærer sig ude af Stand til længer at erlægge samme, bliver det paagjældende Barn at henvise til Underviisning i en Friskole. § 11. Ethvert Kjøn bør saavel i Betalings- som i Friskolerne ufravigeligen have sine særskilte Klasser. I Betalingsskolerne bør der derhos være: 1) Indbyrdes Underviisningsklasser, der optage de Børn, som ikke have lært Indenadslæsning og de første Begyndelsesgrunde i Skrivning og Regning, og hvori hvert Kjøn underviises 3½ Time daglig, det ene om Formiddagen, det andet om Eftermiddagen efter Skolekommissionens nærmere Bestemmelse, og bør i Henseende til Religionsunderviisningen iagttages allerhøieste R. af 16 Mai 1824 og § 42 i Bestemmelserne for indbyrdes Underviisning. Saafremt der i et Sogn ikke findes saamange betalende Børn af samme Kjøn, at en egen Indbyrdes-Underviisningsklasses Oprettelse for disses Skyld kan ansees nødvendig, bør Skolekommissionen til Omkostningernes Besparelse drage Omsorg for, at der anvises dem Plads i en saadan Klasse af et tilgrændsende Sogn. 2) Et i Forhold til Sognets Størrelse passende Antal Klasser, i hvilke Børnene indgaae, naar de have fuldendt den under Nr. 1 ommeldte Underviisning, og da underviises indtil deres Konfirmation. Disse Klasser betragtes i Forhold til de under Nr. 1 anførte som 2den Klasse og kunne med Hensyn til Skoletiden og Underviisningens Omfang være: a) Halvdagsklasser med 4 Timers daglig Underviisning i Læsning, Religion, Skrivning, Regning, Retskrivning, Skriftlæsning og Geographie, hvorhos der bør bibringes Børnene passende Kundskab om Fædrenelandets Historie saa og om Naturen, dens Indretning og Virkninger. b) Aftenklasser med 3 Timers Underviisning i Læsning, Religion, Skrivning, Regning, Retskrivning, Skriftlæsning og Begyndelsesgrundene af Geographie især Fædrene-

udmærket sig ved Flid og sædeligt Forhold og derfor an- 20 Marts.
befales af Skolekommissionerne til at optages i Kirkeskolerne. Til den Ende have samtlige Skolekommissioner ved hvert Aars Udgang at meddele Kuratorerne for Kirkeskolerne i de respektive Sogne en Liste over de Børn i de offentlige Skoler, som de, saavel med Hensyn til Forældrenes Uformuenhed til at give deres Børn en for disses tilkommende Bestemmelse passende Underviisning, som og til Børnenes Flid og Sædelighed, ansee egnede til Optagelse i Kirkeskolerne; dog maa intet Barn optages, medmindre det har erhvervet sig de Kundskaber, som udfordres til Optagelse i de offentlige Skolers anden Klasse. Angaaende Omfanget af den Underviisning, som idetmindste bør meddeles i samtlige Kirkeskoler, forbeholde Vi Os efter Forestilling fra Vort Kancellie at give nærmere Bestemmelse. § 10. Det tilkommer de hidtil dertil berettigede Autoriteter at beskikke Lærere og Lærerinder ved Kirkeskolerne, dog at disse vælges blandt saadanne Personer, der ere kvalificerede til at vorde ansatte ved offentlige Skoler. — Samtlige Lærere, med Undtagelse af den, der er ordineret Katechet, antages paa Opsigelse. — Iøvrigt forvente Vi, at Kirkeskolernes Bestyrere ved Udøvelsen af den dem forbeholdne Ret til at besætte Lærerpladserne ville tage særdeles Hensyn til, at de herved kunde forbedre saadanne Læreres Kaar, som ved de andre offentlige Skoler have udviist særdeles Duelighed og Nidkjærhed i deres Kald. § 11. De Børn, som forrette Kirkesang, forsynes af Kirkeskolerne med de dertil fornødne Klæder; men iøvrigt maae Klæder og andre beneficia af Kuratelerne ikkun tildeles af de Indtægter, som ved Gaver og testamentariske Dispositioner dertil ere bestemte. § 12. Kirkeskolernes Midler skulle fremdeles bestyres af de nu dertil berettigede Autoriteter, og de vedkommende Kurateler aflægge aarligt Regnskab over Anvendelsen af Skolens Indtægter i det forløbne Aar. Regnskaberne bør inden 1ste April indsendes til de sædvanlige Revisorer, men, forsaavidt ikke haves nogen Bestemmelse i denne Henseende, blive de at indsende til Skoledirektionen, der foranstalter dem reviderede. — Naar Regnskaberne efter det Foranførte ere anden Revision undergivne, bør Kuratelerne dog hver for sit Vedkommende til Skoledirektionen aarlig indsende en Gjenpart af bemeldte Regnskaber. B. De offentlige Sogneskoler, disses Inddeling og Underviisningsgjenstandene i samme. § 13. Ethvert Sogn bør have et tilstrækkeligt Antal Betalingsskoler og de nødvendige Friskoler. I Regelen skal der for Børnenes Underviisning i de Skoler, der ved-

20 Marts. ligeholdes paa Kommunernes Regning, af Forældrene eller andre Vedkommende erlægges en vis maanedlig Betaling, hvis Størrelse nærmere af Skoledirektionen bliver at fastsætte for hver Skole. Erklære imidlertid Forældrene eller Værgerne sig saa trængende, at de ikke kunne erlægge Betaling, blive Børnene at optage i særegne Friskoler, der for Fremtiden aldeles afsondres fra dem, i hvilke Betaling erlægges — De for Betalingsskolerne fastsatte Skolepenge skulle Skolekommissionerne være bemyndigede til at eftergive for enkelte Børn for en Tid af een eller to Maaneder, naar det bevises, at der er tilstødt Forældrene eller andre Vedkommende noget Uheld, hvorved de for en Tid ere satte ud af Stand til at afholde samme. Udebliver ellers Nogen med Betalingen for 2 Maaneder eller erklærer sig ude af Stand til længer at erlægge samme, bliver det paagjældende Barn at henvise til Underviisning i en Friskole. § 11. Ethvert Kjøn bør saavel i Betalings- som i Friskolerne ufravigeligen have sine særskilte Klasser. I Betalingsskolerne bør der derhos være: 1) Indbyrdes Underviisningsklasser, der optage de Børn, som ikke have lært Indenadslæsning og de første Begyndelsesgrunde i Skrivning og Regning, og hvori hvert Kjøn undervises 3½ Time daglig, det ene om Formiddagen, det andet om Eftermiddagen efter Skolekommissionens nærmere Bestemmelse, og bør i Henseende til Religionsunderviisningen iagttages allerhøieste R. af 16 Mai 1824 og § 42 i Bestemmelserne for indbyrdes Underviisning. Saafremt der i et Sogn ikke findes saamange betalende Børn af samme Kjøn, at en egen Indbyrdes-Underviisningsklasses Oprettelse for disses Skyld kan ansees nødvendig, bør Skolekommissionen til Omkostningernes Besparelse drage Omsorg for, at der anvises dem Plads i en saadan Klasse af et tilgrændsende Sogn. 2) Et i Forhold til Sognets Størrelse passende Antal Klasser, i hvilke Børnene indgaae, naar de have fuldendt den under Nr. 1 ommeldte Underviisning, og da undervises indtil deres Konfirmation. Disse Klasser betragtes i Forhold til de under Nr. 1 anførte som 2den Klasse og kunne med Hensyn til Skoletiden ɔ: Underviisningens Omfang være: a) Halvdagsklasser med 4 Timers daglig Underviisning i Læsning, Religion, Skrivning, Regning, Retskrivning, Skriftlæsning og Geographie, hvorhos der bør bibringes Børnene passende Kundskab om Fædrenelandets Historie saa og om Naturen, dens Indretning og Virkninger. b) Aftenklasser med 3 Timers Underviisning i Læsning, Religion, Skrivning, Regning, Retskrivning, Skriftlæsning og Begyndelsesgrundene af Geographie især Fædrene-

landets. — I Aftenklasserne maae ikkun optages saadanne Børn, som ere paa Arbeide om Dagen, og derhos have de Kundskaber inde, som fordres for at opflyttes fra Indbyrdes-Underviisningsklasser. Iøvrigt paaligger det saavel Skoledirektionen som vedkommende Skolekommission efter Evne at virke hen til, at disse Klasser efterhaanden indskrænkes, og at navnlig Pige-Aftenklasserne aldeles bortfalde og Børnene derimod indsættes i Dagklasserne. c) Naar det befindes, at der i et Sogn er et tilstrækkeligt Antal Forældre, der kunne ønske i en af Skolerne at forskaffe deres Børn en noget udvidet Underviisning og derfor betale en forhøiet Skoleløn, bør der for disse Børn oprettes en Heeldagsklasse med 6 Timers daglig Underviisning i Læsning, Religion, Regning, Skrivning, Retskrivning, Skriftlæsning, dansk Grammatik, Geographie, Fædrenelandshistorie, Naturlære, geometrisk Tegning og Tydsk. — I alle Klasser gives tillige Underviisning i Koral- og firstemmig Sang, samt i Pigeklasserne, saavel i Dag- som i Aftenklassen, ogsaa i Syning, Strikning, Stopning og Spind, hvortil passende Tid uden Afbræk i de ovenbestemte Underviisningstider bør bestemmes. — De flere Halvdagsklasser, der i eet Sogn haves for samme Kjøn, kunne indrettes saaledes, at den Underviisning, der er givet i den ene, fortsættes i den anden, og Børnene altsaa efter deres Fremgang forflyttes. — Det staaer ikke til Forældrene eller dem, som træde i disses Sted, at bestemme, at Børnene skulle fritages for nogle af de Underviisningsfag, der ere anordnede for den Klasse, hvori de gaae. § 15. Underviisningen i Friskolerne skal ordnes i Overeensstemmelse med, hvad i foregaaende § er bestemt om Betalingsskolerne, saaledes at der for hvert Kjøn bliver Indbyrdes-Underviisningsklasser, hvorfra Børnene siden opflyttes til 2den Klasse, i hvilken der meddeles 3 Timers daglig Underviisning i Læsning, Religion, Skrivning, Regning, Retskrivning, Skriftlæsning og Begyndelsesgrundene af Geographie, især Fædrelandets. Ogsaa i Friskolerne kan der være Aftenklasser, om hvilke de samme Regler skulle gjælde, som ere foreskrevne med Hensyn til Betalingsskolernes Aftenklasser, navnlig skulle Skoledirektionen og Skolekommissionerne lade det være sig magtpaaliggende at virke hen til, at de efterhaanden indskrænkes, og hvad Pigerne angaaer om muligt aldeles bortfalde. § 16. Gymnastikunderviisningen bør ved alle Dagklasser for Drenge indrettes i Overeensstemmelse med P. 24 Aug. 1830, men det bør være Skoledirektionen magtpaaliggende, at drage Omsorg for, at Tiden til denne Underviisning fastsættes saaledes, at især i Halvdagsklasserne Intet 20 Marts.

20 Marts. afgaaer i den øvrige Underviisning. — Det bør ogsaa paasees, at Børnene flittig bade sig, og at der under nøiagtigt Opsyn gives Drengene Anviisning til at svømme. C. Almindelige Bestemmelser om Disciplin, Orden og god Skik i Skolerne. a. Skolestuer. § 17. Skolestuerne skulle være tilstrækkeligt lyse og rummelige samt saaledes indrettede, at Lærerne let kunne oversee alle deres Lærlinger og af dem alle sees og høres.*) — Hver Klasse bør have sit Værelse for sig. § 18. For at spare Rum til Skolestuer i de offentlige Skolebygninger og for ikke at udvide disse Bygninger mere, end fornødent, fastsættes det herved som Regel, forsaavidt ellers ikke Fundatser herfra gjøre Undtagelser, at ingen Lærer maa gives Bopæl i Bygningerne som Lærer, men alene da, naar det findes gavnligt tillige at overdrage ham saadant Opsyn som Inspekteur, at han for dets Skyld nødvendigen maa boe paa Stedet. b. Antal af Børn. § 19. Det Antal Børn, som af een Lærer maa undervises paa een Gang, bør i Indbyrdes-Underviisningsklasserne ikke overstige 100, men i Dag- og Aftenklasserne ikke 35 Børn. — Lærerne i en Indbyrdes-Underviisningsklasse gives en Hjælper, som i Overeensstemmelse med § 10 i Bestemmelserne for Methoden kan tages fra de høiere Klasser; dog bør saa ofte verles med Hjælperen, at dennes egen Fremgang derved ei hindres. c. Timetabeller. § 20. Hvorledes Lærefagene i hver Klasse fordeles, saa at Tiden nyttes paa bedste Maade, og tilbørlig Afverling finder Sted, bliver at anføre i Timetabeller, som for hver Klasses hele Underviisning udkastes af Lærerne og forelægges Skolekommissionen til Approbation. Naar de af denne ere approberede, skulle de opslaaes i Klassen og nøie følges. d. Skoleprotokoller. § 21. Der skal holdes en almindelig Hovedprotokol, i hvilken hvert Barn har sit Folium, hvor dets fulde Navn, dets Forældres, og hvis det er hos Pleieforældre, disses Navne og Opholdssted, dets Fødsels-, Daabs- og Vaccinations-Aar og Datum samt Ind- og Udskrivnings-Datum, Karakterer og Opflytninger ved de afholdte Examina m. v. blive at anføre. Endvidere holdes i hver Klasse saadanne Protokoller eller Bøger, som Skoledirektionen maatte finde fornødne, og til hvilke den afgiver Schemata. e. Examen. § 22. Engang om Aaret skal der holdes offentlig Examen ved hver Skole, ved hvilken samtlige Børn skulle gjøre Rede for, hvad de have lært, hvornæst Opflytning til høiere Klasse eller Afdeling og Udskrivning af Skolen, forsaavidt dertil fornøden Kundskab er

*) Jfr. L. om Forandringer i A. 20 Marts 1844 af 29 Dec. 1857 § 3.

erhvervet, skal finde Sted. — I Indbyrdes-Underviisnings- 20 Marts.
klasserne afholdes denne Examen om Efteraaret, efterat Sommer-Skolegangen er endt, men i de øvrige Klasser om Foraaret efter Vinter-Skolegangen. — Naar denne Examen er afholdt i det ene Halvaar, afholdes i det næste en Opflytnings-Examen, dog ei offentlig, ved hvilken de Børn, som af Lærerne ansees modne til Opflytning, eller som selv forlange at prøves, examineres. — Saavel ved den aarlige offentlige som ved Opflytnings-Examen bør idetmindste det Medlem af Skolekommissionen, som har det specielle Tilsyn med Skolen, stadigt være tilstede, og af dens øvrige Medlemmer møde desuden et eller flere, eftersom de have Leilighed. — Examinationen udføres af Lærerne, men det overlades til de af Skoledirektionens og vedkommende Skolekommissions Medlemmer, der ere tilstede, at opgive Gjenstandene derfor. — Enhver Examen bør anmeldes saa betimeligt for Skoledirektionen, at dens Medlemmer, om de ønske det, kunne overvære samme. § 23. Direktionen bør foreskrive et Schema, som ved Examen skal udfyldes saaledes, at deraf kan erfares hvert enkelt Barns Alder, Evner, Skolegangstid, Flid og Opførsel. Til disse Oplysninger bør da ved Karakterernes Meddelelse, som bestemmes af det tilsynhavende Medlem af Skolekommissionen og Lærerne, ikke mindre tages Hensyn end til Børnenes Svar. § 24. Forend den offentlige Examen afholdes, skulle de Børn, som ansees duelige til Opflyttelse i høiere Klasse eller til Udskrivning af Skolen, af Læreren anmeldes og foreslaaes for Skolekommissionen, for at den under Prøven især kan være opmærksom paa disse. f. Skolebøger. § 25. Underviisning i Religion gives efter de allernaadigst autoriserede Lærebøger. — Iøvrigt maa ingen Lære- eller Læsebøger bruges i Skolerne, forinden Skoledirektionens Approbation derpaa erhverves. § 26. Læsebøgerne leveres frit i alle offentlige Skoler, og det bør fra Bestyrelsens Side nøie paasees, at de stedse forefindes i et tilstrækkeligt Antal, men Lærebøgerne anskaffes af Børnenes Forældre eller Værger; dog gives disse ogsaa uden Betaling, forsaavidt Vedkommende aldeles mangle Evne til at bekoste dem. g. Kirkegang. § 27. De ældre Børn tilholdes jevnligen at møde i Kirken med en af Skolelærerne, og denne gjennemgaaer siden kortelig Prædikenen med dem. h. Ferier samt Udeblivelse fra Skolen efter Tilladelse. § 28. De aarlige Ferier i Skolerne skulle være: Juleferien, der skal gives Dagen for Juleaften og ophører med den 2den Januar, saa at der atter holdes Skole den 3die Januar; Paaskeferien, der begynder Ons-

20 Marts. dagen før Skjærtorsdag og ophører med Tirsdagen efter Paaske; Pintseferien, der begynder Løverdagen før Pintsedag og ophører med Tirsdag efter Pintse, og Sommerferien, som er de sidste 8 Dage af Juli og de første 8 Dage af August Maaned. — Desuden kan, naar der 14 Dage efter hinanden uafbrudt har været holdt Skole, Frihed en enkelt Dag tilstaaes af det tilsynhavende Medlem af Skolekommissionen. § 29. Læreren kan give et Barn Lov til at blive borte fra Skolen en enkelt Dag, hvilket saavelsom Grunden han i saa Fald har at anføre i Skolejournalen. Naar derimod et Barn for længere Tid er forhindret i at besøge Skolen, skal Læreren, for hvem Forældrene eller de, der staae i disses Sted, altid skulle gjøre Anmeldelse om Børnenes Udeblivelse, strax derom underrette det af Skolekommissionens Medlemmer, der har det specielle Tilsyn med Skolen, som, naar han finder Begjæringen grundet, meddeler en Tilladelsesseddel, der afleveres til Læreren. i. Skolepolitie. § 30. Børnene skulle møde i Skolerne til bestemt Tid, reenligt og sømmeligt paaklædte, og medbringe deres Skolebøger. Holdes Børnene ikke reenlige, bør Forældrene, saafremt disse have Skylden, efter Skolekommissionens Kjendelse, hvergang saadant befindes, erlægge en Mulkt af 4—8 Sk. Sølv. — Børnene skulle vise deres Lærere Ærbødighed og Lydighed, og nøie rette sig efter de Forskrifter, de maatte give dem til god Ordens Vedligeholdelse i Skolen. — Naar et Barn begaaer nogen Feil, bør Læreren søge at rette det ved Formaninger, ved at forbyde det Deeltagelse i Legetimerne eller, saafremt dette ikke frugter, ved at nedflytte det eller sætte det paa en særskilt Plads; men skulde ogsaa disse Forholdsregler forblive frugtesløse, kan Læreren straffe Barnet med en tynd Tamp uden Knuder eller med en Rotting, men ikke med Riis, og kun med Slag paa Ryggen. — Dog bør Læreren ei ubetinget være bunden til den foranførte Orden i Straffemidlernes Anvendelse, men er Forseelsen af det grovere Slags, kan han strax anvende et af de strængere. — Ved Skolestraffes Udøvelse bør Læreren vogte sig for Partiskhed, Lidenskab eller Overilelse. Han bør aldrig tillade sig nogen Mishandling; Ørefigen, Slag med Haanden, Kniben eller Skjældsord ere aldeles forbudne. — Skulde nogen Lærer forsee sig ved at bruge haard og vilkaarlig Adfærd imod et Barn, da har dets Forældre, Værge eller Husbond i dette som i andre Tilfælde, hvor de maatte finde sig beføiede til Anke over Læreren, at henvende sig til Skolekommissionen, som efterat have undersøgt Klagens Rigtighed drager Omsorg for, at Læreren, saafremt han befindes skyldig, vorder

straffet med Irettesættelse, Mulkt eller Afskedigelse efter Omstændighederne. — Finder Læreren, at de ovenanførte ham tilladte Straffe ere utilstrækkelige, har han at indberette Sagen til Skolekommissionen for at erholde nærmere Forholdsregler. — Flittige Børn bør Læreren ved passende Opmuntringer søge at belønne. § 31. Børn, som have smittende Udslet, maae ei, forinden de ere helbredede, besøge Skolen og bør, om de der indfinde sig, strax af Læreren hjemvises, ligesom det og paaligger ham at anmelde Saadant for Skolekommissionen, som har at drage Omsorg for, at saadanne Børn helbredes. — Skolekommissionen skal være bemyndiget til at mulktere de Forældre, Værger eller Huusbonder, som vise sig forsømmelige i Henseende til saadanne Børns Helbredelse, fra 2 Mk. til 2 Rd. ugentlig. Ere Forældrene uformuende, bør Børnenes Helbredelse foranstaltes af Fattigvæsenet. § 32. Bliver noget Barn syg af Kopper, Mæslinger, Forraadnelsesfeber, Blodgang, Kighoste eller nogen anden saadan smitsom Sygdom, maa det ikke komme i Skolen, forinden det ved Lægeattest godtgjøres, at det er fuldkommen helbredet og ikke udsætter de øvrige Børn for Smitte. 20 Marts.

k. Tvangsmidler ved Skoleforsømmelser. § 33. Lærerne i de offentlige Skoler skulle ved hver Maaneds Slutning indgive til Sognets Skolekommission en Beretning om, hvilke Børn der i Maanedens Løb ere udeblevne fra Skolen, hvormange Dage hvert enkelt Barn har forsømt, og Anledningen dertil. Disse Børns Forældre, Værger eller Huusbonder blive derefter i den paafølgende Maanedssamling af Kommissionen at diktere Mulkt af 4 ß. Sølv første Gang for hver Dag, Barnet eller Tyendet, uden at Sygdom eller anden lovlig Grund er godtgjort, har forsømt Skolen. Dog er Kommissionen berettiget til at eftergive Mulkten, naar Barnet i en Maaned ikkun er udeblevet een eller to Gange, i hvilket Tilfælde den blot har at foreholde og advare de Paagjældende. — Blive Mulkterne frugtesløse, skulle disse for gjentagne Forsømmelser forhøies først til 8, siden til 16 og endelig til 32 ß. Sølv for hver forsømt Dag — Beretning om de dikterede Mulkter indsendes hver Maaned til Skoledirektionen; og haves der Anledning til at antage, at Grunden til enkelte Børns Forsømmelse har ligget hos disse selv, kan Beretningen indsendes ledsaget med Indstilling om, at de dikterede Mulkter for disse Børns Vedkommende maae bortfalde, hvilket Skoledirektionen skal være bemyndiget til at indvillige i, imod at der gives Børnene en korporlig Revselse. — Mulktlisterne sendes derefter af Direktionen, forsynede med dens Approbations-Paategning, til Underfogden,

20 Marts. der med en Frist af 14 Dage tilholder de Skyldige at udrede de dem dikterede Mulkter, da disse i modsat Fald blive at inddrive ved Udpantning, og, saafremt Intet hos de Vedkommende er at erholde, at afsone efter F. 16 Novbr. 1836. — For Udpantningen skal erlægges ialt 36 ß., hvori Betalingen til Vidnerne er indbefattet, hvilket Gebyr bliver at inddrive tilligemed det Mulktbeløb, hvorfor Udpantningen iværksættes. — Forsaavidt Mulkterne ere dikterede formedelst Børnenes Udeblivelse fra de gymnastiske Øvelser, bør saadant iøvrigt særligt udhæves i de Beretninger, Skolekommissionerne ifølge det Foranførte have at afgive til Direktionen, med Bemærkning, om der maatte være nogen særdeles Grund til at vise Skaansel imod Forældrene. § 34. Saadanne Personer, der ere henimod eller over Konfirmations-Alderen, og ikke ved Anvendelse af de i denne Anordning nævnte Midler have været at bringe til ordentlig Skolegang eller til Konfirmation, kan Skoledirektionen lade hensætte til Underviisning i den ved Ladegaarden indrettede Tvangsskole, for at der kan bibringes dem de Kundskaber, de behøve for at blive konfirmerede. Skulde i denne Henseende møde nogen Hindring fra Fattigvæsenets Side, bliver Sagen at indsende til Afgjørelse af Vort danske Kancellie. l. Lærerposternes Besættelse.*) § 35. Til at ansættes som Lærere ved Hovedstadens eller dens Forstæders offentlige Skoler skulle, forsaavidt der ikke er Spørgsmaal om den blotte Underviisning i en eller anden mekanisk Færdighed, saasom Kaligraphi, Gymnastik eller deslige, ikkun Følgende have Adgang: a) theologiske Kandidater, b) dimitterede Seminarister, samt — med Undtagelse af Religions-Underviisning — c) Studenter, som med god Karakteer have taget første og anden Examen, og som med paalidelige Vidnesbyrd kunne godtgjøre, at saavel med Hensyn til deres Sæder som Kundskaber Skoleunderviisningen kan dem betroes. — Iøvrigt skal Enhver, der attraaer en saadan Lærerpost, ledsage sin Ansøgning med en af troværdige Personer attesteret Beretning om sit Levnetsløb og med paalidelige Vidnesbyrd om sin sædelige Vandel; ligesom det og nøie bør paasees, at de Personer, som gives Adgang til at undervise i mekaniske Færdigheder, ere sædelige og dertil skikkede Mennesker, hvem Børnene med Rolighed kunne betroes. — Saasnart Vakance i en Lærerpost indtræffer, skal derom gjøres Indberetning fra vedkommende Skolekommission til Skoledirektionen, som derom lader indrykke en Bekjendtgjørelse i Adresseavisen og

*) Jfr. L. 29 Decbr. 1857 om Forandringer i A. 20 Marts 1844, § 5.

efter 14 Dages Forløb fra denne Bekjendtgjørelses Datum tilstiller Skolekommissionen samtlige indkomne Ansøgninger, hvilke denne derpaa snarest muligt tilbagesender, ledsagede af Betænkning og Forslag til Postens Besættelse, der tilkommer Skoledirektionen. Dog forholdes med Lærerposternes Besættelse ved de her i Staden værende Kirkeskoler som hidtil, ligesom og den administrerende Direktion for Kjøbenhavns Fattigvæsen under Iagttagelse af det ovenfor Befalede selv besætter Lærerposterne ved Fattigvæsenets Skoler. 20 Marts.

IV. **Private Skoler.** § 36. Private Skoler ere de, som Selskaber eller enkelte Personer have oprettet eller herefter oprette uden Bekostning for det Offentlige, og almindeligviis imod Betaling af de Skolebesøgende. — Naar Nogen vil oprette privat Institut eller Skole, større eller mindre, som ikke har lærd Underviisning til Formaal, haver han at fremlægge sin Plan for Direktionen til Bedømmelse, og erhverve Sammes Tilladelse til dens Iværksættelse paa den Maade og under de Vilkaar, som foreskrives. Men, forinden en saadan Tilladelse meddeles, bør Direktionen paa det Nøiagtigste forvisse sig om, at den Paagjældende er i Besiddelse af den Duelighed, de Læregaver og de personlige Egenskaber, som iøvrigt udfordres for med Held at forestaae en saadan Lære-Anstalt, som tilsigtes ved den af ham indleverede Plan. — Det følger iøvrigt af sig selv, at Direktionen saavelsom Sognets Skolekommission, ligesom de i det Hele have at føre Tilsyn med de private Skoler, saaledes navnligen bør have Indseende med, at de Personer, hvem Tilladelsen til at oprette eller holde saadanne er meddeelt, vedblive at vise en saadan Opførsel og at besidde de personlige Egenskaber, som ere fornødne, for at Underviisningens Ledning kan betroes dem. § 37. Approbation paa Valget af Timelærere i private Skoler meddeles af Sognets Skolekommission og er ikkun gjældende, saalænge Skolen forbliver i Sognet. De Skoler, der have egne autoriserede Bestyrelser, ere som hidtil undtagne fra denne Bestemmelse, saa at deres Bestyrelser selv vælge Timelærere uden Approbation. — Religions-Underviisning maa imidlertid ogsaa i disse Skoler kun meddeles af theologiske Kandidater og dimitterede Seminarister. § 38. Private Instituter staae i Almindelighed under vedkommende Skolekommission, der af sin Midte udnævner et Medlem til at føre det specielle Tilsyn med hvert især; dog skulle de private Skoler, som have egne autoriserede Bestyrelser, staae direkte under Skoledirektionen og i samme Forhold til denne, som ellers Skolekommissionerne. § 39. De tydske Menigheders og de fremmede Religionsbekjenderes Skoler, der

20 Marts. bestaae ved egne Fonds og Skolebidrag, uden Tilskud af det Offentlige, ere at betragte som private Skoler under egne autoriserede Bestyrelser. § 40. I disse som i alle Skoler, hvor Underviisningen gives i andre Sprog end det danske, bør Børnene tillige lære at læse det danske Sprog, og i samme skriftlig at opsætte deres Tanker saaledes, som det fordres i de danske Skoler. § 41. I Henseende til Forstandere eller andre, der under Navn af Inspekteurer, Lærere eller Lærerinder fast ansættes ved de tydske Menigheders eller fremmede Religionsbekjenderes Skoler, bliver, forinden de ansættes, Skoledirektionens Approbation paa Valget at indhente; og den bør da forvisse sig om den Paagjældendes Kvalifikation. Valget af Timelærere overlades derimod Skolens Bestyrelse. § 42. Bestyrerne af private Skoler ere pligtige nøie at følge den ved Begjæringen om Tilladelse til Skolehold Skoledirektionen forelagte Plan for Skolen, saaledes som den af Samme er approberet eller forandret; i hvilken Plan bør indeholdes de fornødne Bestemmelser angaaende Timetabellerne, Lære- og Læsebøgerne samt Protokolføringen i Skolerne; denne sidste bør ogsaa i disse Skoler saaledes indrettes, at deraf kan erfares, hvilke Børn der forsømme Underviisningen, og hvor ofte dette skeer. — Sognets Skolekommission har efter Overlæg med Bestyrerne aarlig at bestemme, paa hvilken Tid Examen skal afholdes i de private Skoler, som ei have egne autoriserede Bestyrelser — I Tilfælde af saadanne Skolers Flytning, der have egne autoriserede Bestyrelser, gjøres Anmeldelse til Skoledirektionen. Lignende Anmeldelse gjøres, hvad andre Skoler angaaer, til Skolekommissionen, eller, hvis en saadan Skole flyttes ind i andet Sogn, til begge de vedkommende Skolekommissioner. § 43. Ethvert Sogns Skolekommission skal være opmærksom paa, at intet ulovligt Skolehold finder Sted, samt, hvis saadant forefindes, strax derom gjøre Anmeldelse til Skoledirektionen, som uden Henstand bør træffe de fornødne Foranstaltninger til at hindre det. § 44. De nuværende Asylforeninger, saavelsom de, der i Fremtiden i samme Øiemed maatte danne sig, skulle fremdeles beholde den Frihed, de hidtil have havt, til selv at bestyre de af dem anlagte Opsynsskoler og forsyne disse med de Personer, som Opsynet med Børnene og disses Veiledning betroes; dog bør Anmeldelse skee til Skoledirektionen, naar noget Asyl ved saadanne Foreninger oprettes, ligesom Overopsynet tilkommer den. — Hvad Asylskolerne angaaer, der ere bestemte til at optage Børn over den skolepligtige Alder, som udgaae fra Asylerne,

da blive de at betragte som private Skoler, der staae under egne autoriserede Bestyrelser. 20 Marts.

V. **Forpligtelsen til Skolegang.***) § 45. Intet Barn maa antages i nogen offentlig Skole, førend det har fyldt det 6te Aar; men det skal staae til Forældrene eller dem, der træde i disses Sted, om de ville udsætte Barnets Skolegang, indtil det er 7 Aar gammelt. Iøvrigt maa det, forinden Barnet antages i Skolen, med behørig Attest godtgjøres, at det er vaccineret. § 46. De Børn, der bruges til Haandværks- eller Tjeneste-Arbeide, kunne vel, naar de have lært saameget, som er fastsat for en Borgerskoles 2den Klasse, uden endnu at have naaet den Alder, som udfordres for at antages til Konfirmation, fritages af Skolekommissionen for den almindelige anordnede Skolegang; men Kommissionen bør da derhos med behørigt Hensyn til Barnets Alder, Fremgang og øvrige Omstændigheder foreskrive, paa hvilken Maade det indtil sin Konfirmation ved til bestemte Tider at indfinde sig i Skolen har at godtgjøre, at det vedligeholder de erhvervede Kundskaber. I det Tilfælde, at der er mange saadanne Børn, kan Kommissionen efter Overeenskomst med Lærerne bestemme særskilte Timer til at prøve disse Børn. Iøvrigt er det en Selvfølge, at disse Børn ere pligtige at møde ved de offentlige Examina. Ved et saadant Barns Udskrivning af Skolen bliver det i ovennævnte Henseende fornødne Paalæg at give dets Forældre eller Foresatte, der, naar Barnet flytter, ere pligtige at anmelde saadant for Læreren. — Udebliver noget Barn fra foranførte Prøve eller fra den offentlige Examen, er Kommissionen bemyndiget til derfor at diktere en Mulkt af indtil 2 Rbd. Sølv. § 47. Ligeledes er vedkommende Skolekommission beføiet til, naar den dertil maatte finde Anledning, at indkalde til Prøve de Børn, der opgives at blive underviste hjemme. Dersom det ved en saadan Prøve eller paa anden Maade af Kommissionen befindes, at noget af disse eller af de i § 46 omhandlede Børn ikke har tilfredsstillende Kundskaber, bør Fritagelsen for Skolegang ophøre, eller Barnet indsættes til Underviisning i en offentlig Betalings- eller Friskole efter Omstændighederne. — Møder Barnet ikke, efterat det er indkaldt til den ommeldte Prøve, medfører dets Udeblivelse samme Straf. § 48. I ethvert Sogn optages een Gang aarlig efter Paaskeflyttedag, naar Konfirmationen er tilendebragt, Lister over de ukonfirmerede Børn efter Schemata,

*) Jfr. L. 2 Mai 1855, om forandrede Bestemmelser med Hensyn til Skolegangen, og L. 29 Decbr. 1857 ang. Forandringer i A. 20 Marts 1844, § 4.

20 Marts. med hvilke Skolekommissionerne forsynes af Skoledirektionen, og som maae være saaledes indrettede, at al den Oplysning kan erholdes, som udkræves efter denne Vor Anordning in specie §§ 45, 46 og 47, hvis Hovedindhold paa Schemata kortelig bør forklares. Schemaet leveres til enhver Huuseier eller den, der paa hans Vegne forestaaer Huset, som da under en saadan Mulkt, som i Overeensstemmelse med § 52 Nr. 4 bestemmes, er forpligtet til at lade enhver Beboer, der har ukonfirmerede Børn eller Tyende, som ere over 7 Aars Alderen, skriftlig og under sin Haand tegne sin Angivelse paa samme for hver ham vedkommende Post, ligesom og til at gjøre Angivelse for sit eget Vedkommende og derpaa at aflevere Schemaet paa det Sted, som af Skolekommissionen er anviist. — Hvis Kommissionen ved Modtagelsen finder noget udeladt eller urigtigt anført i Besvarelsen paa Schemaet, har den at tilbagesende samme til Berigtigelse, eller, hvis Omstændighederne gjøre det fornødent, at forekalde Huusværten til at afgive nærmere Forklaring; men, hvis han ei møder, gjøres derom strax Indberetning til Skoledirektionen, som bestemmer Mulkten. For at den administrerende Direkteur kan sættes istand til at udføre den ham efter § 1 paahvilende Hovedkontrol med Skolegangen, har enhver Skolekommission ikke blot inden en Maaned at tilstille ham en af et af Kommissionens Medlemmer forfattet summarisk Extrakt af de indkomne Schemata samt Beretning om, hvad der fra sammes Side er foranstaltet for at forskaffe de Børn Underviisning, der ere befundne at mangle samme, men ogsaa at lade bemeldte Schemata medfølge tilligemed Lister over samtlige Børn, der besøge de under Kommissionens Tilsyn værende offentlige og private Skoler, forsaavidt disse ikke have egne autoriserede Bestyrelser; hvor dette er Tilfældet, have Bestyrelserne inden hvert Aars 1ste Mai at indsende de omhandlede Lister for deres Vedkommende umiddelbart til den administrerende Skoledirekteur, hvilket og bliver at iagttage af den administrerende Direktion for Fattigvæsenet, i Henseende til de Børn, der ere anbragte i Fattigskolerne. — Til Bestridelse af Udgifter til fornøden Medhjælp ved Jevnførelsen af de indsendte Schemata og Lister samt ved de øvrige derved foranledigede Forretninger tilstaaes den administrerende Direkteur 400 Rbd. aarlig af Stadens Kasse. — Ombærelsen af de i denne § omhandlede Schemata saavelsom alle øvrige Ærinder i Skolesager, forsaavidt disse behandles af Skolekommissionerne, ere Sognenes Undergravere pligtige at besørge. § 49. Forsaavidt det da befindes, at ukonfirmerede Børn over 7 Aars Alder ikke søge

nogen Skole, og heller ikke tilbørlig undervises hjemme, har 20 Marts.
Skolekommissionen at drage Omsorg for, at Skolegang bliver anviist i de offentlige Betalingsskoler for de Børn, hvis Forældre kunne erlægge Skolebidrag, men at de Børn, hvis Forældre erklære Intet at kunne betale, henvises til en Friskole; forsaavidt et Barn, der henvises til eller befindes i en af Sogneskolerne, maatte henhøre under en anden Autoritet, hvis Forpligtelse det er at forskaffe Barnet Skolegang, bør Anmeldelse desangaaende gjøres til vedkommende Autoritet; og det overlades da denne efter Overeenskomst med Skolekommissionen at afgjøre, om Barnet bør forblive i samme Skole, eller henvises til en anden under bemeldte Autoritet. — De Forældre, som erklære at ville sørge for deres Børns Underviisning hjemme eller i private Skoler, bør tilholdes ufortøvet at drage Omsorg herfor, og skal det i Almindelighed være Reglen, at ethvert Barn, der mangler Skolegang, snarest muligt bør anvises samme. § 50. Et Barns Flytning fra et Sogn til et andet gjør ikke Forandring i dets Skolegang nødvendig, men det kan vedblive at ansees hørende til den Skole, i hvilken det engang er indskrevet, indtil det som tilstrækkeligt underviist kan udskrives af samme. Tale imidlertid Omstændighederne for at det ved Flytningen bør indtræde i en anden Skole, er Kommissionen vel bemyndiget til at tillade dette; men Barnet bør da ikke udslettes i den Skole, hvori det har gaaet, førend det med Attest fra et af Skolekommissionens Medlemmer i det Sogn, hvortil det er flyttet, godtgjøres, at det der er indskrevet til Skolegang; og Udeblivelsen af en saadan Attest medfører saaledes, at den Skolekommission, hvorunder Barnet forhen hørte, ved sit næste Maanedsmøde mulkterer dets Forældre, som om det havde forsømt Skolen, hvormed den fremdeles maanedlig kontinuerer, indtil Attesten tilstilles den. § 51. Foruden den Bemyndigelse, der er given Skolekommissionerne til at diktere Mulkt, naar Børn ikke holdes til anordnet Skolegang, eller deres Reenlighed forsømmes, eller naar Forældrene ikke paa behørig Maade drage Omsorg for Børnenes Helbredelse, naar disse ere behæftede med smittende Udslet, er ethvert Sogns Skolekommission fremdeles bemyndiget til for enhver af efternævnte Forseelser at diktere en efter Omstændighederne beregnet Mulkt, der dog ikke maa overstige 2 Rbd. Sølv, nemlig: a) For Udeblivelse efter Tilsigelse i Anledning af Schemata over skolepligtige Børn, dog at Tilsigelsen udtrykkeligen er foregaaet under Mulkt; b) for Udeblivelse med Attest om Børns Indsættelse i offentlige Skoler, hvortil de ere henviste; c) for Børns Udeblivelse fra Skole-

20 Marts. Examen og fra saadanne Overhøreller, der ifølge denne Anordning kunne foretages med Børn, som udskrives af Skolerne, forend de kunne konfirmeres, eller som opgives at blive underviste hjemme; d) for Udeblivelse med Daabs- og Vaccinationsattester. § 52. Skoledirektionen bemyndiges til at diktere Mulkt indtil 10 Rbd. Sølv i følgende Tilfælde: 1) naar de af Kommissionerne dikterede Mulkter af mindre Beløb ikke have frembragt den tilsigtede Virkning; 2) naar Forseelser ere begaaede mod denne Anordning, hvilke ikke lade sig henføre under de foranførte Tilfælde; 3) naar af Lærerne begaaes Forseelser, som efter vedkommende Skolekommissions Indberetning formenes ikke at kunne afgjøres ved Advarsel eller Irettesættelse; 4) Naar Huusværter ere forsømmelige med Opførelse paa Schemata af de Børn, der findes i deres Huus, og med de dertil hørende Oplysninger. Mulkten bestemmes med et vist Beløb for hvert enkelt Barn, hvilken Bestemmelse bliver at anføre paa de Schemata, som ombringes. — Med samtlige foranførte Mulkters Inddrivelse forholdes som med Mulkt for Skoleforsømmelser; og er Forseelsen af saadan Beskaffenhed, at Mulkt ei ansees tilstrækkelig, overlades det til Skoledirektionen at træffe videre fornøden Foranstaltning.

VI. Lærernes Lønninger og Vilkaar. § 53. Lærerne ved de offentlige Skoler skulle i Almindelighed antages paa Opsigelse med een Maaneds Varsel. Ved Bestemmelsen af deres Lønninger bør der tages Hensyn til, at der til Børnenes Underviisning i de Færdigheder eller Kundskaber, der skulle bibringes disse, kunne erholdes duelige Personer. — Lærere, som i en passende Tid have tjent med Duelighed, Retsindighed og Flid, skulle have fortrinlig Adgang til Stads-Bedemands-, Klokker- og Graver-Tjenester her i Staden. § 54. Lærere og Lærerinder ved de offentlige Skoler, som have tjent med Duelighed og Flid og opoffret deres bedste Aar i Skolevæsenets Tjeneste, skulle, naar de formedelst Alder blive uskikkede til videre Tjeneste, sættes paa en passende Pension efter Vort danske Kancellies Bestemmelse i ethvert enkelt Tilfælde, hvorved iøvrigt § 41 i Vor Anordning om Kommunalbestyrelsen i Kjøbenhavn af 1ste Januar 1840 bliver at iagttage.

VII. Konfirmationsprøve. § 55. Intet Barn maa antages til Konfirmationsforberedelse, forend det ved aflagt Prøve har godtgjort, at det foruden den fornødne Religionskundskab har erhvervet den Færdighed i Læsning, Skrivning, Regning, Retskrivning og Skriftlæsning, som ved dets Skole-Underviisnings Ophør efter Omstændighederne kan ansees

tilstrækkelig. § 56. Intet Barn, som søger en offentlig 20 Marts. Skole, maa antages til Konfirmationsforberedelse, forend det ved den nærmest forudgaaende offentlige eller Opflytnings-Examen er befundet modent dertil. For de Børn derimod, der søge private Skoler eller nyde privat Underviisning hjemme, bliver den i forrige Paragraph nævnte Prøve at aflægge for den Præst, hos hvem Barnet anmeldes til Konfirmation, og eet af vedkommende Skolekommissions Medlemmer, som den udnævner. De skriftlige Prøver blive, ledsagede med en Liste, som viser, i hvilke Skoler Børnene sidst have nydt Underviisning, af Kommissionen tilligemed dennes Aarsberetning at tilstille Skoledirektionen, for at samme derved kan erholde en Oversigt over Fremgangen i det Hele. — I Henseende til de Børn, som konfirmeres af Præster, der ikke ere Medlemmer af nogen Skolekommission, forholdes paa lige Maade; dog at Skoledirektionen udnævner den Mand, som skal deeltage i Prøven. § 57. Prøven holdes, forinden Præsten begynder Konfirmationsforberedelsen, og ethvert Barn, som indstiller sig for at prøves, skal medbringe en Attest fra dets Lærere om, at det har de fornødne Kundskaber og Færdigheder. De Børn, som befindes at mangle disse, blive at afvise. — Det Barn, som saaledes ved Konfirmationsprøven er blevet afviist, maa ikke i samme Halvaar antages til Konfirmationsforberedelse af samme eller nogen anden Præst i Hovedstaden eller Forstæderne. — Ifølge heraf skal Barnets fulde Navn med Angivelse af dets Opholdssted, samt hvilken Skole det sidst har søgt, antegnes af Præsten paa den Liste, som af vedkommende Provst overeensstemmende med allerhøieste Reskript til Biskoppen over Sjællands Stift af 21 Decbr. 1825 udstedes strax efter Konfirmandernes Antagelse til Forberedelse, hvilken Liste snarest muligt omsendes gjennem begge Stadens Provster til Efterretning for samtlige Præster. — Iøvrigt skeer herved ingen Forandring i Præsternes Ret til ogsaa efter Antagelsen til Konfirmationsforberedelse at afvise de Antagne fra Konfirmation, saafremt dertil maatte være gyldig Grund. — For de Børn, der af en eller anden gyldig Aarsag anmeldes sildigere, eller ved Sygdom vare forhindrede fra at møde ved den for Konfirmations-Forberedelsen holdte Prøve, bliver særskilt Konfirmationsprøve at afholde. — Efter Konfirmationen har enhver Præst til Skolekommissionen at indsende en Navneliste over de af ham konfirmerede Børn. — De foreskrevne Bestemmelser angaaende Konfirmationsprøven blive og at anvende med Hensyn til Børn af den mosaiske Religion, forinden disse

20 Marts. admitteres til den ved A. 29 Marts 1814 § 14 befalede Religionsprøve. § 58. Angaaende de Børn, som paa Grund af deres gode Fremgang af vedkommende Skolekommission have været fritagne for daglig Skolegang før Konfirmationsalderen, bliver der i Henseende til Antagelsen til Konfirmationsforberedelse at forholde paa samme Maade, som i § 56 er foreskreven for Børn, der søge offentlige Skoler. § 59. Skulde Nogen findes i Sognene, som har opnaaet det 18de Aar, men formedelst Skoleforsømmelse og Uvidenhed eller nogen naturlig Mangel ikke kan konfirmeres, har Præsten derom at forhandle med Kommissionens øvrige Medlemmer, og efter Omstændighederne indberette Sagen til Skoledirektionen til videre Foranstaltning. Forsaavidt Aarsagen ligger i Personens egen Modvillie, bliver der at forholde efter § 34.

VIII. **Den almindelige og de specielle Skolekasser.** § 60. Enhver offentlig Skole eller Skoleindretning, som nu har eller herefter faaer egne Kapitaler eller Eiendomme eller andre Indtægter, hvad enten disse ere givne eller gives fra Private eller fra det Offentlige, beholder disse hver for sig under sin specielle Bestyrelse. § 61. Alt, hvad godbædigen er skjænket eller herefter skjænkes til Skolevæsenets Fremme i Hovedstaden eller dens Forstæder, skal anvendes efter Givernes Villie og i Overeensstemmelse med de Hovedregler, som for Skolevæsenet ere eller vorde foreskrevne. § 62. Hvad der gives til Almue- og Borgerskolevæsenet uden nogen af Giveren nævnt Bestemmelse for Anvendelsen, benyttes for Hovedstadens og Forstædernes Skolevæsen i Almindelighed, saaledes som Skoledirektionen finder gavnligst. § 63. Alle Mulkter, som af Skoledirektionen eller af Skolekommissionerne dikteres, skulle indtil videre tilfalde den almindelige Skolekasse; dog forbeholde Vi Os at lade disse Mulkter tilflyde enten den her i Staden oprettede private Skolelærerhjælpekasse, naar denne maatte findes saaledes organiseret, at den afgiver betryggende Sikkerhed for sin Bestemmelse som Pensionsanstalt, eller en anden Indretning, som af dette Slags maatte oprettes. § 64. Udgifterne for enhver offentlig Skole især bestrides af den almindelige Skolekasse, forsaavidt Skolen ikke har egne Midler og Indtægter, eller disse behørigen anvendte ikke kunne tilstrække. § 65. Alle de Udgifter, Skolevæsenet i Medhold af denne Anordning udkræver, skulle, forsaavidt de ikke ved Skolebidrag, ved Renter af Skolevæsenet skjænkede Kapitaler eller andre Midler kunne tilveiebringes, udredes af Stadens Kasse. § 66. I Henseende til det aarlige Overslag over

disse Udgifter for næste Aar forholdes efter § 37 i Vor allerhøieste A 1 Jan. 1840. § 67. Alle Indtægter for Skolevæsenet i Almindelighed samles til en Hovedkasse, og alle dets Udgifter bestrides af samme. Ingen Indtægt antages og ingen Udgift udtælles uden efter behørig Ordre. Udgifter, som i samlede Summer udbetales for senere ved Skolekommissionerne at anvendes til de forskjellige mindre Betalinger, udtælles imod Kvittering fra Skolekommissionerne, hvilke Uddelingen betroes, og som derfor føre særskilte Regnskaber under Hovedregnskabet, Alt paa den Maade og efter de Regler, som af Skoledirektionen maatte blive bestemte — Direktionens Sekretair er Regnskabsfører ved Hovedkassen, i hvilken Egenskab han bør stille Kaution; og Regnskabet, med hvis Revision bliver at forholde efter §§ 36 og 39 i fornævnte Vor A. 1 Jan. 1840, bør aflægges inden hvert Aars 1ste April for det foregaaende Aar. § 68. De private Skolers og Instituters saavelsom Fattigvæsenets Skolers indvortes Oekonomie og, hvad der ved samme ikke henhører til den egentlige Underviisning, bliver Skoledirektionens Tilsyn uvedkommende. 20 Marts.

IX. **Aarlig Beretning om hele Skolevæsenet.** § 69. Foruden at de specielle Bestyrere over samtlige under Direktionen staaende offentlige eller private Instituter eller Skoler til hvilket Religionssamfund de end høre, skulle ligesom Skolekommissionerne for deres Skoler være pligtige til at meddele Direktionen de Underretninger, der maatte forlanges, og betimeligen tilmelde dem, naar Examina i Skolerne holdes, paa det at den eller nogle af dens Medlemmer efter Leilighed kunne være tilstede, saa skulle de alle ved hvert Aars Udgang saavelsom samtlige Skolekommissioner enhver for sit Vedkommende til Direktionen indsende en General-Beretning om Skolernes eller Institutternes Forfatning og Lærere, Børnenes Antal og Underviisningens Gang m. v. i den Form, som Direktionen maatte foreskrive. Alt dette er ogsaa anvendeligt paa Kuratelerne for Kirkeskolerne saavelsom paa den administrerende Direktion for Stadens Fattigvæsen for Fattigskolernes Vedkommende. § 70. Efter disse Beretninger tilsammentagne og de Underretninger, som ellers haves, har Direktionen at affatte en aarlig Beretning, som gjennem Vort Kancellie forelægges Os, angaaende det hele Elementar-, Real- og Borger-Skolevæsens Tilstand i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og dens Forstæder. Denne Beretning, som skal tilføies Balance over den almindelige Skolekasses Indtægter og Udgifter, bekjendtgjøres derefter ved Trykken til Underretning for Alle og

20 Marts. Enhver. § 71. Skoledirektionen har i sin Indberetning at nævne alle dem, som enten ved særdeles virksomt Tilsyn eller ved fortrinlig Lærer-Duelighed og Flid eller og ved Legater i hvert sidstforløbent Aar have gavnet Skolevæsenet, paa det at Vi kunne lære at kjende hver den, der ved ædel Anvendelse af sin Tid og sin Aandskraft eller af sin Formue medvirker til at fremme Oplysning og Borgerheld. Ophævelse af den ældre Lovgivning. § 72. Ved denne Vor Anordning, der skal træde i Kraft den 1ste Juli dette Aar, blive alle foregaaende Anordninger betræffende Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn og dens Forstæder ophævede.

22 Marts. B. for Kongeriget Danmark ang. den asiatiske Handel.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: I Forbindelse med de Forhandlinger, der have havt Aflesningen af de det asiatiske Kompagnie oktroierede Rettigheder til Følge, have Vi taget under Overveielse, hvorvidt det paa Grund af Forholdet mellem den chinesiske Handel, der saaledes er bleven fri, og den ostindiske Handel, samt med Hensyn til de i det Hele forandrede Handelsforhold, maatte være hensigtsmæssigt at ophæve F. 16 Juni 1797 om den ostindiske Handel. Efter i den Anledning at have indhentet Vore troe Provindsialstænders Betænkninger, have Vi besluttet at ophæve bemeldte F. 16 Juni 1797 og at undergive Handelen og Skibsfarten paa China og Ostindien de for den udenrigske Handel i Almindelighed gjældende Bestemmelser. Vi byde og befale derfor som følger: § 1. Den det asiatiske Kompagnie under 21de Marts 1792 allernaadigst forundte og ved P. 29 Jan. 1822 indtil videre forlængede Oktroi er ophævet, og den chinesiske Handel frigiven. § 2. Ligesaa bliver F. 16 Juni 1797 om den ostindiske Handel sat ud af Kraft. § 3. Handelen og Skibsfarten paa China og Ostindien skal være undergiven de for den udenrigske Handel og Skibsfart i Almindelighed gjældende Bestemmelser. § 4. Denne Vor Anordning træder strax i Kraft. Dog skal det staae de med ostindiske Varer ladede Skibe, som enten inden eet Aar efter nærværende Anordnings Emanation ankomme til Kongerigets eller Hertugdømmernes Havne fra Ostindien, eller som beviisligen ere udklarerede fra Kongeriget eller Hertugdømmerne, medens F. 16 Juni 1797 endnu var i Kraft, frit for at klarere samtlige indehavende ostindiske Varer efter sidstnævnte Forordning; men det skal under ingen Omstændigheder være tilladt at berigtige nogle

af disse Varer efter nærværende Anordning og andre efter F. 16 Juni 1797. 22 Marts.

P., hvorved F. 8 Juli 1840, ang. Amtstue-Oppebørselerne og de Oppebørseler i Kjøbstæderne, der ere af samme Slags som de, der paa Landet vedkomme Amtstuerne, med videre, udvides til at gjælde ogsaa for Bornholm. 12 Juni.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At Vi, efter at have modtaget en af Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens, og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne allerunderdanigst afgiven Betænkning, betræffende det Spørgsmaal, hvorvidt Vor F. 8 Juli 1840, ang. Amtstue-Oppebørselerne og de Oppebørseler i Kjøbstæderne, der ere af samme Slags som de, der paa Landet vedkomme Amtstuerne, m. v., burde udvides til at gjælde ogsaa for Vort Land Bornholm, allernaadigst have fundet Os foranledigede til at byde og befale, som følger: § 1. De i Vor F. 8 Juli 1840, ang. Amtstue-Oppebørselerne og de Oppebørseler i Kjøbstæderne, der ere af samme Slags som de, der paa Landet vedkomme Amtstuerne, m. v., indeholdte Bestemmelser skulle, fra 1ste Jan. 1845 at regne, ogsaa være gjældende paa Vort Land Bornholm. Dog forbeholdes det Vort Rentekammer, efter Omstændighederne, nærmere at fastsætte Tiden for Afsendelsen af Pengeremisser fra Oppebørselsbetjentene der paa Øen til Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn. § 2. De allernaadigst paabudne Skriverpenge til Amtsforvalterne i Danmark blive for Bornholms Vedkommende ligeledes fra 1ste Jan. 1845 at regne, at betale med det Halve af det i F. 14 Juli 1819, § 1, bestemte Beløb.*) § 3. Som Følge af Foranførte bortfalde Bestemmelserne i allerhøieste Resol. 20 Marts 1810, bekjendtgjort ved Rentekammer-P. af 24de i samme Maaned, fra 1ste Jan. 1845.

F. ang. den Tilbagesøgningsret, som i Fremtiden skal tilkomme den ældre Eier af Kongelige Obligationer og andre offentlige Pengeeffekter fra yngre Besiddere. 21 Juni.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At Vi, til Sikkerhed for den troskyldige Besidder af Statspapirer og andre lignende Effekter have fundet det fornødent at ind-

*) Bortfalder efter L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter m. v., § 1 Litr. g, jfr. L. 20 Juni 1850, om Udjevning af Hartkornsforskjellen, § 11.

20 Marts. Examen og fra saadanne Overhørelser, der ifølge denne Anordning kunne foretages med Børn, som udskrives af Skolerne, forend de kunne konfirmeres, eller som opgives at blive underviste hjemme; d) for Udeblivelse med Daabs- og Vaccinationsattester. § 52. Skoledirektionen bemyndiges til at diktere Mulkt indtil 10 Rbd. Sølv i følgende Tilfælde: 1) naar de af Kommissionerne dikterede Mulkter af mindre Beløb ikke have frembragt den tilsigtede Virkning; 2) naar Forseelser ere begaaede mod denne Anordning, hvilke ikke lade sig henføre under de foranførte Tilfælde; 3) naar af Lærerne begaaes Forseelser, som efter vedkommende Skolekommissions Indberetning formenes ikke at kunne afgjøres ved Advarsel eller Irettesættelse; 4) Naar Huusværter ere forsømmelige med Opførelse paa Schemata af de Børn, der findes i deres Huus, og med de dertil hørende Oplysninger. Mulkten bestemmes med et vist Beløb for hvert enkelt Barn, hvilken Bestemmelse bliver at anføre paa de Schemata, som ombringes. — Med samtlige foranførte Mulkters Inddrivelse forholdes som med Mulkt for Skoleforsømmelser; og er Forseelsen af saadan Beskaffenhed, at Mulkt ei ansees tilstrækkelig, overlades det til Skoledirektionen at træffe videre fornøden Foranstaltning.

VI. **Lærernes Lønninger og Vilkaar.** § 53. Lærerne ved de offentlige Skoler skulle i Almindelighed antages paa Opsigelse med een Maaneds Varsel. Ved Bestemmelsen af deres Lønninger bør der tages Hensyn til, at der til Børnenes Underviisning i de Færdigheder eller Kundskaber, der skulle bibringes disse, kunne erholdes duelige Personer. — Lærere, som i en passende Tid have tjent med Duelighed, Retsindighed og Flid, skulle have fortrinlig Adgang til Stads-Bedemands-, Klokker- og Graver-Tjenester her i Staden. § 54. Lærere og Lærerinder ved de offentlige Skoler, som have tjent med Duelighed og Flid og opoffret deres bedste Aar i Skolevæsenets Tjeneste, skulle, naar de formedelst Alder blive uskikkede til videre Tjeneste, sættes paa en passende Pension efter Vort danske Kancellies Bestemmelse i ethvert enkelt Tilfælde, hvorved iøvrigt § 41 i Vor Anordning om Kommunalbestyrelsen i Kjøbenhavn af 1ste Januar 1840 bliver at iagttage.

VII. **Konfirmationsprøve.** § 55. Intet Barn maa antages til Konfirmationsforberedelse, forend det ved aflagt Prøve har godtgjort, at det foruden den fornødne Religionskundskab har erhvervet den Færdighed i Læsning, Skrivning, Regning, Retskrivning og Skriftlæsning, som ved dets Skole-Underviisnings Ophør efter Omstændighederne kan ansees

at anlægge Søgsmaal til Obligationens Tilbagegivelse, hvilken Opfordring 3 Gange efter hinanden bliver at indrykke i den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende og i det Kjøbenhavnske Adressekontoirs Efterretninger*). Hvis den ældre Besidder da ikke inden Udløbet af den ham forelagte Frist forfølger Sagen og derom giver vedkommende Kontoir Underretning, skal den skete Anmeldelse ingen Virkning have. § 4. De foranførte Bestemmelser gjælde og for andre offentlige Effekter, som lovligen kunne overdrages ved en paa selve Dokumentet tegnet Cession, og bliver med Hensyn til saadanne Effekter den i § 1 omhandlede Anmeldelse at gjøre for den Autoritet, under hvilken Bogerne over samme holdes. Saafremt disse Effekter ikke give Renter, men andet Udbytte, komme de om Renter gjældende Regler til Anvendelse paa dette Udbytte. 21 Juni.

F., ang. Fribefordringsvæsenet i Danmark.**) 26 Juni.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, overeensstemmende med derom fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder indgivet allerunderdanigst Andragende, have taget under Overveielse, hvorledes de i Anordningerne hjemlede Fribefordringer in natura for Eftertiden kunne, saavidt muligt, deels indskrænkes, deels forandres til en Pengebetaling, og derved en ligeligere Fordeling af Byrden opnaaes. Efter over et dertil sigtende Lovudkast at have indhentet allerunderdanigst Betænkning fra begge fornævnte Vore troe Provindsialstænder, byde og befale Vi, som følger: § 1. Ved Udredelsen af de i offentlige Anliggender forefaldende Fribefordringer skal fremdeles, ligesom hidtil, være at tage Hensyn til, om de Anliggender, i hvilke saadan Befordring behøves, vedkomme enten det Offentlige i Almindelighed eller nærmest ikkun en eller anden enkelt Kommune. § 2. Til de i § 1 først ommeldte Fribefordringer høre de, som gjøres fornødne for Os og Hendes Majestæt Dronningen med Suite og Gods paa Vore og Hendes Reiser i Riget. — Hvad angaaer de Vildt- og Jagtreiser, som ommeldes i F. 18 April 1732, § 31, og 20 Mai 1840, § 23, saavelsom de saakaldte Fadebuursreiser og de Kjørseler, Beboerne paa Vore Domainer have, ifølge Skjøder og Fæstebreve, at udrede, saasom til Embedsreiser, Godsbestyrelsen vedkommende, til Befordring af Bygnings-Inspekteurer og Haandværksfolk ved Arbeider paa de Os tilhørende Kirker og Skoler, til Transport af enkelte Brænde- og Tørv-Deputater m. m., da henhøre disse ikke til ovennævnte, det

*) Jfr. L. 22 Febr 1855.
**) Jfr. Love af 2? Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter m. v. § 1 Litr. c, om Udjevning af Hartkornsforskjellen § 17.

20 Marts. Examen og fra saadanne Overhørelser, der ifølge denne Anordning kunne foretages med Børn, som udskrives af Skolerne, forend de kunne konfirmeres, eller som opgives at blive underviste hjemme; d) for Udeblivelse med Daabs- og Vaccinationsattester. § 52. Skoledirektionen bemyndiges til at diktere Mulkt indtil 10 Rbd. Sølv i følgende Tilfælde: 1) naar de af Kommissionerne dikterede Mulkter af mindre Beløb ikke have frembragt den tilsigtede Virkning; 2) naar Forseelser ere begaaede mod denne Anordning, hvilke ikke lade sig henføre under de foranførte Tilfælde; 3) naar af Lærerne begaaes Forseelser, som efter vedkommende Skolekommissions Indberetning formenes ikke at kunne afgjøres ved Advarsel eller Irettesættelse; 4) Naar Huusværter ere forsømmelige med Opførelse paa Schemata af de Børn, der findes i deres Huse, og med de dertil hørende Oplysninger. Mulkten bestemmes med et vist Beløb for hvert enkelt Barn, hvilken Bestemmelse bliver at anføre paa de Schemata, som ombringes. — Med samtlige foranførte Mulkters Inddrivelse forholdes som med Mulkt for Skoleforsømmelser; og er Forseelsen af saadan Beskaffenhed, at Mulkt ei ansees tilstrækkelig, overlades det til Skoledirektionen at træffe videre fornøden Foranstaltning.

VI. **Lærernes Lønninger og Vilkaar.** § 53. Lærerne ved de offentlige Skoler skulle i Almindelighed antages paa Opsigelse med een Maaneds Varsel. Ved Bestemmelsen af deres Lønninger bør der tages Hensyn til, at der til Børnenes Underviisning i de Færdigheder eller Kundskaber, der skulle bibringes disse, kunne erholdes duelige Personer. — Lærere, som i en passende Tid have tjent med Duelighed, Retsindighed og Flid, skulle have fortrinlig Adgang til Stads-Bedemands-, Klokker- og Graver-Tjenester her i Staden. § 54. Lærere og Lærerinder ved de offentlige Skoler, som have tjent med Duelighed og Flid og opoffret deres bedste Aar i Skolevæsenets Tjeneste, skulle, naar de formedelst Alder blive uskikkede til videre Tjeneste, sættes paa en passende Pension efter Vort danske Kancellies Bestemmelse i ethvert enkelt Tilfælde, hvorved iøvrigt § 41 i Vor Anordning om Kommunalbestyrelsen i Kjøbenhavn af 1ste Januar 1840 bliver at iagttage.

VII. **Konfirmationsprøve.** § 55. Intet Barn maa antages til Konfirmationsforberedelse, forend det ved aflagt Prøve har godtgjort, at det foruden den fornødne Religionskundskab har erhvervet den Færdighed i Læsning, Skrivning, Regning, Retskrivning og Skriftlæsning, som ved dets Skole-Underviisnings Ophør efter Omstændighederne kan ansees

tilstrækkelig. § 56. Intet Barn, som søger en offentlig Skole, maa antages til Konfirmationsforberedelse, forend det ved den nærmest forudgaaende offentlige eller Opflytnings-Examen er befundet modent dertil. For de Børn derimod, der søge private Skoler eller nyde privat Underviisning hjemme, bliver den i forrige Paragraph nævnte Prøve at aflægge for den Præst, hos hvem Barnet anmeldes til Konfirmation, og eet af vedkommende Skolekommissions Medlemmer, som den udnævner. De skriftlige Prøver blive, ledsagede med en Liste, som viser, i hvilke Skoler Børnene sidst have nydt Underviisning, af Kommissionen tilligemed dennes Aarsberetning at tilstille Skoledirektionen, for at samme derved kan erholde en Oversigt over Fremgangen i det Hele. — I Henseende til de Børn, som konfirmeres af Præster, der ikke ere Medlemmer af nogen Skolekommission, forholdes paa lige Maade; dog at Skoledirektionen udnævner den Mand, som skal deeltage i Prøven. § 57. Prøven holdes, forinden Præsten begynder Konfirmationsforberedelsen, og ethvert Barn, som indstiller sig for at prøves, skal medbringe en Attest fra dets Lærere om, at det har de fornødne Kundskaber og Færdigheder. De Børn, som befindes at mangle disse, blive at afvise. — Det Barn, som saaledes ved Konfirmationsprøven er blevet afviist, maa ikke i samme Halvaar antages til Konfirmationsforberedelse af samme eller nogen anden Præst i Hovedstaden eller Forstæderne. — Ifølge heraf skal Barnets fulde Navn med Angivelse af dets Opholdssted, samt hvilken Skole det sidst har søgt, antegnes af Præsten paa den Liste, som af vedkommende Provst overeensstemmende med allerhøieste Reskript til Biskoppen over Sjællands Stift af 21 Decbr. 1825 udstedes strax efter Konfirmandernes Antagelse til Forberedelse, hvilken Liste snarest muligt omsendes gjennem begge Stadens Provster til Efterretning for samtlige Præster. — Iøvrigt skeer herved ingen Forandring i Præsternes Ret til ogsaa efter Antagelsen til Konfirmationsforberedelse at afvise de Antagne fra Konfirmation, saafremt dertil maatte være gyldig Grund. — For de Børn, der af en eller anden gyldig Aarsag anmeldes silbigere, eller ved Sygdom vare forhindrede fra at møde ved den for Konfirmations-Forberedelsen holdte Prøve, bliver særskilt Konfirmationsprøve at afholde. — Efter Konfirmationen har enhver Præst til Skolekommissionen at indsende en Navneliste over de af ham konfirmerede Børn. — De foreskrevne Bestemmelser angaaende Konfirmationsprøven blive og at anvende med Hensyn til Børn af den mosaiske Religion, forinden disse 20 Marts.

20 Marts. admitteres til den ved A. 29 Marts 1814 § 14 befalede Religionsprøve. § 58. Angaaende de Børn, som paa Grund af deres gode Fremgang af vedkommende Skolekommission have været fritagne for daglig Skolegang for Konfirmationsalderen, bliver der i Henseende til Antagelsen til Konfirmationsforberedelse at forholde paa samme Maade, som i § 56 er foreskreven for Børn, der søge offentlige Skoler. § 59. Skulde Nogen findes i Sognene, som har opnaaet det 18de Aar, men formedelst Skoleforsømmelse og Uvidenhed eller nogen naturlig Mangel ikke kan konfirmeres, har Præsten derom at forhandle med Kommissionens øvrige Medlemmer, og efter Omstændighederne indberette Sagen til Skoledirektionen til videre Foranstaltning. Forsaavidt Aarsagen ligger i Personens egen Modvillie, bliver der at forholde efter § 34.

VIII. **Den almindelige og de specielle Skolekasser.** § 60. Enhver offentlig Skole eller Skoleindretning, som nu har eller herefter faaer egne Kapitaler eller Eiendomme eller andre Indtægter, hvad enten disse ere givne eller gives fra Private eller fra det Offentlige, beholder disse hver for sig under sin specielle Bestyrelse. § 61. Alt, hvad goddædigen er skjænket eller herefter skjænkes til Skolevæsenets Fremme i Hovedstaden eller dens Forstæder, skal anvendes efter Givernes Villie og i Overeensstemmelse med de Hovedregler, som for Skolevæsenet ere eller vorde foreskrevne. § 62. Hvad der gives til Almue- og Borgerskolevæsenet uden nogen af Giveren nævnt Bestemmelse for Anvendelsen, benyttes for Hovedstadens og Forstædernes Skolevæsen i Almindelighed, saaledes som Skoledirektionen finder gavnligst. § 63. Alle Mulkter, som af Skoledirektionen eller af Skolekommissionerne dikteres, skulle indtil videre tilfalde den almindelige Skolekasse; dog forbeholde Vi Os at lade disse Mulkter tilflyde enten den her i Staden oprettede private Skolelærerhjælpekasse, naar denne maatte findes saaledes organiseret, at den afgiver betryggende Sikkerhed for sin Bestemmelse som Pensionsanstalt, eller en anden Indretning, som af dette Slags maatte oprettes. § 64. Udgifterne for enhver offentlig Skole især bestrides af den almindelige Skolekasse, forsaavidt Skolen ikke har egne Midler og Indtægter, eller disse behørigen anvendte ikke kunne tilstrække. § 65. Alle de Udgifter, Skolevæsenet i Medhold af denne Anordning udkræver, skulle, forsaavidt de ikke ved Skolebidrag, ved Renter af Skolevæsenet skjænkede Kapitaler eller andre Midler kunne tilveiebringes, udredes af Stadens Kasse. § 66. I Henseende til det aarlige Overslag over

disse Udgifter for næste Aar forholdes efter § 37 i Vor allerhøieste A 1 Jan. 1840. § 67. Alle Indtægter for Skolevæsenet i Almindelighed samles til en Hovedkasse, og alle dets Udgifter bestrides af samme. Ingen Indtægt antages og ingen Udgift udtælles uden efter behørig Ordre. Udgifter, som i samlede Summer udbetales for senere ved Skolekommissionerne at anvendes til de forskjellige mindre Betalinger, udtælles imod Kvittering fra Skolekommissionerne, hvilke Uddelingen betroes, og som derfor føre særskilte Regnskaber under Hovedregnskabet, Alt paa den Maade og efter de Regler, som af Skoledirektionen maatte blive bestemte — Direktionens Sekretair er Regnskabsfører ved Hovedkassen, i hvilken Egenskab han bør stille Kaution; og Regnskabet, med hvis Revision bliver at forholde efter §§ 36 og 39 i fornævnte Vor A. 1 Jan. 1840, bør aflægges inden hvert Aars 1ste April for det foregaaende Aar. § 68. De private Skolers og Instituters saavelsom Fattigvæsenets Skolers indvortes Oekonomie og, hvad der ved samme ikke henhører til den egentlige Underviisning, bliver Skoledirektionens Tilsyn uvedkommende. 20 Marts.

IX. **Aarlig Beretning om hele Skolevæsenet.** § 69. Foruden at de specielle Bestyrere over samtlige under Direktionen staaende offentlige eller private Instituter eller Skoler til hvilket Religionssamfund de end høre, skulle ligesom Skolekommissionerne for deres Skoler være pligtige til at meddele Direktionen de Underretninger, der maatte forlanges, og betimeligen tilmelde dem, naar Examina i Skolerne holdes, paa det at den eller nogle af dens Medlemmer efter Leilighed kunne være tilstede, saa skulle de alle ved hvert Aars Udgang saavelsom samtlige Skolekommissioner enhver for sit Vedkommende til Direktionen indsende en General-Beretning om Skolernes eller Institutернes Forfatning og Lærere, Børnenes Antal og Underviisningens Gang m. v. i den Form, som Direktionen maatte foreskrive. Alt dette er ogsaa anvendeligt paa Kuratelerne for Kirkeskolerne saavelsom paa den administrerende Direktion for Stadens Fattigvæsen for Fattigskolernes Vedkommende. § 70. Efter disse Beretninger tilsammentagne og de Underretninger, som ellers haves, har Direktionen at affatte en aarlig Beretning, som gjennem Vort Kancellie forelægges Os, angaaende det hele Elementar-, Real- og Borger-Skolevæsens Tilstand i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og dens Forstæder. Denne Beretning, som skal tilføies Balance over den almindelige Skolekasses Indtægter og Udgifter, bekjendtgjøres derefter ved Trykken til Underretning for Alle og

20 Marts. Enhver. § 71. Skoledirektionen har i sin Indberetning at nævne alle dem, som enten ved særdeles virksomt Tilsyn eller ved fortrinlig Lærer-Duelighed og Flid eller og ved Legater i hvert sidstforløbent Aar have gavnet Skolevæsenet, paa det at Vi kunne lære at kjende hver den, der ved ædel Anvendelse af sin Tid og sin Aandskraft eller af sin Formue medvirker til at fremme Oplysning og Borgerheld. Ophævelse af den ældre Lovgivning. § 72. Ved denne Vor Anordning, der skal træde i Kraft den 1ste Juli dette Aar, blive alle foregaaende Anordninger betræffende Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn og dens Forstæder ophævede.

22 Marts. P. for Kongeriget Danmark ang. den asiatiske Handel.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: I Forbindelse med de Forhandlinger, der have havt Afløsningen af de det asiatiske Kompagnie oktroierede Rettigheder til Følge, have Vi taget under Overveielse, hvorvidt det paa Grund af Forholdet mellem den chinesiske Handel, der saaledes er bleven fri, og den ostindiske Handel, samt med Hensyn til de i det Hele forandrede Handelsforhold, maatte være hensigtsmæssigt at ophæve F. 16 Juni 1797 om den ostindiske Handel. Efter i den Anledning at have indhentet Vore troe Provindsialstænders Betænkninger, have Vi besluttet at ophæve bemeldte F. 16 Juni 1797 og at undergive Handelen og Skibsfarten paa China og Ostindien de for den udenrigske Handel i Almindelighed gjældende Bestemmelser. Vi byde og befale derfor som følger: § 1. Den det asiatiske Kompagnie under 21de Marts 1792 allernaadigst forundte og ved P. 29 Jan. 1822 indtil videre forlængede Oktroi er ophævet, og den chinesiske Handel frigiven. § 2. Ligesaa bliver F. 16 Juni 1797 om den ostindiske Handel sat ud af Kraft. § 3. Handelen og Skibsfarten paa China og Ostindien skal være undergiven de for den udenrigske Handel og Skibsfart i Almindelighed gjældende Bestemmelser. § 4. Denne Vor Anordning træder strax i Kraft. Dog skal det staae de med ostindiske Varer ladede Skibe, som enten inden eet Aar efter nærværende Anordnings Emanation ankomme til Kongerigets eller Hertugdømmernes Havne fra Ostindien, eller som beviisligen ere udklarerede fra Kongeriget eller Hertugdømmerne, medens F. 16 Juni 1797 endnu var i Kraft, frit for at klarere samtlige indehavende ostindiske Varer efter sidstnævnte Forordning; men det skal under ingen Omstændigheder være tilladt at berigtige nogle

af disse Varer efter nærværende Anordning og andre efter 22Marts.
F. 16 Juni 1797.

P., hvorved F. 8 Juli 1840, ang. Amtstue-Oppebørselerne og de Oppebørseler i Kjøbstæderne, der ere af samme Slags som de, der paa Landet vedkomme Amtstuerne, med videre, udvides til at gjælde ogsaa for Bornholm. 12 Juni.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At Vi, efter at have modtaget en af Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens, og Lollands-Falsters Stifter samt for Island og Færøerne allerunderdanigst afgiven Betænkning, betræffende det Spørgsmaal, hvorvidt Vor F. 8 Juli 1840, ang. Amtstue-Oppebørselerne og de Oppebørseler i Kjøbstæderne, der ere af samme Slags som de, der paa Landet vedkomme Amtstuerne, m. v., burde udvides til at gjælde ogsaa for Vort Land Bornholm, allernaadigst have fundet Os foranledigede til at byde og befale, som følger: § 1. De i Vor F. 8 Juli 1840, ang. Amtstue-Oppebørselerne og de Oppebørseler i Kjøbstæderne, der ere af samme Slags som de, der paa Landet vedkomme Amtstuerne, m. v., indeholdte Bestemmelser skulle, fra 1ste Jan. 1845 at regne, ogsaa være gjældende paa Vort Land Bornholm. Dog forbeholdes det Vort Rentekammer, efter Omstændighederne, nærmere at fastsætte Tiden for Afsendelsen af Pengeremisser fra Oppebørselsbetjentene der paa Øen til Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn. § 2. De allernaadigst paabudne Skriverpenge til Amtsforvalterne i Danmark blive for Bornholms Vedkommende ligeledes fra 1ste Jan. 1845 at regne, at betale med det Halve af det i F. 14 Juli 1819, § 1, bestemte Beløb.*) § 3. Som Følge af Foranførte bortfalde Bestemmelserne i allerhøieste Resol. 20 Marts 1810, bekjendtgjort ved Rentekammer-P. af 24de i samme Maaned, fra 1ste Jan. 1845.

F. ang. den Tilbagesøgningsret, som i Fremtiden skal tilkomme den ældre Eier af Kongelige Obligationer og andre offentlige Pengeeffekter fra yngre Besiddere. 21 Juni.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At Vi, til Sikkerhed for den troskyldige Besidder af Statspapirer og andre lignende Effekter have fundet det fornødent at ind-

*) Bortfalder efter L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter m. v., § 1 Litr. g, jfr. L. 20 Juni 1850, om Udjevning af Hartkornsforskjellen, § 11.

21 Juni. skrænke den Tilbagesøgningsret, som tilkommer den, der tidligere har været indtegnet som Eier, dog saaledes, at denne under tilbørlig Forsigtigheds Jagttagelse ikke bliver udsat for Tab. I denne Henseende have Vi ladet Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et Lovudkast og, efter at have modtaget disses allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi som følger: § 1. Den Ret, der efter den hidtil gjældende Lovgivning tilkommer den ældre Besidder af en Kongelig Obligation til at tilbagesøge den fra en senere Besidder, skal for Fremtiden ikke kunne gjøres gjældende, naar den først til ham udstedte eller paa hans Navn noterede Obligation senere er noteret paa en Andens Navn eller paa Ihændehaveren, og der, fra den næste for denne Obligation gjældende Rentetermin efter at en saadan Notering er foregaaet, er forløbet 3 Maaneder, uden at han for Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond har gjort Anmeldelse om, at Obligationen er ham frakommen, dog hans Ret imod den, der paa ulovlig Maade har fravendt ham Obligationen eller iøvrigt paa uredelig Maade erhvervet samme, i alle Maader uforkrænket. Iøvrigt blive fornævnte 3 Maaneder at regne fra den Dag, da Renteterminen begynder. § 2. Naar den ældre Besidder, inden den i § 1 foreskrevne Frist, foretager en saadan Anmeldelse som foranført, skal foreløbigen ingen Udbetaling af Renter efter Obligationen, ei heller nogen Notering, Ombytning eller Indfrielse af samme finde Sted. Men for at vedligeholde denne Virkning af Anmeldelsen, indtil det er afgjort, om den tidligere Besidder eller Ihændehaveren er den Berettigede, vil Førstnævnte, naar han af den nærværende Besidder i Overeensstemmelse med § 3 dertil opfordres, have at nedlægge formeligt Forbud ved Fogden imod Besidderens Ret til at disponere over Obligationen, hvilket Forbud paa sædvanlig anordnet Maade bliver at forfølge. Iøvrigt vil Anmelderen, saafremt han ikke kan forfølge sin formeentlige Fordring umiddelbart mod Ihændehaveren, have Adgang til, under de i F. 7 Febr. 1823 foreskrevne Betingelser, at erhverve Obligationen mortificeret. § 3. Der skal paa Forlangende meddeles enhver Besidder af en Kongelig Obligation Underretning om, hvorvidt nogen Anmeldelse er skeet, der kan være ham til Hinder i at nyde Renter af Obligationen eller derover at disponere, og af hvem saadan Anmeldelse er gjort, til hvilken Ende Anmelderens Navn og Bopæl bliver at optegne i vedkommende Kontoir. Det staaer da til ham at opfordre Anmelderen til, inden 4 Uger at nedlægge Forbud ved Fogden imod Dispositioner over Obligationen, samt til

at anlægge Søgsmaal til Obligationens Tilbagegivelse, 21 Juni.
hvilken Opfordring 3 Gange efter hinanden bliver at indrykke i den Berlingske poli iske og Avertissements-Tidende og i det Kjøbenhavnske Adressekontoirs Efterretninger*). Hvis den ældre Besidder da ikke inden Udløbet af den ham forelagte Frist forfølger Sagen og derom giver vedkommende Kontoir Underretning, skal den skete Anmeldelse ingen Virkning have. § 4. De foranførte Bestemmelser gjælde og for andre offentlige Effekter, som lovligen kunne overdrages ved en paa selve Dokumentet tegnet Cession, og bliver med Hensyn til saadanne Effekter den i § 1 omhandlede Anmeldelse at gjøre for den Autoritet, under hvilken Bøgerne over samme holdes. Saafremt disse Effekter ikke give Renter, men andet Udbytte, komme de om Renter gjældende Regler til Anvendelse paa dette Udbytte.

F., ang. Fribefordringsvæsenet i Danmark.**) 26 Juni.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, overeensstemmende med derom fra begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder indgivet allerunderdanigst Andragende, have taget under Overveielse, hvorlebes de i Anordningerne hjemlede Fribefordringer in natura for Eftertiden kunne, saavidt muligt, deels indskrænkes, deels forandres til en Pengebetaling, og derved en ligeligere Fordeling af Byrden opnaaes. Efter over et dertil sigtende Lovudkast at have indhentet allerunderdanigst Betænkning fra begge fornævnte Vore troe Provindsialstænder, byde og befale Vi, som følger: § 1. Ved Udredelsen af de i offentlige Anliggender forefaldende Fribefordringer skal fremdeles, ligesom hidtil, være at tage Hensyn til, om de Anliggender, i hvilke saadan Befordring behøves, vedkomme enten det Offentlige i Almindelighed eller nærmest ikkun en eller anden enkelt Kommune. § 2. Til de i § 1 først ommeldte Fribefordringer høre de, som gjøres fornødne for Os og Hendes Majestæt Dronningen med Suite og Gods paa Vore og Hendes Reiser i Riget. — Hvad angaaer de Vildt- og Jagtreiser, som ommeldes i F. 18 April 1732, § 31, og 20 Mai 1840, § 23, saavelsom de saakaldte Fadebuursreiser og de Kjørseler, Beboerne paa Vore Domainer have, ifølge Skjøder og Fæstebreve, at udrede, saasom til Embedsreiser, Godsbestyrelsen vedkommende, til Befordring af Bygnings-Inspekteurer og Haandværksfolk ved Arbeider paa de Os tilhørende Kirker og Skoler, til Transport af enkelte Brænde- og Tørv-Deputater m. m., da henhøre disse ikke til ovennævnte, det

*) Jfr. L. 22 Febr 1855.
**) Jfr. Love af 2[?] Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter m. v. § 1 Litr. c, om Udjevning af Hartkornsforskjellen § 17.

26 Juni. Offentlige i Almindelighed vedkommende, Kjørseler, men skulle fremdeles udredes af de Paagjældende paa samme Maade som hidtil.*) § 3.**) Til den i § 1 ommeldte 1ste Klasse af Fribefordringer høre endvidere efterfølgende: 1) for Militairpersoner paa deres i den militaire Tjeneste beordrede Reiser, saavelsom til beordrede Transporter af militaire Effekter af alle Slags, saasom Bagage, Munderingssager, Armatur, Brød, Fourage, m. m.; 2) for Remonte-Kommissionens Medlemmer til deres aarlige Reiser for at indkjøbe Remontehefte til Armeen; 3) for Sø- og Land-Milicesessionernes Deputerede og øvrige Personale paa Sessionsreiser; 4) for Indrulleringscheferne samt de med dem følgende Embedsmænd, ligeledes paa Sessionsreiser; 5) til Transport af udskrevne Matrosers Bagage; 6) for Stutterie-Kommissairerne til Stutterie-Besigtigelser; 7) for Generaldecisorerne eller andre Vore Embedsmænd, der udføre de anordnede Kasseundersøgelser; 8) til alle andre Reiser, der ellers beordres at foretages i Anliggender, vedkommende Vor Tjeneste. § 4. Den i § 1 ommeldte anden Klasse af Fribefordringer udredes til de saakaldte Amtsreiser og Sognereiser. — Som Amtsreiser betragtes de Kjørseler, der afgives: 1) til Stiftamtmænd og Amtmænd paa Embedsreiser, hine i Stiftets og disse i Amtets Anliggender; 2) til Biskopperne paa Embedsreiser i Stiftets Anliggender, udenfor de anordnede Visitatser, saavelsom paa Visitatsreiser fra deres Hjem indtil det Sted, hvor Visitatsen begyndes, og fra det Sted, hvor Visitatsen endes, eller dog fra nærmeste Station derfra, indtil deres Hjem; 3) til Herredsfogder og Birkedommere: a) naar de i kriminelle Sager eller offentlige Politiesager holde Extraret udenfor det ordinaire Tingsted eller deres Bolig, saa og naar de reise for, som Politiemestere, at tilveiebringe Orden, eller for at efterkomme de dem i Henseende til Veiopsynet paaliggende Pligter, samt i enkelte Jurisdiktioner, i Anledning af deres Tilsyn med Fiskeriet i Limfjorden; b) til Exsekutionsforretninger hos Personer, der have været undergivne offentlig Tiltale; c) naar de, paa de i Begyndelsen af foranstaaende § 2 ommeldte Reiser, have at give Følge indenfor deres Embedsdistrikts Grændser; 4) til Amtsforvaltere i lige Anledning, som under næst foregaaende Nr. 3, Litr. c er nævnt; 5) til Provster: a) naar de skulle give Møde ved Forhandlinger af Sager, vedkommende Amtets Fattig- og Skolevæsen; b) paa deres Reiser til Skole- og

*) Jfr. L. 20 Marts 1855 ang. Afløsning af de ommeldte Kjørsler.
**) Jfr. L. 20 Juni 1850, ang. Ophævelse af flere Skatter, m. v., § Litr. c.

Kirke-Visitatser, saavelsom naar de med de 2 dertil beskikkede Synsmænd afholde Syn over Præstegaards-Bygninger, forsaavidt saadanne Forretninger ikke kunne, overeensstemmende med R. 21 Mai 1817, foretages samtidigen med de befalede Kirkesyn, til hvilke Kirke-Eieren fremdeles skal være pligtig at afgive den i R. 19 Nov. 1802 foreskrevne Beforbring; c) naar de ifolge P. 25 Nov. 1801, skulle være tilstede ved Udskiftningsforretninger, angaaende Udlæg af Jord til Degne og Skoleholdere, for at paasee disses Ret; 6) Stiftslæger og Landphysici paa Embedsreiser i deres Distrikt i Anledning af Medicinalvæsenet; 7) til Læger og Distriktskirurger, naar de foretage Reiser: a) i epidemiske Sygdomstilfælde efter Amtmandens Ordre; b) til veneriske Patienters Helbredelse; c) i Anledning af den offentlige Vaccination; d) til at assistere syge Delinkventer; e) til at besigtige dodfundne Mennesker; f) til Syns- og Obduktionsforretninger, saavelsom i Almindelighed til specielle Undersogelser efter Amtmandens Ordre; 8) til Dyrlæger, der af Amtmanden beordres til de i F. 28 Nov. 1806, § 18, ommeldte Forretninger; 9) til Branddirekteurer, eller forsaavidt deres Embedsforretninger ere, eller blive, overdragne til Herredsfogderne og Birkedommerne, da til disse Embedsmænd, naar de foretage Reiser: a) til Visitationer og Sproiters Probering; b) til Undersogelse af en forefalden Ildebrand; c) til Taxationer og Omtaxationer, der paa det Offentliges Vegne afholdes, i hvilket Tilfælde Taxationsmændene ligeledes skulle have fri Beforbring; 10) til Sandflugtskommissairer, forsaavidt Godtgjorelse for Beforbrings-Udgifter ikke er indbefattet under den dem tillagte Lønning, saavelsom til Herredsfogder paa Sandflugtsreiser; 11) til Prokuratorer i Delinkventsager, og, naar vedkommende Part ei selv kan beforbre dem, ligeledes i beneficerede Sager; 12) til Transport af Delinkventer med Vagt til og fra Tinget, saavelsom til Straffestedet, forsaavidt de ikke kunne beforbre sig tilfods; 13) til Transport af Betlere, Løsgjængere, Fattiglemmer og afstraffede Delinkventer til deres Hjemstavn, ligeledes forsaavidt disse ikke kunne beforbre sig tilfods; 14) til Lægdsmænd og Sognefogder, naar de i denne deres Bestilling have at mode ved Sø- og Land-Milicesessionerne, og Afstanden er over 1 Miil; 15) ligeledes til Lægdsmænd, naar de til Af- og Tilgangs Listers Forfattelse indkaldes til at mode hos Herredsfogden, og Afstanden er over 1 Miil. — Som Amtsreiser betragtes endvidere ridende Bud i Amtets Ærinde. § 5 Som Sognereiser betragtes de Kjorseler, der afgives: 1) til Kirkers og Kirkegaardes Istandsættelse og Vedligeholdelse; 2) til Skolebygningers Opforelse, Istandsættelse og Vedligeholdelse i

26 Juni.

26 Juni. ethvert Skoledistrikt, for sammes Vedkommende; 3) i Anliggender, vedkommende Fattigvæsenet i de enkelte Distrikter, forsaavidt Kjørseler hertil maatte gjøres fornødne, saasom til Læger, naar de hentes til fattige Syge, til Jordemødre, der kaldes til at betjene Fattige, eller Huusmænds og Inderslers Hustruer, naar Vedkommende ikke selv have Heste og Vogn, m. m.; 4) til Præster i de i F. 13 Marts 1761, § 8, ommeldte Tilfælde; 5) til Herredsfogder og Birkedommere, naar de efter Anmodning møde i Sogneforstanderskaberne. — Som Sognereiser betragtes endvidere ridende Bud i Sogne-Anliggender. § 6. Forsaavidt fornævnte Fribeforbringer, enten paa Grund af Reisens Beskaffenhed, eller formedelst andre Omstændigheder, maae vedblive at udredes in natura, hvorom iøvrigt de nærmere fornødne Forskrifter indeholdes i de efterfølgende Paragrapher, skal Forpligtelsen hertil fremdeles paahvile dem, der i Medhold af de hidtil gjældende Anordninger have været saadan Forpligtelse undergivne.*) § 7. Som en Følge heraf skulle de i foreslaaende § 2 ommeldte egentlige Kongereiser vedblive at udredes, saavel af Kjøbstæderne, Kjøbenhavn undtagen, som af samtlige kjørepligtige Hartkornsbrugere paa Landet, uden Hensyn til om Hartkornet er privilegeret eller uprivilegeret, dog at Sognefogderne fremdeles skulle være derfor fritagne.**) For de i saadan Anledning afgivne Beforbringer bliver, ligesom hidtil, ikke nogen Betaling at erlægge. § 8. Til Indskrænkning, forsaavidt Omstændighederne tillade det, af de Frireiser, der ommeldes i foranstaaende § 3, ville Vi have alle de Autoriteter, under hvis Bestyrelse de Anliggender henhøre, som gjøre Reiser af fornævnte Slags fornødne, paalagt, ikke alene fremdeles nøie at paasee, at ikkun de i ethvert Tilfælde høist nødvendige Beforbringer rekvireres, men ogsaa, forsaavidt enten den Reisendes personlige Stilling eller Reisens Beskaffenhed ikke maatte være til Hinder deri, at lade den Reisende benytte Beforbringen med Dampskibe, Diligencer, Dagvogne eller andre lignende Indretninger, imod at godtgjøres i Penge, hvad Beforbringen koster Vedkommende Autoriteter, som ere berettigede til at udstede Pas paa Fribeforbring, have at drage Omsorg for, at den Reisende, hvor saadant lader sig gjøre, anvises Beløbet af de Udgifter, der kunne antages at ville medgaae til Beforbringen ved Afbenyttelse, enten af de almindelige Vognmandslaug, eller af nysnævnte andre Beforbringsmidler. — Som Følge heraf blive da de forefaldende Beforbrings-

*) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Udjevning af Hartkornsforskjellen, § 17.
**) Jfr. ovennævnte L. § 14 og L. 4 Marts 1857 om Sognefogders Lønning.

gifter at afholde af den Reisende selv, der tillige skal være 26 Juni.
pligtet til, naar den af ham modtagne Sum ikke med
iagtighed forud har kunnet beregnes, efter fuldendt Reise
aflægge Regnskab til vedkommende Autoritet for Summens
vendelse. — I de Tilfælde, i hvilke den nylig nævnte
emgangsmaade med Forskud til de fornødne Befordrings-
gifter ikke kan bruges, saa at det er nødvendigt, at Be-
dringen maa ydes in natura, bliver denne at afgive ved
almindelige Vognmandslaug, og ikkun naar en saadan
e kan haves, af Landdistrikterne, i hvilke Kjørepligten frem-
es, ligesom hidtil, ikke skal paahvile andre Landboere, end,
d Undtagelse af Sognefogderne, dem, der besidde Jorder
d uprivilegeret Hartkorn*), derunder ogsaa Besiddere af
rivilegerede Hovedgaarde indbefattede. § 9.**) For
hver Befordring, eller for ethvert Par Forspandsheste, der
enhold til Slutningen af næstforegaaende § 8 blive efter
kvisition, overeensstemmende med de udfærdigede Reisepasse,
givne enten af Kjøbstæderne eller, hvad Landdistrikterne an-
aer, af det uprivilegerede Hartkorns Brugere, tilstaaes en
ngebetaling, der for Kjøbstadbefordringer skal være lig
d den sædvanlige Vognmandstaxt, og for Befordringer
Landdistrikterne ansættes til Vognmandstaxten for de
ndre Postvogne. — Nysnævnte Betaling, saavelsom den
um, der udfordres til Dækning af det i næstforegaaende
8 ommeldte Forskud til forefaldende Befordrings-Udgifter,
veiebringes ved Repartition over alle Amter, dog med
dtagelse af Bornholms Amt, efter den Regel, at samtlige
øbstæder, Kjøbenhavn undtagen, udrede af det hele Beløb,
m reparteres, en Sjettedeel, og samtlige Landdistrikter de
rige fem Sjettedele. Den i Overeensstemmelse hermed paa
melbte Kjøbstæder faldende 1/6 bliver derefter mellem dem
dbyrdes at fordele efter enhvers Folkemængde, og at ud-
tale af Kæmnerkassen, hvorimod de øvrige 5/6 fordeles til
udredes, deels af alt uprivilegeret Ager- og Engs-Hart-
rn, deels i sædvanligt Forhold dertil, af alt uprivilegeret
kov- og Mølleskyld, og udskrives i Forbindelse med den
iordnede Fourage- og Marschpenge-Skat, dog at Amager
nd medtages under Repartitionen af bemeldte Befordrings-
dtgjørelse, hvorimod Sognefogdernes Hartkorn skal være
taget for at yde Bidrag til samme. — Da denne Repar-
ion er Bornholm uvedkommende, blive de sammesteds fore-

*) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Udjevning af Hartkornsforskj. § 17, see og § 14, sammenholdt med L. om Sognefogdernes Lønning af 4 Marts 1857.
**) Jfr. L. 20 Juni 1850, ang. Oph. af flere Skatter m. v., § 1 Litr. c.

26 Juni. faldende Kongelige Tjenestereiser, uden Forbindelse med dette Slags Reiser i de øvrige Amter, at udrede af Beboerne selv paa samme Maade, som for Tiden er Tilfældet, indtil en nærmere Regulering deraf kan finde Sted, hvorom Amtsraadet, naar den nye Matrikul er bleven indført der i Landet, haver at indkomme med Forslag til Vort Rentekammer. — Hvad iøvrigt angaaer de i foranstaaende § 3, Nr. 1, ommeldte, under nærværende Paragraphs Bestemmelser indbefattede, Reiser i militaire Anliggender, da forstaaes ved disse alene de ordinaire, der i Fredstid behøves. Den i F. 9 Mai 1806, § 7, givne Forskrift vedbliver saaledes fremdeles at være gjældende, men for sammes Anvendelse ville i paakommende Tilfælde specielle Regulativer vorde kundgjorte. § 10. Efter Beskaffenheden af de Reiser, der ere specificerede i foregaaende § 4, nemlig eftersom de foretages i et en Kjøbstad eller et Landdistrikt vedkommende Anliggende, skulle de udredes af det Amts enten Kjøbstæder eller Landdistrikter, hvorfra Befordringer afgives, og skal denne Regel ligeledes være gjældende, forsaavidt enkelte af bemeldte Reiser finde Sted i Anliggender, vedkommende et Stift. Dog er det en Selvfølge, at, ligesom Staden Kjøbenhavn vedbliver at være uden Kommunalforbindelse med de øvrige Kjøbstæder, saaledes vedblive ogsaa Kjøbstæderne og Landdistrikterne paa Bornholm at danne een samlet Kommune i den heromhandlede Henseende. — Fra foranførte Bestemmelse, at Byrden af de forefaldende Amtsreiser bør bæres af ethvert Amt, hvorfra Befordringen afgives, undtages iøvrigt Delinkventers Transport til Straffestedet, hvilken Transport uden Hensyn til, om Straffestedet er beliggende enten udenfor Amtet, men i Stiftet, eller udenfor Stiftet, bør bekostes af det Amts enten Kjøbstæder eller Landdistrikter, i hvilket Delinkventsagen er bleven behandlet og paakjendt. § 11. Da fornævnte Amtsreisers Afgivelse in natura efter Mulighed bør søges indskrænket, haver Amtsraadet i ethvert Amt og, for Kjøbstædernes Vedkommende, Amtmanden med Kommunalbestyrelsen at tage under speciel Overveielse, om der ikke maatte findes Anledning til at indlede Underhandlinger med adskillige af de til saadanne Frireiser berettigede Personer om selv, imod en passende Godtgjørelse, at overtage den fornødne Befordring, enten for deres Embeds- eller Tjenestetid, eller i alt Fald til en Prøve paa eet eller flere Aar, hvorom da Forening, hvortil kan bruges ustemplet Papir*), bliver at oprette og at indsende til Vort Rentekammer, der, forsaavidt ikke særegne Grunde maatte findes at tale derimod, skal være bemyndiget til at meddele Approbation paa samme.

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861, om det stemplede Papiir, § 74.

— De Foreninger af saadant Slags, som allerede nu paa enkelte Steder ere oprettede overeensstemmende med P. 18 Okt. 1825, skulle fremdeles beholde Gyldighed, dog at den ved samme betingede Godtgjørelse i alle Tilfælde ansættes til Penge, og at den ikke skal falde den enkelte Jurisdiktion til Byrde, men udredes paa samme Maade, som i det Følgende nærmere foreskrives med Hensyn til Betalingen for andre Amtsreiser; hvorhos bestemmes, at ingen af forbemeldte Foreninger maa, naar den udløber, fornyes, uden efter derover indhentet Erklæring af Amtsraadet og, for Kjøbstædernes Vedkommende, af Amtmanden med Kommunalbestyrelsen. — Iøvrigt skal det staae Enhver, med hvem en saadan Forening er eller bliver oprettet, frit for, til de Reiser, som ere Foreningens Gjenstand, at leie Befordring, uden i den Henseende at være indskrænket ved de Vognmandslaugenes i Kjøbstæderne ellers tillagte Rettigheder. 26 Juni.

§ 12. Det fastsættes som almindelig Regel, at afgivne Befordringer til de Amtsreiser, der ikke besørges udførte efter Forening paa nysnævnte Maade, ligeledes skulle betales, de i foregaaende § 4 anførte Ridetoure med Halvdelen af Godtgjørelsen for Kjørselstoure, og skal det i forommeldte Henseende være overladt til ethvert Amts kommunale Bestyrelse, respektive for Kjøbstæderne og Landdistrikterne, dog paa Vort Rentekammers Approbation, nærmere at regulere det videre Fornødne, hvorved bliver at iagttage, at den Reisende henvises til efter Mulighed at benytte Diligencer, Dagvogne eller andre lignende Indretninger, deels til Besparelse i de medgaaende Befordrings-Udgifter, deels til Indskrænkning af de Tilfælde, i hvilke det gjøres nødigt at lade de iøvrigt i Overeensstemmelse med foregaaende § 8 kjørepligtige Landboere afgive Befordringen in natura.

§ 13. Den Betaling, der ifølge næstforegaaende § 11 og § 12 bliver at erlægge for de saakaldte Amtsreiser, henhører, forsaavidt Reiserne vedkomme Kjøbstæderne, til Udredelse af disses Kæmnerkasser, og skal i de Amter, hvor flere Kjøbstæder gives, samt naar Reiserne finde Sted i Anliggender, hvis øvrige Omkostninger, efter hidtil gjældende Forskrifter, bæres af bemeldte Kjøbstæder i Forening, fordeles til Udredelse af disse Kjøbstæder i Forhold til enhvers Folkeantal, til hvilken Ende der ved Aarets Udgang bør, forsaavidt Reiser af nysnævnte Slags angaaer, skee endelig Opgjørelse af, hvad der overeensstemmende hermed kan falde paa enhver Kjøbstad, som saaledes enten berettiges eller forpligtes til Refusion af, hvad der i Aarets Løb er af samme bleven udredet, enten meer eller mindre end det

26 Juni. Beløb, Opgjørelsen medfører. Den paa ethvert Amts Landdistrikt faldende Andeel af bemeldte Betaling bliver, som hidrørende fra Reiser, der ere foretagne i hele Kommunens Interesse, at afholde af Repartitionsfonden. — Paa Bornholm henhører saadan Betaling, saavel for Kjøbstædernes som for Landets Vedkommende, til Udredelse af den for samme fælleds Repartitionsfond; men, i Lighed med hvad i foregaaende § 9 er bestemt, tillades det, at de sammestedsforefaldende Amtsreiser udredes af Beboerne paa samme Maade som hidtil, da der, naar det i § 9 ommeldte Forslag fra Amtsraadet indgives, tillige vil være at gjøre Forslag til nærmere Regulering af Amtsreiserne. § 14. Skulde den kommunale Bestyrelse for noget Amt, efter derom for Landdistrikternes Vedkommende indhentede Erklæringer fra de forskjellige Sogneforstanderskaber, ansee det for ønskeligt, at enten alle eller nogle af de forommeldte Amtsreiser fremdeles og indtil videre udredes in natura uden Betaling, da skal Vort Rentekammer, naar Forslag derom, saavelsom om den i saa Henseende fornødne Regulering af Fremgangsmaaden i det Hele, maatte indkomme til samme, og Forslaget findes hensigtssvarende, være bemyndiget til undtagelsesviis at approbere dette, dog at ikke de i foregaaende § 11 ommeldte Foreninger angaaende Godtgjørelse istedetfor Befordring in natura derved ophæves uden Vedkommendes Samtykke. § 15. Forsaavidt der paa de i det Foregaaende ommeldte Reiser maatte forefalde Transporter over større eller mindre Færgesteder, bliver for samme ingen Betaling at erlægge, med mindre en saadan enten med det fulde taxtmæssige Beløb, eller med et under samme nedsat Beløb, er hjemlet i det paa Færgefarten meddeelte Privilegium, og tilveiebringes da saadan Betaling paa samme Maade, som med Hensyn til Betalingen for Befordringer til Lands er foreskreven i foranstaaende § 9 og § 13, alt eftersom Reisen henhører under enten det ene eller det andet Slags af de sammesteds omhandlede Frireiser. — Roe-Toure udenfor de egentlige Færgesteder betales i Forhold til Taxterne ved nærmeste Færgested. § 16. Til de foran i § 2 ommeldte egentlige Kongereiser blive Befordringspassene efter Rekvisition, ligesom hidtil, at udfærdige af Vort Rentekammer, der ligeledes udfærdiger de fornødne Passe for de i § 3 omhandlede Reiser i Vor Tjeneste, dog med Undtagelse af dem, der ere nævnte under samme Nr. 1 og Nr. 2, hvilke fremdeles skulle, efter den engang indførte Forretningsorden, udfærdiges af Vort General Kommissariats-Kollegium og af Generalkvarteermesteren, eller, naar enkelte Reisers uopholdelige Foretagelse maatte

gjøre saadant nødvendigt, af vedkommende kommanderende 26 Juni.
General eller Korps-Chef. — Til de foran i § 4 specificerede Amtsreiser udstedes Passene af Amtmanden i det Amt, i hvilket Befordringen afgives, hvorom de fornødne nærmere Bestemmelser blive at optage i det i foregaaende § 12 foreskrevne Regulativ. § 17. I Befordringspasset bør anføres ikke alene Pashaverens Navn og Stilling, samt i hvilken Anledning den eller de i samme omhandlede Reiser foretages, men ogsaa hvormange Personer eller hvilket Gods der skal befordres, saavelsom hvorvidt kun een eller flere Vogne, og da af hvilket Slags, eller hvormange Par Forspandsheste der maa rekvireres, ligesom det tillige bliver at tilføie, hvorvidt der til Reisen fortrinsviis skal benyttes sædvanlig Vognmandsbefordring, eller, hvad især ved visse Militair-Transporter saavelsom ved flere af de forefaldende Amtsreiser vil være Tilfældet, om Befordringen skal afgives alene af Landboerne. § 18. Enhver, som efter denne Vor Forordning er berettiget til at nyde Fribefordring til de i § 16 ommeldte Reiser, bør forsaavidt der ikke, i Henhold til hvad foran i § 8 samt § 11 og § 12 er bestemt, er tilstaaet en vis Pengegodtgjørelse istedetfor Befordring in natura, være forsynet med et paa den i bemeldte § 16 foreskrevne Maade udfærdiget Pas, enten for hver enkelt Reise eller, hvis Reiser af samme Art jevnlig forefalde, samt naar Omstændighederne ellers maatte gjøre saadant mere hensigtsvarende, for et bestemt kortere eller længere Tidsrum, hvilket dog ikke i noget Tilfælde maa overskride 1 Aar. — Det paaligger derhos den Pashavende, strax efter fuldendt Reise, eller hvis Passet er udstedt for en bestemt Tid, da naar denne Tid er forløben, at tilbagesende Passet forsynet med de i efterfølgende § 35 befalede Paategninger, til den Autoritet, der har udstedt samme. § 19. Naar det meddeelte Pas lyder paa sædvanlig Kjøbstadbefordring, og Reisen skal tiltrædes fra Kjøbenhavn, rekvireres Befordringen hos det almindelige Befordringsvæsen af den Autoritet, der har udstedt Passet, hvilken Autoritet efter tilstillet Regning drager Omsorg for sammes Betaling, der iøvrigt inddrages under den Repartition, som for de forskjellige Befordrings-Udgifter i det Følgende foreskrives. Udenfor Kjøbenhavn haver den Reisende, ved at fremsende det udstedte Pas, at rekvirere Befordring hos Opsynsmanden for Befordringsvæsenet, som ved Vognens Afgivelse tilbageleverer Passet til den Reisende. — Skal derimod Befordringen ydes af Landboere, bør forommeldte Rekvisition skee til Amtsforvalteren, i Reglen 24 Timer førend Befordringen agtes benyttet, for at den efter Budsendelse

26 Juni. til Sognefogden betimelig kan af denne vorde tilsagt og derefter møde til den bestemte Tid. Dog undtages herfra de Tilfælde, i hvilke det, navnlig paa Grund af forskjellige Amtsreisers Beskaffenhed, vilde være uhensigtsmæssigt at rekvirere Beforbringen til disse hos Amtsforvalteren, og bør da Rekvisitionen skee til den nærmeste Sognefoged, der uden Ophold har at tilsige Beforbringen. Ligeledes skal det, naar Nødvendighed i enkelte Tilfælde maatte kræve det, være den Reisende tilladt under behørig Legitimation ved Beforbringspassets Foreviisning at rekvirere Beforbringen hos den nærmeste Sognefoged. Om de Beforbringer, der afgives efter saadanne direkte Rekvisitioner til Sognefogden, haver denne uopholdeligen at underrette Amtsforvalteren. § 20. Forsaavidt der til de Fribeforbringer, der ommeldes i foreftaaende § 2, § 3 og § 4 skal afgives Beforbring af Landdistrikterne, bør der, naar undtages saadanne Tilfælde, i hvilke et forholdsviis betydeligt Antal, enten bespændte Vogne eller Forspandsheste, udkræves, f Ex. til forefaldende større Militairtransporter, ikke tilsiges andre, med Hensyn til den paagjældende Reise iøvrigt kjørepligtige, Hartkornsbrugere, end fra det Sogn, hvori Mødestedet er beliggende, saavelsom fra de andre Sogne, hvis Kirker ligge i ikke større Afstand fra Stedet, hvorfra Beforbringen skal afgives, end 1 Miil i lige Linie. — Forommeldte større Transporter bør derhos, forsaavidt Omstændighederne paa nogen Maade tillade det, skee paa den for Landmanden i Henseende til Pløining og Kornhøst beleiligste Tid. — Iøvrigt skal det være Pligt for vedkommende Sognefogder, ved alle betydelige Kjørseler og Transporter, saavelsom ellers, naar det efter Fornødenhed paafordres af vedkommende Autoriteter, personlig, eller ved en paa eget Ansvar antagen Mand, at medfølge til Hest, for at vaage over god Orden paa Veien og Skiftestederne. § 21. Den i næstforegaaende § 20 indeholdte Forskrift om den Grændse udenfor hvilken Landboerne ikke i sædvanlige Tilfælde kunne tilsiges til Beforbrings Afgivelse, skal dog være uden Anvendelse paa de Amtsreiser, som, efter dertil i Henhold til foregaaende § 14 meddeelt Tilladelse, vedblive i noget Amt indtil videre at forrettes in natura uden Betaling, hvorimod det ved den i nysnævnte § 14 foreskrevne Regulering bliver at iagttage, at Byrden fordeles over det hele vedkommende Distrikt saa ligeligt som muligt. § 22. De næstforegaaende § 20 og § 21 omhandlede Beforbringer kunne i Regelen, og naar betydelige Kjørseler undtages, ikke fordres ydede for en længere Veistrækning end i det høieste

4 Miil, dog at paa de enkelte Steder, hvor særegne Regu- 26 Juni.
.ativer herom maatte være gjældende, disse skulle vedblive
.uforandrede, ligesom hidtil. § 23. I alle de Tilfælde, i
hvilke der efter denne Vor Forordning kan være Spørgs-
maal om Veilængden, bliver denne, naar ikke anden Be-
stemmelse derom haves, at beregne efter Videnskabernes
Selskabs Kort i lige Linie, med Tillæg af 1/8 for Veiens
Krumninger. § 24. For at det til enhver Tid kan vides,
over hvormange Kjørseler der i forekommende Nødvendig-
hedstilfælde kan i ethvert Amtstuedistrikt disponeres, bør
nøiagtige Fortegnelser optages over alle i Distriktet kjøre-
pligtige Landboere, derunder, med Hensyn til de i § 2
nævnte Kjørseler, ogsaa Besiddere af privilegeret Hartkorn
indbegrebne, hvoraf enhver ansættes til een eller flere Kjørseler
i Omgangen, i passende Forhold til Gaardens Hartkorn.*)
§ 25. Af disse Fortegnelser, hvis Optagelse ledes af ved-
kommende Sogneforstanderskaber, bliver et Exemplar at til-
stille Amtsforvalteren, der paa hidtil sædvanlig Maade har
at paasee den fornødne Omgang mellem de paagjældende
Sogne, og skal et ligelydende Exemplar forblive hos Sogne-
fogden, der under Forstanderskabets Tilsyn har at iagttage
den rigtige Omgang i Sognet selv. § 26. Naar der ved
Jorders Udstykning foregaaer nogen saadan Forandring
med en Jordeiendom, at den eller de, samme efter § 24
paahvilende Kjørseler i Omgangen ikke, efter hvad der kan
være passende i Forhold til det ved samme tilbageblivende
Hartkorn, kan affordres Eieren eller Besidderen, bliver den
i næstforegaaende § 25 ommeldte, hos Sognefogden be-
roende, Fortegnelse at berigtige i Overeensstemmelse dermed,
ligesom ogsaa fornøden Underretning herom ufortøvet til-
stilles Amtsforvalteren. — Lige Berigtigelse bør finde Sted,
naar ved Sammenlægning en Jordeiendom forøges i den
Grad, at samme, i passende Forhold til det ved Sammen-
lægningen fremkomne samlede Hartkorn, bør ansættes til et
forøget Antal Kjørseler i Omgangen. — Udenfor de her
omhandlede Tilfælde bliver iøvrigt Jorders Udstykning og
Sammenlægning uden Indflydelse paa Kjørepligtens For-
deling, ligesom det ogsaa er en Selvfølge, at den Forplig-
telse, som i Medhold af de hidtil gjældende Anordninger
har paahvilet Besiddere af Parceller af udstykkede eller ned-
lagte Gaarde, til at yde et forholdsmæssigt Bidrag til Ud-
redelsen af de her omhandlede Kjørseler, enten ved Penge-
betaling eller paa anden Maade, aldeles bortfalder fra den
Tid af, at denne Vor Forordning træder i Kraft. § 27.

*) Jfr. L. 20 Juni 1850, ang. Ophævelse af Hartkornsforskjellen, § 17.

26 Juni. De i foregaaende § 24 og § 26 foreskrevne Regler for Omgangen af de paa Landdistrikterne faldende Befordringer skulle dog ikke være anvendelige paa de Amtsreiser, som, efter dertil i Medhold af foregaaende § 14 given Tilladelse, vedblive i noget Amt indtil videre at forrettes in natura uden Betaling; men ved Reguleringen af disse Reisers Udredelse kan den hidtil stedfundne Indretning med Kjørelægder fremdeles i det Væsentlige beholdes, dog at saadanne nærmere Bestemmelser, som i den Anledning maatte ansees ønskelige, optages i det Forslag, der i Overeensstemmelse med fornævnte § 14 bliver at indgive til Vort Rentekammer. § 28. Naar Befordringen skal afgives fra et Landdistrikt, tilstaaes den Kjørepligtige fra den Tid, Tilsigelse har fundet Sted, 2 Timer til de til Reisen fornødne Forberedelser, og desuden en passende Tid for at kunne tilbagelægge Veien mellem hans Hjem og Mødestedet, hvilken Tid bestemmes efter Forholdet af $1^1/_2$ Time for en Veilængde af 1 Miil. § 29. Den til saadan Befordring Berettigede er ikke forpligtet til at vente paa samme længere end 1 Time over den bestemte Mødetid, og kan, naar saadan Tid er forløben, anden Befordring leies, om hvis Betaling Eieren har at henvende sig til Amtmanden, som efter de befundne Omstændigheder enten lader Betalingen, foruden en Mulkt af 2 Rbd., under Udpantningstvang inddfordre hos den Udeblivende, eller hos hvem Anden, Udeblivelsen maatte være at tilregne, eller, naar Udeblivelsen maa ansees som tilfældig, uden at Nogen derved har gjort sig skyldig i Brøde, drager Omsorg for, at Betalingen for den leiede Befordring tilveiebringes paa samme Maade, som Betalingen for andre Befordringer af det Slags, hvortil den efter sin Beskaffenhed hører. § 30. Paa der anden Side skal heller ikke den Kjørepligtige være forbunden til at vente længere end en Time fra den berammede Mødetid at regne, eller, hvis han ikke saa betimelig maatte være indtruffen, da en Time efterat han virkelig er mødt. Dog gjælder dette ikkun i Tilfælde af, at den eller de Personer eller de Effekter, som skulle befordres, ere tilstede paa Afgangsstedet paa den efter Tilsigelsen berammede Mødetid, hvorimod, naar de ikke til saadan Tid ere indtrufne paa Afgangsstedet, den mødte Befordring skal være pligtig at vente 1 Time efterat de ere ankomne, dog i det Hele ikke længere end 3 Timer, eller, hvis fornævnte Personer eller Effekter skulle komme over Søen fra en anden Provinds i 4 Timer, hvilke 3 eller 4 Timer beregnes fra den berammede Mødetid, hvis den Befordrende inden saadan

Tid er mødt, men i andet Fald fra den Tid; han virkelig 26 Juni.
er mødt. — Den Kjørepligtige, som har ventet den foranførte Tid, er berettiget til at vende tilbage til Hjemmet, og beholder, naar han med behørig Legitimation gjør Anmeldelse derom hos Amtsforvalteren eller Sognefogden, ligefuldt Adgang til Betaling for den tilsagte Befordring paa samme Maade, som om den virkelig var bleven udredet. Og bør derhos den Reisende godtgjøre Beløbet af denne Betaling, medmindre de Omstændigheder, der have bevirket Opholdet fra hans Side, befindes efter anstillet Undersøgelse ikke at kunne tilregnes ham. Er Befordringen af det Slags, som i Medhold af foregaaende § 14 afgives in natura uden Betaling, bliver den at afskrive Vedkommende i den for saadanne Befordringer bestemte Omgang. § 31. Fra den i næstforegaaende Paragraph indeholdte Bestemmelse om en Ventetid af ikke over 1 Time skal dog passende Afvigelse være tilladt, naar ved større forefaldende Transporter Paalæsningen ikke kan tilendebringes i saa kort en Tid. Imidlertid er det en Selvfølge, at denne bør fremskyndes det meste muligt, og Vedkommende, som dermed have Tilsynet, paadrage sig Ansvar og Mulkt fra 5 til 20 Rbd., om fra deres Side nogen ulovlig Forhaling maatte finde Sted. Paa samme Maade og under lige Bestemmelser bør ligeledes i de heromhandlede Tilfælde Aflæsningen fremskyndes. § 32. Saavel Vogne som Heste og Seletøi bør være i forsvarlig Stand, og Vognen indrettet efter, om Befordringen, ifølge hvad derom ved Tilsigelsen er tilkjendegivet, skal benyttes af Personer, eller alene være til Transport af Gods, Fourage m. v., i hvilket sidstnævnte Tilfælde der med Vognen bør følge saavel Læssetræ som fornødent Reeb eller Toug. Skulle Personer befordres, da bør Vognen være forsynet med 1 à 2 Agestole foruden Kudskesædet, samt med tvende gode, hvert i det mindste 2 Favne lange Stykker Reeb, til dermed at fastbinde den Reisendes Bagage. Medfører den Reisende selv Agestoel eller Kalesche, kan den Kjørepligtige ikke vægre sig ved at anbringe samme paa Vognen, naar saadant kan skee uden Skade for denne. — Befindes saadanne Mangler ved den stillede Befordring, at disse ikke uden skadeligt Ophold kunde vorde afhjulpne, og Befordringen paa Grund af samme maa erklæres ubrugelig, hvilket af den lokale Politie-Øvrighed bliver at afgjøre, ansees Befordringen som udebleven. Hvis bemeldte Øvrighed ikke er tilstede, tilkaldes tvende troværdige Mænd, efter hvis afgivne Skjøn der foreløbig vil være at forholde. § 33. Paa en med

26 Juni. 2 Heste bespændt Bondevogn maa Læsset, Kudskens Vægt derunder ei indbefattet, ikke overstige 600 Pd., ved hvis Beregning enhver voxen Person antages at have en Vægt af 150 Pd. Og skal med en saadan Vægt under en Mulkt, beregnet efter 2 Rbd. for hver Time der over den tilladte Tid medgaaer til Reisen, Befordringen skee paa chausserede Veie i 1 Time pr. Miil, paa andre Veie i $1^1/_4$ Time pr. Miil, dog at passende Afvigelse herfra tillades, naar enten Transportens Beskaffenhed, f. Ex. med Fourage, eller, især om Vinteren, Veiens Beskaffenhed maatte gjøre saadan Afvigelse nødvendig. § 34. Skulde Nogen, der er tilsagt til Befordrings Afgivelse, formene sig at være fritagen derfor, bør han dog uvægerlig afgive Befordringen, men kan derefter henvende sig med Klage til Amtmanden, der ved Resolution afgjør Sagen eller indsender samme til Vort Rentekammer, for hvilket Kollegium derhos Sagen bliver at andrage, saafremt Klageren ikke maatte finde sig tilfreds med den af Amtmanden afgivne Resolution. Forsaavidt iøvrigt mellem den til Fribefordring Berettigede paa den ene Side og den Kjørepligtige paa den anden Side Tvistighed maatte opstaae, angaaende hvad i foranstaaende § 28—§ 33 er foreskrevet, bliver Sagen at afgjøre af vedkommende Politiemester, efter Omstændighederne, enten ved Resolution eller ved Kjendelse, og er det derhos en Selvfølge, at saafremt Nogen af de Paagjældende maatte gjøre sig skyldig i saadanne Handlinger, der kunne medføre Ansvar eller Straf efter de almindelige Love og Anordninger, bliver Sagen derom at anhængiggjøre ved Retten paa ellers foreskreven Maade. § 35. Ligesom Amtsforvalteren eller Sognefogden og, saafremt Befordringen er skeet ved Vognmandslauget i en Kjøbstad, da Opsynsmanden ved samme, bør forsyne ethvert Befordringspas hvorefter Kjørselen rekvireres, med Paategning bag paa samme, angaaende hvilke Kjørseler efter Passet ere blevne afgivne, saaledes skal det ogsaa paaligge enhver Reisende, som overeensstemmende med denne Vor Forordnings § 3 er berettiget til Fribefordring i Kongelige Tjeneste-Anliggender, at meddele den Befordrende Kvittering for den af ham nydede Befordring, i hvilken Kvittering, hvortil det fornødne Antal Blanketter meddeles enhver Reisende tilligemed Befordringspasset, anføres: a) Datum af det meddeelte Pas b) den Autoritet, af hvem Passet er udstedt; c) det Anliggende, hvori Reisen er foretagen, samt d) Stedet, hvorfra, og Stedet, hvortil Befordringen er afgiven. § 36. Den i næstforegaaende § 35 foreskrevne Fremgangsmaade

med Kvitterings Meddeelelse til den Beforbrende selv be- 26 Juni.
høver dog ikke at iagttages, naar vedkommende Sognefoged, overeensstemmende med hvad i Slutningen af foregaaende § 20 er bestemt, er tilstede ved forefaldende betydeligere Transporter, da det i saa Tilfælde skal være tilstrækkeligt, at Kvittering for alle de fra et Sogn udredede Kjørseler afgives under eet til bemeldte Sognefoged, som derefter iøvrigt har at iagttage, hvad i efterfølgende § 38 er foreskrevet, saaledes at de enkelte Kjørseler specificeres i den sammestedss ommeldte Regning. § 37. For de Befordringer, som udredes til de i denne Vor Forordnings § 2 ommeldte egentlige Kongereiser, gives ligeledes under eet Kvittering, nemlig til Opsynsmanden ved Befordringsvæsenet i vedkommende Kjøbstad for de af samme Kjøbstads Vognmandslaug udredede Befordringer, hvilken Betjent desaarsag enten selv eller ved Fuldmægtig bør medfølge til næste Station, og til Amtsforvalteren for de af Landdistrikterne afgivne Befordringer. § 38. De i foregaaende § 35 ommeldte, af den Befordrede meddeelte Kvitteringer blive, eftersom Befordringen er afgiven af Vognmandslauget i en Kjøbstad eller af et Landdistrikt, uden Ophold at aflevere, i alt Fald imod et Interimsbeviis, i førstnævnte Tilfælde til Opsynsmanden ved Befordringsvæsenet, og i sidstnævnte Tilfælde til Sognefogden i det Sogn, hvorfra Befordringen er udredet, og har saavel Opsynsmanden som Sognefogden ved hver Maaneds Udgang at tilstille Amtmanden en, med bemeldte Kvitteringer bilagt, Regning over de i Maanedens Løb afgivne Befordringer, i hvilken Regning derhos bliver for hver enkelt Reise at anføre Miletallet af Veilængden mellem Stedet, hvorfra, og Stedet, hvortil Befordringen er ydet. § 39. I Lighed med, hvad i foregaaende § 35 er foreskrevet, saavel i Henseende til Paategning paa Passet, som i Henseende til Meddelelse af Kvittering for den ydede Befordring, bliver at forholde, naar Befordringen skeer over et Færgested, hvis Eier eller Bruger, saafremt iøvrigt, i Henhold til foregaaende § 15, Adgang haves til Betaling for bemeldte Befordring, har at tilstille Amtmanden Regning over samme tilligemed den meddeelte Kvittering eller en verificeret Gjenpart af samme. For Roetoure indgives Regning af Sognefogden paa det Sted, hvorfra Befordringen afgives. § 40. Forsaavidt Amtmanden ikke maatte finde noget at erindre mod de ham ifølge foregaaende § 38 og § 39 tilstillede Regninger over Befordringer til Kongelige Tjenestereiser, blive disse, med fornøden Paategning herom, at tilstille

26 Juni Amtsforvalteren, der, under Fremlæggelse af den i næstfølgende § 41 foreskrevne Kvittering, haver at føre Beløbet til Udgift i Kontributions-Regnskabet saavelsom i de befalede Regnskabsextrakter, og sildigst inden Forløbet af 6 Uger fra det sidst afvigte Aars Udgang at indberette til Vort Rentekammer, hvad paa saadan Maade er ført til Udgift for de i bemeldte Aar ydede Beføringer af det her omhandlede Slags. § 41. Ved de i næstforegaaende § 40 ommeldte Regningers Udbetaling til dem, der have ydet Befordringen, har Amtsforvalteren at iagttage, at saadan Betaling for Landdistrikternes Vedkommende skeer ved Likvidation i Vore Skatter, hvor saadant lader sig gjøre, og blive da de i § 38 nævnte Interimsbeviser, hvis forresten saadanne have fundet Sted, at tilbageleveret som indfriede ved den modtagne Betaling, for hvilken behørig Kvittering paasees afgiven for at tjene som Bilag ved Regnskabet. § 42. Over alle de saavel egentlige Kongereiser (§ 2) som Kongelige Tjenestereiser (§ 3), der i Løbet af et Aar, fra den 1ste Jan. til den 31te Decbr., ydes af ethvert Amt efter meddeelt Pas paa Fribefordring, skal af Opsynsmanden ved Befordringsvæsenet i Kjøbstæderne og af Amtsforvalterne, enhver for sit Vedkommende, holdes nøiagtige, for ethvert af de nævnte 2de Slags Befordringer særskilte, Lister, i hvilke de rekvirerede og afgivne Fribefordringer indføres i kronologisk Orden efter Datum af Rekvisitionen. I særskilte Rubrikker anføres derhos: 1) Befordringspassets Datum og den Autoritet, af hvilken Passet er udstedt; 2) Pashaverens Navn og det i Passet opgivne Reiseanliggende; 3) Stedet, hvorfra og hvortil Befordringen er afgiven; 4) Miletallet, og 5) i Listen over de Kongelige Tjenestereiser den for enhver Befordring foreskrevne Betaling. § 43. Disse Fribefordringslister blive umiddelbart efter ethvert Aars Udgang at tilstille Amtmanden, der i Tilfælde af at Fribefordring maatte befindes at være bleven benyttet af Nogen, som ikke dertil har været berettiget, drager Vedkommende til Ansvar derfor. — Med Hensyn til de Kongelige Tjenestereiser haver iøvrigt Amtmanden at forvisse sig om, at det i Listerne over de dertil ydede Befordringer anførte Pengebeløb stemmer overeens med de af ham ifølge foregaaende § 40 givne skriftlige Paategninger, forsaavidt iøvrigt saadanne Paategninger til den Tid ere blevne meddeelte. Og da det er af Vigtighed, at Udgiften for samtlige disse, i ethvert Aar forefaldende Fribefordringer vorder medtagen under endelig Opgjørelse paa eengang, have samtlige Amtmænd at indskjærpe Ved-

kommende, uopholdelig efter ethvert Aars Udgang at indsende de da endnu for det forløbne Aar tilbagestaaende Regninger, hvorefter det paasees, at fornøden Berigtigelse paafølger, sildigst inden Januar Maaneds Udgang. § 44. I de nærmest derpaa følgende 14 Dage blive de i foranstaaende § 42 og § 43 ommeldte Befordringslister af Amtmændene at indsende til Vort Rentekammer, hvilket Kollegium, efter Listernes Revision, har, overeensstemmende med de i denne Vor Forordnings § 9 indeholdte Forskrifter, at foranstalte den fornødne Repartition af de ved de Kongelige Tjenestereiser foranledigede Udgifter, om hvilke Amtsforvalterne ifølge foranstaaende § 40 skulle gjøre Indberetning. Og bliver ved denne Repartition iøvrigt at iagttage, at derunder tillige inddrages den Betaling, som i Henhold til § 8 maatte af de i samme nævnte Autoriteter være bleven tilstaaet de til fri Befordring berettigede Reisende istedetfor saadan Befordring in natura, til hvilken Ende bemeldte Autoriteter, sildigst inden 6 Uger efter hvert Aars Udgang, have at tilstille Vort Rentekammer Regning over de paa saadan Maade, saavelsom paa Grund af den i Begyndelsen af § 19 indeholdte Bestemmelse, medgaaede Befordrings-Udgifter i det sidst forløbne Aar, tilligemed Opgivelse af Reisernes Beskaffenhed. — For at imidlertid Vor Kasse ikke skal staae i Forskud for Beløbet af Betalingen for de nævnte Kongelige Tjenestereiser, haver Vort Rentekammer i Begyndelsen af ethvert Aar at foranstalte udskrevet en saadan Sum, der kan antages omtrentligen at være tilstrækkelig til at dække fornævnte Betaling, og vil det da ved det efterfølgende Aars Udskrivning være at iagttage, at behørig Afregning og derpaa grundet Berigtigelse skeer for hvad der i næstforegaaende Aar maatte være opkrævet enten forlidet eller formeget.*) § 45. Forsaavidt Amtsreiserne, i Henhold til hvad om disse er bestemt i foregaaende § 12 og § 14, enten i det Hele eller for en Deel afgives mod Betaling, blive Reglerne for den fornødne Rigtigheds Holdelse dermed at optage i det i førstnævnte § ommeldte Regulativ. § 46. Antallet af samtlige, i ethvert forløbet Aar afgivne, Fribefordringer, saavel til egentlige Kongereiser som til Kongelige Tjenestereiser og til Amtsreiser, bliver derefter af Vort Rentekammer at bringe til offentlig Kundskab. § 47. De i denne Vor Forordnings § 5 ommeldte Sognereiser skulle af de samme kjørepligtige Hartkornsbrugere,**) som de, der ere pligtige til at

26 Juni.

*) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Ophævelse af flere Skatter m. v. § 1 Litr c.
**) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Udjevning af Hartkornsforskjellen, § 17.

26 Juni. forrette Amtsreiser, udredes indtil videre, ligesom hidtil, in natura. Omgangen for disse Reiser skal derhos rette sig efter, hvad hidtil har været Skik og Brug i ethvert Sogn, medmindre dettes Forstanderskab maatte finde det tilraadeligt heri at foretage Forandring, og ville da de i saadan Anledning muligt opstaaende Tvistigheder henhøre til Afgjørelse af Amtsraadet og, saafremt Vedkommende ei maatte være tilfreds med samme, af Vort Rentekammer. § 48. I Særdeleshed skal det indtil videre forblive ved, hvad hidtil har været reguleret for de til Kirkers og Kirkegaardes Istandsættelse og Vedligeholdelse fornødne Kjørseler, og iagttages, at disse ikke maae for en Kjørepligtig ansættes til flere, end i det Høieste 5 i Løbet af et Aar, og desuden med den nærmere Bestemmelse, at de ikke i noget Aar kunne affkræves for en større Veilængde end 12 Miil, ligesom derhos den enkelte Reise ikke maa overstige en Veilængde af 6 Miil. § 49. For at de i et Skoledistrikt forefaldende Kjørseler til Bygningsarbeider ved Distriktets Skoler ikke skulle, naar en stor Deel af Distriktets Beboere ere Brugere af privilegeret Hartkorn, som ikke ere pligtige til at deeltage i disse Kjørseler,*) blive de øvrige Beboere altfor byrdefulde, skal det ligeledes, forsaavidt det ommeldte privilegerede Hartkorn udgjør i det mindste 1/8 af hele Distriktets Hartkorn, og saafremt iøvrigt Vort danske Kancellie maatte finde, at dertil kan være Anledning, fremdeles overeensstemmende med Kongelig Resol. 4 April 1832 være tilladt, at lade en passende Deel af bemeldte Kjørseler bortfalde som en Gjenstand for Udredelse in natura, og i Stedet herfor at tilveiebringe disse ved en billig Betaling, som repartereres paa Skoledistriktets Beboere. § 50. Over alle Sognereiser have vedkommende Sognefogder, under Sogneforstanderskabets Tilsyn, at holde en særskilt nøiagtig Liste, som strax efter hvert Aars Udgang skal indsendes til Amtmanden, der gjennemseer samme, og foranstalter de Feil, han derved maatte opdage, rettede, eller efter Omstændighederne paatalte. § 51. Da længere Tid vil medgaae, inden de Undersøgelser og Omhandlinger, der ville være at foretage i Overeensstemmelse med foranstaaende § 8, § 11, § 12 og § 14, kunne vorde tilendebragte, skal denne Vor Forordning først træde i Kraft fra den 1ste Jan. 1846, fra hvilken Tid samtlige Anordninger om Fribefordringsvæsenet i Vort Rige Danmark skulle være ophævede, forsaavidt de ikke i det Foregaaende udtrykkelig ere nævnte.

*) Jfr. L. 20 Juni 1850, om Udjevning af Hartkornsforskjellen, § 17.

finder et Forhør ved Retten fornødent, forinden han tager foranførte Beslutning, kan han og for det første indskrænke sig til at begjære et saadant, ligesom han ogsaa omvendt i de Sager, hvori formelig Aktion skal finde Sted, kan, uden noget først ved Retten optaget Forhør, strax beordre Aktion, naar et saadant Forhør efter Sagens særdeles Stilling ikke er fornødent for at hjemle Aktionen. § 18. Naar en Sag, som Politiedirekteuren blot har henviist til Undersøgelse, er sluttet, tilstilles Forhøret denne Embedsmand, som da i de Tilfælde, der omtales i Slutningen af § 16, fremsender samme til Vedkommende, og i andre Tilfælde haver at afgjøre, om videre Forfølgning skal finde Sted eller ikke, og i saa Henseende foranstalte det Fornødne. Ligeledes kan han, hvis han endnu om et eller andet Punkt skulde finde videre Undersøgelse fornøden, forlange en saadan iværksat. Skulde Politiedirekteuren, efterat en Sag af ham er afgiven til Retten, blive bekjendt med noget, der kunde tjene til ydderligere Oplysning i Sagen, haver han at meddele Retten det Fornødne derom, efterat han selv haver anstillet de Undersøgelser, som bekvemmest kunne udføres af det exekutive Politie. Ogsaa bør Politiedirekteuren yde den undersøgende Dommer al mulig Bistand, naar denne henvender sig til ham om en Medvirkning til Sagens Oplysning, som det exekutive Politie er istand til at yde. Saafremt Politiedirekteuren under Sagens Drift ønsker at blive oplyst om dens Stilling, bør denne ogsaa med Beredvillighed og Nøiagtighed meddeles ham af vedkommende Dommer, ligesom Vi overalt gjøre Regning paa, at Retten og Politiedirekteuren stedse vil yde hinanden al mulig Hjælp til Opnaaelsen af det fælleds Formaal, ved Sandhedens Udfindelse at haandhæve den offentlige Retfærdighed, forhjælpe den Forurettede til sin Ret og beskjærme den Uskyldige. § 19. I de foreløbigen til Undersøgelse henviste Sager af mindre Omfang kan Forhørets Beskrivelse bortfalde, naar Politiedirekteuren ved Eftersyn af Protokollen og Konference med den undersøgende Dommer kan blive tilstrækkelig oplyst om, at der ikke er Grund til deres videre Forfølgning, hvorved det da bliver at bemærke i Protokollen, at Sagen med Politiedirekteurens Samtykke er sluttet. Hvor derimod denne Fremgangsmaade ikke er anvendelig, bliver Forhøret uden Ophold at beskrive og at tilstille Politiedirekteuren. Naar denne finder, at Sagen bør forfølges til Dom, haver han ved Paategning paa Forhøret at begjære saadan Forfølgning, hvorefter det tilstilles Justitiarius, saafremt Sagen er af det Slags, der kan afgjøres uden nogen Aktors Mellemkomst. I det modsatte 28 Febr.

28 Febr. Tilfælde tegnes Aktionsordren paa Forhøret, ligesom det og, naar een eller flere Defensorer ere udnævnte, paategnes Forhøret, hvo disse ere. Det afgives derpaa til Aktor, og til samme Tid tilstilles Defensor, eller, hvis der ere flere Defensorer, da hver af disse den fornødne Ordre. Saa bør der og gives Justitiarius Underretning om det saaledes Foretagne. § 20. Forhørsdommeren ere bemyndiget til at benytte alle de efter Sagens Omstændigheder og i Loven hjemlede Midler til Sagens behørige Oplysning, saasom Visitationer og Huusundersøgelser, de modvillig udeblivende Personers Afhentelse, de anordnede Tvangsmidler imod dem, der i kriminelle Sager modvilligen tilbageholde Svar paa de Spørgsmaal, som det er klart, at de maae være istand til at besvare m. v. Til Udførelsen af foranførte Forretninger kan den undersøgende Dommer udnævne den ved hans Protokol ansatte Embedsmand, ligesom og, naar Omstændighederne kræve det, en anden af Justitskontoirets Personale kan af Justitiarius dertil udnævnes. I fornødent Fald bør Bistand ydes af Politiedirekteuren. Saafremt der under Forhøret findes tilstrækkelig Grund til at belægge nogen i Sagen indviklet Person, der ikke allerede forud er hæftet, med Arrest, har Dommeren at dekretere saadan Arrest og strax tilmelde Politiedirekteuren dette, for at han kan tage den Paagjældende i Bevaring. Saafremt den undersøgende Dommer efter Omstændighederne finder det vigtigt, i hvilken Arrest den Paagjældende hensættes, har han derom at underrette Politiedirekteuren, der, saavidt muligt, bør tage Hensyn til hiint Ønske; ligesom der stedse bør gives den undersøgende Dommer Underretning om, i hvilke Arrester de under hans Behandling værende Personer ere hensiddende. Forsaavidt der senere bliver Spørgsmaal om Ophævelsen af en slig af den undersøgende Dommer dekreteret Arrest, tilfalder det, saalænge Forhøret endnu ikke er sluttet, Dommeren, men efter den Tid Politiedirekteuren, at tage Beslutning desangaaende. § 21. Saafremt, med Hensyn til nogen af Politiedirekteuren hæftet Person, de Grunde, som have talt for hans Arrestabilitet, under Forhøret saaledes svækkes, at der kunde være Anledning til nu at ophæve Arresten, saa har Forhørsdommeren at give Politiedirekteuren Underretning derom, for at denne i saa Henseende kan tage den Beslutning, hvortil han ved de forandrede Omstændigheder maatte finde sig foranlediget. Ligeledes bør Forhørsdommeren meddele Politiedirekteuren, hvad der ellers maatte foregaae, som kunde indeholde rimelig Anledning for denne Embedsmand til at gjøre en Forandring i sin tidligere

Beslutning, t. Ex. naar der i en Sag, der af ham er henviist 28 Febr.
som privat Sag, fremkommer Oplysninger, som kunde hjemle det Offentliges Mellemkomst, eller naar en Sag, som han har forlangt behandlet som en offentlig Politiesag, siden faaer en saadan Vending, at der kunde være Anledning til at forfølge den ved formelig Aktion. § 22. Aktorer og Defensorer i de ved Retten forefaldne Sager udnævnes af Politiedirekteuren blandt de ved Landsover- samt Hof- og Stadsretten ansatte Prokuratorer saaledes, at der tages Hensyn til, at dette Arbeide fordeles saa ligeligt som muligt mellem dem. — Iøvrigt har Retten at tildømme dem Salair saaledes, som F. 7 Marts 1827 og P. 3 Marts 1841 have fastsat for Prokuratorerne ved Landsover- samt Hof- og Stadsretten. De, der for Fremtiden skulde ansættes som Prokuratorer ved Landsover- samt Hof- Stadsretten, og som Følge deraf tillige ved Kriminal- og Politieretten, skulle den ved F. 3 Juni 1796 § 40 anordnede Tid procedere ved begge Retter, og derfra erholde Vidnesbyrd om deres Duelighed og Forhold. § 23. Ligesom i det Hele de for Sagernes Behandling ved Politieretterne i Almindelighed, og for den hidtilværende Politieret i Kjøbenhavn i Særdeleshed, gjældende Regler ville blive at følge i de Sager, der efter §§ 16 og 17 skulle behandles politieretsviis,*) og der derimod i de øvrige Sager vil blive at forholde efter de Regler, som ere gjældende for kriminelle Sagers Behandling ved Vor Landsover- samt Hof- og Stadsret i dens Egenskab som Domstoel for Kjøbenhavn, saaledes bliver den Termin, der i de Domme, som gaae ud paa, at Noget skal betales, gives til Dommens Fuldbyrdelse, i de førstnævnte Sager 3 Solemærker, og i de sidstmeldte 15 Dage. § 24. Saavel den samlede Kriminal- og Politierets Kjendelser, Behandlinger og Domme, som de enkelte Undersøgelsesretters afsagte Kjendelser og øvrige Behandling, høre i Tilfælde af Paaanke umiddelbart under Vor Høiesteret, og med Hensyn til Spørgsmaalet, om de Sager der kunne eller skulle appelleres, bliver der at forholde efter de forhen, navnlig ved F. 6 Septbr. 1805 § 1, P., indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Appellen i kriminelle Sager, af 23 Mai 1840, og F. angaaende nødvendig Appel i kriminelle Sager af 16 Decbr. s. A. saavel for Landsover- samt Hof- og Stadsretten som for Kjøbenhavns Politieret foreskrevne Regler. Da det herefter vil være Politiedirekteuren, som har at foranstalte Indankning af saadanne i private Sager afsagte Domme, som omhandles i fornævnte P. 23

*) Jfr. L. 14 Juni 1850, om Politiesagers Behandling m. m., § 1.

28 Febr. Mai 1840 § 2, saa vil Landsover- samt Hof- og Stads-
retten, naar en Dom af foranførte Slags affiges ved samme
i Egenskab som Domstoel for Kjøbenhavn, have at meddele
bemeldte Embedsmand en Udskrift af samme. § 25. De
Udgifter, som udenfor de Rettens Medlemmer samt Justits-
kontoirets Personale tillagte Gager, hvilke udelukkende udredes
af Vor Kasse, ville være forbundne med Rettens Pleie ved
Kriminal- og Politieretten, saavelsom med samtlige nu under
Politiedirekteuren henlagte Arrester, skulle, indtil der efter
Forhandling med Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse kan træffes
en Bestemmelse, hvorved de enten overtages af Vor kongelige
Residentsstad Kjøbenhavns-Kasse alene mod et passende
Vederlag af Vor Kasse, eller og en til det Forhold, hvori
begge disse Kasser hidtil have taget Deel i hine Udgifter,
nøiagtigen svarende Regel kan udfindes, bæres for den
halve Deel af Vor Kasse og for den anden halve Deel af
Stadens Kasse. De udredes iøvrigt, efter Politiedirekteurens
Anviisning, af den ved Politiet ansatte Kasserer, der i denne
Henseende efterhaanden vil blive forsynet med passende
Forskud fra begge hine Kasser, ligesom han og oppebærer,
hvad der indkommer af de Omkostninger, som ved Dom
paalægges de Tiltalte. Ligeledes oppebærer han de Sage-
falds-Indtægter, som endnu tilfalde Vor Kasse, og hvilke
ville gaae over til Stadens Kasse, saafremt en Bestemmelse
bliver taget om at denne, mod Vederlag af Vor Kasse
overtager alle fornævnte Udgifter. — Det aarlige Regnskab
som han for bemeldte Udgifter og Indtægter har at aflægge
gjennemgaaes af Politiedirekteuren, og bliver derefter at
behandle som andre Stadens Kasse vedkommende Regnskaber,
dog at det, saavidt og saalænge det tillige bliver Vor Kasse
vedkommende, ogsaa indsendes til Vort Rentekammer til Iagt-
tagelse af dennes Tarv. § 26. De Forretninger, som
hidtil have henligget til Vor Fogeds Embede, blive, med
Undtagelse af dem, der efter § 4 gaaer over til Politie-
direkteuren, at overtage af Underfogden i Kjøbenhavn i
Forbindelse med de allerede til hans Embede hørende Forret-
ninger. Navnlig haver han og selv, eller ved de ham til-
forordnede Assistenter, at udføre alle Exekutionsforretninger,
som efter Politiedirekteurens Rekvisition blive at gjøre for de
af Kriminal- og Politieretten idømte Bøder, Erstatninger og
Omkostninger, samt at foranstalte det udlagte Gods realiseret
og for Politiedirekteuren godtgjøre, at dette er udført, samt
at Beløbet er afgivet til den i § 25 nævnte Kasserer.
Iøvrigt ville Vi for Fremtiden have tillagt denne Embeds-
mand Prædikat af Vor Foged. I Tilfælde af Paaart

ive de ovennævnte Exsekutionsforretninger, som de øvrige 28 Febr.
ham foretagne Fogedforretninger, at indstævne til Vor andsover- samt Hof- og Stadsret, undtagen i de Tilfælde, oor disse i Medfør af L.'s 1—6—19 kunne paaankes middelbart for Høiesteret. § 27. Den Forpligtelse til deeltage i Censuren til den juridiske Examen, som efter . 30 Decbr. 1839 § 10 har paaligget Assessorerne i jøbenhavns Politieret, gaaer nu over til Kriminal- og Politie- tten, hvorhos det iøvrigt forbliver ved den Landsover- imt Hof- og Stadsrettens Medlemmer i samme Henseende aaliggende Forpligtelse. — Naar en saadan Ret skal ettes, som omhandles i P. 31 Aug. 1813 § 3, ville de enbe Medlemmer, der i Forbindelse med den i den fore- aaende § nævnte Embedsmand, skulle tage Sæde i Retten, live at udnævne af Justitiarius i Kriminal- og Politieretten landt denne Rets Medlemmer.

P. ang. Erlæggelse af Gebyr i private Sager ed Kriminal- og Politieretten i Kjøbenhavn. 28 Febr.

Vi Christian den Ottende, o. s. v., G. v.: At Vi a flere Sider have fundet det hensigtsmæssigt, at der for remtiden i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, saa- des som andetsteds er Tilfældet, erlægges et lempeligt Gebyr i de private Sager, der behandles politieretsviis, vilket Gebyr Vi have tillagt Stadens Politiekasse. Efterat ave modtaget allerunderdanigst Betænkning fra Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Færøerne angaaende et samme forelagt Udkast til en Anordning angaaende denne Gjenstand, byde g befale Vi hermed som følger: § 1. I de private Sager, er blive at behandle ved den anordnede Kriminal- og Politieret i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, skal, a den Tid samme træder i Kraft, erlægges Gebyr, der i lmindelighed bestemmes saaledes: a) for at modtage Klagen g derefter udstede fornøden Indkaldelse 40 ß.; b) ved Sagens Anhængiggjørelse 80 ß., hvilket Gebyr erlægges, ndskjøndt Sagen afgjøres ved Forlig; c) naar Vidner føres, or hvert Vidne 30 ß.; d) for Dommen at affige, ved Sagens Optagelse til Doms 1 Rd. 20 ß.; e) for Beskrivelsen pr. rk 30 ß., hvilke Gebyrer tilfalde Stadens Politiekasse. — Desuden skal der i Tilsigelsesgebyr erlægges 16 ß. for hver Person, som Indkaldelsen forkyndes, hvilket Gebyr ligeledes dbetales i Politiekassen, men, efter Politiedirekteurens Be- emmelse, fordeles imellem det Personale, der benyttes til ndkaldelsers Forkyndelse. § 2. I Sager, der opstaae

28 Febr. Sammentrædelse i 1842 have tilkjendegivet disse Hovedresultaterne af den anstillede Overveielse, endvidere i 1844 have fundet for godt at lade dem forelægge Udkast til en Anordning, angaaende Oprettelsen af en Kriminal- og Politieret i Kjøbenhavn. Over dette Udkast have Vi derpaa modtaget bemeldte Vore troe Stænders allerunderdanigste Betænkning, og byde og befale nu som følger: § 1. Fra 1 Juli 1845 skal Behandlingen og Paakjendelsen af de kriminelle Sager, der efter de hidtil gjældende Regler henhøre under Vor Landsover- samt Hof- og Stadsret i dennes Egenskab som Domstoel i første Instants for Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, saavelsom af alle de Sager, der for Tiden høre under Kjøbenhavns Politieret, henlægges under en ny Ret, som Vi til den Tid ville have anordnet under Navn af Kjøbenhavns Kriminal- og Politieret. Som kriminelle Sager ansees alle de, hvorunder Nogen efter Justitsvæsenets Foranstaltning tiltales for Lovens Overtrædelse, ligesom og de Sager, der i Medfør af F. 20 Okt. 1819 høre under Landsover- samt Hof- og Stadsrettens 2det Vidnekammer, herefter skulle behandles ved ovennævnte nye Ret, uagtet de kun ere Gjenstand for privat Forfølgning. § 2. Som Følge af denne Vor Anordnings § 1 vil Kjøbenhavns Politieret fra 1 Juli 1845 ophøre som særskilt Ret, hvorimod dens Virksomhed aldeles gaaer over til ovennævnte nye Ret. Men Landsover- samt Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn vedbliver under dette Navn i den hele Virkekreds, som den hidtil har havt som Overinstants for Østifterne, deels i civile, deels i kriminelle Sager, ligesom den og udenfor de Sager, der ere omhandlede i § 1, beholder sin hele hidtilværende Virkekreds med Hensyn til Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn. De ved samme anbragte tvende kriminelle Kamre, saavelsom det andet Vidnekammer, ville derimod bortfalde. § 3. Alle de Kjøbenhavnske kriminelle Sager, som inden fornævnte Dag allerede ere indstævnte til Vor Landsover- samt Hof- og Stadsret og der infaminerede, saavelsom de Sager, hvis Behandling i Overeensstemmelse med F. 20 Okt. 1819 allerede da er begyndt, blive at fortsætte og tilendebringe ved bemeldte Ret, ligesom og de yderligere Forhør, som Retten i en saadan Sag maatte finde fornødne, blive at optage ved et dertil af Justitiarius udnævnt Medlem af Retten. Saa blive og alle Stævninger i titmeldte Sager, som maatte udtages inden fornævnte Dag, paa sædvanlig Maade at autorisere i Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Justitskontoir, skjøndt de først senere falde i Rette og altsaa blive at infaminere ved

)ec. 1809, kundgjort ved Kanc.-P. af 28 i samme Maaned, 5 Marts.
ære gjældende med Hensyn til ethvert allernaadigst approberet
analanlæg, saaledes skal den og, under de Bestemmelser,
m indeholdes i det Følgende, være gjældende for alle
ernbane-Anlæg hvad enten de udføres for Vor Kasses
egning, eller, efter Vor allerhøieste Koncession, af private
ntrepreneurer, navnlig af Aktieselskaber. Dette skal være
ıvendeligt saavel med Hensyn til de Grunde, hvis ved-
ırende Afstrædelse udfordres til Anlæget, som naar saadanne
ırunde kun behøves midlertidig overladte til en for Anlægets
dførelse nødvendig Brug, navnlig ogsaa til Afbenyttelse af
rnødent Veimateriale. § 2. Ved deslige Anlæg kan
ırundafstaaelse for bestandigt kun fordres: a) til Banen
lv med Tilbehør samt til de fornødne Undvigningspladse;
) til Banegaardene med alle til disse hørende Indretninger;
ı til Boliger for Baneopsynsmænd og Banevogtere; d) til
ul- og Vand-Stationer; e) til Anlæget af saadanne nye
eie og Overkjørseler, som ere nødvendige for at tilveiebringe
n ved Anlæget afbrudte Kommunikation. — Til Opførelse
Varemagaziner eller andre Bygninger og Indretninger,
r ikke staae i umiddelbar Forbindelse med Jernbanen, kan
ırundafstaaelse ikke fordres, men alene søges tilveiebragt ved
indelig Overeenskomst. § 3. Foruden at den ifølge § 1
drommede Ret til Benyttelse af Veimateriale maa, navn-
gen med Hensyn til Steen, være de samme Indskrænkninger
ıderkastet, som de, der ifølge den gjældende Forskrift finde
ted for Veivæsenet i Almindelighed, vil det henhøre under
n i efternævnte § 5 ommeldte Kommissions Bedømmelse
g Afgjørelse, hvorvidt der, i Tilfælde af at Veimateriale,
r attraaes for en Jernbanes Anlæg, ikke maatte haves i
strækkelig Overflødighed, kan være Føie til at bestemme en
ıssende Erstatning for samme. § 4. Ved Jernbane-Anlæg
private Entrepreneurer eller af Aktieselskaber skal vel Led-
ngen af de foreløbige Arbeider saavelsom af selve Banens
ygning være overladt til bemeldte Entrepreneurer eller
elskaber, som derhos ville have at befuldmægtige de Mænd,
r skulle varetage deres Tarv, men Vi ville dog beskikke
Kommissarius, som har at føre Tilsyn med Maaden,
ıorpaa Foretagendet bringes til Udførelse i det Hele. § 5.
aar de forberedende Arbeider, saasom Linie-Udstikning og
ns Betegning paa Marken, samt Opmaaling, Nivellation,
. m., ere tilendebragte, bliver den udstukne Linie at under-
ste en almindelig Besigtigelse og Prøvelse af en Kommis-
ın, hvilken, foruden Vor Kommissarius som Formand,
iver at sammensætte af 4 kyndige Mænd, af hvilke Vort
ıntekammer udnævner 2 for samtlige Amter, gjennem hvilke

28 Febr. af Forholdet imellem Huusbonde og Tyende, eller imellem Haandværksmestere og deres Drenge, eller i Anledning af Dagleie, erlægges dog kun det i § 1 Litr. a nævnte Gebyr, og af det under Litr. e nævnte det Halve; hvoraf følger, at der i dette Slags Sager heller Intet betales for Tilsigelser.*) Ligesom iøvrigt den i P. 28 Mai 1825 indeholdte Bestemmelse, i hvis Følge der intet Gebyr bliver at betale i første Instants i Sager angaaende Opfostringshjælp til uægte Børn, ogsaa bliver anvendelig, forsaavidt deslige Sager herefter behandles ved Kriminal- og Politieretten i Kjøbenhavn, saaledes skal heller intet Gebyr ved bemeldte Ret erlægges i de Sager, som Vandmesterne maae anlægge til at erholde det af dem udførte Arbeide betalt efter P. 19 Febr. 1819, eller som af Laugene anlægges til at faae Tidepenge indbrevne. § 3. Det skal være Politiedirekteuren overladt efter Omstændighederne at give Henstand med Gebyrernes Erlæggelse, ligesom han og skal være bemyndiget til at nedsætte eller aldeles at eftergive samme, hvor enten den Paagjældendes Vilkaar eller Sagens Beskaffenhed taler derfor. § 4. Politiedirekteuren haver at foranstalte det Fornødne med Hensyn til ovennævnte Gebyrers Oppebørsel saaledes, at Regnskab derfor kan aflægges paa samme Maade som for Politiekassens øvrige Indtægter.

5 Marts. **F. ang. de Regler, som blive at iagttage med Hensyn til Grundafstaaelser, m. m., i Anledning af Jernbaners Anlæg i Danmark.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Den store Betydenhed, som Anlæget af hensigtsmæssige Jernbaner almindeligviis erkjendes at have for Samfærdselen, har bevæget Os til at tage under Overveielse, hvorvidt der maatte være Anledning til, i saadant Øiemed ved Lov at see det Fornødne ordnet i Henseende til saavel Grundes Afstaaelse som Erstatning for samme. Efter over et, med Hensyn hertil affattet, Lovudkast at have indhentet allerunderdanigst Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark, befale Vi, som følger: § 1. Ligesom den forhen i adskillige særegne Anordninger forudsatte og ved P. 31 Juli 1801 som almindelig Regel forkyndte Grundsætning, at enhver Eier, hvis Eiendom behøves til Udførelsen af en for det almindelige Bedste nødvendig Foranstaltning, er pligtig at afstaae samme mod billig og fuldstændig Erstatning, skal ifølge allerhøieste Resol. af 5

*) Jfr. L. 19 April 1850 om Nedsættelse af Gebyrer ved Kjøbenhavns Søret.

:c. 1809, kundgjort ved Kanc.-P. af 28 i samme Maaned, 5 Marts.
re gjældende med Hensyn til ethvert allernaadigst approberet
nalanlæg, saaledes skal den og, under de Bestemmelser,
n indeholdes i det Følgende, være gjældende for alle
rnbane-Anlæg hvad enten de udføres for Vor Kasses
gning, eller, efter Vor allerhøieste Koncession, af private
ıtrepreneurer, navnlig af Aktieselskaber. Dette skal være
vendeligt saavel med Hensyn til de Grunde, hvis ved-
rende Afstaaelse udfordres til Anlæget, som naar saadanne
:unde kun behøves midlertidig overladte til en for Anlægets
forelse nødvendig Brug, navnlig ogsaa til Afbenyttelse af
:nødent Veimateriale. § 2. Ved deslige Anlæg kan
:undafstaaelse for bestandigt kun fordres: a) til Banen
o med Tilbehør samt til de fornødne Undvigningspladse;
til Banegaardene med alle til disse hørende Indretninger;
til Boliger for Baneopsynsmænd og Banevogtere; d) til
ıl- og Vand-Stationer; e) til Anlæget af saadanne nye
:ie og Overkjørseler, som ere nødvendige for at tilveiebringe
ı ved Anlæget afbrudte Kommunikation. — Til Opførelse
Varemagaziner eller andre Bygninger og Indretninger,
: ikke staae i umiddelbar Forbindelse med Jernbanen, kan
:undafstaaelse ikke fordres, men alene søges tilveiebragt ved
ndelig Overeenskomst. § 3. Foruden at den ifølge § 1
)rommede Ret til Benyttelse af Veimateriale maa, navn-
en med Hensyn til Steen, være de samme Indskrænkninger
derkastet, som de, der ifølge den gjældende Forskrift finde
:ed for Veivæsenet i Almindelighed, vil det henhøre under
n i efternævnte § 5 ommeldte Kommissions Bedømmelse
Afgjørelse, hvorvidt der, i Tilfælde af at Veimateriale,
r attraaes for en Jernbanes Anlæg, ikke maatte haves i
strækkelig Overflødighed, kan være Føie til at bestemme en
ssende Erstatning for samme. § 4. Ved Jernbane-Anlæg
private Entrepreneurer eller af Aktieselskaber skal vel Led-
ıgen af de foreløbige Arbeider saavelsom af selve Banens
ygning være overladt til bemeldte Entrepreneurer eller
elskaber, som derhos ville have at befuldmægtige de Mænd,
r skulle varetage deres Tarv, men Vi ville dog beskikke
Kommissarius, som har at føre Tilsyn med Maaden,
orpaa Foretagendet bringes til Udførelse i det Hele. § 5.
ıar de forberedende Arbeider, saasom Linie-Udstikning og
ns Betegning paa Marken, samt Opmaaling, Nivellation,
. m., ere tilendebragte, bliver den udstukne Linie at under-
ste en almindelig Besigtigelse og Prøvelse af en Kommis-
n, hvilken, foruden Vor Kommissarius som Formand,
iver at sammensætte af 4 kyndige Mænd, af hvilke Vort
ntekammer udnævner 2 for samtlige Amter, gjennem hvilke

5 Marts. den tilladte Jernbane skal føres, og vedkommende Amtsraad 2 for ethvert paagjældende Amt.*) Ved Siden af den saaledes for hele Amtet nedsatte Kommission, der tillige vil have at fungere som Erstatnings-Kommission paa den i efterstaaende § 9 fastsatte Maade, skulle endnu, med Hensyn til hver enkelt Kommune, hvorigjennem Banen gaaer, 2 Mænd tage Deel i Forhandlingerne, hvilke Mænd, efter Opfordring af Kommissarius, dertil udmeldes i Kjøbenhavn saavelsom i de øvrige Kjøbstæder af Magistraten og Borgerrepræsentanterne, og i Landdistrikterne af Sogneforstanderne. Ved disse Forhandlinger have ogsaa Entrepreneurernes eller Aktieselskabets Befuldmægtigede, samt den Mand, der har foretaget Linie-Udstikningen, efter forudgaaet Indkaldelse, at give Møde. — Ved den ovenfor omhandlede Undersøgelse af Linien vil Kommissionen i Særdeleshed have at tage under Overveielse, hvorledes de ved Banens Anlæg afbrudte Veiforbindelser, saavelsom Kommunikationen mellem de enkelte Grundstykker, kunne paa hensigtsmæssigste Maade bringes i Stand, ligesom ogsaa behørigen at paasee Egnens Tarv med Hensyn til mulige Forandringer i Henseende til Vandløbene. — De Paastande om Forandringer i Liniens Retning, som i enkelte Punkter maatte fremkomme, blive af Kommissionen, ialtfald efter Tilkaldelse af en Ingenieur-Officeer, forsaavidt saadant af Kommissarius agtes fornødent, at undersøge og paakjende. Og vil det have sit endelige Forblivende ved den af Kommissionen afgivne Resolution. § 6. Hvor senere en eller anden Forandring i Retningslinien maatte ansees fornøden eller hensigtsmæssig, vil i saadanne Tilfælde være at forholde paa samme Maade, som i foranstaaende § 5 er foreskrevet. § 7. Naar Detaillen af Banens Retningslinie er endelig bestemt, forfattes en nøiagtig Fortegnelse over samtlige Eiere og Besiddere af Grunde, og hvis Afstaaelse kan blive Spørgsmaal, hvilken Fortegnelse, der tillige maa indeholde en omtrentlig Angivelse af de paagjældende Grundstykkers Areal-Indhold, derefter af Kommissarius foranstaltes trykt, og det fornødne Antal Exemplarer deraf tilstillet de kommunale Bestyrelser til Uddeling blandt de vedkommende Grundbesiddere, ligesom det og, saavel i den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende som, forsaavidt Sjælland angaaer, i Kjøbenhavns Adresse-Kontoirs Efterretninger**) og, hvad de øvrige Provindser betræffer, i vedkommende Stiftstidende saa og i den til Avertissements autoriserede Tidende, der ellers maatte udkomme i nogen Kjøbstad, hvorigjennem Jernbanen skal gaae, samt endelig

*) Jfr. for Kjøbenhavn L. 23 Dec. 1861.
**) Jfr. L. 22 Febr. 1855.

ved Sognestævne i alle de Landsbysogne, der ere i dette 5 Marts.
Tilfælde, bør bringes til Indvaanernes Kundskab, at enhver
vedkommende Grundeier kan erholde et Exemplar, og hvor
det er at erholde, hvilken Bekjendtgjørelse tillige vil tjene til
Efterretning for Enhver, der som Panthaver eller i hvilkensomhelst anden Egenskab anseer sig berettiget til, enten ganske
eller for en Deel, at oppebære den Godtgjørelsessum, der
med Hensyn til Grundafstaaelse maatte i sin Tid tilflyde de
respektive Eiere. § 8. Vedkommende, der forestaae Banens
Bygning, have derefter, forinden Arbeiderne selv paabegyndes,
at henvende sig til Kommissarius med Rekvisition om de
paagjældende Grundstykkers Afgivelse, hvilken Rekvisition bør,
naar uforudseelige Tilfælde undtages, indgives idetmindste
6 Uger førend Disposition over Grundstykket attraaes, og
haver Kommissarius da uden Ophold, deels gjennem Lokalembedsmændene at lade de paagjældende Grundes Eiere eller
Besiddere underrette om den skete Rekvisition, deels umiddelbart derefter indlede det Fornødne i Henseende til Bestemmelsen af Godtgjørelser for de respektive Grundstykker og
disses Afgivelse til Disposition, for hvilke Entrepreneuren,
forsaavidt Aftrædelsen skeer for bestandigt, har at meddele
fornøden Tilstaaelse til Kommissarius. § 9. Med Hensyn
til Bestemmelsen af den Godtgjørelse, der bliver at erlægge,
saavel for afgiven Grund som for anden ved Banens Anlæg
for bestandigt tilføiet Beskadigelse*), vil den i § 5 ommeldte
Kommission have at indkalde, med idetmindste 8 Dages
Varsel, der kundgjøres, saaledes som i fornævnte § 7 er
bestemt, gjennem de offentlige Tidender og til Sognestævne,
enten samtlige paagjældende, til en Kommune henhørende,
Grundeiere, eller i en hensigtsmæssig Orden et rimeligt Antal
af disse, til at møde paa et for de Indkaldte, saavidt muligt,
bekvemt liggende Sted, tilligemed de af Entrepreneurerne eller
Selskabet befuldmægtigede Mænd, for at forsøge, om mindelig
Overeenskomst mellem Parterne maatte kunne tilveiebringes,
navnligen ogsaa forsaavidt Mageleg af fraskaarne Jordstykker vedkommer. — Over alt, hvad der ved saadanne
Møder foregaaer, bliver en af Kommissionens Formand
autoriseret Protokol at føre af en paalidelig og duelig Mand,
som Formanden dertil udnævner. — Forsaavidt mindelig
Overeenskomst, som meldt, tilveiebringes, bliver det Fornødne
derom at tilføre Protokollen, og af Parterne at underskrive;
men kan mindelig Forening ikke opnaaes, eller udebliver
nogen af Grundeierne, som da maa antages Intet at have
at erindre mod den begjærte Grundafstaaelse, men, hvad

*) Jfr. B. om Bygninger i Nærheden af Jernbaner af 5 Mai 1847 §§ 5—6.

5 Marts. Erstatningen angaaer, at ønske denne bestemt paa sædvanlig lovlig Maade, skrides til Grundstykkernes Taxation. § 10.*) Til at lede de saaledes forefaldende Taxationer haver Vort Rentekammer at beskikke en Landinspekteur, der ogsaa vil have at paasee, at saavel de paagjældende Grundbesiddere som Entrepreneurernes Befuldmægtigede, med i det Mindste 48 Timers Varsel, indkaldes til at overvære Taxationen, ligesom og til Taxatorer ville være at udnævne 4 Mænd, af hvilke Vort Rentekammer for samtlige Amter, gjennem hvilke den tilladte Bane skal føres, udnævner de 2, og vedkommende Amtsraad eller Magistrat og Borgerrepræsentanter, respektive for Landdistrikternes og for Kjøbstædernes Vedkommende, i ethvert paagjældende Amt de 2 andre. Endvidere udnævner hver af disse Autoriteter en Suppleant, der, saa ofte nogen af de til Taxatorer udnævnte Mænd, enten fordi Taxationen vil berøre hans egen private Interesse, eller af anden skjellig Grund, er forhindret fra at udføre sin Forretning, i hans Sted indtræder som Taxator. — Endeligen vil Vort Rentekammer, efter modtaget Forslag fra Kommissarius, have at udnævne en Mand, der, i Tilfælde af en saadan Meningsulighed mellem Taxatorerne, der ikke kan finde Afgjørelse ved Stemmefleerhed, skal som Opmand gjøre Udslaget. — De udnævnte Taxationsmænd saavelsom Opmanden have eengang for alle edeligen inden Retten at forpligte sig til at udføre de forefaldende Forretninger med streng Upartiskhed og Opmærksomhed, og aflevere Beviis for saadan Eeds Aflæggelse til Kommissarius. § 11. Under Taxationsforretningen, der — hvad angaaer Grundstykker, som for bestandigt afgives til Anlæget — saavidt muligt altid bør afholdes inden Arbeidets Paabegyndelse, have Taxationsmændene, efter de Oplysninger, Landinspekteuren meddeler, og efter nøiagtig Overveielse af samtlige, i ethvert Tilfælde forhaanden værende, Omstændigheder, at ansætte Erstatningen pr. Tønde Land efter den Værdie, Jorder af lignende Beskaffenhed efter Tidens og Egnens Priser have i Handel og Vandel. — Er Jorden anvendt til særegne Anlæg, navnligen til Have-Anlæg, bliver, foruden Jordens Værdie i og for sig, særlig Erstatning at ansætte for Anlæget efter dettes Størrelse, Beskaffenhed og mere eller mindre fordeelagtige Beliggenhed, til hvilken Værdie-Ansættelse der efter Omstændighederne kan af Kommissarius være at tilkalde een eller flere i saa Henseende sagkyndige Mænd, for i Forening med de 4 faste Taxatorer at deeltage i Taxationen. — Ligeledes bliver, hvor Spørgsmaalet er om Værdie-Ansæt-

*) Forandret ved L. om Anlæg og Drift af Jernbaner i Kongeriget af 10 Marts 1861 § 5.

telse af Bygninger eller Skove, af Kommissarius at tilkalde en Bygningskyndig eller Forstkyndig, for paa lige Maade, som nylig er nævnt, at deeltage i Taxationen. — Det er iøvrigt en Selvfølge, at de Mænd, som i foranførte Tilfælde tilkaldes, have at afgive lige edelig Forpligtelse som den, der i foranstaaende § 10 er foreskreven. § 12. Foruden den Godtgjørelse, der saaledes vil tilflyde Eierne for de for bestandigt afgivne Jorder, bliver endvidere at tage Hensyn til, om Beliggenheden af de indtagne Grundstykker har været saadan, at derved en forandret Inddeling af de tilbageblevne Jorder, eller hvilkensomhelst anden, for disses Drift besværlig, Foranstaltning bliver nødvendig; — om den paagjældende Eiendoms Jorder i det hele overskjæres paa en uheldig og for dens fremtidige Dyrkning besværlig Maade, navnlig ved en betydelig forlænget Kommunikation mellem Jorderne; — om den afgivne Jord er af en saadan Betydenhed, at den, i Forhold til den samlede Eiendoms Størrelse, kan medføre en skadelig Indflydelse paa dennes Drift i det Hele; — om det, i Tilfælde af Bygningers Borttagelse — i hvilken Henseende forøvrigt særlig Godtgjørelse ved Taxation bliver at fastsætte — maatte vise sig, at Bygningernes Opførelse paa et andet Sted vilde, efter de øvrige Bygningers Beliggenhed, samt ellers tilstedeværende Forhold, medføre saadan Ulempe ved Benyttelsen, at Eiendommen derved stadigen kan ansees forringet; — om Benyttelsen af forhaanden værende Vandbeholdninger, navnlig med Hensyn til Engvandings-Anlæg, forhindres, samt om Vandinger enten aldeles ødelægges eller fraskjæres paa en Maade, der besværliggjør deres Benyttelse. — I alle disse og andre Tilfælde, i hvilke Eieren, ved at maatte afstaae sin Grund, kunde lide et særligt Tab udenfor Grundens Værdie, have Taxationsmændene ogsaa at ansætte den Godtgjørelse, Eieren herfor maatte kunne tilkomme, dog saaledes, at i Forretningen særligen anføres den ifølge foreslaaende § 11 antagne Værdie af Grunden i og for sig, beregnet pr. Td. Land, og dernæst den Godtgjørelse, som i nævnte Tilfælde endvidere maatte være at tilstaae. Ved de i denne og den foregaaende § omhandlede Taxationer er det iøvrigt en Selvfølge, at Hensyn bør tages, ikke til den Priis, Besidderen af blot personlige Grunde eller af en vis Forkjærlighed maatte sætte paa Eiendommen, men alene til en saadan, der af Taxatorerne lader sig anslaae til en Pengeværdie, eller som i alt Fald er af en saadan Beskaffenhed, at den, skjøndt den ikke i og for sig betragtet lader sig reducere til en bestemt Værdie, dog maa erkjendes at udgjøre et saadant Agrement ved en vis Eiendom, at dennes

5 Marts.

5 Marts. Værdie derved i Handel og Vandel forøges, saasom en ualmindelig skjøn Beliggenhed eller Udsigt og deslige. — Naar Jorder indtages, der allerede ere enten fuldt bearbeidede og besaaede, eller paa hvilke dog Dyrknings-Omkostninger tildeels ere anvendte, bliver ved Taxationen tillige at fastsætte, hvad den foretagne Bearbeidning og Besaaening eller den præsumtive Afgrøde kan anslaaes til pr. Td. Land. — For Beskadigelse af Hegn, saavelsom for Anbringelsen af nye Hegn, der i Anledning af Banens Anlæg maatte gjøres fornødne, bliver Godtgjørelse ligeledes at bestemme ved Taxation. § 13. Det skal være saavel Landinspekteurens som Taxationsmændenes Pligt at søge Mageløg istandbragt mellem saadanne Jordstykker, som fraskjæres de Eiendomme, hvortil de oprindeligen have hørt, men som passende kunne forenes med andre tilgrændsende Jorder Kan Mageløg ikke tilveiebringes, og de fraskaarne Jordstykker dog ere af saadan Størrelse, at de kunne dyrkes som særlige Lodder, ere Eierne forpligtede til at beholde dem. Men ere de fraskaarne Grundstykker saa smaae eller uheldigen formede, at de ved Taxationen erkjendes for ikke at kunne dyrkes som selvstændige Lodder, maae Entrepreneurerne overtage saadanne Grundstykker, for hvilke Eierne da erholde samme Godtgjørelse, som for de ellers afgivne Arealer. § 14. Efterhaanden, som Banens Anlæg fuldføres, bliver endvidere paa foranførte Maade at afholde Taxation over den Godtgjørelse, der kan tilkomme vedkommende Eiere eller Brugere for Afsavnet af saadanne Grundstykker, som midlertidigen have været benyttede i Anledning af Anlæget, samt for den Beskadigelse, deslige Jorder maatte have lidt, deels ved Opgravning af Veimateriale, deels ved Kjørsel, Materialiers Oplægning eller paa hvilkensomhelst anden Maade. Dersom den tilføiede Beskadigelse, navnligen ved Veimaterialiers Opgravning, er af den Beskaffenhed, at Jorden i længere Tid skjønnes ingen Indtægt at kunne give, bliver, forinden Opgravningen foretages, Grundstykkets Værdie ved Taxation at ansætte i Overeensstemmelse med foregaaende § 11, som om det i ubeskadiget Tilstand skulde afgives for bestandigt, og siden at bestemme den Værdie, det kan have, saaledes som det i beskadiget Stand forefindes. Forskjellen imellem de udfundne Beløb bliver da at fastsætte som den Erstatningssum, der for den ommeldte Beskadigelse tilkommer deels Eieren deels Brugeren, (kfr. § 17). § 15. Landinspekteuren forfatter, efter forudgaaet speciel Opmaaling af samtlige indtagne eller beskadigede Arealer, detailleret Beregning over den Godtgjørelse, enhver Grund-

eier efter de afholdte Forretninger tilkommer. Disse Beregninger, i hvilke de Skadelidte blive ved Navn at opføre byvviis, og Godtgjørelsen at henføre under de forskjellige ovenfor omhandlede Poster, tilstilles Kommissarius, som forelægger Erstatnings-Kommissionen samme, og, naar denne Intet ved Beregningerne finder at erindre, meddeler han snarest muligt samtlige Vedkommende Underretning om den dem tilkommende Godtgjørelse, og paaseer derhos, at Beløbene, samt, forsaavidt de for bestandigt afgivne Jorder vedkommer, 4 pCt. Rente af de respektive Summer, fra den Dag at regne, Grundstykkerne ere stillede til Entrepreneurernes Disposition, udbetales de Paagjældende, senest inden 4 Ugers Forløb. Forsaavidt deslige Godtgjørelser tilfalde Lehns-, Stamhuus- og Fideikommis-Besiddere eller med Jorder beneficerede Embedsmænd, har han derom at gjøre Indberetning til Vort danske Kancellie, som har at tage Bestemmelse om, hvorledes der med de paagjældende Summer bliver at forholde. § 16. For de Jorder, der for bestandigt indtages til Jernbane-Anlæg, vil en tilsvarende Nedsættelse i de paagjældende Eiendommes Hartkorn og Gammelskat finde Sted, til hvilken Ende Landinspekteuren, efter de Taxter, der ere benyttede ved den nye Matrikulering, har at ansætte de indtagne Grundstykker til Hartkorn, hvilket tilligemed en i Forhold dertil ansat Deel af Gammelskatten, efterat de derover forfattede Beregninger, der igjennem Kommissarius blive at indsende til Vort Rentekammer, ere befundne rigtige, bliver at føre til Afgang i Matrikulen. — Derimod kan ingen Afkortning finde Sted i det Tiendevederlag, som efter fast Bestemmelse bliver at udrede af den Eiendom, hvorfra Jorden tages, eiheller i andre, Eiendommen paahvilende, Byrder, være sig Arvefæste-Afgifter, Afgifter efter F. 18 Oktbr. 1811, eller hvilke dermed kunne sættes i Klasse, men ved Erstatningens Bestemmelse bliver der at tage fornødent Hensyn til de Byrder, der paa Grund af den aftraadte Jord saaledes fremdeles komme til at hvile paa Eiendommen. Dog skulle Eiere, saavel af det ommeldte Tiendevederlag som af de andre Afgifter, naar de herom udtrykkelig gjøre Paastand, være berettigede til at erholde samme erstattede med en Kapital, svarende til Afgiftens Værdie efter Taxation, og beregnet til en Rente af 4 pCt., hvilken Kapital da afgaaer i den, Eieren af de afstaaede Grundstykker tilkommende, Erstatning. Angaaer Spørgsmaalet Afløsning af saadanne Afgifter, der tilkomme en Lehns-, Stamhuus- eller Fideikommis-Besidder, eller en med Jorder beneficeret Embedsmand, da bliver derom forud 5 Marts.

5 Marts. at erhverve fornøden Bestemmelse fra Vort danske Kancellie.. § 17. Hvor Grundstykker, der ere bortforpagtede, indtages til Jernbane-Anlæg, bliver, efterat den Erstatning er ansat, der, efter de i det Foregaaende foreskrevne Regler, kan tilkomme Eieren, endvidere ved Taxation at bestemme, hvilken Deel af bemeldte Erstatning Forpagteren bør tilstaaes med Hensyn til det Tab, han som Følge af Jordens Afstrædelse lider i sin Bedrift. Og bliver denne sidste Sum derefter af Eieren at godtgjøre Forpagteren i dennes Afgifter. Ere de indtagne Jorder derimod bortfæstede, vil Eieren have, ved Likvidation i de aarlige Fæste-Afgifter, at godtgjøre Fæsteren 4 pCt. pro anno af den oppebaarne Erstatningssum. § 18. Ethvert af de Medlemmer af den i foreſtaaende § 5 ommeldte Kommission, der udnævnes deels af Vort Rentekammer, deels af Amtets kommunale Bestyrelser, skal, ligesaavel som enhver af Taxatorerne ifølge § 10 og § 11, samt Landinspekteuren og Opmanden, naar en saadan tilkaldes, nyde fri Befordring eller Befordrings-Godtgjørelse, og derhos i Diætpenge 3 Rbd. for hver Dag, de have at anvende paa en Forretning af det omhandlede Slags, forsaavidt der ikke paa Reisen og Forretningens Udførelse anvendes mere end 8 Timer daglig, men i modsat Fald en halv Gang mere. Denne Godtgjørelse erlægges ogsaa for den Reise, de ifølge § 10 have at foretage til Edens Aflæggelse. — De hertil medgaaende Udgifter, samt alle øvrige Omkostninger ved Taxationerne og de dermed i Forbindelse staaende Foranstaltninger, udredes af Entrepreneurerne. § 19. Entrepreneurerne ere forpligtede til at indrette og vedligeholde alle Anlæg, som ere fornødne til at tilveiebringe og sikkre Kommunikationen paa de af Banen overskaarne Landeveie, saavelsom Overkjørseler, Indhegninger, Opkjørselssteder paa Grundstykker, Vandledninger og Steenkister, for at afværge Fare og Skade paa de nærliggende Grundstykker. — I alle disse Henseender skulle, i Mangel af mindelig Forening, de Bestemmelser uvægerligen følges, som afgives af en Kommission, bestaaende af Vor Kommissarius, den lokale Politieøvrighed og en af Vort Rentekammer, efter Amtsraadets Forslag,*) udnævnt, i Landvæsenet kyndig Mand. § 20. Skulde i Tiden en anlagt Jernbane opgives af Entrepreneurerne, og, efter at have ophørt at være Jernbane, ikke blive overdragen til Veivæsenet eller Andre, for deraf, med allerhøieſt Tilladelse, at danne en alminbelig Vei, men af Entrepreneurerne ønskes solgt til anden Brug, da skulle Eierne af de Grunde, hvor-

*) Jfr. for Kjøbenhavn L. 23 Decbr. 1861.

fra selve Banen med Tilbehør er tagen, have en fuldkommen og ubetinget Indløsningsret til samme, imod derfor at erlægge et saadant passende og billigt Vederlag, som uvillige og af Retten paa anordningsmæssig Maade udnævnte Mænd maatte bestemme. Dog ere herunder ikke indbefattede de øvrige Grundstykker, som ved Banens Anlæg ere fraskaarne en Eiendom og Entrepreneurerne overladte; thi over disses Afbenyttelse eller Afhændelse forbeholdes dem i ethvert Tilfælde en fri Raadighed ifølge Lovgivningens almindelige Bestemmelser. 5 Marts.

F. ang. Søn- og Helligdagenes vedbørlige Helligholdelse. 26 Marts.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v., Vi have fundet det nødvendigt for Vort Kongerige Danmark, saaledes som det allerede ved F. 10 Marts 1840 er skeet for Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen, at foretage en Reform i de ældre Lovbestemmelser ang. Søn- og Helligdagenes Helligholdelse. Med vore Høisalige Forfædre have Vi anseet det for en hellig Pligt at hævde den offentlige Gudstjeneste, og kunne saaledes ikke tilstede, at der foretages Noget, som kan forstyrre Andre i de dertil indviede Dages rette og christelige Anvendelse; men Vi have dog fundet, at Adskilligt af hvad der i hine ældre Lovbestemmelser er foreskrevet, og deriblandt især hvad der gaaer ud paa en Tvangsforpligtelse til at deeltage i den offentlige Gudstjeneste, behøver Forandring og Lempning. Men idet Vi ville have de Fordringer, som i denne Henseende skulle gjøres gjældende ved den borgerlige Lovgivning, indskrænkede til det, der til christelig Ordens Opretholdelse er aldeles fornødent, gjøre Vi Regning paa, at Vore Undersaatter, ved deres egen christelige Følelse og Erkjendelse, ville finde dem tilskyndede til at bruge Søn- og Helligdagene i Overeensstemmelse med deres velgjørende Øiemeed, at give Menneskene den Hvile fra deres Hverdagsarbeide, hvortil de trænge, og hendrage Sindet til Gud og hans hellige Ord, og at de saaledes flittigen og med christeligt Sind ville samles i Herrens Huus. I Særdeleshed forvente Vi, at Huusfædre og Huusmødre ville vise kjærlig Omsorg for at ogsaa deres Børn, Tyende og andre Underordnede tilbørlig benytte Søn- og Helligdagene, og at ligeledes Vore Embedsmænd og Andre, som deres Stillinger give særdeles Indflydelse paa deres Medborgere, trolig ville, navnlig ved deres gode Exempel, medvirke til at de til den offentlige Gudstjeneste indviede Dage holdes i Ære og rettelig anvendes. — Efterat et, i Overeensstemmelse med disse

26 Marts. Grundsætninger affattet, Lovudkast har været begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelagt, og Vi derover have modtaget disses allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi som følger: § 1. Om Søndagene samt alle andre Dage, der i Overeensstemmelse med de gjældende A. skulle holdes hellige, bør, under de nærmere Bestemmelser, som nærværende F. indeholder, i Særdeleshed paa den Tid der holdes Gudstjeneste, saavel alle ufornødne Arbeidssysler, som alle Forlystelser ophøre fra Morgenen af og indtil Eftermiddagen Klokken 4. § 2. Til de i § 1 nævnte Tider bør Enhver afholde sig fra saadanne Arbeidssysler, der vise sig udenfor Huset, eller som dog ved den Larm, hvormed de foregaae, kunde forstyrre Andre i den Stemning, der efter Søn- og Helligdagenes Bestemmelse bør være den herskende paa disse Tider. Men ligesom de Gjerninger, der høre til det huuslige Livs Sysler, eller som i særlige Tilfælde maatte udkræves til at redde og hjælpe sig selv eller sin Næste, ere undtagne fra hiint Forbud, saaledes bør det heller ikke i Sæde- og Høsttiden være formeent at benytte de foranførte Tider, naar Arbeidet, paa Grund af ugunstigt Veirligt, ikke længere kan udsættes. Ligeledes skal det være Fiskerne tilladt ogsaa paa de i § 1 nævnte Tider at udføre de til Fiskenes og Redskabernes Bjergning og Behandling uopsættelig fornødne Handlinger, ligesom og Kornmøller til bemeldte Tider maae bruges. Saa skal det og være Huusmænd, Inderster og Dagleiere uformeent at benytte hine Tider til de Arbeider, Dyrkningen af deres Jord og Hauge fordrer, samt til at forsyne sig med Brændsel, ligesom og den fremmede Hjælp, som de i foranførte Henseende behøve, maa ydes dem til samme Tider. Ogsaa maa det paa disse være Søfarende, der befinde sig i Kjøbhavn, tilladt at losse og lade samt reparere deres Skibe, hvortil og den fornødne Hjælp maa ydes dem; fremdeles maa til saadan Tid Losning og Ladning tilstedes af Dampskibe saavelsom af Skibe, der ere nødsagede til at losse eller lade paa aaben Plads, hvor saadant kun kan finde Sted ved godt Veir og gunstig Vind. Dog skal, naar ikke særdeles Nødvendighed kræver det Modsatte, selve den Tid, da Gudstjenesten holdes paa Stedet, være udenfor den, hvori de foranførte Handlinger maae foretages.*) § 3. Om Søn- og Helligdagene skal det ordentligviis være forbudt i Kjøbstæderne fra Klokken 9 til Klokken 4 at foretage Kjørsler med Brygger- og Møllervogne eller andre Arbeidskjørsler, med Hensyn til hvilke der saaledes i det nævnte Tidsrum i

*) Jfr. L. 24 Mai 1854.

Eet og Alt bliver at forholde i Overeensstemmelse med de Regler, der indeholdes i § 2. Dog skal dette Forbud ikke være anvendeligt paa Vogne, der blot kjøre igjennem Kjøbstaden. § 4. Haandværkere, Fabrikanter og alle Næringsdrivende maae ikke æske Arbeide af deres Svende eller Arbeidere, hvorved disse forhindres fra om Søn- og Helligdagene at besøge Gudstjenesten, og skal enhver Overeenskomst, som udtrykkelig maatte indgaaes om Arbeide paa disse Dage, være uden forbindende Kraft. Dog skal denne Bestemmelse ikke være til Hinder for, at de Næringsbrugere, hvis Haandterings Udøvelse efter sin Natur ikke taaler Standsning eller Ophold, saasom f. Ex. Vognmænd, Hyrekudske, Færgemænd, Skippere, Møllere, Apothekere, Gjæstgivere og deslige, i den for Gudstjeneste bestemte Tid kunne afbenytte deres Undergivnes Hjælp, saavidt fornødent gjøres. Ogsaa bør Huusbonder og Alle, der have Myndighed over en Andens Person, give deres Lærebrenge, Tyende eller andre Underordnede Tid og Leilighed til flittig at kunne besøge Gudstjenesten, og tilholde disse, dertil at afbenytte den. § 5. I den Tid om Søn- og Helligdage, hvori Enhver i Almindelighed har at afholde sig fra de i § 2 betegnede Arbeider, maa ogsaa Kjøben og Sælgen saavel paa Gader og andre offentlige Steder, som i de Handlendes og andre Næringsbrugeres Boutiker ophøre, og bemeldte Boutiker holdes lukte, dog maa indtil Klokken 9 Kjød, Brød, Mælk og andre saadanne Fornødenheder, som af mange Familier daglig maae anskaffes, kunne falholdes saavel i vedkommende Næringsbrugeres Boder, som ved Omførsel i Husene, forsaavidt denne ellers er tilladt. Fremdeles maae Lægemidler til enhver Tid af Dagen frit udsælges hos Apothekerne, ligesom og Undtagelse finder Sted med Hensyn til Alt, hvad der ellers maatte være fornødent til Syges Pleie, eller i særdeles Tilfælde maatte behøves til øieblikkelig Hjælp for Nogen, i Overeensstemmelse med den i § 2 forkyndte Grundsætning. § 6. Intet Torv eller Marked maa finde Sted paa Søn- eller Helligdagene, ei heller maae i Almindelighed Krammarkeder holdes om Løverdagen eller Mandagen, hvorimod det Marked, der i et Aar, efter den for samme i Almindelighed bestemte Tid, vilde indfalde paa nogen af fornævnte Dage, bliver at beramme til den næstfølgende Tirsdag. Dog hvor et Marked er bevilget at holdes flere Dage, kan det fortsættes en Løverdag indtil Klokken 6 Eftermiddag, saavelsom en Mandag; men om Søn- og Helligdagene bør det være aldeles afbrudt, og dette derimod erstattes ved Tillæg af en Søgnedag. § 7. Eiheller maae Gjæstgivere

26 Marts.

26 Marts. eller Andre, der holde Værtshuus, paa Søn- og Helligdagene modtage siddende Gjæster inden Klokken 4, endnu mindre forinden bemeldte Tid tilstede noget Slags Drikkelag eller Spil hos sig: men iøvrigt er der Intet til Hinder for, at hos Herbergerere og Trakteurer og paa lignende Steder, hvor der bevær tes med Spiisning og Forfriskning, saadant og forinden kan erholdes. § 8. Maskerader, Dands, Skuespil, Koncerter (hvorved dog ikke Kirkemusik er meent), Fugleskydning eller anden offentlig Forlystelse, Kegle- og andet støiende Spil, Gjæstebud i offentlige Huse maae ikke finde Sted paa den i § 1 nævnte Tid. Ligeledes ere til samme Tid alle støiende Øvelser og Foretagender, al Klapjagt og Jagt i Selskaber forbudt. Enkeltes Jagt er kun utilladelig, saalænge Gudstjenesten varer. § 9. Saa skal og al forstyrrende Raaben og Støi paa Gaderne og i Husene være strængt forbudt paa den i § 1 nævnte Tid, fornemmelig medens Gudstjenesten varer, og har Politiet at forhindre saadant, i fornødent Fald ved de Skyldiges Anholdelse. Ligesaa skal det paasees, at Børn i Særdeleshed under Gudstjenesten afholde sig fra at støie paa Gaderne, og at der, medens denne varer, ingen Forsamlinger finde Sted paa Kirkegaarden og udenfor Kirkedøren. § 10. Om Søn- og Helligdagene bør i Almindelighed, end ikke efter Udløbet af den i § 1 nævnte Tid, holdes noget Ting eller foregaae nogen Fogedforretning, Skiftesamling, Notarialforretning, Auktion eller nogen anden Retshandling. Herfra finder imidlertid Undtagelse Sted i de Tilfælde, hvor en Retshandling eller anden offentlig Forretning ikke uden Afbræk for vigtige Øiemed kan udsættes. — Heller ikke maa nogen Stævning eller Tilsigelse til Møde for nogen Ret eller anden offentlig Autoritet foregaae om Søn- og Helligdagene, naar Sagen ikke er særdeles paatrængende, og det derfor af den Ret eller anden Autoritet, hvorfra Indkaldelsen gaaer ud, udtrykkelig forlanges, i hvilket Tilfælde Forkyndelsen dog ikke maa foregaae under Gudstjenestetiden. § 11. Kommunalmøder og andre offentlige Forsamlinger maae i Almindelighed heller ikke holdes uden paa Søgnedagene, dog kunne Sogneforstanderskaberne afholde extraordinaire Møder efter endt Gudstjeneste om Søn- og Helligdagene, naar særegne Omstændigheder gjøre det magtpaaliggende, og Intet derfor er til Hinder for Sognepræstens Vedkommende. Skulde det ellers i noget Tilfælde være af særdeles Vigtighed for de Vedkommende, at en eller anden offentlig Forsamling holdes om Søn- og Helligdagene efter Klokken 4, og dette efter dens Beskaffenhed ikke kan være til Hinder for dem, som

erved skulle møde, i at kunne besøge Guds Huus, eller kan 26 Marts.
ive Anledning til at befrygte Uordener, kan Politiemesteren
ilstede, at den berammes til samme Tid. Udenfor de saa-
edes tilladte Tilfælde maa ingen Kundgjørelse om et saa-
ant, til en Søn- eller Helligdag berammet, Møde finde
Sted enten gjennem de offentlige Blade eller paa anden
Maade. § 12. Ei heller maae offentlige Forelæsninger
ller Udstillinger finde Sted, eller nogen Skole holdes om
Søn- og Helligdagene, saalænge Gudstjenesten varer. § 13.
Maskerader, Baller og saakaldte Legestuer maae ikke holdes
Dagen før en Søn- eller Helligdag, og naar de øvrige i §
mhandlede Forlystelser finde Sted Dagen før en Søn- eller
Helligdag, maae samme ikke fortsættes længere, end i det
Høieste til Klokken 11 om Aftenen. I den stille Uge, saavel-
om paa den store Bededag og Aftenerne forud fra Klokken 6
naa det aldeles ikke tilstedes. Ligeledes skulle paa den store
Bededag alle ufornødne Arbeidssysler hvile hele Dagen
gjennem. Saadanne Arbeidssysler, saavelsom Forlystelser
aa offentlige Steder, maae heller ikke finde Sted paa den
ørste Dag af de 3 store Høitider. § 14. Overtrædelse
f de Forbud, som indeholdes i nærværende Vor Anordning,
traffes i Almindelighed med Bøder, første Gang fra 64
Skilling til 20 Rbd., anden Gang fra 2 til 40 Rbd. og
redie Gang fra 10 til 80 Rbd. Gjentages saadan Forseelse
ftere, bliver den fastsatte Mulkt at anvende med forøget
Strænghed. Foranførte Bøder ere anvendelige paa Alle,
er paa en tilregnelig Maade tage Deel i Forseelsen, hvad
nten det skeer ved selv at overtræde Forbudet, eller ved
t foranledige Andre dertil; men ved Bestemmelsen af Mulktens
Størrelse tages der Hensyn til den større eller mindre Grad
f Enhvers Forseelse, saaledes at til Exempel den, der holder
tillabelig Udskjænkning om Søn- og Helligdagene, i Al-
mindelighed straffes strængere, end Gjæsterne. Derhos bør
aadanne Værter, foruden den øvrige Mulkt, stedse dømmes
il at udrede et Pengebeløb, der kan ansees svarende til den
ed Overtrædelsen erholdte Fordeel, ligesom de og, naar de
redie Gang findes skyldige i fornævnte Forseelse, endvidere
ør tabe deres Berettigelse til at udøve den Næringsvei,
om de saaledes have misbrugt. § 15. Bøderne tilfalde
Politiekassen og blive i Uformuenheds-Tilfælde at afsone efter
F. 16 Novbr. 1836. § 16. Er Forseelsen iøvrigt for-
unden med særdeles Trods eller aabenbar Ringeagt for
hristelig Orden, kan enten høiere Bøder, end § 14 fastsætter,
nvendes, eller efter Omstændighederne endog Fængsel paa
Vand og Brød, eller anden Fængselsstraf. § 17. De

26 Marts. Embedsmænd, som Vi have betroet Politietilsynet, have med Nidkjærhed og Skjønsomhed at vaage over Efterlevelsen af de Forskrifter, som indeholdes i nærværende Vor Anordning, hvortil paa Landet Sogneforstanderskaberne bør være dem behjælpelige. Naar nogen har Tvivl om, hvorvidt en Handling, som han ønsker at foretage sig, kan bestaae med Anordningen eller ikke, kan han derom henvende sig til Politieøvrigheden, og naar denne finder, at slig Handling efter Anordningens Grundsætninger ei bør formenes ham, kan den dertil give sit Samtykke. Naar Politieøvrigheden finder, at en Overtrædelse af Anordningen hidrører fra tilgivelig Misforstaaelse, bør den indskrænke sig til at advare den, der er i et saadant Tilfælde, samt, om fornødent, at udstede en offentlig Kundgjørelse til Veiledning og Advarsel, hvorefter Undskyldning med Uvidenhed eller Misforstaaelse ikke længere kan antages. § 18. Alle Sager angaaende Overtrædelser af nærværende Anordning behandles og paakjendes politieretsviis. § 19. Præsterne bør paa enhver passende Maade virke for, at denne Vor Anordning efterleves, og bør de ikke blot ved Erindringer og Formaninger søge at forebygge Overtrædelse af Anordningen, men og i Særdeleshed lade sig det være magtpaaliggende at fremkalde den Erkjendelse, hvorved villig og frugtbar Benyttelse af den offentlige Gudstjeneste befordres. Saa bør de og stundom og idetmindste eengang om Aaret udførligen for deres Menighed udvikle Vigtigheden af flittig og andægtig Kirkegang. Ogsaa bør Provsten og Biskoppen ved deres Visitatser, som og ellers, søge at underrette sig, om denne Vor Anordning efterkommes. § 20. De ovenanførte Bestemmelser ere ikke anvendelige paa dem, der udøve usømmelig eller voldsom Adfærd imod Kirkens Tjenere, eller paa anden forbryderisk Maade forstyrre den kirkelige Høitidelighed, hvorimod der for disses Vedkommende vil være at forholde i Overeensstemmelse med de hidtil gjældende Loves Forskrifter og Grundsætninger. Derimod vil, hvad der i L.'s 6 B. 3 Kap. og F. 12 Marts 1735 er fastsat angaaende Helligholdelse af Søn- og Helligdagene og Straffen for Overtrædelse af de i saa Henseende givne Forskrifter, være ophævet.

28 Marts. F. ang. Registrene over Skjøde- og Pante-protokollerne.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, i Anledning af et fra Vore troe Provindsialstænder for Nørre-Jylland i Aaret 1842 indgivet allerunderdanigst Andragende,

have taget under Overveielse, hvorledes der yderligere kunde 28 Marts.
sørges for, at de for Eiendomsrettens Sikkerhed og Krediten saa vigtige Registre over Skjøde- og Panteprotokollerne overalt erholde en aldeles hensigtsmæssig Indretning; og at Vi til dette Øiemed have ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge et Udkast til en Anordning angaaende bemeldte Registre. Efter herover at have modtaget Stændernes allerunderdanigste Betænkning, byde og befale Vi hermed, som følger: § 1. Ved de Retter, hvorved Adkomstbreve og Forhæftelser med Hensyn til faste Eiendomme skulle tinglæses og protokolleres, skal der, med de Undtagelser og under de nærmere Bestemmelser, der indeholdes i denne Vor Anordning, efterhaanden udarbeides nye Realregistre, der give en klar og nøiagtig Henviisning til alle de Steder i de vedkommende Protokoller, der oplyse, hvem enhver Eiendom tilhører, hvad der hæfter paa samme, og hvad der iøvrigt er tinglæst, som kan have Indflydelse paa Eierens Ret til at raade over Eiendommen. § 2. I disse Registre bør enhver Eiendom, der er Gjenstand for samme, have sit særlige Folium, det er en vis Plads, bestemt til de denne Eiendom vedkommende Henviisninger til Skjøde- og Panteprotokollerne, hvilken Plads iøvrigt kan bestaae af een eller flere Sider, eller, hvor det efter Omstændighederne findes tilstrækkeligt, kan indskrænke sig til en Deel af en Side. Saa bør og enhver Eiendom i Almindelighed være betegnet med et særskilt Nr. eller Litr., og, naar ved en Eiendoms Deling nye særlige Eiendomme opstaae, bør enhver Deel for sig have et nyt Folium, hvortil henvises paa den samlede Eiendoms Folium, og sin særegne Betegnelse, der antyder den Eiendom, hvoraf den er opstaaet, saavelsom den Deel af samme, som den udgjør, hvilket ordentligviis skeer derved, at den tilligemed det Nr., som den hele Eiendom havde, betegnes ved et Litr. Naar en saadan Eiendom igjen deles, bliver for hver Deel, som ligeledes gives et særeget Folium, et nyt Mærke at tilføie. — Forøvrigt kan der ikke være Noget imod, at de flere Folier, som opstaae ved en Eiendoms Deling, anbringes paa en Deel af den Plads, der oprindeligviis har været bestemt for den samlede Eiendom, forsaavidt den dertil er tilstrækkelig; men i modsat Fald bliver samme at overføre til et andet Sted i Registret, og en tydelig Henviisning dertil gjøres paa fornævnte Folium, hvilket ogsaa gjælder, naar det en Eiendom givne Folium formedelst Indtegningernes Mængde bliver utilstrækkeligt. Naar to Eiendomme sammenlægges, blive deres Nummere eller Litteræ at forene, og Alt, hvad

5 Marts. Værdie derved i Handel og Vandel forøges, saasom en ualmindelig skjøn Beliggenhed eller Udsigt og deslige. — Naar Jorder indtages, der allerede ere enten fuldt bearbeidede og besaaede, eller paa hvilke dog Dyrknings-Omkostninger tildeels ere anvendte, bliver ved Taxationen tillige at fastsætte, hvad den foretagne Bearbeidning og Besaaening eller den præsumtive Afgrøde kan anslaaes til pr. Td. Land. — For Beskadigelse af Hegn, saavelsom for Anbringelsen af nye Hegn, der i Anledning af Banens Anlæg maatte gjøres fornødne, bliver Godtgjørelse ligeledes at bestemme ved Taxation. § 13. Det skal være saavel Landinspekteurens som Taxationsmændenes Pligt at søge Magelæg istandbragt mellem saadanne Jordstykker, som fraskjæres de Eiendomme, hvortil de oprindeligen have hørt, men som passende kunne forenes med andre tilgrændsende Jorder Kan Magelæg ikke tilveiebringes, og de fraskaarne Jordstykker dog ere af saadan Størrelse, at de kunne dyrkes som særlige Lodder, ere Eierne forpligtede til at beholde dem. Men ere de fraskaarne Grundstykker saa smaae eller uheldigen formede, at de ved Taxationen erkjendes for ikke at kunne dyrkes som selvstændige Lodder, maae Entrepreneurerne overtage saadanne Grundstykker, for hvilke Eierne da erholde samme Godtgjørelse, som for de ellers afgivne Arealer. § 14. Efterhaanden, som Banens Anlæg fuldføres, bliver endvidere paa foranførte Maade at afholde Taxation over den Godtgjørelse, der kan tilkomme vedkommende Eiere eller Brugere for Affavnet af saadanne Grundstykker, som midlertidigen have været benyttede i Anledning af Anlæget, samt for den Beskadigelse, deslige Jorder maatte have lidt, deels ved Opgravning af Veimateriale, deels ved Kjørsel, Materialiers Oplægning eller paa hvilkensomhelst anden Maade. Dersom den tilføiede Beskadigelse, navnligen ved Veimaterialiers Opgravning, er af den Beskaffenhed, at Jorden i længere Tid skjønnes ingen Indtægt at kunne give, bliver, forinden Opgravningen foretages, Grundstykkets Værdie ved Taxation at ansætte i Overeensstemmelse med foregaaende § 11, som om det i ubeskadiget Tilstand skulde afgives for bestandigt, og siden at bestemme den Værdie, det kan have, saaledes som det i beskadiget Stand forefindes. Forskjellen imellem de udfundne Beløb bliver da at fastsætte som den Erstatningssum, der for den ommeldte Beskadigelse tilkommer deels Eieren deels Brugeren, (kfr. § 17). § 15. Landinspekteuren forfatter, efter forudgaaet speciel Opmaaling af samtlige indtagne eller beskadigede Arealer, detailleret Beregning over den Godtgjørelse, enhver Grund-

nføre paa Hovedsognets Register. § 5. De forskjellige 28 Marts.
Sogne, hvortil Jurisdiktionens Eiendomme henhøre, blive at nummerere med Romertal, og de derunder hørende Byer med arabiske Tal, og foran i Registret anbringes en Forklaring, som viser, paa hvilken Side i Registret den ethvert Sogn og enhver Bye vedkommende Deel af samme begynder. § 6. I Kjøbstæderne blive Registrene at indrette med Hensyn til de Nummere, som Byens Bygninger eller Bygningsgrunde have faaet ved den sammesteds foretagne Matrikulering. Skulde der være nogen Kjøbstad, hvori en saadan ikke er indført, eller denne skulde være saa uregelmæssig, at den ikke kan lægges til Grund for et velordnet Skjøde- og Panteregister, bør en vel indrettet Matrikulering foranstaltes af Kommunalbestyrelsen, og en Afskrift deraf meddeles Byskriveren, for at forblive ved Pante- og Skjødeprotokollerne; dog bør den først være indsendt til Amtmanden, for at denne kan foranledige det Fornødne, dersom den skulde behøve nogen Berigtigelse. Naar noget Grundstykke, som ikke er indbefattet under noget Matrikulnummer, og heller ikke forbindes med noget ældre Matrikulnummer, udlægges til Byggeplads, Hauge eller andet Brug, der foranlediger dets Optagelse i Skjøde- og Panteregistret, bør denne Eiendom have en af Kommunalbestyrelsen samtykt Betegning med Nr. eller Litr. § 7. Forsaavidt Kjøbstadens Jorder ere henlagte til Byens Gaarde, Huse og Byggepladse, følge de sammes Matrikulnummere. Men hvad de Jorder betræffer, der ei saaledes ere henlagte til Stederne i Byen, men udgjøre for sig bestaaende Eiendomme, da bør de, forsaavidt det ikke allerede er skeet, i en af Kommunalbestyrelsen foranstaltet og af Amtmanden gjennemseet og paategnet Jordebog være, hver for sig, betegnede med Nummere eller Litteris, eller begge Dele, og oplysende Forklaring være gjort over enhver saadan Jordlods Beliggenhed og Størrelse. Saa bør der og vedhæftes et nøiagtigt Kort, hvorpaa hver Jordlod er afsat, og af denne Jordebog med tilhørende Kort bør en Gjenpart, forsaavidt det ei tidligere er skeet, meddeles Byskriveren, for at den kan lægges til Grund ved Jordernes Betegnelse med Nr. og Litr. i Registret. — Hvad de Bygninger angaaer, som ere opførte eller herefter opføres paa Byens Grund, men udenfor selve Byen, da ville de, forsaavidt de ikke staae i Forbindelse med nogen i Medhold af det Foranførte med Nr. eller Litr. betegnet Jord, hvilken Betegnelse da ogsaa bør gives Bygningen, have deres Matrikulbetegning ligesom de indenbyes Bygninger. Denne behøver dog ei at gaae i Nummerfølge med de indenbyes Eiendomme,

5 Marts. at erhverve fornøden Bestemmelse fra Vort danske Kancellie. § 17. Hvor Grundstykker, der ere bortforpagtede, indtages til Jernbane-Anlæg, bliver, efterat den Erstatning er ansat, der, efter de i det Foregaaende foreskrevne Regler, kan tilkomme Eieren, endvidere ved Taxation at bestemme, hvilken Deel af bemeldte Erstatning Forpagteren bør tilstaaes med Hensyn til det Tab, han som Følge af Jordens Aftrædelse lider i sin Bedrift. Og bliver denne sidste Sum derefter af Eieren at godtgjøre Forpagteren i dennes Afgifter. Ere de indtagne Jorder derimod bortfæstede, vil Eieren have, ved Likvidation i de aarlige Fæste-Afgifter, at godtgjøre Fæsteren 4 pCt. pro anno af den oppebaarne Erstatningssum. § 18. Ethvert af de Medlemmer af den i foreſtaaende § 5 ommeldte Kommission, der udnævnes deels af Vort Rentekammer, deels af Amtets kommunale Bestyrelser, skal, ligesaavel som enhver af Taxatorerne ifølge § 10 og § 11, samt Landinspekteuren og Opmanden, naar en saadan tilkaldes, nyde fri Befordring eller Befordrings-Godtgjørelse, og derhos i Diætpenge 3 Rbd. for hver Dag, de have at anvende paa en Forretning af det omhandlede Slags, forsaavidt der ikke paa Reisen og Forretningens Udførelse anvendes mere end 8 Timer daglig, men i modsat Fald en halv Gang mere. Denne Godtgjørelse erlægges ogsaa for den Reise, de ifølge § 10 have at foretage til Edens Aflæggelse. — De hertil medgaaende Udgifter, samt alle øvrige Omkostninger ved Taxationerne og de dermed i Forbindelse staaende Foranstaltninger, udredes af Entrepreneurerne. § 19. Entrepreneurerne ere forpligtede til at indrette og vedligeholde alle Anlæg, som ere fornødne til at tilveiebringe og sikkre Kommunikationen paa de af Banen overskaarne Landeveie, saavelsom Overkjørseler, Indhegninger, Opkjørselssteder paa Grundstykker, Vandledninger og Steenkister, for at afværge Fare og Skade paa de nærliggende Grundstykker. — I alle disse Henseender skulle, i Mangel af mindelig Forening, de Bestemmelser uvægerligen følges, som afgives af en Kommission, bestaaende af Vor Kommissarius, den lokale Politieøvrighed og en af Vort Rentekammer, efter Amtsraadets Forslag,*) udnævnt, i Landvæsenet kyndig Mand. § 20. Skulde i Tiden en anlagt Jernbane opgives af Entrepreneurerne, og, efter at have ophørt at være Jernbane, ikke blive overdragen til Veivæsenet eller Andre, for deraf, med allerhøiest Tilladelse, at danne en almindelig Vei, men af Entrepreneurerne ønskes solgt til anden Brug, da skulle Eierne af de Grunde, hvor-

*) Jfr. for Kjøbenhavn L. 23 Decbr. 1861.

særdeles Byrde, f. Ex en Jordskyld, en Servitut, bliver det og her at anføre, hvilket og bør skee, saafremt der er tinglæst Noget, hvorved Eiendommen er frigjort for en Samme ellers efter almindelig Lov paahvilende Byrde (f. Ex. Kvittering for Bankhæftelsens Indfrielse). Sulde der, efterat Foliet er indrettet, tinglæses Noget, som forandrer Eiendommens retlige Beskaffenhed, f. Ex. Forvandling fra Arvefæste til Selveiendom, Jordskylds Afløsning, Ophævelsen af en ældre Servitut eller Stiftelsen af en ny, bliver det og under Henviisning til de Indtegninger, hvor de Transaktioner ere anførte, som have bevirket Forandringen, at anføre i den her omhandlede Rubrik, navnlig i den brede Anmærknings-Kolonne, der i det med denne Vor Forordning følgende Schema findes paa høire Side, ligesom der og ved den ældre Betegnelse af Eiendommen bliver at sætte et NB. Paa lignende Maade forholdes der, naar Noget fraskilles Eiendommen, eller lægges til samme, hvorved det derhos bliver at iagttage, at der i Registret gjøres udtrykkelig Bemærkning om Størrelsen af det Eiendommen efter saadan Forandring tilliggende Hartkorn. § 10. Anden Rubrik har Overskriften: Adkomster, og begynder med at opgive den, der ved Foliets første Indretning findes indtegnet som Eier, med Angivelse af det Skiøde eller andet Adkomstbrev, hvorved han har erhvervet Eiendommen, med Henviisning til det Sted i selve Skjøde- og Panteprotokollen, hvor dette Adkomstbrev findes. Forsaavidt den Paagjældendes Eiendoms- eller Dispositionsret ikke umiddelbart er begrundet ved Adkomstbrev, men kun ved Mellemkomst af et andet Dokument, saasom Vielseattest, Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, eller deslige, bliver dette at bemærke paa samme Maade, som det Adkomstbrev, der i Forbindelse dermed stifter Eiendoms- eller Dispositionsret. Naar den Eiendom, der er Foliets Gjenstand, først som særlig Eiendom er fremkommet, efterat Panteregistret er indrettet, (f. Ex. naar en Fæstegaard bliver Selveiendom eller Arvefæste), vil der naturligviis være at begynde med det Adkomstbrev, hvorved Eiendommen i foranførte sin Egenskab er fremkommen. Fremdeles bør hiint Rubrum indeholde ethvert tinglæst Dokument, hvorved Eiendomsretten efterhaanden gaaer over fra den Ene til den Anden, og disse Dokumenter gives da fortløbende Nummere, hvilke indtegnes i den smalle Sidekolonne, der findes paa venstre Side i det med denne Vor Anordning følgende Schema. Foruden Dokumentets Art nævnes og saavel Udstederen som den, til hvem det er udstedt; men iøvrigt henvises der til det Sted i vedkommende Protokol, hvor 28 Marts.

28 Marts. selve Dokumentet findes indført. Hvis det kun er en Deel af Eiendommen, der er afhændet, maa denne Afhændelses Gjenstand korteligen angives (f. Ex. Fæstegaarden Nr. NN under NN Hovedgaard, NN Tdr. og Skpr. Hartkorn, fra Selveiergaarden Nr. NN) og, for at det saa meget desto bedre kan falde i Øinene, bør det saaledes Fraskilte understreges. Saa bør og det Folium bemærkes, hvor det Eiendommen Frask̄ilte findes anført. Naar noget Nyt tillægges Eiendommen, bliver det Adkomstbrev, hvorved dette er skeet, ikke at anføre som noget nyt Nr., men som Litr. b til det Adkomstbrev, hvorved Eieren har erhvervet den Eiendom, der er Foliets oprindelige Gjenstand, hvilket Adkomstbrev saaledes betegnes med Litr. a. Forøvrigt bør det Tilføiede betegnes i Lighed af det, som ovenfor er bestemt med Hensyn til det Tilfælde, at Noget frask̄illes Eiendommen. Saa bør og ved slig Afgang og Tilgang iagttages, hvad der er bestemt i § 9. Hvad der tinglæses til nærmere Forklaring og Bestemmelse af den Rettighed, et Adkomstbrev har givet, saasom naar tilligemed Skjødet paa et Jordegods ogsaa dets Jordebog læses, bliver at anføre i Anmærkningskolonnen, hvilket og gjælder med Hensyn til de Dokumenter, der læses, for at bortrydde de Hindringer, der ellers kunde være for Adkomstbrevets Retsgyldighed, t. Ex. Panthavernes Samtykke til, at Noget bortsk̄illes fra Eiendommen. § 11. I den tredie Rubrik, der inskriberes: Hæftelser, anføres ikke blot de egentlige Panteforskrivninger, der ere udstedte paa den Eiendom, der er Foliets Gjenstand, men ogsaa ethvert tinglæst Dokument, hvorved Eierens Raadighed over Eiendommen begrændses eller aldeles ophæves, hvad enten det nærmest angaaer selve Eiendommen eller Eierens Person i det Hele, følgelig Kjøbekontrakter, Forpagtnings-, Leie- og andre deslige Kontrakter, hvorved Andre have erhvervet enten en betinget Ret til selve Eiendommen, eller en Brugsret over samme, som og skal være bindende for en senere Eier, fremdeles Forskrivninger, hvorved Eiendommens Besidder har pantsat Alt, hvad han eier eller eiendes vorder, eller en Samling af Ting, der indbefatter den paagjældende Eiendom, saavelsom Namsdomme og de øvrige i L. 5—3—18 nævnte Akter, Bestalling som Oppebørselsbetjent eller Kaution for en saadan, Umyndigheds- og Fallit-Erklæringer, Forskrivninger, hvorved Eieren forpligter sig til ei at sælge eller pantsætte sin Eiendom til Forskrivningshaverens Skade; videre Dokumenter, hvorved Servituter, Forkjøbsrettigheder, eller anden saadan Rettighed, der indskrænker Eiendomsraadigheden, stiftes, samt alle andre Dokumenter af hvad Navn nævnes kan, der kunne have

Indflydelse paa den Hjemmel, hvormed Eieren ved Afhændelse eller Forhæftelse kan raade over sin Eiendom.*) Ved ethvert Dokument nævnes Datum, Kreditors, Domhaverens, Udstederens, Medkontrahentens eller anden Paagjældendes Navn, og ligeledes Summen, hvis Dokumentet lyder paa en bestemt Sum, og ellers Gjenstanden kort betegnet; hvorhos der henvises til den Protokol, hvori Dokumentet er indført. Ved Foliets første Indretning bliver naturligviis kun de Dokumenter af foranførte Klasse at nævne, der endnu ere i Kraft, eller med Hensyn til hvilke det idetmindste er tvivlsomt, om de endnu ere det; siden blive under fortløbende Nummere, der indføres i den venstre Kolonne efter det denne Anordning vedføiede Schema, alle senere Dokumenter af forbemeldte Slags at anføre, efterhaanden som de læses. Videre bør anføres alle de Tinglæsninger, hvorved en forhen paa Eiendommen hvilende Hæftelse, eller noget andet ved foregaaende Tinglæsning paa Eierens Raadighed lagt Baand ophæves eller indskrænkes, altsaa Pantebreves Indfrielse eller Afbetalinger paa samme; Ophævelse af Namsdomme ved høiere Rets Dom, ved den i P. 18 Jan. 1788 § 4 bestemte Tids Forløb, eller ved Gjældens Afgjørelse; Erklæringer, hvorved den Vedkommende frafalder eller indskrænker den Ret, som et forhen tinglæst Dokument gav ham, f. Ex. naar en Panthaver tilsteder, at Noget maa optages foran hans Fordring, eller frafalder den Oprykkelsesret, som hans Pantebrev gav ham; Attester, der vise, at et Fallit- eller Opbudsbo er blevet Eieren extraderet, eller en umyndig Person igjen kommen i Myndighedstilstand; Attester angaaende Aftægtsberettigedes Død. Alle Dokumenter, hvorved saaledes en ældre Panterettighed eller andet Baand paa Eiendommen ophæves eller indskrænkes, bør, under Henviisning til det Sted i Protokollerne, hvor de findes indførte, antegnes i Anmærkningskolonnen, ved Siden af det ældre i Hovedkolonnen anførte Dokument, hvis Virkning derved modificeres, hvorhos der om alle slige Forandringer, i Henhold til F. 7 Febr. 1738 § 5, bør i selve Panteprotokollen gjøres Bemærkning ved Siden af det ældre Dokument. Saa vil det naturligviis og med Hensyn til alle de Tilfælde, hvori den ved et ældre Dokument stiftede Rettighed ikke til Skade for tredie Mand, til hvem det maatte være eller blive overdraget, kan ophæves eller indskrænkes, uden ved en selve Dokumentet given Paategning af Kreditor, være at iagttage, at det med saadan Paategning kommer til Tinge, forend Antegning om dets Udslettelse eller Indskrænkning, (hvorom Retsskriveren har at 28 Marts.

*) Jfr. L. 23 Jan. 1862, om Tiendevederlagets Berigtigelse, § 5.

26 Marts. eller Andre, der holde Værtshuus, paa Søn- og Helligdagene modtage siddende Gjæster inden Klokken 4, endnu mindre forinden bemeldte Tid tilstede noget Slags Drikkelag eller Spil hos sig: men iøvrigt er der Intet til Hinder for, at hos Herbergerere og Trakteurer og paa lignende Steder, hvor der beværtes med Spiisning og Forfriskning, saadant og forinden kan erholdes. § 8. Maskerader, Dands, Skuespil, Koncerter (hvorved dog ikke Kirkemusik er meent), Fugleskydning eller anden offentlig Forlystelse, Kegle- og andet støiende Spil, Gjæstebud i offentlige Huse maae ikke finde Sted paa den i § 1 nævnte Tid. Ligeledes ere til samme Tid alle støiende Øvelser og Foretagender, al Klapjagt og Jagt i Selskaber forbudt. Enkeltes Jagt er kun utilladelig, saalænge Gudstjenesten varer. § 9. Saa skal og al forstyrrende Raaben og Støi paa Gaderne og i Husene være strængt forbudt paa den i § 1 nævnte Tid, fornemmelig medens Gudstjenesten varer, og har Politiet at forhindre saadant, i fornødent Fald ved de Skyldiges Anholdelse. Ligesaa skal det paasees, at Børn i Særdeleshed under Gudstjenesten afholde sig fra at støie paa Gaderne, og at der, medens denne varer, ingen Forsamlinger finde Sted paa Kirkegaarden og udenfor Kirkedøren. § 10. Om Søn- og Helligdagene bør i Almindelighed, end ikke efter Udløbet af den i § 1 nævnte Tid, holdes noget Ting eller foregaae nogen Fogedforretning, Skiftesamling, Notarialforretning, Auktion eller nogen anden Retshandling. Herfra finder imidlertid Undtagelse Sted i de Tilfælde, hvor en Retshandling eller anden offentlig Forretning ikke uden Afbræk for vigtige Øiemed kan udsættes. — Heller ikke maa nogen Stævning eller Tilsigelse til Møde for nogen Ret eller anden offentlig Autoritet foregaae om Søn- og Helligdagene, naar Sagen ikke er særdeles paatrængende, og det derfor af den Ret eller anden Autoritet, hvorfra Indkaldelsen gaaer ud, udtrykkelig forlanges, i hvilket Tilfælde Forkyndelsen dog ikke maa foregaae under Gudstjenestetiden. § 11. Kommunalmøder og andre offentlige Forsamlinger maae i Almindelighed heller ikke holdes uden paa Søgnedagene, dog kunne Sogneforstanderskaberne afholde extraordinaire Møder efter endt Gudstjeneste om Søn- og Helligdagene, naar særegne Omstændigheder gjøre det magtpaaliggende, og Intet derfor er til Hinder for Sognepræstens Vedkommende. Skulde det ellers i noget Tilfælde være af særdeles Vigtighed for de Vedkommende, at en eller anden offentlig Forsamling holdes om Søn- og Helligdagene efter Klokken 4, og dette efter dens Beskaffenhed ikke kan være til Hinder for dem, som

under Henviisning til det Sted i vedkommende Protokol, hvor det findes anført. Ved den første Indretning antegnes paa eet Sted alle samme Person vedkommende Dokumenter af foranførte Slags; men de siden efterhaanden forefaldende Tinglæsninger blive i kronologisk Orden at anføre under vedkommende Bogstav; dog bør der i de større Jurisdiktioner, eller med Hensyn til de Bogstaver, hvormed mange Navne begynde, gjøres passende Afdelinger, saasom, at der bliver en afsondret Plads for de to eller tre første Begyndelsesbogstaver, hvilken Plads bliver at antyde med rødt Blæk eller paa anden iøinefaldende Maade. Naar et paa Navneregistret anført Dokument siden udslettes, bliver denne Anførsel at overstrege, men, som ved alle andre Leiligheder er befalet, saaledes, at den ligefuldt bliver læselig. Naar fornævnte Navneregister har faaet saa mange Antegninger paa de enkelte Bogstaver, at Brugen deraf besværliggjøres, bør vedkommende Embedsmand, hvad ogsaa hans egen Sikkerhed og Bekvemmelighed fordrer, omarbeide det og samle Alt, hvad der vedkommer samme Person, samt ordne Alt i den nøiagtigere alphabetiske Følge, som den sukcessive Indførelse ei tilsteder. § 15. Hvor vedkommende Embedsmand med Hensyn til Forholdene i Jurisdiktionen maatte finde det hensigtsmæssigt at have særskilte Afdelinger i Registret for enkelte Arter af de Tinglæsninger, der høre til Navneregistret, blive saadanne at føre.*) Navnlig vil det i de Jurisdiktioner, hvor der er meget Fæstegods, være hensigtsmæssigt at holde særlige Registre over Fæstebreve, eller dertil at bestemme en særskilt Afdeling i Registret, helst saaledes, at de for hvert Gods, samt for de Stiftelser eller Embeder, hvortil noget Fæstegods hører, findes samlede paa en dertil anviist Plads, hvorpaa de da i kronologisk Orden kunne anføres. Derimod blive Fæstebreve, som udstedes af Selveiere eller Arvefæstere, i Overeensstemmelse med F. 25 Novbr. 1831 at behandle paa samme Maade, som Forpagtnings- og Leie-Kontrakter, følgelig at anføre paa Eiendomsregistret. § 16. De ovenanførte Forskrifter for Indretningen og Førelsen af Skjøde- og Forhæftelsesregistrene skulle vel tjene til Regel, hvor nye Registre indrettes; dog skal Vort Kancellie, forsaavidt dertil i en eller anden Jurisdiktion maatte findes særlig Anledning, være bemyndiget til at bevilge enkelte Modifikationer i bemeldte Forskrifter, naar kun Registrenes Paalidelighed og Brugbarhed ikke derved lider Afbræk. Men Vi ville for Tiden ikke have gjort slige Registres Udarbeidelse til Pligt uden i de Jurisdiktioner, hvor der er en bestemt Trang til 28 Marts.

*) Jfr. L. 23 Jan. 1862, om Tiendevederlagets Berigtigelse, § 5.

28 Marts. nye Registre. Det vil derimod paaligge Vort Kancellie, med Hensyn til alle de i § 1 nævnte Jurisdiktioner, dog med Undtagelse af Vor Landsover- samt Hof- og Stadsret, hvor de i Overeensstemmelse med det allerhøieste R. 27 Juli 1759 indrettede Realregistre ere fundne tilstrækkelige, at indhente Oplysning om, hvorvidt de Registre, som der føres, ere af den Beskaffenhed, at de, om de end ikke i enhver Henseende have den fuldkomneste Indretning, dog sætte Hypothekvæsenets Bestyrer istand til, ved Attesters Udstedelse og den Paategning, som der skal gives tinglæste Dokumenter, at iagttage Alt, hvad Loven og Anordningerne til Betryggelse for Borgernes Rettigheder paalægge ham, i hvilken Henseende bemeldte Vort Kancellie haver gjennem Amtmanden at indhente nøiagtig oplysende Beretninger og Betænkninger fra alle vedkommende Jurisdiktioner, saavelsom hine Øvrigheders egne Tanker desangaaende. Hvor det herved findes, at Registrene ikke have hine Egenskaber, og de heller ikke ved enkelte Forbedringer, som derved lade sig anbringe, kunne faae en saadan Paalidelighed, at det derved indtil videre kan have sit Forblivende, bør Vort Kancellie paalægge vedkommende Embedsmænd at udarbeide nye Registre i Overeensstemmelse med de her foreskrevne Regler. § 17. Ved de nye Registres Forfattelse bør vedkommende Retsbetjent ikke blot gjennemgaae Protokollerne for at kunne rette de Mangler, som findes i det ældre, men ogsaa i dette Øiemed søge de Oplysninger, som andetsteds fra ere at erholde, f. Ex. ved at lade sig de Dokumenter forevise, hvorom der er Tvivl. Navnlig bør han, naar der saavel paa Registret, som i selve Protokollerne, findes uudslettede Forskrivninger, der dog efter Sandsynlighed ere afgjorte, ved hensigtsmæssige Midler søge at komme til vis Kundskab herom, og i den Henseende efter Omstændighederne benytte Opfordring igjennem de i Jurisdiktionen meest læste Aviser og til Kirkestævne. Forsaavidt der blive Hæftelsesbreve tilbage, som ere over 20 Aar gamle, og med Hensyn til hvilke det ikke kan bringes i vis Erfaring, om de ere afgjorte eller ikke, bør han efter dertil erhvervet Bevilling, under de for Mortifikationsstævninger sædvanlige Former, indkalde de mulige Ihændehavere. Saafremt da Ingen melder sig paa eller inden den i Stævningen forelagte Lægtedag, bliver det ved Dom at bestemme, at Dokumentet kan udslettes af Panteprotokollen, hvorefter det Fornødne naturligviis bliver at iagttage i Registret. Men naar Nogen melder sig med Forskrivningen, for at holde denne i Kraft, bør derom skee Notering i Registrets Anmærkningskolonne ved Siden af det Sted i

Hovedkolonnen, hvor Forskrivningen er anført, og ligeledes 28 Marts.
i selve Protokollen ved Siden af den deri indførte Forskrivning. Saa bør der og paa Dokumentet gives Paategning om den saaledes gjorte Anmeldelse, hvorfor Retsskriveren bør nyde det Halve af det Gebyr, der erlægges for et saadant Dokuments Tinglæsning, dog uden at det i Sportelreglm. 22 Marts 1814 § 64 paabudne Promillegebyr i noget Tilfælde skal betales. Skulde nogen melde sig til den bestemte Tægtedag med Paastand om, at Fordringen er i Kraft, men at Forskrivningen er ham frakommen, vil der være at forelægge ham en Frist af 4 til 8 Uger efter Omstændighederne, inden hvilken han for Pantebogens Bestyrer har at beviisliggjøre, enten at Eiendommens Besidder erkjender hiin Fordring, eller at Anmelderen har foretaget de fornødne Skridt, for paa retlig Maade at faae sin Paastand afgjort. Efterkommer han ikke dette Tilhold, bliver Forskrivningen at udslette; men i modsat Fald bliver den staaende uudslettet, indtil det oplyses, hvorledes Sagen ved endelig Dom er bleven afgjort. Naar derimod Forskrivningen er fremkommen, vil der ikke under den efter hiin Stævning anlagte Sag blive Noget at afgjøre med Hensyn til de Indsigelser, som Eiendommens Besidder maatte fremføre imod dens vedvarende Gyldighed, men Vedkommende vil have ved en særskilt Sag at søge dem afgjorte. § 18. Naar det nye Register forsvarligen er fuldført, hvorom Amtmanden har at indgive sin paa nøie Prøvelse grundede Betænkning til Vort Kancellie, bør vedkommende Embedsmand, forsaavidt det forrige Panteregisters Mangelfuldhed ikke kan tilregnes ham selv, nyde en billig Godtgjørelse for alle de Udgifter, som med Udarbeidelsen have været forbundne, derunder indbefattet den overordentlige Hjælp, som han har behøvet, men ikke noget Vederlag for hans egen Umage med at lede Arbeidet, og med dets Udførelse føre nøiagtigt Tilsyn, saaledes at han derfor kan være ansvarlig. Foranførte Godtgjørelse, der udredes i Kjøbstæderne af Kæmnerkassen, og paa Landet tilveiebringes ved Ligning paa Jurisdiktionens Hartkorn, bestemmes af Vort Kancellie efter en rimelig Beregning af bemeldte Udgifter, dog at først, hvad Kjøbstæderne angaaer, Kommunalbestyrelsens saavelsom Amtmandens, og, hvad Landet angaaer, Amtsraadets Betænkning, derover er indhentet. Bemeldte Godtgjørelse bør finde Sted, hvad enten det paa Grund af det ældre Registers Mangler er, saaledes som § 16 nærmere omhandler, paalagt Retsbetjenten at udarbeide et nyt Register, eller Embedsmanden, uden at saadanne Mangler have fundet Sted ved det ældre Register,

28 Marts. har ønsket at ombytte dette med et nyt efter de foreskrevne Regler indrettet, og Vort Kancellie derhos har fundet, at dette vil være en væsentlig Forbedring.

Nr.	Nr. 12.	Anmærkninger.
	Eiendommen.	
N.B.	Arvefæstegaard, Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. 2½ Alb. N.B. Ifølge Deklaration af 12 Oktbr. 1815 har Eieren af Nr. 11 Vei over Gaardens østre Mark (Prot. III. Fol. 613).	siden ved Skjødet af 29 April 1846 bortsolgt 2 Skpr. 3 Fdkr. Hartk. v. Adkomst Nr. 4; altsaa er tilbage 8 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. ved Skjøde af 11 Decbr. s. A. er Gaarden bleven fuld Eiendom, v. Adkomst Nr. 5;
	Adkomster.	
1.	Skjøde til Frantz Obel 7 Jan. 1829 (Prot. V. Fol. 719).	
2.	Skiftebrev af 3 April 1845, hvorefter Gaarden tilhører F. Obels Enke (Prot. VI. Fol. 179.)	
3.	Præsteattest af 8de Septbr. 1845, om at Jochum Hansen er viet til Enken (Prot. VI Fol. 293).	
4.	Skjøde fra Jochum Hansen til Ole Post 29 April 1846 paa 2 Skpr. 3 Fdkr. Hartkorn af Gaardens Tilliggende (Prot. VI. Fol. 527), sfr. Register Nr. 12 Litr. a Side —	tillige hermed læst Samtykke af 1ste og 2den Prioritetsherre *) samt Gjenpart af det Kgl. danske Kancellies Skr. af 15 April 1846 med Hensyn til Skifteudlæget (Hæftelse Nr. 5) vid. Prot. IV. Fol. 528.
5.	Skjøde af 11 Decbr. 1846 fra Besidderen af N. N. Stamhuus, hvorved de dette tilhørende Rettigheder overdrages Gaardens Besidder, der saaledes bliver fuld Eiendom (Prot. V. S. 653).	tillige hermed læst Kommunikation af Kgl. Resol. 3 Nov. 1846 til Hjemmel for denne Overdragelse.

*) Formeentlig en Trykfeil for Prioritetshaver.

28 Marts.

Nr.	Nr. 12.	Anmærkninger.
	Hæftelser.	
1.	Deklaration 12 Oktbr. 1815 om Veien over Gaardens østre Mark for Eieren af Nr. 11 (Prot. III. Fol. 613).	
2.	~~Aftægtskontrakt af 11 Septbr. 1822 mellem daværende Eier Ole Pedersen og Lars Thomsen~~ (Prot. IV. Fol. 819).	Udslettet efter Kvittering 20 Jan. 1845
3.	1ste Prioritets Obligation af 7 Jan. 1829, udstedt af Frantz Obel til Nikolai Jensen for 1200 Rbd. (Prot. IV. Fol. 819).	
4.	2den Prioritets Obligation af s. D. til Lars Thomsen for 1600 Rbd. (s. Prot. Fol. 721).	
5.	Skifteudlæg 3 April 1845 til Rasmus Obel for 800 Rbd. og til Karen Obel for 400 Rbd., samt til begge for adskillige Effekter (Prot. VI. Fol. 181).	

F. for Kjøbstæderne, indeh. yderligere Forholdsregler for dem, der have Krudt i Bevaring.*)

4 April.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, efter at have ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en Anordning for Kjøbstæderne, derunder Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ikke indbefattet, sigtende til yderligere Betryggelse mod de Farer, hvorfor de kunde være udsatte af det Krudtforraad, der findes hos Handlende eller Andre, der bruge Krudt, og efterat Vi derover have modtaget bemeldte Vore Stænders allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale som følger: § 1. I hver Kjøbstad, hvor der for Tiden er eller herefter maatte blive indrettet et Krudttaarn, hvori de Handlende, og hvo der ellers bruger Krudt, kunne faae det forvaret og lade det afhente, efterhaanden som derfor haves Brug, maa ikke Nogen i sit Huus eller samlet paa eet Sted have mere end 14 Pd.

*) Jfr. L. om Brandpolitiet paa Landet af 2 Marts 1861 § 23.

28 Marts. men efter Omstændighederne kan endog en afsondret Nummerering eller Litterering finde Sted for de forskjellige Rækker af Bygninger, som findes udenfor Byens forskjellige Sider. Det i saa Henseende Fornødne bliver paa den foranførte Maade at foranstalte af Kommunalbestyrelsen, ligesom denne overalt, saavel i som udenfor Byen, bliver at paasee, at Bygningernes Eiere lade det Nr. eller Litr., der er givet samme, tydeligt paamale. Forsaavidt Dokumenter af det Slags, der omhandles i § 4, maatte forekomme i Kjøbstæderne, vil der og være at forholde i Overeensstemmelse med, hvad der er fastsat. § 8. Ethvert Folium i Pante- og Skjøde-Registret skal have 3 Afdelinger eller Rubriker, af hvilke den første blot betegner den Eiendom, der er Foliets Gjenstand, den anden er bestemt til at oplyse, hvo der er Eier, og den tredie skal indeholde de derpaa hvilende Pantefordringer og hvad der ellers er tinglæst, der kan indskrænke den Raadighed, Eieren ellers, som saadan, vilde have. Da disse Rubriker ikke skulle udfyldes ved Siden af hinanden, men i den vertikale Retning anbringes den ene efter den anden, saa maa der imellem den første og den anden af disse levnes saa meget Rum, som sandsynligviis kan udfordres til efterhaanden at indtegne, hvad der vedkommer hiin Rubrik, ligesom og et passende Rum bør finde Sted, saavel mellem 2den og 3die Rubrik, som imellem denne og det næste Nr. § 9. Ovenfor den første Rubrik anføres med et stort og læseligt Tal eller Bogstav det Nr. eller Litr., eller det Nr. og Litr., hvormed Eiendommen, som foranført, skal betegnes, og midt i den paafølgende Linie skrives med store Bogstaver det Ord: Eiendommen. Strax efter anføres i de korteste og almindeligste Udtryk Eiendommens Beskaffenhed, som Sædegaard, Bondegaard, Huus, Mølle, Jordstykke, eller deslige, tilligemed dens Hartkorn, saafremt et saadant hører til Eiendommen. I de enkelte i §§ 4 og 6 berørte Tilfælde, hvori Eiendommen intet Nr. eller Litr. har, vil naturligviis Foliet begynde med en iøinefaldende Benævnelse af Eiendommen, saasom Sognets Kirke, eller Kongetiende af Sognet, hvis tiendeydende Hartkorn tillige enten i samme eller i en paafølgende Linie opgives. Det for Kommunen indrettede Folium bør enten være det første eller det sidste i Registret for samme, men behøver naturligviis intet Nr. Saafremt den Eiendom, der er Gjenstand for Foliet, besiddes med ufuldkommen Eiendom, t. Ex. som Arvefæste, bliver det i Forbindelse med Eiendommens øvrige Benævnelse at anmærke, og dersom der paa Eiendommen hviler nogen, ikke allerede af dens opgivne Egenskab flydende,

særdeles Byrde, f. Ex en Jordskyld, en Servitut, bliver det 28 Marts.
og her at anføre, hvilket og bør skee, saafremt der er tinglæst Noget, hvorved Eiendommen er frigjort for en Samme ellers efter almindelig Lov paahvilende Byrde (f. Ex. Kvittering for Bankhæftelsens Indfrielse). Sulde der, efterat Foliet er indrettet, tinglæses Noget, som forandrer Eiendommens retlige Beskaffenhed, f. Ex. Forvandling fra Arvefæste til Selveiendom, Jordskylds Afløsning, Ophævelsen af en ældre Servitut eller Stiftelsen af en ny, bliver det og under Henviisning til de Indtegninger, hvor de Transaktioner ere anførte, som have bevirket Forandringen, at anføre i den her omhandlede Rubrik, navnlig i den brede Anmærknings-Kolonne, der i det med denne Vor Forordning følgende Schema findes paa høire Side, ligesom der og ved den ældre Betegnelse af Eiendommen bliver at sætte et NB. Paa lignende Maade forholdes der, naar Noget fraskilles Eiendommen, eller lægges til samme, hvorved det derhos bliver at iagttage, at der i Registret gjøres udtrykkelig Bemærkning om Størrelsen af det Eiendommen efter saadan Forandring tilliggende Hartkorn. § 10. Anden Rubrik har Overskriften: Adkomster, og begynder med at opgive den, der ved Foliets første Indretning findes indtegnet som Eier, med Angivelse af det Skiøde eller andet Adkomstbrev, hvorved han har erhvervet Eiendommen, med Henviisning til det Sted i selve Skjøde- og Panteprotokollen, hvor dette Adkomstbrev findes. Forsaavidt den Paagjældendes Eiendoms- eller Dispositionsret ikke umiddelbart er begrundet ved Adkomstbrev, men kun ved Mellemkomst af et andet Dokument, saasom Vielseattest, Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, eller deslige, bliver dette at bemærke paa samme Maade, som det Adkomstbrev, der i Forbindelse dermed stifter Eiendoms- eller Dispositionsret. Naar den Eiendom, der er Foliets Gjenstand, først som særlig Eiendom er fremkommet, efterat Panteregistret er indrettet, (f. Ex. naar en Fæstegaard bliver Selveiendom eller Arvefæste), vil der naturligviis være at begynde med det Adkomstbrev, hvorved Eiendommen i foranførte sin Egenskab er fremkommen. Fremdeles bør hiint Rubrum indeholde ethvert tinglæst Dokument, hvorved Eiendomsretten efterhaanden gaaer over fra den Ene til den Anden, og disse Dokumenter gives da fortløbende Nummere, hvilke indtegnes i den smalle Sidekolonne, der findes paa venstre Side i det med denne Vor Anordning følgende Schema. Foruden Dokumentets Art nævnes og saavel Udstederen som den, til hvem det er udstedt; men iøvrigt henvises der til det Sted i vedkommende Protokol, hvor

28 Marts. selve Dokumentet findes indført. Hvis det kun er en Deel af Eiendommen, der er afhændet, maa denne Afhændelses Gjenstand korteligen angives (f. Ex. Fæstegaarden Nr. NN under NN Hovedgaard, NN Tdr. og Skpr. Hartkorn, fra Selveietgaarden Nr. NN) og, for at det saa meget desto bedre kan falde i Øinene, bør det saaledes Fraskilte understreges. Saa bør og det Folium bemærkes, hvor det Eiendommen Fraskilte findes anført. Naar noget Nyt tillægges Eiendommen, bliver det Adkomstbrev, hvorved dette er skeet, ikke at anføre som noget nyt Nr., men som Litr. b til det Adkomstbrev, hvorved Eieren har erhvervet den Eiendom, der er Foliets oprindelige Gjenstand, hvilket Adkomstbrev saaledes betegnes med Litr. a. Forøvrigt bør det Tilføiede betegnes i Lighed af det, som ovenfor er bestemt med Hensyn til det Tilfælde, at Noget fraskilles Eiendommen. Saa bør og ved slig Afgang og Tilgang iagttages, hvad der er bestemt i § 9. Hvad der tinglæses til nærmere Forklaring og Bestemmelse af den Rettighed, et Adkomstbrev har givet, saasom naar tilligemed Skjødet paa et Jordegods ogsaa dets Jordebog læses, bliver at anføre i Anmærkningskolonnen, hvilket og gjælder med Hensyn til de Dokumenter, der læses, for at bortrydde de Hindringer, der ellers kunde være for Adkomstbrevets Retsgyldighed, t. Ex. Panthavernes Samtykke til, at Noget bortskilles fra Eiendommen. § 11. I den tredie Rubrik, der inskriberes: Hæftelser, anføres ikke blot de egentlige Panteforskrivninger, der ere udstedte paa den Eiendom, der er Foliets Gjenstand, men ogsaa ethvert tinglæst Dokument, hvorved Eierens Raadighed over Eiendommen begrændses eller aldeles ophæves, hvad enten det nærmest angaaer selve Eiendommen eller Eierens Person i det Hele, følgelig Kjøbekontrakter, Forpagtnings-, Leie- og andre deslige Kontrakter, hvorved Andre have erhvervet enten en betinget Ret til selve Eiendommen, eller en Brugsret over samme, som og skal være bindende for en senere Eier, fremdeles Forskrivninger, hvorved Eiendommens Besidder har pantsat Alt, hvad han eier eller eiendes vorder, eller en Samling af Ting, der indbefatter den paagjældende Eiendom, saavelsom Namsdomme og de øvrige i L. 5—3—18 nævnte Akter, Bestalling som Oppebørselsbetjent eller Kaution for en saadan, Umyndigheds- og Fallit-Erklæringer, Forskrivninger, hvorved Eieren forpligter sig til ei at sælge eller pantsætte sin Eiendom til Forskrivningshaverens Skade; videre Dokumenter, hvorved Servituter, Forkjøbsrettigheder, eller anden saadan Rettighed, der indskrænker Eiendomsraadigheden, stiftes, samt alle andre Dokumenter af hvad Navn nævnes kan, der kunne have

Indflydelse paa den Hjemmel, hvormed Eieren ved Afhændelse eller Forhæftelse kan raade over sin Eiendom.*) Ved ethvert Dokument nævnes Datum, Kreditors, Domhaverens, Udstederens, Medkontrahentens eller anden Paagjældendes Navn, og ligeledes Summen, hvis Dokumentet lyder paa en bestemt Sum, og ellers Gjenstanden kort betegnet; hvorhos der henvises til den Protokol, hvori Dokumentet er indført. Ved Foliets første Indretning bliver naturligviis kun de Dokumenter af foranførte Klasse at nævne, der endnu ere i Kraft, eller med Hensyn til hvilke det idetmindste er tvivlsomt, om de endnu ere det; siden blive under fortløbende Nummere, der indføres i den venstre Kolonne efter det denne Anordning vedføiede Schema, alle senere Dokumenter af forbemeldte Slags at anføre, efterhaanden som de læses. Videre bør anføres alle de Tinglæsninger, hvorved en forhen paa Eiendommen hvilende Hæftelse, eller noget andet ved foregaaende Tinglæsning paa Eierens Raadighed lagt Baand ophæves eller indskrænkes, altsaa Pantebreves Indfrielse eller Afbetalinger paa samme; Ophævelse af Namsdomme ved høiere Rets Dom, ved den i P. 18 Jan. 1788 § 4 bestemte Tids Forløb, eller ved Gjældens Afgjørelse; Erklæringer, hvorved den Vedkommende frafalder eller indskrænker den Ret, som et forhen tinglæst Dokument gav ham, f. Ex. naar en Panthaver tilsteder, at Noget maa optages foran hans Fordring, eller frafalder den Oprykkelsesret, som hans Pantebrev gav ham; Attester, der vise, at et Fallit- eller Opbudsbo er blevet Eieren extraderet, eller en umyndig Person igjen kommen i Myndighedstilstand; Attester angaaende Aftægtsberettigedes Død. Alle Dokumenter, hvorved saaledes en ældre Panterettighed eller andet Baand paa Eiendommen ophæves eller indskrænkes, bør, under Henviisning til det Sted i Protokollerne, hvor de findes indførte, antegnes i Anmærkningskolonnen, ved Siden af det ældre i Hovedkolonnen anførte Dokument, hvis Virkning derved modificeres, hvorhos der om alle slige Forandringer, i Henhold til F. 7 Febr. 1738 § 5, bør i selve Panteprotokollen gjøres Bemærkning ved Siden af det ældre Dokument. Saa vil det naturligviis og med Hensyn til alle de Tilfælde, hvori den ved et ældre Dokument stiftede Rettighed ikke til Skade for tredie Mand, til hvem det maatte være eller blive overdraget, kan ophæves eller indskrænkes, uden ved en selve Dokumentet given Paategning af Kreditor, være at iagttage, at det med saadan Paategning kommer til Tinge, forend Antegning om dets Udslettelse eller Indskrænkning, (hvorom Retsskriveren har at 28 Marts.

*) Jfr. L. 23 Jan. 1862, om Tiendevederlagets Berigtigelse, § 5.

28 Marts. forsyne Dokumentet med Paategning), kan finde Sted, uden i alt Fald med udtrykkelig Bemærkning om saadan Mangel i Vedkommendes Hjemmel. Enhver Antegning i Hovedkolonnen, som ifølge en senere Tinglæsning har tabt sin Kraft, bør overstreges, men med tynde Streger, og saaledes, at den ligefuldt tydeligt kan læses. Hvor en ældre, Eiendomsraadigheden indskrænkende, Antegning, for at blive i Kraft, behøver en fornyet Antegning (cfr. den nævnte § 4 i P. 18 Jan. 1788), bør den og have sin Plads i Anmærkningskolonnen ved Siden af den ældre Læsning. § 12. For at den fornødne Henviisning til selve Protokollerne over de tinglæste Dokumenter kan skee paa den korteste Maade, bør hver af disse Protokoller have sit Nr., og, forsaavidt der ved Jurisdiktionen maatte holdes Protokoller over forskjellige Arter af hine Dokumenter i en forskjellig Nummerfølge, maae de forskjellige Klasser af Protokoller betegnes med et Bogstav eller paa anden kort og tydelig Maade. § 13 Om end flere under samme Jurisdiktion beliggende Eiendomme ere i samme Mands Besiddelse, uden at nogen af dem er besværet med en særlig Hæftelse, bliver der dog at give enhver af dem et særskilt Folium, men der bør da ved enhver Tinglæsning, som vedkommer flere saasaadanne Eiendomme, gjøres Henviisning fra det ene Folium til det andet. § 14. Foruden de ovenfor omhandlede Eiendoms-Registre, bør der og holdes nøiagtige Navne-Registre, med Hensyn til de Dokumenter, der ikke have Afhændelse eller Forhæftelse af faste Eiendomme til Gjenstand, eller i alt Fald dog ikke indskrænke sig dertil, men enten angaae den Paagjældendes rørlige Ting, eller vedkomme hans Raadighed over hans Gods i Almindelighed, hvilke sidste Dokumenter vel, forsaavidt han derved skal hindres eller indskrænkes i at afhænde eller pantsætte sine faste Eiendomme, bør paa Vedkommendes Begjæring antegnes paa disse Eiendommes Folier, men tillige med Hensyn til det Baand, der lægges paa hans Person og rørlige Eiendomme, bør antegnes paa Navneregistret over de ved hans Værneting tinglæste Dokumenter. Det maa navnlig, hvor en Person tilligemed sin faste Eiendom har pantsat Besætning, Inventarium eller andet rørligt Gods, ikke forsømmes, at Dokumentet anføres baade paa Eiendommens Folium og paa Navneregistret ved hans Navn. Dette sidste Register bliver at føre efter Binavn, saaledes at Fornavnet i Forbindelse med Personens Stilling, eller hvad der ellers kan tjene til at kjendeliggjøre ham, sættes strax efter in parenthesi, hvorefter Dokumentets Art tilligemed Udstedelsesdatum anføres

under Henviisning til det Sted i vedkommende Protokol, hvor det findes anført. Ved den første Indretning antegnes paa eet Sted alle samme Person vedkommende Dokumenter af foranførte Slags; men de siden efterhaanden forefaldende Tinglæsninger blive i kronologisk Orden at anføre under vedkommende Bogstav; dog bør der i de større Jurisdiktioner, eller med Hensyn til de Bogstaver, hvormed mange Navne begynde, gjøres passende Afdelinger, saasom, at der bliver en afsondret Plads for de to eller tre første Begyndelsesbogstaver, hvilken Plads bliver at antyde med rødt Blæk eller paa anden iøinefaldende Maade. Naar et paa Navneregistret anført Dokument siden udslettes, bliver denne Anførsel at overstrege, men, som ved alle andre Leiligheder er befalet, saaledes, at den ligefuldt bliver læselig. Naar fornævnte Navneregister har faaet saa mange Antegninger paa de enkelte Bogstaver, at Brugen deraf besværliggjøres, bør vedkommende Embedsmand, hvad ogsaa hans egen Sikkerhed og Bekvemmelighed fordrer, omarbeide det og samle Alt, hvad der vedkommer samme Person, samt ordne Alt i den nøiagtigere alphabetiske Følge, som den sukcessive Indførelse ei tilsteder. § 15. Hvor vedkommende Embedsmand med Hensyn til Forholdene i Jurisdiktionen maatte finde det hensigtsmæssigt at have særskilte Afdelinger i Registret for enkelte Arter af de Tinglæsninger, der høre til Navneregistret, blive saadanne at føre.*) Navnlig vil det i de Jurisdiktioner, hvor der er meget Fæstegods, være hensigtsmæssigt at holde særlige Registre over Fæstebreve, eller dertil at bestemme en særskilt Afdeling i Registret, helst saaledes, at de for hvert Gods, samt for de Stiftelser eller Embeder, hvortil noget Fæstegods hører, findes samlede paa en dertil anviist Plads, hvorpaa de da i kronologisk Orden kunne anføres. Derimod blive Fæstebreve, som udstedes af Selveiere eller Arvefæstere, i Overeensstemmelse med F. 25 Novbr. 1831 at behandle paa samme Maade, som Forpagtnings- og Leie-Kontrakter, følgelig at anføre paa Eiendomsregistret. § 16. De ovenanførte Forskrifter for Indretningen og Førelsen af Skjødeog Forhæftelsesregistrene skulle vel tjene til Regel, hvor nye Registre indrettes; dog skal Vort Kancellie, forsaavidt dertil i en eller anden Jurisdiktion maatte findes særlig Anledning, være bemyndiget til at bevilge enkelte Modifikationer i bemeldte Forskrifter, naar kun Registrenes Paalidelighed og Brugbarhed ikke derved lider Afbræk. Men Vi ville for Tiden ikke have gjort slige Registres Udarbeidelse til Pligt uden i de Jurisdiktioner, hvor der er en bestemt Trang til 28 Marts.

*) Jfr. L. 23 Jan. 1862, om Tiendevederlagets Berigtigelse, § 5.

28 Marts. nye Registre. Det vil derimod paaligge Vort Kancellie, med Hensyn til alle de i § 1 nævnte Jurisdiktioner, dog med Undtagelse af Vor Landsover- samt Hof- og Stadsret, hvor de i Overeensstemmelse med det allerhøieste R. 27 Juli 1759 indrettede Realregistre ere fundne tilstrækkelige, at indhente Oplysning om, hvorvidt de Registre, som der føres, ere af den Beskaffenhed, at de, om de end ikke i enhver Henseende have den fuldkomneste Indretning, dog sætte Hypothekvæsenets Bestyrer istand til, ved Attesters Udstedelse og den Paategning, som der skal gives tinglæste Dokumenter, at iagttage Alt, hvad Loven og Anordningerne til Betryggelse for Borgernes Rettigheder paalægge ham, i hvilken Henseende bemeldte Vort Kancellie haver gjennem Amtmanden at indhente nøiagtig oplysende Beretninger og Betænkninger fra alle vedkommende Jurisdiktioner, saavelsom hine Øvrigheders egne Tanker desangaaende. Hvor det herved findes, at Registrene ikke have hine Egenskaber, og de heller ikke ved enkelte Forbedringer, som derved lade sig anbringe, kunne faae en saadan Paalidelighed, at det derved indtil videre kan have sit Forblivende, bør Vort Kancellie paalægge vedkommende Embedsmænd at udarbeide nye Registre i Overeensstemmelse med de her foreskrevne Regler. § 17. Ved de nye Registres Forfattelse bør vedkommende Retsbetjent ikke blot gjennemgaae Protokollerne for at kunne rette de Mangler, som findes i det ældre, men ogsaa i dette Øiemed søge de Oplysninger, som andetsteds fra ere at erholde, f. Ex. ved at lade sig de Dokumenter forevise, hvorom der er Tvivl. Navnlig bør han, naar der saavel paa Registret, som i selve Protokollerne, findes uudslettede Forskrivninger, der dog efter Sandsynlighed ere afgjorte, ved hensigtsmæssige Midler søge at komme til vis Kundskab herom, og i den Henseende efter Omstændighederne benytte Opfordring igjennem de i Jurisdiktionen meest læste Aviser og til Kirkestævne. Forsaavidt der blive Hæftelsesbreve tilbage, som ere over 20 Aar gamle, og med Hensyn til hvilke det ikke kan bringes i vis Erfaring, om de ere afgjorte eller ikke, bør han efter dertil erhvervet Bevilling, under de for Mortifikationsstævninger sædvanlige Former, indkalde de mulige Ihændehavere. Saafremt da Ingen melder sig paa eller inden den i Stævningen forelagte Lægtedag, bliver det ved Dom at bestemme, at Dokumentet kan udslettes af Panteprotokollen, hvorefter det Fornødne naturligviis bliver at iagttage i Registret. Men naar Nogen melder sig med Forskrivningen, for at holde denne i Kraft, bør derom skee Notering i Registrets Anmærkningskolonne ved Siden af det Sted i

Hovedkolonnen, hvor Forskrivningen er anført, og ligeledes i selve Protokollen ved Siden af den deri indførte Forskrivning. Saa bør der og paa Dokumentet gives Paategning om den saaledes gjorte Anmeldelse, hvorfor Retsskriveren bør nyde det Halve af det Gebyr, der erlægges for et saadant Dokuments Tinglæsning, dog uden at det i Sportelreglm. 22 Marts 1814 § 64 paabudne Promillegebyr i noget Tilfælde skal betales. Skulde nogen melde sig til den bestemte Lægtedag med Paastand om, at Fordringen er i Kraft, men at Forskrivningen er ham frakommen, vil der være at forelægge ham en Frist af 4 til 8 Uger efter Omstændighederne, inden hvilken han for Pantebogens Bestyrer har at beviisliggjøre, enten at Eiendommens Besidder erkjender hiin Fordring, eller at Anmelderen har foretaget de fornødne Skridt, for paa retlig Maade at faae sin Paastand afgjort. Efterkommer han ikke dette Tilhold, bliver Forskrivningen at udslette; men i modsat Fald bliver den staaende uudslettet, indtil det oplyses, hvorledes Sagen ved endelig Dom er bleven afgjort. Naar derimod Forskrivningen er fremkommen, vil der ikke under den efter hiin Stævning anlagte Sag blive Noget at afgjøre med Hensyn til de Indsigelser, som Eiendommens Besidder maatte fremføre imod dens vedvatende Gyldighed, men Vedkommende vil have ved en særskilt Sag at søge dem afgjorte. § 18. Naar det nye Register forsvarligen er fuldført, hvorom Amtmanden har at indgive sin paa nøie Prøvelse grundede Betænkning til Vort Kancellie, bør vedkommende Embedsmand, forsaavidt det forrige Panteregisters Mangelfuldhed ikke kan tilregnes ham selv, nyde en billig Godtgjørelse for alle de Udgifter, som med Udarbeidelsen have været forbundne, derunder indbefattet den overordentlige Hjælp, som han har behøvet, men ikke noget Vederlag for hans egen Umage med at lede Arbeidet, og med dets Udførelse føre nøiagtigt Tilsyn, saaledes at han derfor kan være ansvarlig. Foranførte Godtgjørelse, der udredes i Kjøbstæderne af Kæmnerkassen, og paa Landet tilveiebringes ved Ligning paa Jurisdiktionens Hartkorn, bestemmes af Vort Kancellie efter en rimelig Beregning af bemeldte Udgifter, dog at først, hvad Kjøbstæderne angaaer, Kommunalbestyrelsens saavelsom Amtmandens, og, hvad Landet angaaer, Amtsraadets Betænkning, derover er indhentet. Bemeldte Godtgjørelse bør finde Sted, hvad enten det paa Grund af det ældre Registers Mangler er, saaledes som § 16 nærmere omhandler, paalagt Retsbetjenten at udarbeide et nyt Register, eller Embedsmanden, uden at saadanne Mangler have fundet Sted ved det ældre Register, 28 Marts.

28 Marts. har ønsket at ombytte dette med et nyt efter de foreskrevne Regler indrettet, og Vort Kancellie derhos har fundet, at dette vil være en væsentlig Forbedring.

Nr.	Nr. 12.	Anmærkninger.
	Eiendommen.	
N.B.	Arvefæstegaard, Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. 2½ Alb. N.B. Ifølge Deklaration af 12 Oktbr. 1815 har Eieren af Nr. 11 Vei over Gaardens østre Mark (Prot. III. Fol. 613).	siden ved Skjødet af 29 April 1846 bortfolgt 2 Skpr. 3 Fdkr. Hartk. v. Adkomst Nr. 4; altsaa er tilbage 8 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. ved Skjøde af 11 Decbr. s. A. er Gaarden bleven fuld Eiendom, v. Adkomst Nr. 5;
	Adkomster.	
1.	Skjøde til Frantz Obel 7 Jan. 1829 (Prot. V. Fol. 719).	
2.	Skiftebrev af 3 April 1845, hvorefter Gaarden tilhører F. Obels Enke (Prot. VI. Fol. 179.)	
3.	Præsteattest af 8de Septbr. 1845, om at Jochum Hansen er viet til Enken (Prot. VI Fol. 293).	
4.	Skjøde fra Jochum Hansen til Ole Post 29 April 1846 paa 2 Skpr. 3 Fdkr. Hartkorn af Gaardens Tilliggende (Prot. VI. Fol. 527), cfr. Register Nr. 12 Litr. a Side —	tillige hermed læst Samtykke af 1ste og 2den Prioritetsherre*) samt Gjenpart af det Kgl. danske Kancellies Skr. af 15 April 1846 med Hensyn til Skifteudlæget (Hæftelse Nr. 5) vid. Prot. IV. Fol. 528.
5.	Skjøde af 11 Decbr. 1846 fra Besidderen af N. N. Stamhuus, hvorved de dette tilhørende Rettigheder overdrages Gaardens Besidder, der saaledes bliver fuld Eiendom (Prot. V. S. 653).	tillige hermed læst Kommunikation af Kgl. Resol. 3 Nov. 1846 til Hjemmel for denne Overdragelse.

*) Formeentlig en Trykfeil for Prioritetshaver.

28 Marts.

Nr.	Nr. 12.	Anmærkninger.
	Hæftelser.	
1.	Deklaration 12 Oktbr. 1815 om Veien over Gaardens østre Mark for Eieren af Nr. 11 (Prot. III. Fol. 613).	
2.	~~Aftægtskontrakt af 11 Septbr. 1822 mellem daværende Eier Ole Pedersen og Lars Thomsen~~ (Prot. IV. Fol. 819).	Udslettet efter Kvittering 20 Jan. 1845
3.	1ste Prioritets Obligation af 7 Jan. 1829, udstedt af Frantz Obel til Nikolai Jensen for 1200 Rbd. (Prot. IV. Fol. 819).	
4.	2den Prioritets Obligation af s. D. til Lars Thomsen for 1600 Rbd, (s. Prot. Fol. 721).	
5.	Skifteudlæg 3 April 1845 til Rasmus Obel for 800 Rbd. og til Karen Obel for 400 Rbd., samt til begge for adskillige Effekter (Prot. VI. Fol. 181).	

F. for Kjøbstæderne, indeh. yderligere Forholdsregler for dem, der have Krudt i Bevaring.*)

4 April.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, efter at have ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en Anordning for Kjøbstæderne, derunder Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ikke indbefattet, sigtende til yderligere Betryggelse mod de Farer, hvorfor de kunde være udsatte af det Krudtforraad, der findes hos Handlende eller Andre, der bruge Krudt, og efterat Vi derover have modtaget bemeldte Vore Stænders allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale som følger: § 1. I hver Kjøbstad, hvor der for Tiden er eller herefter maatte blive indrettet et Krudttaarn, hvori de Handlende, og hvo der ellers bruger Krudt, kunne faae det forvaret og lade det afhente, efterhaanden som derfor haves Brug, maa ikke Nogen i sit Huus eller samlet paa eet Sted have mere end 14 Pd.

*) Jfr. L. om Brandpolitiet paa Landet af 2 Marts 1861 § 23.

28 Marts. har ønsket at ombytte dette med et nyt efter de foreskrevne Regler indrettet, og Vort Kancellie derhos har fundet, at dette vil være en væsentlig Forbedring.

Nr.	Nr. 12.	Anmærkninger.
	Eiendommen.	
N.B.	Arvefæstegaard, Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. $2\frac{1}{2}$ Alb. N.B. Ifølge Deklaration af 12 Oktbr. 1815 har Eieren af Nr. 11 Vei over Gaardens østre Mark (Prot. III. Fol. 613).	siden ved Skjødet af 29 April 1846 bortsolgt 2 Skpr. 3 Fdkr. Hartk. v. Adkomst Nr. 4; altsaa er tilbage 8 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. ved Skjøde af 11 Decbr. s. A. er Gaarden bleven fuld Eiendom, v. Adkomst Nr. 5;
	Adkomster.	
1.	Skjøde til Frantz Obel 7 Jan. 1829 (Prot. V. Fol. 719).	
2.	Skiftebrev af 3 April 1845, hvorefter Gaarden tilhører F. Obels Enke (Prot. VI. Fol. 179.)	
3.	Præsteattest af 8de Septbr. 1845, om at Jochum Hansen er viet til Enken (Prot. VI Fol. 293).	
4.	Skjøde fra Jochum Hansen til Ole Post 29 April 1846 paa 2 Skpr. 3 Fdkr. Hartkorn af Gaardens Tilliggende (Prot. VI. Fol. 527), cfr. Register Nr. 12 Litr. a Side —	tillige hermed læst Samtykke af 1ste og 2den Prioritetsherre*) samt Gjenpart af det Kgl. danske Kancellies Skr. af 15 April 1846 med Hensyn til Skifteudlæget (Hæftelse Nr. 5) vid. Prot. IV. Fol. 528.
5.	Skjøde af 11 Decbr. 1846 fra Besidderen af N. N. Stamhuus, hvorved de dette tilhørende Rettigheder overdrages Gaardens Besidder, der saaledes bliver fuld Eiendom (Prot. V. S. 653).	tillige hermed læst Kommunikation af Kgl. Resol. 3 Nov. 1846 til Hjemmel for denne Overdragelse.

*) Formeentlig en Trykfeil for Prioritetshaver.

28 Marts.

Nr.	Nr. 12.	Anmærkninger.
	Hæftelser.	
1.	Deklaration 12 Oktbr. 1815 om Veien over Gaardens østre Mark for Eieren af Nr. 11 (Prot. III. Fol. 613).	
2.	~~Aftægtskontrakt af 11 Septbr. 1822 mellem daværende Eier Ole Pedersen og Lars Thomsen~~ (Prot. IV. Fol. 819).	Udslettet efter Kvittering 20 Jan. 1845
3.	1ste Prioritets Obligation af 7 Jan. 1829, udstedt af Frantz Obel til Nikolai Jensen for 1200 Rbd. (Prot. IV. Fol. 819).	
4.	2den Prioritets Obligation af s. D. til Lars Thomsen for 1600 Rbd. (s. Prot. Fol. 721).	
5.	Skifteudlæg 3 April 1845 til Rasmus Obel for 800 Rbd. og til Karen Obel for 400 Rbd., samt til begge for adskillige Effekter (Prot. VI. Fol. 181).	

F. for Kjøbstæderne, indeh. ydverligere Forholdsregler for dem, der have Krudt i Bevaring.*) 4 April.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, efter at have ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en Anordning for Kjøbstæderne, derunder Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ikke indbefattet, sigtende til ydverligere Betryggelse mod de Farer, hvorfor de kunde være udsatte af det Krudtforraad, der findes hos Handlende eller Andre, der bruge Krudt, og efterat Vi derover have modtaget bemeldte Vore Stænders allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale som følger: § 1. I hver Kjøbstad, hvor der for Tiden er eller herefter maatte blive indrettet et Krudttaarn, hvori de Handlende, og hvo der ellers bruger Krudt, kunne faae det forvaret og lade det afhente, efterhaanden som derfor haves Brug, maa ikke Nogen i sit Huus eller samlet paa eet Sted have mere end 14 Pd.

*) Jfr. L. om Brandpolitiet paa Landet af 2 Marts 1861 § 23.

4 April. Krudt. § 2. Enhver, som i en Kjøbstad, hvad enten der i samme findes Krudttaarn eller ikke, har Forraad af Krudt i et Huus, skal være pligtig at gjemme det i et laaset Blik- eller Kobberrum og have det bevaret under Taget over Hanebjælkerne. Imidlertid kan herfra gjøres Undtagelse med Hensyn til en Kvantitet af indtil 4 Pd., som det skal være tilladt at have i Boutikken eller det Lokale, hvor der arbeides med Krudt, men som ogsaa der skal holdes opbevaret i laasede Blik- eller Kobberrum. Dog skal foranførte Bestemmelse, forsaavidt den indeholder større Forpligtelse end den, der allerede efter F. 24 Jan. 1761 Kap. 4 § 10 paaligger de Vedkommende, først indtræde 3 Maaneder efter denne Anordnings Kundgjørelse paa ethvert Sted. § 3. Foranførte Bestemmelser ere og anvendelige paa dem, der fabrikere eller opbevare Fyrværkeriesager. § 4. De, som i en Kjøbstad handle med Krudt, skulle 2 Gange om Aaret anmelde saadan Handel for Brandinspekteuren, som derover har at holde en særskilt Bog og 2 Gange aarlig har at undersøge, om Krudtbeholdningerne forvares paa den oven foreskrevne Maade, samt derover at afgive skriftlig Indberetning til Stedets Politiemester. Saa skal og Enhver, som enten land- eller søværts indfører Krudt, lade medfølge en skriftlig Anmeldelse om, for hvem Krudtet er bestemt, hvilken Anmeldelse til Toldopsynet bliver at aflevere, forinden Krudtet tillades at indpassere; ligesom Toldopsynet uopholdeligen har at afgive saadan Anmeldelse til Politiemesteren, der atter har derom at underrette Brandinspekteuren. § 5. Hvo, som gjør sig skyldig i Overtrædelse af denne Anordning, straffes med en Mulkt fra 10 til 100 Rbd., og er det iøvrigt en Selvfølge, at det større Ansvar, som maatte hjemles ved F. 24 Jan. 1761 Kap. 4 § 10 og F. 26 Marts 1841 § 14, vil indtræde, hvor disse Anordninger maatte være anvendelige.

23 April.

F. om Jords Afstaaelse til Kirkegaardes Udvidelse.*)

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi med Hensyn til de i den senere Tid idelig forekommende Tilfælde, hvori Kirkegaardes Udvidelse er nødvendig, og dertil behøves et Jordsmon, som ei tilhører selve Kirken eller dens Eier, have ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en Forordning angaaende den saaledes fornødne Jords Afstaaelse mod vedbørligt Vederlag, og at

*) Jfr. L. 4 Juli 1850, om Jords Afstaaelse til Fattighuse m. v., § 3.

Vi, efter desangaaende at have modtaget bemeldte Stænders allerunderdanigste Betænkninger, herved byde og befale som følger: § 1. Ligesom det, naar en Kirkegaard, formedelst Menighedens tiltagende Folkemængde eller af andre Aarsager, ikke er tilstrækkelig til at afgive de fornødne sømmelige Begravelsessteder, paaligger Kirken eller dens Eier at afhjælpe denne Mangel, hvilket paa Landet i Almindelighed bør skee ved den gamle Kirkegaards Udvidelse, saaledes skal og den dertil fornødne Jord, hvis den ikke paa anden Maade kan erhverves, udlægges til dette Brug imod fuldstændigt Vederlag af Kirken eller dens Eier. § 2. De Spørgsmaal, der kunne opstaae om Nødvendigheden af saadan Jords Afstaaelse til Kirkegaarden, eller om den Maade, hvorpaa samme bør iværksættes, blive at afgjøre ved Vort Cancellies Resolution. Hvis Parterne ei kunne komme overeens om Vederlagets Størrelse, hvilken Overeenskomst iøvrigt ikke uden Vort Cancellies Samtykke kan være gyldig, dersom Jorden tilhører en Stiftelse, et Embede, et Fideikommis eller en Kommune, bliver Vederlaget at bestemme ved kyndige og uvillige Mænd, som paa sædvanlig Maade dertil af Retten udnævnes, og som, hvis det fra nogen af Parternes Side begjæres, have for Retten edelig at afhjemle deres Forretning. § 3. For Mændenes Udmeldelse og Edens Modtagelse erlægges intet Gebyr til Retten, saa lidet som for den Sag, der i den Anledning maatte inkamineres, eller hvad der iøvrigt under samme foregaaer i Retten. Ogsaa gives det, der i saa Henseende passerer, beskrevet uden Gebyr og paa ustemplet Papiir, ligesom heller intet stemplet Papiir bliver at bruge til den Stævning, der i foranførte Henseende maatte være udtagen, eller til selve Taxationsforretningen. Derimod nyde de udmeldte Mænd den for saadanne Forretninger i Anordningerne fastsatte sædvanlige Betaling. Med Hensyn paa de Vedkommendes Adgang til at erholde Omvurdering ved et dobbelt Antal Mænd, og hvad dermed staaer i Forbindelse, forholdes i Eet og Alt efter de almindelige i Anordningerne hjemlede Regler. § 4. Naar den Jordlod, som fortrinlig attraaes til Kirkegaardens Udvidelse, maatte være anvendt til Bygning eller Hauge eller paa anden saadan Maade, at dens Afstaaelse vilde tilføie Eieren eller Besidderen et særdeles Tab, bør den ikke tages, saafremt anden, om end noget mindre bekvem Jord er at faae; men i ethvert Tilfælde bør Eieren eller Besidderen ikke blot have Erstatning for det Jorden som saadan kan være værd, men ogsaa for det øvrige Tab, som han af saadanne særdeles Aarsager 23 April.

4 April. Krudt. § 2. Enhver, som i en Kjøbstad, hvad enten der i samme findes Krudttaarn eller ikke, har Forraad af Krudt i et Huus, skal være pligtig at gjemme det i et laaset Blik- eller Kobberrum og have det bevaret under Taget over Hanebjælkerne. Imidlertid kan herfra gjøres Undtagelse med Hensyn til en Kvantitet af indtil 4 Pd., som det skal være tilladt at have i Boutikken eller det Lokale, hvor der arbeides med Krudt, men som ogsaa der skal holdes opbevaret i laasede Blik- eller Kobberrum. Dog skal foranførte Bestemmelse, forsaavidt den indeholder større Forpligtelse end den, der allerede efter F. 24 Jan. 1761 Kap. 4 § 10 paaligger de Vedkommende, først indtræde 3 Maaneder efter denne Anordnings Kundgjørelse paa ethvert Sted. § 3. Foranførte Bestemmelser ere og anvendelige paa dem, der fabrikere eller opbevare Fyrværkeriesager. § 4. De, som i en Kjøbstad handle med Krudt, skulle 2 Gange om Aaret anmelde saadan Handel for Brandinspekteuren, som derover har at holde en særskilt Bog og 2 Gange aarlig har at undersøge, om Krudtbeholdningerne forvares paa den oven foreskrevne Maade, samt derover at afgive skriftlig Indberetning til Stedets Politiemester. Saa skal og Enhver, som enten land- eller søværts indfører Krudt, lade medfølge en skriftlig Anmeldelse om, for hvem Krudtet er bestemt, hvilken Anmeldelse til Toldopsynet bliver at aflevere, forinden Krudtet tillades at indpassere; ligesom Toldopsynet uopholdeligen har at afgive saadan Anmeldelse til Politiemesteren, der atter har derom at underrette Brandinspekteuren. § 5. Hvo, som gjør sig skyldig i Overtrædelse af denne Anordning, straffes med en Mulkt fra 10 til 100 Rbd., og er det iøvrigt en Selvfølge, at det større Ansvar, som maatte hjemles ved F. 24 Jan. 1761 Kap. 4 § 10 og F. 26 Marts 1841 § 14, vil indtræde, hvor disse Anordninger maatte være anvendelige.

23 April. F. om Jords Afstaaelse til Kirkegaardes Udvidelse.*)

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi med Hensyn til de i den senere Tid idelig forekommende Tilfælde, hvori Kirkegaardes Udvidelse er nødvendig, og dertil behøves et Jordsmon, som ei tilhører selve Kirken eller dens Eier, have ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en Forordning angaaende den saaledes fornødne Jords Afstaaelse mod vedbørligt Vederlag, og at

*) Jfr. L. 4 Juli 1850, om Jords Afstaaelse til Fattighuse m. v., § 3.

Vi, efter desangaaende at have modtaget bemeldte Stænders allerunderdanigste Betænkninger, herved byde og befale som følger: § 1. Ligesom det, naar en Kirkegaard, formedelst Menighedens tiltagende Folkemængde eller af andre Aarsager, ikke er tilstrækkelig til at afgive de fornødne sømmelige Begravelsessteder, paaligger Kirken eller dens Eier at afhjælpe denne Mangel, hvilket paa Landet i Almindelighed bør skee ved den gamle Kirkegaards Udvidelse, saaledes skal og den dertil fornødne Jord, hvis den ikke paa anden Maade kan erhverves, udlægges til dette Brug imod fuldstændigt Vederlag af Kirken eller dens Eier. § 2. De Spørgsmaal, der kunne opstaae om Nødvendigheden af saadan Jords Afstaaelse til Kirkegaarden, eller om den Maade, hvorpaa samme bør iværksættes, blive at afgjøre ved Vort Kancellies Resolution. Hvis Parterne ei kunne komme overeens om Vederlagets Størrelse, hvilken Overeenskomst iøvrigt ikke uden Vort Kancellies Samtykke kan være gyldig, dersom Jorden tilhører en Stiftelse, et Embede, et Fideikommis eller en Kommune, bliver Vederlaget at bestemme ved kyndige og uvillige Mænd, som paa sædvanlig Maade dertil af Retten udnævnes, og som, hvis det fra nogen af Parternes Side begjæres, have for Retten edelig at afhjemle deres Forretning. § 3. For Mændenes Udmeldelse og Edens Modtagelse erlægges intet Gebyr til Retten, saa lidet som for den Sag, der i den Anledning maatte inkamineres, eller hvad der iøvrigt under samme foregaaer i Retten. Ogsaa gives det, der i saa Henseende passerer, beskrevet uden Gebyr og paa ustemplet Papiir, ligesom heller intet stemplet Papiir bliver at bruge til den Stævning, der i foranførte Henseende maatte være udtagen, eller til selve Taxationsforretningen. Derimod nyde de udmeldte Mænd den for saadanne Forretninger i Anordningerne fastsatte sædvanlige Betaling. Med Hensyn paa de Vedkommendes Adgang til at erholde Omvurdering ved et dobbelt Antal Mænd, og hvad dermed staaer i Forbindelse, forholdes i Eet og Alt efter de almindelige i Anordningerne hjemlede Regler. § 4. Naar den Jordlod, som fortrinlig attraaes til Kirkegaardens Udvidelse, maatte være anvendt til Bygning eller Hauge eller paa anden saadan Maade, at dens Afstaaelse vilde tilføie Eieren eller Besidderen et særdeles Tab, bør den ikke tages, saafremt anden, om end noget mindre bekvem Jord er at faae; men i ethvert Tilfælde bør Eieren eller Besidderen ikke blot have Erstatning for det Jorden som saadan kan være værd, men ogsaa for det øvrige Tab, som han af saadanne særdeles Aarsager

23 April. maatte lide ved at miste Jorden. Naar Jord til Udvidelse af Kirkegaarden af foranførte Aarsag ikke kan erholdes uden uforholdsmæssig Bekostning, da skal Vort danske Kancellie være bemyndiget til at bevilge Anlæggelse af Assistentskirkegaarde, naar den af Kirkens Eier herom indgivne Begjæring ifølge de nærmere indhentede Oplysninger maatte findes grundet og billig. § 5. Det Hartkorn saavelsom den Gammelskat, der efter en lovlig Fordeling kommer til at hvile paa Jord, som indtages til Kirkegaard, bliver at føre til Afgang i Matrikulen, hvorimod ingen Afkortning kan finde Sted i det Tiendevederlag, som efter Hartkornet bliver at udrede af den Eiendom, hvorfra den tages, ei heller i saadanne denne Eiendom paahvilende Byrder, der ikke fordeles i bestemt Forhold til Hartkornet; men ved Erstatningens Bestemmelse bliver der at tage fornødent Hensyn til de Byrder, der paa Grund af den aftraadte Jord saaledes fremdeles komme til at hvile paa hiin Eiendom. Iøvrigt kan ovennævnte Hartkorn og Gammelskat, naar Vedkommende til Vort Rentekammer indsende fornøden Underretning om Arealets Størrelse, Beliggenhed m. v., af bemeldte Vort Kammer bestemmes uden formelig Udstykningsforretning efter de Oplysninger, der med Hensyn til den nugjældende Matrikul eller i anden Anledning maatte være forhaanden. § 6. I Almindelighed bestemmes Vederlaget i Penge, som kontant udbetales, dog ikke til selve Eieren uden med Samtykke af Panthaverne, der i den Orden, hvori de ere panteberettigede, kunne fordre Beløbet udbetalt til Afdrag paa deres Panteforbringer, om de maatte attraae det. Iøvrigt følger det af den Jordens Eier tilkommende Skadesløsholdelse, at han bør have enhver Udgift erstattet, som han i foranførte eller anden Henseende nødsages til at gjøre for at erholde det ham tilkommende Vederlag. § 7. Hvis den Jord, der skal afstaaes, tilhører en Stiftelse, et Embede, et Fideikommis eller en Kommune, bør Vederlaget ordentligviis bestemmes til en aarlig Afgift i Korn, der hvert Aar skal betales efter Kapitelstaxten for dets Afgrøde; dog kan med Vort Kancellies Samtykke Vederlaget modtages i Penge, for hvis Anvendelse til Bedste for Stiftelsen, Embedet, Fideikommisset eller Kommunen der paa behørig Maade bliver at sørge. § 8. Saafremt Brugen af den Jord, hvorfra Noget ved den omhandlede Leilighed skilles, er overladt til Andre end Eieren, bør Brugshaveren, hvad enten han er Forpagter, Fæster eller Leier, nyde aarlig, saalænge Brugsretten vedvarer, som Erstatning for Afsavnet af Jorden, Rente af sammes Vurderingssum, hvilken

Rente bliver at beregne og fastsætte efter den ved Afhændelsen almindelig gjældende og ved Loven hjemlede Rentefod. I hvilket Forhold den særdeles Erstatning, der af de i § 4 omhandlede Aarsager bliver at udrede, skal tilkomme Eieren eller Brugeren, bliver i ethvert Tilfælde, efter de dermed forbundne Omstændigheder, at afgjøre i Overeensstemmelse med Lovens Grundsætninger. § 9. Ved de Arbeider, som udkræves til Indretningen af den udvidede Kirkegaard, navnlig Indhegning af det til Kirkegaard indtagne Areal, ere i Landsbymenighederne Sognemændene pligtige at yde den samme Hjælp, som de efter Lovens 2 B. 22 Kap. 68 Art. og de i Forbindelse dermed givne senere Bestemmelser have at yde med Hensyn til Kirken og Kirkegaarden. 23 April.

F. ang. Opkjøb af Landmandens Produkter. 23 April.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Da Vi have fundet det gavnligt at udvide de for Tiden gjældende Bestemmelser angaaende Opkjøb af Landmandens Produkter, og derhos at give nærmere Forskrifter til Forebyggelse af den hertil meddeelte Tilladelses Misbrug, have Vi ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge et Udkast til en Anordning angaaende denne Gjenstand. Efter herover at have modtaget fornævnte Vore troe Stænders allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi, som følger: § 1.*) Det skal herefter være alle Landboere i de danske Provindser, hvad enten de ere Gaardmænd, Huusmænd eller Inderster, tilladt paa Landet at opkjøbe, samt til Kjøbstæderne at indbringe, og der i store og smaae Partier at sælge alle Naturalprodukter af Landbrug, Kreaturhold, Havedyrkning og Fiskerie, samt alle Slags Skoveffekter og Tørv. Denne Tilladelse bliver ogsaa anvendelig, uagtet hine Produkter have modtaget nogen Bearbeidelse, naar samme ikke ligger udenfor Grændserne af Landbo- og Huusflid; som Følge heraf maa t. Ex. Smør, Ost, Gjær, Hør, Hamp, saltet og røget Kjød, Flæsk eller Fisk, kunne opkjøbes, hvorhos dette ogsaa skal gjælde om Kalk, Tag- og Muursteen, samt almindeligt Pottemagerarbeide. § 2. Iøvrigt bliver det af vedkommende Politieøvrighed nøie at paasee, at den ovennævnte Tilladelse ikke misbruges til Skjul for ulovlig Omflakken og Løsgjængerie, ligesom at der ikke dermed forbindes nogen anden og utilladelig Handel. — Den, som herefter ved Dom findes paa nogen af foranførte Maader

*) Jfr. L. 29 Decbr. 1857, om Haandværks- og Fabrikdrift m. v., § 37; jfr. og § 33 samt § 55.

23 April. at have misbrugt den i § 1 hjemlede Frihed, skal være uberettiget til for Fremtiden at benytte samme, hvilket og skal gjælde om den, der ved Dom er funden skyldig i Tyverie, Bedragerie, Hælerie eller Løsgjængerie, eller som, tiltalt for saadan Forbrydelse, kun er bleven frifunden for videre Tiltale. § 3. Forsaavidt de ovennævnte Varer henhøre til dem, der efter Anordningerne skulle falholdes paa Axeltorvet, vil det blive at paasee, at disse Anordninger i saa Henseende iagttages.*) Saa vil det og med Hensyn til Kjøbenhavn have sit Forblivende ved hvad der hidtil er anordnet, at Kjød og Flæsk, som Landmanden dertil indfører, ikke maa falholdes paa sammes Torve, undtagen Tirsdag, Onsdag, Fredag og Løverdag; og det saaledes, at denne Handel Tirsdag og Fredag vedvarer hele Dagen, men Onsdag og Løverdag kun til Kl. 3. § 4. For at de Personer, der ville udøve Opkjøb udenfor den Jurisdiktion, hvori de høre hjemme, kunne være istand til at legitimere sig, hvis der, navnlig med Hensyn til de Bestemmelser, der indeholdes i § 2, skulde opstaae Tvivl om deres Berettigelse hertil, bliver der paa Begjæring, og imod et Gebyr af 2 Mark, af Politiemesteren at meddele Enhver, som dertil er berettiget, et Beviis herom, som dog kun gjælder eet Aar fra dets Udstedelsesdag. § 5. Den i nærværende Anordning hjemlede Opkjøbsfrihed skal dog ikke berettige Nogen til at udføre de opkjøbte Varer til Udlandet, forsaavidt der ikke ellers dertil efter Anordningerne haves Hjemmel, saasom med Hensyn til Heste og Kvæg efter F. 11 Juni 1788. § 6.**) Til Opkjøb af Been, Glasskaar og Klude samt gammelt Jern og andre Metaller, Porcelainsskaar, gamle Tougværksstumper, gammelt Læderaffald, og andre som ubrugelige kasserede Gjenstande, skulle Politiemestrene være bemyndigede til at meddele enkelte uberygtede og aldeles umistænkelige Personer Tilladelse, dog for det Første kun paa eet Aar, efter hvis Forløb Fornyelse, naar Intet derfor maatte være til Hinder, kan bevilges for ligesaa lang Tid, og saa fremdeles. Tilladelsen gjælder kun for vedkommende Politiemesters Jurisdiktion; og forinden en Politiemester første Gang meddeler samme, bør han derom indhente Betænkning fra Sogneforstanderskabet for det Sogn, hvori den Paagjældende har hjemme, ligesom dette bliver at underrette, hver Gang Politiemesteren har

*) Jfr. L. 15 April 1854, ang. Handel med Kornvarer og Brød, § 1. — See og L. 29 Decbr. 1857, om Haandværks- og Fabrikdrift m. v., § 37.

**) Jfr. L. 29 Decbr. 1857, § 51.

meddeelt en saadan Tilladelse. Det paaligger Politiet at have nøie Tilsyn med, at fornævnte Tilladelse ikke misbruges tli Skjul for Løsgjængerie, uberettiget Handel eller andet ulovligt eller misligt Forhold, og den skal være forbrudt i de udi § 2 ommeldte Tilfælde. — Hvad de Kludesamlere angaaer, som de privilegerede Papiirværkers Eiere ere berettigede til at antage, forbliver det indtil videre ved de derom gjældende Bestemmelser; men ligesom de saaledes antagne Kludesamlere ere aldeles uberettigede til at opkjøbe de øvrige fornævnte Artikler, saaledes kunne omvendt de, der i Medhold af nærværende Paragraph erholde Tilladelse til at opkjøbe Klude, ikke falholde de Smaaartikler, som det er blevet tilstedt de af Papiirfabrikanterne antagne Kludesamlere at medføre og afsætte. — Endelig skal det med Hensyn til den Handel med Klude og flere af de ovennævnte Artikler, som Nogen maatte ville drive i Vor Residentsstad Kjøbenhavn, have sit Forblivende ved den under 10de Mai 1842 af Vort Kancellie for denne Handel bifaldte Foranstaltning. § 7. Naar ved Vareopkjøb paa Landet de Grændser, som indeholdes i nærværende Anordning, overskrides, bliver den Paagjældende at ansee efter F. 25 Aug. 1741 eller hvilken anden Anordning, der efter Beskaffenheden af det Forhold, han har udviist, derpaa er anvendelig.*) 23 April.

Raadstue-P., 28 April.

hvorved bekjendtgjøres kgl. Reskript af 4de næstforhen, der ophæver samtlige Bestemmelser i A. 5 Juni 1771 og R. 17 Marts 1784, samt F. 30 Aug. 1805, §§ 11 og 12, forsaavidt de have Hensyn til Staden Kjøbenhavns Providering, m. v., og som Følge heraf tillader, at den angaaende Stadens Providering anordnede Kommission træder ud af Virksomhed.

P. for Kongeriget Danmark, ang. Tilkjøbsafgiften af Dampskibe. 8 Mai.

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Efter at have indhentet Betænkning fra Vore troe Provindsialstænder for Kongeriget Danmark angaaende en Tilkjøbsafgift af Dampskibe, der af danske Undersaatter erhverves fra Udlandet eller fra Kolonierne, ville Vi allernaadigst have anordnet, som følger: Af Dampskibe, som Vore Undersaatter erhverve til Eiendom fra Udlandet, eller fra Vore Kolonier, erlægges Indførselsafgiften af Skibets fulde Drægtighed, maalt som Seilskib

*) Jfr. L. 29 Decbr. 1857, om Haandværks- og Fabrikdrift m. v., § 100, jfr. §§ 75—76.

8 Mai. af Skonnertklassen, uden Afdrag for Maskin- og Kulrummet, hvorimod af Maskineriet i bemeldte Skibe ingen Told bliver at erlægge. Dog skal bemeldte Maaling til Indførselsafgiftens Beregning være uden Indflydelse med Hensyn til den remitterede Drægtighed, som efter Skibsmaalingsinstruktionen tilkommer Dampskibe for deres senere Fart, hvilken sidste Drægtighed paabrændes dem som hidtil. — Af Dampskibsskrog, som Vore Undersaatter maatte erhverve til Eiendom fra Udlandet eller fra Vore Kolonier, uden at Maskineriet dermed følger, men som dog kjendeligen skjønnes alene at være tjenlige til at sættes i Fart som Dampskibe, svares ikkun Indførselsafgift efter deres med Remission efter Skibsmaalingsinstruktionen bestemte Læstedrægtighed, som er den samme, der paabrændes dem.

13 Mai. **R. (fra Kancelliet) om, at Nationalbankens Sedler nu ere erklærede realisable.**

At de af Nationalbanken udstedte Sedler fra den 5te denne Maaned, i Henhold til Bestemmelserne i Oktroien af 8 Juli 1818, ere erklærede realisable, saaledes at enhver Seddel, der tilbydes Banken, paa Anfordring verles med Sølvmynt, og at altsaa de hertil i Banklovgivningen knyttede Bestemmelser nu ere traadte i Kraft, — det bringes herved, i Følge allerhøieste Befaling, til almindelig Kundskab.

14 Mai. **F. om ulovlig Brændeviinsbrænden paa Landet i Danmark.*)**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At uagtet den ulovlige Brændeviinsbrænden, der forhen var almindelig i mange Landdistrikter, i den senere Tid for en Deel er bleven udryddet ved Hjælp af de i saa Henseende trufne Foranstaltninger, i Forbindelse med den efterhaanden ogsaa hos Landalmuen fremkomne Erkjendelse af denne Lovovertrædelses mangesidige Skadelighed, saa vil det dog til fuldere Opnaaelse af dette vigtige Formaal være fornødent, at virksommere Straffe for bemeldte Forseelse og en anden med Lovens almindelige Grundsætninger mere overeensstemmende Forfølgningsmaade af samme paabydes. — Vi have derfor ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en Anordning i denne Retning, og efterat have modtaget disses allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi herved, som følger:

*) Jfr. L. 7 Febr. 1851 om den jydske Toldgrændses Ophævelse, Brændeviinsbeskatningens Forandring m. v., samt L. 29 Dec. 1857, om Haandværks- og Fabrikdrift m. v., § 80.

§ 1. Hvo der paa Landet, hvortil og den Deel af Kjøbstædernes Grund, der ligger udenfor Konsumtionshegnet, bliver at regne, brænder Brændeviin eller findes i Besiddelse af noget af de i § 6 nævnte Brændeviinsredskaber, uden dertil at være berettiget, bliver derfor at ansee med Bøder, første Gang fra 100 til 200 Rbd., hvilke Bøder i Gjentagelsestilfælde for hver Gang bliver at fordoble, saa at Mulkten anden Gang bliver fra 200 til 400 Rbd., tredie Gang fra 400 til 800 Rbd. og saa fremdeles. — Iøvrigt blive stedse samtlige de Brændeviinsredskaber, hvoraf Nogen ulovlig har været i Besiddelse, at konfiskere. (Kfr. § 6 in fine.) § 2. Skulde Nogen, som det paa Embeds eller Bestillings Vegne paaligger at overholde Forbudet imod utilladte Brænderier og Ikkeberettigedes Besiddelse af Brændeviinsredskaber, i den Grad glemme sine Pligter, at han selv gjør sig skyldig i en saadan Brøde, skal han, foruden den efter § 1 forskyldte Straf, have sit Embede eller Bestilling forbrudt. § 3. Saafremt nogen af Vore Embedsmænd, paa hvem § 2 ikke er anvendelig, befindes i nogen af foranførte Lovovertrædelser, bliver han at ansee enten med følelig Forhøielse af den efter § 1 forskyldte Mulkt, eller med Embedsforbrydelse, hvilken sidste Straf altid bør anvendes, saafremt den Paagjældendes Embede er af det Slags, at det medfører en særdeles Opfordring for Embedsmanden til i sin Kreds at udbrede og fremme Agtelse for Lov og Orden, saavelsom i alle Tilfælde, hvor nogen af vore Embedsmænd gjentagende maatte gjøre sig skyldig i denne Forseelse. Skulde nogen Skolelærer gjøre sig skyldig i foranførte Lovovertrædelser, skal han strax have sin Bestilling forbrudt. § 4. Er den Skyldige benaadet med Rang eller noget Ordens- eller Hæderstegn, haver Amtmanden om Sagen med alle dens Omstændigheder at gjøre Indberetning til Vort danske Kancellie, der haver at foranledige det sat under Vor allerhøieste Afgjørelse, om ikke den ham saaledes forundte Udmærkelse bør fratages ham. § 5. Skulde noget Medlem af et Amtsraad eller Sogneforstanderskab eller og af et Borgerrepræsentantskab gjøre sig skyldig i fornævnte Forseelse, bliver han derved uværdig til at beklæde den hæderlige Post, der saaledes har været ham betroet. § 6. Til de Redskaber, hvis Besiddelse efter det Foranførte medfører Straf for enhver Ikkeberettiget, hører Brændeviins- eller Destilleer-Kjedel, -Hat, -Piber og -Dæksel, samt Svaletønde, og det saaledes, at det er nok, at eet af disse Redskaber forefindes, ligesom og Straffen vil være anvendelig, hvad enten Redskaberne ere af Kobber eller af andet Ma- 14 Mai.

14 Mai. teriale, og uden Hensyn til, om de ere i brugelig Stand eller ikke, forudsat at de ikke saaledes have tabt deres forrige Beskaffenhed, at de alene kunne betragtes som gammelt Kobber, Jern eller deslige. Naar ulovligt Brændeviinstøi konfiskeres, ville foruden de ovennævnte til Brænderie væsentlig nødvendige Redskaber ogsaa alle andre, som i Forbindelse dermed ere indrettede til Brug i Brænderiet, derunder være at indbefatte. § 7. Enhver, som sælger, leier eller paa anden Maade overlader Brændeviinsredskaber til Nogen, der er uberettiget til at brænde Brændeviin, eller som lægger Hindringer iveien for, at ulovlig Brændeviinsbrænden eller ulovlig Besiddelse af Brændeviinsredskaber opdages eller forfølges til vedbørlig Straf for den Skyldige, eller som paa anden Maade forsætlig opmuntrer og fremmer saadan Forseelse, skal være den Straf og alle de øvrige Følger undergiven, som efter de foregaaende Paragrapher skulle forbindes med selve Forseelsen, forsaavidt de paa ham lade sig anvende. Ligesom dette gjælder med Hensyn til Enhver, der indlader sig i nogen Forbindelse, der gaaer ud paa at sikkre de Skyldige imod Forseelsens Følger, saaledes skal endog den paabudne Mulkt forhøies, efter Omstændighederne indtil det Dobbelte, med Hensyn til dem, der, enten som Stiftere eller Styrere, eller paa anden Maade have viist særdeles Virksomhed i slige lovstridige Foreninger. Saafremt Nogen paa en mindre virksom Maade, end som foranført, understøtter utilladeligt Brænderie eller modarbeider sammes Opdagelse, bliver han at ansee med Mulkt, som dog, i Forhold til denne Deeltagelses Beskaffenhed og de dermed forbundne Omstændigheder, kan nedsættes under den i § 1 bestemte Størrelse. — Forsaavidt Børn eller Tyende, der have gaaet tilhaande ved bemeldte Forseelse, blot have udført saadan Tjeneste, hvorfor de efter Forholdets Natur ikke kunde undslaae sig, ville disse i Reglen ikke være at kalde til Ansvar, og selv, naar de paa en Maade, der efter det Foranførte ikke er aldeles utilregnelig, have medvirket til Overtrædelsen, vil dog med særdeles Hensyn til deres afhængige Forhold den ellers paabudne Straf være at nedsætte. § 8. I ethvert Tilfælde, i hvilket en koncessioneret Kobberforer eller den, som for ham omfører eller forhandler Kobberredskaber, eller en Besidder af et bevilget Landbrænderie kjendes skyldig efter § 7, skal derhos den paagjældende Koncession til Omførsel af Kobberredskaber eller Bevilling til Landbrænderiedrift være forbrudt. § 9. De hidtil hjemlede Inkvisitioner efter ulovlig Brændeviinsbrænden og Besiddelse af Brændeviinsredskaber skulle vel vedblive, men dog skal for Frem-

tiden ingen privat Mand, der fremstaaer som Angiver, være 14 Mai.
berettiget til at æske saadan Inkvisition, med Undtagelse af den, der som Eier eller Bruger af et lovligt Brænderie finder sig forurettet ved det Indgreb i hans lovlige Næring, der indeholdes i Forseelsen, hvilken derhos, naar han ikke kan understøtte sin Angivelse med saadanne Meddelelser, som bør bevirke, at den vedkommende Politiemester i Overeensstemmelse med § 10 paa det Offentliges Vegne har at begynde en Undersøgelse, skal være pligtig, saafremt det af bemeldte Politiemester forlanges, at stille Sikkerhed for den Erstatning, som kunde blive ham paalagt, hvis det i sin Tid findes, at der ingen Grund har været til hans Mistanke. Frembeles skal den Angiveren ved F. 2 Aug. 1786 tilsagte Belønning bortfalde, ligesom heller ingen privat Mand, der ikke, som foranført, selv kan ansees forurettet ved bemeldte Forseelse, for Fremtiden kan paatale samme. § 10. Derimod vil det paaligge vedkommende Politiemester at holde over Forbudet mod ulovlig Brændeviinsbrænden og uberettiget Besiddelse af Brændeviinsredskaber med den Iver og Nidkjærhed, som Vor alvorlige Villie, at see disse fordærvelige Lovovertrædelser udryddede, maa tilsige ham, i hvilken Henseende og Sognefogderne, og hvem der ellers maatte være givet Politiemesteren til Medhjælp i at paasee Lovens Overholdelse, redelig bør være ham behjælpelige. — Naar der gives rimelig Anledning til at formode, at hiin Forseelse begaaes, uden at fyldestgjørende Beviis derfor paa anden Maade kan ventes tilveiebragt, haver Politiemesteren at anstille Huusundersøgelse hos de Paagjældende. § 11. Ligeledes skal Politiemesteren være pligtig, naar det begjæres af Told- eller Konsumtionsvæsenets Embedsmænd, hvilke det frembeles paaligger med al Iver at virke til oftmeldte Forseelses Opdagelse, uopholdelig at give dem Bistand til en saadan Undersøgelses Iværksættelse. Forsaavidt han paa Grund af sine øvrige Embedsforretninger ikke kan gjøre Regning paa altid at kunne komme betimelig tilstede, naar en Forretning af fornævnte Slags maatte begjæres, bør han sørge for, at der haves en af Amtmanden dertil konstitueret paalidelig Mand, der ikke alene af Embedsmanden i hans Forfald kan benyttes til at udføre de omhandlede Huusundersøgelser paa hans Vegne og paa hans Ansvar, men ogsaa skal være bemyndiget til umiddelbart at modtage og udføre Begjæringer desangaaende, naar ikke Embedsmandens egen Bestemmelse uden Ophold kan indhentes. Iøvrigt kan den saaledes konstituerede Fuldmægtig enten være særlig ansat til fornævnte Slags Forretninger, eller være den samme, som i Medfør af P. 25 Juli

14 Mai. 1820 er konstitueret til andre Forretningers Udførelse i Embedsmandens Forfald. Og da det uagtet foranførte Bestemmelse stundom kunde hænde, at vedkommende Konsumtions-Embedsmænd ikke kunde gjøre Regning paa saa betimelig, som fornødent, at erholde Bistand af Politiet i den Jurisdiktion, hvori Undersøgelsen skal foregaae, ligesom det ogsaa efter Omstændighederne kunde findes hensigtsmæssigt paa eengang at foretage Undersøgelse paa Steder, der høre under forskjellige til hinanden grændsende Jurisdiktioner, saa skal det fremdeles være tilladt derom at henvende sig til en anden i Nærheden boende Politiemester, der da og skal være pligtig at give dem Medfølge, enten personlig eller ved sin i Medfør af P. 25 Juli 1820 ogsaa til andre Forretninger konstituerede Fuldmægtig. § 12. Ved Undersøgelserne skulle stedse tvende lovfaste Vidner være tilstede, og Politiemesteren, eller den der træder i hans Sted, bør enten i Foged- eller Politie-Protokollen, eller ialtfald i en særlig Akt, som bør forsynes med hans Segl og, saafremt den maatte bestaae af flere Ark, være gjennemdragen paa den for Protokoller foreskrevne Maade, optegne, hvad der forefindes ved Undersøgelsen, saavelsom de Indsigelser eller Forklaringer, der maatte fremføres, dog at Undersøgelsen ikke standses for at modtage deslige Indsigelser eller Forklaringer, hvilke derimod kunne protokolleres, naar selve Undersøgelsen er tilendebragt paa hvert Sted især eller paa flere ganske nær ved hverandre liggende Steder. Protokollen eller den særlige Akt bliver at underskrive saavel af Politiemesteren og de medfulgte Vidner, som af vedkommende Told- eller Konsumtionsbetjent, eller i Tilfælde, hvor Forretningen efter § 9 udføres efter privat Rekvisition, af Rekvirenten, saafremt denne giver Møde. — I disse Tilfælde blive ogsaa de Anviisninger og Begjæringer, som Told- eller Konsumtionsbetjenten eller den private Rekvirent maatte finde Anledning til at fremsætte med Hensyn til Maaden, hvorpaa Undersøgelsen skal anstilles, at følge, med mindre Politiemesteren maatte finde en lovlig Grund til at vægre sig derfor, hvorom da Protokollen eller Forretningen bør indeholde det Fornødne. Saa bør og den, hos hvem Undersøgelsen er foretagen, opfordres til at underskrive Protokollen eller Forretningen, og, naar han ikke dertil maatte være villig, bliver dette tilligemed Aarsagen, hvis han opgiver en saadan, at bemærke. § 13. Ved foranførte Undersøgelse bør Intet forbigaaes, som kan lede til Oplysning i Sagen. Heraf følger, at om der end ikke forefindes saadanne Redskaber, hvis Besiddelse ifølge nærværende Forordnings § 1 og 6 allerede medfører Strafansvar,

men derimod andre, som tjene til at give Formodning om ulovligt Brænderie, eller der findes Spøl, Drank, Mæske eller Andet, som hentyder paa denne Overtrædelse, saa bør det saaledes Forefundne med alle Omstændigheder nøiagtig antegnes, ligesom og de Tilstedeværende bør opfordres til at forklare sig angaaende disse Gjenstande, og deres Forklaring, eller deres Vægring ved at afgive en saadan, protokolleres. Findes Redskaber af det førstnævnte Slags nedgravede i Jorden eller paa anden Maade skjulte paa saadanne Steder, at det er tvivlsomt, om den Paagjældende rettelig kan ansees som Besidder, og han nægter, at disse ere hans eller ved hans Foranstaltning saaledes henlagte, vil ikke alene alle Tilstedeværendes Forklaring, saavidt muligt, derom være at erhverve, men det bør ogsaa nøie undersøges, hvorvidt der imellem bemeldte Redskaber og dem, der ligefrem ere fundne i den Paagjældendes Besiddelse, finder et saadant Forhold Sted, at der herved kan fremkomme et sært betydende, og efter de øvrige Omstændigheder vel endog aldeles fuldstændigt, Beviis for den omhandlede Forseelse. — Drank og de Brændeviinsredskaber, som Inkvirenterne finde at kunne føre med sig, blive af disse at anholde og medtage, samt, forsaavidt Inkvisitionen foretages efter Told- og Konsumtionsvæsenets Begjæring, at tage i dettes Forvaring indtil Sagens Tilendebringelse, og, naar Sagen gaaer den Paagjældende imod, at konfiskere. Paa lige Maade forholdes med Brændeviin, som findes ved Inkvisitionen, saafremt der ved denne tillige ere fundne ulovlige Brændeviinsredskaber, eller der ved andre Omstændigheder er tilveiebragt Beviis eller opstaaet betydelig Mistanke mod den Paagjældende, hvorimod Brændeviin i andet Fald ikke bliver at anholde. Spøl og Mæske, af hvilke dog i fornødent Fald forseglede Prøver bør medtages, saavel som de Brændeviinsredskaber eller Dele af disse, som Inkvirenterne ikke vel kunne føre med sig, forblive i Vedkommendes Værge, men taxeres paa Stedet og Taxationsværdien forbrydes, naar Sagen i sin Tid gaaer den Paagjældende imod, og skal dette navnlig gjælde om indmurede Kjedler uden Hensyn til, om Inkvirenterne vilde kunne føre dem med sig eller ikke, men dog kun forsaavidt de ikke ere forsynede med fast Dæksel, eller dette kan fraskilles og særlig medtages, samt imod at Depositum eller anden Sikkerhed stilles for Kjedlens Taxationsværdie. § 14. Saafremt der under en Forretning af foranførte Slags eller i Anledning af samme udøves Vold imod Politiemesteren, eller den, der udfører Forretningen paa hans Vegne, eller og mod nogen tilstedeværende Konsumtionsbetjent, blive de Skyldige at 14 Mai.

14 Mai. straffe efter F. 4 Okt. 1833, ligesom og en dertil forholdsmæssig svarende Straf bliver at anvende, saafremt enten Vold under en slig Forretning udøves imod Andre, eller der, uden at det er kommet til personlig Vold, er udvist Modstand eller brugt Trudsler eller Skjældsord. § 15. Det skal under Straf af de paagjældende Redskabers Konfiskation og en Mulkt fra 100 til 200 Rbd., hvilken i hvert Tilfælde bliver at bestemme af Vort Gen.-Toldk. og Komm.-Kollegium, være forbudt fra Kjøbstæderne eller de privilegerede Kobberværker at bortføre eller dertil at henføre noget af de i § 6 nævnte Brændeviinsredskaber, medmindre samme ledsages af behørig Toldpasseerseddel, som oplyser Affendelsesstedet og det lovlige Bestemmelsessted. Vedkommende, som fører saadanne Redskaber, skal derhos under samme Straf være pligtig til Bestemmelsesstedet at følge den Vei, som i Toldpasseersedlen udtrykkelig foreskrives, og at tilveiebringe Modtagelsesbeviis (Rückattest) fra det Told- og Konsumtionssted, eller Landbrænderie, eller Kobberværk, der er opgivet som Bestemmelsessted, for hvilken Attests Tilveiebringelse Told- og Konsumtionsvæsenet skal være berettiget til at fordre Sikkerhed. — Enhver Politiemester, der træffer en Kobberfører i sin Jurisdiktion, skal være berettiget til paa Stedet at undersøge hans Læs og affordre ham den fornødne Legitimation, saafremt Brændeviinsredskaber forefindes. — Det skal staae den, hvem Straf efter denne Paragraph dikteres af vort Gen.-Toldk. og Komm.-Kollegium, frit for at paatale Sagen for Retten overeensstemmende med F. 1 Febr. 1797 §§ 118—121 og 123. § 16. Hvad enten Sager om ulovlig Brændeviinsbrænden, hvortil og Ikkeberettigedes Besiddelse af Brændeviinsredskaber, saavelsom enhver Handling, hvorved slig Forseelse befordres, bliver at henregne, begynde med Huusundersøgelse, eller paatales, uden at en saadan er gaaet forud, saa og hvad enten Politiemesteren af egen Drift har reist Sag, eller den er grundet i Begjæring fra Told- og Konsumtionsvæsenets Side, blive de i Almindelighed at behandle som offentlige Politiesager. Men i de enkelte Tilfælde, hvori Sagen i Medhold af § 9 maatte forfølges af en privat Rekvirent selv, bliver den at behandle som en privat Politiesag, dog at Politiemesteren med Hensyn til den Interesse, som det Offentlige har under sammes Oplysning, har at sørge for samme, om det fra Rekvirentens Side maatte forsommes, ligesom han naturligviis og i alle de her omhandlede Sager haver, saaledes som F. 8 Marts 1799 indskærper, at sørge for den Saggivnes Tarv. — Hvis Sagen er foranlediget fra Told- og Konsumtionsvæsenets

Side, bør dette have Adgang til at møde, for at kunne fremføre, hvad det maatte finde tjenligt til Sagens Oplysning. § 17. Med Hensyn til Vidneførsel forholdes der aldeles efter de sædvanlige Anordninger, dog saaledes, at den Fritagelse for at aflægge edeligt Vidnesbyrd, som efter P. 16 Sept. 1778 vilde finde Sted med Hensyn til Ægtefæller, ogsaa skal komme Børn og Stedbørn tilgode. Ei heller bør der affordres de øvrige i Lovens 1—13—16 nævnte Vidner edelig Forklaring undtagen i de enkelte Tilfælde, hvor det viser sig at være nødvendigt for at udfinde Sandheden. Hvilken Beviiskraft der kan tilkomme de forefundne Kjendsgjerninger (§ 13), bliver at bedømme i Overeensstemmelse med Grundsætningerne i Vor F. 8 Sept. 1841. § 18. For de ovennævnte Huusundersøgelser betales det i Sportelregl 22 Marts 1814 § 53 bestemte Gebyr, samt til Vidnerne efter sammes § 149, ligesom Dommeren og, uagtet Sagen behandles som offentlig Politiesag, skal nyde de Gebyrer, som tilkomme ham i private Politiesager. Dog kunne fornævnte Gebyrer i Almindelighed kun fordres, forsaavidt de Paagjældende ved Dommen findes skyldige at betale Omkostningerne. Men i de Tilfælde, hvor Undersøgelsen i Overeensstemmelse med § 9 er foretagen paa en privat Mands Ansvar, blive Gebyrerne af denne at udrede, om endog det efter Sagens Beskaffenhed ved Dommen ikke paalægges Modparten at erstatte samme. — Hvor der efter Rekvisition fra Told- eller Konsumtionsvæsenet er foretaget en Huusundersøgelse, der ikke fører til et Beviis, i hvis Følge Nogen kan dømmes skyldig, vil der dog af Konsumtionsintraderne efter Foranstaltning af Vort Gen. Toldk. og Komm.-Kollegium blive udbetalt Politiemesteren en Godtgjørelse af 3 Rbd. og hvert af Vidnerne 1 Rbd. for hver Dag, der er anvendt paa deslige Forretninger, forudsat at de ikke samme Dag ved Hjælp af andre efter Told- og Konsumtionsvæsenets Begjæring udførte Forretninger hver for sit Vedkommende have havt en større Indtægt. Dette finder og Anvendelse, hvor vel de Paagjældende dømmes til at betale Sagens Omkostninger, men disse dog ikke hos dem ere at erholde. Iøvrigt vil Politiemesteren, naar han ellers i Medhold af de ovenanførte Bestemmelser ikke hos den Paagjældende kan erholde Godtgjørelse for sit Arbeide, efter Omstændighederne kunne vente, at en saadan ved bemeldte Vort Kollegii Foranstaltning vil blive ham tildeelt. — Den ornødne Befordring leveres eller godtgjøres af Told- og Konsumtionsvæsenet, naar Inkvisition udføres efter dets Begjæring, ligesom det og i det oven- 14 Mai.

14 Mai. nævnte Tilfælde, at Inkvisition er begjært af en privat Mand, bliver dennes Sag at skaffe Befordring. Naar Politiemesteren uden nogen Begjæring foretager Inkvisition, forholdes som med Befordring i andre offentlige Sager; dog naar han paa Grund af særdeles Omstændigheder selv har maattet bekoste Befordring, kan han angaaende Godtgjørelse derfor henvende sig til oftmeldte Vort Kollegium. — Det Gebyr, der som foranført tilkommer de Vidner, som overvære en af en Told- og Konsumtionsembedsmand rekvireret Forretning, bliver dem stedse at udbetale af denne Embedsmand, ligesom det og i de Tilfælde, hvor Forretningen er iværksat af Politiemesteren paa Embedsvegne, kan paa Andragende til oftmeldte Vort Kollegium ventes udbetalt, hvis det ei er at erholde hos de Paagjældende. — Endelig tillægges Told- og Konsumtions-Embedsmænd og Betjente af vedkommende Told- og Konsumtionskasse, til at afholde de med Inkvisitionen for dem forbundne Udgifter: en Inspekteur, Forvalter, Overbetjent eller Strandtoldbetjent hver 2 Rbd. for hver Dag, og en Underbetjent 1 Rbd. § 19. Fra den ovenforeskrevne Behandling ved Politieret finder Undtagelse Sted for de Tilfælde, som ere Gjenstand for Paragrapherne 2 og 3; thi i disse bør Sagen behandles som Justitssag, aldeles i Overeensstemmelse med de derfor gjældende alminbelige Regler. Saa ville og de Forbrydelser, som omhandles i § 14, ligeledes være at forfølge som andre Justitssager. § 20. De Bøder, som i Medhold af nærværende Vor Anordning ikjendes Nogen ved Retten, saavelsom det Beløb, hvortil de ved Dommen konfiskerede Gjenstande — af hvilke de anholdte Redskaber stedse blive at gjøre aldeles ubrugelige som Brændeviinsredskaber, og derpaa at afhænde ved offentlig Auktion — udbringes, ligesom og den i § 13 endvidere ommeldte Taxationssum tilfalde Jurisdiktionens Politiekasse, medmindre Sagen er forfulgt, og Inkvisitionen foretagen efter Begjæring af Konsumtionsvæsenet, i hvilket Tilfælde det samlede Straffebeløb tilfalder den under Vort Gen.-Toldk. og Komm.-Kollegium hørende Understøttelseskasse, ligesom det, hvis Overtrædelsens Opdagelse er foranlediget ved Sogneforstanderskabets Anmeldelse, bliver, om samme ønsker det, at tillægge Sognedistriktets Fattigkasse. Af de Indtægter, der, som foranført, tilfalde Politiekassen, og som iøvrigt blive at behandle i Overeensstemmelse med P. 19 Febr. 1819, bliver en passende Deel stedse paa Politiemesterens Andragende at anvende til Fordeel for de Sognefogder eller Andre, der have viist særdeles Virksomhed for at faae de i nærværende Vor Anord-

ning omhandlede Lovovertrædelser bragte for Dagen. § 21. 14 Mai.
Iovrigt kunne de Politie- samt Told- og Konsumtions-embedsmænd og Betjente, der med tro Iver opfylde de dem i Overeensstemmelse med denne Vor Anordning paaliggende Pligter, vente, at dette ved passende Leilighed vil blive taget i allernaadigst Betragtning, ligesom Vi ville ansee det med særdeles Velbehag, naar Sogneforstandere og andre gode Mænd benytte deres Indflydelse paa deres Medborgere til at hæmme den her omhandlede, fra mange Sider skadelige Lovovertrædelse. § 22. Denne Vor Anordning træder i Kraft den 1 Aug. d. A., og skulle fra denne Tid af alle ældre mod samme stridende Bestemmelser være ophævede.

F. indeh. nogle Forandringer i Lovgivningen om Arv. 21 Mai.

Vi Christian den Ottende. osv. G. v: at Vi, i Anledning af et fra Vore troe Provindsialstænder for Nørre-jylland i 1840 indkommet allerunderdanigst Andragende have taget under Overveielse, hvilke Forandringer og nærmere Bestemmelser der kunde ansees tilraadelige i de gjældende Arvelove, med Hensyn saavel til den ved samme foreskrevne almindelige Arvegangsorden, som til Testationsfriheden, samt flere Punkter. Vi have derfor ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en Forordning angaaende denne Gjenstand, og, efter derover at have modtaget disses allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi, som følger. § 1. En Afdøds Børn og øvrige Afkom skal fremdeles, som hidtil, være hans nærmeste Arvinger, saa at ingen Anden paa Grund af Slægtskab kan tage Arv, saalænge nogen Saadan er til. Det skal, hvad Arvegangsmaaden i den nedstigende Linie angaaer, have sit Forblivende ved Lovens 5 B. 2 Kap., saa at, naar en Søn eller Datter er død inden Arveladeren, sammes Børn, der ere Arveladerens Børnebørn, træde istedetfor deres afdøde Fader eller Moder og tage den Lod, som vilde have tilfaldet denne, om den havde været i Live, — at, hvis ogsaa Barnebarnet er død inden Arveladeren, og har efterladt sig Børn, disse da ligeledes træde i hiint Barnebarns Sted, og at der skal forholdes paa lignende Maade, saafremt noget Barnebarns Barn maatte være død, efterladende sig Børn, og saa fremdeles, saalænge Afkom er til. § 2.*) Det skal iøvrigt i den nedstigende Linie have sit Forblivende ved den i Lovens 5 B. 2 Kap. 29 Art. fastsatte

*) Forandret ved L. 29 Decbr. 1857, om Forandring i F. 21 Mai 1845, § 1.

21 Mai. Regel angaaende Kjønsforskjellens Virkning med Hensyn til Arvelodbens Størrelse, dog at det staaer Forældre frit for at tillægge Datter lige Lod med Søn, eller dog paa anden Maade forøge den hende tilkommende Lod, kun at den ikke bliver høiere end en Broderlod. Naar der saaledes tillægges een af flere Døttre større Lod end den lovbestemte, skal dette dog altid være uden Følge for de øvrige Døttre, saa at intet derved maa afgaae dem i deres lovbestemte Arvelodder. § 3. Er intet arveberettiget Afkom til, ere den Afdødes Fader og Moder, hvis begge ere i Live, hans eneste Arvinger. Forsaavidt ikke Spørgsmaalet om Arvens Deling bortfalder paa Grund af det fuldkomne Fælledsskab, der efter Loven finder Sted mellem Ægtefolk, bliver Arven mellem dem at skifte i lige Dele, med mindre de ved Dom ere adskilte for Hoer, thi da arver den Uskyldige alene. § 4. Er derimod enten Fader eller Moder død, saa arver den af disse, som endnu er til, den halve Deel af Formuen, men den anden halve Deel tilfalder den afdøde Faders eller Moders Børn, der ere Arveladerens Fuld- eller Halvsødskende, til lige Deling, og hvis Nogen af disse allerede er død, træde dens Børn og Afkom i dens Sted, aldeles i Lighed med hvad der er foreskrevet i § 1, og uden at den i § 2 hjemlede Forskjel paa Kjønnenes Arv, hvilken for Fremtiden alene skal gjælde, hvor Arv deles mellem Arveladerens Afkom, her skal komme i Betragtning. Saafremt der intet Afkom er til efter den af Forældrene, der er død, arver den Anden alene. § 5. Ere begge Forældrene døde, vil enhver af deres Arvelodder tilfalde deres Børn, som ere Arveladerens Sødskende. Saafremt der ikke er uden eet Kuld Børn, saa ville disse altsaa arve lige, men ere der forskjellige Kuld, da tager hvert Kuld den Part, som ville være tilfalden dets Fader eller Moder, og de, der ere Børn af begge, arve saaledes i begge Egenskaber. Forsaavidt nogen af Arveladerens Sødskende forud er død, men har efterladt sig Børn, træde disse i deres Faders eller Moders Sted, og paa samme Maade forholdes det og, naar Nogen af Sødskendenes Børn er død, og saa fremdeles, Alt i Lighed med hvad der er fastsat i § 4. — Saalænge Nogen er til saavel af Samfædre- som af Sammødre-Sødskendes Afkom, vil altid den halve Arv blive ved hver af disse Linier, enten de dertil hørende Personer ere flere eller færre, nærmere eller fjernere, men naar der ingen er til i den ene Sødskendelinie, arver den anden alene. § 6. Er hverken Afkom til, eller Fader eller Moder, eller Sødskende eller Sødskendes Afkom, saa tilfalder Arven den Afdødes Bedsteforældre, saaledes, at den ene Halvdeel

tilfalder Faderens og den anden Halvdeel Moderens Forældre, mellem hvilke den indbyrdes deles i lige Parter. Er nogen af Bedsteforældrene død, vil dennes Lod gaae over til dens Børn og øvrige Afkom, aldeles efter de samme Regler, som i §§ 4 og 5 ere foreskrevne med Hensyn til den, Forældre, Sødskende og disses Afkom tilkommende Arv. Er een af Bedsteforældrene paa fædrene eller mødrene Side død, uden at efterlade sig Descendenter, vil dens Part tilfalde den anden af Bedsteforældrene paa samme Side eller dens Børn; men er ingen til denne Arvegangsklasse hørende Person til paa fædrene Side, tilfalder hele Arven dem, der høre til Mødrenelinien, og omvendt. § 7. Er heller ingen Arving til af den i § 6 omhandlede Arvegangsklasse, gaaer Arven over til Oldeforældrene og disses Afkom, hvorved der forholdes aldeles i Lighed af Bestemmelserne i fornævnte §, saaledes nemlig, at enhver Ascendentlinie, saalænge nogen dertil hørende Person er til, beholder sin særegne Lod, og at denne, naar en enkelt Linie er uddød, gaaer over til den samme nærmeste Hovedlinie; men at, hvis kun een af disse Linier er til, da den hele Arv tilfalder denne. Saaledes vil Farfaderens og Farmoderens Forældre, eller de fra disse nedstigende Linier, tilsammentagne, til lige Deling arve den halve Part, og Morfaderens og Mormoderens Forældre, eller disses Afkom, den halve Part. Men naar t. Ex. ingen Ascendent er til i Farfaderens Linie, ei heller noget fra saadan Ascendent nedstigende Afkom, vil den Part, som ellers vilde være tilfalden samme, gaae over til Farmoderens, hvorimod det Hele, naar denne heller ikke er til, vil tilfalde Morfaderens og Mormoderens Linie til lige Deling, eller, naar en af dem er uddød, den af dem, som maatte være til. § 8. Naar der heller ingen efter § 7 arveberettiget Person er til, vil den Afdødes Efterladenskaber tilfalde hans Tipoldeforældre eller disses Afkom, og dermed i Eet og Alt være at forholde efter de i den ommeldte og de foranstaaende §§ fremsatte Grundsætninger, i Overeensstemmelse med hvilke den Grændse, som Loven i visse Tilfælde sætter med syvende Mand, herefter bortfalder. § 9. Da de forangaaende §§ kun gaae ud paa at bestemme, hvorledes Slægtninge skulle arve, saa vil det med Hensyn til Spørgsmaalet om Beskaffenheden af det Slægtskab, der skal stifte Arveret, have sit Forblivende ved de hidtil derom gjældende Regler. Dog ville Vi, da Lovens 5 B 2 Kap. 33 Art. ikke længere efter sit bogstavelige Indhold er anvendelig, istedet derfor have fastsat, at et udenfor Ægteskab født Barn skal være arveberettiget efter Fader og Fædrenefrænder, saafremt Forældrene 21 Mai.

21 Mai. inden dets Fødsel, ved at bestille Tillysning til Ægteskab, eller løse Vielsebrev, eller, forsaavidt Manden er af Adel eller i Rangen, ved at bestille Vielse hos Præsten, eller, naar han henhører til Søetaten, ved at løse Frisedbel, have tilkjendegivet den Hensigt at indgaae Ægteskab, men Vielsen er bleven forhindret ved Faderens kort efter indtrufne Død, eller anden ham utilregnelig og indtil hans Død vedvarende Hindring, saasom Sygdom eller Fangenskab. Dette gjælder imidlertid kun med Hensyn til den sædvanlige Slægtskabsarv, og bliver uden Anvendelse paa de Familieeiendomme, med Hensyn til hvilke en særegen Arvefølge er indført, ligesom heller ikke det Barn, der er i fornævnte Tilfælde, kan gjøre Fordring paa de særdeles Rettigheder, som ifølge Faderens Stilling maatte tilkomme hans ægte Børn. § 10. Saafremt en Fader paa eet eller flere af sine Børn anvender særskilte betydelige Bekostninger, være sig for, efterat Opdragelsen er tilendebragt, at fremme deres videre Uddannelse til deres tilkommende Bestemmelse, eller for at sætte dem istand til at indgaae Ægteskab eller komme i en Levevei, eller til deres Virksomheds Udvidelse, eller i andre Maader til deres Velfærds Befordring, og han til Jagttagelse af Billighed mod sine øvrige Børn finder, at disse Udlæg eller Forstrækninger bør afkortes i hvert enkelt Barns Arvelod, saa bør, naar dette fremgaaer af en i den Henseende forfattet Optegnelse eller af andre klare Beviser, saadan Afkortning finde Sted, og det saavel i deres Fædrenearv, som i den, der maatte tilfalde dem efter deres i Fællesskab med Faderen levende Moder. Den af Faderen derom efterladte Optegnelse skal ialmindelighed være tilstrækkelig til Beviis for de hvert Barn givne Forskud. Dog, hvis der maatte fremkomme særdeles Oplysninger, som svække denne Optegnelses Troværdighed, eller det maatte vise sig, at saadanne for Barnet gjorte Udgifter vare optegnede, som efter deres Beskaffenhed og Boets Forfatning, samt hvad der er anvendt paa de øvrige Børn, uden paa lige Maade at være optegnet, ikke egne sig til at betragtes som Forskud paa tilkommende Arv, eller at Noget var ansat til en kjendelig overdreven Priis, saa haver Skifteforvalteren efter alle Forholds nøie Overveielse at bestemme, om og hvorvidt Afkortning skal finde Sted. Naar den modtagne Gjenstand kan tilbagegives i uforringet Tilstand, maa Barnet i Almindelighed derved kunne befrie sig fra at tilsvare den derfor ansatte Værdie. I modsat Fald bør dog Anskaffelsesprisen ikke ubetinget beregnes, men Hensyn efter Omstændighederne og saa tages til den nærværende Pengeværdie, og i det Hele

Ansættelsen ikke skee til høiere Priis, end billigt kan være, 21 Mai.
for at de øvrige Børn kunne nyde Jevnet. Naar det til en sikker Bedømmelse af de Forhold, der ved den omhandlede Afkortning bør komme i Betragtning, findes tjenligt, haver Skifteforvalteren at opfordre gode og retsindige Mænd af den Afdødes Beslægtede eller nøie Bekjendtskab til i saa Henseende at afgive deres Skjøn. § 11. Hvis de Summer, der findes at være forstrakte et Barn, overstige den Arvelod, der kan tilkomme det, saa vil det vel ingen Arv erholde, men ikke kunne tilpligtes som Debitor at betale, hvad det alene har modtaget som Forskud paa tilkommende Arv. Dog, hvis en Fader til Fornærmelse for sine Kreditorer har gjort saadanne Gaver til sine Børn, at han eller hans Bo derved sættes ud af Stand til at fyldestgjøre Kreditorerne, saa vil der blive at forholde efter Lovens 5 B. 4 Kap. 8, 9 og 10 Art., og 14 Kap. 46 Art. § 12. De Forstrækninger, som Moder efter Faders Død gjør sine enkelte Børn, blive paa samme Maade og under samme nærmere Bestemmelser, som §§ 10 og 11 indeholde med Hensyn til Faderen, at afkorte i deres tilkommende Arv. Dette skal og gjælde, naar det er hendes anden Mand, der, som den, der er raadig over sit og Moderens fælleds Bo, gjør dem deslige Forstrækninger. Saa skal der og forholdes paa lignende Maade med Hensyn til de Forstrækninger, som Bedsteforældre gjøre til et Barnebarns Bedste, efterat selve Barnet er død. § 13, Saafremt det Barn, der har faaet Forskud paa dets tilkommende Arv efter Fader og Moder, eller een af disse, ikke overlever samme, men det derimod efterlader sig Børn, bliver Forskuddet i sin Tid at afkorte disse i deres Arv efter Bedsteforældrene, aldeles paa den Maade og under de samme Betingelser, som med Hensyn til selve Barnet er bestemt. § 14. Det skal fremdeles være forbudt at sælge eller pantsætte den Arv, som man har at vente, hvilket Forbud og skal være anvendeligt paa Bortgivelse af saadan Arv. Dog er det ikke Børn eller andre Descendenter, naar de iøvrigt ere mægtige og myndige til at raade over deres Formue, formeent, enten mod eller uden Vederlag at meddele Arveladeren Afkald paa deres Arveret; hvilket Afkald, naar ingen Indskrænkning i saa Henseende er gjort, skal være ligesaa forbindende for Udstederens Børn, som for ham selv; dette skal ogsaa gjælde, naar udenfor Descendentlinien en Arving maatte meddele Afkald til den, som han skal arve. § 15. Foruden de i §§ 1—8 omhandlede Beslægtede, er ogsaa den Afdødes Ægtefælle berettiget til at tage en Lod efter samme. Denne Lod skal, naar den Afdøde

21 Mai. efterlader sig arveberettiget Afkom, være lige med en Broderlod, dog maa den i intet Tilfælde overstige en fjerde Deel af den Afdødes Boeslod efter Fradrag af det, der i Medfør af nærværende F.'s § 23 maatte være bortgivet til enkelte Livsarvinger eller Andre. — Om der end ikke ere Børn til i første Grad, er det dog den Lod, som vilde være tilfalden et saadant, der i foranførte Henseende maa tages i Betragtning, uagtet den deles mellem flere Descendenter, der træde i det afdøde Barns Sted. Naar den Afdøde intet Afkom efterlader sig, vil en tredie Deel af dens Boeslod tilfalde den Længstlevende § 16. Da Vi ved § 15 have indrømmet den længstlevende Ægtefælle en Rettighed, der i det Hele er den gavnligere, og forbunden med færre Misligheder, end den Ret, L. 5 B. 2 Kap. 19 Art. i visse Tilfælde tillægger samme til en saadan Broderlod, som der omhandles, eller den Adgang, som den paafølgende Artikel i bemeldte Lovens Kapitel tillægger Ægtefolk til at oprette en Specification, hvorved det sædvanlige Formuesfællesskabs Virkninger i visse Henseender indskrænkes, saa bortfalder derved Alt, hvad bemeldte Artikler desangaaende have fastsat. — Det følger iøvrigt af sig selv, at den Arv, der tilkommer den Længstlevende, erhverves med samme Ret, som al anden Arv, uden at de særegne Bestemmelser, som førstnævnte Lovens Artikel indeholder med Hensyn til den der omhandlede Broderlod, derpaa kunne finde nogen Anvendelse, ligesom det Ovenanførte ikke gjør nogen Forandring i den Adgang, som der for Tiden er for Ægtefolk til at erhverve Konfirmation paa Foreninger, hvorved det sædvanlige Formuesfællesskab mellem dem ophæves eller indskrænkes. — Hvad angaaer den en Enke i L. 5 B. 2 Kap. 25 Art., kfr. Art 26 tillagte Ret til at udtage den Fæstens- eller Morgengave, som af hendes afdøde Mand maatte være hende tillagt, da vil denne fremdeles vedblive, saaledes, at bemeldte Gaver udtages forlods af det fællebs Bo, inden nogen Deling af samme finder Sted. § 17. Saafremt den først afdøde Ægtefælle aldeles ikke efterlader sig nogen Beslægtet, der ifølge de foreslaaende Bestemmelser er arveberettiget efter ham eller hende, arver den Længstlevende det hele Bo. Ligesom det imidlertid følger af sig selv, at saavel den her, som den i § 15 omhandlede Ret for Ægtefæller til at arve hinanden, bortfalder ved Skilsmisse, saaledes skal den og ophøre, naar de ifølge dertil erhvervet Bevilling leve adskilte i Henseende til Bord og Seng. § 18. En Mand er, efter sin Kones Død, ikke pligtig at skifte med deres fælleds Børn, være sig myndige eller umyndige, saalænge han ikke indlader sig i nyt Ægte-

skab, medmindre Ægtepagter eller andre gyldige Bestem- 21 Mai.
melser maatte medføre Nødvendigheden af et saadant Skifte. Ogsaa staaer det til Manden ved en testamentarisk Disposition at tillægge sin Hustru samme Ret til at beholde det hele Bo udeelt.*) — Men i Mangel af en saadan Bestemmelse skal i Kjøbenhavn Magistraten, og ellers Amtmanden, kunne indrømme hende Tilladelse til i sin Enkestand at forblive hensiddende i uskiftet Bo med hendes umyndige Børn, naar hun med paalidelige Attester godtgjør, at hun er en huuslig og forstandig Kvinde. — Denne Frihed kan ogsaa af bemeldte Øvrighed tilstaaes hende, uagtet der ere umyndige Stedbørn, naar det, ifølge den fødte Værges Erklæring eller andet troværdigt Vidnesbyrd, kan antages, at hun tilbørligen vil sørge for deres Underholdning og Opdragelse. — En lige Frihed kan og under samme Betingelser indrømmes den længstlevende Mand med Hensyn til hans umyndige Stedbørn. Hvad myndige Stedbørn angaaer, da bliver den Længstlevende pligtig at skifte med dem, medmindre de selv renuncere paa Skifte. Naar der, imedens den Længstlevende hensidder i uskiftet Bo, skulde tilfalde ham eller hende Noget ved en af Boet uafhængig Adkomst, især ved Arv eller Gave, da skal den Længstlevende være berettiget til at holde det saaledes Erhvervede udenfor Boet, under Betingelse af, at Skifte strax forlanges, inden det Erhvervede er indkommet i Boet. § 19. Den i den foregaaende § omhandlede Ret for den længstlevende Ægtefælle, til at forblive hensiddende i uskiftet Bo, ophører, naar han eller hun indlader sig i nyt Ægteskab. Men, naar der i saa Tilfælde skal holdes Skifte, saavelsom og hvor den længstlevende Ægtefælle, endog uden at indgaae nyt Ægteskab, i Medhold af Bestemmelserne i § 18, er pligtig at skifte, bør dog Skifteforvalteren drage Omsorg for, at der derved ikke skeer videre Standsning i Boets Benyttelse af den Paagjældende, end høist nødvendigt. Et saadant Skifte bør grunde sig paa dennes egen Opgjørelse af Boets Aktiva og Passiva, forsaavidt dennes Rigtighed erkjendes af Arvingerne eller disses Værger, og Skifteforvalteren ikke paa de Umyndiges Vegne finder nogen særdeles Anledning til at paatvivle dens Rigtighed; men selv naar hiin Opgjørelse ikke fra alle Sider erkjendes for rigtig, bør dog i Almindelighed ingen Realisation af Boets Eiendele finde Sted, men disses Værdie alene ansættes af uvillige Mænd. Og naar paa foranførte Maade Børnenes Arvelodder ere udfundne, blive disse at

*) Jfr. med Hensyn til det stemplede Papiir (P. 25 Marts 1847) L. 19 Febr. 1861 § 26.

21 Mai. udbetale, eller, forsaavidt de ere umyndige, paa behørig Maade at sikkre, i hvilken Henseende de, i R. 7 Febr. 1794 § 2, samt P. 19 Aug. 1823 og 13 April 1824, foreskrevne Bestemmelser blive at iagttage. § 20. Da Grunden til de særegne Regler, som F. 21 Juni 1799 har foreskrevet for Skifteforvaltningen i Stervboer efter Huusmænd og Inderster af Landalmuen, bortfalder ved de Bestemmelser, som indeholdes i §§ 18 og 19 af nærværende Anordning, saa bliver hiin Forordning herved ophævet, saa at der med de foranførte Boer i Eet og Alt bliver at forholde som med andre. § 21. Det skal for Fremtiden være Enhver, der har opnaaet 18 Aars Alderen, og er ved sin Fornufts fulde Brug, og som ikke efterlader sig Børn eller andre Livsarvinger, tilladt ved Testament at disponere over samtlige sine Eiendele, saaledes som den finder for godt, uden at det er fornødent, derpaa at erhverve allerhøieste Konfirmation. Dog kan den ene Ægtefælle ikke uden den andens Samtykke betage denne den Deel af sine Efterladenskaber, hvortil nærværende A.'s § 15 berettiger ham eller hende. § 22. Hvis den, der opretter en testamentarisk Disposition, enten formedelst Ødselhed eller af anden særdeles Aarsag er sat under Værgemaal, vil en Saadan dog ikke gyldigen kunne disponere over sin Formue ved Testament, medmindre der paa dette erhverves allerhøieste Konfirmation, hvilken vil være at meddele af Vort danske Kancellie. Ligeledes vil Autorisation af bemeldte Vort Kancellie være nødvendig for, at en saadan umyndiggjort Person retsgyldigen skal kunne tilbagekalde sit paa foranførte Maade bekræftede Testament eller et ældre, som han inden sin Umyndighedstilstand maatte have oprettet. § 23.*) Den, der efterlader sig Børn eller Livsarvinger, skal, foruden den i § 2 hjemlede Ret til at forhøie Døttrenes Lod, være berettiget til at disponere over en fjerde Deel af sit Bo, og det, hvad enten Dispositionen oprettes til Fordeel for Private eller til Bedste for Kirker, Skoler, Fattige eller andet saadant Øiemed. § 24. For at et Testament, hvis Rigtighed ikke af alle Vedkommende erkjendes, skal kunne have Retsgyldighed, bør det være affattet skriftligt, samt derhos af Testator underskrevet eller vedkjendt, enten for Notarius publicus, under Iagttagelse af Bestemmelserne i P. 8 Jan. 1823, eller for tvende særligen i dette Øiemed tilkaldte Vidner, der ved Paategning paa Testamentet have attesteret, og i paakommende Tilfælde under Eed kunne bekræfte, at Testator paa den Tid, da han i deres Overværelse underskrev eller

*) Forandret ved L. 29 Decbr. 1857, om Forandring i F. 21 Mai 1845, § 2.

vedkjendte sig Testamentet, var sin Fornuft fuldkommen mæg- 21 Mai.
tig. Hvis Testator ei kan læse Skrift, maa Testamentet tydelig være oplæst for ham, og dette af Notarius eller Vidnerne bekræftes. Som Testamentsvidner skulle kun saadanne Mænd komme i Betragtning, mod hvis Paalidelighed og Upartiskhed aldeles ingen gyldig Indvending kan fremsættes. — Naar Vidner skulle føres om Rigtigheden af et Testament, bør stedse den Afdødes Intestatarvinger og, hvor det er givet, at der er et ældre Testament, som staaer i Strid med det, hvis Rigtighed skal oplyses, tillige de ved dette tidligere Testament indsatte Arvinger, tilkaldes til at overvære Vidneføringen. Forsaavidt den, der saaledes vil føre Vidner, enten er uvidende om, hvilke arveberettigede Slægtninge den Afdøde efterlader sig, eller de Paagjældende ikke have noget ham bekjendt Opholdssted i Riget, skal Stævningen med 6 Ugers Varsel indføres, hvis Boet bliver at behandle indenfor Sjællands Stift, i den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende, og ellers i Stiftsavisen for det Stift, hvori Boet bliver at behandle. **§ 25.** Fra den i § 24 givne Forskrift om, at Testamenter blive skriftligt at forfatte, skal Undtagelse finde Sted, naar Nogen under en pludselig og betænkelig Sygdom ønsker at oprette Testament. Testationsakten kan da foregaae mundtlig i Overværelse af tvende særligen tilkaldte Vidner, der have de Egenskaber, som ifølge § 24 udkræves for Testamentsvidner i Almindelighed, dog at disse Mænd strax have om Dispositionens Indhold at opsætte og underskrive et Dokument, hvortil foreløbig kan bruges ustemplet Papiir. Men et saadant Testament er at ansee som tilbagekaldt, saafremt Testator, efter at have overstaaet Sygdommen, ikke inden 4 Uger gjentager samme under de for skriftlige Testamenter foreskrevne Former. — Fremdeles skulle de af Selveierbønder, saavelsom de inden Skibsborde eller i Feldten oprettede Testamenter være gyldige, naar de i de derom givne særlige Anordninger hjemlede Former ere iagttagne. **§ 26.***) Ogsaa med Hensyn til Indholdet skal den Selveierbønder ved F. 13 Mai 1769 og 22 Novbr. 1837 hjemlede, særegne Testationsret fremdeles vedblive. Dog bliver det herved at iagttage, at, naar en Selveierbonde, i Medfør af bemeldte Anordninger, har givet sin faste Eiendom til eet af sine Børn mod et moderat Vederlag, skal han ikke være beføiet til paa anden Maade at disponere over mere end en ottende Deel af sin øvrige Formue, saaledes som denne bliver efter den Værdie, der i Testamentet er sat paa Gaarden, hvilket samme

*) Jfr. P. om Udvidelse af Selveieres Testationsret af 17 Marts 1847.

21 Mai. skal gjælde, naar en Selveierbonde og hans Hustru, der have Livsarvinger, ville benytte den Ret, F. 22 Nov. 1837 § 5 hjemler dem til at testere hinanden Gaarden til Eiendom, ligesom da ogsaa den Arvedeel, der efter nærværende A.'s § 15 kan tilkomme den Længstlevende, skal bortfalde. § 27. Saa skal og den, der efter sin Stilling maatte finde det stemmende med sine Livsarvingers Tarv, at den hele Formue eller en væsentlig Deel af samme overlades til en enkelt af disse mod et passende Vederlag, have Adgang til at faae et dertil sigtende Testament konfirmeret i Vort Kancellie, naar det, efterat Erklæringer ere indhentede, saavel fra vedkommende Øvrighed, som fra andre paalidelige, med Forholdene nøie bekjendte Mænd, saavidt muligt af den nærmeste Slægt, befindes, at en saadan Disposition virkelig er til fælleds Tarv, hvortil hører, at der er tillagt hver enkelt Livsarving et saadant Vederlag, der med Grund kan antages at svare til den Lod, der efter § 23 skal være forbeholden. Hvad i Særdeleshed Sædegaardseiere angaaer, da skal det være en Saadan tilladt at disponere over sit halve Bo til Fordeel for den af sine Livsarvinger, som han vil tillægge Sædegaarden, dog at han, naar han deraf gjør Brug, ikke skal være berettiget til at disponere over mere end en fjerde Deel af sin øvrige Formue til Fordeel enten for de andre Børn, eller for Fremmede. Derimod skulle de særegne Bestemmelser i Lovens 5 B. 4 Kap. 6 Art. bortfalde. § 28. Ligeledes skulle Forældre have Adgang til, efter indhentede Erklæringer fra de i § 27 nævnte Personer, at faae en Disposition, der gaaer ud paa, at deres Børns Arvemidler, eller en Deel deraf, efter deres Død skal sættes fast, saa at de ikke kunne raade over Kapitalen, men alene oppebære Renten, konfirmeret af Vort danske Kancellie, som det paaligger at paasee, at slige Midler behørigen sikkres, forsaavidt der maatte være Grund til at tilstede, at de unddrages fra Indsættelsen i Overformynderiet. Iøvrigt vil der ved Afgjørelsen af, hvorvidt Konfirmation maa meddeles paa Dispositioner af fornævnte Slags, være at tage Hensyn til, om Forældrene have betaget vedkommende Børn noget af deres lovbestemte Arvelod.*) § 29. Forsaavidt en testamentarisk Disposition, der gaaer ud paa at betage et Barn noget af dets lovbestemte Arvelod eller den frie Raadighed over Arvemidlernes Substants, skal udstrække sin Virkning baade til Fædrene- og Mødrene-Arven, maa den være oprettet af begge Forældrene i Forening. Endskjøndt det saaledes staaer en Fader

*) Jfr. med Hensyn til det stemplede Papiir L. 19 Februar 1861 § 26.

frit for, uden Moderens Medvirkning at gjøre en Disposition af foranførte Beskaffenhed med Hensyn til Børnenes Arv efter ham, vil hendes Samtykke dog være nødvendigt, for at Dispositionen ogsaa skal gjælde med Hensyn til Børnenes Mødrenearv. Derimod skal Moderen, saalænge hun lever i Ægteskab med Børnenes Fader, ikke uden dennes Samtykke kunne gjøre nogen Forandring i Børnenes lovbestemte Arveret efter hende. Men er Faderen død, skal hun være berettiget til at gjøre alle de Dispositioner med Hensyn til hendes Børns Arv, som det ellers er en Fader tilladt at gjøre. § 30. De Forskrifter, som de ovenstaaende §§ indeholde med Hensyn til Testamenter, skulle ogsaa være anvendelige paa saadanne Gavebreve, der først skulle opfyldes efter Giverens Død, dog med de Modifikationer, som flyde af et sligt Gavebrevs Natur som Kontrakt. § 31.*) De testamentariske Dispositioner, der hjemles ved nærværende A.'s §§ 21 og 23, kunne fremdeles foreløbigen skrives paa det, ved F. 3 Decbr. 1828 kfr. P. 10 Oktbr. 1832 anordnede, stemplede Papiir. Men efter Testators Død blive saadanne Dispositioner at forsyne med Stempel til første Klasse efter Summens Størrelse, forsaavidt Taxten for dette Stempel er større end for det Papiir, der oprindelig er brugt. Paa lige Maade forholdes med de Dispositioner, der oprettes i Medfør af § 2, dog at disse kun blive at stemple efter den for anden Klasse gjældende Taxt. — Det paaligger Skifteforvalteren at foranstalte de Dispositioner, der ifølge det Foranførte behøve Omstempling, indsendte til Vort Rentekammer, hvor den Paagjældende har at indløse samme, mod at betale Forskjellen mellem det brugte stemplede Papiir og det, hvortil det omstemples. Størrelsen af den ved Testamentet tillagte Arvs Værdie bliver, forsaavidt den ikke umiddelbart fremgaaer af Testamentets Indhold, at udfinde paa samme Maade, og efter de Regler, som F. 12 Septbr. 1792 og 8 Febr. 1810 have bestemt med Hensyn til Arveafgifter. § 32. I de Tilfælde, hvor et Bo i Medfør af nærværende Vor Anordning ikke bliver at tage under Skiftebehandling paa Grund af, at Vedkommende forbliver hensiddende i uskiftet Bo med umyndige Børn, bliver der, indtil videre, at svare Skifteforvalteren og Skifteskriveren en Rekognition i Overeensstemmelse med Sportel-Reglement 22 Marts 1814 § 96, samt den ved bemeldte Regl.'s § 156 paabudne Forhøielsesafgift heraf. Dog bliver en slig Rekognition ikke at svare i Stervboer efter Huusmænd og Inder- 21 Mai.

*) Jfr. Lov om Brugen af stemplet Papiir af 19 Februar 1861 §§ 24—25.

21 Mai. ster af Landalmuen, som hidtil for sammes Erlæggelse have været fritagne. § 33. Den Forandring i den ved Loven foreskrevne Arvegangsmaade, som nærværende Forordning indeholder, træder først i Kraft med Hensyn til den Arv, der falder efter 1ste Oktbr. dette Aar. Hvad de før Forordningens Publikation udstedte Afkald og Ægtepagter angaaer, da ville disse være at bedømme efter den hidtil gjældende Ret. — Forsaavidt der ved nærværende Forordning er givet nye og strængere Bestemmelser med Hensyn til de Former, hvorunder Testamenter, for at have Retsgyldighed, skulle oprettes, ville dog de inden dens Publikation oprettede Testamenter, om hvis Konfirmation der inden Udgangen af Aaret 1845 indgives Ansøgning, kunne ventes konfirmerede i Overeensstemmelse med de hidtil gjældende Regler, saafremt Testators Død eller andre Omstændigheder forhindre, at han kan gjentage sin sidste Villie under de i denne Anordning foreskrevne Former. Dette Samme skal og gjælde med Hensyn til de Testamenter, der ere oprettede inden 1ste Oktbr. d. A. Paa den anden Side skulle de forhen oprettede Testamenter, som, bedømte efter nærværende Anordning, vilde med Hensyn til Form og Indhold være retsgyldige, staae ved Magt uden Konfirmation, om de end ikke ere overeensstemmende med de hidtil gjældende Lovforskrifter. § 34. For at Indholdet af denne Vor Forordning desto sikkrere skal komme til alle Vedkommendes Kundskab, ville Vi, at den, foruden at kundgjøres paa sædvanlig Maade, trykkes i et saadant Antal, at et Exemplar deraf paa Landet kan nedlægges hos enhver Sognefoged, og i de større Sogne derhos paa eet eller to andre bekvemme Steder efter Sogneforstanderskabernes Foranstaltning, og at herom skeer Kundgjørelse ved Læsning til Kirkestævne paa den i F. 8 Oktbr. 1824 § 2 foreskrevne Maade, hvorhos Vi og forvente, at Præster, Sogneforstandere og Andre, der efter deres Stilling have Leilighed til at veilede Almuen, ville lade sig det være magtpaaliggende at bringe denne Vor Anordnings Forskrifter, og i Særdeleshed Indholdet af dens §§ 24 og 25, til almindelig Kundskab.

4 Juni. **P. ang. Veimaterialiers Afgivelse til Biveienes Istandsættelse og Vedligeholdelse.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi have fundet Os foranledigede til at foreskrive nogle nærmere Bestemmelser med Hensyn til Afgivelse af Veimateriale til Biveienes Istandsættelse og Vedligeholdelse. — Efter desangaaende at have indhentet Betænkning fra begge For-

samlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige 4 Juni.
Danmark, byde og befale Vi, som følger: § 1. Ligesom Materialier til Landeveies Anlæg og Vedligeholdelse kunne, ifølge F. 13 Decbr. 1793 § 16, tages overalt, hvor de nærmest ved Veien ere at faae, saaledes skal ogsaa Eieren eller Brugeren af enhver Grund, uden Hensyn til, om det paa samme hvilende Hartkorn er fritaget for Vei-Arbeide in natura eller ikke, være pligtig til at taale, at det til Biveienes Istandsættelse og Vedligeholdelse fornøde Gruus tages, hvor saadant paa hans Jorder findes, dog imod Erstatning efter de for Afgivelse af Gruus til Landeveie gjældende Regler. — Fra Forpligtelse til at afgive Veimateriale skulle iøvrigt Haver og Lystskove være undtagne, hvad enten Spørgsmaal er om Biveies eller Landeveies Istandsættelse eller Vedligeholdelse. § 2. Uagtet det til Biveiene fornødne Gruus i Regelen bør for ethvert Sogns Vedkommende søges indenfor dettes egne Grændser, skal det dog, naar der indenfor disse aldeles ikke haves tjenligt Veimateriale, eller naar dettes Fremførelse til Arbeidsstedet, paa Grund af Veilængden eller i andre Henseender, vilde være forbunden med særdeles Vanskelighed, være tilladt, under de i det Efterfølgende foreskrevne Betingelser, at søge det fornødne Gruus tilveiebragt udenfor Sognet. § 3. Naar saaledes Gruus fra et fremmed Sogn paa Grund af disse Omstændigheder attraaes, bør vedkommende Sogneforstanderskab, eller, hvis Trangen til Gruus viser sig med Hensyn til de Biveie, en Kjøbstad har at vedligeholde, dennes Kommunalbestyrelse, først ved Underhandlinger med Sogneforstanderskabet eller Kommunalbestyrelsen for det Distrikt, hvorfra Gruus antages at kunne afgives, søge at erholde Tilladelse til saadan Afbenyttelse. — Kan denne ikke opnaaes, indberettes Sagen med nærmere Forklaring til vedkommende Retsbetjent, der snarest muligt udvælger tvende i Jurisdiktionen bosatte, kyndige, upartiske Mænd, hvilke tilligemed Amtets Veibetjent eller en anden i Veivæsenet kyndig Mand have at undersøge, hvorvidt saadanne Omstændigheder ere forhaanden, der efter det Foranførte kunne give det paagjældende Sogn eller Kjøbstad-Distrikt den i næstforegaaende § 2 ommeldte Adgang til at erholde Gruus udenfor Distriktet. Antages dette at være Tilfældet, skulle de derhos i de tilstødende Distrikter bestræbe sig for at udfinde, hvor det fornødne Gruus paa den bekvemmeste og tillige for vedkommende Grundeier eller Kommune mindst bebyrdende Maade kan erholdes. — Det skal derhos, naar slig almindelig Undersøgelse efter Veimateriale finder Sted, være sig i eller

4 Juni. udenfor vedkommende Distrikt, stedse iagttages, at de paagjældende Grundeiere og Brugere samt Komunalbestyrelserne gives Leilighed til at kunne være nærværende, hvis de attraae Saadant. Til den Ende skal, forsaavidt Landdistrikterne angaaer, Tilvarsling om Tid og Sted, naar og hvor Forretningen tager sin Begyndelse, skee uden Betaling ved Kirkestævne af Sognefogden i de vedkommende Sogne, i det Mindste 3 Dage forend Forretningen foretages. Forsaavidt en slig Forretning skal foregaae paa Kjøbstadjorder, bliver derimod vedkommende Magistrat eller Byfoged betimeligen derom at underrette, for at det med 3 Dages Varsel kan kundgjøres til Efterretning for alle Vedkommende. § 4. Om Undersøgelsens Resultat gives derefter skriftlig Indberetning til Retsbetjenten, der, naar Gruus er fundet, har at tilstille vedkommende Sogneforstanderskab eller Kommunalbestyrelse en Afskrift af Forretningen, med Opfordring til, inden 14 Dages Forløb at fremføre, om der paa Kommunens eller paa vedkommende Grundeieres Vegne maatte haves Noget at erindre imod samme. Naar Indsigelser fremkomme og Sagen ikke i Mindelighed kan afgjøres, bliver en Beretning om de i den Anledning stedfundne Forhandlinger tilligemed Undersøgelsesforretningen, ledsaget af Retsbetjentens Betænkning, at indsende til Amtmanden, der, forsaavidt Spørgsmaal er om at tage Gruus fra et under Amtets Landdistrikt hørende Sogn, har at forelægge Amtsraadet Sagen, og, forsaavidt Spørgsmaalet vedkommer Kjøbstadjorder, har at give vedkommende Kommunalbestyrelse Leilighed til at erklære sig, hvis saadant ikke forud er skeet. § 5. Ved den Beslutning, som respektive Amtsraadet eller Amtmanden tager i Sagen, i alt Fald efter at have ladet anstille nærmere Lokal-Undersøgelse, navnlig ogsaa med Hensyn til, om Gruus maatte haves i nogen Overflødighed i den Kommune, hvorfra Gruset attraaes, bør det have sit Forblivende, dog ikkun for de 3 nærmest paafølgende Aar, efter hvilken Tids Forløb der, naar nogen af de paagjældende Kommuner maatte attraae den ovennævnte Beslutning forandret, bliver at foretage en ny Undersøgelse, med videre, og dermed at forholde paa samme Maade, som i det Foregaaende er foreskrevet. § 6. Forsaavidt Sagen maa søges afgjort paa den i næstforegaaende § 5 foreskrevne Maade, bliver at iagttage, at samtlige de i § 4 ommeldte Dokumenter ere indsendte saa betids, at en saadan Sag inden det forløbne Aars 1ste Oktober kan, naar den henhører under Amtsraadet, forelægges denne Autoritet. Den endelige Beslutning bør derefter tages og kundgjøres Vedkommende

inden den paafølgende 1ste April. § 7. For Undersøgelses- 4 Juni.
forretningen tilstaaes de i § 2 ommeldte 2 Mænd, foruden fri Beforbring, hver 48 ß. for ½ Dags Arbeide, beregnet til 6 Timer, og 72 ß. for en heel Dags Arbeide. Denne Betaling, saavelsom Erstatning efter de for Afgivelse af Gruus til de almindelige Landeveie gjældende Regler til de Grundeiere, fra hvis Jorder Gruset tages, bliver at repartere paa vedkommende Arbeidspligtige i det Distrikt, til hvis Brug det afgives. § 8. Efter de her anførte Regler bliver ligeledes at forholde, naar andet Veimateriale, saasom Leer eller Sand, ønskes afgivet til Brug ved Biveiene. — Forsaavidt der paa enkelte Steder hertil anvendes Lyng, er vel ogsaa Enhver pligtig til, paa Forlangende, at afgive dette, men i saa Fald, saavelsom naar Steen behøves til Broer og Steenkister, gives Erstatning for Materialets Værdie efter uvillige Mænds Skjøn.

P. ang., at samtlige de ved F. om Veivæsenet i Danmark af 13 Decbr. 1793 paabudne Bøder skulle tilfalde vedkommende Politiekasse. 4 Juni.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi have fundet Os foranlediget til nærmere at bestemme, hvilken Kasse de ved Forordningen om Veivæsenet i Danmark af 13 Decbr. 1793 paabudne Bøder skulle tilfalde. — Efter desangaaende at have indhentet Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark, byde Vi derfor og befale, som følger: Samtlige de ved Forordningen om Veivæsenet i Danmark af 13 Decbr. 1793 paabudne Bøder, saavel for forsømt Veiarbeide som for Overtrædelse af de til Veipolitiet henhørende Bestemmelser, skulle herefter tilfalde vedkommende Politiekasse.

Kanc.-P. om at Livrente- og Forsørgelses-Anstalten af 1842 fra 1ste Septbr. næstkommende vil træde istedetfor den almindelige Enkekasse.*) 22 Juli.

Hans Majestæt har allernaadigst befalet, at den almindelge Enkekasse med den 30te August næstkommende skal ophøre at modtage nye Indskud, samt at Enhver, der efter de hidtil gjældende Anordninger har været pligtig at forsikkre sin eventuelle Enke Pension i fornævnte Kasse, fra bemeldte Dag af har, i den i 1842 oprettede Livrente- og Forsørgelses-

*) Jfr. L. 5 Jan. 1851, om Embedsmænds Forpligtelse til at sikkre deres Enker Overlevelsesrente, § 1.

22 Juli. Anstalt, at forsikkre hende en Pension af den lovbefalede Størrelse enten mod aarlig Præmie eller ved kontant Indskud i Overeensstemmelse med den for denne Anstalt allernaadigst approberede Plan. Den Præst, der vier Nogen, som er i ovennævnte Tilfælde, haver under Ansvar efter F. 4 Aug. 1788 § 1 at paasee, at denne har opfyldt den ham saaledes paaliggende Forpligtelse, hvorom han har at forevise Attest fra Pensionskontoiret under den Kongelige Finantsdeputation. — Dette bliver, i Følge allerhøieste Befaling, herved kundgjort til Efterretning og Jagttagelse af alle Vedkommende, med Tilføiende, at de nærmere Bestemmelser, som den ovenanførte Forandring iøvrigt maatte medføre, senere ville blive kundgjorte.

28 Juli. **Kanc.-P. ang. Erlæggelse af en Rekognition ved Apotheker-Privilegiers Meddelelse.**

Det har behaget Hans Majestæt allernaadigst at bestemme, at der ved Meddelelse af Apotheker-Privilegier, i hvilke det, i Medfør af den allerhøieste Resol. 23 Decbr. 1842, udtrykkelig udtales, at Rettigheden til Apothekets Drift kun gjælder for Besidderens Person, til den polytekniske Læreanstalt skal erlægges en Rekognition, hvis Størrelse i ethvert enkelt Tifælde vil blive allernaadigst fastsat, — samt at der, ligeledes hver Gang et ældre Apothekerprivilegium, der ikke udtrykkelig lyder paa Arvinger, men paa den anden Side ikke heller, i Henhold til allerhøistbemeldte Resolution, kan ansees som blot personligt, overdrages til en ny Eier, bliver at erlægge en Rekognition fra 200—500 Rbd. efter nærmere allerhøieste Bestemmelse, af hvilken sidstnævnte Rekognition ⅔ skulle tilfalde forommeldte Læreanstalt, men ⅓ indtil videre forundes den pharmaceutiske Understøttelseskasse. — Hvilket herved ifølge Hans Majestæts allerhøieste Befaling kundgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

27 Nov. **Kanc.-P. ang. det Gebyr, der bliver at erlægge til Notarius publicus for Anmeldelser af Søprotester m. m.**

Ved allerhøieste Resol. 10 Novbr. d. A. paa Kancelliets derom allerunderdanigst nedlagte Forestilling er det allernaadigst bestemt, at, naar Nogen for Notarius publicus anmelder en Søprotest, som han dog for Øieblikket ikke endnu ønsker iværksat, bør der for Modtagelsen og Protokollationen af en saadan Anmeldelse til Notarius betales 54 ß., foruden at der, naar Attest derom begjæres, skal

erlægges den ved Sportel-Reglm. 22 Marts 1814 § 139 sidste Passus bestemte Betaling 1 Rbd. 12 ß. — Alt foruden den i bemeldte Reglements § 156 foreskrevne 20 pCt. Afgift. Saafremt siden en virkelig Protest begjæres, vil derfor være at erlægge Betaling efter Reglementets § 140 i Forbindelse med § 156. — Hvilket herved kundgjøres til fornøden Efterretning og allerunderdanigst Jagttagelse. 27 Nov.

Raadstue-P. hvorved bekjendtgjøres kgl. Resol. af 19 forrige Maaned saalydende: 15 Decbr

Vi ville allernaadigst, at den i F. 1 Oktbr. 1802 § 31 indeholdte Bestemmelse om Bygningsafgifts Svarelse af Kjældere under Forhuse i Kjøbenhavn bør være at forstaae saaledes, at til saadanne afgiftspligtige Kjældere skulle henregnes alle under beboede Forhuse værende Kjælderrum, i hvilke Afstanden imellem Fortogets Overflade og Underkanten af Kjælderbjælkerne er 18 Tommer eller derover, men at alle andre Kjælderrum i Almindelighed ere afgiftsfrie. Dog følger det af sig selv, at alle Kjældere, der benyttes til Beboelse eller Næringsbrug, uden Hensyn til bemeldte Høideafstand, ligesom hidtil ville være afgiftspligtige. Derhos skal blot en i Tiden indtræffende Omlægning af Fortoget, som kunde gjøre en Forandring i oftnævnte Høideafstand, ikke medføre nogen Forandring i Afgiften af de Kjældere, der engang efter den antagne Regel ere afgiftspligtige eller afgiftsfrie, dog, hvad de afgiftsfrie Kjældere angaaer, under Jagttagelse af hvad ovenfor er fastsat med Hensyn til den eventuelle Brug af samme. — Iøvrigt vil Afgiften ved en Ansættelse efter fornævnte Regel, som uopholdeligen bliver at foretage, være at svare af alle derefter afgiftspligtige Kjældere, saavel her i Staden som i Forstæderne fra 1 Jan. 1846 at regne, hvorimod bemeldte Regel ikke skal komme i Betragtning med Hensyn til den i sin Tid foretagne Ansættelse af Kjældere, enten til at kræve noget høiere Beløb eller at tilbagebetale noget erlagt Beløb for den foregaaende Tid.*)

1846.

P. for Kongeriget Danmark ang. provisorisk Fritagelse for Skibsafgifter i visse Tilfælde.**) 21 Jan.

*) Forandret ved L. 23 Decbr. 1861, om Forandringer i Bygningsafgiften, § 2.

**) Jfr. P. 9 Juni 1847, ang. Forandringer i Toldanordningerne, Slutningen.

21 Jan. Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Vi have allernaadigst fundet Os foranledigede til at udvide den Skib og Ladning ved de gjældende Anordninger tilstaaede Fritagelse for Skibsafgifter derhen, at Fartøier, der formedelst Modvind, Søskade eller andre Uheldstilfælde, ligesom og for at konservere deres Ladninger, fremdeles formedelst Iisgang, eller for at søge Vinterleie, anløbe nogen Havn og igjen udføre deres Ladning, hvad enten denne har været oplosset eller er forbleven i Skibet, skulle være fritagne, ikke alene for Lastepenge og Fyrpenge, men ogsaa for Skibsklareringssportler af Skib og Ladning, baade for Indgaaende og, forsaavidt alene den indbragte Ladning udføres, tillige for Udgaaende. — Under samme Betingelser skulle ogsaa Skibe, som formedelst Søskade anløbe en Havn, være fritagne for Havneafgifter af Skib og Ladning. — Iøvrigt har det sit Forblivende ved de bestaaende almindelige Forskrifter. — Denne Vor Anordning træder strax provisorisk i Kraft.

28 Jan. P. for Kongeriget Danmark, ang. adskillige Forandringer i Toldtariferne.*)

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Efter derom modtagne Betænkninger fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark, ville Vi allernaadigst have F. 1 Mai 1838 § 40, 2 Passus, forandret derhen, at fuld Udførselstold efter Tarifen for Fremtiden bliver at erlægge af Heste og Kvæg, som udføres til Brug eller Konsumtion i Altona, og ville Vi derhos have de gjældende Indførsels- og Udførselstoldtarifer i Henseende til nedenstaaende Artikler saaledes forandrede:

*) Jfr. P. ang. Forandringer i Toldanordningerne af 9 Juni 1847, L. 22 Decbr. 1850 og 26 Juli 1853 om Udsevning af Toldforskjellen mellem Kongeriget og Slesvig samt Holsteen.

A. Indførselstoldtarifen.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frasskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Apothekervarer, simplicia og sammensatte, som ikke ere specielt tariferede og ikke kunne henføres under nogen af de i Tarifen af 13 Marts 1844 anførte Klasser, ligesom ogsaa følgende deri specielt nævnte: Agarikus; hvid Arsenik; Bark- og Træarter for Apotheker; Blade, Blomster, Bær, Moos og Urter for Apotheker; Froarter og Rødder for Apotheker; hvid Beeg; Bevergeel; Borar; Kampher; Dyvelsdræk; Flores Kassiæ; spanske Fluer; Krebsøine; Magnesia; Manna; Merkur Præparater; Moskus (Desmer); Opium; officinelle Salte og Tinsalt	100 ℔	2. 8	- 32			
Chemiske Præparater, som i Tarifen ei navnligen til Told ere ansatte	100 ℔	2. 8	- 32			
Baandstager, over 9 Fod lange	1000 Stk.	- 32	- 12			
— af og under 9 Fod lange	1000 Stk.	- 8	- 3			
Bomuldsmanufakturvarer:						
— stempelpligtige Schavler og Torklæder af Bomuld, alle Slags	100 ℔	33. 32	1. 4			
Gulvtæpper af Fæhaar....................	100 ℔	6. 24	- 20			
Jernbaneskinner	100 ℔	- 36	- 4	300 ℔	300 ℔	

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
Jernplader, smedede og valtsede:		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
— under 1/8 Tomme eller Blikplader:						
— sorte eller ufortinnede	100 ℔	- 72	- 8	200 ℔	100 ℔	i Kasser ...12 pCt.
Lærred, ubleget, over 20 Traade	100 ℔	6. 24	- 60	50 ℔	20 ℔	Thara efter Undersøgelse.
Tobak:						
— Tobaksblade og Stilke.................	100 ℔	1. 54	- 16	300 ℔	100 ℔	i Foustager. 12 pCt. i Kurve.... 3 pCt. i Maatter pr. Stk. 4 ℔; i Lærreds Emballage 3 pCt.; i Seroner 15 pCt.
— Røgtobak, alle Slags, Tobak i Ruller, oppillet Rulletobak, ligeledes Skraatobak, alle Slags	100 ℔	6. -	- 32	.....	.....	i Foustager, Kasser og Kurve 18 pCt.
— Snuustobak, alle Slags, med Indbegreb af Rapeer i Stænger og Karotter	100 ℔	8. 32	- 28	.....	.....	paa Flasker i Kasser 50 pCt., paa Flasker uden Kasser 40 pCt., i andre Emballager 15 pCt.
— Cigarer	100 ℔	33. 32	1. 4	.....	.....	i enkelte Kasser 30 pCt., flere do. indesluttede i en ydre Kasse 50 pCt. i Straaæske 20 pCt.
Ubenævnte Varer, efter Fortolderens eget Valg, enten med	100 ℔	3. 12	- 24			
eller	af Værdien.	10 pCt.	1 pCt.			

B. Udførselstoldtarifen. 28 Jan.

	Udførselstold. Rbd.	ß.
Hornkvæg:*)		
— Kalve under 80 ℔	frie.	
— fra 80 til 300 ℔............1 Stk.	-	64.
— over 300 ℔	1.	64.

Derhos bestemmes Sportlerne for Kalve, som udføres, saaledes:

	Rbd.	ß.
for Kalve under 80 ℔.............	Ingen	
— fra 80 til 300 ℔.........	-	8.
— over 300 ℔.............	-	16.

Fremdeles ville Vi, i Overensstemmelse med den provisoriske P. 14 Juli 1840, 1ste Punkt, og det Provindsialstænderne i 1842 Meddeelte, ang. dette Punkts tilsigtede uforandrede Optagelse i Tarifen af 13 Marts 1844, allernaadigst have sidstnævnte Tarifs Bestemmelse om Fortoldningen af Tømmer og Træ (Pag. 66, Litr. a**) berigtiget derhen, at det er, naar Ladningen udlosses ved et Toldsted, at det staaer til de Handlende at vælge mellem at fortolde fulde Tømmerladninger i Dæksskibe efter Kubikmaal eller efter Drægtighed; hvorimod Lasten under Dækket, naar hele Skibsladninger losses udenfor et Toldsted, stedse bliver at fortolde efter Skibets Drægtighed. — Denne Plakat træder i Kraft den 1 Marts d. A.

Kanc.-P., ang. nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser i P. 18 April 1843 § 10 Nr. 19 og 21 m. m. 29 Jan.

Hs. Maj. Kongen har under 27 denne Maaned allernaadigst reskriberet Kancelliet saaledes: Overeensstemmende med Vort danske Kancellies allerunderdanigste Indstilling af 21de dennes bifalde Vi herved allernaadigst: 1. At der for Aaret 1845 og fremdeles aarlig udbetales et Honorar af 100 Rbd. til den af Vor Artillerie-Brigades underordnede Befalingsmænd, hvem det overdrages at føre Inspektion over Materialet under enhver praktisk Øvelse af Kjøbenhavns borgerlige Artillerie, med Udlevering af alt til Exercitien henhørende, med Transport af Ammunition og Skydeskiver og disse sidstes Opstilling og Reparation, med Udvaskning af Kanoner og Kuglers Opsamling, og for Besørgelse af de fornødne Rekvisitioner, samt at denne Udgift, ligesom tidligere, udredes udenfor den ved Udgiftsreglementet for Kjø-

*) Forandret ved (Bekj. 19 Jan. 1849) L. 29 Marts 1850 ang. Udførselstoldfrihed for Hornkvæg.
**) I nærv. Samling Pag. 512.

29 Jan. benhavns Borgervæbning til ubestemte og tilfældige Udgifter normerede Sum. 2. At den til Bestridelsen af alle ikke specielt i P. 18 April 1843 opførte sædvanlige, ubestemte og tilfældige Udgifter normerede Sum for Aaret 1845 og fremdeles forøges til et Beløb af indtil 1500 Rbd. aarlig. 3. At den for Aaret 1845 kalkulerede extraordinaire Udgift af 75 Rbd. for Anskaffelsen af 2 Skydekasser og 4 Bænke passerer, for det Tilfælde, at den ikke maatte kunne udredes af den til ubestemte Udgifter reglementerede Sum. 4. At det til Uniformering i P. 18 April 1843 § 10 Nr. 19 normerede aarlige Beløb af 400 Rbd. anvendes saaledes, at, hvad deraf bespares i det ene Aar, kommer til Anvendelse i det paafølgende Aar, dog saaledes at denne særskilte Afregning for Munderingsstykker afsluttes hvert 12te Aar, at regne fra forrige Aars Begyndelse, og at den da befindende Beholdning inddrages og beregnes til Afdrag paa, hvad i det følgende Aar behøves til Udgifter for Borgervæbningen i det Hele. 5. At den foreslaaede Forandring i Regiments-Tambourens og Spillemændenes Uniformering, at der for disse anskaffes Overkjoler, Klædesbuxer og Huer at bære i befalet Tjeneste, reglementeres for Fremtiden. — Hvilket herved kundgiøres til Efterretning for alle Vedkommende.

7 Mai. ## Regl. for Arrestvæsenet i Danmark.

A. Reglement for Bygningen og Inventariet.

§ 1. I ethvert Arresthuus, der herefter af Nyt opføres eller ombygges, skal der forefindes et tilstrækkeligt Antal Enkelt-Celler, saa at enhver til Varetægt eller Strafs Afsoning deri indsat Person i Regelen kan holdes afsondret fra alle Andre. Desuden bør der i Arresthuset være idetmindste een større Arrest, hvori flere, idetmindste 3 Fanger, kunne indsættes, naar særdeles Omstændigheder tilstede en Undtagelse fra den Regel, at enhver Fange bør have sit særskilte Arrestkammer. § 2. Enkelt-Cellerne skulle idetmindste have 12 Fods Længde, 7 Fods Brede og 9 Fods Høide, saa at enhver Celle kommer til at indeholde 700 à 800 Kubikfod Luft, og ethvert til Opbevaring af flere Arrestanter bestemt Kammer skal, da samme i Følge det Ovenanførte bør være beregnet paa Optagelse af i det mindste 3 Fanger, i intet Tilfælde indeholde mindre end 2000 Kubikfod Luft. § 3. Vinduerne i Cellerne og Arrestkamrene skulle, under behørigt Hensyn til Lysningen, enten være anbragte i Loftet eller i Væggene lige oppe under Loftet, altsaa i ethvert Fald saaledes, at Arrestanten herved afholdes fra at forskaffe sig Kommunikation igjennem dem. § 4. I enhver Arrestbyg-

ning skal fremdeles findes passende Lokale til Opbevaring 7 Mai.
af de Arrestanterne tilhørende Effekter og Klædningsstykker, der ere tagne i Bevaring for dem, ligesom ogsaa for deri at gjemme Arresthusets Inventariesager og de til Arrestanternes Beklædning henhørende Klædningsstykker, der ikke øieblikkeligen ere i Brug. § 5. Saa skal der og i enhver Arrestbygning være et Lokale, hvor det til Arresternes Opvarmning fornødne Brændsel kan opbevares, og maa dette Lokale være aldeles affondret fra det Rum, der til lignende privat Brug maatte være Arrestforvareren indrømmet. § 6. Endeel af det over Arresthuset værende Loft skal have en passende Indretning til Tørring for Arrestanternes Tøi, Inventarielinnedet m. m. § 7. Forsaavidt Lokaliteterne forøvrigt, i Særdeleshed i større Arresthuse, maatte tillade det, maa det fremdeles ansees hensigtsmæssigt, om der i Arresthuset findes et Visitationsværelse, et Badekammer og et Materialkammer. § 8. Arrestforvarerens Beboelsesleilighed bør være saaledes beliggende i Arresthuset, at saavel Adgangen til den som Opsynet med Arrestlokalerne derfra er saa let, og kan være saa virksomt som muligt, samt at ligeledes fra eet eller flere af Vinduerne Arrest-Gaarden eller Gaardene kunne overskues. § 9. Er Arresthuset forenet med Tinghuset, eller med andre til offentlig Brug bestemte Lokaler, maa der, om muligt, være en særegen Indgang til den Deel af Bygningen, som har en saadan Bestemmelse; ligesom overhovedet den Deel af Bygningen, som er bestemt til Arrestanters Opbevaring maa være aldeles affondret fra den Deel, som er bestemt til anden Brug. § 10. Til ethvert Arresthuus skal høre eet eller flere til Arrestanternes Bevægelse bestemte Gaardsrum af passende Størrelse. Indhegningen om disse Gaarde skal være af Muur eller Planker, og, forsaavidt saadan kan ansees som en Ydermuur, 12 Fod høi. Adskillelses-Murene eller Plankeværkerne skulle være 10 Fod høie, og paa samme Maade skal det Arrestforvareren indrømmede Gaardsrum, der bør være en særegen fra Arrestantgaarden affondret Plads, være aldeles adskilt fra denne. § 11. Arresthuset og dertil hørende Bygninger skulle holdes i god og forsvarlig Stand, hvorfor de fornødne Reparationer altid bør skee betimeligen, saa bør og samtlige Arrestlokaler og Gange hvidtes idetmindste een Gang aarligen, hvorved bliver at iagttage, at Hvidte-Kalken, navnlig forsaavidt de indre Vægge i selve Arresterne angaaer, gives en graalig eller anden lys Tinte. § 12. Til enhver Enkelt-Celle skal foruden følgende Bøger, nemlig: det nye Testamente, en Psalmebog og en Bønnebog, hvilke Bøger, naar de ikke afbenyttes af Arrestanterne,

7 Mai. skulle være i Arrestforvarerens Bevaring, endvidere høre følgende Inventarium: a) et i Arrestens Sidemuur fastgjort Sengested eller en Hængekøie med tilhørende Madratser, Lagener og Tæpper; b) et i Gulvet fastgjort eller i Væggen indmuret Bord; c) en i Gulvet i Nærheden af Bordet fastgjort Stoel, saafremt Sengestedet ikke har en saaban Indretning, at det om Dagen kan afbenyttes som Sæde; d) en i Væggen indmuret Træhylde, hvorunder et Par ligeledes indmurede Træknager; e) et Vadskekar med tilhørende Vandkrukke; f) en i Bunden beget Træspyttebakke; g) en Latrinindretning; h) en Kam. § 13. Sengestedet skal være saaledes indrettet, at Sengen kan tillaases, eller Hængekøien, hvor en saadan afbenyttes, opruiles. § 14. Latrinindretningen skal i ethvert Tilfælde være forsynet med et tætsluttende Laag, og saa lav, at Arrestanten ikke, ved at staae op paa den, kan naae op til Vinduerne. § 15. Fra enhver Enkelt-Celle skal der udgaae en Klokkestreng eller en lignende Indretning, der er saaledes anbragt, at Arrestanten, i paakommende Tilfælde, kan bringe det til Arrestforvarerens Kundskab, at han behøver dennes Assistance. § 16. Inventariet i de fælleds Arrestkamre skal bestaae af de samme Dele og være af samme Beskaffenhed som i Enkelt-Cellerne, hvorved det yderligere er at paasee, at der af de under Litr. a, c, e, og h, i § 12 specificerede Stykker findes eet til hver deri indsat Arrestant, og at navnligen enhver af disse faaer sin egen Seng. § 17. Endvidere bør der til ethvert Arresthuus haves de til Arrestanternes Bespiisning fornødne Kar og Vadskekar, samt et, i Forhold til Arrestanternes Gjennemsnits Antal, tilstrækkeligt Forraad af Lagener, Haandklæder, Blaarlærreds Skjorter, Halstørklæder og uldne Strømper. Blandt Inventariestykkerne blive ogsaa at anskaffe nogle Stole til Afbenyttelse i Arresterne i Tilfælde hvor Politiemesteren formener, at saadant uden Betænkelighed kan tilstedes, en Spændesele eller Spændetrøie, saavelsom de Redskaber, der ere fornødne til at beskjæftige Fangerne paa en saadan Maade, som de lokale Forhold tilstede. Endelig bør til ethvert Arresthuus anskaffes nogle Rageknive, samt nogle Saxe til Afbenyttelse for de Arrestanter, som ikke kunne barbere sig selv, eller hvilke saadant ikke uden Betænkelighed kan tilstedes.

B. Reglement for Bestyrelsen.

§ 1. Politiemesteren paa det Sted, hvor Arresthuset er beliggende, har den nærmeste Bestyrelse af samme, og af Arrestvæsenet i det Hele. Forsaavidt denne Indretning imid-

lertid i et eller andet Arresthuus, der benyttes af flere Juris- 7 Mai.
diktioner, maatte findes uanvendelig, vil det paa nærmere Andragende af Kancelliet være at bestemme, til hvilken af de vedkommende Embedsmænd Arresthusets Bestyrelse skal overdrages. § 2. Forsaavidt det maatte tilstedes den Politiemester, som bestyrer Arresten, med Overøvrighedens Approbation selv at beskikke Arrestforvareren, har han nøie at agte paa, at ikkun sindige, ædruelige og ordentlige Individer antages til slige Bestillinger. Dette har han ogsaa stedse at paasee med Hensyn til de Huusfolk og Tyender, som Arrestforvareren holder. § 3. Til at foretage Visitationer af de kvindelige Arrestanter, og, om fornødent gjøres, til at føre det specielle Tilsyn med disse, beskikker han et paalideligt Fruentimmer, saafremt Arrestforvarerens Kone, af hvilken det omhandlede Hverv ellers nærmest bør udføres, ikke dertil maatte være kvalificeret. § 4. Han har at vaage over, at Arrestforvareren nøie efterlever de ham ifølge Reglementet paahvilende Pligter. I Tilfælde, hvor disse overtrædes i den Grad, at det maa findes betænkeligt at lade Arrestforvareren forblive i sin Post, har Politiemesteren, saafremt den Paagjældende er antagen af ham selv, atter at afskedige ham paa Amtets Approbation og ellers gjennem Overøvrigheden at andrage paa hans Entledigelse. Med Hensyn herpaa ville Arrestforvarerne herefter stedse være at udnævne saaledes, at de kunne afskediges med 3 Maaneders Varsel, hvilket dog ikke skal være til Hinder for deres øieblikkelige Suspension, naar de gjøre sig skyldige i grovere Overtrædelser. § 5. Ved Bestemmelsen om Arrestanternes Hensættelse i Arrestlokalerne har han at paasee Overholdelsen af det i Resol. 22 Decbr. 1841*) udtalte Princip, at i Reglen enhver Arrestant bør have sit særskilte Arrestkammer, hvilken Isolering især bliver at iagttage, saalænge det er at befrygte, at Beviserne mod en Arrestant kunne tabes, ved at han kommer i Samkvem med andre. Naar det fra denne Side findes ubetænkeligt at hensætte flere Arrestanter samlede i een Arrest, bør saadant dog kun skee, forsaavidt der ikke er Anledning til at forudsætte, at de Paagjældende ville have en skadelig Indflydelse paa hinandens Sædelighed, hvorhos det bliver at iagttage, at Arrestanter, der ere hensatte paa Vand og Brød, ikke samles med Varetægts-Arrestanter, eller med saadanne, der ere idømte simpel Fængselsstraf uden hiin Skjærpelse, ligesom Arrestanter, der ere hensatte i simpelt Fængsel, maae holdes adskilte fra dem, der hensidde paa sædvanlig Fangekost. § 6. Naar flere Jurisdiktioner have Arresthuus

*) See Koll. T. f. 1842 S. 53.

7 Mai. fælleds, bør Politiemesteren, hvem Bestyrelsen over dette efter § 1 tilkommer, saavel ved at tage Bestemmelse i de i § 5 ommeldte Tilfælde, som naar der ellers er Spørgsmaal om de fra en anden Jurisdiktion indsatte Arrestanters individuelle Behandling i Arresten, saavidt Omstændighederne tillade det, rette sig efter de Begjæringer, som de vedkommende Øvrigheder i denne Henseende fremsætte, og, forsaavidt dette ikke er ham muligt, underrette Vedkommende om, hvad der herfor er til Hinder. § 7. I de Arresthuse, hvor Forpleining gives in natura, har han at vaage over sammes forsvarlige Beskaffenhed, i Særdeleshed naar den besørges af Arrestforvareren. Hvor Arrestanterne derimod erholde deres bestemte Forpleiningspenge udbetalte, har han at paasee, at de derfor erholde gode og forsvarlige Fødemidler paa den mindst bekostelige Maade. § 8. Ligeledes skal han, naar en Arrestant seer sig istand til at skaffe sig en bedre Forpleining end den sædvanlige, paasee, at Arrestforvareren, saafremt den af ham overtages, leverer samme af god Kvalitet og til muligst billige Priser, samt at Arrestanten heller ikke udenfor dette Tilfælde forurettes ved Indkjøbet. Han har desuden nøie at paasee, at Arrestforvareren ikke uden hans Samtykke eller udenfor dettes Grændser tilsteder Nydelsen af Brændeviin eller andre spirituøse Drikke eller af Røgtobak. § 9. Han har at drage Omsorg for, at den Arrestanterne tilstaaede daglige Portion Brød altid er fuldvægtig, vel bagt og af god Kvalitet. Brødet skal han, forsaavidt Forholdene maatte tillade det, besørge leveret efter Licitation eller Akkord. § 10. I det Tilfælde, som omhandles i Reglementet for Arrestanterne § 16, har han at vaage over, at den der nævnte Tilladelse ikke misbruges, og især, at derved Intet kan foranlediges, hvorved den Sikkerhed, Disciplin og Orden, der bør herske i Arresthuset, skades. § 11. Han skal føre det nøieste Tilsyn med, at alle de Forskrifter, som ere givne til Sikkerhedens, Disciplinens, Ordenens og Reenlighedens Overholdelse i Arresthuset, strængt efterleves, og ligesom han har at paasee, at Opsynet behandler Arrestanterne forsvarligen og velvilligen, saaledes har han at sørge for, at dettes Myndighed i Udøvelsen af dets Pligter tilbørligen holdes i Hævd. § 12. I de Tilfælde, hvor en Arrestant ved Støien, Syngen eller Raaben har forstyrret Roligheden i Arresthuset, eller paa nogen utilladelig Maade har søgt at skaffe sig Samkvem med andre Arrestanter eller med Nogen udenfor Arrestbygningen, eller iøvrigt foretaget sig noget, hvorved den Orden og Rolighed, som bør herske i Arresthuset, kan forstyrres, har han, naar Anmeldelse herom

fra Arrestforvareren er modtagen og efterat have afhørt 7 Mai.
samtlige Paagjældende, at afgive sin Resolution, der forsaavidt Overtrædelsen ei er saa grov, at den kvalificerer sig til offentlig Paatale, men paa den anden Side dog er større, end at en Irettesættelse kan ansees tilstrækkelig, kan efter Omstændighederne gaae ud paa Berøvelse af Midlerne til Beskjæftigelse eller af Lys om Aftenen, forsaavidt saadant tidligere har været den Paagjældende indrømmet, Fortabelse af Rettigheden til Extraforpleining, Anlæggelse af Spændetrøie i indtil 24 Timer, eller endog korporlig Revselse med 3 til 15 Rottingslag. Herved bliver dog at iagttage, at den sidstnævnte Straf ikkun bør anvendes for grove Brud paa den Orden, som bør finde Sted i Arresten, saasom Vold imod Arrestforvareren eller Med-Arrestanter, kvalificeret Desertionsforsøg, Gjentagelse af ringere Uordener, der vidne om aabenbar Trods eller deslige. Naar den Paagjældendes Forhold antages at egne sig til Anvendelse af Spændetrøie eller af Rottingslag, bliver Sagen, forinden Straffedekretet affiges, at bringe under Behandling ved Politieprotokollen, og Udfaldet dernæst tillige at antegne i Arrestjournalen, i hvilken Journal overhovedet samtlige Arrestanterne tilkjendte disciplinaire Straffe blive at anføre. § 13. Saa ofte Arrestforvareren gjør den, i Reglement for denne § 32 omtalte, Anmeldelse til ham, eller Arrestanten har forlangt at tale med nogen af de der anførte Personer, bør han give den fornødne Tilladelse hertil, medmindre han maatte have overveiende Grunde til at nægte den, hvorom i saa Fald bør gjøres Tilførsel i Arrestjournalen; dog vil den foranførte Tilladelse ikke behøves, naar Arrestanten begjærer at faae den undersøgende Dommer i Tale. Ligeledes modtager han, til videre Forsendelse, de skriftlige Andragender, Arrestanterne maatte stile til høiere Øvrighed. § 14. Med Hensyn til Inventariet skal han paasee: a) at det for ethvert Arrestlokale foreskrevne Inventarium der forefindes (see Reglement for Bygningen og Inventariet §§ 12—17); b) at idetmindste een Gang aarlig samtlige Inventariestykker eftersees og Inventarielister behørigen optages; c) at hvad der ved Eftersynet forefindes at trænge til Reparation, repareres, ligesom og at det Ubrugelige ved en lovlig Synsforretning kasseres; og d) at nye Inventariestykker for de saaledes kasserede og for de til enhver Tid manglende snarest muligt foranlediges anskaffede, i hvilken Henseende forholdes efter de hidtil fulgte Regler. § 15. Han har at paasee, at Vadskningen af Inventariet og Arrestanternes Tøi, forsaavidt de ikke selv besørge samme, udføres forsvarligt enten af Arrestforvareren

21 Jan. Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Vi have allernaadigst fundet Os foranledigede til at udvide den Skib og Ladning ved de gjældende Anordninger tilstaaede Fritagelse for Skibsafgifter derhen, at Fartøier, der formedelst Modvind, Søskade eller andre Uheldstilfælde, ligesom og for at konservere deres Ladninger, fremdeles formedelst Iisgang, eller for at søge Vinterleie, anløbe nogen Havn og igjen udføre deres Ladning, hvad enten denne har været oplosset eller er forbleven i Skibet, skulle være fritagne, ikke alene for Lastepenge og Fyrpenge, men ogsaa for Skibsklarerings-sportler af Skib og Ladning, baade for Indgaaende og, forsaavidt alene den indbragte Ladning udføres, tillige for Udgaaende. — Under samme Betingelser skulle ogsaa Skibe, som formedelst Søskade anløbe en Havn, være fritagne for Havneafgifter af Skib og Ladning. — Iøvrigt har det sit Forblivende ved de bestaaende almindelige Forskrifter. — Denne Vor Anordning træder strax provisorisk i Kraft.

28 Jan. **P. for Kongeriget Danmark, ang. adskillige Forandringer i Toldtariferne.*)**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Efter derom modtagne Betænkninger fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark, ville Vi allernaadigst have F. 1 Mai 1838 § 40, 2 Passus, forandret derhen, at fuld Udførselstold efter Tarifen for Fremtiden bliver at erlægge af Heste og Kvæg, som udføres til Brug eller Konsumtion i Altona, og ville Vi derhos have de gjældende Indførsels- og Udførselstoldtarifer i Henseende til nedenstaaende Artikler saaledes forandrede:

*) Jfr. P. ang. Forandringer i Toldanordningerne af 9 Juni 1847, L. 22 Decbr. 1850 og 26 Juli 1853 om Udjevning af Toldforskjellen mellem Kongeriget og Slesvig samt Holsteen.

A. Indførselstoldtarifen.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum.		Thara.
				Tilskrivning.	Frafskrivning.	
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Apothekervarer, simplicia og sammensatte, som ikke ere specielt tariferede og ikke kunne henføres under nogen af de i Tarifen af 13 Marts 1844 anførte Klasser, ligesom ogsaa følgende deri specielt nævnte: Agarikus; hvid Arsenik; Bark- og Træarter for Apotheker; Blade, Blomster, Bær, Moos og Urter for Apotheker; Frøarter og Rødder for Apotheker; hvid Beeg; Bevergeel; Borax; Kampher; Dyvelsdræk; Flores Kassiæ; spanske Fluer; Krebsøine; Magnesia; Manna; Merkur Præparater; Moskus (Desmer); Opium; officinelle Salte og Tinsalt	100 ℔	2. 8	- 32			
Chemiske Præparater, som i Tarifen ei navnligen til Told ere ansatte	100 ℔	2. 8	- 32			
Baandstager, over 9 Fod lange	1000 Stk.	- 32	- 12			
— af og under 9 Fod lange	1000 Stk.	- 8	- 3			
Bomuldsmanufakturvarer:						
— stempelpligtige Schavler og Tørklæder af Bomuld, alle Slags	100 ℔	33. 32	1. 4			
Gulvtæpper af Fæhaar	100 ℔	6. 24	- 20			
Jernbaneskinner	100 ℔	- 36	- 4	300 ℔	300 ℔	

7 Mai. andre Indtægter, fri Bopæl i Arresthuset. § 2. Ligesom han overhovedet ikke uden Politiemesterens Tilladelse tør drive nogen Haandtering ved Siden af den ham overdragne Bestilling, eller dermed forene andre Bestillinger, saaledes maa han i intet Tilfælde holde Marketenterie for Folk udenfor Arresten, udskjænke Øl eller Brændeviin o. s. v. § 3. Han maa i Reglen til ingen Tid, og om Natten aldrig, være fraværende fra sin Bopæl uden Politiemesterens specielle Tilladelse. § 4. Ingen Fremmed maa opholde sig længere end til Kl. 10 om Aftenen i hans Bolig, og aldrig maa Nogen, der ikke hører til hans Huusfolk, overnatte der uden Politiemesterens Samtykke. § 5. Han indestaaer for, at der af hans Huusfolk og Tyende ingen Uordener skee, og Intet begaaes, der kunde skade Disciplinen og Ordenen i Arresthuset, og er pligtig paa Øvrighedens Forlangende, at entledige det upaalidelige Tyende, han maatte have. § 6. Han har at besørge Arresternes Opvarmning og, forsaavidt saadant er foreskrevet, deres Belysning, og har han i Henseende til Overholdelsen af Arrestanternes Sengetid (cfr Litr. B. § 18) saavelsom til Tiden, naar Cellerne skulle være opvarmede og Lysene tændes m. v., nøie at rette sig efter de ham af Politiemesteren givne Forskrifter. Med Lys og Ild skal han ikke blot selv omgaaes varlig, men ogsaa paasee, at saadant iagttages af hans Huusfolk og Tyende, samt vaage over, at Ilden er ganske afsluttet i Arresternes Kakkelovne forinden den Tid, til hvilken Arrestanternes Senge om Aftenen opredes, og at ligeledes Lysene i Arresterne, saafremt disses Brug er tilstedet Arrestanterne, forinden ere slukkede. § 7. Ligesom det ikke er ham tilladt at udleie, udlaane eller overlade nogen ham til Brug indrømmet Leilighed i Arresthuset, eller i det Hele at gjøre anden Brug af Leiligheden end den, hvortil den er bestemt at tjene, saaledes tør han, under ingen Omstændighed, til privat Brug anvende nogen Deel af Arrest-Bygningen eller nogen Leilighed i samme, som ikke er bleven ham overdragen til Afbenyttelse. § 8. Den ham foresatte Øvrighed skal han være hørig og lydig, samt nøie efterleve og udføre Alt, hvad denne paa Embedsvegne paabyder. § 9. Fangerne skal han begegne med Mildhed, uden derfor at tilsidesætte den nødvendige Alvor. Han har Ret til at fordre, at Fangerne for deres Vedkommende nøiagtig efterleve Arrest-Reglementets Bestemmelser, og maa ikke tillade, at denne hans Ret krænkes. Saa bør han og paasee, at hans Undergivne, paa samme Maade som han, omgaaes Fangerne, og at disse i deres Forhold mod hine ikke overtræde deres Pligter. § 10. Under

intet Paaskud og under Fortabelse af sin Bestilling, maa 7 Mai.
han modtage nogen Gave eller Foræring af en Arrestant, eller af Andre, enten paa dennes Vegne eller for dennes Skyld. Heller ikke maa han lade Arrestanten udføre noget privat Arbeide for sig enten frivillig eller for Betaling. § 11. Saafremt vedkommende Politiemester ikke finder sig beføiet til at fritage den Paagjældende for Visitation, efterat have forvisset sig om dens Unødvendighed, skal Arrestforvareren visitere enhver til Arresthuset, som Arrestant, afleveret Mandsperson strax efter hans Ankomst, og fratage ham foruden de rede Penge, han maatte have hos sig, enhver Ting, hvormed han enten kunde gjøre sig eller Andre Skade, eller som kunde tjene ham til Udbrud, ligesom og Alt hvad der enten maatte findes at kunne bidrage til Sagens Oplysning, eller som Arrestanten ifølge den i Arresthuset indførte Orden ikke tør være i Besiddelse af. Udfaldet af enhver Visitation, hvorved der hos en Arrestant er funden nogen af de fornævnte Gjenstande, indberetter han snarest muligt til Politiemesteren. Visitationen af kvindelige Arrestanter skeer efter de samme Regler, men besørges altid af Arrestforvarerens Kone eller et andet dertil af Politiemesteren beskikket paalideligt Fruentimmer. Han fører en Protokol, hvori alle de Gjenstande, som ved Visitationen findes hos Arrestanten, specificeres. Denne Specifikation har han strax efter Visitationens Tilendebringelse at forelæse Arrestanten, der med sit Navns Underskrift eller, hvis han ei kan skrive, med paaholden Pen bør vedgaae Rigtigheden af den i Overværelse af den Betjent, der har bragt den Paagjældende til Arresten, og som til Vitterlighed ligeledes bør underskrive Protokollen. § 12. Han hensætter enhver Arrestant i det af Øvrigheden ved dennes Resolution bestemte Arrestlokale. Skulde saadan Bestemmelse ikke være afgiven, hensættes Arrestanten midlertidig i en ledigværende Enkelt-Celle eller i et andet passende Lokale, indtil Resolutionen, som han snarest muligt bør indhente, indtræffer. Dog gjøres det ham til en ubrødelig Pligt, at under ingen Omstændighed nogen Arrestant saaledes kommer i Berøring med dem, der skulle holdes isolerede, ligesom ogsaa at aldrig Arrestanter af forskjelligt Kjøn blive indsatte i det samme Lokale. § 13. Idetmindste to Gange dagligen, om Morgenen og Aftenen, visiterer han nøie alle Arrester, hvori Arrestanter hensidde; men han er desuden pligtig at foretage Visitationen hyppigere, enten i det Hele eller med Hensyn til enkelte Arrester, saa ofte Politiemesteren maatte paabyde eller Omstændighederne fordre det. Finder han ved en saadan Visitation Noget, som maatte tyde paa

29 Jan. benhavns Borgervæbning til ubestemte og tilfældige Udgifter normerede Sum. 2. At den til Bestridelsen af alle ikke specielt i P. 18 April 1843 opførte sædvanlige, ubestemte og tilfældige Udgifter normerede Sum for Aaret 1845 og fremdeles forøges til et Beløb af indtil 1500 Rbd. aarlig. 3. At den for Aaret 1845 kalkulerede extraordinaire Udgift af 75 Rbd. for Anskaffelsen af 2 Skydekasser og 4 Bænke passerer, for det Tilfælde, at den ikke maatte kunne udredes af den til ubestemte Udgifter reglementerede Sum. 4. At det til Uniformering i P. 18 April 1843 § 10 Nr. 19 normerede aarlige Beløb af 400 Rbd. anvendes saaledes, at, hvad deraf bespares i det ene Aar, kommer til Anvendelse i det paafølgende Aar, dog saaledes at denne særskilte Afregning for Munderingsstykker afsluttes hvert 12te Aar, at regne fra forrige Aars Begyndelse, og at den da befindende Beholdning inddrages og beregnes til Afdrag paa, hvad i det følgende Aar behøves til Udgifter for Borgervæbningen i det Hele. 5. At den foreslaaede Forandring i Regiments-Tambourens og Spillemændenes Uniformering, at der for disse anskaffes Overkjoler, Klædesbuxer og Huer at bære i befalet Tjeneste, reglementeres for Fremtiden. — Hvilket herved kundgiøres til Efterretning for alle Vedkommende.

7 Mai. ## Regl. for Arrestvæsenet i Danmark.

A. Reglement for Bygningen og Inventariet.

§ 1. I ethvert Arresthuus, der herefter af Nyt opføres eller ombygges, skal der forefindes et tilstrækkeligt Antal Enkelt-Celler, saa at enhver til Varetægt eller Strafs Affoning deri indsat Person i Regelen kan holdes affondret fra alle Andre. Desuden bør der i Arresthuset være idetmindste een større Arrest, hvori flere, idetmindste 3 Fanger, kunne indsættes, naar særdeles Omstændigheder tilstede en Undtagelse fra den Regel, at enhver Fange bør have sit særskilte Arrestkammer. § 2. Enkelt-Cellerne skulle idetmindste have 12 Fods Længde, 7 Fods Brede og 9 Fods Høide, saa at enhver Celle kommer til at indeholde 700 à 800 Kubikfod Luft, og ethvert til Opbevaring af flere Arrestanter bestemt Kammer skal, da samme i Følge det Ovenanførte bør være beregnet paa Optagelse af i det mindste 3 Fanger, i intet Tilfælde indeholde mindre end 2000 Kubikfod Luft. § 3. Vinduerne i Cellerne og Arrestkamrene skulle, under behørigt Hensyn til Lysningen, enten være anbragte i Loftet eller i Væggene lige oppe under Loftet, altsaa i ethvert Fald saaledes, at Arrestanten herved afholdes fra at forskaffe sig Kommunikation igjennem dem. § 4. I enhver Arrestbyg-

ning skal fremdeles findes passende Lokale til Opbevaring af de Arrestanterne tilhørende Effekter og Klædningsstykker, der ere tagne i Bevaring for dem, ligesom ogsaa for deri at gjemme Arresthusets Inventariesager og de til Arrestanternes Beklædning henhørende Klædningsstykker, der ikke øieblikkeligen ere i Brug. § 5. Saa skal der og i enhver Arrestbygning være et Lokale, hvor det til Arresternes Opvarmning fornødne Brændsel kan opbevares, og maa dette Lokale være aldeles affondret fra det Rum, der til lignende privat Brug maatte være Arrestforvareren indrømmet. § 6. Endeel af det over Arresthuset værende Loft skal have en passende Indretning til Tørring for Arrestanternes Tøi, Inventarielinnedet m. m. § 7. Forsaavidt Lokaliteterne forøvrigt, i Særdeleshed i større Arresthuse, maatte tillade det, maa det fremdeles ansees hensigtsmæssigt, om der i Arresthuset findes et Visitationsværelse, et Badekammer og et Materialkammer. § 8. Arrestforvarerens Beboelsesleilighed bør være saaledes beliggende i Arresthuset, at saavel Adgangen til den som Opsynet med Arrestlokalerne derfra er saa let, og kan være saa virksomt som muligt, samt at ligeledes fra eet eller flere af Vinduerne Arrest-Gaarden eller Gaardene kunne overskues. § 9. Er Arresthuset forenet med Tinghuset, eller med andre til offentlig Brug bestemte Lokaler, maa der, om muligt, være en særegen Indgang til den Deel af Bygningen, som har en saadan Bestemmelse; ligesom overhovedet den Deel af Bygningen, som er bestemt til Arrestanters Opbevaring maa være aldeles affondret fra den Deel, som er bestemt til anden Brug. § 10. Til ethvert Arresthuus skal høre eet eller flere til Arrestanternes Bevægelse bestemte Gaardsrum af passende Størrelse. Indhegningen om disse Gaarde skal være af Muur eller Planker, og, forsaavidt saadan kan ansees som en Ydermuur, 12 Fod høi. Adskillelses-Murene eller Plankeværkerne skulle være 10 Fod høie, og paa samme Maade skal det Arrestforvareren indrømmede Gaardsrum, der bør være en særegen fra Arrestantgaarden affondret Plads, være aldeles adskilt fra denne. § 11. Arresthuset og de dertil hørende Bygninger skulle holdes i god og forsvarlig Stand, hvorfor de fornødne Reparationer altid bør skee betimeligen, saa bør og samtlige Arrestlokaler og Gange hvidtes idetmindste een Gang aarligen, hvorved bliver at iagttage, at Hvidte-Kalken, navnlig forsaavidt de indre Vægge i selve Arresterne angaaer, gives en graalig eller anden lys Tinte. § 12. Til enhver Enkelt-Celle skal foruden følgende Bøger, nemlig: det nye Testamente, en Psalmebog og en Bønnebog, hvilke Bøger, naar de ikke afbenyttes af Arrestanterne, 7 Mai.

7 Mai. skaberne, samt at lade sig aflevere hvad han ei skjønner at burde blive i Arrestantens Værge. § 23. Han har at sørge for, at Arbeidsfortjenesten kommer den Vedkommende tilgode, efter de af Politiemesteren i saa Henseende foreskrevne Regler. § 24. Det er hans Pligt at paasee, at Arrestanten ei beskadiger eller omgaaes uforsvarligen med Arrestinventariet, Klædningsstykker, Bøger eller andre Gjenstande, hvis Brug maatte være ham overladt. § 25. Paa samme Maade som det paaligger ham at paasee, at de Regler iagttages, som ere foreskrevne til Ordenens og Disciplinens Opretholdelse, er det ogsaa hans Pligt at sørge for, at de Forskrifter overholdes, som ere givne til Reenlighedens og Sundhedens Vedligeholdelse. Han har derfor, med Hensyn til de Arrestanter, som i saa Henseende behøve Tilsyn (kfr. Litr. E, § 8), at vaage over, at de hver Morgen vadske Ansigtet og Hænderne, rede og kæmme sig, og iføre sig de Klædningsstykker, hvori de om Dagen skulle gaae, ligesom han og bør iagttage, at Arrestanterne, hvad enten de hensidde i en Enkelt-Celle eller i en Fællebs-Arrest, ikke paa nogen Tid af Dagen findes afklædte eller usømmelig paaklædte. Fremdeles skal han tilholde Arrestanterne til de foreskrevne Tider at gjøre deres Arrestlokaler samt de af dem benyttede Utensilierne, eller overtage Besørgelsen heraf, naar det begjæres af Arrestanter, som have Evne til at udrede en moderat Godtgjørelse herfor efter Politiemesterens Bestemmelse. Endelig paaligger det ham, selv at besørge Trapperne og Gangene i Arresthuset reenholdte. I de Arresthuse, der ere forsynede med Badekar, til Brug for Arrestanterne, skal han drage Omsorg for, at disse benytte samme, saa ofte Lægen maatte foreskrive det, eller det maatte findes fornødent. § 26. Da det nødvendige Linned til Arrestanternes Senge og Beklædning er i hans Forvaring, har han at sørge for, at Lagenerne paa Sengene skiftes om Sommeren hver 4de og om Vinteren hver 6te Uge, samt at de forskjellige Kroplinnedstykker skiftes een Gang om Ugen. § 27. I det Tilfælde at Vadskningen af Arrestlinnedet maatte være overdragen en Anden end Arrestforvareren, bør denne ordentlig aflevere det smudsige og modtage det rene Linned, samt paasee, at Vadskningen forsvarligen besørges. Troer han, at der i saa Henseende er Anledning til Klage, har han at forebringe denne for Politiemesteren. § 28. Da ingen Arrestant, udenfor de i Litr. B. § 18 undtagne Tilfælde, tør benytte sin Seng om Dagen til at ligge i, har han ved den Visitation, som han om Morgenen foretager (§ 15), at besørge Sengestedet tillaaset

eller Hængekøien oprullet, saafremt en saadan bruges, og først ved Aftenvisitationen igjen at oplukke eller nedrulle Sengeindretningen. § 29. Saa bør han og, naar en Arrestant benytter egne Sengklæder, ved disses Indbringelse nøie efterſee dem og forvisse sig om, at intet Utilladeligt paa denne Maade vorder indsmuglet i Arresten, ligesom det ogsaa er hans Pligt, paa det Nøieste at undersøge de Klædningsstykker m. m., som Arrestanten modtager til Brug. § 30. Alt hvad Lægen anordner med Hensyn til Sundhedstilstanden i det Hele, eller til enkelte Patienter, har han paa det Nøieste at rette sig efter, ligesom ogsaa at paasee, at Arrestanten i Sygdomstilfælde efterkommer Lægens Forskrifter. § 31. Naar en Arrestant bliver angreben af et pludseligt Ildebefindende, har han strax at tilkalde Lægen, samt tillige herom at gjøre Anmeldelse til Politiemesteren. § 32. Forlanger en Arrestant at fremstilles for Politiemesteren, er det hans Pligt, strax at underrette denne herom, ligesom og naar en Arrestant begjærer at stilles for den undersøgende Dommer, at tale med sin beskikkede Sagfører, Præsten eller Lægen, eller at tilskrive Overøvrigheden. Arrestanternes skriftlige Andragender har han i alle Tilfælde at aflevere til Politiemesteren. § 33. Det er ham paa det Strængeste forbudt, at tilstede Nogen Adgang til eller Samtale med Arrestanterne, medmindre Politiemesteren dertil maatte have meddeelt sit Samtykke. Paa lige Maade er det ham forbudt at besørge noget Brev fra Arrestanten, eller at tilstille denne nogen skriftlig Meddelelse, der maatte blive afleveret til ham, medmindre Politiemesteren har tilladt saadant. § 34. Han holder efter et ham af Politiemesteren meddeelt Schema en Journal over samtlige til Arresten afgivne Personer, i hvilken Rubrikkerne nøiagtigen udfyldes, saa at den Anholdtes Navn, Alder, Stilling, Signalement, Fødested, Indsættelsens og Løsladelsens-Datum, de ham muligen tilkjendte Disciplinairstraffe og paakomne Sygdomstilfælde, samt, ifald den Arresterede dømmes, Straffen, som overgaaer ham, og, forsaavidt denne afsones i selve Arresthuset, Maaden, hvorpaa dette skeer m. m., deraf tydeligen kan sees. § 35. Af denne Journal, samt af de andre Journaler og Lister, det maatte blive ham paalagt at holde, og som af Politiemesteren, saa ofte det findes fornødent, og idetmindste een Gang om Ugen, blive at gjennemsee og forsyne med fornøden Paategning herom, afgiver han, saa ofte Politiemesteren maatte forlange det, Extrakter og Udskrifter efter dennes nærmere Bestemmelse. 7 Mai.

7 Mai.

E. Reglement for Arrestanterne.

§ 1. Enhver Arrestant skal, medmindre vedkommende Politiemester derfra dispenserer, kfr. Litr. D § 11, strax ved sin Ankomst i Arresten visiteres og fratages foruden de rede Penge, han maatte have hos sig, enhver Ting, hvormed han kunde gjøre sig eller Andre Skade, ligesom ogsaa Alt, hvad der enten maatte findes tjenligt til Sagens Oplysning, eller som det maatte være uforeneligt med den i Arresthuset indførte Orden at lade ham beholde. § 2. Alt, hvad en Arrestant findes i Besiddelse af, skal nøiagtigen specificeres i en dertil indrettet Protokol, og Specifikationen, efterat være forelæst Arrestanten, underskrives af ham, i alt Fald, hvis han ikke kan skrive, med paaholden Pen. § 3. Arrestanten maa ikke forstyrre den strænge Orden og Rolighed, som bør finde Sted i Arresthuset, det være sig ved Støien, Syngen, Raaben, ved Opkryben i Vinduerne, Banken paa Døre eller deslige, og ligesom Arrestanterne ikke uden særlig Tilladelse tør sætte sig i Forbindelse med Nogen udenfor Arrestbygningen, saaledes skal det i Særdeleshed være dem, der hensidde i forskjellige Lokaler, forbudt at have Forbindelse med hverandre indbyrdes. Det er Arrestanten fremdeles forbudt, ved at skrive, male eller kradse paa Vægge og Døre eller paa nogensomhelst anden Maade at tilsmudske Arrestlokalet, ligesom det ikke mindre er ham forbudt at bederve eller ødelægge Inventariet og at forvanske de til Forarbeidning leverede Materialier. Endelig skal Arrestanten nøie holde sig de angaaende Reenligheden, saavel med Hensyn til hans Person som med Hensyn til Arrestlokalet og Inventariet, gjældende Regler efterrettelig. § 4. Naar flere Arrestanter hensidde i det samme Lokale, eller træffe sammen paa eet Sted, maae de ikke indbyrdes tilføie hverandre Fornærmelser enten i Ord eller Gjerning, ei heller nogensinde afhænde eller bortbytte deres Klædningsstykker o. a. d. § 5. For ethvert Brud paa Disciplinen vil den eller de Paagjældende blive draget til Ansvar, og forsaavidt Overtrædelsen ei er saa grov, at den kvalificerer sig til offentlig Paatale, vil Vedkommende efter Omstændighederne være at ansee med Berøvelse af Midler til Beskjæftigelse eller af Lys om Aftenen, forsaavidt saadant tidligere har været den Paagjældende indrømmet, Fortabelse af Rettigheden til Extraforpleining eller korporlig Revselse med 3 til 15 Rottingslag, Alt ifølge Politiemesterens efter foregaaende Undersøgelse afgivne Resolution; og indtil denne kan indhentes, ville de Ustyrlige, naar Rolighed ikke paa anden Maade er at tilveiebringe, foreløbigen blive at belægge med en Spændetrøie eller en Spændesele, hvilken ogsaa indtil 24 Timer, efter

Politiemesterens Bestemmelse, kan anvendes som Straf i Hen- 7 Mai.
hold til Regl. Litr B § 12. § 6. Hvor Forpleiningen ikke bliver given Arrestanten in natura, vil han dagligen erholde de anordnede Forpleiningspenge udbetalte, for hvilke gode og forsvarlige Fødemidler skulle besørges indkjøbte. Brødportionerne ville, som forhen, altid blive leverede in natura, 1 Pd. for hver Varetægts-Arrestant og 2 Pd. for hver Vand- og Brød-Arrestant. Fremdeles ville Arrestanterne, forsaavidt de ikke hensidde paa Vand og Brød eller i simpelt Fængsel paa sædvanlig Fangekost, mod Betaling efter gangbare Priser kunne forskaffe sig andre Fødemidler som Extraforpleining. § 7. Nydelsen af Brændeviin eller andre spirituøse Drikke, ligesom Brugen af Røgtobak tilstedes ikke uden Fængselsbestyrerens Samtykke eller efter Lægens Ordination. § 8. Med Hensyn til Reenligheden bliver Følgende at iagttage. Ved den i § 1 omhandlede Visitation paa Arrestantens Person ved Ankomsten i Arresten, skal tillige Reenlighedstilstanden undersøges, og, saafremt det maatte være nødvendigt, skal Arrestanten, forinden han indsættes i et Arrestnummer, være pligtig at vadske, rense og kæmme sig, lade sig klippe og barbere, samt føre i Bad, forsaavidt saadant haves, alt eftersom Omstændighederne maatte udfordre det, ligesom den Paagjældende ogsaa, saafremt Klædningsstykker maatte mangle ham, eller samme formedelst Smuds eller Slid findes ubrugelige, bliver at forsyne med det Fornødne. Hver Morgen skal Arrestanten vadske sig og rede sit Haar m. v. Under Opholdet i Arresten skal Arrestanten have een Gang om Ugen reen Skjorte eller Særk, reent Halstørklæde og rene Strømper; rene Lagener til Sengen gives om Sommeren hver 4de Uge, om Vinteren hver 6te, og, saa ofte det ansees fornødent, rene Haandklæder, Vaar til Sengemadratserne og ny Halm til disse. Saa ofte reent Tøi leveres Arrestanterne, have de ordentlig at aflevere det smudsige. Arrestanterne bør vadske og reengjøre den Arrest, hvori de hensidde, samt deres Inventarium m. v. til de Tider, det efter Veirligets og Aarstidens Beskaffenhed bliver dem paalagt; endvidere bør de hver Morgen rede og oplægge deres Senge. De have at omgaaes ordentlig med Inventariet og at henlægge hvert Stykke paa sit Sted, samt stedse i deres Klædedragt at iagttage den fornødne Orden og Anstændighed. — Ligesom imidlertid Politiemesteren kan dispensere fra den ovenanførte Kontrol med Arrestantens personlige Reenlighed, naar det fremgaaer af dennes Livsstilling og Personlighed, at et sligt Tilsyn er overflødigt, saaledes skal det ogsaa være de Arrestanter, der have de fornødne Midler dertil, uformeent at overlade til Arrestforvareren at drage

7 Mai. Omsorg for deres Arrestlokalers og Utensiliers Reengjørelse og deres Senges Opredning, mod en billig Godtgjørelse efter Politiemesterens Bestemmelse, der i intet Tilfælde maa overskrides. § 9. Ingen Arrestant maa, medmindre dertil af Politiemesteren paa Grund af særegne Omstændigheder og navnlig med Hensyn til den Paagjældendes Alder eller Svagelighed gives særlig Tilladelse, benytte sin Seng eller Køie om Dagen til at ligge i, hvorfor denne af Arrestforvareren ved Morgenvisitationen vil blive tillaaset eller paa anden Maade gjort utilgjængelig. Han er derfor pligtig til, strax efterat han er staaet op til den for Arresten bestemte Tid (cfr. B § 18) at rede sin Seng eller tilsnøre sin Køie, for at Arrestforvareren kan varetage, hvad der med Hensyn til Arrestantens Natteleie paaligger denne. § 10. Enhver Arrestant, der frivilligen vil paatage sig det, skal, naar den undersøgende Dommer ikke af særdeles Grunde forbyder det, saavidt muligt beskjæftiges med et eller andet passende Arbeide, saasom Værkplydsning, Spind, Syning, Strikning o. desl.; og ligeledes vil det blive tilladt de i Enkelt-Cellerne hensiddende Arrestanter, der have lært en Kunst eller et Haandværk, at udøve dette i Arresten, forsaavidt det kan skee uden Skade for den indførte Orden og de bestaaende Regler. § 11. Arbeidsprovenuet, med Fradrag af alle Udgifterne, tilfalder Arrestanterne, som kunne anvende det til Extraforpleining, til Fordeel for deres Familie, eller lade det oplægge, indtil de i sin Tid udgaae af Arresten, og for at Enhver kan forvisse sig om, hvor stort et Beløb der tilkommer ham, skal den Paagjældende, paa Forlangende, gives den fornødne Oplysning herom. § 12. Det anbefales Arrestanterne, fornemmeligen paa Søn- og Helligdagene, flittigen at læse i de til Inventariet hørende Bøger, og med den undersøgende Dommers Samtykke kunne de forvente, at Læsningen af andre gode og nyttige Bøger ogsaa vil vorde dem tilladt. § 13. Uagtet Arrestanten i Almindelighed ikke maa modtage noget Besøg af Andre end af Præsten, Lægen og sin beskikkede Sagfører, kan han dog, i Særdeleshed naar de mod ham indledede Undersøgelser ere tilendebragte, med Politiemesterens Samtykke forvente Tilladelse til at tale med sin nærmeste Familie og med sine Venner, hvorved dog efter Omstændighederne den Indskrænkning kan være forbunden, at det kun maa skee i Arrestforvarerens Overværelse. § 14. Arrestanten skal holde sig de af Lægen anordnede Sundhedsregler efterrettelig, og nøiagtigen bruge de af ham anordnede Lægemidler. Saafremt der maatte paakomme en Arrestant, der hensidder i en Enkelt-Celle, nogen øieblikkelig Svaghed eller han maatte have

noget Nødvendigt at andrage, kan han ved at ringe paa den Klokke, der er anbragt i enhver af disse Celler, tilkalde Opsynet. § 15. Forsaavidt Veirliget og Aarstiden maatte tillade det, vil enhver Arrestant, hvis Helbreds Tilstand ei er til Hinder derfor, dagligen to Gange, en halv Time hver Gang, blive nedladt i Gaarden for at bevæge sig og drage frisk Luft. § 16. Da Arrestanten i Varetægtsarresten ikke skal udsættes for et større Onde end det, der er en nødvendig Følge af hans Frihedsindskrænkning og hans Persons Bevogtning, indtil hans Skjæbne ved Dom er afgjort, vil det ikke blive ham formeent, saafremt han har Midler dertil, at forskaffe sig anden eller bedre Forpleining end den reglementerede, ligesaalidt som at lade indføre til sig i Arresten Sengeklæder, Effekter eller Klædningsstykker, der maatte ansees at være til Nytte eller Bekvemmelighed; men denne Tilladelse vil dog kun blive tilstaaet, forsaavidt den kan bestaae med den Orden og det Maadehold, der nødvendigviis bør finde Sted i et Arresthuus, hvilket Politiemesteren i ethvert enkelt Tilfælde har at afgjøre. — Forbudet mod Nydelsen af Brændeviin og andre spirituøse Drikke, samt af Røgtobak, uden Politiemesterens Samtykke eller udenfor dettes Grændser, vil ogsaa her komme til Anvendelse. § 17. Skulde en Arrestant troe sig forurettet og derom vil føre Klage, ligesom ogsaa naar han ellers maatte have noget Andragende eller nogen Meddelelse at gjøre, kan han begjære sig fremstillet for Politiemesteren, der, forsaavidt Arrestantens Besværing er adresseret til Overøvrigheden, vil have at besørge den affendt med sin Erklæring derover. Skulde han ønske at faae den undersøgende Dommer, sin beskikkede Sagfører, Præsten eller Lægen i Tale, har han at anmelde saadant for Arrestforvareren, som i den Anledning er givet de behørige Forskrifter. § 18. Ingen Arrestant maa uden Politiemesterens Tilladelse have Afbenyttelse af Skrivematerialier eller uden hans Samtykke affende noget Skriftligt. § 19. Til Efterretning og Indskjærpelse for Arrestanterne skulle de her givne Bestemmelser særskilt aftrykkes og opslaaes i hvert Arrestkammer. 7 Mai.

P., ang. en Forandring af F. 1 Nov. 1805 § 24. 27 Mai.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at da Vi, efterat alle i saa Henseende fornødne Oplysninger og Erklæringer ere indhentede, have fundet, at det Bud, der indeholdes i Brandf. for Kjøbenhavn af 1 Nov. 1805 § 24 om at der ikke inden Staden maa haves Oplag af Tømmerforraad til Handel, uden Skade for Brandsikkerheden kan, til Bedste for Tømmerhandelen, tilstede nogen Forandring og nærmere Bestemmelse, saa have Vi fundet for godt

27 Mai. allernaadigst at byde og befale som følger: § 1. F. 1 Nov. 1805 § 24 forandres derhen, at det for Fremtiden tillades saavel Grossererne som andre berettigede Tømmerhandlere paa afsondret beliggende og tildeels med Vand omgivne større Pladser i Vor kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, hvor det af Brandkommissionen erkjendes, at det kan skee uden Fare, at have Oplag af Tømmer og Brædder, samt at det ligeledes tillades paa saadanne Pladser at oplægge Forraad af Brændeved til Salg, dog at der af enhver Plads-Eier, som vil benytte den anførte Tilladelse, til Brug for Pladsen for egen Regning anskaffes og vedligeholdes et Sugeværk med Tilbehør, af Størrelse som en af Stadens Vagtsprøiter, og hvorved et tilstrækkeligt Mandskab bliver at ansætte, saavidt muligt af Pladsens faste Arbeidere, saa at de i Tilfælde af Ilds Udbrud øieblikkelig kunne være tilstede, samt endvidere under Betingelse af, at Vedkommende saavel med Hensyn til Opstablingen, som i andre Henseender, underkaste sig de Bestemmelser, som Brandkommissionen, efter anstillet lokal Undersøgelse, i ethvert Tilfælde til Forebyggelse af Brandfare maatte foreskrive, og hvis nøiagtige Overholdelse fra Kommissionens Side strængt bliver at paasee. § 2. De, som uden Brandkommissionens forud erhvervede Samtykke i Kjøbenhavn oplægge Tømmer, Brædder og Brændeved, eller som med Hensyn til saadant Oplag ikke holde sig de Regler, som af Brandkommissionen, maatte blive foreskrevne, efterrettelige, blive at straffe med Mulkt fra 10 til 100 Rbd. og derhos at tilpligte under daglig Mulkt enten at bortføre, hvad der er oplagt paa anden Maade end tilladt, eller dermed at gjøre den Forandring, som Kommissionen finder nødvendig, forsaavidt Brandkommissionen ikke maatte foretrække at lade sligt foranstalte paa de Vedkommendes Bekostning.

8 Juli. **Aabent Brev om Sukcessionsforholdene i Monarkiet.*)**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Ved mangfoldige Kjendsgjerninger er det kommet til Vor Kundskab, at der hos Mange af Vore Undersaatter herske uklare og urigtige Forestillinger om Sukcessionsforholdene i Monarkiet, og at disse Forestillinger benyttes til at fremkalde Uro og Bekymring for det fælleds Fædrelands Fremtid, hvis engang efter Forsynets Villie Vort Kongelige Huses Mandsstamme skulde uddøe, hvorved tillige fremkaldes og næres en bitter Stemning mellem de forskjellige Landsdele

*) Jfr. Thronfølgel: 31 Juli. 1853.

Beboere. Vi have derfor anseet det for Vor landsfaderlige Pligt at lade ved en dertil efter Vor allerhøieste Befaling sammentraadt Kommission gjennemgaae alle, disse Arveforhold vedkommende Akter og Dokumenter, som have kunnet tilveiebringes, og iøvrigt foretage en nøiagtig og grundig Undersøgelse af samtlige herhen hørende Forhold. — Efter at denne Undersøgelse er tilendebragt, og derpaa foredragen for Os i Vort Geheime-Statsraad og af Os overveiet, have Vi fundet det tilfulde stadfæstet, at ligesom Arvefølgen i det for den danske Krone ved Traktater erhvervede Hertugdømme Lauenborg er utvivlsom, saaledes er samme Kongelovens Arvefølge for Hertugdømmet Slesvig ifølge Pat 22 Aug. 1721 og derpaa følgende Arvehyldning, ligesom endelig ogsaa ifølge de af England og Frankrig under 14 Juni og 23 Juli 1721 udstedte Garantier og de med Rusland afsluttede Traktater af 22 April 1767 og 1 Juni 1773 i fuld Kraft og Gyldighed. — Vor faste Forvisning om, at dette er grundet i Ret og Sandhed, og Vor Overbeviisning om, at Vi ei tør opsætte at modvirke de skadelige Følger af de urigtige og falske Anskuelser, som i saa Henseende stadigen udbredes inden selve Monarkiets Grændser, have bevæget Os til ved dette Vort aabne Brev for samtlige Vore troe Undersaatter at kundgjøre denne Vor Forvisning om samtlige Vore Kongelige Arvesukcessores Arveret til Hertugdømmet Slesvig, som Vi og Vore Efterfølgere paa den danske Throne ville ansee som Pligt og Kald at opretholde. — Derimod er det af fornævnte Undersøgelse fremgaaet, at der med Hensyn til enkelte Dele af Hertugdømmet Holsteen ere Forhold tilstede, som hindre Os fra med samme Bestemthed at kunne udtale Os om samtlige Vore Kongelige Arvesukcessores Arveret til dette Hertugdømme. Idet Vi imidlertid allernaadigst forsikkre alle Vore troe Undersaatter og navnligen Hertugdømmet Holsteens Beboere, at Vore Bestræbelser uafladeligen have været og skulle blive rettede paa at fjerne berørte Hindringer og tilveiebringe en fuldstændig Anerkjendelse af den samlede danske Stats Integritet, saa at de under Vort Scepter samlede Landsdele ei nogensinde skulle adskilles, men bestandigen forblive tilsammen i deres nærværende Forhold og med de dem hver for sig tilkommende Rettigheder, saaledes ville Vi navnligen herved forvisse Vore troe Undersaatter i Hertugdømmet Slesvig om, at det ei ved dette aabne Brev er tilsigtet paa nogen Maade at træde dette Hertugdømmes Selvstændighed, saaledes som denne hidtil af Os er erkjendt, for nær, eller at gjøre nogen Forandring i de øvrige Forhold, som fortiden forbinde samme med

8 Juli.

8 Juli. Hertugdømmet Holsteen, hvorimod Vi meget mere herved gjentage Vort Tilsagn om fremtidigen som hidtil at ville beskytte Vort tro Hertugdømme Slesvig i Besiddelsen af de samme, som en, vel med Vort Monarkie uadskillelig forbunden, men tillige selvstændig Landsdeel, tilkommende Rettigheder.

29 Juli. **A. for Kongeriget Danmark, indeh. nogle nærmere Bestemmelser ang. Vands Afledning eller Afbenyttelse til Jorders Forbedring.*)**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: at Vi, efter i sin Tid fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark indkomne allerunderdanigste Andragender, have taget under nøieste Overveielse, deels hvilke Forandringer og Modifikationer der kunne være at give den nugjældende Lovgivning angaaende skadeligt Vands Afledning, deels hvilke Regler der kunne være at foreskrive med Hensyn til Vandets Afbenyttelse til Jordasgrødens Forbedring. Da en slig Afbenyttelse imidlertid endnu er i sin Begyndelse her i Landet, have Vi ikke fundet Os foranledigede til, for Tiden ved Lov endeligen at afgjøre, hvorledes der bør forholdes i de Tilfælde, hvor der er Tvist imellem de forskjellige Brugsberettigede angaaende deres Rettigheder til Vandafbenyttelsen, uden at Vedkommende ved private Overeenskomster i saa Henseende kunne forene sig. Derimod ville Vi have denne vigtige Sag særdeles anbefalet til Kommunalbestyrelsernes, navnligen til Amtsraadenes Opmærksomhed, idet vi holde Os overbeviste om, at de ville lade sig det være magtpaaliggende, paa bedste Maade, ved Forlig eller Overeenskomst, at see de Tilfælde ordnede, i hvilke Jordbrugerne derom til dem maatte henvende sig. — Medens Vi saaledes forbeholde Os, naar nogen Tids Erfaring er erhvervet, nærmere ved Lov at ordne, hvorledes der i de forskjellige herhen hørende Tilfælde vil være at forholde, have Vi for Øieblikket indskrænket Os til at meddele de Forholdsregler, som det er fundet at ville være meest hensigtsmæssigt at iagttage, for at erholde Sager af den nævnte Beskaffenhed i Mindelighed afgjorte. — Og byde og befale Vi derfor, efter over et Udkast til en Anordning for Vort Rige Danmark, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser angaaende Vands Afledning eller Afbenyttelse til Jorders Forbedring, at have modtaget allerunderdanigst Be-

*) Jfr. L. 16 Marts 1851 og L. 17 Jan. 1859, indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Vands Afledning m. v.

tænkning fra begge Forsamlinger af ovennævnte Vore troe Provindsialstænder, som følger: 29 Juli.

1ste Afdeling. Almindelige Bestemmelser. § 1. Nærværende Anordning angaaer samtlige Vandløb, baade de naturlige og dem, der i det Hele eller for en Deel ere frembragte ved Kunst, forsaavidt deres Tilstedeværelse og Vedligeholdelse vedkomme Flere eller Andre, end en enkelt Jordbruger. § 2. Hovedreglen i Henseende til Vedligeholdelsen af de Vandløb, der saaledes ere Gjenstand for denne Anordning, bliver, som hidtil, at enhver Vedkommende er berettiget til at fordre, at de gamle Vandløb bevares og holdes oprensede til deres rette Dybde og Brede. § 3. I Henseende til Vandløbenes Benyttelse bliver Hovedreglen, at Enhver er berettiget til at benytte det Vand, der flyder igjennem eller forbi hans Jorder, forsaavidt saadan Benyttelse kan bestaae deels med Andres lige Adgang til Benyttelse af Vandet udfor deres Grund, deels med lovligen erhvervede Rettigheder, samt forsaavidt der fra det Offentliges Side Intet derimod findes at erindre. § 4. Samtlige her omhandlede Vandløb inddeles i de større eller Hovedvandløbene, hvorved i Særdeleshed forstaaes Aaer og Vandledninger, som bortføre Vandet fra Søer eller store Eng- eller Mosestrækninger, samt i det Hele saadanne, der ere af Vigtighed for et større Distrikt, og mindre Vandløb, hvorved forstaaes alle andre Bække, Render og Grøfter, som, efter foregaaende § 1, vedkomme nærværende Anordning.

2den Afdeling. Om skadeligt Vands Afledning. 1ste Afsnit. Om de større Vandløb.*) § 5. De større Vandløb skulle, uden Undtagelse, være offentlig Kontrol undergivne, og skal Overtilsynet med samme for Eftertiden være anbetroet Amtsraadene, forsaavidt Landet angaaer, og Amtmanden saavelsom vedkommende Kommunalbestyrelse, forsaavidt de gaae over Kjøbstadgrund. — Naar offentlig Pramfart paa noget saadant Vandløb finder Sted, forbeholde Vi os derhos at lade paasee det i saa Henseende Fornødne. § 6. Angaaende, hvilke Vandløb der i ethvert Amt bør henføres til de større, har Amtsraadet, i fornødent Fald efter Konference med Kjøbstædernes Kommunalbestyrelser, at forfatte detailleret Forslag. Og have, naar et Vandløb vedkommer flere Amter, de forskjellige Amtsraad indbyrdes at konferere i denne Henseende. Disse Forslag blive derefter, inden Forløbet af 1 Aar fra den Tid, nærværende Anordning træder i Kraft, at indsende til Vort Rentekammers Be-

*) Jfr. L. 17 Jan. 1859, indeh. Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Vands Afledning m. v., §§ 1—5, 15—17.

29 Juli. dømmelse og Approbation. § 7. Saasnart det saaledes er bestemt, hvilke Vandløb der i et Amt skulle henregnes til de større, har Amtsraadet at undersøge, om disses naturlige Beskaffenhed eller den Tilstand, hvori de da befindes, gjøre Udvidelser, Fordybninger eller andre væsentlige Forandringer fornødne. § 8. Findes deslige Hovedforandringer ikke nødvendige, har Amtsraadet, efter Konference med alle Vedkommende, at fastsætte de almindelige Regler, der for Eftertiden skulle følges ved Vedligeholdelsen. Hvis der allerede haves fuldstændige og hensigtsmæssige Vedtægter eller Landvæsenskommissions-Kjendelser i saa Henseende, forblive disse staaende ved Magt. § 9. Saafremt der blandt Vandløbene maatte være saadanne, der gjennemskjære eller løbe langs med Kjøbstadgrund, bør Kjøbstadens Magistrat eller Byfoged og 2 andre Medlemmer af Kommunalbestyrelsen sammentræde med Amtsraadet ved de i foregaaende §§ 7 og 8 omtalte Forhandlinger. Vedkommer noget Vandløb flere Amter, have derhos de forskjellige Amtsraad indbyrdes at konferere i saa Henseende. § 10. Udfordres derimod nogle af de i foregaaende § 7 nævnte Forandringer eller betydeligere Udvidelser af Vandløbene, og der ikke haves saa fuldstændige og hensigtsmæssige Vedtægter eller Landvæsenskommissions-Forretninger, at disse kunne tjene til Regel for de dertil fornødne Arbeider, har Amtsraadet at tilkalde Landvæsenskommissionen til at afgjøre alt Fornødent paa lovlig Maade. § 11. Ligeledes har Amtsraadet, naar Vedligeholdelsesbyrden hviler uforholdsmæssigen tungt paa dem, hvilke denne Byrde ved tidligere Landvæsenskommissions-Forretninger er paalagt, at lade nye Landvæsenskommissions-Forretninger afholde til Bedømmelse af, hvo der yderligere bør deeltage i Vedligeholdelsen, overeensstemmende med de Regler, der indeholdes i denne Anordnings § 17. — Dog blive, saavel i dette som i det i næstforegaaende § 10 ommeldte Tilfælde, de ved tidligere Landvæsenskommissions-Kjendelser, ved Forlig eller paa anden Maade for Enkelte vundne Rettigheder tilbørligen at paaagte. § 12. Vedtægterne eller Kjendelserne bør for hvert især af Vandløbene indeholde Bestemmelser om dets Retning, Brede, Dybde og Fald; om Steenkisters og Broers Beskaffenhed; de fornødne Flodemaal; hvo der er forpligtet til Vandløbets første Oprensning og dets Vedligeholdelse; Maaden, hvorpaa samme bør udføres; hvo dermed skal have det stadige Indseende; hvorledes der skal forholdes med den opgravede Jord, om denne nødvendigen bør bortføres, eller hvor langt den i ethvert Fald bør fjernes fra Kanten af Vandløbet; til hvilken Tid

den sædvanlige aarlige Oprensning bør være fuldført, og naar Syn herover vil være at optage, m. v. § 13. Skulde Nivelleringer, som dog kun bør foretages, hvor og forsaavidt saadanne maatte være uomgjængeligen fornødne, eller andre forberedende Arbeider udkræves, forinden Landvæsenskommissionerne kunne afgive deres Eragtninger, da blive samm sat foretage af en til slige Arbeiders Udførelse autoriseret Mand. § 14. Saavel ved disse foreløbige Arbeider som ved de Kjendelser, der muligen blive at afsige af Landvæsenskommissionerne, bør der, hvor Lokaliteterne udfordre det, tages Hensyn til, at der ved Vandløbenes Regulering, hvad enten denne medfører Forandring i deres Retning eller i deres Brede og Dybde, saavidt muligt ikke tilføies Enge og Græsgange Skade ved en altfor stor Udtørring. Og bør der gives alle Vedkommende Leilighed til, i Anledning af slige Foranstaltninger at fremføre deres Indsigelser eller Paastande om Erstatning. Skulde Tab i noget Tilfælde ikke kunne undgaaes, bør de Skadelidende tillægges en passende Godtgjørelse, som udredes af dem, til hvis Fordeel Udgravningerne eller Retningerne finde Sted, og hvis Størrelse samt Udredelsesmaade Landvæsenskommissionen tillige har at fastsætte. § 15. Saafremt et Vandløb vedkommer flere Amter, blive de i de foregaaende §§ 10 til 14 omhandlede Landvæsenskommissions-Forretninger at udføre af disse Amters Landvæsenskommissioner i Forening. § 16.*) Hvad navnlig angaaer Flodemaal for Møller og andre deslige Anlæg, da bliver samme af Landvæsenskommissionen, efter Overlæg med alle Vedkommende, at fastsætte i de Tilfælde, hvor intet for Tiden er bestemt. Og skal det i saa Henseende ikke være til Hinder, at de Paagjældende paaskyde, at der i Hævdstid intet Flodemaal har existeret. Ligeledes har Landvæsenskommissionen, hvor den er i Uvished om, hvorledes et Flodemaal bør være, eller naar et Flodemaal, som forefindes, efter skeet Undersøgelse skjønnes at være i utilbørlig Tilstand, at see Sagen afgjort enten ved Forlig eller i alt Fald ved Kjendelse, dog at der i sidste Fald, forsaavidt Vedkommende paaberaabe sig Hævd eller anden sær Adkomst, forholdes i Overeensstemmelse med F. 23 April 1781, § 4. § 17. Som almindelig Regel for Deeltagelse saavel i den første Oprensning og Regulering som i den fremtidige Vedligeholdelse af de omhandlede Vandløb fastsættes, at samme skal paahvile den, der ved Undersøgelse befindes at have Nytte af disse, altsaa i passende Forhold ikke alene dem, hvis Jorder grændse til selve Vandløbene, men ogsaa dem, hvis Jorder støde til 29 Juli.

*) Jfr. L. 16 Marts 1851 ang. Tillæg til A. 29 Juli 1846.

29 Juli. de Søer, eller dem, der ere løbtagne i de Enge og Moser hvorfra Løbene have deres Oprindelse, og overhovedet Enhver der, selv uden at hans Jorder støde til Vandløbene, dog har Nytte og Interesse af deres Vedligeholdelse. § 18. Forsaavidt der til Vandløbenes Regulering behøves væsentlige Udvidelser eller Fordybninger, eller andre med mere end almindelige Bekostninger forbundne Arbeider, da blive disse i Reglen at udføre for vedkommende Eiers Regning, imod at Brugerne i deres Besiddelsestid forrente det medgaaede Beløb med 4 pCt. aarligen. — Naar Reguleringen derimod ei udkræver andre, end almindelige Oprensningsarbeider, bliver den at udføre af Brugerne, der ogsaa derefter have at vedligeholde disse Vandløb. — Iøvrigt vil det i ethvert enkelt Tilfælde, efter de forhaanden værende Omstændigheder, være at bestemme ved Landvæsenskommissionens Kjendelse, hvorvidt hine Arbeider, enten i det Hele eller for en Deel, blive at udføre for Eiernes Regning, imod at Brugerne for deres Besiddelsestid forrente det af Eierne udbetalte Beløb med 4 pCt. aarligen. Og bliver herved at tage Hensyn til, om der ikke i tilstedeværende Forhold mellem Eier og Bruger maatte være nogen særegen Grund til at ordne Sagen paa anden, end den her foreskrevne Maade. § 19. Naar Broer over Vandløbene ere beliggende paa de offentlige Veie, bør om deslige Broers Beskaffenhed konfereres med vedkommende Autoritet. § 20. Landvæsenskommissionerne have at bestræbe sig for, saavidt muligt, at forene alle Vedkommende om det, der sigter til deres fælleds Tarv. Kan en mindelig Overeenskomst om noget Punkt ikke opnaaes, have de derimod at afgjøre de omtvistede Punkter ved deres Kjendelse. § 21. Med Hensyn til samtlige deslige Kjendelser, saavelsom de i foregaaende § 16 omhandlede, forholdes efter de almindelige Regler for Landvæsenskommissions-Kjendelser. I Henseende til mulig Paaanke af samme blive ligeledes de almindelige, i Lovgivningen fastsatte, Regler at følge; jfr. F. 23 April 1781, § 32. § 22. Saafremt noget Amtsraad med Hensyn til de særegne Forhold, navnlig ved Reguleringen af store Vandløb, skulde ansee det ønskeligt, at der meddeles Landvæsenskommissionen en speciel Instruktion, i Særdeleshed i Henseende til Inddragningen af de Paagjældende og Fremgangsmaaden ved Erstatningens Bestemmelse, m. v., ville Vi have Vort Rentekammer bemyndiget til, efter Amtsraadets Forslag og efter at have indhentet Landvæsenskommissionens Betænkning, at meddele saadan Instruktion. § 23. Naar alle de forberedende Arbeider med Hensyn til et af de her omhandlede Vandløb

ere udførte, forfatter Amtsraadet — i det i foregaaende 29 Juli.
§ 9 omhandlede Tilfælde efter Overlæg med de der nævnte Medlemmer af Kjøbstædernes Kommunalbestyrelser — et paa de trufne Overeenskomster, Vedtægter eller Kjendelser grundet Regulativ for et saadant Vandløb, i hvilket Regulativ alle Regler for dets Omfang og Beskaffenhed samt alle øvrige, i foregaaende § 12 ommeldte, Bestemmelser, saavidt fornødent, anføres. — Af samtlige Regulativer sendes Vort Rentekammer Afskrifter. § 24. Hvad angaaer Tiden, inden hvilken de nysnævnte Regulativer bør være forfattede, da bør de vel for samtlige Amters Hovedvandløb meddeles snarest muligt, men dog saaledes, at de først affattes med Hensyn til de Vandløb, hvis fuldkomnere Indretning er meest paatrængende, navnligen dem, der, ved at optage flere andre Vandløb, eller af andre Grunde, ere af Vigtighed for en stor Omegn. § 25. Omkostningerne i Anledning af de foreløbige Undersøgelser og Landvæsenskommissions-Forretninger afholdes af Amtsrepartitionsfondene, dog, i det i foregaaende § 9 ommeldte Tilfælde, med forholdsmæssig Deeltagelse af vedkommende Kæmnerkasse. § 26. Efterat Regulativet for et Vandløb er forfattet, har Amtsraadet for Landdistrikternes og et af Kommunalbestyrelsen dertil udvalgt Medlem af sammes Midte, under Amtmandens Overtilsyn, for enhver Kjøbstads Vedkommende at vaage over, at de deri indeholdte Bestemmelser, saavel med Hensyn til den første Oprensning som med Hensyn til den fremtidige Vedligeholdelse, nøiagtigen overholdes. § 27. Det skal være ethvert Amtsraad tilladt, saavidt samme maatte ansee det fornødent, at antage en kyndig Mand for Amtsrepartitionsfondens Regning til Hjælp saavel ved de Arbeider, der udfordres til de første Reguleringer af de større Vandløb, som ved Kontrollen med deres fremtidige Vedligeholdelse. § 28. Saafremt Pluraliteten af de til den første Oprensning Forpligtede derom ere enige, søges det hele Arbeide udført efter Licitation. I modsat Fald udføres Arbeidet ved de dertil Forpligtede, enhver for sit Vedkommende, dog i den Orden og paa den Maade, som af Amtsraadet for Landdistrikternes og af Amtmanden og Kjøbstad-Komunalbestyrelserne for Kjøbstædernes Vedkommende bestemmes. § 29. Undlader Nogen i sidstnævnte Tilfælde at udføre det ham paaliggende Arbeide, besørger Amtmanden det for hans Regning foretaget ved leiede Folk. § 30. Betalingen herfor saavelsom de Udgifter, hvilke Syn i Anledning af det for den Forsømmeliges Regning udførte Arbeide maatte medføre, søges, naar Summerne ikke strax paa Anfordring

29 Juli. erlægges, inddrevne ved Udpantning efter Amtmandens Foranstaltning. § 31. Paa lige Maade forholdes, naar nogen af de Paagjældendes Deel af Udgifterne, hvor Arbeidet skeer efter Licitation, ikke, paa Anfordring betales. § 32. Naar den Tid, hvori den første Oprensning af et af de her omhandlede Vandløb skulde være fuldført, er udløben, lader Amtsraadet det hele Arbeide undersøge. Findes Mangler, paasees disse, forsaavidt Arbeidet er udført efter Licitation, afhjulpne af Entrepreneuren eller for hans Regning, og ellers af de vedkommende Arbeidspligtige. Undlader nogen af disse at opfylde den ham paahvilende Forpligtelse, forholdes efter foregaaende §§ 29 og 30. § 33. Saafremt Nogen vil gjøre Paastand paa Forandringer i de bestaaende Regulativer, har han desangaaende at henvende sig til Amtsraadet. — Hvis dette, efter foretagen Undersøgelse og efterat have, forsaavidt Spørgsmaalet angaaer en Deel af et Vandløb, der gaaer over Kjøbstadgrund, konfereret med vedkommende Kommunalbestyrelse, finder Paastanden grundet, bliver den til Omreguleringen fornødne Forretning at foretage for den paagjældende Fonds eller Kasses Regning. — Er Vedkommende ikke tilfreds med Amtsraadets Eragtning, bliver Sagen at foredrage for Rentekammeret, ved hvis Resolution det har sit Forblivende. § 34. Paa lige Maade, som i foregaaende §§ 28, 29 og 30 er bestemt, forholdes med Hensyn til det aarlige Vedligeholdelsesarbeide, dog at det for saavidt, om endog Pluraliteten maatte vælge at lade Arbeidet udføre efter Licitation, er enhver Arbeidspligtig overladt, selv at udføre den ham paahvilende Deel af samme. 2det Afsnit. Om de mindre Vandløb.*) § 35. De mindre Vandløb hører ikke under Kontrol af det Offentlige. § 36. Deres Oprensning og Vedligeholdelse paaligge, forsaavidt ingen kontraktmæssig eller anden lovlig Bestemmelse derom haves, Brugerne af de tilgrændsende Jorder, Enhver forsaavidt hans Jorder støde til Vandløbet. § 37. For imidlertid at lette Afgjørelsen af de Spørgsmaal, der maatte opstaae med Hensyn til Oprensningen og Vedligeholdelsen af saadanne Vandløb, m. v., bliver der at ansætte faste Synsmænd i hver Kjøbstadskommune, saafremt fornødent gjøres, og i hvert Sogneforstanderskabs-Distrikt paa Landet.**) § 38. Disse Synsmænd vælges af vedkommende Kommunal-Bestyrelser, forsaavidt Kjøbstæderne angaaer, og af vedkommende Sogneforstanderskaber, forsaavidt Landet betræffer, hvornæst Valgene

*) Jfr. L. 17 Jan. 1859 §§ 6—9.
**) Jfr. L. 16 Marts 1851, ang. et Tillæg til A. 29 Juli 1846, § 10.

blive at indstille, hvad Kjøbstæderne angaaer, til Amtmandens, og, hvad Landet betræffer, til Amtsraadets Approbation. — Antallet af Synsmændene skal, efter ethvert Distrikts Størrelse, være 2 eller 4, men i sidste Fald deeltage dog kun 2 paa een Gang i nogen Forretning. — De ere pligtige at varetage det omhandlede Hverv i 3 Aar, efter hvis Forløb de kunne frasige sig Bestillingen, uden at de ere forpligtede til at lade sig vælge paany før efter andre 3 Aars Forløb. — Saasnart deres Valg er approberet, blive de at eedfæste inden deres Værneting og at forsyne med en, for Distriktets Regning anskaffet og af Kommunal-Bestyrelsen eller Sogneforstanderskabet autoriseret, Protokol, hvori deres Forretninger indføres. Denne Protokol opbevares hos vedkommende Kommunalbestyrelse eller Formanden for det paagjældende Sogneforstanderskab. — Iøvrigt skal det være Synsmændenes Pligt at udføre de dem paaliggende Forretninger ogsaa i nærliggende Distrikter, naar de i de der ansatte Synsmænds lovlige Forfald dertil rekvireres. — De Landdistrikter, der ere forenede med Kjøbstadmenigheder og ikke have noget eget Sogneforstanderskab, henlægges, hvad Synsmændene angaaer, under det bekvemmest liggende Landdistrikt, efter Amtsraadets nærmere Bestemmelse. § 39. Amtmanden har, hvad Kjøbstæderne angaaer, og Amtsraadet, hvad Landet betræffer, at meddele fornævnte Synsmænd den fornødne Instruktion efter Forslag fra vedkommende Kjøbstad-Kommunalbestyrelse eller Sogneforstanderskab. Derhos have Kommunalbestyrelserne og Sogneforstanderskaberne, ved deres Formænd, at veilede Synsmændene og, saavidt muligt, at have Indseende med, at de paa behørig Maade udføre deres Forretninger. — Hvis fornødent gjøres, kan Kommunalbestyrelsen eller Sogneforstanderskabet afskedige Synsmændene og besørge andre valgte, indstillede til Approbation og, naar denne har fundet Sted, eedfæstede efter foregaaende § 38. § 40. Til disse Synsmænd har Enhver, der anseer sig foranlediget til Besværing over Andres mangelfulde Oprensning eller Vedligeholdelse af et mindre Vandløb, skriftligen at henvende sig. Og bør Klageren nøiagtigen opgive de Mænd, hvis Jorder Vandløbet paastøder. — Gaaer det igjennem flere af de i foregaaende § 37 nævnte Distrikter, har Klageren at henvende sig til Synsmændene i hvert af disse Distrikter. § 41. Distriktets eller, i det i Slutningen af foregaaende § 40 ommeldte Tilfælde, Distrikternes Synsmænd i Forening have derefter uopholdeligen at beramme en Synsforretning, hvorhos de have at forsyne Klagen med Paategning om, naar Synet vil blive afholdt, og med en Indkaldelse til alle Vedkommende 29 Juli.

29 Juli. om at overvære samme. — Denne Indkaldelse har da Klageren vidnesfast at besørge forkyndt for de Paagjældende, saaledes at disse erholde i det Mindste 2 Dages Varsel. § 42. Ved selve Forretningen, der bliver at foretage til den bestemte Tid, have Synsmændene, efter bedste Skjønnende, at bestemme, hvor bredt og hvor dybt Vandløbet bør være; om Steenkister, Broer eller Sluser bør omsættes eller udvides; hvorledes der skal forholdes med den opkastede Jord, om den nødvendigviis bør bortføres, eller hvorlangt den i ethvert Fald bør fjernes fra Kanten af Vandløbet; om der findes Steen, Trærødder eller andre for Vandets Flugt hinderlige Gjenstande, der bør borttages; inden hvilken Tid Arbeidet bør udføres; for hvis Regning dette bør skee, og hvo der har at udrede Omkostningerne paa den afholdte Forretning, Alt i Henhold til den disse Mænd, efter foregaaende § 39, meddeelte Instruktion. — Naar Vandløbene danne saadanne Bugter, som ere hinderlige for Vandets tilbørlige Afløb, bør Synsmændene derhos søge at formaae de Vedkommende til at rette saadanne Bugter. Dog kan saadan Retning ikke af Synsmændene anordnes uden med alle Vedkommendes Samtykke. § 43. Ved deres Forretninger have Synsmændene at iagttage følgende alminderlige Regler, der blive at optage i den i § 39 omtalte Instruktion: 1) Breden af en Grøft eller Vandledning bestemmes i Forhold til Bunden, og Sidernes Skraaning bør aldrig være under 45 Grader, saa at Grøften bliver 2 Alen videre for hver Alen, den er høi i lodret Maal. Naar til Exempel et Vandløb er 1 Alen i Bunden og 1½ Alen dybt i lodret Maal, bør det foroven være 4 Alen bredt; i løst Jordsmon kan det være fornødent at gjøre Skraaningen stærkere. 2) Vandløbets Dybde maa rette sig efter Jordsmonnets Beskaffenhed, og den bør i Almindelighed være saadan, at det Vand og den Fugtighed, som er til Skade for Mark og Eng, kan bortføres. 3) Steenkister og Sluser maae have den Vidde, at de kunne modtage saa stor en Masse Vand, som Grøften indeholder, naar Vandet har stærk Tilstrømning. 4) Den opkastede Jord bør helst bortskaffes, og det bør ingensinde tillades, at den ligger Vandløbets Sider nærmere end 1 Alen. Den bør især fjernes paa de Steder, hvor den vilde hindre Vandet fra de tilgrændsende Jorder at komme i Vandløbet. 5) Uagtet de til et Vandløb grændsende Jorders Brugere ikke ere forpligtede til, uden Vederlag, at opgrave det i dets Heelhed til en større Dybde og Brede, end den, det kan skjønnes hidindtil at have havt, skal saadant dog ikke være til Hinder for, at det jo af

Synsmændene kan paalægges de Vedkommende, uden Godtgjørelse at forstørre de gamle Vandløb, om fornødent gjøres, paa enkelte Steder, naar de skjønne, at Klagerens Paastande ere billige, i hvilken Henseende det især bliver at tage i Betragtning, om det er Ager eller Eng, eller om det blot er dybtliggende Steder, f. Ex. Tørvemoser, Leer- eller Mergel-Grave, hvorfra Vandet attraaes afledet. 6) Skjønne Synsmændene, at den Forstørrelse, der saaledes fordres, er over det, som med Billighed kan forlanges af Andre uden Vederlag, have de at paakjende, hvorvidt Klagerens Paastand om Vandløbets Forstørrelse, efter de forekommende Omstændigheder, kan være at tage til Følge, samt, i bekræftende Fald, hvor stort Vederlag der bør gives af den eller dem, der gjøre Paastand paa Vandløbets Forstørrelse. Ved at fastsætte en slig Erstatning bliver, efter Omstændighederne, at tage Hensyn til Omkostningerne saavel ved den første Opgravning som ved den derpaa følgende Vedligeholdelse. 7) Synsmændene have ved deres Forretninger, hvor Lokaliteterne udfordre det, at iagttage, at der ved Vandløbenes Regulering, saaledes som allerede i foregaaende § 14 er bestemt i Henseende til de større Vandløb, saavidt muligt ikke tilføies Enge og Græsgange Skade ved en altfor stor Udtørring. Og bør der gives alle Vedkommende Leilighed til, i Anledning af slige Foranstaltninger, at fremføre deres Indsigelser eller Paastande om Erstatning. Skulde Tab i noget Tilfælde ikke kunne undgaaes, bør de Skadelidende tillægges en passende Godtgjørelse, som udredes af dem, til hvis Fordeel de her omhandlede Arbeider finde Sted, og hvis Størrelse samt Udredelsesmaade Synsmændene tillige have at fastsætte. § 44. Naar Synsmændene have foretaget den i det Foregaaende ommeldte Forretning, have de at indføre samme i den i § 38 nævnte Protokol, ved hvilken Leilighed de, saa kort og tydeligt som muligt, have at opgive de Mangler, de have forefundet paa enhver til Vandløbet stødende Jordbrugers Andeel af samme. Derhos have de at anføre alle de Bestemmelser, der, efter § 42, til Manglernes Afhjælpning maatte ansees fornødne. § 45. Fremdeles bør de, saavidt muligt, søge tilveiebragt Forlig imellem de Paagjældende. Opnaaes dette, indføres samme udførligt i Protokollen og underskrives af alle Vedkommende. Udskrift meddeles derefter den eller dem, der maatte forlange saadant. § 46. Kan Forlig ikke opnaaes, afsige Synsmændene en Kjendelse overeensstemmende med Forretningen. Heraf meddeles Klageren, sildigst inden 8 Dage, en Udskrift, som han i fornødent Fald vidnesfast lader forkynde for alle de Paa-

29 Juli.

29 Juli. gjældende. § 47. Saavel Klageren som hver af de andre Paagjældende staaer det frit for, inden 3 Uger efter Kjendelsens Forkyndelse, at indanke samme for Landvæsens-Kommissionen. § 48. Den, der bestemmer sig til slig Paaanke, har til den Ende at indgive sin Klage, hvori Grundene for samme behørigen maae være fremsatte, og der maa være bilagt med en Udskrift af Synsmændenes Forretning, til Landvæsenskommissionens Formand. Den nys nævnte Udskrift bør derfor, paa Forlangende, meddeles enhver Vedkommende af den, hos hvem den i § 38 ommeldte Protokol opbevares. § 49. Ved Landvæsenskommissionen behandles derefter Sagen paa sædvanlig Maade, og afgjøres af samme endelig ved Forlig eller Kjendelse. § 50. Paa samme Maade, som i foregaaende Paragrapher 40 til 49 er ommeldt, bliver at forholde, naar Nogen formener sig skadelidende derved, at en enkelt af de til et mindre Vandløb stødende Jorders Brugere ikke vedligeholder dette paa behørig Maade. § 51. Undlader nogen af de Vedkommende at opfylde deres Forpligtelse paa den af Synsmændene eller Landvæsenskommissionen bestemte Maade, har Klageren at melde dette til den paagjældende Kommunalbestyrelse eller det paagjældende Sogneforstanderskab. Og har samme derefter at besørge Arbeidet udført for den eller de Forsømmeliges Regning. § 52. I Mangel af Betaling, paa Anfordring, af de dertil medgaaende Omkostninger har Kommunalbestyrelsen eller Sogneforstanderskabet hos Amtmanden at begjære disse inddrevne ved Udpantning. Amtmanden har da at foranstalte det Fornødne i Overeensstemmelse med Anordningerne. 3die Afsnit. Om nye Vandledningsanlæg.*) § 53. Anseer Nogen det fornødent at erholde en aldeles ny Vandledning anlagt over Andres Grund, og kan ingen mindelig Forening, i alt Fald efter Tilkaldelse og Medvirkning af de i foregaaende § 37 nævnte Synsmænd, derom opnaaes, har Vedkommende at henvende sig til Landvæsenskommissionen. § 54. Denne har derefter først nøiagtigen at undersøge, om der er tilstrækkelig Grund til det nye Anlæg, og navnligen, om den Fordeel, der tilsigtes, staaer i et saadant Forhold til de Ulemper, navnligen ogsaa en altfor stærk Udtørring, som derved foraarsages, at der er Grund til, uden de Vedkommendes Indvilgelse, at paalægge dem, mod Erstatning at taale en saadan Foranstaltning. § 55. Befindes dette ikke at være Tilfældet, afgiver Kommissionen herover behørigen begrundet Kjendelse. § 56. Ansees derimod det nye Vandløb efter Lokal-Undersøgelsen anbefaleligt, har

*) Jfr. L. 17 Jan. 1859 §§ 10—13.

Kommissionen at bestemme dets Retning, Størrelse og Beskaffenhed samt den Godtgjørelse, som derfor bør gives, og af hvem saavelsom til hvem den bør erlægges. § 57 I Henseende til Beregningen af denne Godtgjørelse har Landvæsenskommissionen at gaae frem efter de for Jords Afgivelse til Veie, Gruusgrave, m. v., — jfr. F.ne 13 Decbr. 1793 og 5 Marts f. A., m. fl., — fastsatte Regler. Godtgjørelsen bliver derhos at bestemme ikke alene med Hensyn til det med Vandløbet forbundne Jordtab, men ogsaa med Hensyn til de fremtidige Vedligeholdelses-Omkostninger, hvilke den eller de, over hvis Jorder saadant Vandløb kommer til at gaae, vil have at afholde. Og kan iøvrigt Godtgjørelsen beregnes enten til en Sum een Gang for alle eller til et aarligt Bidrag, for hvis Erlæggelse, om forlanges, bør stilles Sikkerhed. I Tilfælde af at den Jord, for hvilken Erstatning bliver at give, eies af En, men bruges af en Anden, bør, naar Erstatningen fastsættes til en Sum engang for alle, i Almindelighed Eieren have Kapitalen, men Brugeren for sin Besiddelsestid den aarlige Rente à 4 pCt. § 58. Landvæsenskommissionens Kjendelser i de i foregaaende §§ 55 og 56 ommeldte Tilfælde kunne indankes for Vort Rentekammer i Overeensstemmelse med de for deslige Kjendelser i Almindelighed gjældende Regler.*) 29 Juli

3die Afdeling. Om Vands Afbenyttelse.**) § 59. Hvad angaaer Afbenyttelsen af Søer og Vandløb til Engvanding eller anden Jordens Frugtbargjørelse, da medfører den i foregaaende § 3 fremsatte Hovedregel følgende nærmere almindelige Bestemmelser: 1) at der fra det Offentliges Side Intet maa være imod Anlægene at erindre; 2) at der ved Anlægene ikke foraarsages Oversvømmelser eller noget andet Slags Beskadigelser af anden Mands Eiendom; 3) at det bortledede Vand tilbageledes i det oprindelige Flodleie, uden at nogen af de til Vandløbet stødende Jordbrugeres Ret til Vandafbenyttelsen derved indskrænkes; 4) at Eierne af de ved Vandløbet beliggende Møller og andre Værker saavelsom de til Fiskegaarde og Pramfart sammesteds Berettigede ei lide nogen Indskrænkning i deres lovligen erhvervede Rettigheder. § 60. Ere flere Jorders Eiere enige om et Anlæg, blive alle saadanne Jorder, med Hensyn til Anvendelsen af foranførte Bestemmelser - § 59 -, at ansee som een Eiendom. § 61. Naar Udførelsen af Vandingsanlæg kommer i Strid med en offentlig Interesse, f. Ex. Skibsfart eller offentlig Pramfart paa et Vandløb, eller naar Grundbesidderne nedenfor Anlæget blive berøvede det nødvendige Vand

*) See L. 30 Decbr. 1858 om Landvæsenskommissioner, §§ 18 og 21.
**) Jfr. L. 17 Januar 1859, § 14.

29 Juli. i den Grad, at deraf kan opstaae Mangel i Henseende til deres daglige Fornødenheder, er det Offentlige beføiet til — efter foregaaende Undersøgelse — at indskrænke Vandets Afbenyttelse paa passende Maade. — I andre Tilfælde er Tilladelse fra det Offentliges Side til Vandingsanlæg ikke fornøden. § 62. Attraaer Nogen at indrette Vandingsanlæg uden at være bunden ved samtlige de i foregaaende § 59 ommeldte Betingelser, kan saadant skee, naar Vedkommende har truffet Forening om Brugen af det fornødne Vand deels med Eierne af de Vandværker, der drives ved det paagjældende Vandløb, saavelsom med dem, der ere berettigede til lovligen anlagte Fiskegaarde i Vandløbet eller til Pramfart sammesteds, deels med dem, der, med Hensyn til deres til Vandløbet stødende Jorder, kunne ansees at være interesserede i Sagen. § 63. Naar Nogen, der har benyttet eller agter at benytte det ham formeentligen tilkommende Vand under de i foregaaende § 59 ommeldte Betingelser, vil skaffe sig Sikkerhed for, hvilke Indsigelser eller Skadeserstatnings-Paastande kunne fremsættes med Hensyn til de af ham trufne eller tilsigtede Foranstaltninger, eller naar Nogen vil indrette Vandingsanlæg uden at være bunden ved nysnævnte Betingelser og at have, overeensstemmende med foregaaende § 62, i Forveien kunnet opnaae Forening med samtlige øvrige Paagjældende, har Vedkommende at henvende sig til Amtsraadet. § 64. Dette vil da i Forbindelse med Kjøbstad-Kommunalbestyrelserne, forsaavidt Vandløbene gaae over Kjøbstadgrund, og i Forbindelse med andre vedkommende Amtsraad, forsaavidt Vandløbene gaae igjennem flere Amter, have, efter foregaaende Lokal-Undersøgelse ved sagkyndige Mænd, navnligen ved Landvæsenskommissionerne, dog for Rekvirentens eller Rekvirenternes Regning, at see Forlig oprettet mellem alle Paagjældende om Benyttelsens Omfang og den Skadeserstatning, som muligen kan tilkomme Eierne af de ved eller i Vandløbet værende Vandværker og Fiskegaarde saavelsom dem, der ere berettigede til Pramfart sammesteds, og i det Hele alle dem, der maatte lide Tab ved Anlæget. — Opnaaes et saadant Forlig, bliver det at meddele nøiagtigt beskrevet til Efterretning for alle Vedkommende. § 65. Under slige Sagers Behandling bliver, navnlig hvad angaaer de ved et Vandløb beliggende Møller og andre Vandværker, at see afgjort, hvor stor en Vandmasse sammes Besiddere, i Forhold til Udstrækningen af de dem tilkommende Privilegier, nødvendigviis behøve, samt om ikke nogen Indskrænkning i denne Vandmasse kunde opnaaes ved passende Forandringer i Værkets Indretning, m

v., eller ved at forbinde anden Kraft med Vandkraften, begge 29 Juli.
Dele mod billig Erstatning, Alt forsaavidt ikke Vedkommende maatte kunne formaaes til, ligeledes mod billig Erstatning, ganske at opgive Afbenyttelsen af Vandkraft, imod at anvende anden Kraft, t. Ex. Vindkraft, Dampkraft, o. s. v. — Iøvrigt maatte, hvad en slig Erstatning betræffer, iagttages, at en Værkeier maa være berettiget til at erholde Godtgjørelse ikke alene for Omkostningerne ved selve Forandringerne, men ogsaa baade for det ved hans Nærings Ophør eller Formindskelse under Indretningsarbeidet foranledigede Tab og for de Summer, den nye Indretning muligen koster mere i Vedligeholdelse end den tidligere. § 66. Hvad dernæst angaaer de Indsigelser, der maatte fremkomme mod et Vandingsanlæg fra andre til Vandløbet grændsende Jorders Eiere eller Brugere, da bliver, med Hensyn til, hvormeget Vand der kan indrømmes den Paagjældende, at tage Hensyn til Udstrækningen af det til Vandløbet grændsende Areal. Og kan da selve Delingen, i Forhold af denne Udstrækning til Størrelsen af de øvrige til Vandløbet stødende Eiendomme, skee, ved at tilstaae den Paagjældende enten en vis Deel af Vandet eller en vis Benyttelsestid. I første Tilfælde gjør Afløbsrendernes Vidde, under Forudsætning af lige Dybde under Vandspeilet, i sidste Tilfælde Tiden, i hvilken de maae holdes aabne, Forskjellen mellem den større eller mindre Brugsret. § 67. Er Nogen ved Overeenskomst eller Forlig bleven berettiget til at afbenytte Vandet fra et, hans Jorder ikke tilgrændsende, Vandløb til Forbedring af disse, bliver der med Hensyn til Afgjørelsen af Spørgsmaalene om de Gjennemgravninger eller Opdæmninger over anden Mands Grund, som heraf maatte blive en Følge, i Mangel af mindelig Forening, at forholde efter foregaaende § 53 til § 58. § 68. Den dertil Berettigede, som agter at opdæmme et Vandløb, for at benytte sig af Vandet til Jorders Forbedring, skal have Ret til at støtte sit Opstemningsværk til anden Mands Grund, mod, i fornødent Fald, at godtgjøre det Tab, som muligen derved maatte foranlediges. Kunne Vedkommende ikke i Mindelighed forene sig angaaende Godtgjørelsens Størrelse, m. v., bliver i saadan Henseende at forholde i Lighed med, hvad i foregaaende §§ 56 til 58 er fastsat. § 69. I Forbindelse med den i det Foregaaende ommeldte Regulering af de større Vandløb i Henseende til det skadelige Vands Afledning have Vedkommende, saavidt muligt, at søge ved Forlig opnaaet en almindelig Regulering af saadanne Løb, ogsaa i Henseende til Vandets Afbenyttelse, og bliver der navnligen at

29 Juli. tage Hensyn til, hvorledes de Hindringer for slig Afbenyttelse, der reise sig fra særdeles Rettigheder, kunne blive hævede, samt at undersøge, hvormeget Vand derefter og med Hensyn til, hvad der under alle Omstændigheder bliver nødvendigt til Egnens stadige oekonomiske Brug, maatte staae til Raadighed for Benyttelse til Engvanding, m. v. — Er saadan Regulering tilendebragt for hvert større Vandløb, vil enhver Tilgrændsendes Ret i dens hele Omfang kunne bestemmes, en fast Grund for Brugsretten, hvad enten denne udøves af de enkelte Grundeiere selv eller af dem, til hvilke de maatte overdrage deres Ret, blive lagt, og de for saa mange Egne fordeelagtige Erhvervelser af det frugtbargjørende Vand lettes.

4de **Afdeling. Om Betalingen for de i denne Anordning nævnte Forretninger og Fritagelse for Brug af stemplet Papiir til de deri omhandlede Sager.***) § 70. Medlemmerne af Landvæsenskommissionerne nyde for de i denne Anordning omhandlede Forretninger — foruden fri Befordring — den dem ved Lovgivningen tillagte Betaling, jfr. den ved Rentekammer-P. 13 Septbr. 1806 bekjendtgjorte allerhøieste-Resol. af 12te samme Maaned. Synsmændene tilstaaes for Udstedelse af Indkaldelsen, uden Hensyn til de indkaldte Personers Antal, hver 32 ß, samt for selve Synsforretningen, hvad enten Sagen afgjøres ved Forlig eller ikke, hver 64 ß for en halv Dags Arbeide, beregnet til 6 Timer, eller 1 Rbdlr. for en heel Dags Arbeide. Og have de for denne Betaling selv at befordre sig til Stedet, forsaavidt dette ligger indenfor det Distrikts Grændser, for hvilket de ere ansatte, hvorimod de i andet Fald, naar Aastedet ligger ½ Miil fra deres Bopæl, ere berettigede til fri Befordring frem og tilbage. — Denne Betaling udredes, naar der falder Kjendelse i Sagen, af den eller dem, Kjendelsen gaaer imod, og fordeles i sidste Fald paa enhver af de Tabende i det Forhold, som Kjendelsen bestemmer. Afgjøres Sagen ved Forlig, skal dette indeholde Bestemmelse om, hvorledes Betalingen bliver at udrede. I ethvert Tilfælde maa det Fornødne derom indføres i Protokollen. — For alle i denne Anordning omhandlede Tilsigelser og Forkyndelser tilstaaes, forsaavidt samme foretages af de ordinaire Stævningsmænd, disse, til lige Deling, en Betaling af 16 ß. for hver af de 6 Første, hvilke en Indkaldelse eller Kjendelse forkyndes, og 8 ß. for hver af de Øvrige. — Udskrifter af samtlige i det Foregaaende ommeldte særskilte Protokoller — altsaa de sæd-

*) Jfr. L. 30 Decbr. 1858, om Landvæsenskommissioner, §§ 23—24 og L. 19 Febr. 1861, om Brugen af stemplet Papiir, § 74, Litr. m. og n.

vanlige Retsprotokoller ikke derunder indbefattede — blive at meddele mod en Betaling af 16 ß. for hver Udskrift, hvilken Betaling dog, naar Udskriften optager 1 Ark eller derover, forhøies til 24 ß. for hvert Ark. § 71. Til samtlige Indkaldelser, Protokoller, Udskrifter og øvrige Dokumenter, der bruges i Sager, vedkommende denne Anordning, kan benyttes ustemplet Papiir. 29 Juli.

P. ang. Indlændinges Fritagelse for den dem hidtil paahvilende Forpligtelse til paa Reiser over Vandet mellem forskjellige Steder i Danmark eller mellem dette og Hertugdømmerne at forsyne sig med Pas.*) 7 Aug.

Vi Christian den Ottende, osv, G. v.: At Vi have fundet, at den i de hidtil gjældende Love hjemlede Forpligtelse for Vore Undersaatter til at forsyne sig med Pas paa Reiser mellem forskjellige Steder i Kongeriget eller mellem dette og Vore Hertugdømmer, naar disse Reiser skee til Søes, uden Fare for Sikkerheden kan, til det indbyrdes Samkvems Tarv, ophæves, saa at Sø- og Landreiser i saa Henseende sættes under lige Vilkaar. Vi byde og befale derfor allernaadigst som følger: 1) Indlændinge, der gjøre Søreiser mellem forskjellige i Vort Kongerige Danmark beliggende Steder eller paa samme Maade reise fra et Sted i Kongeriget til Vore Hertugdømmer, skulle herefter være fritagne for den dem hidtil paahvilende Pligt til at være forsynede med Pas. 2) Denne Forandring skal dog ikke ophæve den visse Personer paahvilende Pligt til at være forsynede med særlige Legitimationer, saasom Vandrebog, Skudsmaal, Amtspas, Flyttebeviis og deslige.

P. ang. en Forandring i P. 1 April 1834 § 2 med Hensyn til Befordringstiden for Toure over 4 Miil og om en Udvidelse af Tidsrummet for den hurtigere Befordringstid eller den saakaldte Sommertid. 11 Aug.

Paa Generalpostdirektionens allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen, ved allerhøieste Resol. 24de f. M., allernaadigst at bestemme som følger: § 1. Den i P. 1 April 1834 § 2 foreskrevne Bestemmelse, at Befordringstiden for Extraposter og kjørende Kourerer paa Chausseer og Veie af lige Godhed med disse skal om Sommeren være 1 Time pr. Miil for Toure over 4 Miil,

*) Jfr. L. 12 Febr. 1862 ang. Forandringer i Lovgivningen om Reisepas.

11 Aug. forandres derhen, at denne Befordringstid ansættes til 3/4 Time for de første 4 Miil og til 1 Time for hver Miil over denne Veilængde, hvor Generalpostdirektionen ikke, med Hensyn til Veienes Godhed, indskrænker denne Befordringstid. § 2. Tidsrummet for den hurtigere Befordringstid, den saakaldte Sommertid, skal fremtidigen anregnes fra 1 April til ultimo Oktober. — Hvilket saaledes herved kundgjøres til Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse for samtlige Vedkommende.

11 Nov. **P., hvorved Medlemmerne af Kjøbenhavns Magistrat fritages for den dem ifølge F. om Kasse- og Regnskabsvæsenet i Almindelighed af 8 Juli 1840 § 48 paahvilende stiltiende Panteret m. m.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Da Vi, efter de særegne Forhold, som finde Sted med Hensyn til Magistraten i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, have fundet det billigt, at dens Medlemmer fritages for den ved F. angaaende Kasse- og Regnskabsvæsenet i Almindelighed af 8 Juli 1840 § 48 hjemlede stiltiende Panteretttighed i deres Boer til Sikkerhed for de Midler, der ere under deres Forvaltning, og som Følge deraf ogsaa for den Tinglæsning af deres Bestallinger, som Forordningens § 9 har paabudt for Embedsmænd, der ere saadan Panteretttighed undergivne, saa have Vi ladet Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt Færøerne forelægge et dertil sigtende Lovudkast; og, efter at have modtaget disses allerunderdanigste Betænkning, byde og befale Vi som følger: Medlemmerne af Magistraten i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn skulle være fritagne for at underkastes den i F. angaaende Kasse- og Regnskabsvæsenet i Almindelighed af 8 Juli 1840 § 48 fastsatte stiltiende Panteret, saavelsom for i Overeensstemmelse med samme Forordnings § 8 at lade deres Bestallinger eller, forsaavidt Raadmændene angaaer, de allerhøieste Resolutioner om Approbation paa deres Valg tinglæse. Dette skal iøvrigt ingen Forandring gjøre i det Ansvar, som paaligger Magistratens Medlemmer for de under deres Virkekreds hørende Midler, ligesom og Forordningens § 50 vil med Hensyn til bemeldte Embedsmænd være at anvende.

9 Dec. **Provisorisk P. for Kongeriget Danmark ang. Indførsels- og Transittolden for Kornvarer m. v.*)**

*) Jfr. L. 6 Mai 1857 om Transittolden.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Efter Indstilling af Vore troe raadgivende Provindsialstænder for Østifterne og afgiven Betænkning af Vore troe raadgivende Provindsialstænder for Nørre-Jylland, byde og befale Vi som følger: § 1. Indførsels- og Transittolden for samtlige uformalede Kornvarer, samt for Rapsfæd og Roefrø skal indtil videre være ophævet. § 2. Derhos ville Vi ligeledes indtil videre have Indførsels- og Transittold-Tarifen for efternævnte formalede Kornvarer saaledes forandret: 9 Dec.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskriv-ning.	Oplags-Kvantum. Fraskriv-ning.	Thara.
		Rbd. ß.				
Gryn:						
— af Hvede.........	100 ℔	1. 16.	frie	.....	.....	i Foustager 12 pCt.
— af alle andre Slags	—	- 80.	frie	.....	.....	i Sække 3 pCt.
Meel:						
— af Byg, Hvede, Mais og Kartofler......	—	1. 24.	frie	.....	.....	i Foustager 12 pCt.
— alle andre Slags..	—	- 48.	frie	.....	.....	i Sække 3 pCt.

28 Dec. **P. ang. Autorisation af 2de Handelssteder paa Island, det ene ved Thorshavn i Nord- og Øst-Amtet, det andet paa Bordeyri ved Hrutafjord i Vestamtet.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, efter at have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra Vort troe Althing, allernaadigst ville have autoriseret et Handelssted ved Thorshavn i Nord- og Øst-Amtet, samt et andet paa Bordeyri ved Hrutafjord i Vest-Amtet paa Vort Land Island, saaledes, at det navnligen skal være enhver af Vore Undersaatter tilladt der at nedsætte sig under de i P. 28 Decbr. 1836 fastsatte Betingelser. Grændserne for bemeldte Handelspladse forbeholde Vi Os nærmere at bestemme.

1847.

3 Febr. **P. ang. Tilladelse til at benytte Ild og Lys ombord i Skibe i Kjøbenhavns Havn.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Efterat Vi have funbet, at Omstændighederne tillade, at de tidligere Forbud mod Brugen af Ild og Lys ombord i Fartøier, som ligge i Kjøbenhavns Havn, uden Fare tildeels kunne bortfalde, og efterat Vi derover have modtaget Betænkning fra vore troe raadgivende Provindsialstænder for Østifterne, byde og befale Vi allernaadigst som følger: § 1. Det skal under de i det Følgende angivne nærmere Bestemmelser fra førstkommende 1ste Marts indtil videre være tilladt at have Lys i Lanternerne samt Ild ombord i Fartøier, som ligge i Kjøbenhavns Havn eller som forhale eller ere under Seilads paa Strømmen eller i Kanalerne. § 2. Naar Nogen vil benytte Ild og Lys i Fartøier, som ligge i Havnen, bør disse være fortøiede med Jernkjettinger til de anordnede Fortøiningspæle paa Strømmen eller i Stadens Kanaler og ved dens Bolværker. — Ild maa ikkun haves paa Kabyssen til Madkogning og i Ovn eller lukket Kamin i Kahytten, naar disse af Havnepolitiet ere erkjendte for at være forsvarligt forsynede med Jern eller anden brandfri Beklædning paa de Steder, hvor Ilden eller Varmen kunde foraarsage Antændelse. — Lys maa ikkun haves i Lanterne, som er forsynet med Olielampe og af en saadan Form, at Vægen kan slukkes, pudses og skrues uden at Lanternen behøver at aabnes. Aske fra Kabyssen eller Ovnen maa

kun hensættes i forsvarlige Spande af Jern, Kobber eller anbet hensigtsmæssigt Metal, forsynede med tætte Laage. 3 Febr.
§ 3. Ild paa Kabyssen maa ikkun haves i Tiden mellem 21 Marts og 21 Oktbr. fra Kl. 5 om Morgenen indtil Kl. 6 om Eftermiddagen og i Tiden mellem 22 Oktbr. og 20 Marts fra Kl. 7 Morgen indtil Kl. 6 Eftermiddag. Ild i Ovnen eller Kaminen og Lys i Lanternen maa haves fra de ovenfor angivne Tider om Morgenen indtil Kl 10 om Aftenen. § 4. Naar Ild og Lys bruges ombord paa et Fartøi, bør det sammestebs holdes en Brandvagt, saa at i den Tid, Ild og Lys bruges, under ingen Omstændigheder det hele Mandskab paa eengang maa være fraværende fra Fartøiet eller begive sig til Hvile. § 5. Fartøier, som henlægges i Vinterleie, skulle, naar den omhandlede Tilladelse til at have Ild og Lys ombord ønskes benyttet, ligge i passende indbyrdes Afstand, ligesom der, naar Fartøierne ligge indefrosne, skal hugges Vaager i Isen i Nærheden af samme. Forsømmer den Vedkommende efter givet Tilhold at udføre de ommeldte Sikkerhedsforanstaltninger, er Havnepolitiet bemyndiget til at lade disse udføre paa hans Bekostning. § 6. Paa Fartøier, som ligge ved de private Skibsværfter eller andre private Pladse, maa den i det Foregaaende omhandlede Tilladelse ikkun benyttes, forsaavidt vedkommende Eiere Intet finde at erindre derimod, og iøvrigt under Jagttagelse af denne Plakats Bestemmelser. § 7. Skibe, som have Dækslast af Træværer eller Ladninger af Tjære, Olie, Hør, Hamp eller lignende let antændelige Gjenstande, ere udelukkede fra at benytte foranførte Tilladelse. § 8. Beeg, Tjære, Farver eller deslige maa ikke koges ombord i nogetsomhelst Skib i Havnen. § 9. For at paasee Overholdelsen af de i det Foregaaende givne Forskrifter skal der foruden det nuværende Havnepolitie indrettes særegne Strømpatrouiller, for hvilke Vort Gen.-Toldk. og Komm.-Kollegium er bemyndiget til at udfærdige de fornødne Reglementer.*) § 10. Den Frihed,

*) Reglement er udfærdiget under 22 Febr. 1847. Under 6 Febr. 1862 er udkommen en B. fra Havnekaptainen i Kjøbenhavn om at der istedetfor de hidtilværende Over- og Understrømpatrouillebetjente er ansat 3 Strømbetjente, som efter anstillet Undersøgelse ere bemyndigede til at udstede de i Regl. 22 Febr. 1847 ommeldte Attester om Tilladelse til paa anordningsmæssig Maade at benytte Ild og Lys ombord i Havnen, og at vedkommende Skibsfører, der ikke har erholdt Attest af en Strømbetjent, kan henvende sig til Havnekaptainens Kontoir, hvorfra der da vil blive draget Omsorg for, at den foreskrevne Undersøgelse af Skibet anstilles, og at, forsaavidt Intet derfor er tilhinder, den attraaede Tilladelse til at benytte Ild og Lys ombord meddeles.

3 Febr. som ifølge det Foregaaende er indrømmet Fartøier, som ligge i Kjøbenhavns Havn, skal ogsaa tilstaaes dem, som ligge paa Rheden udenfor Bommen, forsaavidt de ei tidligere have havt en saa udstrakt Frihed til at benytte Ild og Lys.
§ 11. Overtrædelser af de ovenfor givne Forskrifter straffes i Almindelighed med Mulkt af fra 5 til 10 Rbd., dog saaledes at der for Overtrædelse af Bestemmelserne i §§ 7 og 8 fastsættes en Mulkt af fra 10 til 100 Rbd. Forsaavidt Skade bevirkes ved Overtrædelserne, paadrager Vedkommende sig Ansvar efter Grundsætningerne i de gjældende Love, navnlig F. 1 Novbr. 1805 og 26 Marts 1841, § 14. — I alle Tilfælde, hvor der ikke kan være Tale om større Straf end Mulkt, skal det være Kjøbenhavns Havneadministration tilladt uden Retsbehandling at bestemme og modtage den Mulkt, som findes passende, forsaavidt Vedkommende er villig til uden Dom at erlægge samme. — For Indbetalingen af de ifaldne Mulkter eller Skadeserstatningssummer er Skibsføreren ansvarlig mod Regres til Vedkommende. — Af de erlagte Mulkter tilfalder Halvdelen Havnekassen og Halvdelen Angiveren. — Alle Sager, som maatte opstaae som Følge af denne Forordning, behandles ved Kjøbenhavns Kriminal- og Politieret i de for Politiesager gjældende Former. — Alle ældre Anordninger, forsaavidt de maatte stride mod denne Forordning, ophæves herved.

17 Febr. P. ang. Salair for Høiesteretsadvokaterne i de Justitssager, de udføre som Defensorer.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, i Overeensstemmelse med et i Aaret 1844 indgivet Andragende fra Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter samt Færøerne, have ladet saavel disse som Vore troe Provindsialstænder for Nørrejylland ved deres Sammenkomst i Aaret 1846 forelægge et Udkast til en Anordning, hvorefter Advokaterne ved Vor Høiesteret for Fremtiden ogsaa skulle nyde Salairer i de *Justitssager*, hvori de gaae i Rette som Defensorer, imod at den Adgang, som Vor P. 3 Marts 1841 har givet bemeldte Advokater til i visse Tilfælde at erholde høiere Salair end det i F. 7 Marts 1827 hjemlede, herefter bortfalder. Efter derover at have modtaget fornævnte Vore Provindsialstænders allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi herved som følger: § 1. Den Adgang til Salair, som den allerhøiste F. 7 Marts 1827 har tillagt Advokaterne ved Vor Høiesteret i de Sager, der af dem udføres som Aktorer, skal herefter være udvidet til de Sager, som de udføre i Egenskab

af Defensorer. § 2. Salairets Størrelse bliver baade for Aktorerne og Defensorerne at bestemme efter de i ovennævnte Forordnings § 2 fastsatte Regler, saa at den Adgang til høiere Salair, som Vor P. 3 Marts 1841 med Hensyn til visse Tilfælde har hjemlet Aktorerne, herefter skal bortfalde. Iøvrigt vil og den nævnte Forordnings § 3 være anvendelig paa de Salairer, der tilkjendes Høiesteretsadvokaterne som Defensorer. 17 Febr.

F. om Indskrænkning i den Tid, hvori en Kreditor kan holde sin Debitor i Gjældsfængsel. 17 Febr.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi have fundet det billigt, at den en Kreditor ved Loven hjemlede Ret til at holde Debitor i Gjældsfængsel indskrænkes til en vis Tid, og have ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en dertil sigtende Anordning. Efterat have modtaget disses allerunderdanigste Betænkning, byde og befale Vi herved som følger: § 1. Den Ret, der efter Loven tilkommer Kreditor, til at holde sin Debitor i Gjældsfængsel, skal herefter ei kunne anvendes for et mindre Beløb end 50 Rbd., og derhos være indskrænket til en vis Tid, hvilken udenfor den Undtagelse, som findes i § 4, skal være: for et Beløb af indtil 300 Rbd. inklusive 1 Maaned for hver Gang 50 Rbd., som indeholdes i Fordringen; med Hensyn til det, der overstiger 300 Rbd. indtil 900 Rbd., 1 Maaned for hver 100 Rbd.; med Hensyn til det Beløb, der er over 900 Rbd. indtil 2700 Rbd. inklusive, 1 Maaned for hver Gang 150 Rbd. deri indeholdes, og med Hensyn til det, der gaaer over 2700 Rbd., 1 Maaned for hver Gang 200 Rbd., indtil en Tid af ialt 3 Aar; hvilken Tid, der indtræder med et Beløb af 5100 Rbd., udenfor det ovenpaapegede Undtagelsestilfælde, skal være den længste Tid, hvori en Kreditor maa holde sin Debitor i Gjældsfængsel. Den Deel af en Fordring, hvortil der ikke svarer en Fængselstid af en fuld Maaned, kommer ikke i Betragtning i foranførte Henseende. Iøvrigt er Debitor, der har lidt det ovennævnte Fængsel, derved ikke fritagen for at betale den Gjæld, hvorfor han har været fængslet; men den vil, hvis han maatte erhverve nogen Formue, kunne søges i hans Bo; kun vil naturligviis Gjældsfængsel ikke oftere kunne anvendes for samme Fordring. § 2. Under det Fordringsbeløb, der bestemmer den Tid, hvori Gjældsfængsel kan anvendes, indbefattes ogsaa de Renter og Omkostninger, som ere paaløbne, inden Arresten

17 Febr. iværksættes, men ikke de, der senere paaløbe. § 3. Foranførte Regler ere anvendelige, saavel paa den personlige Arrest, som bevirkes Debitor paalagt, inden Fordringens Rigtighed er bleven endelig afgjort ved Forlig eller Dom, som paa den, der sættes i Fuldbyrdelse, efterat dette er skeet, hvoraf følger, at Tiderne blive at sammenregne, saafremt en inden Dom iværksat Arrest fortsættes efterat denne er forfulgt, og ved Dom stadfæstet, dog at Fængslets Varighed beroer paa den Størrelse, som den endelige Dom tillægger Fordringen. § 4. Med Hensyn til Gjæld efter trasserede Vexler er Kreditor berettiget til at holde sin Debitor i Fængsel i dobbelt saa lang Tid, som den hvori dette ellers med Hensyn til Fordringens Størrelse efter § 1 var tilladt. § 5. De ovenstaaende Indskrænkninger af den ved de hidtil gjældende Love hjemlede personlige Arrest for Gjæld skulle og komme dem til Gode, der for Tiden hensidde i Gjældsfængsel, hvilke altsaa kunne paastaae Arresten ved Kjendelse af vedkommende Retsbetjent hævet, naar de have udstaaet Fængsel i saa lang Tid, som foranførte Bestemmelser hjemle. § 6. Nærværende Anordning finder ikke Anvendelse paa det i F. 6 April 1842 § 4 omhandlede Fængsel, undtagen forsaavidt at dette Slags Fængsel ei heller i noget Tilfælde skal kunne anvendes længere end den i § 1 bestemte længste Tid. Ikke heller gjør denne Anordning Forandring i de Bestemmelser, som F. 8 Juli 1840 § 21 indeholder angaaende Oppebørselsbetjente, der befindes i Kassemangel.

22 Febr. Midlertidigt Reglement ang. Brugen af Ild og Lys ombord i Skibe i Kjøbenhavns Havn. (Gen.-Toldk. og Komm.-Koll.).*)

1. Der er bleven ansat egne Strømpatrouillebetjente, som ere forsynede med de fornødne Fartøier for til enhver Tid, Dag og Nat, at kunne patrouillere i Havnen, og som til deres Legitimation bære et Skildt med Paaskrift „Kjøbenhavns Havnepolitie“. 2. Disse Betjente have i Forbindelse med Havnefogderne under deres nærmeste Foresatte, nemlig den Kongelige Havneadministration her i Staden, Politiedirekteuren og vedkommende Havnemestere, at paasee Overholdelsen af de i P. 3 April 1843 og P. af 3die d. M. angaaende Brugen af Ild og Lys ombord i Skibe i Kjøbenhavns Havn givne Bestemmelser samt de øvrige Forskrifter angaaende Ordens Vedligeholdelse i Havnen. Det staaer dem frit for til enhver Tid, Dag og Nat, at visitere alle i Havnen henliggende Fartøier, for at undersøge, hvorvidt de

*) Jfr. med Hensyn til B. 6 Febr. 1862 Noten til P. 3 Febr. 1847 §?

omhandlede Lovforskrifter overholdes, og Enhver har derfor at vise dem den i disse Henseender fornødne Lydighed og uvægerligt at efterkomme deres Paabud. 3. Enhver Skibsfører, som ankommer her til Havnen og ønsker at benytte den ved P. af 3die d. M. givne Frihed til at benytte Ild og Lys, har at henvende sig til Overstrømpatrouillebetjenten med Anmeldelse om sit Ønske i denne Henseende. 4. Denne vil da, saasnart som Omstændighederne tillade det, undersøge, hvorvidt og i hvilken Udstrækning den omhandlede Tilladelse til at benytte Ild og Lys efter de bestaaende Anordninger kan meddeles det vedkommende Fartøi, og vil give Skibsføreren en Attest herom. 5. Denne Attest skal forevises Havnefogden i det Distrikt, hvori Fartøiet ligger, og forsynes med hans Paategning, ligesom den, saafremt Skibet ligger ved et privat Skibsværft eller andre private Pladser, i Henhold til Bestemmelserne i § 6 af P. af 3die d. M., tillige skal forevises og paategnes af Eieren af bemeldte Værft; saafremt der fra dem ikke maatte være gjort Indsigelser imod Benyttelsen af Ild og Lys i den Udstrækning, som Attesten angiver, tør denne finde Sted. 6. Saalænge Fartøiet forbliver i Havnen, skal denne Attest stedse opbevares ombord og paa Forlangende uvægerligt forevises, ikke alene for Havnefogderne og de ovenfor nævnte Patrouillebetjente og Autoriteter, men ogsaa for Brandvæsenet. Ved Udklareringen afgives den til vedkommende Toldskriver. 7. Uagtet Tilladelsen til at benytte Ild og Lys ombord i Fartøier, som ligge ved private Skibsværfter eller andre private Pladser, i Henhold til § 6 af P. af 3die d. M., er afhængig af Samtykke fra vedkommende Eiere, hvis Pligt det nærmest bliver at drage Omsorg for at de givne Bestemmelser overholdes, ere dog de Fartøier, som henligge paa disse Steder, ligefuldt underkastede de ovennævnte Betjentes og Autoriteters Kontrol. 8. Ligeledes skal enhver Skibsfører, som vil benytte Ild eller Lys ombord i sit Fartøi her i Havnen, stedse være forsynet med et Exemplar af P. af 3die d. M., som uden Godtgjørelse stedse vil kunne erholdes hos Overstrømpatrouillebetjenten. 9. Enhver af disse Betjente vil ogsaa være forsynet med Lanterner af den i § 2 af P. af 3die d. M. foreskrevne Form, hvilke hos dem ville kunne eftersees. — I Henhold til den Kollegiet ved P. af 3die d. M. § 9 givne Bemyndigelse bekjendtgjøres herved ovenstaaende Reglement til Efterretning for og Jagttagelse af alle Vedkommende. 22 Febr.

Kanc.-P. ang. Indkaldelse af Ihændehavere af bortkomne Interimsbeviser, Aktier, Rente- og 16 Marts.

16 Marts. **Dividende-Koupons, der ere udstedte af noget autoriseret Aktieselskab.**

Paa en derom af Kancelliet allerunderdanigst nedlagt Forestilling har det behaget Hans Majestæt ved allerhøieste Resol. af 3die dennes allernaadigst at bemyndige ethvert autoriseret Aktieselskab til, naar noget af et saadant Selskab udstedt Interimsbeviis, Aktie- eller Rente- og Dividende-Koupon bortkommer, ved Bekjendtgjørelse, som 3 Gange efter hinanden indføres i den Berlingske politiske- og Avertissementstidende, i Kjøbenhavns Adressekontoirs Efterretninger*) eller den Avis, hvori offentlige Bekjendtgjørelser for Provindsen eller Stiftet ellers blive at indføre, samt, hvis Dokumentet lyder paa 100 Rbd. eller derover, i den Altonaiske Merkur*), med 12 Ugers Varsel at indkalde Ihændehaveren af et sligt Dokument, og, hvis ingen melder sig inden bemeldte Tids Forløb, at give Erstatning for det bortkomne Dokument til dettes i Selskabets Bøger noterede Eier, uden at nogen Tredjemand, til hvem Dokumentet maatte være overdraget, derfor kan have nogen Tiltale til Selskabet, — dog skal Adgangen til at benytte den heromhandlede Indkaldelsesmaade være betinget af, at der i de paagjældende Dokumenter er indført en dertil sigtende Klausul, ledsaget af en Henviisning til den almindelige Lovbestemmelse, der hjemler slig Indkaldelse. — Hvilket herved bekjendtgjøres til fornøden Efterretning for alle Vedkommende.

17 Marts. **P. ang. en Udvidelse af den i F. 13 Mai 1769 og 22 Novbr. 1837 Selveiere tilstaaede særegne Testationsfrihed.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, paa allerunderdanigst Andragende fra Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt Færøerne, have ladet saavel disse som Vore troe Provindsialstænder for Nørre-Jylland forelægge Udkast til en Anordning, hvorved den Selveiere forundte særdeles Testationsfrihed udvides til visse Tilfælde, der ei vare indbefattede under de hidtil derom givne Bestemmelser, og at Vi, efter at have modtaget begge fornævnte Vore Stænderforsamlingers allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale som følger: § 1. Foruden den særdeles Frihed til ved Testamente at disponere over sin Gaard, der efter F. 13 Mai 1769 og F. 22 Novbr. 1837, saavelsom F. 21 Mai 1845 § 26, tilkommer Selveiere og disses Enker, skal der og efter

*) Jfr. L. 22 Febr. 1855 og 25 April 1850.

Omstændighederne kunne ventes Konfirmation paa Testamenter, hvorved en Saadan bestemmer, at Gaarden med Tilbehør, for den paa samme satte Vurdering, og iøvrigt under Jagttagelse af de i de ovenciterede Anordninger givne nærmere Bestemmelser, skal, saafremt det Barn, den agtes overdragen til, ved Døden maatte afgaae forinden Testator, tilfalde bemeldte Barns efterlevende Ægtefælle, for hvilken Konfirmation i intet Tilfælde bliver at erlægge høiere Gebyr end det nu anordnede laveste Konfirmationsgebyr. § 2. Ligesom den i de ovennævnte Anordninger Selveiere hjemlede Testationsret er anvendelig med Hensyn til alle Bøndersteder, der have et Tilliggende af 1 Td. Hartkorn eller derover, og til alle bebyggede Hovedgaardsjorder, hvis Hartkorn er mellem 1 og 12 Tdr., begge inclusive, saaledes ville Vi og have denne Ret, og dermed tillige den yderligere Bestemmelse, som indeholdes i nærværende Anordnings § 1, udvidet til større Eiendomme, der ikke kunne henføres til Sædegaarde, med Hensyn til hvilke det forbliver ved F. 21 Mai 1845 § 27. 17 Marts.

P. for Kongeriget Danmark, ang. nogle nærmere Bestemmelser om Retsbetjentenes Betaling i Anledning af Licitations- og Taxations-Forretninger med Hensyn til visse Veiarbeider. 24 Marts.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at Vi have anseet det for billigt, at vedkommende Retsbetjente indrømmes et passende Salair saavel for Licitationer over de Arbeider, der foretages paa Amternes mindre Landeveie eller paa andre Veie for Amtsrepartionsfondens Regning, som for de Forretninger, det tilfalder dem at udføre i Anledning af Taxationer, der afholdes over Tab og Skade i Anledning af Veiarbeider saavel paa Hovedlandeveiene som paa de mindre Landeveie. Vi have derfor, efter at have indhentet allerunderdanigst Betænkning over et Lovudkast om denne Gjenstand fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark, fundet for godt at byde og befale, som følger: § 1. Det vedkommende Retsbetjente ved F. 29 Sept. 1841, § 7, tillagte Salair af 2 Rbd. 24 ß. for hver Licitationsforretning over Hovedlandeveisarbeider skal fremtidigen ogsaa tilkomme dem for Licitationer over de Arbeider, der foretages paa Amternes mindre Landeveie eller paa andre Veie for Amtsrepartitionsfondens Regning. Og bortfalder saaledes den herfra afvigende Bestemmelse i F. 5 April 1793, Cap. III, § 2, Litr. b. Fremdeles vil for Plakater, Udskrifter, m. v., sædvanlig sportelmæssig Betaling

24 Marts. være at erlægge. Med Hensyn til den Retsbetjentene i fornævnte Anledning tilkommende frie Befordring bliver at forholde efter Forskrifterne i F. 26 Juni 1844. — Ligesom imidlertid Amtets Veibestyrelse vil være berettiget til at bestemme, hvor mange Opraab der skulle indbefattes under een Forretning, og hvilke Licitationsmaader der blive at anvende, saaledes skal denne Bestyrelse ogsaa have de samme Rettigheder med Hensyn til Valget af Stedet, hvor Licitationen bliver at afholde, som ved F. 29 Sept. 1841, § 7, ere tillagte Bestyrerne af Hovedlandeveisarbeider. § 2. Retsbetjentene skulle for Fremtiden nyde sædvanligt sportelmæssigt Gebyr for de Forretninger, det tilfalder dem at udføre i Anledning af Taxationer, der blive at afholde over Tab og Skade i Anledning af Veiarbeider saavel paa Hovedlandeveiene som paa de mindre Landeveie.

24 Marts. **P., ang. Ophævelse af F. 14 Aug. 1741 om Kjøbstadjorderne i Kongeriget Danmark.**

Vi Christian den Ottende, osv, G. v.: at Vi have fundet Os foranledigede til at ophæve de i F. 14 Aug. 1741 indeholdte Bestemmelser om Kjøbstadjorderne i Vort Kongerige Danmark, hvorved den ved bemeldte Lovbud indskjærpede F. 7 Aug. 1687 tillige vil bortfalde. Efter at have modtaget allerunderdanigst Betænkning over et dertil sigtende Lovudkast fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for bemeldte Vort Kongerige, byde Vi derfor og befale, som følger: F. 14 Aug. 1741 ang. Kjøbstadjorderne i Vort Kongerige Danmark bliver herved aldeles ophævet. Og ville, som Følge heraf, ligeledes de Forskrifter om denne Forordnings Anvendelse, som indeholdes i allerhøiest Resol. 12 Juli 1843, bekjendtgjort ved Rentekammer-Plakat af 21de næstefter, bortfalde.

3 April. **P. ang. nogle Forandringer i Regl. for Nationalbanken af 27 Juli 1818 § 8 Litr. e.**

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at Vi, paa Andragende af den forenede Bankbestyrelse, der af Vor Bankkommissair er blevet Os allerunderdanigst forelagt, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger: Den i Regl. for Nationalbanken af 27 Juli 1818 § 8 Litr. e givne Bestemmelse, at de Paategninger, hvorved Aktiebreve i Nationalbanken, lydende paa Navn, transporteres enten paa Navn eller paa Ihændehaver, bør være noterede i Bankens Bøger, førend Noget efter saadanne Aktier i Banken kan hæves, skal herefter bortfalde med Hensyn til

Udbetalingen af det aarlige Udbytte. Saa skal og det sammesteds for Noteringen bestemte Gebyr af ¼ pCt. herefter være nedsat til det Halve eller ⅛ pCt. 3 April.

P. for Kongeriget Danmark, ang. Kontrakter, hvorved Brugen af Parceller af Landeiendomme overdrages for et særdeles langt Tidsrum. 21 April.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at Vi have fundet det fornødent at foreskrive nogle Bestemmelser, for at fjerne de Misligheder, der ere forbundne med de, i den sildigere Tid mere og mere hyppigt forekommende, Kontrakter, hvorved enkelte Dele af Landeiendomme overdrages i Brug for et særdeles langt Tidsrum, saasom flere Hundrede Aar, uden at disse Parceller blive satte i Hartkorn, eller iøvrigt fraskilte den oprindelige Eiendom, paa den i Udstykningsanordningerne foreskrevne Maade. Efter at have indhentet allerunderdanigst Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark over et dertil sigtende Lovudkast, byde og befale Vi derfor for bemeldte Vort Kongerige, som følger: Ingen Overeenskomst eller anden Retshandel, hvorved en Deel af en Landeiendom, under hvilkensomhelst Benævnelse eller Form, Livsfæste dog herfra undtaget, overdrages til Brug for en længere Tid, end 50 Aar, skal have Retsgyldighed, medmindre de gjældende Lovforskrifter om en saadan Parcels endelige Fraskillelse fra den oprindelige Eiendom i Eet og Alt ere iagttagne. Som Følge heraf maa intet, til slig Overdragelse sigtende, Dokument tinglæses, forinden det paa den lovbestemte Maade for Retten er oplyst, at disse Forskrifter ere iagttagne. Dog forblive de Dokumenter i Kraft, der allerede lovligen ere oprettede og derhos, inden 6 Uger fra denne Anordnings Kundgjørelse at regne, blive indleverede til Tinglæsning.

P. ang. Anbringelsen af Straa- eller Rørtag, Korn- eller Høstakke m. v. i Nærheden af Jernbaner m. v.*) 5 Mai.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at Vi med Hensyn til den Fare for Brandskade, som kan opstaae for de i Nærheden af Jernbaner beliggende Bygninger og andre let fængelige Gjenstande, have anseet det for nødvendigt at træffe Bestemmelser om, i hvilken Afstand fra Jernbaner det kan tillades at have deels Bygninger, tækkede med Straa

*) Jfr. L. 2 Marts 1861, om Brandpolitiet paa Landet, § 7, cfr. § 17.

5 Mai. eller Rør, deels andre let fængelige Gjenstande, og at Vi derfor have ladet Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en dertil sigtende Anordning. Efterat have modtaget disses allerunderdanigste Betænkninger, byde og befale Vi som følger: § 1. Indenfor en Afstand af 140 Fod fra Midten af Banesporet paa en Jernbane maa ingen ny Bygning opføres med Straa- eller Rørtag eller halmdukket Tag, og lige saa lidet maae mindre ildsfarlige Tagbedækninger paa allerede forhaanden værende Bygninger ombyttes med Straa- eller Rørtag eller halmdukket Tag. § 2. De indenfor en Afstand af 40 Fod fra Midten af Banesporet paa en Jernbane allerede opførte, med Straa eller Rør eller Halmdukker tækkede Bygninger bør forsynes med en ikke ildsfarlig Tagbedækning. Kan dette med Hensyn til Bygningernes Bestemmelse og Indretning ikke skee, blive de at flytte (§ 1). — Skulde paa Jernbanen, istedetfor Hedning med svovlfri Steenkul, for Fremtiden blive anvendt en anden Art af Hedning, eller saafremt Erfaringen ellers maatte vise, at en videre Udstrækning af den Omkreds, indenfor hvilken ogsaa de allerede forhaanden værende Straa- eller Rørtag eller halmdukkede Tage bør fjernes, er nødvendig, vil det nærmere blive foreskrevet, i hvilken videre Omkreds foranstaaende Bestemmelser ville være at bringe til Anvendelse. § 3. Heller ikke maa der indenfor en Afstand af 140 Fod fra Midten af Banesporet paa en Jernbane hensættes Hæsse eller store, af flere Læs bestaaende, Korn- og Høstakke, saalidet som Tørvestabler og Møddinger, eller anbringes andre let fængelige Indretninger. Ved Bygninger, som ikke ligge mere end 80 Fod fra Midten af Banesporet, maa der ikke findes Bunker af Gjødning, Straa, Tørv og Kvas imellem Bygningerne og Jernbanen eller ved Siden af de førstnævnte, men slige Indretninger maae, naar de ikke kunne anbringes bag ved Bygningerne, have en Afstand af idetmindste 80 Fod fra Midten af Banesporet. § 4. Jernbaneselskabet er ikke blot forpligtet til at bære Omkostningerne ved den Omtækning eller Flytning af en Bygning, som ifølge disse Bestemmelser bliver nødvendig, men ogsaa til fuldstændig at erstatte enhver Eier al den Ulempe med Hensyn til Benyttelsen af hans Eiendom, saavelsom de forøgede Vedligeholdelses-Omkostninger og enhver anden Skade, som maatte paaføres ham ved den oven foreskrevne Indskrænkning i hans Eiendomsret. § 5. Spørgsmaalet om, hvorvidt en Omtækning kan finde Sted eller en Flytning af Bygningen er nødvendig, bliver i Mangel af mindelig Overeenskomst at afgjøre af den i den alle-

høieste F. 5 Marts 1845 §§ 5 og 9 ommeldte Kommission. § 6. Beløbet af den Skadesløsholdelse, der bliver at udrede, vil i Mangel af mindelig Overeenskomst være at bestemme af den efter nysmeldte allerhøieste Forordnings §§ 10 og 11 anordnede Taxations-Kommission. 5 Mai.

F. for Kongeriget Danmark, ang. Straffen for dem, som enten forsætligen eller af Uagtsomhed beskadige Jernbaner eller disses Tilbehør, eller iøvrigt foretage Handlinger, som medføre Fare med Hensyn til Jernbanernes Benyttelse. 5 Mai.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at Vi med Hensyn til den Jernbane mellem Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og Vor Kjøbstad Roeskilde, der om nogen Tid vil blive aabnet, samt til de flere Jernbaneanlæg, der efterhaanden kunne fremkomme i Vort Kongerige Danmark, have ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Danmark forelægge Udkast til en Anordning angaaende Straffen for dem, som enten forsætligen eller af Uagtsomhed beskadige Jerbaner eller disses Tilbehør, eller iøvrigt foretage Handlinger, som medføre Fare med Hensyn til Jernbanens Benyttelse. Efterat have modtaget disse Vore Stænders allerunderdanigste Betænkninger over bemeldte Lovudkast, byde og befale Vi herved som følger: § 1. Den, som i den Hensigt at bringe Transporten paa en Jernbane i Fare og saaledes bevirke en Ulykke, beskadiger Jernbanen, Transportmidlerne eller dens øvrige Tilbehør, eller henlægger eller henkaster Noget paa Banen, eller paa anden saadan Maade søger at hindre dens sikkre Brug, eller sætter Damp- eller andre Banevogne i Bevægelse, eller efterligner Signalerne, bliver at straffe paa Livet, saafremt derved Nogens Død er bevirket eller bestemt har været tilsigtet, ligesom ogsaa Livsstraf kan anvendes, naar de med Gjerningen forbundne Omstændigheder klarligen vise, at den Skyldige har maattet indsee, at han udsatte Andres Liv for aabenbar Fare. I andre Tilfælde bliver den Skyldige, efter Handlingens større eller mindre Farlighed og den større eller mindre Grad af Ondskab, han har lagt for Dagen, at ansee med Strafarbeide fra 6 til 16 Aar eller paa Livstid. § 2. Saafremt Nogen vel forsætligen har foretaget en af de ommeldte Handlinger, men uden at dermed har været forbunden nogen saadan ond Hensigt, som i § 1 er forudsat, bliver han efter Omstændighederne, navnlig Handlingens større eller mindre Farlighed og de ved samme bevirkede

5 Mai. Følger, at ansee med simpelt Fængsel indtil 3 Maaneder, eller med Fængsel paa Vand og Brød, eller med Strafarbeide indtil 4 Aar. Dog kan Straffen, naar Handlingen ikke har kunnet medføre nogen Fare for Transporten paa Jernbanen, efter Omstændighederne nedsættes til Bøder fra 20 til 200 Rbd. § 3. Uagtsomme Handlinger af den i det Foregaaende betegnede Art blive i Almindelighed at ansee med Bøder fra 20 til 200 Rbd., eller med simpelt Fængsel, eller med Fængsel paa Vand og Brød, Alt efter de med Handlingen forbundne Omstændigheder. Saafremt den Paagjældende har udviist en meget grov Uagtsomhed og særdeles Ligegyldighed for Medborgeres Sikkerhed og Velfærd, og nogen Ulykke herved er bevirket, kan endog Straf af offentligt Arbeide indtil 2 Aar anvendes. Paa den anden Side kunne ogsaa Bøderne, naar den uagtsomme Handling ikke har kunnet medføre nogen Fare, bestemmes fra 1 til 10 Rbd. § 4. Saafremt en Handling, der henhører under de foregaaende Straffebestemmelser, efter sin Natur tillige udgjør en anden særegen Forbrydelse, saasom naar der ved et Tyverie er bevirket en Skade paa en Jernbanes Tilbehør, bliver den Skyldige at ansee efter det Straffebud, som i det givne Tilfælde efter Gjerningens Beskaffenhed og de personlige Forhold vil hjemle den strængeste Straf, hvorhos der ved Straffens nærmere Bestemmelse, forsaavidt Noget i denne Henseende er overladt til Dommerens Skjøn, bliver at tage Hensyn til Handlingens øvrige strafværdige Karakteer som en skjærpende Omstændighed. § 5. Ligesom den Jernbanebetjent, som forsætligen og i ond Hensigt undlader at foretage nogen til Sikkerhed for Banens Benyttelse foreskreven Handling, som det er hans Pligt at iværksætte, bliver at straffe efter Bestemmelserne i denne Forordnings § 1, saaledes kunne ogsaa Bestemmelserne i §§ 2 og 3 anvendes, naar Jernbanebetjente ellers med Forsæt eller af Uagtsomhed undlade at foretage slige dem paaliggende Handlinger, dog kun forsaavidt der ikke i Tjenestereglementerne maatte være bestemt andre Straffe for saadanne Pligtforsømmelser. Ogsaa følger det af sig selv, at slige Betjente kunne for saadanne positive Handlinger, som efter deres Natur henhøre under denne Forordnings Forskrifter, dømmes efter disse. Endelig kunne saadanne Betjente, naar de findes strafskyldige, tillige afsættes og erklæres udygtige til igjen at ansættes ved en Jernbane. § 6. Hvo der, uden at henhøre til Banebestyrelsen, eller uden Jernbanedirektionens specielle Tilladelse, betræder Banen eller sammes Skraaninger Dæmninger eller Grave udenfor de over Banen forendt

Overkjørseler og Overgange, isalder derved en Mulkt af ½ Rbd. Hvo der, under lige Omstændigheder, rider eller kjører paa Banen, eller driver eller lader drive Kreaturer paa eller over samme, straffes med en Mulkt af 8 Rbd. § 7. Hvis Nogen enten egenmægtig aabner Slagbommene eller andre Lukning-Indretninger, eller benytter de over Banen førende Overgange i den Tid, hvori Slagbommene ere lukkede, eller holder stille med Kjøretøi eller Kreaturer paa Overgangene og Overkjørselerne (Appareillerne), bliver han at ansee med en Mulkt af 8 Rbd. Med samme Mulkt straffes de, der have Privat-Overgange, naar de passere disse i de sidste 10 Minuter førend Toget, efter den dem tilstillede Kjørselsplan, kan ventes at ville ankomme. Saafremt de ikke hvergang igjen tillukke de ved deres Overgang værende Slagbomme, have de at erlægge en Mulkt af 1 Rbd. § 8. Hvo der ikke uvægerlig retter sig efter de Bestemmelser, som Jernbaneselskabets ved Banen og Banegaardene ansatte Betjente indenfor Grændserne af deres Forretningskreds finde sig foranledigede til at træffe, bliver, forsaavidt han ikke efter de almindelige Straffelove derfor har forskyldt en høiere Straf, at ansee med en Mulkt indtil 16 Rbd. § 9. De eedsvorne Banebetjente ere, naar de antræffe Nogen i en Overtrædelse af foranstaaende Forskrifter, beføiede til at anholde ham, og, forsaavidt Forseelsen er af den Beskaffenhed, at den medfører en Mulkt af en bestemt Størrelse, at opfordre ham til strax at udrede dennes Beløb. Den oppebaarne Mulkt bliver derefter snarest muligt tilligemed en Anmeldelse om det Passerede at oversende til vedkommende Retsbetjent, der igjen har at aflevere Beløbet til Fattigkassen (§ 10). Saafremt derimod den Paagjældende vægrer sig ved at erlægge Mulkten, eller Forseelsen er af en tvivlsom Beskaffenhed, eller der for samme er fastsat en Mulkt af ubestemt Størrelse eller anden høiere Straf, vil Sagen være at overgive til Undersøgelse og Behandling af vedkommende Retsbetjent, til hvilken derfor Banebetjentene ufortøvet have at aflevere den Sigtede tilligemed en Anmeldelse om Overtrædelsen. Forsaavidt imidlertid Forseelsen efter Jernbanebetjentenes Skjønnende ikkun vil kunne falde ud til en Pengemulkt, og den Paagjældende derhos enten stiller tilstrækkelig Sikkerhed for, at han, naar paafordres, vil indstille sig for Retten, eller legitimerer sig som bosat Indlænding, maa han ikke videre opholdes, men det Passerede bliver snarest muligt til videre Foranstaltning at anmelde for vedkommende Retsbetjent. § 10. Alle Sager, hvorunder der blot handles om en Anvendelse af de i denne

5 Mai.

5 Mai. Forordnings §§ 6—8 fastsatte Bøder, behandles som offe- lige Politiesager, ligesom ogsaa denne Behandling kan a- vendes, naar anden Overtrædelse af denne Forordning p- tales, og der fra det Offentliges Side ikkun findes Anle- ning til at nedlægge Paastand om Straf af Bøder, - hvo- mod de Paagjældende blive at sætte under Justitiens Tilta- naar Sagen er af den Beskaffenhed, at der bliver Spørgs- maal om betydeligere Straffes Idømmelse. — De i nær- værende Forordning fastsatte Bøder tilfalde Kjøbenhavn- Fattigvæsens Hovedkasse for denne Stads Grund, og ved- kommende Amts eller Kjøbstads Fattigkasse respektive for Landets og Kjøbstædernes Grund. — Naar Strafarbeide efter nærværende Forordning idømmes, vil der med Hensyn til Stedet, hvor samme skal udholdes, være at forholde efter Forskrifterne i F. 11 April 1840, § 82.*) § 11. Denne Forordning angaaer kun de Jernbaner, ved hvilke Damp eller et lignende Middel anvendes som Trækkekraft.

2 Juni. P. ang. en Forandring i Bestemmelserne i F. om Landsoverretternes Beskikkelse i Danmark af 25 Jan. 1805 § 6 og 8.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at Vi, i Anledning af et allerunderdanigst Andragende fra Vore troe Provindsialstænder for Nørre-Jylland allernaadigst have fundet for godt at forandre Bestemmelserne i F. ang. Landsoverretternes Beskikkelse i Danmark af 25 Jan. 1805 § 6 og 8 saaledes, at Landsoverretten i Viborg i enhver Sag beklædes af i det Mindste fem Tilforordnede, og at give det derved ansatte Antal af Medlemmer den i saa Henseende fornødne Forøgelse. Vi byde og befale derfor herved som følger: Fra 1 Oktbr. 1847 skal Vor Landsoverret i Viborg bestaae af en Justitiarius og sex Assessorer, af hvilke Tilforordnede altid fem skulle være tilstede til at sætte Retten, ligesom samme Antal vil have at tage Deel i enhver Kjendelse eller Dom, som efter den nævnte Termin afsiges af Retten.

9 Juni. F. ang. en forandret Indretning med Udnævnelsen af de Vidner, der skulle være tilstede ved By-, Herreds- og Birketingene m. v.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: at Vi, for at det vigtige Øiemed, hvori det ved Lov er befalet, at der ved de Retter, der pleies af en enkelt Dommer, stedse skal være paalidelige Vidner tilstede, fuldstændigere kan opnaaes end hidtil, have ladet begge Forsamlinger af Vore troe

*) See L. 29 Dec. 1850 og 30 Nov. 1857.

Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge 9 Juni.
Udkast til en Forordning angaaende en forandret Indretning med Udnævnelsen af deslige Vidner ved By-, Herreds- og Birketingene, og at Vi, efter at have modtaget bemeldte Vore Stænders allerunderdanigste Betænkninger desangaaende, herved byde og befale som følger: § 1. Den Fremgangsmaade, som hidtil har fundet Sted med Hensyn til Udmeldelsen og Tilkaldelsen af de Mænd, der efter Loven og Anordningerne skulle være tilstede ved By-, Herreds- og Birketingene, som Vidner om hvad der inden samme foregaaer, skal i Fremtiden bortfalde, hvorimod der i hver Jurisdiktion bliver, imod Godtgjørelse af denne, at ansætte et til de lokale Forhold svarende Antal paalidelige Mænd, af hvilke der, efter den Omgang, som i Medhold af denne Vor Forordning maatte blive foreskreven, have at indfinde sig to, hver Gang Retten holdes. § 2. Det Antal af Mænd, der skal beskikkes til foranførte Tjeneste, og den Omgang, hvorefter denne af dem bør forrettes, saavelsom den Tid, hvorpaa de skulle ansættes (kfr. § 3), og den Godtgjørelse, som bliver at tillægge dem, bliver for hver Jurisdiktion at bestemme ved et særligt Regulativ. Dette bliver for Kjøbstæderne at affatte af Kommunalbestyrelsen, dog paa Approbation af Amtmanden, eller, dersom denne Embedsmand maatte finde nogen Forandring nødvendig, som Kommunalbestyrelsen ikke vil erkjende, af Vort Kancellie. — Hvad Herreds- og Birketingene angaaer, da ville Sogneforstanderskaberne for de under Jurisdiktionen henhørende Sognedistrikter have at tage Sagen under Overveielse, og derefter, ved et af hvert Forstanderskab udnævnt Medlem at afgive Betænkning og Forslag angaaende den bedst mulige Ordning, hvorpaa Amtsraadet, efterat have indhentet Betænkning hos vedkommende Herredsfoged eller Birkedommer, affatter Regulativet. § 3. Den Tid, hvorpaa Mændene skulle vælges, bør ikke fastsættes længere end til tre eller kortere end til eet Aar, hvorhos de kunne gjenvælges. Ved Bestemmelsen af den Omgang, hvorefter de udnævnte Mænd have at forrette deres Tjeneste, bør det i Særdeleshed tages under Overvejelse, om de Alle skulle tage lige Deel i Omgangen, eller om nogle blot skulle være Suppleanter i de Andres Forfald. Saa bør det og, navnlig med Hensyn til Landjurisdiktionerne, bestemmes, hvorledes der skal forholdes med deres Tilsigelse, naar Tiden til Rettens Holdelse ikke er dem meddeelt ved et foregaaende Møde, i hvilken Henseende det følger af sig selv, at de, naar det i enkelte Tilfælde af Dommeren findes nødvendigt, strax og uden Ophold bør møde. Udeblivelse uden lovligt

9 Juni. Forfald eller uden betimelig Anmeldelse af samme, medfører Bøder fra 1 til 5 Rbd., og det Retsvidne, der indfinder sig for sildigt, men dog inden en Time efterat Retten skulde sættes, ansees med en Mulkt fra 2 Mk. til 2 Rbd., hvorhos der, i begge Tilfælde, paa den Paagjældendes Bekostning bliver at tillægge den, der tilkaldes i hans Sted, en passende Godtgjørelse, hvis Størrelse nærmere bliver at bestemme i det omhandlede Regulativ. Saavel Mulkten, der tilfalder vedkommende Fattigkasse, som Godtgjørelsen bliver forøvrigt at paalægge den Forsømmelige ved Resolution af Dommeren som Øvrighed, og Beløbet kan i fornødent Fald inddrives ved Udpantning. § 4. Ved at bestemme den Godtgjørelse, som tilkommer de Mænd, der paa Jurisdiktionens Beboeres Vegne skulle møde som Tingvidner, bliver det blandt Andet at overveie, om den skal bestaae i en aarlig Løn eller i en Betaling for hvert Møde. Iøvrigt bør vel det Hensyn, der i alle Kommunalanliggender bør tages til hensigtsmæssig Besparelse, ikke sættes tilside, men der bør dog fornemmelig sørges for, at Vilkaarene ikke blive ringere, end at det je kan ventes, at agtbare og forstandige Mænd i en Stilling, der ikke giver Anledning til at befrygte noget for Udførelsen af deres Kald skadeligt Afhængighedsforhold, ville findes villige til at overtage sig dette Kald. § 5. Udnævnelsen af de Mænd, der under de ved Regulativerne bestemte Vilkaar beskikkes til at gjøre Tjeneste som Tingvidner, skeer i Kjøbstæderne af Byens Øvrighed og Borgerrepræsentanter, men i Landjurisdiktionerne af Amtsraadet, efterat Sogneforstanderskaberne paa den i § 2 foreskrevne Maade have faaet Leilighed til derover at yttre sig. Herved bør alle Vedkommende lade det være sig magtpaaliggende, at ikke Nogen vælges, som man ei kan tiltroe den fornødne Opmærksomhed, rigtig Opfatning og Retsindighed. Der bør gives de Mænd, der maatte attraae saadan Ansættelse, tilstrækkelig Leilighed til at melde sig, og saafremt disse ei i det fornødne Antal ere at erholde under de i Regulativet bestemte Vilkaar, bør disse saaledes forbedres, som Hensigten uomgjængeligt fordrer. Iøvrigt er der Intet til Hinder for, at Kjøbstad-Indvaanere ansættes som Retsvidner ved de Herreds- eller Birketing, som holdes i en Kjøbstad. § 6. Den Godtgjørelse, som tillægges de beskikkede Tingvidner, bliver i Kjøbstæderne at tilveiebringe ved Ligning paa Indvaanerne, halvt paa Grund-eiendom og Næring, halvt paa Formue og Vilkaar, og i Herrederne og Birkerne ved Ligning paa Jurisdiktionernes Hartkorn, ligesom de Udgifter, der medgaae til Rets- og Arrestlokaler og hvad dermed staaer i Forbindelse. T

Hartkorn, der hører under en Jurisdiktion i civile Sager, men i kriminelle og Politiesager under en anden, bliver i begge at inddrage under Ligningen, men paa ethvert Sted kun med en passende Andeel, ordentligviis det Halve af dets Beløb efter Regulativets nærmere Bestemmelse. § 7. Protokollen bør oplæses, efterat enhver Deponents Forklaring er tilført, og forsaavidt nogen Deel af Protokollen ikke paa denne Maade er bleven oplæst, bliver den saaledes tilbagestaaende Deel at oplæse ved Mødets Slutning. Hvergang Retten hæves, have de tilstedeværende Retsvidner at underskrive Protokollen til Bekræftelse paa, at den i Eet og Alt er overeensstemmende med hvad der i Retten er foregaaet. Skulde noget Retsvidne formode, at det, som er tilført Protokollen, ei er aldeles stemmende med hvad der er foregaaet, haver han strax med Beskedenhed derpaa at gjøre Dommeren opmærksom, og dersom ikke ved nærmere Forklaring Overeensstemmelse kan tilveiebringes i saa Henseende, bør det eller de Retsvidner, der beholde Tvivl tilbage angaaende Protokollens Indhold, derom gjøre deres Bemærkning, inden nogen ny Deponent fremtræder for at afgive Forklaring, hvilken Bemærkning paa behørig Maade bliver at protokollere. Iøvrigt have de at afholde sig fra enhver Indblanding i Forhøret, hvis Optagelse er overdragen Dommeren alene, uden at Tingvidnerne derpaa øve nogen Indvirkning. § 8. Retsvidnerne bør uafbrudt være tilstede i Retten og paaagte Alt hvad der foregaaer. Desaarsag bliver der at anvise dem en dertil passende Plads indenfor Rettens Skranker. § 9. De til Retsvidner udnævnte Mænd blive, førend de tiltræde deres Kald, af Dommeren at tage i Eed, hvorved de tilsige, at de omhyggelig ville paaagte Alt, hvad der foregaaer i Retten, og samvittighedsfuldt iagttage hvad der er foreskrevet i § 7 (hvilken § ved Eedsfæstelsen bliver dem at forelæse), saa og at de ikke ville meddele Nogen Underretning om, hvad der i Retten foregaaer inden lukte Døre, og især desaarsag vogte sig for, at Intet af de Forklaringer, der ere afgivne under kriminelle Forhører, bliver bekjendt, saalænge ikke Sagens Undersøgelse er sluttet. § 10. Naar noget Retsvidne tilsidesætter sine Pligter, vil han ikke alene, efterat de fornødne Oplysninger ere tilveiebragte, ved Amtmandens Resolution strax kunne afskediges, men endog, efter Sagens Beskaffenhed, være Tiltale til Straf undergiven. Denne vil, naar han blot har feilet af Ubetænksomhed, være Bøder indtil 50 Rbd., men naar noget Retsvidne enten forsætlig har afveget fra Sandheden eller ved saadanne Meddelelser, som ommeldt i § 9, 9 Juni.

9 Juni. forsætlig har lagt Hindring i Veien for en Sags Oplysning, vil i Overeensstemmelse med Lovgivningens almindelige Grundsætninger høiere Straf være at anvende. § 11. Uagtet der ordentligviis ikke bør bruges Andre som Retsvidner end de, der i Overeensstemmelse med de foranførte Regler dertil ere udnævnte, saa bør dog, hvor efter Omstændighederne disses Tilstedekomst ikke kan oppebies uden Standsning af en berammet Ret eller Fare for at tabe de Oplysninger, som øieblikkelig ere at erholde, Dommeren være berettiget og forpligtet til at tilkalde andre Mænd, der have alle de Egenskaber, som udkræves hos fuldgyldige Vidner, og disse ere pligtige uden Vægring at overtage dette Kald, saalænge indtil de sædvanlige Retsvidner kunne bringes tilstede, og Dommeren finder, at disse uden Skade for Sagens Gang kunne afløse de tilkaldte Vidner. § 12. Forsaavidt Tingmænd i Overeensstemmelse med Loven skulle tage Deel i en Sags Paadømmelse som Meddomsmænd, bliver der at forholde efter de hidtil gjældende Regler. § 13. Nærværende Forordning skal træde i Kraft med Begyndelsen af Aaret 1848, inden hvilken Tid de fornødne forberedende Foranstaltninger bør træffes. Iøvrigt ere denne Forordnings Bestemmelser, angaaende Maaden, hvorpaa Retsvidner skulle udnævnes, ikke anvendelige med Hensyn til Skifter, Auktioner, Fogedforretninger eller andre saadanne Forretninger, men herved kan fremdeles bruges hvilkesomhelst vidnedygtige Mænd, vedkommende Embedsmand vil tilkalde, ligesom de og fremdeles derfor oppebære den Betaling, som Sportelanordningerne hjemle.

9 Juni. **P., indeh. nærmere Bestemmelser til at sikkre Præster og andre Offerberettigede for Tab ved Høitidsofferets ubillige Forringelse.**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Da det i Betragtning af de mange indløbne Klager fra Præster og andre Offerberettigede, deels over at der er ydet dem et upassende Offer, deels over at det dem tilkommende Offer endog er aldeles udeblevet, er af Vigtighed, at den hine Embedsmænd ved Loven hjemlede Ret til Offer gives mere Fasthed og Beskyttelse, saa have Vi, efter gjentagende at have ladet begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark forelægge Udkast til en didhensigtende Lov, allernaadigst fundet for godt at byde og befale som følger: Da det ved danske Lovs 2—12—5 og 2—15—10 samt senere Anordninger er gjort Enhver, der

deeltager i Kirkens Goder, til Pligt, paa Aarets 3 Høitider at offre til Præsten og Kirkebetjentene, og der i den, under 15 Dec. 1670 meddeelte, allerhøieste Konfirmation paa Forbedring i de Geistliges Privilegier § 5 udtrykkeligen er hjemlet Geistligheden Ret til, ved Rettens Tvang at faae det den tilkommende Offer inddrevet, men der hersker Uvished om Maaden, hvorpaa Geistligheden skal kunne gjøre denne sin Ret gjældende, saa bestemmes herved, at det skal være enhver Offerberettiget overladt, naar Nogen af Menighedens konfirmerede Medlemmer undlader at give et efter sin Stilling og Evne samt Stedets eller Egnens Skik og Brug passende Offer, at henvende sig til Kommunalbestyrelsen, forsaavidt Kjøbstaden angaaer, og, forsaavidt Landet angaaer, til Amtsraadet, der dog har at indhente vedkommende Sogneforstanderskabs Erklæring, for at faae den Paagjældende ansat til et bestemt Offer, hvilket Offer, i Mangel af Betaling, skal kunne inddrives ved Udpantning. Dog skal det i ethvert Tilfælde, hvor Offeret saaledes bestemmes, staae Parterne frit for at indstille Sagen til Kancelliets Afgjørelse. — Foranførte Bestemmelser skulle dog indtil videre ikke være anvendelige i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn. 9 Juni.

P. ang. adskillige Forandringer i Toldanordningerne.*) 9 Juni.

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: Efter at have indhentet Betænkninger fra begge Forsamlinger af Vore troe raadgivende Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark, byde og befale Vi hermed Følgende. Til F. 1 Mai 1838 § 1. Indførselen af brændt Kaffe og brændte Kaffesurrogater fra fremmede og toldfrie Steder skal for Fremtiden være tilladt mod den herefter anordnede Indførselstold, hvorimod det i Henseende til Cikorie, som er tilvirket i Altona, indtil videre skal have sit Forblivende ved den i Tarif 13 Marts 1844 fastsatte lavere Indførselstold. — Til F. 1 Mai 1838 § 15. Stempling af indenlands raffineret Top- og Kandis-Sukker falder bort. — Til F. 1 Mai 1838 §§ 25, 56 og 57, samt P. 12 Mai 1841 § 3 og P. 13 Marts 1844 til §§ 54—56. Toldgodtgjørelsen for saltet Kjød og Flæsk, som udføres, forhøies til 13⅗ Rbsk. pr. 100 Pd. — For indenlands saltet Sild, som udføres, forhøies Toldgodtgjørelsen ligeledes: a) naar Udførselen, ifølge derom inden 12 Maaneder produceret

*) Jfr. Love om Udjevning af Toldforskjellen af 22 Dec. 1850 og 26 Juli 1853.

9 Juni. Told-, Konsulat- eller Magistrats-Attest fra Ankomststedet, er skeet til tropiske Egne, til:

5 Rbd. 57 ß. pr. Læst à 12 Tdr. for	hele og halve	alminbelige danske Tdr.
5 — 25 -	1/4 og 1/8	
7 — 18 -	hele og halve	saakaldte svenske Tdr.
6 — 82 -	1/4 og 1/8	

b) Naar Udførselen skeer til andre Steder, til:

4 Rbd. 34 ß. pr. Læst à 12 Tdr. for	hele og halve	alminbelige danske Tdr.
4 — 9 -	1/4 og 1/8	
5 — 57 -	hele og halve	saakaldte svenske Tdr.
5 — 32 -	1/4 og 1/8	

Endvidere blive ogsaa de ved Indførselen erlagte Sportler at godtgjøre, naar Indførselstolden tilbagebetales i de i F. 1 Mai 1838 §§ 56 og 57 (jfr. § 25) samt P. 12 Mai 1841 § 3 ommeldte Tilfælde.

Til Tarifen for Indførsels- og Transittolden*).

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Fraskrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Bomuldsgarn........................	......	.....	.....	.....	.....	Jengelske Tvistballer, sammenskruede med Jernbaand, 6 pCt.
Eddike, af Øl........................	30 Vrtl.	3. 72	- 32	20 Vrtl	2½ Vrtl	
Jern.						
a) Støbegods:						
— simpelt, grovt, saasom: Kanoner, Bomber, Granater, Kugler, Kakkelovne, Gryder, Pander og Kjedler, Komfurer, Skorsteensplader, Riste til Ovne, Rør, Retorter, Digler, Gelændere og Gittere, Vægte og Lodder m. v. samt afslebet, affilet, afdreiet, simplere Støbegods, saasom afdreiede Mortere, afslebne Strygejern, Presjern, Axler og Tappe, Balancer, Sprosser til Trappegelændere, afslebne Ambolte og Hammere..	100 ℔	1. 54	- 20	300 ℔	300 ℔	
— finere, affilet, poleret, ciseleret, saasom: Lysestager, Stillinger til Lyseskjærme og Uhre, Lamper, Presenteer- og andre Bakker, Skrivetøier, Røgelsekar, Papiirtvin-						

*) Med Hensyn til Transittolden see L. derom af 6 Mai 1857, paa Grund af hvilken Lov den denne P. tilføiede Fortegnelse over transittoldfri Varer her udelades.

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum. Tilskrivning.	Oplags-Kvantum. Frafkrivning.	Thara.
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Jern.						
a) Støbegods:						
gere, Frugtskaale, Blomstervaser, Buster, Statuer, Basreliefs, Medaillons rc.	100 ℔	12. 48	- 80			
— Bijouterievarer, saasom: Ringe, Brystnaale, Kors, Signeter, Uhr- og Halskjæder, Uhrkroge og Strikkekroge, Liv- og Armbaand, Spænder m. v.	100 ℔	33. 32	3. 12			
— Søm, see smedet Jern.						
— Andet Støbegods, som ikke er at henføre under nogen af de foregaaende Klasser, see Jernkram.						
b) Jernkram:						
— simpelt, saasom: Skruestikker, Hammere, Balancer, Hesteskoe, Kakkelovnsrør og Arbeide af Bladejern, Jernpander, Spader og Skuffer, Leer og Skjæreknive, Stemme- og Huggejern, Høvlejern, Øxer, Borer, Saugblade, Brødknive, simple Foldeknive, Uldsaxe, Huggepiber, Laase, Skodder, Hængsler, Holzskruer, Jernpassere og Cirkler, Jernbug eller Tvist, Kaffemøller, og fortinnet, emailleret, malet og lakeret Støbegods (forsaavidt det ikke er at henføre til Spore- og Spændemager-						

Jern.						
b) Jernkram:						
arbeide) samt støbte Jernknapper, Knive og Saxe	100 ℔	3. 12	- 30			
— finere, saasom: andre Saxe og Knive end de under foregaaende Klasse ommeldte, Gafler, Sabel- og Kaardeklinger, Ildtænger og Skuffer, Proptrækkere, Fyrstaal, Skoiter, Sabelskeder, Angler eller Fiskekroge, Staalpenne, Skomagernaale, Stoppe-, Seil-, Pak-, Spæk- og Træk-Naale, Strikkepinde, Karabinhager, Korsetmaskiner, alt Spore- og Spændemager-Arbeide (blankt, fortlakeret, malet, emailleret eller fortinnet), samt smedede Knapper	100 ℔	6. 24	- 60			
— inkrusterede, facetterede og pletterede eller paa lige Maade udstyrede Varer, saasom: Knive og Gafler med pletterede Skafter eller Skafter af Nysølv eller Sølv, samt Bijouterievarer af Staal	100 ℔	16. 64	1. 4			
— kirurgiske Instrumenter af Staal, see Instrumenter.						
Kaffe, brændt, malet og umalet, samt Cikorie andetstedsfra end fra Altona, og alle andre						

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Indf.-Told efter Netto-Vægt.	Transit-Told efter Brutto-Vægt.	Oplags-Kvantum.		Thara.
				Tilskrivning.	Frastrivning.	
		Rbd. ß.	Rbd. ß.			
Kaffe.						
Slags brændte Kaffesurrogater, malede eller umalede	100 ℔	4. 16	- 6			
Kobber, Plader, hamrede eller valsede, samt Bolte og Søm, uden Hensyn til Anvendelsen, og Kobbertraad	100 ℔	2. 80	- 48	300 ℔	100 ℔	i Kasser 12 pCt.
— i Arbeide, malet og lakeret	100 ℔	16. 64	1. 16			
Messing eller **Metalkomposition, Blik** og **Plader,** uplettered samt Bolte og Søm, uden Hensyn til Anvendelsen, saa og trukne Rør, saasom til Lamper	100 ℔	2. 80	- 48	100 ℔	50 ℔	i Kasser 12 pCt.
— i Arbeide, malet og lakeret	100 ℔	16. 64	- 88			
Steenkul	100 Tdr.	6. 24	frie	25 Tdr.	12 Tdr.	
Svampe, upræpareret Fyrsvamp	100 ℔	frie	- 30			
Svovl, i Stænger, samt Svovldug og Svovlblomme	......	.....	.....	.....	.....	i Kasser og Fouslager 10 pCt.
Træ-Arbeider, „Huustømmer, tildannet", forsaavidt det ikke efter dets Beskaffenhed er at fortolde efter Vægt som Snedker- og Tømmermands-Arbeide, fortoldes som Tømmer, dog uden						

Træ-Arbeide Remission for Bankanter, men med 100 pCt. Tillæg for Forarbeidningen.						
Uldne Varer, stempelpligtige: — uldne, med Silke, eller Bomuld og Silke, eller Linned og Silke blandede Varer.....	100 ℔	125. -	4. 16			
— Klæde, Halvklæde og andre heelt uldne, valkede og overskaarne (mere eller mindre appreterede) Uldvarer..................	100 ℔	75. -	3. 12			
— raat og ufarvet Bombasin og Merinos ...	....	33. 32	1. 4			
— Gulvtæppetøi	....	25. -	- 80			
— Alle andre heelt uldne, eller med Bomuld eller Linned blandede uldne stempelpligtige Varer............................	100 ℔	54. 16	1. 72			

Anmærkning. Det Træ eller Pap, hvorpaa Kasimir, Kords, Merinos, Moreen m. fl. ere vundne, kan forinden Veiningen aftages, eller dets Vægt paa anden Maade udfindes og afdrages ved Toldens Beregning. For Lister om Klæde og deslige gives derimod ingen Rabat.

9 Juni.

Til Tarifen for Udførselstolden:

	Vægt, Maal eller Stykketal.	Udførselstold efter Netto-Vægt.	Thara.
Uld	.....	.....	i Lærreds-Emball. 2 pCt.

Til Tarifen for Lastepenge:*)

	à Kommerce-Læst.
3. For Reiser fra eller til Havne i Norge, Sverrig, Rusland, Østersøen, Tydskland, Holland, Belgien, Storbrittanien og Irland, samt Frankrig og Spanien indtil Kap Finis Terræ..	Rbd. ß. - 48
For Reiser til eller fra fremmede Steder ved Elben samt Helgoland, naar den slesvig-holsteenske Kanal passeres; saavelsom for Reiser imellem de nævnte fremmede Steder og Ribe, Hjerting eller Ringkjøbing og Agger-Kanal exkl., erlægges Lastepenge som for indenlandsk Fart.	

Denne Plakat træder i Kraft 1 Juli 1847; og ville Vi derhos herved have den provisoriske P. 21 Jan. 1846, ang. Fritagelse for Skibsafgifter i visse Tilfælde, tillagt endelig Lovskraft..

9 Juni. **P. for Kongeriget Danmark, ang. Indførsel, Fabrikation og Brug af Spillekort.**

Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: Efter modtagen Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe raadgivende Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark, ville Vi allernaadigst have anordnet som følger: § 1. Forbudet mod Indførselen af Spillekort fra fremmede og toldfrie Steder (F. 1 Mai 1838 § 1) og Monopolet paa Spille-

*) See L. 8 Febr. 1854 § 3.

korts Forfærdigelse heri Landet ophæves herved. § 2. Spillekort af ethvert Slags fra fremmede og toldfrie Steder indgaae mod en Indforselstold af 3 Rbß. pr. Spil. — Desforuden bliver at erlægge en Stempelafgift til Vor Kasse af 8 Rbß. for hvert Spil, som indføres, med Undtagelse af de i Altona og de øvrige toldfrie Steder i Hertugdømmet Holsteen fabrikerede og med Stempling derstds forsynede Spillekort, hvilke allerede have erlagt Stempelafgift, og desaarsag ved Indforselen alene svare den ovennævnte Indforselstold. § 3 Paa Forfærdigelsen af Spillekort bliver Bevilling at erhverve igjennem Vort Gen.-Toldk. og Komm.-Kollegium. — Den i § 2 anordnede Stempelafgift erlægges ogsaa af de indenlands forfærdigede Spillekort, forinden disse maae afhændes til Forbrug heri Landet. § 4. Stemplingen af Spillekort udføres ved Toldvæsenet, efter Vort Gen.-Toldk. og Komm.-Kollegii nærmere Bestemmelser desangaaende, som i sin Tid ville være at bringe til almindelig Kundskab. § 5. Spillekort, som ere forfærdigede i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteens toldpligtige Distrikter, indgaae mod behørig Toldlegitimation, og, naar de ere forsynede med befalet Stempling, afgiftsfrit til Vort Kongerige Danmark (F. 1 Mai 1838 § 19). § 6. Spillekort, som ved Indforselen unddrages den anordnede Told- eller Stempelafgift, skulle være forbrudte, og Vedkommende derhos være ifalden en Mulkt fra 1 til 3 Rbd. for hvert Spil. — I Henseende til Overtrædelser af dette Slags bliver Fremgangsmaaden den samme, som for Toldsager i Almindelighed er anordnet (F 1 Febr. 1797, 1ste Afdeling, XI). § 7. Den i § 6 bestemte Straf finder og Anvendelse paa den, som forhandler ustemplede Spillekort, eller som bruger saadanne til Spil, eller i hvis Besiddelse de befindes, medmindre det i sidste Tilfælde maatte kunne oplyses, at Besiddelsen ikke har været forbunden med lovstridig Hensigt. — Halvdelen af de ikjendte Straffes Provenü tilfalder Angiveren, og den anden Halvdeel vedkommende Fattigvæsen. — Sager angaaende de i denne § ommeldte Overtrædelser blive at behandle som offentlige Politiesager; og skal det paaligge vedkommende Politiemester at paasee denne Paragraphs Overholdelse. § 8. Foranstaaende Bestemmelser træde i Kraft den 1 Jan. 1848; og ere fra den Tid alle ældre Bestemmelser angaaende denne Gjenstand ophævede. 9 Juni.

P. ang. Oprettelsen af en Helbredelsesanstalt for Sindssvage i Nørre-Jylland.*) 13 Okt.

*) Jfr. L. 16 Febr. 1856 ang. Oprettelsen af en Anstalt til Ophold for uhelbredelige Sindssvage i Nørrejylland, L. 12 Dec. 1860 ang.

13 Okt. Vi Christian den Ottende, osv. G. v.: At Vi, med Hensyn til et af Vore troe Provindsialstænder for Nørre-Jylland i Aaret 1844 indgivet Andragende, have ladet forelægge disse Stænders Forsamling i 1846 et Udkast til en Anordning angaaende Oprettelsen af en Helbredelsesanstalt for Sindssvage i bemeldte Vort Land, og at Vi, efter at have modtaget Stændernes derover allerunderdanigst afgivne Betænkning, byde og befale som følger: § 1. Der skal i Vort Land Nørre-Jylland paa en dertil indkjøbt Plads i Nærheden af Vor Kjøbstad Aarhuus opføres og indrettes en fuldstændig og til de ved Granskning og Erfaring bekræftede Grundsætninger angaaende Afsindiges rette Behandling svarende Helbredelsesanstalt for disse Ulykkelige. Denne Anstalt skal ved sin første Indretning have Plads for 130 Afsindige, men der vil sørges for, at der bliver Leilighed til, om det i Tiden gjøres fornødent, dermed at forene saadanne Tilbygninger, at der kan blive Plads for et større Antal. § 2. De Pengesummer, der maatte medgaae til Erhvervelse af Byggegrund, Gaards- og Havepladser og det Jordtillæg, som maatte findes hensigtsmæssigt, til de fornødne Bygningers Opførelse, Indretning og Forsyning med Inventarium, samt hvad der ellers maatte behøves for at sætte Anstalten i tilbørlig Stand, ville blive forskudte af Vor Kasse, imod at der af dette Forskud svares 4 pCt. aarlig Rente, og at Forskuddet efterhaanden afbetales i 12 Aar. § 3. Af det Beløb, som udfordres til foranførte Forrentning og Afdrag, udrede Provindsens Kjøbstæder ⅛, der fordeles imellem disse efter det i F. 7 Juni 1843 bestemte Forhold og igjen i hver Kjøbstad lignes paa Indvaanerne efter disses Formue og Vilkaar. De øvrige ⅞ udredes af Amternes Hartkorn, saaledes at ethvert Amts Repartitionsfond tilsvarer en til sammes Hartkorn, under Jagttagelse af det sædvanlige Forhold imellem de flere Slags Hartkorn, svarende Andeel, der som Følge heraf bliver at inddrage under den sædvanlige Ligning til bemeldte Fond. § 4. Til Dækning af et saadant aarligt Beløb, som maatte ansees fornødent til Vedligeholdelse af Bygningerne, til Lønninger for Lægepersonalet og Stiftelsens øvrige Embedsmænd og faste Betjente, saavelsom til Patienternes Underholdning, Lægemidler, Lys, Brændsel, Opvartning, Vedligeholdelse af Inventarium, bliver der for hver i Nørre-Jylland hjemmehørende og der forsørgelsesberettiget uformuende Patient at normere en aarlig Betaling, der indtil videre bestemmes til

Betalingen for Patienter i Sindssygeanstalten ved Aarhuus, samt Reg. 19 Juni 1861 for Sindssygeanstalten for Nørrejylland.

50 Rbd., hvilken Betaling erlægges af de Private, der ere pligtige at sorge for Patienten, eller den Kommune, for hvis Regning samme er indlagt. Dog skal enhver uformuende i Nørre-Jylland hjemmehørende Patient ifølge motiveret Andragende derom nyde aldeles fri Forpleining i Eet og Alt under de tre første Maaneders Ophold i Anstalten, naar Anmeldelse om Optagelse beviislig er skeet kort efter Afsindighedens første Udbrud, inden en vis Tid, som nærmere i Reglementet for denne Anstalts Indretning og Bestyrelse bliver at bestemme, og Patienten ellers kvalificerer sig til Behandling i Helbredelsesanstalten. — For de Patienter, der høre hjemme i Nørre-Jylland, men ikke kunne henregnes til Uformuende, bliver Betalingen at normere saaledes, at der ved denne kan antages at være dækket de Udgifter, som ville medgaae til hver Patients Underholdning, Lægemidler, Lys, Brændsel, Opvartning og Vedligeholdelse af det Inventarium, som meest er udsat for Slid, hvilken Betaling udredes af Patientens egen Formue eller af dem, som dertil ere pligtige. Forsaavidt der i Helbredelsesanstalten maatte optages Afsindige, som ikke høre hjemme i Nørre-Jylland, bliver der at fastsætte en vis høiere Betaling, der kan antages at indeholde fuld Godtgjørelse for samtlige paa Patientens Ophold, Forpleining, Lægebehandling o. s. v. medgaaende Udgifter, deri beregnet Bygningernes Vedligeholdelse, Lønninger til Læger m m., ligesom der og for de Patienter, som paa Vedkommendes Begjæring erholde større Bekvemmeligheder end de sædvanlige, bør erlægges en forholdsmæssig høiere Betaling. Det Udgiftsbeløb, som ikke ved saadanne Betalinger bliver dækket, tilveiebringes ved Ligning paa Kjøbstæderne og Hartkornet efter det i § 3 nævnte Forhold. § 5. Angaaende den i § 3 ommeldte Ligning, der vil tage sin Begyndelse med 1848, vil en nærmere Anordning forinden udkomme. § 6. Hvad den i § 4 omhandlede aarlige Ligning angaaer, da vil der i sin Tid være at forelægge Vore troe Provindsialstænder for Nørre-Jylland Udkast til en Anordning, der nærmere bestemmer denne Lignings Beløb. 13 Okt.

Kanc.-P. ang. Bestemmelsen af en fast Grændse for Alderens Beregning med Hensyn til Børns Antagelse til Konfirmation. 9 Nov.

Det har behaget Hans Majestæt under 27 f. M. allernaadigst at resolvere: „Vi ville allernaadigst have fastsat, at de Børn, der fylde 14 Aar inden April Maaneds Udgang, kunne uden Dispensation i Henseende til Alderen stedes til

9 Nov. Konfirmation om Foraaret, og at de, som fylde 14 Aar inden Oktober Maaneds Udgang, uden saadan Dispensation maae kunne stedes til Konfirmation om Efteraaret. — Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning.

1848.

4 April. **P. ang. Ophævelse af de Gebyrer til Kjøbenhavns Borgervæbnings Kasse, som erlægges ved Avancement til Officiersposter i bemeldte Væbning.**

Vi Frederik den Syvende, osv., G. v.: Ligesom de Bidrag, der i Overeensstemmelse med Regl. 1 Juni 1808 § 39 have været erlagte af Underofficiererne saavelsom de menige Infanterister og Artillerister af Borgervæbningen i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn ved Indtrædelse og Avancement i Borgervæbningen, ere blevne ophævede ved P. 18 April 1843 § 11, saaledes ville Vi og allernaadigst, at de extraordinaire Bidrag, som i Medhold af bemeldte Reglement endnu erlægges til Borgervæbningens Kasse ved Avancement i Officiersposterne i bemeldte Væbning, for Fremtiden bortfalde som tvungne Bidrag.

21 April. **P. for Danmark ang., at autoriserede Kort ved Afhændelser af Fæstegods og Udstykninger af Landeiendomme skulle følge Adkomstbrevene paa de paagjældende Steder og Parceller, m. v.*)**

Vi Frederik den Syvende, osv., G. v.: At Vi have fundet det nødvendigt at foreskrive nogle Bestemmelser til Forebyggelse af, at det nye Matrikuls-Arbeide forrykkes ved Forandring af Eiendommenes Tilliggende og Hartkorn i Anledning af Bortsalg af enkelte, til et Gods hørende Fæstesteder og ved Afhændelse af Parceller af andre Eiendomme paa Landet. Efter over et dertil sigtende Lovudkast at have modtaget allerunderdanigste Betænkninger fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Danmark, og idet Vi tillige have taget Hensyn til en af Provindsialstænder-Forsamlingen for Nørre-Jylland fremsat Indstilling om adskillige Begunstigelser for de Landeiendomsbesiddere, der ville anskaffe sig Kort til Brug ved Eiendomsoverdragelser i Almindelighed, byde Vi og befale, som følger: § 1. Ligesom det Bevils, der ved Afhændelser af Fæste-

*) Jfr. B. 13 Aug. 1853 ang. de i Indenrigsministeriet beroende Matrikulsdokumenter og Kort.

gods, ifølge F. 25 Juni 1810, § 12, skal tilveiebringes for, 21 April.
at de afhændede Fæstesteder erholde den til samme hørende Jord med det derpaa hvilende Hartkorn, ei bør ansees præsteret, medmindre der af Vedkommende tilveiebringes Kort over den paagjældende Eiendom, hvis Overeensstemmelse med Matrikulskortet bliver at bekræfte af Matrikulskontoiret under Vort Rentekammer, saaledes bør der ei aabnes nogen ny Skattekonto i Amtstuens Bøger for en saadan Eiendom, eller samme henføres under en anden Skattekonto, medmindre der, tilligemed det tinglæste Adkomstbrev, forevises Amtstuen det tilhørende, af Matrikulskontoiret paategnede, Kort, forsynet med Retsskriverens Paategning om, at Kortet har været forevüst i Retten ved Adkomstbrevets Tinglæsning. Til Lettelse ved Anskaffelsen af fornævnte Kort indrømmes det, at de Vedkommende i det nævnte Øiemeed i Vort Rentekammers Matrikulskontoir kunne erholde Kopier af Matrikulskortene mod Betaling af 1 Rbß. pr. Tønde Land, dog at der ei for noget saadant Kopiekort betales mindre, end 64 Rbß. § 2. Ved fremtidige Udstykningsforretninger af Eiendomme paa Landet skal Landinspekteuren eller den dertil autoriserede Landmaaler udfærdige det ene af de befalede Exemplarer af Kortet i enkelte Dele, eet Kort for hver Parcel, som skal overgives til den, der ved Gave, Kjøb, Mageskifte eller paa anden Maade erhverver Parcellen, og følge med Adkomstbrevet. Derhos skal der ikke i Amtstuens Bøger kunne aabnes nogen ny Skattekonto for Parcellen, eller denne henføres til en anden Skattekonto, medmindre der er forholdt saaledes, som i § 1 er foreskrevet for de der omtalte Afhændelser. § 3. I alle andre Tilfælde, hvor nogen Grundbesidder paa Landet maatte ønske Kort over sin Eiendom, kan i Vort Rentekammers Matrikulskontoir erholdes Kopie af det paagjældende Matrikulskort mod en Betaling af 2½ Rbß. pr. Tønde Land, dog saaledes, at ingen Kopie udfærdiges under 64 Rbß. Nye Kort kunne sammesteds faaes attesterede med Hensyn til deres Overeensstemmelse eller Ikke-Overeensstemmelse med Matrikulskortene for en Betaling af ½ Rbß. pr. Tønde Land, dog at den mindste Betaling i dette Tilfælde bliver 48 Rbß. § 4. Ligesom de i foregaaende §§ 1 og 2 foreskrevne Paategninger paa de autoriserede Kort over de paagjældende Eiendomme om, at de ved Adkomstbrevenes Tinglæsning have været foreviste i Retten, bør meddeles uden særlig Betaling, saaledes bør ogsaa, naar der i andre Tilfælde angaaende en Landeiendom tinglæses et Adkomstbrev, der er ledsaget af et autoriseret

21 April. Kort over samme, Retsskriveren uden særlig Betaling meddele Kortet Paategning om, at det ved Adkomstbrevets Tinglæsning har været foreviist i Retten.

27 Mai. **P. om Konstruktionen af svære og sværtbelæssede Vogne, som skulle benyttes paa Hovedlandeveiene i Sjælland, m. v.*)**

Vi Frederik den Syvende, osv., G. v.: At Vi, efter at have modtaget allerunderdanigst Betænkning fra Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt for Færøerne over et dem i sin Tid forelagt Udkast til en Anordning, sigtende til at forebygge den skadelige Virkning, der, navnligen paa Chausseerne i Sjælland, spores af en uheldig Vognkonstruktion, og i Særdeleshed af den almindelige Brug af Vogne med smalle Hjulfælger og ringe Sporvidde til uforholdsmæssigt tunge og brede Læs, have fundet Os foranledigede til hermed at byde og befale, som følger: § 1. Ved Benyttelsen af Vogne paa Hovedlandeveiene i Sjælland skal det, naar Vognen med alt Tilbehør samt det Gods og de Personer — dog derunder ei indbefattet Kudsken —, der føres paa samme, veier 3,500 Pd., eller derover, iagttages: a) at Beslaget paa sammes Hjulfælger har en Brede af i det Mindste 4 Tommer; b) at Hovederne paa Hjulsømmene, Stifterne eller Skruerne ere sænkede i og ikke staae frem over Beslaget; c) at Beslaget er saaledes anbragt, at det danner en lige Overflade, dog at Ansvar ei paadrages derved, at Hjulbeslagene, alene som Følge af Slid, have antaget en hvælvet Overflade; d) at Læsset paa en saadan Vogn ei har over 5½ Fods Brede, medmindre Vognen har en Sporvidde af i det Mindste 42 Tommer mellem Hjulfælgenes inderste Kanter, eller Læsset bestaaer i lette Gjenstande, som derhos indtage meget Rum, saasom Hø, Straa, Humle, Uld, Kvas og desl.; og tør intetsomhelst Læs have en større Brede, end 10 Fod. § 2.**) Overtrædelser af de i § 1, Litr. a til d, givne Forskrifter blive, hver især, at ansee med en Mulkt af 10 Rbd. for hver Gang Nogen i samme gjør sig skyldig, og tilfalde disse Mulkter den almindelige Veikasse. — Naar Mulkten er erlagt, tillades det den Paagjældende, forsaavidt de i § 1, Litr. a og d, givne Forskrifter angaaer, at fuldende den begyndte Reise til Bestemmelsesstedet, og, forsaavidt

*) Jfr. L. 20 Aug. 1853 om bredfælgede Hjul for Omnibusser o. desl. i Kjøbenhavn.

**) Forandret ved L. 16 Marts 1851 desangaaende.

Overtrædelsen vedkommer de under Litr. b og c givne Forskrifter, gives den Vedkommende Frist med at afhjælpe den befundne Mangel, indtil han er kommen til sit Hjem. § 3. Kontrollen med denne Anordnings Efterlevelse bliver for Tiden at indskrænke dertil, at der af det alminbelige Veivæsen indrettes ved Lyngby og Karlslunde paa Kjøbenhavns Amt samt paa Strækningen mellem Roeskilde og det Sted, hvor Holbæk-Veien støder sammen med Ringsted-Veien, et Vægtapparat tæt ved Landeveien, hvorpaa Vognen med Læs kan indkjøres fra Landeveien og derefter under Eet veies, uden Fraspænding af Hestene, hvorhos der bliver at ansætte en Veibetjent, som sammesteds gives Bolig, der har at vaage over, at denne Anordning efterleves. Han skal anholde enhver Vogn, om hvilken han har Grund til at antage, at der med Hensyn til samme er begaaet en Overtrædelse, og uopholdeligen lade samme veie, hvorhos han, naar han efter tilendebragt Undersøgelse finder, at den Paagjældende er ifalden Mulkt, og derom har givet fornøden Tilførsel i en autoriseret Protokol, som altid bør være tilstede paa Kontrolstedet, strax affordrer den Kjørende den ifaldne Mulkt. Dersom denne anseer sig forurettet ved den af Opsigtsbetjenten tagne Bestemmelse, staaer det til ham at fordre Spørgsmaalet om den ham tilregnede Overtrædelse afgjort af Skjønsmænd. I dette Øiemed bliver der ved de 3de fornævnte Kontrolsteder, og i alt Fald i Vægtapparaternes nærmeste Omegn, af Øvrigheden at udnævne 6 faste Synsmænd, som, efter at være gjorte nøie bekjendte med denne Anordnings Forskrifter og det anbragte Vægtapparats Indretning, blive eengang for alle at tage i Eed, at de nøiagtigen og redeligen ville udføre det dem overdragne Hverv. Af disse Synsmænd tilkaldes uopholdeligen paa den Klagendes Begjæring, efter en bestemt Orden, de 3de, som maatte være tilstede, hvilke uopholdeligen have at møde, undersøge Klagens Gjenstand og korteligen at indføre deres Eragtning i fornævnte Protokol, hvorved det har sit Forblivende. Bliver da den af Opsigtsbetjenten tagne Bestemmelse stadfæstet, bør den Kjørende, der ubeføiet har klaget, foruden den ifaldne Mulkt, udrede 6 Rbd, hvoraf Halvdelen tilfalder Synsmændene til lige Deling, og Halvdelen den alminbelige Veikasse. Forandres derimod Opsigtsbetjentens Kjendelse, har den Kjørende Intet at udrede i Anledning af Synsforretningen, hvorimod Synsmændenes Godtgjørelse udredes, med 1 Rbd. til hver, af den almindelige Veikasse. — Den ifaldne Mulkt tilligemed de nysnævnte 6 Rbd., naar den Kjørende har at udrede samme, 27 Mai.

27 Mai. bør denne strax erlægge til Opsigtsbetjenten imod dennes skriftlige Kvittering. Og bør det saavel paa Kvitteringer der bliver at forsyne med Sagens Nummer, som i Protokollen anmærkes, hvorlænge den Kjørende har været opholdt. Udgjør dette Ophold mere, end een Time, har Veibetjenten, hvis den Kjørende frifindes, paa dennes Forlangende at udbetale ham, imod Kvittering, 1 Rbd. i Erstatning samt et lige Beløb for hver halve Time, Opholdet varer længer, end een Time, hvilken Erstatning udredes af Veikassen og godtgjøres denne af Veibetjenten, forsaavidt han utilbørligen har foraarsaget Opholdet. § 4. Vægrer den Kjørende sig ved at underkaste sig den Undersøgelse, der ovenfor er foreskrevet i det Øiemed at kontrollere Overholdelsen af nærværende Anordning, ansees han skyldig i den Overtrædelse, hvorfor han af den opsigthavende Betjent er anseet mistænkt, og bør, foruden den herfor bestemte Mulkt til den almindelige Veikasse, udrede 10 Rbd. til vedkommende Amts- eller Kjøbstads-Fattigkasse i hans Hjem, hvor Sagen, efter Anmeldelse fra Veivæsenets Side, uopholdeligen bliver at forfølge mod ham som angaaende en offentlig Politieforseelse. — Paa samme Maade bliver der at forholde, naar den Kjørende ei strax erlægger den ifaldne Mulkt og Omkostninger efter § 3, eller i det Mindste, hvis han angiver ikke at være forsynet med de fornødne Penge, tilstiller den vedkommende Opsigtsbetjent Betaling inden 14 Dage efter Anholdelsen. § 5. Det forbeholdes Veivæsenet, naar det i Tiden maatte findes fornødent, at indrette andre eller flere Kontrolsteder, lige med de foranførte, paa passende Pladser ved Hovedlandeveiene. § 6. Denne Vor Anordning træder i Kraft 1 Jan. 1850.

27 Mai. F. for Danmark, sigtende til Forbedring i Huusmænds og Inderslers Kaar.*)

Vi Frederik den Syvende, osv. G. v.: Idet Vor forevigede Fader, der med lige Kjærlighed omfattede alle sine Undersaatter, erkjendte, hvor ønskelig en Forbedring af Huusmænds og Inderslers nærværende Kaar maatte ansees, forelagde Han i sin Tid begge Forsamlinger af Provindsialstænderne for Danmark et Udkast til en Forordning, sigtende til at bevirke en saadan Forbedring i flere Retninger. Paa dette Udkast have Vi, besjælede af samme Kjærlighed til alle Vore Undersaatter, til hvilken Klasse de maatte henhøre, allernaadigst besluttet

*) Jfr. L. 4 Juli 1850 om Afløsning af det Pligtarbeide, der forinden Kundgjørelsen af F. 27 Mai 1848 er betinget af Huse og Boliger paa Landet.

at grunde en Lov, der skal sikkre Huusmænd og Inderster de Rettigheder, hvorpaa de kunne gjøre Krav. Og have Vi derved taget Hensyn til de Modifikationer i hiint Udkast, som Vore troe Provindsialstænder have bragt i Forslag. Navnligen have Vi troet at burde efterhaanden aldeles afskaffe Betingelsen af Pligtarbeide som Betaling for Overdragelsen af Huus og Bolig paa Landet. Det er i den Henseende Vor Hensigt i sin Tid at forelægge den tilkommende Folkerepræsentation et Udkast til en Lov om Afløsningen af det ved tidligere Kontrakter betingede Pligtarbeide af deslige Huse og Boliger. Men da der dog i ethvert Fald vil medgaae længere Tid, inden en saadan Lov kan udkomme, saa ville Vi for Tiden indskrænke Os til at tilkjendegive samtlige Eiere af Huse og Boliger, af hvilke saadant Pligtarbeide ydes, saavelsom Fæsterne og Leierne af disse, at de opfylde Vort Ønske og Vore landsfaderlige Hensigter, naar de, til gjensidigt Bedste, snarest muligt træffe mindelige Overeenskomster om dette Pligtarbeides Afløsning mod passende Vederlag i Penge eller Varer. Derimod have Vi, hvad fremtidige Kontrakter angaaer, anseet det for rettest, i Stedet for den i det Stænderforsamlingerne forelagte Udkast foreskrevne Begrændsning af det Ugedagsarbeide, der maatte kunne betinges for Overdragelse af Huus og Bolig paa Landet, at bestemme, at der for Eftertiden ikke maa betinges nogetsomhelst Pligtarbeide for en saadan Overdragelse. — Thi byde og befale Vi, i Henhold hertil, som følger: § 1. Med Hensyn til det Pligtarbeide i kommunale og offentlige Anliggender, hvilket for Tiden paahviler Huusmænd, der have Jord, som er ansat til Hartkorn, skal det, forsaavidt saadant Arbeide præsteres efter Hartkornet, eller, i Henhold til P. 1 Aug. 1815, § 4, er substitueret for Arbeide efter Hartkornet, forblive ved de nu gjældende Regler om den Andeel, slige Huusmænd skulle tage i samme. Fremdeles har det sit Forblivende ved de hidtil gjældende Regler om Huusmænds og Indersters Forpligtelse til at yde den Præsten tilkommende Høstdag og til at give Møde ved opstaaet Ildebrand*) saavelsom til at deeltage i Sneekastningsarbeide, med den nærmere Begrændsning, at, naar der i noget Sogn afforbres Huusmænd og Inderster mere, end 3 Dage i een Vinter, til Sneekastning paa Postrouterne, ville de for enhver Arbeidsdag, de saaledes præstere ud over de nævnte 3 Dage, erholde en Godtgjørelse af 24 Rbß., der 27 Mai.

*) Jfr. L. 15 Decbr. 1850, hvorved Landboeres Forpligtelse til at rydde Brandsteder indskrænkes.

27 Mai. udredes af Postvæsenet.*) Alt andet Pligtarbeide i offentlige og kommunale Anliggender for Huusmænd og Inderster skal derimod for Fremtiden bortfalde. Dog skal Kommunen — hvorved her i Almindelighed forstaaes det eller de under et Sogneforstanderskab hørende Sogne — have Ret til, for et Tidsrum af i det Mindste 5 Aar ad Gangen, istedetfor Sneekastningsarbeidet i det Hele, at affordre enhver Huusmand eller Inderste indtil 3 Arbeidsdage om Aaret til det dem efter den nu gjældende Lovgivning paaliggende Pligtarbeides Udførelse, derunder indbefattet Brevbæring. — Naar det paagjældende Pligtarbeide, efter Lovgivningen, hidtil har paahvilet saavel Gaardmænd som Huusmænd og Inderster efter Omgang, vil dette Arbeide, saalænge det udføres som Naturalarbeide, paahvile Gaardmændene alene; men, naar disse ei længere ønske det udført som Naturalarbeide, kunne de forlange, at Kommunen lader det udføre ved leiede Folk. Fremdeles skal Kommunen i Almindelighed lade det øvrige, hidtil Huusmænd og Inderster paahvilende, men nu bortfaldende Pligtarbeide udføre ved leiede Folk. Og skal der til sligt Arbeides Udførelse, alene naar det undtagelsesviis findes uundgaaeligen nødvendigt, kunne tilsiges Huusmænd og Inderster, men hver Arbeidsdag bliver da at godtgjøre af Kommunen med 24 Rbß. i Maanederne fra 1ste Novbr. til 1ste April, og med 32 Rbß. til Aarets øvrige Tider. — Det Beløb, som maatte blive fornødent til at afholde samtlige forommeldte Udgifter, bliver at ligne paa Kommunen efter samme Maalestok som Fattigvæsenets Udgifter, deels efter Hartkornet, deels efter Formue og Leilighed, og derhos samtidigen med de øvrige alminbelige Kommunaludgifter, navnligen Fattig- og Skoleskatten, dog at Beløbet særligen anføres i Regnskaberne over Kommunaludgifterne. Forsaavidt den omhandlede Udgift bliver at ligne efter Hartkorn, skal under Ligningen medtages alt Kommunens Hartkorn, priviligeret og upriviligeret, Skov- og Mølleskylds Hartkorn med det Halve mod Ager- og Engs-Hartkorn, og blive navnligen ogsaa at medtage de Huusmænd, som have Hartkorn, om det end ellers ved Kontrakt er vedtaget, at Huusmandsloddens kommunale Afgifter, imod et fast bestemt Vederlag, skulle afholdes af den Gaard, fra hvilken Lodden i sin Tid er tagen. Beløbet opkræves tilligemed de øvrige almindelige Kommunaludgifter, ligesom der og paa samme Maade aflægges Regnskab for dette Beløb som for hine Udgifter. Og har Sogneforstanderskabet at ordne det Fornødne med Hensyn til Antagelsen af de leiede Folk og hvad videre der

*) Jfr. L. ang. Sneekastningsarbeidet af 30 Decbr. 1858, § 1.

maatte udfordres, for at det paagjældende Arbeide kan blive forsvarligen udført, og enhver komme til sin Ret. — Denne Foranstaltning bliver iøvrigt i det Hele at iværksætte overeensstemmende med de almindelige Anordninger om Kommunalvæsenet paa Landet, ligesom og det i fornævnte Øiemed paalignede Beløb i fornødent Fald bliver at inddrive som andre kommunale Afgifter. — Uagtet det, som foranført, skal være Reglen, at de flere, til et Sogneforstanderskab hørende, Sogne under Eet skulle besørge det for Fremtiden for Huusmænd og Inderster bortfaldende Pligtarbeide i offentlige og kommunale Anliggender udført ved leiede Folk og ligne Udgiften paa den samlede Kommune, skal Undtagelse herfra dog kunne finde Sted, naar et af de flere, til et Sogneforstanderskab hørende, Sogne henvender sig til det vedkommende Amtsraad med Andragende om, at det særskilt for sig maa lade det omhandlede, for Huusmændene og Indersterne i Sognet bortfaldende, Pligtarbeide udføre ved leiede Folk og derefter paa Sognet repartere og indkræve Bidragene hertil, samt naar Sognet derhos forelægger Amtsraadet et hensigtsmæssigt Regulativ for, hvorledes hermed skal forholdes. Thi da skal Amtsraadet, naar det finder en saadan Undtagelse fra denne Anordning tilraadelig, være bemyndiget til at tilstaae den, dog kun for et Tidsrum af i det Længste 10 Aar ad Gangen. § 2. For at bidrage til, at Huse paa Landet fremdeles, som hidtil i de fleste Egne brugeligt, bortfæstes paa Fæsterens og hans Enkes Livstid, hvorved iøvrigt de Bestemmelser, som Loven og Anordningerne, nærmest med Hensyn til Fæstegaarde, indeholde til Betryggelse for Fæsterens Brugsret, herefter i Almindelighed ogsaa blive anvendelige til Fordeel for Fæstehuusmændene, have Vi fundet for godt at tilstaae den Modifikation af nysmeldte Lovbestemmelser, at det tilstedes enhver Eier, der fremtidigen bortfæster Huse paa Landet, at kunne, med et halvt Aars Varsel, til hver næstkommende 1ste Mai, uden Forpligtelse til at godtgjøre den modtagne Indfæstning, udsige Fæsteren, a) naar han ei, efter beviisligen derom at være advaret, inden 16 Uger har betalt enten den forfaldne Afgift eller Restancer af de Skatter og Kommunalafgifter, som Huusfæsteren har at vederlægge Eieren, eller af det Tiendevederlag, der tilkommer Eieren eller af denne har maattet udlægges til Andre; b) naar han inden 1ste Mai af Eieren er bleven opfordret til at istandsætte den, ved en lovlig Synsforretning, erklærede Fæld paa de, ved en lige lovformelig Forretning, i sin Tid overleverede Bygninger, og det derhos, ved en lige Synsforretning, bevises, at Mang- 27 Mai.

27 Mai. lerne ikke ere afhjulpne inden en passende Frist, som, naar de hidrøre fra slet Vedligeholdelse eller andre, Fæsteren tilregnelige, Omstændigheder, bør være Midten af samme Aars Oktober Maaned, men, naar Fælden hidrører fra Fæsteren utilregnelige Omstændigheder, kan af Synsretten gives en passende Forlængelse, dog ei over 2 Aar, — Alt med den Virkning, at, naar Opsigelse i Henhold hertil er skeet, og Fæsteren vægrer sig ved godvilligen at fraflytte Stedet, skal Eieren være berettiget til, ved Fogden at lade Fæsteren udsætte. Og skal det under denne Udsættelsesforretning alene komme under Bedømmelse, om fornævnte lovbestemte Betingelser for Opsigelsens Gyldighed ere tilstede, hvortil navnligen hører, at en Synsforretning, hvorpaa Paastanden om Fæsterens Udsættelse begrundes, ei er svækket ved lovligt Overs yn. Derimod er det paa den ene Side den fraflyttede eller udsatte Fæster forbeholdt, hvis han formener at have noget Regreskrav imod Eieren, at gjøre samme gjældende under et særeget Søgsmaal, hvortil der, paa Ansøgning, bliver at tilstaae Fæsteren fri Proces, naar Øvrigheden finder, at der i de foreliggende Omstændigheder kan være rimelig Grund for saadant Søgsmaal, medens det paa den anden Side maa være Eieren forbeholdt at saggive den opsagte og udsatte Huusfæster til at udrede, hvad han i denne sin Stilling er bleven skyldig, derunder indbefattet Omkostningerne paa de Retshandlinger, som ere foranledigede ved Misligholdelsen af hans kontraktmæssige Forpligtelser. Betalingen for de forommeldte Synsforretninger bliver iøvrigt, til Lettelse for de Vedkommende, at beregne efter Forskrifterne i F. 9 Marts 1838, § 4. § 3. Det skal være Eiere af Huse paa Landet tilladt, naar de for Fremtiden bortfæste disse, at betinge sig Udpantningsret for den resterende Huusafgift, dog at denne Ret gjøres gjældende inden eet Aar efter Afgiftens Forfaldstid. Forsaavidt den resterende Afgift bestaaer i Sæd eller andre Varer, bør samme, saafremt ei andre Bestemmelser haves i den oprettede Fæstekontrakt, hvilke da blive at følge, ved Benyttelsen af Udpantningsretten ansættes til Penge efter de i P. 31 Oktbr. 1827 og A. 2 Novbr. 1836, § 3, givne Forskrifter. § 4. Ved fremtidig Udleien af Huse og Boliger paa Landet til Huusmænd og Inderster bliver at iagttage, at Leiemaalet fra Udleierens Side alene skal kunne opsiges med idetmindste et halvt Aars Varsel til hvert Aars 1ste Mai. Og vil denne Bestemmelse ogsaa finde Anvendelse paa de allerede indgaaede Leiemaal. — Dog skal berørte Forskrift ei komme til Anvendelse med Hensyn til de Huusbeboere, som ere i Husets Eiers faste

Tjeneste, og skulle disse, som Følge heraf, naar Tjenestetiden 27 Mai.
lovligen ophører, fraflytte den i Forbindelse med Tjenesten dem overdragne Bolig med Tilliggende. Er den Tjenende imidlertid kommen af sin Tjeneste i Utide, og dette ei er skeet paa Grund af Utroskab eller en af ham begaaet Forbrydelse, skal der tilstaaes ham 4 Ugers Frist til at ryddeliggjøre Huset og søge sig et andet Huusly. En lige Frist tilkommer, naar den Tjenende døer, hans efterladte Familie. § 5. For Fremtiden skulle alle Fæste- eller Leie-Afgifter, som betinges for Brugen af Huse med eller uden Jord og af Inderstestuer, bestemmes enten i Penge, eller Sæd, eller Varer, enten in natura eller efter Kapitulstaxten. Derimod skal nærværende Anordning ikke være til Hinder for, at Eieren med sine Huusmænd og Inderster frit, som med en anden Arbeider, kan afslutte særegne Kontrakter, udenfor Kontrakten om Husets eller Boligens Overdragelse, om at de skulle udføre Arbeide mod Vederlag, dog kun for eet Aar ad Gangen. § 6. Enhver Eier, der før denne Anordnings Emanation har betinget sig Dagarbeide af den, der, uden at være i hans faste Tjeneste, har fæstet eller leiet en ham tilhørende Bolig, eller hvo der fremtidigen, ifølge lovlig Overdragelse, træder i Eierens Sted, skal, forsaavidt der er betinget Ugedage, og fornøden Bestemmelse ei forud er tagen i selve Kontrakten, 14 Dage før hver 1ste Mai og 1ste November tilkjendegive Arbeideren, hvilken bestemt Dag i Ugen han fordrer Arbeidet udført i det næstkommende Halvaar, og paa anden Dag skal det da ei kunne fordres. Naar dette iøvrigt engang er skeet, bliver en saadan Regel at ansee som gjældende, saalænge Eieren ikke paa de nysnævnte Tider af Aaret underretter den Paagjældende om, at han forlanger Arbeidsdagen henlagt til en anden Dag i Ugen, end den hidtilværende. Forsaavidt der er betinget Extradage, skulle disse fordeles saaledes, at der ei fordres mere, end 2 Extradage, i een Uge, foruden Ugedagen, hvilke forstnævnte tvende Dage Eieren iøvrigt kan vælge, naar han vil, i Ugen, dog saaledes, at Huusmanden skal endeligen tilsiges Aftenen forud. Hvor det i allerede oprettede Fæste- eller Leie-Kontrakter er bestemt, at Arbeideren, naar han er tilsagt at møde en Dag, skal være forpligtet til, dersom Veirliget eller andre Aarsager hindre det tilsagte Arbeide, at vende hjem og senere at gjøre en anden Dags Arbeide istedetfor den saaledes udfaldende Dag, sættes en saadan Bestemmelse herved ud af Kraft. Derimod staaer det til Eieren, paa slige Dage at anbringe Arbeideren til andet passende Arbeide, som Veirliget tillader. — Naar Fæstere og Leiere af Huse eller Bo-

27 Mai. liger ved Sygdom eller andet, dem utilregneligt, lovligt Forfald, for hvilket et, efter Omstændighederne rimeligt, Beviis kan tilveiebringes, ere forhindrede fra at præstere de af dem overtagne Pligtarbeider, bør de, i Mangel af anden Overeenskomst, give en lempelig Godtgjørelse i Penge, der, naar Parterne ei kunne enes om sammes Størrelse, bliver at fastsætte af uvillige, af Retten dertil udmeldte, Mænd. Udebliver derimod en Arbeider af beviislig Modvillie, eller uden at kunne tilveiebringe noget rimeligt Beviis for det angivne Forfald, vil han, istedetfor at ansees efter F. 30 Jan. 1807, § 8, have at erstatte Eieren den paagjældende Arbeidsdag i Hø- og Sæd-Høsttiden med 1 Rbd. og til Aarets øvrige Tider med 48 Rbß., hvorhos en Dom for slig Udeblivelse vil høre til dem, som, tredie Gang overgaaet en Fæster, berettige Eieren til, efter den foranstaaende § 2, at opsige Fæstet. — Med Hensyn til de Kollisioner, som kunne opstaae mellem Præstens Ret til at fordre en Høstdag og Huuseierens Ret til at fordre de kontraktmæssigen hjemlede Arbeidsdage, bliver det at iagttage, at Præsten herefter ei kan tilsige Huusbeboerne til at gjøre Høstdag for sig paa den bestemte Ugedag, paa hvilken en slig Beboer er forpligtet til Dagarbeide for Huuseieren. Derimod maa dennes Ret med Hensyn til de ham tilkommende Extra-Arbeidsdage af Huusbeboeren vige for Præstens Ret til den ham tilkommende Høstdag, og vil derfor Huusbeboeren, naar han bliver tilsagt af Præsten til at forrette Høstdagen for denne paa samme Dag, da han skulde have præsteret Extra-Arbeide for Huuseieren, have at yde den førstnævnte Arbeidsdag, hvorefter Eieren bliver berettiget til at tilsige ham til en anden Extradag. Ligeledes bliver Arbeide i offentlige eller kommunale Anliggender, som skal ydes paa en vis bestemt Dag, at udføre fremfor det kontraktmæssige Dagarbeide, hvorimod Huuseieren bør være berettiget til at fordre en anden Arbeidsdag istedetfor den, som saaledes udfalder; men offentligt eller kommunalt Arbeide, som ikke er bestemt til en vis Dag, kan ei berettige Huusbeboeren til at udeblive fra Arbeidsdagen hos Eieren. § 7. Ved alt Dagarbeide skal Arbeidstiden i intet Tilfælde kunne udstrækkes længere, end fra Solens Opgang til dens Nedgang, med den i F. 30 Jan. 1807, § 5, bestemte Spise- og Hviletid. Derhos skal ingen Forøgelse af den i Forordningen fastsatte almindelige Arbeidstid af 10 Timer ansees gyldig, uden forsaavidt at Arbeidstiden paa de længere Dage skal kunne udstrækkes til den Tid, Eierens faste Tjenestefolk arbeide, dog i intet Tilfælde over 12 Arbeidstimer, og med Mellemkomst af den i Egnen brugelige Spise-

og Hviletid. De Eiere, som fordre længere Arbeidstid af Brugere af deres Huse, end den her tilladte, blive at ansee med en Mulkt til Amtets Fattigkasse af 10 til 50 Rbd., og vil slig Overtrædelse ex officio være at paatale af Øvrigheden. § 8. En Huusmand eller Inderste skal i Almindelighed være berettiget til at sende en anden, fuldkommen arbeidsdygtig og derhos uberygtet, Person, for i hans Sted at forrette hans Dagarbeide. Finder imidlertid Eieren, at han ei kan være tjent med den Person, som saaledes sendes ham, skal han kunne tilkjendegive Fæsteren eller Leieren, at denne Person ikke oftere vil blive modtagen til Arbeidet, og Fæsteren eller Leieren bliver at ansee som den, der er udebleven fra Arbeidet, naar han paany sender den samme Person istedetfor sig. Formener han, at Eieren uden Grund nægter at modtage den Person, han sender til Arbeidet i sit Sted, kan han fordre Spørgsmaalet afgjort ved Amtmandens Kjendelse. § 9. Det skal ei være Eieren eller Huusbonden tilladt, under Udførelsen af det af hans Huus eller Bolig betingede Dagarbeide, at anvende Huustugt mod nogen Huusmand eller Inderste, eller mod disses Hustruer, eller mod nogen anden Arbeider, naar denne, hvis det er en Mandsperson, er over 20 Aar, og, hvis det er en Kvindesperson, over 16 Aar gammel. § 10. Naar en Eier af en Gaard med tilliggende Huse ved en, før nærværende Anordnings Udgivelse endeligen afsluttet, Kontrakt om Gaardens Bortforpagtning, i Henhold til de ældre Fæste- og Leiekontrakter om fornævnte Huse, har tilsagt Forpagteren et vist Antal Arbeidsdage, og derved givet denne Ret til at fordre Arbeidet udført overeensstemmende med Kontrakterne og den hidtil gjældende Lovgivning, bliver Forpagteren, naar et saadant Huus eller en saadan Bolig, hvoraf Arbeide skulde præsteres, bliver ledig, undergiven Følgerne af nærværende Anordnings Forskrift om Dagarbeidets Afskaffelse, hvorimod Eieren bliver pligtig at give Forpagteren en saadan Erstatning for det Arbeide, han derved gaaer glip af, som svarer til, hvad Førstnævnte, ved den nye Fæste- eller Leie-Kontrakt om det paagjældende Huus, maa antages at erholde til Vederlag for bemeldte, tidligere betingede, men nu afskaffede Pligtarbeide af Huset eller Boligen. § 11. Overdragelsen af Brugen af Huus eller Bolig til Huusmænd skal, hvad enten samme gaaer ud paa Fæste eller Leie, iværksættes ved en skriftlig Kontrakt, i hvilken Henseende det, hvad Fæstebreve angaaer, har sit Forblivende ved de hidtil gjældende Regler, hvorimod for Fremtiden en Leiekontrakt, naar den er afsluttet paa Opsigelse eller paa kortere Tid 27 Mai.

27 Mai. end 5 Aar, maa skrives paa stemplet Papiir af 4de Klasse Nr. 3 til 20 Rigsbankskilling, uden Hensyn til Leieafgiftens Størrelse, men ellers paa stemplet Papiir af 4de Klasse Nr. 4 til 42 Rigsbankskilling.*) Det er Eierens Pligt at sørge for den skriftlige Kontrakts Oprettelse, og forsømmer han dette, og den Indflyttede derhos upaatalt har hensiddet i Huset i 6 Maaneder, antages han at have tilfæstet Brugeren Huset eller Boligen paa dennes og Enkes Livstid, medmindre han kan tilveiebringe fuldt Beviis for, at samme kun af ham er udleiet paa visse Aar eller paa Opsigelse. Derhos skal Eieren i saa Fald ikke kunne fordre yderligere Præstationer af Brugeren, end denne indrømmer at have vedtaget, medmindre hiin kan tilveiebringe fuldt Beviis for, at Mere var ham lovet. Og vil Eieren, som Følge heraf, i begge fornævnte Tilfælde ei kunne fordre en af ham for sin Paastands Rigtighed tilveiebragt Formodning suppleret ved Parts Eed. — Fremdeles bør de Eiere, som iøvrigt efter F. 3 Decbr. 1828, § 6, Nr. 4, ere forpligtede til at meddele Kvitteringsbøger og holde Kassebøger og Hovedbøger samt Fæsteprotokoller for deres Godsers Vedkommende, ogsaa meddele deres Leiehuusmænd Kvitteringsbøger, for hvilke dog herved tilstaaes Fritagelse for Brug af stemplet Papiir,*) ligesom de og bør optage deres Mellemværende med Leiehuusmændene i deres Kasse- og Hovedbøger, samt Leiekontrakter med disse i deres Fæsteprotokoller. Ved det befalede Eftersyn af bemeldte Regnskabsbøger og Protokoller bør iøvrigt Amtmanden udstrække samme ogsaa til det, som vedkommer Leiehuusmændene, og lade paatale de Forurettelser af disse, som ved Eftersynet muligen maatte opdages, forsaavidt slig Forurettelse egner sig til offentlig Paatale. § 12. Nærværende Anordning gjælder for alle Huse og Boliger paa Landet, hvis Brug overdrages til Huusmænd og Inderster, hvad enten samme ere opførte paa Bondejord eller paa Hovedgaardsmarker eller paa Præstegaards- eller andre frie Jorder. — Det skal derhos staae til de vedkommende Parter, og navnligen Eieren, naar de ere uvisse, om Fæsteren eller Leieren maatte være at ansee som Huusmand eller Inderste, at forelægge Amtsraadet dette Spørgsmaal til endelig Afgjørelse, hvilken Afgjørelse da bliver Regel for dette specielle Tilfælde, ogsaa naar senere Retssag maatte opstaae i Anledning af det stiftede Kontraktsforhold. Men er en slig Afgjørelse ei forud bevirket, og Tvist opstaaer, om Forholdet hører ind under nærværende Anordning, hører denne Tvists Paakjendelse i det Hele under de almindelige Domstole.

*) Jfr. L. 19 Febr. 1861 om det stemplede Papiir, §§ 39, 40 og 73.

P. for Danmark, ang. den Fremgangsmaade, der bliver at bruge, naar Nogen anseer det fornødent, over anden-Mands Grund at anlægge Diger til Forebyggelse af Stormfloders Indtrængen over Enge, Kjær eller Agre.

6 Juni.

Vi Frederik den Syvende, osv. G. v.: At Vi, i Anledning af en af Vore troe Provindsialstænder for Vort Land Nørre-Jylland fremsat Indstilling, som de have forbundet med deres Betænkning over det dem i sin Tid allernaadigst forelagte Udkast til en Anordning om skadeligt Vands Afledning, m. v., have taget under Overveielse, hvorledes der bør forholdes, naar Nogen maatte ansee det fornødent, over anden Mands Grund at anlægge Diger til Forebyggelse af Stormfloders Indtrængen. Efterat et Udkast til en Anordning i denne Anledning nu har været forelagt begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Danmark til allerunderdanigst Betænknings Afgivelse, have Vi fundet for godt allernaadigst at byde og befale, som følger: § 1. Saafremt Nogen maatte ansee det fornødent, over anden Mands Grund at anlægge Diger til Forebyggelse af Stormfloders Indtrængen over Enge, Kjær eller Agre, har Vedkommende, naar ingen mindelig Forening derom maatte kunne opnaaes, at henvende sig til den paagjældende Landvæsenskommission. § 2. Denne har derefter nøiagtigen at undersøge, om der er tilstrækkelig Grund til det nye Anlæg, og navnligen om den Fordeel, der tilsigtes, staaer i et saadant Forhold til de Ulemper, som derved foraarsages, at der er Grund til, uden Vedkommendes Indvilgelse, at paalægge dem, mod Erstatning, at taale en saadan Foranstaltning. § 3. Befindes dette ikke at være Tilfældet, afgiver Kommissionen herom behørigen begrundet Kjendelse. § 4. Skjønnes det derimod, efter Lokalundersøgelsen, at Diget bør tillades anlagt, har Kommissionen at bestemme dets Retning, Størrelse og Beskaffenhed, efterat den i fornødent Fald har ladet en til slige Forretningers Udførelse autoriseret Mand foretage de dertil nødvendige Forarbeider, for hvilke Bekostningerne blive at udrede paa samme Maade som de øvrige Udgifter i Anledning af Landvæsenskommissions-Forretningen. — Ligeledes har Kommissionen at afgjøre, hvorvidt der til Digets Opførelse vil behøves Steen eller Græstørv, samt, naar dette skjønnes at være Tilfældet, hvor saadant Materiale kan tages paa den Eiers Grund, paa hvilken Diget agtes opført. — Endeligen vil Kommissionen have at bestemme den Godtgjørelse, som

6 Juni. for Digets Anlæggelse, Materialets Afgivelse og de hermed forbundne Ulemper for Grundeieren bør udredes, saavelsom af hvem og til hvem den bør erlægges. § 5. I Henseende til Beregningen af denne Godtgjørelse, der kan ansættes til en Sum een Gang for alle eller til et aarligt Bidrag, for hvis Erlæggelse, om forlanges, bør stilles Sikkerhed, har Landvæsenskommissionen at gaae frem efter de for Afstaaelse af Jord, m. v., til Jernbaner ved F. 5 Marts 1845 foreskrevne Regler. § 6. I Tilfælde af, at den Jord, for hvilken Erstatning bliver at give, eies af En, men bruges af en Anden, bør, naar Erstatningen ansættes til en Sum een Gang for alle, i Almindelighed Eieren have Kapitalen, men Brugeren for sin Besiddelsestid den aarlige Rente af 4 pCt. § 7. Hvad angaaer den fremtidige Vedligeholdelse af Diget, da skal Grundens Eier være berettiget til at overtage sig samme mod en billig Godtgjørelse, der da af Landvæsenskommissionen bliver at bestemme til et aarligt Bidrag, for hvis Erlæggelse, om forlanges, bør stilles Sikkerhed. — Vil derimod Grundeieren ikke befatte sig med Digets Vedligeholdelse, har han at anmelde dette for Landvæsenskommissionen. Og bør da de, der lade Diget opføre, selv drage Omsorg for Vedligeholdelsen, i hvilket Øiemed Grundens Eier bør aabne dem den fornødne Adgang til sin Grund og indrømme dem Ret til, mod Erstatning, sammestedes at tage det til Vedligeholdelsen fornødne Materiale, naar saadant ei andetstedsfra uden altfor stor Ulempe kan erholdes, hvorom Landvæsenskommissionen har at give de fornødne Forskrifter, ligesom Grundens Eier og maa staae til Ansvar efter Lovgivningens almindelige Forskrifter, hvis han ved Ufred af Kreaturer eller paa anden Maade tilføier Diget Beskadigelse. — Den Forpligtelse til at vedligeholde Diget, der saaledes paadrages, bliver at tinglæse, naar Eieren af Digegrunden har paataget sig Vedligeholdelsen, ved denne Eiendoms Værneting, og, naar de, hvis Jorder have Nytte af Digets Opførelse, selv skulle besørge dets Vedligeholdelse, ved de sidstnævnte Eiendommes Værneting. § 8. Landvæsenskommissionens Kjendelser i de her omhandlede Sager kunne indankes for Vort Rentekammer i Overeensstemmelse med de for deslige Kjendelser i Almindelighed gjældende Regler.*)

19 Juni. **P. ang. Tidenders og Tidsskrifters Forsendelse med Posten.**

Vi Frederik den Syvende, osv. G. v.: at Vi, for at aabne samtlige Tidender og Tidsskrifter, der enten ud-

*) See L. 30 Decbr. 1858, om Landvæsenskommissioner, §§ 18 og 21.

komme eller distribueres i Vort Kongerige og Vore Hertugdømmer, Adgang til en lige lettet Postforsendelsesret, have besluttet at hæve P. af 10 April 1840 og 6 Mai 1842 og i dets Sted allernaadigst at befale som følger: § 1. Alle saavel indenlandske som udenlandske i Vore Lande ikke forbudne Tidender og Tidsskrifter skulle ei alene kunne forsendes med de egentlige Brevposter og paa alle Postdage, men og med alle af Postvæsenet afbenyttede Leiligheder (Diligencer, Dampskibe, Dagvogne o. s. v.) dog med Dagvognene i Vort Kongerige Danmark kun forsaavidt dertil maatte være Plads; hvorimod Forsendelsen af periodiske Hæfteskrifter indtil videre bliver indskrænket til Pakkeposten. § 2. Portoen for alle fornævnte Tidender og Tidsskrifter skal erlægges med 12 pCt., hvilke 12 pCt. med Hensyn til indenrigske Tidender og Tidsskrifter skulle beregnes af Abonnementsprisen paa Udgivelsesstedet, men med Hensyn til de udenrigske af Postvæsenets Indkjøbspriis.*) § 3. De ved specielle Bestemmelser indrømmede særegne Begunstigelser i Henseende til Fritagelse for Porto m. m. skulle, forsaavidt de ikke grunde sig paa de med fremmede Regjeringer afsluttede Postkonventioner, for Fremtiden bortfalde. § 4. Postvæsenet overtager sig Distributionen, Indkassationen samt det dermed forbundne Ansvar for alle Blade, imod at der i Gebyrer til vedkommende Postembedsmænd erlægges 13 pCt., der beregnes paa samme Maade som Portoen. § 5. Saafremt nogen af Udgiverne af de indenrigske Tidender og Tidsskrifter skulde foretrække ved en dertil antagen Kommissionair paa vedkommende Postkontoir at lade afhente de med Posten forsendte Exemplarer, samt selv sørge for Distributionen og Betalingens Indkassation, bliver der i Postudgifter i Alt kun at erlægge 1/6 af Abonnementsprisen paa Udgivelsesstedet, af hvilken 1/6 Postkassen erholder den i § 2 anførte Porto af 12 pCt.,**) og Resten, 4⅔ pCt., tilfalder den afsendende Postembedsmand deels som Gebyr og deels som Erstatning for hans forøgede Uleilighed med hos vedkommende Udgivere ved hvert Kvartals Udløb at opkræve fornævnte Sjettedeel. § 6. Den ved allerhøieste Resol. 13 Oktbr. 1829 paabudne Afgift til den polytekniske Læreanstalt vedbliver indtil videre.*) § 7. Foranførte Bestemmelser træde i Kraft den 1ste Juli dette Aar. 19 Juni.

P., ang. nogle Modifikationer i de for Tvangsarbeidsanstalten i Odense gjældende Bestemmelser. 7 Juli.

*) Forandret ved Lov ang. Postforsendelser af 11 Marts 1851, § 9.
**) Jfr. L. 11 Marts 1851, § 9.

7 Juli. Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 3die dennes allernaadigst at bifalde: 1) at det Beløb af 205 Rbd. aarligt, der ved allerhøieste R. 21 Decbr. 1825 blev tilladt at opkræves, til Dækning af Odense Tvangsarbeidsanstalts Gjæld, i de 20 Aar fra 1826—45 inclusive, maa af Anstalten oppebæres endnu for Aaret 1846; 2) at der maa bevilges Anstaltens Læge en aarlig Løn af 20 Rbd. og Bøndholderen et aarligt Tillæg af 18 Rbd; 3) at Direktionen for Tvangsarbeidsanstalten bemyndiges til aarligen at bestemme den Betaling, som vedkommende Kommuner i Henhold til P. 21 Decbr. 1825 skulle svare i Forpleiningsomkostninger for hver Person, der indsættes i Anstalten, samt at derhos de Extraudgifter, der i paakommende Tilfælde medgaae til Medicin og særdeles Pleie, udredes særskilt for hver i Anstalten indsat Person af den Kommune eller Kasse, for hvis Regning han er indsat; 4) at det Formanden i Odense Fattigvæsenskommission hidtil paahvilende Overtilsyn med Tvangsarbeidsanstalten overdrages en særegen Inspektion, bestaaende af den anden Kgl. beskikkede Raadmand i Odense som fast Medlem, et Medlem af Odense Amtsraad paa Stiftets Landkommuners Vegne samt et Medlem af Odense Byes Fattigkommission paa Kjøbstædernes Vegne. — Hvilket herved kundgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.

8 Dec. P. (fra Marineministeriet) ang. Afkortning i Underholdningspenge for de Søværnepligtige, der, medens de ere under Hvervingen, ikke møde efter Tilsigelse fra denne.

Da det har viist sig, at de til Orlogstjeneste udskrevne og under Hvervingen værende Søfolk paa forskjellige Maader, til Skade for den Kgl. Tjeneste, have unddraget sig fra at møde efter de Tilsigelser, som dertil fra Hvervingen ere dem givne, har Hans Majestæt Kongen under 7de dennes allernaadigst resolveret: at de ved P. 2 Decbr. 1834, Litr. b, fastsatte Underholdningspenge ikke skulle udbetales dem, der, efter Tilsigelse fra Hvervingen, uden lovligt Forfald udeblive, i den Tid, i hvilken de gjøre sig skyldige i saadant Forhold, for hvilket de derhos, efter Omstændighederne, blive at tiltale og straffe i Medfør af Anordningerne.

